Bundel - Politieke Avond van 20 september 2023

Agenda bijlagen

Raadskamerindeling PA 20 september 2023

1.A 18.45 uur - 19.15 uur: Presentatie Ontwerp-begroting 2024

Locatie: Raadzaal

Hieronder vinden jullie de links naar twee informatieve filmpjes welke zijn opgenomen door de afdeling financiën met betrekking tot de begroting algemeen en specifiek voor de begroting 2024.

Presentatie over de toelichting bij begroting van de gemeente Arnhem

Presentatie over de begroting 2024 van de gemeente Arnhem

Presentatie 'Begroting 2024 en Turap-2 2023'

Proces behandeling begroting 2024

1.B Turap-2 2023

Raadsvoorstel 'Turap-2 2023'

Bijlage 1 - Turap-2 2023

Bijlage 2 - Inventarisatie externe onderzoeken

Bijlage 3 - Begrotingswijziging 23-012 Turap-2 2023

1.C Ontwerp-Begroting 2024

Raadsvoorstel 'Ontwerp-Begroting 2024'

Bijlage 1 - Overzicht doel, type, looptijd en plafond nieuw in te stellen

Bijlage 2 - Ontwerp Begroting 2024

Bijlage 3 - Infographic

Proces behandeling begroting 2024

Presentatie begroting 2024 en Turap-2 2023

2 19.15 uur - 19.30 uur: Pauze

3.RZ 19.30 uur - 21.15 uur: Agenderingsverzoek "Geluid en Events"

Locatie: Raadzaal

Behandeladvies 20 september 2023

Agenderingsverzoek "Geluid en Events" van de fractie BurgerBelang Arnhem

Ingekomen stuk: Geluidsoverlast bij festivals en evenementen, d.d. 10-08-2023

Ingekomen stuk: B. Oosting - Geluid bij festivals, d.d.11-08-2023

Ingekomen stuk: H. Macrander - Geluidsniveau evenementen, d.d. 25-08-2023

Memo van het college inzake Beantwoording technische vragen, d.d. 31-08-2023

Schriftelijke bijdrage van de stichting Koningsdag Arnhem 'Brief inzake geluid en events', d.d. 20-09-2023

Schriftelijke inspreekreactie van Platform Binnenstad Arnhem

Behandelresultaat 20 september 2023

4.LF 19.30 uur - 21.15 uur: Vergoeding extra kosten aanpassing paspoort of identiteitsbewijs en rijbewijs in uitzonderlijke zwaarwegende gevallen

Fase: meningsvormend (2)

Locatie: Landgoed/Festival

Behandeladvies 20 september 2023, meningsvormende (2) behandeling

amendement 'Identiteitsdocumenten vergoeden tot billijk niveau' (23A25) van de fracties CDA, VVD en PvdA

amendement 'Vergoeding extra kosten aanpassing paspoort of identiteitsbewijs en rijbewijs in zwaarwegende gevallen' (23A26) van de fracties ChristenUnie en DENK

motie 'Zorg en begeleiding bij naamswijziging voor nakomelingen van tot slaafgemaakte mensen' (23M94) van de fracties ChristenUnie en DENK

Raadsvoorstel "Vergoeding extra kosten aanpassing paspoort of identiteitsbewijs en rijbewijs in uitzonderlijke zwaarwegende gevallen"

Bijlage - Wijzigen geslachtsnaam via Justis

Raadsbrief - Stand van zaken motie 'Kosteloze naamsverandering van nakomelingen van tot slaaf gemaakte mensen', 21-03-2023

Bijlage - Brief aan de minister voor Rechtsbescherming over naamsverandering voor nakomelingen van tot slaaf gemaakte mensen

Aangenomen motie "Vergoeding extra kosten aanpassing paspoort of identiteitsbewijs en rijbewijs in uitzonderlijke zwaarwegende gevallen" (23M09gg) van de fracties VVD, CDA, PvdA en Arnhem Centraal

Aangenomen motie "Kosteloze naamsverandering van nakomelingen van tot slaaf gemaakte mensen" (21M218) van de fracties ChristenUnie, GroenLinks, DENK Verenigd Arnhem en
Inspreekbijdrage vergoeding aanpassing identiteitsdocumenten - COC Midden Gelderland
Behandelresultaat 5 juli 2023, informatieve & meningsvormende (1) behandeling
Behandelresultaat 13 september 2023, 2e informatieve & meningsvormende (1) behandeling
Raadskameradvies t.b.v. de besluitvormende behandeling op 27-09-2023

5.WG 19.30 uur - 21.15 uur: Vaststellen bestemmingsplan 'Chw Arnhem Centraal K3-K7
Fase: informatief/meningsvormend (1)
Locatie: Walburgis

Behandeladvies 20 september 2023, informatieve & meningsvormende (1) behandeling
Raadsvoorstel 'Vaststellen bestemmingsplan 'Chw Arnhem Centraal K3-K7'
Aanvullende bijlage 1 - Tekst
Aanvullende bijlage 2 - Verbeelding
Aanvullende bijlage 3 - Toelichting
Bijlage 1 - Zienswijzennota Arnhem Centraal K3-K7 - geanonimiseerd
Bijlage 2 - Gebundelde zienswijzen Arnhem Centraal K3- K7 - geanonimiseerd
Schriftelijke bijdrage van Vereniging Stadsschoon Arnhem, P. van Dijk d.d. 19-09-2023
Inspreekbijdrage van K. van der Pas
Raadskameradvies t.b.v. de besluitvormende behandeling op 27-09-2023

6 21.15 uur - 21.30 uur: Pauze

7.RZ 21.30 uur - 23.15 uur: Eerste Arnhemse burgerberaad
Fase: meningsvormend (1)
Locatie: Raadzaal

Behandeladvies 20 september 2023, meningsvormende (1) behandeling
Raadsvoorstel 'Eerste Arnhemse burgerberaad'
Raadsbrief 'Stand van zaken burgerberaden en voorbereiding technische sessie 5 april 2023', d.d. 04-04-2023
Presentatie HAN - Bijeenkomst burgerberaden Arnhem 05-04-2023
Presentatie RU - Bijeenkomst burgerberaden Arnhem 05-04-2023
Behandelresultaat 13 september 2023, informatieve & meningsvormende (1) behandeling
Beantwoording technische vragen fractie Volt, d.d. 12-09-2023
Behandelresultaat 20 september 2023, meningsvormende (1) behandeling
Memo van wethouder Roelofs inzake Afdoening toezegging 1403 'Kosten burgerberaden in verhouding tot aantal deelnemers', d.d. 28-09-2023

8.LF 21.30 uur - 23.00 uur: Agenderingsverzoek "Criminele ZZP'ers weren uit de zorg"
Locatie: Landgoed/Festival

Behandeladvies 20 september 2023
Agenderingsverzoek "Criminele ZZP'ers weren uit de zorg" van de fractie VVD
Raadsbrief - Fenomeenanalyse 'Criminele zzp'ers in de zorg', d.d. 16-05-2023
Bijlage 1 - Fenomeenanalyse Criminele zzp'ers in de zorg
Bijlage 2 - Verstuurde brief Inkoop-SDCG aan zorgaanbieders
Behandelresultaat 13 september 2023
Behandelresultaat 20 september 2023

9.WG 21.30 uur - 23.15 uur: Startnotitie Wassenaarweg
Fase: informatief/meningsvormend (1)
Locatie: Walburgis

Behandeladvies 20 september 2023, informatieve & meningsvormende (1) behandeling
Raadsvoorstel "Startnotitie Wassenaarweg"
Bijlage - Startnotitie Wassenaarweg
Beantwoording technische vraag GroenLinks d.d. 19 september 2023
Raadskameradvies t.b.v. de besluitvormende behandeling op 27-09-2023

GEMEENTE Arnhem

Agenda Politieke Avond
20 september 2023

Raadzaal		
18.45 uur - 19.15 uur (30) Presentatie “Ontwerp-begroting 2024”		
Pauze: 19.15 uur - 19.30 uur		
Raadzaal	**Landgoed/Festival**	**Walburgis**
19.30 uur – 21.15 uur (105) Agenderingsverzoek "Geluid en Events"	19.30 uur – 21.15 uur (105) Vergoeding extra kosten aanpassing paspoort of identiteitsbewijs en rijbewijs in uitzonderlijke zwaarwegende gevallen (m2)	19.30 uur – 21.15 uur (105) Vaststellen bestemmingsplan ‘Chw Arnhem Centraal K3-K7 (i/m1)
Pauze: 21.15 uur – 21.30 uur		
Raadzaal	**Landgoed/Festival**	**Walburgis**
21.30 uur - 23.15 uur (105) Eerste Arnhemse burgerberaad (m1)	21.30 uur – 23.00 uur (90) Agenderingsverzoek "Criminele ZZP'ers weren uit de zorg"	21.30 uur - 23.15 uur (105) Startnotitie Wassenaarweg (i/m1)

Begroting 2024 en Turap-2 2023

Gemeente Arnhem

Wethouder Financiën

Paul Smeulders

GEMEENTE Arnhem

Turap-2 2023

Turap 1	Totaal gemelde afwijkingen (saldo)	€ 9,4	In de begroting verwerkt		€	13,2
			Niet in de begroting verwerkt	€ -3,8		
Turap 2	Nog te verwerken uit turap 1	€ -3,8	In de begroting verwerkt		€	6,0
	Nieuwe afwijkingen	€ 9,8				
Totaal in de begroting verwerkt turap 1 en 2					€	19,2

- Alle afwijkingen op een rij: zie totaalbeeld in de Turap (p. 6/7)
  Per programma vervolgens toegelicht

- Slag gemaakt in de toegankelijkheid:
  * gekleurde pijlen ipv gekleurde bollen
  * we streven naar digitaal toegankelijke versie op de website

Arnhem GEMEENTE

Begroting Arnhem

Boekwerk Begroting

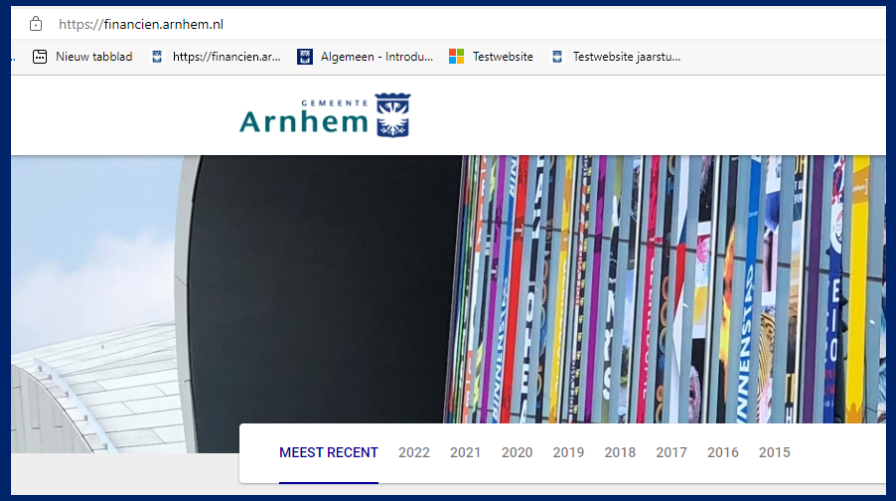

Website: portal financien.arnhem.nl

Twee filmpjes met ambtelijke toelichting:

- De Begroting in het algemeen
- De Begroting 2024

GEMEENTE Arnhem

Onderwerpen

- Opbouw van de Begroting
- Financiële ontwikkelingen
- Hoofdlijnen van beleid
- Proces behandeling in de raad

GEMEENTE Arnhem

Opbouw Begroting Arnhem

- Deel 1: Hoofdlijnen van beleid en financieel kader:
  - Hoofdlijnen van beleid
  - Ontwikkelingen in het financieel kader

- Deel 2: Beleidsbegroting
  - Wijkprogramma en 13 Stedelijke programma's
  - Paragrafen

- Deel 3: Financiële begroting
  - Financiële tabellen

- Bijlagen

Gemeente Arnhem

Deze Begroting in perspectief

Structurele ruimte onder druk en onzeker……

- fors beslag nominale ontwikkelingen
- ravijn gemeentefonds (volledig verwerkt)
- opschalingskorting (volledig ingeboekt)
- uitstel verdeelmodel beschermd wonen → voordelen nu, in komende jaren nog steeds rekening houden met oplopende nadelen
- toekomst financieringssystematiek gemeentefonds?

……desondanks ligt er een structureel sluitende Begroting:

- financiële positie in vergelijking met veel andere gemeenten goed
- wel in afgelopen begrotingen noodgedwongen gekozen om incidentele middelen in te zetten ipv structureel te begroten

Begrotingsadvies VNG

Begrotingsadvies VNG:

- maak een sluitende begroting voor jaren 2024 en 2025
- maak voor 2026 en verder reële begroting obv huidig takenpakket en laat eventueel tekort zien

In Arnhem reëel begroot en ondanks onzekerheden vooralsnog structureel sluitend

Financieel kader in Perspectiefnota

Financieel beeld 2024-2027	2024	2025	2026	2027
Bedragen x € 1.000				
Uitgangspositie Begroting 2023	0	0	0	0
Toevoeging (+) of onttrekking (-) aan de algemene reserve voorafgaand aan Perspectiefnota	5.814	25.361	-13.176	-976
Waarvan structureel	*30.629*	*34.904*	*9*	*9*
Waarvan incidenteel	*-24.815*	*-9.543*	*-13.185*	*-985*
Autonome en overige financiële ontwikkelingen Perspectiefnota	-6.072	-3.453	8.582	-10.275
Waarvan structureel	*-4.566*	*-3.839*	*7.317*	*-10.275*
Waarvan incidenteel	*-1.506*	*387*	*1.265*	*0*

Arnhem GEMEENTE

Ontwikkelingen meicirculaire

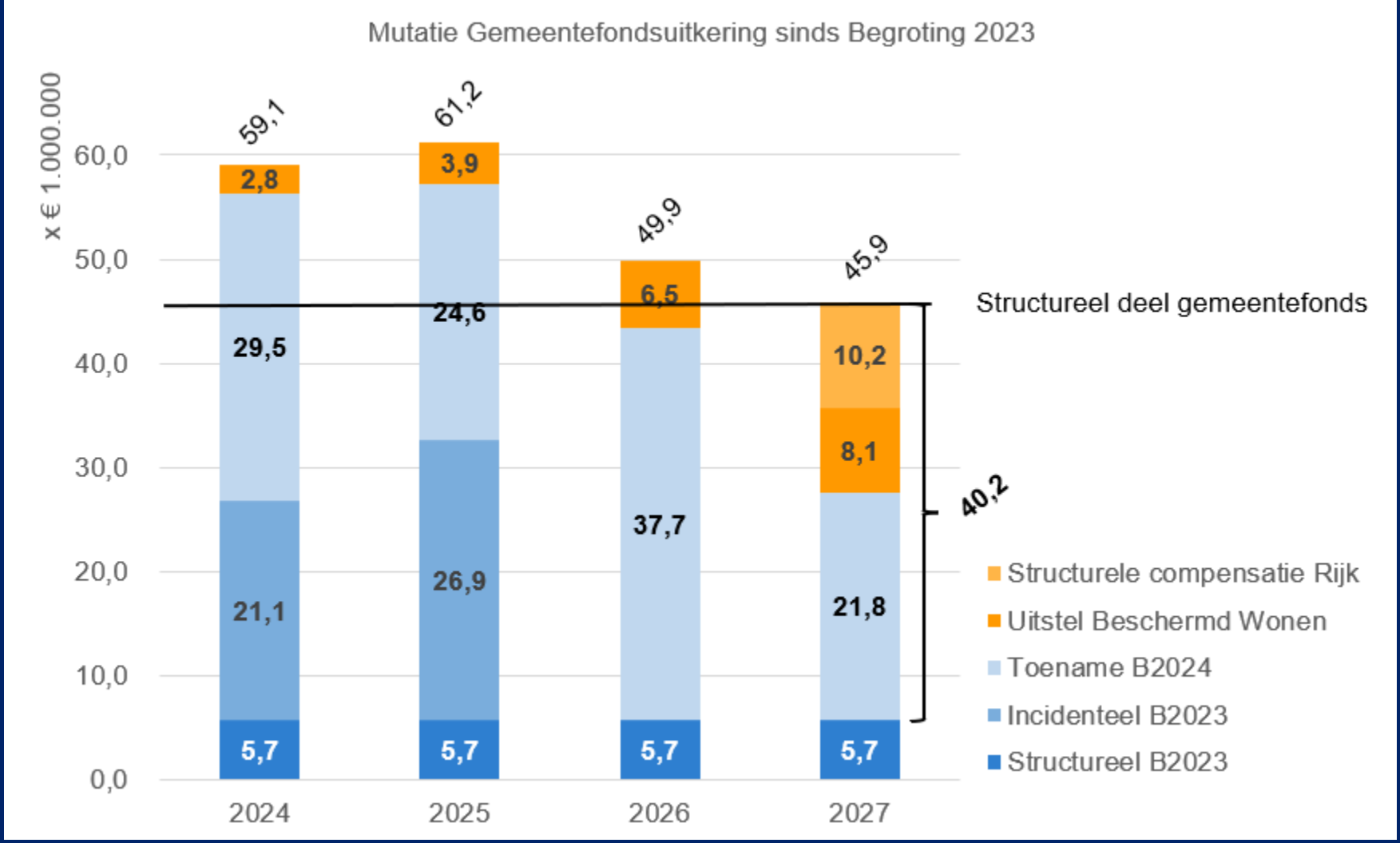

Financieel kader Begroting

Financieel beeld 2024-2027	2024	2025	2026	2027
Bedragen x € 1.000				
Financiële ontwikkelingen aanvullend op Perspectiefnota	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Gemeentefonds en overige Rijksontwikkelingen (structureel)	9.173	9.884	9.017	22.832
Waarvan structureel	*9.173*	*8.884*	*8.017*	*22.832*
Waarvan incidenteel	*0*	*1.000*	*1.000*	*0*
Beleidsontwikkelingen				
Een DUURZAAM Arnhem	-12.751	-4.781	-5.220	-546
Een GROEN Arnhem	-2.202	2.084	2.640	-1.359
Een KANSRIJK Arnhem	-9.552	-4.397	-4.191	-1.348
Een VERBONDEN Arnhem	10.135	84	1.830	-3.420
Jaarlijkse bijstellingen	-5.483	-6.823	-7.446	-7.395
Waarvan structureel	*-4.933*	*-6.408*	*-7.300*	*-7.395*
Waarvan incidenteel	*-550*	*-416*	*-146*	*0*
Totaal financiële ontwikkelingen aanvullend op Perspectiefnota	-10.681	-3.949	-3.370	8.763
Waarvan structureel	*-330*	*-2.812*	*-3.162*	*10.378*
Waarvan incidenteel	*-10.350*	*-1.136*	*-208*	*-1.615*
Toevoeging (+) of onttrekking (-) aan de algemene reserve cf Begroting 2024	-10.939	17.959	-7.965	-2.488
Waarvan structureel	*25.732*	*28.252*	*4.164*	*112*
Waarvan incidenteel	*-36.671*	*-10.293*	*-12.128*	*-2.600*
Totaal Financieel beeld	**0**	**0**	**0**	**0**

GEMEENTE Arnhem

Hoofdlijnen van beleid

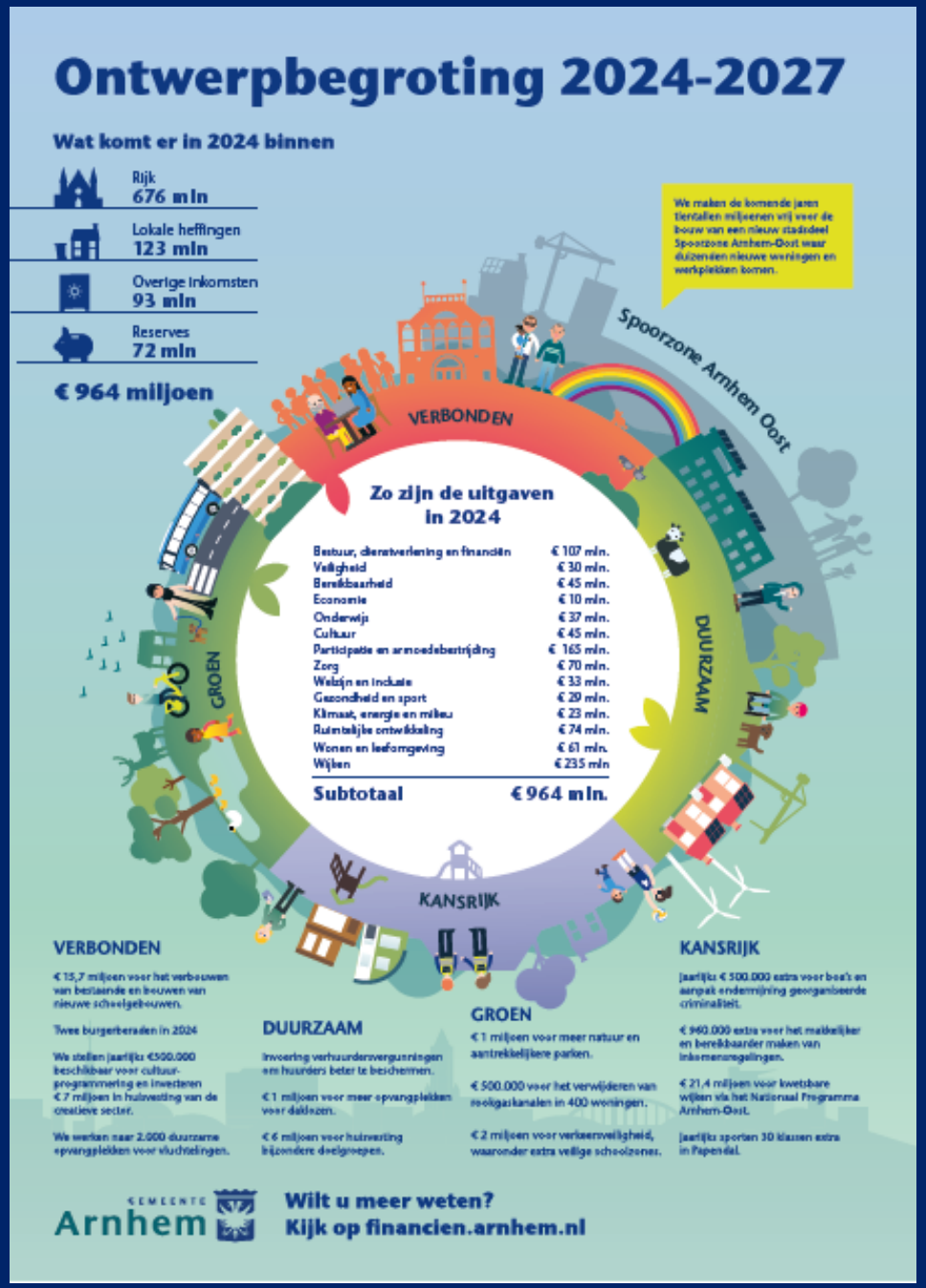

Ontwerpbegroting 2024-2027

Wat komt er in 2024 binnen

Rijk	676 mln
Lokale heffingen	123 mln
Overige inkomsten	93 mln
Reserves	72 mln
€ 964 miljoen	

We maken de komende jaren tientallen miljoenen vrij voor de bouw van een nieuw stadsdeel Spoorzone Arnhem-Oost waar duizenden nieuwe woningen en werkplekken komen.

Spoorzone Arnhem Oost

VERBONDEN

DUURZAAM

KANSRIJK

GROEN

Zo zijn de uitgaven in 2024

Bestuur, dienstverlening en financiën	€ 107 mln.
Veiligheid	€ 30 mln.
Bereikbaarheid	€ 45 mln.
Economie	€ 10 mln.
Onderwijs	€ 37 mln.
Cultuur	€ 45 mln.
Participatie en armoedebestrijding	€ 165 mln.
Zorg	€ 70 mln.
Welzijn en inclusie	€ 33 mln.
Gezondheid en sport	€ 29 mln.
Klimaat, energie en milieu	€ 23 mln.
Ruimtelijke ontwikkeling	€ 74 mln.
Wonen en leefomgeving	€ 61 mln.
Wijken	€ 235 mln
Subtotaal	**€ 964 mln.**

VERBONDEN

€ 15,7 miljoen voor het verbouwen van bestaande en bouwen van nieuwe scholengebouwen.

Twee burgerberaden in 2024

We stellen jaarlijks €500.000 beschikbaar voor cultuur-programmering en investeren € 7 miljoen in huisvesting van de creatieve sector.

We werken naar 2.000 duurzame opvangplekken voor vluchtelingen.

DUURZAAM

Invoering verhuurdersvergunningen om huurders beter te beschermen.

€ 1 miljoen voor meer opvangplekken voor daklozen.

€ 6 miljoen voor huisvesting bijzondere doelgroepen.

GROEN

€ 1 miljoen voor meer natuur en aantrekkelijkere parken.

€ 500.000 voor het verwijderen van rioolgaskanalen in 400 woningen.

€ 2 miljoen voor verkeersveiligheid, waaronder extra veilige schoolzones.

KANSRIJK

jaarlijks € 500.000 extra voor boa's en aanpak ondermijning georganiseerde criminaliteit.

€ 960.000 extra voor het makkelijker en bereikbaarder maken van inkomensregelingen.

€ 21,4 miljoen voor kwetsbare wijken via het Nationaal Programma Arnhem-Oost.

jaarlijks sporten 30 klassen extra in Papendal.

GEMEENTE Arnhem

Wilt u meer weten?
Kijk op financien.arnhem.nl

GEMEENTE Arnhem

Ambitie Spoorzone Arnhem Oost

- Forse ambitie van naar verwachting € 245 miljoen als totale businesscase
- Bijdrage Rijk van € 108 miljoen toegezegd (€ 131 miljoen incl BTW)
- Substantiële inzet eigen middelen van circa € 90 miljoen benodigd

Wat regelen we in deze Begroting 2024? Een voldoende basis voor de start

- Inzet vanuit bestaande (gereserveerde) middelen van € 11 miljoen
- Opgave van dermate omvang dat inzet algemene middelen nodig is → beoordeeld wat verantwoord is om maximaal vrij te spelen: € 13 miljoen in exploitatie en € 19 miljoen investering
- Daarnaast vooralsnog verhoging risicoprofiel met € 20 miljoen

Daarmee nog circa € 47 miljoen uit bestaande budgetten vrij te spelen → in 2024 in gebiedsexploitatie voor besluitvorming aan de raad

Financiële positie

Weerstandsvermogen (factor)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
	1,0	1,3	1,1	1,1

- weerstandsfactor alle jaren 1,0 of hoger
- zonder ambities verstedelijking: 0,6-0,7 jaarlijks hoger

Solvabiliteitsratio	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
	24%	27%	26%	27%

- solvabiliteit alle jaren hoger dan streefcijfer van 14%

- stand bestemmingsreserves: € 185 mln per 1-1-2024 oplopend naar € 199 mln per 31-12-2027

GEMEENTE Arnhem

Ontwikkeling lasten

In paragraaf Lokale heffingen:

- Uitgangspunten voor de begroting en tarieven toegelicht
- Uitgangspunten voor ontwikkeling lokale lastendruk weergegeven
- Diverse overzichten ontwikkeling lokale lastendruk opgenomen

Daaruit blijkt:

- Lastendruk stijgt in 2024 wat harder, maar vlakt daarna af
- Oorzaak: hogere kosten gemeentelijke watertaken en taken voor afval, grotere stap in kostendekkendheid afvalstoffenheffing, correctie OZB en afvalstoffenheffing en verwerken leegstand rioolheffing (eigenaren).

Zero based begroten en meetbare doelen

- Twee programma's zero based opgebouwd: Gezondheid & Sport + Onderwijs
- Jaarlijks 2/3 programma's, zodat over periode van 4 jaar de gehele Begroting vanaf nul is opgebouwd

- Doelensessies en/of slag gemaakt met doelenboom bij programma's Economie, Onderwijs, Veiligheid, Gezondheid & Sport, Groen en klimaatadaptatie, Participatie & Armoedebestrijding
- Vervolgtraject (ook nav bevindingen Duisenberg) met auditcommissie en raad nader bepalen

Proces Begroting 2024 in de raad

Bestuurlijke planning 2023 behandeling Begroting	
Aanbieden + presentatie Begroting aan raad	Woensdag 20 september (tijdens PA)
Technische vragenmarkt	Woensdag 27 september (tijdens of voorafgaand aan PA)
Deadline indienen technische vragen	Maandag 2 oktober
Deadline beantwoording technische vragen	Dinsdag 10 oktober
Meningsvormende fase 1	Woensdag 11 oktober
Uitloop M1	Woensdag 25 oktober
Meningsvormende fase 2	Woensdag 1 november
Besluitvorming	Woensdag 8 november

Voor alle technische vragen over P&C-producten:

technischevragenraad@arnhem.nl

GEMEENTE Arnhem

Bedankt voor uw aandacht

GEMEENTE Arnhem

Proces behandeling begroting 2024

Datum : 14 september

Aan : Raadsleden, fractievolgers en college van B&W

Van : Griffie

Betreft : proces behandeling *'Begroting 2024'*

Beste raadsleden, fractievolgers en leden van het college,

Binnenkort staat de behandeling van de *'Begroting 2024'* op de raadsagenda. Het proces rondom de behandeling van de ontwerp begroting is besproken in de auditcommissie van 12 december 2022 en vastgesteld in de agendacommissie van 8 februari 2023 tijdens de behandeling van het 'Spoorboekje P&C cyclus 2023'

Via deze brief wil de griffie jullie informeren over het gehele proces rondom de behandeling van de begroting. Vragen? Neem dan contact op met de griffie.

Oproep agendacommissie: houd je aan de deadlines!
In het proces wordt op twee momenten gewerkt met deadlines: bij het stellen van technische vragen en bij het indienen van de concept en definitieve moties en amendementen. Deze deadlines zijn er voor om te zorgen dat iedereen (raad, college, ambtelijke organisatie en griffie) voldoende tijd heeft, bijvoorbeeld voor de voorbereiding van de M2 en besluitvormende raad. Uiteraard zijn deze deadlines in principe slechts een 'verzoek', omdat het de raad vrij staat om zelfs tijdens de vergadering zelf nog een motie of amendement in te dienen. In het presidium en de agendacommissie is besproken dat ondanks het tijdig communiceren van deze deadlines - met name rondom het indienen van de moties en amendementen - niet alle fracties zich er aan houden. Hierbij dus de oproep u aan de deadline te houden!

Behandeling begroting in samenhang met de Turap-2 2023 en Belastingverordeningen

Turap 2 – 2023
Om de voortgang op de realisatie begroting te kunnen bewaken wordt door het college minimaal een tweetal tussenrapportages aangeboden. In Turap-2 wordt de raad geïnformeerd over verwachte majeure afwijkingen op programmaniveau. De behandeling van de turap-2 loopt gelijk met de begroting.

Belastingverordeningen
Gelijktijdig met de begroting worden ook de Belastingverordeningen aan de raad aangeboden. Om in 2024 de gemeentelijke belastingen en heffingen te kunnen heffen en innen is het nodig dat op 1 januari 2024 de belastingverordeningen zijn vastgesteld en gepubliceerd. In de begroting worden in de paragraaf Lokale Heffingen de kaders opgenomen voor het beleid en voor de financiën. Binnen deze kaders worden de verordeningen van de diverse belastingen en heffingen opgesteld.

Hoe ziet het proces eruit?

1. Publicatie & presentatie ontwerp begroting – *woensdagavond 20 september*
2. Filmpje 'hoe lees ik de begroting? – *online vanaf 20 september*
3. Schriftelijke technische vragen – *vanaf 20 september t/m maandag 2 oktober*
4. Technische vragenmarkt – *Voorafgaand aan de Politieke Avond van 27 september*
5. I/M1 – *Politieke Avond 11 oktober (uitloop 25 oktober)*
6. Indienen moties & amendementen voor de M2 – *vanaf 12 t/m vrijdag 27 oktober*
7. M2 – *Politieke Avond 1 november*
8. Indienen definitieve moties & amendementen – *vanaf 2 t/m 6 november*
9. Besluitvorming – *Politieke Avond 8 november, aanvang 16.00 uur*

---

1. Publicatie & presentatie ontwerp begroting – *woensdagavond 20 september*

De ontwerp begroting zal op woensdagavond 20 september – aan het begin van de Politieke Avond – door het college aan de gemeenteraad worden aangeboden en kort worden gepresenteerd door de wethouder financiën. De ontwerp begroting is vanaf dit moment ook digitaal raadpleegbaar. Er wordt naar gestreefd om tijdens deze presentatie alle raadsleden en fractievolgers ook een geprinte versie van de begroting aan te bieden. Deze liggen dan klaar voor u in de raadszaal. Indien dit onverhoopt niet mogelijk blijkt te zijn, wordt deze zo snel mogelijk via de post verstuurd.

- *De digitale versie van de ontwerp begroting is vanaf 20 september in te zien via: https://financien.arnhem.nl/*

---

2. Filmpjes 'hoe lees ik de begroting? – *online vanaf 20 september*

Net als vorig jaar worden er vanuit de afdeling financiën twee (nieuwe) informatieve filmpje opgenomen over 'hoe lees ik de begroting'. In deze filmpjes wordt onder andere uitgelegd hoe de begroting is ingedeeld, hoe je een financiële tabel leest en wat de verschillende programma's en bijlages inhouden. Daarnaast komt er een filmpje welke zich specifiek richt op de begroting 2024.

Link naar de filmpjes:
Begroting algemeen: https://vimeo.com/866026770/e058c5a9ec?share=copy
Begroting 2024: https://vimeo.com/866041407/49105241e6?share=copy

Naast deze filmpjes (welke echt zijn toegespitst op onze eigen begroting) zijn er o.a. vanuit de VNG ook algemene e-trainingen voor raadsleden beschikbaar met betrekking tot gemeente financiën, een mooi voorbeeld daarvan is deze: E-learning over Financiën | Raadsleden | VNG academie (vngconnect.nl)

---

3. Schriftelijke technische vragen – *vanaf 20 september t/m maandag 2 oktober*

Het stellen van schriftelijke technische vragen is het startpunt van het verkrijgen van informatie. Alle technische vragen dienen – zo veel mogelijk - voorafgaand aan de M1 gesteld te worden. Omdat er bij de behandeling van de begroting meestal veel schriftelijke technische vragen worden gesteld, worden deze verzameld in één document. Deze 'technische vragen bundel' zal tijdens het begrotingsproces telkens worden geüpdate met nieuwe vragen en antwoorden. Bij het publiceren van een nieuwe versie ontvangen jullie via iBabs een notificatie.

Technische vragen ingediend vóór maandag 2 oktober zullen z.s.m. worden beantwoord, met als uiterlijke datum dinsdag 10 oktober. Schriftelijke technische vragen die na afloop van deze periode worden gesteld, worden beantwoord, de termijn waarop is onzeker.

- *Technische vragen kunnen worden ingediend via technischevragenraad@arnhem.nl*

---

4. Technische vragenmarkt – *Voorafgaand aan de Politieke Avond van 27 september*

Ook dit jaar wordt er vanuit de ambtelijke organisatie weer een technische vragenmarkt georganiseerd waar jullie direct aan de verantwoordelijk ambtenaar jullie technische vragen kunnen stellen. Deze vragenmarkt vindt plaats voorafgaand aan de Politieke Avond van woensdagavond 27 september van 17.00 tot 18.30 uur (inclusief buffet). Tijdens deze vragenmarkt zijn er vanuit verschillende beleidsterreinen ambtenaren aanwezig.

- *Jullie ontvangen vlak voor de vragenmarkt een 'plattegrond/overzicht' waar de ambtenaren van de verschillende beleidsterreinen zich in het Stadhuis bevinden voor het beantwoorden van jullie technische vragen.*

---

5. I/M1 – *Politieke Avond 11 oktober (uitloop 25 oktober)*

De Politieke Avond van 11 oktober staat volledig in het teken van de I/M1 fase. De bespreking vindt plaats in 9 raadskamers. In het 'spoorboekje P&C cyclus 2023' was opgenomen dat de raadskamers thematisch zouden worden ingedeeld. Gezien de ervaring van een thematische indeling bij de behandeling va de Perspectiefnota dit jaar, heeft de agendacommissie op 13 september opnieuw vergaderd over de vergaderorde bij de begroting. Besloten is alsnog te kiezen voor een indeling geordend per portefeuillehouder (inclusief een aparte kamer voor het onderdeel financiën). Bij alle raadskamers wordt gestart met een inspreekmoment. Insprekers krijgen 5 minuten het woord waarna de raadskamer vragen kan stellen. Nadat alle insprekers gehoord zijn, zullen de raadskamers starten met de meningsvorming 1. De vergaderorde is hetzelfde als bij een reguliere M1 behandeling. Een eventuele uitloop kan plaatsvinden op 25 oktober.

---

6. Indienen moties & amendementen voor de M2 – *vanaf 12 t/m vrijdag 27 oktober 9.00 uur*

Tijdens de M1 kunnen fracties in de tweede termijn aangeven of zij overwegen moties en/of amendementen in te dienen. Deze moties en amendementen kunnen vanaf dat moment dan ook (in concept) worden ingediend bij de griffie voor agendering op de M2. De ingediende moties/amendementen worden bijgeplaatst op iBabs. Jullie ontvangen een notificatie. Alle moties en amendementen dienen uiterlijk op vrijdag 27 oktober 9.00 uur bij de griffie te zijn ingediend, zodat er zowel voor de fracties, het college als de griffie voldoende tijd is om de M2 voor te bereiden. De indeling van de M2 op 1 november wordt gemaakt op basis van de moties en amendementen die er voor de deadline liggen.

---

7. M2 – *Politieke Avond 1 november*

De Politieke Avond van 1 november staat geheel in het teken van de meningsvormende fase 2 (M2). Het bespreken van de concept moties en amendementen vindt - in tegenstelling tot voorafgaande jaren - niet plenair, maar in raadskamerverband plaats. De indeling van de raadskamers is vergelijkbaar met de M2 behandeling van de perspectiefnota dit jaar (met 3 'avondvullende' raadskamers waarbij er in iedere raadskamers meerdere wethouders aanwezig zijn) De indeling (toewijzen van de moties/amendementen over de raadskamers) wordt zo snel mogelijk na de deadline van het indienen van de concept moties en amendementen van vrijdag 27 oktober bekend gemaakt. Er is geen uitloop mogelijk bij de M2.

---

8. Indienen definitieve moties & amendementen – *vanaf 2 t/m 6 november*

Na de M2 kunnen de fracties t/m maandag 6 november hun definitieve moties en amendementen indienen (of aangeven of zij de door hen reeds ingediende concept moties en amendementen intrekken) De griffie maakt naar aanleiding van alle ingediende moties en amendementen een bundel, welke ook zal worden bijgeplaatst op iBabs.

---

9. Besluitvorming – *Politieke Avond 8 november, aanvang 16.00 uur*

Op 8 november vindt de besluitvorming plaatst. De behandeling van de begroting vindt plaats in samenhang met het raadsvoorstel *Turap 2 2023* en het raadsvoorstel *Belastingverordeningen*. De vergadering start om 16.00 uur. Tussendoor vindt een schorsing plaatst voor de traditionele stamppotmaaltijd. Tijdens deze vergadering zijn twee woordvoerders per fractie toegestaan, waar één algemeen en één financieel. Er wordt gewerkt met de standaard spreektijden, waarbij er voor alle fracties 5 minuten extra zal zijn (voor de algemene politieke beschouwingen). Zoals te doen gebruikelijk bij de raadsvergaderingen waarin de perspectiefnota en de begroting worden vastgesteld voert de grootste oppositiefractie de spreekvolgorde aan. Gevolgd door de grootste coalitiefractie en zo verder. Dit betekent dat de spreekvolgorde tijdens de begrotingsraad als volgt is: VVD, GroenLinks, SP, D66, CDA, ArnhemCentraal, DENK, Partij voor de Dieren, Arnhemse Ouderen Partij, PvdA, ChristenUnie, Volt, PVV, Forum voor Democratie.

- *Over het exacte verloop van de besluitvormende begrotingsraad worden jullie van te voren door de griffie nog verder over geïnformeerd*

RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer 3904872

Onderwerp: Turap-2 2023

Kernboodschap

Om de voortgang op de realisatie van de begroting te kunnen bewaken worden, conform de verordening financieel beleid en beheer gemeente Arnhem, minimaal twee tussenrapportages aan de raad aangeboden. In Turap-2 2023 worden de financiële afwijkingen die over 2023 bekend zijn gerapporteerd.

Voorstel

1. De Turap-2 2023 vast te stellen;
2. De bijgevoegde begrotingswijziging met betrekking tot de Turap-2 2023 vast te stellen.

Inleiding

Als regulier onderdeel van de beleidscyclus 2023 is een tweede tussenrapportage (Turap-2 2023) opgesteld. De Turap 2-2023 bevat informatie over de verwachte majeure financiële afwijkingen over het jaar 2023, over het geprognosticeerde financiële resultaat en over de voortgang van de beleidsuitvoering. Daarnaast wordt in Turap 2-2023 gerapporteerd over een aantal andere onderwerpen, zoals de investeringen en de beheersing van belangrijke verbonden partijen. Tevens is een terugkoppeling van de voortgang van de overgehevelde budgetten uit 2022 opgenomen en wordt vooruitgeblikt naar de Nota Budgetoverheveling 2023. Hiermee wordt inzicht gegeven in de onderwerpen waarvan op dit moment al wordt verwacht dat de activiteiten niet of onvolledig worden uitgevoerd dit jaar. Dit is een eerste inschatting en is ter informatie aan deze Turap toegevoegd. Aan het eind van het jaar worden de budgetoverhevelingen 2023 aan de raad ter besluitvorming voorgelegd.

In deze Turap is, net zoals in Turap-2 2022, de inhoudelijke voortgang binnen de programma's opgenomen en niet alleen de afwijkingen. Dit betekent concreet dat in de bijlage de doelen die 'op koers lopen', 'gedeeltelijk op koers', 'niet op koers liggen' en 'reeds gerealiseerd zijn' zijn opgenomen. Vanuit toegankelijkheid is gekozen om de ‘bolletjes’ te wijzigen in ‘pijltjes’.

In het kader van het Duisenbergonderzoek naar de jaarstukken is geconcludeerd dat de interpretatie van de oordelen en de criteria van de beoordeling niet altijd duidelijk zijn. Een mogelijke verbeterslag is om bij de doelen aan te geven of de doelen en inspanningen behaald, dan wel niet behaald zijn. Om dit echter goed te kunnen doen, zullen de doelen smart geformuleerd moeten zijn met daarbij goed meetbare (effect)indicatoren. In de Begroting 2024

Arnhem GEMEENTE

wordt daarin weer een stap gemaakt, maar dit is een proces dat tijd kost. In deze Turap is er dan ook voor gekozen dat de oordelen een interpretatie geven hoe de voortgang verloopt (van 'op koers', 'gedeeltelijk op koers' naar 'niet op koers') en dat dit in de tekst wordt toegelicht.

Turap 2-2023 is opgesteld op basis van ontwikkelingen in de eerste 7 maanden van 2023, waarbij ook rekening is gehouden met de structurele componenten in de resultaten van voorgaand jaar. Bij deze Turap is een begrotingswijziging opgenomen. De afwijkingen in de Turap die zijn opgenomen in de begrotingswijziging moeten namelijk in het kader van de begrotingsrechtmatigheid in de begroting verwerkt worden.

Daarnaast zijn in deze Turap de reeds aangenomen moties, waar van toepassing, financieel vertaald.
Het gaat hierbij om de volgende moties:

- Vergoeding aanpassing paspoort (23M09gg)
- Kosteloze naamsverandering (21M218)
- Opvang dakloze EU-burgers (23M41)

Aan deze Turap is ter informatie als bijlage de inventarisatie met externe onderzoeken toegevoegd, zoals al eerder is aangekondigd in de raadsbrief van 15 november 2022. Het gaat in deze inventarisatie om onderzoeken naar de effectiviteit van beleid of het functioneren van de eigen organisatie.

Beoogd effect

De raad krijgt een prognose van de beleidsmatige voortgang, de financiële afwijkingen en het resultaat over 2023. Daarbij wordt de begroting aangepast aan de meest actuele stand van de prognose, in het kader van begrotingsrechtmatigheid. Ten slotte is het beoogde effect om transparant te zijn over alle relevante facetten die van belang zijn voor de raad om haar controlerende taak volledig te kunnen uitvoeren, zoals de financiële effecten van het uitvoeren van aangenomen moties en van aanpassingen op beleid die niet kunnen wachten.

Argumenten

1.1	*De Turap-2 2023 vast te stellen;*
	Met Turap-2 2023 wordt een actueel inzicht verschaft in majeure afwijkingen in beleid en financiën, hiermee krijgt de raad inzicht in de voortgang van het bereiken van de doelen in 2023 en de financiële afwijkingen die zich daarbij voor doen.
2.1	*De bijgevoegde begrotingswijziging met betrekking tot de Turap-2 2023 vast te stellen.*
	De afwijkingen worden meegenomen in een begrotingswijziging omdat dit vanwege de begrotingsrechtmatigheid noodzakelijk is. Alle afwijkingen die genoemd zijn in deze Turap worden in de begroting gewijzigd.

Kanttekeningen en risico's

1.1	*De Turap-2 2023 vast te stellen;*
	Er is met de best mogelijke inschattingen gewerkt op het moment van opmaken van de Turap, maar deze inschattingen kunnen aan het einde van het jaar mogelijk afwijken van de daadwerkelijke realisatie.

Participatie

Op verschillende thema's binnen de stedelijke en wijkprogramma's zijn de ambities, het beleid en de uitvoering daarvan mede tot stand gekomen met inbreng vanuit diverse partijen uit de stad.

Financiën

De prognose over heel 2023 laat een resultaat van €19,2 miljoen zien ten opzichte van de primitieve begroting. Dit resultaat wordt met name veroorzaakt door een hogere bijdrage uit het gemeentefonds voor 2023 en de wijziging in de administratieve verwerking van de dotatie uit de BR Klimaatfonds. Voorgesteld wordt om alle verwachte afwijkingen die nog niet eerder verwerkt zijn met bijgaande begrotingswijziging op grond van de begrotingsrechtmatigheid in de begroting te verwerken.

In de bijlagen bij Turap-2 is per programma een uitputtend overzicht gegeven van alle verwachte afwijkingen. In een aantal gevallen is een afwijking op één programma benoemd, maar vindt de vertaling in de administratie plaats door de begrotingswijziging over diverse (wijk)programma’s te verdelen. Voor een uitvoerige toelichting wordt verwezen naar de Turap-2 2023 en bijlagen.

Uitvoering

Na vaststelling door de raad wordt de begroting gewijzigd met de bijgevoegde wijziging.

Communicatie

De Turap-2 2023 wordt gepubliceerd op website financien.arnhem.nl.

Bijlagen

Stukken voor gemeenteraad

- Raadsvoorstel Turap-2 2023
- Turap-2 2023
- Inventarisatie externe onderzoeken
- Begrotingswijziging 23-012 bij Turap-2 2023

RAADSVOORSTEL

Besluit van	
Zaaknummer	3904872

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 19 september 2023, nummer: 3904872;

gelet op artikel 192 van de Gemeentewet;

besluit:

1. De Turap-2 2023 vast te stellen;
2. De bijgevoegde begrotingswijziging met betrekking tot de Turap-2 2023 vast te stellen.

De griffier, De voorzitter,

GEMEENTE Arnhem

Turap 2 - 2023

Inhoudsopgave

Hoofdlijnen Turap 2 2023 3
Totaalbeeld financiën 6
Bijlage 1 Voortgang doelen en financiële afwijkingen per programma 8
Wijken Algemeen 8
W1 Centrum, Spijkerkwartier, Arnhemse Broek 14
W2 Noordwest 16
W3 Noordoost 18
W4 Presikhaaf 21
W5 Malburgen 25
W6 Schuytgraaf/ Elderveld 29
W7 De Laar/ Elden 32
W8 Rijkerswoerd, Kronenburg, Vredenburg 34
S00 Bestuur, dienstverlening en financiën 38
S01 Veiligheid 47
S02 Bereikbaarheid 50
S03 Economie 56
S04 Onderwijs 64
S05 Cultuur 69
S06 Participatie en armoedebestrijding 75
S07 Zorg 81
S08 Welzijn en inclusie 89
S09 Gezondheid en sport 98
S10 Klimaat en energie 102
S11 Ruimtelijke ontwikkeling 107
S12 Wonen en leefomgeving 110
Bijlage 2 Budgetoverhevelingen 121
Terugblik Nota budgetoverhevelingen 2022 121
Vooruitblik Nota budgetoverhevelingen 2023 128
Bijlage 3 Investeringen 131
Bijlage 4 Beheersing verbonden partijen 133
Bijlage 5 Stand van zaken amendementen en moties 136

Hoofdlijnen Turap 2 2023

Twee keer per jaar maakt het college een tussenrapportage - de 'Turap' - voor de gemeenteraad. In de Turap is de stand van zaken geduid rondom de uitvoering van de in de begroting voor 2023 opgenomen ambities, doelen en inspanningen binnen de verschillende programma's. Ook worden de verwachte financiële afwijkingen over het lopende jaar 2023 vermeld. Die ontstaan door autonome ontwikkelingen, maar ook door de uitvoering van moties en het aanpakken van urgente knelpunten in lopend beleid.

Financieel beeld

In Turap-1 verwachtten we een voordeel van € 9,4 miljoen. Dit is een saldo van positieve en negatieve afwijkingen. Alleen de afwijkingen die zeker zijn en waar gedurende het jaar niet meer op gestuurd kan worden, worden in de begroting verwerkt. Dit heeft bij Turap-1 geleid tot een aanpassing van € 13,2 miljoen (aangezien er meer voor- dan nadelen een vaststaand karakter hadden) en is niet het volledige saldo van € 9,4 miljoen in de begroting verwerkt, waardoor er nog een nadeel van € 3,8 miljoen resteert.
Dit nadeel komt terug in deze Turap-2, aangevuld met nieuwe ontwikkelingen die in totaal tot een voordeel van € 9,8 miljoen leiden. In totaal wordt dan ook met deze Turap een voordelige afwijking van € 6,0 miljoen in de begroting verwerkt. De totale (verwachte) afwijking voor 2023 op basis van beide Turaps komt uit op een positief resultaat van € 19,2 miljoen. In de jaarrekening over 2023 zal de definitieve afwijking bekend worden.
Schematisch is dit als volgt weer te geven:

Turap 1	Totaal gemelde afwijkingen (saldo)	€	9,4	In de begroting verwerkt	€	13,2
				Niet in de begroting verwerkt	€ -3,8	
Turap 2	Nog te verwerken uit turap 1	€	-3,8	In de begroting verwerkt	€	6,0
	Nieuwe afwijkingen	€	9,8			
Totaal in de begroting verwerkt turap 1 en 2					€	19,2

Het totaalbedrag aan afwijking van € 19,2 miljoen bestaat met name uit extra baten uit het gemeentefonds, toegelicht op programma S00 en de inzet middelen impuls energietransitie, toegelicht op programma S10.

Op koers

In deze Turap liggen de meeste doelen en inspanningen op koers. Een greep hieruit: We zetten goede stappen om de veiligheid in Arnhem te vergroten. Zo is de handhavingscapaciteit op straat versterkt. We zijn bezig met het opstellen van het duurzaam mobiliteitsplan en deze wordt eind 2023 aan de raad voorgelegd. Ons stedelijk fietsnetwerk wordt verbeterd en uitgebreid, met nadruk op hoogwaardige doorfietsroutes.
We werken we samen met de stad aan een nieuwe Woonvisie, die wonen in Arnhem eerlijker moet gaan maken. De startnotitie van deze Woonvisie is in 2023 door de gemeenteraad vastgesteld.
In juni is het programma Arnhem-Oost tijdens een drukbezochte bijeenkomst in het Posttheater gelanceerd en werd het programma ondertekend door een alliantie van partijen.
We zijn gestart met de proef Bijverdienbeloning, waarmee we inwoners die op dit moment vanuit de bijstand in deeltijd (gaan) werken een extra stimulans geven.
We helpen huishoudens die te maken hebben met energiearmoede, door energiecoaches, buurtklusteams, via wijkteams, scholen en vanuit de witgoedregeling. We hebben van het Rijk een grote bijdrage ontvangen voor de ontwikkeling van Spoorzone Arnhem-Oost, daarbij wordt ingezet om deze forse ambitie nader vorm te geven en uit te werken naar concrete investeringsplannen en grondexploitaties. Daarnaast is Arnhem op maandag 9 oktober de gastheer van het jaarlijkse evenement Dag van de Stad. Dit jaar is het thema "De stad dichtbij", want in de wijk wordt alles zichtbaar. De grote transitieopgaven van deze tijd, maar ook de energie en de inspiratie om die uitdagingen aan te pakken.

Er zijn ook onderwerpen die (nog) niet geheel op koers liggen. Dit komt onder meer door de huidige arbeidsmarkt met personele schaarste waardoor we op onderdelen onvoldoende capaciteit hebben om onze ambities uit te voeren. Daarnaast speelt werkdruk een rol. Bovendien hebben zowel wij als onze partners te maken met onder meer stijgende kosten, onzekere marktontwikkelingen en stikstofbeperkingen.
Een voorbeeld van onderwerpen die (nog) niet geheel op koers liggen, is de toevoeging van woningen; we hebben de afgelopen 2 jaar minder vergunningen afgegeven en minder woningen gebouwd dan de jaren daarvoor. Ook de realisatie van extra woonplekken voor dak- en thuislozen heeft vertraging opgelopen. In onze

stad is een tekort aan voldoende beschikbare ateliers, werk- en oefenruimtes voor culturele en creatieve makers. Ook wordt de doelstelling van hoeveelheid restafval (30 kilo per inwoner per jaar) nog niet bereikt.

Toelichting doelen en inspanningen
In Turap 2 wordt de voortgang aangegeven van de doelen en inspanningen die in de Begroting 2023 zijn opgenomen. Per doel en inspanning is de stand van zaken beschreven. Ook wordt bij de doelen en inspanningen de status aangegeven door middel van verschillende icoontjes. Deze icoontjes houden het volgende in:

- Groene pijl schuin omhoog - Het doel/ de activiteit loopt op koers
- Oranje pijl naar rechts - Het doel/ de activiteit loopt gedeeltelijk op koers
- Rode pijl schuin omlaag - Het doel/ de activiteiten lopen niet op koers
- Groen vinkje - Het doel/ de activiteit is gerealiseerd

Toegankelijkheid Turap
In het kader van de toegankelijkheid van de Turap is er in de bovengenoemde vormgeving een aantal wijzigingen aangebracht ten opzichte van de vormgeving van de Jaarstukken 2022. We hebben de vormgeving en locatie van de bolletjes (icoontjes) gewijzigd (zie hierboven) en in de regels van de ambities, doelen en inspanningen hebben we de letters A (=ambitie), D (=doel), I (= inspanning) toegevoegd. We willen hier de komende periode verdere stappen in zetten en streven er naar om op de financiële portal (financien.arnhem.nl) na vaststelling van de Turap in de raad een digitale toegankelijke versie te publiceren.

Turap en bestuursrapportages
De afgelopen jaren werd gelijktijdig met de Turap de bestuursrapportages Zorgdomein en Bestaanszekerheid opgesteld en aan de raad aangeboden. Beide bestuursrapportages worden dit najaar digitaal beschikbaar gesteld aan de raad met ‘realtime’ informatie. Over deze digitale dashboards en de mogelijkheid om deel te nemen aan optionele aanvullende bijeenkomsten, zal dit najaar een separate raadsbrief aan de gemeenteraad gestuurd worden.

Presentatie baten en lasten
De presentatie van de baten en de lasten die in de begroting van 2023 is gebruikt, is doorgezet in deze Turap. Daarom wordt een positief bedrag gepresenteerd op het moment dat er sprake is van meer baten of meer lasten. Concreet betekent dit dat als er hogere lasten zijn, dit als een positief bedrag in de lasten is gepresenteerd. Dit veroorzaakt een nadeel voor de algemene reserve. Wanneer een negatief bedrag als afwijking in de lasten is gepresenteerd, betekent dit dat er sprake is van minder lasten, dus een voordeel voor de algemene reserve. Wat betreft de baten werkt dit hetzelfde: een positieve afwijking in de baten betekent hogere baten en een voordeel voor de algemene reserve. Of een afwijking een voordeel of nadeel voor de algemene reserve veroorzaakt, is eveneens weergegeven in de kolommen in de bijlagen.

Tabel afwijkingen
Per afwijking is in de tabellen de nodige informatie verstrekt. Hieronder is per kolom aangegeven welke informatie wordt weergegeven:

- T1: is de afwijking al in Turap 1 opgenomen;
- I/S: Is de afwijking incidenteel of structureel;
- AR/BR: Komt de afwijking ten gunste of laste van de algemene reserve (AR) of een bestemmingsreserve (BR);
- B: Wordt de afwijking in de begroting verwerkt met bijgevoegde begrotingswijziging.

Begrotingswijziging
Bij deze Turap is een begrotingswijziging opgenomen. De afwijkingen in de Turap welke zijn opgenomen in de begrotingswijziging moeten namelijk in het kader van de begrotingsrechtmatigheid in de begroting verwerkt worden. Alle in de turap genoemde afwijkingen in bijlage 1 worden in de begroting verwerkt.

Leeswijzer
In het volgende hoofdstuk wordt het financiële totaalbeeld geschetst, waarbij toegelicht wordt hoe Turap 1 en Turap 2 in samenhang met elkaar gelezen moeten worden. Waar Turap 1 alleen de verwachte financiële afwijkingen beschrijft, wordt in deze Turap 2 in de bijlagen een integraal overzicht gegeven van de voortgang op de beleidsdoelen en inspanningen in combinatie met een verwachte financiële prognose. De financiële

afwijkingen in de wijkprogramma’s worden op één plek toegelicht bij het onderdeel Wijken algemeen. Dit is in de Turaps reeds een gebruikelijke lijn, vanaf de Begroting 2024 gebeurt dit op basis van amendement 23A20 ‘Financieel samenvoegen wijkprogramma’s’ ook in de andere documenten in de P&C-cyclus.
Zowel de exploitatie als de voortgang op de investeringen wordt toegelicht. Tevens staan we stil bij de beheersing van de verbonden partijen en lichten we de voortgang op de overgehevelde budgetten uit 2022 toe. Tot slot wordt een overzicht gegeven van de stand van zaken op de bij de Begroting 2023 aangenomen moties en amendementen.

Totaalbeeld financiën

	Begroting Stand Juli 2023	Afwijking Turap 2	Prognose Turap 2
Bedragen x € 1.000			
Middelen			
Lasten	909.868	20.749	930.617
Baten	873.615	12.068	885.683
Saldo lasten en baten	**-36.253**	**-8.681**	**-44.934**
Toevoegingen aan reserves	81.659	-8.095	73.564
Onttrekkingen aan reserves	131.119	6.625	137.744
Saldo toevoegingen en onttrekkingen	**49.460**	**14.720**	**64.180**
Prognose resultaat	13.207	6.039	19.246

In bovenstaande tabel is zichtbaar dat bij de begroting voor het opstellen van Turap 2, uit is gegaan van een saldo van lasten en baten ad € 36,3 miljoen en dat € 49,5 miljoen per saldo aan de reserves onttrokken zou worden. Met de afwijkingen die in deze Turap 2 gemeld zijn, wordt het saldo van lasten en baten € 44,9 miljoen en wordt per saldo € 64,2 miljoen aan de reserves onttrokken.

In onderstaande tabel is weergegeven welke afwijkingen in Turap 2 verwerkt zijn. Wanneer een afwijking betrekking heeft op meerdere programma's, is deze in de Turap over deze programma's verdeeld. Uit onderstaande tabel blijkt het totaal van de desbetreffende afwijkingen.

Onderwerp	Bedrag turap 1	Verwerkt / gewijzigd	Bedrag turap 2
Afwijkingen gemeld in Turap 1	**9.396**	**13.210**	**-3.814**
Nieuwe afwijkingen turap 2			
Gemeentefonds: meicirculaire (saldo gemeentefonds en DU's / TM's)			627
Actualisatie meerjareninvesteringsplanning (MIP)			-259
Actualisatie WSW			-2.509
Compensatie minimumloon WSW in septembercirculaire			395
Actualisatie BUIG			-1.318
Vermindering op basis van de aangifte Vennootschapsbelasting over 2021			527
VGGM: Basis op orde JGZ / AGZ			174
Vrijval dotatie aan BR jeugdfonds			1.000
Sportbedrijf tekort begroting			-422
Huur- vs subsidieindexatie maatschappelijke partners			-559
Inkomensregelingen			-40
Individuele studietoeslag			-350
Sportpark Paasberg			-105
Loket Zuid			-39
Klantenservice			-150
Uitvoering moties 23M09gg (Vergoeding aanpassing paspoort) en 21M218 (Kosteloze naamsverandering)			-68
Kwaliteitsimpuls overige locaties, waaronder Bakenhof en Overmaat/Rijkerswoerd			-100
Strategisch aankoop grond voor groen en ontmoeten			350
Strategisch aankoop grond voor groen en ontmoeten			-350

Koers Molenplaats	-62
Verduurzamen vastgoed: vrijval	2.500
Mobiliteit: vrijval incidentele budgetten	4.500
Lokale heffingen	-1.445
Integraal accommodatiebeleid	-190
Dekking integraal accommodatiebeleid uit middelen Scholen en ander vastgoed als verbindende plek in de buurt (320k structureel)	190
Uitbreiding buurtsportcoaches	-113
Dekking uitbreiding buurtsportcoaches uit BR jeugdfonds	113
Opvang dakloze EU-burgers (motie)	-250
Dekking dakloze EU-burgers uit BR Wmo jeugdzorg	250
Loon- en prijsontwikkelingen De Connectie	-1.253
Nadeel implementatie eHRM systeem De Connectie	-200
Grofvuil - afval	350
ODRA	-300
Huisvesting gemeentelijke organisatie	-522
Verkiezingen	-466
Burgerzaken extra inzet formatie voor met name reisdocumenten	-526
Leges	474
Burgerparticipatie	135
Burgerparticipatie	-135
Restantnadeel Jeugdzorg	3.600
Restantnadeel Jeugdzorg	-3.600
Doelgroepenvervoer	807
Toevoeging resultaat doelgroepenvervoer aan BR WMO en Jeugdzorg	-807
Beschermd wonen	1.512
Lagere eigen bijdrage beschermd wonen	-918
Toevoeging resultaat beschermd wonen aan BR WMO en Jeugdzorg	-595
Voordeel WMO	3.736
Hogere eigen bijdrage WMO	610
Saldo voordeel WMO	-4.346
Inzet middelen impuls energietransitie	10.000
Nieuwe afwijkingen in turap 2	**9.854**
Totaal afwijkingen turap 2	**6.039**

Bijlage 1 Voortgang doelen en financiële afwijkingen per programma

Wijken Algemeen

Thema's (T)	Doelen (D)	Inspanningen (I)

Arnhem is / wordt een levendige en vitale stad waar het volgens inwoners en ondernemers fijn wonen, werken en verblijven is (T)

Samen met inwoners - Het inzicht en de kracht van burgers wordt maatgevend voor gemeentelijk handelen (D)

De ontwikkeling van de gemeente als gebiedsgerichte organisatie is ingezet door de start van het opstellen van een nieuwe Koersnota Van Wijken Weten. Deze Koersnota gaat in op de doorontwikkeling van wijksturing in Arnhem.

De aanpak voor leefbare wijken in de wijken die vallen onder Arnhem-Oost aanpak heeft in juni 2023 een impuls gekregen door het opleveren van het Actieplan Nationaal Programma Arnhem Oost. In dit actieplan zijn meerjarige inspanningen benoemd voor de 5 Arnhem-Oost wijken waarbij financiering vanuit de Rijksoverheid inzetbaar is om deze inspanningen aan te jagen.

Ook naar de ondersteuning die bewoners nodig hebben om betrokken te zijn bij hun wijk, is in 2023 een onderzoek gestart. Het beschikbare budget aan bewonersondersteuning moet op een zodanige wijze worden ingezet dat deze aansluit bij de behoefte aan ondersteuning in de verschillende wijken. Het onderzoek wordt in het najaar afgerond met een advies hoe deze verdeling tot stand zou moeten komen en wat hiervoor nodig is.

De gemeente als wijkgerichte organisatie en vergroten van invloed en betrokkenheid inwoners: De kracht, kennis en kunde van inwoners en ondernemers benutten (I)

In 2023 is gestart met het ontwikkelen van een nieuwe Koersnota Van Wijken Weten. Deze Koersnota moet richting geven aan de doorontwikkeling van wijksturing in Arnhem op basis van de evaluatie uit 2021. Om de juiste input hiervoor op te halen, zijn verschillende bijeenkomsten georganiseerd met inwoners, maatschappelijke partners, ambtenaren en raadsleden. De Koersnota zal in september worden aangeboden aan het college.

Leefbare wijken (I)

De Arnhemse Leefbaarheidsmonitor wordt ingezet om de leefbaarheid in alle wijken te monitoren. Door de inzet van de gebiedsanalyse is het mogelijk ook wijken ten opzichte van elkaar in beeld te brengen. Het vergroten van kansen voor kinderen en jongeren in Arnhem krijgt in 2023 stadsbreed vorm door zowel de inspanningen op deze doelgroep in het actieplan Nationaal Programma Arnhem Oost en onze eigen gemeentelijke inspanningen. Voor beide geldt dat de uitvoering per wijk kan verschillen.

Maatschappelijke accommodaties: een visie ontwikkelen (I)

Inmiddels is een projectplan voor het opstellen van het integraal accommodatiebeleid goedgekeurd en is een offerte uitvraag gedaan bij drie partijen om het projectleiderschap voor deze opdracht in te vullen. De ontwikkeling van het beleid start vervolgens in september 2023.

Monitor leefbare wijken (I)

De resultaten van de Leefbare Wijken monitor worden consequent door de gemeente ingezet om ontwikkelingen in de wijk te monitoren en vormen een belangrijk startpunt voor het vaststellen van de belangrijkste doelen in de wijken. Deze data wordt in alle wijken ingezet om het gesprek in de wijken op gang te helpen met inwoners en maatschappelijke partners. Daarbij wordt veelal gekozen om deze data te gebruiken bij de actualisatie van de wijkprogrammering, zodat dit ook een natuurlijk moment betreft. De huidige monitor bevat informatie uit 2021 en in 2023 zal het veldwerk starten om de inhoud van de monitor te actualiseren.

In onderstaande tabel worden de afwijkingen tussen de begroting en Turap 2 toegelicht.

	Begroting Stand Juli 2023	Afwijking Turap 2	Prognose Turap 2
Bedragen x € 1.000			
Middelen			
Lasten	235.264	3.281	238.545
Baten	27.579	603	28.182
Saldo lasten en baten	-207.685	-2.678	-210.363
Toevoegingen aan reserves	6.716	0	6.716
Onttrekkingen aan reserves	15.275	0	15.275
Saldo toevoegingen en onttrekkingen	8.559	0	8.559
Prognose resultaat	-199.126	-2.678	-201.804

Onderwerp	Totale afwijking (x €1.000)	V/N	Toelichting	T1	I/S	AR/ BR	B
Lasten	3.281	N					
Sociale wijkteams (SWT)	565	N					
Jeugdzorg	3.600	N	Restantnadeel Jeugdzorg	N	S	BR	J
Jeugdzorg	800	N	Pluryn tariefsverhogingen	J	S	BR	J
WMO en sociale wijkteams	730	N	Kostprijsdekkende tarieven huishoudelijke ondersteuning	J	S	BR	J
WMO en sociale wijkteams	600	N	Aanvullende indexering zorgtarieven	J	S	BR	J
Jeugdzorg	400	N	Aanvullende indexering zorgtarieven	J	S	BR	J
Jeugdzorg	300	N	Verhoging pleegzorgvergoeding	J	S	BR	J
Onderwijs	190	N	Integraal accommodatiebeleid	N	I	AR	J
WMO en sociale wijkteams	-807	V	Doelgroepenvervoer	N	S	BR	J
WMO en sociale wijkteams	-1.512	V	Beschermd wonen	N	S	BR	J
WMO en sociale wijkteams	-3.736	V	Voordeel WMO	N	I	BR	J
Teams Leefomgeving(TLO)	2.716	N					
Onderwijs	877	N	Energieprijzen eigen gebruik (vastgoed)	J	I	AR	J
Armoedebeleid	822	N	TM Flankerend beleid energiearmoede	N	I	AR	J
Schulddienstverlening	658	N	TM Dienstverlening gemeenten aanpak schulden en armoede	N	I	AR	J
Onderwijs	222	N	Compensatie MGR	J	I	AR	J
Mobiliteit	85	N	Indexatie contracten parkeergarages	J	S	AR	J
Armoedebeleid	40	N	Inkomensregelingen	N	S	AR	J
Water, milieu en luchtkwaliteit	7	N	Energieprijzen eigen gebruik (vastgoed)	J	I	AR	J
Werk en Inkomen	5	N	Compensatie MGR	J	I	AR	J

Baten	603	V					
Sociale wijkteams (SWT)	0						
Teams Leefomgeving(TLO)	603	V					
Onderwijs	438	V	Energieprijzen eigen gebruik (vastgoed)	J	I	AR	J
Onderwijs	81	V	Verschil huurindexatie en lasten gemeentelijk vastgoed	J	S	AR	J
Sport	66	V	Verschil huurindexatie en lasten gemeentelijk vastgoed	J	S	AR	J
Welzijn	18	V	Verschil huurindexatie en lasten gemeentelijk vastgoed	J	S	AR	J
Toevoegingen aan reserves	0						
Sociale wijkteams (SWT)	0						
Teams Leefomgeving(TLO)	0						
Onttrekkingen aan reserves	0						
Sociale wijkteams (SWT)	0						
Teams Leefomgeving(TLO)	0						

Stijging tarieven en kosten jeugdzorg
De kosten van de jeugdzorg nemen meer toe dan aanvankelijk voor dit jaar is geprognosticeerd.
Het betreft hier met name de specialistische voorzieningen die in natura worden verstrekt. Bij de verleende zorg in de vorm van persoonsgebonden budget (PGB) zien we een daling van de kosten. Dat geldt ook voor de kosten van jeugdbescherming.

De kostenstijging in de specialistische voorzieningen in natura is in hoofdzaak op twee factoren terug te voeren:

- Tariefstijgingen - Het betreft hier regionale tariefsverhogingen die ten dele al eerder in het kader van de Perspectiefnota zijn gemeld, namelijk tariefsverhogingen bij jeugdzorgaanbieder Pluryn voor verblijf (€ 0,8 miljoen) en pleegzorgvergoedingen (€ 0,3 miljoen).
- Een stijging in het verzilveringspercentage van de toegewezen zorg - Ten opzichte van voorgaande jaren is een duidelijke toename in de uitnutting van toegewezen, geïndiceerde zorg, ook wel het verzilveringspercentage genoemd, zichtbaar. Daar staat tegenover dat het aantal jeugdigen dat specialistische jeugdzorg toegewezen krijgt, redelijk stabiel blijft. Gecombineerd betekent dit dat de gemiddelde zorgkosten per jeugdige toenemen, wat erop duidt dat de gemiddelde intensiteit en/of de duur van het jeugdzorgtraject groeiend is. Nadeel: € 3,6 miljoen.

Tezamen met de indexering van de zorgtarieven leidt dit tot een totaal nadeel van afgerond € 5,1 miljoen op de jeugdzorg (incl. jeugdbescherming). Dit nadeel wordt gedekt door een onttrekking uit de reserve WMO & Jeugdzorg, welke gepresenteerd staat op S07.

De ontwikkelingen van de kosten in de jeugdzorg worden in het najaar nader geanalyseerd in het kader van het meerjarenbeeld.

Kostprijsdekkende tarieven huishoudelijke ondersteuning
Het tarief dat gemeente Arnhem betaalt aan aanbieders van Huishoudelijke Ondersteuning is vanaf 2023 verhoogd, omdat het wettelijk verplicht is om een kostendekkend tarief te betalen. Zo worden de aanbieders in staat gesteld een gezonde bedrijfsvoering te hebben. Hiertoe heeft het college op 31 januari 2023 besloten. Door de hogere tarieven voor huishoudelijke ondersteuning zijn de kosten in 2023 naar verwachting € 730.000 hoger dan begroot. In het beschikbare budget van huishoudelijke ondersteuning wordt rekening gehouden met de vergrijzing en door personeelstekorten bij zorgaanbieders kan niet volledig voldaan worden aan de vraag naar huishoudelijke ondersteuning. Via wachtlijstbemiddeling borgen we wel dat de meest kwetsbare inwoners als

eerste huishoudelijke ondersteuning ontvangen. Door het negatieve verwachte resultaat zal een onttrekking uit de bestemmingsreserve Wmo & Jeugdzorg nodig zijn, welke op S07 is gepresenteerd.

Aanvullende indexatie zorgtarieven
Jaarlijks worden de tarieven jeugdzorg en Wmo door onze regionale inkooporganisatie geïndexeerd op basis van voorjaarsramingen van het Centraal Planbureau (CPB). Naar aanleiding van de sterk gestegen prijzen in de afgelopen periode zijn de zorgtarieven 2023 aanvullend met 0,73% geïndexeerd. In de eerste tussenrapportage is aangegeven dat dit - berekend over de totale zorgbegroting - een extra structurele kostenpost van ca € 1 miljoen betekent. Daarvan heeft € 0,4 miljoen betrekking op Jeugdzorg en € 0,6 miljoen op Wmo en sociale wijkteams. Dit tekort wordt gedekt vanuit de reserve, welke is gepresenteerd op programma S07 Zorg.

Doelgroepenvervoer WMO
Bij de gewijzigde begroting 2023 van de BVO DRAN heeft de gemeente Arnhem de verwachting uitgesproken dat het vervoersvolume van het vraagafhankelijk vervoer binnen deze gemeente in 2023 niet meer uit zal komen op het niveau van 2019, vanuit de Kaderbrief 2024 het algemene uitgangspunt voor de gewijzigde begroting 2023 vraagafhankelijk vervoer. Door de gemeente Arnhem is daardoor verzocht om een aframing van € 500.000 door te voeren op de begroting 2023 vraagafhankelijk vervoer volgens de algemene uitgangspunten. Na deze aframing resteert voor 2023 een voordeel van € 807.000.
Het betreft een incidenteel voordeel. Voorstel is om dit voordeel van 2023 toe te voegen aan de BR WMO & Jeugdzorg en daarmee beschikbaar te houden voor dekking van de indexatie van doelgroepenvervoer in 2024. Deze toevoeging aan de reserve is opgenomen op programma S07 Zorg.

Beschermd wonen
Sinds 2021 is een voordeel ontstaan bij Beschermd Wonen. Vanaf 2021 is de Wet Langdurige Zorg (Wlz) opengesteld voor mensen met psychiatrische problematiek. Een aanzienlijk deel van de inwoners die een toewijzing Beschermd Wonen hadden, is doorgestroomd naar de Wlz. De lasten zijn in 2021 door de uitstroom van cliënten harder gedaald dan de uitname van het budget, dit effect werkt door tot de invoering van het objectieve verdeelmodel per 1 januari 2025. Inmiddels zijn er regionale financiële afspraken gemaakt, zoals aangegeven in de raadsinformatiebrief voortgang regionale afspraken beschermd wonen. Deze financiële afspraken betreffen de jaren 2022 en verder. Dit betekent dat in dit jaar de afspraken voor 2022 en 2023 verwerkt worden. Op het lastenbudget geeft dit een voordeel van circa € 1,5 miljoen, welke zichtbaar wordt op wijken algemeen. Bij de baten is er een nadeel van € 920.000, welke zichtbaar wordt op S07. Gesaldeerd blijft er een positief voordeel over van € 595.000. Voorgesteld wordt om het verwachtte positieve resultaat op het onderdeel beschermd wonen van € 595.000 toe te voegen aan de BR WMO & Jeugdzorg en daarmee beschikbaar te houden voor dekking van de kosten van Beschermd Wonen in de toekomst. De toevoeging aan de reserve is gepresenteerd op programma S07 Zorg.

Begeleiding- en overige Wmo
Wmo begeleiding
In eerdere jaren is het beroep op Wmo-begeleiding sterk gestegen. De laatste 2 jaar is deze trend echter doorbroken en zijn de kosten van begeleiding beheersbaar geworden. De verhouding tussen gespecialiseerde begeleiding en basisbegeleiding is beter in balans gekomen en het beroep op begeleiding is gestabiliseerd. Dit leidt nu tot een voordeel van € 1,5 miljoen over 2023. De komende periode wordt door de regionale inkooporganisatie een tariefonderzoek uitgevoerd naar de kosten van begeleiding. Dit kan leiden tot een tariefsverhoging en daarmee extra kosten van begeleiding.

WRV
Binnen Wonen, rollen en vervoer wordt een positief saldo verwacht van € 0,4 miljoen. Dat komt met name doordat er minder woonvoorzieningen zijn verstrekt dan begroot op dit moment. De uitgaven hiervoor fluctueren over de jaren.

Wmo - PGB’s
De verwachte realisatie van de PGB’s is € 1,9 miljoen lager dan begroot. Door meer aandacht voor toetsing door de wijkteams is de verwachting dat we op de PGB’s uitkomen op een onderbesteding.

In totaal geeft dit een voordeel van €3,7 miljoen, welke op wijken algemeen gepresenteerd wordt.

Tezamen met het voordeel vanwege hoge eigen bijdragen WMO van € 0,61 miljoen, gepresenteerd op S07, resteert op Wmo (excl. beschermd wonen, doelgroepenvervoer en Huishoudelijke Ondersteuning) een voordeel van ruim € 4,3 miljoen. Dit voordeel wordt toegevoegd aan de BR WMO en Jeugdzorg. Deze toevoeging is eveneens gepresenteerd op S07.

Integraal accommodatiebeleid
De jaarlijkse lasten voor gerichte inzet van beheerders in samenwerking met de gebruikers bedragen tot op heden € 150.000. Dit in tegenstelling tot de eerdere afgesproken afbouw naar € 100.000 in 2023 en naar € 50.000 voor de jaren daarna. Deze afbouw blijkt niet realistisch, zonder kaders. Dat betekent dat een extra last van € 90.000 in 2023 nodig zal zijn, bestaande uit € 50.000 voor de inzet van beheerders MFC's en € 40.000 voor een projectleider om kaders t.b.v. de uitvoering op te stellen.
De dekking van deze extra last € 90.000 is beschikbaar uit de middelen scholen en ander vastgoed als verbindende plek (totaal € 320.000 in 2023). Deze is daarom zichtbaar op S04.

Naast de afwijking van € 90.000 is sprake van een administratieve wijziging van € 100.000 omdat het afgesproken budget op S04 staat, terwijl deze op de wijken wordt uitgegeven. Per saldo maakt dit een afwijking van € 190.000 op de wijken, welke gedekt wordt uit een overschot op S04.

Energieprijzen eigen gebruik
In het afgelopen jaar zijn de prijzen voor energie fors gestegen. Voor de gemeente Arnhem stond het tarief grotendeels vast tot eind 2022. Voor 2023 zijn eind vorig jaar de nieuwe prijzen voor gas en elektriciteit vastgesteld (voor 1 jaar). De vernieuwde tarieven zijn voortgekomen uit de participatie aan de Groene Metropoolregio, welke een aanbesteding gehouden heeft voor de inkoop van energie. Specifiek voor gas geldt dat deze afspraken per 01-01-2023 gewijzigd zijn: een nieuwe leverancier, en ook nieuwe tarieven. Voor elektriciteit hebben we met behoud van leverancier de tarieven omhoog zien gaan. Dit leidt tot een forse stijging van de energielasten en een knelpunt in de begroting. De grootste stijging van kosten voor elektriciteit zit bij openbare ruimte (openbare verlichting, verkeerslichten, etc.); er wordt een tekort verwacht van € 4,0 miljoen, verspreid over begrotingsprogramma S02 Bereikbaarheid en S12 Wonen en leefomgeving. Daarnaast is sprake van een verwachte overschrijding van de begrote budgetten bij Vastgoed van € 2,3 miljoen (na doorbelasting), hier betreffen het de panden in eigen gebruik en de MFC's waar zowel voor gas als elektra een tekort voorzien is. De hogere energieprijzen leiden volgens verwachting tot hogere energiekosten (+ € 877.000) bij de MFC's. Een deel daarvan (naar schatting 50%) zal kunnen worden doorbelast naar de huurders van de MFC's.
Daarnaast wordt geprobeerd directer energie te besparen door de verwarming lager te zetten en op middellange termijn te werken aan het verduurzamen van de gebouwen.

Het totale financiële effect is verspreid over wijken algemeen en over de programma's S00 Bestuur, dienstverlening en financiën, S02 Bereikbaarheid, S03 Economie, S05 Cultuur, S09 Gezondheid en sport en S12 Wonen en leefomgeving. De kostenstijging wordt aan alle gebruikers één op één doorberekend conform de afgelopen jaren ook het geval was, dit geldt dus zowel voor huurders van gemeentelijk vastgoed als voor gebruikers van walstroom of de markten. Het in kaart brengen van het exacte tekort is een ingewikkeld proces omdat op aansluitingsniveau bekeken moet worden wat de effecten zijn. Dit traject wordt nu voor alle objecten doorlopen. Uiteraard wordt gemeentebreed gekeken naar energiebesparingsmogelijkheden, waar deze al bekend zijn, zijn deze meegenomen in de berekeningen. De eerste inschatting is dat het totale financiële knelpunt van stijging energielasten € 6,3 miljoen bedraagt.

Taakmutatie Flankerend beleid energieamoede
Voor extra inspanningen op het gebied van vroegsignalering en voor het verwachte extra beroep op bijzondere bijstand wordt rekening gehouden met een stijging van de lasten met € 822.000. In het kader van flankerend beleid energiearmoede ontvangen gemeenten in 2023 hiervoor een bedrag van € 50 miljoen landelijk, Arnhem krijgt € 822.000. Deze baten zijn als onderdeel van het gemeentefonds - meicirculaire opgenomen bij programma S00 Bestuur, dienstverlening en financiën. De bijbehorende lasten worden verantwoord op de beleidsvelden binnen de begrotingsprogramma's, in dit geval het programma Wijken algemeen.

Taakmutatie Dienstverlening gemeenten aanpak schulden en armoede
Voor een betere dienstverlening op het gebied van armoede en schulden wordt rekening gehouden met een stijging van de lasten van € 658.000. In het kader van aanpak schulden en armoede wordt hiervoor € 40 miljoen landelijk in 2023 ter beschikking gesteld, Arnhem ontvangt € 658.000. Deze baten zijn als onderdeel van het gemeentefonds - meicirculaire opgenomen bij programma S00 Bestuur, dienstverlening en financiën. De

bijbehorende lasten worden verantwoord op de beleidsvelden binnen de begrotingsprogramma's, in dit geval het programma Wijken algemeen.

Compensatie MGR i.v.m. extra loon- en prijsstijgingen 2023
De gemeente Arnhem heeft de modules Inkoop Zorg, Onderwijs, Contractmanagement Inburgering, WsW en WSP en Beheer ondergebracht bij de Modulair Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein (MGR-SD) en betaalt hiervoor tezamen met de andere gemeenten van de regio Centraal Gelderland een jaarlijkse bijdrage. De MGR verwacht bovenop haar primaire begroting 2023, structureel een extra indexatie voor loon- en prijsstijgingen (als huisvesting en ICT) door te voeren op deze modules.
De effecten voor de module WSP zijn meegenomen in het re-integratiebudget. Voor de overige modules is op basis van de nu voorliggende begroting bekend dat een tekort op jaarlijkse bijdrage van Arnhem ontstaat van € 428.000 in 2023.
Het nadeel is verdeeld over wijken algemeen (€227.000) en de programma's S06 Participatie en armoedebestrijding, S07 Zorg en S08 Welzijn en inclusie.

Indexatie contracten parkeergarages
Conform overeenkomsten zijn er prijsindexaties toegepast op bijvoorbeeld de dienstverleningsovereenkomst P1 en de verschillende onderhoudscontracten. Deze indexaties leveren een structureel knelpunt van € 282.000 op dat al in 2023 wordt voorzien.
Het nadeel valt zowel op wijken algemeen (€ 85.000) als op S02 Bereikbaarheid.

Inkomensregelingen
Er wordt meer beroep gedaan op diverse onderdelen van de openeinderegeling Bijzondere Bijstand. Dit leidt tot hogere kosten bij Bijzondere Bijstand (€ 135.000), Bijzondere Bijstand voor Beschermingsbewind (€ 100.000) en Gelrepas (€ 625.000). Bij Gelrepas zien we de effecten van de verbeterslag die in 2021 is gemaakt met de digitalisering en professionalisering van de pas. Meer inwoners gebruiken de Gelrepas en ze besteden daarbij ook een groter bedrag. We zien dat de extra regelingen Schoolkostenregeling en (Sport)kledingtegoed voor kinderen, die sinds medio 2022 zijn toegevoegd, meer worden gebruikt dan we vooraf hadden ingeschat. Eind 2022 zijn de tegoeden voor deze regelingen extra verhoogd in verband met de crisis, dit leidt ook tot een kostenstijging.
De overschrijding is in 2023 € 860.000. In de meicirculaire is aan het gemeentefonds een extra bedrag voor Bijzondere Bijstand toegevoegd (€ 820.000 in 2023). Daarom leidt dit tot een tekort van € 40.000 in 2023.

Verschil huurindexatie en lasten gemeentelijk vastgoed
De gemeente Arnhem hanteert de systematiek van kostprijsdekkende huur. Jaarlijks indexeren wij per 1 mei de huurprijs met de CPI (Consumenten Prijs Index) zoals deze wordt gepubliceerd door het CBS. De indexering van de huurbedragen op basis van de CPI-index levert een indexering op per 1 mei 2023 van ongeveer 8% (ten opzichte van 2% voorgaande jaren en 4,5% afgelopen jaar).
Sinds de start van de CPI index is deze nog nooit zo hoog geweest. In de markt, ook de commerciële verhuurmarkt, wordt opgeroepen tot coulance afspraken. Hoewel CPI de norm is en ook wij te maken hebben met gestegen bouw- en beheerkosten van ons vastgoed zien we mogelijkheden om onze huurders enigszins tegemoet te komen. Wij wijken, zoals al benoemd in de Perspectiefnota 2024-2027, eenmalig af van de CPI als index en hanteren een lager indexpercentage, namelijk de "kerninflatie", te hanteren voor de huurprijsindexering (vanaf 1 mei 2023). Dit alleen indien de kerninflatie lager is dan de CPI indexatie. De kerninflatie, gepubliceerd als SA20 bij CBS, is nu 6,7%. Voorgaande jaren hielden de indexeringen van de huuropbrengsten en de stijging van de kosten van het onderhoud van vastgoed elkaar redelijk in evenwicht. Met de hogere indexatie van de huren (+ € 758.000) ontstaat echter een verschil ten opzichte van de ontwikkeling van de lasten (+ € 465.000), een groot deel betreft namelijk kapitaallasten die gelijk blijven. Het positieve resultaat dat hierdoor ontstaat kan ten gunste van de algemene middelen vallen. Uitgaande van de kerninflatie is dit € 294.000 in 2023.
De afwijking met betrekking tot de hogere energielasten heeft betrekking op meerdere programma's en wordt daarom zichtbaar op wijken algemeen (€ 165.000), S00 Bestuur, dienstverlening en financiën, S01 Veiligheid, S02 Bereikbaarheid, S04 Onderwijs, S05 Cultuur, S08 Welzijn en inclusie en S09 Gezondheid en sport.

W1 Centrum, Spijkerkwartier, Arnhemse Broek

Thema's (T)	Doelen (D)	Inspanningen (I)

Meedoen (T)

Versterken van sociale cohesie (D)

De sociale cohesie in het gebied wordt versterkt door te investeren in goed functionerende wijkorganisaties en een goed wijknetwerk. Vanuit een goede sociale basis in de wijk kan de sociale samenhang verder worden versterkt.

Inspanningen 2023 (I)

- Via het bewonersbudget of waar nodig met bewonersondersteuning (van onder andere Sportbedrijf en Rijnstad) worden diverse bewonersinitiatieven ontplooid.
- De verbouwing om het buurtcentrum De Lommerd toegankelijker te maken is afgerond. Het is hiermee een duurzamer en toegankelijker gebouw geworden. Ook in de Symfonie wordt het informatiepunt goed bezocht. Hier werken sociaal raadslieden, Werk en Inkomen, Sociaal wijkteam en team Leefomgeving samen. In het centrum is de Buurtkeuken actief.

Meer (financiële) zelfredzaamheid (D)

Financiële zelfredzaamheid blijft een aandachtspunt. We hebben in de wijk ervoor gezorgd dat (financiële) hulp laagdrempelig toegankelijk is.

Inspanningen 2023 (I)

Het informatiepunt in de Symfonie wordt goed bezocht. Hier werken we vanuit het Sociale wijkteam, Werk en Inkomen en welzijnspartners (onder andere sociaal raadslieden) samen om inwoners zo goed mogelijk te helpen met individuele vragen.

Kansengelijkheid (T)

Bevorderen kansengelijkheid: bewoners zijn zelfstandiger en staan steviger in de maatschappij (D)

De bewoners/deelnemers die verbonden zijn aan de diverse initiatieven in de wijk worden goed begeleid om zelfstandiger te kunnen functioneren.

Inspanningen 2023 (I)

Organisaties die actief zijn op het gebied van kansengelijkheid worden ondersteund.

Minder onderwijsterugval (D)

Op de basisscholen is sterk ingezet op een extra programma voor de leerlingen, waardoor de schoolresultaten zijn verbeterd.

Inspanningen 2023 (I)

Het programma Kansrijk Opgroeien is gecontinueerd.

Gezondheid (T)

Integrale aanpak gezonde leefstijl (D)

Door programma's op scholen, Thialf en in de wijkcentra is ingezet op een gezonde leefstijl. Het aantal kinderen met overgewicht blijft hoog. De inspanningen die worden geleverd (zie ook hieronder) dragen bij aan een gezonde levensstijl, maar het is op korte termijn nog niet voldoende om het overgewicht (gemiddeld genomen) te doen afnemen. Het is daarom een blijvend aandachtspunt.

Inspanningen 2023 **(I)**

JOGG (Jongeren Op Gezond Gewicht), GO (Gezond Onderweg) en beweegconcept 2+1+2 worden ingezet. Met de programma's worden kinderen met overgewicht gecoacht binnen hun eigen omgeving naar een gezondere leefstijl. De activiteiten van Vitanos en Blauwe Tomaat zorgen voor aandacht voor gezonde voeding.
Op dit moment onderzoeken we de mogelijkheid voor een wandelpad langs het spoor, zodat er een (beweeg)route ontstaat door de wijk.

Openbare Ruimte (T)

Aantrekkelijkere buitenruimte (D)

In CSA is veel vergroend of daar zijn plannen voor in ontwikkeling. Bewonersinitiatieven dragen bij aan dit doel.

Inspanningen 2023 **(I)**

Er zijn in de wijken Arnhemse Broek en Centrum wijkgroenagenda's opgesteld, die worden uitgevoerd. Meerdere verwaarloosde plekken zijn verbeterd door het toevoegen van groen. Wijkorganisaties zijn actief om de wijk schoon te houden en verder te vergroenen.

Wonen (T)

Meer diversiteit in de woningvoorraad (D)

Bij de kansen die zich voordoen op het gebied van transformatie of nieuwbouw van woningen zetten we in op de diversiteit van de woningvoorraad.

Inspanningen 2023 **(I)**

Bij grote nieuwbouwplannen (zoals Rietgrachtstraat en Thorbeckestraat) worden levensloopbestendig wonen en huizen voor gezinnen in de planvorming meegenomen.
Het nieuwe facetplan Woningsplitsing en Verkamering heeft een rem gezet op de verkamering van panden in het gebied. Zo wordt er in het Spijkerkwartier geen omgevingsvergunning verleend als er binnen een straal van 50 meter al een ander verkamerd pand aanwezig is. Dit heeft een gunstig effect op de woningvoorraad. Bij overtredingen wordt gehandhaafd.

Wijkeconomie (T)

Goed functionerende wijkorganisaties (D)

Wijkorganisaties dragen veel bij aan de verbetering van de wijk. Blauwe Wijkeconomie, Broek Omhoog, buurtgroenbedrijf zijn goede voorbeelden waarbij bewoners, overheid en andere partners samenwerken.

Inspanningen 2023 **(I)**

De wijkorganisaties hebben moeite om zich duurzaam te ontwikkelen, onder andere door de manier van subsidiëren door de gemeente. We zijn daarom in gesprek met deze partners en het verkennen de mogelijkheden om de activiteiten van deze organisaties langdurig in het wijkprogramma te verankeren.

Veiligheid (T)

Minder overlast (D)

Wijkveiligheid blijft een belangrijk thema in het gebied. Het aantal registraties van delicten daalt, maar het gevoel van veiligheid bij bewoners blijft een punt van aandacht. Er worden veel gerichte acties opgezet om af te rekenen met de verloedering, overlast en criminaliteit. Dit heeft een lange adem nodig.

Inspanningen 2023 **(I)**

Binnen het actieprogramma Steenstraat en omgeving zijn tien actielijnen met bijbehorende acties uitgevoerd, zoals bijvoorbeeld het aanpakken en opknappen van verloederde plekken, verwijderen van graffiti, realisatie van camera’s en handhavingsacties. Ook is in 2023 begonnen met het aanspreken en aanschrijven van winkels die te veel beplakking op hun ruiten hebben en daarmee geen transparante gevel hebben. In 2024 wordt hiermee doorgegaan.

W2 Noordwest

Thema's (T)	Doelen (D)	Inspanningen (I)

Meedoen (T)

Ontmoetingsplekken voor sociale cohesie en maatschappelijk participeren (D)

Om de sociale cohesie en de maximale participatie van inwoners te bevorderen is het van belang om ontmoetingsplekken in de wijk te creëren die passen bij de vraag uit de wijk. Deze fysieke ontmoetingsplekken moeten toegankelijk, nabij en laagdrempelig zijn.

Inspanningen 2023 (I)

- Minimaal elk kwartaal en zo nodig vaker hebben we afstemmingsoverleg met een vertegenwoordiging van de verschillende buurthuizen.
- Het Graaf Ottoplein is heringericht.
- De inclusieve speelplaats naast de skatebaan bij Rosorum wordt dit jaar afgerond.
- De gesprekken over herinrichting Peterplein hebben plaatsgevonden. De realisatie start het laatste kwartaal 2023.
- Het inloopspreekuur is begin 2023 gestart.

Versterken sociale netwerken en inzicht in voorzieningen in de wijk (D)

De netwerkpartners in de wijken kennen elkaar en weten elkaar te vinden. We werken als teams Leefomgeving, Sociaal wijkteams en gebiedsteams Werk en Inkomen gebiedsgericht: we handelen vanuit de leefwereld van bewoners, dichtbij en met focus op specifieke doelgroepen in de wijk.

Inspanningen 2023 (I)

- De gebiedsagenda Werk, Inkomen en Schulden 2023 is tot stand gekomen. Monitoring van de benoemde actiepunten volgt via overleg sociale tafel met Sociaal Wijkteam, , gebiedsteams Werk en Inkomen en partners Rijnstad en Stichting Welzijn Ouderen Arnhem.
- De basis training Eigen-Wijs is gestart in samenwerking met team Leefomgeving Noord-Oost.

Kansengelijkheid (T)

Meer ontplooiingskansen voor kinderen (D)

In Noordwest willen we kinderen die dat nodig hebben betere ontplooiingskansen bieden zodat zij kansrijk kunnen opgroeien. We richten ons daarbij vooral op kinderen in Klarendal en Sint Marten en hebben een aanpak voor de verschillende doelgroepen.

Inspanningen 2023 (I)

- Het thuisbezoek door de jeugdverpleegkundige is in Klarendal mogelijk gemaakt op indicatie en wordt in 2024 standaard ingevoerd. We zijn gestart om samen met betrokken (keten)partners de backoffice goed in te regelen zodat signalen ook direct opgepakt en bij voorkeur opgelost kunnen worden.
- Het uitvoeringsprogramma Kansrijk Opgroeien wordt verder doorontwikkeld en geïntegreerd binnen de pedagogische wijk in het kader van de Arnhem Oost aanpak. Daarbij is ook de overgang van primair naar voorgezet onderwijs een belangrijk aandachtspunt.

Veiligheid (T)

Bewoners hebben minder last van gevoelens van onveiligheid (D)

We verbeteren het woon- en leefklimaat van bewoners door de aanpak van overlast op de thema's verloedering, parkeer/verkeersveiligheid, overlastgevende personen, jeugdoverlast en drugsoverlast. Onze focus ligt daarbij op de wijken Klarendal en Sint Marten.

Inspanningen 2023 **(I)**

- Tijdens maandelijks wijkveiligheidsoverleg vindt monitoring plaats en initiëren we passende acties. Ook zijn we samen met veiligheid en politie gestart met het actieplan 'Hommel en Singel': schoon, heel en veilig met speciale aandacht voor verloederde plekken en ondermijning.
- Via de sociale tafel monitoren we de inzet van partners in het sociaal domein.
- In het najaar starten we met een proces met alle betrokken partijen hoe we in ons gebied de doorontwikkeling van jongerenwerk vorm gaan geven.

Gezondheid (T)

De sociaaleconomische gezondheidsverschillen in de wijk Klarendal worden kleiner (D)

We zijn in samenwerking met de WUR,HAN en GGD aan de slag om de sociaaleconomische gezondheidsverschillen te verkleinen in de wijk Klarendal. We willen een beweging in gang zetten waarbij bewoners weer trots op hun wijk zijn, en de leefomgeving als positieve stimulans ervaren om verder te komen in het leven.

Inspanningen 2023 **(I)**

- De uitvoering van Welzijn op recept wordt gemonitord met de uitvoerende partijen Stichting Welzijn voor Ouderen Arnhem en Rijnstad.
- Studenten van de Praktijk Leerroute Regionaal Opleidingscentrum Rijn-IJssel starten in september met onderzoek op welke wijze het spel Positieve Gezondheid ingezet kan worden bij activiteiten in de wijk.

W3 Noordoost

Thema's (T)	Doelen (D)	Inspanningen (I)

Meedoen (T)

Meer bewoners zijn sociaal zelfredzaam (D)

Er is een mooie verdeling van ontmoeting in de wijken, zowel binnen als buiten. Voor jong en oud zijn er plekken in de wijken om laagdrempelig te ontmoeten. Speelplekken zijn er genoeg en worden aangepakt, waar nodig. Er zijn pedagogisch medewerkers in de wijk die de ontmoeting faciliteren en er zijn heel veel vrijwilligers die hun bijdrage leveren aan de ontmoetingsplekken.

Inspanningen 2023 (I)

Noord-Oost heeft een mooie dekking van ontmoetingscentra. In iedere wijk zijn er ontmoetingsplekken, waar we structureel mee overleggen voor de toekomst. Ook werken we aan de organisatie van structurele financiering voor huisvesting.

Meer bewoners participeren in de vorm van (vrijwilligers)werk (D)

Er lopen verschillende processen die moeten bijdragen aan de aanpak op de werkloosheid en participatie (meedoen) van de bewoners Geitenkamp. Deze uitdaging zal een meerjarenplan zijn en heeft met veel verschillende factoren te maken (huur/koop verhouding, generatiepatronen, normen en waarden van de cultuur in de wijk). Er wordt hard gewerkt aan nieuwe plekken in de wijk die stimuleren om te leren en te werken, maar een aantal initiatieven stagneren. We zijn op de goede weg. Na corona zijn er verschillende initiatieven die herstart zijn. Maar we zijn er nog niet. We horen een toename van deelnemers en bezoekers via samenwerkingspartners in de wijken. Er participeren meer mensen, maar we zitten nog steeds in een opbouw na corona.

Inspanningen 2023 (I)

- De inspanning op uitbreiding van sociaal ondernemers in de Vlindertuin stagneert. De huidige exploitant is er niet in geslaagd om voldoende sociaal ondernemers te binden aan de Vlindertuin. Hier is ook een onderzoek op geweest en deze wordt besproken met SLAK.
- Voor het creëren van een wijknetwerk is een kwartiermaker nodig. De middelen zijn beschikbaar en we gaan na de zomervakantie werven (afhankelijk van keuzes naar aanleiding onderzoek).
- De mogelijkheid om een buurtbaanbureau (in samenwerking met Enjoy & Learn) te starten wordt onderzocht en er wordt via Arnhem-Oost gekeken naar coaching voor toeleiding naar werk en school voor jong volwassenen.
- De gebiedsagenda is opgesteld en wordt voor 2024 geactualiseerd.
- Ter vervanging van training EigenWijs komt er een pilot Eigenwijze Diamant, het gebied wordt uitgebreid met Noord-West en de training wordt nog laagdrempeliger aangeboden. De start is na de zomervakantie en de evaluatie vindt voor het einde van het jaar plaats.

Kansengelijkheid (T)

Meer kinderen hebben de mogelijkheid om hun talent te ontdekken en te ontwikkelen (D)

Afgelopen jaar zijn er verschillende positieve ontwikkelingen geweest in het aanbod, waardoor de jeugd hun talenten kunnen ontwikkelen:

- nieuw jongerenwerk;
- verlengde schooldag in samenwerking met Sportbedrijf, Rijnstad en Rozet;
- uitbreiding speelmorgen;
- samenwerking met creatief makers voor maatschappelijke vraagstukken (jeugd, Sperwer);
- betrekken van jongeren bij cultuur (Podium van de wijk).

Inspanningen 2023 **(I)**

- Het uitvoeringsprogramma Kansrijk Opgroeien is verwoord voor 2023 en in uitvoering. (Rijke schooldag, NPO gelden). Deze wordt gemonitord en waar nodig bijgesteld voor 2024.
- De sportpedagogisch medewerker is aangesteld en heeft een plan opgesteld voor het klimaat van de Rommelkist. Er is een groep vrijwilligers, die meewerken met specifieke evenementen. Voor structurele taken, toezicht en bekwaamheid zijn er nog acties nodig. tevens ligt er een masterplan voor de Rommelkist. Deze heeft een fysiek component om het aantrekkelijker te maken en een component om het sociaal veiliger te maken met meer aantrekkingskracht, breder dan de bestaande doelgroep.
- Monitoring op 18 maanden gesprekken door VGGM loopt. Het zal een vervolg krijgen in de Arnhem-Oost aanpak. Wegens succes wordt het in alle Arnhem-Oost wijken toegepast.

Gezondheid (T)

De sociaaleconomische gezondheidsverschillen in de wijk Geitenkamp worden kleiner (D)

Vanuit de samenwerking HAN, GGD is geadviseerd om te werken met wijkgezondheidsprofielen. Door de kennis en opvolgende interventies van de wijkgezondheidsprofielen nemen de gezondheidsverschillen af. De bewustwording wordt verhoogd en er zijn voorzieningen in de wijk die bijdragen aan een gezonde leefstijl.

Inspanningen 2023 **(I)**

- Twee watertappunten zijn geplaatst, een derde kon niet worden geplaatst in verband met hoogteverschillen op de beoogde locatie.
- Het experimenteren met Gezondheidschecks loopt, dit is wel afhankelijk van de beschikbaarheid van studenten.
- Het programma 2Diabeat loopt, wordt getrokken door Locus (de Beijer). Er wordt hierin samengewerkt met Rijnstate en het Sociaal Wijkteam.
- Het onderzoek van de WUR naar vergroening van de wijk en gezondheid is afgerond.

Openbare ruimte (T)

De wijk Geitenkamp is klimaatbestendiger (D)

Klimaatadaptatie
We zetten in op hittestress door middel van tegelwippen en het herplaatsen van ligusterhagen, het stimuleren van geveltuintjes en boomspiegels in eigen beheer. We werken samen met de scholen en kijken naar de mogelijkheden voor groene schoolpleinen (Jozef Sartoschool, locatie Spiekmanlaan).

Energie besparen
We brengen de bewoners in contact met het project energiearmoede. Samen wordt gekeken naar wat werkt voor de bewoners en hoe we dit kunnen organiseren. Er wordt veel aandacht gegeven aan de regelingen die bewoners kunnen genieten.

Inspanningen 2023 **(I)**

- In samenwerking met bewoners en openbare ruimte zijn er boomspiegels vergroot en teruggeven in beheer van de bewoners en pleintjes zijn vergroend.
- Jaarlijks is er een actie met aandacht voor het herplaatsen van de ligusterhagen. Samen met de coöperaties wordt gekeken bij mutaties om de haag meteen terug te plaatsen, voordat er nieuwe verhuurd wordt.
- Inmiddels is er een projectleider en opdrachtgever aangetrokken om het Icoonproject Beekdal te leiden. Het project gaat met name over het meer zichtbaar en beleefbaar maken van de Beek en het bestaande groen uit te breiden. Door onder andere een herinrichting van het sportpark De Paasberg en de infrastructuur is er meer groen toegevoegd.
- Twee keer per jaar organiseren bewoners in samenwerking met coöperaties en gemeente een opruimdag.
- Er loopt momenteel een pilot (bij een hotspot op de Geitenkamp) waar gekeken en onderzocht wordt hoe bijzettingen en zwerfafval verminderd kunnen worden. Op welke wijze kunnen inwoners het afval goed aanbieden?

Wonen (T)

De wijk Geitenkamp wordt vitaler (D)

Om de leefbaarheid en vitaliteit van de Geitenkamp de komende jaren verder te verbeteren worden een aantal maatregelen onderzocht. Een belangrijke maatregel is het creëren van meer diversiteit in de bevolkingssamenstelling van de wijk. Een van de knoppen om hier verandering in te brengen is het aanpassen van de woningvoorraad en dan in het bijzonder de verhouding tussen koop en sociale huur in de wijk. Onderzocht gaat worden in hoeverre het haalbaar is om op deze wijze de diversiteit van de bevolkingssamenstelling te beïnvloeden.

Inspanningen 2023 **(I)**

Met de corporaties is een pilot gestart om op de hotspots de toewijzingen te reguleren. Dit wordt toegepast en wordt positief ervaren. De opgave rondom het vergroten van de diversiteit van de bevolkingssamenstelling (en daarmee samenhangend de verhouding tussen koop- en huurwoningen in wijk) wordt in het najaar van 2023 verder opgepakt. We werken vanuit verschillende participatieve processen aan het trots zijn op de wijk:

- Buurtbaanbureau – mensen laagdrempelig bemiddelen naar een gezonde dagbesteding;
- De Vlindertuin – Ruimte voor bewoners voor dagbesteding en persoonlijke ontwikkeling;
- De Rommelkist – ruimte voor kinderen om zich op verschillende gebieden spelenderwijs te ontwikkelen.

Wijkeconomie (T)

Bruisender marktplein Geitenkamp (D)

De ruimtestudie is gedaan. Het pand van de Coöp is van eigenaar gewisseld, hierdoor stagneert de gewenste ontwikkeling van het marktplein. Er trekken nog steeds winkels weg van het marktplein. Het is lastig voor de winkeliers om hun hoofd boven water te houden.
Bewoners maken zich nog steeds zorgen over het verschralen van het winkelaanbod op het winkelplein Geitenkamp

Inspanningen 2023 **(I)**

Gezamenlijk met bewoners, ondernemers, winkeliers, corporaties uitvoering geven aan het uitvoeringsplan stagneert door het stilvallen van de ontwikkeling met betrekking tot de supermarkt en de ruimtelijke opgave eromheen. Het huidige marktplein wordt wel vergroend. Verder uitwerking geven aan het uitvoeringsplan is afhankelijk van het wel of niet doorgaan van de ontwikkeling vergroten supermarkt (is gestagneerd).

Veiligheid (T)

Bewoners ervaren minder parkeeroverlast (D)

De maatregelen om de parkeerdruk in Alteveer-Cranevelt te verlagen zijn nog niet getroffen. Er wordt gewacht op het duurzaam mobiliteitsplan.

Inspanningen 2023 **(I)**

- Het monitoren van de verkeersintensiteit Velperweg e.o. als gevolg van allerlei ontwikkelingen moet nog in gang gezet worden.
- Het burgerparticipatieproces herinrichting Velperweg loopt nog. De planning is met een half jaar vertraagd en wordt nu in het eerste kwartaal 2024 uitgevoerd.
- Verkeersremmende maatregelen aan Bronbeeklaan en Monnikensteeg worden gemonitord. Deze maatregelen werken en de klachten zijn afgenomen.

Bewoners ervaren meer veiligheid in hun directe omgeving (D)

Vanuit het wijkveiligheidsoverleg is er tevredenheid. Het is zelfs ‘rustig’. Dit wordt gemonitord op parkeer- en verkeersoverlast, verloedering, criminaliteit, drugscriminaliteit, jongerenoverlast en verwarde personen.

Inspanningen 2023 **(I)**

- De persoonsgerichte aanpak is tijdelijk gestopt. AVG technisch moet eerst het convenant afgesloten worden.
- Extra inzet op vermindering jeugdoverlast is op de Geitenkamp gerealiseerd. Nieuwe jongerenwerk zal zich nadrukkelijk positioneren en onderdeel uitmaken van dit actiepunt. De formatieve inzet is verdubbeld.

W4 Presikhaaf

Thema's (T)	Doelen (D)	Inspanningen (I)

Meedoen (T)

Meer bewoners doen mee (D)

We blijven investeren in ruimte voor ontmoeten, verbinding en ontwikkeling.

Inspanningen 2023 (I)

- We stimuleren buurtbewoners aanvragen te doen bij het wijkplatform en de regeling Burgerkracht, helpen bewoners met motivatie in de aanvraag (zoals ontmoeting, armoedebestrijding) en ondersteunen we hen in het platformoverleg.
- Op meerdere plekken breiden we ontmoetingsplekken uit, zowel in de openbare ruimte als binnen.
- We hebben meerdere netwerken opgezet met behulp van de participatiemedewerker.

Meer bewoners ervaren gemeenschapsgevoel in de buurt (D)

Er is een broze sociale structuur in de wijk (met name na corona). Er zijn veel verschillende culturen in Presikhaaf die elkaar graag binnen de eigen kring willen ontmoeten.

Inspanningen 2023 (I)

- Onze maatschappelijke partners in de wijk benaderen de verschillende culturen te weinig afzonderlijk en te weinig vraaggericht. Daarom gaan we meer inzetten op cultuursensitiviteit.
- Onze partners in de wijk wordt gevraagd om informeel aanbod zoals theemiddagen, samenkomst in Rozet rond taal en cultuur te faciliteren, zodat bewoners makkelijk kunnen aansluiten. De toeloop is nog niet goed. Daartoe vragen we een meer proactieve houding aan onze partners in de wijk.
- Er is aandacht voor duurzame relatieopbouw nodig met de gemeenschap om vraag en aanbod bij elkaar te brengen. Dit heeft door corona een knauw gekregen. We ondersteunen vragen voor ontmoetingstuinen, speelplekken, theemiddagen, buurtfeesten en opruimdagen. Dit proces heeft meer tijd nodig.

Meer bewoners hebben een gezonde leefstijl (D)

In de wijk worden speel-, beweeg- en ontmoetingsplekken beter benut.

Inspanningen 2023 (I)

- In park Presikhaaf, in de buurt Over Het Lange Water, evenals bij de Overkant hebben we geïnventariseerd wat de speel-, beweeg en ontmoetingsbehoefte is.
- Eind 2023 starten we met de aanleg van een speel- en beweegplek in de buurt Over Het Lange Water.

Meer bewoners spreken, lezen en schrijven de Nederlandse taal (D)

De oude Inburgeringswet heeft ertoe geleid dat er een grote groep niet goed is ingeburgerd en kampt met taalachterstand. Er is geen goed beeld wat er nodig is om de groepen laag geletterden te bereiken. Er is een grote groep vrouwen die veelal binnenshuis hebben geopereerd en hierdoor de Nederlandse taal niet goed machtig zijn.

Inspanningen 2023 (I)

- Veel aanbod is nog gericht op het individu, waar we afgelopen jaar gemerkt hebben dat collectief aanbod beter aansluit bij de wijkculturen. Dit vraagt een cultuuromslag binnen de sociale basis. Er komen nog te weinig bewoners naar het collectief aanbod. Dit vraagt meer proactief werken van de maatschappelijke partijen.
- Wij brengen informeel taalaanbod in contact met Rozet en Rijnstad, zodat behoeftes in beeld komen en vertrouwen ontstaat richting het formele aanbod. Hiervoor is het belangrijk dat taalaanbieders proactief gaan werken gericht op het collectief.

Kansengelijkheid (T)

Meer ouders en verzorgers maken gebruik van voorschoolse voorzieningen en opvoedondersteuning (D)

We zetten acties in op ouderbewustzijn bij kinderen van -10 maanden tot 4 jaar om te voorkomen dat kinderen met een achterstand op de basisschool starten.

Inspanningen 2023 **(I)**

- De 18 maanden bezoeken zijn gestart.
- Het onderzoek met ouders/ verzorgers wat er nodig is om van het MFC een uitnodigend ouder- en kindcentrum te maken loopt.
- Het Kansen voor Kinderen netwerk wordt optimaal benut.
- Ouderbetrokkenheid is een terugkerend onderwerp op de sociale tafel.

Meer kinderen groeien op tot zelfstandige en veerkrachtige volwassenen (D)

Het ondersteunen van Presikhaafse kinderen bij de ontwikkeling van een positief zelfbeeld, bij het verplaatsen in en omgaan met anderen en bij het ontwikkelen van hun talenten, blijft een aandachtspunt.

Inspanningen 2023 **(I)**

- Door de ontwikkelingen rondom jongerenwerk in Presikhaaf is er geen stevig netwerk rondom alle jongeren Kansenmakers en PU hebben nog tijd nodig om alle jongeren te bereiken na de wisseling met Rijnstad.
- De training mediawijsheid is afgerond. Dit heeft bij de jongeren bewustzijn opgeleverd, Met onze maatschappelijke partners zorgen wij voor borging van deze pilot, omdat aandacht nodig blijft.
- Het netwerk Kansen Voor Kinderen wordt goed gebruikt om ervaringen te delen. Daardoor ontstaat een sterke werkwijze binnen het netwerk zoals bewust ouderschap, buitenspelen, breed aanbod van sport tot en met cultuur. We bereiken nog niet alle kinderen, dit vraagt meer tijd.

Meer jongeren ontwikkelen een gezonde identiteit (talentontwikkeling, zelfbeeld en mentale veerkracht) (D)

We zetten er op in dat meer kinderen en jongeren een positief zelfbeeld hebben.

Inspanningen 2023 **(I)**

- De meidengroepen en verschillende groepen worden bereikt door het reguliere jongerenwerk.
- Jongeren met een beperking zijn nog niet in beeld en onvoldoende aangesloten op het aanbod jongerenwerk.
- Identiteitsontwikkeling is een regulier thema binnen het huidige jongerenwerk.
- Het te ontwikkelen programma heeft vertraging opgelopen door de ontwikkelingen rondom jongerenwerk in Presikhaaf.
- Afstemming tussen de huidige aanbieders rondom jongerenwerk is goed. Partijen versterken elkaar en erkennen elkaars corebusiness.
- Bij zowel kinderen- als jongerenwerk is ouderbetrokkenheid goed onder de aandacht.

Minder bewoners met schulden (D)

We zetten er op in dat bewoners hun eigen financiële situatie kunnen overzien, vinden tijdig passende en laagdrempelige ondersteuning bij hun financiële/ administratieve problemen en voeren hun eigen financiële administratie.

Inspanningen 2023 **(I)**

- Er wordt dit jaar gestart met een gezamenlijk open inloopspreekuur van regisseurs Werk en Inkomen, Rijnstad en de Sociale Wijkteams.
- Het gebiedsteam Werk en Inkomen, Rijnstad en Sociaal wijkteam hebben proactief gewerkt in een project rondom de renovatie van 104 woningen in Presikhaaf 1. Deze nieuwe vorm van proactief samenwerken wordt doorontwikkeld.
- Het onderzoek naar schuldenproblematiek loopt.

Minder kinderen groeien op in armoede (D)

Door kinderen een kans te geven om zich persoonlijk en vrij te ontwikkelen kunnen we latere (financiële) problemen voorkomen. We zetten in op het vergroten van kansen en mogelijkheden zodat kinderen een betere startpositie krijgen om later zelfstandig te functioneren in de maatschappij.

Inspanningen 2023 **(I)**

- De combinatiemogelijkheden cultuur en sport op de Gelrepas zijn beter op elkaar afgestemd.
- Het Onderzoek naar gebruik minimavoorzieningen loopt.
- Mobility Mentoring (een stress-sensitieve aanpak) is in de gebiedsagenda opgenomen.

Meer bewoners leven energiezuinig (D)

We blijven inzetten op het vergroten van kennis over verduurzaming met de verwachting dat dit leidt tot lagere vaste lasten.

Inspanningen 2023 **(I)**

- De coöperaties en Arnhem oost zetten stevig in op de energietransitie, vanuit het Volkshuisvestingsfonds worden particuliere woningen aangepakt.
- De bouw van energiezuinige woningen is standaard bij de coöperaties.
- Verduurzamen van scholen, multifunctionele centra (MFC) en buurthuizen vraagt nog veel aandacht. Gemeente en coöperaties brengen de prioriteiten aan.

Veiligheid **(T)**

Meer bewoners dragen bij aan een veilige en prettige leefomgeving (D)

We zetten in op een omgeving waarin iedereen ideeën naar voren kan brengen en waarin er wordt geluisterd. Mensen melden overlast.

Inspanningen 2023 **(I)**

- Het Overlast en Zorg Overleg in de wijk heeft ertoe geleid dat de bewoners met multi-problematiek bekend zijn in het netwerk.
- Professionals in de wijk, zoals wijkconciërges, kinderwerk, jongerenwerk en wijkagenten zorgen voor meer tolerantie en gevoel van veiligheid in de wijk.

Meer jongeren zijn in staat hun grenzen aan te geven en verleidingen te weerstaan (D)

In samenwerking met jongeren, hun verzorgers, onderwijs en wijkpartijen wordt er een gemeenschap gebouwd rond de jongeren zodat hun kans om een minimum startkwalificatie te halen vergroot wordt.

Inspanningen 2023 **(I)**

- Wijkprofessionals hebben jongeren in Presikhaaf behoorlijk goed in beeld en ontwikkelen hun aanbod rondom weerbaarheid, assertiviteit en ontwikkeling
- Netwerkvorming is nog niet optimaal door ontwikkelingen jongerenwerk Rijnstad
- De samenwerking Presikhaaf University, scholen, de Kansenmakers en het Sportbedrijf Arnhem is kansrijk.

Openbare ruimte **(T)**

Meer bewoners wandelen en fietsen met een prettig gevoel in Presikhaaf (D)

We onderzoeken samen met bewoners wat er nodig is om vaker de fiets te pakken of te gaan wandelen en een aantal wegen om te vormen naar een 30km weg.

Inspanningen 2023 **(I)**

- Bewoners krijgen ruimte om mee te denken over mobiliteitsvisie en snelheidsbeperkende maatregelen.
- Laan van Presikhaaf en de Weg Over Het Lange Water worden ter hoogte van de doorgaande fietsroute afgewaardeerd naar 30 km.
- Keulse Slag is gedeeltelijk afgewaardeerd door snelheidsbeperkende maatregelen.

Er zijn geschikte plekken voor jongeren om te ontmoeten en zich te ontwikkelen (D)

We zetten in op dat jongeren elkaar kunnen ontmoeten in een veilige (buiten)ruimte, waar ze zichzelf kunnen zijn, zich ontwikkelen en bewegen.

Inspanningen 2023 **(I)**

- De behoefte van jongeren wordt in kaart gebracht met de jongeren en de wijkpartijen, Presikhaaf University en het Sportbedrijf.
- Toegankelijkheid van de verschillende speel- en ontmoetingsplekken wordt standaard meegenomen in de opdracht naar de wijkpartijen en beheer.

Bewoners ervaren minder last van zwerfafval (D)

Bewoners zijn actief in het opruimen van zwerfafval door afval te prikken. Dit gebeurt samen met Heel Arnhem Schoon en professionals.

Inspanningen 2023 **(I)**

- Met bewoners en Portaal worden verschillende opruimdagen georganiseerd, hierbij kunnen bewoners ook vuilknijpers krijgen om vaker een schoonmaakronde door de wijk te doen.
- Het schoonhouden van de winkelcentra krijgt meer aandacht, maar resulteert nog niet altijd in een hoger onderhoudsniveau door vervuilingssnelheid. Wel worden de winkelcentra groener.

Wonen **(T)**

Meer bewoners kunnen wooncarrière maken in de wijk (D)

Bij nieuwbouw houden we rekening met de wensen van de huidige bewoners zodat zij door kunnen stromen en plaats maken voor starters.

Inspanningen 2023 **(I)**

- In Presikhaaf krijgt het doorstromen veel aandacht, onder andere met flexwonen en nieuwbouwlocaties Presikhaaf 3. Dit resulteert de komende twee jaar in een ruimer woonaanbod.
- Arnhem Oost Aanpak en Ontwikkelperspectief zetten in op betaalbare goed geïsoleerde woningen.

W5 Malburgen

Thema's (T)	Doelen (D)	Inspanningen (I)

Meedoen (T)

Verbeteren van de voorzieningen in de wijk (D)

Samen met de verschillende buurthuizen en wijkcentra worden de functie en rol van de voorzieningen beter uitgewerkt. Daarbij is aan de orde hoe zij aanvullend op elkaar zijn en wat zij nodig hebben om hun rol te kunnen vervullen. Verder wordt door het team leefomgeving en de verschillende partners geïnventariseerd welke behoeften er leven bij de bewoners met als doel deze te verwerken in de programmering van de verschillende plekken.

Inspanningen 2023 (I)

Er is gestart met het in beeld brengen van alle activiteiten en voorzieningen in de wijk voor jongeren en volwassenen. Daarnaast vindt er een behoefteinventarisatie plaats onder bewoners. De opbrengst daarvan wordt verwerkt in de programmering van de voorzieningen.
Het overzicht van activiteiten is helpend voor Werk en Inkomen en de wijkteams om bewoners te stimuleren tot maatschappelijke participatie. Binnen de buurthuizen werken de partners zoveel mogelijk met vrijwilligers bij de organisatie van de activiteiten en het beheer van de buurthuizen.

Meer huishoudens in Malburgen zetten een stap op de participatieladder en vinden werk (D)

We liggen op koers met dit doel. Het aantal huishoudens met een participatiewet uitkering ten opzichte van 2022 is gedaald. Ook zijn er 19 kandidaten voor het Malburgs BuurtBaanBureau.
Het arbeids- en participatiepotentieel van Malburgers in de bijstand is in beeld. Vooralsnog zijn geen extra voorzieningen nodig voor de mensen die op de lagere treden van de participatieladder staan.

Inspanningen 2023 (I)

- Afspraken met Buurtbaanbureau zijn gemaakt over het aantal bewoners uit Immerloo en het Duifje dat vanuit het Buurtbaanbureau kan worden begeleid. In samenwerking met Werk en Inkomen het Malburgse buurtbaanbureau (MBBB) in het huis voor de wijk, zijn bewoners uit Immerloo en Malburgers in de bijstand uitgenodigd om kennis te maken met het MBBB en de mogelijkheden die het MBBB biedt.
- Vanuit Werk en Inkomen wordt gewerkt aan een extra vrijstelling voor mensen die parttime werken zodat werken meer loont.
- Regisseurs signaleren en hebben aandacht voor de taalproblematiek en verwijzen hierop door.
- Er zijn twee spreekuren van Goed Geregeld Arnhem in de wijk waarbij ook het Sociaal Wijkteam, Het Taalhuis en Werk en Inkomen (deels op afstand) aangesloten zijn, die een goede bekendheid in de wijk hebben.
- Team Leefomgeving heeft wijksafari's georganiseerd om de regisseurs van Werk en Inkomen en de coaches van het Sociaal Wijkteam bekend te maken met de voorzieningen in de wijk zodat bewoners daar naar doorverwezen kunnen worden.

Minder Malburgers in Duifje en Immerloo hebben problematische schulden (D)

Er is besloten te starten met de aanpak Immerloo schuldenvrij. Daarbij worden schulden van in eerste instantie 20 tot 50 bewoners overgenomen door ons. Doelstelling is om door het wegnemen van de schulden ontwikkeling mogelijk te maken en de bewoner weer toekomstperspectief te bieden. Het project zit nog in fase van planvorming en wordt opgenomen in het Nationaal Programma Arnhem Oost. Op dit moment zijn er nog geen schulden overgenomen.

Inspanningen 2023 (I)

De aanpak is onderzocht en wordt nu vormgegeven. Er wordt gestart met een beperkte groep bewoners om hier lering uit te trekken.

Kansengelijkheid (T)

Partners (waaronder het onderwijs) werken meer en integraal samen op het gebied van jeugd. Kansrijk opgroeien is integraal onderdeel van het programma van de samenwerkende partijen (D)

Het is gelukt om partners op het gebied van de jeugd meer en beter samen te laten werken. Het gezamenlijke zomerprogramma en afgestemde programmering voor de jeugd in Malburgen was een product hiervan. En daarnaast is er op de onderwerpen ouderbetrokkenheid en gezonde leefstijl een gezamenlijk referentiekader ontwikkeld.

De afstemming tussen de programma's Kansrijk Opgroeien vanuit de scholen en de programma's van de partners vindt op individueel schoolniveau plaats.

Inspanningen 2023 **(I)**

Door het bijeenbrengen van de jeugdpartners en agendering van de thema's van aan de jeugdtafel is deze doelstelling bereikt. Hierdoor is er een gezamenlijke zomerprogramma en afgestemde programmering voor de jeugd in Malburgen. En daarnaast is er op de onderwerpen ouderbetrokkenheid en gezonde leefstijl een gezamenlijk referentiekader ontwikkeld.

De jeugd heeft meer vertrouwen in hun toekomstperspectief en zijn beter hun grenzen aan te geven. hiermee wordt schooluitval , psychosociale problematiek en jeugdcriminaliteit voorkomen. (D)

Er is relatief weinig jeugdoverlast in Malburgen. De cijfers van schooluitval 2023 zijn nog niet bekend. In 2022 was er aanzienlijke stijging (3,3% t.o.v. 2,3 % in 2021) vanwege de coronajaren. De monitoring en het inzichtelijk maken van de effecten op individueel niveau en in samenhang met het wijkniveau is een vervolgstap.

Inspanningen 2023 **(I)**

Alle programma's van de jeugdpartners richten zich op thema's als versterken weerbaarheid, talentontwikkeling, stimuleren van en gezonde leefstijl en het omgaan met de online wereld en verleidingen vanuit het criminele circuit.

Ouders maken meer gebruik van voorschoolse voorzieningen (D)

Dit doel ligt op koers. We zijn gestart met voorbereidingen voor samenhangend interventieprogramma. Het is nog te vroeg in het proces om de resultaten hiervan terug te zien in de monitoring.

Inspanningen 2023 **(I)**

Er is met de partners een programma opgesteld met interventies voor investeren in het jonge kind in Malburgen. Daarmee wordt een samenhangend voorzieningenniveau voor ouders en jonge gerealiseerd. Daarmee verwachten we ook een toename van het gebruik van deze voorzieningen.
De uitvoering van het programma start de tweede helft van het jaar. Een aantal acties, wordt samen met de andere Arnhem Oost wijken in werkgroepvorm verder uitgewerkt en opgepakt.

Er komt met ingang van 1 maart 2024 een consultatiebureau in de Multi Functionele Accommodatie De Spil. In de tweede helft van het jaar vindt de noodzakelijke verbouwing hiervoor plaats.

De jeugd heeft een breder netwerk door een rijk aanbod in de sociale vrijtijdsbesteding buiten school , het aantal jongeren dat van het gezamenlijk programma voor de jeugd gebruik maakt, groeit jaarlijks (D)

Door de ambulante inzet van het jongerenwerk, in samenwerking met het locatie gebonden jongerenwerk, groeit de deelname aan de programma's.
Er heeft uitbreiding van het kinderwerk plaatsgevonden waardoor meer naschoolse activiteiten plaatsvinden.

Inspanningen 2023 **(I)**

Partners hebben een samenhangend aanbod voor de verschillende doelgroepen in de wijk. Daarin wordt ook verbinding gemaakt met de sportverenigingen op de Bakenhof om deelname aan de sportverenigingen te stimuleren.
Er is een samenwerking tussen de HAN en diverse partijen in de wijk rond het thema gezonde wijk. De tweede helft van het jaar wordt gebruikt om instrumenten te ontwikkelen om met name met jongeren in gesprek te komen over hun eigen gezondheid.

Gezondheid (T)

Meer Malburgers zijn gezond en maken minder gebruik van specialistische zorg. Meer inwoners en met name jeugdigen bewegen meer en weten beter wat gezonde voeding is en eten en leven gezonder (D)

We zitten op koers. Bij jeugdpartners is een toename van nieuwe unieke deelnemers die gebruik maken van het sport- en beweegaanbod. Daarnaast is het thema gezonde leefstijl onderdeel van de activiteiten van de jeugdpartners in Malburgen, waardoor meer jongeren kennis hebben over dit thema.

Inspanningen 2023 **(I)**

Er is een samenwerking opgezet tussen kennisinstellingen en organisaties in de wijk om programmatisch te werken aan de gezonde wijk Malburgen. Hierbij hanteren we het model van positieve gezondheid als uitgangspunt. Met inzet van studenten willen we de gezondheidsopgave en het gezondheid bewustzijn van jongeren in beeld brengen.

Het 1e half jaar is het resultaat van de samenwerking met de studenten van de Hogeschool Arnhem Nijmegen minder succesvol dan verwacht omdat dat de uitvoering van de opdracht (welke methode is bij jongeren geschikt om in gesprek te komen over een gezonde leefstijl) kwalitatief onvoldoende was.

De subsidiepartners bieden gezonde voeding aan tijdens activiteiten en passend bij de activiteiten, er is een gezamenlijk begrip onder de subsidiepartners over gezonde levensstijl.
Het is echter te ambitieus gebleken om alle organisatoren, dus ook informele en/of niet gesubsidieerde organisaties, van jeugdactiviteiten gezonde voeding aan te laten bieden. Deze inspanning schuift op naar 2024.

Veiligheid (T)

Minder Malburgers ervaren jeugdoverlast (D)

De jeugdoverlast is beperkt in Malburgen. Er is een goede samenwerking tussen de jeugdpartners en handhavende partners in Malburgen en er is veel kennis over de jongeren in de wijk.

Inspanningen 2023 **(I)**

Via het wijkveiligheidsoverleg waarin diverse partners zijn aangesloten (waaronder jongerenwerk en straatcoaches) wordt de situatie nauwlettend gevolgd en opgetreden waar nodig of contacten gelegd. Wekelijks monitoren we op cijfers en acteren hier op. Op basis van de meldingen en ingebrachte expertise van veiligheidspartners wordt met de partners bepaald, waar en welke aanpak wordt ingezet op jeugdoverlast.

Ook worden activiteiten voor jongeren georganiseerd die aansluiten bij hun behoeften.
Vanuit Veilig in en om School (VIOS) is aandacht voor veiligheidssituaties rond school.

Bezoekers van De Drieslag ervaren minder overlast (D)

De concrete maatregelen moeten nog genomen worden. We zitten op koers met de uitvoeringsmaatregelen. Het is nog te vroeg om de afname van de overlast te meten.

Inspanningen 2023 **(I)**

Voor de Drieslag is een projectleider aangesteld die samen met ondernemers, bewoners en gemeente een aanpak ontwikkelt om overlast tegen te gaan en de uitstraling van de Drieslag te verbeteren. Alle wensen en behoeften vanuit ondernemers, bewoners en gemeente zijn geïnventariseerd. Er wordt gewerkt aan een actieplan om de maatregelen gecoördineerd uit te voeren.

Bewoners ervaren meer dat misdaad niet loont en wordt aangepakt (D)

Doel was om via een persoongerichte en projectmatige aanpak de 'wijkkoningen en windhappers' in de wijk aan te pakken en de resultaten daarvan breed te delen via de (social) media zodat bewoners in de wijk ervaren dat misdaad niet loont. Dit doel is niet gehaald vanuit het delen van de resultaten van dit project. Voor het overige is het doel wel behaald.

Inspanningen 2023 **(I)**

Vanuit het project wijkkoningen en windhappers is niet tot een resultaat gekomen, omdat het project afhankelijk is van een convenant tussen politie, Uitkeringsinstituut Werknemersverzekeringen en Werk en Inkomen. Dit convenant is nog niet tot stand gekomen. De verwachting is nu dat dit eind van het jaar kan worden afgesloten. De aanpak gaat dan volgend jaar plaatsvinden.

Resultaten van reguliere handhavingsacties in de wijk worden actief verspreid en gedeeld onder andere op social media door handhaving en politie wat wel bijdraagt aan deze doelstelling.

Openbare ruimte (T)

Verbeteren inrichting openbare ruimte (D)

Op tal van plekken is de openbare verbeterd doordat er meer ruimte is gecreëerd voor sporten en ontmoeten. Daarnaast lopen we op koers met de vergroening van de openbare ruimte en het verbeteren van de verkeersveiligheid in Malburgen West.

Inspanningen 2023 **(I)**

Dit jaar is de ‘freerun course’ geopend in het toekomstig Olympuskwartier. Ook zijn er plannen in samenwerking met bewoners van de Dragonstraat gemaakt voor nieuwe spel en beweegaanleidingen in hun straat en zijn er plannen voor de vernieuwing van Sportpark de Bakenhof.

De ontwikkeling van het realiseren van een buitenspeellocatie rondom de Malburcht maakt deel uit van de totaalontwikkeling Veerpolderstraat. De procesgang van de ontwikkeling Veerpolderstraat heeft een aantal wendingen gehad. Daardoor is de ontwikkeling van de buitenspeellocatie vertraagd.

We onderzoeken hoe de inrichting van de openbare ruimte rond de pleinen in Immerloo kan bijdragen aan het doel en welke behoeften er bij de bewoners leven. Het zit in de fase van onderzoek naar kansen tussen verschillende gemeentelijke disciplines om de openbare ruimte van Immerloo pleinen aantrekkelijker te maken voor bewegen, sporten, vergroening en ontmoeten.

Vanuit het onderzoek verbeteren verkeersveiligheid in Malburgen-West liggen er de eerste voorstellen voor de aanpak van een aantal straten.

Er is een wijkgroenagenda opgesteld. De uitvoering daarvan wordt de tweede helft van het jaar ter hand genomen.

W6 Schuytgraaf/ Elderveld

Thema's (T)	Doelen (D)	Inspanningen (I)

Meedoen (T)

Meer bewoners zijn sociaal zelf- en samenredzaam (er is meer sociale cohesie) (D)

Bewonersondersteuning speelt een verbindende rol bij activiteiten en jaagt aan. Partners stemmen hun activiteiten met elkaar af en werken samen bij het realiseren van gezamenlijk bepaalde doelen. Op verschillende plekken wordt gewerkt aan ontmoetingsvoorzieningen, zoals bijvoorbeeld rondom het Breezandpad, het plaatsen van Mobiele Ontmoetingsplekken en het realiseren van een jeugdruimte in Schuytgraaf.

Inspanningen 2023 (I)

- In alle subsidieopdrachten is het leveren van maatwerk, passend bij de wijken en haar doelgroepen, verankerd. Met partners zijn gezamenlijke wijkdoelen en activiteiten bepaald. Activiteiten worden flexibel en verspreid over het jaar ingezet en aan diverse tafels doorlopend afgestemd en bijgesteld.
- In Elderveld is bewonersondersteuning en ouderenwerk actief om initiatieven te ondersteunen, te adviseren (bijvoorbeeld met een financiële aanvraag naar het wijkplatform) en te verbinden in de wijk. Hierbij wordt nauw samengewerkt met partners in de wijk, zoals jeugdwerk, Rozet en Sportbedrijf. Bewonersondersteuning is in Schuytgraaf aan het inventariseren op welk vlak initiatieven en bewoners ondersteuning nodig hebben en hoe geïnvesteerd kan worden in sociale cohesie in de wijk.
- Het netwerk op gebied van eenzaamheid is verstevigd, men kent elkaar en weet elkaar te vinden. Zo wordt er voor gezorgd dat er tijdens de zomermaanden en rondom de feestdagen aan het einde van het jaar genoeg aandacht is en er extra activiteiten zijn voor eenzame ouderen.
- Er is een tijdelijke Mobiele Ontmoetingsplek geplaatst bij sportpark Schuytgraaf. Voor de realisatie van een jeugdruimte voor 10 jaar is een voorstel opgesteld. Daarnaast is een Mobiele Ontmoetingsplek bij skatebaan Schuytgraaf vervangen door een grotere en wordt er een extra geplaatst in de wijk. In verschillende andere projecten, zoals de herinrichting van de openbare ruimte rondom de scholen en sporthal aan het Breezandpad en de aanleg van een multifunctioneel sport- en spelveld in Schuytgraaf wordt ruimte voor ontmoeting ingepast.

Meer jongeren tot 27 jaar en alleenstaande ouders kunnen zichzelf financieel redden (D)

Het Goed Geregeld Loket in Elderveld wordt goed gevonden en er zijn contact- en spreekmogelijkheden. Werk en Inkomen heeft focus op de doelgroepen jongeren tot 27 jaar en ouders met kinderen.

Inspanningen 2023 (I)

- De aanpak die achter de voordeur gaat bij bewoners aan het Schipholplein is in volle gang, inmiddels is de helft van de bewoners gesproken. Jongeren die behoefte hebben aan ondersteuning en participatiebegeleiding hebben een traject toegewezen gekregen vanuit een integrale aanpak vanuit de gemeente en in samenwerking met andere partners.
- Vanuit Werk en Inkomen wordt er extra ingezet op begeleiding van alleenstaande ouders met kinderen, onder andere met kinderopvang en optimalisatie van inkomensregelingen.
- In Elderveld is het Goed Geregeld Arnhem loket, waar bewoners de weg naartoe goed weten te vinden. Ook zijn hier spreeklocaties. Bewoners van Schuytgraaf kunnen van deze locatie gebruik maken. Wens is nog om ook mogelijkheden in Schuytgraaf te creëren.

Meer 55+ers wonen zo lang mogelijk prettig en zelfstandig (D)

De tien actiepunten uit het 'prettig oud worden in Elderveld' plan zijn uitgevoerd of belegd.

Inspanningen 2023 (I)

Korte termijn acties zijn uitgevoerd en middellange- en lange termijn acties zijn belegd bij partners.

Kansengelijkheid (T)

Meer ouders zijn in staat om hun rol en verantwoordelijkheid te nemen als het gaat om opvoedingsvraagstukken (D)

Er worden ontmoetingsactiviteiten met en voor ouders georganiseerd. Zij worden betrokken bij activiteiten voor hun kinderen en er wordt actief ingezet op het bekend maken van plekken waar ouders informatie en advies kunnen krijgen.

Inspanningen 2023 **(I)**

- In beide wijken is een speelmorgen actief. Daarnaast heeft bewonersondersteuning en jeugdwerk de opdracht om te inventariseren waar ouders verder nog behoefte aan hebben.
- Samenwerking met ouders wordt standaard in subsidiebeschikkingen opgenomen en gemonitord in kwartaalgesprekken.
- Samen met het Sociaal wijkteam wordt bekeken hoe ouders via bijvoorbeeld de basisscholen sneller en laagdrempeliger bereikt kunnen worden. Het lukt nog niet altijd goede afspraken met scholen te maken en/of zichtbaar genoeg te zijn voor ouders.

Meer jeugd van 0-18 jaar kan zich op cognitief, motorisch en sociaal-emotioneel vlak ontwikkelen tot gezonde en zelfredzame burgers (D)

We zetten in op dat kinderen en jongeren weten waar hun talenten liggen en die kunnen ontwikkelen. Kinderen en jongeren weten waar ze terecht kunnen voor informatie en advies.

Inspanningen 2023 **(I)**

- Er ligt een voorstel voor realisatie van een jongerenruimte op de parkeerplaats van sportpark Schuytgraaf.
- Op vier scholen zijn doorlopende programma's na school, die steeds geëvalueerd en bijgesteld worden. Met de andere scholen worden gesprekken gevoerd over waar behoefte aan is.
- In de welzijnsactiviteiten in de wijk zijn het ontwikkelen van talenten, gezonde leefstijl, omgaan met sociaal media, weerbaarheid en identiteitsontwikkeling prominente onderwerpen in de programmering. Jeugdwerkers zijn een belangrijke toegang tot informatie en advies voor kinderen en jongeren.
- Met de keuze om jongerenwerk opnieuw in te gaan richten, is het inzetten op de online leefwereld en op social media proactief zijn nog beperkt opgepakt.

Openbare Ruimte **(T)**

Bewoners zijn meer tevreden over de inrichting en het onderhoud van de openbare ruimte (D)

Bewonersvragen en –initiatieven worden waar nodig opgepakt en ondersteund.

Inspanningen 2023 **(I)**

- Er is regelmatig contact met bewonersinitiatieven in de openbare ruimte en waar nodig worden bewoners ondersteund bij het beantwoord krijgen van hun vragen en het uitvoeren van hun initiatieven.
- Op vraag van bewoners of wijkpartners worden schouwen georganiseerd, bijvoorbeeld bij winkelcentrum Elderhof en winkelcentrum Schuytgraaf.
- Voor de omgeving van het Breezandpad wordt een definitief ontwerp gemaakt op basis van overleg met alle belanghebbenden. Het plan zal, afhankelijk van beschikbare financiën, in fases worden uitgevoerd. Voor het multifunctioneel sport- en spelveld ligt er een definitief ontwerp en wordt nu overgegaan tot realisatie.

Veiligheid **(T)**

Bewoners ervaren minder last van fysieke verloedering (D)

Er zijn veel bewonersinitiatieven in de openbare ruimte rondom bijvoorbeeld groenonderhoud en zwerfafval ruimen. Met partners zetten we in op het tegengaan en zo spoedig mogelijk verminderen van (jeugd)overlast.

Inspanningen 2023 **(I)**

- In het wijkveiligheidsoverleg worden acties met betrekking tot (sociale) veiligheid afgesproken en uitvoering gemonitord. Met de partners van het overleg is het wijkveiligheidsplan geactualiseerd.
- Jongeren die elkaar in de openbare ruimte ontmoeten worden aangesproken op hun houding en gedrag. In het wijkveiligheidsoverleg worden groepen gemonitord en afspraken gemaakt over uit te voeren acties bij overlast.
- Er is nagedacht over het samen met Vivare aanpakken van een straat in Elderveld, daar is ook een enquête gehouden onder bewoners door Vivare. Onze partners sluiten aan bij deze aanpak.

Bewoners ervaren minder woonoverlast (D)

Er melden zich (nieuwe) bewoners die zich actief in willen zetten en andere bewoners willen aanspreken. Veel jongerengroepen in de openbare ruimte zijn goed aanspreekbaar, niet alle bewoners durven dit te doen.

Inspanningen 2023 **(I)**

- Het team Leefomgeving en partners zijn actief op social media en wijzen bewoners in persoonlijke gesprekken op meldmogelijkheden en wat zij zelf kunnen doen.
- Het team Leefomgeving zorgt in samenwerking met partners voor een snelle signalering en afhandeling van overlastmeldingen.

W7 De Laar/ Elden

Thema's (T)	Doelen (D)	Inspanningen (I)

Meedoen (T)

Bewoners voelen zich prettig en kunnen meedoen in hun omgeving (sociaal zelfredzaam) (D)

De samenwerkingslocaties worden verder ontwikkeld en versterkt. Het aanbod wordt beter afgestemd en er wordt geïnvesteerd op wijkcommunicatie.

Inspanningen 2023 (I)

- Het aanbod bij ontmoetingslocaties wordt op elkaar afgestemd en geborgd. Bewonersinitiatieven krijgen een maximale rol bij de programmering en uitvoering.
- Er worden samen met bewoners plannen ontwikkeld die buitenruimtes aantrekkelijker maken voor intensiever gebruik.
- Vanuit de nieuwe wijkvisie op spelen en bewegen worden de speel- en beweeglocaties in de wijk indien nodig aangepakt en verbonden.
- Werkgroepen en bewonersinitiatieven worden waar nodig ondersteund. Er wordt gewerkt aan een goede onderlinge verbinding tussen de actieve groepen en meer betrokkenheid op de wijk als geheel.
- In samenwerking met het Sociaal wijkteam en andere wijkpartners worden kansen in de eigen omgeving vergroot door het versterken van het aanbod van voorliggende voorzieningen.

Sterker zelforganiserend vermogen van bewoners (financieel zelfredzaam) (D)

De partijen weten elkaar op uitvoeringsniveau inmiddels goed te vinden. Door bezettingsproblemen en andere prioriteiten bij zowel Sociaal wijkteam als Werk en Inkomen is een intensievere gebiedssamenwerking met wijkpartners dit jaar niet haalbaar.

Inspanningen 2023 (I)

Aansluiting op gebiedsnetwerken door de gemeente is in ontwikkeling. Voor het opzetten van informatie- en adviespunten is stedelijke regievoering randvoorwaardelijk. Zodra dit start zullen we vanuit het gebied hierop aanhaken.

Kansengelijkheid (T)

Bewoners de mogelijkheid bieden om zelfstandiger en steviger in de maatschappij te staan en indien nodig meer zelf de regie te kunnen voeren over hun leven (D)

Voor een substantiële verbetering op dit thema is een intensievere samenwerking en integrale en gebiedsgerichte aanpak randvoorwaardelijk. Door bezettingsproblemen en andere prioriteiten bij partners is een intensievere gebiedssamenwerking met wijkpartners dit jaar helaas niet haalbaar.

Inspanningen 2023 (I)

Dit jaar zijn al stappen gemaakt rondom de integrale aanpak per inwoner. Er zijn stappen gezet om toe te werken naar de ambitie om een meer gebiedsgerichte participatieaanpak op te zetten in intensieve samenwerking met de andere gebiedspartners. Dit met als doel om beter aan te sluiten op de behoeften en (participatie) kansen van de inwoner. Zo worden trajecten vanuit Scalabor al dichter bij in de wijk georganiseerd.

Meer kinderen bereiken die extra ondersteuning kunnen gebruiken in hun ontwikkeling en hier een goed en passend programma voor aan te bieden (D)

Door extra aandacht binnen het programma Kansrijk opgroeien voor de overgang tussen basis- naar voortgezet onderwijs en de koppeling met het jongerenwerk wordt de doorgaande lijn verder verstevigd. De ontwikkeling van het nieuwe jongerenwerk in afstemming met de omliggende gebieden krijgt verder vorm.

Inspanningen 2023 (I)

De uitvoering van het programma 2023 en de samenwerking tussen de partners loopt voorspoedig. Met de wijkpartners werken we aan een toename van deelnemers uit de doelgroep, verhoging van het gebruik, verhoging van de ouderbetrokkenheid en de aansluiting met de wijkpartners en het voortgezet onderwijs.

Openbare ruimte (T)

Bewoners zijn tevreden over hun leefomgeving (D)

De verbetering en verbinding van de verschillende speellocaties en het versterken van mogelijkheden voor ontmoeten krijgt steeds meer vorm. Het ondersteunen van de bewonersinitiatieven wordt voortgezet.

Inspanningen 2023 **(I)**

We zijn gestart op twee hotspots in De Laar en het Winkelcentrum Oostburgwal. Samen met wijkpartners werken we aan een integrale (preventieve) aanpak ter verbetering van de leefbaarheid.
De volgende hotspots voor een vergelijkbare aanpak zijn al in kaart gebracht. We hebben aanpassingen gedaan in de openbare ruimte, gericht op bewegen, spelen en ontmoeten, zoals aan speellocaties, bankjes, jeu de boules baan en een schaaktafel.

Veiligheid (T)

Bewoners voelen zich veilig en zijn betrokken in hun buurt (D)

Samen met de partners worden overlast locaties tijdig en steeds vaker preventief aangepakt.

Inspanningen 2023 **(I)**

Een brede preventieve aanpak is het uitgangspunt voor het nieuw vorm te geven jongerenwerk in de wijk.
We zijn gestart op twee hotspots samen met Vivare in De Laar en het winkelcentrum Oostburgwal. We zijn gekomen tot een verbeterplan, dat al gedeeltelijk is gerealiseerd. Samen met wijkpartners werken we aan een integrale (preventieve) aanpak ter verbetering van de leefbaarheid.
We zijn met verschillende verkeerswerkgroepen en actieve wijkbewoners in gesprek om verkeersknelpunten aan te pakken.

W8 Rijkerswoerd, Kronenburg, Vredenburg

Thema's (T)	Doelen (D)	Inspanningen (I)

Meedoen (T)

Meer ontmoetingsplekken (D)

In alle drie de wijken wordt gekeken naar mogelijkheden om bestaande ontmoetingsplekken te optimaliseren en daar waar nodig nieuwe ontmoetingsplekken te realiseren.
Daarnaast activeren we het netwerk van partners (vrijwillig en professioneel) via netwerkbijeenkomsten. Om op deze wijze de verbinding te versterken en zo voor bewoners meer kansen tot ontmoeten te creëren.

Inspanningen 2023 (I)

De Fontein kent steeds ruimere openingstijden en is inmiddels 6 dagen in de week open.
In samenwerking met de cultuuracademy wordt er gekeken naar mogelijkheden om bewoners die nog niet vanzelfsprekend de weg naar de Fontein weten te vinden toch te verleiden om te komen.

De Stichting Immerloopark buigt zich over de alternatieven in het Immerloopark. Dat heeft nog geen alternatief plan opgeleverd dat met de gemeente gedeeld is.

Er worden gesprekken gevoerd met verschillende partijen voor ontmoetingsplekken in RKV. Deze richten zich niet alleen op Rijkerswoerd. In Rijkerswoerd is een ontmoetingsplek voor jongeren gerealiseerd.

In de eerste helft van 2023 is er een netwerkbijeenkomst geweest voor vrijwilligers en professionals in de wijk. Dit wordt in de tweede helft van het jaar herhaald. Het verbinden van bestaande ontmoetingsplekken krijgt hier ook een plek in.

Meer ommetjes (D)

In RKV loopt nu een project om de mogelijkheden voor looproutes in kaart te brengen. Onlangs is er een boekje met cultuurroutes in Kronenburg en Vredenburg uitgebracht.
In het ontwikkelperspectief Kronenbrug wordt gekeken naar de looproutes in de wijk.
In Rijkerswoerd wordt onderzocht of het Zeegbos mogelijkheden kan bieden voor ommetjes.

Inspanningen 2023 (I)

Er zijn geen bankjes gerealiseerd, omdat de - door bewoners - aan te leveren informatie daaromtrent nog niet beschikbaar is.

De partners in de wijk zijn gestimuleerd om gezamenlijk een programma te ontwikkelen in de openbare ruimte.
Na het boekje met kunstroutes in Rijkerswoerd heeft Rozet in samenwerking met bewoners een boekje met kunstroutes in Kronenburg en Vredenburg uitgebracht.

Kansengelijkheid (T)

Bevorderen kansengelijkheid (D)

Jeugd in Rijkerswoerd, Kronenburg en Vredenburg heeft de mogelijkheid gekregen om zich persoonlijk te ontwikkelen op het vlak van cultuur, sport, zelfstandigheid en weerbaarheid. De jeugd staat steviger in de schoenen en is beter voorbereid op volgende stappen in hun leven.

Inspanningen 2023 **(I)**

Binnen het programma Kansrijk Opgroeien is er met de scholen gewerkt aan naschoolse programma's op het gebied van sport, cultuur, weerbaarheid, ontwikkeling et cetera. Inmiddels zijn daar bijna alle basisscholen uit het gebied bij aangesloten. In aansluiting daarop heeft er tijdelijk een schaatsbaan in de wijk gestaan, The Big Draw in Kronenburg, social mediatraining, Vitesse Hattrick, Run4Fun en het vakantiekamp hebben plaatsgevonden.
Via de scholen is voor individuele kinderen budget beschikbaar gesteld voor kleding, schoeisel, persoonlijke hygiëne en is sinterklaasviering voor kinderen in armoede mogelijk gemaakt.
Een beurs voor tweedehands schoolspullen, sportartikelen en buitenspeelartikelen heeft plaatsgevonden.
Voor de kinderen van het voortgezet onderwijs is via PowerPlug Academy de mogelijkheid geboden voor huiswerkbegeleiding, persoonlijke ontwikkeling en loopbaanonderzoek.
Vanuit Rijnstad en The Point worden jongeren vaardigheden aangeleerd om zich in de huidige maatschappij te redden. Powerplug en Rijnstad zijn in contact gebracht met Prospect4Cash. Deze partij helpt jongeren aan werk en begeleidt ze daar langdurig in.
Het netwerk voor opvoedondersteuning wordt in kaart gebracht en zal in 2023 afgerond worden. Dit zal gedeeld worden met de scholen.

Het project Huiselijk Geweld en Kindermishandeling is afgerond en krijgt een vervolg in de opvoedondersteuning plan Nieuw-Zuid.

De regisseurs van Werk en Inkomen hebben op woensdagochtend een locatie in de Fontein tot hun beschikking en op donderdag bij het Sociaal wijkteam. Mogelijkheden tot uitbreiding worden nog onderzocht.

Er is extra inzet geweest op de jonge-moedergroep. Dit heeft plaatsgevonden in de vorm van een verdiepende training op het gebied van opvoedondersteuning.

Naast het programma voor de jeugd hebben wij in 2022 een opdracht verstrekt voor kansengelijkheid voor volwassenen. Hier wordt met name ingezet op kansengelijkheid voor (allochtone) vrouwen. Deze opdracht wordt door Rijnbrugcoaching uitgevoerd. In september zal een evaluatie plaatsvinden.

Openbare ruimte (T)

Vergroenen van de wijk (D)

Dit doel blijft onverminderd van kracht. Met bewoners en professionals is gesproken over de mogelijkheden om de wijk te vergroenen. Daar waar mogelijk is er ook al uitvoering aan gegeven (een opsomming van de concrete resultaten is hieronder bij de inspanningen weergegeven). Daarbij zijn het tegengaan van wateroverlast en hittestress belangrijke onderwerpen.
In Rijkerswoerd is een werkgroep Groen actief en een werkgroep Duurzaamheid in oprichting.

Inspanningen 2023 **(I)**

- Boomspiegels Schepen te Boeckoppad zijn vergroot.
- Aan de Schepen van Hemertstraat zijn stenen verwijderd en is groen aangebracht.
- De herinrichting van de Heiligerleeplaats is gerealiseerd.
- Adorppad, de gesprekken met bewoners zijn gestart, met als doel het plein te verbeteren. Minder steen, meer groen is de insteek.
- Bronsveenhof, de gesprekken met bewoners zijn gestart, met als doel het plein te verbeteren. Minder steen, meer groen is de insteek.
- Groningerpark is uitgebreid. Het versteende plein van de scholen is met de nieuwbouw verkleind. Het overgebleven gedeelte is vergroend en samengevoegd met het achterliggende Groningerpark. Hierdoor is een mooiere speelruimte voor de jeugd ontstaan.
- Allerlei kleine vergroeningsprojecten in het gebied tussen de busbaan en de Huissensedijk zijn in ontwikkeling.
- In Rijkerswoerd is een zeer actieve werkgroep Groen.
- In een groot stuk weide aan de Mooieweg worden bomen geplant.

Er wordt nauw samengewerkt tussen de projectgroep Ontwikkelperspectief Kronenburg en het team Leefomgeving RKV. Dit zorgt er mede voor dat projecten in zicht blijven als deze wel/niet binnen het ontwikkelperspectief vallen.

We ondersteunen de werkgroep Groen in Rijkerswoerd. Hier vindt nauwe samenwerking plaats. De werkgroep Groen heeft een uitgebreid plan ingediend met kansrijke plekken om te vergroenen. Een selectie van deze plekken, die in overleg met de werkgroep Groen tot stand is gekomen, is opgenomen in de wijkgroenagenda.

We zijn bezig met het opzetten van een programma voor ontmoeting in het Groen. Er is inmiddels subsidie verleend voor drie pilot activiteiten.
De gesprekken rondom de verplaatsing van de Tuinmaat lopen. Vanuit het team Leefomgeving zijn, naast formatieve inzet, middelen beschikbaar gesteld voor een eventuele verhuizing.

Verbeteren algehele gesteldheid van de wijk (D)

Dit onderwerp blijft voor bewoners onverminderd belangrijk. Helaas zien we dat sommige bewoners er voor kiezen hun huisraad naast containers te zetten. Ook verwaarloosde achtertuinen vormen regelmatig een ergernis bij bewoners in de wijk.
Opschoondag met wijkpartners staat op de planning voor het gebied rondom het Stedumhof in Vredenburg.

Inspanningen 2023 **(I)**

- In Kronenburg wordt een wijkschouw gehouden.
- In Rijkerswoerd heeft de werkgroep Groen een uitgebreid overzicht van kansrijke vergroeningsplekken opgesteld, een selectie van deze plekken is opgenomen in de wijkgroenagenda.
- De ongediertebestrijder in het gebied heeft het verzoek gekregen om meer inzet te plegen in Kronenburg ten aanzien van de overlast van ratten en andere ongedierte. Er wordt gewerkt aan een risico-inventarisatieplan voor Kronenburg.

Betere balans in het speelaanbod (D)

Spelen is een belangrijk onderdeel van de ontwikkeling van kinderen. Op dit moment concentreren we ons op de speelplekken die onderhoud nodig hebben of waar bewoners zelf initiatief nemen en aangeven dat ze graag verandering willen.
Daarnaast houden we bij het aanpassen of aanleggen van speelplekken rekening met inclusief spelen.
Het natuurcentrum heeft een plan ingediend voor het aanpassen en inclusief maken van de stadsboerderij in Rijkerswoerd.

Inspanningen 2023 **(I)**

Op basis van de vraag vanuit bewoners worden speelplekken aangepast. Dit kan het vervangen of aanpassen aan de leeftijdscategorie van speeltoestellen zijn.

Los van de fysieke plekken kijken we ook naar het aanbod op de verschillende speellocaties. Voorbeelden hiervan zijn de inzet van de spelcontainers, Run4Fun en het programma op de skatebaan.

In samenwerking met het Sportbedrijf, maar ook met input van Rijnstad, is gekeken naar de ontwikkeling van het sportaanbod. Denk bijvoorbeeld aan het pimpen van helmen om het belang van veilig sporten te benadrukken.

Adorppad en Bronsveenhof: er is ter plaatse een uitvraag geweest en momenteel wordt er gewerkt aan de hand van input door ouders, bewoners en kinderen aan het verbeteren van deze speelplek.

Parkeerkrapte en foutparkeren (D)

Samen met de bewoners wordt gekeken wat de mogelijkheden zijn om parkeerkrapte en -overlast aan te pakken. Het is lastig om een balans te vinden tussen de verschillende ambities (vergroening) en belangen (parkeerbehoefte). Vooralsnog weten we de parkeerkrapte en foutparkeren onvoldoende terug te dringen

Inspanningen 2023 **(I)**

Naar aanleiding van een parkeeronderzoek in Rijkerswoerd is gebleken dat in bepaalde gebieden de parkeerdruk hoog is (soms meer dan 100%). Aan de hand hiervan is er getoetst of er mogelijkheden zijn om parkeerplekken te realiseren zonder af te doen aan het groen.
Dit is een zeer lastig probleem om op te lossen. Vooralsnog is er geen zicht op een passende oplossing.

Meer handhaving en stimuleren eigen verantwoordelijkheid (D)

Met bewoners in de wijk wordt samengewerkt aan de overlast van hondenbezit. Met de resultaten van deze werkgroep gaan we ook kijken of dit toepasbaar is in de andere wijken.

De mogelijkheid om reclassering in te zetten voor extra opruimacties is helaas niet gelukt.

Inspanningen 2023 **(I)**

Er zijn depodag-uitgiftepunten geplaatst in Rijkerswoerd. Bewoners hebben zich gecommitteerd om deze regelmatig te controleren en van zakjes te voorzien.
De mogelijkheden voor een omheind hondenlosloopveld worden kleiner nu blijkt dat bij een kansrijke plek afspraken gemaakt zijn met de aangrenzende ondernemer.

Op het gebied van handhaving wordt gestuurd op de inzet van de huidige handhavers. Via het veiligheidsoverleg wordt gekeken welke prioriteiten er gesteld moeten worden.

Veiligheid (T)

Minder overlast (D)

Voor de reguliere handhaving is een proces tot stand gekomen om beter richting te geven aan de prioriteiten van de handhavers, in de vorm van een jaarplanning en het bepalen van de prioriteiten in het wijkveiligheidsoverleg. De uitvoering hiervan is gestart. Hoewel veiligheid objectief moeilijk meetbaar is hebben we de indruk dat de hotspots goed in beeld zijn en dat er door gerichte inzet minder klachten over komen. Daar waar klachten zijn wordt de inzet hierop besproken in het maandelijkse wijkveiligheidsoverleg. Klachten over overlast bij de skatebaan doen zich niet meer voor.

Inspanningen 2023 **(I)**

Het jeugdpreventieplan staat volop in de aandacht. Er wordt door de drie gebieden in Zuid die er bij betrokken zijn hard aan gewerkt.
De aanpak voor de plekken waar drugshandel plaatsvind is in het recent opgestelde veiligheidsplan opgenomen en geborgd in de wijkveiligheidsoverleggen.

Meer verkeersveiligheid (D)

Veiligheid in de wijk is heel belangrijk. In Rijkerswoerd is een werkgroep actief die dit onderwerp in kaart brengt en met het team Leefomgeving bespreekt.
Oversteekplaatsen zijn niet de enige optie (en creëren schijnveiligheid) om een straat veiliger te maken. Er is en wordt blijvend breder gekeken naar mogelijkheden om de Marga Klompélaan veiliger te maken.

Inspanningen 2023 **(I)**

Het aanbrengen van de oversteekplaatsen blijkt op de Marga Klompélaan niet de oplossing voor de ervaren onveiligheid te zijn. Dit is met de bewoners besproken.
We kijken verder naar mogelijkheden om de veiligheid te verhogen. Hierbij valt onder andere te denken aan het periodiek plaatsen van matrixborden. Vooralsnog is er nog geen extra handhavingscapaciteit beschikbaar om de onveiligheid te kunnen bestrijden.

In 2022 zijn de voorbereidingen gestart voor de aanpassing van de Groningensingel en de Kruisstraat (RijnWaalpad). De uitvoering van beide projecten is gestart.

S00 Bestuur, dienstverlening en financiën

Voortgang doelen en inspanningen

Ambities (A)	Doelen (D)	Inspanningen (I)

Arnhem is een dienstverlenende en herkenbare netwerkgemeente, die open staat voor maatschappelijke initiatieven in het publieke domein zowel vanuit de stad als vanuit de wijken **(A)**

Samen met de stad - Arnhem heeft een transparant, democratisch bestuur dat zich richt op samenwerking met inwoners en bedrijven (D)

Zie onderstaande toelichtingen.

Rekenkamer: Uitvoeren onderzoeksprogramma **(I)**

De rekenkamer heeft in eind 2022 het vooronderzoek naar armoede afgerond en het vervolgonderzoek opgestart. Daarbij heeft de rekenkamer onder andere uitvoerige gesprekken gevoerd met klanten van de Voedselbank. De beschouwingen uit het vooronderzoek zijn gedeeld met de raadsfracties. Het vooronderzoek diende als basis voor het hoofdonderzoek naar generatiearmoede. Het hoofdonderzoek is begin 2023 opgestart. In het kader van dit hoofdonderzoek is onder andere gesproken met vijftien gezinnen, netwerkpartners en betrokken ambtenaren. De nota van bevindingen zal in de loop van augustus worden aangeboden voor ambtelijk wederhoor. In september is een expertsessie gepland, in oktober zal bestuurlijk wederhoor plaatsvinden waarna het rapport aan de raad kan worden aangeboden.

Sinds de start van het onderzoek is er, onder andere door het uitvallen van medewerkers van de rekenkamer, het vertrek van betrokken ambtenaren en een wisseling van de wacht bij de onderzoekers enige vertraging opgetreden.

Odra
In het voorjaar van 2023 heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de Odra (omgevingsdienst). De resultaten worden kort na de zomer aangeboden.

Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid (NPLV)
De rijksoverheid heeft een programma opgezet voor een langjarige inzet van het Rijk om samen met gemeenten en andere lokale partijen de leefbaarheid en veiligheid in 20 focusgebieden in 19 steden weer op orde te krijgen en de bewoners weer perspectief te bieden. De rekenkamers van Heerlen, Arnhem en Groningen hebben besloten om dit grote programma in hun gemeente (Arnhem-Oost) langjarig met onderzoek te gaan volgen. In een dergelijk lange periode van twintig jaar zullen er naar verwachting veel wisselingen in de raad en het lokale bestuur plaatsvinden, waardoor de raad niet altijd meer de kennis heeft over in het verleden gemaakte keuzes. De rekenkamer kan ten behoeve van de raad het historisch overzicht bewaren en bewaken.

Na de gemeenteraadsverkiezingen heeft de rekenkamer met een groot deel van de fracties gesproken over het onderzoeksprogramma 2023-2024.

College: De kracht, kennis en kunde van inwoners en ondernemers benutten **(I)**

Het jaar van de eerste kinderburgemeester zit er bijna op. De tussenevaluatie hiervan laat de voortgang zien, maar geeft ook punten voor verbetering. Deze zijn benoemd in aanbevelingen op korte en lange termijn. Waar mogelijk nemen we een deel van deze aanbevelingen mee in het proces van het volgend jaar. Voor het volgend jaar van de tweede Arnhemse kinderburgemeester zijn de voorbereidingen in volle gang.

De pilot digitale wijkpanels draait in twee wijken: Presikhaaf en de Laar. In beide wijken is eerste enquête uitgezet en zijn de resultaten inmiddels binnen. Het ultieme resultaat is een permanent digitaal wijkpanel waar inwoners eigenaar zijn van het wijkpanel en gevraagd en ongevraagd (wijk)wethouder, college en raad adviseren over onderwerpen die spelen in de wijk.

Het proces rond het organiseren van het eerste Arnhemse burgerberaad met als onderwerp afval is in volle gang. Via een proces van bijeenkomsten en discussies zal het burgerberaad adviezen formuleren. Burgerberaden zijn bedoeld om te laten zien wat er leeft in de samenleving en welke ideeën door mensen uit de samenleving kunnen worden ontwikkeld. Voor de organisatie van een burgerberaad wordt een (of meerdere) externe partij(en) aangetrokken, die ervaring heeft met het in goede banen leiden van het proces en een groot deel van de organisatie op zich kan nemen.

College: Eenduidige werkwijze leveren **(I)**

We blijven leren van onze participatie met inwoners en andere belanghebbenden. Bij de jaarlijkse evaluatie zijn drie projecten geëvalueerd. Er wordt intern bij gemeentelijke plannen, projecten en beleid gewerkt met het stappenplan Participatie. Dit beleidskader helpt om voorafgaand van een project of bij de start van nieuw beleid (plan) helder te maken wat het doel is van de participatie, wie meepraten, wie welke rol heeft, binnen welke kaders er participatie mogelijk is er wat er gebeurt met de opbrengsten. De essentie is dat we het participatieproces goed inrichten en het speelveld helder maken: waar zit wel of geen ruimte tot participatie. Verwachtingsmanagement is essentieel. Medewerkers van onze gemeente worden getraind op inzet van effectieve burgerparticipatie door hen leren te laten werken met het Arnhems stappenplan participatie en te oefenen met verschillende casussen.

Samen met de regio - Arnhem speelt een relevante en betekenisvolle rol in de regionale, landelijke en grensoverschrijdende netwerken (D)

De samenwerking en partnerschappen liggen op koers. Tussentijdse resultaten voor de GMR, de VNG en G40 en de grensoverschrijdende samenwerking in de Euregio en grote steden in Noordrijn-Westfalen zijn hieronder per onderdeel aangegeven.

Arnhem werkt in de Groene Metropoolregio samen aan maatschappelijke opgaven die om een regionale aanpak vragen **(I)**

Arnhem geeft in 2023 samen met de Groene Metropoolregio mede uitvoering aan de opgaven in de regionale agenda en de hiermee samenhangende lobbyagenda. In de eerste helft van het jaar zijn op alle vijf de opgaven in de regionale agenda 2023-2024 resultaten geboekt. Het eerste en tweede kwartaalbericht geven hier een goede indruk van. Onder meer is vanuit de opgave verbonden regio een startnotitie verschenen voor het regionale mobiliteitsplan dat samen met de provincie wordt opgesteld. In de context van de productieve regio vond tussen de GMR, The Economic Board en de provincie op 13 april de ondertekening van het Human Capital Akkoord plaats. Dit moet ondernemers, onderwijsinstellingen en overheden gaan helpen bij het arbeidsmarkt-vraagstuk. Vanuit de opgave circulaire regio is het Uitvoeringsprogramma RES 2024-2030 verschenen. In dit plan is beschreven wat de RES-organisatie gaat leveren en welke middelen hiermee gemoeid zijn. Dit wordt structureel verwerkt in de begroting van de GMR voor de jaren 2024 en verder.

In februari 2023 is bekend geworden dat het Rijk met de regio Arnhem-Nijmegen een Regio Deal wil sluiten naar aanleiding van de ingediende propositie Gezonde Groene Groei. Het Rijk heeft hiervoor een bedrag gereserveerd van € 15 miljoen. Er wordt nu toegewerkt naar een convenant met het Rijk. De Regio Deal is opgezet rond de thema's die aansluiten bij de regionale agenda: gezond leven, toekomstbestendig wonen, sterke bedrijvigheid, werkende arbeidsmarkt, grenzeloos samenwerken en wijk en dorpsgericht werken. De inzet is om op deze thema's transities te stimuleren, door, aanvullende aan al geplande investeringen, vernieuwende oplossingen te ontwikkelen, de uitvoeringskracht te versterken en initiatieven te versnellen, verbinden en op te schalen.

In juni 2023 is bekend geworden dat er geld vanuit Den Haag is toegekend om de leefomgeving in de regio te verbeteren. Met dit geld kunnen er in de regio tot en met 2030 betaalbare woningen worden gebouwd en kunnen de gebieden klimaat adaptief worden ingericht. De nieuwe Rijksgelden komen voort uit de samenwerking via de Woondeal regio Arnhem-Nijmegen en nieuwe afspraken die staan in de Verstedelijkingsstrategie Arnhem Nijmegen Foodvalley. Arnhem ontvangt € 54,4 miljoen van het Rijk voor de ontwikkeling van Spoorzone Arnhem-Oost. Dit geldt komt bovenop de € 72 miljoen euro die de gemeente in november ontving.

Arnhem werkt in netwerken van steden in Nederland en de Euregio én in belangenorganisaties als VNG en G40 samen aan beleidsafstemming en -beïnvloeding en draagt bij aan lobbydossiers richting het Rijk en Europa **(I)**

Na de bestuurswisseling zijn portefeuillehouders Smeulders en Van de Geijn lid geworden van een landelijke VNG-commissie, namelijk de commissie Financiën respectievelijk Informatiesamenleving.

Arnhem versterkt de grensoverschrijdende samenwerking in de Euregio en met steden in Noordrijn-Westfalen (NRW) **(I)**

In februari 2023 werd samen met the Economic Board en het DNBC een werkbezoek aan Duisburg georganiseerd. Daar werd een samenwerkingsovereenkomst met Duisburgse partners ondertekend.
Voor het eerst na de coronaperiode ontmoetten de burgemeesters van het 100.000-plus stedennetwerk elkaar weer. Zij spraken over vervolgstappen in hun onderlinge samenwerking.

Uitbreiding structurele buitenlandse relaties (Amendement 22A82 Uitbreiding structurele buitenlandse relaties) **(I)**

Door gebrek aan personele capaciteit kon het raadsbesluit niet direct ter hand genomen worden. Inmiddels is er een inventarisatie gedaan en wordt een onderzoek voorbereid.

Arnhem: dienstverlenend en herkenbaar - Arnhem blijft zich inzetten voor verbetering van de (digitale) dienstverlening aan haar inwoners en ondernemers (D)

We hebben ingezet op een versnelling van de digitalisering van de afdeling Burgerzaken. Tegelijk blijven we ook inzetten op dienstverlening via persoonlijk contact. In Loket Zuid is vorig jaar bij wijze van proef gestart met een informatiebalie, bemenst door medewerkers van de afdeling Klantenservice. Inwoners kunnen hier spontaan binnenlopen wanneer zij vragen hebben over gemeentelijke producten of diensten, of om hun aangevraagde product op te halen. Naar aanleiding van de positieve ervaringen zetten wij deze dienstverlening voort. De telefonische bereikbaarheid van de klantenservice kan beter. Er wordt een analyse gemaakt van de bereikbaarheid, de knelpunten die hierbij spelen en de manier waarop deze verbeterd kan worden. Deze analyse wordt begin oktober verwacht. Om de bereikbaarheid op korte termijn te verhogen worden extra medewerkers ingezet en wordt ingezet op verbeteren kwaliteit en procesoptimalisatie.
In het daklozenloket kunnen mensen die dak- en thuisloos zijn geraakt binnenlopen voor ondersteuning. Inmiddels is hier, naast de inzet van Werk en Inkomen en de VGGM, ook een medewerker van Burgerzaken op aangesloten voor informatie en hulp bij het aanvragen van het briefadres.
De capaciteit in de BRP-straat Zevenaar voor de inschrijving van asielzoekers en statushouders is uitgebreid. In 2022 is het aantal inschrijvingen toegenomen met 11% ten opzichte van 2021. In 2023 rekenen we op een verdere toename van 23% ten opzichte van 2022. Ondanks de uitbreiding blijft opschaling een aandachtspunt. De vraag om inschrijvingen is groot, terwijl de capaciteit en de financiering vanuit het Rijk achterblijft.

Ruim 1.000 klanten gaven in de eerste helft van 2023 bij de smileyzuilen bij de balies een rapportcijfer voor de dienstverlening. De gemiddelde cijfers per maand lagen tussen de 8,1 en 8,6.

Naast de directe dienstverlening aan de burger, gaat ook tijd en aandacht uit naar de vele wetswijzigingen die zijn of worden doorgevoerd op het gebied van Burgerzaken. Ook bereiden we ons voor op de periodieke piek (2024-2028) in de aanvragen voor reisdocumenten. Voor 2024 komt dit neer op een verdubbeling van het aantal te verwachten aanvragen, van 15.000 in 2023 naar 30.000 in 2024, wat vervolgens oploopt naar 37.000 in het piekjaar 2027. Hiervoor zetten we nu al in op de werving en het opleiden van nieuwe medewerkers.

Veel vast werk is de laatste jaren ingevuld door inhuur. Dit zijn wettelijke taken. Er is uitstroom door collega's die met pensioen gaan. Hiermee verdwijnt veel vakkennis. De opvulling hiervan kost tijd en geld. Deze posities zijn slecht in te vullen door gekwalificeerd personeel. We investeren daarom in het opleiden van nieuwe onervaren mensen. Om het vakgebied burgerzaken eigen te maken vraagt dat een opleidingstraject van minimaal twee jaar voor de basiswerkzaamheden en minimaal vijf jaar voor specialistische werkzaamheden. De rijksoverheid wil toe naar verplichte certificering van alle burgerzakenmedewerkers en opname in een landelijk register in het kader van fraudebestrijding en ondermijning. Dit maakt deze opleidingstrajecten des te belangrijker en het werk complexer en tijdrovender. We investeren ook in het digitaliseren van werk en van aanvraagprocessen voor inwoners. Zo zijn we als afdeling toekomstbestendig en toekomstgericht.

Optimale dienstverlening (I)

De verkiezingen voor de waterschappen en de Provinciale Staten zijn veilig en zonder noemenswaardige incidenten verlopen. We hebben volop ingezet op toegankelijkheid zodat iedere Arnhemmer die mocht stemmen, kon stemmen. Hiervoor werkten we onder andere samen met het Arnhems Platform Chronisch Zieken & Gehandicapten (APCG).
Zo was er de stemmal ter ondersteuning voor visueel beperkte kiezers, een gebarentalig stembureau voor mensen met een auditieve beperking en konden kiezers die moeilijk ter been zijn, en mensen met een lichamelijke- of visuele beperking gebruik maken van de stemtaxi. Ook konden mensen in het proefstembureau vooruitlopend op de verkiezingen bekend raken met het stemmen. Voor het eerst was er een stembureau ingericht in een moskee.

Als gemeente Arnhem waren we aangesloten op de landelijke pilot om inwoners ondersteuning te geven bij het verhogen van het beveiligingsniveau van hun DigiD. Hiervoor wordt het DigiD gekoppeld aan het identiteitsbewijs. Burgers kunnen dit in principe zelf regelen. Voor wie minder digitaal vaardig is, is op initiatief van de Rijksdienst voor Identiteitsgegevens een pilot gestart om inwoners hierbij te helpen. Helaas is de pilot eind 2022 door technische problemen op landelijk niveau gestopt. Hierdoor is het voor Arnhem niet meer mogelijk om de beoogde ondersteuning aan te bieden aan inwoners. We hebben op landelijk niveau kenbaar gemaakt dat de gemeente Arnhem bereid is om weer aan te haken, mocht besloten worden om een doorstart te maken.

Via de smileyzuilen bij de balies monitoren we voortdurend de klanttevredenheid. In aanvulling daarop gaan we ook een geautomatiseerd en structureel klanttevredenheidsonderzoek (KTO) invoeren. De voorbereidingen zijn hiervoor getroffen. Zodra de testfase is afgerond, wordt het KTO uitgerold. Daarnaast hebben we ook contact met het Informatiepunt Digitale Overheid om op te halen welke signalen zij van inwoners binnenkrijgen met betrekking tot de dienstverlening van de gemeente.

In 2022 is een convenant getekend door de gemeente Arnhem en de HAN, academie IT en Mediadesign. In het convenant is afgesproken om voor de duur van drie jaar samen te werken en kennis te delen, waaronder op het

gebied van inclusieve digitale dienstverlening. In dit kader hebben studenten onder meer meegekeken in het proces rond het briefadres.

Digitaliseren van het klantproces **(I)**

In 2023 zijn en worden verschillende eDiensten uitgerold. Zoals de digitale aangifte overlijden, uittreksel BRP en aangifte verhuizing. Dit maakt deel uit van een meerjarenprogramma voor de doorontwikkeling van de afdeling Burgerzaken, waarin we over de hele linie van de burgerzakendienstverlening volle aandacht geven aan optimalisatie van de klantreis en de achterliggende processen. We hebben het eerste half jaar meerdere stappen gezet. Daarmee is de achterstand die in voorgaande jaren is ontstaan wat ingelopen, maar nog niet volledig weggewerkt. Dit en zal de komende periode nog aandacht vragen.
Meer eDiensten en zaakgericht werken moeten op den duur gaan leiden tot meer gemak en meer mogelijkheden voor de inwoner en een snellere afhandeling van aanvragen en aangiften. In 2024 gaat het digitaliseren verder. We investeren in meer eDiensten en meer zaakgericht werken. Dit voeren we door met een consequente projectmatige aanpak.

Financiële afwijkingen

In onderstaande tabel worden de afwijkingen tussen de begroting en Turap 2 toegelicht.

	Begroting Stand Juli 2023	Afwijking Turap 2	Prognose Turap 2
Bedragen x € 1.000			
Middelen			
Lasten	92.993	8.406	101.399
Baten	571.703	9.086	580.789
Saldo lasten en baten	478.710	680	479.390
Toevoegingen aan reserves	4.942	-3.397	1.545
Onttrekkingen aan reserves	59.236	-135	59.101
Saldo toevoegingen en onttrekkingen	54.294	3.262	57.556
Prognose resultaat	533.004	3.942	536.946

Onderwerp	Totale afwijking (x €1.000)	V/N	Toelichting	T1	I/S	AR/ BR	B
Lasten	8.406	N					
Financiën	1.821	N	CAO ambtelijke organisatie	J	S	AR	J
Bedrijfsvoering en PenO	1.755	N	Energieprijzen eigen gebruik (vastgoed)	J	I	AR	J
Financiën	1.465	N	Lokale heffingen	N	I	AR	J
Digitalisering en automatisering	1.253	N	Loon- en prijsontwikkelingen De Connectie	N	I	AR	J
Publieke dienstverlening	526	N	Burgerzaken extra inzet formatie voor met name reisdocumenten	N	I	AR	J
Publieke dienstverlening	466	N	Verkiezingen	N	I	AR	J
Bedrijfsvoering en PenO	465	N	Verschil huurindexatie en lasten gemeentelijk vastgoed	J	S	AR	J
Bedrijfsvoering en PenO	432	N	Huisvesting gemeentelijke organisatie	N	S	AR	J
Bedrijfsvoering en PenO	200	N	Lokale heffingen	N	I	AR	J
Bedrijfsvoering en PenO	200	N	eHRM	N	I	AR	J
Financiën	192	N	Actualisatie MIP	N	I	AR	J
Publieke dienstverlening	150	N	Klantenservice	N	I	AR	J
Publieke dienstverlening	68	N	Uitvoering moties 23M09gg en 21M218	N	S	AR	J
Publieke dienstverlening	39	N	Loket Zuid	N	S	AR	J
Publieke dienstverlening	28	N	TM Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslag	N	S	AR	J

Bedrijfsvoering en PenO	8	N	OZB indexatie	J	S	AR	J
Wijken en wijkgericht werken	-135	V	Burgerparticipatie	N	I	BR	J
Financiën	-527	V	Vermindering op basis van de aangifte Vennootschapsbelasting over 2021	N	I	AR	J
Baten	9.086	V					
Financiën	4.980	V	Gemeentefonds: verwacht extra accres nacalculatie	N	I	AR	J
Financiën	3.601	V	Gemeentefonds: meicirculaire	J	I	AR	J
Publieke dienstverlening	474	V	Leges	N	I	AR	J
Financiën	395	V	Compensatie minimumloon WSW in septembercirculaire	N	I	AR	J
Bedrijfsvoering en PenO	46	V	Verschil huurindexatie en lasten gemeentelijk vastgoed	J	S	AR	J
Bedrijfsvoering en PenO	-90	N	Huisvesting gemeentelijke organisatie	N	S	AR	J
Financiën	-320	N	Lokale heffingen	N	I	AR	J
Toevoegingen aan reserves	-3.397	V					
Financiën	-897	V	Actualisatie MIP	J	I	AR	J
Bedrijfsvoering	-2.500	V	Verduurzaming vastgoed	N	I	BR	J
Onttrekkingen aan reserves	-135	N					
Wijken en wijkgericht werken	-135	N	Burgerparticipatie	N	I	BR	J

CAO ambtelijke organisatie
De loonontwikkeling van de ambtelijke organisatie volgt uit de cao-afspraken. Op 22 februari jl. is een principeakkoord gesloten voor de cao van gemeenten. Deze cao loopt tot en met 31 december 2023. De effecten hiervan voor 2023 worden in deze Turap verwerkt. Daarnaast ontstaan er wijzigingen in diverse premies op basis van actualisaties per 1 januari, dit leidt tot een voordeel. Per saldo ontstaat een negatief effect van € 1,8 miljoen in 2023 voor de algemene middelen.

Energieprijzen eigen gebruik
Zie hiervoor de toelichting op wijken algemeen.

Lokale heffingen
Met betrekking tot de lokale heffingen worden over 2023 de volgende afwijkingen verwacht. Onder de tabel is een toelichting op de afwijkingen opgenomen.

	Afwijking 2023
Baten	
Toeristenbelasting	540.000
Rioolheffing	0 (-380.000)
OZB	-320.000
Effecten toename WOZ-bezwaren (lasten)	
Proceskostenvergoedingen bezwaarfase	-895.000
Proceskostenvergoedingen beroepsfase	-200.000
Extra capaciteit bezwaarafhandeling bij de Connectie	-570.000
Totaal	**-1.445.000**

Toeristenbelasting
De opbrengsten uit toeristenbelasting zijn naar verwachting € 540.000 hoger dan begroot, te verklaren door meeropbrengsten uit nog opgelegde aanslagen over 2022. Voor 2022 waren de begrote opbrengsten naar beneden bijgesteld vanwege de beperkingen door corona. Nu blijkt dat het aantal overnachtingen in 2022 hoger

uit is gevallen dan verwacht, waardoor een meeropbrengst ontstaat. Daarnaast heeft er een optimalisatie plaatsgevonden, waardoor een aantal nieuwe locaties in de aanslagoplegging is betrokken.

Rioolheffing
De opbrengsten uit rioolheffing vallen naar verwachting € 380.000 lager uit dan begroot. Deze minderopbrengsten zijn het gevolg van:
- Leegstand. Bij objecten met leegstand kan het gebruikersdeel van de rioolheffing niet worden opgelegd.
- Bij de woningen heeft de WOZ-waarde zich negatiever ontwikkeld dan waarmee bij de tariefberekening rekening is gehouden.

De minderopbrengsten door leegstand en een afwijkende waardeontwikkeling bij woningen worden deels gecompenseerd met meeropbrengsten uit nog opgelegde aanslagen over 2021 en 2022.

Het tekort dat naar verwachting op het product riolering ontstaat kan gedekt worden uit de voorziening rioolheffing die bij de jaarrekening 2021 op grond van BBV artikel 44 lid 2 is gevormd, omdat de opbrengsten uit rioolheffing in 2021 hoger waren dan de kosten van het product riolering. De middelen uit deze voorziening worden aangewend voor toekomstige kosten van het product riolering die niet gedekt kunnen worden uit de opbrengsten rioolheffing. Het effect op de algemene middelen van de verwachte minderopbrengsten 2023 is daarom per saldo neutraal.

OZB
De opbrengsten uit OZB zijn naar verwachting € 320.000 lager dan begroot. Bij de woningen heeft de WOZ-waarde zich negatiever ontwikkeld dan waarmee bij de tariefberekening rekening is gehouden. De minderopbrengsten die hierdoor zijn ontstaan, worden echter meer dan gecompenseerd door meeropbrengsten uit nog opgelegde aanslagen over 2021 en 2022, voornamelijk bij niet-woningen. Dat er per saldo naar verwachting toch een negatief resultaat wordt gerealiseerd, is te verklaren door een bij de begroting 2011 opgenomen structureel begrote meeropbrengst van € 860.000, die losstaat van de jaarlijkse tariefberekening. De reden voor het opnemen van deze stelpost was dat destijds elk jaar bleek dat er op de OZB een positief resultaat werd behaald. De afgelopen jaren laten zien dat de realisatie van deze meeropbrengsten onder druk staat. De verschillen tussen de feitelijke waardeontwikkeling en de bij de tariefberekening gehanteerde te verwachten waardeontwikkeling zijn beperkt, waardoor ook afwijkingen op de op basis van de tariefberekening begrote opbrengsten minder te verwachten zijn en de stelpost minder realistisch is. We bekijken welke mogelijkheden er zijn om deze stelpost af te bouwen.

Effecten toename WOZ-bezwaren
Door de sterke toename in het aantal ontvangen bezwaren tegen de WOZ-waarde ontstaat er naar verwachting een nadeel op de aan no cure no pay bureaus te betalen proceskostenvergoedingen en op de uitvoeringskosten voor afhandelen van de bezwaren. Er zijn door de staatssecretaris maatregelen aangekondigd om de rol van de no cure no pay bureaus in te perken, die waarschijnlijk al vanaf 2024 van kracht zijn. Daarnaast geldt dat de sterke waardestijging van woningen die voor belastingjaar 2023 zichtbaar was zich niet door zal zetten, wat waarschijnlijk een dempend effect heeft op het aantal te ontvangen bezwaren. De genoemde nadelen zijn naar verwachting dan ook incidenteel van aard.
Ondanks de toename in het aantal bezwaren is de verwachting dat het in de begroting opgenomen bedrag ter dekking van kosten voor verminderingen OZB en rioolheffing toereikend is. Er heeft namelijk tegelijkertijd een verschuiving plaatsgevonden van bezwaren bij niet-woningen naar woningen. Bij de laatste groep is het bedrag dat verminderd wordt over het algemeen lager.

Het totale nadeel is verwerkt op de begrotingsprogramma's S00 Bestuur, dienstverlening en financiën (€1.985.000), S03 Economie en S12 Wonen en leefomgeving.

Loon- en prijsontwikkelingen de Connectie
Op 5 april 2023 is de nieuwe collectieve arbeidsovereenkomst (CAO) voor Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties definitief goedgekeurd. Deze nieuwe CAO gaat met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2023 in. De brutosalarissen stijgen met € 240 op basis van een 36-urige werkweek en vervolgens met 2% over het nieuwe totaal. De gemeentelijke bijdrage wordt op deze ontwikkeling aangepast.

In de eerste bestuursrapportage 2023 van de Connectie is voorgesteld om de autonome prijsontwikkelingen te corrigeren op basis van de meest recente raming uit het Sociaal Economisch plan (CEP) van het CPB van respectievelijk augustus 2022 en maart 2023. Hiermee is gehandeld naar de uitgangspunten voor de begroting

zoals deze door het bestuur zijn vastgesteld. Niettemin is geconstateerd dat per abuis niet de prijsindexatie voor de materiële overheidsconsumptie is gehanteerd (IMOC), maar voor de inflatie geharmoniseerde consumentenprijsindex (HICP). De oorzaak hiervan is gelegen in het feit dat de percentages tot voor kort gelijk op liepen. Daarnaast is De Connectie in de primitieve begroting 2023-2026 gecompenseerd voor bovengemiddelde kostenontwikkelingen bij ICT ten opzichte van de prijsindexatie voor de materiële overheidsconsumptie. Het CPB heeft haar ramingen bijgesteld en nadere analyse heeft uitgewezen dat deze bijstelling voldoende is om de meerkosten bij ICT, als gevolg van autonome prijsontwikkelingen, hieruit te kunnen dekken.

In financiële zin worden de hierboven geschetste effecten van de nieuwe CAO en de prijsontwikkelingen structureel verwerkt in de begroting 2024. Voor 2023 levert dit een nadelig resultaat op van € 1,2 mln. Een eerste voorzichtige prognose van de Connectie laat over 2023 een voordelig resultaat zien. Op dit moment is het nog te prematuur om dit te verwerken in deze turap. Het eventuele voordelige resultaat wordt bij de jaarrekening inzichtelijk gemaakt.

Burgerzaken extra inzet formatie voor met name reisdocumenten
In de begroting was geen rekening gehouden met formatie betreffende het hoger aantal uit (te) geven (reis)documenten. De overschrijding van € 526.000 in de lasten staat in relatie tot de hogere baten uit de leges (reis)documenten van € 474.000.

Verkiezingen
De organisatielasten van de provinciale- en waterschapsverkiezingen van 2023 laten een overschrijding zien van € 86.500 in verband met hogere kosten stembureau/leden en logistieke kosten. Deze hogere kosten hebben hun oorsprong in de prijsverhogingen die met name afgelopen jaar zijn ontstaan als gevolg van de inflatie. Daarbovenop zullen er aanstaande november Tweede Kamer verkiezingen plaatsvinden, waarmee in 2023 geen rekening is gehouden. Vooralsnog geeft het ministerie van Binnenlandse Zaken aan dat gemeenten niet gecompenseerd worden voor deze extra kosten. Dat betekent een extra last van € 379.000.

Verschil huurindexatie en lasten gemeentelijk vastgoed
Zie toelichting op wijken algemeen.

Huisvesting gemeentelijke organisatie
Met ingang van 1 juli 2023 is de overeengekomen tijdelijke huurkorting van het Stadskantoor geëindigd. Omdat hier in de begroting geen rekening mee is gehouden, heeft dit in 2023 een nadelig resultaat tot gevolg van € 432.000. Daarnaast ontstaat een nadeel van € 90.000 aan verhuuropbrengsten omdat een onderhuurder per 1 juli is vertrokken.

E-HRM
Het project E-HRM heeft vertraging opgelopen en de scope van het project is uitgebreid. Dit leidt in 2023 tot een incidenteel nadelig resultaat van € 200.000. De vertraging is opgelopen doordat harmoniseren meer tijd kost dan verwacht. Er is gekozen om de harmonisatieproblemen goed op te pakken. Ten tijde van de aanbesteding was de intentie om voor het grootste deel van de processen uit te gaan van best practices. In de praktijk is dat niet haalbaar gebleken doordat de wensen en processen van de gemeenten verder uit elkaar liggen dan verwacht. De scope van het project is daarnaast onder andere uitgebreid met een applicatie die personeelsdossiers zodanig kan digitaliseren dat aan de vernieuwde archiefwet wordt voldaan.

Actualisatie MIP
Jaarlijks worden de kapitaallasten voor het lopende jaar geactualiseerd aan de hand van de realisatie van het MIP van het jaar daarvoor. De verschillen tussen de begrote en de werkelijke kapitaallasten worden in principe met de algemene reserve verrekend, echter voor een tweetal investeringsgebieden (Parkeren en Onderwijs) vindt hiervoor verrekening plaats met een bestemmingsreserve. Op basis van de realisatie is de planning van diverse investeringen aangepast. Dit leidt per saldo tot een voordeel van € 0,6 miljoen voor de algemene middelen. In Verzamelbesluit 2 is € 0,9 miljoen verwerkt, welke aan de algemene reserve is toegevoegd, waardoor er nog een correctie van € 0,3 miljoen bij deze turap gemaakt zal worden. Deze € 0,3 miljoen is verdeeld over de begrotingsprogramma's S00 Bestuur, dienstverlening en financiën (€ 192.000), S05 Cultuur en S12 Wonen en leefomgeving.

Omdat vanaf voorgaand jaar de keuze is gemaakt om tussentijdse afwijkingen uit de turap niet meer in de algemene reserve toe te voegen om het inzicht in het financiële resultaat te vergroten, wordt eveneens in deze

turap de toevoeging aan de algemene reserve uit verzamelbesluit 2 van € 0,9 miljoen teruggedraaid. Hierdoor is in deze turap het totaal voordeel van het MIP van €0,6 miljoen verwerkt.

Klantenservice
Om de bereikbaarheid te verhogen en de kwaliteit van de dienstverlening te verbeteren wordt hiervoor in de Begroting 2024 voor de jaren 2024 en 2025 voorgesteld incidenteel rekening te houden met een extra jaarlijkse last van € 328.000. Dit is nodig om het huidige aantal FTE in overeenstemming te brengen met het huidige werkaanbod. Vooruitlopend op de uitkomsten van een onderzoek naar de precieze oorzaken van de lage bereikbaarheid is geconstateerd dat directe actie nu nodig is. De hiervoor extra benodigde inzet betekent voor het komende half jaar, een extra last van € 150.000.

Uitvoering moties 23M09gg en 21M218
De gemeente Arnhem vindt het belangrijk om inwoners te ondersteunen die hun geslachtsregistratie willen aanpassen of hun naam vanwege zwaarwegende redenen willen veranderen. Voor hen is de uiteindelijke formele wijziging van geslacht of naam een belangrijke erkenning van hun identiteit. Om hen daarin tegemoet te komen, heeft de gemeenteraad de moties ‘Vergoeding extra kosten aanpassing paspoort of identiteitsbewijs en rijbewijs in uitzonderlijk zwaarwegende gevallen’ (23M09gg) en motie ‘Kosteloze naamsverandering van nakomelingen van tot slaaf gemaakte mensen’ (21M218) aangenomen. Er wordt een subsidieregeling ingesteld met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2023, indien de raad daartoe besluit. De regeling kent een subsidieplafond. Er is € 68.500 per jaar voor nodig.

Loket Zuid
Met de heropening van Loket Zuid in september 2022 is bij wijze van proef gestart met een informatiebalie. Deze balie is in april 2023 geëvalueerd en continuïteit wordt noodzakelijk geacht. In de Begroting 2024 wordt voorgesteld rekening te houden met een structurele extra last van € 72.000 ten behoeve van 1,2 FTE voor medewerker(s) receptie. Voor 2023 betekent dit dat voor de helft van dit jaarlijkse bedrag een extra last van € 39.000 nodig zal zijn.

Taakmutatie Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslag
In het gemeentefonds worden vanaf 2023 structureel extra middelen toegekend voor de financiële gevolgen van de Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslagen. Deze baten zijn als onderdeel van het gemeentefonds - meicirculaire opgenomen bij programma S00 Bestuur, dienstverlening en financiën. De bijbehorende lasten worden verantwoord op de bijbehorende beleidsvelden binnen de programma’s, in dit geval ook programma Bestuur, dienstverlening en financiën.

OZB indexatie
In de begroting is besloten dat de opbrengst OZB jaarlijks met 5% wordt geïndexeerd. Dat heeft ook gevolgen voor de panden die in het bezit zijn van de gemeente zelf. In de meeste gevallen wordt dit gecompenseerd door een verhoging van de door de gemeente te ontvangen huur. Voor een beperkt aantal panden is er echter geen sprake van een huurrelatie. Bij de onderwijspanden en de panden in gebruik voor de eigen ambtelijke organisatie is er geen huurrelatie en leidt de verhoging van de OZB tot een verhoging van de exploitatielasten.

Dit effect wordt in meerdere begrotingsprogramma's (S00 Bestuur, dienstverlening en financiën (€ 8.000) en S04 Onderwijs) zichtbaar als gevolg van de verdeling van de gemeentelijke panden over deze programma's.

Burgerparticipatie
Het blijkt door de beperkte omvang van het team niet mogelijk om dit jaar alle voorgenomen activiteiten van het actieprogramma ‘Samen maken we Arnhem’ inclusief kinderburgermeester, digitale wijkpanels en burgerberaden uit te voeren. Van de voor dit jaar begrote lasten van € 165.000 verwachten we daarom maximaal € 30.000 te besteden. We moeten onze ambities bijstellen, de overige activiteiten worden naar verwachting in de jaren 2024 en 2025 uitgevoerd. Daarom wordt voorgesteld het budget dat niet in 2023 wordt besteed (€ 135.000) ook niet te onttrekken aan de reserve Burgerparticipatie zodat deze middelen beschikbaar blijven voor de toekomst.

Vermindering op basis van de aangifte Vennootschapsbelasting over 2021
De belastingdienst heeft, conform de ingediende aangifte Vennootschapsbelasting 2021 een vermindering van de voorlopige aanslag Vennootschapsbelasting 2021 opgelegd. Over het jaar 2021 is op basis van deze vermindering geen Vennootschapsbelasting verschuldigd.
Op grond van eerder opgelegde voorlopige aanslagen had de gemeente Arnhem reeds een bedrag van

€ 527.060 voldaan. Dit bedrag zal door de Belastingdienst worden teruggestort.

Volledigheidshalve benadrukken wij dat het een voorlopige aanslag betreft. De Belastingdienst kan bij het opleggen van de (uiteindelijke) definitieve aanslag afwijken van de ingediende aangifte en opgelegde aanslagen.

Gemeentefonds: meicirculaire
Het voordeel op het gemeentefonds ontstaat voornamelijk door een hoger accres als gevolg van hogere loon- en prijscompensatie dan waarmee in de voorgaande circulaires is gerekend. In 2023 gaat het om circa € 6 miljoen. Daarnaast ontstaat er een nadeel van circa € 5 ton als gevolg van actualisatie van maatstaven (voornamelijk hogere WOZ-waarde die tot een lagere algemene uitkering leidt). Zoals gebruikelijk worden in de meicirculaire ook nieuwe middelen toegekend in de vorm van decentralisatie-uitkeringen en/of taakmutaties (in totaal circa € 3 miljoen). Deze middelen dienen ter dekking van lasten die op andere programma's worden voorzien. In deze Turap zijn bij de betreffende programma’s deze lasten nader toegelicht.

Leges
Het aantal verwachte reisdocumenten zal ten opzichte van de huidige begroting hoger zijn en zorgt voor extra baten van € 474.000. De aantallen zijn berekend op basis van het beschikbare model van de Nederlandse Vereniging voor Burgerzaken. Om het aantal verwachte aanvragen van reisdocumenten te kunnen afhandelen is ook extra personeel ingezet (zie genoemde afwijking bij lasten).

Compensatie minimumloon WSW in septembercirculaire
In de meicirculaire is een structurele integratie uitkering van € 26,6 miljoen (landelijk) Participatie aangekondigd. Dit bedrag is ter compensatie van de verhoging van het minimumloon voor de SW lonen die onder het verhoogde minimumloon uitkomen. De geplande verhoging is doorgeschoven naar de septembercirculaire. Op basis van het verdeelmodel van de meicirculaire zijn de bedragen voor Arnhem berekend.

Verduurzamen vastgoed
In de Begroting 2023 zijn middelen vrijgemaakt voor de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed. Totaal € 8,0 miljoen van deze middelen is bestemd voor investeringen. Dit investeringsbudget is incidenteel in 2023 (€ 2,5 miljoen), 2024 (€ 2,5 miljoen) en 2025 (€ 3,0 miljoen) aan de bestemmingsreserve Kapitaallasten toegevoegd.
In de Begroting 2024 wordt de lijn gevolgd om de beleidsontwikkelingen die een investering betreffen zoveel mogelijk op te nemen in de meerjareninvesteringsplanning en de bijbehorende kapitaallasten in de (exploitatie)begroting te verwerken. De investering in verduurzaming vastgoed wordt in deze begroting dan ook als investering met kapitaallasten verwerkt. Met deze wijziging in de Turap wordt ook de Begroting 2023 volgens deze methode aangepast. Hiermee hanteren we een consistente gedragslijn.

S01 Veiligheid

Voortgang doelen en inspanningen

Ambities (A)	Doelen (D)	Inspanningen (I)

Arnhem: een veilige stad! (A)

Criminaliteit maakt geen kans (D)

Het aantal misdrijven per 1.000 inwoners kwam in 2022 nog steeds meer in de buurt van een gemeente van 300.000+ dan van een gemeente met 100.000-300.000 inwoners, maar zat er meer tussenin dan daarvoor. In het eerste kwartaal van 2023 komt het cijfer zelfs dichterbij dat van een gemeente met 100.000-300.000 inwoners. Het is te vroeg om hieruit conclusies te trekken. De wet Bibob wordt veelvuldig toegepast; een evaluatie leert dat het beleid in Arnhem goed staat en uitbreiding verdient. Het Arnhems interventieteam controleert en voert speciale acties uit naar aanleiding van signalen en onderzoek. De handhavingscapaciteit op straat is versterkt tot het ambitieniveau van de benchmark handhaving (29 fte).

Omvang criminaliteit in verhouding tot centrumstad van 100.000+ (I)

Het Arnhems misdaadcijfer lijkt meer op te schuiven richting het gemiddelde van gemeenten met 100.000-300.000 inwoners, al is het te vroeg om conclusies te trekken. High Impact Crimes blijven de aandacht krijgen. Uit een recente evaluatie, die wordt gedeeld met de raad, blijkt dat cameratoezicht blijft voorzien in een veiligheidsbehoefte.

Misdaad mag niet lonen (I)

Conform het plan van aanpak bestrijden we de ondermijnende criminaliteit in Arnhem. Een recente evaluatie van het Arnhems gebruik van de Wet Bibob wijst uit dat uitbreiding van het domein moet worden overwogen. Dit wordt uitgewerkt in een voorstel. Dankzij de bibob-toetsing en de activiteiten van het Arnhems interventieteam worden criminele ondernemers geweerd uit Arnhem. De raad heeft de APV gewijzigd, zodat het mogelijk is om, concreet onderbouwd, een branche of gebied of gebouw vergunningsplichtig te maken en daarmee onder het Bibob-domein te brengen. We werken door aan het opzetten van het digitale informatieknooppunt. De aanpak Preventie met Gezag wordt op alle fronten uitgevoerd. Het experiment gesloten coffeeshopketen bevindt zich helaas nog steeds in de voorbereidingsfase. We houden rekening met een start volgend jaar en hebben capaciteit geworven die ter voorbereiding extra preventieve en controlerende activiteiten uitvoert ten aanzien van deze sector. Conform planning zijn alle coffeeshops onderworpen aan een Bibob-toetsing.

Online criminaliteit voorkomen (I)

Ook de afgelopen tijd zijn jongeren bewust gemaakt van de gevaren van digitale criminaliteit. We hebben evenwel meer ambitie dan we nu kunnen waarmaken. Zo is nodig dat ook andere (kwetsbare) groepen, zoals ouderen en het MKB, goede voorlichting krijgen en dient te worden geïnvesteerd in een netwerk dat zich kan weren tegen cybercriminaliteit. In het Integraal Veiligheidsplan (IVP) is deze ambitie verwoord, de komende tijd wordt gebruikt voor de verdere planvorming.

Crisisbeheersing op orde (D)

Dankzij de incidentele versterking is de gemeentelijke coördinatie ten aanzien van de veiligheid van evenementen, manifestaties en demonstraties versterkt. De crisisorganisatie wordt versterkt en toekomstbestendig gemaakt mede door de verhoging van de Arnhemse bijdrage aan VGGM.

Beschermd tegen calamiteiten en rampen (I)

Via de VGGM is de bescherming tegen en de inzet bij rampen en calamiteiten voor Arnhem geborgd. De bijdrage van Arnhem aan de middelen van de VGGM is verhoogd zodat ook in de toekomst deze inzet gewaarborgd blijft.

Veiligheid voor de wijk en als persoon (D)

We werken aan een interventieplan voor personen met verward gedrag die een veiligheidsrisico vormen. De handhavingscapaciteit op straat is versterkt. De aanpak Preventie met Gezag loopt. De aanpak Veilig In en Om School (VIOS) is succesvol overgedragen aan de Stichting Arnhemse Straatcoaches (SAS), vanaf nu dan ook de Stichting Aanpak School en Straat veiligheid (SASS).

Steun bij aanpak woonoverlast **(I)**

Dankzij de incidentele toekenning van middelen wordt de aanpak van woonoverlast onverminderd voortgezet. Arnhemmers weten het meldpunt goed te vinden: zo werden in de eerste helft van 2023 al bijna evenveel meldingen gedaan als het hele jaar daarvoor. Het overgrote deel van deze meldingen kunnen we succesvol voorzien van een aanpak. Het aanpakken van woonoverlast is maatwerk.

Veiligheid als basis voor persoonlijke ontwikkeling **(I)**

Het bestrijden van discriminatie, radicalisering en extremisme gaat onverminderd voort. De aanpak van radicalisering en extremisme is vervat in het Integraal Veiligheidsplan (IVP), dat in de zomer is verzonden aan de raad. Criminele jeugdgroepen, risicojeugd en High Impact Crime blijven aandacht krijgen. Ten aanzien van de aanpak personen met verward gedrag wordt gewerkt aan het beter sluiten van het netwerk van veiligheids- en zorgpartners.

Iedere wijk heeft evenveel recht op veiligheid **(I)**

We hebben voor iedere wijk een wijkveiligheidsplan opgesteld, waarin we de aanpak neerzetten om te komen tot een veiliger en leefbaarder wijk. We hebben hiertoe een beeld gemaakt op basis van beschikbare data uit de radar/sonar-methodiek, schouw en/of de duiding van de wijkprofessionals. De wijkveiligheidsplannen beschrijven concreet de plekken waar (fysieke) verbeteringen nodig zijn en de (categorieën) personen die voor overlast en criminaliteit zorgen en moeten worden aangepakt. De plannen bevatten prioriteiten, waaraan we de komende maanden met alle partners een extra inspanning op willen plegen.
Het Actieplan Overlast heeft onder meer vanwege het opstellen van deze wijkveiligheidsplannen vertraging opgelopen, maar zal deze zomer worden verzonden aan de raad.

Financiële afwijkingen

In onderstaande tabel worden de afwijkingen tussen de begroting en Turap 2 toegelicht.

	Begroting Stand Juli 2023	Afwijking Turap 2	Prognose Turap 2
Bedragen x € 1.000			
Middelen			
Lasten	26.887	816	27.703
Baten	5.890	58	5.948
Saldo lasten en baten	-20.997	-758	-21.755
Toevoegingen aan reserves	78	0	78
Onttrekkingen aan reserves	1.084	0	1.084
Saldo toevoegingen en onttrekkingen	1.006	0	1.006
Prognose resultaat	-19.991	-758	-20.749

Onderwerp	Totale afwijking (x €1.000)	V/N	Toelichting	T1	I/S	AR/ BR	B
Lasten	816	N					
Openbare orde en veiligheid	861	N	VGGM: extra loon- en prijsstijgingen	J	S	AR	J
Openbare orde en veiligheid	-45	V	VGGM: Incidenteel resultaat 2022	N	I	AR	J
Baten	58	V					
Openbare orde en veiligheid	58	V	Verschil huurindexatie en lasten gemeentelijk vastgoed	J	S	AR	J
Toevoegingen aan reserves	0						
Onttrekkingen aan reserves	0						

VGGM: Extra loon- en prijsstijgingen
Ondanks de reeds opgenomen loon- en prijsindex in de Begroting 2023 ontstaat bij de VGGM een tekort als gevolg van de fors hogere prijsontwikkeling ten opzichte van deze toegekende indexatie over 2023. De impact is niet op te vangen met het weerstandsvermogen van VGGM. Dit leidt tot een structurele verhoging van de gemeentelijke bijdragen aan de VGGM van in totaal € 1,2 miljoen vanaf 2023, voor de onderdelen gezondheidszorg en brandweer gezamenlijk. Voor het onderdeel brandweer is dit € 861.000.

VGGM: Incidenteel resultaat 2022
Dit betreft het resultaat van de gemeenschappelijke regeling VGGM over het jaar 2022 dat in het boekjaar 2023 wordt ontvangen. Het voordeel valt zowel op begrotingsprogramma S01 Veiligheid (€ 45.000) als op S09 Gezondheid en sport.

Verschil huurindexatie en lasten gemeentelijk vastgoed
Zie toelichting op wijken algemeen.

S02 Bereikbaarheid

Voortgang doelen en inspanningen

Ambities (A)	Doelen (D)	Inspanningen (I)

Een duurzaam bereikbare stad (A)

Bewerkstellingen van een mobiliteitstransitie: eerst de voetganger, dan de fietser, dan het OV en dan pas de auto. (D)

Om de afhankelijkheid van de auto te verkleinen, zetten we in op een mobiliteitstransitie, waarbij eerst de voetganger komt, dan de fietser en vervolgens het OV en tot slot de auto. Het nieuwe mobilteitsbeleid vormt de basis voor verdere inspanningen om de gewenste mobiliteitstransitie te bewerkstelligen.

Opstellen mobiliteitsbeleid (I)

In het opstellen van het duurzaam mobiliteitsplan zijn goede stappen gezet. De startnotitie participatie duurzaam mobiliteitsplan en parkeerbeleid is vastgesteld en het participatieplan is met de gemeenteraad gedeeld. Voor de zomer is de eerste participatieronde uitgevoerd en is er ook in de interne organisatie veel informatie opgehaald. Op basis van de intern en extern opgehaalde input zijn scenario's ontwikkeld. Deze scenario's zullen nog worden doorgerekend op hun verkeerskundige en milieueffecten. Daarna volgt verdere uitwerking richting één voorstel/ scenario (inclusief een tweede participatieronde). Verwachting is nog steeds dat het duurzaam mobiliteitsplan in 2023 aan de raad wordt voorgelegd ter goedkeuring.

Vergroten van het aandeel fiets om de stad duurzaam bereikbaar te maken (D)

We werken er aan meer mensen de fiets laten nemen door dit alternatief aantrekkelijker te maken. We blijven fietsprojecten verkennen en voorbereiden. Het gaat daarbij zowel om fietspaden en -straten als voorzieningen om de fiets te parkeren.

Verbeteren/uitbreiden stedelijk fietspadennetwerk, waaronder regionale snelfietsroutes (I)

We blijven stappen zetten in de verbetering en uitbreiding van ons stedelijk fietsnetwerk, met nadruk op hoogwaardige doorfietsroutes.

- Momenteel zijn de laatste delen van de snelfietsroute Arnhem - Velp in uitvoering. Met realisatie van de ontbrekende schakel naar Velp ontstaat een nieuwe verbinding door het groen.
- Uitvoeren fietspaden Onderlangs als onderdeel van de SFR Wageningen start later, met inbegrip van radicaal vergroenen.
- Voorbereiding voor de herinrichting van de Hommelseweg als fietsstraat (uitvoering 2024).
- Voorbereiding van de verbreding van de fietspaden Grote Griet (verkeersveiligheid) start 1e helft 2024.
- Verbeterplan RijnWaalpad start eind 2023, begin 2024.
- Voorzien van bestaande fietspaden met comfortabele asfaltverharding zoals Velperweg is in uitvoering.
- Voorbereidingen zijn gestart voor de nieuwe regionale doorfietsroutes Arnhem Huissen en VeluweWaalpad (Arnhem - Elst- Nijmegen).

Vergroten van het aandeel voetgangers om de stad duurzaam bereikbaar te maken (I)

Er is goede voortgang geboekt in het opstellen van het hoofdnetwerk voor voetgangers. Er is bepaald welke locaties verbonden moeten zijn met dit hoofdnetwerk en er zijn conceptroutes vastgesteld. Tegelijkertijd is er een analyse van het bestaande voetgangersnetwerk uitgevoerd. Daarin is bepaald wat de kenmerken (met name breedte) van onze voetgangersvoorzieningen zijn. Beide analyses zullen input vormen voor het duurzaam mobiliteitsplan. Afhankelijk van exacte vormgeving van het hoofdnetwerk en de inventarisatie zullen we de komende periode verbeterlocaties inzichtelijk gaan maken.

Realiseren maatregelen uit het fietsparkeerplan (I)

De focus heeft de afgelopen periode voornamelijk gelegen op het verbeteren van het fietsruimen (weesfietsenactie). Hierna zullen de overige maatregelen worden opgepakt.

Verkennen mogelijkheden van nieuwe fietsbruggen over de Rijn **(I)**

Er wordt momenteel nader onderzoek gedaan om meer inzicht te krijgen in het aantal gebruikers van een fietsbrug tussen Malburgen en Arnhem Oost. Dit in het kader van alle verkeerskundige onderzoeken voor de Spoorzone Arnhem Oost. Daarbij wordt ook nagedacht over de aanlanding van de brug in bestaand stedelijk gebied. De brug is onderdeel van de regionale doorfietsroute naar Huissen.
Aan de westkant van de stad is de beoogde fietsbrug bij Arnhem West onderdeel van het VeluweWaalpad, de hoogwaardige doorfietsroute vanuit Elst e.v. naar Arnhem. Uit onderzoek blijken de kansen en betekenis van deze nieuwe verbinding voor de mobiliteitstransitie in Arnhem en de regio.
Zowel regionaal als landelijk voeren we lobby voor beide fietsbruggen.

Vergroten van het aandeel van het openbaar vervoer om de stad om de stad duurzaam bereikbaar te maken (D)

We werken er aan meer mensen de bus laten nemen door dit alternatief aantrekkelijker te maken. We blijven openbaarvervoerprojecten verkennen en voorbereiden.

Uitvoeren van concrete hoogwaardig openbaar vervoer projecten **(I)**

De uitvoering van de projecten Velperweg en Westervoortsedijk - Lelyweg is nog niet gestart in 2023. Er zijn wel veel positieve ontwikkelingen geweest voor deze beide projecten. Voor de Westervoortsedijk is een subsidieaanvraag ingediend bij de provincie. De uitvoering is gepland voor de zomer van 2024. De uitvoering van de Velperweg heeft vertraging opgelopen door een tekort aan personeel bij Connexxion. De start van de uitvoering staat nu gepland voor 2024.

Tegelijkertijd zijn ook diverse openbaar vervoer projecten afgerond in 2023:
- HOV-Bushalte Rijnstraat;
- Oude Zevenaarseweg;
- Westervoortsedijk ter hoogte van IPKW;
- Kruising Hollandweg-Brabantweg-Burg. Matsersingel;
- Trolleyficering van Oosterbeek als voorbereiding op de Trolley 2.0 richting Wageningen.

Arnhem beschikt over goed openbaar vervoer in de stad, de regio en naar de Randstad en Duitsland (D)

Het openbaar vervoer in de stad en in (en naar) de regio moet worden verbeterd. Ook willen we het reizen per openbaar vervoer richting de Randstad en internationale bestemmingen aantrekkelijker maken.

Lobbyen met betrekking tot het spoordossier en het lokale en regionale openbaar vervoer **(I)**

Mede door ons lobbywerk zijn er enkele belangrijke besluiten genomen over het spoordossier:
- Er wordt een vervolg gegeven aan het uitplaatsen van het spooremplacement door een procesmanager aan te stellen.
- Het plan van aanpak met betrekking tot het MIRT onderzoek naar de vrije spoorkruising is vastgesteld.
- Voordat nader onderzoek wordt gedaan naar een goederenroutering door Oost-Nederland wordt eerst een onderzoek naar nut en noodzaak gedaan.

Op de andere dossiers, zoals het verbeteren van de ICE naar Frankfurt, is nu geen voortgang geboekt. Ook op die dossiers blijven we echter lobbyen.

Voor het regionale openbaar vervoer hebben we intensief contact gehad met de provincie Gelderland. Dit lobbywerk heeft eraan bijgedragen dat de Provinciale Staten van Gelderland besloten hebben om voor 2023 €13 miljoen extra te investeren in het openbaar vervoer, zodat het huidige vervoersaanbod kan blijven bestaan.

Met behulp van parkeerbeleid het bouwen in en rond de binnenstad en op OV-locaties makkelijker maken en daarbij de auto-afhankelijkheid verminderen en de overlast van geparkeerde auto's verminderen (D)

We willen binnen de stad, bij voorkeur op en rond OV-knooppunten zoveel mogelijk woningen bouwen, met daarbij zo min mogelijk parkeerplaatsen en dus lagere parkeernormen. Om overlast in de omliggende gebieden te voorkomen willen we het gebied met parkeerregulering uitbreiden.

Ontwikkeling stedelijk parkeerbeleid **(I)**

Ontwikkeling van het parkeerbeleid volgt op het duurzaam mobiliteitsplan. Er zijn eerste stappen gezet. Ontwikkeling van het parkeerbeleid zal echter pas echt uitgewerkt kunnen worden zodra de contouren van het duurzaam mobiliteitsplan bekend zijn.

Verhoging parkeertarieven **(I)**

De parkeertarieven zijn aangepast.

Tegengaan verkeersoverlast (A)

Tot een nieuwe verdeling van de ruimte voor de voetganger, fietser het OV en de auto komen (D)

De ruimte in de stad is schaars. We gaan op zoek naar een nieuwe verdeling van die schaarse ruimte waarbij eerst de voetganger, dan de fietser, dan het openbaar vervoer en vervolgens de auto komt.

Verkeersstructuurplan opstellen **(I)**

In het kader van het duurzaam mobiliteitsplan wordt nagedacht over de nieuwe verkeersstructuur. Dit kan echter pas na vaststelling van het duurzaam mobiliteitsplan worden uitgewerkt.

Aanpassen wegenstructuur **(I)**

Op verzoek van de gemeenteraad wordt er met grote aanpassingen aan de wegenstructuur gewacht totdat het duurzaam mobiliteitsplan is vastgesteld. Ondertussen zijn echter al wel analyses uitgevoerd op welke wegen de snelheid kan worden aangepast, of de hoeveelheid asfalt kan worden verminderd.

De ruimte voor de auto in en rond de binnenstad beperken (D)

In de hele stad is de ruimte schaars, maar dat geldt zeker voor de binnenstad. De auto neemt relatief veel ruimte in de binnenstad in. Zowel door de wegen waarover de auto's rijden als door de ruimte die nodig is om deze auto's te parkeren. We willen de ruimte die de auto in de binnenstad inneemt beperken.

Opheffen flitsparkeren **(I)**

Het ambtelijk voorstel is gereed. Momenteel wordt een laatste afstemronde uitgevoerd over de exacte invulling van de flitsparkeerplaatsen. Daarna zal het flitsparkeren worden opgeheven.

Verminderen van het aantal straatparkeerplaatsen **(I)**

Het verminderen van het aantal straatparkeerplaatsen in de binnenstad dient gestructureerd vanuit parkeerbeleid te gebeuren. Dit is dus een inspanning die volgt uit het parkeerbeleid (zie ontwikkeling stedelijk parkeerbeleid).

Inrichting Rijnkade als wandel- en fietspromenade **(I)**

Het ontwerp van de Rijnkade, zoals dat door het waterschap is gemaakt en door een aannemer zal worden gebouwd, is vrijwel volledig gebaseerd op input die wij hebben geleverd. Uitgangspunt daarbij was een inrichting als wandel- en fietspromenade van de hoge kade. Hiermee wordt dus al een flinke stap gezet richting de inrichting als wandel- en fietspromenade. Dit ontwerp zal de komende jaren worden gerealiseerd.

Indien nodig kunnen en zullen dan nog enkele aanvullende maatregelen worden genomen om de Rijnkade nog fiets- en wandelvriendelijker te maken, dan dat deze al wordt gemaakt door het waterschap. Naar verwachting gaat het dan echter om beperkte wijzigingen ten opzichte van hetgeen nu gaat worden aangelegd.

Verbeteren verkeersveiligheid (D)

Het verkeersveiligheidsgevoel op de weg en in het openbaar vervoer moet omhoog. We gaan voor 'nul' verkeersslachtoffers, onder andere door het aanpakken van plekken waar veel ongelukken gebeuren. Ook willen we dat scholieren veilig naar school kunnen fietsen.

Aanpak verkeersonveilige locaties **(I)**

De volgende verkeersonveilige locaties zijn of worden momenteel aangepast:
- Ir. J.P. van Muijlwijkstraat (diverse kruispunten);
- Groningensingel (diverse kruispunten);
- Minervasingel- Vakwerkbrug;
- RijnWaalpad - Rijkerswoerdsestraat.

Daarnaast worden de aanpassing van de volgende verkeersonveilige situaties voorbereid:
- Fietsoversteek Onderlangs, ter hoogte van de Boterdijk;
- Fietsoversteek Onderlangs, ter hoogte van het Rijnhotel;
- Graaf Lodewijkstraat - J.P. Heijestraat - Hommelseweg;
- Hommelseweg - Agnietenstraat;
- Marga Klompélaan – Hoogwaardige fietsroute RijnWaalpad (F325);
- Metamorfoseallee – Marasingel – Minervasingel (rotonde met fietsoversteek);
- Velperweg (diverse kruispunten).

Daarnaast zijn we diverse diepte analyses aan het uitvoeren om tot goede verbetervoorstellen voor de top-10 meest verkeersonveilige punten op het Arnhemse wegennet te komen.

Naast de aanpak van verkeeronveilige locaties werken we aan het verbeteren van de verkeersveiligheid door de aanleg van schoolzones. De volgende schoolzones zijn uitgevoerd en/of in uitvoering:
- Bethanienstraat;
- Callunastraat – Gentiaan (Heijenoordschool);
- Rijksweg-West (Jozefschool);
- Brabantweg (De laarakker en De Expeditie);
- Bauwerstraat (Pieter Breughelschool).

Beter en schoner taxivervoer (D)

Taxivervoer is voor sommige bezoekers van de stad het visitekaartje van onze stad. We willen de kwaliteit van het taxivervoer in onze stad verbeteren en verschonen.

Maatregelen uitvoeren uit taxiverordening **(I)**

Er is geconstateerd dat implementatie van de taxiverordening nu niet zinvol is. Eerst dient het Rijk wetgeving op te stellen voor de volledige taxibranche (bel en opstapmarkt). Implementatie is dus tot nadere orde uitgesteld. We zijn contact blijven houden met de taxibranche om het taxivervoer te verbeteren en schoner te maken. Enerzijds in algemene zin, maar ook in het kader van concrete projecten zoals het Willemsplein.

Schonere lucht in de stad **(A)**

Doorgaand verkeer door de stad beperken (D)

Er rijdt relatief veel doorgaand verkeer in de stad (verkeer dat geen herkomst of bestemming in Arnhem heeft, maar alleen maar door de stad rijdt, omdat dit de kortste en/of snelste route is). Deze voertuigen leiden tot overlast en horen hier niet te rijden. Doel is om dat verkeer zoveel mogelijk te beperken en idealiter helemaal niet meer te hebben in de stad.

Plan weren doorgaand verkeer **(I)**

Nadat we het duurzaam mobiliteitsplan hebben opgesteld stellen we een plan op om het (onnodig) doorgaand autoverkeer uit Arnhem te weren. We kijken daarbij naar een breed palet van maatregelen, van verkeersmanagement tot infrastructurele maatregelen. Het duurzaam mobiliteitsplan is nog niet gereed en daarom wordt hiermee nog niet gestart.

Beter benutten van stations en realisatie transferia/stadsrandhubs (D)

Een goede aansluiting van de verschillende vormen van mobiliteit (auto, trein, bus en (deel)fiets) op elkaar wordt steeds belangrijker. Hubs spelen bij deze overgang een belangrijke rol. Op deze manier kan een volwaardig en duurzaam alternatief voor de (privé)auto worden geboden. Een (mobiliteits)hub kan het beste worden gedefinieerd als een fysieke plek waar verschillende vormen van vervoer en vervoersaanbod samenkomen.

Opstellen visie op Arnhemse hubs **(I)**

De hubvisie is in concept vastgesteld door het college en er worden verkenningen gedaan naar enkele locaties. Pas nadat het duurzaam mobiliteitsplan is vastgesteld kan hiermee echt verder worden gegaan. Er ligt dan dus al een stevige basis om snel tot een definitieve visie te komen en verdere uitrol.

Uitvoeren van de visie Arnhemse hubs **(I)**

Er is gewerkt aan de verkenning, voorbereiding, uitwerking en realisatie van de volgende locaties:

- Rozet: voorbereiding;
- Kronenburg: realisatie;
- Gelredome: verkenning;
- IPKW: verkenning;
- Station Zuid: voorbereiding.

Minder vervuilende voertuigen in de binnenstad (D)

Zie toelichtingen bij de inspanningen hieronder.

Handhaven van de milieuzone en waar mogelijk strengere normering en uitbreiding **(I)**

We hebben in 2023 de milieuzone in stand gehouden en bereiden ons voor op de volgende stap in 2025.

Stimuleren en faciliteren van duurzame stadsdistributie, met name in de binnenstad **(I)**

De invoering van de Zero Emissie-zone voor stadslogistiek vanaf juni 206 is aangekondigd. De ambitie is gericht op het verminderen, veranderen en verschonen van de stadslogistiek in de binnenstad van Arnhem.

Financiële afwijkingen

In onderstaande tabel worden de afwijkingen tussen de begroting en Turap 2 toegelicht.

	Begroting Stand Juli 2023	Afwijking Turap 2	Prognose Turap 2
Bedragen x € 1.000			
Middelen			
Lasten	31.366	-249	31.117
Baten	9.532	778	10.310
Saldo lasten en baten	-21.834	1.027	-20.807
Toevoegingen aan reserves	15.162	204	15.366
Onttrekkingen aan reserves	15.658	0	15.658
Saldo toevoegingen en onttrekkingen	496	-204	292
Prognose resultaat	-21.338	823	-20.515

Onderwerp	Totale afwijking (x €1.000)	V/N	Toelichting	T1	I/S	AR/BR	B
Lasten	-249	V					
Mobiliteit	3.150	N	Energieprijzen eigen gebruik (openbare ruimte)	J	I	AR	J
Mobiliteit	572	N	Jaarlijkse indexatie parkeerexploitatie	N	S	BR	J
Mobiliteit	280	N	Hogere beheerskosten transferhal Arnhem Centraal	J	S	AR	J
Mobiliteit	197	N	Indexatie contracten parkeergarages	J	S	AR	J
Mobiliteit	52	N	Energieprijzen eigen gebruik (vastgoed)	J	I	AR	J
Mobiliteit	-4.500	V	Omzetten exploitatiebudgetten naar investeringskredieten mobiliteitsprojecten	N	I	AR	J

Baten	778	V					
Mobiliteit	776	V	Jaarlijkse indexatie parkeerexploitatie	N	S	BR	J
Mobiliteit	2	V	Verschil huurindexatie en lasten gemeentelijk vastgoed	J	S	AR	J
Toevoegingen aan reserves	204	N					
Mobiliteit	204	N	Jaarlijkse indexatie parkeerexploitatie	N	S	BR	J
Onttrekkingen aan reserves	0						

Energieprijzen eigen gebruik
Zie hiervoor de toelichting op wijken algemeen.

Jaarlijkse indexatie parkeerexploitatie
Jaarlijks worden de baten en lasten van de parkeerexploitatie geactualiseerd ten opzichte van de begroting en wordt het saldo hiervan verwerkt via de bestemmingsreserve bereikbaarheid.
Voor het jaar 2023 leidt dit tot € 776.000 hogere baten, € 572.000 hogere lasten en per saldo daarmee een hogere dotatie aan de bestemmingsreserve bereikbaarheid van € 204.000.

Hierin zit een budgetneutrale correctie van € 303.000 hogere baten en lasten doordat kosten voor invordering van de naheffingsaanslagen vanaf 2023 niet meer gesaldeerd worden met de baten, maar separaat als last worden geboekt.
Er worden meer naheffingsaanslagen parkeerbelasting opgelegd dan geraamd waardoor we de parkeeropbrengsten straatparkeren zien stijgen. Daartegenover zien we dat er minder parkeerabonnementen door bedrijven worden aangeschaft en dat er minder zakelijke kort parkeerders zijn in de parkeergarages . Bedrijven stimuleren het thuiswerken en passen hun intern mobiliteitsplan aan waardoor er minder behoefte is aan parkeerabonnementen. Het is nog niet duidelijk of deze ontwikkeling zich verder doorzet of niet.
Aan de lastenzijde maken we meer kosten onder meer voor schoonmaak- en extra beveiligingskosten bij de parkeergarages, dit vooral door overlast van daklozen in de parkeergarages

Hogere beheerkosten transferhal Arnhem Centraal
De gemeente onderhoudt samen met Prorail en de NS de transferhal van Arnhem Centraal. De uitvoeringsorganisatie die het beheer uitvoert heeft aangegeven dat de kosten van het beheer van de transferhal voor de gemeente zullen stijgen. De stijging heeft voornamelijk betrekking op energie, schoonmaakkosten en procesmatig onderhoud. Op basis van begroting en tussenrapportages 2023 van de uitvoeringsorganisaties is het nadeel € 280.000.

Indexatie contracten parkeergarages
Zie toelichting op wijken algemeen.

Omzetten exploitatiebudgetten naar investeringskredieten mobiliteitsprojecten
In de Begroting 2023 zijn middelen vrijgemaakt voor diverse mobiliteitsonderwerpen. Voor drie van deze onderwerpen, te weten maximum snelheid, verminderen aantal rijbanen en wandel- en fietspromenade Rijnkade, is een groot deel van deze middelen bestemd voor investeringen. Deze investeringsbudgetten zijn incidenteel (€ 4,5 mln in 2023 en 2024 en € 3,6 mln in 2025 en 2026) aan de bestemmingsreserve Kapitaallasten toegevoegd.
In de Begroting 2024 wordt de lijn gevolgd om de beleidsontwikkelingen die een investering betreffen zoveel mogelijk op te nemen in de meerjareninvesteringsplanning en de bijbehorende kapitaallasten in de (exploitatie)begroting te verwerken. De investeringen in mobiliteitsprojecten worden in deze begroting dan ook als investeringen met kapitaallasten verwerkt. Met deze wijziging in de Turap wordt ook de Begroting 2023 volgens deze methode aangepast. Hiermee hanteren we een consistente gedragslijn.

Verschil huurindexatie en lasten gemeentelijk vastgoed
Zie toelichting op wijken algemeen.

S03 Economie

Voortgang doelen en inspanningen

Ambities (A)	Doelen (D)	Inspanningen (I)

Vol energie zetten wij in op een aantrekkelijk woon-, werk- en leefklimaat om maximale werkgelegenheid in Arnhem en de regio te creëren, waarbij iedereen zijn talenten benut (A)

Toekomstgericht ondernemerschap (D)

In samenwerkingsverband genaamd energieke coalities (onderwijs-overheid-ondernemers) dragen we bij aan het versterken van het ondernemersklimaat. Ondernemerschap en ondernemers zijn van belangrijke waarde voor onze stad. Zij zorgen voor werkgelegenheid en innovatie.

Professionalisering dienstverlening aan ondernemers en optimale informatievoorziening (I)

De ondernemersdienstverlening van de gemeente werkt integraal en vanuit een één-loket gedachte, waarbij de ondernemer ervaart dat vraagstukken efficiënt worden opgepakt en de informatievoorziening van de gemeente aansluit op de behoeftes. De gedachte 'van aanbod gericht naar vraaggericht.'
Dit betekent onder andere dat de ondernemersdesk verder geoptimaliseerd is in samenwerking met de klantenservice, dat het Multi Disciplinaire Team (met gemeentebrede vertegenwoordiging) complexe vraagstukken van ondernemers heeft opgepakt en dat de bestaande informatievoorziening naar ondernemers verder is uitgebouwd.
Op basis van gesprekken met ondernemers en ondernemersnetwerken zijn de wensen en behoeften van ondernemers op het gebied van gemeentelijke dienstverlening opgehaald. Deze input is meegenomen in de visie op ondernemersdienstverlening, vanuit deze visie zijn ambities en doelstellingen geformuleerd waar in de aankomende periode verder invulling aan gegeven wordt. De accountmanagers zorgen ervoor dat alle collega's die met ondernemers werken hen te allen tijde centraal stellen en gastvrij behandelen.
De website van de gemeente Arnhem voor ondernemers is verder geprofessionaliseerd en geoptimaliseerd. Iedere maand wordt er een nieuwsbrief verstuurd naar ondernemers met waardevolle informatie en evenementen.
Vanuit het gedachtegoed van 'Van Bedrijven Weten' is de ondernemersdesk verder geprofessionaliseerd en is de samenwerking tussen beleid en uitvoering verder geïntensiveerd.

Ondersteunen en stimuleren van (nieuw) ondernemerschap bij starters en mkb'ers (I)

De Midden-klein bedrijf (MKB SMART) Together Deal is gecontinueerd. Dit samenwerkingsverband helpt bedrijven in de regio Arnhem en Nijmegen een digitaliseringsslag te maken.

Diverse projecten onder de MKB Smart Together deal:

- Het 'Zelfscan programma' is een online vragenlijst die de huidige situatie in het kader van de mate van digitalisering bepaalt van jouw bedrijf. Na het invullen van deze vragenlijst ontvangt de ondernemer direct een adviesrapport. Reeds 42 ondernemers hebben hiervan gebruik gemaakt, wat in lijn is met de gestelde doelstelling. Via samenwerkingspartners wordt nu tijd en aandacht besteed aan het vergroten van het bereik.
- Het 'MKB programma' gericht op MKB-ers tussen de 10-100 medewerkers, (waarvoor een programma van vijf middagen georganiseerd die in het teken staan van netwerken en verbinden, gericht op het vergroten van business) gestelde doelstelling is hierin niet behaald, target is teruggebracht naar aansluiten van 60 ondernemers.
- Van de voucher-regeling' waarmee we het versneld te kunnen digitaliseren een steuntje in de rug te geven, hebben tot op heden 178 bedrijven gebruik gemaakt. Dit is in lijn met de gestelde doelstellingen.

De startclub Arnhem blijft haar netwerk verder uitbreiden, de stijgende lijn van starters die zich verbinden aan de startclub zet zich voort. Ook het aantal evenementen die zij integraal met de gemeente Arnhem en kennisinstellingen organiseren is uitgebreid.
Startclub Arnhem heeft vanuit de economische uitvoeringsagenda 2023 de informele opdracht gekregen om te verkennen welke behoefte er leeft bij de kennisinstellingen voor het gezamenlijk opzetten van een incubator programma. Deze verkenning wordt momenteel uitgevoerd door de startclub Arnhem.

Tevens stimuleren we op allerlei manieren, onder andere via het netwerk van ondernemers in de stad lokaal, sociaal en duurzaam inkopen. We bevorderen dit door in gesprek met ondernemersverenigingen activiteiten te organiseren voor de stad wat bijdraagt aan vergroten van lokaal inkopen in Arnhem.

Verbeteren en verbinden van (ondernemers)netwerken (I)

Het belang van een goed functionerend netwerk tussen de verschillende ondernemersnetwerken onderling én met de gemeente is groot. Als ondernemers elkaar goed kennen, werken ze samen en gunnen ze elkaar opdrachten waarmee ze van grote toegevoegde waarde zijn voor de (circulaire) economie van de stad. Netwerken dragen bij aan het laten bloeien van (circulaire) economie, en een belangrijk aspect hierbij is een 'sterke organisatiegraad'. Dit stimuleren en faciliteren wij vanuit de gemeente waar mogelijk. Dat bevordert ook de bestaande samenwerking met ondernemersverenigingen zoals Ondernemers Kontakt Arnhem (OKA), Stichting Arnhemse Bedrijventerreinen (StAB) en Verenigd Creatief Arnhem. We nemen daarbij actief deel aan netwerkbijeenkomsten en organiseren zelf ook netwerkbijeenkomsten met voor ondernemers relevante en actuele thema's, zoals (circulaire) economie, duurzaamheid en werkgelegenheid/aanpak krapte op de arbeidsmarkt. Voorbeelden van dit jaar zijn het Arnhems Ondernemersevent, The Power of Connecting, over het energiecluster, Arnhem Bedrijft en het jaarlijkse Citymarketing event.

In samenwerking met Pre Zero is er een succesvol exclusief directienetwerk (DNA) in het teken van circulariteit georganiseerd, waar toonaangevende ondernemers in thematafels gesproken hebben over circulariteit en afvalstromen. Evenals een zeer succesvol ondernemersevenement (200 deelnemers) georganiseerd door de gemeente Arnhem in samenwerking met partijen uit de stad, waar het thema verbinden centraal stond. Ook hier zijn ondernemers middels themasessies geïnspireerd en is de gemeente faciliterend geweest in het verspreiden van kennis.

Vanuit de Economische Agenda 2022-2025 is er ook dit jaar een uitvoeringsagenda voor 2023 samengesteld met en door ondernemers uit de stad, in samenwerking met de gemeente Arnhem. Integraal wordt er gewerkt aan een aantal (maatschappelijke) opgaven in en voor de stad.

Gericht acquisitie en accountmanagement (I)

Bedrijven moeten het gevoel hebben welkom te zijn in Arnhem en goed bediend te worden als het gaat om hun vraagstukken over onder andere huisvesting, financieringsmogelijkheden, vergunningen en contacten/netwerken. Ons accountmanagement is grotendeels gericht op een proactieve houding (dienstverlenend), meedenken, duidelijkheid, integraliteit en voortgang. Daarbij zetten we in op het verbinden van bedrijven, instellingen en organisaties onderling maar ook aan de doelstellingen van de gemeente Arnhem.
Een van deze doelstellingen is 'De gemeente Arnhem koopt bij voorkeur lokaal in'. De accountmanagers kennen veel bedrijven en verbinden hen proactief aan andere bedrijven en organisaties die van toegevoegde waarde zijn voor deze ondernemer. Tevens verwijst de accountmanager proactief op het inschrijven bij het ondernemersregister.

De acquisitie-inspanningen zijn gericht op nieuwe (duurzame) bedrijvigheid naar Arnhem halen, waarbij Energy een belangrijke focussector is. We zijn actief door bijvoorbeeld ons te presenteren op een beurs in Rotterdam en door intensief op te trekken met Oost NL en IPKW als zich kansen voordoen. De bedrijven, ook buiten de Energy-sector, waarop de inspanningen gericht zijn moeten aansluiten op de Arnhemse sectoren en arbeidsmarkt. In onze zoektocht naar nieuwe bedrijven houden we rekening met het feit dat we zoveel mogelijk banen willen genereren voor alle scholingsniveaus. Daarbij wordt ook de verbinding gelegd met bestaande initiatieven uit het sociaal domein om het invullen en creëren van arbeidsplaatsen bij Arnhemse bedrijven te ondersteunen.

Data-gestuurde economische vernieuwing (I)

Door ondernemers mee te laten denken of te laten reflecteren op beoogd beleid en de uitvoering ervan, kan het beoogd beleid getoetst en aangescherpt worden. Dit krijgt vorm met het opzetten van een ondernemerspanel, een MKB-toets waarin (een selectie van) bedrijven gericht meedenken over vraagstukken die spelen, en bij het opstellen/ evalueren van gemeentelijk beleid. Het organiseren van ondernemersenquêtes is een gerichte manier om breed op te halen in de stad welke vraagstukken leven bij ondernemers, hoe men ondernemersdienstverlening ervaart en hoe men het vestigingsklimaat van Arnhem beoordeelt. We streven naar een toename van de ondernemerstevredenheid, die we meten via een jaarlijkse ondernemersenquête. We reflecteren kritisch op de uitkomsten van deze enquête en stellen waar nodig beleid bij.
Voor het uitbrengen van de jaarlijkse ondernemersenquête zijn de nodige voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd. De volgende stap in het uitbrengen van een ondernemersenquête zal eind 2023 worden gerealiseerd. En als vervolg in het eerste kwartaal van 2024 de verdere implementatie van de MKB-toets evenals het ondernemerspanel.

Toekomstbestendiger vestigingsklimaat (D)

Op de diverse werklocaties in Arnhem wordt in samenwerking met vastgoedeigenaren en ondernemers gewerkt aan het verbeteren van de kwaliteit van de betreffende werklocatie. Zo worden op enkele terreinen Greendeals opgesteld waarmee men gezamenlijk wil gaan werken aan verduurzamen en circulariteit. op andere terreinen wordt gewerkt aan toekomstperspectieven in het kader van slim en efficiënt ruimtegebruik.

Voldoende en kwalitatief aanbod van werklocaties **(I)**

De visie Werklocaties Arnhem 2040 in door de gemeenteraad vastgesteld, even als de Kantorennota 2022-2030. Uit de Visie Werklocaties kwam onder andere naar voren dat wij aan de slag gaan met herstructurering van bedrijventerrein Het Broek. Hiertoe is inmiddels met Stichting Arnhemse Bedrijventerreinen (StAB) een start gemaakt voor gezamenlijk een ambitiedocument op te gaan stellen met horizon 2040.

Betere bereikbaarheid van werklocaties **(I)**

- In het kader van duurzaam mobiliteitsplan zijn we gesprek aan over werklocaties (expertmeetings werklocaties, maar ook expertmeetings centra (Centrum, Kronenburg).
- De werkgeversaanpak is vertraagd doordat opdracht mobiliteitsmakelaars vertraagd is (opdrachtgeverschap ligt in de regio). Lokaal staat alles voor klaar om zo snel mogelijk aan de slag te gaan in het najaar van 2023.

Aantrekkelijk woon- en leefklimaat voor werkgevers en werknemers **(I)**

Er wordt gewerkt aan continuering en professionalisering van het samenwerkingsverband Arnhem Studiestad, evenals de ontwikkelen met CityMarktering op energiegebied ten behoeve van studenten.
Vanuit Arnhem Studiestad wordt steeds intensiever samengewerkt met CityMarketing over hoe we Citymarketing van Arnhem nog efficiënter ingezet kan worden ten behoeve van het behoud van studenten voor de stad. En op welke manier we hen in een vroeg stadium van hun studie kunnen verbinden aan Arnhemse bedrijven (diverse initiatieven lopen en worden verder ontwikkeld).

In woningbouwontwikkelingen wordt nadrukkelijk gekeken naar een divers en gevarieerd aanbod, dat ook past bij de doelgroepen starters, expats en studenten. Op basis van de resultaten van een woonbehoefte onderzoek dat in het derde kwartaal wordt opgestart, wordt dit concreter gemaakt.

Levendige stad in en voor de regio (D)

Arnhem is een stad waar bewoners en bezoekers kunnen genieten van een levendige, creatieve stad in een prachtige groene omgeving. In samenwerking met onze partners versterken we aanbod, (recreatieve) voorzieningen, en werken we aan een bruisende binnenstad.

Onze bruisende binnenstad koesteren en versterken **(I)**

Op diverse plekken in de binnenstad ondersteunen en stimuleren we transformaties op vastgoed- en gebiedsniveau. De Varkensstraat is daar een goed voorbeeld van. Hier verwerft de gemeente zelf eigendommen om vervolgens de bestaande horecafunctie in te wisselen voor creatieve bedrijvigheid. Ook faciliteert de gemeente in die straat transformaties van nachthoreca naar wonen, ook op de begane grond.
Het vastgestelde Omgevingsplan binnenstad helpt daarbij net als de inzet van de transitiemanager. Met het Omgevingsplan kan ingespeeld worden op nieuwe transformatie ontwikkelingen die bijdragen aan een vitale en leefbare binnenstad met een compact winkelhart. De transitiemanager zorgt in de aanjaagrol er voor dat de gemeente en betrokken partijen adviezen en waar mogelijk ondersteuning krijgen bij transformatiekansen.
De goede samenwerking met Platform Binnenstad Arnhem (PBA) wordt verder gecontinueerd, onder andere via de PBA-werkgroepen Transformatie binnenstad, Mobiliteit en Bruisende binnenstad. Hierin leveren stakeholders gezamenlijk een bijdrage aan het aanpakken van opgaven en uitdagingen van de binnenstad.
Op de Korenmarkt wordt op dit moment het achterplein (westzijde Korenmarkt) aangepakt en verfraait. Daarnaast is in het gebied de BIZ Korenkwartier in werking getreden wat zorgt voor een financiële impuls.
We stellen ons tot doel de gemiddelde tijd die bezoekers in de binnenstad van Arnhem doorbrengen te vergroten, We meten dit nu nog niet, maar gaan op zoek naar de juiste manier om dit inzichtelijk te maken.
Met Bestemming Arnhem (samenwerking tussen Platform binnenstad Arnhem, Citymarketing Arnhem en Toerisme Veluwe Arnhem Nijmegen) is de eerste campagne uitgevoerd met als doel om meerdaags bezoek aan Arnhem te stimuleren (Arnhem als citytrip).

Laagdrempelige evenementen voor iedereen **(I)**

De locatieprofielen worden eind dit jaar door het college vastgesteld en hierover wordt de raad geïnformeerd. De subsidieregeling voor evenementen en festivals is aangepast om meer ruimte te bieden aan laagdrempelige publieksevenementen: organisatoren kunnen voortaan 40% van de begroting als subsidie aan de gemeente vragen.
In 2023 heeft de kopgroep de rest van het veld geïnformeerd en geïnspireerd hoe Arnhemse evenementen en festivals toegankelijker worden voor mensen met een beperking. Er is samen met de APCG en het veld verder gewerkt aan de Arnhemse Standaard voor Toegankelijke evenementen (AST).

Eind dit jaar is er voor het eerst een centrale vuurwerk- en lichtshow in Arnhem als alternatief voor het zelf afsteken van vuurwerk.

Genieten van onze groene stad en omgeving **(I)**

We maken actief deel uit van regionale samenwerking op het gebied van toerisme en recreatie. Om bezoekers meer naar Arnhem-Zuid te trekken investeren we in het wandelnetwerk Zuid. We bevinden ons op dit moment in de ontwerpfase. De aanleg is gepland in 2024. Ook sluiten we aan bij de verhaallijn over de Romeinen vanuit de Groene Metropoolregio. Er wordt een regiobreed masterplan Romeins verleden opgesteld in opdracht van Nijmegen & GMR. Arnhem maakt hier onderdeel van uit met onder andere aandacht voor publieksbereik, aanbodontwikkeling, beheer en conservatie en kennisdeling (= Unesco verplichtingen). Het masterplan wordt eind 2023 opgeleverd.
De Arnhemse acties binnen de Airborne Region worden verder uitgewerkt. De projectleider voor het kroonjaar (80 jaar Airborne) is gestart. Ook is een onderzoek gestart door een adviesbureau naar wat we mee willen geven aan nieuwe generaties en het Montessori college laat leerlingen een advies opstellen hoe we jongeren beter kunnen betrekken bij het levend houden van de Slag om Arnhem en de herdenking.

Arnhem Hotspot Energy (D)

We werken aan en sterk energiecluster dat een bijdrage levert aan de maatschappelijke opgave van de energietransitie. Dit geeft de stad in economisch opzicht een onderscheidende positie in de regio, nationaal en internationaal. Dit doen we door in energieke coalities te bouwen aan de versterking van onze innovatieve campussen zoals Kenniscampus regio Arnhem en IPKW en door het toepassen en zichtbaar maken van Arnhemse innovaties en het verbeteren van de onderlinge samenwerking in het energiecluster. Ook werken we met onze partners aan het (inter)nationaal zichtbaar maken van onze onderscheidende positie op het gebied van energie.

Bouwen aan energie-innovatiecampussen **(I)**

We hebben een ambitiedocument gemaakt en samenwerkingsovereenkomst gesloten met onze partners voor de verdere ontwikkeling van de kenniscampus regio Arnhem. Daarnaast werken we samen met de IPKW aan een ambitiedocument om IPKW op een goede wijze te laten aansluiten op de ontwikkelingen op bedrijventerrein De Nieuwe Haven en spoorzone Arnhem-oost.

Stimuleren Arnhemse energie-innovaties **(I)**

Ook in 2023 hebben we de energievouchers waarmee we nieuwe haalbaarheidsstudies mogelijk maken voor een drietal speerpunten van de Arnhemse energie-innovaties die vallen binnen het innovatieprogramma van Connectr: elektrische energietechniek, elektrochemische energieopslag en duurzame aandrijfsystemen. Er zijn dit jaar tot dusverre drie energievouchers verstrekt.

Op ons initiatief hebben netwerkorganisatie Kiemt, Connectr samen met The Economic Board een overzicht gemaakt van alle innovaties op energiegebied in de regio Arnhem Nijmegen. Het overzicht is vanaf nu online beschikbaar. Hiermee willen we innovaties uit onze regio zichtbaar maken en meer toegepast krijgen. Deze actie is onderdeel van de economische uitvoeringsagenda 2023.

Versterken van de onderlinge relaties en samenwerking binnen het energiecluster **(I)**

We hebben in samenwerking met OostNL een onderzoek laten uitvoeren naar hoe we de groei van Arnhem als Hotspot Energy kunnen verstevigen, versterken en organiseren. Hiervoor zijn twintig stakeholders geïnterviewd en twee brainstormmiddagen met het betrokkenen uit het cluster georganiseerd. Hiermee willen we een door het cluster gedragen ambitie met concrete publiek-private acties die we kunnen uitvoeren de komende jaren.

Betere (inter)nationale positionering van Arnhem als Hotspot Energy **(I)**

Dit jaar heeft een energieke coalitie met als trekker de stichting Citymarketing het evenement 'The power of connecting' georganiseerd. Dit bestond uit rondetafelgesprekken op IPKW en Arnhems Buiten georganiseerd door het cluster zelf en de internationale 'Access to Energy dialogue' in de Eusebiuskerk met Tennet en de OECD als sprekers. Hiermee hebben we Arnhem verder gepositioneerd als Energy Hotspot.
Daarnaast zijn we zoals opgenomen in het uitvoeringsprogramma 2023 van de Economische Agenda samen met OostNL, Connectr en de NFIA bezig een internationale routekaart te maken voor de komende jaren om te bepalen op welke momenten Arnhem kan aansluiten bij de internationale activiteiten van de NFIA en OostNL.

Voldoende gekwalificeerd talent energietransitie **(I)**

Onder regie van Connectr wordt gewerkt aan Plug in & Play. Dit is een publiek-privaat samenwerkingsverband (PPS). Een structureel verband waarin mensen van allerlei niveaus worden opgeleid om aan de slag te gaan in de laadinfrastructuur. Hierbij worden ook nieuwe opleidingsmodules ontwikkeld. Daarnaast organiseert Connectr in 2023 diverse masterclasses ten behoeve van de talentontwikkeling in de energietransitie. Wij nemen vanuit de gemeente deel aan de werkgroep leven lang ontwikkelen energie binnen de regionale human capital agenda.

Voldoende gekwalificeerd personeel aanwezig voor werkgevers (D)

Aantrekkelijk, excellent onderwijs én een aantrekkelijke stad zorgen ervoor dat de kennisinstellingen nieuwe (internationale) studenten blijven aantrekken om er te studeren. Waarna ze mogelijk ook blijven om te wonen, werken en ondernemen. Goed opgeleid sociaal kapitaal en aanwezigheid van kennis die aansluit op wat werkgevers nodig hebben, maakt de regio Arnhem aantrekkelijk voor bedrijven om zich hier te vestigen. We willen de zichtbaarheid in de regio voor studenten vergroten wat de (economische) ontwikkeling en werkgelegenheid in stad en regio ten goede komt.

Het aantrekken en binden van studenten **(I)**

Aantrekkelijk, excellent onderwijs én een aantrekkelijke stad zorgen ervoor dat de kennisinstellingen nieuwe (internationale) studenten blijven aantrekken om er te studeren. Waarna ze mogelijk ook blijven om te wonen, werken en ondernemen. Goed opgeleid sociaal kapitaal en aanwezigheid van kennis die aansluit op wat werkgevers nodig hebben, maakt de regio Arnhem aantrekkelijk voor bedrijven om zich hier te vestigen. We willen de zichtbaarheid in de regio voor studenten vergroten wat de (economische) ontwikkeling en werkgelegenheid in stad en regio ten goede komt.

Via het samenwerkingsverband 'Arnhem studiestad' werken we aan het aantrekken en binden van studenten aan de stad. Daarnaast dragen we via evenementen voor scholieren en studenten bij aan het interesseren van jongeren voor opleidingen in Arnhem. We zoeken en selecteren innovatieve projecten die bijdrage aan het behoud van talent in deze regio. Zo verkennen we talentlabs en bouwen we de samenwerking met partners in de stad zoals het bedrijfsleven en Connectr steeds verder uit. Middels de samenwerking Arnhem Studiestad organiseren we met studentambassadeurs voor studenten diverse activiteiten gedurende het gehele studiejaar die gericht zijn op het welkom heten in Arnhem. Deze activiteiten zijn dan ook gelinkt aan onze kernwaarden; groen, vrij en creatief en worden in samenwerking met diverse partners in de stad georganiseerd. Een concreet voorbeeld van een geslaagd project is project the Nature, waar studenten samen met de boswachter een bijdrage leveren aan het onderhouden van een stuk bos in Arnhem.

Daarnaast professionaliseren we continue de informatievoorziening voor studenten, middels de website van Arnhem Studiestad en socials. Er is gewerkt volgens een jaarkalender waar diverse activiteiten in opgenomen zijn en georganiseerd worden met, voor en door studenten.

Daarnaast willen we het onderwijs aantrekkelijker maken door steeds meer onderwijs te verbinden aan maatschappelijke opgaven. Hiervoor wordt samengewerkt door de Arnhemse kennisinstellingen binnen de City Deal Kennis Maken. Daarnaast maken we onderdeel uit van een nauwe samenwerking met de grote onderwijsinstellingen in Arnhem; Hogeschool Arnhem en Nijmegen (HAN), Van Hall Larenstein (VHL) en ROC Rijn IJssel. De Arnhemse Leeragenda is bedacht om studenten te laten samenwerken vanuit verschillende kennisinstellingen aan maatschappelijke opgaven in de wijken, die bijdragen aan gezondheid, leefbaarheid en veiligheid en duurzaamheid.
Reeds zijn we succesvol geweest in het binnenhalen van een subsidie (City Deal Kennis Maken) om de Arnhemse leeragenda en het samen leren en onderzoeken verder te professionaliseren en uit te bouwen.

Tevens zoeken we de verbinding met Stichting Studentenhuisvesting (SSH&) en de wijkteams om de studenten een thuisgevoel te geven tijdens hun studententijd.
De samenwerking met CityMarketing Arnhem wordt verder geïntensiveerd voor de gezamenlijke doelstelling ook talent in Arnhem aan te trekken en te behouden. De Citymarketing van Arnhem speelt hierin een belangrijke rol. Daarnaast wordt er met partners in de stad gewerkt aan het organiseren van een Student City Challenge. Waar studenten vanuit diverse kennisinstellingen voor opdrachtgevers uit de stad middels de hackathon, waar studenten een x aantal uur in multidisciplinaire teams samenwerken en ideeën uitwerken die bijdrage aan maatschappelijke opgaven uit de stad. Die vervolgens ook direct toepasbaar zijn en bijdrage aan de leefbaarheid in Arnhem.

Het participeren in de werktafel 'aantrekken en behoud talent' in de regio wordt voorgezet.

Leven lang ontwikkelen **(I)**

Stimuleren en faciliteren van bijscholing voor iedereen om competenties en vaardigheden te laten aansluiten bij de arbeidsmarkt nu en in de toekomst. We trekken intensiever op met het bedrijfsleven om omscholing van werkende en werkzoekende naar kansrijke beroepen te organiseren. We werken regionaal en lokaal samen met diverse partners en zoeken naar waardevolle projecten die bijdrage aan een leven lang ontwikkelen. We begeleiden ondernemers en werkgevers om op een creatieve manier te kijken naar (nieuw) talent en ondersteunen bij bijvoorbeeld competentiegericht werven.
Daarnaast verkennen we hoe we de 'Beroepentuin', wat een zeer succesvol initiatief is in diverse grote steden ook in Arnhem kunnen implementeren.
Door middel van een fysieke locatie waar diverse handelingen uit bepaalde sectoren en beroepen uitgevoerd kunnen worden, krijgt een ieder de kans om te ervaren welke skills, competenties en vaardigheden er nodig zijn voor diverse beroepen in de Energysector.
Met onderwijs, overheid en ondernemers schrijven we momenteel een projectplan en zoeken we de verbinding met het programma Arnhem-Oost.

Inzicht op sectorspecifieke human capital uitdagingen om de krapte op de arbeidsmarkt tegen te gaan **(I)**

De stijging van de vraag naar arbeid richting 2030 is het grootst in de sectoren Energy, Health en Hightech. Er worden blijvende tekorten voorzien in deze beroepssectoren.
Vanuit het energiecluster in (regio) Arnhem zetten wij onder de noemer Hotspot Energy in op onderwijsinnovatie, praktijkgericht onderzoek en kennisontwikkeling in de driehoek van onderwijs, ondernemers en overheid.
In de regionale Human Capital agenda is Energy voor Arnhem één van de speerpunten. Een toonaangevend project is Plug in & Play op initiatief van Connectr. In trippel helix verband (onderwijs, overheid en bedrijfsleven) met onder andere; HAN, Industriepark kleefsewaard, Kiemt, Oost NL, provincie en gemeente Arnhem werken we samen op het aantrekken en behoud van talent, in dit project specifiek voor de laad-infra.
Ook het omscholen van werkende en tevens werkzoekende naar kansrijke beroepen in de Energysector is een belangrijk speerpunt in de regionale Human Capital agenda.
Er liggen relaties met de Hotspot Energy aanpak, en de wijkgerichte energietransitie/ aardgasvrije wijken vanuit New Energy Made in Arnhem (NemiA). Daar leggen we de verbinding en werken we nauw samen met de Groene Metropoolregio (GMR), provincie en The Economic Board (TEB).
Het participeren in de diverse werkgroepen vanuit de regionale Human Capital agenda is gecontinueerd.

Vanuit de Arnhemse aanpak krapte op de arbeidsmarkt zijn er een drietal speerpunten aangemerkt waar in trippel helix verband gewerkt wordt aan concrete projecten in de regio die het verschil maken in de uitdagingen die er zijn als het gaat om de krapte op de arbeidsmarkt:
1. Leven Lang ontwikkelen;
2. Aantrekken en behoud talent in de regio;
3. Activeren onbenut arbeidspotentieel.

Het beleidsdocument de ‘Arnhemse aanpak krapte’ dat door het college is goedgekeurd heeft een uitvoeringsagenda voor 2023. Vanuit deze uitvoeringsagenda is er een versnellingstafel geïmplementeerd. Deze versnellingstafel bestaat uit bestuursadviseurs uit diverse afdelingen en samenwerkingspartners uit de stad.

Hier wordt gewerkt aan twee concrete projecten:
- Beroepentuin - Kandidaten oriënteren zich in korte tijd op een aantal geselecteerde beroepen in de energiesector. Via deze laagdrempelige manier van kennismaken met de inhoud van een aantal beroepen komen zij er al snel achter wat hen aanspreekt. In samenwerking met Move To Match zal een passend opleidingsaanbod samengesteld worden om deze kandidaat ook op te leiden voor een baan in het betreffende beroep.
- Kinderopvang - Wegnemen van de (financiële) drempel bij ouders voor het organiseren van kinderopvang (activeren onbenut potentieel). Enthousiasmeren van onbenut arbeidspotentieel (doelgroep die wij niet in beeld hebben) voor het werken in de kinderopvang, aanbieden van trajecten die kosteloos kunnen worden doorlopen.

Circulaire economie (D)

Onze gemeentelijke doelstelling is 50 % circulariteit in 2030 en 100 % in 2050. Of we op schema zitten is op dit moment nog onduidelijk omdat er nog niet gemonitord wordt. Op basis van landelijke cijfers, zoals bijgehouden door het PBL in de ICER 2023, is er weinig reden tot optimisme. Hierin wordt niet tot nauwelijks een afname van primair grondstoffengebruik gemeld. Om hier meer helderheid in te krijgen wordt het uitvoeringsprogramma circulaire economie 2022-2023 geëvalueerd. Deze evaluatie wordt zowel intern als extern, en kwalitatief als kwantitatief uitgevoerd. De kwantitatieve analyse betreft een circulariteitsscan of 'nulmeting' waarin uitgezocht wordt hoe circulair onze eigen organisatie is, en hoe ver de stad is. Deze nulmeting dient direct als startpunt voor een jaarlijkse monitoring.
De kwalitatieve analyse focust op de manier waarop onze rol als gemeente wordt ervaren door partners in de stad, en in hoeverre circulariteit geborgd is in onze eigen gemeentelijk werkzaamheden zoals gebiedsontwikkeling en inkoop.
De rapportage van de evaluatie wordt meegeleverd met het nog te ontwikkelen nieuwe plan van aanpak voor 2024 en verder. Deze documenten worden naar verwachting in het vierde kwartaal van 2023 opgeleverd en naar de raad gestuurd.

Inspanningen circulaire economie (I)

De uitvoering van de acties zoals opgenomen in het uitvoeringsprogramma circulaire economie 2022-2023 verloopt op schema. Verwacht wordt dat we vrijwel alle acties, zoals in het programma beschreven, eind 2023 ingevuld zullen hebben.

Financiële afwijkingen

In onderstaande tabel worden de afwijkingen tussen de begroting en Turap 2 toegelicht.

	Begroting Stand Juli 2023	Afwijking Turap 2	Prognose Turap 2
Bedragen x € 1.000			
Middelen			
Lasten	10.664	118	10.782
Baten	1.257	540	1.797
Saldo lasten en baten	-9.407	422	-8.985
Toevoegingen aan reserves	50	0	50
Onttrekkingen aan reserves	0	0	0
Saldo toevoegingen en onttrekkingen	-50	0	-50
Prognose resultaat	-9.457	422	-9.035

Onderwerp	Totale afwijking (x €1.000)	V/N	Toelichting	T1	I/S	AR/ BR	B
Lasten	118	N					
Economischie zaken	100	N	Kwaliteitsimpuls overige locaties	N	S	AR	J
Toerisme en recreatie	18	N	Energieprijzen eigen gebruik (vastgoed)	J	I	AR	J
Baten	540	V					
Toerisme en recreatie	540	V	Lokale heffingen	N	I	AR	J
Toevoegingen aan reserves	0						
Onttrekkingen aan reserves	0						

Kwaliteitsimpuls overige locaties
Voor de ontwikkeling van specifieke Arnhemse werklocaties zoals Rijnpark en Het Broek is een jaarlijks (structureel) bedrag beschikbaar. Dit is echter niet toereikend om ook een kwaliteitsimpuls te geven aan overige werklocaties zoals Bakenhof en Overmaat / Rijkerswoerd. Dit leidt tot een knelpunt van € 100.000.

Energieprijzen eigen gebruik
Zie hiervoor de toelichting op wijken algemeen.

Lokale heffingen
Zie toelichting op S00 Bestuur, dienstverlening en financiën.

S04 Onderwijs

Voortgang doelen en inspanningen

Ambities (A)	Doelen (D)	Inspanningen (I)

Arnhemmers met dezelfde talenten hebben dezelfde kansen (inclusief onderwijshuisvesting) (A)

Een goede startpositie op school (D)

De doelstelling ligt op koers. Er zijn wel extra uitdagingen door personeelstekorten in de kinderopvang en steeds meer zichtbaar worden effecten van corona op kinderen en hebben we te maken met grote wachtlijsten aan de kant van jeugdhulpaanbieders.

Doorontwikkeling passende kinderopvang, ontwikkelrecht en onderwijsachterstandenbeleid (OAB) (I)

De activiteiten liggen op koers. Op alle voorschoolse locaties zijn inclusie en kansengelijkheid (een passend aanbod voor ieder kind) de speerpunten. Er zijn inmiddels wel extra uitdagingen door aan de ene kant de grote personeelstekorten in de kinderopvang (en in het bijzonder in de kwetsbare wijken) en aan de andere kant duidelijk meer kinderen met een ondersteuningsvraag (waarschijnlijk als gevolg van corona), ook hebben we te maken met grote wachtlijsten aan de kant van jeugdhulpaanbieders.

Onderwijsachterstandenbeleid
Corona blijft zichtbaar in de ondersteuningsvraag van de kinderen die nu instromen in het onderwijs. We ondersteunen de scholen door middel van OAB subsidies. De focus ligt naast inzet op taal ook op sociaal emotionele ondersteuning. Er zijn nieuwe procesafspraken gemaakt rondom OAB subsidies met onderwijspartners die OAB subsidies ontvangen. De implementatie van de gehele nieuwe procedure vindt plaats in schooljaar 2024-2025.

Aansluiting passend onderwijs en jeugdhulp (I)

Samen met ketenpartners wordt onderzocht wat er nodig is op het snijvlak van onderwijs en zorg om tot betere maatwerkoplossingen te komen. De samenwerking tussen ketenpartners dient geoptimaliseerd te worden om ervoor te zorgen dat er voor ieder kind een passende plek is. Hierover zijn bestuurlijke afspraken gemaakt en gaan we leren van goede voorbeelden in het land.

Natuurcentrum Arnhem (I)

Zie de toelichting hieronder bij de inspanning 'Elk Arnhems kind een schoolmoestuin (Amendement 22A53 Elk Arnhems kind een schoolmoestuin),

Elk Arnhems kind een schoolmoestuin (Amendement 22A53 Elk Arnhems kind een schoolmoestuin) (I)

Samen met Natuurcentrum Arnhem is een kernteam gevormd rondom moestuinen voor Arnhemse kinderen. Er is een plan van aanpak opgesteld voor de periode 2023 – 2025. Momenteel worden de wensen en behoeften van schoolbesturen en scholen geïnventariseerd. Met behulp van een enquête en diverse gesprekken met zowel de overkoepelende schoolbesturen van Delta, Flores, Onderwijsspecialisten als overleggen met directeuren van individuele scholen worden de komende maanden de wensen, behoeften, kansen en risico’s per school in kaart gebracht. Deze nazomer worden er inspiratiemiddagen en ontwerpsessies met de scholen, schoolbesturen en andere betrokkenen georganiseerd.

Aan de hand van deze inventarisatie zal in het najaar 2023 een maatwerkaanpak worden opgesteld. Deze maatwerkaanpak bestaat uit maximaal vier varianten die aansluiten bij de behoeften en mogelijkheden van scholen. Dit jaar vindt er een pilot-moestuinlesprogramma bij de Witte Vlinder (Flores Onderwijs) in Arnhem Noord en de Johannes school (Delta Scholengroep) in Arnhem Zuid plaats, dat input biedt voor de maatwerkaanpak voor andere scholen.

Goede toekomstbestendige (onderwijs)huisvesting **(I)**

De projecten bevinden zich in verschillende fasen. De vernieuwbouw van KC Vredenburg (voorheen "De Krakeling") en Ibn-i Sina en Parkschool zijn inmiddels afgerond en opgeleverd. Na de zomervakantie worden deze officieel in gebruik genomen. Voor GSG Guido is het ontwerp in ontwikkeling vooruitlopend op het IHP is de ambitie aanpalend beleid op het gebied van duurzaamheid en maatschappelijke meerwaarde voor de wijk te verwezenlijken. Voor de nieuwbouw van Kentalis is de definitiefase bijna afgerond, het project is kleiner dan oorspronkelijk voorzien en beperkt zicht vrijwel volledig tot renovatie van de bestaande huisvesting. Verder zijn een aantal vernieuwbouwprojecten in bouwvoorbereiding. Dat zijn achtereenvolgens; de Piramide, de Johannes en de Sterrenkring. Andere projecten gaan later in bouwvoorbereiding. Dit zijn Het Mozaïek, de Zyp en de uitbreiding van het Panorama.

Daarnaast is onder verantwoordelijkheid van de schoolbesturen en voor de Multifunctionele centra (MFC's) door de gemeente uitvoering gegeven aan maatregelen ter verbetering van de ventilatie in scholen. Deze maatregelen vallen onder de specifieke uitkering ventilatie scholen (SUVIS). De eerste werkzaamheden in de scholen zijn reeds gestart en de werkzaamheden voor een eerste MFC gaan naar verwachting in 2024 starten.

Verder heeft de raad heeft op 18 mei 2022 de nota "Op weg naar een Integraal Huisvestingsplan voor het voortgezet onderwijs in Arnhem" bestuurlijk vastgesteld. De ambitie is om uiteindelijk te komen tot één integraal beleidsrijk huisvestingsplan waar het primair onderwijs, voortgezet onderwijs en speciaal onderwijs deel van uitmaken. Hiervoor heeft de raad eind december 2021 een motie aangenomen. Voor de aanpak van dit huisvestingsplan is, na schriftelijke consultatie van de schoolbesturen, een procesvoorstel opgesteld en ter informatie verzonden naar de raad.

Het voorgestelde proces is inmiddels in uitvoering genomen door Twijnstra & Gudde in opdracht van de gemeente Arnhem. Hierbij wordt ook aansluiting gezocht op de onderwijsagenda die onlangs is opgesteld. Daarnaast is er nauwe samenwerking tussen de verschillende schoolbesturen de gemeente om tot een beleidsrijk IHP te komen. De definitieve oplevering van het nieuwe Integraal Huisvestingsplan staat gepland voor eind 2023

Iedereen doet mee (D)

Voor het welbevinden is het belangrijk dat mensen mee kunnen doen aan de samenleving. Een goede opleiding en voldoende basisvaardigheden zijn daarvoor essentiële uitgangspunten. Ook dragen een goede opleiding en voldoende basisvaardigheden bij aan een goede (start)positie op de arbeidsmarkt.

Minder verzuim en voortijdig schoolverlaters (VSV) **(I)**

Bekend is dat het hebben van een startkwalificatie bijdraagt aan een goede start op de arbeidsmarkt, maar ook vermindert het risico op bijvoorbeeld criminaliteit. (Veel) verzuim kan een voorspeller zijn van voortijdig schoolverlaten. Daarom zetten we zoveel mogelijk preventieve acties in om verzuim en vsv tegen te gaan. Dit doen we met het Regionaal Bureau Leerlingzaken Midden-Gelre, dat alle kinderen en jongeren die verzuimen of voortijdig de school verlaten spreken en ondersteunen, door de activiteiten in het regionaal vsv programma en ten slotte zetten we hier vanuit Arnhem nog extra op in door een lokaal vsv programma.

Ons lokaal programma omvat onder andere ondersteuning en financiële bijdragen (co-financiering) aan jongerenwerk/maatschappelijk werk op school, stichting Schoolscool, We-restart, playing for success, en een project van de Onderwijsspecialisten waarbij onderzocht wordt hoe de overstap van vso naar mbo verbeterd kan worden.

Uitvoeren van en sturen op het plan voorkomen voortijdig schoolverlaten (VSV) **(I)**

Landelijk is het percentage VSV gestegen in 21-22, zo ook in Arnhem. De stijging in Arnhem is minder groot dan de landelijke trend. In het eerste schooljaar na corona zijn problemen meer zichtbaar geworden, in combinatie met een aantrekkelijke arbeidsmarkt (groenpluk en jongeren die zelf willen werken in plaats van hun schooltraject willen vervolgen).

Vanuit de lokale vsv-regeling wordt ingezet op 13 projecten. Voorbeelden van wat gefinancierd wordt zijn jongerenwerk op school, ondersteuning van Stichting School's Cool en de Wijkaanpak van onder andere Rijn IJssel waar gewerkt wordt in de Point op winkelcentra Presikhaaf en Kronenburg.

Najaar 2023 wordt een netwerkbijeenkomst met alle partijen die een rol hebben in vsv vanuit de lokale regeling. Regionale uitvoering wordt hieraan verbonden om lokale en regionale aanpak meer samen op te laten gaan.

Verstevigen van de basisvaardigheden (volwasseneneducatie) **(I)**

In januari is het regionale jaarplan 2023 volwasseneducatie en aanpak laaggeletterdheid vastgesteld in het RPO. Op 4 juli 2023 is er een raadsbrief over de vorderingen aangeboden aan de raad.

Daarbij aansluitend is in de eerste helft van 2023 gewerkt aan het verstevigen van de positionering het taalhuis, zoals ondersteuning bij het certificeringstraject dat nu loopt. Het convenant voor het taalhuis is ontwikkeld en in de besluitfase (wachtend op ondertekening). In Q3 ontwikkelen de stuurgroep en kernteam taalhuis een passender governance structuur om de taken, rollen en verantwoordelijkheden duidelijker af te bakenen ihkv sturing op de doelen.

Een andere concreet project in het kader van 'Een kansrijk Arnhem', is de ophoging in de begroting van € 65.000 per jaar vanaf 2023 tot 2026 voorgesteld, ten gunste van de subsidiëring van Rozet. Zij financieren hiermee de uitbreiding van het gratis lidmaatschap voor de leeftijdscategorie tot 24 jaar (ten opzichte van 18 jaar). Deze is ingegaan op 1 januari 2023 en heeft geleid tot een verhoging van het aantal gratis lidmaatschappen en aantal uitleningen in deze leeftijdscategorie.

Betere uitstroom vanuit het onderwijs naar de arbeidsmarkt **(I)**

Er zijn verschillende organisaties die ondersteunen bij de overgang van school naar werk. Veel van deze projecten worden bekostigd vanuit de regionale aanpak jeugdwerkeloosheid die loopt t/m 2024. Ook is er bekostiging vanuit het regionaal vsv programma. Zo heeft het RBL midden-Gelre bijvoorbeeld het schakelpunt onderwijs-werk, waarbij uitstroom mbo 1 en 2 naar werk wordt begeleid.

Voor alle jongeren in kwetsbare posities is er een regionaal aanbod. Voorbeeld van aanbod is bijvoorbeeld de combinatiefunctionaris die jongeren vanuit het praktijkonderwijs en vso ondersteunt in een duurzame overgang naar de arbeidsmarkt. Projecten die jongeren helpen om zich te oriënteren zijn onder andere Busses for Jobs en Stage Cupido

Financiële afwijkingen

In onderstaande tabel worden de afwijkingen tussen de begroting en Turap 2 toegelicht.

	Begroting Stand Juli 2023	Afwijking Turap 2	Prognose Turap 2
Bedragen x € 1.000			
Middelen			
Lasten	26.047	131	26.178
Baten	3.681	31	3.712
Saldo lasten en baten	-22.366	-100	-22.466
Toevoegingen aan reserves	9.547	0	9.547
Onttrekkingen aan reserves	8.139	0	8.139
Saldo toevoegingen en onttrekkingen	-1.408	0	-1.408
Prognose resultaat	-23.774	-100	-23.874

Onderwerp	Totale afwijking (x €1.000)	V/N	Toelichting	T1	I/S	AR/ BR	B
Lasten	131	N					
Onderwijs	146	N	Huur- vs subsidie indexatie	N	S	AR	J
Onderwijs	94	N	OZB indexatie	J	S	AR	J
Onderwijs	62	N	Koers molenplaats	N	I	AR	J
Onderwijs	19	N	DU Voorschoolse voorziening peuters	N	I	AR	J
Onderwijs	-190	V	Integraal accommodatiebeleid	N	I	AR	J
Baten	31	V					
Onderwijs	31	V	Verschil huurindexatie en lasten gemeentelijk vastgoed	J	S	AR	J
Toevoegingen aan reserves	0						
Onttrekkingen aan reserves	0						

Huur- vs subsidieindexatie
Dit betreft een hogere subsidie voor maatschappelijke partners als compensatie voor stijging van huurbedragen die de gemeente aan hen in rekening brengt
De huurders van onze gebouwen c.q. onze maatschappelijke partners hebben te maken met hoge kostenstijgingen voor goederen, diensten en energie. Dit heeft een flinke negatieve impact op de bedrijfsvoering van veel onze huurders. De (kostprijsdekkende) huur die de gemeente in rekening brengt aan haar huurders stijgt dit jaar met 6,4%. De subsidie die de gemeente aan deze instellingen verstrekt stijgt minder hard, namelijk gemiddeld met 3,1%. Om de maatschappelijke partners hierin tegemoet te komen wordt een extra indexatie op de subsidie toegepast voor het verschil (gemiddeld 3,3% van de huur).

Deze afwijking is verdeeld over de programma's S04, S05, S08 en S09.

OZB indexatie
In de begroting is besloten dat de opbrengst OZB jaarlijks met 5% wordt geïndexeerd. Dat heeft ook gevolgen voor de panden die in het bezit zijn van de gemeente zelf. In de meeste gevallen wordt dit gecompenseerd door een verhoging van de door de gemeente te ontvangen huur. Voor een beperkt aantal panden is er echter geen sprake van een huurrelatie. Bij de onderwijspanden en de panden in gebruik voor de eigen ambtelijke organisatie is er geen huurrelatie en leidt de verhoging van de OZB tot een verhoging van de exploitatielasten.
Dit effect wordt in meerdere programma's (S00 Bestuur, dienstverlening en financiën en S04 Onderwijs) zichtbaar als gevolg van de verdeling van de gemeentelijke panden over deze programma's.

Koers molenplaats
In de begrotingssubsidie van Natuurcentrum is het beheer van bezoekerscentrum Molenplaats Sonsbeek en de Witte Watermolen als één van vier brede doelstellingen opgenomen. Zolang Natuurcentrum geen geschikte horeca-uitbater vindt, loopt zij de inkomsten uit huur mis. Daarnaast mist Natuurcentrum door de afwezigheid van een geschikte horeca-uitbater vakbekwaam personeel om de Molenplaats voldoende te bemensen, waardoor de Molenplaats tijdelijk noodgedwongen gesloten was. Met de inkomsten uit huur van de horecapartner hadden zij een sluitende begroting. Daartegenover staat dat ze nu wel zelf de inkomsten uit zaalverhuur ontvangen. Bij ongewijzigde omstandigheden wordt hierdoor per saldo op jaarbasis een tekort verwacht van € 62.000 dat niet was voorzien. De komende periode wordt onderzocht of dit tekort gedekt kan worden uit exploitatiemiddelen.

Decentralisatie-uitkering (DU) Voorschoolse voorziening peuters
Arnhem ontvangt vanaf 2023 jaarlijks extra structurele middelen (€ 19.000) voor de bekostiging van voorschoolse voorzieningen. Deze baten zijn als onderdeel van het gemeentefonds - meicirculaire opgenomen bij programma

S00 Bestuur, dienstverlening en financiën. De bijbehorende lasten worden verantwoord op de bijbehorende beleidsvelden binnen de programma's, in dit geval op programma Onderwijs.

Verschil huurindexatie en lasten gemeentelijk vastgoed
Zie toelichting op wijken algemeen.

Integraal accommodatiebeleid
Zie toelichting op wijken algemeen.

S05 Cultuur

Voortgang doelen en inspanningen

Ambities (A)	Doelen (D)	Inspanningen (I)

Kunst en cultuur verlevendigt de stad en verbindt Arnhemmers met elkaar **(A)**

Verbreding van cultuurbereik en participatie (D)

Cultuur is van en voor iedereen. We streven ernaar de toegankelijkheid en bereikbaarheid van kunst en cultuur te verbreden en daarmee actieve en passieve cultuurdeelname te stimuleren. Dit komt de persoonlijke ontwikkeling van mensen ten goede, maar is ook voor de ontwikkeling van de lokale en regionale samenleving belangrijk.

Cultuur is van en voor iedereen **(I)**

We zetten in op het vergroten van cultuurdeelname van jeugd en ouderen en stimuleren kunstbeoefening op amateurniveau.

Cultuureducatie moet voor elk kind beschikbaar zijn. Hiertoe hebben we in 2015 samen met partners in het primair onderwijs en de culturele sector in Arnhem het lokale Convenant Cultuureducatie Primair Onderwijs 2015 - 2023 afgesloten. Onderdeel van dit convenant is het uitvoering geven aan de landelijke programma's Cultuureducatie met Kwaliteit en Meer Muziek in de Klas. Daarnaast zetten we ons in om cultuureducatie te verbreden naar het buitenschoolse onderwijs. Hierbij zoeken wij nadrukkelijk verbinding met het Nationaal Programma Arnhem-Oost. In september 2023 is met de partners in het convenant een voortzetting hiervan voor de periode 2023 – 2030 afgesloten, om de behaalde resultaten te borgen en de ingezette lijn om cultuureducatie een vaste plek in het onderwijsprogramma van het Primair Onderwijs door te zetten en te verstevigen.

We werken een voorstel uit voor gratis cultuurdeelname door jongeren tot 18 jaar. Daarnaast werken we met culturele partners in de stad samen om een impuls te geven aan initiatieven voor en door jongeren om zich creatief te ontwikkelen. Door culturele initiatieven vanuit de leefwereld van jongeren te stimuleren, willen wij het welbevinden en de ontwikkeling van deze kwetsbare groep versterken.

In het convenant Arnhem Cultuurparticipatie (ACP) 55Plus (een voortzetting van het programma Age Friendly Cultural Cities) werken culturele, welzijns- en zorginstellingen samen om de maatschappelijke betrokkenheid van ouderen door kunst en cultuur te vergroten. Dit convenant zal in het najaar van 2023 voortgezet worden.

Wij benadrukken het belang van de amateur- en breedtekunst als voedingsbodem voor de culturele sector in Arnhem en voor de ontwikkeling op individueel niveau en de verbondenheid onderling van de Arnhemmers. Wij ondersteunen de sector met de subsidieregeling Amateurkunst. Daarnaast stellen wij met ingang van 2023 extra middelen beschikbaar voor de productie en presentatie van amateurkunst én voor de ontwikkeling van een jaarlijks terugkerend amateurkunstfestival.

Met het Platform Amateurkunst Arnhem zetten wij in op de ontwikkeling van de sector en onderzoeken wij de mogelijkheden voor meer en betere ruimte en faciliteiten voor de beoefening van amateurkunst. Voor dit laatste ondersteunen wij ook Rozet, Huis van Puck en Popcentrum Jacobiberg.

Mediafonds Arnhem
Het Mediafonds heeft tot doel de kwaliteit van de lokale journalistiek in Arnhem een impuls te geven. Bij de aanvangsperiode had het fonds nog te maken met onderbesteding van de beschikbare middelen. In 2023 ontving het Mediafonds dusdanig veel kwalitatief goede aanvragen dat het bij aanvang beschikbaar gestelde fondsbudget inmiddels uitgeput is. De verwachting is dat het aantal aanvragen voor een bijdrage blijft groeien nu het Mediafonds steeds meer bekend raakt. In de begroting is met ingang van 2023 een structureel bedrag van € 65.000 opgenomen voor het Mediafonds.

Een artistiek interessant, divers en veelzijdig cultureel aanbod in de stad **(I)**

Het publiek weet gelukkig na de terugval in de coronajaren het culturele aanbod weer te vinden. De meeste culturele instellingen geven aan dat het publieksbereik zich weer op het niveau van 2019 bevindt en soms zelfs daarboven. In de Begroting 2023 zijn extra middelen (€ 250.000 en € 500.000) voor programmabudgetten cultuur vrijgemaakt. In april heeft het college een voorstel gedaan voor de inzet van deze middelen:

- Crossovers en experimenten: deze houden de cultuursector bruisend, levendig en aantrekkelijk.
- Voldoende aanbod op het gebied van literatuur en spoken word.
- We realiseren een herkenbare en neutrale plek waar Arnhemmers elkaar kunnen ontmoeten en in dialoog kunnen treden of in debat kunnen gaan. Zo willen we de toenemende polarisatie in de stad en in de samenleving tegengaan.
- Extra programmabudgetten voor onder andere beginnende makers (ophoging budget regeling Stroomversneller), voor meer gevorderde makers (ophoging budget regeling Producties Evenementen Festivals), en voor initiatieven op het snijvlak met het sociale domein en voor de breedtekunst.
- Herijking van het cultuurbeleid.
- Op dit moment wordt gewerkt aan maatregelen om deze middelen aan de sector toe te doen komen en maken we een start met de herijking van het cultuurbeleid.

Versterking van de culturele infrastructuur (D)

Arnhem onderscheidt zich van andere steden door een complete keten educatie-productie-presentatie in nagenoeg alle kunstvormen. Daarin blijven we investeren. Dit is een belangrijke randvoorwaarde voor de doorstroming en vernieuwing van talent, van amateur tot professional.

Stimulering van het makersklimaat **(I)**

De fusie van Schakel025 met de Cultuur Academy begin 2023 heeft geleid tot een kennisplatform voor zowel makers als mogelijkmakers in Arnhem, Nijmegen en de regio 025.

We geven uitvoering aan het actieplan Kunst in uitvoering. We verstrekken als gemeente opdrachten aan kunstenaars en ondersteunen kunstinitiatieven uit de stad. Zo gaat dit jaar het kunstwerk wat is aangekocht naar aanleiding van de Sonsbeektentoonstelling in 2021 van Jennifer Tee in productie. Via een participatief project is een muurschildering in de Spoorhoek geplaatst. Ook zijn in drie wijken elektriciteitskastjes voorzien van ontwerpen door kunstenaars en gaan we dit uitbreiden naar andere wijken.
Met het project ‘Doe je mee’, gecoördineerd door de Cultuur Academy, zijn kunstenaars ingezet binnen vier projecten die maatschappelijke impact maken in de wijken die onderdeel zijn van het Nationaal Programma Arnhem-Oost. Dit laat zien dat kunst en creatieve denkkracht bijdragen aan actuele maatschappelijke thema’s waar we als stad aan werken. In 2023 kijken we naar een vervolg hiervan in de komende jaren.

Zorg voor voldoende ateliers, oefenruimtes en presentatiemogelijkheden in de stad **(I)**

De beschikbaarheid van voldoende ateliers, werk- en oefenruimte is geen vanzelfsprekendheid. Het aantal betaalbare ateliers in de stad staat al zeker tien jaar flink onder druk. Het tijdelijke aanbod neemt af, en de groei van nieuw aanbod vlakt af. De ruimte in Arnhem is beperkt en er zijn forse (woningbouw)opgaven. Op basis van het rapport ‘Huisvesting Culturele en Creatieve sector Arnhem’ is in 2020 het ‘Plan van Aanpak Huisvesting Creatieve en Culturele sector 2021-2024’ vastgesteld. Hierin wordt ingezet op het tegengaan van een verwacht tekort van op termijn 15.500m2 aan werk- en oefenruimten in de stad voor culturele en creatieve makers. Gestelde opgave is om 12.000m2 permanente werkruimte te realiseren. Onderdeel hiervan is de toekomstige huisvesting van Popcentrum
Jacobiberg aan de Groningensingel in Arnhem-Zuid. Met in totaal 4.000m2 voor de toekomstige Jacobiberg aan de Groningensingel wordt een eerste flinke stap gezet in het realiseren van permanente werkruimte. Een technisch programma van eisen wordt nu opgesteld.

Via de subsidieregeling Creatieve Bedrijfsverzamelgebouwen kunnen creatieve makers en cultureel ondernemers in een vroeg stadium worden ondersteund in hun planvorming voor permanente ruimte. Daarvan wordt goed gebruik gemaakt. De verwachting is dat in 2023 het gestelde subsidieplafond van EUR 150.000,- wordt bereikt. Buiten de verhuizing van de Jacobiberg om signaleren we echter dat het langs deze weg nog niet is gelukt permanente werkruimte toe te voegen. Terwijl de urgentie nu dringt en talentvolle makers de stad mogelijk verlaten. We gaan meer regie nemen om extra werkplekken te realiseren. Dat kan door strategische gebouwaankopen te doen en noodzakelijke gebouwaanpassingen te financieren om zo potentiële creatieve broedplaatsen en ateliergebouwen geschikt te maken.

Nieuw cultureel centrum in Arnhem-Zuid **(I)**

We versterken het culturele aanbod en de faciliteiten in Arnhem-Zuid voor cultuureducatie, -participatie en -presentatie. We betrekken hier nadrukkelijk de behoeften van bewoners bij: onderzoeksbureau Spectrum voert in opdracht van de gemeente dit najaar een kwalitatief behoefteonderzoek uit. Daarnaast wordt dit najaar, in samenwerking met tal van culturele organisaties en makers, geprogrammeerd in Zuid, op diverse locaties. De coördinatie hiervan ligt bij Ruimtekoers, in opdracht van de gemeente. De uitkomsten van deze testprogrammering en het behoefteonderzoek gelden als opmaat naar een definitieve uitbreiding van het aanbod en de voorzieningen.
Ook de voorgenomen verhuizing van popcentrum Jacobiberg naar de Groningensingel draagt bij aan meer cultuur in Zuid. Dit geldt ook voor de mogelijke verruiming van de openingstijden van Rozet Kronenburg en de uitbreiding van activiteiten die daardoor mogelijk wordt.

Profilering en vitalisering van het culturele klimaat (D)

We zetten in op het versterken en behouden van de toppositie die Arnhem heeft als cultuur- en creatieve stad en dragen zo bij aan werkgelegenheid, innovatie en een aantrekkelijk vestigings- en woonklimaat. Daarbij is ook onze rol, positie en samenwerking in de brede regio van belang.

Toekomstbestendige huisvesting van het Stadstheater en onze Rijksgezelschappen Oostpool en Introdans **(I)**

De renovatie van het Stadstheater bevindt zich in de ontwerpfase, in september vindt de laatste voorstelling in het gebouw plaats. Het Stadstheater is dan tot in 2027 gesloten. In deze jaren zal een groot deel van de voorstellingen van het Stadstheater in Musis plaatsvinden, dat hiervoor wordt aangepast. Theater Oostpool en Introdans zijn aan zet om hun eigen nieuwe huisvesting te realiseren. De provincie Gelderland heeft, in navolging van de gemeente, hiervoor een bedrag van € 10 miljoen in het vooruitzicht gesteld. We steunen en ondersteunen de twee gezelschappen in dit project en vinden het logisch als de nieuwe huisvesting in de nabijheid van het Stadstheater zou zijn. Deze twee trajecten worden in nauwe samenhang bekeken.

De Sonsbeektentoonstelling en State of Fashion zijn onze beeldbepalende, internationale culturele events **(I)**

Beide evenementen vallen niet meer onder de noemer van één stichting. Bureau BMC is als kwartiermaker aangesteld om de stichting Sonsbeek op te richten. De voorzitter van de Raad van Toezicht is gevonden, overige leden worden dit najaar aangesteld en dan volgt ook de werving voor een directeur-bestuurder. Planning is om in 2025 weer een internationaal beeldbepalende tentoonstelling te organiseren waarbij de samenwerking met Arnhemse instellingen alsmede de inwoners een belangrijk uitgangspunt is. State of Fashion, dat onder de landelijke basisinfrastructuur (BIS) valt, heeft de al bestaande stichting als basis overgenomen en heeft per juni een directeur-bestuurder benoemd. De eerstvolgende editie is in 2024 in samenwerking met internationale partners.

Versterking van de (samenwerking in de) Cultuurregio 025 **(I)**

De Cultuurregio 025 heeft een stevige positie gekregen binnen de maatschappelijke opgave 'Ontspannen Regio' van de GMR. Op basis van het Transformatievoorstel Cultuurregio 025 is een Uitvoeringsplan opgesteld met de regiogemeenten, dat momenteel wordt gerealiseerd. Belangrijk uitgangspunt is duurzame structuurversterking van de hele culturele keten in de hele regio. Dat betekent dat de acties een regio-breed en blijvend effect moeten hebben op de keten van top- en middensegment, cultuureducatie, kunstvakonderwijs en amateurkunst. De provincie Gelderland draagt € 1,3 miljoen bij. De gemeente Arnhem is penvoerder namens de GMR omdat deze geen subsidies kan verstrekken.

Behoud van werkgelegenheid in de culturele en creatieve sector **(I)**

Het aantal mensen dat in de culturele en creatieve sector werkt, is goed voor 4,6 procent van de werkgelegenheid. Onder andere ArtEZ en de vele BIS instellingen die Arnhem rijk is, dragen hieraan bij. Instellingen en makers worden echter geconfronteerd met stijgende lasten op diverse terreinen, zoals huur en energie. Dit kan de werkgelegenheid negatief beïnvloeden als deze lasten hoger worden en de baten niet stijgen. Dit is een van de aandachtspunten bij de herijking van het cultuurbeleid. Ook de via de subsidievoorwaarden verplichte implementatie van de Code Fair Practice (eerlijke betaling en hiermee verbetering van de arbeidsvoorwaarden van werken in de culturele en creatieve sector) is een aandachtspunt om de werkgelegenheid in de sector te behouden.

Erfgoed levert een bijdrage aan een aantrekkelijke stad om in te wonen, te werken, te winkelen en te recreëren (A)

Beschermen, herbestemmen en zichtbaar maken van cultuurhistorisch erfgoed (D)

De gemeente heeft veel hoogwaardig erfgoed. Ook merken we dat de vraag naar advisering over ons erfgoed toeneemt. Dit legt een druk op het erfgoedteam en de beperkte middelen. Ondanks deze kwetsbaarheid hebben we het afgelopen jaar wel invulling kunnen geven aan onze doelen. Wel wordt een knelpunt ervaren als het gaat om naar buiten toe te treden met het erfgoed en beschikbare middelen en capaciteit.
Arnhem is een voorbeeld als het gaat om de combinatie groen erfgoed, klimaatadaptatie en burgerparticipatie. In het juryrapport dat werd opgesteld in relatie tot de BNG Bank Erfgoedprijs 2023 viel Arnhem samen met andere genomineerden op vanwege de innovatieve en creatieve manieren waarop enerzijds het groene erfgoed wordt hersteld en onderhouden en het anderzijds ook wordt ingezet om de leefomgeving te verbeteren en klimaatbewustzijn te stimuleren.
Er is onderzoek gedaan naar de samenwerking ODRA- erfgoed. Dit heeft geleid tot verbeterde proces-werkafspraken en deze zullen we jaarlijks herijken.

Bescherming en herbestemming van cultuurhistorisch erfgoed (I)

- We hebben op oplossingsgerichte wijze meegedacht met duurzame herbestemming van diverse monumenten in onze stad. In het oog springende voorbeelden van projecten waarin is geparticipeerd zijn: de Koepelgevangenis en Steenfabriek Elden.
- We hebben een Actieplan Verduurzaming Erfgoed opgesteld, waarmee we het verduurzamen van erfgoed de komende tijd willen versoepelen en versnellen. Vanaf januari 2023 wordt gewerkt aan de uitvoering van het actieplan. Zo wordt er gewerkt aan een handboek voor eigenaren en bewoners die hun pand willen verduurzamen en aan een nieuw toetsingskader dat veel meer mogelijkheden biedt aan zonnepanelen op erfgoed. In de Geitenkamp wordt in samenwerking met Portaal een pilot uitgevoerd met rode zonnepanelen. Daarnaast is er sinds januari 2023 een adviseur duurzaam erfgoed beschikbaar die eigenaren/bewoners kosteloos en op een laagdrempelige manier op weg kan helpen.
- We hebben in 2022 een Toekomstverkenning Religieus Erfgoed uitgevoerd. Hierin is in beeld gebracht wat de stand van zaken is van de gebedshuizen in onze gemeente en wat de toekomstverwachting van het huidige gebruik is. In 2023 wordt vanuit deze toekomstverkenning een Actieplan Religieus Erfgoed opgesteld.
- Vanaf januari 2023 wordt gewerkt aan een Cultuurhistorische Waardenkaart, voor wat betreft het thema landschap. De bedoeling is om in 2024 het gebouwd erfgoed aan deze kaart toe te voegen, zodat een compleet beeld ontstaat van de erfgoedwaarden in onze gemeente.
- De archeologische verwachtingskaart is gereed om in de bestuurlijke procedure te brengen.
- We werken aan Erfgoedagenda 2024-2028. Hiervoor is de startnotitie gereed gekomen.

Zichtbaar en beleefbaar maken van erfgoed (I)

- Samen met de Stichting Eusebius Arnhem werken we aan restauratie en beleefbaar maken van de Cuyperskamer van Eusebiuskerk.
- We geven rondleidingen in het stadhuis met Open Monumentendag en staan het Comité Open Monumentendag Arnhem bij met advies.
- Iedere maand wordt de archeologische vondst van de maand in het erfgoedcentrum getoond. En wordt er door een Arnhemse kunstenaar een verbeelding hierover gemaakt

Ontsluiting van kennis over erfgoed (I)

- In voorbereiding op de Omgevingswet en de werkwijze rondom omgevingsplannen is de monumentendatabase van Planon omgezet naar een GIS-database. Dit heeft de monumentendatabase beter te raadplegen en te beheren gemaakt.
- De actuele berichtgeving op social media is opgepakt.
- Er zijn archeologische publicaties gereed gekomen en in de reeks Monuscript is een uitgave verschenen over het Romeinse castellum in Meinerswijk.
- We hebben verschillende presentaties op het gebied van archeologie en erfgoed gegeven, met archeologisch vondstmateriaal bijdragen geleverd aan tentoonstellingen.

Regisseren en uitvoeren van archeologisch onderzoek en archeologisch depotbeheer (I)

- Het archeologiedepot is verhuisd naar de nieuwe locatie in Museum Arnhem. Daarbij is tevens een slag gemaakt in beter beheer van de archeologiecollectie.
- Er zijn systemen in beeld gebracht voor digitale administratie van de collectie.
- Er is regie gevoerd op verschillende archeologische projecten van bedrijven in de stad. Hierbij kan worden gedacht aan de opgravingen op het Cobercoterrein en Coehoorn.

Regioadvisering archeologie (I)

- Er is een nieuwe regio-archeoloog aangetrokken ter vervanging van de vorige regio-archeoloog
- Het handboek voor de regio-archeologie, waar Arnhem ook onderdeel van is, is geupdated.

Financiële afwijkingen

In onderstaande tabel worden de afwijkingen tussen de begroting en Turap 2 toegelicht.

	Begroting Stand Juli 2023	Afwijking Turap 2	Prognose Turap 2
Bedragen x € 1.000			
Middelen			
Lasten	44.255	272	44.527
Baten	8.707	648	9.355
Saldo lasten en baten	-35.548	376	-35.172
Toevoegingen aan reserves	3.451	0	3.451
Onttrekkingen aan reserves	4.340	0	4.340
Saldo toevoegingen en onttrekkingen	889	0	889
Prognose resultaat	-34.659	376	-34.283

Onderwerp	Totale afwijking (x €1.000)	V/N	Toelichting	T1	I/S	AR/ BR	B
Lasten	272	N					
Cultuur	226	N	Huur- vs subsidie indexatie	N	S	AR	J
Cultuur	25	N	Energieprijzen eigen gebruik (vastgoed)	J	I	AR	J
Cultuur	21	N	Actualisatie MIP	N	I	AR	J
Baten	648	V					
Cultuur	331	V	DU Brede impuls combinatiefuncties (deel Cultuur)	N	S	AR	J
Cultuur	297	V	Verschil huurindexatie en lasten gemeentelijk vastgoed	J	S	AR	J
Erfgoed	20	V	Verschil huurindexatie en lasten gemeentelijk vastgoed	J	S	AR	J
Toevoegingen aan reserves	0						
Onttrekkingen aan reserves	0						

Huur- vs subsidie indexatie
Zie toelichting op S04 Onderwijs.

Energieprijzen eigen gebruik
Zie hiervoor de toelichting op wijken algemeen.

Actualisatie MIP
Zie toelichting op S00 Bestuur, dienstverlening en financiën.

Decentralisatie-uitkering (DU) Brede impuls combinatiefuncties (deel Cultuur)
De middelen voor de brede impuls combinatiefuncties worden vanaf 2023 verstrekt via een specifieke uitkering in plaats van via het gemeentefonds. Om die reden worden de baten voortaan begroot op de programma's cultuur en sport en vervallen deze op programma S00 Bestuur, dienstverlening en financiën (gemeentefonds).

Verschil huurindexatie en lasten gemeentelijk vastgoed
Zie toelichting op wijken algemeen.

S06 Participatie en armoedebestrijding

Voortgang doelen en inspanningen

Ambities (A)	Doelen (D)	Inspanningen (I)

We willen onze inwoners de zekerheid bieden dat zij een bestaan kunnen opbouwen (A)

Voorkomen en vroeg erbij (D)

In financieel onzekere tijden, waarin veel inwoners geldzorgen hebben door stijgende lasten, willen we zoveel mogelijk voorkomen dat inwoners schulden opbouwen en/of in de armoede terecht komen. We investeren daarvoor in een laagdrempelige ingang voor inwoners met financiële vragen, en in het vergroten van bewustwording en financiële vaardigheden bij vooral jongeren en nieuwkomers.

Zo investeren we samen met ketenpartners in de stad in het voorkomen van schulden, krijgen inwoners met betalingsachterstanden bij vaste lasten een hulpaanbod en werken we intensief samen met het onderwijs om jeugdwerkloosheid te voorkomen.

Aanpak kinderarmoede (I)

Op het gebied van kinderarmoede werken we samen met partners in de stad die met dit thema bezig zijn zoals stichting leergeld, consultatiebureaus, verloskundigen, huisartsen en scholen. We hebben met lokale partners de eerste stappen gezet naar een gezamenlijk te ontwikkelen pact om samen kinderarmoede nog sterker te bestrijden.

De Rekenkamer voert op dit moment een onderzoek uit naar generatiearmoede. De uitkomsten worden aan het einde van het jaar verwacht. De resultaten nemen we mee in de verdere doorontwikkeling van onze visie en beleid op het gebied van (kinder)armoede.

Schuldpreventie (I)

We willen zoveel mogelijk voorkomen dat mensen geldzorgen en/of schulden krijgen. Dat doen we samen met Rijnstad. Er zijn op acht locaties in Arnhem Goed Geregeld Arnhem-loketten actief. Daar krijgt de inwoner laagdrempelig informatie en advies over financiële en juridische zaken. Bij geldzorgen wordt snel geschakeld met de Sociale Wijkteams, Opr€cht en Geldzaken en Ondernemers zodat inwoners een beroep kunnen doen op schuldhulpverlening

Daarnaast coördineert (en voert deels ook zelf uit) Rijnstad voor ons preventieactiviteiten in de stad. Om inwoners met financiële vragen te vinden en te helpen, werken we samen met veel ketenpartners. Met de training “Alert op geldzorgen” worden ketenpartners ondersteund in het signaleren en bespreekbaar maken van geldzorgen bij inwoners en bij het doorgeleiden naar ons gemeentelijke hulpaanbod. Om ketenpartners nog beter te kunnen informeren over dit hulpaanbod is de “routekaart Alert op Geldzorgen” vernieuwd in samenwerking met de betrokken instanties.

Verder waren wij in maart actief in het kader van de landelijke Week van het Geld en zijn er door MoneyStart lessen gegeven op de praktijk-, vmbo en mbo-scholen.

(Vroeg) erop af (I)

Om inwoners met geldzorgen snel te bereiken wordt ingezet op vroegsignalering. Bij vroegsignalering ontvangen wij signalen van betalingsachterstanden bij vaste lasten partners. Het aantal signalen stijgt sinds april 2023 met 50% naar 1000 á 1100 per maand. Wij schatten in dat dit deels wordt veroorzaakt door stijgende energiekosten en deels door de landelijke regelingen en verscherpte afspraken met energiebedrijven die gelden sinds 1 april 2023. Ook zorgverzekeraars sturen meer signalen.

Op alle signalen die wij ontvangen volgt een hulpaanbod (huisbezoeken, telefonisch contact, email of brief). Omdat het aantal signalen is gestegen en persoonlijk contact de beste resultaten geeft, wordt vanaf september 2023 nog meer ingezet op telefonisch contact en huisbezoeken. We bereiken hiermee ook inwoners die nog niet bekend zijn met ons hulpaanbod. Met netbeheerder Liander hebben wij de handen ineen geslagen en zijn wij, mede naar aanleiding van een toezegging aan de SP, een samenwerking aangegaan . Hierdoor kunnen wij, samen met de gemeente Amsterdam, ook hulp bieden aan inwoners waarbij het energiecontract toch is beëindigd door de energieleverancier. Voordat de netbeheerder daadwerkelijk tot afsluiting van gas en/of energie overgaat, kunnen wij de inwoner helpen om een nieuw contract af te sluiten bij een andere leverancier.

Jeugdwerkloosheid voorkomen **(I)**

Er zijn verschillende lopende initiatieven die jongeren in een kwetsbare positie ondersteunen en werkloosheid onder deze jongeren voorkomen. Het aanbod voor deze doelgroep is steeds beter geworden en beter in beeld bij professionals. Het is de verwachting dat we dit najaar starten met een pilot waarbij we ons richten op jongeren tussen de 23 en 27 jaar die (nog) niet bij ons of bij onze ketenpartners in beeld zijn. In de tweede helft van 2023 gaan we met onze ketenpartners goed lopende initiatieven borgen die zich richten op het bieden van extra begeleiding aan kwetsbare jongeren van school naar werk. Voor jongeren die bijstand aanvragen wordt er sinds juni van dit jaar niet langer gewerkt met een zoekperiode van 4 weken. Door de gemeente kan er zo meteen gestart worden met de begeleiding naar werk of een opleiding.

Arnhemmers kunnen rondkomen (D)

Om Arnhemmers perspectief te bieden op een schuldenvrij bestaan, of naar financiële zelfredzaamheid is een belangrijke randvoorwaarde dat zij maandelijks kunnen rondkomen met hun inkomsten. De bestaanszekerheid vormt een essentiële randvoorwaarde om stappen te kunnen zetten richting activering, (gezondheids-/ psychische) problemen oplossen en werk. Een deel van deze bestaanszekerheid wordt landelijk bepaald (Participatiewet), denk aan de hoogte van het minimumloon en hoogte van de bijstandsuitkering Als gemeente hebben we daar nu weinig invloed op.

Waar we wel invloed op hebben is de toegankelijkheid van onze gemeentelijke inkomensregelingen en het aanbieden van een aantal extra mogelijkheden. Zo is besloten dat inwoners met een Gelrepas per 1 mei 2023 goedkoop kunnen reizen met het openbaar vervoer en kunnen 600 Arnhemmers sinds eind maart subsidie aanvragen voor een energiezuinige koelkast, wasmachine of vriezer. Aanvullend zijn de regels voor bijzondere bijstand voor de aanschaf van energiezuinig witgoed dit jaar verruimd.
Daarnaast onderzoeken we momenteel op welke manier onze gemeentelijke inkomensregelingen op een eenvoudigere manier zijn aan te vragen/toe te kennen.

Ook ondersteunen wij financieel een aantal ketenpartners, die er samen met ons voor zorgen dat er een vangnet is voor Arnhemmers met weinig financiële middelen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het Jeugdfonds Sport en cultuur, Stichting Leergeld, Ecovrede, de Voedselbank en kledingbank.

Inkomenszekerheid (zie spoor 1a en 1b nieuwe Participatiewet, bijverdienpremie) **(I)**

Het wetsvoorstel Participatiewet in Balans treedt naar verwachting 1 januari 2025 in werking. Het uitgangspunt in de hervorming van de Participatiewet is dat niet de regels, maar de mens centraal wordt gesteld. Arnhem laat de zoekperiode voor jongeren buiten toepassing. Dus niet alleen voor kwetsbare jongeren, maar alle jongeren tot 27 jaar. De "pauzeknop" wordt op basis van maatwerk ingezet om te voorkomen dat Arnhemmer financieel verder in de knel komen. Daarnaast heeft Arnhem de ruimte voor giften voor inwoners in de bijstand verruimd tot een bedrag van € 1.800,-

Met ingang van 1 juli 2023 start de proef Bijverdienbeloning, voor de duur van 2 jaar. De bijverdienbeloning is een extra beloning en stimulans voor inwoners die op dit moment vanuit de bijstand in deeltijd werken of Arnhemmers die vanuit de bijstand in deeltijd gaan werken.

Schulddienstverlening **(I)**

De dienstverlening van Plangroep is sinds begin 2022 weer op orde en er zijn nieuwe samenwerkingsafspraken gemaakt met de Sociale Wijkteams over snelle en warme overdracht van inwoners met schulden en begeleiding gedurende het schuldtraject. Jongeren met schulden worden geholpen en hierbij bieden we hen perspectief op activering of werk. De schuldhulpverlening voor ondernemers is geborgd binnen het cluster Werk en Inkomen.

In het najaar van 2023 vindt besluitvorming plaats rondom het in eigen beheer nemen van de Vroegsignalering en een aantal onderdelen van de Schuldhulpverlening. Na besluitvorming kan gestart worden met de implementatie. De planning is om in januari 2025 deze onderdelen weer in eigen beheer uit te voeren.
Via het Nationaal Programma Arnhem-Oost werken we een innovatieve manier van schuldhulp uit. We selecteren in Immerloo (een gebied dat één van de armste postcodegebieden van Nederland is), een groep inwoners die te maken heeft met problematische schulden en creëren rust door schulden in één keer op te kopen en daarna de doorbraakmethode in te zetten. Omdat we weten dat deze groep ook vaak te maken heeft met multi-problematiek verwachten we besparingen op voorliggende voorzieningen. Via een pilot kijken we naar het maatschappelijk rendement daarvan en naar de mogelijkheden om dit verder over Arnhem uit te rollen.

De samenwerking met aangesloten Bewindvoerders rondom het Convenant “Samen Sterker” is geëvalueerd. Zowel gemeente, bewindvoerders als Sociale Wijkteams en Plangroep zijn blij met de samenwerking. We maken met onder andere de Sociale Wijkteams nieuwe afspraken over de nazorg en uitstroom van inwoners onder bewind na een schuldtraject. Hiervoor starten we eind 2023 met een pilot om ervaring op te doen welke begeleiding een inwoner nodig heeft om stappen richting financiële zelfredzaamheid te zetten.

Energiearmoede (I)

Het maatwerkbudget bij Goed Geregeld Arnhem voor hoge energiekosten is per 1 mei 2023 vervangen door de mogelijkheid om individuele bijzondere bijstand aan te vragen bij de gemeente Arnhem. Dit is besloten nadat landelijk duidelijk werd dat individuele bijzondere bijstand hiervoor het geëigende middel is. Het omzetten is volgens planning verlopen. Wanneer inwoners geconfronteerd worden met (te) hoge energiekosten, kan een aanvraag ingediend worden.

De landelijke energietoeslag 2023 laat op zich wachten. De gemeente Arnhem is nauw aangesloten op deze de landelijke ontwikkelingen en heeft goed voorgesorteerd om direct in actie te kunnen komen zodra de wetswijziging Energietoeslag 2023 een feit is. Ook dit jaar is er Lokale Wintertoeslag om onze inwoners met een laag inkomen tegemoet te komen in de energiekosten.
De verbinding met het verduurzamen en isoleren van de woning wordt steeds gelegd; er wordt samengewerkt met en verwezen naar de energiecoaches. Vanuit de energiecoaches wordt vanaf eind maart 2023 ook de tijdelijke subsidieregeling energiezuinig witgoed geboden.

Arnhemmers doen mee (D)

Arnhemmers die een beroep doen op de ondersteuning vanuit de Participatiewet willen we zo snel mogelijk op weg helpen naar grip op hun eigen leven en perspectief. We zetten in op ontwikkeling en begeleiding naar vermogen volgens de participatiewaaier. Waar mogelijk leidt dat tot betaald werk. Elke stap op het gebied van participatie beschouwen we als een resultaat, omdat we weten dat betaald werk niet voor iedereen mogelijk is. In dat kader ondersteunen we sociaal ondernemende wijkinitiatieven waar inwoners op een laagdrempelige manier kunnen participeren en zetten we met ketenpartpartners in op cultuurparticipatie als alternatieve manier om mensen te activeren.

Ontwikkeling/ begeleiding inwoners naar vermogen op de participatieladder (I)

Steeds minder Arnhemmers zijn afhankelijk van een bijstandsuitkering. Het aantal Arnhemmers met een uitkering daalt met enkele procenten meer dan bij gemeenten van vergelijkbare grootte. We gaan met onze inwoners in gesprek om samen te beslissen wat het best passende traject is. Inmiddels zijn bijna alle inwoners met een uitkering gesproken. We zien, ondanks de krapte op de arbeidsmarkt, dat een deel van de inwoners meer ondersteuning nodig heeft om uit te stromen naar betaald werk, dan wel voor wie deze stap niet haalbaar blijkt. Voor deze groep moeten we blijvend een beroep doen op het re-integratiebudget voor ondersteuning. De inzet van instrumentarium om passende ondersteuning aan te bieden neemt toe. Ter ondersteuning hiervan intensiveren we de ketensamenwerking met partners in het werkveld. Het aantal inwoners dat via de loonkostensubsidie en jobcoaching kan deelnemen aan arbeidsmarkt stijgt hierdoor. We zien daarom ook een toename in onze uitgaven voor loonkostensubsidie en jobcoaching. Daar waar nodig zoeken we samenwerking met het Sociaal Wijkteam en zetten we maatwerk of de doorbraakmethode in indien bredere ondersteuning nodig is, ook op andere leefgebieden.

Vanuit het werkinvesteringsfonds ondersteunen we initiatieven die toezien op uitbreiding en ontwikkeling van ondersteuningstrajecten of instrumentarium, zoals buurtconciërges, sociaal ondernemende wijkinitiatieven, buurtbaanbureaus, buurtklus- en buurtgroenteams, het partnerschap van jongerenwerk en ondernemers in de winkelcentra Presikhaaf en Kronenburg en het bewonersinitiatief Collectief Kapitaal.

Ondersteuning doelgroepen: statushouders en jongeren (I)

In 2023 hebben we een Europese subsidie (AMIF) toegekend gekregen om statushouders, die onder de oude wet inburgering vallen, extra te ondersteunen in hun integratie. Met meerdere externe partners en collega’s samen ontwikkelen we een aanpak waarbij er een breed aanbod wordt ontwikkeld op meerdere leefdomeinen zoals gezondheid, sport en werk. Dit doen we door sleutelfiguren uit de wijk in te zetten en de binding tussen werkgever en werknemer te versterken.

We hebben aandacht voor de doelgroep jongeren. Binnen het cluster Werk en Inkomen wordt gewerkt met aandachtsfunctionarissen jongeren die het contact met en kennis over deze doelgroep warm houden. Voor jongeren waarbij betaald werk (nog) niet haalbaar is wordt gekeken naar andere vormen van participatie zoals activerend werk of het volgen van een opleiding.

Passende werkplekken (I)

Het Werkgeversservicepunt Midden Gelderland, UWV, Scalabor, het Centrum Activerend werk en de Stichting Inclusief Midden Gelderland zijn voor de gemeente belangrijke partners om inclusief werkgeverschap te stimuleren. Met hen komen we tot steeds betere afspraken wie wat doet in het passend maken van werkplekken voor onze inwoners en de ondersteuning hierbij voor werkgevers. Daarnaast ondersteunen we sociaal ondernemende wijkinitiatieven waar inwoners werkervaring op kunnen doen en stappen kunnen zetten richting betaald werk. Zo zijn er inwoners als buurtconciërge, buurtklusser en energiecoach aan de slag gegaan.
In de regio werken we samen met onze partners in de arbeidsmarkt. Zo hebben er in het eerste kwartaal 43 inwoners deelgenomen aan Oriëntatiecarrousels georganiseerd door het LeerWerkLoket. Ook was er veel interesse voor informatiebijeenkomsten voor professionals over praktijkleren en is er in mei gestart met een project rondom praktijkleren. Het Steunpunt Social Return Midden Gelderland is sinds begin dit jaar ondergebracht bij de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein. In het eerste kwartaal zijn er 9 plaatsingen (dienstverband, opleidings- of werkervaringsplek) gerealiseerd op basis van een Social Return verplichting. We volgen landelijk de gesprekken over de hervorming van de arbeidsmarkt en kijken wat dit voor Arnhem betekent.

Financiële afwijkingen

In onderstaande tabel worden de afwijkingen tussen de begroting en Turap 2 toegelicht.

	Begroting Stand Juli 2023	Afwijking Turap 2	Prognose Turap 2
Bedragen x € 1.000			
Middelen			
Lasten	163.897	4.010	167.907
Baten	109.871	470	110.341
Saldo lasten en baten	-54.026	-3.540	-57.566
Toevoegingen aan reserves	554	0	554
Onttrekkingen aan reserves	3.507	0	3.507
Saldo toevoegingen en onttrekkingen	2.953	0	2.953
Prognose resultaat	-51.073	-3.540	-54.613

Onderwerp	Totale afwijking (x €1.000)	V/N	Toelichting	T1	I/S	AR/ BR	B
Lasten	4.010	N					
Werk en Inkomen	2.509	N	Actualisatie WSW	N	S	AR	J
Werk en Inkomen	1.788	N	Actualisatie BUIG	N	S	AR	J
Werk en Inkomen	350	N	Individuele studietoeslag	N	I	AR	J
Werk en Inkomen	208	N	DU Begeleiding jongeren naar werk	N	I	AR	J
Werk en Inkomen	5	N	Compensatie MGR	J	S	AR	J
Werk en Inkomen	0		Voordeel WSW	N	I	AR	J
Werk en Inkomen	-850	V	Buurtcongiërges	J	I	AR	J
Baten	470	V					
Werk en Inkomen	470	V	Actualisatie BUIG	N	S	AR	J
Toevoegingen aan reserves	0						
Onttrekkingen aan reserves	0						

Actualisatie WSW
De lasten voor de uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) vallen in 2023 naar verwachting € 2,5 miljoen hoger uit dan begroot. Dit komt door de doorgevoerde structurele looncompensatie van 7% voor de werknemers binnen de Sociale Werkvoorziening.

Actualisatie BUIG
Voor de betaling van de gebundelde uitkeringen ontvangt de gemeente een specifieke uitkering van het Rijk, de BUIG. Begin mei 2023 is het bijgestelde macrobudget bekend geworden (het nader voorlopig budget). Arnhem ontvangt in 2023 € 104,9 miljoen. Het verwachte saldo van baten en lasten BUIG is iets verslechterd, de lasten zijn minder hard gedaald dan werd verwacht. De afgelopen jaren hebben wij vol ingezet op de ondersteuning van Arnhemmers naar betaald werk. Het aantal personen dat afhankelijk is van een bijstandsuitkering is afgenomen en het aantal personen dat met ondersteuning betaald aan het werk is gegaan, is verdubbeld. Ten opzichte van de huidige begroting stijgt het nadeel per saldo van € 1,7 miljoen naar € 3,0 miljoen. Het financieel beeld verslechtert hierdoor met € 1,3 miljoen. Ten opzichte van de totale begrote lasten is dat 1,3%.
Het nadeel van € 1,3 miljoen wordt verrekend met de algemene middelen, in overeenstemming met de afgesproken begrotingssystematiek voor BUIG. Het nadeel is verdeeld over € 1,79 miljoen meer lasten en € 0,47 miljoen meer baten.

Individuele studietoeslag
Vanaf april 2022 is de wettelijk regeling individuele studietoeslag herzien. Deze regeling is bedoeld voor inwoners die geen inkomen naast hun studie kunnen verdienen door een structurele fysieke beperking. De herziening gaat met terugwerkende kracht in. We verwachten daarom in 2023 € 350.000 extra kosten.

Decentralisatie-uitkering (DU) Begeleiding jongeren naar werk
Arnhem ontvangt in 2023 € 208.000 voor de coördinatie van de regionale aanpak jeugdwerkloosheid, ondersteunen naar werk van kwetsbare aankomend mbo-gediplomeerden en ondersteunen naar werk van voortijdig schoolverlaters. Deze baten zijn als onderdeel van het gemeentefonds - meicirculaire opgenomen bij programma S00 Bestuur, dienstverlening en financiën. De bijbehorende lasten worden verantwoord op de bijbehorende beleidsvelden binnen de programma's, in dit geval op het programma Participatie en armoedebestrijding.

Compensatie Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein i.v.m. extra loon- en prijsstijgingen 2023
Zie toelichting op Wijken algemeen.

Voordeel WSW
Doordat er meer medewerkers van de Sociale Werkvoorziening zijn uitgestroomd dan begroot, heeft de bestuurscommissie participatie afgesproken om de middelen die hierdoor beschikbaar zijn gekomen in te zetten voor een eenmalige vergoeding aan alle medewerkers van de Sociale Werkvoorziening. Het gaat om een bedrag van € 440.000 en het is bedoeld als een financiële tegemoetkoming. De praktijk laat namelijk zien dat ook deze groep inwoners afgelopen jaar kampte met de hoge inflatie en hoge energiekosten. De huidige cao Sociale Werkvoorziening kent echter geen compensatie voor de gestegen kosten als gevolg van de inflatie. De uitbetaling van de tegemoetkoming gebeurt in de tweede helft van 2023. Als voorwaarde heeft de bestuurscommissie aangegeven dat er wel eerst helderheid moet zijn over de huidige cao-aanpassingen voor medewerkers van de Sociale Werkvoorziening. We willen voor alle werknemers die vallen onder de CAO 'Sociale Werkvoorziening' voorwaarden die recht doen aan het werk dat wordt gedaan en ook deze inwoners zekerheid geven om rond te kunnen komen. Daarom hebben wij als gemeente onze steun uitgesproken bij de resolutie van de VNG om de cao open te breken voor een loonsverhoging. De VNG en Cedris hebben onlangs het overleg met de vakbonden hervat over verbetering van de arbeidsvoorwaarden. Het is nog niet tot een akkoord gekomen.

Buurtconciërges
De verlengde pilot van de buurtconciërges loopt nog tot in 2024. Voor de dekking van deze pilot worden de middelen van € 425.000 uit het Werkinvesteringsfonds ingezet die in 2023 in de begroting zijn opgenomen. Om deze middelen in 2024 beschikbaar te maken worden deze in 2023 toegevoegd aan de algemene reserve. In de Begroting 2024 zullen deze middelen in 2024 worden onttrokken aan de algemene reserve, zo is ons voorstel.

De pilot buurtconciërges is begroot in het programma S12 Wonen en leefomgeving. Ook de dekking in 2023 vindt vanuit het werkinvesteringsfonds plaats. Hiervoor wordt deze dekking overgeheveld naar dit programma. Daarvoor worden de lasten in het programma S06 Participatie en armoedebestrijding met € 425.000 verlaagd en in het programma S12 met € 425.000 verhoogd. De totale lastendaling in S06 komt daarmee op € 850.000.

S07 Zorg

Voortgang doelen en inspanningen

Ambities (A)	Doelen (D)	Inspanningen (I)

Arnhem is een inclusieve stad waarin alle inwoners, ook met een beperking of chronische ziekte, zo zelfstandig als mogelijk leven in de wijk en meedoen aan de samenleving (A)

Alle inwoners die hulp nodig hebben om zelfstandig te leven ontvangen de nodige zorg en ondersteuning tijdig, op maat en dicht bij huis (D)

In 2020 zijn beleidsregels in werking getreden, waardoor duidelijker is geworden wat onder passende, effectieve en efficiënte zorg wordt verstaan. Ook zorgaanbieders zijn via de inkoop en met hogere kwaliteitseisen opnieuw geselecteerd om vanaf 1 juli 2020 zorg te verlenen. Binnen deze nieuwe kaders werken Sociale wijkteams en aanbieders samen om passende zorg te verlenen, waardoor kwetsbare inwoners ondersteund worden om zo zelfstandig en zo thuis mogelijk te kunnen leven. Vanuit de inwonerservaringsonderzoeken blijkt dat deze zorg helpt om inwoners zo zelfstandig mogelijk te laten functioneren en dat de ingezette zorg goed gewaardeerd wordt.
Bij de huishoudelijke ondersteuning hebben we te maken met wachtlijsten in verband met vergrijzing en personeelstekorten. Via wachtlijstbemiddeling borgen we dat de meest kwetsbare inwoners met acute problemen als eerste geholpen worden door direct huishoudelijke ondersteuning in te zetten. Daarnaast onderzoeken we samen met zorgaanbieders hoe we voldoende personeel kunnen inzetten in de huishoudelijke ondersteuning en welke mogelijkheden er zijn om vraag en aanbod in evenwicht te brengen.

We versterken de (veer)kracht van onze inwoners thuis en in instellingen met een integrale aanpak (I)

Bij de inzet van passende zorg wordt beter gekeken of deze er toe leidt dat de eigen kracht en het sociale netwerk van inwoners wordt versterkt en algemene voorzieningen in wijken beter worden benut. Sociale wijkteams spreken inwoners en aanbieders hierop aan. Ook in de nieuwe aanbestedingseisen en beleidsregels staat deze aanpak centraal. Via de ontwikkeling van wijknetwerken, waarin zorgaanbieders en aanbieders van de sociale basis op wijkniveau beter gaan samenwerken, verwachten we de integrale aanpak verder te stimuleren. Daarnaast wordt in complexe (veelal multiprobleem-)situaties samen met het Instituut voor Publieke Waarden (IPW) de doorbraakmethode toegepast. Waar nodig wordt via onorthodoxe maatwerkoplossingen ervoor gezorgd dat inwoners weer stappen kunnen zetten in hun ontwikkeling. We doen ervaring op met deze aanpak en hebben inmiddels veel inwoners geholpen. De kennis over de doorbraakmethode wordt door het IPW overgebracht naar onze Sociale wijkteams. Een speciaal team wijkcoaches zal vanaf 2023 deze doorbraakmethode gaan uitvoeren.

Ook hebben we dit jaar Arnhemmers ondersteund die door fysieke beperkingen hinder ondervonden in het leiden van een zelfstandig leven. Bijvoorbeeld door het beschikbaar stellen van een hulpmiddel, een aanpassing aan hun woning of het bieden van ondersteuning/advisering aan inwoners die willen doorstromen naar een andere woning die beter past bij hun (fysieke) gezondheid.

We versterken de zorgtoewijzing (I)

De beleidsregels voor zorg zijn in 2020 ingevoerd en zijn in 2022 geëvalueerd. Hierover is de raad geïnformeerd. Sociale wijkteams gebruiken deze beleidsregels om te bepalen welke zorg passend is voor inwoners. Ook zijn nieuwe aanbestedingseisen opgesteld voor aanbieders over de kwaliteit en gewenste transformatie van zorg. In periodieke contractgesprekken wordt besproken welke verbeteringen aanbieders hierin kunnen aanbrengen. Wij voeren deze gesprekken samen met de regionale inkooporganisatie. De Sociale wijkteams worden ondersteund in de zorgtoewijzing. Door gezamenlijk te kijken naar ontwikkelingen in de zorg, via een verbeterde Zorgmonitor, kunnen patronen en trends worden herkend. Deze Zorgmonitor vormt de basis voor de periodieke bestuursrapportage.

In 2022 hebben de Sociale wijkteams in afstemming met de gemeente Arnhem een aanpassing van de organisatie doorgevoerd. Naast Sociale wijkteams met generalistische wijkcoaches zijn stadsteams ingesteld. De coaches in deze stadsteams werken aan de uitvoering en toewijzing van een aantal specifieke zorgtaken. Er zijn stadsteams op het gebied van Wonen-rollen-vervoer-huishoudelijke ondersteuning, onderwijs; veiligheid en beschermd wonen. Daarnaast is de aansturing van de Sociale wijkteams vereenvoudigd door het aanstellen van één directeur/bestuurder die leiding geeft aan een aantal teamleiders. Inmiddels is gestart met een onderzoek of de personeelsformatie (wijkcoaches) van de stichting sociale wijkteams voldoende is om de opdracht van de gemeente Arnhem uit te voeren. Dit onderzoek wordt uitgevoerd door Significant in opdracht van de gemeente Arnhem en de sociale wijkteams.

We sturen op kwaliteit en resultaat **(I)**

Per 1 juli 2020 is de nieuwe aanbesteding ingegaan. Daarbij zijn alle ingeschreven aanbieders getoetst aan de hogere kwaliteitseisen met als gevolg dat het aantal gecontracteerde aanbieders sterk is verminderd. In de aanbesteding zijn ook de eisen bij de verschillende zorgvormen verduidelijkt en aangescherpt. Via periodieke contractgesprekken monitoren we of aanbieders hieraan voldoen en zo nodig spreken we hen hierop aan. We blijven kwaliteits- en rechtmatigheidscontroles uitvoeren, zowel door de VGGM (kwaliteit) als door onze afdeling Handhaving. Daarbij werken we niet alleen signaalgestuurd, maar voeren we ook steekproefsgewijze controles uit en analyses van de jaarrekeningen en andere financiële gegevens. In de raadsbrief van 9 november 2021 is uitgebreid gerapporteerd over het intensiveren van het toezicht op de kwaliteit en rechtmatigheid van de Wmo- en jeugdzorg. In de bestuursrapportage is informatie te vinden over de uitgevoerde kwaliteits- en rechtmatigheidsonderzoeken en het totale bedrag aan onrechtmatig gedeclareerde zorg dat wordt teruggevorderd bij aanbieders.

In de afgelopen periode is gewerkt aan het verbeteren van het PGB-beleid (Persoonsgebonden budget). De verbeteringen zijn onder meer doorgevoerd in de informatievoorziening en communicatie, toerusten van de sociale wijkteams en intensiveren van de kwaliteit van de geleverde zorg. We blijven ook aandacht besteden aan de bewustwording en eigen regie van PGB-houders. Ondertussen werkt het Rijk aan de actieagenda PGB. We blijven deze landelijke ontwikkelen volgen.

We vergroten het inzicht of passende zorg wordt ingezet (monitoring) **(I)**

De raad ontvangt periodiek een bestuursrapportage over de ontwikkelingen in het sociale domein. Op wijkniveau is een dashboard beschikbaar waarin we de zorg(kosten) tot op detail kunnen monitoren. Gemeente en Sociale wijkteams werken met deze data (bijvoorbeeld volumes, producten, duur, kosten, aanbieders, zorgpaden en verwijzers) en bekijken of er aanleiding is om maatregelen te nemen. Daarbij wordt ook gekeken naar ontwikkelingen en resultaten in de wijk en de stad.
In 2022 zijn de beleidsregels geëvalueerd en is vanuit verschillende perspectieven bekeken of passende zorg wordt ingezet. Ook is het inwonerservaringsonderzoek uitgevoerd. Over beide onderzoeken is de raad geïnformeerd.

We ontschotten zorgsystemen en verkrijgen toereikend rijksbudget **(I)**

Het Rijk heeft voor de jaren 2021, 2022 en 2023 inmiddels extra middelen toegekend en voor latere jaren wordt verwacht dat het nieuwe kabinet nog extra middelen beschikbaar zal stellen. Ondertussen is in het kader van de hervomingsagenda door het Rijk en VNG gewerkt aan het ontwerpen en toetsen van mogelijk kostenbesparende maatregelen in de jeugdzorg. De rijksmiddelen zullen daarop in de komende jaren worden aangepast.

Het Integraal Zorgakkoord (IZA) is eind 2022 vastgesteld en vraagt inzet van de gemeente. De aanleiding voor het IZA is de toenemende druk op de zorg en het doel van het IZA is om zorgtransformaties in gang te zetten. Vanuit het IZA dienen dit jaar een regiobeeld en een regioplan opgeleverd te worden. Vanuit het IZA krijgt de regio Centraal Gelderland ongeveer € 4 miljoen per jaar via een IZA-SPUK en mag de gemeente met zorgaanbieders aanspraak maken op transformatiemiddelen voor impactvolle zorgtransformaties. Meer informatie over het IZA volgt in het derde kwartaal.

Het nieuwe verdeelmodel voor beschermd wonen is opnieuw met een jaar uitgesteld. Het wetsvoorstel woonplaatsbeginsel (en de daarmee gepaard gaande financiële doordecentralisatie) wordt momenteel door het Rijk voorbereid en het streven is om met ingang van 1 januari 2025 te starten met de invoering van het nieuwe verdeelmodel.

Meer kwetsbare Arnhemmers nemen actief deel aan de maatschappij (D)

Er wordt in de participatieketen steeds beter samengewerkt ter ondersteuning van de inwoners die willen werken. Ontwikkeling van de inwoner staat centraal. Waar mogelijk is dit gericht op een stapje verder op de participatieladder en op doorstroom of uitstroom naar een vorm van betaald werk. Met de introductie van de basisbanen is er een extra mogelijkheid gekomen om de stap van activerend werk naar betaald werk te maken. Bij de inwoners waarbij doorstroom of uitstroom niet mogelijk is gaat het om het versterken of stabiliseren van de mate van participatie: meedoen naar vermogen. Er is voldoende passend aanbod.

Een rendementsmeting Activerend Werk (AW) laat zien dat deelnemers van een traject Activerend Werk (zowel nieuwe als die al bezig waren met Activerend Werk) in één jaar tijd gemiddeld 1, 2 trede zijn gestegen op de participatieladder. En van deze groep is 16% begeleid naar een vorm van betaald werk.

In de afgelopen periode is het aantal inwoners dat actief aan de slag is met Activerend Werk aan het dalen. Gezien de huidige krappe arbeidsmarkt zijn er meer kansen op betaald werk. Er wordt actief ingezet om inwoners vanuit Activerend Werktrajecten door te laten stromen naar een vorm van betaald werk. Hiervoor wordt intensief samen gewerkt met diverse organisaties in de participatieketen. Daarnaast wordt er nauw samengewerkt op het

grensvlak Onderwijs en Activerend werk om kwetsbare jongeren de juiste ondersteuning te bieden in hun ontwikkeling naar zelfstandigheid.

Zie de inspanningen benoemd bij het doel 'Alle inwoners die hulp nodig hebben om zelfstandig te leven ontvangen de nodige zorg en ondersteuning tijdig, op maat en dicht bij huis' **(I)**

Meer jeugdigen ontwikkelen zich naar zelfredzaamheid en ontvangen waar nodig passende zorg (A)

Meer jeugdigen kunnen meedoen aan het dagelijks leven (D)

We willen dat kinderen zo veel mogelijk op eigen kracht meedoen aan het dagelijkse leven. Daarvoor hebben zij een goede sociale basis in de buurt nodig waar ze op kunnen terugvallen. Bijvoorbeeld op school, of bij de sport- of cultuurvereniging. Als het netwerk en de sociale basis bij een kind niet toereikend zijn voor de ontwikkeling, dan zetten wij (tijdelijk) specialistische jeugdzorg in.

Versterken eigen kracht van jeugdigen, sociaal netwerk en inzet algemene voorzieningen **(I)**

- We hebben zes nieuwe matches gemaakt tussen steunouders en vraaggezinnen. Het is lastig om voldoende steunouders te werven. We hebben de samenwerking met de pleegzorgcampagne geïntensiveerd. Dit zorgt naast aandacht voor pleegzorg ook voor meer aandacht voor de werving van steunouders. 15 kinderen maken gebruik van een steungezin. Dit is lager dan de doelstelling. Dit komt omdat we moeilijk steungezinnen kunnen vinden.
- We hebben afspraken over de inzet van Jeugdhulp Binnen Onderwijs (JBO). Deze afspraken zijn opgesteld in afstemming met de Samenwerkingsverbanden voor Primair Onderwijs en Voortgezet Onderwijs. We hebben met het wijkteam richtlijnen opgesteld over de inzet van Jeugdhulp Binnen Onderwijs (inclusief thuiszitters).
- We hebben een regionale werkwijze ontwikkeld om de inzet van jeugdhulp op Lichtenbeek (speciaal onderwijs) efficiënter en effectiever te organiseren. Deze werkwijze is opgesteld in afstemming met Lichtenbeek, Samenwerkingsband voor Primair Onderwijs, zorgaanbieders, de Regiogemeenten en het sociaal wijkteam. Doel van deze werkwijze is om de inzet van JBO efficiënter en effectiever te organiseren, zodat kinderen zich beter kunnen ontwikkelen.
- We hebben een plan van aanpak hoogbegaafden opgesteld met verschillende partners uit het veld en de betrokken ouders.
- De inspanningen die we gepleegd hebben, zijn conform de doelstellingen. We lopen op koers.

Meer kwetsbare jeugdigen wonen veilig thuis (D)

- We hebben in 2023 in de regio Centraal Gelderland een communicatiecampagne georganiseerd voor het Digitaal Scheidingsloket. Het aantal bezoekers van het Digitaal Scheidingsloket is dankzij deze campagne flink gestegen. De stijging van het aantal bezoekers heeft (nog) niet geleid tot een stijgend aantal inwoners dat gebruik heeft gemaakt van de chatfunctie. We onderzoeken of het Digitaal Scheidingsloket een permanente plek kan krijgen bij een welzijnsorganisatie.
- We voorkomen uithuisplaatsingen vaker door de inzet van Team VAV (Vertrouwd, Aanwezig en Veilig) dat snel en flexibel bij kwetsbare gezinnen thuis ingezet kan worden en escalatie helpt te voorkomen. De evaluatie over kalenderjaar 2022 laat zien dat door de inzet van VAV bij 12 nieuwe gezinnen zwaardere vormen van zorg en uithuisplaatsingen worden voorkomen. Het team VAV wordt uitgebreid zodat 25 gezinnen worden geholpen.
- In de afgelopen twee jaar is het aantal jeugdbeschermingsmaatregelen en het aantal jongeren in verblijf licht afgenomen. We boeken resultaat met de maatregelen die de inzet van jeugdbescherming en verblijf moeten voorkomen. Het verbeteren en versnellen van het veiligheidsnetwerk vergt een lange adem. We hebben in het afgelopen half jaar stappen gezet in de samenwerking tussen de jeugdbescherming en de lokale toegang.
- We versnellen en verbeteren het veiligheidsnetwerk: Veilig Thuis, Sociale wijkteams, jeugdbescherming en de Raad voor de Kinderbescherming. Zodat kinderen en hun ouders sneller passend hulpaanbod krijgen om de veiligheid in het gezin te herstellen. De afspraken vanuit de Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming zijn op 1 april 2022 doorgevoerd, waardoor de samenwerking een nieuwe impuls heeft gekregen. We werken aan de inrichting van een toekomststuin voor kind- en gezinsbescherming, waarbij medewerkers van Sociale Wijkteams intensief samenwerken met medewerkers van Veilig Thuis, Jeugdbescherming en Raad voor Kinderbescherming.
- We zetten de doorbraakmethode in om te werken aan een beter perspectief voor gezinnen met complexe, meervoudige problemen in een onveilige situatie. De doorbraakmethode is geborgd binnen de Sociale Wijkteams. We hebben afgesproken dat jaarlijks 40 casussen vanuit de doorbraakmethode worden opgepakt.
- Het Regionaal Expert Team (RET) ondersteunt bij het bepalen en tijdig inzetten van passende jeugdhulp en het aanbieden van ambulante alternatieven voor verblijf. Met dit regionale overleg doen we er alles aan om

uithuisplaatsing te voorkomen en zetten we in op betere uitstroom uit de jeugdzorg. Er is sprake van een lichte daling van het aantal Arnhemse jeugdigen in verblijf. In januari 2022 zaten 470 jeugdigen in verblijf en in maart 2023 455 jeugdigen. We zien deze daling voornamelijk bij pleegzorg en verblijf op terrein. Het RET helpt te bepalen welke zorg noodzakelijk. Het is nog niet altijd gelukt om een passende plek voor de jeugdigen te vinden. Om sneller een passende verblijfsplek voor jeugdigen te organiseren wordt in 2023 de 'Samenwerkende Voordeuren' opgezet waarbij een jeugdige op één plek wordt aangemeld waarna in samenwerking met het RET en zorgaanbieders een verblijfsplek wordt gerealiseerd. Deze ontwikkeling sluit aan bij de Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming en het RET.
- We werven ouders voor pleegzorg en zetten gezinsvormen in als alternatieven voor jeugdhulp met verblijf. In samenwerking met de pleegzorgaanbieders en Steunouder Arnhem is een vernieuwde regionaal pleegzorgcampagne uitgevoerd. Met als doel het werven van meer pleegouders en steunouders, zodat kinderen in onveiligheid zo thuis mogelijk kunnen opgroeien. Niet alleen het werven van nieuwe pleegouders is belangrijk, maar ook het behouden van pleegouders. We organiseren in de week van pleegzorg een aantal activiteiten.

Regionale aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling **(I)**

Zie de toelichting bij deze inspanning binnen het programma Welzijn en Inclusie.

Minder jeugdigen zijn van zorg afhankelijk (D)

- In het afgelopen jaar zijn veel inspanningen geleverd om kinderen zo dichtbij huis mogelijk ondersteuning te bieden als zij vastlopen in hun ontwikkeling.
- De doelstelling van het project was het werven en inzetten van de praktijkondersteuner. Deze doelstelling is behaald. Gekeken naar de resultaten zien we dat ten opzichte van 2022 meer kinderen bij de praktijkondersteuner zijn geweest en de ernst van de problematiek toeneemt. 45 procent van de kinderen die bij de praktijkondersteuner kwam, werd verwezen naar specialistische zorg. De rest van de kinderen (55 procent) is geholpen door de praktijkondersteuner of is doorverwezen naar een algemene voorziening. Deze resultaten zijn lager vergeleken met de resultaten in 2022 (75 procent). In het najaar gaan we verder in gesprek met OnzeHuisartsen om te kijken wat de oorzaak is van de daling van het percentage. Daarna is bijsturing wellicht wenselijk.
- De zorgaccounthouder is in februari 2022 gestart met als doel bemiddelen bij de zorgvraag van kinderen op de wachtlijst (behandeling/GGZ), zodat zij sneller kunnen starten met hun zorgtraject. Bemiddelingen waren vrijwel in alle gevallen succesvol: er kon een alternatief worden aangeboden met een kortere wachttijd en in een groot aantal bemiddelingen kon een lichtere vorm van behandeling worden ingezet bij alternatieve aanbieders. Dit heeft tot gevolg dat kinderen die direct hulp nodig hebben deze ook kunnen ontvangen. In 2022 is de wachtlijsten van behandeling/GGZ met 15% gedaald. Dit is conform de doelstelling.
- In februari 2022 hebben we samen met vier zorgaanbieders bijeenkomsten ontwikkeld voor ouders en hun kinderen die op de wachtlijst staan. Tot op heden zijn er vijf aanmeldingen. Eén aanbieder biedt deze groepsbijeenkomsten standaard aan bij de aanmelding van de jeugdigen. We gaan kijken naar een alternatieve oplossing waardoor de groepsbijeenkomsten laagdrempelig worden aangeboden en voor iedere jeugdige toegankelijk is.
- Samen met de wijkteams hebben we een aantal acties ondernomen met als doel inzet van de juiste wet (Jeugdwet, Verlengde Jeugdwet of Wet Langdurige Zorg). We hebben ingezet op deskundigheidsbevordering van de Sociale wijkteams over inzet van de Verlengde Jeugdwet. We kijken of de Verlengde Jeugdwet correct is ingezet door de verwijzers of dat een voorliggende voorziening (WLZ, WMO, Zorgverzekeringswet) van toepassing is. 196 unieke jeugdigen hebben een toewijzing op basis van de verlengde Jeugdwet.

We zorgen voor een wijknetwerk met algemene voorzieningen en zorgaanbod dat aansluit bij de problemen van kinderen en jongeren **(I)**

We hebben de afgelopen 2,5 jaar in vier wijken de pilot Begeleiding Jeugd en Wmo uitgevoerd waarbij wijkcoaches zelf begeleiding boden in plaats van te verwijzen naar gecontracteerde aanbieders in de Wmo en Jeugdzorg. In mei 2023 is deze pilot afgerond. Zo is gebleken dat de meerwaarde van de pilot beperkt is. Eén belangrijke doelstelling van de pilot is dat de begeleiding door wijkcoaches er toe zou leiden dat gecontracteerde zorgaanbieders minder begeleiding zouden hoeven te bieden. Dit resultaat is niet gerealiseerd. Tegelijkertijd blijkt ook dat een belangrijke randvoorwaarde nog niet op orde is om de pilot tot een succes te maken. Passende voorliggende voorzieningen ontbreken, waardoor begeleidingstrajecten niet snel kunnen worden afgesloten. We gaan de komende tijd de positieve ervaringen van de pilot (bijvoorbeeld het dichtbij, in de wijk, bieden van zorg) bestendigen in structureel beleid.

In het najaar starten we in de gebieden De Laar, Elderveld, Elden en Schuytgraaf om laagdrempelige opvoedondersteuning aan ouders aan te bieden en daarnaast te zorgen dat ouders elkaar kunnen ontmoeten voor ontspanning en het uitwisselen van ervaringen over opvoeden.

Het uitgangspunt blijft om meer wijkgericht te gaan werken. Dit houdt in dat een beperkt aantal 'begeleidingsaanbieders' in de wijken samenwerken en medeverantwoordelijk zijn voor het bieden van de begeleiding in de wijk.

Een meer inclusief Arnhem, waarbij meer kwetsbare Arnhemmers (blijven) wonen in de wijk (A)

Er zijn voldoende geschikte en betaalbare woningen voor kwetsbare Arnhemmers (D)

Zie de toelichting bij de inspanningen hieronder.

We koppelen zorg(behoeften) aan wonen (I)

In nauwe samenwerking met vier woningbouwcorporaties stromen iedere maand cliënten uit naar een zelfstandige woning. Deze zogenaamde convenantroute is speciaal bedoeld voor cliënten in beschermd wonen of de maatschappelijke opvang, die klaar zijn voor een volgende stap, maar via de reguliere routes niet aan een woning kunnen komen.

De druk op de convenantroute is verder toegenomen doordat cliënten die vanuit intramurale zorg uit wensen te stromen moeilijk via de reguliere routes aan een woning kunnen komen. Naast de aanvragen vanuit beschermd wonen ontvangen we ook aanvragen vanuit de WLZ, ouder-kindhuizen en de instellingen voor jeugdzorg. Vooral deze laatste groep zorgt voor complexe aanvragen omdat er te weinig geschikte woningen zijn. De vraag naar kamerwoningen en goedkope eenpersoonswoningen (zoals studio's) is veel groter dan het aanbod.

Zorggerelateerde woonoverlast wordt minder (I)

Bij het meldpunt woonoverlast kan ook zorggerelateerde overlast worden gemeld. Als er meldingen zijn, worden deze met de betreffende zorgaanbieder besproken om passende maatregelen te treffen.
In 2020 is het casusoverleg 'complexe casuïstiek beschermd wonen' gestart en is een werkwijze afgesproken. Naast de primaire bedoeling, het invullen van de zorg voor mensen met een intensieve en complexe zorgvraag, heeft het meerwaarde voor aanbieders, doordat zij meer onderling afstemmen.
Regelmatig vindt afstemming over zorgoverlast plaats tussen de gemeente, het Zorgkantoor en de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI). Hierbij worden signalen van zorgoverlast gedeeld met het verzoek deze op te pakken om maatregelen te treffen.

Meer bewoners met een kwetsbaarheid kunnen in grotere mate in hun eigen woonomgeving zelfstandig (begeleid) wonen (D)

De gemeenten binnen de regio Centraal Gelderland, inclusief Arnhem, sturen samen met de Inkooporganisatie op deze transformatie, waarbij een belangrijke ontwikkelopdracht bij de gecontracteerde zorgaanbieders ligt. De eerste slag hierin is gemaakt met de nieuwe inkoopronde die is ingegaan op 1-7-2020. Met de recente contractverlenging van de aanbieders voor beschermd wonen is een tweede slag gemaakt door diverse verbeteringen in de producten door te voeren. Daarnaast werkt iedere gemeente aan de lokale basisinfrastructuur, zorgt voor voldoende geschikte woningen om de doorstroom mogelijk te maken en stimuleert wooninnovatie: voldoende diversiteit aan woonvoorzieningen die niet locatie-gebonden zijn (wonen-zorg losgekoppeld). In de praktijk is het 'omklappen' van woningen nog niet altijd mogelijk en moet de inwoner bij afschaling verhuizen. Voldoende geschikte woningen en een gevarieerd aanbod in Arnhem en de regio zijn hiervoor noodzakelijk. Dit blijft een belangrijk aandachts- en ontwikkelpunt de komende jaren en is een belangrijk onderdeel van de nieuwe regionale samenwerkingsafspraken.

We ontwikkelen meer preventieve activiteiten (I)

Regionaal (binnen het programma 'Samen aan Zet') is afgesproken dat iedere gemeente in de regio Centraal Gelderland werkt aan het op orde brengen van de lokale basisinfrastructuur. Dat betekent dat we zorgen voor plekken/activiteiten in de buurt waar inwoners die beschermd of begeleid wonen, elkaar kunnen ontmoeten en onderling steun kunnen vinden (zoveel mogelijk verspreid over de stad). We realiseren voldoende aanbod voor een zinvolle daginvulling en zorgen dat de deze doelgroep kan wonen op een passende plek (onder andere door woonafspraken met corporaties). We zorgen voor lokale samenwerking via de ontwikkeling van de wijknetwerken en werken hierbij samen met andere gemeenten, aanbieders, zorgverzekeraars en woningcorporaties. Eén van de huidige activiteiten is de voorziening 'buurtcirkels'. Deze wordt door de Regionale Instelling voor Beschermd Wonen in de regio Arnhem Veluwe Vallei (RIBW AVV) verspreid over de stad aangeboden. Hier kunnen zorgcliënten elkaar ontmoeten en elkaar ondersteunen in de problemen waar zij in het dagelijks leven tegenaan lopen. De gesprekken vinden plaats onder supervisie van een zorgprofessional. Door de buurtcirkels wordt de zelf- en samenredzaamheid vergroot en wordt bijgedragen aan een verantwoorde afschaling van zorg met een verkleinde kans op terugval.

Er zijn regionaal sluitende afspraken Beschermd Thuis **(I)**

Vanaf 1-1-2022 is gestart met de inhoudelijke doordecentralisatie van Beschermd Wonen. Dit houdt in dat alle gemeenten zich volledig gaan inzetten om voor hun eigen inwoners beschermd wonen te bieden. Hiervoor worden regionale samenwerkingsafspraken gemaakt. Dit is onder andere vastgelegd in de Kadernota ‘Samen aan Zet’ (de vervolgkoers op het Transformatieplan). Daarnaast wordt gewerkt aan een regionaal uitvoeringsplan en lokale uitvoeringsplannen.
De financiële doordecentralisatie is echter opnieuw uitgesteld. De verwachting is dat deze met ingang van 1-1-2025 plaatsvindt (invoering van het woonplaatsbeginsel en objectief verdeelmodel). Vanaf dat moment zijn de gemeenten zelf verantwoordelijk voor de eigen inwoners die (nieuw) willen instromen in beschermd wonen en ontvangt elke gemeente de bijbehorende middelen.
Deze verdeling van middelen vindt geleidelijk plaats. Als centrumgemeente Arnhem ontvangen wij nu nog alle middelen maar dat wordt straks verdeeld over de regiogemeenten. Bovendien gaat dat gepaard met een vermindering van het huidig budget. De financiële afspraken met de regiogemeenten voor de komende jaren zijn afgerond. Er wordt toegewerkt naar een convenant waarin afspraken worden vastgelegd over de financiën, de regionale besluitvorming hierover, de toegang, contractering, toezicht, de lokale basisvoorzieningen, monitoring en woonafspraken. Hiermee geven we invulling aan de van rijkswege vastgelegde Norm voor Opdrachtgeverschap voor Beschermd Wonen.

Er is een integrale aanpak voor mensen met verward gedrag **(I)**

In 2021 is bemoeizorg in de gemeente Arnhem uitgebreid. Naast de al bestaande mogelijkheden die de Regionale Instelling voor Beschermd Wonen in de regio Arnhem Veluwe Vallei (RIBW AVV) biedt voor (dreigend) dak- en thuislozen, zijn het Leger des Heils en Siza gestart met bemoeizorg voor een bredere doelgroep. We zijn aan het onderzoeken of we deze vormen van bemoeizorg kunnen samenvoegen tot een breed bemoeizorgteam.
De pilot 'Welkom in je wijk!' is afgerond. De bewustwordingsbijeenkomsten van deze pilot, hadden tot doel stigma van onbegrepen gedrag tegen te gaan en buurtbewoners meer begrip voor psychische kwetsbaarheden te geven. Er zijn weinig mensen bereikt met deze bewustwordingsbijeenkomsten, wellicht mede door de coronacrisis.
De pilot 'Noodbed voor mensen met verward gedrag' is in oktober 2021 van start gegaan. De partners hebben met elkaar afgesproken gedurende 2022 deze pilot door te laten lopen. Eind 2022 is een evaluatie geweest. Daaruit blijkt dat er nauwelijks gebruik is gemaakt van het noodbed. In 2023 is met de partners onderzocht of de pilot in gewijzigde vorm voortgezet kan worden. De pilot heeft nu een meer medisch karakter en is per 15 juni 2023 weer opgestart. De medische noodbedden zijn bij Rijnstate en de sociaal domein noodbedden zijn bij Pro Persona.
Onze bestuurders hebben op landelijk niveau aandacht gevraagd voor de uitvoeringsproblemen die we tegen komen in de Wet zorg en dwang. Met onze partners voeren we overleg om op lokaal en regionaal niveau tot verbeteringen te komen in de uitvoering van deze wet.
Met politie, VGGM, Sociaal wijkteam en de Overlast en Zorgoverleg-coördinatoren en IrisZorg werken we preventiever, door politiemeldingen over verward gedrag (waarbij geen strafbare feiten zijn gepleegd) te laten landen in het sociaal domein. Doordat de meldingen bekend zijn bij zorgpartners, kan zorg worden geïntensiveerd. Waar geen zorg wordt geboden kan onderzocht worden of hier een vraag om ondersteuning ligt.

Er zijn in Arnhem diverse aanpakken en interventies om de problematieken rond onbegrepen gedrag aan te pakken. Ondanks de inspanningen blijven de aantallen meldingen hoog en staat in sommige wijken mede door overlast de leefbaarheid onder druk. Om deze reden werken we met verschillende partijen Zorg en Veiligheid aan een interventieplan personen met verward of onbegrepen gedrag. Doel van het interventieplan is om vanuit de verschillende disciplines te komen tot aanvullende interventies binnen de aanpak voor personen met verward of onbegrepen gedrag.

Financiële afwijkingen

In onderstaande tabel worden de afwijkingen tussen de begroting en Turap 2 toegelicht.

	Begroting Stand Juli 2023	Afwijking Turap 2	Prognose Turap 2
Bedragen x € 1.000			
Middelen			
Lasten	65.977	195	66.172
Baten	2.898	-308	2.590
Saldo lasten en baten	-63.079	-503	-63.582
Toevoegingen aan reserves	1.082	4.748	5.830
Onttrekkingen aan reserves	996	6.430	7.426
Saldo toevoegingen en onttrekkingen	-86	1.682	1.596
Prognose resultaat	-63.165	1.179	-61.986

Onderwerp	Totale afwijking (x €1.000)	V/N	Toelichting	T1	I/S	AR/ BR	B
Lasten	195	N					
WMO en sociale wijkteams	195	N	Compensatie MGR	J	S	AR	J
Baten	-308	N					
WMO en sociale wijkteams	610	V	Hogere eigen bijdrage WMO	N	S	AR	J
WMO en sociale wijkteams	-918	N	Lagere eigen bijdrage beschermd wonen	N	S	BR	J
Toevoegingen aan reserves	4.748	N					
WMO en sociale wijkteams	4.346	N	Saldo voordeel WMO	N	I	BR	J
WMO en sociale wijkteams	807	N	Toevoeging resultaat doelgroepenvervoer aan BR WMO en Jeugdzorg	N	I	BR	J
WMO en sociale wijkteams	595	N	Toevoeging resultaat beschermd wonen aan BR WMO en Jeugdzorg	N	I	BR	J
Jeugdzorg	-1.000	V	Vrijval dotatie aan BR Jeugdfonds	N	S	AR	J
Onttrekkingen aan reserves	6.430	V					
Jeugdzorg	3.600	V	Restantnadeel Jeugdzorg	J	S	BR	J
Jeugdzorg	800	V	Pluryn tariefsverhoging	J	S	BR	J
WMO en sociale wijkteams	730	V	Kostprijsdekkende tarieven huishoudelijke ondersteuning	J	S	BR	J
WMO en sociale wijkteams	600	V	Aanvullende indexering zorgtarieven	J	S	BR	J
Jeugdzorg	400	V	Aanvullende indexering zorgtarieven	J	S	BR	J
Jeugdzorg	300	V	Verhoging pleegzorgvergoeding	J	S	BR	J

Algemeen

Per onderdeel van de zorgbegroting wordt geprognosticeerd wat de totale kosten 2023 zullen zijn. Hierbij wordt rekening gehouden met verhoogde tarieven en de trends en ontwikkelingen in aantallen cliënten en zorg per cliënt.

Jeugdzorg: stijging tarieven en kosten

Zie toelichting op wijken algemeen.

Wmo-zorg: Kostprijsdekkende tarieven huishoudelijke ondersteuning
Zie toelichting op Wijken algemeen.

Aanvullende indexatie zorgtarieven
Zie toelichting op Wijken algemeen.

Wmo-zorg: doelgroepenvervoer
Zie toelichting op Wijken algemeen.

Beschermd wonen
Zie toelichting op Wijken algemeen.

WMO-zorg: begeleiding- en overige Wmo
Betreft hogere eigen bijdrage WMO en Zorg: Saldo voordeel WMO. Zie hiervoor toelichting op wijken algemeen

Compensatie MGR i.v.m. extra loon- en prijsstijgingen 2023
Zie toelichting op Wijken algemeen.

Vrijval dotatie aan BR Jeugdfonds
Actualisatie van de BR Jeugdfonds leidt tot de conclusie dat de begrote dotatie van 3 jaar van € 1 miljoen jaarlijks in beginsel niet noodzakelijk lijkt voor de dekking van de ambities binnen Perspectief op Jeugd. De begrote toevoeging in de jaren 2023, 2024 en 2025 wordt daarom teruggedraaid. Voor dit jaar alsook voor de jaren 2024 en 2025 valt daarmee € 1 miljoen vrij ten gunste van de algemene middelen.

S08 Welzijn en inclusie

Voortgang doelen en inspanningen

Arnhem staat voor een aantal grote uitdagingen die vragen om preventief en flankerend welzijnsbeleid dat onder andere inzet op een sterke sociale basis. Deze uitdagingen zijn bijvoorbeeld een groeiende stad met een grote woonopgave voor onder andere de huisvesting voor bijzondere doelgroepen, het versterken van de leefbaarheid en veiligheid in veerkrachtige wijken, het werken aan een inclusieve samenleving en het voorkomen of verlagen van de hoge (jeugd)zorgvraag van inwoners.

Arnhem wil daarom wijken met voldoende voorzieningen, kinderen en jongeren die gezond en veilig opgroeien en dat Arnhemmers zich vrij en veilig kunnen bewegen. Ook voor volwassenen die in hun jeugd hun ontwikkelkansen niet volledig konden benutten is het hebben van perspectief essentieel. Het beschikken over voldoende basisvaardigheden heeft een grote invloed op de kwaliteit van alle domeinen van het leven. Vandaar dat er een divers cursusaanbod is voor volwassenen om bijvoorbeeld laaggeletterdheid tegen te gaan.

Deze ambities die de gemeenteraad in de begroting heeft vastgesteld, vragen om een stevige sociale basis aan welzijn. Dit vraagt om een nieuwe blik op welzijn voor Arnhem, om een transformatie van welzijns(subsidie)beleid naar een betere aansluiting bij de complete opgave.

Ambities (A)	Doelen (D)	Inspanningen (I)

Arnhemmers voelen zich thuis en kunnen meedoen in hun stad **(A)**

Opvoeden en opgroeien (D)

We werken volgens de principes van de Pedagogische Wijkaanpak aan het gezond- en veilig opgroeien van kinderen- en jongeren. In samenwerking met onze partners in de stad kijken we per wijk waar de prioritering in het jongerenwerk zit. Zij maken, in afstemming met ons, een programma om op die manier de jongeren te bereiken.

Sluitende aanpak ketenpartners voor vroegsignalering **(I)**

Met het aanbod gezinsprogramma's worden ouders met jonge kinderen ondersteund bij vragen over opvoeden en de (taal)ontwikkeling van hun kind. Dit aanbod is van belang voor vroegsignalering en preventie en leidt toe naar het aanbod peuteropvang dat voor alle kinderen vanaf 2 jaar beschikbaar is.
Ook wordt Veilig In en Om School (VIOS) verder voortgezet. De pedagogische driehoek staat daarin centraal: school, thuis, straat. Om deze verbinding goed te kunnen maken worden jongerenwerkers ook ingezet op school. Door op deze manier te werken zijn de lijnen kort, is de informatievoorziening zo actueel en nauwkeurig als mogelijk en worden signalen vroegtijdig opgepakt. Ook andere partners op jeugd- en jongerenwerk, sport, onderwijs, en jeugd(gezondheids)zorg werken goed samen en kunnen elkaar steeds beter vinden, maar dit blijft om aandacht vragen.

Ontwikkelen van voorliggende voorzieningen **(I)**

We vinden het belangrijk om passende ondersteuning te leveren aan onze inwoners, zo licht en dichtbij mogelijk. Daarvoor (door)ontwikkelen we aanbod in het kader van afschalen of het voorkomen van zwaardere zorg. Daar speelt vroegsignalering en doorverwijzing een belangrijk rol in. De vorming van wijknetwerken speelt hier een rol in. Hierin trekken we samen op met het programma zorg en wordt deze preventieve aanpak doorontwikkeld.

Maatschappelijke verbindingen (D)

In de eerste helft van 2023 is de Arnhemse Buurthuizenvisie 2022-2032 'Buurthuizen, Arnhems Goud!' aan onze gemeenteraad aangeboden.
Deze visie van de samenwerkende Arnhemse buurthuizen is tot stand gekomen in een vorm van cocreatie van de buurthuizen, gemeente Arnhem en maatschappelijke partners, waarbij de gemeente onder meer een faciliterende rol heeft gespeeld door de procesbegeleider te financieren.

Op basis van deze visie worden stappen gezet om de buurthuizen in Arnhem een duurzame toekomst te geven. Hierin wordt de verbinding gezocht met het op te stellen accommodatiebeleid. Accommodaties, waaronder buurthuizen, maken het mogelijk dat ontmoeting en verbinding in de wijk kan plaatsvinden, doordat daar bijvoorbeeld wordt gesport of dat er activiteiten georganiseerd worden. Echter, ruimtes zijn niet altijd geschikt voor elke activiteit of worden door inwoners gezien als prettige plek. In de afgelopen jaren is de wens ontstaan om integraal te kijken naar het gebruik, beheer en exploitatie van maatschappelijke accommodaties.

In het verlengde hiervan zijn de subsidies in het kader van Ontmoeten en Verbinden in 2023 doorgezet, waardoor diverse buurthuizen en ontmoetingsplekken in Arnhem financieel ondersteund worden. Door deze financiële steun kan ontmoeting in de wijk worden gestimuleerd.

Samen werken in en aan de wijk (I)

We zijn continue in gesprek met de wijk, met partners en bewoners. Dit doen we samen met de wijkmanagers.

Suïcidepreventie (amendement 22A70 Suïcidepreventie toegankelijk voor iedereen) (I)

Vanaf juli 2021 tot 1 juli 2023 maakte Arnhem deel uit van het Suïcidepreventie Actienetwerk (Supranet). Een stad/regio die deelneemt aan het Actienetwerk doet dat onder regie van 113 Zelfmoordpreventie en met de intentie om het duurzaam een plek te geven. Zoals aangegeven in de raadsbrief van 23 mei, blijven we ook na 1 juli 2023 de aanpak van Supranet volgen. Dat betekent dat we gelijktijdige inzetten op vijf pijlers: publiekscampagne (bespreekbaar maken), risicogroepen benaderen, gatekeepers trainen in het herkennen en bespreekbaar maken, het netwerk versterken en de toegang tot dodelijke middelen beperken. Dit doen we met veel lokale partners en met inzet van ervaringsdeskundigen en naasten. Najaar 2023 is er een publiekscampagne voor de risicogroep jongeren en diverse activiteiten.

Zelf- en samenredzaamheid (D)

In 2023 starten we met het opzetten van wijknetwerken. Deze wijknetwerken dragen bij aan het langer zelfstandig en zelfredzaam thuis blijven wonen. Deze wijknetwerken bieden toegang tot laagdrempelige ondersteuning die zorg op lange termijn voorkomt. Het vormgeven van deze wijknetwerken doen we samen met onze partners in de stad op het gebied van welzijn en zorg.

Ondersteuning mantelzorgers (I)

Op 1 maart 2023 is het 'Arnhems jaar van de Mantelzorg' van start gegaan, op het 25 jarig jubileum van MVT (Mantelzorg Vrijwillige Thuishulp). Op communicatievlak is dit jaar sterk ingezet om het belang van mantelzorgers te benadrukken en in te zetten op een mantelzorgvriendelijk klimaat in Arnhem. Er vinden diverse evenementen en gesprekken plaats die de basis vormen van het jaar van de mantelzorg. Begin 2023 is de gemeenteraad hiervan op de hoogte gebracht tijdens een politieke avond.

Samenhangend ouderenbeleid (I)

Binnen ons ouderenbeleid zetten we in op twee sporen: samenhangend ouderenbeleid en een dementievriendelijk Arnhem. In het proces hieromtrent gaat de raad, middels een rondetafelgesprek, in gesprek met belanghebbenden in Arnhem om door te praten over deze twee sporen. We zien dit als waardevolle input voor het te ontwikkelen beleid. Het beleid wordt participatief ontwikkeld met de verwachting dit in het eerste kwartaal van 2024 op te leveren.

Zo zijn we met diverse belanghebbenden in gesprek om in beeld te krijgen welke maatschappelijke uitdagingen op het gebied van de vergrijzing op ons afkomen. Zo zijn we met het Sportbedrijf Arnhem aan het onderzoeken hoe we bewegen voor ouderen verder kunnen stimuleren. Met Rozet zijn we in gesprek om te bekijken hoe cultuur kan bijdragen aan deze vraagstukken. Uiteraard zijn we ook met partners in gesprek zoals SWOA die hierin zijn gespecialiseerd.

Met andere organisaties, waaronder het Openluchtmuseum Arnhem, onderzoeken we of we kunnen samenwerken in onze ambitie om dementievriendelijk te worden. In het kader van deze ambitie hebben we

inmiddels een GGD scan afgerond, waarmee we op korte termijn inzichtelijk kunnen maken waar we als Arnhem staan en wat er voor nodig is om onze ambitie te verwezenlijken.

Duurzame inburgering (D)

In Arnhem streven we ernaar dat de nieuwkomer zich vanaf dag één thuis voelt en mee kan doen in de stad, zodat ze sneller een bijdrage kunnen leveren aan de samenleving en eerder een zelfstandig bestaan kunnen opbouwen.

Nieuwkomers doen mee (I)

Voor de nieuwe wet inburgering is de focus dat taal en participatie, het liefst, worden gecombineerd om een snelle integratie in de Nederlandse samenleving mogelijk te maken. Taal- en participatie aanbieders passen hun aanbod aan daar waar het nodig is, op basis van de ervaringen die zij opdoen. Denk hierbij aan het uitbreiden van het netwerk van werkgevers om vrijwilligerswerk en het liefst betaald werk mogelijk te kunnen maken. Vóór de koppeling met gemeente Arnhem heeft COA de wettelijke taak voor de voorinburgering. Hiermee hebben wij afspraken gemaakt. Nadat de nieuwkomer is gekoppeld aan gemeente Arnhem nemen wij de regie over en is de regisseur inburgering het aanspreekpunt. Hiernaast zetten wij ook in op activiteiten die door asielzoekers en statushouders al vanaf het AZC gevolgd kunnen worden, zodat nieuwkomers vanaf dag één kunnen meedoen. Denk hierbij aan de meedoenbalies, aanbod fiets- en zwemlessen en creëren van een ontmoetingsplek.

Nieuwkomers voelen zich thuis (I)

Nieuwkomers staan centraal in de gemeentelijke aanpak. Zodra een statushouder aan de gemeente Arnhem wordt gekoppeld, krijgt deze statushouder een regisseur Inburgering toegewezen. Er wordt, vaak al in het AZC, een kennismakingsgesprek gevoerd. Indien mogelijk wordt de brede intake afgenomen op 13 leefgebieden. Hierdoor krijgen wij een goed beeld van de statushouder en wordt er samen met de statushouder een persoonlijk inburgeringsplan (PIP) opgesteld. Aan de hand van dit plan wordt de best passende leerroute, zorg en ondersteuning ingezet. De regisseurs Inburgering spreken zelf meerdere talen en zijn vaak ervaringsdeskundigen. Zij fungeren als cultuurtolken. Via een cultuursensitieve benadering wordt er, samen met de nieuwkomer, een persoonlijk inburgeringsplan (PIP) opgesteld. Samen beslissen is hierin van belang. De keten is inzichtelijk voor de nieuwkomers, waardoor zij de weg sneller weten te vinden in de Nederlandse samenleving. Wij breiden de keten uit als hier behoefte naar is en verstevigen de samenwerking in de keten door onder andere bijeenkomsten te organiseren.

Een passend vangnet (D)

Deze doelstelling ligt gedeeltelijk op koers, want de realisatie van extra woonplekken voor dak- en thuislozen loopt vertraging op. Een van de oorzaken daarvan is de wooncrisis.

We streven ernaar dat niemand op straat hoeft te slapen of in een onveilige thuissituatie hoeft te leven. Preventie en nazorg hebben structureel de aandacht. Hierop wordt ingezet door onder meer het intensiveren van de ketensamenwerking, de inzet van ervaringsdeskundigen en het bieden van (ambulante) begeleiding voor iedereen die opvang behoeft.
Voor de resultaten op de inzet van de transitie van maatschappelijke opvang naar wonen, zie hieronder de inspanning 'Aanpak terugdringing dakloosheid'.

Regionale aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling (I)

De drie thema's die centraal staan liggen allemaal op koers:
- meer inzetten op vroegsignalering en preventie van huiselijk geweld;
- huiselijk geweld stoppen en duurzaam oplossen;
- aandacht voor specifieke doelgroepen.

Afgelopen half jaar hebben we ingezet op het bereiken van professionals via de leersessies huiselijk geweld en op deskundigheidsbevordering door middel van de subsidieregeling preventie huiselijk geweld en kindermishandeling, welke we onlangs hebben aangepast. We zijn aan het onderzoeken hoe we burgers meer en beter kunnen informeren over signalen van huiselijk geweld en wat daarmee gedaan kan/ moet worden gedaan. Daarnaast hebben we onze nieuwsbrief geëvalueerd om meer aansluiting te zoeken op de kennisbehoeften van professionals. We zijn bezig met de herijking van onze regiovisie in samenwerking met de regiogemeenten. We nemen actief deel aan de ontwikkelingen toekomstscenario Kind en Gezinsbescherming; een 0-100 aanpak voor alle gezinssamenstellingen die te maken hebben met een vorm van huiselijk geweld of problemen op meerdere levensgebieden. En werken nauw samen met partijen die aandacht hebben voor bijzondere doelgroepen zoals slachtoffers van schadelijke praktijken, personen met een licht verstandelijke beperkingen of (dementerende) ouderen en hun mantelzorgers.

We ondersteunen de doorontwikkeling van de Multidisciplinaire Aanpak (MDA++) en beschrijven wat we goed doen en waar we nog verbetering behoeven. In MDA++ werken we aan het duurzaam stoppen van huiselijk geweld/ kindermishandeling. De tweede helft van dit jaar gaan we hiermee verder en sorteren we voor op 2024.

Versterken ketensamenwerking OGGz-partners **(I)**

De keten neemt de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het realiseren van een passend vangnet. Met de voorziening het daklozenloket wordt de ketensamenwerking nog meer versterkt. Professionals treffen elkaar en leren elkaar beter kennen, waarmee integraal werken nog meer bevorderd wordt. Met ingang van juni 2023 worden periodiek werksessies voor alle betrokken partijen georganiseerd met als doel kennismaking, kennisdeling en samenwerking.

Aanpak terugdringing dakloosheid **(I)**

Algemeen
In december 2022 is door VWS het Nationaal Actieplan Dakloosheid: Eerst een Thuis gelanceerd. Dit plan is een doorontwikkeling van de landelijke brede aanpak 'terugdringen dakloosheid'. De ambitie is dat in 2030 dakloosheid is beëindigd en iedereen een thuis heeft. De regio Centraal Gelderland committeert zich aan de uitgangspunten van dit plan. In de afgelopen periode is dit thema regionaal aan de orde geweest in de bestaande overlegstructuren Beschermd Wonen/Beschermd Thuis en is er een werksessie voor alle partners en regiogemeenten georganiseerd. Op deze wijze wordt beoogd om dit jaar te komen tot een regionaal uitvoeringsplan voor de komende jaren.

In de afgelopen periode is de inzet op het terugdringen van dakloosheid langs de drie sporen onverminderd gecontinueerd:

- Preventie (het voorkomen van dakloosheid)

In samenwerking met Armoede en Schulden, Werk en Inkomen en Zorg (voorkomen uitval) wordt onverminderd ingezet op preventie. De regelruimte wordt maximaal benut, waaronder het niet meer toepassen van de kostendelersnorm in de Participatiewet en de vier weken zoektermijn voor jongeren. Daarnaast wordt ingezet op het voorkomen van huisuitzettingen en vroegsignalering.
Het daklozenloket wordt continue doorontwikkeld, zo is het multidisciplinair team aan het loket eerder uitgebreid met bemensing vanuit het Sociaal Wijkteam en draait nu ook stichting Barka mee. Dit om de hulp en ondersteuning aan dakloze kwetsbare EU-burgers te intensiveren. Nieuw is ook dat besloten is om het wekelijks verpleegkundig spreekuur van de GGD op het loket te laten plaatsvinden. Het loket is een voorziening met een preventieve werking, waarbij (dreigend) dakloze mensen laagdrempelig, snel en persoonlijk geholpen.
Verder heeft de regio Centraal Gelderland besloten om deel te nemen aan de preventiescanner Dakloosheid. Met deelname aan deze preventiescanner krijgen we in beeld waar we als regio, maar ook als gemeente individueel staan als het gaat om onze inzet op het voorkomen van dakloosheid.

- Vernieuwing van de opvang

De vernieuwing van de opvang is reeds gerealiseerd, waarmee ook een sluitend gedifferentieerd aanbod is ontstaan. De afbouw van de capaciteit heeft nog niet kunnen plaatsvinden. De belangrijkste redenen hiervoor zijn:

1. Onvoldoende woonplekken beschikbaar door krapte op de woningmarkt;
2. de instroom van de Maatschappelijke opvang blijft doorlopen, echter stagneert door- en uitstroom;
3. steeds meer dakloze personen met 'zwaardere' psychische problematiek en;
4. een toename van dakloze kwetsbare EU-burgers.

Als gevolg van deze ontwikkelingen is de druk op de opvangcapaciteit in het afgelopen jaar toegenomen. Om deze reden is er sprake van een (tijdelijke) uitbreiding van de opvang.

- Zelfstandig wonen (eventueel met begeleiding)

De beweging van opvang naar wonen is in 2021 verbonden met de brede gemeentelijke huisvestingsopgave 'Voldoende huisvesting voor aandachtsgroepen' en opgenomen in de onlangs vastgestelde nota Wonen & Zorg, waarbij duidelijk is dat de realisatie van extra woonplekken voor dak- en thuislozen vertraging oploopt. Een van de oorzaken daarvan is de wooncrisis.

Specifiek voor dakloze jongeren zijn de mogelijkheden van een pilot bouwdepot verkend en wordt onderzocht of en hoe dit uitgevoerd kan worden.

Inclusief Arnhem (D)

Het programma Inclusief Arnhem werkt sinds 2020 met vijf focuspunten:
1. voorkomen en tegengaan van discriminatie;
2. positie inwoners met een beperking versterken;
3. diversiteit in organisaties;
4. inclusieve gemeentelijke organisatie;
5. inclusieve gemeentelijke communicatie.

Op de vijf focuspunten zijn veel inspanningen verricht en die liggen grotendeels op koers, zie daarvoor de toelichting bij de focuspunten. Voor het kunnen beantwoorden van de vraag of we de gestelde doelen van het programma halen, stellen we in 2023 en de eerste helft van 2024 de effectindicatoren vast. Deze indicatoren nemen we op in de begroting van 2025.

Het uitvoeringsplan Inclusief Arnhem 2020-2022 is voor het programma en de vijf focuspunten nog een prima kader voor onze inzet op inclusie en diversiteit. Actualisatie van dat plan schuiven we vooralsnog op. We richten ons dit jaar en ook in 2024 op het uitvoeren van de plannen voor de verschillende focuspunten en het monitoren van de voortgang. Als te zijner tijd blijkt dat evaluatie en actualisatie van het kader nodig is dan geven we daar invulling aan. We volgen dit jaarlijks in de Turap en de Begroting.

Voorkomen en tegengaan van discriminatie en racisme (I)

Het uitvoeringsplan Vrij zijn in Arnhem is de basis voor de acties die we in gang hebben gezet. Dit doen we op verschillende domeinen, zoals wonen, onderwijs, sport, welzijn en zorg. In de stad doen we dit in samenwerking met partners zoals COC, Vizier, InDifferent en het Comité 30 juni/1juli. In 2023 zijn we begonnen met de aanpak ‘Arnhem tegen Racisme’ (zie daarvoor raadsbrief ‘Stand van zaken Arnhem tegen Racisme’ van 9 mei 2023). In de week van 20 tot en met 24 maart 2023 is de eerste Arnhemse Week tegen Racisme uitgevoerd. Er zijn diverse activiteiten georganiseerd om stil te staan bij de Internationale Dag tegen Racisme (21 maart). De subsidieregeling ‘herdenkingsjaar slavernijverleden en antiracisme’ is opengesteld. De werkgroep ‘Arnhem tegen Racisme’ is gestart en we geven een kennisimpuls aan professionals over sub-thema’s van racisme. De vele activiteiten rondom de herdenking en viering van Keti Koti en de inleiding van het herdenkingsjaar afschaffing slavernij hebben op grote aandacht van Arnhemmers kunnen rekenen.
De gemeente heeft in het kader van het herdenkingsjaar het Comité 30 juni/1 juli en de werkgroep Keti Koti op het vlak van projectmanagement en communicatie ondersteund. Het onderzoek naar de sporen van Slavernijverleden loopt en wordt in maart 2024 opgeleverd.

Bestendigen regenboogaanpak (I)

De nieuwe regenboogagenda, die we samen met de betrokken partners in de stad opstellen, volgt in het najaar.

Met InDifferent zijn meerdere gesprekken geweest over de ‘InDifferent-netwerken’. InDifferent voert diverse activiteiten uit op verschillende VO-scholen en bindt veel vrijwilligers aan zich die bereid zijn daaraan een bijdrage te leveren. Het lukt (nog) niet altijd om duurzame netwerken en relaties op te bouwen met scholen. Dit heeft soms te maken met de druk die scholen ervaren waardoor ze geen tijd hebben voor ‘extra’ programma’s naast het curriculum. Ook zijn er scholen die aangeven dat ze al erg inclusief zijn en daarom geen behoefte hebben aan het programma. Een andere reden is dat sommige scholen geen middelen kunnen vrijmaken voor extra inzet op het bevorderen van inclusie. Het goede nieuws is dat het netwerk van de scholen waar Indifferent mee samenwerkt, gestaag groeit.
Samen met de collega's van de afdeling onderwijs wordt er in het najaar een strategie opgesteld om de VO-scholen nog beter te betrekken bij de Indifferent-netwerken. In dit plan worden haalbare ambities voor het betrekken van VO en MBO scholen bij de Indifferent- netwerken opgenomen.

De organisatie van de ‘Liberation pride’ heeft zich teruggetrokken en is niet meer actief. De regenboogpartners zijn in overleg om in de toekomst een pride te organiseren met een eigen Arnhems karakter.

Positie inwoners met een beperking versterken (I)

Het uitvoeringsplan VN-verdrag Handicap is de basis voor de acties en activiteiten die we inzetten op dit focuspunt. Dit doen we op een reeks aan domeinen, zoals openbare ruimte, vastgoed, burgerzaken, onderwijs en zorg. Het principe ‘niets over ons, zonder ons’ is hierbij leidend. We werken samen met het Arnhems platform chronisch zieken en gehandicapten (Apcg) en Bijzonder in Arnhem. Bewustwording vergroten over de positie van inwoners met een beperking binnen de gemeentelijke organisatie en het onderdeel maken van andere opgaves vormt een rode draad door de inspanningen. Zo hebben we bijvoorbeeld het volgende gerealiseerd of gepland voor komend najaar:
- In januari was de bijeenkomst toegankelijke evenementen voor Arnhemse evenementenorganisatoren. De koplopersgroep van evenementenorganisatoren deelde ervaringen en inzichten die ze hebben opgedaan met het werken aan toegankelijkheid en het inzetten van ervaringsdeskundigheid;
- Het eerste deel van de hoofdlooproute van Malburgen is toegankelijk opgeleverd;

- De organisatie Bijzonder in Arnhem heeft in opdracht van de gemeente verschillende organisaties die activiteiten voor kinderen organiseren geadviseerd hoe ze deze activiteiten zo kunnen opzetten dat alle kinderen mee kunnen doen. Dit leidt tot een toegankelijker programma van zomeractiviteiten voor alle kinderen.
- Najaar 2023 organiseert Bijzonder in Arnhem in opdracht van de gemeente een bijeenkomst voor diverse organisaties over toegankelijke en inclusieve activiteiten voor kinderen volgend op de bijeenkomst van 2022 ('Iedereen doet mee').
- Uitwerken van een plan voor de realisatie van de 24 speeltuinen in samenspraak met onder andere het Apcg en Bijzonder in Arnhem. Bouwspeelplaats de Leuke Linde werkt met ondersteuning van de gemeente aan een plan voor het toegankelijk en inclusief maken van de bouwspeelplaats. Dit najaar wordt er een nieuw ontwerp gemaakt, samen met ouders en kinderen met en zonder een beperking.

Naast het uitvoeringsplan, spelen we ook in op nieuwe ontwikkelen en signalen van ervaringsdeskundigen. Op een aantal onderdelen (twee van de elf domeinen) van het uitvoeringsplan is meer tijd en inzet nodig dan voorzien, waardoor merkbare resultaten voor inwoners op die onderdelen voorlopig nog achterblijven.

Diversiteit in organisaties **(I)**

Onder dit focuspunt valt het netwerk 'Diversiteitsreis' en onze inzet richting verbonden partijen en subsidie- en inkooprelaties.

Voor het netwerk de 'Diversiteitsreis' zijn in de eerste helft van 2023 twee bijeenkomsten geweest en volgen er na de zomer nog twee. Negen nieuwe organisaties hebben zich aangesloten, waaronder een partnerorganisatie (InDifferent) en diverse verbonden partijen en subsidierelaties.

Met het oog op verdere professionalisering van het netwerk Diversiteitsreis is een verkenning gestart naar de mogelijke uitwisseling met het netwerk 'Samen voor een Baan'. Een netwerk dat zich richt op inclusief werkgeverschap en meer werk voor mensen met een beperking/afstand tot de arbeidsmarkt.

In de raadsbrief Inclusie en diversiteit bij samenwerkingspartners van 14 maart 2023, staat wat we van verbonden partijen en subsidie- en inkooprelaties vragen qua inzet op een inclusieve en diverse organisatie en dienstverlening. In 2023 richten we ons op alle verbonden partijen en een aantal grote subsidiepartners. Deze partijen krijgen daarbij het aanbod deel te nemen aan het netwerk de 'Diversteitsreis' en dat heeft zoals hiervoor aangegeven geleid tot diverse aanmeldingen.

Inclusieve gemeentelijke organisatie **(I)**

In 2023 zijn we verdergegaan met de acties en inspanningen die in het Uitvoeringsplan Inclusieve en Diverse Gemeentelijke Organisatie zijn opgenomen. De volgende voortgang kunnen we melden:

- In het voorjaar is een informele themasessie met raadsleden geweest, waarin is gedeeld wat goed gaat en waar de dilemma's liggen. Hier is het gesprek over gevoerd en zijn inzichten gedeeld en opgehaald;
- Alle clusters hebben een eerste versie clusteractieplan Diversiteit & Inclusie geschreven. Deze plannen hebben nog verdere uitwerking, verdieping en uitvoering nodig;
- Binnen een aantal clusters zijn bewustwordingssessies voor de managementteams georganiseerd;
- Gender: de verdeling van mannen en vrouwen binnen de gemeentelijke organisatie is nog steeds goed in evenwicht. Het is iets verschoven ten opzichte van 2022.
    - 2023: 55% vrouwen en 45% mannen (peildatum 31-08-2023).
      2022: 54% vrouwen en 46% mannen (peildatum 1-1-2022)

  In de strategische top is de verdeling:
    - 2023: 56,25% vrouwen en 44% mannen (peildatum 1-8-2023)
      2022: 55,6% mannen en 44,4% vrouwen (peildatum 1-1-2022)
- Leeftijd: we zien hier een lichte verjonging. Gemiddelde leeftijd is 48 ten opzichte van 49 vorig jaar;
- Het verzorgen van trainingen voor meer bewustwording op (onbewuste) vooroordelen. Zo hebben de teams Leefomgeving en de afdeling communicatie trainingen gehad en onze partner de Sociale Wijkteams Arnhem;
- We hebben een 'onboardingsprogramma' opgezet, waarvan diversiteit & inclusie een vast onderdeel is in de vorm van een training om ook nieuwe medewerkers hierover bewust te maken;
- Inclusief leiderschap: er zijn twee bijeenkomsten georganiseerd waarbij gewerkt is aan verbinding, bespreken van patronen en verkennen van leiderschapsrol in Arnhem.
- Inclusie: De NIM is medio 2023 uitgezet. Eerste resultaten verwachten we najaar 2023;
- De wervings- en selectieprocedures worden nog steeds oordeelvrij uitgevoerd;
- De doelstellingen op de Wet Banenafspraak lopen kwantitatief op koers wel willen we een kwaliteitsslag maken;
- Bewustwording: er zijn diverse activiteiten en campagnes georganiseerd tijdens onder andere de Diversiteitsweek, de Week tegen racisme en discriminatie en het personeelsevent 'Arnhem Viert';
- Inclusieve interne communicatie: we hebben dit jaar intern online aandacht besteed aan feestdagen van diverse religies. Daarnaast is er een handreiking inclusief communiceren ontwikkeld voor medewerkers.

Afwijkingen:

- We hebben de eerste helft van het jaar volop gewerkt aan de voorbereidingen van de start van de gemeentepool. De werving van de eerste lichting deelnemers start in de tweede helft van 2023. We hebben de start verplaatst van het voorjaar naar het najaar omdat we de randvoorwaarden en begeleiding voor de kandidaten vanaf het begin op een goed niveau willen hebben om direct een succesvolle uitstraling rond de gemeentepool te krijgen;
- We kunnen geen voortgang geven op de kwantitatieve doelstellingen van de culturele diversiteit van 2022. Het CBS heeft medio 2022 de definitie 'westers' en 'niet-westers' gewijzigd en heeft ook een herindeling van de data gemaakt naar 'Nederland, Europa, buiten Europa'. Hierdoor kunnen we de doelstelling niet meten, zoals we dat eerder deden via de CBS-Barometer, omdat deze was gebaseerd op de oude indeling en data (westers en niet-westers);
- Een aantal inspanningen uit het uitvoeringsplan kost meer tijd en/of capaciteit dan ingeschat. Het gaat bijvoorbeeld om vrijwillige uitstroomgesprekken, fysieke toegankelijkheid, inclusief doorstroom- en promotiebeleid, medewerkersnetwerk, vertrouwenspersonen, leren en ontwikkelen. We gaan verkennen hoe we deze inspanningen verder kunnen brengen.

Inclusieve gemeentelijke communicatie **(I)**

Als gemeente willen we toegankelijk, begrijpelijk en inclusief communiceren. Met de stad en binnen de eigen organisatie. We werken daar op drie manieren aan:

Verbeteren van de toegankelijkheid van de gemeentelijke websites en apps
We werken aan het verbeteren van de toegankelijkheid van de gemeentelijke websites en apps. We pasten huisstijlsjablonen aan en trainden collega's. Onze websites zijn toegankelijker geworden, maar hebben nog niet allemaal het gewenste niveau. Er komt een nieuwe gemeentelijke website waarbij de toegankelijkheid meteen goed is geregeld. Dat doen we samen met (vertegenwoordigers van) de doelgroep. Om het onderwerp te borgen is geregeld dat website-eigenaren rapporteren hoe het staat met de digitale toegankelijkheid én wordt bij iedere wens voor een nieuwe website of app meteen naar de toegankelijkheid gekeken. Ten slotte gaan we dit jaar nog binnen de afdeling Communicatie tijdelijk het takenpakket beleggen voor toezicht, controle en advisering op digitale toegankelijkheid van websites en apps.

Schrijven in begrijpelijke taal
Met het Project Direct Duidelijk (gestart in 2021) stimuleren we dat gemeentelijke medewerkers duidelijke taal gebruiken in hun schriftelijke communicatie. Dat doen we door medewerkers te trainen in het schrijven op taalniveau B1 (de training wordt inmiddels ook via het interne Leerplein aangeboden), door standaardbrieven te herschrijven en door nieuwe teksten voor te leggen aan een Lezerspanel van Arnhemmers. Daarnaast voeren we proeven uit met beeldbrieven en een digitale taaltool.

Communicatie waarin ook Arnhemmers en collega's met een migratieachtergrond, een LHBTIQ+ identiteit of een beperking zich herkennen en erkend voelen.
We investeerden en investeren in deskundigheidsbevordering van de gemeentelijke communicatieprofessionals en bewustwording bij andere collega's. We hebben een handreiking inclusief woord- en beeldgebruik, een kalender met voor het thema inclusie belangrijke (feest)dagen waar we als gemeente aandacht aan besteden. En we formuleerden beleid voor het schriftelijk communiceren in meerdere talen. Bij de nieuwe aanbesteding voor vormgevingsbureaus, is nadrukkelijk stilgestaan bij het belang van inclusie en toegankelijkheid.

Financiële afwijkingen

In onderstaande tabel worden de afwijkingen tussen de begroting en Turap 2 toegelicht.

	Begroting Stand Juli 2023	Afwijking Turap 2	Prognose Turap 2
Bedragen x € 1.000			
Middelen			
Lasten	52.783	1.983	54.766
Baten	22.854	6	22.860
Saldo lasten en baten	-29.929	-1.977	-31.906
Toevoegingen aan reserves	1.708	0	1.708
Onttrekkingen aan reserves	3.618	250	3.868
Saldo toevoegingen en onttrekkingen	1.910	250	2.160
Prognose resultaat	-28.019	-1.727	-29.746

Onderwerp	Totale afwijking (x €1.000)	V/N	Toelichting	T1	I/S	AR/ BR	B
Lasten	1.983	N					
Welzijn	1.203	N	DU actieplan dakloosheid	N	I	AR	J
Welzijn	250	N	Opvang dakloze EU-burgers (motie)	N	S	BR	J
Asiel, Vluchtelingen en inburgering	200	N	DU leerlingenvervoer Oekraïne	N	I	AR	J
Asiel, Vluchtelingen en inburgering	145	N	DU Maatschappelijke begeleiding	N	I	AR	J
Asiel, Vluchtelingen en inburgering	130	N	DU Taal Oekraïne	N	I	AR	J
Sport	21	N	Huur- vs subsidie indexatie	N	S	AR	J
Welzijn	20	N	DU Voorschoolse educatie	N	S	AR	J
Asiel, Vluchtelingen en inburgering	12	N	DU Einde lening inburgeringsplichtigen	N	I	AR	J
Asiel, Vluchtelingen en inburgering	2	N	Compensatie MGR	J	I	AR	J
Baten	6	V					
Welzijn	6	V	Verschil huurindexatie en lasten gemeentelijk vastgoed	J	S	AR	J
Toevoegingen aan reserves	0						
Onttrekkingen aan reserves	250	V					
Jeugdzorg	250	V	Dekking dakloze EU-burgers uit BR Wmo jeugdzorg	N	S	BR	J

Decentralisatie-uitkering (DU) actieplan dakloosheid
Arnhem ontvangt in 2023 € 1,2 miljoen ter dekking van de kosten in 2023 en 2024 voor het voorkomen van dakloosheid en het realiseren van woonplekken met passende ondersteuning voor (dreigend) dakloze jongeren en volwassenen. Deze baten zijn als onderdeel van het gemeentefonds - meicirculaire opgenomen bij programma S00 Bestuur, dienstverlening en financiën. De bijbehorende lasten worden verantwoord op de bijbehorende beleidsvelden binnen de programma's, in dit geval op programma Welzijn en inclusie.

Opvang dakloze EU-burgers (motie)
Bij de vaststelling van de Perspectiefnota is een motie aangenomen voor de opvang van dakloze niet-rechthebbende EU-burgers (23M41). Gevraagd is om met een voorstel te komen om opvangplaatsen te realiseren en dit zo spoedig mogelijk te realiseren. Vooruitlopend daarop is een bedrag van € 250.000 vanuit de BR WMO en Jeugdzorg gereserveerd voor het realiseren van deze opvang. Dit is zichtbaar op programma S07 Zorg.

Decentralisatie-uitkering (DU) Maatschappelijke begeleiding
Arnhem ontvangt in 2023 € 145.000 voor de maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige asielmigranten en hun gezinsleden. Deze baten zijn als onderdeel van het gemeentefonds - meicirculaire opgenomen bij programma S00 Bestuur, dienstverlening en financiën. De bijbehorende lasten worden verantwoord op de bijbehorende beleidsvelden binnen de programma's, in dit geval op het programma Welzijn en inclusie.

Decentralisatie-uitkering (DU) leerlingenvervoer Oekraïne en DU taal Oekraïne
Arnhem ontvangt in 2023 € 130.000 voor dekking van de kosten voor het leren van de Nederlandse taal aan Oekraïners en € 200.000 voor het leerlingenvervoer aan leerlingen uit Oekraïne. Deze baten zijn als onderdeel van het gemeentefonds - meicirculaire opgenomen bij programma S00 Bestuur, dienstverlening en financiën. De

bijbehorende lasten worden verantwoord op de bijbehorende beleidsvelden binnen de programma's, in dit geval op het programma Welzijn en inclusie.

Huur- vs subsidie indexatie
Zie toelichting op S04 Onderwijs.

Decentralisatie-uitkering (DU) Voorschoolse voorziening peuters
In Arnhem willen we alle peuters met 2 jaar in beeld hebben en een passende plek bieden op de peuteropvang. Wanneer ouders geen recht op kinderopvangtoeslag hebben wordt er gezocht naar een oplossing en betekent dit veelal een door de gemeente gesubsidieerde plek. Jonge kinderen met een achterstand in ontwikkeling en met een ondersteuningsbehoefte krijgen ook een passende plek op de gesubsidieerde peuteropvang. Het aantal peuters met een extra ondersteuningsvraag neemt nog steeds toe, waarvoor deze ontvangen middelen ingezet kunnen worden.

Arnhem ontvangt vanaf 2023 jaarlijks extra structurele middelen (€ 19.000) voor de bekostiging van voorschoolse voorzieningen. Deze baten zijn als onderdeel van het gemeentefonds - meicirculaire opgenomen bij programma S00 Bestuur, dienstverlening en financiën. De bijbehorende lasten worden verantwoord op de bijbehorende beleidsvelden binnen de programma's, in dit geval op het programma Welzijn en inclusie.

Decentralisatie-uitkering (DU) Einde lening inburgeringsplichtigen
In 2023 ontvangt Arnhem € 12.000 om inburgeraars die nog steeds inburgeringsplichtig zijn, maar waarvan de lening voor inburgering (vrijwel) is uitgeput, hulp en begeleiding te kunnen bieden. Deze baten zijn als onderdeel van het gemeentefonds - meicirculaire opgenomen bij programma S00 Bestuur, dienstverlening en financiën. De bijbehorende lasten worden verantwoord op de bijbehorende beleidsvelden binnen de programma's, in dit geval op het programma Welzijn en inclusie.

Compensatie MGR i.v.m. extra loon- en prijsstijgingen 2023
Zie toelichting op Wijken algemeen.

Verschil huurindexatie en lasten gemeentelijk vastgoed
Zie toelichting op Wijken algemeen.

S09 Gezondheid en sport

Voortgang doelen en inspanningen

Ambities (A)	Doelen (D)	Inspanningen (I)

Arnhemmers gezonder en fitter (A)

Gezonde levensstijl (D)

Een goede gezondheid vormt de basis voor een gelukkig leven en is daarmee ook de basis voor deelname van inwoners aan onze samenleving. Alle Arnhemmers moeten gelijke kansen krijgen om hun gezondheidspotentieel optimaal te benutten. Een gezonde leefstijl en een goed ingerichte woonomgeving, met oog voor gezondheid en bewegen, zijn daarvoor belangrijke voorwaarden. Dit is de kern van het plan 'Gezond en Fit; Aanpak voor een gezonde leefstijl in Arnhem' (mei 2020) waarin we als gemeente onze ambities voor gezondere en fittere Arnhemmers presenteren. De aandacht gaat daarbij vooral uit naar die inwoners voor wie een goede gezondheid niet vanzelfsprekend is. Dit sluit aan bij de Arnhem-Oost-aanpak.

Achter een verminderde gezondheid van inwoners gaan vaak problemen schuil die zich manifesteren buiten het gezondheidsdomein. Armoede en schulden, problemen rondom huisvesting, een lage opleiding, werkloosheid en ook de kwaliteit en inrichting van de woonomgeving kunnen van invloed zijn op de gezondheid. Dit vraagt om een aanpak die beleidsdomeinen overstijgt. Om die reden betrekken we bij onze plannen diverse partijen in de stad: beheerders openbare ruimte, zorginstellingen, het Sportbedrijf en sportaanbieders, wijkteams, onderwijs en het bedrijfsleven.

We sluiten aan bij het Nationaal Preventieakkoord en het Nationaal Sportakkoord II (2023) en kiezen ervoor te investeren in preventieve maatregelen, ook omdat dit op lange termijn ertoe kan bijdragen dat minder inwoners gebruik (moeten) maken van zorg. We bouwen voort op de stappen die in het verleden al zijn gezet en continueren de interventies op het vlak van bewegen en publieke gezondheid die effectief zijn gebleken.

We herijken het Arnhems Lokaal Sportakkoord waarmee we inzetten op samenwerking met betrokken partijen om bewegen te stimuleren voor alle Arnhemmers. De uitvoering loopt door in de komende jaren. We sluiten aan bij het GALA (Gezond en Actief Leven Akkoord) en het IZA. We geven invulling aan de extra (financiële) mogelijkheden die deze akkoorden ons bieden op het gebied van valpreventie, gezonde leefomgeving en combinatiefunctionarissen.

Daarnaast blijven we inzetten op Urban Sports. Breder dan voor de doelgroep die Urban Sport interessant vindt (10-30 jaar), zetten we in op het beter benutten van de openbare ruimte voor bewegen.
De komende jaren vervangen we gefaseerd de oude, met SBR- (autobanden)infill, kunstgrasvelden voor duurzamere en milieuvriendelijkere alternatieven. De manier waarop dit het beste uitgevoerd kan worden wordt onderzocht. De technologische ontwikkelingen op dit vlak gaan snel, waardoor we waarschijnlijk met verschillende pilots (organisch materiaal, infill-loze velden) gaan werken.

Kinderen hebben rond en na hun geboorte een kansrijke start (I)

Het werken aan meer kansengelijkheid voor onze allerjongste Arnhemse kinderen vraagt om een integrale en structurele aanpak. Daarom is op 6 maart 2023 door zo'n 15 partners uit de geboortezorg, het sociale domein en de gemeente Arnhem een intentieverklaring Kansrijke Start getekend. Hierin verklaren deze partijen dat zij zich gezamenlijk zullen inspannen om meer Arnhemse kinderen een kansrijke start te bieden. In 2023 geven we samen met deze netwerkpartners uitvoering aan de thema's uit de uitvoeringsagenda Kansrijke Start 2023: het beter signaleren van kwetsbare (aanstaande) ouders, het inzichtelijk en toegankelijk maken van het zorglandschap, het ontwikkelen van een MDO, ouders beter voorbereiden op het ouderschap en het verbeteren van de samenwerking in het netwerk. Intussen hebben in 2023 twee netwerkbijeenkomsten plaatsgevonden. Deze bijeenkomsten zijn waardevolle momenten voor professionals om kennis op te halen en te delen en elkaar beter te leren kennen. Elkaar kennen is een belangrijke voorwaarde om goed met elkaar samen te werken en de zorg rondom 'kwetsbare' gezinnen goed te organiseren. Door acute uitval van de projectleider starten de werkgroepen die aan de thema's uit de uitvoeringsagenda werken helaas pas na de zomer op. Intussen is een nieuwe interim projectleider aangesteld. Vanaf dit najaar wordt alle jeugdgezondheidszorg voor de jongste doelgroep 0 tot 4 jaar weer uitgevoerd conform het 'oude' uitvoeringsniveau van voor de afschaling in 2022. Dit betekent dat de jeugdgezondheidszorg (JGZ) weer volledig inzetbaar is voor Kansrijke Start.

Minder inwoners hebben overgewicht **(I)**

Het programma GO! draait volledig in de vijf Arnhem-Oost wijken. Steeds meer kinderen nemen deel aan dit programma en worden samen met het gezin begeleid naar een gezondere leefstijl. In 2022 volgen 98 kinderen het programma GO!. Het streven is dat er in 2023 minimaal 20 kinderen per wijk deelnemen aan GO!, wat neerkomt op minimaal 100 kinderen.

Het programma JOGG draait op volle toeren. Steeds meer sportkantines worden gezond en alle basisscholen in de Arnhem-Oost wijken worden voorzien van schoolfruit voor alle leerlingen. Het aanbod van voedingseducatie op scholen is uitgebreid. De gratis e-learning 'Basiskennis Schijf van Vijf' voorziet alle professionals die met kinderen werken van kennis op het gebied van gezonde voeding. Inmiddels werken alle buurtsportcoaches met het programma ENERGIE. In dit programma leren kinderen spelenderwijs tijdens de gymles of naschools beweegaanbod wat gezonde voeding is. Het streven voor 2023 is dat er bij alle scholen, die een rijke schooldag aanbieden, voedingseducatie in combinatie met bewegen bekend is.

Meer (jonge) Arnhemmers voldoen aan de beweegnorm **(I)**

Het 2+1+2 concept (5 uur bewegen op en rondom school) breidt zich nog steeds uit en vindt inmiddels elders in het land ook navolging. Steeds meer scholen doen mee en steeds meer scholen voldoen ook aan de 2 uur bewegingsonderwijs per week. De urban sports voorzieningen in de stad worden nog steeds zeer goed gebruikt, denk hierbij aan de pumptracks bij Olympus en Rijkerswoerd maar ook aan verschillende skateplekken zoals het nieuwe skatepark bij Rosorum. In mei 2023 zijn ook free-run elementen toegevoegd aan het Olympus-kwartier; hiermee voegen wij een extra 'urban' beweegvoorziening toe aan de stad. Ook vordert de planfase voor de groene, beweegvriendelijke invulling rondom Sportpark 't Lange Water gestaag; deze plek zal naar verwachting in 2024 gerealiseerd worden. Al met al wordt de openbare ruimte in Arnhem steeds beweegvriendelijker.

Wij blijven daarnaast inzetten op de groei van padel in Arnhem. Inmiddels liggen er 10 padelbanen in Arnhem en is de populariteit van de sport enorm. We zien dat in Arnhem nog steeds weinig mensen lid zijn van een vereniging. Daarom zetten we stappen om onze sportparken anders te gebruiken (beter te benutten). Met name op sportpark de Bakenhof zijn stappen gezet om het sportpark veel meer een centrale ontmoetingsplek van de wijk te maken, zo is er extra aanbod toegevoegd door de Hockey Foundation en werken de verenigingen op het sportpark goed samen om meer Arnhemmers te laten bewegen. We blijven inzetten op het versterken van verenigingen waar dat kan en daarnaast zetten wij in op aanvullend gebruik van de sportparken door de wijk, welzijnspartijen en het onderwijs.

In begin 2023 is ook de uitvoering van het lokaal sportakkoord 1 afgerond. De resultaten hiervan waren erg positief: Opbrengsten Sport- en beweegakkoord 1. In juli 2023 is het lokaal sport- en beweegakkoord herijkt en is de uitvoering van sportakkoord 2 gestart. Wij gaan ook de komende jaren samen met de Arnhemse sportsector werken aan het in beweging krijgen van de Arnhemmers, aan vitale verenigingen en aan een positief sportklimaat in Arnhem.

Voor ouderen is het aanbod op niveau gehouden, er zijn weer meer wandelgroepen opgericht en verschillende interventies lopen door, zoals soople (cursus om weer te starten met bewegen) en valpreventie. In aansluiting op het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) gaan wij in na de zomer 2023 het aanbod voor ouderen verder uitbreiden. Ook is er steeds meer aandacht voor beweegplekken voor ouderen in de openbare ruimte zoals door middel van het aanleggen jeu-de-boules banen.

Problematisch alcohol- en druggebruik terugdringen/ Kinderen en jongeren kunnen rookvrij opgroeien **(I)**

Wij zetten goede stappen richting een rookvrije generatie. Scholen en sportverenigingen zijn rookvrij en de speeltuinen en bushaltes in Arnhem zijn aangeduid als rookvrije zone.

Met het preventieakkoord blijven we aandacht vragen voor een rookvrije generatie en stoppen met roken. Tijdens Stoptober besteden we extra aandacht aan stoppen met roken en roken zal weer één van de aandachtspunten zijn tijdens de gezondheidsmaand in 2024. We streven ernaar om in 2024 aan de slag te gaan met een wijkaanpak voor een rookvrij Presikhaaf. Hiervoor zijn twee subsidieaanvragen ingediend; Kanker Lokaal op de Kaart en een Rookvrij Leven voor Iedereen.

Alcoholgebruik en mentale gezondheid bij onder andere jongeren zijn ook belangrijke thema's in het preventieakkoord. We streven ernaar om in 2023 het programma Helder op School, of een ander integraal preventieprogramma, op alle middelbare scholen in Arnhem te implementeren. Vier middelbare scholen in Arnhem zijn inmiddels aan de slag gegaan met Helder op School en veertien scholen zijn of worden opgeleid in gespreksvaardigheden bij (vermoedens van) middelengebruik en het signaleren van middelengebruik. In de zomer van 2023 vindt de buitententoonstelling KIND VAN plaats in Arnhem. Hiermee richten we ons op kinderen van ouders met psychische problemen of verslaving. Met de tentoonstelling KIND VAN geven we een extra

impuls aan de vindbaarheid van preventieve hulp en dragen we bij aan het bespreekbaar maken van psychische- en verslavingsproblemen.

We besteden ook aandacht aan de mentale gezondheid van scholieren; daarbij zoeken we naar nieuwe vormen om hen te ondersteunen bijvoorbeeld via een podcast en/of een chatfunctie. Daarnaast zorgen we, in samenwerking met zorgaanbieders, dat er aanbod wordt ontwikkeld om jongeren te ondersteunen/adviseren over hun mentale gezondheid.

Financiële afwijkingen

In onderstaande tabel worden de afwijkingen tussen de begroting en Turap 2 toegelicht.

	Begroting Stand Juli 2023	Afwijking Turap 2	Prognose Turap 2
Bedragen x € 1.000			
Middelen			
Lasten	25.326	1.022	26.348
Baten	3.578	536	4.114
Saldo lasten en baten	-21.748	-486	-22.234
Toevoegingen aan reserves	431	0	431
Onttrekkingen aan reserves	856	113	969
Saldo toevoegingen en onttrekkingen	425	113	538
Prognose resultaat	-21.323	-373	-21.696

Onderwerp	Totale afwijking (x €1.000)	V/N	Toelichting	T1	I/S	AR/ BR	B
Lasten	1.022	N					
Sport	422	N	Sportbedrijf tekort begroting	N	S	AR	J
Publieke gezondheid en GGD	342	N	Compensatie VGGM	J	S	AR	J
Sport	166	N	Huur- vs subsidie indexatie	N	S	AR	J
Sport	113	N	Uitbreiding buurtsportcoaches	N	S	BR	J
Sport	104	N	Sportpark Paasberg	N	S	AR	J
Publieke gezondheid en GGD	4	N	Energieprijzen eigen gebruik (vastgoed)	J	I	AR	J
Publieke gezondheid en GGD	-129	V	VGGM: Incidenteel resultaat 2022	N	I	AR	J
Baten	536	V					
Sport	402	V	DU Brede impuls combinatiefuncties (deel Sport)	N	S	AR	J
Gezondheid	134	V	Verschil huurindexatie en lasten gemeentelijk vastgoed	J	S	AR	J
Toevoegingen aan reserves	0						
Onttrekkingen aan reserves	113	V					
Sport	113	V	Uitbreiding buurtsportcoaches	N	S	BR	J

Sportbedrijf tekort begroting
Bij het sportbedrijf is er voor 2023 sprake van problematiek in de begroting. Concreet is er na aanwending van het positieve resultaat 2022 nog een tekort op de begroting 2023 van het Sportbedrijf van € 0,6 miljoen, waarvan € 0,166 miljoen compensatie van huurindexatie betreft. In deze prognose zit wel een inschatting van aanvullende subsidie vanuit het Rijk voor energiekosten, de zogenaamde TEK-regeling en Energiecompensatie voor zwembaden. Deze rijkscompensatie kan anders uitpakken dan nu verwacht, dit zal dan van invloed zijn op het exploitatietekort 2023. We verstrekken daarom €0,422 miljoen aanvullende subsidie aan het sportbedrijf en verrekenen hierop de rijkssteun als deze anders uitpakt dan verwacht

Compensatie VGGM: Extra loon- en prijsstijgingen
Ondanks de reeds opgenomen loon- / prijsindex voor de Begroting 2023 ontstaat een tekort als gevolg van de fors hogere prijsontwikkeling ten opzichte van de indexatie van gemeentelijke bijdrage. Deze impact is niet op te vangen met het weerstandsvermogen van VGGM. Begin 2023 is de loon- en prijsindex voor 2023 bijgesteld en dit leidt tot een structurele verhoging van de/onze gemeentelijke bijdragen van in totaal € 1.200.000. Voor het onderdeel gezondheidszorg bedraagt dit € 342.000.

Huur- vs subsidie indexatie
Zie toelichting op S04 Onderwijs.

Uitbreiding buurtsportcoaches
De gemeente Arnhem werkt al sinds jaren met buurtsportcoaches. Deze professionals in wijken zetten sport als middel in om bij te dragen aan gemeentelijke doelstellingen zoals een gezonde leefstijl, het tegengaan van eenzaamheid onder ouderen en het tegengaan van overlast onder jongeren. In een aantal wijken is er behoefte aan (meer) buurtsportcoaches. De buurtsportcoaches worden voornamelijk ingezet in de in de wijken waarop ook in het kader van de Arnhem Oost aanpak wordt ingezet. Omdat een verschuiving van de inzet van de buurtsportcoaches ten koste gaat van de inzet in die wijken, wordt voor de komende twee jaar het aantal buurtsportcoaches uitgebreid. Hiervoor wordt jaarlijks € 112.500 begroot.

Sportpark Paasberg
De oude (structurele) taakstelling op buitensport van €150.000 is niet geheel gerealiseerd, omdat de oorspronkelijk geplande ontwikkeling van woningbouw op de Paasberg niet doorgaat. Er is één veld afgestoten, daardoor is € 46.000 taakstelling wel gerealiseerd. De overige taakstelling van € 104.000 kan niet gerealiseerd worden omdat de sportvelden in gebruik blijven.

Energieprijzen eigen gebruik
Zie hiervoor de toelichting op wijken algemeen.

VGGM: Incidenteel resultaat 2022
Zie toelichting op S01 Veiligheid.

Decentralisatie-uitkering (DU) Brede impuls combinatiefuncties (deel Sport)
De middelen voor de brede impuls combinatiefuncties worden vanaf 2023 verstrekt via een specifieke uitkering in plaats van het gemeentefonds. Om die reden worden de baten voortaan begroot op de programma’s cultuur en sport en vervallen deze op programma S00 Bestuur, dienstverlening en financiën (gemeentefonds).

Verschil huurindexatie en lasten gemeentelijk vastgoed
Zie toelichting op Wijken algemeen.

S10 Klimaat en energie

Voortgang doelen en inspanningen

Ambities (A)	Doelen (D)	Inspanningen (I)

In 2030 61% CO2-reductie t.o.v. 2017, dit is 572 kT CO2, verdeeld: 130 kT autonome ontwikkelingen, 191 kT (in)direct binnen actieprogramma NemiA, 5 kT (in)direct binnen andere programma's Arnhem en 246 kT buiten de gemeentegrens (in de regio) (A)

Gebouwde omgeving: 77 kT CO2-reductie in 2030 ten opzichte van 2017 (D)

De meest recente data over CO2-uitstoot (Landelijke klimaatmonitor) zijn van 2021. Hieruit is een dalende trend voor de gebouwde omgeving (woningen en publieke gebouwen) zichtbaar sinds 2015. Sinds referentiejaar 2017 is 61 kT CO2 gereduceerd. Welk deel hiervan een gevolg is van autonome ontwikkelingen en welk deel van programma-inspanningen is niet te achterhalen, zie ook voortgangsrapportage New energy made in Arnhem. In deze rapportage is van alle doelen en inspanningen aangegeven wat de voortgang is. Ook is duiding gegeven aan de cijfers.

2.500 huishoudens in energiearmoede geholpen in 2023 (I)

Van 2020 tot en met 2e kwartaal 2023 zijn ruim 2.500 huishoudens geholpen en bereikt, door energiecoaches, buurt-klusteams, via wijkteams en scholen en vanuit de witgoedregeling. De werkzaamheden op energiearmoede gaan op volle kracht door in 2023, 2024 en 2025, met nieuwe middelen en doelen. Hierbij zetten we o.a zwaarder in op buurtklusteams.

Uitvoeringsplan per wijk opstellen (8 jaar voor aardgasvrij) (I)

Het opstellen van uitvoeringsplannen per wijk is een middel om de doelstelling aardgasvrij van de hele stad te halen. Met een uitvoeringsplan geven we de inwoners ruim van te voren aan welk alternatief voor hun wijk beschikbaar is.

15% energiebesparing in gebouwde omgeving in 2030 (I)

In de eerste helft van 2023 heeft het college de Arnhemse aanpak woningisolatie vastgesteld en is de uitvoering daarvan gestart. We hebben de toekomstbestendig wonen lening uitgebreid naar VvE's en het budget fors verhoogd. Met de corporaties hebben we afspraken gemaakt over verduurzaming van hun bezit, wat volop in uitvoering is. Verder is de Subsidieregeling Eigen Woning Aanpak (SEWA) opgesteld, aangepast en in uitvoering.

250.000 zonnepanelen op daken in 2030 (I)

Eind 2022 lagen en circa 159.000 zonnepanelen op daken in Arnhem; de doelstelling voor 2023 is daarmee reeds gerealiseerd. Door autonome ontwikkeling, en acties zoals de toekomst bestendig wonen lening groeit het aantal panelen nog steeds.

De aanleg en aansluiting van zonnepanelen op daken met een grootverbruik aansluiting stagneert door netcongestie. Deze daken mogen nu de opgewekte stroom niet terugleveren aan het elektriciteitsnet. Op daken met een klein verbruik aansluiting is dit nog wel mogelijk.

6.500 woningen en publieke gebouwen aardgasvrij in 2030 (I)

Eind 2023 staat de teller met aardgasvrije woningen op circa 1.100 woningen. Dit komt grotendeels door het volledig aardgasvrij maken van woningen in Immerloo en 't Duifje door Volkshuisvesting. De overige aantallen zijn ontstaan door autonome groei. Dit is 400 woningen minder dan de doelstelling voor 2023. Om de doelstelling voor 2030 te behalen werken wij op dit moment in een aantal kansrijke wijken Elderveld-Noord, Kronenburg, Plattenburg, Hoogkamp en 5 all-electric buurten aan projecten. Hiernaast zijn wij in het onderzoekgebied Malburgen-Oost een samenwerking met Volkshuisvesting en Vattenfall aan het verkennen over de uitrol van een warmtenet.

Het realiseren van het doel (6.500 woningen aardgasvrij) is complex en erg dynamisch. Door huidige marktomstandigheden blijkt het moeilijk om met veel partijen rendabele businesscases op te stellen.

10 Arnhemse innovaties in wijken getest in 2030 **(I)**

Op initiatief van de gemeente zijn vijf (Arnhemse) innovaties getest en in pilotvorm gerealiseerd in Arnhem/Arnhemse wijken. Samen met de innovatiepartijen zijn we bezig met opschaling hiervan.

- oplaadpunten voor auto's aan lantaarnpalen in Schuytgraaf, ontwikkeld in Arnhem;
- een batterijopslag met energiemanagementsysteem (EMS) op Koningspleij noord, dat aangesloten is op het zonneveld en weer gekoppeld is aan autolaadpunten in de stad;
- mobiele generatoren op zonne-energie, ontwikkeld in Arnhem en toegepast bij GWW projecten en evenementen;
- zonnefolie van een Arnhems bedrijf op gemeentelijk vastgoed;
- in Geitenkamp zijn rode zonnepanelen toegepast op huizen binnen een beschermd stadsgezicht met rode daken.

Verder is een Arnhemse innovatie op het gebied van aquathermie, in de plannen voor de toekomstig aardgasvrije wijk Kronenburg (project Smart Polder);

Naast de gemeente hebben andere Arnhemse partijen ook Arnhemse innovaties getest en toegepast. Bijvoorbeeld op Industriepark Kleefse Waard zijn gerealiseerd: een innovatief laadplein met een beperkt formaat van de laadpalen en slimme aansturing ervan, een laadpaal met oplaadmogelijkheden voor vrachtwagens en een waterstoftankstation waar lokaal waterstof wordt gemaakt met Arnhemse technieken.
Daarnaast lopen diverse onderzoeken op de toepassing van innovaties, bijvoorbeeld restwarmte uit een datacenter, een buurtenergiesysteem, batterij-opslagsystemen en smart energy hubs.

Bedrijven en Industrie: 38kT CO2-reductie in 2030 ten opzichte van 2017 (D)

In 2021 was de CO2 reductie 68 kT ten opzichte van 2017. Er is een sterke daling te zien in 2020, en weer een lichte stijging in 2021. In deze CO2 data is geen onderscheid te maken tussen het beïnvloedbare deel van CO2 reductie en het deel dat is toe te schrijven aan autonome ontwikkelingen. Het is daarnaast nog niet zeker of deze daling de komende jaren doorzet

Het is goed mogelijk dat na het opheffen van de coronamaatregelen vanaf 2022 het energieverbruik en ook de CO2 uitstoot van bedrijven en industrie weer gaat stijgen.

Zie ook voortgangsrapportage New energy made in Arnhem.

Communicatie en bewustwording intensiveren: 100% van bedrijven bekend met verduurzamingsmaatregelen in 2030 **(I)**

We hebben twee energycafé's georganiseerd voor specifieke doelgroepen. Eén voor buurthuizen en één voor gebedshuizen. Voor de gebedshuizen was dit tevens de start om te komen tot een Green deal voor deze doelgroep. Ook hebben we een informatiebijeenkomst gehouden in samenwerking met de Wereldhave voor winkeliers van winkelcentra Kronenburg en Presikhaaf. Ook is er een bijeenkomst georganiseerd om bedrijven en maatschappelijke instellingen te informeren over de ketenaanpak 'Arnhem zet de knop om'. De website ArnhemAAN is gevuld met actuele informatie en inspirerende voorbeelden.

Energiebesparing bevorderen: 15% energiebesparing bij bedrijven en industrie in 2030 **(I)**

Met een gebiedsgerichte aanpak via Green Deals stimuleren we bedrijven op werklocaties en maatschappelijke instellingen om energiebesparende maatregelen te nemen.
Op dit moment hebben alle deelnemende kantoren aan de Green deal Gelderse Poort met uitzondering van één de afgesproken energielabel A. Het laatste kantoor vraagt een energielabel aan op het moment dat alle verduurzamingsmaatregelen zijn uitgevoerd.
We hebben ook een Green Deal gesloten met de bedrijventerrein IJsseloord I. Met het sluiten van Green Deals met bedrijventerrein De Nieuwe Haven en de gebedshuizen zijn we nog bezig.

Ook hebben we in het kader van de ketenaanpak 'Arnhem zet de knop om' de subsidieregeling energiebesparing ondernemers en maatschappelijke organisaties ingevoerd. Arnhemse ondernemers en maatschappelijke organisaties kunnen hiermee een bijdrage ontvangen als zij energiebesparende maatregelen doorvoeren. Ze krijgen de subsidie voor bijvoorbeeld een energiescan, advies of als hulp wordt gezocht bij de ondersteuning in de uitvoer.

We handhaven door middel van energiecontroles op de verplichte maatregelen bij bedrijven en op de energielabel C verplichting bij kantoren. Dit doen we via de ODRA.

Opwek en hergebruik van energie bevorderen: 75.000 zonnepanelen op daken bij bedrijven en industrie en 2 pilots met gebruik restwarmte in 2030 **(I)**

We liggen op koers om de doelstelling van 75.000 extra zonnepanelen op daken bij bedrijven en industrie in 2030 te halen.

Via de Green Deals blijven we inzetten op het benutten van bedrijfsdaken voor het opwekken van energie. Inmiddels wordt hierbij ook gekeken of het mogelijk is om parkeerplaatsen op de werklocaties te benutten voor zonnecarports.

Meer bedrijven en industrie aardgasvrij maken: 500 extra bedrijven aardgasvrij in 2030 **(I)**

We hebben 5 green deals (zo goed) als afgesloten met bedrijven of maatschappelijke doelgroepen. In deze green deals wordt ook aandacht besteed aan aardgasvrij. Dit zal naar verwachting opleveren dat een aantal deelnemende bedrijven/maatschappelijke instellingen aardgasvrij wordt.
In samenhang met de green deals zullen we plannen voor de duurzame warmtevoorziening van werklocaties nader uitwerken. Twee van de gebiedsgerichte green deals fungeren hiervoor als pilot. Hiermee zijn we in de tweede helft van 2023 gestart. Op basis daarvan maken we plannen voor extra inzet om tot realisatie te komen.

Door het gebrek aan geschikte monitoringsmethode kennen we alleen het aantal bedrijven dat aardgasvrij is geworden met behulp van onze projecten zoals de green deals. We gaan onderzoeken of er een adviesbureau is dat door open data te combineren hier een oplossing voor kan bieden.

We zetten veel extra in om de doelstelling te bereiken, maar kunnen nu nog niet met zekerheid inschatten of de doelstelling in 2030 geheel zal worden bereikt.

Duurzame mobiliteit: reductie van 42 kT CO2 in 2030 (D)

Per jaar wordt nu 6,4 kT gereduceerd. Uiteindelijk is 52 kT haalbaar, door de focus te leggen op aanleg van laadvoorzieningen, zero emissie bouw en zero emissie doelgroepenvervoer.

Werkgeversaanpak modal shift: doelstelling voor 2023 25% minder autogebruik bij 10 bedrijven **(I)**

De werkgeversaanpak is in 2023 gestart door het aanstellen van een coördinator van de regionale aanpak.

Uitbreiden gebruik zero emissie deelmobiliteit: in 2030 1000 deelauto's en 2000 deelfietsen **(I)**

Na vertraging is in zomer 2023 een set beleidsregels gepubliceerd en kunnen we starten met vergunningen.

Vergroten aandeel elektrische voertuigen: in 2023 1000 laadpunten en 20 snelladers **(I)**

Het aantal snelladers is inmiddels 48. Aantal openbare laadpunten lag in juni rond de 800, maar er worden verscheidene projecten uitgevoerd in 2023 waarmee de 1000 gehaald kan worden.

Verduurzamen/verminderen mobiliteitsbewegingen stadslogistiek: doel 2025 100% zero emissie bestelvoertuigen in de binnenstad en 25% minder stadslogistieke bewegingen. **(I)**

In juni 2023 wordt een collegebesluit genomen over de invoer van de zero emissie zone in de binnenstad per 2026 en is een start gemaakt met de uitvoering van flankerende maatregelen.

Taxibeleid verduurzamen: doel 2030 is 100% zero emissie taxi's in de binnenstad **(I)**

Er is geconstateerd dat implementatie van de taxiverordening nu niet zinvol is. Eerst dient het Rijk wetgeving op te stellen voor de volledige taxibranche (bel en opstapmarkt). Implementatie is dus tot nadere orde uitgesteld. We zijn contact blijven houden met de taxibranche om het taxivervoer te verbeteren en schoner te maken. Enerzijds in algemene zin, maar ook in het kader van concrete projecten zoals het Willemsplein.

Zero emissie concessie doelgroepenvervoer: doel in 2030 is 100% zero emissie doelgroepenvervoer **(I)**

Bij de tussenevaluatie hebben bijna alle ondernemers een plan ingediend voor volledig zero emissie in 2030. Nu al rijden de meeste ondernemers met elektrische personenwagens en elektrische busjes. Alleen de rolstoeltaxi's nog niet.

Vergroten aandeel zero emissie voertuigen leveranciers gemeente: doel 2023 is 100% van nieuw in te zetten bestel- en personenauto's moet zero emissie zijn. **(I)**

Het gebruik van zero emissievoertuigen is nog niet in alle aanbestedingen meegenomen, wel in GWW-opdrachten.

Zero emissie openbaar vervoer concessie: doel in 2023 is een volledig zero emissie OV concessie **(I)**

Tussen 2023 en 2026 wordt er gewerkt met noodconcessies. Voor de concessie 2026 wordt ingezet op volledig zero emissie.

Stimulering waterstofmobiliteit: in 2022 80 waterstof-elektrische personenwagens in Arnhem **(I)**

Aantal van 80 verschillende waterstof elektrische auto's die in Arnhem tanken is al gerealiseerd.

Grootschalige opwek: 34 KT CO2-reductie in 2030 (D)

De tussendoelstelling voor 2023 is 4 windmolens en 18 MWp opgesteld vermogen aan zonnevelden. Eind 2022 zijn er 4 windmolens gerealiseerd, en 15,2 MWp zonneveld.
Er wordt nu circa 9 kT CO2 gereduceerd door opwek van hernieuwbare energie, inclusief zon op daken.

5 windmolens in Arnhem in 2030 gerealiseerd **(I)**

De tussendoelstelling voor 2023 is 4 windmolens gerealiseerd. De 4 windmolens van Koningspleij-noord zijn gebouwd. Drie ervan hebben al een jaar gedraaid en de vierde is eind 2022 met de testfase begonnen. Door het besluit van Gedeputeerde Staten 'Geen windparken in Natura2000 gebied Veluwe en beperkt in zone van 1-8 km eromheen' (december 2022) en een nieuwe provinciale windvisie die in voorbereiding is, is het op dit moment niet mogelijk om in Arnhem een vijfde windturbine te ontwikkelen aan de Drielse Dijk, zoals beoogd in het programmaplan New energy made in Arnhem 2020-2030. De provincie onderzoekt of door maatregelen, zoals zwarte wieken en stilstandvoorzieningen, meer ruimte komt voor windmolens. Als dit geen ruimte oplevert in Arnhem, betekent het dat circa 10% (3,3 kT CO2-reductie) van de doelstelling van grootschalige opwek (34 kT CO2) niet gerealiseerd kan worden.

Het alsnog realiseren van dit deel van de CO2-reductiedoelstelling door andere energieopwekmaatregelen voor 2030, bijvoorbeeld door de ontwikkeling van (nog) meer zonnevelden, is niet zonder meer haalbaar. Er is op dit moment namelijk al een disbalans op het elektriciteitsnet doordat er meer zonne-energie dan windenergie wordt opgewekt. Dit alles maakt dat we als Arnhem voor het behalen van onze doelstellingen voor grootschalige opwek afhankelijker zijn van de regio dan voor dit besluit.

42 MWp (circa 45 ha) zonnevelden in 2030 gerealiseerd **(I)**

Er zijn 2 gerealiseerde zonnevelden: bij de rioolwaterzuiveringsinstallatie van Waterschap Rivierenland aan de Drielsedijk (1,4 hectare, 7.200 zonnepanelen, 2,2 MWp) en op Koningspleij noord (8,5 ha, 34.000 panelen, 13 MWp). Opgeteld ruim 15 MWp. Een vergunning en SDE-subsidie voor een zonnepark op de bult IJsseloord 2 zijn verleend. De businesscase moet nog sluitend gemaakt worden (4 ha, 6 MWp). De haalbaarheid van een locatie voor een zonneveld in de omgeving van vliegbasis Deelen is verder onderzocht. Gezien de vele belangen die in het gebied spelen, is hierover nog geen besluit genomen.

Zie ook de voortgangsrapportage New energy made in Arnhem 2022. In deze rapportage is van alle doelen en inspanningen aangegeven wat de voortgang is. Ook is duiding gegeven aan de cijfers.

Meer bewustwording en gedragsverandering (D)

Met de communicatiecampagne Arnhem Aan bieden we zoveel mogelijk handelingsperspectief voor al deze doelgroepen, rekening houdend met de maatschappelijke trends en actualiteit. Het ondersteuningsaanbod is aangepast op basis van de input die is opgehaald bij de verschillende doelgroepen.

Steeds meer Arnhemmers zien de noodzaak van energie besparen en weten de weg te vinden naar de website Arnhem Aan en/of het Energieloket Arnhem, waar ze geholpen worden om stappen te zetten.

De communicatie over energiearmoede loopt ook via scholen.

Voortzetten communicatiecampagne Arnhem AAN (I)

In de eerste helft van 2023 hebben meerdere kleine en een grote acties plaatsgevonden en hebben we de social media berichten geïntensiveerd. Met oog op de energiecrisis in het afgelopen jaar is het ondersteuningsaanbod vanuit duurzaamheid in de online en offline communicatie gecombineerd met het aanbod voor Arnhemmers met geldzorgen. Daarnaast hebben we de online communicatie vanuit Arnhem Aan geïntensiveerd. Goede voorbeelden uit verschillende doelgroepen zijn gedeeld. Per 1 april 2023 is het Energieloket Arnhem gelanceerd, dat een overzicht biedt van al het ondersteuningsaanbod voor de verschillende doelgroepen.

Financiële afwijkingen

In onderstaande tabel worden de afwijkingen tussen de begroting en Turap 2 toegelicht.

	Begroting Stand Juli 2023	Afwijking Turap 2	Prognose Turap 2
Bedragen x € 1.000			
Middelen			
Lasten	15.841	0	15.841
Baten	10.529	0	10.529
Saldo lasten en baten	-5.312	0	-5.312
Toevoegingen aan reserves	10.715	-10.000	715
Onttrekkingen aan reserves	254	0	254
Saldo toevoegingen en onttrekkingen	-10.461	10.000	-461
Prognose resultaat	-15.773	10.000	-5.773

Onderwerp	Totale afwijking (x €1.000)	V/N	Toelichting	T1	I/S	AR/BR	B
Lasten	0						
Baten	0						
Toevoegingen aan reserves	-10.000	V					
Duurzaamheid bedrijv en mobiliteit	-10.000	V	Inzet middelen impuls energietransitie	N	I	BR	J
Onttrekkingen aan reserves	0						

Inzet middelen impuls energietransitie

Om de energietransitie een impuls te geven is in de Begroting 2023 € 15,0 miljoen vrijgemaakt waarvan in 2023 € 10,0 miljoen is toegevoegd aan het Klimaatfonds. Deze middelen worden in de jaren 2024 tot en met 2026 besteed, waarbij de lasten direct in de begroting worden opgenomen. Om die reden kan de begrote toevoeging van € 10 miljoen in 2023 teruggedraaid worden, omdat de lasten in de jaren 2024 tot en met 2026 dus op de rekening drukken op het moment dat deze gemaakt worden.

S11 Ruimtelijke ontwikkeling

Voortgang doelen en inspanningen

Ambities (A)	Doelen (D)	Inspanningen (I)

Verstedelijkingsopgave Arnhem: stad in balans (A)

Benutten van de kansen die de Omgevingswet biedt (D)

Deze doelstelling is op koers, zie de toelichting bij onderstaande inspanningen.

Omgevingsvisie 2040 (I)

Het college heeft de definitieve omgevingsvisie vastgesteld en deze is voorgelegd aan de gemeenteraad voor definitieve vaststelling. Het voorontwerp van de omgevingsvisie is op inhoud al door de vorige raad vastgesteld. We gaan dan ook door met het ontwikkelen van diverse beleidsuitwerkingen die volgen uit de omgevingsvisie voor de verschillende thema's zoals mobiliteit, gezonde en veilige leefomgeving en een visie op hoogbouw en verdichting. Daarnaast gaan we verder met de gebiedsuitwerkingen voor spoorzone Arnhem Oost, Kronenburg en Centrum.

Toewerken naar één integraal omgevingsplan voor het hele gemeentelijke grondgebied (I)

De Eerste Kamer heeft positief besloten voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024. De verwachting is echter dat de functionaliteiten van het landelijke digitale stelsel omgevingswet (DSO) op datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet beperkt zijn. Dit kan in 2024 gevolgen hebben voor onze (digitale) dienstverlening. Om de eventuele gevolgen zoveel mogelijk te verzachten gebruiken we de tweede helft van 2023 om ons systeem en de koppelingen met het landelijk systeem op orde te hebben en zetten we extra inspanning op communicatie en support over dit nieuwe digitale systeem en de opzet van het omgevingsplan. We zorgen dat we extra capaciteit beschikbaar hebben om inwoners, ondernemers en ook onze collega's te helpen met hun vragen over de nieuwe systematiek van het omgevingsplan.
Ook zetten we een deel van onze bestemmingsplannen vast om in een omgevingsplan en richten we het systeem van regels in, zodat we als gemeente zelf in ieder geval beschikken over een goede basis.

De benodigde raadsbesluiten zoals delegatiebesluit en het besluit Bindend Adviesrecht zijn inmiddels genomen. In het vierde kwartaal van 2023 legt het college de aangepaste legesverordening ter besluitvorming voor aan de raad.

Toetsen en vergunnen van initiatieven (D)

De gemeentelijke inspanningen liggen op koers, zie de toelichting bij de inspanning hieronder.

Aansluiting op de Landelijke voorziening Digitaal Stelsel Omgevingswet (I)

Inmiddels is de inwerkingtredingsdatum van de Omgevingswet vastgesteld op 1 januari 2024. Het goed kunnen werken met de digitale systemen van het Rijk is essentieel voor onze dienstverlening. Het DSO is echter nog niet stabiel wat het oefenen belemmert. Op dit moment is het ook nog onzeker hoe het DSO gaat functioneren. Arnhem is in ieder geval klaar om aan te sluiten op het DSO. Daarnaast bereid het Rijk momenteel alternatieve maatregelen voor om te voorkomen dat planvorming onaanvaardbare vertraging oploopt bij de invoering van de Omgevingswet. Vanwege de onduidelijkheid over het digitaal stelsel kunnen we niet uitsluiten dat de digitale dienstverlening na 1 januari 2024 verslechtert. Om dit zoveel mogelijk te voorkomen zorgen we voor actuele informatie op de websites van de gemeente en ODRA en zorgen we voor meer capaciteit bij het klantcontact.

Samenhangende aanpak gezonde en veilige leefomgeving (D)

Inmiddels is een start gemaakt met het opstellen van het Plan Gezonde Leefomgeving, als vertaling van die doelstelling in de Arnhemse Omgevingsvisie. De raad is geïnformeerd over context, scope en globale inhoud van het plan.
Om tot een integraal plan te kunnen komen, zijn we gestart met het inventariseren van de huidige staat van de verschillende onderwerpen van omgevingskwaliteit. Een korte beschrijving van het huidige beleid, hoe dat beleid in het kader van de Arnhemse Omgevingsvisie en de Omgevingswet gaat veranderen en welke (nieuwe) ambities er nu al te benoemen zijn. Ook is gestart met het bepalen van indicatoren die ons kunnen helpen om te monitoren hoe het met de omgevingskwaliteit gaat.

Luchtkwaliteit **(I)**

Sinds 2019 werken we met de Arnhemse Luchtagenda. De ontwikkeling van de luchtkwaliteit laat zien dat we inmiddels onder de grenswaarden van de EU zitten. Wel heeft Arnhem veel last van achtergrondvervuiling vanuit het Ruhrgebied. Dit zorgt ervoor dat zeer veel inspanning nodig is om een schone lucht te realiseren. Het behalen van de nieuwe advieswaarden van de WHO (2021), die vier keer zo laag zijn dan voorheen, is daardoor geen haalbaar scenario. In de Arnhemse Omgevingsvisie spreken we de ambitie uit de WHO normen na te streven.

De belangrijkste winst voor onze luchtkwaliteit zit bij mobiliteit. Het plan sluit daarom aan bij de mobiliteitsvisie. We hebben een ambitieuze milieuzone ingesteld en het duurzaam mobiliteitsplan dat in ontwikkeling is gaat een belangrijke bijdrage leveren aan een schonere lucht.

Huidige maatregelen in de Luchtagenda met betrekking tot houtstook zijn tot nu toe met name gericht op voorlichting geven. Arnhem doet mee met de landelijke subsidieregeling voor het onklaar maken van rookkanalen om overlast door houtstook tegen te gaan. Naar verwachting zal deze regeling in 2024 worden ingevoerd (zie Begroting 2024).

Bodem en ondergrond **(I)**

De aanpak van locaties met een milieurisico ligt op koers. Halverwege 2023 zijn er nog 16 (voormalige) bedrijfslocaties waar een (meerjarige) sanering loopt of sprake is van nazorg. Hierbij is geen sprake van gezondheidsrisico's maar vanwege een te grote verontreiniging in het grondwater (verspreidingsrisico) is er een saneringsplicht. Vanwege de actuele loodproblematiek is in 2019 gestart met de sanering van tuinen waar al een gezondheidsrisico bekend was, dit is in 2021 afgerond. Begin 2021 is gestart met de vervolgfase: door middel van nieuw onderzoek brengen we de verontreinigingssituatie in beeld van tuinen in het Spijkerkwartier, St. Marten en een deel van het Arnhemse Broek. Dit project loopt door tot in 2023-2024. In tuinen met lood zullen de actuele risico's worden weggenomen (naar schatting 20-40 tuinen).

Geluidshinder **(I)**

In 2022 is het Actieplan Omgevingslawaai 2021-2023 vastgesteld op basis waarvan voor een aantal belangrijke gemeentelijke wegen stil asfalt wordt toegepast. Hierdoor zal het aantal geluidgehinderden langs gemeentelijke wegen afnemen.

In 2021 is de Nota locatiegebonden evenementenbeleid Arnhem vastgesteld. In deze nota zijn de maximale geluidsnormen voor evenementen in de openbare ruimte vastgelegd.
Op basis van deze nota worden voor de verschillende evenementenlocaties locatieprofielen opgesteld waarbij onder andere aandacht zal zijn voor geluid.

Activiteiten milieuhandhaving uitvoeren **(I)**

Het werk wordt uitgevoerd conform de toezichtstrategie 2022-2025 voor milieutoezicht bij bedrijven.

Financiële afwijkingen

In onderstaande tabel worden de afwijkingen tussen de begroting en Turap 2 toegelicht.

	Begroting Stand Juli 2023	Afwijking Turap 2	Prognose Turap 2
Bedragen x € 1.000			
Middelen			
Lasten	64.816	417	65.233
Baten	52.497	0	52.497
Saldo lasten en baten	-12.319	-417	-12.736
Toevoegingen aan reserves	11.436	0	11.436
Onttrekkingen aan reserves	12.649	0	12.649
Saldo toevoegingen en onttrekkingen	1.213	0	1.213
Prognose resultaat	-11.106	-417	-11.523

Onderwerp	Totale afwijking (x €1.000)	V/N	Toelichting	T1	I/S	AR/ BR	B
Lasten	417	N					
ODRA, vergunning en handhaving	180	N	ODRA	N	I	AR	J
Water, milieu en luchtkwaliteit	120	N	ODRA	N	I	AR	J
Grondzaken	117	N	Bommenregeling	N	I	AR	J
Baten	0						
Toevoegingen aan reserves	0						
Onttrekkingen aan reserves	0						

ODRA
De ODRA bereidt een begrotingswijziging voor het jaar 2023 voor. Het uurtarief van ODRA is vanaf 2021 gefixeerd op € 92. De recentelijk afgesloten CAO heeft geleid tot een loonindexatie van 7% en zijn in de CAO extra bovenwettelijke verlofdagen afgesproken (=lagere productiviteit). Daarnaast heeft het ABP de pensioenpremie vanaf 2023 verhoogd met 2% punt. Tot slot heeft de oorlog in Oekraïne en de daaropvolgende energiecrisis geleid tot kostenstijgingen/ inflatie.
Door het kunnen realiseren van aanvullende opdrachten en projecten, is ODRA in staat geweest om de kostenontwikkelingen 2021-2022 op te vangen, zonder de tarieven te indexeren. Over 2023 lukt dit echter niet meer door de genoemde ontwikkelingen en stelt de ODRA een verhoging met 3,2% voor naar € 95.
Na besluitvorming van het bestuur van de ODRA zal de gewijzigde begroting 2023 voor zienswijzen aan de raden en staten toegezonden worden.
De verwachting is dat de gemeentelijke begroting voor 2023 nog een aanvullend budget van € 300.000 nodig is om deze begrotingswijziging in 2023 te kunnen betalen.

Bommenregeling
Ter dekking van de kosten van het opsporen en ruimen van explosieven ontvangt Arnhem in 2023 een bedrag van € 116.619. Deze baten zijn als onderdeel van het gemeentefonds - meicirculaire opgenomen bij programma S00 Bestuur, dienstverlening en financiën. De bijbehorende lasten worden verantwoord op de bijbehorende beleidsvelden binnen de programma’s, in dit geval op programma Ruimtelijke ontwikkeling.

S12 Wonen en leefomgeving

Voortgang doelen en inspanningen

Ambities (A)	Doelen (D)	Inspanningen (I)

Goede volkshuisvesting (A)

Meer en sneller woningen toevoegen (D)

Onze ambitie is dat er voldoende woningen zijn voor alle Arnhemmers. Hoewel er de afgelopen jaren al flink wat woningen bijkwamen, zijn we er nog niet. Om ons doel te halen, zouden er eigenlijk jaarlijks minimaal 800 tot 1.000 woningen bij moeten komen en evenveel woningvergunningen moeten worden verleend. Ook zou een groot deel van de woningtoevoegingen moeten bestaan uit sociale en betaalbare woningen. Uit de meest recente cijfers blijkt echter dat we dat in 2022 niet hebben gehaald.

In 2022 en 2023 werden minder vergunningen afgegeven voor nieuwe woningen en minder woningen gebouwd dan de jaren daarvoor. Deze gegevens zijn zorgelijk, omdat we hierdoor de woningtekorten dit jaar niet inlopen en de betaalbare woningcrisis beperkt verhelpen. Dit is overigens niet alleen in Arnhem het geval, maar in heel Nederland. De gestegen bouwkosten, de hogere rente en belemmeringen zoals hoge personeelskosten en onderzoek naar stikstofdepositie spelen hierin een rol.

Uiteraard hebben we activiteiten in gang gezet om dit tij te keren:

Om voldoende woningen te realiseren is samenwerking met onze partners van groot belang. Met woningcorporaties en marktpartijen in de woningbouw hebben we de handen ineen geslagen om aan de slag te gaan met het bouwen van voldoende woningen en om de woningbouw te versnellen. Met deze partijen tekenden we in februari 2022 een Stadsakkoord, waarin is afgesproken op welke wijze we dat gezamenlijk doen. Het akkoord is door ruim 25 partijen ondertekend. Na het sluiten van dit akkoord is het Woningbouw Platform Arnhem opgericht, waar thema's en zorgen tijdig onder de loep worden genomen en besproken.

Ook is de samenwerking met het Rijk, de provincie Gelderland en de regio herbevestigd door het sluiten van een nieuwe Woondeal (2.0) in maart 2023. In navolging van deze Woondeal hebben we direct met ontwikkelaars afspraken gemaakt over versnelling van projecten en de betaalbaarheid van woningen binnen deze projecten. De raad kan daardoor van een aantal belangrijke Arnhemse projecten op korte termijn (bestemmings)plannen verwachten. Daarbij hebben we voor de drie grote projecten Nijmeegseweg Fase 2, Rijnpark en Schaapsdrift startnotities met de gemeenteraad besproken en vastgesteld. Bij deze projecten zijn de kaders nu van tevoren helder, waardoor we nu snel vooruit kunnen om in hoger tempo veel woningen te realiseren. In deze startnotities is als uitgangspunt verankerd dat minimaal 30% van de woningen sociale huur dient te zijn en minimaal 66% een betaalbare woning, waardoor de balans in de harde planvoorraad op termijn om zal slaan.

Waar het Rijk de ambitie van Arnhem in het gebied Spoorzone Arnhem-Oost al onderschreef door het aan te wijzen als 1 van de 17 grootschalige NOVEX-woningbouwlocaties en we afspraken hebben kunnen maken in het BO-MIRT en BO-Leefomgeving, hebben we recentelijk ook een bijdrage van € 3,9 miljoen ontvangen vanuit de Woningbouwimpuls-gelden om project Nijmeegseweg mogelijk te maken.

Om te weten voor welke opgaven we staan en wat de woningbehoefte is in Arnhem in de regio hebben we dit jaar het driejaarlijkse woonbehoefteonderzoek afgerond. De gemeenteraad ontving dit onderzoek in maart 2023.

Versnellen en doorprogrammeren van (betaalbare) woningen (I)

Zie de toelichting bij bovenstaande doelstelling 'meer en sneller woningen toevoegen'.

Evaluatie doelgroepenverordening en implementatie in omgevingsplannen (I)

In 2022 is de doelgroepenverordening door de gemeenteraad vastgesteld. De doelgroepenverordening heeft vooral 'op de achtegrond' effect. Dat was ook de bedoeling. De doelgroepenverordening gebruiken we expliciet enkel als 'stok achter de deur'. Doordat de gemeenteraad in de verordening kenbaar heeft gemaakt wat zij verstaat onder sociale huur- en koopwoningen, lukt het gemakkelijker om met ontwikkelaars en corporaties afspraken te maken over de woonprogramma's bij projecten. Door de doelgroepenverordening is het gemakkelijker geworden om corporaties in positie te brengen en te zorgen dat zij bij projecten minimaal 30% van de woningen zullen verhuren.

Bij de vaststelling van de doelgroepenverordening, heeft de gemeenteraad de opdracht meegegeven om na één jaar de doelgroepenverordening te evalueren. Met ontwikkelaars en corporaties hebben via de kopgroep Bouwberaad een startgesprek gevoerd over de evaluatie. Omdat het instrument ‘doelgroepenverordening’ met

inwerkingtreding van de Omgevingswet verdwijnt, wachten we nog even af met het evalueren totdat duidelijk is wat de nieuwe mogelijkheden zijn om in omgevingsplannen te kunnen sturen op het woningbouwprogramma. We zullen met ontwikkelaars en corporaties na vaststelling van de Woonvisie dit traject oppakken.

Collectieven, zelfbouw en flexwonen bevorderen **(I)**

Om mensen zelf te laten beslissen hoe zij hun woon- en leefomgeving vormgeven, willen we meer ruimte maken voor collectieve wooninitiatieven en zelfbouwmogelijkheden. In 2022 is door de gemeenteraad het bestemmingsplan voor Gaardenhage vastgesteld. In dit plan is ruimte voor een CPO-ontwikkeling en worden 12 kleine kavels beschikbaar gesteld voor zelfbouw. Momenteel wordt binnen enkele concrete 'zachte' projecten bekeken óf en hoe we CPO-projecten mogelijk kunnen maken, hierbij bekijken we ook hoe we collectieve wooninitiatieven door middel van informatieavonden en via beleid en ruimtelijk instrumentarium kunnen stimuleren. Bij project Coehoorn worden de verdere voorbereidingen getroffen om een 'cohousing'-project te realiseren. Ook binnen project Nijmeegseweg maken we ruimte vrij voor een CWI-ontwikkeling (collectief wooninitiatief).

In 2023 is een startnotitie voor een nieuwe Woonvisie aan de gemeenteraad vastgesteld. In deze visie willen we plannen om coöperatieve woonvormen te stimuleren verder concretiseren.

Om te voorzien in de grote vraag naar woningen, zetten we in Arnhem ook in op de bouw van flexwoningen. Op dit moment zijn plannen om op het Merwedeterrein 150 flexwoningen toe te voegen al ver in de planproces. De woningen lijken in 2024 te kunnen worden geplaatst.

Studentenhuisvesting en starters **(I)**

In 2023 hebben wij ons samen met onze partners ingezet voor voldoende studentenkamers in de stad. In 2023 heeft de SSH& zich ingezet voor het verduurzamen /verbeteren van de woningvoorraad. Bovendien heeft de SSH& een tweetal locaties toegevoegd aan hun vastgoedportefeuille

Op basis van het Kences onderzoek naar de kamermarkt voor studenten was ook in 2023 onze kamermarkt kwantitatief in evenwicht. Om deze resultaten nader te duiden hebben we een opdracht gegeven aan onderzoeksbureau Companen om meer inzicht te geven in de dynamiek op de Arnhemse studentenhuisvestingsmarkt, en om samen met onderwijsinstellingen en studenten de daadwerkelijke vraag te bepalen. Gelet op de ambities voor Arnhem als studiestad, zijn we met de SSH& blijvend in gesprek over het toevoegen van meer eenheden in Arnhem. Hiervoor voeren we momenteel een locatieonderzoek uit.

Naast het toevoegen van meer eenheden, zijn we samen met de onderwijsinstellingen, de SSH& en de studentenbelangenorganisatie een traject ingegaan om discriminatie/ uitsluiting van (internationale) studenten tegen te gaan. Hierbij focussen wij ons op discriminatie/uitsluiting op de Arnhemse kamermarkt.

Betaalbaar wonen (D)

De afgelopen jaren zijn helaas niet genoeg sociale en betaalbare woningen opgeleverd. Kijkende naar de realisatiecijfers, dan constateren we vooral dat het vrije huursegment hard groeide. Deze cijfers tonen de noodzaak aan om binnen projecten nadrukkelijker te sturen op het woonprogramma en hier afdwingbare afspraken over te maken. Waar er jaren terug in beperkte mate op deze manier werd gestuurd, zullen de komende periode vaker plannen 'hard' worden of gerealiseerd worden waarin meer sociale huur- en betaalbare (koop)woningen zijn opgenomen. Dat is overigens helaas nog niet voor alle plannen het geval waarvoor de gemeenteraad een uitgewerkt plan kunt verwachten. Voor sommige plannen zijn bijvoorbeeld al kaders vastgesteld voordat we hogere eisen stelden aan betaalbaarheid.

Het afgelopen jaar is ons beleid al wel meer op orde gebracht; via de Woondeal hebben we ons aan geconformeerd om voor ten minste 30% aan sociale huurwoningen te programmeren en 66% binnen het betaalbare segment. Deze ambitie is daarna direct verankerd in startnotities van belangrijke projecten.

Beleidsmatig doen we ons best om de bestaande schaarste aan sociale huurwoningen eerlijk te verdelen; een nieuwe huisvestingsverordening hiertoe is in voorbereiding. Gedurende het jaar hebben we de gemeenteraad hierover meermaals geïnformeerd.

In juli 2023 is de Wet Goed Verhuurderschap van kracht geworden; deze wet biedt ons de mogelijkheid om malafide verhuurderschap tegen te gaan en meer grip te krijgen op de vrije huursector. We zijn begonnen met de voorbereidingen deze wet op korte termijn in Arnhem uit te voeren.

Opkoopbescherming/zelfbewoningsplicht **(I)**

Arnhem kent een opkoopbescherming waardoor we in 20 wijken (koop)woningen met een WOZ-waarde tot € 355.000 beschermen tegen opkoopgedrag door beleggers. Zo houden we deze woningen beschikbaar voor starters en doorstromers met een lager- of middeninkomen. Uit lokaal en landelijk onderzoek is gebleken dat de opkoopbescherming helpt. In gemeenten die de bescherming invoerden is het aantal aankopen door beleggers aanzienlijk afgenomen.

In 2023 is de WOZ-waardegrens verhoogd.

Versterken positie huurders **(I)**

In januari 2023 maakten we het Actieplan Arnhem Helpt Huurders 2023 bekend. De meeste acties uit dit plan zijn al uitgevoerd of in uitvoering. Voorbeelden van de acties zijn onder andere de verhoogde subsidie voor het Huurdershuis en een subsidie voor de huurdersvereniging van woonwagenbewoners. Naast deze reeds uitgevoerde acties, willen we een deel van de beschikbare middelen inzetten voor een heldere website en een campagne voor huurdersrechten. De uitvoering hiervan kunnen we pas op een iets later moment oppakken, omdat het tijd vergt de ICT-infrastructuur hiervoor gereed te hebben.

Woningtoewijzingsbeleid **(I)**

In 2023 is een start gemaakt om te komen tot een nieuwe verordening. De gemeenteraad is in januari 2023 per raadsbrief geïnformeerd over deze start en de inzet van dit college en de regionale projectgroep. In juni is een concept-verordening opgesteld die in de inspraak is gelegd. In de bijgevoegde raadsbrief is informatie opgenomen over het doorlopen participatietraject en de rol van gemeenteraden. De huidige verordening loopt af per 31-12-2023, dat betekent dat de gemeenteraden in de regio vóór die datum een nieuwe verordening dienen te hebben vastgesteld. Op het moment van schrijven (september 2023) is de verordening in Arnhem ter besluitvorming aan de gemeenteraad aangeboden.

Doorstroming bevorderen **(I)**

Voor doorstroming in het corporatiebezit heeft de gemeente in samenwerking met de provincie en de drie grote corporaties een verhuiscoach aangesteld. De verhuiscoach voert momenteel de eerste gesprekken met (senioren) inwoners van onze stad. De verhuiscoach begeleidt deze (potentiële) groep verhuizende senioren nu al naar een (nieuwe) woning. In 2022 hebben de eerste verhuizingen plaatsgevonden van corporatiehuurders naar andere, passendere (sociale) huurwoningen.

Een belangrijk middel om doorstroming te bevorderen is om woningen te bouwen die aansluiten bij de woonwensen van senioren. Onze aanname is dat als we deze doorstroomkansen weten te benutten, er veel woningen vrij kunnen komen met relatief lage prijzen. In nieuwbouwprojecten geven we in toenemende mate ruimte voor woonvormen voor senioren, waarbij we het van belang vinden dat mensen in de eigen wijk kunnen doorstromen, dichtbij bekende voorzieningen. In 2023 is we de nota wonen-en-zorg vastgesteld, deze nota gaat in op verschillende uitdagingen om doorstroming te bevorderen

Huisvesting van bijzondere doelgroepen (D)

Arnhem wil een inclusieve stad zijn. Die ambitie wordt breed gedragen. Arnhemmers hebben recht op een veilig thuis in een prettige wijk met perspectief om zich te ontwikkelen. Arnhem voelt zich ervoor verantwoordelijk dat elke inwoner geschikte huisvesting heeft (of deze binnen een acceptabele termijn kan vinden) in een prettige leefomgeving met voldoende (zorg)voorzieningen.

Ten behoeve van deze opgave is aan de gemeenteraad eind 2022 een woon-zorg-nota aangeboden. Deze nota is in 2023 vastgesteld. Uit deze nota volgen 24 acties waar we uitvoering aan geven. Belangrijk punt hierbij is dat we in de regio afspraken maken over hoe we deze opgave gezamenlijk beter kunnen oppakken, waarbij we het van belang vinden dat regiogemeenten ook hun 'fair share' nemen.

Om de huisvestingskansen van personen behorende tot aandachtsgroepen te vergroten, geven we uitvoering aan een aantal afspraken. Ook dit jaar reserveren we weer 120 sociale huurwoningen voor personen die uitstromen uit instellingen en opvang. Daarnaast blijven we ons ervoor inzetten om aan de taakstelling voor de huisvesting van statushouders te voldoen. Dit jaar begonnen we met een administratieve achterstand, die vanwege het administratieve karakter vrij snel was weggewerkt: Bij het COA waren nog niet alle huurders goed geregistreerd. De taakstelling vormt in 2023 een grote uitdaging, omdat de halfjaarlijkse taakstelling al een aantal halfjaren op rij flink toeneemt.

Omdat er een grote groep ‘spoedzoekers’ blijft die nu vaak tussen wal en schip valt, is aan de gemeenteraad een flexwoningplan aangeboden. Intentie is om op het Merwedeterrein op de korte termijn 150 woningen te realiseren voor mensen met een urgente woonvraag. Vijftig woningen zijn bedoeld voor statushouders.

Regievoeren: uitvoering geven aan woonzorgnota **(I)**

Zie de toelichting bij bovenstaande doelstelling 'huisvesting bijzondere doelgroepen'.

Huisvesting arbeidsmigranten **(I)**

Het organiseren van goede en veilige huisvesting voor arbeidsmigranten is een taak van veel partijen zoals gemeenten, provincies, werkgevers en huisvesters. Omdat arbeidsmigranten veelal niet gebonden zijn aan een specifieke plek, maar wonen en werken over gemeentegrenzen heen, pakken we dit thema in de regio op. De Groene Metropoolregio is in de regio nog zoekende hoe deze samenwerking het beste vormgegeven kan worden. In 2022 is vanuit de regio al wel een handreiking opgesteld, die gemeenten kunnen gebruiken bij het vormgeven van lokaal beleid.

Om in Arnhem goede en veilige woonplekken voor arbeidsmigranten te kunnen faciliteren, zijn in 2023 beleidsregels vastgesteld. Hierdoor hebben we helderheid gecreëerd over op welke plekken en onder welke voorwaarden we short-stay-huisvesting toestaan.

In de tussentijd is door het ‘facetbestemmingsplan verkamering en woningsplitsing’ al geregeld dat panden niet meer verkamerd kunnen worden ten behoeve van het kortdurende verblijf van internationale werknemers. Op die wijze proberen we te voorkomen dat in woonwijken verschillende bewoners samenwonen met zeer conflicterende woon- en leefritmes.

Uitbreiden woonwagenlocaties **(I)**

Voor woonwagenbewoners staat het leven in een woonwagen voor veel meer dan een woonplek alleen. Het gaat om cultuur, traditie en een lange geschiedenis. Ook gaat het over toekomst: voor woonwagenbewoners is het van groot belang dat het leven in een woonwagen kan worden voortgezet door de kinderen en kleinkinderen, zodat de woonwagencultuur behouden kan blijven.
In 2022 zijn nadere regels voor de toewijzing van woonwagenstandplaatsen vastgesteld. Dat is van belang, omdat een groot deel van de bestaande algemene en gemeentelijke regels
voor toewijzing van standplaatsen/woonwagens niet aansloten bij de wensen van woonwagenbewoners. Dit gold ook voor de bestemmingsplanregels voor woonwagenlocaties. Juli 2023 heeft college nieuwe regels vastgesteld die beter aansluiten bij de woonwensen van de bewoners.

Er zijn nog geen extra standplaatsen gerealiseerd. Wel zijn er op meerdere locaties projecten opgestart om het aantal woonwagenplaatsen uit te breiden. In overleg met de bewoners blijft de uitbreiding op ‘Gelderse Rooslaan’ beperkt tot 2 standplaatsen. Hiervoor wordt nu een schetsplan gemaakt.. Voor de locatie Bethaniënstraat is een nieuw inrichtingsplan gemaakt dat de instemming heeft van de meeste bewoners. Voor de uitbreiding van de Merwedestraat zijn schetsplannen in voorbereiding. Omdat deze uitbreiding altijd ten koste gaat van de naastgelegen parkeerplaatsen is besloten om eerst te onderzoeken wat de gevolgen zijn voor de omgeving als de parkeerplaatsen verdwijnen.
Er worden stappen gezet in de ontwikkeling van de voorgenomen uitbreidingslocaties. Het blijkt wel dat de praktijk weerbarstig is en elke uitbreidingslocatie zijn eigen problemen kent.

Goede woningen in leefbare wijken (D)

Prestatieafspraken met corporaties
Uit de samenwerkingservaring met corporaties en zorgpartijen blijkt dat de vitaliteit en leefbaarheid van wooncomplexen in belangrijke mate wordt bepaald door een goede mix van bewoners. Met corporaties werken wij verder samen aan de toepassing van de vrije toewijzingsruimte als de situatie in een wijk of buurt daar aanleiding toe geeft. Vrije toewijzingsruimte is essentieel voor goede leefbaarheid. Hiermee kunnen wooncomplexen en de leefomgeving waarbij de leefbaarheid onder druk staat, weer vitaal worden gemaakt.

In 2023 is de nota wonen-en-zorg vastgesteld, die nader ingaat op de huisvestingskansen van personen behorende tot aandachtsgroepen en het vitaal houden van wijken.

Sturing op ruimtelijke plannen
Bij ruimtelijke initiatieven wordt nadrukkelijk rekening gehouden met de veerkracht van een wijk. Bij ontwikkelperspectieven die we opstellen voor wijken in kwetsbare gebieden staat het woningbouwprogramma mede in dienst van het verbeteren van de leefbaarheid in wijken. Dat is bijvoorbeeld het geval in Presikhaaf-3.

Aanpak goed verhuurderschap
Zie inspanning ‘goed verhuurderschap’

Uitvoering Plan van Aanpak Verkamering en Woningsplitsing
Door het verkameringsbeleid zorgen we dat voorkomen wordt dat hierdoor extra druk op de leefbaarheid ontstaat. We maximeren bijvoorbeeld het aantal personen dat in een woning mag wonen. Zie verder de inspanning 'beleid op splitsen en verkameren.

Woningen verduurzamen **(I)**

Zie voor informatie over deze inspanning het programma Klimaat en energie.

Hulp aan Verenigingen van Eigenaren **(I)**

In Arnhem is een VvE-Loket ingesteld voor bewoners met hun energie- en verduurzamingsvragen. Daarmee liggen we gedeeltelijk op koers voor dit doel.

Bij veel VvE's in Arnhem zijn echter de basiszaken nog niet op orde. Het VvE-loket willen in 2024 uitbreiden waardoor ook hulp geboden kan worden aan VvE's die hun vereniging weer tot leven willen brengen en die de basis op orde willen krijgen.

Levensloopgeschikte woningen ontwikkelen en bestaande woningen levensloopgeschikt maken **(I)**

De wetgever heeft via het Bouwbesluit geregeld dat alle nieuwbouwwoningen tot op zekere hoogte levensloopbestendig moeten zijn.
Conform de nota wonen-en-zorg houden we rekening met levensloopgeschikt wonen in onze gemeente. In de sociale huursector kennen we duidelijke normen over wanneer een woning wordt aangemerkt als 'levensloopgeschikt' of 'rolstoeltoegankelijk'. Met corporaties en huurdersorganisaties bekijken we continue hoe we een geschikte match kunnen maken tussen woningen en mensen in verschillende levensfases.

Doorstroming in de verhuisketen voor senioren blijft wel een aandachtspunt. Een verhuiscoach is sinds kort actief in onze gemeente om deze doorstroming teweeg te brengen. Het toevoegen van voldoende levensloopgeschikte betaalbare (huur)woningen voor senioren inwoners vergt extra aandacht. Er zijn wel steeds meer projecten in voorbereiding, waarbij we inzetten op woningen voor senioren. Hierbij bestuderen we ook of de hele omgeving geschikt is voor rolstoel en/of rollator.

Daarbij voeren wij met de corporaties en huurdersorganisaties gesprekken over flexibiliteit binnen het woningaanbod van levensloopgeschikt wonen. Door inventief naar ons aanbod corporatiewoningen te kijken zijn mogelijk meer woningen in te zetten als levensloopgeschikt ('light').

In 2023 is de wonen-en-zorg nota vastgesteld. Dit kader biedt handvatten om meer geschikte woningen voor alle levensfasen in Arnhem te realiseren.

Om meer zicht te krijgen over motiveringen van particuliere inwoners om wel/niet zelf aanpassingen in de eigen woningen te plegen, hebben we een onderzoeksopdracht uitgezet.

Gezond binnenklimaat/gezond wonen **(I)**

Het aanpakken van vocht en schimmel heeft voor ons prioriteit. Omdat we zelf niet de eigenaar zijn van woningen in onze stad, stimuleren we woningcorporaties en verhuurders om een gezond binnenklimaat te realiseren. Waar mogelijk, maken we hierover harde afspraken.

Om huurders met vocht- en schimmelproblemen te helpen, hebben we een stappenplan gepubliceerd op onze website. Huurders kunnen met hun klachten terecht bij het Huurdershuis. Het Huurdershuis ontvangt een gemeentelijke subsidie voor de ondersteuning en advisering van huurders. Mede door het stappenplan hebben zich het afgelopen anderhalf jaar een recordaantal huurders gemeld bij het Huurdershuis.

We hebben de gemeenteraad per raadsbrief geïnformeerd over onze acties ter bevordering van een gezond binnenklimaat. De inzet van een onafhankelijke vocht- en schimmelexpert is hiervan een belangrijk onderdeel. Afspraken over deze expert en over gezond wonen zijn vastgelegd in de prestatieafspraken.

Handhaving minimale woonkwaliteit **(I)**

Op dit moment is er nog geen heldere, eenduidige, manier die huurders in staat stelt ernstig gebrekkig onderhoud te melden bij de gemeente of de ODRA. Omdat deze actie meer vergt dan enkel het beschikbaar maken van een meldingssysteem, maar meldingen ook opgevolgd moeten worden, met een juiste wettelijke grondslag, is voor de uitvoering van dit doel meer tijd nodig.

Per 2023 wordt het voor gemeenten verplicht een meldpunt in te richten voor huurders en hun problemen met verhuurders. Hoewel dit meldpunt zich vanuit de wet primair richt op het voorkomen van willekeur, bedreiging en intimidatie vanuit de verhuurder, gaan we in Arnhem ook regelen dat huurders met klachten over het onderhoud bij dit meldpunt terecht kunnen. Het meldpunt zal uiterlijk 1 januari 2024 beschikbaar zijn.

Uitvoeren beleid op splitsen en verkameren **(I)**

In het Plan van Aanpak Verkamering en Woningsplitsing zijn zes acties opgenomen. Al deze acties zijn uitgevoerd of in uitvoering genomen. Zo is er een facetbestemmingsplan vastgesteld waarin regels over nieuwe verkameringen en splitsingen zijn verankerd. Daarnaast zijn regels over het beheer van kamerverhuurbedrijven opgenomen in de APV. Ook werken we samen met huurders, verhuurders en de omgevingsdienst aan een aanpak ‘goed verhuurderschap’. We merken dat vanuit het Rijk steeds meer instrumenten en mogelijkheden ter beschikking worden gesteld om te sturen op de woningvoorraad en malafide verhuurderschap. De komende jaren zullen we deze nieuwe instrumenten afwegen tegen bestaand instrumentarium en de bestaande inzet.

Een klimaatbestendige, groene, biodiverse en leefbare openbare ruimte (A)

Naar een klimaatadaptieve stad (D)

Ook dit jaar wordt er weer volop gewerkt aan het klimaatadaptiever maken van de stad. Op grote en kleine schaal nemen we voortdurend maatregelen die Arnhem groener en koeler maken. Ook nemen we maatregelen om de waterafvoer bij hevige regenbuien te verminderen en tegelijkertijd water op te slaan voor droge perioden. De werkzaamheden uit de uitvoeringsagenda klimaatadaptatie zijn hierbij leidraad en verlopen grotendeels volgens planning.

Stimuleren en faciliteren **(I)**

De nieuwe en gebruiksvriendelijke subsidieregeling is inmiddels van kracht. Veel bewoners dienen aanvragen in en worden ondersteund in hun plannen om Arnhem groener en klimaatadaptiever te maken. We stimuleren bewoners ook actief om van deze regeling gebruik te maken, vooral in de wijken waar weinig groen is en het voor bewoners soms lastig is om zelf een plan te maken.

Klimaattoets **(I)**

Een eerste versie van de klimaatadaptatietoets wordt in het najaar afgerond. Implementatie volgt in 2024. Met een klimaattoets kunnen we ervoor zorgen dat nieuwe ontwikkelingen bijdragen aan een groenere en klimaatadaptievere stad.

Lokaal hitteplan **(I)**

Het hitteplan is afgerond en is voorgelegd aan het college. Dit plan beschrijft hoe de gemeente en haar partners samenwerken wanneer zich een hittegolf voordoet.

Gebiedsgerichte maatregelen **(I)**

In diverse projecten zijn maatregelen genomen ten behoeve van klimaatadaptatie en vergroenen. De nadruk ligt daarbij op de focusgebieden. Het gaat daarbij om grote en kleinschalige maatregelen. De van Muijlwijkstraat is natuurlijk een in het oog springend project. Maar ook bewonersinitiatieven zoals de Groene Route in Malburgen en vergroening van de Groen van Prinstererstraat (Spijkerkwartier) zijn mooie voorbeelden.

Koel netwerk **(I)**

De exacte omvang en locatie van het netwerk wordt uitgewerkt. Daar waar zich kansen voordoen realiseren we alvast schakels van het netwerk. Met dit netwerk, dat zich over heel Arnhem uitstrekt, leveren we een belangrijke basis voor een klimaatadaptieve en gezonde stad.

Minder verharding (I)

In diverse mobiliteits- en onderhoudsprojecten verwijderen we overbodige verharding en brengen daar groen voor terug. Een in het oog springend voorbeeld is de Groningensingel in Vredenburg. Het verwijderen van verharding combineren we veel met het terugdringen van de maximumsnelheid zoals onlangs bij de Apeldoornseweg is gebeurd. Maar ook op kleine schaal zetten we overbodige verharding om in groenvakken. Hierbij werken we samen met de bewoners.

Arnhem als koploper (I)

Arnhem neemt deel aan diverse landelijke onderzoekstrajecten en werkt samen met Europese partners aan het klimaatadaptief maken van de stad. We zien steeds meer dat Arnhem bekend wordt als koploper op het gebied van klimaatadaptatie; regelmatig vinden excursies in Arnhem plaats en we worden overspoeld met aanvragen van (groene) stagiaires. Dit najaar vindt de Nationale Groendag in Arnhem plaats.

Arnhems groen versterken (D)

De groenvisie vormt het uitgangspunt voor allerlei maatregelen die we nemen om het Arnhemse groen te verbeteren en te versterken.

Herkenbare stad: Kwalitatief hoogwaardige bossen, natuurterreinen en parken dragen bij aan de identiteit van Arnhem (I)

Diverse maatregelen in de bossen en parken hebben bijgedragen aan het vergroten van de kwaliteit en de biodiversiteit. Dit doen we met natuurvolgend beheer. En ook door de omvorming van gazons naar bloemrijke graslanden en het aanleggen van bosranden en amfibiepoelen. Vanwege het later gereed komen van de beheervisie Sonsbeek, Zijpendaal en Gulden Bodem hebben het realiseren van de in deze beheervisie beschreven uitvoeringsmaatregelen wat achterstand opgelopen.

Herkenbare stad: Duidelijke spelregels in bossen en parken (I)

Deze inspanning is uitgevoerd en afgerond.

Herkenbare stad: Vergroten groenmassa bomen (I)

In het plantseizoen zijn op diverse plaatsen bomen geplant en zijn de groeiplaatsen van bestaande bomen verbeterd.

Natuurvriendelijke stad: Stadslandbouw Verpachte agrarische gronden in eigendom van gemeente Arnhem worden natuurinclusief bewerkt en beheerd (I)

Het betreft hier een gevoelig traject waarbij we grote zorgvuldigheid betrachten en waarvoor ook bij de betrokken partijen tijd nodig is maar het proces loopt nu volgens planning.

Natuurvriendelijke stad: Vergroten kennis en verbeteren biodiversiteit (I)

De monitoring van de biodiversiteit en het onderzoek naar wilde bijen loopt volgens planning.

Natuurvriendelijke stad: Kennis van de biodiversiteit en verbeteren leefgebieden kenmerkende soorten (I)

Loopt volgens planning. Op basis van de monitoring biodiversiteit hebben meer gazons omgevormd naar bloemrijke graslanden, planten we meer struiken aan in de wijken en zijn bosranden en amfibiepoelen aangelegd in de bossen en parken.

Groene en gezonde stad: We hanteren een groennorm van 3-30-300 (I)

We werken aan een analyse van de 3-30-300 norm. Daaruit wordt duidelijk op welke plaatsen we in de stad al voldoen aan de norm en op welke plaatsen extra vergroening nodig is.

Duurzaam beheerde stad: We verbeteren de vitaliteit en biodiversiteit van onze bossen en parken (I)

In het beheer worden maatregelen genomen om de biodiversiteit te vergroten.

Samenwerkende stad: Wijkgroenagenda's (I)

Dit jaar werken we aan de voltooiing van de wijkgroenagenda's voor Arnhem-west, Malburgen en Rijkerswoerd. Verder voeren we maatregelen uit voor de wijkgroenagenda's die al gereed zijn.

Andere Arnhemmers **(I)**

Loopt volgens planning. Samen met Natuurcentrum Arnhem en Arnhem Klimaat bestendig communiceren we over biodiversiteit in de stad.

Aandacht voor dierenwelzijn **(A)**

De leefomgeving van in het wild levende dieren verbeteren en vergroten (D)

We nemen diverse maatregelen om de leefomgeving van dieren te verbeteren. De visie dierenwelzijn vormt hierbij onze basis.

Verbinden en versterken ecologische hoofdstructuur **(I)**

Waar kansen liggen verbinden we natuurgebieden met elkaar. Gaandeweg wordt de groenstructuur hierdoor versterkt.

In het wild levende dieren zoveel mogelijk met rust laten **(I)**

We zijn in gesprek met diverse grondeigenaren om barrières zoveel mogelijk te verminderen.

Omgaan met de wolf **(I)**

Met andere zuid-Veluwse gemeenten en de provincie gaan we in gesprek over rollen en verantwoordelijkheden ten aanzien van de wolf.

Zwerfdieren en zieke of gewonde wilde dieren opvangen (D)

Onze overeenkomst voor dierenopvang met het Dierentehuis Arnhem e.o. eindigt op 1 oktober 2023. We spannen ons in om de opvang na deze datum te continueren, waarbij dierenwelzijn, maatschappelijke meerwaarde en duurzaamheid voorop staan. We trekken daarbij zoveel mogelijk gezamenlijk op met de andere gemeenten die hun dierenopvang laten verzorgen door het Dierentehuis. De gesprekken hierover lopen nog.

Continueren van een goede opvang van (zwerf)dieren **(I)**

De gesprekken tussen het Dierentehuis en de gemeenten waarin we hierin samenwerken lopen nog. De overeenkomst met het Dierentehuis is intussen verlengd met drie maanden t/m 1 oktober 2023.

Op diervriendelijke wijze voorkomen of bestrijden van schade, overlast en gevaar door dieren (D)

Overlast van ratten, duiven, en ganzen wordt op diervriendelijke manier bestreden In 2023 gaan we door met het subsidiëren van de Duiventil en hebben we IPM (integrated pest management) ingevoerd in de gemeente.

Bestrijding van overlast door plaagdieren **(I)**

Bestrijding van ratten gaat sinds 2023 via IPM. Pas als allerlaatste redmiddel wordt gif ingezet.

Bestrijding van overlast door honden **(I)**

In overleg met betrokkenen proberen we tot een juiste afweging te komen tussen de behoeften van de honden(bezitters) en de natuur.

Bestrijding van overlast door duiven en ganzen **(I)**

Stichting Duiventil Arnhem beheerst met een subsidie van de gemeente de duivenpopulatie in Elderveld. In bepaalde wijken wordt bij grauwe ganzen populatiecontrole uitgevoerd. Begin 2023 is hier een nieuw contract voor afgesloten.

Een milieu- en gebruiksvriendelijke afvalinzameling (A)

Reductie hoeveelheid restafval (D)

- PBD (Plastic, Blik, Drankenkartons) maximaal 30% afkeur ligt op koers.
- Afvalstoffenheffing 95% kostendekken ligt op koers.
- Jaarlijks 15% minder fijn huishoudelijk restafval ten opzichte van 2019 (toen was het 201 kg per inwoner) ligt niet op koers. De ingezette maatregelen leveren nog niet het gewenste resultaat op. De gemiddelde hoeveelheid restafval ligt op dit moment rond de 200 kg per inwoner per jaar.

Beleidsontwikkeling afvalreductie (I)

De voorbereiding voor het organiseren van een bugerberaad over afval loopt maar de uitvoering zal in 2024 zijn. De adviezen van het burgerberaad zullen in 2024 verwerkt worden in nieuwe plannen. De klankbordgroep afval is opgezet en heeft in 2022 en 2023 plaatsgevonden.

De evaluatie van het afvalbeleid (inclusief diftar) en het onderzoek naar nascheiding eind 2023 liggen op koers.

Arnhem Schoner (D)

De raad wordt elk kwartaal middels een raadsbrief geïnformeerd over de ontwikkelingen met betrekking tot Arnhem Schoner. De laatste raadsbrief dateert van 27 juni 2023 en had betrekking op het eerste kwartaal van 2023. Een volgende rapportage zal na de zomer volgen.

Aanpak (I)

We werken aan de ontwikkeling van de zwerfafvalparaplu ter ondersteuning van de zwerfafvalvrijwilligers. Er is hiervoor een website gebouwd te vinden op www.arnhemschoner.nl. Deze wordt in samenspraak met de stakeholders nog verder verbeterd.

Deze website is bedoeld om onze inwoners beter en duidelijker te informeren over zwerfafval en over wat en hoe zij zelf iets kunnen betekenen als zij daar interesse in hebben.

Het verminderen van het naast en in de nabijheid van containers geplaatst vraagt om een locatie-specifieke aanpak. Een traject is ingezet en inmiddels zijn we op drie locaties gestart met projecten om een duurzame verbetering op die locatie te realiseren.

Financiële afwijkingen

In onderstaande tabel worden de afwijkingen tussen de begroting en Turap 2 toegelicht.

	Begroting Stand Juli 2023	Afwijking Turap 2	Prognose Turap 2
Bedragen x € 1.000			
Middelen			
Lasten	53.752	350	54.102
Baten	43.039	-380	42.659
Saldo lasten en baten	-10.713	-730	-11.443
Toevoegingen aan reserves	15.787	350	16.137
Onttrekkingen aan reserves	5.507	-33	5.474
Saldo toevoegingen en onttrekkingen	-10.280	-383	-10.663
Prognose resultaat	-20.993	-1.113	-22.106

Onderwerp	Totale afwijking (x €1.000)	V/N	Toelichting	T1	I/S	AR/ BR	B
Lasten	350	N					
Openbare ruimte	510	N	Energieprijzen eigen gebruik (openbare ruimte)	J	I	AR	J
Groen en klimaatadaptie in de stad	425	N	Buurtcongiërges	J	I	AR	J
Natuur en stadsparken	275	N	Energieprijzen eigen gebruik (openbare ruimte)	J	I	AR	J
Wonen	146	N	DU Wet goed Verhuurderschap	N	I	AR	J
Afval	65	N	Energieprijzen eigen gebruik (openbare ruimte)	J	I	AR	J
Openbare ruimte	9	N	Actualisatie MIP	N	I	AR	J
Natuur en stadsparken	-350	V	Strategische aankoop grond voor groen en ontmoeten	N	I	BR	J
Afval	-350	V	Grofvuil afval	N	I	AR	J
Openbare ruimte	-380	V	Lokale heffingen	N	I	AR	J
Baten	-380	N					
Openbare ruimte	-380	N	Lokale heffingen	N	I	AR	J
Toevoegingen aan reserves	350	N					
Natuur en stadsparken	350	N	Strategische aankoop grond voor groen en ontmoeten	N	I	BR	J
Onttrekkingen aan reserves	-33	N					
Openbare ruimte	-33	N	Actualisatie MIP	N	I	AR	J

Energieprijzen eigen gebruik
Zie hiervoor de toelichting op Wijken algemeen.

Buurtconciërges
Zie toelichting op S06 Participatie en armoedebestrijding.

Decentralisatie-uitkering (DU) Wet goed Verhuurderschap
Arnhem ontvangt in 2023 € 146.000 ter dekking van de kosten van de uitvoering van het wetsvoorstel om malafide verhuurderschap en discriminatie op de huurmarkt gerichter aan te pakken. Deze baten zijn als onderdeel van het gemeentefonds - meicirculaire opgenomen bij programma S00 Bestuur, dienstverlening en financiën. De bijbehorende lasten worden verantwoord op de bijbehorende beleidsvelden binnen de programma's, in dit geval op het programma Wonen en leefomgeving.

Actualisatie MIP
Zie toelichting op S00 Bestuur, dienstverlening en financiën.

Strategische aankoop grond voor groen en ontmoeten
Het budget Strategisch aankoop grond voor groen en ontmoeten (€ 350.000 voor 2023) wordt overgeheveld naar BR Groenfonds en zal naast mogelijkheden voor stadslandbouw ook ingezet kunnen worden voor aankopen voor het versterken van de groenstructuur.

Grofvuil afval
Inwoners hebben de mogelijkheid om grofvuil aan te bieden op onze afvalbrengstations. In 2023 en 2024 wordt aan inwoners bij wijze van proef de mogelijkheid geboden om daarnaast ook twee maal per jaar een afspraak te maken om gratis grofvuil aan huis op te laten halen door onze inzamelaar.

Bij het opstellen van de begroting is daarom rekening gehouden met een stijging van de kosten (€ 750.000). Enerzijds doordat inzameling aan huis duurder is dan via de afvalbrengstations; anderzijds omdat door de mogelijkheid van gratis afspraken een hoger totaalvolume van grofvuil werd verwacht.
Tot nog toe zien we echter dat het aantal afspraken aan huis en de daarmee gepaard gaande kosten lager zijn dan begroot. Ook zien we dat er voornamelijk sprake is een verschuiving van het aanbiedgedrag, waarbij inwoners nu meer kiezen voor de gratis afspraak in plaats van het aanbieden op de afvalbrengstations. In totaal is er geen sprake van een toename van de hoeveelheid grofvuil, en dus ook geen toename van de verwerkingskosten op dit punt (was wel begroot).
Per saldo verwachten we eind 2023 € 350.000 over te houden.

Lokale heffingen
Zie toelichting op S00 Bestuur, dienstverlening en financiën.

Bijlage 2 Budgetoverhevelingen

Terugblik Nota budgetoverhevelingen 2022

Hieronder wordt een terugkoppeling gegeven van de voortgang van de budgetten die via de Nota Budgetoverhevelingen 2022 overgeheveld zijn.

Wijken algemeen

Onderwerp:	Uitvoeringsplannen
Bedrag:	€ 80.000
Toelichting:	Deze middelen worden in 2023 volledig ingezet voor de tijdelijke jongerenvoorziening bij Sportpark Schuytgraaf, conform raadsvoorstel nr. 3836088 (€ 62.000) en overige lasten rondom jeugdprogrammering voor het gebied Schuytgraaf/Elderveld.

Onderwerp:	Energietoeslag 2022
Bedrag:	€ 2.170.000
Toelichting:	Deze overheveling is bedoeld voor de uitbetaling van Energietoeslag 2022, die in 2023 pas is uitgekeerd. Inmiddels is het grootste deel van dit budget besteed. Het restant zou kunnen dienen als dekking voor de Energietoeslag 2023, indien de dekking van het Rijk ontoereikend is. De verwachting is dat dit bedrag volledig wordt besteed.

Onderwerp:	Energiearmoedefonds
Bedrag:	€ 3.000.000
Toelichting:	De overheveling wordt naar verwachting volledig ingezet ter dekking van o.a. Wintertoeslag 2023 en diverse andere maatregelen, zoals ondernemers, kindvoorzieningen, witgoedregeling en verruiming Gelrepas.

S00 Bestuur, dienstverlening en financiën

Onderwerp:	Burgerzaken
Bedrag:	€ 750.000
Toelichting:	Dit budget wordt in 2023 geheel besteed aan externe inhuur ten behoeve van de doorontwikkeling van afdeling Burgerzaken en om de reguliere dienstverlening op peil te houden.

Onderwerp:	Budget transformatie interne organisatie
Bedrag:	€ 150.000
Toelichting:	Deze middelen worden in 2023 volledig aangewend ten behoeve van de doorontwikkeling van wijksturing, zoals de nieuwe koersnota en de trajecten uitgevoerd door Twynstra & Gudde rondom de (financiële) sturing. Deze inspanningen komen voort uit de verbeterpunten van de evaluatie Van Wijken Weten 2021.

S01 Veiligheid

Onderwerp:	Experiment Gesloten Coffeeshopketen
Bedrag:	€ 280.000
Toelichting:	Vooralsnog zijn de overgehevelde middelen om uitvoering te geven aan het experiment nog niet besteed. Dit wordt veroorzaakt door het feit dat het experiment nog niet is aangevangen. Naar verwachting wordt het experiment in het eerste kwartaal van 2024 opgestart. Daarom is wel ter voorbereiding capaciteit geworven voor preventieve en controlerende activiteiten ten aanzien van de sector.

Onderwerp:	Veiligheidshuis
Bedrag:	€ 400.000
Toelichting:	Gelderland Midden kent twee veiligheidshuizen, namelijk veiligheidshuis regio Arnhem en veiligheidshuis West Veluwe Vallei (WVV). De gemeenten Arnhem en Ede fungeren als centrumgemeenten en ontvangen budget dat voor regionale doeleinden bestemd is. Er is uiteindelijk een budget van € 452.000 overgeheveld naar 2023. In de afgelopen periode is er vooral geïnvesteerd in de verbinding met gemeenten bij de versterking van de lokale zorg- en veiligheidsketen. Om als expertisecentrum te kunnen

	fungeren is het van belang dat de lokale zorg- en veiligheidsketens goed zijn georganiseerd. Het Zorg- en Veiligheidshuis is nauw betrokken bij de ontwikkelingen binnen de gemeente Arnhem: • Ontwikkeling Persoonsgerichte Aanpak Wijken; • Outreachende en adviserende rol van de procesregisseur Zorg- en Veiligheidshuis daarbij; en • Herpositionering van de Overlast- en Zorgcoördinatoren. Na de zomer wordt een start gemaakt met het eigen huis op orde brengen. Hiervoor wordt een verandermanager aangesteld.

S02 Bereikbaarheid

Onderwerp:	Ontwikkelen duurzaam mobiliteitsplan
Bedrag:	€ 350.000
Toelichting:	Het duurzaam mobiliteitsplan wordt in 2023 verder uitgewerkt. De besluitvorming hierover door de raad wordt verwacht in het eerste kwartaal 2024. Hierdoor zal het merendeel van het budget in 2023 worden besteed met mogelijk een kleine overloop naar 2024.

S04 Onderwijs

Onderwerp:	Volwassenen educatie
Bedrag:	€ 100.000
Toelichting:	De overgehevelde middelen zijn bedoeld voor de regio Arnhem. Er wordt dit jaar extra geïnvesteerd in communicatie om het onderwerp laaggeletterdheid meer bekendheid te geven in Arnhem en de regio. En er worden meer trainingen herkennen, signaleren en doorverwijzen gegeven. Dit heeft als doel om meer mensen die laaggeletterd zijn te bereiken en hen passend aanbod aan te bieden.

S05 Cultuur

Onderwerp:	Erfgoeddeal
Bedrag:	574.000
Toelichting:	Voor het project "Renaissance van de Velperweg" is in 2021 een bijdrage van € 574.000 toegekend uit de gemeentefondsuitkering. Dit bedrag is dit jaar nog niet benut en zal vanaf volgend jaar, wanneer het project start, nodig zijn. Conform de gehanteerde werkwijze voor de Velperweg waar de bijdrages via de BR Groot Onderhoud lopen, wordt ook deze bijdrage daaraan gedoteerd.

Onderwerp:	Coronamiddelen Cultuur
Bedrag:	€ 1.862.000
Toelichting:	Zowel in 2020 als in 2021 heeft de gemeente Arnhem gelden van het Rijk ontvangen om gevolgen van corona binnen de culturele en creatieve sector op te vangen. Met deze middelen zijn via drie Arnhemse steunpakketten Kunst & Cultuur (dec. 2020, april 2021 en 2022-2023) de culturele basis- en meerjarenvoorzieningen, amateurkunstorganisaties, zelfstandige makers, festivals en particuliere culturele organisaties ondersteund. Hoewel de pandemiefase inmiddels voorbij is, bevindt de culturele sector zich nog steeds in moeilijk vaarwater. In 2022 en 2023 zien instellingen en makers zich geconfronteerd met sterk stijgende lasten voor huisvesting, energie en personeel, en een sterk gestegen inflatie. Het restant van de coronamiddelen zal in 2023 worden ingezet om exploitatietekorten bij culturele instellingen (gedeeltelijk) te compenseren. Na correctie is naar € 1.600.000 naar 2023 overgeheveld. Hiervan besteden we € 1.000.000 aan exploitatietekorten bij culturele instellingen om die (gedeeltelijk) te compenseren (besluit perspectiefnota, beslispunt 14). Mocht uit inventarisatie blijken dat €1.000.000 niet voldoende is, dan zullen wij de resterende € 600.000 geheel of gedeeltelijk inzetten voor de exploitatietekorten in 2023 aan de culturele basis- en meerjarenvoorzieningen.

Onderwerp:	Beeldende Kunst
Bedrag:	€ 60.000
	Uit de Sonsbeektentoonstelling die in de zomer van 2021 heeft plaatsgevonden, wordt in 2023 de aankoop afgerond van het kunstwerk van Jennifer Tee. Hiervoor is in 2022 een bedrag gereserveerd. Het restant van het overgehevelde bedrag wordt ingezet voor kunstopdrachten die in 2023 tot voltooiing worden gebracht.

Onderwerp:	Huisvesting creatieve en culturele sector (subsidieregeling Creatieve Bedrijfsverzamelgebouwen)
Bedrag:	€ 100.000
Toelichting:	Het beschikbare budget wordt in 2023 besteed aan een tweetal doelen. In het kader van het Plan van Aanpak Huisvesting Culturele en Creatieve Sector ontvangt de Stichting Krachtstroom026 een subsidiebijdrage van € 40.000,- om het bedrijfspand aan de Koriander straat 81 in Malburgen-Oost geschikt te maken als culturele broedplaats. In het gebouw wordt voor 24 cultureel en creatief ondernemers een betaalbare werkruimte gerealiseerd. De Stichting Jacobiberg heeft, vanwege gestegen kosten per juli 2023 voor het gebruik van het gebouw op De Hes als popcentrum, te maken met een hogere bruikleenvergoeding aan de eigenaar. De extra subsidiebijdrage van € 60.000,-die de Stichting in 2023 nodig heeft om deze verhoogde vergoeding te kunnen voldoen wordt gedekt uit de beschikbare middelen voor huisvesting van de culturele en creatieve sector.

Onderwerp:	Kerkenvisie
Bedrag:	€ 20.000
Toelichting:	Het overgehevelde budget wordt dit jaar volledig besteed. Het extern bureau is aan de slag met het opstellen van het geplande actieplan.

S06 Participatie en armoedebestrijding

Onderwerp:	Regionale middelen in het kader van participatie
Bedrag:	€ 1.880.000
Toelichting:	Arnhem ontvangt, als centrumgemeente van onze arbeidsmarktregio, diverse middelen vanuit het rijk in het kader van participatie. Over de inzet van de middelen vindt regionale afstemming plaats, dit gebeurt via het Regionaal Werkbedrijf. Er is uiteindelijk eind 2022 een bedrag van € 2.000.708 overgeheveld naar 2023. Voor 2023 is er een jaarplan vastgesteld met de geplande activiteiten en de hieraan gekoppelde middelen. De (verwachte) overgehevelde middelen vanuit 2022 zijn hierin meegenomen. Op een aantal onderdelen uit het jaarplan heeft de uitvoering vertraging opgelopen, zie hiervoor ook de tekst bij 'Vooruitblik Nota budgetoverhevelingen 2023'.

Onderwerp:	Budget Impuls Integraal werken
Bedrag:	€ 350.000
Toelichting:	In 2022 is door het rijk € 510.000 beschikbaar gesteld voor het verbeteren van de integrale dienstverlening en de aanpak van meervoudige problematiek binnen het sociaal domein. We hebben deze middelen in 2022 onder andere ingezet voor de voorbereiding op de Wet aanpak meervoudige problematiek in het sociaal domein (WAMS). In 2023 zetten we het restant van de middelen in voor de versterking van de samenwerking in de wijken tussen de teams leefomgeving, sociale wijkteams en de gebiedsteams Werk & Inkomen, verbetering van de monitoring en diverse andere projecten.

Onderwerp:	Onderzoek naar zelf organiseren Schulddienstverlening
Bedrag:	€ 65.000
Toelichting:	Dit budget wordt dit jaar ingezet voor de financiering van een extern projectleider.

Onderwerp:	Tozo
Bedrag:	€ 100.000
Toelichting:	In 2023 is dit budget ingezet voor de verdere afwikkeling van (invordering van) Tozo verstrekkingen.

S07 Zorg

Onderwerp:	Projecten jeugdzorg
Bedrag:	€ 380.000
Toelichting:	Vorig jaar zijn er extra rijksmiddelen jeugdzorg beschikbaar gekomen en aan het budget Jeugdzorg toegevoegd. Voorzien was toen dat deze middelen ook zouden worden ingezet ten behoeve van projecten en activiteiten die zouden bijdragen aan de verdere doorontwikkeling van de jeugdzorg en het jeugdbeleid. Dat is in 2022 ten dele gebeurd. Het betreft hier onder andere het project beperken wachtlijsten jeugd-ggz, project monitoren jeugdbeleid, project wijknetwerken werken jeugdbeleid (minder zorgaanbieders) alsook project onderzoek reële tarieven jeugdzorg. Ook dit jaar lijkt niet het volledige bedrag te worden ingezet. Het gaat dan met name om het project monitoren jeugdbeleid en het project wijknetwerken werken. Verwacht wordt dat hier in 2024 wel op wordt uitgegeven. Aan het eind van het jaar zullen de niet bestede middelen worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve WMO & Jeugdzorg, overeenkomstig het door de raad ingestelde doel van deze reserve.

Onderwerp:	Toegang huishoudelijke ondersteuning en stress sensitief werken
Bedrag:	€ 178.000
Toelichting:	De centrale toegang huishoudelijke ondersteuning is eind 2022 belegd bij de sociale wijkteams. De sociale wijkteams pakken alle aanvragen voor de algemene voorziening en de maatwerkvoorziening op en geven op basis van de situatie een prioritering aan de aanvraag. Zo wordt geborgd dat de meest kwetsbare inwoners als eerste in aanmerking komen voor huishoudelijke ondersteuning. Het budget wat beschikbaar is gemaakt voor de pilot fase zal naar verwachting voor het eind van 2023 op zijn. De centrale toegang huishoudelijke ondersteuning zal uiteindelijk geborgd worden in de dienstverleningsovereenkomst. In het kader van stress sensitief werken worden ook diverse activiteiten uitgevoerd. Na de zomer wordt bezien in hoeverre de inbedding voldoende is of dat bijsturing nodig is. Het uitgangspunt is dat het budget wordt besteed in 2023.

S08 Welzijn en inclusie

Onderwerp:	Opvang dakloze jongeren
Bedrag:	€ 950.000
Toelichting:	Deze middelen zijn volledig ingezet voor een tijdelijke voorziening voor dakloze jongeren tussen ‘echte’ opvang en zelfstandig wonen in.

Onderwerp:	Uitvoeringsplan Vrij zijn in Arnhem, voorkomen en tegengaan van discriminatie en racisme
Bedrag:	€ 150.000
Toelichting:	Van het vastgestelde uitvoeringsplan ‘Vrij zijn in Arnhem’, zijn veel acties opgepakt en staan er nog veel op de planning. We zitten in de opstartfase en de inzet van middelen loopt achter op de begroting. Daarnaast zijn er in 2023 relatief veel middelen toegevoegd aan de begroting, waarvoor we steeds in overleg met onze partners vaststellen hoe we die inzetten. Het tot uitvoering brengen van activiteiten vraagt dus tijd. Ook omdat we vanaf het begin het eigenaarschap beleggen bij de betreffende domeinen van de gemeente en de partners in de stad. Zo borgen we de activiteiten duurzaam. Doordat de kosten in de opstartfase lager uitvallen, zijn de naar 2023 overgehevelde middelen nog niet volledig ingezet, maar wel nodig in 2024.

Onderwerp:	Arbeidsmarkttoelage 1,13% welzijn
Bedrag:	€ 100.000
Toelichting:	Vorig jaar is via het gemeentefonds extra rijksbudget beschikbaar gesteld voor het toekennen van een arbeidsmarkttoelage aan medewerkers in de zorg- en welzijnssector. Deze middelen zijn inmiddels verwerkt in de (regionale) tarieven voor jeugdzorg en wmo, maar bleken niet toereikend voor een extra verhoging van de subsidie aan onze welzijnsinstellingen. Hiervoor zijn bij de turap 2022 en de begroting 2023 extra middelen vrijgemaakt om die deels beschikbaar te houden voor aanspraken door instellingen bij de subsidieafrekening 2022, die dit jaar volgt. Nog niet alle subsidie-afrekeningen 2022 zijn afgerond. Op dit moment is iets minder dan de helft van het overgehevelde bedrag ingezet.

Onderwerp:	Gezins-en kindbescherming
Bedrag:	€ 732.000
Toelichting:	Vorig jaar zijn door het Rijk via de Decentralisatie-Uitkering VrouwenOpvang (DUVO) voor een periode van 4 jaar extra middelen toegevoegd ten behoeve van het programma Gezins-en kindbescherming. Arnhem is centrumgemeente vrouwenopvang en bestrijding huiselijk geweld voor zowel de regio Centraal Gelderland als de regio Achterhoek. Met de regio Achterhoek is afgesproken dat hun aandeel in de extra rijksmiddelen van circa € 250.000 per jaar aan de gemeente Doetinchem zal worden overgemaakt. De verwachting is dat het restant dit jaar niet tot volledige besteding komt. Aan het eind van het jaar zullen daarom de niet bestede middelen worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve Beschermd en Weerbaar, overeenkomstig het door de raad ingestelde doel van deze reserve.

Onderwerp:	Maatschappelijke Opvang
Bedrag:	€ 650.000
Toelichting:	De beoogde ontwikkeling kon geen doorgang vinden en op dit moment wordt er gekeken naar een invulling die aansluit met het Nationaal Actieplan Dakloosheid, in combinatie met huisvesting bijzondere doelgroepen. Tegelijk heeft de eindafrekening van de subsidies een financieel nadeel opgeleverd, dit als gevolg van de hogere kosten van opvang tijdens de winterperiode en de coronacrisis. Deze middelen zijn hiervoor ingezet.

S09 Gezondheid en sport

Onderwerp:	Investeren in preventie en gezondheid (motie 21M52g)
Bedrag:	€ 350.000
Toelichting:	Op grond van de motie 21M52g (Investeren in preventie en publieke gezondheid loont) is er budget beschikbaar gesteld voor o.a. inzet op de functiewaardering jeugdartsen en verpleegkundigen bij VGGM Verder heeft het college de incidentele ruimte benut om bestaande preventie-activiteiten uit te breiden, of nieuwe interventies te bekostigen. In 2023 is er, naast de inzet op functiewaardering, uitvoering gegeven aan nieuwe interventies door een incidentele bijdrage voor een gezondheidsplein in Rijnstate en is er een pilot gestart rondom een gezondheidsmakelaar.

S10 Klimaat en energie

Onderwerp:	Volkshuisvestingsfonds Arnhem-Oost
Bedrag:	€ 6.100.000
Toelichting:	De hier vermelde € 6,1 miljoen is volledig toegevoegd aan de bestemmingsreserve Volkshuisvestingsfonds (VHF) Arnhem-Oost. Dit betreft een project waarbij het doel is om 1.754 woningen in deze wijk te verduurzamen. De € 6,1 miljoen dient als gemeentelijke co-financiering voor dit project en is zal gedurende de looptijd van dit project (tot en met eind 2031) hiervoor worden ingezet.

S11 Ruimtelijke ontwikkeling

Onderwerp:	Bodemonderzoek en sanering
Bedrag:	€ 160.000
Toelichting:	Vanuit het budget van Bodemonderzoek en sanering wordt er een bijdrage van 160.000 aan het project "Renaissance van de Velperweg". Vanwege de vertraging in het start van het project zal deze bijdrage pas vanaf 2024 nodig zijn, hierdoor is dit budget nog niet uitgegeven.

Onderwerp:	Grondwal / uitbreiding woonwagenkamp Bethaniënstraat
Bedrag:	€ 3.865.000
Toelichting:	In maart 2022 zijn er voorbereidingen voor het verwijderen van de grondwal opgestart. Dit is later stopgezet omdat er nog geen besluit over de herinrichting van de woonwagenlocatie genomen was, dit zou dan tegelijkertijd uitgevoerd kunnen worden. Volgens planning kan er in november gestart worden met de werkzaamheden. De sanering van de grond volgt later bij een positief besluit op de herinrichting.

Onderwerp:	Nieuwe Haven - Uitkoopregeling
Bedrag:	€ 65.000
Toelichting:	Van de oorspronkelijk 15 woonboten met ligplaats resteren er nog vier woonboten, van drie verschillende eigenaren. Tot overeenstemming komen met deze laatste drie eigenaren gaat moeizaam. De gesprekken van dit jaar met de eigenaren hebben nog niet geleid tot een positief resultaat, maar ook niet tot een definitief negatief resultaat. Hierdoor zal het resterende budget naar verwachting ook dit jaar niet volledig uitgeput kunnen worden.

Onderwerp:	Invoeringskosten Omgevingswet
Bedrag:	€ 1.019.000
Toelichting:	De datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet is verschoven van 1 januari 2023 naar 1 jan 2024. Het zwaartepunt van het inrichten en testen van het digitale systeem, de werkprocessen en de interne en externe communicatie over de veranderingen in de dienstverlening zijn hierdoor op de tweede helft van 2023 en de eerste helft van 2024 komen te liggen. Hierdoor zal niet het volledige budget in 2023 worden benut en is het restant in 2024 nodig.

S12 Wonen en leefomgeving

Onderwerp:	Straatwerk n.a.v. uitgevoerde werkzaamheden Kabels & Leidingen
Bedrag:	€ 125.000
Toelichting:	Als gevolg van personeelsproblemen bij aannemers (gebrek aan stratenmakers) lukte het in 2022 niet om alle herstelwerkzaamheden aan het straatwerk, als gevolg van graafwerkzaamheden kabels en leidingen, af te ronden. In 2023 wordt deze achterstand ingelopen en worden de doorgeschoven middelen volledig besteed.

Onderwerp:	Afvalkoers 2022-2026 "Arnhem Schoner"
Bedrag:	€490.000
Toelichting	De uitvoering van de afvalkoers is in 2022 iets later dan gepland vastgesteld. Inmiddels loopt de uitvoering en zullen de doorgeschoven middelen in 2023 volledig worden besteed.

Onderwerp:	Woonwagenlocaties
Bedrag:	€ 300.000
Toelichting:	Na overleg met de bewoners van de Gelderse Rooslaan is besloten om voor een uitbreiding te gaan van twee standplaatsen. Dit wijkt af van de schetsplan dat met de bewoners was besproken in november 2022 waarbij uit was gegaan van vier standplaatsen. Op basis van de gewijzigde schetsplan gaan we met corporatie om de tafel om dit doel te realiseren. Als gevolg van de gewijzigde plannen is de uitvoering vertraagd en zullen de middelen pas in 2024 worden besteed

	In januari is met de bewoners van de Merwedestraat overlegd en op basis daarvan zijn schetsplannen opgesteld. Uitbreiden van het aantal standplaatsen gaat vrijwel altijd ten koste van het parkeren op de naastgelegen parkeerplaats. In het najaar wordt onderzocht wat hiervan de impact is op de omgeving. Als gevolg hiervan zullen de middelen voor de Merwedestraat niet in 2023 worden ingezet.

Onderwerp:	Arnhem-Oost stedelijke vernieuwingsgebieden
Bedrag:	€ 825.377
Toelichting:	Met de kick-off van het Nationaal Programma Arnhem-Oost (NPAO) is de aanpak in 2023 een nieuwe fase ingegaan. Er is een gebiedsplan opgesteld langs drie inhoudelijke lijnen met in totaal 30 geformuleerde acties. We hebben hierbij opnieuw gekeken naar de beschikbare middelen voor de komende jaren en hoe we deze inzetten. We verwachten daarnaast voor de komende jaren extra rijksmiddelen om het nationaal programma uit te voeren vanuit diverse regelingen. Tegelijkertijd zijn we druk bezig met uitwerken en opstarten van diverse initiatieven binnen de drie inhoudelijke lijnen. Daarmee verwachten we de overgehevelde middelen uit 2022 dit jaar volledig te besteden.

Onderwerp:	Wegen
Bedrag:	€ 1.000.000
Toelichting:	In 2022 heeft een tweetal investeringsprojecten vertraging opgelopen. Ten eerste de Hollandweg, waar pas in 2023 gestart kon worden in verband met de beschikbaarheid van vervangend openbaar vervoer. Ten tweede de Groningensingel. De scope is hier groter geworden, omdat we naast regulier onderhoud aan de weg, conform de begroting ook verhardingen opruimen. Beide projecten zijn in 2023 in uitvoering gegaan. De overgehevelde kredietruimte wordt volledig besteed.

Vooruitblik Nota budgetoverhevelingen 2023

In onderstaande tabellen wordt vooruitgeblikt naar de Nota Budgetoverheveling 2023. Hiermee wordt inzicht gegeven in de onderwerpen waarvan op dit moment al wordt verwacht dat de activiteiten niet of onvolledig worden uitgevoerd dit jaar. Dit is een eerste inschatting en is ter informatie aan deze turap toegevoegd.

S00 Bestuur, dienstverlening en financiën

Onderwerp:	Verduurzaming gemeentelijk vastgoed
Bedrag:	€ 250.000
Toelichting:	De verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed vraagt meer voorbereidingstijd dan verwacht. Er dient eerst een goede inventarisatie te worden gemaakt van wat nodig is voor welk pand en wanneer dat het meest efficiënt opgepakt kan worden. Van het budget van € 500.000 voor de uitvoering van de wettelijke maatregelen zal naar verwachting € 250.000 overblijven dit jaar en zal nodig blijven voor verduurzaming van de betreffende panden.

S01 Veiligheid

Onderwerp:	Veiligheidshuis
Bedrag:	€ 300.000
Toelichting:	Gelderland Midden kent twee veiligheidshuizen, namelijk veiligheidshuis regio Arnhem en veiligheidshuis West Veluwe Vallei (WVV). De gemeenten Arnhem en Ede fungeren als centrumgemeenten en ontvangen budget dat voor regionale doeleinden bestemd is. Op dit moment is de doorontwikkeling van de veiligheidshuizen opgestart. Veel casuïstiek zal moeten worden verplaatst van het VHH naar wijkniveau en het veiligheidshuis zelf zal zich meer moeten gaan positioneren als expertisecentrum voor urgente en geprioriteerde casuïstiek. Hiervoor zijn het komende jaar naar verwachting meer middelen nodig om op organisatorisch en operationeel niveau deze structuurveranderingen door te voeren met expertise en ondersteuning, hiervoor wordt het regionaal ontvangen geld uit 2023 aangewend.

Onderwerp:	Experiment gesloten coffeeshopketen
Bedrag:	€ 380.000
Toelichting:	In het regeerakkoord van 2017 is afgesproken dat er een experiment komt met de teelt en verkoop van hennep of hasjiesj voor recreatief gebruik. Arnhem heeft daarvoor al middelen ontvangen en ontvangt tot en met 2024 elk jaar € 162.500. Van deze gelden dient het gehele project bekostigd te worden. Op dit moment bevindt het experiment zich nog in de opstartfase. De experimenteerfase, met vermoedelijke startdatum Q1 2024, zal hierna volgen en zal 4 jaar duren. De reeds ontvangen middelen (2023 en eerder) zijn tevens noodzakelijk om hieraan uitvoering te geven. Ondanks dat het niet wenselijk is middelen meerdere jaren over te hevelen wordt toch voorgesteld om de reeds ontvangen middelen over te hevelen naar 2024 zodat uitvoering gegeven kan worden aan het experiment.

S06 Participatie en armoedebestrijding

Onderwerp:	Onderzoek naar zelf organiseren Schuldhulpverlening
Bedrag:	€ 100.000
Toelichting:	Het beschikbare budget wordt niet volledig in 2023 besteed. Een deel van het onderzoek vindt in 2024 plaats. Daarom wordt er € 100.000 doorgeschoven.

Onderwerp:	Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden
Bedrag:	€ 540.000
Toelichting:	In de meicirculaire is hiervoor een incidentele bijdrage ontvangen. € 540.000 hiervan wordt in 2024 ingezet voor de implementatie van zelf organiseren Schuldhulpverlening.

Onderwerp:	Regionale middelen in het kader van participatie
Bedrag:	€ 1.652.770
Toelichting:	Arnhem ontvangt, als centrumgemeente van onze arbeidsmarktregio, diverse middelen vanuit het rijk in het kader van participatie. Over de inzet van de middelen vindt regionale afstemming plaats, dit gebeurt via het Regionaal Werkbedrijf. Voor 2023 is er een jaarplan

	vastgesteld met de geplande activiteiten en de hieraan gekoppelde middelen. Op een aantal onderdelen uit het jaarplan heeft de uitvoering vertraging opgelopen. Daarnaast is er regionaal de wens om een deel van de beschikbare middelen op te nemen in een meerjarenplan, dit wordt nog nader uitgewerkt. Op basis van de 1e rapportage over 2023 verwachten we € 1.652.770 over te hevelen naar 2024.

Onderwerp:	Onderzoek schuldhulpverlening bureau zelfstandigen
Bedrag:	€ 70.000
Toelichting:	Vanuit de circulaire zijn middelen beschikbaar gekomen voor bijzondere bijstand voor zelfstandigen. Dit budget wordt in 2023 ingezet voor onderzoek naar aanbesteding van schuldhulpverlening voor ondernemers. De verwachting is dat een groot deel van dit budget in 2024 pas wordt uitgegeven.

Onderwerp:	Budget pilot bijverdienbeloning
Bedrag:	€ 300.000
Toelichting:	In juli 2023 is de tweejarige pilot bijverdienbeloning gestart waarmee we inwoners stimuleren om te werken in deeltijd naast hun uitkering en hen hiervoor belonen. In totaal is er voor de pilot € 3,4 miljoen gereserveerd. In 2023 is het benodigde bedrag ingeschat op € 1,0 miljoen. We schatten nu in dat we in 2023 voor de eerste uitbetaling van de bijverdienbeloning en bijkomende kosten € 0,7 miljoen nodig hebben. De eerste betaling van de bijverdienbeloning vindt in maart 2024 plaats en heeft betrekking op de premieperiode juli–december 2023. De totale verwachte kosten voor de pilot veranderen vooralsnog niet. We stellen daarom voor € 0,3 miljoen over te hevelen naar 2024.

S08 Welzijn en inclusie

Onderwerp:	Herinrichting consultatiebureaus
Bedrag:	€ 145.000
Toelichting:	Vanwege nieuwe zorgpartners in het gebouw van Rijnstate Poli Zuid (RKV) zal het daar gehuisveste consultatiebureau verhuizen naar elders in de wijk. Daarom wordt er in samenspraak met de VGGM gezocht naar een nieuw onderkomen voor dit consultatiebureau. In 2023 worden voor de herinrichting van dit nieuwe consultatiebureau nog geen kosten verwacht. Dit wordt actueel bij aanvang van 2024.Voor deze incidentele herinrichtingskosten wordt het voordeel uit de DVO van vorig jaar overgeheveld naar 2024. Hieruit worden verbouwings- en inrichtingskosten voor de nieuwe locatie van het consultatiebureau bekostigd.

Onderwerp:	Uitbreiding capaciteit dakloosheid
Bedrag:	€ 395.000
Toelichting:	In de Perspectiefnota is aangegeven dat voor uitbreiding van capaciteit van maatschappelijke opvang voor 2023 en voor 2024 (via overheveling) budget beschikbaar is in de brede aanpak middelen dakloosheid. Dekking voor de jaren 2025 tot en met 2027 kan gerealiseerd worden uit de BR Beschermd en Weerbaar. Het gaat om uitbreiding capaciteit Kruispunt, de Duif, gezinsopvang en inzet ervaringsdeskundigheid. Hiervoor is een overheveling van € 395.000 nodig.

Onderwerp:	Maatschappelijke opvang
Bedrag:	€ 450.000
Toelichting:	In 2023 zijn extra middelen beschikbaar gekomen vanuit het Nationaal Actieplan Dakloosheid, die nog niet volledig besteed zijn. Desondanks blijft de opgave in de aanpak van dakloosheid onverminderd urgent en heeft prioriteit, waardoor het noodzakelijk is om deze middelen over te hevelen naar 2024. Momenteel wordt samen met de ketenpartners Maatschappelijke Opvang en de regiogemeenten gewerkt aan een doorvertaling van het Nationaal Actieplan Dakloosheid “Eerst een Thuis” naar de regio Centraal Gelderland. Het is daarom noodzakelijk dat deze middelen beschikbaar blijven voor de verdere aanpak van dakloosheid, waaronder de beweging van Maatschappelijke opvang naar ‘Wonen Eerst’.

S11 Ruimtelijke ontwikkeling

Onderwerp:	Milieuplan
Bedrag:	€ 130.000
Toelichting:	Voor de oplevering van het milieuplan, nu genoemd het Plan Gezonde Leefomgeving "Arnhem maakt buiten gezond", is 300.000 euro gereserveerd in 2023. Van deze 300.000 zal 170.000 worden besteed voor de oplevering en het schrijven van het plan in 2023. Verzoek is daarom om de resterende 130.000 over te hevelen naar 2024 om te besteden aan o.a. het begeleiden van de laatste opleverfase en nieuwe monitoring.

Onderwerp:	Grondwal / uitbreiding woonwagenkamp Bethaniënstraat
Bedrag:	€ 3.500.000
Toelichting:	In November staan de werkzaamheden gepland voor de verwijdering van de grondwal. Door de vertraging in de startdatum door het uitblijvende besluit van de herinrichting zal niet het volledige budget besteed kunnen worden in 2023.

S12 Wonen en leefomgeving

Onderwerp:	Woonwagenlocaties
Bedrag:	€ 250.000
Toelichting:	Door de gewijzigde schetsplan van de Gelderse Rooslaan en de noodzaak van een impactanalyse op de Merwedestraat zijn de uitvoeringen van deze projecten vertraagd en zullen de resterende middelen in 2024 opnieuw nodig zijn om onze doelen te realiseren.

Bijlage 3 Investeringen

Jaarlijks wordt het Meerjarig InvesteringsPlan (MIP) in de Begroting geactualiseerd. In deze Turap wordt gerapporteerd over de verwachtingen rondom de realisatie van de begrote investeringen halverwege het jaar 2023. Dit betreft begrote investeringen uit de begroting 2023, vanuit voorgaande jaren naar 2023 doorgeschoven investeringen en tussentijds vastgestelde investeringen door de raad.
In de onderstaande tabel is weergegeven wat de begrote investeringen voor 2023 per programma zijn. In de toelichting onderaan de tabel staat aangegeven bij welke programma's grote afwijkingen worden verwacht, met daarbij een toelichting over de specifieke investeringen die dit betreft.

Nr.	Programma	Begroting 2023
Bedragen x €1.000		
S00	Bestuur, dienstverlening en financiën	6.328
S02	Bereikbaarheid	25.575
S03	Economie	250
S04	Onderwijs	41.246
S05	Cultuur	392
S08	Welzijn en inclusie	8.970
S09	Gezondheid en sport	5.929
S10	Klimaat, energie en milieu	757
S12	Wonen en leefomgeving	13.097
		102.544

Activeren plankosten
Op 31 mei heeft de raad de nota grondbeleid vastgesteld. Besloten is om plankosten van een (her)ontwikkeling te activeren nadat uit een raadsbesluit gebleken is dat er bestuurlijke instemming is voor deze (her)ontwikkeling. Voor de volgende projecten waarvoor nog geen grondexploitatie is vastgesteld, geldt dat de raad al wel een besluit heeft genomen waaruit deze bestuurlijke instemming blijkt: Spoorzone (Schaapsdrift, Rijnpark, Presikhaaf 3), Nijmeegseweg, Woudrichemstraat/Brabantweg, de Kloosterstraat, Koningsplein/Stadstheater en het Bestuurskwartier. De prognose is dat het in 2023 te activeren bedrag aan plankosten voor het totaal van deze ontwikkelingen € 2,4 miljoen zal bedragen. Indien in 2023 de grex van de Nijmeeegseweg wordt vastgesteld bedraagt de prognose van de te activeren plankosten € 2,1 mln.

Vertraging oplevering sporthal Middachtensingel
Als gevolg van capaciteitsproblemen bij Liander wordt de sporthal pas op 1 november voorzien van de juiste energieaansluiting. Hierdoor vertraagt de geplande oplevering in juli en ingebruikname per 1 september van sporthal Middachtensingel. Er is maximaal gezocht naar oplossingen maar helaas zijn hier geen reële opties voor. Hierdoor wordt de oplevering uitgesteld tot tenminste november 2023, het gebouw kan dan per 1 januari 2024 in gebruik worden genomen. De financiële gevolgen hiervan zijn nog niet volledig in te schatten, maar vooralsnog wordt uitgegaan dat het investeringsbudget met € 75.000 wordt overschreden als gevolg van deze vertraging. Dit leidt tot circa € 4.000 aan hogere kapitaallasten vanaf 2024.

Investeringskrediet MFC De Spil
Medio 2021 is er voor de 3 MFC's in Arnhem een aanvraag ingediend bij RVO voor de zogenaamde SUVIS-regeling (Verbetering Luchtkwaliteit). Voor alle 3 de MFC's heeft het RVO een goedkeurende beschikking afgegeven. Uit de aanbestedingsprocedure van MFC De Spil blijkt dat het beschikbare budget onvoldoende is om de werkzaamheden uit te voeren. De aanbesteding stopzetten is weinig zinvol omdat wij toch verantwoordelijk zijn voor een goede oplossing voor "frisse scholen". Bovendien is het niet de verwachting dat een nieuwe aanbesteding financieel gunstiger zal zijn. Tenslotte lopen we dan het risico om de subsidie van het rijk te verliezen.
De effecten van de overige 2 MFC's zijn nog niet bekend. Als gevolg van gestegen prijzen en begroting op basis van "oude" uitgangspunten als decentrale ventilatie wordt het beschikbare budget voor Suvis-maatregelen voor MFC de Spil overschreden. Het financiële gevolg hiervan betekent een overschrijding van het investeringsbudget met € 395.023. Dit leidt tot circa € 25.281 aan hogere kapitaallasten vanaf 2024 gedekt uit de reeds beschikbare middelen, specifiek uit de middelen scholen en ander vastgoed als verbindende plek in de buurt.

Gele rijdersplein
November 2021 heeft de raad besloten tot restauratie van het AKU-monument en het aangrenzende openbaar gebied op het Gele Rijdersplein. Het (ontwerp) proces vraagt meer tijd dan vooraf ingeschat. Hierdoor schuift het moment van realisatie op. Dit, in combinatie met de gestegen bouwkosten, maakt dat de initiële indexering van de bouwkosten mogelijk niet toereikend is. Waarmee de kostenraming gebaseerd is op 2021, worden de kosten van de uitvoering nu gerealiseerd in 2024. Dit kan een tekort opleveren bij het definitief ontwerp. Duidelijkheid hierover wordt in het vierde kwartaal van 2023 verwacht.

Bijlage 4 Beheersing verbonden partijen

BVO De Connectie

Voortgang Beheersstrategie (Turap 2)
De Connectie is een organisatie in die volop in ontwikkeling is en waar de komende jaren veel moet gebeuren. Het is evident dat beheersing en control hierin belangrijk zijn. De beheersing is vooral gericht op het actief verbinden van de gemeentelijke belangen met de belangen van een goede bedrijfsvoeringsorganisatie. Op verschillende niveaus en vanuit verschillende perspectieven wordt er actief samengewerkt. Het bestuur, het OGO (opdrachtgeversoverleg) en de demandorganisatie zijn hierin belangrijke gremia waarin sturing en beheersing nadrukkelijk terugkomen. Het controllersoverleg vervult hierin een belangrijke adviesrol ten aanzien van de P&C-producten van De Connectie.

Er wordt in de begroting een aantal risico's beschreven die significant zijn in financiële termen, maar ook voor de dienstverlening. De beschreven risico's hebben voor een deel te maken met de uitgevoerde onderzoeken naar de totale ICT-keten van De Connectie. In samenspraak met de drie gemeenten zijn er negen verbeterpaden opgesteld die ertoe moeten leiden dat: 1. Het gewenste niveau van de informatievoorziening wordt bereikt (basis op orde). 2. De governancestructuur verder wordt ingericht waarbij afspraken worden vastgelegd over rollen, verantwoordelijkheden en de wijze van samenwerking.
De Connectie onderschrijft de principes van het risico gestuurd werken. Dit houdt in dat risico's gekoppeld worden aan de doelstellingen en dat maatregelen worden genomen om de risico’s te beheersen. Afgelopen jaar heeft De Connectie belangrijke stappen gezet ten aanzien van de invulling van het risicomanagement. Zo heeft er een uitgebreide risico-inventarisatie plaatsgevonden, zowel vanuit het perspectief van de organisatiedoelstellingen als vanuit het perspectief van business continuïteit. Waar nodig zijn aanvullende beheersmaatregelen genomen. De komende jaren gaat De Connectie verder met het door ontwikkelen van het risicomanagement door te investeren in het risicobewustzijn binnen de organisatie en het cyclisch en systematisch borgen van het risicomanagement.

BVO Doelgroepenvervoer Regio Arnhem Nijmegen

Voortgang Beheersstrategie (Turap 2)
De risico's waarmee BVO DRAN te maken heeft zijn een veranderende relatie met de provincie, een zeer dynamische omgeving, kwetsbare burgers en daarmee politieke gevoeligheid.

De inrichting van het doelgroepenvervoer is gebaseerd op een 'open einde' systematiek. Hierom is de sturingsinformatie frequenter en gericht op continue monitoring. Structureel ontvangen we van de BVO DRAN managementinformatie en zogenaamde rittenbakken. Er is ongeveer tien keer per jaar ambtelijk en 6 keer per jaar bestuurlijk overleg. We zijn voornemens om informatie over het doelgroepenvervoer te verwerken in PowerBI zodat het onderdeel kan gaan uitmaken van de bestuursrapportage. In 2022 is gewerkt aan het opnemen van informatie over regiotaxi in PowerBI. Qua IT heeft dat meer voeten in aarde en kost meer tijd dan vooraf ingeschat. Dit geldt nog meer voor het opnemen van informatie over het routegebonden vervoer omdat de aangeleverde informatie niet uniform is tussen de vervoerders.

Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA)

Voortgang Beheersstrategie (Turap 2)
Landelijke ontwikkelingen in wet- en regelgeving kunnen grote invloed hebben op de taakomvang en -inhoud van de omgevingsdienst ODRA. De impact van de Omgevingswet is waarschijnlijk groot. De Wet kwaliteitsborging bouwen (WKB) zal invloed hebben op de werkzaamheden die met bouw hebben te maken. Deze wet heeft een gefaseerde invoering. ODRA is samen met de deelnemende gemeenten actief bezig met de invoering van de Omgevingswet en WKB en rapporteert hier geregeld over. Door actief met komende ontwikkelingen bezig te zijn kan beter geanticipeerd worden op eventuele grote consequenties voor het personeelsbestand van ODRA.
In 2022 is gestart met de implementatie van de aanbevelingen uit het in 2021 verschenen rapport ‘Om de leefomgeving’ van de commissie Van Aartsen. De meeste initiatieven zullen vanuit het rijk worden geïnitieerd. Een van de mogelijke uitwerkingen kan zijn dat omgevingsdiensten moeten gaan fuseren.
ODRA heeft voor een aantal vakgebieden last van krapte op de arbeidsmarkt. Daarom is men begonnen met het aannemen van starters die met behulp van interne scholing en begeleiding de werkplekken bezetten waarvoor moeilijk ervaren specialisten te vinden zijn.
De omvang van het takenpakket van ODRA op het gebied van bouw, vergunningverlening en toezicht is direct afhankelijk van initiatieven van particulieren en bedrijven in de stad. Er kunnen grote verschillen zitten tussen jaren. Om hierop te anticiperen houdt ODRA een flexibele schil met personeel aan. Met de systematiek van outputfinanciering en een prognose van de gemeente op de bouwontwikkelingen wordt het beter mogelijk om de kosten voor de gemeente vooraf in te schatten.
De bij omgevingsdienst ODRA onderkende risico's voor gemeente Arnhem worden op de volgende wijzen beheerst. Allereerst is er maandelijks werkoverleg tussen de accounthouders van beide partijen. Relevante ontwikkelingen kunnen daar als eerste gesignaleerd worden. Actuele zaken worden op dagelijkse basis besproken. ODRA levert maandelijks productiecijfers en urenoverzichten. De cijfers worden met deze frequentie ook in het accountoverleg besproken. Realisatie van producten en uren kan zo getoetst worden aan planning en

budget, zo nodig kan worden bijgestuurd en zullen relevante ontwikkelingen gemeld worden in de financiële cyclus van de gemeente.
De portefeuillehouder heeft zitting in het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur van ODRA. Meerdere keren per jaar worden financiële tussenrapportages van ODRA in de vorm van een financieel dashboard in de bestuursvergaderingen besproken. De business controller Arnhem adviseert de portefeuillehouder op deze rapportages en kan risico's vroegtijdig signaleren. Denk hierbij bijvoorbeeld aan oplopende personeelskosten door schaarste op de arbeidsmarkt of bevindingen van de accountant.

Scalabor B.V.

Voortgang Beheersstrategie (Turap 2)
Scalabor rapporteert op diverse momenten richting de gemeente Arnhem (100% aandeelhouder) over de inhoudelijke en financiële voortgang inclusief de risico's: via begroting en jaarrekening en via de kwartaalrapportages. In deze stukken wordt expliciet stilgestaan bij de te onderscheiden risico's inclusief de beheersmaatregelen. Als aandeelhouder en belangrijkste klant van Scalabor zijn we hierover ook continu met elkaar in gesprek en houden we elkaar goed op de hoogte van belangrijke ontwikkelingen. Hiermee zorgen we voor inzicht in de risico's en trekken we samen op in de beheersing hiervan.

Sportbedrijf Arnhem

Voortgang Beheersstrategie (Turap 2)
Sturing
Het Sportbedrijf is de grootste uitvoerder van het sportbeleid van de gemeente Arnhem. Bij de verzelfstandiging van het Sportbedrijf, zijn vanuit de gemeente als opdrachtgever en eigenaar van het Sportbedrijf, afspraken gemaakt over de informatie- en stuurmogelijkheden voor de gemeente. Om de verwachtingen over en weer beter in beeld te hebben voeren de gemeente als eigenaar en opdrachtgever en het Sportbedrijf gezamenlijk, buiten de kwartaalgesprekken om, gedurende 2023, regelmatig overleg.
De organisatie van het Sportbedrijf en de samenwerking met de gemeente Arnhem wordt elk jaar professioneler. De afstemming tussen de teams Leefomgeving en het Sportbedrijf loopt goed, waarmee invulling wordt gegeven aan het uitgangspunt van 'van wijken weten'.

Het opdrachtgeverschap wordt meer gestroomlijnd. Het Sportbedrijf heeft in de kwartaalrapportages steeds conform afgesproken format gerapporteerd. Over de kwaliteit en met name over de (on)mogelijkheden van rapportage over effectiviteit en efficiëntie van interventies in de stad wordt met elkaar gesproken, alsmede wensen voor de toekomst op wijkniveau. Dit is een doorlopend proces, waarmee we verder gaan in 2023. Het inzicht in de kostprijs van de producten is nog onvoldoende. Er is steeds meer inzicht in kosten per locatie en per 'product'. Sportbedrijf en gemeente doorlopen gezamenlijk stappen om dit af te zetten tegen maatschappelijke meerwaarde. Hierdoor komt er steeds meer kennis beschikbaar over in hoeverre uitgaven zich verhouden tot gemeentelijke doelstellingen. Op basis daarvan kunnen beleidskeuzes gemaakt worden.

Financieel
Het eigen vermogen is € 1,6 miljoen. Voor 2022 e.v. is er een taakstelling van € 0,75 miljoen. Het Sportbedrijf heeft in 2022 een resultaat gehaald van omstreeks € 0,9 miljoen. Dit is grotendeels te verklaren door incidentele steun vanuit het Rijk in verband met de coronacrisis. Dit wordt grotendeels aangewend om het in verband met stijgende energieprijzen verwachte tekort van 2023 deels mee op te vangen. Er blijft voor 2023 nog een tekort over van omstreeks 0,5 miljoen en 2,7 miljoen voor 2024. Met de in de begroting opgenomen aanvullende subsidie voor 2023 en 2024 verwachten wij dat het Sportbedrijf bij gelijkblijvende activiteiten voldoende financiële middelen tot haar beschikking heeft.

Samenwerking
Nu het Sportbedrijf stabiel staat, is er weer meer ruimte gekomen om de focus te verleggen naar het gesprek op inhoud en gezamenlijke belangen. De afgelopen jaren is de samenwerking tussen gemeente en Sportbedrijf sterk verbeterd. De samenwerking blijft een onderwerp waarin continu geïnvesteerd wordt, ook in 2023 en verder.
Voorbeelden van inhoudelijke onderwerpen die gezamenlijk worden opgepakt zijn: verenigingsondersteuning, de bezetting van accommodaties en ontwikkeling van een positief sportklimaat. Hierover wordt de gemeenteraad in 2023 verder geïnformeerd.
We verwachten deze ontwikkeling met het MT van het Sportbedrijf in 2023 voort te kunnen zetten. Deze samenwerking zorgt ervoor dat het risicoprofiel van het Sportbedrijf als verbonden partij lager ingeschat wordt.

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden

Voortgang Beheersstrategie (Turap 2)

De veiligheids- en gezondheidsregio Gelderland Midden is een wettelijk aangewezen regeling waarin wordt samengewerkt met vijftien verschillende gemeenten. De taken zijn onder verdeeld in een vijftal programma's (crisisbeheersing, brandweerzorg, GGD, ambulancezorg en bedrijfsvoering). VGGM wijst in haar begroting 2023 op de volgende risico's:

·Meerjarig effect van het COVID19 virus; preventie ten aanzien van kwetsbare groepen, advisering van hygiënemaatregelen, versterking infectieziektebestrijding, terug op niveau van reguliere diensten voor derden zoals reizigersvaccinaties en binden van medewerkers en vrijwilligers aan de organisatie;

·Naar aanleiding van de implementatie van de Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren (WNRA) is een complexiteit met betrekking tot de positie van de vrijwilligers ontstaan. Op basis van de huidige wet- en regelgeving is het onderscheid tussen een brandweervrijwilliger

·en een brandweermedewerker nauwelijks te maken. Hiermee heeft de invoering van WNRA een groot financieel risico op de betaalbaarheid van het huidige brandweermodel. Landelijk heeft een Denktank een oplossing voor deze ontstane situatie bedacht in de vorm van taakdifferentiatie. De financiële consequenties van de taakdifferentiatie worden nog nader geanalyseerd;

·Verdeelsleutel huisvestingskosten brandweer. De gemeentelijke bijdragen aan de brandweer zijn op basis van een nieuwe verdeelsleutel vastgesteld. De (regionale) huisvestingskosten van de kazernes en andere brandweeronderdelen zijn daarvan vooralsnog uitgezonderd;

·Arbeidsontwikkelingen, waaronder functiewaardering van verpleegkundigen. Vergelijkbare organisaties hebben verpleegkundigen hoger ingeschaald. Een aanpassing van de functiewaardering heeft grote consequenties op het budget of op de dienstverlening van de Jeugdgezondheidszorg en Algemene gezondheidszorg. Hiervoor is in de gemeentelijke begroting een extra budget opgenomen. Dat geldt ook voor de ICT-lasten;

·Toenemende ICT-lasten als gevolg van verdere digitalisering en plaats onafhankelijk werken. Meerdere (verouderde) systemen dienen op korte termijn vernieuwd te worden gebracht en toenemende gebruikerswensen gebaseerd op maatschappelijke 0ntwikkelingen zijn niet passend binnen de huidige ICT-budgetten.

·De grote druk op (gemeentelijke)financiën en bij andere opdrachtgevers leidt tot continuïteitsrisico’s van niet door gemeentelijke bijdrage gefinancierde activiteiten.

De beheersing van bovenstaande risico's is vooral gericht op het actief verbinden van de gemeentelijke belangen. Het regionaal controllersoverleg en de Financiële Commissie die regelmatig bijeen komen vervullen hierin een belangrijke adviesrol, ook ten aanzien van de P&C-producten van de VGGM. Daarnaast wordt er actief samengewerkt bij bestuurlijke opdrachten. Per programma is door de VGGM een doelenboom opgesteld waarbij tevens de belangrijkste risicofactoren en mitiganten zijn genoemd.

Aan de hand van de zogenaamde “kans x effect”-methode wordt jaarlijks door VGGM een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijke risico’s en een kwantificering daarvan. Bij benadering wordt er een indicatie gegeven van het voor de organisatie benodigde weerstandsvermogen. Dit weerstandsvermogen wordt gevormd door de totale impact van de gekwantificeerde risico’s te relateren aan de weerstandscapaciteit (zijnde het beschikbare eigen vermogen).

Daarnaast ontvangen de deelnemende gemeenten gedurende het jaar tussenrapportages van VGGM waarin wordt stilgestaan bij de actuele ontwikkelingen en de verwachtingen met betrekking tot de risico's worden beschreven.

Zowel de burgemeester als de wethouder publieke gezondheid zijn lid van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur van VGGM. Het dagelijks bestuur en algemeen bestuur komen afzonderlijk van elkaar jaarlijks vijf keer bij elkaar. Onderwerp van gesprek is onder andere de P&C cyclus. Begrotingen en jaarrekeningen worden daar vastgesteld. Ook inhoudelijke ontwikkelingen/ risico's worden daar gedeeld.

Ondersteunende ambtenaren adviseren de burgemeester en wethouder als het gaat om de inhoud van de agenda. Deze ondersteunende ambtenaren zijn ook aangesloten op het controllersoverleg zoals eerder genoemd.

De raad krijgt de mogelijkheid om een zienswijze uit te brengen ten aanzien van de begroting en de bestemming van het resultaat na opmaken van de jaarrekening van VGGM. Eventuele financiële risico’s worden opgenomen in gemeentelijke risicoprofiel.

In de afgelopen jaren is gebleken dat deze beheersstrategie volstaat.

Bijlage 5 Stand van zaken amendementen en moties

Hieronder is de stand van zaken van de amendementen en moties opgenomen die zijn aangenomen bij de behandeling van de Begroting 2023.

Bestuur, dienstverlening en financiën

22A82 Uitbreiding structurele buitenlandse relaties

De raad heeft besloten om proactief de mogelijkheden te laten onderzoeken tot het aangaan van een tweede buitenlandse relatie. Het onderzoek wordt op dit moment uitgevoerd.

22M158 Bevordering opkomst verkiezingen

Bureau Verkiezingen heeft diverse moskeeën benaderd en de Turkyem Moskee aan de Eemslaan bereid gevonden om een ruimte beschikbaar te stellen als stembureau. Tevens is hier voorafgaand aan de verkiezingen een proefstembureau ingericht. Ook bij komende verkiezingen zal er in één of meer moskeeën een stembureau worden ingericht, als daar gelegenheid voor is.
De burgemeester heeft vertegenwoordigers van alle moskeeën uitgenodigd voor een gesprek over hun mogelijkheden om hun achterban te stimuleren om hun stem uit te brengen bij verkiezingen.

Veiligheid

22M123 Manifest demonstratierecht

De burgemeester heeft het Manifest getekend. De raad wordt direct na de zomer geïnformeerd. We betrekken de jaarlijkse evaluatie bij de op instigatie van de raad jaarlijks te houden veiligheidstafel.

22M133 Stel aantal BOAs op straat veilig

In de begroting is een straatcapaciteit van 29 fte verwerkt. Voor wat betreft het handhavingsbeleid wordt momenteel de hand gelegd aan het opstellen ervan (met name de keuzes capaciteit versus inzetwensen). Het uitvoeringsplan zal aansluiten bij de jaarlijkse planning die gekoppeld was en is aan de wijkveiligheidsagenda's. Hiermee wordt, naast het focussen op stadsbrede problematieken, ook oog gehouden voor het wijkgericht werken. Per slot van rekening moeten we daar zijn waar we nodig zijn.

Bereikbaarheid

22M141 Kaders voor mobiliteitsingrepen

De motie is afgedaan met de raadsbrief Impact werkzaamheden op genoemde wegen in motie 22M141.

Economie

22A66 Bridge to Liberation

De voorgestelde financiële wijziging is in de geamendeerde Begroting 2023 verwerkt.

22M132 Een brug naar de toekomst

Zoals in de motie is aangegeven, werken we aan een voorstel hoe we na 2024 invulling blijven geven aan de slag om Arnhem herdenking in het algemeen en De Bridge to Liberation in het bijzonder, inclusief een financiële paragraaf. We hebben BMC tevens gevraagd om breed (dus ook buiten gemeente Arnhem) op te halen hoe men omgaat met herdenkingen nu en in de toekomst, hoe geven we invulling nu de veteranen uit WOII er steeds minder aanwezig kunnen zijn, hoe blijft de jonge generatie aangehaakt? Daarvoor gaat BMC in gesprek met een aantal lokale, regionale en landelijke partners. Ook intern worden er gesprekken gevoerd met relevante beleidsvelden, zoals inclusie en diversiteit. De oplevering is begin november gepland.

22M170 Oog voor alle studenten

Arnhem Studiestad gaat drie dingen doen om de informatievoorziening voor deze doelgroep te verbeteren:

- Op de website (Eng/Ned) van Arnhem Studiestad worden links geplaatst naar belangrijke plekken of initiatieven voor deze doelgroep die de kennisinstellingen beschikbaar zijn. Deze informatie is inmiddels beschikbaar (half juli 2023).
- Op de site komt een vlog van een Caribisch Nederlandse student over studeren, werken en leven in Nederland (uiterlijk september 2023)
- Er komt een informatiecampagne over rechten en plichten van studenten rondom studentenhuisvesting. De gemeente is in de lead, overlegt met kennisinstellingen en studenten en SH& is ook betrokken. Het resultaat hiervan wordt zichtbaar op de site van Arnhem Studiestad en de kennisinstellingen (is gestart).

22M179 Living statues op de agenda van 2023
Deze motie is afgedaan met de raadsbrief “Subsidieregeling Producties, Evenementen en Festivals gemeente Arnhem 2023”

Onderwijs
22A53 Elk Arnhems kind een schoolmoestuin
Samen met Natuurcentrum Arnhem is een kernteam gevormd om de praktische uitvoering vorm te geven. Er is een plan van aanpak opgesteld voor de periode 2023 – 2025.,
Momenteel worden de wensen en behoeften van schoolbesturen en scholen geïnventariseerd. Met behulp van een enquête en diverse gesprekken met zowel de overkoepelende schoolbesturen van Delta, Flores, Onderwijsspecialisten als overleggen met directeuren van individuele scholen worden de komende maanden de wensen, behoeften, kansen en risico’s per school in kaart gebracht. Deze nazomer worden er inspiratiemiddagen en ontwerpsessies met de scholen, schoolbesturen en andere betrokkenen georganiseerd.
Aan de hand van deze inventarisatie zal in het najaar 2023 een maatwerkaanpak worden opgesteld. Deze maatwerkaanpak bestaat uit maximaal vier varianten die aansluiten bij de behoeften en mogelijkheden van scholen. Dit jaar vindt er een pilot-moestuinlesprogramma bij de Witte Vlinder (Flores Onderwijs) in Arnhem Noord en de Johannes school (Delta Scholengroep) in Arnhem Zuid plaats, dat input biedt voor de maatwerkaanpak voor andere scholen.

22A62 Structurele investering in intellectuele ontwikkeling en laaggeletterdheid jeugd & jong volwassenen
In het kader van ‘Een kansrijk Arnhem’ is in de begroting een ophoging van €65.000 per jaar vanaf 2023 tot 2026 voorgesteld, ten gunste van de subsidiëring van Rozet. De uitbreiding van het gratis lidmaatschap voor de leeftijdscategorie tot 24 jaar (ten opzichte van 18 jaar) is ingegaan op 1 januari 2023.
Om het gebruik van dit gratis lidmaatschap te stimuleren zijn verschillende promotieacties opgezet. 1. Flyer in de bibliotheken met de pakkende tekst “Hey harde werker! Toe aan een pauze - leen een boek!” gericht op de studerende jongeren in de Rozetvestigingen. 2. Mailings naar de verschillende doelgroepen en 3. posts op social media (instagram en tiktok).
Hiermee is een grote doelgroep bereikt. Het resultaat van de ophoging van de leeftijdsgrens naar 24 in combinatie met de aandacht voor het lidmaatschap heeft tot een toename van het aantal lidmaatschappen geleid. Daarop aansluitend is het aantal uitleningen gestegen met 31%.

22M121 Niet de energierekening betalen met de kwaliteit van ons onderwijs
Naar aanleiding van de motie is er een uitvraag gedaan bij scholen/onderwijspartners. De meeste scholen gaven aan vaste contracten te hebben met energieleveranciers. In de praktijk zijn de kosten voor deze scholen daarom niet gestegen. Wij hebben geen signalen ontvangen van scholen dat zij eventuele hogere energiekosten betalen uit hun onderwijsbudget.
De stijging van de energiekosten is een landelijk thema. Er is dientengevolge een Rijksregeling ontwikkeld om dit te ondervangen. Scholen kunnen sinds begin 2023 contact opnemen met DUO om tot maatwerk te komen: https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/financiering-onderwijs/vraag-en-antwoord/financiele-problemen-school-door-stijgende-energierekeningen. Mochten er financiële problemen ontstaan door gestegen energielasten kunnen scholen zich dus wenden tot het rijk.

22M130 Pilot OCW aanvragen voor hoogbegaafde thuiszitters
Deze motie is afgedaan met de raadsbrief “Voortgangsbrief op het thema hoogbegaafdheid”.

22M137 Verbeter schoolventilatie door coördinatie
Over de implementatie van de SUVIS-plannen (Specifieke Uitkering Ventilatie in Scholen) is de geïnformeerd met de Raadsbrief "Stand van zaken Specifieke Uitkering Ventilatie in Scholen" (SUVIS) van 22 december 2022.

22M139 Plan van aanpak hoogbegaafdheid
Het Plan van aanpak is opgesteld en gedeeld met de onderwijspartners. In de MEAA (Maatschappelijke Educatieve Agenda Arnhem) van 6 juli wordt het Plan van aanpak inhoudelijk verder besproken. We verwachten een raadbrief in september.

Cultuur
22A54 Kansen voor behoud erfgoed benutten
De voorgestelde financiële wijziging is in de geamendeerde Begroting 2023 verwerkt.

22M120 Kansen voor behoud erfgoed benutten
Er wordt gewerkt aan het opstellen van een nieuwe erfgoedagenda. Deze komt in 2023 in conceptvorm gereed en zal begin 2024 voor bestuurlijke besluitvorming worden geagendeerd.
In de erfgoedagenda wordt conform de motie ook gekeken naar de wijze waarop de gemeente vanuit de nu begrote budgetten voor erfgoed of vanuit andere middelen onder bijzondere omstandigheden financieel kan bijdragen aan erfgoedprojecten om voortgang met cofinanciering mogelijk te maken.

22M122 Gezamenlijk aanbod Arnhemse podia
De motie is onderdeel van lopend beleid, zoveel mogelijk samenwerking stimuleren tussen de Arnhemse podia.

22M125 Kaders voor cultuur- en evenementensubsidies
Deze motie hebben we afgedaan met de raadsbrief Inzet extra Programmabudgetten cultuur.

22M157 Gebruik nieuw cultureel centrum in Arnhem-Zuid ook als bastion in de Arnhem-Oost-aanpak
In de raadsbrief Ontwikkelingen Cultuur in Arnhem Zuid geven we aan ook Malburgen / Arnhem-Oost te betrekken.

Participatie en armoedebestrijding
22A73 Houd vast aan ambitie
De tekstuele wijziging is in de geamendeerde Begroting 2023 verwerkt. Sinds januari 2019 is het gemiddelde bestand van 16 grote gemeenten gedaald met 8,6%. Arnhem heeft als doel het 10% beter te doen, dus dat is een daling van ongeveer 9,5% in die periode. In april 2023 is het bestand van Arnhem 12,5 % afgenomen sinds het begin van de meting. Dus Arnhem voldoet op dit moment ruim aan de doelstelling.

22A77 Geef experiment ‘schuldenvrij’ een kans
De tekstuele en financiële wijziging is in de geamendeerde Begroting 2023 verwerkt. Het startbedrag van € 150.000 dat beschikbaar is gesteld om de uitvoering van het experiment ‘Immerloo Schuldenvrij’ samen met maatschappelijke partners mogelijk te maken is deels gebruikt voor de voorbereidende fase. De aanpak is met partners geconcretiseerd. Er is echter meer budget nodig om tot uitvoer te komen. Aanvullend budget vanuit het Nationaal Programma Arnhem-Oost is inmiddels toegezegd en op dit moment wordt er nog naar externe financiering gezocht. Doel is om in het najaar het plan tot uitvoer te brengen.

Zorg
22M154 Maak de zorg aantrekkelijk om in te werken
De gemeente Arnhem voert samen met de regionale inkooporganisatie gesprekken met zorgaanbieders over het leveren van kwalitatief goede zorg aan onze inwoners. Zeker bij zorgvormen waar personeelstekorten zijn, zoals de huishoudelijke ondersteuning of behandeling jeugd, wordt ook gesproken over wat nodig is om te zorgen dat voldoende zorgverleners geworven en behouden kunnen worden (binden en boeien van personeel). Zorgaanbieders hebben zelf ook veel last van de personeelstekorten en zoeken zelf naar allerlei mogelijkheden om personeel te werven en vast te houden, bijvoorbeeld door het creëren van voldoende doorstroommogelijkheden binnen de organisatie.

22M177 Laat pleegouders merken hoe waardevol ze zijn!
Deze motie is afgedaan met de raadsbrief “laat pleegouders merken hoe waardevol ze zijn!’
In februari 2023 is een sessie georganiseerd om gezamenlijk te kijken hoe we de pleegouders kunnen bedanken. In deze sessie geven pleegouders aan dat zij zich gewaardeerd voelen door de zorgorganisatie. Gekeken naar een jaarlijkse waardering hechten pleegouders waarde aan een leuke activiteit met elkaar. Een activiteit die niet te veel tijd kost maar waar zij wel waardering voelen vanuit de gemeente. Op 3 november 2023 wordt een leuke middag voor pleegouders georganiseerd om hen te bedanken voor hun inzet. Op die middag wordt ook het bedankje uitgereikt die pleegouders vanaf nu jaarlijks gaan krijgen. Wij gaan de pleegouders jaarlijks in de Week van Pleegzorg een bedrag schenken dat zij kunnen besteden aan een leuk uitje met het hele gezin. Dit doen we via de Dit is Arnhem pas.

Welzijn en Inclusie
22A70 Suïcidepreventie toegankelijk voor iedereen
De tekstuele en financiële wijziging zijn in de geamendeerde Begroting 2023 verwerkt.

Voorjaar 2023 heeft een projectteam onder aansturing van een extern projectleider invulling gegeven aan het amendement. Samen met diverse partners, is gewerkt aan een plan voor de invulling van het Centrum voor Levensvragen en Suïcidepreventie. Het plan is in mei aangeboden aan de gemeente. De formele opening van het Centrum is op 1 september 2023. Het Centrum wordt ingevuld door D3rde Verdieping voor een periode van anderhalf jaar. In 2024 evalueren wij het Centrum en stellen we vast welk vervolg het krijgt vanaf 2025.

22A80 Anti-racisme aanpak
De tekstuele en financiële wijziging zijn in de geamendeerde Begroting 2023 verwerkt.
Dit amendement is uitgevoerd via de aanpak 'Arnhem tegen Racisme'. In de raadsbrief 'Stand van zaken Arnhem tegen Racisme' van 9 mei 2023 staat deze aanpak verder omschreven.

22M126 In verbinding beginnen
Deze motie is in behandeling. Na de zomer/richting het najaar informeren we de raad middels brief (over visie / opvang / en integratie vluchtelingen) waarmee we deze motie zullen afdoen.

22M128 Antidiscriminatie en antiracisme aanpak
Deze motie is afgedaan met de raadsbrief 'Stand van zaken Arnhem tegen Racisme' van 9 mei 2023.

22M156 Aan de slag met de lokale coördinator tegen racisme en discriminatie
In de raadsbrief 'Stand van zaken Arnhem tegen Racisme' van 9 mei 2023, is de stand van zaken van deze motie omschreven. Komend najaar komt er een raadsbrief waarin we de lokale coördinator tegen racisme en discriminatie introduceren en uitleg geven over de rol.

Gezondheid en sport
22M124 Tempo maken met uitbreiden PrEP-zorg
Deze motie is afgedaan met de raadsbrief 'Afdoen motie Tempo maken met PrEP-zorg'

22M134g Sportmakelpunt
Wij hebben de punten onderzocht die in de motie zijn opgenomen. In afstemming met de Arnhemse Sportfederatie (ASF) zijn wij tot de conclusie gekomen dat er geen behoefte is aan een aanvullend platform. Een aantal verenigingen in Arnhem maken al gebruik van een platform, namelijk Taakie. In de tweede helft van 2023 zullen wij dit platform nogmaals onder de aandacht brengen bij de Arnhemse sportverenigingen. Dit gebeurt in samenwerking met de ASF en Sportbedrijf Arnhem.
Tot slot, is het relevant om te vermelden dat mond-tot-mond reclame altijd een krachtig middel blijft om vrijwilligers te vinden. Een vacaturebank / platform is minder succesvol. Hierover volgt nog in 2023 een raadsbrief waarin we uitvoeriger ingaan op deze motie.

22M178g Maatschappelijke organisaties steunen en verduurzamen
Aan deze motie is uitvoering gegeven. Maatschappelijke organisaties zijn de afgelopen maanden op verschillende manieren inhoudelijk en financieel ondersteund. De meest belangrijke (financiële) maatregel was de ' tijdelijke subsidieregeling compensatie energiekosten maatschappelijke organisaties'. Door middel van een raadsbrief zal in 2023 nader bericht worden over de resultaten in relatie tot de motie.

Klimaat en energie
22M135 Verenigingen verduurzamen
De provinciale staten van Gelderland heeft in februari 2023 €10 miljoen beschikbaar gesteld voor een fonds verduurzaming maatschappelijk vastgoed. Naar verwachting is in het najaar 2023 dit fonds daadwerkelijk beschikbaar waarmee maatschappelijke instellingen, waaronder gebedshuizen, investeringen kunnen doen in energiebesparende maatregelen. Daarnaast ondertekenen naar verwachting minimaal 8 gebedshuizen de Green Deal Gebedshuizen met de gemeente Arnhem, waarmee zij een ondersteuningstraject van 2 jaar ingaan voor brede verduurzaming. Tot slot ondersteunt het onder andere door de gemeente Arnhem gefinancierde ondersteuningstraject van Arnhem Zet de knop om ook gebedshuizen bij energiebesparing. Er is hiermee zowel de gevraagde financiering voor duurzame investeringen, als een kennisloket met voldoende expertise, beschikbaar voor de doelgroep gebedshuizen.

22M136 Duurzame gebedshuizen
Zoals hierboven vermeld, heeft de provinciale staten van Gelderland in februari 2023 € 10 miljoen beschikbaar gesteld voor een fonds verduurzaming maatschappelijk vastgoed. Naar verwachting is in het najaar 2023 dit

fonds daadwerkelijk beschikbaar waarmee maatschappelijke instellingen, waaronder verenigingen, investeringen kunnen doen in energiebesparende maatregelen aan hun pand. Daarnaast kunnen verenigingen een subsidieadvies krijgen met financiële tegemoetkoming van de gemeente van 95% van een maximumbedrag dat is gebaseerd op hun energieverbruik. Dit gaat via de “subsidie energiebesparing ondernemers en maatschappelijke organisaties” van gemeente Arnhem. Hiermee hebben verenigingen toegang tot verschillende bronnen van financiering voor het verduurzamen van hun panden.

22M138 Voor energiecoaches ook budget
In 2022 is budget ingezet voor energiecoaches van de Energiebank Regio Arnhem.

Wonen en leefomgeving
22A55 Sturen op meer betaalbare woningen
De tekstuele wijziging is in de geamendeerde Begroting 2023 verwerkt.

22A56 Arnhem mooier; grip op Graffiti
De tekstuele en financiële wijziging zijn in de geamendeerde Begroting 2023 verwerkt.

22M155 Handen af van Hertenkamp Sonsbeek
We zijn op dit moment aan het onderzoeken hoe we het hertenkamp in Sonsbeek kunnen behouden met in achtneming van dierenwelzijn en de nieuwe huis- en hobbydierenlijst van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

Wijkprogramma’s
22A75 Doorzetten buurtconciërges in Arnhemse wijken
De financiële wijziging is in de geamendeerde Begroting 2023 verwerkt.

22A76 Impuls voor de Drieslag
De financiële wijziging is in de geamendeerde Begroting 2023 verwerkt.

22M129 Kaders voor leefbare wijken
Nu de extra middelen van handhavingscapaciteit structureel zijn gemaakt en er dus sprake is van een duurzame investering, kan het geactualiseerde handhavingsbeleid spoedig worden vastgesteld en verzonden aan de raad. Het handhavingsbeleid is een belangrijke bouwsteen voor het plan voor leefbare wijken, samen met het onlangs gepubliceerde Actieplan Overlast en de wijkveiligheidsplannen. Het plan voor leefbare wijken en het handhavingsbeleid zullen nog dit jaar worden verzonden aan de raad. De kaders en uitgangspunten van deze beleidsstukken zullen dan in 2025 worden geëvalueerd en de evaluatie zal worden voorzien van conclusies en aanbevelingen.

Lopende onderzoeken

Naam van het onderzoek	Doel van het onderzoek	(Verwachte) einddatum (Q=kwartaal)	Thema	Verantwoordelijke portefeuillehouder
Actie-onderzoek Preventie met Gezag (PMG)	Evaluatie aanpak hoogrisico jongeren. Wat is de meerwaarde van Preventie met Gezag?	Q4 2023	Openbare Orde en Veiligheid	Ahmed Marcouch
Actie-onderzoek Persoonsgerichte aanpak (PGA)	Het actieonderzoek zetten we in om de werkwijze PGA-PMG inzichtelijk te maken. Welke interventies kunnen worden ingezet, welke belemmeringen komen naar voren?	Q4 2023	Openbare Orde en Veiligheid	Ahmed Marcouch
Evaluatie Trajectbegeleiding	Waaruit bestaat de intensieve trajectbegeleiding gericht op kwetsbare jongeren in de wijken Malburgen en Presikhaaf in Arnhem en welke resultaten zijn zichtbaar? Het onderzoek levert kwartaalrapportages t/m 2025.	Q4 2025	Openbare Orde en Veiligheid	Ahmed Marcouch
Evaluatie Straatcoaches	Inzicht verkrijgen in de bekendheid van, ervaringen met en waardering van het project Straatcoaches Arnhem onder wijkbewoners en scholieren in de wijken Malburgen, Presikhaaf en Geitenkamp.	Q3 2023	Openbare Orde en Veiligheid	Ahmed Marcouch
Evaluatie Afvalbeleid	In het coalitieakkoord 2022-2026 is afgesproken aan het eind van 2023 het huidige afvalbeleid geëvalueerd te hebben. Het huidige beleid inclusief ambities en instrumenten wordt bekeken en beoordeeld.	Q4 2023	Ruimte en Infrastructuur	Bob Roelofs
Onderzoek Nascheiding plastic afval uit restafval	We onderzoeken de mogelijkheden en scenario's omtrent het nascheiden van plastic afval uit restafval in de Arnhemse situatie.	Q4 2023	Ruimte en Infrastructuur	Bob Roelofs

Onderzoek Herdenkingen	Ophalen hoe men omgaat met herdenkingen nu en in de toekomst, hoe geven we invulling nu de veteranen uit WOII er steeds minder aanwezig kunnen zijn, hoe blijft de jonge generatie aangehaakt?	Q4 2023	Cultuur en Recreatie	Bob Roelofs
Onderzoek passende personeelsformatie sociale wijkteams	Vaststellen of de huidige personeelsformatie van de sociale wijkteams passend is om de opdracht van de gemeente Arnhem aan de sociale wijkteams uit te voeren.	Q4 2023	Zorg en Gezondheid	Marco van der Wel
Onderzoek inzet bewonersondersteuning	Hoe ziet het Arnhemse aanbod aan bewonersondersteuning er uit en is deze passend binnen de huidige vraag in relatie tot beschikbare budget?	Q4 2023	Zorg en Welzijn	Mark Lauriks
Model Integriteitsysteem Lokale Overheid (uitvoering door Governance & Integrity Nederland)	Door middel van een systeemanalyse inzicht verkrijgen in de sterke en de zwakke punten van het aanwezige integriteitsysteem.	Q3 2023	Bestuur	Maurits van de Geijn
Sporen van slavernijverleden in Arnhem	Het hoofddoel van het onderzoek is het blootleggen van Sporen van Slavernijverleden in Arnhem.	Q1 2024	Inclusie	Maurits van de Geijn

Nederlandse Inclusiviteitsmonitor (NIM)	De Nederlandse InclusiviteitsMonitor bestaat uit twee instrumenten. De Beleidsscan Inclusiviteit brengt in kaart in hoeverre het diversiteits- en inclusiebeleid in onze organisatie samenhangend, systematisch ingericht en geïmplementeerd, en wetenschappelijk gefundeerd is. De Medewerkersscan Inclusiviteit© brengt in beeld hoe onze medewerkers het werkklimaat ervaren. Met behulp van deze metingen en beschikbare wetenschappelijke kennis krijgen we hier inzicht in. Met als doel aanknopingspunten welke vervolgstappen onze organisatie moet zetten voor een inclusieve organisatiecultuur.	Q4 2023	Inclusie	Maurits van de Geijn
3e cohortstudie Veilig Thuis, regio Arnhem-Ede	Onderzoeken of onze werkwijze/aanpak met Veilig Thuis voldoende werkt in gezinnen waar huiselijk geweld en kindermishandeling speelt.	Q4 2023	Zorg en Welzijn	Maurits van de Geijn
CBS Barometer Culturele Diversiteit 2022/2023	Inzicht verkrijgen in de culturele diversiteit van de ambtelijke organisatie.	Q1 2024	Overig	Maurits van de Geijn
Veiligheidsgevoel en acceptatie van LHBTIQ+ groepen in Arnhem	Wat is de trend in veiligheidsgevoel en acceptatie van LHBTIQ+ groepen in Arnhem?	Q1 2024	Inclusie	Maurits van de Geijn
Arnhem Energy Hotspot	Verder bouwen aan internationaal toonaangevend energiecluster in en rond Arnhem, via een geheel van publiek-private projecten en acties en een daarbij passende samenwerking. NB: gemeente is mede-opdrachtgever naast de regionale ontwikkelingsmaatschappij OOSTNL.	Q3 2023	Economie	Nermina Kundić

Circulariteitsscan	Onderzoek naar stand van zaken circulaire inkoop & grondstofstromen analyse voor de stad. De circulariteitsscan geeft inzicht in het niveau van circulariteit van de gemeente Arnhem en de belangrijkste verbeterkansen voor grondstofstromen in vastgoed, facilitaire producten en diensten en de openbare ruimte. Daarnaast wordt in kaart gebracht welke grondstofstromen en de bijbehorende milieuimpact in Arnhem veel voorkomen om ook hier in de verbeterkansen in kaart te brengen. Het onderzoek is onderdeel van een opdracht om niveau 5 op de CO2 prestatieladder te behalen en onderdeel van een afspraak met de raad om het uitvoeringsprogramma circulaire economie te evalueren.	Q4 2023	Economie	Nermina Kundić
Motiveringen van particuliere inwoners om zelf aanpassingen aan de eigen woning te doen	Meer zicht krijgen in de motiveringen om wel of niet aanpassingen aan de eigen woning te doen.	Q1 2024	Ruimte en Infrastructuur	Paul Smeulders

Afgeronde onderzoeken

Naam van het onderzoek	Doel van het onderzoek	Datum afronding	Thema	Verantwoordelijke portefeuillehouder
Naheffingen aankoop onroerend goed door gemeente Arnhem na en tijdens de Tweede Wereldoorlog	Het onderzoek wordt onder auspiciën van het NIOD uitgevoerd door Blauw Historisch Onderzoek. Door middel van bronnenonderzoek wordt het volgende in kaart gebracht: of de gemeente Arnhem na afloop van de Tweede Wereldoorlog naheffingen heeft gevorderd voor straatbelasting en/of erfpacht bij Joods burgers of hun erfgenamen; tijdens de Tweede Wereldoorlog onroerend goed heeft aangekocht dat in eigendom was van Joodse inwoners; en of er na de oorlog rechtsherstel heeft plaatsgevonden. De gemeenteraad is in de beantwoording van art 44 vragen van de fractie DENK/ Verenigd Arnhem in september 2020 hierover geïnformeerd.	Q4 2022. Op 24-1-2023 aangeboden aan gemeenteraad.	Bestuur	Ahmed Marcouch
Leerevaluatie meldingen De Wiltstraat 21	Het evalueren van het handelen van de gemeente en van namens de gemeente handelende partijen op de meldingen van overlast en overtredingen van een omwonende en indien van toepassing het ophalen en terugkoppelen van leerpunten voor de gemeente en namens de gemeente handelende partijen.	Q2 2023. Op 11 juli 2023 aangeboden aan gemeenteraad.	Openbare Orde en Veiligheid	Ahmed Marcouch

Gebruiksonderzoek parkeergarage Musis	Begin 2023 start de gemeente Arnhem met een renovatie van een deel van de Parkeergarage Musis, ter verbetering van de gebruikskwaliteit. Ter ondersteuning van deze plannen wil de gemeente inzicht in de waardering door gebruikers van de parkeergarage. Om dit inzicht te verkrijgen is een face-to-face enquête onder deze doelgroep uitgevoerd.	Q1 2023	Verkeer	Bob Roelofs
Samenwerking erfgoedtaken tussen ODRA en gemeente Arnhem	Er is onderzoek uitgevoerd om de samenwerking tussen de afdeling erfgoed en de ODRA te verbeteren.	Q1 2023	Ruimte en Infrastructuur	Bob Roelofs en Marco van der Wel
Onderzoek Toekomst Sonsbeek en State of Fashion	Het onderzoek is tweeledig en gebeurt in twee fasen. Eerst gericht op de haalbaarheid van een jubileumeditie van Sonsbeek in 2024 (31 oktober 2022) en aansluitend op de toekomstbestendigheid van beide events (afgerond eind maart 2023).	Q1 2023. Op 31 maart 2023 aangeboden aan gemeenteraad.	Cultuur en Recreatie	Cathelijne Bouwkamp
Benchmark Stichting Atelierbeheer SLAK	Inzicht verkrijgen hoe de bedrijfsvoering van SLAK zich verhoudt tot vergelijkbare atelierorganisaties in Nederland. En zo een scherper beeld krijgen van wat mag en kan worden verwacht van SLAK als atelierorganisatie en de eigen rol van gemeenten daarin. In het verlengde: wat vragen de ambities in de coalitieakkoorden in relatie tot de middelen en beschikbaar aanbod personeel.	Q2 2023. Op 30 mei 2023 aangeboden aan gemeenteraad.	Cultuur en Recreatie	Cathelijne Bouwkamp

Rapportage jongerenwerk 12+ verbetertraject van stichting Rijnstad in de Gemeente Arnhem	We zijn een verbetertraject in vijf wijken begonnen met het jongerenwerk 12+ van Rijnstad. Dit onderzoek is een meetmoment waarmee inzichtelijk wordt gemaakt wat de stand van zaken én het effect in de wijk is van de ingezette verbetering van het jongerenwerk.	Q4 2022. Op 6-12-2022 is de raad geïnformeerd over het verbetertraject.	Welzijn, Jongerenwerk	Mark Lauriks
Impactanalyse Wams	Onderzoek naar welke strategische keuzes mogelijk zijn bij de invoering van de Wams en tot welke scenario's deze keuzes leiden.	Q4 2022	Zorg en Welzijn	Mark Lauriks
Samen Beslissen	Onderzoek naar de effecten van de methodiek 'Samen Beslissen', werkwijze voor Werk en Inkomen.	Q1 2023	Werk en Inkomen	Mark Lauriks
Wat W€rkt? Eerder uit de schulden (uitgevoerd door Hogeschool Utrecht met behulp van verschillende onderzoeksbureaus zoals Pharos en Verwey Jonker, gefinancierd door NWO)	In totaal doen 7 gemeenten mee aan dit onderzoek. De centrale vraag is: Wat is de effectiviteit van interventies voor mensen met betalingsachterstanden? De gemeente Arnhem doet mee met de onderdelen 'Samenwerking ketenpartners (signaleren van geldzorgen door huisartsen in Presikhaaf en Schuytgraaf) en 'Jongeren' (de effectiviteit van interventie Opr€cht).	Q1 2023. Eindrapportage is gepubliceerd op de website van Verwey Jonker.	Werk en Inkomen	Mark Lauriks
Onderzoek Financiele Wijksturing Gemeente Arnhem - Analysefase	Doel is het herinrichten van de financiële wijksturing en het realiseren van de cultuurverandering die daarvoor nodig is. Ontwikkelen van een financieel sturingsmodel (o.a. waar sturen we wel en niet op) inclusief implementatieplan/-fasering. Na deze fase volgt de ontwikkelfase, daarna de implementatiefase.	Q2 2023	Financiën	Mark Lauriks

Onderzoek exploitatie Vlindertuin	Bestaan er partijen die onder dezelfde voorwaarden als SLAK en met behoud van maatschappelijke doelstellingen de exploitatie van de Vlindertuin op zich kunnen nemen? Hierbij wordt ook de mogelijkheid onderzocht dat Vlindertuinparticipanten zelf de exploitatie op zich kunnen nemen, bijvoorbeeld als stichting, collectief of cooperatie. Wat zijn de voor/nadelen van exploitatie door een andere partij dan SLAK en wat zijn de kansrijke alternatieven?	Q3 2023	Wijken	Mark Lauriks
CBS Barometer Culturele Diversiteit 2021	Inzicht verkrijgen in de culturele diversiteit van de ambtelijke organisatie.	Q1 2023	Overig	Maurits van de Geijn
Troje challenge (provincie Gelderland)	Het onderzoek is een onderzoek naar hoe informatieveiligheid en privacy in onze organisatie is ingebed. Er wordt gekeken naar het technische aspect maar er is ook een medewerkersonderzoek (niet verplicht) om te kijken naar houding, gedrag en kennis van Arnhemse ambtenaren op gebied van informatieveiligheid en privacy. Dit onderzoek is in het kader van de Troje challenge georganiseerd door provincie Gelderland voor alle Gelderse gemeenten met als doel de digitale weerbaarheid van de gemeenten binnen de provincie te vergroten. De provincie krijgt géén uitslagen van het onderzoek.	Q1 2023	Informatieveiligheid & privacy	Maurits van de Geijn

Woonbehoefteonderzoek Gemeenten Regio Arnhem - Nijmegen	Inzicht in de woonbehoefte (type woningen, prijsklassen, doelgroepen, wonen-met-zorg concepten) voor alle gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen. Voor Arnhem vormt het woonbehoefteonderzoek een belangrijke onderlegger voor woonbeleid en de inzet bij woningbouwprojecten.	Q1 2023. Op 28 maart 2023 aangeboden aan gemeenteraad.	Ruimte en Infrastructuur	Paul Smeulders
Onderzoek behoefte rolstoelgeschikte woningen	Inzicht in aanbod, behoefte en knelpunten als het gaat om rolstoelgeschikte woningen	Q1 2023. Onderzoek is gelijktijdig met het regionale woonbehoefte-onderzoek opgeleverd.	Ruimte en Infrastructuur	Paul Smeulders
BTW onderzoek Belastingdienst	Op initiatief van de Belastingdienst vindt een boekenonderzoek plaats naar de naleving van de BTW en BCF wetgeving door gemeente Arnhem. In dit boekenonderzoek worden ook de aan Arnhem gelieerde rechtspersonen betrokken, in casu het Sportbedrijf, de Connectie en Scalabor. Onderzoek is afgerond; met de Belastingdienst is een naheffing overeengekomen over de belastingjaren 2017 tot en met 2022 van € 227.000 (exclusief belastingrente). Deze naheffing is verwerkt in de jaarrekening 2022 en toegelicht in het hoofdstuk Bestuur, dienstverlening en financiën en in de paragraaf Bedrijfsvoering.	Q4 2022	Financiën	Paul Smeulders

Begrotingswijziging Exploitatie

Nr. : 23-012
Onderwerp : Turap 2 2023
Raad d.d. :
Zaaknr. : 3904872
Toelichting: : Begrotingswijziging bij Turap 2 2023

Programma's	2023						2024							
	Lasten	Baten	Expl.-result.	Toe-voeg.	Ont-trekk.	Saldo	Lasten	Baten	Expl.-result.	Toe-voeg.	Ont-trekk.	Saldo	Lasten	Baten
Wijkprogramma's														
Geb 0 Gebied nader te verdelen	0		**0**			**0**								
Geb 1 CSA	35	3	**-32**			**-32**								
Geb 2 Noordwest	813	88	**-725**			**-725**								
Geb 3 Noordoost	59	46	**-13**			**-13**								
Geb 4 Presikhaaf	358	96	**-262**			**-262**								
Geb 5 Malburgen	391	119	**-273**			**-273**								
Geb 6 Schuytgraaf/Elderveld	1.058	224	**-834**			**-834**								
Geb 7 De Laar/Elden	253	14	**-239**			**-239**								
Geb 8 RKV	317	13	**-304**			**-304**								
	3.284	**602**	**-2.682**			**-2.682**								
Stedelijke programma's														
S00 Bestuur, dienstverlening en financ	8.408	9.086	**678**	-3.397	-135	**3.940**								
S01 Veiligheid	816	58	**-758**			**-758**								
S02 Bereikbaarheid	-821	2	**823**			**823**								
S03 Economie	118	540	**422**			**422**								
S04 Onderwijs	130	32	**-99**			**-99**								
S05 Cultuur	-59	317	**375**			**375**								
S06 Participatie en armoedebestrijding	4.011	470	**-3.541**			**-3.541**								
S07 Zorg	195	-308	**-503**	4.748	6.680	**1.429**								
S08 Welzijn en inclusie	1.983	7	**-1.977**			**-1.977**								
S09 Gezondheid en sport	616	134	**-482**		113	**-369**								
S10 Klimaat, energie en milieu				-10.000		**10.000**								
S11 Ruimtelijke ontwikkeling	417		**-417**			**-417**								
S12 Wonen en leefomgeving	350	-380	**-730**	350	-33	**-1.113**								
	16.164	**9.956**	**-6.207**	**-8.299**	**6.625**	**8.717**								
Totaal	19.448	10.559	**-8.889**	-8.299	6.625	**6.035**								

Begrotingswijziging Exploitatie

2025				2026						2027						20		
Expl.-result.			Saldo	Lasten	Baten	Expl.-result.			Saldo	Lasten	Baten	Expl.-result.			Saldo	Lasten	Baten	Expl.-result.
	Toe-voeg.	Ont-trekk.					Toe-voeg.	Ont-trekk.					Toe-voeg.	Ont-trekk.				

Begrotingswijziging Exploitatie

28			2029					
		Saldo	Lasten	Baten	Expl.-result.			Saldo
Toe-voeg.	Ont-trekk.					Toe-voeg.	Ont-trekk.	

RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer 3920032

Onderwerp: Ontwerp-Begroting 2024

Kernboodschap

We zijn in Arnhem op de goede weg. De stad groeit en bloeit in vele opzichten. Zo zijn er mooie initiatieven op het gebied van vergroening, verduurzaming en het bouwen van toegankelijke en betaalbare woningen. De behoeften van de stad en haar inwoners sterken ons in onze ambities die onverminderd groot zijn. In 2024 gaan we samen met inwoners, bedrijven en maatschappelijke instellingen aan de slag om Arnhem verder klaar te maken voor de toekomst. In de ontwerp-Begroting 2024 staat beschreven hoe we dit willen aanpakken. Daarbij zijn ook de middelen vrijgemaakt om de ambities voor een duurzaam, groen, kansrijk en verbonden Arnhem te kunnen verwezenlijken, onder meer voor de ontwikkeling van Spoorzone Oost. Daarnaast zijn de prijsstijgingen en het 'ravijn' van het gemeentefonds in deze begroting verwerkt. De begroting is structureel in evenwicht en blijft ook qua weerstandsfactor binnen de kaders die in de financiële verordening zijn beschreven.

Voorstel

1. De ontwerp-Begroting 2024 vast te stellen.
2. De opheffingsdatum voor de BR Inburgering, integratie en asiel drie jaar uit te stellen tot ultimo 2026.
3. De bestemmingsreserves Spoorzone Oost en Huisvesting bijzondere doelgroepen in te stellen met doel, functie en looptijd of plafond conform bijlage 1.
4. Vanaf 2024 de kosten van aanleg van riolering niet meer als kosten van de grondexploitatie aan te merken, maar als investeringen te activeren op de gemeentelijke balans onder de materiële vaste activa.
5. Het geactualiseerde normenkader vast te stellen.

Inleiding

Met dit raadsvoorstel ontvangt u de Begroting 2024. Dit is de tweede begroting in deze raadsperiode. De keuzes uit de Perspectiefnota 2024 en de besluitvorming omtrent de Perspectiefnota 2024 zijn in deze begroting opgenomen. De keuzes die hierin gemaakt zijn vormen ook het vertrekpunt voor het financieel kader waar in deze begroting op wordt voortgebouwd. In deze Begroting zijn ook beleidsmatige en financiële ontwikkelingen, die zich na het opstellen van de Perspectiefnota hebben voorgedaan, verwerkt.

Arnhem GEMEENTE

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) moet voor 15 november 2023 een door de raad vastgestelde, sluitende Begroting 2024 worden aangeleverd bij de toezichthouder op de gemeentefinanciën, de provincie Gelderland.

In deze begroting wordt invulling gegeven aan een aantal actuele ontwikkelingen zoals de meicirculaire en de opgelopen loon- en prijsontwikkeling. Daarbij worden middelen vrijgemaakt voor de gebiedsontwikkelingen Kronenburg en Spoorzone Arnhem Oost in voorbereiding op de besluitvorming hierover. Ook worden de middelen die in de Begroting 2023 zijn gereserveerd in het Klimaatfonds om de energietransitie een impuls te geven in deze begroting ingezet als klimaatbudget om binnen de kaders van het Klimaatfonds besteed te worden.

De komende jaren gaan we aan de slag met maatregelen zodat het voor mens en dier prettig leven blijft in Arnhem. Samen met onze inwoners, bedrijven en maatschappelijke instellingen werken we hard om de uitdagingen het hoofd te bieden en Arnhem verder klaar te maken voor de toekomst. We richten de stad klimaatadaptief in, continueren de uitvoering van de Dierenwelzijnagenda en beschermen onze natuur en biodiversiteit. We zetten forse stappen om binnen één generatie de kloof tussen arm en rijk te doorbreken. We zetten vol in op een energietransitie en streven naar een fikse CO2-reductie door middel van energiebesparing in de gebouwde omgeving en bij bedrijven. In het kader van netcongestie zoeken we samen met Arnhemse kennisinstellingen, Arnhemse innovatieve bedrijven op gebied van energie en de netbeheerders, naar oplossingen die nodig zijn om onze ambities te realiseren. We strijden vóór inclusiviteit en diversiteit, en tégen discriminatie. Het voorkomen en bestrijden van criminaliteit voor en achter de voordeur is onze prioriteit en we bieden kwetsbare kinderen en jongeren perspectief. We investeren in opvangplekken om een veilige haven te kunnen zijn voor mensen die op de vlucht zijn voor oorlog en geweld, of die om welke reden dan ook dakloos zijn. Zo zetten we forse stappen richting een duurzaam, groen, kansrijk en verbonden Arnhem.

Moties
Met deze begroting wordt een viertal moties afgedaan. Voor 2024 en 2025 is een budget van jaarlijks € 75.000 beschikbaar in het toegankelijkheidsfonds waarvoor bedrijven met veel consumentenbezoek een aanvraag kunnen indienen voor een gedeeltelijke financiering om hun onderneming beter toegankelijk te maken. Daarmee wordt motie 19M21 *Toegankelijkheidsfonds Arnhemse Standaard* afgedaan. Daarnaast is in lijn met motie 23M57 *Perspectief voor handhavers in leefbare wijken* de inzet van handhavers zoals opgenomen in de Begroting 2023 in deze begroting structureel gemaakt. Hiermee wordt deze motie afgedaan.

In januari heeft de gemeenteraad de motie 22M184 ‘Woensdagavond is Raadsavond’ aangenomen. We hebben intern gecommuniceerd dat we bij voorkeur geen informatie- en/of inspraakavonden meer organiseren op woensdag, de dag waarop de gemeenteraad bijeen komt. Zo voorkomen we dat raadsleden vanwege de raadsvergadering niet aanwezig kunnen zijn bij bewonersavonden. Ook blijft het zo ook mogelijk voor inwoners om zowel de raadsvergadering bij te wonen als een bewonersavond. Hiermee beschouwen we deze motie als afgedaan.

Tot slot heeft de raad bij het vaststellen van de begroting vorig jaar motie 22M158 Bevordering opkomst verkiezingen aangenomen. In aanloop naar de Provinciale Staten- en

Waterschapsverkiezingen zijn we in gesprek gegaan met de besturen van moskeeën uit Arnhem over het inzetten van hun gebouwen als stemlokaal. Dat heeft bij die verkiezingen geresulteerd in een stembureau in de Türkiyem Moskee. Bij volgende verkiezingen bekijken we ook nog of een uitbreiding van het aantal moskeeën waar gestemd kan worden gewenst is. Hiermee beschouwen we ook deze motie als afgedaan.

Doorontwikkeling cyclusdocumenten
In deze Begroting hebben we, zoals in het amendement 'financieel samenvoegen wijkprogramma's (23A20) is aangenomen, de 8 afzonderlijke wijkprogramma's financieel samengevoegd tot één wijkbegrotingsprogramma.

Verder hebben we in deze Begroting stappen gezet in de doorontwikkeling en meetbaarheid van de doelenboom. We hebben binnen de programma's Veiligheid, Economie, Onderwijs, Sport en Gezondheid en Wonen en Leefomgeving (onderdelen Groen en Klimaatadaptatie) intern doelensessies gehouden en de doelen meetbaarder geformuleerd en inspanningen concreter gemaakt. Binnen het programma Participatie en armoedebestrijding hebben we stappen gezet naar aanleiding van het Duisenbergonderzoek dat bij de Jaarstukken naar dit programma is uitgevoerd. We hebben stappen gemaakt, maar er zijn nog vervolgstappen nodig. Bij de behandeling van het Duisenbergonderzoek is onder andere aanbevolen om met college en raad gezamenlijk te werken aan focus en prioritering van doelen binnen de Begroting. Samen met de auditcommissie gaan we het gesprek aan hoe we hier een goed vervolg aan kunnen geven.

Ook hebben we de programma's Onderwijs en Gezondheid en Sport zero based opgebouwd. Dat wil zeggen dat we voor deze begroting niet alleen gekeken hebben naar de wijzigingen ten opzichte van de vorige begroting, maar de budgetten zijn opgebouwd op basis van de taken die binnen dit programma worden uitgevoerd.

Beoogd effect

Het beleids- en financiële kader van de gemeente Arnhem voor het jaar 2024 definitief en voor de volgende drie jaren indicatief vast te stellen om de gestelde ambities te realiseren.

Argumenten

1.1 *Dan kan de provincie Gelderland tijdig een begroting worden aangeboden, die voldoet aan de wettelijke vereisten.*

Met de voorliggende begroting voldoen we aan de voorwaarden voor repressief provinciaal toezicht. De begroting is structureel in evenwicht. Daarmee is de verwachting dat wederom repressief toezicht (de minst belaste vorm van toezicht) van toepassing blijft.

2.1 *Met de vaststelling van de Begroting 2022 is het besluit genomen om de bestemmingsreserve Inburgering, integratie en asiel ultimo 2023 op te heffen. Om de invoering van de nieuwe Wet Inburgering goed te kunnen afronden wordt de looptijd van deze reserve met 3 jaar verlengd tot ultimo 2026.*

3.1 In de Begroting 2023 en in deze Begroting 2024 wordt een aantal nieuwe bestemmingsreserves voorgesteld. Conform de nota Reserves en voorzieningen wordt per reserve het doel, de functie en de looptijd of het plafond ter goedkeuring aan de raad voorgelegd.

4.1 Door deze stelselwijziging wordt met deze kosten voortaan op gelijke wijze omgegaan als met de kosten van vervanging van bestaande riolering. In de paragraaf Lokale heffingen in de Begroting 2024 wordt dit nader toegelicht.

5.1 Op 28 juni jl. heeft de raad kennis genomen van het intern controleplan en het normenkader 2023 vastgesteld. Dit normenkader is bij deze begroting geactualiseerd en aangevuld met richtlijnen over hoe om te gaan met de criteria die relevant zijn voor de rechtmatigheidsverantwoording. De richtlijnen komen overeen met de modelverordening van de VNG. De werkwijze is afgestemd met Deloitte.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Besluitvorming door de raad heeft mogelijk invloed op het structurele begrotingsevenwicht.

Er bestaat een mogelijkheid dat er niet vóór 15 november a.s. een vastgestelde begroting aan de provincie kan worden aangeboden. Wanneer het structureel evenwicht als gevolg van de vaststelling van de begroting niet wordt gerealiseerd, kan Arnhem onder preventief in plaats van repressief provinciaal toezicht worden gesteld.

Participatie

Niet van toepassing

Financiën

Financiële ontwikkelingen aanvullend op Perspectiefnota	2024	2025	2026	2027
Gemeentefonds en overige Rijksontwikkelingen (structureel)	9.173	9.884	9.017	22.832
Waarvan structureel	*9.173*	*8.884*	*8.017*	*22.832*
Waarvan incidenteel	*0*	*1.000*	*1.000*	*0*
Beleidsontwikkelingen				
Een DUURZAAM Arnhem	-12.751	-4.781	-5.220	-546
Waarvan structureel	*-818*	*-411*	*150*	*-446*
Waarvan incidenteel	*-11.933*	*-4.370*	*-5.370*	*-100*
Een GROEN Arnhem	-2.202	2.084	2.640	-1.359
Waarvan structureel	*-5*	*-241*	*-660*	*-1.159*
Waarvan incidenteel	*-2.197*	*2.325*	*3.300*	*-200*
Een KANSRIJK Arnhem	-9.552	-4.397	-4.191	-1.348
Waarvan structureel	*-4.862*	*-4.647*	*-3.661*	*-818*
Waarvan incidenteel	*-4.690*	*250*	*-530*	*-530*
Een VERBONDEN Arnhem	10.135	84	1.830	-3.420
Waarvan structureel	*155*	*10*	*292*	*-2.635*
Waarvan incidenteel	*9.980*	*74*	*1.538*	*-785*
Jaarlijkse bijstellingen	-5.483	-6.823	-7.446	-7.395
Waarvan structureel	*-4.933*	*-6.408*	*-7.300*	*-7.395*
Waarvan incidenteel	*-550*	*-416*	*-146*	*0*
Totaal financiële ontwikkelingen aanvullend op Perspectiefnota	-10.681	-3.949	-3.370	8.763
Waarvan structureel	*-1.290*	*-2.812*	*-3.162*	*10.378*
Waarvan incidenteel	*-9.390*	*-1.136*	*-208*	*-1.615*
Toevoeging (+) of onttrekking (-) aan de algemene reserve cf Begroting 2024	-10.939	17.959	-7.965	-2.488
Waarvan structureel	*24.772*	*28.252*	*4.164*	*112*
Waarvan incidenteel	*-35.711*	*-10.293*	*-12.128*	*-2.600*
Totaal Financieel beeld	**0**	**0**	**0**	**0**

In de volgende tabel is samengevat weergegeven hoe de Begroting 2024 zich ontwikkelt ten opzichte van de vorige begroting. In het hoofdstuk 'Ontwikkelingen in het financieel kader' van de ontwerp-Begroting 2024 worden de betreffende posten met uitzondering van de uitgangspositie (stand van Begroting 2023) verder uitgewerkt en toegelicht.

Na verwerking van de aanvullende beleidsontwikkelingen na de Perspectiefnota, blijkt dat met deze Begroting in 2024 een onttrekking van € 10,9 miljoen aan de algemene reserve wordt gedaan. In 2025 wordt € 18,0 miljoen aan de algemene reserve toegevoegd. In 2026 en 2027 wordt respectievelijk € 8,0 miljoen en € 2,5 miljoen aan de algemene reserve onttrokken. Van de onttrekking is € 2,6 miljoen van incidentele aard en wordt dus na 2026 niet meer gedaan. Daarmee is de begroting structureel in evenwicht. In de paragraaf weerstandsvermogen is te lezen dat als gevolg van het opnemen van de gebiedsontwikkelingen Kronenburg en Spoorzone Arnhem Oost het risicoprofiel toeneemt, maar desondanks de weerstandsfactor in 2024 uitkomt op 1,0, voor 2025 op 1,3 en voor 2026 en 2027 op 1,1.. Daarmee wordt voldaan aan de kaders van de financiële verordening. De solvabiliteit komt uit op 24% in 2024 en neemt de komende jaren toe. Daarmee is sprake van een robuuste begroting.

Naast een reëel sluitende begroting, dient de (meerjaren)begroting ook structureel sluitend te zijn. Dit is het geval wanneer de structurele lasten in de begroting voor 2024 volledig worden gedekt door structurele baten. In alle jaren is in deze begroting sprake van een structureel evenwicht. We presenteren ook een reëel evenwicht, omdat de geraamde bedragen in het meerjarenbeeld volledig, realistisch en haalbaar zijn. De in de Begroting opgenomen maatregelen zijn aannemelijk en hard of voorzien van dekking uit een bestemmingsreserve.

Uitvoering

Uitvoering van de vastgestelde begroting is aan het college van burgemeester en wethouders en de haar ondersteunende organisatie. Over de realisatie wordt zoals gebruikelijk in Arnhem gerapporteerd middels Turaps (tussenrapportages) en uiteraard zoals wettelijk verplicht door middel van een Jaarverslag en een Jaarrekening. Tussentijdse voorstellen voor wijziging van de begroting worden aan u voorgelegd. Aldus zijn uitvoering en evaluatie van de Begroting 2024 geborgd.
Na vaststelling van de ontwerp-Begroting 2024 wordt deze aan de toezichthouder op de besluitvorming gemeentefinanciën, de provincie Gelderland, aangeboden.

Communicatie

De Begroting 2024 wordt evenals vorig jaar ook in de vorm van een webbegroting gepresenteerd. Via een link op de website www.arnhem.nl wordt u doorverwezen naar de website financien.arnhem.nl. Op deze webbegroting treft u meer informatie aan dan in de door u vast te stellen ontwerp-Begroting 2024. U treft hier onder andere informatie aan over de taakvelden en (sub)producten.

Om de toegankelijkheid van de begroting voor onze bewoners te vergroten is een infographic (begroting in 1 oogopslag) gemaakt. Deze wordt in de Arnhemse Koerier gepubliceerd.

Bijlagen

Stukken voor gemeenteraad

- Bijlage 1 Overzicht doel, type, looptijd en plafond nieuw in te stellen bestemmingsreserves
- Bijlage 2 Ontwerp-Begroting 2024
- Bijlage 3 Infographic

RAADSVOORSTEL

Besluit van	
Zaaknummer	3920032

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 19 september 2023, nummer: 3920032;

gelet op artikel 190 en artikel 191 van de Gemeentewet;

besluit:

1. De ontwerp-Begroting 2024 vast te stellen.
2. De opheffingsdatum voor de BR Inburgering, integratie en asiel drie jaar uit te stellen tot ultimo 2026.
3. De bestemmingsreserves Spoorzone Oost en Huisvesting bijzondere doelgroepen in te stellen met doel, functie en looptijd of plafond conform bijlage 1.
4. Vanaf 2024 de kosten van aanleg van riolering niet meer als kosten van de grondexploitatie worden aangemerkt, maar als investeringen worden geactiveerd op de gemeentelijke balans onder de materiële vaste activa.
5. Het geactualiseerde normenkader vast te stellen

De griffier, De voorzitter,

Arnhem GEMEENTE

Bijlage 1 Nieuw in te stellen reserves

In het raadsvoorstel bij de Begroting 2024 wordt een tweetal nieuwe reserves voorgesteld. Hieronder zijn per reserve het doel, type, looptijd en plafond opgenomen.

Naam	Doel	Type	Looptijd Bij egalisatie: n.v.t.	Plafond Bij dekking: n.v.t.
BR Spoorzone Oost	Dekking bieden voor de kosten van de gebiedsontwikkeling Spoorzone Oost, en wel voor de volgende onderdelen van deze gebiedsontwikkeling: - Investeringen in de openbare ruimte (inclusief groen/park) en mobiliteit (inclusief duurzame bereikbaarheid gebied): dekkingsmiddelen hiervoor kunnen na afronding van onderdelen van het project aan deze bestemmingsreserve worden onttrokken. Wanneer de gemaakte kosten dienen te worden geactiveerd, zullen de dekkingsmiddelen worden toegevoegd aan de BR Kapitaallasten, ter dekking van de kapitaallasten. - Grondexploitaties: hiervan worden resultaten (tekorten dan wel tussentijdse winstnemingen) verrekend met deze bestemmingsreserve. - Anterieure overeenkomsten ten aanzien van grondexploitaties van derden: eventuele dekkingsresultaten worden ook met deze bestemmingsreserve verrekend.	Dekking	2040	n.v.t.
BR Huisvesting bijzondere doelgroepen	Dekking bieden voor het opstellen en uitvoeren van projecten om het aantal passende en betaalbare woningen voor bijzondere doelgroepen uit te breiden.	Dekking	2027	n.v.t.

Begroting 2024

Begroting 2024

GEMEENTE Arnhem

Ontwerp Begroting 2024

Inhoudsopgave

Deel 1 Hoofdlijnen van beleid en financieel kader ... 1
Hoofdlijnen van beleid ... 2
Ontwikkelingen in het financieel kader ... 8
Leeswijzer ... 33
Deel 2 Beleidsbegroting ... 35
Wijkprogramma's ... 36
Wijken Algemeen ... 37
Centrum, Spijkerkwartier, Arnhemse Broek ... 41
Noordwest ... 44
Noordoost ... 47
Presikhaaf ... 51
Malburgen ... 54
Schuytgraaf/Elderveld ... 58
De Laar/Elden ... 61
Rijkerswoerd, Kronenburg, Vredenburg ... 64
Stedelijke programma's ... 67
Bestuur, dienstverlening en financiën ... 68
Veiligheid ... 76
Bereikbaarheid ... 84
Economie ... 90
Onderwijs ... 98
Cultuur ... 108
Participatie en armoedebestrijding ... 116
Zorg ... 124
Welzijn en inclusie ... 136
Gezondheid en sport ... 147
Klimaat en energie ... 155
Ruimtelijke ontwikkeling ... 164
Wonen en leefomgeving ... 171
Paragrafen ... 188
Lokale heffingen ... 189
Risicomanagement en weerstandsvermogen ... 198
Onderhoud kapitaalgoederen ... 214
Financiering ... 233
Bedrijfsvoering ... 237
Verbonden partijen ... 244
Grondbeleid ... 259
Investeringen ... 263

Subsidies ... 269
Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid ... 276
Overig programmaplan ... 278
Deel 3 Financiële begroting ... 279
Overzicht van baten en lasten per programma ... 280
Overzicht structureel begrotingssaldo ... 283
Geprognosticeerde balans 2024-2027 ... 284
Reserves en voorzieningen ... 285
EMU-saldo 2024 ... 294
Overzicht geraamde lasten en baten per taakveld ... 295
Overzicht taakvelden per programma (lasten) ... 302
Overzicht taakvelden per programma (baten) ... 306
Mutaties circulaires ... 310
Bijlagen ... 311
Overzicht BBV-indicatoren ... 312
Overzicht onderdelen stad/wijk ... 316
Normenkader ... 318
Afkortingenlijst ... 322
Begrippenlijst ... 325

Deel 1 Hoofdlijnen van beleid en financieel kader

Deel 1 bestaat uit:

1. Hoofdlijnen van beleid
2. Ontwikkelingen in het financieel kader
3. Leeswijzer

Hoofdlijnen van beleid

De Ontwerp Begroting 2024 die voor u ligt, weerspiegelt de tijd waarin we leven. Arnhemmers worden zowel thuis als op reis geconfronteerd met de zorgwekkende gevolgen van klimaatverandering. Extreme hitte en bovenmatige regenval lijken aan de orde van de dag. De onrust in de wereld duurt voort en zorgt voor een toename van vluchtelingen uit onder meer Oekraïne, die hier een veilig heenkomen zoeken. De energieprijzen en de gestegen inflatie maken het dagelijks leven voor onze inwoners duurder. Woningzoekenden kampen met een overspannen woningmarkt die het kopen of huren van een huis in onze stad tot een moeilijke opgave maakt.

Het zijn grote en complexe problemen die we als Arnhem niet alleen kunnen oplossen. Wel kunnen we lokaal en regionaal een bijdrage aan de oplossing leveren. Daarbij zoeken we de samenwerking met het nieuwe provinciebestuur en het nieuwe kabinet dat na de Tweede Kamerverkiezingen in november hopelijk snel zal worden geïnstalleerd.

De komende jaren gaan we aan de slag met maatregelen zodat het voor mens en dier prettig leven blijft in Arnhem. Samen met onze inwoners, bedrijven en maatschappelijke instellingen werken we hard om de uitdagingen het hoofd te bieden. Gelukkig is er ook veel om positief over te zijn. De stad groeit en bloeit in veel opzichten. Zo zijn er mooie initiatieven die laten zien dat we een effectieve bijdrage kunnen leveren aan zaken als vergroening, verduurzaming en het bouwen van toegankelijke en betaalbare woningen. Arnhem is ook een sociale stad. Mensen staan voor elkaar klaar, waar je ook vandaan komt en wie je ook bent. Of je nu vlucht voor oorlog of zorg nodig hebt op je oude dag; in Arnhem telt en doet iedereen - op zijn, haar of hen manier - mee.

De behoeften van de stad en haar inwoners sterken ons in onze ambities die onverminderd groot zijn. In 2024 gaan we samen met inwoners, bedrijven en maatschappelijke instellingen aan de slag om Arnhem verder klaar te maken voor de toekomst. We treffen voorbereidingen voor een prachtig nieuw stadsdeel – Spoorzone Arnhem-Oost – waar vele duizenden (nieuwe) Arnhemmers zullen neerstrijken. Waar ze kunnen wonen, werken, recreëren en genieten van alle historie, cultuur en (sport)evenementen die Arnhem te bieden heeft. We richten de stad klimaatadaptief in zodat we voorbereid zijn op weerextremen. Ook continueren we de uitvoering van de Dierenwelzijnagenda en investeren in biodiversiteit zodat Arnhem een fijne stad is en blijft voor mens en dier.

We zetten forse stappen om binnen één generatie de kloof tussen arm en rijk te doorbreken. Daarbij focussen we ons op wonen, bestaanszekerheid en onderwijs. We strijden vóór inclusiviteit en diversiteit, en tégen discriminatie. Het voorkomen en bestrijden van criminaliteit voor en achter de voordeur is onze prioriteit en we bieden kwetsbare kinderen en jongeren perspectief.

We werken hard om de tweedeling in onze stad tegen te gaan en generatiearmoede te doorbreken. We investeren in opvangplekken om een veilige haven te kunnen zijn voor mensen die op de vlucht zijn voor oorlog en geweld, of die om welke reden dan ook dakloos zijn. Zo zetten we forse stappen richting een duurzaam, groen, kansrijk en verbonden Arnhem.

Een DUURZAAM Arnhem

Met een nieuw stadsdeel en duizenden extra woningen en werkplaatsen in 2040, staat Arnhem aan de vooravond van forse veranderingen. Voorwaarde voor deze ontwikkelingen is dat onze leefomgeving aantrekkelijk, veilig en gezond blijft voor huidige en toekomstige inwoners. Daarom werken we in 2024 aan een samenhangend beleidsplan voor een gezonde en veilige leefomgeving, een duurzaam mobiliteitsplan, een woonvisie en een stedelijke visie op hoogbouw en verdichting.

Circulaire economie en duurzame samenleving

Zo abstract als de klimaatverandering ooit was, zo concreet is het nu. We zitten midden in een klimaatcrisis. De overgang naar een circulaire economie en duurzame samenleving is dringender dan ooit. We richten ons daarbij vooral op onderdelen waar we het grootste verschil kunnen maken met betrekking tot energiebesparing en duurzaamheid. Om in 2050 een klimaatneutrale gemeente te kunnen zijn, zetten we vol in op een inclusieve energietransitie. We willen schonere woonomgevingen en hergebruik van grondstoffen verbeteren, zodat de hoeveelheid restafval afneemt. In 2024 organiseren we een burgerberaad over afval zodat Arnhemmers kunnen meedenken over maatregelen die de hoeveelheid afval in Arnhem tot een minimum beperken.

Tegelijkertijd willen we een fikse CO2-reductie realiseren door middel van energiebesparing in de gebouwde omgeving en bij bedrijven. We zetten in op het opwekken van duurzame elektriciteit en duurzame warmte als alternatief voor aardgas. Het is ons doel om in 2030 6.500 woningen aardgasvrij te verwarmen. Ook werken we

aan de verduurzaming van onze scholen en ander maatschappelijk vastgoed. Een groot knelpunt waar we tegenaan lopen is de netcongestie. Samen met de Arnhemse kennisinstellingen, Arnhemse innovatieve bedrijven op gebied van energie en de netbeheerders zoeken we naar oplossingen die nodig zijn om onze ambities te kunnen realiseren.

We voeren de Arnhemse Isolatie aanpak uit waarmee we werken aan concrete doelen, voor zowel specifieke wijken als gerichte doelgroepen. Binnen deze aanpak vechten we daarnaast tegen energiearmoede. Het is onder meer ons streven dat meer dan 3200 huishoudens, die kampen met energiearmoede, in 2024 geholpen zijn met een energiecoach traject.

Nieuwe Woonvisie
De woningmarkt zit muurvast. Dit vraagt om een radicale omslag zodat voor woningzoekenden niet langer het recht van de sterkste geldt. We pakken de regie en zetten ons beleid en instrumentarium maximaal en onorthodox in om wonen betaalbaar te krijgen. Daarnaast willen we veel meer goede en duurzame woningen aan de woningvoorraad toevoegen voor alle doelgroepen. Deze woningen plannen we zo veel mogelijk binnen de stad, op en rond OV-knooppunten, waardoor we lage parkeernormen kunnen toepassen.
We streven naar meer gemengde wijken, zodat kwetsbare Arnhemmers verspreid over de stad kunnen wonen. Het aantal passende en betaalbare woningen voor bijzondere doelgroepen gaan we verder uitbreiden. Hiervoor trekken we tot en met 2027 jaarlijks 1,5 miljoen euro uit. Van dit geld kunnen we onder meer tussenvoorzieningen voor statushouders ontwikkelen, flexwoningen realiseren of het aantal woningen voor extreme overlastgevers uit te breiden. In de strijd tegen dakloosheid maken we ons hard voor het creëren van zoveel mogelijk woonplekken. Iedereen in Arnhem heeft immers recht op een (t)huis. We zien kansen in het housing first principe en zetten in op de uitstroom uit de opvang en om- en afbouw van de capaciteit van de maatschappelijke opvang.

Om problemen op de huurmarkt en malafide verhuurderschap aan te pakken, versterken we de positie van huurders. Onze ambities voor de volkshuisvesting werken we verder uit in een nieuwe brede Woonvisie voor Arnhem. Vooruitlopend hierop trekken we onder andere extra geld uit voor de invoering van verhuurdersvergunningen, een wooncoach, versterking van de positie van huurders en extra handhaving door de Omgevingsdienst ODRA.

Spoorzone Arnhem Oost
Om de bevolkingsgroei, de verandering van huishoudens en het aantal woningzoekenden te kunnen opvangen, willen we tussen 2023 en 2040 ongeveer 14.000 (veelal betaalbare) woningen bouwen binnen de bebouwde omgeving. In de omgevingsvisie zijn vier gebieden aangewezen waar we deze groei willen verwezenlijken. Ruim de helft hiervan is voorzien in Spoorzone Arnhem Oost, omdat dit gebied in potentie veel ruimte heeft voor nieuwbouwwoningen, bedrijvigheid, verbeterde mobiliteit en meer groen. De mogelijkheid om hier een nieuw stadsdeel te creëren waar straks duizenden woningen met bijbehorende voorzieningen kunnen verrijzen, is een unieke kans voor Arnhem. Om dit te verwezenlijken hebben we veel geld van het Rijk gekregen. Dat neemt echter niet weg dat dit omvangrijke project ook veel en forse investeringen van onszelf vraagt, met de bijbehorende risico's.

Green Deals
Met bedrijven op werklocaties en organisaties zoals gebedshuizen, sluiten we Green Deals omdat ook daar verduurzaming hard nodig is. Hierin maken we onder meer afspraken over het benutten van daken voor zonnepanelen en ondersteunen we ondernemers en organisaties. De focus van de CO2-reductie bij duurzame mobiliteit ligt op twee vlakken: gedragsverandering en zero emissie voertuigen.

Een GROEN Arnhem
Een groene en biodiverse stad, is een gezonde stad. We investeren daarom de komende jaren fors in onze groene leefomgeving. In het kader van onze missie om Arnhem radicaal te vergroenen, trekken we de stad in om een spoor van groen achter te laten. De wijkgroenagenda's, waarmee we de leefbaarheid in de wijken verbeteren, zijn voor een groot aantal wijken al gereed. Dat betekent dat we in 2024 samen met wijkbewoners aan de slag kunnen met de uitvoering ervan.

Onze groenvisie zet onze koers uit voor een groenere toekomst. Zo reserveren we in 2025 en 2026 geld om meer bomen te planten, en onze aanwezige bomen de kans te geven om uit te groeien. Samen met de pachters van onze agrarische gronden zetten we actief stappen ten behoeve van natuurontwikkeling. Van de prachtige groene gebieden die Arnhem rijk is, gaan we de bodem optimaliseren en de biodiversiteit vergroten. Ook willen we de

gebieden nog beter met elkaar verbinden. Hierdoor ontstaat er een groter, sterker en beter groen netwerk voor dier, plant en mens.

Veilige, gezonde en aantrekkelijke leefomgeving
We koesteren onze parken en investeren daarom in 2024 en 2025 in totaal één miljoen om deze nog aantrekkelijker te maken. We intensiveren onze aanpak van overlast die het gevolg is van ongewenste graffiti en zorgen voor een aantrekkelijke openbare ruimte die uitnodigt tot bewegen, wandelen en fietsen. Hiervoor leggen we beweegvoorzieningen aan zoals pumptracks en skatebanen en werken we samen met verenigingen en scholen om open sportparken en open schoolpleinen te realiseren.

We streven naar een schone leefomgeving die maximaal bijdraagt aan de gezondheid van mens en dier. Zo willen we deelnemen aan een subsidieregeling voor het verwijderen of onklaar maken van rookgaskanalen. We reserveren in 2024 geld om de verwijdering van rookgaskanalen in 200 woningen te cofinancieren.

Met klimaatadaptatie maken we Arnhem bestand tegen het veranderende klimaat. Ter voorbereiding op de weersomstandigheden, passen we de stad slim aan. We maken onze stedelijke gebieden weerbaar tegen overstromingen, hevige regenval, hitte en droogte. Aan de hand van onze klimaatadaptatiestrategie zorgen we voor wateropvang in de bodem, een betere afvoer bij zware buien en verminderen we hitteproblemen. Ook daarbij is radicaal vergroenen een belangrijk middel. We werken aan een netwerk met koele plekken, waar (kwetsbare) Arnhemmers tijdens hittegolven gebruik van kunnen maken.

Bereikbare stad
Samen met de stad werken we aan een mobiliteitsvisie. In deze visie vormen de duurzame bereikbaarheid van onze stad, het tegengaan van verkeersoverlast en schone lucht onze uitgangspunten. De ruimte in Arnhem is schaars. Daarom gaan we op zoek naar een nieuwe verdeling van die schaarse ruimte waarbij eerst de voetganger, dan de fietser, dan het openbaar vervoer en vervolgens de auto komt. Als meer mensen per fiets reizen, vergroot dit de leefbaarheid in de stad terwijl deze wel bereikbaar blijft voor degenen die afhankelijk zijn van de auto.

We kijken breder naar de verkeersstructuur voor de hele stad en specifiek naar het centrum en de singels. We verlagen de maximumsnelheid en verminderen het aantal rijstroken voor de auto waardoor er meer ruimte ontstaat voor groen, voetgangers, fietsers en het openbaar vervoer. Om verkeersonveilige situaties aan te pakken en schoolzones aan te kunnen leggen, trekken we vanaf 2024 geld uit. We verbeteren en breiden we het fietspadennetwerk uit, onder meer door vanaf 2026 te investeren in de snelfietsroute Arnhem-Huissen. Voor de verbetering van het Willemsplein gaan we vanaf 2027 geld reserveren.

Een KANSRIJK Arnhem

We zetten alles op alles om de tweedeling in de stad tegen te gaan en kansenongelijkheid te bestrijden. In Arnhem moet iedereen mee kunnen doen aan de samenleving. Essentieel hiervoor zijn een goede opleiding en een stevig niveau van basisvoorzieningen waarop alle Arnhemmers een beroep kunnen doen als ze laagdrempelig hulp of ondersteuning nodig hebben. We werken aan een Integraal Accommodatiebeleid, zodat we accommodaties voor sport, welzijn cultuur en onderwijsactiviteiten zo passend mogelijk kunnen inzetten bij de vraag uit de stad. Hiervoor reserveren we in 2024 en 2025 extra middelen. Ook maken we geld vrij om zelf maatschappelijke accommodaties aan te kopen om de leefbaarheid in wijken te behouden. Daarnaast ontwikkelen we met onze partners uit het onderwijs en maatschappelijke organisaties een beleidsrijk Integraal Huisvestingsplan (IHP). Het uitgangspunt van dit IHP is toekomstbestendige onderwijshuisvesting, waarbij de gebouwen aansluiten op de ontwikkelbehoefte van kinderen.

Met het onderwijs zetten we in op een passende plek voor elk kind. (Aanstaande) ouders in een kwetsbare positie proberen we zo vroeg mogelijk in beeld te krijgen zodat we ze kunnen ondersteunen. Scholen vormen steeds meer het middelpunt van de wijk en daarmee de basis voor een gezonde en veilige leefomgeving. Kinderen en jongeren krijgen alle kans om het beste uit zichzelf te halen door middel van de pedagogische wijk en de rijke schooldag. We proberen via vroegsignalering schooluitval te voorkomen en jongeren een goede aansluiting te bieden op de arbeidsmarkt.

Met de ondersteuning van inwonersinitiatieven, onze inzet op preventie en goede algemene voorzieningen zoals ontmoetingsplekken, zorgen we voor een sterk basisvoorzieningenniveau op het gebied van welzijn. Ook mantelzorgers en vrijwilligers spelen een essentiële rol. Arnhemmers die hulp, ondersteuning of zorg nodig hebben kunnen hiervoor laagdrempelig in hun wijk terecht. Door hen zo snel mogelijk te helpen, voorkomen we

complexere problemen. Daarbij proberen we zoveel mogelijk de eigen kracht van Arnhemmers te versterken en investeren we in het (sociaal) netwerk rondom inwoners. We werken – onder meer met trainingen – naar een dementievriendelijke samenleving, zodat de groeiende groep mensen die lijdt aan dementie, zo lang mogelijk mee kan blijven doen.

Voor jonge Arnhemmers mag het niet uitmaken in welke wijk je opgroeit. Alle kinderen moeten de kans krijgen om zich te ontwikkelen naar zelfstandigheid en een gezond volwassen leven. Waar dat niet lukt, zetten we tijdig passende hulp in. Dit gebeurt zo dicht mogelijk bij huis of thuis, zodat deze kinderen een zo normaal mogelijk leven kunnen blijven leiden. We werken preventief en signaleren problemen zo vroeg mogelijk. We zien dat sommige problemen, zoals de mentale gezondheid van jongeren, sinds de coronaperiode zijn toegenomen met wachtlijsten als gevolg. Dit vinden we uiteraard onwenselijk. In 2024 trekken we daarom opnieuw geld uit voor de zorgaccounthouder die kinderen op de wachtlijst naar een andere aanbieder bemiddelt zodat zij sneller worden geholpen.

Bestaanszekerheid
We zetten volop in op financiële rust, stabiliteit, een daginvulling en perspectief op een goede toekomst. In deze tijden van bestaanszekerheidscrisis zijn we dan ook voortdurend bezig met het zo vroeg mogelijk vinden van inwoners met geldzorgen en voorkomen dat deze zorgen problematisch worden. We trekken in 2024 geld uit om 600 extra huisbezoeken te doen en 600 extra telefoongesprekken te voeren bij inwoners met betalingsachterstanden en hen onze hulp aan te bieden. Ook verstrekken we deze winter opnieuw de Arnhemse Wintertoeslag van € 250 per huishouden dat hiervoor in aanmerking komt. We gaan door met het vereenvoudigen en toegankelijker maken van inkomensondersteuning voor mensen en trekken daar meer geld voor uit. We gaan (meer) samenwerken met ervaringsdeskundigen om zo goed mogelijk te kunnen aansluiten bij de leefwereld van onze inwoners. Ook gaan we vanaf 2025 onderdelen van de schuldhulpverlening weer in eigen beheer uitvoeren.

Meer Arnhemmers sporten
Een goede gezondheid is de basis voor een gelukkig leven. Daarom willen we alle Arnhemmers de mogelijkheid geven om zichzelf een gezonde leefstijl eigen te maken. Dat begint al bij onze jeugd. Zo vinden we dat elk kind de kans moet krijgen om volledig rookvrij op te groeien en zorgen we na een succesvolle pilot dat we de sportdag Papendal gaan borgen. We richten ons op het stimuleren van gezond gedrag en het tegengaan van ongezond gedrag, waaronder te weinig beweging, ongezonde voeding, problematisch alcoholgebruik en roken. We willen dat meer Arnhemmers voldoen aan de sportrichtlijn en stimuleren daarom zowel sporten bij verenigingen en beweegaanbieders, als sporten in de openbare ruimte.

Veilige en leefbare wijken
We zetten alles op alles om overlast en criminaliteit in Arnhem tegen te gaan en te voorkomen, zodat het Arnhems misdaadcijfer daalt naar het niveau dat past bij een 100.000+ gemeente. Naar aanleiding van een aangenomen motie, trekken we structureel extra middelen uit voor boa's. Daarnaast pakken we verloedering aan, beëindigen we overlast, pakken we relschoppers aan en zetten we alles op alles om beroepscriminelen een voet dwars te zetten. Ook trekken we vanaf 2024 structureel geld uit voor de aanpak ondermijning georganiseerde criminaliteit.

We breiden het aantal buurtsportcoaches uit. Deze professionals in wijken zetten sport in als middel om bij te dragen aan gemeentelijke doelstellingen zoals gezonde leefstijl, het tegengaan van overlast onder jongeren en het terugbrengen van eenzaamheid onder ouderen.

Nationaal programma Arnhem Oost
In de vijf wijken in Arnhem Oost (Klarendal, Geitenkamp, Presikhaaf-West, Malburgen en het Arnhemse Broek) liggen grote opgaven. Met het Nationaal Programma Arnhem-Oost willen we de achterstanden op het gebied van onderwijs, werk & inkomen, wonen, gezondheid, leefbaarheid en veiligheid in deze vijf wijken aanpakken. We willen de huidige en nieuwe generaties een eerlijke en gelijke keuze én kans bieden om hun talenten te ontwikkelen. Het programma is een integrale, lerende aanpak, met een scope van 18 jaar dat wordt uitgevoerd door de Alliantie Arnhem-Oost, waar ook maatschappelijke partners deel van uitmaken.

Wijkveiligheid heeft voor ons prioriteit en is tevens een belangrijk onderdeel van de aanpak Arnhem-Oost. Ook hebben we in het programma aandacht voor kansrijk opvoeden en opgroeien. Daarom wordt de pedagogische wijk daar verder ontwikkeld met onder meer de rijke schooldag, schoolmaaltijden en extra aandacht voor voor- en vroegschoolse educatie en onderwijs achterstanden.

Met de middelen die we in het kader van het Volkshuisvestingfonds hebben gekregen van het Rijk werken wij aan de leefbaarheid en veiligheid in de Arnhem-Oost wijken. Dit doen wij onder meer via een subsidieregeling inclusief advies en begeleiding om de slechtste en meest ongezonde particuliere koopwoningen te verduurzamen.

Een VERBONDEN Arnhem

Door de oorlogen in de wereld leven we in onzekere en onstuimige tijden. Wij zijn solidair met mensen uit andere landen die tegen wil en dank hun land ontvluchten en willen voor hen een gastvrije stad zijn. Momenteel vangen we ongeveer 2500 mensen op in met name tijdelijke opvanglocaties. Het is onze ambitie om de komende jaren 2000 permanente opvangplekken te realiseren.

Iedereen in Arnhem mag zichzelf zijn en moet de kans krijgen om naar zijn, haar of hun vermogen volwaardig mee te doen, ongeacht leeftijd, huidskleur, culturele achtergrond, gender, inkomen, talenten, seksuele oriëntatie, levensbeschouwing of beperking(en). Voor discriminatie en racisme is in Arnhem geen plek. De lokale coördinator tegen discriminatie en racisme moet bijdragen aan het in beeld hebben van de belangrijkste knelpunten in de stad en het aanjagen van de aanpak van die punten. We werken aan een programma dat de bewustwording en kennis over het Koloniaal en Slavernijverleden van Arnhem vergroot bij inwoners, organisaties en collega's. We streven inclusief beleid na dat recht doet aan de diversiteit van al onze inwoners. Dat geldt ook voor onze gemeentelijke organisatie: de komende periode willen we verdere stappen zetten naar een representatieve en inclusieve organisatie.

Betrouwbare overheid

Ook voor Arnhem is een betrouwbare overheid een belangrijk thema. Openbaarheid en transparantie zijn essentieel voor het vertrouwen tussen de samenleving en de overheid. Een betrouwbare overheid is een overheid die dicht bij haar inwoners staat en het belang van haar inwoners voorop stelt, met oog voor de menselijke maat in het beleid en slagkracht in de uitvoering. Doen wat nodig is, in plaats van doen wat regel is, waarbij niet het systeem maar de uitwerking in de praktijk leidend is. Versterking van de burgerparticipatie en ons wijkgericht werken moeten ons daarbij helpen. Om onze ambities met betrekking tot inkoop te verwezenlijken trekken we geld uit zodat we lokaal, sociaal, duurzaam, diervriendelijk en circulair kunnen aanbesteden.

Om de zelfredzaamheid van onze inwoners, ondernemers en organisaties maximaal te faciliteren blijven we uitkijken naar mogelijkheden om onze dienstverlening verder te optimaliseren en te professionaliseren. We gaan digitaal vaardige gebruikers nog meer faciliteren om gemeentelijke diensten en producten af te nemen. Ook bieden we nieuwe digitale producten en diensten aan. Uiteraard blijven we via telefoon en balie ondersteunen voor de inwoner die dat nodig heeft. Daarnaast trekken we geld uit zodat de informatiebalie bij Loket Zuid kan worden voortgezet. Ook investeren we extra middelen om de bereikbaarheid en kwaliteit van de dienstverlening van de Klantenservice te verbeteren.

Kunst en cultuur voor iedereen

Wij willen dat iedereen, van jong tot oud, de kans krijgt om in aanraking te komen met kunst en cultuur, zowel het ervaren als ook het zelf maken ervan. Met kunst en cultuur dragen we bij aan een aantrekkelijk leef- en vestigingsklimaat. Het is onze ambitie om een interessant en aansprekend cultuuraanbod voor de grote diversiteit aan Arnhemmers te realiseren. We voeren de aangenomen raadsmotie uit waardoor de 500.000 euro die gedurende enkele jaren voor culturele programmering beschikbaar is, structureel wordt. Daarmee versterken we het culturele klimaat in de stad. Er is momenteel een grote mismatch tussen vraag en aanbod van huisvesting (ateliers, werkruimtes, oefenruimtes) voor de creatieve en culturele sector in Arnhem. Daarom stellen we geld beschikbaar voor de noodzakelijke investeringen in potentiële cultuurgebouwen.

Samen met onze partners in de stad investeren we blijvend in een aantrekkelijke binnenstad voor inwoners, bezoekers en toeristen. Het huidige cultuurhistorische erfgoed wordt goed onderhouden en daar waar mogelijk toekomstbestendig en duurzaam gemaakt. Evenementen in Arnhem moeten zo divers, inclusief, laagdrempelig en duurzaam mogelijk zijn. Daarbij blijven we inzetten op beeldbepalende evenementen die aansluiten bij onze gewenste uitstraling.

Ambities

Deze Ontwerp Begroting 2024 heeft een duidelijke richting en grote ambities, zoals hierboven op hoofdlijnen aangegeven. We verwachten dat we veel van onze ambities in de komende tijd zullen kunnen realiseren. Er zijn ook ambities waarvan het onzeker is of en in welk tempo ze kunnen worden ingevuld. Dit type onzekerheden

horen bij onze ambitie om complexe maatschappelijke opgaven aan te pakken. De ambities hebben soms het karakter van het doorbreken en het omkeren van lang ingesleten patronen. Dat zijn weerbarstige trajecten die een lange adem vragen. In dossiers zoals de verstedelijking, klimaatadaptatie, mobiliteitsopgave en/of de energietransitie is de komende jaren veel inzet nodig. Deels vanuit onze interne organisatie, maar ook van onze partners. In de huidige arbeidsmarkt met personele schaarste is het de vraag of deze inzet haalbaar is. Daarnaast hebben zowel wij als onze partners te maken met onder meer stijgende kosten, onzekere marktontwikkelingen en stikstofbeperkingen. Uiteraard hebben we hier oog voor. Dat neemt niet weg dat we ook de komende jaren vol energie aan de slag gaan om samen met de stad onze ambities voor Arnhem verder te verwezenlijken.

Ontwikkelingen in het financieel kader

Hoofdlijnen financiën

Het financieel beeld voor gemeenten ziet er op de korte termijn gunstig uit, maar het perspectief voor de langere termijn (vanaf 2026) is onzeker. In de Perspectiefnota 2024-2027 is dit reeds toegelicht. De onzekerheid op de langere termijn komt met name door de verwachte daling van het gemeentefonds dat vanuit de Rijksoverheid wordt verstrekt. Uit de Voorjaarsnota 2023 van het Rijk blijkt dat gemeenten vanaf 2026 structureel € 3 miljard minder krijgen om hun taken uit te voeren. Daarmee is er geen toereikende structurele financiering van de taken van gemeenten, hetgeen onvermijdelijk gevolgen heeft voor het voorzieningenniveau, de leefomgeving, de zorg en de ondersteuning die gemeenten hun inwoners kunnen bieden. Tot op heden heeft het inmiddels demissionaire kabinet niet gezegd dat het hier om een bezuiniging gaat, maar ook niet aangegeven welke taken niet of minder moeten worden uitgevoerd. Hoewel we in Arnhem de financiën op orde hebben en zeker de eerste jaren de middelen nog toereikend zijn, worden hierdoor (net als in elke andere Nederlandse gemeente) onze inhoudelijke ambities beperkt. Desondanks is het gelukt om een meerjarig sluitende begroting te realiseren, waarin ook ruimte is gevonden voor een aantal grote ambities.

Structurele ruimte onder druk

Uit de Perspectiefnota blijkt ook dat de structurele financiële ruimte die er is, (vrijwel) volledig wordt opgeslokt door de (doorwerking van) indexaties die veel hoger zijn dan in eerdere jaren. In deze Begroting is dit beeld nog versterkt: actualisatie van een aantal indexaties na het opstellen van de Perspectiefnota legt een aanvullend beslag op de structurele ruimte. De Rijksoverheid compenseert gemeenten hier onvoldoende voor. Bovendien worden we, zoals hierboven aangegeven, vanaf 2026 geconfronteerd met het ‘ravijn’ in het gemeentefonds, dat slechts gedeeltelijk door aanvullingen in het gemeentefonds is opgelost. Uit de meicirculaire volgt dat ten opzichte van de Perspectiefnota in alle jaren extra ruimte ontstaat. Deze ruimte is noodzakelijk om op de eerste plaats dekking te kunnen bieden aan de autonome en overige financiële ontwikkelingen. De resterende ruimte uit de meicirculaire is in de voorbereiding op de Begroting 2024 meegenomen om een integrale afweging te maken in de ambities en knelpunten zoals onder andere genoemd in de Perspectiefnota. Daarbij is uiteraard rekening gehouden met de besluitvorming met betrekking tot de Perspectiefnota. In dit totaal van ambities, knelpunten en wensen zijn in deze Begroting 2024 afwegingen en keuzes gemaakt.
Vanuit het demissionaire kabinet is erkend dat er sprake is van een disbalans tussen de taken die decentrale overheden worden geacht uit te voeren en de middelen die daar tegenover staan. Een tekort van € 3 miljard kunnen gemeenten niet zomaar wegpoetsen. Deze erkenning is hopelijk een eerste stap om het gesprek verder te kunnen voeren en als één overheid tot een oplossing te komen. Tijdens het overhedenoverleg in september 2023 wordt gesproken over hoe Rijk en gemeenten samen ambities, taken en middelen in evenwicht brengen. De nieuwe landelijke Taskforce Taken en Middelen brengt de consequenties in beeld van het tekort in 2026. Ook komt de taskforce met voorstellen over de wijze waarop taken en middelen structureel in balans gebracht kunnen worden. De inzet van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) in dit gesprek hangt mede af van het al dan niet controversieel verklaren van de nieuwe financieringssystematiek van het gemeentefonds en de consequenties die daar wel of niet aan verbonden worden. Om het huidige takenpakket van gemeenten en de ambities van het kabinet ongewijzigd te kunnen blijven uitvoeren, zal de VNG blijven bepleiten dat verbetering van het meerjarig financieel perspectief op de volgende onderdelen noodzakelijk is:

- herstel van het accres vanaf 2026 en niet pas vanaf 2027;
- definitief schrappen van de opschalingskorting. In Arnhem is deze korting volledig ingeboekt. Vanaf het jaar 2026 gaat het om € 975 miljoen landelijk. Dit betekent voor Arnhem dat we vanaf 2026 rekenen met bijna € 10 miljoen per jaar minder inkomsten door deze opschalingskorting;
- toereikende en stabiele indexering van het gemeentefonds om loon-, prijs- en volumeontwikkelingen op te kunnen vangen, inclusief de stijging van de zorgvraag.

Begrotingsadvies VNG

De VNG heeft naar aanleiding van bovenstaande geschetste situatie een begrotingsadvies aan gemeenten afgegeven:

- maak een sluitende begroting over de jaren 2024/2025;
- maak voor het jaar 2026 en volgende jaren een reële begroting op basis van het huidige takenpakket en de noodzakelijke investeringen, waarbij een eventueel tekort dat ontstaat duidelijk zichtbaar is.

Voor Arnhem geldt dat deze Begroting 2024 een sluitend beeld in 2024 en 2025 laat zien, maar ook (nog net) in de jaren daarna. Daarmee is onze financiële positie in vergelijking met veel andere gemeenten goed. In deze

Begroting 2024, maar vooral in de vorige Begroting 2023 is op een aantal posten noodgedwongen echter gekozen om incidentele middelen in te zetten in plaats van structureel geld vrij te maken. Als we op onderdelen deze middelen wel structureel willen begroten, dan voorzien we in de komende begrotingen dat inhoudelijke keuzes moeten worden gemaakt om binnen de beperkte(re) financiële kaders te blijven.

Ruimte voor ambities, specifiek de verstedelijkingsopgave
Zoals hiervoor aangegeven is er naast de dekking van de autonome ontwikkelingen in deze Begroting (beperkte) ruimte voor de financiële vertaling van onze ambities. De raad heeft daarvoor richting gegeven bij de besluitvorming rond de Perspectiefnota.
Een ambitie die een forse impact heeft op het financieel beeld betreft de verstedelijkingsopgave. Specifiek de ontwikkeling in het gebied Spoorzone Arnhem Oost is een grote opgave, die op dit moment wordt ingeschat op circa € 245 miljoen. Hiervoor is bij het Rijk een sterke lobby gevoerd. Dit heeft geleid tot een flinke toegezegde bijdrage vanuit de Rijksoverheid van € 108 miljoen (€ 131 miljoen inclusief BTW), maar dit vraagt tegelijkertijd ook om een substantiële inzet van eigen middelen van naar verwachting circa € 90 miljoen. Aan de ene kant betekent dit dus een enorme kans voor Arnhem, maar tegelijkertijd brengt dit de verantwoordelijkheid met zich mee om eigen budget in te brengen. Deels kan deze inzet gedekt worden voor € 11 miljoen vanuit reeds gereserveerde middelen in het stadsontwikkelfonds en andere reserves. De opgave is echter van dusdanige omvang dat daar bovenop een beroep op algemene middelen nodig is om begin 2024 als raad een investeringsbesluit te kunnen nemen. Op het totaal van alle autonome ontwikkelingen, knelpunten en beleidswensen is een integrale afweging gemaakt welke inzet vanuit de algemene middelen verantwoord is om vrij te kunnen spelen voor deze verstedelijkingsopgave. Vanzelfsprekend zijn de afgesproken financiële spelregels over de weerstandsfactor en solvabiliteit hierbij randvoorwaarden. Als uitkomst van die afweging wordt in deze Begroting voorgesteld om vanuit de algemene middelen eenmalig € 13 miljoen vrij te spelen voor de opgave in Spoorzone Oost en structureel vanaf 2027 € 6 ton en vanaf 2028 € 3 ton kapitaallasten te ramen om een investering van € 19 miljoen in de inrichting van de openbare ruimte mogelijk te maken. Om een start te kunnen maken met de verstedelijkingsopgave in Spoorzone Oost wordt in deze Begroting dus in totaliteit € 24 miljoen gereserveerd en wordt € 19 miljoen als investeringskrediet beschikbaar gemaakt.
Daarnaast houden we rekening met een verhoging van het risicoprofiel met € 20 miljoen om recht te doen aan het hogere risico dat we als gemeente lopen bij een dergelijk omvangrijk traject. Bij het aankomende investeringsvoorstel wordt de daadwerkelijke risico-impact berekend. Daarnaast wordt in deze Begroting voorgesteld een stelselwijziging ten aanzien van de kosten van riolering door te voeren: de kosten van de eerste aanleg van riolering bij nieuwbouw worden daarbij niet meer als kosten van de grondexploitatie aangemerkt, maar als investeringen geactiveerd. Bij de aankomende financiële jaarrapportage projecten (FJP) wordt exact berekend welke investeringskredieten in 2024 nodig zijn, tot welke kapitaallasten dit leidt, op welke wijze deze vanaf 2025 via de rioolheffing gedekt kunnen worden en wat de verwachte financiële effecten op de grondexploitaties zijn.
Tot slot wordt in deze Begroting specifiek voor de grondexploitatie Spoorzone voorgesteld een nieuwe BR Spoorzone in te richten, waaraan de bijdragen vanuit de algemene middelen en de BR Stadsontwikkelfonds worden gedoteerd.
Met deze Begroting zijn dus de voorbereidingen getroffen door eerste financiële ruimte te creëren. Alles bij elkaar geeft dit voldoende basis om begin 2024 een gebiedsexploitatie voor te leggen. Op het moment dat de gebiedsexploitatie Spoorzone in 2024 aan de raad wordt voorgelegd, vindt besluitvorming plaats om dit traject daadwerkelijk in gang te zetten. Op dat moment zullen de middelen voor de Spoorzone ook aangevuld worden met dekkingen voor circa € 47 miljoen vanuit overige budgetten zoals bereikbaarheid, mobiliteit, groen, klimaat en parkeerinkomsten. Daarbij vertrouwen we erop dat we samen met het Rijk en de Provincie tot een sluitende businesscase kunnen komen.

Conclusies financieel beeld
Het financieel meerjarenbeeld in deze Begroting 2024 kan dekking bieden aan de autonome ontwikkelingen, waaronder de sterk gestegen nominale kosten. Daarnaast blijft er (beperkte) ruimte over voor dekking van nieuwe ambities, rekening houdend met de financiële spelregels. We realiseren een weerstandsfactor van 1,0 in 2024, hetgeen in lijn met onze financiële verordening is.
Vooral de ambitie op het gebied van de groeiende stad maakt echter dat de financiële positie in deze Begroting fors belast wordt. Dit blijkt uit de impact op het weerstandsvermogen. De weerstandsfactor zou in de jaren 2024 tot en met 2027 zonder de vertaling van de woningbouwopgave in Spoorzone Arnhem-Oost jaarlijks tussen 0,6 en 0,7 hoger uitvallen en uitkomen op 1,6 in 2024 oplopend naar 1,8 in 2027. Hiermee wordt duidelijk dat de voorlopige financiële vertaling van (een deel van) de verstedelijkingsopgave zwaar op de gemeentelijke begroting drukt. Het valt te bezien in hoeverre in de komende jaren deze en andere gemeentelijke opgaven door de

Rijksoverheid binnen de mogelijkheden van passende financiering worden voorzien. Dit zal bepalend zijn voor het daadwerkelijk kunnen realiseren van de gewenste ambities.

Reëel en structureel sluitende begroting

In het financiële beeld in de Perspectiefnota is een raming gemaakt van het gemeentefonds op basis van de september- en decembercirculaires 2022, aangevuld met een inschatting voor loon- en prijscompensatie die in de meicirculaire wordt toegekend. In deze Begroting is de doorrekening van de meicirculaire hier tegenover gezet, waarbij in de meicirculaire zoals gebruikelijk ook alle maatstaven meerjarig zijn geactualiseerd.
Onderstaand plaatje geeft inzicht in de incidentele en structurele ruimte die in de Begroting 2023 en 2024 vanuit het gemeentefonds ontstaat:

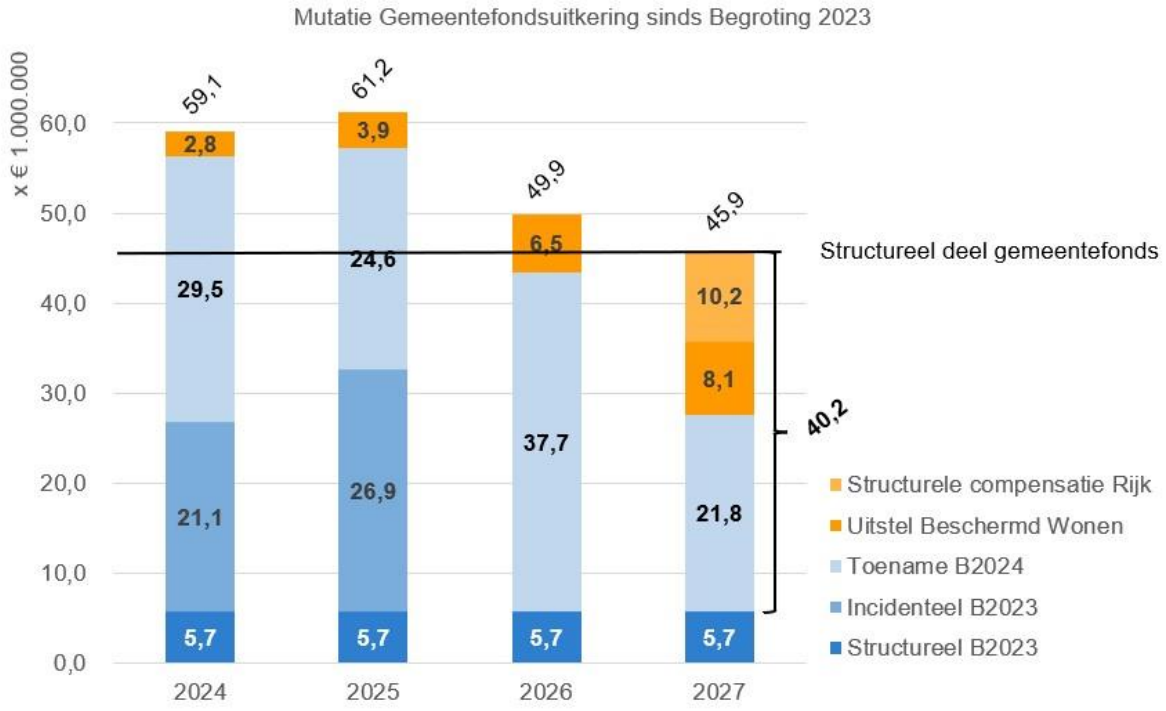

Hieruit blijkt dat de structureel beschikbare ruimte in de Begroting 2023 slechts € 5,7 miljoen was, maar in deze Begroting 2024 verruimd is met € 40 miljoen. Dit komt door de toename van het gemeentefonds in de afgelopen circulaires, doordat de eenmalige compensatie van € 10 miljoen in 2026 structureel wordt toegekend en doordat het uitstel van het verdeelmodel beschermd wonen binnen het gemeentefonds valt en daardoor als structurele post wordt beschouwd. De keerzijde van de grotere structurele ruimte is een verkleining van de incidentele ruimte in de jaren 2024 tot en met 2026 (alles boven de streep).
Hiermee is dus gebeurd waar in de Begroting 2023 op deze plek aan gerefereerd is. De aanpassing van de accresberekening heeft geleid tot een grotere structurele ruimte en een kleinere incidentele ruimte. Waar de Begroting 2023 het noodzakelijk maakte om met name een aantal investeringen, in tegenstelling tot de gebruikelijke werkwijze, incidenteel te bekostigen, zodat de structurele lasten zo laag mogelijk zouden blijven, biedt de Begroting 2024 de ruimte om deze investeringen weer op de gebruikelijke wijze te begroten door de kapitaallasten als structurele lasten in de begroting op te nemen.

Op basis van de beschikbare informatie, met name van het Rijk, zijn de verschillende inkomsten in deze begroting volgens de gebruikelijke methode geraamd. Daarnaast zijn geen extra taakstellingen opgenomen, terwijl wel rekening is gehouden met onder andere de forse tegenvallers als gevolg van de loon- en prijsontwikkeling. Daarmee is sprake van een reëel evenwicht in deze begroting.

Binnen deze kaders is de resterende ruimte uit de meicirculaire in de voorbereiding op de Begroting 2024 meegenomen om een integrale afweging te maken in de ambities en knelpunten zoals onder andere genoemd in de Perspectiefnota. Daarbij is uiteraard rekening gehouden met de besluitvorming van de Perspectiefnota. In dit totaal van ambities, knelpunten en wensen zijn in deze Begroting 2024 afwegingen en keuzes gemaakt. Dit leidt tot het volgende totale beeld van de incidentele en structurele verrekeningen met de algemene reserve:

Financieel beeld 2024-2027	2024	2025	2026	2027
Bedragen x € 1.000				
Uitgangspositie Begroting 2023	0	0	0	0
Toevoeging (+) of onttrekking (-) aan de algemene reserve voorafgaand aan Perspectiefnota	5.814	25.361	-13.176	-976
Waarvan structureel	*30.629*	*34.904*	*9*	*9*
Waarvan incidenteel	*-24.815*	*-9.543*	*-13.185*	*-985*
Autonome en overige financiële ontwikkelingen Perspectiefnota	-6.072	-3.453	8.582	-10.275
Waarvan structureel	*-4.566*	*-3.839*	*7.317*	*-10.275*
Waarvan incidenteel	*-1.506*	*387*	*1.265*	*0*
Financiële ontwikkelingen aanvullend op Perspectiefnota				
Gemeentefonds en overige Rijksontwikkelingen (structureel)	9.173	9.884	9.017	22.832
Waarvan structureel	*9.173*	*8.884*	*8.017*	*22.832*
Waarvan incidenteel	*0*	*1.000*	*1.000*	*0*
Beleidsontwikkelingen				
Een DUURZAAM Arnhem	-12.751	-4.781	-5.220	-546
Waarvan structureel	*-818*	*-411*	*150*	*-446*
Waarvan incidenteel	*-11.933*	*-4.370*	*-5.370*	*-100*
Een GROEN Arnhem	-2.202	2.084	2.640	-1.359
Waarvan structureel	*-5*	*-241*	*-660*	*-1.159*
Waarvan incidenteel	*-2.197*	*2.325*	*3.300*	*-200*
Een KANSRIJK Arnhem	-9.552	-4.397	-4.191	-1.348
Waarvan structureel	*-3.902*	*-4.647*	*-3.661*	*-818*
Waarvan incidenteel	*-5.650*	*250*	*-530*	*-530*
Een VERBONDEN Arnhem	10.135	84	1.830	-3.420
Waarvan structureel	*155*	*10*	*292*	*-2.635*
Waarvan incidenteel	*9.980*	*74*	*1.538*	*-785*
Jaarlijkse bijstellingen	-5.483	-6.823	-7.446	-7.395
Waarvan structureel	*-4.933*	*-6.408*	*-7.300*	*-7.395*
Waarvan incidenteel	*-550*	*-416*	*-146*	*0*

Totaal financiële ontwikkelingen aanvullend op Perspectiefnota	-10.681	-3.949	-3.370	8.763
Waarvan structureel	*-330*	*-2.812*	*-3.162*	*10.378*
Waarvan incidenteel	*-10.350*	*-1.136*	*-208*	*-1.615*
Toevoeging (+) of onttrekking (-) aan de algemene reserve cf Begroting 2024	-10.939	17.959	-7.965	-2.488
Waarvan structureel	*25.732*	*28.252*	*4.164*	*112*
Waarvan incidenteel	*-36.671*	*-10.293*	*-12.128*	*-2.600*
Totaal Financieel beeld	**0**	**0**	**0**	**0**

Uit deze tabel blijkt dat er in 2024 een bedrag van bijna € 11 miljoen aan de algemene reserve wordt onttrokken. Dit bestaat echter uit een structurele toevoeging van ruim € 25 miljoen en een incidentele onttrekking van ruim € 36 miljoen. Dit betekent dat de begroting voor 2024 structureel sluitend is. In het jaar 2025 loopt dit saldo zelfs nog verder op naar ruim € 28 miljoen. In 2026 zakt dit ver terug naar een structureel overschot van ruim € 4 miljoen, terwijl vanaf 2027 een beperkt voordelig saldo van € 1 ton resteert. In alle jaren ontstaat er dus een structureel sluitende begroting, die wel een flinke daling laat zien.

Gemeentefonds en overige (rijks)ontwikkelingen

Het gemeentefonds is de grootste inkomstenbron voor gemeenten. Jaarlijks worden gemeenten op een drietal momenten geïnformeerd over de actuele raming van het gemeentefonds. De meicirculaire is gebaseerd op de Voorjaarsnota van het Rijk en is een belangrijke bouwsteen van de gemeentelijke begroting.

Accres algemene uitkering

Het accres is tot en met 2025 gesplitst in een vaststaand volumedeel en een loon- en prijsdeel dat per circulaire wordt bijgesteld op basis van de laatste inzichten van het Centraal Planbureau (CPB) over de loon- en prijsontwikkeling.

Volumecompensatie

Tot en met 2025 is de volumeontwikkeling van het accres gekoppeld aan de rijksuitgaven (trap-op-trap-af) en voor deze jaren ook vastgezet. In het landelijke coalitieakkoord is besloten om het accres vanaf 2026 echter niet langer te koppelen aan de rijksuitgaven. In de Begroting 2023 ontstond daardoor vanaf 2026 het zogenaamde ‘ravijn’. In de septembercirculaire 2022 heeft het kabinet aanvullend eenmalig € 1 miljard in 2026 voor gemeenten ter beschikking gesteld om dit ravijn te verzachten. Dit is meegenomen in de Perspectiefnota 2024. In de meicirculaire 2023 is aangekondigd dat deze € 1 miljard vanaf 2027 structureel beschikbaar komt. Dit betekent voor Arnhem circa € 10 miljoen meer gemeentefonds vanaf 2027. In de Perspectiefnota 2024 was hiermee nog niet gerekend. Daarnaast heeft het kabinet een nieuwe financieringssystematiek voor gemeenten aangekondigd met als doel een stabiele(re) financiering en meer autonomie voor medeoverheden. De volumeontwikkeling van het gemeentefonds wordt daarbij gebaseerd op een historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het bbp. In de Miljoenennota 2024 worden voor 2027 en verder de cijfers op basis van de bbp-systematiek berekend en opgenomen op basis van de op dat moment meest actuele gegevens.
In de meicirculaire is de koppeling aan het bbp vanaf 2027 dus nog niet verwerkt en zoals gebruikelijk verwerken we de meicirculaire in de Begroting. Voor het jaar 2027 is daarom aanvullend een inschatting gemaakt van het volumeaccres dat nog toegevoegd zal worden. Hierbij gaan we uit van het bedrag dat het Rijk voor 2027 hiervoor in de Voorjaarsnota gereserveerd heeft (€ 150 miljoen). Voor Arnhem betekent dit dus € 1,5 miljoen extra ruimte. Dit is prudent ingeschat.
Tot slot is bij de uitwerking van de nieuwe financieringssystematiek de mogelijkheid voor een groter eigen belastinggebied betrokken. Op gemeentelijk niveau wordt in samenspraak met de VNG bezien welke mogelijkheden er zijn qua modernisering en uitbreiding van het belastinggebied, waarbij op basis van de uitkomsten een eventueel wetgevingstraject in gang wordt gezet. Omdat dit samenhangt met een mogelijk nieuw nationaal belastingstelsel, verwachten we niet dat dit korte termijn gaat gebeuren.

Loon- en prijscompensatie

In de meicirculaire is voor de jaren 2024 en verder de loon- en prijsontwikkeling meerjarig gestegen ten opzichte van de vorige raming uit de septembercirculaire 2022. Een eerste inschatting daarvan is reeds opgenomen in de

Perspectiefnota 2024. Daarnaast heeft het kabinet besloten dat het gemeentefonds vanaf 2027 geïndexeerd wordt op basis van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product (bbp).
De loon- en prijsontwikkeling over 2022 is aanzienlijk gestegen ten opzichte van de oorspronkelijke raming. Om die reden heeft het kabinet bij de Najaarsnota 2022 besloten om bij de Voorjaarsnota 2023 eenmalig een extra structurele prijsbijstelling vanaf 2022 uit te keren. Bij de Najaarsnota werd gesproken over landelijk € 300 miljoen en dat zou op basis van de indexcijfers van maart 2023 nog hoger uitkomen. In de Perspectiefnota is hiermee rekening gehouden. Uit de meicirculaire 2023 blijkt echter dat conform de uiteindelijk gehanteerde grondslag de compensatie lager uitkomt dan de eerder genoemde € 300 miljoen en wel op € 127 miljoen in 2023, aflopend naar € 115 miljoen in 2027. Dit is verwerkt in deze Begroting.

Taakmutaties
Binnen het cluster Jeugdzorg worden in 2024 en 2025 extra middelen toegevoegd aan de algemene uitkering op basis van het principeakkoord over de Hervormingsagenda Jeugd. De beschikbaarstelling van de middelen vanaf 2026 en verder vindt pas plaats na het advies van de deskundigencommissie en de besluitvorming daarover. De middelen die voor 2025 worden toegevoegd aan de algemene uitkering, worden gecorrigeerd voor de afgesproken besparing (€ 500 miljoen) die aanvullend is opgenomen in het landelijke coalitieakkoord. Om die reden valt dit budget binnen het gemeentefonds lager uit dan waarmee in de Begroting 2023 rekening is gehouden. Dit geldt ook voor de jaren vanaf 2026. Uitwerking van de landelijke besparing van ruim € 500 miljoen moet echter ook leiden tot even zo grote lastenverlaging bij het programma jeugdzorg. Om die reden is een stelpost bij dit programma opgenomen. Deze vertaling in de begroting is conform de richtlijn van de Provincie.
In het cluster individuele voorzieningen Wmo worden structureel extra middelen beschikbaar gesteld aan gemeenten samenhangend met het Integraal Zorgakkoord, ter compensatie van gemeenten voor gestegen kosten als gevolg van de invoering van het abonnementstarief Wmo. Daarnaast wordt het abonnementstarief vanaf 2025 afgeschaft en wordt in plaats daarvan een inkomensafhankelijke eigen bijdrage in de Wmo heringevoerd. De gestegen kosten als gevolg van het abonnementstarief deden zich al enkele jaren voor en waren dus al verwerkt in de begroting. Daarom kan dit deel van de extra rijksmiddelen ten gunste van de algemene middelen vallen.

Daarnaast is in de meicirculaire bevestigd dat de invoering van het nieuwe verdeelmodel voor beschermd wonen met een jaar is uitgesteld naar 2025. Ook zijn de verwachte kosten van beschermd wonen voor Arnhem meerjarig geactualiseerd. Dit leidt in 2027 tot een voordeel van ruim € 8 miljoen. Dit is verwerkt in de berekening van de meicirculaire. Zoals in de raadsbrief van 5 september is toegelicht, zijn er met de regio financiële afspraken gemaakt over de transformatie van beschermd wonen naar beschermd thuis, inclusief afspraken over onderlinge solidariteit en risicobeheersing. De financiële afspraken zoals genoemd in de raadsbrief zijn in deze Begroting verwerkt: in 2024 passen de financiële afspraken binnen de bestaande begroting van beschermd wonen en vanaf 2025 zijn de financiële afspraken vertaald door rekening te houden met het beslag op de algemene middelen aangevuld met meerjarige onttrekkingen aan de BR Wmo en jeugdzorg.

In de begroting is tot slot een structurele stelpost van jaarlijks € 1,0 miljoen opgenomen om bovenmatige rentestijgingen op te vangen. In de Perspectiefnota 2022-2025 is besloten om deze voor 2024 incidenteel vrij te laten vallen. Daarmee staat deze stelpost vanaf 2025 structureel in de begroting. Sinds de Perspectiefnota 2022-2025 is de rente wel gestegen, maar op korte termijn is Arnhem hiervoor relatief ongevoelig omdat in de afgelopen periode langlopende leningen tegen lage rentes zijn afgesloten. Daarmee kan de rentebuffer ook in 2025 en 2026 incidenteel vrijvallen. Vanwege prudent financieel beleid blijft de structurele buffer vanaf 2027 gehandhaafd.

Gemeentefonds en overige (rijks)ontwikkelingen	2024	2025	2026	2027	I/S
Bedragen x € 1.000					
Ontwikkelingen gemeentefonds sept.- en dec.circulaire	23.670	24.894	36.394	19.070	S
Doorgegeven mutaties decentralisatie-uitkeringen sept.- en dec.circulaire	-553	-232	-232	-232	S
Gemeentefonds totaal ontwikkelingen Perspectiefnota	*23.118*	*24.662*	*36.162*	*18.838*	
Ontwikkelingen gemeentefonds meicirculaire	9.822	8.490	9.102	24.883	S
Doorgegeven mutaties decentralisatie-uitkeringen meicirculaire	-649	394	-1.085	-2.051	S
Vrijval rentebuffer		1.000	1.000		I
Gemeentefonds totaal aanvullend op Perspectiefnota	***9.173***	***9.884***	***9.017***	***22.832***	
Totaal ontwikkelingen gemeentefonds en overige ontwikkelingen	**32.290**	**34.546**	**45.179**	**41.670**	

Financiële koers van de beleidsontwikkelingen

In de Perspectiefnota 2024 - 2027 is een reeks autonome en overige financiële ontwikkelingen opgenomen. De onderstaande tabel met deze ontwikkelingen is overgenomen uit de Perspectiefnota, waarin ook een toelichting op deze ontwikkelingen is opgenomen.

Autonome en overige financiële ontwikkelingen Perspectiefnota	2024	2025	2026	2027	I/S
Bedragen x € 1.000					
Gemeentefonds	23.118	24.662	36.162	18.838	S
OZB indexatie (inkomsten)	1.489	1.489	1.489	1.489	S
Areaalontwikkeling OZB	233	233	233	233	S
OZB indexatie (lasten voor panden in eigen gebruik)	-214	-333	-456	-566	S
Actualisatie MIP	1.583	2.042	1.439	365	S
Indexering MIP	-2.038	-2.625	-2.226	-1.402	S
Planningsrealisme MIP	12	387	1.265		I
Nominaal: Cao	-7.032	-6.956	-6.923	-6.788	S
Nominaal: Zorgcontracten	-6.600	-6.600	-6.600	-6.600	S
Nominaal: Subsidies	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	S
Nominaal: Gemeenschappelijke regelingen	-3.200	-3.200	-3.200	-3.200	S
Nominaal: Overige	-5.200	-5.200	-5.200	-5.200	S
Areaalontwikkeling	-2.051	-2.051	-2.051	-2.051	S
Zorg: Aanvullende indexering zorgtarieven	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	S
Zorg: kostprijsdekkende tarieven huishoudelijke ondersteuning	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	S
Zorg: verhoging vergoeding/tarief pleegzorg	-300	-300	-300	-300	S
Zorg (Wmo): PGB in verhouding tot uitstroom WLZ	1.200	600	600	600	S

Indexatie contracten parkeergarages	-282	-282	-282	-282	S
Extra loon- en prijsstijgingen 2023 ev bij VGGM	-1.203	-1.203	-1.203	-1.203	S
VGGM: Basis op orde JGZ / AGZ	-600				I
VGGM: Programma Beter Bedrijfsvoeren	-493				I
Actualisatie BUIG	1.718	1.670	1.677	1.633	S
Verschil huurindexatie en lasten gemeentelijk vastgoed	527	527	527	527	S
Onderwijshuisvesting verbouwing Spiekmanlaan	-76	-75	-74	-73	S
Dekking Spiekmanlaan uit onderwijsmiddelen Begroting 2023	76	75	74	73	S
Uitbreiding school Confetti			-57	-57	S
Aanvullend investeringskrediet MFC De Salamander	-99	-98	-97	-96	S
Vervanging ondergrondse containers (OC's)	-194	-340	-484	-626	S
Dekking kosten OC's uit afvalstoffenheffing	194	340	484	626	S
Hogere beheerkosten transferhal Arnhem Centraal	-280	-280	-280	-280	S
Totaal Autonome en overige financiële ontwikkelingen Perspectiefnota	**-5.712**	**-3.518**	**8.517**	**-10.340**	

In deze begroting is de lijn gevolgd om de beleidsontwikkelingen die een investering betreffen zoveel mogelijk op te nemen in de meerjareninvesteringsplanning en de bijbehorende kapitaallasten in de (exploitatie)begroting te verwerken. In voorgaande begrotingen zijn investeringen in sommige gevallen nog als incidentele last in de exploitatie opgenomen. De investeringen in mobiliteit, verduurzaming vastgoed en cultureel vastgoed worden in deze begroting dan ook als investering met kapitaallasten verwerkt.
De financiële ontwikkelingen ten opzichte van de vorige begroting zijn onderverdeeld in de thema's Duurzaam Arnhem, Groen Arnhem, Kansrijk Arnhem en Verbonden Arnhem. Deze worden in de volgende paragrafen inzichtelijk gemaakt. Daarbij zijn in elke tabel, indien van toepassing, eerst de ontwikkelingen zoals opgenomen in de Perspectiefnota, benoemd. Daaronder zijn de ontwikkelingen die zich na de Perspectiefnota hebben voorgedaan, weergegeven. In iedere paragraaf is eerst een tabel opgenomen met beleidsontwikkelingen die gedekt worden door bestaande budgetten of reserves. Daarna is een tabel opgenomen met ontwikkelingen die gedekt worden vanuit de algemene middelen.

Een DUURZAAM Arnhem

Ontwikkelingen een DUURZAAM Arnhem met dekking	2024	2025	2026	2027	I/S
Bedragen x € 1.000					
Reservering middelen Spoorzone Oost	12.011	1.000			I
Middelen Stadsontwikkelfonds	-10.501	-1.000			I
Middelen Gebiedsontwikkeling Kronenburg	-1.100				I
Middelen Zuidelijke binnenstad	-410				I
Flexwonen Merwedeterrein	-300				I
Dekking Stadsontwikkelfonds	300				I
Inzet middelen uit Klimaatfonds	-5.000	-5.000	-5.000		I
Dekking Klimaatfonds	5.000				I
Totaal aanvullend op Perspectiefnota	***0***	***-5.000***	***-5.000***	***0***	
Totaal ontwikkelingen een DUURZAAM Arnhem	**0**	**-5.000**	**-5.000**	**0**	

Spoorzone Oost
Om invulling te geven aan de opgave tot en met 2030 is in afstemming met het Rijk een businesscase opgesteld voor de realisatie van circa 5.400 woningen in het gebied. De dekking van deze gebiedsontwikkeling komt vanuit het Rijk, de Provincie en gemeentelijke middelen. Een deel van de gemeentelijke middelen is reeds beschikbaar binnen bestaande budgetten en wordt bij elkaar gebracht binnen de nieuw te vormen bestemmingsreserve Spoorzone Oost. Dit betreft middelen vanuit de bestemmingsreserves Stadsontwikkelfonds (€ 9,5 miljoen), Gebiedsontwikkeling Kronenburg (€ 1,1 miljoen) en Zuidelijke binnenstad (€ 0,4 miljoen).

Flexwonen Merwedeterrein
Voor het project Flexwonen Merwedeterrein wordt een aanvullend budget van € 0,3 miljoen in 2024 begroot. Doordat een aanzienlijk deel van de grond afgevoerd dient te worden zijn er extra kosten voor grondwerkzaamheden. Daarnaast is er een aanvullend planbudget nodig om het project tot realisatie te brengen. Zowel de kosten voor onderzoeken als de afstemming met de omgeving en corporaties vraagt meer aandacht en tijd dan waarmee aanvankelijk is rekening gehouden. Deze extra lasten worden gedekt vanuit het Stadsontwikkelfonds.

Klimaatbudget
Om de energietransitie een impuls te geven is in de Begroting 2023 € 15,0 miljoen vrijgemaakt dat is toegevoegd aan het Klimaatfonds. Snelle en effectieve maatregelen zijn nodig om de klimaatcrisis te bestrijden. In de energietransitie is de afgelopen jaren al flink geïnvesteerd en deze zal de komende jaren worden geïntensiveerd. We verwachten in de jaren 2024, 2025 en 2026 jaarlijks € 5 miljoen te besteden. Om die reden wordt de begrote toevoeging van € 10 miljoen in 2023 en van € 5 miljoen in 2024 teruggedraaid en wordt het Klimaatbudget direct in de exploitatie begroot. Dit sluit daarmee aan bij het ritme waarmee de uitgaven worden gedaan. Het klimaatbudget wordt binnen de kaders voor het klimaatfonds besteed.

Ontwikkelingen een DUURZAAM Arnhem tlv Algemene middelen	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**I/S**
Bedragen x € 1.000					
Eenmalige dotatie aan de BR Voorstudies	-500				I
Eenmalige bijdrage aan stadsontwikkelfonds tbv gemeentelijke planontwikkelingskosten grootschalige gebiedsontwikkelingen		-1.000			I
Publiek onrendabele top Spoorzone Oost	-12.000	-1.000			I
Publiek onrendabele top Spoorzone Oost: tbv park en mobiliteit				-600	S
Lokaal, sociaal, duurzaam, circulair en diervriendelijk Inkopen	-270	-270	-270		I
Aanvangsfase Verhuurdersvergunningen (Wet Goed Verhuurderschap)	-600	-75	-75	-75	S
Makelpunt	-100	-100	-100	-100	S
Community manager Merwedeterrein (motie 23M03)	-50	-50	-50	-50	I
Handhaving verbod permanente bewoning vakantieparken	-50	-50	-50	-50	I
Wasbare proefluiers (amendement 22A38)	-63				I
Verduurzamen vastgoed: vrijval	2.500	3.000			I

Verduurzamen vastgoed: kapitaallasten	-118	-236	-375	-371	S
Energieprijzen eigen gebruik vastgoed	-1.500				I
Beëindiging spaarelement rioolheffing			700	700	S
Totaal aanvullend op Perspectiefnota	***-12.751***	***220***	***-220***	***-546***	
Totaal ontwikkelingen een DUURZAAM Arnhem	**-12.751**	**220**	**-220**	**-546**	

Eenmalige dotatie aan de BR Voorstudies
Wanneer een ruimtelijke ontwikkeling wenselijk is en er nog geen beleid, programma of gebiedsvisie als kader daarvoor is vastgesteld, is er voorstudiebudget beschikbaar om de haalbaarheid te onderzoeken. Deze voorstudie zal in een korte periode worden uitgevoerd en zal leiden tot een raadsbesluit waarna de plankosten kunnen worden geactiveerd. Als er voor het einde van het boekjaar geen dergelijk raadsbesluit wordt genomen, of wanneer de ontwikkeling wordt gestopt blijven de kosten voor rekening van het voorstudiebudget. Voor voorstudies is een jaarlijks budget van € 100.000 beschikbaar. De bestemmingsreserve Voorstudies is volledig uitgeput. Vanwege de verstedelijkingsopgave en een toenemend aantal initiatieven voor nieuwe ontwikkelingen wordt voorgesteld om éénmalig € 0,5 miljoen toe te voegen aan de BR Voorstudies.

Eenmalige bijdrage aan stadsontwikkelfonds tbv gemeentelijke planontwikkelingskosten grootschalige gebiedsontwikkelingen
De omgevingsvisie en verstedelijkingsstrategie geven kaders en richting voor een verdere gezonde groei van de Arnhem in de komende 20 jaar. Hierbinnen is de urgente woningbouwopgave prominent aanwezig. In 2020 hebben we ons de ambitie gesteld om voor 2040 16.000 woningen toe te voegen. Op dit moment, drie jaar later, zijn er in Arnhem nog zo'n 14.000 woningen benodigd. Aan de ontwikkeling hiervan zijn plankosten verbonden die naar verwachting in de ordegrootte van € 2 á € 4 miljoen gaan vallen. De plankosten worden conform de spelregels van grondbeleid onderdeel van de business case of grondexploitatie. Anders dan in het verleden, zijn de binnenstedelijk gebiedsontwikkelingen niet langer winstgevend voor gemeentes, maar vragen deze extra investeringsmiddelen vanuit een publieke onrendabele top. Ter dekking van de plankosten voor de onrendabele top wordt in 2025 € 1,0 miljoen toegevoegd aan het stadsontwikkelfonds.

Publiek onrendabele top Spoorzone Oost
In de huidige businesscase voor de ontwikkeling van Spoorzone Oost waarin 5.400 extra woningen worden gebouwd, zijn behalve middelen uit bestaande gemeentelijke budgetten nog aanvullende middelen nodig. Daarom wordt in 2024 € 12,0 miljoen en in 2025 € 1 miljoen extra toegevoegd aan de bestemmingsreserve Spoorzone, waarmee de totale reservering in 2024 uitkomt op € 23 miljoen en in 2024 op € 24 miljoen.
Voor de inrichting van de openbare ruimte wordt een investeringsbudget van € 19 miljoen vrijgemaakt. Dit leidt tot structurele kapitaallasten van € 0,6 miljoen vanaf 2027 en aanvullend € 0,3 miljoen vanaf 2028.

Lokaal, sociaal, duurzaam, circulair en diervriendelijk inkopen
Arnhem heeft grote ambities op het gebied van lokaal, sociaal, duurzaam, circulair en diervriendelijk inkopen. Om hier een impuls aan te geven wordt in 2024, 2025 en 2026 jaarlijks € 0,3 miljoen geïnvesteerd. Hiermee wordt bewustwording gecreëerd en de gewenste aanpak in onze organisatie en in onze werkprocessen geborgd. Tevens draagt deze impuls ertoe bij dat er meer inzicht komt in gemaakte contractuele maatschappelijke afspraken met leveranciers en hierdoor ook beter gemonitord en gestuurd kan worden.

Aanvangsfase Verhuurdersvergunningen (Wet Goed Verhuurderschap)
In de Begroting 2023 is de ambitie opgenomen om stadsbrede verhuurdersvergunningen in te voeren. Bij een stadsbrede invoering vallen ongeveer 15.000 adressen onder een vergunningsregime. Er is structureel € 0,3 miljoen beschikbaar voor de uitvoering van de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving. Gelet op de organisatiekosten van het opzetten van een vergunningverlening- en handhavingsregime en de capaciteit die het vergt om in de beginfase adressen te inventariseren, aan te schrijven en registreren wordt eenmalig € 0,6 miljoen vrijgemaakt en € 75.000 structureel.

Makelpunt
Makelpunt Arnhem is sinds april 2022 online. Inmiddels worden er circa 140 locaties op de site aangeboden en de verwachting is dat dit veel verder wordt uitgebreid met scholen, sportpanden en diverse andere locaties. De huidige aanbieders zijn enthousiast en zien de meerwaarde van Makelpunt Arnhem. In de subsidievoorwaarden is ook opgenomen dat iedereen mee doet met het Makelpunt. Tot en met 2023 wordt dit vanuit ontmoeten en verbinden financieel ondersteund. Om ook na 2023 Makelpunt Arnhem in de lucht te houden wordt een structurele last van € 100.000 opgenomen.

Community manager Merwedeterrein (motie 23M03)
Op het Merwedeterrein worden 149 flexwoningen gerealiseerd. Gelet op de locatie, nabij het kwetsbaardere Presikhaaf 1, heeft de raad met motie 23M03 het college opgedragen om een sociaal beheerder/community manager in te zetten in het gebied. Deze persoon dient zich te ontfermen over de nieuwe huurders en legt actief de verbinding met de rest van de buurt. Er worden nog afspraken met woningcorporaties gemaakt over de financiering van de 'sociale componenten' van de flexwoonontwikkeling bij het Merwedeterrein, en er liggen subsidiekansen liggen bij de Provincie Gelderland. Om er zeker van te zijn dat er met ingang van 2024 dekking is voor een sociaal beheerder, wordt hiervoor tot en met 2027 een budget van jaarlijks € 50.000 in de begroting opgenomen.

Handhaving verbod permanente bewoning vakantieparken
Op Vakantiepark Arnhem wordt al een aantal jaar gehandhaafd op het voorkomen van permanente bewoning. Het aantal permanente bewoners is geslonken naar 42. Ook op de andere vakantieparken vindt permanente bewoning plaats om te voorkomen dat op sommige parken bewoning toeneemt is actief toezicht noodzakelijk. Hiervoor wordt tot en met 2027 jaarlijks € 50.000 vrijgemaakt.

Wasbare proefluiers (amendement 22A38)
Om de hoeveelheid eenmalige luiers die in het restafval belanden te verminderen, wordt zoals ook in de raadsbrief d.d. 16-05-2023 aangegeven (zaaknummer 196737) in 2024 een proefproject gehouden met de uitgifte van een gratis proefluier aan nieuwe ouders bij de aangifte van een geboorte. Op die manier brengen we wasbare luiers actief onder de aandacht bij alle nieuwe ouders en maken we het makkelijk om de wasbare luiers te proberen en te blijven gebruiken. De kosten voor deze proef bedragen eenmalig € 63.000 in 2024.

Verduurzamen vastgoed
Zoals eerder in dit hoofdstuk is aangegeven is er in de Begroting 2023 op een aantal posten voor gekozen om incidentele middelen in te zetten in plaats van structureel geld vrij te maken. Het investeringsbudget voor het verduurzamen van gemeentelijk vastgoed is één van deze posten. Voor een totaal investeringsbudget van € 8,0 miljoen worden in deze begroting de kapitaallasten opgenomen.

Energieprijzen eigen gebruik vastgoed
De energieprijzen zijn in 2022 en 2023 fors gestegen. Het is onzeker in hoeverre deze stijging structureel is. Voor 2024 is de verwachting dat de energieprijzen nog hoog zullen blijven. Daarom wordt in 2024 € 1,5 miljoen extra aan energielasten in de begroting opgenomen voor het eigen gebruik in gemeentelijk vastgoed.

Beëindiging spaarelement rioolheffing
In de Begroting 2022 is een spaarelement aan de rioolheffing toegevoegd waarmee een voorziening is gevormd voor toekomstige vervangingsinvesteringen. Daarnaast werden hiermee ongewenste tariefschommelingen voorkomen. Op basis van het investeringsplan is een verdere toevoeging aan de voorziening na 2025 niet meer noodzakelijk. Deze heeft dan een omvang van € 2,8 miljoen. Ook is er geen noodzaak meer voor de voorziening om ongewenste tariefschommelingen te voorkomen. Daarmee kan vanaf 2026 het spaarelement van € 0,7 miljoen uit de rioolheffing vervallen.

Een GROEN Arnhem

Er zijn geen ontwikkelingen met dekking binnen het Thema Een GROEN Arnhem.

Ontwikkelingen een GROEN Arnhem tlv Algemene middelen	2024	2025	2026	2027	I/S
Bedragen x € 1.000					
Willemsplein				-284	S
Verkeersveiligheid	-24	-47	-71	-95	S
Snelfietsroute Arnhem-Huissen			-205	-205	S
Energieprijzen eigen gebruik openbare ruimte	-2.300				I
Prijsindexaties parkeergarages	282	282	282	282	S
Bewaking parkeergarages	-130				I
Kwaliteitsimpuls overige locaties, waaronder Bakenhof en Overmaat/Rijkerswoerd	-100	-100	-100		I
Werklocaties		-200	-200	-200	I
Veerpolderstraat	-652				I
Bijdrage aan coördinatie milieubeleid ODRA	-50	-50	-50	-50	S
Regeling rookgaskanalen	-125	-125			I
Uitvoering parkenvisie	-500	-500			I
Toevoeging Groenfonds	-350	-350			I
Woonwagenlocatie Bethaniënstraat (incl. grondwal)	-2.540				I
Bomen: continuering extra budget			-20	-41	S
Mobiliteit: vrijval incidentele budgetten	4.500	3.600	3.600		I
Mobiliteit: kapitaallasten	-213	-426	-596	-767	S
Totaal aanvullend op Perspectiefnota	**-2.202**	**2.084**	**2.640**	**-1.359**	
Totaal ontwikkelingen een GROEN Arnhem	**-2.202**	**2.084**	**2.640**	**-1.359**	

Willemsplein
Het Willemsplein is een belangrijke plek in de stad en een groot OV knelpunt. De komende jaren zal dit aangepast worden om het ook in de toekomst goed te kunnen blijven gebruiken. De totale investering zal tussen de € 10 en € 20 miljoen bedragen. De dekking hiervoor komt deels vanuit het regulier mobiliteitsbudget en zal mogelijk ook vanuit het Klimaatfonds en de budgetten voor vergroening en groot wegenonderhoud komen. Voorlopig wordt een aanvullend investeringsbudget van € 6,0 miljoen in de begroting opgenomen. De kapitaallasten bedragen hiervoor structureel € 284.000.

Verkeersveiligheid
Bij Arnhem als duurzaam bereikbare stad ligt ook de focus op verkeersveiligheid. De komende vier jaar wordt extra geïnvesteerd in verkeersveiligheidsknelpunten en de realisatie van schoolzones. Hiervoor wordt het investeringsbudget tot en met 2027 jaarlijks met € 500.000 verhoogd0. De kapitaallasten hiervoor lopen op van € 24.000 in 2024 tot structureel € 95.000 vanaf 2027.

Energieprijzen eigen gebruik openbare ruimte
De energieprijzen zijn in 2022 en 2023 fors gestegen. Het is onzeker in hoeverre deze stijging structureel is. Voor 2024 is de verwachting dat de energieprijzen nog hoog zullen blijven. Daarom wordt in 2024 € 2,3 miljoen extra aan energielasten in de begroting opgenomen voor het eigen gebruik in de openbare ruimte.

Prijsindexaties parkeergarages
Zoals aangekondigd in de Perspectiefnota 2024-2027 is voor de Begroting 2024 bekeken of de prijsindexatie van de parkeergarages gedekt kan worden vanuit de bestemmingsreserve Bereikbaarheid. Dit blijkt te kunnen waardoor een structureel voordeel van € 282.000 voor de algemene middelen ontstaat.

Bewaking parkeergarages
Vanwege de toenemende overlast door daklozen in de parkeergarages zijn er maatregelen getroffen om de overlast tegen te gaan. In de dienstverleningsovereenkomst met P1 zijn afspraken gemaakt met betrekking tot het schoonmaken en beheren van de parkeergarages. Daarnaast worden er extra kosten gemaakt voor de beveiliging van de parkeergarages. Hiervoor wordt in 2024 € 130.000 begroot.

Kwaliteitsimpuls overige locaties, waaronder Bakenhof en Overmaat/Rijkerswoerd
Voor de kwaliteitsimpuls werklocaties wordt voor de jaren 2024 tot en met 2026 jaarlijks een aanvullend budget van € 100.000 begroot. Deze middelen worden onder andere ingezet voor de kwartiermaker voor de Nieuwe Haven en de ambities zoals omschreven in het ambitiedocument Het Broek.

Werklocaties
In de Begroting 2023 is € 200.000 vrijgemaakt in 2023 en 2024 voor de uitvoering en/of cofinanciering van de korte termijn activiteiten uit de uitvoeringsagenda van het implementatieplan Nieuwe Haven. Om constructief te werken aan toekomstbestendige werklocaties wordt ook voor de jaren 2025, 2026 en 2027 een extra budget van jaarlijks € 200.000 begroot.

Veerpolderstraat
Voor het project Veerpolderstraat, waar de realisatie van 37 huurappartementen en de ontwikkeling van een zorgvoorziening voor dementerende ouderen gerealiseerd wordt, zijn we met bewoners in gesprek om hun zorgen bij de ontwikkeling te bespreken en te kijken naar planaanpassing om aan deze zorgen tegemoet te komen. Inzet is een aangepast plan waarin meer ruimte is voor groen en spelen. Hierdoor dalen de opbrengsten van de grondverkoop met € 446.000 in 2024. Voor de aanleg van groen en spelen wordt een extra budget van € 206.000 begroot.

Bijdrage aan coördinatie milieubeleid ODRA
Door de ODRA wordt extra ingezet op coördinatie en afstemming van het gezamenlijk milieubeleid. Hiervoor wordt de formatie uitgebreid. Als gevolg hiervan stijgt de bijdrage aan ODRA voor Arnhem met € 50.000 structureel.

Regeling rookgaskanalen
In de Perspectiefnota is opgenomen dat we werken aan de uitvoering van afspraken uit de Luchtagenda en daarvoor willen deelnemen aan een subsidieregeling voor het verwijderen of onklaar maken van rookgaskanalen. Voor de cofinanciering van deze subsidieregeling wordt in 2024 en 2025 € 125.000 begroot.

Uitvoering parkenvisie
Op dit moment wordt de parkenvisie opgesteld. De Parkenvisie geeft een ruimtelijk beeld voor de toekomst op gebied van cultuurhistorie (rijksmonument), biodiversiteit, klimaatbestendig en gezondheid (recreatie) voor het beheer van bossen en parken. In het kader van de parkenvisie loopt nu voor Sonsbeek, Zijpendaal en Gulden Bodem een aanvraag voor een monumentenvergunning. De parkenvisie zal dit jaar worden vastgesteld en naar de raad worden gestuurd. Voor de uitvoering van de parkenvisie wordt in deze begroting voor 2024 en 2025 vast € 500.000 vrijgemaakt.

Toevoeging Groenfonds
In 2024 en 2025 wordt € 350.000 toegevoegd aan de bestemmingsreserve Groenfonds voor de aankoop van grond voor natuurontwikkeling in het kader van groen en ontmoeten die voorzien is in 2025.

Woonwagenlocatie Bethaniënstraat (incl. grondwal)
In de voorbereiding van de herinrichting van de Bethaniënstraat is gebleken dat hier meer middelen voor nodig zijn. Hiervoor wordt in 2024 € 2,5 miljoen extra in de begroting opgenomen. Dit wordt ingezet voor de extra kosten voor de sanering van de grondwal en een aanpassing van het inrichtingsplan. Daarnaast worden met deze toevoeging aan het budget de kostenstijgingen opgevangen.

Bomen: continuering extra budget
Voor 2025 en 2026 wordt een extra investeringskrediet van € 600.000 begroot om het bestaande bomenbeleid en de groene ambities te kunnen blijven realiseren. De kapitaallasten die hiervoor in de begroting worden opgenomen, bedragen € 20.000 in 20256 en structureel € 41.000 vanaf 2027.

Mobiliteit
Zoals eerder in dit hoofdstuk is aangegeven, is er in de Begroting 2023 op een aantal posten voor gekozen om incidentele middelen in te zetten in plaats van structureel geld vrij te maken. Hiertoe behoort ook een deel van de middelen die zijn toegekend aan mobiliteitsdoeleinden. Het gaat om de volgende onderwerpen: verlagen maximum snelheid, verminderen aantal rijbanen en de wandel- en fietspromenade Rijnkade. Hiervoor worden in deze Begroting 2024 de kapitaallasten in de begroting opgenomen van € 213.000 in 2024 oplopend tot structureel € 767.000 vanaf 2027 en de investeringen in het meerjareninvesteringsplan meegenomen.

Een KANSRIJK Arnhem

Ontwikkelingen een KANSRIJK Arnhem met dekking	2024	2025	2026	2027	I/S
Bedragen x € 1.000					
Motie Online bewustwordingsaanpak voor jongeren (21M105)	-168				I
Dekking Online bewustwordingsaanpak jongeren uit BR Beschermd en weerbaar	168				I
Investeren in jongerenwerk zwaardere doelgroepen Geitenkamp	-75	-75			I
Vlindertuin Geitenkamp	-75	-75			I
Immerloo Schuldenvrij	-250	-250			I
Dekking jongerenwerk en Vlindertuin Geitenkamp en Immerloo Schuldenvrij uit middelen Arnhem Oost	400	400			I
Implementatie subsidiehuis	-60				I
Dekking implementatie subsidiehuis uit BR WMO & Jeugdzorg	60				I
Preventieve jeugdbescherming Veilig, Aanwezig, Vertrouwd. Uitbreiding pilot	-180	-180	-180	-180	I
Dekking uit BR Wmo en jeugdzorg: VAV uitbreiding pilot	180	180	180	180	I
Inzet ervaringsdeskundigheid binnen maatschappelijke opvang		-75	-75	-75	I
Dekking uit BR Beschermd en weerbaar: Inzet ervaringsdeskundigheid binnen maatschappelijke opvang		75	75	75	I
Uitbreiding capaciteit Kruispunt en De Duif		-120	-120	-120	I
Uitbreiding gezinsopvang		-200	-200	-200	I
Dekking uitbreiding capaciteit Kruispunt, De Duif en gezinsopvang uit BR Beschermd en weerbaar		320	320	320	I
Buurtconciërges	-425				I
Buurtconciërges dekking uit WIF	425				I
Buurtconciërges overheveling dekking uit WIF	-425				I
Totaal ontwikkelingen Perspectiefnota	*-425*	*0*	*0*	*0*	
Verlenging zorgaccounthouder (wachtlijsten GGZ)	-75				I
Dekking verlenging zorgaccounthouder uit BR Wmo en Jeugdzorg	75				I
Integraal accommodatiebeleid	-200	-100			I

Dekking integraal accommodatiebeleid uit middelen Scholen en ander vastgoed als verbindende plek in de buurt	200	100			I
Uitbreiding buurtsportcoaches	-113	-113			I
Dekking uitbreiding buurtsportcoaches uit BR Jeugdfonds	113	113			I
Vervanging hockeyveld HCM	-26	-26	-26	-26	S
Vervanging kunstgrasveld Arnhemse Boys Schuytgraaf	-17	-17	-17	-17	S
Sportdag op Papendal	-40	-40	-40	-40	S
Dekking HCM, kunstgrasveld Arnhemse Boys, sportdag Papendal in bestaande budgetten sport	83	83	83	83	S
Huisvesting bijzondere doelgroepen	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500	I
Dekking uit BR Huisvesting bijzondere doelgroepen	1.500	1.500	1.500	1.500	I
Opvang dakloze EU-burgers (motie 23M41)	-500	-500			I
Dekking dakloze EU-burgers uit BR Wmo jeugdzorg	500	500			I
Totaal aanvullend op Perspectiefnota	***0***	***0***	***0***	***0***	
Totaal ontwikkelingen een KANSRIJK Arnhem	**-425**	**0**	**0**	**0**	

Verlenging zorgaccounthouder (wachtlijsten GGZ)
De zorgaccounthouder die de gemeente extern inhuurt, bemiddelt sinds een jaar bij het terugdringen van de wachtlijsten GGZ in de Jeugdzorg en is daarin succesvol gebleken. Bij de behandeling van de Perspectiefnota heeft het college toegezegd om het contract te verlengen tot 1 oktober 2024. De kosten van de verlenging worden geraamd op € 75.000. Dit wordt gedekt vanuit de bestemmingsreserve Wmo en Jeugdzorg.

Integraal accommodatiebeleid
In de afgelopen jaren is de wens ontstaan om integraal te kijken naar het gebruik, beheer en exploitatie van maatschappelijke accommodaties. Dit willen we faciliteren middels een status quo analyse op gebiedsniveau. Zo kunnen we groeien naar een stad waar bijvoorbeeld MFC's, buurthuizen, sportclubs en scholen centrale plekken in de wijk zijn door gericht beleid en inspanningen en betere afstemming op elkaar. De verwachting is dat de kaders van het integraal accommodatiebeleid eind 2024 gereed zijn. Hiervoor wordt de huidige inzet voor sociaal beheer verlengd tot en met 2025. Hiervoor wordt in 2024 € 200.000 begroot en in 2025 € 100.000. Dit wordt gedekt vanuit de middelen voor Scholen en ander vastgoed als verbindende plek in de buurt.

Uitbreiding buurtsportcoaches
De gemeente Arnhem werkt al sinds jaren met buurtsportcoaches. Deze professionals in wijken zetten sport als middel in om bij te dragen aan gemeentelijke doelstellingen zoals een gezonde leefstijl, het tegengaan van eenzaamheid onder ouderen en het tegengaan van overlast onder jongeren. In een aantal wijken is er behoefte aan (meer) buurtsportcoaches. De buurtsportcoaches worden voornamelijk ingezet in de in de wijken waarop ook in het kader van de Arnhem Oost aanpak wordt ingezet. Omdat een verschuiving van de inzet van de buurtsportcoaches ten koste gaat van de inzet in die wijken, wordt voor de komende twee jaar het aantal buurtsportcoaches uitgebreid. Hiervoor wordt jaarlijks € 112.500 begroot.

Vervanging hockeyveld HCM, vervanging kunstgrasveld Arnhemse Boys Schuytgraaf en sportdag op Papendal
Gezien het ledenaantal van HCM en het aantal jongeren uit de omliggende wijken dat hockeyt, is het vanuit de gemeentelijke beweegdoelstellingen noodzakelijk dat dit veld gerenoveerd wordt. Hiervoor is een investering nodig van € 500.000. Dit leidt tot structureel hogere lasten van € 26.000.

Arnhemse Boys heeft de wens om een natuurgrasveld om te zetten in een (duurzaam) kunstgrasveld. Een kunstgrasveld is namelijk nagenoeg continu bespeelbaar, waar een natuurgrasveld maar zeer beperkt bespeeld kan worden in verband met de kwaliteit van het veld. Hierdoor zal Arnhemse Boys veel meer jeugd kunnen faciliteren. Hiervoor is een investering benodigd van € 115.000, wat leidt tot € 17.000 structurele kapitaallasten vanaf 2024.

Naar aanleiding van de motie 21M103 ‘een Arnhemse Sportdag’ is voor 2022/2023 (één schooljaar) budget beschikbaar gesteld voor uitvoering van deze motie (€ 40.000 incidenteel). Gekozen is voor een langduriger traject van dertig weken gedurende het schooljaar 2022-2023, waarbij elke week een andere groep basisschoolleerlingen (groep 6 t/m 8) langs komt op Papendal voor een dagvullend pedagogisch verantwoord lesprogramma, breder dan enkel sport. Om dit concept navolging te geven wordt vanaf 2024 € 40.000 begroot. Dit wordt samen met de vervanging van de sportvelden gedekt vanuit de huidige middelen binnen sport.

Huisvesting bijzondere doelgroepen
Vanuit de ambities uit de Nota Wonen en Zorg wordt het aantal passende en betaalbare woningen voor bijzondere doelgroepen uitgebreid. Het kan gaan om bijvoorbeeld het ontwikkelen van een tussenvoorziening voor statushouders, uitbreiding van woningen voor extreme overlastgevers, het realiseren van flexwoningen, aankopen en verbouwen van panden (al dan niet voor specifieke doelgroepen, en/of ten behoeve van een betere spreiding over de wijken). Hiervoor wordt incidenteel € 1,5 miljoen per jaar van 2024 tot en met 2027 begroot voor onder andere projectkosten, plankosten, voorinvesteringen, of voor onrendabele toppen. Ter dekking wordt een nieuwe bestemmingsreserve bijzondere huisvesting gevormd. Deze wordt in 2024 gevoed met € 6,0 miljoen vanuit de bestemmingsreserve Wmo & Jeugdzorg.

Opvang dakloze EU-burgers (motie 23M41)
Voor de opvang van dakloze EU-burgers wordt in 2024 en 2025 elk jaar € 500.000 begroot. Dit wordt gedekt vanuit de bestemmingsreserve Wmo en Jeugdzorg.

Ontwikkelingen een KANSRIJK Arnhem tlv Algemene middelen	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**I/S**
Bedragen x € 1.000					
Actualisatie WSW	-2.151	-2.270	-1.380	1.447	S
Compensatie minimumloon WSW in septembercirculaire	371	370	345	317	S
Actualisatie BUIG	-1.299	-1.293	-1.172	-1.128	S
VGGM: Basis op orde JGZ / AGZ	102				I
VGGM: Programma Beter Bedrijfsvoeren	247				I
Vrijval dotatie aan BR jeugdfonds	1.000	1.000			I
Sportbedrijf tekort begroting	-2.800				I
Huur- vs subsidieindexatie maatschappelijke partners	-559	0	0	0	I
Inkomensregelingen	-960				I
Individuele studietoeslag	-400				I
Vroegsignalering	-340				I
Schuldhulpverlening particulieren	-440				I
Bijna gratis OV voor Gelrepashouders	-25	-25	-25	-25	S
Grip op eigen financiële situatie inwoners	-125	-125	-125	-125	S
Verlenging maatregelen energiecrisis	-500	-500			I
Gedeeltelijke dekking uit Energiearmoedefonds	400	400			I
Ervaringsdeskundigen	-100				I
Sportpark Paasberg	-105	-105	-105	-105	S
Doorontwikkeling/implementatie Koersnota 2.0 Wijksturing	-150				I
Formatie functionele gegevensbescherming (JZ)	-120	-120			I
Leefbaarheid en voorzieningen Malburgen-Oost Noord / Amusementsorkest DWS		-132	-132	-132	S

Aankoop Maatschappelijke accommodaties	-19	-19	-19	-19	S
Incidentele subsidies welzijn	-1.000				I
Gedeeltelijke dekking uit BR jeugdfonds	500				I
Taakstelling subsidies welzijn	-545	-545	-545	-545	S
Duurzame opvang vluchtelingen	-500	-500	-500	-500	I
Ecovrede	-30	-30	-30	-30	I
Vertraging oplevering sporthal Middachtensingel	-4	-4	-4	-4	S
Inzet op handhaving structureel (motie 23M57)		-500	-500	-500	S
Totaal aanvullend op Perspectiefnota	***-9.552***	***-4.397***	***-4.191***	***-1.348***	
Totaal ontwikkelingen een KANSRIJK Arnhem	**-9.552**	**-4.397**	**-4.191**	**-1.348**	

Actualisatie WSW
De begroting WSW is geactualiseerd. Hierbij wordt uitgegaan van een structurele looncompensatie van tussen 7% en 10% afhankelijk van de inschaling. De actualisatie leidt tot een nadeel van € 2,5 miljoen in 2024 dat afloopt en in 2027 omslaat in een structureel voordeel van € 1,4 miljoen.

Compensatie minimumloon WSW in septembercirculaire
Voor de septembercirculaire 2023 van het gemeentefonds is een compensatie van de verhoging van het minimumloon voor de WSW aangekondigd. Voor Arnhem zal het aandeel hierin uitkomen op € 371.000 in 2024 aflopend tot structureel € 317.000 vanaf 2027.

Actualisatie BUIG
Op basis van de meicirculaire van het gemeentefonds en de realisatie over 2023 is de BUIG geactualiseerd. Deze wordt ten opzichte van de actualisatie bij de Perspectiefnota naar beneden bijgesteld. Hierdoor ontstaat een structureel nadeel van € 1,3 miljoen vanaf 2024. Voor de volgende actualisatie bij de Perspectiefnota van volgend jaar wordt bekeken hoe de voorspelbaarheid vergroot kan worden waarmee fluctuaties in de raming tussen Perspectiefnota en Begroting beperkt kunnen worden.

VGGM: Basis op orde JGZ / AGZ en Programma Beter Bedrijfsvoeren
In de Perspectiefnota is voor de programma's Basis op orde en Beter Bedrijfsvoeren waarmee VGGM haar dienstverlening voor de toekomst op een hoger niveau wil brengen, rekening gehouden met extra lasten in 2024 van respectievelijk € 600.000 en € 498.000. Hierbij werd aangegeven dat er nog discussie gevoerd werd over deze bedragen. De uiteindelijke bijdragen zijn lager uitgekomen, waarmee voor Arnhem een voordeel ontstaat van € 102.000 en € 247.000 in 2024.

Vrijval dotatie aan BR jeugdfonds
Actualisatie van de BR Jeugdfonds leidt tot de conclusie dat de begrote dotatie van jaarlijks € 1 miljoen in 2024 en 2025 in beginsel niet noodzakelijk lijkt voor de dekking van het programmaplan Perspectief op Jeugd. Deze dotatie kan teruggedraaid worden ten gunste van de algemene middelen. Wanneer ook de toevoeging voor 2023 wordt teruggedraaid, blijft voor de ambities op dit beleidsterrein in totaal € 4 miljoen aan middelen beschikbaar in deze reserve.

Sportbedrijf tekort begroting
Mede als gevolg van de gestegen energielasten is een tekort op de begroting van het Sportbedrijf ontstaan. Het is onzeker in hoeverre deze stijging van de energielasten structureel is. Daarom wordt vooralsnog het tekort incidenteel in 2024 ingeboekt. Dit levert een nadeel voor de algemene middelen op van € 2,8 miljoen.

Huur- versus subsidie-indexatie maatschappelijke partners
De huurders van onze gebouwen hebben te maken met ongekende kostenstijgingen. De gemeente Arnhem hanteert de kostprijsdekkende huur systematiek voor haar huurders. Jaarlijks indexeren wij de huurprijs per 1 mei met de CPI index..Bij de Perspectiefnota is besloten om dit jaar af te wijken van deze CPI index en voor de huurindexatie uit te gaan van de kerninflatie, welke is vastgesteld op 6,4%.

Er is een inventarisatie gedaan van de huursommen in de verschillende beleidsterreinen. Daarbij is een berekening gemaakt van het verschil tussen de verwachte subsidie indexatie en een huurindexering op basis van de kerninflatie van 6,4%. Uitgangspunt is dat bij cultuur en sport de partners exploitatiesubsidie ontvangen van de gemeente die wordt geïndexeerd in 2023 met 3,1%. Voor de MFC's, de kinderboerderijen en de buurthuizen wordt een volledige compensatie van de huurprijs gerekend, waarbij een exploitatiesubsidie dus niet van toepassing is. Voor deze laatste drie groepen wordt de subsidie in 2024 incidenteel aanvullend geïndexeerd voor in totaal € 559.000.

Inkomensregelingen
Er wordt meer beroep gedaan op diverse onderdelen van de openeinderegeling Bijzondere Bijstand. Dit leidt tot hogere kosten bij Bijzondere Bijstand, Bijzondere Bijstand voor Beschermingsbewind en de Gelrepas. Bij de Gelrepas zien we de effecten van de verbeterslag die in 2021 is gemaakt met de digitalisering en professionalisering van de pas. Meer inwoners gebruiken de Gelrepas en ze besteden daarbij ook een groter bedrag. De totale lasten voor de inkomensregelingen stijgen in 2024 incidenteel met € 960.000.

Individuele studietoeslag
Vanaf april 2022 bestaat er de wettelijk regeling individuele studietoeslag, voor mensen die geen inkomen naast hun studie kunnen verdienen door een structurele fysieke beperking. Deze kan met terugwerkende kracht worden aangevraagd. De aanvragen vallen hoger uit dan eerder geraamd, waardoor in 2024 een incidenteel nadeel van € 400.000 ontstaat.

Vroegsignalering
We zien dat er bij verschillende crediteuren van vaste lasten (energie, huur, water en zorgverzekeringen) meer meldingen van betalingsachterstanden binnenkomen. Om meer inwoners met betalingsachterstanden te kunnen benaderen met ons hulpaanbod, gaan we in 2024 de helft meer inwoners bellen en de helft meer huisbezoeken afleggen dan in 2022. Dit betekent 600 extra huisbezoeken en 600 extra telefoongesprekken. Hiervoor wordt incidenteel € 340.000 vrijgemaakt.

Schuldhulpverlening particulieren
In 2022 is een aanbesteding gestart voor schuldhulpverlening. Vanwege het risico op hogere prijzen is in de Begroting het budget met € 250.000 verhoogd. Uit de aanbesteding bleek dat de prijzen 40% zijn gestegen. We onderzoeken we of het mogelijk is om vanaf 2025 onderdelen van de schuldhulpverlening weer in eigen beheer te kunnen uitvoeren om een betere regie op de schuldhulpverlening te houden en daarmee een betere dienstverlening aan onze inwoners te kunnen bieden. In voorbereiding daarop wordt in deze begroting een incidenteel budget van € 440.000 in 2024 begroot om een eventuele overname van de activiteiten van de huidige aanbieder voor te kunnen bereiden.

Bijna gratis OV voor Gelrepashouders
In de Begroting 2023 is het voornemen opgenomen om Gelrepashouders voor € 1,- per rit gebruik te kunnen laten maken van het openbaar vervoer. Bij de uitwerking hiervan heeft de provincie Gelderland als opdrachtgever en opbrengstverantwoordelijke aangegeven een beter voorstel te hebben dat aansluit bij de bestaande tarieven. In het nieuwe voorstel kunnen Gelrepashouders voor € 15,- per jaar vervolgens gratis van het openbaar vervoer gebruik maken binnen de gemeentegrenzen. Voor de aangepaste regeling wordt vanaf 2024 aanvullend structureel € 25.000 begroot.

Grip op eigen financiële situatie inwoners
In deze tijden van bestaanszekerheidscrisis willen we voortdurend inzetten op het zo vroeg mogelijk vinden van inwoners met geldzorgen en voorkomen dat geldzorgen problematische schulden worden. In de afgelopen jaren zijn deze activiteiten incidenteel gedekt. Vanaf 2024 wordt hiervoor een structureel budget van € 125.000 in de begroting opgenomen.

Verlenging maatregelen energiecrisis
De energiecrisis heeft veel effect gehad op de bestaanszekerheid van inwoners. Voor 2022 en 2023 is mede daarvoor een crisisaanpak georganiseerd en zijn verschillende regelingen gestart of uitgebreid om de gevolgen van de energiecrisis te beperken. Om deze aanpak ook in 2024 en 2025 voort te kunnen zetten, wordt voor beide jaren een incidenteel budget van € 500.000 begroot. Een bedrag van € 400.000 hiervan wordt jaarlijks uit het energiearmoedefonds gedekt.

Ervaringsdeskundigen
Ervaringsdeskundigen weten als geen ander hoe het beleid en het handelen vanuit de overheid en uitvoerende instanties uitwerkt in de praktijk. Welke knelpunten er zijn en welke impact dit heeft op hun dagelijkse leven. Om van deze ervaringen te leren, wordt een pilot gestart waarin een pool van ervaringsdeskundigen wordt gevormd (ervaringsraad) die meedenkt en advies geeft in de ontwikkeling van beleid. De focus zal daarbij in eerste instantie komen te liggen op bestaanszekerheid, maar met de intentie om dit te verbreden naar andere terreinen. Voor deze pilot wordt in 2024 een bedrag van € 100.000 begroot.

Sportpark Paasberg
In de begroting was een taakstelling opgenomen van € 150.000 op buitensport voor extra opbrengsten die zouden worden gegenereerd door de Paasberg in te zetten voor nieuwbouw. Na het besluit om de Paasberg niet voor nieuwbouw in te zetten kan deze taakstelling niet geheel worden gerealiseerd, daarom wordt het restant van structureel € 105.000 afgeboekt.

Doorontwikkeling/implementatie Koersnota 2.0 Wijksturing
De nieuwe Koersnota 'Van Wijken Weten' wordt in 2023 opgeleverd. Voor de implementatie van het verandertraject dat uit deze nota voort komt, wordt in 2024 € 150.000 in de begroting opgenomen.

Formatie functionele gegevensbescherming (JZ)
Op basis van een extern onderzoek op het gebied van informatieveiligheid en privacy is geconstateerd dat de formatie voor de Functionaris voor Gegevensbescherming binnen Arnhem op dit moment ontoereikend is. Om deze met 1 fte uit te breiden, wordt in 2024 en 2025 € 120.000 begroot.

Leefbaarheid en voorzieningen Malburgen-Oost Noord / Amusementsorkest DWS
De leefbaarheid en sociale cohesie in Malburgen-Oost Noord vraagt aandacht, bijvoorbeeld rond de Veerpolderstraat. De woningbouwplannen daar laten we samen gaan met een impuls in de voorzieningen rond het MFC onder andere met een plek voor Amusementsorkest DWS. Voor het benodigde investeringskrediet van € 1,9 miljoen worden vanaf 2025 structurele kapitaallasten van € 103.000 in de begroting opgenomen. Hiernaast wordt een aanvullende subsidie van € 29.000 begroot voor de servicelasten van de huurders.

Aankoop Maatschappelijke accommodaties
Maatschappelijke accommodaties zijn een belangrijk middel om de leefbaarheid in wijken te behouden. Om invloed te kunnen uitoefenen op het behoud en/of toevoegen van maatschappelijke accommodaties is het van belang om een budget beschikbaar te hebben om deze accommodaties aan te kunnen kopen en/of aan te passen. Hiervoor een eenmalig een investeringskrediet van € 1,0 miljoen begroot. Hiervoor worden de kapitaallasten van structureel € 19.000 vanaf 2024 in de begroting opgenomen.

Subsidies welzijn
De grote uitdagingen voor Arnhem zoals de woonopgave inclusief huisvesting voor bijzondere doelgroepen, de leefbaarheid en veiligheid in veerkrachtige wijken, een inclusieve samenleving en de (jeugd)zorgvraag van inwoners vragen om preventief en flankerend welzijnsbeleid. Zo willen we onder andere dat de wijken voldoende voorzieningen hebben, kinderen en jongeren die gezond en veilig opgroeien en dat Arnhemmers zich vrij en veilig kunnen bewegen. Om ons welzijnsbeleid toekomstbestendig te maken wordt voor 2024 € 1,0 miljoen voor incidentele subsidies vrijgemaakt. Dit wordt deels gedekt door een onttrekking uit het Jeugdfonds van € 500.000. Daarnaast wordt een structurele taakstelling op de welzijnssubsidies van € 545.000 in deze begroting tegen geboekt.

Duurzame opvang vluchtelingen
Ook de komende jaren maken we werk van een gastvrije opvang waarmee vluchtelingen snel onderdeel kunnen worden van de Arnhemse samenleving. Arnhem beschikt inmiddels over ruim 2.500 opvangplekken voor vluchtelingen. Voor het overgrote deel zijn dit tijdelijke plekken. De ambitie is om permanent een aantal van 2.000 plekken aan te houden. In 2027 kan deze ambitie bereikt worden door vanaf 2024 jaarlijks het aantal permanente plekken met 400 uit te breiden. Om dit te realiseren en vluchtelingen snel hun plek te laten vinden in de Arnhemse samenleving wordt vanaf 2024 tot en 2027 jaarlijks een budget van € 500.000 begroot.

EcoVrede
De huisvesting van EcoVrede is in 2022 en 2023 bekostigd vanuit het armoedebudget. Hiervoor wordt vanaf 2024 tot en met 2028 een jaarlijks budget van € 30.000 begroot.
Vertraging oplevering sporthal Middachtensingel
Als gevolg van capaciteitsproblemen bij Liander wordt sporthal Middachtensingel later opgeleverd. Dit leidt tot hogere kosten, waardoor de kapitaallasten vanaf 2024 met € 4.000 toenemen.

Inzet op handhaving structureel (motie 23M57)
In de Begroting 2023 is voor 2023 en 2024 een budget van € 500.000 opgenomen om intensiever te kunnen handhaven. Bij de behandeling van de Perspectiefnota is motie 'Perspectief voor handhavers in leefbare wijken' (23M57) aangenomen. Hierin wordt het college opgeroepen om, bij voldoende structurele ruimte vanuit de meicirculaire, de incidentele inzet op handhaving vanaf 2024 structureel te maken. De meicirculaire biedt deze ruimte. Daarom wordt vanaf 2025 een structureel budget van € 500.000 voor handhaving in de begroting opgenomen.

Een VERBONDEN Arnhem

Ontwikkelingen een VERBONDEN Arnhem met dekking	2024	2025	2026	2027	I/S
Bedragen x € 1.000					
Cultuurhistorische Waardenkaart	-60				I
Dekking cultuurhistorische Waardenkaart uit invoeringsbudget Omgevingswet	60				I
Totaal ontwikkelingen Perspectiefnota	*0*	*0*	*0*	*0*	
Voorbereidingskosten project eigen huisvesting	-500				I
Dekking voorbereidingskosten eigen huisvesting uit BR Zuidelijke Binnenstad	500				I
Totaal aanvullend op Perspectiefnota	***0***	***0***	***0***	***0***	
Totaal ontwikkelingen een VERBONDEN Arnhem	**0**	**0**	**0**	**0**	

Voorbereidingskosten project eigen huisvesting
Diverse ontwikkelingen maken (her)oriëntatie op toekomstige gemeentelijke huisvesting noodzakelijk. In onze raadsbrief van 23 mei 2023 hebben we de uitgangspunten geformuleerd voor het op te stellen huisvestingsplan die we eind 2023 aan de raad willen voorleggen. Hiervoor is een projectmanager aangesteld die een projectteam zal samenstellen. Voor de voorbereiding en inrichting wordt in 2024 een startbudget van € 500.000 begroot. Dit wordt gedekt vanuit de bestemmingsreserve Zuidelijke Binnenstad.

Ontwikkelingen een VERBONDEN Arnhem tlv Algemene middelen	2024	2025	2026	2027	I/S
Bedragen x € 1.000					
Burgerzaken: Actualisatie kosten verkiezingen	-158	-163	-163	-188	S
Burgerzaken: Doorontwikkeling	-500	-500			I
Burgerzaken: Leges	485	555	687	685	S
Burgerzaken: Formatie agv paspoorthausse/leges	-485	-555	-687	-685	I
Loket Zuid	-72	-72	-72	-72	S
Klantenservice	-328	-328			I

Uitvoering moties 23M09gg (Vergoeding aanpassing paspoort) en 21M218 (Kosteloze naamsverandering)	-68	-68			I
Raadsondersteuning	-50	-50	-50	-50	S
Visie Dienstverlening	-150	-150			I
Lekker Werken aan de Ambities van Arnhem	-400	-350	-275		I
Inclusieve en diverse gemeentelijke organisatie	-50	-50	-50	-50	S
Bedrijfscontinuïteitsmanagement (Informatieveiligheid)	-120				I
Uitvoering Woo-vragen	-400	-250	-100	-100	S
Incidentele formatie	-200	-100	-100		I
Opgave huisvesting creatieve en culturele sector motie (23M47)		-360	-360	-360	S
Cultuurprogrammering (motie 23M47)				-500	S
Kwartiermaker toekomst rijksmonumentale Synagoge	-50				I
Bewustwording en kennisvergroting slavernijverleden	-100				I
Toegankelijkheidsfonds (19M21)	-75	-75			I
Leefbare Wijken Monitor	56				I
Uitwerking Street art (motie 23M37)	-70	-70	-70	-70	I
Holocaustbewustwordingsprogramma (motie 23M67)	-30	-30	-30	-30	I
Vrijval BR cultureel vastgoed	12.500	2.300	2.700		I
Verwerking cultureel vastgoed in begroting				-2.400	S
Lokale heffingen	400	400	400	400	S
Totaal aanvullend op Perspectiefnota	***10.135***	***84***	***1.830***	***-3.420***	
Totaal ontwikkelingen een VERBONDEN Arnhem	**10.135**	**84**	**1.830**	**-3.420**	

Burgerzaken: Actualisatie kosten verkiezingen
Her huidige budget voor het organiseren verkiezingen is de afgelopen jaren niet geactualiseerd. In die tijd zijn er wel diverse veranderingen geweest in de wijze waarop verkiezingen worden georganiseerd. Om de begroting weer op een realistisch niveau te brengen wordt het budget voor verkiezingen in 2024 verhoogd met € 158.000 oplopend tot structureel € 188.000.

Burgerzaken: Doorontwikkeling
Burgerzaken heeft te maken gekregen met een structureel hogere aanvraag van het aantal reisdocumenten, maar ook veranderende taken vanuit het Rijk. Om hierop in de toekomst ook goed in te kunnen spelen wordt de afdeling burgerzaken doorontwikkeld. Hiervoor wordt in 2024 en 2025 een incidenteel budget van € 500.000 begroot.

Burgerzaken: Leges en / Formatie agv paspoorthausse/leges
Naar verwachting zal het aantal aanvragen van reisdocumenten op een blijvend hoger niveau uitkomen. Dit zorgt voor extra legesinkomsten van € 485.000 in 2024 oplopend tot structureel € 685. Om aan het grotere aantal aanvragen te kunnen afhandelen wordt met het oog op de doorontwikkeling van burgerzaken de hogere legesinkomsten tot en met 2027 ingezet voor extra formatie.

Loket Zuid
Met de heropening van Loket Zuid in september 2022 is bij wijze van proef gestart met een informatiebalie. De informatiebalie is in april 2023 geëvalueerd en op basis daarvan wordt hiervoor nu een structureel budget van € 72.000 voor Loket Zuid in de begroting opgenomen.

Klantenservice
Voor de verbetering van de bereikbaarheid en de kwaliteit van de dienstverlening van de klantenservice wordt hiervoor in 2024 en 2025 een aanvullend budget van € 328.000 begroot.

Uitvoering moties 23M09gg (Vergoeding aanpassing paspoort) en 21M218 (Kosteloze naamsverandering)
Om de moties 'Vergoeding extra kosten aanpassing paspoort of identiteitsbewijs en rijbewijs in uitzonderlijke zwaarwegende gevallen' (23M09gg) en 'Kosteloze naamsverandering van nakomelingen van tot slaaf gemaakte mensen' (21M218) rondom de wijziging van naam en/of geslachtsregistratie uit te voeren, wordt tot en met 2025 een extra budget van € 68.000 in de begroting opgenomen.

Raadsondersteuning
Ter dekking van de personeelslasten van de communicatieadviseur van de raad wordt vanaf € 50.000 structureel in de begroting opgenomen.

Visie Dienstverlening
Om de dienstverlening aan inwoners willen we kansen op het gebied van dienstverlening naar de inwoner, instellingen en bedrijven beter benutten. Hiervoor wordt een visie op gemeentelijke dienstverlening ontwikkeld. Een visie die antwoord geeft op kaderstellende vragen als: Wat mogen inwoners van ons verwachten? Hoe sluiten we aan bij Europese en landelijke dienstverleningskaders? Hoe ver gaan we met onze digitalisering? Hoe bieden we ruimte aan toegankelijke dienstverlening voor iedereen? Welke normen hanteren wij en hoe borgen we dat we deze ook echt halen? Voor deze ontwikkeling wordt in 2024 en 2025 een budget van € 150.000 begroot.

Lekker Werken aan de Ambities van Arnhem
Onder de noemer "Lekker Werken aan de ambities van Arnhem" wordt gewerkt aan een werkklimaat waarin de organisatie op een goede en prettige manier aan de ambities van de stad kan werken, in een werkomgeving die ervoor zorgt dat dat effectief en efficiënt kan. Dit vertaald zich met name in de opleiding van medewerkers. Hiervoor wordt in 2024 € 400.000, in 2025 € 350.000 en in 2026 € 275.000 begroot.

Inclusieve en diverse gemeentelijke organisatie
Gemeente Arnhem is rijk aan een diversiteit aan collega's. Al die diversiteit, waarin iedereen uniek is, verrijkt onze organisatie. Om blijvend in te kunnen zetten op diversiteit en de verbinding onder collega's wordt vanaf 2024 structureel € 50.000 in de begroting opgenomen.

Bedrijfscontinuïteitsmanagement (Informatieveiligheid)
Met oog op de informatieveiligheid dient het bedrijfscontinuïteitsmanagement goed te worden ingericht volgens de geldende normen. Dit managementsysteem is gericht op het in stand houden van de bedrijfsvoering bij verstoringen of calamiteiten. Hierbij valt te denken aan uitval van systemen en applicaties, maar ook aan de gevolgen van cyberincidenten of een brand. Voor de implementatie hiervan wordt in 2024 incidenteel € 120.000 begroot.

Uitvoering Woo-vragen
Om de vragen die in het kader van de Wet open overheid (Woo) worden gesteld in de toekomst beter en efficiënter te beantwoorden wordt dit proces efficiënter ingericht. Daarbij wordt ook de structurele capaciteit voor de beantwoording van de vragen vergroot. Hiervoor wordt in 2024 € 400.000 begroot, aflopend tot structureel € 100.000 vanaf 2026.

Incidentele formatie vastgoed en cultuur
We staan deze raadsperiode voor verschillende opgaven op het gebied van vastgoed en cultuur. Om deze opgaven goed op te kunnen pakken, wordt de formatie voor vastgoed in 2024 tijdelijk met 1 fte uitgebreid en wordt de formatie voor cultuur in 2024 tot en met 2026 met 1 fte uitgebreid. Totaal wordt voor 2024 € 200.000 aan extra incidentele formatie begroot en voor 2025 en 2026 € 100.000.

Opgave huisvesting creatieve en culturele sector (motie 23M47)
In het rapport Huisvesting Culturele en Creatieve sector Arnhem door Bureau Buiten (2019) wordt een verwachte mismatch tussen vraag en aanbod van huisvesting (ateliers, werkruimtes, oefenruimtes) voor de creatieve en culturele sector in Arnhem gesignaleerd. Doordat de huidige aanpak waarbij de markt deze mismatch zou moeten oplossen niet volstaat, nemen we zelf de taak over om deze mismatch op te lossen. Hiervoor wordt een

investeringsbudget van € 7,0 miljoen vrijgemaakt. De kapitaallasten hiervoor bedragen structureel € 360.000 vanaf 2025.

Cultuurprogrammering (motie 23M47)
In de Begroting 2023 is voor 2023 tot en met 2026 een jaarlijks budget van € 500.000 opgenomen voor cultuurprogrammering. Bij de behandeling van de Perspectiefnota is motie 'Huisvesting creatieven en cultuurbudget' (23M47) aangenomen. Hierin wordt het college opgeroepen om te kijken of € 500.000 extra middelen voor culturele programmering structureel gemaakt kan worden. De Begroting 2024 biedt deze ruimte. Daarom wordt vanaf 2027 een structureel budget van € 500.000 voor cultuurprogrammering opgenomen.

Kwartiermaker toekomst rijksmonumentale Synagoge
Vanuit de toekomstverkenning religieus erfgoed is naar voren gekomen dat duurzaam behoud van de synagoge (het rijksmonument) in gevaar is. Gezien het belang van dit bijzondere erfgoed willen we op tijd samen met de eigenaar (de joodse gemeente) op zoek naar een oplossing. Hiervoor wordt tijdelijk een kwartiermaker aangesteld. Hiervoor wordt in 2024 € 50.000 begroot.

Bewustwording en kennisvergroting slavernijverleden
in 2024 wordt incidenteel € 100.0000 begroot voor de ontwikkeling van een programma dat volgt op de publicatie van het wetenschappelijk onderzoek ‘Sporen van slavernijverleden in Arnhem’. Dit programma behelst activiteiten die de bewustwording en kennis vergroten over het Koloniaal en Slavernijverleden van Arnhem, bij inwoners, organisaties en collega’s. Over ons gedeelde verleden en de doorwerking naar het heden.

Toegankelijkheidsfonds (19M21)
De raad heeft bij het vaststellen van de Arnhemse Standaard Toegankelijkheid (AST) bij motie verzocht te onderzoeken of een toegankelijkheidsfonds een bijdrage kan leveren aan het succesvol implementeren van de AST. Een fonds gericht op het verbeteren van de toegankelijkheid van bedrijven met veel consumentenbezoek zoals horeca, detailhandel en dienstverlening met een baliefunctie. Hiervoor genoemde partijen kunnen een aanvraag indienen voor een gedeeltelijke financiering uit het toegankelijkheidsfonds voor hun aanpassingen ter bevordering van toegankelijkheid, zodat de drempel voor deze organisaties om aanpassingen te doen lager is. Hiervoor wordt in 2024 en in 2025 een aanvullend budget van € 75.000 in de begroting opgenomen.

Leefbare Wijken Monitor
Voor de uitvoering van de leefbare wijken monitor was in 2024 een bedrag van € 56.000 begroot. Doordat deze werkzaamheden in 2023 zijn uitgevoerd, vervallen deze lasten in 2023.

Uitwerking Street art (motie 23M37)
In navolging van de motie Graffiti als kunstvorm (23M37) voor 2024 tot en met 2027 een budget van jaarlijks € 70.000 in de begroting opgenomen. Hiervan is € 60.000 bestemd om jaarlijks 3 grote muurschilderingen te maken en € 10.000 voor het aanstellen van een straatcurator. De straatcurator kiest onpartijdig op basis van aandachtspunten en voorwaarden van de gemeente welke kunstenaar een muurschildering maakt.

Holocaustbewustwordingsprogramma (motie23M67g)
Voor de uitvoering van de motie Holocaustbewustwordingsprogramma en bezoek herinneringsinstellingen (23M67g) wordt voor 2024 tot en met 2027 jaarlijks € 30.000 begroot voor het ontwikkelen van een lesprogramma en een bezoek aan kamp Westerbork, Auschwitz of Srebrenica.

Vrijval BR cultureel vastgoed - Verwerking cultureel vastgoed in begroting
Zoals eerder in dit hoofdstuk is aangegeven, is er in de Begroting 2023 op een aantal posten voor gekozen om incidentele middelen in te zetten in plaats van structureel geld vrij te maken. Voor de financiering van het stadstheater is bij de besluitvorming een constructie gekozen waarbij een bedrag is gereserveerd in de bestemmingsreserve cultureel vastgoed waaraan jaarlijks een toevoeging wordt gedaan. Deze toevoeging wordt jaarlijks geïndexeerd voor de stijging van de bouwkosten.
In deze begroting wordt deze voor de investering in het stadstheater volgens de gebruikelijke werkwijze de structurele kapitaallasten opgenomen. De reservering kan daarmee vervallen. Hierdoor valt in 2024 € 12,5 miljoen vrij, in 2025 € 2,3 miljoen en in 2026 € 2,7 miljoen. Voor de dekking van de kapitaallasten wordt vanaf 2027 aanvullend € 2,4 miljoen in de begroting opgenomen.

Toeristenbelasting
Na de coronacrisis is het aantal overnachtingen in Arnhem toegenomen. Deze stijging was voorzien, maar tot nu toe nog niet in de begroting opgenomen. Op basis van het aantal overnachtingen in 2022 is een reële raming gemaakt van de verwachte inkomsten uit de toeristenbelasting. Op basis hiervan worden vanaf 2024 de inkomsten structureel met € 400.000 verhoogd.

Jaarlijkse bijstellingen

Jaarlijkse bijstellingen	2024	2025	2026	2027	I/S
Bedragen x € 1.000					
Prijs- en volumeontwikkeling 2024	-28.083	-28.007	-27.974	-27.839	S
Ontwikkeling belasting en legesopbrengsten	1.722	1.722	1.722	1.722	S
Ontwikkelingen Meerjareninvesteringsplanning	-443	-196	478	-1.037	S
Totaal ontwikkelingen Perspectiefnota	-26.804	-26.481	-25.774	-27.154	
Prijs- en volumeontwikkeling 2024	-5.186	-5.182	-5.184	-5.184	S
Onzekere prijsontwikkelingen 2025		-1.000	-1.000	-1.000	S
Ontwikkeling belasting en legesopbrengsten	-276	-276	-276	-276	S
Ontwikkelingen Meerjareninvesteringsplanning	-21	-365	-986	-935	S
Totaal aanvullend op Perspectiefnota	**-5.483**	**-6.823**	**-7.446**	**-7.395**	
Totaal jaarlijkse bijstellingen	**-32.287**	**-33.304**	**-33.220**	**-34.549**	

Prijs- en volumeontwikkeling 2024
In de Perspectiefnota 2024-2027 is een groot deel van de prijs- en volumeontwikkelingen voor 2024 al ingeraamd (jaarlijks circa € 28 miljoen). Hiervan heeft € 7,0 miljoen betrekking op de stijging van de loonkosten voor ambtenaren als gevolg van de nieuwe cao en de verwachte loonontwikkeling van 5,2%. Voor de indexatie van de zorgcontracten is in de Perspectiefnota € 6,6 miljoen geraamd, voor de indexatie van subsidies € 4,0 miljoen, gemeenschappelijke regelingen € 3,2 miljoen en overige indexaties € 5,2 miljoen. Daarnaast is voor de areaalontwikkeling € 2,1 miljoen geraamd op basis van de groei van het aantal inwoners en woningen in Arnhem. Na de Perspectiefnota is op basis van actuele informatie berekend dat aanvullend voor € 5 miljoen structureel aan prijs- en volumeontwikkeling nodig is. De oorzaak hiervan ligt met name in de aangepaste begrotingen van de gemeenschappelijke regelingen en de zorgcontracten.
Gezien de forse kostenstijgingen bij de gemeenschappelijke regelingen en subsidiepartners en de (bestuurlijke) afhankelijkheden hierin wordt voor de Begroting 2025 onderzocht of het mogelijk is om de gemeenschappelijke regelingen en gesubsidieerde instellingen tijdig een kader mee te geven dan wel met hen in gesprek te gaan over de mogelijkheden voor compensatie van autonome kostenstijgingen vanaf 2025. Bij de gemeenschappelijke regelingen doen we dit in samenspraak met de andere betrokken gemeenten.

Onzekere prijsontwikkelingen 2025
Er bestaat een grote onzekerheid over de prijsontwikkeling voor komende jaren. De jaren 2022 en 2023 kennen een bovengemiddelde inflatie. Voor het jaar 2024 houden we rekening met gestegen energiekosten bij bijvoorbeeld vastgoed, openbare ruimte en Sportbedrijf. Met name voor de energieprijzen hebben de toekomstige ramingen een grote onzekerheid. In deze Begroting gaan we ervan uit dat de stijging van de energieprijzen zoals die zich op korte termijn voordoet, niet volledig een structureel karakter zal hebben. Om een prudent financieel beleid te voeren wordt vanaf 2025 € 1,0 miljoen structureel geraamd voor onzekere prijsontwikkelingen. Bij de komende Perspectiefnota zal dit betrokken worden in de raming van de totale prijsontwikkeling voor 2025.

Ontwikkeling belasting en legesopbrengsten
In de Perspectiefnota 2024-2027 is al rekening gehouden met de afgesproken indexatie van de OZB van in totaal 5% en de verwachte areaalontwikkeling waardoor de opbrengst OZB vergroot wordt.

Na de Perspectiefnota zijn de effecten van de nieuwe Omgevingswet duidelijker geworden. Op 1 januari 2024 treedt deze Omgevingswet in werking. Ook de Wet kwaliteitsborging bouw (Wkb) gaat in per 2024. Als gevolg van de (Wkb) zal voor een deel van de bouwwerken geen bouwtoezicht meer worden uitgevoerd. Hiervoor worden dan ook geen leges meer geheven en dalen de baten voor wat betreft leges Omgevingswet vanaf 2024 met € 275.720.

Ontwikkelingen Meerjareninvesteringsplanning
De ontwikkelingen in het kader van de Meerjareninvesteringsplanning (zowel in de Perspectiefnota als aanvullend daarop) laten het volgende beeld zien:

Ontwikkelingen Meerjareninvesteringsplanning	2024	2025	2026	2027	I/S
Bedragen x € 1.000					
Actualisatie MIP	2.187	2.226	872	-255	S
Indexatie MIP	-2.112	-2.758	-2.498	-1.717	S
Planningsrealisme MIP	-538	-29	1.118		I
Totaal ontwikkelingen Meerjareninvesteringsplanning	**-464**	**-561**	**-508**	**-1.972**	

Het Meerjareninvesteringsplan (MIP) is geactualiseerd. Hierbij is gekeken naar de planning van de verschillende investeringen. Bij de Perspectiefnota is het MIP reeds geïndexeerd. De indexering van de investeringsprojecten voor onderwijs en mobiliteit is daarbij verrekend met de bestemmingsreserves Onderwijs en Bereikbaarheid waar de overige mutaties op deze investeringen ook mee worden verrekend.
Naar aanleiding van de motie 23M44 Een realistisch basis voor onderwijshuisvesting is dit nader bekeken en geconcludeerd dat deze indexaties, net als de overige indexaties van het MIP, ten laste van de algemene middelen hadden moeten komen.
Het totale beeld van het MIP laat een oploop zien in de loop van de jaren. Reden hiervoor is dat investeringen getemporiseerd worden. Met name door schaarste van bouwmaterialen en personeel lopen diverse investeringsprojecten vertraging op en verschuift daarmee ook de planning van de volgende investeringen.

Robuustheid van de begroting

De Begroting 2024 laat een structureel sluitend beeld zien, waarbij de weerstandsfactor in alle jaren voldoet aan de norm zoals is vastgelegd in de verordening financieel beleid en beheer. Dit geldt ook voor de solvabiliteit. De solvabiliteit komt uit op 24% in 2024 en neemt de komende jaren toe.

In de paragraaf Risicomanagement en weerstandsvermogen wordt dieper ingegaan op de robuustheid van de begroting, de robuustheid van het weerstandsvermogen en de robuustheid van de balans. Daarbij worden de financiële kengetallen voor de komende jaren in beeld gebracht en toegelicht.

Leeswijzer

Na het lezen van de hoofdlijnen van deze begroting, vindt u voor uw leesgemak een korte toelichting op de bouw van deze begroting. De begroting is een onderdeel uit de P&C-cyclus. In de begroting wordt het gemeentelijk beleid op hoofdlijnen toegelicht. Dit doen we aan de hand van de drie w-vragen:

- *wat willen we bereiken?*
- *wat gaan we doen?*
- *wat mag het kosten?*

Opbouw van de Begroting 2024

In deze leeswijzer wordt aangegeven hoe de indeling van de Begroting eruit ziet.

Deel 1 - hoofdlijnen van beleid en ontwikkelingen in het financieel kader

In de stedelijke en wijkprogramma's worden de prioriteiten van het beleid aangegeven. Een samenvatting van de prioriteiten krijgt een plek in hoofdstuk 1.

In het hoofdstuk Ontwikkelingen in het financieel kader worden de belangrijkste financiële ontwikkelingen weergegeven. Ook wordt in dit hoofdstuk een verklaring van de mutaties gegeven.

Deel 2 - beleidsbegroting

De beleidsbegroting is opgebouwd uit vier onderdelen:

Acht wijkprogramma's (W)

Sinds 2017 zijn acht wijkprogramma's ingesteld. De 24 wijken zijn geclusterd in acht gebieden: Noord-West, Noord-Oost, Presikhaaf, Centrum/Spijkerkwartier/Arnhemse Broek, Malburgen, Rijkerswoerd/ Kronenburg/ Vredenburg, Elden/ De Laar en Schuytgraaf/ Elderveld. In deze Begroting zijn de begrotingen van de wijkprogramma’s financieel samengevoegd tot 1 wijkprogramma. Dit is gebeurd naar aanleiding van amendement 23A20 ‘Financieel samenvoegen wijkprogramma’s’. Per wijk zijn wel de doelen en inspanningen inzichtelijk gemaakt.

Dertien stedelijke programma's (S)

In de stedelijke programma's zijn de ambities, doelen, inspanningen en de daarbij behorende budgetten op stedelijk niveau opgenomen.

Doelenboom

Sinds de Begroting 2020 staat doelenboom in de Begroting centraal. Dit doen we in de wijk- en stedelijke programma’s. Per programma zijn de ambities (A), doelen (D), inspanningen (I) en indicatoren opgenomen.

- In de ambities staat opgenomen waar we als stad uiteindelijk naar streven
- In de doelen staat aangegeven wat we willen bereiken. Als dit mogelijk is, zo smart (specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch en tijdgebonden) mogelijk.
- In de inspanningen staat aangegeven wat we als gemeente concreet willen gaan doen om de doelen te bereiken.

Waar mogelijk voegen we ook indicatoren aan de doelenboom toe.

Tien paragrafen

De paragrafen vormen een 'dwarsdoorsnede' van de begroting. Er worden kaderstellende beleidslijnen vastgelegd met betrekking tot beheersmatige aspecten. De paragrafen geven daarmee belangrijke aanvullende informatie over de meerjarige financiële positie van de gemeente. Een deel van de paragrafen zijn in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplicht voorgeschreven.

De volgende verplichte paragrafen vanuit het BBV zijn opgenomen:

1. Lokale heffingen - In deze paragraaf wordt stilgestaan bij de diverse gemeentelijke belastingen en heffingen en de consequenties daarvan voor de inwoners.
2. Risicomanagement en weerstandsvermogen - Het weerstandsvermogen geeft aan hoe solide de financiële positie van de gemeente is. In deze paragraaf zijn ook financiële kengetallen opgenomen, zoals het weerstandsvermogen, de solvabiliteit en de schuldquote
3. Onderhoud kapitaalgoederen - In deze paragraaf wordt toegelicht op welke wijze het onderhoud van de gemeentelijke kapitaalgoederen (zoals wegen, riolering, gebouwen) gewaarborgd is.

4. Financiering - Hier wordt toegelicht op welke wijze met de financieringsbehoefte van de gemeente is omgegaan.
5. Bedrijfsvoering - In de paragraaf wordt gerapporteerd over de voortgang van interne ontwikkelingen binnen de gemeentelijke organisatie.
6. Verbonden partijen - De gemeente werkt samen met andere partijen om bepaalde doelen te bereiken. Als de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft bij een partij, is dit een zogenoemde verbonden partij. In deze paragraaf worden alle verbonden partijen toegelicht.
7. Grondbeleid - De gemeente speelt een rol in het kopen en verkopen van gronden. Hier wordt verder ingegaan op het gevoerde grondbeleid.

Op verzoek van uw raad zijn twee niet verplichte paragrafen in de begroting opgenomen:
8. Investeringen - In deze paragraaf wordt over de realisatie van de investeringen gerapporteerd.
9. Subsidies - De gemeente verstrekt subsidies aan instellingen die een bijdrage leveren aan gemeentelijke doelstellingen. In deze paragraaf wordt aangegeven welke instellingen subsidie hebben ontvangen inclusief de subsidiebedragen.

In artikel 3.5 (Openbaarheidsparagraaf) van de Wet Open overheid (Woo) wordt voorgeschreven dat bestuursorganen in de jaarlijkse begroting aandacht besteden aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van deze wet en in de jaarlijkse verantwoording verslag doen van de uitvoering ervan, mede in relatie tot de beleidsvoornemens. Dit geldt vanaf de Jaarrekening 2022 en Begroting 2024 en deze paragraaf is dan ook toegevoegd:
10. Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid

Overig programmaplan
Hierin wordt duidelijk gemaakt op welke wijze de overhead in het overzicht baten en lasten tot uitdrukking komt.

Deel 3 - Financiële begroting
In dit onderdeel wordt ingegaan op de ontwikkelingen in het financieel kader, mutaties circulaires van het gemeentefonds en de financiële begroting met de financiële tabellen.

Bijlagen
In de bijlagen zijn de afkortingen- en begrippenlijst en een aantal overzichten opgenomen.

Interactieve website
De Begroting is digitaal beschikbaar op: financien.arnhem.nl. Op deze website is in de wijk- en stedelijke programma's ook de volgende extra informatie te vinden:
- Verdeling budgetten in kostensoorten
- Verdeling budgetten taakvelden
- Verdeling budgetten portefeuilleonderdelen
- Verdeling budgetten producten
- Totaaloverzicht subsidies
- Totaaloverzicht reserves

Deel 2 Beleidsbegroting

De Beleidsbegroting bestaat uit drie onderdelen:

1. Wijkprogramma (W)
2. Stedelijke programma's (S)
3. Paragrafen

Wijkprogramma's

De diverse taken waarvoor de gemeente verantwoordelijk is en die op wijkniveau plaatsvinden, zijn opgenomen in de onderstaande 8 wijkprogramma's (bundeling van logisch samenhangende wijken). De begrotingen van de wijkprogramma's zijn samengevoegd in Wijken Algemeen.

W0 **Wijken Algemeen**

W1 **Wijkprogramma Centrum, Spijkerkwartier en Arnhemse Broek (CSA)**
Centrum, Spijkerkwartier en Arnhemse Broek

W2 **Wijkprogramma Noordwest**
Burgemeesterswijk, Hoogkamp, Transvaal, Heijenoord, Lombok, Klarendal, Klingelbeek e.o., Schaarsbergen e.o., Sint Marten en Sonsbeekkwartier

W3 **Wijkprogramma Noordoost**
Alteveer, Cranevelt, Geitenkamp, Monnikenhuizen, Velperweg e.o.

W4 **Wijkprogramma Presikhaaf**
Presikhaaf West en Presikhaaf Oost

W5 **Wijkprogramma Malburgen**
Malburgen West, Malburgen Oost/Noord, Malburgen Oost/Zuid, waaronder Het Duifje en Immerloo

W6 **Wijkprogramma Schuytgraaf/Elderveld**
Schuytgraaf en Elderveld

W7 **Wijkprogramma De Laar/Elden**
De Laar en Elden

W8 **Wijkprogramma Rijkerswoerd, Kronenburg en Vredenburg (RKV)**
Rijkerswoerd, Kronenburg en Vredenburg

Wijken Algemeen

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen

Ambities	Doelen	Inspanningen

Arnhem is/ wordt een levendige en vitale stad waar het volgens inwoners en ondernemers fijn wonen, werken en verblijven is (T)

Arnhemse Wijkaanpak
Jaarlijks worden met inbreng van inwoners en professionals acht wijkprogramma's opgesteld en opgenomen in de begroting. Vanuit de doelen in de verschillende wijken is een vertaling gemaakt naar thema's die in meerdere gebieden spelen. Resultaat hiervan zijn acht stadsbrede thema's. Deze acht thema's zijn verdeeld in drie pijlers die van invloed zijn op de leefbaarheid: sociaal, fysiek en veiligheid.

Sociaal: Meedoen, Kansengelijkheid, Gezondheid
Fysiek: Openbare ruimte, Duurzaamheid, Wonen, Wijkeconomie
Veiligheid: Veiligheid

Voor elk wijkprogramma is de begroting opgebouwd uit deze stadsbrede thema's die in de betreffende wijk van toepassing zijn. Onder deze thema's zijn de inspanningen per gebied geformuleerd.

Betekenis stadsbrede thema's
- Meedoen: Inwoners zijn financieel en sociaal zelfredzaam.
- Kansengelijkheid: Iedere inwoner heeft gelijke kansen.
- Gezondheid: Inwoners kunnen voldoende bewegen en worden geholpen bij het creëren van een gezond levenspatroon.
- Openbare ruimte: De openbare ruimte is schoon, heel en veilig en nodigt uit tot gebruik door de inwoners. In samenwerking met bewoners wordt gewerkt aan de vergroening van de wijken.
- Duurzaamheid: De stad is beschermd tegen hitte, regenoverlast en is energieneutraal.
- Wonen: Inwoners hebben een veilig onderdak, wonen prettig in een huis, een buurt en een wijk die bij hen past.
- Wijkeconomie: De bedrijven in de wijk krijgen de ondersteuning die zij nodig hebben.
- Veiligheid: Inwoners voelen zich prettig en veilig in Arnhem, binnenshuis en buitenshuis. Deze veiligheid zorgt voor ontspanning en vrijheid en laat inwoners onbelemmerd maatschappelijk deelnemen.

De reden om wijkgericht te werken is helder: Arnhem kent grote contrasten tussen de diverse wijken en op deze wijze krijgt iedere wijk of gebied de focus, aandacht en behoeften die nodig zijn op basis van het eigen gebieds-DNA. Daarbij is het voortdurend zoeken naar de balans tussen collectieve oplossingen en maatwerk. Er wordt gestreefd naar levendige wijken waarin mensen van verschillende achtergronden en inkomens de mogelijkheid hebben met elkaar samen te leven. Om dat te bereiken moet onder andere actief gestuurd worden op het divers maken van het woningaanbod in de verschillende wijken. Elke Arnhemmer moet volop kansen krijgen om zijn of haar ambities waar te maken, ook bij een start met een achterstand.

Verkleinen van de kloof tussen inwoners/ondernemers en de lokale overheid (D)

Doorontwikkeling Wijksturing in Arnhem
In 2022 heeft de gemeenteraad besloten om de wijkaanpak onder de naam Van Wijken Weten door te ontwikkelen. In 2023 is gestart met het actualiseren van de eerste Koersnota Van Wijken Weten die stamt uit 2016. De Arnhemse wijkaanpak is in 2021 geëvalueerd. Uit de evaluatie blijkt dat het de afgelopen jaren goed gelukt is om inwoners en andere belanghebbenden in onze wijken daadwerkelijk meer invloed te geven. De gemeente wordt meer dan voorheen het geval was als nabij ervaren. Met de gebiedsgerichte aanpak geven we niet alleen bewoners meer invloed op hun directe leefomgeving, maar zijn we als gemeente ook effectiever in het maken van de goede keuzes in de uitvoering. De wijken van Arnhem zijn hiervoor geclusterd in acht gebieden die elk een eigen team Leefomgeving hebben. Deze teams vormen de schakel tussen de wijk en het gemeentebestuur: zij halen de agenda’s op bij inwoners en andere belanghebbenden en vertalen deze naar wijkprogramma’s, daarbij rekening houdend met de stedelijke programma’s en de consequenties voor de wijken.

Wel is de evaluatie kritisch op onderdelen. Zo moet de uitvoering worden versterkt en ook de (interne) samenwerking in de wijken verdient aandacht. De basis van de wijkaanpak is niets anders dan vraagstukken en ontwikkelingen integraal oppakken, van buiten naar binnen en afgestemd op het DNA van het desbetreffende gebied.

Ontwikkelen nieuwe Koersnota Van Wijken Weten **(I)**

Het college is in 2023 gestart met ontwikkelen van een nieuwe Koersnota Van Wijken Weten op basis van de evaluatie van de wijkaanpak uit 2021 en de Rekenkamerbrief over Van Wijken Weten. Voor het opstellen van de Koersnota is een uitvoerig interactief participatieproces doorlopen met inwoners, maatschappelijke partners, ambtelijke organisatie om tot een goede inhoud te komen. In najaar van 2023 wordt de nieuwe Koersnota aangeboden aan de gemeenteraad. In de Koersnota zullen een aantal belangrijke uitgangspunten voor de doorontwikkeling van wijksturing in Arnhem worden benoemd met een eerste aanzet voor de maatregelen die hieruit voortvloeien. Daarbij wordt nadrukkelijk ook gekeken naar de Arnhem-Oost wijken waarbij met name gestuurd vanuit het Nationaal Programma Arnhem-Oost. Dit Nationaal Programma bepaalt in beginsel de aanpak voor deze wijken. Na vaststelling van de Koersnota zullen deze uitvoeringsmaatregelen verder worden uitgewerkt in een implementatieplan. Belangrijke thema's die aan de orde zullen komen in de Koersnota: het inbedden van wijksturing in de gehele ambtelijke organisatie, samenwerking in de wijken, het karakter van de wijk centraal zetten, hoe te sturen op de leefbaarheid in de wijk en het inzetten van de aanwezige krachten in de wijk.

Uitvoeren veranderplan wijksturing **(I)**

Vooruitlopend op de nieuwe Koersnota Van Wijken Weten is een verandertraject gestart om wijksturing binnen de ambtelijke organisatie te verbeteren. Vanuit verschillende beleidsdisciplines is geïnventariseerd hoe wijksturing binnen de organisatie wordt ervaren en wat er verbeterd kan worden. Vervolgens is hierop een veranderplan ontwikkeld om daadwerkelijk een (cultuur)verandering te bereiken binnen de organisatie. Dit verandertraject loopt door tot en met 2024.

Ontwikkelen van integraal accommodatiebeleid **(I)**

De ambitie is om de komende jaren een adequate, kwalitatieve spreiding van ontmoetingslocaties in de wijken te realiseren. Het aanbod aan accommodaties voor ontmoeting en activiteiten in de wijk moet matchen met de vraag vanuit de wijk. Om dit te realiseren wordt vanaf het najaar van 2023 gewerkt aan het ontwikkelen van integraal accommodatiebeleid. Dit beleid moet september 2024 afgerond zijn.

Vernieuwen Arnhemse Leefbare Wijken Monitor **(I)**

De Arnhemse Leefbare wijken Monitor is een belangrijk instrument om wijkprogramma's en beleidsplannen te voorzien van de juiste input. Op deze wijze kan gemonitord worden op de belangrijkste thema's die de leefbaarheid bepalen in de Arnhemse wijken. Een per twee jaar wordt de monitor geactualiseerd met nieuwe data. In het vierde kwartaal van 2023 wordt hiervoor het veldwerk verricht, de opgehaalde data worden vervolgens verwerkt en in het tweede kwartaal van 2024 opgenomen in de geactualiseerde Arnhemse Leefbare Wijken Monitor.

Thema's en budgetten

	Begroting 2024			
	Lasten	Baten	Toevoe-gingen	Onttrek-kingen
Bedragen x € 1.000				
Thema's				
Bedrijfsvoering	8.371	16	0	175
Gezondheid	132.892	2.065	318	218
Kansengelijkheid	36.955	8.730	11	404
Meedoen	22.218	989	136	581
Openbare ruimte	19.907	1.453	0	0
Veiligheid	2.455	0	0	0
Wijkeconomie	0	0	0	0
Wonen	10.916	16.306	1.252	239
Totaal	**233.714**	**29.559**	**1.716**	**1.618**

	Rekening	Begroting 2023		Begroting	Meerjarenraming		
	2022	Primitief	Juli	2024	2025	2026	2027
Bedragen x € 1.000							
Middelen							
Lasten	218.629	219.679	232.969	233.714	227.990	224.030	222.482
Baten	25.995	26.295	27.579	29.559	29.213	29.180	29.147
Saldo lasten en baten	***-192.634***	***-193.384***	***-205.390***	***-204.155***	***-198.776***	***-194.851***	***-193.335***
Toevoegingen aan reserves	6.228	6.620	6.716	1.716	1.716	1.717	1.741
Onttrekkingen aan reserves	6.009	917	12.981	1.618	1.193	572	410
Saldo toevoegingen en onttrekkingen	***-219***	***-5.703***	***6.265***	***-98***	***-523***	***-1.145***	***-1.332***
Gerealiseerd resultaat	**-192.852**	**-199.087**	**-199.125**	**-204.253**	**-199.300**	**-195.995**	**-194.667**

Toelichting

Lasten

Voor wijken algemeen is totaal € 233,7 miljoen aan lasten begroot in 2024. De begrote lasten nemen hiermee met € 0,7 miljoen toe ten opzichte van 2023. De verdeling van de totale lasten over de verschillende thema's is in de tabel "Thema's en budgetten" inzichtelijk gemaakt.

Binnen het thema meedoen wordt er € 0,4 miljoen meer uitgetrokken voor participatie. Hiervan betreft € 0,2 miljoen loon- en prijscompensatie en € 0,2 miljoen een hoger beschikbaar bedrag vanuit het re-integratiebudget. Het budget bewonersondersteuning wordt met € 0,4 miljoen verlaagd ten opzichte van de begroting 2023. In de begroting 2024 is ten opzichte van 2023 € 1 miljoen meer aan incidentele subsidies sociale basis opgenomen onder de wijkbegroting. Dit bedrag is in 2023 onder het programma S07 zorg begroot. Voor jongerenwerk is de begroting 2023 incidenteel opgehoogd met € 0,4 miljoen. In de begroting 2024 is het structurele begrote bedrag gelijk aan de primitieve begroting 2023.

De lasten voor het thema kansengelijkheid dalen met € 11,3 miljoen. De voornaamste reden is de incidentele Energietoeslag van € 14,1 miljoen in 2023. Daarnaast stijgen de lasten voor de Gelrepas met € 0,6 miljoen vanwege extra regelingen waar pashouders gebruik van kunnen maken. De uitvoeringslasten van schuldhulpverlening stijgen met € 0,4 miljoen door het in eigen beheer organiseren van schuldhulpverlening. Tot slot is geconstateerd dat betalingsachterstanden toenemen bij inwoners. Om die reden worden er extra telefoongesprekken gehouden en huisbezoeken gedaan. Dat leidt tot € 0,3 miljoen meer lasten in 2024.

Voor het thema gezondheid wordt € 8,6 miljoen meer uitgetrokken dan in 2023. Dit betreft grotendeels loon- en prijscompensatie, alsook tariefaanpassingen voor bepaalde zorgvormen. De lasten van jeugdzorg stijgen met € 1,7 miljoen, voornamelijk vanwege de indexering en tariefaanpassingen. Daarnaast stijgen de lasten voor huishoudelijke ondersteuning in 2024 met € 1,6 miljoen ten opzichte van 2023. Dit komt enerzijds door tariefaanpassingen vanwege de wettelijke verplichting om de tarieven kostendekkend te maken. Anderzijds is de verwachting dat het aantal mensen met huishoudelijke ondersteuning gaat toenemen vanwege vergrijzing. Vanaf 2025 is de verwachting dat de lasten voor huishoudelijke ondersteuning per saldo dalen. Deze daling wordt veroorzaakt door wijziging van de eigen bijdrage wat er naar verwachting toe leidt dat een deel van de mensen de huishoudelijke ondersteuning niet via de WMO ontvangt. Voor WMO begeleiding worden € 1,2 miljoen hogere lasten begroot in 2024. In de jaren 2025 en verder stabiliseren de verwachte lasten. De lasten voor beschermd wonen stijgen met € 0,9 miljoen in 2024. De verwachte lasten voor beschermd wonen dalen vanaf 2025 vanwege de invoering van het objectieve verdeelmodel per 1 januari 2025. Dat zorgt voor € 0,4 miljoen minder lasten in 2025 oplopend tot € 6,4 miljoen minder lasten in 2027 ten opzichte van 2023. De lasten voor activerend werk en WMO dagbesteding stijgen beide met € 0,8 miljoen en de lasten voor doelgroepenvervoer en vervoersvoorzieningen stijgen beide met € 0,5 miljoen als gevolg van indexeringen.

Voor het thema wonen wordt er € 0,5 miljoen meer lasten verwacht voor gas, warmte en licht voor de gebruikers van de MFC's. Deze worden grotendeels doorbelast aan de gebruikers.

Baten
Voor wijken algemeen is totaal € 29,6 miljoen aan baten begroot. Deze bestaan grotendeels uit begrote baten voor straatparkeren van € 12,2 miljoen, begrote subsidieontvangsten voor aanpak onderwijsachterstanden en voortijdig schoolverlaten van € 8,5 miljoen. En begrote baten voor de verhuur vastgoed met betrekking tot onderwijs, sport en MFC's van € 6,1 miljoen. De begrote baten zijn in 2024 met € 0,6 miljoen afgenomen genomen ten opzichte van 2023. Deze daling is vrijwel volledig afkomstig vanuit het thema kansengelijkheid doordat in 2023 een Rijkssubsidie van € 0,5 miljoen is ontvangen ten behoeve van energietoeslag minima.

Toevoegingen aan reserves
Voor wijken algemeen is totaal € 1,7 miljoen aan toevoegingen aan reserves begroot. Dit betreft een toevoeging van € 0,9 miljoen voor onderhoud vastgoed en € 0,8 miljoen voor straatparkeren.

Onttrekkingen aan reserves
Voor wijken algemeen is totaal € 1,6 miljoen aan onttrekkingen de begroot. Waarvan € 0,5 miljoen voor onderhoud vastgoed, € 0,5 miljoen voor subsidies sociale basis en € 0,4 miljoen voor energiearmoede.

Sociale wijkteams
Van de totale begroting op de wijkprogramma’s heeft € 116,8 miljoen betrekking op zorg in natura en persoonsgebonden budget. Groot deel van dit bedrag wordt besteed onder de regie van de Stichting sociale wijkteams Arnhem. De budgetten zijn als volgt verdeeld binnen de wijken:

- € 45,6 miljoen wordt besteed aan Jeugdzorg;
- € 15,2 miljoen wordt besteed aan beschermd wonen;
- € 28,1 miljoen wordt besteed aan WMO;
- € 6,3 miljoen wordt besteed aan doelgroepenvervoer;
- € 17 miljoen wordt besteed aan huishoudelijke ondersteuning;
- € 4,6 miljoen wordt besteed aan Jeugdbescherming en -reclassering**.**

Centrum, Spijkerkwartier, Arnhemse Broek

In het wijkprogramma Centrum, Spijkerkwartier, Arnhemse Broek (CSA) bevinden zich de wijken Centrum, Spijkerkwartier en Arnhemse Broek.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen

Thema's	Doelen	Inspanningen

Meedoen (T)

Bewoners hebben meer contact en ervaren meer sociale cohesie (D)

Onderlinge betrokkenheid is belangrijk voor een leefbare wijk. Elkaar kennen in de buurt en bereid zijn je buurtgenoten te helpen hoort daarbij. Centrum, Spijkerkwartier, Arnhemse Broek (CSA) is een divers gebied waarin iedereen mee zou kunnen doen. Een goed netwerk is daarbij belangrijk. Passende initiatieven zijn nodig om verbindingen tussen bewoners te leggen en daarmee de veerkracht van de wijk te versterken.

Inspanningen 2024 (I)

- We faciliteren bewonersinitiatieven die bijdragen aan een integrale aanpak op het gebied van sociale cohesie.
- We versterken de bestaande plekken in de wijk voor ontmoeting.
- We werken samen met alle externe partners in de wijk om te komen tot een optimaal netwerk van voorzieningen (zoals bijvoorbeeld wijkcentra, Toon Hermanshuis, Thialf).

Bewoners zijn meer (financieel) zelfstandig en staan steviger in de maatschappij (D)

Alle mensen moeten de gelegenheid hebben om mee te kunnen doen in de samenleving, zichzelf te ontwikkelen en ervaringen op te kunnen doen. In CSA zijn buurten waar naar verhouding tot de andere wijken in Arnhem meer gezinnen leven in armoede. Zij kunnen zich, om diverse redenen, (financieel) zelf niet redden. Via het programma Arnhem-Oost willen we afscheid nemen van deze ongelijkheid. Het Arnhemse Broek is één van de wijken van de Arnhem-Oost aanpak.

Inspanningen 2024 **(I)**

- We zetten ons samen met andere externe wijkpartners intensief in op een persoonsgerichte aanpak op het gebied van (arbeids)participatie en financiën.
- We ondersteunen diverse initiatieven op het gebied van zelfredzaamheid (onder andere Broek Omhoog, De Kansen en Stichting Raak).

Kansengelijkheid (T)

Jongeren ervaren meer kansengelijkheid en kunnen hun talenten ontwikkelen (D)

Door de inzet van verschillende projecten hebben meer kinderen de mogelijkheid om hun talent te ontdekken en te ontwikkelen. Vanuit de basisscholen in het Arnhemse Broek is er vanaf 2019 een programma opgesteld om de algemene ontwikkeling te verrijken. De basisscholen hebben zicht op de behoeftes van de leerlingen en stemmen zaken af met de gemeente en de partners in de wijk zoals Rijnstad, Rozet, Sportbedrijf en het Sociale wijkteam. Er zijn ook meerdere partners actief voor kinderen tussen de leeftijd - 9 maanden en 4 jaar.

Inspanningen 2024 **(I)**

- We ontwikkelen samen met alle externe partners die werkzaam zijn op het gebied van kinderen -9 maanden tot 4 jaar een samenhangende aanpak.
- We continueren het programma Kansrijk Opgroeien. Hierbij horen Het Fort, De Blokhut, Verlengde schooldag en de Fridayschool. En daarbij zoeken we aansluiting bij de Arnhem-Oost aanpak.

Gezondheid (T)

Meer inwoners hebben een gezonde en actieve leefstijl (D)

In CSA zijn weinig mogelijkheden tot bewegen. Op de commerciële sportscholen na, is er geen actieve sportvereniging. Te veel kinderen in het Arnhemse Broek kampen met ernstig overgewicht. De redenen hiervoor zijn divers. De laatste jaren is het aantal kinderen met overgewicht toegenomen en in het belang van de toekomstige gezondheid van de kinderen zullen we hier op prioriteren.

Inspanningen 2024 **(I)**

- We zetten in op meer beweegmogelijkheden in de wijk voor 0-100 jaar. Via het programma Arnhem-Oost willen we een beweegroute langs het spoor realiseren.
- Samen met het Sportbedrijf zetten we in op een gezonde leefstijl (bijvoorbeeld de schaatsbaan en de programma's Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG), Gezond Onderweg (GO) en Beweegconcept 2+1+2.
- We maken bewoners bewust van gezonde voeding door inzet van Vitanos en de Blauwe Tomaat.
- We zorgen voor een passende inzet van de subsidiepartners op het gebied van gezondheid.

Openbare Ruimte (T)

Bewoners en bezoekers ervaren CSA als een aantrekkelijke, veilige en duurzame omgeving (D)

In CSA is er veel verharding en verstening, mede omdat het een centrumwijk is met weinig ruimte, veel bebouwing en belangrijke infrastructuur. Vergroening zorgt voor een mooiere en aantrekkelijkere buitenruimte. Dit gaat voor een belangrijk deel hand in hand met het thema Duurzaamheid. Ook biedt het parkeerplan in het Spijkerkwartier mogelijkheden om de buitenruimte aantrekkelijker te maken.

Inspanningen 2024 **(I)**

- We voeren de wijkgroenagenda's (het Arnhemse Broek en Centrum) uit.
- We combineren vergroeningswensen met de ontwikkeling van onder andere de Ir. J.P. Van Muijlwijkstraat.
- We verminderen het aantal rommelige, verwaarloosde plekken in de wijk (schoon, heel en veilig).
- We geven opdracht aan wijkorganisaties (Broek Omhoog en Buurtgroenbedrijf) om opdrachten uit te voeren voor het onderhoud en de vergroening van de wijk.
- We investeren de gelden van het parkeerplan in een extra kwaliteitsimpuls bij het groot onderhoud (vervanging riool en herinrichting straten) in het Spijkerkwartier.

Wijkeconomie (T)

Goed functionerende wijkorganisaties (D)

CSA kent een aantal wijkorganisaties, zoals Broek Omhoog, de Kansen, de Buurtkeuken, het Buurtgroenbedrijf en De Blauwe WijkEconomie (DBWE) die werken aan een verbetering van de wijk. Het Buurtgroenbedrijf begon als klein bewonersinitiatief en is nu ontwikkeld tot een professioneel sociaal bedrijf dat vergroeningsprojecten oppakt, uitwerkt en uitvoert. Hierdoor kunnen er veel meer vergroeningsinitiatieven worden uitgevoerd.

De Blauwe WijkEconomie (DBWE) is een vernieuwend en experimenteel initiatief. De visie van DBWE is in grote lijnen: het behouden en verzilveren van waarden die er in de wijk te vinden zijn. Vanuit deze gedachte worden er verschillende projecten opgezet en doorontwikkeld. Enkele voorbeelden zijn Spijkerbikes en het Buurtbaanbedrijf.

Al deze organisaties dragen bij aan diverse doelstellingen, zoals meedoen, activering, werk, sociale cohesie, duurzaamheid, leefbaarheid en openbare ruimte. Deze initiatieven vinden plaats door en met bewoners van de wijk.

Inspanningen 2024 (I)

- We ondersteunen de wijkorganisaties als partner vanuit de gemeente. We denken mee in mogelijkheden en het grijpen van kansen die in relatie staan met de Arnhemse doelen.
- We zetten in op het maximaal zelfstandig laten functioneren van wijkorganisaties (organisatorisch en financieel).

Veiligheid (T)

Bewoners en ondernemers ervaren minder overlast (D)

In CSA is leefbaarheid een belangrijk thema. Op sommige plekken is sprake van (een gevoel van) onveiligheid. Bewoners vragen aandacht voor verkeersveiligheid, overlast door kamerbewoning, verwarde personen en de aanwezigheid van criminaliteit en drugshandel. Het actieprogramma Schoon Heel Veilig is met deze thema's bezig. Met gerichte acties willen we afrekenen met de verloedering, overlast en criminaliteit in de wijk. Het doel is om ondernemen en wonen in het gebied prettiger en aantrekkelijker te maken.

In de wijken bevinden zich psychisch kwetsbare mensen en dak- en thuislozen (volwassenen en jongeren). Dit heeft blijvende aandacht nodig.

Inspanningen 2024 (I)

- We blijven inzetten op het actieprogramma Schoon Heel en Veilig Steenstraat en omgeving.
- We ontwikkelen een aanpak op het verminderen van weesfietsen, graffiti en zwerfafval.
- We verbeteren de oversteekmogelijkheden van de Johan de Wittlaan.
- We zetten in op goed functionerende wijkveiligheidsoverleggen met onze externe partners.

Noordwest

In het wijkprogramma Noordwest bevinden zich de wijken Klarendal, Burgemeesterswijk/ Hoogkamp, Schaarsbergen en omgeving, Sint Marten/ Sonsbeekkwartier, Heijenoord en Lombok, Hoogstede/Klingelbeek en omgeving.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen

Thema's	Doelen	Inspanningen

Meedoen **(T)**

Meer inwoners vinden een ontmoetingsplek en nemen deel aan activiteiten **(D)**

In Noordwest zijn voldoende locaties waar bewoners elkaar kunnen ontmoeten, soms gerund door bewoners zelf, soms met ondersteuning van professionals, locaties met en zonder dak, voor volwassenen en voor de jeugd. Ontmoeting draagt bij aan het algemeen welbevinden en kan ervoor zorgen dat minder snel een beroep wordt gedaan op specialistische voorzieningen. Ons doel is om de fysieke locaties met een dak (’t Huukske, De Wasplaats, De Bakermat, de Nieuwe Hommel, Jeugdcentrum Vogelwijk, MFC Klarendal) te laten functioneren voor de wijk: toegankelijk, nabij en laagdrempelig.

Ook speelplekken en sportparken in de openbare ruimte zijn belangrijke ontmoetingsplekken. De behoefte om elkaar buiten te ontmoeten is de afgelopen periode toegenomen.

Inspanningen 2024 **(I)**

- Samen met bewoners en externe partners in de wijk creëren, verbeteren, onderhouden of behouden we ontmoetingsplekken.
- We faciliteren de buurthuizen en stimuleren een passend en goed aanbod aan activiteiten.
- We brengen sociale wijkinitiatieven in Klarendal en Sint Marten bijeen en brengen jaarlijks een sociale kaart uit.
- We passen (speel)plekken en pleinen aan en maken deze aantrekkelijker zodat ontmoeten/verblijven er prettiger is met meer aandacht voor ontmoeting, spelen en bewegen, vergroening en klimaatadaptatie.

Kansengelijkheid (T)

In Klarendal en Sint Marten kunnen kinderen en hun ouders zich beter ontplooien in een stimulerende omgeving (D)

We zien dat bewoners te maken hebben met armoede en schulden. We zien ook dat kinderen en jongeren in hun kansen op een positieve persoonlijke ontwikkeling belemmerd worden doordat ze opgroeien in armoede, hun ouders onvoldoende betrokken zijn bij de opvoeding en er onvoldoende gebruik gemaakt wordt van ondersteuningsstructuren in de wijk.

We willen dat meer bewoners zonder geldzorgen en geldproblemen kunnen leven en dat kinderen en jongeren zich in vrijheid en veiligheid en zonder ontwikkelachterstanden kunnen ontwikkelen tot zelfstandige en krachtige individuen.

Inspanningen 2024 (I)

- We stimuleren het thuisbezoek door jeugdverpleegkundigen voor alle kinderen op het moment dat ze 18 maanden oud zijn.
- We verbeteren ouderondersteuning voor de kwetsbare inwoners.
- We verbeteren het aanbod van Speelmorgen in Klarendal in samenwerking met Rijnstad.
- We geven vanaf 2024 aan alle aanbieders en organisatoren van jeugdactiviteiten de opdracht om gezonde voeding aan te bieden tijdens de activiteiten.
- We verbeteren het uitvoeringsprogramma Kansrijk Opgroeien 0 tot 18 jaar in samenwerking met het externe wijknetwerk van (basis)scholen, jeugdverpleegkundigen, Sportbedrijf Arnhem, Rijnstad, Rozet en het Sociaal wijkteam. Het programma richt zich op de onderdelen onderwijs, vrije tijd en thuis en sluit aan bij de Arnhem-Oost aanpak.

Gezondheid (T)

Kwetsbare inwoners leven langer in goede gezondheid en blijven vitaal (D)

In Noordwest neemt de dubbele vergrijzing toe; het aandeel oude ouderen (80 jaar en ouder) onder alle ouderen (vanaf 65 jaar) neemt toe. De vergrijzing heeft grote impact op de ervaren gezondheid en de zorg. Dit gaat vaak gepaard met een toename van het aantal inwoners met een chronische aandoening, in sommige gevallen zelfs meerdere tegelijk. Sociale problemen zoals eenzaamheid nemen eveneens toe. Ouderen wonen langer zelfstandig en vaker ook alleen.

In Klarendal en Sint Marten geeft de fysieke en mentale gezondheid reden tot zorg, met name bij de kwetsbare inwoners. Een deel van de inwoners beweegt te weinig, eet ongezond en heeft last van overgewicht. Sommige inwoners hebben moeite om de juiste keuzes te maken ten aanzien van gezonde voeding en leefstijl en zouden met stimulering om te sporten en bewegen geholpen zijn.

Inspanningen 2024 (I)

- We zetten in op beweeg- en ontmoetingsprogramma’s voor ouderen in en rondom de buurthuizen en ontmoetingsplekken in samenwerking met de buurthuizen, Stichting Welzijn Ouderen Arnhem en Sportbedrijf Arnhem.
- We zetten in op bewustwording en regie op de eigen gezondheid en het voorkomen van zorg door de inzet van Welzijn op Recept door Stichting Welzijn Ouderen Arnhem en Rijnstad.
- In samenwerking met een extern netwerk bestaande uit Sportbedrijf Arnhem, Rijnstad, Stichting Welzijn Ouderen Arnhem en huisartsenpraktijk Klarendal starten studenten van de HAN een onderzoek naar het verbeteren van de fysieke en mentale gezondheid van kwetsbare oudere inwoners van Klarendal en Sint Marten.
- Vanaf 2024 richten we bij aanpassing van de buitenruimte in Klarendal en Sint Marten de omgeving beweegvriendelijker in.

Veiligheid (T)

Bewoners hebben minder last van gevoelens van onveiligheid (D)

Bewoners ervaren in delen van de wijken Klarendal en St. Marten gevoelens van onveiligheid door overlast door verwarde personen, drugsdealen op straat en verloederde plekken. In de Burgemeesterswijk en Heijenoord wordt overlast ervaren door groepen jongeren die rondhangen rond scholen en parkjes.

Samen met de afdeling veiligheid, handhaving, politie en netwerkpartners is een wijkveiligheidsagenda opgesteld waarmee we met een integrale aanpak de veiligheid in de wijken verbeteren.

Inspanningen 2024 **(I)**

- We initiëren de aanpak van overlast door personen met verward gedrag.
- Vanuit de wijkveiligheidsagenda sturen we samen met politie op meer inzet op het tegengaan van drugs dealen op straat en vanuit woningen.
- We zetten in op de aanpak van verloederde plekken en ondermijning, met name op en rond de Hommelseweg. Hiervoor is het ‘actieplan Hommel & Singel, schoon heel en veilig’ in 2023 van start gegaan. We zorgen hierbij ook voor een goede aansluiting op de Arnhem Oost aanpak.
- We ontwikkelen het jongerenwerk door, waarbij naast Klarendal/St. Marten ook aandacht is voor de jongeren in de Burgemeesterswijk en Heijenoord.

Noordoost

In het wijkprogramma Noordoost bevinden zich de wijken Geitenkamp, Monnikenhuizen, Velperweg e.o., Alteveer en Cranevelt.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen

Thema's	Doelen	Inspanningen

Meedoen (T)

Meer bewoners zijn zelf- en samen redzaam (D)

Bewoners willen ontmoetingsplekken die passen bij hun behoefte: dichtbij, kleinschalig en laagdrempelig. Ontmoeting draagt bij aan het algemeen welbevinden en kan ervoor zorgen dat minder snel een beroep wordt gedaan op specialistische voorzieningen. Er is een groeiende behoefte aan meer verbondenheid in en tussen wijken. Aandachtspunt blijft behoud van deze plekken en de financiële dekking ervan.

Inspanningen 2024 (I)

- We ondersteunen, faciliteren en stimuleren het gebruik van de verschillende ontmoetingscentra.
- Wij adviseren bij de aanvraag van subsidiemogelijkheden en verbinden de initiatiefnemer met de juiste contactpersonen.
- We zetten extra in op ouderen in ons gebied, wat hebben ze nodig en hoe kunnen we dit gaan realiseren.
- We hebben een herijkte opdracht aan Stichting Welzijn Ouderen Arnhem (SWOA) in het gebied Noord-Oost verstrekt die meer recht doet aan de gebiedsspecifieke behoeften vanuit de Geitenkamp.
- We stimuleren en faciliteren het gebruik van het Multifunctioneel Centrum De Wetering.
- We zetten in op het stimuleren van gebruik en bekendheid van deze ontmoetingsplekken maar ook van de toegang naar nulde en eerstelijnszorg.
- In Noord-Oost wonen relatief veel ouderen. In samenspraak met partners onderzoeken we hoe wat ouderen nodig hebben en hoe we hier uitvoering aan kunnen gaan geven.

Meer bewoners participeren in de vorm van (vrijwilligers)werk **(D)**

De werkloosheid en bijstandsdichtheid in Geitenkamp zijn op het hoogste niveau van de gemeente. Een hoog percentage van de bewoners heeft geen of onvoldoende opleiding, waardoor er onvoldoende aansluiting is op de arbeidsmarkt. Een kwart van de huishoudens heeft een inkomen lager dan 120% van het wettelijk minimum, twee keer zo veel als gemiddeld in Arnhem. Er wordt ingezet op het creëren van werkervaringsplekken in een vertrouwde omgeving dichtbij huis, waar bewoners hun eerste stappen kunnen zetten, op weg naar betaald werk. De focus ligt op ouders met kinderen tot en met 12 jaar.

De Vlindertuin wil de 'kweekplaats' en thuisbasis zijn voor een 'wijk-netwerk' van creatief en sociaal ondernemers in de Geitenkamp. Vinden, verbinden en samenwerken (als middel) staan hierin centraal. Uiteindelijk willen we in de wijk een laagdrempelige opstapmogelijkheid naar (vrijwilligers) werk in de wijk.
Een aantal ontmoetingsplekken, zoals Moes in Plattenburg, ontwikkelen zich door tot leer- en werkervaringsplek.

We stimuleren organisaties om meer inwoners te verleiden tot het doen van vrijwilligerswerk.

Inspanningen 2024 **(I)**

- We breiden het aantal sociaal ondernemers met leer- en werkervaringsplekken in de Vlindertuin uit door middel van het aanstellen van een kwartiermaker die deze opdracht krijgt.
- We willen een Buurtbaanbureau ontwikkelen in combinatie met het WijkKlusTeam (Geitenkamp gildewijk/ambachtskwartier).
- We borgen en voeren de gebiedsagenda armoede schulden werk uit in samenwerking met onze externe partner het Sociaal wijkteam.
- In samenwerking met Vitesse Betrokken onderzoeken we of Vitesse Betrokken een rol kan spelen om jong volwassenen zonder diploma en/of werk naar school (startkwalificatie) of werk te begeleiden.

Kansengelijkheid **(T)**

Meer kinderen hebben de mogelijkheid om hun talent te ontdekken en te ontwikkelen **(D)**

In de wijk Geitenkamp groeien veel kinderen in armoede op. Meer dan een derde van de huishoudens heeft een besteedbaar inkomen ≤ 120% van het minimumloon. Er is sprake van generatiearmoede. Het percentage kinderen tot 18 jaar met een toewijzing op grond van de Jeugdwet is hoger dan gemiddeld in Arnhem. Ook Plattenburg heeft onze aandacht.
Wij zetten in op het verrijken van de algemene ontwikkeling van kinderen en jongeren en het vergroten van sociale vaardigheden en een positiever zelfbeeld.
Wij zetten in op het versterken en ondersteunen van ouders bij de opvoeding.

Inspanningen 2024 **(I)**

- We stellen een jaarlijks uitvoeringsprogramma Kansrijk Opgroeien (programma verlengde leertijd/rijke schooldag) op in samenwerking met het extern wijknetwerk van basisscholen, Sportbedrijf Arnhem, Rijnstad, Rozet en het Sociaal wijkteam. Het programma richt zich op de onderdelen onderwijs, vrije tijd en thuis.
- We blijven de verlengde leertijd monitoren en sturen deze eventueel bij in samenwerking met externe wijkpartners.
- We zetten het project Buurtouders op om ouders te stimuleren en bekend te maken met de voorliggende voorzieningen voor kinderen -9 tot 4 jaar zodat ze beter starten op de basisschool.
- We verbeteren het pedagogisch klimaat op de Rommelkist en vergroten de kring van vrijwilligers in samenwerking met het Sportbedrijf Arnhem. We vergroten ook de kring vrijwilligers en leren hen vaardigheden om goed om te kunnen gaan met kinderen.
- We vergroten een veilige omgeving en handelingsbekwaamheid van de professionals en bewaken hun professionaliteit.
- We coördineren de monitoring van extra inzet van VGGM (huisbezoeken bij kinderen van 18 maanden) en brengen de signalen en de vervolgacties in kaart.
- We monitoren het nieuwe jongerenwerk The GOAT (gestart juni 2023).
- We geven opdracht aan professionals om meer te sturen op gedragsverandering.

Gezondheid **(T)**

De sociaaleconomische gezondheidsverschillen in de wijk Geitenkamp worden kleiner **(D)**

We stimuleren bewoners tot een gezondere leefstijl, zoals meer bewegen, gezonder eten en we zetten ons in om plekken in de wijk toegankelijker te maken zodat meer bewoners er gebruik van maken.

Inspanningen 2024 **(I)**

- We monitoren de inspanningen JOGG (Jongeren Op Gezond Gewicht).
- We koppelen JOGG aan het nieuwe jongerenwerk.
- We realiseren meer en/of betere en nieuwe beweegplekken (onder andere Rommelkist, Calisthenics, Sportpark Paasberg).
- We geven opdracht aan uitvoerders om te werken aan imagoverbetering en aantrekkelijkheid van locaties.
- We zetten meer in op mixen van jeugd bij activiteiten.
- Wij stimuleren externe organisaties in de wijk om gezonde leefstijl te stimuleren (gezond koken, bewust boodschappen doen, gezonde voeding op locaties).

Openbare ruimte (T)

Noord-Oost is klimaatbestendiger (D)

We zetten samen met bewoners in op het vergroenen, verminderen van hittestress en vergroten van de biodiversiteit.

Inspanningen 2024 **(I)**

- We stimuleren groeninitiatieven van bewoners en scholen en helpen mee deze te realiseren.
- We vergroenen de wijk Geitenkamp door 'oude' ligusterhagen terug te plaatsen in het straatbeeld samen met corporaties.
- We ondersteunen het duurzaamheidsproject Paasberg; op de Paasberg is een actieve bewonersgroep bezig met het verduurzamen en energiezuinig maken van de wijk, zij delen hun kennis actief met andere geïnteresseerden uit de wijk.
- We ondersteunen de initiatiefgroep Beek op de Paasberg bij het realiseren van hun plannen om het gebied aantrekkelijker en toegankelijker te maken (blauw-groene netwerken in de wijk). Daarnaast willen we een actieve bijdrage leveren aan het project 'Sportpark de Paasberg als kloppend hart van de wijk'. Deze ontwikkelingen sluiten aan bij het ontwikkelen van het Beekdal.

Noord-Oost is schoner en aantrekkelijker (D)

Meer bewoners ervaren minder overlast van bijzettingen van afval bij ondergrondse containers.

Inspanningen 2024 **(I)**

- Samen met bewoners wordt gezocht naar oplossingen om bijplaatsingen tegen te gaan.

Wonen (T)

De wijk Geitenkamp wordt vitaler (D)

We willen inzetten op het vergroten van diversiteit van woningen en bewoners.
In samenwerking met woningbouwcorporaties, Sociaal wijkteam, politie en Werk en Inkomen, zijn de hotspots op de Geitenkamp benoemd. Het gaat om buurtjes/straten waar de leefbaarheid onder druk staat.
Per hotspot is benoemd welke strategie we inzetten; de interventies zijn gericht op het beperken van de instroom van kwetsbare inwoners of op het omgaan met kwetsbare inwoners.

Geitenkamp is een van de wijken van de Arnhem-Oost aanpak, Binnen de Arnhem-Oost aanpak, wordt samen met het Rijk en de provincie stevig ingezet op het versterken, leefbaarder en veiliger maken van Geitenkamp. De Arnhem-Oost aanpak zal de ingezette koers vanuit het Handelingskader verder versterken en een grotere impuls geven.

Inspanningen 2024 **(I)**

- We zetten in op het reguleren van de instroom van nieuwe inwoners, via de woningbouwcorporaties.
- Op termijn streven we naar een diverser woningaanbod in de Geitenkamp.
- We zetten in om de leefbaarheid te vergroten door middel van de straataanpak (proactief opbouwwerk).

Wijkeconomie (T)

Bruisender marktplein Geitenkamp (D)

Bewoners van Geitenkamp, Monnikenhuizen en ook de Paasberg maken zich zorgen over het verschralen van het winkelaanbod op het winkelplein Geitenkamp. Zij hebben behoefte aan een bruisend marktplein met een gevarieerd winkel- en horeca-aanbod waar ook ruimte is om te verblijven. De wijk Geitenkamp is in het verleden opgezet om zelfvoorzienend te zijn, de wijk had een geïsoleerde ligging.

Inspanningen 2024 **(I)**

Er ligt een uitvoeringsplan om te komen tot een bruisender marktplein. Eerste noodzakelijke stap is vergroting van de bestaande supermarkt. Door wisseling van de eigenaar van het pand is deze ontwikkeling gestagneerd. Deze stap is nog steeds noodzakelijk voor de vitaliteit van het marktplein.

Veiligheid (T)

Bewoners ervaren minder verkeer- en parkeeroverlast (D)

In de wijk Alteveer-Cranevelt is de verkeersdruk hoog (als gevolg van samenloop Rijnstate, Openluchtmuseum en Burgers' Zoo). In Velperweg e.o. bestaat er, door de herontwikkeling van het voormalig AKZO-terrein en omgeving, de transformatie van het oude ING-pand naar appartementen en de komst van het Rijn IJsselcollege zorg over toename van de verkeersintensiteit op de Velperweg. In Klarenbeek is er tijdens drukke dagen van het zwembad overlast in de directe omgeving ervan.

Inspanningen 2024 (I)

- We monitoren de verkeersintensiteit Velperweg e.o. als gevolg van allerlei ontwikkelingen (zoals AKZO, High Park, Rijn IJsselcollege) en Molenbeke en zetten waar nodig vervolgacties in gang.
- We monitoren het burgerparticipatieproces herinrichting Velperweg.
- We treffen maatregelen om de parkeerdruk in Alteveer-Cranevelt te verlagen.

Bewoners ervaren meer veiligheid in hun directe omgeving (D)

Wij zien graag dat Arnhemmers zich nog veiliger gaan voelen in hun stad en in hun eigen woonwijk. Want veiligheid is, samen met een nette en schone omgeving, voorwaarde voor een prettig woon- en leefklimaat. Het gevoel veilig te zijn, maakt bewoners ook vaker sociaal betrokken met de buurt en met de buurtbewoners. De leefbaarheids- en veiligheidsthema’s die spelen zijn parkeeroverlast en overlast van jongeren. Overlast jongeren speelt met name in Geitenkamp en aangrenzende wijken. De partners die op straat actief zijn monitoren de overlast en houden elkaar op de hoogte en spreken af wie er per geval in actie komt.
In samenwerking met veiligheid en de politie wordt in Geitenkamp samenwerking gezocht met belangrijke bewoners (project Bondgenoten) om samen te werken aan een leefbare wijk.

Inspanningen 2024 (I)

- We zetten extra in op vermindering van de jeugdoverlast in samenwerking met ons extern netwerk, bestaande uit jongerenwerk, straathoekwerk, straatcoaches, wijkagent, handhaving en sociaal wijkteam.
- We monitoren de impact van het nieuwe jongerenwerk (locatiegebonden en ambulant).
- We houden wijkschouwen in de verschillende wijken binnen Noord-Oost in samenwerking met externe wijkpartners en vertegenwoordiging vanuit de wijk.
- We participeren in het project Bondgenoten.

Presikhaaf

In het wijkprogramma Presikhaaf bevinden zich de wijken Presikhaaf West en Presikhaaf Oost.

Wat willen we bereiken en wat gaan we doen

Thema's	Doelen	Inspanningen

Meedoen **(T)**

Bewoners hebben meer contact, zien het belang van een gezonde leefstijl en vergroten hun kansen op participatie **(D)**

Bewoners kunnen te maken krijgen met diverse problematiek. Ze maken zich zorgen, zijn eenzaam, kampen met gezondheidsproblemen, zijn niet taalvaardig en weten niet hoe ze hun rekeningen kunnen betalen. Vaak weten ze ook niet wat waar te doen is en waar ze informatie, advies of hulp kunnen krijgen op het gebied van wonen, werk, inkomen, gezondheid, opvoeding en onderwijs. Dit staat het meedoen aan de maatschappij in de weg.

We willen dat de professionele ondersteuning van wijkpartners op al deze leefgebieden goed aansluit bij de behoeften van bewoners, dat deze goed bekend is en dat deze laagdrempelig en dichtbij bereikbaar is. We vragen van al onze wijkpartners dat ze ook zelf proactief meedoen als onderdeel van een netwerk. We vinden het ook belangrijk dat bewoners elkaar kunnen ondersteunen en elkaar kunnen ontmoeten.

Inspanningen 2024 **(I)**

- We zorgen via de sociale tafel voor een goede programmering en afstemming van inzet van onze externe wijkpartners (zoals Sociale Wijkteams en welzijnspartijen).
- We ondersteunen de bekendheid en het gebruik van laagdrempelige faciliteiten voor informatie, activiteiten, hulp en advies zoals Goed Geregeld Arnhem, Sociale wijkteams en The Point en stimuleren het proactief en preventief werken van onze sociale wijkpartners.
- We faciliteren en versterken ruimtes voor ontmoeting, verbinding en ontwikkeling voor jong en oud, zoals buurthuizen en jongerencentrum Push.
- We stimuleren een passend aanbod van en programmering op plekken in de openbare ruimte voor spelen, bewegen en ontmoeten.
- We ondersteunen bewonersinitiatieven en zorgen voor een goede verbinding met de inzet van de externe wijkpartners in de wijk door netwerkvorming en wijkcommunicatie.
- We investeren permanent in laagdrempelige tafels voor overleg tussen bewoners, overheid en wijkpartners.

Kansengelijkheid (T)

Bewoners kunnen zich financieel redden en kinderen en jongeren hebben gelijke kansen om zich te ontwikkelen (D)

We zien dat bewoners kampen met armoede en schulden. We zien ook dat kinderen en jongeren in hun kansen op een positieve persoonlijke ontwikkeling belemmerd worden doordat ze opgroeien in armoede, hun ouders onvoldoende betrokken zijn bij de opvoeding en er onvoldoende gebruik gemaakt wordt van ondersteuningsstructuren in de wijk.

We willen dat meer bewoners zonder geldzorgen en geldproblemen kunnen leven en dat kinderen en jongeren zich in vrijheid en veiligheid en zonder ontwikkelachterstanden kunnen ontwikkelen tot zelfstandige en krachtige individuen.

Inspanningen 2024 (I)

- We monitoren de uitvoering van het gebiedsplan participatie, armoede en schulden. Dit plan zet in (met de focus op P1) op de verbetering van de positie van ouders met kinderen met een P-uitkering en schulden, op een gemeenschappelijk spreekuur met het Sociaal Wijkteam en Goed Geregeld Arnhem en een optimaal gebruik van Gelrepas en Stichting Leergeld.
- Het plan om alle kinderen van 18 maanden te laten bezoeken door het consultatiebureau om het belang van taalrijk opvoeden, voorschoolse educatie en opvoedondersteuning onder de aandacht te brengen, is in uitvoering, evenals het plan om alle kinderen tussen 0-4 jaar op de vroeg en voorschoolse educatie te krijgen.
- We onderzoeken de mogelijkheid om een uitnodigend ouder-kind centrum te realiseren in Presikhaaf, bij voorkeur in de Multi Functionele Accommodatie.
- We delen met onze externe wijkpartners op jeugd/kinderen ervaringen, kansen en problemen in het netwerk Kansen voor Kinderen Presikhaaf. Dit netwerk beoogt de onderlinge samenwerking in de wijk van professionals te versterken.
- We beogen de inzet van de in 2023 nieuw gestarte aanbieders op het jongerenwerk (Presikhaaf University en Kansenmakers) bij een positieve evaluatie te borgen en doen daarmee een behoeftedekkend aanbod op (ambulant) jongerenwerk inclusief passende (nieuwe) ontmoetingsplek(ken). De inzet is met name gericht op talentontwikkeling en mentale weerbaarheid. Deze inzet staat in nauwe verbinding met de inzet van onze externe wijkpartners, zoals scholen, sportbedrijf en cultuuraanbieders.
- We vragen aan de externe wijkpartijen om passende interventies te plegen op het gebied van versterking ouderbetrokkenheid, gebruik van voor en vroegschoolse educatie en opvoeden in een taalrijke omgeving.
- We stimuleren de bekendheid en het gebruik van de inzet van energiecoaches zodat bewoners inkomen kunnen besparen door energiebesparende maatregelen te nemen.

Openbare ruimte (T)

Bewoners ervaren Presikhaaf als een aantrekkelijke, veilige en duurzame omgeving (D)

In Presikhaaf is het gevoel van eigenaarschap over de eigen woon- en leefomgeving laag. Het gevoel van eigenaarschap draagt bij aan meer betrokkenheid en uiteindelijk aan een aantrekkelijkere leefomgeving. We willen bewoners en onze partners (in en extern) in de wijk ondersteunen daarbij. Bij elk fysiek project letten we op betrokkenheid van bewoners en luisteren naar hun wensen en bedenkingen.

We willen dat bewoners in de wijk meer en veilig kunnen wandelen en fietsen. We willen dat jongeren en ouderen faciliteiten (in de openbare ruimte) hebben waar ze elkaar kunnen ontmoeten, kunnen spelen en bewegen. We willen dat bewoners actief betrokken zijn bij het voorkomen of opruimen van zwerfafval. We vinden doorstroming van huidige bewoners belangrijk zodat zij plaats kunnen maken voor starters. We agenderen de realisatie van goed geïsoleerde en betaalbare woningen. We sluiten maximaal aan op de Arnhem Oost aanpak waar integraal en meerjarig wordt ingezet op versterking van de leefbaarheid en veiligheid van Presikhaaf.

Inspanningen 2024 (I)

- We dragen bij aan de realisatie van buurttuinen (vanuit ontwikkelperspectief P3) door het aantrekkelijker maken van de openbare ruimte en het toevoegen van elementen voor ontmoeting en sociale binding.
- We dragen bij aan inrichting van de openbare ruimte op een aantal bijzondere plekken in de wijk waardoor bewoners elkaar kunnen ontmoeten en deze plekken uitnodigen tot buiten spelen en bewegen voor kinderen en ouders: rondom buurthuis de Overkant, speelplek de Regenboog, rondom Dunoweg, rond de Parkschool en op plekken waar de corporaties aan de slag gaan.
- We waken voor een integrale inzet rondom de renovatie van woningen in P1 waarbij extra aandacht is voor het oppakken van zorgvragen van bewoners en het versterken van hun veerkracht (informeel netwerk) en de verbinding met het formele netwerk in de wijk (van de professionals).

- We vragen binnen het ontwikkelperspectief P3 aandacht voor het (in co-creatie met bewoners) verbeteren van de verkeersveiligheid in het algemeen. Uitgangspunt is het bieden van meer ruimte voor de voetganger en fiets en het verminderen van het gevoel van ‘blik op straat’ en voor de realisatie van 30 km zones.
- We zijn nauw betrokken bij de uitvoering van de visie Merwede terrein en met name de sociale aansluiting van deze ontwikkeling op de rest van de wijk.
- We denken mee bij inrichting van en sociale programmering rondom de revitalisering van sportpark Doorwerthlaan (Eendracht, Budosport, open wijkfaciliteiten).
- We faciliteren bewonersinitiatieven gericht op het verbeteren van de leefomgeving en ondersteunen het netwerk van afvalprikkers en de organisatie van opruimdagen.

Veiligheid (T)

Bewoners dragen bij aan een veilige en prettige leefomgeving (D)

Bewoners horen zich thuis te voelen in de wijk en kunnen zichzelf zijn. Signalen van overlast en onveilige situaties dienen (snel) te leiden tot een passende opvolging door professionals. Bewoners zijn en blijven bereid om meldingen te doen en worden door professionals ondersteund bij het omgaan met bewoners van verschillende achtergronden, perspectieven en ideeën. Samen zorgen we voor een omgeving waarin iedereen ideeën naar voren kan brengen, waarin er wordt geluisterd, waarin overlast wordt gemeld en waarin er passend kan worden opgetreden.

Om samen te werken aan een veiligere wijk willen we met medewerkers die betrokken zijn vanuit veiligheid, handhaving, straatcoaches/VIOS (Veilig in om school) en jongerenwerkers integraal samenwerken. Ieder vanuit zijn eigen rol en functie en met focus vanuit een gemeenschappelijke agenda.

Inspanningen 2024 (I)

- We stemmen de inzet van veiligheidsprofessionals in de wijk af op actualiteiten (korte termijn) en op een langetermijnagenda (sociale cohesie, drugsoverlast, draaiboek jongerenoverlast en overlastgevende personen).
- We zetten in op positieve communicatie met betrekking tot bewoners en initiatieven die een succesvolle bijdrage leveren aan de versterking van het veiligheidsgevoel.
- We zetten in op extra communicatie gericht op meldingsbereidheid en de plekken waar bewoners verschillende vormen van overlast kunnen melden.
- We zorgen er voor dat externe partijen betrokken bij het OZO (overlast en zorg) overleg blijvend inzicht hebben en geven op casuïstiek en op trends om escalatie te voorkomen.
- We stimuleren de professionals in de wijk om in te zetten op het verhogen van tolerantie en op het vergroten van de gemeenschapszin van bewoners.
- De inzet van het jongerenwerk nieuwe stijl en het netwerk Kansen voor Kinderen is verbonden met de inzet van de veiligheidspartners.

Malburgen

In het wijkprogramma Malburgen bevinden zich de wijken Malburgen West, Malburgen Oost/Noord, Malburgen Oost/Zuid, waaronder het Duifje en Immerloo.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen

Thema's	Doelen	Inspanningen

Meedoen (T)

Meer inwoners van Malburgen maken gebruik van de buurthuizen/wijkcentra in de wijk (D)

We willen dat Malburgers terecht kunnen op een plek in hun buurt voor ontmoeting, deelnemen of organiseren van activiteiten of persoonlijke ontwikkeling. Op deze wijze werken we aan het verbeteren van de sociale cohesie en de zelfredzaamheid van inwoners. Hiervoor moeten we investeren in voorzieningen in de wijk om ontmoeting en ontwikkeling mogelijk te maken en we ondersteunen de partijen die deze voorzieningen beheren. De programmering vanuit de buurthuizen en de multifunctionele accommodaties moet uiteindelijk beter aansluiten bij de behoeften van de Malburgers.

Inspanningen 2024 (I)

- We ontwikkelen een duidelijke visie op functie en wijze van beheer van de voorzieningen binnen de deelgebieden (de Hobbit, De Fresh, De Spil, Duiventil en de Malburcht), aansluitend bij de behoefte van de bewoners en de doelen van de sociale basis.
- We organiseren dat bewoners die niet zelfstandig de stap naar deelname van activiteiten kunnen maken hierin begeleid worden.
- We organiseren dat professionals op de hoogte zijn van het voorzieningenaanbod in de wijk en dat voor wijkbewoners inzichtelijk is welke activiteiten in de wijk plaatsvinden.
- We zorgen er voor dat er een uitwerking is van de geïnventariseerde behoeftes van bewoners in 2023 en dat deze is omgezet in een programma.

Nieuwe bewoners voelen zich welkom in de wijk en er ontstaan sociale structuren (D)

Er lopen veel uitbreidings- en inbreidingsplannen in Malburgen. Tot 2030 verwachten we de realisatie van tenminste zo’n 800 nieuwe woningen in Malburgen. Dat betekent dat we veel nieuwe wijkbewoners gaan verwelkomen. We vinden het belangrijk dat deze bewoners goed landen in de wijk en deel gaan uitmaken van de buurtgemeenschappen.

Inspanningen 2024 **(I)**

We ontwikkelen op basis van de omvang en de aard van de ontwikkelplannen, met partners een plan op welke wijze we een goede buurtlanding organiseren en we geven daar uitvoering aan.

Meer gezinnen in de bijstand maken stappen op het gebied van participatie en maken gebruik van alle maatwerk- en kindvoorzieningen **(D)**

We vinden perspectief voor kinderen die opgroeien in een gezin met weinig inkomen belangrijk. Daarom geven we prioriteit aan de inzet op gezinnen in de bijstand. Doelstelling is om de gezinnen via persoonlijk contact intensief te volgen in de mogelijkheden en belemmeringen om stappen te zetten op de participatieladder en zowel op groeps- als op individueel niveau hier het passende instrumentarium op in te zetten. Tegelijk willen we weten of alle kinderen in het gezin al gebruik maken van voorliggende voorzieningen en als dat niet zo is deze alsnog in te zetten.

Inspanningen 2024 **(I)**

We maken de afspraak (en monitoren de gemaakte afspraak) om op projectmatige wijze (eenouder)gezinnen in de bijstand intensief te volgen. Onderdeel van het projectmatig werken is een integraal plan per gezin. In het integrale plan is een toets op kindvoorzieningen opgenomen. Op deze wijze krijgen we zicht op het gebruik van de kindvoorzieningen en kunnen we ook sturen op het beter gebruiken van deze voorzieningen.

Kansengelijkheid (T)

Eind 2024 werken alle subsidiepartners met een gemeenschappelijk referentiekader met als doel om de ontwikkelingskansen van kinderen in Malburgen te bevorderen **(D)**

De wijk Malburgen vraagt om een extra focus op het perspectief van de jeugd. Veel kinderen starten met een achterstand op het primair onderwijs en ook op latere leeftijd zien we veel jongeren die door de thuissituatie of andere omstandigheden minder kansen hebben om zich goed te kunnen ontwikkelen. Dit heeft ook impact op de wijk.
Het wijkprogramma kent daarom een bijzondere focus op de jeugd (-9 maanden tot 27 jaar), maar dat betekent niet alleen aandacht voor jeugd. Ook de omgeving van de jeugd (waaronder ouders, scholen en sportverenigingen) wordt daarbij betrokken.

In 2024 en de jaren daarna is onze inzet gericht op het werken aan een gezamenlijk referentiekader om op deze wijze de jeugdpartners te helpen om dezelfde taal te spreken en de geleverde ondersteuning beter op elkaar aan te laten sluiten. We doen dit door met elkaar te bespreken wat we verstaan onder de diverse thema's en hoe dit een plek krijgt in de diverse programma's.

Inspanningen 2024 **(I)**

- We organiseren samen met externe jeugdpartners een proces om inhoud te geven aan dit referentiekader. Thema's in dit referentiekader zijn; effecten van de onlinewereld, vergroten ouderbetrokkenheid, gezonde leefstijl, talentontwikkeling, positieve identiteitsontwikkeling en het vergroten van veerkracht en weerbaarheid. Partners maken afspraken om invulling te geven aan het gemeenschappelijk referentiekader. We vragen en faciliteren jeugdpartners om ervaringen en kennis te (blijven) delen op deze thema's.

Door het bieden van een gezamenlijke programmering aan wijkactiviteiten voor jeugd en jongeren, wordt bijgedragen aan het gezond en veilig opgroeien, waarbij positieve ontwikkeling en ontplooiing centraal staat. **(D)**

Samen met onze externe partners, willen we dat de jeugd van Malburgen zich zowel mentaal, sociaal en fysiek gezond kan ontwikkelen. Vanuit het thema Kansengelijkheid zetten we in op het stimuleren en ondersteunen van de jeugd bij:

- gezonde identiteitsontwikkeling,
- mentale weerbaarheid, binnen de gewenste maatschappelijke kaders (normen en waarden),
- ontwikkelen van zichzelf en met vertrouwen in hun talenten.

Inspanningen 2024 **(I)**

- We vragen externe partners met een plan te komen dat bijdraagt aan bovenstaande doelen door een gevarieerd aanbod van activiteiten en programma's op verschillende talentgebieden (sport, kunst, muziek, technologie, leiderschap etc.). Voor de 12- doelgroep is dit programma ook afgestemd met de scholen.
- We bevorderen dat externe jeugdwijkpartners zoveel mogelijk op dezelfde wijze de resultaten van de inspanningen meten zodat hier ook beter op (bij)gestuurd kan worden.

Minder kinderen in Malburgen starten met een motorische, taal en/of hechtingsachterstand op het Primair Onderwijs (D)

Veel kinderen in Malburgen starten aan het primair onderwijs met een achterstand in bijvoorbeeld taal, vaardigheden en motoriek. Deze achterstanden zijn in latere jaren lastig in te halen. Er wordt onvoldoende gebruik gemaakt van de voorschoolse voorzieningen die belangrijk zijn om achterstanden in de eerste levensjaren te voorkomen. Daarnaast zijn extra inspanningen nodig in de eerste twee levensjaren van de kinderen. In 2023 is op een rij gezet welke extra inspanningen nodig zijn. In 2024 moeten deze tot uitvoering komen.

Inspanningen 2024 (I)

- We coördineren dat de interventies uit het programma 'investeren in het jonge kind Malburgen' worden uitgevoerd door partijen bij elkaar te brengen, helderheid te brengen in wie waarin welke taak en rol heeft en de randvoorwaarden voor uitvoering te creëren.
- We organiseren met externe partners de doorgaande lijn van consultatiebureau naar de voorschoolse voorzieningen.

De leer- en leefomgeving voor jongeren sluiten beter op elkaar aan (D)

In de driehoek van school-thuis-omgeving is het belangrijk dat deze omgevingen meer zijn aaneengesloten om zo de scholing, vorming en ontwikkeling van jongeren en kinderen te bevorderen.

Inspanningen 2024 (I)

- We bespreken met het primair onderwijs wat nodig is om de aandachtspunten die zij bij kinderen signaleren en die buiten hun invloedsfeer liggen, aan te pakken en een plek te geven in de programma’s voor kinderen en jongeren.
- We spannen ons in om de naschoolseprogramma’s en de programma’s van de subsidiepartners aanvullend te laten zijn.

Gezondheid (T)

Meer jeugd uit Malburgen ontwikkelt een gezonde leefstijl (D)

In Malburgen zijn zorgen om de gezondheid van inwoners, met name onder jongeren in de wijk. Een ongezond leefpatroon op jonge leeftijd resulteert veelal in een ongezonde leefstijl op latere leeftijd met de bijbehorende gezondheidsproblemen. Daarom wordt gewerkt aan het stimuleren van een gezondere leefstijl. De jeugd van Malburgen ontwikkelt een gezonde leefstijl, waar gezonde voeding, sport en beweging een wezenlijk onderdeel van is. Met activiteiten in de wijk wordt de jeugd bewust gemaakt, gestimuleerd, ondersteund en aangesproken om een meer gezonde levensstijl aan te leren.

Inspanningen 2024 (I)

- Vanaf 2024 bieden alle aanbieders en organisatoren van jeugdactiviteiten (tot en met 21 jaar), in opdracht van het team Leefomgeving, gezonde voeding aan tijdens de activiteiten in de wijk. Dit gaat hand in hand met voorlichting over gezonde voeding.
- In samenwerking met de HAN spannen we ons in voor een gezonde wijk Malburgen. In 2024 werken we aan meer inzicht, interprofessionele samenwerking en instrumenten om bewustwording van jongeren over hun gezondheid te vergroten.
- We spannen ons in om meer jongeren te laten sporten in georganiseerd en of verenigingsverband.
- We spannen ons in om meer jongeren te laten voldoen aan de beweegnorm.

Openbare ruimte (T)

Een gezonde leefomgeving (D)

In Malburgen zijn zorgen om de gezondheid van inwoners, met name onder jongeren. Een ongezond leefpatroon op jonge leeftijd resulteert veelal in een ongezonde leefstijl op latere leeftijd met de bijbehorende gezondheidsproblemen. Daarom wordt gewerkt aan het stimuleren van een gezondere leefstijl De openbare ruimte draagt bij aan de gezondheid en het welbevinden van Malburgers. Inwoners krijgen de ruimte en verantwoordelijkheid om de eigen wensen en behoeften te realiseren. Er komt meer groen, meer plekken met beweegaanleidingen en ontmoetingsmogelijkheden, en de inrichting draagt bij aan een gevoel van veiligheid.

Inspanningen 2024 (I)

- We zetten ons in voor het realiseren van beweegaanleidingen en ontmoetingsplekken in de openbare ruimte.
- We spannen ons in voor meer groen in de openbare en private ruimte.
- We zetten ons in voor de verbetering van de leefbaarheid door de vernieuwing van het sportpark de Bakenhof als een kloppend hart van de wijk.

Inwoners van Malburgen voelen zich meer eigenaar van hun leefomgeving (D)

Bewoners voelen zich meer eigenaar van een schone en verzorgde buurt. Ruimtelijke opgaven worden in samenspraak met de omgeving gerealiseerd.

Inspanningen 2024 (I)

- In 2024 werken we in samenwerking met bewoners aan inrichtingsplannen voor de Immerloopleinen, is het benodigde budget voor realisatie gevonden en is de planning voor de realisatie gemaakt.
- In 2024 realiseren we samen met inwoners en ondernemers het actieplan Winkelcentrum de Drieslag en dragen we vanuit onze rol bij in de uitvoering hiervan.

Schuytgraaf/Elderveld

In het wijkprogramma Schuytgraaf/Elderveld bevinden zich de wijken Schuytgraaf en Elderveld.

Wat willen we bereiken en wat gaan we doen

Thema's	Doelen	Inspanningen

Meedoen (T)

Meer bewoners zijn sociaal zelf- en samenredzaam (er is meer sociale cohesie) (D)

Bewoners kunnen te maken krijgen met diverse problematiek. Vaak weten ze ook niet wat waar te doen is en waar ze informatie, advies of hulp kunnen krijgen op het gebied van wonen, werk, inkomen, gezondheid, opvoeding en onderwijs. Dit staat het meedoen aan de maatschappij in de weg. In Schuytgraaf/ Elderveld is er behoefte aan het anders inrichten of uitbreiden van speel-, beweeg- en ontmoetingsvoorzieningen voor oudere kinderen en jongeren. Voor ontmoeting onder volwassenen zijn eerste onderzoeken gedaan en willen we aan de slag met de uitkomsten.

Inspanningen 2024 (I)

- We onderzoeken hoe een passend aanbod voor sport-, spel-, beweeg- en ontmoetingsvoorzieningen voor 8-12 jarigen in Schuytgraaf er uit zou moeten zien.
- We experimenteren samen met bewonersondersteuning en andere partners met de uitkomsten van het behoeftenonderzoek rondom ontmoeten in Schuytgraaf.
- We faciliteren en versterken ruimtes voor ontmoeting, verbinding en ontwikkeling voor jong en oud, zoals jeugdruimte Schuytgraaf en wijkcentrum Elderveld.

Meer bewoners zijn financieel zelfredzaam (D)

We willen dat meer bewoners zonder geldzorgen en geldproblemen kunnen leven en dat kinderen en jongeren zich zonder ontwikkelachterstanden kunnen ontwikkelen tot zelfstandige en krachtige individuen. Bewoners die het nodig hebben, weten waar zij met hun vragen op het gebied van werk, inkomen, schulden en zorg terecht kunnen. Bewoners zijn sneller in beeld als er sprake is van schulden en/of werkloosheid. Onze focus hierbij ligt op jongeren tot 27 jaar en ouders met kinderen.

Inspanningen 2024 **(I)**

- We creëren contact- en spreekmogelijkheden in Schuytgraaf.
- We monitoren hoe snel bewoners bij schulden en/of werkloosheid in beeld zijn.
- We stimuleren dat partners op het gebied van werkloosheid en schulden elkaar voldoende fysiek weten te vinden en samenwerken.

Kansengelijkheid (T)

Meer ouders en verzorgers zijn zich bewust van hun rol bij het opgroeien van hun kinderen (D)

Veel ouders hebben vragen met betrekking tot de opvoeding en/of hebben behoefte aan contact met andere ouders om te bespreken waar je als ouder tegenaan loopt. Soms zijn er (geld)zorgen, onbekendheid met wat er in de online wereld gebeurt of veel (prestatie)druk, waarbij informatie, advies en ontmoetingsmogelijkheden de druk kunnen verlagen.

Inspanningen 2024 **(I)**

- We zetten in op sociale structuren (een vangnet) voor ouders passend bij hun behoeften.
- We zorgen voor laagdrempelige opvoedondersteuning waar ouders terecht kunnen voor advies en zorgen dat ouders elkaar kunnen ontmoeten om ervaringen over opvoeden te delen.
- We versterken en waar nodig breiden we gezinsprogramma's en inzet van het consultatiebureau uit.

Meer kinderen en jongeren 4-18 jaar met ontwikkelingsachterstanden en/of een kwetsbare thuissituatie maken gebruik van naschools aanbod (D)

Er kunnen allerlei redenen zijn waardoor kinderen achterstanden oplopen in hun ontwikkeling, denk aan (geld)zorgen, een (v)echtscheiding van ouders en het ervaren van grote prestatiedruk. We willen dat alle kinderen in Schuytgraaf en Elderveld voldoende mogelijkheden hebben om te werken aan hun cognitieve, motorische en sociaal-emotionele vaardigheden.

Inspanningen 2024 **(I)**

- We organiseren een integrale en sluitende aanpak rond de ontwikkeling van het jonge kind om ontwikkelingsachterstanden te signaleren en te behandelen door coördinatie van activiteiten met alle betrokken partijen.
- We zetten met elke basisschool in Schuytgraaf en Elderveld een naschools programma op waar verschillende vaardigheden ontwikkeld kunnen worden, passend bij de kinderen van de betreffende school. We ontwikkelen door met scholen waar we al eerder gestart zijn.
- We onderzoeken of er behoefte is aan huiswerkbegeleiding of ander naschools aanbod voor leerlingen in het voortgezet onderwijs.

Meer kinderen en jongeren ontwikkelen een gezonde identiteit (talentontwikkeling, zelfbeeld en mentale veerkracht) (D)

Op steeds jongere leeftijd komen jeugdigen in aanraking met de verlokking van snel geld verdienen. Door ervaren prestatiedruk en onrealistische verwachtingen en beelden op social media is het lastig goede keuzes te maken. Er is niet altijd voldoende budget thuis om talenten op het gebied van kunst & cultuur, sport & bewegen te ontdekken en te ontwikkelen.

Inspanningen 2024 **(I)**

- We zetten met externe wijkpartners een aanbod voor 4-12 jaar in de vrije tijd op dat zich richt op talentontwikkeling en het versterken van de identiteitsontwikkeling. Dit aanbod sluit aan op het naschoolse aanbod.
- We zetten met externe wijkpartners een aanbod voor 12-18 jaar in de vrije tijd op dat zich richt op talentontwikkeling en het versterken van de identiteitsontwikkeling. Hierbij geven we jongeren zoveel mogelijk zelf een actieve rol en stem.
- We zorgen voor ontmoetingsplekken in de wijk met een gevarieerde programmering.

Openbare ruimte (T)

Meer bewoners ervaren een verkeersveilige leefomgeving (D)

Bewoners maken zich zorgen over de verkeerveiligheid, te hard rijden, scooters en fietsers die door winkelcentra rijden, onoverzichtelijke oversteekplaatsen voor fietsers en voetgangers, onoverzichtelijke en gevaarlijke situaties rondom het brengen en halen van kinderen op de basisscholen. We willen dat bewoners zich weer veiliger voelen en zich bewust zijn van hun eigen rol bij verkeersveiligheid.

Inspanningen 2024 **(I)**

- Samen met school, ouders en partners creëren we een veilige schoolomgeving rondom MFC de Salamander.
- In fases voeren we het definitieve ontwerp inrichting openbare ruimte rondom scholen en sporthal aan het Breezandpad uit.
- We zetten in op fysieke maatregelen bij winkelcentrum Schuytgraaf om rijden met fiets en scooter in voetgangersgebied te ontmoedigen.

Bewoners ervaren minder fysieke verloedering en overlast in hun directe leefomgeving **(D)**

Bewoners maken zich zorgen over woonoverlast, overlast en vernielingen door jeugdgroepen, zwerfafval en verloedering rondom winkelcentra en station Zuid. We willen dat bewoners zich veiliger voelen in hun directe leefomgeving en minder overlast en verloedering ervaren.

Inspanningen 2024 **(I)**

- Samen met ondernemers en bewoners voeren we het plan van aanpak rondom leefbaarheid winkelcentrum Elderhof uit.
- We treden op tegen foutgeparkeerde fietsen bij station Arnhem Zuid middels acties.
- Samen met externe partners voeren we een jeugdaanpak voor hotspots uit.

De Laar/Elden

In het wijkprogramma De Laar/Elden bevinden zich de wijken De Laar en Elden.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen

Thema's	Doelen	Inspanningen

Meedoen **(T)**

Bewoners voelen zich prettig en kunnen meedoen in hun omgeving (sociaal zelfredzaam) **(D)**

In het gebied werken we aan meer mogelijkheden voor ontmoeting. Daarvoor worden zowel op locaties als in de buitenruimte mogelijkheden gecreëerd. Het streven is dat alle bewoners kunnen meedoen in de samenleving.

Een goed netwerk is daarvoor randvoorwaardelijk. Daarom zijn bewonersinitiatieven, verenigingen en ontmoetingsplekken belangrijk. Zo bieden we ruimte voor participatie en versterken we de verbinding met de leefomgeving. Dit helpt bewoners die zich eenzaam voelen en niet beschikken over een goed sociaal netwerk. Goede wijkcommunicatie draagt bij aan de vindbaarheid van de activiteiten en de voorzieningen in de wijk

We vinden het ook belangrijk dat bewoners elkaar kunnen ondersteunen en elkaar kunnen ontmoeten, en zich makkelijker kunnen verbinden aan hun leefomgeving. We willen dat de wijklocaties en de professionele ondersteuning van wijkpartners goed aansluiten bij de behoeften van bewoners, dat deze goed bekend zijn en dat deze laagdrempelig en dichtbij bereikbaar zijn.
We vinden het belangrijk dat bewoners zich thuis voelen in hun wijk en voldoende mogelijkheden hebben om zich te identificeren en verbinden aan de eigen leefomgeving.

Inspanningen 2024 **(I)**

- We faciliteren de mogelijkheid tot ontmoeten en creëren van ontmoetingsplekken, maar ook het ontmoeten tussen generaties en tussen bewoners(groepen) met verschillende achtergronden.
- We faciliteren en stimuleren actieve bewoners. Bewoners en bewonersgroepen worden ondersteund door het welzijnswerk.
- We investeren in de begeleiding en borging van kwalitatieve wijkcommunicatie
- We investeren in de viering van 50 jaar De Laar en park De Laar ter versterking van de onderlinge verbinding.

Kansengelijkheid (T)

Kinderen en jongeren hebben gelijke kansen om zich te ontwikkelen (D)

Samen met gezinnen, scholen, Sociaal wijkteam en andere wijkpartners werken we aan het bevorderen van kansengelijkheid en het bieden van de juiste ondersteuning voor wie dit nodig heeft. Onze partners hebben een goed inzicht in wie ondersteuning kan gebruiken en wat de behoeftes zijn. Deze ondersteuning vindt zoveel mogelijk plaats in de eigen wijk/omgeving. Zo groeien kinderen en jongeren op tot zelfbewuste, verantwoordelijke en zelfstandige individuen.

Inspanningen 2024 (I)

- We organiseren een integrale en sluitende aanpak rond de ontwikkeling van het jonge kind om ontwikkelingsachterstanden te signaleren en te behandelen door coördinatie van activiteiten met alle betrokken partijen
- We zetten in op een hoger gebruik van voorschoolse voorzieningen door kinderen tot 4 jaar waardoor meer kinderen een kansrijke start maken.
- We zorgen voor laagdrempelige opvoedondersteuning waar ouders terecht kunnen voor advies en zorgen dat ouders elkaar kunnen ontmoeten om ervaringen over opvoeden te delen.
- We investeren in een beter en passender aanbod van voorzieningen op de scholen voor kwetsbare kinderen tussen de 4 en 12 jaar waardoor meer kwetsbare kinderen zich positief kunnen ontwikkelen.
- Op de basisscholen investeren we in een betere aansluiting op de overgang naar het voortgezet onderwijs en zijn meer ouders actief betrokken bij de activiteiten en de ontwikkeling van hun kinderen.
- Samen met de scholen en Regionaal Bureau Leerling zaken zetten we in op betere monitoring van schooluitval. We investeren in het opstellen van een plan van aanpak voor alle kinderen voor wie dat toch gebeurt of dreigt te gebeuren. Zoveel mogelijk jongeren werken hierdoor aan hun startkwalificatie en gaan aan de slag in een betaalde baan.

Openbare ruimte (T)

Bewoners ervaren De Laar/Elden als een aantrekkelijke, veilige en duurzame omgeving (D)

Om bij te dragen aan een prettigere leefomgeving willen we het gevoel van betrokkenheid en eigenaarschap bij de eigen woon- en leefomgeving in De Laar verhogen. Bij elk fysiek project letten we op betrokkenheid van bewoners en partners en het luisteren naar hun wensen en bedenkingen. Daarnaast willen we dat jongeren en ouderen faciliteiten (in de openbare ruimte) hebben waar ze elkaar kunnen ontmoeten, kunnen spelen en bewegen. En we willen dat bewoners actief betrokken zijn bij het voorkomen of opruimen van zwerfafval.

Inspanningen 2024 (I)

- We werken via een integrale aanpak met woningstichtingen en andere externe partners aan het terugdringen van overlast en verloedering op locaties waar het samenleven onder druk staat. Hierbij gebruiken we een preventieve insteek.
- We investeren in meer mogelijkheden tot verblijven, ontmoeten, bewegen en spelen in de openbare ruimte. Een extra focus ligt hierbij op de ontwikkeling van Park De Laar aan de Brabantweg.
- Samen met de externe partners ondersteunen en motiveren we bewoners(groepen) die samen aan de slag willen met het groener maken van de eigen leefomgeving.
- We werken verder aan het verbeteren van de speel- en beweeglocaties in De Laar. Een betere verbinding van de verschillende speelplekken is daarbij belangrijk.
- We investeren in de vernieuwing van het speelterrein bij Boerderij de Kroon en ontwikkeling van een inclusieve speeltuin.

Veiligheid (T)

Meer bewoners zijn tevreden over hun leefomgeving (D)

Een veilige en leefbare openbare ruimte is belangrijk om prettig te kunnen wonen. Bewoners horen zich thuis te voelen in de wijk en kunnen zichzelf zijn. Signalen van overlast en onveilige situaties dienen (snel) te leiden tot een passende opvolging door professionals. Bewoners zijn en blijven bereid om meldingen te doen. Samen zorgen we voor een omgeving waarin bewoners elkaar aanspreken, waarin overlast wordt gemeld en waarin er passend kan worden opgetreden.

Er zijn veel bewonersinitiatieven die zich richten op de kwaliteit en het (gezamenlijk) gebruik van de openbare ruimte en in het verlengde daarvan de sociale cohesie. Bewoners, werkgroepen en gemeente trekken samen op. Het is van belang dat kinderen binnen de eigen buurt voldoende en passende speel- en beweegmogelijkheden hebben en dat er mogelijkheden zijn om elkaar te ontmoeten in de openbare ruimte.

Door integrale samenwerking met wijkagenten, de medewerkers van veiligheid, handhaving, en jongerenwerkers dragen we bij aan het verhogen van de sociale en fysieke veiligheid. Ook streven we naar een veilige omgeving op het gebied van verkeer. Met name in de rechtstreekse woonomgevingen en rondom de scholen.

Inspanningen 2024 **(I)**

- Vanuit de ingezette aanpak van buurtoverlast en jeugdoverlast bouwen we samen met de partners verder aan een gebiedsgerichte preventieve aanpak.
- Het wijkveiligheidsoverleg stemt de inzet van veiligheidsprofessionals in de wijk af op actualiteiten en op een langetermijnagenda.
- We ondersteunen de ontwikkeling en uitbreiding van het aantal WhatsApp buurtpreventiegroepen
- We zorgen er voor dat de inzet van het jongerenwerk ‘nieuwe stijl’ verbonden is met de inzet van de veiligheidspartners.
- Samen met de ondernemers zetten we in op het versterken van de onderlinge samenwerking, het vergroten van de veiligheid en het terugdringen van overlast in winkelcentrum Oostburgwal.
- We werken intensief samen met de actieve verkeerswerkgroepen. Samen met bewoners brengen we verkeersknelpunten in beeld en wordt naar buurtgerichte oplossingen gezocht.

Rijkerswoerd, Kronenburg, Vredenburg

In het wijkprogramma RKV bevinden zich de wijken Rijkerswoerd, Kronenburg en Vredenburg.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen

Thema's	Doelen	Inspanningen

Meedoen (T)

Meer bewoners weten elkaar te vinden zodat de sociale cohesie en het sociale netwerk onder bewoners vergroot wordt (D)

Op het thema meedoen is de wens voor ontmoetingsplekken in alle wijken duidelijk naar voren gekomen. Ontmoeten is belangrijk om je onderling met elkaar verbonden te voelen. Als advies is meegegeven om vooral ook te kijken naar plekken waar bewoners elkaar van nature al treffen en deze te faciliteren. De wens is ook om een ontmoetingsplek te realiseren waar gezellig een kopje koffie gedronken kan worden, waar muziek kan worden gedraaid, en waar exposities gehouden kunnen worden.

Inspanningen 2024 (I)

- We gaan in gesprek met Stichting Vredenburcht over het aanbod en ontwikkelkansen van wijkcentrum de Vredenburcht.
- We ontwikkelen het programma in de diverse ontmoetingslocaties zodat deze meer aansluiten bij de behoeften in de wijk
- We optimaliseren de bereikbaarheid van ontmoetingslocaties.

Kansengelijkheid (T)

Meer ouders ontvangen opvoedondersteuning (D)

Jeugd en jongeren in RKV krijgen toereikende ondersteuning met als resultaat toekomstperspectief. Jeugd en jongeren in RKV worden gefaciliteerd in activiteiten en locaties waardoor ze zich onderdeel voelen van hun wijk. De rol van de ouders hierin is essentieel. Daarom zetten we ook in op de ondersteuning van de ouders.

Inspanningen 2024 **(I)**

- We inventariseren welke opvoedondersteuning in het gebied aanwezig is.
- We brengen de ondersteuningsbehoefte van scholen (Ommelander en Da Vinci) in kaart.
- We rollen een plan van aanpak uit (op basis van het geconstateerde aanbod en de behoefte) waarin de opvoedondersteuning voor meer ouders wordt versterkt.

Meer jongeren ronden hun opleiding af, zijn in staat om mee te doen in de maatschappij en vinden hun weg naar een ontmoetingsplek in de wijk **(D)**

Jeugd en jongeren in RKV krijgen toereikende ondersteuning met als resultaat: toekomstperspectief. Jeugd en jongeren in RKV worden gefaciliteerd in activiteiten en locaties waardoor ze zich onderdeel voelen van hun wijk. Een afgeronde opleiding helpt bij het realiseren van toekomstperspectief. Daarnaast zijn ook andere activiteiten en ontmoetingsplekken (fysiek en digitaal) in de wijk van belang om mee te kunnen doen in de maatschappij.

Inspanningen 2024 **(I)**

- We bieden huiswerkbegeleiding aan vanaf de basisschool.
- We bieden stageplekken waarmee jongeren hun opleiding kunnen vormgeven.
- We ondersteunen jongeren om zich in brede zin te ontwikkelen.
- We bieden een naschoolsprogramma op het gebied van sport, cultuur en weerbaarheid.
- We ontwikkelen programma Nour Al Houda, de Kemphaan en online jongerenwerk door.

In RKV zijn meer voorzieningen en initiatieven op het gebied van (arbeids)participatie voor bewoners met een afstand tot de arbeidsmarkt, vrouwen en jongeren **(D)**

De stap naar de arbeidsmarkt is niet voor iedereen even vanzelfsprekend. Sommige (kwetsbare) jongeren hebben hier ondersteuning bij nodig. Vrouwen ontwikkelen en investeren in zichzelf en vertellen het ook aan anderen. Dit is goed voor hen zelf, maar ook voor de omgeving waar zij deel van uitmaken.
De hulpvraag van bewoners is groot, dit horen we onder andere van het Sociale wijkteam. De voorzieningen daarvoor zijn, in het gebied, op dit moment niet toereikend.

Inspanningen 2024 **(I)**

- We ontwikkelen het programma 'Meer vrouwen in RKV doen mee' door.
- We realiseren een (mobiel) Goed Geregeld Arnhem-loket in RKV, zodat bewoners gebruik kunnen maken van de dienstverlening.
- Lokale partners ontwikkelen samen een proeftuin voor jongeren om zich te ontwikkelen op de arbeidsmarkt.

Openbare ruimte (T)

Bewoners ervaren een schone wijk met minder hondenpoep **(D)**

Veelgenoemde ergernissen die er bij de meldingen duidelijk uitspringen zijn de aanwezigheid van hondenpoep en afval in de wijk. Om het eigenaarschap van bewoners te vergroten willen we samen met hen kijken hoe we deze ergernissen kunnen voorkomen en gepaste maatregelen treffen.

Inspanningen 2024 **(I)**

- We realiseren een omheinde hondenspeelplek.
- We bekijken de mogelijkheden voor een veiliger hondenlosloopgebied.
- 8-10 hotspots worden door een andere partij dan de gemeente nog extra schoongemaakt.
- We evalueren de depodogdispenser-pilot in Rijkerswoerd.

De omgeving wordt groener en minder stenig, zodat bewoners minder hittestress en een fijnere leefomgeving ervaren **(D)**

De omgeving wordt groener en minder stenig, zodat bewoners minder hittestress en een fijnere leefomgeving ervaren.
Veel bewoners geven aan het prettig te vinden om te wonen in een groene omgeving. De wijk wordt als 'stenig' ervaren, over het algemeen is men voorstander van 'minder stenen en meer groen'. Dit zal tevens een positieve bijdrage leveren aan het verminderen van de huidige problemen van de klimaatverandering zoals wateroverlast en hittestress.

Inspanningen 2024 **(I)**

- We gaan 7 plekken in het gebied aanwijzen met bewoners waar stenen vervangen worden door groen.
- We planten 100 bomen extra in het gebied.

Een groter gevoel van veiligheid in de wijk **(D)**

Een ander punt is de algehele gesteldheid van de openbare ruimte. Veel plekken kunnen een opknapbeurt gebruiken. De zaken die hier worden genoemd zijn zeer divers, van straten, fiets- en voetpaden, van openbaar groen tot voor- en achtertuinen van bewoners zelf. Wanneer deze niet goed worden bijgehouden geeft dit een beeld van verloedering en verrommeling.

Inspanningen 2024 **(I)**

- We knappen 5 sleetse plekken op
- Op initiatief van bewoners verbeteren we acht tot tien hofjes.

Meer (toegankelijke) speel- en beweegplekken in de wijk **(D)**

Speelaanbod in de wijken is een punt van aandacht. Het aanbod sluit niet altijd aan bij de leeftijd van de kinderen. De speeltuinen zouden een natuurlijker, avontuurlijker en uitdagender karakter mogen hebben. Daarnaast zouden er voor de 12+ kinderen meer plekken moeten komen zodat zij zich meer verspreiden over de wijk.

Inspanningen 2024 **(I)**

- We gaan zes beweeg- en speelplekken verbeteren en waar mogelijk inclusief maken.

Minder parkeeroverlast in Rijkerswoerd **(D)**

Met name vanuit de wijk Rijkerswoerd komt de wens om de mogelijkheden voor deelvervoer te onderzoeken. In het hele gebied is er sprake van parkeeroverlast, deelvervoer kan hierin een oplossing bieden.

Inspanningen 2024 **(I)**

- Voor Rijkerswoerd-Oost gaan we een haalbaarheidsonderzoek doen voor deelvervoer.

Verkeersdeelnemers ervaren meer verkeersveiligheid **(D)**

Op sommige plekken in het gebied is de verkeerssituatie niet helder. Dit maakt dat bewoners niet weten hoe te handelen, dit vergroot het gevoel van onveiligheid.

Inspanningen 2024 **(I)**

- We verbeteren elf aansluitingen op de Groningensingel, deze worden daarmee veiliger gemaakt.
- We gaan enkele aanpassingen doen aan het Rijn-Waalpad om de verkeersveiligheid te verbeteren.

Stedelijke programma's

De diverse taken waarvoor de gemeente verantwoordelijk is en die op stedelijk niveau plaatsvinden, zijn opgenomen in 13 stedelijke programma's:

S00 **Bestuur, dienstverlening en financiën**

S01 **Veiligheid**

S02 **Bereikbaarheid**

S03 **Economie**

S04 **Onderwijs**

S05 **Cultuur**

S06 **Participatie en armoedebestrijding**

S07 **Zorg**

S08 **Welzijn en inclusie**

S09 **Gezondheid en sport**

S10 **Klimaat en energie**

S11 **Ruimtelijke ontwikkeling**

S12 **Wonen en leefomgeving**

Bestuur, dienstverlening en financiën

Wat we ook doen, we doen het voor onze inwoners, voor onze bedrijven. Voor mensen die de stad bezoeken. Het is niet meer dan logisch dan dat we bij het verwezenlijken van onze ambities zoveel mogelijk de samenwerking zoeken. Met inwoners en bedrijven en met de regio Arnhem-Nijmegen. De wereld houdt immers niet op bij de gemeentegrens. We willen goed bereikbaar zijn. Dat betekent niet alleen een gastvrij stadhuis, maar ook goede digitale dienstverlening, zodat mensen zoveel mogelijk en makkelijk op afstand dingen kunnen regelen.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen

Ambities	Doelen	Inspanningen

Arnhem is een dienstverlenende en herkenbare netwerkgemeente, die open staat voor maatschappelijke initiatieven in het publieke domein zowel vanuit de stad als vanuit de wijken (A)

Samen met de stad
We willen bereiken dat inwoners en ondernemers eerder betrokken raken bij beleidsinitiatieven in de stad, in wijken en buurten. We hebben er vertrouwen in dat daarmee de kwaliteit van de uitvoering van beleidsinitiatieven toeneemt en de lokale democratie wordt versterkt. Of het nu gaat om een nieuw parkje met bomen of om nieuw jeugdbeleid.

Samen met de regio
Arnhem wil haar ambities samen met haar partners in de regio bereiken. Arnhem versterkt haar positie in bestuurlijke organen in regionaal, landelijk en Europees verband en maakt de stad en regio sterker door verder te bouwen aan een partnerschap met provincie Gelderland (onder meer via de investeringsagenda) en bij te dragen aan het werken aan een sterkere regionale samenwerking Arnhem-Nijmegen.

Arnhem: dienstverlenend en herkenbaar
Arnhemmers kunnen rekenen op een laagdrempelige en betrouwbare publieke dienstverlening die steeds meer mogelijkheden biedt voor digitale dienstverlening. Bij contacten met inwoners en ondernemers ligt de focus op een klantvriendelijke benadering. Wij gaan met inwoners en ondernemers in gesprek over hun vragen (of klachten) om daarmee sneller tot een oplossing te komen. Wij zijn als bestuurders en ambtenaren voor inwoners en ondernemers herkenbaar in de stad.

Samen met de stad - Arnhem heeft een transparant, democratisch bestuur dat zich richt op samenwerking met inwoners en bedrijven (D)

Raad
De raad gaat voort op de weg van de versterking van zijn kaderstellende en controlerende rol, mede door onverminderd in te blijven zetten op een begroting die smart vormgegeven is.

De raad streeft naar een positieve en constructieve samenwerking tussen de raadsleden en raadsfracties onderling en tussen raad en college, zonder uit het oog te verliezen dat een stevige confrontatie van opvattingen in de arena van de raad een wezenlijk onderdeel van het lokale debat en de lokale democratie vormt. Gegeven het dynamische politieke karakter van de gemeenteraad blijft de raad aandacht besteden aan een respectvolle wijze van het omgaan met elkaar en aan het investeren in de persoonlijke relaties

In het komende jaar wil de raad de vruchten plukken van de uitbreiding van zijn ondersteuning. De uitbreiding van de personele en financiële mogelijkheden van de griffie, de verbetering van de positie van de fractievolgers en de bestendiging van de raadscommunicatie zullen gaan bijdragen aan het functioneren van de raad. De totstandkoming van een langetermijnagenda zal de raad meer in positie brengen en houden. De diverse raadswerkgroepen vervullen een belangrijke functie in de deskundigheidsbevordering van de raad en in het scheppen van momenten van vruchtbaar overleg en uitwisseling in een politiek gezien wat meer ontspannen entourage.

De participatie van burgers, organisaties en instellingen raakt steeds meer ingebed in de processen die leiden tot kaderstellende raadsbesluiten. Er wordt door de raad met grote belangstelling uitgezien naar het eerste burgerberaad.

Rekenkamer
De rekenkamer ondersteunt vanuit een onafhankelijke positie de gemeenteraad door elk jaar enkele grote en kleine onderzoeken uit te (laten) voeren op basis van gesprekken met de raadsfracties en de politieke actualiteit.

College
Het college streeft naar een open bestuurscultuur, zowel naar de raad als naar de inwoners. Het college zorgt in haar communicatie met de raad voor tijdige en volledige informatievoorziening. Door de raad of door inwoners gevraagde informatie wordt zo snel mogelijk en ruimhartig verstrekt. Het zou voor inwoners niet nodig moeten zijn om informatie op te vragen via een Woo-verzoek.

Een divers Arnhem: meer verschillende Arnhemmers kunnen meedoen
Met participatie willen we de bewoners en andere betrokkenen die mee willen denken en doen in de gelegenheid stellen samen met ons de stad, wijken en buurten vorm te geven. Er zijn steeds meer mensen die vanuit betrokkenheid bij hun buurt of bij grote thema's als de energietransitie en klimaatverandering, mee willen werken aan de toekomst van de stad. Zij willen actief invloed uitoefenen op de totstandkoming van plannen en besluiten. Wij werken graag samen met hen zodat besluiten en plannen breed kunnen worden gedragen en deze kwalitatief beter zijn. We dagen andere partners die werken aan de stad uit, zoals ontwikkelaars en andere initiatiefnemers, dit voorbeeld te volgen.

Betrokkenheid: meer mensen voelen zich betrokken bij de stad Arnhem
We willen een toegankelijke gemeente zijn. Hiermee bedoelen we dat iedereen die wil meedenken of meedoen, zich gehoord en gezien moet voelen. We proberen ook de Arnhemmers te bereiken die niet snel uit zichzelf meedoen of meepraten. We communiceren daarom op een heldere manier die voor iedereen toegankelijk is. Daarnaast faciliteren we zelforganisatie en verbinden we vraag en aanbod van initiatieven in de wijk. Op deze manier vergroten we de betrokkenheid en invloed van inwoners op de sociale en fysieke leefbaarheid.

Samen sterker en wijzer worden: kwaliteitsimpuls in plannen, beleid en projecten
Met participatie willen we de kwaliteit van plannen en besluiten verbeteren door de kennis en ervaring aan te boren van inwoners en andere maatschappelijke betrokkenen. Besluiten worden doorgaans beter als belanghebbenden betrokken zijn. We weten wat er speelt en wat er leeft, spelen daarop in en stellen de opgave centraal. De inzet van effectieve burgerparticipatie hoort in het Arnhems DNA en daarbij in de genen van alle medewerkers van de gemeente Arnhem.

Rekenkamer: Uitvoeren onderzoeksprogramma **(I)**

In 2023 publiceert de Rekenkamer onderzoeken naar armoede/bestaanszekerheid en naar de ODRA. Op dit moment (zomer 2023) is het onderzoeksprogramma 2023-2024 nog in de maak, dat mede op basis van gesprekken met de raadsfracties wordt opgesteld. De Rekenkamer publiceert het onderzoeksprogramma 2024 in het derde kwartaal van 2023.

College: De kracht, kennis en kunde van inwoners en ondernemers benutten **(I)**

Om de zeggenschap van inwoners te vergroten, en om de mogelijkheid te geven mee te praten en mee te beslissen over grote maatschappelijke kwesties, worden er burgerberaden georganiseerd waarvan twee op de thema's afval en klimaat. Het burgerberaad is een representatieve groep willekeurig gelote inwoners die de gemeente adviseert.

College: Eenduidige werkwijze leveren **(I)**

Vanwege de organisatie van de burgerberaden wordt de uitvoeringsagenda van burgerparticipatie (actieprogramma samen maken we Arnhem) bijgesteld. Het opstellen van de inspiratiegids wordt in de planning doorgeschoven. Reden hiervoor is het proces rondom de burgerberaden.

Samen met de regio - Arnhem speelt een relevante en betekenisvolle rol in de regionale, landelijke en grensoverschrijdende netwerken **(D)**

Arnhem werkt in 2024 in de Groene Metropoolregio door aan de bereikbaarheid van de regio, een betere aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt, de gezamenlijke aanpak van de woningbouwopgave, een sterkere economie, de energietransitie en aan een goede verdeling van het culturele aanbod en duurzaam toerisme. Arnhem vervult een actieve rol in de VNG en het stedennetwerk G40. Arnhem werkt ook door aan de grensoverschrijdende samenwerking in de Euregio en het stedennetwerk met de grote steden in Noordrijn Westfalen (NRW).

Arnhem werkt in de Groene Metropoolregio samen aan maatschappelijke opgaven die om een regionale aanpak vragen **(I)**

Arnhem werkt in 2024 samen met de andere 17 gemeenten in de Groene Metropoolregio consistent door aan vijf regionale opgaven die om een gezamenlijke aanpak vragen. De regionale agenda 2023-2024 vormt hierbij opnieuw de leidraad. Onze gemeenteraad heeft in december 2022 op alle vijf de opgaven van deze tweejarige agenda ingetekend. De regionale agenda 2023-2024 is voor het jaar 2024 ongewijzigd gebleven. Meer informatie over de opbouw en dekking van de inwonersbijdrage (€ 8,55 in 2024) is opgenomen in het raadsvoorstel Zienswijze Jaarverslag 2022 en Begroting 2024 van de Groene Metropoolregio.

De regionale agenda sluit aan en geeft mede uitvoering aan de eigen Arnhemse ambities, onder meer: versnellen energietransitie, voldoende woningen, fietsbereikbaarheid, duurzame mobiliteit, het passend maken van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt (regionale human capital agenda), een circulaire economie, stimuleren midden- en klein bedrijf, behoud van groene leefomgeving en erfgoed, toegankelijk en breder cultuuraanbod. De resultaten landen in onze stad, bij onze inwoners. De regionale agenda zorgt ervoor dat de regio een stevige partner is in de samenwerking met provincie, Rijk, Europa en anderen en een krachtiger lobby kan voeren. De sterkere positie die beoogd was bij de oprichting van de Groene Metropoolregio begint zich steeds sterker te manifesteren en ook letterlijk uit te betalen.

In 2024 zal de GMR een vierjarige regionale agenda opstellen voor 2025-2028. Met de gemeenteraden van de 18 gemeenten in de regio is afgesproken om vanaf 2024 steeds in het midden van de raadsperiode een vierjarige agenda op te stellen.

In de *opgave verbonden regio* werkt Arnhem samen met de regiogemeenten door aan betere en duurzame verbindingen en vervoersmogelijkheden in en rond de stad, bijvoorbeeld het realiseren van een beter regionaal fietspadennetwerk; ook aan goede verbindingen voor spoor- en wegvervoer (onder andere A12-corridor, spoorcorridor Utrecht-Arnhem-Duitsland). In regioverband wordt gelobbyd en gewerkt aan goede afspraken met het Rijk hierover. Samen met de provincie wordt in 2024 gewerkt aan de realisatie van een regionaal mobiliteitsplan.

Hier ligt ook een verbinding met de regionale *opgave groene groeiregio*. Vanuit de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) werkt het Rijk met Woondeals en Verstedelijkingsstrategieën. Ook binnen de Groene groeiregio zijn deze twee met elkaar verbonden. Binnen deze opgave wordt via de Woondeal Arnhem-Nijmegen samengewerkt aan de woningbouwopgave. De Woondeal richt zich op de versnelling van de woningbouw om zo de grote woningbehoefte in onze regio te verlichten. De Verstedelijkingsstrategie Arnhem Nijmegen Foodvalley (ANF) richt zich op een goede ruimtelijke inpassing van woon- en werklocaties tot 2040, bijbehorende infrastructuur en natuur en leefomgeving.

Binnen de *opgave productieve regio* werkt Arnhem samen met de regiogemeenten, kennisinstellingen en bedrijfsleven aan meer banen, aan een betere aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. In 2024 wordt met bedrijfsleven en kennisinstellingen verder uitvoering gegeven aan het Human Capital Akkoord, dat zich richt op arbeidsmarktvraagstukken. De opgave richt zich ook op het verbeteren en verduurzamen van de werklocaties en het stimuleren van het ondernemerschap in het MKB. Met gemeenten worden verder in het komende jaar afspraken gemaakt in het Regionaal Programma Werklocaties (RPW), waarbij wordt toegewerkt naar een nieuw RPW op 1 januari 2025. Versterking van de internationale clusters Energy, Health en Hightech blijft een belangrijk speerpunt om vanuit de regionale agenda aan te werken. De Economic Board levert hier een bijdrage aan door ondernemerschap, innovaties en kennis bij elkaar te brengen en ook financiering te realiseren vanuit marktpartijen.

Met de *opgave circulaire regio* voeren we een deel van onze duurzaamheidsopgave gezamenlijk uit met de regiogemeenten, onder andere via de Regionale energiestrategie (RES). Het speerpunt circulaire bouw en infrastructuur draagt bij aan de Arnhemse ambities op het gebied van circulaire woningbouw, alles circulair aanbesteden en het ontwikkelen van een regionaal ecosysteem om dit te faciliteren. Ook bij de speerpunten circulaire economie, water en klimaatadaptatie sluiten de doelen en activiteiten goed aan bij het Arnhemse uitvoeringsprogramma.

De *opgave ontspannen regio* herbergt onder andere de samenwerking op het gebied van duurzaam toerisme. Voor Arnhem zit hier de winst in betere afstemming met uitvoeringsorganisaties en de doorontwikkeling van het routesysteem in de regio. Het speerpunt groenblauw raamwerk draagt bij aan een belangrijke ambitie van de regio, namelijk de (stedelijke) groei in goede balans te houden met een aantrekkelijke en prettige leefomgeving en een gezonde natuur. De relatie met de opgave groene groeiregio is hierin belangrijk. Het speerpunt bruisende binnensteden en krachtige kernen is nog in ontwikkeling blijft zich richten op een sterk en complementair aanbod van voorzieningen in de binnensteden en kernen.

De GMR, The Economic Board en de provincie Gelderland hebben in augustus 2023 een Regio Deal afgesloten met het Rijk en zullen hier vanaf 2024 gezamenlijk uitvoering aan geven. De Regio Deal is vanuit de agenda's van de drie partners opgebouwd langs de programmalijnen: gezond leven, toekomstbestendig wonen, sterke bedrijvigheid, werkende arbeidsmarkt, grenzeloos samenwerken en wijk- en dorpsgericht werken. De inzet is om op deze thema's transities te stimuleren, door, complementair aan al geplande investeringen, vernieuwende oplossingen te ontwikkelen, de uitvoeringskracht te versterken en initiatieven te versnellen, verbinden en op te schalen. Er wordt geen generieke cofinanciering voor de Regio Deal als geheel (bijvoorbeeld bepaald bedrag per inwoner of gemeente) gevraagd.

De basiskosten (regiobureau) Groene Metropoolregio zijn opgenomen in dit begrotingsprogramma. De middelen die de uitvoering van de regionale agenda met zich meebrengt worden gepresenteerd in de betreffende begrotingsprogramma's.

Arnhem werkt in netwerken van steden in Nederland en de Euregio én in belangenorganisaties als VNG en G40 samen aan beleidsafstemming en -beïnvloeding en draagt bij aan lobbydossiers richting het Rijk en Europa **(I)**

Arnhem blijft een rol spelen in de landelijke netwerken als de VNG en de G40. Door deelname in verschillende werkgroepen en commissies kan Arnhem bestuurlijk en ambtelijk participeren in kennisontwikkeling en diverse lobbytrajecten, onder andere met betrekking tot gemeentefinanciën en andere specifieke dossiers. Arnhem werkt in netwerken van steden samen waar nodig en nuttig, bijvoorbeeld op het gebied van beleidsafstemming, subsidies en verordeningen, lobby richting het Rijk en kennisdeling. Door deelname aan deze organisaties versterkt Arnhem haar netwerk met de andere grote steden in Nederland en in Den Haag.

Arnhem krijgt daarnaast toegang tot kennis en nieuwe ontwikkelingen bij het Rijk. Deze worden vaak via de sporen VNG en G40 met de steden en regio's opgepakt. Onze inzet blijft gericht op een goede Arnhemse bestuurlijke vertegenwoordiging in landelijke netwerken zoals van de VNG en G40.

Arnhem versterkt de grensoverschrijdende samenwerking in de Euregio en met steden in Noordrijn-Westfalen (NRW) **(I)**

We versterken de grensoverschrijdende samenwerking in de Euregio Rijn-Waal. Dat doen wij onder andere met de grote steden in Noordrijn-Westfalen (NRW) via het Euregionale stedennetwerk van 100.000+ steden dat sinds 2017 bestaat. In dit Nederlands-Duitse stedennetwerk werkt Arnhem met Nijmegen en Ede samen met Duisburg, Düsseldorf en Moers. Deze samenwerking is in maart 2023 herbevestigd door de gezamenlijke ondertekening van een Memorandum of Understanding. Ook Apeldoorn is toen officieel deelgenoot van dit samenwerkingsverband geworden. De zeven steden richten zich op onderlinge kennisdeling over stedelijke vraagstukken, belangenbehartiging en ze onderzoeken het opzetten van gezamenlijke projecten. Projecten die mogelijk in aanmerking kunnen komen voor Europese subsidiëring, bijvoorbeeld vanuit het Interreg VI-programma waarvoor het Euregiokantoor in Kleef het programmamanagement verzorgt. In 2024 wordt bijgedragen aan de uitwerking van de Strategische Agenda 2025+, die door de Euregioraad is vastgesteld. Arnhem neemt actief deel aan de Euregioraadsvergaderingen. In februari 2023 tekenden wij met Duisburg, The Economic Board en Duisburg Business & Innovation GmbH een Letter of Intent. Deze samenwerkingsafspraken gaan we concretiseren.

In 2024 zal ook gevolg worden gegeven worden aan de uitkomst van het nog lopende onderzoek naar kansen tot uitbreiding van structurele buitenlandse relaties (amendement 22A82 Uitbreiding structurele buitenlandse relaties). In welke mate en vorm is afhankelijk van nadere keuzes die hierin op basis van het onderzoek gemaakt worden.

Arnhem: dienstverlenend en herkenbaar - Arnhem blijft zich inzetten voor verbetering van de (digitale) dienstverlening aan haar inwoners en ondernemers **(D)**

We zorgen ervoor dat informatie online beschikbaar is en dat waar wettelijk mogelijk producten digitaal kunnen worden aangevraagd. De afhandeling van deze aanvragen gaan we steeds verder automatiseren. Niet iedereen is echter even digitaal vaardig. Voor iedereen blijft het mogelijk om met de gemeente zaken fysiek te regelen, al dan niet met ondersteuning van een ambtenaar. Daarnaast wordt voor inwoners en ondernemers met partners in de stad ondersteuning georganiseerd of worden alternatieve kanalen geboden. Het streven is te voldoen aan de kwaliteitsnormen van het Rijk en aan de wens dat inwoners en ondernemers tevreden zijn over deze dienstverlening.

Optimale dienstverlening **(I)**

Klanten hebben verschillende behoeften ten aanzien van onze dienstverlening. We hebben aandacht voor de diversiteit van onze klanten en de daarbij horende behoeften. We streven altijd naar een efficiënte afhandeling van de klantvraag en gemak voor de klant. We realiseren ons dat het aanscherpen van de (nodige) informatieveiligheid tot gevolg kan hebben dat de toegankelijkheid afneemt. Waar dat kan beperken we deze gevolgen en we ondersteunen inwoners waar nodig en mogelijk. We halen ervaringen op bij klanten en partners en gebruiken die om de dienstverlening aan te scherpen.

- We zorgen ervoor dat de verkiezingen voor het Europees Parlement op 6 juni 2024 veilig verlopen en voor alle kiezers toegankelijk zijn.
- We breiden onze bezetting aan de balies uit om de verwachte toename in paspoortaanvragen op te kunnen vangen en inwoners zo snel mogelijk te voorzien in hun klantvraag.
- We zorgen voor voldoende en duidelijke communicatie over veranderende wetgeving die directe gevolgen heeft voor inwoners, zoals over de verruimde mogelijkheden voor naamgeving van een kind.
- We investeren in een betere bereikbaarheid en kwaliteit van de Klantenservice. Verbeterpunten uit de analyse die in het najaar van 2023 wordt uitgevoerd, zijn hiervoor het uitgangspunt.
- De proef met een informatiebalie op Loket Zuid wordt de komende twee jaar doorgezet met de intentie om de informatiebalie structureel te maken.
- We houden doorlopend klanttevredenheidsonderzoek en voeren naar aanleiding daarvan verbeteringen door, bijvoorbeeld in de informatievoorziening aan laaggeletterden of aan dak- of thuislozen.
- We houden contact met onder andere het Arnhems Platform Chronisch Zieken en Gehandicapten en Informatiepunt Digitale Overheid (zoals uitgevoerd door Rozet Arnhem) voor knelpunten en verbeterpunten.
- We werken samen met Hogeschool Arnhem Nijmegen op het gebied van digitale toegankelijkheid.

Digitaliseren van het klantproces **(I)**

We werken verder aan de digitalisering van het klantproces en breiden het aantal eDiensten uit. Waar de dienstverlening niet in een eDienst aangeboden kan worden, sturen we aan op zoveel mogelijk werken via het zaaksysteem, zodat de burger ook daar meer inzicht heeft in het proces en de afhandeltermijn van de aanvraag. Het beveiligen van informatie heeft onze bijzondere aandacht. Wij zetten verder in op datagestuurde dienstverlening: het volgen en sturen van het klantproces van begin tot eind. De concrete plannen vanuit publieke dienstverlening voor 2024 zijn:

- We gaan klantreizen in beeld brengen.
- We zetten de implementatie van eDiensten voor burgerzaken voort.
- We breiden het zaakgericht werken uit.

Effectindicator	2019	2020	2021	2022	2023
Toegankelijkheid stemlokalen				**100**	

Eenheid: Percentage

Bron: Bureau Verkiezingen. Streefcijfer: 100% volledig toegankelijk / 0% niet toegankelijk voor mensen met een lichamelijke beperking.

Opkomst verkiezingen Tweede kamer			**73,60**		

Eenheid: percentage

Bron: Centraal stembureau. Streefcijfer: minimaal 49,6%.

Opkomst verkiezingen Gemeenteraad				**46,50**	

Eenheid: Percentage

Bron: Centraal stembureau. Streefcijfer: minimaal 49,6%.

Opkomst verkiezingen Provinciale Staten	**50,70**				

Eenheid: Percentage

Bron: Centraal stembureau. Streefcijfer: minimaal 49,6%.

Opkomst verkiezingen Europees Parlement	**39,20**				

Eenheid: Percentage

Bron: Centraal stembureau. Streefcijfer: minimaal 49,6%.

Opkomst verkiezingen Waterschappen	**45,50**				

Eenheid: Percentage

Bron: Centraal stembureau. Streefcijfer: minimaal 49,6%.

Een goede bedrijfsvoering **(A)**

Wij zijn een organisatie die midden in de samenleving staat, in verbinding met de stad, een afspiegeling van de stad en een organisatie die actief meebeweegt met de tijdsgeest. De gemeentelijke bedrijfsvoering verandert mee met de eisen die worden gesteld door de samenleving, het bestuur, de raad en onze eigen professionaliteit. In de paragraaf Bedrijfsvoering wordt verder ingegaan op de ontwikkelingen op het gebied van bedrijfsvoering.

Doelen en budgetten

Hieronder geven we een indicatief inzicht van de relatie tussen doelen en budgetten. Niet alle werkzaamheden die we uitvoeren (met name 'going concern'-werkzaamheden) zijn opgenomen in de doelstellingen. De budgetten hiervoor staan onder het kopje "Overig" Door de samenhang van diverse doelen worden diverse budgetten doeloverstijgend ingezet. In deze gevallen is het totale budget voor de doelen bij het bovenste doel weergegeven en is bij de onderstaande doelen geen bedrag opgenomen.

Begroting 2024 per ambitie en doel	Lasten	Baten	Toevoe-gingen	Onttrek-kingen
Bedragen x € 1.000				
Arnhem is een dienstverlenende en herkenbare netwerkgemeente, die open staat voor maatschappelijke initiatieven in het publieke domein zowel vanuit de stad als vanuit de wijken	**14.825**	**3.413**	**0**	**0**
Samen met de stad - Arnhem heeft een transparant, democratisch bestuur dat zich richt op samenwerking met inwoners en bedrijven	5.409	0	0	0
Samen met de regio - Arnhem speelt een relevante en betekenisvolle rol in de regionale, landelijke en grensoverschrijdende netwerken	1.308	91	0	0
Arnhem: dienstverlenend en herkenbaar - Arnhem blijft zich inzetten voor verbetering van de (digitale) dienstverlening aan haar inwoners en ondernemers	8.109	3.322	0	0
Een goede bedrijfsvoering	**81.964**	**5.696**	**297**	**1.119**
Overig	**9.617**	**606.538**	**0**	**10.955**
Totaal	**106.407**	**615.647**	**298**	**12.074**

Wat mag het kosten

	Rekening	Begroting 2023		Begroting	Meerjarenraming		
	2022	Primitief	Juli	2024	2025	2026	2027
Bedragen x € 1.000							
Middelen							
Lasten	92.278	100.547	92.993	106.407	103.615	102.151	102.406
Baten	587.497	559.387	571.176	615.647	619.106	580.465	573.165
Saldo lasten en baten	***495.219***	***458.840***	***478.183***	***509.240***	***515.491***	***478.314***	***470.759***
Toevoegingen aan reserves	52.002	3.904	4.942	298	18.258	298	298
Onttrekkingen aan reserves	43.521	56.594	59.236	12.074	251	8.192	2.739
Saldo toevoegingen en onttrekkingen	***-8.481***	***52.690***	***54.294***	***11.776***	***-18.007***	***7.895***	***2.441***
Gerealiseerd resultaat	**486.738**	**511.530**	**532.476**	**521.016**	**497.484**	**486.208**	**473.200**

Toelichting
Lasten

De lasten voor 2024 zijn totaal begroot op € 106,4 miljoen. Dit is opgebouwd uit:
- € 51,6 miljoen voor ICT en facilitaire zaken;
- € 34,6 miljoen voor kosten personeel en organisatie;
- € 8,6 miljoen voor kosten publieke dienstverlening;
- € 5,0 miljoen voor kosten college en raad;
- € 1,3 miljoen voor kosten aan regionale samenwerkingen;
- € 5,4 miljoen voor overige lasten.

De lasten stijgen ten opzichte van 2023 met € 13,4 miljoen. Dit heeft verschillende redenen. Er is onder andere € 7,9 miljoen meer begroot in 2024 in verband met de loon- en prijscompensatie, € 1,1 miljoen voor het energiegebruik binnen het eigen vastgoed en € 1,1 miljoen voor burgerzaken. De lasten voor de afdeling Burgerzaken zijn toegenomen doordat in de eerste plaats de hoeveelheid werk is toegenomen. Dat is enerzijds het logische gevolg van een groeiende bevolking, en anderzijds van nieuwe wet- en regelgeving. Voorbeelden

hiervan zijn de verruimde mogelijkheden voor inschrijving op een briefadres, wijziging ouderlijk gezag bij erkenning en de Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslagen. Deze wijzigingen brengen extra werkzaamheden met zich mee, hiervoor worden we als gemeente echter deels of niet gecompenseerd via het gemeentefonds.
In het geval van de verkiezingen zijn er incidentele extra budgetten toegekend vanuit de raad en het Rijk, onder andere in het kader van de coronamaatregelen. De reguliere budgetten zijn echter al jaren niet verhoogd, terwijl de kosten wel zijn toegenomen.

Baten
De baten voor 2024 zijn totaal begroot op € 615,6 miljoen. Dit is opgebouwd uit:
- € 542,3 miljoen gemeentefonds;
- € 63,1 miljoen voor belastingen;
- € 4,4 miljoen voor bedrijfsvoering;
- € 3,3 miljoen voor publieke dienstverlening;
- € 2,5 miljoen overige inkomsten.

De inkomsten stijgen ten opzichte van 2023 met € 44,5 miljoen. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door de gemeentefondsuitkering die met € 40,3 miljoen toeneemt. Daarnaast is er meer inkomsten begroot op de OZB belastingen voor € 3,3 miljoen. Ook is er voor ongeveer € 1,3 miljoen meer aan inkomsten begroot op de publieke dienstverlening.

Toevoegingen aan reserves
In 2024 is een toevoeging van € 0,3 miljoen aan de bestemmingsreserve onderhoud vastgoed begroot.

Onttrekkingen aan reserves
De onttrekkingen aan reserves voor 2023 zijn totaal begroot op € 12,1 miljoen. De belangrijkste onderdelen hierbinnen zijn:
- € 10,9 miljoen algemene reserve;
- € 0,6 miljoen bestemmingsreserve onderhoud vastgoed;
- € 0,5 miljoen bestemmingsreserve Zuidelijke binnenstad.

Met wie werken we samen

Verbonden partijen

NV Bank Nederlandse Gemeenten
BVO De Connectie
GR Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
Euregio Rijn-Waal
Economic Board regio Arnhem-Nijmegen
Voor meer informatie wordt verwezen naar de paragraaf Verbonden partijen.

Partners
Regionale en andere bovenlokale lichamen
- Economic Board;
- Euregio Rijn-Waal;
- Croydon en Gera (partnersteden).

Publieke dienstverlening
- Werkgroep Tegengaan Identiteitsfraude (WTI);
- Landelijke Aanpak Adreskwaliteit (LAA);
- Samenwerking met Vreemdelingenketen in de BRP-straat Zevenaar.

Ook werken we samen met verschillende subsidiepartners. Deze zijn in dit programma in de digitale begroting (https://financien.arnhem.nl) terug te vinden. Het volledige overzicht van de begrotingssubsidies is te vinden in de paragraaf Subsidies.

Beleidskaders

- Evaluatie van de Rekenkamer Arnhem 2015;
- Nota Arnhem, stad op de kaart in internationaal perspectief/Beleidskader voor internationaal beleid tot 2020;
- MIRT Agenda stedelijk netwerk Arnhem Nijmegen;
- Discussienotitie Regionale Samenwerking samen steviger en sterker;
- Contourennotitie regio Arnhem-Nijmegen via raadsbrief d.d.21-01-2020;
- Visie Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (2020);
- Regionale agenda Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (2020);
- Gemeenschappelijke regeling regio Arnhem-Nijmegen (2020);
- Wijzigingsbesluit Gemeenschappelijke regeling Arnhem-Nijmegen (2021);
- Bedrijfsplan versterkte regio (2020);
- Beleid internationale betrekkingen (2021)
- Regionale agenda 2023-2024
- Conceptbegroting 2024-2027 GMR

Veiligheid

Veiligheid is de grond onder onze voeten. Je kunt je pas vrij voelen en je ontwikkelen als je je veilig voelt. In Arnhem moet je je veilig voelen, je moet er gevrijwaard zijn van overlast van buren, in de straat of in de wijk. Criminaliteit en hufterig gedrag tolereren we niet en dat laten we zien aan de Arnhemmers.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen

Ambities	Doelen	Inspanningen

Arnhem veiliger door minder misdaad en overlast (A)

Het is ons doel om overlast en criminaliteit in Arnhem te voorkomen en tegen te gaan. Het Arnhems misdaadcijfer moet omlaag. Liefst naar nul, maar in ieder geval naar het niveau dat past bij een 100.000+ gemeente. Dit doen we door kwetsbare plekken fysiek aan te pakken, overlast te beëindigen, mensen die overlast veroorzaken aan te pakken en/of zorg te bieden, beroepscriminelen te weren, radicalen en relschoppers aan te pakken en kwetsbare kinderen en jongeren een alternatief te bieden. Door inspanningen en resultaten zichtbaar te maken, laten we inwoners en bezoekers zien dat Arnhem een fijne, vrije en veilige plek is.

Wijkveiligheid: veilige en leefbare wijken (D)

Overlast en (veelvoorkomende) criminaliteit tasten de leefbaarheid en het gevoel van veiligheid in de wijken en buurten aan. Het aantal incidenten moet omlaag en het gevoel van veiligheid omhoog. Daarom pakken we verloedering, overlast en hufterig en crimineel gedrag zichtbaar en voelbaar aan. Zo vergroten we de aangiftebereidheid, zodat we weten wat er op straat gebeurt en we concrete informatie krijgen waarop we met de partners kunnen handelen. De Lokale Driehoek Arnhem (politie, OM en gemeente) geeft de wijkveiligheid prioriteit. Wijkveiligheid is onderdeel van de aanpak Arnhem-Oost, waarin langdurig wordt ingezet om de leefbaarheid in de kwetsbare wijken van Arnhem zichtbaar te verbeteren.

We pakken met de wijkveiligheidsplannen verloedering en overlast aan (I)

We hebben Arnhem opgedeeld in tien gebieden en voor ieder gebied zijn er wijkveiligheidsplannen opgesteld. In de wijkveiligheidsplannen worden prioriteiten en hotspots benoemd, met daaraan gekoppeld een zichtbare aanpak. Dat houdt bijvoorbeeld heel gewoon in dat bewoners worden aangesproken op hufterig gedrag en dat foutparkeerders worden beboet. De inspanningen die de diverse partners in de wijk hiervoor gaan uitvoeren, worden concreet benoemd: aantal controles, acties door handhaving en politie, interventie door straat- en jongerenwerk enz. Een keer per maand (per wijk) worden de inspanningen en resultaten in het wijkveiligheidsoverleg met de partners besproken, waarbij ook de resultaten van de radar-sonar (overlastcijfers) worden betrokken. Bovendien wordt (per wijk) twee keer per jaar een wijkschouw gehouden. Professionals en wijkbewoners toetsen hun gezamenlijke beeld aan de werkelijkheid op straat.

Kwetsbare plekken maken we 'schoon, heel en veilig' (I)

We voeren een integrale aanpak uit in een afgebakend gebied om verloedering en onveiligheid tegen te gaan. Er komt een speciaal hiertoe aangestelde functionarissen die de integrale aanpak regisseert. In het bijzonder zal de aandacht uitgaan naar die plekken in de stad die sinds jaar en dag te vaak schouwtoneel zijn van overlast, denk aan de overlast in het Musispark, het Bartokplein en de parkeergarages of het winkelcentrum aan de Oostburgwal in De Laar. Deze aanpak zetten we in in Klarendal (onder de naam “de Hommel en de Singel”). Een aanpak die veel meer omvat dan enkel de veiligheidsagenda, veel energie en commitment van alle betrokken partijen vergt én voor mooie resultaten zorgt. We hebben ervaring opgedaan in de Steenstraat en omgeving, dat overigens nog steeds is onderworpen aan een integrale aanpak, en ten aanzien van de hardnekkige overlast in de binnenstad.

We sluiten gevaarlijke en overlastgevende panden (I)

We dringen de overlast vanuit panden terug met het integrale Interventieteam Panden. Iedere zes weken vindt een integrale controle plaats van alle overlast gevende panden in de wijken. Naar aanleiding hiervan nemen we maatregelen tegen panden waar inderdaad sprake is van misstanden. Omdat er sprake is van overbewoning, illegale uitbouw, onveilige elektra, illegale huisvesting of woonoverlast.

We zorgen voor voldoende handhavers op straat (I)

Dagelijkse handhaving van de openbare orde is cruciaal voor het slagen van de wijkveiligheidsplannen. Handhavers zijn de zichtbare hand, helpend als het kan en bestraffend als het moet. We zorgen voor een actieve straatcapaciteit van minimaal 29 handhavers. Dit doen we vanaf 2023, in lijn met de aangenomen motie van de raad. Hiervoor is nodig dat we duurzaam aantrekkelijk zijn en blijven voor adspirant handhavers. Hiertoe versterken we onze banden met opleidingscentra en aanpalende beroepsgroepen als politie en de beveiligingssector. We zorgen dat we, binnen de financiële kaders, marktconform belonen. De wijken waarin deze kwetsbare plekken zich bevinden, krijgen een vast handhavingskoppel. Daarmee zorgen we ervoor dat handhaving zichtbaar aanwezig is in de wijk en op de plekken waar zij het verschil moeten maken: we weten van wijken en binnen de wijk weten wij van straten en portieken.

Effectindicator	2019	2020	2021	2022	2023
Leefbarometer dimensie overlast en onveiligheid		**-0,06**			
Eenheid: Afwijking ten opzichte van landelijk gemiddelde					
Bron: Ministerie van Binnenlandse Zaken					
Sociale veiligheid index overlast	**100**		**103**		
Eenheid: 2014 = 100					
Bron: Veiligheidsmonitor					
Onveiligheidsgevoel (sociale veiligheid indices)	**92**		**92**		
Eenheid: 2014 = 100					
Bron: Veiligheidsmonitor					
Onveiligheidsperceptie (sociale veiligheid indices)	**88**		**92**		
Eenheid: 2014 = 100					
Bron: Veiligheidsmonitor					
Vermijdingsgedrag (sociale veiligheid indices)	**80**		**85**		
Eenheid: 2014 = 100					
Bron: Veiligheidsmonitor					

Zorg en veiligheid: minder overlast, meer zorg (D)

Het doel inzake zorg en veiligheid is onveiligheid en overlast terugdringen door mensen die zorg nodig hebben te helpen. Het liefst doen we dat preventief door mensen die een veiligheidsrisico kunnen gaan vormen tijdig in beeld te krijgen en laagdrempelig te helpen. En als dat niet is gelukt en er toch een onveilige situatie is ontstaan willen we de overlast zo snel mogelijk oplossen of beperken. Om de preventie en de opvang beter te maken vormen veiligheids- en zorgprofessionals binnen en buiten de gemeente de komende jaren een sterk vangnet.

We voorkomen veiligheidsproblemen door een persoonsgerichte aanpak op wijkniveau (I)

Door lokale zorg-, welzijns- en veiligheidspartijen nog beter te verbinden, zorgen we ervoor dat personen die significant overlast in een wijk veroorzaken tijdig in beeld zijn. Met deze partijen wordt per overlast gevende inwoner een persoonlijke aanpak bepaald. Door een samenhangende zorg en veiligheidsaanpak te organiseren, worden signalen vroegtijdig herkend en opgepakt en escalerende situaties zoveel mogelijk voorkomen, beperkt of snel beëindigd. In deze aanpak kan bepaald worden of de overlast voortkomt uit relatief enkelvoudig te duiden factoren of dat de oorzaak van de overlast door een inwoner complex en hardnekkig is. Hiervoor is een persoonsgerichte aanpak (PGA) ontwikkeld.

We verbeteren de aanpak van ernstige problematiek in het Zorg- en Veiligheidshuis (I)

Wanneer de problemen ernstig zijn en een direct gevaar vormen voor personen in de omgeving en anderen, wijzen we de casus toe aan het Zorg- en Veiligheidshuis (ZVH). Het ZVH voor Arnhem en omgeving krijgt dit jaar een forse kwaliteitsimpuls. De situatie in Arnhem vraagt zowel om meer zaken te behandelen als een assertievere afhandeling van zaken in samenwerking met hierboven genoemde partners. De focus moet weer op de operatie komen te liggen en minder op processen en governance. Tevens is een goede wisselwerking tussen het lokale niveau (bijvoorbeeld de PGA in de wijken) en het regionale niveau van het ZVH van belang.

We zorgen voor opvang van personen met wie het toch mis gaat (I)

Als het mis gaat en een persoon zorgt voor overlast en onveiligheid op straat, dan heeft de politie tot taak de onveiligheid te beëindigen. We willen ervoor zorgen, in lijn met een recente aangenomen motie van de raad van die strekking, dat de persoon daarna snel kan worden opgevangen en hulp krijgt. Daarvoor is nodig dat snel en vakkundig kan worden geïnventariseerd wat nodig is en zorg- en veiligheidsorganisaties snel schakelen om de best mogelijke opvang te realiseren. We werken de komende periode samen met alle partners binnen en buiten de gemeente om het vangnet voor deze personen te versterken.

We behandelen de binnenkomende meldingen woonoverlast snel en adequaat (I)

Een deel van de problematiek inzake zorg en veiligheid komt voort uit woonoverlast. Wij zetten de aanpak van woonoverlast onverminderd door en verbinden de meldingen beter met het lokale netwerk waarin de OZO-coördinatoren een centrale rol vervullen. Zo richten we ons niet enkel op het beëindigen van de woonoverlast zelf, maar ook op de structurele hulp aan en zorg voor de mensen die deze overlast veroorzaken.

We begeleiden jongeren in en uit detentie (I)

We zorgen dat jongeren die in detentie zitten of hebben gezeten een goed toekomstperspectief hebben en voorkomen daarmee recidive. Dit doen we door inzet van de RIO (re-integratie officier) Jeugd. In Arnhem gaan we een re-integratie officier Jeugd (RIO) inzetten voor iedere Arnhemse jeugdige die in detentie komt. De RIO is samen met de jeugdreclassering degene die de jeugdige bij zijn/haar re-integratie in de maatschappij begeleidt in onder andere het vinden van woonruimte, een baan en hulp bij financiële zaken. De RIO blijft zo lang als nodig in beeld.

Ondermijnende criminaliteit: we weren criminelen (D)

Ondermijning is een steeds groter wordend probleem in de samenleving. Ondermijnende criminaliteit maakt misbruik van de legale structuren en verstrengelt daarmee de criminele onderwereld met de bovenwereld. En dat heeft grote negatieve gevolgen voor de Arnhemse inwoners, ondernemers en onze wijken. In Arnhem geven we daarom de komende jaren een flinke impuls aan de bestrijding van ondermijnende criminaliteit. In het Plan van Aanpak Ondermijnende Criminaliteit is dat beschreven. Daarmee wordt Arnhem veiliger voor haar bewoners, bezoekers en ondernemers. Zij moeten veilig in Arnhem kunnen leven, leren, verblijven en werken.

We wapenen ons tegen ondermijnende invloed (I)

In de afgelopen jaren zien we elders dat ambtenaren onder druk worden gezet of beïnvloed door ondermijnende criminelen. Ook wij moeten ons wapenen tegen ondermijnende invloeden. Dat doen we door onze medewerkers en bestuurders bewust te maken van ondermijnende criminaliteit. We vragen hen ook signalen van ondermijning te herkennen en te melden. We geven voorlichting en opleidingen over ondermijning en over integer handelen van de medewerkers zelf.

We maken burgers bewust (I)

Binnen de brede aanpak van ondermijning hoort ook de aandacht voor een weerbare maatschappij. Die is vooral preventief van aard. Bijvoorbeeld door het houden van voorlichtingsbijeenkomsten en aansluiten bij campagnes proberen we burgers, bedrijven en organisaties bewuster te maken van de gevaren van ondermijning. Daarnaast blijven we investeren in meldingsbereidheid: goede tips van burgers maken dat we de ondermijners daadwerkelijk kunnen aanpakken.

We pakken drugslocaties aan (I)

We richten ons met de aanpak van drugs op de illegale en gevaarlijke locaties voor productie en handel in de stad. Samen met onze partners zetten we in op een gecoördineerde aanpak van drugscriminaliteit en drugsoverlast door het in kaart brengen van de problematiek. Risicolocaties brengen we in beeld en controleren die in een zo vroeg mogelijke stadium. We houden wijkgerichte acties, zowel preventief als repressief en we krijgen zicht op de hoofdrolspelers in de Arnhemse drugswereld. Met het Arnhemse interventieteam gaan we het toezicht en de controles op bedrijventerreinen, horeca en andere gebieden intensiveren. Daarbij hoort ook dat we de voorbereidingen daarvoor verbeteren. Dat doen we onder andere door te bouwen aan een goede informatiepositie.

We pakken mensenhandel aan (I)

Mensenhandel is één van de ernstigste en meest complexe verschijningsvormen van georganiseerde ondermijnende criminaliteit. Als we het hebben over mensenhandel dan hebben we het over seksuele uitbuiting, arbeidsuitbuiting en criminele uitbuiting. We zetten in op de pijlers: voorkomen, signaleren, bestrijden en beschermen. We zorgen voor een netwerk dat door voorlichting en training is geschoold in het herkennen van signalen van uitbuiting. We zetten in op controles van kwetsbare branches als uitzendbureaus, vergunningsplichtige horeca- en seksinrichtingen. Ook de onvergunde seksinrichtingen komen aan bod.

We pakken witwassen aan (I)

Criminaliteit mag nooit lonen. Maar door geld dat met criminele activiteiten wordt verdiend, wit te wassen, proberen criminelen hun illegale geld legaal te maken. We intensiveren de inzet van de wet Bibob en hebben we de toepassing ervan naar meer branches uitgebreid: foute ondernemers hebben in Arnhem niks te zoeken. Opkopers worden verplicht een doorlopend en gewaarmerkt inkoopregister bij te houden. Met het regisseren van steeds meer integrale controles krijgen we meer zicht op kwetsbare mensen en bedrijven.

Digitale criminaliteit: door bewustwording minder slachtoffers (D)

We willen dat onze inwoners en bewoners zijn gewapend tegen de gevaren van online criminaliteit. Zij moeten zich onbezorgd en vrijelijk kunnen bewegen, ook online. Online criminaliteit heeft gevolgen in de echte wereld: mensen worden bestolen, bedreigd of bezeerd. Digitale criminaliteit is relatief onzichtbaar. Het is betrekkelijk gemakkelijk om van achter een computer ouderen hun digitale inlogcode te ontfutselen of om een jongere te bewegen een bankrekening ter beschikking te stellen voor het doorsluizen van crimineel geld. En dus gebeurt dat in toenemende mate. Ook in Arnhem.

We zetten in op voorlichting van kwetsbare personen **(I)**

We willen slachtofferschap van online criminaliteit terugbrengen. Daarom zetten we in op de kwetsbare inwoners van onze stad. We zetten onze activiteiten gericht op kinderen en jongeren onverminderd voort: met Joinhackshield en het Youth Cyber Team blijven we een vuist maken. Verder organiseren we samen met de politie in de wijken voorlichting aan (met name) de oudere inwoners van de stad en richten we ons op het geven van voorlichting aan ondernemers over de gevaren van cybercrime. Om deze activiteiten op een hoger niveau te tillen zetten we een speciale aanjager online criminaliteit in.

We bouwen een sterk netwerk tegen cybercriminaliteit **(I)**

De online ontwikkelingen inzake digitale criminaliteit en cyberaanvallen gaan razendsnel. Een sterk netwerk is nodig om bij te blijven en leed voor te zijn. Wij zijn gestart met het opbouwen van een netwerk van cybercollega's en experts zodat wij toegang hebben tot de expertise die nodig is voor de ontwikkeling van een lokale aanpak cybercriminaliteit. De gemeente is aangesloten bij de City Deal Cybercrime van het CCV en JenV. Doel van dit consortium is om expertise uit te wisselen, gezamenlijk interventies te ontwikkelen en het effect van deze interventies te meten. We bouwen het netwerk uit en maken het actiever.

Effectindicator	2019	2020	2021	2022	2023
Percentage slachtoffers van hacken in Arnhem			**7,10**		

Eenheid: Percentage

Bron: CBS

Percentage slachtoffers van online aankoop- en verkoopfraude			**9**		

Eenheid: Percentage

Bron: CBS

Openbare orde en sociale onrust: een veilige openbare ruimte voor iedereen **(D**

Wij zijn een stad waarin inwoners en bewoners zich vrij en veilig moeten kunnen voelen. Waarin demonstranten welkom zijn, zonder dat zij of omstanders of omwonenden zich zorgen hoeven te maken over geweld of ongeregeldheden. Een stad waar iedereen kan uitgaan en iedereen zich veilig kan voelen. Om dit alles te bewerkstelligen, zorgen we voor een veilige openbare ruimte, veilig uitgaan en veilige demonstraties, manifestaties en evenementen. We handelen onmiddellijk bij grootschalige branden, de vondst van explosieven of andere crisissituaties en maatschappelijke onrust. We pakken extremisten en relschoppers stevig aan, omdat zij het anders verzieken voor de anderen.

We zorgen voor veilige demonstraties, manifestaties en evenementen **(I)**

We versterken het netwerk van partijen die hun steentje bijdragen aan het veilig verloop van demonstraties en manifestaties. We zorgen ervoor dat we beter, sneller en zorgvuldiger relevante signalen over geweldsdreiging zien. Ook zorgen we dat we flexibel kunnen inspelen op onvoorziene ontwikkelingen, met partners binnen en buiten de veiligheidsketen. Tevens is het onze ambitie om in de toekomst meer en meer de verantwoordelijkheid hiervoor bij anderen te beleggen dan bij de politie. Wij zullen eraan bijdragen dat duidelijkheid komt over wat wel en niet is toegestaan op het gebied van online monitoring en dat de politie zijn verantwoordelijkheid hierin kan waarmaken. We bezien de plaatsing van camera's periodiek en meten effect en toegevoegde waarde. Naast politie en handhaving zetten we sfeerteams in van Stichting Veilige Steden op de Korenmarkt. Onze inzet is om de sfeerteams een (gedeelde) verantwoordelijkheid met de ondernemers in het gebied te maken

Arnhem is voorloper op het gebied van "gastvrij en veilig voetbal". Door een combinatie van preventief werk om ervoor te zorgen dat het voetbal een plezier blijft en een harde handhaving voor wie zich daaraan niet houdt. De voetbalclub zelf heeft een grote rol bij de organisatie van de preventieve kant (Vitesse betrokken en het supporterstraject), en onder regie van de gemeente worden relschoppers gericht aangepakt (bijvoorbeeld middels een PGA) en volgt bestraffing op wanordelijkheden in en rondom de stadions (bijvoorbeeld door het generiek weren van supporters die zich hebben misdragen). Samen met andere steden die te maken hebben met betaald voetbal zetten we deze lijn door.

We investeren in brandweer, crisisbeheersing en publieke gezondheidszorg **(I)**

We blijven investeren in een goede gemeentelijke openbare orde en veiligheid piket-functie regionale brandweer, crisisbeheersing en publieke gezondheidszorg. Deze investeringen zijn noodzakelijk om ook in tijden van crisis goed voor onze inwoners te kunnen zorgen en in voorkomende situaties zelfs levensreddend te kunnen zijn. We hebben daarbij extra aandacht voor nieuwe typen crises als gevolg van klimaatverandering en energieopwekking én de risico's die specifiek voor Arnhem gelden. Ook in 2024 wordt fors ingezet op de bedrijfsvoering en governance structuur van onze Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM). Tegelijkertijd wordt er gewerkt aan het versterken van de crisisbeheersing en de publieke gezondheid (zowel algemene publieke gezondheidszorg, als jeugdgezondheidszorg.

We investeren in bondgenoten **(I)**

Het duurzame antwoord op maatschappelijke onrust is inclusie. In tijden van crisis is het een antwoord om te verbinden en met de stad samen te werken om de rust te bewaren. Daarom zetten wij de komende periode in om belangrijke sleutelfiguren in de stad bij elkaar te brengen en een bondgenootschap met ons te vormen; voor een stad waar mensen met verschillende anderen samenkomen in wat hen verbindt en waar we polarisatie en agressie geen kans geven.

We leren kinderen en jongeren kritisch denken en verantwoord met informatie om te gaan **(I)**

We helpen Arnhemmers om weerbaar te worden: op het internet en kinderen en jongeren ook specifiek op school. We stimuleren kritisch burgerschap maar accepteren daarbij geen enkele vorm van extremisme. Daarom investeren we in een weerbare samenleving waarbij meedoen aan onze democratische rechtsstaat, goed burgerschap en inclusie centraal staan. Daarom willen wij in staat zijn om samen met ons netwerk van inwoners en maatschappelijk middenveld het polariserende landschap een antwoord te bieden.

We signaleren radicalisering en gaan het tegen **(I)**

We investeren in 2024 in een sociaal stabiele en weerbare samenleving, vroege signalering van problematisch gedrag en het proactief interveniëren bij (signalen van) extremisme. We verbreden onze kennis- en signaleringsnetwerken, vooral ook op het gebied van anti-overheid, extreemrechts/links en (problematische) complottheorieën. In geval van risicocasussen zorgen we voor een Zorg- en Veiligheidshuis dat tijdig en assertief aanpakt en dreiging wegneemt.

Preventieve jeugdaanpak **(D**

De strijd tegen de georganiseerde (drugs)misdaad begint in de huiskamers in onze wijken. Onze jeugd dreigt steeds jonger in handen te vallen van de (drugs)criminaliteit, die de leefbaarheid in bepaalde wijken in Arnhem ondermijnt. Daarom zetten we met de aanpak Preventie met Gezag in Arnhem-Oost in op preventie en repressie: we stellen normen, we handhaven én we houden kinderen en jongeren weg van criminaliteit, doordat wij iets beters voor ze hebben. Thuis, op straat en op school, 24 uur per dag bieden docenten, jongerenwerkers, straatcoaches, wijkagenten en andere opvoeders een pedagogische omgeving.

Jongerenwerk 3.0 **(I)**

We zetten stevig in op de persoonsgerichte begeleiding van kwetsbare jongeren. De focus van Intensieve Trajectbegeleiding binnen Preventie met Gezag ligt op het voorkomen dat jeugd uit Geitenkamp, Presikhaaf en Malburgen in de ondermijnende georganiseerde criminaliteit terecht komt en op het bieden kan kansen en perspectief aan deze jeugd. Deze jongeren, vaak tussen de 11-23 jaar oud, krijgen een begeleidingstraject waarin doelen worden gesteld op het gebied van school, werk, familie en vrienden: (inzet op vergroten van sociaal emotionele ontwikkeling, executieve vaardigheden en metacognitieve vaardigheden). De thuis- / gezinssituatie wordt, waar het kan, geïntegreerd in de aanpak. Een ambitie binnen de aanpak is om de groeiende onlinewereld van kinderen en jongeren beter in het vizier te hebben en hierop beter te kunnen inspelen. Jongerenwerkers van Presikhaaf University en AM Support zijn hierin voorlopers; we zullen hun kennis gebruiken om online in de aanpak de plek te geven die het verdient.

Straat en school **(I)**

We zetten fors in op toezicht in de wijk en rond scholen alsmede vroegtijdige signalering van situaties van overlast of criminaliteit. Straatcoaches zijn zichtbaar aanwezig in de wijken, rond scholen en bij het jognerenwerk. Ze spreken overlast gevende jeugd aan, moedigen positief gedrag aan. Ze surveilleren, de-escaleren, dringen overlast terug en signaleren vroegtijdig situaties die tot overlast of criminaliteit kunnen leiden. De focus ligt op drugshandel en drugsgebruik door jeugdigen in Arnhem-Oost. De straatcoaches nemen de aanpak VIOS op zich, die enerzijds scholen van handelingsperspectief voorziet bij het omgaan met ondermijnende jeugdcriminaliteit. Anderzijds betrekt VIOS scholen bij de wijkgerichte aanpak in Arnhem.

Preventief Interventie Team (PIT) **(I)**

Het PIT helpt kinderen vanaf 6 jaar met een verhoogd risico op afglijden naar druggerelateerde criminaliteit vanwege externaliserend probleemgedrag op primair onderwijs scholen. De PIT-coach biedt een maatwerktraject, waarbij school en ouders belangrijke partners zijn. Het uitgangspunt is doen wat nodig is: zo vroeg mogelijk bijsturen van probleemgedrag waardoor het kind met een relatief lichte interventie geholpen kan worden bij het opbouwen van een gezonde sociaal-emotionele ontwikkeling.

Werk **(I)**

We krijgen jongeren aan betaald werk met Prospect4Cash, bij voorkeur in de eigen wijk, als tegenhanger van het kunnen ‘verkrijgen’ van crimineel geld. Door dit werk kunnen jongeren op een eerlijke manier geld verdienen, werkgeversvaardigheden leren en zicht oriënteren op de arbeidsmarkt. De jongere kan een voorbeeld worden voor anderen jongeren in de wijk, wanneer zij zien dat ‘regulier’ werken loont.

Versterking PGA (Aanpak risicojeugd Veiligheidshuis) **(I)**

We zorgen voor een versterking van de aanpak van jongeren die dreigen af te glijden richting ondermijnende criminaliteit.

Doelen en budgetten

Hieronder geven we een indicatief inzicht van de relatie tussen doelen en budgetten. Niet alle werkzaamheden die we uitvoeren (met name 'going concern'-werkzaamheden) zijn opgenomen in de doelstellingen. De budgetten hiervoor staan onder het kopje "Overig" Door de samenhang van diverse doelen worden diverse budgetten doeloverstijgend ingezet. In deze gevallen is het totale budget voor de doelen bij het bovenste doel weergegeven en is bij de onderstaande doelen geen bedrag opgenomen.

Begroting 2024 per ambitie en doel	Lasten	Baten	Toevoe-gingen	Onttrek-kingen
Bedragen x € 1.000				
Arnhem veiliger door minder misdaad en overlast	**13.236**	**3.998**	**0**	**518**
Wijkveiligheid: veilige en leefbare wijken	799	345	0	0
Zorg en veiligheid: minder overlast, meer zorg	1.990	775	0	0
Ondermijnende criminaliteit: we weren criminelen	10.447	2.878	0	518
Digitale criminaliteit: door bewustwording minder slachtoffers	0	0	0	0
Openbare orde en sociale onrust: een veilige openbare ruimte voor iedereen	0	0	0	0
Preventieve jeugdaanpak	0	0	0	0
Overig	**16.197**	**1.444**	**78**	**54**
Totaal	**29.433**	**5.442**	**78**	**572**

Wat mag het kosten

	Rekening	Begroting 2023		Begroting	Meerjarenraming		
	2022	Primitief	Juli	2024	2025	2026	2027
Bedragen x € 1.000							
Middelen							
Lasten	22.864	22.205	26.939	29.433	27.886	25.757	24.630
Baten	5.142	2.289	5.890	5.442	4.409	2.282	2.282
Saldo lasten en baten	***-17.722***	***-19.916***	***-21.049***	***-23.991***	***-23.477***	***-23.475***	***-22.348***
Toevoegingen aan reserves	805	73	78	78	78	78	78
Onttrekkingen aan reserves	1.086	397	1.136	572	400	404	50
Saldo toevoegingen en onttrekkingen	***281***	***324***	***1.058***	***494***	***322***	***326***	***-28***
Gerealiseerd resultaat	**-17.441**	**-19.592**	**-19.990**	**-23.497**	**-23.155**	**-23.148**	**-22.376**

Toelichting

Lasten

De lasten voor 2024 zijn totaal begroot op € 29,4 miljoen. Dit is als volgt opgebouwd:

- uitgaven van € 16,2 miljoen voor VGGM brandbestrijding en rampenbestrijding;
- uitgaven van € 4,9 miljoen voor openbare orde en Veiligheid en cameratoezicht;
- uitgaven van € 3,0 miljoen voor de uitvoering van Preventie met Gezag;
- uitgaven van € 2,0 miljoen voor het Veiligheidshuis;
- uitgaven van € 1,6 miljoen voor overige projecten binnen veiligheid (zoals de aanpak van radicalisering, ondermijning en seksuele intimidatie);
- uitgaven van € 1,7 miljoen voor Handhaving Openbare orde en veiligheid en vergunningverlening.

De totale lasten stijgen per saldo ten opzichte van 2023 met € 2,5 miljoen.
Deze stijging wordt enerzijds veroorzaakt door een stijging van de middelen voor VGGM als gevolg van indexatie en het programma Beter Bedrijfsvoeren (€ 2,2 miljoen), incidentele middelen in 2024 voor een online bewustwordingsaanpak voor jongeren (€ 0,2 miljoen), indexatie en aanvullende formatie voor aanpak ondermijnende criminaliteit (€ 0,2 miljoen) en het onderbrengen van de OZO-coördinatoren bij veiligheid (€ 0,5 miljoen). Daarnaast worden in 2024 incidenteel extra middelen toegevoegd voor de aanvangsfase van de verhuurdersvergunningen (€ 0.6 miljoen).

Daar staat tegenover dat er in 2024 minder rijksmiddelen ontvangen worden voor onder andere Veiligheid In en Om School en voor het experiment gesloten koffieshopketen (totaal € 0,8 miljoen). En binnen het veiligheidshuis zijn minder middelen beschikbaar (€ 0,4 miljoen) dan in 2023 (vanwege een incidentele budgetoverheveling).
In 2025 dalen de middelen met € 1,5 miljoen ten opzichte van 2024. Dit vanwege de afloop van een aantal incidentele (Rijks)regelingen (in totaal € 1,6 miljoen), het wegvallen de middelen voor VGGM Beter Bedrijfsvoeren (€ 0,2 miljoen) en het wegvallen van de middelen voor een online bewustwordingsaanpak voor jongeren (€ 0,2 miljoen). Er staat vanaf 2025 een budget van € 0,5 miljoen begroot voor de inzet op handhaving (voor de jaren ervoor is dit budget terug te vinden binnen de wijkbegrotingen).
In 2026 dalen de middelen met € 2,1 miljoen wegens het wegvallen van de incidentele Rijksmiddelen voor preventie met gezag. In 2027 is ook de cofinanciering voor preventie met gezag niet meer opgenomen in de begroting.

Baten
Totaal is er voor het jaar 2024 een bedrag van € 5,4 miljoen aan baten begroot. Dit is opgebouwd uit:
- verhuur brandweerkazerne voor een bedrag van € 1,4 miljoen;
- opbrengst leges en vergunningen voor een bedrag van € 0,3 miljoen;
- opbrengst handhaving Openbare orde en veiligheid van € 0,1 miljoen;
- opbrengst deelnemende gemeenten Veiligheidshuis voor totaal een bijdrage van € 0,8 miljoen;
- subsidie van € 2,1 miljoen vanuit het Rijk voor de aanpak Preventie met Gezag;
- subsidie van € 0,6 miljoen vanuit het Rijk voor de lokale integrale aanpak van radicalisering, extremisme en terrorisme.

De totale baten dalen ten opzichte van 2023 met € 0,5 miljoen met name als gevolg van het minder ontvangen van incidentele rijksmiddelen (onder andere voor VIOS en Radicalisering). In 2025 dalen de baten om dezelfde reden met € 1,0 miljoen ten opzichte van 2024 (Radicalisering en Rio & Ipta middelen). En in 2026 dalen de baten met € 2,1 miljoen ten opzichte van 2025 vanwege het wegvallen van de incidentele middelen voor Preventie met Gezag.

Toevoegingen aan reserves
In 2024 wordt voor een totaal van € 78.000 toegevoegd aan de reserve voor de dekking van onderhoudskosten aan het vastgoed (brandweerkazerne).

Onttrekkingen aan reserves
In 2024 wordt voor een totaal van € 0,6 miljoen onttrokken aan reserves:
- € 350.000 aan de bestemmingsreserve jeugdfonds voor de cofinanciering ten behoeve van de uitvoering van het plan van aanpak Preventie met gezag;
- € 168.000 aan de bestemmingsreserve beschermd en weerbaar om uitvoering te geven aan de motie Online bewustwordingsaanpak voor jongeren (21M105);
- € 54.000 uit de bestemmingsreserve in verband met onderhoud aan het vastgoed (brandweerkazerne).

Met wie werken we samen

Verbonden partijen

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden
Voor meer informatie wordt verwezen naar de paragraaf Verbonden partijen.

Partners
- Politie;
- Brandweer;
- Openbaar Ministerie;
- Veiligheidshuis regio Arnhem;
- Veilig Thuis.

Ook werken we samen met verschillende subsidiepartners. Deze zijn in dit programma in de digitale begroting (https://financien.arnhem.nl) terug te vinden. Het volledige overzicht van de begrotingssubsidies is te vinden in de paragraaf Subsidies.

Beleidskaders

- Kadernota veiligheid 2018-2022;
- Meerjarenbeleidsplan politie 2019-2022;
- Uitvoeringsplan aanpak radicalisering Arnhem 2019;
- Een evaluatie van de Arnhemse radicaliseringsaanpak;
- APV wijziging bevoegdheid inzet mobiel cameratoezicht;
- Experiment gesloten coffeeshopketen;
- Regionaal beleidsplan Rampenbestrijding en Crisisbeheersing 2020-2023.

Bereikbaarheid

Een goede bereikbaarheid is en blijft belangrijk. Voor inwoners én voor bezoekers en voor alle vormen van vervoer: te voet, met de (deel)fiets, het openbaar vervoer, of met de (deel)auto. We zien echter ook dat mobiliteit tot leefbaarheidsproblemen leidt. We zetten dan ook vol in op duurzame mobiliteit om onze stad goed bereikbaar, maar ook leefbaar te maken.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen

Ambities	Doelen	Inspanningen

Een duurzaam bereikbare stad **(A)**

Het is onze ambitie om een duurzaam bereikbare stad te worden. We willen dus niet alleen voor alle doelgroepen goed bereikbaar zijn, we willen ook de verkeersoverlast zoveel mogelijk tegengaan en voor een zo schoon en veilig mogelijk leefklimaat zorgen.

Bewerkstelligen van een mobiliteitstransitie: eerst de voetganger, dan de fietser, dan het OV en dan pas de auto **(D)**

Arnhem kent een goede bereikbaarheid. De auto speelt hierin een grote rol. Deze afhankelijkheid van de auto kent echter leefbaarheids- en bereikbaarheidsnadelen en is niet houdbaar bij verdere groei van de stad. Om de afhankelijkheid van de auto te verkleinen zetten we in op een mobiliteitstransitie, waarbij eerst de voetganger komt, dan de fietser en vervolgens het OV en tot slot de auto.

We voeren het mobiliteitsbeleid uit **(I)**

In 2024 beginnen we met het tot uitvoer brengen van ons nieuwe beleid. Dat zal gebeuren conform de uitvoeringsagenda die bij het duurzaam mobiliteitsplan wordt gevoegd. Dit kan leiden tot herprioritering en wijziging van de bestaande inpassingen.

Groter aandeel fiets en voetgangers om de stad duurzaam bereikbaar te maken **(D)**

We willen meer mensen de fiets laten nemen door dit alternatief aantrekkelijker te maken. De reistijden moeten concurrerend met de reistijden per auto worden en de routes moeten aantrekkelijk zijn. Door meer mensen met de fiets te laten reizen wordt de leefbaarheid in de stad beter maar blijft de stad ook bereikbaar voor mensen die wel met de auto moeten of willen komen.

We verbeteren/ breiden het stedelijk fietspadennetwerk uit, waaronder regionale snelfietsroutes **(I)**

In 2024 gaan we diverse fietsprojecten uitvoeren, waaronder:

- Snelfietsroute Arnhem - Wageningen;
- Hommelseweg als onderdeel van de snelfietsroute Arnhem Noord - Alteveer;
- Snelfietsroute Schuytgraaf fase 1 (Grote Griet - Gelderse Rooslaan tot Drielsedijk);
- Verbeterplan RijnWaalpad.

Ook gaan we diverse projecten (verder) voorbereiden, zoals de snelfietsroute Arnhem - Huissen, snelfietsroute Om de Noord en het VeluweWaal pad.

We stellen een actieplan aanpak voetgangersknelpunten op **(I)**

We stellen een actieplan op hoe we de grootste voetgangersknelpunten in ons netwerk kunnen aanpakken.

We realiseren maatregelen uit het fietsparkeerplan **(I)**

In 2024 werken we verder aan de kortetermijnmaatregelen uit het fietsparkeerplan en zetten we de langetermijnmaatregelen in gang.

We verkennen mogelijkheden van nieuwe fietsbruggen over de Rijn **(I)**

We zetten het onderzoek naar nieuwe fietsbruggen verder door. We doen nadere verkenningen naar de mogelijke oplossingen en de kosten en effecten (bijvoorbeeld verwacht aantal gebruikers) van die oplossingen. Regionale samenwerking is daarbij belangrijk, ook om de kans op subsidie te vergroten. Ook kijken we hierbij nadrukkelijk naar de ruimtelijke ontwikkelingen in de stad en de regio.

Meer openbaar vervoer om de stad duurzaam bereikbaar te maken **(D)**

We willen meer mensen de bus laten nemen door dit alternatief aantrekkelijker te maken. De reistijden zijn betrouwbaar en concurrerend met de reistijden met de auto. Door meer mensen met het openbaar vervoer te laten reizen wordt de leefbaarheid in de stad beter maar blijft de stad ook bereikbaar voor mensen die wel met de auto moeten of willen komen.

We voeren concrete hoogwaardig openbaar vervoer projecten uit **(I)**

Ook in 2024 blijven we doorgaan met het voorbereiden en uitvoeren van HOV-projecten, waaronder Willemsplein, Westervoortsedijk en kruising Batavierenweg-Eldenseweg.

Beter openbaar vervoer in de stad, de regio en naar de Randstad en Duitsland **(D)**

Het openbaar vervoer in de stad en in (en naar) de regio moet worden verbeterd. Ook willen we het reizen per openbaar vervoer richting de Randstad en internationale bestemmingen aantrekkelijker maken.

We lobbyen met betrekking tot het spoordossier en het lokale en regionale openbaar vervoer **(I)**

We werken dit jaar aan de volgende zaken:
- MIRT verkenning Spoorknoop Arnhem Oost;
- Uitplaatsing spooremplacement ten behoeve van woningbouw;
- Goederenroutering (onderzoek nut en noodzaak);
- Een integrale gebiedsontwikkeling A12-corridor Utrecht-Arnhem-Duitse grens.

Daarnaast blijven we lobbyen voor een betere ICE verbinding.

Makkelijker maken van bouwen in en rond de binnenstad en op OV-locaties met behulp van parkeerbeleid en daarbij minder auto-afhankelijkheid en overlast van geparkeerde auto's **(D)**

We willen binnen de stad, bij voorkeur op en rond OV-knooppunten zoveel mogelijk woningen bouwen, met daarbij zo min mogelijk parkeerplaatsen en dus lagere parkeernormen. Om overlast in de omliggende gebieden te voorkomen willen we het gebied met parkeerregulering uitbreiden.

We ontwikkelen stedelijk parkeerbeleid **(I)**

We ontwikkelen stedelijk parkeerbeleid. Onderdelen van dat stedelijk parkeerbeleid zijn:
- parkeernorm nul in en rond de binnenstad of dicht bij OV-knooppunten;
- lagere parkeernormen voor de hele stad;
- uitbreiding van het gereguleerd gebied.

Zodra dit parkeerbeleid gereed is kunnen vervolginspanningen worden uitgevoerd. Kaders voor de wijze waarop dit kan worden uitgevoerd worden immers bepaald in het parkeerbeleid. Het gaat om de volgende inspanningen:
- parkeerverwijssysteem;
- vaststellen nieuwe parkeernormen;
- uitbreiding van het gereguleerd gebied.

We passen de parkeertarieven aan **(I)**

In het stedelijk parkeerbeleid bekijken we of verdere aanpassing van de parkeertarieven wenselijk is.

Effectindicator	2019	2020	2021	2022	2023
Aandeel fiets in modal spit	**21**	**25**	**25**		
Eenheid: Percentage t.o.v. totale mobiliteit voor ritten van alle Arnhemmers					
Bron: Odin (Onderweg in Nederland, CBS)					
Aandeel openbaar vervoer in modal split	**7**	**5**	**3**		
Eenheid: Percentage t.o.v. totale mobiliteit voor ritten van alle Arnhemmers					
Bron: Odin (Onderweg in Nederland, CBS)					

Tegengaan verkeersoverlast **(A)**

Mobiliteit en met name automobiliteit kent ook nadelen. Zo leidt mobiliteit tot geluidsoverlast en kunnen snelheidsverschillen tot verkeersonveilige situaties leiden. We werken aan een duurzame mobiliteitstransitie: eerst de voetganger, dan de fietser, dan het OV en dan pas de auto.

Meer ruimte voor de voetganger, de fietser en het OV **(D)**

De ruimte in de stad is schaars. We gaan op zoek naar een nieuwe verdeling van die schaarse ruimte waarbij eerst de voetganger, dan de fietser, dan het openbaar vervoer en vervolgens de auto komt.

We stellen een verkeersstructuurplan op **(I)**

Op basis van het mobiliteitsbeleid stellen we een verkeersstructuurplan op. Hierin leggen wij vast hoe de keuzen uit het mobiliteitsbeleid zich vertalen op ons wegennet. Hoe ziet ons hoofd loop- en fietsnetwerk eruit, welke wegen krijgen een andere functie en/of kunnen anders worden ingericht (zoals lagere snelheid, minder rijstroken, fietsstraten)?

Zodra dit verkeersstructuurplan gereed is kunnen vervolginspanningen worden uitgevoerd. Het gaat om de volgende inspanningen:
- afschalen van de auto-infrastructuur;
- maximumsnelheden verlagen;
- verdere aanpassing loop- en fietsnetwerk.

We passen de wegenstructuur aan **(I)**

In 2024 gaan we verder met het (voorbereiden van) het aanpassen van de wegenstructuur. Het gaat daarbij om zowel het verlagen van de maximumsnelheid (van 70 km/u naar 50 km/u, of van 50 km/u naar 30 km/u) als om het verminderen van het aantal rijstroken voor de auto (en dus meer ruimte voor groen, voetgangers, fietsers uit het openbaar vervoer te creëren). Dit doen we in lijn met het duurzaam mobiliteitsplan, maar ook met de quickwin kansen die er geïdentificeerd zijn.

Minder ruimte voor de auto in en rond de binnenstad **(D)**

In de hele stad is de ruimte schaars, maar dat geldt zeker voor de binnenstad. De auto neemt relatief veel ruimte in de binnenstad in. Zowel door de wegen waarover de auto's rijden als door de ruimte die nodig is om deze auto's te parkeren. We willen de ruimte die de auto in de binnenstad inneemt beperken.

We verminderen het aantal straatparkeerplaatsen **(I)**

Het verminderen van het aantal straatparkeerplaatsen in de binnenstad dient gestructureerd vanuit parkeerbeleid te gebeuren. Zodra het parkeerbeleid is vastgesteld, gaan we hiermee aan de slag.

We richten de Rijnkade in als wandel- en fietspromenade **(I)**

We kijken welke aanvullende maatregelen er nodig zijn nadat het waterschap een nieuwe Rijnkade heeft opgeleverd.

Een betere verkeersveiligheid **(D)**

De verkeersveiligheid op de weg en in het openbaar vervoer moet omhoog. We gaan voor 'nul' verkeersslachtoffers, onder andere door het aanpakken van plekken waar veel ongelukken gebeuren.

We pakken verkeersonveilige locaties aan **(I)**

We bekijken wederom de top-10 meest verkeersonveilige punten op het Arnhemse wegennet. Deze locaties worden geanalyseerd en er worden verbetervoorstellen gedaan om de locaties veiliger te maken. Indien technisch en financieel haalbaar worden deze locaties aangepast. Er wordt hierbij zowel naar de objectief verkeersonveilige locaties als de subjectief verkeersonveilige locaties gekeken. Daarnaast gaan we de schoolomgevingen veiliger maken en leveren we een bijdrage aan de verkeerseducatie.

We leggen schoolzones aan **(I)**

Ook in 2024 blijven we schoolzones aanleggen. Dat doen we in ieder geval bij de volgende scholen:

- Margarethaschool;
- Panoramaschool;
- Pastoor v. Arsschool en Monchyschool);
- Pieter Breughelschool en SO Brouwerij.

Daarnaast gaan we gesprekken aan met andere scholen om nog meer nieuwe schoolzones te kunnen aanleggen.

Effectindicator	2019	2020	2021	2022	2023
Aantal verkeersongevallen	**1120,10**	**811,30**	**893,30**		
Eenheid:	Aantal verkeersongevallen in de gemeente Arnhem				
Bron:	Bestand geregistreerde ongevallen in Nederland				

Aantal aangepakte knelpunten	**2**	**1**	**4**	**2**
Eenheid:	Aantal knelpunten uit de top verkeersonveilige locaties dat wordt aangepast			
Bron:	Gemeente Arnhem			

Beter en schoner taxivervoer **(D)**

De taxiverordening wordt niet ingevoerd. We blijven wel in overleg met de taxibranche om het taxivervoer beter en schoner te krijgen.

We stellen samen met de taxibranche maatregelen op om het taxivervoer beter en schoner te krijgen **(I)**

We gaan wel in overleg met de taxibranche om het taxivervoer beter en schoner te krijgen. Eventuele verbetervoorstellen proberen we gezamenlijk in te voeren.

Schonere lucht in de stad **(A)**

Mobiliteit en met name automobiliteit heeft als nadeel dat het tot luchtvervuiling leidt. We willen een schonere lucht in de stad door het verkeer in de stad schoner te maken en er het verkeer zoveel mogelijk te beperken.

Minder doorgaand verkeer door de stad **(D)**

Er rijdt relatief veel doorgaand verkeer in de stad (verkeer dat geen herkomst of bestemming in Arnhem heeft, maar alleen maar door de stad rijdt, omdat dit de kortste en/of snelste route is). Deze voertuigen leiden tot overlast en horen hier niet te rijden. Doel is om dat verkeer zoveel mogelijk te beperken en idealiter helemaal niet meer te hebben in de stad.

We stellen een plan op om doorgaand verkeer te weren **(I)**

Nadat we breed mobiliteitsbeleid hebben opgesteld stellen we een plan op om het (onnodig) doorgaand autoverkeer uit Arnhem te weren. We kijken daarbij naar een breed palet van maatregelen, van verkeersmanagement tot infrastructurele maatregelen.

Beter benutten van stations en realisatie transferia/stadsrandhubs **(D)**

Een goede aansluiting van de verschillende vormen van mobiliteit (auto, trein, bus en (deel)fiets) op elkaar wordt steeds belangrijker. Hubs spelen bij deze overgang een belangrijke rol. Op deze manier kan een volwaardig en duurzaam alternatief voor de (privé)auto worden geboden. Een (mobiliteits)hub kan het beste worden gedefinieerd als een fysieke plek waar verschillende vormen van vervoer en vervoersaanbod samenkomen.

We stellen een visie op Arnhemse hubs op **(I)**

We stellen, in samenhang met het brede mobiliteitsbeleid, een visie op de Arnhemse hubs op.

We voeren de visie Arnhemse hubs uit **(I)**

Als uitwerking op onze visie op hubs willen we enkele locaties gaan uitwerken. Er zijn namelijk al enkele locaties in beeld of al in gang gezet:

- Rozet (is al grotendeels uitgewerkt);
- Kronenburg (is al grotendeels uitgewerkt);
- GelreDome;
- Station Zuid;
- IPKW.

Minder vervuilende voertuigen in de binnenstad **(D)**

De stad en vooral de binnenstad moet slimmer, veiliger, stiller en schoner worden om verkeersinfarcten, slechte luchtkwaliteit, uitstoot van stikstof, geluidsoverlast en onveilige situaties te voorkomen. Klimaatverandering, economische groei, maar ook woningbouw zorgen er voor dat de goederenstromen en services onder druk staan.
Klanten stellen steeds hogere eisen aan bezorgsnelheid, tijdstip, locatie en duurzaamheid. Hierdoor is de noodzaak voor verminderen, veranderen en verschonen van stadsdistributie hoog. Minder (lege) kilometers en meer schone kilometers betekent minder verkeersbewegingen, minder fijn stof en CO2-uitstoot en minder geluidsoverlast.

We handhaven de milieuzone en waar mogelijk passen we strengere normering en uitbreiding toe **(I)**

In 2022 is de laatste normering strenger geworden: vrachtwagens met emissieklasse 6 en hoger worden alleen toegelaten. In 2023 is de milieuzone in een beheerfase gekomen. We bereiden ons voor op een mogelijk volgende verzwaring in 2025: emissieklasse 5 voor personenwagens. In de tussentijd wordt gewerkt aan het voorbereiden van de zero emissie zone die in 2026 van kracht wordt. De milieuzone en de zero emissiezone moeten op elkaar afgestemd worden.

We stimuleren en faciliteren duurzame stadsdistributie, met name in de binnenstad **(I)**

De gemeente gaat met ondernemers én binnenstadsbewoners in overleg op welke manier de zero-emissiezone het best kan worden ingevoerd. Het gaat om het vinden van de juiste balans tussen adequate bevoorrading en een leefbare stad. De beschikbaarheid en betaalbaarheid van voertuigen en alternatieven zoals overstappen op gedeeld vervoer en levering via stadshubs is een essentieel onderdeel van gesprek. In het verkeersbesluit (naar verwachting eind 2024) wordt een afweging gemaakt tussen verkeersbelangen (effectstudie: luchtkwaliteit, uitstoot, geluidemissie en verkeerseffecten zoals omrijdeffecten en modal-shift) en nadelige gevolgen voor getroffenen.

Doelen en budgetten

Hieronder geven we een indicatief inzicht van de relatie tussen doelen en budgetten. Niet alle werkzaamheden die we uitvoeren (met name 'going concern'-werkzaamheden) zijn opgenomen in de doelstellingen. De budgetten hiervoor staan onder het kopje "Overig" Door de samenhang van diverse doelen worden diverse budgetten doeloverstijgend ingezet. In deze gevallen is het totale budget voor de doelen bij het bovenste doel weergegeven en is bij de onderstaande doelen geen bedrag opgenomen.

Begroting 2024 per ambitie en doel	Lasten	Baten	Toevoe-gingen	Onttrek-kingen
Bedragen x € 1.000				
Een duurzaam bereikbare stad	**3.283**	**0**	**694**	**2.118**
Bewerkstellingen van een mobiliteitstransitie: eerst de voetganger, dan de fietser, dan het OV en dan pas de auto.	937	0	694	2.118
Groter aandeel fiets en voetgangers om de stad duurzaam bereikbaar te maken	988	0		
Meer openbaar vervoer om de stad om de stad duurzaam bereikbaar te maken	421	0		
Beter openbaar vervoer in de stad, de regio en naar de Randstad en Duitsland	421	0		
Makkelijker maken van bouwen in en rond de binnenstad en op OV-locaties met behulp van parkeerbeleid en daarbij minder auto-afhankelijkheid en overlast van geparkeerde auto's	514	0		
Tegengaan verkeersoverlast	**547**	**0**	**0**	**0**
Meer ruimte voor de voetganger, fietser het OV	219	0	0	0
Minder ruimte voor de auto in en rond de binnenstad	109	0	0	0
Een betere verkeersveiligheid	164	0	0	0
Beter en schoner taxivervoer	55	0	0	0
Schonere lucht in de stad	**1.641**	**0**	**0**	**0**
Minder doorgaand verkeer door de stad	657	0	0	0
Beter benutten van stations en realisatie transferia/stadsrandhubs	821	0	0	0
Minder vervuilende voertuigen in de binnenstad	164	0	0	0
Infrastructuur is op orde	**27.609**	**9.488**	**10.801**	**10.299**
Overig	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal	**33.080**	**9.488**	**11.494**	**12.416**

Wat mag het kosten

	Rekening	Begroting 2023		Begroting	Meerjarenraming		
	2022	Primitief	Juli	2024	2025	2026	2027
Bedragen x € 1.000							
Middelen							
Lasten	21.574	29.718	31.485	33.080	30.692	31.401	31.756
Baten	7.263	9.529	9.532	9.488	9.442	9.396	9.351
Saldo lasten en baten	***-14.311***	***-20.189***	***-21.953***	***-23.592***	***-21.250***	***-22.005***	***-22.405***
Toevoegingen aan reserves	8.936	13.742	15.162	11.494	11.569	11.392	11.271
Onttrekkingen aan reserves	8.121	14.848	15.777	12.416	11.137	10.889	10.798
Saldo toevoegingen en onttrekkingen	***-816***	***1.106***	***615***	***922***	***-432***	***-503***	***-473***
Gerealiseerd resultaat	**-15.127**	**-19.083**	**-21.338**	**-22.670**	**-21.683**	**-22.507**	**-22.878**

Toelichting

Lasten

De begrote lasten bedragen in 2024 € 33,1 miljoen. Dit is opgebouwd uit de volgende onderwerpen:

- beheer wegen, € 18,5 miljoen;
- parkeren, € 9,1 miljoen;
- mobiliteit en openbaar vervoer, € 5,5 miljoen.

De totale lasten zijn in 2024 € 1,7 miljoen hoger dan in 2023:

- prijs- en areaalontwikkelingen (inclusief energiecompensatie): € 2.6 miljoen;
- ontwikkeling kapitaallasten, € 1,4 miljoen;
- extra middelen beheer transferhal Arnhem Centraal, € 0,3 miljoen;
- extra middelen bewaking parkeergarages, € 0,1 miljoen;
- overigen, waaronder eenmalige budgetontwikkelingen 2023 (o.a. verlagen maximumsnelheid, verminderen aantal rijbanen, fiets- en wandelpromenade), € - 2,7 miljoen;

Baten
De baten in 2024 zijn in totaal begroot op € 9,5 miljoen. Dit is opgebouwd uit de volgende onderwerpen:

- Parkeren (met name opbrengsten parkeerexploitatie), € 8,1 miljoen;
- Beheer wegen (met name provinciale bijdragen aan beheer trolleynetwerk), € 1,4 miljoen.

Toevoegingen aan reserves
De totale toevoeging aan de reserves in 2024 is begroot op € 11,5 miljoen. Dit is opgebouwd uit:

- BR Bereikbaarheidsfonds € 10,7 miljoen;
- BR Vastgoed € 0,7 miljoen.

Onttrekkingen aan reserves
De totale onttrekking aan de reserves in 2024 is begroot op € 12,4 miljoen. Dit is opgebouwd uit:

- BR Bereikbaarheid € 9,7 miljoen;
- BR Buitengewoon beter € 1,3 miljoen;
- BR Vastgoed € 1,1 miljoen;
- BR Groot onderhoud openbare ruimte € 0,3 miljoen.

Met wie werken we samen

Verbonden partijen

GR Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
Voor meer informatie wordt verwezen naar de paragraaf Verbonden partijen.

Partners

- Provincie Gelderland;
- Rijkswaterstaat;
- Regio Arnhem-Nijmegen;
- Wijkplatforms en wijkteams;
- Gecontracteerde partijen.

Ook werken we samen met verschillende subsidiepartners. Deze zijn in dit programma in de digitale begroting (https://financien.arnhem.nl) terug te vinden. Het volledige overzicht van de begrotingssubsidies is te vinden in de paragraaf Subsidies.

Beleidskaders

- Accentnota Fiets, fietsambitie Arnhem 2019-2024 (januari 2020);
- Toekomstbeeld stedelijk OV Arnhem en Nijmegen;
- De Arnhemse Binnenstad 2015;
- Visie "Ruimte voor beleving in de Arnhemse binnenstad";
- Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV)-Actieplan.

Economie

Om de brede welvaart in Arnhem te versterken is het van belang dat er voor Arnhemmers waardevolle banen zijn op de arbeidsmarkt, ondernemers zich op een duurzame toekomst kunnen richten en dat kennis, innovatie en creativiteit de ruimte krijgt om zich te ontwikkelen. We werken daarom aan een sterke en duurzame economie die bijdraagt aan het waarborgen van de bestaanszekerheid van onze bewoners en die bedrijven en (jong) talent kansen biedt voor de toekomst. Samenwerking en verbindingen tussen ondernemers, onderwijs en overheid zijn daarin van groot belang om bijvoorbeeld vooruitstrevende energy concepten of circulaire ketens succesvol in de praktijk te kunnen brengen.

In de afgelopen jaren is samen met de stad gewerkt aan de economische agenda van de stad die ieder jaar wordt voorzien van een nieuwe uitvoeringsagenda. Hierin zijn ambities en uitdagingen van ondernemend Arnhem (onder andere ondernemers, werkgevers, kennisinstellingen) om een aantrekkelijke stad te zijn samengebracht en wordt gezamenlijk aan de uitvoering gewerkt. Met een sterke gerichtheid op samenwerking en innovatie ten dienste van maatschappelijke opgaven als energietransitie, circulaire economie en duurzame mobiliteit. Andere belangrijke thema's uit deze agenda zijn de aanpak van de krapte op de arbeidsmarkt en een goede inpassing en verduurzaming van werklocaties in onze stad en regio.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen

Ambities	Doelen	Inspanningen

Vol energie zetten wij in op een duurzame, creatieve en levendige economie voor het welzijn en de welvaart van de Arnhemmers (A)

Onze ambitie is om de komende jaren de economie van Arnhem en de regio verder te verduurzamen, de creativiteit en innovatie te vergroten en de brede welvaart van Arnhem te versterken, waarbij de groei van de werkgelegenheid in balans is met de ontwikkeling van de stad. We willen koploper zijn in de energietransitie, zowel vanuit duurzaamheids- als vanuit economisch perspectief. Daarbij willen we dat Arnhem een stad is met sterke clusters, een goed functionerende arbeidsmarkt en een krachtig ondernemersklimaat. We zijn een aantrekkelijke stad en omgeving om te verblijven en te recreëren. En we willen dat Arnhem een sterk en dynamisch economisch netwerk heeft, met sector- en bedrijfsoverstijgende verbindingen. Want de kracht van een sterke economie zit in de cross-overs tussen sectoren en ondernemers, de samenwerking met de betrokken partijen in de stad en het stimuleren van nieuwe initiatieven en projecten.
Ondersteunend aan deze ambitie starten we eind 2023 met het uitvoeren van een ondernemersenquête waarin we in beeld brengen welke vraagstukken leven bij ondernemers, hoe men ondernemersdienstverlening ervaart en hoe vestigingsklimaat van Arnhem wordt beoordeeld. In 2024 worden de resultaten daarvan onder andere omgezet in indicatoren die jaarlijks worden geactualiseerd.

Dé Europese Energy hotspot worden (D)

Voor Arnhem vormen de maatschappelijke opgaven op het gebied van duurzaamheid en energietransitie, niet alleen uitdagingen, maar ook economische kansen. Dat komt door de kennis en kunde die vanouds hier zit bij organisaties als KEMA, Tennet, DNV en Alliander. Maar ook door de gespecialiseerde lectoraten en opleidingen bij de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN) en het MBO, door de ondersteuning vanuit Connectr. En niet in het minst ook door de vele innovatieve ondernemers die al in de regio zijn gevestigd. Hotspot Energy is vanuit Arnhem opgezet om die kansen voor de stad te verzilveren.
Onze ambitie is dat het regionale energie ecosysteem stevig groeit en binnen Europa bekend staat als 'Hotspot Energy', ideaal voor het versneld ontwikkelen en toepassen van energie-innovaties.

We bouwen aan innovatieve campussen (I)

In 2024 bouwen we verder aan onze innovatieve campussen.

- Bij kenniscampus regio Arnhem gaan we verder met het uitvoeren van het ambitiedocument Kenniscampus regio Arnhem en de daarbij horende acties zoals opgenomen in de samenwerkingsovereenkomst met de onderwijsinstellingen en de gemeente Rheden.
- Ook met IPKW werken we samen aan het verwezenlijken van de ambities die zijn opgenomen in het ambitiedocument IPKW.
- Arnhems Buiten richt zich op het verbeteren van het park en het verduurzamen en verhuurbaar maken van hun vastgoed. Op aanvraag ondersteunen we hen daarbij.

We werken aan het stimuleren, toepassen en zichtbaar maken van energie innovaties (I)

In 2024 richten we ons op het meer toepassen en zichtbaar maken van energie-innovaties. We werken samen met onze partners in de stad zoals Connectr voor de toepassing en de stichting Citymarketing en de creatieve sector voor het zichtbaar maken. Ook door middel van de Arnhem Energy Week kunnen we laten zien wat we als stad en regio aan energie-innovaties hebben.

We versterken onderlinge samenwerking en relaties in het energiecluster **(I)**

We hebben de Strategische Roadmap Arnhem Energy Hotspot 2025 met onze partners uit het energiecluster opgesteld. Hierin staan de acties die we in energieke coalities uit het cluster gaan uitvoeren om onze ambities te bereiken. We starten in 2024 met de uitvoering van de hierin opgenomen acties om het cluster te versterken.

We versterken de samenwerking van het energie- en creatieve cluster **(I)**

In Arnhem hebben we twee Nederlandse topsectoren in onze stad, namelijk de energie- en creatieve sector. De samenwerking tussen deze twee sectoren maakt ons nog sterker en onderscheidender. Dit komt echter niet vanzelf tot stand. Daarom hebben we een agenda om deze samenwerking tot stand te brengen en te laten groeien. We gaan aan de slag om de acties uit deze agenda uit te voeren.

We werken aan een betere (inter)nationale positionering van Arnhem als Hotspot Energie **(I)**

Samen met onze partners blijven we Arnhem als Europese Hotspot Energy profileren. Hierbij hoort het in de (inter)nationale media krijgen van initiatieven uit onze stad en regio op het gebied. Ook organiseren we de Arnhem Energy Week. Voor onze internationale activiteiten sluiten we aan bij OostNL. Ook kijken we samen met hen naar welke (inter)nationale bedrijven ons ecosysteem verder kunnen versterken.

Effectindicator	2019	2020	2021	2022	2023
Banen in de EMT sector	**7,90**	**8**	**8,80**		

Eenheid: Het aantal banen in de sector EMT, als aandeel van de totale werkgelegenheid.

Bron: PWE

Arnhem is de aantrekkelijkste stad van Oost-Nederland om te wonen, werken, ondernemen, studeren, verblijven, ontmoeten en ontspannen **(D)**

Arnhem heeft alle ingrediënten om de aantrekkelijkste stad van Oost-Nederland te zijn. Daarvoor zetten we in op het versterken en etaleren van wat Arnhem uniek en mooi maakt, voor zowel onze inwoners en ondernemers als voor bezoekers. Groen, creatief en vrij zijn daarvoor de kernwaarden. De creatieve ontwerpkracht van Arnhem heeft daarin een belangrijke rol. Dat heeft een positief effect op werkgelegenheid en bedrijvigheid in de creatieve en culturele sector, maar ook in horeca en detailhandel.

We werken aan de transformatie van de binnenstad **(I)**

De binnenstad is belangrijk voor de hele stad. Het is het kloppend hart van de stad en verbindt.
Doordat er meerdere actuele maatschappelijke opgaven zijn op het gebied van werken, wonen, verblijven, verduurzamen, die zowel actuele kansen bieden als uitdagingen vormen, is er sprake van een brede transformatie van de binnenstad. Deze transformatie, en de daarmee gepaard gaande verschuiving in functioneel programma (bijvoorbeeld een compacter winkelhart, meer groen en meer ruimte voor ontmoeten en spelen), vraagt de komende jaren om keuzes, afwegingen en prioritering in de wijze waarop we met elkaar de binnenstad programmeren en profileren en hoe we daar met de stakeholders in de stad actief op sturen.
We nemen een actieve en richtinggevende rol om de transformatie van de binnenstad op integrale wijze te realiseren. We hebben hierbij vijf doelen, te weten:

- meer structuur en hoofdlijnen die richting geven aan de toekomstbestendige ontwikkeling van de binnenstad;
- versterken van de positie van binnenstad als grootste werklocatie;
- realiseren van een aantrekkelijke, aangename, groene en duurzame openbare ruimte;
- het onderscheidend vermogen versterken (Arnhem op de kaart);
- sterker verbinden van de binnenstad met haar omgeving.

Hiervoor werken we aan het opstellen en uitvoeren van het ontwikkelperspectief en een visie openbare ruimte. Daarnaast wordt er gericht gewerkt aan gebiedsontwikkelingen en projecten zoals Koningsplein en Gele Rijdersplein. Met de transitiemanager binnenstad wordt bekeken welke transformatiekansen er zijn en hoe de te stimuleren of ondersteunen. Daarin werken we samen met Platform Binnenstad Arnhem (PBA), als onderdeel van de bestaande en goedlopende samenwerking om de binnenstad te versterken.
Voor het Korenkwartier wordt samen met de ondernemers ingezet op een meer gastvrij horecagebied waar de dagfunctie verder versterkt wordt door bijvoorbeeld een nieuwe terrassenverdeling.
In de compactere binnenstad is ruimte voor functies die verblijfskwaliteit versterken en die Arnhems erfgoed beter beleefbaar maken. Daarom wordt er via een prijsvraag gezocht naar het beste idee / de beste invulling voor de diverse Historische Kelders.
Bij het Sterker verbinden van de binnenstad met haar omgeving wordt verder aandacht gegeven aan het zogenaamde Kwartierenplan waar samen met PBA de identiteit en onderscheidende vermogen van de verschillende delen in de binnenstad uitgedragen worden. Hierbij zijn het Modekwartier en het Spijkerkwartier (met als onderdeel de Steenstraat) ook twee belangrijke kwartieren die een schakel vormen met en naar de binnenstad.
Tot slot, zetten we in op kennisdeling en ontwikkeling via landelijke platformen en houden we in beeld welke kansen er bij provincie of Rijk er zijn voor investeringsregelingen of subsidiefondsen.

We realiseren een aanbod van duurzame en toegankelijke evenementen **(I)**

Evenementen in Arnhem moeten zo divers, inclusief, laagdrempelig en duurzaam mogelijk zijn. Daarvoor worden evenementenlocaties duurzaam gemaakt, worden organisatoren van evenementen gestimuleerd en uiteindelijk verplicht te verduurzamen en worden locatieprofielen opgesteld om duidelijkheid te geven aan organisatoren en bewoners.
Na de drukbezochte bijeenkomst in 2023 over de toegankelijkheid van festivals voor mensen met een beperking, gaan we in 2024 aan de slag met een kennisbank en een aantal workshops en bijeenkomsten voor organisatoren.
Met een kader voor topsportevenementenbeleid maken we keuzes: onze topsportevenementen passen bij Arnhem en sluiten aan bij de sportinfrastructuur of cultuur van onze stad. Met topsportevenementen zorgen we voor maatschappelijke en economische impact. Topsportevenementen moeten andere beleidsdoelstellingen helpen versnellen. In 2024 zorgen we voor een divers programma rond het Olympisch Festival en het EK Beachvolleybal.
In 2024 evalueren we de eerste editie van de centrale licht- of vuurwerkshow die tijdens de jaarwisseling van 2023/2024 heeft plaatsgevonden als alternatief voor het zelf afsteken van vuurwerk.

We werken aan een vitale en duurzame recreatieve sector **(I)**

Arnhem heeft veel te bieden op het gebied van toerisme en recreatie: een groene levendige stad, met een bijzondere geschiedenis, Arnhemse iconen. We brengen de toeristische vraag en het aanbod op een toekomstbestendige en duurzame wijze bij elkaar, met een optimale balans tussen leefbaarheid, leefkwaliteit van mens en dier en bezoekersaantallen. Dat doen we door samen met onze uitvoeringspartners Platform Binnenstad Arnhem, Citymarketing Arnhem en Visit Arnhem Nijmegen op drie niveaus te werken: de binnenstad, Bestemming Arnhem en Arnhem in de regio (Groene Metropoolregio, Veluwezoom, Veluwe en Airborne Region). Om recreërende bewoners en bezoekers beter te spreiden werken we aan betere toegankelijkheid van de Veluwe vanuit Arnhem-Noord en gaan we meer aandacht besteden aan plekken en activiteiten in Arnhem-Zuid. Dat doen we onder meer door het uitbreiden van Wandelnetwerk Zuid en door aan te haken bij de verhaallijn over de Romeinen (waaronder Limes) vanuit de Groene Metropoolregio.
In 2024 herdenken we 80 jaar Slag om Arnhem en besteden daar in de stad en in de regio extra aandacht aan. Voor de herdenkingen vanaf 2025 werken we in 2024 een voorstel uit, waarin we samen met partners in de stad en regio komen tot een toekomstbestendige invulling. De focus voor de toekomst ligt op wat willen wij meegeven aan de toekomstige generaties en op welke manier. Dit doen we met respect, samen, op een duurzame manier en we behouden en versterken wat hiervoor belangrijk is.

We positioneren Arnhem met gerichte citymarketing **(I)**

We positioneren Arnhem als een creatieve energiestad en een stad van duurzame mode. We stimuleren en faciliteren festivals en evenementen die passen bij het DNA van de stad: groen, creatief en vrij. Festivals als Innovate, Fashion + Design Festival (FDFA), State of Fashion, Bridge to Liberation, Sonsbeektentoonstelling, Arnhem Energy Week en de nog te ontwikkelen Dutch Green Week zijn daar voorbeelden van. Door energie-innovaties zichtbaar te maken in de binnenstad, zetten we het profiel van Arnhem sterker neer. In Bestemming Arnhem etaleren we Arnhem als meerdaagse citytrip voor specifieke doelgroepen die oog hebben voor het onderscheidende van Arnhem.

Effectindicator	2019	2020	2021	2022	2023
Aantal bezoekers binnenstad	**344**		**214**	**320**	

Eenheid: Aantal bezoekers binnenstad x 1000. In 2020 is door Locatus i.v.m. corona geen passantentelling uitgevoerd.
Bron: Locatus (2019 en 2021), 2022 eigen telling i.s.m. PBA

Meer Arnhemse werklocaties zijn klaar voor de toekomst, met innovatie, circulariteit en duurzaamheid als belangrijke en zichtbare dragers **(D)**

Geen enkele onderneming is hetzelfde. Bedrijven kennen dan ook een diversiteit aan vestigingseisen. Met de vastgestelde Visie Werklocaties hebben we inzichtelijk gemaakt welke werkmilieus Arnhem kent en dat het belangrijk is om samen te zorgen dat het juiste bedrijf zich op de juiste plaats huisvest. Veel Arnhemse bedrijven zijn mengbaar met wonen in woon-werkmilieus, daarnaast zorgen dergelijke functies vaak ook voor wijk- en maatschappelijke faciliteiten voor inwoners. Tegelijkertijd zijn er ook tal van bedrijven welke niet mengbaar zijn met wonen, hiervoor kennen we in Arnhem andere werkmilieus. Om deze werkmilieus beter te benutten zullen we de locaties klaar moeten maken voor de toekomst en daarbij ook moeten kijken naar het beter, efficiënter benutten van de bestaande locaties.

We bieden ruimte voor ondernemen **(I)**

- Dit gebeurt onder andere door samen met Stichting Arnhemse Bedrijventerreinen (StAB) te werken aan een ambitiedocument voor bedrijventerrein Het Broek 2040.
- In 2024 bouwen we verder aan onze innovatieve campussen IPKW, Arnhems Buiten en de Kenniscampus regio Arnhem en het verbinden van deze campuslocaties aan de andere werklocaties.
- Voor het inpassen van wijkeconomie en maatschappelijke voorzieningen in woonwijken werken we aan het opstellen van een zogenaamde 'barcode', om wonen en werken in evenwicht te laten groeien. Tevens wordt het detailhandelsbeleid van Arnhem herijkt.
- In regionaal verband zal in 2024 herijking van het Regionaal Programma Werklocaties (RPW) plaatsvinden.

We werken samen met partners aan kwalitatief goede werklocaties **(I)**

Samen met partners in de stad werken we aan de kwaliteit van onze werklocaties. Onderwerpen als duurzaamheid (energietransitie, klimaatadaptatie en circulaire economie), veiligheid (ondermijning en handhaving), bereikbaarheid én organisatiegraad komen hierbij onder andere aan bod. Zo stellen we met en voor meerdere werklocaties Greendeals op en starten we gezamenlijk met het implementeren van deze plannen. Tijdens het periodiek overleg 'Werklocaties Arnhem' pakken we stadsbrede dilemma's op zoals bereikbaarheid en duurzame mobiliteit.
Om dit te bewerkstelligen wordt het budget dat is toegekend voor ‘kwaliteitsimpuls Visie Werklocaties Arnhem 2040’ benut voor het opstellen en uitvoering van projecten in samenwerking met partners en partijen in de stad.

Effectindicator	2019	2020	2021	2022	2023
Arbeidsintensiteit per werklocaties	**76,90**	**79,40**	**81,60**	**85,30**	

Eenheid: Gemiddeld aantal banen op de werklocaties per hectare

Bron: Provinciale Werkgelegenheidsenquête (PWE), bewerking O&S

Betere balans tussen vraag en aanbod op de (regionale) arbeidsmarkt **(D)**

Er zijn meer openstaande vacatures dan ooit te voren. Door de groeiende economie en een vergrijzende bevolking zal de krapte alleen nog maar verder toenemen. Deze krapte is niet op te lossen met meer mensen. Het is noodzakelijk om binnen de drie O’s (overheid, ondernemers en onderwijs) opgaven om te zetten in concrete projecten en innovaties die in sneltreinvaart toepasbaar zijn.
De versnellingstafel waar diverse afdelingen van de gemeente in participeren definiëren samen met partijen in de stad deze opgaven en projecten. Dit wordt momenteel omgezet in een jaarplan voor 2023/2024.

We faciliteren Leven lang ontwikkelen **(I)**

Onvoldoende talent is opgeleid in benodigde kennis en vaardigheden in de focussectoren; Energy, IT, Zorg, Onderwijs en Kinderopvang, nu en richting de toekomst. Er liggen kansen in het aanbieden van bij- en omscholing in hard en soft skills voor werkende en werkzoekende in technische en/of digitale vaardigheden. We faciliteren en stimuleren een leven lang ontwikkelen om de mismatch tussen vraag en aanbod te verkleinen.

Vanuit het energiecluster in (regio) Arnhem zetten wij onder de noemer Hotspot Energy in op onderwijsinnovatie, praktijkgericht onderzoek en kennisontwikkeling in de driehoek van onderwijs, ondernemers en overheid.
In de regionale Human Capital agenda is Energy voor Arnhem één van de speerpunten. Een toonaangevend project is Plug in & Play op initiatief van Connectr. In samenwerking met onder andere; HAN, IPKW, Kiemt, Oost NL en provincie en werken we samen aan het aantrekken en behouden van talent, in dit project specifiek voor de laadinfra. Ook het omscholen van werkzoekenden en werkenden voor kansrijke beroepen in de Enerysector is een belangrijk speerpunt in de regionale en lokale Human Capital agenda.
Gezamenlijk zetten we het belang van de Energy opgave op de kaart en enthousiasmeren we mensen om te gaan werken in de Energysector. Voor het implementeren van de beroepentuin in Arnhem-Oost zijn we momenteel bezig om een projectplan te schrijven inclusief financiële paragraaf en een haalbaarheidsonderzoek. Het initiatief is zeer succesvol gebleken in het westen van het land.

We begeleiden ondernemers en werkgevers om op een creatieve manier te kijken naar (nieuw) talent en ondersteunen bij bijvoorbeeld competentiegericht werven.
We verkennen loopbaanpaden voor zijinstromers in de kinderopvang in samenwerking met onderwijs, overheid en bedrijfsleven. Dit is één van de focussectoren waar de versnellingstafel 2023-2024 op inzet.

We zetten in op het aantrekken en behouden van talent **(I)**

We willen talent aantrekken op opleidingen en sectoren waar de krapte het grootst is. Door actief te participeren in het Human Capital akkoord in de regio streven we naar een betere samenwerking tussen de drie o's: onderwijs, overheid en ondernemers.
We fungeren als aanjager van de regionale werktafel aantrekken en behoud van talent waar in 2024 drie projecten gericht op het behoud van talent in de regio worden uitgevoerd. Eén daarvan is het IT studentlab waar studenten opdrachten uitvoeren voor IT bedrijven uit de regio onder begeleiding van professionals.

Via het samenwerkingsverband 'Arnhem studiestad' werken we aan het aantrekken en binden van studenten aan de stad. We dragen via evenementen voor scholieren en studenten bij aan het interesseren van jongeren voor opleidingen in Arnhem.

Daarnaast willen we het onderwijs aantrekkelijker maken door steeds meer onderwijs te verbinden aan maatschappelijke opgaven. Hiervoor wordt samengewerkt door de Arnhemse kennisinstellingen binnen de City Deal Kennis Maken.
Daarnaast maken we onderdeel uit van een nauwe samenwerking met de grote onderwijsinstellingen in Arnhem; Hogeschool Arnhem en Nijmegen (HAN), Van Hall Larenstein (VHL) en ROC Rijn IJssel. De Arnhemse Leeragenda is bedacht om studenten te laten samenwerken vanuit verschillende kennisinstellingen aan maatschappelijke opgaven in de wijken, die bijdragen aan gezondheid, leefbaarheid en veiligheid en duurzaamheid.

Tevens zoeken we de verbinding met Stichting Studentenhuisvesting (SSH&) en de wijkteams om de studenten een thuisgevoel te geven tijdens hun studententijd. Met Citymarketing Arnhem werken we nauw samen op het snijvlak aantrekkelijke zijn als studentenstad en op welke manier marketing daar een rol in kan spelen.
Ook wordt er met partners in de stad gewerkt aan het organiseren van een Student City Challenge; een hackaton waar studenten voor opdrachtgevers uit de stad concepten uitwerken die bijdrage aan maatschappelijke opgaven uit de stad.

We activeren onbenut arbeidspotentieel **(I)**

Ieder talent telt, en ieder talent is nodig om de mismatch tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt te verkleinen. Door middel van maatwerktrajecten begeleiden we Arnhemmers die op dit moment nog langs de zijlaan staan naar (betaald) werk.

- Het succesvolle initiatief genaamd de "Beroepentuin" waar in veel (grote) steden al mee wordt gewerkt, wordt ook in Arnhem geïmplementeerd. Werkende en werkzoekende krijgen gedurende twee weken de kans om zich te oriënteren op een aantal beroepen gerelateerd aan de Energysector. Bestaande vaardigheden worden aangevuld met benodigde en vaardigheden door middel van een scholingstraject.
- Daarnaast verkennen we momenteel op welke manier we drempels kunnen verlagen voor ouders die momenteel nog geen betaald werk uitoefenen. Eén van de initiatieven is het verkennen op welke manier de eigen bijdrage voor de kinderopvang kan komen te vervallen zodat ouders gedurende deze periode van de dag betaald werk kunnen verrichten.

In 2030 hebben we een 50% circulaire economie, in 2050 zijn we volledig circulair **(D)**

Circulaire economie is gebaseerd op het verbinden van economische, sociale en ecologische waarden.
Het gaat daarbij om slim ontwerp, bewust gebruik en meer en beter hergebruik. Het doel hiervan is om het primair grondstoffen gebruik te verminderen en de milieu-impact van materialen omlaag te brengen. De transitie van een lineaire economie naar een circulaire economie vergt veel werk en inspanning.
Vanuit de visie circulaire economie met het bijbehorende plan van aanpak hebben we de volgende speerpunten benoemd:

- Speerpunt 1: Bedrijven stimuleren en faciliteren;
- Speerpunt 2: Verminderen van restafval;
- Speerpunt 3: Inkoopkracht/het goede voorbeeld geven;
- Speerpunt 4: Ontwikkeling van de stad (circulaire bouw en gebiedsontwikkeling).

We stellen een nieuw uitvoeringsplan circulaire economie op **(I)**

Het eerste uitvoeringsprogramma circulaire economie 2022-2023 loopt eind 2023 af. Een nieuw plan wordt verwacht in het vierde kwartaal van 2023. Deze plannen worden vergezeld van een evaluatie van het uitvoeringsprogramma circulaire economie 2022-2023.

Het eerste uitvoeringsprogramma 2023-2024 is opgezet als groeimodel. Aangezien de gemeente tot 2022 geen overkoepelend circulair beleid had is de eerste twee jaar gebruikt om de eerste stappen te maken en tegelijkertijd een beleidsprogramma in de steigers te zetten waarmee een versnelling vanaf 2024 binnen handbereik ligt. Veel speerpunten in het eerste uitvoeringsprogramma waren daarom actiegericht en gefocust op het opzetten van circulair beleid en het uitvoeren van pilots.

Op dit moment is het nog onduidelijk waar we precies staan met betrekking tot onze doelstelling van 50 % circulariteit in 2030 op de verschillende speerpunten, met uitzondering van speerpunt 2, verminderen van

restafval. De stand van zaken op dit speerpunt is in deze begroting verder uitgewerkt in het programma Wonen en leefomgeving. Voor de overige speerpunten wordt op dit moment een circulariteitsscan uitgevoerd als onderdeel van de evaluatie. Deze scan dient als nulmeting en startpunt voor een monitoringssysteem en dashboard voor circulaire economie.

Op basis van de evaluatie volgt er een nieuw plan voor 2024 en verder. De verwachting is dat er een stevige versnelling nodig zal zijn om de 50% circulariteit in 2030 in zicht te houden. Deze versnelling zal zich onder andere gaan richten op circulair bouwen, waar we ons via de Woondeal Arnhem-Nijmegen aan hebben gecommitteerd, en op circulair inkopen, waarmee wij als overheid het goede voorbeeld willen geven.

Doelen en budgetten

Hieronder geven we een indicatief inzicht van de relatie tussen doelen en budgetten. Niet alle werkzaamheden die we uitvoeren (met name 'going concern'-werkzaamheden) zijn opgenomen in de doelstellingen. De budgetten hiervoor staan onder het kopje "Overig" Door de samenhang van diverse doelen worden diverse budgetten doeloverstijgend ingezet. In deze gevallen is het totale budget voor de doelen bij het bovenste doel weergegeven en is bij de onderstaande doelen geen bedrag opgenomen.

Begroting 2024 per ambitie en doel	Lasten	Baten	Toevoe-gingen	Onttrek-kingen
Bedragen x € 1.000				
Vol energie zetten wij in op een duurzame, creatieve en levendige economie voor het welzijn en de welvaart van de Arnhemmers	**9.735**	**1.711**	**50**	**200**
Dé Europese Energy hotspot worden	521	0	0	0
Arnhem is de aantrekkelijkste stad van Oost-Nederland om te wonen, werken, ondernemen, studeren, verblijven, ontmoeten en ontspannen	3.366	1.562	50	200
Meer Arnhemse werklocaties zijn klaar voor de toekomst, met innovatie, circulariteit en duurzaamheid als belangrijke en zichtbare dragers	5.787	149	0	0
In 2030 hebben we een 50% circulaire economie, in 2050 zijn we volledig circulair	0	0	0	0
Betere balans tussen vraag en aanbod op de (regionale) arbeidsmarkt	61	0	0	0
Overig	**34**	**44**	**0**	**0**
Totaal	**9.769**	**1.755**	**50**	**200**

Wat mag het kosten

	Rekening	Begroting 2023		Begroting	Meerjarenraming		
	2022	Primitief	Juli	2024	2025	2026	2027
Bedragen x € 1.000							
Middelen							
Lasten	8.082	9.375	10.664	9.769	8.633	8.148	7.779
Baten	1.239	1.222	1.257	1.755	1.600	1.600	1.755
Saldo lasten en baten	***-6.844***	***-8.153***	***-9.407***	***-8.014***	***-7.034***	***-6.548***	***-6.024***
Toevoegingen aan reserves	358	50	50	50	50	50	50
Onttrekkingen aan reserves	713	0	0	200	0	0	0
Saldo toevoegingen en onttrekkingen	***355***	***-50***	***-50***	***150***	***-50***	***-50***	***-50***
Gerealiseerd resultaat	**-6.488**	**-8.203**	**-9.457**	**-7.864**	**-7.084**	**-6.598**	**-6.074**

Toelichting

Lasten

De lasten voor 2024 zijn totaal begroot op € 9,8 miljoen. Dit is opgebouwd uit:

- Kosten personeel: € 2,7 miljoen;
- Uitgaven voor evenementen: € 1,1 miljoen;
- Uitgaven in het kader van het Fonds Bedrijfsleven: € 0,9 miljoen;
- Uitgaven voor herdenken: € 1,1 miljoen;
- Uitgaven in het kader van ondernemersdienstverlening: € 0,4 miljoen;
- Overige subsidies: € 1,9 miljoen;
- Overige lasten: € 1,7 miljoen.

De totale lasten dalen ten opzichte van 2023 met € 0,9 miljoen. Dit wordt veroorzaakt door de incidentele middelen in 2023 van € 0,2 miljoen voor het versterken van de circulaire economie en € 0,8 miljoen voor het versterken van de werklocaties.

Baten

De baten voor 2024 zijn totaal begroot op € 1,8 miljoen. Dit is opgebouwd uit:

- Toeristenbelasting: € 1,2 miljoen;
- Bijdragen en subsidies van derden: € 0,3 miljoen;
- Overige baten: € 0,3 miljoen.

De totale opbrengsten stijgen ten opzichte van 2023 met € 0,5 miljoen. Dit komt met name door een stijging van de te ontvangen toeristenbelasting met € 0,4 miljoen.

Toevoegingen aan reserves

In 2024 wordt er voor een totaal van € 50.000 toegevoegd aan de reserve Evenementen voor de kroonjaren van Slag om Arnhem.

Onttrekking aan reserves

In 2024 wordt er voor een totaal van € 200.000 onttrokken aan de bestemmingsreserve Evenementen voor het kroonjaar Slag om Arnhem 2024.

Met wie werken we samen

Verbonden partijen

GR Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
Euregio Rijn-Waal
Recreatieschap Overbetuwe
Economic Board regio Arnhem-Nijmegen
Voor meer informatie wordt verwezen naar de paragraaf Verbonden partijen.

Partners

- Economic Board regio Arnhem Nijmegen;
- Ondernemers Kontakt Arnhem (OKA);
- Platform Binnenstad Arnhem (PBA);
- Stichting Arnhemse bedrijventerreinen (StAB);
- Industriepark Kleefse Waard (IPKW);
- GreenBusinessclub Gelderse Poort (GbcGP)
- Overige werklocaties;
- Oost NL;
- Provincie Gelderland;
- VNO NCW;
- Onderwijs- en kennisinstellingen; HAN, Van Hall Larenstein, ROC Rijn IJssel, ArtEZ;
- Stichting Kiemt;
- Stichting Ondernemersfonds Arnhem;
- Toerisme Veluwe Arnhem Nijmegen (TVAN);
- Stichting Citymarketing Arnhem;
- Veluwe op 1;

- Stichting Airnborne Region;
- DOCKS (Durven Ondernemen Centraal Klarendal & St. Marten);
- Stichting Atelierbeheer SLAK;
- FDFA;
- Ontwerpersplatform Arnhem (OPA);
- Innovate;
- Schakel 025 -Stroomversneller;
- Verenigd Creatief Arnhem;
- Gelrestad Sport;
- Groene Metropoolregio (GMR).

Ook werken we samen met verschillende subsidiepartners. Deze zijn in dit programma in de digitale begroting (https://financien.arnhem.nl) terug te vinden. Het volledige overzicht van de begrotingssubsidies is te vinden in de paragraaf Subsidies.

Beleidskaders

- Economische agenda;
- Visie werklocaties;
- Visie Nieuwe Haven (juli 2020 - agendapunt 6.1 bijlage 1);
- Kantoornota 2022-2030;
- Detailhandelsvisie;
- Mise-en-place - de Arnhemse Horecavisie;
- RPW 2021-2024 (juni 2021 - agendapunt 6.10 bijlage 1);
- Evenementenvisie Evenement organiseren - Gemeente Arnhem;
- Arnhem, stad op de kaart in internationaal perspectief/ Beleidskader voor internationaal beleid tot 2020;
- New Energy made in Arnhem;
- Standplaatsenbeleid;
- Plan van Aanpak Huisvesting Creatieve en Culturele Sector Arnhem;
- Visie Circulaire Economie en Plan van aanpak CE (juli 2021).

Onderwijs

Goed onderwijs is een cruciale pijler bij het tegengaan van kansenongelijkheid. We investeren in de eerste levensjaren van kinderen om hen een goede startpositie op school te bieden. De school als middelpunt van de wijk vormt de basis voor een gezonde en veilige leefomgeving. Daarom zetten we samen met het onderwijs in op een passende plek voor elk kind. Kinderen en jongeren krijgen alle kans om het beste uit zichzelf te halen. Wie gemotiveerd naar school gaat en een goede opleiding kan afronden, heeft immers later zoveel meer kansen. We zetten in op het behalen van een startkwalificatie, basisvaardigheden en gaan laaggeletterdheid tegen bij jongeren en volwassenen. We zorgen voor goede toekomstbestendige onderwijshuisvesting door een beleidsrijk Integraal Huisvestings Plan (IHP) dat we ontwikkelen samen met maatschappelijke organisaties en partners uit het onderwijs.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen

Ambities	Doelen	Inspanningen

Arnhemmers met dezelfde talenten hebben dezelfde kansen (A)

Alle kinderen in Arnhem kunnen het onderwijs volgen dat past bij hun mogelijkheden en talenten. In alle wijken moeten kinderen kunnen opgroeien in een gezonde en veilige omgeving waar hun kansen gelijk zijn. Passend onderwijs is beschikbaar voor elk kind en elke behoefte. Dit begint al bij de kinderopvang en het peuterspeelzaalwerk. Kinderen maken een goede start op school en hebben daar hun leven lang profijt van. We zetten in op preventieve maatregelen en vroeg signalering om onderwijsachterstanden en schooluitval te voorkomen. We zetten in op basisvaardigheden en het behalen van een startkwalificatie die jongeren een goede aansluiting op de arbeidsmarkt bieden.

Meer Arnhemse kinderen hebben een goede startpositie op school (D)

Investeringen in de eerste levensjaren van een kind zijn essentieel voor de verdere ontwikkeling.
Kinderen met een achterstand worden zo vroeg mogelijk gesignaleerd en goed voorbereid op het reguliere onderwijs. Dit gebeurt in de voorschoolse periode in de peuterspeelzalen en de kinderopvang. Deze locaties zijn inclusieve locaties, alle kinderen zijn welkom en krijgen er een passend aanbod.

Als kinderen onverhoopt toch met een achterstand aan het onderwijs beginnen, wordt extra ondersteuning geboden om de onderwijskansen van deze kinderen te vergroten. Ook voor hoog- en andersbegaafden en anderstalige kinderen is het belangrijk dat er voldoende passend onderwijsaanbod is in of in de buurt van Arnhem. Dit sluit aan bij de rijke schooldag en de ontwikkelingen voor een pedagogische wijk. Daarbij is het ook belangrijk dat de schoolgebouwen van goede kwaliteit en passend zijn.

We vergroten het bereik van peuteropvang en zorgen voor een kwalitatief goed aanbod (I)

Voor VVE (Voor- en vroegschoolse educatie) en het ontwikkelrecht kunnen alle peuters 16 uur per week terecht. Speerpunten voor de komende jaren zijn dat nog meer peuters gebruik maken van het ontwikkelrecht en dat de kwaliteit van de VVE-opvang wordt versterkt. Hierbij streven wij naar:

- realiseren van een 100% aanbod;
- realiseren van een 100% bereik VVE- peuters;
- jaarlijks auditen van 50% VVE- locaties.

Om de speerpunten te bereiken, verlenen we subsidie aan de kinderopvang voor VVE- en Ontwikkelrechtplekken, voor extra medewerkers op de groep, voor scholing en professionalisering aan PAS en voor monitoring door PAS. Ook zorgen we dat ontwikkelingsproblemen zo vroeg mogelijk worden gesignaleerd en behandeld. Dit door met alle betrokken partijen een integrale en sluitende aanpak rond de ontwikkeling van het jonge kind neer te zetten.

We vergroten het aanbod ten behoeve van kansengelijkheid op de 25 AOB-scholen (I)

Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) vindt plaats op 25 OAB-scholen. Hierbij wordt de ontwikkeling van kinderen in een minder ondersteunende thuisomgeving op school extra ondersteund, onder andere met extra aandacht voor taal. We willen dat er op alle OAB-scholen een extra aanbod komt om kinderen gelijke kansen te bieden. We organiseren samen met onze partners Zomer- en weekendschool en activiteiten voor nieuwkomers. De monitoring wordt uitgevoerd door PAS.

We investeren in het Nationaal Programma Arnhem-Oost (I)

Binnen het Nationaal Programma Arnhem-Oost zetten we in op een holistische aanpak waarin we bouwen met diverse bewezen elementen aan een nieuwe blik op de toekomst. De aanpak bevat werkzame elementen van 'De Gezonde Basisschool van de Toekomst', de Rijke Schooldag, tutoring, een breed aanbod van buitenschoolse activiteiten en armoedebestrijding.

- We kennen allemaal de uitdrukking 'It takes a village to raise a child'. Die uitdrukking gaat zeker op voor Arnhem-Oost, misschien wel meer dan elders. Daarom draait de lijn opvoeden en opgroeien binnen het Nationaal Programma Arnhem-Oost om het verder ontwikkelen van 'De Pedagogische Wijk'. In 'De Pedagogische Wijk' willen wij een grotere gemeenschap van mensen bewegen om te zorgen voor een positief ontwikkelklimaat voor alle kinderen en jongeren in Arnhem-Oost. Zodat alle jeugd in een gezonde en veilige omgeving kansrijk en inclusief kan opgroeien en zijn of haar talenten kan ontwikkelen.
- 'De Pedagogische Wijk' heeft een reikwijdte van 'min 10 maanden' tot 27 jaar en is dus van invloed op verschillende levensfases. School, thuis en omgeving Kinderen groeien op binnen de driehoek school, gezin (huishouden) en omgeving (wijk en peers). Het blijkt dat de ontwikkeling van kinderen voor ongeveer 40% plaatsvindt in de binnen schoolse leefwereld en voor 60% daar buiten. Voor sommige kinderen en jongeren is het helaas zo dat die buitenschoolse leefwereld onvoldoende ontwikkelmogelijkheden en/of structuur biedt. Het gevolg is dat zij zich niet optimaal kunnen ontwikkelen en er een groot onbenut potentieel ontstaat. Zeker ook als de kwaliteit van het onderwijsaanbod niet (volledig) op orde is. Om het potentieel van de kinderen en jongeren in Arnhem-Oost te zien en tot bloei te laten komen is er meer en aanvullend aanbod in samenwerking met het onderwijs nodig.
- Dat aanbod bieden we in het Nationaal Programma Arnhem-Oost door onder andere te investeren in de zogenaamde Rijke Schooldag. Kinderen en jongeren kunnen hun talenten het beste ontdekken en ontwikkelen in een omgeving die ze daarvoor uitdaagt, stimuleert en de kans geeft. Daarom realiseren we op termijn op alle scholen in het primair en voortgezet onderwijs in Arnhem-Oost een Rijke Schooldag. Binnen de Rijke Schooldag werken scholen en lokale partijen nauw samen aan een verrijkt aanbod tijdens, voor en na schooltijd en in de vakantieperiodes. Het gaat onder meer om meer taal- en rekenonderwijs, sport, kunst en cultuur, huiswerkbegeleiding en persoonlijke ontwikkeling. Daarbij bouwen we voort op hetgeen al is ontwikkeld en bekijken we per school en/ of buurt hoe het huidige aanbod verbreed en verdiept kan worden. We organiseren iedere schooldag een aanbod van 8.00 uur tot 17.00 uur. Dit is inclusief een gezonde schoolmaaltijd. Mogelijk breiden we dit op termijn uit naar een aanbod tot 20.00 uur, en op zaterdag.
- We ontwikkelen en bouwen zo een Arnhem-Oost Curriculum.

We investeren in natuureducatie, zodat meer kinderen leren over natuur, duurzaamheid, gezondheid en groen (I)

Arnhem investeert in natuureducatie omdat we van mening zijn dat het waardevol is om kinderen al op jonge leeftijd kennis en ervaring op te laten doen met thema's als natuur, milieu en duurzaamheid, zodat:

- kinderen de natuur op waarde weten te schatten en daar in hun gedrag op latere leeftijd naar handelen;
- er meer natuur- en milieubewustzijn wordt gecreëerd.

Hierbij werken we aan drie doelen:

1. Meer kinderen (4-12 jaar) van alle 60 basisscholen binnen de gemeente Arnhem nemen deel aan educatieve programma's over natuur en duurzaamheid en groeien daardoor natuur- en milieubewust op.
2. Elk schoolgaand kind in de leeftijd van 9-10 jaar in Arnhem zal in groep 6 een jaar lang moestuinieren op de basisschool,
3. 7 basisscholen in Arnhem doen mee aan een pilot Duurzame Arnhemse School (DAS) om het thema duurzaamheid (aan de hand van de thema's afval, energie, gezondheid en vergroenen) een plek binnen het dagelijks onderwijs te geven.

We zorgen voor goede toekomstbestendige (onderwijs) huisvesting (I)

De fysieke leeromgeving van kinderen is van belang voor hun ontwikkeling. We willen dat onderwijshuisvesting daarom aansluit bij de ontwikkelbehoefte van kinderen, een gezond leerklimaat biedt en aansluit op de manier waarop ruimtes in de toekomst gebruikt zullen worden. We zien de school als middelpunt van de wijk. We benadrukken daarom dat onderwijshuisvesting niet alleen gaat over stenen als eindresultaat, maar een middel is voor het behalen van verschillende maatschappelijke doelen, binnen het onderwijs en daarbuiten, en onderdeel is van bredere (gebieds)ontwikkelingen. We ontwikkelen daartoe een meerjarenperspectief op toekomstbestendige onderwijshuisvesting in de vorm van een beleidsrijk Integraal Huisvestings Plan (IHP) voor het funderend onderwijs (primair, voortgezet en speciaal onderwijs). Beleidsrijk betekent dat we het IHP in bovengenoemd breder perspectief plaatsen. Het ontwikkelen van dit beleidsrijke IHP doen we daarom nadrukkelijk samen met maatschappelijke organisaties en onze partners uit het onderwijs.

Het streven is om het IHP eind 2023 te laten vaststellen door de raad. In de tussentijd voeren we de lopende projecten binnen het jaarprogramma onderwijshuisvesting uit. Deze projecten omvatten nieuwbouw, renovatie en het gebruiksklaar maken van tijdelijke onderwijshuisvesting die nodig is tijdens nieuwbouw en renovatie. Het gaat hier om projecten die voortkomen uit het huidige IHP. We rapporteren over lopende projecten in de terugblik over het jaarprogramma 2023 en kijken vooruit in het jaarprogramma 2024.

Effectindicator	2019	2020	2021	2022	2023
Het percentage (doelgroep)peuters dat gebruik maakt van VVE of ontwikkelrecht	**86**	**92**	**86**	**89**	

Eenheid: Doel is om alle peuters met een risico op een taalachterstand (deze kinderen krijgen een VVE-indicatie) te bereiken. Het totaal aantal peuters in Arnhem met deze indicatie was in het schooljaar 2019/2020 488. 2020 staat voor schooljaar 2019/2020.

Bron: Stichting PAS (verplichte BBV-indicator)

Meer Arnhemmers hebben een startkwalificatie en voldoende basisvaardigheden (D)

We vinden het belangrijk dat inwoners van Arnhem mee kunnen doen aan de samenleving. Speciale aandacht gaat uit naar de kansen van en het perspectief bieden aan jongeren. Een startkwalificatie, een goede opleiding en voldoende basisvaardigheden dragen bij aan een goede (start)positie op de arbeidsmarkt. Om vraag en aanbod op de arbeidsmarkt beter op elkaar te laten aansluiten trekken we intensiever op met het onderwijs en het bedrijfsleven.

We werken er aan dat meer jongeren hun startkwalificatie behalen (I)

Ons doel is dat leerlingen die uitvallen (thuiszitters en vroegtijdig schoolverlaters) zo snel mogelijk weer deelnemen aan het onderwijs om een startkwalificatie te behalen. We gaan thuiszitten tegen door met schoolbesturen, jeugdzorginstellingen en andere betrokken partijen het gesprek te voeren over passende onderwijsplekken voor zoveel mogelijk Arnhemse kinderen en jongeren. Daarbij zorgen we met procesafspraken over de regie voor meer duidelijkheid over de onderlinge samenwerking tussen betrokken partijen bij thuiszitters en daarmee een passend aanbod.

We willen dat Arnhemse kinderen en jongeren zo min mogelijk onderwijs missen. Dit betekent dat we zowel ongeoorloofd afwezig zijn (relatief verzuim) als thuiszitten (absoluut verzuim) tot een minimum willen beperken. We streven er naar het percentage vroegtijdig schoolverlaters (VSV) terug te brengen tot onder het percentage van 2018-2019 van 2,81%.

We zetten in op een verbetering van de samenwerking, door het netwerk in en om school te versterken. We richten ons bij de aanpak op de doelgroepen waarbij uitval het meeste voorkomt. We hechten veel waarde aan de monitoring van resultaten. Dit stelt ons in staat om de effecten van het VSV-beleid beter in beeld te krijgen en meer grip te krijgen op de VSV-problematiek.

We gaan laaggeletterdheid tegen (I)

Het hebben van voldoende basisvaardigheden (lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden) is nodig voor inwoners om volwaardig mee te kunnen doen. De aanpak van laaggeletterdheid is een noodzakelijk onderdeel om de ongelijkheid, die van generatie op generatie over gaat, te kunnen doorbreken. Daarom geven we uitvoering aan het Regionaal Programma Volwasseneneducatie 2020-2024 en de jaarplannen. We willen hiermee onder andere een groter bereik van de doelgroep (NT1/NT2) met het educatieaanbod bereiken en meer participatie van burgers in de samenleving.

Effectindicator	2019	2020	2021	2022	2023
Absoluut verzuim	**1,80**	**3,10**	**2**	**1,50**	

Eenheid: Het aantal leer- of kwalificatieplichtige jongeren dat absoluut verzuimer is (geweest) gedurende het schooljaar (per 1.000 leerlingen): de jongere is niet ingeschreven bij een onderwijsinstelling en beschikt niet over een vrijstelling. De periodeaanduiding '2022' staat voor schooljaar '2021/2022'.
Streefwaarde absoluut verzuim: 0,5 per 1.000 inwoners in de leeftijd van 5-18 jaar.

Bron: DUO/Ingrado

Relatief verzuim	**32**	**30**	**31**	**36**

Eenheid: Het aantal leer- of kwalificatieplichtige leerlingen (per 1.000 leerlingen) waarbij sprake is van meer dan 16 uur ongeoorloofd verzuim gedurende 4 opeenvolgende lesweken. De periodeaanduiding '2022' staat voor schooljaar '2021/2022'.
De cijfers van Ingrado hebben betrekking op schooljaren. De periodeaanduiding "2019" staat voor schooljaar "2018/2019".
Streefwaarde relatief verzuim: 20 per 1.000 inwoners in de leeftijd van 5-18 jaar.

Bron: DUO/Ingrado

Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	**2,80**	**2,50**	**2,60**	**3,10**

Eenheid: Vsv'ers zijn jongeren van 12 tot 23 jaar die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten. Een startkwalificatie is een havo of vwo diploma of minimaal een mbo-2 diploma. Het vsv-percentage staat voor het aantal vsv'ers als percentage van het aantal onderwijsdeelnemers die aan het begin van het schooljaar ingeschreven staan.

Bron: DUO/ Ingrado

Doelen en budgetten

Hieronder geven we een indicatief inzicht van de relatie tussen doelen en budgetten. Niet alle werkzaamheden die we uitvoeren (met name 'going concern'-werkzaamheden) zijn opgenomen in de doelstellingen. De budgetten hiervoor staan onder het kopje "Overig" Door de samenhang van diverse doelen worden diverse budgetten doeloverstijgend ingezet. In deze gevallen is het totale budget voor de doelen bij het bovenste doel weergegeven en is bij de onderstaande doelen geen bedrag opgenomen.

Begroting 2024 per ambitie en doel	Lasten	Baten	Toevoe-gingen	Onttrek-kingen
Bedragen x € 1.000				
Arnhemmers met dezelfde talenten hebben dezelfde kansen	**8.966**	**2.266**	**84**	**74**
Meer Arnhemse kinderen hebben een goede startpositie op school	2.928	285	84	74
Meer Arnhemmers hebben een startkwalificatie en voldoende basisvaardigheden	6.038	1.981	0	0
Overig (Onderwijshuisvesting)	**18.539**	**684**	**9.095**	**8.268**
Totaal	**27.504**	**2.951**	**9.179**	**8.343**

Wat mag het kosten

	Rekening	Begroting 2023		Begroting	Meerjarenraming		
	2022	Primitief	Juli	2024	2025	2026	2027
Bedragen x € 1.000							
Middelen							
Lasten	23.516	24.592	25.947	27.504	28.575	29.471	29.194
Baten	4.845	2.417	3.681	2.951	2.951	2.951	2.951
Saldo lasten en baten	***-18.671***	***-22.175***	***-22.265***	***-24.554***	***-25.625***	***-26.520***	***-26.243***
Toevoegingen aan reserves	9.767	8.545	9.547	9.179	9.753	8.395	8.400
Onttrekkingen aan reserves	9.885	7.913	8.039	8.343	9.354	9.733	10.124
Saldo toevoegingen en onttrekkingen	***118***	***-632***	***-1.508***	***-836***	***-398***	***1.338***	***1.724***
Gerealiseerd resultaat	**-18.553**	**-22.807**	**-23.773**	**-25.390**	**-26.023**	**-25.183**	**-24.519**

Toelichting

Het programma onderwijs is deze begroting zero based opgebouwd. De activiteiten die binnen dit programma worden uitgevoerd zijn ingedeeld in 6 onderwerpen: onderwijshuisvesting, voorschools aanbod, goede startpositie, bovenwettelijk onderwijsaanbod, voortijdig schoolverlaten en volwasseneducatie. Er bestaat een grote overlap met de wijkprogramma's in de uitvoering van onderwijs. Diverse onderwijsbudgetten zijn doorgemandateerd, waarmee de beleidsmatige inzet niet op Wijken Algemeen, maar op het programma Onderwijs worden begroot. Daarom is voor zero based naar alle onderwijsmiddelen gekeken. Voor onderwijshuisvesting wordt een nieuw Integraal Huisvestingsplan (IHP) wordt opgesteld. Daarmee wordt de begroting voor onderwijshuisvesting zero based opgebouwd, daarom is onderwijshuisvesting, met uitzondering van de beleidsmatige inzet buiten zero based begroten gehouden.

Zoals ook in het plan van aanpak zero based begroten is opgenomen (maart 2022, zaaknummer 640401), worden afwijkingen in de omvang van de programma's eerst op een stelpost geplaatst, waarna deze bij het eerstvolgende integrale besluitvormingsmoment, de Perspectiefnota 2025-2028, meegenomen worden.

In de tabel hieronder staat het totaaloverzicht met de inkomsten en uitgaven voor onderwijs binnen het programma Onderwijs en binnen Wijken Algemeen. Vervolgens is per onderwerp een uitsplitsing opgenomen.

Programma Onderwijs 2024	Inkomsten		Uitgaven			
	Specifieke uitkering	Vastgoed	Subsidie verlening	Beleids-matige inzet	Overige uitgaven	Totaal uitgaven
bedragen x € 1.000						
Onderwerp						
Onderwijshuisvesting	-	684	-	367	18.375	18.742
Voorschools aanbod	-		-	178	31	209
Goede startpositie	-		1.860	309	1.069	3.239
Bovenwettelijk onderwijsaanbod						
Natuur- en milieueducatie	-	285	2.156	-	702	2.857
Taal- en spraakontwikkeling	-		-	-	100	100
Ondersteunend personeel basisscholen	-		-	-	-	-
Voortijdig schoolverlaten	-		-	149	-	149
Volwasseneducatie	1.981		2.163	89	259	2.511
Stelpost	-		-	-198	-104	-303
Totaal	**1.981**	**970**	**6.179**	**1.092**	**20.535**	**27.504**

Wijken Algemeen 2024	Inkomsten		Uitgaven			
	Specifieke uitkering	Vastgoed	Subsidie verlening	Beleids-matige inzet	Overige uitgaven	Totaal uitgaven
bedragen x € 1.000						
Onderwerp						
Onderwijshuisvesting	-	4.104	-	-	-	6.168
Voorschools aanbod	-	41	2.345	-	214	2.559
Goede startpositie	7.092		5.252	-	1.882	7.134
Bovenwettelijk onderwijsaanbod						
Natuur- en milieueducatie	-		-	-	-	-
Taal- en spraakontwikkeling	-		-	-	-	-
Ondersteunend personeel basisscholen	-		342	-	-	342
Voortijdig schoolverlaten	1.322		1.035	-	1.667	2.702
Volwasseneducatie	-		-	-	-	-
Stelpost	-		-	-	267	267
Totaal	**8.414**	**4.145**	**8.975**	**0**	**3.763**	**19.173**

Totaal wordt een negatieve stelpost van € 303.000 gevormd in het programma Onderwijs doordat de uitkomsten van zero based hoger uitkomen dan de programmaomvang. Binnen Wijken Algemeen wordt een positieve stelpost gevormd van € 267.000 doordat de uitkomsten van zero based lager uitkomen dan de programmaomvang. Dit wil zeggen dat op basis van zero based de lasten binnen het programma Onderwijs € 303.000 hoger begroot zouden moeten worden en binnen Wijken Algemeen € 267.000 lager. Deze stelposten zullen betrokken, indien noodzakelijk, worden bij de integrale besluitvorming bij de Perspectiefnota volgend jaar.

Van de stelpost op het programma Onderwijs wordt € 198.000 gevormd in verband met een hogere beleidsmatige inzet dan op dit moment begroot. Dit betreft met name onderwijshuisvesting. Op dit moment is er 1,56 fte begroot voor onderwijshuisvesting. Dit wordt op dit moment incidenteel aangevuld voor het opstellen van het IHP. Voor

het jaar 2024 is incidenteel ruimte binnen de huidige exploitatie budgetten om tijdelijke inhuur op te vangen. De verwachting is dat er in totaal 3,5 á 4 fte nodig is voor de beleidsmatige uitvoering van onderwijshuisvesting. Dit effect wordt meegenomen in het IHP. Daarnaast is er een tekort van 0,44 fte voor passend onderwijs, er is geen structurele capaciteit om deze activiteiten binnen goede start op te pakken. Vraagstukken hieromtrent worden op dit moment ad hoc opgepakt.

In de praktijk is er een overlap van de beleidsmatige inzet tussen de verschillende onderwerpen, niet iedereen werkt uitsluitend aan één onderwerp.

Van de overige stelpost (deels administratief tussen stad en wijk) betreft € 163.000 voornamelijk een onderbesteding op een aantal subsidieregelingen. De komende periode wordt bekeken hoe hier invulling aan te geven. Zo nodig wordt ook deze stelpost betrokken bij de integrale besluitvorming bij de Perspectiefnota volgend jaar.

Voorschools aanbod	Totaal	Programma Onderwijs	Programma Wijken
Bedragen x € 1.000			
Specifieke uitkering van het Rijk	**0**	**0**	**0**
Inkomsten vastgoed	**41**	**0**	**41**
Verstrekte subsidies	**2.345**	**0**	**2.345**
St. Entrea Lindenhout	177		177
Stichting De Driestroom	131		131
Kinderopvang SKAR BV	568		568
St. Peutercentra Arnhem	765		765
Partou BV	42		42
Kinderopvang Twins	4		4
Kluppluz BV	493		493
Het Kuikentje BV	13		13
Peuteropvang Zand op de Mat	12		12
St. Kentalis Zorg	139		139
Beleidsmatige inzet	**178**	**178**	
Overig	**245**	**31**	**214**
Regionaal voorschools aanbod	203		203
Nog toe te delen middelen gemeentefonds	31	31	
Vastgoed	11		11
Totaal uitgaven	**2.769**	**209**	**2.559**

Binnen Voorschools aanbod wordt € 41.000 aan inkomsten huurinkomsten begroot van een tweetal peuterspeelzalen die gevestigd zijn in gemeentelijk vastgoed. De kosten voor vastgoed hangen samen met dezelfde panden. De beleidsmatige inzet betreft totaal 1,70 fte. Een deel van de dekking voor Voorschools aanbod wordt geboden vanuit de decentralisatie-uitkering (DU) voorschoolse voorziening peuters in de gemeentefondsuitkering. Omdat deze, anders dan een specifieke uitkering, vrij besteedbaar is, zijn deze inkomsten begroot binnen het programma Bestuur, dienstverlening en financiën. De laatste mutaties van deze DU zullen nog worden ingezet als dekking bij een actualisatie van de subsidies.

Goede startpositie	Totaal	Programma Onderwijs	Programma Wijken
Bedragen x € 1.000			
Specifieke uitkering van het Rijk	**7.092**		**7.092**
Verstrekte subsidies	**7.112**	**1.860**	**5.252**
St. Rijnstad	164		164
St. Pas	2.227		2.227
St. Delta Kath.- en prot onderwijs	394		394
LeukOmteLeren Weekendschool Arnhem	27		27
SIMON scholen	84		84
Kinderopvang SKAR BV	1.174		1.174
St. Peutercentra Arnhem	1.722	1.566	156
Partou BV	163	158	6
St. Rozet	58		58
Kinderopvang Twins	163	137	26
St. Gym & Turnen Arnhem	147		147
Het Kuikentje BV	22		22
St. Flores Onderwijs	750		750
Peuteropvang Zand op de Mat	17		17
MGR Onderwijs	**1.122**		**1.122**
Beleidsmatige inzet	**309**	**309**	
Overig	**1.829**	**1.069**	**760**
Schoolmaaltijden	520	520	
Versterken kansengelijkheid rond onderwijs	520	520	
Holocaustbewustwordingsprogramma	30	30	
Algemeen aanpak onderwijsachterstand	760		760
Totaal uitgaven	**10.372**	**3.239**	**7.134**

Binnen het onderwerp goede startpositie valt de aanpak van onderwijsachterstanden, maar ook prioriteiten die recent zijn aangebracht, zoals schoolmaaltijden, versterken kansengelijkheid en het holocaustbewustwordingsprogramma. Voor de aanpak van onderwijsachterstanden ontvangt Arnhem een specifieke uitkering van € 7,1 miljoen. Aan deze uitkering zijn voorwaarden verbonden en jaarlijks moet verantwoording worden afgelegd aan het Rijk over hoe deze uitkering is besteed. Daarmee is de beleidsvrijheid voor de aanpak van onderwijsachterstanden beperkt, net als andere activiteiten die gedekt worden door specifieke uitkeringen. Meer doen op basis van de eigen inkomsten kan, wanneer de inzet beperkt wordt, zal mogelijk ook de uitkering worden verlaagd.

De Arnhemse bijdrage aan de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling (MGR) met betrekking tot de aanpak van onderwijsachterstanden bedraagt € 1,1 miljoen. Daarnaast is een algemeen budget van € 760.000 begroot dat voornamelijk ingezet wordt voor aanvullende specifieke opdrachten aan de MGR.

De beleidsmatige inzet betreft 2,6 fte.

Bovenwettelijk onderwijsaanbod	Totaal	Programma Onderwijs	Programma Wijken
Bedragen x € 1.000			
Natuur- en Milieueducatie			
Inkomsten vastgoed	**285**	**285**	**0**
Verstrekte subsidies	**2.156**	**2.156**	**0**
St. Natuurcentrum Arnhem	2.156	2.156	
Schoolmoestuinen 22A53	**520**	**520**	**0**
Vastgoed	**182**	**182**	**0**
Stadsboerderij Presikhaaf	90	90	
Stadsboerderij De Korenmaat	92	92	
Subtotaal lasten	**2.857**	**2.857**	**0**
Taal- en spraakontwikkeling Bedragen x € 1.000			
VGGM	**78**	**78**	**0**
Aanvullende opdrachten	**22**	**22**	**0**
Subtotaal lasten	**100**	**100**	**0**
Ondersteunend personeel basisscholen			
Verstrekte subsidies	**342**	**0**	**342**
St. Delta Kath.- en prot onderwijs	118		118
St. Flores Onderwijs	225		225
Subtotaal lasten	**342**	**0**	**342**
Totaal uitgaven	**3.299**	**2.957**	**342**

De inkomsten voor vastgoed zijn afkomstig van de stadsboerderijen. Voor taal- en spraakontwikkeling is de reguliere bijdrage aan VGGM voor hun taken die zij als gemeenschappelijke regeling voor alle deelnemende gemeenten uitvoeren. Daarnaast is een budget van € 22.000 begroot dat ingezet wordt voor aanvullende opdrachten.

Voor Bovenwettelijk onderwijsaanbod is geen capaciteit in het overzicht opgenomen. 0,2 fte voor natuur- en milieueducatie wordt vanuit het ruimtelijk domein gedekt, de andere onderwerpen zijn verweven met voorschools aanbod en goede start.

Voortijdig schoolverlaten	Totaal	Programma Onderwijs	Programma Wijken
Bedragen x € 1.000			
Specifieke uitkering van het Rijk	**1.322**		**1.322**
Verstrekte subsidies	**1.035**	**0**	**1.035**
De Onderwijsspecialisten	266		266
Rijn Ijssel Roc	275		275
St. Quadraam Maarten van Rossem	116		116
Passend Onderwijs Samenwerkingsv.	70		70
VMBO 'T Venster	67		67
St. School's cool Arnhem	14		14
JINC Arnhem	42		42
St. Chr Onderw Groep Vallei & Geld	83		83
Aeres MBO Velp	101		101
Gemeenschappelijke regelingen	**1.667**	**0**	**1.667**
MGR RMC/VSV	1.476		1.476
VGGM	191		191
Beleidsmatige inzet	**149**	**149**	**0**
Totaal uitgaven	**2.851**	**149**	**2.702**

Voortijdig schoolverlaten is volledig op Wijken Algemeen begroot, met uitzondering van de beleidsmatige inzet van 1,85 fte. Het beleid wordt uitgevoerd door de gemeenschappelijke regelingen en met het verstrekken van subsidies aan diverse onderwijsinstellingen die daarmee voortijdig schoolverlaten zoveel mogelijk beperkten.

Volwasseneducatie	Totaal	Programma Onderwijs	Programma Wijken
Bedragen x € 1.000			
Specifieke uitkering van het Rijk	**1.943**	**1.943**	**0**
Bijdrage regiogemeenten	**38**	**38**	**0**
Verstrekte subsidies	**2.163**	**2.163**	**0**
St. Rijnstad	45	45	
Rijn IJssel Roc	1.311	1.311	
Stichting Prisma Immerloo	16	16	
St. PRAGO	110	110	
St. Rozet	195	195	
Reg Opleids.centr Graafschap College	41	41	
St. Bibliotheek Veluwezoom	50	50	
St. Welzijn Lingewaard	42	42	
IVIO-Opleidingen	232	232	
St. Vitanos	25	25	
Kunstwerk! Cultur voorz. de Liemers	24	24	
DigiSlim	37	37	
Stichting Sante Partners	23	23	
Locus Fysiotherapie	11	11	
St Openbare Bibliotheek Gelderl Zuid	1	1	
Algemeen volwasseneducatie	**259**	**259**	**0**
Beleidsmatige inzet	**89**	**89**	**0**
Totaal uitgaven	**2.511**	**2.511**	**0**

Volwasseneducatie is een taak die Arnhem voor de regio uitvoert. Naast de specifieke uitkering ontvangt Arnhem ook een gedeeltelijke vergoeding van € 38.000 voor de beleidsmatige inzet. De totale beleidsmatige inzet bedraagt 1 fte.

Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves
In 2024 wordt totaal € 9,2 toegevoegd aan de reserves. € 9,1 miljoen aan de bestemmingsreserve Onderwijs voor de dekking van toekomstige kapitaallasten en € 119.000 van de bestemmingsreserve Vastgoed voor toekomstig onderhoud.

Daarnaast wordt totaal € 8,3 miljoen onttrokken aan reserves. € 8,2 miljoen aan de bestemmingsreserve Onderwijs ter dekking van kapitaallasten en € 106.000 aan de bestemmingsreserve Vastgoed voor de dekking van het onderhoud.

Met wie werken we samen

Verbonden partijen

MGR Sociaal Domein Centraal Gelderland
Voor meer informatie wordt verwezen naar de paragraaf Verbonden partijen.

Partners
Op alle gebieden wordt nauw samengewerkt met besturen en medewerkers van onderwijs (primair onderwijs (PO), voortgezet onderwijs (VO), (voortgezet) speciaal onderwijs (V)SO, middelbaar beroepsonderwijs (MBO) en hoger beroepsonderwijs (HBO), voorschoolse voorzieningen, kinderopvang, maatschappelijke partners en sociaal ondernemers.
In de uitvoering worden maatschappelijke partners betrokken.

Ook werken we samen met verschillende subsidiepartners. Deze zijn in dit programma in de digitale begroting (https://financien.arnhem.nl) terug te vinden. Het volledige overzicht van de begrotingssubsidies is te vinden in de paragraaf Subsidies.

Beleidskaders

- Subsidieregeling Aanpak voortijdig schoolverlaten;
- Plan van aanpak voortijdig schoolverlaten Arnhem 2021 tot en met 2024;
- Jaarprogramma onderwijshuisvesting 2020;
- Herstelagenda; Arnhemse aanpak onderwijs;
- Subsidieregeling Voorschools Aanbod Arnhem;
- Raadsvoorstel en -besluit Verzelfstandiging Natuurcentrum Arnhem;
- Raadsbesluit om gemeentelijke leerplichttaken regionaal uit te voeren;
- Raadsbesluit om RMC-taken / Team VSV onder te brengen bij het RBL;
- Raadsbesluit d.d. 6 november 2017 wijziging MGR sociaal domein;
- Integraal huisvestingsplan primair onderwijs Arnhem 2017-2026;
- Programma Volwasseneneducatie & aanpak Laaggeletterdheid (2021-2024);
- Vaardig Arnhem (2021-2022).

Cultuur

De waarde van kunst en cultuur voor onze samenleving is groot en is nadrukkelijk méér dan alleen schoonheid, troost of vermaak. De artistieke en intrinsieke waarde van kunst en cultuur zijn de basis van een goed cultuurbeleid. Tegelijkertijd bevinden kunst en cultuur zich niet op een eiland, maar zijn ze onderdeel van een brede maatschappelijke agenda. Kunst, cultuur en creativiteit helpen bij het aangaan van complexe maatschappelijke vraagstukken zoals groeiende kansenongelijkheid, tweedeling en polarisatie, de klimaatcrisis, woningnood en toenemende eenzaamheid onder ouderen en jongeren.
We blijven met ons beleid werken aan versterking van ons culturele aanbod: van de podiumkunsten (dans, toneel, muziek), musea en beeldende kunst tot film, letteren (van' spoken word' tot leesbevordering) en creatieve industrie (zoals mode en design). We zorgen dat talent zich kan ontwikkelen en koppelen talent aan de opgaven in onze stad. We willen zoveel mogelijk mensen laten meedoen, cultuur is er immers voor iedereen. Cultuurmakers hebben ruimte nodig om te innoveren en nieuwe dingen uit te proberen. Daar hoort bij dat we zorgen voor voldoende ateliers, oefenruimtes en presentatiemogelijkheden in de stad. Daarnaast verdient cultuurhistorisch erfgoed een prominente plek in de stad. Mensen moeten het kunnen zien, er meer over te weten kunnen komen en het vooral ook kunnen beleven. Ook dit zorgt voor een aantrekkelijke stad.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen

Ambities	Doelen	Inspanningen

Kunst en cultuur verlevendigt de stad en verbindt Arnhemmers met elkaar (A)

Kunst verbindt en is het cement van de Arnhemse samenleving. Kunst en cultuur maken de stad mooier en aantrekkelijker om in te wonen, te werken of te verblijven. Cultuur levert een wezenlijke bijdrage aan de levendigheid en leefbaarheid van stad en wijken. Het brengt inwoners bij elkaar en versterkt de onderlinge verbondenheid. Dankzij het bruisende en diverse aanbod dat Arnhem te bieden heeft, kan iedereen meedoen met en genieten van kunst en cultuur, ongeacht achtergrond, leeftijd of inkomen. We investeren in zowel het topsegment, makers als breedtekunst en -cultuur.

Verbreding van cultuurbereik en participatie (D)

Cultuur is van en voor iedereen. We streven ernaar de toegankelijkheid en bereikbaarheid van kunst en cultuur in de breedte te vergroten en daarmee actieve en passieve cultuurdeelname te stimuleren. Dit komt de persoonlijke ontwikkeling van mensen ten goede, maar is ook voor de ontwikkeling van de lokale en regionale samenleving belangrijk, onder andere voor de sociale cohesie.

Cultuur is van en voor iedereen (I)

We zetten in op het vergroten van de cultuurdeelname van jeugd en ouderen en stimuleren kunstbeoefening op amateurniveau.

- Cultuureducatie moet voor elk kind beschikbaar en bereikbaar zijn. In 2023 hebben wij het Convenant Cultuureducatie Arnhem opnieuw afgesloten tot 2030. In het convenant werken onderwijsinstellingen, culturele instellingen en de gemeente samen om cultuureducatie een vaste waarde te laten zijn in het onderwijsprogramma van het Primair Onderwijs. De (landelijke) programma's Cultuureducatie met Kwaliteit en Meer Muziek in de Klas staan hierbij centraal. Daarnaast is een van de pijlers om cultuureducatie te verbreden naar het buitenschoolse onderwijs, waarbij verbinding gezocht wordt met het Nationaal Programma Arnhem Oost. Ook in de programmering van buitenschoolse activiteiten willen we het cultuuraanbod versterken, bijvoorbeeld in het nieuwe jongerencentrum in Schuytgraaf. We werken een voorstel uit zodat jongeren tot 18 jaar gratis naar voorstellingen, concerten of tentoonstellingen kunnen.
- Via het convenant Arnhem Cultuurparticipatie (ACP) 55Plus, waarin Rozet participeert, stimuleren wij samen met culturele, welzijns- en zorginstellingen de maatschappelijke betrokkenheid van ouderen door kunst en cultuur.
- We faciliteren het beoefenen van amateur- en breedtekunst waar het gaat om locaties voor lessen en presentatie via onze subsidies aan Rozet, Huis van Puck en de Jacobiberg. Toch constateren wij dat de vraag naar betaalbare en goed gefaciliteerde ruimtes voor amateurkunst het aanbod overstijgt. Het gemeentebreed te ontwikkelen accommodatiebeleid heeft als doel om maatschappelijke accommodaties zo goed mogelijk in te zetten, passend bij de vraag vanuit de samenleving. Hierin wordt de vraag vanuit de breedtekunst meegenomen.
- Wij ondersteunen de amateurkunst via de Amateurkunstregeling en de subsidieregeling Presentatie Amateurkunst. Daarnaast stellen wij geld beschikbaar voor het organiseren van een jaarlijks amateurkunstfestival. Het platform Amateurkunst Arnhem is de gesprekspartner van de gemeente. Gezamenlijk bezien we hoe het belang van ruimte en programma voor de breedtekunst voldoende kunnen worden geborgd.

De aandacht voor de maatschappelijke impact van kunst en cultuur groeit. In Arnhem biedt dat kansen bij de opgaven op sociaal-maatschappelijk gebied zoals bij het Nationaal Programma Arnhem-Oost. Kunst en cultuur kunnen bijdragen aan emancipatie, kansengelijkheid, persoonlijke ontwikkeling van onder andere jongeren en aan een prettige en veilige leefomgeving. Hier zetten we de komende jaren sterker op in.

Een artistiek interessant, divers en veelzijdig cultureel aanbod in de stad **(I)**

Cultuurmonitor 025
Bij de totstandkoming van het profiel van cultuurregio 025 Arnhem – Nijmegen is geconstateerd dat beide gemeenten op andere wijze en met andere intensiteit en frequentie aan effectmeting doen. We zijn bezig dit te stroomlijnen, zodat we via dezelfde indicatoren langjarig inzicht krijgen in cultuurgedrag en -waardering in beide steden en tussen beide steden. Zo wordt in Nijmegen vierjaarlijks een enquête onder het publiek van de grotere instellingen gehouden; iets wat Arnhem in dezelfde vorm inmiddels ook doet. We streven ernaar te komen tot een Cultuur Monitor Arnhem Nijmegen om cultuur in Arnhem op een aantal indicatoren langjarig te kunnen volgen. Daarnaast nemen Arnhem en Nijmegen deel aan de recent gestarte Cultuurmonitor Gelderland, die eveneens langjarig het effect van beleid volgt. Beide betrekken we bij de monitoring van ons cultuurbeleid.

Effectindicator	2019	2020	2021	2022	2023
Aantal bereikte scholen in Arnhem			**55**	**57**	
Eenheid: Aantal					
Bron: Rozet					
Aantal bereikte scholen met programma Cultuureducatie met Kwaliteit			**21**	**20**	
Eenheid: Aantal					
Bron: Rozet					
Aantal bereikte leerlingen in het primair onderwijs met Cultuureducatie met Kwaliteit			**5500**	**6664**	
Eenheid: Aantal					
Bron: Rozet					
Waardering aanbod culturele voorzieningen in de buurt	**41**		**41**		
Eenheid: % (helemaal) eens met de stelling: in de buurt zijn voldoende voorzieningen voor culturele activiteiten.					
Bron: Arnhemse leefbare wijken monitor (tweejaarlijks)					

Versterking van de culturele infrastructuur **(D)**

Arnhem onderscheidt zich van andere steden door een complete keten educatie-productie-presentatie in nagenoeg alle kunstvormen. Daarin blijven we investeren. Dit is een belangrijke randvoorwaarde voor de doorstroming en vernieuwing van talent, van amateur tot professional.

Stimulering van het makersklimaat **(I)**

Arnhem is een stad van makers waar talent zich kan ontwikkelen, kan doorgroeien en professionaliseren. Arnhem kent een subsidiegebouw dat zowel laagdrempelig is als groei stimuleert en we zorgen voor voldoende voorzieningen (podia en presentatiemogelijkheden) en randvoorwaarden als ateliers, repetitieruimte en regelgeving. Voor programmering is meer geld vrijgemaakt om zo het aanbod meer divers en actueel te maken en beter aan te laten sluiten bij de behoeften van verschillende doelgroepen, onder wie jongeren. We bekijken hoe de debatfunctie in de stad beter kan worden ingevuld, waarbij we de bestaande voorzieningen meenemen.

Cultuurplatform Cultuur Academy (een fusie tussen Schakel025 en Cultuur Academy) bouwt voort op een stevig programma voor de sector waarbij focus ligt op het delen van kennis, ondernemerschap en professionalisering.

Met het vaststellen van het Kader Beeldende Kunst in de Openbare ruimte en het plan Kunst in Uitvoering is er onder andere extra aandacht voor het verstrekken van kunstopdrachten waarmee wordt bijgedragen aan versterking van het makersklimaat. Met kunst en kunstuitingen wordt kwaliteit toegevoegd aan de openbare ruimte en wordt de stad aantrekkelijker voor inwoners en bezoekers. Ook street art krijgt een extra impuls, door muurschilderingen toe te voegen in de stad. Deze geven toegevoegde waarde voor de leefbaarheid en promotie van onze stad en geven een artistiek kwalitatieve impuls.

We ondersteunen de Arnhemse modepartners, ArtEZ, State of Fashion, Fashion + Design Festival Arnhem (FDFA), Museum Arnhem en Rijn IJssel met een bijdrage aan een coördinator die uitvoering geeft aan het meerjarenprogramma. De strategie van Modepartners 025 sluit aan op onze eigen ambities om het mode-ecosysteem in Arnhem en regio te versterken, mode steviger te verbinden met maatschappelijke opgaven, zoals duurzaamheid, circulaire economie en inclusie en de relatie tussen mode en de maakindustrie te versterken.

Zorg voor voldoende ateliers, oefenruimtes en presentatiemogelijkheden in de stad **(I)**

De culturele en creatieve sector is van grote waarde voor onze stad. De werkgelegenheid in de sector groeit. De wachtlijsten voor betaalbare werkplekken lopen op. Het tijdelijke aanbod neemt tegelijkertijd af, en de groei van nieuw aanbod vlakt af. De ruimte in Arnhem is beperkt en er zijn forse (woningbouw)opgaven. We geven uitvoering aan het door de raad vastgestelde 'plan van aanpak huisvesting creatieve en culturele sector' en daarmee willen we 12.000 m2 permanente werkruimte voor de sector realiseren in de periode 2021-2024, waaronder voor makers. Via de regeling Creatieve Bedrijfsverzamelgebouwen kunnen makers in een vroeg stadium worden ondersteund in hun planvorming voor permanente ruimte. Daarvan wordt goed gebruik gemaakt. We signaleren echter dat het door allerlei oorzaken nog niet is gelukt daadwerkelijk permanente werkruimte te realiseren. Inzet en noodzaak blijft om deze doelstelling te halen zodat we creatieve makers ruimte kunnen bieden in en kunnen behouden voor de stad. We kijken nadrukkelijk naar een nog actievere regierol van de gemeente daarbij. Als gemeentelijk vastgoed vrijkomt kijken we eerst of dit kan worden ingezet voor maatschappelijke functies, zoals voor culturele makers. Waar nodig en met een passende businesscase kunnen voor dit doeleinde ook strategische aankopen worden gedaan.

De businesscase voor de vestiging van Popcentrum Jacobiberg in Arnhem-Zuid aan de Groningensingel wordt verder uitgewerkt. Het nieuwe cultuurgebouw wordt naar verwachting in 2026 opgeleverd. Om die reden wordt ook naar tijdelijke huisvesting voor de Jacobiberg gekeken, wanneer de bruikleen van hun huidige onderkomen op De Hes wordt opgezegd.

Stichting SLAK Ateliers heeft in Arnhem tot doel om woon- en werkruimten en broedplaatsen voor culturele en creatieve professionals te realiseren. De gemeenten Arnhem en Nijmegen hebben in 2022 opdracht gegeven voor een benchmark onderzoek SLAK. Mede naar aanleiding van de uitkomsten van dit onderzoek, hebben wij samen met SLAK en de gemeente Nijmegen geconcludeerd dat er aanpassingen nodig zijn in het huidige model van het creëren, beheren en exploiteren van ateliers, werk- en oefenruimten. Ons hoofddoel is dat de ateliervoorraad in de stad behouden blijft, professioneel wordt beheerd en financieel gezond wordt geëxploiteerd. Voor ons staan betaalbaarheid, verduurzaming en continuïteit daarbij centraal. Met deze uitgangspunten wordt in 2024 een herstructureringstraject van SLAK geïmplementeerd.

Nieuwe multifunctionele cultuurlocatie in Arnhem-Zuid **(I)**

Het is al langere tijd bekend dat het culturele aanbod niet goed is verdeeld over de stad en dat er relatief weinig culturele voorzieningen zijn in Arnhem-Zuid, terwijl daar steeds meer mensen wonen. We vinden dit onwenselijk, kunst en cultuur moeten voor iedereen bereikbaar zijn. De nabijheid van cultuur is belangrijk en zelfs bepalend voor de deelname aan cultuur. Daarom zetten we in op de versterking van het culturele aanbod en de faciliteiten in Arnhem-Zuid voor cultuureducatie, -participatie en -presentatie. Zo werken we aan een multifunctionele cultuurlocatie in Zuid, waarbij we nadrukkelijk ook kijken naar de behoeften van bewoners. Samen met bewoners, cultuurpartners en andere betrokkenen maken we hiervoor een plan. Ondertussen wordt in samenwerking met Bureau Ruimtekoers geprogrammeerd in Zuid, op diverse locaties. De uitkomsten van deze testprogrammering gelden als opmaat naar een definitieve uitbreiding van het aanbod en de voorzieningen.

Ook de voorgenomen verhuizing van popcentrum Jacobiberg naar de Groningensingel draagt bij aan meer cultuur in Zuid. Dit geldt ook voor de mogelijke verruiming van de openingstijden van Rozet Kronenburg en de uitbreiding van activiteiten die daardoor mogelijk wordt.

We gaan de waardering van het aanbod aan culturele voorzieningen in Arnhem-Zuid de komende jaren meten. Doel is de waardering te verhogen/ gelijk te trekken met de waardering van culturele voorzieningen stadsbreed.

Effectindicator	2019	2020	2021	2022	2023
Aantal gerealiseeerde m2 permanente werkruimte voor de sector			**0**	**0**	

Eenheid: m2 permanente werkruimte. In 2021 mee gestart. Streefwaarde 2022 4.000m2

Bron: Gemeente Arnhem

Waardering aanbod culturele voorzieningen in Arnhem Zuid	**31,60**	**31,10**

Eenheid: % (helemaal) eens met de stelling: in Arnhem Zuid zijn voldoende voorzieningen voor culturele activiteiten

Bron: Arnhemse leefbare wijken monitor (tweejaarlijks)

Profilering en vitalisering van het culturele klimaat **(D)**

We zetten in op het versterken en behouden van de toppositie die Arnhem heeft als culturele en creatieve stad en dragen zo bij aan werkgelegenheid, innovatie en een aantrekkelijk vestigings- en woonklimaat. Daarbij is ook onze rol, positie en samenwerking in de brede regio van belang.

Toekomstbestendige huisvesting van het Stadstheater en onze Rijksgezelschappen Oostpool en Introdans **(I)**

Toekomstbestendige huisvesting van onze culturele instellingen is van groot belang zodat zij kunnen inspelen op de veranderende samenleving en zo relevant blijven voor hun bestaande en toekomstige publiek.
De renovatie en verbouwing van het Stadstheater, inclusief kleine zaal, is in de ontwerpfase en het Stadstheater is vanaf eind 2023 tot in 2027 gesloten. In deze jaren zal een groot deel van de voorstellingen van het Stadstheater in Musis plaatsvinden, dat hiervoor wordt aangepast.

Theater Oostpool en Introdans zijn aan zet om hun eigen nieuwe huisvesting te realiseren. De provincie Gelderland heeft, in navolging van de gemeente, hiervoor geld in het vooruitzicht gesteld: een bedrag van 10 miljoen. We steunen en ondersteunen de twee gezelschappen in dit project en vinden het logisch als de nieuwe huisvesting in de nabijheid van het Stadstheater zou zijn.

Ontwikkeling van de Sonsbeektentoonstelling en State of Fashion **(I)**

Het afgelopen jaar heeft de Sonsbeektentoonstelling flink onder druk gestaan. In opdracht van de gemeente is onderzoek gedaan naar de toekomstbestendigheid van de organisatie en de editie in 2024. Het opstappen van het curatorenteam van Sonsbeek 20-24 is hierin meegenomen. Sonsbeek is een internationaal gerenommeerde tentoonstelling die een grote meerwaarde heeft voor onze stad. Na het haalbaarheidsonderzoek is besloten een RESET uit te voeren en eerst te zorgen voor een toekomstbestendige organisatie van Sonsbeek. De stichting is gesplitst en gaat zich zowel inhoudelijk organisatorisch als financieel versterken.

Er wordt gewerkt aan een nieuwe editie waarin bij het jubileum van 75 jaar Sonsbeek wordt stilgestaan. De jubileumeditie is na onderzoek door BMC naar de haalbaarheid, een jaar verschoven naar 2025. Voor de ‘jubileum’ editie hebben we incidenteel extra middelen gereserveerd zodat Sonsbeek verder kan bouwen. Sonsbeek voert daarover ook het gesprek met onder andere het Rijk, de Provincie en publieke en private fondsen. Wij zullen daarbij ondersteunen. We hebben meegegeven dat voor ons de locatie in het park, stevige betrokkenheid van de stad en verbinding met Arnhemse/regionale kunstenaars(initiatieven) van belang zijn. Ook willen we dat de Sonsbeektentoonstelling bekender wordt bij een bredere groep Arnhemmers.

State of Fashion staat er zowel inhoudelijk, organisatorisch als financieel steviger voor, mede dankzij de opname in de landelijke culturele basisinfrastructuur (BIS) en de samenwerking in Modepartners 025. State of Fashion is nu een eigen stichting na de splitsing van Sonsbeek. Na afronding van de editie 2022 is gestart met de voorbereiding voor de biënnale in 2024. We blijven State of Fashion steunen.

Versterking van de (samenwerking in de) Cultuurregio 025 **(I)**

De samenwerking in Cultuurregio 025 is steeds intensiever. Cultuur maakt integraal onderdeel uit van de regionale opgave van de 'Ontspannen Regio' van de Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen (GMR). We werken met de regio aan het Uitvoeringsplan Transformatievoorstel Cultuurregio 025 waarvoor de provincie Gelderland een bijdrage van € 1,3 miljoen heeft toegekend. Uitgangspunt is werken aan duurzame structuurversterking van de hele culturele keten in de hele regio. Dat betekent dat de acties een regiobreed en blijvend effect moeten hebben op de keten van top- en middensegment, cultuureducatie, kunstvakonderwijs en amateurkunst. We voeren dit samen uit met onze regiogemeenten, provincie en culturele instellingen. Namens de GMR zijn we penvoerder voor de subsidie van de provincie aangezien de GMR geen subsidies kan verstrekken.

De Cultuurregio 025 neemt actief deel aan het structureel overleg van de stedelijke cultuurregio's met het Ministerie van OCW, het IPO en de VNG. De komende periode zijn onder andere innovatie & transitie van de sector, de code diversiteit & inclusie, de code governance en de code fair practice van de culturele sector, net als de ontwikkeling van het landelijk cultuurbestel, belangrijke onderwerpen.

Behoud van werkgelegenheid in de culturele en creatieve sector **(I)**

Kunst- en cultuurinstellingen zijn grote werkgevers in de stad, die we zo goed mogelijk willen faciliteren. In de culturele en creatieve sector werken in Arnhem circa 5.000 mensen; dat is circa 4,6% van de Arnhemse werkgelegenheid. Ons doel is dit aandeel te behouden. Fair practice is een belangrijk thema en blijft daarom een aandachtsgebied. We blijven onze instellingen daar scherp op houden en in ondersteunen. Onder andere de Cultuur Academy organiseert sessies in de stad en heeft contact met relevante partijen zoals Kunsten ’92 en Platform Arbeidsmarkt Culturele en Creatieve Toekomst (ACCT).

Effectindicator	2019	2020	2021	2022	2023
Percentage werkenden in de Arnhemse culturele en creatieve sector	4,60	4,70	4,60	4,70	

Eenheid: % werkenden

Bron: Monitor Vitale Economie/ PWE op basis van landelijke definitie/ indeling creatieve sector

Erfgoed levert een bijdrage aan een aantrekkelijke stad om in te wonen, te werken, te winkelen en te recreëren (A)

Het Arnhem van nu is het resultaat van een lange ontwikkelingsgeschiedenis. Deze geschiedenis is dagelijks en vrijwel overal te ervaren en bepaalt voor een belangrijk deel het aanzien van de stad. Het aanwezige erfgoed is in meerdere opzichten betekenisvol en waardevol. In cultuurhistorisch opzicht weerspiegelt het erfgoed de geschiedenis van de stad. Dit erfgoed is niet reproduceerbaar en van onvervangbare waarde. Erfgoed vertegenwoordigt daarnaast identiteitswaarde. Het karakter van een buurt of stad maakt dat mensen zich er thuis of ermee verbonden voelen. Vaak gaat dat om plekken en/of gebouwen, maar ook de verhalen die hierbij horen en eigen belevingen zorgen hiervoor. Erfgoed is ook van belang voor de stadseconomie. Het historische karakter van de binnenstad is een belangrijke basis voor het aantrekkelijke winkel- en verblijfsklimaat. Bezoek aan de binnenstad leidt tot bestedingen. Monumentale parken worden intensief gebruikt en trekken mensen en bedrijven aan die zich graag in de buurt van zo'n park willen vestigen. Erfgoed draagt kortom bij aan een aantrekkelijk klimaat voor bewoners, ondernemers en bezoekers van de stad.
Het is de ambitie om goede erfgoedzorg, niet alleen door bescherming van cultuurhistorisch waardevolle objecten, vooral vorm te geven door kennisoverdracht, stimulering en behoud door ontwikkeling. Dit doen we om de cultuurhistorische factor een zichtbare en samenhangende rol te geven in stedelijke ontwikkeling. We zijn trots op deze wijze waarop dit met eigenaren van monumenten wordt gerealiseerd en de stappen die de gemeente aan het maken is op het gebied van verduurzaming van monumenten.

Beschermen, herbestemmen en zichtbaar maken van cultuurhistorisch erfgoed (D)

Het Arnhemse erfgoedbeleid richt zich op behoud en versterking van cultuurhistorische waarden en helpt hiermee bij te dragen aan een aantrekkelijke stad om in te wonen, te werken, te winkelen en te recreëren. Dit wordt bereikt door:

- Cultuurhistorie als inspiratiebron op te nemen in ontwerpopgaven en gebiedsprocessen, hier vorm aan te geven in (ruimtelijke) plannen en projecten waardoor cultuurhistorie zichtbaar en beleefbaar wordt gemaakt. Een voorbeeld is de herinrichting van de Velperweg waarbij de oude laanstructuur en het landgoedverleden een belangrijk uitgangspunt is.
- (Her-)bestemming van cultuurhistorisch erfgoed, door dit erfgoed een duurzame bestemming te geven en daardoor voor de stad te behouden. Natuurlijk moet hierbij worden gedacht aan de Eusebiuskerk die na 13 jaar restauratie weer klaar is voor de toekomst, maar ook aan het vernieuwde en gerestaureerde Museum Arnhem en monumentale kantoren die tot duurzame woongebouwen zijn herbestemd.
- Het cultuurhistorische erfgoed duurzaam te beschermen, waar de kwetsbaarheid ervan dit noodzakelijk maakt, bijvoorbeeld door plantoetsing en vergunningverlening. Te denken valt hierbij aan renovaties van woningen op de Geitenkamp, in samenwerking met corporaties.
- Kennis over het Arnhemse erfgoed toegankelijk te maken en daarmee het publieksbereik en draagvlak voor het behoud van cultuurhistorisch erfgoed te vergroten, bijvoorbeeld door advisering, erfgoedpublicaties, het organiseren van lezingen en tentoonstellingen, het onderhouden van Planon, een extern te raadplegen monumentendatabase, en het actualiseren van de cultuurhistorische waardenkaart.
- In 2023 is gestart met het maken van een erfgoedagenda. Deze erfgoedagenda wordt begin 2024 voorgelegd aan de raad en de gaat de basis vormen voor ons werk.

Bescherming en herbestemming van cultuurhistorisch erfgoed (I)

Bescherming van cultuurhistorisch erfgoed maakt deel uit van het dagelijkse werk en wordt doorlopend vormgegeven door vergunningverlening en kennisoverdracht, het leveren van bijdragen aan bestemmingsplannen en deelname in projectgroepen ter voorbereiding op de Omgevingswet. In die projectgroepen is erfgoed/het Arnhemse historische DNA als mede-kwaliteitsbepalend bij ruimtelijke ontwikkelingen gepositioneerd en in het Voorontwerp Omgevingsvisie Arnhem 2040 geland. Herbestemmingen worden eveneens afgewogen binnen het kader van de vergunningverlening, met oog voor kansen die deze kunnen bieden. In de monumentenzorg is, zeker met het oog op de klimaatproblematiek en de sterk stijgende energieprijzen, grote aandacht voor verduurzaming. Hierbij is het van belang duurzaamheidsmaatregelen te treffen zonder dat cultuurhistorische waarden wezenlijk worden aangetast. In samenhang met onze opgaven voor duurzaamheid (voorheen NEMIA) wordt vanuit een bestuurlijke opdracht gewerkt aan een beleidskader voor de verduurzaming van monumenten. Voor deze verduurzaming is een energiecoach aangesteld. Een ander speerpunt is het uitwerken van de toekomstverkenning Religieus Erfgoed naar een actieplan. Ook bij de gebedshuizen is aandacht voor duurzaamheid. Hiervoor is een energycafé georganiseerd die de start markeert van een green deal voor deze specifieke categorie objecten. Als speerpunten kunnen worden genoemd het in kaart brengen van gebieden waar erfgoedwaarden nog niet voldoende in beeld zijn maar waar mogelijk wel beschermingsvraagstukken spelen en het voor bestuurlijke vaststelling voorleggen van de geactualiseerde archeologische verwachtingskaart.

Zichtbaar en beleefbaar maken van erfgoed **(I)**

- Erfgoed wordt waar mogelijk zichtbaar en beleefbaar gemaakt in de stad. Zo speelt het laan- en landgoedverleden van de Velperweg een belangrijke rol bij de herinrichting van deze weg, staan de gemeente en de Stichting Eusebius Arnhem in nauw contact als het gaat om de programmering van het ondergrondse verleden van de kerk en wordt gewerkt aan een managementplan voor beheer en verdere zichtbaarheid van de Limes (Romeinse rijksgrens) in Arnhem. We werken verder mee aan de doorontwikkeling van de Historische Kelders, als locatie om het middeleeuwse verleden van Arnhem te beleven.
- In projecten gaan wij ontwikkelkansen agenderen, stakeholders enthousiasmeren en kennis overdragen. Projecten waarin dit op korte termijn gaat spelen houden vooral verband met de verdichtingsopgaven waarvoor de stad staat.
- Er wordt archeologisch vondstmateriaal voor tentoonstellingen geleverd.
- De Open Monumentendag wordt ondersteund, onder meer door het geven van rondleidingen en ambtelijk advies.

Ontsluiting van kennis over erfgoed **(I)**

- Planon, de monumentendatabase die raadpleegbaar is voor monumenten- en andere erfgoedgegevens, wordt, nu deze geactualiseerd is, beheerd en bijgehouden.
- Actuele berichtgeving wordt gedeeld op social media.
- Ondersteuning van Stichting Monuscript die jaarlijks boeken uitbrengt in de Arnhemse Monumenten Reeks. Er wordt nu gewerkt aan een publicatie over de Kleefse Waard, medio 2024 te presenteren.
- Nu het historische deel nagenoeg is afgerond, wordt begonnen met het schrijven van het publieksboek over de archeologische opgravingen in de zuidelijke binnenstad.
- Rapporten van het archeologische onderzoek ter hoogte van de Jansplaats en Schuytgraaf veld 26 (inventariserend onderzoek) komen gereed.
- De archeohotspot vervolgt zijn werkzaamheden met betrekking tot de determinatie van Arnhems archeologisch vondstmateriaal en uitleg daarover aan bezoekers van het Erfgoedcentrum. Na een evaluatie is gekozen voor een gewijzigde vorm van de archeohotspot: afgeslankter qua opzet, maar meer zichtbaar en zich daarmee samenhangend richtend op een groter publieksbereik.
- Archeologisch onderzoek in de stad gaat gepaard met berichtgeving en publiciteit.

Regisseren en uitvoeren van archeologisch onderzoek en archeologisch depotbeheer **(I)**

- In het najaar volgt een opgraving van een deel van het Romeinse grafveld in Schuytgraaf (veld 26).
- Archeologisch onderzoek is daarnaast voorzien in de Rijnwijk, Rijnkade en in de omgeving van het Stadstheater.
- Depotbeheer: het nieuwe depot in Museum Arnhem wordt verder gebruiksklaar gemaakt, inclusief standplaatsregistratie van vondstdozen.
- Bij archeologische projecten wordt vooral ook de regierol aangenomen. Projecten doen zich voor in zowel de historische binnenstad als daarbuiten.

Regioadvisering archeologie **(I)**

De gemeente Arnhem werkt met zeven omliggende gemeenten samen in regionaal verband. De regio-archeoloog adviseert de gemeenten doorlopend over het meenemen van archeologie in ruimtelijke ontwikkelingen en het beleefbaar maken ervan, formuleert beleid en toetst rapporten en adviesdocumenten. De regio-archeologie wordt gefinancierd door de omliggende gemeenten en provinciale subsidie. In 2021 is vanuit de provincie subsidie beschikbaar gesteld tot en met 2024.

Doelen en budgetten

Hieronder geven we een indicatief inzicht van de relatie tussen doelen en budgetten. Niet alle werkzaamheden die we uitvoeren (met name 'going concern'-werkzaamheden) zijn opgenomen in de doelstellingen. De budgetten hiervoor staan onder het kopje "Overig" Door de samenhang van diverse doelen worden diverse budgetten doeloverstijgend ingezet. In deze gevallen is het totale budget voor de doelen bij het bovenste doel weergegeven en is bij de onderstaande doelen geen bedrag opgenomen.

Begroting 2024 per ambitie en doel	Lasten	Baten	Toevoe-gingen	Onttrek-kingen
Bedragen x € 1.000				
Kunst en cultuur verlevendigt de stad en verbindt Arnhemmers met elkaar	**39.140**	**8.034**	**3.263**	**13.208**
Verbreding van cultuurbereik en participatie	34.979	8.034	883	371
Versterking van de culturele infrastructuur	4.161	0	2.380	12.838
Profilering en vitalisering van het culturele klimaat				
Erfgoed levert een bijdrage aan een aantrekkelijke stad om in te wonen, te werken, te winkelen en te recreëren.	**2.369**	**838**	**304**	**224**
Beschermen, herbestemmen en zichtbaar maken van cultuurhistorisch erfgoed	2.369	838	304	224
Overig	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal	**41.509**	**8.872**	**3.567**	**13.432**

Wat mag het kosten

	Rekening	Begroting 2023		Begroting	Meerjarenraming		
	2022	Primitief	Juli	2024	2025	2026	2027
Bedragen x € 1.000							
Middelen							
Lasten	36.171	38.750	44.042	41.509	40.688	40.655	45.355
Baten	8.059	7.524	8.707	8.872	8.423	8.423	8.423
Saldo lasten en baten	***-28.112***	***-31.227***	***-35.335***	***-32.637***	***-32.265***	***-32.232***	***-36.932***
Toevoegingen aan reserves	4.282	3.204	3.451	3.567	1.040	1.040	1.040
Onttrekkingen aan reserves	4.886	832	4.127	13.432	765	923	791
Saldo toevoegingen en onttrekkingen	***605***	***-2.372***	***676***	***9.865***	***-275***	***-117***	***-249***
Gerealiseerd resultaat	**-27.508**	**-33.599**	**-34.659**	**-22.772**	**-32.540**	**-32.349**	**-37.181**

Toelichting

Lasten

De lasten voor 2024 zijn totaal begroot op € 41,5 miljoen. Dit is opgebouwd uit:

- Subsidies en gemeenschappelijke regelingen: € 27,7 miljoen;
- Kapitaallasten: € 4,6 miljoen;
- Kosten personeel: € 1,6 miljoen;
- Overige kosten: € 7,6 miljoen.

De totale lasten dalen met € 2,7 miljoen ten opzichte van 2023. Dit komt onder andere door € 2,5 miljoen budgetoverheveling 2022 die in 2023 besteed wordt en € 1,3 miljoen incidentele indexatie van subsidies in 2023. Hier tegenover staat uitbreiding van de formatie van € 0,1 miljoen en een indexatie 2024 van € 1,4 miljoen.

Baten

De baten voor 2024 zijn totaal begroot op € 8,9 miljoen. Dit is opgebouwd uit:

- Verhuur panden en accommodaties: € 8,5 miljoen;
- Bijdrage van deelnemende gemeenten voor regioarcheologie: € 0,1 miljoen.
- De specifieke uitkering (SPUK) Impuls jongerencultuur (D21); € 0,3 miljoen.

De totale opbrengsten stijgen met € 0,2 miljoen ten opzichte van 2023. Dit wordt veroorzaakt doordat de specifieke uitkering Impuls jongerencultuur 2022 van € 0,3 miljoen in 2023 is begroot en de huurinkomsten met 0,5 miljoen stijgen.

Toevoegingen aan reserves
In 2024 wordt voor totaal € 3,6 miljoen toegevoegd aan de reserves.
- € 1,0 miljoen wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve Vastgoed;
- € 2,6 miljoen wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve Cultureel Vastgoed.

Onttrekkingen aan reserves
In 2024 wordt voor totaal € 13,4 miljoen onttrokken aan de reserves.
- € 12,8 miljoen wordt onttrokken aan de bestemmingsreserve Cultureel Vastgoed;
- € 0,6 miljoen wordt onttrokken aan de bestemmingsreserve Vastgoed;

De onttrekking van € 12,8 miljoen wordt met name veroorzaakt door de vrijval van € 12,5 miljoen uit de bestemmingsreserve Cultureel Vastgoed door het opnemen van structurele lasten voor de verbouwing van het Stadstheater.

Met wie werken we samen

Verbonden partijen

Regionaal Historisch Centrum Gelders Archief
Voor meer informatie wordt verwezen naar de paragraaf Verbonden partijen.

Partners

Cultuur
De culturele basis- en meerjarenvoorzieningen, het culturele middensegment en makers tot aan de amateurkunstverenigingen.

Erfgoed
Provincie Gelderland, provinciale en lokale erfgoedinstellingen of verenigingen, regiogemeenten en monumenteneigenaren.

Ook werken we samen met verschillende subsidiepartners. Deze zijn in dit programma in de digitale begroting (https://financien.arnhem.nl) terug te vinden. Het volledige overzicht van de begrotingssubsidies is te vinden in de paragraaf Subsidies.

Beleidskaders

- Kadernota ‘STROOM – cultuurbeleid Arnhem’ 2021;
- Tussenevaluatie 'Arnhem, Stroomt Door', 2016;
- STROOMversnelling: actualisatie cultuurbeleid, 2020;
- Kadernota Beeldende Kunst in de Openbare ruimte 2022;
- Cultuurprofiel 025 Arnhem Nijmegen, Transformatievoorstel Cultuurregio 025;
- Erfgoedagenda gemeente Arnhem.

Participatie en armoedebestrijding

Alle Arnhemmers moeten mee kunnen doen in de samenleving. Ieder op z'n eigen manier. Daarvoor is financiële rust, stabiliteit, een dag-invulling en perspectief op een goede toekomst nodig. Kortom, we willen onze inwoners de zekerheid bieden dat zij een bestaan kunnen opbouwen.

We zetten volop in om Arnhemmers zo veel mogelijk te ondersteunen om financieel zo zelfstandig mogelijk te zijn. Door hen te helpen met het vinden van werk, maar ook door het aanpakken van schulden en het voorkomen ervan. We blijven investeren in een gebiedsgerichte aanpak, een meer persoonlijke benadering en een intensievere samenwerking met ketenpartners. We gaan (meer) samenwerken met ervaringsdeskundigen om in ons beleid en uitvoering zo goed mogelijk aan te sluiten bij de leefwereld van de inwoner. Naast deze ontwikkelingen investeren we in onze (professionele en vrijwillige) organisaties, die onze inwoners met geldzorgen bijstaan. Ook zijn we begonnen om de kinderen uit deze gezinnen te stimuleren naar een kansrijke positie.

Deze insteek werpt zijn vruchten af. Tegelijkertijd zien we dat door de huidige maatschappelijke ontwikkelingen we ook in 2024 voor de nodige uitdagingen komen te staan.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen

Ambities	Doelen	Inspanningen

We willen onze inwoners de zekerheid bieden dat zij een bestaan kunnen opbouwen (A)

Juist deze tijd vraagt dat wij inwoners de zekerheid geven dat zij, zelfstandig of met de juiste duurzame begeleiding, in hun eigen levensonderhoud kunnen voorzien. Dit doen wij door mensen aan het werk te helpen. Als dit niet lukt, is er een vangnet. Maar we kijken tegelijkertijd op welke manier ze wel kunnen blijven deelnemen aan onze samenleving. We helpen inwoners laagdrempelig in hun eigen buurt en met (in)formele steun. We hebben hierbij oog voor de persoonlijke situatie van de inwoner. We proberen er zo snel mogelijk bij te zijn om complexere problemen te voorkomen. We kijken breed naar de situatie en werken aan oplossingen met onze partners in stad. Onze partners hebben we de komende jaren hard nodig. Want alleen samen kunnen we zorgen dat iedereen op elk niveau in onze maatschappij mee kan doen.

Voorkomen en vroeg erbij (D)

In financieel onzekere tijden, waarin veel inwoners geldzorgen hebben door stijgende lasten, willen we zoveel mogelijk voorkomen dat inwoners schulden opbouwen en/of in de armoede terecht komen. Als inwoners geldzorgen hebben, willen we hen zo snel mogelijk bereiken en helpen. We focussen ons binnen het doel 'Voorkomen en Vroeg erop af' op:

- Meer Arnhemmers met financiële vragen kunnen ons vinden;
- Meer Arnhemmers met beginnende schulden maken gebruik van een hulpaanbod;
- Jeugdwerkloosheid voorkomen.

Meer Arnhemmers met financiële vragen kunnen ons vinden (I)

Veel Arnhemmers worden nog steeds geconfronteerd met stijgende kosten. Wij willen voorkomen dat zij geldzorgen en/of schulden krijgen. In acht wijken is een Goed Geregeld Arnhem loket. Inwoners kunnen hier terecht voor financiële ondersteuning. Als er sprake is van geldzorgen, zorgt Goed Geregeld Arnhem dat de inwoner terecht komt bij de sociale wijkteams, Opr€cht of Geldzaken en Ondernemers, voor schuldhulpverlening. We beogen met Goed Geregeld Arnhem meer financiële vragen te beantwoorden.

Voor ketenpartners organiseert Rijnstad de training "Alert op geldzorgen", zodat zij geldzorgen kunnen herkennen en bespreekbaar kunnen maken én bekend zijn met de Arnhemse routekaart. We bieden kinderen en jongeren financiële educatie in het onderwijs met als doel te voorkomen dat jongeren in de schulden belanden. Daarnaast is Opr€cht aanwezig op verschillende locaties om proactief contact te leggen met jongeren en hen naar de juiste hulpverlening te leiden. Dit jaar ontwikkelen we een verjaardagskaart voor jongeren die 18 worden. Hiermee geven wij uitvoering aan de overgenomen motie 'feliciteren en informeren' (23M58). Jongeren ontvangen een verjaardagskaart met een link naar een informatief filmpje en informatie over relevante thema's, waaronder geldzaken. Ook worden zij gewezen op de 'Kwikstart' app.

Meer Arnhemmers met beginnende schulden maken gebruik van een hulpaanbod (I)

Sinds 2021 zijn verhuurders, energiemaatschappijen, zorgverzekeraars en waterbedrijf Vitens verplicht om betalingsachterstanden door te geven aan de gemeente. Dit geeft ons de kans om contact te leggen met meer inwoners die mogelijk financiële problemen hebben. Bij vroegsignalering komt de vraag niet vanuit de inwoner, maar bieden wij vanuit de gemeente hulp aan. Op alle signalen die wij ontvangen volgt een hulpaanbod. Dit kan telefonisch, met een huisbezoek, per mail of per brief.
We streven naar een stijging van het aantal Arnhemmers dat we spreken over hun betalingsachterstand en het aantal inwoners dat positief reageert op een hulpaanbod. Hiervoor ontwikkelen we indicatoren. Daarnaast hanteren we als positieve indicator de afnemende schuldenlast bij aanvang van een schuldregeling.

Sinds april 2023 neemt het aantal signalen van betalingsachterstanden toe. Door de economische onzekerheid is het lastig te voorspellen of deze trend zich doorzet. Omdat wij erin geloven dat persoonlijk contact het vaakst resulteert in het aanvaarden van hulp bij het oplossen van betalingsproblemen, benaderen we nog meer inwoners telefonisch of gaan we bij hen thuis langs. Als blijkt dat een inwoner meer schulden heeft, wordt de inwoner doorgeleid naar het sociale wijkteam voor schuldhulpverlening. Wij blijven ook actief op andere plekken om inwoners met mogelijke schulden te bereiken, zoals de rolzittingen van de rechtbank en op het Rijn IJssel college met spreekuren voor jongeren. We zoeken onder meer in 2024 de samenwerking met zogenaamde 'sleutelpersonen' in de wijken; inwoners die een groot netwerk hebben en een rol kunnen spelen in het bespreekbaar maken van geldzorgen en het hulpaanbod.

Met ingang van 2025 gaan we onderdelen van de schuldhulpverlening weer in eigen beheer uitvoeren. Dit is in voorbereiding. Vroegsignalering maakt hier samen met het schuldregelen en budgetbeheer/budgetcoaching onderdeel van uit.

Jeugdwerkloosheid voorkomen **(I)**

Voor het thema jeugdwerkloosheid werken we samen met onze regionale ketenpartners om zoveel mogelijk jongeren in onze arbeidsmarktregio te laten participeren in de vorm van een opleiding, een traject naar werk of het hebben van een baan. Er zijn verschillende ondersteuningsmogelijkheden voor jongeren in kwetsbare posities op het voortgezet speciaal onderwijs, praktijkonderwijs en mbo om te begeleiden in de overstap van school naar school of van school naar werk.. De begeleidingsvormen worden geëvalueerd en aangescherpt om nog beter aan te sluiten bij de behoefte van de jongeren.

We geven een vervolg aan de pilot “Jongeren in beeld”. De groep jongeren tussen de 23 en 27 jaar zonder startkwalificatie die nu niet in beeld is wordt in beeld gebracht en krijgt ondersteuning aangeboden. Daarnaast willen we een aantal wijkinitiatieven zoals de Belofte een vervolg geven in samenwerking met het Nationaal Programma Arnhem-Oost. Een indicator voor de inspanning jeugdwerkloosheid voorkomen is in ontwikkeling.

Effectindicator	2019	2020	2021	2022	2023
Aantal gestelde financiële vragen	**1346**	**849**	**785**	**10390**	
Eenheid: Inwoners ingediende vragen bij Sociale Wijkteams Arnhem en Goed Geregeld Arnhem					
Bron: Sociale wijkteams, vanaf 2022 inclusief Rijnstad					
Gemiddelde schuld van huishouden dat start met een schuldregeling		**36000**	**36600**	**36300**	
Eenheid: Schuld in euro's					
Bron: PLANgroep					
Aantal kinderen in huishoudens met ten minste 1 jaar inkomen tot 130% sociaal minimum	**5000**	**5100**	**4700**		
Eenheid: Aantal kinderen					
Bron: CBS					
Aantal kinderen in huishoudens met ten minste 4 jaar inkomen tot 130% sociaal minimum	**3000**	**3000**	**3000**		
Eenheid: Aantal kinderen					
Bron: CBS					

Arnhemmers kunnen rondkomen **(D)**

Wij willen onze inwoners bestaanszekerheid en het perspectief van een toekomst zonder problematische schulden bieden. Deze bestaanszekerheid vormt een essentiële randvoorwaarde om stappen te kunnen zetten richting activering, het oplossen van gezondheids- /psychische problemen en werk. Een deel van de wet- en regelgeving bestaanszekerheid wordt landelijk bepaald. Denk hierbij aan de hoogte van het minimumloon en de bijstandsuitkering.
Als gemeente gaan we over de hoogte en toegankelijkheid van onze gemeentelijke inkomensregelingen en indirect over de ondersteunende regelingen in de stad en over onze schuldhulpverlening. We focussen binnen het doel “Arnhemmers kunnen rondkomen” op:

- vergroten van de effectiviteit en het bereik van onze inkomensregelingen;
- het realiseren van een vangnet voor inwoners met een laag inkomen met de partners in de stad;
- meer Arnhemmers zo snel mogelijk duurzaam schuldenvrij krijgen.

Vergroten van effectiviteit en bereik van onze inkomensregelingen (I)

We vereenvoudigen één voor één al onze gemeentelijke inkomensregelingen voor zowel onze inwoners als de uitvoering. Wij kijken daarbij ook naar de mogelijkheden van verdere harmonisatie van de regelingen, daarbij wel rekening houdend met het risico op de zogenoemde armoedeval.

Wij streven ernaar dat inwoners zoveel mogelijk regelingen waarop zij recht hebben direct aangeboden krijgen. Zo wordt momenteel aan inwoners met een participatiewet-uitkering al direct de Gelrepas verstrekt; dit gaan we waar mogelijk verder uitbreiden.

Bij het verder verbeteren van het aanbod van de Gelrepas betrekken wij inwoners met hun wensen en ideeën. Regionaal werken we in het kader van de verdere verbetering van de effectiviteit en het bereik van de Gelrepas nauw samen.

We meten het jaarlijks bereik van de regelingen, het doel is dat het bereik toeneemt. Daarnaast meten we ook het gebruik van de Gelrepas. En meten we op twee inkomensregelingen de klanttevredenheid onder gebruikers.

Met partners in de stad realiseren van een vangnet voor inwoners met een laag inkomen (I)

In Arnhem wonen veel huishoudens met een laag inkomen. Relatief veel huishoudens hebben moeite met rondkomen en veel kinderen groeien op in armoede. We gaan daarom de samenwerking met onze partners in de stad intensiveren met als doel een samenhangend vangnet voor inwoners in armoede te bieden. Tevens moeten kinderen mee kunnen doen, ook als hun ouders met financiële problemen kampen.

Een aantal partners ondersteunen wij in dit kader momenteel al (incidenteel of structureel), denk daarbij onder andere aan de Voedselbank, Stichting Leergeld en het jeugdfonds voor Sport en Cultuur. We willen met deze (en mogelijk andere) partijen komen tot een gedragen uitvoeringsplan waarbij we elkaar versterken. Daarbij ook kijkend naar specifieke thema's die aandacht behoeven en naar de verschillende gebieden/behoeftes in de stad (en daarbij dus de relatie leggend met de gebiedsplannen en de Arnhem-Oost aanpak). Ook willen we de kaders van de financiële ondersteuning van de gemeente aan deze partijen nader uitwerken.

We monitoren het aantal aanvragen dat de betreffende ketenpartner ontvangt van Arnhemmers.

Meer Arnhemmers zo snel mogelijk duurzaam schuldenvrij (I)

Na de coronaperiode en door de energiecrisis is de (landelijke) verwachting dat het aantal inwoners met problematische schulden gaat stijgen. We monitoren daarom het aantal Arnhemmers dat ondersteuning krijgt bij het oplossen van schulden. In het afgelopen jaar zagen we het aantal aanvragen schuldhulpverlening licht stijgen. We zetten daarbij volop in op een effectieve schuldhulpverlening waarin we uitgaan ” van de inwoner. Of we daarin duurzaam effectief zijn beoordelen we aan de hand van het aantal en het percentage inwoners dat zich na een schuldregeling opnieuw aanmeldt met financiële problemen.
Schuldhulpverlening vereist maatwerk. Voor ondernemers en voor jongeren hebben we een eigen aanpak waarbij we ervaringsdeskundigheid inzetten. We blijven gedupeerden van het Kinderopvangtoeslagchandaal onverminderd helpen bij de problemen waar zij tegenaan lopen.

We onderzoeken of we met ingang van 2025 onderdelen van de schuldhulpverlening (vroegsignalering, schuldregeling en budgetbeheer/budgetcoaching) weer in eigen beheer kunnen gaan uitvoeren. Daarnaast inventariseren we hoe we deze reguliere schuldhulpverlening eventueel kunnen verrijken met aanvullende diensten zoals bijvoorbeeld sociale kredietverlening en bewindvoering.

Via het Nationaal Programma Arnhem-Oost werken we een innovatieve manier van schuldhulp uit. We selecteren in Immerloo (een gebied dat één van de armste postcodegebieden van Nederland is), een groep inwoners die te maken heeft met problematische schulden en creëren rust door schulden in één keer op te kopen en daarna de doorbraakmethode in te zetten. Omdat we weten dat deze groep ook vaak te maken heeft met multi-problematiek verwachten we besparingen op voorliggende voorzieningen. Via een pilot kijken we naar het maatschappelijk rendement daarvan en naar de mogelijkheden om dit verder over Arnhem uit te rollen.

De samenwerking binnen het convenant 'Samen Sterker' met aangesloten bewindvoerders is geëvalueerd en wordt voortgezet. We hebben als doel de doorstroom van deze doelgroep richting schuldhulp te versnellen. We starten daarvoor een pilot om de begeleiding van inwoners onder bewind te verbeteren.

Tenslotte zetten we in op onze rol als schuldeiser (bij bijvoorbeeld vorderingen bij cluster Werk en Inkomen of Gemeentelijke heffingen), in op een zo soepel mogelijk beleid voor inwoners die wel willen betalen, maar niet kunnen betalen. We vertalen landelijke ontwikkelingen op dit vlak naar onze Arnhemse situatie.

Naast de opgenomen indicatoren ontwikkelen we inzicht in het bereik van de inkomensregelingen en de terugval van inwoners die schuldenvrij zijn uitgestroomd.

Effectindicator	2019	2020	2021	2022	2023
Aantal inwoners met product Schuldhulpverlening		**995**	**1020**	**1148**	
Eenheid: Aantal					
Bron: PLANgroep					
Gemiddelde aantal schuldeisers van huishouden dat start met een schuldregeling		**13**	**12**	**14**	
Eenheid: Aantal schuldeisers					
Bron: PLANgroep					
Aantal huishoudens schuldenvrij uitgestroomd na traject Schuldhulpverlening	**180**	**333**	**385**		
Eenheid: Aantal per jaar					
Bron: PLANgroep					

Arnhemmers doen mee (D)

Arnhemmers die een beroep doen op de ondersteuning vanuit de Participatiewet willen we zo snel mogelijk op weg helpen naar zelfredzaamheid en hen hierin, zoveel mogelijk op maat, perspectief bieden. We zetten in op ontwikkeling en begeleiding naar vermogen. Bij voorkeur leidt dat tot betaald werk. Elke stap beschouwen we als een resultaat, omdat we weten dat betaald werk niet voor iedereen mogelijk is. Binnen de lijn bestaanszekerheid van het Nationaal programma Arnhem Oost wordt aansluiting gevonden op dit doel door de aanpak van laaggeletterdheid te intensiveren, vrijwilligerswerk te stimuleren en te versterken, activeringstrajecten laagdrempelig in de wijken te organiseren, opleidings- en leerwerktrajecten uit te breiden en meer mogelijkheden voor beschut werk, werk met begeleiding en buurtbedrijven te creëren. We focussen binnen het doel “Arnhemmers doen mee” op:

- we ondersteunen zo veel mogelijk inwoners met een uitkering naar een betaalde baan;
- we belonen en stimuleren Arnhemmers om bij te verdienen naast een uitkering;
- Inwoners participeren naar vermogen.

We ondersteunen zoveel mogelijk inwoners met een uitkering naar een betaalde baan (I)

We willen dat onze inwoners naar vermogen deelnemen aan de Arnhemse samenleving. We kijken samen met hen naar wat kan en beslissen samen wat ondersteunend en passend is bij hun persoonlijke situatie. Deze ondersteuning kan zijn bemiddeling naar betaald werk, inzet van arbeidsontwikkeling, voor nieuwkomers kunnen dit taaltrajecten zijn, voor jongeren ondersteuning bij de keuze voor een opleiding en voor weer anderen werkervaring opdoen in nieuwe branches. Met onze partners in de keten van werk en inkomen optimaliseren wij continu onze dienstverlening door een breed aanbod van trajecten te ontwikkelen. Scalabor speelt een belangrijke rol in het aanbod van arbeidsontwikkeltrajecten aan onze inwoners, door deze zelf aan te bieden, maar ook te bemiddelen naar het best passende traject.

We beogen een dalende trend van het aantal inwoners in de bijstand want dit is een indicator voor het aantal inwoners dat we succesvol begeleiden naar werk. Daarnaast streven we naar een positieve afwijking van het volume bijstand van grote gemeenten.

We belonen en stimuleren Arnhemmers om bij te verdienen naast een uitkering (I)

Het is goed als mensen bijverdienen in de bijstand. Werken in deeltijd houdt bijstandsgerechtigden werkfit en het biedt perspectief om de financiële draagkracht te vergroten. De Participatiewet onderschrijft de waarde van bijverdienen in een uitkeringssituatie. Hiervoor is in de wet de mogelijkheid voor een inkomstenvrijlating opgenomen. Deze inkomstenvrijlating is echter nadrukkelijk beperkt in hoogte en duur.

In mei 2023 werken 562 Arnhemmers met bijstand in deeltijd. Zij geven maandelijks de inkomsten aan ons door, wij verrekenen de inkomsten met de bijstand en passen de inkomstenvrijlating toe binnen de kaders van de Participatiewet. De inkomstenvrijlating is zoals gezegd beperkt in duur en heeft tegelijkertijd een verlagende invloed op de toeslagen van de Belastingdienst. Wij vinden dat het aantal personen dat in deeltijd werkt vanuit de bijstand omhoog kan en moet. Omdat betaald werk, ook in deeltijd, een geweldige manier is om deel te nemen aan de samenleving, je daardoor (meer) inkomen kan krijgen, aan persoonlijke ontwikkeling kan doen en sociale contacten hebt. Maar ook omdat deeltijdwerk een stap kan zijn naar volledige uitstroom uit de bijstand. Er zijn verschillende redenen waarom niet meer inwoners vanuit de bijstand in deeltijd werken, maar één daarvan is dat werken naast de uitkering niet of weinig loont.

Met ingang van 1 juli 2023 start de proef Bijverdienbeloning, voor de duur van 2 jaar. De bijverdienbeloning is een extra beloning en stimulans voor inwoners die op dit moment vanuit de bijstand in deeltijd werken of Arnhemmers die vanuit de bijstand in deeltijd gaan werken. Elke zes maanden wordt de beloning uitgekeerd tot

een maximum van € 1.200, - afhankelijk van de inkomsten die de Arnhemmer heeft verdiend met deeltijdwerk in zes maanden. De bijverdienbeloning wordt onbelast uitbetaald en heeft dus geen invloed op de toeslagen van de Belastingdienst.

In mei 2023 werken 562 personen in deeltijd en ontvangen aanvullend een bijstandsuitkering. Met deze proef willen wij een toename bereiken van;
1. Het aantal personen dat in deeltijd gaat werken;
2. De deeltijdinkomsten;
3. Het aantal personen dat vanuit deeltijdwerk in de bijstand volledig uitstroomt.

Het college informeert de gemeenteraad na 1 jaar (medio 2024) over de voortgang en de opgedane inzichten.

Inwoners participeren naar vermogen **(I)**

We zien dat een groot deel van de inwoners met een uitkering relatief veel ondersteuning nodig hebben om stappen te kunnen zetten op weg naar werk. Voor deze inwoners kunnen we ter ondersteuning instrumenten inzetten: basisbaan, loonkostensubsidie, beschut werk en jobcoaching. Er wordt hierbij altijd gekeken naar de meest passende plek voor de inwoner. Het WerkgeversServicepunt is de partij die werkgevers stimuleert om inclusief te ondernemen en hen op de ondersteuningsmogelijkheden en de instrumenten wijst.

Voor een deel van onze inwoners die ondersteuning nodig heeft in hun ontwikkeling naar werk zien we een toename van de inzet van de instrumenten loonkostensubsidie en jobcoaching. Deze aanpak is succesvol. Het aantal inwoners dat hierdoor met begeleiding kan deelnemen aan de arbeidsmarkt stijgt. De loonkostensubsidie en jobcoaching bekostigen we vanuit het re-integratiebudget. We constateren een trendmatige stijging van de uitgaven vanaf het jaar 2023. We verwachten voor 2024 alle middelen hiervoor nodig te hebben.

Beschut werk is een vorm van betaald werk bedoeld voor mensen met een arbeidsbeperking die relatief veel begeleiding en een aangepaste werkplek nodig hebben. We gaan in 2024 de bekendheid van het instrument bij professionals en werkgevers vergroten. Beschut werk is onderdeel van de reguliere dienstverlening en we verwachten in 2024 een toename van het aantal inwoners dat met een beschut werk indicatie aan de slag is.

Arnhem heeft het werkgeverschap van de medewerkers van de sociale werkvoorziening (SW) ondergebracht via de MGR Sociaal Domein bij Scalabor. De CAO-lonen van deze groep medewerkers staan onder druk en er worden acties gevoerd voor een loonstijging. Indien dit leidt tot een stijging van de lonen zal dit leiden tot een stijging van de lasten voor SW in de begroting.

Landelijk wordt gesproken over de hervorming van de arbeidsmarkt en de vorming van regionale werkcentra. We volgen deze ontwikkelingen en bereiden ons hier met de partners in de arbeidsmarktregio gezamenlijk op voor.

Effectindicator	2019	2020	2021	2022	2023
Volumeontwikkeling uitkeringen afgezet tegen andere grote gemeenten	**-0,40**	**-1,40**	**-2,10**	**-3,20**	
Eenheid: Percentage volume-ontwikkeling afgezet tegen andere gemeenten vanaf 1-1-2019					
Bron: Benchmark 16 grote gemeenten					
Aantal inwoners met een bijstandsuitkering	**8956**	**8691**	**8582**	**8077**	
Eenheid: Aantal					
Bron: Administratie Werk en Inkomen					
Aantal inwoners dat is uitgestroomd uit uitkering vanuit parttime werk	**830**	**672**	**905**	**750**	
Eenheid: Aantal					
Bron: Administratie Werk en Inkomen					
Aantal inwoners dat bijverdient naast bijstand		**2411**	**1838**	**1289**	
Eenheid: Aantal					
Bron: Administratie Werk en Inkomen					

Inkomsten uit werk naast de uitkering	**4139199**	**4043484**	**3794686**

Eenheid: Euro

Bron: Administratie Werk en Inkomen

Inwoners werkend met een vorm van ondersteuning (LKS, jobcoaching en beschut werk)	**284**	**378**	**556**

Eenheid: Aantal inwoners met een betaling loonkostensubsidie en/of jobcoaching

Bron: Administratie Werk en Inkomen

Doelen en budgetten

Hieronder geven we een indicatief inzicht van de relatie tussen doelen en budgetten. Niet alle werkzaamheden die we uitvoeren (met name 'going concern'-werkzaamheden) zijn opgenomen in de doelstellingen. De budgetten hiervoor staan onder het kopje "Overig" Door de samenhang van diverse doelen worden diverse budgetten doeloverstijgend ingezet. In deze gevallen is het totale budget voor de doelen bij het bovenste doel weergegeven en is bij de onderstaande doelen geen bedrag opgenomen.

Begroting 2024 per ambitie en doel	Lasten	Baten	Toevoe-gingen	Onttrek-kingen
Bedragen x € 1.000				
We willen onze inwoners de zekerheid bieden dat zij een bestaan kunnen opbouwen	**165.248**	**112.324**	**0**	**642**
Arnhemmers kunnen rondkomen	1.910	0	0	0
Voorkomen en vroeg er bij	643	0	0	642
Arnhemmers doen mee	162.694	112.324	0	0
Overig	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal	**165.248**	**112.324**	**0**	**642**

Wat mag het kosten

	Rekening	Begroting 2023		Begroting	Meerjarenraming		
	2022	Primitief	Juli	2024	2025	2026	2027
Bedragen x € 1.000							
Middelen							
Lasten	169.591	164.795	163.696	165.248	166.785	168.454	166.242
Baten	114.865	114.470	109.871	112.324	114.414	117.300	120.027
Saldo lasten en baten	***-54.726***	***-50.326***	***-53.825***	***-52.924***	***-52.371***	***-51.154***	***-46.215***
Toevoegingen aan reserves	4.543	554	554	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	6.994	0	3.833	642	0	0	0
Saldo toevoegingen en onttrekkingen	***2.451***	***-554***	***3.279***	***642***	***0***	***0***	***0***
Gerealiseerd resultaat	**-52.275**	**-50.880**	**-50.546**	**-52.282**	**-52.371**	**-51.154**	**-46.215**

Toelichting

Lasten

De begrote lasten bedragen in 2024 € 165,2 miljoen, onderverdeeld in de volgende onderwerpen:

- Bijstandsverstrekking (waaronder BUIG en uitvoeringskosten): € 124,6 miljoen;
- Participatie (waaronder sociale werkvoorziening (SW), re-integratiebudget en uitvoeringskosten): € 38,7 miljoen;
- Armoedebeleid: € 1,6 miljoen;
- Schulddienstverlening: € 0,3 miljoen.

De totale lasten van het programma Participatie en Armoedebestrijding zijn in 2024 € 1,9 miljoen hoger dan in 2023. Dit komt door:

Bijstandsverstrekking: € 5,9 miljoen hoger dan in 2023
De begrote lasten voor de bijstandsontwikkeling zijn gekoppeld aan de landelijke begroting van de verwachte lasten op de bijstand. Op basis van de landelijke lijn worden de budgetten bepaald die de gemeenten jaarlijks ontvangen voor het betalen van de uitkeringen. Sinds 2021 is er sprake van een landelijke afname van het aantal uitkeringen. Op het moment van opmaken van de begroting is het meerjarig perspectief nog niet geactualiseerd. De lasten dalen minder hard door de inzet van loonkostensubsidie die we het jaar erop pas gecompenseerd krijgen. Verder ontvingen we in 2023 nog een bijdrage van het rijk voor de ToZo-uitkering (€ 0,1 miljoen) en stijgen in 2024 de verwachte lasten voor de individuele studietoeslag (€ 0,4 miljoen).

Participatie: € 4,3 miljoen lager dan in 2023
Dit wordt met name veroorzaakt door incidentele middelen in 2023 die in 2024 niet beschikbaar zijn waaronder een Europese StructuurFonds-subsidie voor de uitvoering (€ 0,9 miljoen), het actieplan Werk dat eind 2023 is afgerond (€ 1,3 miljoen) en middelen impuls integraal werken (€ 0,4 miljoen). Ook waren er in 2023 extra incidentele middelen beschikbaar voor het re-integratiebudget (€ 1,4 miljoen). Verder is de begroting voor de arbeidsmarktregio op dit moment nog € 2,9 miljoen lager dan in 2024. Dit komt omdat de rijksmiddelen jaarlijks worden toegekend en we op dit moment nog niet weten hoeveel er beschikbaar zal zijn in 2024. Ook worden een deel van de middelen uit 2023 nog overgeheveld naar 2024. De begroting voor SW is in 2024 € 1,6 miljoen hoger dan in 2023. Dit komt door de structureel doorgevoerde looncompensatie. In 2024 zijn er verder ook extra middelen beschikbaar voor de pilot bijverdienbeloning (€ 1,1 miljoen).

Armoedebeleid: € 0,2 miljoen lager dan in 2023
Dit wordt veroorzaakt door extra incidenteel budget voor 2023 voor het onderzoek naar het in eigen beheer uitvoeren van Armoederegelingen, schuldhulpverlening en bewindvoering.

Voor schuldhulpverlening is de begroting gelijk aan 2023.

Baten
De begrote baten van het programma Participatie en armoedebestrijding zijn in 2024 € 112,3 miljoen, onderverdeeld in de volgende onderwerpen:

- Bijstandsverstrekking: € 111,8 miljoen;
- Participatie: € 0,5 miljoen.

De totale baten van het programma Participatie en Armoedebestrijding zijn in 2024 € 2,5 miljoen lager dan in 2023. Dit komt door:

Bijstandsverstrekking: € 4,2 miljoen hoger dan in 2023
Dit wordt met name veroorzaakt door een stijging van de rijksbijdrage voor de gebundelde uitkering (BUIG). De begrote baten voor de bijstandsontwikkeling zijn gekoppeld aan de landelijke begroting van de verwachte lasten op de bijstand. Op basis van de landelijke lijn worden de budgetten bepaald die gemeenten ontvangen voor het betalen van de uitkeringen (zie ook de toelichting bij de lasten).

Participatie: € 1,8 miljoen lager dan in 2023
In 2023 ontvingen we een ESF-subsidie voor de uitvoering (€ 0,9 miljoen). De baten voor de arbeidsmarktregio waren in 2023 € 0,8 miljoen hoger vanwege een ontvangen provinciale subsidie (€ 0,4 miljoen) en de bijdrage voor de regionale mobiliteitsteams (€ 0,4 miljoen).

Toevoegingen aan reserves
In 2024 zijn er geen begrote toevoegingen aan reserves.

Onttrekkingen aan reserves
In 2024 wordt er voor een totaal aan € 0,6 miljoen onttrokken aan de bestemmingsreserve Taakmutaties Gemeentefonds - Overloop. Dit is de begroting voor de regionale aanpak jeugdwerkloosheid en betreft de meerjarige verdeling van de rijksmiddelen uit 2021 en 2022 op basis van het vastgestelde meerjarenplan.

Met wie werken we samen

Verbonden partijen

Scalabor B.V.
MGR Sociaal Domein Centraal Gelderland
Voor meer informatie wordt verwezen naar de paragraaf Verbonden partijen.

Partners

Participatie

- Werkgeversorganisaties;
- Werknemersorganisaties;
- Onderwijsorganisaties;
- Regionaal Werkbedrijf;
- Economic Board;
- Regiogemeenten;
- UWV;
- Stichting Inclusief Midden Gelderland;
- Inclusief Werkgeven Midden Gelderland;
- Woningbouwcorporaties;
- Leerwerkloket Midden Gelderland;
- Werkgeversservicepunt Midden Gelderland;
- Scalabor;
- Centrum voor Activerend Werk;
- Stichting Sociale wijkteams Arnhem.

Armoede en schulddienstverlening

- Stichting Sociale wijkteams Arnhem;
- Dullertsstichting;
- Stichting Leergeld;
- Jeugdfonds Sport en Cultuur;
- Arnhemse Dialoog;
- De Voedselbank Arnhem, De Kledingbank;
- Partners van Vroeg Eropaf (woningcorporaties, energiebedrijven, zorgverzekeraars, waterbedrijven);
- Stichting Rijnstad, Humanitas, SWOA;
- PLANgroep;
- Opr€cht;
- Bewindvoerders aangesloten bij het convenant;
- Zuidweg en Partners;
- Over Rood;
- Landelijke partners (Schuldenlab, Schouders Eronder).

Ook werken we samen met verschillende subsidiepartners. Deze zijn in dit programma in de digitale begroting (https://financien.arnhem.nl) terug te vinden. Het volledige overzicht van de begrotingssubsidies is te vinden in de paragraaf Subsidies.

Beleidskaders

Participatie

- Programmaplan Doorbraak Naar Werk.

Armoede en schulddienstverlening

- Doorontwikkeling Armoedeagenda en schulddienstverlening;
- Zij aan zij: schuldenvrij - De Arnhemse visie op schulddienstverlening;
- De weg uit armoede: werken aan perspectief Arnhemse armoedeaanpak - 2020 e.v.;
- Uitvoeringsagenda Schulddienstverlening 2020-2021.

Zorg

Arnhemmers die hulp, ondersteuning of zorg nodig hebben om mee te kunnen doen in de samenleving krijgen die thuis of kunnen daarvoor laagdrempelig in de wijk of buurt terecht. Door hen zo snel mogelijk te helpen voorkomen we complexere problemen. We organiseren deze hulp en ondersteuning zoveel mogelijk samen met het netwerk rondom inwoners. Waar dat ontbreekt investeren we in het versterken van deze wijknetwerken - formeel en informeel - zo dicht mogelijk bij huis, in de eigen woonomgeving. Op deze manier is hulp laagdrempelig beschikbaar en ondersteuning dichtbij en ontstaat er zo min mogelijk afhankelijkheid van (langdurige) specialistische hulp. Bij het versterken van wijknetwerken werken we intensief samen met Sociale wijkteams, regisseurs Werk & Inkomen, zorgaanbieders, huisartsen, scholen en welzijnsorganisaties in een gebied. Omdat gebieden van elkaar verschillen kan onze aanpak ook per gebied verschillen. Prioriteiten, accenten, werkwijzen en samenwerkingspartners worden daarop aangepast.

Tijdens de coronaperiode hebben aanbieders veel aandacht gegeven aan het voortzetten van hulp en ondersteuning aan onze inwoners en zijn alternatieven gevonden om de continuïteit te borgen. Het is dankzij deze partijen dat de meeste inwoners de coronaperiode goed zijn doorgekomen. Inmiddels is het gebruik van hulp en ondersteuning bijna overal weer op pre-corona niveau. We zien echter ook dat sommige problemen zijn toegenomen en dat extra inzet nodig is om deze op te lossen. Dit geldt bijvoorbeeld voor de mentale gezondheid van jongeren, waarvoor wachtlijsten zijn ontstaan. We maken afspraken en ontwikkelen alternatieven om de jongeren met acute problemen als eersten te helpen.

De komende jaren gebruiken we om de kansengelijkheid en bestaanszekerheid voor alle inwoners te versterken. Ook willen we de ingezette transformatie van zorg voortzetten. Preventie staat voorop om zoveel mogelijk problemen te voorkomen maar we zetten ook in op het bieden van lichtere zorg om zwaardere problemen te voorkomen.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen

Ambities	Doelen	Inspanningen

Arnhem is een inclusieve stad waarin alle inwoners, ook met een beperking of chronische ziekte, zo zelfstandig als mogelijk leven in de wijk en meedoen aan de samenleving (A)

We vinden het belangrijk dat alle Arnhemmers zo zelfstandig mogelijk kunnen leven, ook als zij daarbij, vanwege beperkingen of chronische ziekte, een steuntje in de rug nodig hebben. We richten ons op een 'Inclusieve stad' waarin alle inwoners mee kunnen doen. Waar dat nodig is bieden we passende hulp en ondersteuning waarbij we zorgen dat inwoners zoveel mogelijk zelf regie houden over hun leven en de kwaliteit daarvan kunnen verbeteren of op peil kunnen houden. Om dat mogelijk te maken zetten we in op het versterken van de eigen kracht, het sociaal netwerk van inwoners en het benutten van algemene voorzieningen in de wijken. Daarbij streven we er naar dat partijen in de wijk een stevig netwerk vormen en wijkgericht gaan werken. We werken preventief en zetten in op het normaliseren van zorg waar dat kan. Dat betekent dat we minder snel willen diagnosticeren en etiketteren en niet altijd direct een specialistische hulpverlener in willen zetten. Liever maken we gebruik van het netwerk en versterken dit waar dat nodig is waarbij we verschillen tussen Arnhemmers accepteren en omarmen. Inwoners met zorg, jong en oud, blijven zoveel mogelijk thuis wonen met de nodige ondersteuning, of maken eerder de overstap van een instelling naar zelfstandig wonen in de wijk. Wanneer inwoners zorg met verblijf nodig hebben zoeken we naar oplossingen die zoveel mogelijk op de thuissituatie lijken; uit huis maar zo 'thuis' mogelijk. Zo bieden we onze inwoners duurzame, passende, effectieve en efficiënte ondersteuning op maat, zo tijdig mogelijk en zo dicht mogelijk bij huis. Ook stimuleren we daarbij actieve deelname van inwoners aan de Arnhemse samenleving. We willen dat alle Arnhemmers mee kunnen doen.
We zorgen ervoor dat de toegang naar ondersteuning en zorg transparant en laagdrempelig is ingericht. Om kwalitatief goede zorg beschikbaar te hebben en te houden zetten we, met name in de jeugdzorg, extra maatregelen in.

Uitwerking indicatoren
Begin 2022 zijn de Visie Sociaal Domein, de Kadernota ‘Van beschermd wonen naar een beschermd thuis' en het Jeugdbeleid vastgesteld. Op dit moment worden deze kaders vertaald naar inspanningen en effectindicatoren. In de volgende Begroting zullen de nieuwe effectindicatoren worden opgenomen.

Alle inwoners die hulp nodig hebben om zelfstandig te leven ontvangen de nodige zorg en ondersteuning tijdig, op maat en dicht bij huis (D)

Inwoners die er (tijdelijk) niet in slagen zichzelf te redden in het dagelijks leven bieden we hulp, ondersteuning en zorg. We bereiken steeds meer Arnhemmers en uit het inwonerservaringsonderzoek blijkt dat veel Arnhemmers tevreden zijn over de geboden hulp. Tegelijkertijd is de ervaring, met name van de Sociale wijkteams, dat inwoners vaak (te) lang afhankelijk blijven van specialistische hulp. We gaan ons inspannen om deze inwoners zo zelfstandig mogelijk te maken, zodat zijzelf de regie over hun leven terug krijgen en de kwaliteit van leven verbetert. We zetten in op het versterken van de eigen kracht en investeren in het (sociaal) netwerk rondom inwoners waarbij we het gebruik van algemene voorzieningen in de wijken stimuleren. Deze aanpak is ook van belang om in te spelen op de toenemende vergrijzing en de personeelstekorten in de zorg het hoofd te bieden. Bij huishoudelijke ondersteuning zijn deze ontwikkelingen al voelbaar. Via wachtlijstbemiddeling borgen we dat de meest kwetsbare inwoners met acute problemen als eerste geholpen worden door direct huishoudelijke ondersteuning in te zetten. Daarnaast onderzoeken we samen met zorgaanbieders hoe we voldoende personeel kunnen inzetten in de huishoudelijke ondersteuning en welke mogelijkheden er zijn om vraag en aanbod in evenwicht te brengen.

We hebben ook aandacht voor de groeiende groep inwoners (en hun naasten) met een vorm van dementie. We willen van Arnhem een dementievriendelijke samenleving maken. Dit doen we door onder andere bewustwording en trainingen van Arnhemmers en Arnhemse ondernemers over de omgang van inwoners met dementie zodat ook deze groep zo lang mogelijk mee kan blijven doen in Arnhem.

We versterken de (veer)kracht van onze inwoners thuis en in instellingen met een integrale aanpak (I)

- We lichten onze inwoners beter voor hoe ze hun zelfstandigheid kunnen behouden; dit doen we met inzet van het eigen netwerk en een betere benutting van algemene voorzieningen in de wijk. We stimuleren het gebruik van deze algemene voorzieningen en we zorgen dat het aanbod bekend is en aansluit bij de behoefte van de inwoners van de wijk. Daarbij wordt onder andere gebruik gemaakt van een website waarop het aanbod aan algemene voorzieningen staat vermeld; deze website ontwikkelen we verder door.
- De huidige versnippering van begeleiding over veel verschillende aanbieders wordt teruggebracht door een sterk netwerk per wijk te organiseren waarin hulpverleners elkaar kennen en intensiever met elkaar samenwerken rondom inwoners. Dit bevordert collectieve en integrale oplossingen voor inwoners en zorgt er voor dat beter gebruik wordt gemaakt van algemene voorzieningen en sociale netwerken in de wijk, zodat de begeleiding effectiever wordt.
- Er is veel samenhang in de opgaven waarvoor we staan. In de jeugdzorg bijvoorbeeld, zien we relaties tussen het opgroeien in armoede, schulden, schooluitval en de inzet van jeugdzorg. Daarnaast heeft een groot deel van de zwerfjongeren een verleden in de jeugdzorg. Om deze reden is een samenhangend jeugdbeleid ontwikkeld als uitwerking van een integrale visie op het sociaal domein. De komende jaren gaan we zorgen dat dit beleid in samenspraak met de betrokken partijen wordt opgepakt en uitgevoerd. Daarbij betrekken we onze gebruikers, jongeren, ouders/verzorgers, ervaringsdeskundigen, om te toetsen of dit goed gebeurt.
- Ook ondersteunen we gezinnen waar meerdere problemen bestaan vanuit de doorbraakmethode. Gespecialiseerde wijkcoaches werken met deze methode. Deze methode houdt in dat we de problemen in samenhang benaderen en tot integrale oplossingen komen waar alle gezinsleden mee worden geholpen. Tevens gaan we bij deze methode de samenwerking met Werk en Inkomen intensiveren.
- Voor jeugdigen en volwassenen die vanuit een zorginstelling uitstromen en zelfstandig gaan wonen, moeten voldoende, passende en betaalbare woningen beschikbaar zijn. Om dit te bereiken leggen we verbinding met andere programma's en werken we samen om voor verschillende doelgroepen zelfstandige woonruimte te realiseren.

We versterken de zorgtoewijzing (I)

- De Sociale wijkteams vormen de toegang naar de Wmo, beschermd wonen en Jeugdzorg. Wijkcoaches beoordelen welke ondersteuning onze Arnhemmers nodig hebben om zelfstandig te kunnen wonen en participeren. Daarbij wordt altijd gekozen voor de meest passende, effectieve en efficiënte hulp en ondersteuning vanuit de gedachte dat inwoners zoveel mogelijk zelf de regie houden over hun eigen leven.
- Sociale wijkteams hebben in afstemming met de gemeente hun organisatie doorontwikkeld. Naast Sociale wijkteams met generalistische wijkcoaches zijn stadsteams ingevoerd, die betrokken worden bij meer specialistische casuïstiek. Met deze verdeling verwachten we de benodigde inzet van hulp en ondersteuning te kunnen verbeteren. Daarnaast is de aansturing van de Sociale wijkteams vereenvoudigd door onder andere het aanstellen van één directeur/bestuurder. De doorontwikkeling van de Sociale wijkteams zal ook in 2024 verder worden geïmplementeerd. We voeren een onderzoek uit of de personeelsformatie (wijkcoaches) voldoende is om de opdracht van de gemeente goed uit te voeren. De gemeente is samen met de stichting sociale wijkteams opdrachtgever van dit onderzoek dat door Significant wordt uitgevoerd.

We sturen op kwaliteit en resultaat **(I)**

- In samenwerking met de regionale inkooporganisatie (Inkoop-SDCG) en Sociale wijkteams monitoren we of aanbieders goede kwaliteit van zorg leveren en de gewenste resultaten realiseren. In 2024 gaan we door met bepalen welke verbeteringen nodig zijn om zorg in te kopen die zo goed mogelijk aansluit bij de hulpvragen van inwoners. Dit doen we samen met Inkoop-SDCG en regiogemeenten en vanuit de kaders en standpunten die beschreven zijn in de raadsbrief Verbeteren regionale inkoop van zorg d.d. 28 maart 2023.
- Het toezicht op rechtmatigheid en kwaliteit van de geleverde zorg is verder geïntensiveerd. Niet alleen op basis van signalen, maar ook via een steekproef worden aanbieders getoetst. Daarbij werken we nauw samen met de Inkoop-SDCG, VGGM (toezicht op kwaliteit), afdeling Handhaving (toezicht rechtmatigheid) en de partners in het RIEC (Regionale Informatie- en Expertise Centra, gericht op bestrijding ondermijnende criminaliteit). Een regionaal Handhavingskader wordt samen met de gemeente Arnhem ontwikkeld door Inkoop-SDCG.
- Met Medipoint hebben we het contract voor hulpmiddelen tot 2026 verlengd. Dit omdat de inwoners en gemeente tevreden zijn over hun dienstverlening. Met Medipoint en de Sociale wijkteams kijken we naar verdere innovatie van het gebruik van hulpmiddelen. Het doel is om te zorgen dat ouderen die minder mobiel zijn ook kunnen meedoen in de samenleving.
- In 2022 hebben we enkele aanbevelingen doorgevoerd in het bestaand beleid rondom Persoonsgebonden Budget (PGB), zoals de informatievoorziening richting inwoners. We blijven investeren in de kwaliteit van de ingekochte zorg via PGB. Bij twijfel over de kwaliteit van PGB-zorg zullen we ook onderzoeken gaan instellen op bijvoorbeeld de juiste kwalificaties van zorgverleners. Dit doen we om kwalitatieve goede zorg te blijven leveren.

We vergroten het inzicht of passende zorg wordt ingezet (monitoring) **(I)**

- We verbeteren het inzicht in de ontwikkeling van de zorg. We gebruiken een goed ontsloten zorgmonitor waarbij we de ingezette zorg lokaal en op wijkniveau kunnen volgen. Periodiek leveren we (bestuurlijke) rapportages op, om de gewenste transformatie van zorg te monitoren. Dit biedt mogelijkheden om, waar nodig, bij te sturen.
- Op wijkniveau ondersteunen we Sociale wijkteams bij het analyseren van de ontwikkelingen in toegewezen zorg en het uitzetten van acties. Op wijkniveau is een dashboard beschikbaar waarin we de zorg(kosten) tot op detail kunnen monitoren. Waar nodig worden zogenaamde Analyse- en Actieteams (A2-teams) ingezet, die werken met deze data (bijvoorbeeld volumes, producten, duur, kosten, aanbieders, zorgpaden en verwijzers). Het team is samengesteld vanuit verschillende disciplines (inhoudelijk, financieel en data-analisten) en zij gaan op wijkniveau of per zorgvorm in gesprek met het Sociale wijkteam over de data. Daarbij wordt gekeken naar de resultaten en ontwikkelingen in de wijk en de stad en wordt actie ondernomen als dat nodig is.
- We ontwikkelen het inwonerservaringsonderzoek door om meer inzicht te krijgen in het resultaat van en tevredenheid over de geleverde zorg. Met de verbeterde monitoring kunnen we volgen of aanbieders met de ingezette zorg resultaat bereiken en de doelen van de inwoner behalen.

We ontschotten zorgsystemen en verkrijgen toereikend rijksbudget **(I)**

- We dragen via de G40, VNG en NDSD (Netwerk directeuren sociaal domein) bij aan een actieve lobby om voldoende rijksmiddelen te krijgen om de Wmo en Jeugdwet goed uit te kunnen voeren. We ondersteunen de lobby van VNG en G40 om structureel, ook na 2022, voldoende middelen voor de (jeugd)zorg te krijgen. Het Integraal Zorgakkoord (IZA) is eind 2022 vastgesteld en vraagt inzet van de gemeente. De aanleiding voor het IZA is de druk in de zorg en het doel van het IZA is om zorgtransformaties in gang te zetten. Vanuit het IZA dienen dit jaar een regiobeeld en een regioplan opgeleverd te worden. Vanuit het IZA krijgt de regio Centraal Gelderland ongeveer € 4 miljoen per jaar via een IZA-SPUK en mag de gemeente met zorgaanbieders aanspraak maken op transformatiemiddelen voor impactvolle zorgtransformaties. Meer informatie over het IZA volgt in het derde kwartaal.
- Landelijk wordt gewerkt aan een nieuw verdeelmodel voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang (voorlopig uitgesloten). Inzet is een verdeelmodel van middelen op basis van objectieve criteria. De implementatie van het nieuwe model gaat in per 2025. De precieze effecten zijn nog onduidelijk maar we weten al wel dat onze regio Centraal Gelderland een ‘nadeelregio’ is. Dat betekent dat we in de toekomst minder geld krijgen voor beschermd wonen dan nu. Met de regiogemeenten zijn financiële afspraken gemaakt voor de komende jaren en we sluiten een samenwerkingsconvenant waarin we vastleggen hoe we de komende jaren de transformatie van beschermd wonen naar een beschermd thuis verder vormgeven.
- We werken met diverse partijen, zoals het Sociaal wijkteam, zorgaanbieders, zorgverzekeraar en justitie aan gezamenlijk beleid voor de GGZ-doelgroep. We onderzoeken onder andere hoe we een betere aansluiting kunnen realiseren tussen de forensische zorg en de Wmo-zorg en onderzoeken de mogelijkheden voor een meer wijkgerichte GGZ-ondersteuning. Daarbij zetten we ook in op preventie van problemen en een betere acceptatie van de GGZ-doelgroep.

Effectindicator	2019	2020	2021	2022	2023
Inwonerstevredenheid over kwaliteit geboden ondersteuning		79	73	82	
Eenheid: Percentage					
Bron: Gemeente Arnhem					
Verhouding WMO-begeleiding, basis vs. specialistisch, aandeel basis	41	47	50	51	51
Eenheid: Percentage					
Bron: Gemeente Arnhem					
Verhouding WMO-begeleiding, basis vs. specialistisch, aandeel specialistisch	44	31	29	32	34
Eenheid: Percentage					
Bron: Gemeente Arnhem					
Verhouding WMO-begeleiding, basis vs. specialistisch, aandeel basis + specialistisch	15	22	21	17	15
Eenheid: Percentage					
Bron: Gemeente Arnhem					
Verhouding Huishoudelijke Ondersteuning, maatwerk vs. algemene voorziening, aandeel maatwerk	84	65	43	36	33
Eenheid: Percentage					
Bron: Gemeente Arnhem					
Verhouding Huishoudelijke Ondersteuning, maatwerk vs. algemene voorziening, aandeel algemeen	16	35	57	64	67
Eenheid: Percentage					
Bron: Gemeente Arnhem					
Gemiddelde zorgkosten per inwoner	887	847	713	723	
Eenheid: Gemiddelde zorgkosten in euro per inwoner					
Bron: Gemeente Arnhem					

Meer kwetsbare Arnhemmers nemen actief deel aan de maatschappij (D)

We willen dat alle Arnhemmers kunnen meedoen aan de samenleving. Daartoe bieden we Arnhemmers die niet participeren als gevolg van persoonlijke omstandigheden de mogelijkheid om deel te nemen aan de maatschappij, bij voorkeur via betaald werk. Als dit niet haalbaar blijkt, participeren zij via vrijwilligerswerk of activerend werk. We bevorderen de doorstroming vanuit activerend werk richting betaald werk/ opleidingen of vrijwilligerswerk.

Zie de inspanningen benoemd bij het doel 'Alle inwoners die hulp nodig hebben om zelfstandig te leven ontvangen de nodige zorg en ondersteuning tijdig, op maat en dicht bij huis' (I)

Effectindicator	2019	2020	2021	2022	2023
Percentage inwoners in Activerend Werk met een ontwikkelarrangement	45	42	51	55	52
Eenheid: Percentage					
Bron: Gemeente Arnhem					

Meer jeugdigen ontwikkelen zich naar zelfredzaamheid en ontvangen waar nodig passende zorg (A)

We willen dat alle kinderen in Arnhem de kans krijgen zich te ontwikkelen naar zelfstandigheid en een gezond volwassen leven. Daarbij mag het niet uitmaken in welke wijk je woont. Als het kinderen met ondersteuning van hun ouders niet lukt om deze ontwikkeling door te maken en ook het eigen netwerk onvoldoende is, ontvangen zij daarbij tijdige passende hulp. Passende hulp betekent dat de hulp kwalitatief goed is en kinderen (of hun ouders) helpt om weer zelf verder te kunnen. Tijdige hulp betekent dat alle kinderen, ook kinderen met acute en complexe problemen, snel hulp krijgen. Deze hulp willen we zo licht mogelijk en zo dicht mogelijk bij huis of thuis inzetten, zodat het kind zoveel mogelijk een normaal leven kan blijven leiden. Om dat te bereiken werken we preventief en signaleren we problemen zo vroeg mogelijk. We zetten tijdig passende hulp in om complexere problemen te voorkomen. Daarbij richten we ons op kinderen in kwetsbare situaties: kinderen die onze hulp het meest nodig hebben om zich te kunnen (blijven) ontwikkelen. Bij de inzet van hulp houden we oog voor normalisering en voorkomen we het onnodig 'plakken van etiketten'. Ook bespreken we met ouders hoe we ze kunnen ondersteunen bij de opvoeding van hun kinderen; wat kunnen zij zelf doen en wat is 'normaal' bij het opgroeien van hun kind.

Meer jeugdigen kunnen meedoen aan het dagelijks leven (D)

Alle Arnhemse kinderen moeten mee kunnen doen in de samenleving en mogelijkheden krijgen om zich te ontwikkelen. Daarbij mag het niet uitmaken in welke wijk je woont. Om dat te bereiken hebben kinderen en hun ouders een goede sociale basis en voorzieningen in de buurt nodig waar ze gebruik van kunnen maken. Bijvoorbeeld op school, of bij de sport- of cultuurvereniging. Als het netwerk en de sociale basis bij een kind niet toereikend zijn voor de ontwikkeling, zetten wij (tijdelijk) specialistische jeugdhulp in.

Versterken eigen kracht van jeugdigen, sociaal netwerk en inzet algemene voorzieningen (I)

- Samen met professionals uit onderwijs, zorg, sport, cultuur en welzijn ontwikkelen we samenhangend aanbod van voorzieningen dat past bij de fases die kinderen (en hun ouders) doorlopen bij het opgroeien en opvoeden en aansluit bij de hulpvraag. We baseren dit voorliggende aanbod op de behoeften van kinderen en jongeren zelf (op basis van input van kinderen zelf, bijvoorbeeld in stadsgesprekken conform motie 22m27).
- We stimuleren passend aanbod van algemene voorzieningen dat preventief op, of in combinatie met specialistische jeugdhulp ingezet kan worden, zodat kinderen kunnen blijven meedoen. Denk bijvoorbeeld aan 'steungezinnen', waarbij steunouders een kind een dagdeel in de week opvangen en ondersteunen zodat de biologische ouders op adem kunnen komen.
- We versterken de aansluiting tussen onderwijs en jeugdhulp, zodat kinderen tijdig de juiste ondersteuning krijgen om zich te kunnen blijven ontwikkelen. We maken daarom samen met onderwijsbesturen en de samenwerkingsverbanden duidelijke afspraken over hoe we kinderen gezamenlijk de beste ondersteuning kunnen bieden, ieder vanuit de eigen verantwoordelijkheid. Deze afspraken worden continu waar nodig en waar mogelijk aangescherpt. We hebben de volgende inspanningen opgenomen om de aansluiting tussen onderwijs en jeugdzorg te verbeteren:
    - We zorgen voor een goede samenwerking tussen de Sociale Wijkteams en het Primair Onderwijs (mogelijk vervolg naar het Voortgezet Onderwijs).
    - We zorgen voor meer duidelijkheid over de onderlinge samenwerking tussen betrokken partijen bij thuiszitters (procesafspraken) met heldere afspraken over de regie en het aanbod.
    - We zorgen voor heldere afspraken over jeugdhulp binnen Speciaal (Basis) Onderwijs en onderzoeken of de werkwijze zoals die voor de pilot Lichtenbeek ontwikkeld is, ook op andere S(B)O scholen ingezet kan worden.
- We bieden ‘’passende’’ en inclusieve BSO zodat meer kinderen samen op kunnen groeien in een reguliere setting (in plaats van een aparte BSO+).
- We starten een project waarbij we aandacht besteden aan de mentale gezondheid van jeugdigen, bijvoorbeeld via een podcast en/of een chatfunctie, en zorgen dat er aanbod wordt ontwikkeld om jeugdigen te ondersteunen/adviseren over hun mentale gezondheid. We starten focusgroepen voor jeugdigen tussen 13 en 16 jaar waarin zij leren omgaan met hun mentale gezondheid.

Meer kwetsbare jeugdigen wonen veilig thuis (D)

Veel kinderen hebben helaas te maken met een onveilige thuissituatie. Dit komt onder andere door problematiek van ouders (psychische problematiek, verslavingsproblematiek, vechtscheidingen, huiselijk geweld, armoede of andere sociale problemen). We willen onveilige situaties zoveel mogelijk voorkomen, sneller signaleren als deze zich voordoen en meer kinderen in een kwetsbare situatie een veilig thuis bieden. We organiseren het liefst ambulante zorg bij gezinnen thuis. Als dat niet kan, zoeken we een plek bij pleegouders of gezinshuizen. We plaatsen kinderen alleen uit huis (jeugdzorg met verblijf) als het echt niet anders kan. Jeugdzorg met verblijf is een ingrijpende en vaak onwenselijke maatregel die we zo veel mogelijk willen voorkomen. Als er geen alternatieven zijn die werken, blijven we jongeren volgen om te bezien of dit echt de beste optie is.

We versterken het gezinssysteem zodat jeugdigen zolang mogelijk thuis kunnen blijven wonen (I)

- We bekijken per individueel geval of de hulpvraag met name bij het kind zit of in feite voortkomt uit problemen die zijn of haar ouders betreffen. In die gevallen kijken we of we het hele gezin kunnen helpen en ondersteunen.
- We organiseren nazorg voor jeugdige ex-gedetineerden waarbij jeugdigen na detentie worden begeleid op terugkeer in de samenleving door een Re-integratie Officier (RIO). Hierover zijn afspraken gemaakt met de Raad voor de Kinderbescherming, Sociale wijkteams Arnhem en de Gecertificeerde Instellingen.
- Conform toezegging 1278 werken we aan een plan om de overgang naar het 18e levensjaar voor jeugdigen te verbeteren. Voor de zorgvorm jeugdzorg met verblijf zetten we één regisseur in die vanaf het 17e levensjaar of waar mogelijk eerder samen met de jeugdige de uitstroom voorbereidt. Na uitstroom blijft de regisseur zo lang als nodig in beeld.
- We versnellen en verbeteren het veiligheidsnetwerk rond gezinnen, samen met Veilig Thuis, Sociale wijkteams, Jeugdbescherming en de Raad voor de Kinderbescherming. Zodat kinderen en hun ouders sneller een passend hulpaanbod krijgen om de veiligheid in het gezin te herstellen (uitvoering Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming).
- We versimpelen het complexe veiligheidsnetwerk rondom het gezin door integraal samen te werken waarbij één gezicht in het gezin aanwezig is. Samen met Veilig Thuis, Sociale Wijkteams, Jeugdbescherming en de Raad voor de Kinderbescherming wordt een Toekomsttuin opgestart waarin deze nieuwe werkwijze wordt beproefd.
- We voorkomen uithuisplaatsingen door de inzet van team VAV (Vertrouwd, Aanwezig en Veilig). Dit team kan snel en flexibel bij gezinnen, waar sprake is van onveiligheid, worden ingezet om verdere escalatie te voorkomen.
- We verminderen het aantal jongeren in verblijf door casuïstiek tijdig te bespreken in het Regionaal Expert Team en tijdig ambulante zorg in te zetten om zo uithuisplaatsing te voorkomen. We sturen erop dat jeugdzorginstellingen deze lijn volgen van het voorkomen van uithuisplaatsingen, ook met het op- en afschalen van hulp.
- We werven ouders voor pleegzorg en zetten kleinschalig groepswonen in als alternatief voor jeugdhulp met verblijf.
- We voorkomen complexe scheidingen door ouders vroegtijdig de juiste informatie en hulp op één plaats aan te bieden (Digitaal Scheidingsloket). Ook kinderen waarvan de ouders uit elkaar gaan of gaan scheiden kunnen hier terecht voor informatie en hulp. Bij geëscaleerde situaties helpen professionals van het Digitaal Scheidingsloket mee om de gezinssituatie terug te brengen naar het normale.
- We stimuleren het grondig onderzoeken van welke jeugdhulp best passend is en meest tijdig kan worden ingezet in gezinnen waar onveiligheid heerst. We motiveren het hele gezin voor inzet van de betreffende jeugdhulp om herhaalde meldingen bij Veilig Thuis te voorkomen. Hiermee kan snel richting worden gegeven aan begeleiding en behandeling, als hier een vraag naar is.

Effectindicator	2019	2020	2021	2022	2023
Aantal jeugdbeschermingsmaatregelen	**427**	**395**	**382**	**453**	**353**
Eenheid: Aantal					
Bron: Gemeente Arnhem					
Aantal jeugdigen in verblijf	**610**	**563**	**512**	**611**	**465**
Eenheid: Aantal					
Bron: Gemeente Arnhem					

Minder jeugdigen zijn van zorg afhankelijk (D)

Als kinderen vastlopen in hun ontwikkeling naar zelfstandigheid, dan ontvangen zij passende hulp. Hiervoor kijken we eerst met de ouders, het netwerk en de sociale basis van een kind wat de mogelijkheden zijn. Als deze niet toereikend zijn voor de ontwikkeling, zetten wij (tijdelijk) specialistische hulp in. We richten ons op kinderen in kwetsbare situaties: kinderen die onze hulp het hardst nodig hebben om zich te kunnen (blijven) ontwikkelen. Een kind mag zijn wie het is, ook als het afwijkt van de norm. Bijvoorbeeld omdat een kind druk is of moeite heeft met leren. We stoppen met onnodig problematiseren van gedrag en normaliseren het gebruik van zorg. Daarbij accepteren we dat sommige problemen horen bij het opgroeien.

We zetten tijdig, best passende zorg in **(I)**

- We zetten de doorbraakmethode in om te werken aan een beter perspectief voor gezinnen met complexe, meervoudige problemen in een kwetsbare, onveilige situatie
- We zorgen dat in iedere wijk passende laagdrempelige opvoedondersteuning voor ouders/ verzorgers beschikbaar is (en zetten zo nodig extra hulp en begeleiding in)
- We herijken de Sociaal Medische Indicatie zodat meer kinderen/ gezinnen die dat nodig hebben gebruik kunnen maken van kinderopvang en buitenschoolse opvang.
- We zorgen voor betere en tijdige zorg en ondersteuning, op de juiste plek en wanneer dit nodig is. Dit doen we door inzet van de Hervormingsagenda Jeugd. Dit moet leiden tot verbetering van de hulpverlening en een financieel beheersbaar en duurzaam jeugdstel (Hervormingsagenda Jeugd)
- We breiden de inzet van praktijkondersteuners jeugd uit bij Arnhemse huisartsenpraktijken. Door de lichte hulp van de praktijkondersteuner bij de huisarts zijn kinderen en jongeren minder afhankelijk van specialistische jeugdzorg. Wanneer deze lichtere hulp niet voldoet, zetten de Sociale wijkteams of huisartsen specialistische jeugdzorg in.
- GGZWachtlijsten in de zorg zijn onwenselijk. We zetten in op snelle ondersteuning van kinderen die toch op een wachtlijst terecht zijn gekomen, waarbij ook kinderen met acute en complexe problemen snel hulp moeten kunnen krijgen. We maken afspraken met jeugdzorginstellingen om de kinderen met de meest acute problemen als eerste te helpen. We zetten een zorgaccounthouder in die bemiddelt om kinderen op de wachtlijst zo snel mogelijk naar zorg te krijgen, bijvoorbeeld bij een andere aanbieder met soortgelijk zorgaanbod. We kijken samen met de Sociale Wijkteams en Gecertificeerde Instellingen naar de aanmeldroute voor behandeling/GGZ.
- Wachtlijsten in de jeugdbescherming zijn onwenselijk. We zetten in op het zo snel mogelijk terugdringen van de wachtlijsten bij de Gecertificeerde Instellingen. Hiervoor hebben de Gecertificeerde Instellingen subsidie ontvangen, onder andere om werkdruk te verlagen en medewerkers te enthousiasmeren voor het werk. We zorgen dat gezinnen die op de wachtlijst staan in beeld zijn door samenwerking tussen Sociale Wijkteams en Gecertificeerde Instellingen te stimuleren.
- We geven de Sociale Wijkteams duidelijke kaders mee zodat ze beter kunnen beoordelen wanneer zij specialistische jeugdhulp wel of niet kunnen inzetten. Daarvoor actualiseren we de beleidskaders op basis van wat er speelt bij kinderen en jongeren. In deze kaders stellen we altijd de vraag of jeugdhulp de beste oplossing is voor het kind, of ouders goed toegerust zijn om zelf hun kind te ondersteunen en of het netwerk of voorzieningen in de buurt al ingezet zijn. Wij vragen ouders hun kinderen meer zelf te ondersteunen, bijvoorbeeld bij opgroeiproblemen, druk gedrag of verdriet in plaats van specialistische begeleiding of behandeling in te zetten. Daardoor ervaren kinderen dat tegenslag en moeilijke periodes bij het leven horen en leren zij daarmee om te gaan.
- We bakenen de inzet van de Jeugdwet en de Verlengde Jeugdwet beter af door afspraken met aanbieders te maken en houden zo de zorg beschikbaar voor de kinderen die het nodig hebben. We vergroten de kennis van de wijkteams over de zorgwetten die voorliggend zijn aan de Jeugdwet (Zvw, Wlz, Wmo) door een periodiek webinar dat we samen met Stimulanz (kenniscentrum) ontwikkelden.
- We stimuleren een goede voorbereiding op uitstroom uit jeugdzorg met verblijf door het gebruik van het Toekomstplan te stimuleren. Wanneer jongeren tijdig zijn voorbereid maar alsnog niet klaar zijn om uit te stromen, kan worden besloten tot inzet van verlengde jeugdwet. Dit is onder andere onderdeel van de campagne van Stichting Het Vergeten Kind: 'laat zorg pas stoppen als kinderen daar klaar voor zijn.

We zorgen voor een wijknetwerk met algemene voorzieningen en zorgaanbod dat aansluit bij de problemen van kinderen en jongeren **(I)**

We gaan meer wijkgericht werken. Dit houdt in dat een beperkt aantal “begeleidingsaanbieders” in de wijken samenwerken en medeverantwoordelijk zijn voor het bieden van de begeleiding in de wijk. Het gaat dan zowel om specialistische zorgaanbieders als om partijen die in het voorliggend veld werkzaam zijn. Met deze aanbieders en de sociale wijkteams wordt een nieuwe werkwijze en manier van samenwerken ontwikkeld. Het uitgangspunt hierbij is dat minder wordt doorverwezen naar gecontracteerde zorgaanbieders, maar dat de aanbieder (tijdelijk) ondersteunt bij de vraag van de inwoner en onderdeel is van het wijknetwerk. We willen een betere samenwerking tussen het voorliggend veld, de begeleidingsaanbieders in de wijken en de Sociale Wijkteams.

- We zorgen per wijk voor een sterk netwerk waarin een beperkt aantal jeugdhulpaanbieders samenwerkt met andere professionals en betrokken partijen in de wijk en met hun aanbod aansluiten bij de zorgvragen van kinderen en jongeren in die wijk.
- We zetten jeugdhulp zo dichtbij als mogelijk in en vormen wijknetwerken om dat mogelijk te maken. Hulp wordt bij voorkeur gegeven bij het kind thuis, op school of in de wijk.

Effectindicator	2019	2020	2021	2022	2023
Aantal 0-17-jarigen met een JW-toewijzing	5338	5147	5029	5233	4534

Eenheid: Aantal

Bron: Gemeente Arnhem

Aantal 18+ers met een JW-toewijzing	**675**	**608**	**523**	**506**	**395**
Eenheid: Aantal					
Bron: Gemeente Arnhem					
Aantal jeugdhulpaanbieders met een toewijzing CSA	**105**	**117**	**114**	**114**	**101**
Eenheid: Aantal					
Bron: Gemeente Arnhem					
Aantal jeugdhulpaanbieders met een toewijzing Elden en De Laar	**123**	**131**	**122**	**117**	**107**
Eenheid: Aantal					
Bron: Gemeente Arnhem					
Aantal jeugdhulpaanbieders met een toewijzing Malburgen	**156**	**162**	**147**	**150**	**139**
Eenheid: Aantal					
Bron: Gemeente Arnhem					
Aantal jeugdhulpaanbieders met een toewijzing Noord-Oost	**138**	**136**	**124**	**128**	**131**
Eenheid: Aantal					
Bron: Gemeente Arnhem					
Aantal jeugdhulpaanbieders met een toewijzing Noord-West	**172**	**179**	**152**	**145**	**132**
Eenheid: Aantal					
Bron: Gemeente Arnhem					
Aantal jeugdhulpaanbieders met een toewijzing Presikhaaf	**104**	**121**	**113**	**119**	**110**
Eenheid: Aantal					
Bron: Gemeente Arnhem					
Aantal jeugdhulpaanbieders met een toewijzing Schuytgraaf-Elderveld	**154**	**159**	**143**	**147**	**137**
Eenheid: Aantal					
Bron: Gemeente Arnhem					
Aantal jeugdhulpaanbieders met een toewijzing VKR	**151**	**148**	**121**	**134**	**126**
Eenheid: Aantal					
Bron: Gemeente Arnhem					

Een meer inclusief Arnhem, waarbij meer kwetsbare Arnhemmers (blijven) wonen in de wijk (A)

We werken aan de transformatie van beschermd wonen (wonen in een instelling) naar een ‘beschermd thuis’; Arnhemmers die dat nodig hebben ontvangen passende zorg thuis in hun eigen omgeving. Voor wie tijdelijk beschermd wonen nodig is zorgen we op regionaal niveau voor voldoende aanbod. We zetten in op een goede doorstroom vanuit beschermde woonvormen naar zelfstandig wonen en op goede GGZ-zorg in de wijken. Met de inkoop van ondersteuning zetten we ook in op het beter laten aansluiten van de zorgproducten op deze transformatie (zoals het ontwikkelen van geclusterde woonvormen).
De transformatie geven we samen met de gemeenten binnen de regio Centraal Gelderland vorm (regionale Kadernota ‘Van beschermd wonen naar een beschermd thuis’). Alle betrokken gemeenten zorgen voor voldoende geschikte woonvarianten en een breed palet aan (basis)voorzieningen om ‘beschermd thuis’ mogelijk te maken. Ook werken we nauw samen met Sociaal wijkteam, woningcorporaties, zorgaanbieders, zorgverzekeraar en andere partijen.

Er zijn voldoende geschikte en betaalbare woningen voor kwetsbare Arnhemmers (D)

We willen voldoende geschikte en betaalbare woningen voor kwetsbare inwoners, zodat zij kunnen uitstromen uit beschermd wonen, maatschappelijke opvang en jeugdvoorzieningen. Om dit te bereiken werken we samen met de Arnhemse woningcorporaties.

We koppelen zorg(behoeften) aan wonen (I)

De woningcorporaties stellen jaarlijks 120 woningen beschikbaar voor uitstroom uit, onder andere, Beschermd wonen (BW), Maatschappelijke opvang (MO) en intramurale jeugdvoorzieningen.
De gemeente Arnhem coördineert en voert de woonafspraken uit, die gemaakt zijn met woningcorporaties. Op deze wijze kunnen Arnhemmers die niet zelfstandig aan een woning kunnen komen, toch uitstromen. Daarnaast blijven we met corporaties in gesprek over huisvesting van aandachtsgroepen.
We gebruiken daarvoor het doelgroepenonderzoek 'wonen en zorg', waarin de behoefte en het aanbod aan zorggerelateerd wonen in Arnhem gekwantificeerd is. We komen samen met partners in de stad tot een beleid voor wonen en zorg.

Zorggerelateerde woonoverlast wordt minder (I)

We pakken zorggerelateerde overlast in de stad adequaat aan. Er is een meldpunt woonoverlast, waar inwoners (ook zorggerelateerde) woonoverlast kunnen melden. We blijven, mede op basis van deze meldingen, in gesprek met zorgaanbieders over het treffen van maatregelen om woonoverlast door hun bewoners te beperken. Indien nodig nemen we ook maatregelen via de toewijzing, de inkoop en contractering.
We werken hierbij samen met het Zorgkantoor en de Dienst Justitiële Inrichtingen wat betreft de door hun gecontracteerde zorgaanbieders, als het gaat om langdurige zorg (Wet langdurige zorg), respectievelijk forensische zorg (Wet forensische zorg). Intern werken we binnen de aanpak woonoverlast samen met de teams Leefomgeving en het programma Veiligheid.

Effectindicator	2019	2020	2021	2022	2023
Beschermd Wonen, aantal inwoners met verblijf	1013	960	605	454	373

Eenheid: Aantal. NB. m.i.v. 2021 is een groot aantal inwoners vanuit Beschermd Wonen overgeheveld naar de Wet langdurige zorg.
Bron: Gemeente Arnhem

Meer bewoners met een kwetsbaarheid kunnen in grotere mate in hun eigen woonomgeving zelfstandig (begeleid) wonen (D)

We stellen meer mensen in staat om met de juiste ondersteuning, zelfstandig te wonen en mee te doen in onze samenleving. Uitgangspunt is zoveel mogelijk een beschermd thuis te bieden door passende zorg en ondersteuning te bieden, in plaats van wonen in een instelling. Tegelijkertijd zorgen we ervoor dat er een regionaal vangnet van intramurale zorg in stand blijft voor wie dat toch nodig heeft.

We ontwikkelen meer preventieve activiteiten (I)

- Iedere gemeente in de regio Centraal Gelderland werkt aan het op orde brengen van de lokale basisinfrastructuur. Dat betekent dat we zorgen voor plekken in de buurt waar inwoners met beschermd wonen elkaar kunnen ontmoeten en onderling steun kunnen vinden (zoveel mogelijk gespreid over de stad). We realiseren voldoende aanbod voor een zinvolle daginvulling (onder andere via Activerend Werk) en zorgen dat deze doelgroep kan wonen op een passende plek (onder andere door woonafspraken met corporaties).
- We zetten Buurtcirkels in, waarmee inwoners met een psychische kwetsbaarheid die vanuit een intramurale instelling zelfstandig gaan wonen, een sociaal netwerk in de wijk opbouwen. Met de inzet van buurtcirkels voorkomen we terugval en eenzaamheid.

Er zijn regionaal sluitende afspraken Beschermd Thuis **(I)**

Per 1 januari 2022 is gestart met de inhoudelijke doordecentralisatie van beschermd wonen. Dat betekent dat niet alleen de 43 centrumgemeenten, maar alle 355 gemeenten zich gaan inzetten en verantwoordelijk worden voor inwoners met een toewijzing voor beschermd wonen. Vanaf 1 januari 2025 komt er naar verwachting een nieuwe financiële verdeling over gemeenten. Dit betekent dat gedurende de periode 2025-2034 de middelen voor Beschermd Wonen - geleidelijk - worden overgeheveld van centrumgemeenten (Arnhem) naar de regiogemeenten. Daarmee wordt ook financieel geregeld dat gemeenten voortaan zelf verantwoordelijk zijn voor beschermd wonen voor de eigen inwoners.
Voor deze doordecentralisatie worden op regionaal niveau (regio Centraal Gelderland) samenwerkingsafspraken gemaakt. Dit is vastgelegd in de Kadernota 'Van beschermd wonen naar beschermd thuis'. Het betreft afspraken over onder meer de financiële samenwerking, de toegang, contractering, toezicht, lokale basisvoorzieningen, monitoring en woonafspraken. Hiermee geven we uitvoering aan de landelijke Norm voor Opdrachtgeverschap. Daarnaast wordt gewerkt aan een regionaal uitvoeringsplan en lokale uitvoeringsplannen.

Er is een integrale aanpak voor mensen met verward gedrag **(I)**

- In 2024 borgen we de bemoeizorg, die aanvullend is ingezet als preventief instrument, op de al bestaande bemoeizorg (voor dreigend dak- en thuislozen).
- Daarnaast werken we aan de doorontwikkeling van de aanpak waarbij politiemeldingen over personen met verward gedrag worden doorgezet naar het sociaal domein. Er zijn inmiddels afspraken met politie, VGGM, Sociale wijkteams, OZO-coördinatoren en diverse zorgaanbieders.
- In 2024 wordt de pilot 'Noodbed voor mensen met verward gedrag' doorgezet. De pilot heeft nu een meer medisch karakter en is vanaf 15 juni 2023 weer opgestart. De medische noodbedden zijn bij Rijnstate en de sociaal domein noodbedden zijn bij Pro Persona.
- In 2024 voeren we het interventieplan personen met verward of onbegrepen gedrag uit. Aanleiding is de blijvende zorg om het hoge aantal politiemeldingen van personen met verward of onbegrepen gedrag. Doel van het interventieplan is om bestaande en wenselijke interventies samen met onze zorg- en veiligheidspartners (door) te ontwikkelen en uit te voeren.
- Ook in 2024 blijven we de Wet verplichte ggz en de Wet zorg en dwang uitvoeren. Deze wetten regelen de verplichte zorg in crisissituaties. Met name de Wet zorg en dwang zorgt regelmatig voor een aantal uitvoeringsproblemen. Met het Zorgkantoor, Pro Persona, de Verplegings- en Verzorgingssector en de Verstandelijk Gehandicaptensector werken we aan werkafspraken en voeren we een landelijke lobby, voor verbetering van de uitvoering.

Doelen en budgetten

Hieronder geven we een indicatief inzicht van de relatie tussen doelen en budgetten. Niet alle werkzaamheden die we uitvoeren (met name 'going concern'-werkzaamheden) zijn opgenomen in de doelstellingen. De budgetten hiervoor staan onder het kopje "Overig" Door de samenhang van diverse doelen worden diverse budgetten doeloverstijgend ingezet. In deze gevallen is het totale budget voor de doelen bij het bovenste doel weergegeven en is bij de onderstaande doelen geen bedrag opgenomen.

Begroting 2024 per ambitie en doel	Lasten	Baten	Toevoe-gingen	Onttrek-kingen
Bedragen x € 1.000				
Arnhem is een inclusieve stad waarin alle inwoners, ook met een beperking of chronische ziekte, zo zelfstandig als mogelijk leven in de wijk en meedoen aan de samenleving	**32.483**	**2.424**	**3.020**	**680**
Alle inwoners die hulp nodig hebben om zelfstandig te leven ontvangen de nodige zorg en ondersteuning tijdig, op maat en dicht bij huis	32.483	2.424	3.020	680
Meer kwetsbare Arnhemmers nemen actief deel aan de maatschappij				
Een meer inclusief Arnhem, waarbij meer kwetsbare Arnhemmers (blijven) wonen in de wijk	**18.879**	**57**	**0**	**0**
Er zijn voldoende geschikte en betaalbare woningen voor kwetsbare Arnhemmers	127	57	0	0
Meer bewoners met een kwetsbaarheid kunnen in grotere mate in hun eigen woonomgeving zelfstandig (begeleid) wonen	18.752	0	0	0

Meer jeugdigen ontwikkelen zich naar zelfredzaamheid en ontvangen waar nodig passende zorg	**15.460**	**0**	**0**	**573**
Meer jeugdigen kunnen meedoen aan het dagelijks leven	13.378	0	0	573
Minder jeugdigen zijn van zorg afhankelijk				
Meer kwetsbare jeugdigen wonen veilig thuis	2.082	0	0	0
Overig	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal	**66.822**	**2.481**	**3.020**	**1.253**

Wat mag het kosten

	Rekening	Begroting 2023		Begroting	Meerjarenraming		
	2022	Primitief	Juli	2024	2025	2026	2027
Bedragen x € 1.000							
Middelen							
Lasten	63.584	64.375	66.178	66.822	61.245	65.148	65.959
Baten	5.290	2.898	2.786	2.481	2.481	3.921	3.881
Saldo lasten en baten	***-58.293***	***-61.477***	***-63.391***	***-64.341***	***-58.763***	***-61.227***	***-62.078***
Toevoegingen aan reserves	21.275	1.082	1.082	3.020	4.417	811	0
Onttrekkingen aan reserves	828	81	996	1.253	680	898	3.016
Saldo toevoegingen en onttrekkingen	***-20.448***	***-1.001***	***-86***	***-1.767***	***-3.737***	***87***	***3.016***
Gerealiseerd resultaat	**-78.741**	**-62.478**	**-63.477**	**-66.109**	**-62.501**	**-61.141**	**-59.062**

Toelichting

Lasten
De totale lasten voor 2024 voor het stedelijk programma zijn begroot op € 66,8 miljoen. De overige lasten voor zorg zijn opgenomen in de wijkbudgetten. De lasten zijn te verdelen in de volgende categorieën:

- € 31,3 miljoen wordt besteed aan zorg in natura en persoonsgebonden budgetten, verdeeld over Beschermd wonen (€ 15,3 miljoen), Jeugdzorg en jeugdbescherming (€ 11,5 miljoen), Wmo (€ 0,6 miljoen), huishoudelijke hulp toelage (€ 3,1 miljoen) en doelgroepenvervoer (€ 0,1 miljoen);
- € 24,3 miljoen wordt besteed aan uitbestede taken, zoals Stichting Sociale wijkteams (€ 18,7 miljoen), Ambulantisering GGZ (€ 3,3 miljoen), Zorg-lokaal (€ 1,0 miljoen), Inkoop Sociaal Domein Centraal Gelderland (€ 0,9 miljoen) en De connectie (€ 0,6 miljoen);
- € 2 miljoen wordt besteed aan subsidies, zoals aan Stichting Veilig Thuis (€ 1,2 miljoen);
- € 2 miljoen wordt besteed aan maatregelen in de jeugdzorg om kostenbesparingen te realiseren;
- Hiernaast zijn er € 7,2 miljoen overige lasten, zoals beleidsuren (€ 2,6 miljoen), Mantelzorgcompliment (€ 0,8 miljoen) en gemeentelijke backoffice (€ 0,8 miljoen).

De begroting is in 2024 ten opzichte van 2023 € 0,8 miljoen hoger.

- De begroting voor uitbestede werkzaamheden stijgt met € 1,6 miljoen ten opzichte van 2023. Dit komt met name door de verhoogde bijdrage aan Stichting sociale wijkteams (€ 1,1 miljoen) als gevolg van indexering;
- De begroting voor huishoudelijke ondersteuning stijgt met € 0,9 miljoen ten opzichte van 2023. Dit komt met name door tariefstijging;
- De begroting voor beschermd wonen daalt met € 1,9 miljoen ten opzichte van 2023 als gevolg van een toevoeging aan de bestemmingsreserve Wmo en Jeugdzorg.

Baten
De totale baten voor 2024 zijn begroot op € 2,5 miljoen. Dit is hoofdzakelijk de eigen bijdrage beschermd wonen en eigen bijdrage WMO.

De baten dalen ten opzichte van 2023 door een lagere verwachte eigen bijdrage WMO. Dit komt omdat we rekening houden met de wettelijke wijziging van de eigen bijdrage per 2024. Deze wijziging is uitgesteld naar 2025.

Toevoegingen aan reserves
De totale toevoegingen aan de reserves in 2024 is € 3,0 miljoen. Het betreft één toevoeging aan de bestemmingsreserve Wmo en Jeugdzorg. Deze wordt gedaan om het oplopende nadeel van de invoering van het nieuwe verdeelmodel Beschermd Wonen komende jaren te kunnen egaliseren

Onttrekkingen aan reserves
In 2024 wordt er € 1,3 miljoen onttrokken uit bestemmingsreserves. € 0,5 miljoen wordt onttrokken aan de bestemmingsreserve transformatie zorgbudgetten en € 0,8 miljoen aan de bestemmingsreserve WMO en Jeugdzorg, waarvan € 0,5 miljoen voor de opvang dakloze EU-burgers.

Met wie werken we samen

Verbonden partijen

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden
BVO Doelgroepenvervoer Regio Arnhem Nijmegen
MGR Sociaal Domein Centraal Gelderland
Voor meer informatie wordt verwezen naar de paragraaf Verbonden partijen.

Partners

- Stichting Sociale wijkteams;
- Zorgaanbieders en welzijnsorganisaties;
- Onze Huisartsen en Arts en Zorg;
- Cliënten- en Adviesraden Sociaal Domein;
- Zorgbelang Gelderland.

Ook werken we samen met verschillende subsidiepartners. Deze zijn in dit programma in de digitale begroting (https://financien.arnhem.nl) terug te vinden. Het volledige overzicht van de begrotingssubsidies is te vinden in de paragraaf Subsidies.

Beleidskaders

- Visie sociaal domein 'Sociaal domein in beweging';
- Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Arnhem 2019;
- Geconsolideerde versie van de Verordening Jeugdhulp gemeente Arnhem 2019;
- Beleidsregels Leerlingenvervoer gemeente Arnhem;
- Voorstellen tot maatregelen jeugdzorg;
- Kadernota De veerkrachtige samenleving Arnhem;
- Beleidsregels Wmo (2019);
- Beleidsregels Jeugd (2019);
- Beleidsplan Jeugd Wmo;
- Uitvoeringsplan deel Wmo;
- Jeugdbeleid 2021-2025. Opgroeien in Arnhem: een toekomst vol kansen;
- Inrichtingsplan Jeugdhulp;
- Regionaal Transformatieplan Jeugd;
- Regioaanpak huiselijk geweld en kindermishandeling 'Samen Veilig' 2019-2023;
- Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Arnhem 2019;
- Verordening Jeugdzorg Arnhem 2019;
- Verordening doelgroepenvervoer 2020;
- Raadsbrief Ontwikkelingen zorgdomein (december 2018);
- Transformatieplan Beschermd Thuis 2019-2021;
- Raadsbrief bestuurlijke uitgangspunten doordecentralisatie beschermd wonen (maart 2020);
- Raadsbrief kwaliteit, toezicht en handhaving (juni 2019);
- Raadsbrief Voortgang aanpak toezicht op kwaliteit en rechtmatigheid zorg (november 2021);
- Raadsbrief Voortgang regionale samenwerking beschermd wonen (februari 2021);
- Raadsbrief Voortgang regionale samenwerking beschermd wonen vanaf 2022 (juni 2021);
- Raadsbrief afspraken en contracten jeugdbescherming, juli 2021.

Welzijn en inclusie

In Arnhem is iedereen gelijk en krijgt gelijke kansen. Dat is onze ambitie. We willen een stad zijn waar inwoners kunnen zijn wie ze zijn en waar een ieder zijn identiteit en eigenheid met trots kan uitdragen. Waarbij iedereen open staat voor elkaar en elkaar helpt. In veiligheid en vrijheid. Daarbij hebben we speciale aandacht voor het voorkomen en tegengaan van discriminatie. En voor het versterken van de positie van inwoners met een beperking. Ook bieden we statushouders en vluchtelingen een nieuw thuis en toekomstperspectief. En we zetten stevig in op de beweging van maatschappelijke opvang naar wonen.

Om te borgen dat iedereen gelijkwaardige kansen heeft om zich te ontwikkelen en om mee te doen is een stevige sociale basis nodig die de leefbaarheid in de Arnhemse wijken vergroot. Dit creëren we met bijvoorbeeld het ondersteunen van inwonersinitiatieven, door in te zetten op preventie, (woon)overlast te voorkomen, participatie, het geven van ondersteuning bij opgroei- en opvoedvragen en het zorgen voor goede algemene voorzieningen, zoals ontmoetingsplekken. Gezien de grote uitdagingen waar Arnhem voor staat, zoals de groeiende stad met een grote woonopgave de huisvesting voor bijzondere doelgroepen, de leefbaarheid en veiligheid in veerkrachtige wijken, een inclusieve samenleving en de (jeugd)zorgvraag van inwoners, vraagt dit om een preventief en flankerend welzijnsbeleid. Zo willen we onder andere dat de wijken voldoende voorzieningen hebben, kinderen en jongeren die gezond en veilig opgroeien en dat Arnhemmers zich vrij en veilig kunnen bewegen.

Ook voor volwassenen die in hun jeugd hun ontwikkelkansen niet volledig konden benutten is het hebben van perspectief essentieel. Beschikken over voldoende basisvaardigheden heeft een grote kwaliteit op alle domeinen van het leven. Vandaar dat er een divers cursusaanbod is voor volwassenen om laaggeletterdheid tegen te gaan. Dit vraagt om een nieuwe blik op welzijn voor Arnhem, om een transformatie van welzijns(subsidie)beleid naar een betere aansluiting bij de complete opgave en begroting.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen

Ambities	Doelen	Inspanningen

Arnhemmers voelen zich thuis en kunnen meedoen in hun stad (A)

We vinden het belangrijk dat iedere inwoner, ongeacht culturele achtergrond, levensbeschouwing, seksuele geaardheid, beperking en/of chronische ziekte, leeftijd en geslacht, mee kan doen en zich thuis voelt in Arnhem. De gemeente draagt daarbij actief uit dat samenleven in diversiteit niet kan zonder gemeenschappelijkheid, wederzijds vertrouwen en respect waarbij iedereen zichzelf kan zijn. Er wordt ingezet op bewustwording en activering in de eigen organisatie, de stad en in de wijken en we bestrijden discriminatie en stimuleren acceptatie op diverse gronden.

We willen dat mensen zich thuis voelen in Arnhem en dat we een toegankelijke gemeente zijn voor mensen met een beperking en/of chronische ziekte. Ons streven is dat nieuwkomers snel hun plek vinden en hun leven opbouwen. Dat kinderen zich goed kunnen ontwikkelen en dat ouderen zo lang mogelijk gezond blijven en actief meedoen. Hiervoor zetten we in op (jeugd)preventie, ondersteuning, algemene voorzieningen en duurzame inburgering. Zodat er een passend vangnet is wanneer het even niet vanzelf gaat.

De grote uitdagingen waar Arnhem voor staat, zoals de groeiende stad met een grote woonopgave de huisvesting voor bijzondere doelgroepen, de leefbaarheid en veiligheid in veerkrachtige wijken, een inclusieve samenleving en de (jeugd)zorgvraag van inwoners vragen om preventief en flankerend welzijnsbeleid. Zo willen we onder andere dat de wijken voldoende voorzieningen hebben, kinderen en jongeren die gezond en veilig opgroeien en dat Arnhemmers zich vrij en veilig kunnen bewegen. Ook voor volwassenen die in hun jeugd hun ontwikkelkansen niet volledig konden benutten is het hebben van perspectief essentieel. Beschikken over voldoende basisvaardigheden heeft een grote kwaliteit op alle domeinen van het leven. Vandaar dat er een divers cursusaanbod is voor volwassenen om laaggeletterdheid tegen te gaan. Dit vraagt om een nieuwe blik op welzijn voor Arnhem, om een transformatie van welzijns(subsidie)beleid naar een betere aansluiting bij de complete opgave en begroting.

Opvoeden en opgroeien (D)

We willen dat alle kinderen en jongeren het beste uit zichzelf kunnen halen. Dat er in Arnhem gelijke ontwikkelkansen zijn voor alle kinderen en jongeren en dat er voor iedereen perspectief is op een gelukkige toekomst. Om dit mogelijk te maken kiezen we voor kinderen en jongeren die ons het meest nodig hebben: de kinderen die opgroeien in wijken met veel sociale problematiek, waar kansen niet vanzelfsprekend zijn. We zetten jongerenwerk in voor laagdrempelige ondersteuning bij het opgroeien. Daarbij investeren we extra in de gebieden waar dat nodig is (onder andere in Arnhem Oost) en in wijken waar voorzieningen ontbreken voor opvoeden en opgroeien. We zorgen dat er meer plekken zijn waar jongeren elkaar kunnen ontmoeten met een gevarieerd programma waaraan jongeren kunnen deelnemen (bijvoorbeeld een jongerencentrum in Schuytgraaf).

Sluitende aanpak ketenpartners voor vroegsignalering **(I)**

Kinderen zijn goed en zo vroeg mogelijk in beeld, zodat tijdig een eventuele hulp- of ondersteuningsvraag duidelijk wordt. Met ketenpartners organiseren we een gezamenlijke aanpak om het kind en ouders heen. Ouders hoeven zo niet van de ene naar de andere instantie.
Dit doel staat momenteel enigszins onder druk door de huidige hoge werkdruk onder jeugdartsen en -verpleegkundigen van de GGD, waardoor de GGD zich genoodzaakt ziet de jeugdgezondheidszorg deels af te schalen. We volgen in goede samenspraak met GGD JGZ nauwgezet de ontwikkelingen en consequenties. Op die wijze zien we er ook op toe dat de vroegsignalering door de GGD zoveel mogelijk gewaarborgd blijft en dat de zorg voor kwetsbare kinderen en ouders overeind blijft.

Ontwikkelen van voorliggende voorzieningen **(I)**

Preventieve maatregelen kunnen helpen om ervoor te zorgen dat inwoners uiteindelijk niet in de (zwaardere) zorg belanden. Dit soort maatregelen zijn bijvoorbeeld activiteiten of voorlichting over bepaalde onderwerpen. Ook kan het gaan lichte hulp of ondersteuning, dichtbij de inwoners. Een verzamelnaam voor deze maatregelen zijn voorliggende voorzieningen. Deze voorzieningen hebben daarnaast ook een signaleringsfunctie, zodat tijdig zwaardere hulp kan worden ingeschakeld waardoor (nog) grotere problemen worden voorkomen. Aangezien deze belangrijke voorzieningen belangrijk zijn, blijven we inzetten op de doorontwikkeling van deze voorzieningen. We doen dat op basis van de hierboven genoemde nieuwe blik op welzijn.

Maatschappelijke verbindingen **(D)**

Bewonersondersteuning levert een bijdrage aan actieve, goed geïnformeerde wijkbewoners, die betrokken zijn bij de ontwikkelingen in hun wijk en zich willen inzetten en zich daarvoor verantwoordelijk voelen. Op dit moment wordt, samen met de betrokken partners, onderzocht op welke wijze bewonersondersteuning op wijkniveau ingezet moet worden op een manier die passend is bij de vraag van onze inwoners.

Ontmoeten en Verbinden
Om ontmoetingsplekken in de wijken zo goed mogelijk te faciliteren en toekomstbestendig te maken worden vanuit het budget voor Ontmoeten en Verbinden diverse wijkaccommodaties financieel ondersteund.

Samen werken in en aan de wijk **(I)**

We halen signalen uit de wijk op, geven die een plaats in de wijk- en stadsprogramma's en blijven voortdurend met onze inwoners en partners in gesprek om zo concreet inhoud te geven aan wat nodig is in een wijk. Denk daarbij aan de aanpak van de eenzaamheidscoalitie, gezonde leefstijl, dementievriendelijk stad, levensloopbestendig wonen en inclusieve voorzieningen.

Suïcidepreventie **(I)**

De gemeente Arnhem zet zich in voor het bespreekbaar maken van mentale problemen en het zoveel als mogelijk voorkomen en verminderen van suïcides. Vanaf juli 2021 maakt Arnhem daarom deel uit van het Suïcidepreventie Actienetwerk (Supranet). Met onze deelname daaraan dragen wij bij aan de Derde Landelijke Agenda Suicidepreventie 2021-2025. Er is een initiatief wet in voorbereiding waarmee suïcidepreventie wordt toegevoegd aan de Wet Publieke Gezondheid. Waarschijnlijk gebeurt dat vanaf 2025. Vooruitlopend op een eventuele wettelijke taak blijft de gemeente Arnhem de aanpak van het Suïcidepreventie Actienetwerk (Supranet) volgen (zie raadsbrief van 23 mei 2023). Dat betekent dat we gelijktijdige inzetten op vijf pijlers: publiekscampagne (bespreekbaar maken), risicogroepen benaderen, gatekeepers trainen in het herkennen en bespreekbaar maken, het netwerk versterken en de toegang tot dodelijke middelen beperken. Dit doen we met diverse lokale partners en met inzet van ervaringsdeskundigen en naasten. Verder werken we samen met 113 Zelfmoordpreventie. Ook houden we contact met de andere Supranet regio's, om van elkaar te leren. De planning is nu dat we 2025 gebruiken om lokaal en naar verwachting ook regionaal vaststellen hoe we de wettelijke taak invullen. De komende tijd stellen we ook vast of we lokaal en regionaal onderdelen van suïcidepreventie extra aandacht geven in lijn met de Landelijke nota gezondheidsbeleid 2020-2024, de Brede SPUK-regeling (specifieke uitkering) en het Integraal Zorgakkoord (IZA). Het Centrum voor Levensvragen en Suïcidepreventie is op 1 juli gestart. Daarmee geven we invulling aan amendement (22A709) Suïcidepreventie toegankelijk voor iedereen. In 2024 evalueren wij het Centrum en stellen we vast welk vervolg het krijgt vanaf 2025.

Effectindicator	2019	2020	2021	2022	2023
Kengetal sociale cohesie	**5,70**		**5,80**		

Eenheid: Het kengetal sociale cohesie geeft aan in hoeverre er sprake is van binding met de buurt en buurtbewoners.
Bron: Arnhemse leefbare wijken monitor (tweejaarlijks)

Actief als vrijwilliger	**33**	**28**

Eenheid: % inwoners dat actief is als vrijwilliger

Bron: Arnhemse leefbare wijken monitor (tweejaarlijks)

Kengetal emotioneel eenzaam	**2,80**	**2,80**

Eenheid: Het kengetal emotioneel eenzaam geeft aan in hoeverre inwoners onvoldoende netwerk om zich heen hebben zoals familie, vrienden, buren.

Bron: Arnhemse leefbare wijken monitor (tweejaarlijks)

Kengetal sociaal eenzaam	**2,60**	**2,70**

Eenheid: Het kengetal sociaal eenzaam geeft aan in hoeverre inwoners zich eenzaam voelen.

Bron: Arnhemse leefbare wijken monitor (tweejaarlijks)

Waardering aanbod voorzieningen ouderen	**27**	**27**

Eenheid: % Eens met de stelling voldoende voorzieningen voor ouderen

Bron: Arnhemse leefbare wijken monitor (tweejaarlijks)

Waardering aanbod voorzieningen jongeren	**22**	**23**

Eenheid: % Eens met de stelling voldoende voorzieningen voor jongeren

Bron: Arnhemse leefbare wijken monitor (tweejaarlijks)

Zelf- en samenredzaamheid (D)

Arnhemmers zijn zoveel mogelijk zelfredzaam en samen redzaam. Onze inwoners doen mee naar eigen kunnen en maken gebruik van hun sociale netwerk.

Ondersteuning mantelzorgers (I)

Arnhemmers zorgen vaak voor hun geliefden, voor familie en voor buren. Deze informele zorg is van groot belang voor inwoners die hulp nodig hebben en helpt bij het beperken van het beroep. Veel van onze inwoners hebben de dagelijkse zorg voor hun partner, familie, vrienden of buren. Deze informele zorgt levert stevige netwerken maar ook een beperkter beroep op maatwerkvoorzieningen. We stimuleren, ondersteunen en faciliteren de informele zorg. We richten ons daarbij op mantelzorger en op professionals die met mantelzorgers/informele zorg te maken hebben. Wij willen informele zorg stimuleren en helpen hierbij waar dat kan, niet alleen door informele zorgverleners.

Het mantelzorgakkoord dat er ligt wordt uitgevoerd. Zo werken we aan meer (h)erkenning van, en bewustwording over, mantelzorg en de kwetsbare positie van mantelzorgers. We faciliteren de stichting Mantelzorg en Vrijwillige Thuishulp (MVT) die individuele en collectieve ondersteuning biedt aan mantelzorgers en zorgprofessionals en functioneert als Expertisecentrum.

Samenhangend ouderenbeleid (I)

Binnen ons ouderenbeleid zetten we in op twee sporen: samenhangend ouderenbeleid en een dementievriendelijk Arnhem. In het proces hieromtrent gaat de raad, middels een rondetafelgesprek, in gesprek met belanghebbenden in Arnhem om door te praten over deze twee sporen. We zien dit als waardevolle input voor het te ontwikkelen beleid. Het beleid wordt participatief ontwikkeld met de verwachting dit in het eerste kwartaal van 2024 op te leveren.

Zo zijn we met diverse belanghebbenden in gesprek om in beeld te krijgen welke maatschappelijke uitdagingen op het gebied van de vergrijzing op ons afkomen. Zo zijn we met het Sportbedrijf Arnhem aan het onderzoeken hoe we bewegen voor ouderen verder kunnen stimuleren. Met Rozet zijn we in gesprek om te bekijken hoe cultuur kan bijdragen aan deze vraagstukken. Uiteraard zijn we ook met partners in gesprek zoals SWOA die hierin zijn gespecialiseerd.

Met andere organisaties, waaronder het Openluchtmuseum Arnhem, onderzoeken we of we kunnen samenwerken in onze ambitie om dementievriendelijk te worden. In het kader van deze ambitie hebben we inmiddels een GGD scan afgerond, waarmee we op korte termijn inzichtelijk kunnen maken waar we als Arnhem staan en wat er voor nodig is om onze ambitie te verwezenlijken.

Effectindicator	2019	2020	2021	2022	2023
Mantelzorg	**15**		**14**		

Eenheid: % inwoners dat het afgelopen jaar mantelzorg heeft gegeven

Bron: Arnhemse leefbare wijken monitor (tweejaarlijks)

Duurzaam opvanglandschap en inburgering (D)

Met alle onrust in de wereld wil Arnhem een gastvrije stad zijn. We vangen vluchtelingen en ontheemden van waar ook ter wereld ruimhartig op en realiseren duurzame en structurele opvang. We bieden vluchtelingen (met en zonder papieren) en ontheemden perspectief. Nieuwkomers heten wij welkom in Arnhem. Wij helpen ze met wonen, werken, geld, opleidingen, sport en gezondheid zodat ze mee kunnen doen in onze Arnhemse samenleving. We bouwen aan een stevig fundament om vluchtelingen de mogelijkheid te bieden aan hun toekomst te werken.

Hoewel het bieden van opvang aan vluchtelingen in principe aan het Rijk is en door het Rijk gefinancierd moet worden, willen we hier als gemeente een actieve rol in nemen. Op dit moment beschikken we in Arnhem over ongeveer 2400 opvangplekken voor vluchtelingen. Voor het overgrote deel zijn dit tijdelijke plekken. Het is onze ambitie om in Arnhem permanent ongeveer 2000 plekken beschikbaar te hebben. Dit doel kunnen we in 2027 bereiken door vanaf 2024 jaarlijks 400 permanente plekken te realiseren. Om dit duurzame opvanglandschap te bereiken werken wij vanuit de hieronder genoemde uitgangspunten.

Opvang voor vluchtelingen (I)

We zorgen dat een vluchteling (asielzoeker, Oekraïense ontheemde of statushouder) vanaf dag één in de opvang zijn toekomst kan vormgeven. De vluchteling kan op de opvangplek blijven tot het moment van vervolghuisvesting, die bij voorkeur in de stad of regio plaatsvindt. De locaties zelf zijn voor langere tijd inzetbaar.

Samen wonen
We zorgen ervoor dat opvanglocaties verspreid worden over de stad. Per locatie wordt bekeken wat de wijk nodig heeft en of de opvang daarin iets kan betekenen. Bij het realiseren of herontwikkelen van een locatie worden de plekken zo gebouwd dat deze bij een lagere instroom voor andere doelgroepen kunnen worden gebruikt. Naast opvang is er op de locatie ruimte voor permanente huisvesting voor regulier woningzoekenden.

Samen leren
Een bewoner van de vluchtelingenopvang krijgt vanaf dag één een aanbod aan cursussen en toekomstgerichte programma's. Daarnaast kan deze bewoner deelnemen aan activiteiten in de wijk, aan de andere kant kunnen wijkbewoners deelnemen aan activiteiten en cursussen op de opvanglocaties. Voor kinderen is extra aandacht, zij kunnen zoveel mogelijk gebruik maken van onderwijsvoorzieningen in de wijk.

Samen leven
De buurt en de vluchtelingenopvang versterken elkaar. We investeren erin dat wijkbewoners, partners en professionals worden betrokken bij (her)ontwikkeling van de vluchtelingenopvang. Wij houden hier regie op. Hierbij is aandacht voor de leefbaarheid in de wijken en het draagvlak in de samenleving.
Wij bieden vluchtelingen een veilig woon- en leefklimaat en zorgen voor een veilige wijk rondom de opvanglocatie.

Inburgering voor vluchtelingen (I)

Zodra vluchtelingen een status hebben starten zij met een inburgeringstraject conform de Wet Inburgering 2021, dit zijn nieuwkomers in Arnhem. Zowel voor nieuwkomers als statushouders onder de oude wet (oudkomers) spannen wij ons maximaal in. Hierbij voorzien we in een doorgaande lijn vanaf dag één tot aan het thuis voelen in onze stad. Door een persoonlijke, cultuursensitieve aanpak wordt de inburgering bevorderd, hetgeen bijdraagt aan het zo snel mogelijk, naar eigen kunnen, mee doen in de Nederlandse maatschappij. We combineren begeleiding naar werk met het leren van taal, persoonlijke ontwikkeling en de juiste zorg en ondersteuning. Dit doen we samen met onze ketenpartners.

Nieuwkomers
Onze ambitie is dat nieuwkomers zo snel mogelijk mee kunnen doen en dat zij tegelijkertijd toewerken naar een zelfstandig bestaan in Arnhem. We hebben als uitgangspunt om vanaf de koppeling aan de gemeente Arnhem in te zetten op de belangrijkste componenten voor inburgering, namelijk taal, werk en deelname in de Nederlandse maatschappij. We bieden daarbij de juiste en benodigde ondersteuning en zorg en houden regie op het gehele proces. Het opstellen van een persoonlijk Plan Inburgering en Participatie voor iedere nieuwkomer helpt ons hierbij.

Oudkomers
In 2023 hebben we een driejarige, Europese subsidie (AMIF) toegekend gekregen om oudkomers, die onder de oude wet inburgering vallen, extra te ondersteunen in hun integratie. Met meerdere externe partners, zoals Scalabor, Newbees, en collega's samen ontwikkelen we een aanpak waarbij er een breed aanbod wordt ontwikkeld op meerdere leefdomeinen zoals gezondheid, sport, werk en financiën. Dit doen we middels een cultuursensitieve benadering door sleutelfiguren uit de wijk in te zetten en landingscoaches om de binding tussen werkgever en werknemer te versterken.

Een passend vangnet (D)

Wij hebben de ambitie dat 'Niemand op straat hoeft te slapen of in een onveilige thuissituatie hoeft te leven'. Onze focus ligt bij het zoveel mogelijk voorkomen dat opvang nodig is en bij het bieden van een perspectief. Als opvang toch nodig is, wordt snel opvang en persoonsgerichte ondersteuning geboden, gericht op duurzame uitstroom. Nazorg is belangrijk om terugval te voorkomen. Dit geldt voor iedereen die zich in een kwetsbare situatie bevindt en opvang behoeft.
De komende jaren zetten we in op de transitie van maatschappelijke opvang naar wonen. Voor dak- en thuislozen gaan we extra woonplekken realiseren.
Vluchtelingen van waar ook ter wereld vangen we ruimhartig en gastvrij op. Ook mensen zonder documenten willen we toekomstperspectief bieden.
We brengen in kaart wat we nu al doen, we bespreken met ketenpartners, andere gemeentes en ervaringsdeskundigen wat we daar bovenop zouden kunnen, welke kansen en uitdagingen zich kunnen voordoen en hoe we de beschikbare financiële middelen zo doelmatig mogelijk kunnen inzetten.

In het kader van de monitoring is landelijk het streven om vanaf het najaar van 2023 gegevens over dakloosheid in de monitor Dakloosheid in de Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein (GMSD) op te nemen. Er is op dit moment nog onvoldoende juridische grondslag voor de benodigde gegevensdeling. Het gaat hierbij om de onderdelen: het aantal dak- en thuislozen, tijd tot opvang (zowel direct als langdurig), duur van opvang (zowel direct als langdurig), mate van terugval en aantal gerealiseerde woonplekken t.b.v. uitstroom uit de maatschappelijke opvang.

Regionale aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling (I)

Arnhem is centrumgemeente voor de regio Arnhem-Achterhoek. De prioriteiten uit de regioaanpak zijn gebaseerd op 1) meer inzetten op vroegsignalering en preventie van huiselijk geweld, 2) huiselijk geweld stoppen en duurzaam oplossen en 3) aandacht voor specifieke aanpakken (denk bijvoorbeeld aan eergerelateerd geweld en ouderenmishandeling). Om te kunnen ontwikkelen op deze prioriteiten is samenwerking met regionale en lokale partners cruciaal. Denk hierbij aan regiogemeenten, de Sociale wijkteams, Veilig Thuis, jeugdgezondheidszorg, jeugdzorgaanbieders en Moviera. In de uitvoering van de regioaanpak is de subsidie aan Moviera (vrouwenopvang) en Veilig Thuis van belang.

Versterken ketensamenwerking OGGz-partners (I)

In de OGGz-structuur werken heel veel partners samen. De regie ligt bij VGGM en is gericht op professionele en naadloze samenwerking waarbij de cliënt centraal staat. Doel is het bieden van een passend vangnet.

Aanpak terugdringing dakloosheid (I)

Het Nationaal Actieplan Dakloosheid 'Eerst een Thuis' heeft de ambitie dat in 2030 dakloosheid is beëindigd en iedereen een Thuis heeft. Deze landelijke aanpak richt zich op 6 actielijnen:
1. Versterken bestaanszekerheid: borging van het bestaansminimum
2. Preventie: voorkomen dakloosheid is altijd het beste
3. Wonen Eerst: iedereen een eigen woonplek met ondersteuning op maat
4. Integraal werken in de uitvoering: regie, snelheid en menselijke maat
5. Ervaringskennis inzetten: beleid wordt gemaakt, getoetst en uitgevoerd met mensen met ervaringskennis
6. Inclusieve aanpak: aandacht voor jongeren, LHBTIQ+ en dakloze EU-burgers

In samenspraak met alle partners en regiogemeenten wordt in 2023 in beeld gebracht hoe we -als regio Centraal Gelderland- de komende jaren in samenhang met de uitgangspunten van het Nationaal Actieplan verder uitvoering kunnen geven aan de aanpak van dakloosheid. Wat al vast staat is, dat er maximaal ingezet wordt op preventie en het creëren van woonplekken, want iedereen heeft recht op een (t)huis. We zien kansen in het housing first principe. Gelijktijdig wordt ingezet op de uitstroom uit de opvang en om- en afbouw van de capaciteit van de maatschappelijke opvang. Deze laatste is afhankelijk van de realisatie van het aantal woonplekken als ook van landelijke autonome ontwikkelingen, zoals een toename van dakloosheid als gevolg van de mogelijke effecten op het gebied van bestaanszekerheid. Lukt dit niet tijdig of onvoldoende, dan wordt ingezet op tijdelijke en/of permanente uitbreiding van de bestaande opvangcapaciteit. In ieder geval is nu duidelijk dat vooruitlopend op landelijke en Europese regelgeving opvang georganiseerd moet worden voor kwetsbare niet-rechthebbende EU-burgers en de gezinsopvang moet worden uitgebreid.

Specifiek voor dakloze jongeren zijn de mogelijkheden van een pilot bouwdepot verkend en wordt onderzocht of en hoe dit uitgevoerd kan worden.

Verder wordt onverminderd ingezet op preventie. Dit krijgt vorm in nauwe samenwerking met armoede & schulden, werk en inkomen en zorg en welzijn (voorkomen uitval).

Inclusief Arnhem (D)

Onze ambitie is: 'Arnhem is een inclusieve stad. Een stad waarin iedereen zich gezien, gehoord, gewaardeerd en veilig voelt. Een stad waar iedereen gelijkwaardig is en zo behandeld wordt en waar iedereen dezelfde kansen heeft. Dat is het Arnhem dat we willen zijn'.
Dat vraagt inzet van de hele stad. De doelen die wij daarbij nastreven zijn:

- Meer Arnhemmers herkennen en erkennen dat we nog geen inclusieve samenleving zijn, zien hun eigen rol hierin en hebben inzicht in wat ze zelf kunnen doen.
- Meer Arnhemmers zetten zich actief in, vanuit de eigen bevoorrechte positie, voor een inclusieve samenleving en dragen bij aan het tegengaan van uitsluiting, waardoor meer mensen zich volwaardig onderdeel voelen van de Arnhemse samenleving.
- Arnhemse organisaties (waaronder wijzelf) en bedrijven zijn er nog meer op gericht om diversiteit en inclusie te bevorderen en hun diensten en producten (fysiek en digitaal) zijn nog toegankelijker en inclusiever.

We bereiken dit door ons te richten op de vijf focuspunten uit het uitvoeringsplan Inclusief Arnhem 2020-2022. De ambities, doelen en resultaten van de afzonderlijke focuspunten werken we, waar nodig, uit in uitvoeringsplannen (per focuspunt). Drie focuspunten waar we ons op richten hebben betrekking op de hele stad:

1. Voorkomen en tegengaan van discriminatie;
2. Positie inwoners met beperking versterken;
3. Diversiteit in organisaties;

Voor twee focuspunten zijn we als organisatie aan zet:

4. Inclusieve gemeentelijke organisatie;
5. Inclusieve gemeentelijke communicatie.

Voorkomen en tegengaan van discriminatie en racisme (I)

Aan de hand van het Actieplan 'Vrij zijn in Arnhem', hebben we het uitvoeringsplan 'Vrij zijn in Arnhem' opgesteld. Hiermee laten we zien dat we een gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben om discriminatie en racisme te voorkomen en tegen te gaan. Het is een integraal plan voor de periode 2022-2023, met acties voor verschillende (levens)domeinen, zoals wijken, onderwijs, wonen, economie en evenementen. In de begroting zijn daarvoor middelen opgenomen. Eind 2023/ begin 2024 actualiseren we het uitvoeringsplan en bepalen we hoe we verder gaan vanaf 2024. Dit doen we in nauwe samenwerking met de klankbordgroep (vertegenwoordiging uit de stad).
Discriminatie en racisme is een groot probleem dat om daadkracht en continue aandacht vraagt. Hiervoor is een doorlopende, lerende en gezamenlijke aanpak nodig, waarin we de beschikbare kennis en expertise bundelen en vooral ook ruimte geven aan initiatieven van partners. We leggen de stad dus geen blauwdruk voor. Het thema is complex en kent verschillende uitingsvormen en vraagt om een zorgvuldige voorbereiding, strategie, aanpak en monitoring. In de stad zit op dit thema veel energie, die we gebruiken om samen een vuist te maken tegen discriminatie en racisme.

Beoogde resultaten:

- In 2024 wordt het monument Slavernijverleden geplaatst;
- In 2024 zijn de uitkomsten van het onderzoek 'Sporen slavernijverleden Arnhem' op laagdrempelige wijze met de stad gedeeld;
- In 2025 zijn vijf kennisateliers uitgevoerd over sub-thema's van racisme;
- De werkgroep Arnhem tegen Racisme organiseert jaarlijks rondom 21 maart de week tegen racisme;
- In 2025 is de pilot voor de lokale coördinator discriminatie en racisme uitgevoerd en geëvalueerd;
- In 2024 is gestart met een duurzame inzet op het verhogen van meldingstoegankelijkheid van discriminatie en racisme.

Bestendigen regenboogaanpak (I)

We zetten ons in voor het vergroten van de zichtbaarheid, acceptatie en veiligheid van lesbische, homoseksuele, biseksuele, transgender, intersekse en queer personen (LHBTIQ+) in Arnhem. We staan gezamenlijk voor deze opgave, alleen samen maken we deze stad een fijne plek voor alle Arnhemmers, waar iedereen zichzelf kan zijn. Samen met de regenboogpartners geven we invulling aan de regenboogagenda 2023-2026.

Beoogde resultaten:

- In 2024 worden de uitkomsten van de veiligheidsmonitor LHBTIQ+ voor de gemeente Arnhem gepubliceerd.
- Op basis van dit onderzoek worden maatregelen geformuleerd om het veiligheidsgevoel te verbeteren.
- In 2024 ligt er een strategie met haalbare ambities voor het betrekken van VO- en MBO- scholen bij de InDifferent-netwerken.

Positie inwoners met een beperking versterken **(I)**

Om ervoor te zorgen dat de Arnhemse samenleving beter is ingericht, zodat mensen met een beperking volwaardig kunnen deelnemen, voeren we het uitvoeringsplan VN-verdrag Handicap uit. Dit uitvoeringsplan loopt van 2022 tot en met 2024. In het plan beschrijven we de acties die bijdragen aan een toegankelijke en inclusieve inrichting van de Arnhemse samenleving en de resultaten van de acties. Het plan bestrijkt verschillende terreinen, zoals onderwijs, vastgoed, verkiezingen, werk en openbare ruimte. Zo willen we de komende jaren ervoor zorgen dat elke wijk een toegankelijke en inclusieve speeltuin heeft, dat de hoofdlooproutes toegankelijk zijn en dat we werken aan het toegankelijk maken van de 60 gemeentelijke gebouwen. We voeren de acties uit in samenwerking met het Arnhems platform chronisch zieken en gehandicapten (Apcg), Bijzonder in Arnhem en andere betrokken ervaringsdeskundigen. Het uitvoeringsplan is mede gebaseerd op de Arnhemse inclusie-agenda VN-verdrag Handicap 2021-2024, waarin we het verhaal van de stad vertellen op verschillende terreinen. Eind 2024 evalueren we het uitvoeringsplan en bepalen we het vervolg van de lokale invulling van het VN-verdrag Handicap in Arnhem.

Beoogde resultaten:
- In 2026 heeft elke wijk (24) een toegankelijke en inclusieve speeltuin;
- In 2026 zijn de hoofdlooproutes uit het Handboek Toegankelijke Openbare Ruimte Arnhem toegankelijk;
- In 2026 zijn meer werkgevers zich bewust van de kansen die medewerkers met een beperking bieden voor hun organisatie;
- In 2026 zijn meer activiteiten die georganiseerd worden voor kinderen toegankelijk voor kinderen met een beperking;
- In 2026 zijn meer eigenaren van winkels, horeca, culturele instellingen en kantoren zich bewust van het belang van toegankelijkheid;
- In 2024 hebben we in het Integraal Huisvestingsplan (IHP) afspraken gemaakt over het realiseren van inclusieve en toegankelijke onderwijshuisvesting.

Diversiteit in organisaties **(I)**

Ambitie is dat Arnhemse organisaties/werkgevers en voor de gemeente Arnhem werkzame organisaties een afspiegeling zijn van de beroepsbevolking in onze stad/regio. Zo zijn en blijven we herkenbaar en toegankelijk voor onze inwoners en kunnen we ze beter dienen. Verschillende organisaties delen met ons de ambitie om een diverse en inclusieve organisatie te zijn en lopen veelal aan tegen dezelfde uitdagingen op het gebied van diversiteit en inclusie.
Om de krachten te bundelen, te inspireren, kennis en ervaringen uit te wisselen en gezamenlijk projecten uit te voeren is er het netwerk ‘Diversiteitsreis’. Doel is dat dit netwerk verder blijft groeien onder, ook vanuit het traject gericht op onze samenwerkingspartners: verbonden partijen, subsidiepartners en inkooprelaties. Doel is ook dat dit netwerk steeds minder afhankelijk is van de faciliterende rol van de gemeente Arnhem. We blijven uiteraard deelnemer omdat wij als gemeente ook de ambitie hebben om een diverse en inclusieve organisatie/werkgever te zijn (zie focuspunt 4 'Inclusieve gemeentelijke organisatie'). Verder gaan we uitwisselen met het netwerk ‘Samen voor een Baan’, dat zich richt op inclusief werkgeverschap en meer werk voor mensen met een beperking/afstand tot de arbeidsmarkt.
Zoals aangegeven in de raadsbrief Inclusie en diversiteit bij samenwerkingspartners van 14 maart 2023 streven we er verder naar dat de partners waar we mee samenwerken (verbonden partijen en de subsidie- en inkooprelaties) zich inzetten voor inclusie en diversiteit in hun organisatie en dienstverlening.

Beoogde resultaten:
- Eind 2024 is het netwerk ‘Diversiteitsreis’ weer verder gegroeid.
- Eind 2024 is het netwerk verder geprofessionaliseerd en minder afhankelijk van de faciliterende rol van de gemeente Arnhem.
- Met het oog op mensen met een beperking is eind 2024 uitwisseling ontstaan tussen het netwerk Diversiteitsreis (gericht op culturele diversiteit) en het netwerk Samen voor een Baan (gericht op mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt).
- Vanaf 2025 hebben alle verbonden partijen als samenwerkingspartners van de gemeente Arnhem een plan voor hun inzet op inclusie en diversiteit en is hun inzet onderdeel van de verantwoordingssystematiek.
- Eind 2026 hebben we afspraken gemaakt met alle subsidierelaties als samenwerkingspartners van de gemeente over hun inzet op inclusie en diversiteit bij de uitvoering van hun activiteiten.
- Eind 2026 hebben we inclusie en diversiteit verankerd in ons inkoop-en aanbestedingsbeleid.

Inclusieve gemeentelijke organisatie (I)

We blijven streven naar een inclusieve en diverse organisatie waar iedere medewerker zichzelf kan zijn en gezien en gewaardeerd wordt. Het Uitvoeringsplan Inclusieve en Diverse Gemeentelijke Organisatie is hiervoor de basis. Dit plan loopt tot en met 2023. In 2024 actualiseren we dit uitvoeringsplan door inspanningen te prioriteren en dit te vertalen naar een bijpassende planning. We zetten in op meer structurele bewustwording op verschillende lagen binnen de organisatie. Daarnaast blijven we, naast het werken aan een diverse instroom, werken aan het binden en boeien van medewerkers, door aandacht te hebben voor een veilige werkomgeving en ruimte voor ontwikkeling. Ook blijft inclusief leiderschap een belangrijk aandachtspunt.

Beoogde resultaten:

- Inclusie: we werken aan een inclusieve organisatiecultuur, waarin medewerkers zich gezien, gehoord en gewaardeerd voelen. Voor de mate van inclusiviteit willen we minimaal gelijk en bij voorkeur hoger scoren dan de NIM-scan score van zomer 2021 (53,5%);
- Culturele diversiteit: we nemen de eerdere doelstelling onder de loep en waar nodig doen we een herbepaling hiervan, zodat de wijze van meten aansluit bij de beschikbare data van het CBS. We willen meer inzicht krijgen hoe we dit goed kunnen meten om te kunnen blijven monitoren en ook vooruitgang boeken in de representatie op verschillende schalen;
- Bewustwording: we gaan meer inzetten op bewustzijn op inclusie en diversiteit op management-, afdelings- en teamniveau;
- Wet Banenafspraak: minimaal 5 extra banen creëren in 2024 op verschillende schaalniveaus boven op de wettelijke taakstelling;
- Clusteractieplannen: in 2024 hebben alle clusters hun clusteractieplan diversiteit & inclusie verder doorontwikkeld en acties uitgezet;
- Gemeentepool: de werving van diverse kandidaten start in de tweede helft 2023, zodat de eerste nieuwe collega's snel daarna kunnen beginnen. We gaan hen intern opleiden om hen na twee jaar te laten doorstromen naar een vacature.

Inclusieve gemeentelijke communicatie (I)

Als gemeente willen we toegankelijk, begrijpelijk en inclusief communiceren. Met de stad en binnen de eigen organisatie. We werken daar op drie manieren aan:

Verbeteren van de toegankelijkheid van de gemeentelijke websites
We werken constant aan het verbeteren van de toegankelijkheid van de gemeentelijke websites en apps en de inhoud die daar te vinden is. We streven daarbij naar de A-status, wat betekent dat een site of app volledig voldoet aan de wettelijke vereisten. Daarnaast werken we aan de borging van digitale toegankelijkheid binnen de gemeentelijke organisatie. Dat doen we via bewustwording, kennisvergroting en training van medewerkers (inzet speciale aandacht functionaris), door de website-eigenaren te laten rapporteren over digitale toegankelijkheid en door bij nieuwe websites of apps - zoals de nieuwe gemeentelijke website - die toegankelijkheid meteen goed te regelen en daar de doelgroep bij te betrekken.

Schrijven in begrijpelijke taal
Met het Project Direct Duidelijk stimuleren we dat gemeentelijke medewerkers duidelijke taal gebruiken in hun schriftelijke communicatie. Dat doen we door medewerkers te trainen in het schrijven op taalniveau B1, door standaardbrieven te herschrijven en door nieuwe teksten voor te leggen aan een Lezerspanel van Arnhemmers. Daarnaast voeren we proeven uit met beeldbrieven en een digitale taaltool.

Communicatie waarin ook Arnhemmers en collega's met een migratieachtergrond, een LHBTIQ+ identiteit of een beperking zich herkennen en erkend voelen
We investeren in bewustwording binnen de organisatie en reiken daarbij concrete adviezen en tips aan om inclusief te communiceren. Hetzelfde doen we met externe partners als vormgevers en fotografen. We nemen periodiek de gepleegde communicatie onder de loep om te leren. We werken aan een genderneutrale aanhef in onze communicatie, nemen in onze uitnodigingen informatie op over de toegankelijkheid van de betreffende bijeenkomst en bieden onze informatie voortaan in meerdere talen aan als dat helpt om inwoners beter te bereiken. Ten slotte zoeken we aansluiting bij de organisaties die deel uitmaken van het Arnhemse netwerk 'diversiteitsreis' om kennis en ervaringen uit te wisselen.

De beoogde resultaten voor bovenstaande punten zijn:
Verbeteren van de toegankelijkheid van de gemeentelijke websites

- Medewerkers die het aangaat, zijn zich meer bewust van het belang van digitale toegankelijkheid.
- Direct betrokken collega's zijn getraind om te werken aan de toegankelijkheid van gemeentelijke websites en apps.
- (Meer) gemeentelijke websites en apps zijn toegankelijk(er)
- De nieuwe gemeentelijke website (www.arnhem.nl) is toegankelijk.

Schrijven in begrijpelijke taal

- Medewerkers zijn zich meer bewust van het belang van schrijven in begrijpelijke taal.
- Meer medewerkers zijn getraind in schrijven op B1-niveau.

- Meer gemeentelijke standaardbrieven en webteksten zijn geschreven in begrijpelijke taal.

Communicatie waarin ook Arnhemmers en collega's met een bi-culturele/migratieachtergrond, een LHBTIQ+ identiteit of een beperking zich herkennen en erkend voelen

- Medewerkers zijn zich meer bewust van het waarom en hoe van inclusief communiceren.
- De gemeentelijke communicatie is steeds inclusiever in woord en beeld.

Doelen en budgetten

Hieronder geven we een indicatief inzicht van de relatie tussen doelen en budgetten. Niet alle werkzaamheden die we uitvoeren (met name 'going concern'-werkzaamheden) zijn opgenomen in de doelstellingen. De budgetten hiervoor staan onder het kopje "Overig" Door de samenhang van diverse doelen worden diverse budgetten doeloverstijgend ingezet. In deze gevallen is het totale budget voor de doelen bij het bovenste doel weergegeven en is bij de onderstaande doelen geen bedrag opgenomen.

Begroting 2024 per ambitie en doel	Lasten	Baten	Toevoe-gingen	Onttrek-kingen
Bedragen x € 1.000				
Arnhemmers voelen zich thuis en kunnen meedoen in hun stad	**32.301**	**2.670**	**570**	**124**
Opvoeden en opgroeien	810	0	0	0
Maatschappelijke verbindingen	1.471	41	31	76
Zelf- en samenredzaamheid	312	0	0	0
Duurzaam opvanglandschap en inburgering	6.479	1.738	0	0
Een passend vangnet	21.615	892	40	22
Inclusief Arnhem	1.614	0	500	25
Overig	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal	**32.301**	**2.670**	**570**	**124**

Wat mag het kosten

	Rekening	Begroting 2023		Begroting	Meerjarenraming		
	2022	Primitief	Juli	2024	2025	2026	2027
Bedragen x € 1.000							
Middelen							
Lasten	37.900	27.579	52.783	32.301	32.476	31.180	29.502
Baten	13.831	1.784	23.055	2.670	2.670	2.670	2.670
Saldo lasten en baten	***-24.069***	***-25.796***	***-29.728***	***-29.631***	***-29.806***	***-28.510***	***-26.832***
Toevoegingen aan reserves	3.406	1.100	1.708	570	570	570	70
Onttrekkingen aan reserves	2.015	200	3.618	124	535	538	535
Saldo toevoegingen en onttrekkingen	***-1.391***	***-900***	***1.910***	***-447***	***-35***	***-32***	***464***
Gerealiseerd resultaat	**-25.459**	**-26.696**	**-27.818**	**-30.078**	**-29.842**	**-28.542**	**-26.368**

Toelichting

Lasten

De lasten voor 2024 zijn in totaal begroot op € 32,3 miljoen. Dit is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

- Maatschappelijke opvang/verslavingszorg/OGGz: € 12,3 miljoen;
- Vrouwenopvang en huiselijk geweld incl. Veilig Thuis: € 9,4 miljoen;
- Asiel, vluchtelingen en inburgering: € 6,5 miljoen;
- Welzijn incl. preventief jeugdbeleid: € 2,6 miljoen;
- Integratie, anti-discriminatie en inclusie: € 1,6 miljoen.

De totale lasten dalen ten opzichte van 2023 met € 21,9 miljoen. Dit wordt onder andere verklaard door:

- Voor 2023 is incidenteel € 17,4 aan lasten aan de begroting toegevoegd voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne;
- In de Begroting 2023 is voor 2023 € 1,0 miljoen voor subsidies voor welzijnspartijen opgenomen. Die is verschoven naar de wijken;
- In 2023 is in lijn met de Jaarrekening 2022 € 0,7 miljoen aan overgehevelde budgetten vanuit het gemeentefonds opgenomen voor onder andere de opvang van asielzoekers en maatschappelijke begeleiding;
- In 2023 is een incidenteel budget overgeheveld vanuit 2022 ten behoeve van vrouwenopvang van € 0,7 miljoen;
- In 2023 was een incidentele post begroot van € 0,6 miljoen in het kader van gezond en actief leven akkoord (GALA);
- € 0,6 miljoen voor de coördinatie OZO is overgeheveld naar het programma Veiligheid;
- € 1,5 miljoen is incidenteel jaarlijks in de periode 2024-2027 begroot voor huisvesting bijzondere doelgroepen.

De komende jaren dalen naar verwachting de lasten naar € 29,5 miljoen in 2027 doordat na 2025 het via het gemeentefonds door het Rijk gefinancierde programma gezins- en kindbescherming stopt (€ 0,7 miljoen) en de tijdelijke subsidie aan het Leger des Heils voor dak- en thuislozenopvang (€ 0,5 miljoen). Na 2026 valt er € 0,5 miljoen aan kapitaallasten vrij, daarnaast eindigen de incidentele middelen uit de Begroting 2023 voor toegankelijk vastgoed (€ 0,5 miljoen), opvang en toekomstperspectief vluchtelingen en ongedocumenteerden en actieplan statushouders en oude nieuwkomers (€0,5 miljoen).

Baten
De totale baten voor 2024 zijn begroot op € 2,7 miljoen. Dit bestaat met name uit een specifieke uitkering van het Rijk van € 1,7 miljoen voor inburgering. Hieruit worden voornamelijk leerroutes en taaltrajecten bekostigd. Daarnaast ontvangt Arnhem een specifieke uitkering van € 0,7 miljoen voor de Heroïne-unit (€ 0,7 miljoen).

De baten zijn € 21,1 miljoen lager dan in 2023. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de vergoeding voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen (van € 20,5 miljoen) die Arnhem van het Rijk ontvangt.

Toevoegingen aan reserves
In 2024 wordt er € 0,5 miljoen toegevoegd aan de reserve kapitaallasten voor investeringen die leiden tot het toegankelijk maken van gebouwen in de openbare ruimte en € 70.000 aan de bestemmingsreserve vastgoed.

Onttrekkingen aan reserves
In 2024 wordt er € 0,1 miljoen onttrokken aan de reserves voor onder ander onderhoud en het toegankelijk maken van vastgoed.

Met wie werken we samen

Partners
We werken op het gebied van Welzijn samen met onder andere Rijnstad, SWOA, MvT, AM support, Presikhaaf University en buurthuizen.
Vanuit Inclusie gaat het om Vizier, Arnhem platform chronisch zieken en gehandicapten (Apcg), Bijzonder in Arnhem, InDifferent, COC, Stichting Comité 30 juni-1 juli Arnhem.
De klankbordgroepen in het kader van de Inclusieagenda VN-verdrag Handicap en het actieplan Vrij zijn in Arnhem zijn vanuit hun betrokken- en ervaringsdeskundigheid belangrijke partners als het gaat om meedenken en prioritering.

Ook werken we samen met verschillende subsidiepartners. Deze zijn in dit programma in de digitale begroting (https://financien.arnhem.nl) terug te vinden. Het volledige overzicht van de begrotingssubsidies is te vinden in de paragraaf Subsidies.

Beleidskaders
- Eindevaluatie Minder Opvang Beter Leven;
- Actieprogramma Dak- en thuisloze jongeren;
- Kamerbrief over Een (t)huis, een toekomst, De aanpak van dak- en thuisloosheid;
- Plan van Opvang naar wonen ;
- Herijking welzijnsopdracht. Samen werken aan een sterke sociale basis. Richtinggevende notitie;

- Meedoen en Thuis voelen, een nieuw bestaan in Arnhem;
- Arnhemse standaard toegankelijkheid;
- Uitvoeringsplan inclusief Arnhem;
- Actieplan Vrij zijn in Arnhem;
- Arnhemse Inclusieagenda VN-verdrag Handicap;
- Nationaal Actieplan Dakloosheid.

Gezondheid en sport

Een goede gezondheid is de basis voor een gelukkig leven en daarmee de basis voor participatie van inwoners in onze maatschappij. Daarom vinden wij dat alle Arnhemmers gelijke kansen moeten krijgen om te sporten, te bewegen en hun gezondheidspotentieel zo goed mogelijk te benutten. Dit betekent dat elke Arnhemmer de mogelijkheden moet hebben om zichzelf een gezonde leefstijl eigen te maken en zich deze vaardigheden zo jong mogelijk aan te leren. Hierbij willen we oog hebben voor mensen voor wie dit geen vanzelfsprekendheid is.
We richten ons daarbij op het stimuleren van gezond gedrag en het tegengaan van ongezond gedrag, zoals roken, te weinig bewegen, ongezonde voeding en problematisch alcoholgebruik. Met verschillende programma's helpen we onze inwoners een gezonde leefstijl eigen te maken. We stimuleren bewegen voor iedereen, bijvoorbeeld door activiteiten te organiseren en sportaccommodaties te realiseren.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen

Ambities	Doelen	Inspanningen

Arnhemmers gezond en fit (A)

Een goede gezondheid vormt de basis voor een gelukkig leven en is daarmee ook de basis voor deelname van inwoners aan onze samenleving. Alle Arnhemmers moeten gelijke kansen krijgen om hun gezondheidspotentieel optimaal te benutten. Een gezonde leefstijl en een goed ingerichte woonomgeving, met oog voor gezondheid en bewegen, zijn daarvoor belangrijke voorwaarden. Dit is de kern van het plan 'Gezond en Fit; Aanpak voor een gezonde leefstijl in Arnhem' (mei 2020) waarin we als gemeente onze ambities voor gezondere en fittere Arnhemmers presenteren. De aandacht gaat daarbij vooral uit naar die inwoners voor wie een goede gezondheid niet vanzelfsprekend is. Dit sluit aan bij de Arnhem-Oost-aanpak.

Meer Arnhemmers voldoen aan de beweegrichtlijn en minder Arnhemmers hebben overgewicht (D)

De beweegrichtlijn (vervanging van de oude beweegnorm) houdt in:

- voor kinderen (4 tot en met 17 jaar): 1 uur per dag matig intensief bewegen, 3x per week spier- en botversterkende activiteiten;
- voor volwassenen: 2,5 uur per week matig intensief bewegen, 2x per week spier- en botversterkende activiteiten;
- voor senioren worden extra balansoefeningen geadviseerd.

We stimuleren sporten in de openbare ruimte (I)

- We leggen beweegvoorzieningen aan zoals pumptracks, skatebanen, calisthenics- en freerunobjecten. Hierbij willen we tot 2026 per jaar minimaal 1 beweegvoorziening toevoegen. Hierbij hebben we aandacht voor Arnhem Oost wijken.
- We onderhouden beweegvoorzieningen in de openbare ruimte (zoals playgrounds).
- Waar nodig vindt ook programmering vanuit buurtsportcoaches plaats.
- We zorgen voor een openbare ruimte die uitnodigt om te bewegen, wandelen en te fietsen, door onder andere het aanleggen van aantrekkelijke wandelroutes en beweegroutes.
- We werken samen met verenigingen en scholen om open sportparken en open schoolpleinen te realiseren, zodat deze aansluiten op de openbare ruimte.

We stimuleren Arnhemmers om gezond te eten en drinken (I)

- Het programma GO! (Gezond Onderweg), een wijkgericht behandelprogramma met als component een passend sport- en beweegaanbod voor de doelgroep, is effectief gebleken in de aanpak van overgewicht bij kinderen.
- Het programma JOGG richt de aandacht op een gezonde leefstijl bij kinderen in het algemeen en een gezond gewicht in het bijzonder. Het programma stimuleert gezonder eten en drinken in de omgeving waarin kinderen dagelijks verkeren, zoals op scholen, in kindercentra, bij sportverenigingen, en bevordert een leefomgeving die uitnodigt tot activiteit en tot sportief bewegen.
- Op plekken waar veel kinderen spelen willen we een zo gezond mogelijke omgeving creëren. Daarom plaatsen en onderhouden we watertappunten verspreid over de hele stad. Dit sluit aan bij de ambities in het kader van het JOGG-programma (gezonde jeugd, gezonde toekomst), waarbij gezonde voeding en water drinken belangrijke pijlers zijn.
- We verzorgen leefstijlcoaching via het Sportbedrijf Arnhem door middel van de gecombineerde leefstijlinterventies (Xfitt, COOL). Die interventies richten zich op een combinatie van afvallen, bewegen en gedragsverandering voor duurzaam resultaat.

We stimuleren Arnhemmers om te gaan sporten bij vitale verenigingen of andere beweegaanbieders (I)

- Sportfaciliteiten zijn schoon, heel en veilig en bieden de Arnhemse sportverenigingen ruimte om hun sport te beoefenen. Dit gebeurt door middel van het Sportbedrijf Arnhem, dat voor ons de sportparken, wijkvoorzieningen en zwembaden beheert en exploiteert.
- We willen verenigingen in Arnhem die toekomstbestendig en vitaal zijn. Dit doen we door verenigingsondersteuning via het Sportbedrijf, subsidie aan de Arnhemse sportfederatie, het organiseren van sportcafés, trainingen en we ontsluiten ook aanbod van NOC/NSF of andere sportbonden. Verder hebben we een sportparkmanager die op sportpark de Bakenhof verenigingen ondersteunt en hebben we een clubkadercoach die verenigingen ondersteunt in relatie tot pedagogische vaardigheden.
- We geven uitvoering aan het lokaal sportakkoord.
- We zetten in op een positief sportklimaat. Iedereen voelt zich welkom, iedereen voelt zich veilig, iedereen kan meedoen in de Arnhemse sport.
- We ondersteunen verenigingen die nieuwe sport- en beweegvormen willen aanbieden en waar vraag naar is (padel, urban sport).
- We subsidiëren het gebruik van sportaccommodaties, zodat ‘de sport’ betaalbaar blijft (tarievenmodel).
- Aanvullend verhogen we de toegankelijkheid van de sport voor Arnhemmers door het inzetten van de Sportkaart, de Gelrepas en de studentensportkaart.
- We ondersteunen maatschappelijke organisaties die sport als middel gebruiken voor ontmoeten, verbinden, persoonlijke ontwikkeling en gezonde leefstijl (bijvoorbeeld bij AM, Presikhaaf University).

We stimuleren specifieke doelgroepen Arnhemmers extra om naar vermogen te kunnen sporten en bewegen (doelgroepenbeleid) (I)

- We willen dat alle Arnhemse kinderen van de PO-scholen minimaal vijf uur op en rond school bewegen (via gym, pauzesport, en bijvoorbeeld verlengde schooldag). We voeren samen met de scholen de 2+1+2 aanpak uit. De aanpak houdt in dat kinderen 2 uur per week bewegingsonderwijs ontvangen op school, 1 uur per week onder schooltijd bewegen op en rond school en 2 uur bewegen direct na school. Hiervoor bieden we onder andere aan; skillsboxen, beweegteams op scholen die activiteiten voor kinderen organiseren, schoolsport, voetbaltoernooien. Ook organiseren we voor kinderen hardloopwedstrijden, buurtsportcoaches en het geheim van Papendal. We werken hierin samen met sportverenigingen per wijk.
- We willen ouderen stimuleren om te bewegen. Vanuit het Sportbedrijf zijn er twee consulenten seniorensport die een specifiek aanbod aanbieden (bijvoorbeeld nationale diabetes challenge, natuurwandelen, fietsmaatjes, jeu de boulesbanen, golden sports).
- We stimuleren mensen met een beperking om te sporten. We faciliteren ‘uniek sporten’ (coördinatiefunctie aanbod en ondersteuningen bij hulpmiddelenaanvraag. We geven subsidie aan ISVA (invalidensportvereniging Arnhem).

We zorgen dat de stad en de breedtesport optimaal profiteert van de aanwezigheid van topsport(evenementen) (I)

- Bij het organiseren van (top)sportevenementen zetten we in op ‘side events’. We gebruiken het evenement om een stimulans te geven aan de sport in Arnhem. Dit doen we door ‘evenementversterkende activiteiten', ofwel ‘side events’. Deze hebben altijd de maatschappelijk toegevoegde meerwaarde op het gebied van gezondheid als uitgangspunt. Een recent voorbeeld zijn de fietsclinics verbonden aan het WK BMX, of de versterking van de lokale volleybalvereniging in het kader van het WK volleybal.
- We hebben een convenant met Papendal om ervoor te zorgen dat het topsportcentrum en de stad van elkaars aanwezigheid profiteren. Concreet worden er elke 2 jaar afspraken gemaakt over hoe de lokale sport (verenigingen, onderwijs) profiteert van de aanwezigheid van Papendal.

Effectindicator	2019	2020	2021	2022	2023
% voldoet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen		**54**			

Eenheid: Percentage inwoners dat voldoet aan de Nederlands Norm Gezond Bewegen (19 en ouder)

Bron: Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen GGD (vierjaarlijks)

% kinderen beweegt iedere dag 1 uur		**29**

Eenheid: Percentage kinderen (0 tot 11 jaar) dat elke dag minstens 1 uur beweegt.
*Dit is een inschatting van ouders over het beweeggedrag van hun kinderen. Het vermoeden is dat door de vraagstelling het percentage zeer laag uitvalt. Landelijk gezien voldoet gemiddeld 56,8% van de kinderen 4 tot 12 aan de beweegrichtlijn. Wij vermoeden dat dit in Arnhem hoger ligt. We gaan in gesprek met de GGD om een eenduidiger beeld te krijgen.

Bron: Kindmonitor GGD (vierjaarlijks)

% senioren (65+) dat aan de beweegnorm voldoet			37		
Eenheid:	Percentage senioren dat aan de beweegnorm voldoet				
Bron:	Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen GGD (vierjaarlijks)				

% lid van sportvereniging		19,50	19,30		
Eenheid:	Percentage inwoners dat is aangesloten bij een sportvereniging				
Bron:	Sportbonden en NOC*NSF. Kennis- en Informatiesysteem Sport (KISS).				

Waardering sportvoorziening		61		64	
Eenheid:	% eens met de stelling: in de buurt zijn voldoende sportvoorzieningen				
Bron:	Arnhemse leefbare wijken monitor (tweejaarlijks)				

% kinderen eet minstens elke dag fruit				84	
Eenheid:	Percentage kinderen (0 tot 11 jaar) dat minstens elke dag fruit eet				
Bron:	Kindmonitor GGD				

% goed/ zeer goed ervaren gezondheid			80		68
Eenheid:	Percentage inwoners dat de gezondheid als goed of zeer goed ervaart				
Bron:	Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen GGD (vierjaarlijks)				

% volwassenen met overgewicht			45		46
Eenheid:	Percentage volwassen met overgewicht				
Bron:	Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen GGD (vierjaarlijks)				

Meer Arnhemse kinderen een Kansrijke Start (D)

Ieder kind verdient de best mogelijke start van zijn of haar leven en een optimale kans op een goede toekomst. De eerste 1000 dagen (-9 maanden tot 2 jaar) van een kind zijn cruciaal voor een goede start. Juist in deze eerste levensfase is de grootste gezondheidswinst te behalen. De gezondheid van een kind voor, tijdens en na de geboorte blijkt een belangrijke voorspeller te zijn van problemen, zowel fysiek als mentaal, op latere leeftijd. Zo'n 14% van de kinderen heeft geen goede start bij de geboorte door vroeggeboorte, een te laag geboortegewicht of een combinatie ervan. De oorzaak ligt vooral bij sociale risicofactoren en het gebrek aan beschermende factoren.

We zijn bezig met de ontwikkeling van prestatie- en effectindicatoren voor dit onderdeel. In de volgende Begroting gaan we deze opnemen.

We zetten in op vroegtijdige signalering van (aanstaande) ouders in een kwetsbare positie (I)

We onderzoeken waar verbeteringsmogelijkheden zijn op het gebied van het signaleren, onder andere:

- de inzet van signaleringsinstrumenten door de professionals;
- het herkennen van (niet-medische) signalen van kwetsbaarheid door professionals;
- de juiste hulpvraag naar boven krijgen door onder andere sensitieve gespreksvoering.

We zorgen voor een passend aanbod aan ondersteuning voor (aanstaande) ouders in een kwetsbare positie (I)

- We brengen het zorglandschap voor de eerste 1000 dagen in beeld voor de professionals, zodat zij weten naar welke ondersteuning zij 'kwetsbare' (aanstaande) ouders kunnen doorverwijzen.
- We brengen het zorglandschap voor de eerste 1000 dagen in beeld voor 'kwetsbare' (aanstaande) ouders, zodat zij weten waar zij met hun hulpvraag terecht kunnen.
- We onderzoeken welk aanbod er aanvullend nodig is om ouders beter voor te bereiden op het ouderschap.
- We continueren bestaande interventies om 'kwetsbare' (aanstaande) ouders passende ondersteuning te bieden, onder andere Nu Niet Zwanger, Centering Pregnancy, Stevig Ouderschap, Voorzorg, Bewust Ouderschap, BabythuisZorg.

We versterken de samenwerking in het netwerk **(I)**

- We verkennen de behoefte aan een MDO (geboortezorgnetwerk): een systematisch intercollegiaal overleg tussen de geboortezorg, JGZ en het sociale domein. Als deze behoefte er is, dan gaan we dit netwerk ontwikkelen.
- We organiseren jaarlijks drie à vier netwerkbijeenkomsten voor professionals om elkaar beter te leren kennen en van elkaar te leren. Om goed samen te werken, moet je elkaar kennen en weten te vinden.
- We onderzoeken en ontwikkelen communicatietools die professionals ondersteunen in de samenwerking (bijvoorbeeld digitale nieuwsbrief en aansluiten bij OZO-verbindzorg).
- De JGZ biedt als belangrijke netwerkpartner laagdrempelige toegankelijk zorg in de wijk, dichtbij de kinderen (en hun ouders) en andere netwerkpartners in de wijk.

Meer Arnhemmers groeien op in een rookvrije omgeving **(D)**

Iedere week opnieuw raken honderden kinderen in Nederland verslaafd aan roken. Ruim de helft van de rokers sterft aan de gevolgen ervan; elk jaar zo'n 20.000 Nederlanders. Ook van meeroken kunnen mensen ernstig ziek worden en er zelfs aan overlijden, tot wel enkele duizenden per jaar. Daarom moet ieder kind dat geboren wordt de kans krijgen om volledig rookvrij op te groeien. Dit kan alleen in een rookvrije omgeving met goede voorbeelden om zich heen. Daarom zetten we ons in om Arnhemmers in een rookvrije omgeving te laten opgroeien. Dit doen we onder andere door te starten met een wijkaanpak voor een Rookvrij Presikhaaf.

We zijn bezig met de ontwikkeling van prestatie- en effectindicatoren voor dit onderdeel. In de volgende Begroting gaan we deze opnemen.

We stimuleren laagdrempelige, wijkgerichte en integrale initiatieven voor stoppen met roken **(I)**

- We onderzoeken de mogelijkheden voor wijkgerichte aanpakken op het gebied van stoppen met roken.
- We verbinden initiatieven in de wijk die inzetten op problemen die in samenhang met roken kunnen worden aangepakt.

Op plekken waar vaak kinderen en jongeren komen, zetten wij in op een rookvrije omgeving **(I)**

- We stimuleren sportverenigingen om een rookvrij beleid te voeren.
- We verkennen de mogelijkheden uit de Omgevingsvisie om meer plekken aan te duiden als rookvrije zone.
- We ondersteunen initiatieven van inwoners om speelplekken in hun wijk rookvrij te maken.
- We verkennen de mogelijkheden rookvrij beleid op te nemen in subsidieafspraken.
- We stimuleren en faciliteren de Gezonde Kinderopvang en de Gezonde Schoolaanpak.

Effectindicator	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
% roken		**21**		**21**	

Eenheid: Percentage inwoners dat rookt

Bron: Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen GGD (vierjaarlijks)

Het terugdringen van problematisch alcohol- en drugsgebruik **(D)**

Alcohol- en drugsgebruik, gokken en overmatig gamen en sociale mediagebruik zijn schadelijk voor de gezondheid. Het kan ook leiden tot slechtere schoolprestaties, verzuim of schooluitval. Het is dus belangrijk om alcohol- en drugsgebruik en gokken zo veel mogelijk te voorkomen en te ontmoedigen en met name jongeren te leren op een gezonde manier om te gaan met gamen en sociale mediagebruik.

We zijn bezig met de ontwikkeling van prestatie- en effectindicatoren voor dit onderdeel. In de volgende Begroting gaan we deze opnemen.

We richten ons op preventie van middelengebruik bij jongeren onder de 18 jaar **(I)**

Dit doen we door op verschillende domeinen in het leven van jongeren in te zetten:

- School: we stimuleren alle Arnhemse scholen om gebruik te maken van een integrale aanpak voor het voorkomen en terugdringen van (problematisch) middelengebruik.
- Professionals: signaleren en begeleiden van jongeren die beginnende problemen hebben met gebruik en verwijzen van leerlingen met problematisch gebruik.
- Sportomgeving: we stimuleren een verantwoord middelenbeleid bij sportverenigingen.
- Wijk: we zetten in op deskundigheidsbevordering op het gebied van middelengebruik voor professionals in de wijk zoals jongerenwerkers, straatcoaches, handhavers.

We versterken de signaleringsketen	(I)

- We onderzoeken met het kernteam preventie en handhaving van middelengebruik hoe we de samenwerking tussen preventie en handhaving kunnen verbeteren.
- We sluiten aan op landelijke campagnes zoals Zien Drinken, Doet Drinken en IkPas om preventie van middelengebruik onder de aandacht te brengen bij inwoners en professionals.
- Jeugdartsen en -verpleegkundigen van de GGD geven voorlichting en advies en verwijzen door als extra ondersteuning nodig is.

Effectindicator	2019	2020	2021	2022	2023
% voldoet aan de alcoholrichtlijn		43		43	

Eenheid: Percentage inwoners dat voldoet aan de alcoholrichtlijn

Bron: Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen GGD (vierjaarlijks)

Doelen en budgetten

Hieronder geven we een indicatief inzicht van de relatie tussen doelen en budgetten. Niet alle werkzaamheden die we uitvoeren (met name 'going concern'-werkzaamheden) zijn opgenomen in de doelstellingen. De budgetten hiervoor staan onder het kopje "Overig" Door de samenhang van diverse doelen worden diverse budgetten doeloverstijgend ingezet. In deze gevallen is het totale budget voor de doelen bij het bovenste doel weergegeven en is bij de onderstaande doelen geen bedrag opgenomen.

Begroting 2024 per ambitie en doel	Lasten	Baten	Toevoe-gingen	Onttrek-kingen
Bedragen x € 1.000				
Arnhemmers gezond en fit	**29.048**	**3.778**	**431**	**474**
Meer Arnhemmers voldoen aan de beweegrichtlijn en minder Arnhemmers hebben overgewicht	20.386	3.703	431	474
Meer Arnhemse kinderen een Kansrijke Start	3.604	0	0	0
Meer Arnhemmers groeien op in een rookvrije omgeving	5.059	76	0	0
Het terugdringen van problematisch alcohol- en drugsgebruik				
Overig	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal	**29.048**	**3.778**	**431**	**474**

Wat mag het kosten

	Rekening	Begroting 2023		Begroting	Meerjarenraming		
	2022	Primitief	Juli	2024	2025	2026	2027
Bedragen x € 1.000							
Middelen							
Lasten	25.265	24.684	25.316	29.048	25.567	25.304	25.119
Baten	5.589	3.398	3.690	3.778	3.778	3.717	3.717
Saldo lasten en baten	***-19.676***	***-21.286***	***-21.626***	***-25.270***	***-21.789***	***-21.587***	***-21.402***
Toevoegingen aan reserves	773	418	431	431	431	431	431
Onttrekkingen aan reserves	983	553	846	474	555	460	358
Saldo toevoegingen en onttrekkingen	***210***	***136***	***416***	***44***	***124***	***30***	***-73***
Gerealiseerd resultaat	**-19.465**	**-21.151**	**-21.210**	**-25.226**	**-21.665**	**-21.557**	**-21.475**

Toelichting

Het programma Gezondheid en Sport is deze begroting op hoofdlijnen zero based opgebouwd. Het programma kent twee onderdelen, gezondheid en sport. Er bestaat een aanzienlijke overlap met de wijkprogramma's op de activiteiten voor gezondheid en sport. Doordat een deel van de budgetten is doorgemandateerd, is een deel van de beleidsmatige inzet ook voor de wijkprogramma's. De beleidsmatige inzet vanuit de wijkprogramma's is niet

meegenomen in de analyse. Deze zal worden meegenomen wanneer de wijkprogramma's zero based worden opgebouwd.

Zoals ook in het plan van aanpak zero based begroten is opgenomen (maart 2022, zaaknummer 640401), worden afwijkingen in de omvang van de programma's eerst op een stelpost geplaatst, waarna deze bij het eerstvolgende integrale besluitvormingsmoment, de Perspectiefnota 2025-2028, meegenomen worden.

In de tabel hieronder staat het totaaloverzicht met de inkomsten en uitgaven voor gezondheid en sport binnen het programma Gezondheid en Sport en binnen Wijken Algemeen. Vervolgens is per onderwerp een uitsplitsing opgenomen.

Programma Gezondheid en Sport 2024	Inkomsten		Uitgaven				
	Vastgoed	Overig	VGGM / Sportbedrijf	Vastgoed	Beleids-matige inzet	Overige uitgaven	Totaal uitgaven
Bedragen x € 1.000							
Onderwerp							
Gezondheid	-	76	7.075	-	223	1.324	8.622
Sport	3.703	-	15.297	3.094	546	1.489	20.426
Stelpost	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	**3.703**	**76**	**22.372**	**3.094**	**769**	**2.813**	**29.048**

Wijken Algemeen 2024	Inkomsten		Uitgaven				
	Vastgoed	Overig	VGGM / Sportbedrijf	Vastgoed	Beleids-matige inzet	Overige uitgaven	Totaal uitgaven
Bedragen x € 1.000							
Onderwerp							
Gezondheid	11	-	-	4	-	86	90
Sport	2.054	-	5.614	1.338	-	-	6.952
Stelpost	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	**2.065**	**0**	**5.614**	**1.343**	**0**	**86**	**7.043**

De totale lasten van het programma Gezondheid en Sport sluiten aan bij de uitkomsten van zero based. Wel verschuift er € 81.000 van Gezondheid naar Sport. Mogelijke verschuivingen tussen het programma Gezondheid en Sport en Wijken Algemeen zullen naar aanleiding van de evaluatie van Van Wijken Weten worden beoordeeld.

Gezondheid	Totaal	Programma Gezond-heid en Sport	Programma Wijken
Bedragen x € 1.000			
Inkomsten	**87**	**76**	**11**
Vastgoed	11		11
Gezond in de Stad	60	60	
Lijkbezorging	16	16	
Gemeenschappelijke regelingen	**7.075**	**7.075**	**0**
VGGM - gemeenschappelijke regeling	6.478	6.478	
VGGM - Basis op orde JGZ / AGZ	99	99	
VGGM - Programma Beter Bedrijfsvoeren	498	498	
Dienstverleningsovereenkomst VGGM	**985**	**985**	**0**
Gezond in de Stad	**358**	**282**	**76**
Verstrekte subsidies	**67**	**57**	**10**
St. VanHarte	10	2	8
St. Rijnstate Ziekenhuis	57	55	2

Beleidsmatige inzet	**223**	**223**	**0**
Vastgoed	**4**	**0**	**4**
Kapitaallasten	1		1
Belastingen	1		1
Gas water licht verzekeringen	3		3
Totaal uitgaven	**8.712**	**8.622**	**90**

Naast de vastgoedinkomsten voor De Roze Bunker en de specifieke inkomsten voor het programma Gezond in de Stad, is in de begroting een raming opgenomen van € 16.000 aan inkomsten voor lijkbezorging. Voor inwoners zonder nabestaanden verzorgt de gemeente de uitvaart. Hiervoor is binnen de dienstverleningsovereenkomst met VGGM een raming van € 207.000 opgenomen. Een deel van deze kosten wordt uiteindelijk nog vergoed vanuit bijvoorbeeld de boedel van de overledene. Op historisch basis is hiervoor een opbrengst van € 16.000 geraamd.

Naast de reguliere bijdrage aan de VGGM als gemeenschappelijke regeling hebben we een dienstverleningsovereenkomst waarbinnen specifieke dienstverlening van VGGM voor Arnhem valt. Dit betreft onder andere lijkbezorging, maar ook bijvoorbeeld lijkschouwing en maatwerk in het kader van de jeugdgezondheidszorg.

Sport	Totaal	Programma Gezond-heid en Sport	Programma Wijken
Bedragen x € 1.000			
Inkomsten	**5.757**	**3.703**	**2.054**
Verhuur sportaccommodaties binnensport	5.701	3.647	2.054
Verhuur sportaccommodaties buitensport	56	56	0
Verstrekte subsidies	**21.891**	**16.276**	**5.614**
Sportbedrijf Arnhem BV	20.911	15.297	5.614
St. Zwembad Klarenbeek	355	355	
St. Sportcentrum Rijkerswoerd	555	555	
Arnhemse Sport Federatie	13	13	
St. Beheer Wijk Sportac Vredenburcht	56	56	
Kapitaallasten	**2.730**	**2.126**	**604**
Zwembaden	38	38	
Binnensportaccommodaties	2.566	1.963	604
Buitensportaccommodaties	125	125	
Beheer Vastgoed	**1.702**	**968**	**735**
Belastingen	503	253	250
Gas, water, licht	50	0	50
Onderhoud (incl verzekeringen en schoonmaak)	878	542	337
Aan externe partij door te belasten kosten	270	173	98
Beleidsmatige inzet	**546**	**546**	**0**
Aanvullende opdrachten Sportbedrijf	**551**	**509**	**41**
Totaal uitgaven	**27.419**	**20.426**	**6.994**

De inkomsten op het onderdeel sport bestaan uit de huuropbrengsten van de sportaccommodaties. Voor het grootste deel worden deze betaald door het sportbedrijf wat medebepalend is voor de hoogte van de subsidie die zij ontvangen.

Naast de verstrekte subsidies, de kosten voor de sportaccommodaties en de beleidsmatige inzet is € 469.000 opgenomen voor opdrachten aan het Sportbedrijf die aanvullende zijn op de reguliere subsidieovereenkomst. Het gaat hierbij onder andere om de middelen voor sportpark Paasberg en voor de sportdag op Papendal.

Toevoegingen aan reserves
In 2024 wordt € 0,4 miljoen toegevoegd aan de bestemmingsreserve Onderhoud Vastgoed.

Onttrekkingen aan reserves
In 2024 wordt voor totaal € 0,5 miljoen onttrokken aan de reserves.
- € 0,2 miljoen wordt onttrokken aan de bestemmingsreserve Kapitaallasten;
- € 0,2 miljoen wordt onttrokken aan de bestemmingsreserve Onderhoud Vastgoed.
- € 0,1 miljoen wordt onttrokken aan de bestemmingsreserve Jeugdfonds.

Met wie werken we samen

Verbonden partijen

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden
Sportbedrijf Arnhem
Voor meer informatie wordt verwezen naar de paragraaf Verbonden partijen.

Partners
- Sportbedrijf Arnhem;
- Eerstelijnsgezondheidszorg (onder andere huisartsen);
- Rijnstate;
- Onderwijsinstellingen;
- Sociale Wijkteams;
- Menzis;
- Iriszorg verslavingspreventie;
- Indigo;
- Provincie Gelderland;
- Sportaanbieders;
- Partners uit het Verloskundig Samenwerkingsverband Kracht (Arnhem e.o.).

Daarnaast zijn er nog een aantal kleinere partijen die een preventief aanbod hebben in Arnhem.

Ook werken we samen met verschillende subsidiepartners. Deze zijn in dit programma in de digitale begroting (https://financien.arnhem.nl) terug te vinden. Het volledige overzicht van de begrotingssubsidies is te vinden in de paragraaf Subsidies.

Beleidskaders
- Plan Gezond en fit;
- Landelijke Nota Gezondheidsbeleid 2020-2024 ‘Gezondheid breed op de agenda’ (mei 2020);
- Nationaal Preventieakkoord;
- Sport- en beweegakkoord Gemeente Arnhem (juni 2020).

Klimaat en energie

De klimaatverandering wacht niet op ons, het is crisis en we willen die verder tegengaan door vol in te zetten op een inclusieve energietransitie. Arnhem heeft de ambitie om in 2050 een klimaatneutrale gemeente te zijn. Hoe we dat gaan doen, hebben we vastgelegd in het beleidsplan New Energy Made in Arnhem. Een oude lineaire economie past daar niet bij, die laten we los en een circulaire economische benadering staat centraal in ons omgaan met grondstoffen en afval. Daarbij streven we naar duurzaamheid en brede welvaart en daarbij zijn de 17 Sustainable Development Goals leidend.

We zetten beleidsplan New Energy made in Arnhem door, nemen regie op versnelling en trendbreuk, gebruikmakend van innovaties. Steeds met oog voor kwetsbare inwoners. Stijgende energiekosten vragen acute aanpak bij de meest kwetsbaren.

We streven naar een fikse CO2-reductie door energiebesparing in de gebouwde omgeving en bij bedrijven en het opwekken van duurzame elektriciteit (met zonnepanelen en windmolens) en duurzame warmte als alternatief voor aardgas. We betrekken de Arnhemmers en gaan samen aan de slag. De Arnhemse Isolatie aanpak voeren we uit. Met bedrijven op werklocaties sluiten we Green Deals omdat ook daar flinke slagen nodig zijn. De focus van de CO2-reductie bij duurzame mobiliteit ligt op twee vlakken: gedragsverandering en zero emissie voertuigen. Een steviger duurzaam mobiliteitsplan is in ontwikkeling als basis voor verdere uitvoering.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen

Ambities	Doelen	Inspanningen
In 2030 61% CO2-reductie t.o.v. 2017, dit is 572 kT CO2, verdeeld: 130 kT autonome ontwikkelingen, 191 kT (in)direct binnen actieprogramma NemiA, 5 kT (in)direct binnen andere programma's Arnhem en 246 kT buiten de gemeentegrens (in de regio)		**(A)**

Arnhem volgt in haar ambities internationale afspraken, het klimaatakkoord en het Gelders Energieakkoord. Arnhem werkt toe naar een klimaatneutrale gemeente in 2050. Om dit te bereiken moet de komende jaren veel gebeuren. De doelstelling van New energy made in Arnhem (NemiA) 2020-2030 is 61% CO2-reductie ten opzichte van 2017, met als tussendoelstelling 25% in 2023. Deze reductie wordt grotendeels gerealiseerd door het actieplan NemiA 2030 en overige programma's binnen de gemeente. Een deel van de reductie komt van autonome ontwikkeling, de resterende opgave zullen wij van buiten de gemeentegrens moeten halen of hier in de komende jaren aanvullende ambities op formuleren.

- De CO2-reductie data laten zien dat er in Arnhem in 2020 en 2021 goede stappen zijn gezet om de klimaatdoelen van 2030 en tussendoelen van 2023 te halen. Echter, de huidige trend zal zich waarschijnlijk niet zo rooskleurig doorzetten vanwege 1) het afvlakken van de verduurzaming van de landelijke elektriciteitsmix en 2) het afnemen van het effect van de coronapandemie. Tegelijk zullen de stijgende energieprijzen, mede als gevolg van de oorlog in Oekraïne, naar verwachting wel een extra impuls geven aan besparingsmaatregelen.
- Bij de sectoren verkeer en vervoer (duurzame mobiliteit) en bedrijven en industrie (inclusief commerciële dienstverlening) is in 2020 en 2021 grote CO2-reductie bereikt. Deze is deels het gevolg van autonome ontwikkelingen, zoals de coronaepidemie. Het is nog onzeker of deze dalende trend de komende jaren doorzet.
- Om het klimaatdoel te halen is een trendbreuk nodig, met name in de gebouwde omgeving en bij de grootschalige opwek van elektriciteit.
- Om de verduurzaming van de sectoren te kunnen blijven faciliteren is het nodig om de netcongestie op te heffen door het versneld realiseren van nieuwe energie-infrastructuur. Denk hierbij aan het verzwaren van het elektriciteitsnet, het aanleggen van warmtenetten, off-grid laadpleinen en het opwekken en opslaan van duurzame energie. Hiervoor zijn we mede afhankelijk van netbeheerders Liander en TenneT.
- Daarnaast is het nodig om technische, organisatorische en financiële innovaties in te zetten om, ondanks de netcongestie, toch verder te komen met de energietransitie.

Gemeenten hebben vanuit het Klimaatakkoord de regie gekregen over de wijkgerichte energietransitie. Gemeenten, zo ook Arnhem, hebben hierbij hoge ambities en hebben als voorwaarde gesteld dat deze transitie haalbaar en betaalbaar is voor inwoners en bedrijven.

In de praktijk blijkt nu al in veel gevallen dat het verduurzamen van woningen en gebouwen naar aardgasvrij en/of energieneutraal onvoldoende rendabel en financierbaar is, in vergelijking met de fossiele oplossingen. Via G40 en VNG hebben we als gemeenten van het Rijk stevige ruggensteun hiervoor gevraagd op instrumentarium, wetgeving en financiering. Hieraan is het afgelopen jaar door het kabinet tegemoet gekomen met:

- het Beleidsprogramma Versnelling Verduurzaming gebouwde omgeving waarin allerlei regelingen, subsidies en financiering voor isolatie en warmtetransitie zijn verankerd, bijvoorbeeld de Nationale Isolatieaanpak, het Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie. de Investeringssubsidie Duurzame Energie en Energiebesparing (ISDE), en het warmtefonds;

- het wetsvoorstel voor de Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie (Wgiw,);
- het wetsvoorstel voor de Wet collectieve warmte (Wcw);
  de tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE), waarmee de uitvoeringslasten van het Klimaatakkoord voor gemeenten kunnen worden gefinancierd. Aan Arnhem is ruim € 2,8 miljoen per jaar voor 3 jaar toegekend.

Gebouwde omgeving: 77 kT CO2-reductie in 2030 ten opzichte van 2017 (D)

Binnen de gebouwde omgeving is het speerpunt tot 2030 het isoleren van alle woningen en gebouwen tot aan het niveau van de nationale isolatiestandaard. Een forse opgave, waarvoor we in 2023 een specifieke Arnhemse isolatieaanpak hebben opgesteld, die in uitvoering is. We geven daarmee concrete invulling aan de doelstellingen van NemiA en de Transitievisie warmte. We werken met een wijkgerichte aanpak aan energiebesparing en vervangen van aardgas voor een duurzaam alternatief.

Meer dan 3.200 huishoudens in energiearmoede geholpen in 2024 (I)

De Arnhemse aanpak energiearmoede is in 2023 fors geïntensiveerd, met extra middelen van het Rijk. We werken samen met een netwerk van partijen om de doelgroep te bereiken, deelnemers te werven en energiecoaches op te leiden en in te zetten. Dit zijn bijvoorbeeld scholen, huisartsen en moskeeën. We gebruiken de kracht in de wijken, door wijkbewoners op te leiden als energiecoach, in te zetten in wijk-klusteams, en als influencer en ambassadeur. Deze aanpak ‘voor de wijk, door de wijk’ is arbeidsintensief, maar werpt zijn vruchten af.

Verder creëren we in de wijken werkgelegenheid, bijvoorbeeld als energiecoach of als klusser. Ook verwijzen we deelnemers met andere problemen door naar de juiste hulpverleners.
In de Arnhem-Oost wijken wordt de energiearmoede-aanpak afgestemd met betrokken partners en de verduurzaming van particulier bezit.

Beoogde resultaten in 2024:
- 3200 afgeronde energiecoach trajecten bij huishoudens, waarvan 1700 via reguliere aanmeldingen en 1500 via deur-tot-deur aanpak;
- 1500 huishoudens zijn geholpen door klusteams;
- 600 huishoudens hebben nieuw zuinig witgoed;
- 5000 bewoners zijn geactiveerd en 350 doorverwezen naar een energiecoach, via wijkopbouwwerk;
- 1750 leerlingen zijn via scholen bereikt;
- 5,4 kT CO2-besparing.

Voor de extra middelen (ruim € 4 miljoen) die we in de tweede helft van 2023 van het Rijk krijgen, zal naast bovenstaande inspanningen nog een apart plan worden gemaakt.

6.500 woningen aardgasvrij in 2030 (I)

In 2022 heeft de raad de Transitievisie warmte vastgesteld. Hierin zijn tien buurten benoemd (kansrijke wijken) waar we verkennen hoe deze kunnen overstappen van aardgas naar een duurzaam alternatief voor verwarming. Daarnaast zijn vijf ‘onderzoeksgebieden’ benoemd om grootschalig te verkennen of een warmtenet als duurzaam alternatief mogelijk is. De doelstelling is om 6.500 duurzaam te verwarming in 2030 (aardgasvrij). Indien nodig wordt daarvoor een wijkuitvoeringsplan gemaakt. Het opstellen van een wijkuitvoeringsplan als doel laten we vervallen, omdat het een middel is om de doelstelling te bereiken.

In 2024 wordt de Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie (Wgiw) van kracht. Daarmee krijgt de raad de bevoegdheid om levering van aardgas in een bepaalde wijk of buurt te stoppen. In de loop van 2024 zullen we de raad voorstellen om in gesprek te gaan over hoe we hiervan in Arnhem gebruik willen maken.

Kansrijke buurten
In 2024 werken we verder aan de ontwikkeling van een warmtenet in Elderveld-Noord en Kronenburg. We gaan door met het stimuleren van individuele warmtepompen in vijf all-electric buurten: Saksen Weimar, Nieuw Monnikenhuizen, Plantagebuurt, Stadseiland en Tuin van Elden. De ontwikkeling van duurzame warmte in Plattenburg en Hoogkamp is in voorbereiding. In de buurt Immerloo zal geleidelijk ook het aardgas verdwijnen voor koken en warm tapwater.

Onderzoeksgebieden
In 2024 zetten we de verkenning voort naar de mogelijkheden voor een grootschalig warmtenet in Malburgen-Oost. Voor een van de andere onderzoeksgebieden starten we de verkenning naar de mogelijkheden voor een duurzaam warmtenet.

Werklocaties
In de transitievisie warmte is aangegeven dat de plannen voor de duurzame warmtevoorziening van werklocaties nader moeten worden uitgewerkt. Dit gaan we doen, zie hieronder bij bedrijven en industrie.

Duurzame warmtebronnen
We zetten het onderzoek voort naar de mogelijkheden voor geothermie samen met gemeenten Lingewaard, Overbetuwe en Nijmegen. In 2024 onderzoeken we de mogelijkheden voor grootschalige toepassing van energie uit oppervlaktewater (uit de Rijn).

35.000 woningen geïsoleerd in 2030 **(I)**

In 2023 hebben we de doelstelling '15% energiebesparing in de gebouwde omgeving in 2030' uitgewerkt in de 'Arnhemse aanpak woningisolatie'. De operationele doelstelling is 35.000 extra woningen geïsoleerd tot de nationale standaard in 2030. De aanpak volgt 3 sporen:
1. een aanbod voor woningeigenaren en resultaatgerichte afspraken;
2. knelpunten oplossen en integratie met energiearmoede;
3. trendbreuk, door zoeken en testen van nieuwe concepten, het aangaan van nieuwe coalities en het uitvoeren van een innovatie challenge.

De isolatieaanpak is wijkgericht en doelgroepgericht (particuliere eigenaren, verhuurders, corporaties, VvE's en eigenaren van erfgoed/monumenten). In 2024 zetten we de aanpak voort. Beoogde resultaten in 2024 per doelgroep zijn:

Particuliere woningeigenaren:
- 2.500 woningeigenaren hebben een energieadvies gekregen;
- 175 woningeigenaren hebben financiële ondersteuning uit SEWA-regeling gekregen;
- 500 woningeigenaren hebben financiële ondersteuning uit KWAS-regeling gekregen;
- voor 1.900 woningeneigenaren is een collectieve inkoopactie georganiseerd;
- er is een wijkloket geopend.

VvE's
- 400 woningeigenaren hebben een advies over uitvoering isolatie gekregen;
- 20 grote VvE's zijn gestart met uitvoering van isolatie.

Particuliere verhuurders
- 20 gebouweigenaren hebben een energiescan uitgevoerd.

Woningcorporaties
- 1150 woningen zijn geïsoleerd als onderdeel van de renovatieopgave;
- 1090 woningen zijn geïsoleerd als onderdeel van het planmatig onderhoud.

Erfgoed
- 206 woningen van Portaal zijn verduurzaamd;
- het hand- en detailboek is in uitvoering genomen.

Doelgroepoverstijgend
- 2 pilots die uit de innovatie challenge zijn gekomen worden geïmplementeerd;
- het nieuwe soortenmanagementbeleid is geïmplementeerd;
- het monitoring- en klantregistratiesysteem is opgeleverd;
- de buurt isolatieteams zijn opgeschaald.

Verder hebben we in het najaar 2023 een aanvraag ingediend bij het Rijk voor middelen uit het Volkshuisvestingsfonds 2023. Als deze worden toegekend, zullen we een aanvullend plan maken om de isolatieopgave te versnellen in 2024 e.v..

250.000 zonnepanelen op daken in 2030 **(I)**

Het doel van 2023 (150.000 zonnepanelen) is gehaald en verwacht wordt dat het doel 2030 (250.000 zonnepanelen) ook wordt gehaald. Deels via autonome ontwikkelingen, deels door extra stimulering, bijvoorbeeld met collectieve inkoopacties. In alle acties gericht op het isoleren van woningen wordt 'zonnepanelen op daken' ook gestimuleerd.

Effectindicator	2019	2020	2021	2022	2023
CO2 uitstoot gebouwde omgeving	307	272	285		

Eenheid: kiloton

Bron: Klimaatmonitor.nl/ Monitoringsdashboard New energy made in Arnhem 2023 (www.arnhem.incijfers/links)

CO2 reductie gebouwde omgeving t.o.v. peiljaar 2017	**34**	**69**	**56**

Eenheid: Vermindering in C02 uitstoot t.o.v. 2017

Bron: Klimaatmonitor.nl/ Monitoringsdashboard New energy made in Arnhem 2023 (www.arnhem.incijfers/links)

Bedrijven en Industrie: 38kT CO2-reductie in 2030 ten opzichte van 2017 (D)

De doelstelling bij bedrijven en industrie is reductie van minimaal 38 KT CO2-uitstoot tot 2030. Om tot deze reductie te komen, wordt gewerkt conform het Arnhems coalitieakkoord 2022 - 2026 aan informeren, stimuleren, reguleren en controleren van bedrijven. Van bedrijven verwachten wij dat ze bijdragen aan een duurzame toekomst. Bedrijven worden gestimuleerd om vanuit maatschappelijke verantwoordelijkheid en/of kostenbesparing duurzaamheidsmaatregelen door te voeren. Daarnaast wordt op de wettelijke verplichtingen gecontroleerd.

Communicatie en bewustwording intensiveren: 100% van bedrijven bekend met verduurzamingsmaatregelen in 2030 (I)

In 2024 blijven we bedrijven en maatschappelijke instellingen informeren over het belang van verduurzamen. Dit doen we door voor specifieke doelgroepen Energycafé's te organiseren die aansluiten bij de wensen en behoeften van de betreffende doelgroep. Ook worden ondernemersbijeenkomsten gehouden in het kader van de gebieds- en sectorgerichte Green deals.

Energiebesparing bevorderen: 15% energiebesparing bij bedrijven en industrie in 2030 (I)

Met een gebiedsgerichte aanpak via Green Deals stimuleren we bedrijven op werklocaties en maatschappelijke instellingen om energiebesparende maatregelen te nemen.
In 2024 zetten we in op Green Deals met de bedrijventerreinen Rijkerswoerd / De Overmaat en nog drie andere werklocaties of sectoren.

In 2023 is in de kantorenvisie de ambitie opgenomen dat er in 2030 alleen nog maar kantoren met minimaal energielabel A zijn. Daarbij wordt bij renovatie gestimuleerd zoveel mogelijk richting label A+++ te renoveren, conform de renovatiestandaard. Hierbij wordt ingezet op een gestructureerde sectorale en gebiedsgerichte aanpak. In 2024 wordt deze aanpak ontwikkeld en wordt gestart met de uitvoering hiervan.

In 2024 zetten we de handhaving door middel van energiecontroles op de verplichte maatregelen bij bedrijven en de energielabel C bij kantoren voort.

Opwek en hergebruik van energie bevorderen: 75.000 zonnepanelen op daken bij bedrijven en industrie en 2 pilots met gebruik restwarmte in 2030 (I)

In 2024 blijven we stimuleren dat bedrijven hun daken gaan benutten voor zonnepanelen. Dit doen we bij voorkeur via de gebiedsgerichte aanpak van de Green Deals. Hierin maken we afspraken over het benutten van daken voor zonnepanelen en ondersteunen we de ondernemers. Indien er problemen zijn met netcongestie helpen we met zoeken naar (innovatieve) oplossingen hiervoor. We blijven maatwerkgesprekken voeren met ondernemers.

Meer bedrijven en industrie aardgasvrij maken: 500 extra bedrijven aardgasvrij in 2030 (I)

In de transitievisie warmte is aangegeven dat de plannen voor de duurzame warmtevoorziening van werklocaties nader moeten worden uitgewerkt. Hiermee zijn we in de tweede helft van 2023 gestart.
In 2024 werken we de plannen uit voor drie werklocaties.

Effectindicator	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
CO2-uitstoot bedrijven en industrie	**178**	**139**	**143**		

Eenheid: kiloton

Bron: Klimaatmonitor.nl/ Monitoringsdashboard New energy made in Arnhem 2023 (www.arnhem.incijfers/links)

CO2-reductie bedrijven en industrie t.o.v. peiljaar 2017	**33**	**73**	**68**

Eenheid: Vermindering in C02 uitstoot t.o.v. 2017

Bron: Klimaatmonitor.nl/ Monitoringsdashboard New energy made in Arnhem 2023 (www.arnhem.incijfers/links)

Duurzame mobiliteit: reductie van 42 kT CO2 in 2030 **(D)**

De focus van de CO2-reductie bij duurzame mobiliteit ligt op twee vlakken: gedragsverandering en zero emissie voertuigen. Gedragsverandering speelt een rol bij de werkgeversaanpak, aanpak mobiliteitsbewegingen stadslogistiek en het stimuleren van deelvervoer. Daarnaast zet Arnhem in op zero emissie voertuigen en de benodigde infrastructuur.

Werkgeversaanpak modal shift: doelstelling voor 2023 25% minder autogebruik bij 10 bedrijven **(I)**

In 2023 is gestart, samen met de Groene Metropoolregio, met de ondernemers die al hebben aangegeven hieraan te willen meewerken (netwerk NemiA). Deze aanpak wordt in 2024 voortgezet.

Uitbreiden gebruik zero emissie deelmobiliteit: in 2030 1000 deelauto's en 2000 deelfietsen **(I)**

In 2023 zijn de beleidsregels gepubliceerd en zijn vergunningen verleend. Op basis van de visie Hubs in Arnhem en een plaatsingsplan wordt in 2024 het aantal deelvoertuigen op drie niveaus van hubs verder uitgebreid: stadsrandhubs, knooppunthubs (OV) en buurthubs.

Vergroten aandeel elektrische voertuigen: in 2030 6000 laadpunten en 100 snelladers **(I)**

Op basis van de in 2022 en 2023 verleende concessies wordt in 2024 het aantal laadpunten, met name in laadpleinen, verder uitgebreid met extra aandacht voor de, in de openbare ruimte passende, oplossingen zoals lantaarnpaalladen. De doelstelling 2023, 1000 laadpunten en 20 snelladers, is reeds behaald.

Verduurzamen/verminderen mobiliteitsbewegingen stadslogistiek: doel 2025 100% zero emissie bestelvoertuigen in de binnenstad en 25% minder stadslogistieke bewegingen **(I)**

In 2023 is het besluit genomen om in 2026 de zero emissiezone in de binnenstad te realiseren. Komende jaren wordt gewerkt aan de handhavingstechniek (camera's met kentekenherkenning) en de flankerende maatregelen ten behoeve van stadslogistiek.

Taxibeleid verduurzamen: doel 2030 is 100% zero emissie taxi's in de binnenstad **(I)**

Dit is uitgesteld tot 2025.

Zero emissie concessie doelgroepenvervoer: doel in 2030 is 100% zero emissie doelgroepenvervoer **(I)**

Vervoerders hebben hun zero emissieplannen ingediend en doelgroepenvervoer is gegund. De gemeente Arnhem werkt in 2024, samen met regiogemeenten, aan het realiseren van laadinfrastructuur voor doelgroepenvervoer.

Vergroten aandeel zero emissie voertuigen leveranciers gemeente: doel 2023 is 100% van nieuw in te zetten bestel- en personenauto's moet zero emissie zijn. **(I)**

In alle aanbestedingen van de gemeente in 2024 in de GWW-sector, onderhoud wegen en groenvoorzieningen wordt inzet van zero emissie personenwagens en bestelauto's geëist.

Zero emissie openbaar vervoer concessie: doel in 2023 is een volledig zero emissie OV concessie **(I)**

In overleg met de provincie Gelderland zorgen we in 2024 voor aanbestedingsdocumenten ten behoeve van de volgende concessie, waarin de zero emissie eisen zijn opgenomen. Deze concessie start in 2026.

Effectindicator	2019	2020	2021	2022	2023
CO2-uitstoot verkeer en vervoer	**379**	**323**	**331**		

Eenheid: kiloton

Bron: Klimaatmonitor.nl/ Monitoringsdashboard New energy made in Arnhem 2023 (www.arnhem.incijfers/links)

CO2-reductie verkeer en vervoer t.o.v. 2017	**1**	**55**

Eenheid: Vermindering in C02 uitstoot t.o.v. 2017

Bron: Klimaatmonitor.nl/ Monitoringsdashboard New energy made in Arnhem 2023 (www.arnhem.incijfers/links)

Grootschalige opwek: 34 KT CO2-reductie in 2030 **(D)**

'Zon op dak' is niet voldoende om aan de Arnhemse elektriciteitsvraag te voldoen. We hebben daarom ook grootschalige opwek op land nodig. De focus hierbij ligt, in ieder geval voor de komende 10 tot 20 jaar, op grondgebonden zonnevelden en windmolens. Dit zijn bewezen technologieën die binnen een afzienbare termijn veel elektriciteit kunnen opwekken. Doel is dus het realiseren van windmolens en zonnevelden. Voor een deel van de elektriciteitsopwekking die we nodig hebben, zijn we afhankelijk van de regio, omdat we een gemeente zijn met een stedelijk karakter en een beperkt beschikbare ruimte in het buitengebied.

5 windmolens in Arnhem in 2030 gerealiseerd **(I)**

In 2024:

- Onderzoeken of, en zo ja welke nieuwe locaties we geschikt kunnen maken voor het opwekken van windenergie, op basis van de uitkomsten van de planMER RES.
- Afwegingskader voor kleine windmolens in gebruik.
- Haalbaarheid windmolen Drielsedijk: afhankelijk van provinciaal onderzoek en herijkt provinciaal beleid vanwege het voorkomen van de wespendief op de Veluwe.
- Doorlopende exploitatie van 4 windmolens Koningspleij en realisatie van buurtprojecten, gefinancierd uit Omgevingsfonds windpark Koningspleij.

Als gevolg van provinciaal beleid is het op dit moment onmogelijk om nog meer grootschalige windmolens te realiseren binnen de gemeentegrenzen van Arnhem.

42 MWp (circa 45 ha) zonnevelden in 2030 gerealiseerd **(I)**

In 2024:

- Voorbereiding, bouw en/of in exploitatie nemen van diverse zonneveld/zonnecarportlocaties.
- Ontwikkelen en stimuleren van innovaties, zoals modulaire zonnecarports, smart energy hubs op bedrijventerreinen, verticale zonnepanelen.
- Rol van gemeente voor grootschalige zon opwek veranderen van facilitair/samenwerkend naar ontwikkelend/regisserend.
- Indien uit haalbaarheidsonderzoek in 2023 blijkt dat er een zonneveld binnen zoeklocatie Deelen haalbaar is, dan zal vanaf 2024 voorbereiding en aanbesteding ervan plaatsvinden.
- Onderzoeken welke nieuwe locaties we geschikt kunnen maken voor het opwekken van zonne-energie, mede op basis van de uitkomsten van de planMER RES.

Regionale energiestrategie 2.0 gereed **(I)**

In 2024 integreren we de resultaten van de Milieueffectrapportage RES Arnhem Nijmegen in de RES 2.0: er komen nieuwe zoekgebieden voor windprojecten in de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen bij. Ook geven we een update over de bovenlokale warmteverdeling en starten we een proces voor de omgang met netcongestie en integraal programmeren. Daarnaast werken we een aantal afspraken uit van de RES 1.0. De in de RES 1.0 vastgestelde ambitie voor 2030, te weten 1,62 TWh, blijft hierbij uitgangspunt.

Effectindicator	2019	2020	2021	2022	2023
Vermeden CO2-uitstoot door duurzame opwek elektriciteit	**13**	**16**	**20**		

Eenheid: Vermindering in C02-uitstoot t.o.v. 2017

Bron: Klimaatmonitor.nl/ Monitoringsdashboard New energy made in Arnhem 2023 (www.arnhem.incijfers/links)

Vermeden CO2 uitstoot door duurzame opwek elektriciteit t.o.v. 2017	**5**	**9**	**13**		

Eenheid: vermindering in C02 uitstoot t.o.v. 2017

Bron: Klimaatmonitor.nl/ Monitoringsdashboard New energy made in Arnhem 2023 (www.arnhem.incijfers/links)

Meer bewustwording en gedragsverandering **(D)**

Energie besparen, het opwekken van hernieuwbare energie en het afkoppelen van het aardgas zijn grote opgaven. Het zijn opgaven die we alleen maar succesvol kunnen uitvoeren als we dit samen doen met alle Arnhemmers: inwoners, ondernemers, instellingen, overheden en bezoekers. Met de communicatiecampagne Arnhem Aan bieden we zoveel mogelijk handelingsperspectief voor al deze doelgroepen. Het aanbod wordt doorontwikkeld en aangepast op basis van de input die wordt opgehaald bij bewoners en ondernemers.

Voortzetten communicatiecampagne Arnhem AAN **(I)**

Arnhem Aan is de communicatiecampagne voor de energietransitie. Met Arnhem Aan willen we Arnhemmers enthousiasmeren en motiveren om aan de slag te gaan met energie besparen en hernieuwbare energie. Dit doen wij doelgroepgericht met een aanpak voor woningeigenaren en -huurders, bedrijven en verenigingen; met maatwerk voor huishoudens die leven in energiearmoede en huishoudens met een migratieachtergrond. We spelen daarbij in op de actualiteit, maatschappelijke trends en de belevingswereld van de Arnhemmers. Hiervoor zijn diverse en meerjarige communicatie- en bewustwordingsacties en inspanningen nodig. Al deze communicatie-activiteiten worden onder de vlag van Arnhem Aan gelanceerd.

In 2024 gaan we verder met de intensivering van Arnhem Aan door:

- Uitvoeren van meerdere grote en kleinere acties.
- Uitdragen van goede, inspirerende voorbeelden door inzet van social media en streetmarketing.

- Arnhem Aan wordt online een professioneler inspiratieplatform dat meer aansluit bij de belevingswereld van de Arnhemmers. De content daarbij zal divers en activerend zijn.
- Positioneren van het Energieloket Arnhem bij bewoners en ondernemers. Energieloket Arnhem biedt een overzicht van alle maatregelen en financieringsmogelijkheden voor inwoners, ondernemers en VvE's voor verduurzaming. Daarnaast heeft het een loketfunctie voor vragen van Arnhemmers over hun verduurzamingsplannen.

Effectindicator	2019	2020	2021	2022	2023
Aantal unieke bezoekers website Arnhem Aan	**12802**	**15369**	**14106**	**22611**	

Eenheid: Aantal bezoekers

Bron: Gemeente Arnhem

Doelen en budgetten

Hieronder geven we een indicatief inzicht van de relatie tussen doelen en budgetten. Niet alle werkzaamheden die we uitvoeren (met name 'going concern'-werkzaamheden) zijn opgenomen in de doelstellingen. De budgetten hiervoor staan onder het kopje "Overig" Door de samenhang van diverse doelen worden diverse budgetten doeloverstijgend ingezet. In deze gevallen is het totale budget voor de doelen bij het bovenste doel weergegeven en is bij de onderstaande doelen geen bedrag opgenomen.

Begroting 2024 per ambitie en doel	Lasten	Baten	Toevoe-gingen	Onttrek-kingen
Bedragen x € 1.000				
In 2030 61% CO2-reductie t.o.v. 2017, dit is 572 kT CO2, verdeeld: 130 kT autonome ontwikkelingen, 191 kT (in)direct binnen actieprogramma NemiA, 5 kT (in)direct binnen andere programma's Arnhem en 246 kT buiten de gemeentegrens (in de regio)	**22.677**	**11.337**	**10.000**	**40**
Gebouwde omgeving: 77 kT CO2-reductie in 2030 ten opzichte van 2017	10.039	8.438	38	544
Bedrijven en Industrie: 38kT CO2-reductie in 2030 ten opzichte van 2017	305	32	0	0
Duurzame mobiliteit: reductie van 42 kT CO2 in 2030	545	0	0	0
Grootschalige opwek: 34 KT CO2-reductie in 2030	13	0	0	0
Meer bewustwording en gedragsverandering	17	0	0	0
Overig	11.757	2.867	0	12
Totaal	**22.677**	**11.337**	**38**	**556**

Wat mag het kosten

	Rekening	Begroting 2023		Begroting	Meerjarenraming		
	2022	Primitief	Juli	2024	2025	2026	2027
Bedragen x € 1.000							
Middelen							
Lasten	5.912	5.663	15.841	22.677	17.975	15.644	14.770
Baten	1.224	1.032	10.529	11.337	7.236	4.659	8.786
Saldo lasten en baten	***-4.688***	***-4.631***	***-5.313***	***-11.339***	***-10.739***	***-10.986***	***-5.984***
Toevoegingen aan reserves	7.103	10.000	10.715	38	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	6.743	40	254	556	962	1.215	1.215
Saldo toevoegingen en onttrekkingen	***-360***	***-9.960***	***-10.461***	***517***	***962***	***1.215***	***1.215***
Gerealiseerd resultaat	**-5.049**	**-14.591**	**-15.773**	**-10.822**	**-9.777**	**-9.770**	**-4.769**

Toelichting

Lasten

De lasten voor 2024 zijn totaal begroot op € 22,7 miljoen. Dit is opgebouwd uit:

- Lasten voor reguliere werkzaamheden New Energy Made in Arnhem: € 4,3 miljoen;
- Lasten voor uitvoering volkshuisvestingsfonds Arnhem-Oost: € 5,7 miljoen.
- Lasten voor grote projecten warmteproject Elderveld en Smartpolder: € 4,2 miljoen
- Lasten om de uitvoering van het klimaat- en energiebeleid te versnellen, hiervoor zijn ook baten ontvangen: € 2,9 miljoen
- Lasten in het kader van nieuwe grote projecten waarvoor in de begroting van 2023 tot en met 2026 €15 miljoen beschikbaar is gesteld. In 2024 wordt hiervan € 5 miljoen besteed.

Vanaf 2025 is begroot dat de projecten Elderveld en Smartpolder gereed zijn en hierdoor zijn de lasten vanaf 2025 ruim € 4 miljoen lager.

De totale lasten stijgen ten opzichte van 2023 met € 6,8 miljoen. Dit komt onder andere doordat er in 2024:

- € 5 miljoen onttrekking aan de BR Duurzaam Arnhem (klimaatfonds) in de begroting wordt opgenomen. (In 2023 is nog gebruik gemaakt van de 10 miljoen die beschikbaar is gesteld in de periode 2020 – 2022).
- € 1,2 miljoen meer uitgegeven wordt binnen het volkshuisvestingsfonds Arnhem-Oost ten opzichte van 2023.
- De lasten om de uitvoering van het klimaat- en energiebeleid te versnellen zijn € 0,4 miljoen lager dan in 2023.
- Diverse grote projecten zoals Energiearmoede, Warmteproject Elderveld en Smart Polder, die afhankelijk van de fase waarin deze zich bevinden, afwijkende lasten per jaar hebben.

Baten

De baten voor 2024 zijn totaal begroot op € 11,3 miljoen. Dit is opgebouwd uit diverse rijkssubsidies:

- Warmteproject Elderveld € 2,2 miljoen.
- Warmteproject Smartpolder € 1,9 miljoen.
- Uitvoeringsmiddelen om het klimaat en energiebeleid te versnellen € 2,9 miljoen.
- Volkshuisvestingsfonds Arnhem-Oost € 4,3 miljoen.

De totale baten zijn € 0,8 miljoen hoger dan de baten van 2023. Dit komt doordat de baten (ontvangen subsidies) behorende bij de uitvoering van de projecten Elderveld, Smartpolder en volkshuisvestingsfonds Arnhem-Oost zijn opgenomen. Hiertegenover staat dat in 2024 geen middelen ter bestrijding van energiearmoede zijn opgenomen. De middelen om de uitvoering van het klimaat- en energiebeleid te versnellen zijn iets lager dan in 2023. De verwachting is dat de komende tijd nog diverse subsidies worden aangevraagd en toegekend. Op dat moment zullen zowel de baten als de lasten in de begroting worden aangepast.

Toevoegingen aan reserves

Er wordt in 2024 € 38.000 toegevoegd aan de bestemmingsreserve Volkshuisvesting Arnhem Oost.

Onttrekkingen aan reserves

In 2024 wordt er € 0,6 onttrokken aan de reserves. € 0,5 miljoen aan de bestemmingsreserve Volkshuisvesting Arnhem Oost, € 15.000 aan de bestemmingsreserve Duurzaamheidsleningen en € 12.000 aan de bestemmingsreserve Kapitaallasten.

Met wie werken we samen

Verbonden partijen

GR Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
Voor meer informatie wordt verwezen naar de paragraaf Verbonden partijen.

Partners

Triple helix partners uit het netwerk Energy made in Arnhem, zoals: woningbouwcorporaties, Alliander, Firan, ENGIE, Vattenfall, provincie Gelderland, Rijkswaterstaat, Waterschappen, Rijksvastgoedbedrijf, Rijn- en IJssel Energiecoöperatie, VNO/NCW, HAN, RijnIJssel College, wijkinitiatieven, Clean Mobility Centre, Stichting KiemT, Ondernemersverenigingen, Allego, stichting E-laad, Oost Nederland Energiek, Natuur- en Milieu Gelderland, regiogemeenten, G40 gemeenten.

Ook werken we samen met verschillende subsidiepartners. Deze zijn in dit programma in de digitale begroting (https://financien.arnhem.nl) terug te vinden. Het volledige overzicht van de begrotingssubsidies is te vinden in de paragraaf Subsidies.

Beleidskaders

- Programmaplan New Energy Made in Arnhem 2020-2030;
- De Arnhemse aanpak van de wijkgerichte energietransitie;
- Kaders voor besteding van het klimaatfonds;
- Arnhemse aanpak Energiearmoede;
- Regionale energiestrategie 1.0;
- Transitievisie warmte (2022);
- Criteria voor de locatiekeuze van zonnevelden (2016);
- Uitvoeringskader elektrisch laden in Arnhem;
- Beleidskader deelvervoer.

Ruimtelijke ontwikkeling

Arnhem groeit, de stad is in trek bij inwoners, bedrijven en bezoekers. We werken aan een betere benutting, doorstroming en kwaliteit van de woningvoorraad en voldoende stedelijke voorzieningen. Er moeten tot 2040 16.000 woningen in de stad worden bijgebouwd om de wooncrisis aan te pakken en het woningtekort terug te brengen naar 2%. We streven naar een evenwichtige groei van de stad waarbij goed wonen in balans is met werk en voorzieningen in een groene en gezonde leefomgeving.

We zijn ons bewust van de spanning die er is tussen het bouwen van woningen om de wooncrisis aan te pakken en de stad die vraagt om een evenwichtige, kwalitatieve en duurzame stadsontwikkeling. De groei van de stad willen we benutten om de stad aantrekkelijker, socialer en vitaler te maken. Dat gaat niet vanzelf en vraagt om regievoering door de gemeente. Door samenwerking met overheden en ontwikkelende partijen worden robuuste maatschappelijke investeringen mogelijk maakt.

De verstedelijkingsopgave is voor de gemeente een grote financiële opgave. Een groeiende stad vraagt om een organisatie met meer uitvoeringskracht en middelen voor (co)financiering van de woningbouwopgave, daarbij behorende stedelijke voorzieningen en onrendabele grondexploitaties. Met het Rijk zijn afspraken gemaakt over cofinanciering van gebiedsontwikkelingen in de Spoorzone Arnhem Oost. Ruim de helft van de in totaal 16.000 woningen die we tot 2040 in Arnhem gaan bouwen, is voorzien in de Spoorzone Arnhem-Oost. Voorwaarde voor cofinanciering door het Rijk is dat de gemeente voldoende middelen vrij maakt om de ontwikkelingen mogelijk te maken. Hiervoor zijn voorstellen uitgewerkt in deze begroting.

Voorwaarde voor de ontwikkeling van de stad is dat onze leefomgeving aantrekkelijk, veilig en gezond blijft voor huidige en toekomstige inwoners. Om die reden werken we in 2023 en 2024 aan verschillende beleidsproducten als uitwerking van de omgevingsvisie Arnhem 2040: een samenhangend beleidsplan voor een gezonde en veilige leefomgeving, een duurzaam mobiliteitsplan, een woonvisie en een stedelijke visie op hoogbouw en verdichting.

Daarnaast werken we aan de implementatie van de Omgevingswet, die op 1 januari 2024 in werking treedt. Met de Omgevingswet zorgen we voor meer samenhang in het omgevingsrecht, meer transparantie, betere procedures en op termijn een betere (digitale) dienstverlening. Dit vraagt om een grote verandering waarin inwoners, ondernemers en onze collega's weer hun weg moeten vinden. Rond de ingangsdatum besteden we daarom extra aandacht aan communicatie en voorlichting om de overgang zo soepel mogelijk te laten verlopen.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen

Ambities	Doelen	Inspanningen

Groeiende stad Arnhem 2040 (A)

We werken aan een vitale, sociale en groene stad waarbij groei wordt ingezet als aanjager om onze wijken leefbaar te houden en gebieden in de stad te ontwikkelen, in balans met de bestaande stad. We nemen als gemeente weer de regie over de stadsontwikkeling (in bestaande en nieuwe wijken). We werken vanuit de koers van de omgevingsvisie aan een duurzame en evenwichtige ontwikkeling van de stad, in het belang van de huidige en toekomstige inwoners.

Realiseren van de doelen van de omgevingsvisie (D)

De Groeiende Stad Arnhem 2040 stuurt op de doelen van de omgevingsvisie en ontwerpprincipes van de verstedelijkingsstrategie. Hierbij hanteren we een gebiedsgerichte aanpak gericht op de versterking van het DNA van de bestaande stad in balans met de toekomstige stad. Het programma bewaakt de koers van de omgevingsvisie door deze te vertalen naar planvorming, regievoering op (grootschalige) gebiedsontwikkelingen en kennisontwikkeling/monitoring.

De inhoudelijke doelen voor de groeiende stad zijn beschreven in de omgevingsvisie. Ter illustratie:
- 16.000 huizen bouwen op de juiste plekken in de stad;
- schoner en duurzamer verplaatsen in en naar de stad;
- realiseren van voldoende en duurzame werklocaties;
- gezonder leven in een groene en stedelijke omgeving.

Deze doelen vertalen we naar vier inspanningen waar we integraal en verbindend op sturen.

We implementeren en borgen de omgevingsvisie en verstedelijkingsstrategie (I)

Een belangrijke inspanning in dit programma is het implementeren en borgen van de omgevingsvisie (met name hoofdstuk 7 en 8) als richtinggevend kader voor gebiedsuitwerkingen en ondersteunend beleid. We maken in 2023 de organisatorische randvoorwaarden klaar om integraal aan de doelen uit de omgevingsvisie te kunnen werken.

We voeren regie op grootschalige gebiedsontwikkelingen in balans met de hele stad (I)

Om gebiedsontwikkelingen op een goede manier binnenstedelijk te realiseren is een regisserende gemeente nodig die haar instrumenten waar nodig inzet en koersvast opereert. Naast het faciliteren van initiatieven uit de markt pakt de gemeente voor de grootschalige gebieden uit de omgevingsvisie waar veel opgaven samenkomen een regisserende rol. We streven naar nieuwe verbindingen in het ruimtelijke en sociale DNA van Arnhem en versterken daarmee de stad voor huidige en toekomstige bewoners.

We versterken en bestendigen de (interne en externe) samenwerking (I)

Voor het realiseren van onze doelen zijn we afhankelijk van andere partijen zoals het Rijk, provincie, woningcorporaties, marktpartijen, ondernemers en (collectieven van) bewoners. Samenwerking op alle niveaus, publiek-publiek en publiek-privaat, is noodzakelijk om de ambitie te kunnen realiseren. Naast externe samenwerking vraagt het realiseren van de programmadoelen om versterking van de interne samenwerking.

We ontwikkelen en zetten nieuwe instrumenten en innovatieve werkwijzen in (I)

Door digitale ontsluiting en bewerking van data onderbouwen we planprocessen met informatie. Door te werken met eenduidige beslisdocumenten en uniformeren van werkwijzen willen we de kwaliteit van onze planuitwerking verbeteren en doorlooptijden versnellen. Daarmee ondersteunen we de gebiedsuitwerkingen die de gewenste groei van de stad binnenstedelijk* mogelijk maken.
**binnenstedelijk bouwen brengt complexiteit met zich mee vanwege de vele ruimtelijke claims binnen een compact gebied, samenhang met de bestaande stedelijke omgeving, en draagvlak bij bewoners. Dit vergt een nieuwe manier van werken van onder andere de gemeente.*

Benutten van de kansen die de Omgevingswet biedt (D)

We grijpen de toekomstige Omgevingswet aan om beleid te maken dat werkt, onze processen en (digitale) dienstverlening te verbeteren en transparanter en integraler te werken. We beseffen dat we voor een leefbare en toekomstbestendige stad onze stad hard nodig hebben. Met de omgevingsvisie en het omgevingsplan brengen we meer samenhang en focus in ons beleid voor de fysieke leefomgeving. Als het gaat om initiatieven uit de stad denken we mee en proberen we de initiatiefnemer te helpen om tot een goed plan te komen dat bijdraagt aan onze doelen. Daarnaast zorgen we voor heldere en transparante kaders bij participatie zodat inwoners, ondernemers en andere betrokkenen weten wat er in de stad staat te gebeuren en waarover meegepraat kan worden.

We stellen de Omgevingsvisie 2040 vast en voeren deze uit (I)

De omgevingsvisie ligt ter vaststelling voor aan de gemeenteraad. Met deze visie bieden we ruimte aan de ontwikkeling van de stad vanuit de unieke kwaliteiten van Arnhem. Denk hierbij aan: duurzame mobiliteit, circulaire economie, energietransitie en klimaatadaptatie. De omgevingsvisie bevat onze ruimtelijke strategie, waar opgaven en ambities voor de fysieke leefomgeving samenkomen. In dit streefbeeld wordt aangegeven waar de stad zich verder kan ontwikkelen, waarbij functiemenging en het bijdragen aan een gezonde, veilige en groene leefomgeving voorop staat. De omgevingsvisie stellen we vast voor een langere periode maar het is geen statisch verhaal en daarom actualiseren we het iedere raadsperiode. Bij het actualiseren van de omgevingsvisie wordt de stad intensief betrokken.

Om deze visie uit te voeren gaan we de komende jaren onze instrumenten doorontwikkelen, zodat ze in lijn zijn met de ambities uit de omgevingsvisie. De thematische beleidsuitwerkingen en gebiedsuitwerkingen kunnen in de loop der tijd wijzigen, mochten de opgaven in de stad daarom vragen.

De grote opgaven uit de omgevingsvisie zoals de vergroening en mobiliteitstransitie gaan gepaard met een omvangrijke investeringsopgave. Hierbij kan het wenselijk zijn om voor de uitvoering van de omgevingsvisie een investeringsagenda op te stellen. Deze agenda geeft inzicht in de benodigde investeringen en in de mate waarin deze investeringen reeds gedekt zijn. Dit inzicht helpt ons om samen met de stad en andere partners te bepalen wat er nog meer nodig is. De raad betrekken we bij het opstellen en actualiseren van de investeringsagenda.

We werken toe naar één integraal omgevingsplan voor het hele gemeentelijke grondgebied (I)

Het omgevingsplan bevat alle regels over de fysieke leefomgeving en geeft invulling aan de maatschappelijke opgaven uit de omgevingsvisie en het beleid dat daaruit volgt. Het omgevingsplan richt zich niet alleen op functies en bouwmogelijkheden maar ook op andere aspecten van de fysieke leefomgeving, zoals welstand, erfgoed, groen, klimaatadaptatie, geluid, bodem, duurzaamheid en delen van de APV. Naast onze eigen regels bevat het omgevingsplan regels die het Rijk overhevelt naar gemeenten, zoals vergunningsvrij bouwen en milieuregelgeving.

In Arnhem zijn we al sinds 2019 stapsgewijs bezig met de transitie naar één integraal omgevingsplan voor het hele grondgebied. Dit doen we niet alleen, maar in overleg met andere gemeenten, de VNG en het Rijk. Door toepassing van de Crisis- en herstelwet hebben we ervaring opgedaan met het maken van een integraal omgevingsplan. Dit doen we door toepassing van de regels uit verordeningen nu al toe te voegen aan onze bestemmingsplannen. Een ander belangrijk onderdeel van de voorbereidingsfase is het gebiedsgericht digitaliseren van alle regels zodat we deze straks eenvoudig in het omgevingsplan kunnen integreren. We

merken dat onze systematiek steeds meer navolging krijgt bij andere gemeenten en delen onze kennis en ervaring op dit gebied graag met anderen.

Inmiddels is onze systematiek nagenoeg uitontwikkeld en is het tijd om deze uit te rollen over andere gebieden van de stad. In de eerste helft van 2024 beschikt het grootste deel van ons gemeentelijke grondgebied over een solide basis die verder verrijkt kan worden met regels uit de bruidsschat en onze verordeningen. Hiermee proberen we onze (digitale) dienstverlening na inwerkingtreding van de Omgevingswet zoveel mogelijk op peil te houden en verder te verbeteren.
De samenhangende en gebiedsgerichte benadering van het omgevingsplan gaat bijdragen aan het verbeteren van onze dienstverlening. Inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners kunnen regelgeving, die nu nog verspreid is over verschillende plannen en verordeningen, straks op één digitale locatie raadplegen. Op die manier geven we sneller inzicht in de haalbaarheid van een initiatief.

We toetsen en vergunnen initiatieven (I)

We zorgen ervoor dat het voor initiatiefnemers helder is welke stappen ze moeten zetten om hun initiatief te verwezenlijken. Dit doen we door te zorgen dat informatie goed vindbaar is op één (digitale) plek. Waar overleg noodzakelijk is, vindt dit integraal en met de initiatiefnemer aan tafel plaats, zoveel mogelijk vanuit het credo: ja, mits, maar we beseffen ook dat niet alles kan. De digitale werkwijze met betrekking tot de Omgevingswet is geborgd in de organisatie en de mogelijkheid is gecreëerd dat ketenpartners kunnen samenwerken.

We sluiten aan op de Landelijke voorziening Digitaal Stelsel Omgevingswet (I)

We werken aan de Arnhemse aansluiting op de Landelijke voorziening Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Deze voorziening moet ervoor zorgen dat initiatiefnemers straks een vergunning kunnen aanvragen en de regels die van toepassing zijn kunnen raadplegen. Het is echter nog onzeker in hoeverre het DSO straks functioneert. Vanwege de onzekerheid bereidt het Rijk momenteel zogenaamde alternatieve maatregelen voor. Dit kan betekenen dat het omgevingsplan straks nog niet te raadplegen is via het DSO en we gebruik blijven maken van de huidige planviewer op www.ruimtelijkeplannen.nl. Omdat het DSO straks slechts deels functioneert, is er een kans dat onze digitale dienstverlening tijdelijk slechter wordt. Om dit te verzachten zorgen we voor een goede informatieverstrekking op onze website, extra capaciteit voor het beantwoorden van vragen en versnellen we de digitalisering van beleid en regelgeving.

Samenhangende aanpak gezonde en veilige leefomgeving (D)

We willen dat onze inwoners en bezoekers in een gezonde, veilige leefomgeving kunnen wonen, leven, werken en recreëren. Deze doelstelling staat in de Arnhemse Omgevingsvisie. Om ervoor te zorgen dat deze gezonde leefomgeving wordt beschermd en waar mogelijk verbeterd, stellen we komende maanden het plan Gezonde Leefomgeving op als vertaling van die doelstelling in de Arnhemse Omgevingsvisie. Dit plan bevat (bestaande en nieuwe) ambities op gebiedsniveau, voor onder andere bodem, water, lucht, geluid, licht, geur en externe veiligheid. In dit plan wegen we de gezondheidseffecten van de omgevingskwaliteit niet als losse domeinen, maar maken we integrale afwegingen tussen de verschillende onderwerpen. De Omgevingswet die per 1 januari 2024 ingaat biedt op sommige onderwerpen ook nieuwe instrumenten om een gezonde leefomgeving verder vorm te geven. In het plan worden hier ook concrete invullingen aan gegeven, afgestemd met de totstandkoming van het Arnhemse Omgevingsplan (ook een afgeleide van de Arnhemse Omgevingsvisie).
Voor de ontwikkeling van het plan is voldoende budget geraamd. Het plan zelf kan bepaalde ambities bevatten, bijvoorbeeld voor monitoring, waar mogelijk financiële consequenties aan zitten. Zodra deze ambities worden vertaald in concrete plannen zal naar budget en dekking worden gekeken. Indien nodig zullen deze dan op gepaste momenten in de P&C-cyclus worden opgenomen.
De verwachting is dat het plan in het eerste kwartaal van 2024 aan de raad wordt voorgelegd.

Hieronder volgen een aantal milieu-onderdelen die straks deel uitmaken van het samenhangende beleid.

Uitvoeren activiteiten luchtkwaliteit (I)

In februari 2019 is de uitvoeringsagenda luchtkwaliteit (Luchtagenda) door de raad vastgesteld. De Luchtagenda geeft invulling aan het verminderen van stikstof en fijnstof in de stad, en heeft impact op de uitstoot van CO2, met onder andere een milieuzone, het stimuleren van elektrisch (deel)vervoer en duurzame stadslogistiek.
Ook bevat de Luchtagenda maatregelen om overlast door particuliere houtstook te voorkomen/ verminderen.

Binnen het landelijke Schone Lucht Akkoord zijn we actief deelnemer binnen de themagroep Mobiele Werktuigen, de themagroep Particuliere Houtstook en de themagroep Participatie en Citizen science.
In de Arnhemse omgevingsvisie is de ambitie uitgesproken om de WHO-normen te benaderen. De nieuwe (2021) advieswaarden van de WHO zijn dermate laag, dat deze niet realistisch zijn voor Nederland. De achtergrondvervuiling vanuit het buitenland alleen al zorgt ervoor dat we boven die norm zitten. Momenteel wordt door het RIVM onderzocht hoe de nieuwe WHO-waarden bij het Schone Lucht Akkoord kunnen worden betrokken. Dit haalbaarheidsonderzoek wordt naar verwachting eind dit jaar opgeleverd.

De ambities uit de recent vastgestelde Arnhemse omgevingsvisie worden uitgewerkt in het Plan Gezonde Leefomgeving, waarmee we een gezonde leefomgeving willen beschermen en waar mogelijk verbeteren.

Naast het meten van stikstofdioxide (NO2) en fijn stof (PM10) zal het meetnet uitgebreid worden met een aantal fijn stof (PM2,5) meters. Wel zetten we komende periode als Arnhem extra in op de subsidieregeling om schoorstenen en kachels te laten verwijderen.
We werken samen met regiogemeenten, provincie en het Rijk.

Uitvoeren activiteiten bodem en ondergrond **(I)**

Het is een gemeentelijke taak vanuit de Wet bodembescherming (Wbb) en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) te zorgen voor de instandhouding en het verbeteren van een bodem die geschikt is om op te wonen en om op te werken. Ook draagt de Wbb bij aan de bescherming van kwetsbare gebieden in verband met natuur en drinkwaterwinning. Onder de Omgevingswet houdt Arnhem deze verantwoordelijkheid, en werkt daarbij samen met provincie en omgevingsdienst voor meldingen/vergunningen, toezicht en handhaving. Naast advisering bij ruimtelijke ontwikkelingen, worden ook onderzoek/sanering van huidige en latente spoedlocaties uitgevoerd (met name loodtuinen). Zo mogelijk worden beleidsvoorstellen gedaan in verband met nieuwe verontreinigingen (zoals zeer zorgwekkende stoffen als PFAS) en overlap met andere thema's (klimaatadaptatie, duurzame energie en biodiversiteit).

Uitvoeren activiteiten geluidshinder **(I)**

Geluidshinder wordt steeds meer via een programmatische aanpak onder controle gehouden. Het Actieplan Omgevingslawaai 2021-2023 voor bestaande woningen en wegen is daar een belangrijke stap in. Door bij het onderhoud van de gemeentelijke hoofdwegen stil asfalt toe te passen, worden de hinder van en gezondheidsklachten door omgevingslawaai langs gemeentelijke wegen verminderd.
De aanpak van nieuwe situaties bestaat uit het voorkomen van nieuwe geluidgehinderden.
Op basis van nieuwe geluidsbelastingkaarten (2022) wordt er een actieplan omgevingslawaai voor de periode 2024-2029 opgesteld.
Door het beheersen van het omgevingslawaai dragen we bij aan een gezonde fysieke leefomgeving.

Activiteiten externe veiligheid uitvoeren **(I)**

Externe veiligheid gaat over het beheersen van risico’s die mensen lopen door opslag, productie, gebruik en vervoer van gevaarlijke stoffen in hun omgeving. Arnhem heeft de risicovolle activiteiten in beeld en bij ruimtelijke ontwikkelingen wordt er rekening gehouden met het aspect externe veiligheid.

Activiteiten milieuhandhaving uitvoeren **(I)**

Vergunningverlening en handhaving dragen bij aan het behalen van de landelijke doelstellingen op het gebied van milieu en gezondheid. Deze taken worden uitgevoerd door de ODRA. De prioriteit ligt op een actueel vergunningenbestand en goed naleefgedrag van bedrijven. Om ongewenste ontwikkelingen tegen te gaan, verstevigen we het milieutoezicht.

Vanaf 2023 voert ODRA enkele nieuwe toezichttaken uit voor de gemeente. Het gaat om specifiek toezicht op maatregelen voor natuurinclusief en klimaatadaptief bouwen, toezicht op de plicht voor herplant van bomen en het toepassen van groencompensatie en om bescherming van bomen op en rondom bouwplaatsen.

Doelen en budgetten

Hieronder geven we een indicatief inzicht van de relatie tussen doelen en budgetten. Niet alle werkzaamheden die we uitvoeren (met name 'going concern'-werkzaamheden) zijn opgenomen in de doelstellingen. De budgetten hiervoor staan onder het kopje "Overig" Door de samenhang van diverse doelen worden diverse budgetten doeloverstijgend ingezet. In deze gevallen is het totale budget voor de doelen bij het bovenste doel weergegeven en is bij de onderstaande doelen geen bedrag opgenomen.

Begroting 2024 per ambitie en doel	Lasten	Baten	Toevoe-gingen	Onttrek-kingen
Bedragen x € 1.000				
Groeiende stad Arnhem 2040	**13.926**	**3.931**	**23.011**	**11.311**
Realiseren van de doelen van de omgevingsvisie	13.926	3.931	23.011	11.311
Benutten van de kansen die de Omgevingswet biedt				
Samenhangende aanpak gezonde en veilige leefomgeving				
Overig	**35.216**	**35.729**	**2.123**	**1.013**
Totaal	**49.142**	**39.661**	**25.134**	**12.324**

Wat mag het kosten

	Rekening	Begroting 2023		Begroting	Meerjarenraming		
	2022	Primitief	Juli	2024	2025	2026	2027
Bedragen x € 1.000							
Middelen							
Lasten	25.993	51.668	64.001	49.142	46.829	32.015	23.250
Baten	16.572	45.341	52.497	39.661	42.629	33.303	22.085
Saldo lasten en baten	***-9.421***	***-6.327***	***-11.504***	***-9.481***	***-4.200***	***1.287***	***-1.164***
Toevoegingen aan reserves	5.107	10.000	11.436	25.134	4.345	7.315	5.559
Onttrekkingen aan reserves	7.309	5.807	11.835	12.324	0	0	0
Saldo toevoegingen en onttrekkingen	***2.202***	***-4.193***	***399***	***-12.810***	***-4.345***	***-7.315***	***-5.559***
Gerealiseerd resultaat	**-7.220**	**-10.520**	**-11.105**	**-22.291**	**-8.545**	**-6.028**	**-6.723**

Toelichting

Lasten

De lasten voor 2024 zijn begroot op € 49,1 miljoen. Dit is opgebouwd uit:

- kosten van jaarschijf 2024 voor de bouwgronden in exploitatie (BIE), waaronder civiele werken, plankosten, verwerving- en rentekosten: € 30,7 miljoen (inclusief overboeking van het onderhanden werk ultimo 2024 naar de balans);
- kosten van de Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) : € 7,0 miljoen;
- kosten civiele werken en plankosten van jaarschijf 2024 op de overige meerjarige projecten en anterieure overeenkomsten: € 3,4 miljoen;
- extra budget voor sanering grond en herinrichting woonwagenkamp Bethaniënstraat: € 2,5 miljoen;
- kosten voor de ambtelijke capaciteit voor dit programma: € 2,2 miljoen;
- kosten voor de verstedelijkingsopgave € 0,8 miljoen, voor het op niveau brengen van de organisatiecapaciteit om te komen tot een verstedelijkingsstrategie en uitvoering van diverse gebiedsontwikkelingen;
- kosten voor bodembeheer: € 0,6 miljoen;
- overige lasten: € 1,9 miljoen.

De lasten dalen in 2024 ten opzichte van 2023 met € 15,8 miljoen. De daling zit voor € 12,2 op de bouwgronden in exploitatie en de overige meerjarige projecten. Dit heeft te maken met de fasering binnen de projecten, waarbij de uitgaven de planning binnen de projecten volgen (zie ook de daling van de baten die hier tegenover staan). Verder zijn in 2023 een aantal tijdelijke of eenmalige budgetten ten bedrage van € 3,0 miljoen begroot die in 2024 niet terugkomen. De belangrijkste onderdelen hierin zijn de invoering van de omgevingswet en de visie Nieuwe Haven.

Baten

De baten voor 2024 zijn in totaal begroot op € 39,7 miljoen. Dit is opgebouwd uit:

- verkopen en bijdragen voor bouwgronden in exploitatie (BIE): € 30,7 miljoen;
- baten uit bouwvergunningen en andere leges € 4,0 miljoen;
- bijdragen en overige baten op de overige meerjarige projecten en anterieure overeenkomsten; € 2,8 miljoen;
- canons erfpachten € 1,5 miljoen;
- overige baten € 0,7 miljoen.

De baten dalen in 2024 ten opzichte van 2023 met € 12,6 miljoen. Dit wordt voor € 12,8 miljoen veroorzaakt door een daling op de bouwgronden in exploitatie en de overige meerjarige projecten (hier staat een daling op de lasten tegenover). Dit heeft te maken met de fasering binnen de projecten. De baten stijgen met het resultaat op af te sluiten bouwgronden in exploitatie met € 0,5.

Toevoegingen aan reserves

De totale dotatie aan de reserves bedraagt in 2024 € 25,1 miljoen en bestaat uit:

- € 23,0 miljoen voor de vorming van de bestemmingsreserve Spoorzone Oost;

- € 1,0 miljoen aan de BR Kapitaallasten in verband met de gebiedsontwikkeling Kronenburg (zie toelichting onder Onttrekkingen);
- € 0,5 miljoen aan de BR Grondexploitatie met het voordeel uit af te sluiten BIE's;
- € 0,5 miljoen aan de BR Voorstudies vanwege de verstedelijkingsopgave en een toenemend aantal initiatieven voor nieuwe ontwikkelingen;
- € 0,1 miljoen overige.

In 2024 is de totale dotatie € 13,7 miljoen hoger ten opzichte van 2023. In dat jaar was de dotatie € 11,4 waarvan eenmalig € 10,0 miljoen voor de vorming van de BR Stadsontwikkelingsfonds en € 1,4 miljoen aan de BR Gebiedsontwikkeling Kronenburg.

Onttrekkingen aan reserves
De totale onttrekking aan de reserves bedraagt in 2024 € 12,3 miljoen en bestaat uit:
- € 11,0 miljoen uit de reserves BR Stadsontwikkelingsfonds (€ 9,5), de BR Gebiedsontwikkeling Kronenburg (€ 1,1) en BR Zuidelijke Binnenstad (€ 0,4) voor de vorming van de BR Spoorzone Oost;
- € 1,1 miljoen uit de BR Gebiedsontwikkeling Kronenburg. Dit wordt aangewend voor de dotatie aan de BR Kapitaallasten voor dekking van kapitaallasten van investeringen die worden gedaan in deze gebiedsontwikkeling;
- € 0,3 miljoen uit de BR Stadsontwikkelingsfonds en is bestemd voor het aanvullend budget flexwonen Merwedestraat (zie lasten).

In 2024 is de totale onttrekking € 0,8 miljoen hoger ten opzichte van 2023. In dat jaar was de onttrekking € 12,6 miljoen waarvan:
- € 5,6 miljoen aan de BR Grondexploitatie als gedeeltelijke dekking voor de vorming van de BR Stadsontwikkelingsfonds;
- € 5,3 miljoen aan de bestemmingsreserve Taakmutaties voor eenmalig naar 2023 doorgeschoven budgetten voor onder meer de omgevingswet en het woonwagenkamp Bethaniënstraat;
- € 1,4 miljoen aan de bestemmingsreserve Groot onderhoud openbare ruimte als voeding van de bestemmingsreserve Gebiedsontwikkeling Kronenburg.

Verloop lasten en baten in de jaren na 2024
In de jaren na 2024 dalen zowel de lasten als baten sterk. Zo dalen de lasten in 2026 ten opzichte van 2025 met € 14,8 miljoen en nog eens met € 8,8 miljoen in 2027. Dit heeft hoofdzakelijk te maken met de bouwgronden in exploitatie (BIE's) en overige projecten waarin de uitgaven in de toekomst gaan dalen door het afnemen van de werkzaamheden. Hiertegenover staat een gelijke daling op de baten, omdat ook de baten op de projecten afnemen en het saldo op de lopende projecten uiteindelijk met het onderhanden werk verrekend worden. Een andere oorzaak op het verloop van de baten is de mutatie op het resultaat van de afgesloten BIE's. Dit resultaat hangt af van hoeveel projecten met welk resultaat worden afgesloten. De baten uit de afgesloten BIE's zijn voor de jaren 2024 tot en met 2027 respectievelijk € 0,5, € 2,3, € 7,4 en € 5,5 miljoen. De mutatie in de jaren leidt ook tot een gelijk verloop op de dotatie van dit resultaat aan de BR Grondexploitatie.

Met wie werken we samen

Verbonden partijen

Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA)
Voor meer informatie wordt verwezen naar de paragraaf Verbonden partijen.

Partners

Ruimte
- ODRA;
- Provincie Gelderland;
- Regiogemeenten;
- Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden(VGGM);
- VNG (Vereniging Nederlandse gemeenten);
- Ministerie van BZK;
- CASA;
- Groenforum.

Milieu

- Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA);
- Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden.

Ook werken we samen met verschillende subsidiepartners. Deze zijn in dit programma in de digitale begroting (https://financien.arnhem.nl) terug te vinden. Het volledige overzicht van de begrotingssubsidies is te vinden in de paragraaf Subsidies.

Beleidskaders

Ruimte

- Structuurvisie Arnhem 2020;
- Groenvisie 2017-2035;
- Welstandsnota;
- De Arnhemse aanpak van de wijkgerichte energietransitie;
- Verstedelijkingsstrategie Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen Foodvalley.

Milieu

- Luchtagenda gemeente Arnhem;
- Actieplan Omgevingslawaai;
- Rapportage geluidskaarten;
- Beleidsnota bodem 2012, Provincie Gelderland, gemeente Arnhem en gemeente Nijmegen;
- Nota Bodembeheer;
- Notitie Herijking loodbeleid 2020
- Actualisatie Nota Bodembeheer- addendum 2014 ;
- Actualisatie Nota Bodembeheer-2017-2018;
- Actualisatie Nota Bodembeheer-BKK2020;
- Actualisatie Nota Bodembeheer-BKK- PFAS;
- Collegebesluit vaststelling LMW dossiernummer 2021 dd. 25-1-2022 & Memo Aveco de Bondt Lokale Maximale Waarden (LMW) Meinerseiland, projectnummer 18112508, 10 januari 2022;
- Beleidsplan externe veiligheid.

Wonen en leefomgeving

Onze stad is een groene, levendige, ondernemende en inclusieve stad waar Arnhemmers fijn en betaalbaar moeten kunnen wonen. Grote 'nieuwe' overstijgende opgaven, zoals de energietransitie, wooncrisis en klimaatadaptatie zijn uitdagingen waar Arnhem voor staat. Deze opgaven pakken we lokaal op, maar zeker ook in samenwerking met de regio, de provincie en het Rijk. Arnhem is een groene stad met een unieke ligging aan de Rijn. Zij geeft prioriteit aan ontmoetingsruimte in stadsparken, wijkparken en buurtgroen. Dit programma omvat de onderdelen wonen en een aantal aspecten van de openbare ruimte, zoals water, havenbeheer, stadsreiniging, bossen, parken en ecologie, stedelijk groen, spelen, dierenwelzijn, afval en riolering. Binnen het wonen zetten we vol in op het bijbouwen van voldoende woningen in de betaalbare segmenten. Belangrijk doel is om hierbij de tweedeling in de stad te verkleinen. Ook is voor onze stad klimaatadaptatie een belangrijk aandachtspunt. Met klimaatadaptatie bereiden we Arnhem voor op de effecten van de klimaatverandering, op heviger weer. We passen de stad aan zodat deze minder kwetsbaar is voor hoog en laag water, extreme regenval, hitte en langdurige droogte. We willen het Arnhemse groen versterken. Dat levert een prettige buurt op, maar draagt bijvoorbeeld met verkoeling en wateropname bij aan klimaatadaptatie.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen

Ambities	Doelen	Inspanningen

Goede volkshuisvesting (A)

Wonen is een grondrecht: iedereen in Arnhem heeft recht op een betaalbare en goede woning.
Op dit moment constateren we dat huren voor velen zeer moeilijk is en het kopen van een huis voor starters vrijwel onmogelijk. De wooncrisis vraagt om een radicale omslag waarbij voor wonen niet langer het recht van de sterkste geldt. We pakken de wooncrisis aan door te sturen op goede volkshuisvesting. We pakken regie en zetten ons beleid en instrumentarium maximaal en onorthodox in om wonen betaalbaar te krijgen en veel meer woningen toe te voegen voor alle doelgroepen. Voor veel meer Arnhemmers dan nu is er over vier jaar een goede, betaalbare en duurzame woning beschikbaar.

Prioriteit geven wij aan acties en initiatieven die niet alleen woningbouw mogelijk maken, maar die ook verbonden zijn met de sociale opgaven in onze wijken, die de leefomgeving verbeteren, die bijdragen aan lokale werkgelegenheid en de economische kracht van onze stad versterken. Dit sluit ook aan bij de afspraken die gemaakt zijn in de Woondeal 2.0 en vertaald zijn in de Arnhem-Oost aanpak. Dit is meer dan alleen maar sneller meer woningen bouwen. We willen daarmee ook de leefbaarheid van de wijken en de kansen van de inwoners vergroten.

Deze ambities zijn stevig, en werken we verder uit in een nieuwe brede Woonvisie voor Arnhem. Deze woonvisie zal zoveel mogelijk beleid bundelen, en nieuwe afwegingskaders bevatten voor het omgaan met de bestaande woningvoorraad en nieuwe projecten. Deze Woonvisie zal daarbij ook ordening aanbrengen in ons woonbeleid; met bijbehorende - meetbare - doelen. Nadat de raad de Woonvisie heeft vastgesteld, kan de indeling in de begroting en de wijze van rapportage in overeenstemming met de Woonvisie worden aangepast.

In de tussentijd tot een nieuwe Woonvisie zitten we niet stil. Om uitvoering te geven aan belangrijke woondoelen, is sinds vorig jaar de financiële inzet substantieel verhoogd. Zo zijn extra middelen opgenomen voor de invoering van verhuurdersvergunningen, wooncoach, versterking positie huurders en extra handhaving door de ODRA. Aanvullend is per 2023 voor vier jaar een half miljoen euro per jaar vrijgemaakt voor het realiseren van onze volkshuisvestelijke ambities. Deze middelen worden benut voor onder andere uitvoering van het Stadsakkoord, invoeren van de Wet Goed verhuurderschap, regievoering op de huisvesting van bijzondere doelgroepen, het begeleiden van Vereniging van Eigenaren (VvE's), en het faciliteren van bijzondere woonvormen, zoals (collectief) particulier opdrachtgeverschap, wooncoöperaties en andere initiatieven uit de samenleving.

Meer en sneller woningen toevoegen (D)

Iedereen moet goed kunnen wonen in onze stad. Om beschikbaarheid en betaalbaarheid van woningen in Arnhem op peil te houden moeten er in de bestaande stad meer woningen worden gerealiseerd in de komende jaren. Dit geldt voor alle soorten woningen, waarbij we sturen op het meer divers maken van het woningaanbod in alle wijken.

In de woningbouwplannen wordt rekening gehouden met de werkelijke vraag en behoefte van de Arnhemse woonconsument. Dat betekent: aantrekkelijke, levensloopbestendige woningen voor ouderen, woningen voor kleine huishoudens, en sociale woningbouw en koopwoningen in de verschillende segmenten. We maken afspraken om woningen voor langere termijn betaalbaar te houden. Dit leggen we vast in omgevingsplannen of anterieure overeenkomsten. Ook is aandacht voor het beter benutten van de bestaande voorraad.

Samen met ontwikkelaars en corporaties spannen we ons in om te zorgen voor een evenwichtig aanbod dat aansluit bij zowel de woningbehoefte de komende jaren als bij de gewenste ruimtelijke kwaliteiten uit de omgevingsvisie. Uiteraard is dat soms moeilijk, omdat de belangen van de partijen niet altijd hetzelfde zijn. Vanuit de Woondeal 2.0. en het Stadsakkoord hebben we met deze partijen afspraken kunnen maken om de komende jaren een stabiele bouwstroom te realiseren.

In maart 2023 zijn de uitkomsten van het driejaarlijkse regionaal woonbehoefteonderzoek gepubliceerd. In samenwerking met Rijk, regio en provincie is ook een nieuwe Woondeal gesloten.

De uitkomsten uit het woonbehoefteonderzoek en de afspraken uit de Woondeal 2.0, nemen we mee in de nieuwe Woonvisie voor Arnhem en vertalen we in programmeringsafspraken met marktpartijen en corporaties. De nieuwe Woonvisie voor Arnhem zal gelden vanaf het jaar 2024 en zal ons beleid actualiseren en herordenen. De begroting passen we daarna conform aan.

De afgelopen jaren hebben we gemerkt dat het niet gemakkelijk is om in een rap tempo de goede woningen bij te bouwen. Er werden te weinig woningen opgeleverd om de behoefte bij te benen. Door middel van het vaart maken met (nieuwe) projecten en het intensiveren van de samenwerking met onze stakeholders proberen we dit tij te keren.

Versnellen en doorprogrammeren van (betaalbare) woningen (I)

De woningmarkt van Arnhem staat onder druk. Versnellen van productie en meer woningen programmeren is daarom noodzakelijk. Het Plan van Aanpak woningbouwontwikkeling dat in juli 2020 is vastgesteld in de raad is hierbij het vertrekpunt. We sturen op een evenwichtig aanbod van woningen. Belangrijk daarbij is dat we streven naar meer gemengde wijken, waarbij er meer spreiding ontstaat van kwetsbare mensen over de stad. We doen dit door:

1. Stimuleren van het realiseren van koop- en huurwoningen in de verschillende categorieën, zoals opgenomen in het Plan van Aanpak Woningbouwontwikkeling en de Woondeal 2.0. We sturen daarbij onder andere op minimaal 30% sociale corporatiehuurwoningen over de nieuw te realiseren projecten en op minimaal 66% aan ‘betaalbare’ woningen. Dat betreft sociale en middeldure huur en betaalbare koop conform de definities in de doelgroepenverordening. We maken afspraken met de partijen in het Stadsakkoord over betaalbare en sociale koopwoningen. Ook wordt gekeken naar differentiatie in de wijken en monitoren we de nieuwbouw en de behoefte.
2. We onderzoeken de mogelijkheden om projecten te versnellen en zoeken naar locaties voor doorprogrammeren. Hiervoor betrekken we actief partners; bijvoorbeeld via de prestatieafspraken met de corporaties en via het stadsakkoord. Ook leggen we verbindingen met andere overheden, kennisinstituten en marktpartijen. Zo benutten we de kansen die de regionale samenwerking binnen de Groene Metropoolregio ons biedt en zijn we actief in de Woondeal Arnhem-Nijmegen en de Verstedelijkingsstrategie.
3. Leegstand vinden we onwenselijk. Als bedrijfspanden of woningen leegstaan, willen we de eigenaren actief stimuleren om hun pand te transformeren tot woongebouw of om een huurder in de woning te plaatsen. Hierbij is het belangrijk dat er kwalitatief hoogwaardige woonruimtes worden gerealiseerd, waarbij ook de omliggende openbare ruimte op niveau wordt gebracht.

Evaluatie doelgroepenverordening en implementatie in omgevingsplannen (I)

In 2022 is de doelgroepenverordening geactualiseerd. Hiermee maken we het mogelijk in bestemmingsplannen de segmenten 'sociale huur', 'middenhuur' en 'sociale koop' op te nemen en zorgen we dat de woningen binnen deze categorieën enkel bewoond kunnen worden door een bepaalde doelgroep, en dat de woningen onder een bepaald prijsniveau blijven. Doordat de raad de doelgroepenverordening heeft vastgesteld, kunnen we zowel via omgevingsplannen als privaatrechtelijk betaalbare woningbouw afdwingen. Een evaluatie van de doelgroepenverordening start in 2023.

Bij de vaststelling van de doelgroepenverordening, heeft de gemeenteraad de opdracht meegegeven om na één jaar de doelgroepenverordening te evalueren. Met ontwikkelaars en corporaties hebben via de kopgroep Bouwberaad een startgesprek gevoerd over de evaluatie. Omdat het instrument ‘doelgroepenverordening’ met inwerkingtreding van de Omgevingswet verdwijnt, wachten we nog even af met het evalueren totdat duidelijk is wat de nieuwe mogelijkheden zijn om in omgevingsplannen te kunnen sturen op het woningbouwprogramma. We zullen met ontwikkelaars en corporaties na vaststelling van de Woonvisie dit traject oppakken.

Collectieven, zelfbouw en flexwonen bevorderen **(I)**

Er is een vraag naar collectieven, zelfbouw en flexwonen. Voor deze concepten pakt de markt nieuwbouwontwikkeling niet automatisch op.

Veel inwoners hebben behoefte om zelf vorm te geven aan hun eigen woning of woonomgeving. Collectieve wooninitiatieven leveren een bijdrage aan de sociale cohesie, vaak niet alleen binnen het collectief maar ook voor de omgeving. Zelfbouw geeft mensen de kans hun droom te realiseren en zal hen stevig verankeren in de wijk. Bij woningbouwprojecten waar we de grond zelf in eigendom hebben, bekijken we hoe we ruimte kunnen maken voor collectieve wooninitiatieven. Daarnaast spannen we ons met corporaties, ontwikkelaars en de provincie in om praktische belemmeringen voor wooninitiatieven zoveel mogelijk weg te nemen. Ook zullen we inwoners voorlichten over hoe zij collectieven kunnen vormen en wooncoöperaties kunnen oprichten. In 2023 bevorderen we wederom de realisatie van twee CPO-locaties. Dit levert een bijdrage aan leefbare wijken en een ongedeelde stad.

Voor het Merwedeterrein maken we flinke voortgang om flexibele woningen te plaatsen. Naar verwachting worden in 2024 minimaal 148 woningen op het terrein geplaatst. Omdat we het voor het project Merwedeterrein van belang vinden dat er een goede verbinding komt tussen de bestaande wijk en de nieuwe woningen, zijn in deze begroting extra middelen opgenomen voor de inzet van een community coach. Daarnaast zullen woningcorporaties die de woningen zullen gaan verhuren een sociaal beheerder in het gebied inzetten.

Studentenhuisvesting en starters **(I)**

We zetten blijvend in op voldoende woningen voor studenten en starters. We werken hiervoor onder andere samen met de SSH& om tot vergroting van hun marktaandeel in Arnhem te komen, en zetten in op de bouw van voldoende nieuwbouwwoningen voor kleinere huishoudens.

Effectindicator	2019	2020	2021	2022	2023
Woningvoorraad begin van het jaar	**75632**	**76737**	**77839**	**79065**	**79816**
Eenheid: Aantal woningen					
Bron: CBS					
Netto toevoegingen gedurende het jaar	**1105**	**1104**	**1216**	**752**	
Eenheid: Aantal toegevoegde woningen					
Bron: CBS					
Toevoegingen aan de woningvoorraad: nieuw gebouwde woningen	**9,20**	**11,80**	**5,60**	**7**	
Eenheid: Nieuw gebouwde woningen, exclusief overige toevoegingen, zoals transformaties. Aantal per 1.000 woningen					
Bron: Basisregistraties adressen en gebouwen - bewerking ABF Research					
Aantal nieuwbouwwoningen	**695**	**907**	**432**	**600**	
Eenheid: Het aantal nieuwbouwwoningen					
Bron: CBS					
Toevoegingen aan de woningvoorraad: overige toevoegingen	**561**	**297**	**937**	**222**	
Eenheid: Het aantal overig toegevoegde woningen (meestal transformatie)					
Bron: CBS					
Toevoegingen aan de woningvoorraad: aandeel eigendom corporaties nieuwbouwwoningen	**16,30**	**15,60**	**7,50**		
Eenheid: % corporatiewoningen van totaal toegevoegde woningen					
Bron: CBS					

Ontwikkeling woningeigendom (bestaande woningvoorraad) - aandeel woningen koop	**43,80**	**43,50**	**42,90**	**43**	
Eenheid: % koopwoningen van de totale woningvoorraad					
Bron: CBS					
Ontwikkeling woningeigendom (bestaande woningvoorraad) - aandeel woningen corporatiebezit	**35,90**	**35,50**	**35,20**	**35**	
Eenheid: % corporatiewoningen van de totale woningvoorraad					
Bron: CBS					
Ontwikkeling woningeigendom (bestaande woningvoorraad) - aandeel woningen particuliere huur	**19,50**	**19,90**	**21,40**	**22**	
Eenheid: % woningen particuliere verhuur van de totale woningvoorraad					
Bron: CBS					
Afgegeven woningbouwvergunningen (nieuwbouw & verbouw)/ transformatie	**1204**	**872**	**1010**	**445**	**339**
Eenheid: Aantal woningbouwvergunningen per jaar					
Bron: ODRA/CBS (cijfers 2023 t/m april 2023)					

Betaalbaar wonen (D)

De woningmarkt zit muurvast. Als we ons beperken tot bijbouwen kunnen we de wooncrisis niet op korte termijn oplossen. We willen voorkomen dat bepaalde doelgroepen worden verdrongen. We zetten maximaal in op het betaalbaar houden van de bestaande voorraad en een eerlijke verdeling van deze betaalbare voorraad.

Op de eerste plaats willen we de vrije huursector zoveel mogelijk reguleren, waarbij we maximaal gebruik zullen maken van de ruimte die de Rijksoverheid biedt. Daarbij zullen we ook extra toezien op de (nieuwe) regels. Hierover gaan we afspraken maken met de ODRA. Om excessen te voorkomen gaan we huurders en verhuurders ondersteunen. We geven verder uitvoering aan het Actieplan Arnhem Helpt Huurders. Indien nodig, zullen we dit actieplan in 2024 actualiseren.

Op de tweede plaats moeten schaarse betaalbare woningen eerlijk verdeeld worden. Voor de verdeling van vrijkomende schaarse sociale woonruimte van toegelaten instellingen, hanteren we een rechtvaardige en evenwichtige verdelingssystematiek. Daarbij zetten we in op het bevorderen van doorstroming in de bestaande voorraad.

Opkoopbescherming/zelfbewoningsplicht (I)

Sinds 2022 kent Arnhem de zogeheten opkoopbescherming. Door de opkoopbescherming is het niet meer mogelijk dat goedkope en middeldure koopwoningen in 20 wijken worden opgekocht om te verhuren. Zo blijven deze (koop)woningen beschikbaar voor starters en mensen met een kleinere portemonnee.

Jaarlijks doen we de raad een herijkt voorstel waarin we, indien mogelijk, hogere grenzen zullen hanteren, om zo nog meer woningen te beschermen voor opkopen door particuliere investeerders.

Vanwege aangepaste wetgeving, is het niet meer mogelijk om de opkoopbescherming toe te passen op nieuwbouwwoningen. Om te voorkomen dat de bescherming voor nieuwbouwwoningen wegviel, zijn in 2023 beleidsregels vastgesteld waarmee we een werkwijze borgen waarbij we in overeenkomsten met ontwikkelaars voor nieuwbouwwoningen een zelfbewoningsclausule opnemen. Deze beleidsregels blijven ook in 2024 een belangrijk handelingskader.

Versterken positie huurders **(I)**

Om problemen op de huurmarkt en malafide verhuurderschap aan te pakken, versterken we de positie van huurders. We willen onder andere voorkomen dat huurders te hoge huren betalen. Dat doen we op de volgende manieren, die we hebben vastgelegd in het tienpunten-actieplan 'Arnhem Helpt Huurders'. Dit actieplan heeft de gemeenteraad in januari 2023 ontvangen. In 2024 zetten we de acties voort. De acties houden onder andere in:

- Beter informeren van huurders over hun rechten en over de mogelijkheden voor ondersteuning door de gemeente.
- Extra subsidie en uitbreiding van dienstverlening door partijen die adviseren en ondersteunen op het gebied van huren en wonen, zoals het Huurdershuis.
- Periodiek herhalen van het in 2021 uitgevoerde onderzoek naar discriminatie op de Arnhemse woningmarkt, via mystery calls en mystery mails. Ook geven we voorlichting aan woningzoekenden om de meldingsbereidheid te vergroten.
- Invoeren van een verhuurdersvergunning: We willen in Arnhem een vergunningsplicht introduceren voor verhuurders. Met een verhuurdersvergunning kan de gemeente malafide verhuurderschap aanpakken en beter zicht krijgen op de kwaliteit en onderhoudsstaat van particuliere huurwoningen. Sinds 2023 bestaat er een wettelijke grondslag voor de invoering van een dergelijk vergunningstelsel: De Wet Goed Verhuurderschap. Omdat de in- en uitvoering van verhuurdersvergunningen het nodige vergt van de gemeentelijke organisatie, zijn er in deze begroting extra middelen opgenomen voor de invoering. Reden daarvoor is dat dit een nieuw rechtsgebied betreft waarvoor beperkte expertise en capaciteit beschikbaar zijn binnen de gemeentelijke organisatie. Ook zal de administratieve afhandeling (registratie en toetsing van de vergunningsvoorwaarden) van alle adressen waarop een vergunningsplicht van toepassing is veel tijd en mankracht vergen.

Woningtoewijzingsbeleid **(I)**

Op basis van de Huisvestingswet 2014 kunnen gemeenten via een huisvestingsverordening (schaarse) huurwoningen naar inzicht verdelen. Veelal is de meettijd leidend bij de toewijzing van een woning. Daarnaast worden woningen verdeeld via loting en kan aan bepaalde groepen voorrang worden gegeven. Door regels over bemiddeling, adverteren en urgentie vast te leggen, kunnen gemeenten bijvoorbeeld statushouders en personen die uitstromen uit instellingen of opvang huisvesten.

In de gehele woningmarktregio Arnhem-Nijmegen kennen we dezelfde regels voor woningtoewijzingen. De huidige huisvestingsverordening vervalt op 1 januari 2024. Daarom dient de gemeenteraad in 2023 nieuwe regels vast te stellen. Deze verordening is samen met regiogemeenten opgesteld.

Doorstroming bevorderen **(I)**

Om relatief grote eengezinswoningen, die momenteel door een- of tweepersoonshuishoudens worden bewoond, vrij te kunnen spelen, verkennen we of we doorstroming actief kunnen stimuleren. Met name het stimuleren van doorstroming van senioren leidt tot lange verhuisketens, waardoor veel huishoudens een volgende stap in hun wooncarrière kunnen maken. De ingezette pilots van doorstroommakelaars (en/of gemeentelijke verhuiscoaches) zetten we voort en intensiveren we.

Effectindicator	2019	2020	2021	2022	2023
Actieve zoektijd sociale huurwoning - eengezinswoning	**1,50**	**1,50**	**1,80**	**1,50**	
Eenheid: aantal jaar					
Bron: Regionale woningmarktmonitor					
Actieve zoektijd sociale huurwoning - appartement/ meergezinswoning	**1,30**	**1,50**	**1,60**	**1,70**	
Eenheid: aantal jaar					
Bron: Regionale woningmarktmonitor					

Huisvesting van bijzondere doelgroepen (D)

In Arnhem wonen verschillende doelgroepen die in sommige gevallen, bijvoorbeeld door een geestelijke of fysieke beperking, de behoefte hebben aan specifieke eigenschappen van een woning of die met spoed op zoek zijn naar geschikte huisvesting. Zeker voor groepen die niet vanzelfsprekend zelfredzaam zijn, is een dak boven het hoofd en een eigen thuis het begin van perspectief. Wij voelen ons verantwoordelijk dat elke doelgroep geschikte huisvesting heeft of deze binnen een acceptabele termijn kan vinden. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om (jonge) dak- en/of thuislozen, personen die uitstromen uit jeugdzorginstellingen, mensen die uitstromen uit andere opvang- of beschermd wonen-locaties, en ouderen die langer thuis blijven wonen.

Arnhem heeft in de nota 'Wonen-en-Zorg' de ambitie uitgesproken dat we streven naar een inclusieve stad waarin alle Arnhemmers recht hebben op een veilig thuis en perspectief om zich te ontwikkelen. De gemeente gaat hierop sterker regie voeren. Desondanks is het niet realistisch dat we dit vraagstuk binnen een paar jaar hebben opgelost. Het vergt doorzettingsvermogen en lange adem. Om dit te bewerkstelligen gaan we actief aan de slag met onder andere woningcorporaties, ontwikkelaars, zorginstellingen, welzijnspartijen, belangengroepen en regiogemeenten. Hierbij vinden we het van belang dat we in Arnhem voldoende woningen beschikbaar stellen voor personen behorende tot aandachtsgroepen, met oog voor de leefbaarheid van onze buurten, maar ook dat gemeenten in de regio hun 'fair share' nemen en eenzelfde verantwoordelijkheid tonen. Momenteel wordt hard gewerkt aan een regionale woon-zorg visie die de regionale verdeling gaat uitwerken.

Regievoeren: uitvoering geven aan woonzorgnota (I)

Momenteel stagneert de doorstroom naar zelfstandige woonruimte vanuit instellingen. Bewoners die toe zijn aan zelfstandig wonen (al dan niet met begeleiding) verblijven (veel) langer dan nodig in instellingen, met alle maatschappelijke kosten en problemen van dien. Daarnaast wonen steeds meer ouderen in woningen die eigenlijk niet langer geschikt zijn om zelfstandig in te wonen. De oorzaak is het gebrek aan geschikte (betaalbare) woonruimte, waardoor doelgroepen met elkaar concurreren om schaarse woonruimte.

Om meer (passende) woonruimte te realiseren is in deze begroting het voorstel opgenomen voor additionele middelen om uitvoering te geven aan deze opgaven en beter te kunnen sturen op het versneld realiseren van huisvesting.

We gaan de komende jaren regie voeren op dit verdelingsvraagstuk, zodat we een rechtvaardige toewijzing bewerkstelligen en de wachttijden voor uitstroom verkorten. Uiteraard met de ambitie om te streven naar gevarieerde wijken met voldoende veerkracht. De wijze waarop we regie gaan voeren is uitgewerkt in de Nota Wonen-en-Zorg.

Concreet streven we naar passende en tijdige uitstroommogelijkheden naar zelfstandige woonruimte vanuit onder andere de Jeugdzorg, Maatschappelijke Opvang, Centraal Orgaan opvang Asielzoekers en de Wet Langdurige Zorg. Om dit te bereiken is het noodzakelijk dat we als gemeente Arnhem duidelijke uitgangspunten formuleren, het beschikbare aanbod vergroten, een goede verdeelsleutel maken en regie voeren op de uitvoering door samenwerkingspartners.
Dit betekent ook dat er bij de instroom van bijzondere doelgroepen in de wijken niet alleen oog is voor de nieuwe bewoner, maar ook voor de huidige bewoners. Zo nodig maken we met welzijnsorganisaties en zorgpartijen afspraken om dit te faciliteren. Daarnaast vragen we in de nieuwbouw, transformatie, herstructurering en aanpassingen in bestaande bouw aandacht (en stellen we waar mogelijk eisen) voor de woonbehoefte van deze doelgroepen. We stimuleren pilots zoals bijvoorbeeld collectieve woonvormen en Collectief Particulier Opdrachtgeverschap die een bijdrage aan dit vraagstuk leveren. Ook concepten voor flexwonen kunnen hierin bijdragen.

Daarnaast is ons uitgangspunt ook een eerlijke en realistische regionale verdeling. Om te voorkomen dat de uitstroom van voorzieningen voor een onevenredig groot deel in Arnhem ‘landt’, maken we afspraken met omliggende gemeenten voor het huisvesten van deze groepen.

Huisvesting arbeidsmigranten (I)

Arbeidsmigranten vormen een aparte doelgroep die over het algemeen minder zelfredzaam is en specifieke eisen stelt aan huisvesting. Deze groep is echter wel van groot belang voor onze regionale en nationale economie. De komende jaren verwachten we een groei van het aantal in de regio woonachtige en werkzame arbeidsmigranten. Hoewel deze werknemers van groot belang zijn voor onze lokale economie, is er veelal nog geen geschikte huisvesting voorhanden. In Arnhem merken we dat dit gebrek aan geschikte huisvesting tot gevolg heeft dat woningen in woonwijken worden opgekocht voor deze doelgroep en dat dit in sommige gevallen overlast voor omwonenden met zich meebrengt en woningen van een beperkte woonkwaliteit voor de arbeidsmigranten. Ook is er een reëel risico op uitbuiting van arbeidsmigranten.

In Arnhem vinden we het van belang dat arbeidsmigranten goed gehuisvest worden. In 2023 hebben we daarom regels vastgesteld om logiesvoorzieningen voor kortdurende huisvesting te faciliteren. (Arbeidsmigranten die zich hier permanent willen vestigen, zijn uiteraard afhankelijk van de 'reguliere' woningmarkt, en in mindere mate van deze specifieke voorzieningen). Aan deze beleidsregels zullen we in 2024 uitvoering geven. In deze regels

hebben we verduidelijkt op welke locaties huisvesting voor arbeidsmigranten (die hier kortdurend verblijven) denkbaar is. Van belang hierbij is dat de woonkwaliteit op orde is; we hebben daarom vastgelegd dat er een beheerder dient te zijn en dat het wooncontract gescheiden dient te zijn van het werkcontract. Bij het opstellen van deze beleidsregels hebben we de behoefte bij Arnhemse bedrijven aan huisvesting voor arbeidsmigranten gepeild.

Omdat dit bovenal een regionaal vraagstuk is, sluiten we ons aan bij de acties vanuit de Groene Metropoolregio om de komende jaren op regionaal niveau de samenwerking tussen gemeenten, bedrijfsleven en huisvesters te bevorderen.

Uitbreiden woonwagenlocaties (I)

We geven uitwerking aan het ‘plan van aanpak uitbreiden woonwagenlocaties’ (juni 2020). We zijn gestart met de uitbreiding van het aantal standplaatsen voor verschillende locaties (Gelderse Rooslaan, Bethaniënstraat, Schuytgraaf). In samenwerking met de woningcorporaties en Huurdersvereniging woonwagenbewoners Arnhem is een nieuw toewijzingssysteem vastgesteld. Dit is een uitwerking van de vigerende Huisvestingsverordening.

Goede woningen in leefbare wijken (D)

Naast de betaalbaarheid van de woning is de juiste kwaliteit belangrijk voor de woonbeleving van onze inwoners. Onder woonkwaliteit verstaan we een duurzame, gezonde woning die levensloopgeschikt is en de juiste omvang heeft voor de doelgroep die erin woont en voor de plek waar de woning staat.

Arnhem staat voor het versterken van de identiteit van wijken en het vergroten van de verscheidenheid binnen wijken. Een zekere differentiatie en variatie in huishoudens, inkomens en woningen biedt ruimte aan het maken van een wooncarrière in de wijken. Onze focus ligt op verminderen van de druk op de kwetsbare wijken en voorkomen dat wijken afnemen in leefbaarheid. We werken hiertoe samen met onze partners: corporaties, maatschappelijke partners en medeoverheden. Met ontwikkelende partijen gaan we in het kader van het stadsakkoord het gesprek aan over hoe nieuwbouwinitiatieven kunnen bijdragen aan het creëren van diverse woonmilieus.

Woningen verduurzamen (I)

Gezien de stijgende energieprijzen is de urgentie om energie te besparen hoger dan ooit. Voor het verduurzamen van woningen is een Arnhems isolatieprogramma opgesteld. Hierin zijn concrete verduurzamingsdoelen geformuleerd. Voor de corporatiewoningen wordt, in samenhang met dit isolatieprogramma, samen met de woningcorporaties een ‘Versnellingsprogramma verduurzaming bestaande woningen’ opgesteld, en starten we met de uitvoering van dit programma.

Vanuit de Transitievisie warmte, die in 2022 is vastgesteld, werken we samen met de corporaties verder aan de 10 kansrijke wijken (aardgasvrij voor 2030) en starten we met het verkennen van de mogelijkheden voor duurzame warmte in de vijf onderzoeksgebieden (Malburgen, Arnhem-West, Centrum, Presikhaaf en de Geitenkamp).

Met behulp van het Volkshuisvestingsfonds (SEWA-regeling) gaan we verder met het verduurzamen van particuliere woningen in Arnhem-Oost. Omdat dit voor een belangrijk deel om 'gespikkeld bezit' gaat, werken we hiertoe nauw samen met de corporaties. De corporaties en de gemeente werken ook samen in de aanpak energiearmoede.

De uitvoering van de inspanningen rondom het verduurzamen van woningen valt onder het programma NEMIA en is daar meer in detail beschreven.

Hulp aan Verenigingen van Eigenaren (I)

Om een toekomstbestendige woonkwaliteit van alle woningen in Arnhem te stimuleren, verkennen we hoe we kwetsbare woningeigenaren en Verenigingen van Eigenaren (VvE’s) aan kunnen spreken en zo nodig helpen bij het goed omgaan met hun onroerend goed. Hiertoe is onder andere een speciaal loket in het leven geroepen om VvE's te helpen met hun energie- en verduurzamingsvragen. In 2024 onderzoeken we of we dit loket kunnen verbreden om VvE's ook te helpen met basisvragen over onderhoud en het tot leven wekken van VvE's.

Levensloopgeschikte woningen ontwikkelen en bestaande woningen levensloopgeschikt maken (I)

Bij nieuwbouwontwikkelingen maken we afspraken over levensloopgeschikte woningen in een levensloopgeschikte omgeving. Samen met corporaties proberen we doorstroming van ouderen uit eengezinswoningen te bevorderen (zie de inspanning 'doorstroming bevorderen' onder betaalbaar wonen) en maken we afspraken over de juiste portefeuille in de stad die aansluit bij de doelgroep. Zoals in de Wonen-en-zorg-nota opgenomen voeren we een onderzoek uit om meer inzicht te krijgen in de motiveringen van bewoners om wel/niet de eigen woning geschikt te maken.

Gezond binnenklimaat/gezond wonen **(I)**

In samenwerking met stakeholders brengen wij de aandachtspunten in beeld die spelen op het gebied van gezond wonen. Op dit moment wonen niet alle Arnhemmers in een gezonde, schimmelvrije woning. Met corporaties geven we daarom uitvoering aan een actieplan om vocht- en schimmelproblemen in woningen te voorkomen en te beperken. Hiertoe is onder andere een onafhankelijke ‘schimmelexpert’ aangesteld. Een pilot met deze schimmelexpert loopt tot en met het voorjaar 2024. In samenwerking met de GGD verkennen we in brede zin de (samenhang van) aspecten die horen bij een gezond binnenklimaat, zoals temperatuur, geluid en luchtkwaliteit.

Handhaving minimale woonkwaliteit **(I)**

Bewoners van huurwoningen en kamers ervaren regelmatig achterstallig onderhoud dat dusdanig is dat de woning niet meer aan wet- en regelgeving voldoet. Voor hen was het tot nu toe lastig om meldingen te doen. In afstemming met ODRA verkennen we laagdrempelige manieren om meldingen te maken van ernstige bouwkundige problemen die de veiligheid of gezondheid van bewoners kunnen schaden. De ODRA ontvangt aanvullende middelen om actiever toe te zien op de kwaliteit van woningen. Op basis van deze meldingen kan de ODRA de bestaande handhavingstaken efficiënt uitvoeren.

Gemeenten worden via de Wet goed verhuurderschap verplicht een meldpunt in te richten voor huurders en hun klachten. Hoewel dit meldpunt zich vanuit de wet primair richt op het voorkomen van willekeur, bedreiging en intimidatie vanuit de verhuurder, gaan we in Arnhem ook regelen dat huurders met klachten over het onderhoud bij dit meldpunt terecht kunnen.

Uitvoeren beleid op splitsen en verkameren **(I)**

Om beter te kunnen sturen op de negatieve effecten van woningsplitsing en verkamering, zoals de negatieve effecten op de leefbaarheid in bepaalde wijken en om grip te houden op de ruimtedruk in bepaalde wijken geven we verder uitvoering aan de activiteiten uit het Plan van Aanpak woningsplitsing en verkamering. Hierbij maken we het enerzijds mogelijk dat initiatiefnemers voldoende woonruimte in onze stad kunnen realiseren, maar gaan we anderzijds ook woonoverlast tegen en borgen we een hoogwaardige ruimtelijke kwaliteit.

Effectindicator	2019	2020	2021	2022	2023
Rapportcijfer woning	**7,70**		**7,70**		
Eenheid: Gemiddeld rapportcijfer voor de woning op een schaal van 0-10					
Bron: Arnhemse leefbare wijken monitor (tweejaarlijks)					
Leefbaarheid in eigen buurt	**7,20**		**7,20**		
Eenheid: Gemiddeld rapportcijfer voor de leefbaarheid in de buurt op een schaal van 0-10					
Bron: Arnhemse leefbare wijken monitor (tweejaarlijks)					
Woonomgeving	**7,40**		**7,40**		
Eenheid: Gemiddeld rapportcijfer voor de woonomgeving op een schaal van 0-10					
Bron: Arnhemse leefbare wijken monitor (tweejaarlijks)					

Een klimaatbestendige, groene, biodiverse en leefbare openbare ruimte (A)

Een prachtige, groene openbare ruimte vormt de sleutel tot een bruisende en gezonde stad waarin het heerlijk wonen, werken en ontspannen is. Arnhem is gezegend met fraaie openbare ruimtes, waarvan de vele stadsparken absolute parels zijn dankzij de schitterende ligging en rijke geschiedenis. Maar we kunnen niet stilzitten. Klimaatverandering, afname van biodiversiteit, verbetering van leefbaarheid in wijken en de enorme druk op groene gebieden vragen om actie. Daarom moeten we de komende jaren fors investeren in onze groene leefomgeving. We doen dit onder de vlag van het programma ‘radicaal vergroenen’. In dit programma combineren we de vergroeningsopgave met klimaatadaptatie en integreren we die in opgaven op het gebied van mobiliteit, verdichting en leefbaarheid.

Met klimaatadaptatie maken we Arnhem bestand tegen de grillen van het veranderende klimaat, met zijn extreme weersomstandigheden. We passen de stad slim aan en ontwerpen nieuwe stedelijke gebieden die weerbaar zijn tegen overstromingen, hevige regenval, hitte en droogte. Dit alles is vastgelegd in onze klimaatadaptatiestrategie, die in 2021 is aangenomen. Aan de hand van deze strategie zorgen we voor wateropvang in de bodem, een betere afvoer bij zware buien en verminderen we hitteproblemen. Vergroenen is daarbij een belangrijk middel. We gaan de stad radicaal vergroenen.

Onze groenvisie zet daarbij de koers uit voor een groenere toekomst. We gaan bijvoorbeeld meer bomen planten, en onze aanwezige bomen de kans geven om majestueus uit te groeien, zoals we hebben vastgelegd in ons ambitieuze bomenplan. We hebben prachtige groene gebieden die we nóg beter kunnen verbinden, de bodem kunnen optimaliseren en de biodiversiteit kunnen vergroten. En laten we vooral niet vergeten dat er nog steeds wijken zijn met veel te weinig groen! Samen kunnen we Arnhem transformeren tot een groene voorbeeldstad met prachtige plantsoenen, bomen, gezellige pocketparkjes en groene gevels. Arnhem zal zich verder ontwikkelen als een groene stad waar we met recht trots op kunnen zijn.

We werken nauw samen met bewoners en partners om deze uitdagingen aan te gaan. Juist in tijden van crisis, zoals tijdens de pandemie en hittegolven, hebben we geleerd hoe waardevol groen is om onze stad leefbaar te houden. Leefbaarheid, klimaatadaptatie, biodiversiteit en gezondheid zijn de kernthema’s voor de vormgeving en onderhoud van onze groene openbare ruimte.

Naar een klimaatadaptieve stad (D)

De Strategie Klimaatadaptatie geeft aan hoe we Arnhem willen aanpassen aan de extreme weersomstandigheden in het toekomstige klimaat en de stad tegelijkertijd groener en leefbaarder gaan maken. Uitgangspunt van deze strategie is dat we samen met de bewoners, bedrijven en onze partners werken aan de opgaven voor klimaatadaptatie. Hierbij zetten we in op:

- Negatieve effecten van hitte tegen gaan
- Schade en overlast door extreme buien zoveel mogelijk voorkomen
- Negatieve effecten van droogte tegen gaan

Samen met onze partners is de 'Uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie Arnhem' opgesteld. Dit document geeft een overzicht van de vele acties die we samen uitvoeren om Arnhem klimaatbestendiger te maken. We zullen de uitvoeringsagenda in de loop van 2024 actualiseren. We gaan ook verder onderzoeken welke indicatoren en meetinstrumenten bruikbaar zijn om te meten wat het effect is van onze maatregelen.

We voeren de klimaatadaptatietoets uit (I)

Teneinde de stad klimaatbestendiger te maken gaan we ervoor zorgen dat bij nieuwe projecten de ambities rondom klimaatadaptatie worden meegenomen. Hiervoor werken we in 2023 aan een klimaattoets. Met een klimaattoets zorgen we ervoor dat alle projecten (gebiedsontwikkelingen, herinrichtingen en maatregelen in de openbare ruimte) gaan bijdragen aan een klimaatbestendiger Arnhem en dat daarbij alle aanwezige kansen optimaal worden benut. In 2024 gaan we een eerste versie van deze toets in de praktijk toepassen. Bij de ontwikkeling van de klimaatadaptatietoets sluiten we aan bij de ‘landelijke maatlat’ die hiervoor ontwikkeld wordt.

We voeren het Lokaal hitteplan uit (I)

In 2023 hebben we samen met onze partners een lokaal hitteplan opgesteld. In 2024 zal dit plan leidend zijn wanneer een hittegolf optreedt. Het geeft aan op welke manier verschillende partijen communiceren en hoe met name kwetsbare groepen geïnformeerd worden over de aankomende hitte. Daarbij wijzen we op de risico’s van hitte en informeren we het publiek over wat je kunt doen om de negatieve effecten van hitte zoveel mogelijk te voorkomen.

We vergroenen door projecten Openbare Ruimte en Mobiliteit **(I)**

Maatregelen voor vergroening en maatregelen voor klimaatadaptatie realiseren we in combinatie met andere maatregelen in de openbare ruimte zoals groot onderhoud en mobiliteitsprojecten. De middelen die beschikbaar zijn in het klimaatadaptatiefonds zetten we in om in deze projecten extra kansen voor vergroening en klimaatadaptatie te realiseren. Het project 'Renaissance Velperweg' is een goed voorbeeld van zo'n project. Naast verkeersmaatregelen en groot onderhoud wordt deze verkeersader opgewaardeerd tot een groene laan die de landgoederen met elkaar verbindt in plaats van scheidt. Ook staan versmalling (en dus vergroening) van de Deelenseweg en delen van de Utrechtseweg op het programma. Ook in de wijken voeren we projecten uit waarbij we meer groen en wateropvang realiseren. Bij de herinrichting van de Hommelseweg die mogelijk al in 2024 plaatsvindt gaan we belangrijke maatregelen nemen om wateroverlast in de toekomst te verminderen.

We realiseren een koel netwerk **(I)**

We werken in Arnhem aan het realiseren van een koel netwerk. Dit netwerk biedt (kwetsbare) Arnhemmers de mogelijkheid om ook tijdens hittegolven gebruik te blijven maken van de openbare ruimte. Via beschaduwde routes en koele plekken kunnen bewoners de belangrijkste voorzieningen bereiken en gebruik maken van de koele plekken als hun eigen woonomgeving te warm wordt. De verschillende schakels van dit netwerk die al zijn gerealiseerd worden gaandeweg verbonden zodat een samenhangend netwerk ontstaat. In 2023 is een subsidieaanvraag ingediend om in Europees verband verder te werken aan de uitwerking en realisatie van dit netwerk. Maar ook als deze aanvraag niet gehonoreerd wordt gaan we ermee aan de slag.

We stimuleren de bewoners om klimaatadaptieve maatregelen te nemen **(I)**

Er is in Arnhem veel draagvlak en enthousiasme om de stad klimaatbestendiger te maken. Veel Arnhemmers willen zelf voor hun stad zorgen en vergroenen hun eigen dak, tuin of woonomgeving waaronder ook de openbare ruimte. De gemeente stimuleert dit door bewoners, bedrijven en instellingen te ondersteunen bij het maken van plannen en met een subsidieregeling om de plannen te helpen financieren. De subsidieregeling is in 2023 uitgebreid en toegankelijker gemaakt zodat meer inwoners er makkelijker gebruik van kunnen maken.

We zetten verharding om naar groen **(I)**

Veel verharding leidt tot een grotere opwarming en meer wateroverlast. In de Strategie Klimaatadaptatie is daarom de ambitie benoemd om de hoeveelheid verharding in Arnhem met 10% terug te dringen. In samenhang met mobiliteit worden bij diverse reconstructies wegen versmald waarbij meer groen ontstaat, vaak in combinatie met het verlagen van de maximum snelheid. Ook bij maatregelen in de woonomgeving benutten we veel kansen om de hoeveelheid verharding terug te dringen. Daarnaast geven we uitvoering aan het groen parkeren, waarbij nieuwe parkeerplaatsen waterdoorlatend of groen worden uitgevoerd. Ook richten we ons op het terugdringen van de verharding in particuliere tuinen.

Arnhems groen versterken (D)

Arnhem is één van de groenste steden van Nederland en dat willen we ook zo houden. Vanwege de klimaatverandering en het verlies van biodiversiteit blijkt meer dan ooit hoe belangrijk het groen is om de stad leefbaar en aantrekkelijk te houden voor zowel mens als dier. Het beleid voor het Arnhemse groen is geformuleerd in de Groenvisie. Het beleid voor bomen is uitgewerkt in het Bomenplan. De komende jaren zullen we ons vooral richten op de volgende thema's:

- Herkenbare stad: Vergroten van de waarden van bossen en (wijk)parken
- Natuurvriendelijke stad: Vergroten van de biodiversiteit
- Groene gezonde stad: Vergroenen van de stad
- Duurzaam beheerde stad: Toekomstbestendig beheer
- Samenwerkende stad: Samen de stad vergroenen

Om doelen meetbaar te maken werken we aan monitoring. Zo monitoren we op verschillende locaties de biodiversiteit en meten we de toe- of afname van boomkroonoppervlakte. Om de effecten en resultaten van deze metingen goed te kunnen interpreteren zijn data van over een langere periode van meerdere jaren noodzakelijk.

We zorgen voor kwalitatief hoogwaardige bossen, natuurterreinen en stads- en wijkparken (herkenbare en duurzaam beheerde stad) **(I)**

- We houden onze waardevolle bossen en parken op orde en zetten in op het vergroten en versterken van de verbinding van en tussen deze gebieden. Hierdoor ontstaat er een groter, sterker en beter groen netwerk voor dier, plant en mens.
- We geven uitvoering aan maatregelen benoemd in beheervisies stadsparken, bossen en natuurterreinen. In 2024 starten we met het uitvoeren van maatregelen benoemd in de nieuwe visie op Sonsbeek, Zijpendaal & Gulden Bodem. We planten bosranden en bijzondere beplantingsraden aan, we knappen de centrale plek in park Gulden Bodem op en passen de parkbebording aan.
- In natuurgebied de Zuidelijke Uiterwaarden realiseren we de verbinding tussen natuurgebied Meinerswijk en de Bakenhof. Het Museumpark aan Onderlangs wordt opgeknapt tot volwaardig stadspark, waarbij een significant aandeel aan asfalt wordt ingeruild voor groen en bomen.
- We starten met het opstellen van een nieuwe beheervisie voor park Klarenbeek en Braamberg.

- We realiseren het Wijkpark Laarkwartier nabij station Arnhem-Zuid. Dit wordt een plek waar stadsnatuur en bewoners elkaar ontmoeten.
- We houden het areaal bos in stand en breiden dit uit door extra bos aan te planten of (bos)grond te verwerven. We versterken de klimaatbestendigheid van het bos waarbij de focus ligt op het vasthouden van water en het verbeteren van de organische stofbalans. We vergroten de biodiversiteit door het verbeteren van de horizontale en verticale gelaagdheid, het vergroten van structuurvariatie en soortvariatie in het bos.

We vergroten de groenmassa van bomen (herkenbare stad) (I)

Bij het streven naar een groene stad kijken we niet alleen naar de hoeveelheid bomen, maar ook naar de 'groenmassa': de omvang van de boomkronen.

- Het vergroten van de groenmassa doen we door het aanplanten van extra bomen, het verbeteren van de groeiplaatsen van bestaande bomen en het beschermen en ouder laten worden van bomen. We gaan extra bomen aanplanten op hitteplekken, in de wijken, in park en buitengebied. Deze bomen krijgen voldoende ondergrondse en bovengrondse groeiruimte op basis van het Bomenplan Arnhem.
- Potentiële plantlocaties voor extra bomen zijn in beeld. Aanplant van extra bomen wordt uitgevoerd in het plantseizoen (november - maart). Het streven is een groot aantal extra straatbomen, plantsoen- en parkbomen aan te planten. Een deel van deze bomen zijn fruit- en nootdragende bomen.
- Op minimaal 50 locaties worden de groeiplaatsomstandigheden van buitengewone bomen verbeterd zodat ze gezond en vitaal blijven en nog ouder kunnen worden. Stadsbomen en lanen krijgen extra zorg en aandacht zodat ze uit kunnen groeien tot Buitengewone bomen. Onder bomen die in gras staan wordt niet meer of veel minder gemaaid om de kwetsbare bodem en groeiplaats te beschermen.
- Jaarlijks monitoren we de voortgang van het boomkroonvolume. Dit is uitgewerkt in de uitvoeringsagenda van het Bomenplan Arnhem.

We stimuleren stadslandbouw verpachte agrarische gronden in eigendom van gemeente Arnhem om deze natuurinclusief te bewerken en te beheren (natuurvriendelijke stad) (I)

Samen met onze partners in de stad wordt in 2024 een nieuwe visie duurzame (stads)landbouw en duurzaam voedsel opgesteld. We stimuleren en ondersteunen (bewoners)initiatieven op het gebied van stadslandbouw en eetbaar groen, onder meer door de subsidieregeling GroenBlauwe Initiatieven. We pakken daarnaast kansen om duurzame stadslandbouw te stimuleren en te faciliteren. Samen met de pachters van onze agrarische gronden zetten we actief stappen ten behoeve van natuurinclusieve landbouw en agrarisch natuur- en landschapsbeheer. Er zijn twee gebiedsprocessen natuurinclusieve landbouw gaande, in Arnhem Noord (gebiedsproces natuurinclusieve landbouw Arnhem Noord) en het uiterwaardengebied (gebiedsproces natuurinclusieve landbouw Veluwezoom/IJssel). Over een oppervlakte van tientallen hectares landbouwgrond is aandacht voor landschappelijk systeemherstel met focus op herstel van bodem, waterhuishouding en biodiversiteit. Hierbij valt te denken aan de aanleg van landschapselementen als poelen, hagen en struweel, de realisatie van bloemrijke akkerranden en wintervoedselakkers, de toepassing van strokenteelt en duurzame (niet-kerende) bodembewerking. Deze maatregelen vergroten de waarde van het landschap voor dier en plant (biodiversiteit) en mens (gezondheid). Het draagt bij aan het toekomstbestendig houden van de stad op het gebied van klimaat: verbeteren van de bodem leidt tot het beter kunnen vasthouden en bufferen van water en het voorkomen van verdroging en het draagt bij aan de landschappelijke ecosystemen.

We vergroten onze kennis en verbeteren de biodiversiteit en het leefgebied van kenmerkende soorten (natuurvriendelijke stad) (I)

We gaan de kennis vergroten over biodiversiteit in Arnhem. Op basis van deze kennis gaan we gericht maatregelen nemen om de biodiversiteit te vergroten. Dit doen we in diverse gebieden in de stad, park en buitengebied, waarbij elk jaar 3 gebieden worden gemonitord.
We gaan de biodiversiteit in de stad structureel monitoren en van daaruit vergroten. Want wanneer we weten hoe het ervoor staat met de biodiversiteit, weten we gerichter welke maatregelen we moeten uitvoeren. Vanaf 2021 gebeurt dit op 14 plekken in Arnhem. Na elk jaar volgt een beheer- en ontwikkeladvies van de in dat jaar gemonitorde gebieden, dat de gemeente gaat uitvoeren.
Tevens doet stichting EIS (kenniscentrum voor Insecten) onderzoek naar gebieden met bijzondere of kwetsbare wilde bijen en zweefvliegen in Arnhem, inclusief een advies over het verbeteren van de biotoop. Deze kennis gaan we toepassen bij het beheren van de openbare ruimte. We starten een onderzoek naar de aanwezigheid van vleermuizen in de stad.

We hanteren een groennorm van 3-30-300 (groene en gezonde stad) (I)

Een groene en gezonde stad is gebaat bij de aanwezigheid van voldoende groen. Groen verbetert de fysieke en mentale gezondheid van onze inwoners en is een leefgebied voor planten en dieren. De norm houdt in dat elke inwoner vanuit zijn raam minimaal zicht heeft op 3 significante bomen, er 30% bladerdek in de wijk is en er binnen 300 meter van elke woning een stuk groen van minimaal 1 hectare aanwezig is. Dit betekent onder andere dat in alle wijken kleinschalige parkjes komen die ook gebruikt kunnen worden voor verkoeling, spelen van kinderen, het geven van een buitenles enzovoort. In 2024 gaan we verkennen of zo’n parkje in een groenarm deel van Klarendal realiseerbaar is.
In nieuwe ontwikkelingen hanteren we deze norm. In de bestaande stad streven we deze norm na. In 2023 is in beeld gebracht op welke plekken de stad nog niet voldoet aan de norm. In 2024 en de jaren daarna zullen we op deze plekken extra inzetten op het toevoegen van meer groen en bomen.

We stellen wijkgroenagenda's op (samenwerkende stad) (I)

De ambities om de leefbaarheid in de wijken te verbeteren door te vergroenen zetten we voort met de wijkgroenagenda's. Inmiddels zijn deze voor een groot aantal wijken gereed. Het accent komt in 2024 meer op de uitvoering te liggen. Het gaat daarbij om Malburgen, Arnhem-West, Rijkerswoerd, Arnhemse Broek, Klarendal, Elderveld, Alteveer/Cranevelt, St. Marten/Sonsbeek en natuurlijk de binnenstad. In de loop van 2024 zal ook gestart worden met het opstellen van wijkgroenagenda's voor de overige wijken.

We voeren de campagne Andere Arnhemmers uit (samenwerkende stad) (I)

Via de campagne Andere Arnhemmers brengen we natuur en biodiversiteit onder de aandacht bij onze inwoners. Dit doen we vanuit de Molenplaats Sonsbeek, samen met groene partijen in de stad. In 2022 is een stadsnatuurkaart gemaakt met bijzondere verhalen over dieren en planten. Een mooi product om de natuur in Arnhem te promoten. In 2024 worden diverse lezingen gegeven in de Molenplaats Sonsbeek over natuur in Arnhem. Zo krijgen onze inwoners meer kennis van onze natuur, en worden ze in de gelegenheid gesteld bijzondere plekken op te zoeken om van de natuur in de stad te genieten. Deze campagne streeft ernaar dat onze bewoners zich nog meer gaan inzetten voor de natuur in hun eigen leefomgeving.

Aandacht voor dierenwelzijn (A)

In en om onze stad leven niet alleen mensen, maar ook dieren. We willen dat er voor deze dieren plek is en daarom betrekken we hun welzijn bij de keuzes die we maken. De aanwezigheid van dieren is niet altijd alleen maar mooi of bijzonder. Huisdieren worden soms aan hun lot overgelaten. De dieren kunnen zorgen voor gevaar, overlast of schade. We proberen dit op een zo diervriendelijk mogelijke wijze te voorkomen. We vinden het belangrijk dat er geen (verdwaalde of verlaten) gezelschapsdieren rondzwerven en dat zieke of gewonde in het wildlevende dieren die in de openbare ruimte worden aangetroffen kunnen worden opgevangen.
Alle dieren, zowel overlastgevende, gehouden, als in het wild levende dieren, verdienen onze zorg en aandacht. We vinden het belangrijk dat mens en dier in harmonie samen kunnen leven en hebben daarom onze ambities op dit gebied neergelegd in de Visie Dierenwelzijn 2021-2030.

Het dierenwelzijn van dieren in de gemeente Arnhem verbeteren (D)

Wij erkennen de intrinsieke waarde van in het wild levende dieren en laten hen zoveel mogelijk met rust. We streven daarbij naar een gezonde leefomgeving met zo min mogelijk onnatuurlijke barrières. Daarom werken we mee aan projecten zoals de zonering van recreatie op de Veluwe en daarom is dierenwelzijn een belangrijk speerpunt bij hoe we het buitengebied gebruiken bij andere doeleinden.

Verbinden en versterken ecologische hoofdstructuur (I)

We houden onze waardevolle bossen en parken op orde en zetten in op het vergroten en versterken van de verbinding van en tussen deze gebieden. Hierdoor ontstaat er een groter, sterker en beter groen netwerk voor dier, plant en mens. In natuurgebied de Zuidelijke Uiterwaarden realiseren we de verbinding tussen natuurgebied Meinerswijk en de Bakenhof.

We werken aan het vergroten van de biodiversiteit met natuurvolgend beheer, het verbinden van leefgebieden en het opheffen van barrières, zodat dieren (wilde bijen en vlinders, vogels, vleermuizen, das, edelhert en wolf) meer en beter leefgebied hebben en meer mogelijkheden hebben voor migratie.
Verder willen wij, samen met andere zuid-Veluwse gemeenten, in overleg gaan met de provincie over rollen en verantwoordelijkheden ten aanzien van de wolf.

Ondersteuning geven aan eigenaren (I)

Soms hebben eigenaren wat ondersteuning nodig bij het zorgen voor hun huisdier. Zo kunnen sommige Arnhemmers de medische kosten van een dierenartsbezoek niet betalen, waardoor hun dier niet de zorg krijgt die het nodig heeft en onnodig lijdt. Gelrepashouders krijgen daarom bij deelnemende dierenartsen 50% korting (tot € 450) op de rekening. Voor mensen die om een andere reden (tijdelijk) niet meer voor hun huisdier kunnen zorgen onderzoeken wij oplossingen. We proberen dieren uit het asiel te houden met alternatieve zorgmogelijkheden voor huisdieren en door het gesprek aan te gaan met zorginstellingen.

Continueren van een goede opvang van (zwerf)dieren (I)

Onze overeenkomst voor dierenopvang met het Dierentehuis Arnhem e.o. eindigt op 1 oktober 2023. We spannen ons in om de opvang na deze datum te continueren, waarbij dierenwelzijn, maatschappelijke meerwaarde en duurzaamheid voorop staan. We trekken daarbij zoveel mogelijk gezamenlijk op met de andere gemeenten die hun dierenopvang laten verzorgen door het Dierentehuis.

Een milieu- en gebruiksvriendelijke afvalinzameling (A)

Een milieu- en gebruiksvriendelijke afvalinzameling is een essentieel onderdeel van een duurzame woon- en leefomgeving. De gemeentelijke ambitie die past in het landelijk beleid blijft om afval zoveel mogelijk te hergebruiken en daarmee de hoeveelheid restafval die verbrand moet worden, verder te verkleinen. De criteria die gebruikt worden bij de keuzes voor de manier waarop de afvalinzameling is ingericht, zijn naast dit milieubelang, de gebruiksvriendelijkheid en service voor de inwoner en de kosten die hiermee gemoeid zijn.

In juni 2022 is de nieuwe afvalkoers voor 2022-2026 vastgesteld. De ambitie van het hierin opgenomen Arnhemse afvalbeleid voor de komende jaren is tweeledig. We willen een schonere woonomgeving en we willen het hergebruik van grondstoffen verbeteren en daarmee de hoeveelheid restafval verminderen. Bewustwording bij inwoners van de noodzaak van afvalscheiding en het schoonhouden van de leefomgeving is een rode draad door alle thema's.

Reductie hoeveelheid restafval (D)

Het is de ambitie om de hoeveelheid restafval die verbrand moet worden naar beneden te brengen. We hebben de afgelopen jaren aangetoond dat er op het gebied van afvalscheiding en reductie van het restafval en het verbeteren van de kwaliteit van de gescheiden ingezamelde stromen, nog veel mogelijk is. Het verder verbeteren van het gescheiden inzamelen van GFT-/GFE-afval, zowel bij laagbouw als bij hoogbouw, biedt nog het nodige perspectief. Daarnaast blijft het voorkomen van afkeur door de bijmenging van ander afval in het gescheiden ingezamelde PBD-afval (Plastic, Blik en Drankenkartons) een belangrijk doel waarmee een de reductie van het aantal kilo's restafval gerealiseerd kan worden. Ook wordt verwacht dat de landelijke invoering van producentenverantwoordelijkheid voor textiel en de intensivering die we op textielinzameling gaan plegen, leidt tot een betere scheiding van deze stroom en daarmee een vermindering van de hoeveelheid restafval.

De afvalstoffenheffing is nu voor 84 procent kostendekkend. Dat betekent dat er geld uit de algemene middelen wordt ingezet om afvalverwerking te betalen. Wij vinden het logisch dat de kosten van afvalverwerking gedragen worden door de gebruikers en dat de heffing zoveel als mogelijk kostendekkend is. Daarom verhogen we de heffing de komende 4 jaar stapsgewijs naar 95 procent kostendekkendheid.

In 2022 hebben we per inwoner 207 kilogram restafval ingezameld. Op 15 juni 2022 heeft de raad de Afvalkoers 2022-2026 vastgesteld. Hierin staat beschreven op welke manier we streven naar minder restafval per inwoner. Over de uitvoering van de Afvalkoers wordt de gemeenteraad op de hoogte gehouden via de kwartaalrapportages Afval. Hier vindt u de meest recente rapportage.
Sinds de vaststelling van Arnhem Schoner hebben we aan de Afvalkoers als volgt uitvoering gegeven:

- Invoering van de Ja/Ja sticker is voorbereid en deze is er vanaf 6 juli 2023.
- Traject verbetering kwaliteit PBD is ingezet met bemoedigende resultaten (zie rapportage eerste kwartaal 2023).
- Instellen van een klankbordgroep met de eerste bijeenkomst in december 2022 en tweede in juli 2023.
- Er zijn stappen gezet met onze toezichthouders op het oneigenlijk gebruik van ondergrondse containers door bedrijven en het aanspreken van die bedrijven op het schoonhouden van hun directe omgeving.
- Een onderzoek naar Groente-, Fruit- en Etensresten (GFE) verzamelcontainers loopt, inclusief een onderzoek naar de toegankelijkheid van deze containers zodat we tot een succesvolle uitrol kunnen komen. Het tijdspad hiervoor is afhankelijk van de uitkomst van dit traject en eventueel een aanbestedingstraject voor toegankelijkere containers.

Beleidsontwikkeling afvalreductie (I)

Helaas zien we dat de hoeveelheid restafval nog ver boven onze doelstelling ligt. Het hergebruiken van grondstoffen door scheiding van afval en zo het verminderen van de hoeveelheid restafval wordt grotendeels bepaald door het scheidingsgedrag. Zelfs bij een technische oplossing als mechanische nascheiding van PBD-afval, is bronscheiding van afvalstromen zoals GFT van belang.
Het veranderen van gedrag vraagt tijd. We hebben er op basis van de resultaten van bijvoorbeeld het kwaliteitsverbeteringstraject van PBD, vertrouwen in dat we nog stappen kunnen maken.
Tegelijkertijd willen we nieuwe sturingsinstrumenten ontwikkelen om de doelstellingen op afvalreductie te bereiken. Dit vraagt een nieuwe aanpak die in de komende begrotingsperiode verder wordt uitgewerkt. Bij het onderzoek naar alternatieve systemen die bijdragen aan de milieudoelen zal nadrukkelijker de inbreng, medewerking en betrokkenheid van de inwoners gevraagd worden. Dit gebeurt onder meer door middel van een burgerberaad en een klankbordgroep afval.

We willen proberen de landelijke (VANG-)doelstelling van 30 kilo in 2025 te halen.
Eind 2023 stuurt het college een evaluatie van het afvalbeleid naar de raad. Mocht blijken dat de geboekte voortgang onvoldoende is om ons doel voor 2025 te halen, dan zijn maatregelen noodzakelijk. Hierbij is alles bespreekbaar en liggen alle mogelijke instrumenten en prikkels op tafel, waaronder diftar (gedifferentieerde tarieven) en nascheiding. De adviezen van het burgerberaad zullen nadrukkelijk overwogen worden bij het opstellen van een pakket van maatregelen.

Effectindicator	2019	2020	2021	2022	2023
Omvang huishoudelijk afval	**200,70**	**165,20**	**160,40**		

Eenheid: Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval (kg per inwoner).

Bron: CBS - Huishoudelijk afval De CBS-afvalcijfers over 2022 worden in december 2023 gepubliceerd. In onze eigen afvalrapportages zien we een gemiddelde van 207 kilogram restafval per inwoner in 2022.

Arnhem Schoner **(D)**

Het is de ambitie om de hoeveelheid restafval die verbrand moet worden naar beneden te brengen.
We willen een schonere woonomgeving. We willen in 2025 de volgende resultaten behalen:

- vermindering van het aantal hotspots met 25% (ten opzichte van 2022);
- 50% reductie van het aantal bijplaatsingen op de top 20 hotspots (ten opzichte van 2022);
- een stadsdekkend netwerk van zwerfafvalvrijwilligers.

Aanpak **(I)**

Als eerste pijler van een schonere woonomgeving zien wij de aanpak van “hotspots” (locaties waar meer dan éénmaal per week afval bij of naast de containers wordt geplaatst). De tweede pijler van een schone woonomgeving is de aanpak van zwerfafval in de openbare ruimte.

Hiertoe zijn en worden de volgende maatregelen ingezet:

- De zwerfafvalparaplu is opgezet en is te vinden op www.arnhemschoner.nl.
- Een hotspots-aanpak is opgezet en de eerste projecten op hotspots zijn nu ingezet.
- Wijkinitiatieven in de vorm van opruimdagen zijn en worden ondersteund.
- De milieubak maakt structureel deel uit van onze inzamelstructuur.

Doelen en budgetten

Hieronder geven we een indicatief inzicht van de relatie tussen doelen en budgetten. Niet alle werkzaamheden die we uitvoeren (met name 'going concern'-werkzaamheden) zijn opgenomen in de doelstellingen. De budgetten hiervoor staan onder het kopje "Overig" Door de samenhang van diverse doelen worden diverse budgetten doeloverstijgend ingezet. In deze gevallen is het totale budget voor de doelen bij het bovenste doel weergegeven en is bij de onderstaande doelen geen bedrag opgenomen.

Begroting 2024 per ambitie en doel	Lasten	Baten	Toevoe-gingen	Onttrek-kingen
Bedragen x € 1.000				
Goede volkshuisvesting	**5.920**	**239**	**9.043**	**7.556**
Meer en sneller woningen toevoegen	5.920	239	9.043	7.556
Betaalbaar wonen				
Huisvesting van bijzondere doelgroepen				
Goede woningen in leefbare wijken				
Een klimaatbestendige, groene, biodiverse en leefbare openbare ruimte	**15.278**	**855**	**490**	**462**
Naar een klimaatadaptieve stad	15.278	855	490	462
Arnhems groen versterken				
Aandacht voor dierenwelzijn	**421**	**0**	**0**	**0**
Het dierenwelzijn van dieren in de gemeente Arnhem verbeteren	421	0	0	0
Een milieu- en gebruiksvriendelijke afvalinzameling	**15.351**	**25.078**	**0**	**0**
Reductie hoeveelheid restafval	15.351	25.078	0	0
Arnhem Schoner				
Overig	**14.849**	**19.161**	**124**	**360**
Totaal	**51.819**	**45.333**	**9.657**	**8.379**

Wat mag het kosten

	Rekening	Begroting 2023		Begroting	Meerjarenraming		
	2022	Primitief	Juli	2024	2025	2026	2027
Bedragen x € 1.000							
Middelen							
Lasten	37.711	52.517	53.752	51.819	50.654	50.783	50.959
Baten	43.483	42.178	43.039	45.333	46.276	47.198	47.285
Saldo lasten en baten	***5.772***	***-10.339***	***-10.713***	***-6.485***	***-4.378***	***-3.585***	***-3.674***
Toevoegingen aan reserves	8.680	16.097	15.787	9.657	1.162	591	91
Onttrekkingen aan reserves	6.214	3.591	5.507	8.379	2.539	1.941	2.873
Saldo toevoegingen en onttrekkingen	***-2.466***	***-12.506***	***-10.280***	***-1.278***	***1.377***	***1.350***	***2.782***
Gerealiseerd resultaat	**3.306**	**-22.844**	**-20.993**	**-7.763**	**-3.001**	**-2.235**	**-892**

Toelichting

Lasten
De lasten voor 2024 zijn in totaal begroot op € 51,8 miljoen. Dit is opgebouwd uit de volgende onderwerpen:
- Openbare Ruimte inclusief Riolering, € 16,7 miljoen;
- Afval, € 15,3 miljoen;
- Groen en klimaatadaptatie, € 7,4 miljoen;
- Natuur en stadsparken, € 6,1 miljoen;
- Wonen, € 5,9 miljoen;
- Dierenwelzijn € 0,4 miljoen.

De totale begrote lasten zijn in 2024 € 1,9 miljoen lager dan in 2023. De daling is met name te verklaren doordat in de begroting 2023 voor € 6,9 miljoen aan eenmalige middelen waren opgenomen. Daartegenover staat een lastenstijging in 2024 met € 5 miljoen met name veroorzaakt door:
- prijs- en areaalontwikkelingen (inclusief energiecompensatie): € 2,8 miljoen;
- ontwikkeling kapitaallasten: € 0,5 miljoen;
- extra middelen voor buurtconciërges € 0,4 miljoen, uitvoering parkenvisie € 0,5 miljoen;
- het doorberekenen van kosten klimaatadaptatie in de rioolheffing, waarmee € 0,3 miljoen extra beschikbaar komt ter dekking van kosten klimaatadaptatie, waaronder kapitaallasten van investeringen.

Baten
De begrote baten bedragen in 2024 € 45,3 miljoen. Dit is opgebouwd uit de volgende onderwerpen:
- Afval, € 25,1 miljoen;
- Riolering, € 17,8 miljoen;
- Havenbeheer, € 0,9 miljoen;
- Kabels en leidingen, € 0,5 miljoen;
- Natuur en stadsparken, € 0,7 miljoen;
- Wonen € 0,2 miljoen;
- Overige inkomsten, € 0,1 miljoen.

De totale begrote baten zijn in 2024 € 2,3 miljoen hoger dan in 2023. Belangrijkste ontwikkelingen:
- stijging opbrengsten afvalstoffenheffing als gevolg van doorberekening lastenontwikkeling en het stapsgewijs toewerken naar een kostendekkendheidspercentage van 95% in 2026, € 2,9 miljoen;
- daling opbrengsten volkshuisvesting alg gevolg van eenmalige opbrengsten 2023, € - 0,6 miljoen;
- stijging opbrengsten rioolheffing als gevolg van doorberekening hogere lasten voor de gemeentelijke taken, voornamelijk kosten voor maatregelen klimaatadaptatie en effecten van prijsontwikkeling, € 0,5 miljoen.

Toevoegingen aan reserves
De totale toevoeging aan de reserves in 2024 is begroot op € 9,7 miljoen. Dit is opgebouwd uit:
- BR Huisvesting bijzondere doelgroepen € 6,0 miljoen;
- BR Arnhem-Oost € 2,5 miljoen;
- BR Volkshuisvesting € 0,6 miljoen:
- BR Groenfonds € 0,4 miljoen;
- Overige bestemmingsreserves € 0,2 miljoen

Onttrekkingen aan reserves
De totale onttrekking aan de reserves in 2024 is begroot op € 8,4 miljoen. Dit is opgebouwd uit:
- BR WMO en jeugdzorg € 6,0 miljoen;
- BR Huisvesting bijzondere doelgroepen € 1,5 miljoen;
- BR Groot onderhoud openbare ruimte € 0,7 miljoen;
- Overige bestemmingsreserves € 0,2 miljoen**.**

Met wie werken we samen

Verbonden partijen

Lingezegen
GR Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
Voor meer informatie wordt verwezen naar de paragraaf Verbonden partijen.

Partners
Wonen
- Woningcorporaties;
- Particuliere verhuurders;
- Beleggers/ontwikkelaars;
- Provincie Gelderland;
- Ministerie van BZK;
- Zorgpartijen.

Openbare ruimte
- Wijkteams;
- Schouwgroepen en belangengroepen;
- Waterschappen;
- Grondeigenaren (onder andere woningcorporaties, provincie, Hoge Veluwe, Gelders Landschap, Staatsbosbeheer);
- Groen Forum;
- Klimaatbestendig Arnhem;
- Triple Helix partners.

Ook werken we samen met verschillende subsidiepartners. Deze zijn in dit programma in de digitale begroting (https://financien.arnhem.nl) terug te vinden. Het volledige overzicht van de begrotingssubsidies is te vinden in de paragraaf Subsidies.

Beleidskaders

Wonen
- Arnhemse woonprincipes (Woonvisie);
- Volkshuisvestelijk kader 2019-2022;
- Huisvestingsverordening;
- Plan van aanpak woningbouwontwikkeling;
- Plan van aanpak Woningsplitsing en Verkamering;
- Woondeal Regio Arnhem- Nijmegen.

Openbare ruimte
- Structuurvisie 2020-2040;
- Groenvisie 2017-2035;
- Bomenplan Arnhem;
- Uitvoeringsagenda Dierenwelzijn 2016-2020;
- Nota Ruimte voor de Jeugd (Spelennota) 2010 - 2020;

- Initiatiefvoorstel Groene Speelplaatsen;
- Aanpak wateroverlast Arnhem Noord 2015.
- Visie en Uitvoeringsagenda Dierenwelzijn 2021-2030;
- Strategie klimaatadaptatie Arnhem 2020 - 2030;
- Afvalkoers 2022-2026 Arnhem Schoner.

Paragrafen

De paragrafen vormen een 'dwarsdoorsnede' van de begroting, bezien vanuit een bepaald perspectief. Een aantal paragrafen is in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplicht voorgeschreven.

In de paragrafen worden kaderstellende beleidslijnen vastgelegd met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten. De paragrafen geven daarmee belangrijke aanvullende informatie over de meerjarige financiële positie van de gemeente. De wijze waarop invulling wordt gegeven aan de paragrafen verschilt per onderwerp.

De volgende paragrafen zijn opgenomen:

1. Lokale heffingen
2. Risicomanagement en weerstandsvermogen
3. Onderhoud kapitaalgoederen
4. Financiering
5. Bedrijfsvoering
6. Verbonden partijen
7. Grondbeleid
8. Investeringen
9. Subsidies
10. Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid

Lokale heffingen

De gemeente legt heffingen op. Die zijn onder te verdelen in algemene belastingen en retributies.
Bij algemene belastingen is sprake van een gedwongen bijdrage, waar geen rechtstreekse individuele tegenprestatie van de overheid tegenover hoeft te staan. De opbrengsten dienen als algemeen dekkingsmiddel. Voorbeelden zijn de onroerendezaakbelasting (OZB), parkeerbelasting en toeristenbelasting.
Retributies vallen uiteen in bestemmingsheffingen, leges en rechten. Bij bestemmingsheffingen zijn de opbrengsten bestemd voor specifieke taken of voorzieningen met een duidelijk algemeen belang. De riool- en afvalstoffenheffing zijn bestemmingsheffingen. Bij leges en rechten wordt er door de overheid een individuele tegenprestatie tegenover de bijdrage gesteld.

Uitgangspunten van beleid en belangrijke ontwikkelingen

Uitgangspunten van beleid

In de Begroting en tarieven van 2024 zijn de volgende uitgangspunten verwerkt:

Onroerende-zaakbelasting (OZB)

- De OZB heeft met de WOZ-waarde een grondslag met een lasten verdelende werking. Voor eigenaren van woningen en bedrijfsgebouwen en huurders van bedrijfsgebouwen geldt: hoe hoger de waarde van de woning / het gebouw, des te hoger de te betalen belasting.
- Elk jaar is een herwaarderingsjaar. Dat betekent dat de WOZ-waarden gebaseerd worden op een nieuwe waardepeildatum. De WOZ-waarde is een zo goed mogelijke schatting van de mogelijke verkoopprijs op de waardepeildatum. Voor de belastingen 2024 geldt de waardepeildatum van 1 januari 2023. Op basis van de bij het opstellen van de Begroting bekende waardeontwikkeling verwachten we dat de waarde van woningen tussen 1 januari 2022 (vorige peildatum) en 1 januari 2023 gemiddeld met 7,14 procent is gestegen. Voor niet-woningen verwachten we een waardestijging van 2,5 procent.
- De OZB-opbrengsten, exclusief areaalontwikkeling, worden in de periode 2022-2026 jaarlijks met 5 procent verhoogd. In beginsel betekent dit ook jaarlijks een gemiddelde lastenstijging OZB van 5 procent. Als de daadwerkelijke waardeontwikkeling in jaar t-1 echter afwijkt van de bij de tariefberekening voor jaar t-1 verwachte waardeontwikkeling, vindt er in jaar t een ‘inhaaleffect’ plaats, waardoor de lastenstijging in dat jaar afwijkt van de 5 procent. Bij woningen is dit voor 2024 het geval.
  Bij de tariefberekening 2023 is uitgegaan van een gemiddelde waardestijging van woningen met ruim 24 procent (van peildatum 1 januari 2021 naar peildatum 1 januari 2022). Nu blijkt dat de waardeontwikkeling lager uit is gekomen, op ongeveer 23 procent. Een huishouden met een koopwoning heeft in 2023 daarom te maken gehad met een lagere lastenstijging OZB, van gemiddeld 4 procent.
  Omdat we voor de tariefberekening 2024 uitgaan van de actuele, lagere waardes zal er in 2024 een correctie plaatsvinden en is de lastenontwikkeling 2024 ten opzichte van 2023 voor woningen niet 5, maar 5 procent plus 1 procent correctie. De hoogte van de gemiddelde lasten OZB in 2024 is gelijk aan de hoogte die er zou zijn zonder inhaaleffect en het ‘voordeel’ voor 2023 blijft behouden voor de belastingplichtigen, maar omdat we voor de lastenontwikkeling vergelijken met de in 2023 lagere lasten, komt de mutatie hoger uit dan 5 procent.
  Overigens geldt ook voor 2024 dat de daadwerkelijke waardeontwikkeling af kan wijken van de waardeontwikkeling waar voor de tariefberekening van uit is gegaan. Met als gevolg dat ook de gemiddelde lastenstijging af kan wijken van de 5 plus 1 procent die nu verwacht wordt. In 2025 zal deze afwijking dan weer gecorrigeerd worden, zodat over een langere periode bezien de lastenontwikkeling OZB gemiddeld 5 procent per jaar is.
  Voor niet-woningen wijkt de daadwerkelijke waardeontwikkeling slechts marginaal af van de bij de tariefberekening verwachte waardeontwikkeling, waardoor hier wel een verwachte lastenontwikkeling van gemiddeld 5 procent geldt.

Rioolheffing

- De tarieven van de rioolheffing zijn kostendekkend. Oftewel: de opbrengsten uit rioolheffing zijn (vrijwel) gelijk aan de kosten voor de gemeentelijke watertaken voor afval-, hemel- en grondwater. De begrote opbrengsten uit rioolheffing stijgen in 2024, doordat de hogere kosten voor de gemeentelijke taken in de rioolheffing worden doorberekend. Het gaat hierbij voornamelijk om kosten voor maatregelen klimaatadaptatie en om de effecten van prijsontwikkeling. Voor een berekening van de kostendekkendheid wordt verwezen naar het onderdeel Kostendekkendheid retributies in deze paragraaf.
- Bij objecten met leegstand kan het gebruikersdeel van de rioolheffing niet worden opgelegd, waardoor minderopbrengsten ontstaan. Met ingang van 2024 verwerken we de effecten van leegstand in de tarieven,

door opbrengstderving als gevolg van leegstand te compenseren met een hoger eigenaarstarief. Dit heeft een lastenverzwaring voor eigenaren tot gevolg. Aangezien alleen eigenaren kunnen sturen op leegstand vinden we dit te rechtvaardigen.
- Net zoals de OZB heeft de rioolheffing met de WOZ-waarde een grondslag met een lasten verdelende werking. De rioolheffing volgt de jaarlijkse herwaardering voor de OZB. Ook bij de rioolheffing is er in 2024 daarom sprake van een 'inhaalslag' bij de lastenontwikkeling (zie OZB voor een toelichting).

Afvalstoffenheffing
- We werken bij de afvalstoffenheffing met twee tarieven, één voor eenpersoonshuishoudens en één voor meerpersoonshuishoudens. Hiermee wordt een relatie gelegd tussen de mate van gebruik en de belasting die iemand betaalt.
- De kostendekkendheid van de tarieven van de afvalstoffenheffing wordt stapsgewijs verhoogd naar 95 procent in 2026. Zoals in de Begroting 2023 aangekondigd zal vanaf 2024 de mate van kostendekkendheid met grotere stappen worden verhoogd. Voor 2024 is deze 90 procent (2023: 85 procent). Voor een berekening van de kostendekkendheid wordt verwezen naar het onderdeel Kostendekkendheid retributies in deze paragraaf.
- De begrote opbrengsten uit afvalstoffenheffing stijgen in 2024 daarnaast doordat de hogere kosten voor inzameling en verwerking van huishoudelijk afval in de afvalstoffenheffing worden doorberekend. Het gaat hierbij voornamelijk om prijsontwikkeling, maar ook om kapitaallasten voor vervanging van ondergrondse afvalcontainers.
- In 2023 is bij de tariefberekening uitgegaan van een te hoog aantal huishoudens, waardoor de tarieven in 2023 eigenlijk hoger hadden moeten liggen. Dit wordt in 2024 hersteld, waardoor dan een ‘tariefsprong’ zichtbaar is.

Parkeerbelasting
- De parkeertarieven worden voor 2024 geïndexeerd met de verwachte inflatie van 3,1 procent. De naheffingsaanslagen ('boetes') worden verhoogd naar het wettelijk toegestane bedrag. De parkeertarieven (en aanverwante tarieven) voor 2025 en verder worden gekoppeld aan het nieuwe parkeerbeleid, dat naar verwachting in het voorjaar van 2024 zal worden vastgesteld.
- De begrote opbrengsten uit parkeerbelasting zijn voor 2024 daarnaast geactualiseerd en naar boven bijgesteld op basis van de gerealiseerde aantallen van het eerste kwartaal 2023 en de laatste drie kwartalen 2022. De (extra) opbrengsten uit parkeerbelasting worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve Bereikbaarheid.

Leges
- De tarieven voor paspoorten, Nederlandse identiteitskaarten en rijbewijzen worden in 2024 verhoogd met de stijging van de af te dragen rijksleges.
- De begrote opbrengsten uit leges publieke dienstverlening en burgerlijke stand stijgen in 2024, doordat vanaf 2024 extra aanvragen voor paspoorten en ID-kaarten worden verwacht ('paspoorthausse'). In 2014 is de termijn om paspoorten en ID-kaarten te verlengen namelijk verlengd naar 10 jaar. Daarnaast is de verhoging van de af te dragen rijksleges in de begroting verwerkt. Dit leidt tot zowel hogere baten als lasten.
- Op 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet in werking. Met invoering van de Omgevingswet zijn nieuwe producten en tarieven van kracht. De begrote opbrengsten uit leges Omgevingswet (voorheen Wabo) dalen, omdat als gevolg van de Wkb voor een deel van de bouwwerken geen bouwtoezicht meer wordt uitgevoerd. Hiervoor worden dan ook geen leges meer geheven.
- Voor de overige leges geldt dat de tarieven in 2024 gelijk zijn aan de tarieven van 2023. Voor 2025 gaan we onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om de mate van kostendekkendheid van de leges te verhogen. Voor een overzicht van de kostendekkendheid van de leges wordt verwezen naar het onderdeel Kostendekkendheid retributies in deze paragraaf.

Toeristenbelasting
- De tarieven van de toeristenbelasting zijn in 2024 gelijk aan de tarieven van 2023.
- De begrote opbrengsten uit toeristenbelasting zijn voor 2024 geactualiseerd en naar boven bijgesteld op basis van de gerealiseerde aantallen over 2022.

Belangrijke ontwikkelingen

Ontwikkeling gemeentelijk belastinggebied

In het regeerakkoord heeft het (inmiddels demissionaire) kabinet een nieuwe financieringssystematiek voor gemeenten aangekondigd. Deze nieuwe financieringssystematiek moet zorgen voor een meer stabiele financiering voor gemeenten en ruimte geven voor het maken van autonome keuzes op lokaal niveau.
Bij de herziening wordt ook de mogelijkheid voor een groter eigen belastinggebied betrokken. Op gemeentelijk niveau wordt in samenspraak met de VNG bezien welke mogelijkheden er zijn qua modernisering en uitbreiding van het belastinggebied, waarbij op basis van de uitkomsten een eventueel wetgevingstraject in gang wordt gezet. Omdat dit samenhangt met een mogelijk nieuw nationaal belastingstelsel, verwachten we niet dat dit korte termijn gaat gebeuren.

WOZ-bezwaren

We zien al een aantal jaren een toename in het aantal ontvangen bezwaren tegen de WOZ-waarde, mede als gevolg van de opmars van no-cure-no-pay-bureaus. De uitvoeringskosten voor afhandelen van bezwaren en de kosten voor de aan no cure no pay bureaus te betalen proceskostenvergoedingen lopen daardoor op.
Er zijn door de staatssecretaris voor fiscaliteit en belastingdienst maatregelen aangekondigd om de rol van de no-cure-no-pay-bureaus in te perken. Een aantal van deze maatregelen wordt uitgewerkt in het wetsvoorstel Belastingplan 2024 en zijn waarschijnlijk al vanaf 2024 van kracht. De verwachting is dat deze maatregelen een dempend effect zullen hebben op het aantal bezwaren dat wordt ingediend.
We onderzoeken de mogelijkheid om te gaan werken met een WOZ-voormelding, waarmee inwoners bij het waarderingsproces worden betrokken.

Begrote opbrengsten van de lokale heffingen

	2023	2024
Bedragen x € 1.000		
Algemene belastingen		
OZB	59.342	62.672
Verminderingen (naar aanleiding van bezwaar)	-1.450	-1.450
Parkeerbelasting	10.000	12.158
Toeristenbelasting	791	1.191
Subtotaal	**68.682**	**74.571**
Bestemmingsheffingen		
Afvalstoffenheffing	20.223	23.112
Verminderingen (naar aanleiding van bezwaar)	-400	-400
Rioolheffing	17.311	17.766
Verminderingen (naar aanleiding van bezwaar)	-250	-250
Bedrijveninvesteringszone (BIZ) Korenkwartier	121	121
Subtotaal	**37.005**	**40.349**
Leges		
Leges omgevingswet (voorheen Wabo)	4.037	3.750
Leges publieke dienstverlening en burgerlijke stand	1.833	3.154
Overige leges	863	786
Subtotaal	**6.732**	**7.690**
Rechten		
Scheepvaartrechten	536	536
Reinigingsrechten	53	53
Subtotaal	**589**	**589**
Totaal	**113.009**	**123.200**

In bovenstaande tabel zijn de begrote opbrengsten van de lokale heffingen opgenomen. Voor een toelichting op de mutaties ten opzichte van 2023 wordt verwezen naar het onderdeel Uitgangspunten van beleid en belangrijke ontwikkelingen in deze paragraaf.

Lokale lastendruk en kwijtscheldingsbeleid

Ontwikkeling lokale lastendruk in Arnhem

In onderstaande tabellen is voor een aantal 'standaard' huishoudens en (vastgoed)ondernemers in Arnhem de verwachte meerjarige lastenontwikkeling weergegeven. De bedragen en percentages zijn afgerond op hele euro's. De lastenontwikkeling voor 2025 en verder kan afwijken van hier gepresenteerd, als de gegevens op het moment van de tariefberekening afwijken van wat nu de verwachting is. Hierbij geldt dat hoe verder een belastingjaar in de toekomst ligt, des te meer onzekerheid er nu nog is.

Voor de berekeningen zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Er is uitgegaan van een groei van het aantal woningen/huishoudens, gebaseerd op de woningbouwplanning van maart 2023;
- Voor niet-woningen is uitgegaan van een gelijkblijvend aantal objecten;
- Bij de rioolheffing is voor 2025 en verder de opbrengstverhouding woningen / niet-woningen van 2024 aangehouden;
- Voor de toe te rekenen kosten is gerekend met (verwacht) prijspeil 2024;
- Voor de OZB wordt voor 2027 met een stijging van 5% vooralsnog uitgegaan van dezelfde lijn als in de coalitieperiode 2022-2026.

Stelselwijziging kosten riolering
In deze Begroting wordt voorgesteld een stelselwijziging ten aanzien van de kosten van riolering door te voeren: de kosten van de eerste aanleg van riolering bij nieuwbouw worden met ingang van 2024 niet meer als kosten van de grondexploitatie aangemerkt, maar als investeringen geactiveerd. Door deze stelselwijziging wordt met deze kosten voortaan op gelijke wijze omgegaan als met de kosten van vervanging van bestaande riolering. De aanleiding voor deze stelselwijziging is dat de woningbouw in Arnhem de komende jaren veelal binnenstedelijk zal worden gerealiseerd. Op plaatsen waar binnenstedelijk gebouwd wordt, ligt vaak een bestaand rioolstelsel. Dit bestaande rioolstelsel wordt vervangen of aangepast voor de nieuwe functies in het binnenstedelijke gebied. Het duidelijke onderscheid tussen eerste aanleg van riolering en vervanging van bestaande riolering verdwijnt hiermee.

Deze stelselwijziging heeft een effect op de hoogte van de te dekken kapitaallasten via de rioolheffing.
Op dit moment betaalt een bewoner van een nieuwe woning de aanleg van riolering via de grondprijs en hiernaast wordt rioolheffing in rekening gebracht (waarin ook de (vervangings)investeringen van riolering opgenomen zijn vanuit andere delen van de stad).
Door alle vervanging en aanleg van riolering voortaan in de rioolinvesteringen op te nemen en niet meer in een grondexploitatie, worden soortgelijke activiteiten / kosten op eenzelfde wijze verrekend via de rioolheffing.
De (kapitaal)lasten voor aanleg en onderhoud van de riolering, die worden meegenomen bij het bepalen van de rioolheffing, nemen hierdoor toe.

Bij de aankomende financiële jaarrapportage projecten (FJP) wordt exact berekend welke investeringskredieten in 2024 nodig zijn, tot welke kapitaallasten dit leidt, op welke wijze deze vanaf 2025 via de rioolheffing gedekt kunnen worden en wat de verwachte financiële effecten op de grondexploitaties zijn.
Om op dit moment toch een inschatting te kunnen maken van de verwachte effecten op de rioolheffing, is voor de lopende grondexploitaties inclusief Nijmeegseweg en Spoorzone in beeld gebracht welke kosten voor riolering naar verwachting uit de grondexploitaties gehaald kunnen worden en als rioolinvesteringen worden aangemerkt. De te dekken kapitaallasten van deze investeringen zijn doorberekend in de te behalen opbrengsten rioolheffing voor 2025 en verder.

Vanwege de verwachte groei van het aantal woningen nemen de gemiddelde lasten rioolheffing voor huishoudens, ook na de voorgestelde stelselwijziging, vanaf 2025 naar verwachting niet toe. De totale kosten voor de gemeentelijke watertaken, inclusief de verwachte extra kapitaallasten als gevolg van de stelselwijziging, kunnen dan verdeeld worden over meer huishoudens. Voor niet-woningen gaan we uit van een gelijkblijvend aantal objecten; vandaar dat hier wel sprake is van een verwachte (beperkte) stijging van de lasten rioolheffing.

Meerpersoonshuishouden koopwoning	2023	2024	2025	2026	2027
WOZ-waarde € 300.000 (2024)					
OZB	€ 304	€ 323	€ 339	€ 356	€ 374
Mutatie t.o.v. voorgaand jaar		*5%+1%*	*5%*	*5%*	*5%*
Rioolheffing	€ 139	€ 146	€ 145	€ 143	€ 143
Mutatie t.o.v. voorgaand jaar		*5%*	*-1%*	*-1%*	*0%*
Afvalstoffenheffing	€ 296	€ 337	€ 344	€ 346	€ 340
Mutatie t.o.v. voorgaand jaar		*14%*	*2%*	*1%*	*-2%*
Totaal	**€ 739**	**€ 806**	**€ 828**	**€ 845**	**€ 857**
Mutatie t.o.v. voorgaand jaar		*9%*	*3%*	*2%*	*1%*
WOZ-waarde € 600.000 (2024)					
OZB	€ 608	€ 646	€ 679	€ 712	€ 748
Mutatie t.o.v. voorgaand jaar		*5%+1%*	*5%*	*5%*	*5%*
Rioolheffing	€ 279	€ 292	€ 291	€ 287	€ 285
Mutatie t.o.v. voorgaand jaar		*5%*	*0%*	*-1%*	*-1%*
Afvalstoffenheffing	€ 296	€ 337	€ 344	€ 346	€ 340
Mutatie t.o.v. voorgaand jaar		*14%*	*2%*	*1%*	*-2%*
Totaal	**€ 1.183**	**€ 1.275**	**€ 1.314**	**€ 1.345**	**€ 1.373**
Mutatie t.o.v. voorgaand jaar		*8%*	*3%*	*2%*	*2%*

Meerpersoonshuishouden huurwoning	2023	2024	2025	2026	2027
WOZ-waarde € 150.000 (2024)					
OZB	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Rioolheffing	€ 35	€ 36	€ 36	€ 35	€ 35
Mutatie t.o.v. voorgaand jaar		*3%*	*0%*	*-3%*	*0%*
Afvalstoffenheffing	€ 296	€ 337	€ 344	€ 346	€ 340
Mutatie t.o.v. voorgaand jaar		*14%*	*2%*	*1%*	*-2%*
Totaal	**€ 331**	**€ 373**	**€ 380**	**€ 381**	**€ 375**
Mutatie t.o.v. voorgaand jaar		*12%*	*2%*	*0%*	*-2%*
WOZ-waarde € 300.000 (2024)					
OZB	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Rioolheffing	€ 70	€ 72	€ 72	€ 71	€ 70
Mutatie t.o.v. voorgaand jaar		*3%*	*0%*	*-1%*	*-1%*
Afvalstoffenheffing	€ 296	€ 337	€ 344	€ 346	€ 340
Mutatie t.o.v. voorgaand jaar		*14%*	*2%*	*1%*	*-2%*
Totaal	**€ 366**	**€ 409**	**€ 416**	**€ 417**	**€ 410**
Mutatie t.o.v. voorgaand jaar		*11%*	*2%*	*0%*	*-2%*

Eigenaar niet-woning	2023	2024	2025	2026	2027
WOZ-waarde € 400.000 (2024)					
OZB	€ 2.673	€ 2.810	€ 2.951	€ 3.098	€ 3.253
Mutatie t.o.v. voorgaand jaar		*5%*	*5%*	*5%*	*5%*
Rioolheffing	€ 265	€ 291	€ 294	€ 296	€ 299
Mutatie t.o.v. voorgaand jaar		*10%*	*1%*	*1%*	*1%*
Totaal	**€ 2.938**	**€ 3.101**	**€ 3.245**	**€ 3.394**	**€ 3.552**
Mutatie t.o.v. voorgaand jaar		*6%*	*5%*	*5%*	*5%*

WOZ-waarde € 800.000 (2024)					
OZB	€ 5.346	€ 5.621	€ 5.902	€ 6.197	€ 6.507
Mutatie t.o.v. voorgaand jaar		*5%*	*5%*	*5%*	*5%*
Rioolheffing	€ 530	€ 582	€ 589	€ 593	€ 599
Mutatie t.o.v. voorgaand jaar		*10%*	*1%*	*1%*	*1%*
Totaal	**€ 5.876**	**€ 6.203**	**€ 6.491**	**€ 6.790**	**€ 7.106**
Mutatie t.o.v. voorgaand jaar		*6%*	*5%*	*5%*	*5%*

Huurder niet-woning	2023	2024	2025	2026	2027
WOZ-waarde € 400.000 (2024)					
OZB	€ 668	€ 702	€ 738	€ 774	€ 813
Mutatie t.o.v. voorgaand jaar		*5%*	*5%*	*5%*	*5%*
Rioolheffing	€ 265	€ 275	€ 278	€ 280	€ 282
Mutatie t.o.v. voorgaand jaar		*4%*	*1%*	*1%*	*1%*
Totaal	**€ 933**	**€ 977**	**€ 1.016**	**€ 1.054**	**€ 1.095**
Mutatie t.o.v. voorgaand jaar		*5%*	*4%*	*4%*	*4%*
WOZ-waarde € 800.000 (2024)					
OZB	€ 1.336	€ 1.405	€ 1.475	€ 1.549	€ 1.626
Mutatie t.o.v. voorgaand jaar		*5%*	*5%*	*5%*	*5%*
Rioolheffing	€ 530	€ 550	€ 556	€ 559	€ 565
Mutatie t.o.v. voorgaand jaar		*4%*	*1%*	*1%*	*1%*
Totaal	**€ 1.866**	**€ 1.955**	**€ 2.031**	**€ 2.108**	**€ 2.191**
Mutatie t.o.v. voorgaand jaar		*5%*	*4%*	*4%*	*4%*

Ontwikkeling lokale lastendruk in landelijk perspectief

Het Centrum voor onderzoek van de economie van de lagere overheden (Coelo) meet jaarlijks de lokale lastendruk in de Nederlandse gemeenten en publiceert deze in de Atlas van de lokale lasten.
De indicator 'woonlasten meerpersoonshuishouden' geeft inzicht in de ontwikkeling van de Arnhemse woonlasten in relatie tot die van de overige gemeenten. Hierbij wordt uitgegaan van een huishouden met een (koop- of huur)woning met een gemiddelde waarde in de betreffende gemeente. Voor 2023 is uitgegaan van een gemiddelde waarde van een koopwoning van € 429.084 en een huurwoning van € 228.916. De indicator bestaat uit de OZB, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing.

Het Coelo publiceert de Atlas van de lokale lasten in het eerste kwartaal van het betreffende belastingjaar. De cijfers over 2024 zijn bij het opstellen van deze begroting dan ook nog niet bekend.
In de Atlas van de lokale lasten 2023 is over de woonlasten van een meerpersoonshuishouden opgenomen:

	Huishouden met een koopwoning	Huishouden met een huurwoning
Gemiddelde woonlasten Nederlandse gemeenten 2023	€ 944	€ 436
Gemiddelde woonlasten Arnhem 2023	€ 976	€ 353

Kwijtscheldingsbeleid

Particulieren en kleine zelfstandigen komen in aanmerking voor kwijtschelding van gemeentelijke belastingen als het zogenaamde gecorrigeerde inkomen lager uitvalt dan 100% van het bijstandsniveau. Ook wordt gekeken naar het vermogen van de inwoner, onder andere de vrij te laten financiële middelen. Kwijtschelding kan worden aangevraagd voor de (on)roerende zaakbelasting, afvalstoffenheffing en rioolheffing. Arnhem vult hierbij de beleidsvrijheid die er is voor kwijtschelding van gemeentelijke belastingen zo ruim mogelijk in.

Kostendekkendheid retributies

In de gemeentewet (artikel 229b, lid 1) is opgenomen dat de tarieven die worden geheven voor de retributies maximaal kostendekkend mogen zijn. Dit betekent dat de opbrengsten niet hoger mogen zijn dan de kosten. Zo

wordt voorkomen dat de gemeente 'winst' maakt op deze heffingen en met de ontvangen specifieke belastingen ook andere gemeenteactiviteiten financiert. Het gaat bij de kostendekkendheid om geraamde bedragen, omdat op het moment van het vaststellen van de tarieven alleen nog de verwachtingen bekend zijn.

Hieronder wordt inzicht gegeven in de berekening van de kostendekkendheid van de rioolheffing, afvalstoffenheffing, leges en rechten.

Kosten van overhead
Kosten worden zoveel mogelijk direct toegerekend aan de betreffende activiteit, maar dat gaat niet altijd. Bijvoorbeeld bij de kosten van huisvesting, (algemene) communicatie en bestuursondersteuning. Dit zijn overheadkosten; alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Deze definitie van overheadkosten is vastgelegd in het BBV. Welke kosten de gemeenten als overheadkosten moeten zien, is dus in regelgeving vastgelegd. Gemeenten zijn wel vrij in de keuze van de methodiek voor toerekening van overheadkosten aan de lokale heffingen. Bij de gemeente Arnhem rekenen we de kosten van overhead aan de heffingen toe met behulp van een opslag op de ingezette uren.

Afvalstoffenheffing
De afvalstoffenheffing is een bestemmingsheffing. De opbrengsten uit afvalstoffenheffing mogen alleen ingezet worden voor kosten van inzameling en verwerking van huishoudelijk afval.

We verhogen het percentage kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing stapsgewijs naar 95 procent in 2026. Voor 2024 is deze 90 procent.

Berekening kostendekkenheid Afvalstoffenheffing	
Bedragen x € 1.000	
Kosten Taakveld(en),incl. (omslag) rente	23.109
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	-1.724
Netto kosten taakvelden	***21.385***
Toe te rekenen kosten:	
Overhead	751
BTW	3.672
Totale kosten	***25.808***
Opbrengst heffingen	23.112
Dekkingspercentage	**90%**

Rioolheffing
De rioolheffing is een bestemmingsheffing. De opbrengsten uit rioolheffing mogen alleen ingezet worden voor de kosten voor de gemeentelijke watertaken voor afval-, hemel- en grondwater.

De rioolheffing is met 97 procent (vrijwel) kostendekkend.
Bij de rioolheffing hanteren we twee verschillende heffingen: een voor eigenaren en een voor gebruikers. Van de totale kosten van bijna € 17,5 miljoen rekenen we, in lijn met de opbrengstverhoudingen van de verschillende heffingen, 52 procent toe aan de eigenarenheffing en 48 procent aan de gebruikersheffing.

Berekening kostendekkenheid Rioolheffing	
Bedragen x € 1.000	
Kosten Taakveld(en),incl. (omslag) rente	15.721
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	-
Netto kosten taakvelden	***15.721***
Toe te rekenen kosten:	
Overhead	768
BTW	1.839
Totale kosten	***18.328***
Opbrengst heffingen	17.766
Dekkingspercentage	**97%**

Leges

In onderstaande tabel is de kostendekkendheid van de leges en rechten voor 2024 opgenomen.

Legesverordening	Lasten 2024	Baten 2024	Kosten-dekkendheid
Bedragen x € 1.000			
Algemene dienstverlening			
Publieke dienstverlening en burgerlijke stand	4.846	3.154	65%
Parkeren	50	44	89%
Algemene plaatselijke verordening en huisvesting	100	98	98%
Subtotaal Algemene dienstverlening	**4.995**	**3.296**	**66%**
Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving			
Omgevingswet (voorheen: Wabo)	5.652	3.750	66%
Kabels/leidingen en Telecommunicatiewet	318	305	96%
Subtotaal Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning	**5.970**	**4.055**	**68%**
Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn			
Horeca	225	191	85%
Evenementen en markten	135	130	96%
Prostitutiebedrijven	8	8	100%
Winkeltijden	0,5	0,3	68%
Woningsplitsing/verkamering	11	10	92%
Subtotaal Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn	**379**	**339**	**89%**
Totaal	**11.345**	**7.690**	**68%**
Scheepvaartrechten Bedragen x € 1.000	907	536	59%
Reinigingsrechten Bedragen x € 1.000	53	53	100%

Overzicht lokale heffingen

Onroerende-zaakbelasting

2023	Tarieven			WOZ-waarde	Begrote opbrengsten 2023		
	eigenaar	gebruiker	totaal	totaal	eigenaar	gebruiker	totaal
Bedragen x € 1.000							
Woningen	0,1086%	n.v.t.	0,1086%	25.736.156	27.949	n.v.t.	27.949
Niet-woningen	0,6849%	0,1712%	0,8561%	3.593.518	24.612	6.152	30.764
Totaal				**29.329.673**	**52.561**	**6.152**	**58.714**

2024	Tarieven			WOZ-waarde	Begrote opbrengsten 2024		
	eigenaar	gebruiker	totaal	totaal	eigenaar	gebruiker	totaal
Bedragen x € 1.000							
Woningen	0,1077%	n.v.t.	0,1077%	27.389.760	29.499	n.v.t.	29.499
Niet-woningen	0,7026%	0,1756%	0,8782%	3.668.965	25.778	6.443	32.221
Totaal				**31.058.725**	**55.277**	**6.443**	**61.720**

De opbrengsten OZB ten behoeve van de tariefberekening (de € 61,7 miljoen uit bovenstaande tabel) wijken af van de OZB-opbrengsten die zijn opgenomen bij het onderdeel Begrote opbrengsten van de lokale heffingen. Het

verschil is te verklaren door opbrengsten uit areaalontwikkeling en correcties voor leegstand, meeropbrengsten en brutering baten naar aanleiding van bezwaar; deze worden niet meegenomen bij de tariefberekening.

Afvalstoffenheffing

	Tarief 2023	Tarief 2024	Aantal huishoudens 2023	Aantal huishoudens 2024	Begrote opbrengsten 2023	Begrote opbrengsten 2024
Bedragen x € 1.000						
Eenpersoonshuishouden	222,24	252,6	30.824	30.949	6.850	7.818
Meerpersoonshuishouden	296,28	336,84	45.137	45.409	13.373	15.296
Totaal			**75.961**	**76.358**	**20.224**	**23.113**

Rioolheffing

De verwerking van de effecten van leegstand in de tarieven (zie het onderdeel Uitgangspunten van beleid) verklaart waarom er in onderstaande tabellen in 2024 gerekend wordt met twee verschillende WOZ-waardes. Voor het gebruikerstarief gaan we uit van de WOZ-waarde van die objecten waarvan we verwachten dat ze voor belastingjaar 2024 een gebruiker hebben.

2023	Tarieven			Aansluiting op riool	Begrote opbrengsten 2023		
	eigenaar	gebruiker	totaal	WOZ-waarde	eigenaar	gebruiker	totaal
Bedragen x € 1.000							
Woningen	0,0249%	0,0249%	0,0498%	25.567.749	6.366	6.366	12.733
Niet-woningen	0,0679%	0,0679%	0,1358%	3.345.056	2.271	2.271	4.543
Totaal					**8.638**	**8.638**	**17.275**

2024	Tarieven			Aansluiting op riool WOZ-waarde		Begrote opbrengsten 2024		
	eigenaar	gebruiker	totaal	eigenaar	gebruiker	eigenaar	gebruiker	totaal
Bedragen x € 1.000								
Woningen	0,0247%	0,0240%	0,0487%	27.216.212	26.561.372	6.722	6.375	13.097
Niet-woningen	0,0728%	0,0687%	0,1415%	3.400.468	3.192.172	2.476	2.193	4.669
Totaal						**9.198**	**8.568**	**17.766**

De tarieven worden ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden in de betreffende verordeningen

Risicomanagement en weerstandsvermogen

Het is van belang om inzicht te hebben in de financiële positie (hoe financieel gezond is de gemeente) en de financiële weerbaarheid (welke mogelijkheden zijn er financieel). Met andere woorden hoe financieel robuust is de gemeente Arnhem?
Het weerstandsvermogen geeft aan in hoeverre de gemeente Arnhem in staat is om risico's op te vangen.
De financiële positie van Arnhem wordt met een aantal financiële kengetallen (zoals solvabiliteit en schuldquote) in samenhang met het weerstandsvermogen in beeld gebracht en beoordeeld.

Samenvatting financiële positie

In deze paragraaf gaan we, in aansluiting op de toelichting in het hoofdstuk Ontwikkelingen in het financieel kader in deze Begroting, verder in op de financiële positie van de gemeente Arnhem. Deze paragraaf start met een korte uitleg over de financiële positie van de gemeente en een samenvatting van de belangrijkste punten. Aansluitend volgt een uitvoeriger toelichting op:

- de uitkomsten van de financiële kengetallen;
- de uitgangspunten voor beleid;
- het risicoprofiel en het beschikbare weerstandsvermogen;
- de belangrijkste risico's.

Om op een eenvoudige manier uit te leggen hoe de gemeente naar haar financiële positie kijkt, gebruiken we de metafoor van een privépersoon, die naar de eigen financiële positie kijkt: Zijn mijn inkomsten en uitgaven de komende jaren naar verwachting in evenwicht? Zal ik mijn spaargeld aanspreken of kan ik extra sparen? Heb ik in de toekomst wat extra middelen achter de hand als mijn wasmachine kapot gaat? Als een privépersoon een goed en zeker inkomen heeft om zijn huur of hypotheek te betalen, verder geen grote schulden heeft en ook nog over een spaarsaldo beschikt, is de conclusie dat de eigen financiële positie robuust en solide is.
Zo is het ook bij gemeenten. Is het gemeentelijk huishoudboekje de komende jaren in evenwicht? Of zijn er mogelijk overschotten of tekorten? Heeft de gemeente een redelijk goed gevulde ‘bankrekening’ (algemene reserve) en hoe zit het met de schulden van de gemeente? Zijn er buffers voor risico’s, zodat de gemeentelijke dienstverlening ook als risico’s optreden niet meteen hoeft te stagneren?
Door in samenhang te kijken naar de verschillende onderdelen van de financiële positie kunnen we beoordelen hoe robuust de financiële positie van een gemeente is. Dat is waar we in deze paragraaf bij stilstaan.

Bij de voorbereiding van de Begroting 2024 en de financiële prognoses voor 2025 tot en met 2027 heeft de gemeente te maken met onzekerheden, zoals bijvoorbeeld de val van het kabinet, de voorstellen over een nieuwe financieringssystematiek vanuit het Rijk en de (verdere) gevolgen van de oorlog in Oekraïne. De gemeente is in belangrijke mate afhankelijk van de inkomsten van het Rijk.
Bij de voorbereiding van de Begroting sluiten we aan bij de meest recente informatie die het Rijk de gemeenten geeft over de algemene en specifieke uitkeringen. Zoals in de hoofdlijnen van het financieel beleid aangegeven, zal het gemeentefonds vanaf 2026 niet langer via de huidige normeringssystematiek geïndexeerd worden. Dit zorgt voor een forse daling van de gemeentelijke inkomsten vanaf 2026.
Het Rijk stelt de hoogte van de uitkeringen die gemeenten krijgen regelmatig bij. Ook tijdens deze raadsperiode zal dit het geval zijn. Dit kan leiden tot schommelingen in onze inkomsten als gemeente. Bij het inschatten van de risico’s wordt hier rekening mee gehouden.

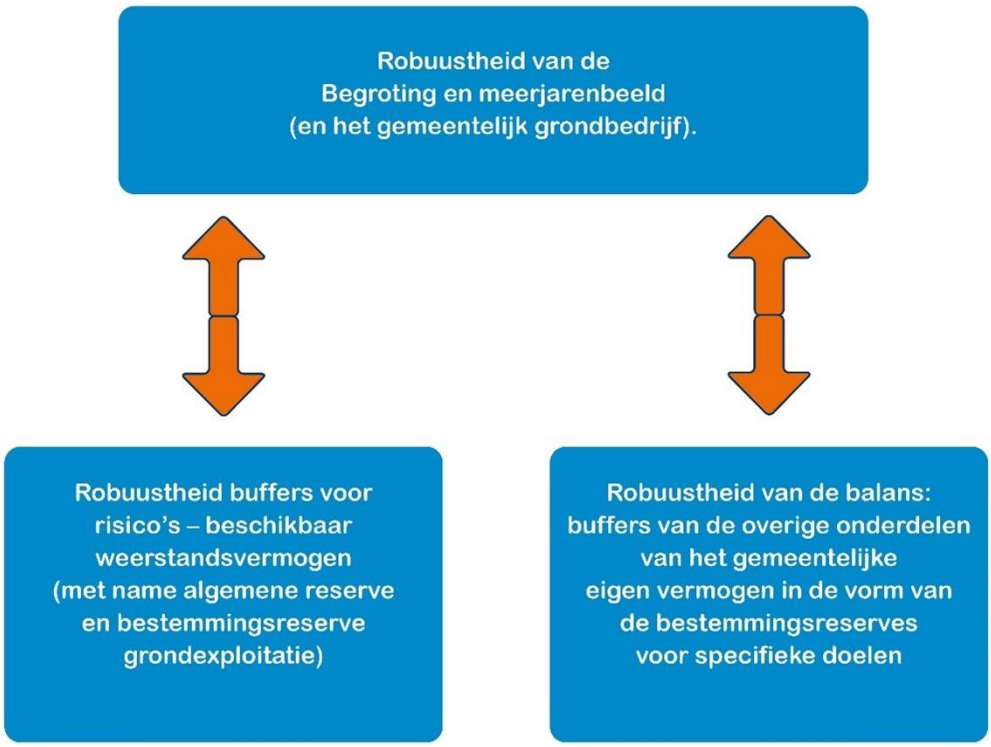

In bovenstaande afbeelding wordt grafisch een toelichting gegeven over de robuustheid van de begroting, de mate van robuustheid van de buffers om risico's op te vangen en de mate van robuustheid van de balans. Hierna wordt dit tekstueel toegelicht.

1. De robuustheid van de begroting: De onzekerheden in het financieel beeld zijn terug te zien in het begrotingsbeeld 2024 – 2027. Keuzes zijn daarin noodzakelijk, gelet op de noodzaak om ook voor het jaar 2027 te zorgen dat de uitgaven de inkomsten niet overtreffen. Om die reden is ook in deze Begroting voorgesteld, zolang deze onzekerheid over de inkomsten vanaf 2026 duurt, een deel van de uitgaven een incidenteel karakter te geven. Aangezien dit in de vorige Begroting 2023 in nog grotere mate is opgenomen, zorgt dit ervoor dat de uitgaven vanaf 2026 lager liggen dan in de jaren ervoor. In alle jaren is sprake van een structureel sluitende begroting, waarbij de jaren 2024 en 2025 wel beduidend positiever zijn dan de jaren vanaf 2026. Er is sprake van robuust begrotingsbeeld.

2. De mate van robuustheid van de buffers om risico's op te vangen: Het risicoprofiel (de benodigde weerstandscapaciteit) is opnieuw geactualiseerd. Het risicoprofiel is bij deze begroting met € 26,9 miljoen toegenomen ten opzichte van het jaarverslag 2022 en bedraagt nu € 70,7 miljoen. De belangrijkste wijzigingen in het profiel ten opzichte van het profiel van het jaarverslag 2022 worden later in deze paragraaf toegelicht.
   De weerstandsfactor is ten opzichte van de Begroting 2023 gedaald van 1,4 naar 1,0 in 2024. Dit is nog steeds in lijn met de financiële verordening. De belangrijkste oorzaken hiervan zijn dat het risicoprofiel van de grondexploitatie Kronenburg en het risicoprofiel van de gebiedsvisie Arnhem Spoorzone-Oost voor het eerst in de benodigde weerstandscapaciteit is meegenomen. Daarnaast is bij de gemeentebrede risico's een stijging te zien, waarbij met name het risico rondom opvang Oekraïners is toegenomen. De beschikbare weerstandscapaciteit neemt juist af, door de incidentele inzet van middelen uit de algemene reserve. In 2025 stijgt de weerstandsfactor naar 1,3, waarna deze in 2026 en 2027 weer afneemt tot 1,1. De weerstandsfactor zou in de jaren 2024 tot en met 2027 zonder de vertaling van de woningbouwopgave in Spoorzone Arnhem-Oost jaarlijks tussen 0,6 en 0,7 hoger uitvallen en uitkomen op 1,6 in 2024 oplopend naar 1,8 in 2027.
   De meerjarige cijfers van de weerstandsfactor hebben beperkte betekenis. Het risicoprofiel wordt twee keer per jaar in combinatie met de omvang van de beschikbare buffers geactualiseerd en opnieuw berekend. Dat zorgt ongetwijfeld voor andere uitkomsten over die jaren dan nu gepresenteerd. de volatiliteit neemt daarbij toe door de gebiedsontwikkeling.

3. De mate van robuustheid van de balans: Hierbij gaat het onder andere om de omvang van de schulden van de gemeente (netto schuldquote) en de verhouding tussen eigen en vreemd vermogen (solvabiliteit). Zoals

later in deze paragraaf wordt toegelicht is de solvabiliteit voor hele begrotingsperiode naar verwachting meer dan 14%. De overige financiële kengetallen zullen zich in 2024 tot en met 2027 in positieve richting ontwikkelen op basis van het beeld, zoals dat nu is opgesteld. De uitkomsten van de financiële kengetallen worden verderop in deze paragraaf toegelicht.

In de meest recente financiële verordening zijn afspraken gemaakt over de financiën van de gemeente Arnhem die invloed kunnen hebben op onderdelen van de financiële robuustheid. De ondergrens van 1,0 en de streefwaarde van 1,4 bij de weerstandsfactor blijven hetzelfde. Nieuw is dat er een streefwaarde van de solvabiliteit opgenomen is van 14%, met 10% als ondergrens. De financiële positie van Arnhem kan op de korte termijn als robuust beschouwd worden.

Uitkomsten financiële kengetallen

Voor de beoordeling van de financiële positie van onze gemeente wordt gebruik gemaakt van de kengetallen, zoals genoemd in art. 11 van de begrotingsvoorschriften (BBV). Ook de weerstandsfactor is uitgedrukt in de vorm van een kengetal:

Een goede toelichting op deze kengetallen en de betekenis daarvan voor de sturing door de raad is opgenomen in de publicatie 'Meerjarig financieel inzicht voor de raad - de samenhang tussen beleid en kengetallen' van de commissie BBV.

De kengetallen volgens art. 11 van de BBV laten over de afgelopen jaren het volgende beeld zien:

Netto schuldquote	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
	66%	86%	62%	60%	64%	61%

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
	61%	80%	56%	55%	59%	57%

Solvabiliteitsratio	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
	29%	18%	24%	27%	26%	27%

Weerstandsvermogen (factor)	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
	2,3	1,4	1,0	1,3	1,1	1,1

Kengetal grondexploitatie	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
	5%	2%	5%	6%	5%	7%

Structurele exploitatieruimte	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
	15%	3%	3%	3%	0%	0%

Woonlasten meerpersoonshuishouden	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
	100%	108%	112%	115%	118%	120%

In de ontwikkeling van de financiële kengetallen ten opzichte van de Begroting 2023 zoals die een jaar geleden door de raad is vastgesteld, is zichtbaar dat de grondexploitaties voor Kronenburg en Spoorzone Oost in deze begroting zijn opgenomen. Dit is met name zichtbaar in de weerstandsfactor (beschikbaar weerstandsvermogen gedeeld door benodigd weerstandsvermogen). Deze daalt ondanks dat in alle jaarschijven van deze begroting de beschikbare weerstandscapaciteit stijgt ten opzichte van de begroting van vorig jaar. De gemeentebrede risico's (het benodigde vermogen) zijn echter met de helft toe genomen. Ondanks deze forse stijging van het risicoprofiel blijft in deze begroting in alle jaren de weerstandsfactor boven de ondergrens van 1,0.

In lijn met het voorgaande neemt ook het kengetal grondexploitatie dat weergeeft hoe groot de omvang van de bouwgronden is in relatie tot de totale Arnhemse begroting, toe. Hoewel hier een toename zichtbaar is, blijft dit nog ruim onder de grens van 20% van de minst risicovolle categorie in de beoordeling door de provincie. Het risico van het afwaarderen van grondexploitaties heeft daarmee slechts een beperkte impact op de Arnhemse financiële positie.

De schuldquote is in deze begroting afgenomen. Dit heeft twee oorzaken. Enerzijds is de omvang van de schulden gedaald en zijn de totale inkomsten, op basis waarvan de quote wordt berekend, gestegen. Deze daling van de schulden is een trend die zich doorzet vanuit de begrotingen van voorgaande jaren. De stijging van de inkomsten is voornamelijk het gevolg van de stijging van de gemeentefondsuitkering. Voor 2024 leidt dit totaal tot een daling van de schuldquote met 5 procentpunt. Daarnaast worden, met ingang van deze begroting, de investeringen zoals geraamd op de geprognosticeerde balans gebaseerd op de gerealiseerde investeringen, in plaats van de omvang van de investeringen uit eerdere begrotingen. De gerealiseerde investeringen zijn doorgaans lager doordat voorgenomen investeringsprojecten soms achterblijven door uitstel. Voor 2024 en

verder zijn de investeringen daarmee meer realistisch geraamd. Deze aanpassing in de raming op de balans leidt tot een evenredige aanpassing van de schulden, doordat investeringen via leningen gefinancierd worden. Deze meer realistische wijze van het opstellen van de geprognosticeerde balans, verklaart de resterende daling van de schuldquote.

Deze dalende ontwikkelingen in de schuld en in de investeringen dragen ook bij aan een verbetering van de solvabiliteit. Door de afgenomen schuld en de afgenomen investeringen is het totale bedrag op de balans verlaagd. Daarnaast is het eigen vermogen gegroeid, mede door de vorming van de bestemmingsreserve Spoorzone Oost. De solvabiliteitsratio, die het aandeel van het eigen vermogen in de omvang van de totale balans weergeeft, is hierdoor toegenomen ten opzichte van de Begroting 2023 en komt alle jaren uit boven de 20%.

De structurele begrotingsruimte wordt in de meerjarenraming ingezet. Zoals in deel 1 is toegelicht, is deze aanzienlijk toegenomen ten opzichte van de structurele begrotingsruimte in de Begroting 2023. Hierdoor konden ook voor een aantal posten, zoals mobiliteit, op de gebruikelijke werkwijze structurele lasten in de begroting worden opgenomen.

De stijging van de woonlasten geeft een vertekend beeld. Voor de jaren 2024 tot en met 2027 worden de woonlasten vergeleken met het door het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) berekende gemiddelde niveau voor 2023. In de ontwikkeling van de woonlasten is de jaarlijkse stijging van 5% van de OZB opgenomen zoals is vastgesteld in de Begroting 2023. De vergelijking zoals die in deze verplichte indicator wordt gemaakt tussen een impliciet landelijk constant niveau van de lokale lasten vanaf 2023 en het begrote niveau voor de komende jaren is niet realistisch. In de paragraaf lokale heffingen wordt de ontwikkeling van de OZB de komende jaren toegelicht.

In de onderstaande tabel worden de financiële kengetallen vergeleken met de risico-indeling van de provincie. De provincie hanteert daarbij drie categorieën.
Categorie A is het minst risicovol en categorie C is het meest risicovol. De kolom 'Gelders gemiddelde' is ontleend aan de begrotingsbrief 2023. Ten opzichte van de begroting van vorig jaar valt nu ook de netto schuldquote in categorie A.

Kengetal	Gelders gemiddelde 2023	Waarde Arnhem Begroting 2024	Categorie A	Categorie B	Categorie C
1. Netto schuldquote	64%	62%	<90%	90-130%	>130%
2. Netto schuldquote gecorrigeerd	57%	56%	<90%	90-130%	>130%
3. Solvabiliteitsratio	31%	24%	>50%	20-50%	<20%
4. Grondexploitatie	8%	5%	<20%	20-35%	>35%
5a. Structureel exploitatieruimte Begr.	1,50%	3%	Begr en MJR	Begr of MJR	Begr en MJR
5b. Structureel exploitatieruimte MJR	-0,06%	0%	> 0%	> 0%	< 0%
6. Belastingcapaciteit	100%	112%	<95%	95-105%	>105%
7. Weerstandsvermogen	2,7	1,0	> 1,0	0,8 - 1,0	< 0,8

Als aanvulling op deze verplichte kengetallen worden in de begroting en jaarrekening in aansluiting op de zogenaamde stresstesten van de 100.000+ gemeenten op vier aandachtsvelden nog een aantal andere kengetallen doorgerekend. Bij elk kengetal wordt door middel van een kleur aangegeven hoe hierop wordt gescoord: rood is kwetsbaar, oranje is punt van aandacht en groen is voldoende.

Aanvullende Arnhemse kengetallen tav schuldquote		Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
a	Netto schuld per inwoner	€ 3.098	€ 4.055	€ 3.026
b	Schuldevolutie	-13%	9%	-18%
c	Netto rentelasten/exploitatie	1,20%	1,20%	1,18%
d	Aanwezigheid rentereserve/buffer	ja	ja	ja

e	Zekerheden leningen, garantstellingen en waarborgen	96%	95%	95%

Aanvullende Arnhemse kengetallen tav solvabiliteit		Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
a	Weerstandsfactor	2,3	1,4	1,0
b	Mogelijkheden om weerstandscapaciteit te verbeteren	ja	ja	ja

Aanvullende Arnhemse kengetallen tav grondexploitatie		Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
a	Afhankelijkheid van grondexploitatie voor sluitende begroting	nee	nee	nee

Aanvullende Arnhemse kengetallen tav woonlasten		Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
a	Onbenutte belastingcapaciteit OZB	0,21%	-0,05%	0,10%
b	Derving OZB i.v.m. leegstand	1,72%	1,63%	1,56%

Bij het beoordelen van de bovenstaande kengetallen is het belangrijk de kengetallen in onderlinge samenhang te bezien om uitspraken te kunnen doen over én de robuustheid van de begroting/rekening, én de robuustheid van de risicobuffers én de robuustheid van de balans.

Robuustheid van de begroting:

- Zoals hierboven beschreven is de begroting structureel in evenwicht. Daarbij zijn een aantal investeringen die in de Begroting 2023 incidenteel waren gedekt, nu op de gebruikelijke wijze structureel gedekt.
- De Arnhemse begroting is niet direct afhankelijk van de winsten van het grondbedrijf. Positieve resultaten van het grondbedrijf worden gestort in het Stadsontwikkelfonds. Van daaruit kan worden bijgedragen aan de uitvoering van de verstedelijkingsopgave;
- In de Begroting 2023 is een jaarlijkse verhoging van de OZB-opbrengsten met 5% vastgesteld. Daarnaast zal de kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing worden verhoogd naar 95%. Dit werkt door in de financiële kengetallen voor de gemeentelijke belastingen.

Robuustheid van de buffers voor risico's in relatie tot het beschikbare weerstandsvermogen:

- Een belangrijke indicator is de weerstandsfactor die de verhouding uitdrukt tussen de beschikbare weerstandscapaciteit (reserves die het weerstandsvermogen van de gemeente vormen) en de benodigde weerstandscapaciteit (het totaal van de berekende mogelijke nadelige financiële gevolgen van de risico's). In de in 2023 door de Raad vastgestelde financiële verordening is opgenomen dat de weerstandsfactor niet lager mag zijn dan 1,0 en dat bij een weerstandsfactor van meer dan 1,4 de reserves kunnen worden aangewend voor (nieuw) beleid;
- Het totaal bedrag aan benodigde buffers voor risico’s (de benodigde weerstandscapaciteit) is € 70,7 miljoen, bestaande uit € 30 miljoen voor de gemeentebrede risico's en € 40 miljoen voor de risico's verbonden aan de grondexploitaties;
- De beschikbare weerstandscapaciteit, vooral bestaande uit de algemene reserve, bedraagt € 71,3 miljoen;
- De weerstandsfactor voor 2024 komt daarmee uit op 1,0. In 2025 stijgt de weerstandsfactor naar 1,3, waarna deze in 2026 en 2027 weer licht afneemt tot 1,1. De weerstandsfactor zou in de jaren 2024 tot en met 2027 zonder de vertaling van de woningbouwopgave in Spoorzone Arnhem-Oost jaarlijks tussen 0,6 en 0,7 hoger uitvallen en uitkomen op 1,6 in 2024 oplopend naar 1,8 in 2027.

Robuustheid van de balans:

- Belangrijk financiële kengetallen met betrekking tot de balans van een gemeente zijn de solvabiliteit en de netto-schuldquote. Zoals hiervoor beschreven zijn de schulden afgenomen en is de solvabiliteit mede daardoor en door de reserveringen voor Spoorzone Oost toegenomen tot ruim boven de 20%. Toekomstige onttrekkingen uit reserves doen de solvabiliteit op dat moment dalen. De ervaring leert ook dat bij het

opmaken van de jaarrekening het solvabiliteitspercentage hoger is. Dit heeft te maken met de jaarlijkse overhevelingen van het ene begrotingsjaar naar het volgende jaar via de bestemmingsreserve taakmutaties;
- De cijfers van het grondbedrijf zijn relevant voor de beoordeling van de solvabiliteit. De balans van de gemeente Arnhem wordt, ondanks de toename van de grondexploitaties, in vergelijking met andere gemeenten, minder beïnvloed door de resultaten van het grondbedrijf. De gevoeligheid van de balans voor waardefluctuaties hierin blijft daarmee beperkt;
- De schuldquote verbetert in deze Begroting ten opzichte van die van vorig jaar. De schuldquote geeft aan hoe groot de schuld is ten opzichte van de omvang van de begroting. De verbetering van de schuldquote komt enerzijds met name door de daling van de schuldenlast.

Het verloop van de weerstandsfactor en solvabiliteit in de afgelopen jaren wordt in de volgende tabel weergegeven:

Jaartal	Weerstandsfactor		Solvabiliteit	
	primitieve begroting	rekening	primitieve begroting	rekening
2016		1,4	12%	15%
2017	1,3	2,1	10%	16%
2018	2,0	1,4	12%	16%
2019	1,6	1,2	14%	17%
2020	1,0	1,0	15%	19%
2021	1,0	1,9	12%	22%
2022	1,4	2,3	16%	29%
2023	1,4		18%	
2024	1,0		24%	

Uitgangspunten van beleid

Volgens het BBV, de begrotingsvoorschriften van het Rijk voor de opstelling van de begroting en rekening, bevat deze paragraaf een toelichting op het beleid over weerstandsvermogen en de risico's.

Financiële verordening

Een aantal belangrijke Arnhemse spelregels over weerstandsvermogen en risico's ligt vast in de financiële verordening. De raad heeft in 2023 een geactualiseerde versie van deze verordening vastgesteld. De spelregels voor de weerstandsfactor zijn ongewijzigd met een ondergrens van 1,0 en de mogelijkheid om (nieuw) beleid in te zetten bij een weerstandsfactor van meer dan 1,4 blijft bestaan. Nieuw is dat er een streefwaarde van de solvabiliteit opgenomen is van 14%, met 10% als ondergrens. Ook zijn er nu afspraken vastgelegd over hoe we in Arnhem omgaan met grote, risicovolle projecten. Bijvoorbeeld dat een onafhankelijke risicoanalyse verplicht is.

Nota risicomanagement en weerstandsvermogen

In de nota risicomanagement en weerstandsvermogen zijn de beleidsuitgangspunten voor risicomanagement en spelregels voor weerstandsvermogen vastgelegd. Tegelijkertijd met het actualiseren van de financiële verordening is een aantal uitgangspunten in de nota aangepast. De aanpassingen hebben voornamelijk betrekking op de regels rondom grote, risicovolle projecten.

Weerstandsvermogen

In dit deel van de paragraaf is het totaalbeeld opgenomen van de benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit en de daarmee samenhangende weerstandsfactor:
- de gemeentelijke risico's die gevolgen kunnen hebben voor de financiële positie zijn opnieuw beoordeeld, waar nodig aangepast en aangevuld. Op basis van het nieuwe risicoprofiel is met behulp van statistische berekeningen bepaald wat de omvang van de benodigde weerstandscapaciteit is;
- de omvang van de reserves, waarvan is afgesproken dat deze de beschikbare weerstandscapaciteit vormen, is bepaald;
- door de beschikbare weerstandscapaciteit (reserves als buffer) te delen door de benodigde weerstandscapaciteit (risico's) wordt de weerstandsfactor berekend.

Het volgende plaatje illustreert dit:

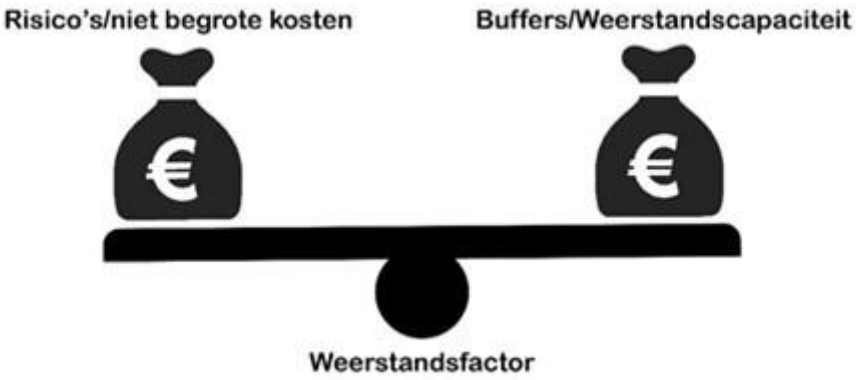

Hoe hoger de weerstandsfactor is, des te beter de gemeente in staat is om risico's die zich voordoen op te kunnen vangen. Daalt de weerstandsfactor beneden de 1,0 dan zijn de financiële buffers lager dan het benodigde weerstandsvermogen en kan de gemeente in de financiële problemen komen als de risico's zich daadwerkelijk voordoen. De afspraken over de hoogte van de weerstandsfactor liggen vast in de financiële verordening (artikel 12): "Voor de financiële positie geldt dat de weerstandsfactor niet lager mag zijn dan 1,0 en 1,4 het uitgangspunt is. Indien de weerstandsfactor lager is dan 1,0 is aanzuivering van de algemene reserve vereist. Indien de factor hoger is dan 1,4 dan kunnen reserves worden aangewend voor (nieuw) beleid".

Binnen de gemeente Arnhem kijken we niet alleen naar de weerstandsfactor, maar doen dit in onderlinge samenhang met andere financiële kengetallen. Wanneer er sprake zou zijn van een weerstandsfactor boven de 1,4 en deze ruimte zou worden ingezet voor nieuw beleid heeft dit namelijk ook een ander effect: het eigen vermogen van de gemeente vermindert en de solvabiliteit verslechtert.

Het totaalbeeld ziet er als volgt uit:

Benodigd versus beschikbare weerstandscapaciteit	Begroting 2023	JV 2022	Prognose 2023	Begroting 2024	2025	2026	2027
	90%	90%	90%	90%	90%	90%	90%
Bedragen x € 1.000							
Benodigde weerstandscapaciteit							
1. Gemeentebrede risico's	21.727	23.620	30.630	30.630	30.630	30.630	30.630
2. Corona risico's	671	345	0	0	0	0	0
3. Risico opvang vluchtelingen Oekraïne	1.806	1.556	0	0	0	0	0
Gemeentebrede risico's totaal	**24.203**	**25.521**	**30.630**	**30.630**	**30.630**	**30.630**	**30.630**
4. Risico's grondexploitatie	17.428	18.274	20.074	40.074	40.074	40.074	40.074
Totaal	**41.631**	**43.795**	**50.704**	**70.704**	**70.704**	**70.704**	**70.704**
Beschikbare weerstandscapaciteit							
1. Algemene reserve	37.936	81.963	64.079	53.140	71.100	63.136	60.648
2. Weerstandscapaciteit Grondbedrijf	20.933	15.809	16.609	17.109	17.109	17.109	17.109
3. Onvoorzien en strikt onvermijdbaar	1.039	1.039	889	1.039	1.039	1.039	1.039
Totaal	**59.907**	**98.810**	**81.576**	**71.288**	**89.247**	**81.283**	**78.795**
Weerstandsfactor	**1,4**	**2,3**	**1,6**	**1,0**	**1,3**	**1,1**	**1,1**
Ruimte t.o.v. weerstandsfactor 1,0	**18.276**	**55.015**	**30.872**	**584**	**18.543**	**10.579**	**8.091**
Ruimte t.o.v. weerstandsfactor 1,4	**1.624**	**37.497**	**10.591**	**-27.698**	**-9.738**	**-17.702**	**-20.190**

Voor 2024 komt de weerstandsfactor uit op 1,0. De toelichting op de verschillende onderdelen die de weerstandsfactor bepalen, is opgenomen in de volgende onderdelen van deze paragraaf.

Benodigde weerstandscapaciteit en risicoprofiel

Het risicoprofiel wordt bepaald door te inventariseren welke risico's er bestaan en de financiële effecten in te schatten wanneer ze zich voor doen. Daarbij wordt voor de gemeentebrede risico's gebruik gemaakt van de volgende indeling:

Risicoscore				
Klasse	Kans		Klasse	Geldgevolg
1	< of 1 x per 10 jaar	10%	1	< € 50.000
2	1 x per 5-10 jaar	30%	2	€ 50.000 - € 200.000
3	1 x per 2-5 jaar	50%	3	€ 200.000 - € 500.000
4	1 x per 1-2 jaar	70%	4	€ 500.000 - € 1.000.000
5	1 x per jaar of >	90%	5	> € 1.000.000

Op basis van een inschatting voor alle risico's van de kans dat het risico zal optreden en het mogelijk financieel gevolg, wordt met behulp van statistische kansberekeningen het mogelijke financieel gevolg van het risicoprofiel van alle risico's samen doorgerekend. De statistische berekeningen, die daarvoor worden gemaakt, zijn een hulpmiddel om te bepalen wat het bedrag is dat we als buffer aan moeten houden om risico's te kunnen afdekken, de zogenaamde benodigde weerstandscapaciteit.
Het voordeel van deze rekenmethodiek is dat rekening gehouden kan worden met het gegeven dat niet alle risico's zich tegelijkertijd voor zullen doen. Daardoor is het bedrag aan benodigde weerstandscapaciteit lager dan de optelsom van alle risicobedragen bij elkaar. Deze berekeningen zijn in combinatie met de beschikbare weerstandscapaciteit (de buffers voor risico's) de basis voor de hoogte van de weerstandsfactor.
Bij de bespreking van de begroting is het gebruikelijk om grote betekenis toe te kennen aan de hoogte van de weerstandsfactor. Dat is ook logisch, omdat het een belangrijke indicator vormt voor de financiële positie. Hierbij past wel een duidelijke kanttekening. Het inschatten van risico's met daarbij behorende bedragen en kansen is per definitie geen exacte wetenschap. Ook de berekeningen die op basis daarvan plaatsvinden zijn dat dus niet. Ze zijn een hulpmiddel om in totaliteit een bedrag te bepalen om als buffer voor risico's aan te houden. Enige relativering van de waarde van dit gegeven is zeker op zijn plaats. Daarnaast is het van belang om, zoals reeds is aangegeven, de financiële kengetallen in onderlinge samenhang te bezien en niet uit te gaan van één enkel kengetal als de weerstandsfactor.
Ook bij deze begroting zijn de gemeentebrede risico’s en de risico’s van het grondbedrijf geïnventariseerd om op die manier een beeld te krijgen van het risicoprofiel en benodigde buffer.

De volgende tabel laat zien wat het totale beeld van de benodigde weerstandscapaciteit is:

Benodigde weerstandscapaciteit	Begroting 2023	JV 2022	Prognose 2023	Begroting 2024
	90%	90%	90%	90%
Bedragen x € 1.000				
Benodigde weerstandscapaciteit				
Gemeentebrede risico's	21.727	23.620	30.630	30.630
Corona risico's	671	345	0	0
Risico opvang vluchtelingen Oekraïne	1.806	1.556	0	0
1. Gemeentebrede risico's totaal	**24.203**	**25.521**	**30.630**	**30.630**
Conjuncturele (marktrisico) en project specifieke risico's grondexploitatie	15.519	16.289	18.089	38.089
Strategisch bezit (mva)	1.813	1.873	1.873	1.873
Anterieure overeenkomsten	96	112	112	112
2. Risico's grondexploitatie	**17.428**	**18.274**	**20.074**	**40.074**
Totaal	**41.631**	**43.795**	**50.704**	**70.704**

Gemeentebrede risico’s

Het geactualiseerde gemeentebrede risicoprofiel bestaat voor de begroting 2024 in totaal uit 107 risico’s, terwijl het risicoprofiel bij het jaarverslag 2022 bestond uit 112 risico's.
De volgende mutaties in de risico’s hebben plaatsgevonden:

- er zijn 14 nieuwe risico's, 19 risico's zijn vervallen en 24 risico's zijn gewijzigd;
- er zijn geen coronarisico’s meer opgenomen in het risicoprofiel. Van de 3 overgebleven coronarisico’s bij het jaarverslag 2022 is 1 risico vervallen en 2 risico’s zijn nu als een regulier gemeentebreed risico meegenomen;
- het algehele risico voor de opvang van vluchtelingen Oekraïne, maakt nog deel uit van de gemeentebrede risicoprofiel maar is in de tabellen niet meer als een aparte categorie weergegeven.
- er zijn 74 risico's met een financieel gevolg die de benodigde weerstandscapaciteit bepalen. In het jaarverslag 2022 waren dit er 77.

Een overzicht van grote gemeentebrede risico's die met name bepalend zijn voor de financiële omvang van de benodigde weerstandscapaciteit is opgenomen aan het einde van deze paragraaf. Deze risico's hebben op basis van de inschatting van de kans op voorkomen en het financieel gevolg de meeste invloed op het totale risicoprofiel. In het risicoprofiel is een aantal risico’s opgenomen dat niet in deze paragraaf worden beschreven, om mogelijke juridische en financiële benadeling bij openbaarmaking te voorkomen.

Het risicoprofiel voor de totale gemeentebrede risico's is bij deze begroting met € 5,1 miljoen toegenomen ten opzichte van het jaarverslag 2022. Deze toename is vooral veroorzaakt door de belangrijkste stijgers en dalers met een grote financiële impact, dit zijn:

<u>Stijgers</u>:
- *Opvang vluchtelingen Oekraïne*
  Het risico is opnieuw berekend, aantallen vluchtelingen en het bedrag per opvangplek per dag is bijgesteld, het financieel maximum van het risico is verhoogd van € 7,7 miljoen naar € 14,3 miljoen. De kans van het risico is aangepast van 25% in 30%.
- *Tariefstijgingen in de Zorg (Wmo en jeugdzorg)*
  Het risico is doorgerekend en is naar boven bijgesteld. De kans van het risico is op 80% gebleven. Het financieel minimum is verhoogd van 0 naar € 1,5 miljoen. Het financieel maximum is verhoogd van € 3,0 miljoen, naar € 4,0 miljoen.
- *Jeugdzorg – Volumestijging*
  De eerste helft van 2023 laat een groei in de kosten voor jeugdzorg zien, en wordt verwacht dat per jongere gemiddeld, zwaardere trajecten worden ingezet. Hiervoor is een nieuw risico is opgenomen met een kans van 90% en een financieel maximum van € 1,5 miljoen.
- *Jeugdzorg – Hervormingsagenda*
  Het Rijk heeft in het kader van landelijk gemaakte afspraken over de Hervormingsagenda Jeugdzorg voor de komende jaren kortingen ingeboekt op het budget dat gemeenten voor jeugdzorg ontvangen in het Gemeentefonds. Nog onduidelijk is of wettelijke aanpassingen in de Jeugdwet voldoende zijn om deze korting te compenseren. Hiervoor is een nieuw risico is opgenomen met een kans van 70% en een financieel maximum van € 1,5 miljoen.
- *Compensatie stijgende energielasten*
  Het financieel maximum van het risico is naar boven bijgesteld van € 1 miljoen naar € 2 miljoen.
- *Trolleyinfrastructuur*
  Het financieel maximum van het risico is aangepast, de kosten van afbouw van het trolleynet kunnen oplopen tot € 10 miljoen. De kans van het risico is laag ingeschat en is 10% gebleven.
- *Doelgroepenvervoer, aanbesteding in het geval vervoerscontracten niet worden verlengd aansluitend aan de initiële periode*
  Het risico is nu opgenomen met een kans van 90% en een financieel maximum van € 650.000. Het risico was niet gekwantificeerd.
- *Individuele studietoeslag*
  De nieuwe regeling individuele studietoeslag is overgegaan van aanvraag bijzondere bijstand naar een inkomensregeling. Rekening moet worden gehouden met een mogelijk tekort voor de gemeente. Hiervoor is een nieuw risico opgenomen met een kans van 60% en een financieel maximum van € 0,8 miljoen.

<u>Dalers:</u>
- *Inkomensregelingen (BUIG); maximaal eigen risico*
  Het risico is berekend en naar beneden bijgesteld. De kans van het risico is op 70% gebleven. Het financieel maximum is verlaagd van € 8,7 naar € 7,7 miljoen.

- *Zorgpartijen in financiële problemen*
  Het risico is opnieuw ingeschat. Het financieel maximum van het risico is verlaagd naar € 1,5 miljoen dit was € 2 miljoen, de kans van het risico is verlaagd van 90% naar 50%.
- *Aanpassing woonplaatsbeginsel Jeugdzorg*
  Het risico is komen te vervallen, dit is in de begroting opgenomen.

Nieuwe risico's zonder geldgevolg

Van de 33 in het risicoprofiel opgenomen risico's zonder geldgevolg zijn er bij deze begroting 8 nieuw opgenomen. Bij deze risico's is nog niet duidelijk in welke mate ze zich zouden kunnen voordoen. Het gaat hierbij om de volgende risico's:

- *Indexaties incidenteel*
  Gelet op de onzekerheid omtrent toekomstige kostenontwikkelingen zijn bij de Begroting 2024 sommige budgetten alleen incidenteel geïndexeerd. Mogelijk dat er ook in de toekomst sprake zal zijn van bovengemiddelde prijsstijgingen. Hiermee ontstaat het risico dat voor na 2024 de in de begroting opgenomen budgetten ontoereikend zullen zijn als er geen afdoende beheersmaatregelen worden genomen om deze risico’s te verkleinen/te elimineren of er geen extra middelen beschikbaar gesteld worden om het structureel te dekken. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om energiekosten voor eigen gebruik, of compensatie voor stijgende (energie)kosten bij subsidiepartners en verbonden partijen.
- *Video Observatie Systeem*
  In 2023 wordt een aanbesteding opgestart voor het onderhoud (en vervanging) van het Video Observatie Systeem. Dit systeem is noodzakelijk voor het zorgen voor een veilige binnenstad. Er is budget beschikbaar maar het is nog onduidelijk of hiervoor een extra investering gedaan moet worden.
- *Indexatie bouwkosten onderwijshuisvesting*
  Scholen ontvangen een beschikking voor de bouw van huisvesting. Bij de hoogte van de beschikking wordt rekening gehouden met indexatie tot aan het moment van oplevering. Risico bestaat echter dat de prijsstijgingen in de periode van beschikking tot aan moment oplevering hoger zijn dan waar bij de indexatie rekening mee is gehouden. In principe is dit het risico voor de scholen echter in de praktijk kunnen deze prijsstijgingen niet altijd door schoolbesturen opgevangen worden waardoor dit mogelijk ook een risico voor de gemeente Arnhem betekent.
- *Beschermd Wonen objectief verdeelmodel*
  Het objectief verdeelmodel Beschermd Wonen wordt met een ingroeipad van 10 jaar ingevoerd. In de eerste 6 jaar vindt een afbouw van historisch budget per centrumgemeente plaats en in 10 jaar een opbouw van objectief budget naar gemeente. De kans bestaat dat de uitstroom van bestaande cliënten langzamer gaat dan de afbouw van historisch budget. Ook bestaat het risico dat het aantal nieuwe cliënten afwijkt van het verwachtte aantal op basis van het objectieve verdeelmodel. Hierdoor ontstaat het risico dat de werkelijke lasten groter zijn dan de begrote lasten. Tot slot bestaat het risico dat het Rijk het budget voor Beschermd Wonen naar beneden bijstelt.
- *Vergrijzing*
  Door toenemende vergrijzing stijgt de vraag naar zorg. Hierdoor ontstaan mogelijk capaciteitsproblemen en financiële tekorten. Dit speelt bij zorgvormen als woningaanpassingen en hulpmiddelen, huishoudelijke hulp, vervoer en groepsbegeleiding.
- *Toekomstbestendige JGZ / AGZ*
  De uitvoering van de verschillende GGD-taken staat onder grote druk als gevolg van diverse ontwikkelingen in de algemene gezondheidszorg (AGZ) en jeugdgezondheidszorg (JGZ). Dit blijkt ook uit een extern gehouden onderzoek.
- *Capaciteit en kwaliteit bezetting JGZ / AGZ*
  Onvoldoende deskundig en bevoegd personeel aanwezig en ondercapaciteit binnen JGZ / AGZ (onder andere op forensisch artsen). Dit geldt ook voor de najaarscampagne en de financiering daarvan.
- *Toekomstbestendig Lokaal Aanbod (DVO)*
  Naast het regionaal basispakket voert VGGM lokaal extra zorg uit voor zowel wettelijke als niet-wettelijke producten. Om dit aanbod toekomstbestendig te houden is er meerjarige financiële dekking nodig en vindt binnen VGGM een efficiencyslag plaats door de administratieve lastendruk op personeel en staf sterk te verminderen. De zorg is complexer geworden, waardoor het aantal producten binnen het lokaal aanbod is toegenomen. Inzet van capaciteit tussen regionaal en lokaal aanbod eveneens. De huidige wijze van financiering van het lokaal aanbod (éénjarig en op basis van P*Q), leidt tot instabiliteit in de begroting, onzekerheid over baangarantie van JGZ-medewerkers, registratiedruk voor professionals en een tijdrovende offerte- en verantwoordingscylus. Om een hogere kostprijs te voorkomen is bredere inzet noodzakelijk. Advies is om te werken met 4jarige financiering in de vorm van lumpsum met inspanningsverplichting.

Zorgprofessionals kunnen dan bijvoorbeeld zelf keuze maken in de te leveren zorg. Gemeente Arnhem zal kritisch moeten kijken welk lokaal aanbod toegevoegd kan worden aan het regionaal aanbod en dit op een andere wijze te in te kopen, te bekostigen en te verantwoorden.

Grondexploitatie risico's

Het risicoprofiel van de grondexploitaties is geactualiseerd bij de opstelling van Financiële Jaarrapportage Projecten (FJP) 2022. Het geactualiseerde risicoprofiel is meegenomen in het Jaarverslag 2022.
In relatie tot de verplichte tussentijdse winstnemingen wordt in het BBV een onderscheid gemaakt in het conjuncturele risico (marktrisico) en project specifieke risico's.

Gebruikelijk is dat bij de begroting de risico's voor de grondexploitatie worden aangehouden zoals deze zijn geactualiseerd en vastgesteld bij de FJP en meegenomen in het jaarverslag.
Het aangaan van de nieuwe gebiedsexploitaties bij de verstedelijkingsopgave brengt echter ook nieuwe risico's met zich mee, die zich vertalen in een beslag op de beschikbare weerstandscapaciteit en die een aanzienlijke ophoging van het risicoprofiel betekenen. Vanwege de omvang zijn de risico's voor de gebiedsexploitatie Spoorzone Arnhem-Oost en Ontwikkelingsperspectief Kronenburg in beeld gebracht en al bij deze begroting meegenomen:

- *Ontwikkelperspectief Kronenburg*
  De grondexploitatie Kronenburg is in februari 2023 vastgesteld. De projectspecifieke risico's en daarbij opgeteld het conjuncturele risico voor Kronenburg komen uit op een bedrag van € 1,8 miljoen. Dit bedrag is bij het risicoprofiel Begroting 2024 (jaarschijf 2023) opgenomen.
- *Spoorzone Arnhem-Oost*
  Voor de verstedelijkingsopgave Spoorzone Arnhem-Oost worden naar verwachting begin 2024 meerdere grondexploitaties vastgesteld, die dan bij de FJP 2023 worden meegenomen. Voor de totale risico's van de Spoorzone is op basis van meerdere scenario's een inschatting gemaakt, uitgegaan wordt van een bedrag van € 20 miljoen voor het risicoprofiel Begroting 2024. Bij de vaststelling van de grondexploitaties wordt het risicoprofiel geactualiseerd.

Het risicoprofiel voor de grondexploitatie risico's is bij deze begroting met € 21,8 miljoen toegenomen ten opzichte van het jaarverslag 2022.

Conclusie risicoprofiel

Zoals toegelicht is het totale risicoprofiel voor de gemeentebrede en de grondexploitatie risico's, ten opzichte van eerdere inschattingen bij de Jaarrekening 2022, met € 26,9 miljoen gestegen.

Beschikbare weerstandscapaciteit

In dit onderdeel van de paragraaf is een korte toelichting opgenomen op de beschikbare weerstandscapaciteit. In de volgende tabel is het totale beeld van de beschikbare weerstandscapaciteit opgenomen:

Beschikbare weerstandscapaciteit	Begroting 2023	JV 2022	Prognose 2023	Begroting 2024
	90%	90%	90%	90%
Bedragen x € 1.000				
Beschikbare weerstandscapaciteit				
Stand Algemene reserve per 1-1	75.634	79.591	81.963	64.079
+ Toevoegingen	0	15.836	0	0
- Onttrekkingen	-37.698	-37.331	-37.130	-10.939
- Resultaat voor resultaatbestemming / Prognose resultaat		23.866	19.246	
1. Algemene reserve per 31-12	**37.936**	**81.963**	**64.079**	**53.140**
BR Grondexploitatie	19.171	14.309	15.109	15.109
BR Strategische posities	1.500	1.500	1.500	1.500
BR Voorstudies	262	0	0	500
2. Weerstandscapaciteit Grondbedrijf	**20.933**	**15.809**	**16.609**	**17.109**
3. Onvoorzien en strikt onvermijdbaar	**1.039**	**1.039**	**889**	**1.039**
Totaal	**59.907**	**98.810**	**81.576**	**71.288**

Algemene reserve
De verwachte stand 2024 en het meerjarig verloop van de algemene reserve wordt bepaald door de volgende factoren:

- Besluitvorming uit vorige begrotingsjaren die doorwerkt in het verloop van de algemene reserve.
- De prognose van de uitkomst van het jaarresultaat voor 2023, zoals opgenomen in Turap-2 en Turap-1. Als gevolg van het totale verwachte jaarresultaat neemt de algemene reserve in 2023 (per 31-12) toe met € 19,2 miljoen.
- Voorstellen voor verrekening met de algemene middelen in deze Begroting 2024.

Reserves grondexploitaties
De ontwikkeling van het weerstandsvermogen van het grondbedrijf wordt in de paragraaf Grondbeleid toegelicht. In het verloop van de BR grondexploitatie zijn herziene ramingen van de grondexploitaties conform de Financiële Jaarrapportage Projecten 2022 verwerkt.
Onvoorzien en strikt onvermijdbaar
De post onvoorzien en strikt onvermijdbaar van € 1,0 miljoen is bij de Begroting 2024 ingezet als beschikbare weerstandscapaciteit.
Conclusie beschikbare weerstandscapaciteit
De totale beschikbare weerstandscapaciteit is bij de Begroting 2024 gedaald met € 27,5 miljoen ten opzichte van de vorige stand bij de Jaarrekening 2022.

Belangrijkste risico's
In onderstaande afbeelding worden de gegevens van het gemeentebrede risicoprofiel samengevat weergegeven:

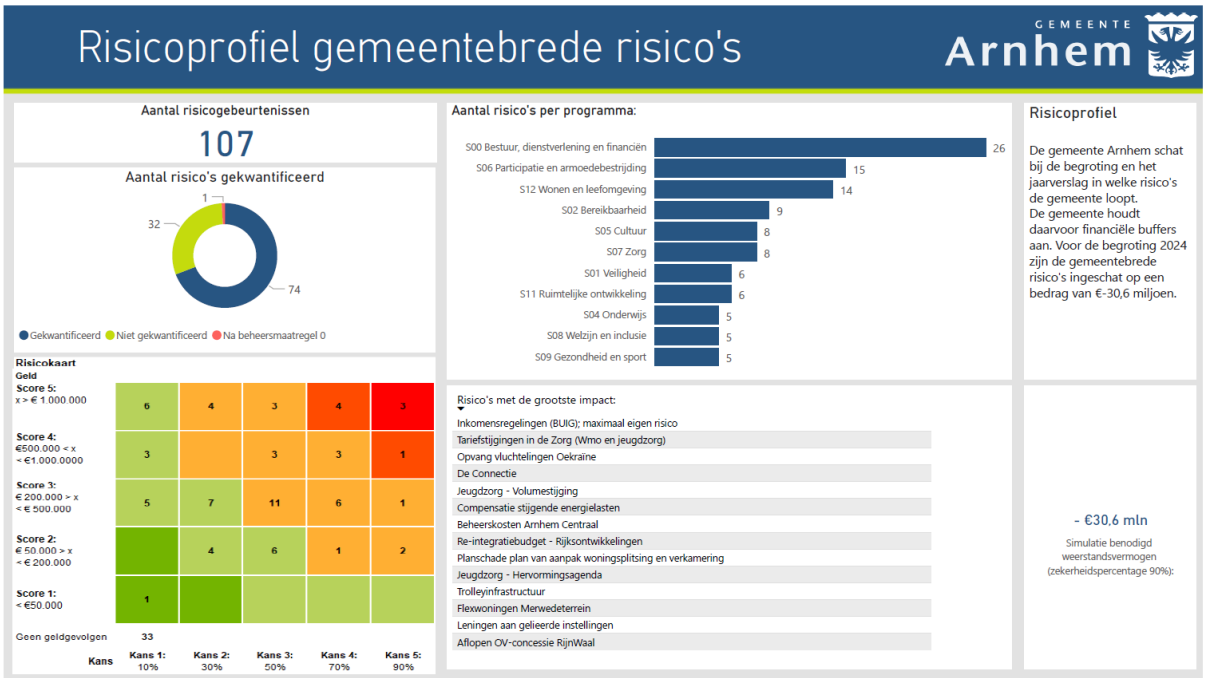

Hieronder worden de belangrijke gemeentebrede risico's (met hoogste invloed% en risicoscore) toegelicht, die samen ongeveer 70% uitmaken van de totale omvang van de benodigde weerstandscapaciteit van € 30,6 miljoen voor het risicoprofiel.

Er wordt een onderverdeling gemaakt van de belangrijke risico's per programma en portefeuilleonderdeel:

Risicogebeurtenis	Kans	Geld	Geld (Max)	Risico score	Invloed (%)	Gewijzigd t.o.v. Jaarrekening 2022
S00 Bestuur, dienstverlening en financiën						
Bedrijfsvoering						
De Connectie	4	5	€ 3.850.000	20	7,8%	Gewijzigd+

De begroting van de BVO De Connectie kent een aantal onzekerheden dat een risico vormt:
-Grote projecten zoals de investeringen in de ICT infrastructuur, informatieveiligheid en privacy leiden mogelijk tot meerkosten (maximaal financieel gevolg € 300.000);
-Frictie: risico op frictiekosten als gevolg van: boventalligheid; wegvallen dienstverlening aan De Connectie; afbouw formatie door harmonisering. (maximaal financieel gevolg € 350.000);
-Outputfinanciering: risico dat de invoering van outputfinanciering een hogere bijdrage voor Arnhem tot gevolg heeft. (niet gekwantificeerd);
- Overige risico's die samenhangen met De Connectie (maximaal financieel gevolg € 3.200.000);
-Het risico bestaat dat als de kwaliteit van de uitvoering daalt, dit onvoldoende tijdig wordt gesignaleerd met mogelijke financiële consequenties (meerkosten als gevolg van maat- en meerwerk) tot gevolg.

Financiën						
Leningen aan gelieerde instellingen	1	5	€ 8.000.000	5	1,8%	Ongewijzigd

De gemeente Arnhem verstrekt leningen aan gelieerde instellingen ten behoeve van het realiseren van activiteiten die nauw grenzen aan het gemeentelijke beleid.

S02 Bereikbaarheid						
Mobiliteit						
Trolleyinfrastructuur	1	5	€ 10.000.000	5	2,3%	Gewijzigd+

Er bestaat het risico van nieuwe OV concessie door de provincie. Vraag is of de provincie wil meegaan in het in stand houden van Arnhem Trolleystad. Het gaat hier om de OV concessie periode 2026-2036. Kans is erg klein maar mogelijk zou Arnhem met kosten van afbouw trolleynet te maken kunnen krijgen. De kosten van afbouw trolleynet kunnen oplopen tot € 10 miljoen. Naar verwachting zal het bestek voor de nieuwe OV concessie in de zomer van 2024 0f 2025 op de markt gezet worden. Wanneer in dat bestek staat dat de trolley gecontinueerd moet worden kan dit risico komen te vervallen. De gemeente Arnhem zal bij de provincie pleiten voor continuering.

Aflopen OV-concessie RijnWaal	2	5	€ 1.300.000	10	1,8%	Ongewijzigd

Op dit moment krijgt de gemeente Arnhem een jaarlijkse vergoeding voor de trolley gerelateerde kosten binnen de huidige OV-concessie afspraken. Het aanbesteden van de nieuwe OV-concessie is uitgesteld tot 2024. Voor de periode 2022-december 2024 en december 2024-juni 2026 werkt de provincie met een noodconcessie. De jaarlijkse vergoeding van € 1,3 miljoen van de provincie is tijdens de noodconcessies gecontinueerd. Voor de nieuwe concessieperiode vanaf juni 2026 zullen in 2023/2024 nieuwe afspraken gemaakt worden met de provincie.

S06 Participatie en armoedebestrijding						
Werk en Inkomen						
Inkomensregelingen (BUIG); maximaal eigen risico	4	5	€ 7.700.000	20	12,5%	Gewijzigd-

Op BUIG geldt, middels de vangnetregeling, een maximaal eigen risico van 10% (gekoppeld aan de hoogte van het budget). Het maximaal eigen risico bedraagt op basis van het voorlopige BUIG € 10,7 mln. Op basis van de begrotingssystematiek BUIG van Arnhem wordt voorgesteld in de exploitatie rekening te houden met een tekort van € 3,0 mln. Het verschil tussen het maximale eigen risico en het tekort in de begroting a € 7,7 mln. is opgenomen.

Re-integratiebudget - Rijksontwikkelingen	4	5	€ 2.200.000	20	3,2%	Gewijzigd+

Het re-integratiebudget staat onder druk. Er is geen ruimte voor extra zaken. De participatiemiddelen zijn onder andere nodig om de ambitie in de begroting op het gebied van werk te realiseren. Onder andere vanwege rijks ontwikkelingen bestaat het risico dat niet op het juiste moment geld beschikbaar is om in te zetten:
We zijn bezig met een intensivering op beschut werk, maar gaan het aantal volgens de behoefteraming van het rijk (218 beschutte werkplekken) voorlopig niet halen. Op basis van deze behoefteraming 2023 bedraagt het maximale financiële risico circa € 2,2 miljoen. Vanaf 2023 hebben we hier (deels) middelen voor gereserveerd. We lopen financieel risico als het rijk besluit de financiering van beschut werk aan te passen.
- Om de doelstellingen rondom de banenafspraak te halen zal het aantal mensen dat in aanmerking komt voor de banenafspraak de komende jaren toenemen. Het risico is dat ook hiervoor geen ruimte is in het re-integratiebudget. De omvang van het dekkingstekort bij basisbanen is vergelijkbaar met beschut werk. Op dit moment is hiervoor nog geen financiële vertaling gemaakt.
- Door de op 1 januari 2020 in werking getreden Wet Arbeidsmarkt in balans (WAB) bestaat de kans dat de financiële ruimte voor de grote opgave van de verschillende doelgroepen uit de participatiewet steeds kleiner wordt.
- Er zijn landelijk ideeën over het toewerken naar een regionaal sociaal werkbedrijf. Dit kan effect hebben op Scalabor en de roep om invloed vanuit de regio kan dan groter worden.
- De vertaling van HUG naar inzicht in kans op werk en het traject wat daarbij hoort ontbreekt nog. Door monitoring komt steeds meer zicht op nieuwe instroom, maar van het totale bestand ontbreekt nog een groot deel aan inzicht. Het risico op het maken van een goede

prognose van zowel kosten als resultaat (op uitstroom) blijft hierdoor lastig.
- Het begrote budget voor re integratie in 2024 is € 8,8 miljoen. Dat maakt het risico 25% van het totale begrote budget.

Armoedebeleid						
Compensatie stijgende energielasten	5	5	€ 2.000.000	25	4,1%	Gewijzigd+

Door de stijgende energielasten kunnen inwoners in de financiële problemen komen. In 2023 wordt er waarschijnlijk weer energietoeslag verstrekt (goedkeuruing wet wordt verwacht in september). We ontvangen hiervoor middelen van het rijk. In Arnhem hanteren we hiervoor ruimere regels dan het rijk en hebben we hogere uitvoeringskosten dan wordt vergoed. Hiervoor hebben we geen dekking. In 2023 worden studenten waarschijnlijk uitgesloten, zij worden doorverwezen naar bijzondere bijstand. Als we hier onvoldoende compensatie voor ontvangen, dan leidt ook dat tot een overschrijding van het budget Bijzondere Bijstand.

S07 Zorg						
WMO en sociale wijkteams en Jeugd /Jeugdzorg						
Tariefstijgingen in de Zorg (Wmo en jeugdzorg)	5	5	€ 4.000.000	25	10,1%	Gewijzigd+

Gemeenten zijn op basis van landelijke regelgeving verplicht reële tarieven voor wmo- en jeugdzorgvoorzieningen te hanteren. Op het moment vinden er in het zorgveld diverse CAO-verhogingen van personeelssalarissen plaats met een doorwerking naar tarieven. Daarnaast moeten we 'concurreren' met zorgaanbod dat wordt geleverd uit andere wetten en vergoedingen die daarin worden gehanteerd (o.a. Wet Langdurige Zorg), en is er sprake van personeelstekorten waardoor salarissen in de zorg extra kunnen stijgen. Ook wordt vanaf medio 2024 opnieuw zorg ingekocht, wat een natuurlijk moment is om het reëele karakter van de tarieven opnieuw te bepalen. Deze ontwikkelingen en factoren kunnen ertoe leiden dat we de zorgtarieven moeten verhogen, hoger dan waar in de begroting rekening mee is gehouden (o.a. via de jaarlijkse indexering).

Jeugd /Jeugdzorg						
Jeugdzorg - Volumestijging	5	5	€ 1.500.000	25	4,2%	Nieuw

In de kostenprognose Jeugdzorg die is afgegeven voor de Perspectiefnota 2024, wordt uitgegaan van een afvlakking van de groei die we met name in de tweede helft van 2022 zagen. Deze verwachting blijkt te positief te zijn geweest en zien we ook in de eerste helft 2023 een groei in de kosten, overigens niet in de aantallen cliënten. Dit laatste duidt erop dat er per jongere gemiddeld intensievere, zwaardere trajecten worden ingezet. Tevens zien we dat het verzilveringspercentage van de toegewezen jeugdzorg op een structureel hoger niveau lijkt uit te komen dan in voorgaande jaren.

Jeugdzorg - Hervormingsagenda	4	5	€ 1.500.000	20	3,0%	Nieuw

Het Rijk heeft in het kader van landelijk gemaakte afspraken over de Hervormingsagenda Jeugdzorg voor de komende jaren kortingen ingeboekt op het budget dat gemeenten voor jeugdzorg ontvangen in het Gemeentefonds. Een heel specifieke korting betreft het bedrag van € 511 miljoen dat het Rijk in 2025 in het Gemeentefonds heeft ingeboekt als uitvloeisel van het landelijk coalitie-akkoord Rutte IV. De afspraak die hierover met de VNG is gemaakt dat deze korting niet ten koste zou gaan van gemeenten omdat hiertegenover landelijke aanpassingen in de Jeugdwet zouden staan. Onduidelijk is nog waaruit deze wettelijke aanpassingen bestaan en of deze voldoende zijn om deze korting te compenseren. In het algemeen geldt of de door het Rijk ingeboekte bezuinigingen op het landelijk budget Jeugdzorg realistisch van aard zijn, zowel macro gezien als op het individuele niveau van de gemeente.

S08 Welzijn en inclusie						
Asiel, Vluchtelingen en inburgering						
Opvang vluchtelingen Oekraïne	2	5	€ 14.300.000	10	10,0%	Gewijzigd+

De oorlog in Oekraïne heeft geleid tot een grote vluchtelingenstroom, ook in Nederland. In Arnhem worden tot nu toe ruim 700 vluchtelingen opgevangen door de gemeente op cruiseschepen en in noodopvang in een voormalige school en tijdelijke woonunits. Daarnaast bieden particulieren nog opvang aan ca. 200 mensen in Arnhem. Het rijk stelt tijdelijk een normbedrag beschikbaar ter dekking van de dagelijkse kosten die de gemeente maakt i.v.m. de opvang. Dit bedrag is € 83 per opvangplek per dag. Het risico bestaat dat de opvang langer duurt of de gemeentelijke kosten hoger zijn dan waarin de tijdelijke regeling voorziet. Het rijk heeft wel aangegeven dat gemeenten de werkelijke kosten vergoed krijgen als in betekenende mate afgeweken wordt van het normbedrag. Daarnaast bestaat het risico dat al aangegane verplichtingen niet vergoed worden na aflopen van de regeling.
De meer indirecte gevolgen van de oorlog, zoals het macro-economisch effect en lange termijn effecten van de vluchtelingenstroom binnen Europa zijn niet nader gekwantificeerd.

S12 Wonen en leefomgeving						
Openbare ruimte						
Beheerskosten Arnhem Centraal	3	5	€ 3.000.000	15	3,4%	Ongewijzigd

Naar aanleiding van de stand van het onderzoek dat wordt uitgevoerd naar alle lekkages op AC is het aannemelijker dat er verregaande herstelmaatregelen noodzakelijk zijn. Het 'slechts' treffen van beheer(s)maatregelen is niet afdoende en kan op de lange termijn naar verwachting ook teveel schade toebrengen aan de levensduur en kwaliteit van het beton.
Aannemer is intussen gedagvaard. Een 'overzichtelijke' lekkage in de fietsenstalling is voor rekening van de gemeente verholpen. Daarnaast lijken veel herstelmaatregelen noodzakelijk te zijn in het gebied wat wordt toegerekend aan de openbare ruimte en daarmee ook onder de verantwoordelijkheid van de gemeente valt. Dit ondanks dat ProRail en NS-stations ook nadrukkelijk partij zijn in het verhelpen van de lekkages.

Wonen						
Planschade plan van aanpak woningsplitsing en verkamering	3	5	€ 2.700.000	15	3,1%	Ongewijzigd

Op 16 december 2020 is het facetbestemmingsplan woningsplitsing en verkamering onherroepelijk geworden. Dit bestemmingsplan beperkt de bouw- en gebruiksmogelijkheden van eigenaren. Hierdoor bestaat er een risico op planschadeclaims van eigenaren en andere rechthebbenden. Het verzoek om planschade kan tot vijf jaar na het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan worden ingediend (tot eind 2025). Het risico op planschadeclaims is aan de orde voor het gebied (Spijkerkwartier e.o) waarvoor per juli 2019 een Voorbereidingsbesluit gold. Omdat voor de rest van de stad geldt dat het college tijdig kenbaar maakte dat een facetbestemmingsplan in voorbereiding was, konden eigenaren anticiperen op het nieuwe beleid, en is het risico voor het grootste deel van de stad gemitigeerd.

Flexwoningen Merwedeterrein	1	5	€ 10.000.000	5	2,3%	Ongewijzigd

De corporaties en de gemeente hebben in de intentieovereenkomst afspraken gemaakt waardoor over tien jaar naar verwachting een locatie wordt aangewezen waar de woningen permanent naartoe worden verplaatst. Indien na 10 jaar, na inspanning van de corporaties en gemeente, onverhoopt toch geen vervolglocatie(s) is gevonden, wordt indien en voor zover mogelijk aanspraak gemaakt op de Herplaatsingsgarantie van het Rijk. Bij het nemen van het besluit door de corporaties om te investeren in de bouw van deze woningen hebben zij voldoende zekerheid nodig over een minimale duur dat de woningen geëxploiteerd kunnen worden. De gemeente zegt daarom in de intentieovereenkomst toe dat op minimaal één van de mogelijke vervangende locaties herplaatsing mogelijk wordt gemaakt. Als dit, tegen de verwachting in en ondanks inspanningen van alle partijen, niet lukt, dan is de gemeente aansprakelijk voor de schade die de corporaties dan lijden. Het gaat daarbij om de investeringskosten van de woningen voor zover nog niet terugverdiend uit de verhuur en verkoop aan derden. Indien de corporaties geen of niet voldoende inspanning hebben geleverd voor het vinden van eigen locaties, dan dragen de corporaties 50% van dit risico. De kans is zeer klein dat het risico zich voordoet, maar het heeft wel een grote omvang (tot ca.€ 10 miljoen).

Onderhoud kapitaalgoederen

Kapitaalgoederen zijn investeringsgoederen met een groot maatschappelijk nut die de gemeente nodig heeft voor het uitvoeren van haar taken. Deze goederen hebben doorgaans een hoge vervangingswaarde en gaan meerdere jaren mee. De kapitaalgoederen bestaan uit het groen en water in onze stad, speelplekken, de wegen en riolering civiele kunstwerken (bruggen, tunnels en viaducten), de openbare verlichting, het trolley netwerk, de verkeersregelinstallaties en -voorzieningen, de afvalinzamelvoorzieningen en het gemeentelijk vastgoed.

Inleiding

Deze paragraaf beschrijft de onderhoudstoestand van de kapitaalgoederen die gezamenlijk de openbare ruimte van Arnhem vormen.. Met het onderhoud van deze kapitaalgoederen is een aanzienlijk deel van de begroting gemoeid. De kosten worden deels gedekt uit exploitatiebudgetten en, daar waar het gaat om vervanging of levensduur verlengend (groot)onderhoud, uit investeringsbudgetten. In het laatste deel van de paragraaf is het financiële beeld per onderdeel weergegeven.
De kapitaalgoederen maken een goed gebruik van de openbare ruimte mogelijk en maken deze aantrekkelijk. Onderstaande tabel geeft een indruk van de omvang van kapitaalgoederen in de openbare ruimte van Arnhem.

Onderdelen	Areaal (afgerond)
Groen, incl. Bossen en parken	5.850.000 m2 gazon en gras 2.365.000 m2 bos 660.000 m2 struweel 300.000 m2 heesters 130.000 m2 hagen
Bomen	47.000 stadsbomen, waarvan 576 buitengewone/toekomst bomen
Stedelijk Water	800 km (vrij verval) riolering 70 km persleiding 9 km infiltratieriool 51 km drukriolering 24.600 putten
Wegen	2.833.000 m2 gesloten verharding (asfalt en beton) 4.981.000 m2 open verharding (klinkers, tegels etc.) 283.000 m2 half verharding
Openbare verlichting (OVL)	30.000 lichtmasten 31.000 armaturen 930 km OVL netwerk
Civieltechnische kunstwerken	305 bruggen en viaducten 23 tunnels 414 grondwerende constructies 393 trappen
Verkeer	85 verkeersregelinstallaties 29 verkeerscamera's 790 bewegwijzeringsobjecten
Trolley	3.700 masten 57 km bovenleiding 25 km voedingskabel
Spelen	365 speellocaties 2000 speeltoestellen 124 sportvelden
Inzamelvoorzieningen	Verzamelcontainers: 241 GFT 130 glas 328 papier 328 PMD 1306 Restafval Minicontainers aan huis: 141.000 (GFT, PBD, papier)
Beeldende kunst	134 kunstwerken 28 herdenkingsmonumenten

Van beleid naar beheer

Met het beheer van de openbare ruimte kunnen we naast het in stand houden van de bestaande functionaliteiten ook bijdragen aan het realiseren van de vele ambities die Arnhem heeft. We willen de openbare ruimte waarde gestuurd en toekomstgericht beheren, waarbij de gebruiker centraal staat. Daarnaast willen we met het beheer van de openbare ruimte bijdragen aan de hoofddoelen uit het Coalitieakkoord 2022 - 2026: een toekomst bestendig Arnhem, een levendige groene creatieve en kunstzinnige stad. Een stad waar mens en dier prettig wonen in leefbare wijken.

De doelen voor de openbare ruimte zijn afgeleid van wet- en regelgeving, de missie van de gemeente, zoals onder meer bepaald in genoemd coalitieakkoord en door de raad vastgestelde vigerende visie- en beleidsdocumenten. Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) moet er een structureel sluitende begroting zijn waarbij voldoende middelen moeten worden geraamd voor onderhoud van de kapitaalgoederen. De provincie ziet daar in haar toezichthoudende rol ook op toe.

Naast het voldoen aan de gestelde kaders is het van belang om bij het beheer en onderhoud in te spelen op de dynamiek die de stad kent. De ruimtelijke samenloop van de beheeropgaven wordt in kaart gebracht en de samenhang met andere ruimtelijke ontwikkelingen beoordeeld. Daarna worden vervolgens kosten, kansen en risico's en beschikbare capaciteit afgewogen. Op basis daarvan komt een onderhoudsplanning tot stand. Door te sturen op samenloop werken we zo efficiënt mogelijk en door werkzaamheden te combineren proberen we de overlast zo minimaal mogelijk te houden.

Samen geven beleid en beheer vorm aan de openbare ruimte. We werken hierin samen met de inwoners van Arnhem, bedrijven en andere stakeholders in de openbare ruimte. Een complex proces, waarbij 'beheerbewust ontwerpen' en 'ontwerpbewust beheren' de kerningrediënten moeten zijn. Ambities en transities die hierin expliciet meegenomen worden zijn politieke keuzes/ ambities binnen de gemeente Arnhem en betreffen opgaven op het gebied van energietransitie, klimaatadaptatie, duurzaamheid, gezondheid, en burgerparticipatie.

Meetbare kwaliteit openbare ruimte (beeldkwaliteit)

Met de basiskwaliteit geven we aan wat we in Arnhem nastreven met de openbare ruimte. Deze basiswaarden zijn stabiel en veranderen niet zo snel. De in deze Begroting opgenomen basiskwaliteit vormt de basis voor het bepalen van de beheerstrategie. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de beeldkwaliteit systematiek van CROW om te meten of de openbare ruimte kwalitatief op het gewenste niveau is. In deze systematiek wordt met behulp van beeldmeetlatten vastgelegd aan welke beeldkwaliteit de openbare ruimte moet voldoen. In onderstaande tabel wordt weergegeven welke kwaliteitsniveaus er voor de openbare ruimte door Arnhem als basis worden gehanteerd.

Met uitzondering van het centrum en de winkelcentra is het onderhoud sober en doelmatig te noemen waarbij de opgave is om de stad met zo weinig mogelijk middelen schoon heel en veilig te houden.

Naast het sturen op deze technische staat van onderhoud proberen we ook steeds meer het aspect beleving een rol te laten spelen bij het beheren van de openbare ruimte.

We willen Arnhem radicaal vergroenen. Deze begroting voorziet dan ook in een kwalitatieve en kwantitatieve impuls in onze groenstructuur, groene wijken en bomen maar ook het verminderen van het verharde oppervlak. Dit heeft ook consequenties voor onze beheeropgave. Wat aangelegd wordt moet immers ook onderhouden worden. Vooralsnog lijken de beschikbare middelen toereikend. We gaan dit de komende jaren volgen.

Onderdeel	**Centrum**	**Winkelcentra**	**Wijken**	**Bedrijfs-terreinen**	**Bossen Parken**	**Hoofd infra**	**Fietspaden**
Groen / bomen	A	A	B / C*	B / C*	A / B*	-	-
Speelvoorzieningen	B	B	B	B	B	-	-
Verhardingen*	A	A	C / D**	B	B	B	A /B
Verkeerregelinstallaties	B	B	B	B	B	B	B
Verkeersvoorzieningen	B	B	B	B	B	B	B
Civieltechnische Kunstwerken	B	B	B	B	B	B	B
Beeldende Kunst	B	B	B	B	B	B	B
Openbare Verlichting	B	B	B	B	B	B	B
Stedelijk Waterbeheer	B	B	B	B	B	B	B
Trolley Infrastructuur	A	A	B	-	-	B	-

Tabel Overzicht beeldkwaliteit die in de gemeente Arnhem worden nagestreefd per onderdeel uitgesplitst naar gebiedstypen.
** Voor nadere toelichting op dit onderscheid zie de tekst bij de onderdelen wijkgroen, bomen en parken en bossen*
*** Toelichting beeldkwaliteit D bij verhardingen; deze beeldkwaliteit wordt toegestaan bij de parkeervakken in de woonwijken.*

Beeldkwaliteitsniveau		Technische kwaliteit
Zeer goed	A+	(Zo goed als) nieuw; perfect onderhouden
Goed	A	Technisch goed in orde
Voldoende	B	Heel en veilig
Matig	C	Discomfort; enige hinder; veiligheid komt in het geding
Slecht	D	kans op kapitaalvernietiging; functieverlies

Beeldkwaliteitsniveaus conform CROW Beeldkwaliteit Systematiek

Samenvattend beeld

Onderstaand is per onderdeel een beschrijving gegeven van de huidige onderhoudssituatie en geplande inzet om de kwaliteit op peil te houden. Samenvattend kan worden gesteld dat het op dit moment lukt om met de beschikbare middelen het areaal op het gewenste niveau te onderhouden. Daarbij streven we er naar ook bij te dragen aan de vele ambities die we in de stad willen realiseren. Het combineren van opgaven en het participatieproces maakt de projecten echter ook steeds complexer en daarmee moeilijker te plannen. De beperking met betrekking tot de beschikbare capaciteit (zowel intern als extern) dwingt ons tot het maken van keuzes wat we wel en niet kunnen doen. De bestemmingsreserve groot onderhoud maakt het mogelijk de fluctuaties in jaarlijkse uitgaven, op te vangen.

Bij het beheer en onderhoud van de openbare ruimte hebben we ook te maken met prijsstijgingen. De jaarlijks repeterende investeringsbudgetten en exploitatiebudgetten voor onderhoud en periodieke vervanging in de openbare ruimte zijn geactualiseerd naar het prijspeil 2024 (ca.5 %). Dit op basis van de BDB-index Grond-, weg, en waterbouw.

Het beheer van veel elementen in de openbare ruimte heeft een sterke relatie met de het stedelijk programma Wonen en leefomgeving (S12). De specifieke ambities en plannen op dit vlak zijn in dat onderdeel van de deze begroting nader beschreven
De beleidsmatige invulling voor de kapitaalgoederen die een relatie hebben met mobiliteit (zoals verhardingen, verkeersvoorzieningen, trolley, openbare verlichting en kunstwerken) is te vinden in programma Bereikbaarheid (S02).
Voor de onderdelen afval en riolering is er een relatie met de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Hierover is nadere informatie te vinden in de paragraaf Lokale heffingen.

Wegen

Goed onderhoud van wegen is van belang voor de bereikbaarheid en leefbaarheid van de stad en de verkeersveiligheid. De keuzes die voor wegenonderhoud gemaakt worden dragen in toenemende mate ook bij aan andere ambities met betrekking tot klimaatadaptatie (bijvoorbeeld 10% minder verharding) en duurzaamheid. Zoals vanuit de wegbeheersystematiek gebruikelijk spreken we over gesloten verhardingen (asfalt en beton) open verhardingen (klinkers, tegels etc.) en half verhardingen en onverhard. Onverharde wegen zitten niet in dit overzicht. Deze vallen bij de gemeente Arnhem onder groenbeheer en zijn dus ook niet opgenomen in het beheersysteem wegen. Het merendeel van de asfaltverhardingen bevindt zich in de hoofdinfrastructuur en wijk- of gebiedsontsluitingswegen. De open elementverhardingen zijn vooral te vinden in de wijken, winkelgebieden en stadscentrum. Half verhardingen wordt in Arnhem vooral toegepast op wandel- en fietspaden. Met name in Arnhem Zuid worden steeds meer recreatieve asfaltpaden omgevormd naar halfverharding paden.
In onderstaande tabel is de huidige kwaliteit van het areaal vergeleken met de kwaliteit van het areaal in 2022.

Kwaliteit per thema

	% Voldoende		% Matig		% Onvoldoende	
Beleidsthema	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Duurzaamheid	97	97	1	1	2	2
Veiligheid	92	93	1	2	7	5
Comfort	92	94	2	2	6	4
Aanzien	91	92	2	2	7	6

Rapportage op Beeldkwaliteitsniveau

Ambitie = A/B/C/D	% A+	% A	% B	% C	% D	% Voldoet aan ambitie
2022	53,55	28,48	8,93	0,55	7,50	90,96 (B)
2023	54,34	28,31	11,61	0,30	5,44	94,26 (B)

Het kwaliteitsniveau is licht verbeterd ten opzichte van 2022. Het is nu vooral van belang deze kwaliteit te handhaven en het percentage onvoldoende (circa 5%) vast te houden. Landelijk wordt tussen de 1-5% als norm gehanteerd. En daar voldoen we dus nagenoeg aan. Het handhaven van maximaal 5% onvoldoende kan echter moeilijk worden aangezien parkeervakken op D-niveau onderhouden worden.

Het zorgen voor goede fietsvoorzieningen heeft hoge prioriteit. Het ambitieniveau voor het onderhoud van fietspaden ligt daarom op het hoogste niveau.

Planning

Voor 2024 staat onder andere groot onderhoud op de planning op de volgende wegen:
Velperweg, Dalweg, Hommelseweg, Lange Water en IJssellaan. Dit onderhoud wordt al dan niet gecombineerd met het verlagen van rijsnelheden en verminderen van asfalt. De wegen die hiervoor in aanmerking komen volgen onder andere uit het Duurzame Mobiliteitsplan. Daarnaast voeren we wegenonderhoud uit in combinatie met rioolvervanging in de wijk Sterrenberg, Geitenkamp en de Spijkerbuurt.

In het kader van het verbeteren van de toegankelijkheid voor mindervaliden op de hoofdlooproutes zal dit in 2024 een vervolg krijgen. Daar waar sprake is van herinrichting van de openbare ruimte is er ook aandacht voor toegankelijkheid.

Openbare Verlichting (OVL)

Een goed functionerende openbare verlichting levert een belangrijke bijdrage aan het realiseren van sociale- en verkeersveiligheid. Daarnaast is de verlichting van invloed op de uitstraling van de openbare ruimte. De hoofdelementen van de openbare verlichting zijn de masten, de armaturen en de kabels en kasten.
Het beheersysteem laat zien dat er een flink aantal lichtmasten, door het bereiken van de technische levensduur van 40 jaar, aan vervanging toe zijn. Ook de leeftijdsopbouw van de armaturen laat zien, zal er een groot deel van de armaturen, vanwege de technische levensduur van 20 jaar, de aankomende jaren vervangen moeten worden. Deze armaturen zullen dan vervangen worden door energiezuinige LED-armaturen.
In de onderstaande tabellen is de opbouw van het areaal weergegeven met de geplande vervangingen in de periode 2024-2027.

Leeftijdsopbouw masten	Aantal	Aantal in vervanging 2024-2027
Tot 1980	795	253
1981-1990	6309	4350
1991-2000	6285	36
2001- 2010	7697	21
2011-2020	7627	26
2021 - heden	964	
Totalen	**29677**	**4686**

Leeftijdsopbouw armaturen	Aantal	Aantal in vervanging 2024-2027
Tot 1990	232	140
1991 - 2000	719	284
2001 - 2010	8739	4825
2011 - 2020	15414	2065
2021 - heden	6120	
Totalen	**31224**	**7314**

Tracés van het kabelnet worden zo nodig vervangen wanneer sprake is van groot onderhoud of wanneer zich herhaaldelijk kabelstoringen voordoen. Het onderhoud van OVL-kasten wordt gebaseerd op elektrische inspecties.
Inmiddels zijn alle OVL-kasten uitgerust met een slimme energiemeter. Hierdoor kunnen we het energieverbruik op ieder moment van de dag monitoren. Op basis van deze energiegegevens kunnen we een nog betere planning maken welke locaties voor vervanging van LED-armaturen in aanmerking komen om het energieverbruik en de daaraan gekoppelde CO2-uitstoot te reduceren. Ook zijn we gestart met een aantal projecten waarin 'slimme' armaturen gebruikt worden. Dit concept van dynamische verlichting op maat biedt verschillende mogelijkheden. Het licht brandt wanneer dat nodig is door middel van sensoren. Daardoor wordt er een energiereductie behaald, maar ook lichtvervuiling reduceert hierdoor. Er zullen meerdere projecten volgen in de aankomende jaren.
Vervangingen worden gefinancierd uit een investeringsbudget. De in de Meerjaren investerings planning (MIP) gereserveerde budgetten zijn toereikend voor de verwachte vervangingen.

Planning
De planning voor de vervanging van de masten, armaturen en kabels wordt zo mogelijk afgestemd op samenloop met overige werkzaamheden voor groot onderhoud in de openbare ruimte. Met behulp van LED-verlichtingsarmaturen wordt gestreefd naar een reductie van 50% op de energiekosten. Hiermee wordt bijgedragen aan de duurzaamheidsambities.

Verkeersregelinstallaties (VRI)
Het goed functioneren van Verkeer Regel Installaties (VRI) is van groot belang voor de verkeersveiligheid en bereikbaarheid van Arnhem. Het beheer en onderhoud richt zich op:

- Doelmatige inzet en beheer van verkeersregelinstallaties (VRI) en andere verkeersmanagementinstallaties zoals het parkeerverwijssysteem en het DBSA (Dynamisch Busstation Systeem Arnhem).
- Een goede technische staat en functionaliteit, vooral gericht op het handhaven van de verkeersveiligheid en doorstroming.
- Bijdrage aan leefbaarheid en bereikbaarheid, met aandacht voor de voetganger en het bevorderen van het gebruik van de fiets en het openbaar vervoer.

Er is geen eenduidige maat voor de kwaliteit van het areaal. Deze wordt dan ook niet bijgehouden.
De leeftijd van de objecten is wel bekend. Dit zegt echter niet alles over de daadwerkelijke kwaliteit. Door technisch onderhoud en tussentijdse updates blijft de kwaliteit goed ondanks de hoger wordende leeftijd. In onderstaand figuur is de leeftijdsopbouw van de verkeerslichten weergegeven (gegevens van begin 2023). De levensduur van een verkeersregelautomaat is gemiddeld ongeveer 15 jaar.
Tabel leeftijdsopbouw VRI's

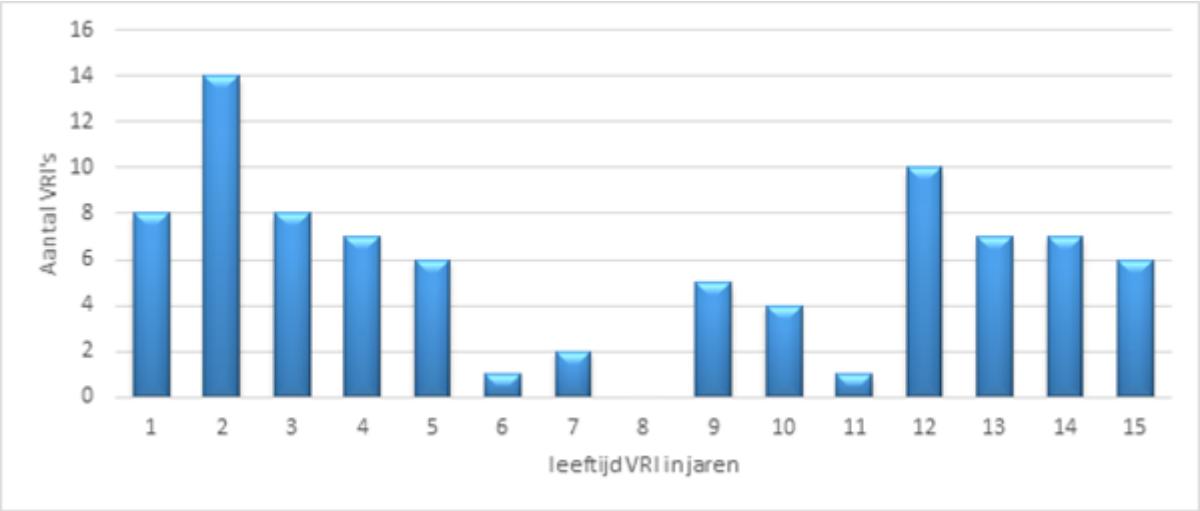

Het huidige areaal is zowel technisch als functioneel (verkeerskundig) op orde. Vervangingen worden gefinancierd uit een investeringsbudget. De in de Meerjaren investering planning (MIP) gereserveerde budgetten zijn toereikend voor de verwachte vervangingen. Bij vervangingen wordt direct gekozen voor de laatste technologie (iVRI) om voorbereid te zijn op verdergaande data uitwisseling tussen verkeerslicht en voertuigen.

Met de vervanging van overige verkeerssystemen (zoals telkasten, digitale borden en het parkeerverwijssysteem) is in de investeringsplanning vooralsnog geen rekening gehouden. Aan het einde van de technische levensduur moet worden beoordeeld of vervanging gewenst/noodzakelijk is.

Planning

Voor 2024 staat de vervanging van de volgende VRI's op de planning: Burg. Matsersingel – Marga Klompélaan, Burg. Matsersingel – Mooieweg, Laan van Presikhaaf – Volkerakstraat, IJssellaan – Gildemeestersplein en IJssellaan – Lange Water. Tevens wordt op 6 verkeerslichten rondom winkelcentrum Presikhaaf een moderne netwerkregeling neergezet waardoor beter rekening gehouden kan worden met het sterk wisselende verkeersaanbod rondom het winkelcentrum. Deze verkeerslichten worden allemaal slim en kunnen communiceren met apps in voertuigen en eventueel telefoons van fietsers.

Trolley

Het trolley netwerk is van belang voor een groot deel van het Openbaarvervoer in Arnhem.
De trolleyinfrastructuur van de gemeente Arnhem bestaat uit de technische ondergrondse en bovengrondse infrastructuur. In tegenstelling tot de overige assets strekt de trolleyinfrastructuur zich ook uit over andere gemeentes namelijk gemeente Renkum en gemeente Rheden. Voor die delen van de infrastructuur op het grondgebied van de gemeenten Renkum en Rheden verzorgt gemeente Arnhem de trolleyinfrastructuur.
De trolleyinfrastructuur omvat bovenleiding (inclusief de bovenleiding en de wissels welke zich bevinden in het bedrijvencomplex Westervoortsedijk 4 te Arnhem), masten, gelijkrichterstations, onderstations, kabelnet e.d. in de gemeenten Arnhem, Rheden en Renkum en is 57 km lang.

Onderstaand plaatje geeft een indruk van het complete net.

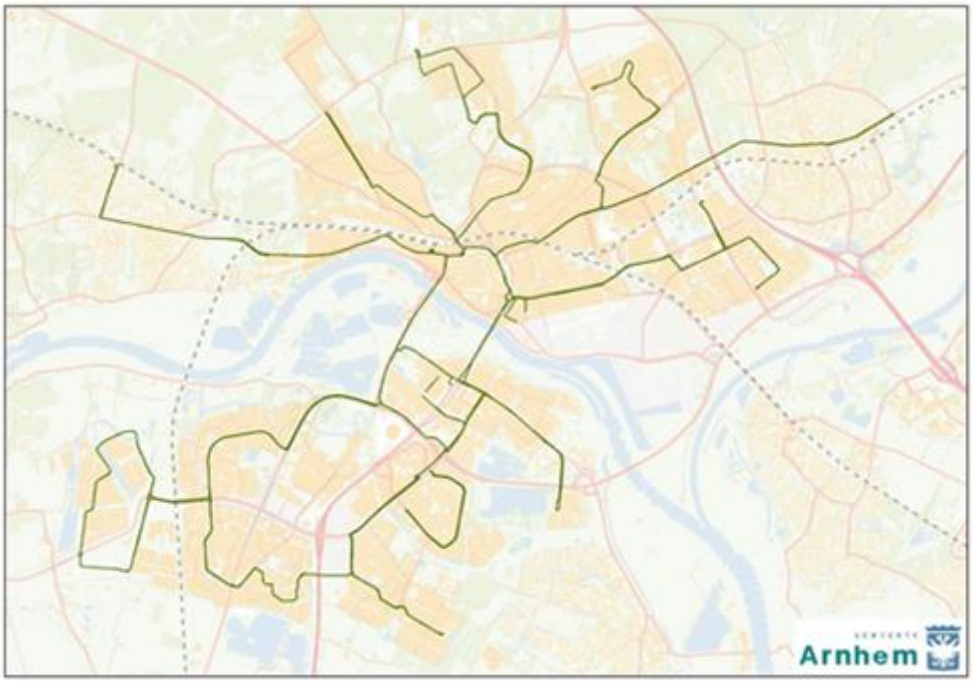

Afbeelding: het trolleynetwerk in gemeente Arnhem, gemeente Renkum en Velp (gemeente Rheden)
Het openbaar vervoer in Arnhem wordt aanbesteed door provincie Gelderland door middel van een concessie met een lange looptijd (circa 10 jaar).De concessie omvat al het openbaar vervoer per (trolley)bus en auto in de regio Arnhem-Nijmegen en het openbaar vervoer per trein tussen de stations Arnhem en Doetinchem
De vorige concessie liep tot december 2022. Er is nu een overbruggingsconcessie van twee maal twee jaar. Er moet een aanbesteding voor de nieuwe concessie komen. Deze nieuwe concessie zal waarschijnlijk in juni 2026 van kracht worden.

De concessiehouder krijgt van gemeente Arnhem de infrastructuur in bruikleen. Daarvoor is een bruikleenovereenkomst getekend tussen de concessiehouder en de gemeente Arnhem.
Het betreft een overeenkomst van bruikleen, waarin de gemeente de infrastructuur om niet ter beschikking stelt. Dit betekent dat grote delen van de beheertaak bij de concessiehouder belegd zijn, dit in tegenstelling tot bijna alle andere assets waarbij de gemeente ook het beheer daadwerkelijk verzorgt.
Het vervangen van trolleymasten, aan het einde van de technische levensduur, valt niet onder de verantwoordelijkheid van de concessiehouder aangezien dit een investering betreft die veel verder gaat dan de looptijd van de concessie. Komende periode gaan er nieuwe afspraken gemaakt worden met de provincie over de concessie waarbij ook duidelijkheid moet komen over de benodigde vervangingsinvesteringen.

Planning
De oudste trolleymasten zijn de komende jaren aan vervanging toe (circa 700 masten en muurankers, allen ouder dan 60 jaar). Dit speelt in eerste instantie bij de geplande reconstructie van de Velperweg (dit is uitgesteld naar 2024/2025). De verwachte investering hiervoor bedraagt € 0,8 miljoen. Deze investering zal leiden tot een structurele kapitaallast van € 40.000 en is reeds opgenomen in deze begroting.
Bij de herinrichting van de van Muijlwijkstraat zullen ook aanpassingen aan het trolleynet worden uitgevoerd. Dit maakt onderdeel uit van het project.
Naast de masten zijn de komende jaren (tot 2034) 17 gelijkrichterstations aan vervanging toe. Ook zullen enkele delen van het ondergrondse kabelnet vervangen moeten worden.
In de huidige begroting zijn in het MIP (afgezien van de hierboven genoemde €0,8 miljoen voor de Velperweg) geen middelen gereserveerd voor deze vervangingsinvestering. De komende periode zal in aanloop naar de nieuwe OV-concessie een vervangingsplanning voor de trolley uitgewerkt worden met een bijbehorende investeringsplanning. Het risico bestaat dat er versneld vervangingen noodzakelijk zijn als er essentiële onderdelen voortijdig uitvallen, waardoor de OV dienstverlening in de knel komt. Hiervoor zijn nu geen financiële middelen gereserveerd. In Naris is hiervoor een risico reservering opgenomen.

Civieltechnische kunstwerken

Onder de noemer van civieltechnische kunstwerken vallen bruggen, viaducten, tunnels, grondkerende constructies, trappartijen etc. Jaarlijks is er een visuele inspectie waarbij de inspecteur voornamelijk kijkt naar de ambities schoon, netjes, heel en veilig. Daarnaast is er vijfjaarlijks een technische inspectie. Het inspecterende bureau kijkt naar het uitgevoerde regulier onderhoud en geeft waar nodig schades, maatregelen, prijs per maatregel en uiterste datum van uitvoering aan. Indien nodig zal op basis daarvan de cyclus van het reeds ingeplande reguliere onderhoud worden aangepast. Dit vormt de input voor de integrale programmering en dient als basis voor de monodisciplinaire meerjarenplanning. Aan de hand van gegevens uit onder meer de inspecties wordt getracht het duurzame onderhoudsniveau zo goed mogelijk te benaderen. De beschikbare middelen zijn op dit moment hiervoor toereikend

De kwaliteit van het areaal op basis van de laatste inspecties is redelijk tot goed. Een samenvatting is hieronder weergegeven. In 2024 volgt er een nieuwe technische inspectie door een extern gespecialiseerd bureau, waardoor we weer over de nieuwste gegevens zullen beschikken.

Vanaf 2024 zullen we werken met een nieuw raamcontract voor het groot onderhoud en een apart raamcontract voor vervanging en onderhoud houten waterbouwkundige constructies.

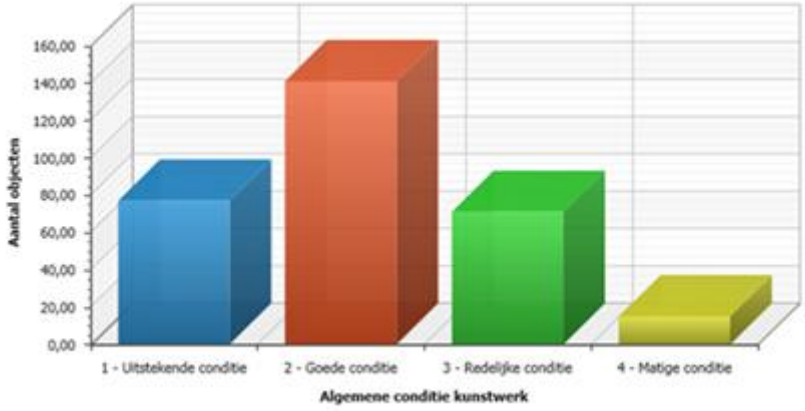

Planning

In 2023 hebben we de voegovergangen van de busbaan van de ‘brug over de groene rivier’ (Eldensedijk) vervangen in 2024 doen we dit voor de rest van de brug.

Verder zal er onderhoud worden uitgevoerd aan de 2 tunnelcomplexen Burgemeester Matsersingel, alle bruggen in park Presikhaaf, de bruggen in park Malburgen-west, het Huissens viaduct en de onderzijde van viaduct Waardmanspad.
Vanuit het nieuwe raamcontract houten waterbouwkundige constructies zullen we starten met de vervangingsopgave houten bruggen in Elderveld en De Laar.

Aandachtspunt bij de vervangingsinvesteringen is het viaduct Rijkerswoerdsestraat (over A325). De noodzaak van vervanging is afhankelijk van het soort verkeer dat van het viaduct gebruik mag maken. Hierover zijn we in overleg met de provincie en buurgemeenten. Indien dit viaduct vervangen moet worden, zal dit een investering vragen van grofweg € 1,5 miljoen euro (afhankelijk van ontwerp en co-financiering provincie Gelderland). Deze investering is nog niet opgenomen in de Meerjaren Investerings Planning.

Riolering

Een goed functionerend rioolstelsel is van essentieel belang voor de volksgezondheid en het voorkomen van wateroverlast. Het beheer van het rioolstelsel heeft betrekking op een groot aantal verschillende onderdelen zoals, de vrij vervalriolering met bijbehorende (infiltratie)putten, persleidingen en gemalen, huisaansluitingen, drainage, kolken en lijngoten. Maar ook het aanpassen van de bovengrondse inrichting kan bijdragen aan het beter afvoeren of bufferen van regenwater. Waar zich hiervoor goede kansen voordoen met beperkte meerkosten wordt hierin geïnvesteerd. Vanuit het budget dat beschikbaar is voor klimaatadaptatie wordt een bijdrage geleverd aan de opgave om regenwater in toenemende mate in de bodem vast te houden.

Onderhoud bestaande stelsel
Gelet op de omvang van het netwerk is de vrijvervalriolering met de bijbehorende putten voor wat betreft de benodigde beheerkosten, personele inzet en behoefte aan strategie de belangrijkste voorziening van de riolering. Een belangrijk aspect in het beheer hiervan is het bepalen van de omvang van de noodzakelijke werkzaamheden om het stelsel goed te laten functioneren. Daarbij wordt altijd gezocht naar afstemming en samenloop met projecten binnen en buiten de gemeentelijke organisatie.

In totaal ligt er circa 800 kilometer vrijvervalriolering in Arnhem. Hiervan is bijna 170 km gemengd (vuilwater gecombineerd met regenwater).
In het beheersysteem maken we onderscheid in gemengde-, vuil- en regenwaterriolen, ieder onderverdeeld in hoofd-/transportriolen en 'gewone' riolen. Daarnaast wordt aangegeven welke riolen onder doorgaande wegen liggen. Op de hoofd-/transportriolen en de riolen onder doorgaande wegen gaan we eerder over tot het nemen van maatregelen dan op andere locaties omdat de risico's daar groter zijn.
Voor de lange termijn planning wordt voor het verwachte moment van vervangen uitgegaan van de theoretische levensduur (dit is de verwachte levensduur voor vrijvervalriolen, de economische afschrijving gebeurt in 40 jaar).Voor de theoretische levensduur van de riolering wordt uitgegaan van een periode van 60 jaar. Er liggen echter ook nog vrij veel riolen uit de periode 1870-1930 met een actuele leeftijd van 90 tot 150 jaar. De langetermijnplanning is dan ook niet meer dan een indicatie van de opgaven die op langere termijn in het verschiet liggen.
Onderstaand figuur met de theoretische vervagingsopgave uit het Gemeentelijk Rioleringsplan van 2014 laat zien dat er nog een grote vervangingsopgave aan komt.

Grafiek uit GRP 5 met theoretische rioolvervanginsopgave in euro's.

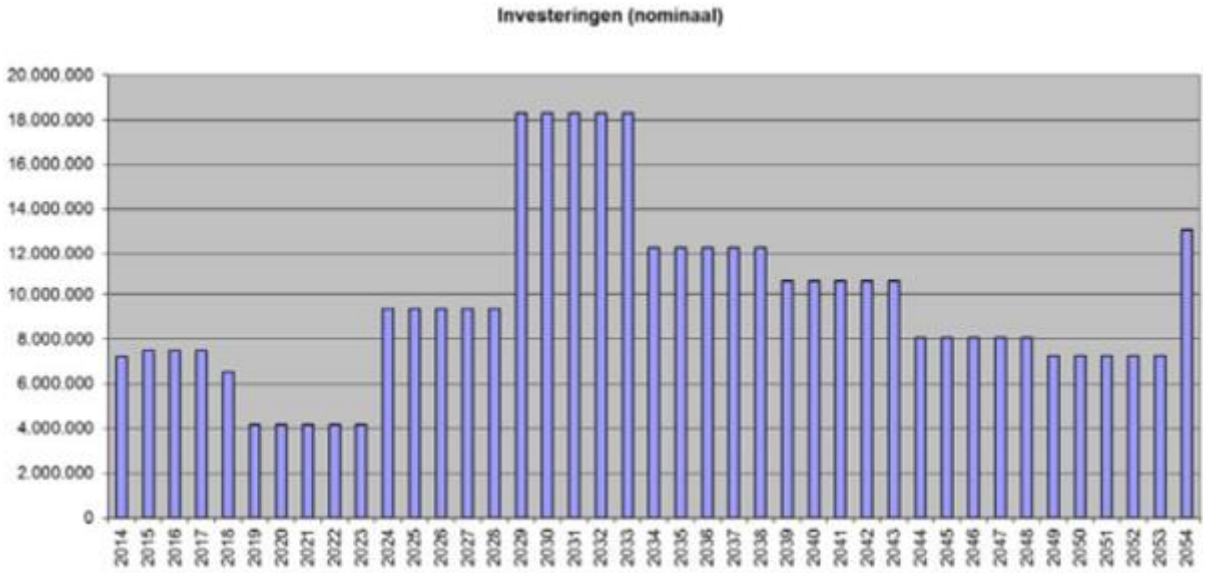

Voor de korte termijnplanning wordt uitgegaan van de technische levensduur, de werkelijke toestand van de riolering. Deze werkelijke toestand wordt bepaald door middel van video-inspecties van de rioolstelsels en het beoordelen en classificeren van de leidingen en putten.
De vrijvervalriolen worden periodiek gereinigd en geïnspecteerd. Jaarlijks wordt hiervoor een inspectieplan opgesteld. Reiniging en inspectie is meestal een wijk gebonden activiteit. Doelstelling is om de kans op falen van de riolering te minimaliseren. Gemiddeld genomen worden de riolen eens per 13 jaar geïnspecteerd. De inspecties worden mede afgestemd op de ontwikkelingen in de stad en mogelijke risicoplekken.
Op basis van de inspectieresultaten, storingsmeldingen en ontwikkelingen in de stad wordt een rioolvervanginsplanning en daarmee een investeringsplanning gemaakt.

De noodzakelijke investeringen in riolering zijn zoals gebruikelijk langjarig verwerkt in de begroting. Nadere toelichting op de kostendekkendheid van de rioolheffing is opgenomen in de paragraaf lokale heffingen.
Gezien de grote vervangingsopgave in met name de naoorlogse wijken in Arnhem-Zuid wordt voor de verdere toekomst nog een verdere stijging van de rioolinvesteringen verwacht. Dit betreft echter nog niet de huidige begrotingsperiode.

Stelselwijziging aanleg nieuwe riolen
In de jaarrekening van gemeente Arnhem worden tot nu toe binnen een grondexploitatie ook de investeringen in riolering (zoveel als mogelijk) opgenomen. De systematiek van kostenonderbouwing voor de rioolheffing geeft echter de ruimte om deze investeringen kostendekkend onderdeel te laten zijn van de rioolheffing.

In deze Begroting wordt voorgesteld een stelselwijziging ten aanzien van de kosten van riolering door te voeren. Dit is nader toegelicht in de paragraaf Lokale heffingen.

Planning
Voor 2024 staan de volgende grote rioolvervanginsprojecten op de planning: Kroonsewal, Hommelseweg, Velperweg, Dalweg Hartogslaan, Rijnkade en mogelijk Land van de Markt - Rijnstraat. Daarnaast lopen de rioolprojecten in Sterrenberg en Spijkerbuurt nog door.

Water
Het onderdeel water omvat onder meer beheer en onderhoud van afkoppelvoorzieningen (deze voorzieningen zorgen er voor dat regenwater niet in het riool terecht komt maar in de bodem zakt), ecozones, moerassen, sloten, paddenpoelen én oppervlaktewater(bodems) zoals de Immerlooplas, Nieuwehaven, Defensiehaven, haven van Coers, Rijnkade, Nieuwe kade en de dijkdoorbraakkolken. Ook het onderhoud aan civieltechnische water gerelateerde werken, zoals beekriolen, duikers, beschoeiingen en fonteinen hoort in deze categorie
De ambitie is:
- het watersysteem op orde brengen en houden;
- met de (water)partners de water gerelateerde opgaven oplossen door zoveel mogelijk voor ruimtelijke oplossingen te kiezen waarbij het water tegelijk een rol kan spelen in het vergroenen en verkoelen van de stad.

In de afgelopen periode is veel energie gestoken in het controleren en corrigeren van de bestaande beheergegevens van de duikers en beekriolen. De locatie, de ouderdom en de onderhoudstoestand van bijna alle duikers en beekriolen onder de hoofdstructuur zijn de afgelopen jaren in kaart gebracht. Daar waar nodig is inmiddels ook groot onderhoud uitgevoerd. Het beheer van de oppervlaktewater(bodems) wordt nu nog projectgewijs vormgegeven en wordt, na deze inhaalslag, omgevormd tot een systematische aanpak.
Aan de fontein op het Gele Rijdersplein (AKU) is geen groot onderhoud geprogrammeerd en gebudgetteerd in afwachting van de herinrichting van dit gebied, wat voorzien is in 2024.

Planning
Het voornemen was om in de periode 2022-2023 alle nog niet gebaggerde havens uit te baggeren.
Het baggeren van Onderlangs en de Praets wat op de planning stond heeft vertraging opgelopen. Er is nog discussie met de verhuurder en met de huurders van de ligplaatsen over de manier waarop hier invulling aan kan worden gegeven. De voorbereidingen voor de baggerwerkzaamheden in de Rosandepolder zijn opgestart en de werkzaamheden zijn gepland in 2024.
Het benodigde groot onderhoud zoals hierboven omschreven wordt gefinancierd uit het exploitatiebudget.
Na deze baggerwerkzaamheden zijn de havens weer op orde voor de komende 20 jaar en kan het jaarlijks baggeronderhoud worden gerealiseerd uit het regulier beschikbare jaarlijkse budget.
Het onderhoud van de waterbodems in de Nieuwe Haven, Rijnkade en Nieuwe Kade wordt de komende jaren uitgevoerd onder regie van het baggerbestek Neder-Rijn/Lek van Rijkswaterstaat.
Komend najaar en voorjaar 2024 staan in Arnhem-Noord de watergangen in woonwijk ’t Broek en in park Angerenstein op de planning. De fontein Roermondsplein (Blauwe Golven) zal in 2024 weer in werking treden.

Wijkgroen
Het groen is van grote waarde in onze stad. Verbetering van het leef- en woonklimaat vraagt vaak ook om het toevoegen van meer groen en/of om het kwalitatief verbeteren van bestaand groen. Hiervoor lopen verschillende initiatieven die toegelicht worden in het programma Wonen en Leefomgeving (S12, Radicaal vergroenen).

Voor het onderhoud van het wijkgroen zijn per wijk exploitatiebudgetten gereserveerd. De teams Leefomgeving hebben een sturende rol bij de inzet van deze middelen.
We monitoren de beeldkwaliteit (gebaseerd op basis van ongewenste kruidengroei en zwerfafval). De door de raad vastgestelde kaders zijn C-niveau voor de beeldkwaliteit in de wijken en A-niveau in de binnenstad en winkelcentra.
We monitoren ook de ecologische kwaliteit. Deze monitoring is recent opgestart, zodat we over een aantal jaren een beeld kunnen schetsen van deze waarde.
De technische kwaliteit van de beplanting (hoe goed is de beplanting) wordt op B-niveau bijgehouden.

Het aandeel ecologisch beheerd groen wordt steeds groter, hierdoor zal de natuurwaarde van het groen naar verwachting ook toenemen. Omdat de CROW normering op beeldkwaliteit nog niet is ingericht op natuurwaarden vinden we hier vaker een beeldkwaliteit C-niveau terug, wat voor de beoogde ecologische doelstellingen juist wenselijk is (meer kruiden/biodiversiteit).

Om het groen te kunnen beheren is het beleid over het groen vertaald naar beheertypen. Elk beheertype heeft haar eigen streefbeeld en bijpassende beheermaatregelen. De functie, het gebruik en de ecologische waarde bepalen het streefbeeld van een beheertype.

De gevolgen van de extreme droogte van de laatste jaren worden nu nog als calamiteit beschouwd. Veel bomen en beplantingen ondervinden hier schade van. De langetermijneffecten hiervan zullen de komende jaren verder duidelijk worden en mogelijk tot extra kosten leiden. Bij aanleg en renovatie van groen houden we hier al rekening mee en doen we aanpassingen in de groeiplaatsinrichting en het sortiment om deze klimaatbestendig te maken.
De gevolgen van de hoge stikstofdepositie wordt ook zichtbaar in de stedelijke plantsoenen. Het leidde onder andere tot een toename van de braam die overlast veroorzaakte op wegen en paden. Hiervoor is inmiddels een passende beheermaatregel in het regulier onderhoud opgenomen.
Een aantal invasieve exoten zoals de Japanse duizendknoop, reuzenberenklauw komen ook voor, met name in het wijkgroen. De huidige aanpak van bestrijding leidt tot een geleidelijke afname van het areaal.

Planning

Arnhem heeft veel ambities op het gebied van groen (zie programma Wonen en Leefomgeving S12, Radicaal vergroenen). Deze ambities zullen mede sturing geven aan de planning van het groenonderhoud. Naast het reguliere onderhoud staan de volgende projecten op de planning voor 2024:

- Vergroeningsprojecten in de wijken in het kader van de Wijkgroenagenda's;
- Herstel beplantingen oostelijk deel Singels (Janssingels t/m Lauwersgrachtpark)
- Groot onderhoud landgoed Sterrenberg;
- Herstel beplantingen (groot onderhoud) in Park Onderlangs;
- Vergroenen Groningensingel in samenloop met wegenproject;
- Versterken ecologische waarden Droge ecozone Schuytgraaf;
- Investeringen in samenloopprojecten zoals de Kroonse Wal en in het Spijkerkwartier;
- Voortzetten van het project aanplanten van extra heesters en struweelgroepen in de wijken in het kader van biodiversiteit en bestrijden hittestress. In 2024 met name in de wijk Schuytgraaf;
- Voortzetten project exotenbestrijding.

Speelvoorzieningen

Om een aantrekkelijke leefomgeving te kunnen bieden is de aanwezigheid van speelplekken met name voor gezinnen met (kleine) kinderen van belang. Daarnaast zijn speelplekken vaak ontmoetingsplekken voor de wijkbewoners.
In de Beheervisie Spelen en Ontmoeten is de ambitie opgenomen om 8 van de 20 grote (groene) speel- en ontmoetingsruimtes te verbeteren. Deze opgave willen we invullen in samenwerking met de teams Leefomgeving. Deze ambitie wordt projectmatig opgepakt. Dat houdt in dat met de betreffende teams Leefomgeving en de buurt wordt bepaald wat de plek nodig heeft om de ambitie te realiseren. Het initiatief ligt bij de teams Leefomgeving omdat het belangrijk is dat de buurt hierin mee participeert en mogelijk ook andere wensen en ideeën uit de buurt hierin gecombineerd kunnen worden.
Ook het maken van toegankelijke en inclusieve speelplekken wordt ook projectmatig opgepakt. De ambitie is om in de komende jaren in iedere wijk (total 24) een toegankelijke en inclusieve speelplek per wijk te realiseren waar ook kinderen met een beperking beter mee kunnen doen. Hiervoor zijn extra middelen gereserveerd.

Alle speeltoestellen moeten veilig bespeelbaar zijn. Dit wordt in de technische inspectie gecontroleerd. Geconstateerde mankementen worden binnen de gestelde termijnen opgelost zodat de onderhoudskwaliteit van het areaal op B ligt.
Daarnaast kan de kwaliteit van het areaal bepaald worden op basis van de leeftijd en de theoretische levensduur van de speeltoestellen. Gemiddeld gaat een speeltoestel 10 tot 15 jaar mee. Hieronder is een overzicht van de leeftijd van de speeltoestellen. Opvallend is het aantal ouder dan 15 jaar. Ongeveer 37% van het areaal heeft haar theoretische levensduur behaald maar is technisch nog wel in orde. De oorzaak hiervan is dat de speeltoestellen van duurzame en kwalitatieve materialen zijn gemaakt. De vraag is hierbij wel in hoeverre of de speelvoorziening nog voldoet aan zijn functie. Mogelijk dat kinderen uitgekeken zijn op deze oude speeltoestellen

en deze niet meer gebruiken, wat aanleiding zou kunnen zijn om tot vervanging over te gaan. Hierover is afstemming met de teams Leefomgeving.

Leeftijd speeltoestellen	Aantal
Ouder dan 15 jaar	701
10-15 jaar	491
5-10 jaar	399
1-5 jaar	311

De beschikbare budgetten voor beheer en vervanging van de speeltoestellen blijken in de praktijk toereikend.

Planning
Jaarlijks worden de speeltoestellen geïnspecteerd en vindt het noodzakelijk onderhoud plaats. Vervangen of plaatsen van toestellen gebeurt in samenspraak met de teams Leefomgeving.

Komende jaren worden nog 3 grote (groene) speel- en ontmoetingsruimtes verbeterd, waarmee de ambitie uit de Beheervisie Spelen en Ontmoeten afgerond wordt. In 2024 wordt de speelplek aan de Noord-Peterstraat in samenwerking met de buurt groen en klimaatbestendig ingericht.

Daarnaast worden zoals aangegeven in de periode tot en met 2026 24 speelplekken toegankelijk en inclusief gemaakt. Hierbij wordt er niet alleen naar onze eigen speelplekken gekeken, maar ook naar andere speelplekken die niet van de gemeente zijn, maar een zelfstandige stichting zoals Bouwspeelplaats De Leuke Linde en de beide Stadsboerderijen Presikhaaf en de Korenmaat.
Als pilot is er gestart met speelplek De Kroon in de wijk De Laar Oost.

Bomen
Bomen zijn belangrijk voor de leefbaarheid, biodiversiteit en beleving en leveren een bijdrage aan een klimaatadaptieve stad. Hittestress en wateroverlast zijn onderwerpen waarbij bomen een onderdeel van de oplossing kunnen zijn. Daarom zijn in het Bomenplan onderstaande doelen beschreven:
- Arnhem wil een groenere stad: meer (buitengewone) bomen en meer groenmassa.
- Arnhem gaat voor kwaliteit en toekomstbestendigheid (juiste boom op de juiste plek), gezonde, veilige en duurzame bomen.
- Arnhem wil bomen beter beschermen.
- Arnhem wil meer biodiversiteit en groen met elkaar verbinden.

Arnhem heeft zo’n 47.000 stadsbomen, het beheer en onderhoud is erop gericht om een jonge boom tot volwassenheid te brengen en daarna zo lang mogelijk te behouden, afgewogen tegen de kosten die daarvoor nodig zijn. Hierbij wordt de ecologische waarde van de boom zoveel mogelijk gevolgd. Dit houdt in dat er alleen gesnoeid wordt op de plekken waar dat nodig is voor de vrije doorgang van het verkeer of wanneer probleemtakken een hoog risico gaan vormen voor de gebruikers. Daarnaast worden knotbomen gefaseerd geknot zodat er voldoende nest- en schuilplekken voor vogels en insecten in stand blijven. Dood hout is van grote waarde voor de ecologie daarom worden dode of gesnoeide takken zoveel mogelijk in de bossen en struwelen verwerkt. Ook het staande dode hout wordt behouden op plekken waar dat kan. Mogelijke risico’s voor de weggebruikers worden uit de boom gehaald en de boom kan op die plek gecontroleerd afsterven.
Arnhem heeft, gebaseerd op de beleidsregels uit het Bomenplan 2020, ruim 18.000 buitengewone bomen en toekomstbomen aangewezen. Deze bomen worden extra beschermd en krijgen, indien nodig, extra onderhoud ten gunste van de levensverwachting van deze bomen. De planning is om elk jaar bij ongeveer 50 bomen extra maatregelen (veel al in de bodem) uit te voeren waarbij elk jaar wordt gekeken waar de maatregel het meest noodzakelijk is. Dit is maatwerk.

Het dagelijks onderhoud van stadsbomen wordt op B-niveau gedaan met behoud van de ecologische waarden van de boom, Dit wordt volgens planning uitgevoerd. Alle stadsbomen worden periodiek gecontroleerd middels de BoomVeiligheidsControle. Hierin worden 'onderhoudsstaat', ‘boomgebreken’, 'toekomstverwachting' en 'ziekte en aantastingen' van de bomen opgenomen. Hieruit volgen onderhoudsmaatregelen of advies tot nader onderzoek, deze worden na de controle uitgevoerd binnen de gestelde termijnen. Boomziektes en plagen worden gevolgd en waar nodig wordt beheersingsmaatregelen ingezet. Vervanging van stadsbomen vindt plaats indien de boom een

te groot risico of hinder vormt voor de weggebruiker en die niet met dagelijks onderhoud of andere maatregelen op te lossen is, een hele lage levensverwachting heeft of dood is. Vervanging van bomen in (laan)structuren is maatwerk, hierover vindt afstemming plaats met het BoomKwaliteitsteam Arnhem.

Financiering bomenonderhoud
Aangeplante stadsbomen worden per 2021 opgenomen op de balans en deze bomen worden afgeschreven in 50 jaar. Voor 2024 wordt er geen kap voorzien van bomen die een waarde op de balans hebben; afboeking van bomen zal dan ook niet aan de orde zijn.

Planning
Voor aanplant en groeiplaatsverbetering van bomen is een investeringskrediet beschikbaar.
De volgende projecten staan hiervoor in 2024 op de planning:
- Aanplant bomen museumpark Onderlangs;
- Aanplant extra bomen in De Laar als onderdeel van gezonde buurten;
- Aanplant extra bomen Groningensingel;
- Aanplant extra fruitbomen Gaardenhaage;
- Aanplant extra bomen groenzones Schuytgraaf;
- Aanplant extra bomen in diverse stadsparken met de focus op Arnhem-zuid;
- Groeiplaatsverbetering 50 stuks buitengewone bomen;
- Groeiplaatsverbetering Lindebomen Rijnkade;
- Groeiplaatsverbetering bestaande bomen rondom Blauwe Golven;
- Groeiplaatsverbetering Lindebomen Velperweg (deel vanaf Velperpoort tot Raapopseweg).

Voor groot onderhoud en herstel van boomstructuren staan de volgende projecten in 2024 op de planning:
- Aanhelen bomenrijen langs Limburgsingel;
- Vervangen boomlaan Velperweg (deel Prümelaan tot viaduct Velp);
- Groeiplaats verbeteren van de bomen op het Gelderse plein.

Parken en bossen
Kenmerkend voor Arnhem zijn de bossen, de natuurterreinen en de vele parken. We zijn trots op dit waardevolle groene kapitaal. Daarom zetten we sterk in op het behouden en verbeteren hiervan. De natuur staat in de parken en bossen op één, in samenhang met klimaatactie en biodiversiteit. De parken en bossen zijn ook van grote recreatieve betekenis voor de inwoners. We investeren hierin door invulling te geven aan recreatiezonering en bijbehorende inrichting voor toekomstbestendig gebruik.

Voor het onderhoud van de bossen en parken zijn exploitatiebudgetten gereserveerd en tijdelijk extra middelen beschikbaar gesteld om ambities te verwezenlijken. Het beheren en onderhouden van de parken doen we aan de hand van beheervisies.
Het areaal en beheerareaal bossen en parken neemt toe. Enerzijds door actieve verwerving van bos- en natuurgebied en anderzijds door huur- en vrijwillige pachtbeëindiging. In 2022/2023 was er een toename van ruim 60 hectare: Rolbaan, Westerveld-Hoefijzer, Klarenbeek . Mogelijk komt er in 2024 nog ruim 30 hectare (Zypendaal-Gulden bodem) beheerareaal bij.

Op basis van coalitieakkoord is houtoogst in de bossen en parken geen doelstelling. Er komt nog wel “surplus” hout vrij uit de bossen en parken dat we circulair gaan toepassen in Arnhem. We monitoren in de periode 2022-2024 wat deze verandering beheersmatig betekend. Om duurzaam & circulair (uitgangspunt wat groeit in Arnhem blijft in Arnhem) te kunnen werken zetten we in om van FSC certificering om te schakelen naar PEFC certificering waarin ook duurzaam gegroeid stadshout in ondergebracht kan worden

Een aantal parken is aangewezen als rijksmonument; Sonsbeek, Zijpendaal, Gulden Bodem en Moscowa. Voor deze parken gelden extra instandhoudingsvoorwaarden. Park Angerenstein is aangewezen als gemeentelijk monument. Al deze parken plus een deel van Park Presikhaaf worden op A-niveau onderhouden. Het overige gebied op B-niveau.

De bossen en parken hebben een robuuste basis. Desalniettemin staat de kwaliteit van onze bossen en parken onder druk. Oorzaken hiervan zijn het intensiever gebruik, verdroging, overmatige stikstofdepositie en klimaatverandering; met als gevolg biodiversiteitsverlies. Bij het beheer en onderhoud van onze bossen en

parken houden we hier rekening mee door zeer gericht en soms intensiever (maatwerk) onderhoud uit te voeren. We doen dit op basis van natuurvolgend beheer.
Specifieke ambities met betrekking tot bossen en parken zijn zo veel mogelijk water vast houden en organische stof (met bijbehorend bodemleven) verbeteren in de groeiplaatsen en zorg dragen voor structuurvariatie. We werken daarmee aan de sleutelfactoren voor klimaatadaptatie en biodiversiteit. Tevens benutten we waar mogelijk de kansen om de agrarische gebieden grenzend aan de bossen en parken natuur inclusief te maken. Door inzet van de extra middelen voor bossen en parken kunnen we werken aan deze ambities. Tevens biedt dit de mogelijkheid extra capaciteit in te zetten om genoemd kwaliteitsverlies en de uitdagingen die hiermee gemoeid gaan, invulling te geven en zorgvuldig te communiceren met onze inwoners.

Planning
In 2024 zal extra worden ingezet op de revitalisering van de bossen en parken (water en organische stof) en het verbeteren van de biodiversiteit (structuurvariatie).

- In de bossen wordt gewerkt aan herstel van structuurrijke bosranden en zaaien en aanplant van rijk strooisel soorten.
- Er wordt een monitoringsprogramma in uitvoering gebracht voor biodiversiteit en bodem.
- De beheervisie Sonsbeek, Zypendaal en Gulden bodem (2023) zal in uitvoering gebracht worden.
- Voor de parken Klarenbeek, Hazegrietje en Braamberg wordt de beheervisie vernieuwd.
- Voor de zuidelijke uiterwaarden, polderlinten en park Westerveld wordt natuurvolgend beheer en het beter ecologisch verbinden van de parken en natuurgebieden in Arnhem-zuid nader uitgewerkt en tot uitvoering gebracht.
- Voor de parken en bossen in het noorden wordt een analyse uitgewerkt ter verbetering van het watersysteem als integraal onderdeel van klimaatadaptief bos.

Inzamelvoorzieningen
In juni 2022 is de Afvalkoers 2022-2026 “Arnhem Schoner” vastgesteld. Omgekeerd Inzamelen blijft het basisprincipe voor de inzameling van huishoudelijk afval in Arnhem. Door dit systeem kunnen inwoners van Arnhem hun afval goed scheiden. Er is een uitgebreid netwerk van ondergrondse verzamelcontainers voor restafval, PBD (plastic verpakkingen, blik en drinkpakken) en papier en bovengrondse verzamelcontainers voor GFT (groente-, fruit- en tuinafval) in de stad aanwezig. Een deel van de herbruikbare reststromen (PBD, GFT, papier) worden bij laagbouw met behulp van minicontainers (kliko’s) aan huis opgehaald. Voor de inzameling van grof vuil zijn er twee afvalbrengstations en rijden we rond met de Milieubak. In het stationsgebied werken we met een ondergronds afvaltransport systeem (OAT). Hieronder wordt op de verschillende onderdelen nader ingegaan.

Ondergrondse verzamelcontainers
De eerste ondergrondse containers zijn in de jaren negentig geplaatst. Het overgrote deel van het containerbestand is geplaatst in de periode van uitrollen van omgekeerd inzamelen: 2015-2019. In totaal staan er bijna 2350. De afschrijvingstermijn die gehanteerd wordt is 10 jaar. De technische levensduur ligt in praktijk beduidend hoger. Sinds 1 januari 2023 jaarlijks een veiligheidskeuring uitgevoerd op alle verzamelcontainers ongeacht het bouwjaar. Op deze manier voldoen we aan de nieuwste eisen en kunnen we de veiligheid nog beter borgen. Gevolg is dat door deze nieuwe wettelijke normen en keuring een relatief groot aantal containers is afgekeurd. Deze containers mogen en kunnen vaak niet gerepareerd worden. Daarnaast worden, daar waar reparatie een optie zou zijn, de kosten zorgvuldig gewogen tegen de technische aspecten, veiligheid, functionaliteit en esthetiek van de container. In vrijwel alle gevallen is en wordt gekozen voor vervanging. Indien mogelijk worden onderdelen uit de afgekeurde containers wel hergebruikt als vervang- of reparatie-onderdeel.
In het nieuwe contract voor onderhoud, reiniging en levering vinden we ook de basis voor een nieuw en herzien beheerssysteem. Dit systeem werken we in de loop van 2023 en 2024 uit en zal samen met het nieuwe Beheerplan Afval in 2024 de basis vormen voor een meer data-gestuurde investeringsplanning voor deze assets.

Bovengrondse GFE containers
Vanaf 2020 zijn ruim 200 bovengrondse containers voor de inzameling van groente, fruit en etensresten (GFE) op hoogbouwlocaties geplaatst.. Naar aanleiding van vragen over de optimale toegankelijkheid door de APCG (Arnhems Platform voor Chronisch zieken en Gehandicapten) wordt er momenteel een proef uitgevoerd met een lagere en beter toegankelijke container. Op basis van dit onderzoek gaan we verder met het uitrollen van het stads dekkende netwerk van GFE containers bij hoogbouw.

Minicontainers
De vervanging en uitbreiding van minicontainers die bij laagbouw worden gebruikt, is opgenomen in de dienstverleningsovereenkomst met de inzamelaar. De aanschafkosten voor nieuwe containers is opgenomen in de exploitatie. Voor de komende jaren wordt voor deze inzamelmiddelen geen grote uitbreiding voorzien.

Ondergronds Afval Transportsysteem (OAT)
In het gebied rond het Centraal Station is het Ondergronds Afval Transportsysteem operationeel.
Het onderhoud aan deze installaties is meerjarig belegd bij de bouwer van het systeem.
Noodzakelijk onderhoud aan het Ondergronds Afval Transportsysteem is voorzien in de meerjaren investeringsraming.

Planning
Het reguliere onderhoud aan de inzamelmiddelen wordt planmatig uitgevoerd. Ten aanzien van de geplande investeringen kan het volgende worden opgemerkt.

Ondergrondse verzamelcontainers
De nieuwe veiligheidskeuring van ondergrondse containers heeft in 2023 geleid tot de conclusie dat er vervangingsinvesteringen nodig zijn. In de jaren 2024-2027 wordt € 1,3 miljoen per jaar gereserveerd voor verder noodzakelijke vervangingsinvesteringen van de ondergrondse verzamelcontainers. De stijgende kapitaallasten volgend uit deze investeringen zijn opgenomen in deze begroting en worden doorberekend in de afvalstoffenheffing.

GFE containers bij hoogbouw
Om op alle hoogbouwlocaties een GFE container te plaatsen is een investeringsbudget van € 1,05 miljoen gereserveerd

Afvalbrengstation (ABS)
Er is een investeringsbudget van € 1,77 miljoen gereserveerd voor nieuwbouw van of aanpassingen aan de twee ABS-en. In 2023 is een haalbaarheidsonderzoek naar een Circulair Ambachtscentrum (CA) gestart. Een ABS kan deel uitmaken van een CA. In 2024 bekijken we de toekomst van de ABS-en mede op basis van de conclusies van het haalbaarheidsonderzoek en maken we plannen voor uitvoering in de jaren 2025 en verder. Het investeringsbudget wordt doorgeschoven naar 2025.

Vastgoed

Actuele beleidskaders
- Het uitvoeringsbeleid vastgoedbedrijf.
- Voor alle panden in permanent beheer zijn er 40-jarige onderhoudsplannen die jaarlijks worden geactualiseerd en opgenomen in de meerjarenprogrammabegroting.
- Bij het vastgoed gelden als deelportefeuilles onderwijsgebouwen, culturele-, erfgoed- en sportvoorzieningen, welzijnsvoorzieningen, gemeentelijke huisvesting, bijzonder vastgoed en vastgoed in de openbare ruimte.

Ambitie
Op dit moment wordt er gewerkt aan de herijking van het uitvoeringsbeleid. In deze nota vastgoedbeleid worden de gemeentelijke ambities, beleidsdoelstellingen uitgangspunten, spelregels en taken en verantwoordelijkheden voor het gemeentelijk vastgoedbeleid omschreven. Deze nota zal bestuurlijk door het college worden vastgesteld. Het beschrijft het instrumentarium voor het vastgoedbeheer en de vastgoedrealisatie en vormt de basis voor vastgoedsturing. Hiermee geeft het richting aan de maatregelen uit het meerjarenperspectief. Kortom: hoe gaan we in Arnhem om met vastgoed.
In afstemming met onze opdrachtgevers vanuit beleid, het op te stellen accommodatiebeleid in relatie tot de functionaliteit en de conditie van de portefeuille geven kaders en uitgangspunten om de juiste keuzes te maken. Zo kunnen we sturen op waarde.

Een onderdeel van deze nota vormt het meerjarenperspectief, het instrument voor het college om sturing te geven aan het gemeentelijk vastgoed. Het geeft op een transparante manier zicht op kansen en risico's voor het vastgoed. Daarmee toont het zowel het college als de ambtelijke organisatie een blik op de toekomst – kijkend naar de wereld van nu en de kansen in de toekomst - voor de middellange termijn van vier jaar (bestuur cyclus). Hiermee kunnen afgewogen beleidskeuzes gemaakt worden. Het document is een tactisch document voor de ambtelijke organisatie en een strategisch document voor het college. Dit document vormt de basis voor

besluitvorming door het college en informatievoorziening richting en de gemeenteraad. Financiële consequenties worden verwerkt in de perspectiefnota.

Dankzij een helder geformuleerde stip op de horizon kan goede regie worden gevoerd. Een jaarplanning is het laatste onderdeel van de vastgoednota. Deze zal jaarlijks worden gemaakt en de tactische keuzes voor het voorliggende jaar verklaren.

De nota wordt in het vierde kwartaal 2023 afgerond, de eerste jaarplanning zal voor 2024 worden gemaakt.

Onderhoud
De ambitie voor de technische staat van het vastgoed is een NEN2767-conditie score van 3 of beter. NEN 2767 is een methode voor het objectief en uniform meten van de fysieke kwaliteit van bouw- en installatiedelen van gebouwen en/of infrastructuur. De score loopt van 1 tot 6, daarbij is 1 zeer goed en 6 zeer slecht. Conditiescore 3 staat gelijk aan een redelijke conditie. Het door de gemeente aangekochte vastgoed voor stedelijke ontwikkelingsprojecten wordt niet op een conditiegerichte manier onderhouden, omdat deze panden tijdelijk in beheer zijn.

Verduurzaming
Het gemeentelijk vastgoed wordt fasegewijs verduurzaamd volgens twee uitgangspunten:
- “Werk met werk maken”; Maatregelen die binnen 5 jaar zijn terug te verdienen plus zonnepanelen plus LED wordt zoveel mogelijk bij alle panden van de gemeente in de komende jaren doorgevoerd, waarbij zoveel mogelijk aansluiting wordt gezocht bij het MJOP onderhoud en in overleg met gebruikers.
- “Projectmatige aanpak”; Begin 2023 is het “pilot project verduurzamen Gemeentewerf – nul op de meter” opgeleverd. Van hieruit is op basis van vooraf bepaalde criteria een inventarisatie gemaakt van het complete Gemeentelijk Vastgoed. Medio 2023 is een shortlist tot stand gekomen met daarin opgenomen mogelijke planvormingen met betrekking tot verschillende duurzaamheidsaspecten. De eerste aanbesteding heeft al plaatsgevonden en uitvoeringsopdrachten zijn gegund. Na de zomer 2023 gaan nog diverse onderzoeken/uitwerkingen van start. In het 3e kwartaal van 2023 zal een globale planning tot en met 2025 worden gepresenteerd. Naar verwachting zullen een groot deel van de projecten in het kader van de Duurzaamheid in 2024 en 2025 worden uitgevoerd.

Inclusie: Toegankelijkheid vastgoed
In twee delen zijn de van het vierde kwartaal 2022 tot nu de 60 gebouwen met de hoogste prioriteit beoordeeld op hun integrale toegankelijkheid. Op basis van de inventarisaties wordt op dit moment bepaald welke maatregelen worden doorgevoerd en welke onevenredig hoge kosten met zich mee brengen. Ook in deze begroting zijn middelen opgenomen om de te nemen maatregelen te realiseren.

Leegstand
Naast strategische leegstand – schuif ruimte voor projecten met name in de onderwijsportefeuille - is er momenteel geen substantiële leegstand in de vastgoedportefeuille.

De vastgoedportefeuille
De gemeente heeft (in principe) geen vastgoed in bezit, tenzij dit noodzakelijk is voor het realiseren van maatschappelijke doelstellingen. Dit maakt dat het vastgoed gekoppeld is aan de verschillende programma’s en deelportefeuilles. Op basis van de programma's zijn de deelportefeuilles ingedeeld. Deze deelportefeuilles hebben elk hun eigen kenmerken en sturing.

Programma	Deelportefeuille	Vastgoedportefeuille	Aantal gebouwen/ assets
S00 Bestuur, dienstverlening en financien	Algemeen college BenW	Gebruiksbeheer	1
	Alg Huisvesting en facilitaire zaken	Eigen Huisvesting	18
	Technisch beheer kantoorpand	Gebruiksbeheer	7
	Wagenpark en overig vervoer	Gebruiksbeheer	48
S01 Veiligheid	Algemeen Brandbestrijding	Eigen Huisvesting	2
S02 Bereikbaarheid	Mobiliteit en OR beheer vastgoed	Mobiliteit	45

	PB vastgoed	Mobiliteit	1
	Garageparkeren	Mobiliteit	4
	Fietsenstallingen	Mobiliteit	1
S03 Economie	Exploitatie historische kelders	Cultuur	1
S04 Onderwijs	Algemeen voor-vroeg-schools onderwijs	Onderwijs	2
	MFC gebruikersexploitatie	Gebruiksbeheer	6
	MFC bedrijfsexploitatie	Sociaal beheer (a.i.)	7
	Vastgoed primair onderwijs	Onderwijs	60
	Huisvesting voortgezet onderwijs	Onderwijs	11
	Huisvesting speciaal onderwijs	Onderwijs	13
	NA Algemeen	Natuurcentrum	17
S05 Cultuur	Algemeen Culturele activiteiten	Cultuur	9
	Alg Erfgoed, archeologie beeldkwaliteit	Niet te vervreemden Vastgoed	28
S06 Participatie en armoedebestrijding	n.v.t.	n.v.t.	
S07 Zorg	n.v.t.	n.v.t.	
S08 Welzijn en inclusie	Ontmoeten en Verbinden	Welzijn	11
	Algemeen Onderst opgroeien en opvoed	Welzijn	2
	Doorstroomvoorziening	Welzijn	1
	Algemeen Asielzoekers en vluchtelingen	Welzijn	6
	Opvang vluchtelingen Oekraïne	Welzijn	3
S09 Gezondheid en sport	Algemeen Binnensport	Sport	139
	Vastgoed publ gezondheidszorg	Welzijn	1
S10 Klimaat, energie en milieu	n.v.t.	n.v.t.	
S11 Ruimtelijke ontwikkeling	Milieubeheer vastgoed	Openbare ruimte	452
	Vastgoed reclame openbare ruimte	Openbare ruimte	19
	Tijdelijk beheer: Strategische posities, GREX projecten, Projecten	Tijdelijk Vastgoed	72
S12 Wonen en leefomgeving	Vastgoed Stedelijk groen	Openbare ruimte	1
	Algemeen oppervlaktewater	Gemalen	16

Uitgangssituatie
Het gemeentelijk vastgoed voldoet aan het gewenste kwaliteitsniveau, met uitzondering van gebouwen die op korte termijn hun functie verliezen of gebouwen die op korte termijn gerenoveerd worden.

Planning
Lasten en baten voor beheer en onderhoud van het permanente vastgoed maken onderdeel uit van diverse programma's in de gemeentebegroting. Voor het planmatig- en storingsonderhoud wordt door de periode 2024-2027 jaarlijks gemiddeld €5,0 miljoen uitgegeven. Daarnaast wordt in diezelfde periode van 2024-2027 gemiddeld € 4,0 miljoen per jaar geïnvesteerd in vervangingsinvesteringen, toegankelijkheid en verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed. Voor verduurzaming is dit jaarlijks (structureel) € 0,8 miljoen en nog eens € 2,5 (incidenteel) voor 2024 en € 3,0 miljoen (incidenteel) voor 2025.
Voor toegankelijkheid is dit € 0,5 miljoen in de jaren 2024, 2026 en 2026.
De cijfers voor begroting 2024-2027 zijn afwijkend ten opzichte van vorig jaar. Dit is vooral te verklaren doordat er diverse stelposten zijn opgenomen en een aantal wijzigingen zijn doorgevoerd:

- stijging van de investeringen met name door de intensivering op verduurzaming en toegankelijkheid;

- stijging incidenteel en planmatig onderhoud door actualisatie en indexering als gevolg van extreme bouwkostenstijging.

Wet voorkeursrecht gemeenten (WvG)
Door het vestigen van de WvG op de gebieden Schaapsdrift en Rijnpark koopt de gemeente vastgoed aan dat tijdelijk moet worden beheerd.

Overzicht onderhoudskosten en investeringen kapitaalgoederen

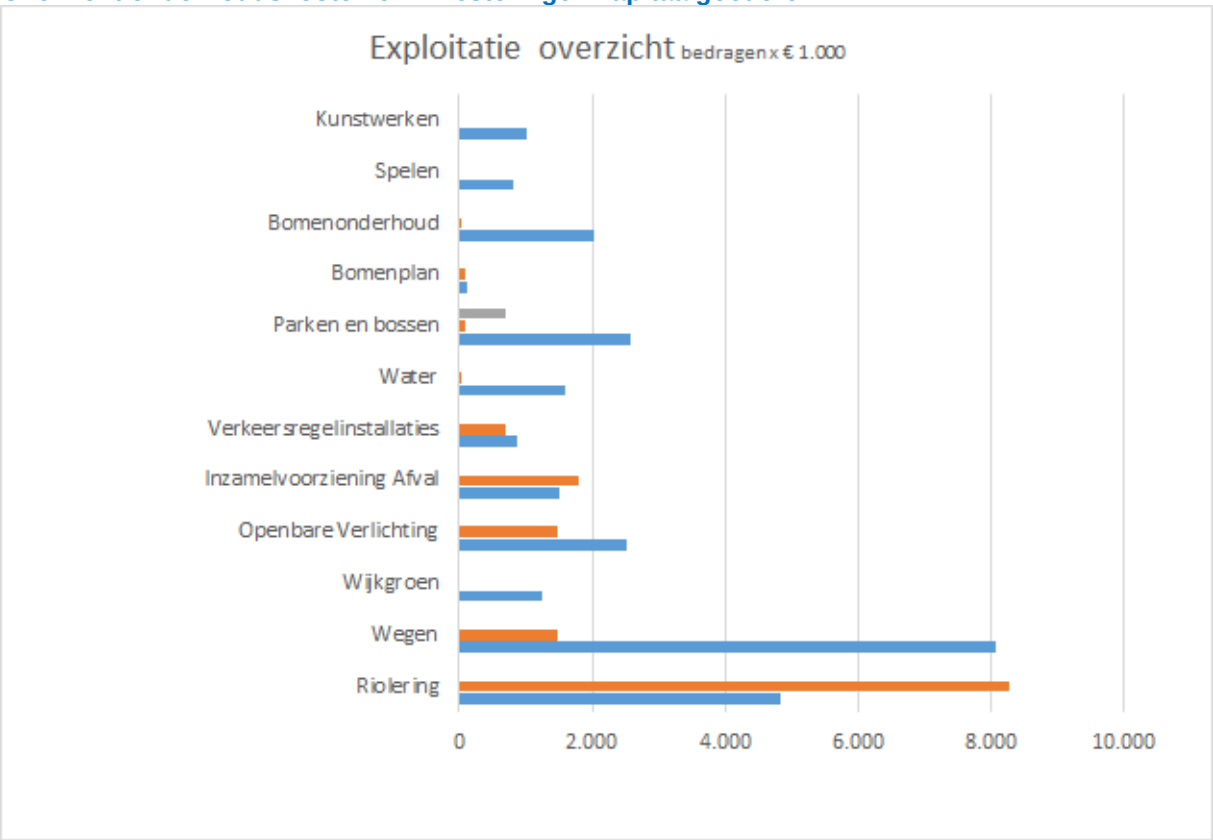

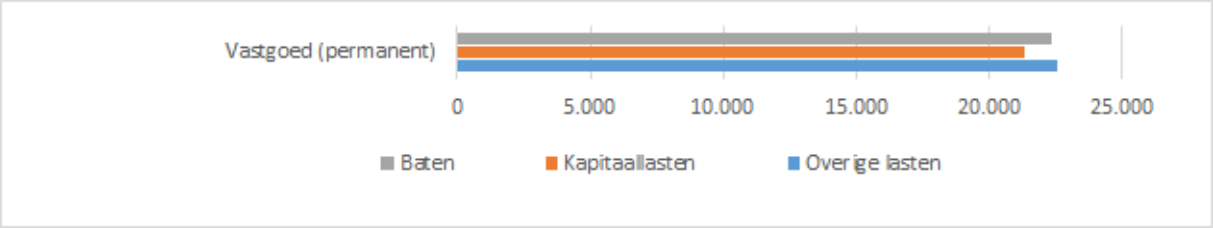

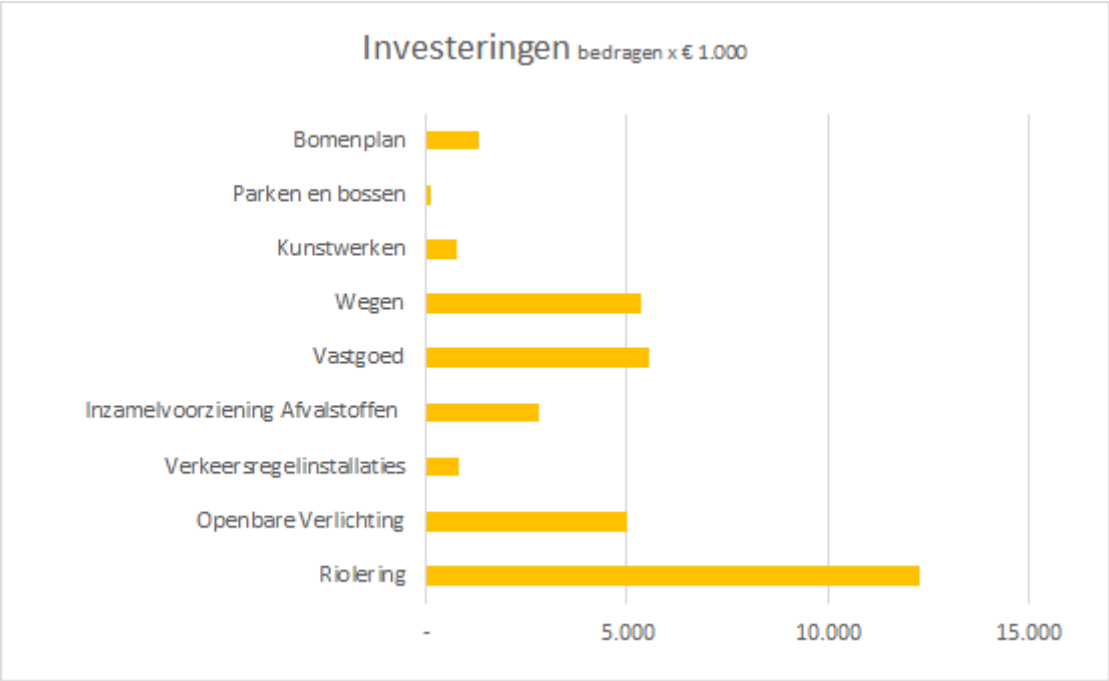
Investeringen bedragen x € 1.000
Bomenplan
Parken en bossen
Kunstwerken
Wegen
Vastgoed
Inzamelvoorziening Afvalstoffen
Verkeersregelinstallaties
Openbare Verlichting
Riolering
-
5.000
10.000
15.000

Financiering

Voor de financieringsfunctie worden de missie en de doelstellingen beschreven in het treasurystatuut van de gemeente Arnhem. In dit statuut wordt ingegaan op de kaderstelling van de werkorganisatie (taken, bevoegdheden, verantwoordelijkheden, mandatering) en op het instrumentarium om de doelstellingen te realiseren.

Deze paragraaf richt zich op de uitwerking van het treasurystatuut naar de begroting voor 2024 en de te hanteren normeringen. Hierbij komen de onderstaande onderwerpen aan de orde:

- Risicomanagement financiering;
- Financieringsvolume (inclusief delegatie / mandatering);
- Kasgeldlimiet;
- Renterisiconorm;
- Overige risico's.

Risicomanagement financiering

Voor wat betreft de financiering wordt onderscheid gemaakt tussen:
a. Eigen gemeentelijke financieringsbehoefte;
b. Financiering van de sociale woningbouw;
c. Financiering van aan de gemeente gelieerde instellingen.

Eigen gemeentelijke financieringsbehoefte (a)

Bij de eigen gemeentelijke financieringsbehoefte gaat het om de financiering van de investeringen van de gemeente Arnhem, de overgedragen investeringen aan geprivatiseerde onderdelen van de gemeente en de exploitatie van lasten en baten. Bij de investeringen moet naast de reguliere financieringen van de gemeentelijke taken worden gedacht aan grote stedelijke projecten, zoals de stadsvernieuwing in de binnenstad, de grondexploitatie en onderhoud in de infrastructurele sfeer. Als 'inkoop' van geld (de funding) wordt gebruik gemaakt van de volgende financieringsmiddelen (verwachte stand per 31-12-2024):

- de kapitaalmarkt voor langlopende financieringsmiddelen: € 571,9 miljoen. Het betreft hier de leningenportefeuille opgenomen gelden (O/G);
- de geldmarkt voor kortlopende financiering (< 1 jaar): Naar verwachting zal per ultimo 2024 geen kortlopende financiering nodig zijn voor investeringen en projecten. De ruimte binnen het beschikbare kasgeld kan worden aangewend voor de (goedkope) financiering van de dagelijkse activiteiten van de gemeente: het werkkapitaal;
- de binnen Arnhem beschikbare reserves en voorzieningen met een volume van € 231,8 miljoen.

Binnen de gemeente wordt voor de financiering een omslagrente van 1,6% in rekening gebracht bij de investeringen en de projecten.

De portefeuille door de financieringsfunctie uitgezette gelden (U/G), heeft per 31-12-2024 een verwacht volume van € 28,64 miljoen. Het betreft hier kapitaalverstrekking en leningen aan instellingen en verzelfstandigde organisatieonderdelen. Hieronder vallen niet de verstrekte leningen in het kader van de inkomensondersteuning.

Financiering van de sociale woningbouw (b)

De financiering van de sociale woningbouw vindt bijna volledig plaats door leningen door corporaties, die geborgd worden door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). Dit landelijke fonds fungeert als waarborg ten aanzien van risico's van wanbetaling en vervult daarmee de garantstellende rol die gemeenten van oudsher hadden. Het WSW kan bij gemeenten en het Rijk aankloppen wanneer de eigen borgingscapaciteit niet meer toereikend is (wat nog nooit is gebeurd). Daarvoor heeft ook de gemeente Arnhem een achtervangovereenkomst met het WSW gesloten. Het bestaan van het WSW samen met ontwikkelingen op het gebied van schaalvergroting en regionalisering van de woningcorporaties verklaart waarom de rol van de gemeente op het terrein van de financiering van woningbouw de afgelopen jaren kleiner is geworden en nu zo goed als uitgespeeld is. In 2024 heeft de gemeente nog maar één lening van minder dan € 6.000 aan de woningcorporatie Omnia Wonen op de balans.

Financiering van aan de gemeente gelieerde instellingen (c)

Bij de financiering van aan de gemeente gelieerde instellingen gaat het om activiteiten die nauw grenzen aan het beleid van de gemeente Arnhem. Het gaat hier vooral om instellingen in de sectoren zorg, sport en cultuur. Ook bij deze financiering wordt de laatste jaren een terughoudend beleid gevoerd.

Bij de directe (eigen) financiering van de activiteiten van de instellingen heeft de gemeente Arnhem een gericht toezicht op het reilen en zeilen van de betreffende instellingen. Door aan de te verstrekken leningen waarborgen te verbinden kan bij calamiteiten direct worden gereageerd (voorbeeld: executie bij recht van eerste hypotheek). Tevens bestaan er bij de sectoren zorg en sport waarborgfondsen. Met borgstelling door deze waarborgfondsen kunnen instellingen bij banken een lagere rente bedingen en hoeft de gemeente zelf geen lening te verstrekken. De stichting waarborgfonds voor de sport (SWS) garandeert maximaal de helft van de lening en eist een garantie van de gemeente voor het resterende deel van de lening.

Financieringsvolume (delegatie/mandaat)

Bij het vaststellen van de begroting neemt de gemeenteraad een besluit over de omvang van de gemeentelijke activiteiten en daarmee over het financieringsvolume. Afgezien van de eigen middelen in reserves en voorzieningen wordt in de financieringsbehoefte voorzien door middel van leningen voor de lange termijn (vaste financiering) en voor de korte termijn (vlottende financiering).

Lange termijn financiering (vaste financiering)

Zoals reeds toegelicht gaat het hier om de benodigde geldmiddelen voor de eigen gemeentelijke investeringen en projecten en de verstrekking van geldleningen aan instellingen, gelieerd aan het beleid van de gemeente Arnhem. Financiering van sociale woningbouw rechtstreeks door gemeenten komt niet meer voor. Als gemeente houden we rekening met de mogelijkheid dat er behoefte kan ontstaan aan (al dan niet tijdelijk) bijspringen, maar dat zal alleen bij calamiteiten het geval zijn.

Korte termijn financiering (vlottende financiering)

Bij de kortlopende financiering gaat het om de financiering van de lopende activiteiten en werkzaamheden van de gemeente. Hiervoor wordt geld geleend of (in geval van een tijdelijk overschot) uitgezet bij de schatkist voor een periode van maximaal een jaar. Als een extra zekerheid, bijvoorbeeld voor het opvangen van onverwachte fluctuaties in de behoefte aan kasgeld, is een arrangement afgesloten met de Bank Nederlandse Gemeenten waarbij tot een beperkt bedrag (€ 4 miljoen) de gemeente een negatief saldo mag hebben. Insteek is hiervan zo weinig mogelijk gebruik te maken, een kasgeldlening is goedkoper dan rood staan bij de bank.

Financieringsbehoefte per 31-12-2024

Onderstaand schema geeft inzicht in de benodigde geldmiddelen voor de langlopende financiering en de manier waarop deze beschikbaar komen (de funding).

Het totaalvolume van de benodigde financieringen bedraagt € 787,7 miljoen. Vanuit de beschikbare aanwezige middelen (reserves en voorzieningen, obligo's en waarborgsommen) en de verwachte leningenportefeuille voor de vaste financiering is meer dan dit bedrag beschikbaar. Per ultimo 2024 wordt verwacht dat zelfs een bedrag van € 18,4 miljoen in de schatkist van het Ministerie van Financiën gestald moeten worden. De financieringsfunctie is daarmee ruimschoots in staat om voldoende middelen aan te trekken en beschikbaar te stellen voor de dekking van de reeds gepleegde investeringen, de kosten in de grondexploitatie en voor de in 2024 begrote investeringen.

Benodigd voor	Bedrag	Financiering middels	Bedrag
Bedragen x € 1.000			
Activa gemeente Arnhem en grondexploitatie	749.063	Reserves en voorzieningen	231.768
Uitgezette gelden aan gelieerde instellingen en woningcorporaties (kapitaalverstrekking en leningen u/g)	28.563	Opgenomen gelden in de kapitaalmarkt (leningen o/g)	571.852
Overige langlopend uitgezette middelen (o.a. nog te ontvangen erfpacht, leningen inkomensondersteuning)	10.084	Obligo's, waarborgsommen en vooruitontvangen erfpacht	2.452
		Rekening courant BNG, kasgeldleningen en vooruitontvangen bedragen	-18.361
Totaal langlopend te financieren	**787.711**	**Totaal financiering**	**787.711**

Leningenportefeuille 2024

Onderstaand schema geeft inzicht in de samenstelling van de volumes in het jaar 2024 van de huidige leningenportefeuille van de financieringsfunctie. Het betreft leningen opgenomen gelden (O/G) en leningen uitgezette gelden (U/G).

Leningen portefeuille	Verwachte stand 01.01.2024	Opname	Aflossing	Verwachte stand 31.12.2024
Bedragen x € 1.000				
Leningen O/G				
Leningen portefeuille	575.335	76.118	-79.607	571.846
Leningen t.b.v. woningcorporaties	7	0	-1	6
Totaal leningen O/G	**575.342**	**76.118**	**-79.608**	**571.852**
Leningen U/G				
Vaste leningen uitstaand	34.073	0	-5.516	28.557
Woningcorporaties	7	0	-1	6
Totaal leningen U/G	**34.080**	**0**	**-5.517**	**28.563**

Rentevisie

In de afgelopen jaren is als gevolg van de lage rentestand de gemiddeld te betalen rente voor de gemeente gestaag gedaald, maar inmiddels zit hier weer een stijgende lijn in. Als gevolg van gewijzigde wetgeving in het BBV moet de omslagrente binnen marges de gemiddelde marktrente volgen en is de gemeente niet meer vrij in het bepalen van deze intern in rekening te brengen rente. Deze zogeheten omslagrente bedroeg in 2021 1,7% en is in 2022 en 2023 gedaald naar 1,4%. Voor 2024 gaat dit niveau weer omhoog naar 1,6%. Het beteugelen van de inflatie heeft aanleiding gegeven tot de oplopende rentes. De sterke groei van de economie wordt geacht een hogere rente te kunnen dragen. Het is op dit moment nog niet duidelijk of de rente nog verder gaat stijgen, zich stabiliseert op het huidige niveau of toch weer gaat dalen. Om meerjarig gebruik te blijven maken van de historisch gezien nog de steeds lage marktrente kiest de gemeente er al een aantal jaren voor om leningen met lange looptijden aan te trekken. Een belangrijke taak voor het college is de omslagrente de komende jaren stabiel te houden. Voorwaarde daarvoor is dat de markt meewerkt. Bij een snelle stijging van de rente schrijven de regels van het BBV voor dat de omslagrente ook moet stijgen.
Met de in het verleden aangetrokken leningen met lange looptijden van meer dan 20 jaar is ruimte gecreëerd om in toekomstige jaren - wanneer de rente voor nieuwe leningen mogelijk weer op een hoger niveau terecht zal komen - met behulp van nieuwe leningen met kortere looptijden toch een lage gemiddelde rente te realiseren binnen de wettelijke mogelijkheden. Daarvoor is het dan noodzakelijk dat leningen met kortere looptijden een lagere rente hebben dan langer lopende leningen, hetgeen normaal gesproken het geval is.

Mandaat (voor nieuw aan te trekken financieringsmiddelen)

Maximaal toegestane leningen 2024	Maximaal
Bedragen x € 1.000	
Eigen gemeentelijke financieringsbehoefte	250.000
Financieringsbehoefte sociale woningbouw	100.000
Financieringsbehoefte aan gemeente gelieerde instellingen	50.000

Kasgeldlimiet

De Wet FIDO geeft concrete richtlijnen voor gemeenten voor het beheersen van het renterisico in verband met de korte termijn financiering. De kasgeldlimiet is een wettelijk maximum (plafond) voor het volume geldleningen in de vorm van zogenaamde call- en kasgeldtransacties.
De bovengrens is bij ministeriële regeling voor het jaar 2024 vastgesteld op 8,5 % van het lastentotaal van de gemeentelijke begroting. De begroting van de gemeente Arnhem voor het jaar 2024 heeft een omvang van € 840,4 miljoen en daarmee komt de kasgeldlimiet uit op € 71,4 miljoen.

Het Rijk geeft gemeenten veel ruimte om maximaal gebruik te maken van (goedkope) financiering met kasgeld. Hoewel het gemeenten formeel niet is toegestaan de kasgeldlimiet te overschrijden (Wet FIDO, art. 4, lid 1), hoeven deze pas aan de toezichthouder te rapporteren wanneer de kasgeldlimiet drie kwartalen op rij wordt overschreden (art. 4, lid 2). Hiermee wordt gedoogd de kasgeldlimiet twee kwartalen op rij te overschrijden. De gemeente Arnhem stuurt er desondanks op onder de kasgeldlimiet te blijven en deze niet te overschrijden.

Renterisiconorm

Het renterisico betreft het risico dat de begroting van de gemeente geconfronteerd wordt met een verzwaring van de rentelasten als gevolg van herfinancieringen van bestaande activa of van herziening van rente van bestaande leningen.
Het doel van de renterisiconorm is om dit risico te beperken tot een handelbaar niveau. Bij een gelijkmatig opgebouwde leningenportefeuille blijft het renterisico binnen verantwoorde marges en zullen de renteaanpassingen zich geleidelijk voordoen en binnen de begroting opgevangen kunnen worden.
In de Wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO) is vastgelegd dat jaarlijks een volume ter grootte van 20% van het lastentotaal van de gemeentelijke begroting (peildatum 1 januari) mag worden geherfinancierd of een renteherziening mag ondergaan. Omdat de gemeente voor de eigen financiering geen leningen heeft aangetrokken waarvan periodiek de rente wordt herzien, heeft voor Arnhem de renterisiconorm alleen betrekking op herfinanciering van aflopende leningen. Op basis van het begrote lastentotaal voor 2024 van € 840,4 miljoen mogen leningen tot een bedrag van € 168,1 miljoen worden geherfinancierd.
Als gevolg van de renterisiconorm mag de gemeente geen leningenportefeuille hebben met een gemiddelde looptijd van leningen van korter dan ongeveer vier jaar. De gemeente zou dan in een jaar meer leningen moeten herfinancieren dan is toegestaan. Gezien de opbouw van de leningenportefeuille met vooral looptijden van 20 jaar en langer hoeft de gemeente nog heel lang niet bang te zijn tegen de limiet van de renterisiconorm aan te lopen.

Schatkistbankieren

Sinds het najaar van 2013 kennen gemeenten en andere decentrale overheden verplicht schatkistbankieren. Decentrale overheden dienen banktegoeden, die een vooraf bepaalde drempelwaarde te boven gaan, af te storten naar een rekening-courant bij het ministerie van Financiën. Voor de gemeente Arnhem bedraagt de drempelwaarde in 2024 € 10,7 miljoen.
Omdat inkomende en uitgaande kasstromen niet op elkaar zijn afgestemd, kunnen hoge positieve of negatieve kassaldi ontstaan. Om ruimte te bieden voor zulke bewegingen moet het gemiddelde van de banksaldi van de gemeente in een kwartaal worden afgezet tegen deze drempelwaarde, niet de dagelijkse stand. Het banksaldo hoeft dus niet continu beneden de drempelwaarde te blijven. Een banksaldo boven de drempelwaarde kan binnen het kwartaal worden gecompenseerd met banksaldi, die lager zijn dan de drempelwaarde.
Bij de controle van de jaarrekening neemt de accountant de verplichting tot schatkistbankieren en het voldoen aan de voorwaarden mee.

Overige risico's

Gezien de samenstelling van de gemeentelijke leningenportefeuille en de kaderstelling vanuit de wet en het treasurystatuut (leningen worden alleen afgesloten in euro’s) is binnen de gemeente Arnhem geen sprake van valutarisico en/of koersrisico.

Bedrijfsvoering

Wij zijn een organisatie die midden in de samenleving staat, in verbinding is met de stad en een afspiegeling van de stad wil zijn. De gemeentelijke bedrijfsvoering verandert mee met de eisen die worden gesteld door de samenleving, het bestuur, de raad en onze eigen professionaliteit.

De bedrijfsvoeringfuncties zorgen ervoor dat het primaire proces hun taken zo optimaal mogelijk kan uitvoeren. De bedrijfsvoeringsfuncties brengen systemen en werkprocessen in lijn met wat we in de stad willen bereiken, bieden inzicht in datgene wat we willen bereiken, schetsen de juridische of financiële randvoorwaarden, ondersteunen bij de strategische en communicatieve opgaves, benutten technologische ontwikkelingen en investeren in nieuwe vaardigheden en competenties van onze medewerkers. Per bedrijfsvoeringsfunctie worden de opgaven geschetst. Een aantal van deze opgaven is niet gekoppeld aan een specifieke bedrijfsvoeringsfunctie. De belangrijkste hiervan is het traject 'Lekker werken aan de ambities van Arnhem.

Ontwikkelingen binnen de bedrijfsvoering

Lekker werken aan de Ambities van Arnhem

Begin 2023 is het organisatieprogramma 'Lekker Werken aan de Ambities van Arnhem' opgeleverd. Onze ambitie: zorgen voor een werkklimaat waarin de organisatie op een goede en prettige manier aan de ambities van de stad kan werken, in een werkomgeving die ervoor zorgt dat dat effectief en efficiënt kan. Een organisatie waarin medewerkers zich veilig voelen, waarin werkdruk beheersbaar is en waarin de juiste resultaten voor stad en bestuur worden geleverd. Concreet betekent dit dat we in dit organisatieprogramma:

- acht doelen hebben geformuleerd;
- een lijst van zogenoemde 'organisatie-inspanningen' beschrijven voor de komende vier jaar (zaken die ons echt gaan helpen om onze doelen te bereiken);
- en last but not least: het gaat om mensen. Aandacht voor elkaar is de rode draad waarmee we de inspanningen willen leveren en onze doelen willen bereiken.

De eerste resultaten worden al geboekt binnen de organisatie inspanningen, zoals een goede onboarding voor onze nieuwe medewerkers en de start van een leiderschapstraject om leidinggevenden te verbinden met elkaar en hen te ondersteunen in hun opgave.
We blijven continu, op een gestructureerde wijze, in gesprek met de organisatie op verschillende niveaus; van beleid tot uitvoering. De inbreng van collega's dient als input voor de verschillende organisatie inspanningen, net als het medewerkersonderzoek en de Nederlandse InclusiviteitsMonitor. Een continue cirkel van leren en verbeteren, zodat we onze medewerkers optimaal ondersteunen om 'lekker te kunnen werken aan de ambities van Arnhem'.

Ontwikkelingen big data, informatie ontsluiting, Artificial Intelligence

Op het gebied van data(technologie) gaan de ontwikkelingen razendsnel waardoor er kansen maar ook risico's ontstaan. Steeds meer bronnen worden betrokken (eigen data, open data, sensordata, big data) en gebruikt voor en bij analyses en besluitvorming. Het managen, de kwaliteitsbewaking en het ethisch verantwoord gebruik van al deze toegepaste bronnen vraagt om meer aandacht, zodat besluiten op kwalitatief juiste data kan worden gebaseerd.
Deze ontwikkelingen zullen ons werk flink gaan beïnvloeden. De mate waarin dient in de komende tijd ervaren en beoordeeld te worden. Het gebruik van geavanceerde technologie wordt een onderdeel van steeds meer functies en werkprocessen en dat doet een steeds groter beroep op de digitale vaardigheden van medewerkers.

Daarnaast zijn er ontwikkelingen op het gebied van artificial intelligence (zoals ChatGPT), digital twinning en hebben we waarborgen in te bouwen voor het hanteren van algoritmes en sensoren. Technologieën die kansen bieden en ook risico's met zich meebrengen. Toepasbaarheid hiervan vraagt om een juiste beoordeling en het beheersbaar maken van de risico's. In de raadsbrief van 11 juli 2023 is meer specifiek ingegaan op de inventarisatie en stand van zaken van het algoritmeregister.

Cybersecurity heeft inmiddels al de hoogste aandacht en dat zal in de komende jaren zo blijven. Wij moeten alert blijven op ontwikkelingen (zoals deepfake) binnen dit gebied en met een passende organisatie, technische toepassingen en bewustwording bij medewerkers ons afdoende wapenen tegen de bedreigingen. De al genomen en nog te nemen maatregelen zullen eveneens een bijdrage gaan leveren aan digitale volwassenheid van medewerkers en het vertrouwen van de inwoners in de overheid.

Versterken demandmanagement

Een aantal onderdelen van de gemeentelijke bedrijfsvoering zijn uitbesteed aan de Connectie. De eindverantwoordelijkheid voor de bedrijfsvoering ligt echter wel bij de gemeente. Dit vraagt, zowel op

gemeentelijk als op regionaal niveau om goede onderlinge afspraken en een goed ingerichte organisatie op het gebied van demand- en supplymanagement. In de afgelopen periode is hier onvoldoende eenduidig, gestructureerd en gebaseerd op heldere afspraken invulling aan gegeven. De komende periode wordt gebruikt om een inhaalslag te maken waarbij in eerste instantie prioriteit wordt gegeven aan de inrichting en het vastleggen van de gemaakte afspraken.

Huisvesting
Diverse ontwikkelingen maken (her)oriëntatie op toekomstige gemeentelijke huisvesting noodzakelijk. In de raadsbrief van 23 mei 2023 hebben we de uitgangspunten geformuleerd voor het op te stellen huisvestingsplan die we eind 2023 aan de raad willen voorleggen. Hiervoor is een projectmanager aangesteld die een projectteam zal samenstellen. De ambtelijk opdrachtgever wordt bijgestaan door een stuurgroep.

Binnen de huisvestingsagenda is de eerstvolgende stap het opstellen van een strategisch huisvestingsplan waarin verschillende scenario's worden uitgewerkt om de gemeentelijke huisvesting duurzaam en toekomstbestendig te maken. Hierin geven we invulling aan een nieuwe (hybride) manier van werken, verlaten we (eventueel gefaseerd) het Stadskantoor en maken we ons Stadhuis duurzaam en functioneel geschikt voor een groot deel van onze organisatie.

Op termijn willen we het stadhuis als kernlocatie gebruiken. We hebben al langere tijd de wens uitgesproken om zoveel mogelijk van de gemeentelijke organisatie te huisvesten in ons Stadhuis en daarmee deze locatie te bestempelen als onze kernlocatie. Naast dat we hiermee investeren in ons eigendom geeft het ook een plek om te werken in het dynamische centrum van de stad, waarbij we het gevoel versterken vóór de stad te werken.

Het renoveren/aanpassen met respect voor het bestaande gemeentelijk en rijksmonument is op zich al duurzaam en circulair, maar we hebben ambitie op meerdere thema's waarbij CO2-reductie/energie, klimaatadaptatie, natuurinclusiviteit, mobiliteit en gezondheid belangrijke pijlers zijn.

Parallel gaan twee andere opgaven van start: het Integraal Accommodatiebeleid (IAB), en, als onderdeel van strategisch huisvestingsplan, het verder uitwerken van de wens voor gezamenlijke huisvesting in de wijken. Deze wens van het cluster Werk & Inkomen, de teams Leefomgeving (en de Sociale wijkteams) om het wijkgericht werken verder te versterken door integrale dienstverlening dicht bij de inwoner, waarbij er ook voor ketenpartners en medewerkers uit de kernorganisatie mogelijkheden zijn om aan te landen, heeft invloed op de huisvestingsvraag op de kernlocatie stadhuis. Alle drie de opgaven vragen sturing op samenhang en timing.

Reguliere bedrijfsvoering

Personeel en organisatie

Inclusieve en diverse gemeentelijke organisatie
Het werken aan een inclusieve organisatie(cultuur) en een divers medewerkersbestand blijft een prioriteit voor gemeente Arnhem. We werken aan een organisatie waar inwoners zich kunnen herkennen, iedereen op een gelijkwaardige wijze kan deelnemen, de eigen talenten kan inzetten en zich welkom en veilig voelt. Om oordeelvrij te werven en selecteren, hebben we het wervings- en selectieproces vernieuwd. Dit proces ontwikkelen we door, gaan we evalueren en waar nodig aanscherpen. Doel is om ook in 2024 het merendeel van alle openstaande vacatures zelf -met een duidelijke focus op inclusie en diversiteit- in te vullen. Naast werven, hebben we ook aandacht voor behoud, ontwikkeling en (interne) doorstroom van collega's. Het beleid hiervan nemen we onder de loep en we bepalen de koers ervan. Ook willen we meer inzicht krijgen in de reden van uitstroom, Dit gaan we faciliteren in uitstroomgesprekken en de opbrengsten bieden input om van te leren. Zoals bekend is de arbeidsmarkt krap. Dit betekent dat we ons meer en anders willen presenteren en profileren. De komende periode gaan we nog meer investeren in het benaderen van de arbeidsmarkt. We gaan nieuwe netwerken en samenwerkingen aanboren om een diverse groep kandidaten te kunnen bereiken en aantrekken.

Verder willen we inclusief verlof aanbieden, denk hierbij aan inclusieve feestdagen en andere verlofvormen zoals transitieverlof en ouderschapsverlof voor wensouders. We verkennen hoe we dat mogelijk kunnen maken en gaan dat organiseren. Daarnaast blijven we richting de VNG onze wensen en dringende suggesties inbrengen voor een inclusieve cao.
Zorgen voor een veilig werkklimaat is essentieel voor een inclusieve organisatie(cultuur). Het meldingsbeleid van ongewenst gedrag (onder andere discriminatie, racisme, pesten, seksuele intimidatie) willen we verbeteren en beter laten aansluiten bij de behoeften van medewerkers. Daarbij gaan we bijvoorbeeld ons aanbod aan

vertrouwenspersonen verbreden, zodat medewerkers die vertrouwenspersoon kunnen benaderen bij wie ze zich het meest op hun gemak voelen, mocht daar behoefte aan zijn.

Inrichting en start gemeentepool
In 2023 hebben we een start gemaakt met de inrichting van de gemeentepool. De gemeentepool is een aanvullende manier van werving om andere doelgroepen te bereiken. Het doel is vooral medewerkers binden, boeien en het personeelsbestand diverser maken.
Via de gemeentepool gaan we jaarlijks tientallen (nieuwe) medewerkers werven aan de hand van een competentieset, gedragsindicatoren en motivatie. We besteden hierbij extra aandacht aan de werving van medewerkers uit ondervertegenwoordigde groepen. Denk aan mensen met een culturele achtergrond en een arbeidsbeperking. We wachten niet tot er een concrete vacature of opdracht is, maar gaan zelf op zoek naar kandidaten die we een loopbaan bij de gemeente willen aanbieden. Om (voor ons) nieuwe doelgroepen te bereiken, gaan we (aanvullend) anders werven en gaan we kritisch naar ons werkaanbod kijken
We bieden medewerkers in de gemeentepool een ontwikkelprogramma, waarmee ze inzetbaar worden voor een deel van onze vacaturebehoeften van de komende jaren. De gemeentepool is geen vervanging van maar een aanvulling op de bestaande wervingsmethoden..
De werving voor de gemeentepool start in de tweede helft van 2023, zodat de eerste nieuwe collega's in 2024 kunnen beginnen. De dekking van de gemeentepool gebeurt zoveel mogelijk vanuit bestaande vacatureruimte en overige beschikbare uitvoeringsbudgetten.

Vitaliteit en duurzame inzetbaarheid
Op breed vlak gaan we inzetten op duurzame inzetbaarheid van alle medewerkers. Waar we in het verleden vooral aandacht hadden voor het vitaal houden van oudere collega's, zien we dat dit niet tot deze groep beperkt moet blijven. In alle fasen van en situaties in het leven moeten we hier aandacht voor hebben. Het gaat dan niet alleen om voorkomen of beperken van uitval door lichamelijke ziekte en/of psychische problemen, maar juist ook om preventie en het herkennen en bespreekbaar maken van sociale en maatschappelijke (privé-)problemen. Denk hierbij aan geldzorgen en mantelzorg. Maatwerk is daarvoor nodig. We willen komen tot een maatwerkpakket dat we steeds kunnen aanpassen, waar nodig. Dit doen we stapsgewijs en we stellen hierbij prioriteiten. Eerste vragen die we ons hierbij stellen zijn: wat wordt het meest gewenst , wat levert op korte termijn resultaat op, wat draagt wezenlijk bij, wat is snel/eenvoudig uit te voeren?

'Onboarding' en Integriteit
In 2023 is een begin gemaakt met zogeheten 'onboardingsbijeenkomsten' voor nieuwe medewerkers. Hiermee maken zij kennis met elkaar én verschillende aspecten van de gehele organisatie. Denk hierbij aan: informatie over de gemeente, clusters en gemeenteraad, de stadsprogramma's, het organisatieprogramma Lekker Werken aan de Ambities van Arnhem. Een vast onderdeel van het 'onboardingsprogramma' is diversiteit & inclusie in de vorm van een training om ook nieuwe medewerkers hierover bewust te maken. En omdat we vinden dat iedereen ertoe doet. We willen iedereen horen, zien en mee laten doen. Daarnaast is er aandacht voor praktische informatie over systemen, applicaties en het P&O-plein. Deze vorm van 'onboarding' wordt zeer gewaardeerd en dit ontwikkelen we dan ook verder door in 2024.
Tijdens de bijeenkomst voor het afleggen van de ambtseed/-belofte besteden we structureel aandacht aan het thema integriteit. Dit onderwerp vraagt om steeds meer nadrukkelijke aandacht van zowel medewerkers als gehele organisatie. Gezien het belang van het onderwerp heeft de doorontwikkeling van het ambtelijk Integriteitsbeleid doorlopende aandacht. Dit doen we in de volle breedte. Denk hierbij aan: constante bewustwording van medewerkers, screening, monitoring, gebruik en mogelijkheden van systemen, oog voor (kwetsbare) situaties medewerkers en meldingsbereidheid over misstanden en/of ongewenst gedrag. Uiteraard binnen wettelijke kaders en mogelijkheden. De komende periode gaan we gebruiken om een intern 'integriteitsbureau' (werktitel) op te zetten, om het onderwerp en het belang daarvan prominenter onder de aandacht te brengen.
Daarnaast zijn we ook het VOG-beleid aan het actualiseren. Zoals eerder aangegeven stellen we voor het eind van 2023 een plan van aanpak op voor een aanpassing van het integriteitsbeleid. Dit mede naar aanleiding van motie 23M62 'Motie ter bevordering van integriteit en bestrijding van corruptie onder ambtenaren'. Dit plan verwachten we in het eerste kwartaal 2024 aan de gemeenteraad te kunnen aanbieden.

Informatisering en automatisering
Informatiebeveiliging en privacy
De Baseline Informatiebeveiliging Overheid en de Algemene Verordening Gegevensbescherming zijn ingevoerd als wettelijke kaders waaraan gemeente Arnhem moet voldoen. Nulmetingen hebben tekortkomingen aangetoond welke met een uit te voeren programma in de periode 2023 tot 2026 aangepakt worden en waarvoor middelen in

de begroting zijn toegewezen. Het programma leidt tot een hoger en vereist volwassenheidsniveau op de gebieden informatiebeveiliging en privacy met het daarbij duurzaam borgen van het niveau in de organisatie.

Informatiegestuurd werken
We zetten verder in op een monitor per beleidsprogramma, op basis van meetbare doelen en de benodigde indicatoren. Hiermee zorgen we dat de programma's het beleid en de sturing op de doelen met meer feitelijke basis kunnen vormgeven. We bouwen verder aan onze centrale datapakhuis als gegevensbasis en zetten multidisciplinaire teams in die werken aan analyse en ontwikkeling van de monitoren. We managen het datapakhuis en onderliggende processen om te zorgen dat de data een maximale kwaliteit en validiteit kent.

Digitale Dienstverlening
We werken blijvend aan een optimale dienstverlening met effectieve processen en informatiestromen, waarbij het noodzakelijk is om veel processen nog klantgerichter én toegankelijker te maken. De online-dienstverlening van de gemeente wordt verbeterd en zelfs versneld om de klanttevredenheid te verhogen. Hiervoor wordt onder andere de eigen website flink onderhanden genomen en worden tal van producten vanuit Burgerzaken en het cluster Werk & Inkomen aangeboden met een volledig digitale afhandeling. Belangrijk bij deze digitaliseringsslag is om te zorgen dat we koersen op een inclusieve dienstverlening, wat betreft de digitale toegankelijkheid, de digitale participatie en in de ondersteuning van mensen met minder digitale vaardigheden. In de raadsbrief van 31 januari 2023 is meer specifiek ingegaan op de verbetering van de digitale dienstverlening en de versnelling va de digitalisering.

De Europese Single Digital Gateway Verordening schrijft voor dat we enkele specifieke procedures en alle huidige online formulieren grensoverstijgend en non-discriminatoir toegankelijk dienen te hebben voor EU-burgers en ondernemers. Voor de realisatie ervan volgen we de landelijke adviezen en actielijnen. Het wordt dan voor EU-burgers en ondernemers mogelijk om producten en diensten van de Gemeente Arnhem vanuit het buitenland te kunnen aanvragen. Voor burgers zijn dit: aanvraag van bewijs van registratie van een geboorte, aanvraag van bewijs van verblijf en registratie van adreswijziging. Ondernemers moeten dan bij de gemeente online een bedrijfsactiviteit kunnen starten, uitoefenen, wijzigen en beëindigen.

Financiën en control
In 2021 is koers voor Financiën & Control uitgezet waarbij als centraal thema "Wij brengen Arnhem verder, met betrokkenheid, onafhankelijk advies en ondersteuning, met kennis en innovaties" is gedefinieerd. In de afgelopen jaren zijn diverse trajecten in gang gezet en verbeteringen gerealiseerd. De basis is op orde, zo blijkt ook uit de bevindingen van onze accountant bij interim- en jaarrekeningcontrole. Een mooie positie van waaruit verder gebouwd kan worden.

In de komende periode willen we onze koers herijken en vertalen naar nieuwe opgaven. Naar verwachting liggen deze op het gebied van het versterken van onze planning & controlcyclus, interne sturing en verantwoording, het beter en slimmer ontsluiten van financiële informatie en het herijken van de functies binnen F&C. Dit laatste mede in het licht van de ontwikkelingen die we op ons af zien komen, zoals de steeds toenemende digitalisering en beschikbaarheid van data. Dit betekent doorontwikkeling op ons vakgebied en in de mogelijkheden die dit biedt in de ondersteuning van budgethouders, leidinggevenden en andere collega's.

Auditing en risicomanagement
In de paragraaf Risicomanagement en weerstandsvermogen wordt ingegaan op het beleid voor risicomanagement, het risicoprofiel en de benodigde weerstandscapaciteit, de relatie met de financiële kengetallen en de belangrijkste risico's. De aanpak van risicomanagement is gebaseerd op de nota Risicomanagement en weerstandsvermogen, die in 2023 weer is geactualiseerd.

Belangrijk aandachtspunt voor de komende periode betreft de ambities van de gemeente op het terrein van binnenstedelijke gebiedsontwikkeling, het actieve grondbeleid dat dit vraagt en de complexe grondexploitaties die naar verwachting worden ingericht. Deze ontwikkeling gaat gepaard met nieuwe / extra risico's die zorgvuldig moeten worden bepaald, financieel vertaald en beheerst. In het kader van grote risicovolle projecten zullen hier onafhankelijke risicoanalyses worden uitgevoerd en bij de vaststelling van de grexen worden ingebracht.

Artikel 213a onderzoeken
In de gemeentewet is in art. 213a vastgelegd dat gemeenten onderzoeken doen naar de doeltreffendheid en doelmatigheid en hierover de raad informeren In de financiële verordening (februari 2023) zijn de afspraken

hierover vastgesteld. Het college zal in 2024 minimaal één onderzoek uitvoeren die gekwalificeerd kan worden als 213a en de raad hierover informeren.

Juridische zaken

Advisering

Juridische advisering vindt gemeente breed en in aansluiting op alle programma's plaats. De komende periode wordt extra ingezet op de energietransitie, wonen en bestaanszekerheid. De juridisch adviseurs zullen hierbij naast hun hoogwaardige juridisch kwaliteit ook innovatief moeten adviseren.
De recent versterking van de juridische advisering op zowel veiligheid als openbaarheid/privacy blijft onverminderd van kracht.

Juridische procedures

In 2023 is de gemiddelde doorlooptermijn van bezwaren en klachten substantieel verkort. In 2024 moet dit verder verankerd worden omdat de nagestreefde responsiviteit en betrouwbaarheid alleen behaald kunnen worden als de wettelijke termijnen door de gemeente zelf in acht genomen worden. Los van de wettelijke termijnen zal ook daar waar mogelijk sneller resultaat geboekt moeten worden, omdat de bestaande wettelijke termijn veelvuldig als ruim ervaren worden door burgers.

Zowel bij de behandeling van bezwaren en klachten als bij het maken van regelgeving blijft het belang van maatwerk uitermate groot. De uitdaging zal blijven om maatwerk optimaal invulling te geven met behoud van uitvoerbaarheid en fundamentele rechtszekerheid en rechtsgelijkheid.

Control

De juridische kwaliteitszorg zal in de eerste plaats gericht zijn op de per 1 januari 2024 in te voeren Omgevingswet. Samenwerking met de stadsadvocaat Hekkelman zal intensief gezocht worden.
De lessons learned uit de bezwaren en klachten zullen geïntensiveerd worden en zal zich in 2024 naast de omgevingswet richten op de maatwerktoepassing. Ook zal de samenwerking met de sociale advocatuur en het juridisch netwerk Legal Valley meer gericht ingezet worden voor de interne juridische kwaliteitszorg. Tenslotte zullen de intensieve contacten met de Han en de Radboud input blijven geven voor de juridisch control.

Communicatie

Communicatie is een belangrijk instrument van de gemeente om onze inwoners en bedrijven te betrekken bij de ambities, doelstellingen en dienstverlening. We informeren, betrekken, gaan de dialoog aan en formeren of gaan samenwerkingen aan. Soms moeten we overtuigen en sturen, maar we zijn bovenal gericht op participatie. We willen goed in contact zijn en doen dit op begrijpelijke, toegankelijke en inclusieve wijze.

Onze communicatiestrategie en ieder communicatieplan vloeit voort uit de gemeentelijke communicatievisie en strategie en de daarop gebaseerde bedrijfsplannen op programma- en projectniveau. In 2024 nemen we de tijd om de gemeentelijke communicatievisie, die in Q4 2023 wordt vastgesteld, te vertalen naar een communicatieplan. We gaan gezamenlijk bepalen hoe we deze visie kunnen bewerkstelligen, wat er voor nodig is en hoe we ervoor kunnen zorgen dat de communicatiespecialisten zo worden ingezet dat we de organisatie optimaal kunnen bedienen en mee kunnen bewegen op de periodieke herijking van de programma's en prioriteiten.

Naast communicatie gericht op de Arnhemse inwoners en bedrijven werken we als gemeente ook aan onze zogenaamde corporate communicatie. Dat bestaat o.a. uit de interne communicatie en arbeidsmarktcommunicatie.. Het doel daarvan is dat we zichtbaar zijn en laten zien dat de gemeente aantrekkelijk is onder meer als werkgever en als samenwerkingspartner.

Ook hebben wij een goede samenwerking met de Stichting Citymarketing Arnhem. In 2023 is de basis gelegd voor een intensievere samenwerking in 2024 om Arnhem op de kaart te zetten met aandacht voor de rol van Citymarketing en die van de Gemeente Arnhem. Op dit moment wordt er samen opgetrokken in het kader van de diverse jubilea in 2024 en de viering van 800 jaar Arnhem. Voor 2024 kijken we naar hoe we deze samenwerking kunnen vorm kunnen gaan geven aan de hand van o.a. een gezamenlijke jaarplanning.

Daarnaast gaan we het huidige plan met betrekking tot de visuele identiteit (inclusief huisstijl) van de organisatie actualiseren om deze in lijn te krijgen met de moderne organisatie die we willen zijn. Hier zullen we in 2024 de eerste stappen in zetten en een concreet plan (inclusief benodigd budget) opleveren om hier in 2025 vol mee aan de slag te kunnen.

Inclusieve gemeentelijke communicatie
Als gemeente willen we toegankelijk, begrijpelijk en inclusief communiceren. Met de stad en binnen de eigen organisatie. We werken we op drie manieren aan:

- *Verbeteren van de toegankelijkheid van de gemeentelijke website*s

We lieten de toegankelijkheid van de gemeentelijke websites en de informatie die daar op staat, toetsen. Op basis daarvan zijn we onze websites aan het verbeteren en digitale toegankelijkheid aan het borgen binnen de organisatie. Nieuwe websites worden meteen op toegankelijkheid getoetst en betrokken medewerkers getraind.

- *Schrijven in begrijpelijke taal*

Met het Project Direct Duidelijk stimuleren we dat gemeentelijke medewerkers duidelijke taal gebruiken in hun schriftelijke communicatie. Dat doen we onder meer door medewerkers te trainen in het schrijven op taalniveau B1, door standaardbrieven te herschrijven en door nieuwe teksten voor te leggen aan een Lezerspanel van Arnhemmers.

- *Communicatie waarin ook Arnhemmers en collega's met een migratieachtergrond, een LHBTIQ+ identiteit of een beperking zich herkennen en erkend voelen.*

We lieten het Verwey-Jonker Instituut onderzoeken wat inclusieve communicatie is, wat we al goed doen en wat beter kan. Met de onderzoeksuitkomsten in de hand werken we aan bewustwording en kennisvergroting binnen de gemeentelijke organisatie en bij de externe vormgevers, fotografen en tekstschrijvers om in woord en beeld inclusiever te communiceren.

Een nadere uitwerking van het totale programma voor Inclusie is terug te vinden in programma S08 Welzijn en Inclusie.

Inkoop
De gemeente Arnhem heeft grote ambities op het gebied van lokaal, sociaal, duurzaam, diervriendelijk en circulair inkopen. Hoewel er zeker al goede resultaten worden behaald, is er meer nodig om invulling te kunnen geven aan de geformuleerde maatschappelijke ambities. We gaan een impuls geven, waarbij we de gewenste aanpak borgen in onze organisatie en werkprocessen. Ook willen we meer inzicht krijgen in de gemaakte contractuele maatschappelijke afspraken met leveranciers, waardoor we beter kunnen monitoren en sturen. In de Begroting 2024 zijn hiervoor extra middelen beschikbaar gesteld.

Overzicht formatie

Totaal aantal FTE Arnhem	Realisatie Bezetting 31.12.2022	Begroting Formatie 2023	Begroting Formatie 2024	Begroting Formatie 2025	Begroting Formatie 2026	Begroting Formatie 2027
Aantal FTE College B&W	8	8	8	8	8	7
Aantal FTE ambtelijke organisatie formatie	1.036	1.139	1.115	1.103	1.098	1.077
Totaal personeel gemeente Arnhem	**1.044**	**1.147**	**1.123**	**1.111**	**1.106**	**1.084**

Verloop formatie

	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Aantal FTE ambtelijke organisatie Begroting 2023-2026	**1.043**	**1.026**	**1.018**	**1.016**	**1.002**
Bij: wijz capaciteit C2D/CA 2022 MTA dec 22	50	49	44	41	32
Bij: capaciteit afdeling Nieuwkomers 2023	13	0	0	0	0
Bij: formatie Openbare Ruimte gedekt uit prijs- en areaalontwikkeling	9	9	9	9	9
Bij: formatie Veiligheid	9	12	12	12	11
Bij: PIM van flexibel naar vast	5	5	5	5	5
Bij: Ozo coördinatoren overname Rijnstad	0	5	5	5	5

Bij: formatie uitbreiding DVO De Connectie	3	3	3	3	3
Bij: formatie tbv arbeidsmarktregio	3	2	2	2	2
Bij: fomatie UWV taken in eigen beheer	2	2	2	2	2
Bij: oplossen stelpost formatie vanuit reorganisatie	3	3	3	3	3
Bij: projectleider verkiezingen	1	1	1	1	1
Af: vermindering toezichthouders afval	-2	-2	-2	-2	-2
Afronding	0	0	1	1	4
Aantal FTE ambtelijke organisatie Begroting 2023-2026	**1.139**	**1.115**	**1.103**	**1.098**	**1.077**

Toelichting formatieve mutaties

Om de in de Begroting 2023 geformuleerde opgaven en doelstellingen te kunnen realiseren, is een uitbreiding van de benodigde capaciteit voorzien. De hiervoor beschikbaar gestelde middelen zijn, daar waar de noodzakelijke capaciteit per programma op dat moment in beeld was, in 2023 naar formatie vertaald. Ten aanzien van de programma's waar de middelen nog niet naar formatie waren vertaald, is dat in de Begroting 2024 alsnog gebeurd.

Daarnaast neemt de formatie toe als gevolg van het in eigen beheer uitvoeren van werkzaamheden en activiteiten, zo treden bijvoorbeeld de OZO-coördinatoren in dienst bij de gemeente Arnhem en worden UWV taken in eigen beheer uitgevoerd.

	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Aantal FTE ambtelijke organisatie	**1.036**	**1.139**	**1.115**	**1.103**	**1.098**	**1.077**
Saldo personeelsbudget loonsom (in € 1.000)	**85.985**	**104.275**	**102.182**	**101.059**	**100.671**	**98.546**
Gemiddelde loonsom (in €)	**82.998**	**91.575**	**91.638**	**91.623**	**91.657**	**91.540**

De stijging van de gemiddelde loonsom tussen 2022 en 2023 is voor het grootste gedeelte het gevolg van de cao-loonstijging in 2023.

Verbonden partijen

De gemeente neemt deel in diverse rechtsvormen zowel publiek als privaat. Wanneer de gemeente zowel een bestuurlijk als een financieel belang heeft in een andere partij, is dat voor de gemeente een verbonden partij. Samenwerking met andere partijen is een manier om publieke taken uit te voeren, die bijdragen aan het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen. Deelnemingen in andere partijen brengen risico's met zich mee zowel bestuurlijk, maatschappelijk als financieel.

Verbonden partijen twee gemeentelijke rollen

De gemeente vervult twee rollen richting de verbonden partijen: de rol van eigenaar en de rol van opdrachtgever. Tussen beide rollen en de belangen die daaruit voortvloeien, kan een spanningsveld bestaan.

In de eigenaarsrol beslist de gemeente over de oprichting, de missie, de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de verbonden partij. Het gemeentebestuur is mede eigenaar van de verbonden partij en draagt bestuurlijke verantwoordelijkheid (de gemeente neemt deel aan het bestuur). De eigenaarsrol richt zich vooral op de continuïteit en de levensvatbaarheid van de (samenwerkings)organisatie.

De gemeente is ook opdrachtgever van de verbonden partij. De verbonden partij levert diensten of producten of is uitvoerder van gemeentelijk beleid. Veelal in de vorm van een basispakket dat door alle deelnemers in de samenwerking wordt afgenomen, met daarnaast een aanvullend pakket dat voor afzonderlijke deelnemers op maat wordt afgesproken.

Het financieel belang is gekoppeld aan beide rollen. Als opdrachtgever heeft de gemeente belang bij een zo goed mogelijke prijs-/kwaliteitsverhouding voor de afgesproken dienstverlening en deze moet passen binnen de kaders van de gemeentebegroting. Als eigenaar draagt de gemeente het 'ondernemersrisico' van de samenwerking. Als de financiële resultaten tegenvallen, zal de gemeente de tekorten moeten aanvullen.

Actuele kaders

Kadernota verbonden partijen gemeente Arnhem

In 2016 is de visie van de gemeente Arnhem op de verbonden partijen vastgelegd in de kadernota verbonden partijen 2016 gemeente Arnhem, met daarin uitvoeringsrichtlijnen over de wijze van sturen en beheersen. Uitgangspunt is om hierbij uit te gaan van een risicogerichte aanpak, onder andere door het instellen van een governancecode en het toepassen van een 'risicokompas'.

BBV-Notitie verbonden partijen

Ook de Notitie verbonden partijen van de Commissie BBV uit oktober 2016 geeft verplichte en aanbevolen kaders ten aanzien van verbonden partijen. In deze notitie wordt uiteengezet wanneer sprake is van een financieel en bestuurlijk belang. Van een financieel belang is sprake als de gemeente de middelen zoals vermogen of leningen, die aan een partij ter beschikking zijn gesteld, niet terugkrijgt bij faillissement van die partij of indien financiële problemen bij de derde partij kunnen worden verhaald bij de gemeente. Bij een bestuurlijk belang gaat het om het hebben van zeggenschap van de gemeente in een derde partij, hetzij omdat de gemeente een zetel in het bestuur heeft, hetzij omdat ze via aandelen mee kan stemmen.

Wet gemeenschappelijke regeling

Lokale overheden werken steeds meer en intensiever met elkaar samen. Dat gebeurt op verschillende niveaus en op verschillende manieren. De Wet gemeenschappelijke regeling (Wgr) maakt (publiekrechtelijke) samenwerking mogelijk tussen provincies, gemeenten en waterschappen.
Per 1 juli 2022 is een wijziging van de Wgr in werking getreden. Deze wijziging is erop gericht de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad bij taken die in gemeenschappelijke regelingen worden uitgevoerd te versterken. De komende tijd wordt bezien wat de gevolgen van de wijzigingen in de Wgr zijn voor de Arnhemse kadernota en de inbedding van de verbonden partijen in de P&C-cyclus.

Diversiteit en inclusiviteit

We vinden het belangrijk dat alle partners met wie we samenwerken zich inzetten voor een inclusieve en diverse organisatie en dienstverlening en dat we daarin van elkaar leren. In de raadsbrief Inclusie en diversiteit bij samenwerkingspartners van 14 maart 2023 staat wat we daarin van onze verbonden partijen vragen. Het doel is dat vanaf 2025 alle verbonden partijen in hun plannen de inzet op inclusie en diversiteit hebben opgenomen. We streven daarbij naar een gezamenlijke inzet die in lijn ligt qua doelstellingen. In de betreffende verantwoordingssystematiek zullen we de voortgang monitoren.

Ontwikkelingen risicovolle verbonden partijen

Niet alle verbonden partijen vragen om even veel betrokkenheid. Om de aandacht te geven aan die verbonden partijen die voor de gemeente van het grootste belang zijn, dan wel een belangrijk risico vormen (beleidsmatig of financieel) is het risicokompas toegepast. Het risicokompas is een risicoanalyse die bestaat uit een beoordeling op acht maatstaven. Deze acht maatstaven geven vorm aan de bestuurlijke en financiële verbondenheid met de partij. Door alle verbonden partijen op dezelfde wijze te beoordelen, is het mogelijk de verbonden partijen onderling te vergelijken en te bepalen welke verbonden partijen in verhouding tot elkaar een hoog risicoprofiel hebben. In de aanloop naar de Begroting 2024 heeft een actualisatie plaatsgevonden van het risicokompas. Dit heeft geresulteerd in de volgende risicokaart:

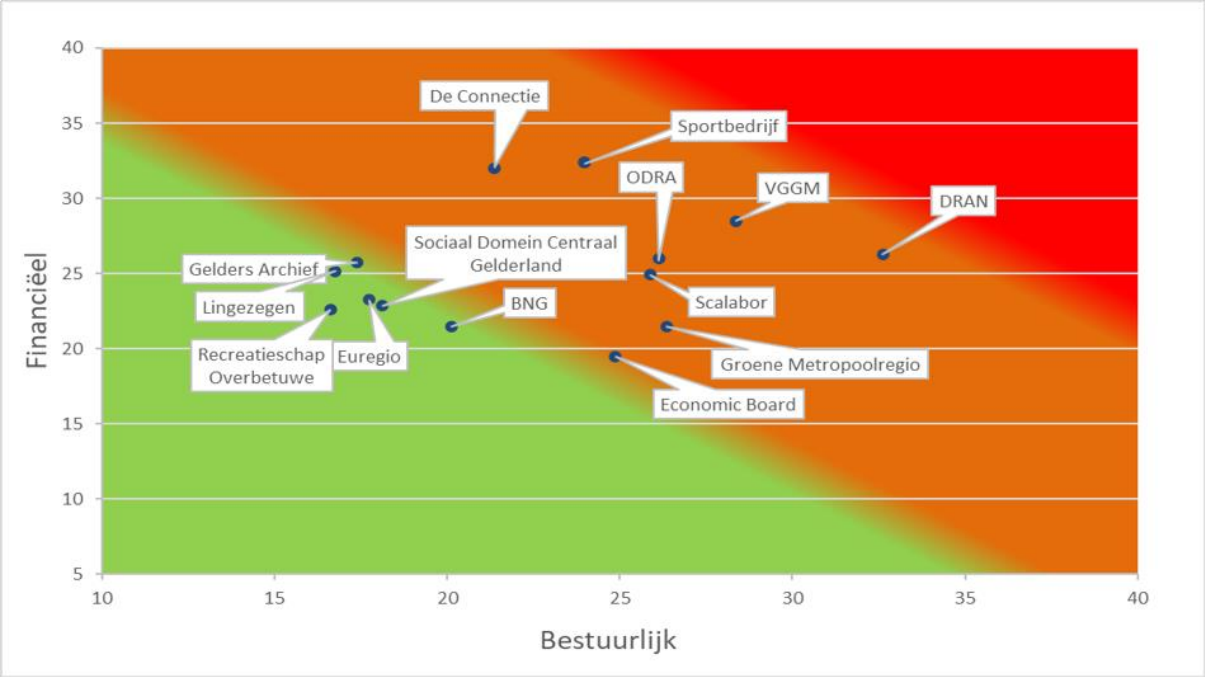

Voor de verbonden partijen die op basis van de risicokaart in onderlinge vergelijking het hoogst scoren is een beheersstrategie opgesteld. Het betreft de volgende partijen:

- DRAN (Doelgroepenvervoer Regio Arnhem Nijmegen);
- Sportbedrijf Arnhem;
- De Connectie;
- VGGM (Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden;
- ODRA (Omgevingsdienst Regio Arnhem;
- Scalabor.

In het hierna volgende overzicht met verbonden partijen wordt aangegeven in welke verbonden partijen de gemeente Arnhem deelneemt en aan welke programma's hiermee een bijdrage wordt geleverd. De hierboven genoemde partijen maken onderdeel uit van dit overzicht. De beheersstrategie op deze partijen wordt in het overzicht nader toegelicht.

Relatie met paragraaf Weerstandsvermogen

De risico's die samenhangen met de verbonden partijen zijn meegewogen in de bepaling van de gewenste weerstandscapaciteit (zie paragraaf Risicomanagement en weerstandsvermogen).

Toelichting bij overzicht verbonden partijen

Hierna wordt per verbonden partij een aantal gegevens weergegeven. Naast stamgegevens zijn dit het bestuurlijke en financiële belang, financiële gegevens over het vermogen en resultaat, actuele ontwikkelingen en de beheersstrategie (indien van toepassing).

Aanvullend op de hierna weergegeven verbonden partijen neemt de gemeente Arnhem tevens deel in twee Verenigingen van Eigenaars (VVE's). Het betreft de volgende VVE's:

- Vereniging van Eigenaars Varkensstraat 46 en 47 te Arnhem.
- Vereniging van Eigenaars Varkensstraat 27, 28-1 en 28-2 te Arnhem.

De gemeente heeft als eigenaar van een gedeelte van de panden zitting in het bestuur van de VVE's en heeft tevens een (gering) financieel belang. Het risicoprofiel is als laag aan te merken.

Scalabor B.V.

Vestigingsplaats	Arnhem		
Rechtsvorm	Besloten Vennootschap		
Programma	S06 Participatie en armoedebestrijding		
Doel verbonden partij	Scalabor B.V. is een arbeidsontwikkelbedrijf dat inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt uit de arbeidsmarktregio Midden-Gelderland ondersteunt bij het overbruggen van die afstand. Scalabor begeleidt inwoners die dat nodig hebben naar passend en zo regulier mogelijk werk. Scalabor richt zich op het ontdekken en ontwikkelen van talenten van mensen in een werksituatie. Een belangrijke dienstverlening is het begeleiden van SW-medewerkers van de modulaire gemeenschappelijke regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland (MGR), module Werkgeverschap SW (WGSW).		
Deelnemers in samenwerking	Gemeente Arnhem is 100% aandeelhouder van Scalabor B.V. De gemeenschappelijke regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland (MGR), module Werkgeverschap SW (WGSW) detacheert SW-medewerkers, in opdracht van de deelnemende gemeenten, bij Scalabor B.V. Daarnaast koopt gemeente Arnhem (als klant) ook ontwikkeltrajecten in bij Scalabor B.V. voor inwoners die een beroep doen op ondersteuning vanuit de Participatiewet. Scalaobr B.V. is ook onze partner in het toeleiden en creëren van beschutte werkplekken.		
Bestuurlijk belang	De concerndirecteur van gemeente Arnhem is gemachtigd om namens de gemeente Arnhem stemrecht uit te oefenen in de vergadering van aandeelhouders.		
Financieel belang	100%		
Eigen vermogen	Per 01-01-2023	€	7.896.072
	Per 31-12-2023	€	
Vreemd vermogen	Per 01-01-2023	€	8.642.731
	Per 31-12-2023	€	
Financieel resultaat	Begroot voor 2024	€	
Bijdrage Arnhem	Begroot voor 2024	€	

Ontwikkelingen

Voor 2023 zagen wij:
- een snelle terugloop van het aantal SW-medewerkers (door pensionering ed.);
- door ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en het ontbreken van benodigde vaardigheden van medewerkers het steeds lastiger voor SW-medewerkers wordt om door te stromen naar externe werkgevers;
- landelijke ontwikkelingen rondom sociale ontwikkelbedrijven (SW 2.0) een rol gaan spelen qua positionering;
- dat de cao SW verouderd is en vanwege de hoge inflatie een loonindexatie van 7% inclusief reiskosten vergoeding nodig was;
- we een toekomstbestendige manier hebben gevonden voor de inkoop van arbeidsontwikkeling.

In 2023 en verder vragen deze ontwikkelingen ook onze aandacht.

Risico profiel

Middel

Beheersstrategie

Risico's

1. *Oekraïne / hogere energiekosten / inflatie*
   De prijsstijgingen als gevolg van de oorlog in Oekraïne, de stijging van de rente en het onzekerder en duurder worden van de levering van bepaalde grondstoffen en andere producten uit het buitenland, heeft ook effect op het resultaat van Scalabor.
2. *Instroom trajecten divisie arbeidsontwikkeling*
   De omzet van de divisie arbeidsontwikkeling blijft nog steeds achter bij de verwachting, met name door lagere afname van regiogemeenten. Ook wordt er nog gebruik gemaakt van de mogelijkheden voor beschut werk bij Scalabor.
3. *Effect uitstroom SW op dienstverlening en omzet*
   Door de pensionering van SW-medewerkers en de afschaffing van de WsW in 2015 daalt het aantal medewerkers jaarlijks. Hierdoor wordt het steeds lastiger de dienstverlening van eigen rendabele afdelingen zoals Schoonmaak en Groenvoorziening in de lucht te houden.
4. *Cybersecurity*
   Ook bij Scalabor zien ze een toename van het aantal phishingmails etc. in lijn met de landelijke trend. Dit brengt financiële risico's met zich mee.

Beheersmaatregelen

1. *Oekraïne / hogere energiekosten / inflatie*
   Scalabor kijkt naar mogelijkheden en contractafspraken om met leveranciers in gesprek te gaan. Tegelijkertijd praten ze met hun klanten en afnemers over het doorvoeren van prijsverhogingen. Ook wij als gemeente streven naar het bieden van passende indexatie van de tarieven. Daarnaast is Scalabor actief bezig met het besparen van energie, onder andere door aanpassingen in de huisvesting.
2. *Instroom trajecten divisie arbeidsontwikkeling*
   Vanuit de gemeente Arnhem hebben we nieuwe afspraken met Scalabor gemaakt over de inzet van arbeidsontwikkeling en beschut werk. Tegelijkertijd blijven we ook actief in de regio de mogelijkheden van Scalabor onder de aandacht brengen.
3. *Effect uitstroom SW op dienstverlening en omzet*
   Er zijn regionaal (vanuit de MGR waar de SW onder valt) financiële afspraken gemaakt over SW tot en met 2025. We voeren via de MGR actief regionaal overleg over de ontwikkeling en toekomst van SW.

Cybersecurity
Scalabor heeft diverse beheersmaatregelen getroffen om de risico's te beheersen. Naast de technische en organisatorische maatregelen die er al zijn, gaan ze ook al hun kantoormedewerkers een training laten volgen om meer bewustzijn en kennis op te doen op dit gebied.

Sportbedrijf Arnhem

Vestigingsplaats	Arnhem		
Rechtsvorm	Besloten Vennootschap		
Programma	S09 Gezondheid en sport		
Doel verbonden partij	Het Sportbedrijf voert het sportbeleid uit. Arnhem stimuleert en faciliteert bewegen en sporten en Arnhem, voor een beter welzijn van de stad.		
Deelnemers in samenwerking	Gemeente Arnhem		
Bestuurlijk belang	De gemeente Arnhem is 100% aandeelhouder van de BV Sportbedrijf Arnhem. Als aandeelhouder is de gemeente Arnhem lid van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Het mandaat om als aandeelhouder op te treden is door het college neergelegd bij de concerndirecteur.		
Financieel belang	De gemeente Arnhem heeft het volledige eigendom.		
Eigen vermogen	Per 01-01-2023	€	2.519.000
	Per 31-12-2023	€	
Vreemd vermogen	Per 01-01-2023	€	21.034.000
	Per 31-12-2023	€	
Financieel resultaat	Begroot voor 2024	€	
Bijdrage Arnhem	Begroot voor 2024	€	18.100.000
Ontwikkelingen	Het Sportbedrijf heeft te maken met een begrotingstekort op basis van de huidige activiteiten, veroorzaakt door de hoge inflatie en energiekosten. Dit is reeds door middel van een raadsbrief gecommuniceerd. We zijn als gemeente in overleg met het Sportbedrijf hoe het begrotingstekort te overbruggen, zonder ingrijpende maatregelen te nemen.		
Risico profiel	Middel		

Beheersstrategie

Sturing
Het Sportbedrijf is de grootste uitvoerder van het sportbeleid van de gemeente Arnhem. Bij de verzelfstandiging van het Sportbedrijf, zijn vanuit de gemeente als opdrachtgever en eigenaar van het Sportbedrijf, afspraken gemaakt over de informatie- en stuurmogelijkheden voor de gemeente. Voor 2024 geven we op dezelfde wijze als voorgaande jaren sturing aan het Sportbedrijf. Onderdeel van die sturing is het subsidieproces aan het Sportbedrijf. Dat bestaat uit een gezamenlijke, integrale, uitvraag aan het Sportbedrijf. Gevolgd door een subsidieaanvraag en een gezamenlijke (door sportbeleid, TLO en BC) beoordeling van de aanvraag. Door het jaar heen houden we aan de hand van kwartaalrapportages inhoudelijk en financieel vinger aan de pols wat betreft de voortgang. Ten slotte volgt vaststelling aan de hand van het jaarverslag en de jaarrapportage. Tegelijkertijd voert de gemeente als aandeelhouder ook regelmatig gesprekken met het Sportbedrijf door middel van aandeelhoudersvergaderingen. De dagdagelijkse aansturing gebeurt vanuit de bestuursadviseur sport die fungeert als ambtelijk opdrachtgever.

Het verbeteren van inhoudelijk en financieel inzicht is een continu proces waarover Sportbedrijf en gemeente afstemmen met betrekking tot gewenste inzichten. Over de kwaliteit en met name over de (on)mogelijkheden van rapportage over effectiviteit en efficiëntie van interventies in de stad wordt met elkaar gesproken, alsmede wensen voor de toekomst op wijkniveau. Er is steeds meer inzicht in kosten per locatie en per 'product'. Sportbedrijf en

gemeente doorlopen gezamenlijk stappen om dit af te zetten tegen maatschappelijke meerwaarde. Hierdoor komt er steeds meer kennis beschikbaar over in hoeverre uitgaven zich verhouden tot gemeentelijke doelstellingen. Op basis daarvan kunnen beleidskeuzes gemaakt worden.

Financieel
Het eigen vermogen is € 1,6 miljoen. Voor 2022 e.v. is er een taakstelling van € 0,75 miljoen. Het Sportbedrijf heeft in 2022 een resultaat gehaald van omstreeks € 0,9 miljoen. Dit is grotendeels te verklaren door incidentele steun vanuit het Rijk in verband met de coronacrisis. Dit wordt grotendeels aangewend om het in verband met stijgende energieprijzen verwachte tekort van 2023 deels mee op te vangen. Er blijft voor 2023 nog een tekort over van omstreeks 0,5 miljoen en 2,7 miljoen voor 2024. Met de in de begroting opgenomen aanvullende subsidie voor 2023 en 2024 verwachten wij dat het Sportbedrijf bij gelijkblijvende activiteiten voldoende financiële middelen tot haar beschikking heeft.

Samenwerking
Nu het Sportbedrijf stabiel staat, is er ruimte om de focus te verleggen naar het gesprek op inhoud en gezamenlijke belangen. De afgelopen jaren is de samenwerking tussen gemeente en Sportbedrijf sterk verbeterd. De samenwerking blijft een onderwerp waarin continu geïnvesteerd wordt, ook in 2024 en verder.
Voorbeelden van inhoudelijke onderwerpen die gezamenlijk worden opgepakt zijn: verenigingsondersteuning, de bezetting van accommodaties en ontwikkeling van een positief sportklimaat. Hierover wordt de gemeenteraad in 2023 verder geïnformeerd.
We verwachten deze ontwikkeling met het MT van het Sportbedrijf in 2024 voort te kunnen zetten. Deze samenwerking zorgt ervoor dat het risicoprofiel van het Sportbedrijf als verbonden partij lager ingeschat wordt.

NV Bank Nederlandse Gemeenten

Vestigingsplaats	Den Haag		
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap		
Programma	S00 Bestuur, dienstverlening en financiën		
Doel verbonden partij	De BNG is de 'bankier ten dienste van overheden', waaronder voor gemeenten.		
Deelnemers in samenwerking	De gemeente heeft minder dan 1% van de aandelen. De andere aandeelhouders zijn de Staat der Nederlanden (50%), provincies en gemeenten.		
Bestuurlijk belang	De concerntreasurer is gemachtigde voor de aandeelhoudersvergadering.		
Financieel belang	De gemeente Arnhem heeft 496.470 aandelen van de BNG in bezit (bijna 1%) en is daarmee een van de grootste gemeentelijke aandeelhouders van de BNG		
Eigen vermogen	Per 01-01-2023	€	4.615.000
	Per 31-12-2023	€	
Vreemd vermogen	Per 01-01-2023	€	107.459
	Per 31-12-2023	€	
Financieel resultaat	Begroot voor 2024	€	
Bijdrage Arnhem	Begroot voor 2024	€	-1.300
Ontwikkelingen	Niet van toepassing		
Risico profiel	Laag		
Beheersstrategie	Niet van toepassing		

Economic Board regio Arnhem-Nijmegen

Vestigingsplaats	Nijmegen
Rechtsvorm	Stichting
Programma	S00 Bestuur, dienstverlening en financiën; S03 Economie
Doel verbonden partij	Het versterken van de samenwerking tussen ondernemers, kennisinstellingen en overheden op de groeisectoren health, energy en food en de cross-overs daartussen, om daarmee de economische slagkracht van de regio Arnhem-Nijmegen verder te ontwikkelen en regionale groeikansen te benutten met alle voor dat doel dienstige middelen.

Deelnemers in samenwerking	The Economic Board wordt gevormd door achttien leden vanuit de kennisinstellingen, het bedrijfsleven en de overheden.		
Bestuurlijk belang	Burgemeester Ahmed Marcouch (voorzitter) en de wethouder Economische Zaken hebben zitting in de board.		
Financieel belang	De gemeente Arnhem heeft geen rechtstreekse financiële relatie met The Economic Board. Van onze bijdrage aan de regio wordt 1 euro per inwoner via een subsidie door de Groene Metropoolregio doorgegeven aan The Economic Board.		
Eigen vermogen	Per 01-01-2023	€	44.593
	Per 31-12-2023	€	
Vreemd vermogen	Per 01-01-2023	€	103.369
	Per 31-12-2023	€	
Financieel resultaat	Begroot voor 2024	€	
Bijdrage Arnhem	Begroot voor 2024	€	162.466
Ontwikkelingen	The Economic Board richting op de samenwerking tussen overheden, kennisinstellingen en bedrijfsleven op het gebied van economische ontwikkeling, innovatie en werkgelegenheid in de regio. The Economic Board is aanjager en versterker van de economische groei in de regio Arnhem-Nijmegen rondom de thema's Energy, Health, Hightech met cross-over Food, Slimme Duurzaamheid en Arbeidsmarkt. The Economic Board stimuleert innovaties in deze sectoren en de cross-overs daartussen. Dat doet ze onder meer door te communiceren over het bijzonder potentieel en ontwikkelingen in de regio, mogelijke partners aan elkaar te verbinden en bedrijvigheid en innovaties te stimuleren en aan te jagen. The Economic Board representeert een diverse en grote achterban, die zich uitstrekt over een aanzienlijk gebied (ca 800.000 inwoners) met een actief en betrokken MKB, alles zich afspelend binnen de 18 gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen. The Economic Board richt zich onder de noemer Lifeport specifiek op de clusters energy, health en food, vanuit de propositie dat de regio Arnhem-Nijmegen juist met innovaties op deze thema's een bijdrage kan leveren aan grote maatschappelijke opgaven, bijvoorbeeld maatschappelijke opgaven, bijvoorbeeld rond energie en klimaat. Voorbeelden waar de krachtenbundeling van de samenwerking tussen overheid, kennisinstellingen en onderwijs rond innovaties zijn de IPKW Cleantech campus en het Connectr innovation lab in Arnhem of TPN West in Nijmegen en Innofase in Duiven. Op de Noviotech Campus in Nijmegen werken universiteit en het bedrijfsleven samen aan onderwerpen als preventie en pandemische paraatheid in combinatie met verregaande digitalisering van de zorg. Samen met de Groene Metropoolregio en kennisinstellingen in de regio werkt The Economic Board daarnaast via een gezamenlijke regionale arbeidsmarktagenda aan een betere aansluiting van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. Belangrijke partners van The Economic Board zijn de GMR zijn en de provincie Gelderland. De drie partijen hebben in de 2023 een Regio Deal af met het Rijk en zullen hier vanaf 2024 gezamenlijk uitvoering aan geven. De Regio Deal sluit inhoudelijk aan bij de agenda's van The Economic Board, GMR en de gebiedsagenda van de provincie Gelderland.		
Risico profiel	Middel		
Beheersstrategie	Niet van toepassing.		

BVO De Connectie

Vestigingsplaats	Arnhem		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Programma	S00 Bestuur, dienstverlening en financiën		
Doel verbonden partij	De Connectie is een gemeenschappelijke regeling met de gemeenten Rheden en Renkum op het gebied van bedrijfsvoering.		
Deelnemers in samenwerking	Gemeente Arnhem, gemeente Renkum en gemeente Rheden		
Bestuurlijk belang	Wethouder Maurits van de Geijn is lid van het bestuur.		
Financieel belang	Het Arnhems aandeel in De Connectie bedraagt 72%.		
Eigen vermogen	Per 01-01-2023	€	1.484.000

	Per 31-12-2023	€	
Vreemd vermogen	Per 01-01-2023	€	17.127.000
	Per 31-12-2023	€	
Financieel resultaat	Begroot voor 2024	€	
Bijdrage Arnhem	Begroot voor 2024	€	33.628.000

Ontwikkelingen

Om meer grip te krijgen op de samenwerking, toekomstvisie en het financieel perspectief heeft het bestuur van de Connectie in 2021 een bestuursopdracht vastgesteld. Daarbij gaat het om nieuwe afspraken met betrekking tot de wijze van organiseren van de samenwerking (governance), een duidelijke toekomstvisie omtrent de positie van De Connectie op langere termijn (groeiambitie) en het financieel perspectief van De Connectie in relatie tot de financiële positie van de eigenaar-gemeenten. Na het vaststellen van de bestuursopdracht is door De Connectie en de gemeenten gezamenlijk invulling gegeven aan de doorontwikkeling van de samenwerking. In het kader van deze doorontwikkeling vindt onderzoek plaats naar de verdere professionalisering van het opdrachtgeverschap. Daarbij wordt ook het centraal opdrachtgeverschap van de IV-keten onderzocht. Naast het onderzoek naar de inrichting van het opdrachtgeverschap wordt ook ingezet op de versterking van het demand- en supplymanagement.

Risico profiel

Middel

Beheersstrategie

De beheersing is vooral gericht op het actief verbinden van de gemeentelijke belangen met de belangen van een goede bedrijfsvoeringsorganisatie. Op verschillende niveaus en vanuit verschillende perspectieven wordt er actief samengewerkt. Het bestuur, het OGO (opdrachtgeversoverleg) en de demandorganisatie zijn hierin belangrijke gremia waarin sturing en beheersing nadrukkelijk terugkomen. Het controllersoverleg vervult hierin een belangrijke adviesrol ten aanzien van de P&C-producten van de Connectie.

Er wordt in de begroting van De Connectie een aantal risico's beschreven die significant zijn in financiële termen, maar ook voor de dienstverlening. De Connectie onderschrijft de principes van het risico gestuurd werken. Dit houdt in dat risico's gekoppeld worden aan de doelstellingen en dat maatregelen worden genomen om de risico’s te beheersen. Afgelopen jaar heeft De Connectie belangrijke stappen gezet ten aanzien van de invulling van het risicomanagement. Zo heeft er een uitgebreide risico-inventarisatie plaatsgevonden, zowel vanuit het perspectief van de organisatiedoelstellingen als vanuit het perspectief van business continuïteit. Waar nodig zijn aanvullende beheersmaatregelen genomen. De komende jaren gaat De Connectie verder met het door ontwikkelen van het risicomanagement door te investeren in het risicobewustzijn binnen de organisatie en het cyclisch en systematisch borgen van het risicomanagement.
De risico's die door De Connectie in de MJPB 2024-2027 zijn beschreven, zijn in omvang gestegen. Dit wordt volledig veroorzaakt door de onzekerheid ten aanzien van de stijgende WOZ-bezwaren en daaraan gekoppelde meerkosten. Afhankelijk van de landelijke ontwikkelingen op het gebied van wet- en regelgeving is dit als risico opgenomen in het risicoprofiel van de Connectie. In de Begroting 2024 van de gemeente Arnhem is rekening gehouden met deze risico's.

Gelet op het feit dat de Connectie een beleidsarme MJPB heeft gepresenteerd waarin ontwikkelingen en (gemeentelijke) ambities zoals bijvoorbeeld de harmonisatie van applicatielandschap niet zijn verwerkt, vraagt dit in de toekomst mogelijk om aanvullende investeringen.

BVO Doelgroepenvervoer Regio Arnhem Nijmegen

Vestigingsplaats

Arnhem

Rechtsvorm

Gemeenschappelijke regeling

Programma

S07 Zorg

Doel verbonden partij

In april 2016 is de Vervoersorganisatie regio Arnhem Nijmegen opgericht ten behoeve van het aanvullend vervoer Arnhem Nijmegen (Avan). Het is een gemeenschappelijke regeling, gebaseerd op een bedrijfsvoeringsorganisatie. Eén van de taken van deze Vervoersorganisatie is het regelen van het doelgroepenvervoer, waarbij sprake is van een bundeling van het doelgroepenvervoer (Wmo-vervoer, leerlingenvervoer en instellingsvervoer). Gezamenlijke sturing en (financiële) beheersing van uitvoeringstaken en uitvoering van ondersteunende processen op het gebied van doelgroepenvervoer en aanvullend vervoer voor de deelnemers.

Deelnemers in samenwerking

Regio Arnhem en regio Nijmegen

Bestuurlijk belang

Wethouder Marco van der Wel is lid van het bestuur.

Financieel belang	De gemeente Arnhem draagt volgens een verdeelsleutel bij aan de exploitatie. De kosten van de bedrijfsvoeringsorganisatie worden bepaald op basis van het inwoneraantal. De vervoerskosten op basis van rekeneenheden van het vervoer. De vervoersorganisatie heeft geen weerstandscapaciteit; tekorten komen voor rekening van de deelnemende gemeenten.		
Eigen vermogen	Per 01-01-2023	€	
	Per 31-12-2023	€	
Vreemd vermogen	Per 01-01-2023	€	10.313.756
	Per 31-12-2023	€	
Financieel resultaat	Begroot voor 2024	€	
Bijdrage Arnhem	Begroot voor 2024	€	6.282.708
Ontwikkelingen	Met vervoerders zijn in 2020 contracten afgesloten voor een initiële periode van 4 jaren en drie verlengingsopties van elk twee jaren. De uitvoerende partij voor routegebonden vervoer in Arnhem heeft besloten het contract niet te verlengen en daardoor dient dit deel van het vervoer te worden aanbesteed.		
Risico profiel	Middel		
Beheersstrategie	De risico's waarmee BVO DRAN te maken heeft zijn een veranderende relatie met de provincie, een zeer dynamische omgeving, kwetsbare burgers en daarmee politieke gevoeligheid. De inrichting van het doelgroepenvervoer is gebaseerd op een 'open einde' systematiek. Hierom is de sturingsinformatie frequenter en gericht op continue monitoring. Structureel ontvangen we van de BVO DRAN managementinformatie en zogenaamde rittenbakken. Er is ongeveer tien keer per jaar ambtelijk en 6 keer per jaar bestuurlijk overleg. We zijn voornemens om informatie over het doelgroepenvervoer te verwerken in PowerBI zodat het onderdeel kan gaan uitmaken van de bestuursrapportage. In 2022 is gewerkt aan het opnemen van informatie over regiotaxi in PowerBI. Qua IT heeft dat meer voeten in aarde en kost meer tijd dan vooraf ingeschat. Dit geldt nog meer voor het opnemen van informatie over het routegebonden vervoer omdat de aangeleverde informatie niet uniform is tussen de vervoerders.		

Euregio Rijn-Waal

Vestigingsplaats	Kleve (D)		
Rechtsvorm	Openbaar lichaam naar Duits recht		
Programma	S00 Bestuur, dienstverlening en financiën; S03 Economie		
Doel verbonden partij	De Euregio Rijn-Waal is een Nederlands-Duits openbaar lichaam waarbij ca 55 gemeenten en regionale overheden en Kamer van Koophandels uit de grensregio zijn aangesloten. De bevordering van de integratie van Europa en het slechten van nationale grenzen zijn centrale doelen van deze samenwerking. De Euregio Rijn-Waal zet in op verbetering en intensiveren van grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van economie en maatschappij. In het werkgebied van de Euregio bestaan veel mogelijkheden voor een sterke economische en maatschappelijke ontwikkeling. De Euregio Rijn-Waal brengt partners bij elkaar om gezamenlijke initiatieven te starten en zo gebruik te maken van synergie-effecten. De Euregio verzorgt het programmamanagement voor het EU-programma INTERREG Duitsland-Nederland. De Euregio is geen verbonden partij in de zin van de Wet gemeenschappelijke regelingen. De Euregio is een openbaar lichaam gebaseerd op het Verdrag van Anholt. In overeenstemming met artikel 3 lid 3 van dit verdrag is voor de Euregio het Duitse recht van toepassing. Dit betekent dat voor de Euregio niet dezelfde plichten gelden ten aanzien van bijvoorbeeld de verzending van de begroting aan deelnemende gemeenten. In de statuten van de Euregio is vastgelegd dat de begroting een maand voor het begin van het nieuwe begrotingsjaar een begroting wordt opgeleverd.		
Deelnemers in samenwerking	55 leden, te weten 30 Nederlandse en 20 Duitse gemeenten, 3 regionale instanties en 2 Kamers van Koophandel		
Bestuurlijk belang	In de Euregioraad zitten namens de gemeente Arnhem wethouder Maurits van de Geijn en de raadsleden Alwin van Engelenburg, Joris Brandts en Yildirim Usta.		
Financieel belang	Beperkt. De leden betalen een (inwoneraantal gerelateerde) contributie.		
Eigen vermogen	Per 01-01-2023	€	1.747.124
	Per 31-12-2023	€	
Vreemd vermogen	Per 01-01-2023	€	2.917.430

	Per 31-12-2023	€	
Financieel resultaat	Begroot voor 2024	€	
Bijdrage Arnhem	Begroot voor 2024	€	28.000

Ontwikkelingen

De Euregio geeft uitvoering aan de door de Euregioraad vastgestelde Strategische Agenda 2025+. Daarin zijn vier grensuitdagingen geformuleerd: economie en klimaat, arbeidsmarkt en opleiding, leefbaarheid alsmede Euregionale identiteit. Medio 2022 is het Europees Interreg-programma VI 2021-2027 van start gegaan. Daarvoor verzorgt de Euregio het regionale programmamanagement.
Binnen de Groene Metropoolregio worden initiatieven voor Euregionale samenwerking onderzocht, o.a. in het kader van de Regio Deal Groene Groei. Arnhem neemt binnen de Euregio samen met Düsseldorf, Duisburg, Moers, Ede, Apeldoorn en Nijmegen deel aan het zogenaamde 100.000plus-netwerk.

Risico profiel

Laag

Beheersstrategie

Niet van toepassing.

GR Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Vestigingsplaats

Elst

Rechtsvorm

Gemeenschappelijke regeling

Programma

S00 Bestuur, dienstverlening en financiën; S02 Bereikbaarheid; S03 Economie; S10 Klimaat en energie; S12 Wonen en leefomgeving

Doel verbonden partij

De ambitie van de Groene Metropoolregio is gericht op de welvaart van de inwoners in de regio. De Groene Metropoolregio werkt aan maatschappelijke opgaven op het gebied van werken, wonen, duurzaamheid, bereikbaarheid en leefbaarheid. De regio staat voor kwalitatieve groei en dus voor balans tussen groei en leefbaarheid. De ambitie is om de omvangrijke groeiopgave (huisvesting, werk en bereikbaarheid) te faciliteren en de groene leefomgeving en ontspannen leefkwaliteit in de regio te behouden en te versterken. De regio wil zich sterker profileren naar het rijk en Europa als groene, circulaire metropoolregio. De regionale agenda is hierop gericht.

Deelnemers in samenwerking

Arnhem, Berg en Dal, Beuningen, Doesburg, Druten, Duiven, Heumen, Lingewaard, Montferland, Mook en Middelaar, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen en Zevenaar.

Bestuurlijk belang

Burgemeester Ahmed Marcouch is lid van het Algemeen Bestuur van de Groene Metropoolregio met wethouder Nermina Kundić als zijn plaatsvervanger. Wethouder Nermina Kundić is voorzitter van het bestuurlijk team Verbonden regio. Maurits van de Geijn, Marco van der Wel en Cathelijne Bouwkamp nemen deel aan de bestuurlijke teams voor respectievelijk de opgaven Productieve regio, Ontspannen regio en Groene Groeiregio.

Financieel belang

De gemeente Arnhem draagt naar rato van inwonertal bij aan de uitvoering van de gemeenschappelijke regeling. Dit betreft de basiskosten. Daar komen jaarlijks de middelen bij voor de uitvoering van de regionale agenda. Het bedrag van € 1.107.261 dat is opgenomen als gerealiseerde bijdrage Arnhem is opgebouwd uit € 420.000 voor basiskosten en € 687.261 voor kosten uitvoering regionale agenda.

Eigen vermogen	Per 01-01-2023	€	347.799
	Per 31-12-2023	€	
Vreemd vermogen	Per 01-01-2023	€	4.928.520
	Per 31-12-2023	€	
Financieel resultaat	Begroot voor 2024	€	
Bijdrage Arnhem	Begroot voor 2024	€	418.665

Ontwikkelingen

In de Groene Metropoolregio werken de colleges van de achttien regiogemeenten samen aan de volgende ambitie:

- Samen doorgroeien naar een groene metropoolregio met internationale betekenis en allure.
- Zichtbaar zijn als dé circulaire topregio van ons land en van Europa, in alle facetten van de leefomgeving.
- Hét voorbeeld zijn voor kwalitatieve groei met een goede balans tussen levendige stedelijkheid en ontspannen leefkwaliteit.

De regionale agenda is hierop gericht. In deze agenda zijn vijf opgaven zijn geformuleerd: Verbonden regio, Productieve regio, Circulaire regio, Ontspannen regio en Groene groeiregio. In 2022 is een update van de regionale agenda 2023-2024 vastgesteld.

	Arnhem heeft in 2022 samen met de Groene Metropoolregio mede uitvoering gegeven aan de opgaven in de regionale agenda en de hiermee samenhangende lobbyagenda. Dankzij de inspanningen van de Groene Metropoolregio heeft het Rijk Arnhem-Oost aangewezen als grootschalig woningbouwgebied. Hiermee kunnen we als de gemeente ook aanspraak maken op middelen vanuit Den Haag om te investeren in een leefbare omgeving, betere bereikbaarheid en duurzame economie. Vanuit de regionale agenda is daarnaast onder andere samen met de Economic Board, de provincie en werkgevers gewerkt aan een regionale arbeidsmarktagenda, die moet gaan zorgen voor een betere aansluiting van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. Volgens de opdracht vanuit het Rijk is gewerkt aan de voorbereiding voor de Regionale Energiestrategie 2.0. De bestuurders van de cultuurregio 025 hebben in goede onderlinge samenwerking kaders vastgesteld voor de uitvoering van het transformatievoorstel cultuur. Ook is een inventarisatie uitgevoerd naar natuur, landschap en water in de regio, het zogenaamde groen-blauwraamwerk. Dit is een belangrijke bouwsteen voor het Verstedelijkingsakkoord waar vanuit de opgave groene groeiregio aan wordt gewerkt. In 2022 is doorgewerkt aan de verstedelijkingsstrategie, in het najaar zijn de gebiedsuitwerkingen aan de gemeenteraden aangeboden. Op de valreep van 2022 is de Woondeal 2.0 regio Arnhem-Nijmegen, als samenwerkingsagenda voor de woningbouwopgave in de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, ter vaststelling naar de regiogemeenten gestuurd. In 2022 is door het Algemeen Bestuur van de regio de meerjarige regionale agenda 2023-2024 vastgesteld, waar inmiddels zeventien gemeenten op hebben ingetekend.
Risico profiel	Middel
Beheersstrategie	Niet van toepassing.

Lingezegen

Vestigingsplaats	Arnhem		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Programma	S12 Wonen en leefomgeving		
Doel verbonden partij	De realisatie en coördinatie van het beheer van Park Lingezegen op basis van het Masterplan, Intergemeentelijke structuurvisie, het Uitvoeringsprogramma en het AB-besluit 2015-004 over de Afronding van de basisuitrusting en de doorontwikkeling (AB, 04 12 2015).		
Deelnemers in samenwerking	Gemeenten Lingewaard, Overbetuwe, Nijmegen en Arnhem.		
Bestuurlijk belang	Wethouder Marco van der Wel is lid van het Dagelijks bestuur, Wethouder Maurits van de Geijn is lid van het Algemeen bestuur.		
Financieel belang	De gemeente Arnhem draagt voor 25% bij aan de gemeenschappelijke regeling.		
Eigen vermogen	Per 01-01-2023	€	5.210.000
	Per 31-12-2023	€	
Vreemd vermogen	Per 01-01-2023	€	249.000
	Per 31-12-2023	€	
Financieel resultaat	Begroot voor 2024	€	
Bijdrage Arnhem	Begroot voor 2024	€	250.000
Ontwikkelingen	De komende jaren werkt de parkorganisatie aan een stevige, relevante positie in de regio en ontwikkelt ze haar identiteit tot een herkenbaar merk Park Lingezegen. Een sterk en betrokken actief netwerk wordt uitgebouwd, waarbij er nauw wordt samengewerkt met regionale stakeholders (de deelnemende gemeenten, provincie, Groene Metropoolregio) en betrokken lokale ondernemers en vrijwilligers. In het park krijgen in 2023 de Herenboeren een plek en worden drie klompenpaden gerealiseerd.		
Risico profiel	Laag		
Beheersstrategie	Niet van toepassing.		

MGR Sociaal Domein Centraal Gelderland

Vestigingsplaats	Arnhem
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Programma	S04 Onderwijs; S06 Participatie en armoedebestrijding; S07 Zorg

Doel verbonden partij	De Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Regio Centraal Gelderland is door elf gemeenten in 2017 opgericht voor de uitvoering van taken op het terrein van het sociaal domein. De MGR bestaat uit een beheerorganisatie en vijf modules, te weten: Inkoop specialistische zorg, Werkgeversservicepunt, Regionaal Bureau Leerlingzaken, Werkgeverschap SW-medewerkers en Contractmanagement Inburgering.		
Deelnemers in samenwerking	Gemeenten Arnhem, Doesburg, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Wageningen, Westervoort en Zevenaar (niet alle gemeenten doen aan alle modules mee) alsmede het UWV (Werkgeverservicepunt).		
Bestuurlijk belang	Wethouder Paul Smeulders is lid van het bestuur. In de bestuurscommissies zitten wethouders Mark Lauriks (Participatie), Marco van der Wel (Inkoop zorg) en Nermina Kundić (onderwijs).		
Financieel belang	De gemeente Arnhem draagt bij aan de exploitatie van de gemeenschappelijke regeling. Over de wijze waarop de bijdrage over de deelnemende gemeenten worden verdeeld zijn per module specifieke afspraken vastgelegd. Bij de onderwijsmodule geldt bijvoorbeeld het criterium 'leerlingaantallen en VsV-cijfers van de afgelopen 3 jaren' en bij de module WgSW het aantal inwoners met een SW-verband.		
Eigen vermogen	Per 01-01-2023	€	684.000
	Per 31-12-2023	€	
Vreemd vermogen	Per 01-01-2023	€	4.388.000
	Per 31-12-2023	€	
Financieel resultaat	Begroot voor 2024	€	
Bijdrage Arnhem	Begroot voor 2024	€	32.123.855
Ontwikkelingen	In opdracht van de deelnemende gemeenten levert de MGR-organisatie een belangrijke bijdrage aan het versterken van de regionale samenwerking, meer integraliteit en ketenoptimalisering in het sociaal domein. De MGR is gevraagd alert te zijn op ontwikkelingen en opgaven die hieraan verder kunnen bijdragen. In 2022 kon daardoor de nieuwe module Contractmanagement Inburgering starten. Het regionaal SROI-steunpunt (Social Return On Investment) wordt in 2024 als submodule aan de samenwerkingsmodule Werkgeverservicepunt toegevoegd. De MGR zet in 2024 de werkzaamheden zoals die in de afgelopen jaren zijn ingezet en afgesproken voort.		
Risico profiel	Laag		
Beheersstrategie	Niet van toepassing.		

Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA)

Vestigingsplaats	Arnhem		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Programma	S11 Ruimtelijke ontwikkeling		
Doel verbonden partij	Goede en efficiënte vergunningverlening en handhaving op het gebied van milieu, bouwen, natuur en water.		
Deelnemers in samenwerking	Gemeenten Arnhem, Doesburg, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Zevenaar en provincie Gelderland.		
Bestuurlijk belang	Wethouder Marco van der Wel is lid van dagelijks bestuur en algemeen bestuur.		
Financieel belang	De gemeente Arnhem draagt bij aan de exploitatiebegroting van deze gemeenschappelijke regeling. De jaarlijkse bijdrage is afhankelijk van het afgesproken werkprogramma.		
Eigen vermogen	Per 01-01-2023	€	862.900
	Per 31-12-2023	€	
Vreemd vermogen	Per 01-01-2023	€	4.929.600
	Per 31-12-2023	€	
Financieel resultaat	Begroot voor 2024	€	
Bijdrage Arnhem	Begroot voor 2024	€	6.544.000
Ontwikkelingen	Landelijke ontwikkelingen: zowel de Omgevingswet als de Wet kwaliteitsborging bouw gaan in per 2024. Beiden hebben invloed op de werkprocessen van vergunningverlening en toezicht bij ODRA. Een deel van het bouwtoezicht zal voortaan door de markt worden uitgevoerd. Beide wetten vereisen het inregelen van nieuwe werkprocessen. De landelijke evaluatie van Omgevingsdiensten door de commissie Van Aartsen heeft een aantal maatregelen opgeleverd, waaronder het ‘robuuster’ maken van kleinere omgevingsdiensten. Mogelijk		

resulteert dit voor ODRA in een fusie of intensieve samenwerking met andere diensten. De krapte op de arbeidsmarkt zorgt ervoor dat ODRA relatief veel capaciteit moet inhuren en inmiddels structureel beginnende werknemers zelf opleidt.

Risico profiel Middel

Beheersstrategie Landelijke ontwikkelingen in wet- en regelgeving kunnen grote invloed hebben op de taakomvang en -inhoud van de omgevingsdienst ODRA. De Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging bouwen (WKB) zullen invloed hebben op de werkzaamheden die met bouw hebben te maken. ODRA is samen met de deelnemende gemeenten actief bezig met de invoering van de Omgevingswet en WKB en rapporteert hier geregeld over. Door actief met komende ontwikkelingen bezig te zijn kan beter geanticipeerd worden op eventuele consequenties voor het personeelsbestand van ODRA.
De omvang van het takenpakket van ODRA op het gebied van bouw, vergunningverlening en toezicht is direct afhankelijk van initiatieven van particulieren en bedrijven in de stad. Er kunnen grote verschillen zitten tussen jaren. Om hierop te anticiperen houdt ODRA een flexibele schil met personeel aan. Met de systematiek van outputfinanciering en een prognose van de gemeente op de bouwontwikkelingen wordt het beter mogelijk om de kosten voor de gemeente vooraf in te schatten. Echter, ook na afloop van de coronacrisis is er nog steeds sprake van veel dynamiek en onzekerheid. De stikstofregelgeving, hoge prijzen, schaarste aan bouwmaterialen en aan personeel zorgen er voor dat het moeilijk is om goede prognoses te maken. De verwachting is evenwel dat de woningopgave voor flink meer bouwactiviteiten in Arnhem zal leiden.
De bij omgevingsdienst ODRA onderkende risico's voor gemeente Arnhem worden op de volgende wijzen beheerst. Allereerst is er maandelijks werkoverleg tussen de accounthouders van beide partijen. Relevante ontwikkelingen kunnen daar als eerste gesignaleerd worden. ODRA levert maandelijks productiecijfers en urenoverzichten. De cijfers worden met deze frequentie ook in het accountoverleg besproken. Realisatie van producten en uren kan zo getoetst worden aan planning en budget, indien nodig kan worden bijgestuurd en zullen relevante ontwikkelingen gemeld worden in de financiële cyclus van de gemeente.
De portefeuillehouder heeft zitting in het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur van ODRA. Meerdere keren per jaar worden financiële tussenrapportages van ODRA in de vorm van een financieel dashboard in de bestuursvergaderingen besproken. De businesscontroller Arnhem adviseert de portefeuillehouder op deze rapportages en kan risico's vroegtijdig signaleren. Denk hierbij bijvoorbeeld aan oplopende personeelskosten door schaarste op de arbeidsmarkt of bevindingen van de accountant.

Regionaal Historisch Centrum Gelders Archief

Vestigingsplaats Arnhem

Rechtsvorm Gemeenschappelijke regeling

Programma S05 Cultuur

Doel verbonden partij Het gezamenlijk vorm en inhoud geven aan het Gelders Archief, een samenwerking van de gemeentelijke archieven van Arnhem, Renkum, Rheden, Rozendaal, provincie en het Rijksarchief Gelderland. Aanvullend zijn taken afgesproken op het terrein van het beheer, het behoud, de presentatie en informatieverstrekking van de historie van de stad Arnhem en de omgeving daarvan.

Deelnemers in samenwerking De gemeenten Renkum, Rheden en Rozendaal en het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen. Met de Provincie Gelderland vinden onderhandelingen plaats over toetreding tot de Gemeenschappelijke Regeling.

Bestuurlijk belang Wethouders Bob Roelofs en Maurits van de Geijn maken deel uit van het bestuur.

Financieel belang Jaarlijkse bijdrage.

Eigen vermogen	Per 01-01-2023	€	462.852
	Per 31-12-2023	€	
Vreemd vermogen	Per 01-01-2023	€	20.371.869
	Per 31-12-2023	€	
Financieel resultaat	Begroot voor 2024	€	
Bijdrage Arnhem	Begroot voor 2024	€	1.199.139

Ontwikkelingen De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen heeft aangegeven op termijn (voorzien op 1 januari 2025) uit te willen treden uit de Gemeenschappelijke Regelingen ten behoeve van de Regionale Historische Centra (RHC's), waaronder het Gelders Archief. Het Rijk wil wel de financiering op niveau houden voor het behoud en beheer van de fysieke rijksarchieven binnen de RHC's. De digitale rijksarchieven gaan volledig naar het e-depot van het Nationaal Archief. Daarnaast heeft het Ministerie van OCW eind 2020 aangegeven niet te willen dat de

	RHC's gebruik blijven maken van het e-depot van het Nationaal Archief, maar dat zij hiervoor een eigen voorziening dienen op te richten. Het ministerie heeft hierbij wel financiële ondersteuning toegezegd, waarmee het Gelders Archief naar verwachting voor vijf jaar de externe kosten kan dekken. Voor de bijkomende kosten heeft het Gelders Archief in 2021 een dotatie gedaan aan de voorziening e-depot. Deze is gedekt uit het resultaat 2021 en een bijdrage uit het eigen vermogen.
Risico profiel	Middel
Beheersstrategie	Niet van toepassing.

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden

Vestigingsplaats	Arnhem		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Programma	S01 Veiligheid; S07 Zorg; S09 Gezondheid en sport		
Doel verbonden partij	In deze regeling participeren (inclusief Arnhem) 15 gemeenten. Het betreft hier een wettelijk aangewezen organisatie met taken op het terrein van de brandweer (hulpverlening), volksgezondheid en rampenbestrijding. Veiligheid en gezondheid zijn in de regio de kerntaken.		
Deelnemers in samenwerking	15 gemeenten (inclusief Arnhem) participeren in de gemeenschappelijke regeling.		
Bestuurlijk belang	Burgemeester Ahmed Marcouch en wethouder Maurits van de Geijn maken deel uit van het (dagelijks) bestuur.		
Financieel belang	De gemeente Arnhem draagt bij aan de exploitatie van de gemeenschappelijke regeling. Over de wijze waarop de bijdrage over de deelnemende gemeenten is verdeeld zijn per onderdeel specifieke afspraken gemaakt en vastgelegd.		
Eigen vermogen	Per 01-01-2023	€	8.513.000
	Per 31-12-2023	€	
Vreemd vermogen	Per 01-01-2023	€	51.358.000
	Per 31-12-2023	€	
Financieel resultaat	Begroot voor 2024	€	
Bijdrage Arnhem	Begroot voor 2024	€	21.996.048

Ontwikkelingen

Volksgezondheid
Voor zowel de Algemene Gezondheidzorg (AGZ) als voor de Jeugdgezondheidzorg (JGZ) is er een traject toekomstbestendige dienstverlening ingezet. Dit, om als GGD, verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet Publieke Gezondheid goed in te kunnen spelen op maatschappelijke ontwikkelingen. Zowel wat betreft inhoudelijke dienstverlening als voor het beschikken over een robuuste organisatiestructuur.

De besluitvorming over de consequenties van de adviezen over Toekomstbestendige JGZ en toekomstbestendige AGZ vindt eind 2023 plaats.
De AGZ bestaat uit:
- Preventie AGZ
- Milieu & gezondheid
- Respons op crises

Integraal zorgakkoord (IZA) en Gezond en actief leven akkoord (GALA)
In het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Gezond & Actief Leven Akkoord (GALA) maken gemeenten en verschillende zorgpartijen, waaronder de GGD, afspraken over te bereiken gezondheidsdoelen voor de komende jaren. Beide akkoorden hangen nauw met elkaar samen en passen in een beweging van 'zorg naar gezondheid' die al is ingezet. Het Integraal Zorgakkoord bevat afspraken tussen 13 partijen over het toegankelijk en beheersbaar houden van de zorg. In het GALA maken het rijk, gemeenten en verzekeraars afspraken over preventie, versterking van de sociale basis en sport & bewegen

Brandweer / Crisisbeheersing
Eind 2022 heeft het Kabinet de Contourennota Versterking Crisisbeheersing en Brandweerzorg naar de Tweede Kamer gestuurd. In de bestuurlijke afspraken is besloten tot een geleidelijke opbouwende structurele toevoeging van € 83 miljoen voor alle veiligheidsregio's in de brede doeluitkering rampenbestrijding (BDUR) vanaf 2023. Dit betekent voor VGGM een bedrag van ongeveer € 1,4 miljoen vanaf 2023 oplopend tot ongeveer € 2,6 miljoen in 2026. VGGM zal hiermee de bestaande crisisorganisatie verder ontwikkelen.

Met de komst van de omgevingswet vindt een taakaanpassing plaats op het gebied van brandpreventie, namelijk het toezicht op wooncomplexen waar eveneens zorg wordt aangeboden en op bedrijven met veel gevaarlijke of ontplofbare stoffen of grote hoeveelheden vuurwerk (BEVI instellingen). De volledige implementatie van de Omgevingswet kent een doorlooptijd tot 2029.

In 2024 wordt een nieuw dekkingsplan voor de brandweer ter besluitvorming voorgelegd in het Algemeen Bestuur. Het dekkingsplan wordt gebaseerd op een geactualiseerd risicoprofiel waarin de risico's van de vier kerntaken van de brandweer worden samengebracht: brandbestrijding, hulpverlening, incidentenbestrijding gevaarlijke stoffen en waterongevallen. Aanvankelijk zou in 2022 al een nieuw dekkingsplan worden opgesteld. De planning is bijgesteld. Besloten is om het dekkingsplan samen te laten lopen met het meerjarenbeleidsplan VGGM 2024-2027. Dat betekent dat de beleidstermijn van het huidige dekkingsplan wordt verlengd en daarmee wordt het huidige niveau van de repressieve brandweerzorg gewaarborgd.

In het kader van de inwerkingtreding van de Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren is landelijk onderzoek gedaan naar de toekomstbestendigheid van het huidige stelsel van de vrijwillige brandweer. De vraag hierbij was in hoeverre het nodig was om te komen tot taakdifferentiatie tussen beroeps en vrijwillig brandweerpersoneel. De resultaten van het laatste onderzoek zijn inmiddels naar de Tweede Kamer gestuurd. De financiële consequenties van deze taakdifferentiatie worden nog verder uitgewerkt.

Beter bedrijfsvoeren
Door de toenemende samenwerking van gemeenten is door VGGM veel energie gestoken in het in beheer nemen van aanvullende taken. Door de aandacht op uitbreiding van taken heeft VGGM zich beperkt ontwikkeld op de verschillende bedrijfsvoering gebieden. Dit blijkt ook uit diverse rapportages. Hierdoor ontstaat het risico dat de organisatie onvoldoende in staat is om zich aan te passen bij toekomstige ontwikkelingen. In 2023 zal het bestuur nader stilstaan bij de toekomstige ambitie van de organisatie en bijbehorende inrichting van management en ondersteunende functies.

Risico profiel
Middel

Beheersstrategie

De veiligheids- en gezondheidsregio Gelderland Midden is een wettelijk aangewezen regeling waarin wordt samengewerkt met 15 verschillende gemeenten. De taken zijn onder verdeeld in een vijftal programma's (crisisbeheersing, brandweerzorg, GGD, ambulancezorg en bedrijfsvoering). VGGM wijst in haar begroting 2024 op de volgende risico's:

- Arbeidsontwikkelingen, waaronder een krappe arbeidsmarkt, vergrijzing en vitaliteit.
- Ziekteverzuim:

De coronabestrijding vroeg ruime tijd veel extra inzet van VGGM-medewerkers, waardoor het risico bestaat van verzuim als gevolg van een (te) hoge belasting.

- Regeling vervroeg uittreden:

In het pensioenakkoord is geregeld dat werkgevers een Regeling Vervroegd Uittreden (RVU) kunnen aanbieden aan medewerkers die 3 jaar of minder van hun AOW-leeftijd verwijderd zijn. De cao Ambulancezorg en de cao VVT hebben inmiddels een RVU-regeling in de cao opgenomen (ieder met verschillende spelregels). Voor de CAO Veiligheidsregio's is de RVU-regeling onderwerp van gesprek in 2024. In overeenstemming met het Besluit Verantwoorden en Begroten heeft VGGM op dit moment geen reservering voor verlofuren. Het risico bestaat dat een van de bronnen voor de RVU-verlof uren, al dan niet reeds opgebouwd, zal worden. Daarmee bestaat een financieel risico afhankelijk van de uitkomst en het toekomstig gebruik van de RVU.

- Consequenties Covid-19 – effect op taken:

Het is nog onduidelijk welke effecten COVID-19 en de bestrijding van het virus heeft op de samenleving op de lange termijn. Denk hierbij aan de impact op kwetsbare jongeren, de vraag naar reizigersvaccinaties, de vaccinatiebereidheid of vraagstukken over gezondheidsbevordering in het algemeen. Deze onzekerheid heeft mogelijk gevolgen op de uitvoering van de omvang en aard van de taken in 2024 en verder.

De beheersing van bovenstaande risico's is vooral gericht op het actief verbinden van de gemeentelijke belangen. Het regionaal controllersoverleg en de Financiële Commissie die regelmatig bijeen komen vervullen hierin een belangrijke adviesrol, ook ten aanzien van de P&C-producten van de VGGM. Daarnaast wordt er actief samengewerkt bij bestuurlijke opdrachten. Per programma is door de VGGM een doelenboom opgesteld waarbij tevens de belangrijkste risicofactoren en migranten zijn genoemd.
Aan de hand van de zogenaamde 'kans x effect'-methode wordt jaarlijks door VGGM een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijke risico's en een kwantificering daarvan. Bij benadering wordt er een indicatie gegeven van het voor de organisatie benodigde weerstandsvermogen. Dit weerstandsvermogen wordt gevormd door de totale impact van de gekwantificeerde risico's te relateren aan de weerstandscapaciteit (zijnde het beschikbare eigen vermogen).

Daarnaast ontvangen de deelnemende gemeenten gedurende het jaar tussenrapportages van VGGM waarin wordt stilgestaan bij de actuele ontwikkelingen en de verwachtingen met betrekking tot de risico's worden beschreven.

Zowel de burgemeester als de wethouder publieke gezondheid zijn lid van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur van VGGM. Het dagelijks bestuur en algemeen bestuur komen afzonderlijk van elkaar jaarlijks vijf keer bij elkaar. Onderwerp van gesprek is onder andere de P&C-cyclus. Begrotingen en jaarrekeningen worden daar vastgesteld. Ook inhoudelijke ontwikkelingen/ risico's worden daar gedeeld. Daarnaast is de wethouder publieke gezondheid deelnemer van de begeleidingscommissie programma Beter Bedrijfsvoeren.
Ondersteunende ambtenaren adviseren de burgemeester en wethouder als het gaat om de inhoud van de agenda. Deze ondersteunende ambtenaren zijn ook aangesloten op het controllersoverleg zoals eerder genoemd.

De raad krijgt de mogelijkheid om een zienswijze uit te brengen ten aanzien van de begroting en de jaarrekening van VGGM. Eventuele financiële risico's worden opgenomen in gemeentelijke risicoprofiel.

In de afgelopen jaren is gebleken dat deze beheersstrategie volstaat.

Recreatieschap Overbetuwe

Vestigingsplaats	Kerk - Avezaath
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Programma	S03 Economie
Doel verbonden partij	Het Recreatieschap heeft tot taak de gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemende gemeenten op het terrein van de openluchtrecreatie en het toerisme in het rivierengebied.Samen met het Natuur- en Recreatieschap Lingegebied en het Recreatieschap Nederrijn, Lek en Waal wordt deelgenomen in de B.V. Recreatiemaatschappij Rivierengebied (handelsnaam Uiterwaarde). Uiterwaarde ontwikkelt de recreatiegebieden en land- en routegebonden voorzieningen in het rivierengebied en houdt ze in stand.
Deelnemers in samenwerking	Samen met de gemeenten Lingewaard en Overbetuwe heeft de gemeente Arnhem zitting in het bestuur van het Recreatieschap Overbetuwe. Het recreatieschap Overbetuwe is aandeelhouder van de B.V. Recreatiemaatschappij Rivierengebied.
Bestuurlijk belang	Vanuit de gemeente Arnhem participeren de portefeuillehouder toerisme en recreatie en raadslid Lea Manders in het algemeen bestuur van Recreatieschap Overbetuwe.
Financieel belang	Eigen vermogen en vreemd vermogen liggen bij de B.V. Recreatiemaatschappij Rivierenland. Het Recreatieschap Overbetuwe beschikt niet over vermogen.
Eigen vermogen	Per 01-01-2023 €
	Per 31-12-2023 €
Vreemd vermogen	Per 01-01-2023 €
	Per 31-12-2023 €
Financieel resultaat	Begroot voor 2024 €
Bijdrage Arnhem	Begroot voor 2024 €
Ontwikkelingen	Al jaren wordt er gewerkt aan de ontwikkeling van een kleinschalig vakantiepark met Ecolodges bij de Rijkerswoerdse Plassen. De beoogde locatie is Overbetuwe grondgebied, maar vanwege de nabijheid van Arnhemse woonwijken heeft Arnhem ook een belang. Dit plan ligt politiek uitermate gevoelig. Daarom is besloten een alternatief plan te ontwikkelen. In plaats van een vakantiepark wordt nu gesproken met ondernemers die een interactieve golfbaan en Airsoft willen realiseren. De planvorming volgt in 2023-2024.
Risico profiel	Laag
Beheersstrategie	Niet van toepassing.

Grondbeleid

In de paragraaf grondbeleid wordt een overzicht gegeven van de visie op het gemeentelijk grondbeleid en de uitvoering daarvan. Daarnaast worden een aantal specifieke ontwikkelingen van de afgelopen periode binnen het grondbedrijf besproken.

Visie op grondbeleid

De raad van gemeente Arnhem heeft in de eerste helft van 2023 de 'Nota grondbeleid 2023' vastgesteld. Gelet op de huidige ambities en doelstellingen vanuit de Woondeal Arnhem-Nijmegen 2020 (en de geactualiseerde woondeal van dit jaar) en de Omgevingsvisie is een actiever grondbeleid noodzakelijk. De keuze voor een actiever gemeentelijk grondbeleid vormt een trendbreuk met de gemeentelijke werkwijze in de afgelopen jaren.

Uitvoering van het beleid

Wonen

Zoals overeengekomen in de woondeal regio Arnhem – Nijmegen op 4 maart 2020[1] die herzien en aangescherpt is in mei 2023 met de woondeal 2.0[2], ligt er de opgave voor Arnhem om tot en met 2040 in totaal 16.000 woningen te bouwen. Onderstaande grafiek[3] laat daarbij zien wat de geplande uitgifte van woningen is binnen de bestaande woningbouwprojecten.

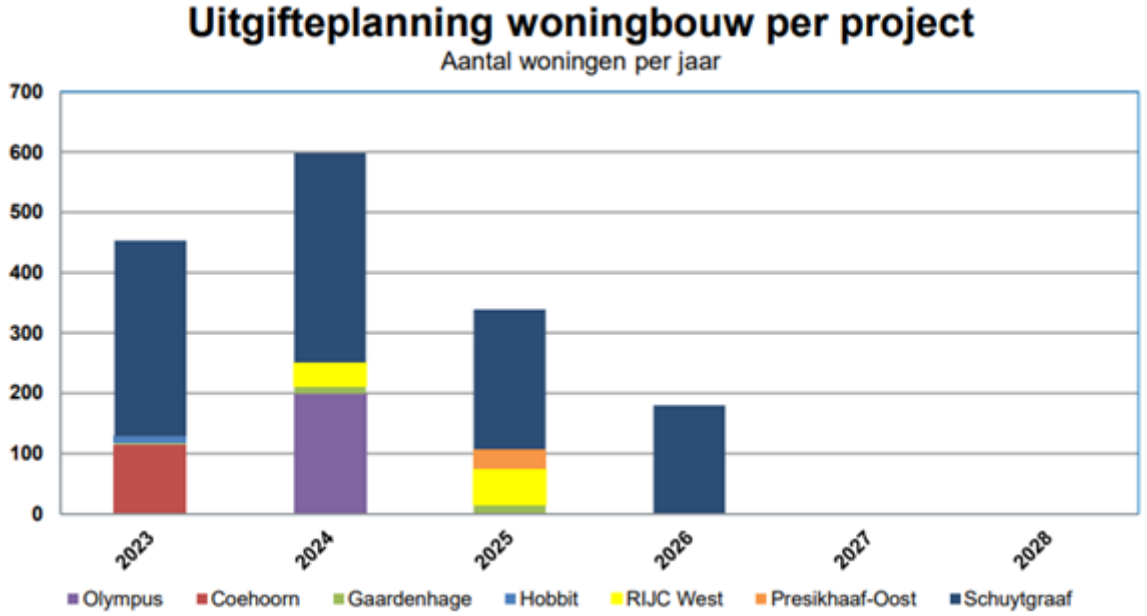

Gezien de grote woningbouw opgave en binnenstedelijke ambitie uit de omgevingsvisie zet de gemeente actief in de ontwikkeling van Spoorzone Oost. In Schaapsdrift en Rijnpark heeft de gemeente WVG gevestigd, worden objecten aangekocht en worden plannen voor de herontwikkeling uitgewerkt. Daarnaast worden binnenstedelijke projecten zoals Nijmeegseweg, Station Arnhem Zuid verder voorbereid. Voor de kansrijke gebieden zoals Arnhem West worden ontwikkelperspectieven opgesteld. Daarnaast faciliteert de gemeente ontwikkelingen die door ontwikkelaars worden opgepakt zoals Stadsblokken/Meinerswijk, Melkfabriek, Akzo-terrein. Ook is begin 2023 het ontwikkelperspectief en de gebiedsexploitatie Kronenburg vastgesteld.

In de alinea 'onrendabele top' wordt beschreven hoe deze plannen in het huidige woningbouwklimaat vormgegeven worden.

Kantoren

Arnhem heeft van oudsher veel kantoren. Het is belangrijk dat kantoorpanden op goede plekken in de stad beschikbaar blijven voor bedrijven. De beste plek is het stationsgebied Arnhem Centraal. Daar wordt geprobeerd extra kantoren te bouwen en daar mogen bestaande kantoren niet worden getransformeerd naar andere functies. Op minder goede plekken mogen kantoorpanden een andere functie krijgen. Bijvoorbeeld voor wonen. Er is

[1] Nijmegen (2020). Woondeal regio Arnhem-Nijmegen.
[2] Arnhem (2023). Woondeal 2.0 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen.
[3] FJP 2022. Financiële Jaarrapportage Projecten. Gemeente Arnhem.

immers nog steeds sprake van een mismatch op de Arnhemse kantorenmarkt. Dit vergroot de kans dat partijen investeren in bestaande kantoorpanden die op goede plekken liggen. Op die manier komen er in Arnhem meer moderne kantoren die duurzaam zijn én geschikt voor de nieuwe manier van werken.

Kleinschalige kantoorruimtes in het kader van wijkeconomie blijven mogelijk. In de Kantorennota 2022-2030, vastgesteld in mei 20234, is aangegeven welke kantoorlocaties toekomstbestendig zijn of met maatregelen toekomstbestendig te maken zijn. Er is in 2025-2026 een tussentijdse evaluatie voorzien van de Kantorennota, omdat dan onder andere duidelijker is wat de structurele effecten van Covid-19 zijn op het gebruik van en de vraag naar kantoren. Er is nog een beperkt aantal locaties of kavels waar de bouw van nieuwe kantoorpanden is voorzien.

Bedrijven

Het oppervlak aan bedrijventerreinen in Arnhem is relatief beperkt ten opzichte van andere steden van een vergelijkbare omvang. Arnhem beschikt op dit moment niet meer over uit te geven kavels ten behoeve van bedrijfsruimte op bedrijventerreinen. Het beschikbare aanbod bestaat dan ook uit bestaand vastgoed. Steeds meer zien we dat er ook wordt over gegaan op herontwikkeling van bedrijfspanden. Om de werkgelegenheid mee te laten groeien met de groei van de stad is het van belang dat bestaande bedrijventerreinen effectiever en efficiënter gebruikt gaan worden. Denk hierbij aan functies stapelen of bijvoorbeeld parkeren centraal regelen waardoor er meer ruimte ontstaat op kavels om bedrijfsmeters te realiseren.

In de vastgestelde Visie Werklocaties (2023) staat omschreven welke werkmilieus we toekennen aan de diverse bedrijventerreinen in Arnhem. Hiermee wordt richting gegeven aan de vormen van bedrijvigheid voor in de toekomst. Voor een aantal bedrijventerreinen geldt dat hierop extra verdieping noodzakelijk is. Zo wordt bijvoorbeeld gewerkt aan een ambitiedocument voor bedrijventerrein Het Broek.

Tevens zien we dat het percentage bedrijfsruimte in wijken verder afneemt, dit heeft ook effecten op de wijkeconomie. Om de wijk economie te stimuleren en werk en voorzieningen goed bereikbaar te houden voor inwoners is bedrijfsruimte in woonwijken van belang. Tevens zien we dat veel vormen van werk mengbaar zijn met wonen en niet noodzakelijkerwijs gehuisvest hoeven zijn op de schaarse grond op de formele bedrijventerreinen. Er wordt dan ook nadrukkelijker in gezet op benutten van milieuruimte op bedrijventerreinen én het toevoegen van bedrijfsruimte in woongebieden.

Binnen de bestaande niet-woningbouwprojecten is er voor kantoren, bedrijven en maatschappelijke functies de volgende uitgifte in vierkante meters gepland[5]:

Uitgifteplanning niet-woningbouw (in m2)							
Project	**Functie**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**Totaal**
Arnhem Centraal	Kantoren	0	4.000	0	0	0	4.000
Olympus	Maatschappelijk	0	3.275	0	0	0	3.275
Coehoorn	Comercieel/maatschappelijk	2.890	0	0	0	0	2.890
Kleefse Waard	Bedrijven	0	9.216	9.216	5.848	0	24.280
Fluvium	Bedrijven/maatschappelijk	0	3.786	2.188	0	0	5.974
Schuytgraaf	Maatschappelijk/commercieel	2.054	20	0	0	0	2.074
		4.944	20.297	11.404	5.848	0	42.493

Winstneming

Tussentijdse winst nemen op meerjarige grondexploitaties wordt beheerst door het voorzichtigheidsbeginsel[6]. Gemeenten moeten daarbij winsten op hun grondexploitaties nemen zodra er voldoende zekerheid is over het resultaat. De commissie BBV stelt dat er voldoende zekerheid over de grondexploitatie bestaat om winst te nemen indien er aan een drietal voorwaarden is voldaan:

1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat
2. De grond (of het deelperceel) is verkocht
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst naar rato van realisatie nemen)

4. Arnhem. Kantorennota 2022-2030. 2023.
5. FJP 2022. Financiële Jaarrapportage Projecten. Gemeente Arnhem.
6. BBV (2019). Vernieuwde notitie grondbeleid, pag. 25.

De hoeveelheid te nemen winst wordt berekend door het percentage kosten af te zetten tegen het percentage opbrengsten. En er wordt rekening gehouden met de onzekerheden in de grondexploitaties door de verwachte risico's van het project te beoordelen. Een eventueel positief saldo op opbrengsten wordt dan als winst genomen. Als hieruit blijkt dat een grondexploitatie niet winstgevend, maar verliesmakend is, moet hiervoor een voorziening worden opgenomen[7]

De eventuele winstneming dan wel verliesvoorziening wordt geraamd bij het opstellen van de Financiële Jaarrapportage Projecten (FJP), zoals geactualiseerd op 1 januari 2023. Na vaststelling van het FJP bij de jaarverantwoording, worden de uitkomsten meegenomen in de begroting 2024. Winst wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve Grex en bestemmingsreserve Stadsontwikkelfonds.

Onrendabele top

Hoe gemeente Arnhem omgaat met risico's en de relatie die dit heeft met het weerstandvermogen, wordt uitvoerig beschreven in de paragraaf weerstandvermogen. Ook wordt er in de nota grondbeleid beschreven hoe wordt omgegaan met project-specifieke risico's binnen de grondexploitaties. Los van de risico's die zich binnen een grondexploitatie voor kunnen doen, lopen we door alle ambities ook aan tegen een 'onrendabele top'.

Als het om woningbouw gaat, heeft de gemeente namelijk grote ambities, die ook overeengekomen zijn in de woondeal[8] De woningbouw moet (1) versnellen. Waarmee kosten naar voren gehaald worden. Het moet (2) betaalbaar zijn, waarbij 67% van de nieuwbouwprogramma's in het betaalbare segment gerealiseerd wordt. Er wordt (3) extra aandacht besteed aan het vormgeven van circulaire leefomgevingen, natuurinclusief en klimaatadaptief bouwen met behoud van groene ruimten. Er is (4) grootschalige samenhang nodig in de aanpak van sociaal-fysieke stadsvernieuwing. De opgave is om (5) binnenstedelijk te bouwen. En er moet (6) rekening gehouden worden met specifieke, kwetsbare doelgroepen.

Met alle ambities, zoals hierboven beschreven, kennen de grondexploitaties in voorbereiding vaak een (grote) onrendabele top. Waarbij de markt deze niet voor z'n rekening neemt. Dit maakt publieke financiering noodzakelijk. Het Rijk subsidieert daarom de woningbouwopgave, maar doet dit alleen door middel van cofinanciering. Dit vraagt om financiële middelen en innovatief denken van de gemeente om de woningbouwopgave, in samenwerking met andere partners, te realiseren.

Voor de Begroting 2024 wordt een stelselwijziging van het gemeentelijke Rioleringsplan (GRP) voorgesteld. Hierna zal de riool aanleg toegerekend worden aan het GRP in plaats van aan de grex zoals tot op heden het geval is. De aanleiding hiervoor is de binnenstedelijke opgave voor woningbouw. Hierbij wordt er beperkter nieuwe riolering aangelegd en is het veelal het omleggen of vervangen van bestaande riolering, welke binnen het GRP opgenomen wordt.

Een andere ontwikkeling is de wijze waarop algemene en project-specifieke risico's worden bepaald en ten laste komen van het weerstandsvermogen. Jaarlijks worden de risico's binnen grondexploitaties geanalyseerd en geactualiseerd. Er wordt uitgezocht of er andere manieren zijn waarop de risico's van grondexploitaties opgenomen kunnen worden in het weerstandsvermogen. Dit met de bedoeling om voortdurend tot een zo realistisch mogelijk beslag op het weerstandsvermogen van de gemeente te komen.

Strategisch bezit

De gemeente kan een (strategische) positie innemen op de grondmarkt of in een toekomstige ontwikkeling voordat een planologische beslissing of ander ruimtelijk besluit is genomen. De aankoop wordt gedaan met een concreet doel of eindresultaat, waarbij de gemeente de realisatie van de ambities denkt te bereiken door een actieve rol. In de nota grondbeleid is het afwegingskader beschreven. Bij vaststelling van de nota grondbeleid 2023 is hierover besloten de totale boekwaarde van het totale strategisch bezit te verhogen van € 50 miljoen naar € 100 miljoen. Waarbij het mandaat van het college tot het aankopen van gronden en vastgoed verhoogd is van € 25 miljoen naar € 50 miljoen per jaar.

Met een huidig saldo van € 18,7 miljoen aan strategische gronden en vastgoed, is er de bewegingsvrijheid om strategische aankopen te doen ten behoeve van de woningbouwopgave. Vanwege het voeren van een actiever grondbeleid in relatie tot de woningbouwopgave en de voorkeursrechten die spelen in Schaapsdrift en Rijnpark,

7. BBV (2019) Vernieuwde notitie grondbeleid, pag. 9.
8. Arnhem (2023). Woondeal 2.0 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen.

en de aankopen die bij vaststelling van Spoorzone Arnhem-Oost zullen plaatsvinden, is de verhoging van het aankoopbedragen en de totale boekwaarde van waarde om met passende snelheid te kunnen handelen.

Activeren van plankosten

Voordat een grondexploitatie wordt vastgesteld, worden kosten gemaakt voor onderzoek en inzet van ambtelijke capaciteit. Onder bepaalde voorwaarden biedt het BBV daarbij de mogelijkheid om deze kosten (plankosten) gedurende maximaal vijf jaar te activeren. Daarmee drukken ze als last niet op de exploitatie van de gemeente.

In de nieuwe nota Grondbeleid 2023 is deze werkwijze uitgewerkt en daarmee door de raad goedgekeurd om toe te passen in Arnhem. Door plankosten te activeren en later toe te rekenen aan een grondexploitatie blijven de totale kosten per project inzichtelijk. Dit geeft de raad een beter beeld van de totale businesscase van een project. Daarnaast kunnen de geactiveerde kosten, doordat ze projectgebonden zijn, in aanmerking komen voor cofinanciering. Voor 2024 zal het maximaal te activeren bedrag € 2 miljoen bedragen.

Investeringen

De raad autoriseert op grond van zijn budgetrecht de middelen voor de beleidsuitvoering. Hieronder vallen ook de investeringen. Investeringen vragen, anders dan reguliere begrotingsposten, meerjarig budgetruimte en dienen afzonderlijk te worden vastgesteld door de raad. In de Verordening financieel beleid en beheer van de gemeente Arnhem is opgenomen dat de raad de investeringsruimte autoriseert met het vaststellen van de begroting.

Inleiding

In het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) wordt expliciet aandacht gevraagd voor de investeringen. In artikel 20 van het BBV staat dat de uiteenzetting van de financiële positie een raming moet bevatten voor het begrotingsjaar van de financiële gevolgen van het bestaande en het nieuwe beleid dat in de programma's is opgenomen. Afzonderlijke aandacht moet hierbij worden besteed aan de investeringen.
Naast de wettelijke taak om specifiek aandacht te besteden aan de investeringen is er ook bestuurlijk veel behoefte aan transparantie rond de gemeentelijke investeringsportefeuille. In deze paragraaf wordt de investeringsplanning 2023 – 2027 toegelicht.

Beleid

Het huidige meerjarig investeringsplan is een gedetailleerd plan waarin afzonderlijke investeringen per programma zijn gerangschikt. Hiermee hebben gemeentebestuur en management een middel in handen om goed onderbouwde afwegingen te maken en de realisatie van investeringen door de tijd nauwgezet te volgen.
In deze investeringsplanning is het voor de gemeenteraad mogelijk om investeringen over de programma's tegen elkaar af te wegen om, wanneer nodig, ruimte te creëren voor de ambities met onze stad. De gemeente beschikt daarnaast over een gedetailleerde afschrijvingstabel met daarbij een aangescherpte set van regels rond activering van investeringen.

Investeringen 2023-2027

De investeringsplanning 2023 - 2027 hieronder bevat naast de geplande investeringen in de periode 2024 - 2027 de geactualiseerde jaarschijf 2023 uit het MIP 2023 - 2027. Omdat het geactualiseerde overzicht leidt tot andere kapitaallasten in 2024 dan oorspronkelijk begroot in de Begroting 2023, wordt ook deze jaarschijf ter goedkeuring en vaststelling aan de gemeenteraad voorgelegd.
De voorgenomen investeringen bestaan uit programma- als de bedrijfsvoeringsinvesteringen.
Bedrijfsvoeringsinvesteringen betreffen veelal de reguliere vervanging van bedrijfsmiddelen, zoals het vervangen van de computers, de ICT-infrastructuur, meubilair en dergelijke. De programma-investeringen betreffen naast de reguliere investeringen (zoals in wegen, verkeer en riolering) voornamelijk de voorgenomen investeringen in gebouwen. Voor de investeringen in gebouwen die meer dan € 2 miljoen bedragen, is onderaan de tabel in overeenstemming met de financiële verordening een toelichting opgenomen over de risico's en de belangrijkste beheersingsmaatregelen.
Investeringen in de grondexploitatie en in grootschalige projecten zijn in de meerjarenprogramma raming niet opgenomen. Hierover vindt besluitvorming plaats in de gemeenteraad op basis van afzonderlijke raadsvoorstellen.

Meerjareninvesteringsplan (MIP) Gemeente Arnhem 2023-2027

				Investeringsbedragen				
Nr.	Programma	Omschrijving investering	E / M*	2023	2024	2025	2026	2027
	Omschrijving		nut	geactua-liseerd				
Bedragen x €1.000								
S00	**Bestuur, dienstverlening en financiën**	Huisvesting en facilitaire zaken	E	5.828	7.970	7.139	1.884	2.186
		ICT	E	500	500	500	500	500
S02	**Bereikbaarheid**	Wegen en verkeer ontwikkeling	M	9.492	14.052	10.579	11.359	1.758
		Verkeersregelinstallaties	M	828	826	826	826	826
		Overige Mobiliteit & OR beheer	M	2.373	656	10.560	0	31
		Wegen beheer en groot onderhoud	M	3.476	5.438	3.815	3.815	3.815

		Kunstwerken	M	917	767	767	767	767
		Openbare verlichting Overige	M	2.732	4.997	1.809	1.770	1.770
		Parkeerexploitatie	E	5.757	1.120	555	277	201
S03	**Economie**	Brandstore	M	250	0	0	0	0
S04	**Onderwijs**	Overige huisvesting onderwijs	E	14.608	3.382	898	645	784
		Huisvesting Primair onderwijs	E	26.638	3.668	25.867	12.109	6.217
		Huisvesting Secundair/primair onderwijs	E	0	0	7.378	0	0
		Huisvesting Speciaal onderwijs	E	0	8.652	5.066	0	0
		Natuur milieu educatie	E	0	0	50	44	0
S05	**Cultuur**	Culturele basisvoorzieningen en activiteiten	E	353	7.144	0	72.732	727
		Erfgoed archeologische beeldkwaliteit	E	39	0	30	0	0
S08	**Welzijn en inclusie**	Inclusie integratie antidiscriminatie	E	500	500	500	500	0
		Asiel- en vluchtelingenzaken	E	8.470	0	0	0	0
S09	**Gezondheid en sport**	Overige Binnensport en huisvesting	E	3.120	188	257	326	187
		Overige algemene publieke gezondheidszorg	E	131	91	83	0	221
		Overige Buitensport	E	920	0	0	0	0
		Zwembad Valkenhuizen	E	1.758	0	0	0	0
S10	**Klimaat, energie en milieu**	Energy Made in Arnhem (EMIA) - Luchtagenda	E	757	0	0	0	0
S11	**Ruimtelijke ontwikkeling**	Ruimtelijke ontwikkeling en beheer	M	0	0	338	0	331
S12	**Wonen en leefomgeving**	Havenbeheer	M	0	597	0	0	0
		Parken & bossen	E	200	110	65	65	65
		Vastgoed stedelijk groen	E	50	0	0	0	0
		Groen	E	0	604	0	0	0
		Bomenplan	E	1.367	1.403	1.060	1.060	460
		Overige Afval	E	419	65	71	71	71
		Afvalbeheer	E	2.329	2.823	3.543	1.772	1.772
		GRP Initatieffase	E	8.732	12.400	10.908	10.908	10.908
				102.544	**77.953**	**92.664**	**121.430**	**33.597**

') Economisch- / Maatschappelijk nut

Toelichting investeringen in gebouwen

Vernieuwing Stadstheater	
Programma	S05 Cultuur Vernieuwing Stadstheater
	In oktober 2022 en januari 2023 heeft de gemeenteraad besluiten genomen over de vernieuwing van het Stadstheater. Gekozen is voor een volledige vernieuwing van het Stadstheater. en daarvoor middelen beschikbaar te stellen:
Betrokkenen	Musis & Stadstheater Arnhem (MSA)
Planning	Realisatie in 2026, heropening in 2027

Raming	Investeringskrediet: € 62,3 mln voor het gebouw en € 10,4 mln voor een bijdrage aan de vernieuwing van de theatertechniek en inrichting.
Beschikbare middelen	In de begroting zijn de benodigde financiële middelen beschikbaar om de kosten voor de vernieuwing van het stadstheater te dekken.

Speciaal onderwijs, Vredenburg en Kronenburg, De Piramide	
Programma	Vervangende nieuwbouw voor De Piramide op de locatie aan de Groningensingel.
	De directie en teams van de Piramide en Horizon hebben besloten om samen te gaan werken. Vanwege de verwevenheid van de twee schoolgebouwen is de vervangende nieuwbouw en uitbreiding een bouwkundige uitdaging. Het gevolg hiervan is dat de planvorming meer tijd heeft gekost dan voorzien. Deze vervanging is opgenomen in het door de raad in juli 2017 goedgekeurde Integraal Huisvestings Plan voor basisscholen.
Betrokkenen	Flores
Planning	Realisatie in 2025
Raming	Investering: 4,9 mln.
Beschikbare middelen	€ 4,9 mln. is beschikbaar binnen het IHP primair onderwijs. De dekking bestaat uit reeds beschikbaar investeringskrediet en exploitatiemiddelen ter dekking van de kapitaallast.

Primair onderwijs, Malburgen, Mozaïek en Johannes	
Programma	Vervangende nieuwbouw voor een tweetal scholen (Mozaïk en Johannes)
	Deze vervanging is opgenomen in het door de raad in juli 2017 goedgekeurde Integraal Huisvestings Plan voor basisscholen
Betrokkenen	Flores, Delta
Planning	Realisatie in 2025
Raming	Investering: 7,5 mln.
Beschikbare middelen	€ 7,5 mln. is beschikbaar binnen het IHP primair onderwijs. De dekking bestaat uit reeds beschikbaar investeringskrediet en exploitatiemiddelen ter dekking van de kapitaallast.

Primair onderwijs, Malburgen, Mozaïek en Parcival	
Programma	Vervangende nieuwbouw voor Mozaïek (Zwanebloem) en Parcival in Arnhem zuid
	De planvorming voor deze nieuwbouw is nog in een vroeg stadium. In dit MIP wordt de gemeenteraad gevraagd vanuit de investeringsbudgetten voor onderwijs een bedrag van € 8,5 miljoen te reserveren.
Betrokkenen	Flores, Vrije school Altea
Planning	Realisatie in 2026
Raming	Investering: 8,5 mln.
Beschikbare middelen	De middelen zijn beschikbaar binnen het IHP primair onderwijs. De dekking bestaat uit het investeringskrediet en exploitatiemiddelen ter dekking van de kapitaallast.

Nieuwbouw Sporthal, Malburgen, Fluitekruidstraat	
Programma	De gymzaal aan de Fluitekruidstraat is een gymzaal annex activiteitengebouw in eigendom van de gemeente Arnhem en dat wordt beheerd door Sportbedrijf Arnhem. De gymzaal wordt vervangen door nieuwbouw.
Betrokkenen	Volkshuisvesting Arnhem en Sportbedrijf Arnhem
Planning	Realisatie in 2024
Raming	Investering: 2,6 mln.
Beschikbare middelen	€ 2,6 mln. Is reeds beschikbaar gesteld. De dekking bestaat uit reeds beschikbaar investeringskrediet en exploitatiemiddelen ter dekking van de kapitaallast.

Primair onderwijs, Alteveer/Cranenvelt, De Zyp	
Programma	Vervangende nieuwbouw voor Basisschool De Zyp
	Deze vervanging is opgenomen in het door de raad in juli 2017 goedgekeurde Integraal Huisvestings Plan voor basisscholen
Betrokkenen	Flores
Planning	Realisatie in 2025
Raming	Investering: 4,6 mln.
Beschikbare middelen	€ 4,6 mln. is beschikbaar binnen het IHP primair onderwijs. De dekking bestaat uit reeds beschikbaar investeringskrediet en exploitatiemiddelen ter dekking van de kapitaallast.

Primair onderwijs, Heiejnoord, Vrije school Parcivalschool-Noord	
Programma	Renovatie en vervangende nieuwbouw voor Vrije school Parcivalschool, vestiging Noord.
	Deze vervanging is opgenomen in het door de raad in juli 2017 goedgekeurde Integraal Huisvestings Plan voor basisscholen
Betrokkenen	Stichting vrije scholen Athena
Planning	Realisatie in 2025
Raming	Investering: 12,1 mln.
Beschikbare middelen	€ 12,1 mln. is beschikbaar binnen het IHP primair onderwijs. De dekking bestaat uit reeds beschikbaar investeringskrediet en exploitatiemiddelen ter dekking van de kapitaallast.

Primair onderwijs, Centrum, De Sterrenkring	
Programma	Renovatie of vervangende nieuwbouw voor Jenaplanschool De Sterrenkring
	Deze renovatie/nieuwbouw is opgenomen in het door de raad in juli 2017 goedgekeurde Integraal Huisvestings Plan voor basisscholen
Betrokkenen	Flores
Planning	Realisatie in 2025
Raming	Investering: 4,0 mln.
Beschikbare middelen	€ 4,0 mln. is beschikbaar binnen het IHP primair onderwijs. De dekking bestaat uit reeds beschikbaar investeringskrediet en exploitatiemiddelen ter dekking van de kapitaallast.

Primair onderwijs, Centrum, De Binnenstad

Programma	Renovatie of vervangende nieuwbouw voor Montessori school De Binnenstad.
	De planvorming voor deze renovatie/nieuwbouw is nog in een vroeg stadium. In dit MIP wordt de gemeenteraad gevraagd vanuit de investeringsbudgetten voor onderwijs een bedrag van € 4,8 miljoen te reserveren.
Betrokkenen	Flores
Planning	Realisatie in 2025
Raming	Investering: 4,8 mln.
Beschikbare middelen	De middelen zijn beschikbaar binnen het IHP primair onderwijs. De dekking bestaat uit het investeringskrediet en exploitatiemiddelen ter dekking van de kapitaallast.

Voortgezet onderwijs, Geitenkamp, GSG Guido	
Programma	Vervangende nieuwbouw voor Gereformeerde Scholengemeenschap Guido, vestiging Arnhem.
	Het project is in voorbereiding: een architect is geselecteerd en het ontwerp wordt gemaakt.. In dit MIP wordt de gemeenteraad gevraagd vanuit de investeringsbudgetten voor onderwijs een bedrag van € 7 miljoen te reserveren.
Betrokkenen	Schoolbestuur vereniging Guido
Planning	Realisatie in 2025
Raming	Investering: 7,4 mln.
Beschikbare middelen	De middelen zijn beschikbaar De dekking bestaat uit het investeringskrediet en exploitatiemiddelen ter dekking van de kapitaallast
Randvoorwaarden	Bijdrage van schoolbestuur

Primair onderwijs, Geitenkamp, De Witte Vlinder	
Programma	Renovatie voor de Witte vlinder
	De planvorming voor deze renovatie is nog in een vroeg stadium. In dit MIP wordt de gemeenteraad gevraagd vanuit de investeringsbudgetten voor onderwijs een bedrag van € 2,8 miljoen te reserveren.
Betrokkenen	Delta
Planning	Realisatie in 2026
Raming	Investering:€ 2,8 mln.
Beschikbare middelen	De middelen zijn beschikbaar binnen het IHP primair onderwijs. De dekking bestaat uit het investeringskrediet en exploitatiemiddelen ter dekking van de kapitaallast.

Speciaal onderwijs, Spijkerkwartier, Dr. Bosschool en Stijgbeugel	
Programma	Koninklijke Kentalis verzorgt in Arnhem aan de Dr. P.C.M. Bosschool en De Stijgbeugel onderwijs voor kinderen en jongeren met een auditieve en/of communicatieve beperking. Daarnaast heeft zij voorzieningen voor diagnostiekbehandeling en begeleiding. Om haar activiteiten optimaal af te kunnen stemmen op de behoeften van de doelgroep heeft zij besloten tot het ontwikkelen van brede regionale Zorg Onderwijs Combinaties (ZOC) op verschillende locaties in Nederland, onder andere in Arnhem.
Betrokkenen	Kentalis
Planning	Realisatie in 2024
Raming	Investering: 8,7 mln.

Beschikbare middelen	Investeringskrediet van 8,7 mln
Randvoorwaarden	In convenant is afgesproken dat Kentalis een bijdrage doet voor renovatie Dr. Bosschool/De Stijgbeugel en tevens bijdrage in kader van frisse scholen. Vanwege vertraging is nog niet duidelijk of convenant daadwerkelijk zo zal worden uitgevoerd.

Subsidies

De gemeente Arnhem heeft per programma haar doelstellingen met de daarbij behorende beoogde effecten en resultaten geformuleerd. Deze doelen kunnen op verschillende manieren worden bereikt. Een van deze manieren is het verlenen van subsidies. Subsidies zijn financiële bijdragen aan inwoners en/of organisaties voor activiteiten die bijdragen aan de realisatie van de door de gemeenteraad vastgestelde beleidsdoelen van de gemeente.
In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de (verwachte) subsidieverlening in 2024.

Overzicht

Subsidies kunnen op verschillende manieren worden verleend:

1. Subsidies op basis van subsidieregelingen
Volgens de Algemene wet bestuursrecht mag een bestuursorgaan alleen subsidie voor activiteiten verstrekken op grond van een wettelijk voorschrift. Dat kan een rijksregeling, provinciale regeling of een gemeentelijke (subsidie)verordening zijn. Op basis van de Algemene Subsidieverordening Arnhem 2016 (ASV) zijn in Arnhem verschillende subsidieregelingen vastgesteld. Hiermee is een wettelijke en rechtmatige grondslag gecreëerd voor de subsidieverstrekking. Aan de hand van vooraf bepaalde criteria worden de subsidies verdeeld en toegewezen aan de betrokken instellingen.

2. Begrotingssubsidies
Het is niet altijd zinvol om een aparte regeling op te zetten voor het verstrekken van een subsidie. Bijvoorbeeld wanneer er maar één instelling is die een bepaalde gesubsidieerde activiteit kan voeren. Voor die gevallen is in de Algemene wet bestuursrecht een uitzondering gemaakt. Wanneer in de begroting een subsidieontvanger vermeld staat én het bedrag waarop de subsidie ten hoogste kan worden vastgesteld, is geen nader wettelijk voorschrift nodig. Met name de subsidies aan grote organisaties worden op deze wijze verstrekt.

Als het bij onvoorziene omstandigheden wenselijk is om een subsidie te verstrekken, maar zowel een subsidieregeling als een begrotingssubsidie behoren niet tot de mogelijkheden, biedt de wet daarnaast onder andere de mogelijkheid om op incidentele basis subsidie te verstrekken.

	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2023	2024	2025	2026	2027
Bedragen x € 1.000					
Middelen					
Subsidieregeling	10.582	9.360	9.410	9.341	9.341
STAD	*5.483*	*4.100*	*4.150*	*4.082*	*4.082*
WIJK	*5.099*	*5.260*	*5.260*	*5.260*	*5.260*
Begroting	89.399	91.930	86.945	86.250	86.497
STAD	*66.574*	*69.063*	*64.008*	*63.397*	*63.870*
WIJK	*22.825*	*22.867*	*22.937*	*22.852*	*22.627*
Incidenteel	5.389	1.489	1.104	914	914
STAD	*2.325*	*576*	*625*	*435*	*435*
WIJK	*3.064*	*914*	*479*	*479*	*479*
Totaal Subsidies	**105.370**	**102.779**	**97.459**	**96.505**	**96.752**

In bovenstaande tabel is de voor 2024 begrote subsidieverstrekking per grondslag weergegeven, op basis van gegevens per augustus 2023.

Het begrote bedrag aan te verstrekken subsidies met de grondslag **begroting** ligt enigszins (2,8%) hoger dan in 2023. Voor een verdere toelichting op de subsidies met de grondslag begroting, wordt verwezen naar het onderdeel 'Begrotingssubsidies' in deze paragraaf.

Voor de **subsidieregelingen** geldt dat de in de tabel opgenomen begrote bedragen niet helemaal representatief zijn voor de budgetten die in de jaarschijven daadwerkelijk beschikbaar voor subsidieverstrekking op grond van een regeling (subsidieplafonds). Redenen hiervoor zijn:

- Het subsidieplafond van een regeling wordt door het college soms vastgesteld voor de gehele looptijd van een regeling. Het bedrag dat voor een bepaald jaar beschikbaar is hangt af van in hoeverre het plafond van de regeling al is 'uitgenut'. Pas na afloop van het lopende jaar (2023) wordt de begroting van het komende jaar (2024) hierop aangepast;
- Voor de regelingen waarbij het college jaarlijks het plafond opnieuw vaststelt, is pas eind 2023 bekend wat de hoogte van het plafond voor 2024 is;
- Gedurende het jaar kunnen door het college nieuwe regelingen worden ingesteld. Middelen hiervoor worden gedekt uit regulier programmabudget, of onttrokken aan een bestemmingsreserve.

Voor een overzicht van de in 2024 lopende subsidieregelingen wordt verwezen naar het onderdeel 'Subsidieregelingen' in deze paragraaf.

Gezien de aard (onvoorziene omstandigheden) geldt voor **incidentele subsidies** dat deze voorafgaand aan het boekjaar lastig te begroten zijn. Enkel in die gevallen waarbij de subsidie meerjarig (voor een beperkt aantal jaar) wordt toegekend, is vooraf duidelijk dat deze verstrekt gaat worden. Het in de begroting opgenomen bedrag voor incidentele subsidieverstrekking betreft dan ook grotendeels een nog niet aan specifieke organisaties gelabeld budget, dat gedurende het jaar ingezet kan worden voor het verstrekken van incidentele subsidies.

Subsidieregelingen

In Arnhem wordt een deel van de subsidies verleend op basis van een subsidieregeling. Hiermee is een wettelijke en rechtmatige grondslag gecreëerd voor de subsidieverstrekking. Op basis van vooraf bepaalde criteria worden de subsidies verleend aan de betrokken instellingen.

Ten tijde van het opstellen van deze begroting is van onderstaande regelingen bekend dat deze actueel zijn in 2024:

- AANjaagfonds
- Aanpak voortijdig schoolverlaten
- Amateurkunstregeling
- Burgerkracht
- Circulaire initiatieven
- Collectieve aanpak particuliere woningen Arnhem-Oost (SEWA)
- Creatieve bedrijfsverzamelgebouwen
- Groenblauwe initiatieven
- Duurzame projecten
- Energiecompensatie maatschappelijke organisaties
- Energiebesparing Ondernemers en Maatschappelijke Instellingen
- Herdenking slavernij en antiracisme
- Non formele educatie regio midden-Gelderland
- Preventie huiselijk geweld en kindermishandeling
- Producties, Evenementen en Festivals / deelregeling 1; Publieksevenementen, producties en presentaties
- Producties, Evenementen en Festivals / deelregeling 2; Culturele producties en presentaties en culturele festivals
- Producties, Evenementen en Festivals / deelregeling 3, Artistieke producties en presentaties en artistieke festivals
- Scouting
- Sport
- Stimuleringsregeling inzet conciërges basisscholen
- Voorschools aanbod
- Wijkinitiatieven

Begrotingssubsidies

In onderstaande lijsten zijn de namen opgenomen van organisaties die naar verwachting in 2024 begrotingssubsidie ontvangen, met daarbij het geraamde bedrag per wijk- en stadsprogramma en op totaal niveau.
Met het vaststellen van de begroting wordt per organisatie het maximale bedrag (de lijst op totaalniveau) aan begrotingssubsidie voor 2024 bepaald. Binnen het maximale bedrag mag het college (programmamanager in mandaat) besluiten over het verstrekken van begrotingssubsidie.

Ten tijde van het opstellen van deze begroting dienen de subsidieaanvragen voor 2024 nog te worden ingediend en toegekend. De begrote bedragen kunnen naar aanleiding hiervan nog wijzigen.
Bij wijziging van activiteiten door de subsidieontvanger wordt het bedrag aan begrotingssubsidie hiermee in lijn gebracht en naar boven of beneden bijgesteld t.o.v. 2023. Er kan ook de wens zijn om een begrotingssubsidie te verstrekken aan een organisatie die niet eerder begrotingssubsidie heeft ontvangen, of om juist de begrotingssubsidie aan een organisatie stop te zetten.
In (vrijwel) alle gevallen betreft het bij de hiervoor beschreven situaties het omzetten van regulier programmabudget in subsidiebudget en vice versa, of om een verschuiving van subsidiebudget van de ene naar de andere organisatie. De gevolgen van beide wijzigingen voor het financieel beeld zijn neutraal.
De toename in het begrote bedrag aan begrotingssubsidie voor 2024 ten opzichte van 2023 die bij veel organisaties te zien is, is te verklaren door de beschikbaar gestelde compensatie voor loon- en prijsstijgingen. Bij het onderdeel 'Ontwikkelingen' wordt deze compensatie verder toegelicht. Op opvallende mutaties wordt hierna een toelichting gegeven.

In bovenstaande lijst is ook de ontvanger '*Subsidies alg'* opgenomen. Deze fictieve ontvanger wordt in de administratie gebruikt voor budget dat nog niet voor een specifieke organisatie bestemd is. De toename in het begrote bedrag ten opzichte van 2023 kan verklaard worden door de extra compensatie die toegekend is als gevolgd van de hoge huurindexatie. Deze compensatie zal later nog verdeeld worden over de diverse organisaties.

Leger des Heils
Er is een toename in het aantal dakloze bezoekers. Hierdoor is een structurele personele krapte ontstaan en wordt er samen met het Leger des Heils momenteel gezocht naar een nieuwe locatie voor woonplekken met ambulante begeleiding voor dakloze gezinnen. De verwachting is dat deze uitbreiding voor de periode vanaf 2023 voor de komende jaren nodig is.

St. Sonsbeek & State of Fashion
In 2024 wordt € 250.000 aan extra middelen beschikbaar gesteld om een stevige jubileumeditie neer te zetten.

Sportbedrijf
Het Sportbedrijf kent een tekort op de begroting. Dit probleem is structureel en de gemeente verstrekt daarom aanvullende subsidie aan het Sportbedrijf. Voor 2024 gaat het om een bedrag van € 2,8 miljoen als gevolg van onder meer hogere energielasten. Daarnaast wordt het aantal buurtsportcoaches uitgebreid met 3FTE.

	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2023	2024	2025	2026	2027
Bedragen x € 1.000					
Middelen					
Begroting	89.399	91.930	86.945	86.250	86.497
Arnh Platf Chronisch zieken Gehand	*133*	*135*	*135*	*135*	*135*
Arnhems Fed van Muziekgezelschappen	*6*	*6*	*6*	*6*	*6*
Arnhemse Sport Federatie	*13*	*13*	*13*	*13*	*13*
Bijzonder in Arnhem	*2*	*2*	*2*	*2*	*2*
Centrum voor Activerend Werk	*361*	*372*	*372*	*372*	*372*
Coöperatie Dorpsplatform Elden U.A	*6*	*7*	*7*	*7*	*7*
Courage Events	*30*	*31*	*31*	*31*	*31*
De Helling Exp.Werkplaats	*95*	*99*	*99*	*99*	*99*
De Nieuwe Oost	*90*	*89*	*89*	*89*	*89*
Diverzo, COC Midden-Gelderland	*11*	*12*	*12*	*12*	*12*
Dorpsraad Schaarsbergen	*5*	*5*	*5*	*5*	*5*
Elderveld Wijkplatform	*16*	*0*	*0*	*0*	*0*
Expertise Centrum Samenleving	*21*	*21*	*21*	*21*	*21*
Indigo	*18*	*15*	*15*	*15*	*15*
IVIO-Opleidingen	*230*	*232*	*232*	*232*	*232*
Kluppluz BV	*473*	*493*	*493*	*493*	*493*

	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2023	2024	2025	2026	2027
Leger des Heils Gelderland	*528*	*1.035*	*1.235*	*735*	*735*
LeukOmteLeren Weekendschool Arnhem	*26*	*27*	*27*	*27*	*27*
Mantelzorg en Vrijwillige Thuishulp	*396*	*397*	*397*	*397*	*397*
MEE Gelderse Poort	*143*	*150*	*150*	*150*	*150*
Oprecht BV	*550*	*574*	*574*	*574*	*574*
Pactum	*1.910*	*1.932*	*1.932*	*1.932*	*1.932*
Pro Persona Arnhem	*157*	*164*	*164*	*164*	*164*
Reg Opleids.centr Graafschap College	*41*	*41*	*41*	*41*	*41*
REIJE Energiediensten BV	*80*	*0*	*0*	*0*	*0*
RIBW. Arnhem & Veluwe Vallei	*304*	*301*	*301*	*301*	*301*
Rijn Ijssel Roc	*1.300*	*1.311*	*1.311*	*1.311*	*1.311*
Rooms Kathol Parochie St. Eusebius	*12*	*11*	*11*	*11*	*11*
Scalabor	*561*	*365*	*405*	*322*	*99*
SIMON scholen	*83*	*84*	*84*	*84*	*84*
Slachtofferhulp Nederland, Reg Oost	*34*	*36*	*36*	*36*	*36*
Sportbedrijf Arnhem BV	*18.071*	*20.911*	*18.111*	*17.998*	*17.998*
St StartClub Arnhem	*45*	*0*	*0*	*0*	*0*
ST Toneelgroep Oostpool	*75*	*71*	*71*	*71*	*71*
St Vrienden van de Ernemse Optog	*5*	*5*	*5*	*5*	*5*
St. Airborne Museum	*269*	*273*	*273*	*273*	*273*
St. Airborne Region	*82*	*86*	*86*	*86*	*86*
St. BBA	*110*	*112*	*112*	*112*	*112*
St. Beheer Wijk Sportac Vredenburcht	*56*	*56*	*56*	*56*	*56*
St. Bewoners Spijkerkwartier	*38*	*40*	*40*	*40*	*40*
St. Bewoners Vredenburg	*18*	*19*	*19*	*19*	*19*
St. Bewonersplatform Rijkerswoerd	*34*	*36*	*36*	*36*	*36*
St. Biz Korenkwartier	*119*	*124*	*124*	*124*	*124*
St. Bouwspeelplaats De Leuke Linde	*108*	*161*	*161*	*161*	*161*
St. Bridge to Liberation	*615*	*642*	*27*	*27*	*327*
St. CASA	*23*	*22*	*22*	*22*	*22*
St. Citymarketing Arnhem	*350*	*355*	*355*	*355*	*355*
St. Culturele Evenementen Arnhem	*39*	*38*	*38*	*38*	*38*
St. De Blauwe Wij(k) Economie	*150*	*150*	*0*	*0*	*0*
St. De Innovatiefabriek Arnhem	*52*	*54*	*54*	*54*	*54*
St. De Instap	*248*	*259*	*259*	*259*	*259*
St. De Klup	*16*	*17*	*17*	*17*	*17*
St. Delta Kath.- en prot onderwijs	*391*	*394*	*394*	*394*	*394*
St. Energiebank Regio Arnhem	*1.539*	*450*	*0*	*0*	*0*
St. Entrea Lindenhout	*170*	*177*	*177*	*177*	*177*
St. Eusebius	*341*	*356*	*356*	*356*	*356*
St. Fashion Festival Arnhem	*52*	*54*	*54*	*54*	*54*
St. Flores Onderwijs	*744*	*750*	*750*	*750*	*750*
St. Focus Filmtheater	*702*	*691*	*691*	*691*	*691*
St. Gym & Turnen Arnhem	*146*	*147*	*147*	*147*	*147*
St. Halt, team Gelderland	*22*	*22*	*22*	*22*	*22*
St. Het Droombankje	*291*	*304*	*304*	*304*	*304*
St. Het Huis van Puck	*231*	*229*	*229*	*229*	*229*
St. Humanitas	*52*	*55*	*55*	*55*	*55*
St. Inloophuis Sint Marten Klarendal	*31*	*31*	*31*	*31*	*31*
St. Introdans	*126*	*125*	*125*	*125*	*125*

	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2023	2024	2025	2026	2027
St. IrisZorg	*5.028*	*5.090*	*5.090*	*5.090*	*5.090*
St. Jacobiberg	*241*	*238*	*238*	*238*	*238*
St. Jeugdland	*71*	*74*	*74*	*74*	*74*
St. KAB Posttheater	*216*	*214*	*214*	*214*	*214*
St. Kentalis Zorg	*133*	*139*	*139*	*139*	*139*
St. Koningsdag Arnhem	*10*	*10*	*10*	*10*	*10*
St. Kruispunt	*254*	*258*	*318*	*318*	*318*
St. Leergeld Arnhem	*81*	*84*	*84*	*84*	*84*
St. Luxor Live	*452*	*448*	*448*	*448*	*448*
St. Moviera	*3.794*	*3.787*	*3.787*	*3.787*	*3.787*
St. Museum Arnhem	*4.650*	*4.670*	*4.670*	*4.670*	*4.670*
St. Musis en Stadstheater	*7.838*	*7.770*	*7.770*	*7.770*	*7.770*
St. Natuurcentrum Arnhem	*2.112*	*2.140*	*2.140*	*2.140*	*2.140*
St. Ome Joop's Tour	*22*	*23*	*23*	*23*	*23*
St. Omstand	*50*	*52*	*2*	*2*	*2*
St. Ondernemersfonds Arnhem	*380*	*380*	*380*	*380*	*380*
St. Ontwerp Platform Arnhem	*21*	*22*	*22*	*22*	*22*
St. Pas	*2.208*	*2.227*	*2.227*	*2.227*	*2.227*
St. Peutercentra Arnhem	*154*	*156*	*156*	*156*	*156*
St. Phion	*74*	*73*	*73*	*73*	*73*
St. Platform Binnenstad Arnhem	*56*	*56*	*56*	*56*	*56*
St. PRAGO	*109*	*110*	*110*	*110*	*110*
St. Present	*22*	*22*	*22*	*22*	*22*
St. Productiehuis Plaatsmaken	*204*	*202*	*202*	*202*	*202*
St. Rijnstad	*8.172*	*7.588*	*7.588*	*7.588*	*7.588*
St. Rijnstate Ziekenhuis	*55*	*57*	*57*	*57*	*57*
St. Rozet	*9.840*	*9.783*	*9.783*	*9.783*	*9.783*
St. Sinterklaasintocht Arnhem	*3*	*3*	*3*	*3*	*3*
St. SLAK	*219*	*217*	*217*	*217*	*217*
St. Sonsbeek & State of Fashion	*957*	*1.234*	*484*	*484*	*484*
St. Sportcentrum Rijkerswoerd	*549*	*555*	*555*	*555*	*555*
St. Stoelenproject De Duif	*263*	*267*	*327*	*327*	*327*
St. Streekomroep Middel Gelderland	*238*	*241*	*241*	*241*	*241*
St. VanHarte	*9*	*10*	*10*	*10*	*10*
St. Veilig Thuis Gelderland Midden	*3.152*	*3.191*	*3.191*	*3.191*	*3.191*
St. Viering Nat Feest en Gedenkdagen	*22*	*23*	*23*	*23*	*23*
St. Vitale Verbindingen	*191*	*193*	*193*	*193*	*193*
St. Vitesse Betrokken	*81*	*84*	*84*	*84*	*84*
St. Vluchtelingenwerk Nederland	*513*	*529*	*529*	*529*	*529*
St. Vluchtelingenwerk Oost-Ned	*16*	*0*	*0*	*0*	*0*
St. Vrijwillige Terminale Zorg Arnh	*2*	*2*	*2*	*2*	*2*
St. Welzijn Ouderen Arnhem	*2.293*	*2.323*	*2.323*	*2.323*	*2.323*
St. Wonen in Kronenburg Appelgaard	*12*	*12*	*12*	*12*	*12*
St. Zwembad Klarenbeek	*351*	*355*	*355*	*355*	*355*
Stichting Buddy to Buddy Arnhem	*57*	*58*	*58*	*58*	*58*
Stichting De Driestroom	*125*	*131*	*131*	*131*	*131*
Stichting HAN Hydromotive	*10*	*11*	*11*	*11*	*11*
Stichting Het Huurdershuis	*54*	*56*	*56*	*56*	*56*
Stichting Schakel025	*136*	*132*	*132*	*132*	*132*
Subsidies Alg	*272*	*814*	*284*	*284*	*454*

	Begroting 2023	Begroting 2024	Meerjarenraming 2025	2026	2027
Toerisme veluwe arnhem nijmegen	*379*	*383*	*383*	*383*	*383*
Voedselbank Arnhem	*30*	*31*	*31*	*31*	*31*
Vrijwilligersgala On Ganse	*31*	*32*	*32*	*32*	*32*
Wijkvereniging Angerenstein	*5*	*5*	*5*	*5*	*5*
Wijkvereniging De Oostelaar	*18*	*16*	*16*	*16*	*16*
Wijkvereniging Elderveld	*16*	*17*	*17*	*17*	*17*
Wijkvereniging Molenbeke	*2*	*2*	*2*	*2*	*2*
Wijkvereniging Paasberg Wellenstein	*2*	*2*	*2*	*2*	*2*
Wijkvereniging Schuytgraaf	*19*	*17*	*17*	*17*	*17*
Youth for Christ Nederland	*90*	*93*	*93*	*93*	*93*
Zorgbelang Inclusief	*36*	*38*	*38*	*38*	*38*
Totaal Subsidies	**89.399**	**91.930**	**86.945**	**86.250**	**86.497**

Begrotingssubsidies per programma
De voor 2024 begrote omvang van de subsidieverstrekking met de grondslag begroting is € 91,9 miljoen. In onderstaande tabellen is de verdeling naar de programma's zichtbaar. De eerste tabel betreft de stedelijke programma's, de tweede tabel de wijkprogramma's.

	Begroting 2023	Begroting 2024	Meerjarenraming 2025	2026	2027
Bedragen x € 1.000					
Middelen					
Bestuur, dienstverlening en financien	*27*	*28*	*28*	*28*	*28*
Veiligheid	*111*	*115*	*115*	*115*	*115*
Economie	*2.504*	*2.517*	*1.902*	*1.902*	*2.202*
Onderwijs	*3.829*	*3.992*	*3.846*	*3.846*	*3.846*
Cultuur	*26.369*	*26.745*	*25.747*	*25.747*	*25.917*
Participatie en armoedebestrijding	*119*	*115*	*84*	*86*	*89*
Zorg	*1.962*	*1.987*	*1.987*	*1.987*	*1.987*
Welzijn en inclusie	*16.335*	*16.467*	*16.765*	*16.265*	*16.265*
Gezondheid en sport	*13.549*	*16.499*	*13.534*	*13.421*	*13.421*
Klimaat, energie en milieu	*1.769*	*600*	*0*	*0*	*0*
Totaal Subsidies	**66.574**	**69.063**	**64.008**	**63.397**	**63.870**

	Begroting 2023	Begroting 2024	Meerjarenraming 2025	2026	2027
Bedragen x € 1.000					
Middelen					
WIJK	*22.825*	*22.867*	*22.937*	*22.852*	*22.627*
Totaal Subsidies	**22.825**	**22.867**	**22.937**	**22.852**	**22.627**

Ontwikkelingen

Kostenstijgingen bij subsidiepartners
Om onze subsidiepartners tegemoet te komen bij de sterk gestegen lonen en prijzen in 2022 is een aanvullende compensatie over 2022 toegekend bij subsidieverstrekking 2023 aan gesubsidieerde partijen die dit nodig

hadden. Gelet op de onzekerheid omtrent toekomstige kostenontwikkelingen is deze compensatie alleen incidenteel toegekend. Daarnaast geldt een structurele compensatie voor de verwachte loon- en prijsstijgingen in 2023. Ook in 2023 hebben sommige partners al aangegeven dat ze zonder extra subsidie gezien de sterk gestegen kosten niet in staat zullen zijn de afgesproken beleidsopdracht binnen het beschikbaar budget volledig uit te voeren of niet de kwaliteit kunnen leveren die de gemeente van hen gewend is. Voor gesubsidieerde culturele instellingen wordt (gedeeltelijke) compensatie indien nodig ook in 2023 incidenteel mogelijk. Hiertoe worden de coronamiddelen cultuur (zie Turap 2) geheel of gedeeltelijk ingezet. Deze incidentele compensatie staat los van de reguliere structurele compensatie voor loon- en prijsstijgingen van alle gesubsidieerde partijen in 2024 en verder.

Nieuwe wijze subsidiëring sociale basis
Om te zorgen dat we ook in de toekomst goede dingen kunnen doen voor de Arnhemmers, werken we in 2023 aan nieuw, flankerend beleid op Welzijn. Belangrijk daarbij is dat de gemeente de te verstrekken subsidies aan laat sluiten op wat we breder in het sociaal domein en specifiek in de sociale basis willen bereiken. Na de bespreking en besluitvorming gaan we het welzijnsbeleid implementeren. Dan zal ook duidelijk zijn wat de impact is op bestaande subsidies. Voor de tussenliggende periode gaan we bekijken welke onderdelen van de nieuwe aanpak al verwerkt kunnen worden in lopende subsidieafspraken.

Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid

De openbaarheidsparagraaf is een recente toevoeging aan de Begroting 2024, voortvloeiend uit het besluit tot actieve openbaarmaking van informatie. Deze nieuwe verplichting is gericht op het verbeteren van de informatiehuishouding binnen overheidsinstanties, Bovendien vereist artikel 3.5 van de Wet open overheid (Woo) dat een bestuursorgaan in de jaarlijkse begroting en verantwoording specifieke aandacht besteedt aan zowel de beleidsvoornemens als de uitvoering van de Wet open overheid.

Inleiding

Transparantie en openbaarheid staat bij ons hoog in het vaandel. Een voortvarende en efficiënte uitvoering van de Wet open overheid (Woo) past hierbij. Deze wet is op 1 mei 2022 in werking getreden. Deze wet richt zich op een transparante overheid en vraagt een cultuurverandering rond de omgang met informatie. Bepaalde informatie moet verplicht en actief openbaar gemaakt worden. We volgen hierbij de landelijke planning waarbij de wettelijke verplichting per informatiecategorie gefaseerd zal worden ingevoerd. Kansen om te versnellen zullen we hierbij niet laten liggen.

Als organisatie hebben we een programmatische aanpak ontwikkeld voor de implementatie van de Woo op de lange termijn. Deze meerjarige aanpak is opgesteld om ervoor te zorgen dat we voldoen aan de vereisten van de Woo en dat we transparantie en openheid bevorderen. In deze begroting is extra geld gereserveerd voor extra capaciteit voor de beantwoording van de vragen (de zogeheten passieve openbaarmaking). We hechten veel waarde aan het informeren van de gemeenteraad over onze voortgang en plannen met betrekking tot de Woo. Om die reden wordt de raad periodiek op de hoogte gehouden van onze activiteiten en vorderingen. Jaarlijks informeren we onze (fundamentele) uitgangspunten, we blikken terug en kijken vooruit met betrekking tot een open overheid via een raadsinformatiebrief.

Onderdelen Woo

De Woo bestaat uit drie onderdelen:

1. De openbaarmaking op eigen initiatief (actieve openbaarmaking)
2. De openbaarmaking op verzoek (passieve openbaarmaking)
3. Verbetering van de informatiehuishouding

Voor 2024 staan hiervoor de volgende activiteiten gepland:

Ad. 1.

We gaan in 2024 actief aan de slag met het verder publiceren van informatie categorieën conform de Woo en volgen zoals eerder aangegeven het tijdspad dat door de landelijke overheid is opgesteld (actieve openbaarmaking). Deze categorieën hebben betrekking op verschillende soorten informatie die binnen de overheid worden gegenereerd en beheerd. Voorbeelden hiervan zijn beleidsdocumenten, besluiten, Woo-verzoeken. Daarnaast publiceren we jaarlijks proactief datasets aan de hand van de lijst die we jaarlijks via een raadsinformatiebrief kenbaar maken. Het proactief publiceren van datasets houdt in dat we regelmatig op eigen initiatief datasets beschikbaar stellen aan het inwoners, instellingen en ondernemingen (zie website: www.opendata.arnhem.nl)

Ad. 2.

We werken in 2024 verder aan het verbeteren van het tijdig afhandelen van de Woo-verzoeken (passieve openbaarmaking). We gaan aan de slag met een verdere kwaliteitsslag en met het ondersteunen en faciliteren van behandelaars. Dit doen we door middel van het verzorgen van onder andere workshops, actualiseren van handreikingen en modellen. Hiermee worden behandelaars meer ontzorgd. De aandacht zal ook gericht zijn op het stroomlijnen van het proces afhandeling Woo-verzoeken. We streven naar maximale transparantie, met behoud van de bescherming van persoonlijke gegevens. In de raadsbrief van 23 mei 2023 , ter beantwoording van artikel 44 vragen van de fractie van Volt, is meer specifiek ingegaan op de wijze van verbetering van de uitvoering van de Woo.

Ad. 3.

Om aan de nieuwe eisen te kunnen voldoen, moet onze gemeentelijke informatiehuishouding op orde zijn. We gaan essentiële aanpassingen doorvoeren in onze informatievoorziening met betrekking tot de Woo. Bijvoorbeeld, de informatie moet transparant zijn, zodat burgers gemakkelijk toegang hebben tot relevante documenten, zoals besluiten en beleidsstukken. Daarnaast moet de informatie duurzaam worden bewaard, zodat het op lange termijn beschikbaar blijft. Verder is het belangrijk dat persoonlijke gegevens beschermd worden en vertrouwelijk blijven, en dat er beveiligingsmaatregelen worden genomen om ongeautoriseerde toegang tot informatie te voorkomen. Ten slotte moet de informatie gestructureerd worden beheerd, met metadata (gegevens

over gegevens) en goede documentatie, zodat het gemakkelijk vindbaar en begrijpelijk is voor zowel interne medewerkers als externe belanghebbenden.

Cultuur, houding en gedrag

De Woo heeft niet alleen betrekking op de informatievoorziening en technische aspecten, maar ook op de houding, het gedrag en de cultuur binnen onze organisatie. Het gaat erom dat onze organisatie transparantie en openheid omarmt als fundamentele waarden. Dit houdt in dat medewerkers en leidinggevenden zich bewust moeten zijn van het belang van transparantie en openheid in hun werk en besluitvormingsprocessen. Het vereist een cultuur waarin informatie actief wordt gedeeld, toegankelijk is en begrijpelijk wordt gemaakt voor het publiek. Om de houding en het gedrag in overeenstemming te brengen met de Woo gaan investeren in bewustwordingsprogramma's en trainingen. Daarnaast is het van belang dat er een cultuur van vertrouwen en samenwerking heerst, waarin medewerkers zich veilig voelen om informatie te delen en kritische vragen te stellen.

Overig programmaplan

Overzicht lastenontwikkeling WOZ-waarde € 300.000	2023	2024	% Lasten-ontwikkeling
Onroerend zaakbelasting	€ 304	€ 323	6%
Rioolheffing	€ 139	€ 146	5%
Afvalstoffenheffing	€ 296	€ 337	14%
Totaal	**€ 739**	**€ 806**	**9%**

Algemene dekkingsmiddelen	2024		
	Lasten	Baten	Saldo
Bedragen x € 1.000			
Treasury	-2.286	2.436	4.722
OZB-woningen	3.985	30.403	26.418
OZB niet-woningen	0	32.270	32.270
Belastingen overig	5	381	376
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	0	542.349	542.349
Totaal	**1.704**	**607.839**	**606.135**

Overhead	2024		
	Lasten	Baten	Saldo
Bedragen x € 1.000			
Overhead	81.658	3.923	-77.735
Totaal	**81.658**	**3.923**	**-77.735**

Heffing VPB	2024		
	Lasten	Baten	Saldo
Bedragen x € 1.000			
Vennootschapsbelasting	600	0	-600
Totaal	**600**	**0**	**-600**

Onvoorzien	2024		
	Lasten	Baten	Saldo
Bedragen x € 1.000			
Onvoorzien	1.000	0	-1.000
Totaal	**1.000**	**0**	**-1.000**

Deel 3 Financiële begroting

De financiële begroting is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

Overzicht van baten en lasten per programma
In het overzicht van baten en lasten wordt aangegeven tot welke bedragen de raad het college autoriseert door middel van het vaststellen van de begroting per programma.

Overzicht van geraamde incidentele baten en lasten
Tot de incidentele baten en lasten worden de lasten en baten gerekend die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Ook de post onvoorzien wordt tot de incidentele lasten gerekend.

Financiële Staten
- Geprognosticeerde balans;
- Verloop van reserves en voorzieningen;
- EMU-saldo 2024;
- Overzicht van geraamde baten en lasten per taakveld.

Vanuit het Besluit begroting en verantwoording (BBV) is ten behoeve van de onderlinge vergelijkbaarheid van gemeenten voorgeschreven om een taakveldenbegroting op te stellen.

Mutaties circulaires Gemeentefonds

Overzicht van baten en lasten per programma

		Lasten						
		Rekening	Begroting 2023		Begroting	Meerjarenraming		
		2022	Geamendeerd	Juli	2024	2025	2026	2027
Bedragen x € 1.000								
Wijkprogramma								
WIJK		218.629	219.679	232.969	227.554	224.404	225.389	226.417
Totaal		218.629	219.679	232.969	227.554	224.404	225.389	226.417
Stadsprogramma's								
S00	Bestuur, dienstverlening en financien	92.278	100.547	92.993	106.407	103.615	102.151	102.406
S01	Veiligheid	22.864	22.205	26.939	29.433	27.886	25.757	24.630
S02	Bereikbaarheid	21.574	29.718	31.485	33.080	30.692	31.401	31.756
S03	Economie	8.082	9.375	10.664	9.769	8.633	8.148	7.779
S04	Onderwijs	23.516	24.592	25.947	27.504	28.575	29.471	29.194
S05	Cultuur	36.171	38.750	44.042	41.509	40.688	40.655	45.355
S06	Participatie en armoedebestrijding	169.591	164.795	163.696	165.248	166.785	168.454	166.242
S07	Zorg	63.584	64.375	66.178	66.822	61.245	65.148	65.959
S08	Welzijn en inclusie	37.900	27.579	52.783	32.301	32.476	31.180	29.502
S09	Gezondheid en sport	25.265	24.684	25.316	29.048	25.567	25.304	25.119
S10	Klimaat, energie en milieu	5.912	5.663	15.841	22.677	17.975	15.644	14.770
S11	Ruimtelijke ontwikkeling	25.993	51.668	64.001	49.142	46.829	32.015	23.250
S12	Wonen en leefomgeving	37.711	52.517	53.752	51.819	50.654	50.783	50.959
Totaal		570.442	616.469	673.638	664.758	641.621	626.111	616.920
Eindtotaal		789.071	836.148	906.607	898.473	869.610	850.141	839.402

		Baten						
		Rekening	Begroting 2023		Begroting	Meerjarenraming		
		2022	Geamendeerd	Juli	2024	2025	2026	2027
Bedragen x € 1.000								
Wijkprogramma's								
WIJK		25.995	26.295	27.579	29.559	29.213	29.180	29.147
Totaal		25.995	26.295	27.579	29.559	29.213	29.180	29.147
Stadsprogramma's								
S00	Bestuur, dienstverlening en financien	587.497	559.387	571.176	615.647	619.106	580.465	573.165
S01	Veiligheid	5.142	2.289	5.890	5.442	4.409	2.282	2.282
S02	Bereikbaarheid	7.263	9.529	9.532	9.488	9.442	9.396	9.351
S03	Economie	1.239	1.222	1.257	1.755	1.600	1.600	1.755
S04	Onderwijs	4.845	2.417	3.681	2.951	2.951	2.951	2.951
S05	Cultuur	8.059	7.524	8.707	8.872	8.423	8.423	8.423
S06	Participatie en armoedebestrijding	114.865	114.470	109.871	112.324	114.414	117.300	120.027
S07	Zorg	5.290	2.898	2.786	2.481	2.481	3.921	3.881
S08	Welzijn en inclusie	13.831	1.784	23.055	2.670	2.670	2.670	2.670
S09	Gezondheid en sport	5.589	3.398	3.690	3.778	3.778	3.717	3.717
S10	Klimaat, energie en milieu	1.224	1.032	10.529	11.337	7.236	4.659	8.786
S11	Ruimtelijke ontwikkeling	16.572	45.341	52.497	39.661	42.629	33.303	22.085
S12	Wonen en leefomgeving	43.483	42.178	43.039	45.333	46.276	47.198	47.285
Totaal		814.899	793.468	845.711	861.739	865.414	817.884	806.378
Eindtotaal		840.894	819.763	873.291	891.298	894.627	847.063	835.525

		Exploitatieresultaat						
		Rekening	Begroting 2023		Begroting	Meerjarenraming		
		2022	Geamendeerd	Juli	2024	2025	2026	2027
Bedragen x € 1.000								
Wijkprogramma								
WIJK		192.634	193.384	205.390	197.994	195.191	196.209	197.270
Totaal		192.634	193.384	205.390	197.994	195.191	196.209	197.270
Stadsprogramma's								
S00	Bestuur, dienstverlening en financien	-495.219	-458.840	-478.183	-509.240	-515.491	-478.314	-470.759
S01	Veiligheid	17.722	19.916	21.049	23.991	23.477	23.475	22.348
S02	Bereikbaarheid	14.311	20.189	21.953	23.592	21.250	22.005	22.405
S03	Economie	6.844	8.153	9.407	8.014	7.034	6.548	6.024
S04	Onderwijs	18.671	22.175	22.265	24.554	25.625	26.520	26.243
S05	Cultuur	28.112	31.227	35.335	32.637	32.265	32.232	36.932
S06	Participatie en armoedebestrijding	54.726	50.326	53.825	52.924	52.371	51.154	46.215
S07	Zorg	58.293	61.477	63.391	64.341	58.763	61.227	62.078
S08	Welzijn en inclusie	24.069	25.796	29.728	29.631	29.806	28.510	26.832
S09	Gezondheid en sport	19.676	21.286	21.626	25.270	21.789	21.587	21.402
S10	Klimaat, energie en milieu	4.688	4.631	5.313	11.339	10.739	10.986	5.984
S11	Ruimtelijke ontwikkeling	9.421	6.327	11.504	9.481	4.200	-1.287	1.164
S12	Wonen en leefomgeving	-5.772	10.339	10.713	6.485	4.378	3.585	3.674
Totaal		-244.457	-177.000	-172.073	-196.980	-223.793	-191.773	-189.458
Eindtotaal		-51.823	16.385	33.316	7.175	-25.017	3.078	3.877

		Toevoegingen aan reserves						
		Rekening	Begroting 2023		Begroting	Meerjarenraming		
		2022	Geamendeerd	Juli	2024	2025	2026	2027
Bedragen x € 1.000								
Wijkprogramma								
WIJK		6.228	6.620	6.716	1.716	1.716	1.717	1.741
Totaal		6.228	6.620	6.716	1.716	1.716	1.717	1.741
Stadsprogramma's								
S00	Bestuur, dienstverlening en financien	52.002	3.904	4.942	298	18.258	298	298
S01	Veiligheid	805	73	78	78	78	78	78
S02	Bereikbaarheid	8.936	13.742	15.162	11.494	11.569	11.392	11.271
S03	Economie	358	50	50	50	50	50	50
S04	Onderwijs	9.767	8.545	9.547	9.179	9.753	8.395	8.400
S05	Cultuur	4.282	3.204	3.451	3.567	1.040	1.040	1.040
S06	Participatie en armoedebestrijding	4.543	554	554	0	0	0	0
S07	Zorg	21.275	1.082	1.082	3.020	4.417	811	0
S08	Welzijn en inclusie	3.406	1.100	1.708	570	570	570	70
S09	Gezondheid en sport	773	418	431	431	431	431	431
S10	Klimaat, energie en milieu	7.103	10.000	10.715	38	0	0	0
S11	Ruimtelijke ontwikkeling	5.107	10.000	11.436	25.134	4.345	7.315	5.559
S12	Wonen en leefomgeving	8.680	16.097	15.787	9.657	1.162	591	91
Totaal		127.036	68.768	74.943	63.517	51.672	30.971	27.288
Eindtotaal		133.264	75.388	81.659	65.233	53.388	32.688	29.029

		Ontrekkingen aan reserves						
		Rekening	Begroting 2023		Begroting	Meerjarenraming		
		2022	Geamendeerd	Juli	2024	2025	2026	2027
Bedragen x € 1.000								
Wijkprogramma								
WIJK		6.009	917	12.981	718	793	572	410
Totaal		6.009	917	12.981	718	793	572	410
Stadsprogramma's								
S00	Bestuur, dienstverlening en financien	52.002	56.594	59.236	12.074	251	8.192	2.739
S01	Veiligheid	805	397	1.136	572	400	404	50
S02	Bereikbaarheid	8.936	14.848	15.777	12.416	11.137	10.889	10.798
S03	Economie	358	0	0	200	0	0	0
S04	Onderwijs	9.767	7.913	8.039	8.343	9.354	9.733	10.124
S05	Cultuur	4.282	832	4.127	13.432	765	923	791
S06	Participatie en armoedebestrijding	4.543	0	3.833	642	0	0	0
S07	Zorg	21.275	81	996	1.253	680	898	3.016
S08	Welzijn en inclusie	3.406	200	3.618	124	535	538	535
S09	Gezondheid en sport	773	553	846	474	555	460	358
S10	Klimaat, energie en milieu	7.103	40	254	556	962	1.215	1.215
S11	Ruimtelijke ontwikkeling	5.107	5.807	11.835	12.324	0	0	0
S12	Wonen en leefomgeving	8.680	3.591	5.507	8.379	2.539	1.941	2.873
Totaal		99.298	90.855	115.205	70.790	27.179	35.194	32.497
Eindtotaal		105.307	91.772	128.186	72.407	28.372	35.766	32.907

		Saldo Totaal						
		Rekening	Begroting 2023		Begroting	Meerjarenraming		
		2022	Geamendeerd	Juli	2024	2025	2026	2027
Bedragen x € 1.000								
Wijkprogramma								
WIJK		192.852	199.087	199.125	198.992	196.114	197.354	198.602
Totaal		192.852	199.087	199.125	198.992	196.114	197.354	198.602
Stadsprogramma's								
S00	Bestuur, dienstverlening en financien	-486.738	-511.530	-532.476	-521.016	-497.484	-486.208	-473.200
S01	Veiligheid	17.441	19.592	19.990	23.497	23.155	23.148	22.376
S02	Bereikbaarheid	15.127	19.083	21.338	22.670	21.683	22.507	22.878
S03	Economie	6.488	8.203	9.457	7.864	7.084	6.598	6.074
S04	Onderwijs	18.553	22.807	23.773	25.390	26.023	25.183	24.519
S05	Cultuur	27.508	33.599	34.659	22.772	32.540	32.349	37.181
S06	Participatie en armoedebestrijding	52.275	50.880	50.546	52.282	52.371	51.154	46.215
S07	Zorg	78.741	62.478	63.477	66.109	62.501	61.141	59.062
S08	Welzijn en inclusie	25.459	26.696	27.818	30.078	29.842	28.542	26.368
S09	Gezondheid en sport	19.465	21.151	21.210	25.226	21.665	21.557	21.475
S10	Klimaat, energie en milieu	5.049	14.591	15.773	10.822	9.777	9.770	4.769
S11	Ruimtelijke ontwikkeling	7.220	10.520	11.105	22.291	8.545	6.028	6.723
S12	Wonen en leefomgeving	-3.306	22.844	20.993	7.763	3.001	2.235	892
Totaal		-216.718	-199.087	-212.335	-204.253	-199.300	-195.995	-194.667
Eindtotaal		-23.866	0	-13.211	0	0	0	0

Overzicht structureel begrotingssaldo

Structureel saldo

In de onderstaande tabel is te zien hoe het structureel saldo van deze begroting is opgebouwd.

Structureel begrotingssaldo	2024	2025	2026	2027
Bedragen x € 1.000				
Saldo baten en lasten	-7.175	25.017	-3.078	-3.877
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-3.764	-7.057	-4.886	1.390
Saldo na bestemming	**-10.939**	**17.960**	**-7.964**	**-2.488**
Waarvan incidenteel	-36.671	-10.293	-12.128	-2.600
Structureel begrotingssaldo	**24.772**	**28.253**	**4.165**	**112**

In de onderstaande tabel is te zien hoe het structurele saldo zich heeft ontwikkeld ten opzichte van het structurele saldo van de Begroting 2023.

Verloop structureel saldo	2024	2025	2026	2027
Bedragen x € 1.000				
Structureel saldo Begroting 2023	30.629	34.904	9	9
Structureel saldo Perspectiefnota 2024	-4.566	-3.839	7.317	-10.275
Aanvullend op perspectiefnota				
Gemeentefonds en overige Rijksontwikkelingen	9.173	8.884	8.017	22.832
Een DUURZAAM Arnhem	-818	-411	150	-446
Een GROEN Arnhem	-5	-241	-660	-1.159
Een KANSRIJK Arnhem	-3.902	-4.647	-3.661	-818
Een VERBONDEN Arnhem	155	10	292	-2.635
Jaarlijkse bijstellingen	-4.933	-6.408	-7.300	-7.395
Totaal aanvullend op perspectiefnota	***-330***	***-2.812***	***-3.162***	***10.378***
Structureel saldo Begroting 2024	**25.732**	**28.252**	**4.164**	**112**

In de Perspectiefnota werd een structureel tekort van € 10,3 miljoen gerapporteerd. Dit werd met name veroorzaakt door het 'ravijn' in de gemeentefondsuitkering. Zoals in hoofdstuk 2 Ontwikkelingen in het financieel kader is toegelicht, is er niet langer sprake van een diep ravijn zoals zichtbaar is in het structurele saldo van het gemeentefonds en de overige Rijksontwikkelingen. Met de mutaties aanvullend op de perspectiefnota die in deze Begroting zijn opgenomen, is het structurele begrotingstekort gedicht en is de Begroting 2024 structureel sluitend.

In de tabellen in hoofdstuk 2 is bij de afzonderlijke ontwikkelingen met een "S" aangegeven dat het een structurele ontwikkeling betreft en met een "I" dat het een incidentele ontwikkeling betreft. De incidentele ontwikkelingen uit de Perspectiefnota zijn daarin toegelicht. In hoofdstuk 2 zijn deze incidentele ontwikkelingen toegelicht aanvullend op de perspectiefnota toegelicht.

Geprognosticeerde balans 2024-2027

Activa	2024	2025	2026	2027
Vaste Activa				
Immateriële vaste activa	**9.573**	**9.256**	**8.940**	**8.624**
Materiële vaste activa	**696.676**	**692.204**	**690.008**	**665.622**
Investeringen met een economisch nut	606.703	603.914	603.371	583.065
Investeringen met een maatschappelijk nut	74.972	73.299	71.656	67.586
Gronden uitgegeven in erfpacht	15.001	14.991	14.981	14.971
Financiële vaste activa	**38.647**	**35.294**	**32.339**	**32.189**
Financiële vaste activa: Kapitaalverstrekkingen	4.742	4.742	4.742	4.742
Financiële vaste activa: Leningen	23.821	20.618	17.813	17.813
Financiële vaste activa: Uitzettingen > 1 jaar	10.084	9.934	9.784	9.634
Totaal Vaste Activa	**744.896**	**736.754**	**731.287**	**706.435**
Vlottende Activa				
Voorraden	**42.814**	**60.084**	**69.907**	**60.155**
Uitzettingen < 1 jaar	**60.000**	**60.000**	**60.000**	**60.000**
Liquide middelen	**500**	**500**	**500**	**500**
Overlopende activa	**75.000**	**75.000**	**75.000**	**75.000**
Totaal Vlottende Activa	**178.314**	**195.584**	**205.407**	**195.655**
Totaal Activa	**923.211**	**932.338**	**936.694**	**902.089**

Passiva	2024	2025	2026	2027
Vaste Passiva				
Eigen vermogen	**222.690**	**247.707**	**244.629**	**240.751**
Voorzieningen	**11.187**	**11.187**	**11.187**	**11.187**
Schulden met een rentetypische looptijd langer dan één jaar	**576.413**	**565.753**	**589.870**	**562.590**
Totaal Vaste Passiva	**810.290**	**824.647**	**845.685**	**814.529**
Vlottende Passiva				
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**37.920**	**32.691**	**16.008**	**12.561**
Overlopende passiva	**75.000**	**75.000**	**75.000**	**75.000**
Totaal Vlottende Passiva	**112.920**	**107.691**	**91.008**	**87.561**
Totaal Passiva	**923.211**	**932.338**	**936.694**	**902.089**

Reserves en voorzieningen

Omschrijving	Begroot 2023			Begroot 2024			Begroot 2025			Begroot 2026			Begroot 2027			
	JV 2022			Stand per			Stand per			Stand per			Stand per			Stand per
	Stand per 01-01-2023	Toe-voeging	Ont-trekking	31-12-2023 / 01-01-2024	Toe-voeging	Ont-trekking	31-12-2024 / 01-01-2025	Toe-voeging	Ont-trekking	31-12-2025 / 01-01-2026	Toe-voeging	Ont-trekking	31-12-2026 / 01-01-2027	Toe-voeging	Ont-trekking	31-12-2027 / 01-01-2028
																Bedragen € 1.000
Algemene Reserve (AR)	81.963	927	37.725	45.165	0	10.939	34.226	17.960	0	52.186	0	7.964	44.222	0	2.488	41.735
Bestemmingsreserves (BR's)	194.416	80.732	90.447	184.700	65.233	61.469	188.464	35.429	28.372	195.521	32.688	27.802	200.407	29.029	30.419	199.017
Totaal Reserves	**276.378**	**81.659**	**128.172**	**229.865**	**65.233**	**72.407**	**222.690**	**53.388**	**28.372**	**247.707**	**32.688**	**35.766**	**244.629**	**29.029**	**32.907**	**240.751**
Totaal Voorzieningen	**10.000**	**300**	**300**	**10.000**	**300**	**300**	**10.000**	**300**	**300**	**10.000**	**300**	**300**	**10.000**	**300**	**300**	**10.000**

Verloop Bestemmingsreserves Omschrijving	Begroot 2023			Begroot 2024			Begroot 2025			Begroot 2026			Begroot 2027			
	JV 2022			Stand per			Stand per			Stand per			Stand per			Stand per
	Stand per	Toe-	Ont-	31-12-2023 /	Toe-	Ont-	31-12-2024 /	Toe-	Ont-	31-12-2025 /	Toe-	Ont-	31-12-2026 /	Toe-	Ont-	31-12-2027 /
	01-01-2023	voeging	trekking	01-01-2024	voeging	trekking	01-01-2025	voeging	trekking	01-01-2026	voeging	trekking	01-01-2027	voeging	trekking	01-01-2028
																Bedragen € 1.000
Arnhem Oost	0	2.500	0	2.500	2.500	0	5.000	0	0	5.000	0	0	5.000	0	0	5.000
Bedrijfsvoering	410	1.174	197	1.387	0	0	1.387	0	0	1.388	0	0	1.388	0	0	1.388
Bereikbaarheid	4.813	9.897	13.999	711	11.552	9.652	2.611	11.627	9.710	4.527	11.450	9.672	6.305	11.354	9.667	7.992
Beschermd en Weerbaar	4.006	0	0	4.006	0	168	3.838	0	395	3.443	0	395	3.048	0	395	2.653
Buitengewoon Beter	1.567	0	300	1.267	0	1.267	0									
Burgerberaden	0	600	0	600	0	0	600	0	0	600	0	0	600	0	0	600
Burgerinitiatieven sociaal domein	372	0	175	197	0	175	22	0	0	22	0	0	22	0	0	22
Burgerparticipatie	211	0	165	46	0	0	46	0	0	46	0	0	46	0	0	46
Cultureel vastgoed	8.156	2.412	257	10.311	2.527	12.838	0									
Duurzaam Arnhem	5.730	10.000	50	15.680	0	0	15.680	0	0	15.680	0	0	15.680	0	0	15.680
Duurzaamheidsleningen	340	0	15	325	0	15	310	0	14	295	0	14	281	0	14	268
Energiearmoedefonds	8.528	5.000	8.528	5.000	0	400	4.600	0	400	4.200	0	0	4.200	0	0	4.200
Evenementen	702	50	0	752	50	200	602	50	0	652	50	0	702	50	0	752
Fractieondersteuning	21	0	0	21	0	0	21	0	0	21	0	0	21	0	0	21
Gebiedsontwikkeling Kronenburg	0	3.042	0	3.042	123	2.113	1.052	68	0	1.120	43	0	1.163	33	0	1.195
Groenfonds	534	0	425	109	350	109	350	350	0	700	0	0	700	0	0	700
Grondexploitatie	19.909	0	5.600	14.309	488	0	14.797	2.277	0	17.073	7.272	0	24.346	5.526	0	29.872
Groot onderhoud en vervanging Openbare Ruimte	7.836	96	3.917	4.015	124	955	3.184	220	1.002	2.403	0	354	2.049	0	1.311	738
Huisvesting bijz doelgroepen				0	6.000	1.500	4.500	0	1.500	3.000	0	1.500	1.500	0	1.500	0
Inburgering, integratie en asiel	3.019	0	806	2.213	0	0	2.213	0	0	2.213	0	0	2.213	0	0	2.213

Verloop Bestemmingsreserves Omschrijving	Begroot 2023			Begroot 2024			Begroot 2025			Begroot 2026			Begroot 2027			
	JV 2022			Stand per			Stand per			Stand per			Stand per			Stand per
	Stand per	Toe-	Ont-	31-12-2023 /	Toe-	Ont-	31-12-2024 /	Toe-	Ont-	31-12-2025 /	Toe-	Ont-	31-12-2026 /	Toe-	Ont-	31-12-2027 /
	01-01-2023	voeging	trekking	01-01-2024	voeging	trekking	01-01-2025	voeging	trekking	01-01-2026	voeging	trekking	01-01-2027	voeging	trekking	01-01-2028
Jeugdfonds	6.591	1.000	350	7.241	0	963	6.279	0	463	5.816	0	350	5.466	0	0	5.466
Kapitaallasten	2.813	8.550	244	11.120	1.513	330	12.302	500	454	12.348	500	511	12.337	0	535	11.802
Klimaat en Energie	1.527	0	25	1.502	0	0	1.502	0	0	1.502	0	0	1.502	0	0	1.502
Klimaatadaptatiefonds	0	12.500	1.000	11.500	0	0	11.500	0	0	11.500	0	0	11.500	0	0	11.500
Omgevingslawaai	393	0	207	186	0	0	186	0	0	186	0	0	186	0	0	186
Onderwijs	25.088	9.428	7.814	26.702	9.059	8.237	27.525	9.633	9.295	27.863	8.276	9.583	26.555	8.280	10.074	24.762
Onderzoek Rekenkamer	213	0	0	213	0	0	213	0	0	213	0	0	213	0	0	213
Participatie	39	0	0	39	0	0	39	0	0	39	0	0	39	0	0	39
Plankosten stedelijke ontwikkeling	552	0	0	552	0	0	552	0	0	552	0	0	552	0	0	552
Raad	12	0	0	12	0	0	12	0	0	12	0	0	12	0	0	12
Revolverend fonds (duurzaamheid)	680	0	0	680	0	0	680	0	0	680	0	0	680	0	0	680
Risico en beheer Arnhem Centraal	3.469	0	0	3.469	0	0	3.469	0	0	3.469	0	0	3.469	0	0	3.469
Sociaal Economisch Fonds	605	0	0	605	0	0	605	0	0	605	0	0	605	0	0	605
Solvabiliteit	19.504	0	19.504	0												
Spoorzone Oost				0	23.011	0	23.011	1.000	0	24.011	0	0	24.011	0	0	24.011
Stadsontwikkelingsfonds	0	10.000	0	10.000	0	9.801	199	1.000	0	1.199	0	0	1.199	0	0	1.199
Startersleningen	1.657	0	0	1.657	0	13	1.644	0	13	1.631	0	13	1.618	0	13	1.605
Strategische posities	1.500	0	0	1.500	0	0	1.500	0	0	1.500	0	0	1.500	0	0	1.500
Taakmutaties Gemeentefonds-overlo	22.533	0	21.891	642	0	642	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Transformatie zorgbudgetten	976	0	281	695	0	498	197	0	0	197	0	0	197	0	0	197

Verloop Bestemmingsreserves Omschrijving	Begroot 2023			Begroot 2024			Begroot 2025			Begroot 2026			Begroot 2027			
	JV 2022			Stand per			Stand per			Stand per			Stand per			Stand per
	Stand per	Toe-	Ont-	31-12-2023 /	Toe-	Ont-	31-12-2024 /	Toe-	Ont-	31-12-2025 /	Toe-	Ont-	31-12-2026 /	Toe-	Ont-	31-12-2027 /
	01-01-2023	voeging	trekking	01-01-2024	voeging	trekking	01-01-2025	voeging	trekking	01-01-2026	voeging	trekking	01-01-2027	voeging	trekking	01-01-2028
Vastgoed	2.945	3.743	4.179	2.509	3.743	3.296	2.956	3.743	3.460	3.238	3.743	3.268	3.712	3.743	2.650	4.805
Volkshuisvesting	7.706	658	429	7.935	674	573	8.036	543	985	7.594	543	1.245	6.893	43	1.245	5.692
Voorstudies	0	0	0	0	500	0	500	0	0	500	0	0	500	0	0	500
Wijkfondsen	129	0	0	129	0	0	129	0	0	129	0	0	129	0	0	129
WMO en jeugdzorg	25.924	82	0	26.006	3.020	6.815	22.211	4.417	680	25.948	811	898	25.861	0	3.016	22.845
Zuidelijke binnenstad	3.405	0	90	3.315	0	910	2.405	0	0	2.405	0	0	2.405	0	0	2.405
Totaal	**194.416**	**80.732**	**90.447**	**184.700**	**65.233**	**61.469**	**188.464**	**35.429**	**28.372**	**195.521**	**32.688**	**27.802**	**200.407**	**29.029**	**30.419**	**199.017**

Doelstelling per bestemmingsreserve.

Naam	**BR Huisvesting bijz. doelgroepen**
Doel	Dekking bieden voor het opstellen en uitvoeren van projecten om het aantal passende en betaalbare woningen voor bijzondere doelgroepen uit te breiden.
Naam	**BR Spoorzone Oost**
Doel	Dekking bieden voor de kosten van de gebiedsontwikkeling Spoorzone Oost, en wel voor de volgende onderdelen van deze gebiedsontwikkeling: - Investeringen in de openbare ruimte (inclusief groen/park) en mobiliteit (inclusief duurzame bereikbaarheid gebied): dekkingsmiddelen hiervoor kunnen na afronding van onderdelen van het project aan deze bestemmingsreserve worden onttrokken. Wanneer de gemaakte kosten dienen te worden geactiveerd, zullen de dekkingsmiddelen worden toegevoegd aan de BR Kapitaallasten, ter dekking van de kapitaallasten. - Grondexploitaties: hiervan worden resultaten (tekorten dan wel tussentijdse winstnemingen) verrekend met deze bestemmingsreserve. - Anterieure overeenkomsten ten aanzien van grondexploitaties van derden: eventuele dekkingsresultaten worden ook met deze bestemmingsreserve verrekend.
Naam	**BR Onderzoek Rekenkamer**
Doel	In het jaarbudget van de Rekenkamer is ruimte voor het uitvoeren van ongeveer twee grote onderzoeken per jaar. Echter, de Rekenkamer is de afgelopen jaren, mede door een actieve gemeenteraad, op ad-hoc basis verzocht aanvullende onderzoeken uit te voeren. Het karakter van dit soort onderzoeken in combinatie met de gewenste korte doorlooptijd noodzaken inhuur van externen. Toevoeging van onderbestedingen op het reguliere onderzoeksbudget en eventueel positief saldo op het product Rekenkamer geven Raad en Rekenkamer iets meer ruimte om snel en adequaat onderzoeken op te pakken.
Naam	**BR Raad**
Doel	Ervaringen in den lande wijzen uit dat de kosten voor het uitvoeren van een raadsonderzoek / enquête een veelvoud bedragen van het budget dat de Griffie jaarlijks hiervoor te besteden heeft van € 15.000. Zodoende wordt dit budget, voor zover het niet wordt aangewend, jaarlijks toegevoegd aan de bestemmingsreserve totdat het plafond (ingesteld op € 75.000) hiervoor is bereikt. Als er zich dan in enig jaar een raadsonderzoek wordt uitgevoerd, dan kan deze reserve hiervoor aangewend worden.
Naam	**BR Risico en beheer Arnhem Centraal**
Doel	Deze bestemmingsreserve dient voor de beheerkosten van de transferhal, de kosten van het 2e deel van het ondergronds afvaltransportsysteem, dekking risico's met financiële tegenvallers en andere onverwachte ontwikkelingen binnen het project Arnhem Centraal.
Naam	**BR Solvabiliteit**
Doel	In de bestemmingsreserve wordt een buffer opgebouwd voor een robuustere financiële positie. Naast de algemene reserve die direct meetelt in de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit, vormt de BR Solvabiliteit een belangrijke bijdrage in de vergroting van het eigen vermogen.
Naam	**BR Fractie-ondersteuning**
Doel	Deze bestemmingsreserve wordt gebruikt ter dekking van de extra kosten die worden veroorzaakt door de afsplitsing van een fractie. Deze extra kosten worden voor 50% betaald uit de bestemmingsreserve en voor 50% uit een korting op de ondersteuning van de af te splitsen fractie en de oorspronkelijke fractie. Hierbij wordt voorkomen dat bij afsplitsingen de financiële gevolgen volledig bij de fracties worden neergelegd.
Naam	**BR Energiearmoedefonds**
Doel	Deze reserve dient om Arnhemmers die de energierekening niet kunnen betalen inkomensondersteuning te verlenen, in de vorm van een wintertoeslag.
Naam	**BR Wijkfondsen**
Doel	In uitzondering op reguliere begrotingsuitgangspunten is budgetoverheveling voor de wijkbudgetten naar een volgend jaar toegestaan. Jaarlijks wordt het surplus of tekort op de wijkbudgetten gestort respectievelijk onttrokken aan de reserve.

Naam	**BR Taakmutaties gemeentefonds-overloop**
Doel	Conform de spelregels gemeentefonds wordt bij elke toevoeging van nieuwe middelen (taakmutaties, decentralisatie- en integratie-uitkeringen) aan de raad voorgelegd of deze middelen ingezet mogen worden voor een onderliggend beleidsdoel of dat de middelen deel uitmaken van de algemene middelen in het gemeentefonds. In deze bestemmingsreserve worden nieuwe toegevoegde middelen aan het Gemeentefonds gereserveerd die gedurende het jaar niet aan de raad voorgelegd kunnen worden. Vooral van de nieuwe toevoegingen die bekend gemaakt zijn in de septembercirculaire en in de november/decembercirculaire is het niet altijd mogelijk om voor het einde van het jaar een raadsvoorstel met begrotingswijziging aan de raad voor te leggen. In het daarop volgende jaar doen de betreffende beleidsvelden een beroep op deze middelen via een raadsvoorstel en een begrotingswijziging, waarbij voorgesteld wordt de middelen aan de bestemmingsreserve Taakmutaties gemeentefonds te onttrekken. Middelen die na een jaar nog niet via een raadsvoorstel geclaimd zijn voor uitvoering van een bepaald beleid, vallen vrij ten gunste van de Algemene Reserve. (Raadsbesluit 8 februari 2010). In 2010 is het doel van deze bestemmingsreserve uitgebreid ten behoeve van niet bestede budgetten die gereserveerd moeten blijven om bestaand beleid uit te voeren in volgende jaren (raadsbesluit 13 december 2010).
Naam	**BR Vastgoed**
Doel	Deze egalisatiereserve dient om de kosten van onderhoud van het gemeentelijke vastgoed te egaliseren en om daarmee schommelingen in de jaarlijkse begroting tegen te gaan. De hoogte van deze reserve is gebaseerd op het 40-jarige Meerjarige OnderhoudsPlan (MJOP).
Naam	**BR Kapitaallasten**
Doel	Deze bestemmingsreserve dient ter dekking van diverse kapitaallasten. Het bedrag van de dotatie is gelijk aan het bedrag van de investering. Het bedrag van de onttrekkingen is gelijk aan het bedrag van de afschrijvingen. Om ook de rentelasten te kunnen dekken wordt de reserve aangemerkt als een rentedragende reserve.
Naam	**BR Gebiedsontwikkeling Kronenburg**
Doel	Dekking bieden voor de kosten van de gebiedsontwikkeling Kronenburg, en wel voor de volgende onderdelen van deze gebiedsontwikkeling: - Investeringen in de openbare ruimte: dekkingsmiddelen hiervoor kunnen na afronding van onderdelen van het project aan deze bestemmingsreserve worden onttrokken. Wanneer de gemaakte kosten dienen te worden geactiveerd, zullen de dekkingsmiddelen worden toegevoegd aan de BR Kapitaallasten, ter dekking van de kapitaallasten; - Grondexploitaties: hiervan worden resultaten (tekorten dan wel tussentijdse winstnemingen) verrekend met deze bestemmingsreserve; - Anterieure overeenkomsten ten aanzien van grondexploitaties van derden: eventuele dekkingsresultaten worden ook met deze bestemmingsreserve verrekend.
Naam	**BR Bedrijfsvoering**
Doel	In de bestemmingsreserve Bedrijfsvoering kunnen voor- en nadelen op de totale bedrijfsvoering worden verwerkt. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan resultaten op de formatie en bezetting, de inhuur en frictiekosten voor afbouw formatie.
Naam	**BR Burgerinitiatieven Sociaal Domein**
Doel	Het stimuleren en organiseren van activiteiten om de betrokkenheid en invloed van inwoners en/of organisaties op hun wijk/buurt in Arnhem te vergroten.
Naam	**BR Wmo en Jeugdzorg**
Doel	De inkomsten en uitgaven op het beleidsveld Zorg zijn nog niet in evenwicht. Dit komt omdat gemeenten nog actief zijn met het ontwikkelen en uitvoeren van de transformatie van de zorg, nog in afwachting zijn van de hervormingsagenda Jeugd en de doorontwikkeling beschermd wonen en maatschappelijke opvang nog afwachten. Naast de dotatie vanuit de extra middelen jeugdzorg (2021-2025) worden de voordelen van het beleidsveld Zorg tijdelijk toegevoegd aan deze reserve, zodat extra maatregelen en (mogelijke) tekorten op het beleidsveld Zorg verrekend kunnen worden met deze reserve.
Naam	**BR Burgerparticipatie**
Doel	Dekking van de afspraken uit het addendum op het coalitieakkoord - Uitbreiding van de griffie met een communicatiemedewerker (2021-2022) - Verlenging bewonersondersteuning (2022) - pilot digitaal wijkpanel (2021)

Naam	**BR Inburgering, integratie en asiel**
Doel	Deze reserve is primair bestemd voor de voorbereidende taken op de nieuwe wet Inburgering die in 2022 ingaat en voor de doelen in het actieplan nieuwkomers. Met de nieuwe wet komen structurele middelen over en de reserve zal beschikbaar blijven tot één jaar na de invoering van de wet.

Naam	**BR Grondexploitatie**
Doel	Deze reserve heeft tot doel risico's in de grondexploitatie op te vangen. De gewenste en tevens maximale omvang wordt bepaald op basis van het benodigde weerstandsvermogen van het grondbedrijf. Het jaarresultaat van het grondbedrijf wordt aan deze reserve toegevoegd (totdat de maximale omvang is bereikt), dan wel onttrokken. Deze reserve wordt meegerekend in het weerstandsvermogen.

Naam	**BR Buitengewoon Beter**
Doel	De middelen uit deze bestemmingsreserve waren bedoeld ter financiering van de incidentele component van het Buiten Gewoon Beter Programma (€ 19,4 miljoen) voor de periode 2009-2016. Tevens is de bestemmingsreserve ontstaan om tempoverschillen in de uitvoering op te kunnen vangen. Het programma bestaat uit een scala aan meerjarige projecten. Bij een jaarovergang bleven op deze wijze de middelen beschikbaar voor het programma Buitengewoon Beter.

Naam	**BR Groot onderhoud en vervanging openbare ruimte**
Doel	Deze egalisatiereserve dient om schommelingen op te vangen bij de besteding van exploitatiebudgetten voor groot onderhoud en vervanging in de openbare ruimte. Hierbij worden geen schotten gehanteerd tussen de verschillende onderwerpen (Riolering, Buitengewoon Beter, Wegen, Groen, Spelen, Bomen, Verkeersregelinstallaties, Civieltechnische Kunstwerken, Openbare Verlichting, Water). Hierdoor ontstaat flexibiliteit en kan beter worden geanticipeerd op de onderhoudsbehoefte in de stad.

Naam	**BR Bereikbaarheid**
Doel	Deze bestemmingsreserve heeft als doel het verbeteren van de bereikbaarheid van de binnenstad en het ontwikkelen van parkeervoorzieningen. Het exploitatiesaldo van parkeren wordt met deze reserve verrekend.

Naam	**BR Evenementen**
Doel	In de begroting is een budget van € 0,6 miljoen beschikbaar gesteld voor bijdragen in evenementen. De uitgaven worden gebruikt voor evenementen waarvan een groot deel al vastligt. Het overige deel is voor bijdragen welke op ad-hoc basis beschikbaar worden gesteld. Verschillen tussen werkelijkheid en budget worden met deze reserve verrekend.

Naam	**BR Sociaal Economisch Fonds**
Doel	Deze reserve is bestemd voor uitgaven in het kader van het faciliteren van economische stimuleringsprojecten. Verschillen tussen het jaarlijkse budget en werkelijke kosten worden met de reserve verrekend.

Naam	**BR Onderwijs**
Doel	Deze reserve heeft een dekkingsfunctie voor nieuwbouw- en renovatieprojecten in het basisonderwijs, speciaal onderwijs en voortgezet onderwijs. Alle in de begroting vrijvallende middelen voor onderwijshuisvesting (door afnemende kapitaallasten en daling van andere onderwijshuisvestingslasten) worden aan deze reserve toegevoegd. Hierdoor blijven alle middelen die in de begroting zijn geraamd voor kapitaallasten onderwijs en voor overige onderwijshuisvestingsbudgetten beschikbaar voor onderwijshuisvesting.

Naam	**BR Cultureel Vastgoed**
Doel	De bestemmingsreserve Cultureel Vastgoed (voorheen BR Cultuur in Rijnboog) dient ter dekking van kapitaallasten en andere eigenaarslasten van cultureel vastgoed in Arnhem. Eénmalige bijdragen, opbrengsten vertreklocaties en onderbesteding en vrijval van kapitaallasten worden gedoteerd aan deze bestemmingsreserve. Met ingang van de begroting 2021 heeft deze bestemmingsreserve nog uitsluitend betrekking op de vernieuwing van het Stadstheater Arnhem. De baten en lasten van de recente ver- c.q. nieuwbouw van Rozet, Musis, Focus Filmtheater en Museum Arnhem worden vanaf 2021 niet meer met deze bestemmingsreserve verrekend.

Naam	BR Participatie
Doel	De bestemmingreserve is gevormd om diverse kosten op te kunnen vangen die samenhangen met de uitvoering van de participatiewet en het bereiken van de doelstellingen. Het re-integratiebudget staat onder druk. De door het Rijk verstrekte budgetten voor re-integratie zijn in aanloop naar invoering van de nieuwe wetgeving in 2015 sterk teruggelopen. Daarbij is tevens gekozen geen directe koppeling te maken tussen de financiering vanuit het Rijk en de Arnhemse begroting voor re-integratie (extra middelen worden niet automatisch toegevoegd aan het beleidsveld). De huidige re-integratiemiddelen zijn volledig nodig voor inzet op de doelgroep om de huidige ambitie in de begroting op het gebied van werk te realiseren. Er is geen geld in de begroting voor doorontwikkeling beleid, onderzoeken of extra inspanningen binnen het programma participatie en armoedebestrijding. De reserve dient om incidentele kosten voor bijvoorbeeld doorontwikkeling op beleid of kosten voor onderzoek uit te betalen.

Naam	BR Jeugdfonds
Doel	Om het integraal Jeugdbeleid de komende jaren een impuls te geven worden de extra Jeugdmiddelen die niet binnen het beleidsveld Zorg ingezet worden (€ 6,59 miljoen in 2022, € 1 miljoen in de jaren 2023, 2024 en 2025), gedoteerd aan deze bestemmingsreserve. Het jeugdbeleid en daarmee de inzet van het jeugdfonds wordt stadsbreed en in samenhang met Arnhem Oost bezien. Extra inzet op Jeugd kan incidenteel gedekt worden uit deze reserve. Een eventueel overschot aan middelen in het jeugdfonds kan overgeheveld worden naar de BR WMO en Jeugdzorg.

Naam	BR Transformatie Zorgbudgetten
Doel	De bestemmingsreserve heeft als doel om nieuwe voorzieningen te financieren die voorkomen dat inwoners een beroep moeten doen op specialistische maatwerkvoorzieningen.

Naam	BR Burgerberaden
Doel	Het burgerberaad is een groep willekeurig gelote burgers die de gemeente adviseert. Loting zorgt voor een representatieve vertegenwoordiging van inwoners. Voor het organiseren van een aantal burgerberaden gedurende de raadsperiode 2022-2026 is € 600.000 aan deze BR toegevoegd.

Naam	BR Beschermd en Weerbaar
Doel	Arnhem ontvangt als centrumgemeente voor de regio's Arnhem en Achterhoek (tezamen 19 regiogemeenten) via de decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang van het Rijk jaarlijks middelen ten behoeve van de bestrijding van huiselijk geweld en seksueel geweld, de uitvoering van de vrouwenopvang, en voor de uitvoering van de Wet meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Het betreft hier wettelijke taken die zijn vastgelegd in het Rijksprogramma Geweld in afhankelijkheidsrelaties (GIA) en Geweld hoort nergens thuis (GHNT). De bestemmingsreserve dient om deze (regionale) middelen beschikbaar te houden voor de doelen en activiteiten die daarvoor zijn vastgelegd in de Regiovisie Samen Veilig 2019 - 2022 (aanpak Huiselijk Geweld en Kindermishandeling in de regio Arnhem en Achterhoek). Voor- en nadelige jaarrekeningresultaten op het regionale budget worden verrekend met de bestemmingsreserve.

Naam	BR Duurzaamheidsleningen
Doel	Ter dekking van de jaarlijkse beheerskosten en soms ook rentelasten van de duurzaamheidslening en Toekomstbestendigwonen lening (TWL) binnen de gemeente Arnhem. Deze leningen worden verstrekt voor maatregelen op het gebied van energiebesparing en duurzame opwek bij particuliere woningen en de TWL kan ook aanvullend gebruikt worden voor het levensloop bestendig maken van de woning.

Naam	BR Klimaat en Energie
Doel	De BR klimaat en energie is een egalisatiereserve, bedoeld om fluctuaties in de uitgaves die de veranderopgave klimaat en energie met zich meebrengt op te vangen. Het zorgt op deze manier voor dekking, van in de toekomst voorziene en noodzakelijke grote uitgaven, om de doelen van het NemiA programma te kunnen realiseren.

Naam	BR Duurzaam Arnhem
Doel	Het ondersteunen van investeringen in de stad die bijdragen aan een rechtvaardige transitie naar een klimaatneutraal, aardgasvrij en klimaatadaptief Arnhem. Met deze BR worden onder meer de doelstellingen van NEMiA ondersteund. Voor deze reserve gelden aparte kaders zoals vastgesteld in de raadsvergadering van 15 mei 2019.

Naam	BR Volkshuisvesting
Doel	Deze reserve is bestemd om schommelingen op te vangen bij de besteding van het budget dat beschikbaar is voor de inspanningen die bijdragen aan het behalen van de doelen op gebied van wonen. Deze doelen zijn vastgelegd in woonprincipes en in het volkshuisvestelijk kader.

Naam	**BR Plankosten stedelijke ontwikkeling**
Doel	Het egaliseren van fluctuaties in het uitgavenpatroon van het budget voor plankosten stedelijke ontwikkeling.
Naam	**BR Stadsontwikkelfonds**
Doel	Deze reserve wordt ingezet om onze ambities ten aanzien van de stedelijke ontwikkeling te kunnen realiseren of als cofinanciering voor middelen van andere overheden. Naast het borgen van de voortgang of versnelling van projecten, zijn deze middelen ook bedoeld voor onder andere het realiseren van meer sociale huurwoningen, maatschappelijke functies of vergroening van de openbare ruimte. Positieve resultaten van het grondbedrijf die vrij beschikbaar zijn nadat de reserves grondexploitatie conform de nota grondbeleid op het vereiste niveau zijn gebracht, worden toegevoegd aan de reserve Stadsontwikkelfonds. Bijdragen van projectontwikkelaars voor de realisatie van bovenwijkse voorzieningen worden ook toegevoegd aan deze reserve.
Naam	**BR Strategische Posities**
Doel	Deze reserve dient ter financiering van de verwachte kosten voor het beheren en onderhouden van een eigendomssituatie in een gebied (vooruitlopend op beslissingen om te gaan ontwikkelen) op te vangen. In de begroting is hiervoor een bedrag geraamd. Afwijkingen t.o.v. dat budget worden verrekend met deze reserve.
Naam	**BR Omgevingslawaai**
Doel	De gemeente Arnhem heeft deze middelen van het ministerie van Infrastructuur & Milieu (I&M) ontvangen en ze worden ingezet voor maatregelen om het omgevingslawaai terug te dringen, zoals door geluidarm asfalt op de hoofdinvalswegen van Arnhem (zoals Velperweg en Huissensestraat), investeringen in geluidsschermen langs het spoor en andere bronmaatregelen.
Naam	**BR Voorstudies**
Doel	De reserve is bedoeld om uitgaven te dekken uit voorstudies voordat een initiatief tot een project is verheven. Op het moment dat het project daadwerkelijk tot uitvoering komt vloeit de bijdrage die vanuit deze reserve is gedaan terug in de reserve. In de begroting is een bedrag geraamd voor kosten van voorstudies. Afwijkingen ten opzichte van de raming worden verrekend met deze reserve.
Naam	**BR Revolverendfonds (Duurzaam)**
Doel	Uit deze Revolverendfonds reserve worden duurzaamheidsleningen verstrekt volgens de al geldende 'Nadere regels duurzaamheidsleningen Arnhem 2016'. De leningen worden ten laste gebracht van de reserve en de aflossingen vloeien weer terug.
Naam	**BR Groenfonds**
Doel	Deze egalisatiereserve dient om schommelingen op te vangen bij de besteding van het budget dat beschikbaar is voor het bomenbeleid, en voor andere groene investeringen in gebieden die dringend aan een impuls toe zijn. Opbrengsten uit herplantplicht voor bomen waarbij herplant ter plekke niet mogelijk of wenselijk is, worden toegevoegd aan deze reserve.
Naam	**BR Zuidelijke Binnenstad**
Doel	Deze reserve heeft een dekkingsfunctie t.b.v. de financiering van ruimtelijke plannen in de zuidelijke binnenstad.
Naam	**BR Arnhem Oost**
Doel	Deze reserve wordt ingezet ter dekking van uitvoeringsplannen in het kader van de Arnhem-Oost aanpak.
Naam	**BR Startersleningen**
Doel	De starterslening is bedoeld voor starters op de woningmarkt. Uit de reserve worden jaarlijkse beheerskosten en rentelasten van de startersleningen gedekt.
Naam	**BR Klimaatadaptatiefonds**
Doel	Deze reserve kan worden ingezet als dekking voor maatregelen voor klimaatadaptatie zoals het verminderen van verhardingen en het ontstenen van de openbare ruimte.

EMU-saldo 2024

Sinds 1999 bestaat de Economische en Monetaire Unie (EMU), die in Europa verantwoordelijk is voor het gezamenlijke monetaire beleid van de deelnemende landen. Deze EMU-landen zijn gehouden aan de –met elkaar afgesproken- eis om het begrotingstekort van de overheid niet te laten stijgen boven de 3% van het bruto binnenlands product (BBP). Deze grens van 3% geldt voor de gehele overheid, dus inclusief de gemeenten, provincies en waterschappen.
Europese afspraken over de realisatie van genoemde 3% zijn in Nederland vertaald in de wet Houdbare Overheidsfinanciën (wet Hof). Hierin is benadrukt dat Rijk en decentrale overheden gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor de beheersing van het Nederlandse EMU-tekort. Eén van de uitwerkingen van de wet Hof is de verplichting voor decentrale overheden, waaronder gemeenten, in de begroting het EMU-saldo te presenteren, dat voortvloeit uit die begroting.
In Europees verband is afgesproken dat in verband met de uitzonderlijke omstandigheden, de bestrijding van de gevolgen van de coronacrisis, de afspraken over het EMU-saldo en de maximale EMU-schuld van landen (60% van het BBP) tijdelijk buiten werking worden gesteld. De verplichting uit de wet Hof voor gemeenten om het EMU-saldo te presenteren valt daar niet onder. Deze blijft overeind staan.
Het EMU-saldo wordt berekend op een manier die afwijkt van de manier waarop bij gemeenten het begrotingsresultaat wordt bepaald. Decentrale overheden zijn gehouden aan de regelgeving in het BBV, dat uitgaat van een stelsel van baten en lasten. Het zogenaamde EMU-saldo is een saldo van inkomsten en uitgaven (dus op kasbasis) en om dat te kunnen bepalen is bovenop het begrote saldo van lasten en baten een aanvullende berekening nodig. Uitgangspunt is het exploitatiesaldo vóór toevoegingen aan of dekking uit reserves vermeerderd met het saldo van investeringen -/- afschrijvingen
In het overzicht is het EMU-saldo berekend voor de jaren 2023 tot en met 2025, zoals dat voortvloeit uit deze begroting.

	Omschrijving	2023 x € 1000,- Volgens realisatie tot en met sept. 2023, aangevuld met raming resterende periode	2024 x € 1000,- Volgens begroting 2024	2025 x € 1000,- Volgens meerjarenraming in begroting 2025
1.	Exploitatiesaldo **vóór** toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-46.447	-9.555	23.210
2.	Mutatie (im)materiële vaste activa	-32.038	-28.184	-4.789
3.	Mutatie voorzieningen			
4.	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)			
5.	Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa			
Berekend EMU-saldo		**-14.409**	**18.629**	**27.999**

Mutaties in voorzieningen en in voorraden (inclusief GREX) lopen in Arnhem via de reguliere begroting en zijn dus al opgenomen in het exploitatiesaldo.

De vastgestelde macronorm voor de decentrale overheden (gemeenten, provincies en waterschappen) is niet verlaagd en bedraagt ook in 2024 0,4% van het BBP. Bij een begroot BBP van € 768,4 miljard betekent dat een bedrag van € 3,047 miljard. De decentrale overheden hebben in overleg bepaald dat van deze macronorm aan gemeenten een norm van 0,27% wordt toegewezen. De macronorm voor gemeenten zal dus € 2,064 miljard bedragen. De individuele referentiewaarde voor afzonderlijke gemeenten, zoals bekend gemaakt in de septembercirculaire, bedraagt voor de gemeente Arnhem € 32,762 miljoen. Hierbij moet worden opgemerkt dat de individuele referentiewaarde geen norm is in de zin dat die niet mag worden overschreden, maar een indicatie van het aandeel dat de gemeente mag hebben in het genoemde toegestane gezamenlijke EMU-tekort voor decentrale overheden van € 3,047 miljard.

Het verwachte EMU-tekort van 2023 van de gemeente overschrijdt niet het toegestane maximum. De overschrijding in 2023 wordt verklaard door het voorziene begrotingstekort (voor reserves), maar wordt deels gecompenseerd door vermindering van de begrote investeringen. Voor het jaar 2024 wordt geen overschrijding voorzien.

Overzicht geraamde lasten en baten per taakveld

	Lasten						
	Rekening	Begroting 2023		Begroting	Meerjarenraming		
	2022	Geamendeerd	Juli	2024	2025	2026	2027
Bedragen x € 1.000							
Middelen							
Afval	18.273	20.384	20.939	22.115	21.153	21.481	21.450
Alg uitk en ov uitk gemeentefonds	0	527	527	0	0	0	0
Arbeidsparticipatie	26.955	20.615	24.953	20.996	20.165	22.705	20.683
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	582	1.078	946	450	450	450	82
Begeleiding (WMO)	16.987	18.779	18.779	19.954	19.965	19.895	19.895
Begraafplaatsen en crematoria	61	48	48	48	48	48	48
Beheer overige gebouwen en gronden	1.520	2.301	2.729	2.736	2.569	2.146	2.209
Belastingen overig	422	5	5	5	5	5	5
Beschermd wonen (WMO)	24.519	34.882	34.894	34.133	31.361	30.559	29.799
Bestuur	5.171	6.875	6.151	6.309	6.320	6.233	6.147
Burgerzaken	7.379	6.473	7.424	8.551	8.603	7.946	7.894
Crisisbeheersing en brandweer	13.539	14.008	14.028	16.197	16.039	16.037	16.027
Cultureel erfgoed	1.874	1.612	4.753	2.237	2.187	2.023	1.940
Cultuurpresentatie, -prod en -part	19.985	21.981	23.770	23.895	23.445	23.813	28.597
Dagbesteding (WMO)	1.331	1.489	1.489	2.233	2.198	2.913	2.913
Economische havens en waterwegen	1.080	1.013	1.101	1.098	1.095	1.067	1.050
Economische ontwikkeling	4.254	4.770	6.344	5.634	5.326	5.124	4.814
Economische promotie (Arnhem promo)	3.247	3.527	3.374	3.685	2.857	2.573	2.882
Gesloten plaatsing	306	0	828	835	820	828	828
Gezinsgericht	19.551	20.688	3.103	3.130	3.075	3.104	3.104
Grondexpl (niet-bedrijventerreinen)	14.738	39.741	46.975	34.852	36.023	21.194	11.896
Huishoudelijke hulp (WMO)	15.843	17.545	17.708	20.061	20.204	20.723	20.986
Inkomensregelingen	168.903	150.506	154.684	150.962	151.361	153.351	155.979
Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	10.935	10.043	10.043	10.717	10.529	10.630	10.630
Jeugdbescherming	5.621	6.357	4.008	4.153	4.080	4.119	4.119
Jeugdhulp begeleiding	9.222	8.292	8.292	8.385	8.246	8.321	8.321
Jeugdhulp behandeling	12.243	10.565	10.565	10.654	10.467	10.567	10.567
Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	0	0	260	277	277	277	277
Jeugdhulp met verblijf overig	0	0	13.861	13.979	13.734	13.865	13.865
Jeugdhulp zonder verblijf overig	2.511	4.435	4.407	5.030	1.004	1.018	1.018
Jeugdreclassering	0	0	1.162	1.240	1.218	1.230	1.230
Maatschapp- en vrouwenopvang (WMO)	19.352	20.543	20.541	18.552	18.885	17.650	17.654
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	10.639	12.591	12.665	14.658	15.629	15.617	15.617
Media	9.276	9.919	10.206	9.837	9.646	9.382	9.382
Milieubeheer	9.054	9.837	23.457	29.632	22.200	19.870	18.995
Musea	5.748	5.932	6.072	6.279	6.174	6.174	6.174
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	20.584	19.733	22.134	21.971	21.737	21.265	20.393
Onderwijshuisvesting	20.561	22.591	22.260	24.707	25.447	26.428	26.844
Openb groen en (openlucht) recreatie	13.539	18.891	21.614	19.065	18.321	17.566	17.586
Openbaar vervoer	1.012	860	1.704	1.274	1.272	1.243	1.239
Openbare orde en veiligheid	10.921	10.746	15.366	15.691	13.802	11.674	10.558
Overhead	72.918	76.773	75.269	81.658	78.592	78.048	76.735
Overige baten en lasten	1.465	6.118	-105	6.588	7.374	7.406	7.776
Overige maatwerkarrangementen (WMO)	3.155	4.071	4.473	3.436	3.936	4.256	4.256
OZB Niet-Woningen	2.710	0	0	0	0	0	0
OZB Woningen	2.802	3.985	3.985	3.985	3.985	3.985	3.985
Parkeren	9.487	10.429	10.805	12.778	12.137	12.039	12.084
Pleegzorg	2	0	2.896	3.221	3.170	3.197	3.197
Riolering	12.239	12.853	13.183	13.371	13.499	13.055	13.373
Ruimtelijke ordening	3.389	4.226	4.770	3.570	3.270	3.035	3.635
Samenkracht en burgerparticipattie	37.403	29.094	51.151	33.996	32.366	32.290	30.848
Sportaccommodaties	5.294	4.863	4.977	4.845	4.911	4.914	4.736
Sportbeleid en activering	19.792	19.140	19.767	22.493	19.530	19.330	19.331
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	17.336	19.922	24.467	25.545	25.375	25.375	25.375
Treasury	-1.071	-1.707	-1.734	-2.286	-2.395	-2.031	-688
Vennootschapsbelasting VpB	197	600	600	600	600	600	600
Verkeer en vervoer	23.967	35.314	33.747	32.789	30.801	32.206	32.470
Volksgezondheid	7.334	7.995	7.688	8.745	8.152	8.075	7.975
Wonen en bouwen	7.074	8.983	9.970	10.143	9.721	10.025	9.852
WSW en beschut werk	35.842	33.306	36.530	36.782	36.650	33.220	30.168
Eindtotaal	789.071	836.148	906.607	898.473	869.610	850.141	839.402

	Baten						
	Rekening	Begroting 2023		Begroting	Meerjarenraming		
	2022	Geamendeerd	Juli	2024	2025	2026	2027
Bedragen x € 1.000							
Middelen							
Afval	22.865	22.420	22.420	25.078	26.020	26.874	27.016
Alg uitk en ov uitk gemeentefonds	521.534	490.209	502.061	542.349	544.419	503.924	496.663
Arbeidsparticipatie	7.778	1.026	3.603	2.181	1.737	1.737	1.737
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	22	44	44	44	44	44	44
Begeleiding (WMO)	105	0	0	0	0	0	0
Begraafplaatsen en crematoria	43	16	16	16	16	16	16
Beheer overige gebouwen en gronden	537	794	722	472	271	271	271
Belastingen overig	606	381	381	381	381	381	381
Beschermd wonen (WMO)	945	1.559	1.559	1.559	1.559	1.559	1.559
Bestuur	116	91	91	91	91	91	91
Burgerzaken	2.706	2.013	2.001	3.322	3.399	3.648	3.621
Crisisbeheersing en brandweer	1.679	1.276	1.358	1.444	1.444	1.444	1.444
Cultureel erfgoed	532	606	636	665	665	665	665
Cultuurpresentatie, -prod en -part	7.320	6.645	7.799	7.934	7.640	7.640	7.640
Dagbesteding (WMO)	0	0	0	0	0	0	0
Economische havens en waterwegen	896	913	913	913	913	913	913
Economische ontwikkeling	95	137	51	149	149	149	149
Economische promotie (Arnhem promo)	1.121	1.041	1.162	1.562	1.407	1.407	1.562
Gesloten plaatsing	306	0	0	0	0	0	0
Gezinsgericht	0	0	0	0	0	0	0
Grondexpl (niet-bedrijventerreinen)	12.274	40.773	47.866	35.569	38.854	29.528	18.310
Huishoudelijke hulp (WMO)	0	0	0	0	0	0	0
Inkomensregelingen	107.446	115.018	108.828	112.557	115.077	117.975	120.715
Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	0	0	0	0	0	0	0
Jeugdbescherming	235	0	0	0	0	0	0
Jeugdhulp begeleiding	0	0	0	0	0	0	0
Jeugdhulp behandeling	0	0	0	0	0	0	0
Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	0	0	0	0	0	0	0
Jeugdhulp met verblijf overig	0	0	0	0	0	0	0
Jeugdhulp zonder verblijf overig	457	0	0	0	0	0	0
Jeugdreclassering	0	0	0	0	0	0	0
Maatschapp- en vrouwenopvang (WMO)	1.092	757	884	892	892	892	892
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.844	1.339	1.339	922	922	2.362	2.322
Media	0	0	0	0	0	0	0
Milieubeheer	2.993	2.684	12.222	12.924	8.667	6.089	10.217
Musea	212	273	273	273	118	118	118
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	12.407	9.992	11.644	10.722	10.722	10.722	10.722
Onderwijshuisvesting	4.500	4.204	4.353	4.789	4.504	4.504	4.504
Openb groen en (openlucht) recreatie	621	737	1.598	859	859	872	872
Openbaar vervoer	1.308	1.314	1.314	1.314	1.314	1.314	1.314
Openbare orde en veiligheid	3.470	1.013	4.532	3.998	2.965	838	838
Overhead	3.402	4.106	4.142	3.923	3.894	3.858	3.846
Overige baten en lasten	543	0	0	0	0	0	0
Overige maatwerkarrangementen (WMO)	1.195	0	-112	0	0	0	0
OZB Niet-Woningen	29.184	28.706	28.706	32.270	33.064	33.908	33.908
OZB Woningen	26.857	30.636	30.636	30.403	31.151	31.947	31.947
Parkeren	14.932	18.248	18.248	20.315	20.222	20.131	20.040
Pleegzorg	0	0	0	0	0	0	0
Riolering	16.807	17.311	17.311	17.766	17.766	17.766	17.766
Ruimtelijke ordening	530	318	318	0	0	0	0
Samenkracht en burgerparticipattie	12.405	18	20.894	528	528	528	528
Sportaccommodaties	5.466	5.008	5.458	5.757	5.756	5.755	5.755
Sportbeleid en activering	1.653	0	0	0	0	0	0
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	0	0	0	0	0	0	0
Treasury	2.010	2.436	2.436	2.436	2.436	2.436	2.436
Vennootschapsbelasting VpB	0	0	0	0	0	0	0
Verkeer en vervoer	1.441	616	619	577	577	577	577
Volksgezondheid	851	663	182	71	71	11	11
Wonen en bouwen	4.725	4.325	4.325	4.174	4.014	4.069	4.014
WSW en beschut werk	826	100	457	100	100	100	100
Eindtotaal	840.894	819.763	873.291	891.298	894.627	847.063	835.525

	Exploitatieresultaat						
	Rekening	Begroting 2023		Begroting	Meerjarenraming		
	2022	Geamendeerd	Juli	2024	2025	2026	2027
Bedragen x € 1.000							
Middelen							
Afval	-4.591	-2.036	-1.481	-2.963	-4.867	-5.393	-5.567
Alg uitk en ov uitk gemeentefonds	-521.534	-489.682	-501.535	-542.349	-544.419	-503.924	-496.663
Arbeidsparticipatie	19.177	19.589	21.350	18.815	18.427	20.967	18.945
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	560	1.034	902	406	406	406	38
Begeleiding (WMO)	16.882	18.779	18.779	19.954	19.965	19.895	19.895
Begraafplaatsen en crematoria	18	32	32	32	32	32	32
Beheer overige gebouwen en gronden	982	1.507	2.007	2.265	2.298	1.875	1.938
Belastingen overig	-184	-376	-376	-376	-376	-376	-376
Beschermd wonen (WMO)	23.574	33.323	33.335	32.574	29.801	29.000	28.239
Bestuur	5.055	6.784	6.060	6.218	6.228	6.142	6.056
Burgerzaken	4.673	4.460	5.424	5.228	5.204	4.298	4.273
Crisisbeheersing en brandweer	11.860	12.732	12.670	14.753	14.595	14.593	14.583
Cultureel erfgoed	1.342	1.006	4.117	1.571	1.521	1.358	1.274
Cultuurpresentatie, -prod en -part	12.665	15.336	15.971	15.960	15.805	16.173	20.957
Dagbesteding (WMO)	1.331	1.489	1.489	2.233	2.198	2.913	2.913
Economische havens en waterwegen	184	100	188	185	182	154	137
Economische ontwikkeling	4.159	4.633	6.293	5.485	5.177	4.975	4.665
Economische promotie (Arnhem promo)	2.125	2.486	2.212	2.123	1.450	1.166	1.321
Gesloten plaatsing	0	0	828	835	820	828	828
Gezinsgericht	19.551	20.688	3.103	3.130	3.075	3.104	3.104
Grondexpl (niet-bedrijventerreinen)	2.464	-1.032	-892	-717	-2.831	-8.334	-6.414
Huishoudelijke hulp (WMO)	15.843	17.545	17.708	20.061	20.204	20.723	20.986
Inkomensregelingen	61.457	35.488	45.856	38.405	36.285	35.377	35.265
Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	10.935	10.043	10.043	10.717	10.529	10.630	10.630
Jeugdbescherming	5.386	6.357	4.008	4.153	4.080	4.119	4.119
Jeugdhulp begeleiding	9.222	8.292	8.292	8.385	8.246	8.321	8.321
Jeugdhulp behandeling	12.243	10.565	10.565	10.654	10.467	10.567	10.567
Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	0	0	260	277	277	277	277
Jeugdhulp met verblijf overig	0	0	13.861	13.979	13.734	13.865	13.865
Jeugdhulp zonder verblijf overig	2.054	4.435	4.407	5.030	1.004	1.018	1.018
Jeugdreclassering	0	0	1.162	1.240	1.218	1.230	1.230
Maatschapp- en vrouwenopvang (WMO)	18.260	19.785	19.658	17.660	17.994	16.758	16.763
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	8.795	11.252	11.326	13.736	14.707	13.255	13.295
Media	9.276	9.919	10.206	9.837	9.646	9.382	9.382
Milieubeheer	6.061	7.153	11.235	16.708	13.534	13.780	8.778
Musea	5.537	5.660	5.799	6.006	6.056	6.056	6.056
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	8.177	9.741	10.490	11.249	11.015	10.544	9.671
Onderwijshuisvesting	16.061	18.387	17.907	19.918	20.943	21.924	22.340
Openb groen en (openlucht) recreatie	12.918	18.154	20.016	18.206	17.462	16.694	16.714
Openbaar vervoer	-296	-454	389	-40	-43	-72	-75
Openbare orde en veiligheid	7.451	9.733	10.834	11.693	10.837	10.837	9.720
Overhead	69.516	72.667	71.127	77.736	74.699	74.190	72.889
Overige baten en lasten	921	6.118	-105	6.588	7.374	7.406	7.776
Overige maatwerkarrangementen (WMO)	1.960	4.071	4.585	3.436	3.936	4.256	4.256
OZB Niet-Woningen	-26.474	-28.706	-28.706	-32.270	-33.064	-33.908	-33.908
OZB Woningen	-24.055	-26.651	-26.651	-26.418	-27.166	-27.962	-27.962
Parkeren	-5.446	-7.819	-7.442	-7.537	-8.086	-8.091	-7.956
Pleegzorg	2	0	2.896	3.221	3.170	3.197	3.197
Riolering	-4.567	-4.459	-4.129	-4.396	-4.268	-4.711	-4.394
Ruimtelijke ordening	2.860	3.909	4.452	3.570	3.270	3.035	3.635
Samenkracht en burgerparticipattie	24.998	29.076	30.257	33.468	31.839	31.763	30.321
Sportaccommodaties	-172	-145	-481	-912	-844	-841	-1.018
Sportbeleid en activering	18.138	19.140	19.767	22.493	19.530	19.330	19.331
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	17.336	19.922	24.467	25.545	25.375	25.375	25.375
Treasury	-3.082	-4.143	-4.170	-4.722	-4.831	-4.467	-3.124
Vennootschapsbelasting VpB	197	600	600	600	600	600	600
Verkeer en vervoer	22.525	34.698	33.128	32.211	30.224	31.629	31.893
Volksgezondheid	6.482	7.332	7.506	8.675	8.082	8.064	7.964
Wonen en bouwen	2.348	4.658	5.645	5.969	5.707	5.956	5.838
WSW en beschut werk	35.016	33.206	36.073	36.682	36.550	33.120	30.068
Eindtotaal	-51.823	16.385	33.316	7.175	-25.017	3.078	3.877

	Toevoegingen aan de reserve						
	Rekening	Begroting 2023		Begroting	Meerjarenraming		
	2022	Geamendeerd	Juli	2024	2025	2026	2027
Bedragen x € 1.000							
Middelen							
Afval	490	0	0	0	0	0	0
Alg uitk en ov uitk gemeentefonds	10.088	0	0	0	0	0	0
Arbeidsparticipatie	1.190	554	554	0	0	0	0
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	0	0	0	0	0	0	0
Begeleiding (WMO)	0	0	0	0	0	0	0
Begraafplaatsen en crematoria	0	0	0	0	0	0	0
Beheer overige gebouwen en gronden	0	3.000	2.500	0	0	0	0
Belastingen overig	0	0	0	0	0	0	0
Beschermd wonen (WMO)	7.986	0	0	3.020	4.417	811	0
Bestuur	0	0	0	0	0	0	0
Burgerzaken	750	0	0	0	0	0	0
Crisisbeheersing en brandweer	73	73	78	78	78	78	78
Cultureel erfgoed	904	291	323	323	323	323	323
Cultuurpresentatie, -prod en -part	3.377	2.913	3.148	3.263	736	736	736
Dagbesteding (WMO)	0	0	0	0	0	0	0
Economische havens en waterwegen	0	0	0	0	0	0	0
Economische ontwikkeling	0	0	0	0	0	0	0
Economische promotie (Arnhem promo)	358	50	50	50	50	50	50
Gesloten plaatsing	0	0	0	0	0	0	0
Gezinsgericht	0	0	0	0	0	0	0
Grondexpl (niet-bedrijventerreinen)	-114	0	30	2.123	2.345	7.315	5.559
Huishoudelijke hulp (WMO)	0	0	0	0	0	0	0
Inkomensregelingen	3.022	5.000	5.000	0	0	0	0
Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	0	0	0	0	0	0	0
Jeugdbescherming	0	0	0	0	0	0	0
Jeugdhulp begeleiding	0	0	0	0	0	0	0
Jeugdhulp behandeling	0	0	0	0	0	0	0
Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	0	0	0	0	0	0	0
Jeugdhulp met verblijf overig	0	0	0	0	0	0	0
Jeugdhulp zonder verblijf overig	12.530	1.082	1.082	0	0	0	0
Jeugdreclassering	0	0	0	0	0	0	0
Maatschapp- en vrouwenopvang (WMO)	2.976	0	40	40	40	40	40
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	0	0	0	0	0	0	0
Media	0	0	0	0	0	0	0
Milieubeheer	10.469	10.001	10.715	38	0	0	0
Musea	0	0	0	0	0	0	0
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	174	74	95	95	95	95	95
Onderwijshuisvesting	10.086	8.853	9.893	9.524	10.098	8.741	8.745
Openb groen en (openlucht) recreatie	1.828	12.500	12.600	442	350	0	0
Openbaar vervoer	669	0	0	0	0	0	0
Openbare orde en veiligheid	732	0	0	0	0	0	0
Overhead	924	284	297	297	297	297	297
Overige baten en lasten	40.480	620	1.545	0	17.960	0	0
Overige maatwerkarrangementen (WMO)	201	0	0	0	0	0	0
OZB Niet-Woningen	0	0	0	0	0	0	0
OZB Woningen	0	0	0	0	0	0	0
Parkeren	7.111	10.562	10.560	11.271	11.347	11.172	11.076
Pleegzorg	0	0	0	0	0	0	0
Riolering	599	553	144	172	268	48	48
Ruimtelijke ordening	767	10.000	11.406	23.011	2.000	0	0
Samenkracht en burgerparticipattie	572	1.100	2.404	667	667	667	167
Sportaccommodaties	673	658	748	748	748	748	748
Sportbeleid en activering	0	0	0	0	0	0	0
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	380	0	0	0	0	0	0
Treasury	0	0	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting VpB	0	0	0	0	0	0	0
Verkeer en vervoer	6.950	3.983	5.404	1.026	1.025	1.024	1.023
Volksgezondheid	534	194	0	0	0	0	0
Wonen en bouwen	3.199	3.043	3.043	9.043	543	543	43
WSW en beschut werk	3.285	0	0	0	0	0	0
Eindtotaal	133.264	75.388	81.659	65.233	53.388	32.688	29.029

	Onttrekkingen aan de reserve						
	Rekening	Begroting 2023		Begroting	Meerjarenraming		
	2022	Geamendeerd	Juli	2024	2025	2026	2027
Bedragen x € 1.000							
Middelen							
Afval	0	0	490	0	0	0	0
Alg uitk en ov uitk gemeentefonds	75	527	527	0	0	0	0
Arbeidsparticipatie	3.880	0	944	0	0	0	0
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	0	0	0	0	0	0	0
Begeleiding (WMO)	0	0	0	0	0	0	0
Begraafplaatsen en crematoria	0	0	0	0	0	0	0
Beheer overige gebouwen en gronden	0	0	0	0	0	0	0
Belastingen overig	0	0	0	0	0	0	0
Beschermd wonen (WMO)	0	0	0	0	0	718	2.836
Bestuur	21	0	0	0	0	0	0
Burgerzaken	999	303	1.079	0	0	0	0
Crisisbeheersing en brandweer	60	47	54	54	50	54	50
Cultureel erfgoed	918	219	2.906	227	291	257	224
Cultuurpresentatie, -prod en -part	3.919	612	1.248	13.208	504	669	570
Dagbesteding (WMO)	0	0	0	0	0	0	0
Economische havens en waterwegen	0	0	0	0	0	0	0
Economische ontwikkeling	313	0	0	0	0	0	0
Economische promotie (Arnhem promo)	400	0	0	200	0	0	0
Gesloten plaatsing	0	0	0	0	0	0	0
Gezinsgericht	0	0	0	0	0	0	0
Grondexpl (niet-bedrijventerreinen)	3.362	0	27	1.013	0	0	0
Huishoudelijke hulp (WMO)	0	0	0	0	0	0	0
Inkomensregelingen	3.336	0	11.781	400	400	0	0
Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	0	0	0	0	0	0	0
Jeugdbescherming	0	0	0	0	0	0	0
Jeugdhulp begeleiding	0	0	0	0	0	0	0
Jeugdhulp behandeling	0	0	0	0	0	0	0
Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	0	0	0	0	0	0	0
Jeugdhulp met verblijf overig	0	0	0	0	0	0	0
Jeugdhulp zonder verblijf overig	99	81	237	498	0	0	0
Jeugdreclassering	0	0	0	0	0	0	0
Maatschapp- en vrouwenopvang (WMO)	650	0	2.386	22	448	412	420
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	0	0	0	180	180	180	180
Media	50	0	0	0	0	0	0
Milieubeheer	10.191	248	3.828	556	962	1.215	1.215
Musea	0	0	0	0	0	0	0
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	73	44	205	79	58	148	26
Onderwijshuisvesting	10.329	8.237	8.536	8.504	9.723	9.867	10.235
Openb groen en (openlucht) recreatie	1.427	2.691	3.476	534	437	297	1.254
Openbaar vervoer	386	25	494	25	25	0	0
Openbare orde en veiligheid	1.025	350	1.082	518	350	350	0
Overhead	1.096	162	203	1.119	235	212	235
Overige baten en lasten	41.529	55.761	57.421	11.114	0	7.964	2.488
Overige maatwerkarrangementen (WMO)	540	0	201	0	0	0	0
OZB Niet-Woningen	0	0	0	0	0	0	0
OZB Woningen	0	0	0	0	0	0	0
Parkeren	5.490	8.513	9.002	8.417	8.611	8.377	8.344
Pleegzorg	0	0	0	0	0	0	0
Riolering	700	859	449	289	545	56	30
Ruimtelijke ordening	254	5.600	7.149	11.311	0	0	0
Samenkracht en burgerparticipattie	2.409	216	1.372	1.198	719	215	271
Sportaccommodaties	1.115	629	634	495	578	589	402
Sportbeleid en activering	85	85	85	197	197	85	85
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	0	0	380	75	0	0	0
Treasury	0	0	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting VpB	0	0	0	0	0	0	0
Verkeer en vervoer	6.463	6.310	6.623	3.974	2.501	2.545	2.487
Volksgezondheid	252	212	417	0	0	0	0
Wonen en bouwen	1.002	41	2.051	7.556	1.556	1.556	1.556
WSW en beschut werk	2.861	0	2.898	642	0	0	0
Eindtotaal	105.307	91.772	128.186	72.407	28.372	35.766	32.907

	Exploitatieresultaat						
	Rekening	Begroting 2023		Begroting	Meerjarenraming		
	2022	Geamendeerd	Juli	2024	2025	2026	2027
Bedragen x € 1.000							
Middelen							
Afval	-4.101	-2.036	-1.971	-2.963	-4.867	-5.393	-5.567
Alg uitk en ov uitk gemeentefonds	-511.522	-490.209	-502.061	-542.349	-544.419	-503.924	-496.663
Arbeidsparticipatie	16.488	20.143	20.960	18.815	18.427	20.967	18.945
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	560	1.034	902	406	406	406	38
Begeleiding (WMO)	16.882	18.779	18.779	19.954	19.965	19.895	19.895
Begraafplaatsen en crematoria	18	32	32	32	32	32	32
Beheer overige gebouwen en gronden	982	4.507	4.507	2.265	2.298	1.875	1.938
Belastingen overig	-184	-376	-376	-376	-376	-376	-376
Beschermd wonen (WMO)	31.561	33.323	33.335	35.594	34.218	29.093	25.403
Bestuur	5.034	6.784	6.060	6.218	6.228	6.142	6.056
Burgerzaken	4.425	4.157	4.345	5.228	5.204	4.298	4.273
Crisisbeheersing en brandweer	11.873	12.758	12.694	14.777	14.623	14.617	14.611
Cultureel erfgoed	1.328	1.078	1.534	1.667	1.554	1.424	1.374
Cultuurpresentatie, -prod en -part	12.123	17.637	17.870	6.015	16.037	16.241	21.123
Dagbesteding (WMO)	1.331	1.489	1.489	2.233	2.198	2.913	2.913
Economische havens en waterwegen	184	100	188	185	182	154	137
Economische ontwikkeling	3.846	4.633	6.293	5.485	5.177	4.975	4.665
Economische promotie (Arnhem promo)	2.083	2.536	2.262	1.973	1.500	1.216	1.371
Gesloten plaatsing	0	0	828	835	820	828	828
Gezinsgericht	19.551	20.688	3.103	3.130	3.075	3.104	3.104
Grondexpl (niet-bedrijventerreinen)	-1.012	-1.032	-889	393	-487	-1.019	-855
Huishoudelijke hulp (WMO)	15.843	17.545	17.708	20.061	20.204	20.723	20.986
Inkomensregelingen	61.142	40.488	39.076	38.005	35.885	35.377	35.265
Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	10.935	10.043	10.043	10.717	10.529	10.630	10.630
Jeugdbescherming	5.386	6.357	4.008	4.153	4.080	4.119	4.119
Jeugdhulp begeleiding	9.222	8.292	8.292	8.385	8.246	8.321	8.321
Jeugdhulp behandeling	12.243	10.565	10.565	10.654	10.467	10.567	10.567
Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	0	0	260	277	277	277	277
Jeugdhulp met verblijf overig	0	0	13.861	13.979	13.734	13.865	13.865
Jeugdhulp zonder verblijf overig	14.485	5.436	5.252	4.532	1.004	1.018	1.018
Jeugdreclassering	0	0	1.162	1.240	1.218	1.230	1.230
Maatschapp- en vrouwenopvang (WMO)	20.586	19.785	17.311	17.677	17.585	16.385	16.383
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	8.795	11.252	11.326	13.556	14.527	13.075	13.115
Media	9.226	9.919	10.206	9.837	9.646	9.382	9.382
Milieubeheer	6.339	16.907	18.121	16.190	12.572	12.565	7.564
Musea	5.537	5.660	5.799	6.006	6.056	6.056	6.056
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	8.278	9.771	10.379	11.265	11.052	10.490	9.739
Onderwijshuisvesting	15.819	19.003	19.264	20.939	21.318	20.798	20.850
Openb groen en (openlucht) recreatie	13.318	27.963	29.139	18.114	17.375	16.397	15.460
Openbaar vervoer	-12	-479	-104	-65	-68	-72	-75
Openbare orde en veiligheid	7.158	9.383	9.752	11.175	10.487	10.487	9.720
Overhead	69.344	72.789	71.222	76.914	74.761	74.275	72.951
Overige baten en lasten	-128	-49.023	-55.982	-4.525	25.335	-557	5.288
Overige maatwerkarrangementen (WMO)	1.622	4.071	4.384	3.436	3.936	4.256	4.256
OZB Niet-Woningen	-26.474	-28.706	-28.706	-32.270	-33.064	-33.908	-33.908
OZB Woningen	-24.055	-26.651	-26.651	-26.418	-27.166	-27.962	-27.962
Parkeren	-3.825	-5.770	-5.884	-4.683	-5.349	-5.297	-5.223
Pleegzorg	2	0	2.896	3.221	3.170	3.197	3.197
Riolering	-4.668	-4.764	-4.434	-4.512	-4.545	-4.719	-4.376
Ruimtelijke ordening	3.373	8.309	8.709	15.270	5.270	3.035	3.635
Samenkracht en burgerparticipattie	23.162	29.960	31.290	32.937	31.786	32.215	30.216
Sportaccommodaties	-613	-116	-366	-659	-674	-683	-672
Sportbeleid en activering	18.053	19.056	19.682	22.296	19.333	19.245	19.246
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	17.716	19.922	24.087	25.470	25.375	25.375	25.375
Treasury	-3.082	-4.143	-4.170	-4.722	-4.831	-4.467	-3.124
Vennootschapsbelasting VpB	197	600	600	600	600	600	600
Verkeer en vervoer	23.013	32.370	31.909	29.263	28.748	30.108	30.429
Volksgezondheid	6.764	7.314	7.089	8.675	8.082	8.064	7.964
Wonen en bouwen	4.546	7.660	6.637	7.456	4.694	4.943	4.325
WSW en beschut werk	35.441	33.206	33.175	36.040	36.550	33.120	30.068
Eindtotaal	-23.866	0	-13.211	0	0	0	0

Overzicht taakvelden per programma (lasten)

	Lasten						
	S00	S01	S02	S03	S04	S05	S06
	Bestuur Dienstverlening en financiën	Veiligheid	Bereikbaarheid	Economie	Onderwijs	Cultuur	Patricipatie en armoedebestrijding
Bedragen x € 1.000							
Afval	0	0	0	0	0	0	0
Alg uitk en ov uitk gemeentefonds	0	0	0	0	0	0	0
Arbeidsparticipatie	0	0	0	0	0	0	7.652
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	0	0	0	450	0	0	0
Begeleiding (WMO)	0	0	0	0	0	0	0
Begraafplaatsen en crematoria	0	0	0	0	0	0	0
Beheer overige gebouwen en gronden	2.736	0	0	0	0	0	0
Belastingen overig	5	0	0	0	0	0	0
Beschermd wonen (WMO)	0	0	0	0	0	0	0
Bestuur	6.309	0	0	0	0	0	0
Burgerzaken	8.551	0	0	0	0	0	0
Crisisbeheersing en brandweer	0	16.197	0	0	0	0	0
Cultureel erfgoed	0	0	0	0	0	2.227	0
Cultuurpresentatie, -prod en -part	0	0	0	0	0	23.717	0
Dagbesteding (WMO)	0	0	0	0	0	0	0
Economische havens en waterwegen	0	0	0	0	0	0	0
Economische ontwikkeling	0	0	0	5.634	0	0	0
Economische promotie (Arnhem promo)	0	0	0	3.685	0	0	0
Gesloten plaatsing	0	0	0	0	0	0	0
Gezinsgericht	0	0	0	0	0	0	0
Grondexpl (niet-bedrijventerreinen)	0	0	0	0	0	0	0
Huishoudelijke hulp (WMO)	0	0	0	0	0	0	0
Inkomensregelingen	0	0	0	0	0	0	126.509
Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	0	0	0	0	0	0	0
Jeugdbescherming	0	0	0	0	0	0	0
Jeugdhulp begeleiding	0	0	0	0	0	0	0
Jeugdhulp behandeling	0	0	0	0	0	0	0
Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	0	0	0	0	0	0	0
Jeugdhulp met verblijf overig	0	0	0	0	0	0	0
Jeugdhulp zonder verblijf overig	0	0	0	0	0	0	0
Jeugdreclassering	0	0	0	0	0	0	0
Maatschapp- en vrouwenopvang (WMO)	0	0	0	0	0	0	0
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	0	0	0	0	0	0	0
Media	0	0	0	0	0	9.286	0
Milieubeheer	52	0	0	0	0	0	0
Musea	0	0	0	0	0	6.279	0
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	0	0	0	0	8.966	0	0
Onderwijshuisvesting	0	0	0	0	18.539	0	0
Openb groen en (openlucht) recreatie	0	0	0	0	0	0	0
Openbaar vervoer	0	0	1.274	0	0	0	0
Openbare orde en veiligheid	0	13.236	0	0	0	0	0
Overhead	79.465	0	0	0	0	0	0
Overige baten en lasten	6.588	0	0	0	0	0	0
Overige maatwerkarrangementen (WMO)	0	0	0	0	0	0	0
OZB Niet-Woningen	0	0	0	0	0	0	0
OZB Woningen	3.985	0	0	0	0	0	0
Parkeren	0	0	9.140	0	0	0	0
Pleegzorg	0	0	0	0	0	0	0
Riolering	0	0	0	0	0	0	0
Ruimtelijke ordening	0	0	0	0	0	0	0
Samenkracht en burgerparticipattie	402	0	0	0	0	0	0
Sportaccommodaties	0	0	0	0	0	0	0
Sportbeleid en activering	0	0	0	0	0	0	0
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	0	0	0	0	0	0	0
Treasury	-2.286	0	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting VpB	600	0	0	0	0	0	0
Verkeer en vervoer	0	0	22.666	0	0	0	0
Volksgezondheid	0	0	0	0	0	0	0
Wonen en bouwen	0	0	0	0	0	0	0
WSW en beschut werk	0	0	0	0	0	0	31.086
Eindtotaal	106.407	29.433	33.080	9.769	27.504	41.509	165.248

	Lasten						
	S07	S08	S09	S10	S11	S12	TOT
	Zorg	Welzijn en Inclusie	Gezondheid en Sport	Klimaat energie en millieu	Ruimtelijke ontwikkeling	Wonen en leefomgeving	Totaal Stad
Afval	0	0	0	0	0	15.351	15.351
Alg uitk en ov uitk gemeentefonds	0	0	0	0	0	0	0
Arbeidsparticipatie	0	3.498	0	0	0	0	11.150
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	0	0	0	0	0	0	450
Begeleiding (WMO)	247	0	0	0	0	0	247
Begraafplaatsen en crematoria	0	0	48	0	0	0	48
Beheer overige gebouwen en gronden	0	0	0	0	0	0	2.736
Belastingen overig	0	0	0	0	0	0	5
Beschermd wonen (WMO)	18.917	0	0	0	0	0	18.917
Bestuur	0	0	0	0	0	0	6.309
Burgerzaken	0	0	0	0	0	0	8.551
Crisisbeheersing en brandweer	0	0	0	0	0	0	16.197
Cultureel erfgoed	0	0	0	0	0	0	2.227
Cultuurpresentatie, -prod en -part	0	0	0	0	0	0	23.717
Dagbesteding (WMO)	0	0	0	0	0	0	0
Economische havens en waterwegen	0	0	0	0	0	1.098	1.098
Economische ontwikkeling	0	0	0	0	0	0	5.634
Economische promotie (Arnhem promo)	0	0	0	0	0	0	3.685
Gesloten plaatsing	297	0	0	0	0	0	297
Gezinsgericht	1.115	0	0	0	0	0	1.115
Grondexpl (niet-bedrijventerreinen)	0	0	0	0	34.852	0	34.852
Huishoudelijke hulp (WMO)	3.102	0	0	0	0	0	3.102
Inkomensregelingen	0	0	0	0	0	0	126.509
Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	221	0	0	0	0	0	221
Jeugdbescherming	650	0	0	0	0	0	650
Jeugdhulp begeleiding	331	0	0	0	0	0	331
Jeugdhulp behandeling	486	0	0	0	0	0	486
Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	277	0	0	0	0	0	277
Jeugdhulp met verblijf overig	4.979	0	0	0	0	0	4.979
Jeugdhulp zonder verblijf overig	2.457	0	0	0	0	0	2.457
Jeugdreclassering	193	0	0	0	0	0	193
Maatschapp- en vrouwenopvang (WMO)	0	18.542	0	0	0	0	18.542
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.619	0	0	0	0	0	1.619
Media	0	0	0	0	0	0	9.286
Milieubeheer	0	0	0	22.677	6.747	0	29.476
Musea	0	0	0	0	0	0	6.279
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	0	0	0	0	0	0	8.966
Onderwijshuisvesting	0	0	0	0	0	0	18.539
Openb groen en (openlucht) recreatie	0	0	0	0	0	14.079	14.079
Openbaar vervoer	0	0	0	0	0	0	1.274
Openbare orde en veiligheid	0	0	0	0	0	0	13.236
Overhead	0	0	0	0	0	0	79.465
Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	6.588
Overige maatwerkarrangementen (WMO)	2.381	0	0	0	0	0	2.381
OZB Niet-Woningen	0	0	0	0	0	0	0
OZB Woningen	0	0	0	0	0	0	3.985
Parkeren	0	0	0	0	0	0	9.140
Pleegzorg	1.040	0	0	0	0	0	1.040
Riolering	0	0	0	0	0	13.371	13.371
Ruimtelijke ordening	0	0	0	0	3.320	0	3.320
Samenkracht en burgerparticipattie	5.651	7.257	0	0	0	0	13.311
Sportaccommodaties	0	0	3.507	0	0	0	3.507
Sportbeleid en activering	0	0	16.879	0	0	0	16.879
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	22.486	3.003	0	0	0	0	25.489
Treasury	0	0	0	0	0	0	-2.286
Vennootschapsbelasting VpB	0	0	0	0	0	0	600
Verkeer en vervoer	0	0	0	0	0	2.000	24.666
Volksgezondheid	0	0	8.614	0	0	0	8.614
Wonen en bouwen	0	0	0	0	4.223	5.920	10.143
WSW en beschut werk	372	0	0	0	0	0	31.458
Eindtotaal	66.822	32.301	29.048	22.677	49.142	51.819	664.758

	Lasten	
	TOTAAL	TOTAAL
	Wijk	Lasten
Afval	6.765	22.115
Alg uitk en ov uitk gemeentefonds	0	0
Arbeidsparticipatie	9.846	20.996
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	0	450
Begeleiding (WMO)	19.707	19.954
Begraafplaatsen en crematoria	0	48
Beheer overige gebouwen en gronden	0	2.736
Belastingen overig	0	5
Beschermd wonen (WMO)	15.217	34.133
Bestuur	0	6.309
Burgerzaken	0	8.551
Crisisbeheersing en brandweer	0	16.197
Cultureel erfgoed	9	2.237
Cultuurpresentatie, -prod en -part	178	23.895
Dagbesteding (WMO)	2.233	2.233
Economische havens en waterwegen	0	1.098
Economische ontwikkeling	0	5.634
Economische promotie (Arnhem promo)	0	3.685
Gesloten plaatsing	537	835
Gezinsgericht	2.015	3.130
Grondexpl (niet-bedrijventerreinen)	0	34.852
Huishoudelijke hulp (WMO)	16.958	20.061
Inkomensregelingen	24.453	150.962
Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	10.496	10.717
Jeugdbescherming	3.503	4.153
Jeugdhulp begeleiding	8.054	8.385
Jeugdhulp behandeling	10.168	10.654
Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	0	277
Jeugdhulp met verblijf overig	9.000	13.979
Jeugdhulp zonder verblijf overig	2.573	5.030
Jeugdreclassering	1.046	1.240
Maatschapp- en vrouwenopvang (WMO)	9	18.552
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	13.039	14.658
Media	550	9.837
Milieubeheer	156	29.632
Musea	0	6.279
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	13.005	21.971
Onderwijshuisvesting	6.168	24.707
Openb groen en (openlucht) recreatie	4.985	19.065
Openbaar vervoer	0	1.274
Openbare orde en veiligheid	2.455	15.691
Overhead	2.194	81.658
Overige baten en lasten	0	6.588
Overige maatwerkarrangementen (WMO)	1.056	3.436
OZB Niet-Woningen	0	0
OZB Woningen	0	3.985
Parkeren	3.638	12.778
Pleegzorg	2.181	3.221
Riolering	0	13.371
Ruimtelijke ordening	250	3.570
Samenkracht en burgerparticipattie	20.685	33.996
Sportaccommodaties	1.338	4.845
Sportbeleid en activering	5.614	22.493
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	55	25.545
Treasury	0	-2.286
Vennootschapsbelasting VpB	0	600
Verkeer en vervoer	8.123	32.789
Volksgezondheid	131	8.745
Wonen en bouwen	0	10.143
WSW en beschut werk	5.324	36.782
Eindtotaal	233.714	898.473

Overzicht taakvelden per programma (baten)

	Baten						
	S00	S01	S02	S03	S04	S05	S06
	Bestuur Dienstverlening en financiën	Veiligheid	Bereikbaarheid	Economie	Onderwijs	Cultuur	Patricipatie en armoedebestrijding
bedragen x € 1.000							
Afval	0	0	0	0	0	0	0
Alg uitk en ov uitk gemeentefonds	542.349	0	0	0	0	0	0
Arbeidsparticipatie	0	0	0	0	0	0	444
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	0	0	0	44	0	0	0
Begeleiding (WMO)	0	0	0	0	0	0	0
Begraafplaatsen en crematoria	0	0	0	0	0	0	0
Beheer overige gebouwen en gronden	472	0	0	0	0	0	0
Belastingen overig	381	0	0	0	0	0	0
Beschermd wonen (WMO)	0	0	0	0	0	0	0
Bestuur	91	0	0	0	0	0	0
Burgerzaken	3.322	0	0	0	0	0	0
Crisisbeheersing en brandweer	0	1.444	0	0	0	0	0
Cultureel erfgoed	0	0	0	0	0	665	0
Cultuurpresentatie, -prod en -part	0	0	0	0	0	7.934	0
Dagbesteding (WMO)	0	0	0	0	0	0	0
Economische havens en waterwegen	0	0	0	0	0	0	0
Economische ontwikkeling	0	0	0	149	0	0	0
Economische promotie (Arnhem promo)	0	0	0	1.562	0	0	0
Gesloten plaatsing	0	0	0	0	0	0	0
Gezinsgericht	0	0	0	0	0	0	0
Grondexpl (niet-bedrijventerreinen)	0	0	0	0	0	0	0
Huishoudelijke hulp (WMO)	0	0	0	0	0	0	0
Inkomensregelingen	0	0	0	0	0	0	111.779
Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	0	0	0	0	0	0	0
Jeugdbescherming	0	0	0	0	0	0	0
Jeugdhulp begeleiding	0	0	0	0	0	0	0
Jeugdhulp behandeling	0	0	0	0	0	0	0
Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	0	0	0	0	0	0	0
Jeugdhulp met verblijf overig	0	0	0	0	0	0	0
Jeugdhulp zonder verblijf overig	0	0	0	0	0	0	0
Jeugdreclassering	0	0	0	0	0	0	0
Maatschapp- en vrouwenopvang (WMO)	0	0	0	0	0	0	0
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	0	0	0	0	0	0	0
Media	0	0	0	0	0	0	0
Milieubeheer	17	0	0	0	0	0	0
Musea	0	0	0	0	0	273	0
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	0	0	0	0	2.266	0	0
Onderwijshuisvesting	0	0	0	0	684	0	0
Openb groen en (openlucht) recreatie	0	0	0	0	0	0	0
Openbaar vervoer	0	0	1.314	0	0	0	0
Openbare orde en veiligheid	0	3.998	0	0	0	0	0
Overhead	3.907	0	0	0	0	0	0
Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0
Overige maatwerkarrangementen (WMO)	0	0	0	0	0	0	0
OZB Niet-Woningen	32.270	0	0	0	0	0	0
OZB Woningen	30.403	0	0	0	0	0	0
Parkeren	0	0	8.113	0	0	0	0
Pleegzorg	0	0	0	0	0	0	0
Riolering	0	0	0	0	0	0	0
Ruimtelijke ordening	0	0	0	0	0	0	0
Samenkracht en burgerparticipattie	0	0	0	0	0	0	0
Sportaccommodaties	0	0	0	0	0	0	0
Sportbeleid en activering	0	0	0	0	0	0	0
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	0	0	0	0	0	0	0
Treasury	2.436	0	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting VpB	0	0	0	0	0	0	0
Verkeer en vervoer	0	0	61	0	0	0	0
Volksgezondheid	0	0	0	0	0	0	0
Wonen en bouwen	0	0	0	0	0	0	0
WSW en beschut werk	0	0	0	0	0	0	100
Eindtotaal	615.647	5.442	9.488	1.755	2.951	8.872	112.324

	Baten						
	S07	S08	S09	S10	S11	S12	TOT
	Zorg	Welzijn en Inclusie	Gezondheid en Sport	Klimaat energie en millieu	Ruimtelijke ontwikkeling	Wonen en leefomgeving	Totaal Stad
Afval	0	0	0	0	0	25.078	25.078
Alg uitk en ov uitk gemeentefonds	0	0	0	0	0	0	542.349
Arbeidsparticipatie	0	1.738	0	0	0	0	2.182
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	0	0	0	0	0	0	44
Begeleiding (WMO)	0	0	0	0	0	0	0
Begraafplaatsen en crematoria	0	0	16	0	0	0	16
Beheer overige gebouwen en gronden	0	0	0	0	0	0	472
Belastingen overig	0	0	0	0	0	0	381
Beschermd wonen (WMO)	1.559	0	0	0	0	0	1.559
Bestuur	0	0	0	0	0	0	91
Burgerzaken	0	0	0	0	0	0	3.322
Crisisbeheersing en brandweer	0	0	0	0	0	0	1.444
Cultureel erfgoed	0	0	0	0	0	0	665
Cultuurpresentatie, -prod en -part	0	0	0	0	0	0	7.934
Dagbesteding (WMO)	0	0	0	0	0	0	0
Economische havens en waterwegen	0	0	0	0	0	913	913
Economische ontwikkeling	0	0	0	0	0	0	149
Economische promotie (Arnhem promo)	0	0	0	0	0	0	1.562
Gesloten plaatsing	0	0	0	0	0	0	0
Gezinsgericht	0	0	0	0	0	0	0
Grondexpl (niet-bedrijventerreinen)	0	0	0	0	35.569	0	35.569
Huishoudelijke hulp (WMO)	0	0	0	0	0	0	0
Inkomensregelingen	0	0	0	0	0	0	111.779
Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	0	0	0	0	0	0	0
Jeugdbescherming	0	0	0	0	0	0	0
Jeugdhulp begeleiding	0	0	0	0	0	0	0
Jeugdhulp behandeling	0	0	0	0	0	0	0
Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	0	0	0	0	0	0	0
Jeugdhulp met verblijf overig	0	0	0	0	0	0	0
Jeugdhulp zonder verblijf overig	0	0	0	0	0	0	0
Jeugdreclassering	0	0	0	0	0	0	0
Maatschapp- en vrouwenopvang (WMO)	0	892	0	0	0	0	892
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	922	0	0	0	0	0	922
Media	0	0	0	0	0	0	0
Milieubeheer	0	0	0	11.337	156	0	11.510
Musea	0	0	0	0	0	0	273
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	0	0	0	0	0	0	2.266
Onderwijshuisvesting	0	0	0	0	0	0	684
Openb groen en (openlucht) recreatie	0	0	0	0	0	855	855
Openbaar vervoer	0	0	0	0	0	0	1.314
Openbare orde en veiligheid	0	0	0	0	0	0	3.998
Overhead	0	0	0	0	0	0	3.907
Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0
Overige maatwerkarrangementen (WMO)	0	0	0	0	0	0	0
OZB Niet-Woningen	0	0	0	0	0	0	32.270
OZB Woningen	0	0	0	0	0	0	30.403
Parkeren	0	0	0	0	0	0	8.113
Pleegzorg	0	0	0	0	0	0	0
Riolering	0	0	0	0	0	17.766	17.766
Ruimtelijke ordening	0	0	0	0	0	0	0
Samenkracht en burgerparticipattie	0	41	0	0	0	0	41
Sportaccommodaties	0	0	3.703	0	0	0	3.703
Sportbeleid en activering	0	0	0	0	0	0	0
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	0	0	0	0	0	0	0
Treasury	0	0	0	0	0	0	2.436
Vennootschapsbelasting VpB	0	0	0	0	0	0	0
Verkeer en vervoer	0	0	0	0	0	482	542
Volksgezondheid	0	0	60	0	0	0	60
Wonen en bouwen	0	0	0	0	3.935	239	4.174
WSW en beschut werk	0	0	0	0	0	0	100
Eindtotaal	2.481	2.670	3.778	11.337	39.661	45.333	861.739

	Baten	
	TOTAAL	TOTAAL
	Wijk	Baten
Afval	0	25.078
Alg uitk en ov uitk gemeentefonds	0	542.349
Arbeidsparticipatie	0	2.181
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	0	44
Begeleiding (WMO)	0	0
Begraafplaatsen en crematoria	0	16
Beheer overige gebouwen en gronden	0	472
Belastingen overig	0	381
Beschermd wonen (WMO)	0	1.559
Bestuur	0	91
Burgerzaken	0	3.322
Crisisbeheersing en brandweer	0	1.444
Cultureel erfgoed	0	665
Cultuurpresentatie, -prod en -part	0	7.934
Dagbesteding (WMO)	0	0
Economische havens en waterwegen	0	913
Economische ontwikkeling	0	149
Economische promotie (Arnhem promo)	0	1.562
Gesloten plaatsing	0	0
Gezinsgericht	0	0
Grondexpl (niet-bedrijventerreinen)	0	35.569
Huishoudelijke hulp (WMO)	0	0
Inkomensregelingen	777	112.557
Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	0	0
Jeugdbescherming	0	0
Jeugdhulp begeleiding	0	0
Jeugdhulp behandeling	0	0
Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	0	0
Jeugdhulp met verblijf overig	0	0
Jeugdhulp zonder verblijf overig	0	0
Jeugdreclassering	0	0
Maatschapp- en vrouwenopvang (WMO)	0	892
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	0	922
Media	0	0
Milieubeheer	1.414	12.924
Musea	0	273
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	8.455	10.722
Onderwijshuisvesting	4.104	4.789
Openb groen en (openlucht) recreatie	4	859
Openbaar vervoer	0	1.314
Openbare orde en veiligheid	0	3.998
Overhead	16	3.923
Overige baten en lasten	0	0
Overige maatwerkarrangementen (WMO)	0	0
OZB Niet-Woningen	0	32.270
OZB Woningen	0	30.403
Parkeren	12.202	20.315
Pleegzorg	0	0
Riolering	0	17.766
Ruimtelijke ordening	0	0
Samenkracht en burgerparticipattie	487	528
Sportaccommodaties	2.054	5.757
Sportbeleid en activering	0	0
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	0	0
Treasury	0	2.436
Vennootschapsbelasting VpB	0	0
Verkeer en vervoer	35	577
Volksgezondheid	11	71
Wonen en bouwen	0	4.174
WSW en beschut werk	0	100
Eindtotaal	29.559	891.298

Mutaties circulaires

In de afgelopen circulaires (september- en decembercirculaire 2022 en meicirculaire 2023) is een aantal taakmutaties en (wijzigingen in) decentralisatie-uitkeringen opgenomen dat verrekend wordt met beleidsvelden. In deze Begroting is het volgende verwerkt:

Decentralisatie-uitkeringen
- Voorschoolse voorziening peuters: Arnhem ontvangt vanaf 2023 jaarlijks extra structurele middelen (€ 19.000) voor de bekostiging van voorschoolse voorzieningen.
- Brede impuls combinatiefuncties: De middelen voor de brede impuls combinatiefuncties worden vanaf 2023 verstrekt via een specifieke uitkering in plaats van het gemeentefonds. Om die reden worden de baten voortaan begroot op de programma's cultuur en sport en vervallen deze op programma S00 Bestuur, dienstverlening en financiën (gemeentefonds).
- Uitstapprogramma sekswerkers: Het kabinet stelt sinds 1 januari 2021 geld beschikbaar voor een landelijk dekkend netwerk van uitstapprogramma's om mensen die het sekswerk willen verlaten te ondersteunen. Met de uitkering ontvangen de aangewezen gemeenten middelen voor het ontwikkelen en uitvoeren van regionale uitstapprogramma's voor sekswerkers. Een uitstapprogramma is een programma waarbinnen begeleiding van sekswerkers plaatsvindt bij het vinden van werk of overige dagbesteding buiten het sekswerk. De programma's hebben nadrukkelijk als doel om de stap naar ander werk dan sekswerk te vergemakkelijken en daarin ondersteuning te bieden. Vanaf 2023 is sprake is van een uitbreiding en verbreding van de uitstapprogramma´s.

Taakmutaties:
- In het cluster individuele voorzieningen Wmo worden structureel extra middelen beschikbaar gesteld aan gemeenten samenhangend met het Integraal Zorgakkoord, ter compensatie van gemeenten voor gestegen kosten als gevolg van de invoering van het abonnementstarief Wmo. Daarnaast wordt het abonnementstarief vanaf 2025 afgeschaft en wordt in plaats daarvan een inkomensafhankelijke eigen bijdrage in de Wmo heringevoerd.
- Arnhem ontvangt structurele middelen ter dekking van de kosten van de uitvoering van het wetsvoorstel om malafide verhuurderschap en discriminatie op de huurmarkt gerichter aan te pakken.
- In het bestuurlijk akkoord met betrekking tot de opvang van asielzoekers is afgesproken dat het kabinet voldoende financiële middelen beschikbaar stelt voor integratie. Als gevolg van een hogere instroom van inburgeraars is afgesproken het budget voor de inburgering voor de jaren 2022, 2023 en 2024 landelijk op te hogen met respectievelijk € 20, 40 en 30 miljoen. Hiermee worden gemeenten in staat gesteld alle inburgeraars passende ondersteuning te bieden.
- In het cluster bestuur en ondersteuning worden structureel extra middelen toegekend voor de financiële gevolgen van de Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslagen.

Bijlagen

Overzicht BBV-indicatoren

Indicator					
Indicator	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
Woonlasten éénpersoonshuishouden	**700**	**707**	**694**	**876**	**902**
Eenheid: Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.					
Bron: COELO, Groningen					
Woonlasten meerpersoonshuishouden	**763**	**750**	**711**	**949**	**976**
Eenheid: Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.					
Bron: COELO, Groningen					
WOZ-waarde woningen	**206**	**221**	**240**	**265**	**324**
Eenheid: De gemiddelde WOZ waarde van woningen x €1.000.					
Bron: CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken					
Formatie ambtelijk apparaat	**5,80**	**5,80**	**6,10**	**5,90**	**6,30**
Eenheid: Toegestane formatie in fte van het ambtelijk apparaat van eigen organisatie voor het begrotingsjaar op peildatum 1 januari. In fte per 1.000 inwoners.					
Bron: Eigen gegevens gemeente.					
Bezetting ambtelijk apparaat	**5,70**	**5,90**	**6,10**	**6**	**6,20**
Eenheid: Werkelijk aantal fte dat werkzaam is binnen eigen organisatie. In fte per 1.000 inwoners.					
Bron: Eigen gegevens gemeente					
Apparaatskosten per inwoner	**490**	**490**	**406**	**429**	**466**
Eenheid: De noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor het uitvoeren van de organisatorische taken.					
Bron: Eigen gegevens gemeente.					
Kosten inhuur externen als % van de loonsom	**21**	**17**	**22,70**	**19,50**	**0**
Eenheid: Inzet van uitzendkrachten, zzp'ers of detacheringsovereenkomsten in procenten.					
Bron: Eigen gegevens gemeente.					
Overhead % van totale lasten	**5**	**9,50**	**9**	**8,90**	**9,10**
Eenheid: Overheadkosten zijn alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces in procenten.					
Bron: Eigen gegevens gemeente					
Verwijzigingen Halt	**10**	**13**	**8**	**7**	
Eenheid: Het aantal verwijzingen Halt per 1.000 inwoners van 12 t/m 17 jaar.					
Bron: Stichting Halt					
Geweldsmisdrijven	**7,60**	**7,10**	**6,60**	**6,70**	
Eenheid: Het aantal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling).					
Bron: CBS - Geregistreerde criminaliteit					

Vernielingen en beschadigingen	**10**	**10,80**	**10,60**	**10**	

Eenheid: Aantal vernielingen en beschadigingen per 1.000 inwoners. Hieronder vallen brandstichting, alle vormen van vernieling en misdrijven tegen de openbare orde en het openbaar gezag.

Bron: CBS - Geregistreerde criminaliteit

Diefstallen uit woning	**2,90**	**2,20**	**1,80**	**1,70**	

Eenheid: Aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners

Bron: CBS - Geregistreerde diefstallen

Winkeldiefstallen	**5,70**	**4,80**	**4,40**	**5**	

Eenheid: Aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners

Bron: CBS - Geregistreerde diefstallen

Jongeren met een delict voor de rechter	**1**	**1**	**2**		

Eenheid: Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen

Bron: CBS - Jeugdmonitor

Functiemenging	**58,50**	**58,60**	**58,70**	**59,40**	

Eenheid: De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen (%).

Bron: CBS BAG/LISA - bewerking ABF Research

Vestigingen (van bedrijven)	**145,40**	**153,40**	**158,30**	**171,40**	

Eenheid: Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar

Bron: LISA

Demografische druk	**58,10**	**58**	**57,50**	**57,60**	**57,50**

Eenheid: Het aantal personen van 0 tot 20 jaar én 65 jaar of ouder per honderd personen van 20 tot 65 jaar (percentage).

Bron: CBS - Bevolkingsstatistiek

Banen	**967,70**	**974,60**	**987,80**	**1024,30**	

Eenheid: Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten. De indicator betreft het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 64 jaar.

Bron: CBS Bevolkingsstatistiek / LISA-bewerking ABF Research

Absoluut verzuim	**1,80**	**3,10**	**2**	**1,50**	

Eenheid: Het aantal leer- of kwalificatieplichtige jongeren dat absoluut verzuimer is (geweest) gedurende het schooljaar (per 1.000 leerlingen): de jongere is niet ingeschreven bij een onderwijsinstelling en beschikt niet over een vrijstelling. De periodeaanduiding '2022' staat voor schooljaar '2021/2022'. Streefwaarde absoluut verzuim: 0,5 per 1.000 inwoners in de leeftijd van 5-18 jaar.

Bron: DUO/Ingrado

Relatief verzuim	**32**	**30**	**31**	**36**

Eenheid: Het aantal leer- of kwalificatieplichtige leerlingen (per 1.000 leerlingen) waarbij sprake is van meer dan 16 uur ongeoorloofd verzuim gedurende 4 opeenvolgende lesweken. De periodeaanduiding '2022' staat voor schooljaar '2021/2022'.
De cijfers van Ingrado hebben betrekking op schooljaren. De periodeaanduiding "2019" staat voor schooljaar "2018/2019".
Streefwaarde relatief verzuim: 20 per 1.000 inwoners in de leeftijd van 5-18 jaar.

Bron: DUO/Ingrado

Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	**2,80**	**2,50**	**2,60**	**3,10**

Eenheid: Vsv'ers zijn jongeren van 12 tot 23 jaar die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten. Een startkwalificatie is een havo of vwo diploma of minimaal een mbo-2 diploma. Het vsv-percentage staat voor het aantal vsv'ers als percentage van het aantal onderwijsdeelnemers die aan het begin van het schooljaar ingeschreven staan.

Bron: DUO/ Ingrado

Kinderen in uitkeringsgezin

Eenheid: Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.

Bron: Verweij Jonker Instituut - Kinderen in Tel (verplichte BBV-indicator)

Werkloze jongeren	**3**	**3**	**3**	**3**

Eenheid: Het percentage werkloze jongeren 16-22 jaar

Bron: CBS (verplichte BBV-indicator)

Netto arbeidsparticipatie	**67,80**	**69**	**68,30**	**71,30**

Eenheid: Percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking

Bron: CBS

Personen met een bijstandsuitkering	**768**	**842,70**	**797,40**	

Eenheid: Aantal per 10.000 inwoners

Bron: CBS

Lopende re-integratievoorzieningen	**69,10**	**72,70**	**75,80**	**156,50**

Eenheid: Aantal per 10.000 inwoners van 15-64 jaar

Bron: CBS

Jongeren met jeugdhulp			**14,10**	**14,70**

Eenheid: Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp

Bron: CBS - Indicatoren jeugdzorg in natura

Jongeren met jeugdbescherming			**1,40**	**1,40**

Eenheid: Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel

Bron: CBS - Indicatoren jeugdzorg in natura

Jongeren met jeugdreclassering			**0,70**	**0,60**

Eenheid: Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel

Bron: CBS - Indicatoren jeugdzorg in natura

Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	**780**	**820**	**840**	**820**

Eenheid: Aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep

Bron: CBS - Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein Wmo

Niet sporters	**46,90**

Eenheid: Het percentage niet-wekelijkse sporters t.o.v. bevolking van 19 jaar en ouder. Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet.

Bron: Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen GGD's, CBS en RIVM

Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit	**4**	**6**	**9**

Eenheid: Deel van de energie die afkomstig is uit natuurlijke hulpbronnen die constant worden aangevuld, zoals uit wind, zon en waterkracht (%)

Bron: Rijkswaterstaat - Klimaatmonitor

Omvang huishoudelijk afval	**200,70**	**165,20**	**160,40**

Eenheid: Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval (kg per inwoner).

Bron: CBS - Huishoudelijk afval De CBS-afvalcijfers over 2022 worden in december 2023 gepubliceerd. In onze eigen afvalrapportages zien we een gemiddelde van 207 kilogram restafval per inwoner in 2022.

Toevoegingen aan de woningvoorraad: nieuw gebouwde woningen	**9,20**	**11,80**	**5,60**	**7**

Eenheid: Nieuw gebouwde woningen, exclusief overige toevoegingen, zoals transformaties. Aantal per 1.000 woningen

Bron: Basisregistraties adressen en gebouwen - bewerking ABF Research

Overzicht onderdelen stad/wijk

	STAD					WIJK					TOTAAL
	Lasten	Baten	Toevoegingen	Onttrekkingen	Totaal	Lasten	Baten	Toevoegingen	Onttrekkingen	Totaal	
Bedragen x € 1.000											
Bestuur, dienstverlening en financien	**106.407**	**615.647**	**298**	**12.074**	**521.016**	**8.371**	**16**	**0**	**175**	**-8.179**	**512.837**
Bedrijfsvoering en PenO	46.763	4.316	297	1.119	-41.624	2.157	16	0	0	-2.140	-43.765
College	2.091	0	0	0	-2.091	0	0	0	0	0	-2.091
Digitalisering en automatisering	35.202	1.379	0	0	-33.822	37	0	0	0	-37	-33.859
Financiën	9.181	606.538	0	10.939	608.295	0	0	0	175	175	608.470
Herdenken	34	0	0	0	-34	0	0	0	0	0	-34
Internationale samenwerking	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Publieke dienstverlening	8.551	3.322	0	0	-5.228	0	0	0	0	0	-5.228
Raad	2.876	0	0	0	-2.876	0	0	0	0	0	-2.876
Regionale samenwerking BU	1.290	91	0	0	-1.199	0	0	0	0	0	-1.199
Regionale samenwerking WH	17	0	0	0	-17	0	0	0	0	0	-17
Wijken en wijkgericht werken	402	0	0	16	-386	6.177	0	0	0	-6.177	-6.563
Veiligheid	**29.433**	**5.442**	**78**	**572**	**-23.497**	**2.455**	**0**	**0**	**0**	**-2.455**	**-25.952**
Openbare orde en veiligheid	27.444	4.667	78	572	-22.282	2.455	0	0	0	-2.455	-24.737
Veiligheidshuis	1.990	775	0	0	-1.215	0	0	0	0	0	-1.215
Bereikbaarheid	**33.080**	**9.488**	**11.494**	**12.416**	**-22.670**	**9.111**	**12.202**	**803**	**0**	**2.289**	**-20.381**
Mobiliteit	33.080	9.488	11.494	12.416	-22.670	9.111	12.202	803	0	2.289	-20.381
Economie	**9.769**	**1.755**	**50**	**200**	**-7.864**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**-7.864**
Economische Zaken en citymarketing	6.439	193	0	0	-6.246	0	0	0	0	0	-6.246
Erfgoed B	1.120	215	50	200	-755	0	0	0	0	0	-755
Evenementen	1.073	35	0	0	-1.038	0	0	0	0	0	-1.038
Toerisme en recreatie	1.137	1.312	0	0	175	0	0	0	0	0	175
Onderwijs	**27.504**	**2.951**	**9.179**	**8.343**	**-25.390**	**19.173**	**12.560**	**441**	**240**	**-6.814**	**-32.204**
Onderwijs	27.504	2.951	9.179	8.343	-25.390	19.173	12.560	441	240	-6.814	-32.204
Cultuur	**41.509**	**8.872**	**3.567**	**13.432**	**-22.772**	**737**	**0**	**19**	**3**	**-753**	**-23.525**
Cultuur	39.140	8.034	3.263	13.208	-21.160	728	0	0	0	-728	-21.888
Erfgoed	2.369	838	304	224	-1.612	9	0	19	3	-25	-1.637
Participatie en armoedebestrijding	**165.248**	**112.324**	**0**	**642**	**-52.282**	**34.549**	**777**	**0**	**400**	**-33.372**	**-85.654**
Armoedebeleid	1.622	0	0	0	-1.622	18.585	275	0	400	-17.910	-19.532
Schulddienstverlening	288	0	0	0	-288	5.365	0	0	0	-5.365	-5.654
Werk en Inkomen	163.338	112.324	0	642	-50.372	10.599	502	0	0	-10.097	-60.469

Zorg	**66.822**	**2.481**	**3.020**	**1.253**	**-66.109**	**124.789**	**0**	**0**	**0**	**-124.789**	**-190.897**
Jeugdzorg	15.460	0	0	573	-14.887	49.674	0	0	0	-49.674	-64.561
WMO en sociale wijkteams	51.362	2.481	3.020	680	-51.222	75.115	0	0	0	-75.115	-126.336
Welzijn en inclusie	**32.301**	**2.670**	**570**	**124**	**-30.078**	**12.640**	**487**	**136**	**581**	**-11.707**	**-41.785**
Asiel, Vluchtelingen en inburgering	6.479	1.738	0	0	-4.742	15	0	0	0	-15	-4.756
Inclusie en integratie	1.614	0	500	25	-2.089	195	0	0	0	-195	-2.285
Maatschap opvang vrouwenopvang en huiselijk geweld	9.361	0	0	0	-9.361	0	0	0	0	0	-9.361
Welzijn	14.846	932	70	99	-13.886	12.430	487	136	581	-11.498	-25.383
Gezondheid en sport	**29.048**	**3.778**	**431**	**474**	**-25.226**	**7.084**	**2.065**	**318**	**218**	**-5.118**	**-30.344**
Publieke gezondheid en GGD	8.662	76	0	0	-8.587	131	11	0	0	-120	-8.707
Sport	20.386	3.703	431	474	-16.639	6.952	2.054	318	218	-4.998	-21.637
Klimaat, energie en milieu	**22.677**	**11.337**	**38**	**556**	**-10.822**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**-10.822**
Duurzaamheid bedrijv en mobiliteit	5.145	32	0	12	-5.101	0	0	0	0	0	-5.101
Duurzaamheid incl energietransitie	17.531	11.305	38	544	-5.721	0	0	0	0	0	-5.721
Ruimtelijke ontwikkeling	**49.142**	**39.661**	**25.134**	**12.324**	**-22.291**	**406**	**1.414**	**0**	**0**	**1.007**	**-21.284**
Grondzaken	35.216	35.729	2.123	1.013	-597	0	0	0	0	0	-597
ODRA, vergunning en handhaving	3.859	3.775	0	0	-84	0	0	0	0	0	-84
Stedel ontw. ruimt ord. omgevingswet	3.320	0	23.011	11.311	-15.020	250	0	0	0	-250	-15.270
Water, milieu en luchtkwaliteit	6.747	156	0	0	-6.591	156	1.414	0	0	1.257	-5.333
Wonen en leefomgeving	**51.819**	**45.333**	**9.657**	**8.379**	**-7.763**	**14.400**	**39**	**0**	**0**	**-14.362**	**-22.125**
Afval	15.351	25.078	0	0	9.727	6.765	0	0	0	-6.765	2.963
Dierenwelzijn en biodiversiteit	421	0	0	0	-421	168	0	0	0	-168	-589
Groen en klimaatadaptie in de stad	7.368	163	442	434	-7.213	4.114	4	0	0	-4.110	-11.323
Natuur en stadsparken	6.072	692	0	0	-5.380	101	0	0	0	-101	-5.482
Openbare ruimte	16.687	19.161	172	389	2.691	3.252	35	0	0	-3.217	-526
Wonen	5.920	239	9.043	7.556	-7.168	0	0	0	0	0	-7.168
Totaal	664.758	861.739	63.517	70.790	204.253	233.714	29.559	1.716	1.618	-204.253	0

Normenkader

Het normenkader rechtmatigheid betreft de inventarisatie van relevante regelgeving, waaruit financiële beheerhandelingen kunnen voortvloeien die bij niet-naleving kunnen leiden tot een onrechtmatigheid. Jaarlijks wordt het normenkader geactualiseerd. Het betreft een dynamisch document aangezien er gedurende het jaar wijzigingen kunnen optreden in de geldende regelgeving. Onderstaand is het geactualiseerde normenkader opgenomen dat door de raad kan worden vastgesteld voor de rechtmatigheidscontrole:

Daarnaast zal voor het rapporteren van fouten en onduidelijkheden een rapportagegrens worden gehanteerd van 0,05% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves.

Tot slot is onderstaand opgenomen hoe om wordt gegaan met de criteria die relevant zijn voor de rechtmatigheidsverantwoording

Voorwaardencriterium

1. Het voorwaardencriterium is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving en hebben betrekking op aspecten als doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur.
2. Burgemeester en wethouders bieden de raad jaarlijks uiterlijk op 31 december ter vaststelling een normenkader rechtmatigheid aan. Dit kader bestaat uit alle relevante (interne) wet- en regelgeving waaruit financiële beheershandelingen kunnen voortvloeien.

Begrotingscriterium

1. Het begrotingscriterium is een criterium van rechtmatigheid dat betrekking heeft op de grenzen van de baten en lasten in de door de raad geautoriseerde begroting van exploitatie en investeringskredieten en de hiermee samenhangende programma's, waarbinnen de financiële beheershandelingen tot stand moeten zijn gekomen;
2. De begrotingsrechtmatigheid wordt beoordeeld op het niveau waarop de begroting door de raad is geautoriseerd;
3. Bij investeringsprojecten wordt de begrotingsrechtmatigheid beoordeeld op het niveau van het totaal gevoteerde kredietbedrag. Een overschrijding van het jaarbudget, passend binnen het totaal bedrag van het krediet, wordt daarmee als rechtmatig beschouwd.
4. Uitgangspunt is dat iedere afwijking van de begroting als onrechtmatig wordt beschouwd. Afwijkingen worden als acceptabel aangemerkt in de volgende situaties:
   a. Er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren.
   b. Er is sprake van een overschrijding op een open-einde regeling.
   c. De overschrijding is geautoriseerd door middel van de vaststelling van een tussentijdse rapportage .
5. Begrotingsonrechtmatigheden die passen binnen het bestaande beleid van de raad, worden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording (voor zover de verantwoordingsgrens voor afzonderlijke fouten of onduidelijkheden is overschreden), maar worden niet nader toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.

Misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium

1. Het misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op het voorkomen, detecteren en corrigeren van misbruik en oneigenlijk gebruik van overheidsgelden en gemeentelijke eigendommen bij financiële beheershandelingen.
2. Burgemeester en wethouders zorgen voor en leggen vast de regels voor het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van gemeentelijke regelingen en eigendommen.

Proces	Programma	Wet- en regelgeving
Gemeentefonds (Financiën)	S00-S12	Circulaires gemeentefonds
Treasury (Financiën)	S00-S12	Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) en de bijbehorende ministeriële regelingen zoals de Regeling uitzettingen derivaten decentrale overheden (Ruddo), Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet hof), Gemeentewet en het bijbehorende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV),

Proces	Programma	Wet- en regelgeving
		Algemene wet bestuursrecht (Awb), Regelgeving betreffende staatssteun, Wet- en regelgeving toezicht financiële ondernemingen. Treasurystatuut Verordening Arnhemse Starterslening Regeling duurzaamheidsleningen Arnhem
Investeringen (Financiën)	S00-S12	Burgerlijk Wetboek Gemeentewet (artikel 212) Algemene wet bestuursrecht Besluit begroting en Verantwoording Nota Investeren, Waarderen en afschrijven 2021
Jaarrekening (Financiën)	S00-S12	Besluit Begroting en Verantwoording Wet Normering Topinkomens Kadernota rechtmatigheid BADO (Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden) Wet markt en overheid Regeling beleidsindicatoren gemeenten Regeling vaststelling wijze waarop kengetallen worden vastgesteld en opgenomen in begroting en jaarverslag provincies en gemeenten Regeling vaststelling taakvelden en verstrekking informatie voor derden Financiële verordening Nota reserves en voorzieningen Nota risicomanagement en weerstandsvermogen
Relatiebeheer	S00-S12	Geen specifieke wet- en regelgeving
Verplichtingen administratie (Financiën)	S00-S12	
Begroting (MJPB) en budgetbeheer	S00-S12	Besluit Begroting en Verantwoording
Aanbestedingen (Financiën)	S00-S12	Aanbestedingsreglement Werken Europese aanbestedingsregels en -richtlijnen Aanbestedingswet en -besluit
Fiscaal, pensioen, personeel	S00-S12	Fiscale Wet- en regelgeving Wet op het BTW compensatiefonds Wet inkomstenbelasting 2001 Wet op de loonbelasting 1964 Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen Pensioenwetgeving (gericht op een juiste, volledige en tijdige inhouding en afdracht van pensioenpremies Pensioenreglement ABP Wet Normering Topinkomens Wet financiering sociale verzekeringen CAR/UWO Algemene Verordening Gegevensbescherming Wet minimumloon Wetboek burgerlijke rechtsvordering
Verhuur accommodaties (o.a. sport, cultuur etc)	S00-S12	Gemeentewet (art. 160 lid 1 sub e en art. 171) Burgerlijk Wetboek deel 7, titel 4 (Huur) Algemene wet bestuursrecht
Subsidies	S00-S12	Algemene wet bestuursrecht (Awb) Algemene subsidieverordening Arnhem 2016 Kadernota verbonden partijen Arnhem 2016
Verhuur vastgoed	S00-S12	Burgerlijk Wetboek (deel 6 en 7) Gemeentewet (artikel 160 lid 1sub e en artikel 170) Leegstandswet

Proces	Programma	Wet- en regelgeving
		Uitvoeringswet huurprijzen woonruimte Besluit huurprijzen woonruimte
Opbrengsten parkeergelden	S00-S12	Verordening op de heffing en invordering van parkeren en parkeerbelasting 2023
WMO / Jeugd (Zorg)	S00-S12	Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2015 Burgerlijk Wetboek Boek 1 Algemene wet bestuursrecht (Awb) Wet langdurige zorg Zorgverzekeringswet Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 Wet op de Jeugdzorg, jeugdhulp bij gemeenten Jeugdwet Met bijbehorende regelingen en besluiten
Participatiewet	S00-S12	Participatiewet (Pw) IOAW IOAZ BUIG SUWI Algemene wet bestuursrecht (Awb) AOW Wet taaleis participatiewet Wijzigingswet participatiewet Verordening individuele inkomenstoeslag gemeente Arnhem TOZO TONK Met bijbehorende regelingen en besluiten
Belastingen - Riool	S00-S12	Gemeentewet (artikel 229) Algemene wet bestuursrecht (Awb) Verordening op de heffing en de invordering van de rioolheffing 2023
Belastingen - afval	S00-S12	Gemeentewet (artikel 229) Algemene wet bestuursrecht (Awb) Verordening op de heffing en de invordering van de afvalstoffenheffing 2023 Verordening op de heffing en de invordering van reinigingsrechten 2023
Bouwleges, lokale heffingen	S00-S12	Gemeentewet (art. 229) Algemene termijnenwet Verordening op de heffing en de invordering van roerende zaakbelasting 2023 Verordening op de heffing en de invordering van leges 2023 Verordening op de heffing en de invordering van scheepvaartrechten 2023 Verordening op de heffing en de invordering van toeristenbelasting 2023
Aankoop gronden, Grondexploitatie	S00-S12	Burgerlijk Wetboek Wet Voorkeursrecht Gemeenten Onteigeningswet Wet Ruimtelijke Ordening Gemeentewet Wet Inrichting Landelijk Gebied BTW Compensatiefonds Besluit Begroting en Verantwoording Nota grondbeleid Arnhem 2023
Belastingen	S00-S12	Gemeentewet Wet WOZ

Proces	Programma	Wet- en regelgeving
		Algemene wet bestuursrecht Algemene wet inzake rijksbelastingen Invorderingswet 1990 Algemene termijnenwet Kostenwet Algemene wet bestuursrecht (Awb) Besluit Begroting en Verantwoording; Faillissementswet. Kwijtscheldingsregeling gemeentelijke belastingen Arnhem
Waardebepaling woningen (WOZ proces)	S00-S12	Wet WOZ Hoofdstuk III artikel 16 t/m Art 29;
Belastingen – OZB (Financiën)	S00-S12	Gemeentewet (artikel 220). Gemeentelijke bevoegdheid tot het heffen van OZB Verordening op de heffing en invordering van onroerende zaakbelasting 2023
SiSa		Regeling informatieverstrekking SiSa Financiële verhoudingswet

Afkortingenlijst

A.
Apcg – Arnhems platform chronisch zieken en gehandicapten
APV – Algemene Plaatselijke Verordening
AR – Algemene Reserve
AST - Arnhemse standaard voor toegankelijkheid
ASV – Algemene Subsidieverordening Arnhem
AVG - Algemene Verordening Gegevensbescherming

B.
B&W – Burgemeester & Wethouders
BBV – Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
BBP- Bruto Binnenlands Product
BNG – Bank Nederlandse Gemeenten
BOTOC - Breed offensief tegen ondermijnende criminaliteit
BR – Bestemmingsreserve
BSO - Buitenschoolse opvang
BUIG – Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten
BV – Besloten Vennootschap
BVO - Bedrijfsvoeringsorganisatie

C.
CAO – Collectieve arbeidsovereenkomst
COA - Centraal Orgaan opvang asielzoekers
CBS – Centraal Bureau voor de Statistiek
CmK - Cultuureducatie met Kwaliteit
COELO – Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
CPB - Centraal Planbureau
CPI - Consumentenprijsindex
CSA – Centrum, Spijkerkwartier en het Arnhemse Broek

D.
DB – Dagelijks Bestuur
DU - Decentralisatie Uitkering
DSO – Digitaal Stelsel Omgevingswet
DVO – Dienstverleningsovereenkomst

E.
EV – Eigen Vermogen
EN – Europese Norm
EMU – Economische en Monetaire Unie

F.
FDFA - Fashion + Design Festival Arnhem
FIDO – Financiering Decentrale Overheden
FJP – Financiële Jaarrapportage Projecten
FTE – fulltime-equivalent (formatieplaats)

G.
GGD – Gemeentelijke gezondheidsdienst
GGZ - Geestelijke gezondheidszorg
GMR - Groene Metropoolregio
GO – Georganiseerd Overleg
GR – Gemeenschappelijke Regeling
GRP – Gemeentelijk Rioleringsplan
G40 - Netwerk van 40 (middel)grote steden

H.
HAN - Hogeschool Arnhem Nijmegen
HOV - Hoogwaardig Openbaar Vervoer

I.
ICT – Informatie- en communicatietechnologie
IHP - Integraal Huisvestingsplan
IPKW – Industriepark Kleefse Waard

J.
JGZ – Jeugdgezondheidszorg
JOGG – Jongeren Op Gezond Gewicht
JOP - Jongeren Ontmoetingsplek

M.
MBO – Middelbaar beroepsonderwijs
MFC – Multi Functioneel Centrum
MIP – Meerjareninvesteringsplanning
MIRT - Meerjarig investeringsprogramma Ruimte en Infrastructuur
MJPB – Meerjarenprogrammabegroting
MKB - Midden- en Kleinbedrijf

N.
NEN – Nederlandse Norm
NRW - Noordrijn-Westfalen
NV – Naamloze Vennootschap

O.
OAB - Onderwijsachterstandenbeleid
OAT – Ondergronds Afval Transport
ODRA – Omgevingsdienst Regio Arnhem
OCW – Ministerie Onderwijs Cultuur en Wetenschap
OGGz – Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
OKA - OndernemersKontact Arnhem
OM - Openbaar Ministerie
OR – Openbare Ruimte
OV – Openbaar Vervoer
OZB – Onroerend Zaak Belasting
OZO - Overleg Zorg en Overlast

P.
P&O – Personeel & Organisatie
PBA - Platform Binnenstad Arnhem
PGA - Persoonsgerichte aanpak
PGB - Persoonsgebondenbudget
PIP - Persoonlijk inburgeringsplan
PMD - Plastic-, metaalverpakkingen en drankenkartons
PO – Primair onderwijs
POH – Praktijkondersteuner jeugd
PvE - Programma van eisen

R.
RBL - Regionaal Bureau Leerlingzaken
RES – Regionale energiestrategie
RIO - Re-integratie officier
RKV – Rijkerswoerd, Kronenburg en Vredenburg
RMC – Regionaal Meld- en Coördinatiepunt
ROB - Raad voor het Openbaar Bestuur

ROC – Regionaal opleidingscentrum

S.
SO – speciaal onderwijs
StAB - Stichting Arnhemse Bedrijventerreinen
SKTA - Stichting Keurmerk Taxi Arnhem
SVB - Sociale Verzekeringsbank
SW – Sociale Werkvoorziening
SWT - Sociale wijkteams
SWOA – Stichting Welzijn Ouderen Arnhem
SZW – Sociale Zaken en Werkgelegenheid

T.
TEB – The Economic Board
TLO - teams Leefomgeving

U.
UWV – Uitvoeringsinstituut Werknemers Verzekeringen

V.
VE - Volwasseneducatie
VHL – Van Hall Larenstein
VGGM – Veiligheid- en Gezondheidsregio Gelderland Midden
VMBO – Voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs
Vpb - Vennootschapsbelasting
VNG – Vereniging Nederlandse Gemeenten
VO – Voortgezet Onderwijs
VRI – Verkeersregeling installatie
VSO – Voortgezet Speciaal Onderwijs
Vsv – Voortijdig schoolverlaten
VV - Vreemd vermogen
VVE – Voor- en vroegschoolse educatie
VWO – Voorbereidend wetenschappelijk onderwijs
VWS – Volksgezondheid welzijn en sport

W.
Wabo – Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WAW – Wet Aanpak Woonoverlast
Wcw - Wet collectieve warmte
Wet hof – Wet houdbare overheidsfinanciën
Wgiw - Wet gemeentelijke instrumenten warmetransitie
WGR – Wet gemeenschappelijke regelingen
Wkb Wet kwaliteitsborging bouw
Wlz - Wet langdurige zorg
Wmo – Wet maatschappelijke ondersteuning
Woo - Wet open overheid
WOZ – Wet waardering onroerende zaken
Wsp - Werkgeversservicepunt
Wsw – Wet sociale werkvoorziening
WSW - Waarborgfonds Sociale Woningbouw
Wvggz - Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg

Z.
ZVH - Zorg- en Veiligheidshuis
Zzp - Zelfstandige zonder personeel

Begrippenlijst

A.

Accress
Groei/daling van het gemeentefonds (zie ook trap-op-trap-afmethodiek).

Activa (vaste)
Bezittingen die langer dan één jaar meegaan en die in meerdere jaren worden afgeschreven (bijvoorbeeld gebouwen). Activa staan op de balans.

Afvalstoffenheffing
Betreft een heffing voor het inzamelen en verwerken van huishoudelijke afvalstoffen. De heffing wordt via een aanslag opgelegd aan iedereen die op 1 januari van het belastingjaar gebruiker is van een woning (waarvoor een verplichting tot inzamelen geldt). De grondslag voor de heffing is het aantal inwoners (betreft twee categorieën: eenpersoons- of meerpersoonshuishouden). De heffing is een tijdvak-belasting en komt in aanmerking voor de ontheffingsregeling. Bij verhuizing naar een woning binnen of buiten Arnhem wordt ontheffing verleend voor de resterende volle maanden, dat de inwoner verhuisd is. Zodra er nieuwe bewoners ingeschreven worden, ontvangen deze bewoners een aanslag afvalstoffenheffing voor de resterende maanden.

Algemene dekkingsmiddelen
Algemene dekkingsmiddelen zijn inkomsten zonder vooraf bepaald bestedingsdoel. De gemeente kan deze vrij besteden. Het gaat om de uitkeringen vanuit het Gemeentefonds, om bepaalde gemeentelijke belastingen (zoals OZB-belasting) en deelnemingen/dividend.

Algemene uitkering
Uitkering uit het gemeentefonds van het Rijk dat de gemeente geheel vrij mag besteden.

Algemene reserve
Het vrij besteedbare eigen vermogen van de gemeente. Dit vormt een buffer voor financiële tegenvallers.

Auditing
Het controleren van een organisatie.

B.

Balans
De balans toont een overzicht van de bezittingen, schulden en eigen vermogen van de gemeente op een bepaald moment.

Baten
Baten zijn zonder teken (positief) weergegeven in de begroting. Hiermee laten we zien hoeveel middelen we verwachten te ontvangen in het betreffende jaar.

Baten en lasten (stelsel van)
Gemeenten werken met een stelsel van baten en lasten. Dit betekent dat inkomsten en uitgaven moeten worden toegerekend aan het begrotingsjaar waarop zij betrekking hebben (dat wil zeggen het jaar waarin de prestatie geleverd is).

Bedrijfsvoering
De beheersing van, het toezicht op en de verantwoording over de bedrijfsprocessen binnen de gemeentelijke organisatie op basis van een bedrijfsvoeringsfilosofie.

Begroting
Een begroting geeft aan welke beleidsvoornemens de gemeente heeft, hoeveel middelen daarmee gemoeid zijn en uit welke bronnen die middelen afkomstig zijn.

Begrotingsresultaat
Financieel verschil tussen het bedrag dat volgens de begroting is toegestaan en het te verwachten bestede bedrag.

Begrotingstekort
Een begrotingstekort treedt op wanneer de lasten hoger zijn dan de baten.

Beheersmaatregel
Een activiteit die zich richt op het elimineren, vermijden of verkleinen van de oorzaak of het gevolg van een ongewenste gebeurtenis.

Belastingcapaciteit
De OZB is voor gemeenten de belangrijkste eigen belastinginkomsten. De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin bij het voordoen van een financiële tegenvaller in het volgende begrotingsjaar kan worden opgevangen of ruimte is voor nieuw beleid. Om deze ruimte weer te kunnen geven is een ijkpunt nodig. In dit geval de landelijk gemiddelde tarieven. Voor gemeenten wordt de belastingcapaciteit gerelateerd aan de hoogte van de gemiddelde woonlasten (OZB, rioolheffing en reinigingsheffing). Naast de OZB wordt tevens gekeken naar de riool- en afvalstoffenheffing omdat de heffing niet kostendekkend hoeft te zijn, maar ook lager mag worden vastgesteld (er is dan sprake van belastingcapaciteit die niet benut wordt).
Benodigde weerstandscapaciteit
Het bedrag dat benodigd is om alle risico's in de begroting waarvoor geen maatregelen zijn getroffen, in financiële zin af te dekken.

Beschikbare weerstandscapaciteit
De middelen die beschikbaar zijn om eventuele tegenvallers (risico's) op te kunnen vangen.

Bestaand beleid
Beleid waarover al besluitvorming heeft plaatsgevonden.

Bestemmingsreserve
Naast de Algemene reserve zijn er buffers gevormd die niet worden meegerekend tot de weerstandscapaciteit. Het gaat hier om de bestemmingsreserves. Bestemmingsreserves zijn voor specifieke doeleinden gevormd op basis van een raadsbesluit. Bestemmingsreserves zijn gebonden aan de bestemmingen die door de raad zijn vastgesteld. Wanneer de nood echt hoog is kan er door de raad aan de betreffende bestemmingsreserve een andere bestemming worden gegeven. Aan een deel van de bestemmingsreserves hangen verplichtingen tot bestedingen waarbij er beperkte sprake is sprake is van beleidsvrijheid.

Besluit begroting en verantwoording (BBV)
Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) beschrijft de regels waaraan onder andere begroting van een gemeente aan moet voldoen.

Bestuurlijk belang
Een gemeente kan een bestuurlijk belang hebben in een verbonden partij doordat zij in het bestuur is vertegenwoordigd. De gemeente kan het ook hebben doordat zij stemrecht heeft in de verbonden partij.

BTW-compensatiefonds
Rijksfonds waaruit gemeenten een bepaald deel van de door hen betaalde BTW kunnen terugvorderen.

C.
Circulaire
Een circulaire informeert de gemeenten over de omvang en de verdeling van de algemene uitkering, de integratie-uitkeringen - inclusief die voor het sociaal domein - en de decentralisatie-uitkeringen uit het gemeentefonds.

Compabiliteitsvoorschriften
Dit zijn de wettelijke voorschriften voor de inrichting van de gemeentelijke begroting en rekening. Sinds 2004 zijn de nieuwe voorschriften volgens het Besluit Begroting en Verantwoording van kracht.

D.

Deelneming
Participatie in een besloten of naamloze vennootschap, waarin de gemeente aandelen heeft.

Dividend
Een vergoeding die wordt uitbetaald aan aandeelhouders.

Doeluitkering
Uitkering door het Rijk aan een lagere overheid voor een nauw omschreven wettelijk vastgesteld doel of taak. De gelden zijn niet vrij besteedbaar.

E.

EMU-saldo
Het geraamde of het gerealiseerde saldo van de ontvangsten en uitgaven van een gemeente. Dit bedrag wordt berekend op transactiebasis en volgens Europese voorschriften.

F.

Financieel belang
Van financieel belang is sprake als de gemeente de middelen die ze ter beschikking stelt verloren gaan in geval van faillissement van de verbonden partij (een derde rechtspersoon) en/ of als financiële problemen bij de verbonden partij verhaald kunnen worden op de gemeente.

Financiële kengetallen
Getallen waarmee inzicht verkregen kan worden in de financiële positie van de gemeente.

Financieringsmiddelen
Kort- of langlopende geldmiddelen die nodig zijn om de kosten van uitgaven te betalen.

G.

Gemeenschappelijke regeling
Is het publiekrechtelijk juridisch kader waarbinnen twee of meer gemeentebesturen kunnen samenwerken.

Gemeentefonds
Uitkering van het Rijk die de gemeenten in principe vrij mogen besteden.

Grondexploitatie
De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. Indien gemeenten leningen hebben afgesloten om grond te kopen voor een (toekomstige) woningbouwproject hebben zij een schuld. Bij de beoordeling van een dergelijke schuld is het van belang om te weten of deze schuld kan worden afgelost wanneer het project wordt uitgevoerd. Van de opbrengst van de verkochte gronden kan immers de schuld worden afgelost. Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten.

K.

Kans
De mogelijkheid dat een gebeurtenis zich voordoet uitgedrukt in een waarde tussen 0 en 1.

Kapitaalgoederen
Spullen die de gemeente nodig heeft om de diensten en goederen die zij levert aan inwoners te kunnen produceren. Daarbij gaat het om grotere zaken zoals wegen, riolering, water, groen en gebouwen.

Kapitaallasten
Afschrijvingen en toegerekende rente op activa. De afschrijvingen betreffen de jaarlijkse waardevermindering van de investering. Door middel van de afschrijving worden lasten van de investering uitgespreid over de jaren dat er van de investering gebruik wordt gemaakt. De rente betreft het eigen of geleende geld dat besteed wordt om de investering te financieren.

L.

Lasten

De lasten zijn weergegeven met een minteken (negatief) in de begroting. Hiermee laten we zien hoeveel middelen we verwachten uit te geven in het betreffende jaar.

Leges

Leges zijn vergoedingen voor het genot van diensten of producten, die de gemeente levert. Dat zijn bijvoorbeeld paspoorten, uittreksels uit registers, vergunningen e.d. Daarbij geldt dat de totale opbrengst van de leges niet hoger mogen zijn dan de kosten die de gemeente voor het geheel van de legesplichtige diensten of producten maakt. De leges worden in rekening gebracht bij de aanvrager van de dienst of het product. Voor sommige leges geldt een wettelijk maximum tarief (bijvoorbeeld voor paspoorten).

Lokale heffingen

Een type gemeentelijke belasting. Voorbeelden van heffingen zijn de rioolheffing of de afvalstoffenheffing. Het geld dat gemeenten met heffingen ophalen, moeten gebruikt worden om de kosten te dekken van datgene waarvoor ze in rekening worden gebracht.

M.

Meerjareninvesteringsplanning (MIP)

In de meerjareninvesteringsplanning wordt de planning van de investeringen voor de komende jaren inzichtelijk gemaakt.

Meerjarenraming

Een prognose van de voor meerdere jaren, na het begrotingsjaar, te verwachten baten en lasten alsmede mutaties in reserves.

N.

Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Een hoge netto schuldquote hoeft op zichzelf geen probleem te zijn. Of dat het geval is valt niet direct af te leiden uit de netto schuldquote zelf, maar hangt af van meerdere factoren. Zo kan een hoge schuld worden veroorzaakt doordat er leningen zijn afgesloten en die gelden vervolgens worden doorgeleend aan bijvoorbeeld woningbouwcorporaties die op hun beurt weer jaarlijks aflossen. In dat geval hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen).

O.

Onroerende zaakbelasting

Betreft een belasting voor het in eigendom hebben van onroerende zaken in de gemeente Arnhem.
De grondslag van de belasting is de WOZ-waarde van de woning of niet-woning. Het geldende tarief voor eigenaars van woningen of eigenaars en gebruikers van niet-woningen is gebaseerd op een percentage van de WOZ-waarde. De belasting wordt via een aanslag opgelegd aan iedereen die op 1 januari van het belastingjaar eigenaar of gebruiker is van een onroerende zaak.

Overhead

De kosten van de werkzaamheden of faciliteiten die slechts een indirecte relatie vertonen met de prestaties (bijvoorbeeld leidinggeven, afdelingsadministratie of huisvesting).

Overzicht lasten en baten

Lasten: De lasten zijn weergegeven met een minteken (negatief) in de begroting. Hiermee laten we zien hoeveel middelen we verwachten uit te geven in het betreffende jaar.
Baten: Baten zijn zonder teken (positief) weergegeven in de begroting. Hiermee laten we zien hoeveel middelen we verwachten te ontvangen in het betreffende jaar.
Toevoeging aan reserve: toevoegingen aan een reserve zijn weergegeven met een minteken (negatief). Hiermee laten we zien met hoeveel middelen we in het betreffende jaar aan deze reserve laten stijgen.

Onttrekkingen aan reserve: onttrekkingen aan een reserve zijn zonder teken (positief) weergegeven. Hiermee laten we zien met hoeveel middelen we in het betreffende jaar aan deze reserve laten dalen.
Saldo toevoegingen en onttrekkingen: Bij negatief saldo verwachten we een verhoging van de reserve binnen dit programma. Bij een positief saldo verwachten we een verlaging van de reserve binnen het programma.

P.

Paragrafen
Geven volgens het BBV een dwarsdoorsnede van de begroting op financiële aspecten. Het gaat dan om de beleidslijnen van beheersmatige aspecten die belangrijk zijn, financieel, politiek of anderszins. De paragrafen zijn onderdeel van zowel de beleidsbegroting als het jaarverslag.

Parkeerbelasting
Betreft een belasting voor het parkeren van een voertuig op een plaats waar volgens de belastingverordening parkeerbelasting verschuldigd is. De grondslag is de duur van het parkeren. De parkeertijd maal het tarief bepaalt de hoogte van het bedrag. De belasting wordt geheven door in te loggen op een centrale computer via een GSM, het kopen van een parkeerticket of een parkeervergunning.

Planning- en controlcyclus
De jaarlijks terugkerende werkzaamheden die samenhangen met het opstellen, bespreken, bewaken, bijstellen en verifiëren van budgetten.

Prestatie-indicator
Kwantitatieve en kwalitatieve gegevens die inzicht geven in de resultaten van het gevoerde beleid van de gemeente.

Programma
Is een samenhangende verzameling van activiteiten en geldmiddelen gericht op het bereiken van vooraf bepaalde maatschappelijke effecten.

Programmabegroting
Dit is de typering voor de begroting waarin de programma's centraal staan. Een gemeente is vrij in de keuze van de programma's en het aantal.

R.

Reserve
Bedrag dat is gereserveerd voor toekomstige uitgaven, zonder dat de aard en de omvang van deze uitgaven al bekend zijn. Reserves worden onderverdeeld in algemene reserves en reserves met een specifieke bestemming (bestemmingsreserves).

Restrisico
De inschatting van het risico met medeneming van de effecten van beheersmaatregelen. Risico dat overblijft na risicobeheersing. (netto risico)

Risico
Gebeurtenis die zich al dan niet kan voordoen en die kan leiden tot schade met een financieel gevolg of afwijking van een te behalen beleidsdoel.

Risicobeheersing
Zijn activiteiten (beheersmaatregelen) die de kans op het optreden van risico's dan wel de gevolgen van risico's beïnvloeden (voorkomen of reduceren)

Risico-eigenaar
De persoon of het organisatieonderdeel aan wie het risico gealloceerd is.

Risico in relatie tot weerstandsvermogen
De kans op een gebeurtenis die leidt tot een directe financiële tegenvaller van materiële betekenis, die niet is afgedekt in de begroting.

Risicokaart
De risicokaart geeft inzicht in de spreiding van de risico's naar kans en gevolg.

Risicomanagement
Het geheel aan activiteiten en maatregelen gericht op het expliciet en systematisch omgaan met en beheersen van risico's.

Risicoparagraaf
Is een door het college verstrekt overzicht van alle bekende risico's tot het moment van aanbieden van de begroting.

Risicoprofiel
Overzicht van het geheel aan risico's van het betreffende proces, project, programma of beleidstraject.

Risicoscore
Per risico te bepalen score op basis van kans op voorkomen en gevolg.

Roerende zaakbelasting
Betreft een belasting voor het in eigendom van roerende zaken, zoals woonboten in de gemeente Arnhem. De grondslag van de belasting is een percentage van de RZB- waarde. De belasting wordt via een aanslag opgelegd aan iedereen die op 1 januari van het belastingjaar eigenaar of gebruiker is van de roerende zaak.

S.
Solvabiliteit
Is de verhouding tussen het eigen vermogen en het totale vermogen.

Solvabiliteitsratio
Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Indien er sprake is van een forse schuld én veel eigen vermogen (het totaal van de algemene en de bestemmingsreserves), hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn voor de financiële positie. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie van een gemeente.

Stelpost
Schatting van uitgaven, opgenomen in de begroting terwijl de werkelijke kosten nog niet exact bepaald kunnen worden.

Structurele exploitatieruimte
Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Structurele baten zijn bijvoorbeeld de algemene uitkering uit het gemeentefonds en de opbrengsten uit de onroerende zaakbelasting OZB. Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken.

T.
Taakmutatie
Extra geld uit het gemeentefonds voor de uitvoering van nieuwe en/of bestaande taken.

Taakveld
Eenheid waarin de programma's zijn onderverdeeld.

Trap-op-trap-af systematiek/ accresmethode
Om het totaal beschikbare bedrag te bepalen dat aan de gemeenten wordt uitgekeerd, gebruikt het Rijk de accresmethode, ook wel de 'trap-op-trap-af systematiek' genoemd. Het accress is gekoppeld aan de ontwikkeling van rijksuitgaven (niet van alle uitgaven). Stijgen de uitgaven dan stijgt het accres, dalen de uitgaven dan daalt het accress.

Treasury
Is het geheel van activiteiten in verband met het beheren van de geldstromen.

V.
Verbonden partij
Is een partij waarmee de gemeente een bestuurlijke relatie onderhoudt en waarin zij een financieel belang heeft.

Voorziening
Dit is een reservering (geoormerkte gelden) met als doel het bedrag aan te wenden in de toekomst waar de voorziening oorspronkelijk voor is gecreëerd.

W.
Weerstandsfactor
= Beschikbare weerstandscapaciteit : Benodigde weerstandscapaciteit. Bij een lagere factor dan 1 is aanzuivering van de algemene reserve vereist. Indien de factor uitkomt boven de 1,4 dan kunnen reserves worden aangewend voor nieuw beleid.

Weerstandsvermogen
Het weerstandsvermogen is de mate waarin de gemeente in staat is om de gevolgen van risico's op te vangen, zonder dat het beleid of de uitvoering daarvan in gevaar komt. Het weerstandsvermogen is de verhouding (ratio) tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit.

Z.
Zekerheidspercentage
Voor het bepalen van het benodigde weerstandsvermogen moet met behulp van de risicosimulatie een keuze worden gemaakt met welke mate van zekerheid de geïdentificeerde risico's worden afgedekt. We noemen dit ook wel het zekerheidspercentage.

Ontwerpbegroting 2024-2027

Wat komt er in 2024 binnen

Rijk
676 mln

Lokale heffingen
123 mln

Overige inkomsten
93 mln

Reserves
72 mln

€ 964 miljoen

We maken de komende jaren tientallen miljoenen vrij voor de bouw van een nieuw stadsdeel Spoorzone Arnhem-Oost waar duizenden nieuwe woningen en werkplekken komen.

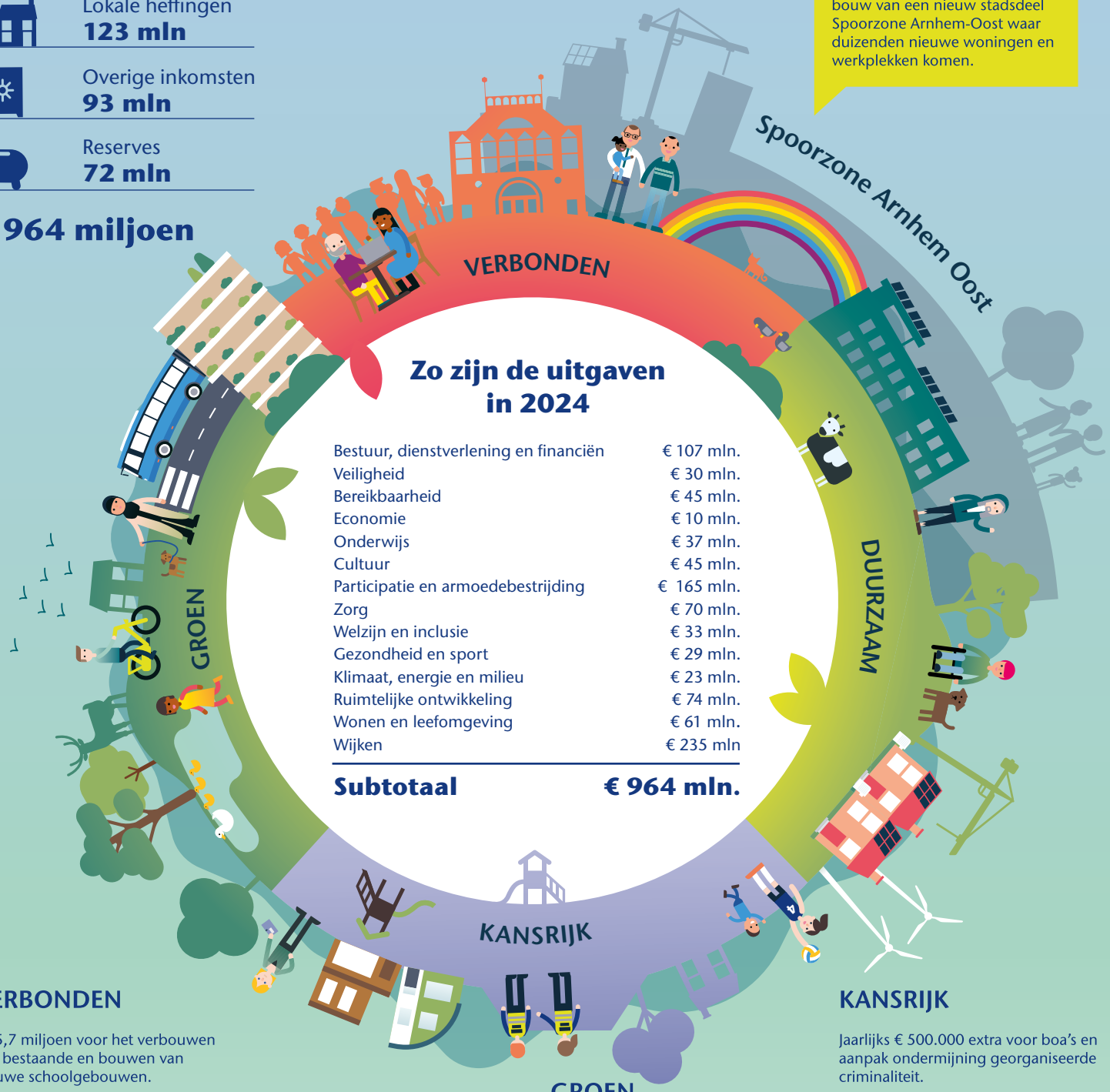

Zo zijn de uitgaven in 2024

Bestuur, dienstverlening en financiën	€ 107 mln.
Veiligheid	€ 30 mln.
Bereikbaarheid	€ 45 mln.
Economie	€ 10 mln.
Onderwijs	€ 37 mln.
Cultuur	€ 45 mln.
Participatie en armoedebestrijding	€ 165 mln.
Zorg	€ 70 mln.
Welzijn en inclusie	€ 33 mln.
Gezondheid en sport	€ 29 mln.
Klimaat, energie en milieu	€ 23 mln.
Ruimtelijke ontwikkeling	€ 74 mln.
Wonen en leefomgeving	€ 61 mln.
Wijken	€ 235 mln
Subtotaal	**€ 964 mln.**

VERBONDEN

€ 15,7 miljoen voor het verbouwen van bestaande en bouwen van nieuwe schoolgebouwen.

Twee burgerberaden in 2024

We stellen jaarlijks €500.000 beschikbaar voor cultuur-programmering en investeren € 7 miljoen in huisvesting van de creatieve sector.

We werken naar 2.000 duurzame opvangplekken voor vluchtelingen.

DUURZAAM

Invoering verhuurdersvergunningen om huurders beter te beschermen.

€ 1 miljoen voor meer opvangplekken voor daklozen.

€ 6 miljoen voor huisvesting bijzondere doelgroepen.

GROEN

€ 1 miljoen voor meer natuur en aantrekkelijkere parken.

€ 500.000 voor het verwijderen van rookgaskanalen in 400 woningen.

€ 2 miljoen voor verkeersveiligheid, waaronder extra veilige schoolzones.

KANSRIJK

Jaarlijks € 500.000 extra voor boa's en aanpak ondermijning georganiseerde criminaliteit.

€ 960.000 extra voor het makkelijker en bereikbaarder maken van inkomensregelingen.

€ 21.4 miljoen voor kwetsbare wijken via het Nationaal Programma Arnhem-Oost.

Jaarlijks sporten 30 klassen extra in Papendal.

GEMEENTE Arnhem

Wilt u meer weten?
Kijk op financien.arnhem.nl

Proces behandeling begroting 2024

Datum : 14 september

Aan : Raadsleden, fractievolgers en college van B&W

Van : Griffie

Betreft : proces behandeling *'Begroting 2024'*

Beste raadsleden, fractievolgers en leden van het college,

Binnenkort staat de behandeling van de *'Begroting 2024'* op de raadsagenda. Het proces rondom de behandeling van de ontwerp begroting is besproken in de auditcommissie van 12 december 2022 en vastgesteld in de agendacommissie van 8 februari 2023 tijdens de behandeling van het 'Spoorboekje P&C cyclus 2023'

Via deze brief wil de griffie jullie informeren over het gehele proces rondom de behandeling van de begroting. Vragen? Neem dan contact op met de griffie.

Oproep agendacommissie: houd je aan de deadlines!
In het proces wordt op twee momenten gewerkt met deadlines: bij het stellen van technische vragen en bij het indienen van de concept en definitieve moties en amendementen. Deze deadlines zijn er voor om te zorgen dat iedereen (raad, college, ambtelijke organisatie en griffie) voldoende tijd heeft, bijvoorbeeld voor de voorbereiding van de M2 en besluitvormende raad. Uiteraard zijn deze deadlines in principe slechts een 'verzoek', omdat het de raad vrij staat om zelfs tijdens de vergadering zelf nog een motie of amendement in te dienen. In het presidium en de agendacommissie is besproken dat ondanks het tijdig communiceren van deze deadlines - met name rondom het indienen van de moties en amendementen - niet alle fracties zich er aan houden. Hierbij dus de oproep u aan de deadline te houden!

Behandeling begroting in samenhang met de Turap-2 2023 en Belastingverordeningen

Turap 2 – 2023
Om de voortgang op de realisatie begroting te kunnen bewaken wordt door het college minimaal een tweetal tussenrapportages aangeboden. In Turap-2 wordt de raad geïnformeerd over verwachte majeure afwijkingen op programmaniveau. De behandeling van de turap-2 loopt gelijk met de begroting.

Belastingverordeningen
Gelijktijdig met de begroting worden ook de Belastingverordeningen aan de raad aangeboden. Om in 2024 de gemeentelijke belastingen en heffingen te kunnen heffen en innen is het nodig dat op 1 januari 2024 de belastingverordeningen zijn vastgesteld en gepubliceerd. In de begroting worden in de paragraaf Lokale Heffingen de kaders opgenomen voor het beleid en voor de financiën. Binnen deze kaders worden de verordeningen van de diverse belastingen en heffingen opgesteld.

Hoe ziet het proces eruit?

1. Publicatie & presentatie ontwerp begroting – *woensdagavond 20 september*
2. Filmpje 'hoe lees ik de begroting? – *online vanaf 20 september*
3. Schriftelijke technische vragen – *vanaf 20 september t/m maandag 2 oktober*
4. Technische vragenmarkt – *Voorafgaand aan de Politieke Avond van 27 september*
5. I/M1 – *Politieke Avond 11 oktober (uitloop 25 oktober)*
6. Indienen moties & amendementen voor de M2 – *vanaf 12 t/m vrijdag 27 oktober*
7. M2 – *Politieke Avond 1 november*
8. Indienen definitieve moties & amendementen – *vanaf 2 t/m 6 november*
9. Besluitvorming – *Politieke Avond 8 november, aanvang 16.00 uur*

---

1. Publicatie & presentatie ontwerp begroting – *woensdagavond 20 september*

De ontwerp begroting zal op woensdagavond 20 september – aan het begin van de Politieke Avond – door het college aan de gemeenteraad worden aangeboden en kort worden gepresenteerd door de wethouder financiën. De ontwerp begroting is vanaf dit moment ook digitaal raadpleegbaar. Er wordt naar gestreefd om tijdens deze presentatie alle raadsleden en fractievolgers ook een geprinte versie van de begroting aan te bieden. Deze liggen dan klaar voor u in de raadszaal. Indien dit onverhoopt niet mogelijk blijkt te zijn, wordt deze zo snel mogelijk via de post verstuurd.

- *De digitale versie van de ontwerp begroting is vanaf 20 september in te zien via: https://financien.arnhem.nl/*

---

2. Filmpjes 'hoe lees ik de begroting? – *online vanaf 20 september*

Net als vorig jaar worden er vanuit de afdeling financiën twee (nieuwe) informatieve filmpje opgenomen over 'hoe lees ik de begroting'. In deze filmpjes wordt onder andere uitgelegd hoe de begroting is ingedeeld, hoe je een financiële tabel leest en wat de verschillende programma's en bijlages inhouden. Daarnaast komt er een filmpje welke zich specifiek richt op de begroting 2024.

Link naar de filmpjes:
Begroting algemeen: https://vimeo.com/866026770/e058c5a9ec?share=copy
Begroting 2024: https://vimeo.com/866041407/49105241e6?share=copy

Naast deze filmpjes (welke echt zijn toegespitst op onze eigen begroting) zijn er o.a. vanuit de VNG ook algemene e-trainingen voor raadsleden beschikbaar met betrekking tot gemeente financiën, een mooi voorbeeld daarvan is deze: E-learning over Financiën | Raadsleden | VNG academie (vngconnect.nl)

---

3. Schriftelijke technische vragen – *vanaf 20 september t/m maandag 2 oktober*

Het stellen van schriftelijke technische vragen is het startpunt van het verkrijgen van informatie. Alle technische vragen dienen – zo veel mogelijk - voorafgaand aan de M1 gesteld te worden. Omdat er bij de behandeling van de begroting meestal veel schriftelijke technische vragen worden gesteld, worden deze verzameld in één document. Deze 'technische vragen bundel' zal tijdens het begrotingsproces telkens worden geüpdate met nieuwe vragen en antwoorden. Bij het publiceren van een nieuwe versie ontvangen jullie via iBabs een notificatie.

Technische vragen ingediend vóór maandag 2 oktober zullen z.s.m. worden beantwoord, met als uiterlijke datum dinsdag 10 oktober. Schriftelijke technische vragen die na afloop van deze periode worden gesteld, worden beantwoord, de termijn waarop is onzeker.

- *Technische vragen kunnen worden ingediend via technischevragenraad@arnhem.nl*

---

4. Technische vragenmarkt – *Voorafgaand aan de Politieke Avond van 27 september*

Ook dit jaar wordt er vanuit de ambtelijke organisatie weer een technische vragenmarkt georganiseerd waar jullie direct aan de verantwoordelijk ambtenaar jullie technische vragen kunnen stellen. Deze vragenmarkt vindt plaats voorafgaand aan de Politieke Avond van woensdagavond 27 september van 17.00 tot 18.30 uur (inclusief buffet). Tijdens deze vragenmarkt zijn er vanuit verschillende beleidsterreinen ambtenaren aanwezig.

- *Jullie ontvangen vlak voor de vragenmarkt een 'plattegrond/overzicht' waar de ambtenaren van de verschillende beleidsterreinen zich in het Stadhuis bevinden voor het beantwoorden van jullie technische vragen.*

---

5. I/M1 – *Politieke Avond 11 oktober (uitloop 25 oktober)*

De Politieke Avond van 11 oktober staat volledig in het teken van de I/M1 fase. De bespreking vindt plaats in 9 raadskamers. In het 'spoorboekje P&C cyclus 2023' was opgenomen dat de raadskamers thematisch zouden worden ingedeeld. Gezien de ervaring van een thematische indeling bij de behandeling va de Perspectiefnota dit jaar, heeft de agendacommissie op 13 september opnieuw vergaderd over de vergaderorde bij de begroting. Besloten is alsnog te kiezen voor een indeling geordend per portefeuillehouder (inclusief een aparte kamer voor het onderdeel financiën). Bij alle raadskamers wordt gestart met een inspreekmoment. Insprekers krijgen 5 minuten het woord waarna de raadskamer vragen kan stellen. Nadat alle insprekers gehoord zijn, zullen de raadskamers starten met de meningsvorming 1. De vergaderorde is hetzelfde als bij een reguliere M1 behandeling. Een eventuele uitloop kan plaatsvinden op 25 oktober.

---

6. Indienen moties & amendementen voor de M2 – *vanaf 12 t/m vrijdag 27 oktober 9.00 uur*

Tijdens de M1 kunnen fracties in de tweede termijn aangeven of zij overwegen moties en/of amendementen in te dienen. Deze moties en amendementen kunnen vanaf dat moment dan ook (in concept) worden ingediend bij de griffie voor agendering op de M2. De ingediende moties/amendementen worden bijgeplaatst op iBabs. Jullie ontvangen een notificatie. Alle moties en amendementen dienen uiterlijk op vrijdag 27 oktober 9.00 uur bij de griffie te zijn ingediend, zodat er zowel voor de fracties, het college als de griffie voldoende tijd is om de M2 voor te bereiden. De indeling van de M2 op 1 november wordt gemaakt op basis van de moties en amendementen die er voor de deadline liggen.

---

7. M2 – *Politieke Avond 1 november*

De Politieke Avond van 1 november staat geheel in het teken van de meningsvormende fase 2 (M2). Het bespreken van de concept moties en amendementen vindt - in tegenstelling tot voorafgaande jaren - niet plenair, maar in raadskamerverband plaats. De indeling van de raadskamers is vergelijkbaar met de M2 behandeling van de perspectiefnota dit jaar (met 3 'avondvullende' raadskamers waarbij er in iedere raadskamers meerdere wethouders aanwezig zijn) De indeling (toewijzen van de moties/amendementen over de raadskamers) wordt zo snel mogelijk na de deadline van het indienen van de concept moties en amendementen van vrijdag 27 oktober bekend gemaakt. Er is geen uitloop mogelijk bij de M2.

---

8. Indienen definitieve moties & amendementen – *vanaf 2 t/m 6 november*

Na de M2 kunnen de fracties t/m maandag 6 november hun definitieve moties en amendementen indienen (of aangeven of zij de door hen reeds ingediende concept moties en amendementen intrekken) De griffie maakt naar aanleiding van alle ingediende moties en amendementen een bundel, welke ook zal worden bijgeplaatst op iBabs.

---

9. Besluitvorming – *Politieke Avond 8 november, aanvang 16.00 uur*

Op 8 november vindt de besluitvorming plaatst. De behandeling van de begroting vindt plaats in samenhang met het raadsvoorstel *Turap 2 2023* en het raadsvoorstel *Belastingverordeningen*. De vergadering start om 16.00 uur. Tussendoor vindt een schorsing plaatst voor de traditionele stamppotmaaltijd. Tijdens deze vergadering zijn twee woordvoerders per fractie toegestaan, waar één algemeen en één financieel. Er wordt gewerkt met de standaard spreektijden, waarbij er voor alle fracties 5 minuten extra zal zijn (voor de algemene politieke beschouwingen). Zoals te doen gebruikelijk bij de raadsvergaderingen waarin de perspectiefnota en de begroting worden vastgesteld voert de grootste oppositiefractie de spreekvolgorde aan. Gevolgd door de grootste coalitiefractie en zo verder. Dit betekent dat de spreekvolgorde tijdens de begrotingsraad als volgt is: VVD, GroenLinks, SP, D66, CDA, ArnhemCentraal, DENK, Partij voor de Dieren, Arnhemse Ouderen Partij, PvdA, ChristenUnie, Volt, PVV, Forum voor Democratie.

- *Over het exacte verloop van de besluitvormende begrotingsraad worden jullie van te voren door de griffie nog verder over geïnformeerd*

Begroting 2024 en Turap-2 2023

Gemeente Arnhem

Wethouder Financiën

Paul Smeulders

GEMEENTE Arnhem

Turap-2 2023

Turap 1	Totaal gemelde afwijkingen (saldo)	€ 9,4	In de begroting verwerkt		€	13,2
			Niet in de begroting verwerkt	€ -3,8		
Turap 2	Nog te verwerken uit turap 1	€ -3,8	In de begroting verwerkt		€	6,0
	Nieuwe afwijkingen	€ 9,8				
Totaal in de begroting verwerkt turap 1 en 2					€	19,2

- Alle afwijkingen op een rij: zie totaalbeeld in de Turap (p. 6/7)
  Per programma vervolgens toegelicht

- Slag gemaakt in de toegankelijkheid:
  * gekleurde pijlen ipv gekleurde bollen
  * we streven naar digitaal toegankelijke versie op de website

Arnhem GEMEENTE

Begroting Arnhem

Boekwerk Begroting

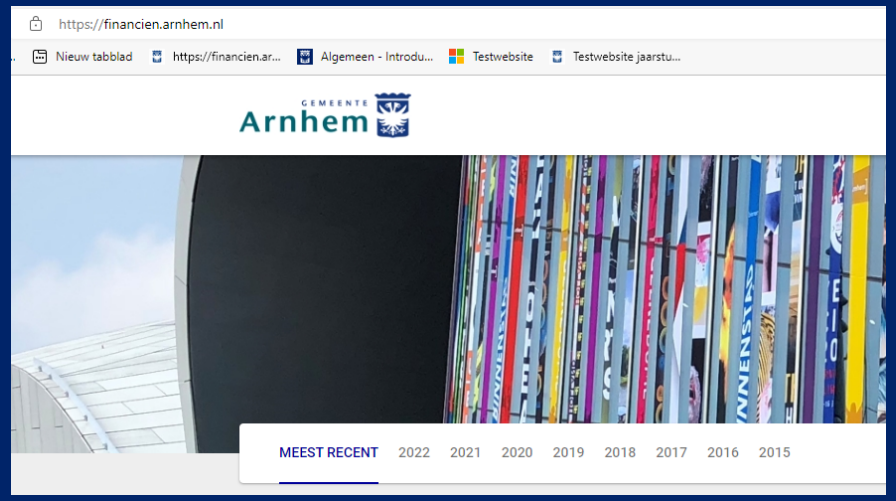

Website: portal financien.arnhem.nl

Twee filmpjes met ambtelijke toelichting:

- De Begroting in het algemeen
- De Begroting 2024

GEMEENTE Arnhem

Onderwerpen

- Opbouw van de Begroting
- Financiële ontwikkelingen
- Hoofdlijnen van beleid
- Proces behandeling in de raad

GEMEENTE Arnhem

Opbouw Begroting Arnhem

- Deel 1: Hoofdlijnen van beleid en financieel kader:
  - Hoofdlijnen van beleid
  - Ontwikkelingen in het financieel kader

- Deel 2: Beleidsbegroting
  - Wijkprogramma en 13 Stedelijke programma's
  - Paragrafen

- Deel 3: Financiële begroting
  - Financiële tabellen

- Bijlagen

Gemeente Arnhem

Deze Begroting in perspectief

Structurele ruimte onder druk en onzeker……

- fors beslag nominale ontwikkelingen
- ravijn gemeentefonds (volledig verwerkt)
- opschalingskorting (volledig ingeboekt)
- uitstel verdeelmodel beschermd wonen → voordelen nu, in komende jaren nog steeds rekening houden met oplopende nadelen
- toekomst financieringssystematiek gemeentefonds?

……desondanks ligt er een structureel sluitende Begroting:

- financiële positie in vergelijking met veel andere gemeenten goed
- wel in afgelopen begrotingen noodgedwongen gekozen om incidentele middelen in te zetten ipv structureel te begroten

Begrotingsadvies VNG

Begrotingsadvies VNG:

- maak een sluitende begroting voor jaren 2024 en 2025
- maak voor 2026 en verder reële begroting obv huidig takenpakket en laat eventueel tekort zien

In Arnhem reëel begroot en ondanks onzekerheden vooralsnog structureel sluitend

Financieel kader in Perspectiefnota

Financieel beeld 2024-2027	2024	2025	2026	2027
Bedragen x € 1.000				
Uitgangspositie Begroting 2023	0	0	0	0
Toevoeging (+) of onttrekking (-) aan de algemene reserve voorafgaand aan Perspectiefnota	5.814	25.361	-13.176	-976
Waarvan structureel	*30.629*	*34.904*	*9*	*9*
Waarvan incidenteel	*-24.815*	*-9.543*	*-13.185*	*-985*
Autonome en overige financiële ontwikkelingen Perspectiefnota	-6.072	-3.453	8.582	-10.275
Waarvan structureel	*-4.566*	*-3.839*	*7.317*	*-10.275*
Waarvan incidenteel	*-1.506*	*387*	*1.265*	*0*

Arnhem GEMEENTE

Ontwikkelingen meicirculaire

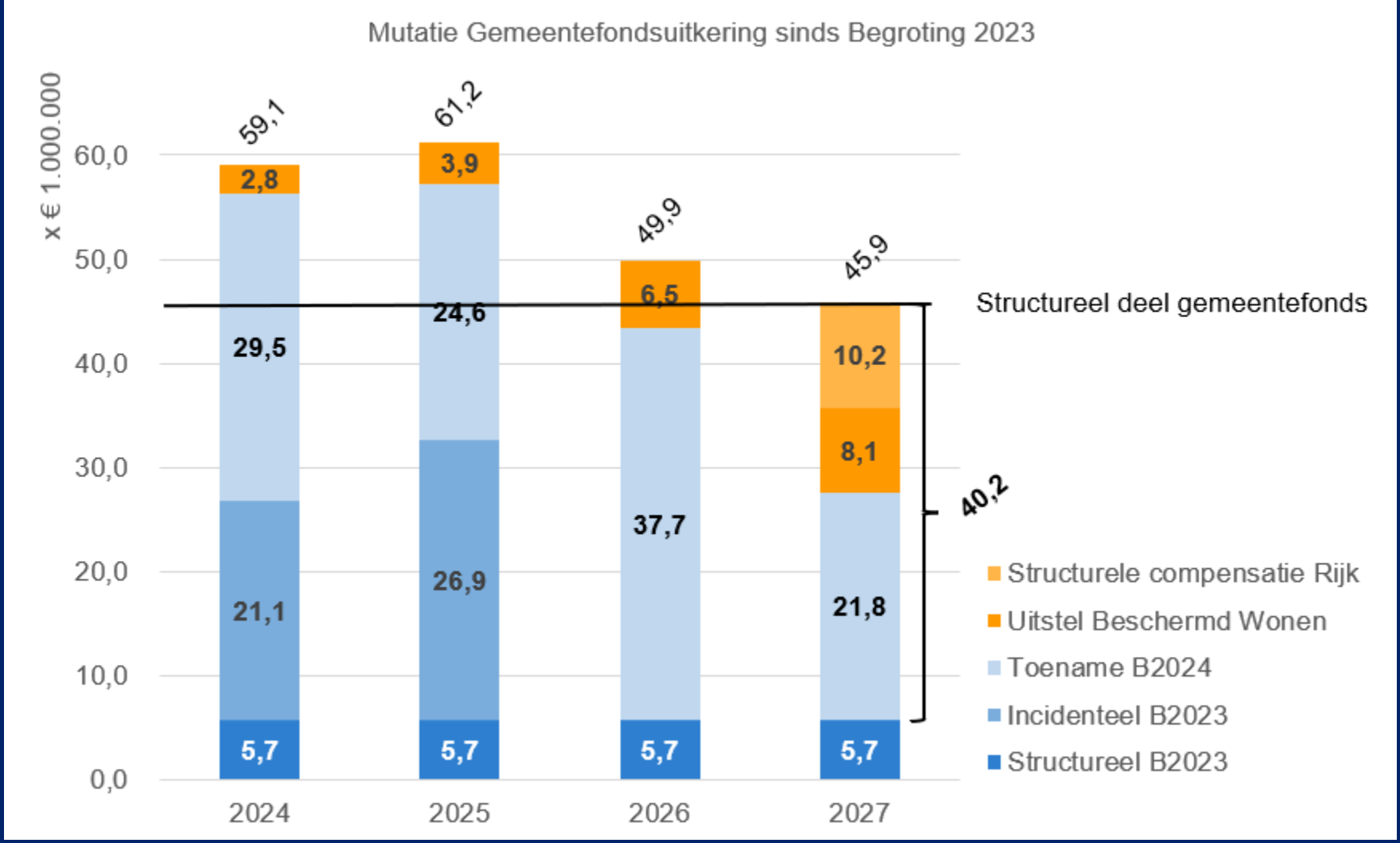

Financieel kader Begroting

Financieel beeld 2024-2027	2024	2025	2026	2027
Bedragen x € 1.000				
Financiële ontwikkelingen aanvullend op Perspectiefnota	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Gemeentefonds en overige Rijksontwikkelingen (structureel)	9.173	9.884	9.017	22.832
Waarvan structureel	*9.173*	*8.884*	*8.017*	*22.832*
Waarvan incidenteel	*0*	*1.000*	*1.000*	*0*
Beleidsontwikkelingen				
Een DUURZAAM Arnhem	-12.751	-4.781	-5.220	-546
Een GROEN Arnhem	-2.202	2.084	2.640	-1.359
Een KANSRIJK Arnhem	-9.552	-4.397	-4.191	-1.348
Een VERBONDEN Arnhem	10.135	84	1.830	-3.420
Jaarlijkse bijstellingen	-5.483	-6.823	-7.446	-7.395
Waarvan structureel	*-4.933*	*-6.408*	*-7.300*	*-7.395*
Waarvan incidenteel	*-550*	*-416*	*-146*	*0*
Totaal financiële ontwikkelingen aanvullend op Perspectiefnota	-10.681	-3.949	-3.370	8.763
Waarvan structureel	*-330*	*-2.812*	*-3.162*	*10.378*
Waarvan incidenteel	*-10.350*	*-1.136*	*-208*	*-1.615*
Toevoeging (+) of onttrekking (-) aan de algemene reserve cf Begroting 2024	-10.939	17.959	-7.965	-2.488
Waarvan structureel	*25.732*	*28.252*	*4.164*	*112*
Waarvan incidenteel	*-36.671*	*-10.293*	*-12.128*	*-2.600*
Totaal Financieel beeld	**0**	**0**	**0**	**0**

GEMEENTE Arnhem

Hoofdlijnen van beleid

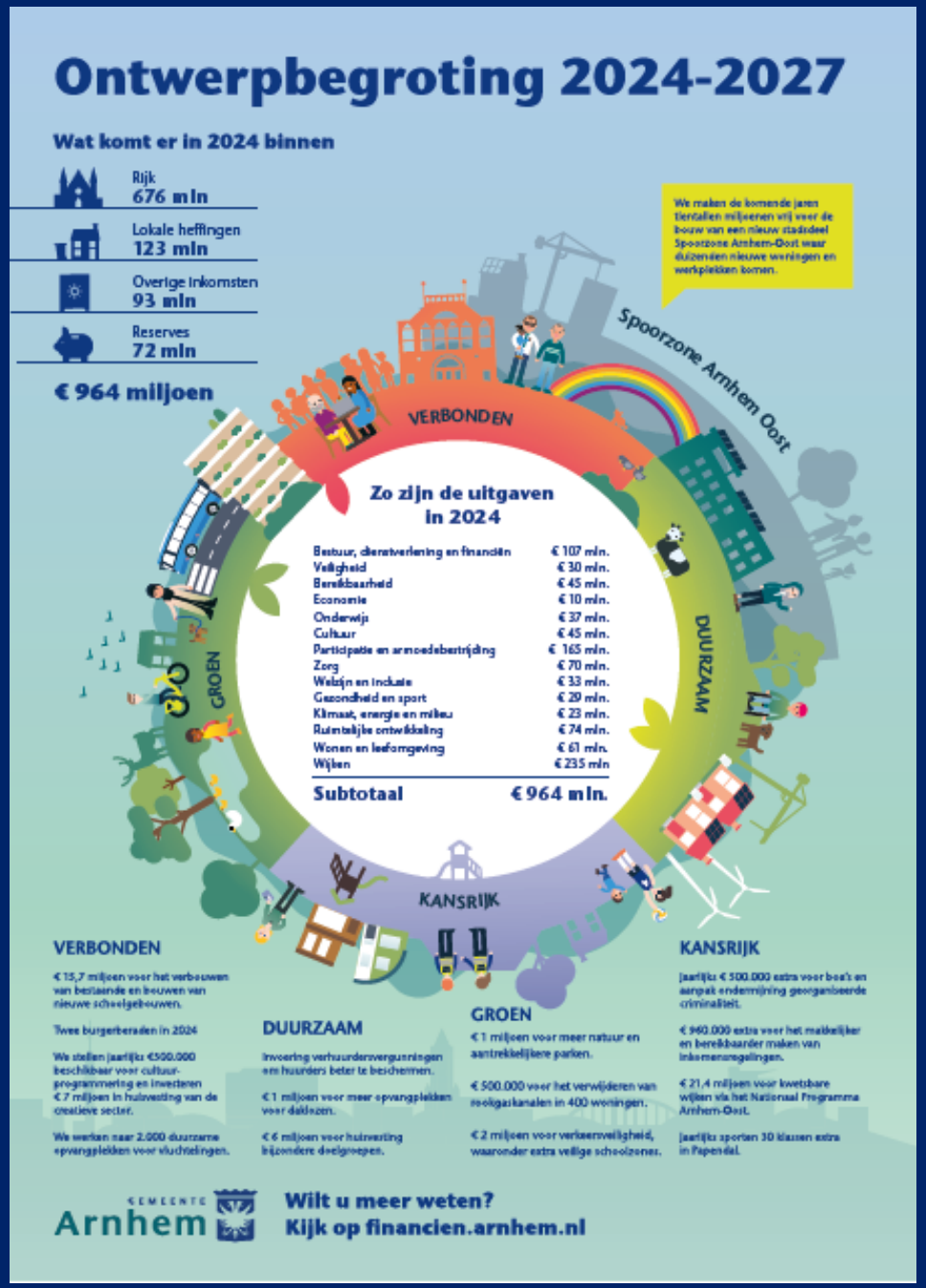

Ontwerpbegroting 2024-2027

Wat komt er in 2024 binnen

Rijk	676 mln
Lokale heffingen	123 mln
Overige inkomsten	93 mln
Reserves	72 mln
€ 964 miljoen	

We maken de komende jaren tientallen miljoenen vrij voor de bouw van een nieuw stadsdeel Spoorzone Arnhem-Oost waar duizenden nieuwe woningen en werkplekken komen.

Spoorzone Arnhem Oost

VERBONDEN

DUURZAAM

KANSRIJK

GROEN

Zo zijn de uitgaven in 2024

Bestuur, dienstverlening en financiën	€ 107 mln.
Veiligheid	€ 30 mln.
Bereikbaarheid	€ 45 mln.
Economie	€ 10 mln.
Onderwijs	€ 37 mln.
Cultuur	€ 45 mln.
Participatie en armoedebestrijding	€ 165 mln.
Zorg	€ 70 mln.
Welzijn en inclusie	€ 33 mln.
Gezondheid en sport	€ 29 mln.
Klimaat, energie en milieu	€ 23 mln.
Ruimtelijke ontwikkeling	€ 74 mln.
Wonen en leefomgeving	€ 61 mln.
Wijken	€ 235 mln
Subtotaal	**€ 964 mln.**

VERBONDEN

€ 15,7 miljoen voor het verbouwen van bestaande en bouwen van nieuwe scholengebouwen.

Twee burgerberaden in 2024

We stellen jaarlijks €500.000 beschikbaar voor cultuur-programmering en investeren € 7 miljoen in huisvesting van de creatieve sector.

We werken naar 2.000 duurzame opvangplekken voor vluchtelingen.

DUURZAAM

Invoering verhuurdersvergunningen om huurders beter te beschermen.

€ 1 miljoen voor meer opvangplekken voor daklozen.

€ 6 miljoen voor huisvesting bijzondere doelgroepen.

GROEN

€ 1 miljoen voor meer natuur en aantrekkelijkere parken.

€ 500.000 voor het verwijderen van rioolgaskanalen in 400 woningen.

€ 2 miljoen voor verkeersveiligheid, waaronder extra veilige schoolzones.

KANSRIJK

jaarlijks € 500.000 extra voor boa's en aanpak ondermijning georganiseerde criminaliteit.

€ 960.000 extra voor het makkelijker en bereikbaarder maken van inkomensregelingen.

€ 21,4 miljoen voor kwetsbare wijken via het Nationaal Programma Arnhem-Oost.

jaarlijks sporten 30 klassen extra in Papendal.

GEMEENTE Arnhem

Wilt u meer weten?
Kijk op financien.arnhem.nl

GEMEENTE Arnhem

Ambitie Spoorzone Arnhem Oost

- Forse ambitie van naar verwachting € 245 miljoen als totale businesscase
- Bijdrage Rijk van € 108 miljoen toegezegd (€ 131 miljoen incl BTW)
- Substantiële inzet eigen middelen van circa € 90 miljoen benodigd

Wat regelen we in deze Begroting 2024? Een voldoende basis voor de start

- Inzet vanuit bestaande (gereserveerde) middelen van € 11 miljoen
- Opgave van dermate omvang dat inzet algemene middelen nodig is → beoordeeld wat verantwoord is om maximaal vrij te spelen: € 13 miljoen in exploitatie en € 19 miljoen investering
- Daarnaast vooralsnog verhoging risicoprofiel met € 20 miljoen

Daarmee nog circa € 47 miljoen uit bestaande budgetten vrij te spelen → in 2024 in gebiedsexploitatie voor besluitvorming aan de raad

Financiële positie

Weerstandsvermogen (factor)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
	1,0	1,3	1,1	1,1

- weerstandsfactor alle jaren 1,0 of hoger
- zonder ambities verstedelijking: 0,6-0,7 jaarlijks hoger

Solvabiliteitsratio	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
	24%	27%	26%	27%

- solvabiliteit alle jaren hoger dan streefcijfer van 14%

- stand bestemmingsreserves: € 185 mln per 1-1-2024 oplopend naar € 199 mln per 31-12-2027

GEMEENTE Arnhem

Ontwikkeling lasten

In paragraaf Lokale heffingen:

- Uitgangspunten voor de begroting en tarieven toegelicht
- Uitgangspunten voor ontwikkeling lokale lastendruk weergegeven
- Diverse overzichten ontwikkeling lokale lastendruk opgenomen

Daaruit blijkt:

- Lastendruk stijgt in 2024 wat harder, maar vlakt daarna af
- Oorzaak: hogere kosten gemeentelijke watertaken en taken voor afval, grotere stap in kostendekkendheid afvalstoffenheffing, correctie OZB en afvalstoffenheffing en verwerken leegstand rioolheffing (eigenaren).

Zero based begroten en meetbare doelen

- Twee programma's zero based opgebouwd: Gezondheid & Sport + Onderwijs
- Jaarlijks 2/3 programma's, zodat over periode van 4 jaar de gehele Begroting vanaf nul is opgebouwd

- Doelensessies en/of slag gemaakt met doelenboom bij programma's Economie, Onderwijs, Veiligheid, Gezondheid & Sport, Groen en klimaatadaptatie, Participatie & Armoedebestrijding
- Vervolgtraject (ook nav bevindingen Duisenberg) met auditcommissie en raad nader bepalen

Proces Begroting 2024 in de raad

Bestuurlijke planning 2023 behandeling Begroting	
Aanbieden + presentatie Begroting aan raad	Woensdag 20 september (tijdens PA)
Technische vragenmarkt	Woensdag 27 september (tijdens of voorafgaand aan PA)
Deadline indienen technische vragen	Maandag 2 oktober
Deadline beantwoording technische vragen	Dinsdag 10 oktober
Meningsvormende fase 1	Woensdag 11 oktober
Uitloop M1	Woensdag 25 oktober
Meningsvormende fase 2	Woensdag 1 november
Besluitvorming	Woensdag 8 november

Voor alle technische vragen over P&C-producten:

technischevragenraad@arnhem.nl

GEMEENTE Arnhem

Bedankt voor uw aandacht

GEMEENTE Arnhem

Titel/onderwerp: Agenderingsverzoek "Geluid en Events"

Raadsadviseur: W. Lammers Telefoonnr: 377 2581 Willem.Lammers@arnhem.nl

Indiener agenderingsverzoek:	Nico Wiggers (BBA)	Ambtenaar:	
Portefeuillehouder:	Bob Roelofs; Ahmed Marcouch	Telefoonnr:	
		E-mailadres:	
Doel activiteit	Agenderingsverzoek		
Toelichting	**Inhoud agenderingsverzoek** De indiener van het agenderingsverzoek vraagt aandacht voor geluidshinder en -overlast die mogelijk kan ontstaan na evenementen in de stad. Evenementen horen bij de stad, maar overlast door harde geluiden is niet gewenst. Daarom verzoekt de indiener om de raad te informeren over geluid en geluidsnormen, en vervolgens daarover een debat met de fracties en het college. In het agenderingsverzoek zijn ook schriftelijke vragen gesteld. Het college heeft die beantwoord en de antwoorden zijn toegevoegd aan de stukken. Zie voor meer informatie het agenderingsverzoek.		
Voorgesteld resultaat van de bespreking	Afronding van het agenderingsverzoek.		
Spreekrecht publiek	Ja		
Behandeladvies	<u>Informatieve fase</u> De informatieve fase bestaat uit drie onderdelen: 1. Inspreken. Er zijn twee aanmeldingen ontvangen om in te spreken: a. Marian van Hooij namens Platform Binnenstad Arnhem. b. Douwe Bouma Zij krijgen daarvoor per persoon vijf minuten de tijd, waarna fracties de gelegenheid krijgen voor het stellen van vragen. 2. Een uiteenzetting op het terrein van geluid en geluidsnormen door de Nederlandse Stichting Geluidshinder; 3. Een toelichting van de ODRA over de uitvoeringspraktijk ten aanzien van het voorkomen van (preventie) en het handhaven op geluidsoverlast. <u>Debat portefeuillehouder(s)</u> Na de informatieve fase vindt het debat met de portefeuillehouders plaats in twee termijnen: - Iedere fractie heeft twee termijnen, waarin meningen kunnen worden verkondigd of politieke vragen kunnen worden gesteld. Bij een agenderingsverzoek krijgt of krijgen de indiener(s) van het verzoek (in dit geval de BBA) als eerste het woord in de eerste termijn. - De portefeuillehouder reageert na de termijn van de raad als alle fracties aan het woord zijn geweest en beantwoordt de vragen, waarbij hij of zij antwoorden kan samenvoegen zodat herhaling van vrijwel overeenkomstige punten achterwege blijft. - Interrupties (in de vorm van een korte vraag of opmerking zonder inleiding) zijn in alle termijnen toegestaan. Zoals altijd kan de voorzitter interrupties beperken. Er is niet voorzien in een vervolg op dit agenderingsverzoek.		
Bijlagen			

Agenderingsverzoek "Geluid en Events" van de fractie BurgerBelang Arnhem **16 KB**			
Ingekomen stuk: Geluidsoverlast bij festivals en evenementen, d.d. 10-08-2023 **2 MB**			
Ingekomen stuk: B. Oosting - Geluid bij festivals, d.d.11-08-2023 **24 KB**			
Ingekomen stuk: H. Macrander - Geluidsniveau evenementen, d.d. 25-08-2023 **76 KB**			

Agenderingsverzoek ‘Geluid en Events’

24 mei 2023

Geachte voorzitter,

In Arnhem wonen en leven we met zijn allen samen. Daar hoort bij dat we rekening met elkaar moeten houden, maar ook dat we elkaar wat gunnen. Regelmatig ontvangen wij klachten van bewoners over geluidsoverlast door evenementen in de stad. Evenementen horen bij Arnhem, en daar kunnen andere bewoners ook last door ervaren. Dat hoort erbij. Maar *over*last door harde geluiden moeten we niet accepteren. Zeker niet als de overlast op ruime afstand van het evenement wordt ervaren. Maar wanneer ervaart men last en wanneer overlast? Wat zijn daarvoor de maatschappelijke normen? Verschilt het in decibel, of ook in de type klanken (bas/hoge tonen)?

In de zoektocht naar de juiste balans tussen last en overlast, tussen elkaar een feestje gunnen, maar ook rust, verzoekt BurgerBelang Arnhem het onderwerp ‘Geluidsoverlast’ te agenderen op de Politieke Avond.

Het is nadrukkelijk niet de bedoeling om events uit Arnhem te verjagen. Het tegendeel, maar dat kan alleen met een groot draagvlak en een minimum (of geen) klachten.

Het is van belang dat de raad goed geïnformeerd wordt over dit onderwerp voordat het met het college in debat gaat. Daarom de volgende vragen en verzoeken:

1. **Vragen aan het college ter voorbereiding op het agenderingsverzoek:**

Kan het college de volgende vragen zo snel als mogelijk schriftelijk beantwoorden:

- Wat zijn de huidige normen voor geluidsoverlast waar op dit moment in Arnhem op wordt gehandhaafd? Wat is het landelijke juridische kader? En welke ruimte is er binnen dat landelijke juridische kader om lokaal aanvullende kaders te scheppen?
- Als een horeca-, sport-, en recreatie-inrichting één keer per jaar een festiviteit wilt organiseren die meer geluid maakt dan de geldende geluidsnormen dan dient die een melding te maken bij de gemeente. Hoe vaak zijn deze meldingen gemaakt in de afgelopen jaren?
- Wat zijn de signalen die het college ontvangt ten aanzien van geluidsoverlast? Zijn er (veel) klachten?

2. **Informatieve deel agenderingsverzoek**

Wij verzoeken de griffie om het informatieve deel van het agenderingsverzoek voor te bereiden met daarin:

- een uiteenzetting op het terrein van geluid en geluidsnormen voor te bereiden van een onafhankelijk instituut, zoals de Nederlandse Stichting Geluidshinder;
- een toelichting van de ODRA over de uitvoeringspraktijk ten aanzien van het voorkomen van (preventie) en het handhaven op geluidsoverlast.

3. **Debat college**

Tijdens het debat met het college willen wij met de fracties en het college een politieke duiding geven van de problematiek: wanneer is geluids(over)last acceptabel? Hoe kunnen we overlast verder voorkomen en zijn aanvullende stappen noodzakelijk?

Met vriendelijke groet,

Nico Wiggers – BurgerBelang Arnhem

Geachte Gemeenteraadsleden van Arnhem en Fractievolgers,

De krant staat er telkens weer vol van. Geluidsoverlast bij festivals en evenementen.

Ik vraag u kennis te nemen van bijgaande brief mijnerzijds.

Met vriendelijke groeten

R[redacted] Hagen

Geachte leden van de Gemeenteraad van Arnhem,

Wederom is er enorm veel gedoe over geluidsoverlast op Stadsblokken. De Gelderlander blijft maar publiceren. Nu gaat zelfs u als raad zich hierover een mening vormen met een geluidsdeskundige erbij. Maar u en ik weten al wat de uitkomst daarvan gaat zijn. Dancefestivals geven overlast. Dat was al zo toen wij als drie jonge honden dance muziek naar Arnhem brachten in 1992. De Arnhemse Rijnhal had het eerste House / Techno feest van Europa met meer dan 6.000 bezoekers. Iets om trots op te zijn achteraf. Ook toen waren er klachten over geluidsoverlast. Ook toen (jawel 32 jaar geleden bijna) werden er extra maatregelen getroffen hetgeen direct het einde van deze befaamde feesten betekende en drie jaar was er geen feest meer in Arnhem waarna die regels alsnog werden terug gedraaid.

Er zal altijd overlast zijn bij grootschalige evenementen met zware beats. Dat gaat nooit stoppen. Wij organiseerden in 2004 het eerste festival met alleen house- en technomuziek van Nederland in Arnhem. Jawel, Free Your Mind bij de beroemde John Frostbrug in Arnhem. Het was toen pas het 9e festival van Nederland. We kenden alleen Pinkpop en een aantal hardstyle dance evenementen zoals Dancevalley en Mysteryland. Arnhem liep voorop! Arnhem was daar destijds ook trots op. Raadsleden vochten telkens mee aan onze zijde om het festival voor Arnhem te behouden. Wij verkochten het festival aan de huidige organisator voor een appel en een ei omdat het nieuw bloed nodig had. De huidige organisator heeft het tot het grootste dance-merk van Nederland laten uitgroeien. Allemaal ontstaan in Arnhem. Hoe mooi is dat?! Ja, er is overlast maar het zijn ook prachtige ontwikkelingen waar een stad trots op moet zijn en waar tienduizenden jongeren plezier aan beleven. Jongeren die anders naar andere steden gaan.

Natuurlijk worden regels strenger, maar ik verzeker u, Arnhem is m.b.t. vergunning verlening verreweg de moeilijkste en strengste stad van Nederland. Vele organisatoren mijden Arnhem omdat ze dat traject niet aandurven of willen gaan. Wat is er nu nog over van de trotse evenementen stad Arnhem (in 2009 wonnen we die prijs zelfs nog)? Heel weinig. Festivals verdwijnen, locaties verdwijnen. Musispark mag niet meer. De Rijnhal werd, met akkoord van de Raad, verkocht aan een multinational voor een habbekrats. Jaarlijks genoten 500.000 mensen in die hal van honderden evenementen. Kosteloos voor de gemeente overigens. Park Presikhaaf heeft een evenementen bestemming maar van de provincie mag er niks vanwege vleermuizen. Al het gedoe rondom Park Sonsbeek. En zo kan ik nog wel even doorgaan. Stadsblokkken gaat verdwijnen als locatie als daar gebouwd gaat worden. Er is nu al gedoe over stikstof, de locatie wordt te klein. Het is natuurlijk een prachtige locatie maar iedereen weet dat dat een onhoudbare situatie is en niet de meest ideale voor grootschalige festivals.

Daarom moet er naar nieuwe locaties gezocht worden. In het verleden heb ik bij meerdere wethouders initiatieven voorgelegd om daartoe te komen. Zelfs met het bouwen van een soort festivalhal in een afgelegen industriegebied bij de haven, volledig op eigen risico allemaal. Op locaties waar overlast een stuk minder is voor bewoners. Helaas is het er nooit van gekomen.

Als raad zou u mijns inziens niet uw kostbare tijd moeten besteden aan het luisteren naar een geluidsdeskundige. Want die conclusies zijn bij voorbaat al bekend. Ik zou u adviseren

mee te denken over een positieve oplossing. Mee te werken aan alternatieve locaties waar minder overlast zal zijn. En ook een veel positievere houding te hebben richting organisatoren die hun nek uitsteken in een uiterst risicovolle business waar verlies maken vaker voorkomt dan het behalen van winst. Ook jonge organisatoren een voedingsbodem te bieden om leuke dingen voor de stad te bedenken en deuren daarvoor te openen, in plaats van ze weg te jagen. Onze eigen zoons proberen het nu en willen graag Arnhems blijven. Ze organiseerden een feest bij de Rijnhal. Slechts tien klachten en 3500 jonge mensen hadden een topavond. Het kan dus wel. Echter nu al kijken ze buiten Arnhem vanwege telkens die negatieve pers en het gebrek aan locaties.

De hetze van de Gelderlander heeft trouwens ook iets anders bij het publiek bewerkstelligd. Misschien was dat u al opgevallen? Want leest u op social media goed de reacties onder de telkens negatieve berichtgeving over geluidsoverlast maar eens na. Die reacties zijn over het algemeen: “wat lopen we nou te zeuren, het is toch mooi dat zoveel jongeren een leuke dag hebben, het is nota bene om 24:00 uur al afgelopen”. Vergeet ook niet dat deze negatieve publiciteit door de algoritmes van de social media kanalen ernstig vergroot wordt.

Ik wil niet wijzen naar andere gemeenten maar doe het toch even. Kijkt u eens naar de agenda van Nijmegen of Zwolle m.b.t. evenementen en festivals. Die is wel 4 x drukker bezet dan die in Arnhem. Ook met vele grootschalige festivals die veel overlast geven. Maar de locaties daar zijn gewoon goed gekozen, de verspreiding is ook beter zodat niet telkens dezelfde mensen overlast hebben en de houding van de gemeente is echt zo veel positiever daar.

U als raad zou daar aan moeten werken en iemand daarvoor moeten inhuren om u te adviseren. Beter dan wederom een dag te verspillen met het luisteren naar een geluidsman die ook niet weet wat hij eraan kan doen. Deze uitkomst beloof ik u al bij voorbaat.

Want met nog strengere regels dan Arnhem nu al oplegt zal geen enkele organisator akkoord gaan (net als wij in 1992) en Arnhem zal een saaie slaapstad worden.

Naast dat we als stad al landelijk bekend staan als ‘nuilers’ is er straks ook niks meer te beleven. Dat moet u als raad toch niet wensen?

Natuurlijk ben ik bereid u mondeling ook een en ander toe te lichten. U kunt me altijd bellen of uitnodigen voor een afspraak.

R[redacted]Hagen

Voormalig organisator van o.a. Oranjefees Arnhem, Free Your Mind Festival, Something For Your Mind feesten, Dancepop Festival, Harleydag Arnhem, Park Open, e.v.a.

Voormalig exploitant Rijnhal Arnhem

Momenteel organisator van het World Living Statues Festival, uitvoerend producent van Sonsbeek Theater Avenue, freelance organisator, coach en adviseur.

Beste Gemeenteraad

Eerder informeerde ik de gemeente al over te hoge geluidnormen die Arnhem toestaat. Een terugkerend fenomeen zijn de talloze jaarlijkse klachten omtrent geluidoverlast vanwege muziekfestvials op met name Stadsblokken

Het probleem van de gemeente Arnhem is dat de geluidnormen bij festivals te hoog zijn gesteld. Voor overlast op afstand betreft dat met name de dB(C) normen voor lage tonen (dreungeluid/bassen)

Dat betekent:

1. Het geluid vanaf Stadsblokken komt heel ver, niet alleen in de bebouwde omgeving maar ook in natuurgebied. Afgelopen weekend 5 augustus was het evenement Karren Maar op de Stadsblokken te horen op de Loenermark op een afstand van **14 kilometer** tot de bron. Conclusie, het toegestane geluidniveau dB(C) = lage tonen is veel te hoog

2. Er wordt in algemene zin nooit rekening gehouden met bepaalde weersomstandigheden, denk o.a. aan wind, aan inversies in de luchtlagen waardoor geluid weerkaatst wordt

3. Er gelden blijkbaar ook te hoge maximale geluidniveaus voor de omliggende natuur.. Dit terwijl effecten op de natuur vanwege geluid al bij 50 dB(A) waarschijnlijk zijn. Effecten vanwege lage tonen zijn ook te verwachten. Muziekgeluid maskeert natuurlijke geluiden en daarmee bijvoorbeeld ook de communicatie van vogels.

4. Met een maximaal toegestaan geluidniveau voor lage tonen van 90 dB(C) of 100 dB(C) op de gevel wordt er gemakshalve vanuit gegaan dat sponningen, deuren, ramen, serviesgoed e.d. dan niet meetrillen. Dit is echter een onjuiste aanname. De resonantie die door de lage tonen optreedt leidt tot een verhoging van de dB(A) geluidsniveaus binnenshuis door al het gerammel. Dat is in combinatie met het gebonk verstorend, mede ook omdat het van aanhoudende aard is. Bovendien staan ramen in de zomer vaak open.

5. De gemeente kijkt alleen naar geluidbelasting op de gevel. Maar met name in het zomerseizoen verblijven mensen ook buiten. In tuinen, in parken en natuurgebied, in de stad. De geluidoverlast vanwege festivals op mensen die buiten zijn, recreëren en dergelijke wordt helemaal niet betrokken bij de vergunningverlening

6. Alle klachten die de gemeente jaarlijks ontvangt wijst erop dat de normen onvoldoende zijn om geluidoverlast tegen te gaan. Ze zijn dus eenvoudigweg te hoog, met name de dB(C) normen.

7. Gemeente Amsterdam: Voor de geluidniveaus die tijdens evenementen maximaal worden toegestaan op de gevels van omliggende woningen of andere geluidgevoelige gebouwen, zijn drie categorieën geformuleerd. Tijdens muziekevenementen mag het C-gewogen equivalente geluidniveau (LCeq), gemeten over 3 minuten op de gevels van woningen (of andere geluidgevoelige gebouwen), **maximaal 85 dB(C)** bedragen
   Toelichting:
   Onder muziekevenementen verstaan wij evenementen waarbij het ten gehore brengen van muziek de primaire doelstelling is. Voor al deze evenementen geldt de doelstelling om de geluidoverlast voor de omgeving te beperken. **De 85 dB(C)** op de gevels van de dichtstbijzijnde woningen of andere geluidgevoelige objecten is daarbij het gestelde maximum. De keuze voor een grenswaarde van 85 dB(C) op de gevel is gebaseerd op akoestisch onderzoek naar geluidniveaus op de gevel en naar waarden in huis. Vanuit het oogpunt van het voorkomen van spraak- en slaapverstoring is het uitgangspunt een binnenwaarde van maximaal **50 dB(A**), bij een gemiddelde geluidwering van 20 dB(A).

   Uit akoestisch onderzoek (Het GeluidBuro (2016), Geluid bij evenementen en ODNZKG, Evaluatie evenementen Amsterdam 2017, Meetwaardenonderzoek) blijkt dat met een gevelwaarde **maximaal 85 dB(C) beneden het 50 dB(A) niveau wordt gebleven in woningen**. Conclusie: Dit is dus fundamenteel een lagere en dus strengere norm dan de normen die Arnhem hanteert van 90 of 100 dB(C)

8. Wanneer gekeken wordt naar klachten en meldingen vanwege concerten op Stadsblokken wordt duidelijk dat bij festivals met dreunmuziek een enorm groot gebied rond Arnhem te maken krijgt met een verhoogd geluidniveau dat significant afwijkt van het referentie achtergrondgeluidniveau. Er wordt geen enkele rekening gehouden met omliggende stiltegebieden en kernkwaliteit stilte en rust van de Veluwe. Afgelopen zaterdag was het geluid dus op een afstand van 14 kilometer te horen op de Loenermark. Dat is niet normaal.

10. De geluidnormen zijn te hoog en leiden ter plaatse tot gehoorschade bij bezoekers. Oordoppen zijn bovendien niet verplicht (waarom oordoppen als je de muziek ook zachter kunt zetten)

11. Kort samengevat. Ga naar lagere geluidnormen. Concertbezoekers moeten er maar aan wennen dat hun gehoor niet langer moedwillig beschadigd wordt. Geef Arnhem en wijde omgeving de rust weer terug.

Ik wens u veel wijsheid toe.

vr. groet
B. Oosting

Beste Raadsleden en Fractievolgers,

Betreft: geluidsniveau evenementen ivm debat over duurzaamheid rondom feesten

Concreet: 5 augustus, metalfestival Stadsblokken en introductieweek HAN 21-25 augustus.

Bij beide evenementen was het geluid kilometers verder te horen. Ik woon in de Statenlaan, rand Spijkerbuurt, en had van beide evenementen last. Het feest van de HAN op maandagavond of dindsdagavond 21 of 22 augustus ging tot na 23:00 uur door. Ik woon daar 3 km vandaan. Het is zomer, we slapen met de ramen open, maar de bassen dreunden maar door. Het bleek dat de organisatie bij omwonenden wel bekend had gemaakt dat dit feest er was, maar 3 km verder blijkbaar niet. En dan nog: wat heb je eraan dit te laten weten, als mensen gewoon niet kunnen slapen? Al die mensen en kinderen in die flats in Presikhaaf… Dit doe je gewoon niet.

Het jaarlijkse festival op Stadsblokken vind ik **elk jaar** veel te hard, bovendien zit dat naast natuurgebied Meinerswijk, wat verstorend is voor alle dieren daar. En ook nog eens een vuurwerk eroverheen… Ik laat dit overigens elk jaar weten aan de gemeente, maar volgens mij komt dit nooit door…, waarover hieronder.

Algemeen:
Persoonlijk vind ik het niet sociaal dat onwonenden worden gedwongen mee te luisteren naar de muziekkeuze van wat voor evenement dan ook. Juist in de stad vind ik dat je dit niet moet doen, ik vind het zelfs ronduit a-sociaal. Doe dit in een buitengebied in een afgesloten loods! Het geluidsniveau lijkt me ook voor de festivalgangers ongezond hoog, de problemen met toenemende gehoorbeschadiging zijn steeds meer bekend. Veel mensen bezoeken zo'n festival met oordopjes in, dan kan je net zo goed het geluid zachter zetten.

Wat gebeurt er met mijn klacht?
Tot slot probeer ik dus jaarlijks hierover mijn klacht te laten horen. Dat gaat dan via zo'n onpersoonlijk fixi-formulier, waarbij ik van de afdeling vergunningen steeds een standaard antwoord krijg: het valt binnen de landelijk vastgestelde geluidsnormen, dus het mag.
Mij is dan niet duidelijk of mijn klacht wordt doorgegeven aan de Raad, of meetelt bij het aantal mensen dat hier bezwaar tegen maakt. Als ik dat vraag, aan die afdeling vergunningen, krijg ik hetzelfde antwoord dat ik al had gekregen: het mag. Als ik nogmaals zeg dat het mij niet duidelijk is wat er met mijn klacht gebeurt, krijg ik als antwoord: 'klacht afgehandeld'. Ik ervaar het als onpersonlijk en zelfs onbeleefd. Misschien moeten de mensen van die afdeling eens op communicatiecursus (die geef ik bij de gemeente Arnhem aan projectmanagers)

Ik heb via het algemene contactadres van de gemeente nu deze mailadressen gekregen en laat nu mijn geluid direct aan de Raad horen. Ik hoop echt dat er een andere, **socialere visie op festivals** komt, zodat het voor iedereen leuk is. Nogmaals: harde muziek: buten de stad in een loods! (Als mensen dat zo graag willen…)

Vriendelijke groet, H[redacted] Macrander

[redacted]

Memo

GEMEENTE Arnhem

Datum : donderdag 31 augustus 2023

Aan : Raad

Van : College

Betreft : Beantwoording technische vragen m.b.t. raadsdebat geluid op 20 september 2023

Inleiding

De fractie Burger Belang Arnhem (BBA) heeft een agenderingsverzoek voor een raadsdebat over het onderwerp Geluidsoverlast ingediend:

Regelmatig ontvangen wij klachten van bewoners over geluidsoverlast door evenementen in de stad. Evenementen horen bij Arnhem, en daar kunnen andere bewoners ook last door ervaren. Dat hoort erbij. Maar overlast door harde geluiden moeten we niet accepteren. Zeker niet als de overlast op ruime afstand van het evenement wordt ervaren. Maar wanneer ervaart men last en wanneer overlast? Wat zijn daarvoor de maatschappelijke normen? Verschilt het in decibel, of ook in de type klanken (bas/hoge tonen)? In de zoektocht naar de juiste balans tussen last en overlast, tussen elkaar een feestje gunnen, maar ook rust, verzoekt Burger Belang Arnhem het onderwerp 'Geluidsoverlast' te agenderen op de Politieke Avond..

De fractie geeft aan dat: "*Het is van belang* [is] *dat de raad goed geïnformeerd wordt over dit onderwerp voordat het met het college in debat gaat".*

De fractie heeft de volgende vragen aan het college ter voorbereiding op het agenderingsverzoek:

1. Wat zijn de huidige normen voor geluidsoverlast waar op dit moment in Arnhem op wordt gehandhaafd? Wat is het landelijke juridische kader? En welke ruimte is er binnen dat landelijke juridische kader om lokaal aanvullende kaders te scheppen?
2. Als een horeca-, sport-, en recreatie-inrichting één keer per jaar een festiviteit wil organiseren die meer geluid maakt dan de geldende geluidsnormen dan dient die een melding te maken bij de gemeente. Hoe vaak zijn deze meldingen gemaakt in de afgelopen jaren?
3. Wat zijn de signalen die het college ontvangt ten aanzien van geluidsoverlast? Zijn er (veel) klachten

Antwoorden

1. *Wat zijn de huidige normen voor geluidsoverlast waar op dit moment in Arnhem op wordt gehandhaafd?*

   Antwoord

   De huidige normen voor geluidsoverlast waarop op dit moment wordt gehandhaafd zijn vastgelegd in de *'Nota locatiegebonden evenementenbeleid Arnhem 2021'* in het algemene kader voor geluidsnormen:
   Voor categorie B-evenementen (middelgroot) geldt een norm van maximaal 80 dB(A) en 90 dB(C) op de gevel. Voor categorie C-evenementen (groot) geldt naast een geluidsnorm van 80 dB(A) een norm van maximaal 100 dB(C) op de gevel.

   Dit wil niet zeggen dat ieder evenement deze maximale ontheffingswaarden nodig heeft. Het gaat om maximale geluidsnormen die in Arnhem gelden. In deze nota staan algemene richtlijnen voor geluid tijdens evenementen. In de locatieprofielen worden de specifieke eisen verder uitgewerkt. Vanuit het oogpunt van geluidbelasting voor omwonenden is de ene evenementenlocatie geschikter voor muziekevenementen dan een andere. Ook verschillen de locaties sterk in welke omvang evenementen er kunnen plaatsvinden en daarmee samenhangend de geluidsniveaus die voor een goede beleving van de bezoeker nodig zijn. Voor evenementen in de natuurterreinen, bossen en parken is ook de balans tussen evenementen en overige bezoekers van belang. Dit alles wordt uitgewerkt in de locatieprofielen. Deze locatieprofielen worden voor het eind van dit jaar door het college vastgesteld. Vanaf het moment dat het college de nieuwe locatieprofielen vaststelt, treden deze in werking.

   Bij bestaande evenementenlocaties gelden op dit moment nog de normen zoals die zijn vastgelegd in *'Regels voor evenementen in de openbare ruimte in Arnhem (maart 2010)'*.
   Deze normen gelden totdat de nieuwe locatieprofielen zijn vastgesteld door het college.
   Voor de huidige C-evenementen geldt een maximaal toegestaan geluidsvolume op de per locatie aangegeven meetpunten of –lijnen van 80 dB(A) en 95 dB(C). Voor B- evenementen is dat 80 dB(A) en 93 dB(C). Er wordt op dit moment gemeten op de aangewezen meetlijn uit de regels voor evenementen in de openbare ruimte (2010).

   Daarnaast geldt er ook een geluidsniveau op de dansvloer van 102 dB(A). Voor Koningsnacht en Koningsdag kiezen we ervoor om deze norm voor te schrijven. Het evenement vindt plaats op diverse locaties verspreid over de gehele binnenstad. Meten op de gevel heeft dan geen zin, omdat het lastig is te bepalen wat de bron van het geluid is. Dat maakt dat we er bij dit specifieke unieke evenement voor kiezen alleen te meten op de dansvloer. Daarmee zorgen we ervoor dat

geluid meetbaar en handhaafbaar is. Maximaal geluidsniveau op de dansvloer van 102 dB(A) voor iedere evenementenlocatie.

Wat is het landelijk juridische kader? En welke ruimte is er binnen dat landelijke juridische kader om lokaal aanvullende kaders te scheppen?

Antwoord:
Gemeenten hebben beleidsvrijheid om geluidnormen voor evenementen vast te stellen omdat hiervoor op nationaal niveau geen wet- of regelgeving is vastgesteld.
Jurisprudentie stelt echter wel grenzen aan de voorwaarden waaronder de gemeente het organiseren van evenementen mag toestaan. De afgelopen jaren heeft de Stichting Advisering Bestuursrechtspraak (StAB) voor verschillende rechtszaken deskundigenberichten over de berekening en beoordeling van evenementengeluid opgesteld. Ook rechtbanken hebben uitspraken gedaan die richtinggevend zijn voor de beoordeling van het evenementengeluid.
Op basis van een analyse van de jurisprudentie is geen eenduidige geluidsnorm voor evenementen te herleiden. Dat geldt ook voor de analyse van het geluidsbeleid van andere gemeenten.

Het geluidskader in de *'Nota locatiegebonden evenementenbeleid Arnhem 2021'* is als volgt onderbouwd:
Conform de Wet milieubeheer wordt de hoeveelheid geluid gemeten in dB(A). De dB(A) maat is een correctie voor de gevoeligheid van het menselijk oor. De Stichting Advisering Bestuursrechtspraak (StAB) adviseert de bestuursrechter over geschillen op het gebied van het fysieke leefmilieu. In een advies1 legt StAB de grens van het binnen niveau in een woning, in verband met spraakverstaanbaarheid, op 60 dB(A). . De StAB baseert dit op de publicatie ISO-Recommedation R-19963 die de grondslag vormt voor de Nederlandse wet- en regelgeving omtrent geluidshinder (bron: jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State uit 20162). Omdat de geluidsgevoelige gebouwen (woningen) rondom de evenementenlocaties over het algemeen wat oudere woningen zijn wordt uitgegaan van een gemiddelde gevelisolatie van 20 dB (A) , oftewel: gevels houden gemiddeld 20dB 'tegen'. Voor nieuwbouwwoningen geldt een gevelisolatie van maximaal 25 dB. Op basis van jurisprudentie is het aanvaardbaar om voor een maximale geluidsnorm op de gevel uit te gaan van 80 dB(A).

Lage tonen/bastonen nemen een belangrijkere plek binnen het totale muziekgeluid in. Muziekgeluid moet niet alleen hoorbaar maar ook voelbaar zijn. Daarom wordt het geluidsvolume ook in dB(C) uitgedrukt om de overlast door bastonen beter bij de belevingspraktijk te laten passen.

Op basis van het convenant Preventie gehoorschade muzieksector (RIVM) uit 2015 mag het geluidsniveau op de dansvloer niet hoger zijn dan 103 dB(A). Dit zijn onderlinge afspraken in de branche waarop niet persé op gehandhaafd wordt.

Noot: Arnhem heeft een maximaal geluidsniveau van 102 dB (A) op de dansvloer vastgesteld.

2. *Als een horeca-, sport-, en recreatie-inrichting één keer per jaar een festiviteit wil organiseren die meer geluid maakt dan de geldende geluidsnormen dan dient die een melding te maken bij de gemeente. Hoe vaak zijn deze meldingen gemaakt in de afgelopen jaren?*

   Antwoord:

   In 2022 zijn er twaalf meldingen ingediend waarvan er twee niet zijn verleend. Ze zijn ingediend door respectievelijk vijf sportverenigingen en zeven openbare inrichtingen (horecabedrijven).

   In 2023 tot juli 2023, zijn er zeven meldingen (waarvan één ingetrokken) ingediend door één sportvereniging en zes openbare inrichtingen (horecabedrijven).

3. *De signalen die het college ontvangt ten aanzien van geluidsoverlast; het aantal klachten. Zijn er (veel) klachten?*

   Antwoord:

   We hebben geen antwoord op de vraag wat veel klachten zijn. Dat is afhankelijk van de definitie van veel klachten.

   We hebben de volgende cijfers:

   - Horeca> in 2022 *299* meldingen en in 2023 *256* (t/m 31 augustus) meldingen
   - Evenementen > in 2022 *505* meldingen en in 2023 *815* meldingen (t/m 31 augustus)

   In 2023 zien we meer meldingen dan het voorgaande jaar bij zowel horeca als bij evenementen.

   De printscreens van de meldingen

   Horeca 2022

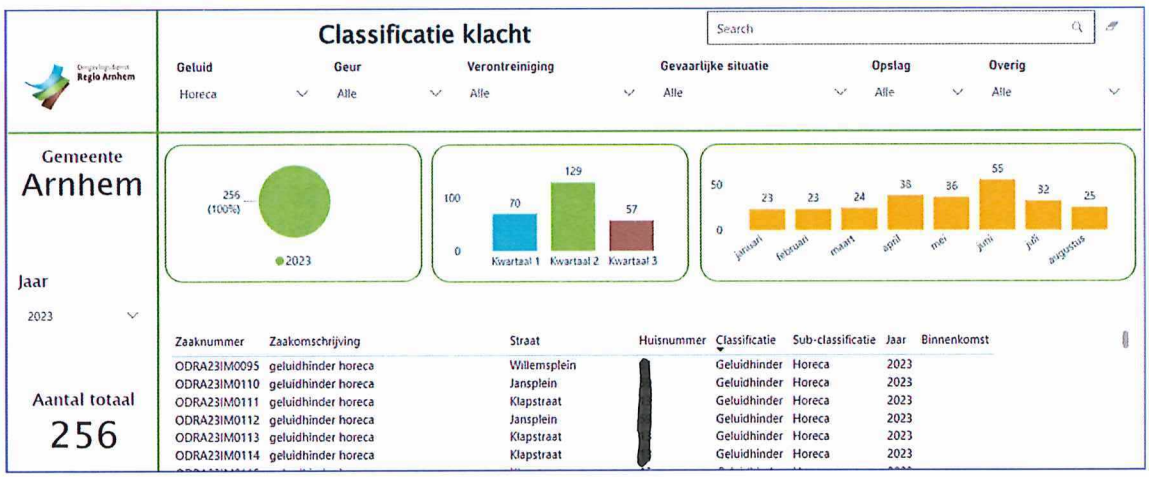

Horeca 2023

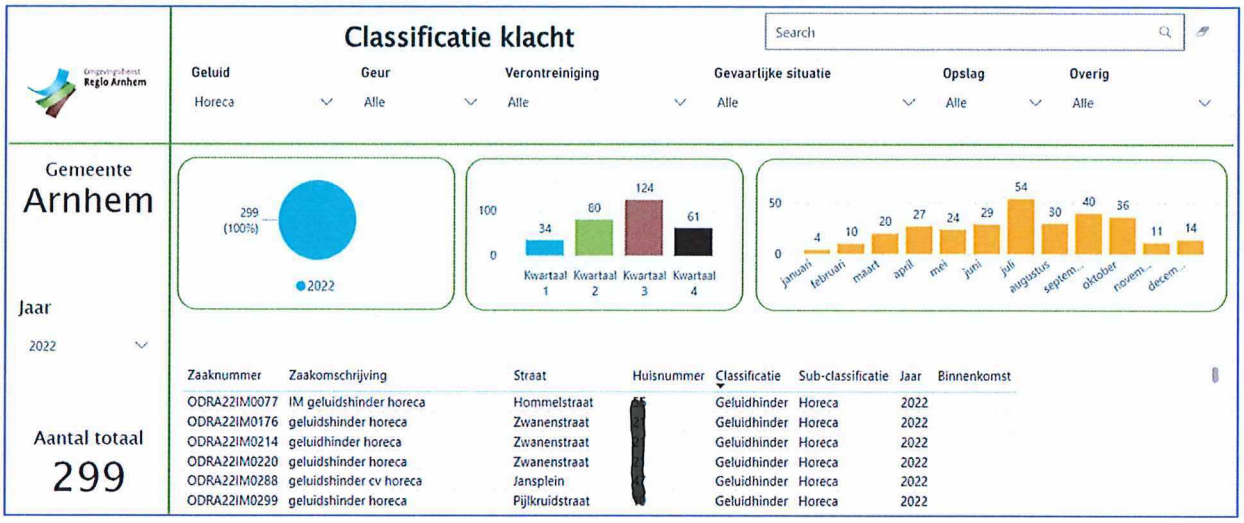

Zaaknummer	Zaakomschrijving	Straat	Huisnummer	Classificatie	Sub-classificatie	Jaar	Binnenkomst
ODRA22IM0077	IM geluidshinder horeca	Hommelstraat	[redacted]	Geluidhinder	Horeca	2022	
ODRA22IM0176	geluidshinder horeca	Zwanenstraat	[redacted]	Geluidhinder	Horeca	2022	
ODRA22IM0214	geluidhinder horeca	Zwanenstraat	[redacted]	Geluidhinder	Horeca	2022	
ODRA22IM0220	geluidshinder horeca	Zwanenstraat	[redacted]	Geluidhinder	Horeca	2022	
ODRA22IM0288	geluidshinder cv horeca	Jansplein	[redacted]	Geluidhinder	Horeca	2022	
ODRA22IM0299	geluidshinder horeca	Pijlkruidstraat	[redacted]	Geluidhinder	Horeca	2022	

Evenementen 2022

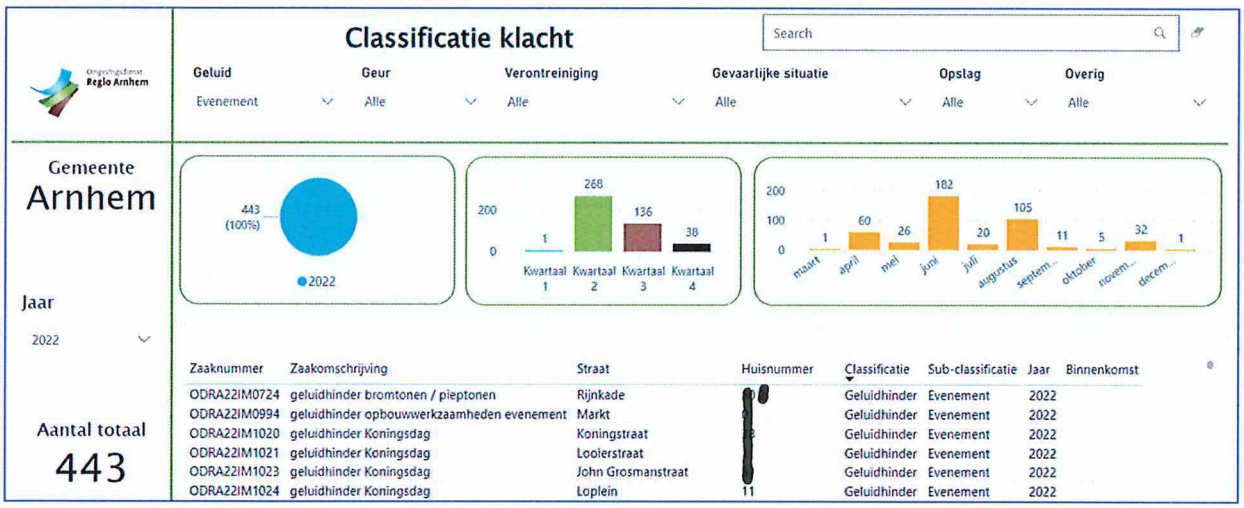

Zaaknummer	Zaakomschrijving	Straat	Huisnummer	Classificatie	Sub-classificatie	Jaar	Binnenkomst
ODRA22IM0724	geluidhinder bromtonen / pieptonen	Rijnkade	[redacted]	Geluidhinder	Evenement	2022	
ODRA22IM0994	geluidhinder opbouwwerkzaamheden evenement	Markt	[redacted]	Geluidhinder	Evenement	2022	
ODRA22IM1020	geluidhinder Koningsdag	Koningstraat	[redacted]	Geluidhinder	Evenement	2022	
ODRA22IM1021	geluidhinder Koningsdag	Loolerstraat	[redacted]	Geluidhinder	Evenement	2022	
ODRA22IM1023	geluidhinder Koningsdag	John Grosmanstraat	[redacted]	Geluidhinder	Evenement	2022	
ODRA22IM1024	geluidhinder Koningsdag	Loplein	11	Geluidhinder	Evenement	2022	

Evenementen 2023

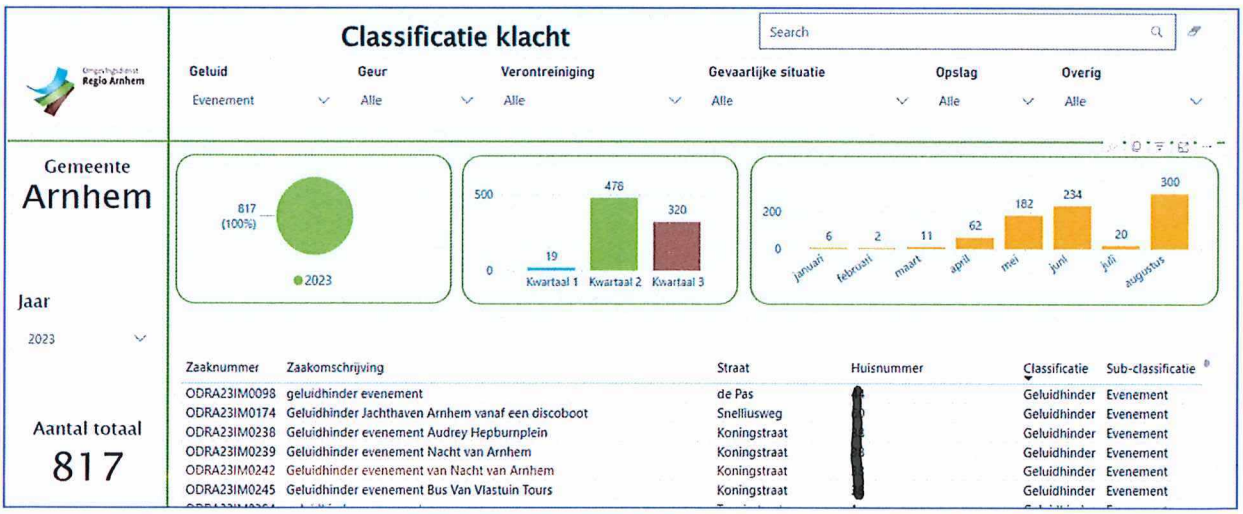

Zaaknummer	Zaakomschrijving	Straat	Huisnummer	Classificatie	Sub-classificatie
ODRA23IM0098	geluidhinder evenement	de Pas	[redacted]	Geluidhinder	Evenement
ODRA23IM0174	Geluidhinder Jachthaven Arnhem vanaf een discoboot	Snelliusweg	[redacted]	Geluidhinder	Evenement
ODRA23IM0238	Geluidhinder evenement Audrey Hepburnplein	Koningstraat	[redacted]	Geluidhinder	Evenement
ODRA23IM0239	Geluidhinder evenement Nacht van Arnhem	Koningstraat	[redacted]	Geluidhinder	Evenement
ODRA23IM0242	Geluidhinder evenement van Nacht van Arnhem	Koningstraat	[redacted]	Geluidhinder	Evenement
ODRA23IM0245	Geluidhinder evenement Bus Van Vlastuin Tours	Koningstraat	[redacted]	Geluidhinder	Evenement

Geachte raadsleden,

Namens Stichting Koningsdag Arnhem richt ik het woord aan u met betrekking tot het agenderingsverzoek Geluid en Events van de fractie Burgerbelang.

Koningsdag (en Nacht) Arnhem heeft een belangrijke regio functie. Doordat het een feest is voor jong en oud, draagt het bij aan de kwaliteit van de leefomgeving. Door de jaren heen zijn de vergunningaanvragen steeds professioneler opgezet en kijkt gemeente en politie met argusogen mee bij de invulling hiervan.

De zaken waarover het verzoek gaat, worden door de uitvoerende organisatie ODRA gecontroleerd tijdens het evenement. Deze controles zijn niet misselijk en bij schending komen hier sancties op. Soms is Arnhem zelfs het beste jongetje van de klas en gaan de geluidsnormen onder de landelijke wetgeving.

Binnen deze kaders willen we de positieve uitstraling voor de stad benutten en de economische spin-off behouden.
-Koningsdag met 182.361 unieke bezoekers levert een gemiddelde besteding van € 32,- per bezoeker op en krijgt een rapportcijfer van 7,8! Voor Koningsdag en -nacht Arnhem ligt de totale economische spin-off op 8,7 miljoen euro-

Bij een goede organisatie en landelijk geldende regelgeving is Arnhem het visitekaartje van de regio tijdens deze dagen, net als de Vierdaagse feesten in Nijmegen. Laten we dus goede afspraken maken en deze helder communiceren. Maar ook vooral genieten van dit mooie feest (zoals de meeste mensen doen) en kijken naar alle positieve reacties op o.a. social media.

Met vriendelijke groet,

Ernst Wilton

Voorzitter Stichting Koningsdag Arnhem

Inspreken Raad d.d. 20 september 2023

Geachte voorzitter,

Dank voor de gelegenheid om hier het woord tot u te richten met betrekking tot evenementen en de geluidsoverlast die mensen hiervan ervaren.

Laten we eerlijk zijn, evenementen geven in mindere of meerdere mate overlast. Daarom zijn er afspraken over de mate waarin we dit als stad 'aanvaardbaar' vinden en wordt hierop toegezien. Spreiding van evenementen, diversiteit in het aanbod en innovatie in geluidstechniek staan hoog op de agenda van gemeente en organisatoren om overlast tot een minimum te beperken.

Maar ik wil hier vooral even stilstaan bij de vreugde en inspiratie die onze evenementen heel veel mensen geven. Evenementen zorgen voor sociale contacten en cohesie van een groep, veelal gelijkgestemden, die genieten van het aanbod in onze stad. Organisatoren zetten alles op alles om hun bezoekers een goed gevoel te geven. Ze promoten onze stad. Ze trekken mensen naar onze stad. Dit moeten we koesteren!

PBA -en de ondernemers die hierin verenigd zijn- benutten de evenementen dankbaar om de Arnhemse binnenstad te promoten en we zorgen, veelal samen met de organisator, dat de bezoekers van de evenementen gastvrij in onze stad worden ontvangen, dat ze een goed gevoel bij Arnhem hebben, dat ze welkom zijn. Zodat ze terugkomen. Ambassadeur zijn van onze stad. Er blijven of komen wonen, werken en verblijven.

Jaarlijks bezoeken honderdduizenden mensen de evenementen in onze stad. Dit biedt ons de kans om onze stad smoel te geven, op de kaart te zetten en economische spin off te genereren bij de ondernemers in en om de binnenstad. Die economische spin off loopt op jaarbasis in de miljoenen. Mensen blijven slapen, laten zich vervoeren, eten een hapje en drinken wat. Evenementen dragen bij aan de cultuur, de identiteit, de economie en de werkgelegenheid in onze stad.

Evenementen en de stad horen bij elkaar. We hebben naast rust ook reuring nodig in onze stad. Mensen komen in Arnhem wonen en bedrijven vestigen zich mede in onze stad voor de unieke combinatie van het groen en de rust die dat brengt en het volwaardige en diverse aanbod van cultuur, evenementen en de levendigheid die onze stad biedt.

Voorzitter, dit jaar gaf een half procent van onze inwoners aan dat ze overlast van evenementen ervaren. En dat is oprecht heel vervelend. Maar ik zou het toch in verhouding willen zetten tot de duizenden mensen die er plezier aan beleven en de welvaart en het welzijn die het velen brengt.

Voorzitter, Ik dank u wel.

BEHANDELRESULTAAT

Agenderingsverzoek Geluid en Events 20-09-2023

GEMEENTE Arnhem

Agenderingsverzoek Geluid en Events

Initiatiefnemer:	Nico Wiggers (BBA)
Portefeuillehouder:	Bob Roelofs en Ahmed Marcouch

Resultaat van bespreking:

Aanwezig
De raadsleden/fractievolgers Simonis (GL), Pape (VVD), Brandts (D66), Visser (PvdA), Kraaijenbrink (AC), Snelting (Volt), Eliëns (PvdD) Aydemir (DENK), Henzen (PVV); Zijlstra (CU); Van den Broek (CDA) en Wiggers (BBA). De fracties FvD en SP waren niet aanwezig.

Bespreking
De informatieve fase bestond uit twee onderdelen:
Twee insprekers:
- Marian van Hooij van het Platform Binnenstad Arnhem
- Douwe Bouma

Twee presentaties:
- Erik Roelofsen van de Nederlandse Stichting Geluidshinder
- Peter de Gooijer en Rob Frehe van de ODRA

Vervolgens is gestart met het debat met de portefeuillehouders. De eerste termijn aan de raad is afgerond. In de eerste termijn van het college is daarop gereageerd. Aan een tweede termijn was geen behoefte.

Conclusie
De voorzitter heeft geconcludeerd dat het agenderingsverzoek voldoende is besproken en dus is afgerond.

De raadsadviseur, De voorzitter,

W. Lammers G. Luurssen

Titel/onderwerp: Vergoeding extra kosten aanpassing paspoort of identiteitsbewijs en rijbewijs in uitzonderlijke zwaarwegende gevallen

Raadsadviseur: M. Piscaer Telefoonnr: 06 31114892 Maaike.piscaer@arnhem.nl

Van:	College van B&W	Ambtenaar:	Dion Vreman
Portefeuillehouder:	M. Van de Geijn	Telefoonnr:	0683909562
		E-mailadres:	dion.vreman@arnhem.nl
Doel activiteit	Meningsvorming 2 (m2)		
Toelichting	**Kernboodschap** Door het college is het raadsvoorstel "Vergoeding extra kosten aanpassing paspoort of identiteitsbewijs en rijbewijs in uitzonderlijke zwaarwegende gevallen" aangeboden. Dit voorstel is de uitwerking van motie *'Vergoeding extra kosten aanpassing paspoort of identiteitsbewijs en rijbewijs in uitzonderlijk zwaarwegende gevallen'* (23M09gg) en de motie *'Kosteloze naamsverandering van nakomelingen van tot slaaf gemaakte mensen'* (21M218). Al eerder is de raad via de raadsbrief Stand van zaken motie 'Kosteloze naamsverandering van nakomelingen van tot slaaf gemaakte mensen' geïnformeerd dat het college voornemens was de uitwerking van beide moties te combineren en daarvoor één regeling uit te werken. Met het voorstel wil de gemeente ondersteuning bieden aan inwoners die hun geslachtsregistratie of hun achternaam om zwaarwegende redenen willen veranderen. Deze inwoners kunnen een vergoeding aanvragen ter tegemoetkoming van de administratieve kosten die aan deze verandering zijn verbonden. *Zie voor meer informatie het raadsvoorstel*		
Voorgesteld resultaat van de bespreking	Start en afronding van de meningsvormende fase (m2) en besluit over vervolgbehandeling.		
Spreekrecht publiek	Nee		
Behandeladvies	**Vergaderorde m2** Het doel van de m2 is het bespreken van de reeds ingediende moties en/of amendementen. Behandeling gebeurt per motie of amendement, op volgorde van volgnummer: 1. Indiener licht motie of amendement toe 2. Woordvoerders van andere fracties krijgen de gelegenheid om vragen te stellen aan de indiener of hun standpunt te delen 3. De portefeuillehouder krijgt de gelegenheid om te reageren op de motie of amendement (pre-advies) 4. Woordvoerders kunnen reageren op de bijdrage van de portefeuillehouder Daarna is de volgende motie of amendement aan de beurt, totdat alle moties of amendementen zijn besproken. Interrupties zijn toegestaan, maar kunnen vanwege de tijd beperkt worden. Als in de m2-behandeling naar het oordeel van de raadskamer alle concept-moties en -		

	amendementen behandeld zijn, kan het voorstel worden doorgeleid naar de besluitvorming.
Bijlagen	Raadsvoorstel "Vergoeding extra kosten aanpassing paspoort of identiteitsbewijs en rijbewijs in uitzonderlijke zwaarwegende gevallen"
	Bijlage - Wijzigen geslachtsnaam via Jus
	Raadsbrief Stand van zaken motie 'Kosteloze naamsverandering van nakomelingen van tot slaaf gemaakte mensen'
	Motie 'Vergoeding extra kosten aanpassing paspoort of identiteitsbewijs en rijbewijs in uitzonderlijk zwaarwegende gevallen' (23M09gg)
	motie 'Kosteloze naamsverandering van nakomelingen van tot slaaf gemaakte mensen' (21M218).
	Inspreekbijdrage vergoeding aanpassing identiteitsdocumenten - COC Midden Gelderland

GEMEENTERAAD ARNHEM

Amendement

Datum raadsvergadering:	29 september 2023
Nummer amendement:	**23A25**
Zaaknummer:	221870
Status	
Onderwerp:	Vergoeding extra kosten aanpassing paspoort of identiteitsbewijs en rijbewijs in uitzonderlijke zwaarwegende gevallen

Titel:

Identiteitsdocumenten vergoeden tot billijk niveau

Aan de gemeenteraad

Ondergetekenden stellen de volgende wijziging voor:

De tekst uit het voorstel, punt 2, luidend:

"*Voor de genoemde doelgroep de kosten te vergoeden voor de vervanging van de identiteitsdocumenten (identiteitskaart of paspoort en eventueel rijbewijs)*"

te vervangen door:

"Voor de genoemde doelgroep de kosten voor de vervanging van de identiteitsdocumenten (paspoort of identiteitskaart en eventueel rijbewijs) geheel of gedeeltelijk te vergoeden, waarbij geldt dat

- *minderjarige aanvragers de kosten voor de vervanging van de betreffende documenten volledig krijgen vergoed;*
- *meerderjarige aanvragers een vergoeding ontvangen ter hoogte van het op dat moment geldende gemeentelijke deel van de leges voor de betreffende documenten"*

Toelichting:

De vergoeding is op deze wijze meer in lijn met de vergoeding zoals de stad die toekent aan de bezitters van de gelrepas. Vanuit het principe dat we geen onderscheid willen maken in de groepen in dit voorstel, hechten indieners waarde aan gelijkheidsprincipe in de vergoeding.

Zie voor de bedragen van de gemeentelijk deel van de leges:

- 2023 – ontwerpbesluit (bedragen komen overeen met wat is vastgesteld): https://vng.nl/nieuws/aangepast-ontwerpbesluit-wijziging-besluit-paspoortgelden
- 2024 (voorlopig) https://vng.nl/nieuws/ontwerpbesluit-wijziging-besluit-paspoortgelden-voor-2024

Hier zijn alleen de bedragen voor identiteitskaart en paspoort opgenomen. Voor rijbewijzen is het gemeentelijk deel van de leges op dit moment € 34,95 en het rijksdeel € 9,70.

Arnhem GEMEENTE

Indieners:

Klaartje Koorn – CDA
Alwin van Engelenburg – VVD
Yazid Aït Chrif - PvdA

GEMEENTERAAD ARNHEM

Amendement

Datum raadsvergadering:	29 september 2023
Nummer amendement:	**23A26**
Zaaknummer:	221870
Status	
Onderwerp:	Vergoeding extra kosten aanpassing paspoort of identiteitsbewijs en rijbewijs in uitzonderlijke zwaarwegende gevallen

Titel:

Vergoeding extra kosten aanpassing paspoort of identiteitsbewijs en rijbewijs in zwaarwegende gevallen.

Aan de gemeenteraad

Ondergetekenden stellen de volgende wijziging voor:

Het voorgestelde raadsbesluit als volgt te wijzigen:

DE GEMEENTERAAD VAN ARNHEM

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 13 juni 2023, nummer: 221870;

gezien de motie '*Kosteloze naamsverandering van nakomelingen van tot slaaf gemaakte mensen'* (21M218);

gezien de motie '*Vergoeding extra kosten aanpassing paspoort of identiteitsbewijs en rijbewijs in uitzonderlijk zwaarwegende gevallen'* (23M09gg);

besluit:

1. Een vergoeding mogelijk te maken voor inwoners die nakomeling zijn van tot slaaf gemaakten en de achternaam willen veranderen op grond van het Besluit Geslachtsnaamwijziging
2. Voor de genoemde doelgroep de kosten te vergoeden voor
   - de vervanging van de identiteitsdocumenten (identiteitskaart of paspoort en eventueel rijbewijs)
   - aanvullende kosten die gepaard gaan met de wijziging van de achternaam
3. De vergoeding beschikbaar te stellen door middel van een subsidieregeling die met terugwerkende kracht in werking treedt per 1 januari 2023.

Toelichting:

De motie "Kosteloze naamsverandering van nakomelingen van tot slaaf gemaakte mensen" (21M218) is in november 2021 aangenomen. Hiermee wilde de raad een verzoeningsgebaar maken

Arnhem GEMEENTE

naar nakomelingen van tot slaaf gemaakte mensen. Zowel de intentie van deze motie, als de inmiddels verstreken tijd worden met dit brede voorstel geen recht gedaan. Met het amendement wordt beoogd de uitvoering van de bovengenoemde moties te splitsen. Hiermee wordt er uitvoering gegeven aan de motie 21M218. De indieners verzoeken het college de uitvoering van de motie 23M09gg middels een apart voorstel aan de raad voor te leggen.

Indieners:

Nathalie Nede – ChristenUnie
Yildirim Usta - DENK

GEMEENTERAAD ARNHEM

Motie

Datum raadsvergadering:	27 september 2023
Nummer motie:	**23M94**
Zaaknummer:	221870
Status	
Onderwerp:	Vergoeding extra kosten aanpassing paspoort of identiteitsbewijs en rijbewijs in uitzonderlijke zwaarwegende gevallen

Titel:

Zorg en begeleiding bij naamswijziging voor nakomelingen van tot slaafgemaakte mensen

Aan de gemeenteraad

Ondergetekenden stellen voor:

Omdat we weten dat:

- Het wijzigen van een naam meer met zich mee brengt dan alleen een andere naam
- De gemeente Rotterdam[1] begeleiding bij naamswijzigingen voor nakomelingen van tot slaafgemaakte mensen aanbiedt via Diaspora Wellhouse[2]

Omdat we vinden dat:

- Dat het wijzigen van een naam met zorg en begeleiding moet gebeuren
- Ook in de gemeente Arnhem deze zorg en begeleiding beschikbaar moet zijn

Daarom vraagt de gemeenteraad aan het college om:

- Met Diaspora Wellhouse in gesprek te gaan over de mogelijkheden om zorg en begeleiding bij naamswijzigingen voor nakomelingen van tot slaafgemaakte mensen in Arnhem mogelijk te maken
- De raad te informeren over de uitkomsten

Indieners:

Nathalie Nede – ChristenUnie
Yildirim Usta - DENK

[1] Naamswijziging koloniale achternaam | Rotterdam.nl
[2] Naamswijziging loket | Diaspora Wellhouse

GEMEENTE Arnhem

RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer 221870

Onderwerp: Vergoeding extra kosten aanpassing paspoort of identiteitsbewijs en rijbewijs in uitzonderlijke zwaarwegende gevallen

Kernboodschap

De gemeente Arnhem wil ondersteuning bieden aan inwoners die hun geslachtsregistratie of hun achternaam om zwaarwegende redenen willen veranderen. Deze inwoners kunnen een vergoeding aanvragen ter tegemoetkoming van de administratieve kosten die aan deze verandering zijn verbonden.

Voorstel

1. Een vergoeding mogelijk te maken voor inwoners die
   - de geslachtsregistratie willen wijzigen;
   - de achternaam willen veranderen op grond van het Besluit Geslachtsnaamswijziging
2. Voor de genoemde doelgroep de kosten te vergoeden voor
   - de vervanging van de identiteitsdocumenten (identiteitskaart of paspoort en eventueel rijbewijs)
   - aanvullende kosten die gepaard gaan met wijziging van de achternaam of geslachtsregistratie tot een maximaal bedrag van € 1.000,- per persoon.
3. De vergoeding beschikbaar te stellen door middel van een subsidieregeling die met terugwerkende kracht in werking treedt per 1 januari 2023.

Inleiding

De gemeente Arnhem vindt het belangrijk om inwoners te ondersteunen die hun geslachtsregistratie willen aanpassen of hun naam vanwege zwaarwegende redenen willen veranderen. Voor hen is de uiteindelijke formele wijziging van geslacht of naam een belangrijke erkenning van hun identiteit. Deze inwoners hebben vaak een lange periode met leed gehad en zien zich vervolgens geconfronteerd met hoge kosten om de gewenste verandering mogelijk te maken.

Om hen daarin tegemoet te komen, heeft de gemeenteraad op 15 februari 2023 de motie ‘Vergoeding extra kosten aanpassing paspoort of identiteitsbewijs en rijbewijs in uitzonderlijk zwaarwegende gevallen’ (23M09gg) aangenomen. Door een vergoeding mogelijk te maken wordt

Arnhem GEMEENTE

een financiële drempel weggenomen. Maar belangrijker; ook acceptatie uitgesproken richting deze Arnhemmers en erkenning gegeven voor de barrières die zij ondervinden om hun naam of geslachtsregistratie aan te passen.

In november 2021 nam de raad de motie 'Kosteloze naamsverandering van nakomelingen van tot slaaf gemaakte mensen' (21M218) aan. Ook hier vindt de raad dat er teveel belemmeringen zijn voor inwoners die hun achternaam willen veranderen omdat deze is verbonden aan het slavernijverleden. Met de motie heeft de raad het college opgeroepen om

1. bij het Rijk ervoor te pleiten om de kosten voor de naamsverandering en het verplichte psychologische onderzoek af te schaffen;
2. de kosten voor naamsverandering te vergoeden.

Het college heeft op 21 maart 2023 een brief gestuurd naar de Minister voor Rechtsbescherming, de heer Weerwind. In de brief is gevraagd om het Besluit Geslachtsnaamswijziging zodanig aan te passen, dat de huidige drempels worden weggenomen voor nakomelingen van tot slaaf gemaakte mensen die hun achternaam willen veranderen.

Zolang het rijk de procedure niet heeft aangepast en deze inwoners nog € 835,- moeten betalen voor een aanvraag tot naamswijziging, vindt de gemeente Arnhem dat zij een financiële tegemoetkoming zouden moeten krijgen om daarmee ook deze inwoners te steunen. Daarom heeft het college op 21 maart 2023 besloten om de uitvoering van de moties te combineren en daarvoor één regeling uit te werken. De raad is hierover per brief geïnformeerd.

Beoogd effect

Drempels wegnemen voor inwoners die hun geslachtsregistratie willen veranderen of hun achternaam om zwaarwegende redenen willen veranderen.

Argumenten

1.1 Deze doelgroepen sluiten het beste aan bij de doelgroep zoals verwoord in de motie 'Vergoeding extra kosten aanpassing paspoort of identiteitsbewijs en rijbewijs in uitzonderlijk zwaarwegende gevallen' (23M09gg)

De motie is bedoeld voor inwoners die hun geslachtsregistratie willen wijzigen en inwoners die een naamsverandering willen in 'zwaarwegende gevallen' en in verband met 'trauma's'. In 2021 en 2022 is in totaal resp. 171 en 136 keer een naam of geslachtsregistratie van een Arnhemmer gewijzigd. Aan een naamsverandering is niet altijd een zwaarwegende reden of trauma gekoppeld. Veel van de naamswijzigingen zijn bijvoorbeeld het gevolg van de erkenning van een kind die plaatsvindt ná de geboorteaangifte. Om recht te doen aan de motie en de daarin genoemde 'zwaarwegende redenen' en 'trauma's', is de doelgroep afgebakend die voor vergoeding in aanmerking zou moeten komen. Het proces en de achtergrond van de naamsverandering zijn afgewogen. Hierbij is geconcludeerd dat de beoogde doelgroep vooral zit in de categorie die een naamsverandering aanvraagt bij de Dienst Justis op grond van het

Besluit Geslachtsnaamwijziging. Op grond van bijvoorbeeld psychische hinder of als slachtoffer van een misdrijf kan iemand een aanvraag indienen voor verandering van de achternaam.
In de bijlage 'Wijzigen geslachtsnaam via Justis' zijn alle situaties opgesomd waarbij iemand een aanvraag voor naamsverandering kan indienen.

1.2 *Nakomelingen van tot slaaf gemaakte mensen die hun achternaam willen veranderen kunnen een beroep doen op de vergoeding*

De gemeente Arnhem wil inwoners tegemoetkomen die hun achternaam willen veranderen omdat deze voortkomt uit het slavernijverleden. Iemand die om deze reden een wijziging van de achternaam wil, kan dat alleen doen door een aanvraag in te dienen bij Justis, de instantie die uitvoering geeft aan het Besluit Geslachtsnaamwijziging. Door de vergoeding te verbinden aan een aanvraag op grond van het Besluit Geslachtsnaamswijziging, komen nakomelingen van tot slaaf gemaakte mensen in aanmerking voor de vergoeding.

2.1 *Inwoners krijgen te maken met verschillende kosten en worden daar met dit budget voor gecompenseerd*

Wie een naam- of geslachtsregistratie wil wijzigen, heeft een nieuw paspoort of identiteitskaart nodig. Wanneer iemand ook beschikt over een rijbewijs, zal ook deze vervangen moeten worden. Op basis van de huidige leges kost vervanging van de documenten maximaal € 123,- per persoon (paspoort en rijbewijs).

Naast de kosten voor de nieuwe documenten, zijn er kosten verbonden aan de wijziging van de naam of geslachtsregistratie. Een deskundigenverklaring (wijziging geslachtsregistratie) kost tot € 315,-, een aanvraag voor een naamsverandering bij Justis € 835,-. Uitgaande van deze kosten is het voorstel om een maximaal budget van € 1.000,- te hanteren per persoon voor aanvullende kosten.

In totaal kan een inwoner voor vervanging van documenten en aanvullende kosten die voortkomen uit de wijziging een vergoeding krijgen tot een maximum bedrag van € 1.123,-.

3.1 *Hiermee kan iedereen die binnen de doelgroep valt, een aanvraag indienen*

In de motie is gesteld dat voor iedere Arnhemmer in het kader van solidariteit dezelfde mogelijkheden moeten zijn om het paspoort te wijzigen als daar zwaarwegende redenen voor zijn. Ook is benoemd dat jongeren die niet in aanmerking komen voor een Gelrepas en studenten recht zouden moeten hebben op een vergoeding. Dit is expliciet afgewogen in de uitwerking van de motie en de wijze waarop de vergoeding verstrekt kan worden. Een subsidieregeling geeft de mogelijkheid om inwoners, ongeacht leeftijd, inkomen of vermogen, in aanmerking te laten komen voor de vergoeding. Dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld de Bijzondere Bijstand. Daarbij zou onderscheid gemaakt worden naar inkomen/vermogen, terwijl het breed ondersteunen van minderheidsgroepen voorop staat.

3.2 *Een subsidieregeling is het meest passende instrument*

Voor de wijze van uitvoering is gekeken naar laagdrempeligheid voor inwoners, rechtmatigheid en naar de uitvoerbaarheid voor de gemeentelijke organisatie. Een subsidieregeling is naar voren gekomen als het meest passende instrument. In de raadsbehandeling van het initiatiefvoorstel ‘Vergoeding bij wijziging geslachtsregistratie’ in januari/februari is ook gesproken over verstrekking via de Bijzondere Bijstand. In theorie is dit mogelijk, maar dit brengt verschillende nadelen met zich mee die afbreuk doen aan de toegankelijk en uitvoerbaarheid.
Daarnaast is het verstrekken van een vergoeding via de Bijzondere Bijstand niet in lijn met het beleid op Bestaanszekerheid, waar we juist willen toewerken naar vereenvoudiging van inkomensregelingen. Het college heeft hierover op 16 mei een raadsinformatiebrief gestuurd naar de gemeenteraad.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Inwoners die hun voornaam willen veranderen, komen niet in aanmerking voor een vergoeding

De motie gaat uit van een vergoeding bij verandering van voor- of achternaam, of geslachtsregistratie. Iemand die de voornaam wil veranderen moet hiervoor een verzoek indienen bij de rechtbank. In sommige gevallen kan iemand in aanmerking komen voor een subsidie van de Raad voor de Rechtsbijstand. Dat is het geval wanneer er sprake is van aantoonbare hinder in het maatschappelijk verkeer en de aanvrager onder de gestelde inkomensgrens valt.
Met deze subsidie is er een voorliggende voorziening beschikbaar voor inwoners die hun voornaam om zwaarwegende redenen willen veranderen.

Overigens is de procedure via de rechter niet van toepassing bij de wijziging van voornaam bij geslachtsverandering. In dat geval kan de voornaam, zonder tussenkomst van de rechter, bij de gemeente veranderd worden tegelijk met de aanpassing van de geslachtsregistratie.

Participatie

Bij de raadsbehandeling van het initiatiefvoorstel ‘Vergoeding bij wijziging geslachtsregistratie’ is door verschillende insprekers het perspectief van de doelgroep verwoord. Deze inbreng is meegenomen bij de uitwerking van dit voorstel.
Met het oog op de vergoeding voor nakomelingen van tot slaaf gemaakte mensen die hun naam willen veranderen, is in een eerder stadium gesproken met de initiatiefnemer van Keti Koti Arnhem.
Voor overige redenen voor naamsverandering is niet gesproken met inwoners, omdat deze groep klein en niet georganiseerd is. De redenen voor de naamsverandering zijn individueel en kunnen sterk uiteenlopen. Wanneer iemand na een positief besluit zich meldt bij de gemeente voor nieuwe documenten, is niet bekend om welke reden de naamsverandering is aangevraagd.

Financiën

Het benodigd budget wordt geraamd op € 68.365,- per jaar. Dit bedrag bestaat uit

- vergoeding: € 61.765,-.
    - maximale vergoeding van € 1.123,- per persoon
    - 55 toekenningen (aantallen van 2021 en 2022 + verwachte stijging als gevolg van het wegnemen van de financiële drempel)
- uitvoeringskosten: € 6.600,-

In de regeling wordt een subsidieplafond ingesteld om een financieel risico te voorkomen. Mocht in de loop der tijd blijken dat de vraag groter is dan voorzien, komen wij tot een voorstel tot aanpassing van de raming en daarmee in relatie staande subsidieplafond.

Dekking
De kosten voor 2023 worden als afwijking meegenomen in de Turap 2. Omdat de regeling met terugwerkende kracht gaat werken per 1 januari 2023, moeten de kosten voor een heel jaar worden meegenomen.

Het benodigd budget voor de komende jaren wordt meegenomen in de begroting. Hierbij baseren we ons op de geraamde kosten voor 2023 op basis van de geldende tarieven voor reisdocumenten en het rijbewijs. We gaan monitoren in hoeverre er gebruik wordt gemaakt van de regeling en wat het gemiddelde aangevraagde subsidiebedrag is. Afhankelijk van het gebruik van de regeling en eventuele wijzigingen in de tarieven van onder andere de identiteitsdocumenten, komen wij met een voorstel tot aanpassing van de raming.

Uitvoering

Wanneer de gemeenteraad instemt met dit voorstel werkt het college een subsidieregeling uit. Deze zal dan naar verwachting binnen zes weken worden vastgesteld en gepubliceerd (onder voorbehoud van het moment van besluitvorming door de raad en het zomerreces). Vanaf dat moment kunnen inwoners een aanvraag indienen voor kosten die zijn gemaakt na 1 januari 2023.

Communicatie

Inwoners en de eigen organisatie worden op verschillende manieren geïnformeerd. Zodra de subsidieregeling is vastgesteld wordt deze gepubliceerd op www.overheid.nl. We plaatsen berichten via de Arnhemse Koerier, Arnhem Mail en de gemeentelijke sociale media. We zetten onze regenboogpartners en partners rond het thema ‘Vrij zijn in Arnhem’ in, om hun achterban te informeren. En we zorgen dat er een duidelijke uitleg op www.arnhem.nl komt te staan. De gemeenteraad ontvangt een raadsinformatiebrief.

Bijlagen

Stukken voor gemeenteraad
– Wijzigen geslachtsnaam via Justis

Besluit van

RAADSVOORSTEL

Zaaknummer 221870

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 13 juni 2023, nummer: 221870;

gelet op artikel 147 van de Gemeentewet;

besluit:

1. Een vergoeding mogelijk te maken voor inwoners die
   - de geslachtsregistratie willen wijzigen;
   - de achternaam willen veranderen op grond van het Besluit Geslachtsnaamswijziging
2. Voor de genoemde doelgroep de kosten te vergoeden voor
   - de vervanging van de identiteitsdocumenten (identiteitskaart of paspoort en eventueel rijbewijs)
   - aanvullende kosten die gepaard gaan met wijziging van de achternaam of geslachtsregistratie tot een maximaal bedrag van € 1.000,- per persoon.
3. De vergoeding beschikbaar te stellen door middel van een subsidieregeling die met terugwerkende kracht in werking treedt per 1 januari 2023.

De voorzitter,

De griffier,

Arnhem GEMEENTE

Wijzigen geslachtsnaam via Justis

Gebaseerd op de Brochure Naamswijziging ontwikkeld door Ministerie van Justitie en Veiligheid / Justis

Wijzigen achternaam minderjarig kind (Categorie A)

1) De naam van een kind wijzigen in de achternaam van een ouder of verzorger. De naam van het kind kan worden gewijzigd in:
    - de naam van de andere ouder die het kind verzorgt en opvoedt na een ontbinding van het huwelijk of verbreking van de buitenhuwelijkse samenleving.
    - de naam van de partner van de ouder, als die samen met de aanvrager het kind verzorgt en opvoedt.
    - de naam van een pleegouder die het kind verzorgt en opvoedt.
2) De achternaam van een kind wijzigen in de achternaam van andere kind(eren) binnen het gezin.
   Door toepassing van regels van internationaal privaatrecht kunnen kinderen van dezelfde ouders verschillende achternamen hebben. Bijvoorbeeld doordat de kinderen in verschillende landen zijn geboren.
3) De achternaam wijzigen van een kind met een dubbele nationaliteit.
   Naamswijziging is mogelijk als een kind volgens de regels van het land, waarvan het kind ook de nationaliteit heeft, een andere achternaam heeft.

De achternaam van een meerderjarige wijzigen (categorie B)

1) De achternaam wijzigen in die van een ouder of verzorger.
   Iemand die meerderjarig is, kan de eigen achternaam veranderen in die van de andere ouder. Dat is mogelijk als deze persoon, na de ontbinding van het huwelijk of een verbreking van de buitenhuwelijkse samenleving van zijn of haar ouders, voordat de betreffende persoon 18 jaar werd, enige tijd door deze ouder is verzorgd en opgevoed.
2) Wanneer iemands achternaam tijdens zijn of haar minderjarigheid is gewijzigd op grond van het Besluit geslachtsnaamswijziging, dan de betreffende persoon dit ongedaan maken en de oorspronkelijke achternaam terugkrijgen.
3) Sinds 1998 kunnen ouders hun kind de achternaam van de vader óf moeder geven. Deze keuze is mogelijk bij de geboorte, erkenning, adoptie en gerechtelijke vaststelling van het vaderschap. Een meerderjarige kan de naamskeuze herzien en alsnog kiezen voor de naam van de andere ouder.
4) Wijzigt de achternaam van een ouder? Dan verandert ook de gelijkluidende achternaam van het minderjarige kind over wie de ouder het gezag heeft. De naam van meerderjarige kinderen wijzigt niet mee. Het meerderjarige kind kan de achternaam veranderen in de nieuwe achternaam van de ouder.
5) Naamswijziging in de oorspronkelijke achternaam na ontbinding huwelijk (wanneer een vrouw door een huwelijk automatisch de achternaam van de man heeft verkregen en na een scheiding niet haar oude naam terugkrijgt).
6) Een niet Nederlands klinkende achternaam wijzigen. Dit kan in sommige gevallen. De aanvrager heeft in ieder geval minder dan vijf jaar geleden de Nederlandse nationaliteit verkregen, toen de naam niet gewijzigd, maar wil dat alsnog doen omdat het van belang is voor de inburgering.
7) De achternaam is onwelvoeglijk of bespottelijk.

8) De achternaam komt veelvuldig voor en voor de drager is het daarom moeilijk om zich van anderen te onderscheiden.
9) De geslachtsnaam is aantoonbaar foutief gespeld door een fout bij de invoering van de akte van de Burgerlijke stand in 1810-1838.
10) Sommige Friese achternamen zijn sinds de invoering van de Burgerlijke Stand 'Vernederlandst'. Iemand kan vragen om de achternaam te wijzigen in de oorspronkelijke Friese naam.
11) Iemand kan een naam toevoegen aan de achternaam als zijn of haar voorouders die dubbele naam vroeger voerden. Alle directe afstammelingen van die voorouders moeten de dubbele naam altijd zijn blijven gebruiken. De dubbele naam mag niet 'in onbruik' zijn geraakt.
12) Een achternaam toevoegen die is uitgestorven of met uitsterven wordt bedreigd.

Vanwege de lichamelijke of geestelijke gezondheid de achternaam wijzigen: psychische hinder (Categorie C)

1) Psychische hinder. De achternaam kan gewijzigd worden wanneer de aanvrager kan aantonen dat hij of zij psychische hinder ondervindt als gevolg van het dragen van de huidige naam of het niet dragen van de gewenste naam.
2) Misdrijf: wanneer de ouder van wie de aanvrager, of zijn of haar minderjarig kind, de geslachtsnaam heeft en waarvan wijziging wordt verzocht, onherroepelijk is veroordeeld voor het plegen van een misdrijf tegen:
   - de aanvrager, of
   - zijn/haar familielid in de eerste graad (daaronder vallen ouders en kinderen), of
   - zijn/haar familielid in de tweede graad (daaronder vallen grootouders, kleinkinderen en broers / zussen), of
   - zijn/haar levensgezel, of
   - de levensgezel van zijn/haar familielid in de eerste of tweede graad.

   Let wel, het moet daarbij gaan om een van de misdrijven, omschreven in de titels XIII tot en met XV (misdrijven tegen de burgerlijke staat, misdrijven tegen de zeden en verlating van hulpbehoevenden) en XVIII tot en met XX (misdrijven tegen de persoonlijke vrijheid, misdrijven tegen het leven gericht, afbreking van zwangerschap en mishandeling) van het tweede boek van het Wetboek van Strafrecht. Onder het plegen van een misdrijf wordt ook begrepen medeplichtigheid aan en poging tot misdrijf. Dat er sprake is van een onherroepelijke veroordeling wegens het plegen van een van deze misdrijven dient de aanvrager aan te tonen door een afschrift van het onherroepelijk vonnis/arrest mee te sturen met de aanvraag.

   Is er geen sprake geweest van een onherroepelijke veroordeling van de dader, maar is de aanvrager wél in het bezit van een beslissing van het Schadefonds Geweldsmisdrijven waaruit blijkt dat aan hem/haar in verband met dat misdrijf een schadevergoeding is toegekend, dan kan deze persoon de achternaam ook kosteloos wijzigen. Het moet daarbij wel gaan om een misdrijf dat valt onder de bovengenoemde categorieën.
3) Adoptie; de naam wijzigen in de oorspronkelijke naam voordat de adoptie plaatsvond.

GEMEENTE Arnhem

Aan de gemeenteraad

Datum	: 21 maart 2023
Zaaknummer	: 135533
Contactpersoon	: Dion Vreman
Telefoonnummer	: 026 377 2507

Onderwerp: Stand van zaken motie ‘Kosteloze naamsverandering van nakomelingen van tot slaaf gemaakte mensen’

Geachte voorzitter en leden,

Wij stellen u voor kennis te nemen van de stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van de motie Kosteloze naamsverandering van nakomelingen van tot slaaf gemaakte mensen (21M218).

Inleiding
Voor sommige inwoners kan de achternaam een pijnlijke verwijzing zijn naar het slavernijverleden van de voorouders. Deze naam veranderen is moeilijk en kostbaar. Een aanvraag kan alleen worden ingediend via Dienst Justis en moet worden voorzien van een rapport van een psycholoog waaruit blijkt dat de indiener psychische hinder ondervindt van de achternaam. Met het aannemen van de motie ‘Kosteloze naamsverandering van nakomelingen van tot slaaf gemaakte mensen’ heeft uw raad het college opgeroepen om bij het Rijk ervoor te pleiten om de kosten voor de naamsverandering en het verplichte psychologische onderzoek af te schaffen, en om de kosten voor naamsverandering te vergoeden. In deze brief brengen wij u op de hoogte van de uitvoering van deze motie.

Oproep aan het kabinet voor versoepeling van eisen voor naamsverandering
Op 19 december jl. heeft het kabinet in een kamerbrief een reactie gegeven op het rapport van bevindingen van de Dialooggroep Slavernijverleden, getiteld 'Ketenen van het verleden'. In de brief schrijft het kabinet dat zij werkt aan een regeling die het voor nakomelingen van tot slaaf gemaakte mensen makkelijker maakt om de achternaam te veranderen. Uitgangspunt is onder andere dat een naamsverandering zo min mogelijk belastend is, dus zonder verklaring van een deskundige, en dat dit kosteloos is voor de aanvrager.

Als college zijn wij blij met het voornemen van het kabinet. Alleen de rijksoverheid kan de drempels met betrekking tot kosten en voorwaarden volledig wegnemen, en met de aankondiging van de regeling komt dit een stap dichterbij. Wij hebben de minister voor Rechtsbescherming een brief gestuurd waarin wij het belang van deze regeling ondersteunen en benadrukken (zie bijlage).
Vergoeding

Eusebiusbuitensingel 53 • Postbus 9029 • 6800 EL Arnhem
Telefoon 0800-1809 • www.arnhem.nl

Naar voorbeeld van de gemeente Utrecht, hebben wij een subsidieregeling uitgewerkt. Inwoners die een aanvraag indienen bij Justis voor een naamsverandering omdat deze naam voortkomt uit het slavernijverleden, komen daarmee in aanmerking voor een vergoeding. Deze regeling is nagenoeg klaar, maar gelet op de recente onderstaande ontwikkelingen maken wij hierin een pas op de plaats vanwege:

1. De aankondiging van het Rijk om de naamsverandering te vereenvoudigen en gratis te maken;
2. De door de raad aangenomen motie Vergoeding extra kosten aanpassing paspoort of rijbewijs in uitzonderlijke zwaarwegende gevallen (23M09).

Zoals gesteld in de hierboven genoemde motie, werken we op dit moment een voorstel uit waarin inwoners die om zwaarwegende redenen hun identiteitsdocument moeten wijzigen, een vergoeding kunnen aanvragen. Een uitgangspunt bij het aannemen van deze motie is dat alle inwoners gelijk behandeld moeten worden. We vinden het daarom belangrijk om met één regeling te komen met gelijke mogelijkheden en voorwaarden voor alle doelgroepen, inclusief de inwoners die hun achternaam willen veranderen vanwege het slavernijverleden van hun voorouders. Ook vinden we het belangrijk om de mogelijkheden voor vergoedingen voor naams- en/of geslachtswijzigingen helder en overzichtelijk te houden. Daarom kiezen we ervoor om één integraal voorstel uit te werken voor alle inwoners die om zwaarwegende redenen hun naam of geslachtsregistratie veranderen.

Communicatie

Voor de zomer komen wij met een voorstel waarin wij uitvoering geven aan de motie ‘Vergoeding extra kosten aanpassing paspoort of rijbewijs in uitzonderlijke zwaarwegende gevallen’ (23M09). In dat voorstel zullen wij ook ingaan op de inwoners die hun achternaam willen veranderen omdat deze voortkomt uit het slavernijverleden.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,

de secretaris,	de burgemeester,
J.H. de Baas	A. Marcouch

Bijlage

- Brief aan de minister voor Rechtsbescherming over naamsverandering voor nakomelingen van tot slaaf gemaakte mensen

GEMEENTE Arnhem

Datum	: 21 maart 2023
Zaaknummer	: 135533
Contactpersoon	: D. Vreman
Telefoonnummer	: 06 83909562

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Dhr. F.M. Weerwind, minister voor Rechtsbescherming
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Onderwerp: Naamsverandering voor nazaten van tot slaaf gemaakte mensen

Geachte heer Weerwind,

De gemeenteraad en het college van de gemeente Arnhem vinden het belangrijk om drempels weg te nemen voor nazaten van tot slaaf gemaakte mensen om hun achternaam te veranderen. Wij zijn daarom positief over het voornemen van het kabinet om te komen met een regeling die het veranderen van de achternaam voor deze groep mensen makkelijker en kosteloos maakt, en roepen u op om deze zo spoedig mogelijk in werking te laten treden.

Slavernijverleden van Gelderland en Arnhem
In september 2022 is de publicatie 'Sporen van Slavernijverleden in Gelderland' verschenen. In deze publicatie zijn de resultaten beschreven van het onderzoek dat op initiatief van Erfgoed Gelderland is gedaan naar het Gelderse slavernijverleden. In dit onderzoek zijn ook enkele sporen in Arnhem gevonden.

Als college van de gemeente Arnhem vinden we het belangrijk om het slavernijverleden van Arnhem in beeld te krijgen, en de rol die het stadsbestuur daarin heeft gespeeld. Op dit moment vindt daarom in opdracht van de gemeente Arnhem een onderzoek plaats naar sporen van het slavernijverleden van Arnhem. De uitkomst van dit onderzoek verwachten we in september 2023.

Verandering van geslachtsnaam
Het is duidelijk dat het slavernijverleden doorklinkt in ons heden. Ook in Arnhem wonen inwoners van wie de achternaam voortkomt uit het slavernijverleden. Wie deze achternaam wil veranderen, ziet zich gehinderd door een verplicht psychologisch rapport en hoge kosten, voor zowel het traject bij de psycholoog als de aanvraag voor de naamsverandering zelf.

De wijziging van de achternaam op grond van het Besluit geslachtsnaamwijziging valt niet onder de bevoegdheid van de gemeente, maar onder die van de rijksoverheid. Hierdoor zijn wij als gemeente

hooguit in staat om inwoners die hun achternaam willen wijzigen te ondersteunen, maar niet om drempels daadwerkelijk weg te nemen.

Drempels verlagen
Met het aannemen van de motie ‘Kosteloze naamsverandering van nakomelingen van tot slaaf gemaakte mensen’ heeft de gemeenteraad van Arnhem het college opgeroepen om de drempels voor naamsverandering voor nazaten van tot slaaf gemaakte mensen te verlagen. Onder meer door er bij u voor te pleiten om de eisen te versoepelen. Inmiddels hebben wij kennis genomen van de kabinetsreactie op het rapport van bevindingen van de Dialooggroep Slavernijverleden 'Ketenen van het verleden'. Daaruit blijkt dat het veranderen van de geslachtsnaam voor nazaten van tot slaaf gemaakte mensen eenvoudiger, zonder verplicht psychologisch rapport, en kosteloos wordt gemaakt.

Als gemeente Arnhem kunnen wij deze ontwikkeling dan ook alleen maar van harte ondersteunen. Wij vragen u hierbij ook om de aangekondigde regeling op zo kort mogelijke termijn mogelijk te maken.

Wij zien de regeling met vertrouwen tegemoet.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,

de secretaris,	de burgemeester,
J.H. de Baas	A. Marcouch

GEMEENTERAAD ARNHEM

Motie

Datum raadsvergadering:	15 februari 2023
Nummer motie:	**23M09gg**
Zaaknummer:	105698
Status	**Aangenomen**
Onderwerp:	Vaststellen: Initiatiefvoorstel "Vergoeding bij wijzigen geslachtsregistratie"

Titel:

Vergoeding extra kosten aanpassing paspoort of identiteitsbewijs en rijbewijs in uitzonderlijke zwaarwegende gevallen

Aan de gemeenteraad

Ondergetekenden stellen voor:

Omdat we weten dat:

- Er meerdere doelgroepen zijn waarvoor er zwaarwegende redenen zijn om gegevens aan het paspoort of identiteitsbewijs en rijbewijs te willen veranderen. Zij vallen in het initiatiefvoorstel omtrent vergoeding geslachtsregistratie buiten de boot.
- Slachtoffers van incest, fysieke/mentale mishandeling en vluchtelingen maken nu veel extra kosten naast de leges van het paspoort of identiteitsbewijs en rijbewijs om de naamgegevens te veranderen.

Omdat we vinden dat:

- Iedere Arnhemmer gelijk is en er daarom ook voor iedere Arnhemmer in het kader van solidariteit dezelfde mogelijkheden moeten zijn om het paspoort te wijzigen als daar zwaarwegende redenen voor zijn.

Daarom draagt de gemeenteraad het college op om:

- Om voor het zomerreces met een raadsvoorstel te komen waarin wordt beschreven hoe Arnhem voor de doelgroepen A) mensen met trauma's – gekoppeld aan de (voor -of achter)naam en B) mensen die hun geslachtsregistratie wensen te wijzigen, gecompenseerd kunnen worden bij aanpassing van het paspoort of identiteitsbewijs en rijbewijs;
- Hierbij gaat het om de kosten van bijvoorbeeld de deskundigenverklaring en deskundigenbeoordeling;
- Om in dat voorstel ook mee te nemen hoe er compensatie mogelijk is voor de groepen **A)** jongeren die in beginsel geen recht hebben op de Gelrepas en **B)** studenten;
- Deze regeling zo vorm te geven dat deze met terugwerkende kracht miv 01-01-2023 van toepassing is

Arnhem GEMEENTE

Indieners:

Alwin van Engelenburg – VVD
Klaartje Koorn – CDA
El Yazid Ait Chrif – PvdA
Lea Manders – Arnhem Centraal

Motie "Vergoeding extra kosten aanpassing paspoort of identiteitsbewijs en rijbewijs in uitzonderlijke zwaarwegende gevallen" (23M09gg)

GROENLINKS ARNHEM

- Coenders
- Simonis
- Prinsen
- De Boef
- Dayioğlu
- Quint
- Noomen

Burger Belang Arnhem

- Wiggers

Volt

- Scholten
- Neutkens

D66 Arnhem

- Loor
- Kemperman
- Brandts
- Heemskerk
- Zwijnepoel

PvdA

- Visser
- Aït Chrif
- Van Munster

DENK

- Usta
- Bal

VVD Arnhem

- Pape
- Maref
- Eppich
- Kumas
- Van Engelenburg

Arnhem Centraal

- Van der Laak
- Manders
- Groot
- Kraaijenbrink

ChristenUnie Arnhem

- Nede

Partij voor de Dieren Arnhem

- De Groot
- Eliëns
- Hogenhout

SP

- Elfrink
- Dobbe

CDA Arnhem

- Koorn
- Van den Broek

Partij voor de Vrijheid | Arnhem

- Verheij

Luurssen

- Luurssen

Voor: 31 Tegen: 2 Totaal: 33

Gemeente Arnhem

Gemeenteraad Arnhem

AANGENOMEN

Bij elkaar op	10 november 2021
Bij de bespreking van	Vaststellen van de Begroting 2022
Motie van	Nathalie Nede - ChristenUnie Mark Coenders - GroenLinks Yildirim Usta - DENK Verenigd Arnhem Susan van Ommen - D66
Titel van de motie	Kosteloze naamsverandering van nakomelingen van tot slaaf gemaakte mensen
Nummer Zaaknummer	**21M218** 605166

Onderstaande raadsleden stellen de raad voor om in de vergadering van 10 november 2021 een besluit te nemen over

We weten dat:

- Veel Surinaamse en Antilliaanse Nederlanders een Nederlands klinkende achternaam hebben die hen is opgelegd door het toenmalige koloniale systeem.
- De aanvraag voor een naamswijziging € 835,- kost.
- Niet iedere nakomeling van een tot slaaf gemaakte mens beschikt over voldoende middelen om zijn/haar slavennaam af te kopen.
- Mensen die hun achternaam willen veranderen hieraan voorafgaand een psychologisch onderzoek moeten ondergaan om aan te tonen dat er echt geleden wordt onder de naam.
- Uit onderzoek is gebleken dat ook inwoners en bestuurders van Arnhem direct of indirect hebben geprofiteerd van koloniale exploitatie en op slavernij gebaseerde productiesystemen in Amerika, Afrika en Azië.

We vinden dat:

- Afstammelingen van tot slaaf gemaakte mensen het recht hebben hun echte identiteit te hebben en uit te dragen, ook door middel van hun achternaam.
- Mensen die hun achternaam opgelegd hebben gekregen door de slavernij het recht moeten hebben om kosteloos hun naam te veranderen.
- Een psychologisch onderzoek te moeten ondergaan om aan te tonen dat je hinder ondervindt van je achternaam belastend en onnodig is.

Daarom roept de gemeenteraad het college op om: - Samen met de gemeente Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht bij het Rijk te pleiten voor afschaffing van de kosten van een naamswijziging en voor afschaffing van het psychologisch onderzoek voor nakomelingen van tot slaaf gemaakte mensen. - De kosten die Arnhemse nakomelingen van tot slaaf gemaakte mensen moeten maken om hun achternaam te veranderen te vergoeden en deze kosten te dekken uit de gecorrigeerde meeropbrengsten leges.
Nathalie Nede - ChristenUnie Mark Coenders - GroenLinks Yildirim Usta - DENK Verenigd Arnhem Susan van Ommen - D66

AANGENOMEN

Voor	**32**	*Motie "Kosteloze naamsverandering van nakomelingen van tot slaaf gemaakte mensen" (21M218)*
Tegen	**6**	

GROENLINKS	7	0
Coenders		
Prinsen		
Navis		
Gemici		
Simonis		
van der Loo		
Dayioğlu		

VVD Arnhem	6	0
Combée		
Pape		
Kalthoff		
Maref		
Loos		
Eppich		

D66	5	0
Andeweg		
Loor		
Venhoek		
van Ommen		
van Iperen		

PvdA	4	0
Greving		
Bouma		
de Vries		
Visser		

Fractie Arnhemse Ouderen Partij	0	1
Wiggers		

CDA Arnhem	2	0
Koorn		
Hutten		

Arnhem Centraal	0	3
van der Laak		
Manders		
Kraaijenbrink		

SP	2	0
Elfrink		
Çetintaş		
Dobbe		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Nede		

DENK / Verenigd Arnhem	2	0
Usta		
Aydemir		

Partij voor de Dieren Gemeentesocialfractie Arnhem	2	0
de Groot		
Eliëns		

Partij voor de Vrijheid	0	2
Verheij		
Henzen		

Totaal **38**

Inspreekbijdrage vergoeding aanpassing identiteitsdocumenten

Als COC Midden-Gelderland steunen wij van harte het voorstel om een vergoeding mogelijk te maken voor inwoners van Arnhem die hun geslachtsregistratie willen wijzigen. Zoals ook in het voorstel staat, is deze formele wijziging een belangrijke erkenning van de identiteit van de mensen die het betreft. Voor ons is dat de kern van waar het hierover gaat: het is niet alleen een financiële tegemoetkoming, maar vooral een gebaar van erkenning en acceptatie. Het straalt uit dat je in Arnhem welkom bent zoals je bent.

Het feit dat je geslacht bij geboorte wordt geregistreerd, is in wezen een systeemfout. Het registreren van een geslacht is lange tijd gezien als een neutrale handeling en het is nooit de bedoeling geweest om hiermee mensen uit te sluiten. Maar er is sprake van voortschrijdend inzicht en met de kennis van nu, kunnen we zeggen dat hiermee een fout is gemaakt. Dit is geen verwijtbare fout, er is geen schuld. Maar door bij geboorte definitief vast te leggen dat iemand dan wel man, dan wel vrouw is, doe je een groep mensen tekort. Dit weten we nu, dus is het tijd om de fout te herstellen. Als gemeenteraad – als overheid – zijn jullie de vertegenwoordiger van de maatschappij die deze fout gemaakt heeft. Dit zijn in ieder geval niet de trans- en non-binaire mensen om wie het hier gaat. Zij hebben er nooit om gevraagd en hebben niks te zeggen gehad over hoe ze geregistreerd staan. Je kunt de verantwoordelijkheid voor het herstellen hiervan daarom ook niet bij hen neerleggen. Dit gebeurt momenteel wel, door hen zelf te laten betalen voor de kosten voor het wijzigen van de identiteitsdocumenten. We vragen dus aan u om uw verantwoordelijkheid te nemen, namens ons als samenleving.

Er zijn nu mensen die het wijzigen van de geslachtsregistratie uitstellen omdat zij daar simpelweg geen geld voor hebben. Dit alleen zou al reden genoeg moeten zijn om als gemeente deze kosten te dragen, maar veel meer nog dan een financiële, is het een principiële kwestie. Het is wat je als gemeente Arnhem uitstraalt met dit gebaar. Als het initiatiefvoorstel wat in februari voorlag zou zijn aangenomen, zou Arnhem de tweede gemeente zijn geweest – na Nijmegen - die de kosten voor geslachtwijziging vergoedt. Inmiddels zijn er meerdere gemeenten die het voorbeeld van Nijmegen hebben gevolgd. Het is eigenlijk niet uit te leggen dat een Regenboogstad die zegt actief te werken aan sociale acceptatie, veiligheid en emancipatie van LHBTIQ+ personen, dit voorstel niet steunt. Bovendien heeft een overgrote meerderheid van de raad het Regenboogstembusakkoord getekend. De partijen hebben zich gecommitteerd aan aandacht voor specifieke kwetsbare groepen, waarbij transgender personen expliciet zijn benoemd. Door dit voorstel te steunen, brengt u dit in de praktijk en vervult u een voorbeeldfunctie voor andere organisaties en gemeenten.

Ik vind het belangrijk om te benadrukken dat dit voor ons geen ideologische kwestie is, maar een kwestie van identiteit. Niet-kloppende geslachtsregistratie kan ervaren worden als een ontkenning van wie iemand is en zorgen voor herhaaldelijke confrontaties hiermee. En dat voor een groep mensen waarbij bovengemiddeld veel depressies voorkomen en de zelfmoordcijfers schrikbarend hoog zijn. Dat het deze mensen diep raakt, hebben we ook gezien aan de emoties die het onderwerp opriep de vorige keer dat het hier in de gemeenteraad werd besproken. Ten minste één van de insprekers toen heeft aangegeven vandaag niet opnieuw te komen inspreken, omdat die zich niet veilig genoeg voelt om dit te doen.

Stelt u zich eens voor: u bent zelf een transgender persoon die jaren heeft geworsteld met uw eigen identiteit. Na veel moeite en met veel moed, bent u er eindelijk uit gekomen. Hoe fijn zou het dan zijn dat als u op het gemeentehuis komt, er tegen u wordt gezegd: ‘wat heb je een zware weg moeten gaan en wat fijn dat je hier nu bent zoals je bent. Wees welkom en wij veranderen met alle plezier de vergissing in onze administratie en uiteraard zijn de kosten daarvan voor onze rekening’.

BEHANDELRESULTAAT

GEMEENTE Arnhem

Vergoeding extra kosten aanpassing paspoort of identiteitsbewijs en rijbewijs in uitzonderlijke zwaarwegende gevallen – I/M1 5 juli 2023

Raadsvoorstel ‘Vergoeding extra kosten aanpassing paspoort of identiteitsbewijs en rijbewijs in uitzonderlijke zwaarwegende gevallen’

Portefeuillehouder:	M. Van de Geijn

Resultaat van bespreking:

Aanwezig
De raadsleden/fractievolgers Noomen (GroenLinks), Kemperman (D66), Van Engelenburg (VVD) Manders (Arnhem Centraal), Ait Chrif (PvdA) Hogenhout (Partij voor de Dieren), Koorn (CDA), Scholten (Volt), Usta (DENK), Jansen (ChristenUnie), Conrad (Forum voor Democratie)

De fracties van de SP, BurgerBelang Arnhem en PVV waren niet aanwezig
Verder aanwezig: Van de Geijn (wethouder)

Bespreking
Er heeft zich één inspreker gemeld voor de informatieve fase: Luuk Kaffener namens COC Midden-Gelderland. Na afronding van de informatieve fase wordt er gestart met de meningsvormende fase 1. Tijdens de eerste termijn vanuit de raadskamer worden er standpunten neergelegd en vragen gesteld aan de portefeuillehouder. De portefeuillehouder beantwoord de vragen in zijn eerste termijn. Vervolgens wordt gestart met de tweede termijn vanuit de raadskamer. Nadat het woord is gevoerd door de fracties van Arnhem Centraal, GroenLinks en Partij voor de Dieren wordt in verband met het einde van de vergadertijd de vergadering geschorst.

Conclusie
De voorzitter heeft aan het einde van de beraadslaging geconcludeerd dat de meningsvormende fase 1 nog niet is afgerond. Het voorstel zal worden doorgeleid voor een hervatting van de M1 fase, waarbij gestart zal worden met het vervolg van de tweede termijn vanuit de raadskamer.

De raadsadviseur,

M. Piscaer

De voorzitter,

M. Simonis

BEHANDELRESULTAAT

GEMEENTE Arnhem

Vergoeding extra kosten aanpassing paspoort of identiteitsbewijs en rijbewijs in uitzonderlijke zwaarwegende gevallen (vervolg M1) - 13 september

Raadsvoorstel ‘Vergoeding extra kosten aanpassing paspoort of identiteitsbewijs en rijbewijs in uitzonderlijke zwaarwegende gevallen’

Portefeuillehouder:	M. Van de Geijn

Resultaat van bespreking:

Aanwezig
De raadsleden/fractievolgers Noomen (GroenLinks), Kemperman (D66), Van Engelenburg (VVD) Spruijt (Arnhem Centraal), Ait Chrif (PvdA) Hogenhout (Partij voor de Dieren), Koorn (CDA), Scholten (Volt), Usta (DENK), Nede (ChristenUnie), Conrad (Forum voor Democratie)

De fracties van de SP, BurgerBelang Arnhem en PVV waren niet aanwezig
Verder aanwezig: Van de Geijn (wethouder), Vreman (bestuursadviseur)

Bespreking
Tijdens de Politieke Avond van 5 juli is gestart met de behandeling met de informatieve fase van dit voorstel. Er is toen door ingesproken door Luuk Kaffener namens COC Midden-Gelderland. Vervolgens is er gestart met de meningsvormende fase 1, daarbij is de eerste termijn vanuit de raadskamer en het college afgerond en is er een start gemaakt met de tweede termijn door de fracties van Arnhem Centraal, GroenLinks en Partij voor de Dieren.

Vandaag wordt de vergadering hervat in de tweede termijn van de raad. De portefeuillehouder beantwoord de door de raadskamer gestelde vragen in zijn tweede termijn. Aan het einde van de tweede termijn van de wethouder informeert de voorzitter bij de raadskamer of er behoefte is aan een derde termijn. Dat is niet het geval. De fracties van het CDA, VVD, PvdA en CU kondigen aan met een motie of amendement te komen waarvoor een aparte meningsvormende fase 2 (M2) bespreking op korte termijn gewenst is.

Conclusie
De voorzitter heeft aan het einde van de beraadslaging geconcludeerd dat de meningsvormende fase 1 is afgerond. In verband met de aangekondigde moties en amendementen zal het voorstel worden doorgeleid naar de meningsvormende fase 2, bij voorkeur tijdens de Politieke Avond van 20 september.

De raadsadviseur,

M. Piscaer

De voorzitter,

G. Van der Laak

BEHANDELRESULTAAT

GEMEENTE Arnhem

Vergoeding extra kosten aanpassing paspoort of identiteitsbewijs en rijbewijs in uitzonderlijke zwaarwegende gevallen (M2) – 20 september 2023

Raadsvoorstel ‘Vergoeding extra kosten aanpassing paspoort of identiteitsbewijs en rijbewijs in uitzonderlijke zwaarwegende gevallen’

Portefeuillehouder:	M. Van de Geijn

Resultaat van bespreking:

Aanwezig
De raadsleden/fractievolgers Noomen (GroenLinks), Kemperman (D66), Van Engelenburg (VVD) Manders (Arnhem Centraal), Ait Chrif (PvdA) Hogenhout (Partij voor de Dieren), Koorn (CDA), Scholten (Volt), Bal (DENK), Van Plateringen (BurgerBelang Arnhem) Nede (ChristenUnie),

De fracties van de SP, PVV en Forum voor Democratie waren niet aanwezig
Verder aanwezig: Van de Geijn (wethouder), Vreman (bestuursadviseur)

Bespreking

De volgende moties en amendementen worden besproken:

Amendement 'Identiteitsdocumenten vergoeden tot billijk niveau' (23A25) van de fractie CDA, VVD en PvdA

Pre-advies college: oordeel raad

Amendement 'Kosteloze naamsverandering van nakomelingen van tot slaaf gemaakte mensen' (23A26) van de fracties ChristenUnie en DENK

Pre-advies college: negatief

Motie 'Zorg en begeleiding bij naamswijziging voor nakomelingen van tot slaafgemaakte mensen' (23M94) van de fracties ChristenUnie en DENK

Pre-advies college: positief

Conclusie
De voorzitter heeft aan het einde van de beraadslaging geconcludeerd dat de meningsvormende fase 2 is afgerond. Het voorstel zal worden doorgeleid naar besluitvormende vergadering.

De raadsadviseur, De voorzitter,

M. Piscaer G. Van der Laak

Titel/onderwerp: Raadsvoorstel "Vaststellen bestemmingsplan ‘Chw Arnhem Centraal K3-K7’"

Raadsadviseur: W. Lammers Telefoonnr: 377 2581 Willem.lammers@arnhem.nl

Van:	College	Ambtenaar:	Marcel van Driel; Emma Sonnemans
Portefeuillehouder:	Paul Smeulders	Telefoonnr:	+31263773695; +31650194034
		E-mailadres:	marcel.van.driel@arnhem.nl; emma.sonnemans@arnhem.nl
Doel activiteit	Informerend (I) & Meningsvormend (M1)		
Toelichting	**Inhoud** Het college stelt voor het bestemmingsplan ‘Chw Arnhem Centraal K3-K7’ vast te stellen. Het betreft een bouw van een multifunctionele (woon)toren aan de Nieuwe Stationstraat. Het plan voorziet in een hoogwaardig, duurzaam en multifunctioneel gebouw, inclusief wonen, werken en verblijven. De beoogde bebouwing zal bestaan uit 17 bouwlagen, waarvan 2 onder het maaiveld. De lagen onder het maaiveld zijn bedoeld voor een parkeervoorziening. Het gebouw bestaat uit twee aan elkaar verbonden torens. Het hogere deel bestaat uit 15 lagen. Het lagere deel bestaat uit 8 lagen. Deze delen worden verbonden door middel van een atrium. Wonen kan in verband met geluidsbelasting plaatsvinden vanaf de negende verdieping. Initiatiefnemers zijn van plan om op de verdiepingen 9 en hoger appartementen te realiseren. In de rest van het gebouw zullen kantoren, detailhandel en maatschappelijke functies gerealiseerd worden. **Aandachtspunten** - Binnen het huidige bestemmingsplan is hoogbouw al mogelijk. Maar met deze wijziging wordt de maximale bouwhoogte gewijzigd (verlaagd voor het westelijke deel en verhoogd voor het oostelijke deel). - De bestemming ‘wonen’ wordt toegevoegd vanaf de 9e verdieping voor maximaal 40 woningen. Het plan voldoet niet aan de regel dan minimaal 30% sociale huurwoning is. De reden daarvoor is dat de tender van de NS in 2016 is gestart, voor de vaststelling van de beleidseisen in 2020 en 2023. - Ambachtelijke en creatieve bedrijven worden toegestaan. Daarnaast is toegevoegd dat maatschappelijke functies mogelijk zijn voor een oppervlakte van 500m2. - Er worden 64 parkeerplaatsen aangelegd in de onderste twee lagen van de toren. Daarnaast is er een fietsenstalling voorzien voor maximaal 128 fietsparkeerplekken. - Er is een overeenkomst gesloten waarin geregeld wordt dat de eigenaren een financiële bijdrage aan de gemeente voldoen ter dekking van de gemaakte kosten. - Er zijn 14 zienswijzen ingediend, waarvan 12 van omwonenden. Daarnaast hebben Gelrepark en ProRail een zienswijze ingediend. Zie het raadsvoorstel voor meer informatie.		
Voorgesteld resultaat van de bespreking	Start en afronding van de informatieve en de meningsvormende (M1) fase en besluit over vervolgbehandeling.		
Spreekrecht publiek	Ja		
Behandeladvies	<u>Informatieve fase</u> Ten tijde van het publiceren van de agenda zijn er drie insprekers aangemeld: 1. Florence Khalil namens cliënte, Gelrepark B.V. te Horst 2. Karen van de Pas 3. Piet van Dijk namens Vereniging Stadsschoon Zij krijgen per persoon maximaal vijf minuten de tijd om de raad toe te spreken, waarna de raad de gelegenheid krijgt voor het stellen van vragen.		

	Vergaderorde M1 Er wordt in twee termijnen vergaderd. - Iedere fractie heeft twee termijnen, waarin meningen kunnen worden verkondigd of politieke vragen kunnen worden gesteld. - De portefeuillehouder reageert na een termijn van de raad als alle fracties aan het woord zijn geweest. De portefeuillehouder beantwoordt de gestelde vragen, waarbij hij of zij antwoorden kan samenvoegen waardoor herhaling van vrijwel overeenkomstige punten achterwege blijft. De voorzitter ziet erop toe dat de beantwoording van de wethouder ter zake is en in gaat op de gestelde vragen. - Interrupties (in de vorm van een korte vraag of opmerking zonder inleiding) zijn in alle termijnen toegestaan. Zoals altijd kan de voorzitter interrupties beperken. Uitkomst van de Meningsvormende (MI) behandeling kan zijn: 1. Partijen zijn het eens, het voorstel wordt doorgeleid naar de besluitvormende fase 2. Partijen zijn het niet (volledig) eens en overwegen moties en/of amendementen. Het voorstel wordt doorgeleid naar de fase Meningsvorming 2, waar deze besproken zullen worden.
Bijlagen	

Raadsvoorstel 'Vaststellen bestemmingsplan ‘Chw Arnhem Centraal K3-K7' **579 KB**			
Aanvullende bijlage 1 - Tekst **4 MB**			
Aanvullende bijlage 2 - Verbeelding **185 KB**			
Aanvullende bijlage 3 - Toelichting **116 MB**			
Bijlage 1 - Zienswijzennota Arnhem Centraal K3-K7 - geanonimiseerd **489 KB**			
Bijlage 2 - Gebundelde zienswijzen Arnhem Centraal K3- K7 - geanonimiseerd **12 MB**			

RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer 167917

Onderwerp: Vaststellen bestemmingsplan ‘Chw Arnhem Centraal K3-K7’

Kernboodschap

Dit bestemmingsplan maakt de bouw van een multifunctionele (woon)toren aan de Nieuwe Stationsstraat mogelijk. Het plan voorziet in een hoogwaardig, duurzaam en multifunctioneel gebouw, waarbij wonen, werken en verblijven op één plek zal plaatsvinden. Dit draagt verder bij aan een dynamische stationsomgeving.

Voorstel

1. Het bestemmingsplan ‘Chw Arnhem Centraal K3-K7’, zoals vervat in verbeelding NL.IMRO.0202.995-0301 met bijbehorende regels en toelichting, gewijzigd vast te stellen.
2. Geen exploitatieplan vast te stellen als bedoeld in artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening.

Inleiding

ABC Vastgoed heeft het voornemen om de onbebouwde kavels K3 en K7 aan de Nieuwe Stationsstraat te bebouwen. Een ontwikkeling op deze locatie werd al vanaf de jaren ’90 beoogd.
Het ontwikkelkader voor het stationsgebied is in het ‘Masterplan Arnhem Centraal’ vastgelegd en in 2005 door de raad vastgesteld. Het Masterplan beschrijft het toekomstige 'Transfergebied' als een hoogwaardige entree naar de stad, waarbij een nieuw stedenbouwkundig knooppunt de grootschalige infrastructurele elementen samenbrengt op een locatie met commerciële functies en een woongebied. Tevens is in 1998 door de raad het bestemmingsplan ‘Arnhem Centraal I’ vastgesteld om ontwikkelingen mogelijk te maken.

Vanwege veranderingen in de markt is een heroverweging van het programma voor Arnhem Centraal noodzakelijk gebleken. Hiertoe is in 2016 een programmatisch onderzoek voor onder andere de kavel K3/K7 uitgevoerd door de Stec Groep. Uit dit onderzoek kwam de wens naar voren om functies en functiemixen toe te voegen die bijdragen aan verbinden, ontmoeten en verblijven. In juli 2016 heeft het college besloten om een deel van het kantoorprogramma, waaronder kavel K3/K7 van Arnhem Centraal om te zetten naar wonen en multifunctionele ruimten. De raad is hierover per brief geïnformeerd.

In 2016 heeft NS Vastgoed marktpartijen gevraagd om een plan-concept en grondaanbieding te doen voor de kavels K3 en K7. In deze tender heeft de gemeente ook voorwaarden gesteld die zijn vastgelegd in een ambitiedocument en een procesbrief, waaronder parkeren onder het gebouw, afmetingen en geleiding bouwvolumes, aansluiting met de openbare ruimte en een ontwikkeling die bijdraagt aan een aantrekkelijke plek. In deze (tender)procedure is de ambitie verwoord om op de

Arnhem GEMEENTE

ontwikkelingslocatie een gemengd programma te realiseren, afgestemd op de overige functies in het stationsgebied en passend bij de marktvraag in Arnhem. Kortom: wonen, werken en verblijven op één plek. Dit heeft geleid tot de gunning in 2016 van een integraal programmatisch planconcept van wonen (in het hogere marktsegment) in combinatie met (het nieuwe) werken en overige functies met de daarbij behorende voorzieningen en interne samenhang.

Het perceel ligt nabij het trein- en busstation Arnhem Centraal. Op de volgende afbeelding wordt de globale ligging en begrenzing van het plangebied weergegeven. De exacte begrenzing wordt weergegeven op de verbeelding behorende bij het bestemmingsplan.

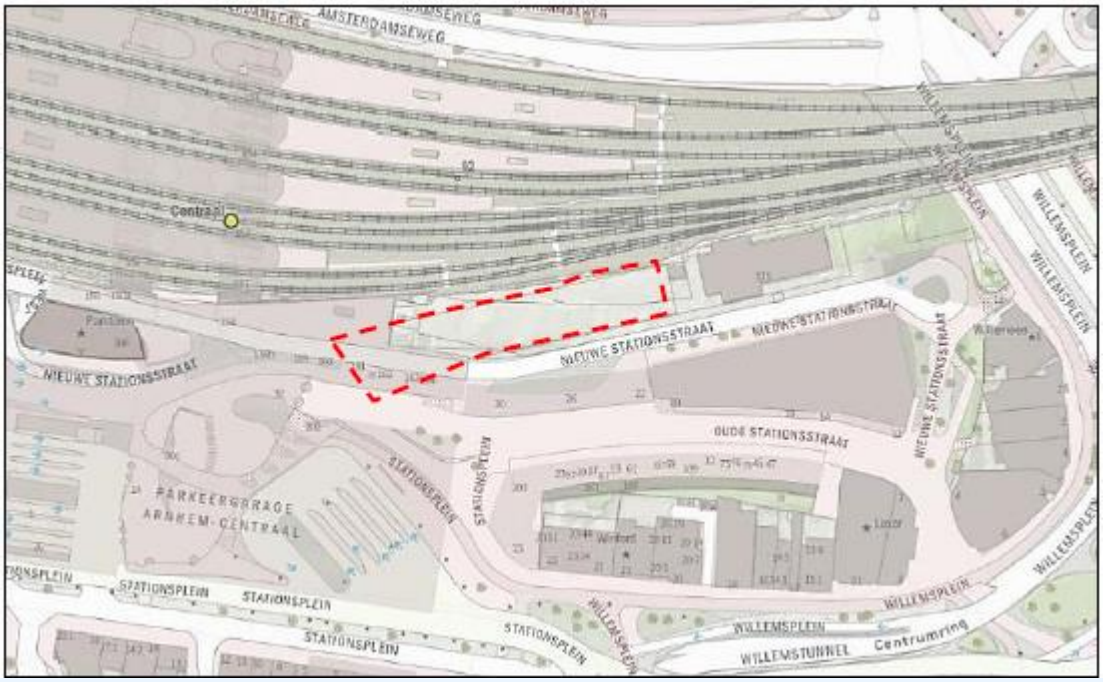

Globale begrenzing plangebied

De beoogde ontwikkeling voorziet in een hoogwaardig, duurzaam en multifunctioneel gebouw, waarin verschillende functies samenkomen. Het betreft een passende en gewenste aanvulling op het dynamische stationsgebied van Arnhem.

De beoogde bebouwing zal bestaan uit 17 bouwlagen, waarvan 2 onder het maaiveld. De lagen onder het maaiveld zijn bedoeld voor een parkeervoorziening. Het gebouw bestaat uit twee aan elkaar verbonden torens. Het hogere deel bestaat uit 15 lagen. Het lagere deel bestaat uit 8 lagen. Deze delen worden verbonden door middel van een atrium. Wonen kan in verband met geluidsbelasting plaatsvinden vanaf de negende verdieping. Initiatiefnemers zijn van plan om op de verdiepingen 9 en hoger appartementen te realiseren. In de rest van het gebouw zullen kantoren, detailhandel en maatschappelijke functies gerealiseerd worden.

In november 2022 is uw raad per raadsbrief geïnformeerd over het voorlopig ontwerp van de beoogde ontwikkeling.

Impressie beoogde situatie

De beoogde ontwikkeling is niet passend binnen het huidige bestemmingsplan ‘Arnhem Centraal I’. Daarom is een nieuw bestemmingsplan opgesteld voor deze ontwikkeling: bestemmingsplan ‘Chw Arnhem Centraal K3-K7’. Dit bestemmingsplan voorziet in een juridisch planologisch kader voor de hiervoor genoemde ontwikkeling. Hieronder worden de belangrijkste wijzigingen tussen het vigerende bestemmingsplan ‘Arnhem Centraal I’ en het nieuwe bestemmingsplan ‘Chw Arnhem Centraal K3-K7’ uitgelicht.

Het bestemmingsplan ‘Arnhem Centraal I’ maakt al hoogbouw mogelijk. In het bestemmingsplan ‘Arnhem Centraal I’ is de maximale bouwhoogte 90 meter t.o.v. NAP voor het westelijke deel en 50 meter t.o.v. NAP voor het oostelijke deel van het plangebied. In ‘Chw Arnhem Centraal K3-K7' wordt de bouwhoogte gewijzigd. De maximale bouwhoogte is in dit plan 85 meter t.o.v. NAP voor het westelijke deel en 62 meter t.o.v. NAP voor het oostelijke deel van het plangebied. Er is sprake van een gedeeltelijke verlaging en een gedeeltelijke verhoging van de bouwhoogte.
Onderstaande afbeelding geeft een indicatie van het verschil in mogelijkheden tussen de bestemmingsplannen:

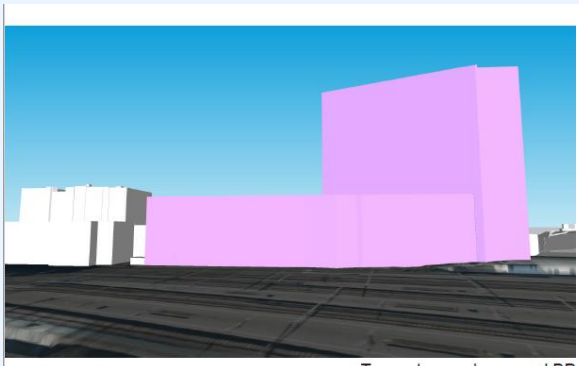

Toegestaan volgens oud BP

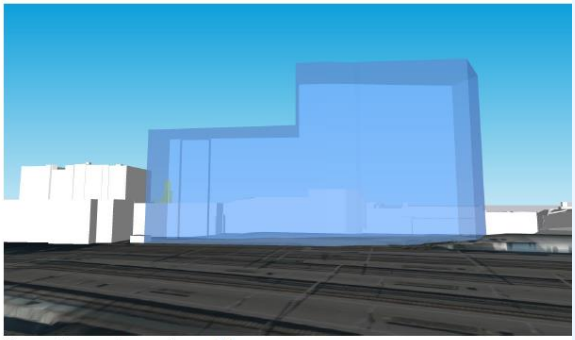

Toegestaan volgens nieuw BP

Verschil in bouwmogelijkheden gezien vanaf de Amsterdamseweg

In het bestemmingsplan ‘Arnhem Centraal I’ is wonen op deze locatie niet mogelijk. Het bestemmingsplan ‘Chw Arnhem Centraal K3-K7' voorziet wel in de mogelijkheid om te wonen vanaf de 9e verdieping. Er worden maximaal 40 woningen toegestaan.

In het bestemmingsplan ‘Arnhem Centraal I’ is het gebruik voor kantoren al mogelijk. In het bestemmingsplan ‘Chw Arnhem Centraal K3-K7' wordt voor kantoren een minimum van 8.000 m^2 en een maximum van 9.000 m^2 bruto vloeroppervlakte ingesteld. Er is behoefte aan kantoren in het stationsgebied en hiermee wordt aangesloten bij de kantorennota.

In het bestemmingsplan ‘Chw Arnhem Centraal K3-K7' worden ambachtelijke en creatieve bedrijven toegestaan en is toegevoegd dat maatschappelijke functies ook mogelijk zijn, voor een oppervlak van maximaal 500m2. Dit sluit aan op wonen, werken en verblijven op één plek

Het bestemmingsplan ‘Chw Arnhem Centraal K3-K7’ is een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte (op basis van de Crisis- en herstelwet). In een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte kunnen meer regels over de fysieke leefomgeving worden opgenomen. In dit plan zijn de hogere waarden voor geluid en regels voor natuurinclusief bouwen opgenomen.

Op basis van de uitgevoerde milieuonderzoeken heeft het college op 22 november 2022 besloten dat voor het voorliggende bestemmingsplan een Milieueffectrapport (MER) niet noodzakelijk is.

Het ontwerp bestemmingsplan ‘Arnhem Centraal K3-K7’ heeft zes weken ter inzage gelegen.
Uw raad is hierover per raadsbrief geïnformeerd. Tijdens de terinzagelegging zijn zienswijzen ingediend. Deze zienswijzen geven aanleiding om het bestemmingsplan te wijzigen. In bijlage 1 bij het raadsbesluit zijn de wijzigingen opgesomd.

Beoogd effect

Het planologisch mogelijk maken van een multifunctionele (woon)toren.

Argumenten

1.1 Deze ontwikkeling versterkt de allure van het stationsgebied.

Het plangebied maakt in de visie op de binnenstad deel uit van een van de rode lopers naar de binnenstad. De kwaliteit van de openbare ruimte en een aantrekkelijke programmering zijn hier van belang voor een goede (eerste) indruk van de binnenstad. De ontwikkeling voorziet in een multifunctioneel gebouw voor wonen, werken en ontmoeten. Het concept is gericht op functiemenging, openheid en verbondenheid. Deze aspecten sluiten goed aan bij de Arnhemse stationsomgeving. Door de combinatie van woon-, werk- en ontmoetingsfuncties zal op ieder moment van de dag levendigheid aanwezig zijn. De transparante en levendige plint draagt hierdoor bij aan de sociale veiligheid in het gebied.
De toren kent een duidelijk design- en kunstthema. Een programmadeel van de toren wordt ingericht ten behoeve van kunst, mode en design. Dit bepaalt een deel van het karakter van het gebouw en de omgeving. Ook dit draagt bij aan de beleving van het stationsgebied.

1.2 Deze ontwikkeling voldoet aan de woonbehoefte en de behoefte aan kantoren bij het station.

De realisatie van de (woon)toren is een binnenstedelijke ontwikkeling waarbij woningen en kantoren worden toegevoegd. Bij een nieuwe stedelijke ontwikkeling moet beoordeeld worden of er sprake is van zorgvuldig en duurzaam ruimtegebruik. Dit wordt gedaan aan de hand van de zogenaamde Ladder voor duurzame verstedelijking, ook wel de laddertoets genoemd. Uit deze toets blijkt dat het beoogde woon- en kantorenprogramma voorziet in een behoefte.
Arnhem kent een grote kwantitatieve woonopgave. Woningen toevoegen draagt bij aan het oplossen van deze opgave. Het plan voorziet daarnaast in een kwalitatieve behoefte. De ontwikkeling voegt appartementen toe in het topsegment. Op basis van de huidige inzichten is de inschatting dat er in de komende jaren vraag is naar koopappartementen in het topsegment in de regio Arnhem-Nijmegen. Het plan voorziet daarmee ook in de kwalitatieve woonopgave.
In het centrum- en stationsgebied bestaat behoefte aan nieuwe kantoorruimte. In de kantorennota 2022-2030, die door de raad is vastgesteld op 24 mei 2023 wordt aangegeven dat het noodzakelijk is om de kantoormeters op aantrekkelijke locaties zoveel mogelijk te behouden, versterken en te verduurzamen en waar mogelijk toekomstbestendige kantoren toe te voegen. Deze behoefte betreft o.a. nieuwe kantoorpanden en kantoorpanden met veel faciliteiten, zoals restaurants en vergaderzalen. Deze ontwikkeling voorziet in deze behoefte. Beperkte ruimte in de stad moet worden benut om te kunnen werken, wonen, recreëren, sporten en ontmoeten. In de kantorennota wordt daarom ook ruimte voor nieuwe gemengde woon-werkmilieus in de stad genoemd als manier om met schaarse ruimte om te gaan. Bij (grootschalige) nieuwbouw in het stationsgebied wordt gekozen voor het mengen van functies (wonen, werken, recreëren). Er wordt niet meer gekozen voor het realiseren van monofunctionele kantoortorens, om te zorgen voor sociale veiligheid en voor reuring gedurende de hele dag. Bovendien wordt hiermee tegemoetgekomen aan de ruimtevraag van verschillende functies in het stationsgebied. De combinatie tussen kantoor en wonen past hiermee binnen de kantorennota.

1.3 Het terrein is goed bereikbaar en parkeren wordt op eigen terrein opgelost.

De locatie ligt in het stationsgebied. Door de aanwezigheid van Arnhem Centraal is er sprake van een uitstekende ov-bereikbaarheid. De locatie is ook bereikbaar met de fiets en de auto.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat een omgevingsvergunning voor het bouwen slechts wordt verleend indien bij de aanvraag van de vergunning aangetoond wordt dat er voldaan wordt aan de parkeernormen die opgenomen zijn in de Beleidsregels Parkeren van de gemeente Arnhem. In de planregels is hiermee geborgd dat er alleen wordt gebouwd indien voldoende parkeergelegenheid wordt voorzien.

Hoewel de vraag of er voldoende parkeerplaatsen worden aangelegd pas in het kader van de procedure van de omgevingsvergunning voor bouwen aan de orde zal komen, is er door middel van een parkeerbalans aangegeven of er kan worden voorzien in voldoende parkeergelegenheid. Deze parkeerbalans is opgesteld door Spark op basis van het voorlopige ontwerp. In de parkeerbalans is zowel aandacht voor het auto- als fietsparkeren. Er zijn geen parkeernormen opgesteld voor het parkeren van fietsen bij kantoren. Het plan voorziet in een fietsenstalling met een capaciteit van maximaal 128 fietsparkeerplekken. Dit komt overeen met 1,56 fietsparkeerplaatsen per 100 m2 brutovloeroppervlakte kantoor. Voor auto's worden 64 parkeerplaatsen aangelegd in de onderste twee lagen van de toren. Er is sprake van dubbelgebruik van de parkeercapaciteit. Dit betekent dat dezelfde parkeerplaats overdag gebruikt kan worden ten behoeve van kantoor en 's avonds voor wonen. Uit het onderzoek blijkt dat op de drukste momenten sprake is van een overschot van 12 parkeerplaatsen. Dit betekent dat de parkeercapaciteit hoger is dan de berekende parkeerbehoefte. De capaciteit voorziet in de parkeerbehoefte. Parkeren wordt hiermee op eigen terrein opgelost. Hieruit blijkt dat er kan worden voorzien in voldoende parkeergelegenheid.

1.4 Het plan voldoet aan een goede ruimtelijke ordening.

Uit de toelichting van het bestemmingsplan en de daarbij behorende onderzoeken blijkt dat een toren waarin verschillende functies samenkomen op de voorgestelde locatie voldoet aan een goede ruimtelijke ordening. Voor dit bestemmingsplan zijn verschillende onderzoeken uitgevoerd, waaronder een parkeeronderzoek en de toets ladder voor duurzame verstedelijking. Uit die onderzoeken blijkt dat een toren met verschillende functies op de voorgestelde locatie voldoet aan de geldende wet- en regelgeving.

2.1 Er is een overeenkomst gesloten.

De gemeente heeft afspraken gemaakt over de grondexploitatie. Er is een overeenkomst gesloten. Daarin is onder meer geregeld dat de eigenaren een financiële bijdrage aan de gemeente voldoen ter dekking van de gemaakte kosten zoals genoemd in de artikelen 6.2.3 t/m 6.2.5 Besluit ruimtelijke ordening. Omdat het verhalen van de kosten van de grondexploitatie over de in het plan begrepen gronden met deze overeenkomst anderszins verzekerd is, is het

maken van een exploitatieplan op grond van artikel 6.12 lid 2 Wet ruimtelijke ordening niet nodig.

Kanttekeningen en risico's

1.1 *Het plan voldoet niet aan de beleidseis van 30% sociale huur of 66% betaalbaar.*

Hoewel het plan een bijdrage levert aan de woningbouwopgave in Arnhem, voldoet het plan niet aan de regel dat minimaal 30% van de nieuwbouw een sociale huurwoning moet zijn en dat minstens twee derde van de woningen betaalbaar moet zijn. De reden hiervoor is dat de ontwikkeling in 2016 is gestart met een tender vanuit de NS. De huidige gemeentelijke beleidseisen zijn pas in 2020 en 2023 vastgesteld. Doordat de kaders voor dit project zijn meegegeven bij de tender, zijn de uitgangspunten van dit project meegegeven in een tijd dat we nog niet dwingend aanstuurden op sociale en/of betaalbare woningbouw. Het is niet gepast, en vaak niet mogelijk, uitgangspunten bij lopende projecten met kaderstelling in een later stadium nog te wijzigen.

Het plan voorziet in de realisatie van maximaal 40 koopappartementen in het dure koopsegment. Hoewel het plan niet voldoet aan onze betaalbaarheidseisen, wordt met de ontwikkeling wel voorzien in een vraag waaruit behoefte blijkt uit het meest recente woonbehoefteonderzoek. Uit dit onderzoek blijkt dat er vraag is naar woningen in het duurdere koopsegment. Met de appartementen wordt bijgedragen aan een hoogstedelijk woonmilieu met duurzaamheidsambities die passen bij een stationsgebied. Kleine huishoudensgroepen zullen zich aangetrokken voelen tot de appartementen, waaronder senioren.

1.2 *Er zijn zienswijzen ingediend.*
Er zijn 14 zienswijzen ingediend op het plan. Hiervan zijn 12 zienswijzen van omwonenden, die grotendeels gelijkluidend zijn. Verder hebben Gelrepark en ProRail een zienswijze ingediend. In de bijgevoegde zienswijzennota wordt hier verder op ingegaan.

Omwonenden hebben o.a. zienswijzen ingediend over uitzicht, schaduw en bezonning. Er is een bezonningsstudie gedaan en het effect op het uitzicht is in beeld gebracht. Hieruit blijkt dat de consequenties van het plan acceptabel zijn. De effecten van het vigerende bestemmingsplan zijn vrijwel identiek aan het voorliggende bestemmingsplan. Het uitzicht verandert niet wezenlijk. De schaduwwerking van het bouwplan heeft alleen in de winter merkbaar effect. In de ochtend zal dan schaduw op woningen (en zonnepanelen) vallen. In de winter wordt overigens relatief weinig energie opgewekt omdat er weinig zonuren zijn. De meeste energie wordt opgewekt in de maanden maart tot en met oktober. In deze maanden valt er geen schaduw op de zonnepanelen als gevolg van beoogd bouwplan. Het effect op de zonnepanelen is dan ook gering.

Andere onderdelen van de zienswijzen betreffen verkeer, parkeren en de milieuaspecten van het plan. Uit de onderzoeken blijkt dat deze onderdelen geen belemmering vormen voor het plan. Er is wel een nadere toelichting van de hogere waarden toegevoerd. Ten slotte wordt

gebrekkige participatie genoemd in de zienswijzen. In de zienswijzennota en onder 'participatie' wordt hier verder op ingegaan.

Gelrepark heeft een zienswijze ingediend die met name gericht is op het toevoegen van kantoorruimte. De behoefte aan kantoren in het stationsgebied wordt in de toelichting en de zienswijzennota onderbouwd. Dit is in lijn met de onlangs door uw raad vastgestelde Kantorennota.

ProRail heeft een zienswijze ingediend over het gebruik van het spoorwegemplacement. ProRail wil door de bouw van de toren niet belemmerd worden in haar bedrijfsvoering. Naar aanleiding van deze zienswijze is een nader onderzoek uitgevoerd. Hierdoor heeft de procedure wat vertraging opgelopen. ProRail is akkoord met het onderzoek, waaruit blijkt dat bij wonen vanaf de 9e verdieping ProRail niet in haar bedrijfsvoering belemmerd wordt. Dit wordt geborgd in de planregels.

Artikel 3.2.4 Voorwaardelijke verplichting natuurinclusief bouwen en artikel 10.2 Parkeren zijn ambtshalve gewijzigd. In deze artikelen wordt duidelijker omschreven dat getoetst wordt aan de beleidsregels zoals die gelden op het moment van de aanvraag om een omgevingsvergunning. Dit voorkomt verwarring.

Participatie

Deze ontwikkeling maakt onderdeel uit van het project Arnhem Centraal. Dit is een langlopend project. In dit project is participatie op de toen gebruikelijke wijze toegepast. Voor o.a. de verschillende bestemmingsplannen en het masterplan zijn informatiebijeenkomsten gehouden. Ook is er in de beginfase van het project een klankbordgroep ingesteld. Tijdens de uitvoeringsfase van de verschillende bouwactiviteiten is de omgeving geïnformeerd door inloopbijeenkomsten en informatiebrieven. Verder is in de periode 1994 – 2005 regelmatig een nieuwsbrief verschenen.
Voor deze ontwikkeling hanteert ABC Vastgoed voor het participatieproces de handreiking 'betrek de buurt bij uw bouwplan'. De omwonenden participeren op level 2, gemiddelde participatie. Onder dit level wordt verstaan: betrokkenen laten meepraten, belangen van betrokkenen meewegen door middel van bijvoorbeeld een informatieavond, (online) enquête of website. De ontwikkelaar heeft hier invulling aan gegeven door op 9 maart 2022 een inloopavond te organiseren voor alle omwonenden en belanghebbenden. Op deze avond zijn de plannen gepresenteerd en was er gelegenheid met de architect en ontwikkelaar in gesprek te gaan en te reageren op de plannen. Naast een inloopbijeenkomst worden middelen zoals een online enquête en een omgevingswebsite ingezet. Ten behoeve van het ter inzage leggen van het bestemmingsplan heeft de ontwikkelaar een nieuwsbrief aan 1405 geadresseerden in het gebied gestuurd.
De communicatie over het plan ART Podium 26 wordt gedaan door de ontwikkelaar en wordt afgestemd met de gemeente. Zij zullen vooruitlopend op de publicatie van het bestemmingsplan belangstellenden en de direct omliggende bedrijven en bewoners informeren. De ontwikkelaar heeft een website in het leven geroepen voor omwonenden en toekomstig geïnteresseerde bewoners: www.arnhemtoren.nl.

Financiën

Zie argument 2.1

Uitvoering

Na vaststelling van het bestemmingsplan door uw raad kunnen belanghebbenden nog zes weken beroep aantekenen tegen het bestemmingsplan bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.
Voor de bouw van de ontwikkeling is een omgevingsvergunning voor bouwen vereist. Deze vergunning wordt getoetst aan het bestemmingsplan en de geldende bouwregelgeving. Het college is bevoegd gezag voor de verlening van de omgevingsvergunning (gemandateerd aan de ODRA). ABC Vastgoed vraagt na vaststelling van het bestemmingsplan een omgevingsvergunning aan met als doel de bouwactiviteiten in Q1 2024 te starten. Met een mogelijke huurder zijn er vergaande afspraken gemaakt.

Communicatie

De bekendmaking van de vaststelling van het bestemmingsplan vindt plaats via publicatie in het digitale gemeenteblad.

Bijlagen

Stukken voor gemeenteraad

- Vast te stellen bestemmingsplan Arnhem Centraal K3-K7 (Tekst, verbeelding en bijlagen)
- Bijlage 1 Zienswijzennota Arnhem Centraal K3-K7 – geanonimiseerd
- Bijlage 2 Gebundelde zienswijzen Arnhem Centraal K3-K7 – geanonimiseerd

Stukken ter inzage voor gemeenteraad

- Bijlage 1A Zienswijzennota Arnhem Centraal K3-K7 – niet-geanonimiseerd
- Bijlage 2A Gebundelde zienswijzen Arnhem Centraal K3-K7 – niet-geanonimiseerd

RAADSVOORSTEL

Besluit van	
Zaaknummer	167917

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 11 juli 2023 nummer: 167917;

gelet op artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening;

besluit:

1. Het bestemmingsplan ‘Chw Arnhem Centraal K3-K7’, zoals vervat in verbeelding NL.IMRO.0202.995-0301 met bijbehorende regels en toelichting, gewijzigd vast te stellen door de wijzigingen opgenomen in bijlage 1 door te voeren.

2. Geen exploitatieplan vast te stellen als bedoeld in artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening.

De griffier, De voorzitter,

Arnhem GEMEENTE

Bijlage 1 bij het raadsbesluit - Wijzigingenoverzicht bestemmingsplan 'Chw Arnhem Centraal K3-K7'

De wijzigingen betreffen:

Artikel 3.1 sub b (voor wijziging)
maatschappelijke en culturele functies;

Artikel 3.1 sub b (na wijziging)
maatschappelijke en culturele functies, met uitzondering van geluidsgevoelige functies;

Artikel 3.2.4 voorwaardelijke verplichting natuurinclusief bouwen wordt aangepast. De inhoud van de regeling blijft hetzelfde. De aanpassing betreft een verduidelijking van de regels.

Artikel 3.2.4 (voor wijziging)
3.2.4 Voorwaardelijke verplichting natuurinclusief bouwen
a. Een omgevingsvergunning voor bouwen wordt uitsluitend verleend indien voldoende natuurinclusieve maatregelen worden getroffen.
b. Aan het bepaalde onder a. wordt geacht te zijn voldaan, indien het bouwen voldoet aan de in het 'Beleidsregels Natuurinclusief Bouwen' opgenomen puntensysteem.
c. Voor zover de beleidsregels voor natuurinclusief bouwen zoals bedoeld onder a. van dit artikel gedurende de planperiode worden gewijzigd, gelden deze wijzigingen vanaf het tijdstip van bekendmaking van de wijziging.
d. De genomen maatregelen met betrekking tot natuurinclusief bouwen in het kader van de vergunningverlening moeten in stand worden gehouden.
e. Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde onder a. indien het voldoen aan de bepalingen door bijzondere omstandigheden op overwegende bezwaren stuit.

Artikel 3.2.4 (na wijziging)
3.2.4 Voorwaardelijke verplichting natuurinclusief bouwen
a. Een omgevingsvergunning voor bouwen wordt uitsluitend verleend indien voldoende natuurinclusieve maatregelen worden getroffen.
b. Aan het bepaalde onder a wordt geacht te zijn voldaan indien er voldoende punten worden gehaald door de genomen maatregelen zoals opgenomen in het puntensysteem zoals opgenomen in de 'Beleidsregels Natuurinclusief Bouwen' van de gemeente Arnhem.
c. Voor zover de beleidsregels voor natuurinclusief bouwen zoals bedoeld onder b. van dit artikel gedurende de planperiode worden gewijzigd, gelden deze wijzigingen vanaf het tijdstip van bekendmaking van de wijziging.
d. Het is verboden een woning te gebruiken of laten gebruiken zonder de natuurinclusieve maatregelen die genomen zijn in het kader van de vergunningverlening als bedoeld onder a aan te brengen en in stand te houden.
e. Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde onder a. indien het voldoen aan de bepalingen door bijzondere omstandigheden op overwegende bezwaren stuit.
f. Burgemeester en wethouders passen deze regels toe met inachtneming van de door hen vastgestelde beleidsregels met betrekking tot het natuurinclusief bouwen, zoals die gelden op het tijdstip van indiening van de aanvraag om een omgevingsvergunning zoals bedoeld onder a.

Artikel 3.3 sub e onder 1 wordt aangepast op de volgende wijze:
Artikel 3.3 sub e onder 1 (voor wijziging)
e. ten aanzien van wonen gelden de volgende regels:
1. wonen is uitsluitend op de verdiepingen toegestaan, met dien verstande dat wonen op de eerste tot en met vierde verdieping aan de zijde van het spoor niet is toegestaan zonder de aanleg en instandhouding van een dove gevel

Artikel 3.3 sub e onder 1 (na wijziging)
e. ten aanzien van wonen gelden de volgende regels:
1. wonen is uitsluitend vanaf de 9e verdieping;

De aftrek in de tabel in artikel 10.1 is bij geluid van railverkeer niet van toepassing. De tabel is aangepast.
Artikel 10.1 (voor wijziging)

Aanduiding	Vast te stellen hogere geluidbelasting in dB	Toegepaste aftrek in dB (art. 110g Wgh)		Geluid afkomstig van : (naam wegvak/ baanvak)	Gevel
R1	68 dB	5		Arnhem-Zevenaar	Zie afbeelding 1
R2	66 dB	5		Arnhem-Zevenaar	Zie afbeelding 1
R3	65 dB	5		Arnhem Zevenaar	Zie afbeelding 1
W1	52 dB	5		Amsterdamseweg	Zie afbeelding 2
W2	50 dB	5		Centrumring	Zie afbeelding 2

Artikel 10.1 (na wijziging)

Aanduiding	Vast te stellen hogere geluidbelasting in dB	Toegepaste aftrek in dB (art. 110g Wgh)		Geluid afkomstig van : (naam wegvak/ baanvak)	Gevel
R1	68 dB	N.v.t.		Arnhem-Zevenaar	Zie afbeelding 1
R2	66 dB	N.v.t.		Arnhem-Zevenaar	Zie afbeelding 1
R3	65 dB	N.v.t.		Arnhem Zevenaar	Zie afbeelding 1
W1	52 dB	5		Amsterdamseweg	Zie afbeelding 2
W2	50 dB	5		Centrumring	Zie afbeelding 2

Artikel 10.1 sub b wordt aangepast op de volgende wijze:
Artikel 10.1 sub b (voor wijziging)
bij woningen/appartementen waarvoor een hogere waarde geldt wordt er minimaal één (gezamenlijke) geluidsluwe buitenruimte gecreëerd;
Artikel 10.1 sub b (na wijziging)
de hogere waarden zoals bepaald onder a zijn toelaatbaar mits:

1. voor deze woningen sprake is van minimaal één geluidluwe gevel of een akoestisch gelijkwaardige oplossing;
2. voor een geluidbelaste woning sprake is van minimaal één geluidluwe buitenruimte of een akoestisch gelijkwaardige oplossing;

Artikel 10.2 parkeren is aangepast op de volgende wijze:
Artikel 10.2 (voor wijziging)
10.2 Parkeren

10.2.1 Parkeerregeling
a. Een omgevingsvergunning voor het bouwen van gebouwen wordt slechts verleend indien bij de aanvraag om een omgevingsvergunning wordt aangetoond dat gelet op de omvang of de bestemming van het gebouw in voldoende mate wordt voorzien in ruimte voor het parkeren of stallen van auto's in, op of onder het gebouw, dan wel op of onder het onbebouwde terrein dat bij dat gebouw behoort. Indien het wijzigen van het gebruik van gronden en/of bouwwerken - waarvoor een omgevingsvergunning is benodigd - daartoe aanleiding geeft, moet, voor wat betreft de toename in de parkeer- of stallingsbehoefte, in voldoende mate ruimte zijn aangebracht op die gronden of op de bij die bouwwerken behorende en daartoe bestemde gronden.
B. De onder a. bedoelde ruimte voor het parkeren van personenauto's moet afmetingen hebben die zijn afgestemd op gangbare personenauto's.
c. Aan het bepaalde onder a. wordt geacht te zijn voldaan indien de ruimte voor parkeren of stallen voldoet aan de in de Beleidsregels Parkeren van de gemeente Arnhem daartoe opgenomen normen.
10.2.2 Laden of lossen
Indien de bestemming van een gebouw aanleiding geeft tot een te verwachten behoefte aan ruimte voor het laden en lossen van goederen, dient, onverminderd het bepaalde elders in de regels van dit plan, in deze behoefte in voldoende mate zijn voorzien aan, in, of onder het gebouw, dan wel op of onder het onbebouwde terrein dat bij dat gebouw behoort.
10.2.3 Specifieke gebruiksregels
Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder c van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht wordt in elk geval gerekend het gebruiken of laten gebruiken van gronden of bouwwerken waarbij niet in voldoende mate ruimte is aangebracht en in stand wordt gehouden op eigen terrein voor het genoemde in artikel 10.2.1 overeenkomstig de beleidsregels als bedoeld in artikel 10.2.6.
10.2.4 Afwijkingsbevoegdheid
Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in de artikelen 10.2.1 en 10.2.2:
a. indien het voldoen aan die bepalingen door bijzondere omstandigheden op overwegende bezwaren stuit, of
b. voor zover op andere wijze in de benodigde parkeer- of stallingsruimte, dan wel laad- of losruimte wordt voorzien.
10.2.5 Voorwaarden voor afwijken
Afwijken van de regels, als bedoeld in de artikelen 10.2.1 en 10.2.2 is slechts mogelijk, indien geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:
a. de parkeersituatie in de openbare ruimte;
b. de woon- en leefsituatie.
10.2.6 Beleidsregels
Burgemeester en wethouders passen deze bouwregels toe met inachtneming van de door hen vastgestelde beleidsregels met betrekking tot het parkeren, zoals die gelden op het tijdstip van indiening van de aanvraag om een omgevingsvergunning.
Indien deze beleidsregels gedurende de planperiode worden gewijzigd, wordt rekening gehouden met de wijziging.

Artikel 10.2 (na wijziging)
10.2 Parkeren
10.2.1 Parkeerregeling
a. Een omgevingsvergunning voor het bouwen van gebouwen wordt slechts verleend indien bij de aanvraag om een omgevingsvergunning wordt aangetoond dat gelet op de omvang of de bestemming van het gebouw in voldoende mate wordt voorzien in ruimte voor het parkeren of

stallen van auto's in, op of onder het gebouw, dan wel op of onder het onbebouwde terrein dat bij dat gebouw behoort. Indien het wijzigen van het gebruik van gronden en/of bouwwerken - waarvoor een omgevingsvergunning is benodigd - daartoe aanleiding geeft, moet, voor wat betreft de toename in de parkeer- of stallingsbehoefte, in voldoende mate ruimte zijn aangebracht op die gronden of op de bij die bouwwerken behorende en daartoe bestemde gronden. Indien het wijzigen van het gebruik van gronden en/of bouwwerken - waarvoor een omgevingsvergunning is benodigd - daartoe aanleiding geeft, moet, voor wat betreft de toename in de parkeer- of stallingsbehoefte, in voldoende mate ruimte zijn aangebracht op die gronden of op de bij die bouwwerken behorende en daartoe bestemde gronden.
b. De onder a. bedoelde ruimte voor het parkeren van personenauto's moet afmetingen hebben die zijn afgestemd op gangbare personenauto's.
c. Aan het bepaalde onder a. wordt geacht te zijn voldaan indien de ruimte voor parkeren of stallen voldoet aan de in de Beleidsregels Parkeren van de gemeente Arnhem daartoe opgenomen normen.

10.2.2 Laden of lossen

Indien de bestemming van een gebouw aanleiding geeft tot een te verwachten behoefte aan ruimte voor het laden en lossen van goederen, dient, onverminderd het bepaalde elders in de regels van dit plan, in deze behoefte in voldoende mate zijn voorzien aan, in, of onder het gebouw, dan wel op of onder het onbebouwde terrein dat bij dat gebouw behoort.

10.2.3 Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder c van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht wordt in elk geval gerekend het gebruiken of laten gebruiken van gronden of bouwwerken waarbij niet in voldoende mate ruimte is aangebracht en in stand wordt gehouden op eigen terrein voor het genoemde in artikel 10.2.1 overeenkomstig de beleidsregels als bedoeld in artikel 10.2.6, zoals die golden op het tijdstip van indiening van de aanvraag om een omgevingsvergunning zoals bedoeld in artikel 10.2.1 onder a.

10.2.4 Afwijkingsbevoegdheid

Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in de artikelen 10.2.1 en 10.2.2:
a. indien het voldoen aan die bepalingen door bijzondere omstandigheden op overwegende bezwaren stuit, of
b. voor zover op andere wijze in de benodigde parkeer- of stallingsruimte, dan wel laad- of losruimte wordt voorzien.

10.2.5 Voorwaarden voor afwijken

Afwijken van de regels, als bedoeld in de artikelen 10.2.1 en 10.2.2 is slechts mogelijk, indien geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:
a. de parkeersituatie in de openbare ruimte;
b. de woon- en leefsituatie.

10.2.6 Beleidsregels

a. Burgemeester en wethouders passen deze bouwregels toe met inachtneming van de door hen vastgestelde beleidsregels met betrekking tot het parkeren, zoals die gelden op het tijdstip van indiening van de aanvraag om een omgevingsvergunning zoals bedoeld in artikel 10.2.1 onder a. Indien deze beleidsregels gedurende de planperiode worden gewijzigd, wordt rekening gehouden met de wijziging.

Chw Arnhem Centraal K3-K7

Inhoudsopgave

Hoofdstuk1	**Inleidende regels**	**4**
Artikel 1	Begrippen	4
Artikel 2	Wijze van meten	8
Hoofdstuk2	**Bestemmingsregels**	**10**
Artikel 3	Centrum	10
Artikel 4	Waarde - Archeologie (archeologisch waardevol gebied)	11
Artikel 5	Waarde - Archeologie (middelhoge verwachting)	13
Hoofdstuk3	**Algemene regels**	**15**
Artikel 6	Anti-dubbeltelregel	15
Artikel 7	Algemene bouwregels	15
Artikel 8	Algemene gebruiksregels	15
Artikel 9	Algemene afwijkingsregels	15
Artikel 10	Overige regels	16
Hoofdstuk4	**Overgangs- en slotregels**	**21**
Artikel 11	Overgangsrecht	21
Artikel 12	Slotregel	21

Regels

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

In deze regels wordt verstaan onder:

1.1 plan
het bestemmingsplan Chw Arnhem Centraal K3-K7 met identificatienummer NL.IMRO.0202.995-0201 van de gemeente Arnhem;

1.2 bestemmingsplan
de geometrisch bepaalde planobjecten met de bijbehorende regels;

1.3 aanduiding
een geometrisch bepaald vlak of figuur waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden;

1.4 aanduidingsgrens
de grens van een aanduiding indien het een vlak betreft;

1.5 ambachtelijk bedrijven
bedrijven gericht op het geheel of overwegend door middel van handwerk vervaardigen, bewerken of herstellen van goederen;

1.6 bebouwing
één of meer gebouwen of bouwwerken geen gebouwen zijnde;

1.7 bebouwingspercentage
een op de verbeelding of in de regels aangegeven percentage dat de grootte van een gedeelte van een bestemmingsvlak of gedeelte van een bouwvlak aangeeft dat ten hoogste mag worden bebouwd;

1.8 bedrijf
een onderneming of gedeelte van een onderneming, die een organisatorisch zelfstandige eenheid vormt en is gericht op de productie of de afzet van goederen of de verlening van diensten, hieronder begrepen ondernemingen of gedeelten van ondernemingen, die door of vanwege de overheid worden geleid;

1.9 bedrijven uit de creatieve sector
bedrijven hoofdzakelijk gericht op:
a. creatieve zakelijke dienstverlening: reclame en grafische bedrijven, architecten en technische adviesbureaus, softwarebedrijven;
b. toegepaste kunsten: audiovisuele en fotografiebedrijven, dienstverlenende bedrijven t.b.v. de kunsten, mode en interieurbedrijven;
c. autonome kunsten: beeldend kunstenaars, muzikanten, theatermakers en vergelijkbare functies.

1.10 begane grond
de bouwlaag ter plaatse van de hoofdtoegang;

1.11 beleidsregels Parkeren van de gemeente Arnhem
onder de Beleidsregels Parkeren van de gemeente Arnhem wordt verstaan: De 'Beleidsregels Parkeren Arnhem 2022', dan wel zoals deze regels komen te luiden na wijziging van deze regels.

1.12 beroep aan huis
een (para)medisch, juridisch, administratief, therapeutisch, verzorgend, ontwerptechnisch, kunstzinnig of daarmee gelijk te stellen beroep of bedrijf dat in een woning wordt uitgeoefend;

1.13 bestaande situatie
a. bij bouwwerken: legale bouwwerken die aanwezig of in uitvoering zijn op het tijdstip van de ter visie legging van het ontwerp van het bestemmingsplan en bouwwerken die mogen worden gebouwd krachtens een vergunning;
b. bij gebruik: legaal gebruik van grond en opstallen zoals aanwezig tijdens de inwerkingtreding van het bestemmingsplan dat na de inwerkingtreding van het plan niet langer onderbroken is dan een jaar.

1.14 bestemmingsvlak
een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming;

1.15 bestemmingsgrens
de grens van een bestemmingsvlak;

1.16 bijgebouw
een zelfstandig bouwwerk dat niet in directe verbinding staat met het hoofdgebouw. Het bijgebouw wordt via een aparte toegangsdeur worden bereikt. Het kan wel tegen de woning aangebouwd worden. Voorbeeld van een bijgebouw zijn een garage en een schuur;

1.17 bijzondere woonvorm
een woonvorm waar bewoners nagenoeg zelfstandig wonen met (voorzieningen voor) verzorging en begeleiding (ook 24-uurs begeleiding) en daar niet verblijven met het doel om therapeutisch behandeld te worden;

1.18 bouwperceel
een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten;

1.19 bouwperceelgrens
een grens van een bouwperceelgrens;

1.20 bouwvlak
een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken geen gebouwen zijnde zijn toegelaten;

1.21 bouwwerk
een bouwkundige constructie van enige omvang die direct en duurzaam met de aarde is verbonden;

1.22 culturele functies
voor de werking van dit bestemmingsplan wordt onder culturele functies verstaan musea, expositieruimten, ateliers, muziek- en kunstonderwijs en naar de aard daarmee gelijk te stellen voorzieningen, met uitzondering van muziektheaters, bioscopen en naar aard vergelijkbare voorzieningen;

1.23 detailhandel
het bedrijfsmatig te koop aanbieden, waaronder begrepen het uitstallen ten verkoop, het verkopen of leveren van goederen aan diegenen die deze goederen kopen voor gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit; dienstverlening door een horecabedrijf, internetverkoop en bezorgservices of bezorgdiensten zoals dark stores wordt hieronder niet begrepen;

1.24 dienstverlenend bedrijf
bedrijf met een uitsluitend of in hoofdzaak dienstverlenende of verzorgende taak, dat naar aard, verschijningsvorm en gevolgen voor de omgeving als verwant aan detailhandel kan worden aangemerkt, zoals een reis- of uitzendbureau, kap- of schoonheidssalon, zonnestudio, hypotheekwinkel, baliefunctie van banken en van andere kantoren, alsmede andere vormen van dienstverlening met een overwegende baliefunctie. Horeca, detailhandel, en bezorgservices of bezorgdiensten zoals dark stores, seksinrichting en garagebedrijven worden hieronder niet begrepen;

1.25 dove gevel
a. een bouwkundige constructie waarin geen te openen delen aanwezig zijn en met een in NEN 5077 bedoelde karakteristieke geluidwering die ten minste gelijk is aan het verschil tussen de geluidsbelasting van die constructie en 33 dB onderscheidenlijk 35 dB(A), alsmede,
b. een bouwkundige constructie waarin alleen bij uitzondering te openen delen aanwezig zijn, mits de delen niet direct grenzen aan een geluidsgevoelige ruimte. In dit geval wordt onder een geluidsgevoelige ruimte verstaan een ruimte binnen een woning voor zover die kennelijk als slaap-, woon-, of eetkamer wordt gebruikt of voor een zodanig gebruik is bestemd, alsmede een keuken van ten minste 11 m^2;

1.26 gebouw
elk bouwwerk dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt;

1.27 gebruiksoppervlakte
de vloeroppervlakte binnen de bouwmuren bepaald volgens NEN 2580 met dien verstande dat daarbij aangebouwde bergingen, garages en andere niet voor bewoning geschikte ruimtes niet worden meegeteld;

1.28 gezondheids- en welzijnszorg
- geneeskundige verzorging en verpleging zoals ziekenhuizen;
- medische, tandheelkundige en paramedische praktijken;
- apotheken;
- verpleeg- en verzorgingshuizen;
- dag- en nachtvoorzieningen voor gehandicapten, psychiatrische patiënten, jongeren en maatschappelijke opvang met (therapeutische) behandeling inclusief overnachting;
- maatschappelijke dienstverlening zonder overnachting: dienstverlening gericht op ouderen en gehandicapten, kinderopvang en buitenschoolse opvang, jeugdzorg, maatschappelijk werk en dergelijke.

1.29 hoofdgebouw
gebouw, of gedeelte daarvan, dat noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de geldende of toekomstige bestemming van een perceel en, indien meer gebouwen op het perceel aanwezig zijn, gelet op die bestemming die bestemming het belangrijkst is;

1.30 horecabedrijf
een bedrijf of instelling gericht op het verstrekken van logies, van maaltijden en spijzen of van dranken, alsmede het exploiteren van zaalaccommodatie; detailhandel wordt hier niet onder begrepen;

1.31 horeca - 1
horecabedrijf gericht op het verstrekken van etenswaren, niet zijnde maaltijden, en het schenken van (zwak-alcoholische) dranken, met openingstijden overwegend tijdens de dagperiode, zoals lunchrooms, broodjeszaken, koffiezaken, juicebars, ijssalons;

1.32 horeca - 2
horecabedrijf gericht op het overwegend via counterverkoop verstrekken van etenswaren, zoals fastfood, niet zijnde maaltijden, en (zwak-alcoholische) dranken met openingstijden tijden dag- en avondperiode, zoals cafetaria's, snackbars, grill-rooms, shoarmaroom, pizzeria, fastfood restaurants en afhaalcentra;

1.33 horeca - 3
horecabedrijf gericht op het serveren van maaltijden en dranken in een restaurant-setting met openingstijden tijdens de namiddag en vroege avond, zoals restaurants, bistro, fastcasual concepten, grand-cafés en café-restaurants;

1.34 hospes/hospita
de 100% economisch en juridisch eigenaar die zélf daadwerkelijk in het gebouw woont en minimaal 50% van de gebruiksoppervlakte van het gebouw gebruikt voor zijn eigen huishouden en maximaal 2 onzelfstandige wooneenheden verhuurt. Kenmerkend voor de hospes/hospita is dat de huurder van een wooneenheid de toiletruimte, badruimte en de keuken deelt met de eigenaar van de woning. De onzelfstandige wooneenheden mogen niet beschikken over eigen voorzieningen, als badgelegenheid, keuken en/of toilet;

1.35 huishouden
één of meer personen die op hetzelfde adres wonen en een economisch-consumptieve eenheid vormen, met de intentie om zelfstandig, bestendig, voor onbepaalde tijd, in gezinsverband of in een met een gezinsverband vergelijkbaar samenlevingsverband te wonen;

1.36 kamergewijze bewoning
een gebouw waarin zich 3 of meer onzelfstandige wooneenheden bevinden;

1.37 internetverkoop
detailhandel zonder showroom, waarvan de handel voornamelijk via internet en andere media verloopt;

1.38 kantoor
een ruimte, of bij elkaar horende ruimten, die bestemd zijn om voornamelijk te worden gebruikt voor administratieve werkzaamheden of dienstverlening;

1.39 maatschappelijke functies
voor de werking van dit bestemmingsplan wordt onder maatschappelijke functies verstaan functies ten behoeve van onderwijs, gezondheids- en welzijnszorg, politieke-, belangen- en ideële organisaties/verenigingen en hobbyclubs en openbare dienstverlening;

1.40 nutsvoorzieningen
een voorziening ten behoeve van de distributie van gas, water en elektriciteit, en de telecommunicatie alsmede soortgelijke voorzieningen van openbaar nut, waaronder in ieder geval worden begrepen transformatorhuisjes, pompstations, gemalen en telefooncellen;

1.41 onderwijs
georganiseerde communicatie van niet-incidentele aard met als doel overdracht van kennis, vermeerdering van inzicht en/of aanleren van vaardigheden zoals primair en speciaal onderwijs, voortgezet onderwijs, middelbaar (beroeps)onderwijs en educatie, tertiair onderwijs en overig onderwijs en bij onderwijs behorende sportvoorzieningen;

1.42 onzelfstandige wooneenheden
een onzelfstandig gedeelte van een gebouw bedoeld voor de huisvesting van één huishouden. Kenmerkend voor de wooneenheid is het gezamenlijk gebruik (met andere wooneenheden) van een toiletruimte, badruimte en/of een keuken. Een wooneenheid kan uit meerdere ruimten bestaan;

1.43 openbare dienstverlening
- openbaar bestuur en overheidsdiensten zoals een politiebureau, gemeentehuis, gerechtsgebouw, brandweerkazerne, bibliotheek en penitentiaire inrichting;
- uitvaartverzorging, crematoria en begraafplaatsen.

1.44 overig bouwwerk
een bouwkundige constructie van enige omvang, geen pand zijnde, die direct en duurzaam met de aarde is verbonden;

1.45 pand
de kleinste bij de totstandkoming functioneel en bouwkundig- constructief zelfstandige eenheid die direct en duurzaam met de aarde is verbonden en betreedbaar en afsluitbaar is;

1.46 peil
a. voor een gebouw: het Normaal Amsterdams Peil (N.A.P.), tenzij in de regels anders aangegeven;
b. voor een ander bouwwerk: de hoogte van het afgewerkte terrein ter plaatse bij voltooiing van de bouw;

1.47 prostitutie
het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding;

1.48 prostitué(e)
degene, die zich beschikbaar stelt tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding;

1.49 raamprostitutie
een vorm van prostitutie waarbij de werving van klanten geschiedt door een prostitué(e) die door houding, gebaren, kleding of anderszins, vanuit een vitrine de aandacht op zich vestigt en waarbij de seksuele handelingen in een voor het publiek besloten ruimte plaatsvinden;

1.50 seksinrichting
een voor publiek toegankelijke, besloten ruimte (hieronder wordt mede begrepen een voer- of vaartuig) waarin bedrijfsmatig, of in omvang alsof zij bedrijfsmatig was, seksuele handelingen worden verricht, of vertoningen van pornografische aard plaatsvinden. Onder seksinrichtingen wordt in elk geval verstaan een (raam)prostitutiebedrijf, een seksclub, een privé-huis, een erotische massagesalon, een seksbioscoop, een seksautomatenhal, een sekstheater of parenclub, al dan niet in combinatie met elkaar;

1.51 straatmeubilair
onverminderd het bepaalde in bijlage II van het Besluit omgevingsrecht wordt onder straatmeubilair voor de werking van dit bestemmingsplan mede verstaan: papier-, glas- en andere inzamelbakken, toegangsconstructies voor ondergrondse voorzieningen; kunstwerken, speeltoestellen en draagconstructies voor reclame, alsmede abri's en kleinschalige bouwwerken ten behoeve van (openbare) nutsvoorzieningen;

1.52 thuisprostitutie
vorm van prostitutie waarbij de seksuele dienstverlening plaatsvindt op het woonadres van de prostitué(e) en waarbij ook alleen door deze prostitué(e) op dit adres gewerkt wordt als prostitué(e);

1.53 verdieping
elke bouwlaag boven de begane grond;

1.54 verkameren
het gebruiken van een (gedeelte van een) gebouw waar wonen is toegestaan als kamergewijze bewoning. Hieronder wordt tevens verstaan het toevoegen van onzelfstandige wooneenheden aan bestaande gevallen van kamergewijze bewoning;

1.55 volumineuze detailhandel
detailhandel die vanwege de omvang van de gevoerde artikelen een groot oppervlak nodig heeft voor de uitstraling, zoals de verkoop van tuininrichtingsartikelen, meubelen, keukens, sanitair, (elektrische) fietsen, bromfietsen en scooters;

1.56 werken, werkzaamheden van geringe omvang
werken of werkzaamheden die geen wezenlijke verandering van de terreingesteldheid of van een inrichting tot gevolg hebben;

1.57 werkplek
een plaats, waar één prostitué(e) zijn of haar werk verricht;

1.58 wijk
wijk, zoals gehanteerd wordt in de indeling van het Centraal Bureau voor de Statistiek;

1.59 winkel
een ruimte of bij elkaar behorende ruimten, die bestemd zijn voor de uitoefening van detailhandel, met inbegrip van bijbehorende magazijnruimte of werkruimte;

1.60 woningsplitsing
het bouwkundig en/of functioneel splitsen van één woning of (een gedeelte van een) gebouw waar wonen is toegestaan tot twee of meer zelfstandige woningen;

1.61 woning
een complex van ruimten, bedoeld voor de huisvesting van één huishouding, een bijzondere woonvorm of een kamerverhuurbedrijf;

1.62 zelfstandige woning
een zelfstandig (gedeelte van een) gebouw, dat dient voor de huisvesting van één huishouden. Kenmerkend voor de woning is de aanwezigheid van eigen voorzieningen, waaronder minimaal een toiletruimte, badruimte en een keuken met kooktoestel.

Artikel 2 Wijze van meten

Bij toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten

2.1 De inhoud van een bouwwerk

Tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (of het hart van de scheidsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen.

2.2 De bouwhoogte van een bouwwerk

Vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een overig bouwwerk met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes, liftopbouwen en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen.

2.3 De oppervlakte van een bouwwerk

Tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk.

2.4 De brutovloeroppervlakte van een functie

De oppervlakte van een ruimte of een groep van ruimten, gemeten op vloerniveau langs de buitenomtrek van de opgaande scheidingswanden, die de desbetreffende ruimte of groep van ruimtes omhullen, waarbij de oppervlakte van delen van vloeren, waarboven de netto hoogte kleiner is dan 1,5 meter, niet worden meegerekend.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Centrum

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Centrum' aangewezen gronden zijn bestemd voor:
a. het wonen in een woning, al dan niet in combinatie met een beroep aan huis;
b. maatschappelijke en culturele functies, met uitzondering van geluidsgevoelige functies;
c. kantoren;
d. detailhandel, uitsluitend de bestaande oppervlakte van maximaal 600 m^2, ter plaatse van de aanduiding 'detailhandel';
e. horeca 1 en 3;
f. ambachtelijke bedrijven en bedrijven uit de creatieve sector;
g. gebouwde (ondergrondse) parkeervoorzieningen, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'parkeergarage';
h. nutsvoorzieningen, parkeervoorzieningen, in- en uitritten, verkeers- en verblijfsvoorzieningen, straatmeubilair, groen-, water- en speelvoorzieningen.

3.2 Bouwregels

3.2.1 Gebouwen

Voor het bouwen van gebouwen gelden de volgende regels:
a. gebouwen mogen uitsluitend worden opgericht binnen de aanduiding 'bouwvlak', zowel boven- als ondergronds;
b. de maximum bouwhoogte bedraagt ten hoogste zoals aangegeven ter plaatse van de aanduiding 'maximum bouwhoogte (m) t.o.v. NAP';
c. ter plaatse van de aanduiding 'onderdoorgang' mag tot een hoogte van 5,5 meter vanaf maaiveld niet worden gebouwd, met uitzondering van ondersteunende bouwdelen zoals pilaren, kolommen en dergelijke.

3.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt een maximum bouwhoogte van 6 m.

3.2.3 Voorwaardelijke verplichting trillingen

a. Het bouwen van bouwwerken met de functie wonen zoals bedoeld in artikel 3.2.1 is uitsluitend toegestaan wanneer uit een dynamische berekening van de trillingssterkte blijkt dat de streefwaarden voor wonen voor nieuwe situaties, zoals bedoeld in Richtlijn deel B van Stichting Bouwresearch, niet worden overschreden.
b. In afwijking van het gestelde onder a is het bouwen van bouwwerken met de functie wonen zoals bedoeld in artikel 3.2.1 ook toegestaan op voorwaarde dat alle doelmatige en kosteneffectieve maatregelen om de trillingssterkte te verminderen worden getroffen én uit een dynamische berekening blijkt dat tenminste de streefwaarden voor wonen bestaande situaties, zoals bedoeld in Richtlijn deel B van Stichting Bouwresearch, niet worden overschreden.

3.2.4 Voorwaardelijke verplichting natuurinclusiefbouwen

a. Een omgevingsvergunning voor bouwen wordt uitsluitend verleend indien voldoende natuurinclusieve maatregelen worden getroffen.
b. Aan het bepaalde onder a wordt geacht te zijn voldaan indien er voldoende punten worden gehaald door de genomen maatregelen zoals opgenomen in het puntensysteem zoals opgenomen in de 'Beleidsregels Natuurinclusief Bouwen' van de gemeente Arnhem.
c. Voor zover de beleidsregels voor natuurinclusief bouwen zoals bedoeld onder b. van dit artikel gedurende de planperiode worden gewijzigd, gelden deze wijzigingen vanaf het tijdstip van bekendmaking van de wijziging.
d. Het is verboden een woning te gebruiken of laten gebruiken zonder de natuurinclusieve maatregelen die genomen zijn in het kader van de vergunningverlening als bedoeld onder a aan te brengen en in stand te houden.

e. Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde onder a. indien het voldoen aan de bepalingen door bijzondere omstandigheden op overwegende bezwaren stuit.
f. Burgemeester en wethouders passen deze regels toe met inachtneming van de door hen vastgestelde beleidsregels met betrekking tot het natuurinclusief bouwen, zoals die gelden op het tijdstip van indiening van de aanvraag om een omgevingsvergunning zoals bedoeld onder a.

3.3 Specifieke gebruiksregels

a. horeca als bedoeld in artikel 3.1 onder e. is toegestaan tot en met een maximale gezamenlijke brutovloeroppervlakte van 1.500 m^2;
b. detailhandel in de vorm van volumineuze detailhandel is niet toegestaan;
c. kantoren als bedoeld in artikel 3.1 onder c. zijn toegestaan met een minimale gezamenlijke brutovloeroppervlakte van 8.000 m^2 tot en met een maximale gezamenlijke brutovloeroppervlakte van 9.000 m^2;
d. maatschappelijke functies als bedoeld in artikel 3.1 onder b. zijn toegestaan tot en met een maximale gezamenlijke brutovloeroppervlakte van 500 m^2;
e. ten aanzien van wonen gelden de volgende regels:
    1. wonen is uitsluitend vanaf de 9e verdieping toegestaan;
    2. maximaal 40 woningen zijn toegestaan;
f. een beroep aan huis is toegestaan, mits:
    1. het beroep wordt uitgeoefend door de bewoner;
    2. de oppervlakte niet meer bedraagt dan 1/3 van de vloeroppervlakte van de woning;
    3. van een onevenredige aantasting van het woon- en leefklimaat ter plaatse geen sprake is;
    4. er geen onevenredige parkeerdruk ontstaat;
    5. het geen detailhandel (internetverkoop hiervan uitgezonderd), prostitutie of horeca betreft.
g. onder gebruik in strijd met deze bestemming wordt in elk geval gerekend:
    1. internetverkoop;
    2. het gebruik van en het in gebruik laten nemen van gebouwen overeenkomstig de bestemming, zonder de aanleg en instandhouding van een waterbergingsvoorziening met een minimum opvangcapaciteit van 100 m^3.

Artikel 4 Waarde - Archeologie (archeologisch waardevol gebied)

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Archeologie (archeologisch waardevol gebied)' aangewezen gronden zijn naast de andere daar voorkomende bestemming, mede bestemd voor de bescherming en het behoud van de op of in deze gronden voorkomende archeologische waarden.

4.2 Bouwregels

a. Binnen deze bestemming mogen uitsluitend overige bouwwerken worden gebouwd die voor archeologisch onderzoek noodzakelijk zijn.
b. Bouwwerken ten behoeve van de andere, voor deze gronden aangewezen bestemmingen zijn op de in artikel 4.1 bedoelde gronden slechts toelaatbaar, indien het betreft:
    1. vervanging, vernieuwing of verandering van bestaande bebouwing, waarbij de oppervlakte voor zover gelegen op of onder peil niet wordt uitgebreid of
    2. een bouwwerk waarvan de binnen de bestemming gelegen oppervlakte ten hoogste 30 m^2 bedraagt of
    3. bouwwerken waarvan de binnen de bestemming gelegen oppervlakte meer dan 30 m^2 bedraagt, de daarmee gepaard gaan bodemingrepen niet dieper zijn dan 40 cm en dat zonder heiwerkzaamheden kan worden gebouwd.

4.3 Afwijken van de bouwregels

a. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd af te wijken van het bepaalde in artikel 4.2 sub a met inachtneming van de voor deze gronden geldende overige bouwregels.

b. Afwijken als bedoeld in artikel 4.3 sub a. kan, indien op basis van archeologisch onderzoek of naar het oordeel van een archeologische deskundige is aangetoond dat de archeologische waarden niet onevenredig worden of kunnen worden geschaad.
c. Afwijken als bedoeld in artikel 4.3 sub a. kan voorts, indien op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat op de betrokken locatie de archeologische waarden door de bouwwerkzaamheden niet worden geschaad of mogelijke schade kan worden voorkomen door aan de omgevingsvergunning voor het afwijken regels te verbinden gericht op:
    1. het treffen van maatregelen, waardoor archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden;
    2. het doen van opgravingen;
    3. begeleiding van de bouwwerkzaamheden door een archeologisch deskundige.

4.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

4.4.1 Verboden werkzaamheden

Het is verboden op of in de gronden met de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie (archeologisch waardevol gebied)' zonder of in afwijking van een schriftelijke vergunning van burgemeester en wethouders (omgevingsvergunning) de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:
a. grondwerkzaamheden dieper dan 40 centimeter, waartoe worden gerekend het afgraven, woelen, mengen, diepploegen, egaliseren en ontginnen van gronden, alsmede het vergraven, verruimen of dempen van sloten, vijvers en andere wateren, het verwijderen van funderingen en het aanleggen van drainage;
b. het verlagen of verhogen van het waterpeil;
c. het aanleggen of rooien van bos of boomgaard waarbij stobben worden verwijderd;
d. het aanleggen van ondergrondse transport-, energie- of telecommunicatieleidingen en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur.

4.4.2 Toelaatbaarheid

De werken of werkzaamheden, waarvoor het verbod van artikel 4.4.1 geldt, zijn slechts toelaatbaar, indien op basis van archeologisch onderzoek of naar het oordeel van een archeologisch deskundige is aangetoond dat de archeologische waarden niet onevenredig worden of kunnen worden geschaad of mogelijk schade kan worden voorkomen door aan de vergunning regels te verbinden gericht op:
a. het treffen van maatregelen, waardoor archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden;
b. het doen van opgravingen;
c. begeleiding van de aanlegwerkzaamheden door een archeologisch deskundige.

4.4.3 Uitzonderingen

Het verbod, als bedoeld in artikel 4.4.1 sub a, is niet van toepassing indien:
a. de werken die, voor zover deze zijn gelegen binnen deze bestemming, een oppervlakte hebben tot ten hoogste 50 m^2 of een omvang van 50 m^2;
b. de werken of werkzaamheden mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende omgevingsvergunning voor het bouwen, omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden of een ontgrondingvergunning;
c. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van in werking treden van het plan;
d. behoren tot het normale onderhoud en beheer van de gronden;
e. ten dienste van archeologisch onderzoek worden uitgevoerd.

4.5 Omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk

Het is verboden binnen de voor 'Waarde - Archeologie (archeologisch waardevol gebied)' aangewezen gronden zonder of in afwijking van een schriftelijke vergunning (omgevingsvergunning) reeds aanwezige bouwwerken te slopen indien het oppervlak groter is dan 30 m^2, de verstoringsdiepte daarbij meer dan 40 cm bedraagt en deze liggen in een beschermd stadsgezicht.

4.6 Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd met toepassing van artikel 3.6 van de Wet ruimtelijke ordening het plan te wijzigen door de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie (archeologisch waardevol gebied)' geheel of gedeeltelijk te doen vervallen, indien op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat:

a. op de betrokken locatie geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn;
b. wel aanwezige archeologische waarden in voldoende mate zijn veilig gesteld.

Artikel 5 Waarde - Archeologie (middelhoge verwachting)

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Archeologie (middelhoge verwachting)' aangewezen gronden zijn naast de andere daar voorkomende bestemming, mede bestemd voor de bescherming en het behoud van de op of in deze gronden voorkomende archeologische waarden.

5.2 Bouwregels

a. Binnen deze bestemming mogen uitsluitend overige bouwwerken worden gebouwd die voor archeologisch onderzoek noodzakelijk zijn.
b. Bouwwerken ten behoeve van de andere, voor deze gronden aangewezen bestemmingen zijn op de in artikel 5.1 bedoelde gronden slechts toelaatbaar, indien het betreft:
   1. vervanging, vernieuwing of verandering van bestaande bebouwing, waarbij de oppervlakte voor zover gelegen op of onder peil niet wordt uitgebreid of
   2. een bouwwerk waarvan de binnen de bestemming gelegen oppervlakte ten hoogste 500 m^2 bedraagt of
   3. bouwwerken waarvan de binnen de bestemming gelegen oppervlakte meer dan 500 m^2 bedraagt, de daarmee gepaard gaan bodemingrepen niet dieper zijn dan 40 cm en dat zonder heiwerkzaamheden kan worden gebouwd.

5.3 Afwijken van de bouwregels

a. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd af te wijken van het bepaalde in artikel 5.2 sub a met inachtneming van de voor deze gronden geldende overige bouwregels.
b. Afwijken als bedoeld in artikel 5.3 sub a. kan, indien op basis van archeologisch onderzoek of naar het oordeel van een archeologische deskundige is aangetoond dat de archeologische waarden niet onevenredig worden of kunnen worden geschaad.
c. Afwijken als bedoeld in artikel 5.3 sub a. kan voorts, indien op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat op de betrokken locatie de archeologische waarden door de bouwwerkzaamheden niet worden geschaad of mogelijke schade kan worden voorkomen door aan de omgevingsvergunning voor het afwijken regels te verbinden gericht op:
   1. het treffen van maatregelen, waardoor archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden;
   2. het doen van opgravingen;
   3. begeleiding van de bouwwerkzaamheden door een archeologisch deskundige.

5.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

5.4.1 Verboden werkzaamheden

Het is verboden op of in de gronden met de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie (middelhoge verwachting)' zonder of in afwijking van een schriftelijke vergunning van burgemeester en wethouders (omgevingsvergunning) de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:

a. grondwerkzaamheden dieper dan 40 centimeter, waartoe worden gerekend het afgraven, woelen, mengen, diepploegen, egaliseren en ontginnen van gronden, alsmede het vergraven, verruimen of dempen van sloten, vijvers en andere wateren, het verwijderen van funderingen en het aanleggen van drainage;

b. het verlagen of verhogen van het waterpeil;
c. het aanleggen of rooien van bos of boomgaard waarbij stobben worden verwijderd;
d. het aanleggen van ondergrondse transport-, energie- of telecommunicatieleidingen en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur.

5.4.2 Toelaatbaarheid

De werken of werkzaamheden, waarvoor het verbod van artikel 5.4.1 geldt, zijn slechts toelaatbaar, indien op basis van archeologisch onderzoek of naar het oordeel van een archeologisch deskundige is aangetoond dat de archeologische waarden niet onevenredig worden of kunnen worden geschaad of mogelijk schade kan worden voorkomen door aan de vergunning regels te verbinden gericht op:
a. het treffen van maatregelen, waardoor archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden;
b. het doen van opgravingen;
c. begeleiding van de aanlegwerkzaamheden door een archeologisch deskundige.

5.4.3 Uitzonderingen

Het verbod, als bedoeld in artikel 5.4.1 sub a, is niet van toepassing indien:
a. de werken die, voor zover deze zijn gelegen binnen deze bestemming, een oppervlakte hebben tot ten hoogste 500 m^2 of een omvang van 500 m^2;
b. de werken of werkzaamheden mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende omgevingsvergunning voor het bouwen, omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden of een ontgrondingvergunning;
c. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van in werking treden van het plan;
d. behoren tot het normale onderhoud en beheer van de gronden;
e. ten dienste van archeologisch onderzoek worden uitgevoerd.

5.5 Omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk

Het is verboden binnen de voor 'Waarde - Archeologie (middelhoge verwachting)' aangewezen gronden zonder of in afwijking van een schriftelijke vergunning (omgevingsvergunning) reeds aanwezige bouwwerken te slopen indien het oppervlak groter is dan 500 m^2, de verstoringsdiepte daarbij meer dan 40 cm bedraagt en deze liggen in een beschermd stadsgezicht.

5.6 Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd met toepassing van artikel 3.6 van de Wet ruimtelijke ordening het plan te wijzigen door de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie (middelhoge verwachting)' geheel of gedeeltelijk te doen vervallen, indien op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat:
a. op de betrokken locatie geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn;
b. wel aanwezige archeologische waarden in voldoende mate zijn veilig gesteld.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 6 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 7 Algemene bouwregels

7.1 Bouwen binnen bouwvlak

a. Indien binnen een bestemmingsvlak een bouwvlak is aangegeven mag, behoudens andersluidende bepalingen in deze regels, uitsluitend worden gebouwd binnen dit bouwvlak.
b. Indien in een bestemmingsvlak geen bouwvlak is aangegeven, mag uitsluitend worden gebouwd voor zover daartoe in de betreffende bestemmingsregel uitdrukkelijk mogelijkheden zijn opgenomen.

7.2 Bebouwingspercentage

a. Indien in een bouwvlak geen bebouwingspercentage is aangegeven, mag dit vlak geheel worden bebouwd.
b. Indien binnen een bestemmingsvlak een bouwvlak en een bebouwingspercentage zijn aangegeven is het bebouwingspercentage van toepassing op de gronden binnen het bouwvlak.
c. Indien in een bestemmingsvlak respectievelijk bouwvlak slechts één bebouwingspercentage is aangegeven geldt dit percentage voor het gehele bestemmingsvlak respectievelijk bouwvlak.
d. Indien in een bestemmingsvlak respectievelijk bouwvlak meerdere bebouwingspercentages zijn aangegeven, gelden deze percentages voor die delen van het bestemmingsvlak respectievelijk bouwvlak waarin ze zijn aangegeven.

Artikel 8 Algemene gebruiksregels

Onder gebruik van gronden in strijd met het bestemmingsplan wordt in ieder geval verstaan het gebruik van de gronden ten behoeve van thuisprostitutie, raamprostitutie en seksinrichtingen.

Artikel 9 Algemene afwijkingsregels

Burgemeester en wethouders kunnen met een omgevingsvergunning afwijken van:
a. de in deze regels opgenomen bebouwingsregels, voor zover betreffende de maximum bouwhoogte, de maximum goothoogte, het maximum vloeroppervlak en de maximum inhoud, mits de afwijking niet meer bedraagt dan 10% van de in de regels vastgelegde maten;
b. de verplichting tot het bouwen binnen het bouwvlak, mits:
    1. de overschrijding van het bouwvlak niet meer bedraagt dan twee meter, de bestemmingsgrens niet wordt overschreden en het de bouw betreft van erkers, luifels, balkons of galerijen;
    2. het de bouw van volledig beneden peil gelegen bouwwerken betreft, mits:
        a. een diepte van 6 meter niet wordt overschreden;
        b. het maaiveld wordt afgewerkt op een wijze die past binnen de bestemming;
        c. geen onevenredige toename van de parkeerdruk plaatsvindt;
        d. de bestemmingsgrens niet wordt overschreden;
c. de bestemmingsbepalingen voor het oprichten van:
    1. kunstobjecten en niet voor bewoning bestemde bouwwerken van openbaar nut, zoals transformatorstations, rioolgemalen, schakelhuisjes, telefooncellen met een inhoud groter dan 3 m^3, en haltes van vervoersdiensten, alle met een inhoud van maximaal 75 m^3;
    2. sirenemasten met een hoogte van maximaal 18 m;
    3. bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van (tele)communicatie:
        a. voorzover vrijstaand, met een hoogte van maximaal 20 m;

b. voorzover op of aan een ander bouwwerk te plaatsen, met een hoogte van maximaal 8 m boven de aangegeven maximumbouwhoogte;
c. geluidwerende voorzieningen voor zover deze noodzakelijk zijn ingevolge de bepalingen van de Wet geluidhinder;

d. de in deze regels opgenomen bestemmingsbepalingen en de bebouwingsregels voor het realiseren van bebouwing en voorzieningen ten behoeve van de opwekking van duurzame energie in de vorm van warmte-koudeopslag;
e. de in deze regels opgenomen bepalingen omtrent de maximum bouwhoogte voor het oprichten van hekwerken ten behoeve van het gebruik van platte daken als dakterras tot een maximum van 1 m boven de maximaal toegestane bouwhoogte mits:
   1. dit passend is in het bebouwingsbeeld van de omringende bebouwing en
   2. de belangen van omwonenden met betrekking tot privacy, uitzicht en bezonning niet onevenredig worden geschaad.
f. het bepaalde in Artikel 8 voor de vestiging van maximaal één seksinrichting per wijk onder voorwaarde dat:
   1. het geen raamprostitutie betreft;
   2. de aanvraag past binnen de ruimtelijk relevante aspecten van het vestigingsbeleid prostitutie;
   3. het aantal seksinrichtingen, niet zijnde raamprostitutiebedrijven, op het grondgebied van de gemeente Arnhem na het verlenen van ontheffing niet meer dan acht zal bedragen;
   4. er in de wijk nog geen seksinrichting is;
   5. de seksinrichting niet in een appartementengebouw wordt gevestigd;
   6. het woon- en leefklimaat niet onevenredig wordt aangetast;
   7. er geen onevenredige parkeerdruk ontstaat;
   8. de afstand tot de dichtstbijzijnde seksinrichting hemelsbreed tenminste 250 m bedraagt;
   9. de inrichting niet meer dan acht werkplekken bevat.

Artikel 10 Overige regels

10.1 Hogere waarden nieuwe woningen

a. Met het vaststellen van het voorliggende bestemmingsplan met verbrede reikwijdte wordt, gebruikmakend van artikel 7c, lid 9 van het Besluit uitvoering Crisis en herstelwet, ter plaatse van de volgende aanduidingen op de navolgende afbeeldingen 1 en 2 de daarbij aangeven hogere waarden ingevolge artikel 59, lid 1 en 83, lid 2 van de Wet geluidhinder vastgesteld:

Aanduiding	Vast te stellen hogere geluidbelasting in dB	Toegepaste aftrek in dB (art. 110g Wgh)	Geluid afkomstig van : (naam wegvak/ baanvak)	Gevel
R1	68 dB	N.v.t.	Arnhem-Zevenaar	Zie afbeelding 1
R2	66 dB	N.v.t.	Arnhem-Zevenaar	Zie afbeelding 1
R3	65 dB	N.v.t.	Arnhem Zevenaar	Zie afbeelding 1
W1	52 dB	5	Amsterdamseweg	Zie afbeelding 2
W2	50 dB	5	Centrumring	Zie afbeelding 2

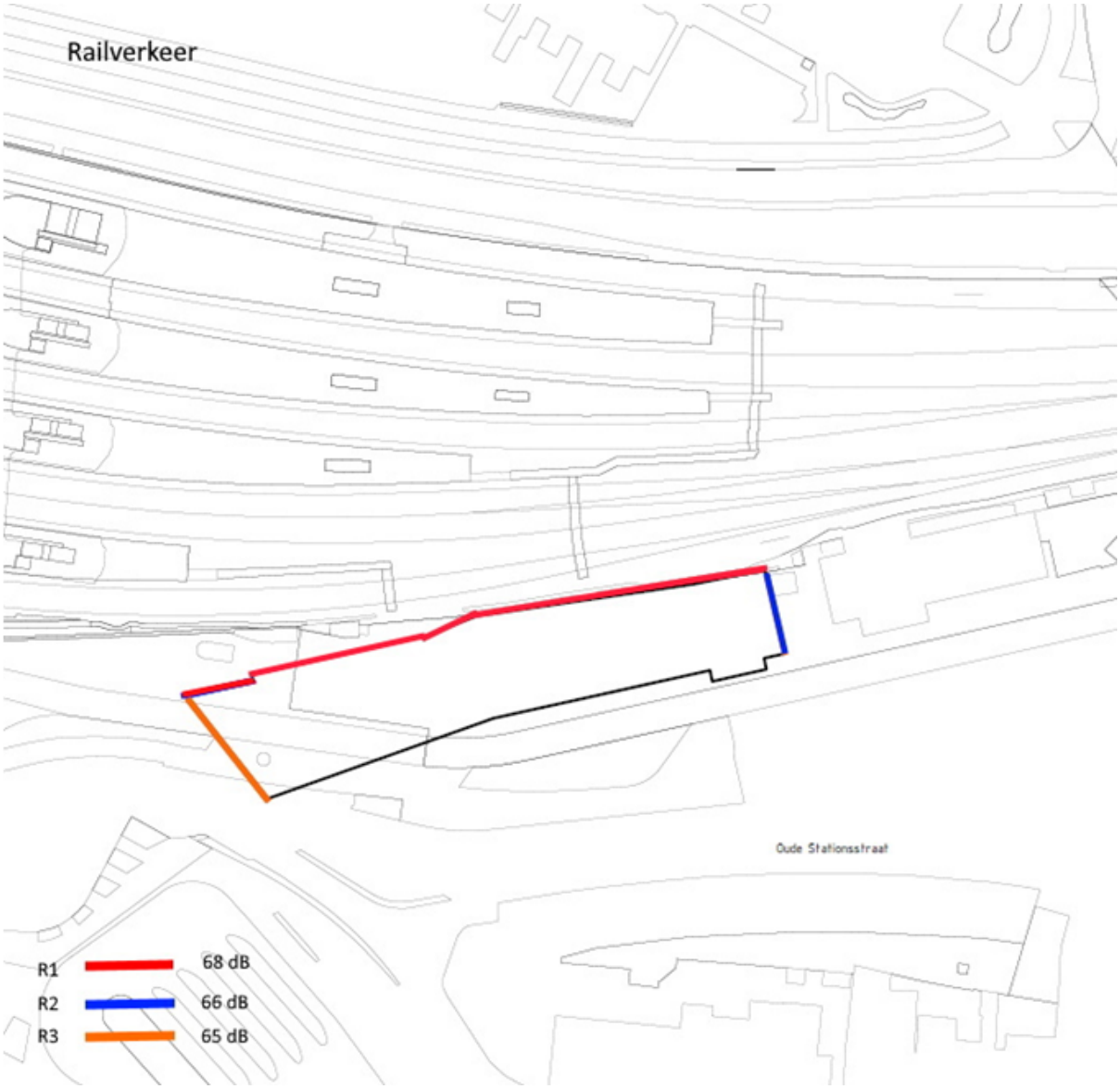

Afbeelding 1;

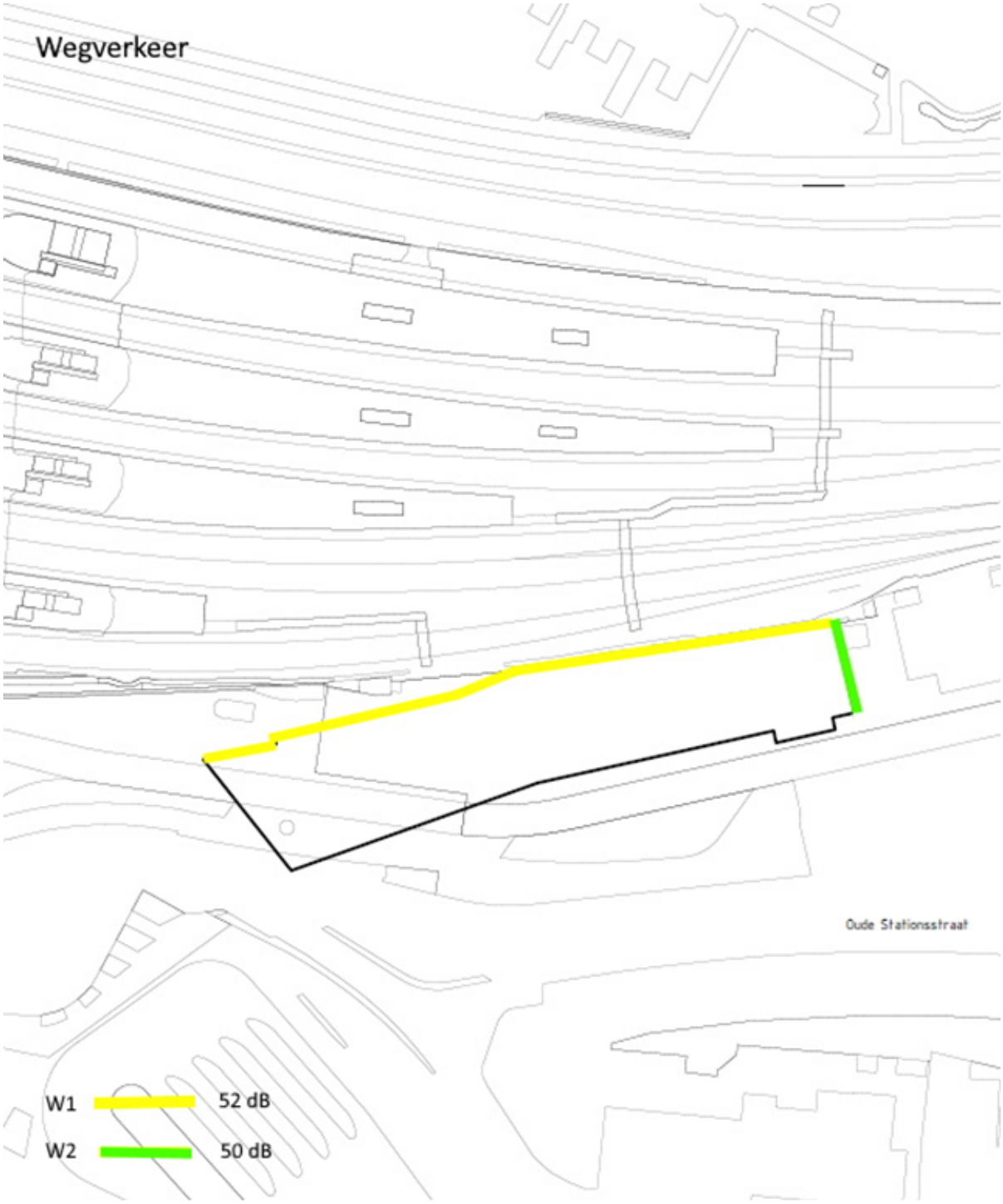

Afbeelding 2;

b. de hogere waarden zoals bepaald onder a zijn toelaatbaar mits:
1. voor deze woningen sprake is van minimaal één geluidluwe gevel of een akoestisch gelijkwaardige oplossing;
2. voor een geluidbelaste woning sprake is van minimaal één geluidluwe buitenruimte of een akoestisch gelijkwaardige oplossing;
c. de hogere waarden worden voor maximaal 40 woningen vastgesteld.

10.2 Parkeren

10.2.1 Parkeerregeling

a. Een omgevingsvergunning voor het bouwen van gebouwen wordt slechts verleend indien bij de

aanvraag om een omgevingsvergunning wordt aangetoond dat gelet op de omvang of de bestemming van het gebouw in voldoende mate wordt voorzien in ruimte voor het parkeren of stallen van auto's in, op of onder het gebouw, dan wel op of onder het onbebouwde terrein dat bij dat gebouw behoort.

b. Indien het wijzigen van het gebruik van gronden en/of bouwwerken - waarvoor een omgevingsvergunning is benodigd - daartoe aanleiding geeft, moet, voor wat betreft de toename in de parkeer- of stallingsbehoefte, in voldoende mate ruimte zijn aangebracht op die gronden of op de bij die bouwwerken behorende en daartoe bestemde gronden.
c. De onder a. bedoelde ruimte voor het parkeren van personenauto's moet afmetingen hebben die zijn afgestemd op gangbare personenauto's.
d. Aan het bepaalde onder a. wordt geacht te zijn voldaan indien de ruimte voor parkeren of stallen voldoet aan de in de Beleidsregels Parkeren van de gemeente Arnhem daartoe opgenomen normen.

10.2.2 Laden of lossen

Indien de bestemming van een gebouw aanleiding geeft tot een te verwachten behoefte aan ruimte voor het laden en lossen van goederen, dient, onverminderd het bepaalde elders in de regels van dit plan, in deze behoefte in voldoende mate zijn voorzien aan, in, of onder het gebouw, dan wel op of onder het onbebouwde terrein dat bij dat gebouw behoort.

10.2.3 Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder c van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht wordt in elk geval gerekend het gebruiken of laten gebruiken van gronden of bouwwerken waarbij niet in voldoende mate ruimte is aangebracht en in stand wordt gehouden op eigen terrein voor het genoemde in artikel 10.2.1 overeenkomstig de beleidsregels als bedoeld in artikel 10.2.6, zoals die golden op het tijdstip van indiening van de aanvraag om een omgevingsvergunning zoals bedoeld in artikel 10.2.1 onder a en b.

10.2.4 Afwijkingsbevoegdheid

Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in de artikelen 10.2.1 en 10.2.2:

a. indien het voldoen aan die bepalingen door bijzondere omstandigheden op overwegende bezwaren stuit, of
b. voor zover op andere wijze in de benodigde parkeer- of stallingsruimte, dan wel laad- of losruimte wordt voorzien.

10.2.5 Voorwaarden voor afwijken

Afwijken van de regels, als bedoeld in de artikelen 10.2.1 en 10.2.2 is slechts mogelijk, indien geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:

a. de parkeersituatie in de openbare ruimte;
b. de woon- en leefsituatie.

10.2.6 Beleidsregels

a. Burgemeester en wethouders passen deze bouwregels toe met inachtneming van de door hen vastgestelde beleidsregels met betrekking tot het parkeren, zoals die gelden op het tijdstip van indiening van de aanvraag om een omgevingsvergunning zoals bedoeld in artikel 10.2.1 onder a en b.
b. Indien deze beleidsregels gedurende de planperiode worden gewijzigd, wordt rekening gehouden met de wijziging.

10.3 Woningsplitsing en verkamering

10.3.1 Omgevingsvergunning woningsplitsing en verkamering

Het is verboden om zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van burgemeester en wethouders (omgevingsvergunning planologisch strijdig gebruik) de volgende activiteiten uit te voeren:

a. het splitsen van een (gedeelte van een) gebouw waar wonen is toegestaan naar twee of meerdere zelfstandige woningen;
b. het verkameren van een (gedeelte van een) gebouw waar wonen is toegestaan (vanaf drie onzelfstandige wooneenheden);

10.3.2 Uitzonderingen omgevingsvergunningplicht hospes/hospita

Het onder artikel 10.3.1, onder b, vervatte verbod geldt niet wanneer sprake is van het verkameren door een hospes/hospita.

10.3.3 Voorwaarden woningsplitsing

Burgemeester en wethouders kunnen een omgevingsvergunning zoals bedoeld in artikel 10.3.1 onder a, verlenen indien:

a. de gebruiksoppervlakte van de woning gelijk is aan of groter is dan 110 m^2, en;
b. de gebruiksoppervlakte van elke zelfstandige woning die als gevolg van splitsing ontstaat niet kleiner is dan 70 m^2, en;
c. de gesplitste woningen over een bergingsruimte met een oppervlakte van ten minste 5 m^2 per woning en;
d. de gesplitste woningen beschikken over een buitenruimte.

10.3.4 Voorwaarden verkamering

a. Burgemeester en wethouders kunnen een omgevingsvergunning zoals bedoeld in artikel 10.3.1, onder b, verlenen indien:
    1. de gebruiksoppervlakte van de woning gelijk is aan of groter is dan 110 m^2, en;
    2. het gebouw niet opgedeeld wordt in meer dan één onzelfstandige wooneenheid per 18 m^2 gebruiksoppervlakte; en;
    3. het verkamerde gebouw minimaal beschikt over een bergingsruimte met een oppervlakte van ten minste 3 m^2 ten behoeve van de stalling van fietsen, afvalcontainer(s) of afvalzakken. Vanaf 4 onzelfstandige wooneenheden geldt als aanvullende eis dat 1 m^2 bergingsruimte per wooneenheid wordt toegevoegd.
b. De omgevingsvergunning zoals bedoeld in artikel 10.3.1, onder b, wordt in ieder geval niet verleend indien:
    1. sprake is van verkameren met als doel het verschaffen van kortdurend verblijf van maximaal 3 maanden, te vergelijken met logies, al dan niet als onderdeel van de arbeidsvoorwaarden, aan werknemers; of
    2. zich door het verkameren een niet-verkamerd gebouw wordt ingesloten door legale kamergewijze bewoning van gebouwen aan dezelfde straat.
    3. indien een bijgebouw in gebruik wordt genomen als onzelfstandige wooneenheid.

10.3.5 Strijdig gebruik kamergewijze bewoning

Onder gebruik van gronden in strijd met het bestemmingsplan wordt in ieder geval verstaan:

a. het bewonen, of laten bewonen, van een kamergewijze bewoning door meer dan één persoon per 18 m^2 gebruiksoppervlakte;
b. het verschaffen van kortdurend verblijf van maximaal 3 maanden, te vergelijken met logies, al dan niet als onderdeel van de arbeidsvoorwaarden aan werknemers in een kamergewijze bewoning;
c. het gebruik van bijgebouwen als onzelfstandige wooneenheid in een kamergewijze bewoning.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 11 Overgangsrecht

11.1 Overgangsrecht bouwwerken

11.1.1
Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,
a. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
b. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.

11.1.2
Het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van het bepaalde in artikel 11.1.1 een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in artikel 11.1.1 met maximaal 10%.

11.1.3
Artikel 11.1.1 is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

11.2 Overgangsrecht gebruik

11.2.1
Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet.

11.2.2
Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in artikel 11.2.1, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.

11.2.3
Indien het gebruik, bedoeld in artikel 11.2.1, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.

11.2.4
Artikel 11.2.1 is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 12 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als: Regels van het bestemmingsplan 'Chw Arnhem Centraal K3-K7'.

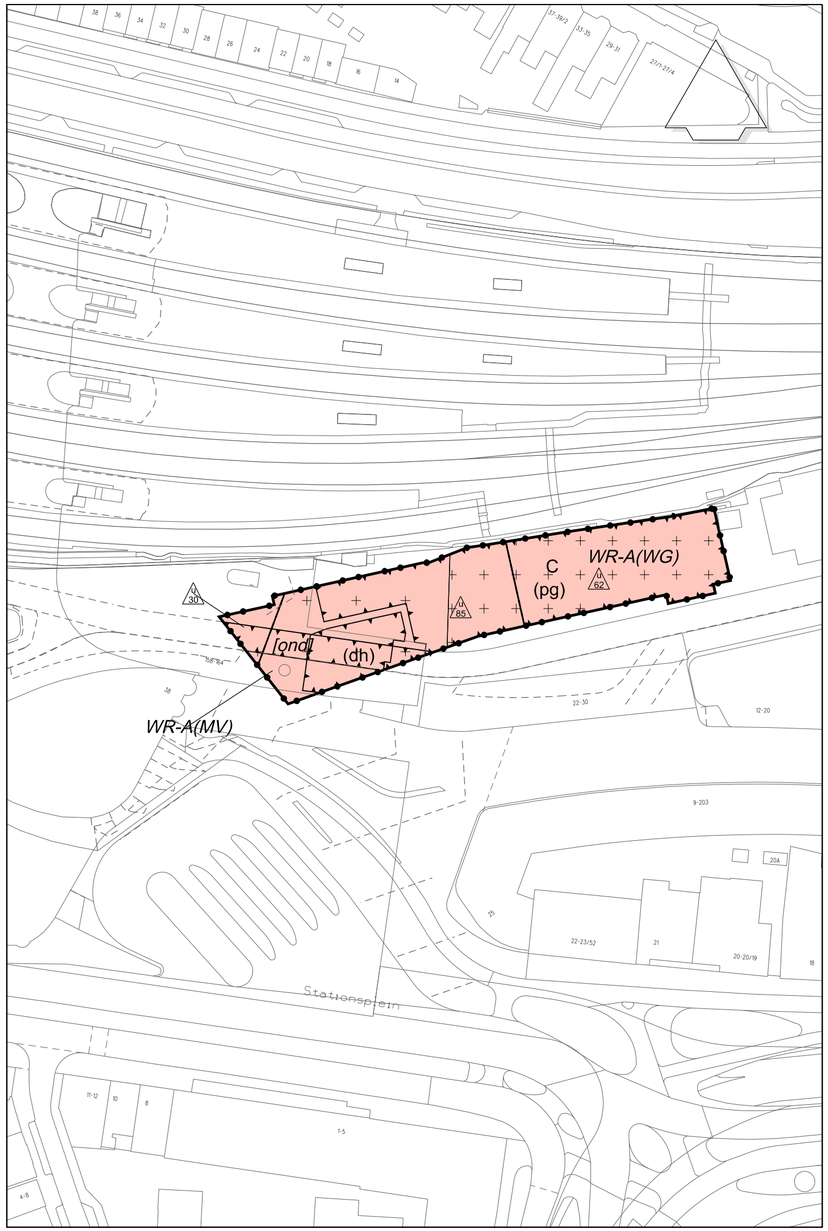

Plangebied

Plangebiedgrens

Bestemmingen

C — Centrum

Dubbelbestemmingen

WR-A(WG) — Waarde - Archeologie (archeologisch waardevol gebied)

WR-A(MV) — Waarde - Archeologie (middelhoge verwachting)

Functieaanduidingen

(dh) — detailhandel

(pg) — parkeergarage

Bouwvlak

bouwvlak

Bouwaanduidingen

[ond] — onderdoorgang

Maatvoeringaanduidingen

maatvoeringsvlak

maximum bouwhoogte (m) t.o.v. NAP

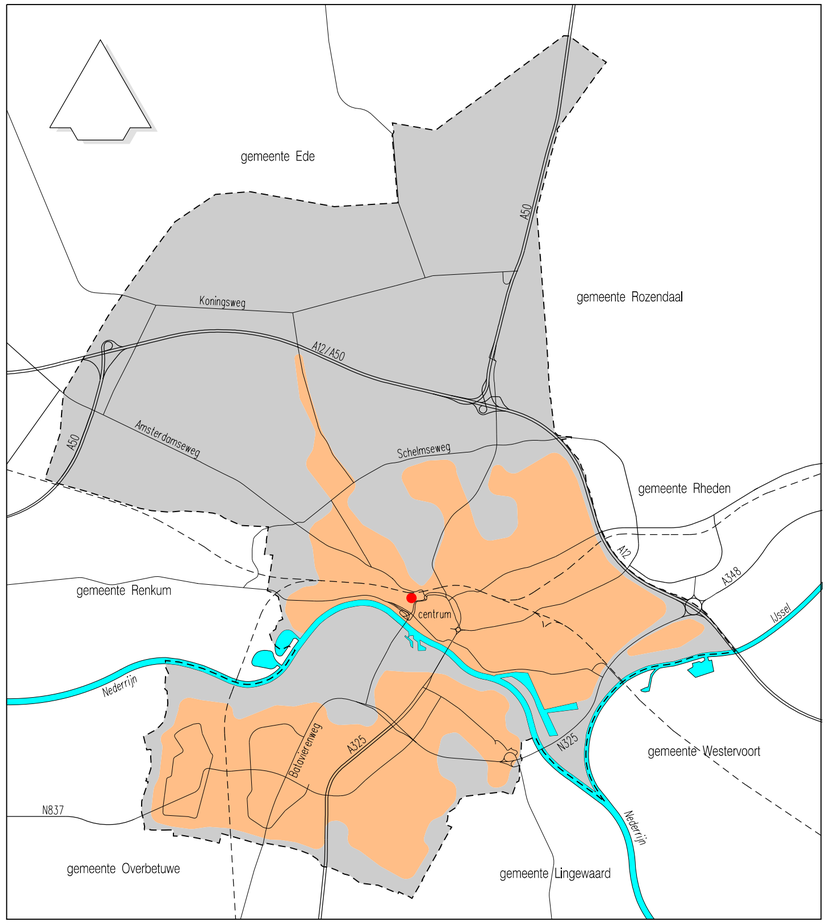

Bestemmingsplan Chw Arnhem Centraal K3-K7

planstatus	datum:	getekend:
● ontwerp	29-11-2022	ext/PvD
● vast te stellen	juni 2023	
○ vastgesteld		
○ in werking		
○ onherroepelijk		

schaal:	getekend:	tekeningnummer:
1:1000	ext/PvD	NL.IMRO.0202.995-0301

© Nadruk verboden

Strategie, Beleid en Regie, beleidsdomein Fysiek

Eusebiusbuitensingel 53, Postbus 9029, 6800 EL ARNHEM
Tel.: 0800-1809, www.arnhem.nl

GEMEENTE Arnhem

Chw Arnhem Centraal K3-K7

Inhoudsopgave

Hoofdstuk1	**Inleiding**	**5**
1.1	Aanleiding en doel	5
1.2	Situering en begrenzing plangebied	5
1.3	Opzet bestemmingsplan	6
1.4	Geldend bestemmingsplan	6
1.5	Crisis- en herstelwet	8
Hoofdstuk2	**Beschrijving bestaande situatie**	**9**
2.1	Inleiding	9
2.2	Historie	9
2.3	Ruimtelijke en functionele structuur	9
Hoofdstuk3	**Ruimtelijke- en programmatische aspecten van de ontwikkeling**	**11**
3.1	Inleiding	11
3.2	Uitgangspunten	11
3.2.1	Structuurvisie Arnhem 2020-2040	11
3.2.2	Visie Arnhemse binnenstad	11
3.2.3	Omgevingsvisie Arnhem 2040	12
3.2.4	Woonprincipes	13
3.2.5	Kantoren, horeca en detailhandel	15
3.3	Ruimtelijke opzet en structuur	17
3.4	Programma	18
3.5	Groen en water	19
3.6	Verkeer en parkeren	19
3.7	Toets plan aan Rijks- en provinciaal beleid	20
3.7.1	Rijk	20
3.7.2	Provincie	22
Hoofdstuk4	**Milieu- en omgevingsaspecten**	**25**
4.1	Inleiding	25
4.2	Geluid	25
4.3	Luchtkwaliteit	26
4.4	Hinder	27
4.5	Externe veiligheid	29
4.6	Natuur	30
4.7	Water	32
4.8	Bodem	36
4.9	Cultuurhistorie en archeologie	37
4.10	Energie en duurzaam bouwen	39
4.11	Vormvrije m.e.r.-beoordeling	41
4.12	Trillinghinder	42
4.13	Windhinder	44
4.14	Kabels, leidingen en straalpaden	44

Hoofdstuk5	**Planbeschrijving en -verantwoording**	**45**
5.1	Inleiding	45
5.2	Opzet van de regels	45
5.2.1	Inleidende regels	45
5.2.2	Bestemmingsregels	45
5.2.3	Algemene regels	46
5.2.4	Overgangs- en slotregels	46
5.3	Verantwoording van de regels	46
5.3.1	Algemeen	46
5.3.2	Afzonderlijke bestemmingen	47
5.4	Handhaving	47
5.5	Economische uitvoerbaarheid	48
Hoofdstuk6	**Procedure**	**51**
6.1	Vooroverleg	51
6.2	Terinzagelegging (ontwerpbestemmingsplan)	51
Bijlagen bij toelichting		**53**
Bijlage 1	parkeerbalans	53
Bijlage 2	verkeerskundige toets	70
Bijlage 3	toets Ladder voor duurzame verstedelijking	86
Bijlage 4	akoestisch onderzoek weg- en railverkeer	111
Bijlage 5	quick scan luchtkwaliteit	208
Bijlage 6	quick scan bedrijven en milieuzonering	214
Bijlage 7	akoestisch onderzoek industrielawaai	223
Bijlage 8	onderzoek externe veiligheid	412
Bijlage 9	quick scan natuur	485
Bijlage 10	onderzoek stikstofdepositie	518
Bijlage 11	digitale watertoets	564
Bijlage 12	waterplan	576
Bijlage 13	bodem- en asbestonderzoek	579
Bijlage 14	archeologisch bureauonderzoek	646
Bijlage 15	vormvrije m.e.r.-beoordeling	702
Bijlage 16	trillinghinderonderzoek	732
Bijlage 17	windhinderonderzoek	767
Bijlage 18	bezonningsdiagrammen	793
Bijlage 19	uitzicht en privacy	800
Bijlage 20	akoestisch onderzoek milieuaspect geluid	810
Bijlage 21	Overwegingen hogere waarden Overwegingen hogere waarden	922

Toelichting

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Het voornemen bestaat om de locatie K3/K7 te ontwikkelen. Het betreft een onbebouwde kavel aan de Nieuwe Stationsstraat te Arnhem. Onder de noemer 'Podium26' is een ontwikkeling beoogd, bestaande uit een multifunctioneel gebouw voor wonen, werken en ontmoeten, dat, met een sterk mode- en designthema, een podium voor de stad zal bieden. Voor wat betreft te realiseren functies wordt gedacht aan woningen, kantoorruimte, horeca en podium-/expositieruimte.

Deze ontwikkeling is niet mogelijk binnen de kaders van het geldende bestemmingsplan 'Arnhem Centraal I'. Om de beoogde ontwikkeling alsnog mogelijk te maken wordt een nieuw bestemmingsplan opgesteld. Voorliggend document voorziet hierin.

1.2 Situering en begrenzing plangebied

Het plangebied bevindt zich in het centrum van Arnhem, in de directe nabijheid van het trein- en busstation Arnhem Centraal. Aan de noordzijde van het plangebied bevindt zich het spoor, aan de oostzijde een verkeersleidingpost van ProRail, aan de zuidzijde de Nieuwe Stationsstraat en aan de (zuid)westzijde de bebouwing van het station. Op de navolgende afbeeldingen zijn de globale ligging in Arnhem en de globale begrenzing van het plangebied weergegeven. Voor de exacte begrenzing wordt verwezen naar de verbeelding, behorende bij dit bestemmingsplan.

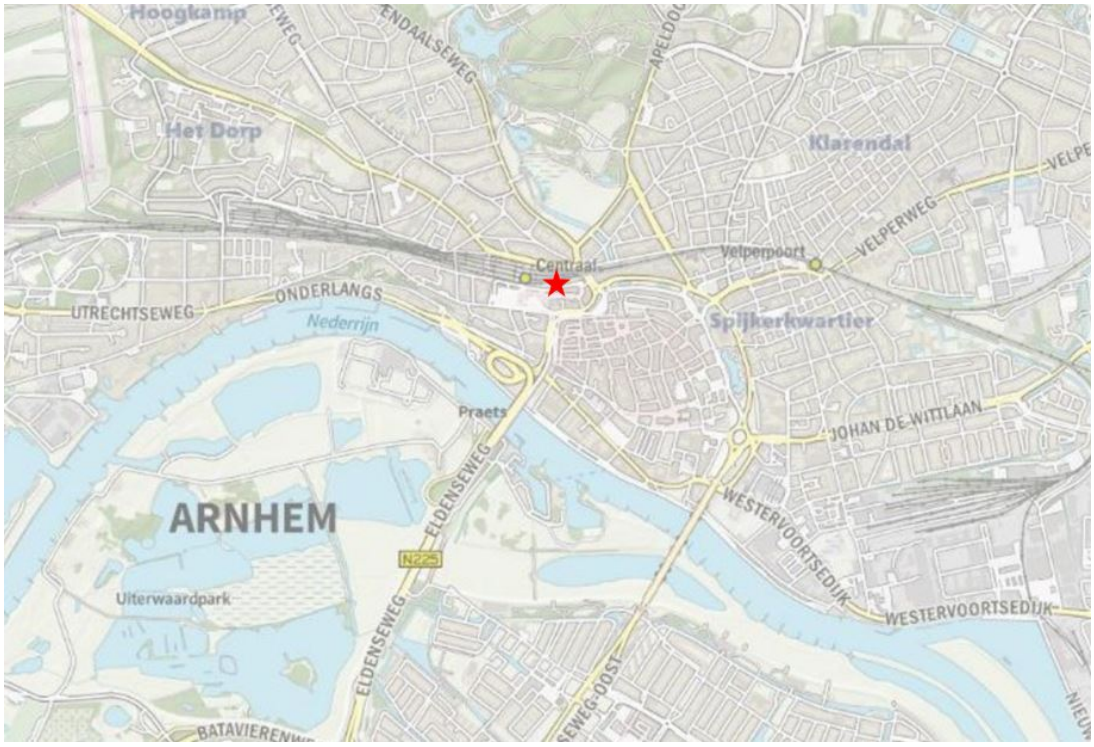

Topografische kaart met aanduiding plangebied (rode ster) bron: pdok.nl

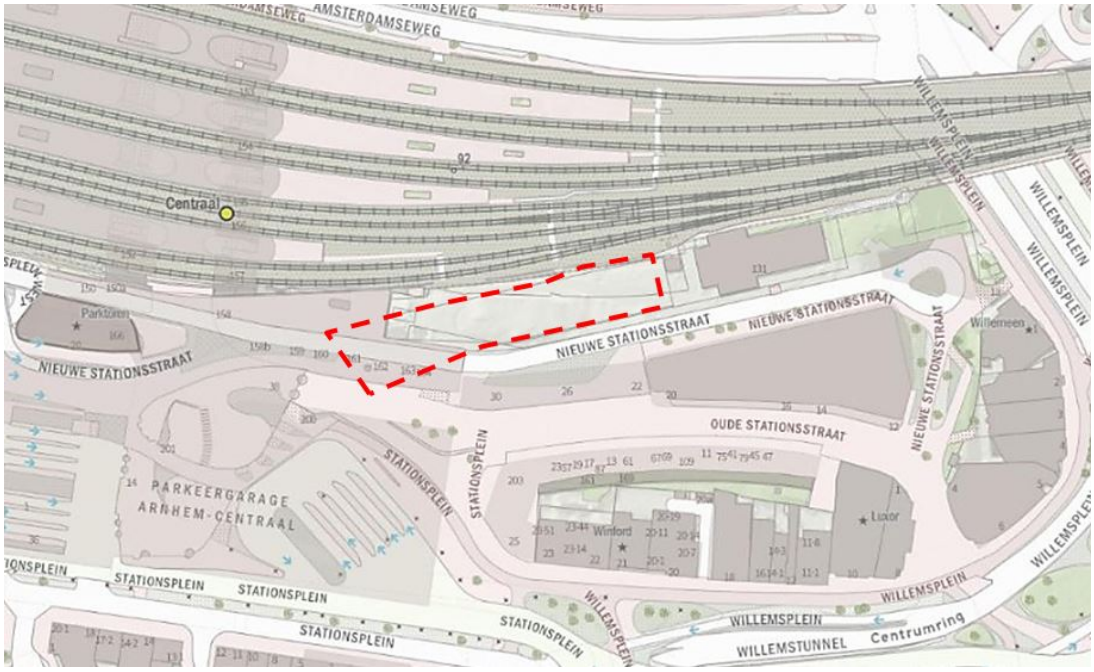

Globale begrenzing plangebied (rood kader) bron: pdok.nl

1.3 Opzet bestemmingsplan

Een bestemmingsplan bestaat uit een verbeelding (plankaart) en regels en gaat vergezeld van een toelichting. Op de kaart zijn de bestemmingen door middel van kleuren en tekens aangegeven. De regels bevatten de materiële inhoud van de bestemmingen. Deze bestemmingsplanonderdelen vormen tezamen het juridische toetsingskader voor ruimtelijke en functionele ontwikkelingen in het plangebied. De toelichting bevat met name de aan het plan ten grondslag liggende gedachten.

Dit plan is conform de Wro vormgegeven volgens de SVBP (Standaard voor vergelijkbare Bestemmingsplannen) 2012. Het SVBP geeft voorschriften over inrichting van de kaart (kleuren en tekens) en de opbouw van de regels.

Diverse facetbelangen zijn door andere regelgeving gewaarborgd, bijvoorbeeld de Wabo, de Wet milieubeheer, de Huisvestingswet en de Erfgoedwet. Het is niet nodig dat het bestemmingsplan dezelfde waarborgen nogmaals schept.

1.4 Geldend bestemmingsplan

Ter plaatse van het plangebied geldt het bestemmingsplan 'Arnhem Centraal I', zoals vastgesteld op 25 november 1998 door de gemeenteraad van Arnhem. De gronden kennen de enkelbestemming 'Centrumdoeleinden / Verkeersdoeleinden'. Daarnaast gelden de bestemmingsplannen 'Facetplan parkeren' en 'Facetplan woningsplitsing en verkamering', respectievelijk vastgesteld op 30 mei 2018 en 28 oktober 2020.

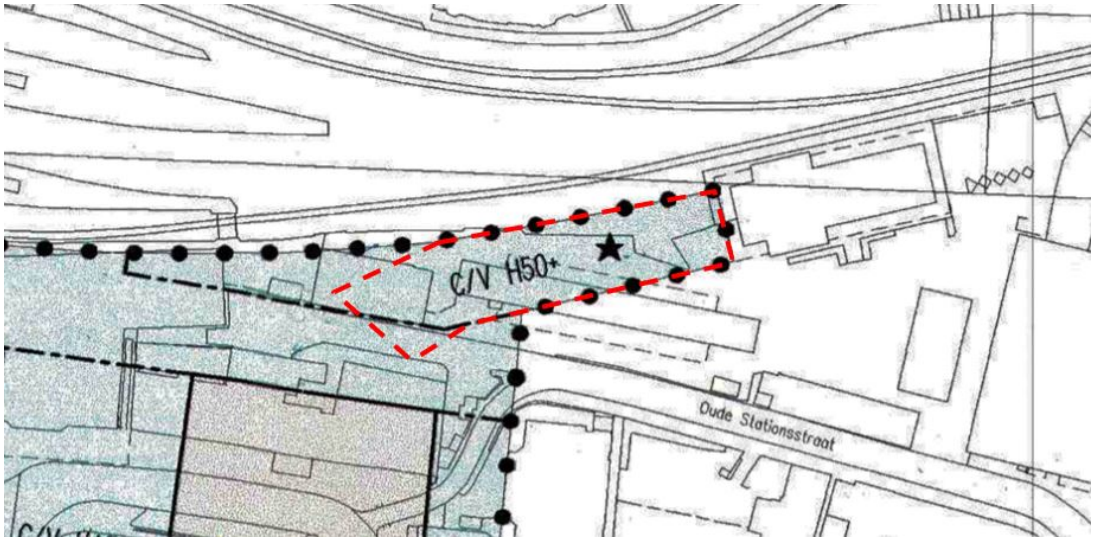

Globale begrenzing plangebied (rood omkaderd) in huidige bestemmingsplan ' (bron: www.ruimtelijkeplannen.nl)

Centrumdoeleinden/Verkeersdoeleinden
De voor 'Centrumdoeleinden/Verkeersdoeleinden' aangewezen gronden zijn bestemd voor administratieve kantoren, publiekgerichte kantoren, station, woondoeleinden, sociale-culturele doeleinden, winkels, horeca en de aanleg en bouw van wegen, straten en pleinen en daarmee samenhangende voorzieningen. Woondoeleinden zijn uitsluitend toegestaan in de vorm van vervangende woonruimte, grenzend aan de Utrechtsestraat. Verder geldt dat maximaal 2.500 m2 aan horecafunctie is toegestaan. Er geldt een minimum bouwhoogte van 14 meter ten opzichte van het peil van het aangrenzend spoorwegemplacement. De maximumbouwhoogte is 90m t.o.v. NAP voor het westelijke deel en 50m t.o.v. NAP voor het oostelijke deel van het gebied met de bestemming 'Centrumdoeleinden/Verkeersdoeleinden'. Ten aanzien van de te realiseren kantoorbebouwing geldt een maximale geluidsbelasting van 40 dB(A) binnenniveau. Ten aanzien van de woonebebouwing geldt een geluidsbelasting op de gevel van maximaal 60 db(a) voor railverkeer en 50 db(a) voor wegverkeer.

Facetplan parkeren
Ter plaatse van het plangebied geldt het 'Facetplan parkeren'. In Arnhem is alleen in de vastgestelde bestemmingsplannen vanaf 2015 een parkeerregeling opgenomen. Hierbij wordt verwezen naar de beleidsregels van het Arnhemse parkeerbeleid. Ook in de overige bestemmingsplannen moet een parkeerregeling worden opgenomen. Met het facetplan wordt het gemeentelijk parkeerbeleid van toepassing verklaard op de huidige situatie als op toekomstige aanvragen om omgevingsvergunningen voor het bouwen.

Facetplan woningsplitsing en verkamering
Ter plaatse van het plangebied geldt het 'Facetplan woningsplitsing en verkamering'. Het doel van het facetbestemmingsplan is het reguleren van het splitsen en verkameren van woningen in heel Arnhem. Ter plaatse van het plangebied gelden de gebiedsaanduidingen 'overige zone - 70 m^2' en 'overige zone - woningsplitsing en verkamering'. Hiermee worden nadere eisen gesteld aan het verlenen van een omgevingsvergunning voor het mogelijk maken van woningsplitsing, dan wel verkamering.

Om ter plaatse een integraal programmatisch planconcept van wonen in combinatie met (het nieuwe) werken en overige functies met de daarbij behorende voorzieningen en interne samenhang te kunnen realiseren is een nieuw bestemmingsplan noodzakelijk.
Het voorliggende ontwerpbestemmingsplan 'Chw Arnhem Centraal K3-K7' wijkt op de volgende manieren af van het vigerende bestemmingsplan:

- Wonen is toegestaan, met een maximum van 40 woningen;
- Maatschappelijke functies zijn toegestaan, met een maximale gezamenlijke brutovloeroppervlakte van 500 m2;
- Ambachtelijke bedrijven en bedrijven uit de creatieve sector zijn toegestaan;

- Horeca is gelimiteerd naar horeca van categorie 1 en 3, met een maximale gezamenlijke brutovloeroppervlakte van 1.500 m2;
- Voor kantoren geldt een minimale gezamenlijke brutovloeroppervlakte van 8.000 m2 tot en met een maximale gezamenlijke brutovloeroppervlakte van 9.000 m2;
- Detailhandel is uitsluitend toegestaan op de bestaande detailhandelslocatie;
- De bestemming station en winkel komen te vervallen;
- De maximale bouwhoogte is vastgesteld op 85m t.o.v. NAP voor het westelijke deel en 62m t.o.v. NAP voor het oostelijke deel van het plangebied;
- Er worden regels gesteld met betrekking tot natuurinclusief bouwen;
- Er worden hogere geluidswaarden vastgesteld voor de ontwikkeling van de geluidsgevoelige functie wonen conform de mogelijkheden uit de Crisis- en herstelwet (Chw) en de Wet geluidhinder (Wgh). Kantoren zijn geen geluidsgevoelige objecten onder de Wgh. Hier worden geen aparte regels voor gesteld in het plan.

1.5 Crisis- en herstelwet

De kern van de Crisis- en herstelwet (Chw) is dat met nieuwe en/of aangepaste procedures doelgericht wordt gewerkt aan werkgelegenheid en duurzaamheid. Het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte kent niet alleen een nieuw begrippenkader en nieuwe (afwijkende) wettelijke mogelijkheden, de wijze van totstandkoming is ook anders dan we tot nu toe gewend zijn. In het bestemmingsplan stond het begrip 'goede ruimtelijke ordening' centraal. Alleen regels met een ruimtelijke relevantie konden worden opgenomen. Nu gaat het om het kunnen stellen van regels die strekken ten behoeve van het volledige domein van de fysieke leefomgeving.

Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft de gemeente Arnhem aangewezen als experiment 'bestemmingsplan met verbrede reikwijdte' onder artikel 7g van het Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet. In een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte kunnen meer regels over de fysieke leefomgeving worden opgenomen. In dit bestemmingsplan maken we gebruik van de mogelijkheden van de Crisis- en herstelwet door het hogere waardenbesluit op grond Wet geluidhinder op te nemen in het bestemmingsplan.

Hoofdstuk 2 Beschrijving bestaande situatie

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt eerst ingegaan op de historie en daarna op de huidige ruimtelijke en functionele structuur van zowel het plangebied als haar omgeving.

2.2 Historie

Voor het stationsgebied Arnhem Centraal is het Masterplan Arnhem Centraal (december 1998) opgesteld. Het Masterplan beschrijft het toekomstige 'Transfergebied' als een hoogwaardige entree naar de stad, waarbij een nieuw stedenbouwkundig knooppunt de grootschalige infrastructurele elementen samenbrengt op een locatie met commerciële functies en een woongebied. Bij het samenbrengen van alle vervoersnetwerken (spoor, auto, fiets, bus, voetgangers) is dankbaar gebruik gemaakt van het voor Arnhem kenmerkende glooiende landschap. De aanwezige hoogteverschillen zijn gebruikt om het stationsgebied te ontwikkelen tot een stedelijk landschap dat de voorzieningen in zich opneemt. Het Masterplan is te verdelen in een oostelijk en een westelijk deel. Het westelijk deel is grootschalig, infrastructureel, hoog dynamisch en openbaar. Het oostelijke deel vormt de overgang naar de oude stad van Arnhem. Die kenmerkt zich door een kleinere schaal, de mix van functies en een lagere dynamiek. Hierna zijn de verschillende deelgebieden in het Masterplan weergegeven. Dit bestemmingsplan omvat de kavels K3 en K7.

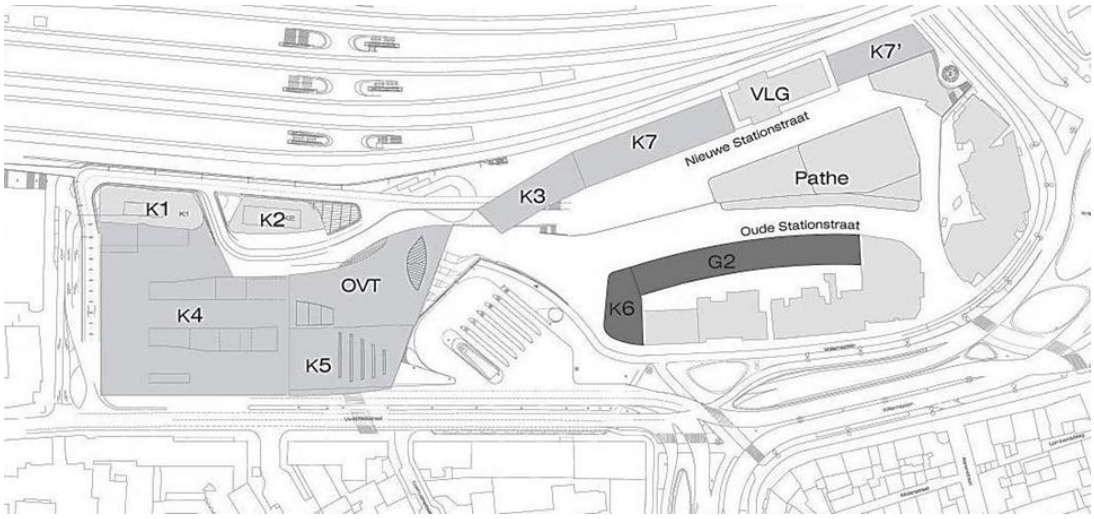

Eigenaren NS Stations, Gemeente Arnhem en ProRail hebben in 2016, in een door NS Stations georganiseerde tenderprocedure, marktpartijen gevraagd om een planconcept en grondaanbieding te doen voor de kavels K3 en K7. In de tender is de ambitie verwoord om op de ontwikkelingslocatie een gemengd programma te realiseren, afgestemd op de overige functies in het stationsgebied en passend bij de marktvraag in Arnhem. Kortom; wonen, werken en verblijven op één plek. Dit heeft geleid tot de gunning in 2016 van een integraal programmatisch planconcept van wonen (in het hogere marktsegment) in combinatie met (het nieuwe) werken en overige functies met de daarbij behorende voorzieningen en interne samenhang. Een toekomstbestendig concept gebaseerd op flexibiliteit binnen en tussen de functies. Podium26 is ontstaan als uitwerking van deze ambitie.

2.3 Ruimtelijke en functionele structuur

Het plangebied ligt aan de noordzijde van het stationsgebied van Arnhem. Het NS-station in Arnhem is een knooppunt in de internationale railverbinding tussen de Randstad en Duitsland. Het gebied rond het station maakt deel uit van het centrum van de stad. Het gebied ligt direct tegen de oude binnenstad met het belangrijkste regionale winkelcentrum.

De afgelopen decennia is er met de komst van het nieuwe station Arnhem Centraal en alle

ontwikkelingen die daarbij horen: het nieuwe stationsplein, de oversteek naar het centrum, de kantoortorens van het WTC en de aanleg van de Willemstunnel, veel veranderd in het stationsgebied. Een inventarisatie van plannen en visies laat zien dat hier op korte- en middellange termijn nog meer ontwikkelingen op diverse schaalniveaus spelen, waaronder de onderhavige ontwikkeling van de kavels K3/K7 onder de noemer Podium26.

Het plangebied zelf betreft in de huidige situatie een braakliggend terrein direct aan het spoor, dat ten noorden van het plangebied is gesitueerd. Ten oosten van het plangebied is een verkeersleidingpost van ProRail gesitueerd. Ten zuiden en westen van het plangebied loopt de Nieuwe Stationsstraat. Vervolgens bevindt zich daarachter de bebouwing van het station en bijbehorende voorzieningen. Er is sprake van een fysieke barrière ten opzichte van de rest van het stationsgebied, aangezien het spoor, en daarmee ook het plangebied, op een talud ligt. Dit talud omvat één bouwlaag en is in gebruik als commerciële plint op de route naar het trein- en busstation. Navolgende afbeeldingen tonen de huidige situatie van het plangebied en het zicht vanuit het plangebied op het lager gelegen deel van het stationsgebied.

Impressie huidige situatie plangebied (bron: Google Maps)

Weergave hoogteverschil met links het stationsgebied, centraal de commerciële plint in het talud en uiterst rechts het plangebied (bron: Google Maps)

Hoofdstuk 3 Ruimtelijke- en programmatische aspecten van de ontwikkeling

3.1 Inleiding

In hoofdstuk 2 is een beschrijving van de bestaande situatie in en om het plangebied gegeven. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de concrete ontwikkeling binnen het plangebied.

3.2 Uitgangspunten

3.2.1 Structuurvisie Arnhem 2020-2040

In december 2012 heeft de gemeenteraad de structuurvisie Arnhem 2020 met een doorkijk naar 2040 vastgesteld. Het gebruik van de ruimte in een stad verandert voortdurend. De gemeentelijke structuurvisie is een belangrijk kader voor het beoordelen en entameren van ruimtelijke initiatieven en plannen in de stad.

De structuurvisie benoemt de belangrijkste principes voor het ruimtelijk ontwikkelingsperspectief van de stad en geeft een uitwerking van dit perspectief zowel naar een aantal thema's als naar gebieden in de stad, de zogenaamde koersgebieden.

Toetsing
In de structuurvisie wordt specifiek ingegaan op het stationsgebied. De locatie wordt aangewezen als onderscheidende kantoorlocaties, gelet op de uitstekende ov-bereikbaarheid, de redelijke autobereikbaarheid, de parkeergelegenheid en het marktaandeel.

Ten tijde van het opstellen van de structuurvisie was het stationsgebied volop in ontwikkeling. De bouw van het nieuwe Centraal Station was in volle gang en het gebied 'Arnhem Centraal Oost' (aangrenzend aan de zuidzijde van onderhavig plan) was nog niet ontwikkeld. Er werd gezocht naar een intensief publieksgericht programma dat zoveel mogelijk de voordelen van het bijzondere locatie- en bereikbaarheidsprofiel benut, aansluitend bij de programmavraag van de stad. Er werd gedacht aan detailhandel, leisure en zakelijke onderdelen. Met de voorgenomen ontwikkeling wordt het gedachtegoed dat leefde ten tijde van het opstellen van de Structuurvisie Arnhem 2020-2040 voortgezet. Er is sprake van een ontwikkeling met een gemixt (hoog)stedelijk programma, waarmee een passende aanvulling wordt gecreëerd op het dynamische stationsgebied.

3.2.2 Visie Arnhemse binnenstad

Met de Visie op de Arnhemse binnenstad geeft de gemeente Arnhem haar ambities voor de binnenstad aan. De inzet is om de Arnhemse binnenstad een plek van ontmoeting te laten blijven. Ook de stad van de kinderen van de huidige generatie zal een hart nodig hebben. Maar wel een binnenstad die er heel anders uitziet dan in 2007.

Toetsing
Het plangebied maakt binnen de visie onderdeel uit van één van de vier aangewezen 'rode lopers'. De rode lopers zijn de entreegebieden van de binnenstad, waardoor de eerste indruk van bezoekers goed moet zijn. Daarbij spelen de kwaliteit van de openbare ruimte en een creatieve en aantrekkelijke programmering een rol. Op de rode lopers van de binnenstad ontstaat een nieuw tussenmilieu waar initiatieven als Coming Soon, Pop-up stores, woon-werkcombinaties en ambachtelijke concepten een plek kunnen krijgen. Het bestrijden van leegstand en het stimuleren van transformatie wordt in deze gebieden dan ook actief gefaciliteerd. Aangezien met voorliggend plan een braakliggend perceel wordt ontwikkeld tot een woon-, werk- en ontmoetingsplek wordt impuls gegeven aan één van de rode lopers van Arnhem en dus een actieve bijdrage geleverd aan de ambities uit de Visie op de Arnhemse binnenstad. Ook wordt met dit project een creatieve en aantrekkelijke programmering beoogd. Dit plan sluit dan ook aan op de visie op de binnenstad.

3.2.3 Omgevingsvisie Arnhem 2040

Om te zorgen dat Arnhem zichzelf blijft op weg naar de toekomst, is samen met de stad de omgevingsvisie 'Arnhem 2040' opgesteld.

Op naar 2040: waar ligt onze focus? Arnhem is in trek bij bewoners, bedrijven en bezoekers en groeit. In de komende twintig jaar neemt de behoefte aan woningen naar verwachting met 16.000 toe. Deze groei willen we benutten om de stad aantrekkelijker, socialer en vitaler te maken. Het gewenste toekomstbeeld voor Arnhem 2040 is een stad als onderdeel van een sterke regio met een veelzijdig landschap, waardevolle wijken en krachtige knooppunten.

Er wordt rekening gehouden met wat er in heel Nederland speelt en daarbij worden bij het maken van keuzes de drie criteria uit de nationale omgevingsvisie gehanteerd: we combineren op één plek liefst meerdere functies, we gaan uit van de kenmerken van een gebied en we lossen onze eigen problemen hier en nu op. In Arnhem worden nog vier aanvullende 'afwegingsprincipes' onderscheiden, bij het maken van keuzes. De volgende voorwaarden worden aan het ruimtegebruik in een groeiende stad gesteld:
1. De Arnhemse identiteit versterken;
2. Duurzaam en gezond ontwikkelen;
3. Wijken versterken waarin iedereen mee kan doen;
4. Slim omgaan met ruimtegebruik.

De Arnhemse binnenstad is een economische monitor van de stad en regio. De aanwezige straten, pleinen, groen en blauw met voorzieningen krijgt steeds meer economische betekenis. De aanwezige functies vloeien steeds meer in en door elkaar, waarbij ontmoeten en beleven centraal staan. Richting 2040 wordt een vergroting van de binnenstad in de richting van Arnhem Centraal Stations, de Steenstraat en omgeving, Centrum West en Centrum Oost gezien.

Om de landschapen, parken en polderlinten in het groenblauwe netwerk te kunnen koesteren, wordt ingezet in het bouwen op plekken in of direct aan de bestaande stad. Bij voorkeur gaat het om goed bereikbare plekken in en rond het centrum, de omgeving van treinstations en (winkel)centra. Daarbij geldt dat maatwerk altijd aan de orde is en er specifieke uitdagingen voor iedere locatie zullen gelden. Daarom wordt gewerkt aan een integraal kwaliteitskader waarin wordt aangegeven welke kwaliteiten versterkt moeten worden en waar verdichting kan bijdragen aan de karakteristiek van het gebied.

Toetsing
De omgevingsvisie beschrijft dat de stationsomgeving van Arnhem Centraal Station als ICE-station een uniek vestigingsmilieu voor kantoren en dienstverlening heeft. Er wordt hier door middel van verdichting ingezet op kansen voor nieuwe werkmilieus, eventueel in combinatie met wonen. In voorliggend plan wordt met Podium26 invulling gegeven aan deze ambities uit de Arnhemse omgevingsvisie.

3.2.4 Woonprincipes

De Arnhemse Woonprincipes 2025
De Arnhemse Woonprincipes 2025 (de Arnhemse woonvisie) is met brede participatie uit de stad tot stand gekomen. Deze Woonprincipes vormen tezamen de actualisering van de Woonvisie 2015 en de strategische koers die er voor moet zorgen dat Arnhem ook in de toekomst een woonstad blijft waar het voor iedereen aantrekkelijk is om te wonen, te leren, te werken en te leven. Bij het opstellen van de Woonprincipes is rekening gehouden met wet- en regelgeving en beleidskaders van andere overheden.

Met instrumenten als het Volkshuisvestelijk kader, de Uitvoeringsagenda en het Procesplan (langer) Zelfstandig wonen, stuurt de gemeente in het woonprogramma op een kwalitatieve en gedifferentieerde woningvoorraad dat nu en in de toekomst kan voldoen aan de vraag en behoefte van alle woningzoekenden. Het fundament voor het Wonen in Arnhem ligt in de bestaande woningvoorraad, de transformatiemogelijkheden van gebouwen, en een aanvullende nieuwbouwopgave. Hiermee kan meer aanbod gecreëerd worden aan levensloopgeschikte woningen en woonvormen in verschillende prijsklassen, in koop en huur. Daarbij streeft Arnhem met een gezonde mix aan diverse bevolkings- en inkomensgroepen naar prettige, veilige en toegankelijke woon-en leefomgevingen in wijken en buurten.

De nieuwe Arnhemse Woonprincipes 2025, zijn door de gemeenteraad vastgesteld op 14 december 2015 en vervangen de Arnhemse Woonvisie 2015 en bijbehorende Arnhemse Woonagenda 2011-2015.

De vier pijlers van de Woonprincipes zijn:
1. Duurzaam betaalbaar; hierbij zorgt de gemeente Arnhem dat er voor elk inkomen voldoende passende sociale en betaalbare woningen beschikbaar zijn. Daarbij stuurt de gemeente niet alleen op aantallen, maar streeft het ook naar een goede prijskwaliteit en op de duurzaamheid van woningen in de nieuwbouw en in de bestaande woningvoorraad.
2. Levensloopgeschikt wonen; door meer levensloopgeschikte woningen aan de voorraad toe te voegen

én bestaande woningen aan te passen of op te plussen, kan de gemeente mensen, gezond of beperkt, in verschillende levensfases van hun leven, een passende woonplek blijven bieden in Arnhem.

3. Aantrekkelijke woonstad; Arnhem heeft door zijn centrale ligging een bijzondere ruimtelijke en groene kwaliteit. Met de binnenstad, de Rijn en stadsparken in combinatie met wonen, leren, werken en verblijven maakt het de stad vitaler. Arnhem wil een aantrekkelijke woonstad zijn en blijven voor haar huidige inwoners, maar ook meer studenten en midden en hoge inkomens aan zich binden door het bieden van aantrekkelijke, levendige of bijzondere woonmilieus.
4. Wijken met identiteit; Elke wijk heeft zijn eigen herkenbare identiteit die recht doet aan de beleving van haar inwoners. Met deze variëteit wil de stad inzetten op een duurzame woon- en leefomgeving waar bewoners trots zijn op hun wijk, waar ze zich thuis en ook zelf verantwoordelijk voor voelen. Dat palet van eigen identiteit en karakters van wijken draagt bij aan de aantrekkingskracht van Arnhem als woonstad.

Deze vier pijlers van de woonprincipes zijn onlosmakelijk verbonden aan het overkoepelde thema Duurzaamheid. Tezamen vormen ze de ruggengraat van de Arnhemse Woonprincipes 2025.

Er ligt op het gebied van Wonen, Welzijn en Zorg een stevige fysieke huisvestingsopgave. Door meer levensloopgeschikte woningen aan de voorraad toe te voegen én bestaande woningen preventief aan te passen of op te plussen, kunnen we mensen, gezond of beperkt, in verschillende levensfases van hun leven, een passende woonplek blijven bieden. Daarnaast ligt er de opgave om voor bijzondere doelgroepen en met name voor mensen in kwetsbare posities meer geschikt en passend kleinschalig aanbod aan woonvormen of (beschutte, beschermde) woonconcepten te realiseren en te faciliteren dat het (langer) zelfstandig wonen, aangevuld wordt met arrangementen van (thuis)zorg, begeleiding, ondersteuning of toezicht en andere vormen van dienstverlening en welzijnsvoorzieningen in de directe of nabije woonomgeving kan worden geboden.

Toetsing
In de stationsomgeving van Arnhem wordt ingezet op een hoogstedelijk woon-, werk- en verblijfsgebied. Het voornemen bestaat om het plangebied in te richten met een multifunctioneel gebouw voor wonen, werken en ontmoeten. Door de combinatie van woon-, werk- en ontmoetingsfuncties wordt ervoor gezorgd dat op ieder moment van de dag een zekere mate van levendigheid in en rondom het plangebied aanwezig zal zijn. Deze levendigheid past bij het stationsgebied van Arnhem en draagt ook bij aan het realiseren van een aantrekkelijk woon-, werk- en verblijfsgebied.

Het voorgenomen woonprogramma bestaat uit appartementen, die bereikbaar zullen zijn via een lift, waarmee met name wordt bijgedragen aan de tweede pijler van de Arnhemse Woonprincipes. Het meest recente bouwplan gaat uit van 26 luxe koopappartementen, variërend in grootte van circa 135 m^2 tot 350 m^2. Verder wordt voorzien in een hoog-stedelijk woonmilieu met hoge duurzaamheidsambities, passend bij de karakteristieken van het dynamisch stationsgebied. Zodoende wordt eveneens bijgedragen aan de overige pijlers. Daarmee draagt dit bouwplan bij aan een kwalitatieve toevoeging voor de Arnhemse woningvoorraad. Tot slot wordt een bijdrage geleverd aan de kwantitatieve opgave van de gemeente Arnhem. De ontwikkeling is daarom in overeenstemming met de gemeentelijke woonvisie.

Plan van aanpak woningbouwontwikkeling Arnhem
Om beschikbaarheid en betaalbaarheid van woningen in Arnhem op peil te houden moeten er meer woningen worden gerealiseerd de komende jaren. Dit geldt voor alle soorten woningen en voor alle doelgroepen: aantrekkelijke levensloopbestendige woningen voor ouderen, woningen voor kleine huishoudens, sociale woningbouw in goedkoop en betaalbare segment, de middenhuurcategorie en het hogere segment.

Het vergt een inspanning van de gemeente om samen met de ontwikkelaars en corporaties te zorgen voor een evenwichtig aanbod dat enerzijds aansluit bij de woningbehoefte de komende jaren en anderzijds aansluit bij het streefbeleid en de gewenste ruimtelijke kwaliteiten uit de omgevingsvisie.

In november 2019 is het regionale woningbehoefteonderzoek Arnhem Nijmegen opgeleverd. Dit

onderzoek geeft een actueel beeld van het functioneren van de woningmarkt. De in het woningbehoefteonderzoek beschreven (mis)matches op de woningmarkt zijn niet 1-op-1 te vertalen naar een woningbouwprogramma. Dit vraagt om keuzes, op welke vraag wil je je richten als gemeente? En deze keuzes hebben betekenis voor het te realiseren programma. Met het woningbehoefteonderzoek als basis komen is de gemeente tot een plan van aanpak gekomen voor de Arnhemse woningbouwontwikkeling voor de komende jaren (18 december 2019).
De belangrijkste conclusie uit het woningbehoefte onderzoek zijn:

1. Tempoversnelling in productie: De woningbehoefte is dermate groot dat tempoversnelling in productie nodig is.
2. Waarderen woonmilieus: Binnen de woonmilieus ligt er een gevarieerde opgave naar marktsegmenten, van stedelijk wonen tot wonen in een groene omgeving, van hoogbouw tot eengezinswoning.
3. Mismatch in vraag en aanbod: Op de regionale woningmarkt is er een mismatch tussen vraag en aanbod. Dit is het gevolg van de groeiende aantal kleine huishoudens.
4. Instrumentarium nodig bij oplossen deel mismatch: Bij een deel van de geconstateerde mismatches zullen marktpartijen en consumenten ervoor zorgen dat deze opgelost worden. Dat is niet bij alle segmenten even makkelijk. Bij sociale huur, middenhuur, goedkope koop en bijzondere woonvormen is inzet van aanvullend instrumentarium nodig om realisatie te borgen.
5. Inzet bestaand bezit: Meer dan 90% van de woningen van 2030 staat er nu al. Het is waardevol te onderzoeken waar extra inzet wenselijk is om deze woningvoorraad te verbeteren op het gebied van verduurzaming, kwaliteitsverbetering, sociale veiligheid en leefbaarheid in de wijken.
6. Buy-to-let: Aankoop van goedkope koopwoningen door (particuliere) beleggers om te verhuren (Buy-to-let) vergroot het tekort in de goedkope koop. Mensen zoeken dan noodgedwongen een woning in de middenhuur.

Arnhem heeft een woningbehoeftetoevoeging van ruim 7000 woningen tot 2030. Tot 2028 staan 7235 woningen in de harde en zachte plancapaciteit ingepland. Ervaring leert dat plannen regelmatig niet doorgaan of op zich laten wachten. Doorprogrammeren is daarom nodig om uiteindelijk op de gerealiseerde aantallen uit te komen. De woningbehoefte tot 2025 is bovendien dermate groot dat tempoversnelling in productie nodig is. Het zwaartepunt voor de korte termijn (tot 2025) ligt op het zorgen van voldoende nieuwbouw om in te spelen op de acute woningvraag. Tot 2025 moeten er 5100 woningen worden toegevoegd.

Toetsing
Voorliggend plan levert een bijdrage aan de Arnhem woningbouwopgave. De ontwikkeling is in 2016 gestart vanuit een tender vanuit NS, waar de gemeente ook partij in was. Dat maakt dat de start van de planvorming van voorliggend plan vóór de vaststelling van het plan van aanpak was, waardoor het verplichte programma van minimaal 30% sociaal niet van toepassing is op voorliggende ontwikkeling.

3.2.5 Kantoren, horeca en detailhandel

Nota Herijking Kantorenbeleid Arnhem 2008-2020
In de Nota Herijking Kantorenbeleid Arnhem 2008-2020 staat het herstel van het evenwicht in de kantorenmarkt centraal. Hiertoe wordt ingezet op hergebruik/transformatie van langdurig leegstaande kantorenpanden, alsmede het prioriteren, beperken en faseren van nieuwbouwplannen. Nieuw kantorenprogramma wordt beperkt tot een gelimiteerd aantal strategische locaties in het centrum van de stad (onder andere Arnhem Centraal). Ontwikkeling van kantoren buiten deze locaties is in principe ongewenst.

Toetsing
Dit bestemmingsplan voorziet in nieuwe kantoorfuncties. Het gemeentelijk kantorenbeleid is in een andere economische tijd opgesteld dan momenteel het geval is. In het Regionaal Programma Werklocaties voor de regio Arnhem-Nijmegen staat vermeld dat de centrale stationsgebieden van Arnhem en Nijmegen zijn aangewezen als locaties voor nieuwe en herontwikkelingen ten behoeve van kantoorruimte. Daarbij wordt genoemd dat in het gebied rondom Arnhem CS niet voldoende potentie is om in de kantoorvraag te kunnen voorzien. Onder meer vanwege woningbouwontwikkelingen worden niet alle potentiele (her)ontwikkelingslocaties per definitie benut voor kantoorruimte. Dit leidt tot de noodzaak

om buiten de centraal stationsgebieden op zoek te gaan naar geschikte overlooplocaties. Omdat voorliggend plan wel voorziet in een kantoorfunctie in het stationsgebied van Arnhem CS wordt gesteld dat de ontwikkeling in lijn is met het (gemeentelijk) kantorenbeleid. In voorliggend bestemmingsplan is vastgelegd dat er minimaal 8.000 m^2 bvo en maximaal 9.000 m^2 bvo kantoorfunctie wordt gerealiseerd.

DetailhandelsvisieArnhem 2016 - 2021
Met de Detailhandelsvisie Arnhem 2016 - 2021 is het beleid voor detailhandel geactualiseerd. Centraal in de nota staat hoe het beste bijgedragen kan worden aan het versterken van een evenwichtige en duurzame detailhandelsstructuur met hoogwaardige, gevarieerde en uitgebreide detailhandelsvoorzieningen voor de (boven-) regionale consument. De belangrijkste uitgangspunten uit de detailhandelsvisie zijn als volgt:

- Goede aansluiting van het detailhandelsaanbod op de wensen en behoeften van de consument
- Een evenwichtige structuur van winkelgebieden, afgestemd op het winkelgedrag
- Een verdere concentratie van winkelvoorzieningen in of aansluitend aan de aangewezen winkelgebieden, mogelijk in combinatie met andersoortige voorzieningen
- Dynamiek faciliteren
- Door regievoering de organisatiekracht en organisatiegraad in de detailhandel verbeteren
- Nieuwe detailhandelsontwikkelingen vooral beoordelen op aansluiting bij consumentenbehoeften, innovatief karakter en onderscheidend vermogen.

Ondergeschikte detailhandel (nevenactiviteit)
Detailhandel als nevenactiviteit bij een bedrijf met een andere hoofdactiviteit wordt toegestaan als de detailhandel een relatie heeft met de productie gebonden bedrijvigheid. Deze detailhandel moet bovendien ondergeschikt zijn qua benutte bedrijfsruimte.

Toetsing
Binnen het plangebied worden geen nieuwe detailhandelsmogelijkheden toegestaan. Uitsluitend de bestaande detailhandel ter plaatse van de Oude Stationsstraat wordt in de ontwikkeling ingepast.

Mise-en-Place:de Arnhemse horecavisie2017
In Mise-en-Place: de Arnhemse horecavisie 2017 is het beleid voor horeca geactualiseerd. Horeca is steeds belangrijker als drager van verblijfskwaliteit en beleving in de stad. Het gaat de consument in toenemende mate om dynamiek, lifestyle, cultuur, beleven en shoppen. Horeca geeft invulling aan deze consumentenbehoefte met als gevolg dat we een toename zien van het horeca aanbod in de stad. Daarom is onderzoek gedaan naar de gewenste horecaontwikkeling in zowel kwalitatieve als kwantitatieve zin. Dit heeft geresulteerd in een ruimtelijk-economische horecavisie die een horecaontwikkeling stimuleert die bijdraagt aan de kwaliteit en identiteit van de stad. De visie is tevens bedoeld als toetsingskader waardoor ondernemers, bewoners en andere belanghebbenden weten waar ze aan toe zijn. Hierin ligt een spanningsveld besloten tussen flexibiliteit en zekerheid. De behoefte om te kunnen innoveren en inspelen op wijzigende marktomstandigheden vraagt om een flexibel beleid. Anderzijds willen bewoners, ondernemers en andere belanghebbenden juist zoveel mogelijk zekerheid over de ontwikkelingen die ze in hun omgeving kunnen verwachten.

In deze visie is juist het midden gezocht tussen flexibiliteit en zekerheid. Dit wordt bereikt door:

1. Per focusgebied in de stad een kwaliteitsbeeld van de gewenste horeca te schetsen;
2. Voor de onderscheiden focusgebieden naast kwalitatieve kaders ook kwantitatieve parameters op te stellen aan de horecaontwikkeling (gedefinieerd in ontwikkelen, consolideren, terugdringen);
3. Voor innovatieve en bijzondere concepten geen beperkingen op te leggen.

Toetsing
Het plangebied is gelegen in een focusgebied, namelijk het stationsgebied. In dit focusgebied zet de gemeente in op het ontwikkelen van restaurants. In algemene zin moet het stationsgebied een welkomsfunctie innemen met aandacht voor take-away en fastservice. Een link tussen de architectuur en mode van horeca-ontwikkeling wordt aangemoedigd. Gelet op het feit dat in voorliggend plan ruimte wordt geboden voor horeca in de vorm van restaurants en/of lunchrooms e.d. én er in Podium26 aandacht is voor maatschappelijke en culturele functies, wordt aansloten bij de gemeentelijke ambities

met betrekking tot horeca in het stationsgebied.

3.3 Ruimtelijke opzet en structuur

Met een nieuw stationsgebouw en versterking van de stedenbouwkundige verbinding naar de binnenstad wordt Arnhem Centraal getransformeerd naar een aantrekkelijk verblijfsgebied. Onderdeel hiervan is een nadere invulling van het braakliggende plangebied. Uit oogpunt van duurzaamheid, het minimaliseren van wegverkeer en het benutten van de goede bereikbaarheid zijn openbaar vervoersknooppunten ideale werklocaties. Daarbij komt dat Arnhem Station als Intercitystation de uitstraling en allure heeft, die past bij een hoogstedelijk woon-, werk- en verblijfsgebied. Het voornemen bestaat om het plangebied in te richten met een multifunctioneel gebouw voor wonen, werken en ontmoeten. Het concept is gericht op functiemenging, openheid en verbindingen (zowel intern als extern), aspecten die goed aansluiten bij de stationsomgeving van Arnhem. Door de combinatie van woon-, werk- en ontmoetingsfuncties wordt ervoor gezorgd dat op ieder moment van de dag een zekere mate van levendigheid in en rondom het plangebied aanwezig zal zijn. Deze levendigheid past bij het stationsgebied van Arnhem en draagt ook bij aan het realiseren van een aantrekkelijk woon-, werk- en verblijfsgebied.

Naast voldoende kantoor en werkgelegenheid kenmerkt het plan zich ontwerp zich door levendigheid, sociale veiligheid en 'ogen' op het plein. Dit wordt bewerkstelligd door middel van een transparante en levendige plint (verdeeld over meerdere bouwlagen) waar ontmoeting en functiemenging plaatsvinden. De transparantie en levendigheid wordt doorgetrokken vanaf het maaiveld tot het hoger gelegen 'podium' (talud), doordat de woonwerkfunctie wordt aangevuld met de dynamiek van een podium voor kunst en cultuur. Naast dat een programmadeel wordt ingericht ten behoeve van kunst, mode en design, bepaald dit ook voor deels het karakter van de ontwikkeling: videowalls, kunstwerken, inrichtingselementen en een (wisselende) aankleding van de openbare ruimtes.

Podium26 bestaat uit maximaal 17 bouwlagen, waarvan twee zich onder het maaiveld bevinden. Het grootste deel hiervan is bedoeld voor een gebouwde parkeervoorziening. Onder het maaiveld bevindt zich eveneens een bestaande detailhandelsfunctie met entree aan de Oude Stationsstraat.

Grofweg zijn er twee delen te onderscheiden, zowel horizontaal als verticaal. In verticale zin bestaat er een hoger deel (t/m de 14de verdieping; maximaal 85 meter +NAP) en een lager deel (t/m de 8ste verdieping; maximaal 62 meter +NAP). De overgang tussen deze twee delen wordt verzorgd door een podium welke is uitgevoerd als een atrium.

De uitstraling van het gebouw wordt grotendeels gekenmerkt door het duurzame karakter. Er wordt gebruik gemaakt van duurzaam materiaal en de toepassing van groen. Met het beoogde ontwerp wordt voorzien in een stadsvenster aan de zijde van het spoor, waarmee zowel aan de noord- als zuidzijde een representatieve gevel ontstaat. Het uiterste westen van het beoogde gebouw reikt verder dan de Nieuwe Stationsstraat. Hiervoor zal een onderdoorgang worden gecreëerd middels een pilaar. Navolgende afbeelding toont een impressie van het beoogde gebouw.

Impressie beoogde situatie Podium26 (bron: VenhoevenCS).

Met de voorliggende ontwikkeling wordt voorzien in een hoogwaardig, duurzaam en multifunctioneel gebouw, waarin ruimte is voor wonen, werken, ontmoeting en ontspanning. Het betreft een passende en gewenste aanvulling op het dynamische stationsgebied van Arnhem.

3.4 Programma

Programmatisch is het uitgangspunt dat er maximaal 40 woningen, minimaal 8.000 m^2 bvo en maximaal 9.000 m^2 kantoorfunctie en maximaal 1.500 m^2 bvo horeca in het plangebied gerealiseerd wordt. Tevens is in het plan ruimte voor algemene ruimtes, zoals de entree, (rol)trappen en mogelijkheden voor maatschappelijke en culturele functies, zoals atelier- en expositieruimtes. In het meest recente bouwplan wordt uitgegaan van 26 woningen in het dure koopsegment, 8.200 m^2 kantoorfunctie en 2.400 m^2 bvo horeca- en verblijfsfunctie.

In horizontaal opzicht geldt dat de onderste helft (voornamelijk) is beoogd ten behoeve van de commerciële functies (kantoor, restaurant, bijeenkomstruimte, detailhandel en kunst) daar waar de bovenste helft is gericht op de woonfunctie. Het programma is als volgt opgebouwd. Navolgende afbeelding toont een doorsnede van het beoogde gebouw, met daarop het beoogde programma weergegeven.

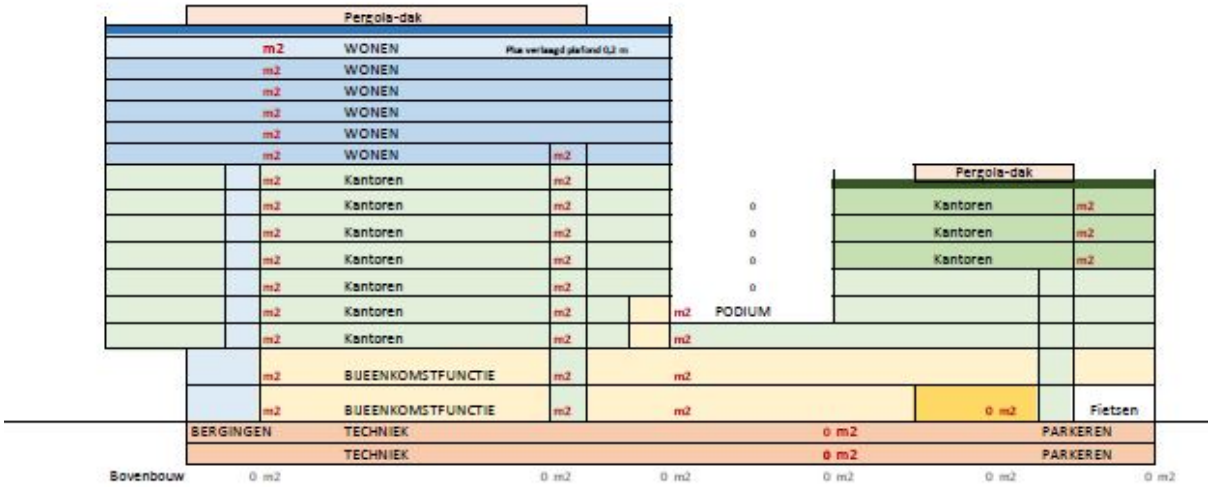

Dwarsdoorsnede beoogde gebouw (bron: VenhoevenCS)

3.5 Groen en water

Het plangebied heeft in de huidige situatie een bouwrijpe staat. Er zijn geen groene of waterelementen aanwezig. Gelet op het feit dat het plangebied wordt herontwikkeling in een hoogstedelijk milieu is er niet tot nauwelijks ruimte om echte groene en blauwe structuren te realiseren. Dat neemt niet weg dat in het plan aandacht is voor deze aspecten. Zo wordt zowel in het gebouw als aan de buitengevels gekeken naar mogelijkheden voor (gevel)beplanting. Wat betreft vuilwater wordt aangesloten op het gemeentelijk riool. Binnen het project wordt hemelwater geborgen voor gebruik in gevel- en daktuinen en als dynamische retentie. Het dynamische retentiedak in combinatie met de waterberging heeft een capaciteit van in totaal minimaal 66 mm water over de gehele footprint van het gebouw. De waterbergingsvoorziening zal een minimum opvangcapaciteit hebben van 100 m^3. Ten behoeve van de dynamische voorziening en extreme regenbuien wordt een overstort voorzien. Deze overstortvoorziening wordt in nader overleg met de gemeente verder uitgewerkt. Bij extreme buiten loopt het teveel aan water via de Nieuwe Stationsstraat naar de keerlus aan het einde van de Nieuwe Stationsstraat. Hemelwater infiltratie op het eigen perceel is niet mogelijk.

3.6 Verkeer en parkeren

Verkeer

Voor de onderhavige ontwikkeling is een verkeersonderzoek[1] uitgevoerd, welke als bijlage 2 is opgenomen bij de toelichting. In dit onderzoek is aandacht besteed aan de huidige intensiteiten, het berekenen van de verkeersgeneratie, het in kaart brengen van de toekomstige verkeersafwikkeling en het toetsen van de toekomstige verkeersafwikkeling. In de toekomstige situatie wordt de volgende verkeersgeneratie verwacht:

Naam ontwikkeling	Werkdagetmaal (mvt)	Drukste ochtendspitsuur (pae)	Drukste avondspitsuur (pae)
Appartementen	240	20	25
Horeca	711	56	74
Kantoor	630	51	65
Verkeersgeneratie	**1.581**	**127**	**164**

Bron: Mobycon

Op basis van bovengenoemde berekende verkeersgeneratie is gekeken hoe het extra verkeer verdeeld zal worden over de verschillende wegen en welke toekomstige verkeersintensiteiten te verwachten zijn

na realisatie van Podium26. Daarbij is op basis van kengetallen behorende bij wegcategorieën gekeken in hoeverre er (doorstromings-/leefbaarheids)knelpunten zouden kunnen ontstaan. Op een aantal plekken worden (beginnende) knelpunten gesignaleerd.

Op de Jansbuitensingel van de Apeldoornseweg naar het Willemsplein ligt de verhouding verkeersintensiteit-maximaal acceptabele intensiteit op 83%. Dit is een beginnend knelpunt, maar daarmee nog geen werkelijk knelpunt. Ook in de situatie zonder de ontwikkeling van Podium26 is sprake van een verhouding van 81% en daarmee een beginnend knelpunt. Op het Stationsplein volgt een verhouding van 164%. Op deze erftoegangsweg rijdt nu al zeer veel verkeer, waardoor in de 2030-situatie zonder de ontwikkeling van Podium26 de verhouding ook al 149% bedraagt en daarmee al een knelpunt is. Ook op het Nieuwe Plein van het Stationsplein naar de Weerdjesstraat geldt een verhouding die hoger ligt dan 100% en daarmee een knelpunt is. In de 2030-situatie zonder ontwikkeling is de verhouding 76%. De stijging is zo groot doordat 80% van het verkeer vanaf de ontwikkeling dat uitrijdend is via deze weg moet, als gevolg van het eenrichtingsverkeer van de binnenring. In de praktijk zal dit minder zijn, omdat een groot deel van de (auto)verkeersgeneratie afgewikkeld zal worden van en naar de parkeergarage Arnhem Centraal, met de hoofd in- en uitgang in de Willemstunnel. Op de andere wegvakken zijn de verhoudingen lager dan 80%, waardoor hier geen doorstromingsproblemen optreden.

Op de kruispunten wordt duidelijk dat voor sommige wegvakken mogelijke doorstromingsproblemen ontstaan. Deze situatie vindt echter volgens de modellen ook plaats wanneer Podium26 niet wordt gerealiseerd, waardoor deze problemen niet toe te schrijven zijn aan de ontwikkeling.

Parkeren
Op basis van het meest recente bouwplan met bijbehorend programma is een parkeerbalans[2] opgesteld, welke als bijlage 1 is opgenomen bij de toelichting. In de parkeerbalans is zowel aandacht voor het auto- als fietsparkeren.

Wat betreft het fietsparkeren geldt dat het meest recente bouwplan voorziet in 26 bergingen voor de fietsparkeerbehoefte van de bewoners voor de kantoorfunctie zijn maximaal 128 fietsparkeerplaatsen beschikbaar. Daarmee wordt voldaan aan de eisen.

Daarnaast wordt voorzien in 64 parkeerplaatsen voor auto's. Conform het parkeerbeleid van de gemeente Arnhem geldt in het centrum dat het parkeren voor bezoekers gefaciliteerd mag worden op de betaalde parkeerplaatsen in de omgeving. Voor Arnhem Centraal is namelijk afgesproken dat bezoek op de openbaar toegankelijke plekken een plek zoekt. De bewoners van de woningen komen niet in aanmerking voor een parkeervergunning. Voor de bijeenkomst- en woonfunctie is in de parkeerbalans gebruik gemaakt van deze reductiemogelijkheid. Voor de kantoorfunctie is dat niet het geval. Zonder toepassing te geven aan dubbelgebruik resulteert dat in een normatieve parkeerbehoefte van 68,5 parkeerplaatsen. Bij toepassing van dubbelgebruik geldt dat het maatgevende parkeermoment een parkeerbehoefte van 52 parkeerplaatsen oplevert. De beoogde parkeercapaciteit is dan ook voldoende om in de parkeerbehoefte te kunnen voorzien.

Functie	Normatieve P-behoefte	werkdag-ochtend	werkdag-middag	werkdag-avond	koop-avond	werkdag-nacht	zaterdag-middag	zaterdag-avond	zondag-middag
App. GO vanaf 120 m2	33,8	16,9	16,9	30,4	27,0	33,8	20,3	27,0	23,7
Kantoor multi-tennant	32,7	32,7	32,7	1,6	1,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Bijeenkomstruimte	2,0	2,0	2,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal	**68,5**	**51,6**	**51,6**	**32,2**	**28,8**	**33,8**	**20,3**	**27,0**	**23,7**

Parkeerbehoefte auto's bij dubbelgebruik (bron: Spark).

3.7 Toets plan aan Rijks- en provinciaal beleid

3.7.1 Rijk

De Nationale Omgevingsvisie(NOVI)
De NOVI biedt een duurzaam perspectief voor de leefomgeving met ambities. In deze NOVI worden de

nationale belangen in de fysieke leefomgeving en de daaruit voortkomende opgaven beschreven.
Er worden vier prioriteiten voor Nederland geformuleerd:
- ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie;
- duurzaam economisch groeipotentieel;
- sterke en gezonde steden en regio's;
- toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

Om beleidskeuzes op een heldere en voorspelbare manier te maken, hanteert de NOVI drie afwegingsprincipes, die helpen bij het prioriteren en afwegen van de verschillende belangen en opgaven;
1. Combinaties van functies gaan voor enkelvoudige functies: in het verleden is scheiding van functies vaak te rigide gehanteerd. Er wordt weer gezocht naar maximale combinatiemogelijkheden tussen functies, gericht op een efficiënt en zorgvuldig gebruik van ruimte
2. Kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal: er moet altijd gekeken worden naar de context van het gebied. Keuzes in verschillende gebieden kunnen daarom verschillen.
3. Afwentelen wordt voorkomen: het is van belang dat onze leefomgeving zoveel mogelijk voorziet in mogelijkheden en behoeften van de huidige generatie van inwoners zonder dat dit ten koste gaat van toekomstige generaties

Toetsing
Het rijk zet in de NOVI onder andere in op meer dichtheid, minder leegstand en verval, en meer groen en water. Het besluitgebied betreft een inbreidingslocatie binnen Arnhem, waarbij wordt ingezet op functiemenging en waarin de identiteit van de locatie (dynamische stationsomgeving) en de stad als geheel (kunst, mode en design) duidelijk in naar voren komt. Het plan is in lijn met het gestelde in de NOVI.

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)
Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) bevestigt in juridische zin kaderstellende uitspraken. Het gaat onder meer om nationale belangen als Rijksvaarwegen, Defensie, Natuurnetwerk Nederland (NNN), Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde, Hoofdwegen en hoofdspoorwegen, Elektriciteitsvoorziening, Buisleidingen van nationaal belang voor vervoer van gevaarlijke stoffen en Primaire waterkeringen.

Slechts daar waar een directe doorwerking niet mogelijk is, bij het NNN en bij de Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde, is gekozen voor indirecte doorwerking via provinciaal medebewind. Ten aanzien van de begrenzing van het NNN is bepaald dat niet het rijk, maar de provincies die grenzen (nader) bepalen.

Door de nationale belangen vooraf in juridisch-planologische procedures te borgen, wordt met het Barro bijgedragen aan versnelling van de besluitvorming bij ruimtelijke ontwikkelingen en vermindering van de bestuurlijke drukte.

Toetsing
Het voorgenomen plan raakt geen van de nationale belangen en is niet in strijd met het bepaalde in het Barro.

Ladder voor duurzame verstedelijking (Bro 3.1.6 tweede lid)
Vanuit het rijk wordt een zorgvuldig gebruik van de schaarse ruimte bevorderd. Hiervoor is de ladder voor duurzame verstedelijking geïntroduceerd en als procesvereiste opgenomen in artikel 3.1.6 lid 2 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Het doel dat hiermee wordt beoogd is het stimuleren van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik en het bewerkstelligen van een goede ruimtelijke ordening, onder meer door een optimale benutting van de ruimte in stedelijke gebieden, het bevorderen van vraaggerichte programmering en het voorkomen van overprogrammering.

Met de ladder wordt een zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke besluiten nagestreefd. Een nieuwe stedelijke ontwikkeling moet daarom altijd worden afgewogen en gemotiveerd. Daarbij moet een beschrijving worden gegeven van de behoefte aan de betreffende

ontwikkeling. Indien de ontwikkeling buiten bestaand stedelijk gebied mogelijk wordt gemaakt, dient te worden gemotiveerd waarom de ontwikkeling niet binnen bestaand stedelijk gebied wordt voorzien.

Toetsing
Wat onder stedelijke ontwikkeling wordt verstaan is in het Bro opgenomen. Een stedelijke ontwikkeling is volgens het besluit 'een ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen'. SAB heeft een toets aan de Ladder voor duurzame verstedelijking[3] opgesteld, die als bijlage 3 bij deze toelichting is opgenomen. In deze toets wordt geconcludeerd dat sprake is van een stedelijke ontwikkeling als bedoeld in het Bro.

Tevens is aangetoond dat deze ontwikkeling voorziet in een kwantitatieve en kwalitatieve behoefte voor het verzorgingsgebied. Deze behoefte wordt gerealiseerd binnen bestaand stedelijk gebied. Daarmee wordt geconcludeerd dat het project de toetsing aan de Ladder positief heeft doorlopen.

Conclusie
Voorliggend project is in lijn met het rijksbeleid.

3.7.2 Provincie

Omgevingsvisieen -verordening Gelderland
Op 19 december 2018 hebben Provinciale Staten de Omgevingsvisie 'Gaaf Gelderland' vastgesteld. Sinds 1 maart 2019 is deze Omgevingsvisie van kracht. De provincie heeft in de Omgevingsvisie een gezond, veilig, schoon en welvarend Gelderland centraal gesteld.

- *Gezond en veilig.* Dat = een gezonde leefomgeving, schone en frisse lucht, een schoon milieu, een niet vervuilde bodem, voldoende schoon en veilig (drink)water, bescherming van onze flora en fauna. Dat = voorbereid zijn op klimaatverandering, zoals hitte, droogte, bosbranden en overstromingen. En, dat = aandacht hebben voor verkeersveiligheid en veilige bedrijvigheid.
- *Schoon en welvarend.* Dat = een dynamisch, duurzaam en aantrekkelijk woon-, werk- en ondernemersklimaat, goed bereikbaar en met een goed functionerende arbeidsmarkt en dito kennis- en onderwijsinstellingen. Maar dat = ook: het tegengaan van schadelijke uitstoot, afval en uitputting van grondstoffen. En: het investeren in nieuwe, alternatieve vormen van energie.

Onderdeel van de Omgevingsvisie zijn diverse thematische visieschetsen met de volgende thema's:
- Energietransitie: van fossiel naar duurzaam.
- Klimaatadaptie: omgaan met veranderend weer.
- Circulaire economie: sluiten van kringlopen.
- Biodiversiteit: werken met de natuur.
- Bereikbaarheid: duurzaam verbonden.
- Vestigingsklimaat: een krachtige, duurzame topregio.
- Woon- en leefomgeving: dynamisch, divers, duurzaam.

De Omgevingsvisie bevat de strategische ambities voor de lange termijn. De Omgevingsverordening wordt ingezet voor die onderwerpen waarvoor de provincie eraan hecht dat de doorwerking van het beleid van de Omgevingsvisie juridisch gewaarborgd is. De verordening voorziet ten opzichte van de Omgevingsvisie niet in nieuw beleid en is daarmee dus beleidsneutraal. De inzet van de verordening als juridisch instrument om de doorwerking van het provinciaal beleid af te dwingen is beperkt tot die onderdelen van het beleid waarvoor de inzet van algemene regels noodzakelijk is om provinciale belangen veilig te stellen of om uitvoering te geven aan wettelijke verplichtingen.

De Omgevingsverordening richt zich net zo breed als de Omgevingsvisie op de fysieke leefomgeving in de Provincie Gelderland. Dit betekent dat vrijwel alle regels die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving opgenomen zijn in de Omgevingsverordening. Het gaat hierbij om regels op het gebied van ruimtelijke ordening, milieu, water, mobiliteit en bodem. De verwachting is dat de Omgevingsverordening op termijn alle regels zal gaan bevatten die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving.

Toetsing

Raadpleging van de digitale versie van de Omgevingsvisie en -verordening wijst uit dat de gronden van het plangebied binnen het intrekgebied liggen. De provincie streeft ernaar het grondwater als bron voor de drinkwatervoorziening te beschermen. Voor een effectieve en duurzame veiligstelling van de openbare drinkwatervoorziening maakt de provincie daardoor onder andere gebruik van regelgeving en vergunningverlening. De provincie wil niet dat fossiele energie (aardgas, aardolie, schaliegas of steenkoolgas) gewonnen wordt in de intrekgebieden voor de drinkwatervoorziening.

De Omgevingsverordening regelt dan ook dat een bestemmingsplan c.q. ruimtelijke onderbouwing ter plaatse van een intrekgebied niet mag voorzien in een bestemming die de winning van fossiele energie mogelijk maakt. Aangezien voorliggend plan een dergelijke bestemming niet mogelijk maakt is er geen sprake van de winning van fossiele energie en vormt dit verder geen problemen ten aanzien van de drinkwatervoorziening.

Deze ontwikkeling voorziet in een binnenstedelijke ontwikkeling waarbij woningen en kantoren worden toegevoegd. Hierdoor zijn artikel 2.2. en 2.9 van belang.

Artikel 2.2 (instructieregel bestemmingsplan doorwerking regionale woonagenda)

1. Een bestemmingsplan maakt nieuwe woningen alleen mogelijk als die ontwikkeling past binnen een door Gedeputeerde Staten vastgestelde regionale woonagenda.
2. Als een ontwikkeling niet past binnen de vigerende regionale woonagenda, kan een bestemmingsplan vooruitlopend op de eerstvolgende actualisatie van de regionale woonagenda nieuwe woningen toch mogelijk maken onder de volgende voorwaarden:
   a. er wordt voldaan aan de eisen van de Ladder voor duurzame verstedelijking;
   b. de ontwikkeling past binnen het meest recente provinciale beleid;
   c. er heeft aantoonbaar regionale afstemming plaatsgevonden over deze ontwikkeling, en
   d. Gedeputeerde Staten stemmen in met deze ontwikkeling.

Artikel 2.9 (nieuwe zelfstandige kantoren)

1. Een bestemmingsplan maakt zelfstandige kantoren alleen mogelijk voor zover deze ontwikkeling past binnen het vigerende Regionaal programma werklocaties.
2. Als een ontwikkeling niet past binnen het vigerende Regionaal programma werklocaties, kan een bestemmingsplan vooruitlopend op de eerstvolgende actualisatie zelfstandige kantoren toch mogelijk maken onder de volgende voorwaarden:
   a. er wordt voldaan aan de eisen van de Ladder voor duurzame verstedelijking;
   b. er heeft aantoonbaar regionale afstemming plaatsgevonden over deze ontwikkeling, en
   c. Gedeputeerde Staten stemmen in met deze ontwikkeling.
3. Als in overeenstemming met artikel 2.6, eerste lid, is aangegeven dat geen regionale afspraken over zelfstandige kantoren nodig zijn, kan een bestemmingsplan zelfstandige kantoren met een bruto vloeroppervlak van meer dan 1.000 vierkante meter alleen mogelijk maken na regionale afstemming over deze ontwikkeling. Regionale afstemming is niet verplicht als het gaat om zelfstandige kantoren met een lokaal vestigingsgebied.

Uit de toets aan de Ladder voor duurzame verstedelijking blijkt dat het beoogde woon- en

kantoorprogramma voorziet in een behoefte. Zo is er in Arnhem nog onvoldoende plancapaciteit voorhanden om in de woningbehoefte te kunnen voorzien, zoals in de regionale woonagenda afgesproken. Daarnaast geldt dat het Regionaal Programma Werklocaties voor de regio Arnhem-Nijmegen vermeldt dat de centrale stationsgebieden van Arnhem en Nijmegen zijn aangewezen als locaties voor nieuwe en herontwikkelingen ten behoeve van kantoorruimte. Daarbij wordt genoemd dat in het gebied rondom Arnhem CS niet voldoende potentie is om in de kantoorvraag te kunnen voorzien. Onder meer vanwege woningbouwontwikkelingen worden niet alle potentiele (her)ontwikkelingslocaties per definitie benut voor kantoorruimte. Dit leidt tot de noodzaak om buiten de centraal stationsgebieden op zoek te gaan naar geschikte overlooplocaties. Omdat voorliggend plan wel voorziet in een kantoorfunctie in het stationsgebied van Arnhem CS wordt gesteld dat de ontwikkeling in lijn is met het gestelde in de Omgevingsverordening.

Daarnaast geldt dat het plangebied zich in een intrekgebied bevindt. Daardoor zijn de artikelen 2.38 en 3.33 van belang.

Artikel 2.38 (instructieregel bestemmingsplan Intrekgebied)
Een bestemmingsplan voor gronden binnen een Intrekgebied maakt de winning van fossiele energie niet mogelijk.

Artikel 3.33 (verbod op winning fossiele energie in Intrekgebieden)
Het is verboden in een Intrekgebied werken tot stand te brengen of handelingen te verrichten ten behoeve van de winning van fossiele energie.

Omdat met de beoogde ontwikkeling uitsluitend stedelijke functies zijn beoogd, waarbij geen sprake zal zijn van de winning van fossiele energie vormt de ontwikkeling geen belemmering voor het intrekgebied.

Conclusie
Onderhavig plan is niet in strijd met het provinciaal beleid.

Hoofdstuk 4 Milieu- en omgevingsaspecten

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de verschillende milieu- en omgevingsaspecten waar rekening mee moet worden gehouden. Om de haalbaarheid van het initiatief aan te tonen is voor een deel van deze aspecten onderzoek verricht. In de betreffende paragrafen worden de bevindingen uit de onderzoeken nader toegelicht.

4.2 Geluid

Algemeen
De mate waarin het geluid onder andere het woonmilieu mag belasten, is geregeld in de Wet geluidhinder (Wgh). In het bestemmingsplan moet volgens de Wgh worden aangetoond dat gevoelige functies, zoals een woning, een aanvaardbare geluidsbelasting hebben als gevolg van omliggende (spoor)wegen en industrieterreinen. Indien nieuwe geluidsgevoelige functies worden toegestaan, stelt de Wgh de verplichting akoestisch onderzoek te verrichten naar de geluidsbelasting ten gevolge van omliggende (spoor)wegen en industrieterreinen.

De Wet geluidhinder kent een normenstelsel met een ten hoogst toelaatbare geluidbelasting (voorkeurswaarde en grenswaarden). Als de geluidbelasting beneden de voorkeurswaarde blijft dan zijn er vanuit de wet geen belemmeringen voor nieuwe geluidgevoelige situaties. Bij een geluidbelasting tussen de voorkeurswaarde en de grenswaarde moet er een gemotiveerd besluit genomen worden om nieuwe geluidgevoelige ontwikkelingen mogelijk te maken (hogere grenswaarde).

Voor het verlenen van een hogere waarde is de Nota uitvoeringsbeleid hogere grenswaarden van de gemeente Arnhem van toepassing. Hierin zijn regels opgenomen voor geluid van gemeentelijke wegen.

Toetsing
Omdat met deze ontwikkeling nieuwe geluidgevoelige functies mogelijk worden gemaakt, is een akoestisch onderzoek weg- en railverkeer uitgevoerd[4], zoals opgenomen als bijlage 4 bij deze toelichting. Uit het onderzoek volgt dat de geluidsbelasting vanwege het railverkeer op een deel van de noordgevel hoger is dan de maximaal toelaatbare waarde van 68 dB.

Ter plaatse van Podium 26 zijn bij de meest dichtbijgelegen sporen wissels aanwezig. Nabij de wissels kunnen geen raildempers geplaatst worden. Als rekening wordt gehouden met deze wissels met raildempers op alle sporen, dan is de benodigde lengte circa 1.180 meter. Door deze raildempers vindt op het lagere deel van het gebouw (het oostelijk deel, nabij wissels) een verlaging van de geluidsbelasting van 1 dB plaats, op het hogere deel van het gebouw (het westelijk deel) maximaal 2 dB. Deze maatregel is doelmatig volgens de Regeling doelmatigheid geluidmaatregelen Wet geluidhinder, echter wordt niet voldaan aan de voorwaarde uit deze regeling van 'raildempers worden aangelegd over een lengte van ten minste twee maal de afstand van het gebouw tot aan het spoor (tweemaal D)'.

Ook: in de praktijk wegen de kosten voor de raildempers (de engineering, de aanleg en het onderhoud) niet op tegen de kosten om met gebouwgebonden maatregelen een reductie van 1 dB tot 2 dB te realiseren. Daarbij is een deel van het gebouw waar de hogere geluidsbelastingen plaatsvinden niet geluidgevoelig en hebben de raildempers daar geen gevolg voor verbetering van het woonklimaat. De gemeente heeft de geluidsbelasting getoetst aan haar geluidbeleid en is akkoord gegaan met het niet toepassen van een bronmaatregel.

Een scherm moet minimaal op 4,5 meter vanuit het spoor staan. Het gebouw staat dicht op het spoor waarbij het scherm heel dicht op het nieuwe gebouw komt te staan. Om minimaal op twee bouwlagen het geluid door het spoor te verlagen, moet het scherm minimaal 4 meter hoog worden. Een dergelijk hoog scherm dicht bij het gebouw is niet wenselijk.

Wat betreft wegverkeer geldt dat de geluidsbelasting door de Centrumring en de Amsterdamseweg hoger is dan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB, maar wel lager is dan de maximaal toelaatbare waarde van 63 dB. Als gevolg van deze wegen dienen eveneens hogere waarden te worden vastgesteld. Voor andere wegen geldt dat de geluidsbelasting lager is dan 48 dB en sprake is van een goede ruimtelijke ordening.

Vanwege de spoorlijn, de Amsterdamseweg en Centrumring zijn hogere waarden nodig. De berekende geluidsbelastingen passen binnen het gemeentelijk beleid. Er wordt voldaan aan de voorwaarde dat iedere woning dient te beschikken over tenminste één verblijfsruimte aan de geluidluwe (<55 dB) zijde. In lijn met de mogelijkheden van de experimenteerruimte van de Chw is het hogere waardenbesluit in de regels opgenomen. De onderbouwing is opgenomen als bijlage bij de toelichting. Tot slot dient bij de verlening van de omgevingsvergunning voor het bouwen (voormalige bouwvergunning) worden aangetoond dat er wordt voldaan aan de binnenwaarde uit het Bouwbesluit 2012.

Conclusie
Met inachtneming van het voorgaande vormt het aspect geluid geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van dit bestemmingsplan.

4.3 Luchtkwaliteit

Algemeen
Eisen met betrekking tot luchtkwaliteit zijn verankerd in de Wet milieubeheer hoofdstuk 5, titel 5.2 en vormen een implementatie van diverse Europese richtlijnen omtrent luchtkwaliteit waarin onder andere grenswaarden voor vervuilende stoffen in de buitenlucht zijn vastgesteld ter bescherming van mens en milieu. In Nederland zijn stikstofdioxide (NO_2) en zwevende deeltjes als PM_{10} (fijn stof) de maatgevende stoffen waar de concentratieniveaus het dichtst bij de grenswaarden liggen. Overschrijdingen van de grenswaarden komen, uitzonderlijke situaties daargelaten, bij andere stoffen niet voor. Vanaf 1 januari 2015 dient het bevoegd gezag de luchtkwaliteit ook te toetsen aan de grenswaarde voor $PM_{2,5.}$ Op basis van onderzoek door het Planbureau voor de Leefomgeving kan worden gesteld dat als aan de grenswaarden voor PM_{10} wordt voldaan, ook aan de grenswaarde voor $PM_{2,5}$ wordt voldaan.

Hoewel de luchtkwaliteit de afgelopen jaren flink is verbeterd kan Nederland niet voldoen aan de luchtkwaliteitseisen die in 2010 van kracht zijn geworden. De EU heeft Nederland derogatie (uitstel) verleend op grond van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Dit betreft een gemeenschappelijke aanpak van het Rijk en diverse regio's om samen te werken aan een schonere lucht waarbij ruimte wordt geboden aan noodzakelijke ruimtelijke ontwikkelingen. Plannen die in betekenende mate bijdragen aan luchtverontreiniging worden opgenomen in een gebiedsgericht programma van het NSL. Het maatregelenpakket in het NSL is hiermee in evenwicht en zodanig dat op termijn de luchtkwaliteit in heel Nederland onder de grenswaarden ligt. Plannen die 'niet in betekenende mate' (NIBM) bijdragen aan luchtverontreiniging hoeven niet langer individueel getoetst te worden aan de Europese grenswaarden aangezien deze niet leiden tot een significante verslechtering van de luchtkwaliteit. Deze grens is in de AMvB NIBM gelegd bij 3% van de grenswaarde van een stof: Voor NO_2 en PM_{10} betekent dit dat aannemelijk moeten worden gemaakt dat het project tot maximaal 1,2 $\mu g/m^3$ verslechtering leidt. Voor een aantal functies (o.a. woningen, kantoren, tuin- en akkerbouw) is dit gekwantificeerd in de ministeriële regeling NIBM.

Uit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening wordt afgewogen of het aanvaardbaar is het project op deze plaats te realiseren. Hierbij kan de blootstelling aan luchtverontreiniging een rol spelen, ook als het project 'niet in betekenende mate' bijdraagt aan de luchtverontreiniging. Er is sprake van een significante blootstellingsduur als de verblijfsduur die gemiddeld bij de functie te verwachten is een aanzienlijk deel van de dag betreft. Volgens de toelichting op de Regeling Beoordeling luchtkwaliteit is dit onder andere het geval bij een woning, school of sportterrein.

Gevoelige bestemmingen als scholen, kinderdagverblijven, bejaarden- en zorgtehuizen genieten op grond van de gelijknamige AMvB extra bescherming. Substantiële uitbreiding of nieuwvestiging binnen 50 meter van een provinciale weg of 300 meter van een Rijksweg is alleen toegestaan als de

concentraties luchtvervuilende stoffen zich onder de grenswaarden bevinden waardoor geen onacceptabele gezondheidsrisico's optreden.

Beleidsnota Lucht en Uitvoeringsprogramma Luchtkwaliteit
Het Arnhemse beleid op gebied van luchtkwaliteit is vastgelegd in de Beleidsnota Lucht uit 2005. Deze nota is erop gericht nieuwe overschrijdingen van de normen uit de Wet Milieubeheer te voorkomen en bestaande of dreigende overschrijdingen op te lossen. Daarnaast richt de Beleidsnota Lucht zich op het beperken van overlast door geurhinder. Voor wat betreft het halen van de normen uit het BLK2005 en de Wet Milieubeheer is de beleidsnota vertaald naar maatregelen in het Uitvoeringsprogramma Luchtkwaliteit 2010 - 2014.

Toetsing
Ten behoeve van de voorgenomen ontwikkeling is een onderzoek naar luchtkwaliteit uitgevoerd[5], welke als bijlage 5 is opgenomen bij deze toelichting. In het onderzoek is de uitvoerbaarheid van het plan beschouwd voor wat betreft het aspect luchtkwaliteit. Hiervoor gelden meerdere wettelijke kaders. Dit maakt dat de onderzoeksopzet tweeledig is, namelijk:
- Toets NIBM;
- Toets grenswaarden.

Toets NIBM
Het aantal te realiseren woningen overschrijdt de NIBM grens niet. Het plan is daarom als NIBM te beschouwen. Met behulp van de NIBM-rekentool (versie april 2021) is de verslechtering van de luchtkwaliteit ten gevolge van het plan ook berekend. Uit de berekening met de NIBM-tool blijkt dat de planbijdrage van het plan kleiner is dan de NIBM-grens van 1,2 µg/m^3. Daardoor zal het plan 'Niet in betekenende mate' bijdragen aan de verslechtering van de luchtkwaliteit.

Toets grenswaarden
In het kader van een goede ruimtelijke ordening is aanvullend onderzocht of de toename in uitstoot van verontreinigende stoffen niet leidt tot overschrijding van grenswaarden. Hiertoe is de monitoringstool uit het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) geraadpleegd. De monitoringstool geeft inzicht in de concentraties stikstofdioxide (NO_2) en fijn stof ($PM_{2.5}$ en PM_{10}) in het plangebied tussen 2019 en 2030. Uit de berekeningen kan worden geconcludeerd dat de concentraties luchtverontreinigende stoffen onder de grenswaarden in de drie jaren (2019, 2020 en 2030) liggen. Deze grenswaarden zijn op Europees niveau vastgesteld ter bescherming van mens en milieu tegen schadelijke gevolgen van luchtverontreiniging. Tevens geven de uitkomsten uit de monitoringstool aan dat de concentraties van de luchtvervuilende stoffen vanaf 2019 in het plangebied verder afnemen. De blootstelling aan luchtverontreiniging is hierdoor beperkt en leidt niet tot onaanvaardbare gezondheidsrisico's.

Conclusie
In het kader van een goede ruimtelijke ordening is de luchtkwaliteit ter plaatse van het plangebied aanvaardbaar geacht. Het aspect luchtkwaliteit vormt dan ook geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het plan.

4.4 Hinder

Algemeen
Indien door middel van een ruimtelijke ontwikkeling nieuwe, gevoelige functies mogelijk worden gemaakt, moet worden aangetoond dat een goed leefmilieu mogelijk kan worden gemaakt. Hierbij moet rekening worden gehouden met omliggende functies met een milieuzone. Anderzijds mogen omliggende bedrijven niet in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden aangetast door de realisatie van een nieuwe gevoelige functie.

Wat betreft de aanbevolen richtafstanden tussen bedrijvigheid en gevoelige functies is de VNG publicatie 'Bedrijven en Milieuzonering' (2009) als leidraad voor milieuzonering gebruikt. In de VNG-publicatie zijn richtafstanden voor diverse omgevings- en gebiedstypen opgenomen. Het gaat onder andere om de

volgende omgevings- en gebiedstypen: 'rustige woonwijk', 'rustig buitengebied' en 'gemengd gebied'. In een rustige woonwijk en een rustig buitengebied komen vrijwel geen andere functies dan de woonfunctie voor. Gemengde gebieden betreffen gebieden die langs hoofdinfrastructuur liggen en/of gebieden met matige tot sterke functiemenging. In een dergelijk gebied komen direct naast woningen andere functies voor, zoals winkels, maatschappelijke voorzieningenhoreca en kleine bedrijven. Ook lintbebouwing in het buitengebied met overwegend agrarische en andere bedrijvigheid kan als gemengd gebied worden beschouwd. Voor gemengde gebieden kunnen de richtafstanden worden verminderd. De afstand wordt gemeten vanaf het op de verbeelding aangeduide deel voor de bedrijfsmatige activiteit tot aan de gevel van nieuwe of bestaande gevoelige functies gelegen buiten betreffend perceel.

Toetsing
Door SAB is een quick scan bedrijven en milieuzonering[6] opgesteld, welke als bijlage 6 is opgenomen bij deze toelichting. Het plangebied ligt in het stationsgebied in het centrum van Arnhem. In de directe omgeving van de ontwikkellocatie is zowel juridisch-planologisch als feitelijk gezien sprake van een afwisseling van functies. Zo bevinden zich hier bijvoorbeeld kantoren, een trein- en busstation, detailhandel en horeca. De omgeving is dan ook een gebied met een sterke functiemenging en kan daarom getypeerd worden als een 'gemengd gebied'. Dit betekent dat bij de beoordeling van het aspect 'bedrijven en milieuzonering' de richtafstanden uit de VNG-procedure met één afstandsstap kunnen worden verlaagd (met uitzondering voor het aspect 'gevaar').

Hinder ten gevolg van de ontwikkeling
Met de toepassing van een functiemengingslijst binnen het plan, waarbinnen enkel functies in de categorieën A en B zijn toegestaan, vormt met inachtneming van de eisen van het Bouwbesluit dan wel met een bouwkundige afscheiding, de hinder als gevolg van de ontwikkeling geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het plan. Aanvullend geldt dat de Verkeersleiding nabij het plangebied ligt waar in de ontwikkeling rekening mee wordt gehouden.

Hinder op de ontwikkeling
Ten aanzien van hinder van bestaande bedrijvigheid op de beoogde ontwikkeling wordt geconcludeerd dat voor de meeste omliggende gronden voldaan wordt aan de VNG-brochure (richtafstanden-lijst c.q. functiemengingslijst) waardoor deze gronden met bijbehorende functies niet onevenredig worden geschaad in hun ontwikkelingsmogelijkheden en ter plaatse van de ontwikkellocatie een goed woon- en leefklimaat is gewaarborgd.

Enkel voor de gronden van het busstation geldt dat niet voldaan kan worden aan de richtafstand voor gevaar en geluid. Aangezien de ter plaatse aanwezige functie veiligheidsrisico's op basis van de geldende wet- en regelgeving binnen het eigen terrein dient op te lossen is een nadere beschouwing naar het aspect gevaar niet benodigd. Wel is voorzien in een akoestisch onderzoek industrielawaai[7], welke als bijlage 7 is opgenomen bij de toelichting. Uit de berekeningen blijkt dat de richtwaarden vanuit de VNG-publicatie voor een gemengd gebied in totaliteit niet worden overschreden. Dit betreffen de richtwaarden van stap-2 voor de dag-, avond- en nachtperiode. Op basis van de resultaten kan daarmee worden voldaan aan een goede ruimtelijke ordening. Een nadere beschouwing is zodoende niet benodigd.

Tot slot ligt op korte afstand van het plangebied een ondergrondse afvalinzameling terminal van waaruit mogelijk geurhinder kan ontstaan. Bij geur afkomstig van industriële bedrijven gaat het om de geuruitstoot (emissie) van bedrijven die zich verspreidt via de lucht en een geurbelasting (immissie) veroorzaakt op de woon- en leefomgeving. De geurbelasting is de hoeveelheid geur, uitgedrukt in geureenheden (odour units) per kubieke meter lucht (ou_E/m^3), die op een geurgevoelig object zoals een woning 'terecht' komt. Deze hoeveelheid kan worden gemeten of berekend. De geurbelasting wordt uitgedrukt in een bepaalde percentielwaarde (bijvoorbeeld de 98 percentiel bij een continue bron of de 99 percentiel bij een fluctuerende bron). Bij een concentratie van 1 ge/m^3 (= 0,5 ou_E/m^3) is een geur nauwelijks te ruiken en wordt elke geur als neutraal (hedonische waarde 0) ervaren. De navolgende afbeelding laat de geurcontour van de inrichting zien. Een klein deel van de gronden van het plangebied liggen binnen de geurcontour. In dit deel van het plangebied zijn geen woningen voorzien. Daarom vormt de geurcontour geen belemmering voor de uitvoerbaarheid en is geen sprake van geurhinder binnen het

plangebied.

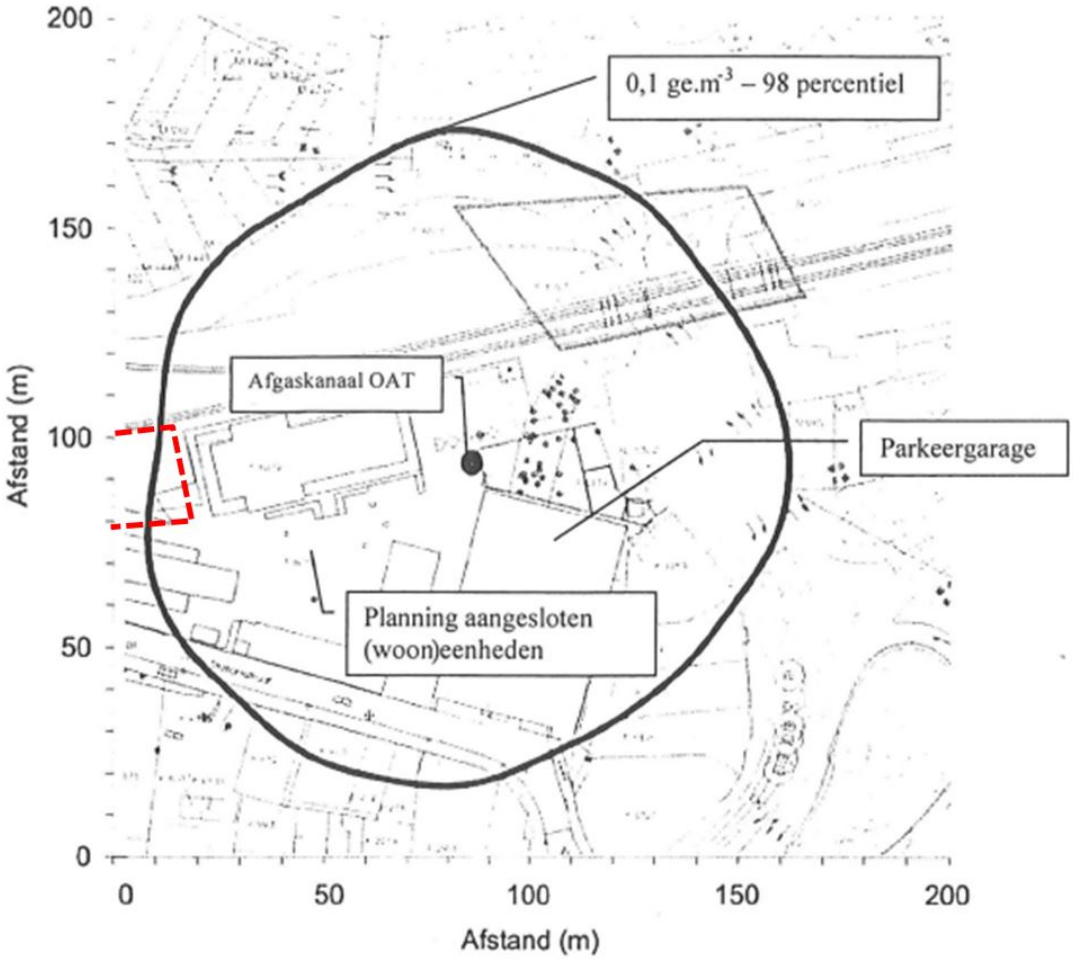

Geuronctour van 0,1 ge.m^{-3} op basis van het 98 percentiel met daarop een deel van het plangebied globaal in rood weergegeven (Bron: Geuronderzoek ondergronds afval transport te Arnhem).

Conclusie
Het aspect hinder vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van onderhavig plan.

4.5 Externe veiligheid

Algemeen
Het aspect externe veiligheid betreft het risico op een ongeval waarbij een gevaarlijke stof aanwezig is. Deze gevaarlijke stoffen kennen twee verschillende bronnen. Dit zijn de stationaire bronnen (chemische fabriek, lpg-vulpunt) en de mobiele bronnen (route gevaarlijke stoffen). Er wordt onderscheid gemaakt tussen de kans op een ramp en het aantal mogelijke slachtoffers. Er wordt bij externe veiligheid onderscheid gemaakt in plaatsgebonden risico en groepsrisico.

Het plaatsgebonden risico mag in principe nergens groter zijn dan 1 op 1 miljoen (ofwel 10^{-6}). Dit is de kans dat een denkbeeldig persoon, die zich een jaar lang permanent op de betreffende plek bevindt (de plek waarvoor het risico is uitgerekend), dodelijk verongelukt door een ongeval. Deze kans mag niet groter zijn dan eens in de miljoen jaar. Elke ruimtelijke ontwikkeling wordt getoetst aan het plaatsgebonden risico van 10^{-6} als grenswaarde.
Het groepsrisico geeft de kans aan dat in één keer een groep mensen die zich in de omgeving van een risicosituatie bevindt, dodelijk door een ongeval wordt getroffen. Groepsrisico legt een relatie tussen de kans op een ramp en het aantal mogelijke slachtoffers. Bij groepsrisico is het dan ook niet een contour die bepalend is, maar het aantal mensen dat zich gedurende een bepaalde periode binnen de effectafstand van een risicovolle activiteit ophoudt. Welke kans nog acceptabel geacht wordt, is

afhankelijk van de omvang van de ramp.

Gemeentelijk beleid
Het beleidsplan Externe Veiligheid is in 2015 vastgesteld en wederom met 4 jaar verlengd. Dit beleidsplan beschrijft de mate van gewenste externe veiligheid in Arnhem. Uitgangspunt hierbij zijn de landelijke normen voor het plaatsgebonden risico en het groepsrisico. In een groot gedeelte van de stad streven we naar het niet doen toenemen van de risico's. Op sommige plekken in de stad, op bedrijventerreinen voor zware industrie en de volgens het structuurplan stedelijke zone accepteren we een hoger risico dan op andere plaatsen. Wel moet daar extra aandacht zijn voor de beschikbare mogelijkheden voor rampenbestrijding, de zelfredzaamheid van mensen en de hulpverlening.

Toetsing
Door de aanwezigheid van meerdere risicobronnen in de nabijheid van het plangebied is een onderzoek externe veiligheid[8] uitgevoerd, welke als bijlage 8 is opgenomen bij deze toelichting. Op basis van het onderzoek kan het volgende worden geconcludeerd:

Onderzoeksgebied
In het onderzoek externe veiligheid zijn alle risicobronnen in de nabijheid, op een maximale afstand van 1,5 km, van de ontwikkellocatie beschouwd. Uit de inventarisatie van nabije risicobronnen is gebleken dat de ontwikkellocatie zich niet binnen het invloedsgebied van risicovolle inrichtingen, buisleidingen, water en/of weg bevindt. De ontwikkellocatie bevindt zich wel in de directe nabijheid van het spoortraject 62: Arnhem - Zutphen. Een nader onderzoek was derhalve vereist.

Risicoanalyse
Het spoortraject 62: Arnhem - Zutphen is als potentiele risicobron nader onderzocht. Uit de analyse is gebleken dat het spoortraject in de nabijheid van de ontwikkellocatie geen plasbrandaandachtsgebied en geen PR 10-6/j contour kent. Voor analyse van het groepsrisico is een berekening uitgevoerd met het programma RBM II, uit de resultaten blijkt dat het groepsrisico niet toeneemt met meer dan 10% en dat de oriëntatiewaarde niet wordt overschreden. Een uitgebreide verantwoording op basis van het Bevt is derhalve niet vereist. Conform het gemeentelijk beleid externe veiligheid van de gemeente Arnhem is een volledige verantwoording van het groepsrisico echter ook vereist wanneer een plan betrekking heeft op een ontwikkeling die geheel of gedeeltelijk binnen 200 meter van een transportroute ligt. Het voorliggende plan grenst ten noorden aan het spoortraject 62 en valt derhalve onder de door de gemeente Arnhem opgelegde verantwoordingsplicht.

Verantwoording groepsrisico
De uitgebreide verantwoording van het groepsrisico is opgenomen in het onderzoek conform het vereiste in het gemeentelijk beleidsplan en op basis van de in de wetgeving verankerde kaders voor verantwoording van het groepsrisico. Tevens is het advies van de Veiligheidsregio Gelderland Midden in de rapportage opgenomen.

Conclusie
Gezien het gegeven dat zowel op basis van de risicoanalyse en bijbehorende verantwoording van het groepsrisico, evenals na advies van de veiligheidsregio blijkt dat er in het kader van externe veiligheid geen belemmeringen zijn voor de beoogde ontwikkeling kan geconcludeerd worden dat de voorgenomen wijziging van het bestemmingsplan uitvoerbaar is.

4.6 Natuur

Algemeen
Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet rekening worden gehouden met de aanwezige natuurwaarden in en om het besluitgebied. Vanaf 1 januari 2017 geldt hiervoor de Wet natuurbescherming. Deze wet beschermt bepaalde plant- en diersoorten, natuurgebieden en bossen. Voordat ontwikkelingen mogen plaatsvinden, moet worden aangetoond dat in het kader van de huidige natuurwet- en regelgeving van een negatief effect geen sprake is, dan wel dat daarvoor respectievelijk een vergunning of ontheffing worden verkregen. Bij de toets van een ruimtelijke ontwikkeling wordt onderscheid gemaakt tussen

gebiedsbescherming en soortenbescherming.

Groenvisie 2017-2035
De Groenvisie gaat over het Groen-blauw raamwerk, de stedelijke hoofdgroenstructuur, vertaald in doelen, ambities en ontwikkelopgaven. Dit Groen-blauw raamwerk van de stad bepaalt het gezicht van de stad en de aantrekkelijkheid van uiteenlopende woon- en recreatiemilieus. Het gaat daarbij om de waarden vanuit landschap, cultuurhistorie, ecologie, water en recreatief gebruik op gemeente en op particuliere terreinen.

Aan groen wordt de laatste jaren steeds meer waarden en kwaliteiten toegekend. Zo ook aan het Arnhemse groen. Te denken valt aan gezondheid, klimaat (verminderen van hitte en van wateroverlast), milieu (verbeteren luchtkwaliteit), stadslandbouw, dierenwelzijn, toerisme en sport en bewegen. Het groen biedt ruimte voor een gezonde, leefbare, aantrekkelijke en daarmee ook toekomstbestendige woon- en werkomgeving.
De Groenvisie is daarvoor verdeeld in 5 thema's met bijbehorende doelen:
- de herkenbare stad: zichtbaarheid en beleefbaarheid van landschap en cultuurhistorie
- de natuurvriendelijke stad: biodiversiteit in en om de stad en de natuurinclusieve stad
- de groene gezonde stad: leefbaarheid, klimaat en gezondheid
- de duurzaam beheerde stad: beheer afgestemd op eindbeeld en gebruik
- de samenwerkende stad: maatschappelijke betrokkenheid en promotie van groen

De Groenvisie legt niet alleen het Groen-blauw raamwerk vast, dus de stedelijke hoofdgroenstructuur. De Groenvisie geeft ook richting aan het belang van groen in de wijken, zodat initiatieven de waarden van het groen (landschap, biodiversiteit, gezondheid, waterbuffering, koelte) niet aantasten maar versterken.

De Groenvisie is daarmee een basis voor de vertaling naar de (planologische) bescherming van waardevolle gebieden en waardevolle bomen in de ruimtelijke plannen en het latere Omgevingsplan.

De Groenvisie zorgt voor een actualisatie van de Arnhemse regels aangaande groencompensatie. Het provinciale beleid ten aanzien van groencompensatie is gewijzigd. Per 1 januari 2017 is er de Wet natuurbescherming. De provinciale compensatie is sindsdien alleen geldig op bos binnen het Gelderse Natuurnetwerk.

Groenbalans en -compensatie
De Groenvisie geeft de Arnhemse regels groencompensatie aan. Uitgangspunt is dat de totale groenbalans in de stad neutraal blijft of toe neemt. Moet er toch groen verdwijnen (planologisch of feitelijk), dan wordt dat gecompenseerd. Allereerst kwantitatief, dan kwalitatief en als laatste financieel.

Bij financiële compensatie wordt de waarde van het groen en de bomen gestort in het Groenfonds. Daar waar de provinciale compensatie regels gelden, treden de gemeentelijke regels terug.

Toetsing
SAB heeft met een quick scan natuur[9] onderzocht of er beschermde natuurwaarden, volgens de nu geldende natuurwet- en regelgeving, aan- of afwezig zijn in het plangebied. Ook is nagegaan of de ruimtelijke ontwikkeling die mogelijk wordt gemaakt, mogelijk negatieve effecten kan hebben op beschermde natuur buiten het plangebied. Navolgend worden kort de conclusies van de quick scan uiteengezet. De quick scan is als bijlage 9 opgenomen bij deze toelichting.

Gebiedsbescherming
Natura 2000-gebieden Veluwe en Rijntakken liggen in de buurt van het plangebied. Een negatief effect op de instandhoudingsdoelstellingen van de Veluwe en de Rijntak-ken is vanwege een mogelijke toename in stikstofdepositie door de ruimtelijke ontwikkeling in het plangebied niet uit te sluiten. Daartoe is een stikstofberekening[10] uitgevoerd, welke als bijlage 10 is opgenomen bij deze toelichting. Uit de uitgevoerde berekeningen voor de aanlegfase blijkt dat de nu gehanteerde grenswaarde van 0,00 mol stikstof/ha/j wordt overschreden met 0,02 mol stikstof/ha/j. Het betreft een geringe tijdelijke

toename van stikstofdepositie, die niet zal zorgen voor significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000 door stikstof (zie ook uitspraak Raad van State d.d. 26 oktober 2022, ECLI:NL:RVS:2022:3093). Uit de uitgevoerde berekeningen van de gebruiksfase blijkt dat er geen rekenresultaten hoger zijn dan 0,00 mol stikstof/ha/j op de stikstofgevoelige habitattypen in de omliggende Natura 2000-gebieden. Er zijn daardoor geen nadelige milieueffecten te verwachten op de omliggende Natura 2000-gebieden. Geconcludeerd wordt dat significant negatieve effecten door het toekomstig gebruik kunnen worden uitgesloten.

Verder blijkt uit de quick scan dat in de omgeving van het plangebied geen Natuur-netwerk Nederland of andere provinciaal beschermde natuur aanwezig is. De provinciale bescherming van deze gebieden staat de uitvoering van het plan dan ook niet in de weg en nader onderzoek hiernaar is niet noodzakelijk.

Soortenbescherming
In en rondom het plangebied kunnen in het wild levende planten en dieren aanwezig zijn. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor deze soorten en hun directe leefomgeving.

In en nabij het plangebied kunnen ook soorten voorkomen die zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming, maar waarvoor een provinciale vrijstelling van de verboden geldt, voor werkzaamheden die men uitvoert in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Door de provinciale vrijstelling staat de aanwezigheid van deze soorten de geplande ontwikkeling niet in de weg. Essentiële elementen, zoals essentieel leefgebied of verblijfplaatsen, van andere beschermde soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt, zijn niet aanwezig. De bescherming van deze categorie soorten staat de ontwikkeling niet in de weg.

Houtopstanden
Bij deze ruimtelijke ontwikkeling wordt geen houtopstand geveld waarop de regels van de Wet natuurbescherming van toepassing zijn. De bescherming van houtopstanden vormt dan ook geen beperking voor de beoogde ruimtelijke ontwikkeling.

Groenbalans
De gemeente Arnhem hanteert een groenbalans: uitgangspunt is dat de totale groenbalans in de stad neutraal blijft of toe neemt. Moet er toch groen verdwijnen (planologisch of feitelijk), dan wordt dat gecompenseerd. Allereerst kwantitatief, dan kwalitatief en als laatste financieel. Met de voorgenomen ontwikkeling is geen sprake van afname van groen, zowel in juridisch-planologische dan wel feitelijke zin is geen sprake van afname van groen. Desalniettemin is sprake van de toevoeging van groen, bijvoorbeeld in de vorm van groenbakken op diverse verdiepingen.

Conclusie
Het aspect natuur vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van dit plan.

4.7 Water

Algemeen
Het aspect water is van groot belang binnen de ruimtelijke ordening. Door verstandig om te gaan met het water kan verdroging en wateroverlast voorkomen worden en kan ook de kwaliteit van het water hoog gehouden worden. Daarom is het noodzakelijk dat gebiedseigen water zo lang mogelijk in het gebied zelf blijft in plaats van het afvoeren via de riolering.

Rijksbeleid
Het Rijksbeleid op het gebied van het waterbeheer is onderdeel geworden van het Nationale Omgevingsvisie, de NOVI (2020). De NOVI bevat nieuw strategisch beleid op het gebied van de fysieke leefomgeving en komt in de plaats van gebiedsdekkende structuurvisies en relevante delen van zelfstandige strategische beleidsplannen (natuurvisie, verkeer- en vervoerplannen) en de strategische gedeelten van nationale én provinciale waterplannen en milieubeleidsplannen.

Echter delen van het Nationaal Waterplan 2016-2021 (NWP) blijven van kracht tot de invoering van de

Omgevingswet. Het gaat dan om de hoofdlijnen van het nationale waterbeleid beschrijven en de daartoe behorende ruimtelijke aspecten van het nationale ruimtelijk beleid. Echter als de NOVI afwijkt van het NWP, dan moet dat als wijziging van het NWO worden gezien. Tot de invoering van de Omgevingswet is het waterbeleid in 2 nationale plannen terug te vinden. (Toelichting NOVI).

De NOVI is een integrale omgevingsvisie voor de fysieke leefomgeving, maar de relatie met de sociale leefomgeving wordt uitdrukkelijk gelegd. Naast de ruimtelijk-functionele indeling van de leefomgeving gaat het ook om de activiteiten die een effect hebben op de leefomgeving in brede zin, waaronder het milieu, water, bodem, lucht en het natuurlijk kapitaal. Boven- en ondergrond zijn onlosmakelijk verbonden.
In de NOVI worden 4 prioriteiten gesteld: Ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie, Duurzaam economisch groeipotentieel, Sterke en gezonde steden en regio's en Toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied. Daarnaast zijn 3 afwegingsprincipes vastgelegd.

Onder de eerste prioriteit vallen nu ook de eerdere bestuursakkoorden die voor het thema Water zijn afgesloten. In 2050 is Nederland Klimaatbestendig en waterrobuust ingericht, is de veiligheid tegen overstroming gegarandeerd, hebben rivieren en beken de ruimte gekregen en is voldoende zoetwater van goede kwaliteit aanwezig. Bij het laatste gaat het om oppervlaktewater en grondwater.

In de Waterwet (22 december 2009) zijn onder meer de gemeentelijke watertaken opgenomen: de zorgplicht voor hemelwater indien de eigenaar van het terrein het hemelwater in alle redelijkheid niet op eigen terrein kan verwerken en de regierol van gemeenten bij de grondwaterzorgplicht. In het gemeentelijke rioleringsplan geven gemeenten aan hoe zij invulling geven aan die zorgplichten.

Provinciaal en regionaal beleid
Op provinciaal niveau zijn alle beleidsplannen geïntegreerd in één plan: de Omgevingsvisie Gelderland (vastgesteld 9 juli 2014). Water is opgenomen in twee centrale doelstellingen, te weten het borgen van de kwaliteit en de veiligheid van de leefomgeving. Realisatie van deze doelstellingen betekent onder meer:
- ontwikkelen met kwaliteit met respect voor ruimtelijke, landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten;
- een robuust en toekomstbestendig water- en bodemsysteem voor alle functies; bij droogte, hitte en wateroverloed;
- een gezonde en veilige leefomgeving
- een gezonde vrijetijdseconomie en aandacht voor beleving, bereikbaarheid en toegankelijkheid van cultuur, natuur en landschap.

Verder is de provincie het aanspreekpunt voor drie watergerelateerde zaken:
- onttrekkingen voor drinkwaterwinning;
- onttrekkingen ten behoeve van bodemenergiesystemen zoals koude- en warmte opslag (KWO);
- industriële onttrekkingen meer dan 150.000 m^3 per jaar.

Beleid waterschapen gemeente
De verantwoordelijkheid voor het stedelijk waterbeheer in Arnhem-Noord, inclusief het in stand houden van de waterkering, ligt bij het Waterschap Rijn en IJssel. Relevant beleid is opgenomen in het Waterbeheerprogramma 2022-2027 en de Keur en legger van het waterschap.

Het waterbeleid van de gemeente Arnhem is vastgelegd in de volgende beleidsplannen.
- Het geactualiseerde Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP) vastgesteld op 14 november 2018. Het plan richt zich op een verbetering van de kwaliteit van het rioleringsstelsel door het verminderen van de vuiluitworp naar het oppervlaktewater, de bodem en het grondwater, op het voorkomen van overlast door klimaatverandering en op het vasthouden van schoon hemelwater in stedelijk gebied.
- Aanpak wateroverlast Arnhem-Noord (vastgesteld 2 november 2015). Het plan heeft tot doel om Arnhem en vooral Arnhem-Noord, beter waterbestendig te maken tegen zware regenbuien. Daarom zal over elk plan een waterscan worden gelegd. Tijdens werkzaamheden in de openbare ruimte worden ruimtelijke maatregelen genomen die wateroverlast verminderen dan wel beperken.

Strategie Klimaatadaptatie "Groen, Slim en Samen"

In januari 2021 is de Strategie Klimaatadaptatie "Groen, Slim en Samen" vastgesteld. In de Strategie geeft Arnhem aan hoe zij zich in dit decennium klimaatbestendig wil maken op de thema's die voor de klimaatadaptatie van belang zijn: Droogte, Hitte, Wateroverlast en Waterveiligheid. De belangrijkste ambities zijn:

- de klimaatopgave is een gezamenlijke opgave voor alle bewoners, bedrijven en instellingen in Arnhem;
- de verdichtingsopgave wordt gecombineerd met de klimaatadaptatie;
- 10% minder verharding, meer groen en water;
- de ambities voor het thema Water is de schade en overlast door extreme buien zoveel mogelijk te voorkomen, door onder meer:
  - bij nieuwbouw al het hemelwater af te koppelen;
  - bij renovatie maximaal af te koppelen, waarbij de haalbaarheid per geval beoordeeld zal worden. (In beide situaties geldt de minimale eis van 40 mm. neerslag op eigen terrein verwerken);
  - in 2030 in ieder geval 90% van de huidige openbare ruimte afgekoppeld te hebben
  - voorkomen van wateroverlast bij toename bebouwing en /of verharding
- voor het thema Hitte en Droogte geldt dat de negatieve effecten van hitte worden tegen gegaan;
- aanvullend voor het thema Droogte geldt dat meer inzicht nodige is in de effecten van droogte ook op de waterkwaliteit;
- en voor het thema Waterveiligheid sluit de gemeente aan bij de waterschappen en RWS, de verantwoordelijke organisaties voor dit thema.

Resumé

Uitgangspunt in het huidige beleid van gemeente, waterschap en provincie is dat planontwikkeling moet aansluiten bij een duurzaam integraal waterbeheer. Dit betekent dat:

- negatieve verstoring van de grondwaterstanden en –stromingen niet toegestaan zijn om grondwateroverlast en/of verdroging op de locatie en het boven- en benedenstrooms gelegen gebied te voorkomen;
- maatregelen getroffen moeten worden ter voorkoming van (grond)watervervuiling;
- bij nieuwbouw het regenwater binnen het plangebied afgekoppeld moet worden van de riolering en worden verwerkt op eigen terrein;
- voldoende oppervlaktewater aanwezig is en op de goede locatie;
- het verhard oppervlak zoveel mogelijk beperkt wordt;
- het gebruik van uitloogbare materialen en chemische bestrijdingsmiddelen niet is toegestaan;
- ontwikkelingen moeten bijdragen aan het verminderen of beperken van wateroverlast;
- ontwikkelingen en herinrichtingen moeten klimaatbestendig en waterrobuust ingericht worden.

Toetsing

Voor de onderhavige ontwikkeling is een digitale watertoets[11] doorlopen en een waterplan[12] opgesteld, welke als bijlage 11 en 12 zijn opgenomen bij deze toelichting. Uit de digitale watertoets volgt dat het plan onder de normale procedure valt. Dit betekent dat er nader overleg plaats moet vinden met Waterschap Rijn een IJssel.

Bestaande situatie

In de huidige situatie is het plangebied onverhard en braakliggend. Het betreft een onbebouwd perceel in het stationsgebied. De maaiveldhoogte binnen het plangebied bedraagt circa NAP + 28 tot 30 meter. Het freatisch grondwater bevindt zich op ongeveer 17 tot 19 meter beneden maaiveld. De bodem bestaat uit matig fijn, zwak siltig zand dat plaatselijk grindhoudend is.

Oppervlaktewater

In het plangebied is momenteel geen oppervlaktewater aanwezig.

Waterveiligheid

In of in de directe nabijheid van het plangebied zijn geen primaire of regionale waterkeringen aanwezig.

Wateroverlast

Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen neemt het oppervlakte verhard in veel gevallen toe. Toch zal het

toekomstige gebied moeten voldoen aan het watersysteem zoals dat tegenwoordig wordt voorgesteld waarin rekening is gehouden met klimaatverandering.

Een belangrijk principe is dat een deel van het afstromend hemelwater binnen het plangebied wordt vastgehouden en/of geborgen en dus niet direct afgevoerd wordt naar de riolering of het oppervlaktewater. Hiermee wordt wateroverlast verminderd en eventueel verdroging tegen gegaan.

Binnen het voorliggende plangebied is sprake van een toename aan verhard oppervlak ten opzichte van de huidige situatie. Als gevolg van deze toename dient water-compensatie te worden toegepast binnen het plangebied. Dit heeft de gemeente Arnhem geconcretiseerd in haar Strategie Klimaatadaptatie Arnhem 2020-2030. Specifiek betekent dit onder andere dat bij nieuwbouw al het regenwater afgekoppeld wordt en dat er bergingseis geldt van minimaal 40 mm op het eigen terrein. De haalbaarheid wordt per geval beoordeeld bij renovatie, bij nieuwbouw betreft het een eis.

Binnen het project wordt hemelwater geborgen voor gebruik in gevel- en daktuinen en voor toiletspoelingen. Op diverse plekken op en rond het gebouw bevinden zich daktuinen welke intensieve beplanting omvatten en een grote waterbehoefte en bergend vermogen hebben. Om deze tuinen te kunnen voorzien van regenwater is een dynamische retentie voorzien. Deze dynamische retentie heeft over de gehele footprint van het gebouw een bergingscapaciteit van 66 mm. Het dynamische retentiedak werkt als volgt: De dynamische berging wordt aangestuurd via een intelligente stuw, die per dakvlak een doel voor het water kan kiezen, aan de hand van de behoefte. Zo wordt allereerst de regenwater buffer voor gebruik in de toiletten gevuld. Vervolgens wordt het water gebruik om de daktuinen volledig verzadigd te laten geraken. Een deel van deze tuinen is gedeeltelijk overdekt. Het resterende water wordt vastgehouden op het dak. Op het dak zal een deel van het water verdampen en gebruikt worden voor de primaire en secundaire doelen. De intelligente stuw is gekoppeld aan een weersvoorspelling zodat in het geval van een hevige of langdurige bui, het dak leeggestuurd kan worden. Of indien gewenst, dat het dak langzaam af kan vloeien, bijvoorbeeld in 2 dagen of tijdens specifieke tijdstippen.
Concreet zijn de volgende typen regenwaterretentie in het project aanwezig:

- Statische berging: 26 mm, voor gebruik als irrigatie voor beplanting.
- Dynamische berging: 40 mm.
- Aanvullende berging: regenwatertank voor gebruik in het gebouw (toiletten): Omvang nader te bepalen.

Op basis van de footprint van het gebouw geeft 26 mm ca 45 m^3 water en 40 mm 69 m^3 water.

Ten behoeve van de dynamische voorziening en zeer extreme regenbuien (> 66 mm) wordt een overstort voorzien. Deze overstortvoorziening wordt in nader overleg met de gemeente verder uitgewerkt. Vooralsnog is het uitgangpunt dat de overloop via een ondergrondse verbinding wordt aangesloten op het rioolstelsel. De verwachting is dat het lozen op het rioolstelstel slechts zeer incidenteel gebeurd.
Overloop vindt plaats in de volgende situaties:

- Bij zeer extreme buien (t = 100), meer dan 66 mm
- Na langdurig natte periodes (najaar) én een stevige bui (t=5)
- Voorafgaand aan zware vorst (i.v.m. schade aan het dak) én langdurig natte periode

Hemelwater infiltratie op het eigen perceel is niet mogelijk vanwege het nabij gelegen spoor, de aanwezige kelder, naastgelegen kelders, kabels en leidingen en volledige verharding rondom het project.

Grondwaterneutraal bouwen
Het grondwater bevindt zich op deze locatie naar geschatte opgave van de gemeente Arnhem op circa 13m boven NAP. De laagste vloer, de liftput in keldervloer -2, bevindt zich in het project op meer dan 22m boven NAP. Van beïnvloeding of invloed van of door grondwater is in dit project dan ook geen sprake. De kans op structurele grondwateroverlast is gezien deze marge in relatie tot de aanleghoogte gering. Er wordt geen grondwater onttrokken voor de realisatie van dit project.

Waterkwaliteit
Met de voorgenomen ontwikkeling worden geen functies mogelijk gemaakt die een bedreiging vormen voor de grondwaterkwaliteit. Aangezien het dichtstbijzijnde oppervlaktewater op circa 250 meter ligt,

vormt het plan geen eventuele bedreiging voor de kwaliteit van oppervlaktewater.

Riolering
De gemeente heeft een zorgplicht voor doelmatige verwerking en afvoer van hemelwater en afvalwater. Aansluiting van de riolering in het plangebied op het bestaande stelsel wordt in een later stadium uitgedetailleerd.

Beheer en onderhoud
Het beheer en onderhoud van het inzamelings- en transportstelsel van afvalwater, kortom de riolering, ligt bij de gemeente. Het Waterschap is verantwoordelijk voor de zuivering van het aangeleverde afvalwater.

Het beheer en onderhoud van het gemeentelijke inzamelings- en transportstelsel ligt bij de gemeente tot aan het eindgemaal dat in beheer is van waterschap Rijn en IJssel. Het Waterschap is verantwoordelijk voor het transport vanuit het eindgemaal tot en met afvalwaterzuiveringsinstallatie en voor de zuivering. De gemeentelijke riolering moet bereikbaar zijn voor beheer en onderhoud.

Conclusie
Met inachtneming van het voorgaande vormt het aspect water geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van onderhavig plan.

4.8 Bodem

Algemeen
Voor de vaststelling van een bestemmingsplan moet in verband met de uitvoerbaarheid een reëel beeld aanwezig zijn van de bodem- en grondwaterkwaliteit. Uitgangspunt is dat de bodem- en grondwaterkwaliteit geschikt moeten zijn voor de beoogde functies.

Toetsing
Ter plaatse van het plangebied is voorzien in een verkennend bodem- en asbestonderzoek[13], welke als bijlage 13 is opgenomen bij deze toelichting. Op basis van het vooronderzoek is het plangebied in een aantal delen opgedeeld. Voor de verschillende delen concludeert het onderzoek het volgende:

Bekende verontreiniging
- In de bovengrond zijn licht verhoogde gehalten kwik, lood, minerale olie en PAK aangetroffen;
- In de ondergrond zijn geen verhoogde gehalten aangetroffen;
- De grond is niet asbesthoudend;
- Gezien de slechts licht verhoogde gehalten is aanvullend onderzoek niet noodzakelijk.

Overig terrein
- In de bovengrond zijn licht verhoogde gehalten kwik, lood en PCB's aangetroffen;
- In de ondergrond zijn licht verhoogde gehalten kwik, lood, zink, minerale olie, PCB en PAK aangetroffen;
- De grond is niet asbesthoudend;
- Gezien de slechts licht verhoogde gehalten is aanvullend onderzoek niet noodzakelijk.

Gesaneerd deel
- In de bovengrond zijn licht verhoogde gehalten minerale olie en PCB's aangetroffen;
- In de ondergrond is een licht verhoogd gehalte minerale olie aangetroffen;
- De grond is niet asbesthoudend;
- Gezien de slechts licht verhoogde gehalten is aanvullend onderzoek niet noodzakelijk.

Gehele locatie
- De bodem op de locatie bevat in de bovengrond sporen puin;
- De grond is niet asbesthoudend.

Het terrein is op basis van de milieuhygiënische kwaliteit geschikt voor het voorgenomen gebruik. Op dit moment staat de locatie nog aangemerkt als verontreinigd, als gevolg van een achtergebleven restverontreiniging na een sanering. Er zijn bij dit onderzoek echter geen matige en/of sterk verhoogde gehalten aangetroffen. Daarmee wordt geacht dat het plangebied kan worden vrijgegeven met betrekking tot het aspect bodem.

Conclusie
Met inachtneming van het voorgaande vormt het aspect bodem geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van onderhavig plan.

4.9 Cultuurhistorie en archeologie

Algemeen
Door ondertekening van het verdrag van Valletta (1992) heeft Nederland zich verplicht om bij ruimtelijke planvorming nadrukkelijk rekening te houden met het niet-zichtbare deel van cultuurhistorisch erfgoed, te weten de archeologische waarden. In de Erfgoedwet is geregeld hoe met in de grond aanwezige dan wel te verwachten archeologische waarden moet worden omgegaan. Het streven is om deze belangen tijdig bij het project te betrekken. Bij ingrepen waarbij de ondergrond wordt geroerd, dient te worden aangetoond dat de eventueel aanwezige archeologische waarden niet worden aangetast.

Op grond van artikel 3.1.6, vijfde lid, onderdeel a van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) moeten naast de in de grond aanwezige of te verwachten monumenten ook cultuurhistorische waarden worden meegewogen bij het vaststellen van bestemmingsplannen.

Erfgoednota 'Panorama Arnhem'
In de Erfgoednota 'Panorama Arnhem' wordt het accent verschoven van 'behoud door bescherming' naar 'behoud door ontwikkeling'. Er wordt vanuit gegaan dat de cultuurhistorie zo op een vroeg moment een actieve rol gaat spelen in veranderingsprocessen en ontwerpkeuzen. Het stadsbeeld van Arnhem verandert in hoog tempo. Het erfgoedbeleid wil de cultuurhistorische factor een zichtbare en samenhangende rol geven in deze stedelijke ontwikkelingen. Cultuurhistorie wordt ingezet als ontwikkelingskans en niet als belemmering.

Streven is om bij planontwikkelingen zo vroeg mogelijk de kennis van de Arnhemse cultuurhistorie in te brengen. De erfgoedkaart biedt een overzicht van alle cultuurhistorische elementen en structuren binnen de gemeente Arnhem. Daarnaast blijft het zichtbaar maken van de bouw- en ontwikkelgeschiedenis van de stad uitgangspunt. De cultuurhistorische dimensie van de stad moet, waar mogelijk, worden versterkt en beleefbaar worden gemaakt.

Om de doelstellingen van het erfgoedbeleid te realiseren wordt ingezet op een aantal strategieën:
- behouden door ontwikkelen;
- behouden door beschermen;
- adviseren, stimuleren en verleiden;
- kennis verwerven en verspreiden.

Archeologische verwachtingenkaart
Archeologie is een integraal onderdeel van het erfgoedbeleid en als zodanig opgenomen in de Erfgoednota. In de nota wordt voortgeborduurd op de uitgangspunten van het Verdrag van Malta. Behoud van archeologische waarden is het uitgangspunt en als dat niet mogelijk is, volgt veiligstelling door archeologisch onderzoek. Om permanente aandacht voor deze vorm van erfgoed te krijgen, is ingezet op constante voorlichting en educatie. Sinds 2008 beschikt de gemeente over een archeologische verwachtingenkaart voor heel Arnhem. De verwachtingenkaart geeft al in een vroeg stadium van planvorming globaal inzicht in de mate waarin archeologische resten in een gebied aangetroffen kunnen worden.

Conform de Erfgoedverordening geldt dat archeologisch onderzoek uitgevoerd moet worden als grondroerende werkzaamheden:

- in archeologisch waardevolle gebieden (buiten monumenten) dieper dan 40 cm-maaiveld reiken en groter zijn dan 30 m^2;
- in gebieden met een hoge archeologische verwachting dieper dan 40 cm-maaiveld reiken en groter zijn dan 200 m^2;
- in gebieden met een middelhoge archeologische verwachting dieper dan 40 cm-maaiveld reiken en groter zijn dan 500 m^2;
- in gebieden met een lage archeologische verwachting dieper dan 40 cm-maaiveld reiken en groter zijn dan 2.000 m^2.

Voor archeologisch waardevolle gebieden, zijnde beschermde gemeentelijke of rijksmonumenten, geldt maatwerk in plaats van de voorgenoemde voorwaarden. Voor rijksmonumenten beslist de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW). Gebieden die reeds onderzocht zijn en/of zijn vrijgegeven, zijn vrijgesteld van onderzoek. Aan het archeologische beleid dat in de verordening is verankerd, ligt de archeologische maatregelenkaart als basis ten grondslag.

Structuurvisie
De Structuurvisie Arnhem 2020-2040 (december 2012) biedt een strategisch kader voor ruimtelijke plannen op stedelijk niveau voor de lange termijn. Uitgangspunt is het voortbouwen op de karakteristieken van de historisch gegroeide stad. In de cultuurhistorische hoofdstructuur zijn de ruimtelijke, historische elementen weergegeven die essentieel zijn voor Arnhem als geheel. Per landschappelijke karakteristiek zijn de ambities weergegeven. Vervolgens is een selectie gemaakt van die cultuurhistorische belangen en structuren die kansen bieden bij nieuwe gebiedsontwikkelingen in de stad: de 'Cultuurhistorische Kansenkaart'. De rijkdom van de Arnhemse cultuurhistorie is kader en inspiratiebron bij ruimtelijke ontwikkelingen in de stad.

Toetsing

Archeologie
Door Bureau voor Archeologie is een archeologisch bureau- en vooronderzoek[14] uitgevoerd ter plaatse van het plangebied, welke als bijlage 14 is toegevoegd aan de toelichting. op basis van dit onderzoek kan het volgende worden geconcludeerd: In het plangebied kunnen resten van 18^e-eeuwse vestingwerken aanwezig zijn. Het gaat om een gracht en een deel van een lunet. De gracht is gedempt in de 19^e eeuw en vanaf die periode wordt er meermaals gebouwd en gesloopt in het plangebied. Door de werkzaamheden in de 19^e en 20^e eeuw is de bovengrond zeer waarschijnlijk verstoord. Diepere delen van de gracht kunnen echter nog wel aanwezig zijn in de ondergrond. In het westen van het plangebied worden geen archeologische resten meer verwacht omdat de bodem is afgegraven tot onder het archeologische niveau.

Op basis van het bovenstaande wordt voor een groot deel van het plangebied (zie navolgende afbeelding) vervolgonderzoek geadviseerd, in de vorm van een proefsleuvenonderzoek. Dit onderzoek zal worden uitgevoerd in het kader van de omgevingsvergunning voor het bouwen. Dit is juridisch geborgd middels een archeologische dubbelbestemming.

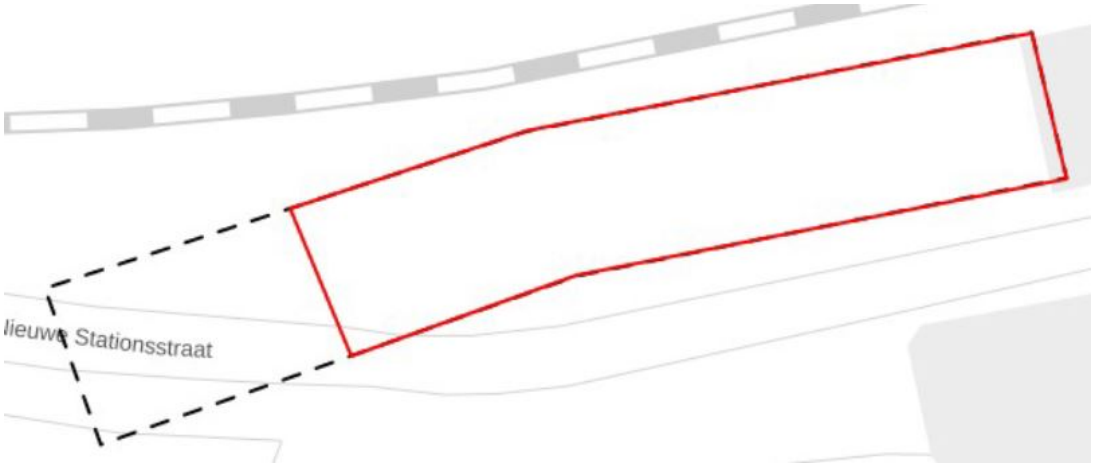

Advieskaart met nader te onderzoek deel rood omlijnd (bron: BvA)

Cultuurhistorie
In en rondom het plangebied is geen bebouwing aanwezig met een monumentale status en/of cultuurhistorische waarde. Er wordt voorzien in een ontwikkeling die qua schaal en maat aansluit op het dynamische stationsgebied. De ontwikkeling zorgt niet voor eventuele aantasting van cultuurhistorische waarden.

Conclusie
Het aspect cultuurhistorie vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van onderhavig plan.

4.10 Energie en duurzaam bouwen

Rijksbeleid
Nieuwe gebouwen moeten volgens landelijke regelgeving voldoen aan het Bouwbesluit. Nieuwe en bestaande gebouwen moeten voldoen aan de herziene Europese Energy Performance of Buildings Directive (EPBD III). Bij een ingrijpende renovatie moet een minimale hoeveelheid hernieuwbare energie opgewekt worden conform de EU-richtlijn Renewable Energy Directive II (RED II). Voor alle nieuwbouw geldt dat de vergunningaanvraag vanaf 1 januari 2021 moet voldoen aan de eisen voor Bijna Energieneutrale Gebouwen (BENG). Verder geldt er per 1 juli 2018 voor nieuwbouw van alle soorten gebouwen een verbod op het aansluiten op het aardgasnet. Het Activiteitenbesluit milieubeheer verplicht bedrijven en instellingen (inrichtingen) om energiebesparende maatregelen te treffen met een terugverdientijd van 5 jaar of minder. De energiebesparingsplicht geldt voor bedrijven en instellingen die meer dan 50.000 kWh elektriciteit of 25.000 m^3 aardgas(equivalent) per jaar verbruiken.

Bij een aanvraag om een omgevingsvergunning voor het bouwen van een gebouw met een gebruiksoppervlak groter dan 100 m^2 moet een milieuprestatieberekening worden bijgevoegd.

Gemeentelijk beleid

Beleidsplannen
Het gemeentelijke beleid op het gebied van energie is vastgelegd in het 'Programmaplan New energy made in Arnhem 2020 - 2030' (vastgesteld door de raad op 29 januari 2020).

Arnhem wil een actieve regierol innemen bij de energietransitie in de wijken. De uitgangspunten en aanpak zijn vastgesteld in 'De Arnhemse aanpak van de wijkgerichte energietransitie' (vastgesteld op 17 april 2019). Twee belangrijke uitgangspunten uit dit beleidskader voor deze ontwikkeling zijn:
- De Trias Energetica is leidend; eerst besparen.
- De meest duurzame warmtebron heeft de voorkeur; minder duurzame bronnen zijn tijdelijk en decentrale bronnen gaan voor.

Ontwikkelingen en aardgasvrije wijken

De gemeente wil bij alle ruimtelijke ontwikkelingen in de stad met initiatiefnemers:
- afspraken maken over de invulling van hun eigen verantwoordelijkheid in de energietransitie,
- de relatie leggen met opgaven en kansen in de omgeving van de ontwikkeling.

Beide met als doel om het momentum van de ruimtelijke ontwikkeling te benutten om ook (een deel van) de omliggende bestaande bebouwing van het aardgas af te halen, hiermee vooruitlopend op de integrale benadering vanuit de omgevingswet.

Energievisie
De gemeente eist bij gebiedsontwikkelingen van meer dan 50 woningequivalenten een energievisie van de initiatiefnemer. Energieneutraliteit is hierbij het streven.

Met behulp van een energievisie kan een geschikte combinatie van energieconcepten gekozen worden. De energievisie brengt verschillende energieopties voor het besluitgebied in beeld en beschrijft de consequenties daarvan. De visie kan uitgebreid worden tot een duurzaamheidsvisie door bijvoorbeeld ook thema's als duurzaam bouwen, afval, groen, water, mobiliteit en openbare ruimte mee te nemen.

Temperatuurregime vereiste - TVW
Bij nieuwbouw wordt alleen LT- verwarming (lage temperatuur verwarming) toegestaan. Individueel dan wel collectief. Hieronder verstaan we: 35 tot 50 graden Celsius. Deze vereiste is in de Transitievisie Warmte opgenomen die op 17 februari 2022 is vastgesteld door de gemeenteraad.

Toetsing
Voor dit plan wordt geen energievisie opgesteld. Uiteraard wordt het bouwplan gasloos gerealiseerd, wordt het goed geïsoleerd en zal voldaan worden aan de eisen uit het Bouwbesluit (waaronder BENG). Verder geldt vanuit de woondeal de ambitie om minimaal 10% gebruik van circulaire bouwmaterialen. Verder geldt vanuit de woondeal de ambitie om minimaal 10% gebruik van circulaire bouwmaterialen. Dit kan bijvoorbeeld door producten en materialen keer op keer her te gebruiken of door meer natuurlijke (biobased) materialen toe te passen. De initiatiefnemer onderzoekt de mogelijkheid om aan deze ambitie te kunnen voldoen.

Stadsklimaat
De Strategie Klimaatadaptatie Arnhem 2020-2030
In De Strategie Klimaatadaptatie Arnhem 2020-2030 worden de ambities van de gemeente betreffende klimaatadaptatie weergegeven. De ambitie van gemeente Arnhem is om tot 2030 10% minder verharding binnen het bebouwde deel van de stad te hebben. Dit willen zij doen door verharding te vervangen door groen. Door het aanleggen van meer groen kunnen er netwerken van schaduwroutes en koelteplekken ontstaan. Daarnaast is het doel om 90% van al het regenwater dat in de openbare ruimte valt niet in het riool te laten stromen. Bij nieuwbouw dient al het regenwater afgekoppeld te worden en geldt dat minimaal 40mm op eigen terrein afgekoppeld moet worden.

Opwarming van de stad tijdens warme dagen doet zich voor in de dichtbebouwde stenige gebieden met veel gebouwvolume, verharding en weinig groen. Op de Hitte Attentiekaart van Arnhem is de gevoeligheid van de stad voor opwarming weergegeven (zie navolgende afbeelding). Bepaalde delen van de stad hebben een verhoogde kans op opwarming; de stedelijke hitte-eilanden, wat ongewenste gevolgen voor het woon- en leefmilieu en het functioneren van deze gebieden.

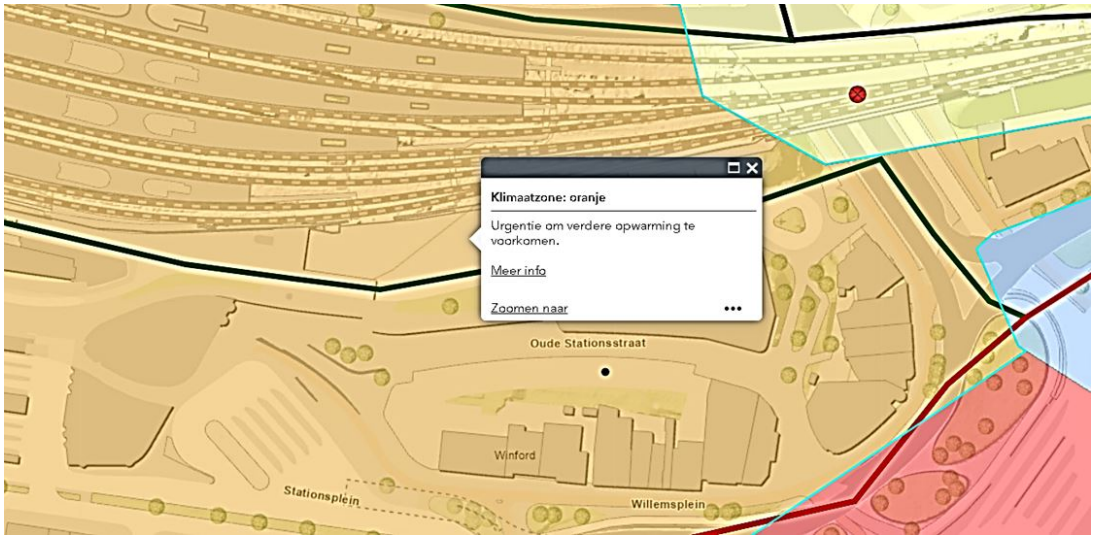

Uitsnede hitteattentie-kaart met aanduiding besluitgebied (marker) bron: gemeente Arnhem

Toetsing
Het plangebied ligt geheel in de 'klimaatzone: oranje', maar geldt dat de situatie negatieve kan zijn doordat in de tussenliggende tijd veel nieuwe gebouwen zijn gerealiseerd. Voor deze zone geldt de urgentie om verdere opwarming te voorkomen. Het effect van hitte wordt bijvoorbeeld verminderd door het toevoegen van bomen en het realiseren van groene daken en groenbakken op diverse verdiepingen. Aangezien voorliggend initiatief een hoog ambitieniveau op het gebied van duurzaamheid en groen hanteert, wordt geacht dat voldoende aandacht is voor het tegengaan van een verdere opwarming. In het plan wordt onder andere aandacht besteed aan hitte door toepassing van licht kleurgebruik, wordt gekeken naar mogelijkheden voor gevelbeplanting en de toepassing van zonwerend glas.

Bij het ontwerp wordt rekening gehouden met oververhitting van het gebouw en zijn omgeving. Bij het ontwerpen van het gebouw wordt rekening gehouden met het voorkomen van een opwarmend effect op de omgeving. Onder andere worden groene daken en geveldelen toegepast. 'Nat' groen heeft een verkoelend effect op de omgeving (door verdamping van water). De beoogde groene daken en gevels worden voorzien van irrigatie (met regenwater). Het gebouw heeft géén gebouwgebonden koelinstallaties omdat er gebruik gemaakt wordt van een WKO. De WKO wordt in lijn met het bodemenergieplan voor de binnenstad uitgewerkt. De warmte van de zomer wordt juist opgeslagen in de bodem voor gebruik in de winter. Het gebouw wordt voorzien van zonwerend glas en/of statische zonwering.

4.11 Vormvrije m.e.r.-beoordeling

Algemeen
Voor plannen en activiteiten, die mogelijk belangrijke nadelige gevolgen hebben voor het milieu, kan het noodzakelijk zijn dat een milieueffectrapport wordt opgesteld. In hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer en in het Besluit milieueffectrapportage is dit geregeld. Er is een m.e.r.-plicht voor plannen (planMER) en een m.e.r.-plicht voor besluiten. Een plan is plan-m.e.r.-plichtig als het plan kaders stelt voor m.e.r.-plichtige activiteiten.

Toetsing
Onderhavig plan betreft de realisatie van een multifunctioneel gebouw voor wonen, werken en ontmoeten. Het plan kan worden gekwalificeerd als de wijziging van een stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra of parkeerterreinen als genoemd in onderdeel D.11.2 van de bijlage van het Besluit m.e.r.. Bij de uitleg van de Europese m.e.r.-richtlijn wordt immers aangegeven dat 'stedelijke ontwikkelingsprojecten' breed moet worden geïnterpreteerd en een herontwikkeling wordt als wijziging in de zin van het Besluit m.e.r. beschouwd.
Bij de activiteit zijn drie relevante indicatieve drempelwaarden opgenomen, namelijk:
- een oppervlakte van 100 hectare of meer;
- een aaneengesloten gebied en 2.000 of meer woningen;

- een bedrijfsvloeroppervlakte van 200.000 m^2 of meer.

Het plan blijft ver onder de indicatieve drempelwaarden en daarmee kan in eerste instantie met een vormvrije m.e.r.-beoordeling worden volstaan. In de vormvrije m.e.r.-beoordeling wordt beoordeeld of de activiteit belangrijke nadelige milieugevolgen kan hebben. Hierbij moet in het bijzonder worden nagegaan of er sprake is van de omstandigheden als bedoeld in bijlage III van de Europese Richtlijn betreffende de milieueffectbeoordeling. Daarbij dient te worden ingegaan op de volgende onderdelen:
- de kenmerken van het project;
- de plaats waar de activiteit plaatsvindt;
- de kenmerken van het potentiële effect.

Conclusie
Er is een vormvrije m.e.r.-beoordeling[15] uitgevoerd, die als bijlage 15 bij deze toelichting is opgenomen. Hieruit volgt dat er geen sprake is van bijzondere omstandigheden ten aanzien van de kenmerken en locatie van het plan, die zouden kunnen leiden tot belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. Voor de beoordeelde milieuaspecten geldt dat er hoogstens een zeer gering negatief effect kan optreden (gebiedsbescherming) dat niet als een belangrijk negatief milieueffect te kwalificeren is. De conclusie is dan ook dat belangrijke nadelige milieugevolgen zijn uitgesloten. Het volgen van een m.e.r.-(beoordelings-) procedure is daarom niet nodig.

4.12 Trillinghinder

Algemeen
In Nederland bestaat geen wetgeving voor het voorkomen van hinder of schade door trillingen. Dit betekent niet dat bij het opstellen van ruimtelijke plannen het aspect trillingen geen aandachtspunt is. De beoordeling van het aspect trillingen vindt zijn grondslag in artikel 3.1 Wet ruimtelijke ordening. Hierin is de zorg voor een goede ruimtelijke ordening voorgeschreven. Om aan te kunnen tonen of er voor een beoogd plan sprake is van een goede ruimtelijke ordening is het noodzakelijk om mogelijke trillingshinder inzichtelijk te maken. Er is een aantal richtlijnen en beleidsregels die hiervoor worden gebruikt, namelijk:
- SBR-richtlijn;
- Beleidsregel trillingshinder spoor;
- Handreiking Nieuwbouw en Spoortrillingen;
- Handreiking Industrielawaai en vergunningverlening.

De gebruikelijke gehanteerde afstand waarbinnen trillingshinder door spoor wordt getoetst is een zone tot 100 meter van het spoor. Uit verschillende trillinghinderonderzoeken blijkt dat buiten deze afstand tot het spoor meestal geen trillingsniveaus optreden boven de streefwaarde van Vmax van 0.1. Binnen een afstand van 100 meter tot het spoor moet bij nieuwbouw rekening worden gehouden met spoortrillingen en het voorkomen van hinder hierdoor. Dat binnen een zone van 100 meter tot het spoor rekening gehouden moet worden met trillingen betekent niet dat er binnen deze zone altijd maatregelen nodig zijn.

Toetsing
Vanwege de korte afstand tussen het plangebied en de spoorlijn naast Arnhem Centraal is voorzien in trillinghinderonderzoek[16], dat als bijlage 16 is bijgevoegd bij deze toelichting. De uitgevoerde trillingsmetingen aan de VL-post (referentiegebouw waar metingen zijn uitgevoerd) laten zien dat de trillingssterkten op fundatieniveau wat hoger liggen dan tijdens eerdere onderzoeken uit het jaar 2015/2016. Dit betekent niet dat de trillingsprognoses naar boven toe bijgesteld hoeven te worden, want één van de trillingsverhogende effecten waarmee in die vooronderzoeken werd gerekend is inmiddels geeffectueerd, namelijk het verhogen van de rijsnelheid van goederentreinen van 40 naar 60 km/u. In de metingen zijn meerdere goederentreinen met deze snelheid waargenomen. Ondanks de wat hogere gemeten waarden op de VL-post zijn deze nog steeds laag te noemen. Dit gezien de zeer kleine afstand van 8 meter van gebouwgevel tot het dichtstbijzijnde spoor 2, een spoor met goederentreinen. De kennelijke robuustheid van dit gebouw moet niet onderschat worden in de vertaling van gemeten trillingsspectra aan dit gebouw naar een aan te houden rekenspectrum voor de trillingssimulaties van

Podium 26. In deze vertaalslag is gerekend met een factor 2 lagere trillingsopwekking op fundatieniveau, ofschoon de beoogde woontoren binnen het plangebied met een hoogste 14de verdieping ongeveer viermaal zo hoog is als de VL-post. Ook aan de fundatie van de Pathé bioscoop en hoog in het gebouw, op de 7de verdieping, zijn trillingsmetingen uitgevoerd. De metingen aan de fundatie van dit gebouw leiden na correctie voor de grotere afstand en de kleinere massa (tweemaal zo laag als de beoogde bebouwing binnen het plangebied) tot een te hanteren aanstootspectrum in verticale richting voor Podium 26 dat laagfrequent goed overeenstemt met de benadering vanuit de VL-post. Alleen bij wat hogere frequenties van 20 tot 32 Hz vallen de metingen in Pathé gunstiger uit. Geadviseerd wordt daarom als rekenspectrum voor de trillingssimulaties het in tabel 3 van bijgevoegde onderzoek aangegeven gemiddelde spectrum als uitgangspunt te hanteren.

Er is een trillingonderzoek uitgevoerd waarin de verwachting van de trillingsterkte is opgenomen. Dit trillingsonderzoek is uitgevoerd door middel van metingen op de 7e verdieping van Pathé. Deze metingen geven richting aan de te verwachten trillingen, maar significante afwijkingen zijn mogelijk voor de ontwikkeling op kavel K3-K7. Het dynamisch gedrag van de draagconstructie (staal) en vloerconstructies van de ontwikkeling kunnen namelijk veel invloed hebben op de uiteindelijk te behalen trillingssterkten. Daarmee is het niet mogelijk om op basis van de nu gedane metingen daarover een finaal oordeel te vellen.

De gemeten trillingssterkten op de 7de verdieping van Pathé maken wel duidelijk dat incidenteel goederentreinpassages kunnen voorkomen die de strenge streefwaarde uit de SBR-B voor nieuwe woonfuncties in de nacht kunnen overschrijden. Door de draagconstructie en vloerconstructies van het gebouw aan te passen, is het voor nagenoeg alle treinen mogelijk te voldoen aan de streefwaarde voor nieuwe situaties. Het is echter niet uit te sluiten dat er incidenteel goederentreinen zullen voorkomen, die, ook na de getroffen maatregelen, de strenge streefwaarde voor nieuwe situaties (in de nacht) licht overschrijden. Er kan dan wel voldaan worden aan de streefwaarden voor bestaande situaties. De daadwerkelijke trillingsterkten zullen moeten blijken uit de definitieve berekeningen door de constructeur en het trillingsonderzoek behorende bij de omgevingsvergunningaanvraag voor het bouwen. Met de mogelijke slechts geringe overschrijdingen van de streefwaarde voor nieuwbouw en de zeer beperkte mate waarin dit zal voorkomen zal er sprake zijn van een goed woon- en leefklimaat en is woningbouw op deze locatie als haalbaar te beschouwen.

Om een goede ruimtelijke ordening te kunnen waarborgen is in de regels van dit bestemmingsplan een zogenoemde voorwaardelijke verplichting opgenomen waarin is vastgelegd dat een omgevingsvergunning voor het bouwen niet eerder verleend kan worden dan nadat is aangetoond dat er voldoende maatregelen zijn genomen om een acceptabel woonklimaat vanuit het aspect trillingen kan worden gewaarborgd.

In lijn met de Handreiking Nieuwbouw en Spoortrillingen betekent dit dat uit een dynamische berekening van de trillingssterkte minimaal moet blijken dat de streefwaarden voor wonen in een nieuwe situatie, zoals bedoeld in de SBR - Richtlijn deel B, niet worden overschreden. In afwijking hiervan is het bouwen van bouwwerken voor de functie wonen ook toegestaan op voorwaarde dat 1) alle doelmatige en kosteneffectieve maatregelen om de trillingssterkte te verminderen worden getroffen, en 2) uit een dynamische berekening blijkt dat tenminste de streefwaarde voor wonen in een bestaande situatie, zoals bedoeld in de SBR - Richtlijn deel B, niet wordt overschreden.

Dit betekent dat de bouw slechts toegestaan is als uit een nadere berekeningen blijkt dat de trillingswaarden voor nieuwbouw niet worden overschreden. Er moet in principe voldaan worden aan de streefwaarden voor nieuwbouw. Uit het onderzoek blijkt dat er door het treffen van maatregelen voldaan kan worden aan de trillingswaarden voor nieuwbouw. Het kan echter voorkomen dat door een incidentele zware goederentrein in de nacht, er niet altijd kan worden voldaan aan de eisen voor nieuwbouw. In dat geval kan er wel voldaan worden aan de eisen voor bestaande bouw. Om deze reden is daarnaast in de regels opgenomen dat indien alle doelmatige en kosteneffectieve maatregelen zijn genomen en het voldoen aan de streefwaarde voor nieuwbouw nog niet haalbaar is, er mag worden voldaan aan de streefwaarden voor bestaande bouw.

Conclusie

Met inachtneming van het voorgaande vormt het aspect trillingen geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van onderhavig plan.

4.13 Windhinder

Algemeen
Er is geen formele, landelijke vastgestelde eis voor windhinder en windgevaar. Wel wordt voor de beoordeling veelal gebruik gemaakt van de NEN 8100. De NEN 8100 (norm voor windhinder en windgevaar in de gebouwde omgeving) geeft aan wanneer er aanleiding is om onderzoek te doen naar windhinder. Onderzoek naar windhinder is noodzakelijk bij een bouwhoogte van meer dan 30 meter.

Toetsing
Aangezien met de voorgenomen ontwikkeling sprake is van de realisatie van bebouwing met een grotere hoogte dan 30 meter is voorzien in een windklimaatonderzoek[17], dat als bijlage 17 windhinderonderzoek is bijgevoegd bij de toelichting. Met dit onderzoek is het windklimaat rond het plangebied vastgesteld.

Windgevaar
Er ontstaat beperkt risico bij de toegangen aan de noordwestkant en er ontstaat windgevaar op het loopgebied ertussen. In de overige gebieden treedt geen windgevaar op.

Windhinder
Uit de resultaten volgt over het algemeen een matig tot goed windklimaat. Er is nergens sprake van windklasse E ten gevolge van het plangebied. Tussen Podium26 en Pathé is de windklasse D, matig voor doorlopen. Ook aan de westkant van het plangebied heerst windklasse D. Aan die zijde zal het windklimaat, zoals blijkt uit een diepere analyse van de resultaten, niet comfortabel zijn. Rond de gebouwtoegangen aan de zuidwestkant heerst een matig tot slecht windklimaat. Op het terras heerst ten slotte een matig tot goed windklimaat. Hoe verder uit de gevel, hoe minder het windklimaat wordt. Geadviseerd wordt om extra maatregelen te treffen bij het terras in de vorm van een luifel boven het terras met een diepte van minimaal 2,5 meter. Daarnaast wordt geadviseerd om de twee toegangen aan de noordwestkant te verplaatsen naar de zuidkant. Daarnaast worden verschillende maatregelen genoemd die het windklimaat kunnen verbeteren aan de westpunt van het gebouw. De adviezen worden verwerkt in de uitwerking van het bouwplan.

Conclusie
Met inachtneming van het voorgaande vormt het aspect windhinder geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van onderhavig plan.

4.14 Kabels, leidingen en straalpaden

Binnen het plangebied zijn geen planologisch relevante kabels, leidingen of straalpaden gelegen waarmee in het kader van dit bestemmingsplan rekening dient te worden gehouden. Uiteraard wordt in het kader van de werkzaamheden straks een Klic-melding gedaan zodat rekening kan worden gehouden met aanwezige kabels en leidingen in en rondom het plangebied, waaronder de kabels en leidingen van ProRail.

Hoofdstuk 5 Planbeschrijving en -verantwoording

5.1 Inleiding

In de voorgaande hoofdstukken is ingegaan op de bestaande situatie, het relevante beleid en de milieu- en omgevingsaspecten. De informatie uit deze hoofdstukken is gebruikt om keuzes te maken bij het opstellen van het bestemmingsplan: de verbeelding (plankaart) en de regels. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de opzet van dit bestemmingsplan. Daarnaast worden de gemaakte keuzes op de verbeelding en in de regels verantwoord. Dat betekent dat er wordt aangegeven waarom bepaalde bestemmingen zijn aangewezen en waarom bepaalde bebouwing acceptabel is.

5.2 Opzet van de regels

In de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is de verplichting opgenomen om ruimtelijke plannen en besluiten digitaal vast te stellen. De digitaliseringsverplichting geldt vanaf 1 januari 2010. In de ministeriële Regeling standaarden ruimtelijke ordening is vastgelegd dat de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP) de norm is voor de vergelijkbaarheid van bestemmingsplannen. Naast de SVBP zijn ook het Informatiemodel Ruimtelijke Ordening en de Standaard Toegankelijkheid Ruimtelijke Instrumenten normerend bij het vastleggen en beschikbaar stellen van bestemmingsplannen.

De SVBP geeft normen voor de opbouw van de planregels en voor de digitale verbeelding van het bestemmingsplan. Dit bestemmingsplan is opgesteld conform de normen van de SVBP2012.

Het juridisch bindend gedeelte van het bestemmingsplan bestaat uit planregels en bijbehorende verbeelding waarop de bestemmingen zijn aangegeven. De verbeelding en de planregels dienen in samenhang te worden bekeken.

De regels zijn onderverdeeld in vier hoofdstukken:
1. Inleidende regels (begrippen en wijze van meten);
2. Bestemmingsregels;
3. Algemene regels (o.a. afwijkingen);
4. Overgangs- en slotregels.

5.2.1 Inleidende regels

Hoofdstuk 1 bevat de inleidende regels. Deze regels gelden voor het gehele plangebied en bevatten:

Artikel 1 Begrippen
In dit artikel zijn definities van de in de regels gebruikte begrippen opgenomen, voor een eenduidige interpretatie van deze begrippen.

Artikel 2 Wijze van meten
Dit artikel geeft onder meer bepalingen waar mag worden gebouwd en hoe voorkomende eisen betreffende de maatvoering begrepen moeten worden.

5.2.2 Bestemmingsregels

Hoofdstuk 2 van de regels bevat de juridische vertaling van de verschillende bestemmingen die voorkomen in het plangebied. Voor ieder gebied op de verbeelding is de bestemming aangegeven.

Deze bestemmingen zijn in de regels onderverdeeld in o.a.:

Bestemmingsomschrijving
Hierin is de omschrijving van de activiteiten die zijn toegestaan binnen deze bestemming opgenomen. Hierbij gaat het in beginsel om een beschrijving van de aan de grond toegekende functies.

Bouwregels
In deze regels zijn eisen opgenomen waaraan de binnen de bestemming voorkomende bebouwing aan

moet voldoen. Waar en met welke maatvoering mag worden gebouwd is hierin vastgelegd.

Afwijken van de gebruiks- en bouwregels
Hierin staat aangegeven onder welke voorwaarde mag afgeweken worden van de aangegeven bestemmingen en bouwregels;

Specifieke gebruiksregels
In de specifiek gebruiksregels is bepaald welk gebruik van gronden en opstallen in elk geval strijdig is met of wordt toegestaan binnen deze bestemming. Daarbij zijn niet alle mogelijke toegestane en strijdige gebruiksvormen genoemd.

In paragraaf 5.3 worden de verschillende bestemmingen toegelicht en wordt ook per bestemming aangegeven waarom voor bepaalde gronden voor deze is gekozen.

5.2.3 Algemene regels

Hoofdstuk 3 bevat de algemene regels. Deze regels gelden voor het gehele plangebied. Dit hoofdstuk is opgebouwd uit:

Artikel 6 Anti-dubbeltelregel
Deze regel bepaalt dat er niet twee keer voor eenzelfde locatie een bouwplan kan worden ingediend.

Artikel 7 Algemene bouwregels
In dit artikel zijn algemene regels ten aanzien van het bouwen in het plangebied opgenomen. Het gaat om regels op het gebied van bouwen binnen een bouwvlak en over bebouwingspercentages.

Artikel 8 Algemene gebruiksregels
In dit artikel zijn algemene regels met betrekking tot het gebruik van de gronden en opstallen in het plangebied opgenomen. Hierin is aangegeven welke functies in ieder geval in strijd zijn met het bestemmingsplan.

Artikel 9 Algemene afwijkingsregels
In dit artikel worden de voorwaarden beschreven waaronder kan worden afgeweken van een bestemmingsregel. Deze afwijkingen kunnen worden toegepast op alle bestemmingen in het bestemmingsplan. De afwijkingen die uitsluitend gelden voor een bepaalde bestemming zijn in het betreffende artikel van die bestemming opgenomen.

Artikel 10 Overige regels
In dit artikel is een regeling opgenomen ten aanzien van parkeren en laden of lossen.

5.2.4 Overgangs- en slotregels

In hoofdstuk 4 staan de overgangs- en slotregels. In het overgangsrecht is aangegeven wat de juridische consequenties zijn van bestaande situaties die in strijd zijn met dit bestemmingsplan.

5.3 Verantwoording van de regels

5.3.1 Algemeen

Kenmerk van de Nederlandse ruimtelijke ordeningsregelgeving is dat er uitgegaan wordt van toelatingsplanologie. Een bestemmingsplan geeft aan welke functies waar zijn toegestaan en welke bebouwing opgericht mag worden. Bij het opstellen van dit bestemmingsplan zijn keuzes gemaakt over welke functies waar mogelijk worden gemaakt en is gekeken welke bebouwing stedenbouwkundig toegestaan kan worden. De bestaande situatie is hierbij het uitgangspunt.

Het is noodzakelijk dat het bestemmingsplan een compleet inzicht biedt in de bouw- en gebruiksmogelijkheden binnen het betreffende plangebied. Het bestemmingsplan is het juridische toetsingskader dat bindend is voor de burger en overheid en geeft aan wat de gewenste planologische

situatie voor het plangebied is. Deze situatie kan gaandeweg de planperiode wijzigen, bijvoorbeeld door veranderd stedenbouwkundig inzicht, functiewijziging veranderingen in gebruik. Ook ruimtelijke ontwikkelingen en vernieuwing van onder andere ruimtelijk, economisch, verkeerskundig en milieubeleid dragen bij aan de veroudering van geldende plannen.

In deze paragraaf worden de keuzes die zijn gemaakt nader onderbouwd. Hierbij zullen de bestemmingen in dezelfde volgorde als in de regels worden behandeld.

5.3.2 Afzonderlijke bestemmingen

Artikel 3 Centrum

Het plangebied is voorzien van de bestemming 'Centrum'. Binnen deze bestemming zijn het wonen in een woning, kantoren, maatschappelijke en culture functies en horeca 1 en 3 toegestaan. In de specifieke gebruiksregels is voor de horecafunctie een maximum programma van 1.500 m^2 bvo opgenomen en voor maatschappelijke functies 500 m^2 bvo. Het aantal woningen is gemaximaliseerd op 40 en het programma kantoren op minimaal 8.000 m^2 bvo en maximaal 9.000 m^2 bvo. Verder zijn de gronden van de bestaande detailhandelsunit aangeduid als 'detailhandel' en is uitsluitend de bestaande oppervlakte (maximaal 600 m^2) toegestaan. Met de aanduiding 'parkeergarage' is de gebouwde (ondergrondse) parkeervoorziening mogelijk gemaakt. In de bouwregels is vastgelegd dat gebouwen in een bouwvlak gerealiseerd moeten worden en moeten voldoen aan de maximum bouwhoogte, gerelateerd aan NAP. Met de aanduiding 'onderdoorgang' wordt de toegangsweg in het plangebied gewaarborgd doordat ter plaatse van deze aanduiding pas vanaf een hoogte van 5,5 meter ten opzichte van het maaiveld gebouwd mag worden. Tot slot is met een tweetal voorwaardelijke verplichtingen voor de aspecten geluid en trillingen een goed woon- en leefklimaat in het plangebied gewaarborgd.

Artikel 4 Waarde - Archeologie (archeologischwaardevol gebied) en Artikel 5 Waarde - Archeologie (middelhoge verwachting)

De dubbelbestemmingen gelden voor de gebieden waarvoor verschillende archeologische verwachtingen gelden. De artikelen bevatten een aantal naast de andere bestemmingsbepalingen geldende beschermende bouwregels en nadere eisen. De zones waarbinnen sprake is van bovengenoemde archeologische verwachtingen zijn op de planverbeelding nader aangeduid. Daarnaast is in de regels geregeld dat ter plaatse van de op de planverbeelding aangegeven zone een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden alleen mag worden afgegeven wanneer blijkt dat hierbij geen archeologische waarden worden geroerd. Daartoe geldt een onderzoeksplicht. De uitkomst van dit onderzoek is dat, voordat een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden wordt afgegeven, het inzichtelijk moet zijn dat hierbij geen archeologische waarden worden geroerd.

5.4 Handhaving

Bestemmingsplannen zijn bindend voor overheid en burger. Enerzijds kan de gemeentelijke overheid naleving van bestemmingsplannen afdwingen (optreden tegen strijdig gebruik en/of bebouwing). Anderzijds vormt het bestemmingsplan ook het juridisch kader voor de burger waar deze uit af kan leiden wat zijn eigen bouw- en gebruiksmogelijkheden zijn, maar ook wat de mogelijkheden en onmogelijkheden zijn van zijn buren en directe omgeving. Het bestemmingsplan geeft immers de gewenste planologische situatie voor het betreffende gebied binnen de planperiode aan.

In de nota "beleidsuitgangspunten handhaving bestemmingsplannen" zijn de volgende uitgangspunten opgenomen:

- stringent beleid: als uitgangspunt geldt dat in principe elke overtreding wordt aangepakt;
- géén stilzwijgend gedogen;
- gewenste maar illegale ontwikkelingen zo mogelijk vooraf maar in ieder geval zo snel mogelijk legaliseren;
- gedogen van illegale gevallen alleen in uitzonderlijke gevallen, bij voorkeur alleen tijdelijk en met redenen omkleed.

Deze beleidsuitgangspunten zijn geëvalueerd in de nota "Handhavingsplan Fysieke Leefomgeving

2011-2014". De destijds geformuleerde uitgangspunten pretenderen dat alle overtredingen worden opgespoord en aangepakt. Deze ambitie blijkt met de beschikbare menskracht te ambitieus en daarom is in de nieuwe nota een prioriteitsstelling opgenomen waarin wordt aangegeven aan welke handhavingsonderwerpen op het gebied van bouwregelgeving en de gebouwde omgeving de komende periode met name aandacht wordt besteed. Dit houdt in dat het uitgangspunt dat in principe elke overtreding wordt aangepakt afhankelijk wordt van de prioriteitsstelling uit het Handhavingsplan. De prioriteitsstelling is ondermeer afhankelijk van het type overtreding en het type gebied (beschermd stadsgezicht, buitengebied, industrieterrein enz.) waar de overtreding wordt geconstateerd en zal op basis van politieke realiteit per looptijd van het Handhavingsplan worden geactualiseerd.

De grondslag voor een goed werkend handhavingsbeleid wordt gevormd door een inventarisatie van het feitelijke gebruik en de bestaande bebouwing zo kort mogelijk voor respectievelijk het in ontwerp ter visie leggen van casu quo het in werking van een bestemmingsplan. Als vervolg op deze inventarisatie zullen de verleende omgevingsvergunning voor het bouwen en gevolgde afwijkingsprocedures worden geregistreerd.

Handhavend optreden tegen overtredingen van bestemmingsplannen kan niet alleen plaatsvinden via publiekrechtelijke, maar ook via de strafrechtelijke weg. De opsporingsambtenaren van de gemeente of politie zullen in die gevallen proces-verbaal van de overtreding maken. Het (reguliere) bestuursrechtelijke traject zal gelijktijdig worden ingezet.

5.5 Economische uitvoerbaarheid

De Wet ruimtelijke ordening schrijft voor dat er inzicht verkregen dient te worden in de uitvoerbaarheid van een nieuwbouwplan. Ten aanzien van de economische uitvoerbaarheid van een plan is het van belang er voor zorg te dragen dat deze informatie volledig en zoveel mogelijk zonder voorbehouden wordt opgenomen in het door de gemeenteraad vast te stellen plan.

Voorkomen dient te worden dat de bestemmingsplannen onvolledig ter vaststelling worden voorgelegd aan de gemeenteraden. Ten aanzien van majeure projecten wordt het acceptabel geacht om in de economische uitvoerbaarheid een fasering aan te brengen. De paragraaf economische uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan dient inzicht te verschaffen in de wijze van de gemeentelijke dekking c.q. vertaalslag in begroting en meerjarenraming en in de gedeelde verantwoordelijkheden en risico's tussen gemeenten en eventuele derden.

Indien sprake is van exploitatieovereenkomsten met derden dienen deze ondertekend als onderliggend stuk bij het plan gevoegd te worden. Op het moment dat de economische uitvoerbaarheid volledig wordt uitbesteed aan derden en geen sprake van een gemeentelijk financieel aandeel is, dient deze uitvoerbaarheid in het bestemmingsplan op hoofdlijnen te worden aangetoond. Het achterliggende doel van deze informatieve strekking is dat de economische uitvoerbaarheid zo volledig mogelijk wordt opgenomen in het plan ter bespoediging van besluitvorming hieromtrent.

De ontwikkeling van het onderhavig plan wordt gerealiseerd vanuit een private exploitatie. De initiatiefnemer is verantwoordelijkheid voor de uitvoering en draagt het risico van de planontwikkeling. Voor het plangebied is door de initiatiefnemer een exploitatie opgesteld waarin onder meer de volgende factoren zijn meegenomen:

- Plan- en verwervingskosten;
- Grondkosten;
- Kosten bouw- en woonrijp maken;
- Bovenwijkse voorzieningen;
- Grondquota als percentage van de v.o.n. prijzen.

De bovenstaande opsomming geeft weer dat de exploitatie zorgvuldig is opgebouwd en geen hiaten kent. Uit de exploitatie blijkt dat het plan na aftrek van bovengenoemde kosten, financieel haalbaar wordt gemaakt uit de opbrengst van de woningen. De gegevens uit de exploitatie zijn vertrouwelijk, de ontwikkelende partij is derhalve verantwoordelijk voor de nakoming van afspraken en gestelde garanties

jegens derden.

Met de inwerkingtreding van de Wro op 1 juli 2008 rust op de gemeente op grond van artikel 6.12 lid 1 van die wet de verplichting tot kostenverhaal bij grondexploitatie. Deze verplichting houdt in dat als de gemeente er bij een ruimtelijke ontwikkeling niet in slaagt met alle particuliere eigenaren in het gebied een overeenkomst te sluiten over grondexploitatie, de gemeente publiekrechtelijk de kosten moet verhalen bij alle eigenaren in het exploitatiegebied waarmee niet is gecontracteerd. Gemaakte kosten (limitatief opgesomd in artikelen 6.2.3 tot en met 6.2.5 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro)) zoals plankosten, onderzoekskosten, kosten van inrichting van de openbare ruimte etc. kunnen worden verhaald door middel van een exploitatieplan dat gelijktijdig met het bestemmingsplan moet worden vastgesteld.

De toepassing voor het afdwingbare kostenverhaal richt zich op bouwplannen. De definitie van wat onder een bouwplan wordt verstaan is opgenomen in artikel 6.2.1 Bro (o.a. bouw van 1 of meer woningen, bouw van 1 of meer hoofdgebouwen). Het bestemmingsplan voorziet in de ontwikkeling van maximaal 65. Deze ontwikkeling maakt daarmee een bouwplan mogelijk in de zin van artikel 6.2.1 Bro.

De gemeente heeft met de initiatiefnemer een overeenkomst gesloten over grondexploitatie (een anterieure overeenkomst). Hierin zijn afspraken gemaakt over de betaling van de gemeentelijke kosten. De kosten van grondexploitatie over de in het plan begrepen gronden zijn hiermee anderszins verzekerd. Het maken van een exploitatieplan is niet nodig.

Hoofdstuk 6 Procedure

6.1 Vooroverleg

Op grond van artikel 3.1.1 van het Bro voert het college van burgemeester en wethouders, dat belast is met de voorbereiding van een bestemmingsplan, overleg met andere bestuursorganen van bijvoorbeeld buurgemeenten, het waterschap en de provincie.

Het overleg tussen de bestuurlijke instanties dient in een redelijke verhouding te staan tot de aard en omvang van het bestemmingsplan. Het overleg dient dan ook beperkt te blijven tot die overheidsinstanties waarmee overleg werkelijk noodzakelijk is om te voorkomen dat de taak of verantwoordelijkheid van het andere overheidsorgaan ontoelaatbaar wordt beperkt, of dat het door dat orgaan te behartigen belang aantoonbaar wordt benadeeld.

Bij de voorbereiding van dit plan heeft overleg plaatsgevonden met de provincie en ProRail. De resultaten van dit overleg zijn in dit bestemmingsplan verwerkt.

6.2 Terinzagelegging (ontwerpbestemmingsplan)

Het ontwerpbestemmingsplan heeft van 29 november 2022 tot en met 9 januari 2023 voor een ieder ter inzage gelegen.

Bijlagen bij toelichting
Bijlage 1 parkeerbalans

Parkeerbalans Podium26

Fiets en auto

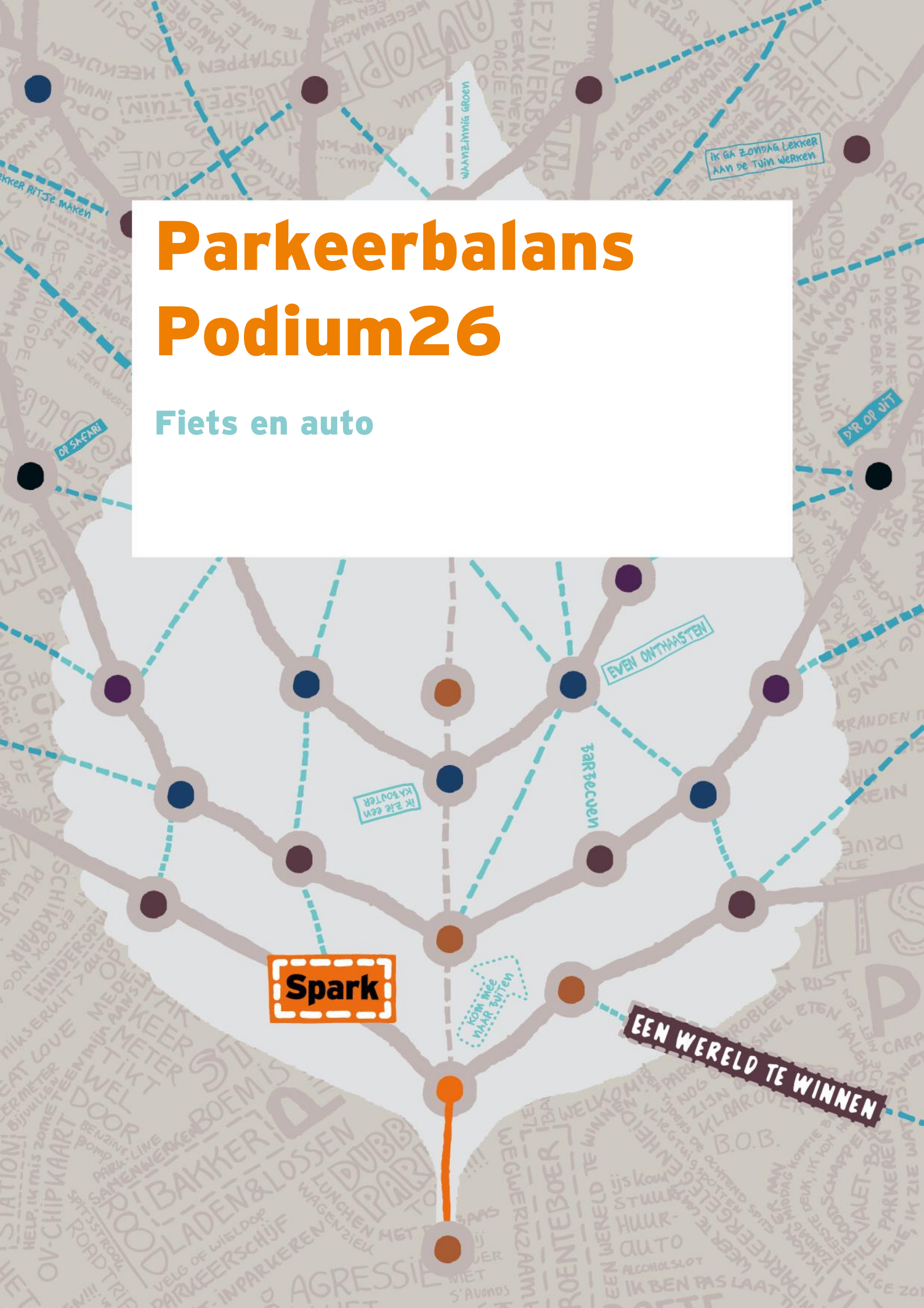

Parkeerbalans Podium26

Fiets en auto

Spark
Nieuwstraat 4
2266 AD Leidschendam

+31 (0)70 317 70 05
info@spark-parkeren.nl
www.spark-parkeren.nl
www.linkedin.com/company/spark-parking

Colofon

Opdrachtgever	Podium26 BV
Titel	Parkeerbalans Podium26
Versie	1.3
Datum	7 februari 2022
Projectteam Opdrachtgever	Herman Zwiers
Projectteam Spark	Martin Blankendaal
Projectleider Spark	Martin Blankendaal

Inhoudsopgave

1 Inleiding 6

2 Programma 7

3 Parkeerbalans fietsen 8

3.1 Bergingen 8

3.2 Fietsenstalling 8

3.3 Parkeerbalans 8

4 Parkeerbalans auto's 9

4.1 Parkeervoorziening auto's 9

4.2 Parkeernormen auto's 10

4.3 Normatieve parkeerbehoefte 11

4.4 Parkeerbehoefte bij dubbelgebruik 11

4.5 Parkeerbalans 12

5 Conclusies 14

1 Inleiding

Met een nieuw stationsgebouw en versterking van de stedenbouwkundige verbinding naar de binnenstad wordt Arnhem Centraal getransformeerd naar een aantrekkelijk verblijfsgebied. Podium26 zal hiervan een onderdeel gaan vormen. Een multifunctioneel gebouw voor wonen, werken en ontmoeten dat, met een sterk mode en design thema, een podium voor de stad zal bieden. Uit oogpunt van duurzaamheid en minimaliseren van wegverkeer zijn OV knooppunten ideale werklocaties. Dit is ook in Arnhem immer het beleid geweest bij de ontwikkeling van het stationsgebied.

Het Podium26 concept, dat is gebaseerd op functiemenging, openheid en verbindingen (naar binnen en naar buiten), biedt deze aantrekkelijke werkomgeving aan het station en het centrum van Arnhem. Belangrijke grote werkgevers voor Arnhem vinden hier hun ideale kantoorconcept. Bovendien zijn dergelijke partijen bereid daarbij te investeren in echte meerwaarde voor het stationsgebied door een hoogwaardige duurzaamheidsambitie, openbare functies in het gebouw en door inrichting van de directe omgeving.

Podium26 zal in de parkeerbehoefte van fietsers en automobilisten voorzien via bergingen, een fietsenstalling en een parkeervoorziening voor auto’s. Podium26 BV heeft Spark gevraagd hiervoor de parkeerbalans op te stellen.

De parkeerbalans is in deze rapportage uitgewerkt. Hoofdstuk 2 beschrijft het te realiseren programma. In hoofdstuk 3 komt de parkeerbalans voor de fiets aan de orde. Hoofdstuk 4 behandelt de parkeerbalans voor de auto. Tenslotte bevat hoofdstuk 5 de conclusies van deze rapportage.

2 Programma

Tabel 1 toont het programma. Dit programma is overgenomen uit de Meetstaat Podium26 (kenmerk: 2016030_optimalisatiestudie) en Parkeerstaat Podium26 (kenmerk: 2016030_L-302), beiden gedateerd op 2 februari 2022.Deze staten zijn opgesteld door VenhoevenCS.

Functie	Omvang	
Appartementen GO vanaf 120 m2	26	stuks
Kantoor multi-tenant	8.183	m2 bvo
Bijeenkomstruimte	2.442	m2 bvo

Tabel 1 – Programma Podium26

3 Parkeerbalans fietsen

De parkeerbalans is de verhouding tussen vraag naar en aanbod van parkeerplaatsen, zowel voor fietsen als voor auto's. Dit hoofdstuk behandelt de parkeerbalans voor fietsen.

3.1 Bergingen

Voor de woningen worden de eisen uit het Bouwbesluit gehanteerd. Dat betekent dat voor de 26 appartementen GO > 120 m2 26 niet-gemeenschappelijke afsluitbare bergruimtes worden gerealiseerd met een een vloeroppervlakte van ten minste 5 m² bij een breedte van ten minste 1,8 m en een hoogte boven de vloer van ten minste 2,3 m. Deze begingen worden in de kelder op laag -1 gerealiseerd.

3.2 Fietsenstalling

Podium26 krijg één fietsenstalling met een capaciteit van maximaal 128 fietsparkeerplekken in dubbellaags fietsenrekken. Dit komt overeen met 1,56 fietsparkeerplaatsen per 100 m2 bvo kantoor. De gemeente Arnhem heeft geen parkeernormen opgesteld voor het parkeren van fietsen bij kantoren, dus dit aantal is voldoende om aan de "eisen" te voldoen.

3.3 Parkeerbalans

De fietsparkeerbalans voor de bewoners en het kantoor is sluitend.

4 Parkeerbalans auto's

De parkeerbalans is de verhouding tussen vraag naar en aanbod van parkeerplaatsen, zowel voor fietsen als voor auto's. In dit hoofdstuk wordt de parkeerbalans voor auto's beschreven.

4.1 Parkeervoorziening auto's

De beschikbare ruimte voor een parkeervoorziening voor auto's is beperkt. De ontwikkelaar heeft onderzocht of het mogelijk is de parkeercapaciteit te verhogen, bijvoorbeeld door de parkeervoorziening uit te breiden in de richting van het spoor. Deze optie is echter niet bespreekbaar voor de NS. Daarom is in de kelder van het toekomstige gebouw het meest efficiënte ontwerp gemaakt dat mogelijk is, rekening houdend met andere benodigde functies zoals trappenhuizen/liften en installaties. Om een zo hoog mogelijke parkeercapaciteit te kunnen realiseren zijn voor verticaal transport van de auto's autoliften toegepast in plaats van hellingbanen, die veel meer ruimte innemen.

Figuur 1 en Figuur 2 tonen parkeervoorziening voor auto's. Deze afbeeldingen zijn overgenomen uit de Ontwerpnota VO die is opgesteld door VenhoevenCS d.d. 2 februari 2022.

De parkeervoorziening bestaat uit twee parkeerlagen (de lagen -1 en -2) en wordt ontsloten met autoliften. Op laag -1 worden 31 plaatsen gerealiseerd, op laag -2 worden 33 plaatsen gerealiseerd. De totale parkeercapaciteit voor auto's bedraagt daarmee 64 parkeerplaatsen.

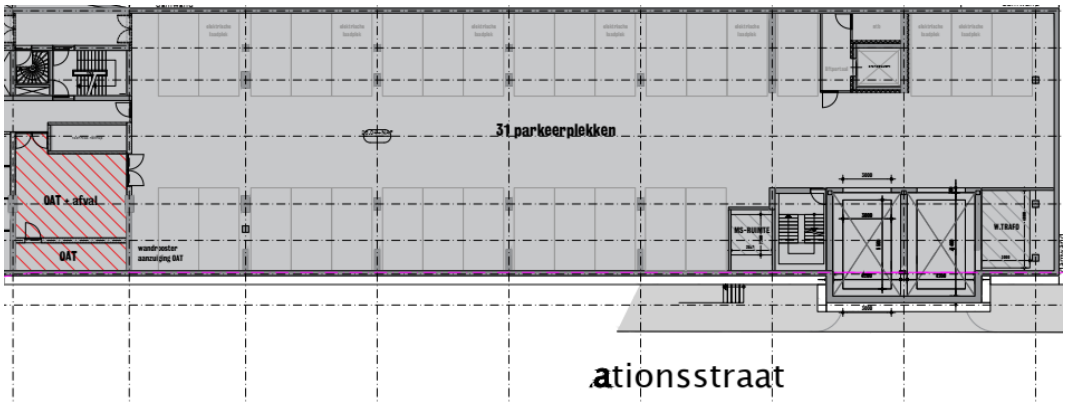

Figuur 1 - Plattegrond -1 met bovenste parkeerlaag (31 parkeerplaatsen)

Figuur 2 - Plattegrond -2 met onderste parkeerlaag (33 parkeerplaatsen)

4.2 Parkeernormen auto's

De toe te passen parkeernormen en berekeningswijze voor auto's is opgenomen in het document "Beleidsregels voor toepassing van artikel 2.5.30 van de Bouwverordening gemeente Arnhem 2003.", d.d. 12 december 2011. De inhoud van dit document wordt in het vervolg van dit rapport aangeduid als "Beleidsregels parkeernormen".

In de Beleidsregels parkeernormen is opgenomen dat voor het centrum van Arnhem de parkeerbehoefte van de bezoekers op de betaalde parkeerplaatsen in de omgeving mag worden gefaciliteerd en dat de parkeernormen daarom met het bezoekersaandeel mogen worden verlaagd. De te hanteren parkeernormen zijn opgenomen in Tabel 2. In deze tabel zijn in de eerste kolom de functies opgenomen. De tweede kolom toont de parkeernorm uit de Beleidsregels parkeernormen. De derde kolom toont het aandeel bezoek, en de vierde kolom het gedeelte van de parkeernorm dat gefaciliteerd moet worden in de parkeervoorziening van Podium26. Tenslotte is in de laatste kolom de eenheid van de parkeernorm opgenomen.

Functie	Parkeernorm	Aandeel bezoek	Te faciliteren parkeernorm	per	
Appartementen GO vanaf 120 m2	1,60	0,30	1,30	1	appartement
Kantoor multi-tennant	1,00	0%	1,00	250	m2 bvo
Bijeenkomstruimte	8,00	99%	0,08	100	m2 bvo

Tabel 2 – Parkeernormen auto's

De volgende uitgangspunten zijn gehanteerd:

- Voor de bijeenkomstfunctie is de parkeernorm gehanteerd voor vergader-, congres-, beursgebouw, evenementenhal;
- Voor het aandeel bezoekers is gebruik gemaakt van de meest recente CROW-parkeerkencijfers uit CROW-publicatie 381: Toekomstbestendig parkeren - Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie, 10 december 2018;
- Voor het kantoor is geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een reductie van 5% voor de bezoekers toe te passen; hier is de volledige norm berekend.

4.3 Normatieve parkeerbehoefte

Op basis van het programma en het gedeelte van de parkeernormen dat gefaciliteerd moet worden is in Tabel 3 de normatieve parkeerbehoefte bepaald. Dit is de parkeerbehoefte die van toepassing is als er geen sprake is van dubbelgebruik. Deze parkeerbehoefte bedraagt dus 68,5 plaatsen.

Functie	Omvang		Te faciliteren parkeernorm	Per		Normatieve P-behoefte
Appartementen GO vanaf 120 m2	26	stuks	1,30	1	appart.	33,8
Kantoor multi-tennant	8.183	m2 bvo	1,00	250	m2 bvo	32,7
Bijeenkomstruimte	2.442	m2 bvo	0,08	100	m2 bvo	2,0
Totaal						**68,5**

Tabel 3 - Normatieve parkeerbehoefte auto's

4.4 Parkeerbehoefte bij dubbelgebruik

De parkeervoorziening is bestemd voor dubbelgebruik van de parkeercapaciteit. Om dit dubbelgebruik te berekenen is gebruik gemaakt van de meest recente aanwezigheidspercentages die het CROW heeft opgesteld. Deze zijn opgenomen in CROW-publicatie 381: Toekomstbestendig parkeren - Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie, 10 december 2018. Voor de bijeenkomstruimte zijn hierbij de aanwezigheidspercentages voor kantoor/bedrijven gehanteerd. Tabel 4 toont de aanwezigheidspercentages die zijn toegepast.

Functie	werkdag ochtend	werkdag middag	werkdag avond	koop-avond	werkdag nacht	zaterdag middag	zaterdag avond	zondag middag
Woningen - bewoners	50%	50%	90%	80%	100%	60%	80%	70%
Kantoren	100%	100%	5%	5%	0%	0%	0%	0%
Bijeenkomstruimte	100%	100%	5%	5%	0%	0%	0%	0%

Tabel 4 – Aanwezigheidspercentages auto's

Het dubbelgebruik wordt berekend door de normatieve parkeerbehoefte functie per tijdvak te vermenigvuldigen met het bijbehorende aanwezigheidspercentage. Vervolgens worden de resultaten bij elkaar opgeteld. Op het maatgevende moment treedt de hoogste parkeerbehoefte op. Dit is het aantal parkeerplaatsen dat nodig is om bij dubbelgebruik de volledige parkeerbehoefte te kunnen faciliteren. Tabel 5 toont de parkeerbehoefte bij dubbelgebruik (met in de tweede kolom de normatieve parkeerbehoefte uit paragraaf 4.3). De werkdag ochtend en werkdag middag zijn de maatgevende momenten. Op dat moment bedraagt de parkeerbehoefte 52 plaatsen.

Functie	Normatieve P-behoefte	werkdag-ochtend	werkdag-middag	werkdag-avond	koop-avond	werkdag-nacht	zaterdag-middag	zaterdag-avond	zondag-middag
App. GO vanaf 120 m2	33,8	16,9	16,9	30,4	27,0	33,8	20,3	27,0	23,7
Kantoor multi-tennant	32,7	32,7	32,7	1,6	1,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Bijeenkomstruimte	2,0	2,0	2,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal	**68,5**	**51,6**	**51,6**	**32,2**	**28,8**	**33,8**	**20,3**	**27,0**	**23,7**

Tabel 5 – Parkeerbehoefte auto's bij dubbelgebruik

4.5 Parkeerbalans

Zoals in paragraaf 4.1 is beschreven worden 64 parkeerplaatsen voorzien. In Tabel 6 is deze parkeercapaciteit afgezet tegen de parkeerbehoefte bij dubbelgebruik die in paragraaf 4.4 is beschreven. Uit de tabel blijkt dat er op de drukste momenten sprake is van een overschot van 12 parkeerplaatsen. Dat betekent dat de parkeercapaciteit hoger is dan de berekende parkeerbehoefte. De parkeerbalans is dus sluitend.

Functie	Normatieve P-behoefte	werkdag-ochtend	werkdag-middag	werkdag-avond	koop-avond	werkdag-nacht	zaterdag-middag	zaterdag-avond	zondag-middag
App. GO vanaf 120 m2	33,8	16,9	16,9	30,4	27,0	33,8	20,3	27,0	23,7
Kantoor multi-tennant	32,7	32,7	32,7	1,6	1,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Bijeenkomstruimte	2,0	2,0	2,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal	**68,5**	**51,6**	**51,6**	**32,2**	**28,8**	**33,8**	**20,3**	**27,0**	**23,7**
Parkeercapaciteit	64,0	64,0	64,0	64,0	64,0	64,0	64,0	64,0	64,0
Saldo		**12,4**	**12,4**	**31,8**	**35,2**	**30,2**	**43,7**	**37,0**	**40,3**

Tabel 6 – Parkeerbalans auto's

5 Conclusies

In deze rapportage is de parkeerbalans van Podium26 beschouwd voor fietsen en voor auto's. Op basis van de eisen voor fietsers is er sprake van een sluitende parkeerbalans; de vereiste 26 bergingen voor fietsparkeerbehoefte voor bewoners wordt gefaciliteerd en voor het kantoor zijn maximaal 128 fietsparkeerplaatsen beschikbaar.

Voor auto's is op basis van dubbelgebruik de parkeerbehoefte van 52 parkeerplaatsen. Dit is lager dan het aantal geplande parkeerplaatsen van 64 stuks. Daarmee is er ook voor auto's sprake van een sluitende parkeerbalans.

Een wereld te winnen.

©2021, Spark B.V.

info@spark-parkeren.nl, 2266 AD Leidschendam

tel +31 (0)70 317 70 05

Behoudens de door de Auteurswet 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit dit document worden verveelvoudigd (waaronder begrepen het opslaan in een geautomatiseerd gegevensbestand) of openbaar gemaakt, op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Spark B.V. Alle rechten voorbehouden.

All rights reserved. No parts of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without prior written permission of Spark B.V.

Aan de inhoud van dit document kunnen geen rechten worden ontleend. Spark B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voortvloeiend uit eventuele onjuistheid of onvolledigheid van de in dit document vermelde informatie.

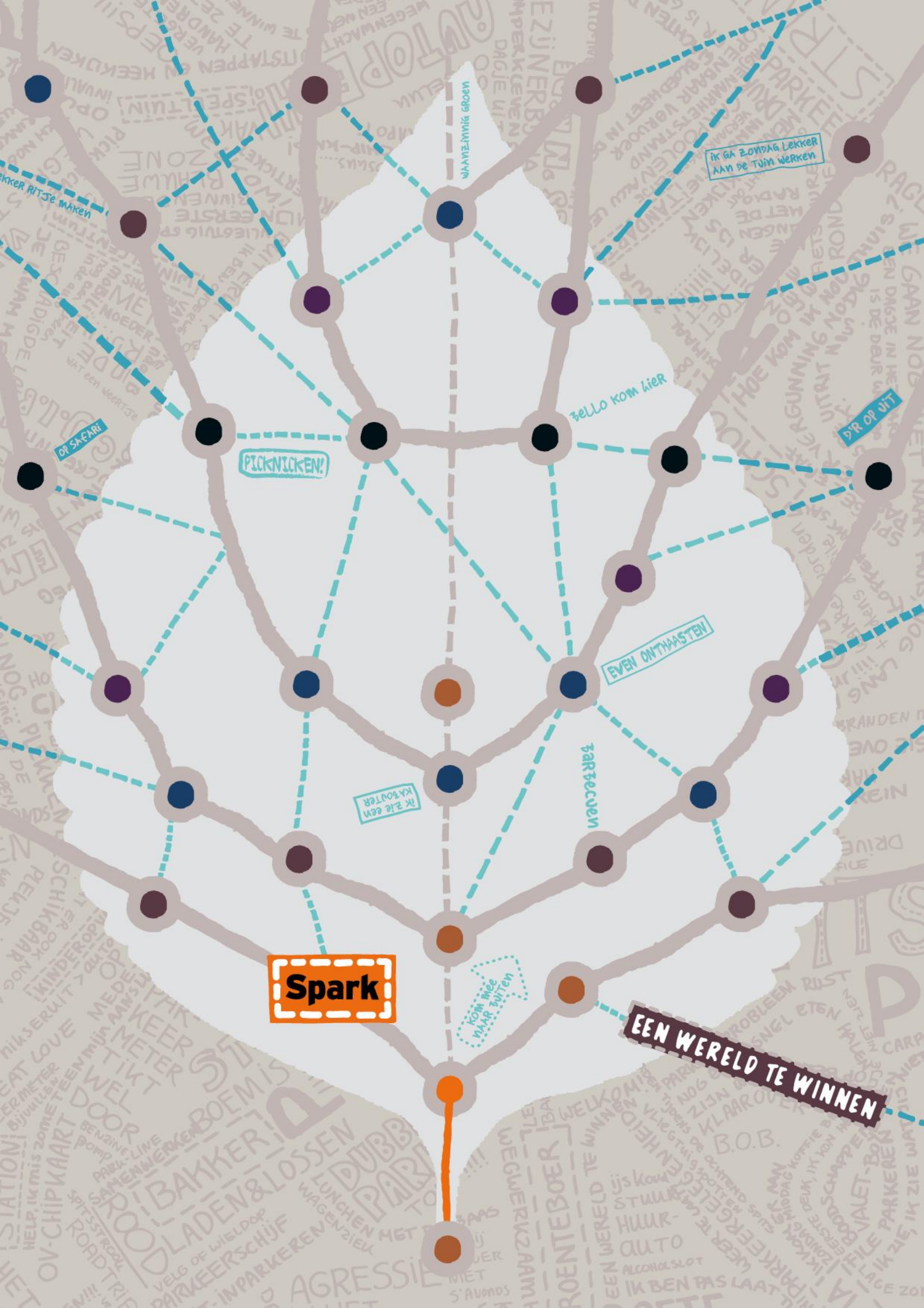
WAANZINNIG GROEN
IK GA ZONDAG LEKKER AAN DE TUIN WERKEN
LEKKER RITJE MAKEN
OP SAFARI
PICKNICKEN!
HELLO KOM HIER
D'R OP JIT
EVEN ONTMAASTEN
IK ZIE EEN KATTOUTER
BARBECUEN
Spark
KOM MEE NAAR BUITEN
EEN WERELD TE WINNEN

Bijlage 2 verkeerskundige toets

MOBYCON

VERKEER • MOBILITEIT • VERVOER

Memo

Aan	:	Dave de Bruijn, SAB
Cc.	:	-
Van	:	Johan Eggink, Mobycon
Betreft	:	Verkeerskundige toetsing Podium26 Arnhem
Datum	:	24 september 2021
Kenmerk	:	M06843-M-E4

Inleiding
Nabij het centraal station in Arnhem wordt het plan 'Podium26' gerealiseerd. U heeft Mobycon gevraagd om voor deze ontwikkeling een verkeerskundige toetsing uit te voeren. Daarbij heeft u gevraagd om de verkeersafwikkeling op het weggennet als gevolg van de ontwikkeling te onderzoeken.

Uitgevoerde onderzoek
Voor de verkeerskundige toetsing hebben wij de volgende stappen doorlopen:
- stap 1: inventarisatie intensiteiten;
- stap 2: berekenen verkeersgeneratie;
- stap 3: in kaart brengen toekomstige verkeersafwikkeling;
- stap 4: toetsen toekomstige verkeersafwikkeling na oplevering ontwikkeling.

In figuur 1 is de locatie van de ontwikkeling binnen de gemeente Arnhem weergegeven.

Postbus 2873 • 2601 CW Delft • (015) 214 78 99 • info@mobycon.nl • www.mobycon.nl
KvK 27195561 • BTW nr. NL 8099.42.549.B.01 • IBAN NL44 ABNA 0519 0865 38 • BIC ABNANL2A

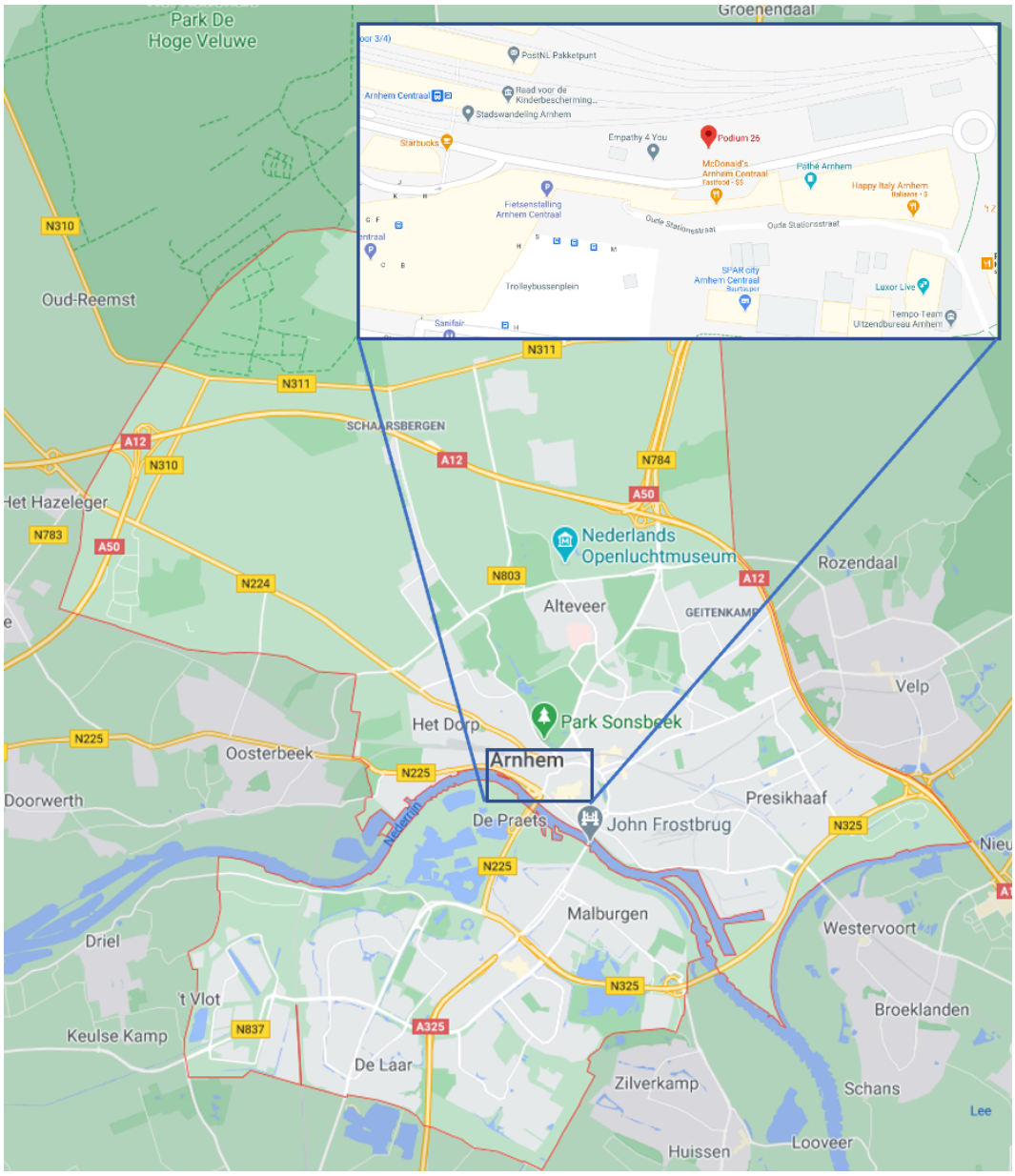

Figuur 1. Locatie ontwikkeling binnen gemeente Arnhem

<u>Stap 1: inventarisatie intensiteiten</u>

We hebben vanuit het verkeersmodel van de gemeente Arnhem de toekomstige intensiteiten ontvangen van de wegvakken rondom de ontwikkeling voor het jaar 2032. Dit betreft etmaalintensiteiten op werkdagen in aantal motorvoertuigen. Deze intensiteiten hebben we teruggerekend naar het jaar 2030, omdat dit een gebruikelijk jaar is voor een verkeerskundige toetsing als deze. We zijn uitgegaan van een groei van het verkeer van 1% per jaar, wat betekent dat we van 2032 naar 2030 zijn uitgegaan van tweemaal een daling van 1% per jaar.

Van de Nieuwe Stationsstraat en Stationsplein-West zijn geen verkeersgegevens in het verkeersmodel bekend. We hebben de intensiteiten van beide wegen ingeschat. De Nieuwe Stationsstraat is de toegangsweg naar de ontwikkeling en is in de huidige situatie de route naar de gecombineerde Kiss&Ride en taxistandplaats van circa 10 stilstandplaatsen. Stationsplein-West is ten noorden van de Nieuwe Stationsstraat een van de routes naar de parkeergarage van station

Arnhem Centraal van 1.050 parkeerplaatsen (de andere route is via de Willemstunnel). Op Stationsplein-West tussen de Utrechtsestraat en de Nieuwe Stationsstraat komen deze stromen samen. We gaan ervan uit dat de 1.050 parkeerplaatsen alle één keer per dag gebruikt worden en dat (worstcase) de helft van de verkeersbewegingen van en naar deze garage via Stationsplein-West gaat, waardoor per richting (1.050 / 2 =) 525 verkeersbewegingen per dag zijn op Stationsplein-West ten noorden van de Nieuwe Stationsstraat. Op de Nieuwe Stationsstraat gaan we uit van een worstcasescenario dat elk van de 10 stilstandplaatsen 50 keer per dag gebruikt wordt en dus per richting (10 * 50 =) 500 verkeersbewegingen oplevert.

Voor de wegvakken die als erftoegangsweg zijn gecategoriseerd, hebben we de intensiteiten in aantal motorvoertuigen per werkdagetmaal voor beide richtingen samen (zoals aangeleverd) als basis gebruikt, gezien de toetsing van deze wegcategorie op basis van deze eenheid plaatsvindt.

Voor de gebiedsontsluitingswegen hebben we de intensiteiten omgerekend naar het aantal pae (personenauto-equivalent) in het drukste ochtend- en avondspitsuur per richting, omdat het toetsen van deze wegcategorie op basis van het aantal pae per uur gebeurt. Bij de omrekening van de intensiteiten hebben we de bewerkingen doorgevoerd die in de volgende SmartArt te zien zijn. Hierbij zijn de genoemde percentages en factoren afkomstig uit CROW-kengetallen.

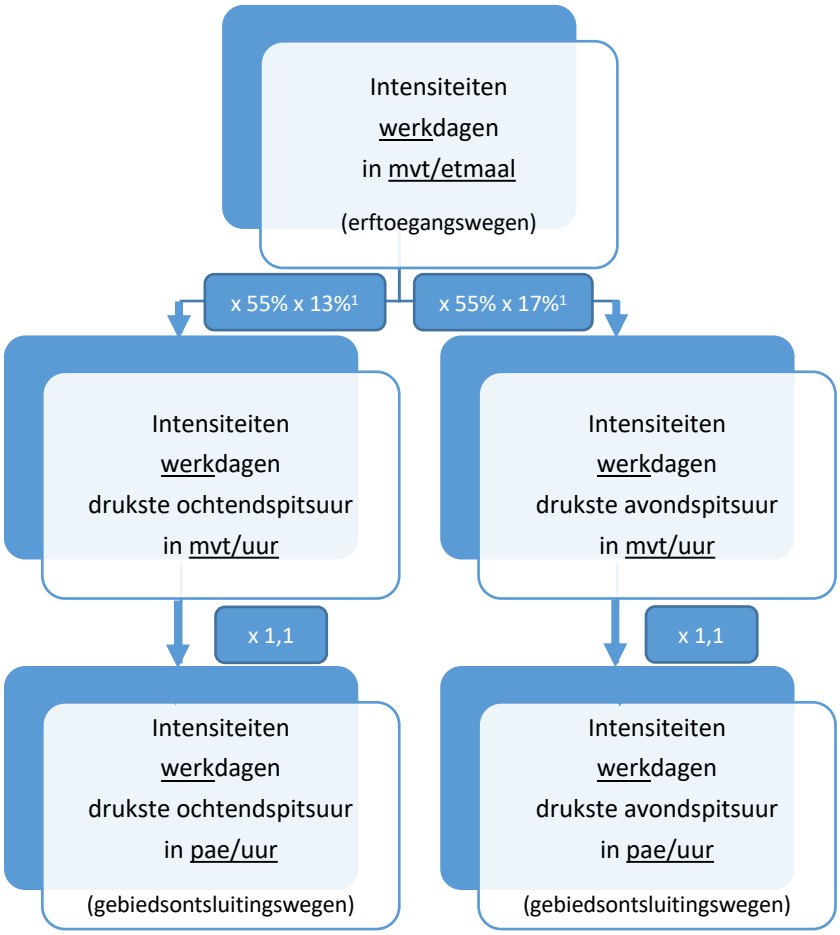

SmartArt 1. Uitgevoerde berekeningen met intensiteiten

[1] *Het CROW geeft aan dat zich in de ochtendspits 13% van het totale verkeer bevindt. In de avondspits is dit 17%. Daarnaast geldt dat 55% van het spitsverkeer zich in het drukste uur bevindt. Het drukste ochtendspitsuur is dus te berekenen door de intensiteit te vermenigvuldigen met: 55% x 13%. In de avondspits is dat: 55% x 17%.*

De volgende tabel toont de uiteindelijk tot stand gekomen intensiteiten.

Wegvak	Van	Naar	Soort weg	Werkdag-etmaal (mvt)	Drukste ochtend-spitsuur (pae)	Drukste avond-spitsuur (pae)
Utrechtsestraat	Utrechtseweg	Stationsplein-West	GOW Bibeko	3.640	286	374
Utrechtsestraat	Stationsplein-West	Utrechtseweg	GOW Bibeko	3.640	286	374
Utrechtseweg	N225 Utrechtseweg	Utrechtsestraat	GOW Bibeko	3.640	286	374
Utrechtseweg	Utrechtsestraat	N225 Utrechtseweg	GOW Bibeko	3.640	286	374
Willemsplein	Jansbuitensingel	Nieuwe Plein	GOW Bibeko	5.540	436	570
Willemsplein	Nieuwe Plein	Jansbuitensingel	GOW Bibeko	1.868	147	192
Jansbuitensingel	Apeldoornsestraat	Willemsplein	GOW Bibeko	19.537	1.537	2.009
Jansbuitensingel	Willemsplein	Apeldoornsestraat	GOW Bibeko	0	0	0
Sonsbeekweg	Apeldoornseweg	Zijpendaalseweg	GOW Bibeko	8.398	660	864
Sonsbeekweg	Zijpendaalseweg	Apeldoornseweg	GOW Bibeko	8.398	660	864
Zijpendaalseweg	Bouriciusstraat	Sonsbeekweg	GOW Bibeko	3.632	286	374
Zijpendaalseweg	Sonsbeekweg	Bouriciusstraat	GOW Bibeko	3.632	286	374
Zijpendaalseweg	Sonsbeekweg	N224 Amsterdamseweg	GOW Bibeko	12.838	1.010	1.320
Zijpendaalseweg	N224 Amsterdamseweg	Sonsbeekweg	GOW Bibeko	5.213	410	536
Willemsplein	N224 Amsterdamseweg	Jansbuitensingel	GOW Bibeko	16.337	1.285	1.680
Willemsplein	Jansbuitensingel	N224 Amsterdamseweg	GOW Bibeko	7.155	563	736
Nieuwe Stationsstraat	Stationsplein-West <-> Ontwikkeling		ETW Bibeko	1.000	79	103
Stationsplein-West	Nieuwe Stationsstraat <-> Parkeergarage		ETW Bibeko	1.050	83	108
Stationsplein	Bergstraat <-> Nieuwe Plein		ETW Bibeko	7.427	584	764
Nieuwe Plein	Stationsplein	Coehoornstraat	ETW Bibeko	3.789	298	390
Nieuwe Plein	Weerdjesstraat	Stationsplein	ETW Bibeko	1.919	151	197

Tabel 1. Werkdagintensiteiten 2030 in aantal mvt/pae

Stap 2a: Berekenen verkeersgeneratie

In deze stap hebben we de verkeersgeneratie van de ontwikkeling berekend op basis van de CROW-publicatie “Toekomstbestendig parkeren – Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie”. We zijn daarbij uitgegaan van de 40 huurappartementen, 2.000 vierkante meter bruto-vloeroppervlakte horeca en 9.000 vierkante meter bruto-vloeroppervlakte kantoor.

Onbekend is nog wat voor soort huurappartementen worden gerealiseerd. We zijn daarom uitgegaan van het CROW-type met de hoogste verkeersgeneratie, wat ‘huur, appartement, duur’ is. De exacte horeca-vorm is ook nog niet bekend, waardoor we ook hier van de hoogste verkeersgeneratie uit zijn gegaan wat ‘restaurant’ is. Voor het kantoor zijn we uitgegaan van het type ‘commerciële dienstverlening’.

De stedelijkheidsgraad van de gemeente is sterk stedelijk. Voor de ligging in de gemeente is gekozen voor ‘centrum’.

We zijn uitgegaan van minimale CROW-kencijfers. Dit is gebaseerd op de locatie van de ontwikkeling, die zeer dicht bij het station ligt. Op basis daarvan kan een lager autogebruik worden verwacht dan op de gemiddelde locatie. De volgende tabel laat zien welke kencijfers gehanteerd zijn. Voor horecafuncties hanteert het CROW enkel parkeerkencijfers en geen verkeersgeneratiecijfers. We zijn ervan uitgegaan dat elke parkeerplaats die volgens het parkeerkencijfer nodig zou zijn voor horeca vier keer per dag worden gebruikt. Het minimale parkeerkencijfer is 8 parkeerplaatsen per 100 vierkante meter BVO. Ervan uitgaand dat elk van deze parkeerplaatsen vier keer per dag gebruikt wordt, is het te rekenen kencijfer (8 * 4 =) 32 per 100 vierkante meter BVO.

Naam ontwikkeling	Kencijfer	Eenheid	Aantal eenheid	Verkeersgeneratie weekdag
Appartementen	5,4	1 woning	40 woningen	216 motorvoertuigen
Horeca	32	100 m² BVO	2.000 m²	640 motorvoertuigen
Kantoor	6,3	100 m² BVO	9.000 m²	567 motorvoertuigen
Totaal				**1.423 motorvoertuigen**

Tabel 2. Berekening verkeersgeneratie nieuwe functie op basis van CROW-kencijfers

De CROW-publicatie geeft de verkeersgeneratie aan voor een gemiddelde weekdag. In deze toetsing rekenen we met gemiddelde werkdagen, aangezien maximaal acceptabele intensiteiten voor een wegvak aan worden gegeven in intensiteiten per werkdag. Om de vermelde kencijfers om te rekenen naar gemiddelde verkeersgeneratie per werkdagetmaal, dienen ook deze met een factor 1,11 vermenigvuldigd te worden (bron: CROW-publicatie Toekomstbestendig parkeren). Om de intensiteiten in aantal motorvoertuigen vervolgens om te rekenen naar aantal pae hebben we opnieuw gebruikgemaakt van het CROW-kengetal 1,1.

Uiteindelijk levert dit de volgende verkeersgeneratie op.

Naam ontwikkeling	Werkdagetmaal (mvt)	Drukste ochtendspitsuur (pae)	Drukste avondspitsuur (pae)
Appartementen	240	20	25
Horeca	711	56	74
Kantoor	630	51	65
Verkeersgeneratie	**1.581**	**127**	**164**

Tabel 3. Verkeersgeneratie nieuwe functie in aantal mvt/pae

<u>Stap 2b: Berekenen parkeervraag</u>

In deze stap hebben we de parkeervraag van de nieuwe functie berekend op basis van de parkeernormen van de gemeente die beschreven staan in de ''Beleidsregels voor toepassing van artikel 2.5.30 van de Bouwverordening gemeente Arnhem 2003'' van 12 december 2011. Als input was hiervoor het aantal woningen en het aantal vierkante meter bruto-vloeroppervlakte van het restaurant en kantoor nodig. Aangegeven is dat enkel de parkeervraag van bewoners en medewerkers van belang is. Bezoekers parkeren in de bestaande parkeergarage van station Arnhem Centraal.

Berekening parkeervraag auto's

Voor de huurwoningen zijn we – net als bij de berekening van de verkeersgeneratie – uitgegaan van het type met de hoogste parkeervraag, doordat nog onbekend is wat voor soort huurappartementen worden gerealiseerd. We zijn daarom uitgegaan van het type 'Appartement

met gebruiksoppervlakte vanaf 120 m²'. Onbekend is welk deel binnen de norm van 1,6 parkeerplaatsen per appartement het aandeel bezoekers is. Het CROW geeft bij vrijwel alle woningen en appartementen aan dat de bezoekersnorm 0,3 parkeerplaatsen per woning bedraagt. We gaan dus uit van een bewonersnorm van (1,6 – 0,3 =) 1,3 parkeerplaatsen per huurappartement. De parkeervraag van de woningen is (40 * 1,3 =) 52 parkeerplaatsen.

Voor restaurants wordt in de parkeernormen aangegeven dat enkel buiten het centrum hiervoor parkeerplaatsen nodig zijn. Voor kantoren wordt tot slot aangegeven dat binnen het centrum (waar deze ontwikkeling binnen valt) een minimale norm geldt van 1,0 parkeerplaats per 250 vierkante meter bruto-vloeroppervlakte. De parkeervraag van kantoren is (9.000 / 250 * 1,0 =) 36 parkeerplaatsen.

De totale parkeervraag van de nieuwe functies bedraagt minimaal (52 + 36 =) 88 parkeerplaatsen voor auto's. Echter, hier moet nog rekening worden gehouden met de aanwezigheidspercentages per functie. Immers, hiermee kan beargumenteerd worden dat het aantal benodigde parkeerplaatsen naar beneden bijgesteld kan worden. Deze aanwezigheidspercentages (gebaseerd op CROW-richtlijnen) zijn in de volgende tabel te zien, met daaronder de minimum parkeervraag per moment. De hoogste minimale parkeervraag bedraagt volgens de normen 62 parkeerplaatsen op de werkdagochtend en -middag. Dit is het aantal parkeerplaatsen dat gerealiseerd dient te worden, ervan uitgaand dat bewoners en werknemers niet ook in de parkeergarage bij station Arnhem Centraal parkeren.

Functie	Werkdag-ochtend	Werkdag-middag	Werkdag-avond	Koop-avond	Werkdag-nacht	Zaterdag-middag	Zaterdag-avond	Zondag-middag
Huurwoning bewoners	50% 26	50% 26	90% 47	80% 42	100% 52	60% 31	80% 42	70% 36
Kantoor	100% 36	100% 36	5% 2	5% 2	0% 0	0% 0	0% 0	0% 0
Totaal	**62**	**62**	**49**	**44**	**52**	**32**	**42**	**37**

Tabel 4. Aanwezigheidspercentages per functie en totale parkeervraag auto

Berekening parkeervraag fietsen

Ook voor fietsen zijn parkeerplaatsen nodig. De gemeente Arnhem hanteert geen fietsparkeernormen. We hanteren daarom fietsparkeerkencijfers van het CROW (Fietsparkeerkencijfers 2019).

Voor appartementen geldt voor bewoners een kencijfer van 2 tot 3 parkeerplaatsen per woning. Dit is dus een fietsparkeervraag van (40 * 2 =) 80 tot (40 * 3 =) 120 fietsparkeerplaatsen voor alle woningen voor bewoners. Daar bovenop zijn voor bezoekers 0,5 tot 1 fietsparkeerplaats per woning nodig. Dit is een fietsparkeerbehoefte van (40 * 0,5 =) 20 tot (40 * 1 =) 40 fietsparkeerplaatsen. In totaal zijn voor de woningen dan (80 + 20 =) 100 tot (120 + 40 =) 160 fietsparkeerplaatsen nodig.

Voor restaurants zijn diverse kencijfers te vinden. Voor eenvoudige restaurants geldt een kencijfer van 7 fietsparkeerplaatsen per 100 vierkante meter bruto-vloeroppervlakte. Bij luxe restaurants betreft het 2 fietsparkeersplaatsen per 100 vierkante meter bruto-vloeroppervlakte. Uitgaand van de hoogste waarde, zijn er (2.000 / 100 * 7 =) 140 fietsparkeerplaatsen nodig.

Tot slot geldt voor kantoren een apart fietsparkeerkencijfer voor personeel en bezoekers. Voor personeel geldt binnen het centrumgebied een kencijfer van 2 parkeerplaatsen van 100 vierkante meter bruto-vloeroppervlakte en voor bezoekers een kencijfer van 6 fietsparkeerplaatsen per balie. Voor personeel zijn dan (9.000 / 100 * 2 =) 180 fietsparkeerplaatsen nodig. Aangezien het aantal balies bij de kantoren niet bekend is, is het lastiger om voor bezoekers het aantal fietsparkeerplaatsen uit te rekenen. Worstcase schatten we in dat er vijf balies zullen zijn. Dit houdt in dat er (5 * 6 =) 30 fietsparkeerplaatsen nodig zijn. In totaal zijn voor de kantoren dan (180 + 30 =) 210 fietsparkeerplaatsen nodig.

Voor alle functies gezamenlijk is onze inschatting dat er (100 + 140 + 210 =) 450 tot (160 + 140 + 210 =) 510 fietsparkeerplaatsen nodig zijn, uitgaand van de nu bekende uitgangspunten.

Stap 3: In kaart brengen toekomstige verkeersafwikkeling

In deze stap wordt het berekende extra verkeer verdeeld over de verschillende wegen en geven we de toekomstige verkeersintensiteiten na realisatie van de ontwikkeling weer. De verdeling van het verkeer is gebaseerd op onderbouwde aannames, welke we verderop in deze stap beschrijven.

Verdeling verkeer over omliggende wegennet

De ontwikkeling zal worden ontsloten via de Nieuwe Stationsstraat voor de personen die bij de ontwikkeling zelf parkeren en via de parkeergarage station Arnhem Centraal aan het Stationsplein-West en via de Willemstunnel voor bezoekers. Vervolgens verspreidt het verkeer zich over verschillende wegen. De volgende figuren tonen de verwachte verdeling van het verkeer. Deze lichten we daarna verder toe.

Om in te schatten hoeveel procent van het verkeer van en naar de parkeergarage en dus via het Stationsplein-West en via de Willemstunnel rijdt en hoeveel procent van en naar de ontwikkeling zelf, hebben we op basis van CROW-kencijfers een verdeling ingeschat. Voor dure huurappartementen waar we vanuit zijn gegaan geldt dat 30% van het totale kencijfer bezoekers bedraagt. Bij het restaurant gaan we ervan uit dat 100% van het verkeer parkeert in de parkeergarage van Arnhem Centraal, omdat er geen aparte parkeerplaatsen nodig zijn voor deze functie. Voor commerciële dienstverlening waar we voor het kantoor vanuit zijn gegaan geldt dat 50% bezoekers is. Gemiddeld is van al het verkeer 70% bezoeker. We stellen dus dat 70% van het totaal van en naar Stationsplein-West of de Willemstunnel rijdt en de overige 30% van en naar de Nieuwe Stationsstraat.

Een deel van het uitrijdend verkeer gaat dus via Stationsplein-West, een deel gaat via de Nieuwe Stationsstraat en een deel gaat via de in- en uitgang bij de Willemstunnel.

We gaan ervan uit dat het uitrijdend verkeer zich gelijkwaardig verdeelt over de belangrijke uitvalswegen. Dit zijn de Utrechtseweg, de N225 richting het zuiden, de Apeldoornseweg, de Westervoortsedijk en de N224 richting het westen. 20% van het totale verkeer rijdt via de Utrechtsestraat uit, richting het westen, om deze weg te vervolgen tot aan de N225. De bezoekers die in parkeergarage Arnhem Centraal parkeren en richting de Utrechtsestraat rijden, rijden ons inziens via Stationsplein-West. 30% van deze 20% (6%) rijdt via de Nieuwe Stationsstraat, wat betekent dat 70% van de 20% (14%) via Stationsplein-West rijdt. Dit betekent dat in totaal 30% van het totale verkeer uitrijdt via de Nieuwe Stationsstraat en 14% uitrijdt via Stationsplein-West (gezamenlijk 44%). Dit betekent dat in totaal (100% - 44% =) 56% van het totale verkeer uitrijdt via de Willemstunnel.

Doordat 20% van het verkeer richting de Utrechtsestraat rijdt en 56% via de Willemstunnel rijdt de overgebleven (100% - 20% - 56% =) 24% via het Stationsplein richting het oosten. Verderop voegen de 56% van het verkeer van de Willemstunnel samen met de 24% van het Stationsplein tot 80% van het totale verkeer. Vanwege de verkeerssituatie op het kruispunt Stationsplein – Nieuwe Plein moet al het verkeer dat richting de N224, de Apeldoornseweg of Westvoortsedijk wil, een rondje via de ringweg rijden. De 80% van het verkeer rijdt dus allemaal via het Nieuwe Plein. Op het kruispunt met de Weerdjesstraat gaat 20% van het totale verkeer rechtdoor richting de N225 richting het zuiden en gaat de overige 60% linksaf naar de Weerdjesstraat. Dit verkeer rijdt via de Trans. Daarvan rijdt 20% naar de Westervoortsedijk en de overige 40% via de Eusebiusbuitensingel en het Velperplein.

Op het kruispunt Velperplein – Apeldoornsestraat – Jansbuitensingel slaat (van de 40% van het verkeer dat via deze route rijdt) 20% van het totale verkeer rechtsaf richting de Apeldoornsestraat en rijdt de overige 20% rechtdoor richting de Jansbuitensingel. Op het kruispunt Jansbuitensingel – Willemsplein slaat al dit verkeer (20%) rechtsaf richting het Willemsplein en vervolgens linksaf richting de N224 richting het westen.

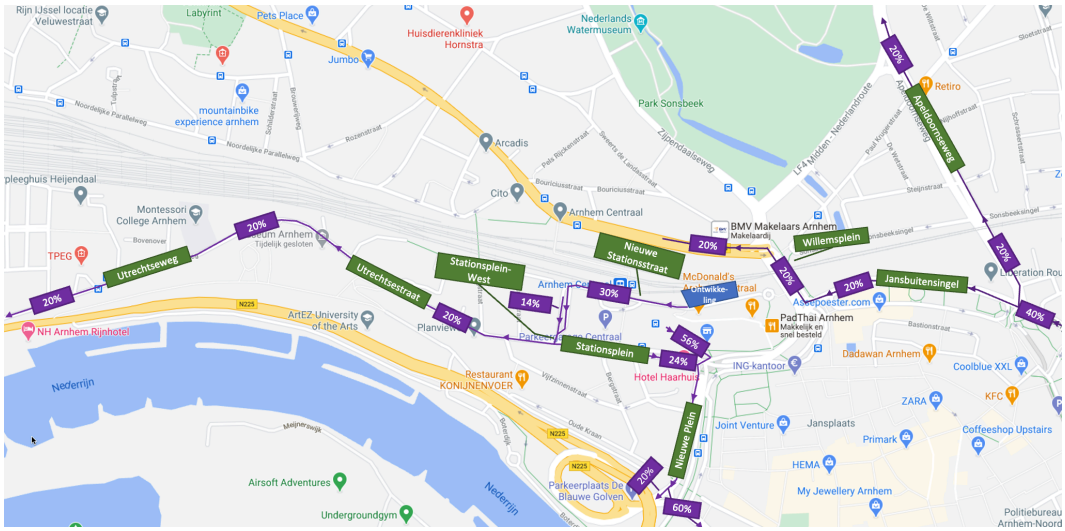

Figuur 2. Verdeling verkeersgeneratie uitrijdend verkeer

Ook voor het inrijdend verkeer gaan we ervan uit dat het verkeer vanaf de belangrijkste toegangswegen rijdt (Utrechtseweg, de N225 vanaf het zuiden, de Apeldoornseweg en de N224 vanaf het westen). 20% van het verkeer komt vanaf de Utrechtseweg vanaf het westen en slaat op het kruispunt met het Stationsplein-West linksaf richting laatstgenoemde weg om naar de ontwikkeling te gaan. Van deze 20% gaat (net als bij het uitrijdend verkeer) 14% richting Stationsplein-West en de overige 6% richting de Nieuwe Stationsstraat (en samen te voegen met het andere verkeer). Ook komt 20% vanaf het Nieuwe Plein. Dit verkeer kan niet rechtstreeks linksaf slaan richting het Stationsplein en moet dus keren op het kruispunt Willemsplein – Jansbuitensingel. Dit verkeer rijdt vervolgens via het Willemsplein en daarna deels via de Willemstunnel richting parkeergarage Arnhem Centraal en deels via het Stationsplein en het Stationsplein-West naar de ontwikkeling aan de Nieuwe Stationsstraat. Ook 20% van het verkeer komt aangereden vanaf de Jansbuitensingel. Ook dit verkeer rijdt via het Willemsplein en daarna deels via de Willemstunnel richting parkeergarage Arnhem Centraal en deels via het Stationsplein en het Stationsplein-West naar de ontwikkeling. De 20% van het verkeer dat vanaf de

Apeldoornseweg komt, rijdt via de Sonsbeekweg, omdat dit korter is dan via de Apeldoornseweg en Jansbuitensingel.

Op het Willemsplein tussen de N224 en de Jansbuitensingel voegt hier ook de 20% van het totale verkeer vanaf de N224 in. Op dit stuk van het Willemsplein rijdt daardoor 80% van het totale ingaande verkeer (bestaand uit de 20% vanaf het Nieuwe Plein, de 20% van de Jansbuitensingel en de 40% vanaf de Sonsbeekweg). In totaal rijdt van deze 80% van het verkeer 56% via de Willemstunnel naar parkeergarage Arnhem Centraal en de overige 24% via het Stationsplein en het Stationsplein-West naar de ontwikkeling aan de Nieuwe Stationsstraat. Deze 24% van het verkeer voegt samen met de 6% vanaf de Utrechtsestraat tot 30% van het verkeer op de Nieuwe Stationsstraat naar de ontwikkeling.

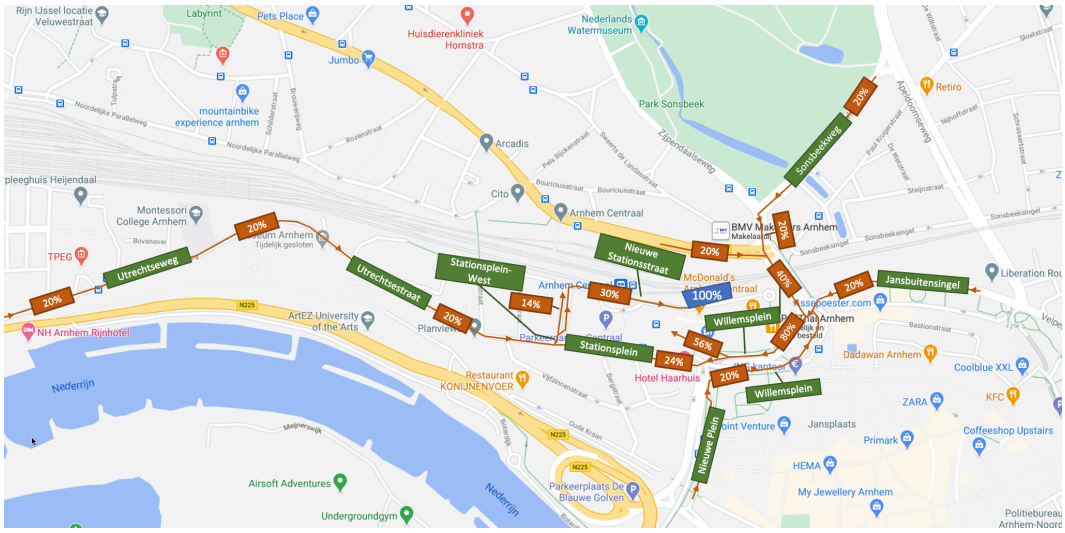

Figuur 3. Verdeling verkeersgeneratie inrijdend verkeer

Verkeersintensiteiten na oplevering ontwikkeling

De verkeersgeneratie die wij in stap 2 hebben berekend, hebben we volgens de beschreven uiteindelijke verdeling toegedeeld aan het wegennet en verwerkt in de intensiteiten van 2030.

In de volgende tabel zijn de intensiteiten na oplevering van de ontwikkeling te zien.

Wegvak	Van	Naar	Soort weg	Werkdag-etmaal (mvt)	Drukste ochtend-spitsuur (pae)	Drukste avond-spitsuur (pae)
Utrechtsestraat	Utrechtseweg	Stationsplein-West	GOW Bibeko	3.957	313	408
Utrechtsestraat	Stationsplein-West	Utrechtseweg	GOW Bibeko	3.957	313	408
Utrechtseweg	N225 Utrechtseweg	Utrechtsestraat	GOW Bibeko	3.957	313	408
Utrechtseweg	Utrechtsestraat	N225 Utrechtseweg	GOW Bibeko	3.957	313	408
Willemsplein	Jansbuitensingel	Nieuwe Plein	GOW Bibeko	6.805	538	701
Willemsplein	Nieuwe Plein	Jansbuitensingel	GOW Bibeko	2.185	173	226
Jansbuitensingel	Apeldoornsestraat	Willemsplein	GOW Bibeko	20.170	1.588	2.076
Jansbuitensingel	Willemsplein	Apeldoornsestraat	GOW Bibeko	0	0	0
Sonsbeekweg	Apeldoornseweg	Zijpendaalseweg	GOW Bibeko	8.715	687	897
Sonsbeekweg	Zijpendaalseweg	Apeldoornseweg	GOW Bibeko	8.398	661	864

Wegvak	Van	Naar	Soort weg	Werkdag-etmaal (mvt)	Drukste ochtend-spitsuur (pae)	Drukste avond-spitsuur (pae)
Zijpendaalseweg	Bouriciusstraat	Sonsbeekweg	GOW Bibeko	3.632	286	374
Zijpendaalseweg	Sonsbeekweg	Bouriciusstraat	GOW Bibeko	3.632	286	374
Zijpendaalseweg	Sonsbeekweg	N224 Amsterdamseweg	GOW Bibeko	13.155	1.036	1.354
Zijpendaalseweg	N224 Amsterdamseweg	Sonsbeekweg	GOW Bibeko	5.213	411	537
Willemsplein	N224 Amsterdamseweg	Jansbuitensingel	GOW Bibeko	16.970	1.336	1.747
Willemsplein	Jansbuitensingel	N224 Amsterdamseweg	GOW Bibeko	7.472	589	769
Nieuwe Stationsstraat	Stationsplein-West <-> Ontwikkeling		ETW Bibeko	1.950	157	203
Stationsplein-West	Nieuwe Stationsstraat <-> Parkeergarage		ETW Bibeko	1.494	119	156
Stationsplein	Bergstraat <-> Nieuwe Plein		ETW Bibeko	8.187	647	844
Nieuwe Plein	Stationsplein	Coehoornstraat	ETW Bibeko	5.054	400	521
Nieuwe Plein	Weerdjesstraat	Stationsplein	ETW Bibeko	2.236	177	231

Tabel 5. – Werkdagintensiteiten 2030 in aantal mvt/pae na oplevering ontwikkeling

Stap 4: Toetsen toekomstige verkeersafwikkeling na oplevering ontwikkeling

In deze stap hebben we getoetst of de berekende verkeersintensiteiten uit stap 3 voor knelpunten zorgen in het omliggende wegennet en op de kruispunten.

Toekomstige verkeersafwikkeling op wegvakniveau

Om eventuele knelpunten op wegvakniveau te berekenen, hebben we voor elk wegvak de verhouding tussen de intensiteiten en de maximaal acceptabele intensiteiten berekend. In het beleid van gemeente Arnhem is geen maximaal acceptabele intensiteit te vinden. Er wordt daarom uitgegaan van richtlijnen van het CROW.

De volgende tabel toont voor de getoetste wegvakken de wegcategorie en bijbehorende toetsingswaarde.

Wegvak	Soort weg	Toetsingswaarde
Utrechtsestraat	GOW Bibeko, 50 kilometer per uur	1.248 pae per uur per rijstrook
Utrechtseweg	GOW Bibeko, 50 kilometer per uur	1.248 pae per uur per rijstrook
Willemsplein	GOW Bibeko, 50 kilometer per uur	1.248 pae per uur per rijstrook
Jansbuitensingel	GOW Bibeko, 50 kilometer per uur	1.248 pae per uur per rijstrook
Sonsbeekweg	GOW Bibeko, 50 kilometer per uur	1.248 pae per uur per rijstrook
Zijpendaalseweg	GOW Bibeko, 50 kilometer per uur	1.248 pae per uur per rijstrook
Nieuwe Stationsstraat	ETW Bibeko, 30 kilometer per uur	5.000 mvt per etmaal voor hele rijbaan
Stationsplein-West	ETW Bibeko, 30 kilometer per uur	5.000 mvt per etmaal voor hele rijbaan
Stationsplein	ETW Bibeko zonder fietsstroken	5.000 mvt per etmaal voor hele rijbaan
Nieuwe Plein (deel Stationsplein – Coehoornstraat)	ETW Bibeko zonder fietsstroken	5.000 mvt per etmaal voor hele rijbaan (theoretisch tweerichtingsweg dus is hanteren van 5.000 mvt als grens logisch)

Tabel 6. – Toetsingswaarde per wegvak

Daarnaast hebben wij de volgende criteria aangehouden:

Verhouding intensiteit vs. max. acceptabele intensiteit	Betekenis
< 80%	geen (doorstromings-/leefbaarheids)knelpunt voor de omgeving
≧ 80 % – < 100 %	beginnend (doorstromings-/leefbaarheids)knelpunt voor de omgeving
≧ 100%	(doorstromings-/leefbaarheids)knelpunt

Tabel 7. – Betekenissen verhoudingen intensiteit vs. maximaal acceptabele intensiteit

De volgende tabellen geven – voor de situatie in 2030 zonder ontwikkeling en de situatie in 2030 met ontwikkeling – de uitkomsten op basis van bovenstaande toetsingscriteria weer voor de verschillende wegvakken op basis van de op aannames gebaseerde verdeling.

Wegvak	Van	Naar	Soort weg	Werkdagetmaal (mvt)	Drukste ochtend-spitsuur (pae)	Drukste avond-spitsuur (pae)
Utrechtsestraat	Utrechtseweg	Stationsplein-West	GOW Bibeko		23%	30%
Utrechtsestraat	Stationsplein-West	Utrechtseweg	GOW Bibeko		23%	30%
Utrechtseweg	N225 Utrechtseweg	Utrechtsestraat	GOW Bibeko		23%	30%
Utrechtseweg	Utrechtsestraat	N225 Utrechtseweg	GOW Bibeko		23%	30%
Willemsplein	Jansbuitensingel	Nieuwe Plein	GOW Bibeko		35%	46%
Willemsplein	Nieuwe Plein	Jansbuitensingel	GOW Bibeko		12%	15%
Jansbuitensingel	Apeldoornseweg	Willemsplein	GOW Bibeko		62%	81%
Sonsbeekweg	Apeldoornseweg	Zijpendaalseweg	GOW Bibeko		53%	69%
Sonsbeekweg	Zijpendaalseweg	Apeldoornseweg	GOW Bibeko		53%	69%
Zijpendaalseweg	Bouriciusstraat	Sonsbeekweg	GOW Bibeko		23%	30%
Zijpendaalseweg	Sonsbeekweg	Bouriciusstraat	GOW Bibeko		23%	30%
Zijpendaalseweg	Sonsbeekweg	N224 Amsterdamseweg	GOW Bibeko		40%	53%
Zijpendaalseweg	N224 Amsterdamseweg	Sonsbeekweg	GOW Bibeko		33%	43%
Willemsplein	N224 Amsterdamseweg	Jansbuitensingel	GOW Bibeko		51%	67%
Willemsplein	Jansbuitensingel	N224 Amsterdamseweg	GOW Bibeko		23%	29%
Nieuwe Stationsstraat	Stationsplein-West <-> Ontwikkeling		ETW Bibeko	20%		
Stationsplein-West	Nieuwe Stationsstraat <-> Parkeergarage		ETW Bibeko	21%		
Stationsplein	Bergstraat <-> Nieuwe Plein		ETW Bibeko	149%		
Nieuwe Plein	Stationsplein	Coehoornstraat	ETW Bibeko	76%		
Nieuwe Plein	Weertjesstraat	Stationsplein	ETW Bibeko	38%		

Tabel 8. – Verhoudingen intensiteit vs. maximaal acceptabele intensiteit 2030 voor oplevering ontwikkeling

KEER • MOBILITEIT • VERVOER • MOBYCON

Wegvak	Van	Naar	Soort weg	Werkdagetmaal (mvt)	Drukste ochtend-spitsuur (pae)	Drukste avond-spitsuur (pae)
Utrechtsestraat	Utrechtseweg	Stationsplein-West	GOW Bibeko		25%	33%
Utrechtsestraat	Stationsplein-West	Utrechtseweg	GOW Bibeko		25%	33%
Utrechtseweg	N225 Utrechtseweg	Utrechtsestraat	GOW Bibeko		25%	33%
Utrechtseweg	Utrechtsestraat	N225 Utrechtseweg	GOW Bibeko		25%	33%
Willemsplein	Jansbuitensingel	Nieuwe Plein	GOW Bibeko		43%	56%
Willemsplein	Nieuwe Plein	Jansbuitensingel	GOW Bibeko		14%	18%
Jansbuitensingel	Apeldoornseweg	Willemsplein	GOW Bibeko		64%	83%
Sonsbeekweg	Apeldoornseweg	Zijpendaalseweg	GOW Bibeko		55%	72%
Sonsbeekweg	Zijpendaalseweg	Apeldoornseweg	GOW Bibeko		53%	69%
Zijpendaalseweg	Bouriciusstraat	Sonsbeekweg	GOW Bibeko		23%	30%
Zijpendaalseweg	Sonsbeekweg	Bouriciusstraat	GOW Bibeko		23%	30%
Zijpendaalseweg	Sonsbeekweg	N224 Amsterdamseweg	GOW Bibeko		42%	54%
Zijpendaalseweg	N224 Amsterdamseweg	Sonsbeekweg	GOW Bibeko		33%	43%
Willemsplein	N224 Amsterdamseweg	Jansbuitensingel	GOW Bibeko		54%	70%
Willemsplein	Jansbuitensingel	N224 Amsterdamseweg	GOW Bibeko		24%	31%
Nieuwe Stationsstraat	Stationsplein-West <-> Ontwikkeling		ETW Bibeko	39%		
Stationsplein-West	Nieuwe Stationsstraat <-> Parkeergarage		ETW Bibeko	30%		
Stationsplein	Bergstraat <-> Nieuwe Plein		ETW Bibeko	164%		
Nieuwe Plein	Stationsplein	Coehoornstraat	ETW Bibeko	101%		
Nieuwe Plein	Weertjesstraat	Stationsplein	ETW Bibeko	45%		

Tabel 9. – Verhoudingen intensiteit vs. maximaal acceptabele intensiteit 2030 na oplevering ontwikkeling

Te zien is dat op de Jansbuitensingel van de Apeldoornseweg naar het Willemsplein na oplevering ontwikkeling een verhouding van 83% te zien is. Dit is een beginnend knelpunt, maar daarmee nog geen werkelijk knelpunt. Ook in de situatie zonder ontwikkeling is sprake van een verhouding van 81% en daarmee een beginnend knelpunt.

Op het Stationsplein zien we een verhouding van 164%. Op deze erftoegangsweg rijdt nu al zeer veel verkeer, waardoor in de 2030-situatie zonder ontwikkeling de verhouding ook al 149% bedraagt en daarmee al een knelpunt is. Ook op het Nieuwe Plein van het Stationsplein naar de Weerdjesstraat zien we een verhouding die hoger ligt dan 100% en daarmee een knelpunt is. In de 2030-situatie zonder ontwikkeling is de verhouding 76%. De stijging is zo groot doordat 80% van het verkeer vanaf de ontwikkeling dat uitrijdend is via deze weg moet, als gevolg van het eenrichtingsverkeer van de binnenring.
Op de andere wegvakken zijn de verhoudingen lager dan 80%, dus treden hier geen doorstromingsproblemen op.

Toekomstige verkeersafwikkeling op kruispuntniveau

Voor het bepalen van eventuele knelpunten op kruispunten, gelden andere theoretische waarden dan voor wegvakken. Deze waarden zijn afhankelijk van het kruispunttype. De belangrijkste kruispunten om te toetsen zijn allen VRI-kruispunten. Het gaat om de kruispunten:

- Willemsplein – Stationsplein – Nieuwe Plein;
- Willemsplein – Jansbuitensingel;
- Willemsplein – N224 – Zijpendaalseweg;
- Zijpendaalseweg – Sonsbeekweg.

Daarnaast hebben we de volgende voorrangskruispunten beoordeeld:

- Utrechtsestraat – Stationsplein-West;
- Willemstunnel – aansluiting Nieuwe Plein.

We hebben de kruispuntafwikkeling van elk van de hiervoor genoemde kruispunten getoetst door per tak de opstelruimte te berekenen en dit af te zetten tegen het toekomstige aantal motorvoertuigen op deze opstelruimte. Oftewel, we hebben bepaald of op het drukste moment er voldoende opstelruimte is voor alle motorvoertuigen. Daarvoor hebben een berekening gemaakt van het aantal motorvoertuigen per cyclus, omdat de groentijden in deze gevallen de afwikkelcapaciteit bepalen. Enkele uitgangspunten waar we vanuit zijn gegaan bij het toetsen van de kruispunten:

- de berekening is gebaseerd op het aantal motorvoertuigen op het drukste uur van de dag;
- het verkeer verdeelt zich gelijkmatig over het aantal beschikbare opstelvakken;
- de cyclustijd bij elk kruispunt is 90 seconden, dus er zijn 40 cycli per uur;
- de drukste richtingen hebben maximaal 20 seconden verlenggroen per cyclus;
- een auto is gemiddeld 4 meter lang en tussen twee auto's bevindt zich 2 meter. Gezamenlijk stellen we daarmee dat er 6 meter per motorvoertuig aan opstelruimte nodig is;
- alleen de takken waar extra verkeer vandaan komt volgens onze verdeling van het verkeer in stap 3 zijn meegenomen.

Op het kruispunt Willemsplein – Stationsplein – Nieuwe Plein is er extra verkeer als gevolg van de ontwikkeling van het Willemsplein richting het Stationsplein. In het drukste uur is de nieuwe intensiteit na oplevering ontwikkeling 637 motorvoertuigen. Per cyclus is dit afgerond 16 motorvoertuigen. Hiervoor is 96 meter aan opstelruimte nodig, terwijl de parallelweg van het Willemsplein ongeveer 100 meter lang is. Dat betekent dat in het drukste uur voldoende opstelruimte aanwezig is.

Op het kruispunt Willemsplein – Jansbuitensingel komt vanaf het noorden, vanaf het oosten en vanaf het zuiden extra verkeer. Vanaf het zuiden (Willemsplein) gaat het om een soort afgescheiden weg die dusdanig lang is dat extra intensiteiten hier geen invloed uitoefenen op de doorstroming op andere wegvakken. Het kruispunt met de busbaan kan vrij worden gehouden door bijvoorbeeld extra markering aan te brengen die duidelijk maakt dat stilstaan verboden is. Vanaf het oosten (Jansbuitensingel) zijn er vier opstelstroken beschikbaar. Ervan uitgaand dat het extra verkeer zich gelijkmatig over alle opstelstroken verdeelt, zijn de opstelstroken voor rechtsaf te kort. Er is echter voldoende ruimte op de Jansbuitensingel zelf om een extra cyclus af te wachten. Vanaf het noorden (Zypsepoort) zijn er twee opstelstroken die ongeveer 100 meter lang zijn (tot aan het kruispunt met de N224). Het gaat om 1.587 motorvoertuigen in het drukste uur op dit wegvak, dus 794 motorvoertuigen per rijstrook en 20 motorvoertuigen per cyclus. Hiervoor

is ongeveer 119 meter lengte aan opstelruimte nodig. Automobilisten moeten dus scherp zijn dat geen kruispunten geblokkeerd worden, maar dat men een kruispunt eerder blijft wachten, mocht het wegvak te vol raken. Belangrijk om aan te geven dat ook in de 2030-situatie zonder ontwikkeling dit probleem gaat spelen, gezien de intensiteit dan ook een stuk hoger ligt dan in de huidige situatie en maar lichtelijk lager dan de situatie na oplevering ontwikkeling. Het gaat om een benodigde lengte van 115 meter.

Op het kruispunt Willemsplein – N224 – Zijpendaalseweg komt vanaf het noorden, vanaf het westen en vanaf het zuiden extra verkeer. Vanaf het zuiden (Willemsplein) is de toekomstige intensiteit 699 motorvoertuigen in het drukste uur. Er zijn drie opstelstroken beschikbaar, dus het gaat om 233 motorvoertuigen per rijstrook. Dit is afgerond 6 motorvoertuigen per cyclus. Daarvoor is 35 meter aan opstelruimte nodig. De kortste opstelstrook is 75 meter lang, dus dit levert geen doorstromingsproblemen op. De westelijke tak behoort niet tot ons onderzoeksgebied. Vanaf het noorden (Zijpendaalseweg) gaat het na oplevering ontwikkeling om 1.230 motorvoertuigen in het drukste uur. Er zijn twee opstelstroken aanwezig, dus het gaat om 615 motorvoertuigen per strook. Dit betreft 15 motorvoertuigen per cyclus, waarvoor afgerond 92 meter aan opstelruimte nodig is. Er is 100 meter opstelruimte beschikbaar, wat voldoende is. Wel zagen we bij de beoordeling van het vorige kruispunt dat een deel van deze opstelruimte nodig is om verkeer van het zuidelijker gelegen kruispunt op te vangen.

Op het kruispunt Zijpendaalseweg – Sonsbeekweg komt alleen vanaf het noordoosten (Sonsbeekweg) extra verkeer. Het gaat om 815 motorvoertuigen in het drukste uur na oplevering ontwikkeling. Er zijn twee opstelstroken beschikbaar, waardoor het gaat om 408 motorvoertuigen per opstelstrook. Afgerond gaat het om 10 motorvoertuigen per cyclus, waarvoor 61 meter aan opstelruimte nodig is. De kortste opstelstrook is 95 meter lang, dus er is voldoende opstelruimte beschikbaar.

Op het voorrangskruispunt Utrechtsestraat – Stationsplein-West heeft de Utrechtsestraat voorrang op verkeer vanaf Stationsplein-West. We hebben de kruispuntafwikkeling getoetst door na te gaan wat het aantal motorvoertuigen per minuut is op de voorrangswegen. Op deze manier wordt inzichtelijk of er genoeg ruimte overblijft voor gebruikers van de zijwegen om in te voegen. We hebben in de berekening de voertuigaantallen op de voorrangsweg van het drukste spitsuur gehanteerd. Vanaf het westen komen in de toekomstige situatie 370 motorvoertuigen in het drukste uur. Vanaf het oosten gaat het om 383 motorvoertuigen. Het gaat voor beide richtingen om 6 motorvoertuigen per minuut en daarna 1 voertuig per 10 seconden. Hiermee is voldoende ruimte beschikbaar voor verkeer vanaf Stationsplein-West om in te voegen.

Het voorrangskruispunt Willemstunnel – aansluiting Nieuwe Plein is lastiger te beoordelen door de afwijkende vorm. Vanaf de Willemstunnel lopen er twee rijstroken richting het Nieuwe Plein. Bij de aansluiting met de parallelweg Nieuwe Plein voegt verkeer dat linksaf of rechtdoor wil vanaf deze parallelweg in op de weg vanaf de Willemstunnel. Verkeer dat rechtsaf wil slaan, hoeft geen rijstrook te worden gewisseld. Vanaf de Willemstunnel rijden in 2032 zonder ontwikkeling 23.556 motorvoertuigen per etmaal. Terugrekenend naar 2030 betreft het 23.092 motorvoertuigen per etmaal. Per rijstrook is dit (23.092 / 2 =) 11.546 motorvoertuigen per etmaal. In het drukste uur is dit (55% * 17% * 11.546 =) 1.080 motorvoertuigen. Er komen 41 extra motorvoertuigen bij vanwege de ontwikkeling, dus het gaat om 1.121 motorvoertuigen in het drukste uur. Dit zijn 19 motorvoertuigen per minuut en is 1 auto per 3 seconden. We gaan ervan uit dat dit voldoende tijd

tussen twee voertuigen is om in te voegen, vooral omdat verkeer vanaf de Willemstunnel al afremt vanwege het naderende kruispunt.

Conclusie
Als gevolg van de ontwikkeling neemt de verkeersgeneratie toe met 1.581 motorvoertuigen per etmaal, met 127 pae in het drukste ochtendspitsuur en met 164 pae in het drukste avondspitsuur. De toekomstige intensiteiten hebben we aan de hand van de toename van de verkeersgeneratie inzichtelijk gemaakt en aan de hand hiervan de verkeersafwikkeling bepaald.

Op de erftoegangswegen Stationsplein en Nieuwe Plein overschrijden de intensiteiten de maximaal acceptabele intensiteiten. In het geval van het Stationsplein is ook in de 2030-situatie zonder ontwikkeling sprake van een doorstromingsknelpunt. Dit knelpunt is op deze weg dus niet aan de ontwikkeling toe te rekenen. Op het Nieuwe Plein is door de verkeerscirculatie van Arnhem sprake van een doorstromingsknelpunt na oplevering ontwikkeling, maar zien we dit knelpunt niet zonder de ontwikkeling. Behalve dat hebben we geconstateerd dat op geen enkel wegvak sprake is van een doorstromingsknelpunt na de realisatie van de ontwikkeling voor het jaar 2030.

Op de kruispunten zien we op sommige wegvakken mogelijke doorstromingsproblemen ontstaan. Deze situatie vindt echter volgens de modellen ook plaats wanneer geen ontwikkeling wordt gerealiseerd, waardoor deze problemen niet toe te schrijven zijn aan de ontwikkeling. Daarmee concluderen we dat – behalve voor de wegvakken Stationsplein en Nieuwe Plein – het aspect verkeer de ontwikkeling Podium26 in Arnhem niet in de weg staat.

Mogelijkheden voor het verminderen of oplossen van deze knelpunten zien we in bijvoorbeeld meer stimulering van alternatieve vervoerswijzen of het anders inzetten van de bestaande infrastructuur. Onze aanbeveling is om met de gemeente in overleg te treden over de geconstateerde knelpunten en de mogelijke oplossingen hiervoor.

Bijlage 3 toets Ladder voor duurzame verstedelijking

adviseurs in ruimtelijke ontwikkeling

Toets Ladder voor duurzame verstedelijking

Arnhem, Podium26

Gemeente Arnhem

Datum: 7 februari 2022

Projectnummer: 200337

INHOUD

1	**Inleiding**	**3**
1.1	**Aanleiding**	**3**
1.2	**Het project**	**3**
1.3	**Leeswijzer**	**6**
2	**Toets Ladder voor duurzame verstedelijking**	**7**
2.1	**Stedelijke ontwikkeling**	**7**
2.2	**Verzorgingsgebied**	**8**
2.3	**Behoefte kantoren**	**9**
2.4	**Behoefte woningen**	**15**
2.5	**Bestaand stedelijk gebied**	**20**
3	**Conclusie**	**22**

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Op 1 oktober 2012 is de ‘Ladder voor duurzame verstedelijking’ toegevoegd aan het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Op 1 juli 2017 is een wijziging van het Bro in werking getreden, waarbij de Ladder voor duurzame verstedelijking is aangepast. De (gewijzigde) Ladder is in artikel 3.1.6 Bro lid 2 vastgelegd en luidt als volgt:
De toelichting bij een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, bevat een beschrijving van de behoefte aan die ontwikkeling, en, indien het bestemmingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, een motivering waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.

Het doel dat hiermee wordt beoogd is het stimuleren van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik en het bewerkstelligen van een goede ruimtelijke ordening, onder meer door een optimale benutting van de ruimte in stedelijke gebieden, het bevorderen van vraaggerichte programmering en het voorkomen van overprogrammering. Met de Ladder wordt een zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke besluiten nagestreefd. Een nieuwe stedelijke ontwikkeling moet daarom altijd worden afgewogen en gemotiveerd. Daarbij moet een beschrijving worden gegeven van de behoefte aan de betreffende ontwikkeling. Indien de ontwikkeling buiten bestaand stedelijk gebied mogelijk wordt gemaakt, dient te worden gemotiveerd waarom de ontwikkeling niet binnen bestaand stedelijk gebied wordt voorzien.

Wat onder ‘stedelijke ontwikkeling’ en ‘bestaand stedelijk gebied’ wordt verstaan is in het Bro opgenomen en is verder uitgekristalliseerd in jurisprudentie. Een stedelijke ontwikkeling is volgens het Bro ‘een ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen’. Onder ‘bestaand stedelijk gebied’ verstaat het Bro een ‘bestaand stedenbouwkundig samenstel van bebouwing ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel of horeca, alsmede de daarbij behorende openbare of sociaal culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur’.

1.2 Het project

Voor het stationsgebied Arnhem Centraal is het Masterplan Arnhem Centraal (december 1998) opgesteld. Het Masterplan beschrijft het toekomstige 'Transfergebied' als een hoogwaardige entree naar de stad, waarbij een nieuw stedenbouwkundig knooppunt de grootschalige infrastructurele elementen samenbrengt op een locatie met commerciële functies en een woongebied. Bij het samenbrengen van alle vervoersnetwerken (spoor, auto, fiets, bus, voetgangers) is dankbaar gebruik gemaakt van het voor Arnhem kenmerkende glooiende landschap.

De afgelopen decennia is er met de komst van het nieuwe station Arnhem Centraal en alle ontwikkelingen die daarbij horen: het nieuwe stationsplein, de oversteek naar het centrum, de kantoortorens van het WTC en de aanleg van de Willemstunnel,

veel veranderd in het stationsgebied. Een inventarisatie van plannen en visies laat zien dat hier op korte- en middellange termijn nog meer ontwikkelingen op diverse schaalniveaus spelen, waaronder de onderhavige ontwikkeling van de kavels K3/K7 onder de noemer Podium26.

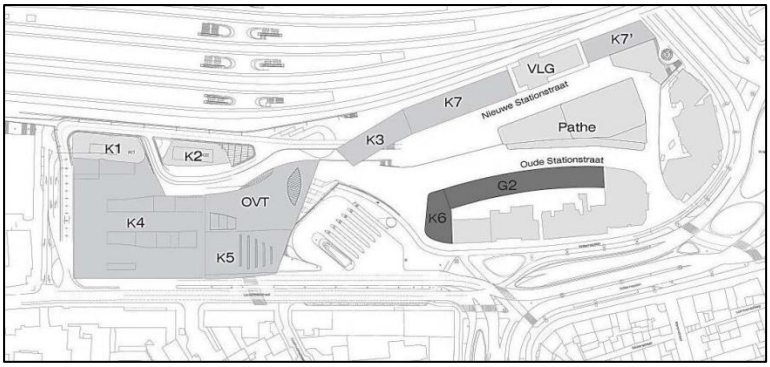

Podium26 bestaat uit maximaal 17 bouwlagen, waarvan twee zich onder het maaiveld bevinden. Het grootste deel hiervan is bedoeld voor een gebouwde parkeervoorziening. Onder het maaiveld bevindt zich eveneens een bestaande detailhandelsfunctie met entree aan de Oude Stationsstraat.

Grofweg zijn er twee delen te onderscheiden, zowel horizontaal als verticaal. In verticale zin bestaat er een hoger deel (t/m de 14de verdieping; maximaal 85 meter +NAP) en een lager deel (t/m de 8ste verdieping; maximaal 62 meter +NAP). De overgang tussen deze twee delen wordt verzorgd door een podium welke is uitgevoerd als een atrium.

In horizontaal opzicht geldt dat de onderste helft (voornamelijk) is beoogd ten behoeve van de commerciële functies (kantoor, restaurant, bijeenkomstruimte, detailhandel en kunst) daar waar de bovenste helft is gericht op de woonfunctie. Navolgende afbeelding toont een doorsnede van het beoogde gebouw, met daarop het beoogde programma weergegeven.

Dwarsdoorsnede beoogde gebouw (bron: VenhoevenCS)

Programmatisch is het uitgangspunt dat er maximaal 40 woningen, 9.000 m^2 bvo kantoorfunctie en 2.000 m^2 horecafunctie in het plangebied gerealiseerd wordt. Tevens is in het plan ruimte voor algemene ruimtes, zoals de entree, (rol)trappen en mogelijkheden voor maatschappelijke en culturele functies, zoals atelier- en expositieruimtes.
Het meest recente bouwplan gaat uit van 32 luxe koopappartementen en 2 pent houses, variërend in grootte van circa 95 m^2 tot 350 m^2. De navolgende afbeeldingen laten een impressie zien van het beoogde plan.

Impressie beoogde situatie Podium26, gezien vanaf het busplein (bron: VenhoevenCS).

Impressie beoogde situatie Podium26, gezien vanaf maaiveld (bron: VenhoevenCS).

De gronden van de ontwikkellocatie kennen momenteel reeds een centrumbestemming, maar de beoogde ontwikkeling past niet binnen de geldende bouwregels. Daarom wordt voor de ontwikkeling een planologische procedure doorlopen. In het kader van deze procedure moet worden aangetoond dat de voorgenomen ontwikkeling in lijn is met een goede ruimtelijke ordening. Eén van de aspecten die onderdeel uitmaakt van een goede ruimtelijke ordening is een toets aan de Ladder voor duurzame verstedelijking. Deze toets vindt in dit rapport plaats.

1.3 Leeswijzer

Na dit inleidende hoofdstuk volgt de toets aan de Ladder voor duurzame verstedelijking. Binnen de toets zal allereerst ingegaan worden of en waarom sprake is van een stedelijke ontwikkeling. Vervolgens wordt het markt- of verzorgingsgebied bepaald. Daarna volgt de toetsing of de ontwikkeling voorziet in een kwantitatieve en kwalitatieve behoefte en wordt gekeken of de ontwikkeling binnen bestaand stedelijk gebied plaatsvindt. Ook worden de effecten van de vestiging van de beoogde functies bepaald. Hoofdstuk 3 bevat een eindconclusie als gevolg van de toets aan de Ladder.

2 Toets Ladder voor duurzame verstedelijking

2.1 Stedelijke ontwikkeling

2.1.1 Algemeen

Allereerst moet de vraag worden beantwoord of sprake is van een nieuwe stedelijke ontwikkeling. Wat onder een stedelijke ontwikkeling wordt verstaan is in het Bro opgenomen. Een nieuwe stedelijke ontwikkeling is volgens het besluit *'een ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen'.* Andere stedelijke voorzieningen betreffen volgens de Nota van Toelichting op het Bro (2017) *"accommodaties voor onderwijs, zorg, cultuur, bestuur en indoor sport en leisure".*

2.1.2 Toetsing

De voorgenomen ontwikkeling betreft de realisatie van maximaal 40 woningen, 9.000 m^2 bvo kantoorfunctie en 2.000 m^2 bvo horecafunctie met bijbehorende algemene voorzieningen en ruimtes. Tevens wordt een bestaande detailhandelsfunctie in de ontwikkeling ingepast. Relevant is of deze ontwikkeling is aan te merken als een stedelijke ontwikkeling als bedoeld in het Bro. Bij de beantwoording van deze vraag moet volgens de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: Afdeling) in onderlinge samenhang worden beoordeeld in hoeverre het plan, in vergelijking met het voorgaande plan, voorziet in een functiewijziging en welk planologische beslag op de ruimte het voorliggende plan mogelijk maakt in vergelijking met het voorgaande plan. Uit de overzichtsuitspraak[1] van de Afdeling volgt dat er in beginsel geen sprake is van een stedelijke ontwikkeling indien er met een ontwikkeling minder dan 500 m^2 bruto-vloeroppervlakte wordt toegevoegd. Daarnaast blijkt uit jurisprudentie[2] dat een woningbouwplan dat voorziet in de realisatie van maximaal 11 woningen binnen een dorpskern niet hoeft te worden aangemerkt als woningbouwlocatie of een andere stedelijke ontwikkeling als bedoeld in artikel 1.1.1, eerste lid, aanhef en onder i, van het Bro. Een woningbouwplan dat voorziet in de ontwikkeling van 12 woningen wordt daarentegen wel aangemerkt als een nieuwe stedelijke ontwikkeling[3].

Het plangebied kent op basis van het huidige bestemmingsplan een centrumbestemming grotendeels een maximum bouwhoogte van 50 meter. In de centrumbestemming zijn wonen, kantoren, winkel, horeca en sociaal-culturele voorzieningen toegestaan. Met de voorgenomen ontwikkeling zal de maximum bouwhoogte ruimschoots worden overschreden ten behoeve van de woon- en kantoorfunctie. In voorliggende situatie is geen sprake van een functiewijziging, maar wel van een uitbreiding van het planologische beslag op de ruimte. Daarom is de voorgenomen ontwikkeling te typeren als een nieuwe stedelijke ontwikkeling, als bedoeld in het Bro. Omdat deze uitbreiding

---

[1] Zie hiervoor https://www.infomil.nl/onderwerpen/ruimte/gebiedsontwikkeling/ladder-duurzame/handreiking-ladder/buttons/kopie-jurisprudentie/#hc4689667-5490-45bb-a466-7e949f6f94a2.

[2] Zie hiervoor de uitspraak van de ABRvS d.d. 16 september 2015 (ECLI:NL:RVS:2015:2921).

[3] Zie hiervoor de uitspraak van de ABRvS d.d. 25 maart 2015 (ECLI:NL:RVS:2015:953).

wordt gerealiseerd ter realisatie van de woon- en kantoorfunctie, wordt voor deze functies een toets aan de Ladder voor duurzame verstedelijking doorlopen.

2.1.3 Conclusie

Gelet op het voorgaande is voorliggende kantoor- en woningbouwontwikkeling aan te merken als een stedelijke ontwikkeling als bedoeld in artikel 3.1.6, tweede lid van het Bro. Daarom is een toets aan de Ladder voor duurzame verstedelijking doorlopen voor deze twee functies. Deze toets vindt plaats in het voorliggende document.

2.2 Verzorgingsgebied

2.2.1 Algemeen

Wanneer er sprake is van een nieuwe stedelijke ontwikkeling, dient de behoefte aan de ontwikkeling die mogelijk wordt gemaakt te worden beschreven. De behoefte dient te worden bepaald binnen het ruimtelijk verzorgingsgebied van de ontwikkeling. De aard en omvang van de ontwikkeling zijn leidend voor het schaalniveau waarop de ruimtebehoefte moet worden afgewogen. Het verzorgingsgebied moet van geval tot geval worden bekeken en kan sterk verschillen per functie.

2.2.2 Toetsing

Kantoor
De ontwikkeling maakt onderdeel uit van de stationsomgeving van Arnhem Centraal. Arnhem heeft als provinciehoofdstad van Gelderland een belangrijke kantorenfunctie. Dit komt onder meer tot uiting vanwege de aanwezigheid van de verschillende bestuursorganen, zoals het Paleis van Justitie en het Provinciehuis. Ook binnen de stationsomgeving zijn diverse kantoorgebouwen aanwezig, zoals het WTC, met een grote aantrekkingskracht wat betreft bezoekers en gebruikers. De huisvesting van een toonaangevend werkgever is van toegevoegde waarde voor het gebouw, het gebied en de stad Arnhem. Gelet op de ligging, het karakter en de hoge ontwerp- en duurzaamheidsambities wordt dan ook ingezet op een (boven)regionaal verzorgingsgebied.

Wonen
De gemeente Arnhem vormt samen met 19 andere gemeenten de stadsregio Arnhem-Nijmegen. Binnen deze stadsregio vindt onderlinge afstemming plaats over woningbouwontwikkelingen. De gemeenten Arnhem, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden en Rozendaal vormen gezamenlijk de subregio Arnhem en omgeving en kennen als subregio binnen de stadsregio ook onderlinge woningbouwafspraken.

De kwantitatieve en kwalitatieve vraag wordt mede bepaald door de omvang van het marktgebied. Het marktgebied verschilt per ontwikkeling en valt niet per se samen met de bestuurlijke regio. Een belangrijke indicator voor de omvang van de marktregio is het aantal verhuisbewegingen binnen en naar de betreffende regio of gemeente. Wanneer de verhuisbewegingen voor de gemeente Arnhem worden geanalyseerd, blijkt uit gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) dat ongeveer 45% van alle gevestigde personen Arnhem uit de gemeente zelf afkomstig is.

Tabel: Totaal aantal verhuisbewegingen gemeente Arnhem in 2019

Verhuisbewegingen Arnhem	Aantal	Aandeel (%)
Binnen gemeente Arnhem	11.910	45,4%
Vanuit andere gemeenten	9.592	36,5%
Vanuit het buitenland	4.768	18,1%
Totaal aantal verhuizingen	**26.270**	**100 %**

Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek.

Daarnaast zijn er in eerste instantie vooral verhuisrelaties met de gemeente Nijmegen en Rheden, gemeentes uit de subregio alsmede gemeentes uit de randstad.

Tabel: Verhuisbewegingen naar Arnhem naar herkomst in 2019

Gemeente	Aantal	Aandeel
Arnhem	11.910	45,4%
Nijmegen	776	3,0%
Rheden	735	2,8%
Lingewaard	486	1,8%
Overbetuwe	438	1,7%
Renkum	430	1,6%
Amsterdam	357	1,4%
Utrecht	289	1,1%
Duiven	287	1,1%
Zevenaar	284	1,1%
Westervoort	245	0,9%
Elders	10.033	38,2%
Totaal	**26.270**	**100%**

Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek.

2.2.3 Conclusie

Gelet op het voorgaande kan worden gesteld dat het verzorgingsgebied voor de kantoorontwikkeling (boven)regionaal is. Daarom wordt de vraag-aanbodsituatie op verschillende schaalniveaus bekeken om de behoefte aan de ontwikkeling aan te tonen.

Voor de woningbouwontwikkeling geldt, gelet op het voorgaande, de aard en de omvang van de ontwikkeling, dat wordt gesteld dat het verzorgingsgebied zich primair richt op de gemeente Arnhem.

2.3 Behoefte kantoren

2.3.1 Algemeen

Aangetoond moet worden dat de nieuwe stedelijke ontwikkeling voorziet in een behoefte binnen het markt- of verzorgingsgebied. Bij het bepalen van de behoefte is zowel de kwantitatieve als de kwalitatieve behoefte van belang.

Bij het bepalen van de behoefte is zowel de kwantitatieve als de kwalitatieve behoefte van belang. Voor de functies op het gebied van kantoor betekent dit dat er kwantitatief gezien (dus de aantallen vierkante meters) sprake moet zijn van een behoefte, maar ook dat het type en de ligging moet aansluiten bij de kwalitatieve behoefte. In de navolgende paragraaf zal op beide aspecten ingegaan worden. Daarbij zal gekeken worden naar de vraag- en aanbodzijde.

2.3.2 Kwantitatieve behoefte

Om te kunnen concluderen of sprake is van een kwantitatieve behoefte voor het verzorgingsgebied wordt ingegaan op de vraag- en aanbodsituatie binnen het verzorgingsgebied. Voor de kwantitatieve behoefte wordt bekeken of de omvang (9.000 m^2 bvo) aansluit bij de ontwikkelingen van de vraag- en aanbodzijde.

2.3.2.1 Kwantitatieve vraagzijde

<u>Economische groei</u>
Na 2013 heeft de Nederlandse economie een continue groei doorgemaakt. Van de Nederlandse vastgoedmarkt is het bekend dat deze zeer conjunctuurgevoelig is en dan ook meebeweegt met de ontwikkeling van de Nederlandse economie. De positieve economische groei in Nederland heeft dan ook een positieve weerslag op de vastgoedmarkt. Ook het aantal banen in Nederland is de afgelopen jaren sterk toegenomen. Het jaar 2020 vormt als gevolg van de coronapandemie een uitzondering op de continue economische groei die Nederland doormaakt, evenals de ontwikkeling van het aantal banen. Toch blijkt de veerkracht van de Nederlandse economie en het bedrijfsleven groot. Zo is als gevolg van minder strenge coronamaatregelen in het derde kwartaal van 2020 een stijging van het bruto binnenlands product (BBP) en het aantal banen opgetreden ten opzichte van de eerste twee kwartalen. In maart 2021 is de economische ontwikkeling in relatie tot de effecten van de coronapandemie in beeld gebracht door het Centraal Planbureau, waarbij een doorkijk is gegeven naar 2022, rekening houdend met een drietal scenario's. Hieruit volgt een geprognosticeerde groei van de economie voor ieder scenario, waarbij de kanttekening geldt dat ook bij sneller herstel de economie niet alle gemiste groei inhaalt.

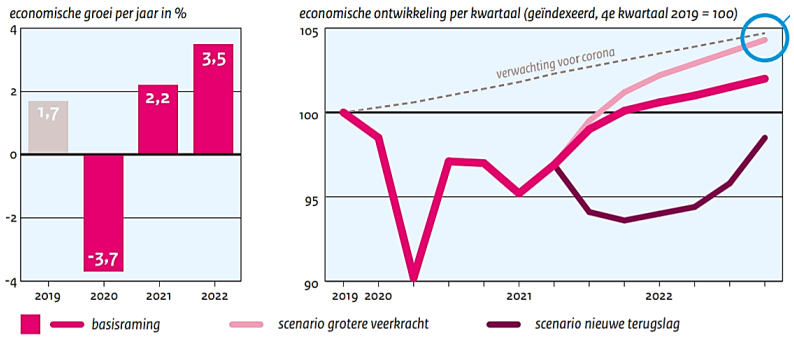

Economische ontwikkeling (Bron: CPB).

<u>Ontwikkeling gebruikersvraag kantoorruimte</u>
Dynamis brengt ieder jaar in 'Sprekende Cijfers Kantorenmarkten' de laatste ontwikkelingen op de kantorenmarkt in kaart. In de publicatie van 2021 wordt gesteld dat door het vele thuiswerken met name grote bedrijven moeilijk kunnen inschatten wat hun

toekomstige behoefte aan kantoorruimte is. Hierdoor is het opnamevolume in 2020 fors minder dan de trend die was ingezet, zoals navolgende grafiek weergeeft.

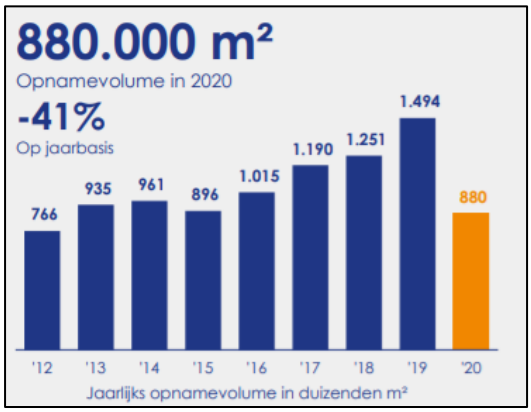

Bron: Dynamis

In de publicatie van Dynamis is aandacht gewijd aan de specifieke kantorenmarkt van Arnhem. Hierin komt een meer gematigd beeld naar voren voor wat betreft de kwantitatieve vraag. De kantorenmarkt in de Gelderse hoofdstad wordt al jaren gekenmerkt door krapte. De vraag naar kantoorruimte bleef de afgelopen jaren alsmaar stijgen terwijl het aanbod juist afnam. Deze ontwikkeling lijkt in 2020 een halt te zijn toegeroepen als gevolg van de coronacrisis. Met name in de tweede helft van het jaar is de krappe markt iets verruimd door minder opnames. Toch blijft de vraag naar kwalitatief goede kantoren in Arnhem centrum veel groter dan het aanbod. Grote partijen wijken daarom noodgedwongen uit naar Arnhem West en Arnhem Zuid. Naar verwachting zal deze schaarste niet op korte termijn veranderen en ook wordt niet verwacht dat de aanbodstijging een structureel karakter kent.

2.3.2.2 Kwantitatieve aanbodzijde

<u>Ontwikkeling aanbod kantoorruimte</u>

In 2014 was het Arnhemse aanbod op zijn hoogtepunt. Sindsdien zijn vele kantoren getransformeerd tot woonruimte en is er niet voldoende nieuwbouw bijgekomen om in de vraag te voorzien. Na continue dalingen van het aanbod sinds 2015, treedt in 2020 een stabilisatie van het aanbod op. In totaal is eind 2020 circa 110.600 m² kantoorruimte beschikbaar, 3% minder dan op dezelfde peildatum in 2019. Na deze lichte daling is het aanbod nog steeds slechts een fractie van het hoogtepunt in de jaren ’14, ’15 en ‘16, zoals navolgende grafiek toont.

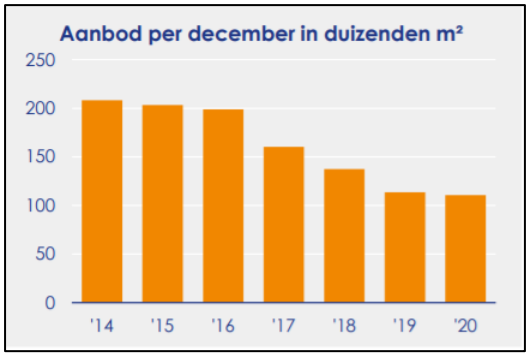

Bron: Dynamis

2.3.3 *Kwalitatieve behoefte*

Om te kunnen concluderen of sprake is van een kwalitatieve behoefte voor het verzorgingsgebied wordt ingegaan op de vraag- en aanbodsituatie binnen het verzorgingsgebied. Voor de kwalitatieve behoefte wordt bekeken of de kenmerken en kwaliteiten (onder andere locatie en doelgroepen) van de ontwikkeling aansluit bij de ontwikkelingen van de vraag- en aanbodzijde.

2.3.3.1 *Kwalitatieve vraagzijde*

Ontwikkeling gebruikersvraag kantoorruimte centrumlocaties
In mei 2017 heeft de Nederlandse Vereniging van Makelaars (NVM) Business de publicatie 'De Nieuwbouwmarkt voor kantoren' gepubliceerd. In deze publicatie is de toekomstige nieuwbouwmarkt voor kantoren onderzocht. Daarbij is ook gekeken naar de vestigingscriteria voor kantoren. In algemene zin geldt dat er voor de crisis voornamelijk kantoren zijn gerealiseerd op kantorenparken en in mindere mate op bedrijventerreinen. Na de crisis is een nieuwe trend waarneembaar, waarbij meer aandacht is voor de nieuwbouw van kantoren op centrumlocaties. Deze trend geldt voornamelijk voor gemeenten met meer dan 100.000 inwoners (bijvoorbeeld Arnhem). In de kleinere gemeenten bevindt de nieuwbouw van kantoren voornamelijk op bedrijventerreinen.

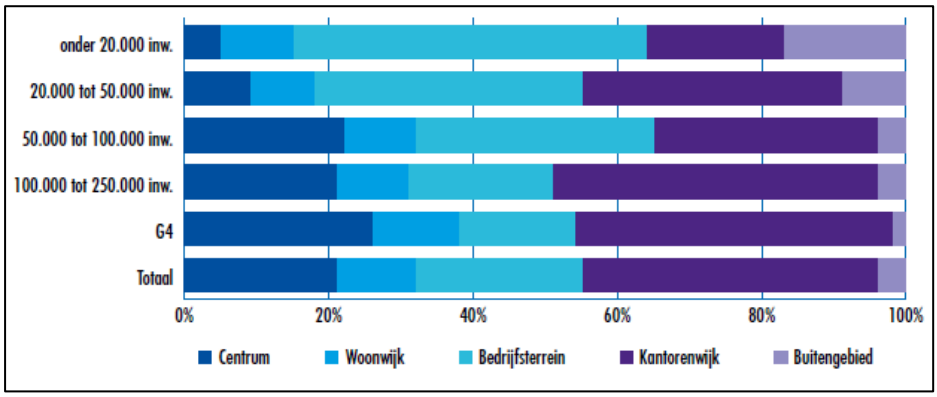

Totale nieuwbouw per locatietype uitgesplitst naar inwoneraantal gemeenten (Bron: Bak, bewerking Bureau Stedelijke Planning).

Ook ABN AMRO geeft in haar publicatie 'Stand van Vastgoed' (d.d. 19 juli 2019) aan dat er veel verschillen bestaan tussen kantoorlocaties. Voornamelijk de vraag naar kantoorruimtes op A-locaties is hoog. Tevens geldt dat er geografisch gezien voornamelijk vraag is naar kantoorruimtes op goede locaties in de Randstad en de grote steden buiten de Randstad.

Structuurvisie Arnhem
In de structuurvisie komt de gemeentelijke ambitie met betrekking tot kantoren duidelijk naar voren. Centrum- en stationslocaties hebben de meeste toekomstpotentie en ook het grootste marktaandeel. Om nieuwe kantoorontwikkelingen goed te kunnen beoordelen zal worden gekeken naar verschillende criteria, waaronder de kansrijkheid van typen kantorenlocaties, flexibiliteit en duurzaamheid.

Onderhavige locatie maakt deel uit van het stationsgebied en betreft daarmee onderdeel van de meest kansrijke kantoorlocatie. Tevens wordt er nadrukkelijk rekening ge-

houden met duurzaamheid. De ambitie bestaat om te voorzien in een gebouw en een omgeving met een hoge toekomstwaarde, waarbij wordt gezocht naar een partij die bereid is te investeren in duurzaamheid, toegankelijkheid en de inrichting van de openbare ruimte. Om een hoge toekomstwaarde te bereiken is een gezamenlijke gebiedsgerichte benadering nodig van ruimtelijke kwaliteit, duurzaamheid, gezondheid en mobiliteit waardoor het gebouw in ieder opzicht onderdeel wordt van het systeem van de stad en daar zelf ook aan bijdraagt. Dit tezamen maakt dat de ontwikkeling in lijn is met het gestelde in de Structuurvisie Arnhem.

Regionaal Programma Werklocaties Regio Arnhem-Nijmegen

In het Regionaal Programma Werklocaties Regio Arnhem-Nijmegen (RPW) worden op regionaal niveau afspraken gemaakt ten aanzien van werklocaties. Uit het RPW volgt dat de corona-uitbraak een definitieve omschakeling teweeg lijkt te hebben gebracht naar meer thuis werken dan op kantoor. Kantoren worden daarom nog meer een plek om elkaar gedurende een of enkele dagen per week kortstondig te ontmoeten. Bedrijven kiezen daarbij vaker voor spreiding over goed bereikbare locaties met spreiding over het land. Centraal stations bieden op dat vlak vanwege de centrale ligging en de toegankelijkheid van het openbaar vervoer de beste mogelijkheden.

In het RPW staat vermeld dat de centrale stationsgebieden van Arnhem en Nijmegen zijn aangewezen als locaties voor nieuwe en herontwikkelingen ten behoeve van kantoorruimte. Daarbij wordt genoemd dat in het gebied rondom Arnhem CS niet voldoende potentie is om in de kantoorvraag te kunnen voorzien. Onder meer vanwege woningbouwontwikkelingen worden niet alle potentiële (her)ontwikkelingslocaties per definitie benut voor kantoorruimte. Dit leidt tot de noodzaak om buiten de centraal stationsgebieden op zoek te gaan naar geschikte overlooplocaties. Voorliggend plan beantwoordt daarmee nadrukkelijk aan een kwalitatieve vraag binnen het kantoorwezen.

Ruimte vraag kantoorlocaties Arnhem en Nijmegen

Ecorys heeft onderzoek verricht naar de vraag- en aanbodsituatie wat betreft kantoren in de stationsgebieden van Arnhem en Nijmegen. Navolgende tabel laat zien dat de ruimtevraag naar kantoren op de korte termijn (2019-2025) 25.200 tot 40.800 m² is en op de lange termijn (2025-2035) 42.000 tot 68.000 m².

Gemeente	Laag scenario (1.0% vervanging) (m²)	Hoog scenario (1.5% vervanging) (m²)
2019 - 2025		
Arnhem CS	**25.200**	**40.800**
Nijmegen CS	**18.000**	**30.000**
Totaal CS-locaties 2019-2025	**43.200**	**70.800**
Overige locaties in Arnhem en Nijmegen	29.400	43.800
Totaal 2019-2025	72.600	114.600
2025 - 2035		
Arnhem CS	**42.000**	**68.000**
Nijmegen CS	**30.000**	**50.000**
Totaal CS-locaties 2025-2035	**72.000**	**118.000**
Overige locaties in Arnhem en Nijmegen	49.000	73.000
Totaal 2025-2035	121.000	191.000

Bron: Ecorys

2.3.3.2 *Kwalitatieve aanbodzijde*

Ontwikkeling aanbod kantoorruimte Arnhem Centrum

In het rapport van Dynamis van voor de corona-crisis wordt gemeld dat voor de gehele linie geldt dat sprake is van een afname van het aanbod op de Nederlandse kantorenmarkt. Deze afname is het grootst in de centrumgebieden. Een dergelijke trend was eveneens zichtbaar in Arnhem (zie navolgende afbeelding), waar zelfs gesproken werd over schaarste, aangezien er slechts dertien panden werden aangeboden op centrale kantoorlocaties. Als gevolg van deze krapte wordt terughoudender omgegaan om kantoorgebouwen in het stationsgebied van Arnhem te transformeren richting woningen.

Aanbodontwikkeling

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Arnhem Centrum	44.700	49.650	42.650	32.150	17.400	14.500
Arnhem Noord	30.700	24.200	29.450	28.550	14.250	7.000
Arnhem Oost	48.400	53.000	45.550	44.700	48.000	42.200
Arnhem West	19.500	14.100	13.100	10.000	6.150	4.650
Arnhem Zuid	52.800	67.350	72.550	83.500	74.500	69.200
Arnhem	196.100	208.300	203.300	198.900	160.300	137.550

Aanbod van kantoorruimten ≥250m² vvo per deelgebied op 1 januari

Aanbodontwikkeling kantooraanbod naar deelgebied in Arnhem (Bron: Dynamis).

Als gevolg van de corona-crisis en de bijbehorende onzekerheden (met name voor de grote werkgevers) is, zoals gesteld in de vorige paragraaf, voor het eerst in jaren een landelijk kantorenaanbod ontstaan. Specifiek voor Arnhem geldt dat het huidige aanbod aan kantoorruimte kwalitatief onvoldoende aansluit bij de vraag. De eisen die worden gesteld aan de kwaliteit van kantoorpanden nemen toe. Vooral nieuwe kantoorpanden of kantoorpanden met veel faciliteiten, zoals restaurants en vergaderzalen, zijn in trek. In het centrum van Arnhem is er al jaren niet genoeg aanbod om aan deze specifieke vraag te voldoen. Er zijn simpelweg niet genoeg kantoorpanden in het centrum die aan de kwaliteitswensen van de moderne kantoorgebruiker voldoen.

Aanbod stationslocaties Arnhem en Nijmegen

In het onderzoek van Ecorys is ook het aanbod aan kantoorlocatie in de stationsomgevingen van Arnhem en Nijmegen bestudeerd. Daaruit volgt dat reeds rekening wordt gehouden met het nieuwe kantorenaanbod vanuit voorliggende ontwikkeling, maar dat er momenteel onvoldoende geschikt en beschikbaar aanbod is om in de ruimtevraag tot 2024 te kunnen voldoen en dat de mismatch met de jaren groter wordt.

2.3.4 ***Conclusie***

De positieve economische groei in Nederland heeft een positieve weerslag op de vastgoedmarkt. Ook het aantal banen in Nederland is de afgelopen jaren sterk toegenomen. Door toedoen van de coronacrisis zien we voor het eerst in jaren een landelijk aanbodoverschot op de kantorenmarkt. Specifiek voor Arnhem geldt dat ook een aanbodstijging waarneembaar is, maar dat desalniettemin een krapte blijft bestaan op de

kantorenmarkt. Naar verwachting zal deze schaarste niet op korte termijn veranderen en ook wordt niet verwacht dat de aanbodstijging een structureel karakter kent.

De corona-crisis maakt dat de behoefte aan kantoorruimte tanende is, waarmee het aanbod op loopt. Voor Arnhem, en meer specifiek het centrum-/stationsgebied, is echter nog steeds behoefte aan nieuwe kantoorruimte. Vooral nieuwe kantoorpanden of kantoorpanden met veel faciliteiten, zoals restaurants en vergaderzalen, zijn in trek. In het centrum van Arnhem is er al jaren niet genoeg aanbod om aan deze specifieke vraag te voldoen. Voorliggende ontwikkeling voorziet in deze specifieke behoefte.

2.4 Behoefte woningen

2.4.1 Algemeen

Aangetoond moet worden dat de nieuwe stedelijke ontwikkeling binnen de planperiode van het bestemmingsplan voorziet in een behoefte binnen het verzorgingsgebied. Bij het bepalen van de behoefte is zowel de kwantitatieve als de kwalitatieve behoefte van belang.

2.4.2 Kwantitatieve behoefte

Ook voor de woningen dient inzichtelijk te worden gemaakt of de voorgenomen toevoeging van maximaal 40 appartementen past binnen de kwantitatieve behoefte van het verzorgingsgebied.

Kwantitatieve huishoudensontwikkeling
De vraag naar woningen wordt in belangrijke mate bepaald door de demografische ontwikkelingen die binnen het marktgebied spelen. Voor de kwantitatieve woningbehoefte geldt dat het sterk afhankelijk is van de ontwikkeling van het aantal huishoudens. In de navolgende grafiek volgt de huishoudensontwikkeling van de regio Arnhem. Hieruit volgt dat voor iedere prognosevariant een stijging van het aantal huishoudens wordt verwacht. Kanttekening hierbij is dat het richting de toekomst een afvlakkende toename betreft.

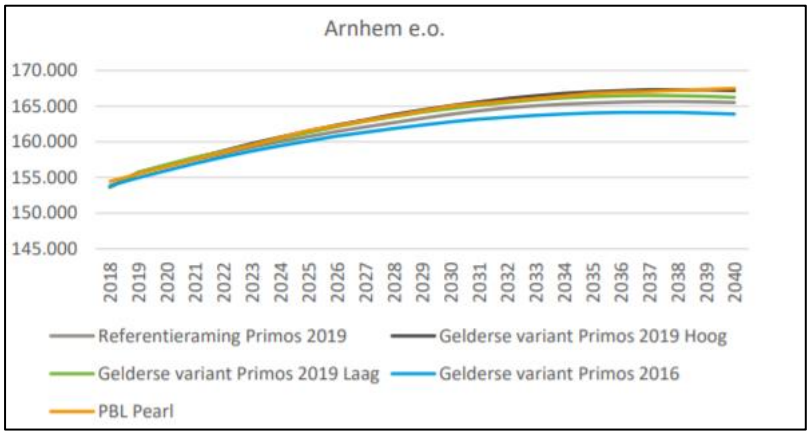

Huishoudensontwikkeling regio Arnhem (bron: Companen/Primos/PBL)

Subregionale woonagenda Arnhem e.o.
Voor de subregio Arnhem en omgeving (gemeenten Arnhem, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden en Rozendaal) is behoefte voor de periode 2017-2027 naar een netto toevoeging van circa 13.500 te realiseren woningen. Voor Arnhem gaat het om ruim 8.000 woningen. In dit aantal zit nieuwbouw maar ook woningen die worden gerealiseerd in bijvoorbeeld bestaande leegstaande panden (transformatie). Het aantal wordt niet gezien als hard maximum. Om de twee jaar wordt dit aantal geactualiseerd naar aanleiding van de meest recente provinciale huishoudens- en bevolkingsprognose. Daarnaast vind om de 3 jaar een nieuw woningbehoefteonderzoek plaats om vraag en aanbod naast elkaar te kunnen zien. Op dit moment heeft Arnhem ongeveer 5.300 woningen in harde plannen. Dat biedt nog ruimte aan ongeveer 2.700 woningen.

Woningmarktmonitor regio Arnhem-Nijmegen
De regio Arnhem-Nijmegen hebben een gezamenlijke woningmarktmonitor. In de monitor is onder meer inzicht te vinden in de verhouding tussen de woningbehoefte en het aantal harde en zachte plannen. Dit is inzichtelijk gemaakt voor de gehele regio, voor de verschillende subregio's en op gemeenteniveau. Raadpleging (juni 2021) van deze monitor levert het volgende beeld op:

Schaalniveau	Behoefte	Gerealiseerd	Restopgave	Plannen		
				Hard	Zacht	Onbekend
Arnhem-Nijmegen	32.460	3.381	29.079	14.925	18.70	585
Arnhem e.o.	12.505	1.582	10.923	6.305	3.708	14
Arnhem	7.465	1.155	6.310	5.265	1.221	-

Zowel op regionaal, subregionaal als gemeentelijk niveau geldt dat er sprake is van een restopgave om in de woningbehoefte tot aan 2030 te kunnen voorzien. Ook geldt voor alle drie de schaalniveaus dat de huidige hoeveelheid harde plannen onvoldoende is om in de volledige restopgave te kunnen voorzien. Dit betekent dat het noodzakelijk is om nieuwe plannen 'hard' te maken door ze te voorzien van een juridisch-planologische bouwtitel om in de woningbehoefte te kunnen voorzien. In de gemeente Arnhem gaat het om 1.045 woningen (restopgave minus harde plannen). Met de geschetste zachte plancapaciteit kan worden beantwoord aan de restopgave. Al geldt hierbij de kanttekening dat gezien deze status onzekerheid geldt of de plannen ook daadwerkelijk worden gerealiseerd. Zodoende is een toevoeging van nieuwe initiatieven gewenst.

Woondeal regio Arnhem - Nijmegen
Het Rijk, de provincie Gelderland en de gemeenten uit de regio Arnhem-Nijmegen hebben gezamenlijk een woondeal gesloten. In de woondeal wordt aangegeven dat de regio te maken heeft met een autonome groeiopgave, een bestaand woningtekort en een hoge binnenkomende migratie uit binnen- en buitenland. Geconstateerd wordt dat tot 2025 een minimale bouwproductie van 15.000 nieuwe woningen nodig is, waarbij de ambitie is om te komen tot een versnelling van 20.000 nieuwe woningen. Dit komt neer op een productie van gemiddeld 4.000 nieuwe woningen per jaar. De huidige plancapaciteit in onvoldoende toereikend om in deze productie te kunnen voorzien. Daarom wordt ingezet op adaptief programmeren, hetgeen onder meer be-

tekent dat er altijd voldoende potentiële woningbouwplannen klaar moeten liggen om in de behoefte te kunnen voorzien.

Marktonderbouwing Podium 26, Arnhem

Arnhem is de afgelopen jaren sterk gegroeid en ook in de komende jaren is een sterke groei te verwachten. Uit de analyse van de verhuisbewegingen blijkt dat Arnhem sterke verhuisrelaties heeft met de gemeente in de regio. De verwachting is dan ook dat de potentiële vraag sterk afkomstig is van huishoudens uit Arnhem of de regio komt of op een andere wijze binding heeft met Arnhem. De woningmarkt van Arnhem staat onder druk. De woningbehoefte is dermate groot dat tempoversnelling noodzakelijk is. De totale opgave in Arnhem is in de periode tot 2030 geraamd op toevoeging van 700 woningen per jaar.

Hittekaart woningmarkt

De afgelopen tijd is er in de media steeds meer aandacht voor de toenemende druk op de woningmarkt, voornamelijk in het Randstedelijk gebied. Zo is ook een 'hittekaart' van de woningmarkt 2021 verschenen.

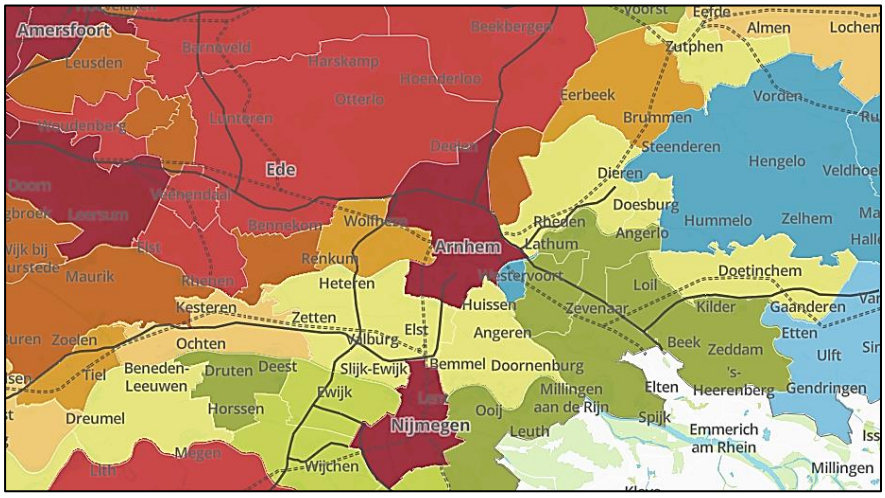

Een hoge score op de hittekaart kenmerkt zich door hoge prijzen en/of veel huizenverkopen, maar ook een sterke (verwachte) huishoudensgroei. Amsterdam, Den Haag en Utrecht zijn de meest populaire woonlocaties volgens de hittekaart. De hittekaart laat dit jaar zien dat de vraag op de woningmarkt zich geleidelijk als een olievlek uitbreidt van de Randstad richting de provincie. De gemeente Arnhem is op de hittekaart ook een hoogscorende gemeente (#34) en kent daardoor een hoge druk op de woningmarkt.

2.4.3 Kwalitatieve behoefte woningen

Kwalitatieve huishoudensontwikkeling

Naast de kwantitatieve behoefte, bepaalt ook de kwalitatieve behoefte de woningvraag. Het laatste bouwplan gaat uit van de realisatie van 34 koopappartementen in het dure segment. De kwalitatieve behoefte richt zich op doelgroepen, woningtypen, prijsklassen en dergelijke. Deze behoefte is sterk afhankelijk van de huishoudensopbouw qua leeftijd en samenstelling. Voor de gemeente Arnhem is in de Gelderse Wo-

ningmarktmonitor een huishoudensprognose naar leeftijd en samenstelling voor de periode 2015-2040 weergegeven.

	Alleenstaanden <30 jaar	Alleenstaanden 30-44 jaar	Alleenstaanden 45-64 jaar	Alleenstaanden 65+	Paren <30 jaar jaar	Paren 30-44 jaar	Paren 45-64 jaar	Paren 65+	Gezinnen
2015	9.843	7.974	9.931	7.718	2.896	3.304	6.036	6.065	22.089
2020	10.528	8.428	10.037	9.090	2.778	2.442	6.654	6.853	22.888
2025	10.369	8.865	9.863	10.424	2.595	2.324	6.887	7.844	23.068
2030	9.997	8.969	9.703	11.830	2.347	2.271	6.510	9.244	23.146
2035	9.360	8.972	9.508	13.247	2.046	2.138	5.899	10.504	23.198
2040	9.025	8.612	9.403	14.310	1.918	1.986	5.357	11.262	23.093

Huishoudensprognose naar leeftijd en samenstelling 2015 - 2040 (Bron: Prognose Provincie Gelderland 2017 (Primos 2016 Gelderse variant)).

Uit deze gegevens valt op dat de kleinere huishoudensvormen in de gemeente Arnhem het grootst vertegenwoordigd zijn. Met name de groep alleenstaanden is veelvuldig aanwezig. De gezinnen kennen een vrij stabiele prognose. De meer jongere huishoudensgroepen kennen een lichte krimp, terwijl voor de oudere huishoudens een grote groei wordt geprognosticeerd.

<u>Arnhemse Woonprincipes 2025</u>

De vier pijlers van de Arnhemse Woonprincipes zijn:

1. Duurzaam betaalbaar; hierbij zorgt de gemeente Arnhem dat er voor elk inkomen voldoende passende sociale en betaalbare woningen beschikbaar zijn. Daarbij stuurt de gemeente niet alleen op aantallen, maar streeft het ook naar een goede prijskwaliteit en op de duurzaamheid van woningen in de nieuwbouw en in de bestaande woningvoorraad.
2. Levensloopgeschikt wonen; door meer levensloopgeschikte woningen aan de voorraad toe te voegen én bestaande woningen aan te passen of op te plussen, kan de gemeente mensen, gezond of beperkt, in verschillende levensfases van hun leven, een passende woonplek blijven bieden in Arnhem.
3. Aantrekkelijke woonstad; Arnhem heeft door zijn centrale ligging een bijzondere ruimtelijke en groene kwaliteit. Met de binnenstad, de Rijn en stadsparken in combinatie met wonen, leren, werken en verblijven maakt het de stad vitaler. Arnhem wil een aantrekkelijke woonstad zijn en blijven voor haar huidige inwoners, maar ook meer studenten en midden en hoge inkomens aan zich binden door het bieden van aantrekkelijke, levendige of bijzondere woonmilieus.
4. Wijken met identiteit; Elke wijk heeft zijn eigen herkenbare identiteit die recht doet aan de beleving van haar inwoners. Met deze variëteit wil de stad inzetten op een duurzame woon- en leefomgeving waar bewoners trots zijn op hun wijk, waar ze zich thuis en ook zelf verantwoordelijk voor voelen. Dat palet van eigen identiteit en karakters van wijken draagt bij aan de aantrekkingskracht van Arnhem als woonstad.

Met de voorgenomen ontwikkeling wordt voorzien in appartementen, waarmee met name wordt bijgedragen aan de tweede pijler van de Arnhemse Woonprincipes. Daarnaast zullen ook de wat meer kleine huishoudensgroepen zich aangetrokken voelen tot de appartementen. Ten slotte wordt voorzien in een hoog-stedelijk woonmilieu met hoge duurzaamheidsambities, passend bij de karakteristieken van het dynamisch stationsgebied. Zodoende wordt eveneens bijgedragen aan de overige pijlers.

Subregionale Woonagenda Arnhem e.o. (2018)

In de Subregionale Woonagenda Arnhem e.o. wordt de kwalitatieve behoefte in beeld gebracht:

- Ruim 55% verhuisgeneigde huishoudens in de regio richt zich op een huurwoning (zwaartepunt huurappartementen). Het gewicht dat de steden Arnhem en Nijmegen in de regionale schaal leggen klinkt hier door;
- De oriëntatie op de huursector en appartementen is in steden groter;
- Starters in het ommeland richten zich meer op de koopsector dan starters in de stad;
- Stad: vraag naar koopappartementen gelijk aan vraag naar eengezinskoop;
- Ommeland: vraag naar eengezinskoop 3x groter dan vraag naar koopappartement (verschil tussen stedelijke en dorpsgeoriënteerden);
- Senioren: nauwelijks verschil tussen stad en ommeland in voorkeur huur of koop. Senioren in de stad zoeken wel vaker een appartement;
- In de koopsector ligt de vraag in het ommeland veel vaker dan in de stad in het duurdere segment (vanaf € 180.000). In het ommeland is onder verhuisgeneigde senioren naar verhouding meer vraag naar duurdere appartementen (zowel in de koopsector als in de vrije huursector) dan in de stad;
- Algemeen: toename behoefte aan duurdere sociaal en vrije sector huur, alsmede vrije sector koop;
- de stad Arnhem neemt met haar centrum-stedelijke woonmilieu een bijzondere positie in de subregio in;

Met de voorgenomen ontwikkeling wordt onder andere voorzien in appartementen. Gezien de stationslocatie wordt de speciale positie die wordt ingenomen door Arnhem kracht bijgezet. Daarnaast wordt bijgedragen aan de ruime vraag naar appartementen.

Woningmarktmonitor regio Arnhem-Nijmegen

De woningmarktmonitor voor de regio Arnhem-Nijmegen geeft ook inzicht in de kwalitatieve woningbehoefte voor de periode 2019-2024. De kwalitatieve behoefte wordt uitgesplitst naar koop/huur, woonvorm en prijsklasse. Voor de gemeente Arnhem is deze kwalitatieve behoefte navolgend inzichtelijk gemaakt. Daaruit volgt dat er zowel in huur als in koopappartementen een grote behoefte bestaat. Met de voorgenomen ontwikkeling worden koopappartementen mogelijk gemaakt in het dure segment. Er bestaat een grote opgave in dit segment zoals weergegeven.

Koop/huur	Behoefte
Huur	1.405
Koop	3.395
Totaal	**4.900**

Woonvorm	Behoefte
Huur appartement	3.020
Huur eengezins	-1.615
Koop appartement	1.750
Koop eengezins	1.645

Prijsklasse	Behoefte
< € 720	110
> € 720	1.295
< € 200.000	1.790
€ 200.000 - € 310.000	575
> € 310.000	1.030
Totaal	**4.900**

Marktonderbouwing Podium 26, Arnhem
De vraag van kleine huishoudens richt zich in belangrijke mate op appartementen. In de periode tot en met 2024 is een toevoeging van ruim 2.300 appartementen gewenst in de regio Arnhem. In de periode 2025 tot 2030 is de gewenste toevoeging geraamd op circa 2.000 appartementen. Op basis van de huidige inzichten is de inschatting dat er in de komende jaren vraag is naar koopappartementen in het topsegment,. Uit de analyse blijkt dat er in de periode tot 2024 ruimte is voor toevoeging van 35 tot 45 appartementen in dit prijssegment. En in de periode daarna een vergelijkbaar aantal. Op basis van het marktonderzoek wordt gesteld dat er geen concurrerende projecten in Arnhem te verwachten zijn, waarmee gesteld wordt dat er ruimte is voor het beoogde planvoornemen.

2.4.4 Conclusie

Gelet op de positieve huishoudensontwikkeling binnen de gemeente Arnhem, het feit dat Arnhem regionaal en lokaal een grote kwantitatieve woonopgave kent en de druk op de woningmarkt hoog is, wordt geconcludeerd dat het plan past binnen de kwantitatieve woningbehoefte van het marktgebied.

Daarnaast kan, gelet op de kwalitatieve huishoudensontwikkeling met bijbehorende woonwensen, gesteld worden dat het plan voorziet in een behoefte en aansluit bij de demografische ontwikkelingen en de dynamiek van het gebied. Daarnaast wordt bijgedragen om de speciale positie van Arnhem als centrum-stedelijk woongebied te behouden. Daarbij komt dat het leveren van een levensloopbestendige woningvoorraad een belangrijk onderdeel uitmaakt van de volkshuisvestelijke beleidsafspraken binnen de gemeente Arnhem en dat uit marktonderzoek blijkt dat er geen concurrerende projecten te verwachten zijn in Arnhem. Dit tezamen maakt dat de ontwikkeling voorziet in een kwalitatieve behoefte van het marktgebied.

2.5 Bestaand stedelijk gebied

2.5.1 Algemeen

Nu is gebleken dat de ontwikkeling voorziet in een behoefte, moet worden aangetoond in hoeverre die behoefte binnen het bestaand stedelijk gebied kan worden voorzien door benutting van beschikbare gronden door herstructurering, transformatie of anderszins. Het Bro definieert het bestaand stedelijk gebied als: *bestaand stedenbouwkundig samenstel van bebouwing ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel of horeca, alsmede de daarbij behorende openbare of sociaal culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur*. Naast de criteria uit de definitie moet de geldende bestemming ook betrokken worden bij het beoordelen of sprake is van een nieuwe stedelijke ontwikkeling in bestaand stedelijk gebied.

2.5.2 Toetsing

De ontwikkellocatie maakt onderdeel uit van de bebouwde kom van Arnhem. Momenteel geldt binnen het plangebied een centrumbestemming. Feitelijk gezien zijn de gronden nog niet zo in gebruik. Het plangebied is een nog onbebouwde kavel in het gebied. De omgeving van het plangebied wordt volledig gevormd door het station

Arnhem Centraal, kantoren, woningen en andere bebouwing. Dit tezamen maakt dat, gelet op de huidige ruimtelijke structuren en bebouwing rondom het plangebied en de ter plaatse geldende bestemming, geconcludeerd wordt dat het plangebied in het bestaand stedelijk gebied ligt.

Bovendien kan gezien de heersende functies in (de omgeving van) het plangebied en het karakter van de beoogde ontwikkelingen gesteld worden dat de voorgestelde ruimtelijke ontwikkeling op deze locatie past en bijdraagt aan de gewenste dynamiek. Gelet op het voorgaande kan worden gesteld dat de beoogde ontwikkeling is voorzien op een passende locatie binnen bestaand stedelijk gebied.

2.5.3 Conclusie

Geconcludeerd wordt dat met voorliggende ontwikkeling wordt voorzien in bestaand stedelijk gebied. Bovendien is gemotiveerd dat de voorgestelde ontwikkeling op deze locatie past. De geconstateerde kwantitatieve en kwalitatieve behoefte wordt dan ook gerealiseerd in bestaand stedelijk gebied.

3 Conclusie

Op basis van het voorafgaande kan geconcludeerd worden dat de Ladder voor duurzame verstedelijking positief is doorlopen. De ontwikkeling voorziet in een behoefte en vindt binnen bestaand stedelijk gebied plaats. Daarmee wordt de ontwikkeling als haalbaar geacht voor wat betreft de Ladder voor duurzame verstedelijking.

Bijlage 4 akoestisch onderzoek weg- en railverkeer

Podium 26 te Arnhem

Akoestisch onderzoek milieuaspect 'geluid' voor het bestemmingsplan van Podium 26

Status	**definitief**
Versie	003
Rapport	B.2017.0497.58.R001
Datum	8 februari 2022

Adviseurs voor bouw, industrie, verkeer, milieu en software

Colofon

Opdrachtgever	Podium 26 Arnhem B.V. De Wetstraat 26 6814 AP ARNHEM
Contactpersoon opdrachtgever	Contactpersonen gedelegeerd opdrachtgever Quin Projecten B.V. Cors Smitshoek Herman Zwiers
Project	ABC Nova/Podium 26 Arnhem (K3 K7)
Betreft	Akoestisch onderzoek tbv bestemmingsplan
Uw kenmerk	-
Rapport	B.2017.0497.58.R001
Datum	8 februari 2022
Versie	003
Status	definitief
Uitgevoerd door	DGMR Bouw B.V. Van Pallandtstraat 9-11 6814 GM Arnhem Postbus 153 6800 AD Arnhem
Contactpersoon	A.M.A. (Adrienne) Maassen - van 't Hullenaar 088 346 78 16 hl@dgmr.nl
Auteur	N.A.M. (Nelly) Uitslag MSc 088 346 75 00 nui@dgmr.nl
Projectadviseur	ing. A.W.N. (Antwan) van Haaren 088 346 76 02 hr@dgmr.nl
2e lezer/secr.	HL|OZU

Inhoud

1. Inleiding 4

2. Situatie 5
2.1 Omgeving 5
2.2 Bestemmingsplan 5

3. Uitgangspunten 7
3.1 Beoordelingskader 7
3.2 Wegverkeer 8
3.3 Railverkeer 10
3.4 Bedrijvigheid 10
3.5 Modellering 12

4. Resultaten 13
4.1 Wegverkeer 13
4.2 Railverkeer 16
4.3 Geluidmaatregelen 18
4.4 Bedrijvigheid 19
4.5 Cumulatie 19

5. Geluidbeleid gemeente Arnhem 20
5.1 Geluidsbelasting 20
5.2 Geluidluwe verblijfsruimte en buitenruimte 20
5.3 Hogere waarden 21

6. Conclusie 23

Bijlagen
Bijlage 1 Wettelijk kader
Bijlage 2 Rekenmodel en verkeersgegevens
Bijlage 3 Resultaten

1. Inleiding

Voor de ontwikkeling van Podium 26 in Arnhem (voorheen K3 K7) is een wijziging van het bestemmingsplan nodig. Doordat de bouwhoogtes binnen het plan hoger worden dan oorspronkelijk voorzien, is een ruimtelijke procedure nodig.

Voor het aspect geluid doen wij onderzoek naar het weg- en railverkeer. Het rail- en wegverkeer beoordelen wij op basis van de Wet geluidhinder. Ook betrekken wij het geluidbeleid van de gemeente Arnhem bij de beoordeling, waar onder andere de 30 km/uur wegen in worden betrokken. Daarnaast beschouwen wij de invloed van de bedrijvigheid door Podium 26 en de omgeving.

In het eerste deel van het rapport beschrijven wij de omgeving en de planologische situatie. Vervolgens staat er een uitleg van de uitgangspunten en de modellering. Als laatste bespreken wij de resultaten, de geluidsmaatregelen en conclusie van het onderzoek. Het beoordelingskader staat in bijlage 1 beschreven.

2. Situatie

2.1 Omgeving

Podium 26 ligt aan de zuidzijde van het spoor in Arnhem. Aan de noordzijde van het plan ligt de spoorlijn Arnhem – Deventer/Doetinchem. Aan de zuidzijde ligt de Centrumring (Willemsplein/Willemstunnel) en het Stationsplein. Ten noorden van het spoor is de Amsterdamseweg gesitueerd. Verder liggen evenwijdig aan de Centrumring en het Stationsplein diverse 30 km/uur-wegen.

figuur 1: luchtfoto omgeving Podium 26 Arnhem

2.2 Bestemmingsplan

Huidige situatie

De huidige planologische situatie is opgenomen in het bestemmingsplan Chw Omgevingsplan Binnenstad en Singels dat op 20 maart 2020 in concept is vastgesteld. Voor het plangebied is een ‘centrum-stadscentrum’ functie opgenomen en een maximale bouwhoogte van 50 tot 80 meter boven NAP. In onderstaande figuur staat de kaart van het vigerende bestemmingsplan.

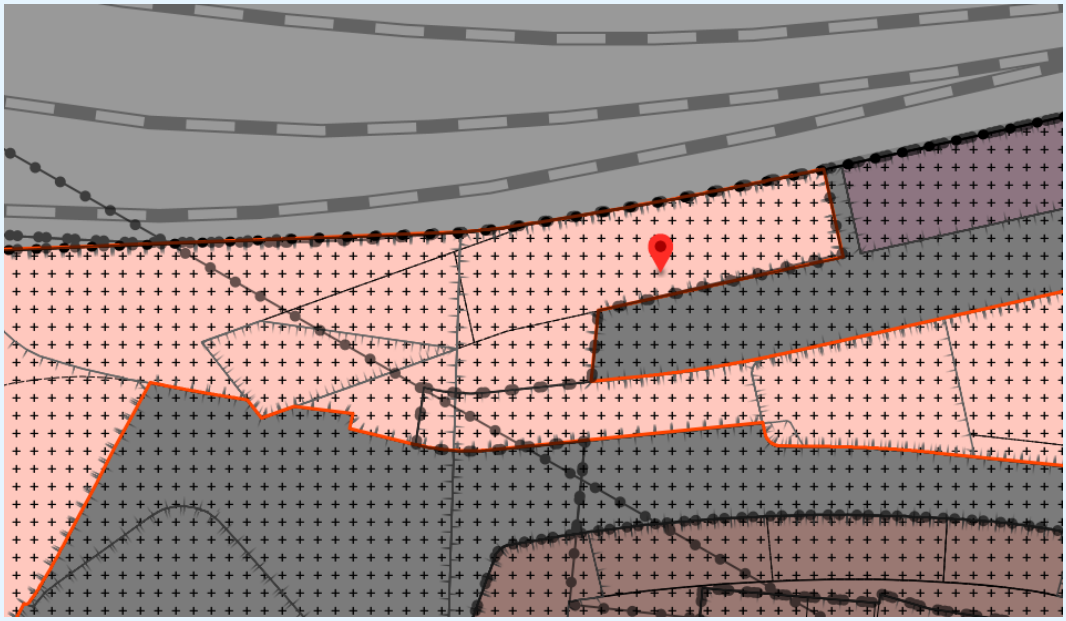

figuur 2: Verbeelding bestemmingsplan

Toekomstige situatie

Het ontwerp van Podium 26 bestaat uit een combinatie van woonfuncties, een parkeergarage en detaihandel.

Voor het oostelijke bouwdeel is de maximale bouwhoogte 62 m boven NAP, en voor het westelijke bouwdeel 85 meter boven NAP. Het maaiveld van het plangebied ligt op 25- 28 meter boven NAP. In onderstaande figuur tonen wij de verbeelding van het wijzigingsgebied.

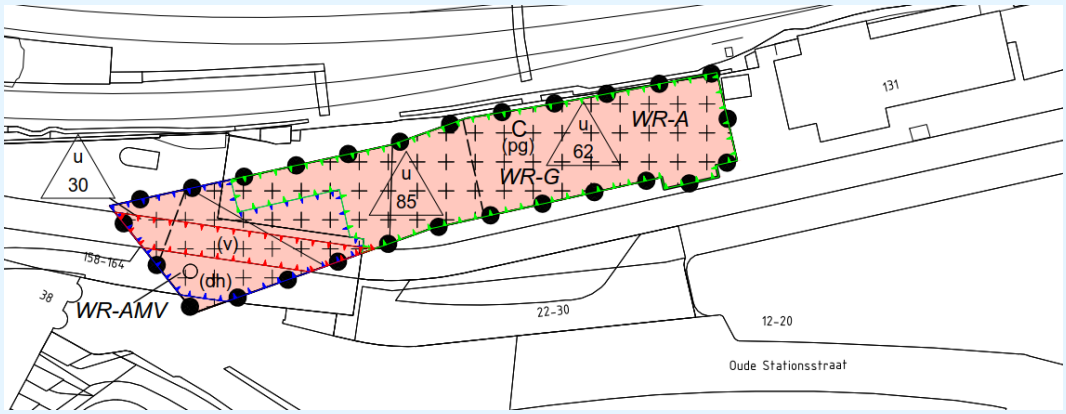

figuur 3: verbeelding nieuw bestemmingsplan Podium 26

3. Uitgangspunten

3.1 Beoordelingskader

De geluidsbelasting beoordelen wij op basis van de Wet geluidhinder, en het geluidbeleid van de gemeente Arnhem. Een volledige beschrijving van deze beoordelingskaders staat in bijlage 1.

Wet geluidhinder

Voor nieuwe woningen in een binnenstedelijke situatie geldt een voorkeurswaarde van 48 dB voor het wegverkeer. De maximaal toegestane waarde is 63 dB voor een binnenstedelijke situatie. Voor alle wegen wordt op basis van artikel 110g Wet geluidhinder een aftrek van 5 dB toegepast op de berekende geluidsbelasting.
Voor nieuwe woningen geldt een voorkeurswaarde van 55 dB voor het railverkeer. De maximaal toegestane waarde is 68 dB.

Geluidbeleid gemeente Arnhem

Het geluidbeleid van de gemeente Arnhem is onder andere opgesteld voor de beoordeling van ruimtelijke ontwikkelingen[1]. Het geluidbeleid stelt aanvullende voorwaarden voor de goedkeuring van plannen. Voor de beoordeling zijn per gebied andere geluidseisen gesteld. Het plan ligt in het gebiedstype 'stedelijke zone/HOV-knooppunt'. Hierbij horen de volgende ambitie-, incidentele en plafondwaarden.

tabel 1: geluidsnormen geluidbeleid gemeente Arnhem

	Ambitie		Incidenteel		Plafond	
Wegverkeer	Zeer onrustig	53 - 58 dB	Lawaaiig	58 - 63 dB	Zeer lawaaiig	>63 dB
Railverkeer	Zeer onrustig	58 - 63 dB	Lawaaiig	63 - 68 dB	Zeer lawaaiig	>68 dB

Bedrijvigheid

Het plan Podium 26 ligt in de nabijheid van diverse bedrijvigheid, betreffende een bioscoop, een kantoor en diverse restaurants. Om te bepalen of bij de nieuwe woningen sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat en te bepalen of sprake is van belemmeringen voor deze bedrijvigheid als gevolg van de ontwikkeling van de woningen, is een onderzoek naar bedrijven en milieuzonering nodig.

Voor de analyse sluiten we aan bij de systematiek uit de VNG-publicatie Bedrijven en milieuzonering. In deze publicatie staat voor diverse milieuaspecten richtafstanden per bedrijfscategorie.

Gebiedstypering

Rondom het plangebied liggen diverse geluidbronnen (spoor en wegen) en zijn verschillende bedrijfsbestemmingen aanwezig. Dit geeft aanleiding om uit te gaan van het gebiedstype *gemengd gebied*. In de onderstaande tabel zijn de streefwaarden voor dit gebiedstype opgenomen.

tabel 2: beoordeling VNG-publicatie voor gemengd gebied

Beoordeling	Dagperiode (07.00 - 19.00 uur)	Avondperiode (19.00 - 23.00 uur)	Nachtperiode (23.00 - 07.00 uur)
Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau $L_{Ar,LT}$	50 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)
Maximale geluidsniveaus L_{Amax}	70 dB(A)	65 dB(A)	60 dB(A)

[1] Gemeente Arnhem (2008). Beleidsplan geluid, De aanpak van geluidhinder voor de periode van 2005-2010.

3.2 Wegverkeer

Wegverkeer

De verkeersgegevens voor de wegen zijn aangeleverd door de gemeente Arnhem (RVMK versie april 2020, 2029_hoog). De etmaalintensiteiten zijn gebaseerd op weekdaggemiddelden. In het onderzoek maken wij de invloed van de wegen in de omgeving van het plan inzichtelijk. Op onderstaande afbeelding zijn de onderzochte wegen met rode lijnen weergegeven.

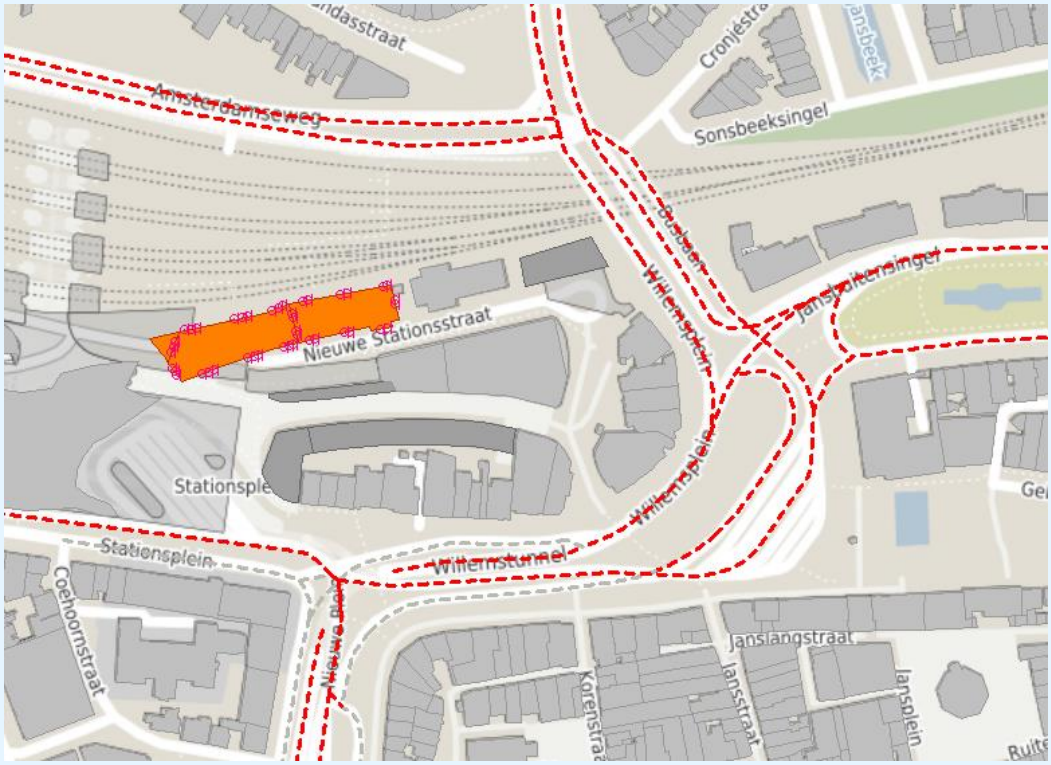

figuur 4: ligging wegvakken 50 km/uur-wegen (rood), 30 km/uur-wegen (grijs) en plan Podium 26 (oranje)

Verkeersgegevens

Voor het toekomstige peiljaar 2032 hebben wij de gegevens van 2029 opgehoogd met een autonome groei van 1% per jaar.

Vanwege de wijziging van een aantal bestemmingen binnen het plan kan een verandering van de verkeersaantrekkende werking ontstaan. De verkeersintensiteiten van de wegen rondom het plan zijn dermate hoog, dat deze verandering geen relevante invloed op de geluidsbelasting heeft. De invloed van de verkeersaantrekkende werking van het plan hebben wij daarom in het akoestisch onderzoek buiten beschouwing gelaten.

Wegdektypen

De parallelbanen langs het Willemsplein, Stationsplein en het Nieuwe Plein zijn voorzien van klinkers in keperverband. De hoofdrijbaan van de Centrumring Willemsplein, Willemstunnel en Nieuwe Plein zijn deels voorzien van referentiewegdek (DAB) en steenmastiek asfalt (SMA-NL8). Het Stationsplein heeft ook het wegdektype SMA-NL8. De Amsterdamseweg is deels voorzien van een dunne deklaag, en deels van steenmastiek asfalt.

k:\doc\b\2017\049758\b2017049758r001v3.docx 08-02-2022

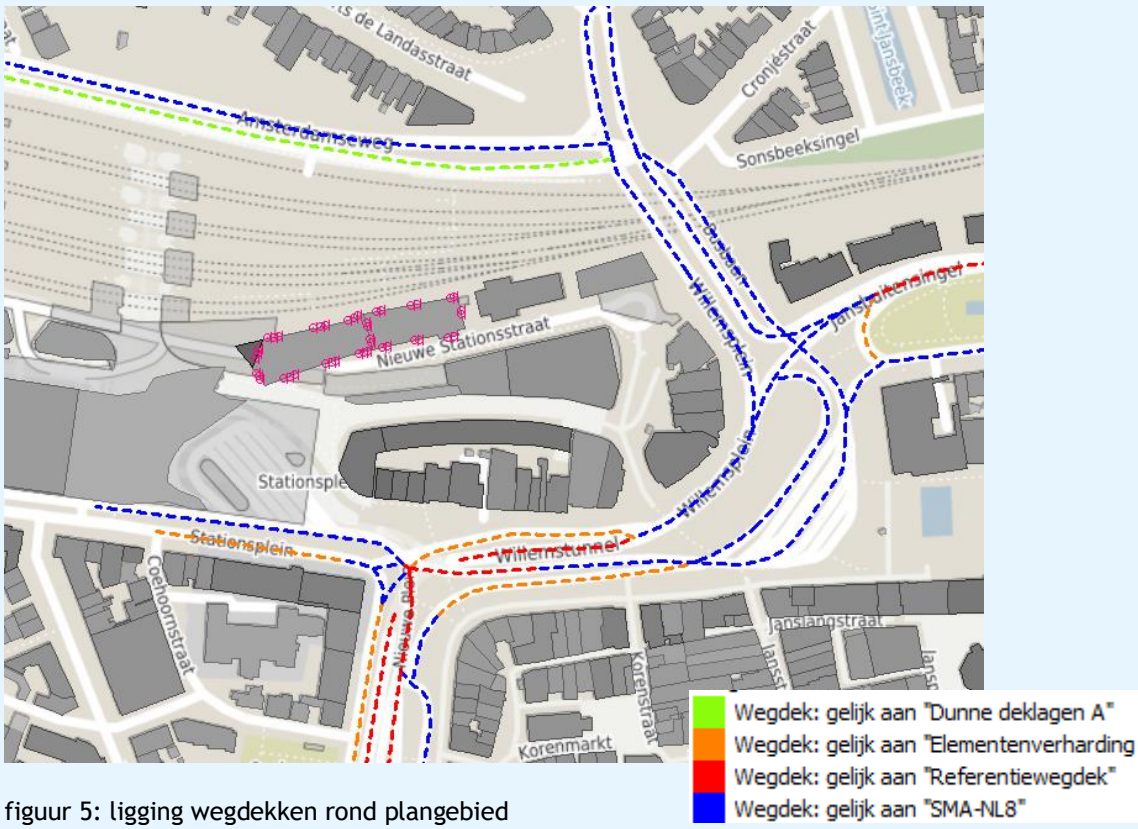

figuur 5: ligging wegdekken rond plangebied

Rijsnelheid
Het Willemsplein/Nieuwe plein en het Stationsplein hebben een parallelbaan waar de maximale rijsnelheid 30 km/uur is. Op de overige wegen (Nieuwe Plein, Stationsplein Willemsplein en Roermondsplein) is de maximaal toegestane rijsnelheid 50 km/uur. De invloed van de 30 km/uur zones hebben wij apart berekend en beoordeeld.

In de volgende tabel zijn de belangrijkste verkeersgegevens weergegeven. Een volledig overzicht van de uitgangspunten staat in bijlage 2.

tabel 3: verkeersgegevens 2032 (weekdaggemiddelden)

Wegvak	Etmaal-intensiteit [mvt/etm]	Wegdek	Maximale snelheid
Willemsplein/ Willemstunnel/ Nieuwe Plein	24325- 31988 24416 23865	SMA-NL8/DAB	50 km/uur
Willemsplein parellelbaan zuid Parallelbaan noord	1906 5651	Elementenverharding in keperverb.	30 km/uur
Nieuwe Plein parallelbaan west Parallelbaan oost	3789-3865 1958	Elementverharding in kerperverb.	30 km/uur
Stationsplein	1183	SMA-NL8	50 km/uur
Stationsplein parallelbaan	7576	Elementverhading in keperverb.	30 km/uur
Amsterdamseweg	16490-17245	Dunne deklagen A / SMA NL-8	50 km/uur
Jansbuitensingel	18448-21875	SMA-NL8, DAB, elementverharding in keperverband	50 km/uur

3.3 Railverkeer

De gegevens voor het railverkeer zijn verkregen uit het geluidregister spoor, download op juni 2021. In onderstaande figuur is de ligging van de banen weergegeven.

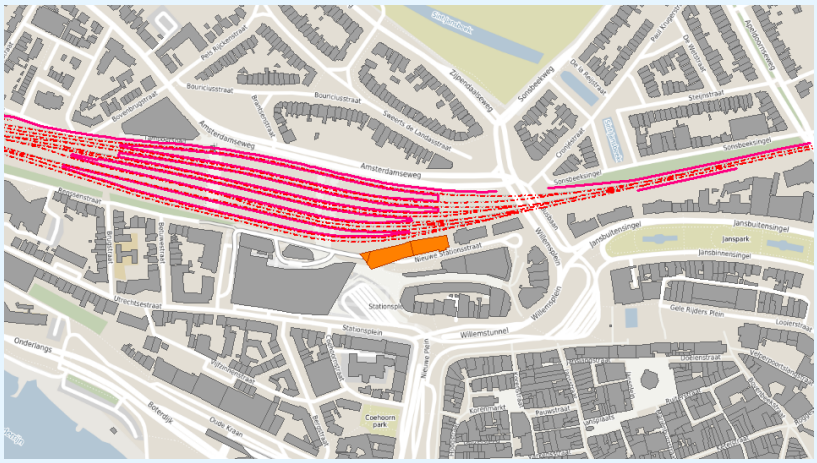

figuur 6: Ligging spoor (rood) en plangebied (oranje)

3.4 Bedrijvigheid

Bedrijvigheid en richtafstanden

Binnen de functie ‘centrum-stadscentrum’ zijn verschillende activiteiten toegestaan:

- Ambachtelijke bedrijven (bedrijven gericht op het geheel of overwegend door middel van handwerk vervaardigen, bewerken of herstellen van goederen).
- Dienstverlening (waaronder bijvoorbeeld reis- of uitzendbureau, kap- of schoonheidssalon, zonnestudio, hypotheekwinkel en baliefunctie van banken).
- Horeca van categorie 1 en 2 op de begane grond en met uitzondering op de verdieping.
- Kantoren.
- Maatschappelijk (waaronder onderwijs, gezondheids- en welzijnszorg).
- Detailhandel inclusief supermarkten.
- Bioscoop.

In de volgende tabel tonen we de richtafstanden van deze activiteiten volgens de VNG-publicatie in ‘gemengd gebied’. De afstand tussen de activiteit en Podium 26 is minimaal 5 meter en maximaal 15 meter.

tabel 4:bedrijvigheid en richtafstanden

Activiteit	Categorie	Richtafstand
Ambachtelijke bedrijven	1	0 meter
Dienstverlening	1	0 meter
Horeca categorie 1	1	0 meter
Horeca categorie 2	1	0 meter
Kantoren	1	0 meter
Maatschappelijk	1	0 meter
Detailhandel (supermarkt)	1	0 meter
Bioscoop	2	10 meter

k:\doc\b\2017\049758\b2017049758r001v3.docx 08-02-2022

In de volgende figuur is de richtafstand van de activiteit 'bioscoop' opgenomen. We concluderen dat Podium 26 buiten deze richtafstand ligt. In het gebouw Podium 26 komt detailhandel en een bijeenkomstfunctie. De richtafstand van deze functies is 0 meter. De bedrijfsvoering van de bioscoop wordt niet door de nieuwbouw belemmerd.

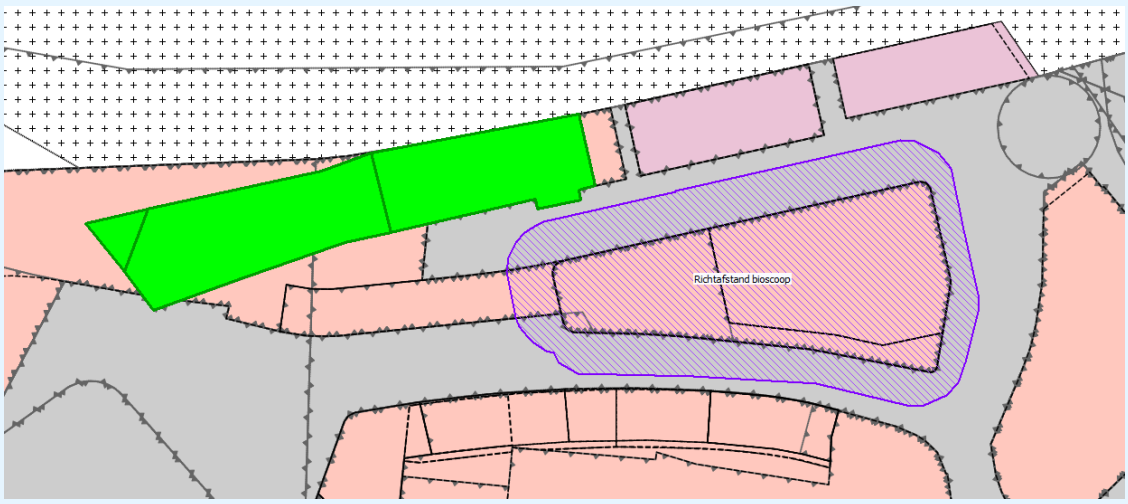

figuur 7: richtafstand bioscoop (Podium 26 in het groen)

Podium 26 wordt aan de Nieuwe Stationsstraat gebouwd. We nemen aan dat deze straat gebruikt wordt voor de bevoorrading van de bioscoop, de horeca en ook door de detailhandel in het gebouw Podium 26. In het kader van een goede ruimtelijke ordening berekenen wij de geluidsniveaus door deze expeditiestraat. Hierbij gaan we uit van de volgende bronnen, waarbij de bevoorrading alleen in de dagperiode plaatsvindt:

1. Bevoorrading van de bioscoop en horeca: twee vrachtwagens in de dagperiode. Ze komen aanrijden, laden/lossen en rijden via de rotonde weer weg. Voor het laden/lossen wordt een rolcontainer gebruikt.
2. Bevoorrading van de detailhandel Podium 26: één vrachtwagen, ook gebruik van een rolcontainer.

Onderstaande tabel toont de uitgangspunten voor deze geluidbronnen.

tabel 5: geluidbronnen bedrijvigheid

Nr.	Omschrijving	L_{wr} [dB(A)]	L_{Amax} [dB(A)]	Dagperiode 07:00-19:00 uur	Avondperiode 19:00-23:00 uur	Nachtperiode 23:00-07:00 uur
001	Laden lossen rolcontainer plan	87	107	1 x 15 min	--	--
002	Laden lossen rolcontainer bioscoop en horeca	87	107	2 x 15 min	--	--
Voertuigen						
V001-V002	Vrachtwagen	103	108	3 stuks	--	--

Zie bijlage 2 voor de rekenmodellen.

3.5 Modellering

De berekeningen van de geluidsbelasting zijn verricht met het door DGMR ontwikkelde computerprogramma Geomilieu (versie 2020.2). Het model voor het wegverkeer en het spoor is gebaseerd op het Reken- en meetvoorschrift geluid 2012, standaardrekenmethode II. Voor de bedrijvigheid is gerekend overeenkomstig de Handleiding meten en rekenen Industrielawaai, uitgave 1999.

In de berekening wordt met alle factoren die van belang zijn rekening gehouden, zoals afstandsreducties, reflecties, afschermingen, bodem- en luchtdemping, helling- en kruispuntcorrecties. Er is gerekend met één reflectie en een sectorhoek van twee graden.

Binnen een afstand van 150 meter van het onderzoeksgebied liggen drie kruisingen die geregeld worden door een verkeersregelinstallatie (VRI). Voor de kruispunten zijn de volgende correcties toegepast:

- Roermondsplein – Nieuw Plein: 1 (2 installaties)
- Willemsplein – Stationsplein: 1/2.
- Willemsplein – Amsterdamseweg: 1

Het rekenmodel is ingevoerd ten opzichte van het Rijksdriehoekscoördinatenstelsel. Bij de berekeningen zijn wij uitgegaan van een standaard akoestisch hard (reflecterend) bodemgebied. De absorberende (zachte) bodemgebieden zijn in het rekenmodel ingevoerd. De toetspunten hebben wij geplaatst op de grens van het bouwvlak uit de verbeelding. In het model zijn op iedere bouwlaag toetspunten geplaatst. De invoergegevens van de rekenmodellen zijn opgenomen in bijlage 2.

4. Resultaten

4.1 Wegverkeer

In deze paragraaf staan de resultaten van de geluidsbelasting van het wegverkeer. De resultaten van het Stationsplein zijn niet in deze paragraaf opgenomen, omdat de geluidsbelasting voor het volledige plan voldoet aan de voorkeurswaarde. In bijlage 3 zijn alle resultaten opgenomen.

Centrumring (Nieuwe Plein, Willemsplein en Willemstunnel)

In onderstaand figuur staat de geluidsbelasting van de Centrumring (L_{den}) weergegeven op de gevels van het gebouw. De resultaten zijn inclusief de aftrek conform artikel 110g Wet geluidhinder.

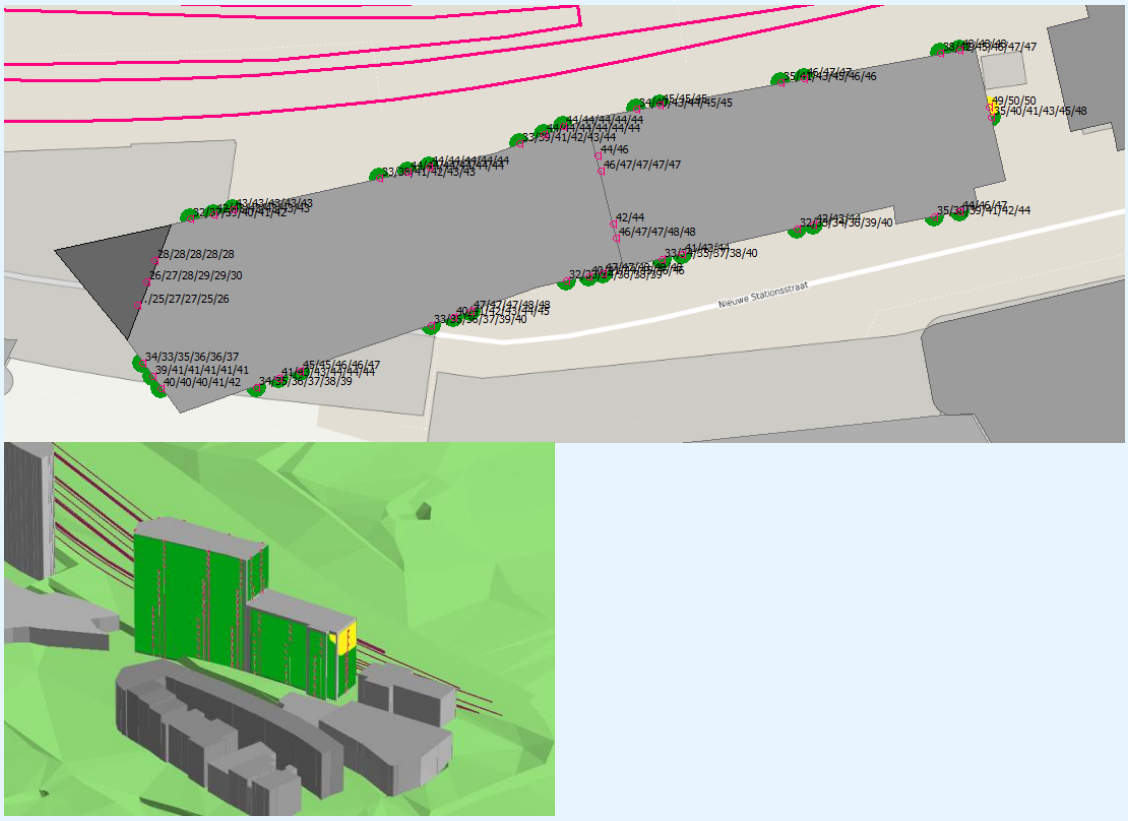

figuur 8: geluidsbelasting Centrumring (inclusief aftrek 5 dB)

Uit de resultaten blijkt dat:

- De hoogst berekende geluidsbelasting is 50 dB op de oostgevel (op 24-31 meter hoogte). Deze geluidsbelasting is boven de voorkeurswaarde, maar lager dan de maximale ontheffingswaarde van 63 dB voor binnenstedelijk wegverkeer.
- De geluidsbelasting op overige delen van het plan is lager dan de voorkeurswaarde van 48 dB.

Amsterdamseweg
In onderstaand figuur staat de geluidsbelasting van de Amsterdamseweg (L_{den}) weergegeven op de gevels van de gebouwen. De resultaten zijn inclusief de aftrek conform artikel 110g Wet geluidhinder.

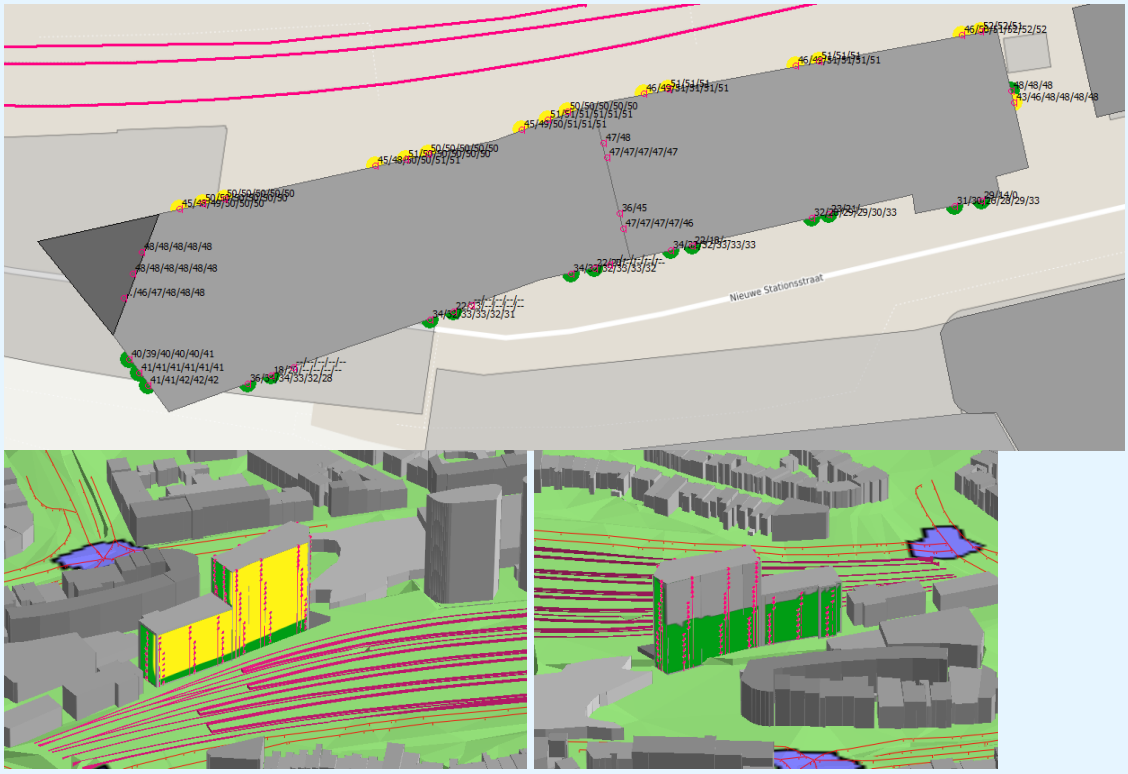

figuur 9: geluidsbelasting Amsterdamseweg (inclusief aftrek 5 dB)

Uit de resultaten blijkt dat:
- De geluidsbelasting op de noordgevel (vanaf de tweede bouwlaag) overschrijdt de voorkeurswaarde van 48 dB. De hoogst berekende geluidsbelasting is 52 dB. Deze geluidsbelasting voldoet wel aan de maximale ontheffingswaarde van 63 dB.
- Op de oost-, west- en zuidgevel voldoet de geluidsbelasting aan de voorkeurswaarde.

Stationsplein
In onderstaand figuur staat de geluidsbelasting van het Stationsplein (L_{den}) weergegeven op de gevels van de gebouwen. De resultaten zijn inclusief de aftrek conform artikel 110g Wet geluidhinder.

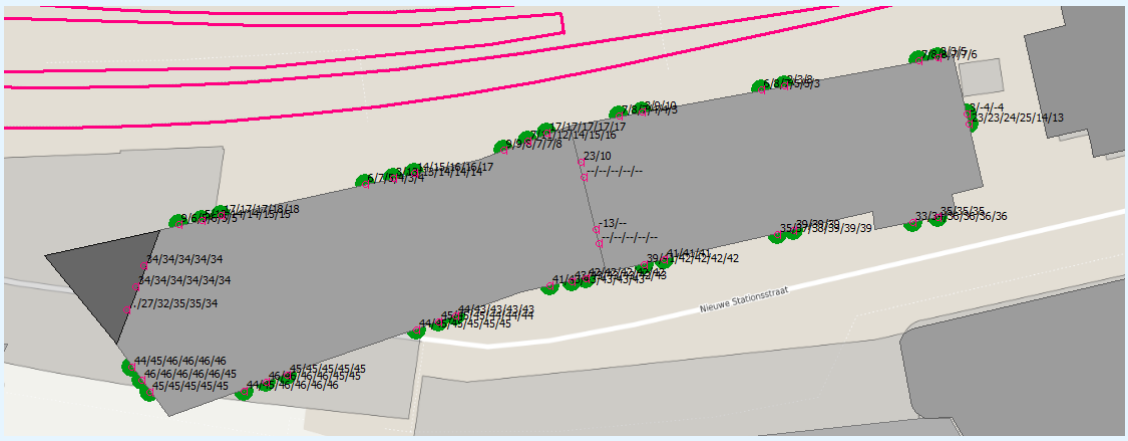

figuur 10: geluidsbelasting Stationsplein (inclusief aftrek 5 dB)

Uit de resultaten blijkt dat:

- De geluidsbelasting op alle gevels voldoet aan de geluidsbelasting aan de voorkeurswaarde. De maatgevende geluidsbelasting is 46 dB op de zuid- en westgevel van het plangebied.

30 km/uur wegen

In het kader van een goede ruimtelijke ordening hebben we ook de geluidsbelastingen vanwege de 30 km/uur wegen berekend. In onderstaand figuur staat de geluidsbelasting van de 30 km/uur wegen (inclusief aftrek 5 dB) weergegeven.

figuur 11: geluidsbelasting 30 km/uur wegen (inclusief aftrek 5 dB)

Door de 30 km/uur-wegen (parallelwegen) Stationsplein en Nieuwe Plein (vanaf Stationsplein aansluitend op het doorgaande Nieuwe Plein) is de hoogst berekende waarde 49 dB na aftrek op de zuidwestzijde van het plan. Als deze geluidsbelasting vergeleken wordt met de toetswaarden uit de Wet geluidhinder, dan is de berekende geluidsbelasting hoger dan de voorkeurswaarde van 48 dB. De geluidsbelasting voldoet wel aan de maximaal toelaatbare waarde van 63 dB.

Alle wegen
In onderstaande figuur is de geluidsbelasting van alle wegen tezamen weergegeven inclusief aftrek art 110 g Wet geluidhinder.

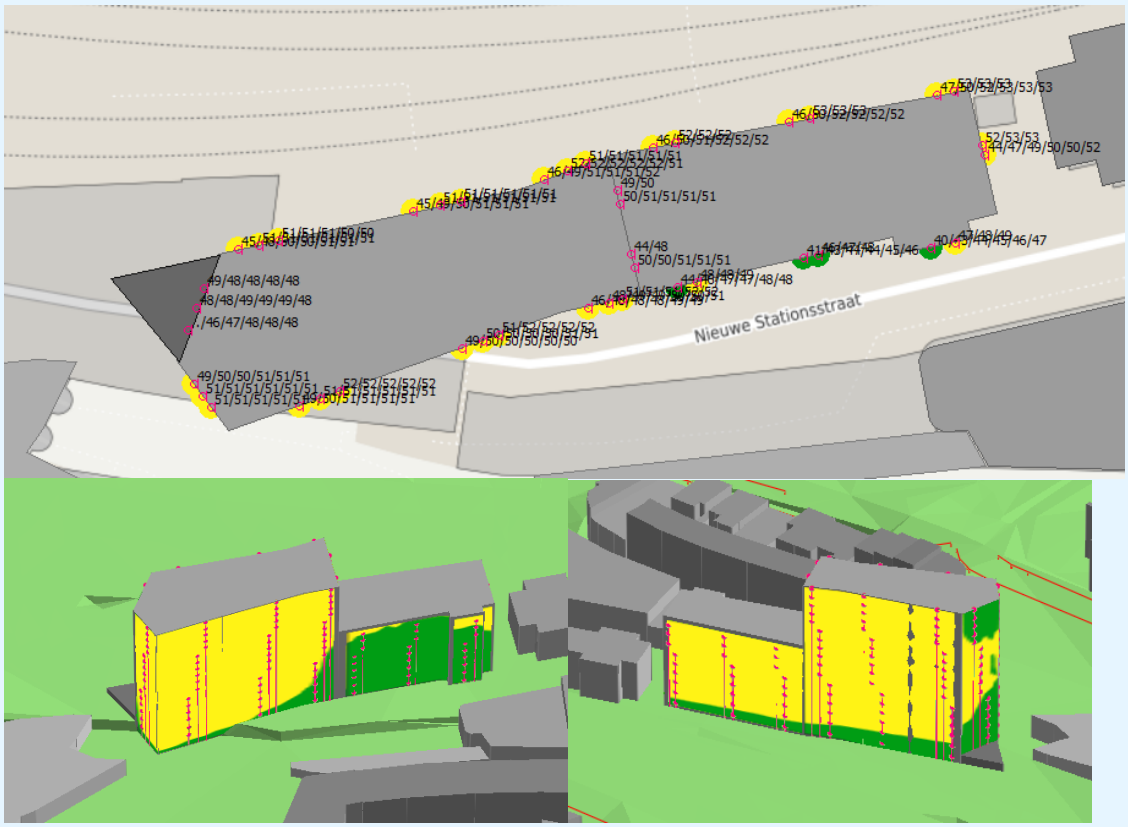

figuur 12: geluidsbelasting alle wegen (inclusief aftrek 5 dB)

Uit de figuur volgt dat de zuidgevel van het oostelijke bouwdeel geluidluw is, en een deel van de noordwestgevel van het westelijke bouwdeel.

4.2 Railverkeer

In onderstaand figuur staat de geluidsbelasting van het spoor (L_{den}) weergegeven op de gevels van de gebouwen. Een volledig overzicht van de resultaten staat in bijlage 3.

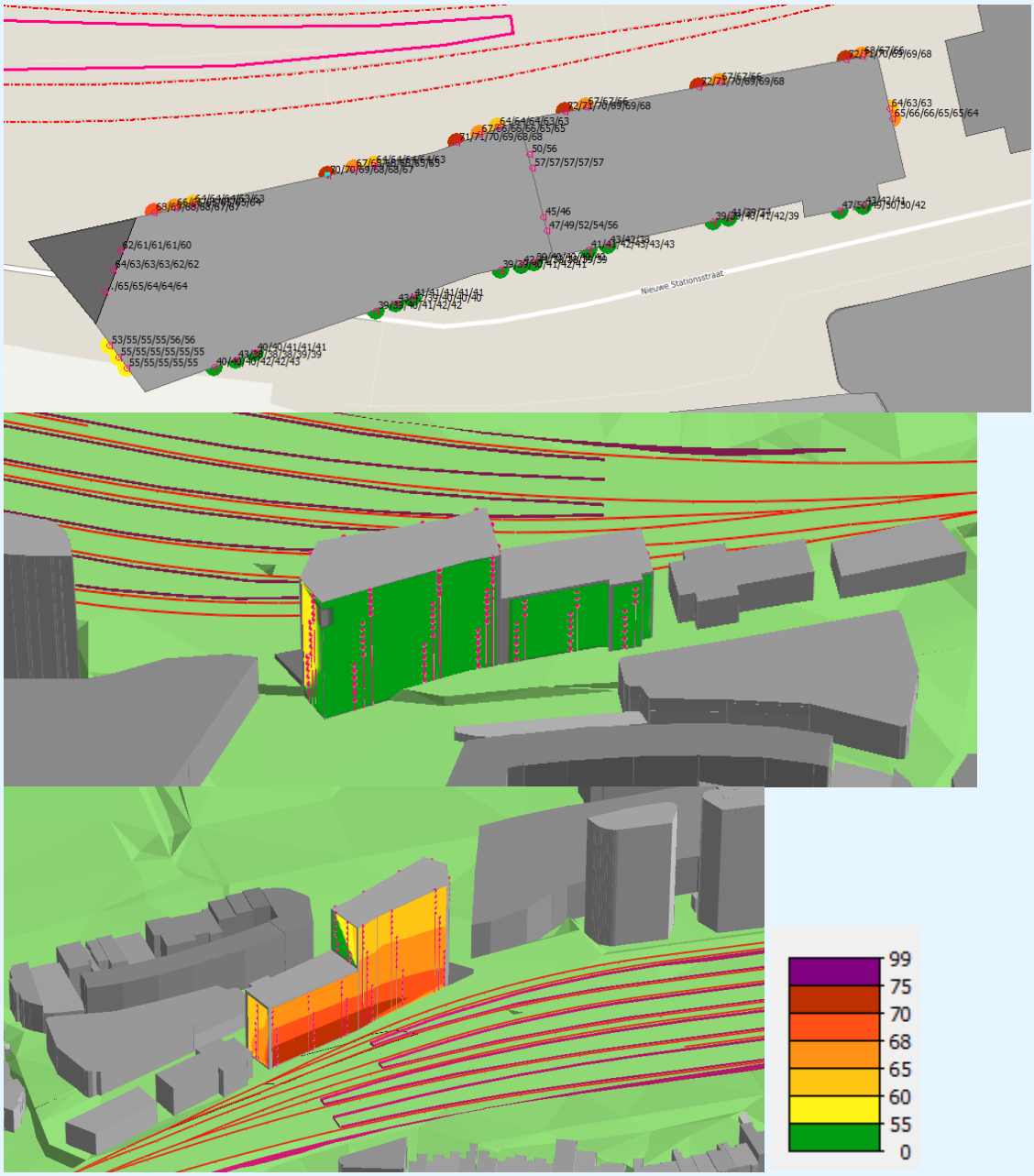

figuur 13: geluidsbelasting railverkeer

Uit de resultaten blijkt dat:

- De hoogst berekende geluidsbelasting is 72 dB op de onderste bouwlagen op de noordgevel. Deze geluidsbelasting is boven de voorkeurswaarde, en hoger dan de maximale ontheffingswaarde van 68 dB voor railverkeer. Gevels met een geluidsbelasting hoger dan 68 dB moeten zonder te openen delen worden uitgevoerd (gebouwmaatregelen zoals bijvoorbeeld een dove gevel of vliesgevel). Of de gemeente maakt een afweging om een hogere geluidsbelasting dan 68 dB toe te staan in het kader van een Stad & Milieu benadering.

- Op de hogere bouwlagen van de noordgevel is de geluidsbelasting 68 dB of lager (vanaf de tweede tot vijfde verdieping, zie figuur). Hier voldoet de geluidsbelasting niet aan de voorkeurswaarde, maar wel aan de maximale ontheffingswaarde.
- Op de oost- en westgevel is de geluidsbelasting hoger dan de voorkeurswaarde, maar wel lager dan de maximale ontheffingswaarde.
- Op de zuidgevel voldoet de geluidsbelasting aan de voorkeurswaarde van 55 dB.

4.3 Geluidmaatregelen

In het kader van de Wet geluidhinder dienen maatregelen te worden afgewogen om de geluidsbelasting te reduceren tot de voorkeurswaarde. De maatregelen onderzoeken wij in de volgende volgorde:

1 Maatregelen aan de bron (wegdek, snelheid).
2 Maatregelen in de overdracht (scherm of grondwal).
3 Gevelmaatregelen.

Een maatregel moet voldoende effectief zijn. Daarom wegen wij de geluidreductie af tegen de kosten van de maatregel. Bovendien mogen de maatregelen niet op stedenbouwkundige, verkeerskundige, landschappelijke of financiële bezwaren stuiten (artikel 110a Wgh).

1 Bronmaatregel

Het verlagen van de rijsnelheid op de doorgaande wegen is verkeerskundig niet gewenst, de wegen hebben een stroomfunctie. Een grotere afstand tussen de nieuwbouw en de doorgaande wegen is niet mogelijk: het plangebied biedt geen ruimte om een dermate afstand te hanteren waarbij aan de voorkeurswaarde wordt voldaan.

Het toepassen van een stiller wegdektype (bijvoorbeeld dunne deklagen B) op de Centrumring verlaagt de geluidsbelasting met 1 à 2 dB. Met deze maatregel voldoet de geluidsbelasting aan de maximaal toelaatbare waarde van 63 dB voor alle woningen maar blijft een overschrijding van de voorkeurswaarde.
De Amsterdamseweg is al deels voorzien van een stil wegdektype (dunne deklagen A). Met het vervangen van dit wegdek voor een nog stillere weg kan de geluidsbelasting niet voldoende worden gereduceerd.

Vanwege optrek- en rembewegingen bij de kruisingen en verkeerslichten is het niet mogelijk om op het gehele traject een stil wegdektype toe te passen. Ook in de Willemstunnel kan een dergelijk wegdek op bezwaren stuiten.

Door het spoor te voorzien van raildempers kan de geluidsbelasting worden gereduceerd. De geluidsbelasting wordt hiermee echter niet teruggebracht tot de voorkeurswaarde.

2 Overdrachtsmaatregel

Met een geluidsscherm kan de geluidsbelasting van het wegverkeer worden verlaagd. Gezien de grote hoogte van het plan zijn geluidsschermen zeer hoge geluidsschermen nodig om enig effect te hebben om het geluid van zowel het rail- als wegverkeer terug te brengen tot de voorkeurswaarde.

Het toepassen van schermen van deze omvang is in binnenstedelijke situaties vanuit stedenbouwkundig oogpunt ongewenst.

k:\doc\b\2017\049758\b2017049758r001v3.docx 08-02-2022

3 Gevelmaatregelen
De gevels met een geluidsbelasting onder de maximaal toelaatbare waarde, moeten zodanig ontworpen worden dat de woningen voldoen aan de eisen voor het binnenniveau uit het Bouwbesluit. Binnen het plan zijn voor geluidsgevoelige functies dove of vliesgevels nodig als de geluidsbelasting hoger is dan de maximaal toelaatbare waarde.

4.4 Bedrijvigheid

Het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau door de vrachtwagens en het laden/lossen is maximaal 54 dB(A) in de dagperiode. Deze waarde berekenen we op de begane grond van het bouwvlak.
Dit betekent een overschrijding van de streefwaarde met 4 dB(A). Op de eerste verdieping vindt nog een overschrijding van 1 dB(A) plaats. Vanaf de tweede verdieping en hoger wordt voldaan aan de streefwaarde.
In het ontwerp van het gebouw Podium 26 worden geluidgevoelige bestemmingen (woningen) gerealiseerd vanaf de 8^{e} verdieping. Daaronder komen kantoren en een bijeenkomstfunctie.
Het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau bij de woningen voldoet daardoor aan de streefwaarde uit de VNG-publicatie (50 dB(A)).

Een geluidniveau van 88 dB(A) berekenen we als het maximaal geluidniveau op de begane grond. Deze waarde wordt met name veroorzaakt door een optrekkende vrachtwagen. Op de eerste verdieping neemt het maximale geluidsniveau af tot 84 dB(A). Vanaf een hoogte van 28 meter ten opzichte van het plaatselijk maaiveld voldoet deze aan de streefwaarde van 70 dB(A).
Het maximale geluidsniveau berekenen we op het deel van het gebouw waar een kantoor of bijeenkomstfunctie komt. Daar waar de woningen komen, voldoet het maximaal geluidniveau aan de streefwaarde.

We concluderen dat bedrijvigheid geen belemmering vormt voor het plan.

4.5 Cumulatie

Voor het beantwoorden van de vraag of sprake is van een goed woon- en leefklimaat hebben wij de gecumuleerde geluidsbelastingen inzichtelijk gemaakt. Hierbij zijn de rekenregels conform hoofdstuk 2 uit bijlage 1 van het Reken- en meetvoorschrift geluid 2012 gehanteerd. Cumulatie is alleen relevant als de voorkeurswaarde van een bron wordt overschreden.

Cumulatie ontstaat op de noordgevel vanwege de combinatie van het railverkeer en de Amsterdamseweg en op de oostgevel (railverkeer/Centrumring). De hoogst berekende gecumuleerde waarde is 66 dB (exclusief aftrek).

Binnen het plan is sprake van relevante optelling door de geluidsbelasting van de verschillende wegen. De geluidsbelasting door alle wegen tezamen is zonder aftrek 58 dB.

5. Geluidbeleid gemeente Arnhem

Vanwege de berekende geluidsbelastingen moeten hogere waarden worden aangevraagd. De gemeente stelt in haar geluidbeleid eisen voor het verlenen van hogere waarden. Eén van de voorwaarden is dat alle woningen moeten worden voorzien van een verblijfsruimte aan de geluidluwe zijde en een geluidluwe buitenruimte. Van deze beleidsregel kan worden afgezien als overwegingen van stedenbouw en/of volkshuisvesting zich hiertegen verzetten.

5.1 Geluidsbelasting

De hoogste geluidsbelasting vanwege het wegverkeer op de Amsterdamseweg is 52 dB na aftrek conform artikel 110g Wgh. Deze waarde is lager dan de ambitiewaarde (ambitie Zeer onrustig met geluidsbelasting tussen 53 dB tot 58 dB).

De hoogste geluidsbelasting vanwege het railverkeer is 72 dB. Deze waarde is hoger dan de ambitiewaarde en hoger dan de incidentele waarden.
Deze waarde valt wel binnen de plafondwaarde voor het gebiedstype ‘stedelijke zone/HOV-knooppunt’. Voor het plan kan de gemeente Arnhem een afweging maken om een hogere geluidsbelasting dan 68 dB toe te staan in het kader van een Stad & Milieu benadering.

5.2 Geluidluwe verblijfsruimte en buitenruimte

Het Arnhems geluidbeleid stelt als voorwaarde dat iedere woning voorzien moet zijn van een geluidluwe verblijfsruimte en buitenruimte. Op dit moment is de indeling van de potentiële woningen nog niet bekend. Daarom is nog niet exact te bepalen of de nieuwe woningen een geluidluwe gevel en geluidluwe buitenruimte hebben.

Een zijde of buitenruimte is geluidluw als de cumulatieve geluidsbelasting voldoet aan de voorkeurswaarde van 48 dB (inclusief aftrek) of 55 dB (railverkeer). Op onderstaande afbeeldingen staat de totale geluidsbelasting van het wegverkeer en railverkeer per geveldeel weergegeven (inclusief aftrek).

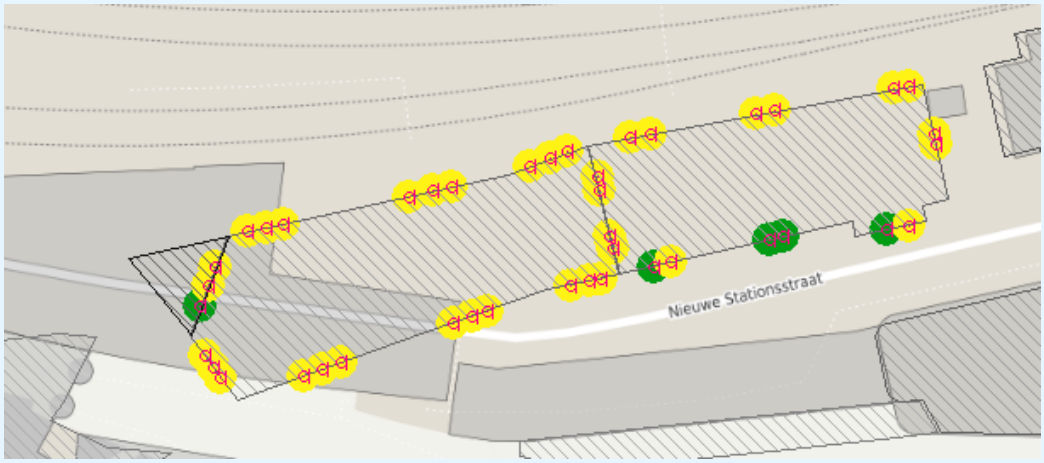

figuur 14: cumulatieve geluidsbelasting wegverkeer (inclusief aftrek, groen = geluidluw)

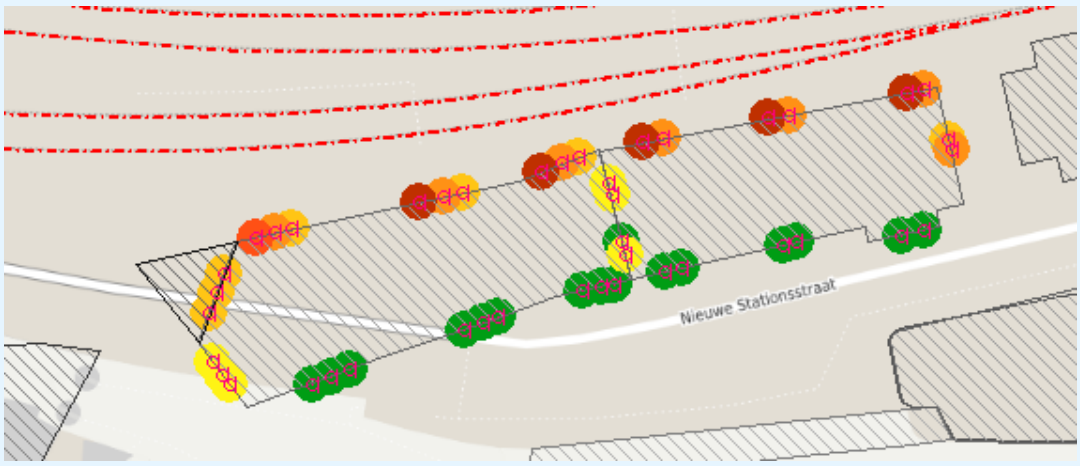

figuur 15: cumulatieve geluidsbelasting railverkeer (groen=geluidluw)

Uit de afbeeldingen volgt dat de zuidgevel van het oostelijke bouwdeel geluidluw is. Op deze geveldelen voldoet de geluidsbelasting van alle wegverkeer en het railverkeer aan de voorkeurswaarde.

Voor de overige geveldelen moeten aanpassingen overwogen worden om de geluidsbelasting te verlagen tot 48 dB. Een indicatie voor mogelijke oplossingen:

- Afscherming door balkon, reductie circa 3 tot 5 dB
- Afgeschermde gevel (open), reductie circa 5 tot 10 dB
- Afsluitbaar balkon/loggia, reductie tot circa 13 dB
- Afgeschermde gevel (gesloten, bijvoorbeeld vliesgevel): reductie tot circa 18 dB

Voor de appartementen die grenzen aan de noord-, oost- en/of westgevels moet de geluidsbelasting, ten gevolge van het railverkeer, op ten minste één aangrenzende gevel terug gebracht worden tot 48 dB. De hoogste benodigde reductie is 13 dB voor appartementen die enkel aan de noordgevel grenzen.

Voor appartementen die grenzen aan de zuidgevel moet de geluidsbelasting, ten gevolge van het wegverkeer, op ten minste één aangrenzende gevel teruggebracht te worden tot 48 dB. De hoogste benodigde reductie is 4 dB.

5.3 Hogere waarden

Voor het plan zijn hogere waarden nodig. We hebben deze per geveldeel bepaald, op basis van de maatgevende geluidsbelasting. Op onderstaande figuur staan de geveldelen aangegeven. In bijlage 3 hebben we figuren opgenomen waar precies op de aangegeven geveldelen een bepaalde geluidsbelasting aanwezig is.

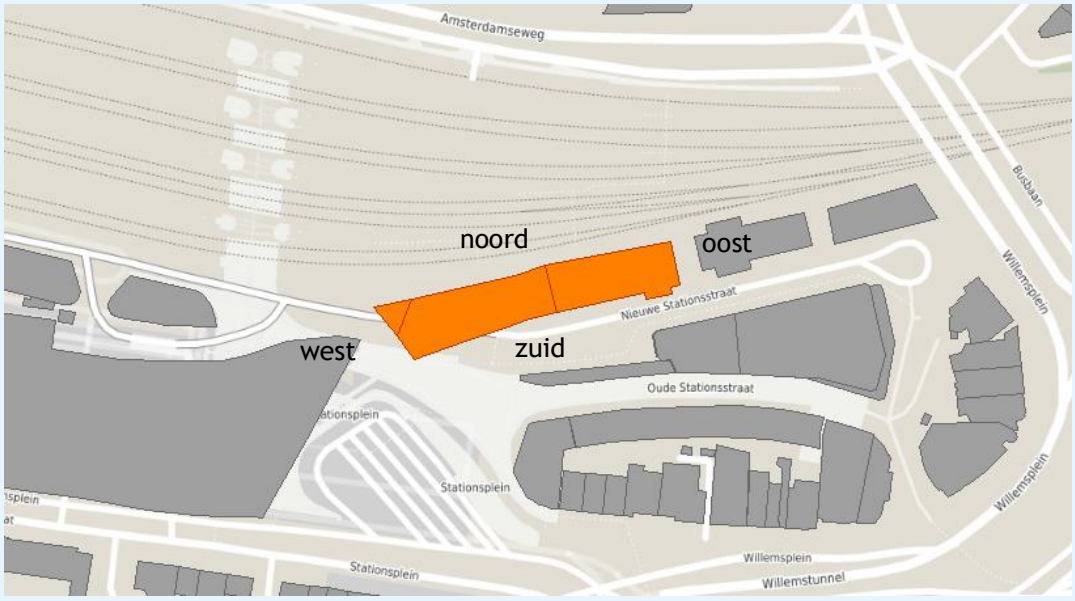

figuur 16: indeling geveldelen voor vaststellen hogere waarden

In onderstaande tabel staat een overzicht van de hogere waarden die benodigd zijn. De waarden voor het wegverkeer zijn inclusief de aftrek van 5 dB conform artikel 110g Wet geluidhinder.

tabel 6: hogere waarden per gevel

Plandeel	Railverkeer [dB]	Amsterdamseweg [dB]	Centrumring [dB]
Noordgevel	68 *	52	
Oostgevel	66		50
Zuidgevel			
Westgevel	65		

(*) De geluidsbelasting op de lagere bouwlagen van de noordgevel is hoger dan 68 dB. Daar waar de 68 dB wordt overschreden moeten de gevels zonder te openen delen worden uitgevoerd of moet een afweging Stad & Milieu plaatsvinden.

6. Conclusie

Voor de ontwikkeling van Podium 26 in Arnhem (voorheen K3 K7) is een ruimtelijke procedure nodig. DGMR heeft het aspect geluid onderzocht.

Wet geluidhinder
Uit de resultaten blijkt dat de geluidsbelasting vanwege het railverkeer op een deel van de noordgevel hoger is dan de maximaal toelaatbare waarde van 68 dB. Voor dat deel van de gevel zijn gebouwmaatregelen nodig (geen te openen delen). Hogere waarden kunnen worden vastgesteld voor de noordgevel waar een geluidsbelasting tot en met 68 dB aanwezig is.

De geluidsbelasting door de Centrumring en de Amsterdamseweg is hoger dan de voorkeurswaarde van 48 dB maar voldoet wel aan de grenswaarde van 63 dB.

Voor de overige gezoneerde wegen voldoet de geluidsbelasting aan de voorkeurswaarde van 48 dB. Ook treedt vanwege de omliggende 30 km/uur-wegen een geluidsbelasting boven de voorkeurswaarde op, deze is maximaal 49 dB na aftrek.

Geluidbeleid gemeente Arnhem
Hogere waarden voor het spoor, de Amsterdamseweg en Centrumring is nodig. De berekende geluidsbelastingen passen binnen het Arnhems beleid. Cumulatie vindt plaats door meerdere wegen en het spoor:

- De gecumuleerde waarde is maximaal 66 dB zonder 5 dB aftrek volgens artikel 110g Wet geluidhinder. Deze waarde is aanwezig op de noordgevel, die (voor een deel) in het kader van de Wet geluidhinder zonder te openen delen wordt uitgevoerd.
- Op de oostgevel is de gecumuleerde geluidsbelasting maximaal 61 dB zonder aftrek.
- De gecumuleerde waarden voldoen aan de maximaal toelaatbare waarde voor wegverkeer (als de aftrek wordt toegepast) en is daarmee aanvaardbaar.
- Voor de zuid- en westgevel is geen sprake van cumulatie van weg- en railverkeer.

De gemeente Arnhem kan overwegen om een hogere geluidsbelasting dan 68 dB voor het spoor toe te staan in het kader van een Stad & Milieu benadering. Een dergelijke benadering past binnen het gebiedstype ‘stedelijke zone/HOV-knooppunt’ van het Arnhems geluidsbeleid.

Bedrijvigheid
Het plan Podium 26 ligt in de nabijheid van diverse bedrijvigheid, betreffende een bioscoop, een kantoor en diverse restaurants. Om te bepalen of bij de nieuwe woningen sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat en te bepalen of sprake is van belemmeringen voor deze bedrijvigheid als gevolg van de ontwikkeling van de woningen, is een onderzoek naar bedrijven en milieuzonering verricht. Daarbij is aangesloten bij de systematiek uit de VNG-publicatie Bedrijven en milieuzonering.

Podium 26 ligt niet binnen de richtafstand van een bedrijf (met name de bioscoop), de richtafstand van Podium 26 zelf is 0 meter.

De expeditiestraat voor de bevoorrading van de bioscoop, de horeca en de detailhandel die in het nieuwe gebouw komt, veroorzaakt op Podium 26 een (maximaal) geluidsniveau dat hoger is dan de streefwaarden uit de VNG-publicatie. Echter, daar waar woningen komen in het nieuwe gebouw (westelijk deel, wonen vanaf de 8e verdieping) voldoet het geluidsniveau aan de streefwaarden.

Vervolg
Voor de realisatie van het plan moet door de gemeente Arnhem een procedure tot het vaststellen van hogere waarden worden doorlopen. In paragraaf 5.3 staat een overzicht van de benodigde hogere waarden. Ten behoeve van de omgevingsvergunning tot wonen is een gevelonderzoek nodig. Aan de hand van dit onderzoek toont de ontwikkelaar aan, dat aan het Arnhems geluidbeleid wordt voldaan en de binnenwaarde voldoet aan het Bouwbesluit 2012.

ing. A.W.N. (Antwan) van Haaren
DGMR Bouw B.V.

Bijlage 1

Titel	Wettelijk kader

Wet geluidhinder
De Wet geluidhinder (Wgh) biedt het wettelijk kader voor de toegestane geluidsbelasting vanwege wegen bij geluidsgevoelige bestemmingen, waaronder woningen. Als een gemeente via een bestemmingsplan de bewoning van bestemmingen mogelijk maakt, is sprake van een 'nieuwe situatie' in de zin van de Wet geluidhinder. Als een geluidsgevoelige bestemming, zoals een woning, binnen de geluidszone van een weg ligt, dan moet een akoestisch onderzoek uitgevoerd worden naar de geluidsbelasting.

De Wet geluidhinder is slechts van toepassing voor zover het gaat om geluidsgevoelige bestemmingen binnen de geluidszone van een weg. Binnen deze zone wordt de geluidsbelasting berekend.

Geluidsgevoelige bestemmingen
Geluidsgevoelige bestemmingen in de zin van de Wet geluidhinder zijn woningen, geluidsgevoelige terreinen en geluidsgevoelige gebouwen. Binnen de zone van de te onderzoeken wegen moeten de geluidsbelastingen op deze bestemmingen worden berekend en moet worden beoordeeld of deze aan de wettelijke normen voldoen.

De geluidsbelasting (L_{den}-waarde) wordt bepaald door het gewogen gemiddelde van de volgende geluidsniveaus:
- Het equivalente geluidsniveau (L_{eq}) over de dagperiode (07.00 - 19.00 uur).
- Het equivalente geluidsniveau (L_{eq}) over de avondperiode (19.00 - 23.00 uur), verhoogd met 5 dB.
- Het equivalente geluidsniveau (L_{eq}) over de nachtperiode (23.00 - 07.00 uur), verhoogd met 10 dB.

Toetsing aan grenswaarden vindt plaats op de gevel van een geluidsgevoelige bestemming.

Wegverkeer
In artikel 74 uit de Wet geluidhinder zijn de geluidszones gedefinieerd. De geluidszones zijn te beschouwen als aandachtsgebieden of onderzoeksgebieden. Wegen die geen zone hebben, en waarop de Wet geluidhinder dus niet van toepassing is, zijn:
- Wegen die gelegen zijn binnen een als woonerf aangeduid gebied.
- Wegen waarvoor een maximumsnelheid van 30 km/uur geldt.

Grenswaarden wegverkeerslawaai
De ten hoogst toelaatbare geluidsbelasting (voorkeurswaarde) voor de geluidsbelasting afkomstig van wegverkeer voor nieuwe woningen is 48 dB. In bepaalde gevallen kunnen door het bevoegd gezag hogere waarden vastgesteld worden:
- De maximaal toegestane hogere waarde is 63 dB voor binnenstedelijke situaties. De locatie ligt binnen de bebouwde kom, dus moet als binnenstedelijke situatie worden beoordeeld.

Aftrek op de berekende resultaten
Voor zover geen sprake is van specifieke omstandigheden wordt de berekende geluidsbelasting verminderd met de aftrek volgens artikel 110g Wgh, alvorens toetsing aan de grenswaarden plaatsvindt.

De hoogte van de aftrek is geregeld in artikel 3.4 van het Reken en meetvoorschrift geluid 2012. Voor de wegen in het onderzoek geldt een rijsnelheid van minder dan 70 km/uur: de aftrek is 5 dB.

Dove' of 'blinde' gevels
Toetsing aan grenswaarden vindt plaats op de gevel van een geluidsgevoelige bestemming. Een 'dove' gevel is geen gevel in de zin van de Wet geluidhinder, waardoor toetsing niet plaats hoeft te vinden. In lid 4 van artikel 1b van de Wgh wordt aangegeven wat onder een dove gevel wordt verstaan: een dove gevel is volgens dit artikel een bouwkundige constructie waarin geen te openen delen aanwezig zijn en speelt daarmee geen rol bij het bepalen van de geluidsbelasting. De overige gevels dienen wel te worden betrokken bij het bepalen van de geluidsbelasting van de woningen.

Bouwbesluit 2012
In de Wet geluidhinder wordt voor het binnenniveau van nieuwe woningen verwezen naar het Bouwbesluit 2012. In het Bouwbesluit zijn regels gesteld voor de geluidsbelasting voor de nieuwbouw en verbouw van woningen vanwege wegen en spoorwegen.

Beoordelingskader Geluidbeleid gemeente Arnhem
Het geluidbeleid van de gemeente Arnhem is onder andere opgesteld voor de beoordeling van ruimtelijke ontwikkelingen[2]. Het geluidbeleid stelt aanvullende voorwaarden voor de goedkeuring van plannen. Hiervoor gebruikt de gemeente Arnhem een gebiedsgerichte aanpak, waarbij de stad is verdeeld in verschillende gebiedstypen. In onderstaande tabel staan de geluidsklassen uit het geluidbeleid voor het wegverkeerslawaai (VL), railverkeerslawaai (RL) en industrielawaai (IL) weergegeven.

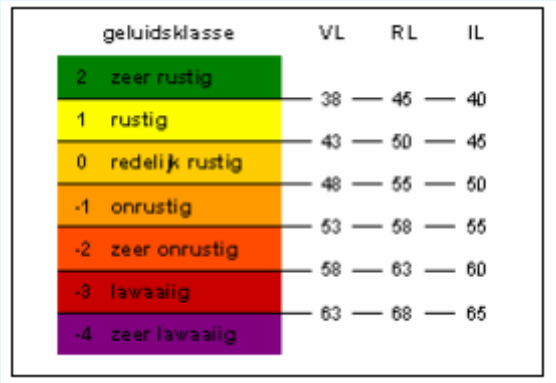

Geluidsklassen geluidbeleid gemeente Arnhem (Bron: Beleidsplan geluid gemeente Arnhem 2008)

De gemeente maakt per geluidsklasse een onderscheid in de ambitiewaarde (a), incidentele waarde (i) en plafondwaarde (p). De ambitiewaarde is de streefwaarde voor een gebied. Een ontwikkeling die hoger is dan de ambitiewaarde maar lager dan de incidentele waarde, wordt bij uitzondering toegestaan. De plafondwaarde wordt voor uitzonderlijke gevallen gebruikt. Voor sommige gebiedstypen stelt het geluidbeleid meerdere normen, omdat in gebieden verschillende geluidssituaties en daardoor ambities voor de geluidsbelasting voorkomen. Het plan wordt beoordeeld op basis van het gebiedstype stedelijke zone/HOV-knooppunt, omdat in de omgeving zowel woningen, bedrijven als drukke verkeersaders liggen. In onderstaande tabel staat de geluidsklasse per gebiedstype weergegeven.

[2] Gemeente Arnhem (2008). Beleidsplan geluid, De aanpak van geluidhinder voor de periode van 2005-2010.

Gebiedstype	Geluidsbron					
	Weg- en railverkeer			Bedrijven		
	a	i	p	a	i	p
Hoogdynamisch						
Stadswijk	1 0	-1 -2	-3	1	0 -1	-1
Centrum	0	-1 -2	-3 -4	0	-1	-2
Stedelijke zone/knooppunt	-2	-3	-4	-1	-1	-1
Bedrijventerrein	-1	-2	-3	-1	-2	-3 -4
Laagdynamisch						
Natuur	1	0		1	0	-1
Gemengde groene zone	1	0	-1	0	-1	-1
Stedelijk groen	0	-1	-2	0	-1	-1

Ambitieniveaus geluidsbelasting gebiedstypen (Bron: Beleidsplan geluid gemeente Arnhem 2008)

Op basis van de geluidsklassen heeft de gemeente Arnhem vastgesteld welke maatregelen onderzocht en toegepast moeten worden. In onderstaand figuur staan de maatregelen en randvoorwaarden beschreven voor de verschillende geluidsklassen.

Advieskader nieuwe geluidsgevoelige situaties

Geluidklasse	Weg- en railverkeerslawaai
2 Zeer rustig	Geen maatregelen of randvoorwaarden
1 Rustig	Geen maatregelen of randvoorwaarden
0 Redelijk rustig	Geen maatregelen of randvoorwaarden
- 1 Onrustig	• Bronmaatregelen indien mogelijk • Vergroten afstand wenselijk • Afscherming realiseren indien mogelijk • Stedenbouwkundig ontwerp waarbij zoveel mogelijk afscherming ontstaat • Akoestisch onderzoek bij bouwvergunning
- 2 Zeer onrustig	Idem aan hiervoor + • Integratie milieuaspecten vanaf eerste ontwerpstadium • Bronmaatregelen zo veel mogelijk toepassen • Vergroten afstand waar mogelijk • Afscherming realiseren waar mogelijk • Minimaal 1 verblijfsruimte aan de geluidsluwe zijde • Geluidsluwe buitenruimte creëren (tuin of balkon) • Akoestisch onderzoek bij bouwvergunning
- 3 Lawaaiig	Idem aan hiervoor
-4 Zeer lawaaiig	• Integrale en gebiedsgerichte aanpak (Stad & Milieu) • Maatwerk

Beoordelingskader geluidsbelasting gemeente Arnhem (Bron: Beleidsplan geluid gemeente Arnhem 2008)

Bijlage 2

Titel	Rekenmodel en verkeersgegevens

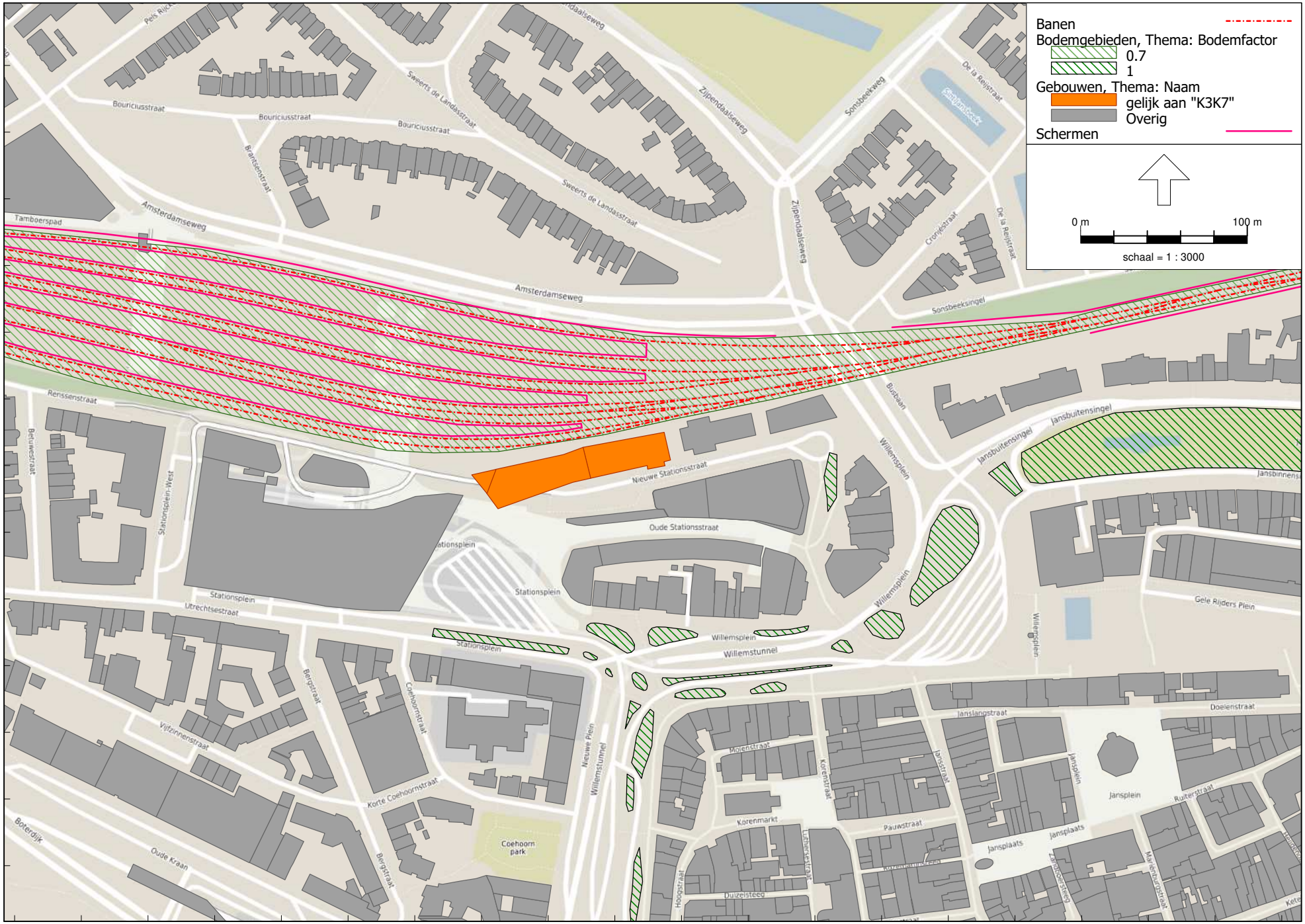

Railverkeerslawaai - RMR-2012, [Geluidsbelastingen 2032 - bestemmingsplan - K3K7 | RL] , Geomilieu V2020.2 Licentiehouder: DGMR

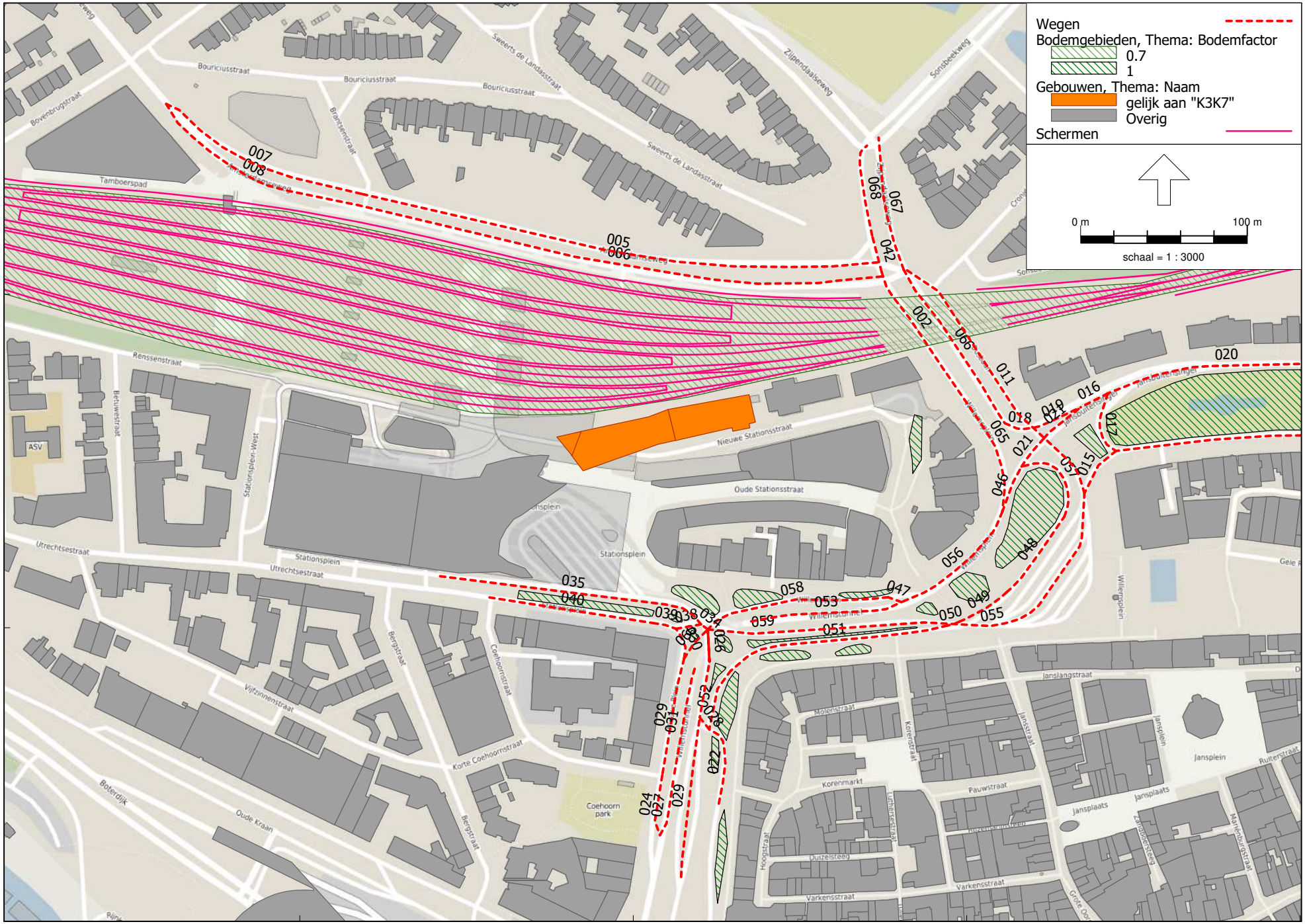

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [Geluidsbelastingen 2032 - bestemmingsplan - K3K7 | VL] , Geomilieu V2020.2 Licentiehouder: DGMR

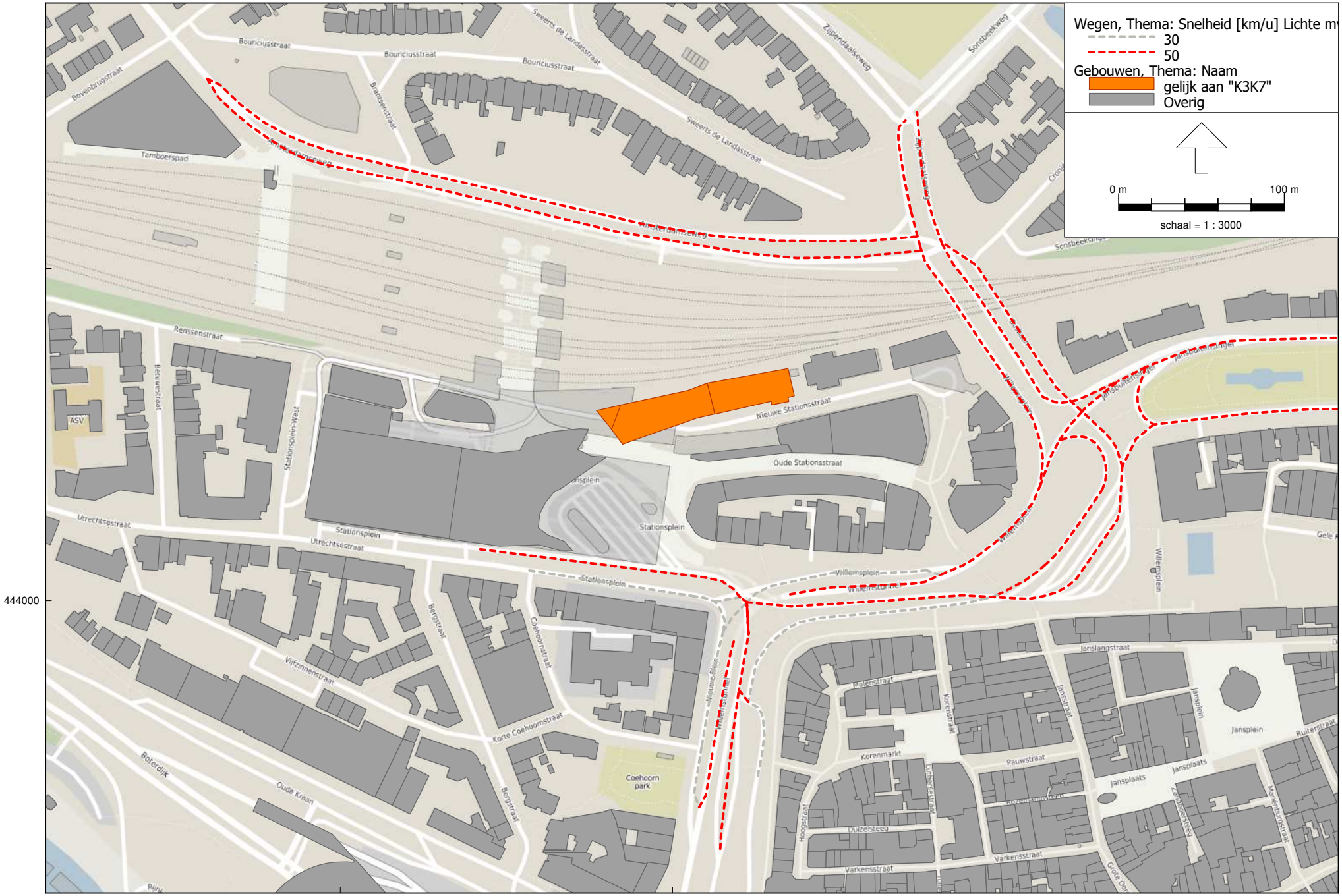

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [Geluidsbelastingen 2032 - bestemmingsplan - K3K7 | VL] , Geomilieu V2020.2 Licentiehouder: DGMR

Rijsnelheden

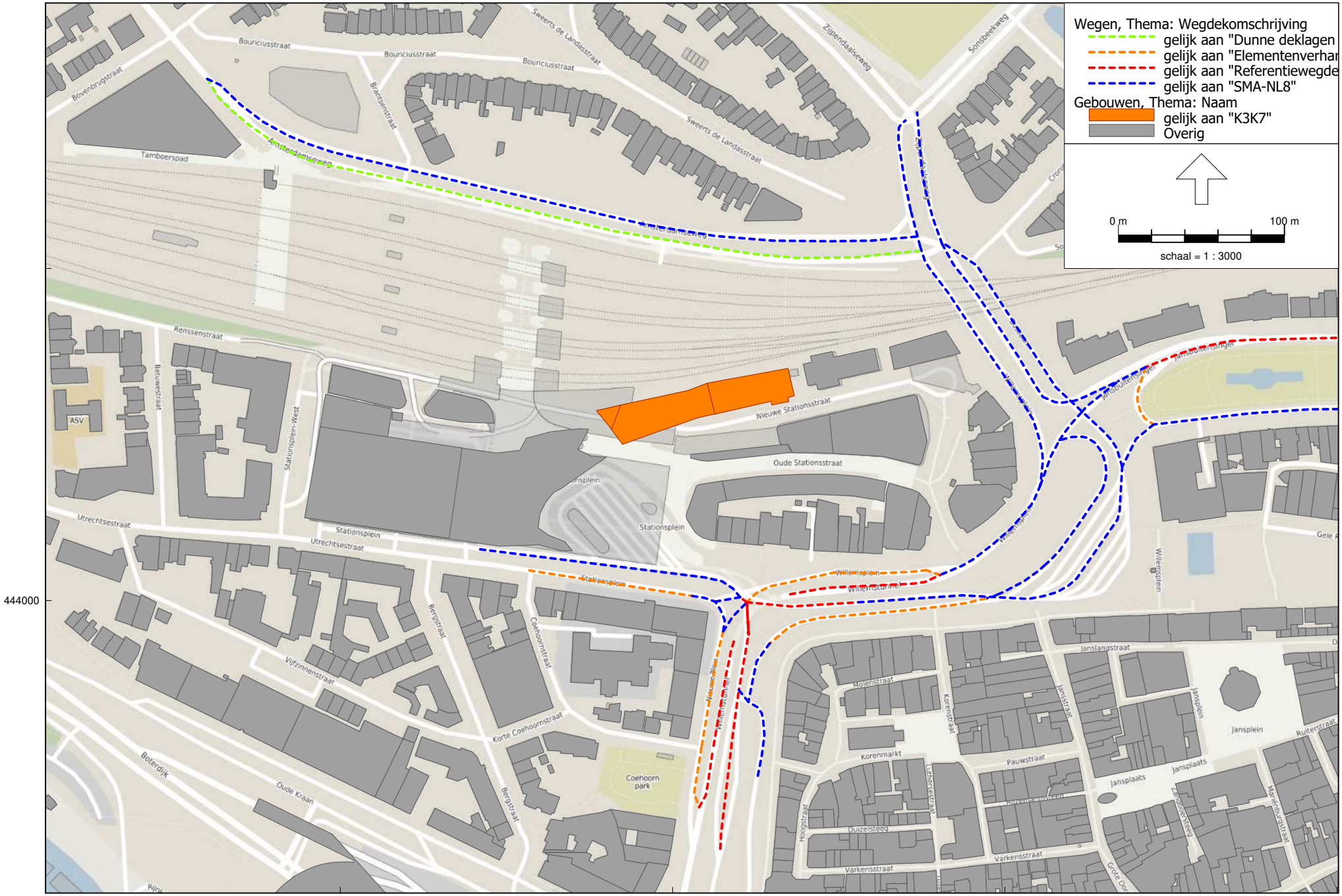

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [Geluidsbelastingen 2032 - bestemmingsplan - K3K7 | VL] , Geomilieu V2020.2 Licentiehouder: DGMR

Wegdektypen

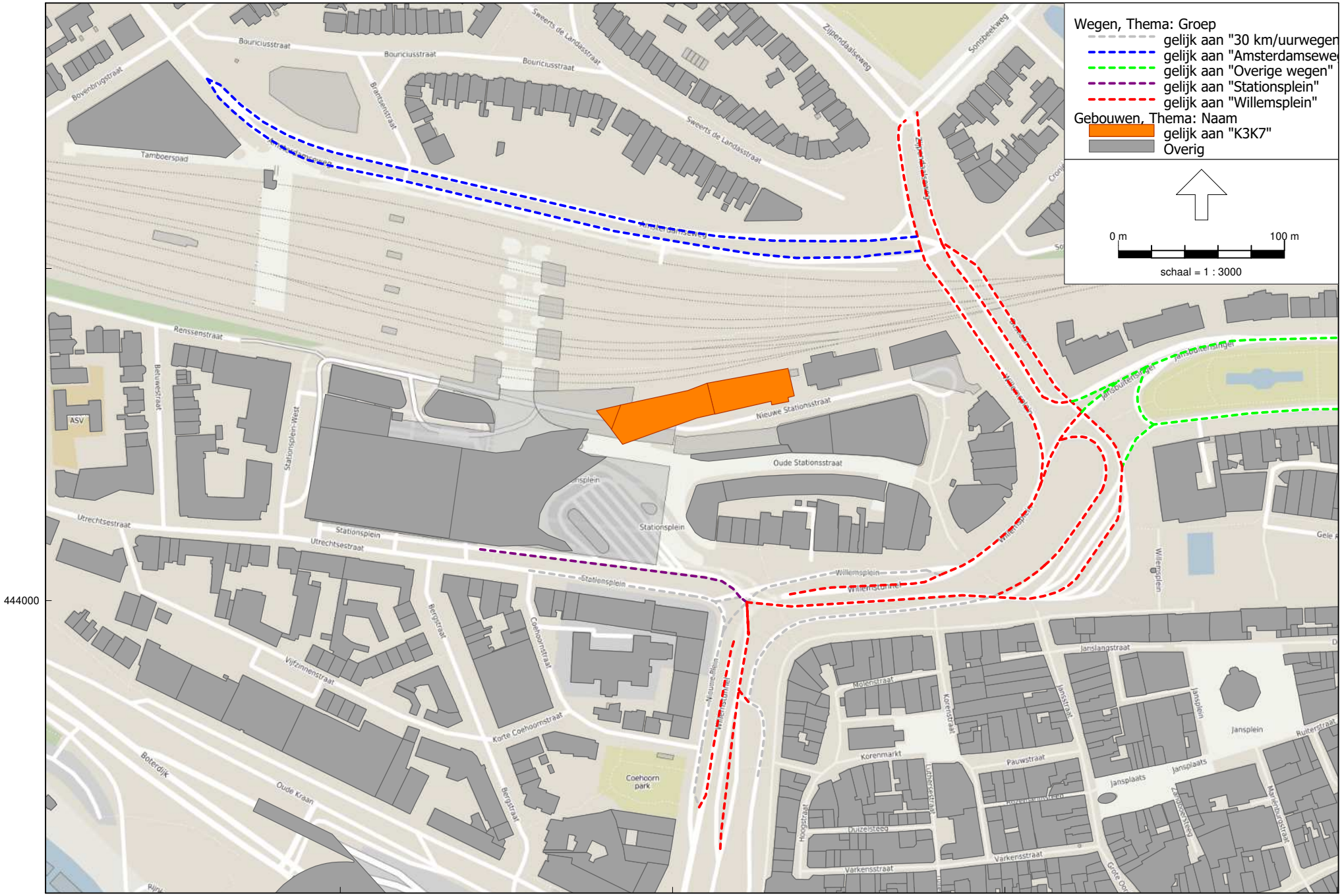

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [Geluidsbelastingen 2032 - bestemmingsplan - K3K7 | VL] , Geomilieu V2020.2 Licentiehouder: DGMR

Groepsindeling wegen

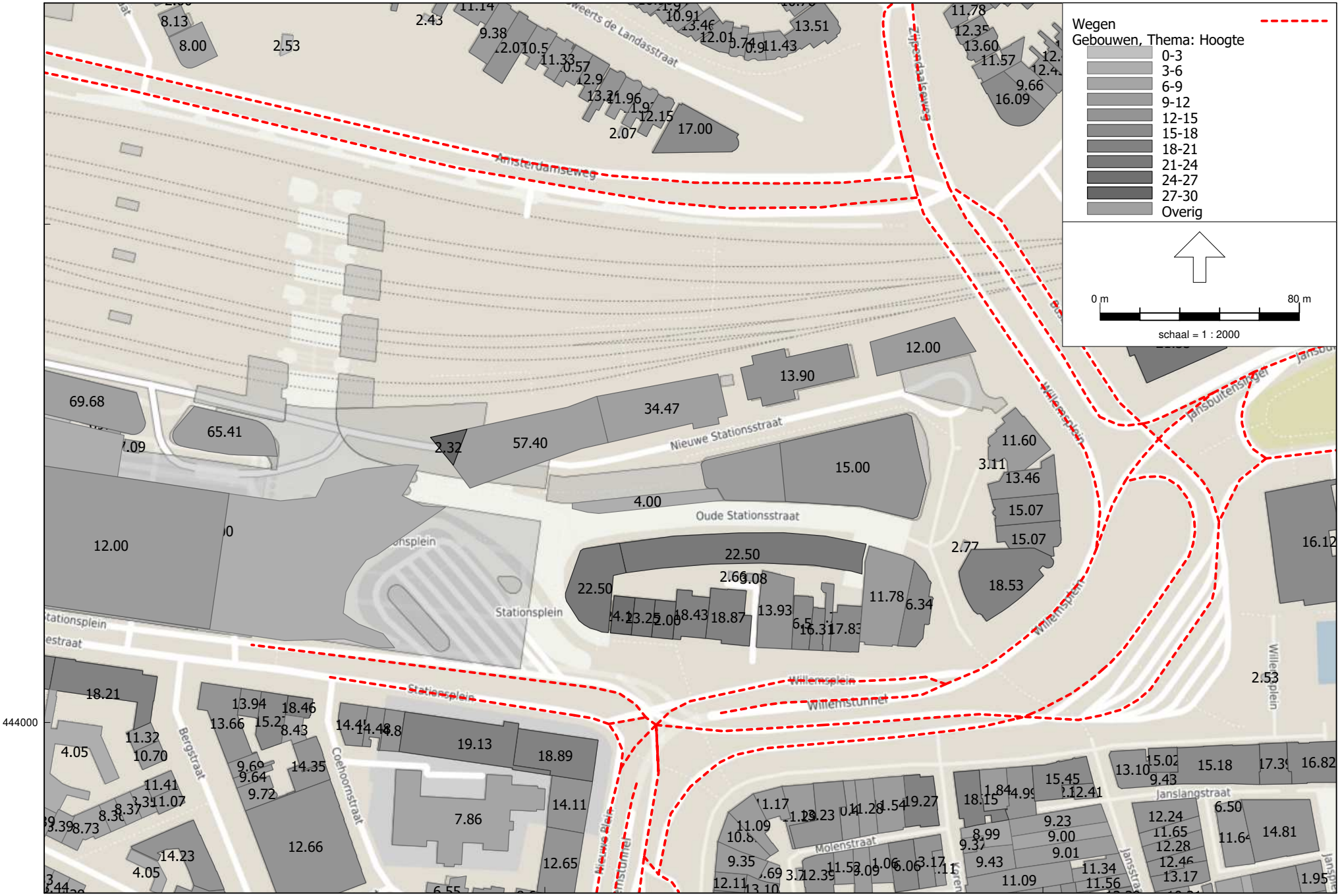

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [Geluidsbelastingen 2032 - bestemmingsplan - K3K7 | VL] , Geomilieu V2020.2 Licentiehouder: DGMR

gebouwhoogtes (tov maaiveld)

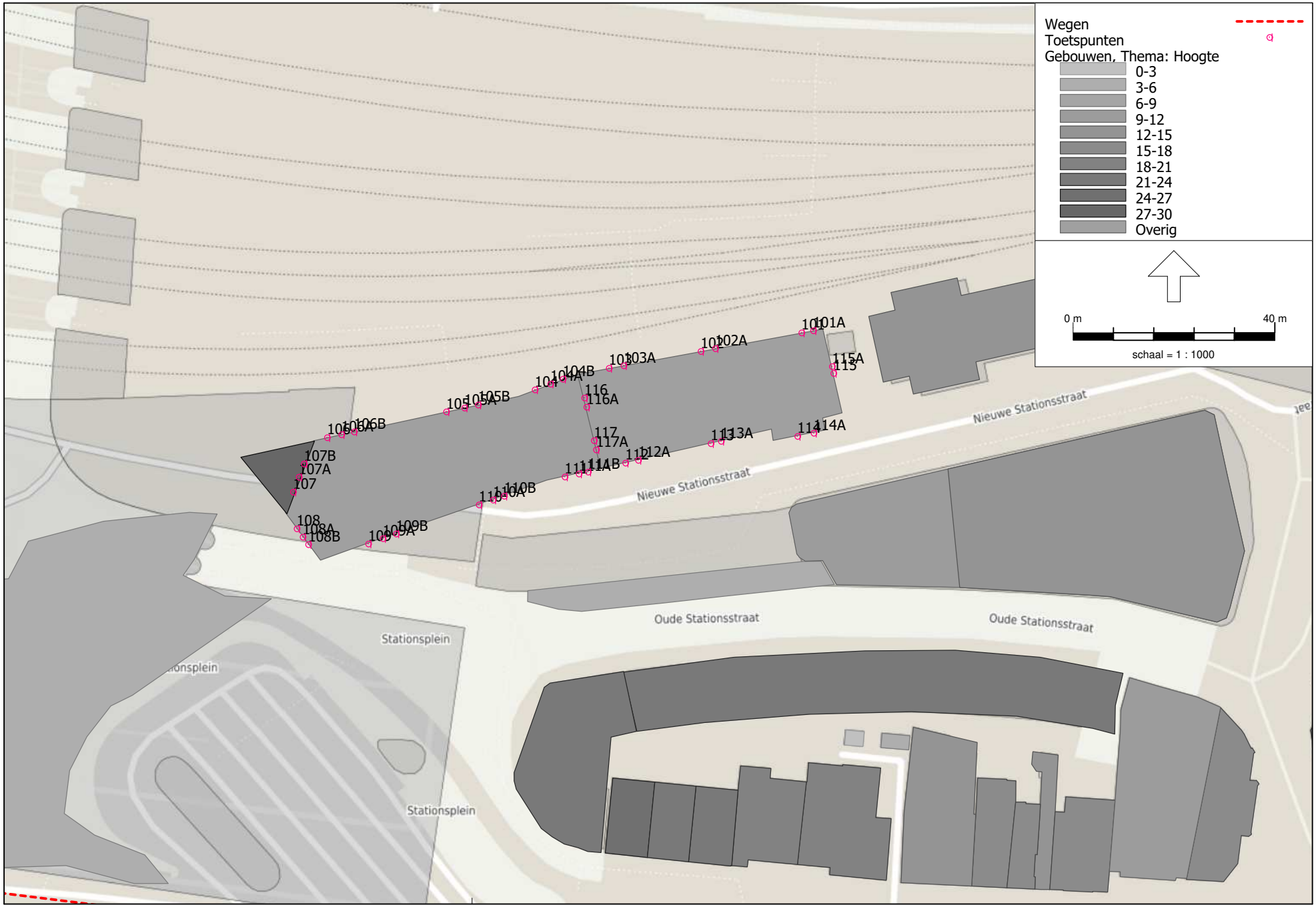

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [Geluidsbelastingen 2032 - bestemmingsplan - K3K7 | VL] , Geomilieu V2020.2 Licentiehouder: DGMR

Toetspunten

Model: K3K7 | VL
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

ItemID	Groep	Naam	Omschr.	Wegdek	V(LV(D))	V(LV(A))	V(LV(N))	V(MV(D))	V(MV(A))	V(MV(N))
1712507	Amsterdamseweg	008	Amsterdamseweg	Dunne deklagen A	50	50	50	50	50	50
1712508	Amsterdamseweg	007	Amsterdamseweg	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50
1712686	Amsterdamseweg	006	Amsterdamseweg	Dunne deklagen A	50	50	50	50	50	50
1712687	Amsterdamseweg	005	Amsterdamseweg	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50
1712517	Willemsplein	067	Zijpendaalseweg	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50
1712539	Willemsplein	042	Sweerts de Landasstraat	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50
1712542	Willemsplein	068	Zijpendaalseweg	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50
1731298	Willemsplein	048	Willemsplein	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50
1731299	Willemsplein	049	Willemsplein	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50
1731306	Willemsplein	066	Zijpendaalseweg	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50
1731316	Willemsplein	002	Zijpendaalseweg	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50
1731322	Willemsplein	065	Zijpendaalseweg	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50
1731324	Willemsplein	018	Jansbuitensingel	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50
1731325	Willemsplein	056	Willemsplein	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50
1731326	Willemsplein	046	Willemsplein	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50
1731374	Willemsplein	057	Willemsplein	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50
1731376	Willemsplein	027	Nieuwe Plein	Referentiewegdek	50	50	50	50	50	50
1731379	Willemsplein	059	Willemsplein	Referentiewegdek	50	50	50	50	50	50
1731380	Willemsplein	055	Willemsplein	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50
1731382	Willemsplein	026	Nieuwe Plein	Referentiewegdek	50	50	50	50	50	50
1731383	Willemsplein	011	busbaan	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50
1731384	Willemsplein	021	Jansbuitensingel	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50
1731388	Willemsplein	028	Nieuwe Plein	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50
1765146	Willemsplein	029	Stationsplein	Referentiewegdek	50	50	50	50	50	50
1765195	Willemsplein	053	Willemsplein	Referentiewegdek	50	50	50	50	50	50
1765196	Willemsplein	031	Nieuwe Plein	Referentiewegdek	50	50	50	50	50	50
1731381	Stationsplein	034	Stationsplein	Referentiewegdek	50	50	50	50	50	50
1731386	Stationsplein	035	Stationsplein	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50
1712520	Overige wegen	020	Jansbuitensingel	Referentiewegdek	50	50	50	50	50	50
1712521	Overige wegen	014	Jansbinnensingel	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50
1731328	Overige wegen	017	Jansbuitensingel	Elementenverharding in keperverband	50	50	50	50	50	50
1731330	Overige wegen	016	Jansbuitensingel	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50
1731331	Overige wegen	015	Jansbinnensingel	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50
1731385	Overige wegen	019	Jansbuitensingel	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50
1765202	Overige wegen	021	Jansbuitensingel	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50
1731300	30 km/uurwegen	050	Willemsplein	SMA-NL8	30	30	30	30	30	30
1731301	30 km/uurwegen	051	Willemsplein	Elementenverharding in keperverband	30	30	30	30	30	30
1731302	30 km/uurwegen	052	Willemsplein	SMA-NL8	30	30	30	30	30	30
1731312	30 km/uurwegen	030	Nieuwe Plein	SMA-NL8	30	30	30	30	30	30
1731313	30 km/uurwegen	029	Nieuwe Plein	Elementenverharding in keperverband	30	30	30	30	30	30
1731314	30 km/uurwegen	060	Willemsplein	SMA-NL8	30	30	30	30	30	30
1731364	30 km/uurwegen	040	Stationsplein	Elementenverharding in keperverband	30	30	30	30	30	30
1731365	30 km/uurwegen	039	Stationsplein	SMA-NL8	30	30	30	30	30	30
1731367	30 km/uurwegen	038	Stationsplein	SMA-NL8	30	30	30	30	30	30
1731370	30 km/uurwegen	024	Nieuwe Plein	Elementenverharding in keperverband	30	30	30	30	30	30
1731373	30 km/uurwegen	022	Nieuwe Plein	SMA-NL8	30	30	30	30	30	30
1731377	30 km/uurwegen	047	Willemsplein	Elementenverharding in keperverband	30	30	30	30	30	30
1731378	30 km/uurwegen	058	Willemsplein	Elementenverharding in keperverband	30	30	30	30	30	30

Model: K3K7 | VL
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

ItemID	V(ZV(D))	V(ZV(A))	V(ZV(N))	Totaal aantal	%Int(D)	%Int(A)	%Int(N)	%LV(D)	%LV(A)	%LV(N)	%MV(D)	%MV(A)	%MV(N)	%ZV(D)	%ZV(A)	%ZV(N)
1712507	50	50	50	8940,00	6,54	3,82	0,78	91,12	93,48	94,15	6,59	4,55	3,99	2,30	1,97	1,85
1712508	50	50	50	7550,00	6,56	3,78	0,77	85,83	89,29	90,44	9,47	6,62	5,70	4,71	4,09	3,87
1712686	50	50	50	9309,00	6,54	3,82	0,78	91,16	93,53	94,22	6,61	4,56	3,98	2,23	1,91	1,80
1712687	50	50	50	7936,00	6,56	3,79	0,77	86,05	89,48	90,65	9,41	6,58	5,61	4,54	3,94	3,73
1712517	50	50	50	5318,00	6,54	3,82	0,78	88,95	91,47	91,95	5,90	4,11	3,89	5,15	4,42	4,16
1712539	50	50	50	13096,00	6,55	3,81	0,77	89,28	91,97	93,02	7,04	4,86	3,99	3,68	3,17	2,99
1712542	50	50	50	13096,00	6,55	3,81	0,77	89,28	91,97	93,02	7,04	4,86	3,99	3,68	3,17	2,99
1731298	50	50	50	1906,00	6,55	3,81	0,77	89,34	92,17	93,63	7,73	5,31	3,98	2,93	2,52	2,39
1731299	50	50	50	1906,00	6,55	3,81	0,77	89,34	92,17	93,63	7,73	5,31	3,98	2,93	2,52	2,39
1731306	50	50	50	7299,00	6,55	3,81	0,77	88,01	90,88	92,30	7,01	4,83	3,62	4,98	4,29	4,08
1731316	50	50	50	16665,00	6,54	3,84	0,77	90,22	92,72	93,98	6,45	4,42	3,31	3,33	2,86	2,71
1731322	50	50	50	16665,00	6,54	3,84	0,77	90,22	92,72	93,98	6,45	4,42	3,31	3,33	2,86	2,71
1731324	50	50	50	7299,00	6,55	3,81	0,77	88,01	90,88	92,30	7,01	4,83	3,62	4,98	4,29	4,08
1731325	50	50	50	29203,00	6,54	3,84	0,77	90,16	92,57	93,74	5,76	3,94	2,95	4,08	3,49	3,31
1731326	50	50	50	12538,00	6,54	3,82	0,78	90,08	92,35	93,43	4,85	3,31	2,47	5,07	4,34	4,10
1731374	50	50	50	1906,00	6,55	3,81	0,77	89,34	92,17	93,63	7,73	5,31	3,98	2,93	2,52	2,39
1731376	50	50	50	23379,00	6,54	3,82	0,78	90,91	93,18	94,30	5,55	3,79	2,83	3,54	3,03	2,87
1731379	50	50	50	879,00	6,70	2,90	1,00	--	--	--	100,00	100,00	100,00	--	--	--
1731380	50	50	50	879,00	6,70	2,90	1,00	--	--	--	100,00	100,00	100,00	--	--	--
1731382	50	50	50	309,00	6,65	3,04	0,99	0,60	5,87	0,50	99,40	94,13	99,50	--	--	--
1731383	50	50	50	361,00	6,70	2,90	1,00	--	--	--	100,00	100,00	100,00	--	--	--
1731384	50	50	50	10632,00	6,54	3,82	0,78	90,22	92,38	93,39	4,33	2,96	2,21	5,45	4,66	4,40
1731388	50	50	50	180,00	1,92	18,64	0,29	--	95,54	--	100,00	4,46	100,00	--	--	--
1765146	50	50	50	309,09	6,02	5,13	0,88	10,45	54,53	8,78	89,55	45,47	91,22	--	--	--
1765195	50	50	50	23537,00	6,54	3,84	0,77	90,19	92,58	93,75	5,71	3,91	2,92	4,10	3,51	3,33
1765196	50	50	50	23556,00	6,54	3,84	0,77	90,19	92,58	93,76	5,71	3,91	2,92	4,10	3,51	3,32
1731381	50	50	50	5890,00	6,57	3,64	0,82	72,72	78,69	71,74	25,21	19,43	26,66	2,08	1,87	1,60
1731386	50	50	50	1183,00	6,70	2,90	1,00	--	--	--	100,00	100,00	100,00	--	--	--
1712520	50	50	50	19930,00	6,55	3,82	0,77	90,19	92,83	94,19	7,24	4,97	3,72	2,56	2,20	2,09
1712521	50	50	50	1945,00	6,89	2,63	0,86	62,59	60,85	50,39	32,53	35,35	38,36	4,88	3,80	11,25
1731328	50	50	50	1176,00	7,00	2,58	0,71	98,67	98,94	97,52	0,82	0,65	1,03	0,51	0,41	1,45
1731330	50	50	50	17930,00	6,54	3,84	0,77	89,32	91,78	92,95	5,42	3,71	2,78	5,26	4,51	4,27
1731331	50	50	50	518,00	6,70	2,90	1,00	--	--	--	100,00	100,00	100,00	--	--	--
1731385	50	50	50	7299,00	6,55	3,81	0,77	88,01	90,88	92,30	7,01	4,83	3,62	4,98	4,29	4,08
1765202	50	50	50	10632,00	6,54	3,82	0,78	90,22	92,38	93,39	4,33	2,96	2,21	5,45	4,66	4,40
1731300	30	30	30	1906,00	6,55	3,81	0,77	89,34	92,17	93,63	7,73	5,31	3,98	2,93	2,52	2,39
1731301	30	30	30	1906,00	6,55	3,81	0,77	89,34	92,17	93,63	7,73	5,31	3,98	2,93	2,52	2,39
1731302	30	30	30	1906,00	6,55	3,81	0,77	89,34	92,17	93,63	7,73	5,31	3,98	2,93	2,52	2,39
1731312	30	30	30	2921,00	6,55	3,79	0,77	88,73	91,81	92,34	9,51	6,66	6,22	1,77	1,53	1,44
1731313	30	30	30	3865,00	6,55	3,80	0,77	87,71	90,80	91,56	8,59	6,00	5,43	3,70	3,20	3,01
1731314	30	30	30	944,00	6,56	3,78	0,77	84,61	87,69	89,10	5,73	3,96	2,97	9,66	8,35	7,93
1731364	30	30	30	7576,00	6,99	2,56	0,74	91,76	93,32	86,93	6,19	5,01	7,49	2,06	1,67	5,58
1731365	30	30	30	7576,00	6,99	2,56	0,74	91,76	93,32	86,93	6,19	5,01	7,49	2,06	1,67	5,58
1731367	30	30	30	4707,00	6,54	3,82	0,78	91,44	93,71	94,86	5,95	4,06	3,03	2,61	2,23	2,11
1731370	30	30	30	3789,00	6,55	3,80	0,77	89,52	92,38	93,03	8,59	6,00	5,45	1,88	1,62	1,52
1731373	30	30	30	1958,00	6,55	3,79	0,78	86,93	90,31	90,45	10,22	7,22	7,25	2,85	2,47	2,31
1731377	30	30	30	5651,00	6,54	3,84	0,77	90,30	92,70	93,91	5,91	4,05	3,02	3,79	3,25	3,07
1731378	30	30	30	5651,00	6,54	3,84	0,77	90,30	92,70	93,91	5,91	4,05	3,02	3,79	3,25	3,07

Model: K3K7 | VL
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Toetspunten, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Maaiveld	Hdef.	Hoogte A	Hoogte B	Hoogte C	Hoogte D	Hoogte E	Hoogte F	Gevel
102	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	27.60	Relatief	1.50	5.70	9.80	13.50	17.00	20.60	Ja
102A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	27.60	Relatief	24.20	28.10	31.40	--	--	--	Ja
101	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	27.54	Relatief	1.50	5.70	9.80	13.50	17.00	20.60	Ja
101A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	27.54	Relatief	24.20	28.10	31.40	--	--	--	Ja
103	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	27.60	Relatief	1.50	5.70	9.80	13.90	17.00	20.60	Ja
103A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	27.60	Relatief	24.20	28.10	31.40	--	--	--	Ja
104	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	27.60	Relatief	1.50	5.70	9.80	13.50	17.00	20.60	Ja
105	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	27.65	Relatief	1.50	5.70	9.80	13.50	17.00	20.60	Ja
106	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	27.67	Relatief	1.50	5.70	9.80	13.50	17.00	20.60	Ja
107	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	27.68	Relatief	--	5.70	9.80	13.50	17.00	20.60	Ja
108	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	27.60	Eigen waarde	1.50	5.70	9.80	13.50	17.00	20.60	Ja
109	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	27.60	Eigen waarde	1.50	5.70	9.80	13.50	17.00	20.60	Ja
110	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	27.64	Relatief	1.50	5.70	9.80	13.50	17.00	20.60	Ja
111	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	27.63	Relatief	1.50	5.70	9.80	13.50	17.00	20.60	Ja
104A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	27.60	Relatief	24.20	28.10	31.40	34.60	37.80	41.10	Ja
105A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	27.63	Relatief	24.20	28.10	31.40	34.60	37.80	41.10	Ja
106A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	27.67	Relatief	24.20	28.10	31.40	34.60	37.80	41.10	Ja
107A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	27.67	Relatief	24.20	28.10	31.40	34.60	37.80	41.10	Ja
108A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	27.60	Eigen waarde	24.20	28.10	31.40	34.60	37.80	41.10	Ja
109A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	27.60	Eigen waarde	24.20	28.10	31.40	34.60	37.80	41.10	Ja
110A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	27.64	Relatief	24.20	28.10	31.40	34.60	37.80	41.10	Ja
111A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	27.63	Relatief	24.20	28.10	31.40	34.60	37.80	41.10	Ja
104B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	27.60	Relatief	44.50	47.50	50.80	53.80	57.00	--	Ja
105B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	27.62	Relatief	44.50	47.50	50.80	53.80	57.00	--	Ja
106B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	27.67	Relatief	44.50	47.50	50.80	53.80	57.00	--	Ja
107B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	27.67	Relatief	44.50	47.50	50.80	53.80	57.00	--	Ja
108B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	27.60	Eigen waarde	44.50	47.50	50.80	53.80	57.00	--	Ja
109B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	27.60	Eigen waarde	44.50	47.50	50.80	53.80	57.00	--	Ja
110B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	27.63	Relatief	44.50	47.50	50.80	53.80	57.00	--	Ja
111B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	27.63	Relatief	44.50	47.50	50.80	53.80	57.00	--	Ja
112	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	27.64	Relatief	1.50	5.70	9.80	13.50	17.00	20.60	Ja
112A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	27.64	Relatief	24.20	28.10	31.40	--	--	--	Ja
113A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	27.49	Relatief	24.20	28.10	31.40	--	--	--	Ja
113	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	27.55	Relatief	1.50	5.70	9.80	13.50	17.00	20.60	Ja
114	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	27.05	Relatief	1.50	5.70	9.80	13.50	17.00	20.60	Ja
114A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	27.04	Relatief	24.20	28.10	31.40	--	--	--	Ja
115	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	27.30	Relatief	1.50	5.70	9.80	13.50	17.00	20.60	Ja
115A	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	27.33	Relatief	24.20	28.10	31.40	--	--	--	Ja
116	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	27.61	Relatief	37.80	41.10	--	--	--	--	Ja
117	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	27.63	Relatief	37.80	41.10	--	--	--	--	Ja
116A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	27.61	Relatief	44.50	47.50	50.80	53.80	57.00	--	Ja
117A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	27.63	Relatief	44.50	47.50	50.80	53.80	57.00	--	Ja

Model: K3K7 | VL
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Toetspunten, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Maaiveld	Hdef.	Hoogte A	Hoogte B	Hoogte C	Hoogte D	Hoogte E	Hoogte F	Gevel
102	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	27.60	Relatief	1.50	5.70	9.80	13.50	17.00	20.60	Ja
102A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	27.60	Relatief	24.20	28.10	31.40	--	--	--	Ja
101	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	27.54	Relatief	1.50	5.70	9.80	13.50	17.00	20.60	Ja
101A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	27.54	Relatief	24.20	28.10	31.40	--	--	--	Ja
103	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	27.60	Relatief	1.50	5.70	9.80	13.90	17.00	20.60	Ja
103A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	27.60	Relatief	24.20	28.10	31.40	--	--	--	Ja
104	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	27.60	Relatief	1.50	5.70	9.80	13.50	17.00	20.60	Ja
105	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	27.65	Relatief	1.50	5.70	9.80	13.50	17.00	20.60	Ja
106	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	27.67	Relatief	1.50	5.70	9.80	13.50	17.00	20.60	Ja
107	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	27.68	Relatief	--	5.70	9.80	13.50	17.00	20.60	Ja
108	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	27.60	Eigen waarde	1.50	5.70	9.80	13.50	17.00	20.60	Ja
109	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	27.60	Eigen waarde	1.50	5.70	9.80	13.50	17.00	20.60	Ja
110	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	27.64	Relatief	1.50	5.70	9.80	13.50	17.00	20.60	Ja
111	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	27.63	Relatief	1.50	5.70	9.80	13.50	17.00	20.60	Ja
104A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	27.60	Relatief	24.20	28.10	31.40	34.60	37.80	41.10	Ja
105A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	27.63	Relatief	24.20	28.10	31.40	34.60	37.80	41.10	Ja
106A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	27.67	Relatief	24.20	28.10	31.40	34.60	37.80	41.10	Ja
107A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	27.67	Relatief	24.20	28.10	31.40	34.60	37.80	41.10	Ja
108A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	27.60	Eigen waarde	24.20	28.10	31.40	34.60	37.80	41.10	Ja
109A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	27.60	Eigen waarde	24.20	28.10	31.40	34.60	37.80	41.10	Ja
110A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	27.64	Relatief	24.20	28.10	31.40	34.60	37.80	41.10	Ja
111A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	27.63	Relatief	24.20	28.10	31.40	34.60	37.80	41.10	Ja
104B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	27.60	Relatief	44.50	47.50	50.80	53.80	57.00	--	Ja
105B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	27.62	Relatief	44.50	47.50	50.80	53.80	57.00	--	Ja
106B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	27.67	Relatief	44.50	47.50	50.80	53.80	57.00	--	Ja
107B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	27.67	Relatief	44.50	47.50	50.80	53.80	57.00	--	Ja
108B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	27.60	Eigen waarde	44.50	47.50	50.80	53.80	57.00	--	Ja
109B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	27.60	Eigen waarde	44.50	47.50	50.80	53.80	57.00	--	Ja
110B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	27.63	Relatief	44.50	47.50	50.80	53.80	57.00	--	Ja
111B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	27.63	Relatief	44.50	47.50	50.80	53.80	57.00	--	Ja
112	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	27.64	Relatief	1.50	5.70	9.80	13.50	17.00	20.60	Ja
112A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	27.64	Relatief	24.20	28.10	31.40	--	--	--	Ja
113A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	27.49	Relatief	24.20	28.10	31.40	--	--	--	Ja
113	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	27.55	Relatief	1.50	5.70	9.80	13.50	17.00	20.60	Ja
114	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	27.05	Relatief	1.50	5.70	9.80	13.50	17.00	20.60	Ja
114A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	27.04	Relatief	24.20	28.10	31.40	--	--	--	Ja
115	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	27.30	Relatief	1.50	5.70	9.80	13.50	17.00	20.60	Ja
115A	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	27.33	Relatief	24.20	28.10	31.40	--	--	--	Ja
116	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	27.61	Relatief	37.80	41.10	--	--	--	--	Ja
117	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	27.63	Relatief	37.80	41.10	--	--	--	--	Ja
116A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	27.61	Relatief	44.50	47.50	50.80	53.80	57.00	--	Ja
117A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	27.63	Relatief	44.50	47.50	50.80	53.80	57.00	--	Ja

Model: K3K7 | VL
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

ItemID	Groep	Naam	Omschr.	Wegdek	V(LV(D))	V(LV(A))	V(LV(N))	V(MV(D))	V(MV(A))	V(MV(N))	V(ZV(D))	V(ZV(A))	V(ZV(N))	Totaal aantal
1731316	Willemsplein	002	Zijpendaalseweg	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50	50	50	50	16665.00
1712687	Amsterdamseweg	005	Amsterdamseweg	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50	50	50	50	7936.00
1712686	Amsterdamseweg	006	Amsterdamseweg	Dunne deklagen A	50	50	50	50	50	50	50	50	50	9309.00
1712508	Amsterdamseweg	007	Amsterdamseweg	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50	50	50	50	7550.00
1712507	Amsterdamseweg	008	Amsterdamseweg	Dunne deklagen A	50	50	50	50	50	50	50	50	50	8940.00
1731383	Willemsplein	011	busbaan	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50	50	50	50	361.00
1712521	Overige wegen	014	Jansbinnensingel	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50	50	50	50	1945.00
1731331	Overige wegen	015	Jansbinnensingel	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50	50	50	50	518.00
1731330	Overige wegen	016	Jansbuitensingel	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50	50	50	50	17930.00
1731328	Overige wegen	017	Jansbuitensingel	Elementenverharding in keperverband	50	50	50	50	50	50	50	50	50	1176.00
1731324	Willemsplein	018	Jansbuitensingel	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50	50	50	50	7299.00
1731385	Overige wegen	019	Jansbuitensingel	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50	50	50	50	7299.00
1712520	Overige wegen	020	Jansbuitensingel	Referentiewegdek	50	50	50	50	50	50	50	50	50	19930.00
1765202	Overige wegen	021	Jansbuitensingel	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50	50	50	50	10632.00
1731384	Willemsplein	021	Jansbuitensingel	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50	50	50	50	10632.00
1731373	30 km/uurwegen	022	Nieuwe Plein	SMA-NL8	30	30	30	30	30	30	30	30	30	1958.00
1731370	30 km/uurwegen	024	Nieuwe Plein	Elementenverharding in keperverband	30	30	30	30	30	30	30	30	30	3789.00
1731382	Willemsplein	026	Nieuwe Plein	Referentiewegdek	50	50	50	50	50	50	50	50	50	309.00
1731376	Willemsplein	027	Nieuwe Plein	Referentiewegdek	50	50	50	50	50	50	50	50	50	23379.00
1731388	Willemsplein	028	Nieuwe Plein	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50	50	50	50	180.00
1765146	Willemsplein	029	Stationsplein	Referentiewegdek	50	50	50	50	50	50	50	50	50	309.09
1731313	30 km/uurwegen	029	Nieuwe Plein	Elementenverharding in keperverband	30	30	30	30	30	30	30	30	30	3865.00
1731312	30 km/uurwegen	030	Nieuwe Plein	SMA-NL8	30	30	30	30	30	30	30	30	30	2921.00
1765196	Willemsplein	031	Nieuwe Plein	Referentiewegdek	50	50	50	50	50	50	50	50	50	23556.00
1731381	Stationsplein	034	Stationsplein	Referentiewegdek	50	50	50	50	50	50	50	50	50	5890.00
1731386	Stationsplein	035	Stationsplein	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50	50	50	50	1183.00
1731367	30 km/uurwegen	038	Stationsplein	SMA-NL8	30	30	30	30	30	30	30	30	30	4707.00
1731365	30 km/uurwegen	039	Stationsplein	SMA-NL8	30	30	30	30	30	30	30	30	30	7576.00
1731364	30 km/uurwegen	040	Stationsplein	Elementenverharding in keperverband	30	30	30	30	30	30	30	30	30	7576.00
1712539	Willemsplein	042	Sweerts de Landasstraat	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50	50	50	50	13096.00
1731326	Willemsplein	046	Willemsplein	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50	50	50	50	12538.00
1731377	30 km/uurwegen	047	Willemsplein	Elementenverharding in keperverband	30	30	30	30	30	30	30	30	30	5651.00
1731298	Willemsplein	048	Willemsplein	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50	50	50	50	1906.00
1731299	Willemsplein	049	Willemsplein	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50	50	50	50	1906.00
1731300	30 km/uurwegen	050	Willemsplein	SMA-NL8	30	30	30	30	30	30	30	30	30	1906.00
1731301	30 km/uurwegen	051	Willemsplein	Elementenverharding in keperverband	30	30	30	30	30	30	30	30	30	1906.00
1731302	30 km/uurwegen	052	Willemsplein	SMA-NL8	30	30	30	30	30	30	30	30	30	1906.00
1765195	Willemsplein	053	Willemsplein	Referentiewegdek	50	50	50	50	50	50	50	50	50	23537.00
1731380	Willemsplein	055	Willemsplein	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50	50	50	50	879.00
1731325	Willemsplein	056	Willemsplein	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50	50	50	50	29203.00
1731374	Willemsplein	057	Willemsplein	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50	50	50	50	1906.00
1731378	30 km/uurwegen	058	Willemsplein	Elementenverharding in keperverband	30	30	30	30	30	30	30	30	30	5651.00
1731379	Willemsplein	059	Willemsplein	Referentiewegdek	50	50	50	50	50	50	50	50	50	879.00
1731314	30 km/uurwegen	060	Willemsplein	SMA-NL8	30	30	30	30	30	30	30	30	30	944.00
1731322	Willemsplein	065	Zijpendaalseweg	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50	50	50	50	16665.00
1731306	Willemsplein	066	Zijpendaalseweg	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50	50	50	50	7299.00

Model: K3K7 | VL
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

ItemID	%Int(D)	%Int(A)	%Int(N)	%LV(D)	%LV(A)	%LV(N)	%MV(D)	%MV(A)	%MV(N)	%ZV(D)	%ZV(A)	%ZV(N)
1731316	6.54	3.84	0.77	90.22	92.72	93.98	6.45	4.42	3.31	3.33	2.86	2.71
1712687	6.56	3.79	0.77	86.05	89.48	90.65	9.41	6.58	5.61	4.54	3.94	3.73
1712686	6.54	3.82	0.78	91.16	93.53	94.22	6.61	4.56	3.98	2.23	1.91	1.80
1712508	6.56	3.78	0.77	85.83	89.29	90.44	9.47	6.62	5.70	4.71	4.09	3.87
1712507	6.54	3.82	0.78	91.12	93.48	94.15	6.59	4.55	3.99	2.30	1.97	1.85
1731383	6.70	2.90	1.00	--	--	--	100.00	100.00	100.00	--	--	--
1712521	6.89	2.63	0.86	62.59	60.85	50.39	32.53	35.35	38.36	4.88	3.80	11.25
1731331	6.70	2.90	1.00	--	--	--	100.00	100.00	100.00	--	--	--
1731330	6.54	3.84	0.77	89.32	91.78	92.95	5.42	3.71	2.78	5.26	4.51	4.27
1731328	7.00	2.58	0.71	98.67	98.94	97.52	0.82	0.65	1.03	0.51	0.41	1.45
1731324	6.55	3.81	0.77	88.01	90.88	92.30	7.01	4.83	3.62	4.98	4.29	4.08
1731385	6.55	3.81	0.77	88.01	90.88	92.30	7.01	4.83	3.62	4.98	4.29	4.08
1712520	6.55	3.82	0.77	90.19	92.83	94.19	7.24	4.97	3.72	2.56	2.20	2.09
1765202	6.54	3.82	0.78	90.22	92.38	93.39	4.33	2.96	2.21	5.45	4.66	4.40
1731384	6.54	3.82	0.78	90.22	92.38	93.39	4.33	2.96	2.21	5.45	4.66	4.40
1731373	6.55	3.79	0.78	86.93	90.31	90.45	10.22	7.22	7.25	2.85	2.47	2.31
1731370	6.55	3.80	0.77	89.52	92.38	93.03	8.59	6.00	5.45	1.88	1.62	1.52
1731382	6.65	3.04	0.99	0.60	5.87	0.50	99.40	94.13	99.50	--	--	--
1731376	6.54	3.82	0.78	90.91	93.18	94.30	5.55	3.79	2.83	3.54	3.03	2.87
1731388	1.92	18.64	0.29	--	95.54	--	100.00	4.46	100.00	--	--	--
1765146	6.02	5.13	0.88	10.45	54.53	8.78	89.55	45.47	91.22	--	--	--
1731313	6.55	3.80	0.77	87.71	90.80	91.56	8.59	6.00	5.43	3.70	3.20	3.01
1731312	6.55	3.79	0.77	88.73	91.81	92.34	9.51	6.66	6.22	1.77	1.53	1.44
1765196	6.54	3.84	0.77	90.19	92.58	93.76	5.71	3.91	2.92	4.10	3.51	3.32
1731381	6.57	3.64	0.82	72.72	78.69	71.74	25.21	19.43	26.66	2.08	1.87	1.60
1731386	6.70	2.90	1.00	--	--	--	100.00	100.00	100.00	--	--	--
1731367	6.54	3.82	0.78	91.44	93.71	94.86	5.95	4.06	3.03	2.61	2.23	2.11
1731365	6.99	2.56	0.74	91.76	93.32	86.93	6.19	5.01	7.49	2.06	1.67	5.58
1731364	6.99	2.56	0.74	91.76	93.32	86.93	6.19	5.01	7.49	2.06	1.67	5.58
1712539	6.55	3.81	0.77	89.28	91.97	93.02	7.04	4.86	3.99	3.68	3.17	2.99
1731326	6.54	3.82	0.78	90.08	92.35	93.43	4.85	3.31	2.47	5.07	4.34	4.10
1731377	6.54	3.84	0.77	90.30	92.70	93.91	5.91	4.05	3.02	3.79	3.25	3.07
1731298	6.55	3.81	0.77	89.34	92.17	93.63	7.73	5.31	3.98	2.93	2.52	2.39
1731299	6.55	3.81	0.77	89.34	92.17	93.63	7.73	5.31	3.98	2.93	2.52	2.39
1731300	6.55	3.81	0.77	89.34	92.17	93.63	7.73	5.31	3.98	2.93	2.52	2.39
1731301	6.55	3.81	0.77	89.34	92.17	93.63	7.73	5.31	3.98	2.93	2.52	2.39
1731302	6.55	3.81	0.77	89.34	92.17	93.63	7.73	5.31	3.98	2.93	2.52	2.39
1765195	6.54	3.84	0.77	90.19	92.58	93.75	5.71	3.91	2.92	4.10	3.51	3.33
1731380	6.70	2.90	1.00	--	--	--	100.00	100.00	100.00	--	--	--
1731325	6.54	3.84	0.77	90.16	92.57	93.74	5.76	3.94	2.95	4.08	3.49	3.31
1731374	6.55	3.81	0.77	89.34	92.17	93.63	7.73	5.31	3.98	2.93	2.52	2.39
1731378	6.54	3.84	0.77	90.30	92.70	93.91	5.91	4.05	3.02	3.79	3.25	3.07
1731379	6.70	2.90	1.00	--	--	--	100.00	100.00	100.00	--	--	--
1731314	6.56	3.78	0.77	84.61	87.69	89.10	5.73	3.96	2.97	9.66	8.35	7.93
1731322	6.54	3.84	0.77	90.22	92.72	93.98	6.45	4.42	3.31	3.33	2.86	2.71
1731306	6.55	3.81	0.77	88.01	90.88	92.30	7.01	4.83	3.62	4.98	4.29	4.08

Model: K3K7 | VL
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

ItemID	Groep	Naam	Omschr.	Wegdek	V(LV(D))	V(LV(A))	V(LV(N))	V(MV(D))	V(MV(A))	V(MV(N))	V(ZV(D))	V(ZV(A))	V(ZV(N))	Totaal aantal
1712517	Willemsplein	067	Zijpendaalseweg	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50	50	50	50	5318.00
1712542	Willemsplein	068	Zijpendaalseweg	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50	50	50	50	13096.00

Model: K3K7 | VL
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

ItemID	%Int(D)	%Int(A)	%Int(N)	%LV(D)	%LV(A)	%LV(N)	%MV(D)	%MV(A)	%MV(N)	%ZV(D)	%ZV(A)	%ZV(N)
1712517	6.54	3.82	0.78	88.95	91.47	91.95	5.90	4.11	3.89	5.15	4.42	4.16
1712542	6.55	3.81	0.77	89.28	91.97	93.02	7.04	4.86	3.99	3.68	3.17	2.99

Model: K3K7 | VL
Groep: Nieuwbouw K3K7
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Groep	Hoogte	Maaiveld	Rel.H	Functie	Gebouwtype	BAG-id	Cp	Zwevend	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
K3K7	bouwdeel oost	Nieuwbouw K3K7	62.00	27.53	34.47				0 dB	False	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80
K3K7	bouwdeel west	Nieuwbouw K3K7	85.00	27.60	57.40				0 dB	False	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80
K3K7	k3k7	Nieuwbouw K3K7	30.00	27.68	2.32				0 dB	False	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80

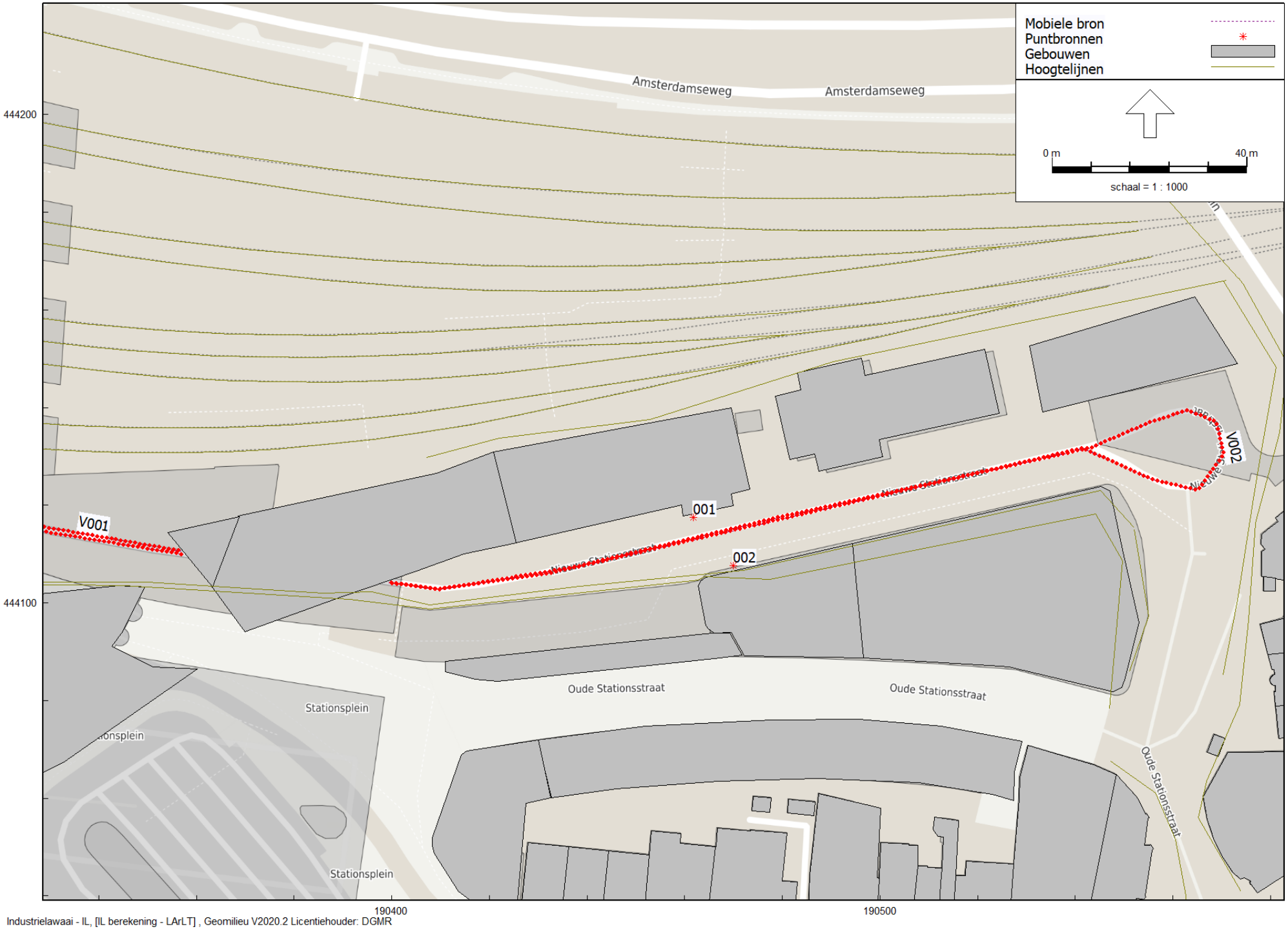

Industrielawaai - IL, [IL berekening - LArLT] , Geomilieu V2020.2 Licentiehouder: DGMR

B.2017.0497.58
Podium 26 Arnhem

Bijlage 2
Rekenmodel Bedrijvigheid
Langtijdgemiddeld

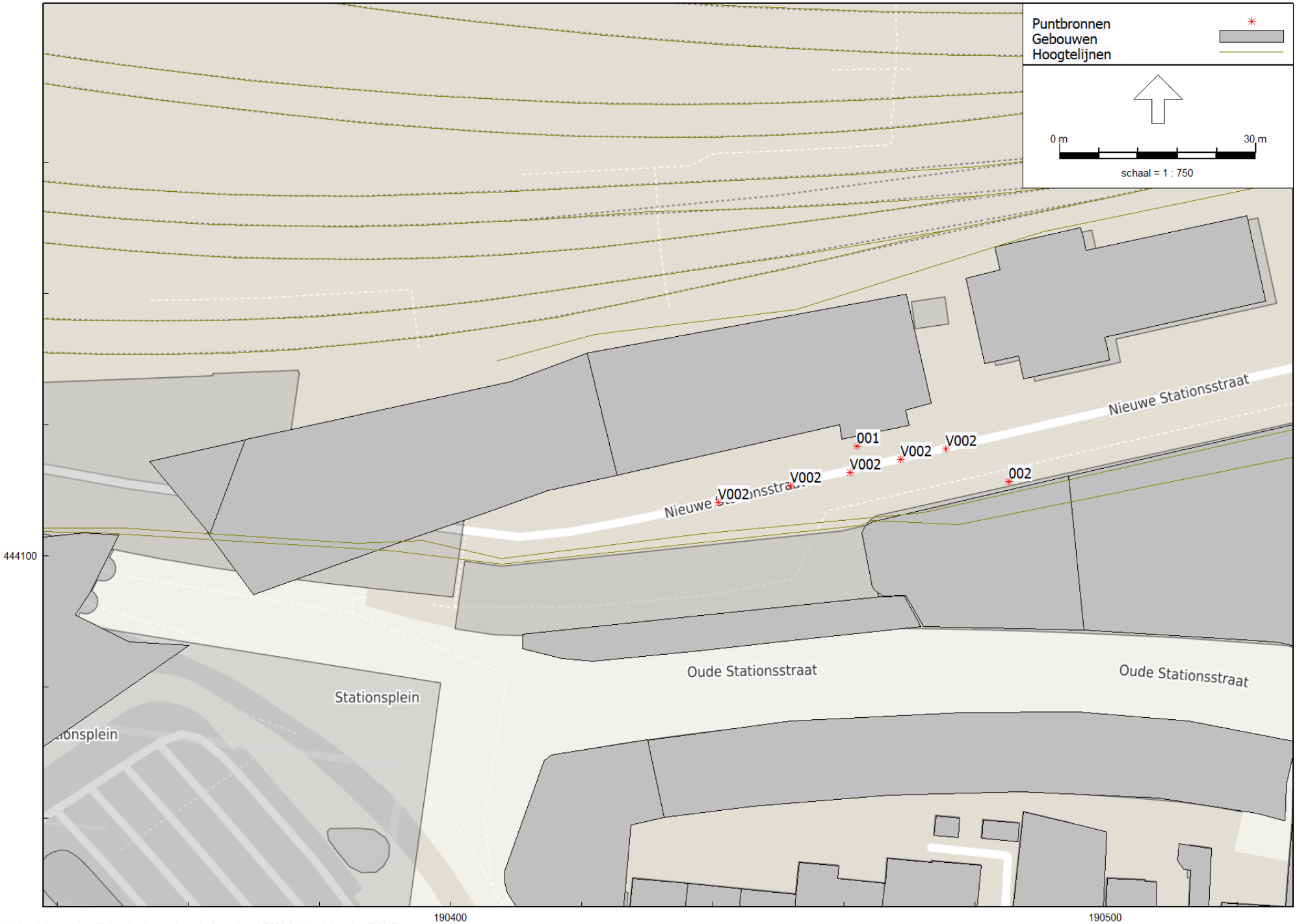

Industrielawaai - IL, [IL berekening - LAmax] , Geomilieu V2020.2 Licentiehouder: DGMR

B.2017.0497.58
Podium 26 Arnhem

Bijlage 2
Rekenmodel bedrijvigheid
Maximaal geluidniveau

Model: LArLT
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Type	Richt.	Hoek	Cb(D)	Cb(A)	Cb(N)
001	Laden lossen vrachtwagen rolcontainer (2x)	1,50	27,11	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	16,81	--	--
002	Laden lossen vrachtwagen rolcontainer (1x)	1,50	26,76	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	13,80	--	--

Model: LArLT
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Weging	GeenRefl.	GeenDemping	GeenProces	Lw 31	Lw 63	Lw 125	Lw 250	Lw 500	Lw 1k	Lw 2k	Lw 4k	Lw 8k
001	A	Nee	Nee	Nee	35,00	53,00	73,40	79,50	79,70	78,80	79,10	78,80	75,30
002	A	Nee	Nee	Nee	35,00	53,00	73,40	79,50	79,70	78,80	79,10	78,80	75,30

Model: LArLT
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Red 31	Red 63	Red 125	Red 250	Red 500	Red 1k	Red 2k	Red 4k	Red 8k
001	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
002	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Model: LAmax
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Type	Richt.	Hoek	Cb(D)	Cb(A)	Cb(N)
001	Laden lossen vrachtwagen rolcontainer (2x)	1,50	27,10	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	18,75	--	--
002	Laden lossen vrachtwagen rolcontainer (1x)	1,50	26,73	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	21,60	--	--
V002	Optrekkende vrachtenwagen	1,20	27,09	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	0,00	--	--
V002	Optrekkende vrachtenwagen	1,20	26,90	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	0,00	--	--
V002	Optrekkende vrachtenwagen	1,20	27,64	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	0,00	--	--
V002	Optrekkende vrachtenwagen	1,20	27,34	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	0,00	--	--
V002	Optrekkende vrachtenwagen	1,20	26,92	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	0,00	--	--

Model: LAmax
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Weging	GeenRefl.	GeenDemping	GeenProces	Lw 31	Lw 63	Lw 125	Lw 250	Lw 500	Lw 1k	Lw 2k	Lw 4k	Lw 8k
001	A	Nee	Nee	Nee	35,00	53,00	73,40	79,50	79,70	78,80	79,10	78,80	75,30
002	A	Nee	Nee	Nee	35,00	53,00	73,40	79,50	79,70	78,80	79,10	78,80	75,30
V002	A	Nee	Nee	Nee	70,00	73,60	80,60	91,60	97,60	101,60	103,60	101,60	95,60
V002	A	Nee	Nee	Nee	70,00	73,60	80,60	91,60	97,60	101,60	103,60	101,60	95,60
V002	A	Nee	Nee	Nee	70,00	73,60	80,60	91,60	97,60	101,60	103,60	101,60	95,60
V002	A	Nee	Nee	Nee	70,00	73,60	80,60	91,60	97,60	101,60	103,60	101,60	95,60
V002	A	Nee	Nee	Nee	70,00	73,60	80,60	91,60	97,60	101,60	103,60	101,60	95,60

Model: LAmax
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Red 31	Red 63	Red 125	Red 250	Red 500	Red 1k	Red 2k	Red 4k	Red 8k
001	-20,00	-20,00	-20,00	-20,00	-20,00	-20,00	-20,00	-20,00	-20,00
002	-20,00	-20,00	-20,00	-20,00	-20,00	-20,00	-20,00	-20,00	-20,00
V002	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
V002	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
V002	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
V002	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
V002	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Bijlage 3

Titel	Resultaten

Podium 26 Arnhem

Alle bronnen
(alle geluidsbelastingen in Lden, na aftrek art. 110 Wgh)

Adresinformatie			Spoorwegen			Centrumring: Willemsplein/willemstunnel			Amsterdamseweg			Stationsplein			30 km/uurwegen			Jansbuitensingel			totale geluidbelasting				
																					Alle deelbijdragen zonder omrekeningsfactor				
Punt_ID	Omschrijving	Hoogte (m)	Lden (dB)	Overschrijding voorkeursgrenswaarde	Hogere waarde in dB	Lden (dB)	Overschrijding voorkeursgrenswaarde	Hogere waarde in dB	Lden (dB)	Overschrijding voorkeursgrenswaarde	Hogere waarde in dB	Lden (dB)	Overschrijding voorkeursgrenswaarde	Hogere waarde in dB	Lden (dB)	Overschrijding voorkeursgrenswaarde	Hogere waarde in dB	Lden (dB)	Overschrijding voorkeursgrenswaarde	Hogere waarde in dB	RL in dB	Totaal VL in dB (excl. Aftrek)	RL boven voorkeurswaarde	Totaal VL boven voorkeurswaarde excl.a.ftrek	Lcum in dB
101_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1.5	72	17	Niet mogelijk	38	-10		46	-2		7	-41		15	-33		17	-31		72	52	72		
101_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5.7	71	16	Niet mogelijk	42	-6		50	2	50	8	-40		16	-32		15	-33		71	56	71	55	66
101_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9.8	70	15	Niet mogelijk	45	-3		51	3	51	8	-40		16	-32		15	-33		70	57	70	56	66
101_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13.5	69	14	Niet mogelijk	46	-2		52	4	52	7	-41		15	-33		15	-33		69	58	69	57	65
101_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17	69	14	Niet mogelijk	47	-1		52	4	52	7	-41		15	-33		11	-37		69	58	69	57	65
101_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20.6	68	13	68	47	-1		52	4	52	6	-42		14	-34		10	-38		68	58	68	57	64
101A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24.2	68	13	68	48	0		52	4	52	3	-45		10	-38		9	-39		68	58	68	57	64
101A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28.1	67	12	67	48	0		52	4	52	3	-45		8	-40		3	-45		67	58	67	57	63
101A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31.4	66	11	66	48	0		51	3	51	5	-43		9	-39		-24	-72		66	58	66	56	62
102_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1.5	72	17	Niet mogelijk	35	-13		46	-2		6	-42		15	-33		13	-35		72	51	72		
102_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5.7	71	16	Niet mogelijk	41	-7		49	1	49	8	-40		15	-33		4	-44		71	55	71	54	66
102_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9.8	70	15	Niet mogelijk	43	-5		51	3	51	7	-41		15	-33		12	-36		70	57	70	56	66
102_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13.5	69	14	Niet mogelijk	45	-3		51	3	51	5	-43		15	-33		12	-36		69	57	69	56	65
102_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17	69	14	Niet mogelijk	46	-2		51	3	51	5	-43		15	-33		13	-35		69	57	69	56	65
102_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20.6	68	13	68	46	-2		51	3	51	3	-45		13	-35		14	-34		68	57	68	56	64
102A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24.2	67	12	67	46	-2		51	3	51	2	-46		12	-36		15	-33		67	57	67	56	63
102A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28.1	67	12	67	47	-1		51	3	51	3	-45		9	-39		4	-44		67	57	67	56	63
102A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31.4	66	11	66	47	-1		51	3	51	8	-40		10	-38		-24	-72		66	57	66	56	62
103_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1.5	72	17	Niet mogelijk	34	-14		46	-2		7	-41		13	-35		13	-35		72	51	72		
103_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5.7	71	16	Niet mogelijk	40	-8		49	1	49	8	-40		14	-34		29	-19		71	55	71	54	66
103_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9.8	70	15	Niet mogelijk	43	-5		51	3	51	7	-41		15	-33		12	-36		70	57	70	56	66
103_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13.9	69	14	Niet mogelijk	44	-4		51	3	51	4	-44		14	-34		12	-36		69	57	69	56	65
103_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17	69	14	Niet mogelijk	45	-3		51	3	51	4	-44		14	-34		12	-36		69	57	69	56	65
103_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20.6	68	13	68	45	-3		51	3	51	3	-45		13	-35		13	-35		68	57	68	56	64
103A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24.2	67	12	67	45	-3		51	3	51	3	-45		12	-36		15	-33		67	57	67	56	63
103A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28.1	67	12	67	45	-3		51	3	51	9	-39		14	-34		18	-30		67	57	67	56	63
103A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31.4	66	11	66	45	-3		51	3	51	10	-38		16	-32		-11	-59		66	57	66	56	62
104_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1.5	71	16	Niet mogelijk	33	-15		45	-3		9	-39		15	-33		4	-44		71	50	71		
104_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5.7	71	16	Niet mogelijk	39	-9		49	1	49	9	-39		17	-31		29	-19		71	54	71	54	66
104_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9.8	70	15	Niet mogelijk	41	-7		50	2	50	8	-40		17	-31		11	-37		70	56	70	55	66
104_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13.5	69	14	Niet mogelijk	42	-6		51	3	51	7	-41		15	-33		10	-38		69	57	69	56	65
104_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17	68	13	68	43	-5		51	3	51	7	-41		15	-33		11	-37		68	57	68	56	64
104_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20.6	68	13	68	44	-4		51	3	51	8	-40		15	-33		11	-37		68	57	68	56	64
104A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24.2	67	12	67	44	-4		51	3	51	7	-41		14	-34		10	-38		67	57	67	56	63
104A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28.1	66	11	66	44	-4		51	3	51	11	-37		16	-32		12	-36		66	57	66	56	62
104A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31.4	66	11	66	44	-4		51	3	51	12	-36		17	-31		12	-36		66	57	66	56	62
104A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34.6	66	11	66	44	-4		51	3	51	14	-34		18	-30					66	57	66	56	62
104A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37.8	65	10	65	44	-4		51	3	51	15	-33		19	-29					65	57	65	56	62
104A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41.1	65	10	65	44	-4		51	3	51	16	-32		21	-27					65	57	65	56	62
104B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44.5	64	9	64	44	-4		50	2	50	17	-31		23	-25					64	56	64	55	61
104B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47.5	64	9	64	44	-4		50	2	50	17	-31		22	-26					64	56	64	55	61
104B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50.8	64	9	64	44	-4		50	2	50	17	-31		20	-28					64	56	64	55	61
104B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53.8	63	8	63	44	-4		50	2	50	17	-31		20	-28					63	56	63	55	60
104B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57	63	8	63	44	-4		50	2	50	17	-31		21	-27					63	56	63	55	60
105_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1.5	70	15	Niet mogelijk	33	-15		45	-3		6	-42		14	-34		-4	-52		70	50	70		
105_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5.7	70	15	Niet mogelijk	38	-10		48	0		7	-41		16	-32		29	-19		70	53	70		
105_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9.8	69	14	Niet mogelijk	41	-7		50	2	50	5	-43		16	-32		8	-40		69	56	69	55	65
105_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13.5	68	13	68	42	-6		50	2	50	4	-44		13	-35		10	-38		68	56	68	55	64
105_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17	68	13	68	43	-5		51	3	51	3	-45		13	-35		9	-39		68	57	68	56	64
105_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20.6	67	12	67	43	-5		51	3	51	4	-44		13	-35		9	-39		67	57	67	56	63
105A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24.2	67	12	67	44	-4		51	3	51	3	-45		13	-35		9	-39		67	57	67	56	63
105A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28.1	66	11	66	44	-4		50	2	50	13	-35		17	-31		6	-42		66	56	66	55	62
105A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31.4	66	11	66	44	-4		50	2	50	13	-35		18	-30		-2	-50		66	56	66	55	62
105A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34.6	66	11	66	44	-4		50	2	50	14	-34		19	-29		-10	-58		66	56	66	55	62
105A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37.8	65	10	65	44	-4		50	2	50	14	-34		20	-28		-16	-64		65	56	65	55	61
105A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41.1	65	10	65	44	-4		50	2	50	14	-34		22	-26					65	56	65	55	61
105B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44.5	64	9	64	44	-4		50	2	50	14	-34		23	-25					64	56	64	55	61
105B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47.5	64	9	64	44	-4		50	2	50	15	-33		20	-28					64	56	64	55	61
105B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50.8	64	9	64	44	-4		50	2	50	16	-32		20	-28					64	56	64	55	61
105B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53.8	64	9	64	44	-4		50	2	50	16	-32		20	-28					64	56	64	55	61
105B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57	63	8	63	44	-4		50	2	50	17	-31		20	-28					63	56	63	55	60

* niet mogelijk: De geluidsbelasting is boven de grenswaarde, HW is niet mogelijk, daarom worden deze geveldelen zonder te openen delen uitgevoerd

Podium 26 Arnhem

Alle bronnen
(alle geluidsbelastingen in Lden, na aftrek art. 110 Wgh)

Adresinformatie			Spoorwegen			Centrumring: Willemsplein/willemstunnel			Amsterdamseweg			Stationsplein			30 km/uurwegen			Jansbuitensingel			totale geluidbelasting				
																					Alle deelbijdragen zonder omrekeningsfactor				
Punt_ID	Omschrijving	Hoogte (m)	Lden (dB)	Overschrijding voorkeursgrenswaarde	Hogere waarde in dB	Lden (dB)	Overschrijding voorkeursgrenswaarde	Hogere waarde in dB	Lden (dB)	Overschrijding voorkeursgrenswaarde	Hogere waarde in dB	Lden (dB)	Overschrijding voorkeursgrenswaarde	Hogere waarde in dB	Lden (dB)	Overschrijding voorkeursgrenswaarde	Hogere waarde in dB	Lden (dB)	Overschrijding voorkeursgrenswaarde	Hogere waarde in dB	RL in dB	Totaal VL in dB (excl. Aftrek)	RL boven voorkeurswaarde	Totaal VL boven voorkeurswaarde excl.a.frek	Lcum in dB
106_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1.5	68	13	68	32	-16		45	-3		9	-39		14	-34		2	-46		68	50	68		
106_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5.7	69	14	Niet mogelijk	37	-11		48	0		6	-42		16	-32		5	-43		69	53	69		
106_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9.8	68	13	68	39	-9		49	1	49	5	-43		16	-32		8	-40		68	54	68	54	64
106_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13.5	68	13	68	40	-8		50	2	50	6	-42		15	-33		11	-37		68	55	68	55	64
106_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17	67	12	67	41	-7		50	2	50	5	-43		14	-34		11	-37		67	56	67	55	63
106_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20.6	67	12	67	42	-6		50	2	50	5	-43		15	-33		11	-37		67	56	67	55	63
106A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24.2	66	11	66	42	-6		50	2	50	5	-43		12	-36		9	-39		66	56	66	55	62
106A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28.1	66	11	66	43	-5		50	2	50	13	-35		18	-30		4	-44		66	56	66	55	62
106A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31.4	65	10	65	43	-5		50	2	50	14	-34		19	-29		-2	-50		65	56	65	55	61
106A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34.6	65	10	65	43	-5		50	2	50	14	-34		20	-28		-13	-61		65	56	65	55	61
106A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37.8	65	10	65	43	-5		50	2	50	15	-33		21	-27		-17	-65		65	56	65	55	61
106A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41.1	64	9	64	43	-5		50	2	50	15	-33		23	-25					64	56	64	55	61
106B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44.5	64	9	64	43	-5		50	2	50	17	-31		21	-27					64	56	64	55	61
106B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47.5	64	9	64	43	-5		50	2	50	17	-31		19	-29					64	56	64	55	61
106B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50.8	64	9	64	43	-5		50	2	50	17	-31		19	-29					64	56	64	55	61
106B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53.8	63	8	63	43	-5		50	2	50	18	-30		19	-29					63	56	63	55	60
106B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57	63	8	63	43	-5		50	2	50	18	-30		19	-29					63	56	63	55	60
107_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	5.7	65	10	65	25	-23		46	-2		27	-21		31	-17		10	-38		65	51	65		
107_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	9.8	65	10	65	27	-21		47	-1		32	-16		33	-15		10	-38		65	52	65		
107_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	13.5	64	9	64	27	-21		48	0		35	-13		35	-13		12	-36		64	53	64		
107_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	17	64	9	64	25	-23		48	0		35	-13		35	-13		12	-36		64	53	64		
107_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	20.6	64	9	64	26	-22		48	0		34	-14		34	-14		12	-36		64	53	64		
107A_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	24.2	64	9	64	26	-22		48	0		34	-14		34	-14		10	-38		64	53	64		
107A_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	28.1	63	8	63	27	-21		48	0		34	-14		35	-13		6	-42		63	53	63		
107A_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	31.4	63	8	63	28	-20		48	0		34	-14		37	-11		3	-45		63	54	63		
107A_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	34.6	63	8	63	29	-19		48	0		34	-14		37	-11		0	-48		63	54	63		
107A_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	37.8	62	7	62	29	-19		48	0		34	-14		37	-11		-4	-52		62	54	62		
107A_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	41.1	62	7	62	30	-18		48	0		34	-14		38	-10					62	54	62		
107B_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	44.5	62	7	62	28	-20		48	0		34	-14		38	-10					62	54	62		
107B_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	47.5	61	6	61	28	-20		48	0		34	-14		38	-10					61	54	61		
107B_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	50.8	61	6	61	28	-20		48	0		34	-14		38	-10					61	54	61		
107B_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	53.8	61	6	61	28	-20		48	0		34	-14		38	-10					61	54	61		
107B_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	57	60	5	60	28	-20		48	0		34	-14		38	-10					60	54	60		
108_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	1.5	53	-2		34	-14		40	-8		44	-4		46	-2		18	-30		53	54			
108_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	5.7	55	0		33	-15		39	-9		45	-3		47	-1		18	-30		55	55			
108_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	9.8	55	0		35	-13		40	-8		46	-2		48	0		17	-31		55	56			
108_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	13.5	55	0		36	-12		40	-8		46	-2		48	0		17	-31		55	56			
108_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	17	56	1	56	36	-12		40	-8		46	-2		48	0		21	-27		56	56	56		
108_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	20.6	56	1	56	37	-11		41	-7		46	-2		48	0		21	-27		56	56	56		
108A_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	24.2	55	0		39	-9		41	-7		46	-2		48	0		23	-25		55	56			
108A_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	28.1	55	0		41	-7		41	-7		46	-2		49	1	49	23	-25		55	57		54	
108A_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	31.4	55	0		41	-7		41	-7		46	-2		49	1	49	23	-25		55	57		54	
108A_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	34.6	55	0		41	-7		41	-7		46	-2		49	1	49	14	-34		55	57		54	
108A_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	37.8	55	0		41	-7		41	-7		46	-2		48	0		6	-42		55	56			
108A_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	41.1	55	0		41	-7		41	-7		45	-3		48	0					55	56			
108B_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	44.5	55	0		40	-8		41	-7		45	-3		48	0					55	56			
108B_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	47.5	55	0		40	-8		41	-7		45	-3		48	0					55	56			
108B_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	50.8	55	0		40	-8		42	-6		45	-3		48	0					55	56			
108B_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	53.8	55	0		41	-7		42	-6		45	-3		48	0					55	56			
108B_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	57	55	0		42	-6		42	-6		45	-3		48	0					55	56			
109_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1.5	40	-15		34	-14		36	-12		44	-4		46	-2		23	-25		40	54			
109_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5.7	40	-15		35	-13		34	-14		45	-3		48	0		23	-25		40	55			
109_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9.8	40	-15		36	-12		34	-14		46	-2		49	1	49	24	-24		40	56		54	
109_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13.5	42	-13		37	-11		33	-15		46	-2		49	1	49	26	-22		42	56		54	
109_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17	42	-13		38	-10		32	-16		46	-2		49	1	49	28	-20		42	56		54	
109_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20.6	43	-12		39	-9		28	-20		46	-2		49	1	49	31	-17		43	56		54	
109A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24.2	43	-12		41	-7		18	-30		46	-2		49	1	49	32	-16		43	56		54	
109A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28.1	38	-17		43	-5		20	-28		46	-2		49	1	49	33	-15		38	57		54	
109A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31.4	38	-17		43	-5					46	-2		49	1	49	35	-13		38	57		54	
109A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34.6	38	-17		44	-4					46	-2		49	1	49	36	-12		38	57		54	
109A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37.8	39	-16		44	-4					45	-3		49	1	49	36	-12		39	56		54	
109A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41.1	39	-16		44	-4					45	-3		49	1	49	37	-11		39	56		54	
109B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44.5	40	-15		45	-3					45	-3		48	0		38	-10		40	56			
109B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47.5	40	-15		45	-3					45	-3		48	0		38	-10		40	56			
109B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50.8	41	-14		46	-2					45	-3		48	0		39	-9		41	57			
109B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53.8	41	-14		46	-2					45	-3		48	0		39	-9		41	57			
109B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57	41	-14		47	-1					45	-3		48	0		40	-8		41	57			

* niet mogelijk: De geluidsbelasting is boven de grenswaarde, HW is niet mogelijk, daarom worden deze geveldelen zonder te openen delen uitgevoerd

Podium 26 Arnhem

Alle bronnen
(alle geluidsbelastingen in Lden, na aftrek art. 110 Wgh)

Adresinformatie			Spoorwegen			Centrumring: Willemsplein/willemstunnel			Amsterdamseweg			Stationsplein			30 km/uurwegen			Jansbuitensingel			totale geluidbelasting				
																					Alle deelbijdragen zonder omrekeningsfactor				
Punt_ID	Omschrijving	Hoogte (m)	Lden (dB)	Overschrijding voorkeursgrenswaarde	Hogere waarde in dB	Lden (dB)	Overschrijding voorkeursgrenswaarde	Hogere waarde in dB	Lden (dB)	Overschrijding voorkeursgrenswaarde	Hogere waarde in dB	Lden (dB)	Overschrijding voorkeursgrenswaarde	Hogere waarde in dB	Lden (dB)	Overschrijding voorkeursgrenswaarde	Hogere waarde in dB	Lden (dB)	Overschrijding voorkeursgrenswaarde	Hogere waarde in dB	RL in dB	Totaal VL in dB (excl. Aftrek)	RI boven voorkeurswaarde	Totaal VL boven voorkeurswaarde excl a frek	Lcum in dB
110_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1.5	39	-16		33	-15		34	-14		44	-4		46	-2		25	-23		39	53			
110_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5.7	39	-16		36	-12		32	-16		45	-3		48	0		27	-21		39	55			
110_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9.8	40	-15		36	-12		33	-15		45	-3		48	0		28	-20		40	55			
110_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13.5	41	-14		37	-11		33	-15		45	-3		48	0		29	-19		41	55			
110_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17	42	-13		39	-9		32	-16		45	-3		48	0		31	-17		42	55			
110_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20.6	42	-13		40	-8		31	-17		45	-3		48	0		34	-14		42	55			
110A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24.2	43	-12		40	-8		22	-26		45	-3		48	0		33	-15		43	55			
110A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28.1	42	-13		41	-7		23	-25		45	-3		48	0		36	-12		42	55			
110A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31.4	39	-16		42	-6					45	-3		48	0		37	-11		39	56			
110A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34.6	40	-15		43	-5					44	-4		48	0		37	-11		40	56			
110A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37.8	40	-15		44	-4					44	-4		48	0		38	-10		40	56			
110A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41.1	40	-15		45	-3					44	-4		48	0		39	-9		40	56			
110B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44.5	41	-14		47	-1					44	-4		48	0		39	-9		41	57			
110B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47.5	41	-14		47	-1					43	-5		48	0		40	-8		41	57			
110B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50.8	41	-14		47	-1					43	-5		48	0		41	-7		41	57			
110B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53.8	41	-14		48	0					43	-5		48	0		41	-7		41	57			
110B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57	41	-14		48	0					43	-5		48	0		42	-6		41	57			
111_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1.5	39	-16		32	-16		34	-14		41	-7		44	-4		24	-24		39	51			
111_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5.7	39	-16		33	-15		32	-16		43	-5		46	-2		27	-21		39	53			
111_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9.8	40	-15		34	-14		32	-16		43	-5		46	-2		28	-20		40	53			
111_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13.5	41	-14		36	-12		33	-15		43	-5		46	-2		29	-19		41	53			
111_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17	42	-13		38	-10		33	-15		43	-5		46	-2		31	-17		42	53			
111_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20.6	41	-14		39	-9		32	-16		43	-5		46	-2		33	-15		41	54			
111A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24.2	42	-13		40	-8		22	-26		43	-5		46	-2		35	-13		42	54			
111A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28.1	41	-14		41	-7		20	-28		43	-5		46	-2		36	-12		41	54			
111A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31.4	38	-17		44	-4					43	-5		46	-2		37	-11		38	55			
111A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34.6	38	-17		45	-3					43	-5		46	-2		38	-10		38	55			
111A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37.8	39	-16		46	-2					42	-6		46	-2		39	-9		39	55			
111A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41.1	39	-16		46	-2					43	-5		46	-2		39	-9		39	55			
111B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44.5	39	-16		47	-1					42	-6		47	-1		40	-8		39	56			
111B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47.5	40	-15		47	-1					42	-6		47	-1		40	-8		40	56			
111B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50.8	40	-15		48	0					42	-6		47	-1		41	-7		40	57			
111B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53.8	40	-15		48	0					42	-6		47	-1		41	-7		40	57			
111B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57	40	-15		48	0					42	-6		47	-1		41	-7		40	57			
112_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1.5	41	-14		33	-15		34	-14		39	-9		41	-7		28	-20		41	49			
112_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5.7	41	-14		34	-14		32	-16		41	-7		44	-4		32	-16		41	51			
112_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9.8	42	-13		35	-13		32	-16		42	-6		45	-3		32	-16		42	52			
112_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13.5	43	-12		37	-11		33	-15		42	-6		45	-3		33	-15		43	53			
112_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17	43	-12		38	-10		33	-15		42	-6		45	-3		35	-13		43	53			
112_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20.6	43	-12		40	-8		33	-15		42	-6		45	-3		37	-11		43	53			
112A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24.2	43	-12		41	-7		22	-26		41	-7		44	-4		40	-8		43	53			
112A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28.1	42	-13		42	-6		18	-30		41	-7		45	-3		38	-10		42	53			
112A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31.4	38	-17		44	-4					41	-7		45	-3		39	-9		38	54			
113_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1.5	39	-16		32	-16		32	-16		35	-13		38	-10		24	-24		39	46			
113_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5.7	39	-16		33	-15		28	-20		37	-11		40	-8		24	-24		39	48			
113_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9.8	40	-15		34	-14		29	-19		38	-10		41	-7		26	-22		40	49			
113_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13.5	41	-14		36	-12		29	-19		39	-9		42	-6		28	-20		41	50			
113_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17	42	-13		39	-9		30	-18		39	-9		42	-6		31	-17		42	50			
113_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20.6	39	-16		40	-8		33	-15		39	-9		42	-6		34	-14		39	51			
113A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24.2	41	-14		42	-6		23	-25		39	-9		42	-6		36	-12		41	51			
113A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28.1	39	-16		43	-5		21	-27		39	-9		43	-5		36	-12		39	52			
113A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31.4	34	-21		44	-4					39	-9		43	-5		34	-14		34	52			
114_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1.5	47	-8		35	-13		31	-17		33	-15		36	-12		30	-18		47	46			
114_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5.7	50	-5		38	-10		30	-18		34	-14		37	-11		34	-14		50	47			
114_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9.8	49	-6		39	-9		26	-22		36	-12		39	-9		35	-13		49	49			
114_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13.5	50	-5		41	-7		28	-20		36	-12		40	-8		36	-12		50	50			
114_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17	50	-5		42	-6		29	-19		36	-12		40	-8		38	-10		50	51			
114_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20.6	42	-13		44	-4		33	-15		36	-12		40	-8		41	-7		42	52			
114A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24.2	43	-12		44	-4		29	-19		35	-13		40	-8		42	-6		43	52			
114A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28.1	42	-13		46	-2		14	-34		35	-13		41	-7		41	-7		42	53			
114A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31.4	41	-14		47	-1		0	-48		35	-13		42	-6		41	-7		41	54			
115_A	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	1.5	65	10	65	35	-13		43	-5		23	-25		28	-20		25	-23		65	49	65		
115_B	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	5.7	66	11	66	40	-8		46	-2		23	-25		29	-19		26	-22		66	52	66		
115_C	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	9.8	66	11	66	41	-7		48	0		24	-24		30	-18		29	-19		66	54	66		
115_D	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	13.5	65	10	65	43	-5		48	0		25	-23		32	-16		32	-16		65	54	65		
115_E	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	17	65	10	65	45	-3		48	0		14	-34		30	-18		38	-10		65	55	65		
115_F	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	20.6	64	9	64	48	0		48	0		13	-35		30	-18		41	-7		64	56	64		
115A_A	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	24.2	64	9	64	49	1	49	48	0		3	-45		30	-18		43	-5		64	57	64	54	61
115A_B	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	28.1	63	8	63	50	2	50	48	0		-4	-52		30	-18		43	-5		63	58	63	55	60
115A_C	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	31.4	63	8	63	50	2	50	48	0		-4	-52		33	-15		42	-6		63	58	63	55	60

* niet mogelijk: De geluidsbelasting is boven de grenswaarde, HW is niet mogelijk, daarom worden deze geveldelen zonder te openen delen uitgevoerd

Podium 26 Arnhem

Alle bronnen
(alle geluidsbelastingen in Lden, na aftrek art. 110 Wgh)

Adresinformatie			Spoorwegen			Centrumring: Willemsplein/willemstunnel			Amsterdamseweg			Stationsplein			30 km/uurwegen			Jansbuitensingel			totale geluidbelasting				
																					Alle deelbijdragen zonder omrekeningsfactor				
Punt_ID	Omschrijving	Hoogte (m)	Lden (dB)	Overschrijding voorkeursgrenswaarde	Hogere waarde in dB	Lden (dB)	Overschrijding voorkeursgrenswaarde	Hogere waarde in dB	Lden (dB)	Overschrijding voorkeursgrenswaarde	Hogere waarde in dB	Lden (dB)	Overschrijding voorkeursgrenswaarde	Hogere waarde in dB	Lden (dB)	Overschrijding voorkeursgrenswaarde	Hogere waarde in dB	Lden (dB)	Overschrijding voorkeursgrenswaarde	Hogere waarde in dB	RL in dB	Totaal VL in dB (excl. Aftrek)	RI boven voorkeurswaarde	Totaal VL boven voorkeurswaarde excl a.frek	Lcum in dB
116_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	37.8	50	-5		44	-4		47	-1		23	-25		35	-13		29	-19		50	54			
116_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	41.1	56	1	56	46	-2		48	0		10	-38		37	-11		34	-14		56	55	56		
116A_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	44.5	57	2	57	46	-2		47	-1					38	-10		39	-9		57	55	57		
116A_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	47.5	57	2	57	47	-1		47	-1					38	-10		40	-8		57	56	57		
116A_C	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	50.8	57	2	57	47	-1		47	-1					36	-12		40	-8		57	56	57		
116A_D	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	53.8	57	2	57	47	-1		47	-1					37	-11		40	-8		57	56	57		
116A_E	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	57	57	2	57	47	-1		47	-1					37	-11		41	-7		57	56	57		
117_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	37.8	45	-10		42	-6		36	-12		-13	-61		37	-11		33	-15		45	49			
117_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	41.1	46	-9		44	-4		45	-3					37	-11		37	-11		46	53			
117A_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	44.5	47	-8		46	-2		47	-1					38	-10		40	-8		47	55			
117A_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	47.5	49	-6		47	-1		47	-1					37	-11		40	-8		49	56			
117A_C	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	50.8	52	-3		47	-1		47	-1					37	-11		41	-7		52	56			
117A_D	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	53.8	54	-1		48	0		47	-1					38	-10		41	-7		54	56			
117A_E	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	57	56	1	56	48	0		46	-2					38	-10		41	-7		56	56	56		

* niet mogelijk: De geluidsbelasting is boven de grenswaarde, HW is niet mogelijk, daarom worden deze geveldelen zonder te openen delen uitgevoerd

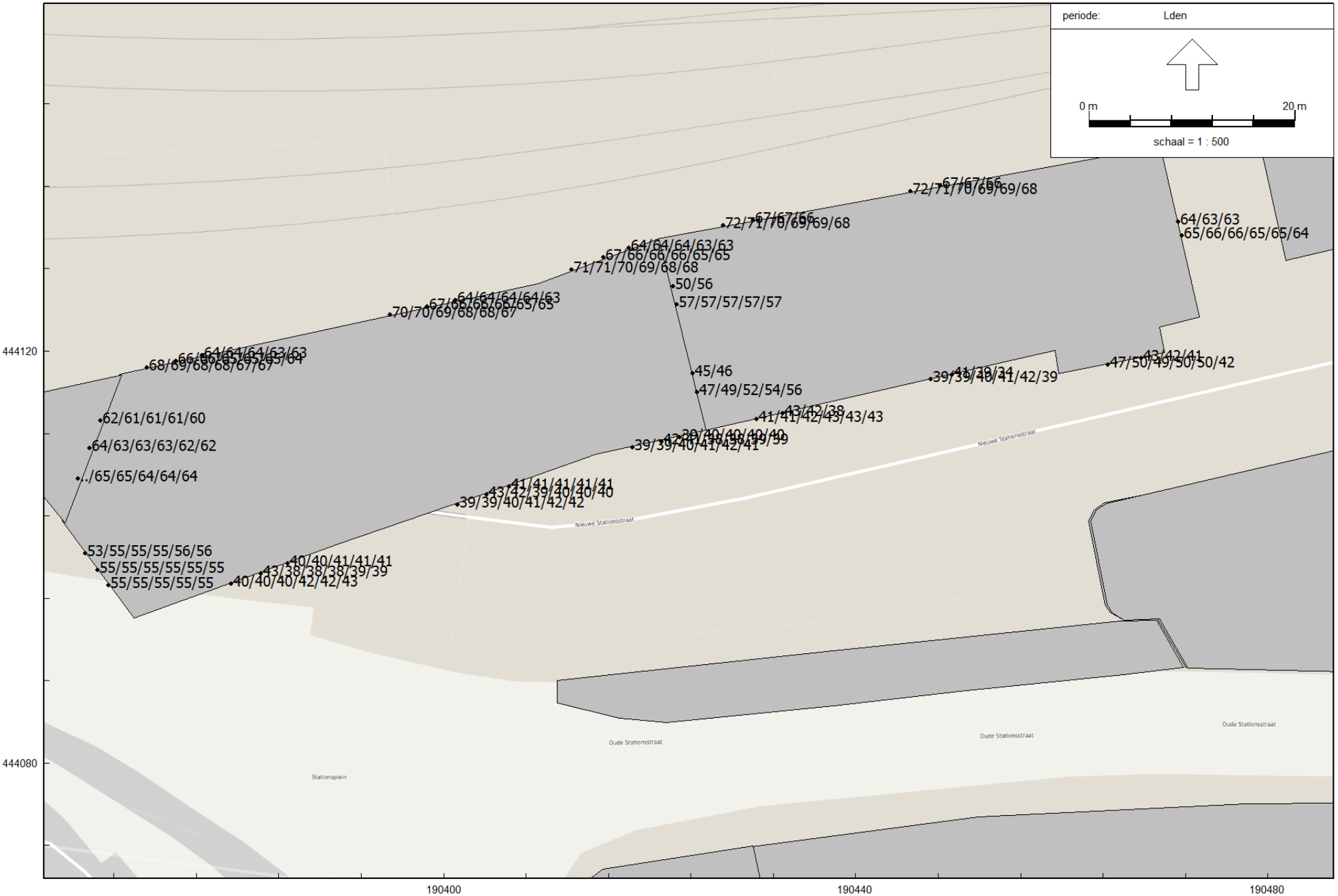

Railverkeerslawaai - RMR-2012, [Geluidsbelastingen 2032 - bestemmingsplan - K3K7 | RL] , Geomilieu V2020.2 Licentiehouder: DGMR

Resultaten railverkeer

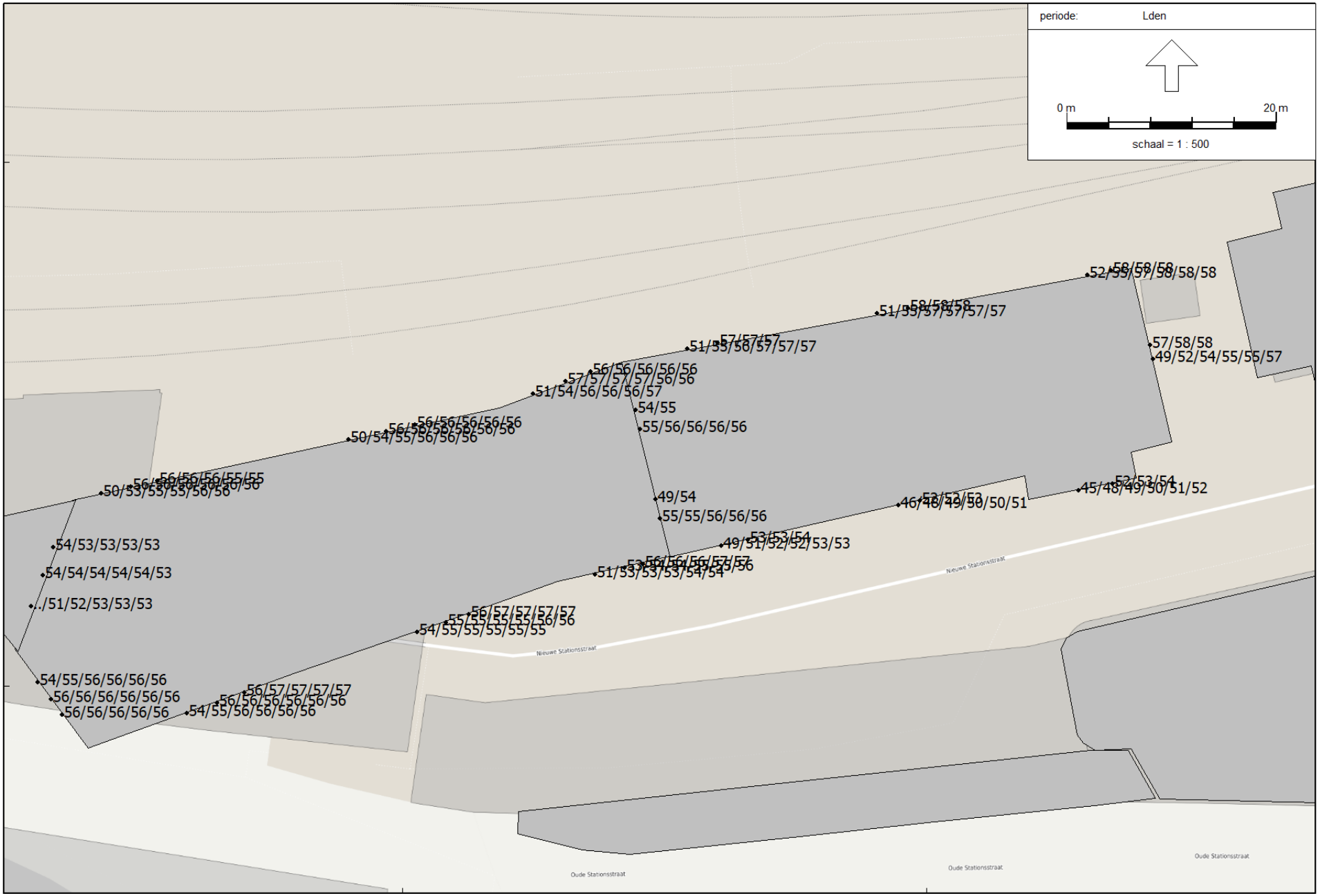

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [Geluidsbelastingen 2032 - bestemmingsplan - K3K7 | VL] , Geomilieu V2020.2 Licentiehouder: DGMR

Resultaten alle wegen tezamen zonder aftrek

Rapport: Resultatentabel
Model: K3K7 | VL
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Willemsplein
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
101_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1.50	37.45	34.72	27.74	38.01
101_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5.70	41.91	39.24	32.19	42.48
101_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9.80	44.09	41.41	34.38	44.66
101_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13.50	45.57	42.90	35.87	46.15
101_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17.00	46.11	43.44	36.40	46.68
101_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20.60	46.82	44.15	37.12	47.40
101A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24.20	47.49	44.82	37.78	48.06
101A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28.10	47.57	44.90	37.86	48.14
101A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31.40	47.52	44.85	37.80	48.09
102_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1.50	34.66	31.93	24.89	35.20
102_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5.70	40.69	38.02	31.00	41.27
102_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9.80	42.74	40.08	33.05	43.32
102_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13.50	44.38	41.72	34.69	44.96
102_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17.00	45.00	42.35	35.32	45.59
102_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20.60	45.32	42.67	35.64	45.91
102A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24.20	45.79	43.13	36.11	46.38
102A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28.10	46.03	43.37	36.34	46.61
102A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31.40	46.07	43.42	36.38	46.66
103_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1.50	33.84	31.12	24.08	34.39
103_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5.70	39.77	37.10	30.10	40.36
103_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9.80	42.13	39.48	32.45	42.72
103_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13.90	43.18	40.53	33.51	43.77
103_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17.00	44.03	41.38	34.35	44.62
103_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20.60	44.26	41.61	34.59	44.85
103A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24.20	44.60	41.95	34.92	45.19
103A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28.10	44.81	42.16	35.13	45.40
103A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31.40	44.85	42.20	35.17	45.44
104_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1.50	32.43	29.72	22.69	32.98
104_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5.70	38.64	35.98	28.96	39.23
104_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9.80	40.76	38.12	31.08	41.35
104_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13.50	41.84	39.20	32.17	42.43
104_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17.00	42.53	39.88	32.85	43.12
104_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20.60	42.93	40.28	33.25	43.52
104A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24.20	43.26	40.61	33.58	43.85
104A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28.10	43.41	40.76	33.73	44.00
104A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31.40	43.65	41.00	33.97	44.24
104A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34.60	43.60	40.95	33.92	44.19
104A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37.80	43.58	40.93	33.90	44.17
104A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41.10	43.35	40.70	33.67	43.94
104B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44.50	43.39	40.74	33.72	43.98
104B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47.50	43.24	40.59	33.57	43.83
104B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50.80	43.17	40.52	33.50	43.76
104B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53.80	43.11	40.46	33.43	43.70
104B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57.00	43.05	40.40	33.37	43.64
105_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1.50	32.54	29.81	22.77	33.08
105_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5.70	37.69	35.03	28.01	38.28
105_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9.80	39.99	37.35	30.32	40.58
105_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13.50	41.11	38.47	31.44	41.70
105_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17.00	42.10	39.45	32.43	42.69
105_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20.60	42.77	40.12	33.09	43.36
105A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24.20	43.17	40.52	33.49	43.76
105A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28.10	43.30	40.65	33.62	43.89
105A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31.40	43.38	40.73	33.71	43.97
105A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34.60	43.41	40.76	33.73	44.00
105A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37.80	43.38	40.73	33.71	43.97
105A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41.10	43.35	40.70	33.68	43.94
105B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44.50	43.34	40.69	33.67	43.93
105B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47.50	43.27	40.61	33.59	43.86
105B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50.80	43.15	40.50	33.48	43.74
105B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53.80	43.10	40.45	33.43	43.69
105B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57.00	43.05	40.40	33.37	43.64
106_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1.50	31.56	28.81	21.78	32.09
106_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5.70	36.70	34.03	27.00	37.28
106_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9.80	38.10	35.44	28.41	38.68
106_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13.50	39.43	36.77	29.75	40.02
106_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17.00	40.41	37.74	30.72	40.99
106_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20.60	41.29	38.63	31.61	41.88
106A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24.20	41.78	39.12	32.10	42.37
106A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28.10	42.01	39.35	32.33	42.60
106A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31.40	42.13	39.47	32.45	42.72
106A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34.60	42.29	39.63	32.61	42.88
106A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37.80	42.40	39.75	32.73	42.99

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: K3K7 | VL
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Willemsplein
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
106A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41.10	42.50	39.85	32.83	43.09
106B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44.50	42.41	39.77	32.74	43.00
106B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47.50	42.37	39.72	32.70	42.96
106B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50.80	42.36	39.71	32.68	42.95
106B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53.80	42.28	39.63	32.60	42.87
106B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57.00	42.25	39.59	32.57	42.84
107_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	5.70	24.24	21.28	14.88	24.86
107_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	9.80	26.10	22.92	17.17	26.82
107_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	13.50	26.70	23.53	17.78	27.42
107_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	17.00	24.30	21.56	14.60	24.86
107_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	20.60	25.18	22.43	15.60	25.78
107A_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	24.20	25.45	22.74	15.78	26.03
107A_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	28.10	26.76	24.07	17.14	27.36
107A_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	31.40	27.32	24.64	17.70	27.92
107A_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	34.60	28.17	25.50	18.56	28.78
107A_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	37.80	28.85	26.18	19.25	29.46
107A_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	41.10	29.03	26.36	19.43	29.64
107B_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	44.50	26.89	24.22	17.28	27.50
107B_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	47.50	26.90	24.22	17.29	27.50
107B_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	50.80	26.93	24.25	17.32	27.53
107B_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	53.80	26.96	24.28	17.35	27.56
107B_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	57.00	26.99	24.32	17.38	27.60
108_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	1.50	33.37	30.10	24.64	34.14
108_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	5.70	32.48	29.34	23.56	33.21
108_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	9.80	34.05	30.91	25.13	34.78
108_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	13.50	34.87	31.75	25.94	35.60
108_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	17.00	34.91	31.89	25.84	35.61
108_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	20.60	35.87	32.89	26.75	36.57
108A_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	24.20	38.59	35.80	29.25	39.25
108A_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	28.10	40.46	37.75	31.02	41.11
108A_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	31.40	40.72	38.00	31.30	41.37
108A_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	34.60	40.40	37.68	30.98	41.05
108A_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	37.80	39.93	37.21	30.54	40.59
108A_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	41.10	40.05	37.34	30.64	40.71
108B_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	44.50	39.37	36.65	30.01	40.04
108B_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	47.50	39.61	36.91	30.22	40.28
108B_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	50.80	39.38	36.68	29.99	40.05
108B_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	53.80	39.84	37.17	30.44	40.51
108B_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	57.00	40.97	38.33	31.53	41.64
109_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1.50	33.63	30.72	24.47	34.33
109_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5.70	34.34	31.42	25.17	35.03
109_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9.80	35.28	32.35	26.14	35.98
109_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13.50	36.24	33.32	27.09	36.94
109_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17.00	37.35	34.48	28.11	38.03
109_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20.60	38.44	35.60	29.16	39.11
109A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24.20	40.78	38.11	31.24	41.41
109A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28.10	42.05	39.40	32.48	42.67
109A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31.40	42.43	39.78	32.88	43.06
109A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34.60	42.97	40.31	33.45	43.61
109A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37.80	43.30	40.63	33.81	43.94
109A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41.10	43.80	41.12	34.32	44.44
109B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44.50	44.55	41.87	35.09	45.20
109B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47.50	44.83	42.13	35.38	45.48
109B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50.80	45.15	42.45	35.72	45.81
109B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53.80	45.54	42.83	36.12	46.20
109B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57.00	45.90	43.18	36.51	46.56
110_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1.50	32.69	29.94	22.97	33.24
110_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5.70	34.98	32.29	25.29	35.56
110_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9.80	35.65	32.93	25.97	36.22
110_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13.50	36.64	33.90	26.99	37.22
110_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17.00	38.28	35.56	28.67	38.87
110_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20.60	39.66	36.97	30.04	40.26
110A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24.20	39.41	36.69	29.80	40.00
110A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28.10	40.08	37.37	30.48	40.68
110A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31.40	41.28	38.58	31.73	41.90
110A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34.60	42.48	39.80	32.98	43.12
110A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37.80	43.68	41.01	34.20	44.33
110A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41.10	44.51	41.85	35.01	45.15
110B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44.50	46.04	43.41	36.50	46.68
110B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47.50	46.54	43.89	37.01	47.18
110B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50.80	46.82	44.16	37.31	47.46
110B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53.80	47.25	44.58	37.76	47.89

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: K3K7 | VL
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Willemsplein
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
110B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57.00	47.40	44.72	37.93	48.05
111_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1.50	31.34	28.56	21.68	31.90
111_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5.70	32.67	29.90	23.01	33.24
111_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9.80	33.78	30.99	24.14	34.35
111_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13.50	35.09	32.28	25.51	35.67
111_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17.00	37.39	34.62	27.82	37.98
111_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20.60	38.66	35.92	29.09	39.26
111A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24.20	39.46	36.73	29.89	40.06
111A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28.10	40.28	37.55	30.77	40.90
111A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31.40	43.05	40.35	33.60	43.70
111A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34.60	44.36	41.68	34.90	45.01
111A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37.80	45.35	42.69	35.87	46.00
111A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41.10	45.78	43.12	36.29	46.43
111B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44.50	46.20	43.54	36.69	46.84
111B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47.50	46.68	44.01	37.18	47.32
111B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50.80	47.05	44.37	37.56	47.69
111B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53.80	47.32	44.63	37.85	47.97
111B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57.00	47.50	44.80	38.04	48.15
112_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1.50	31.99	29.21	22.32	32.55
112_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5.70	33.28	30.52	23.62	33.85
112_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9.80	34.51	31.72	24.87	35.08
112_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13.50	35.96	33.15	26.38	36.54
112_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17.00	37.75	34.97	28.17	38.34
112_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20.60	39.31	36.56	29.71	39.90
112A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24.20	40.54	37.81	30.96	41.14
112A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28.10	41.04	38.28	31.52	41.65
112A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31.40	42.95	40.21	33.49	43.59
113_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1.50	31.58	28.81	21.92	32.15
113_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5.70	32.37	29.58	22.69	32.92
113_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9.80	33.86	31.06	24.19	34.41
113_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13.50	35.35	32.55	25.73	35.92
113_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17.00	38.41	35.69	28.83	39.01
113_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20.60	39.66	36.94	30.07	40.26
113A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24.20	41.37	38.68	31.79	41.98
113A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28.10	42.55	39.84	33.03	43.17
113A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31.40	43.61	40.91	34.12	44.25
114_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1.50	34.69	31.93	25.00	35.25
114_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5.70	37.25	34.52	27.58	37.82
114_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9.80	38.57	35.82	28.92	39.14
114_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13.50	40.19	37.43	30.57	40.77
114_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17.00	41.81	39.05	32.20	42.39
114_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20.60	42.91	40.17	33.31	43.50
114A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24.20	43.82	41.10	34.22	44.42
114A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28.10	45.30	42.61	35.72	45.91
114A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31.40	46.28	43.59	36.76	46.91
115_A	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	1.50	34.17	31.43	24.45	34.72
115_B	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	5.70	38.95	36.27	29.24	39.52
115_C	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	9.80	40.92	38.24	31.21	41.49
115_D	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	13.50	42.44	39.73	32.71	43.00
115_E	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	17.00	44.85	42.15	35.16	45.42
115_F	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	20.60	47.80	45.12	38.13	48.38
115A_A	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	24.20	48.91	46.22	39.23	49.49
115A_B	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	28.10	49.39	46.71	39.71	49.97
115A_C	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	31.40	49.86	47.18	40.19	50.44
116_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	37.80	43.65	40.97	34.06	44.26
116_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	41.10	45.03	42.34	35.46	45.64
116A_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	44.50	45.53	42.84	35.97	46.15
116A_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	47.50	46.02	43.31	36.46	46.63
116A_C	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	50.80	46.55	43.84	36.99	47.16
116A_D	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	53.80	46.75	44.04	37.18	47.36
116A_E	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	57.00	46.84	44.13	37.29	47.45
117_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	37.80	40.98	38.19	31.57	41.62
117_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	41.10	43.63	40.90	34.12	44.25
117A_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	44.50	44.98	42.26	35.46	45.60
117A_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	47.50	45.99	43.27	36.46	46.61
117A_C	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	50.80	46.67	43.95	37.13	47.29
117A_D	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	53.80	46.99	44.27	37.46	47.61
117A_E	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	57.00	47.15	44.42	37.63	47.77

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: K3K7 | VL
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Amsterdamseweg
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
101_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1.50	45.82	43.09	36.05	46.36
101_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5.70	49.19	46.45	39.41	49.73
101_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9.80	50.84	48.10	41.05	51.37
101_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13.50	51.13	48.38	41.34	51.66
101_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17.00	51.18	48.42	41.37	51.70
101_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20.60	51.17	48.41	41.36	51.69
101A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24.20	51.10	48.34	41.29	51.62
101A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28.10	51.03	48.27	41.22	51.55
101A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31.40	50.95	48.19	41.14	51.47
102_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1.50	45.25	42.54	35.51	45.80
102_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5.70	48.69	45.97	38.94	49.24
102_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9.80	50.39	47.67	40.63	50.94
102_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13.50	50.71	47.98	40.94	51.25
102_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17.00	50.80	48.07	41.03	51.34
102_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20.60	50.78	48.04	41.00	51.32
102A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24.20	50.84	48.10	41.06	51.38
102A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28.10	50.77	48.04	41.00	51.31
102A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31.40	50.71	47.98	40.93	51.25
103_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1.50	45.06	42.36	35.34	45.62
103_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5.70	48.54	45.84	38.81	49.10
103_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9.80	50.14	47.44	40.41	50.70
103_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13.90	50.56	47.85	40.82	51.11
103_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17.00	50.65	47.93	40.90	51.20
103_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20.60	50.64	47.93	40.89	51.19
103A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24.20	50.64	47.92	40.88	51.19
103A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28.10	50.59	47.87	40.83	51.14
103A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31.40	50.53	47.80	40.77	51.07
104_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1.50	44.73	42.05	35.04	45.31
104_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5.70	48.07	45.38	38.36	48.64
104_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9.80	49.62	46.93	39.90	50.19
104_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13.50	50.09	47.39	40.36	50.65
104_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17.00	50.22	47.52	40.49	50.78
104_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20.60	50.20	47.50	40.47	50.76
104A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24.20	50.31	47.60	40.58	50.87
104A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28.10	50.24	47.53	40.51	50.80
104A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31.40	50.20	47.49	40.46	50.75
104A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34.60	50.14	47.43	40.40	50.69
104A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37.80	50.04	47.34	40.31	50.60
104A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41.10	49.97	47.26	40.23	50.52
104B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44.50	49.92	47.21	40.18	50.47
104B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47.50	49.82	47.11	40.08	50.37
104B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50.80	49.71	47.01	39.98	50.27
104B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53.80	49.63	46.93	39.89	50.19
104B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57.00	49.54	46.82	39.79	50.09
105_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1.50	44.64	41.97	34.95	45.22
105_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5.70	47.74	45.07	38.05	48.32
105_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9.80	49.21	46.53	39.51	49.78
105_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13.50	49.76	47.07	40.05	50.33
105_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17.00	49.94	47.25	40.22	50.51
105_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20.60	50.03	47.33	40.30	50.59
105A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24.20	49.97	47.28	40.25	50.54
105A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28.10	49.90	47.21	40.18	50.47
105A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31.40	49.83	47.13	40.10	50.39
105A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34.60	49.74	47.05	40.02	50.31
105A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37.80	49.68	46.99	39.97	50.25
105A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41.10	49.62	46.92	39.90	50.18
105B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44.50	49.52	46.82	39.79	50.08
105B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47.50	49.45	46.75	39.72	50.01
105B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50.80	49.37	46.67	39.64	49.93
105B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53.80	49.29	46.60	39.57	49.86
105B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57.00	49.21	46.51	39.49	49.77
106_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1.50	44.43	41.75	34.74	45.01
106_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5.70	47.28	44.60	37.57	47.85
106_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9.80	48.76	46.08	39.05	49.33
106_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13.50	49.32	46.64	39.61	49.89
106_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17.00	49.58	46.89	39.87	50.15
106_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20.60	49.69	47.00	39.97	50.26
106A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24.20	49.67	46.98	39.95	50.24
106A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28.10	49.59	46.90	39.87	50.16
106A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31.40	49.51	46.82	39.79	50.08
106A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34.60	49.48	46.78	39.76	50.04
106A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37.80	49.41	46.72	39.69	49.98

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: K3K7 | VL
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Amsterdamseweg
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
106A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41.10	49.32	46.63	39.60	49.89
106B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44.50	49.29	46.60	39.57	49.86
106B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47.50	49.24	46.54	39.51	49.80
106B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50.80	49.17	46.47	39.44	49.73
106B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53.80	49.10	46.40	39.38	49.66
106B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57.00	49.02	46.33	39.30	49.59
107_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	5.70	45.18	42.51	35.49	45.76
107_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	9.80	46.56	43.87	36.85	47.13
107_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	13.50	47.06	44.37	37.35	47.63
107_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	17.00	47.28	44.59	37.56	47.85
107_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	20.60	47.44	44.74	37.72	48.00
107A_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	24.20	47.58	44.89	37.86	48.15
107A_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	28.10	47.52	44.83	37.80	48.09
107A_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	31.40	47.50	44.81	37.78	48.07
107A_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	34.60	47.42	44.72	37.70	47.98
107A_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	37.80	47.39	44.70	37.67	47.96
107A_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	41.10	47.28	44.58	37.56	47.84
107B_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	44.50	47.34	44.65	37.62	47.91
107B_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	47.50	47.22	44.53	37.50	47.79
107B_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	50.80	47.14	44.44	37.42	47.70
107B_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	53.80	47.08	44.38	37.36	47.64
107B_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	57.00	47.02	44.32	37.30	47.58
108_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	1.50	39.52	36.83	29.81	40.09
108_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	5.70	38.15	35.45	28.43	38.71
108_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	9.80	39.07	36.37	29.35	39.63
108_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	13.50	39.66	36.96	29.94	40.22
108_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	17.00	39.77	37.07	30.05	40.33
108_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	20.60	40.33	37.62	30.60	40.89
108A_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	24.20	40.48	37.77	30.76	41.04
108A_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	28.10	40.67	37.96	30.94	41.23
108A_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	31.40	40.75	38.04	31.02	41.31
108A_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	34.60	40.80	38.10	31.07	41.36
108A_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	37.80	40.87	38.16	31.13	41.42
108A_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	41.10	40.92	38.21	31.18	41.47
108B_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	44.50	40.92	38.21	31.19	41.48
108B_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	47.50	40.93	38.22	31.20	41.49
108B_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	50.80	40.95	38.24	31.22	41.51
108B_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	53.80	40.95	38.24	31.22	41.51
108B_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	57.00	40.96	38.25	31.22	41.51
109_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1.50	35.54	32.86	25.83	36.11
109_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5.70	33.13	30.44	23.42	33.70
109_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9.80	33.40	30.71	23.69	33.97
109_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13.50	32.34	29.66	22.63	32.91
109_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17.00	31.03	28.34	21.32	31.60
109_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20.60	27.48	24.83	17.83	28.08
109A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24.20	17.54	14.83	7.79	18.09
109A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28.10	19.45	16.78	9.75	20.03
109A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31.40	--	--	--	--
109A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34.60	--	--	--	--
109A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37.80	--	--	--	--
109A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41.10	--	--	--	--
109B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44.50	--	--	--	--
109B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47.50	--	--	--	--
109B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50.80	--	--	--	--
109B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53.80	--	--	--	--
109B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57.00	--	--	--	--
110_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1.50	33.79	31.10	24.07	34.36
110_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5.70	31.76	29.08	22.05	32.33
110_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9.80	32.39	29.70	22.67	32.96
110_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13.50	32.04	29.36	22.33	32.61
110_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17.00	31.56	28.87	21.84	32.13
110_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20.60	30.81	28.12	21.10	31.38
110A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24.20	21.80	19.08	12.04	22.35
110A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28.10	22.30	19.63	12.61	22.88
110A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31.40	--	--	--	--
110A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34.60	--	--	--	--
110A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37.80	--	--	--	--
110A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41.10	--	--	--	--
110B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44.50	--	--	--	--
110B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47.50	--	--	--	--
110B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50.80	--	--	--	--
110B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53.80	--	--	--	--

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: K3K7 | VL
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Amsterdamseweg
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
110B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57.00	--	--	--	--
111_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1.50	33.45	30.75	23.73	34.01
111_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5.70	31.30	28.61	21.58	31.87
111_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9.80	31.78	29.08	22.05	32.34
111_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13.50	32.17	29.47	22.44	32.73
111_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17.00	32.01	29.31	22.28	32.57
111_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20.60	31.42	28.72	21.70	31.98
111A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24.20	21.39	18.63	11.59	21.91
111A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28.10	19.90	17.21	10.18	20.47
111A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31.40	--	--	--	--
111A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34.60	--	--	--	--
111A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37.80	--	--	--	--
111A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41.10	--	--	--	--
111B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44.50	--	--	--	--
111B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47.50	--	--	--	--
111B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50.80	--	--	--	--
111B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53.80	--	--	--	--
111B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57.00	--	--	--	--
112_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1.50	33.37	30.67	23.63	33.93
112_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5.70	31.39	28.69	21.65	31.95
112_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9.80	31.84	29.12	22.09	32.39
112_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13.50	32.41	29.70	22.66	32.96
112_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17.00	32.58	29.87	22.83	33.13
112_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20.60	32.11	29.40	22.36	32.66
112A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24.20	21.34	18.54	11.47	21.83
112A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28.10	17.75	15.06	8.03	18.32
112A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31.40	--	--	--	--
113_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1.50	31.06	28.33	21.30	31.60
113_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5.70	27.64	24.89	17.84	28.17
113_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9.80	28.02	25.26	18.21	28.54
113_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13.50	28.76	26.01	18.96	29.29
113_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17.00	29.65	26.89	19.84	30.17
113_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20.60	32.09	29.36	22.31	32.63
113A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24.20	22.68	19.90	12.84	23.19
113A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28.10	20.82	18.09	11.05	21.36
113A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31.40	--	--	--	--
114_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1.50	30.46	27.70	20.65	30.98
114_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5.70	29.89	27.11	20.05	30.40
114_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9.80	25.84	23.04	15.97	26.33
114_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13.50	27.56	24.76	17.70	28.06
114_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17.00	28.90	26.11	19.05	29.40
114_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20.60	32.00	29.26	22.21	32.53
114A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24.20	28.71	25.95	18.89	29.23
114A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28.10	13.30	10.58	3.56	13.85
114A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31.40	-0.75	-3.73	-10.86	-0.37
115_A	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	1.50	42.36	39.62	32.58	42.90
115_B	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	5.70	45.39	42.64	35.59	45.92
115_C	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	9.80	47.24	44.50	37.46	47.78
115_D	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	13.50	47.66	44.91	37.86	48.19
115_E	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	17.00	46.98	44.22	37.17	47.50
115_F	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	20.60	47.19	44.44	37.39	47.72
115A_A	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	24.20	47.26	44.50	37.45	47.78
115A_B	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	28.10	47.17	44.41	37.37	47.69
115A_C	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	31.40	47.09	44.33	37.28	47.61
116_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	37.80	46.70	44.00	36.98	47.26
116_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	41.10	46.97	44.26	37.23	47.52
116A_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	44.50	46.78	44.07	37.03	47.33
116A_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	47.50	46.68	43.97	36.94	47.23
116A_C	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	50.80	46.57	43.86	36.83	47.12
116A_D	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	53.80	46.46	43.76	36.72	47.02
116A_E	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	57.00	46.35	43.64	36.61	46.90
117_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	37.80	35.64	32.87	25.82	36.16
117_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	41.10	44.88	42.18	35.16	45.44
117A_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	44.50	46.08	43.39	36.36	46.65
117A_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	47.50	46.21	43.51	36.48	46.77
117A_C	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	50.80	46.14	43.43	36.40	46.69
117A_D	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	53.80	46.04	43.34	36.31	46.60
117A_E	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	57.00	45.93	43.23	36.20	46.49

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: K3K7 | VL
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Stationsplein
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
101_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1.50	6.34	2.85	-2.06	7.20
101_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5.70	6.92	3.35	-1.40	7.79
101_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9.80	7.39	3.81	-0.93	8.26
101_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13.50	5.94	2.37	-2.39	6.81
101_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17.00	5.85	2.29	-2.48	6.72
101_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20.60	4.81	1.26	-3.57	5.66
101A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24.20	2.01	-1.56	-6.33	2.87
101A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28.10	2.33	-1.23	-6.00	3.20
101A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31.40	4.06	0.51	-4.30	4.92
102_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1.50	4.92	1.43	-3.50	5.77
102_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5.70	6.69	3.11	-1.64	7.56
102_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9.80	6.52	2.93	-1.81	7.38
102_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13.50	3.97	0.35	-4.31	4.85
102_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17.00	3.84	0.23	-4.43	4.72
102_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20.60	2.57	-1.04	-5.71	3.45
102A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24.20	1.51	-2.11	-6.79	2.38
102A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28.10	1.87	-1.73	-6.41	2.75
102A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31.40	7.48	3.89	-0.84	8.35
103_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1.50	5.75	2.19	-2.59	6.62
103_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5.70	7.07	3.49	-1.27	7.93
103_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9.80	6.59	3.02	-1.75	7.45
103_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13.90	3.47	-0.15	-4.82	4.34
103_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17.00	2.79	-0.82	-5.50	3.67
103_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20.60	2.29	-1.32	-6.00	3.17
103A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24.20	2.03	-1.58	-6.27	2.90
103A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28.10	7.73	4.10	-0.55	8.61
103A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31.40	9.26	5.66	0.96	10.13
104_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1.50	7.78	4.18	-0.54	8.65
104_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5.70	8.50	4.91	0.19	9.37
104_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9.80	7.55	3.96	-0.75	8.43
104_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13.50	6.52	2.90	-1.77	7.39
104_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17.00	6.29	2.66	-1.99	7.17
104_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20.60	6.67	3.05	-1.60	7.55
104A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24.20	5.84	2.22	-2.43	6.72
104A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28.10	10.55	6.92	2.28	11.43
104A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31.40	11.57	7.98	3.28	12.45
104A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34.60	13.33	9.77	4.99	14.20
104A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37.80	14.21	10.65	5.88	15.08
104A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41.10	14.76	11.20	6.43	15.63
104B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44.50	15.72	12.14	7.39	16.59
104B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47.50	15.94	12.36	7.62	16.81
104B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50.80	16.23	12.64	7.90	17.09
104B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53.80	16.38	12.79	8.05	17.24
104B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57.00	16.51	12.93	8.20	17.38
105_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1.50	4.67	1.10	-3.66	5.54
105_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5.70	6.29	2.71	-2.03	7.16
105_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9.80	4.44	0.83	-3.88	5.30
105_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13.50	3.35	-0.25	-4.97	4.22
105_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17.00	2.41	-1.20	-5.88	3.29
105_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20.60	2.68	-0.93	-5.60	3.56
105A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24.20	2.02	-1.58	-6.27	2.90
105A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28.10	11.70	8.07	3.43	12.58
105A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31.40	12.35	8.72	4.08	13.23
105A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34.60	12.75	9.12	4.48	13.63
105A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37.80	13.06	9.43	4.79	13.94
105A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41.10	13.38	9.74	5.10	14.26
105B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44.50	13.16	9.54	4.90	14.05
105B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47.50	13.66	10.03	5.39	14.54
105B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50.80	14.83	11.19	6.55	15.71
105B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53.80	15.36	11.74	7.10	16.25
105B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57.00	15.85	12.21	7.58	16.73
106_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1.50	7.70	4.07	-0.56	8.59
106_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5.70	5.23	1.63	-3.06	6.11
106_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9.80	4.05	0.44	-4.25	4.92
106_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13.50	4.76	1.15	-3.53	5.64
106_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17.00	3.89	0.29	-4.40	4.77
106_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20.60	4.21	0.61	-4.08	5.09
106A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24.20	4.13	0.52	-4.16	5.01
106A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28.10	12.40	8.90	4.01	13.26
106A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31.40	13.16	9.66	4.77	14.02
106A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34.60	13.63	10.12	5.24	14.49
106A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37.80	13.98	10.47	5.60	14.84

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: K3K7 | VL
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Stationsplein
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
106A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41.10	14.41	10.89	6.03	15.27
106B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44.50	15.66	12.10	7.30	16.52
106B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47.50	16.17	12.62	7.83	17.04
106B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50.80	16.59	13.02	8.25	17.45
106B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53.80	16.90	13.32	8.55	17.76
106B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57.00	17.01	13.44	8.67	17.87
107_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	5.70	26.11	22.51	17.82	26.99
107_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	9.80	30.71	27.13	22.40	31.58
107_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	13.50	33.65	30.04	25.35	34.52
107_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	17.00	34.16	30.53	25.90	35.05
107_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	20.60	33.01	29.38	24.75	33.90
107A_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	24.20	32.86	29.22	24.59	33.74
107A_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	28.10	32.93	29.29	24.66	33.81
107A_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	31.40	32.92	29.29	24.66	33.81
107A_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	34.60	32.91	29.27	24.64	33.79
107A_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	37.80	32.91	29.28	24.65	33.80
107A_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	41.10	32.90	29.27	24.64	33.79
107B_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	44.50	33.04	29.40	24.77	33.92
107B_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	47.50	33.03	29.39	24.76	33.91
107B_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	50.80	33.03	29.39	24.76	33.91
107B_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	53.80	33.03	29.39	24.76	33.91
107B_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	57.00	33.01	29.38	24.75	33.90
108_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	1.50	42.77	39.15	34.49	43.65
108_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	5.70	43.92	40.29	35.66	44.81
108_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	9.80	44.69	41.06	36.43	45.58
108_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	13.50	44.95	41.32	36.68	45.83
108_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	17.00	44.96	41.32	36.69	45.84
108_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	20.60	44.82	41.18	36.55	45.70
108A_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	24.20	45.07	41.43	36.80	45.95
108A_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	28.10	44.97	41.35	36.71	45.86
108A_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	31.40	44.90	41.26	36.62	45.78
108A_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	34.60	44.79	41.17	36.53	45.68
108A_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	37.80	44.68	41.06	36.42	45.57
108A_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	41.10	44.57	40.95	36.31	45.46
108B_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	44.50	44.57	40.94	36.30	45.45
108B_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	47.50	44.47	40.83	36.19	45.35
108B_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	50.80	44.32	40.69	36.06	45.21
108B_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	53.80	44.21	40.57	35.94	45.09
108B_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	57.00	44.04	40.41	35.78	44.93
109_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1.50	42.96	39.32	34.69	43.84
109_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5.70	44.58	40.94	36.31	45.46
109_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9.80	45.16	41.53	36.90	46.05
109_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13.50	45.29	41.65	37.02	46.17
109_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17.00	45.27	41.63	37.00	46.15
109_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20.60	45.23	41.59	36.96	46.11
109A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24.20	45.06	41.43	36.80	45.95
109A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28.10	44.96	41.33	36.69	45.84
109A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31.40	44.87	41.24	36.60	45.75
109A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34.60	44.66	41.03	36.40	45.55
109A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37.80	44.53	40.90	36.27	45.42
109A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41.10	44.40	40.78	36.14	45.29
109B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44.50	44.18	40.55	35.92	45.07
109B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47.50	44.08	40.45	35.82	44.97
109B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50.80	43.98	40.34	35.71	44.86
109B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53.80	43.89	40.27	35.63	44.78
109B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57.00	43.89	40.26	35.60	44.76
110_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1.50	42.78	39.15	34.52	43.67
110_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5.70	43.98	40.34	35.71	44.86
110_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9.80	44.27	40.63	36.00	45.15
110_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13.50	44.29	40.67	36.03	45.18
110_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17.00	44.27	40.64	36.00	45.15
110_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20.60	44.23	40.60	35.97	45.12
110A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24.20	43.97	40.33	35.70	44.85
110A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28.10	43.93	40.29	35.65	44.81
110A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31.40	43.71	40.10	35.44	44.59
110A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34.60	43.53	39.91	35.24	44.40
110A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37.80	43.31	39.68	35.04	44.19
110A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41.10	43.08	39.45	34.82	43.97
110B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44.50	42.69	39.05	34.42	43.57
110B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47.50	42.61	38.98	34.34	43.49
110B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50.80	42.53	38.90	34.27	43.42
110B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53.80	42.48	38.85	34.22	43.37

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: K3K7 | VL
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Stationsplein
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
110B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57.00	42.42	38.80	34.16	43.31
111_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1.50	40.29	36.65	32.02	41.17
111_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5.70	41.98	38.34	33.71	42.86
111_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9.80	42.35	38.72	34.09	43.24
111_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13.50	42.49	38.86	34.23	43.38
111_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17.00	42.47	38.83	34.20	43.35
111_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20.60	42.44	38.81	34.18	43.33
111A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24.20	41.81	38.18	33.54	42.69
111A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28.10	41.76	38.12	33.49	42.64
111A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31.40	41.79	38.16	33.51	42.67
111A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34.60	41.70	38.09	33.43	42.58
111A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37.80	41.53	37.90	33.27	42.42
111A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41.10	41.65	38.02	33.39	42.54
111B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44.50	41.43	37.80	33.17	42.32
111B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47.50	41.43	37.79	33.16	42.31
111B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50.80	41.37	37.74	33.11	42.26
111B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53.80	41.31	37.68	33.05	42.20
111B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57.00	41.25	37.61	32.97	42.13
112_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1.50	37.85	34.22	29.58	38.73
112_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5.70	40.04	36.41	31.77	40.92
112_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9.80	40.71	37.08	32.44	41.59
112_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13.50	40.93	37.30	32.67	41.82
112_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17.00	40.93	37.30	32.67	41.82
112_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20.60	40.93	37.29	32.66	41.81
112A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24.20	40.11	36.49	31.85	41.00
112A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28.10	40.07	36.44	31.80	40.95
112A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31.40	40.07	36.44	31.81	40.96
113_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1.50	33.95	30.32	25.68	34.83
113_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5.70	36.35	32.72	28.09	37.24
113_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9.80	37.46	33.83	29.20	38.35
113_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13.50	37.73	34.10	29.47	38.62
113_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17.00	37.79	34.16	29.52	38.67
113_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20.60	37.76	34.12	29.48	38.64
113A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24.20	37.80	34.16	29.52	38.68
113A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28.10	37.77	34.13	29.49	38.65
113A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31.40	37.87	34.24	29.61	38.76
114_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1.50	31.66	28.04	23.40	32.55
114_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5.70	33.43	29.79	25.16	34.31
114_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9.80	34.63	31.00	26.36	35.51
114_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13.50	35.17	31.54	26.90	36.05
114_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17.00	35.23	31.60	26.97	36.12
114_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20.60	35.25	31.62	26.98	36.13
114A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24.20	34.20	30.57	25.93	35.08
114A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28.10	34.25	30.63	25.99	35.14
114A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31.40	34.52	30.90	26.26	35.41
115_A	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	1.50	21.96	18.34	13.69	22.84
115_B	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	5.70	22.14	18.52	13.87	23.02
115_C	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	9.80	23.51	19.89	15.24	24.39
115_D	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	13.50	24.54	20.91	16.25	25.41
115_E	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	17.00	13.27	9.82	4.77	14.09
115_F	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	20.60	12.57	9.09	4.09	13.40
115A_A	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	24.20	1.96	-1.68	-6.30	2.84
115A_B	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	28.10	-4.49	-8.13	-12.76	-3.61
115A_C	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	31.40	-4.56	-8.20	-12.83	-3.68
116_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	37.80	22.15	19.18	13.17	22.90
116_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	41.10	9.43	5.79	1.16	10.31
116A_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	44.50	--	--	--	--
116A_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	47.50	--	--	--	--
116A_C	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	50.80	--	--	--	--
116A_D	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	53.80	--	--	--	--
116A_E	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	57.00	--	--	--	--
117_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	37.80	-13.98	-17.61	-22.24	-13.09
117_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	41.10	--	--	--	--
117A_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	44.50	--	--	--	--
117A_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	47.50	--	--	--	--
117A_C	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	50.80	--	--	--	--
117A_D	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	53.80	--	--	--	--
117A_E	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	57.00	--	--	--	--

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: K3K7 | VL
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: 30 km/uurwegen
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
101_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1.50	14.91	11.57	4.99	15.26
101_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5.70	15.31	11.75	5.60	15.68
101_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9.80	15.48	11.94	5.74	15.84
101_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13.50	15.02	11.55	5.15	15.36
101_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17.00	14.66	11.18	4.81	15.00
101_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20.60	13.29	9.95	3.22	13.59
101A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24.20	9.79	6.40	-0.09	10.14
101A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28.10	7.60	3.91	-1.83	8.04
101A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31.40	8.86	5.19	-0.65	9.27
102_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1.50	14.18	10.92	4.16	14.52
102_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5.70	14.71	11.22	4.90	15.06
102_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9.80	15.09	11.63	5.22	15.43
102_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13.50	14.63	11.18	4.71	14.95
102_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17.00	14.80	11.37	4.85	15.12
102_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20.60	12.78	9.52	2.57	13.06
102A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24.20	11.77	8.47	1.71	12.09
102A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28.10	8.36	4.69	-1.16	8.77
102A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31.40	9.36	5.64	-0.09	9.78
103_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1.50	12.89	9.71	2.72	13.20
103_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5.70	14.19	10.79	4.20	14.50
103_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9.80	14.39	11.01	4.36	14.70
103_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13.90	13.21	9.83	3.19	13.52
103_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17.00	13.53	10.16	3.46	13.83
103_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20.60	12.99	9.69	2.81	13.27
103A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24.20	12.08	8.75	1.98	12.38
103A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28.10	13.82	9.29	5.30	14.44
103A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31.40	15.61	11.05	7.09	16.23
104_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1.50	15.08	11.63	5.26	15.44
104_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5.70	16.22	12.73	6.38	16.56
104_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9.80	16.20	12.72	6.32	16.53
104_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13.50	14.87	11.37	5.02	15.21
104_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17.00	14.92	11.44	5.04	15.25
104_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20.60	14.45	10.93	4.63	14.79
104A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24.20	13.40	10.04	3.31	13.69
104A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28.10	15.58	11.95	6.17	16.03
104A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31.40	16.89	13.34	7.37	17.32
104A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34.60	17.85	14.35	8.27	18.27
104A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37.80	18.76	15.31	9.13	19.18
104A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41.10	20.67	17.36	10.94	21.09
104B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44.50	22.18	18.81	12.57	22.62
104B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47.50	21.25	17.69	11.85	21.72
104B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50.80	19.76	15.79	10.76	20.29
104B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53.80	19.92	15.92	10.96	20.46
104B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57.00	20.09	16.05	11.16	20.64
105_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1.50	13.83	10.50	3.77	14.14
105_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5.70	15.32	11.90	5.35	15.64
105_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9.80	15.26	11.83	5.26	15.56
105_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13.50	13.18	9.87	3.04	13.47
105_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17.00	12.87	9.54	2.71	13.15
105_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20.60	13.09	9.76	2.95	13.37
105A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24.20	12.40	9.04	2.30	12.69
105A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28.10	16.39	12.63	7.17	16.88
105A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31.40	17.26	13.51	7.99	17.74
105A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34.60	18.47	14.67	9.25	18.96
105A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37.80	19.75	16.05	10.44	20.22
105A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41.10	21.61	18.15	12.11	22.07
105B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44.50	22.31	18.87	12.78	22.76
105B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47.50	19.62	15.58	10.68	20.16
105B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50.80	19.51	15.33	10.69	20.07
105B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53.80	19.65	15.43	10.86	20.22
105B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57.00	19.76	15.49	11.01	20.34
106_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1.50	13.86	10.64	3.66	14.15
106_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5.70	15.34	11.96	5.32	15.65
106_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9.80	15.49	11.95	5.70	15.84
106_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13.50	14.39	10.85	4.66	14.76
106_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17.00	13.98	10.46	4.21	14.34
106_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20.60	14.17	10.63	4.44	14.54
106A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24.20	11.79	8.41	1.85	12.12
106A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28.10	17.07	13.23	7.90	17.57
106A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31.40	18.34	14.44	9.23	18.85
106A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34.60	19.26	15.38	10.10	19.75
106A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37.80	20.77	17.11	11.44	21.25

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: K3K7 | VL
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: 30 km/uurwegen
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
106A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41.10	22.34	18.87	12.84	22.80
106B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44.50	20.74	17.23	11.27	21.20
106B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47.50	18.57	14.54	9.60	19.10
106B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50.80	18.66	14.58	9.74	19.20
106B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53.80	18.84	14.75	9.94	19.39
106B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57.00	18.69	14.61	9.77	19.23
107_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	5.70	30.11	25.65	21.59	30.74
107_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	9.80	32.84	28.47	24.25	33.46
107_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	13.50	34.63	30.19	26.06	35.25
107_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	17.00	34.57	29.77	26.23	35.23
107_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	20.60	33.80	29.02	25.46	34.46
107A_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	24.20	33.81	29.00	25.48	34.47
107A_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	28.10	34.61	29.80	26.30	35.28
107A_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	31.40	35.86	31.07	27.51	36.51
107A_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	34.60	36.21	31.43	27.85	36.86
107A_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	37.80	36.67	31.89	28.29	37.31
107A_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	41.10	37.28	32.51	28.88	37.92
107B_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	44.50	37.38	32.60	29.00	38.02
107B_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	47.50	37.54	32.75	29.17	38.18
107B_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	50.80	37.63	32.83	29.30	38.29
107B_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	53.80	37.66	32.84	29.33	38.32
107B_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	57.00	37.58	32.77	29.26	38.24
108_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	1.50	45.12	40.54	36.63	45.75
108_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	5.70	46.32	41.66	37.89	46.96
108_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	9.80	47.42	42.77	38.98	48.06
108_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	13.50	47.58	42.96	39.13	48.22
108_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	17.00	47.54	42.89	39.10	48.18
108_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	20.60	47.55	42.91	39.10	48.18
108A_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	24.20	47.85	43.23	39.39	48.48
108A_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	28.10	47.90	43.28	39.43	48.53
108A_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	31.40	47.88	43.27	39.41	48.51
108A_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	34.60	47.88	43.27	39.40	48.51
108A_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	37.80	47.87	43.26	39.39	48.50
108A_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	41.10	47.80	43.19	39.33	48.43
108B_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	44.50	47.84	43.22	39.38	48.47
108B_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	47.50	47.74	43.13	39.28	48.38
108B_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	50.80	47.56	42.93	39.12	48.20
108B_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	53.80	47.47	42.83	39.02	48.10
108B_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	57.00	47.30	42.65	38.87	47.94
109_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1.50	45.61	40.99	37.16	46.25
109_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5.70	47.02	42.37	38.58	47.66
109_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9.80	48.03	43.39	39.59	48.67
109_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13.50	48.10	43.47	39.64	48.73
109_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17.00	48.09	43.47	39.62	48.72
109_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20.60	48.11	43.50	39.63	48.74
109A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24.20	48.00	43.39	39.52	48.63
109A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28.10	48.04	43.44	39.57	48.67
109A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31.40	47.94	43.37	39.44	48.57
109A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34.60	47.94	43.39	39.42	48.56
109A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37.80	47.96	43.44	39.43	48.58
109A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41.10	47.95	43.44	39.41	48.57
109B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44.50	47.84	43.35	39.27	48.45
109B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47.50	47.78	43.31	39.21	48.39
109B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50.80	47.71	43.25	39.13	48.32
109B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53.80	47.63	43.17	39.04	48.24
109B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57.00	47.53	43.10	38.92	48.13
110_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1.50	45.64	40.85	37.30	46.30
110_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5.70	46.94	42.14	38.59	47.59
110_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9.80	47.28	42.49	38.92	47.93
110_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13.50	47.29	42.52	38.93	47.94
110_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17.00	47.29	42.54	38.91	47.94
110_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20.60	47.28	42.55	38.89	47.93
110A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24.20	47.11	42.39	38.70	47.75
110A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28.10	47.06	42.39	38.62	47.69
110A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31.40	47.00	42.40	38.52	47.63
110A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34.60	46.93	42.37	38.42	47.55
110A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37.80	46.91	42.41	38.36	47.53
110A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41.10	46.97	42.49	38.38	47.57
110B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44.50	46.98	42.60	38.33	47.58
110B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47.50	46.99	42.61	38.34	47.59
110B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50.80	47.07	42.73	38.39	47.66
110B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53.80	47.17	42.86	38.45	47.75

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: K3K7 | VL
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: 30 km/uurwegen
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
110B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57.00	47.08	42.76	38.38	47.67
111_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1.50	43.26	38.48	34.89	43.91
111_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5.70	44.95	40.16	36.60	45.60
111_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9.80	45.56	40.78	37.20	46.21
111_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13.50	45.62	40.86	37.24	46.27
111_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17.00	45.62	40.89	37.23	46.27
111_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20.60	45.63	40.91	37.22	46.27
111A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24.20	45.16	40.48	36.73	45.80
111A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28.10	45.35	40.78	36.84	45.97
111A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31.40	45.38	40.83	36.85	46.00
111A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34.60	45.45	40.98	36.87	46.06
111A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37.80	45.60	41.17	36.98	46.20
111A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41.10	45.76	41.38	37.09	46.35
111B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44.50	46.08	41.86	37.30	46.65
111B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47.50	46.18	41.95	37.40	46.75
111B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50.80	46.33	42.12	37.52	46.89
111B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53.80	46.42	42.22	37.60	46.98
111B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57.00	46.46	42.26	37.63	47.02
112_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1.50	40.75	36.02	32.33	41.38
112_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5.70	43.12	38.35	34.75	43.77
112_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9.80	44.03	39.27	35.66	44.68
112_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13.50	44.19	39.45	35.79	44.83
112_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17.00	44.21	39.49	35.79	44.84
112_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20.60	44.23	39.55	35.79	44.86
112A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24.20	43.72	39.12	35.22	44.34
112A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28.10	44.03	39.58	35.44	44.64
112A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31.40	44.25	39.87	35.60	44.85
113_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1.50	37.00	32.39	28.44	37.59
113_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5.70	39.64	34.96	31.20	40.27
113_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9.80	40.78	36.11	32.34	41.41
113_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13.50	41.30	36.68	32.81	41.92
113_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17.00	41.44	36.88	32.91	42.05
113_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20.60	41.54	37.03	32.96	42.14
113A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24.20	41.78	37.33	33.15	42.37
113A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28.10	42.14	37.85	33.41	42.72
113A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31.40	42.70	38.57	33.84	43.26
114_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1.50	34.97	30.48	26.32	35.55
114_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5.70	36.85	32.32	28.27	37.45
114_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9.80	38.19	33.66	29.60	38.79
114_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13.50	39.11	34.64	30.47	39.70
114_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17.00	39.42	35.02	30.73	40.00
114_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20.60	39.51	35.18	30.75	40.07
114A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24.20	39.00	34.78	30.11	39.53
114A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28.10	40.13	36.24	31.02	40.64
114A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31.40	41.15	37.41	31.91	41.64
115_A	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	1.50	27.54	23.55	18.38	28.01
115_B	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	5.70	28.18	24.24	18.96	28.64
115_C	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	9.80	29.77	25.83	20.53	30.22
115_D	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	13.50	31.22	27.35	21.91	31.66
115_E	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	17.00	29.71	26.55	19.37	29.97
115_F	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	20.60	29.59	26.47	19.14	29.83
115A_A	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	24.20	29.68	26.57	19.18	29.91
115A_B	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	28.10	30.12	27.02	19.63	30.36
115A_C	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	31.40	32.83	29.86	22.53	33.15
116_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	37.80	35.15	32.18	24.86	35.48
116_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	41.10	36.54	33.59	26.28	36.88
116A_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	44.50	37.38	34.42	27.10	37.71
116A_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	47.50	37.68	34.71	27.39	38.01
116A_C	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	50.80	36.17	33.17	25.85	36.48
116A_D	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	53.80	36.62	33.63	26.31	36.93
116A_E	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	57.00	37.06	34.07	26.75	37.37
117_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	37.80	36.32	33.36	26.04	36.65
117_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	41.10	36.36	33.38	26.05	36.68
117A_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	44.50	37.21	34.22	26.89	37.52
117A_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	47.50	36.68	33.67	26.34	36.98
117A_C	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	50.80	37.06	34.06	26.74	37.37
117A_D	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	53.80	37.53	34.54	27.22	37.84
117A_E	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	57.00	37.43	34.43	27.11	37.74

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: K3K7 | VL
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Overige wegen
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
101_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1.50	16.39	13.03	7.78	17.19
101_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5.70	13.87	10.72	4.80	14.54
101_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9.80	14.79	11.56	5.80	15.48
101_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13.50	14.59	11.36	5.59	15.27
101_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17.00	9.96	6.57	1.19	10.69
101_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20.60	9.69	6.32	0.85	10.40
101A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24.20	8.15	4.78	-0.63	8.88
101A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28.10	2.54	-0.46	-6.87	3.13
101A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31.40	-24.57	-28.21	-32.83	-23.69
102_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1.50	12.29	8.65	4.02	13.17
102_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5.70	3.37	-0.57	-4.72	4.27
102_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9.80	10.99	7.82	1.88	11.65
102_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13.50	11.60	8.46	2.47	12.26
102_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17.00	12.34	9.23	3.19	13.00
102_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20.60	13.38	10.31	4.20	14.03
102A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24.20	14.35	11.42	5.05	14.99
102A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28.10	3.94	1.12	-5.78	4.47
102A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31.40	-24.56	-28.20	-32.82	-23.68
103_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1.50	12.74	8.47	3.12	13.00
103_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5.70	28.81	26.14	19.07	29.37
103_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9.80	11.52	8.65	1.98	12.10
103_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13.90	11.22	8.28	1.72	11.80
103_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17.00	11.77	8.84	2.25	12.34
103_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20.60	12.70	9.80	3.17	13.28
103A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24.20	14.02	11.14	4.63	14.65
103A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28.10	17.00	14.27	7.47	17.62
103A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31.40	-11.42	-15.06	-19.69	-10.54
104_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1.50	3.13	-0.24	-5.89	3.78
104_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5.70	28.51	25.86	18.80	29.09
104_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9.80	10.11	7.20	0.64	10.70
104_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13.50	9.88	6.88	0.52	10.49
104_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17.00	10.14	7.15	0.77	10.75
104_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20.60	10.63	7.65	1.24	11.23
104A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24.20	9.60	6.62	0.20	10.20
104A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28.10	11.68	8.86	2.22	12.30
104A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31.40	11.75	9.00	2.25	12.37
104A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34.60	--	--	--	--
104A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37.80	--	--	--	--
104A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41.10	--	--	--	--
104B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44.50	--	--	--	--
104B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47.50	--	--	--	--
104B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50.80	--	--	--	--
104B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53.80	--	--	--	--
104B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57.00	--	--	--	--
105_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1.50	-5.00	-8.75	-13.18	-4.10
105_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5.70	28.19	25.36	18.63	28.77
105_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9.80	7.32	4.37	-2.06	7.93
105_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13.50	8.99	5.97	-0.30	9.62
105_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17.00	8.86	5.82	-0.41	9.49
105_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20.60	8.73	5.69	-0.52	9.37
105A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24.20	7.98	4.91	-1.30	8.60
105A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28.10	5.84	2.81	-3.57	6.42
105A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31.40	-2.79	-6.20	-11.57	-2.06
105A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34.60	-10.54	-14.58	-18.50	-9.60
105A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37.80	-17.32	-20.95	-25.58	-16.43
105A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41.10	--	--	--	--
105B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44.50	--	--	--	--
105B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47.50	--	--	--	--
105B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50.80	--	--	--	--
105B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53.80	--	--	--	--
105B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57.00	--	--	--	--
106_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1.50	1.36	-2.75	-6.53	2.32
106_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5.70	4.27	1.11	-4.74	4.96
106_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9.80	6.94	3.68	-1.95	7.66
106_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13.50	10.15	6.93	1.17	10.84
106_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17.00	10.11	6.86	1.17	10.81
106_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20.60	10.10	6.82	1.20	10.81
106A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24.20	7.94	4.67	-1.00	8.64
106A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28.10	3.40	0.43	-5.98	4.01
106A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31.40	-2.49	-5.44	-11.87	-1.88
106A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34.60	-13.65	-17.60	-21.68	-12.73
106A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37.80	-17.76	-21.39	-26.02	-16.87

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: K3K7 | VL
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Overige wegen
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
106A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41.10	--	--	--	--
106B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44.50	--	--	--	--
106B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47.50	--	--	--	--
106B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50.80	--	--	--	--
106B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53.80	--	--	--	--
106B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57.00	--	--	--	--
107_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	5.70	9.41	5.81	0.98	10.23
107_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	9.80	9.10	5.56	0.57	9.89
107_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	13.50	11.26	7.80	2.62	12.03
107_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	17.00	11.42	7.91	2.84	12.20
107_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	20.60	11.69	8.12	3.17	12.48
107A_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	24.20	8.70	5.12	0.19	9.50
107A_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	28.10	5.06	1.75	-3.81	5.77
107A_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	31.40	2.23	-1.09	-6.62	2.95
107A_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	34.60	-1.22	-5.17	-9.31	-0.32
107A_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	37.80	-4.54	-8.28	-12.91	-3.72
107A_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	41.10	--	--	--	--
107B_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	44.50	--	--	--	--
107B_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	47.50	--	--	--	--
107B_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	50.80	--	--	--	--
107B_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	53.80	--	--	--	--
107B_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	57.00	--	--	--	--
108_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	1.50	16.95	13.88	7.54	17.53
108_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	5.70	17.07	14.09	7.49	17.61
108_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	9.80	16.91	13.93	7.33	17.45
108_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	13.50	16.65	13.65	7.21	17.23
108_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	17.00	20.08	17.34	10.58	20.70
108_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	20.60	20.46	17.68	11.00	21.09
108A_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	24.20	21.99	19.16	12.56	22.61
108A_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	28.10	22.28	19.44	12.89	22.92
108A_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	31.40	22.40	19.55	13.00	23.03
108A_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	34.60	13.58	9.68	5.42	14.46
108A_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	37.80	5.50	1.90	-3.02	6.29
108A_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	41.10	--	--	--	--
108B_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	44.50	--	--	--	--
108B_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	47.50	--	--	--	--
108B_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	50.80	--	--	--	--
108B_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	53.80	--	--	--	--
108B_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	57.00	--	--	--	--
109_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1.50	22.51	19.48	13.06	23.08
109_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5.70	22.88	19.85	13.43	23.45
109_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9.80	23.76	20.74	14.30	24.33
109_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13.50	25.27	22.26	15.79	25.84
109_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17.00	27.43	24.41	18.13	28.05
109_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20.60	30.65	27.56	21.55	31.33
109A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24.20	31.29	28.07	22.34	31.99
109A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28.10	32.43	29.19	23.49	33.13
109A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31.40	34.33	31.21	25.24	35.00
109A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34.60	35.06	31.93	25.95	35.73
109A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37.80	35.75	32.65	26.62	36.41
109A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41.10	36.47	33.42	27.29	37.13
109B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44.50	37.13	34.11	27.91	37.78
109B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47.50	37.42	34.41	28.17	38.06
109B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50.80	38.29	35.36	28.98	38.93
109B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53.80	38.84	35.95	29.49	39.48
109B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57.00	39.11	36.23	29.75	39.75
110_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1.50	24.57	21.67	14.98	25.13
110_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5.70	26.40	23.58	16.78	26.97
110_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9.80	26.94	24.10	17.33	27.50
110_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13.50	28.30	25.44	18.70	28.86
110_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17.00	30.55	27.63	21.13	31.16
110_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20.60	33.00	30.02	23.72	33.64
110A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24.20	32.58	29.33	23.61	33.27
110A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28.10	34.93	31.82	25.79	35.59
110A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31.40	35.99	32.92	26.78	36.63
110A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34.60	36.64	33.59	27.42	37.28
110A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37.80	37.79	34.82	28.51	38.43
110A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41.10	38.37	35.43	29.06	39.01
110B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44.50	38.82	35.89	29.50	39.46
110B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47.50	39.16	36.25	29.82	39.80
110B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50.80	40.17	37.32	30.77	40.80
110B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53.80	40.81	38.00	31.38	41.44

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: K3K7 | VL
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Overige wegen
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
110B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57.00	41.04	38.23	31.60	41.67
111_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1.50	23.86	20.95	14.36	24.44
111_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5.70	26.45	23.65	16.90	27.04
111_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9.80	26.91	24.05	17.39	27.50
111_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13.50	28.03	25.11	18.59	28.63
111_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17.00	29.89	26.68	20.87	30.57
111_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20.60	31.87	28.59	22.93	32.56
111A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24.20	34.73	31.59	25.65	35.40
111A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28.10	35.78	32.59	26.69	36.44
111A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31.40	36.70	33.58	27.54	37.35
111A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34.60	37.67	34.63	28.45	38.32
111A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37.80	38.33	35.33	29.08	38.98
111A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41.10	38.74	35.76	29.47	39.38
111B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44.50	39.20	36.24	29.90	39.84
111B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47.50	39.51	36.58	30.20	40.15
111B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50.80	40.31	37.43	30.94	40.94
111B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53.80	40.52	37.65	31.14	41.15
111B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57.00	40.61	37.75	31.22	41.24
112_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1.50	27.91	25.10	18.23	28.46
112_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5.70	31.28	28.55	21.60	31.85
112_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9.80	31.67	28.90	22.00	32.23
112_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13.50	32.67	29.87	23.03	33.23
112_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17.00	34.41	31.50	24.99	35.02
112_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20.60	36.75	33.88	27.35	37.38
112A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24.20	39.36	36.53	29.94	39.99
112A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28.10	37.86	34.83	28.60	38.50
112A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31.40	38.01	34.97	28.76	38.65
113_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1.50	22.98	19.92	13.70	23.60
113_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5.70	23.45	20.32	14.25	24.08
113_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9.80	25.20	22.04	16.00	25.83
113_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13.50	27.05	23.77	18.04	27.72
113_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17.00	30.51	26.81	22.02	31.29
113_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20.60	33.35	29.78	24.76	34.12
113A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24.20	35.32	31.91	26.59	36.06
113A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28.10	34.97	31.40	26.35	35.72
113A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31.40	33.46	29.58	25.06	34.24
114_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1.50	29.74	26.95	20.02	30.28
114_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5.70	33.69	30.97	24.00	34.26
114_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9.80	34.32	31.58	24.62	34.88
114_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13.50	35.45	32.69	25.78	36.01
114_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17.00	37.18	34.33	27.70	37.78
114_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20.60	39.91	37.09	30.45	40.53
114A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24.20	41.23	38.39	31.80	41.85
114A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28.10	39.97	36.99	30.63	40.59
114A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31.40	40.19	37.22	30.87	40.82
115_A	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	1.50	24.82	21.96	15.18	25.37
115_B	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	5.70	25.95	23.06	16.28	26.48
115_C	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	9.80	28.30	25.40	18.63	28.83
115_D	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	13.50	31.30	28.37	21.73	31.86
115_E	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	17.00	37.76	34.85	28.38	38.38
115_F	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	20.60	40.80	37.90	31.41	41.42
115A_A	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	24.20	42.53	39.72	33.05	43.14
115A_B	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	28.10	42.09	39.22	32.66	42.71
115A_C	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	31.40	41.22	38.29	31.86	41.84
116_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	37.80	28.72	25.51	19.61	29.37
116_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	41.10	33.30	30.05	24.34	33.99
116A_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	44.50	38.13	35.15	28.88	38.78
116A_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	47.50	39.17	36.24	29.86	39.81
116A_C	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	50.80	39.46	36.53	30.12	40.09
116A_D	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	53.80	39.61	36.68	30.26	40.24
116A_E	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	57.00	40.20	37.32	30.81	40.83
117_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	37.80	32.33	28.76	23.64	33.06
117_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	41.10	35.83	32.56	26.89	36.53
117A_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	44.50	39.04	36.08	29.75	39.68
117A_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	47.50	39.44	36.51	30.12	40.08
117A_C	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	50.80	40.03	37.13	30.66	40.66
117A_D	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	53.80	40.50	37.64	31.10	41.13
117A_E	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	57.00	40.68	37.83	31.28	41.31

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: K3K7 | VL
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Wegen
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
101_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1.50	46.42	43.70	36.66	46.97
101_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5.70	49.95	47.21	40.17	50.49
101_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9.80	51.69	48.96	41.90	52.22
101_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13.50	52.21	49.48	42.44	52.75
101_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17.00	52.37	49.62	42.57	52.90
101_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20.60	52.53	49.81	42.75	53.07
101A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24.20	52.67	49.94	42.89	53.21
101A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28.10	52.65	49.91	42.87	53.19
101A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31.40	52.58	49.84	42.81	53.12
102_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1.50	45.62	42.92	35.89	46.18
102_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5.70	49.33	46.63	39.59	49.89
102_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9.80	51.08	48.37	41.33	51.63
102_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13.50	51.62	48.92	41.88	52.18
102_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17.00	51.83	49.10	42.06	52.37
102_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20.60	51.87	49.15	42.11	52.42
102A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24.20	52.02	49.30	42.27	52.57
102A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28.10	52.04	49.32	42.28	52.59
102A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31.40	51.99	49.28	42.25	52.54
103_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1.50	45.38	42.68	35.66	45.94
103_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5.70	49.12	46.43	39.40	49.69
103_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9.80	50.78	48.10	41.06	51.35
103_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13.90	51.32	48.59	41.56	51.86
103_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17.00	51.52	48.80	41.77	52.07
103_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20.60	51.54	48.84	41.82	52.10
103A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24.20	51.61	48.90	41.89	52.17
103A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28.10	51.61	48.91	41.87	52.17
103A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31.40	51.57	48.87	41.83	52.13
104_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1.50	45.00	42.30	35.29	45.57
104_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5.70	48.58	45.90	38.88	49.15
104_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9.80	50.15	47.47	40.44	50.72
104_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13.50	50.70	48.00	40.99	51.27
104_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17.00	50.90	48.21	41.18	51.47
104_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20.60	50.95	48.27	41.24	51.52
104A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24.20	51.09	48.42	41.37	51.66
104A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28.10	51.06	48.36	41.34	51.62
104A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31.40	51.07	48.40	41.34	51.64
104A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34.60	51.01	48.33	41.30	51.58
104A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37.80	50.93	48.25	41.21	51.50
104A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41.10	50.83	48.13	41.10	51.39
104B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44.50	50.80	48.10	41.07	51.36
104B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47.50	50.69	47.99	40.96	51.25
104B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50.80	50.60	47.89	40.87	51.16
104B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53.80	50.51	47.82	40.78	51.07
104B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57.00	50.42	47.73	40.69	50.98
105_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1.50	44.90	42.23	35.21	45.48
105_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5.70	48.21	45.52	38.51	48.78
105_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9.80	49.73	47.04	40.02	50.30
105_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13.50	50.32	47.63	40.61	50.89
105_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17.00	50.60	47.92	40.89	51.17
105_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20.60	50.78	48.10	41.07	51.35
105A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24.20	50.81	48.11	41.08	51.37
105A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28.10	50.76	48.08	41.05	51.33
105A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31.40	50.72	48.03	41.00	51.29
105A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34.60	50.65	47.97	40.94	51.22
105A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37.80	50.60	47.93	40.90	51.18
105A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41.10	50.56	47.87	40.84	51.13
105B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44.50	50.47	47.79	40.76	51.04
105B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47.50	50.39	47.70	40.69	50.96
105B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50.80	50.30	47.63	40.59	50.87
105B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53.80	50.23	47.56	40.52	50.80
105B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57.00	50.16	47.48	40.45	50.73
106_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1.50	44.65	41.97	34.96	45.23
106_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5.70	47.65	44.97	37.94	48.22
106_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9.80	49.12	46.44	39.41	49.69
106_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13.50	49.76	47.07	40.04	50.33
106_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17.00	50.08	47.39	40.37	50.65
106_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20.60	50.28	47.59	40.58	50.85
106A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24.20	50.33	47.64	40.61	50.90
106A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28.10	50.29	47.62	40.58	50.86
106A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31.40	50.24	47.56	40.53	50.81
106A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34.60	50.24	47.55	40.53	50.81
106A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37.80	50.22	47.52	40.49	50.78

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: K3K7 | VL
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Wegen
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
106A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41.10	50.15	47.46	40.44	50.72
106B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44.50	50.12	47.42	40.41	50.69
106B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47.50	50.06	47.38	40.34	50.63
106B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50.80	50.00	47.32	40.29	50.57
106B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53.80	49.93	47.25	40.21	50.50
106B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57.00	49.87	47.17	40.16	50.44
107_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	5.70	45.40	42.67	35.77	45.98
107_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	9.80	46.88	44.13	37.27	47.47
107_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	13.50	47.52	44.72	37.95	48.11
107_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	17.00	47.72	44.91	38.17	48.31
107_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	20.60	47.81	45.03	38.20	48.39
107A_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	24.20	47.92	45.14	38.32	48.50
107A_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	28.10	47.91	45.13	38.35	48.50
107A_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	31.40	47.96	45.14	38.41	48.55
107A_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	34.60	47.92	45.10	38.36	48.51
107A_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	37.80	47.95	45.09	38.40	48.53
107A_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	41.10	47.89	45.02	38.36	48.47
107B_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	44.50	47.95	45.07	38.42	48.53
107B_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	47.50	47.86	44.97	38.34	48.44
107B_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	50.80	47.79	44.89	38.28	48.37
107B_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	53.80	47.75	44.84	38.23	48.33
107B_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	57.00	47.69	44.78	38.17	48.27
108_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	1.50	47.98	44.05	39.38	48.67
108_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	5.70	48.80	44.75	40.32	49.52
108_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	9.80	49.79	45.73	41.30	50.50
108_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	13.50	50.04	46.00	41.53	50.75
108_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	17.00	50.05	45.99	41.54	50.76
108_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	20.60	50.09	46.07	41.56	50.80
108A_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	24.20	50.48	46.53	41.91	51.18
108A_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	28.10	50.65	46.74	42.05	51.35
108A_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	31.40	50.65	46.77	42.03	51.35
108A_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	34.60	50.59	46.69	41.97	51.28
108A_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	37.80	50.52	46.60	41.92	51.22
108A_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	41.10	50.47	46.56	41.85	51.16
108B_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	44.50	50.43	46.50	41.83	51.12
108B_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	47.50	50.37	46.46	41.76	51.06
108B_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	50.80	50.22	46.30	41.62	50.92
108B_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	53.80	50.18	46.28	41.56	50.87
108B_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	57.00	50.17	46.32	41.54	50.87
109_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1.50	47.94	43.86	39.46	48.66
109_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5.70	49.24	45.10	40.81	49.96
109_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9.80	50.09	45.92	41.66	50.81
109_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13.50	50.21	46.03	41.78	50.93
109_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17.00	50.24	46.08	41.78	50.95
109_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20.60	50.28	46.16	41.81	50.99
109A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24.20	50.36	46.32	41.83	51.06
109A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28.10	50.54	46.57	41.97	51.24
109A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31.40	50.55	46.61	41.94	51.24
109A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34.60	50.59	46.70	41.98	51.29
109A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37.80	50.66	46.79	42.02	51.35
109A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41.10	50.73	46.92	42.06	51.42
109B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44.50	50.83	47.07	42.11	51.51
109B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47.50	50.86	47.14	42.11	51.54
109B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50.80	50.93	47.24	42.17	51.61
109B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53.80	51.00	47.38	42.23	51.69
109B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57.00	51.08	47.50	42.28	51.76
110_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1.50	47.79	43.58	39.39	48.52
110_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5.70	49.00	44.76	40.62	49.73
110_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9.80	49.35	45.11	40.94	50.07
110_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13.50	49.44	45.21	41.01	50.15
110_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17.00	49.52	45.38	41.08	50.24
110_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20.60	49.67	45.58	41.16	50.37
110A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24.20	49.40	45.28	40.91	50.10
110A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28.10	49.49	45.45	40.97	50.20
110A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31.40	49.59	45.67	41.01	50.29
110A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34.60	49.74	45.90	41.08	50.43
110A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37.80	50.01	46.27	41.27	50.69
110A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41.10	50.22	46.58	41.43	50.90
110B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44.50	50.67	47.16	41.74	51.32
110B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47.50	50.85	47.39	41.91	51.51
110B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50.80	51.05	47.63	42.08	51.70
110B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53.80	51.30	47.92	42.30	51.95

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: K3K7 | VL
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Wegen
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
110B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57.00	51.34	47.99	42.34	52.00
111_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1.50	45.54	41.38	37.06	46.24
111_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5.70	47.05	42.82	38.64	47.77
111_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9.80	47.60	43.37	39.18	48.31
111_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13.50	47.76	43.58	39.32	48.47
111_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17.00	47.95	43.83	39.45	48.65
111_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20.60	48.09	44.03	39.56	48.79
111A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24.20	47.78	43.81	39.20	48.47
111A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28.10	48.05	44.15	39.41	48.73
111A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31.40	48.72	45.02	39.99	49.41
111A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34.60	49.19	45.63	40.37	49.87
111A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37.80	49.62	46.17	40.71	50.29
111A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41.10	49.90	46.47	40.95	50.56
111B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44.50	50.19	46.83	41.17	50.84
111B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47.50	50.45	47.11	41.41	51.09
111B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50.80	50.72	47.43	41.66	51.37
111B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53.80	50.90	47.59	41.81	51.53
111B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57.00	50.98	47.69	41.91	51.62
112_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1.50	43.49	39.53	34.91	44.19
112_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5.70	45.51	41.40	37.00	46.21
112_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9.80	46.32	42.21	37.84	47.03
112_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13.50	46.64	42.59	38.10	47.34
112_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17.00	46.93	42.96	38.33	47.62
112_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20.60	47.30	43.48	38.64	47.99
112A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24.20	47.33	43.66	38.53	48.00
112A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28.10	47.35	43.67	38.55	48.01
112A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31.40	47.98	44.46	39.10	48.65
113_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1.50	40.17	36.40	31.42	40.84
113_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5.70	42.05	38.01	33.49	42.74
113_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9.80	43.21	39.19	34.65	43.90
113_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13.50	43.82	39.85	35.20	44.50
113_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17.00	44.64	40.85	35.88	45.30
113_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20.60	45.22	41.58	36.40	45.88
113A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24.20	45.84	42.33	36.94	46.50
113A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28.10	46.40	42.96	37.43	47.05
113A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31.40	46.98	43.65	37.95	47.63
114_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1.50	39.82	36.43	30.72	40.43
114_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5.70	41.95	38.62	32.84	42.57
114_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9.80	42.96	39.56	33.90	43.59
114_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13.50	44.14	40.80	35.04	44.76
114_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17.00	45.22	41.98	36.03	45.83
114_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20.60	46.37	43.26	37.08	46.98
114A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24.20	46.87	43.86	37.52	47.48
114A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28.10	47.54	44.57	38.18	48.16
114A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31.40	48.37	45.44	39.00	48.99
115_A	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	1.50	43.19	40.43	33.47	43.74
115_B	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	5.70	46.40	43.64	36.65	46.94
115_C	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	9.80	48.27	45.52	38.52	48.81
115_D	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	13.50	48.98	46.22	39.23	49.52
115_E	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	17.00	49.41	46.66	39.67	49.95
115_F	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	20.60	50.99	48.26	41.29	51.55
115A_A	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	24.20	51.76	49.04	42.05	52.32
115A_B	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	28.10	51.95	49.21	42.24	52.51
115A_C	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	31.40	52.14	49.40	42.43	52.70
116_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	37.80	48.70	45.99	39.01	49.27
116_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	41.10	49.46	46.73	39.79	50.03
116A_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	44.50	49.79	47.06	40.12	50.36
116A_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	47.50	50.03	47.30	40.37	50.61
116A_C	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	50.80	50.15	47.41	40.50	50.73
116A_D	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	53.80	50.24	47.49	40.59	50.81
116A_E	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	57.00	50.31	47.55	40.65	50.88
117_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	37.80	43.46	40.60	33.89	44.03
117_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	41.10	47.92	45.16	38.31	48.50
117A_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	44.50	49.31	46.57	39.67	49.89
117A_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	47.50	49.79	47.03	40.14	50.36
117A_C	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	50.80	50.12	47.37	40.48	50.70
117A_D	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	53.80	50.31	47.57	40.67	50.89
117A_E	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	57.00	50.36	47.60	40.74	50.94

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: K3K7 | VL
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Wegen
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
101_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1.50	51.42	48.69	41.65	51.96
101_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5.70	54.94	52.21	45.16	55.48
101_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9.80	56.68	53.95	46.90	57.22
101_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13.50	57.20	54.47	47.43	57.74
101_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17.00	57.36	54.62	47.57	57.89
101_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20.60	57.53	54.80	47.75	58.07
101A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24.20	57.67	54.94	47.89	58.21
101A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28.10	57.64	54.91	47.87	58.18
101A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31.40	57.57	54.84	47.80	58.11
102_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1.50	50.62	47.91	40.88	51.17
102_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5.70	54.33	51.62	44.59	54.88
102_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9.80	56.08	53.37	46.33	56.63
102_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13.50	56.62	53.91	46.87	57.17
102_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17.00	56.82	54.10	47.06	57.37
102_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20.60	56.87	54.15	47.11	57.42
102A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24.20	57.02	54.30	47.26	57.57
102A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28.10	57.03	54.31	47.28	57.58
102A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31.40	56.99	54.28	47.24	57.54
103_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1.50	50.38	47.68	40.66	50.94
103_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5.70	54.12	51.42	44.40	54.68
103_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9.80	55.78	53.09	46.05	56.34
103_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13.90	56.30	53.59	46.56	56.85
103_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17.00	56.51	53.80	46.77	57.06
103_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20.60	56.54	53.84	46.81	57.10
103A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24.20	56.60	53.90	46.87	57.16
103A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28.10	56.61	53.90	46.87	57.16
103A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31.40	56.57	53.86	46.83	57.12
104_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1.50	49.99	47.30	40.29	50.56
104_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5.70	53.58	50.90	43.87	54.15
104_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9.80	55.15	52.47	45.44	55.72
104_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13.50	55.69	53.00	45.98	56.26
104_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17.00	55.90	53.21	46.18	56.47
104_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20.60	55.95	53.26	46.23	56.52
104A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24.20	56.09	53.40	46.37	56.66
104A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28.10	56.06	53.36	46.34	56.62
104A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31.40	56.07	53.38	46.34	56.63
104A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34.60	56.01	53.32	46.29	56.58
104A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37.80	55.93	53.24	46.21	56.50
104A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41.10	55.83	53.13	46.10	56.39
104B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44.50	55.80	53.10	46.07	56.36
104B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47.50	55.69	52.99	45.96	56.25
104B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50.80	55.59	52.89	45.86	56.15
104B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53.80	55.51	52.81	45.78	56.07
104B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57.00	55.42	52.72	45.69	55.98
105_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1.50	49.90	47.23	40.21	50.48
105_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5.70	53.20	50.52	43.50	53.77
105_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9.80	54.71	52.03	45.01	55.28
105_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13.50	55.31	52.63	45.61	55.88
105_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17.00	55.60	52.91	45.89	56.17
105_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20.60	55.77	53.09	46.06	56.34
105A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24.20	55.80	53.11	46.08	56.37
105A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28.10	55.76	53.07	46.05	56.33
105A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31.40	55.72	53.03	46.00	56.29
105A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34.60	55.65	52.97	45.94	56.22
105A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37.80	55.60	52.92	45.89	56.17
105A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41.10	55.55	52.86	45.83	56.12
105B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44.50	55.46	52.78	45.75	56.03
105B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47.50	55.39	52.70	45.68	55.96
105B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50.80	55.30	52.62	45.59	55.87
105B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53.80	55.23	52.55	45.52	55.80
105B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57.00	55.15	52.47	45.44	55.72
106_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1.50	49.65	46.97	39.96	50.23
106_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5.70	52.64	49.96	42.94	53.21
106_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9.80	54.12	51.44	44.41	54.69
106_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13.50	54.75	52.06	45.04	55.32
106_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17.00	55.08	52.39	45.37	55.65
106_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20.60	55.28	52.59	45.57	55.85
106A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24.20	55.32	52.64	45.61	55.89
106A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28.10	55.29	52.61	45.58	55.86
106A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31.40	55.24	52.55	45.53	55.81
106A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34.60	55.24	52.55	45.53	55.81
106A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37.80	55.21	52.52	45.49	55.78

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: K3K7 | VL
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Wegen
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
106A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41.10	55.15	52.46	45.44	55.72
106B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44.50	55.11	52.42	45.40	55.68
106B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47.50	55.05	52.37	45.34	55.62
106B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50.80	54.99	52.31	45.28	55.56
106B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53.80	54.92	52.24	45.21	55.49
106B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57.00	54.86	52.17	45.15	55.43
107_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	5.70	50.40	47.67	40.77	50.98
107_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	9.80	51.88	49.12	42.27	52.46
107_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	13.50	52.52	49.72	42.95	53.11
107_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	17.00	52.72	49.91	43.16	53.31
107_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	20.60	52.80	50.01	43.20	53.38
107A_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	24.20	52.92	50.13	43.32	53.50
107A_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	28.10	52.91	50.12	43.33	53.50
107A_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	31.40	52.96	50.14	43.40	53.55
107A_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	34.60	52.92	50.09	43.36	53.50
107A_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	37.80	52.94	50.09	43.39	53.52
107A_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	41.10	52.89	50.02	43.36	53.47
107B_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	44.50	52.94	50.07	43.41	53.52
107B_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	47.50	52.85	49.97	43.33	53.43
107B_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	50.80	52.78	49.89	43.27	53.36
107B_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	53.80	52.74	49.84	43.23	53.32
107B_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	57.00	52.68	49.78	43.17	53.26
108_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	1.50	52.97	49.05	44.38	53.67
108_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	5.70	53.80	49.74	45.32	54.52
108_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	9.80	54.79	50.72	46.30	55.50
108_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	13.50	55.04	51.00	46.53	55.75
108_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	17.00	55.04	50.99	46.53	55.75
108_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	20.60	55.08	51.07	46.55	55.79
108A_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	24.20	55.48	51.52	46.91	56.18
108A_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	28.10	55.64	51.74	47.04	56.34
108A_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	31.40	55.65	51.76	47.03	56.34
108A_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	34.60	55.59	51.69	46.97	56.28
108A_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	37.80	55.52	51.60	46.91	56.21
108A_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	41.10	55.47	51.56	46.85	56.16
108B_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	44.50	55.43	51.50	46.83	56.12
108B_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	47.50	55.37	51.45	46.76	56.06
108B_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	50.80	55.22	51.30	46.62	55.92
108B_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	53.80	55.18	51.28	46.56	55.87
108B_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	57.00	55.17	51.32	46.53	55.86
109_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1.50	52.94	48.86	44.46	53.66
109_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5.70	54.24	50.09	45.81	54.96
109_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9.80	55.09	50.92	46.66	55.81
109_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13.50	55.20	51.03	46.76	55.92
109_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17.00	55.23	51.08	46.77	55.94
109_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20.60	55.28	51.16	46.81	55.99
109A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24.20	55.35	51.32	46.83	56.06
109A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28.10	55.53	51.56	46.96	56.23
109A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31.40	55.54	51.61	46.94	56.23
109A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34.60	55.59	51.70	46.97	56.28
109A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37.80	55.65	51.79	47.01	56.34
109A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41.10	55.73	51.92	47.06	56.42
109B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44.50	55.82	52.07	47.10	56.50
109B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47.50	55.85	52.13	47.11	56.53
109B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50.80	55.92	52.24	47.16	56.60
109B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53.80	56.00	52.37	47.22	56.68
109B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57.00	56.08	52.49	47.27	56.76
110_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1.50	52.79	48.58	44.39	53.52
110_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5.70	54.00	49.76	45.61	54.72
110_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9.80	54.35	50.11	45.94	55.07
110_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13.50	54.42	50.21	46.00	55.14
110_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17.00	54.52	50.37	46.07	55.24
110_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20.60	54.66	50.57	46.16	55.37
110A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24.20	54.39	50.28	45.91	55.10
110A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28.10	54.49	50.45	45.96	55.19
110A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31.40	54.59	50.66	46.00	55.29
110A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34.60	54.74	50.90	46.08	55.43
110A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37.80	55.00	51.27	46.26	55.68
110A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41.10	55.22	51.57	46.43	55.89
110B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44.50	55.66	52.16	46.74	56.32
110B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47.50	55.85	52.39	46.91	56.51
110B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50.80	56.05	52.63	47.08	56.70
110B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53.80	56.30	52.92	47.30	56.95

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: K3K7 | VL
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Wegen
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
110B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57.00	56.34	52.98	47.34	56.99
111_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1.50	50.53	46.37	42.06	51.24
111_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5.70	52.05	47.82	43.64	52.77
111_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9.80	52.60	48.37	44.18	53.31
111_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13.50	52.76	48.57	44.32	53.47
111_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17.00	52.94	48.82	44.45	53.64
111_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20.60	53.08	49.03	44.56	53.78
111A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24.20	52.77	48.80	44.20	53.47
111A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28.10	53.05	49.15	44.41	53.73
111A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31.40	53.72	50.02	44.98	54.40
111A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34.60	54.19	50.63	45.36	54.87
111A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37.80	54.62	51.16	45.71	55.29
111A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41.10	54.89	51.47	45.95	55.55
111B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44.50	55.19	51.83	46.17	55.84
111B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47.50	55.45	52.11	46.41	56.09
111B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50.80	55.72	52.42	46.65	56.36
111B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53.80	55.89	52.59	46.81	56.53
111B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57.00	55.98	52.69	46.90	56.62
112_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1.50	48.49	44.52	39.90	49.18
112_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5.70	50.50	46.39	42.00	51.20
112_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9.80	51.32	47.21	42.83	52.03
112_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13.50	51.64	47.59	43.10	52.34
112_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17.00	51.92	47.96	43.33	52.61
112_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20.60	52.30	48.47	43.63	52.99
112A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24.20	52.32	48.66	43.52	52.99
112A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28.10	52.35	48.67	43.55	53.01
112A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31.40	52.98	49.44	44.10	53.64
113_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1.50	45.17	41.39	36.41	45.83
113_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5.70	47.05	43.01	38.49	47.74
113_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9.80	48.21	44.18	39.64	48.90
113_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13.50	48.82	44.85	40.20	49.50
113_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17.00	49.62	45.85	40.87	50.29
113_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20.60	50.22	46.58	41.39	50.88
113A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24.20	50.84	47.32	41.94	51.50
113A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28.10	51.39	47.96	42.43	52.04
113A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31.40	51.98	48.64	42.95	52.63
114_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1.50	44.82	41.43	35.72	45.43
114_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5.70	46.95	43.61	37.84	47.57
114_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9.80	47.96	44.56	38.90	48.59
114_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13.50	49.14	45.80	40.03	49.76
114_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17.00	50.22	46.98	41.03	50.83
114_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20.60	51.36	48.25	42.08	51.97
114A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24.20	51.87	48.86	42.52	52.48
114A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28.10	52.54	49.56	43.17	53.15
114A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31.40	53.37	50.43	44.00	53.99
115_A	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	1.50	48.19	45.42	38.46	48.73
115_B	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	5.70	51.40	48.64	41.64	51.94
115_C	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	9.80	53.27	50.52	43.52	53.81
115_D	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	13.50	53.97	51.21	44.21	54.51
115_E	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	17.00	54.41	51.66	44.67	54.95
115_F	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	20.60	55.99	53.25	46.29	56.55
115A_A	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	24.20	56.75	54.03	47.05	57.31
115A_B	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	28.10	56.94	54.21	47.24	57.50
115A_C	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	31.40	57.13	54.40	47.43	57.69
116_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	37.80	53.70	50.99	44.00	54.27
116_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	41.10	54.46	51.73	44.78	55.03
116A_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	44.50	54.79	52.05	45.12	55.36
116A_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	47.50	55.03	52.29	45.37	55.60
116A_C	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	50.80	55.15	52.41	45.50	55.73
116A_D	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	53.80	55.23	52.49	45.58	55.81
116A_E	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	57.00	55.30	52.55	45.65	55.87
117_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	37.80	48.46	45.59	38.89	49.03
117_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	41.10	52.92	50.16	43.30	53.50
117A_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	44.50	54.31	51.56	44.67	54.89
117A_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	47.50	54.78	52.03	45.14	55.36
117A_C	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	50.80	55.11	52.37	45.48	55.69
117A_D	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	53.80	55.30	52.56	45.67	55.88
117A_E	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	57.00	55.35	52.60	45.73	55.93

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: K3K7 | RL
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
101_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1.50	66.66	66.94	64.64	71.65
101_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5.70	66.34	66.61	64.27	71.30
101_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9.80	65.39	65.65	63.29	70.32
101_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13.50	64.56	64.81	62.44	69.48
101_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17.00	63.84	64.09	61.71	68.75
101_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20.60	63.17	63.42	61.02	68.07
101A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24.20	62.61	62.86	60.46	67.51
101A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28.10	62.05	62.29	59.89	66.94
101A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31.40	61.56	61.81	59.40	66.45
102_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1.50	66.89	67.19	64.95	71.94
102_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5.70	66.39	66.67	64.39	71.39
102_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9.80	65.32	65.59	63.27	70.29
102_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13.50	64.43	64.70	62.36	69.39
102_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17.00	63.70	63.96	61.61	68.64
102_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20.60	63.03	63.29	60.93	67.96
102A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24.20	62.46	62.72	60.35	67.39
102A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28.10	61.89	62.14	59.76	66.80
102A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31.40	61.42	61.67	59.29	66.33
103_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1.50	67.05	67.36	65.17	72.14
103_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5.70	66.39	66.69	64.43	71.42
103_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9.80	65.23	65.52	63.23	70.24
103_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13.90	64.23	64.51	62.19	69.21
103_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17.00	63.58	63.85	61.53	68.55
103_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20.60	62.91	63.17	60.83	67.86
103A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24.20	62.31	62.58	60.23	67.26
103A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28.10	61.72	61.98	59.63	66.66
103A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31.40	61.27	61.53	59.17	66.20
104_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1.50	66.09	66.42	64.24	71.20
104_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5.70	65.71	66.02	63.78	70.77
104_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9.80	64.80	65.09	62.82	69.82
104_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13.50	63.97	64.25	61.95	68.96
104_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17.00	63.27	63.55	61.24	68.25
104_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20.60	62.64	62.92	60.59	67.61
104A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24.20	62.12	62.39	60.05	67.08
104A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28.10	61.52	61.78	59.44	66.47
104A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31.40	61.05	61.31	58.96	65.99
104A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34.60	60.60	60.86	58.51	65.54
104A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37.80	60.18	60.44	58.08	65.11
104A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41.10	59.77	60.03	57.66	64.70
104B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44.50	59.39	59.65	57.27	64.31
104B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47.50	59.06	59.32	56.94	63.98
104B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50.80	58.72	58.97	56.59	63.63
104B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53.80	58.42	58.67	56.28	63.33
104B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57.00	58.10	58.35	55.97	63.01
105_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1.50	65.02	65.34	63.17	70.13
105_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5.70	64.86	65.17	62.94	69.92
105_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9.80	64.18	64.48	62.22	69.21
105_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13.50	63.48	63.77	61.49	68.49
105_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17.00	62.87	63.15	60.86	67.87
105_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20.60	62.30	62.58	60.27	67.28
105A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24.20	61.89	62.16	59.85	66.87
105A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28.10	61.35	61.62	59.30	66.32
105A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31.40	60.93	61.20	58.87	65.89
105A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34.60	60.54	60.81	58.47	65.50
105A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37.80	60.17	60.44	58.10	65.13
105A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41.10	59.79	60.05	57.71	64.74
105B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44.50	59.49	59.76	57.41	64.44
105B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47.50	59.20	59.46	57.12	64.15
105B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50.80	58.90	59.16	56.81	63.84
105B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53.80	58.63	58.89	56.53	63.56
105B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57.00	58.35	58.61	56.26	63.29
106_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1.50	63.38	63.71	61.54	68.50
106_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5.70	63.55	63.86	61.63	68.61
106_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9.80	63.13	63.43	61.17	68.16
106_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13.50	62.62	62.91	60.64	67.64
106_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17.00	62.13	62.42	60.13	67.14
106_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20.60	61.66	61.94	59.65	66.66
106A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24.20	61.28	61.56	59.27	66.28
106A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28.10	60.82	61.10	58.79	65.80
106A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31.40	60.44	60.71	58.39	65.41
106A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34.60	60.08	60.36	58.04	65.06
106A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37.80	59.74	60.01	57.69	64.71

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: K3K7 | RL
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
106A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41.10	59.41	59.67	57.34	64.36
106B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44.50	59.10	59.37	57.04	64.06
106B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47.50	58.83	59.10	56.76	63.79
106B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50.80	58.55	58.82	56.47	63.50
106B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53.80	58.30	58.57	56.22	63.25
106B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57.00	58.05	58.31	55.96	62.99
107_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	5.70	59.73	60.02	57.76	64.76
107_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	9.80	59.70	59.99	57.72	64.72
107_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	13.50	59.44	59.72	57.44	64.44
107_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	17.00	59.14	59.42	57.13	64.14
107_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	20.60	58.80	59.08	56.78	63.79
107A_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	24.20	58.78	59.06	56.76	63.77
107A_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	28.10	58.28	58.55	56.24	63.26
107A_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	31.40	57.91	58.18	55.86	62.88
107A_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	34.60	57.57	57.84	55.51	62.53
107A_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	37.80	57.24	57.51	55.17	62.20
107A_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	41.10	56.92	57.18	54.83	61.86
107B_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	44.50	56.67	56.93	54.57	61.60
107B_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	47.50	56.39	56.64	54.28	61.32
107B_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	50.80	56.10	56.35	53.98	61.02
107B_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	53.80	55.84	56.09	53.72	60.76
107B_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	57.00	55.58	55.83	53.45	60.49
108_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	1.50	48.09	48.38	46.10	53.10
108_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	5.70	49.96	50.25	47.98	54.98
108_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	9.80	50.30	50.58	48.29	55.30
108_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	13.50	50.46	50.74	48.43	55.44
108_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	17.00	50.57	50.84	48.52	55.54
108_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	20.60	50.67	50.94	48.63	55.65
108A_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	24.20	50.46	50.73	48.41	55.43
108A_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	28.10	50.44	50.70	48.39	55.41
108A_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	31.40	50.45	50.71	48.40	55.42
108A_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	34.60	50.45	50.71	48.39	55.41
108A_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	37.80	50.45	50.72	48.39	55.41
108A_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	41.10	50.44	50.70	48.37	55.39
108B_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	44.50	50.17	50.43	48.08	55.11
108B_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	47.50	50.15	50.40	48.05	55.08
108B_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	50.80	50.11	50.36	48.00	55.04
108B_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	53.80	50.08	50.33	47.96	55.00
108B_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	57.00	50.05	50.29	47.92	54.96
109_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1.50	35.40	35.60	33.19	40.25
109_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5.70	34.80	34.98	32.59	39.65
109_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9.80	35.35	35.48	33.14	40.19
109_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13.50	37.16	37.10	34.96	41.97
109_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17.00	37.49	37.46	35.31	42.32
109_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20.60	38.19	38.16	36.01	43.02
109A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24.20	38.27	38.31	36.12	43.13
109A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28.10	33.33	32.76	31.02	37.98
109A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31.40	33.76	33.21	31.44	38.41
109A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34.60	33.89	33.27	31.51	38.49
109A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37.80	34.20	33.59	31.82	38.80
109A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41.10	34.61	34.03	32.22	39.21
109B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44.50	35.37	34.88	32.99	39.99
109B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47.50	35.74	35.29	33.36	40.37
109B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50.80	35.98	35.53	33.58	40.59
109B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53.80	36.18	35.74	33.79	40.80
109B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57.00	36.31	35.87	33.91	40.93
110_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1.50	34.25	34.39	31.84	38.96
110_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5.70	34.34	34.45	31.95	39.06
110_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9.80	35.14	35.18	32.76	39.85
110_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13.50	36.63	36.52	34.27	41.33
110_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17.00	37.24	37.12	34.88	41.94
110_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20.60	37.77	37.65	35.42	42.47
110A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24.20	38.51	38.47	36.32	43.33
110A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28.10	37.45	37.34	35.38	42.34
110A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31.40	34.72	34.10	32.37	39.34
110A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34.60	35.07	34.45	32.70	39.68
110A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37.80	35.32	34.70	32.96	39.93
110A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41.10	35.73	35.14	33.36	40.34
110B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44.50	36.33	35.81	33.97	40.96
110B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47.50	36.53	36.02	34.16	41.15
110B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50.80	36.73	36.23	34.36	41.36
110B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53.80	36.82	36.31	34.44	41.44

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: K3K7 | RL
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
110B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57.00	36.86	36.33	34.47	41.47
111_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1.50	33.92	34.03	31.44	38.58
111_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5.70	34.27	34.34	31.85	38.96
111_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9.80	34.94	34.96	32.53	39.63
111_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13.50	36.36	36.28	33.95	41.03
111_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17.00	36.86	36.75	34.45	41.53
111_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20.60	36.63	36.51	34.26	41.32
111A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24.20	37.58	37.54	35.33	42.36
111A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28.10	36.16	36.03	34.03	41.01
111A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31.40	33.31	32.69	30.99	37.95
111A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34.60	33.68	33.05	31.33	38.30
111A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37.80	34.22	33.59	31.83	38.81
111A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41.10	34.58	33.97	32.18	39.17
111B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44.50	34.80	34.20	32.40	39.39
111B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47.50	34.93	34.33	32.52	39.51
111B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50.80	34.98	34.36	32.56	39.55
111B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53.80	35.09	34.47	32.68	39.67
111B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57.00	35.22	34.60	32.80	39.79
112_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1.50	36.06	36.24	33.76	40.85
112_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5.70	36.22	36.37	33.94	41.02
112_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9.80	36.90	37.01	34.63	41.70
112_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13.50	37.92	37.96	35.64	42.70
112_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17.00	38.21	38.23	35.94	42.99
112_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20.60	38.15	38.15	35.90	42.94
112A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24.20	38.19	38.20	35.96	42.99
112A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28.10	36.65	36.59	34.58	41.55
112A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31.40	33.05	32.43	30.79	37.73
113_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1.50	34.44	34.60	32.01	39.14
113_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5.70	34.74	34.90	32.30	39.43
113_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9.80	35.05	35.20	32.60	39.74
113_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13.50	36.37	36.41	33.93	41.04
113_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17.00	36.95	36.92	34.55	41.64
113_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20.60	33.90	34.06	31.39	38.55
113A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24.20	35.79	35.97	33.39	40.51
113A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28.10	33.74	33.99	31.65	38.68
113A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31.40	29.04	29.29	27.21	34.15
114_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1.50	42.62	42.82	40.38	47.45
114_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5.70	44.82	45.03	42.59	49.66
114_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9.80	43.87	44.08	41.69	48.74
114_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13.50	45.42	45.62	43.21	50.27
114_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17.00	44.67	44.86	42.49	49.54
114_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20.60	37.09	36.95	34.66	41.74
114A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24.20	38.32	38.25	35.91	42.99
114A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28.10	36.88	36.72	34.64	41.65
114A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31.40	35.80	35.50	33.60	40.57
115_A	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	1.50	60.22	60.49	58.14	65.17
115_B	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	5.70	61.00	61.25	58.86	65.91
115_C	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	9.80	60.72	60.96	58.57	65.62
115_D	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	13.50	60.25	60.50	58.10	65.15
115_E	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	17.00	59.86	60.10	57.70	64.75
115_F	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	20.60	59.21	59.44	57.03	64.09
115A_A	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	24.20	58.72	58.96	56.52	63.59
115A_B	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	28.10	58.31	58.54	56.11	63.17
115A_C	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	31.40	57.96	58.19	55.74	62.81
116_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	37.80	45.45	45.48	42.58	49.85
116_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	41.10	51.70	51.89	49.38	56.48
116A_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	44.50	51.94	52.14	49.66	56.75
116A_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	47.50	52.42	52.61	50.08	57.18
116A_C	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	50.80	52.49	52.66	50.09	57.21
116A_D	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	53.80	52.60	52.75	50.14	57.28
116A_E	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	57.00	52.72	52.87	50.25	57.39
117_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	37.80	40.72	40.73	38.24	45.36
117_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	41.10	41.75	41.61	38.64	45.96
117A_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	44.50	42.95	42.82	39.69	47.07
117A_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	47.50	44.85	44.77	41.68	49.04
117A_C	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	50.80	47.39	47.44	44.62	51.85
117A_D	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	53.80	49.63	49.78	47.21	54.34
117A_E	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	57.00	50.83	51.02	48.55	55.63

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Hogere waarden railverkeer

westgevel

107B_E	60	108B_E	
107B_D	61	108B_D	
107B_C	61	108B_C	
107B_B	61	108B_B	
107B_A	62	108B_A	
107A_F	62	108A_F	
107A_E	62	108A_E	
107A_D	63	108A_D	
107A_C	63	108A_C	
107A_B	63	108A_B	
107A_A	64	108A_A	
107_F	64	108_F	56
107_E	64	108_E	56
107_D	64	108_D	
107_C	65	108_C	
107_B	65	108_B	
		108_A	

zuidgevel

109B_E		110B_E		111B_E			
109B_D		110B_D		111B_D			
109B_C		110B_C		111B_C			
109B_B		110B_B		111B_B			
109B_A		110B_A		111B_A			
109A_F		110A_F		111A_F			
109A_E		110A_E		111A_E			
109A_D		110A_D		111A_D			
109A_C		110A_C		111A_C	112A_C	113A_C	114A_C
109A_B		110A_B		111A_B	112A_B	113A_B	114A_B
109A_A		110A_A		111A_A	112A_A	113A_A	114A_A
109_F		110_F		111_F	112_F	113_F	114_F
109_E		110_E		111_E	112_E	113_E	114_E
109_D		110_D		111_D	112_D	113_D	114_D
109_C		110_C		111_C	112_C	113_C	114_C
109_B		110_B		111_B	112_B	113_B	114_B
109_A		110_A		111_A	112_A	113_A	114_A

oostgevel - westblok - (hoog)

116A_E	57	117A_E	56
116A_D	57	117A_D	
116A_C	57	117A_C	
116A_B	57	117A_B	
116A_A	57	117A_A	
116_B	56	117_B	
116_A		117_A	

oostgevel

115A_C	63
115A_B	63
115A_A	64
115_F	64
115_E	65
115_D	65
115_C	66
115_B	66
115_A	65

noordgevel

103A_C	66	102A_C	66	101A_C	66
103A_B	67	102A_B	67	101A_B	67
103A_A	67	102A_A	67	101A_A	68
103_F	68	102_F	68	101_F	68
103_E	Niet moge	102_E	Niet moge	101_E	Niet moge
103_D	Niet moge	102_D	Niet moge	101_D	Niet moge
103_C	Niet moge	102_C	Niet moge	101_C	Niet moge
103_B	Niet moge	102_B	Niet moge	101_B	Niet moge
103_A	Niet moge	102_A	Niet moge	101_A	Niet moge

106B_E	63	105B_E	63	104B_E	63
106B_D	63	105B_D	64	104B_D	63
106B_C	64	105B_C	64	104B_C	64
106B_B	64	105B_B	64	104B_B	64
106B_A	64	105B_A	64	104B_A	64
106A_F	64	105A_F	65	104A_F	65
106A_E	65	105A_E	65	104A_E	65
106A_D	65	105A_D	66	104A_D	66
106A_C	65	105A_C	66	104A_C	66
106A_B	66	105A_B	66	104A_B	66
106A_A	66	105A_A	67	104A_A	67
106_F	67	105_F	67	104_F	68
106_E	67	105_E	68	104_E	68
106_D	68	105_D	68	104_D	Niet mogelijk
106_C	68	105_C	Niet moge	104_C	Niet mogelijk
106_B	Niet moge	105_B	Niet moge	104_B	Niet mogelijk
106_A	68	105_A	Niet moge	104_A	Niet mogelijk

Hogere waarden Amsterdamseweg

oostgevel - westblok - (hoog)

116A_E		117A_E	
116A_D		117A_D	
116A_C		117A_C	
116A_B		117A_B	
116A_A		117A_A	
116_B		117_B	
116_A		117_A	

westgevel

107B_E		108B_E	
107B_D		108B_D	
107B_C		108B_C	
107B_B		108B_B	
107B_A		108B_A	
107A_F		108A_F	
107A_E		108A_E	
107A_D		108A_D	
107A_C		108A_C	
107A_B		108A_B	
107A_A		108A_A	
107_F		108_F	
107_E		108_E	
107_D		108_D	
107_C		108_C	
107_B		108_B	
		108_A	

zuidgevel

109B_E		110B_E		111B_E
109B_D		110B_D		111B_D
109B_C		110B_C		111B_C
109B_B		110B_B		111B_B
109B_A		110B_A		111B_A
109A_F		110A_F		111A_F
109A_E		110A_E		111A_E
109A_D		110A_D		111A_D
109A_C		110A_C		111A_C
109A_B		110A_B		111A_B
109A_A		110A_A		111A_A
109_F		110_F		111_F
109_E		110_E		111_E
109_D		110_D		111_D
109_C		110_C		111_C
109_B		110_B		111_B
109_A		110_A		111_A

112A_C		113A_C		114A_C
112A_B		113A_B		114A_B
112A_A		113A_A		114A_A
112_F		113_F		114_F
112_E		113_E		114_E
112_D		113_D		114_D
112_C		113_C		114_C
112_B		113_B		114_B
112_A		113_A		114_A

oostgevel

115A_C	
115A_B	
115A_A	
115_F	
115_E	
115_D	
115_C	
115_B	
115_A	

noordgevel

103A_C	51	102A_C	51	101A_C	51
103A_B	51	102A_B	51	101A_B	52
103A_A	51	102A_A	51	101A_A	52
103_F	51	102_F	51	101_F	52
103_E	51	102_E	51	101_E	52
103_D	51	102_D	51	101_D	52
103_C	51	102_C	51	101_C	51
103_B	49	102_B	49	101_B	50
103_A		102_A		101_A	

106B_E	50	105B_E	50	104B_E	50
106B_D	50	105B_D	50	104B_D	50
106B_C	50	105B_C	50	104B_C	50
106B_B	50	105B_B	50	104B_B	50
106B_A	50	105B_A	50	104B_A	50
106A_F	50	105A_F	50	104A_F	51
106A_E	50	105A_E	50	104A_E	51
106A_D	50	105A_D	50	104A_D	51
106A_C	50	105A_C	50	104A_C	51
106A_B	50	105A_B	50	104A_B	51
106A_A	50	105A_A	51	104A_A	51
106_F	50	105_F	51	104_F	51
106_E	50	105_E	51	104_E	51
106_D	50	105_D	50	104_D	51
106_C	49	105_C	50	104_C	50
106_B		105_B		104_B	49
106_A		105_A		104_A	

Hogere waarden Centrumring

oostgevel - westblok - (hoog)

116A_E		117A_E	
116A_D		117A_D	
116A_C		117A_C	
116A_B		117A_B	
116A_A		117A_A	
116_B		117_B	
116_A		117_A	

westgevel

107B_E		108B_E	
107B_D		108B_D	
107B_C		108B_C	
107B_B		108B_B	
107B_A		108B_A	
107A_F		108A_F	
107A_E		108A_E	
107A_D		108A_D	
107A_C		108A_C	
107A_B		108A_B	
107A_A		108A_A	
107_F		108_F	
107_E		108_E	
107_D		108_D	
107_C		108_C	
107_B		108_B	
		108_A	

zuidgevel

109B_E	110B_E	111B_E		
109B_D	110B_D	111B_D		
109B_C	110B_C	111B_C		
109B_B	110B_B	111B_B		
109B_A	110B_A	111B_A		
109A_F	110A_F	111A_F		
109A_E	110A_E	111A_E		
109A_D	110A_D	111A_D		
109A_C	110A_C	111A_C	112A_C	113A_C	114A_C
109A_B	110A_B	111A_B	112A_B	113A_B	114A_B
109A_A	110A_A	111A_A	112A_A	113A_A	114A_A
109_F	110_F	111_F	112_F	113_F	114_F
109_E	110_E	111_E	112_E	113_E	114_E
109_D	110_D	111_D	112_D	113_D	114_D
109_C	110_C	111_C	112_C	113_C	114_C
109_B	110_B	111_B	112_B	113_B	114_B
109_A	110_A	111_A	112_A	113_A	114_A

oostgevel

115A_C	50
115A_B	50
115A_A	49
115_F	
115_E	
115_D	
115_C	
115_B	
115_A	

noordgevel

103A_C	102A_C	101A_C	106B_E	105B_E	104B_E
103A_B	102A_B	101A_B	106B_D	105B_D	104B_D
103A_A	102A_A	101A_A	106B_C	105B_C	104B_C
103_F	102_F	101_F	106B_B	105B_B	104B_B
103_E	102_E	101_E	106B_A	105B_A	104B_A
103_D	102_D	101_D	106A_F	105A_F	104A_F
103_C	102_C	101_C	106A_E	105A_E	104A_E
103_B	102_B	101_B	106A_D	105A_D	104A_D
103_A	102_A	101_A	106A_C	105A_C	104A_C
			106A_B	105A_B	104A_B
			106A_A	105A_A	104A_A
			106_F	105_F	104_F
			106_E	105_E	104_E
			106_D	105_D	104_D
			106_C	105_C	104_C
			106_B	105_B	104_B
			106_A	105_A	104_A

B.2017.0497.58
Podium 26 Arnhem

Bijlage 3
Resultaat Bedrijvigheid
Langtijdgemiddeld

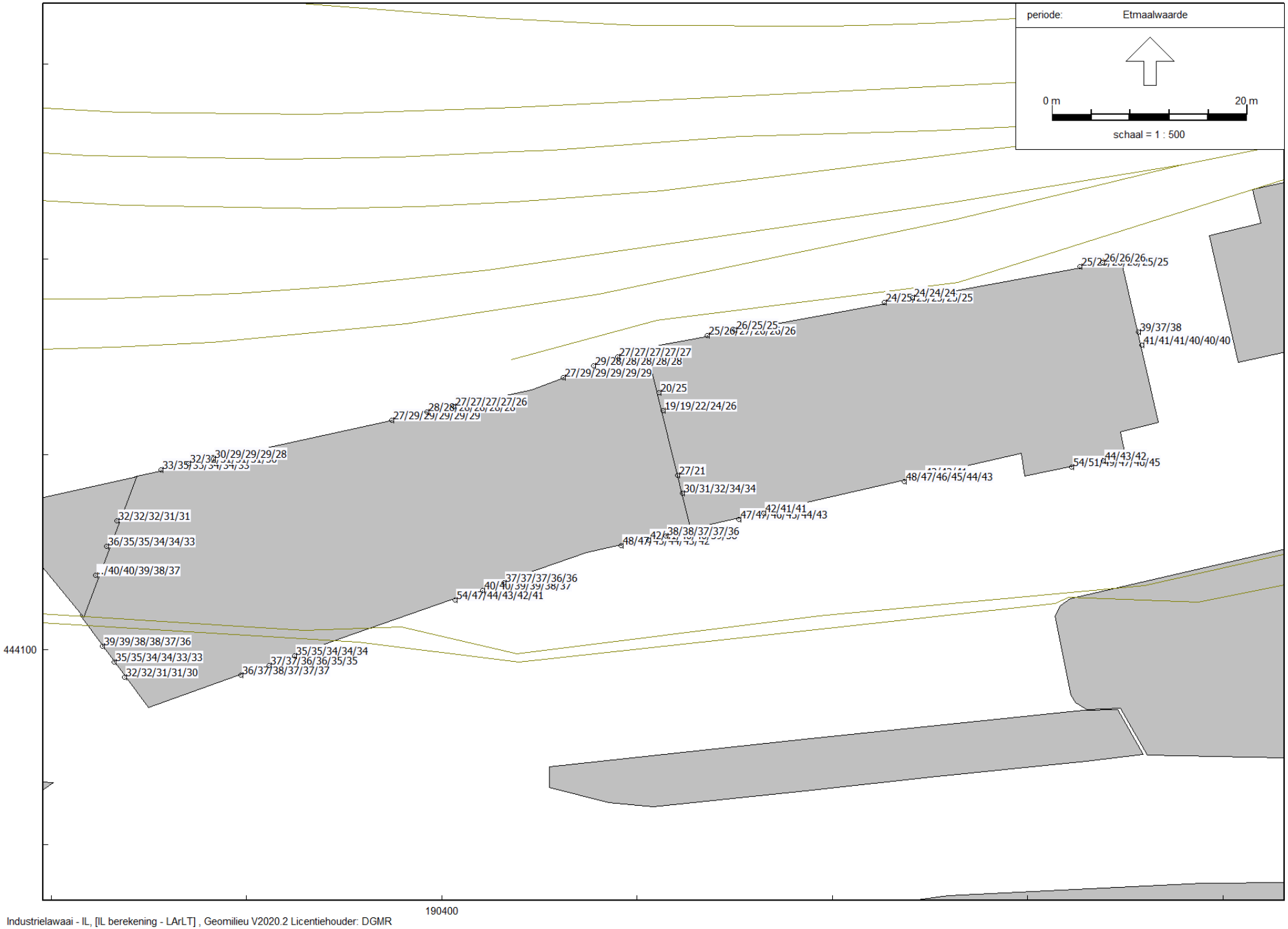

Industrielawaai - IL, [IL berekening - LArLT] , Geomilieu V2020.2 Licentiehouder: DGMR

Rapport: Resultatentabel
Model: LArLT
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
101_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1,50	24,95	--	--	24,95
101_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5,70	25,40	--	--	25,40
101_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9,80	25,67	--	--	25,67
101_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13,50	25,89	--	--	25,89
101_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17,00	24,99	--	--	24,99
101_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20,60	25,01	--	--	25,01
101A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24,20	25,72	--	--	25,72
101A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28,10	25,94	--	--	25,94
101A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31,40	25,75	--	--	25,75
102_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1,50	24,01	--	--	24,01
102_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5,70	24,72	--	--	24,72
102_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9,80	25,27	--	--	25,27
102_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13,50	25,20	--	--	25,20
102_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17,00	25,00	--	--	25,00
102_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20,60	24,80	--	--	24,80
102A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24,20	24,49	--	--	24,49
102A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28,10	24,28	--	--	24,28
102A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31,40	23,88	--	--	23,88
103_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1,50	24,83	--	--	24,83
103_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5,70	25,90	--	--	25,90
103_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9,80	26,56	--	--	26,56
103_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13,90	26,38	--	--	26,38
103_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17,00	26,24	--	--	26,24
103_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20,60	26,09	--	--	26,09
103A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24,20	25,63	--	--	25,63
103A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28,10	25,40	--	--	25,40
103A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31,40	25,02	--	--	25,02
104_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1,50	26,67	--	--	26,67
104_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5,70	28,79	--	--	28,79
104_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9,80	29,35	--	--	29,35
104_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13,50	29,27	--	--	29,27
104_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17,00	29,17	--	--	29,17
104_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20,60	29,07	--	--	29,07
104A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24,20	28,61	--	--	28,61
104A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28,10	28,47	--	--	28,47
104A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31,40	28,27	--	--	28,27
104A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34,60	28,12	--	--	28,12
104A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37,80	27,95	--	--	27,95
104A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41,10	27,80	--	--	27,80
104B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44,50	27,44	--	--	27,44
104B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47,50	27,30	--	--	27,30
104B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50,80	27,18	--	--	27,18
104B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53,80	27,07	--	--	27,07
104B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57,00	27,24	--	--	27,24
105_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1,50	26,97	--	--	26,97
105_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5,70	29,44	--	--	29,44
105_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9,80	29,40	--	--	29,40
105_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13,50	29,30	--	--	29,30
105_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17,00	29,19	--	--	29,19
105_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20,60	29,04	--	--	29,04
105A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24,20	28,50	--	--	28,50
105A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28,10	28,31	--	--	28,31
105A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31,40	28,12	--	--	28,12
105A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34,60	27,91	--	--	27,91
105A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37,80	27,73	--	--	27,73
105A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41,10	27,53	--	--	27,53
105B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44,50	27,10	--	--	27,10
105B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47,50	26,92	--	--	26,92
105B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50,80	26,72	--	--	26,72
105B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53,80	26,54	--	--	26,54
105B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57,00	26,38	--	--	26,38
106_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1,50	33,23	--	--	33,23
106_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5,70	34,70	--	--	34,70
106_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9,80	34,54	--	--	34,54
106_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13,50	34,22	--	--	34,22
106_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17,00	33,87	--	--	33,87
106_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20,60	33,46	--	--	33,46

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: LArLT
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
106A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24,20	32,01	--	--	32,01
106A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28,10	31,61	--	--	31,61
106A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31,40	31,25	--	--	31,25
106A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34,60	30,90	--	--	30,90
106A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37,80	30,57	--	--	30,57
106A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41,10	30,22	--	--	30,22
106B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44,50	29,50	--	--	29,50
106B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47,50	29,22	--	--	29,22
106B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50,80	28,92	--	--	28,92
106B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53,80	28,65	--	--	28,65
106B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57,00	28,37	--	--	28,37
107_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	5,70	40,02	--	--	40,02
107_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	9,80	39,55	--	--	39,55
107_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	13,50	38,73	--	--	38,73
107_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	17,00	37,85	--	--	37,85
107_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	20,60	36,99	--	--	36,99
107A_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	24,20	36,08	--	--	36,08
107A_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	28,10	35,29	--	--	35,29
107A_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	31,40	34,66	--	--	34,66
107A_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	34,60	34,08	--	--	34,08
107A_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	37,80	33,53	--	--	33,53
107A_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	41,10	32,99	--	--	32,99
107B_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	44,50	32,42	--	--	32,42
107B_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	47,50	31,99	--	--	31,99
107B_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	50,80	31,53	--	--	31,53
107B_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	53,80	31,12	--	--	31,12
107B_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	57,00	30,71	--	--	30,71
108_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	1,50	39,26	--	--	39,26
108_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	5,70	38,83	--	--	38,83
108_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	9,80	38,29	--	--	38,29
108_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	13,50	37,66	--	--	37,66
108_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	17,00	37,01	--	--	37,01
108_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	20,60	36,33	--	--	36,33
108A_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	24,20	35,34	--	--	35,34
108A_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	28,10	34,59	--	--	34,59
108A_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	31,40	34,05	--	--	34,05
108A_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	34,60	33,53	--	--	33,53
108A_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	37,80	33,04	--	--	33,04
108A_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	41,10	32,55	--	--	32,55
108B_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	44,50	31,91	--	--	31,91
108B_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	47,50	31,51	--	--	31,51
108B_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	50,80	31,08	--	--	31,08
108B_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	53,80	30,71	--	--	30,71
108B_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	57,00	30,33	--	--	30,33
109_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1,50	36,42	--	--	36,42
109_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5,70	37,44	--	--	37,44
109_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9,80	37,57	--	--	37,57
109_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13,50	37,46	--	--	37,46
109_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17,00	37,24	--	--	37,24
109_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20,60	36,98	--	--	36,98
109A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24,20	37,10	--	--	37,10
109A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28,10	36,70	--	--	36,70
109A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31,40	36,32	--	--	36,32
109A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34,60	35,94	--	--	35,94
109A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37,80	35,33	--	--	35,33
109A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41,10	35,04	--	--	35,04
109B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44,50	34,98	--	--	34,98
109B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47,50	34,72	--	--	34,72
109B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50,80	34,44	--	--	34,44
109B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53,80	34,18	--	--	34,18
109B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57,00	33,90	--	--	33,90
110_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1,50	53,95	--	--	53,95
110_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5,70	47,25	--	--	47,25
110_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9,80	44,32	--	--	44,32
110_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13,50	42,76	--	--	42,76
110_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17,00	41,68	--	--	41,68
110_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20,60	40,72	--	--	40,72

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: LArLT
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
110A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24,20	40,37	--	--	40,37
110A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28,10	39,68	--	--	39,68
110A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31,40	39,14	--	--	39,14
110A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34,60	38,63	--	--	38,63
110A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37,80	38,03	--	--	38,03
110A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41,10	37,36	--	--	37,36
110B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44,50	37,20	--	--	37,20
110B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47,50	36,87	--	--	36,87
110B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50,80	36,54	--	--	36,54
110B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53,80	36,16	--	--	36,16
110B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57,00	35,84	--	--	35,84
111_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1,50	47,53	--	--	47,53
111_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5,70	46,80	--	--	46,80
111_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9,80	45,41	--	--	45,41
111_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13,50	44,23	--	--	44,23
111_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17,00	43,27	--	--	43,27
111_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20,60	42,27	--	--	42,27
111A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24,20	41,66	--	--	41,66
111A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28,10	40,94	--	--	40,94
111A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31,40	40,36	--	--	40,36
111A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34,60	39,79	--	--	39,79
111A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37,80	39,10	--	--	39,10
111A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41,10	38,41	--	--	38,41
111B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44,50	37,95	--	--	37,95
111B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47,50	37,56	--	--	37,56
111B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50,80	37,19	--	--	37,19
111B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53,80	36,84	--	--	36,84
111B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57,00	36,48	--	--	36,48
112_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1,50	47,25	--	--	47,25
112_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5,70	46,74	--	--	46,74
112_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9,80	45,59	--	--	45,59
112_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13,50	44,57	--	--	44,57
112_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17,00	43,70	--	--	43,70
112_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20,60	42,71	--	--	42,71
112A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24,20	42,04	--	--	42,04
112A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28,10	41,30	--	--	41,30
112A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31,40	40,70	--	--	40,70
113_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1,50	47,98	--	--	47,98
113_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5,70	47,45	--	--	47,45
113_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9,80	46,39	--	--	46,39
113_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13,50	45,41	--	--	45,41
113_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17,00	44,46	--	--	44,46
113_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20,60	43,25	--	--	43,25
113A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24,20	42,45	--	--	42,45
113A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28,10	41,62	--	--	41,62
113A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31,40	40,97	--	--	40,97
114_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1,50	54,08	--	--	54,08
114_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5,70	51,35	--	--	51,35
114_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9,80	49,02	--	--	49,02
114_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13,50	47,45	--	--	47,45
114_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17,00	46,06	--	--	46,06
114_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20,60	44,66	--	--	44,66
114A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24,20	43,76	--	--	43,76
114A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28,10	42,86	--	--	42,86
114A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31,40	41,98	--	--	41,98
115_A	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	1,50	41,25	--	--	41,25
115_B	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	5,70	41,37	--	--	41,37
115_C	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	9,80	40,95	--	--	40,95
115_D	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	13,50	40,46	--	--	40,46
115_E	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	17,00	40,08	--	--	40,08
115_F	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	20,60	39,94	--	--	39,94
115A_A	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	24,20	39,21	--	--	39,21
115A_B	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	28,10	37,42	--	--	37,42
115A_C	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	31,40	37,50	--	--	37,50
116_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	37,80	20,45	--	--	20,45
116_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	41,10	25,15	--	--	25,15
116A_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	44,50	18,71	--	--	18,71

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: LArLT
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
116A_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	47,50	19,17	--	--	19,17
116A_C	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	50,80	22,01	--	--	22,01
116A_D	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	53,80	24,17	--	--	24,17
116A_E	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	57,00	25,70	--	--	25,70
117_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	37,80	26,70	--	--	26,70
117_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	41,10	21,06	--	--	21,06
117A_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	44,50	30,27	--	--	30,27
117A_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	47,50	31,22	--	--	31,22
117A_C	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	50,80	32,36	--	--	32,36
117A_D	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	53,80	33,98	--	--	33,98
117A_E	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	57,00	34,31	--	--	34,31
xx_A		1,50	26,76	--	--	26,76
xx_B		5,00	27,98	--	--	27,98
xx_C		8,00	28,89	--	--	28,89
xx_D		11,00	30,28	--	--	30,28
xx_E		13,80	30,70	--	--	30,70

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: LAmax
LAmax totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
101_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1,50	54,75	--	--
101_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5,70	54,44	--	--
101_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9,80	54,27	--	--
101_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13,50	54,03	--	--
101_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17,00	53,78	--	--
101_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20,60	52,88	--	--
101A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24,20	52,69	--	--
101A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28,10	53,14	--	--
101A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31,40	50,22	--	--
102_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1,50	51,67	--	--
102_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5,70	51,44	--	--
102_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9,80	51,14	--	--
102_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13,50	50,47	--	--
102_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17,00	50,05	--	--
102_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20,60	49,71	--	--
102A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24,20	51,31	--	--
102A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28,10	51,13	--	--
102A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31,40	48,01	--	--
103_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1,50	52,08	--	--
103_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5,70	52,03	--	--
103_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9,80	51,80	--	--
103_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13,90	51,27	--	--
103_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17,00	50,89	--	--
103_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20,60	50,34	--	--
103A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24,20	49,96	--	--
103A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28,10	49,53	--	--
103A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31,40	49,15	--	--
104_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1,50	47,84	--	--
104_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5,70	48,85	--	--
104_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9,80	48,68	--	--
104_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13,50	48,49	--	--
104_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17,00	48,46	--	--
104_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20,60	48,43	--	--
104A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24,20	48,53	--	--
104A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28,10	48,48	--	--
104A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31,40	47,07	--	--
104A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34,60	46,72	--	--
104A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37,80	45,85	--	--
104A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41,10	45,46	--	--
104B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44,50	45,20	--	--
104B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47,50	44,85	--	--
104B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50,80	44,47	--	--
104B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53,80	44,13	--	--
104B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57,00	43,78	--	--
105_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1,50	42,56	--	--
105_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5,70	44,74	--	--
105_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9,80	44,64	--	--
105_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13,50	44,49	--	--
105_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17,00	44,31	--	--
105_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20,60	44,10	--	--
105A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24,20	45,07	--	--
105A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28,10	44,77	--	--
105A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31,40	43,71	--	--
105A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34,60	43,40	--	--
105A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37,80	43,09	--	--
105A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41,10	42,76	--	--
105B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44,50	42,66	--	--
105B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47,50	42,34	--	--
105B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50,80	41,99	--	--
105B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53,80	41,67	--	--
105B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57,00	41,34	--	--
106_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1,50	39,59	--	--
106_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5,70	42,36	--	--
106_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9,80	42,41	--	--
106_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13,50	42,35	--	--
106_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17,00	42,27	--	--
106_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20,60	42,18	--	--
106A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24,20	42,34	--	--

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: LAmax
LAmax totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
106A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28,10	42,20	--	--
106A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31,40	42,05	--	--
106A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34,60	40,70	--	--
106A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37,80	40,51	--	--
106A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41,10	40,32	--	--
106B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44,50	40,35	--	--
106B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47,50	40,15	--	--
106B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50,80	39,92	--	--
106B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53,80	39,72	--	--
106B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57,00	39,49	--	--
107_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	5,70	40,09	--	--
107_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	9,80	40,81	--	--
107_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	13,50	40,77	--	--
107_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	17,00	40,72	--	--
107_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	20,60	40,65	--	--
107A_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	24,20	41,67	--	--
107A_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	28,10	41,54	--	--
107A_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	31,40	41,43	--	--
107A_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	34,60	39,88	--	--
107A_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	37,80	39,73	--	--
107A_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	41,10	39,57	--	--
107B_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	44,50	39,47	--	--
107B_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	47,50	39,30	--	--
107B_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	50,80	39,11	--	--
107B_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	53,80	38,94	--	--
107B_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	57,00	38,74	--	--
108_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	1,50	38,76	--	--
108_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	5,70	40,65	--	--
108_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	9,80	41,67	--	--
108_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	13,50	41,63	--	--
108_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	17,00	41,58	--	--
108_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	20,60	41,52	--	--
108A_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	24,20	41,53	--	--
108A_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	28,10	41,47	--	--
108A_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	31,40	40,74	--	--
108A_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	34,60	39,91	--	--
108A_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	37,80	39,76	--	--
108A_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	41,10	39,59	--	--
108B_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	44,50	39,62	--	--
108B_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	47,50	39,62	--	--
108B_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	50,80	39,71	--	--
108B_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	53,80	40,04	--	--
108B_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	57,00	41,30	--	--
109_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1,50	59,64	--	--
109_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5,70	62,46	--	--
109_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9,80	62,44	--	--
109_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13,50	62,66	--	--
109_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17,00	62,57	--	--
109_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20,60	62,44	--	--
109A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24,20	63,60	--	--
109A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28,10	63,41	--	--
109A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31,40	63,24	--	--
109A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34,60	63,06	--	--
109A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37,80	61,43	--	--
109A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41,10	61,20	--	--
109B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44,50	61,23	--	--
109B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47,50	60,99	--	--
109B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50,80	60,73	--	--
109B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53,80	60,48	--	--
109B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57,00	60,21	--	--
110_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1,50	65,73	--	--
110_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5,70	67,26	--	--
110_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9,80	67,13	--	--
110_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13,50	66,94	--	--
110_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17,00	66,72	--	--
110_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20,60	66,45	--	--
110A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24,20	66,58	--	--
110A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28,10	66,19	--	--

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: LAmax
LAmax totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
110A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31,40	65,84	--	--
110A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34,60	65,50	--	--
110A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37,80	64,16	--	--
110A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41,10	63,75	--	--
110B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44,50	63,56	--	--
110B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47,50	63,18	--	--
110B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50,80	62,76	--	--
110B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53,80	62,41	--	--
110B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57,00	62,17	--	--
111_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1,50	71,91	--	--
111_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5,70	71,75	--	--
111_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9,80	71,34	--	--
111_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13,50	70,82	--	--
111_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17,00	70,24	--	--
111_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20,60	69,60	--	--
111A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24,20	69,42	--	--
111A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28,10	68,64	--	--
111A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31,40	68,00	--	--
111A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34,60	67,42	--	--
111A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37,80	66,16	--	--
111A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41,10	65,54	--	--
111B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44,50	65,07	--	--
111B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47,50	64,55	--	--
111B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50,80	63,99	--	--
111B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53,80	63,52	--	--
111B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57,00	63,03	--	--
112_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1,50	77,57	--	--
112_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5,70	76,98	--	--
112_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9,80	75,71	--	--
112_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13,50	74,36	--	--
112_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17,00	73,10	--	--
112_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20,60	71,90	--	--
112A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24,20	71,06	--	--
112A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28,10	69,92	--	--
112A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31,40	69,07	--	--
113_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1,50	80,87	--	--
113_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5,70	79,57	--	--
113_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9,80	77,37	--	--
113_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13,50	75,41	--	--
113_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17,00	73,75	--	--
113_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20,60	72,25	--	--
113A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24,20	71,27	--	--
113A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28,10	70,07	--	--
113A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31,40	69,17	--	--
114_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1,50	88,01	--	--
114_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5,70	83,57	--	--
114_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9,80	79,14	--	--
114_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13,50	77,03	--	--
114_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17,00	75,40	--	--
114_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20,60	72,69	--	--
114A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24,20	71,29	--	--
114A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28,10	69,94	--	--
114A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31,40	69,05	--	--
115_A	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	1,50	75,80	--	--
115_B	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	5,70	75,43	--	--
115_C	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	9,80	74,67	--	--
115_D	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	13,50	73,80	--	--
115_E	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	17,00	72,94	--	--
115_F	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	20,60	72,06	--	--
115A_A	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	24,20	70,95	--	--
115A_B	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	28,10	68,58	--	--
115A_C	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	31,40	67,84	--	--
116_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	37,80	48,40	--	--
116_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	41,10	57,20	--	--
116A_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	44,50	44,66	--	--
116A_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	47,50	45,18	--	--
116A_C	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	50,80	46,99	--	--
116A_D	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	53,80	49,31	--	--

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: LAmax
LAmax totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
116A_E	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	57,00	52,84	--	--
117_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	37,80	58,32	--	--
117_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	41,10	48,61	--	--
117A_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	44,50	61,58	--	--
117A_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	47,50	61,96	--	--
117A_C	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	50,80	61,71	--	--
117A_D	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	53,80	62,69	--	--
117A_E	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	57,00	62,98	--	--
xx_A		1,50	53,89	--	--
xx_B		5,00	54,41	--	--
xx_C		8,00	54,83	--	--
xx_D		11,00	55,85	--	--
xx_E		13,80	56,70	--	--

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Bijlage 5 quick scan luchtkwaliteit

Quick scan luchtkwaliteit

aan:	Gemeente Arnhem
van:	SAB
kenmerk:	200337
datum:	9 juni 2021
betreft:	Quick scan luchtkwaliteit Podium26, Arnhem

Het voornemen bestaat om de locatie K3/K7 te Arnhem aan de Nieuwe Stationsstraat te ontwikkelen. Onder de noemer 'Podium26' is een ontwerp ingediend voor een multifunctioneel gebouw voor wonen, werken en ontmoeten, dat, met een sterk mode en design thema, een podium voor de stad zal bieden. Vooralsnog wordt wat betreft te realiseren functies gedacht aan woningen, kantoorruimte, horeca, winkelruimte en podium-/expositieruimte. De beoogde ontwikkeling is niet mogelijk op grond van het geldende bestemmingsplan 'Arnhem Centraal I'.

Om de ontwikkeling mogelijk te kunnen maken, moet een planologische procedure worden doorlopen. In het kader van deze procedure moet worden aangetoond dat de voorgenomen ontwikkeling in lijn is met een 'goede ruimtelijke ordening', of zoals de aanstaande Omgevingswet voorschrijft: 'een evenwichtige toedeling van functies aan locaties'. Om de haalbaarheid van deze ontwikkeling aan te tonen dient onder meer getoetst te worden aan het aspect luchtkwaliteit. Deze memo gaat in op het aspect luchtkwaliteit met betrekking tot het voorgenomen plan. Hiervoor gelden meerdere wettelijke kaders. Dit maakt dat de onderzoeksopzet tweeledig is, namelijk:

1. Toets NIBM.
2. Toets grenswaarden in het kader van goede ruimtelijke ordening.

Wettelijk kader

Eisen met betrekking tot luchtkwaliteit zijn verankerd in de Wet milieubeheer hoofdstuk 5, titel 5.2 en vormen een implementatie van diverse Europese richtlijnen omtrent luchtkwaliteit waarin onder andere grenswaarden voor vervuilende stoffen in de buitenlucht zijn vastgesteld ter bescherming van mens en milieu. In Nederland zijn stikstofdioxide (NO_2) en zwevende deeltjes als PM_{10} (fijn stof) de maatgevende stoffen waar de concentratieniveaus het dichtst bij de grenswaarden liggen. Overschrijdingen van de grenswaarden komen, uitzonderlijke situaties daargelaten, bij andere stoffen niet voor. Vanaf 1 januari 2015 dient het bevoegd gezag de luchtkwaliteit ook te toetsen aan de grenswaarde voor $PM_{2,5}$. Op basis van onderzoek door het Planbureau voor de Leefomgeving kan worden gesteld dat wanneer aan de grenswaarden voor PM_{10} wordt voldaan, ook aan de grenswaarde voor $PM_{2,5}$ wordt voldaan.

Hoewel de luchtkwaliteit de afgelopen jaren flink is verbeterd kan Nederland niet voldoen aan de luchtkwaliteitseisen die in 2010 van kracht zijn geworden. De EU heeft Nederland derogatie (uitstel) verleend op grond van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL).

correspondentieadres | Postbus 479 | 6800 AL Arnhem | contact | T: 026 357 69 11 | E: info@sab.nl | www.sab.nl | KvK Arnhem: 09122123
bezoekadres Arnhem | Frombergdwarsstraat 54 | 6814 DZ Arnhem | bezoekadres Amsterdam | Jacob Bontiusplaats 9 | 1018 LL Amsterdam

De derogatiebeschikking van de EU is in 2015 verlopen. De NSL is na 2015 twee maal verlengd en betreft een gemeenschappelijke aanpak van het Rijk en diverse regio's om samen te werken aan een schonere lucht waarbij ruimte wordt geboden aan noodzakelijke ruimtelijke ontwikkelingen. Plannen die in betekenende mate bijdragen aan luchtverontreiniging worden opgenomen in een gebiedsgericht programma van het NSL. Het maatregelenpakket in het NSL is hiermee in evenwicht en zodanig dat op termijn de luchtkwaliteit in heel Nederland onder de grenswaarden ligt. Doordat de derogatiebeschikking van de EU na 2015 niet is verlengd, dient Nederland overigens op dit moment te voldoen aan de Europese luchtkwaliteitsnormen. Plannen die 'niet in betekenende mate' (NIBM) bijdragen aan luchtverontreiniging hoeven niet langer individueel getoetst te worden aan de Europese grenswaarden aangezien deze niet leiden tot een significante verslechtering van de luchtkwaliteit. Deze grens is in de AMvB NIBM gelegd bij 3% van de grenswaarde van een stof: Voor NO2 en PM10 betekent dit dat aannemelijk moeten worden gemaakt dat het plan tot maximaal 1,2 µg/m³ verslechtering leidt. Voor een aantal functies (o.a. woningen, kantoren, tuin- en akkerbouw) is dit gekwantificeerd in de ministeriële regeling NIBM.

Uit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening wordt afgewogen of het aanvaardbaar is het plan op deze plaats te realiseren. Hierbij kan de blootstelling aan luchtverontreiniging een rol spelen, ook als het plan 'niet in betekenende mate' bijdraagt aan de luchtverontreiniging. Er is sprake van een significante blootstellingsduur als de verblijfsduur die gemiddeld bij de functie te verwachten is een aanzienlijk deel van de dag betreft. Volgens de toelichting op de Regeling Beoordeling luchtkwaliteit is dit onder andere het geval bij een woning, school of sportterrein.

Gevoelige bestemmingen als scholen, kinderdagverblijven, bejaarden- en zorgtehuizen genieten op grond van de gelijknamige AMvB extra bescherming. Substantiële uitbreiding of nieuwsvestiging binnen 50 meter van een provinciale weg of 300 meter van een Rijksweg is alleen toegestaan als de concentraties luchtvervuilende stoffen zich onder de grenswaarden bevinden waardoor geen onacceptabele gezondheidsrisico's optreden.

Toets NIBM

Onderzocht wordt wat de bijdrage is van het plan aan de luchtkwaliteit. De ministeriële regeling NIBM bevat geen kwantitatieve uitwerking voor functies als horeca, kantoor en detailhandel. Dit betekent dat op een andere manier aannemelijk moet worden gemaakt dat het plan niet in betekenende mate leidt tot een verslechtering van de luchtkwaliteit. Dit wordt gedaan door de toename van de luchtverontreiniging ten gevolge van extra verkeersbewegingen van het plan inzichtelijk te maken.

Om de verkeersgeneratie van het plan inzichtelijk te maken is een verkeersonderzoek[1] uitgevoerd. Op basis hiervan kan gesteld worden dat de verkeersgeneratie door toedoen van de onderhavige ontwikkeling toeneemt met 1.581 motorvoertuigen per etmaal. Worstcase wordt uitgegaan van 10 voertuigbewegingen van vrachtverkeer per jaar (0,6%)

[1] Mobycon (2021). Verkeerskundige toetsing Podium26 Arnhem. Kenmerk: M06843-M-E3. 27 mei 2021

correspondentieadres | Postbus 479 | 6800 AL Arnhem | contact | T: 026 357 69 11 | E: info@sab.nl | www.sab.nl | KvK Arnhem: 09122123
bezoekadres Arnhem | Frombergdwarsstraat 54 | 6814 DZ Arnhem | bezoekadres Amsterdam | Jacob Bontiusplaats 9 | 1018 LL Amsterdam

Met behulp van de NIBM-rekentool[2] (versie april 2021) is de verslechtering van de luchtkwaliteit ten gevolge van het plan berekend. Een plan is in betekenende mate wanneer de toename van de luchtverontreiniging (NO_2 of PM_{10}) meer is dan 1,2 µg/m³. Wanneer een plan 'niet in betekenende mate' (NIBM) bijdraagt aan de luchtkwaliteit, is toetsing van het plan aan de grenswaarden op grond van de Wm niet noodzakelijk. Bij het opstellen van de NIBM-rekentool is uitgegaan van een worstcase situatie: bij de berekening van de concentratietoename zijn de kenmerken van het verkeer, de straat en de omgeving zo gekozen dat een situatie ontstaat met een maximale luchtverontreiniging. Als uitgangspunt is genomen dat er 10 verkeersbewegingen per dag aan vrachtverkeer plaatsvindt (0,6%). In de navolgende tabel is het resultaat van de NIBM-tool weergegeven. Uit de NIBM-tool volgt dat de herontwikkeling NIBM te noemen is. Een toets aan de grenswaarden is daarmee niet noodzakelijk.

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit

	Jaar van planrealisatie	2022
Extra verkeer als gevolg van het plan		
	Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)	1581
	Aandeel vrachtverkeer	0,6%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO_2 in µg/m³	**1,07**
	PM_{10} in µg/m³	**0,25**
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m³		1,2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is niet in betekenende mate; geen nader onderzoek nodig		

Toets grenswaarden

In het kader van een goede ruimtelijke ordening is de lokale luchtkwaliteit onderzocht, zodat onacceptabele gezondheidsrisico's kunnen worden uitgesloten. Hiertoe is de monitoringstool[3] uit het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) geraadpleegd. De monitoringstool geeft inzicht in de concentraties stikstofdioxide (NO_2) en fijn stof ($PM_{2.5}$ en PM_{10}) in het plangebied tussen 2019 en 2030. De monitoringstool kent scenario's zonder en met lokale maatregelen die er voor moeten zorgen dat op termijn overal aan de grenswaarden wordt voldaan. Beide typen scenario's laten in de toekomst een afname van de concentraties zien. Dit komt doordat bedrijven en het verkeer steeds schoner worden door technologische verbeteringen. De monitoringstool maakt duidelijk dat de concentraties luchtvervuilende stoffen in de peiljaren 2019, 2020 en 2030 in het plangebied onder de grenswaarden liggen die op Europees niveau zijn vastgesteld ter bescherming van mens en milieu tegen schadelijke gevolgen van luchtverontreiniging. De blootstelling aan luchtverontreiniging is hierdoor beperkt en leidt niet tot onaanvaardbare gezondheidsrisico's.

---

2 Een rekenprogramma voor luchtkwaliteit, dat gebaseerd is op het luchtmodel CAR. Dit rekenmodel is gepubliceerd op InfoMil, door het Ministerie van Infrastructuur en Milieu.

3 https://www.nsl-monitoring.nl/viewer/

correspondentieadres | Postbus 479 | 6800 AL Arnhem | contact | T: 026 357 69 11 | E: info@sab.nl | www.sab.nl | KvK Arnhem: 09122123
bezoekadres Arnhem | Frombergdwarsstraat 54 | 6814 DZ Arnhem | bezoekadres Amsterdam | Jacob Bontiusplaats 9 | 1018 LL Amsterdam

Bij de toets aan de grenswaarden zijn de concentraties fijn stof (PM_{10} en $PM_{2.5}$) en stikstofdioxide (NO_2) in de nabijheid van het plan, zoals opgenomen in de monitoringstool, onderzocht. Het betreffen hoogste concentraties langs nabijgelegen wegen (o.a. Amsterdamseweg, Stationsplein, Willemsplein) rondom het plangebied. Het betreft het volgende onderzoeksgebied:

Weergave onderzochte rekenpunten NSL-monitoringstool viewer (bron: Rijksoverheid)

In de navolgende tabel worden de hoogste concentraties binnen het onderzochte gebied gepresenteerd. Indien de concentraties voldoen aan de grenswaarden, vindt eveneens geen overschrijding plaats binnen het plangebied.

Zichtjaar	Concentraties wegen direct rondom het plangebied		
	stikstofdioxide (NO_2), jaargem. concentratie NSL-monitoringstool	fijn stof (PM_{10}), jaargem. concentratie NSL-monitoringstool	fijn stof ($PM_{2.5}$), jaargem. concentratie NSL-monitoringstool
2019	31,3 µg/m^3	20,0 µg/m^3	11,7 µg/m^3
2020	27,9 µg/m^3	19,5 µg/m^3	11,8 µg/m^3
2030	19,1 µg/m^3	17 µg/m^3	9,5 µg/m^3
Grenswaarden	40,0 µg/m^3	40 µg/m^3	25 µg/m^3

Uit bovenstaande tabel wordt geconcludeerd dat de concentraties luchtverontreinigende stoffen onder de grenswaarden in de drie jaren (2019, 2020 en 2030) liggen. Deze grenswaarden zijn op Europees niveau vastgesteld ter bescherming van mens en milieu tegen schadelijke gevolgen van luchtverontreiniging. Tevens geven de uitkomsten uit de monitoringstool aan dat de concentraties van de luchtvervuilende stoffen op de lange termijn in het plangebied verder afnemen. Ook wanneer de resultaten van de NIBM-tool worden opgeteld op de concentraties zoals de monitoringstool aangeeft, zal er geen sprake zijn van een (dreigende) overschrijding van de grenswaarden. De blootstelling aan luchtverontreiniging is hierdoor beperkt en leidt niet tot onaanvaardbare gezondheidsrisico's.

correspondentieadres | Postbus 479 | 6800 AL Arnhem | contact | T: 026 357 69 11 | E: info@sab.nl | www.sab.nl | KvK Arnhem: 09122123
bezoekadres Arnhem | Frombergdwarsstraat 54 | 6814 DZ Arnhem | bezoekadres Amsterdam | Jacob Bontiusplaats 9 | 1018 LL Amsterdam

Conclusie

Op basis van het voorgaande kan geconcludeerd worden dat, zowel vanuit de Wet milieubeheer als vanuit een goede ruimtelijke ordening, luchtkwaliteit geen belemmering vormt voor de voorgenomen ontwikkeling in het plangebied.

correspondentieadres | Postbus 479 | 6800 AL Arnhem | contact | T: 026 357 69 11 | E: info@sab.nl | www.sab.nl | KvK Arnhem: 09122123
bezoekadres Arnhem | Frombergdwarsstraat 54 | 6814 DZ Arnhem | bezoekadres Amsterdam | Jacob Bontiusplaats 9 | 1018 LL Amsterdam

Bijlage 6 quick scan bedrijven en milieuzonering

Quick scan bedrijven en milieuzonering

aan:	Quin Projecten BV
van:	SAB
kenmerk:	200337
datum:	5 mei 2021
betreft:	Quick scan bedrijven en milieuzonering Arnhem, Podium 26

Inleiding

Het voornemen bestaat om de locatie K3/K7 te Arnhem aan de Nieuwe Stationsstraat te ontwikkelen. Onder de noemer 'Podium26' is een ontwerp ingediend voor een multifunctioneel gebouw voor wonen, werken en ontmoeten, dat, met een sterk mode en design thema, een podium voor de stad zal bieden. Vooralsnog wordt wat betreft te realiseren functies gedacht aan woningen, kantoorruimte, horeca, winkelruimte en podium-/expositieruimte. De beoogde ontwikkeling is niet mogelijk op grond van het geldende bestemmingsplan 'Arnhem Centraal I'.

Om de ontwikkeling mogelijk te kunnen maken, moet een planologische procedure worden doorlopen. In het kader van deze procedure moet worden aangetoond dat de voorgenomen ontwikkeling in lijn is met een 'goede ruimtelijke ordening', of zoals de aanstaande Omgevingswet voorschrijft: 'een evenwichtige toedeling van functies aan locaties'. Om de haalbaarheid van deze ontwikkeling aan te tonen dient onder meer getoetst te worden aan het aspect bedrijven en milieuzonering. Deze memo gaat in op het aspect bedrijven en milieuzonering met betrekking tot de voorgenomen ontwikkeling.

VNG-publicatie Bedrijven en Milieuzonering

Indien door middel van een ruimtelijke ontwikkeling nieuwe milieugevoelige functies mogelijk worden gemaakt, zoals (zorg)woningen of een onderwijsfunctie, moet worden aangetoond dat deze niet worden gerealiseerd binnen de hinderzone van omliggende bedrijven. Anderzijds mogen bedrijven in de directe omgeving van de ontwikkelingslocatie niet negatief worden beïnvloed door de ontwikkelingen die met een plan mogelijk worden gemaakt. Omgekeerd geldt dat bij een ruimtelijke ontwikkeling met een hinderveroorzakende functie, zoals een bedrijf, beoordeeld moet worden of de functie geen hinder veroorzaakt op milieugevoelige functies.

Wat betreft de aanbevolen richtafstanden tussen functies met een milieuzone en gevoelige functies is de VNG-publicatie als leidraad voor milieuzonering gebruikt[1]. In de VNG-publicatie zijn richtafstanden voor diverse omgevings- en gebiedstypen opgenomen. Het gaat onder andere om de volgende omgevings- en gebiedstypen: 'rustige woonwijk', 'rustig buitengebied' en 'gemengd gebied'. In een rustige woonwijk en een rustig buitengebied komen vrijwel geen an-

[1] VNG-publicatie 'Bedrijven en Milieuzonering', 2009

correspondentieadres | Postbus 479 | 6800 AL Arnhem | contact | T: 026 357 69 11 | E: info@sab.nl | www.sab.nl | KvK Arnhem: 09122123
bezoekadres Arnhem | Frombergdwarsstraat 54 | 6814 DZ Arnhem | bezoekadres Amsterdam | Jacob Bontiusplaats 9 | 1018 LL Amsterdam

dere functies dan de woonfunctie voor. Gemengde gebieden betreffen gebieden die langs hoofdinfrastructuur liggen en/of gebieden met matige tot sterke functiemenging. In een dergelijk gebied komen (direct) naast woningen andere functies voor, zoals winkels, maatschappelijke voorzieningen, horeca en kleine bedrijven. Ook lintbebouwing in het buitengebied met overwegend agrarische en andere bedrijvigheid kan als gemengd gebied worden beschouwd.

In de VNG-publicatie zijn voor het bepalen van de richtafstanden de volgende uitgangpunten gehanteerd:

- het betreft ‘gemiddeld’ moderne bedrijfsactiviteiten met gebruikelijke productieprocessen en voorzieningen;
- de richtafstanden hebben betrekking op de omgevingstypen ‘rustige woonwijk’ en ‘rustig buitengebied’. Bij het omgevingstype ‘gemengd gebied’ kan worden uitgegaan van kortere afstanden (verlaging met één afstandsstap, met uitzondering van het aspect gevaar);
- de richtafstanden bieden in beginsel ruimte voor normale groei van de bedrijfsactiviteiten;
- bij activiteiten met ruimtelijk duidelijk te onderscheiden deelactiviteiten (zoals productie, opslag, kantoren, parkeerterreinen) kunnen deze deelactiviteiten desgewenst als afzonderlijk te zoneren activiteiten worden beschouwd, bijvoorbeeld bij ligging van de activiteit binnen zones met een verschillende milieucategorie.

De richtafstanden lopen op naar mate sprake is van een bedrijf in een hogere milieucategorie. Zoals bij de uitgangspunten voor de richtafstanden is gesteld, kan bij het type gemengd gebied de richtafstand zonder dat dit ten koste gaat van het woon- en leefklimaat met één afstandsstap worden verlaagd (dus van bijvoorbeeld 50 naar 30 meter voor milieucategorie 3.1; dit geldt niet voor het aspect ‘gevaar’). Verdere reducties zijn blijkens de toelichting in de VNG-publicatie niet te verantwoorden, omdat in algemene zin niet aannemelijk kan worden gemaakt dat het woon- en leefklimaat niet wordt aangetast en het functioneren van bedrijven niet in gevaar wordt gebracht. De richtafstand wordt gemeten vanaf de grens van het bedrijfsperceel tot de gevel van het gevoelige object. Navolgende tabel maakt inzichtelijk wat de richtafstanden zijn voor de verschillende milieucategorieën, zowel voor ‘rustige woonwijken’ of ‘rustige buitengebieden’ als voor ‘gemengde gebieden’.

Milieu-categorie	Richtafstand tot 'rustige woonwijk’ of 'rustig buitengebied'	Richtafstand tot een 'gemengd gebied'
1	10 m	0 m
2	30 m	10 m
3.1	50 m	30 m
3.2	100 m	50 m
4.1	200 m	100 m
4.2	300 m	200 m
5.1	500 m	300 m
5.2	700 m	500 m
5.3	1.000 m	700 m
6	1.500 m	1.000 m

Richtafstanden en omgevingstype (Bron: VNG, 2009)

correspondentieadres | Postbus 479 | 6800 AL Arnhem | contact | T: 026 357 69 11 | E: info@sab.nl | www.sab.nl | KvK Arnhem: 09122123
bezoekadres Arnhem | Frombergdwarsstraat 54 | 6814 DZ Arnhem | bezoekadres Amsterdam | Jacob Bontiusplaats 9 | 1018 LL Amsterdam

Situatie ontwikkellocatie
De ontwikkellocatie ligt in het stationsgebied in het centrum van Arnhem. In de directe omgeving van de ontwikkellocatie is zowel juridisch-planologisch als feitelijk gezien sprake van een afwisseling van functies. Zo bevinden zich hier bijvoorbeeld kantoren, een trein- en busstation, detailhandel en horeca. De omgeving is dan ook een gebied met een sterke functiemenging en kan daarom getypeerd worden als een 'gemengd gebied'. Dit betekent dat bij de beoordeling van het aspect 'bedrijven en milieuzonering' de richtafstanden uit de VNG-procedure met één afstandsstap kunnen worden verlaagd (met uitzondering voor het aspect 'gevaar').

Hinder als gevolg van onderhavige ontwikkeling
De voorgenomen ontwikkeling omvat de realisatie van woningen in combinatie met een variëteit aan commerciële functies. Vooralsnog wordt voor wat betreft hinderveroorzakende functies gedacht aan kantoorruimte, horeca, winkelruimte en podium-/expositieruimte. Wonen betreft geen hinderveroorzakende functie. Dit betekent dat er geen nadere toetsing naar de woningen noodzakelijk is.

Voor gebieden waar sprake is van een dergelijke functiemenging, zoals bij stadscentra, woongebieden met kleinschalige c.q. ambachtelijke bedrijvigheid/zones met functiemenging langs stedelijke toegangswegen, kent de VNG-brochure het begrip 'gebied met functiemenging'. In de VNG-uitgave 'Bedrijven en milieuzonering' is voor gebieden met functiemenging een aparte lijst (bijlage 4 VNG-uitgave) opgenomen. In tegenstelling tot rustige woonwijken zijn in dergelijke levendige gebieden desgewenst ook milieubelastende activiteiten op kortere afstand van woningen mogelijk. Het kan gaan om gebieden met functiemenging en om gebieden waar bewust functiemenging wordt nagestreefd, bijvoorbeeld om een grotere levendigheid tot stand te brengen. Gezien de ligging in het stationsgebied van Arnhem Centraal is hier in voorliggende situatie nadrukkelijk sprake van.

In gebieden met functiemenging gelden geen richtafstanden, maar wordt gewerkt met een drietal categorieën van activiteiten. Het gaat om de categorieën A, B of C met de volgende betekenis voor de toelaatbaarheid:
- categorie A: activiteiten die zodanig weinig milieubelastend voor hun omgeving zijn, dat deze aanpandig aan woningen -in gebieden met functiemenging- kunnen worden uitgevoerd. De eisen uit het Bouwbesluit zijn daarbij toereikend;
- categorie B: activiteiten die in een gemengd gebied kunnen worden uitgeoefend, echter met een zodanige milieubelasting voor hun omgeving dat zij bouwkundig afgescheiden van woningen en andere gevoelige functies dienen plaats te vinden;
- categorie C: de activiteiten zoals genoemd onder B, waarbij door de relatief grote verkeersaantrekkende werking een ontsluiting op de hoofdinfrastructuur is aangewezen.

Om aan te geven welke lichthinderlijke bedrijfsactiviteiten in (gemengde) gebieden met functiemenging zijn toegestaan, wordt geadviseerd om in het bestemmingsplan een specifieke Staat van Bedrijfsactiviteiten functiemenging als bijlage bij de regels op te nemen. Lijst 4 van de VNG-brochure kan daarvoor als basis worden gehanteerd en specifiek worden gemaakt voor de functies die zijn toegestaan binnen het plangebied.

correspondentieadres | Postbus 479 | 6800 AL Arnhem | contact | T: 026 357 69 11 | E: info@sab.nl | www.sab.nl | KvK Arnhem: 09122123
bezoekadres Arnhem | Frombergdwarsstraat 54 | 6814 DZ Arnhem | bezoekadres Amsterdam | Jacob Bontiusplaats 9 | 1018 LL Amsterdam

De voorgenomen ontwikkeling omvat diverse hinderveroorzakende functies. In de navolgende tabel volgt een opsomming van de beoogde functies binnen de ontwikkellocatie (worstcase), met de bijbehorende omschrijving uit de VNG-brochure en de bijbehorende categorie.

Functie	Omschrijving VNG	Categorie
Kantoren/ vergaderzalen	Overige zakelijke dienstverlening: kantoren	A
Horeca	Restaurants, cafetaria's, snackbars, ijssalons met eigen ijsbereiding, viskramen e.d.	A
Detailhandel	Supermarkten, warenhuizen (worstcase)	B
Expositieruimte	Bibliotheken, musea, ateliers, e.d.	A

De beoogde functies in het plangebied zijn allemaal te scharen onder categorie A of B. Dergelijke functies zijn direct naast of beneden woningen toegestaan, omdat de ruimtelijke uitstraling c.q. milieubelasting dusdanig beperkt is, dat dit het woon- en leefklimaat niet onevenredig aantast. Daarmee is een goed woon- en leefklimaat voldoende verzekerd, zowel binnen het plangebied, als in de directe omgeving. In het kader van de omgevingsvergunningprocedure zal dit bij een concreet bouwplan nader beoordeeld worden.

Hinder van bestaande bedrijvigheid op de ontwikkeling

Naast de hinder die een ontwikkeling zelf kan veroorzaken, dient ook onderzocht te worden of de beoogde ontwikkeling zelf hinder kan ondervinden van hinderveroorzakende functies uit de omgeving. Woningen moeten worden aangeduid als milieuhindergevoelig. Aangezien er in de omgeving van de ontwikkellocatie op grond van het bestemmingsplan diverse hinderveroorzakende functies mogelijk zijn en feitelijk gezien zijn gevestigd, zijn deze geïnventariseerd.

De navolgende afbeelding geeft de omliggende adressen met hinderveroorzakende functies globaal weer, waarna de verschillende adressen nader worden beschreven en getoetst aan de richtafstanden uit de VNG-publicatie. De omliggende woonfuncties zijn hierbij buiten beschouwing gelaten. Woningen betreffen immers geen hinderveroorzakende functie.

correspondentieadres | Postbus 479 | 6800 AL Arnhem | contact | T: 026 357 69 11 | E: info@sab.nl | www.sab.nl | KvK Arnhem: 09122123
bezoekadres Arnhem | Frombergdwarsstraat 54 | 6814 DZ Arnhem | bezoekadres Amsterdam | Jacob Bontiusplaats 9 | 1018 LL Amsterdam

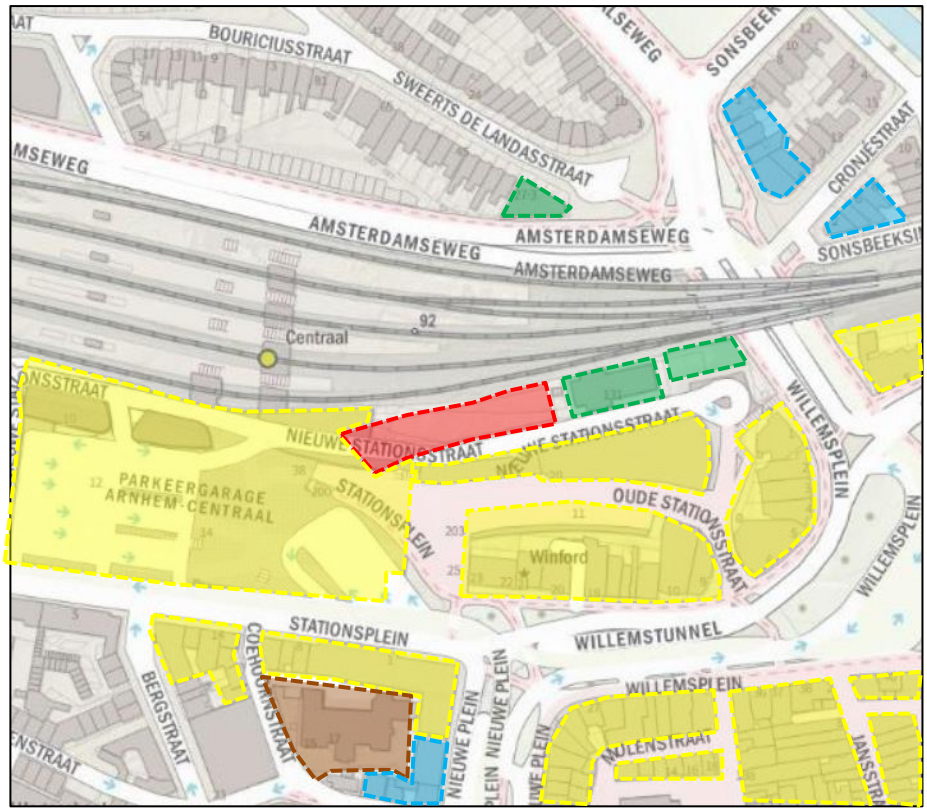

Ligging hinderveroorzakende percelen in de omgeving van de ontwikkellocatie (globaal in rood weergegeven) (Bron: pdok.nl)

Centrum - 1 (geel) - functiemenging

Het plangebied ligt in de stationsomgeving van Arnhem. Ten oosten, zuiden en westen van de ontwikkellocatie bevinden zich clusters gronden met een centrumbestemming. In totaal gelden ter plaatse van deze gronden vijf verschillende bestemmingsplannen en daarmee vijf verschillende centrumbestemmingen. Gezien de dynamiek van het gebied en het karakter van de centrumbestemmingen wordt de functiemengingslijst toegepast. In de navolgende tabel is voor elk van de vijf bestemmingsplannen weergegeven waar, rekening houdend met de maximale mogelijkheden van het bestemmingsplan, vanuit wordt gegaan.

Bestemmingsplan	Functie	Categorie
Arnhem Centraal I	Treinstation	n.v.t.
Arnhem Centraal 4	Catering	B
Arnhem Centraal	Catering	B
Bestemmingsplan Coehoorn	Fitnesscentra	B
Arnhem Centraal - Oost	Bioscopen	C

Uit de bovenstaande tabel blijkt dat voor 3 van de 5 centrumbestemmingen maximaal categorie B geldt en voor één van de centrumbestemmingen categorie C. Voor de laatstgenoemde categorie geldt dat de bioscoop zich in een separaat gebouw bevindt, waarmee per definitie sprake

correspondentieadres | Postbus 479 | 6800 AL Arnhem | contact | T: 026 357 69 11 | E: info@sab.nl | www.sab.nl | KvK Arnhem: 09122123
bezoekadres Arnhem | Frombergdwarsstraat 54 | 6814 DZ Arnhem | bezoekadres Amsterdam | Jacob Bontiusplaats 9 | 1018 LL Amsterdam

is van een bouwkundige afscheiding. Daarnaast is een directe ontsluiting op een openbaar vervoersknooppunt aanwezig. Ook voor wat betreft de B-categorieën die aangrenzend aan het onderhavige plangebied aanwezig zijn is sprake van een bouwkundige afscheiding in de vorm van een talud. Een nadere beschouwing naar deze functies is niet benodigd.

Daarnaast blijkt dat voor het trein-/busstation geen categorie is opgenomen in de functiemengingslijst, waardoor deze functie volgens de richtafstanden-lijst zal worden beoordeeld. Op basis van de VNG-brochure wordt een treinstation gedefinieerd als 'Spoorwegen - stations' (milieucategorie 3.2). In de navolgende tabel is de minimaal aanbevolen richtafstand voor een treinstation, uitgaande van een gemengd gebied, weergegeven.

Functie	Omschrijving VNG	Richtafstanden in meters (gemengd gebied)				Gemeten Afstand
		Geur	Stof	Geluid	Gevaar	
Treinstation	Spoorwegen - stations	0	0	50 (stap terug)	50	30 m
Busstation	Bus-, tram- en metrostations en -remises	0	0 (stap terug)	50 (stap terug)	0	40 m

Uit de voorgaande tabel volgt dat niet kan worden voldaan aan de richtafstanden voor geluid en gevaar in geval van het treinstation en voor het aspect geluid in geval van het busstation.

<u>Treinstation</u>
Voor wat betreft het aspect gevaar kan worden gesteld dat een treinstation geen inrichting betreft zoals genoemd in het Besluit externe veiligheid inrichtingen. Dit betekent dat belangrijke milieuvoorschriften, waaronder gevaar, zijn opgenomen in het Activiteitenbesluit. Op grond van deze wet- en regelgeving geldt dat de veiligheidsrisico's opgelost dienen te worden opgelost binnen het eigen terrein. Een nadere beschouwing naar het aspect gevaar is zodoende niet benodigd.

Voor wat betreft het aspect geluid wordt opgemerkt dat ter plaatse van het station geen sprake is van een rangeerterrein dan wel geluidbronnen op daken. Geluid van personen (in het stationsgebouw zelf) dient in het kader van het Activiteitenbesluit niet nader onderzocht te worden. Ten slotte geldt dat het rijden van treinen zelf reeds is beoordeeld in een akoestisch onderzoek, gebaseerd op de Wet geluidhinder. Daarmee is een nadere beschouwing niet benodigd.

<u>Busstation</u>
Een nadere beschouwing naar het aspect geluid is benodigd om te kunnen beoordelen of een goed woon- en leefklimaat is gewaarborgd en of het busstation niet in de bedrijfsvoering wordt belemmerd. De toets is noodzakelijk aangezien ter plaatse opstelstroken voor bussen zijn gesitueerd. Deze toets vindt plaats in een separaat rapport.

correspondentieadres | Postbus 479 | 6800 AL Arnhem | contact | T: 026 357 69 11 | E: info@sab.nl | www.sab.nl | KvK Arnhem: 09122123
bezoekadres Arnhem | Frombergdwarsstraat 54 | 6814 DZ Arnhem | bezoekadres Amsterdam | Jacob Bontiusplaats 9 | 1018 LL Amsterdam

Kantoor (groen)
Ten oosten en noorden van het plangebied zijn in totaal drie percelen gesitueerd met de bestemming 'Kantoor'. Er gelden twee verschillende bestemmingsplannen. Binnen deze bestemmingsplannen is vastgelegd dat de gronden bestemd zijn voor respectievelijk kantoren, groenvoorzieningen en voorzieningen voor verkeer en straatmeubilair, en voor kantoren, groenvoorzieningen, ondergeschikte horeca, ondergeschikte kinderopvang en voorzieningen voor het verkeer en straatmeubilair. Uitgaande van de maximale planologische mogelijkheden van het bestemmingsplan dient rekening gehouden te worden met 'Overige zakelijke dienstverlening: kantoren'. Hiervoor gelden geen richtafstanden in gemengd gebied. Een nadere beoordeling is daarmee niet benodigd.

Gemengd (blauw)
Ten noordoosten en zuiden van het plangebied zijn in totaal drie (clusters) gronden gesitueerd met de bestemming 'Gemengd'. Er gelden twee verschillende bestemmingsplannen. Binnen deze bestemmingsplannen is vastgelegd dat de gronden bestemd zijn voor respectievelijk wonen, gezondheidszorg, onderwijs, organisaties/verenigingen, kantoren enerzijds en wonen, maatschappelijke functies, bedrijven t/m milieucategorie 2, kantoren en nutsbedrijven anderzijds. Uitgaande van de maximale mogelijkheden van het bestemmingsplan dient uitgegaan te worden van een maatschappelijke functie uit milieucategorie 3.1. Hiervoor geldt een maximale richtafstand van 30 meter in gemengd gebied.

Bestemming	Maximaal toegestane milieucategorie	Richtafstand	Gemeten Afstand
Gemengd	Milieucategorie 3.1	30 m	150 m

Zoals blijkt uit de bovenstaande tabel wordt ruimschoots voldaan aan de richtafstand. Een nadere beschouwing is niet benodigd.

Maatschappelijk (bruin)
Ten zuiden van het plangebied is een perceel gesitueerd met de bestemming 'Maatschappelijk'. De gronden zijn bestemd voor onderwijs, buitenschoolse opvang, kinderdagverblijven, welzijn, religie, cultuur, openbare dienstverlening, zorginstellingen, therapeutische functies en bijbehorende voorzieningen. Uitgaande van de maximale mogelijkheden van het bestemmingsplan dient rekening gehouden te worden met een functie uit milieucategorie 3.1. Hiervoor geldt een maximale richtafstand van 30 meter in gemengd gebied.

Bestemming	Maximaal toegestane milieucategorie	Richtafstand	Gemeten Afstand
Maatschappelijk	Milieucategorie 3.1	30 m	130 m

Zoals blijkt uit de bovenstaande tabel wordt ruimschoots voldaan aan de richtafstand. Een nadere beschouwing is niet benodigd.

correspondentieadres | Postbus 479 | 6800 AL Arnhem | contact | T: 026 357 69 11 | E: info@sab.nl | www.sab.nl | KvK Arnhem: 09122123
bezoekadres Arnhem | Frombergdwarsstraat 54 | 6814 DZ Arnhem | bezoekadres Amsterdam | Jacob Bontiusplaats 9 | 1018 LL Amsterdam

Conclusie

Hinder ten gevolg van de ontwikkeling
Met de toepassing van een functiemengingslijst binnen het plan, waarbinnen enkel functies in de categorieën A en B zijn toegestaan, vormt met inachtneming van de eisen van het Bouwbesluit dan wel met een bouwkundige afscheiding, de hinder als gevolg van de ontwikkeling geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het plan.

Hinder op de ontwikkeling
Ten aanzien van hinder van bestaande bedrijvigheid op de beoogde ontwikkeling wordt geconcludeerd dat voor de meeste omliggende gronden voldaan wordt aan de VNG-brochure (richtafstanden-lijst c.q. functiemengingslijst) waardoor deze gronden met bijbehorende functies niet onevenredig worden geschaad in hun ontwikkelingsmogelijkheden en ter plaatse van de ontwikkellocatie een goed woon- en leefklimaat is gewaarborgd.

Enkel voor de gronden van het trein- en busstation geldt dat niet voldaan kan worden aan de richtafstand voor gevaar (enkel trein) en geluid. Aangezien de ter plaatse aanwezige functie veiligheidsrisico's op basis van de geldende wet- en regelgeving binnen het eigen terrein dient op te lossen is een nadere beschouwing naar het aspect gevaar niet benodigd. Voor het treinstation geldt dat de geluidproductie reeds is onderzocht op grond van de Wet geluidhinder. Voor het busstations geldt dat een nadere beschouwing, in de vorm van een akoestisch onderzoek industrielawaai, benodigd is. Deze toets vindt plaats in een separate rapportage.

correspondentieadres | Postbus 479 | 6800 AL Arnhem | contact | T: 026 357 69 11 | E: info@sab.nl | www.sab.nl | KvK Arnhem: 09122123
bezoekadres Arnhem | Frombergdwarsstraat 54 | 6814 DZ Arnhem | bezoekadres Amsterdam | Jacob Bontiusplaats 9 | 1018 LL Amsterdam

Bijlage 7 akoestisch onderzoek industrielawaai

adviseurs in ruimtelijke ontwikkeling

Akoestisch onderzoek industrielawaai

Arnhem, Podium 26

Gemeente Arnhem

Datum: 6 augustus 2021

Projectnummer: 200337

Versie 1.0

INHOUD

1	**Inleiding**	**3**
1.1	**Aanleiding**	**3**
1.2	**Doel van het onderzoek**	**4**
2	**Wet- en regelgeving**	**5**
2.1	**VNG-publicatie bedrijven en milieuzonering**	**5**
2.2	**Rekenmethodieken**	**7**
3	**Onderzoeksgegevens**	**8**
3.1	**Representatieve bedrijfssituatie**	**8**
3.2	**Overzicht brongegevens**	**10**
3.3	**Waarneemhoogte**	**10**
4	**Onderzoek**	**12**
4.1	**Resultaten langtijdgemiddelde ($L_{ar,Lt}$) goede ruimtelijke ordening**	**12**
5	**Conclusie**	**18**

Bijlage 1
Grafische weergave rekenmodel

Bijlage 2
Invoergegevens rekenmodel

Bijlage 3
Resultaten

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Het voornemen bestaat om de locatie K3/K7 te ontwikkelen. Het betreft een onbebouwde kavel aan de Nieuwe Stationsstraat te Arnhem. Onder de noemer ‘Podium26’ is een ontwikkeling voor ogen, bestaande uit een multifunctioneel gebouw voor wonen, werken en ontmoeten, dat, met een sterk mode en design thema, een podium voor de stad zal bieden. Voor wat betreft te realiseren functies wordt gedacht aan woningen, kantoorruimte, horeca en podium-/expositieruimte.

Deze ontwikkeling is niet mogelijk binnen de kaders van het geldende bestemmingsplan ‘Arnhem Centraal I’. Om de beoogde ontwikkeling alsnog mogelijk te maken moet er een nieuw bestemmingsplan worden opgesteld. In het kader van het bestemmingsplan is akoestisch onderzoek uitgevoerd naar de geluidbelasting van het naastgelegen busstation.

De ligging van het plangebied is weergegeven in de figuur 1, als ook de ligging van het busstation.

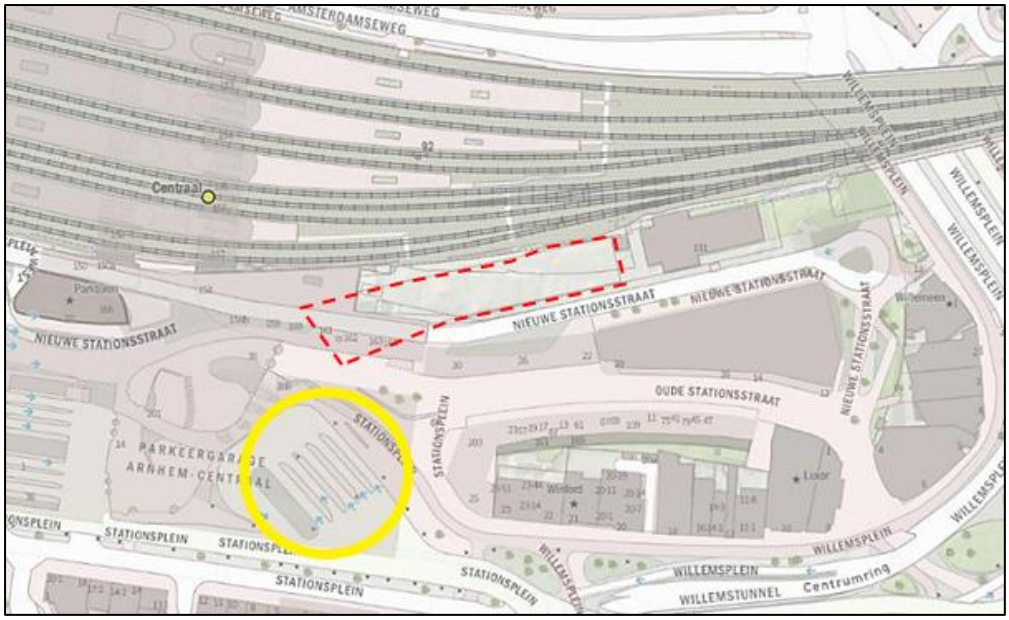

Figuur 1 Globale begrenzing plangebied (rode arcering) en busstation (gele arcering) bron: pdokviewer.pdok.nl

1.2 Doel van het onderzoek

Het voornemen bestaat om de locatie K3/K7 te ontwikkelen tot woningen, kantoorruimte, horeca en podium-/expositieruimte. In de directe nabijheid van het plangebied is het busstation Arnhem Centraal gelegen. Op basis van de VNG publicatie 'Bedrijven en Milieuzonering' (2009) wordt een busstation gedefinieerd als ‘Bus-, tram- en metrostations en –remises’ (milieucategorie 3.2). In een gemengd gebied geldt hiervoor een richtafstand van 50 meter voor het aspect geluid. Daar sprake is van een gemeten afstand van circa 40 meter vanaf de grens van het busstation tot de gevel van onderhavig plan kan niet worden voldaan aan de richtafstand. De beoogde woningen zijn daarnaast als een geluidsgevoelig object te categoriseren en om die reden is een akoestisch onderzoek industrielawaai benodigd om te kunnen beoordelen of een goed woon- en leefklimaat kan worden gewaarborgd voor de toekomstige woningen. Op basis van een goede ruimtelijke ordening zijn tevens de kantoorruimtes akoestisch onderzocht.

2 Wet- en regelgeving

Voor de beoordeling van geluidshinder afkomstig van inrichtingen (industrielawaai) moet doorgaans rekening worden gehouden met verschillende soorten van geluidshinder, namelijk:

- geluidshinder afkomstig uit de inrichting (directe hinder), dit is de hinder die wordt veroorzaakt door activiteiten in de inrichting.
- maximale geluidshinder, dit zijn de piekniveaus die optreden door de activiteiten in de inrichting.
- indirecte geluidshinder, dit is de geluidshinder afkomstig van het wegverkeer van en naar de inrichting op de openbare weg.

Deze drie soorten van geluidshinder afkomstig van inrichtingen worden beoordeeld op basis van drie documenten, dit zijn het “Activiteitenbesluit”, de VNG-publicatie “Bedrijven en milieuzonering, editie 2009” en de Schrikkelcirculaire.

In dit onderzoek is onderzoek verricht naar de geluidbelasting ten gevolge van een busstation. Een busstation is niet vergunningsplichtig. Daarnaast is de Wet geluidhinder niet van toepassing op een dergelijke inrichting. Een wettelijk kader is daarom niet voorhanden. Wel is op basis van een goede ruimtelijke ordening inzicht benodigd in de te verwachten geluidbelasting op de beoogde woningen. Als toetsingskader is voor onderhavig onderzoek daarom gebruik gemaakt van de grenswaarden zoals opgenomen in de VNG-publicatie.

2.1 VNG-publicatie bedrijven en milieuzonering

De VNG-publicatie “Handreiking bedrijven en milieuzonering, editie 2009” is een algemeen geaccepteerd instrument om na te gaan of er sprake is van een goede ruimtelijke ordening in situaties waar geluidgevoelige bestemmingen dicht bij bedrijfsactiviteiten worden voorzien.

De VNG-publicatie geeft richtafstanden per bedrijfscategorie of activiteit. De afstanden worden gegeven voor milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar. De richtwaarde voor de aan te houden afstand zijn van toepassing tussen de perceelgrenzen van de inrichting en de gevels van de geluidgevoelige bestemming. Er is sprake van een ‘goede ruimtelijke ordening’ indien aan de richtwaarde voldaan wordt. Indien niet aan de richtafstanden voldaan wordt, dan is nader onderzoek nodig om vast te stellen of er sprake is van een ‘goede ruimtelijke ordening’.

De VNG-richtafstanden zijn afhankelijk van de bedrijfsactiviteiten en de gebiedstypering. Bij de gebiedstypering wordt in deze publicatie het onderscheid gemaakt tussen een rustige woonwijk enerzijds en woningen in een gebied met functiemenging (mening van bedrijven en woningen) anderzijds. In een rustige woonwijk is minder geluidshinder acceptabel dan in een gebied met functiemenging.

De ontwikkellocatie ligt in het stationsgebied in het centrum van Arnhem. In de directe omgeving van de ontwikkellocatie is zowel juridisch-planologisch als feitelijk gezien sprake van een afwisseling van functies. Zo bevinden zich hier bijvoorbeeld kantoren, een trein- en busstation, detailhandel en horeca. De omgeving is dan ook een gebied

met een sterke functiemenging en kan daarom getypeerd worden als een ‘gemengd gebied’. Dit betekent dat bij de beoordeling van het aspect ‘bedrijven en milieuzonering’ de richtafstanden uit de VNG-procedure met één afstandsstap kunnen worden verlaagd voor het aspect geluid.

2.1.1 Normstelling

Het akoestisch verblijfsklimaat bij geluidgevoelige bestemmingen wordt getoetst volgens de systematiek van de VNG-publicatie. In de VNG-publicatie is aangegeven op welke wijze de toetsing op het aspect geluid dient plaats te vinden, indien niet aan de richtafstand voldaan wordt:

- Het realiseren van woningen op kortere afstand dan de richtafstanden is mogelijk indien de geluidbelasting ter plaatse van de woningen voldoet aan de richtwaarde uit de onderstaande tabel (zogenaamde stap 2 uit de VNG-publicatie).

	Richtwaarden behorende bij stap 2 uit de VNG-publicatie		
	Langtijdgemiddelde beoordelingsniveau (L_{Aeq})	**Maximale geluidbelasting (L_{Amax})**	**Indirecte hinder (L_{Aeq})**
Dagperiode (07:00 t/m 19:00)	50 dB(A)	70 dB(A)	50 dB(A)
Avondperiode (19:00 t/m 23:00)	45 dB(A)	65 dB(A)	45 dB(A)
Nachtperiode (23:00 t/m 07:00)	40 dB(A)	60 dB(A)	40 dB(A)
L_{etmaal}	50 dB(A)	70 dB(A)	50 dB(A)

Tabel 1: Richtwaarden behorend bij stap 2 uit de VNG-publicatie bij een gemengd gebied

- Wanneer bij *stap 2 uit de VNG-publicatie* niet aan de richtwaarden voldaan kan worden, dan kan de gemeente ter plaatse van de appartementen een hogere geluidbelasting toestaan tot de grenswaarden uit de onderstaande tabel indien maatregelen om de geluidbelasting te verlagen niet wenselijk, of haalbaar zijn.

	Richtwaarden behorende bij stap 3 uit de VNG-publicatie		
	Langtijdgemiddelde beoordelingsniveau (L_{Aeq})	**Maximale geluidbelasting (L_{Amax})**	**Indirecte hinder (L_{Aeq})**
Dagperiode (07:00 t/m 19:00)	55 dB(A)	70 dB(A) *	65 dB(A)
Avondperiode (19:00 t/m 23:00)	50 dB(A)	65 dB(A) *	60 dB(A)
Nachtperiode (23:00 t/m 07:00)	45 dB(A)	60 dB(A) *	55 dB(A)
L_{etmaal}	55 dB(A)	70 dB(A) *	65 dB(A)

Tabel 2: Richtwaarden behorend bij stap 3 uit de VNG-publicatie bij een gemengd gebied
** exclusief piekgeluiden door aan- en afrijdend verkeer*

- Indien stap 3 uit de VNG-publicatie niet toereikend is, is de ontwikkeling niet zonder meer mogelijk.

2.2 Rekenmethodieken

De berekening van de geluidsbelastingen zijn uitgevoerd met behulp van de “Handleiding Meten en Rekenen Industrielawaai” uit 1999. Voor het uitvoeren van berekeningen is het computerprogramma Geomilieu (V2020.1) gebruikt.

3 Onderzoeksgegevens

3.1 Representatieve bedrijfssituatie

De representatieve bedrijfssituatie (RBS) is maatgevend voor de toetsing aan de geluidnormen. Bij wisselende capaciteiten betreft het in het algemeen een situatie zoals deze zich bijvoorbeeld één maal per maand zal kunnen voordoen. Dit is dus een ruimere bedrijfssituatie als dat men op basis van gemiddelde capaciteiten zou berekenen.

In de directe nabijheid van onderhavige ontwikkeling zijn vijf opstelstroken gelegen voor de buslijnen. De representatieve bedrijfssituatie wordt bepaald door de aankomende en vertrekkende bussen ter plaatse van het busstation. Het aantal verkeersbewegingen is geraadpleegd op basis van de dienstregeling[1]. Tabellen 3A en 3B tonen het aantal verkeersbewegingen per dagdeel op een doordeweekse dag van de aankomende en vertrekkende buslijnen. Buslijn 607 wordt enkel ingezet tijdens thuiswedstrijden van Vitesse in het Gelredome. Op deze dagen rijdt bus 607 circa 66 keer heen en 66 keer terug. Veiligheidshalve, en daarmee eerder worst-case, wordt uitgegaan dat alle verkeersbewegingen (heen en terug) plaatsvinden in de dag- en avondperiode voor buslijn 607 in de te beschouwen bedrijfssituatie. Voor buslijn 607 zal in de nachtperiode (23:00 – 06:00 uur) redelijkerwijs alleen sprake zijn van de aankomende bussen. Thuiswedstrijden beginnen immers niet na 23:00 uur.

absolute aantallen d.d. 4 augustus 2021

vertrek Arnhem CS	**7.00-19.00**	**19.00-23.00**	**23.00-7.00**	
lijn	**dag**	**avond**	**nacht**	**etmaalintensiteit per lijn**
1	24	8	9	41
3	44	10	6	60
8	25	3	2	30
9	24	5	2	31
10	23	3	1	27
11	4	6	0	10
12	23	4	1	28
14	24	3	3	30
26	13	0	0	13
27	4	1	1	6
27	8	2	1	11
29	5	1	0	6
29	7	0	1	8

[1] https://www.breng.nl/nl/resultaten/halte-informa-tie?stop=%7B%22quayid%22%3A%22NL%3AQ%3A40004001%22%2C%22name%22%3A%22Centraal+Station%22%2C%22town%22%3A%22Arnhem%22%7D

absolute aantallen d.d. 4 augustus 2021				
vertrek Arnhem CS	**7.00-19.00**	**19.00-23.00**	**23.00-7.00**	
lijn	**dag**	**avond**	**nacht**	**etmaalintensiteit per lijn**
33	24	7	2	33
43	9	3	2	14
43	15	3	0	18
51	24	6	3	33
56	19	5	2	26
60	15	4	4	23
62	23	6	4	33
72	2	0	0	2
105	24	4	2	30
231	24	0	2	26
300	24	8	5	37
331	24	8	3	35
352	35	7	3	45
607 (enkel bij thuiswedstrijden Vitesse)	*66*	*66*	*0*	*132*
c2	46	9	7	62
totaal per dagdeel	**602**	**182**	**66**	
etmaalintensiteit totaal				**850**

Tabel 3A Verkeersbewegingen per etmaal (vertrekkende bussen)

absolute aantallen d.d. 4 augustus 2021				
aankomst Arnhem CS	**7.00-19.00**	**19.00-23.00**	**23.00-7.00**	
lijn	**dag**	**avond**	**nacht**	**etmaalintensiteit per lijn**
1	24	13	9	46
3	45	14	8	67
8	23	4	2	29
9	25	5	3	33
10	24	3	0	27
11	24	8	4	36
12	23	4	0	27
14	24	5	2	31
26	13	0	1	14
27	5	1	1	7
27	7	3	1	11
29	4	1	0	5
29	10	1	0	11
33	24	3	5	32
43	13	1	4	18
43	15	3	0	18
51	24	4	5	33

absolute aantallen d.d. 4 augustus 2021				
aankomst Arnhem CS	**7.00-19.00**	**19.00-23.00**	**23.00-7.00**	
lijn	**dag**	**avond**	**nacht**	**etmaalintensiteit per lijn**
56	20	4	4	28
60	17	4	1	22
62	23	6	2	31
72	2	0	0	2
105	24	4	2	30
231	24	0	2	26
300	24	9	6	39
331	24	8	5	37
352	36	6	2	44
607 (enkel bij thuiswedstrijden Vitesse)	*66*	*66*	*66*	*198*
c2	48	9	7	64
totaal per dagdeel	**635**	**189**	**142**	
etmaalintensiteit totaal				**966**

Tabel 3B Verkeersbewegingen per etmaal (aankomende bussen)

Op basis van tabellen 3A en 3B is in totaliteit sprake van circa 1.816 verkeersbewegingen per etmaal, zoals gepresenteerd in tabel 3C. Ten behoeve van de te beschouwen bedrijfssituatie zijn het aantal verkeersbewegingen per dagdeel evenredig verdeeld over de vijf dichtstbijzijnde opstelstroken van onderhavige ontwikkeling.

Dagdeel	**dag**	**avond**	**nacht**	**etmaal**
aantal verkeersbewegingen aankomst + vertrek	1237	371	208	1816
aantal verkeersbewegingen per opstelstrook	247	74	42	

Tabel 3B Totaal aantal te beschouwen verkeersbewegingen

3.2 Overzicht brongegevens

Voor het bronvermogen van de bussen is aansluiting gezocht met het akoestisch onderzoek voor het Stationsgebied te Harderwijk[2]. Gerekend is met een te hanteren bronvermogen van 90 dB bij een snelheid van 20 km/uur.

3.3 Waarneemhoogte

De toetspunten zijn conform de verbeelding en de principedoorsnede (d.d. 01-03-2021) geprojecteerd op de dichtstbijzijnde woningen en kantoorruimtes vanaf het busstation. Het rekenmodel en de ligging van de toetspunten zijn gevisualiseerd in figuren 2 en 3. In bijlage 1 is de grafische weergave van het rekenmodel gepresenteerd.

[2] Movares (2013). Harderwijk Stationsgebied. Geluidbelasting vanwege busstation en parkeerplaats. Projectnummer: RL192231. 16 september 2013.

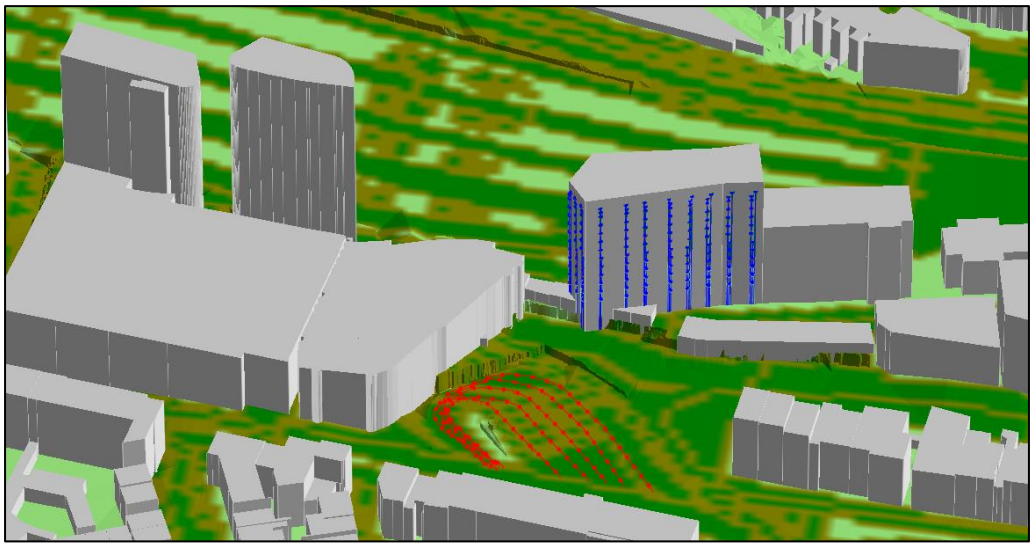

Figuur 2 3D-weergave akoestisch rekenmodel

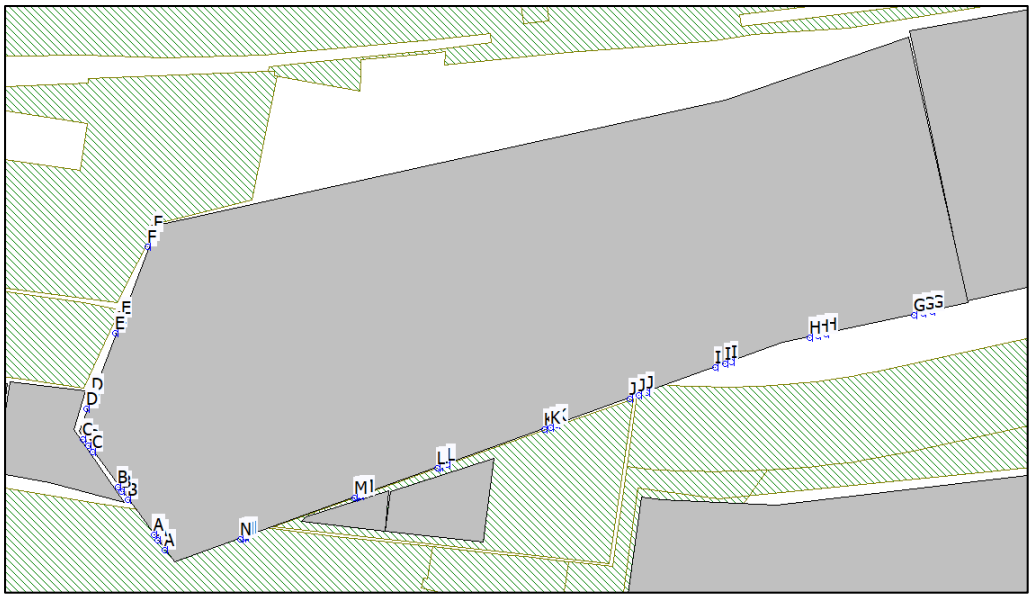

Figuur 3 Ligging toetspunten met de nummering zoals aangehouden in dit onderzoek

4 Onderzoek

In het akoestisch onderzoek zijn de geluidsbelastingen berekend voor de beoogde woningen en kantoorruimtes. Getoetst is op de randen van het bouwvlak zoals opgenomen in de ver De geluidsbelastingen op de omliggende woningen ten gevolge van de activiteiten uit de inrichting en de maximale geluidsbelastingen zijn bepaald met de overdrachtsberekening (II.8) uit de “Handleiding Meten en Rekenen industrielawaai”.

4.1 Resultaten langtijdgemiddelde ($L_{ar,Lt}$) goede ruimtelijke ordening

In figuur 4 en in tabel 4 zijn de rekenresultaten van het langtijdgemiddelde, in het kader van een goede ruimtelijke ordening, per toetspunt weergegeven.

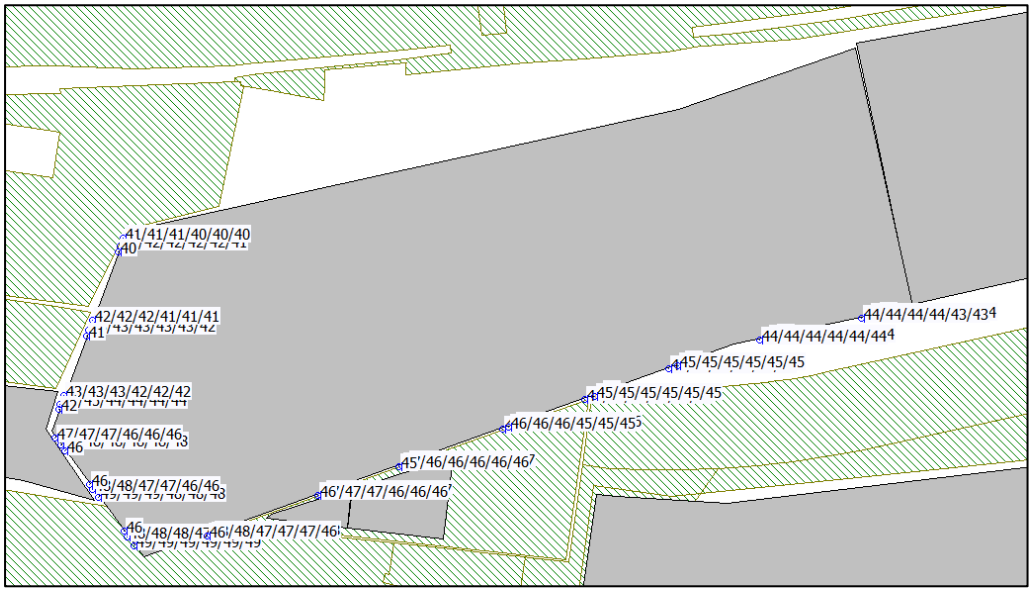

Figuur 4 Resultaten langtijdgemiddelde etmaalperiode (in dB(A))

Toets-punt	Rekenhoogte (m)	Dag (dB(A))	Avond (dB(A))	Nacht (dB(A))	Etmaal (dB(A))
A_A	48,6	42	41	36	46
A_A	30,6	44	43	38	48
A_A	9	45	44	39	49
A_B	34,2	43	43	37	48
A_B	12,6	45	44	39	49
A_C	37,8	43	43	37	48
A_C	16,2	45	44	39	49
A_D	41,4	43	42	37	47
A_D	19,8	44	44	38	49
A_E	45	42	42	36	47
A_E	23,4	44	44	38	49
A_F	46,8	42	42	36	47
A_F	27	44	44	38	49
B_A	48,6	41	41	36	46
B_A	30,6	43	43	37	48

Toets-punt	Rekenhoogte (m)	Dag (dB(A))	Avond (dB(A))	Nacht (dB(A))	Etmaal (dB(A))
B_A	9	44	44	38	49
B_B	34,2	43	43	37	48
B_B	12,6	44	44	38	49
B_C	37,8	43	42	37	47
B_C	16,2	44	44	38	49
B_D	41,4	42	42	36	47
B_D	19,8	44	43	38	48
B_E	45	42	41	36	46
B_E	23,4	44	43	38	48
B_F	46,8	42	41	36	46
B_F	27	44	43	38	48
C_A	48,6	41	41	35	46
C_A	30,6	43	42	37	47
C_A	9	44	43	38	48
C_B	34,2	42	42	36	47
C_B	12,6	44	43	38	48
C_C	37,8	42	42	36	47
C_C	16,2	43	43	37	48
C_D	41,4	42	41	36	46
C_D	19,8	43	43	37	48
C_E	45	41	41	35	46
C_E	23,4	43	43	37	48
C_F	46,8	41	41	35	46
C_F	27	43	42	37	48
D_A	48,6	38	37	32	42
D_A	30,6	39	38	33	43
D_A	9	40	40	34	45
D_B	34,2	39	38	33	43
D_B	12,6	40	40	34	45
D_C	37,8	38	38	32	43
D_C	16,2	40	39	34	44
D_D	41,4	38	37	32	42
D_D	19,8	40	39	34	44
D_E	45	38	37	32	42
D_E	23,4	40	39	34	44
D_F	46,8	38	37	32	42
D_F	27	39	39	33	44
E_A	48,6	36	36	30	41
E_A	30,6	38	37	32	42
E_A	9	38	38	32	43
E_B	34,2	37	37	31	42
E_B	12,6	38	38	33	43
E_C	37,8	37	37	31	42

Toets-punt	Rekenhoogte (m)	Dag (dB(A))	Avond (dB(A))	Nacht (dB(A))	Etmaal (dB(A))
E_C	16,2	38	38	32	43
E_D	41,4	37	36	31	41
E_D	19,8	38	38	32	43
E_E	45	36	36	30	41
E_E	23,4	38	38	32	43
E_F	46,8	36	36	30	41
E_F	27	38	37	32	42
F_A	48,6	36	35	30	40
F_A	30,6	37	36	31	41
F_A	9	36	36	30	41
F_B	34,2	36	36	30	41
F_B	12,6	37	37	31	42
F_C	37,8	36	36	30	41
F_C	16,2	37	37	31	42
F_D	41,4	36	35	30	40
F_D	19,8	37	37	31	42
F_E	45	36	35	30	40
F_E	23,4	37	37	31	42
F_F	46,8	35	35	30	40
F_F	27	37	36	31	41
G_A	30,6	39	39	33	44
G_A	9	39	39	33	44
G_A	48,6	38	38	33	43
G_A	30,6	41	41	35	46
G_B	34,2	39	39	33	44
G_B	12,6	40	39	34	44
G_B	34,2	41	41	35	46
G_C	37,8	39	39	33	44
G_C	16,2	40	39	34	44
G_C	37,8	41	41	35	46
G_D	41,4	39	39	33	44
G_D	19,8	39	39	34	44
G_D	41,4	41	40	35	45
G_E	45	39	38	33	43
G_E	23,4	39	39	33	44
G_E	45	41	40	35	45
G_F	46,8	39	38	33	43
G_F	27	39	39	33	44
G_F	46,8	41	40	35	45
H_A	30,6	40	39	34	44
H_A	9	40	40	34	45
H_A	48,6	39	39	33	44
H_B	34,2	40	39	34	44

Toets-punt	Rekenhoogte (m)	Dag (dB(A))	Avond (dB(A))	Nacht (dB(A))	Etmaal (dB(A))
H_B	12,6	40	40	34	45
H_C	37,8	40	39	34	44
H_C	16,2	40	40	34	45
H_D	41,4	40	39	34	44
H_D	19,8	40	40	34	45
H_E	45	39	39	34	44
H_E	23,4	40	39	34	44
H_F	46,8	39	39	33	44
H_F	27	40	39	34	44
I_A	9	41	40	35	45
I_A	30,6	40	40	34	45
I_A	48,6	40	39	34	44
I_B	12,6	41	40	35	45
I_B	34,2	40	40	34	45
I_C	16,2	41	40	35	45
I_C	37,8	40	40	34	45
I_D	19,8	41	40	35	45
I_D	41,4	40	40	34	45
I_E	23,4	40	40	34	45
I_E	45	40	39	34	44
I_F	27	40	40	34	45
I_F	46,8	40	39	34	44
J_A	30,6	41	40	35	45
J_A	9	41	41	35	46
J_A	48,6	40	39	34	44
J_B	34,2	41	40	35	45
J_B	12,6	41	41	35	46
J_C	37,8	41	40	35	45
J_C	16,2	41	41	35	46
J_D	41,4	40	40	35	45
J_D	19,8	41	41	35	46
J_E	45	40	40	34	45
J_E	23,4	41	41	35	46
J_F	46,8	40	40	34	45
J_F	27	41	40	35	45
K_A	30,6	41	41	35	46
K_A	48,6	40	40	34	45
K_A	9	42	41	36	46
K_B	34,2	41	41	35	46
K_B	12,6	42	41	36	46
K_C	37,8	41	41	35	46
K_C	16,2	42	41	36	46
K_D	41,4	41	40	35	45

Toets-punt	Rekenhoogte (m)	Dag (dB(A))	Avond (dB(A))	Nacht (dB(A))	Etmaal (dB(A))
K_D	19,8	42	41	36	46
K_E	45	41	40	35	45
K_E	23,4	42	41	36	46
K_F	46,8	41	40	35	45
K_F	27	41	41	36	46
L_A	48,6	41	40	35	45
L_A	30,6	42	42	36	47
L_A	9	43	42	37	47
L_B	34,2	42	41	36	46
L_B	12,6	43	42	37	47
L_C	37,8	42	41	36	46
L_C	16,2	42	42	37	47
L_D	41,4	41	41	36	46
L_D	19,8	42	42	36	47
L_E	45	41	41	35	46
L_E	23,4	42	42	36	47
L_F	46,8	41	41	35	46
L_F	27	42	42	36	47
M_A	48,6	41	41	35	46
M_A	30,6	43	42	37	47
M_A	9	43	43	37	48
M_B	34,2	42	42	36	47
M_B	12,6	43	43	37	48
M_C	37,8	42	42	36	47
M_C	16,2	43	43	37	48
M_D	41,4	42	41	36	46
M_D	19,8	43	43	37	48
M_E	45	42	41	36	46
M_E	23,4	43	42	37	47
M_F	46,8	41	41	36	46
M_F	27	43	42	37	47
N_A	48,6	42	41	36	46
N_A	30,6	43	43	37	48
N_A	9	44	44	38	49
N_B	34,2	43	43	37	48
N_B	12,6	44	44	38	49
N_C	37,8	43	42	37	47
N_C	16,2	44	43	38	48
N_D	41,4	42	42	37	47
N_D	19,8	44	43	38	48
N_E	45	42	42	36	47
N_E	23,4	44	43	38	48
N_F	46,8	42	41	36	46

Toets-punt	Rekenhoogte (m)	Dag (dB(A))	Avond (dB(A))	Nacht (dB(A))	Etmaal (dB(A))
N_F	27	43	43	38	48

Tabel 4 Resultaten langtijdgemiddelde (in dB(A)) ter toetsing aan een goede ruimtelijke ordening

Uit de berekeningen blijkt dat de richtwaarden vanuit de VNG-publicatie voor een gemengd gebied in totaliteit niet worden overschreden. Dit betreffen de richtwaarden van stap-2 voor de dag-, avond- en nachtperiode met respectievelijke 50 dB(A), 45 dB(A) en 40 dB(A). Op basis van de resultaten kan daarmee worden voldaan aan een goede ruimtelijke ordening.

5 Conclusie

Het voornemen bestaat om de locatie K3/K7 te ontwikkelen aan de Nieuwe Stationsstraat te Arnhem. Onder de noemer ‘Podium26’ is een ontwikkeling voor ogen, bestaande uit een multifunctioneel gebouw voor wonen, werken en ontmoeten. Voor wat betreft te realiseren functies wordt gedacht aan woningen, kantoorruimte, horeca en podium-/expositieruimte.

In de directe nabijheid van het plangebied is het busstation Arnhem Centraal gelegen. Middels dit akoestisch onderzoek industrielawaai is beoordeeld of een goed woon- en leefklimaat kan worden gewaarborgd voor de toekomstige woningen, als ook kantoorruimtes. Als toetsingskader is gebruik gemaakt van de grenswaarden zoals opgenomen in de VNG-publicatie “Handreiking bedrijven en milieuzonering, editie 2009”.

Uit de berekeningen blijkt dat de richtwaarden vanuit de VNG-publicatie voor een gemengd gebied in totaliteit niet worden overschreden. Dit betreffen de richtwaarden van stap-2 voor de dag-, avond- en nachtperiode met respectievelijke 50 dB(A), 45 dB(A) en 40 dB(A). Op basis van de resultaten kan daarmee worden voldaan aan een goede ruimtelijke ordening.

Het aspect geluid, afkomstig van het naastgelegen busstation, vormt geen belemmering voor de ontwikkeling van ‘Podium 26’.

Bijlage 1

Grafische weergave rekenmodel

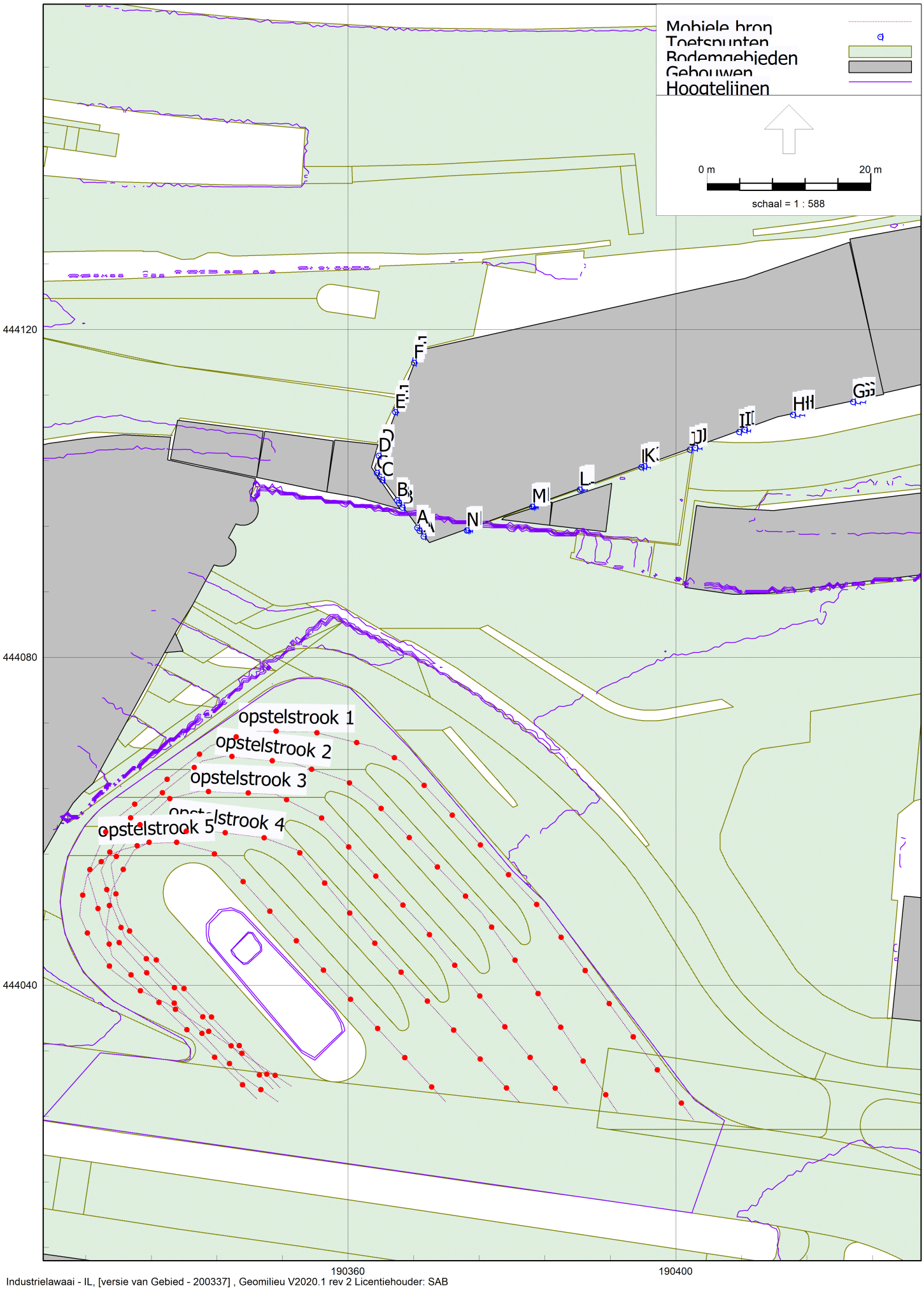
Mobiele bron
Toetspunten
Bodemgebieden
Gebouwen
Hoogtelijnen
0 m
20 m
schaal = 1 : 588
444120
444080
444040
190360
190400
opstelstrook 1
opstelstrook 2
opstelstrook 3
opstelstrook 4
opstelstrook 5
A
B
C
D
E
F
G
H
I
J
K
L
M
N

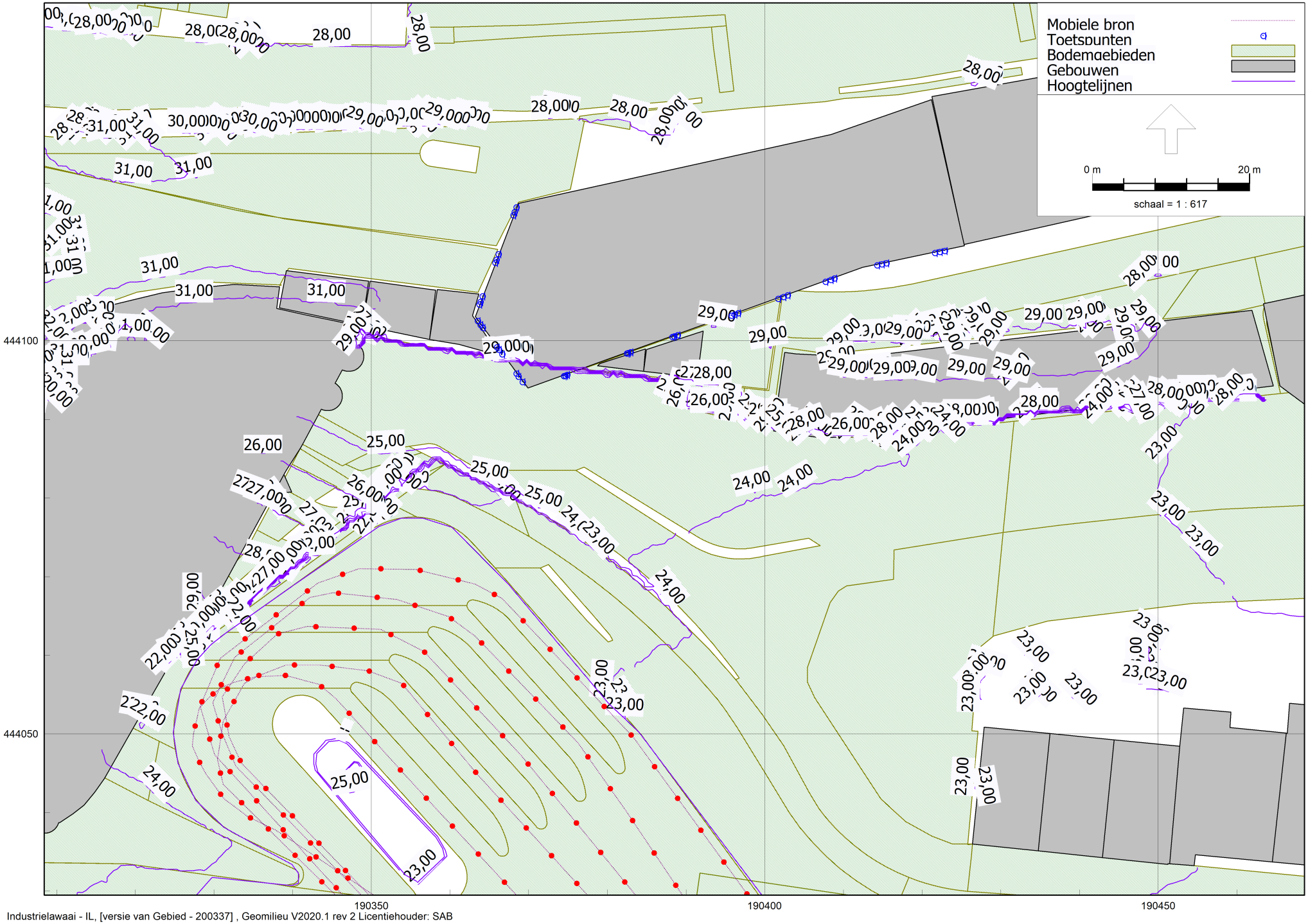

hoogtelijnen
6 aug 2021, 11:37

SAB

Industrielawaai - IL, [versie van Gebied - 200337] , Geomilieu V2020.1 rev 2 Licentiehouder: SAB

overzicht
6 aug 2021, 11:37

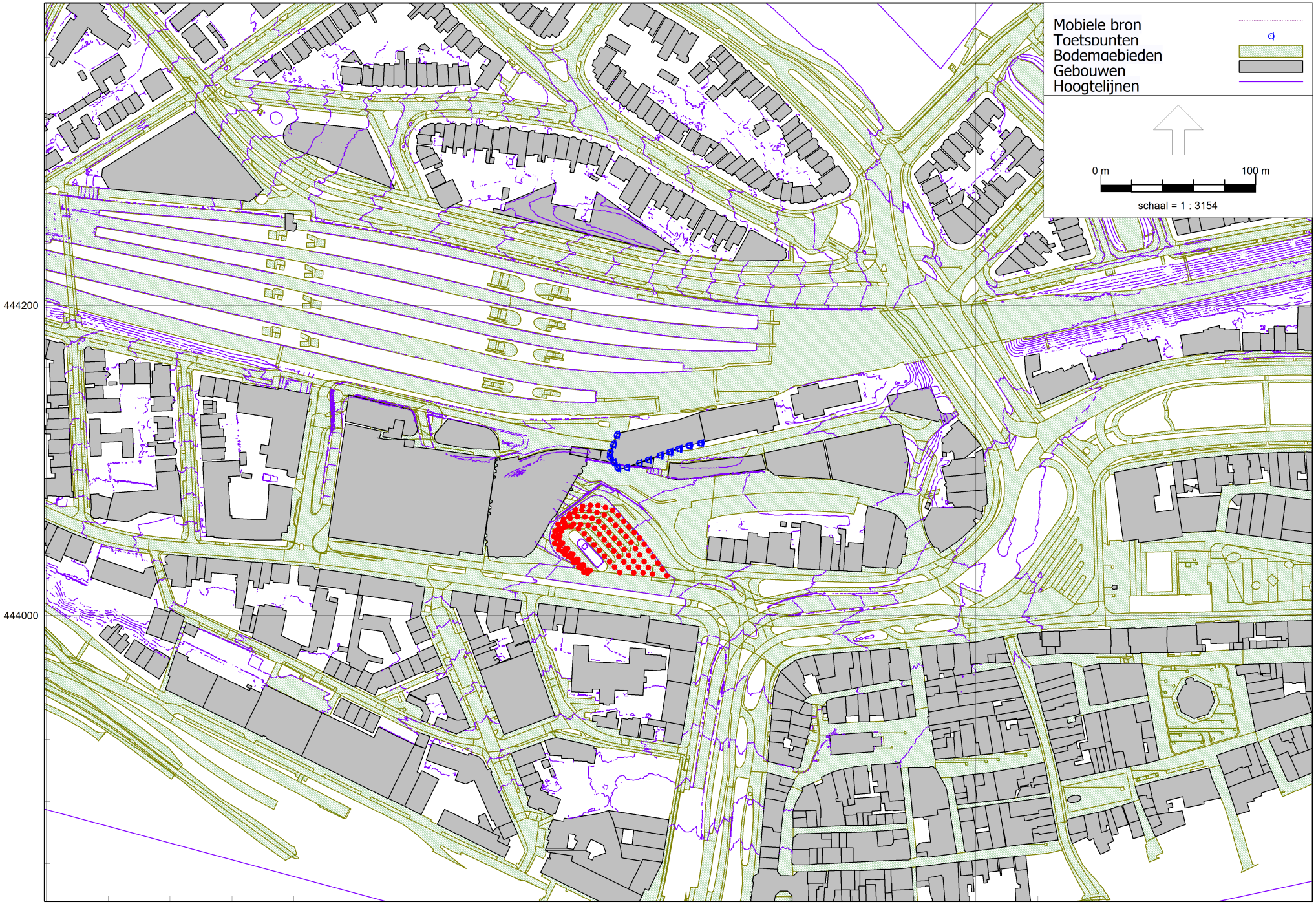

Industrielawaai - IL, [versie van Gebied - 200337] , Geomilieu V2020.1 rev 2 Licentiehouder: SAB

SAB

Bijlage 2

Invoergegevens rekenmodel

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Mobiele bron, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H	ISO M.	Hdef.	Weging	Aantal(D)	Aantal(A)	Aantal(N)	Gem.snelheid
bussen	opstelstrook 1	0,75	23,00	Relatief	A	247	74	42	20
bussen	opstelstrook 2	0,75	23,00	Relatief	A	247	74	42	20
bussen	opstelstrook 3	0,75	23,00	Relatief	A	247	74	42	20
bussen	opstelstrook 4	0,75	23,00	Relatief	A	247	74	42	20
bussen	opstelstrook 5	0,75	23,00	Relatief	A	247	74	42	20

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Mobiele bron, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Max.afst.	Lw 31	Lw 63	Lw 125	Lw 250	Lw 500	Lw 1k	Lw 2k	Lw 4k	Lw 8k	Red 31	Red 63
bussen	5,00	--	72,30	77,00	78,90	83,00	86,00	82,50	76,40	67,20	0,00	0,00
bussen	5,00	--	72,30	77,00	78,90	83,00	86,00	82,50	76,40	67,20	0,00	0,00
bussen	5,00	--	72,30	77,00	78,90	83,00	86,00	82,50	76,40	67,20	0,00	0,00
bussen	5,00	--	72,30	77,00	78,90	83,00	86,00	82,50	76,40	67,20	0,00	0,00
bussen	5,00	--	72,30	77,00	78,90	83,00	86,00	82,50	76,40	67,20	0,00	0,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Mobiele bron, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Red 125	Red 250	Red 500	Red 1k	Red 2k	Red 4k	Red 8k
bussen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
bussen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
bussen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
bussen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
bussen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Toetspunten, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	Maaiveld	Hdef.	Hoogte A	Hoogte B	Hoogte C	Hoogte D	Hoogte E	Hoogte F	Gevel
A		29,00	Eigen waarde	9,00	12,60	16,20	19,80	23,40	27,00	Ja
B		29,00	Relatief	9,00	12,60	16,20	19,80	23,40	27,00	Ja
C		29,12	Relatief	9,00	12,60	16,20	19,80	23,40	27,00	Ja
D		29,22	Relatief	9,00	12,60	16,20	19,80	23,40	27,00	Ja
E		29,41	Relatief	9,00	12,60	16,20	19,80	23,40	27,00	Ja
F		28,92	Relatief	9,00	12,60	16,20	19,80	23,40	27,00	Ja
K		28,88	Relatief	9,00	12,60	16,20	19,80	23,40	27,00	Ja
L		28,98	Relatief	9,00	12,60	16,20	19,80	23,40	27,00	Ja
M		28,97	Relatief	9,00	12,60	16,20	19,80	23,40	27,00	Ja
N		29,00	Eigen waarde	9,00	12,60	16,20	19,80	23,40	27,00	Ja
A		29,00	Eigen waarde	30,60	34,20	37,80	41,40	45,00	46,80	Ja
B		29,02	Relatief	30,60	34,20	37,80	41,40	45,00	46,80	Ja
C		29,14	Relatief	30,60	34,20	37,80	41,40	45,00	46,80	Ja
D		29,25	Relatief	30,60	34,20	37,80	41,40	45,00	46,80	Ja
E		29,35	Relatief	30,60	34,20	37,80	41,40	45,00	46,80	Ja
F		28,87	Relatief	30,60	34,20	37,80	41,40	45,00	46,80	Ja
G		28,90	Relatief	30,60	34,20	37,80	41,40	45,00	46,80	Ja
L		28,98	Relatief	30,60	34,20	37,80	41,40	45,00	46,80	Ja
M		28,97	Relatief	30,60	34,20	37,80	41,40	45,00	46,80	Ja
N		29,00	Eigen waarde	30,60	34,20	37,80	41,40	45,00	46,80	Ja
A		29,00	Eigen waarde	48,60	--	--	--	--	--	Ja
B		29,03	Relatief	48,60	--	--	--	--	--	Ja
C		29,11	Relatief	48,60	--	--	--	--	--	Ja
D		29,21	Relatief	48,60	--	--	--	--	--	Ja
E		29,41	Relatief	48,60	--	--	--	--	--	Ja
F		28,95	Relatief	48,60	--	--	--	--	--	Ja
K		28,91	Relatief	48,60	--	--	--	--	--	Ja
L		28,98	Relatief	48,60	--	--	--	--	--	Ja
M		28,97	Relatief	48,60	--	--	--	--	--	Ja
N		29,00	Eigen waarde	48,60	--	--	--	--	--	Ja
J		28,77	Relatief	48,60	--	--	--	--	--	Ja
I		28,73	Relatief	48,60	--	--	--	--	--	Ja
H		28,69	Relatief	48,60	--	--	--	--	--	Ja
G		28,67	Relatief	48,60	--	--	--	--	--	Ja
I		28,74	Relatief	30,60	34,20	37,80	41,40	45,00	46,80	Ja
K		28,90	Relatief	30,60	34,20	37,80	41,40	45,00	46,80	Ja
J		28,79	Relatief	9,00	12,60	16,20	19,80	23,40	27,00	Ja
I		28,73	Relatief	9,00	12,60	16,20	19,80	23,40	27,00	Ja
H		28,70	Relatief	9,00	12,60	16,20	19,80	23,40	27,00	Ja
G		28,67	Relatief	9,00	12,60	16,20	19,80	23,40	27,00	Ja
H		28,70	Relatief	30,60	34,20	37,80	41,40	45,00	46,80	Ja
G		28,67	Relatief	30,60	34,20	37,80	41,40	45,00	46,80	Ja
J		28,78	Relatief	30,60	34,20	37,80	41,40	45,00	46,80	Ja

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Functie	Gebouwtype	BAG-id	Gemeente	Jaar	AHN-jaar	Trust	Cp
		13,29	25,64	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,11	43,22	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,02	41,22	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,88	28,31	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,14	32,22	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,59	35,89	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,00	38,21	Relatief					0	0	0	0 dB
		9,99	26,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,10	26,17	Relatief					0	0	0	0 dB
		18,01	39,31	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,19	39,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		7,11	40,18	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,52	32,29	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,83	33,35	Relatief					0	0	0	0 dB
		9,45	42,71	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,79	36,16	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,54	23,16	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,51	32,27	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,15	31,93	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,41	33,03	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,21	23,97	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,28	42,65	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,29	27,99	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,77	44,55	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,24	42,77	Relatief					0	0	0	0 dB
		5,29	24,21	Relatief					0	0	0	0 dB
		9,24	40,45	Relatief					0	0	0	0 dB
		7,25	40,20	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,42	38,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,74	36,10	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,09	29,05	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,34	43,12	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,43	24,96	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,59	33,84	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,28	40,88	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,12	29,75	Relatief					0	0	0	0 dB
		7,76	40,60	Relatief					0	0	0	0 dB
		6,69	41,09	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,31	28,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,82	43,70	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,20	40,19	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,96	34,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,01	22,95	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,18	26,18	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,02	27,45	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,03	27,44	Relatief					0	0	0	0 dB
		19,19	41,57	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,35	41,84	Relatief					0	0	0	0 dB
		9,72	33,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		4,14	40,80	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,62	39,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		7,45	43,10	Relatief					0	0	0	0 dB
		4,76	42,13	Relatief					0	0	0	0 dB
		9,38	40,16	Relatief					0	0	0	0 dB
		21,83	43,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,57	34,52	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,97	27,76	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,49	26,91	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,71	30,64	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,29	34,64	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,15	36,02	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,65	26,27	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,04	26,36	Relatief					0	0	0	0 dB

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Refl. 31	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Functie	Gebouwtype	BAG-id	Gemeente	Jaar	AHN-jaar	Trust	Cp
		10,17	38,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		4,61	40,89	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,02	37,52	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,08	37,57	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,21	31,09	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,30	34,73	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,62	40,73	Relatief					0	0	0	0 dB
		29,29	36,05	Relatief					0	0	0	0 dB
		4,96	41,88	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,73	27,99	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,51	42,65	Relatief					0	0	0	0 dB
		7,55	43,03	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,15	41,80	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,19	26,88	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,61	43,28	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,37	42,36	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,41	38,43	Relatief					0	0	0	0 dB
		2,72	43,95	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,10	32,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		9,74	33,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,70	38,34	Relatief					0	0	0	0 dB
		8,78	33,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,09	44,09	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,23	44,36	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,03	34,01	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,83	22,78	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,20	26,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,28	27,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,26	28,93	Relatief					0	0	0	0 dB
		3,11	41,89	Relatief					0	0	0	0 dB
		4,08	31,41	Relatief					0	0	0	0 dB
		4,80	32,34	Relatief					0	0	0	0 dB
		3,72	26,66	Relatief					0	0	0	0 dB
		5,33	40,19	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,84	38,51	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,28	36,90	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,48	23,43	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,84	41,31	Relatief					0	0	0	0 dB
		3,44	36,94	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,45	38,85	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,42	27,88	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,05	24,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,53	43,22	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,18	23,43	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,85	28,97	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,44	29,08	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,35	28,32	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,08	33,97	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,39	34,71	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,77	37,05	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,56	29,86	Relatief					0	0	0	0 dB
		9,72	38,40	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,02	34,84	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,57	34,96	Relatief					0	0	0	0 dB
		7,17	40,18	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,05	22,60	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,72	27,20	Relatief					0	0	0	0 dB
		20,40	23,31	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,16	30,66	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,96	30,83	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,30	26,60	Relatief					0	0	0	0 dB
		9,74	41,83	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,73	42,10	Relatief					0	0	0	0 dB

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Refl. 31	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Functie	Gebouwtype	BAG-id	Gemeente	Jaar	AHN-jaar	Trust	Cp
		11,86	33,25	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,59	31,65	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,02	27,30	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,12	25,29	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,78	25,08	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,94	43,46	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,50	38,44	Relatief					0	0	0	0 dB
		5,79	28,52	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,08	27,31	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,62	28,31	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,11	29,04	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,33	20,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,42	29,81	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,30	27,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,88	33,04	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,67	28,60	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,97	31,44	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,28	31,44	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,80	32,59	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,16	25,26	Relatief					0	0	0	0 dB
		8,26	33,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		9,28	40,95	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,48	29,52	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,50	34,95	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,05	26,60	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,70	26,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,25	26,17	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,21	33,95	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,17	39,24	Relatief					0	0	0	0 dB
		7,92	40,21	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,06	32,42	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,80	33,67	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,89	25,04	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,72	23,16	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,51	36,21	Relatief					0	0	0	0 dB
		9,94	42,01	Relatief					0	0	0	0 dB
		8,74	24,31	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,96	37,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,50	29,59	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,95	33,89	Relatief					0	0	0	0 dB
		8,91	21,19	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,00	40,28	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,82	26,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,01	44,36	Relatief					0	0	0	0 dB
		21,62	29,29	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,01	32,70	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,69	41,78	Relatief					0	0	0	0 dB
		9,75	34,96	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,92	31,42	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,82	27,09	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,73	28,95	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,14	41,78	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,36	38,44	Relatief					0	0	0	0 dB
		8,34	41,62	Relatief					0	0	0	0 dB
		2,58	29,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,00	32,88	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,38	32,24	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,27	36,57	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,48	28,01	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,15	42,95	Relatief					0	0	0	0 dB
		7,49	39,48	Relatief					0	0	0	0 dB
		2,58	40,06	Relatief					0	0	0	0 dB
		3,88	42,47	Relatief					0	0	0	0 dB

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Refl. 31	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Functie	Gebouwtype	BAG-id	Gemeente	Jaar	AHN-jaar	Trust	Cp
		3,65	39,56	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,06	30,85	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,61	31,56	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,65	34,53	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,32	36,59	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,68	37,22	Relatief					0	0	0	0 dB
		2,23	32,84	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,14	32,64	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,06	38,09	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,97	26,79	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,13	31,79	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,52	32,16	Relatief					0	0	0	0 dB
		28,74	39,29	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,14	43,46	Relatief					0	0	0	0 dB
		9,05	36,57	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,65	42,30	Relatief					0	0	0	0 dB
		9,97	44,09	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,12	29,09	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,32	26,88	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,67	24,44	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,65	42,97	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,61	42,77	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,51	39,84	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,03	40,82	Relatief					0	0	0	0 dB
		9,57	41,89	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,90	28,48	Relatief					0	0	0	0 dB
		1,13	32,10	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,00	34,29	Relatief					0	0	0	0 dB
		3,09	28,67	Relatief					0	0	0	0 dB
		2,64	28,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		16,00	19,63	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,92	18,19	Relatief					0	0	0	0 dB
		9,99	20,31	Relatief					0	0	0	0 dB
		25,58	15,65	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,02	14,57	Relatief					0	0	0	0 dB
		8,03	20,65	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,64	29,35	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,60	28,44	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,86	28,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,77	32,40	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,76	31,83	Relatief					0	0	0	0 dB
		17,81	25,93	Relatief					0	0	0	0 dB
		21,55	28,61	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,05	21,27	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,96	32,42	Relatief					0	0	0	0 dB
		18,29	24,73	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,66	22,80	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,00	22,77	Relatief					0	0	0	0 dB
		8,68	20,43	Relatief					0	0	0	0 dB
		6,92	19,92	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,44	21,93	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,50	24,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		4,34	29,94	Relatief					0	0	0	0 dB
		5,94	18,20	Relatief					0	0	0	0 dB
		20,04	21,58	Relatief					0	0	0	0 dB
		3,08	22,02	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,69	21,93	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,42	22,13	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,65	22,61	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,60	20,82	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,87	18,91	Relatief					0	0	0	0 dB
		8,61	20,88	Relatief					0	0	0	0 dB
		9,40	21,05	Relatief					0	0	0	0 dB

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Refl. 31	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Functie	Gebouwtype	BAG-id	Gemeente	Jaar	AHN-jaar	Trust	Cp
		11,98	22,78	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,13	18,58	Relatief					0	0	0	0 dB
		20,97	18,39	Relatief					0	0	0	0 dB
		7,74	16,54	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,90	28,71	Relatief					0	0	0	0 dB
		16,16	27,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		18,93	21,05	Relatief					0	0	0	0 dB
		17,67	16,27	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,22	15,01	Relatief					0	0	0	0 dB
		7,65	21,88	Relatief					0	0	0	0 dB
		16,28	26,65	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,50	22,34	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,43	22,93	Relatief					0	0	0	0 dB
		3,05	21,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,89	32,42	Relatief					0	0	0	0 dB
		18,98	23,89	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,22	20,32	Relatief					0	0	0	0 dB
		21,36	26,31	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,19	15,18	Relatief					0	0	0	0 dB
		26,80	22,99	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,77	28,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,72	30,60	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,80	31,72	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,96	28,42	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,44	29,23	Relatief					0	0	0	0 dB
		9,80	20,19	Relatief					0	0	0	0 dB
		9,99	20,29	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,90	14,89	Relatief					0	0	0	0 dB
		17,15	19,52	Relatief					0	0	0	0 dB
		3,23	18,16	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,17	27,19	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,78	30,67	Relatief					0	0	0	0 dB
		25,00	23,76	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,37	31,63	Relatief					0	0	0	0 dB
		21,75	23,78	Relatief					0	0	0	0 dB
		9,01	18,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,15	17,58	Relatief					0	0	0	0 dB
		3,64	18,01	Relatief					0	0	0	0 dB
		2,23	28,11	Relatief					0	0	0	0 dB
		3,10	24,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		5,91	20,85	Relatief					0	0	0	0 dB
		3,56	19,98	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,64	18,58	Relatief					0	0	0	0 dB
		17,62	23,89	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,96	21,86	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,59	32,19	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,75	22,44	Relatief					0	0	0	0 dB
		9,51	21,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		6,59	21,16	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,57	20,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		21,82	18,14	Relatief					0	0	0	0 dB
		28,68	29,72	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,29	17,43	Relatief					0	0	0	0 dB
		25,48	16,95	Relatief					0	0	0	0 dB
		77,66	31,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,59	19,44	Relatief					0	0	0	0 dB
		24,19	18,46	Relatief					0	0	0	0 dB
		7,88	15,01	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,14	30,34	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,92	32,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,01	30,02	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,34	19,86	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,70	31,62	Relatief					0	0	0	0 dB

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Refl. 31	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Functie	Gebouwtype	BAG-id	Gemeente	Jaar	AHN-jaar	Trust	Cp
		14,64	31,62	Relatief					0	0	0	0 dB
		16,65	22,57	Relatief					0	0	0	0 dB
		22,77	22,93	Relatief					0	0	0	0 dB
		9,18	21,37	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,40	18,47	Relatief					0	0	0	0 dB
		3,55	20,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		65,61	28,10	Relatief					0	0	0	0 dB
		7,90	19,69	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,74	18,17	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,56	20,94	Relatief					0	0	0	0 dB
		8,54	20,63	Relatief					0	0	0	0 dB
		8,43	21,15	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,31	24,23	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,49	30,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		16,89	22,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		9,75	20,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		17,33	24,03	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,27	26,39	Relatief					0	0	0	0 dB
		17,73	26,07	Relatief					0	0	0	0 dB
		17,11	23,85	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,08	21,85	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,42	17,94	Relatief					0	0	0	0 dB
		17,08	25,52	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,57	28,71	Relatief					0	0	0	0 dB
		28,83	24,01	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,47	29,07	Relatief					0	0	0	0 dB
		16,86	16,46	Relatief					0	0	0	0 dB
		9,39	21,36	Relatief					0	0	0	0 dB
		2,90	28,62	Relatief					0	0	0	0 dB
		20,79	25,41	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,82	29,07	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,25	31,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,79	32,49	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,31	29,63	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,62	30,39	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,54	25,40	Relatief					0	0	0	0 dB
		17,35	26,63	Relatief					0	0	0	0 dB
		9,01	21,04	Relatief					0	0	0	0 dB
		17,38	24,80	Relatief					0	0	0	0 dB
		20,14	25,35	Relatief					0	0	0	0 dB
		8,71	20,48	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,49	22,25	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,13	22,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		3,54	24,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,64	22,44	Relatief					0	0	0	0 dB
		31,37	19,49	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,00	17,75	Relatief					0	0	0	0 dB
		18,02	20,29	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,30	21,88	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,09	28,61	Relatief					0	0	0	0 dB
		16,83	19,88	Relatief					0	0	0	0 dB
		4,94	20,69	Relatief					0	0	0	0 dB
		5,80	29,01	Relatief					0	0	0	0 dB
		16,18	26,29	Relatief					0	0	0	0 dB
		9,43	17,01	Relatief					0	0	0	0 dB
		5,57	30,90	Relatief					0	0	0	0 dB
		4,33	31,82	Relatief					0	0	0	0 dB
		9,83	18,12	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,09	27,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		6,75	22,63	Relatief					0	0	0	0 dB
		4,00	30,96	Relatief					0	0	0	0 dB
		4,00	29,33	Relatief					0	0	0	0 dB
		4,00	29,68	Relatief					0	0	0	0 dB

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Refl. 31	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Functie	Gebouwtype	BAG-id	Gemeente	Jaar	AHN-jaar	Trust	Cp
		4,00	28,99	Relatief					0	0	0	0 dB
		4,00	29,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,37	21,95	Relatief					0	0	0	0 dB
		19,73	21,49	Relatief					0	0	0	0 dB
		2,47	29,01	Relatief					0	0	0	0 dB
		2,86	28,87	Relatief					0	0	0	0 dB
		5,49	30,60	Relatief					0	0	0	0 dB
		64,19	28,28	Relatief					0	0	0	0 dB
		3,84	16,83	Relatief					0	0	0	0 dB
		18,08	16,78	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,64	17,17	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,46	17,19	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,78	18,62	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,26	19,95	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,61	18,46	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,34	20,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,78	16,07	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,43	19,29	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,19	19,72	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,15	16,58	Relatief					0	0	0	0 dB
		17,92	16,43	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,39	16,45	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,10	16,23	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,27	17,41	Relatief					0	0	0	0 dB
		17,01	16,08	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,14	28,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		9,39	18,47	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,62	16,68	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,59	18,26	Relatief					0	0	0	0 dB
		16,16	19,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,28	18,13	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,12	19,81	Relatief					0	0	0	0 dB
		5,83	17,92	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,32	17,83	Relatief					0	0	0	0 dB
		9,92	17,57	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,71	18,42	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,15	18,36	Relatief					0	0	0	0 dB
		24,09	17,05	Relatief					0	0	0	0 dB
		23,89	17,43	Relatief					0	0	0	0 dB
		9,81	17,20	Relatief					0	0	0	0 dB
		19,39	17,16	Relatief					0	0	0	0 dB
		8,59	17,26	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,60	19,27	Relatief					0	0	0	0 dB
		6,59	17,60	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,40	18,69	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,46	18,12	Relatief					0	0	0	0 dB
		4,79	16,32	Relatief					0	0	0	0 dB
		6,37	18,21	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,09	18,90	Relatief					0	0	0	0 dB
		8,52	18,06	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,25	17,31	Relatief					0	0	0	0 dB
		9,71	17,93	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,03	17,17	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,91	16,06	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,64	17,30	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,60	18,44	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,77	18,33	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,34	19,40	Relatief					0	0	0	0 dB
		8,00	18,85	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,30	18,38	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,03	18,25	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,53	16,18	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,29	16,14	Relatief					0	0	0	0 dB

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Refl. 31	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Functie	Gebouwtype	BAG-id	Gemeente	Jaar	AHN-jaar	Trust	Cp
		21,65	19,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		4,02	16,66	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,91	16,45	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,41	16,31	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,38	17,17	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,79	18,14	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,73	18,17	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,12	16,86	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,97	18,57	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,81	20,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,41	22,41	Relatief					0	0	0	0 dB
		3,62	21,26	Relatief					0	0	0	0 dB
		21,63	17,68	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,55	20,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,68	16,75	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,70	16,94	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,47	16,82	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,27	18,26	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,46	17,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,48	19,02	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,18	18,54	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,40	18,71	Relatief					0	0	0	0 dB
		2,64	16,78	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,73	19,52	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,66	19,44	Relatief					0	0	0	0 dB
		9,27	18,31	Relatief					0	0	0	0 dB
		2,70	22,54	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,04	16,08	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,98	17,94	Relatief					0	0	0	0 dB
		16,55	21,49	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,19	18,33	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,75	18,30	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,85	19,97	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,61	19,38	Relatief					0	0	0	0 dB
		24,93	22,23	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,78	20,89	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,94	16,65	Relatief					0	0	0	0 dB
		23,30	17,47	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,17	17,32	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,71	17,30	Relatief					0	0	0	0 dB
		6,71	17,17	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,15	16,17	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,44	17,30	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,47	17,45	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,43	17,44	Relatief					0	0	0	0 dB
		5,26	20,32	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,70	19,17	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,73	18,73	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,91	18,52	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,38	19,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,93	17,15	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,38	17,97	Relatief					0	0	0	0 dB
		9,88	19,37	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,24	18,26	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,92	16,80	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,83	16,98	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,49	18,19	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,39	17,85	Relatief					0	0	0	0 dB
		8,31	17,98	Relatief					0	0	0	0 dB
		9,42	19,52	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,34	17,86	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,78	18,51	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,73	19,11	Relatief					0	0	0	0 dB

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Refl. 31	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Functie	Gebouwtype	BAG-id	Gemeente	Jaar	AHN-jaar	Trust	Cp
		8,29	18,89	Relatief					0	0	0	0 dB
		5,48	20,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		9,56	17,18	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,71	17,30	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,26	17,81	Relatief					0	0	0	0 dB
		9,01	18,09	Relatief					0	0	0	0 dB
		16,76	20,56	Relatief					0	0	0	0 dB
		24,98	22,50	Relatief					0	0	0	0 dB
		16,83	21,86	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,88	20,95	Relatief					0	0	0	0 dB
		9,33	19,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,51	19,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,96	18,71	Relatief					0	0	0	0 dB
		8,77	17,56	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,05	18,17	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,34	16,66	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,86	16,86	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,90	18,83	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,02	17,77	Relatief					0	0	0	0 dB
		3,57	17,32	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,41	15,95	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,66	17,03	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,70	17,31	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,11	19,77	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,27	19,98	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,33	18,30	Relatief					0	0	0	0 dB
		9,50	19,22	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,04	18,84	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,05	18,88	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,10	18,52	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,43	18,58	Relatief					0	0	0	0 dB
		9,93	17,19	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,06	16,74	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,65	17,95	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,71	17,77	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,45	18,27	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,79	20,03	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,93	20,19	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,50	20,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		3,20	23,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,06	16,30	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,20	19,96	Relatief					0	0	0	0 dB
		4,93	17,69	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,51	17,58	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,83	19,14	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,35	18,73	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,64	16,02	Relatief					0	0	0	0 dB
		9,87	17,14	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,23	17,32	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,61	16,17	Relatief					0	0	0	0 dB
		17,61	17,69	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,46	19,98	Relatief					0	0	0	0 dB
		3,08	20,13	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,61	18,95	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,77	19,90	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,98	17,27	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,86	17,02	Relatief					0	0	0	0 dB
		9,09	17,12	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,51	19,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,63	18,23	Relatief					0	0	0	0 dB
		3,74	17,25	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,25	19,85	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,67	19,11	Relatief					0	0	0	0 dB

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Refl. 31	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Functie	Gebouwtype	BAG-id	Gemeente	Jaar	AHN-jaar	Trust	Cp
		12,77	16,48	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,99	18,40	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,57	19,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,97	17,47	Relatief					0	0	0	0 dB
		4,26	19,79	Relatief					0	0	0	0 dB
		7,91	17,37	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,17	18,38	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,81	16,94	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,52	17,26	Relatief					0	0	0	0 dB
		9,23	18,86	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,47	18,60	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,22	19,12	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,36	17,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,80	16,66	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,82	16,61	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,15	16,36	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,06	16,15	Relatief					0	0	0	0 dB
		16,10	17,52	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,48	16,26	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,14	16,08	Relatief					0	0	0	0 dB
		3,15	16,92	Relatief					0	0	0	0 dB
		3,23	19,36	Relatief					0	0	0	0 dB
		9,89	19,25	Relatief					0	0	0	0 dB
		3,89	16,35	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,30	19,23	Relatief					0	0	0	0 dB
		20,61	18,14	Relatief					0	0	0	0 dB
		9,46	18,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		9,91	18,91	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,02	19,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,44	18,47	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,18	17,97	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,64	17,98	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,95	19,98	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,56	16,95	Relatief					0	0	0	0 dB
		9,58	18,31	Relatief					0	0	0	0 dB
		23,46	17,08	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,78	19,38	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,32	20,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,72	19,87	Relatief					0	0	0	0 dB
		8,90	17,28	Relatief					0	0	0	0 dB
		5,40	19,52	Relatief					0	0	0	0 dB
		4,19	19,72	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,98	21,99	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,92	19,66	Relatief					0	0	0	0 dB
		19,39	22,42	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,74	17,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		24,35	17,08	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,09	18,80	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,38	18,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,33	18,14	Relatief					0	0	0	0 dB
		18,41	19,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		6,83	17,67	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,76	17,14	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,62	16,73	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,39	19,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,66	18,03	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,71	18,40	Relatief					0	0	0	0 dB
		25,78	17,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		2,37	17,50	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,75	17,21	Relatief					0	0	0	0 dB
		16,13	19,37	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,06	18,98	Relatief					0	0	0	0 dB
		22,40	17,56	Relatief					0	0	0	0 dB

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Refl. 31	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Functie	Gebouwtype	BAG-id	Gemeente	Jaar	AHN-jaar	Trust	Cp
		13,04	18,14	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,29	18,05	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,23	19,95	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,00	17,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		16,06	18,21	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,75	18,84	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,18	19,01	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,09	20,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,73	20,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,37	20,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,88	16,19	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,04	16,09	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,11	16,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,82	19,11	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,45	17,77	Relatief					0	0	0	0 dB
		2,80	17,46	Relatief					0	0	0	0 dB
		3,19	16,10	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,68	18,83	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,68	16,43	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,95	17,21	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,00	17,16	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,56	19,25	Relatief					0	0	0	0 dB
		24,27	17,47	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,42	17,24	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,37	16,22	Relatief					0	0	0	0 dB
		16,91	19,71	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,51	18,28	Relatief					0	0	0	0 dB
		9,95	16,70	Relatief					0	0	0	0 dB
		25,93	19,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,21	16,54	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,85	18,69	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,33	17,92	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,24	17,77	Relatief					0	0	0	0 dB
		9,38	20,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		3,57	17,02	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,00	18,87	Relatief					0	0	0	0 dB
		18,21	19,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		4,25	16,61	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,22	16,54	Relatief					0	0	0	0 dB
		19,36	22,69	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,49	16,63	Relatief					0	0	0	0 dB
		9,84	17,37	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,10	16,46	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,38	16,30	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,59	16,54	Relatief					0	0	0	0 dB
		6,65	16,47	Relatief					0	0	0	0 dB
		16,36	18,69	Relatief					0	0	0	0 dB
		9,93	19,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,94	19,38	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,36	18,44	Relatief					0	0	0	0 dB
		16,00	16,87	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,43	18,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,52	19,92	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,79	18,14	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,48	17,06	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,06	16,93	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,69	17,06	Relatief					0	0	0	0 dB
		7,50	18,32	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,82	17,58	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,01	18,07	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,38	18,17	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,05	18,99	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,26	18,06	Relatief					0	0	0	0 dB

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Refl. 31	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Functie	Gebouwtype	BAG-id	Gemeente	Jaar	AHN-jaar	Trust	Cp
		12,90	17,62	Relatief					0	0	0	0 dB
		7,41	17,22	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,72	18,80	Relatief					0	0	0	0 dB
		22,06	17,13	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,68	19,85	Relatief					0	0	0	0 dB
		9,30	17,20	Relatief					0	0	0	0 dB
		3,32	18,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,79	19,63	Relatief					0	0	0	0 dB
		4,26	16,94	Relatief					0	0	0	0 dB
		22,38	22,69	Relatief					0	0	0	0 dB
		18,06	20,85	Relatief					0	0	0	0 dB
		4,08	16,82	Relatief					0	0	0	0 dB
		9,98	17,77	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,76	16,73	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,01	18,38	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,31	18,41	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,23	19,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		8,96	17,18	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,52	17,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,70	16,94	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,76	17,03	Relatief					0	0	0	0 dB
		16,56	18,89	Relatief					0	0	0	0 dB
		16,05	16,06	Relatief					0	0	0	0 dB
		5,25	16,26	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,66	19,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		6,71	18,37	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,73	19,01	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,71	18,17	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,25	17,21	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,03	17,23	Relatief					0	0	0	0 dB
		16,90	17,70	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,28	17,85	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,24	19,89	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,94	19,82	Relatief					0	0	0	0 dB
		9,75	18,77	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,71	17,17	Relatief					0	0	0	0 dB
		16,87	21,88	Relatief					0	0	0	0 dB
		23,03	16,64	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,15	17,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		20,30	19,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		9,44	17,24	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,22	17,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		7,32	17,68	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,64	18,36	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,02	18,98	Relatief					0	0	0	0 dB
		8,51	17,32	Relatief					0	0	0	0 dB
		22,31	18,05	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,81	16,54	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,25	17,75	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,70	18,27	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,76	18,28	Relatief					0	0	0	0 dB
		3,80	18,56	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,85	18,95	Relatief					0	0	0	0 dB
		7,56	17,38	Relatief					0	0	0	0 dB
		7,37	18,71	Relatief					0	0	0	0 dB
		9,17	18,63	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,09	18,23	Relatief					0	0	0	0 dB
		7,01	17,43	Relatief					0	0	0	0 dB
		8,36	17,31	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,60	16,41	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,71	16,31	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,95	18,73	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,59	17,17	Relatief					0	0	0	0 dB

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Refl. 31	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Functie	Gebouwtype	BAG-id	Gemeente	Jaar	AHN-jaar	Trust	Cp
		2,68	17,75	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,81	17,52	Relatief					0	0	0	0 dB
		33,00	23,27	Relatief					0	0	0	0 dB
		3,43	15,68	Relatief					0	0	0	0 dB
		39,54	15,83	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,61	19,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,16	19,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,07	20,98	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,31	19,43	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,21	19,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,75	25,90	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,67	28,15	Relatief					0	0	0	0 dB
		23,58	21,15	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,03	21,06	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,54	20,90	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,53	21,78	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,40	20,28	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,10	25,49	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,67	20,86	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,71	21,36	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,33	18,71	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,82	24,30	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,19	28,96	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,85	19,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,41	28,07	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,27	22,27	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,37	17,12	Relatief					0	0	0	0 dB
		18,64	24,67	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,36	18,22	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,29	26,45	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,15	23,73	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,26	23,89	Relatief					0	0	0	0 dB
		16,79	21,36	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,71	22,94	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,59	23,80	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,79	18,37	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,24	19,29	Relatief					0	0	0	0 dB
		16,45	18,94	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,81	18,81	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,27	22,78	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,54	24,77	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,62	23,80	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,92	18,57	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,78	25,44	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,57	19,75	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,20	24,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		7,08	20,40	Relatief					0	0	0	0 dB
		2,59	23,63	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,32	22,68	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,48	20,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,98	26,79	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,14	21,36	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,27	18,84	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,66	21,52	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,35	19,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,01	20,43	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,04	25,02	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,80	18,93	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,59	18,42	Relatief					0	0	0	0 dB
		5,44	27,35	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,04	23,32	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,87	24,35	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,57	21,08	Relatief					0	0	0	0 dB

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Refl. 31	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Functie	Gebouwtype	BAG-id	Gemeente	Jaar	AHN-jaar	Trust	Cp
		15,13	24,85	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,06	21,74	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,46	26,46	Relatief					0	0	0	0 dB
		16,08	22,40	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,39	19,87	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,04	20,03	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,35	19,93	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,40	23,36	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,24	20,78	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,19	20,98	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,76	18,88	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,03	24,54	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,96	29,27	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,42	21,51	Relatief					0	0	0	0 dB
		16,75	22,31	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,83	23,01	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,45	19,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,54	19,94	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,11	25,27	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,48	22,45	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,65	22,35	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,16	22,85	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,52	25,27	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,89	21,33	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,52	21,62	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,65	23,20	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,55	25,39	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,03	22,18	Relatief					0	0	0	0 dB
		16,02	21,72	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,28	19,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,67	21,66	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,11	22,19	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,57	22,52	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,35	18,49	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,77	18,30	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,36	24,11	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,62	22,82	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,11	21,78	Relatief					0	0	0	0 dB
		5,90	18,65	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,13	27,56	Relatief					0	0	0	0 dB
		5,09	29,03	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,12	21,44	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,83	30,17	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,25	19,46	Relatief					0	0	0	0 dB
		16,02	21,51	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,37	19,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,60	19,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,51	22,91	Relatief					0	0	0	0 dB
		19,07	19,03	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,31	19,25	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,45	21,55	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,38	19,64	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,33	20,02	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,88	20,55	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,11	23,84	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,24	21,41	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,60	22,87	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,22	18,11	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,29	26,07	Relatief					0	0	0	0 dB
		6,92	21,96	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,39	28,70	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,14	24,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,88	19,87	Relatief					0	0	0	0 dB

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Refl. 31	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Functie	Gebouwtype	BAG-id	Gemeente	Jaar	AHN-jaar	Trust	Cp
		14,73	19,84	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,99	25,27	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,11	26,79	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,45	27,22	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,27	27,85	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,08	24,39	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,78	25,74	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,33	27,99	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,99	19,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,20	26,72	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,94	20,89	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,50	21,44	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,54	21,58	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,79	22,87	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,13	23,69	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,39	24,54	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,42	24,80	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,50	17,12	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,70	27,92	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,77	20,19	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,79	20,36	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,04	19,77	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,78	20,15	Relatief					0	0	0	0 dB
		2,46	19,11	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,41	19,48	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,37	19,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,36	18,34	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,23	19,16	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,89	19,86	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,50	19,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,92	20,36	Relatief					0	0	0	0 dB
		6,32	29,40	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,44	25,90	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,20	19,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,19	26,12	Relatief					0	0	0	0 dB
		5,83	29,80	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,05	20,55	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,03	22,91	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,23	24,21	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,41	19,85	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,37	20,57	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,69	21,29	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,08	27,58	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,32	22,29	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,93	23,54	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,07	27,11	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,86	21,52	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,48	24,72	Relatief					0	0	0	0 dB
		4,04	17,95	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,83	25,70	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,57	22,17	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,68	18,37	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,19	24,01	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,10	19,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		16,60	21,67	Relatief					0	0	0	0 dB
		16,79	21,49	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,53	21,41	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,10	21,89	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,31	20,90	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,09	22,72	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,27	21,75	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,28	24,41	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,54	18,50	Relatief					0	0	0	0 dB

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Refl. 31	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Functie	Gebouwtype	BAG-id	Gemeente	Jaar	AHN-jaar	Trust	Cp
		12,57	18,71	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,33	30,11	Relatief					0	0	0	0 dB
		16,04	22,54	Relatief					0	0	0	0 dB
		16,64	17,15	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,18	30,11	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,95	20,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,35	27,64	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,99	22,76	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,21	23,24	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,00	27,50	Relatief					0	0	0	0 dB
		3,83	18,78	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,16	20,28	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,52	21,43	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,46	22,04	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,56	23,32	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,37	22,51	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,74	25,84	Relatief					0	0	0	0 dB
		16,08	18,95	Relatief					0	0	0	0 dB
		7,14	21,83	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,28	19,31	Relatief					0	0	0	0 dB
		4,89	19,21	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,39	20,98	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,76	25,89	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,24	24,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,36	24,28	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,57	20,43	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,36	22,52	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,63	22,60	Relatief					0	0	0	0 dB
		17,41	20,10	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,86	21,29	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,09	23,97	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,57	23,28	Relatief					0	0	0	0 dB
		14,19	28,50	Relatief					0	0	0	0 dB
		2,84	21,35	Relatief					0	0	0	0 dB
		10,81	19,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		12,03	18,04	Relatief					0	0	0	0 dB
		13,34	19,28	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,41	27,22	Relatief					0	0	0	0 dB
		16,53	27,64	Relatief					0	0	0	0 dB
		15,51	28,29	Relatief					0	0	0	0 dB
		27,43	19,63	Relatief					0	0	0	0 dB
		11,88	25,85	Relatief					0	0	0	0 dB
		3,24	28,46	Relatief					0	0	0	0 dB
		6,46	21,95	Relatief					0	0	0	0 dB
		5,82	20,17	Relatief					0	0	0	0 dB
		33,00	28,03	Relatief					0	0	0	0 dB
		53,00	28,04	Relatief					0	0	0	0 dB
		4,00	27,97	Relatief					0	0	0	0 dB
		17,00	31,00	Relatief					0	0	0	0 dB
		16,44	24,87	Relatief					0	0	0	0 dB

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Refl. 31	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		43,00
		43,00
		43,00
		43,00
		43,00
		42,00
		43,00
		42,00
		42,00
		41,00
		43,00
		43,00
		40,00
		41,00
		43,00
		40,00
		41,00
		40,00
		40,00
		43,00
		41,00
		42,00
		39,00
		39,00
		39,00
		43,00
		43,00
		39,00
		41,00
		43,00
		43,00
		39,00
		41,00
		42,00
		43,00
		43,00
		40,00
		40,00
		43,00
		43,00
		40,00
		43,00
		42,00
		40,00
		40,00
		41,00
		43,00
		39,00
		42,00
		40,00
		41,00
		43,00
		39,00
		43,00
		41,00
		43,00
		37,00
		39,00
		42,00
		43,00
		41,00
		40,00
		41,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		43,00
		43,00
		39,00
		39,00
		43,00
		41,00
		43,00
		42,00
		37,00
		38,00
		43,00
		37,00
		38,00
		41,00
		41,00
		37,00
		41,00
		38,00
		41,00
		37,00
		39,00
		39,00
		43,00
		43,00
		37,00
		43,00
		43,00
		41,00
		43,00
		43,00
		37,00
		37,00
		43,00
		38,00
		42,00
		43,00
		39,00
		41,00
		38,00
		39,00
		42,00
		43,00
		43,00
		38,00
		43,00
		38,00
		39,00
		39,00
		42,00
		43,00
		43,00
		41,00
		43,00
		43,00
		41,00
		42,00
		43,00
		43,00
		35,00
		41,00
		42,00
		36,00
		41,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		43,00
		35,00
		42,00
		43,00
		36,00
		36,00
		42,00
		42,00
		43,00
		35,00
		38,00
		42,00
		43,00
		35,00
		38,00
		38,00
		43,00
		34,00
		34,00
		42,00
		43,00
		34,00
		32,00
		34,00
		36,00
		38,00
		42,00
		33,00
		36,00
		37,00
		39,00
		40,00
		31,00
		33,00
		35,00
		37,00
		33,00
		34,00
		36,00
		36,00
		37,00
		36,00
		37,00
		32,00
		37,00
		37,00
		38,00
		19,00
		33,00
		33,00
		36,00
		38,00
		38,00
		39,00
		42,00
		19,00
		34,00
		35,00
		33,00
		35,00
		37,00
		37,00
		38,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		38,00
		39,00
		18,00
		19,00
		33,00
		33,00
		37,00
		37,00
		38,00
		18,00
		19,00
		31,00
		34,00
		35,00
		35,00
		37,00
		38,00
		39,00
		39,00
		31,00
		33,00
		39,00
		18,00
		19,00
		30,00
		30,00
		39,00
		31,00
		32,00
		38,00
		19,00
		29,00
		30,00
		31,00
		32,00
		33,00
		34,00
		18,00
		29,00
		29,00
		32,00
		33,00
		33,00
		35,00
		36,00
		37,00
		38,00
		38,00
		17,00
		17,00
		38,00
		38,00
		38,00
		39,00
		31,00
		32,00
		32,00
		32,00
		33,00
		33,00
		37,00
		38,00
		39,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		18,00
		19,00
		31,00
		32,00
		35,00
		37,00
		17,00
		32,00
		34,00
		35,00
		38,00
		39,00
		39,00
		42,00
		17,00
		17,00
		39,00
		36,00
		37,00
		37,00
		38,00
		38,00
		39,00
		39,00
		19,00
		19,00
		42,00
		18,00
		19,00
		38,00
		42,00
		42,00
		19,00
		19,00
		36,00
		38,00
		39,00
		39,00
		42,00
		19,00
		19,00
		29,00
		38,00
		40,00
		42,00
		19,00
		38,00
		39,00
		29,00
		38,00
		40,00
		19,00
		38,00
		38,00
		38,00
		38,00
		19,00
		39,00
		29,00
		38,00
		19,00
		19,00
		29,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		36,00
		38,00
		29,00
		38,00
		19,00
		38,00
		38,00
		38,00
		38,00
		29,00
		29,00
		36,00
		37,00
		38,00
		38,00
		38,00
		38,00
		38,00
		40,00
		27,00
		27,00
		29,00
		37,00
		38,00
		38,00
		27,00
		27,00
		37,00
		38,00
		38,00
		38,00
		38,00
		38,00
		29,00
		29,00
		38,00
		38,00
		38,00
		38,00
		38,00
		38,00
		27,00
		36,00
		37,00
		37,00
		37,00
		37,00
		38,00
		38,00
		38,00
		38,00
		38,00
		29,00
		37,00
		37,00
		37,00
		38,00
		39,00
		40,00
		19,00
		37,00
		37,00
		39,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		40,00
		29,00
		31,00
		35,00
		36,00
		36,00
		37,00
		37,00
		37,00
		37,00
		37,00
		38,00
		39,00
		22,00
		23,00
		24,00
		33,00
		36,00
		36,00
		37,00
		37,00
		37,00
		37,00
		38,00
		39,00
		40,00
		19,00
		22,00
		23,00
		24,00
		29,00
		33,00
		33,00
		34,00
		36,00
		36,00
		36,00
		36,00
		36,00
		36,00
		36,00
		37,00
		37,00
		37,00
		37,00
		37,00
		37,00
		37,00
		37,00
		37,00
		40,00
		19,00
		32,00
		33,00
		36,00
		37,00
		37,00
		39,00
		19,00
		31,00
		36,00
		36,00
		37,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		19,00
		22,00
		29,00
		35,00
		36,00
		36,00
		36,00
		37,00
		37,00
		37,00
		40,00
		19,00
		27,00
		30,00
		31,00
		31,00
		35,00
		36,00
		19,00
		24,00
		24,00
		25,00
		25,00
		25,00
		39,00
		19,00
		19,00
		23,00
		23,00
		38,00
		39,00
		39,00
		19,00
		19,00
		23,00
		24,00
		25,00
		25,00
		25,00
		26,00
		39,00
		19,00
		19,00
		25,00
		25,00
		31,00
		39,00
		39,00
		40,00
		43,00
		19,00
		23,00
		23,00
		26,00
		39,00
		19,00
		27,00
		29,00
		30,00
		30,00
		33,00
		33,00
		38,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		41,00
		42,00
		43,00
		19,00
		39,00
		40,00
		22,00
		25,00
		30,00
		39,00
		17,00
		24,00
		25,00
		39,00
		39,00
		19,00
		24,00
		27,00
		29,00
		40,00
		43,00
		19,00
		24,00
		24,00
		24,00
		27,00
		32,00
		39,00
		40,00
		22,00
		26,00
		27,00
		29,00
		30,00
		33,00
		39,00
		39,00
		22,00
		26,00
		39,00
		39,00
		39,00
		40,00
		27,00
		19,00
		21,00
		22,00
		23,00
		24,00
		26,00
		29,00
		39,00
		19,00
		24,00
		26,00
		40,00
		17,00
		23,00
		24,00
		25,00
		27,00
		40,00
		24,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		25,00
		26,00
		20,00
		20,00
		24,00
		25,00
		26,00
		27,00
		29,00
		40,00
		17,00
		22,00
		39,00
		19,00
		22,00
		29,00
		29,00
		39,00
		39,00
		39,00
		40,00
		21,00
		26,00
		22,00
		24,00
		24,00
		25,00
		19,00
		22,00
		26,00
		38,00
		38,00
		18,00
		27,00
		27,00
		27,00
		32,00
		39,00
		43,00
		17,00
		19,00
		27,00
		40,00
		43,00
		19,00
		21,00
		22,00
		24,00
		26,00
		27,00
		30,00
		38,00
		43,00
		21,00
		37,00
		38,00
		40,00
		43,00
		43,00
		43,00
		21,00
		38,00
		39,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		43,00
		17,00
		23,00
		39,00
		43,00
		20,00
		26,00
		43,00
		20,00
		21,00
		21,00
		26,00
		37,00
		41,00
		42,00
		43,00
		26,00
		29,00
		32,00
		23,00
		24,00
		26,00
		29,00
		39,00
		21,00
		22,00
		24,00
		26,00
		26,00
		40,00
		19,00
		19,00
		21,00
		26,00
		26,00
		31,00
		32,00
		39,00
		41,00
		42,00
		21,00
		22,00
		30,00
		31,00
		40,00
		20,00
		22,00
		26,00
		30,00
		32,00
		39,00
		21,00
		21,00
		22,00
		26,00
		26,00
		31,00
		31,00
		32,00
		32,00
		41,00
		22,00
		22,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		26,00
		26,00
		31,00
		31,00
		32,00
		32,00
		32,00
		22,00
		31,00
		31,00
		42,00
		24,00
		24,00
		26,00
		26,00
		26,00
		31,00
		37,00
		22,00
		29,00
		39,00
		22,00
		26,00
		38,00
		41,00
		21,00
		22,00
		24,00
		24,00
		33,00
		38,00
		38,00
		38,00
		26,00
		29,00
		30,00
		38,00
		41,00
		21,00
		22,00
		23,00
		24,00
		29,00
		29,00
		22,00
		24,00
		26,00
		29,00
		33,00
		19,00
		20,00
		23,00
		24,00
		24,00
		33,00
		33,00
		36,00
		38,00
		22,00
		24,00
		24,00
		29,00
		29,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		33,00
		33,00
		36,00
		38,00
		20,00
		38,00
		23,00
		23,00
		27,00
		28,00
		38,00
		23,00
		23,00
		38,00
		19,00
		23,00
		29,00
		29,00
		36,00
		36,00
		36,00
		38,00
		19,00
		19,00
		23,00
		26,00
		19,00
		22,00
		23,00
		26,00
		28,00
		33,00
		19,00
		19,00
		23,00
		28,00
		33,00
		38,00
		18,00
		22,00
		26,00
		36,00
		17,00
		18,00
		22,00
		26,00
		26,00
		28,00
		33,00
		24,00
		26,00
		37,00
		40,00
		19,00
		24,00
		26,00
		27,00
		38,00
		40,00
		22,00
		22,00
		23,00
		24,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		26,00
		26,00
		26,00
		33,00
		33,00
		40,00
		18,00
		22,00
		28,00
		34,00
		38,00
		40,00
		24,00
		26,00
		26,00
		33,00
		40,00
		40,00
		24,00
		24,00
		26,00
		35,00
		22,00
		22,00
		27,00
		39,00
		39,00
		40,00
		19,00
		19,00
		22,00
		27,00
		33,00
		34,00
		39,00
		22,00
		24,00
		33,00
		33,00
		34,00
		19,00
		22,00
		22,00
		33,00
		33,00
		21,00
		22,00
		22,00
		22,00
		24,00
		33,00
		39,00
		40,00
		19,00
		22,00
		22,00
		27,00
		27,00
		38,00
		38,00
		19,00
		33,00
		34,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		38,00
		39,00
		22,00
		22,00
		23,00
		38,00
		39,00
		39,00
		19,00
		24,00
		27,00
		22,00
		22,00
		27,00
		38,00
		22,00
		24,00
		38,00
		39,00
		39,00
		19,00
		19,00
		19,00
		19,00
		38,00
		38,00
		19,00
		19,00
		38,00
		18,00
		19,00
		19,00
		19,00
		24,00
		25,00
		32,00
		33,00
		22,00
		22,00
		25,00
		25,00
		32,00
		33,00
		16,00
		16,00
		17,00
		18,00
		18,00
		19,00
		22,00
		23,00
		23,00
		29,00
		30,00
		32,00
		20,00
		27,00
		31,00
		18,00
		19,00
		19,00
		19,00
		31,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		32,00
		32,00
		38,00
		19,00
		32,00
		38,00
		22,00
		22,00
		23,00
		29,00
		30,00
		33,00
		19,00
		19,00
		19,00
		23,00
		23,00
		25,00
		29,00
		30,00
		32,00
		34,00
		16,00
		19,00
		31,00
		17,00
		30,00
		32,00
		34,00
		22,00
		22,00
		28,00
		30,00
		32,00
		38,00
		19,00
		19,00
		23,00
		30,00
		38,00
		18,00
		18,00
		19,00
		19,00
		19,00
		19,00
		20,00
		26,00
		33,00
		38,00
		38,00
		19,00
		19,00
		22,00
		20,00
		30,00
		31,00
		19,00
		26,00
		29,00
		36,00
		26,00
		29,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		31,00
		38,00
		38,00
		19,00
		22,00
		26,00
		29,00
		31,00
		31,00
		38,00
		38,00
		20,00
		22,00
		22,00
		25,00
		31,00
		19,00
		26,00
		26,00
		29,00
		31,00
		31,00
		31,00
		31,00
		19,00
		19,00
		19,00
		19,00
		19,00
		23,00
		25,00
		30,00
		19,00
		19,00
		19,00
		22,00
		22,00
		22,00
		22,00
		26,00
		29,00
		38,00
		19,00
		19,00
		20,00
		22,00
		22,00
		22,00
		38,00
		19,00
		19,00
		19,00
		22,00
		29,00
		31,00
		31,00
		38,00
		19,00
		20,00
		22,00
		26,00
		30,00
		38,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		38,00
		22,00
		22,00
		38,00
		38,00
		19,00
		19,00
		22,00
		29,00
		29,00
		31,00
		38,00
		18,00
		19,00
		23,00
		26,00
		29,00
		29,00
		29,00
		30,00
		31,00
		31,00
		31,00
		38,00
		38,00
		22,00
		29,00
		29,00
		37,00
		38,00
		20,00
		22,00
		25,00
		29,00
		30,00
		31,00
		31,00
		36,00
		36,00
		37,00
		37,00
		38,00
		38,00
		18,00
		18,00
		18,00
		19,00
		19,00
		19,00
		22,00
		29,00
		29,00
		31,00
		19,00
		20,00
		22,00
		30,00
		35,00
		18,00
		19,00
		19,00
		22,00
		22,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		29,00
		30,00
		19,00
		20,00
		20,00
		31,00
		31,00
		23,00
		31,00
		32,00
		32,00
		20,00
		29,00
		31,00
		31,00
		32,00
		32,00
		34,00
		19,00
		20,00
		22,00
		26,00
		29,00
		32,00
		20,00
		31,00
		32,00
		19,00
		29,00
		32,00
		38,00
		20,00
		31,00
		32,00
		24,00
		24,00
		32,00
		35,00
		36,00
		36,00
		36,00
		37,00
		38,00
		38,00
		38,00
		20,00
		20,00
		24,00
		29,00
		29,00
		29,00
		32,00
		35,00
		36,00
		19,00
		20,00
		26,00
		31,00
		32,00
		34,00
		35,00
		20,00
		25,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		33,00
		33,00
		34,00
		34,00
		35,00
		35,00
		29,00
		31,00
		33,00
		34,00
		35,00
		18,00
		18,00
		23,00
		24,00
		26,00
		19,00
		19,00
		20,00
		24,00
		24,00
		29,00
		24,00
		24,00
		25,00
		18,00
		20,00
		24,00
		24,00
		25,00
		28,00
		29,00
		30,00
		30,00
		31,00
		32,00
		33,00
		34,00
		35,00
		36,00
		37,00
		19,00
		19,00
		28,00
		29,00
		30,00
		31,00
		32,00
		33,00
		34,00
		35,00
		36,00
		37,00
		19,00
		19,00
		24,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		29,00
		30,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		30,00
		30,00
		31,00
		31,00
		31,00
		32,00
		32,00
		32,00
		32,00
		33,00
		33,00
		33,00
		34,00
		34,00
		34,00
		35,00
		35,00
		35,00
		36,00
		36,00
		36,00
		37,00
		37,00
		37,00
		18,00
		18,00
		18,00
		19,00
		20,00
		21,00
		21,00
		28,00
		29,00
		30,00
		31,00
		32,00
		33,00
		34,00
		35,00
		36,00
		37,00
		20,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		30,00
		31,00
		31,00
		32,00
		32,00
		33,00
		33,00
		33,00
		34,00
		34,00
		34,00
		35,00
		35,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		35,00
		36,00
		36,00
		36,00
		37,00
		37,00
		37,00
		19,00
		19,00
		21,00
		24,00
		28,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		31,00
		31,00
		31,00
		31,00
		32,00
		32,00
		33,00
		33,00
		33,00
		33,00
		34,00
		34,00
		34,00
		35,00
		35,00
		35,00
		36,00
		36,00
		36,00
		37,00
		37,00
		37,00
		24,00
		24,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		31,00
		31,00
		32,00
		32,00
		32,00
		32,00
		33,00
		33,00
		33,00
		33,00
		34,00
		34,00
		34,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		35,00
		35,00
		35,00
		35,00
		35,00
		36,00
		36,00
		37,00
		37,00
		19,00
		19,00
		21,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		30,00
		31,00
		32,00
		32,00
		32,00
		32,00
		33,00
		33,00
		34,00
		34,00
		35,00
		35,00
		36,00
		36,00
		36,00
		37,00
		37,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		30,00
		30,00
		31,00
		31,00
		31,00
		31,00
		32,00
		32,00
		32,00
		32,00
		32,00
		32,00
		32,00
		33,00
		33,00
		33,00
		33,00
		33,00
		34,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		34,00
		34,00
		35,00
		19,00
		23,00
		23,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		31,00
		31,00
		31,00
		31,00
		32,00
		32,00
		32,00
		32,00
		33,00
		33,00
		33,00
		21,00
		29,00
		30,00
		31,00
		32,00
		32,00
		33,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		31,00
		31,00
		32,00
		32,00
		32,00
		33,00
		33,00
		23,00
		30,00
		32,00
		22,00
		22,00
		22,00
		23,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		30,00
		31,00
		31,00
		32,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		32,00
		22,00
		22,00
		22,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		30,00
		30,00
		30,00
		31,00
		31,00
		31,00
		31,00
		32,00
		32,00
		32,00
		32,00
		18,00
		22,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		31,00
		31,00
		31,00
		32,00
		32,00
		32,00
		22,00
		22,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		30,00
		30,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		30,00
		30,00
		30,00
		31,00
		31,00
		31,00
		31,00
		31,00
		31,00
		32,00
		32,00
		32,00
		32,00
		32,00
		32,00
		22,00
		22,00
		22,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		31,00
		31,00
		32,00
		32,00
		20,00
		20,00
		23,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		30,00
		30,00
		30,00
		31,00
		31,00
		31,00
		31,00
		31,00
		31,00
		32,00
		32,00
		32,00
		32,00
		32,00
		32,00
		32,00
		20,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		20,00
		22,00
		22,00
		22,00
		23,00
		24,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		31,00
		31,00
		32,00
		32,00
		32,00
		33,00
		18,00
		20,00
		22,00
		22,00
		24,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		30,00
		30,00
		30,00
		30,00
		31,00
		31,00
		31,00
		31,00
		31,00
		32,00
		32,00
		32,00
		32,00
		33,00
		33,00
		18,00
		22,00
		23,00
		24,00
		28,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		30,00
		31,00
		31,00
		31,00
		32,00
		32,00
		32,00
		22,00
		23,00
		24,00
		24,00
		27,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		30,00
		31,00
		31,00
		32,00
		32,00
		33,00
		33,00
		18,00
		18,00
		21,00
		22,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		30,00
		30,00
		31,00
		31,00
		31,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		31,00
		31,00
		32,00
		32,00
		32,00
		32,00
		32,00
		33,00
		33,00
		33,00
		33,00
		33,00
		34,00
		22,00
		23,00
		23,00
		25,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		30,00
		31,00
		31,00
		32,00
		32,00
		33,00
		33,00
		24,00
		25,00
		25,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		31,00
		31,00
		32,00
		32,00
		33,00
		33,00
		34,00
		22,00
		23,00
		26,00
		26,00
		26,00
		26,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		29,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		30,00
		30,00
		30,00
		30,00
		31,00
		31,00
		31,00
		32,00
		32,00
		32,00
		33,00
		33,00
		33,00
		34,00
		34,00
		34,00
		22,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		31,00
		31,00
		31,00
		32,00
		32,00
		32,00
		33,00
		33,00
		33,00
		34,00
		34,00
		21,00
		22,00
		22,00
		23,00
		26,00
		26,00
		28,00
		28,00
		28,00
		30,00
		32,00
		33,00
		34,00
		35,00
		26,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		29,00
		30,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		30,00
		30,00
		31,00
		31,00
		31,00
		32,00
		32,00
		32,00
		33,00
		33,00
		33,00
		34,00
		34,00
		34,00
		20,00
		20,00
		22,00
		22,00
		22,00
		23,00
		24,00
		26,00
		26,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		30,00
		31,00
		32,00
		33,00
		34,00
		20,00
		22,00
		24,00
		25,00
		26,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		30,00
		31,00
		31,00
		31,00
		32,00
		32,00
		33,00
		33,00
		34,00
		34,00
		34,00
		22,00
		22,00
		23,00
		26,00
		28,00
		28,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		28,00
		34,00
		20,00
		21,00
		23,00
		23,00
		24,00
		26,00
		26,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		30,00
		31,00
		32,00
		33,00
		34,00
		19,00
		20,00
		23,00
		23,00
		27,00
		27,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		20,00
		23,00
		24,00
		26,00
		27,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		30,00
		31,00
		32,00
		33,00
		34,00
		34,00
		18,00
		20,00
		22,00
		22,00
		24,00
		25,00
		25,00
		25,00
		26,00
		28,00
		28,00
		29,00
		34,00
		18,00
		19,00
		19,00
		19,00
		19,00
		21,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		22,00
		23,00
		23,00
		23,00
		23,00
		24,00
		26,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		31,00
		31,00
		32,00
		33,00
		34,00
		34,00
		20,00
		21,00
		21,00
		22,00
		22,00
		25,00
		25,00
		26,00
		27,00
		28,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		30,00
		31,00
		31,00
		32,00
		32,00
		33,00
		33,00
		34,00
		34,00
		34,00
		20,00
		22,00
		22,00
		22,00
		23,00
		23,00
		24,00
		26,00
		28,00
		34,00
		34,00
		19,00
		21,00
		23,00
		25,00
		25,00
		25,00
		26,00
		27,00
		30,00
		34,00
		21,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		21,00
		24,00
		25,00
		26,00
		28,00
		29,00
		30,00
		31,00
		31,00
		32,00
		33,00
		18,00
		18,00
		21,00
		23,00
		24,00
		24,00
		26,00
		28,00
		29,00
		30,00
		31,00
		31,00
		32,00
		32,00
		33,00
		33,00
		21,00
		22,00
		23,00
		25,00
		27,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		30,00
		31,00
		32,00
		33,00
		21,00
		21,00
		22,00
		23,00
		25,00
		26,00
		26,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		30,00
		31,00
		31,00
		31,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		32,00
		32,00
		32,00
		33,00
		33,00
		33,00
		22,00
		23,00
		24,00
		26,00
		28,00
		28,00
		30,00
		19,00
		20,00
		23,00
		24,00
		24,00
		24,00
		24,00
		24,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		31,00
		31,00
		32,00
		32,00
		33,00
		33,00
		22,00
		22,00
		23,00
		23,00
		24,00
		24,00
		24,00
		26,00
		26,00
		27,00
		28,00
		29,00
		30,00
		31,00
		32,00
		33,00
		18,00
		20,00
		22,00
		22,00
		23,00
		23,00
		24,00
		25,00
		25,00
		26,00
		26,00
		27,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		30,00
		31,00
		31,00
		32,00
		32,00
		33,00
		33,00
		20,00
		20,00
		23,00
		24,00
		25,00
		28,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		31,00
		32,00
		32,00
		33,00
		33,00
		33,00
		18,00
		20,00
		21,00
		22,00
		25,00
		26,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		30,00
		31,00
		31,00
		32,00
		33,00
		19,00
		19,00
		21,00
		21,00
		23,00
		24,00
		25,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		31,00
		32,00
		33,00
		19,00
		20,00
		21,00
		21,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		22,00
		22,00
		24,00
		26,00
		26,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		31,00
		31,00
		32,00
		32,00
		32,00
		19,00
		19,00
		22,00
		23,00
		24,00
		24,00
		25,00
		26,00
		26,00
		28,00
		28,00
		29,00
		31,00
		32,00
		33,00
		18,00
		19,00
		19,00
		19,00
		20,00
		21,00
		22,00
		23,00
		23,00
		24,00
		24,00
		26,00
		27,00
		28,00
		29,00
		30,00
		30,00
		30,00
		31,00
		32,00
		19,00
		20,00
		20,00
		21,00
		22,00
		23,00
		23,00
		24,00
		28,00
		28,00
		28,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		28,00
		29,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		31,00
		31,00
		31,00
		32,00
		32,00
		32,00
		19,00
		19,00
		19,00
		19,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		21,00
		23,00
		23,00
		24,00
		26,00
		26,00
		27,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		31,00
		31,00
		32,00
		32,00
		19,00
		19,00
		20,00
		20,00
		21,00
		22,00
		22,00
		23,00
		24,00
		26,00
		28,00
		28,00
		30,00
		18,00
		19,00
		20,00
		21,00
		21,00
		21,00
		21,00
		22,00
		23,00
		24,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		25,00
		26,00
		26,00
		27,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		30,00
		31,00
		32,00
		20,00
		20,00
		20,00
		21,00
		23,00
		24,00
		26,00
		26,00
		26,00
		26,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		31,00
		31,00
		32,00
		32,00
		16,00
		18,00
		21,00
		21,00
		23,00
		26,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		30,00
		31,00
		31,00
		32,00
		18,00
		20,00
		21,00
		21,00
		22,00
		22,00
		24,00
		25,00
		25,00
		26,00
		27,00
		27,00
		27,00
		28,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		28,00
		28,00
		29,00
		30,00
		32,00
		19,00
		19,00
		19,00
		20,00
		20,00
		20,00
		21,00
		21,00
		23,00
		25,00
		25,00
		26,00
		28,00
		28,00
		30,00
		31,00
		32,00
		20,00
		20,00
		21,00
		22,00
		24,00
		24,00
		25,00
		25,00
		26,00
		26,00
		27,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		31,00
		31,00
		32,00
		32,00
		16,00
		17,00
		19,00
		20,00
		21,00
		21,00
		22,00
		22,00
		23,00
		23,00
		23,00
		25,00
		26,00
		26,00
		26,00
		28,00
		28,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		28,00
		29,00
		30,00
		31,00
		32,00
		20,00
		20,00
		21,00
		22,00
		23,00
		23,00
		23,00
		24,00
		26,00
		27,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		30,00
		31,00
		32,00
		17,00
		19,00
		20,00
		21,00
		22,00
		22,00
		23,00
		23,00
		24,00
		25,00
		25,00
		26,00
		26,00
		26,00
		26,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		30,00
		31,00
		32,00
		17,00
		20,00
		20,00
		23,00
		23,00
		24,00
		24,00
		26,00
		26,00
		27,00
		28,00
		28,00
		29,00
		30,00
		31,00
		32,00
		17,00
		18,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		18,00
		23,00
		23,00
		24,00
		24,00
		24,00
		24,00
		26,00
		26,00
		27,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		30,00
		31,00
		32,00
		16,00
		18,00
		22,00
		24,00
		24,00
		25,00
		26,00
		27,00
		28,00
		28,00
		30,00
		31,00
		18,00
		18,00
		19,00
		22,00
		23,00
		24,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		30,00
		31,00
		32,00
		32,00
		32,00
		17,00
		17,00
		17,00
		18,00
		18,00
		20,00
		21,00
		23,00
		23,00
		25,00
		25,00
		27,00
		27,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		30,00
		30,00
		31,00
		31,00
		31,00
		31,00
		32,00
		32,00
		19,00
		23,00
		23,00
		24,00
		24,00
		25,00
		27,00
		27,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		31,00
		31,00
		32,00
		16,00
		17,00
		18,00
		18,00
		23,00
		24,00
		24,00
		25,00
		27,00
		27,00
		28,00
		29,00
		30,00
		31,00
		32,00
		16,00
		17,00
		18,00
		23,00
		23,00
		24,00
		24,00
		26,00
		27,00
		28,00
		28,00
		30,00
		31,00
		32,00
		16,00
		16,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		17,00
		18,00
		18,00
		22,00
		24,00
		24,00
		27,00
		27,00
		27,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		31,00
		31,00
		19,00
		19,00
		19,00
		23,00
		24,00
		24,00
		25,00
		25,00
		27,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		30,00
		31,00
		31,00
		31,00
		18,00
		18,00
		20,00
		21,00
		22,00
		22,00
		23,00
		24,00
		25,00
		25,00
		27,00
		27,00
		27,00
		30,00
		31,00
		31,00
		18,00
		20,00
		25,00
		25,00
		26,00
		26,00
		27,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		27,00
		28,00
		28,00
		29,00
		30,00
		31,00
		20,00
		20,00
		21,00
		21,00
		21,00
		21,00
		26,00
		27,00
		27,00
		27,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		18,00
		18,00
		19,00
		21,00
		21,00
		21,00
		24,00
		26,00
		27,00
		27,00
		28,00
		30,00
		31,00
		18,00
		20,00
		20,00
		21,00
		27,00
		27,00
		27,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		30,00
		31,00
		31,00
		31,00
		18,00
		18,00
		19,00
		19,00
		20,00
		21,00
		22,00
		23,00
		23,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		25,00
		25,00
		25,00
		26,00
		27,00
		27,00
		28,00
		29,00
		30,00
		31,00
		19,00
		22,00
		22,00
		23,00
		26,00
		27,00
		27,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		31,00
		31,00
		31,00
		20,00
		24,00
		25,00
		26,00
		27,00
		27,00
		27,00
		27,00
		29,00
		19,00
		20,00
		20,00
		20,00
		22,00
		22,00
		23,00
		24,00
		24,00
		26,00
		26,00
		27,00
		27,00
		27,00
		28,00
		29,00
		30,00
		31,00
		18,00
		20,00
		20,00
		21,00
		23,00
		24,00
		24,00
		27,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		27,00
		27,00
		27,00
		27,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		30,00
		30,00
		31,00
		31,00
		20,00
		21,00
		22,00
		23,00
		24,00
		25,00
		25,00
		26,00
		27,00
		27,00
		27,00
		27,00
		27,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		31,00
		19,00
		20,00
		20,00
		21,00
		21,00
		22,00
		22,00
		23,00
		24,00
		27,00
		27,00
		31,00
		31,00
		18,00
		19,00
		19,00
		19,00
		20,00
		20,00
		23,00
		24,00
		26,00
		26,00
		27,00
		27,00
		28,00
		28,00
		30,00
		30,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		31,00
		19,00
		21,00
		22,00
		23,00
		26,00
		26,00
		26,00
		27,00
		27,00
		27,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		29,00
		30,00
		21,00
		21,00
		21,00
		26,00
		26,00
		27,00
		28,00
		30,00
		30,00
		18,00
		19,00
		20,00
		23,00
		24,00
		24,00
		26,00
		26,00
		27,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		29,00
		30,00
		31,00
		18,00
		19,00
		19,00
		19,00
		19,00
		19,00
		20,00
		21,00
		21,00
		23,00
		23,00
		23,00
		24,00
		26,00
		26,00
		27,00
		27,00
		28,00
		28,00
		30,00
		31,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		31,00
		19,00
		19,00
		19,00
		21,00
		23,00
		26,00
		27,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		31,00
		20,00
		21,00
		21,00
		22,00
		23,00
		25,00
		27,00
		27,00
		28,00
		28,00
		29,00
		30,00
		30,00
		19,00
		19,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		21,00
		21,00
		23,00
		23,00
		24,00
		25,00
		26,00
		27,00
		28,00
		29,00
		29,00
		30,00
		19,00
		19,00
		20,00
		21,00
		22,00
		22,00
		23,00
		25,00
		25,00
		26,00
		28,00
		30,00
		21,00
		22,00
		24,00
		26,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		26,00
		28,00
		29,00
		30,00
		20,00
		21,00
		21,00
		21,00
		22,00
		24,00
		26,00
		26,00
		26,00
		26,00
		27,00
		28,00
		28,00
		29,00
		30,00
		18,00
		19,00
		20,00
		21,00
		23,00
		23,00
		24,00
		25,00
		25,00
		25,00
		28,00
		29,00
		30,00
		17,00
		18,00
		19,00
		20,00
		20,00
		22,00
		22,00
		24,00
		25,00
		26,00
		26,00
		26,00
		26,00
		27,00
		27,00
		28,00
		28,00
		29,00
		30,00
		19,00
		19,00
		20,00
		23,00
		24,00
		26,00
		26,00
		28,00
		28,00
		29,00
		30,00
		17,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		23,00
		24,00
		25,00
		26,00
		26,00
		26,00
		28,00
		29,00
		30,00
		30,00
		19,00
		19,00
		20,00
		20,00
		21,00
		22,00
		23,00
		24,00
		26,00
		26,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		18,00
		18,00
		20,00
		26,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		30,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		21,00
		21,00
		22,00
		23,00
		23,00
		23,00
		23,00
		24,00
		24,00
		25,00
		26,00
		26,00
		28,00
		28,00
		29,00
		30,00
		18,00
		18,00
		19,00
		20,00
		23,00
		24,00
		26,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		26,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		30,00
		30,00
		30,00
		30,00
		18,00
		19,00
		21,00
		21,00
		25,00
		26,00
		28,00
		29,00
		30,00
		30,00
		18,00
		19,00
		19,00
		20,00
		20,00
		20,00
		23,00
		25,00
		28,00
		28,00
		29,00
		20,00
		21,00
		23,00
		25,00
		26,00
		28,00
		29,00
		29,00
		29,00
		30,00
		19,00
		19,00
		19,00
		20,00
		22,00
		25,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		30,00
		19,00
		19,00
		19,00
		19,00
		20,00
		20,00
		22,00
		24,00
		25,00
		25,00
		28,00
		29,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		20,00
		23,00
		24,00
		25,00
		28,00
		29,00
		19,00
		20,00
		24,00
		25,00
		26,00
		27,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		19,00
		20,00
		21,00
		24,00
		26,00
		26,00
		28,00
		28,00
		29,00
		26,00
		28,00
		28,00
		29,00
		21,00
		22,00
		26,00
		27,00
		27,00
		28,00
		29,00
		21,00
		21,00
		21,00
		26,00
		26,00
		27,00
		28,00
		29,00
		29,00
		29,00
		21,00
		24,00
		25,00
		26,00
		26,00
		27,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		22,00
		23,00
		23,00
		26,00
		26,00
		26,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		27,00
		27,00
		27,00
		27,00
		28,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		21,00
		23,00
		25,00
		25,00
		26,00
		27,00
		28,00
		28,00
		19,00
		21,00
		21,00
		22,00
		23,00
		24,00
		25,00
		26,00
		27,00
		27,00
		27,00
		28,00
		28,00
		28,00
		19,00
		20,00
		22,00
		23,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		19,00
		22,00
		22,00
		26,00
		26,00
		28,00
		28,00
		21,00
		24,00
		28,00
		20,00
		20,00
		20,00
		21,00
		23,00
		27,00
		28,00
		28,00
		28,00
		20,00
		20,00
		21,00
		21,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		22,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		19,00
		26,00
		26,00
		28,00
		28,00
		28,00
		20,00
		20,00
		20,00
		26,00
		26,00
		19,00
		20,00
		21,00
		24,00
		26,00
		27,00
		27,00
		18,00
		19,00
		19,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		21,00
		21,00
		24,00
		26,00
		27,00
		28,00
		19,00
		20,00
		20,00
		25,00
		27,00
		27,00
		28,00
		28,00
		28,00
		17,00
		19,00
		24,00
		25,00
		26,00
		27,00
		27,00
		27,00
		27,00
		27,00
		27,00
		27,00
		27,00
		18,00
		19,00
		19,00
		22,00
		27,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		27,00
		27,00
		27,00
		27,00
		28,00
		19,00
		22,00
		23,00
		26,00
		27,00
		27,00
		27,00
		27,00
		27,00
		28,00
		28,00
		17,00
		19,00
		19,00
		23,00
		24,00
		27,00
		27,00
		19,00
		19,00
		19,00
		19,00
		20,00
		20,00
		24,00
		24,00
		24,00
		27,00
		27,00
		27,00
		28,00
		18,00
		18,00
		19,00
		19,00
		19,00
		19,00
		22,00
		22,00
		26,00
		27,00
		27,00
		27,00
		28,00
		17,00
		17,00
		19,00
		19,00
		20,00
		20,00
		21,00
		22,00
		23,00
		24,00
		25,00
		27,00
		27,00
		27,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		27,00
		27,00
		27,00
		18,00
		22,00
		23,00
		26,00
		27,00
		27,00
		27,00
		27,00
		28,00
		17,00
		17,00
		17,00
		18,00
		18,00
		18,00
		18,00
		18,00
		26,00
		26,00
		27,00
		27,00
		18,00
		21,00
		25,00
		26,00
		26,00
		26,00
		27,00
		27,00
		27,00
		27,00
		28,00
		28,00
		28,00
		18,00
		19,00
		20,00
		20,00
		22,00
		26,00
		26,00
		27,00
		28,00
		18,00
		18,00
		18,00
		18,00
		18,00
		18,00
		18,00
		18,00
		19,00
		19,00
		19,00
		20,00
		22,00
		23,00
		23,00
		24,00
		25,00
		26,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		27,00
		28,00
		28,00
		18,00
		19,00
		19,00
		20,00
		20,00
		20,00
		23,00
		25,00
		26,00
		26,00
		27,00
		27,00
		28,00
		28,00
		28,00
		18,00
		18,00
		18,00
		19,00
		19,00
		19,00
		24,00
		25,00
		25,00
		26,00
		26,00
		26,00
		27,00
		27,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		18,00
		19,00
		19,00
		20,00
		22,00
		23,00
		24,00
		25,00
		25,00
		26,00
		26,00
		26,00
		27,00
		18,00
		18,00
		21,00
		22,00
		23,00
		23,00
		24,00
		24,00
		24,00
		24,00
		25,00
		26,00
		26,00
		27,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		27,00
		28,00
		28,00
		18,00
		18,00
		19,00
		19,00
		19,00
		20,00
		21,00
		21,00
		22,00
		22,00
		23,00
		23,00
		23,00
		24,00
		24,00
		24,00
		24,00
		24,00
		25,00
		25,00
		25,00
		25,00
		25,00
		26,00
		26,00
		26,00
		26,00
		27,00
		27,00
		27,00
		27,00
		27,00
		18,00
		18,00
		19,00
		19,00
		20,00
		20,00
		21,00
		21,00
		21,00
		21,00
		21,00
		22,00
		22,00
		22,00
		22,00
		23,00
		23,00
		24,00
		24,00
		25,00
		26,00
		26,00
		26,00
		27,00
		28,00
		29,00
		30,00
		18,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		18,00
		18,00
		18,00
		18,00
		18,00
		20,00
		20,00
		21,00
		21,00
		22,00
		22,00
		22,00
		22,00
		23,00
		23,00
		23,00
		23,00
		24,00
		24,00
		24,00
		24,00
		25,00
		25,00
		25,00
		25,00
		26,00
		26,00
		26,00
		26,00
		26,00
		27,00
		27,00
		27,00
		27,00
		27,00
		29,00
		18,00
		18,00
		18,00
		18,00
		18,00
		18,00
		19,00
		19,00
		19,00
		19,00
		20,00
		20,00
		20,00
		21,00
		21,00
		21,00
		21,00
		25,00
		26,00
		27,00
		28,00
		29,00
		30,00
		18,00
		18,00
		18,00
		18,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		18,00
		19,00
		19,00
		19,00
		24,00
		30,00
		31,00
		32,00
		33,00
		34,00
		17,00
		17,00
		17,00
		17,00
		18,00
		18,00
		18,00
		18,00
		23,00
		24,00
		28,00
		28,00
		17,00
		18,00
		18,00
		18,00
		18,00
		18,00
		18,00
		19,00
		19,00
		19,00
		19,00
		20,00
		20,00
		21,00
		21,00
		22,00
		25,00
		27,00
		30,00
		18,00
		18,00
		18,00
		19,00
		19,00
		19,00
		20,00
		22,00
		24,00
		27,00
		28,00
		30,00
		33,00
		34,00
		17,00
		17,00
		18,00
		19,00
		22,00
		22,00
		23,00
		23,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		27,00
		28,00
		29,00
		29,00
		30,00
		31,00
		31,00
		31,00
		32,00
		32,00
		32,00
		33,00
		33,00
		34,00
		34,00
		17,00
		18,00
		18,00
		19,00
		20,00
		22,00
		23,00
		27,00
		31,00
		32,00
		33,00
		34,00
		19,00
		20,00
		20,00
		32,00
		32,00
		32,00
		33,00
		17,00
		18,00
		18,00
		19,00
		22,00
		30,00
		32,00
		33,00
		33,00
		33,00
		34,00
		17,00
		18,00
		18,00
		18,00
		18,00
		19,00
		21,00
		21,00
		22,00
		27,00
		28,00
		28,00
		30,00
		32,00
		33,00
		33,00
		18,00
		19,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		21,00
		27,00
		31,00
		31,00
		31,00
		33,00
		34,00
		18,00
		18,00
		20,00
		21,00
		22,00
		23,00
		24,00
		28,00
		30,00
		33,00
		17,00
		18,00
		19,00
		27,00
		17,00
		17,00
		18,00
		18,00
		21,00
		22,00
		23,00
		27,00
		27,00
		30,00
		31,00
		31,00
		32,00
		34,00
		17,00
		18,00
		19,00
		20,00
		21,00
		22,00
		27,00
		29,00
		29,00
		32,00
		17,00
		17,00
		20,00
		20,00
		20,00
		21,00
		21,00
		22,00
		24,00
		27,00
		17,00
		17,00
		17,00
		17,00
		18,00
		19,00
		23,00
		28,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		28,00
		30,00
		34,00
		34,00
		19,00
		21,00
		21,00
		22,00
		27,00
		32,00
		33,00
		33,00
		34,00
		17,00
		17,00
		19,00
		20,00
		22,00
		27,00
		30,00
		33,00
		17,00
		17,00
		17,00
		17,00
		17,00
		17,00
		21,00
		23,00
		27,00
		28,00
		30,00
		17,00
		17,00
		17,00
		17,00
		18,00
		20,00
		21,00
		21,00
		23,00
		24,00
		28,00
		30,00
		32,00
		33,00
		17,00
		17,00
		18,00
		20,00
		29,00
		17,00
		17,00
		17,00
		17,00
		18,00
		19,00
		21,00
		31,00
		17,00
		17,00
		17,00
		17,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		17,00
		20,00
		23,00
		25,00
		25,00
		25,00
		26,00
		17,00
		17,00
		18,00
		19,00
		19,00
		21,00
		21,00
		22,00
		24,00
		25,00
		28,00
		28,00
		32,00
		33,00
		17,00
		17,00
		17,00
		17,00
		17,00
		17,00
		17,00
		18,00
		22,00
		22,00
		23,00
		23,00
		32,00
		19,00
		20,00
		23,00
		24,00
		28,00
		28,00
		31,00
		32,00
		33,00
		33,00
		17,00
		21,00
		22,00
		23,00
		32,00
		17,00
		17,00
		17,00
		17,00
		19,00
		23,00
		23,00
		29,00
		32,00
		19,00
		19,00
		22,00
		23,00
		25,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		25,00
		31,00
		32,00
		32,00
		17,00
		19,00
		19,00
		20,00
		22,00
		22,00
		24,00
		28,00
		28,00
		31,00
		32,00
		23,00
		23,00
		24,00
		25,00
		28,00
		29,00
		21,00
		23,00
		23,00
		25,00
		25,00
		25,00
		32,00
		18,00
		18,00
		19,00
		19,00
		19,00
		20,00
		21,00
		21,00
		21,00
		22,00
		22,00
		24,00
		24,00
		24,00
		24,00
		26,00
		28,00
		28,00
		31,00
		32,00
		32,00
		18,00
		19,00
		21,00
		21,00
		22,00
		23,00
		24,00
		25,00
		28,00
		28,00
		30,00
		30,00
		18,00
		18,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		18,00
		19,00
		19,00
		22,00
		23,00
		25,00
		27,00
		28,00
		28,00
		29,00
		31,00
		31,00
		18,00
		19,00
		19,00
		20,00
		21,00
		21,00
		22,00
		22,00
		23,00
		24,00
		28,00
		32,00
		18,00
		19,00
		19,00
		21,00
		27,00
		30,00
		32,00
		18,00
		18,00
		21,00
		22,00
		18,00
		19,00
		20,00
		22,00
		22,00
		22,00
		23,00
		26,00
		31,00
		32,00
		32,00
		18,00
		18,00
		19,00
		22,00
		22,00
		23,00
		26,00
		29,00
		29,00
		30,00
		31,00
		33,00
		17,00
		18,00
		18,00
		18,00
		18,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		19,00
		19,00
		21,00
		22,00
		31,00
		16,00
		16,00
		16,00
		17,00
		17,00
		17,00
		18,00
		18,00
		19,00
		19,00
		19,00
		20,00
		25,00
		29,00
		30,00
		30,00
		31,00
		16,00
		17,00
		18,00
		18,00
		18,00
		19,00
		21,00
		22,00
		24,00
		28,00
		30,00
		30,00
		31,00
		31,00
		33,00
		18,00
		19,00
		20,00
		21,00
		22,00
		24,00
		25,00
		17,00
		19,00
		19,00
		24,00
		28,00
		29,00
		31,00
		31,00
		17,00
		18,00
		19,00
		19,00
		24,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		31,00
		31,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		16,00
		17,00
		17,00
		18,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		22,00
		23,00
		23,00
		24,00
		28,00
		28,00
		28,00
		30,00
		17,00
		18,00
		19,00
		20,00
		20,00
		22,00
		22,00
		23,00
		28,00
		29,00
		31,00
		33,00
		16,00
		17,00
		18,00
		20,00
		22,00
		22,00
		23,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		32,00
		16,00
		17,00
		18,00
		18,00
		18,00
		19,00
		20,00
		28,00
		28,00
		30,00
		31,00
		31,00
		18,00
		18,00
		18,00
		18,00
		19,00
		19,00
		20,00
		21,00
		28,00
		28,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		31,00
		17,00
		17,00
		17,00
		18,00
		18,00
		19,00
		19,00
		20,00
		20,00
		21,00
		22,00
		28,00
		28,00
		17,00
		18,00
		18,00
		22,00
		28,00
		29,00
		29,00
		31,00
		31,00
		17,00
		18,00
		19,00
		20,00
		21,00
		28,00
		28,00
		29,00
		31,00
		31,00
		31,00
		31,00
		17,00
		19,00
		20,00
		20,00
		21,00
		28,00
		28,00
		31,00
		18,00
		18,00
		20,00
		20,00
		28,00
		28,00
		30,00
		31,00
		17,00
		18,00
		28,00
		28,00
		30,00
		28,00
		29,00
		30,00
		18,00
		18,00
		28,00
		28,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		30,00
		32,00
		17,00
		20,00
		28,00
		28,00
		30,00
		30,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		30,00
		28,00
		30,00
		32,00
		32,00
		32,00
		17,00
		17,00
		28,00
		28,00
		32,00
		28,00
		30,00
		31,00
		30,00
		28,00
		28,00
		28,00
		30,00
		31,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		32,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		29,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		32,00
		28,00
		28,00
		28,00
		32,00
		32,00
		32,00
		32,00
		28,00
		28,00
		28,00
		30,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		28,00
		30,00
		31,00
		32,00
		29,00
		31,00
		31,00
		28,00
		30,00
		30,00
		27,00
		30,00
		32,00
		32,00
		28,00
		30,00
		28,00
		27,00
		28,00
		32,00
		28,00
		28,00
		30,00
		32,00
		18,00
		26,00
		30,00
		18,00
		25,00
		28,00
		18,00
		28,00
		18,00
		18,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		32,00
		18,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		19,00
		28,00
		28,00
		28,00
		26,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		30,00
		30,00
		30,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		30,00
		26,00
		27,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		18,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		30,00
		25,00
		26,00
		27,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		30,00
		30,00
		18,00
		27,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		30,00
		30,00
		30,00
		30,00
		21,00
		22,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		30,00
		20,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		30,00
		30,00
		19,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		23,00
		24,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		30,00
		18,00
		21,00
		22,00
		22,00
		23,00
		23,00
		24,00
		24,00
		24,00
		24,00
		25,00
		25,00
		25,00
		28,00
		31,00
		18,00
		19,00
		28,00
		28,00
		31,00
		18,00
		25,00
		27,00
		28,00
		31,00
		25,00
		28,00
		28,00
		30,00
		26,00
		27,00
		27,00
		28,00
		28,00
		29,00
		30,00
		30,00
		30,00
		30,00
		19,00
		27,00
		28,00
		18,00
		18,00
		25,00
		26,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		19,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		20,00
		21,00
		22,00
		23,00
		24,00
		19,00
		25,00
		26,00
		28,00
		28,00
		28,00
		31,00
		19,00
		19,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		30,00
		30,00
		31,00
		20,00
		21,00
		22,00
		23,00
		24,00
		25,00
		28,00
		28,00
		29,00
		30,00
		31,00
		31,00
		31,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		30,00
		30,00
		30,00
		30,00
		31,00
		31,00
		20,00
		25,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		29,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		30,00
		30,00
		30,00
		30,00
		30,00
		30,00
		31,00
		18,00
		20,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		30,00
		31,00
		25,00
		26,00
		26,00
		27,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		30,00
		30,00
		30,00
		31,00
		18,00
		20,00
		20,00
		27,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		29,00
		30,00
		31,00
		31,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		29,00
		30,00
		31,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		30,00
		30,00
		31,00
		20,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		31,00
		31,00
		25,00
		26,00
		27,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		30,00
		30,00
		30,00
		31,00
		31,00
		25,00
		25,00
		26,00
		27,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		30,00
		30,00
		31,00
		25,00
		25,00
		25,00
		26,00
		26,00
		26,00
		27,00
		27,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		27,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		30,00
		30,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		30,00
		31,00
		31,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		30,00
		31,00
		20,00
		26,00
		27,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		30,00
		30,00
		30,00
		31,00
		18,00
		21,00
		22,00
		23,00
		24,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		31,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		27,00
		28,00
		28,00
		29,00
		30,00
		31,00
		18,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		30,00
		31,00
		31,00
		25,00
		28,00
		29,00
		29,00
		29,00
		30,00
		26,00
		27,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		31,00
		18,00
		18,00
		21,00
		25,00
		26,00
		27,00
		28,00
		28,00
		29,00
		30,00
		21,00
		25,00
		26,00
		27,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		20,00
		20,00
		21,00
		21,00
		22,00
		22,00
		22,00
		23,00
		23,00
		28,00
		28,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		28,00
		29,00
		30,00
		25,00
		27,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		30,00
		30,00
		31,00
		26,00
		26,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		30,00
		30,00
		30,00
		31,00
		25,00
		25,00
		25,00
		26,00
		26,00
		27,00
		27,00
		27,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		30,00
		31,00
		31,00
		25,00
		27,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		30,00
		30,00
		31,00
		26,00
		28,00
		28,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		30,00
		30,00
		30,00
		30,00
		31,00
		31,00
		20,00
		21,00
		22,00
		25,00
		26,00
		27,00
		27,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		30,00
		30,00
		30,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		30,00
		30,00
		30,00
		30,00
		30,00
		30,00
		31,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		30,00
		30,00
		30,00
		30,00
		30,00
		30,00
		30,00
		31,00
		31,00
		31,00
		31,00
		20,00
		21,00
		22,00
		25,00
		26,00
		27,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		31,00
		23,00
		25,00
		25,00
		26,00
		26,00
		27,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		18,00
		20,00
		21,00
		22,00
		25,00
		26,00
		27,00
		28,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		31,00
		31,00
		18,00
		23,00
		24,00
		25,00
		26,00
		28,00
		28,00
		30,00
		31,00
		20,00
		21,00
		22,00
		27,00
		27,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		30,00
		31,00
		25,00
		26,00
		28,00
		29,00
		31,00
		26,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		20,00
		21,00
		22,00
		23,00
		24,00
		25,00
		27,00
		28,00
		28,00
		29,00
		27,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		29,00
		28,00
		28,00
		28,00
		30,00
		31,00
		28,00
		29,00
		30,00
		30,00
		31,00
		18,00
		25,00
		25,00
		26,00
		27,00
		28,00
		29,00
		29,00
		31,00
		20,00
		21,00
		22,00
		23,00
		24,00
		25,00
		25,00
		26,00
		26,00
		27,00
		31,00
		31,00
		25,00
		27,00
		28,00
		29,00
		30,00
		30,00
		31,00
		31,00
		31,00
		20,00
		21,00
		22,00
		28,00
		30,00
		31,00
		30,00
		31,00
		31,00
		31,00
		31,00
		25,00
		26,00
		31,00
		25,00
		26,00
		27,00
		28,00
		29,00
		29,00
		30,00
		31,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		31,00
		31,00
		27,00
		27,00
		28,00
		29,00
		31,00
		26,00
		27,00
		27,00
		28,00
		28,00
		29,00
		30,00
		30,00
		31,00
		31,00
		31,00
		31,00
		31,00
		25,00
		27,00
		25,00
		26,00
		28,00
		29,00
		21,00
		27,00
		27,00
		28,00
		31,00
		25,00
		26,00
		27,00
		27,00
		28,00
		31,00
		31,00
		25,00
		25,00
		29,00
		24,00
		26,00
		27,00
		27,00
		28,00
		28,00
		30,00
		30,00
		24,00
		25,00
		26,00
		27,00
		28,00
		30,00
		30,00
		31,00
		25,00
		25,00
		27,00
		28,00
		24,00
		26,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		28,00
		31,00
		31,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		24,00
		24,00
		28,00
		29,00
		31,00
		25,00
		26,00
		28,00
		29,00
		31,00
		23,00
		27,00
		28,00
		28,00
		31,00
		31,00
		25,00
		26,00
		26,00
		27,00
		19,00
		24,00
		25,00
		25,00
		27,00
		28,00
		31,00
		24,00
		25,00
		27,00
		28,00
		31,00
		24,00
		25,00
		26,00
		26,00
		28,00
		28,00
		28,00
		25,00
		26,00
		27,00
		31,00
		31,00
		31,00
		25,00
		26,00
		27,00
		28,00
		28,00
		29,00
		31,00
		31,00
		27,00
		27,00
		31,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		31,00
		31,00
		18,00
		27,00
		27,00
		29,00
		29,00
		31,00
		32,00
		20,00
		25,00
		26,00
		27,00
		27,00
		27,00
		29,00
		29,00
		31,00
		31,00
		31,00
		32,00
		21,00
		25,00
		27,00
		27,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		19,00
		20,00
		26,00
		27,00
		27,00
		29,00
		29,00
		29,00
		20,00
		20,00
		25,00
		26,00
		26,00
		29,00
		29,00
		29,00
		32,00
		20,00
		21,00
		27,00
		28,00
		29,00
		29,00
		31,00
		31,00
		32,00
		19,00
		20,00
		23,00
		27,00
		27,00
		28,00
		29,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		29,00
		31,00
		22,00
		26,00
		27,00
		27,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		32,00
		25,00
		27,00
		27,00
		28,00
		28,00
		28,00
		31,00
		31,00
		21,00
		21,00
		24,00
		25,00
		27,00
		27,00
		27,00
		27,00
		27,00
		28,00
		29,00
		31,00
		19,00
		19,00
		22,00
		26,00
		27,00
		31,00
		28,00
		29,00
		30,00
		31,00
		27,00
		28,00
		29,00
		29,00
		30,00
		31,00
		20,00
		21,00
		26,00
		28,00
		28,00
		29,00
		30,00
		25,00
		27,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		31,00
		20,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		25,00
		26,00
		27,00
		27,00
		28,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		29,00
		30,00
		31,00
		19,00
		20,00
		25,00
		28,00
		29,00
		20,00
		21,00
		22,00
		23,00
		24,00
		24,00
		25,00
		26,00
		26,00
		27,00
		27,00
		19,00
		19,00
		20,00
		20,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		30,00
		30,00
		23,00
		23,00
		24,00
		24,00
		24,00
		25,00
		25,00
		26,00
		26,00
		27,00
		27,00
		27,00
		28,00
		28,00
		29,00
		19,00
		20,00
		21,00
		24,00
		24,00
		24,00
		24,00
		25,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		25,00
		25,00
		25,00
		25,00
		26,00
		26,00
		26,00
		26,00
		26,00
		27,00
		27,00
		27,00
		27,00
		27,00
		28,00
		28,00
		28,00
		19,00
		20,00
		21,00
		22,00
		23,00
		23,00
		24,00
		24,00
		24,00
		24,00
		25,00
		25,00
		25,00
		25,00
		25,00
		26,00
		26,00
		26,00
		26,00
		27,00
		27,00
		27,00
		27,00
		27,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		30,00
		21,00
		23,00
		24,00
		24,00
		25,00
		25,00
		25,00
		26,00
		26,00
		27,00
		27,00
		27,00
		27,00
		28,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		28,00
		29,00
		29,00
		31,00
		22,00
		23,00
		23,00
		24,00
		25,00
		25,00
		26,00
		26,00
		27,00
		27,00
		28,00
		28,00
		29,00
		31,00
		22,00
		24,00
		24,00
		24,00
		25,00
		26,00
		26,00
		27,00
		27,00
		28,00
		24,00
		24,00
		24,00
		25,00
		25,00
		25,00
		25,00
		26,00
		26,00
		26,00
		27,00
		27,00
		27,00
		27,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00
		23,00
		24,00
		25,00
		25,00
		26,00
		26,00
		26,00
		26,00
		27,00
		27,00
		27,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		29,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		29,00
		30,00
		31,00
		24,00
		25,00
		26,00
		27,00
		27,00
		28,00
		25,00
		25,00
		25,00
		25,00
		25,00
		26,00
		26,00
		26,00
		27,00
		27,00
		27,00
		27,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		24,00
		25,00
		26,00
		28,00
		28,00
		18,00
		18,00
		23,00
		24,00
		25,00
		26,00
		28,00
		28,00
		23,00
		24,00
		24,00
		24,00
		24,00
		24,00
		25,00
		25,00
		26,00
		28,00
		28,00
		24,00
		24,00
		26,00
		26,00
		28,00
		28,00
		28,00
		28,00
		24,00
		24,00
		24,00
		25,00
		25,00
		25,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		26,00
		26,00
		28,00
		28,00
		28,00
		20,00
		26,00
		27,00
		28,00
		24,00
		25,00
		26,00
		28,00
		24,00
		25,00
		26,00
		27,00
		24,00
		25,00
		25,00
		25,00
		26,00
		27,00
		28,00
		24,00
		25,00
		27,00
		22,00
		27,00
		27,00
		22,00
		22,00
		23,00
		24,00
		25,00
		27,00
		24,00
		25,00
		27,00
		23,00
		27,00
		23,00
		22,00
		25,00
		27,00
		27,00
		22,00
		24,00
		25,00
		25,00
		25,00
		23,00
		26,00
		22,00
		26,00
		22,00
		25,00
		26,00
		27,00
		27,00
		24,00
		26,00
		27,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		21,00
		23,00
		24,00
		25,00
		25,00
		26,00
		27,00
		20,00
		20,00
		25,00
		25,00
		26,00
		26,00
		27,00
		27,00
		19,00
		19,00
		26,00
		22,00
		23,00
		24,00
		25,00
		25,00
		26,00
		27,00
		23,00
		24,00
		25,00
		26,00
		27,00
		22,00
		22,00
		27,00
		19,00
		26,00
		27,00
		27,00
		20,00
		21,00
		22,00
		22,00
		23,00
		24,00
		26,00
		26,00
		19,00
		26,00
		26,00
		26,00
		26,00
		27,00
		19,00
		19,00
		23,00
		24,00
		27,00
		26,00
		24,00
		27,00
		26,00
		28,00
		29,00
		22,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		23,00
		24,00
		25,00
		26,00
		27,00
		27,00
		26,00
		22,00
		22,00
		23,00
		23,00
		24,00
		24,00
		25,00
		25,00
		26,00
		26,00
		27,00
		27,00
		28,00
		28,00
		22,00
		23,00
		24,00
		25,00
		26,00
		27,00
		28,00
		25,00
		27,00
		28,00
		29,00
		22,00
		22,00
		23,00
		24,00
		25,00
		25,00
		26,00
		26,00
		27,00
		27,00
		21,00
		22,00
		22,00
		23,00
		23,00
		24,00
		24,00
		25,00
		25,00
		26,00
		26,00
		27,00
		27,00
		28,00
		28,00
		29,00
		29,00
		23,00
		21,00
		22,00
		23,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		24,00
		25,00
		26,00
		27,00
		28,00
		29,00
		23,00
		23,00
		26,00
		26,00
		27,00
		28,00
		29,00
		22,00
		23,00
		24,00
		25,00
		25,00
		25,00
		26,00
		22,00
		25,00
		25,00
		22,00
		26,00
		26,00
		23,00
		26,00
		23,00
		25,00
		23,00
		23,00
		23,00
		27,00
		23,00
		23,00
		23,00
		23,00
		23,00
		23,00
		23,00
		23,00
		23,00
		21,00
		23,00
		23,00
		23,00
		23,00
		23,00
		23,00
		23,00
		26,00
		23,00
		23,00
		22,00
		22,00
		22,00
		22,00
		25,00
		26,00
		22,00
		22,00
		19,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		22,00
		25,00
		25,00
		23,00
		24,00
		24,00
		25,00
		24,00
		25,00
		25,00
		23,00
		24,00
		24,00
		25,00
		27,00
		24,00
		25,00
		25,00
		25,00
		24,00
		24,00
		24,00
		24,00
		25,00
		25,00
		24,00
		25,00
		24,00
		24,00
		24,00
		24,00
		24,00
		24,00
		24,00
		25,00
		24,00
		24,00
		24,00
		24,00
		24,00
		19,00
		24,00
		24,00
		25,00
		25,00
		24,00
		24,00
		25,00
		24,00
		25,00
		24,00
		24,00
		24,00
		19,00
		25,00
		19,00
		19,00
		18,00
		19,00
		19,00
		23,00
		25,00
		24,00
		24,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		19,00
		19,00
		24,00
		19,00
		19,00
		22,00
		24,00
		23,00
		24,00
		19,00
		21,00
		23,00
		25,00
		25,00
		19,00
		23,00
		25,00
		19,00
		22,00
		22,00
		22,00
		19,00
		20,00
		20,00
		20,00
		21,00
		19,00
		22,00
		22,00
		18,00
		18,00
		24,00
		25,00
		24,00
		25,00
		22,00
		23,00
		18,00
		25,00
		21,00
		20,00
		21,00
		19,00
		21,00
		22,00
		23,00
		19,00
		20,00
		21,00
		21,00
		21,00
		23,00
		24,00
		25,00
		19,00
		22,00
		22,00
		21,00
		18,00
		19,00
		19,00
		19,00
		19,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		19,00
		19,00
		19,00
		19,00
		20,00
		24,00
		19,00
		22,00
		16,00
		19,00
		21,00
		22,00
		18,00
		19,00
		19,00
		19,00
		20,00
		24,00
		18,00
		20,00
		20,00
		21,00
		22,00
		24,00
		18,00
		18,00
		19,00
		19,00
		19,00
		19,00
		19,00
		19,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		21,00
		22,00
		22,00
		24,00
		17,00
		18,00
		18,00
		18,00
		18,00
		18,00
		18,00
		18,00
		18,00
		18,00
		18,00
		18,00
		18,00
		19,00
		19,00
		19,00
		19,00
		19,00
		19,00
		19,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		19,00
		19,00
		19,00
		19,00
		19,00
		19,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		21,00
		24,00
		24,00
		17,00
		17,00
		18,00
		18,00
		19,00
		19,00
		19,00
		19,00
		19,00
		19,00
		19,00
		19,00
		19,00
		19,00
		20,00
		21,00
		21,00
		21,00
		17,00
		17,00
		17,00
		18,00
		18,00
		18,00
		18,00
		19,00
		20,00
		21,00
		22,00
		18,00
		18,00
		21,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		22,00
		22,00
		22,00
		22,00
		17,00
		20,00
		17,00
		18,00
		19,00
		19,00
		16,00
		17,00
		18,00
		19,00
		20,00
		21,00
		21,00
		21,00
		24,00
		16,00
		20,00
		22,00
		22,00
		16,00
		21,00
		22,00
		24,00
		16,00
		16,00
		17,00
		18,00
		19,00
		19,00
		20,00
		21,00
		21,00
		24,00
		16,00
		19,00
		20,00
		21,00
		22,00
		16,00
		17,00
		18,00
		19,00
		20,00
		20,00
		21,00
		16,00
		20,00
		20,00
		20,00
		22,00
		22,00
		15,00
		16,00
		16,00
		16,00
		16,00
		16,00
		17,00
		17,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		18,00
		18,00
		19,00
		20,00
		20,00
		21,00
		21,00
		22,00
		22,00
		14,00
		16,00
		16,00
		17,00
		17,00
		18,00
		19,00
		19,00
		20,00
		21,00
		22,00
		22,00
		22,00
		22,00
		22,00
		19,00
		22,00
		22,00
		22,00
		22,00
		22,00
		24,00
		15,00
		16,00
		18,00
		19,00
		21,00
		22,00
		22,00
		16,00
		16,00
		17,00
		18,00
		18,00
		19,00
		19,00
		19,00
		21,00
		21,00
		22,00
		14,00
		16,00
		17,00
		18,00
		18,00
		18,00
		19,00
		19,00
		19,00
		21,00
		21,00
		21,00
		22,00
		14,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		14,00
		17,00
		19,00
		19,00
		19,00
		19,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		21,00
		18,00
		18,00
		18,00
		18,00
		19,00
		19,00
		19,00
		19,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		18,00
		18,00
		18,00
		19,00
		19,00
		20,00
		20,00
		21,00
		22,00
		18,00
		18,00
		18,00
		19,00
		20,00
		20,00
		20,00
		21,00
		21,00
		17,00
		17,00
		17,00
		18,00
		19,00
		20,00
		21,00
		22,00
		16,00
		17,00
		17,00
		17,00
		17,00
		18,00
		20,00
		21,00
		16,00
		17,00
		17,00
		17,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		18,00
		19,00
		19,00
		20,00
		20,00
		16,00
		17,00
		17,00
		17,00
		19,00
		16,00
		20,00
		21,00
		21,00
		15,00
		16,00
		16,00
		16,00
		16,00
		17,00
		17,00
		17,00
		17,00
		17,00
		18,00
		18,00
		18,00
		18,00
		18,00
		19,00
		19,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		22,00
		15,00
		17,00
		18,00
		19,00
		19,00
		19,00
		19,00
		20,00
		21,00
		22,00
		14,00
		15,00
		17,00
		18,00
		19,00
		14,00
		14,00
		15,00
		17,00
		17,00
		18,00
		18,00
		18,00
		22,00
		14,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		18,00
		15,00
		16,00
		16,00
		17,00
		18,00
		18,00
		16,00
		16,00
		18,00
		23,00
		23,00
		14,00
		14,00
		14,00
		15,00
		15,00
		14,00
		14,00
		15,00
		16,00
		17,00
		20,00
		21,00
		21,00
		23,00
		14,00
		17,00
		18,00
		22,00
		23,00
		23,00
		23,00
		16,00
		16,00
		17,00
		20,00
		21,00
		19,00
		15,00
		15,00
		17,00
		17,00
		19,00
		20,00
		20,00
		15,00
		16,00
		20,00
		20,00
		21,00
		14,00
		14,00
		18,00
		23,00
		18,00
		18,00
		18,00
		20,00
		22,00
		22,00
		19,00
		20,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		21,00
		21,00
		19,00
		20,00
		22,00
		19,00
		19,00
		23,00
		23,00
		17,00
		20,00
		14,00
		15,00
		19,00
		20,00
		21,00
		21,00
		23,00
		18,00
		18,00
		19,00
		20,00
		22,00
		23,00
		23,00
		14,00
		14,00
		14,00
		15,00
		15,00
		16,00
		19,00
		19,00
		20,00
		21,00
		21,00
		17,00
		19,00
		19,00
		20,00
		21,00
		23,00
		19,00
		19,00
		20,00
		21,00
		16,00
		19,00
		20,00
		20,00
		21,00
		22,00
		22,00
		14,00
		17,00
		19,00
		19,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		22,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		17,00
		19,00
		20,00
		21,00
		22,00
		14,00
		15,00
		15,00
		16,00
		16,00
		17,00
		18,00
		19,00
		20,00
		20,00
		20,00
		21,00
		22,00
		16,00
		17,00
		18,00
		20,00
		21,00
		21,00
		15,00
		17,00
		18,00
		19,00
		20,00
		21,00
		21,00
		14,00
		19,00
		20,00
		21,00
		22,00
		16,00
		16,00
		17,00
		17,00
		18,00
		18,00
		18,00
		18,00
		19,00
		20,00
		20,00
		14,00
		14,00
		15,00
		17,00
		21,00
		18,00
		18,00
		19,00
		20,00
		21,00
		21,00
		22,00
		22,00
		14,00
		16,00
		16,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		17,00
		17,00
		17,00
		18,00
		18,00
		18,00
		19,00
		20,00
		21,00
		21,00
		21,00
		22,00
		16,00
		16,00
		16,00
		17,00
		17,00
		18,00
		18,00
		19,00
		20,00
		21,00
		22,00
		14,00
		14,00
		15,00
		16,00
		17,00
		18,00
		18,00
		18,00
		19,00
		20,00
		20,00
		22,00
		22,00
		16,00
		17,00
		18,00
		20,00
		21,00
		22,00
		14,00
		15,00
		15,00
		16,00
		17,00
		18,00
		18,00
		19,00
		20,00
		21,00
		21,00
		22,00
		22,00
		14,00
		16,00
		18,00
		20,00
		21,00
		22,00
		14,00
		15,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		16,00
		16,00
		17,00
		17,00
		18,00
		19,00
		20,00
		21,00
		21,00
		21,00
		22,00
		14,00
		15,00
		15,00
		18,00
		20,00
		20,00
		21,00
		21,00
		21,00
		22,00
		19,00
		20,00
		21,00
		22,00
		15,00
		16,00
		16,00
		17,00
		17,00
		18,00
		18,00
		20,00
		21,00
		22,00
		22,00
		15,00
		15,00
		18,00
		20,00
		21,00
		22,00
		15,00
		16,00
		16,00
		16,00
		16,00
		17,00
		17,00
		17,00
		18,00
		20,00
		20,00
		21,00
		21,00
		15,00
		16,00
		16,00
		17,00
		17,00
		18,00
		18,00
		19,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		20,00
		15,00
		15,00
		15,00
		16,00
		16,00
		17,00
		18,00
		22,00
		16,00
		16,00
		16,00
		17,00
		17,00
		17,00
		18,00
		18,00
		20,00
		22,00
		15,00
		18,00
		19,00
		20,00
		21,00
		22,00
		15,00
		16,00
		16,00
		16,00
		16,00
		17,00
		17,00
		17,00
		18,00
		20,00
		20,00
		16,00
		16,00
		17,00
		18,00
		18,00
		19,00
		20,00
		21,00
		21,00
		22,00
		19,00
		20,00
		21,00
		21,00
		22,00
		22,00
		15,00
		15,00
		16,00
		16,00
		16,00
		16,00
		17,00
		17,00
		17,00
		17,00
		18,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		18,00
		18,00
		18,00
		19,00
		20,00
		15,00
		19,00
		21,00
		21,00
		21,00
		22,00
		16,00
		17,00
		15,00
		18,00
		19,00
		20,00
		16,00
		17,00
		18,00
		19,00
		19,00
		19,00
		20,00
		16,00
		17,00
		18,00
		19,00
		19,00
		19,00
		22,00
		16,00
		17,00
		18,00
		22,00
		16,00
		17,00
		18,00
		19,00
		19,00
		20,00
		21,00
		16,00
		16,00
		17,00
		17,00
		18,00
		18,00
		18,00
		19,00
		19,00
		19,00
		19,00
		20,00
		16,00
		16,00
		17,00
		17,00
		18,00
		18,00
		19,00
		19,00
		19,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		20,00
		18,00
		19,00
		20,00
		21,00
		21,00
		16,00
		16,00
		17,00
		17,00
		17,00
		18,00
		18,00
		19,00
		19,00
		20,00
		20,00
		21,00
		15,00
		16,00
		19,00
		19,00
		20,00
		20,00
		15,00
		16,00
		17,00
		18,00
		19,00
		21,00
		19,00
		20,00
		15,00
		16,00
		17,00
		18,00
		18,00
		19,00
		19,00
		19,00
		20,00
		20,00
		15,00
		16,00
		16,00
		17,00
		17,00
		17,00
		18,00
		19,00
		20,00
		20,00
		22,00
		22,00
		16,00
		18,00
		19,00
		19,00
		19,00
		20,00
		22,00
		16,00
		17,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		18,00
		18,00
		22,00
		16,00
		16,00
		16,00
		17,00
		17,00
		17,00
		18,00
		18,00
		19,00
		19,00
		20,00
		21,00
		19,00
		19,00
		19,00
		20,00
		20,00
		15,00
		16,00
		17,00
		18,00
		19,00
		20,00
		22,00
		16,00
		16,00
		17,00
		17,00
		18,00
		18,00
		19,00
		19,00
		20,00
		20,00
		16,00
		17,00
		18,00
		20,00
		21,00
		16,00
		17,00
		18,00
		19,00
		20,00
		22,00
		15,00
		15,00
		18,00
		19,00
		20,00
		15,00
		16,00
		17,00
		17,00
		18,00
		19,00
		20,00
		20,00
		20,00
		16,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		17,00
		17,00
		18,00
		18,00
		16,00
		17,00
		18,00
		19,00
		19,00
		19,00
		20,00
		21,00
		15,00
		16,00
		17,00
		18,00
		19,00
		19,00
		19,00
		20,00
		16,00
		17,00
		19,00
		19,00
		20,00
		20,00
		20,00
		21,00
		15,00
		17,00
		18,00
		19,00
		20,00
		20,00
		21,00
		21,00
		16,00
		21,00
		16,00
		21,00
		21,00
		20,00
		20,00
		19,00
		21,00
		21,00
		21,00
		16,00
		17,00
		18,00
		20,00
		20,00
		21,00
		21,00
		16,00
		19,00
		20,00
		17,00
		19,00
		20,00
		20,00
		21,00
		22,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		16,00
		18,00
		19,00
		19,00
		20,00
		20,00
		20,00
		22,00
		19,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		21,00
		19,00
		19,00
		20,00
		20,00
		19,00
		19,00
		20,00
		20,00
		20,00
		21,00
		21,00
		20,00
		20,00
		21,00
		17,00
		20,00
		16,00
		17,00
		19,00
		18,00
		21,00
		16,00
		17,00
		18,00
		21,00
		21,00
		16,00
		19,00
		20,00
		16,00
		18,00
		19,00
		16,00
		16,00
		17,00
		19,00
		20,00
		21,00
		17,00
		18,00
		21,00
		18,00
		19,00
		21,00
		21,00
		17,00
		21,00
		20,00
		21,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		21,00
		19,00
		17,00
		17,00
		18,00
		20,00
		18,00
		19,00
		20,00
		20,00
		16,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		19,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		21,00
		17,00
		17,00
		18,00
		18,00
		19,00
		20,00
		21,00
		21,00
		20,00
		21,00
		21,00
		20,00
		21,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		18,00
		19,00
		20,00
		17,00
		19,00
		20,00
		17,00
		17,00
		18,00
		18,00
		20,00
		20,00
		19,00
		19,00
		20,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		17,00
		18,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		17,00
		19,00
		18,00
		17,00
		18,00
		19,00
		19,00
		20,00
		20,00
		18,00
		19,00
		20,00
		20,00
		19,00
		17,00
		18,00
		18,00
		19,00
		18,00
		20,00
		20,00
		18,00
		19,00
		19,00
		19,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		19,00
		19,00
		19,00
		17,00
		19,00
		19,00
		19,00
		19,00
		19,00
		19,00
		20,00
		20,00
		18,00
		19,00
		20,00
		19,00
		19,00
		20,00
		18,00
		19,00
		19,00
		19,00
		19,00
		19,00
		20,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		17,00
		20,00
		18,00
		19,00
		20,00
		19,00
		20,00
		18,00
		20,00
		19,00
		19,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		18,00
		19,00
		19,00
		20,00
		20,00
		20,00
		20,00
		19,00
		20,00
		19,00
		19,00
		20,00
		20,00
		20,00
		19,00
		19,00
		19,00
		20,00
		19,00
		20,00
		19,00
		19,00
		19,00
		18,00
		19,00
		19,00
		19,00
		19,00
		19,00
		19,00
		20,00
		18,00
		19,00
		19,00
		19,00
		19,00
		19,00
		18,00
		19,00
		17,00
		18,00
		19,00
		19,00
		19,00
		18,00
		19,00
		19,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		19,00
		19,00
		19,00
		19,00
		19,00
		18,00
		19,00
		19,00
		17,00
		17,00
		19,00
		19,00
		18,00
		19,00
		19,00
		19,00
		19,00
		17,00
		17,00
		18,00
		18,00
		19,00
		18,00
		19,00
		20,00
		20,00
		18,00
		19,00
		19,00
		19,00
		20,00
		18,00
		18,00
		18,00
		18,00
		19,00
		20,00
		18,00
		20,00
		19,00
		18,00
		20,00
		19,00
		19,00
		18,00
		19,00
		19,00
		19,00
		18,00
		19,00
		20,00
		20,00
		18,00
		18,00
		20,00
		18,00
		18,00
		18,00
		20,00
		18,00
		20,00
		20,00
		20,00

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		18,00
		18,00
		18,00
		18,00
		18,00
		18,00
		18,00
		18,00
		18,00
		18,00
		17,00
		18,00
		18,00
		18,00
		18,00
		18,00
		18,00
		18,00
		18,00
		18

Model: 200337
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H
		18,00
		18,00
		18,00
		18,00
		18,00
		18,00
		19,00
		18,00
		18,00
		19,00
		18,00
		18,00
		18,00
		18,00
		18,00
		18,00
		19,00
		18,00
		18,00
		17,00
		19,00
		19,00
		18,00
		19,00
		19,00
		18,00
		17,00
		17,00
		17,00
		17,00
		17,00
		17,00
		17,00
		17,00
hoogteprof		--
		23,00
		23,00
		--
1		25,00

Bijlage 3

Resultaten

Rapport: Resultatentabel
Model: 200337
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
A_A		190368,42	444095,84	48,60	42	41	36	46
A_A		190368,69	444095,46	30,60	44	43	38	48
A_A		190369,20	444094,77	9,00	45	44	39	49
A_B		190368,69	444095,46	34,20	43	43	37	48
A_B		190369,20	444094,77	12,60	45	44	39	49
A_C		190368,69	444095,46	37,80	43	43	37	48
A_C		190369,20	444094,77	16,20	45	44	39	49
A_D		190368,69	444095,46	41,40	43	42	37	47
A_D		190369,20	444094,77	19,80	44	44	38	49
A_E		190368,69	444095,46	45,00	42	42	36	47
A_E		190369,20	444094,77	23,40	44	44	38	49
A_F		190368,69	444095,46	46,80	42	42	36	47
A_F		190369,20	444094,77	27,00	44	44	38	49
B_A		190365,95	444099,20	48,60	41	41	36	46
B_A		190366,19	444098,87	30,60	43	43	37	48
B_A		190366,61	444098,30	9,00	44	44	38	49
B_B		190366,19	444098,87	34,20	43	43	37	48
B_B		190366,61	444098,30	12,60	44	44	38	49
B_C		190366,19	444098,87	37,80	43	42	37	47
B_C		190366,61	444098,30	16,20	44	44	38	49
B_D		190366,19	444098,87	41,40	42	42	36	47
B_D		190366,61	444098,30	19,80	44	43	38	48
B_E		190366,19	444098,87	45,00	42	41	36	46
B_E		190366,61	444098,30	23,40	44	43	38	48
B_F		190366,19	444098,87	46,80	42	41	36	46
B_F		190366,61	444098,30	27,00	44	43	38	48
C_A		190364,14	444101,66	48,60	41	41	35	46
C_A		190363,50	444102,54	30,60	43	42	37	47
C_A		190363,86	444102,05	9,00	44	43	38	48
C_B		190363,50	444102,54	34,20	42	42	36	47
C_B		190363,86	444102,05	12,60	44	43	38	48
C_C		190363,50	444102,54	37,80	42	42	36	47
C_C		190363,86	444102,05	16,20	43	43	37	48
C_D		190363,50	444102,54	41,40	42	41	36	46
C_D		190363,86	444102,05	19,80	43	43	37	48
C_E		190363,50	444102,54	45,00	41	41	35	46
C_E		190363,86	444102,05	23,40	43	43	37	48
C_F		190363,50	444102,54	46,80	41	41	35	46
C_F		190363,86	444102,05	27,00	43	42	37	48
D_A		190363,71	444104,62	48,60	38	37	32	42
D_A		190364,11	444105,67	30,60	39	38	33	43
D_A		190363,85	444104,97	9,00	40	40	34	45
D_B		190364,11	444105,67	34,20	39	38	33	43
D_B		190363,85	444104,97	12,60	40	40	34	45
D_C		190364,11	444105,67	37,80	38	38	32	43
D_C		190363,85	444104,97	16,20	40	39	34	44
D_D		190364,11	444105,67	41,40	38	37	32	42
D_D		190363,85	444104,97	19,80	40	39	34	44
D_E		190364,11	444105,67	45,00	38	37	32	42
D_E		190363,85	444104,97	23,40	40	39	34	44
D_F		190364,11	444105,67	46,80	38	37	32	42
D_F		190363,85	444104,97	27,00	39	39	33	44
E_A		190365,73	444109,94	48,60	36	36	30	41
E_A		190366,15	444111,03	30,60	38	37	32	42
E_A		190365,88	444110,32	9,00	38	38	32	43
E_B		190366,15	444111,03	34,20	37	37	31	42
E_B		190365,88	444110,32	12,60	38	38	33	43
E_C		190366,15	444111,03	37,80	37	37	31	42
E_C		190365,88	444110,32	16,20	38	38	32	43

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: 200337
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
E_D		190366,15	444111,03	41,40	37	36	31	41
E_D		190365,88	444110,32	19,80	38	38	32	43
E_E		190366,15	444111,03	45,00	36	36	30	41
E_E		190365,88	444110,32	23,40	38	38	32	43
E_F		190366,15	444111,03	46,80	36	36	30	41
E_F		190365,88	444110,32	27,00	38	37	32	42
F_A		190368,03	444115,97	48,60	36	35	30	40
F_A		190368,41	444117,00	30,60	37	36	31	41
F_A		190368,18	444116,38	9,00	36	36	30	41
F_B		190368,41	444117,00	34,20	36	36	30	41
F_B		190368,18	444116,38	12,60	37	37	31	42
F_C		190368,41	444117,00	37,80	36	36	30	41
F_C		190368,18	444116,38	16,20	37	37	31	42
F_D		190368,41	444117,00	41,40	36	35	30	40
F_D		190368,18	444116,38	19,80	37	37	31	42
F_E		190368,41	444117,00	45,00	36	35	30	40
F_E		190368,18	444116,38	23,40	37	37	31	42
F_F		190368,41	444117,00	46,80	35	35	30	40
F_F		190368,18	444116,38	27,00	37	36	31	41
G_A		190421,62	444111,18	30,60	39	39	33	44
G_A		190422,23	444111,31	9,00	39	39	33	44
G_A		190422,86	444111,44	48,60	38	38	33	43
G_A		190396,15	444103,35	30,60	41	41	35	46
G_B		190421,62	444111,18	34,20	39	39	33	44
G_B		190422,23	444111,31	12,60	40	39	34	44
G_B		190396,15	444103,35	34,20	41	41	35	46
G_C		190421,62	444111,18	37,80	39	39	33	44
G_C		190422,23	444111,31	16,20	40	39	34	44
G_C		190396,15	444103,35	37,80	41	41	35	46
G_D		190421,62	444111,18	41,40	39	39	33	44
G_D		190422,23	444111,31	19,80	39	39	34	44
G_D		190396,15	444103,35	41,40	41	40	35	45
G_E		190421,62	444111,18	45,00	39	38	33	43
G_E		190422,23	444111,31	23,40	39	39	33	44
G_E		190396,15	444103,35	45,00	41	40	35	45
G_F		190421,62	444111,18	46,80	39	38	33	43
G_F		190422,23	444111,31	27,00	39	39	33	44
G_F		190396,15	444103,35	46,80	41	40	35	45
H_A		190414,27	444109,62	30,60	40	39	34	44
H_A		190414,86	444109,75	9,00	40	40	34	45
H_A		190415,43	444109,87	48,60	39	39	33	44
H_B		190414,27	444109,62	34,20	40	39	34	44
H_B		190414,86	444109,75	12,60	40	40	34	45
H_C		190414,27	444109,62	37,80	40	39	34	44
H_C		190414,86	444109,75	16,20	40	40	34	45
H_D		190414,27	444109,62	41,40	40	39	34	44
H_D		190414,86	444109,75	19,80	40	40	34	45
H_E		190414,27	444109,62	45,00	39	39	34	44
H_E		190414,86	444109,75	23,40	40	39	34	44
H_F		190414,27	444109,62	46,80	39	39	33	44
H_F		190414,86	444109,75	27,00	40	39	34	44
I_A		190408,39	444107,77	9,00	41	40	35	45
I_A		190407,71	444107,53	30,60	40	40	34	45
I_A		190408,83	444107,93	48,60	40	39	34	44
I_B		190408,39	444107,77	12,60	41	40	35	45
I_B		190407,71	444107,53	34,20	40	40	34	45
I_C		190408,39	444107,77	16,20	41	40	35	45
I_C		190407,71	444107,53	37,80	40	40	34	45
I_D		190408,39	444107,77	19,80	41	40	35	45

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: 200337
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
I_D		190407,71	444107,53	41,40	40	40	34	45
I_E		190408,39	444107,77	23,40	40	40	34	45
I_E		190407,71	444107,53	45,00	40	39	34	44
I_F		190408,39	444107,77	27,00	40	40	34	45
I_F		190407,71	444107,53	46,80	40	39	34	44
J_A		190402,36	444105,60	30,60	41	40	35	45
J_A		190401,68	444105,35	9,00	41	41	35	46
J_A		190402,90	444105,79	48,60	40	39	34	44
J_B		190402,36	444105,60	34,20	41	40	35	45
J_B		190401,68	444105,35	12,60	41	41	35	46
J_C		190402,36	444105,60	37,80	41	40	35	45
J_C		190401,68	444105,35	16,20	41	41	35	46
J_D		190402,36	444105,60	41,40	40	40	35	45
J_D		190401,68	444105,35	19,80	41	41	35	46
J_E		190402,36	444105,60	45,00	40	40	34	45
J_E		190401,68	444105,35	23,40	41	41	35	46
J_F		190402,36	444105,60	46,80	40	40	34	45
J_F		190401,68	444105,35	27,00	41	40	35	45
K_A		190396,15	444103,35	30,60	41	41	35	46
K_A		190395,76	444103,21	48,60	40	40	34	45
K_A		190396,60	444103,52	9,00	42	41	36	46
K_B		190396,15	444103,35	34,20	41	41	35	46
K_B		190396,60	444103,52	12,60	42	41	36	46
K_C		190396,15	444103,35	37,80	41	41	35	46
K_C		190396,60	444103,52	16,20	42	41	36	46
K_D		190396,15	444103,35	41,40	41	40	35	45
K_D		190396,60	444103,52	19,80	42	41	36	46
K_E		190396,15	444103,35	45,00	41	40	35	45
K_E		190396,60	444103,52	23,40	42	41	36	46
K_F		190396,15	444103,35	46,80	41	40	35	45
K_F		190396,60	444103,52	27,00	41	41	36	46
L_A		190388,24	444100,50	48,60	41	40	35	45
L_A		190388,47	444100,58	30,60	42	42	36	47
L_A		190388,92	444100,74	9,00	43	42	37	47
L_B		190388,47	444100,58	34,20	42	41	36	46
L_B		190388,92	444100,74	12,60	43	42	37	47
L_C		190388,47	444100,58	37,80	42	41	36	46
L_C		190388,92	444100,74	16,20	42	42	37	47
L_D		190388,47	444100,58	41,40	41	41	36	46
L_D		190388,92	444100,74	19,80	42	42	36	47
L_E		190388,47	444100,58	45,00	41	41	35	46
L_E		190388,92	444100,74	23,40	42	42	36	47
L_F		190388,47	444100,58	46,80	41	41	35	46
L_F		190388,92	444100,74	27,00	42	42	36	47
M_A		190382,46	444098,41	48,60	41	41	35	46
M_A		190382,62	444098,47	30,60	43	42	37	47
M_A		190382,91	444098,57	9,00	43	43	37	48
M_B		190382,62	444098,47	34,20	42	42	36	47
M_B		190382,91	444098,57	12,60	43	43	37	48
M_C		190382,62	444098,47	37,80	42	42	36	47
M_C		190382,91	444098,57	16,20	43	43	37	48
M_D		190382,62	444098,47	41,40	42	41	36	46
M_D		190382,91	444098,57	19,80	43	43	37	48
M_E		190382,62	444098,47	45,00	42	41	36	46
M_E		190382,91	444098,57	23,40	43	42	37	47
M_F		190382,62	444098,47	46,80	41	41	36	46
M_F		190382,91	444098,57	27,00	43	42	37	47
N_A		190374,46	444095,52	48,60	42	41	36	46
N_A		190374,64	444095,59	30,60	43	43	37	48

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: 200337
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
N_A		190374,88	444095,67	9,00	44	44	38	49
N_B		190374,64	444095,59	34,20	43	43	37	48
N_B		190374,88	444095,67	12,60	44	44	38	49
N_C		190374,64	444095,59	37,80	43	42	37	47
N_C		190374,88	444095,67	16,20	44	43	38	48
N_D		190374,64	444095,59	41,40	42	42	37	47
N_D		190374,88	444095,67	19,80	44	43	38	48
N_E		190374,64	444095,59	45,00	42	42	36	47
N_E		190374,88	444095,67	23,40	44	43	38	48
N_F		190374,64	444095,59	46,80	42	41	36	46
N_F		190374,88	444095,67	27,00	43	43	38	48

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

adviseurs in
ruimtelijke
ontwikkeling

correspondentie SAB
Postbus 479
6800 AL Arnhem
T: 026 357 69 11
E: info@sab.nl
www.sab.nl

bezoekadres Arnhem
Frombergdwarsstraat 54
6814 DZ Arnhem

bezoekadres Amsterdam
Jacob Bontiusplaats 9
1018 LL Amsterdam

Bijlage 8 onderzoek externe veiligheid

adviseurs in ruimtelijke ontwikkeling

Externe Veiligheid

Arnhem, Podium26

Gemeente Arnhem

Datum: 7-2-2022

Projectnummer: 200337

Versie 1.3

INHOUD

1	**Inleiding**	**3**
1.1	Situering	3
1.2	Toekomstige situatie	4
2	**Wettelijk kader**	**5**
2.1	Algemeen	5
2.2	Risicoaspecten	5
2.3	Verantwoording	7
2.4	Risicoaandachtsgebieden	8
2.5	Aanwijzen onderzoeksgebied	8
3	**Onderzoeksgebied**	**9**
3.1	Risicovolle inrichtingen	9
3.2	Transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen	10
3.3	Transport van gevaarlijke stoffen over spoor, water en weg	10
3.4	Conclusie	10
4	**Risicoanalyse**	**11**
4.1	Onderzoeksgegevens	11
4.2	Onderzoeksresultaten	11
4.3	Samenvatting risicoanalyse	13
5	**Verantwoording groepsrisico**	**14**
5.1	Wettelijk kader	14
5.2	Scenario's	14
5.3	Beheersbaarheid / bestrijdbaarheid	16
5.4	Zelfredzaamheid	17
5.5	Personendichtheid	18
5.6	Groepsrisico	18
5.7	Maatregelen in het plan	18
5.8	Andere ruimtelijke ontwikkelingen	19
6	**Advies Veiligheidsregio**	**20**
7	**Eindconclusie**	**21**

Bijlage I: Rapport RBMII – Huidige situatie

Bijlage II: Rapport RBMII – Toekomstige situatie

Bijlage III: Advies Veiligheidsregio Gelderland Midden

1 Inleiding

In de nabije omgeving van het station te Arnhem bevindt zich de ontwikkellocatie K3/K7. Het voornemen bestaat om op deze locatie nieuwbouw ten behoeve van wonen, werken en ontmoeten te realiseren. Voor de beoogde ontwikkeling onder de noemer ‘Podium26’ is een wijziging van het bestemmingsplan vereist. In het kader van een goede ruimtelijke ordening is het derhalve noodzakelijk het voorgenomen plan te toetsen op gebied van externe veiligheid.

1.1 Situering

De ontwikkellocatie grenst ten noorden aan het spoor van station Arnhem Centraal en ligt daarmee ten noordwesten van het centrum, binnen de bebouwde kom. De directe omgeving wordt gekenmerkt door kantoorgebouwen, commerciële plint en openbaar vervoersvoorzieningen. Figuur 1 geeft de ligging van de ontwikkellocatie ten opzichte van de nabije omgeving weer en Figuur 2 is een luchtfoto van de ontwikkellocatie (op de navolgende pagina).

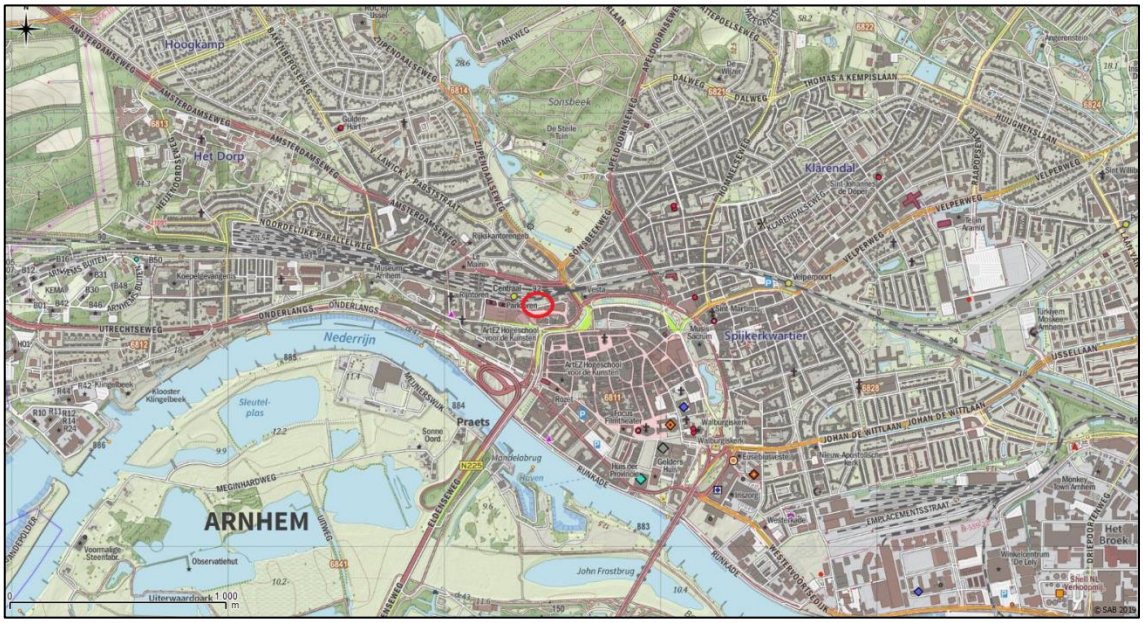

Figuur 1 Topografische situering van het plangebied (in rood)

Figuur 2 Luchtfoto van de ontwikkellocatie (in rood)

1.2 Toekomstige situatie

Het plan voorziet in de bouw van ‘Podium26’, een multifunctioneel gebouw met een combinatie van wonen, werken en ontmoeten. Daarbij wordt de volgende verdeling aangehouden als uitgangspunt voor het toekomstige gebouw:

- Wonen: 40 appartementen
- Kantoor: 9.000 m^2 bvo (bruto vloeroppervlak);
- Horeca: 2.000 m^2 bvo;

De beoogde ontwikkeling zal een toename van het aantal aanwezige personen in het plangebied tot gevolg hebben, waardoor het noodzakelijk is potentiele risico’s op gebied van externe veiligheid inzichtelijk te maken. Figuur 3 geeft een impressie van het plan weer.

Figuur 3 Impressie

2 Wettelijk kader

2.1 Algemeen

Het externe veiligheidsbeleid is gericht op de beperking en/of beheersing van de risico's voor de omgeving vanwege gevaarlijke stoffen binnen inrichtingen en het transport van gevaarlijke stoffen over weg, water, spoor of buisleidingen. Het uitgangspunt van het beleid is dat burgers voor de veiligheid van hun omgeving mogen rekenen op een minimaal beschermingsniveau (plaatsgebonden risico). Daarnaast moet de kans op een groot ongeluk met meerdere slachtoffers (groepsrisico) worden afgewogen en verantwoord bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen binnen het invloedsgebied van een risicobron.

Voor (de omgeving van) de meest risicovolle bedrijven is het "Besluit externe veiligheid inrichtingen" (Bevi) en het Besluit risico's zware ongevallen (Brzo) van belang. Aanvullend zijn in het Vuurwerkbesluit, circulaire ontplofbare stoffen voor civiel gebruik, Besluit ruimte en Activiteitenbesluit (Besluit algemene regels inrichtingen milieubeheer) veiligheidsafstanden genoemd die rond minder risicovolle inrichtingen moeten worden aangehouden. Daarnaast is het toetsingskader voor omgeving van transportassen en buisleidingen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen vastgelegd in respectievelijk het "Besluit externe veiligheid transportroutes" (Bevt), "Besluit externe veiligheid buisleidingen" (Bevb) en het Basisnet.

Vooruitlopend op de introductie van de Omgevingswet heeft het RIVM op verzoek van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat in het "Handboek Omgevingsveiligheid" invulling gegeven aan een gemoderniseerde aanpak van het externe veiligheidsbeleid. Het handboek is digitaal gepubliceerd en dient als levend document dat aansluit op recente besluitvorming en inzichten. De actuele en gearchiveerde versies zijn te vinden op omgevingsveiligheid.rivm.nl.

2.2 Risicoaspecten

Voor zowel de handelingen met gevaarlijke stoffen bij bedrijven als het transport van gevaarlijke stoffen zijn twee aspecten van belang, namelijk het plasbrandgevaar (PAG), het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR).

2.2.1 Plasbrandaandachtsgebied (PAG)

Het Plasbrandaandachtsgebied (PAG) beschrijft de zone nabij wegen en spoorwegen die gebruikt worden voor grotere hoeveelheden transporten van gevaarlijke stoffen. In het Basisnet is voor het PAG een zone van 30 meter naast de infrastructuur opgenomen, afhankelijk van de soort infrastructuur wordt het meetpunt bepaald. De aanwezigheid van een PAG wordt bepaald aan de hand van de in het Basisnet vermelden gegevens. Voor plangebieden binnen een PAG gelden conform paragraaf 2.3 van de Regeling Bouwbesluit 2012 aanvullende bouweisen.

2.2.2 Plaatsgebonden Risico (PR)

Het plaatsgebonden risico (PR) geeft de kans, op een bepaalde plaats, om te overlijden ten gevolge van een ongeval bij een risicovolle activiteit. De kans heeft betrekking op een fictief persoon die de hele tijd op die plaats aanwezig is. Bij het beoordelen van gevaarlijke locaties

wordt uitgegaan van een basisnorm: het risico om te overlijden aan een ongeluk met een gevaarlijke stof mag voor omwonenden niet hoger zijn dan 1 op de miljoen per jaar.

Het PR kan op de kaart van het gebied worden weergeven met zogeheten risicocontouren: lijnen die punten verbinden met eenzelfde PR. Binnen de 10^{-6}/jaar contour (welke als wettelijk harde norm fungeert) mogen geen nieuwe kwetsbare[1] objecten geprojecteerd worden. Voor beperkt kwetsbare objecten geldt de 10^{-6}/jaar contour niet als grenswaarde, maar als een richtwaarde.

2.2.3 Groepsrisico (GR)

Het groepsrisico (GR) is een maat voor de kans dat bij een ongeval een groep slachtoffers valt met een bepaalde omvang. Het GR is daarmee een maat voor de maatschappelijke ontwrichting bij een calamiteit. Het GR wordt bepaald binnen het invloedsgebied van een risicovolle activiteit. Dit invloedsgebied wordt begrensd door de 1% letaliteitsgrens (tenzij anders bepaald): de afstand waarop nog 1% van de blootgestelde mensen in de omgeving komt te overlijden bij een calamiteit met gevaarlijke stoffen.

Het GR kan niet ‘op de kaart’ worden weergegeven, maar wordt weergegeven in een grafiek waar de kans (f) afgezet wordt tegen het aantal slachtoffers (N): de fN-curve.

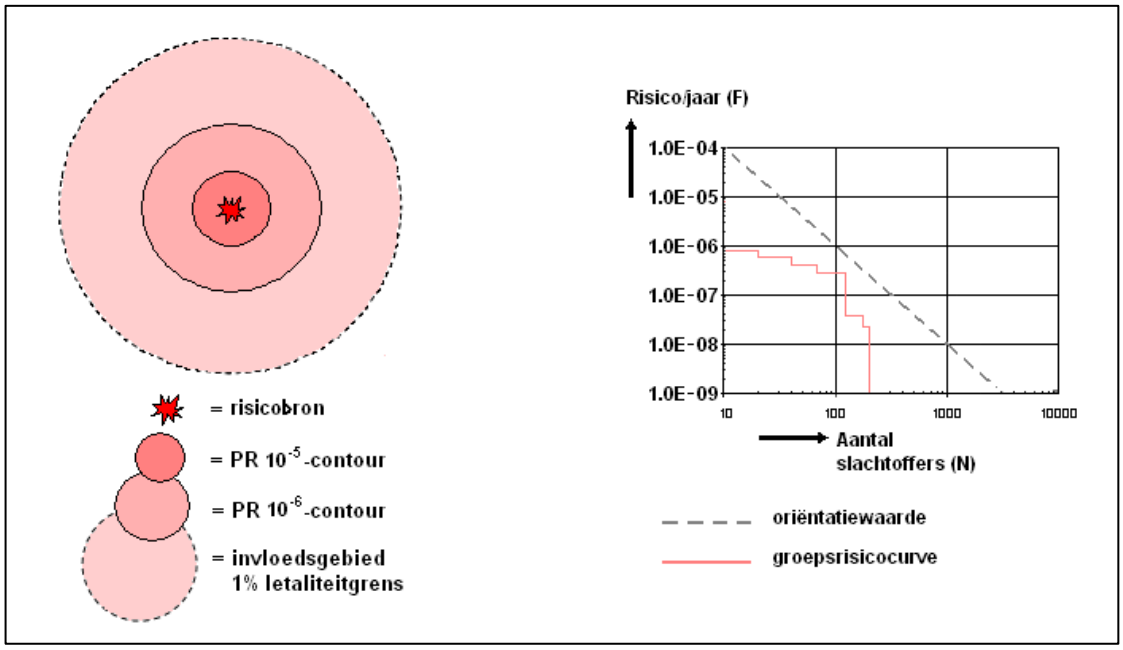

Figuur 4 Weergave plaatsgebonden risicocontouren, invloedsgebied en groepsrisicografiek met oriëntatiewaarde voor transport

[1] Objecten waar mensen doorgaans dag en nacht verblijven, genieten bijzondere bescherming (denk hierbij aan woningen). Dit geldt ook voor bepaalde groepen mensen die op basis van fysieke of psychische gesteldheid extra kwetsbaar zijn (denk hierbij aan verblijfruimten voor kinderen, ouderen, zieken of psychisch kwetsbare personen). Bovendien is het onderscheid tussen kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten gebaseerd op het aantal en de verblijftijd van groepen mensen en op de aanwezigheid van adequate vluchtmogelijkheden.

Het groepsrisico geeft aan waar zich mogelijk een ramp met veel slachtoffers kan voordoen en houdt daarbij rekening met de aard en dichtheid van de bebouwing in de nabijheid van de risicobron. Dit laatste geldt ook voor inrichtingen met gevaarlijke stoffen.

Het groepsrisico wordt weergegeven in een grafiek waarin op de verticale as de cumulatieve kans op het aantal doden per jaar en op de horizontale het aantal doden logaritmisch is weergegeven.

De oriëntatiewaarde voor het groepsrisico bij inrichtingen is per inrichting gemeten en per jaar:
- 10^{-5} voor een ongeval met ten minste 10 dodelijke slachtoffers;
- 10^{-7} voor een ongeval met ten minste 100 dodelijke slachtoffers;
- 10^{-9} voor een ongeval met ten minste 1.000 dodelijke slachtoffers;
- enzovoort (een lijn door deze punten bepaalt de oriëntatiewaarde).

De oriëntatiewaarde voor het groepsrisico bij het vervoer van gevaarlijke stoffen is per transportsegment (geldt ook voor buisleidingen) gemeten per kilometer en per jaar:
- 10^{-4} voor een ongeval met ten minste 10 dodelijke slachtoffers;
- 10^{-6} voor een ongeval met ten minste 100 dodelijke slachtoffers;
- 10^{-8} voor een ongeval met ten minste 1.000 dodelijke slachtoffers;
- enzovoort (een lijn door deze punten bepaalt de oriëntatiewaarde).

2.3 Verantwoording

In het Bevi, Bevt en het Bevb is een verplichting tot verantwoording van het groepsrisico opgenomen. Deze verantwoordingsplicht houdt in dat iedere wijziging met betrekking tot planologische keuzes moet worden onderbouwd én verantwoord door het bevoegd gezag. Hierbij geeft het bevoegd gezag aan of het groepsrisico in de betreffende situatie aanvaardbaar wordt geacht. In het Bevi, Bevt en het Bevb zijn bepalingen opgenomen waaraan deze verantwoording dient te voldoen. Conform de Bevt dient bij een significante toename van het groepsrisico of een overschrijding van de oriëntatiewaarde het groepsrisico verantwoord te worden. De verantwoording van het groepsrisico is conform het Bevi van toepassing indien sprake is van een ruimtelijke ontwikkeling binnen het invloedsgebied van een Bevi-inrichting. In het Bevb is voor de verantwoordingsplicht een onderscheid gemaakt tussen het 100%-letaliteitsgebied en het 1%-letaliteitsgebied. Binnen eerstgenoemd gebied geldt een uitgebreide verantwoordingsplicht, in laatstgenoemd gebied dient alleen bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid beschouwd te worden.

Verplichte en onmisbare onderdelen:		
A		Ligging GR t.o.v. oriënterende waarde
B		Toename GR t.o.v. nulsituatie
C		De mogelijkheden van zelfredzaamheid van de bevolking
D		De mogelijkheden van hulpverlening
E		Nut en noodzaak van de ontwikkeling
F		Het tijdsaspect

Figuur 5 Verplichte en onmisbare onderdelen van de verantwoordingsplicht van het groepsrisico

2.4 Risicoaandachtsgebieden

In aanvulling op de voorgaande risicoaspecten wordt er in het Handboek Omgevingsveiligheid onderscheid gemaakt van drie soorten gevaren voor de omgeving: warmtestraling (brand), overdruk (explosie) en concentratie van giftige stoffen in de lucht (gifwolk). Ten behoeven van deze drie gevaren zijn respectievelijk drie aandachtsgebieden getypeerd, namelijk het brandaandachtsgebied, het explosieaandachtsgebied en het gifwolkaandachtsgebied.

2.4.1 Brandaandachtsgebied

In een brandaandachtsgebied is de berekende warmtestraling, als gevolg van een brand met gevaarlijke stoffen groter dan of gelijk aan 10 kW/m2 (Besluit kwaliteit leefomgeving [Bkl] artikel 5.12, lid 1). In de geldende regelgeving zijn er voor het brandaandachtsgebied vaste afstanden vastgesteld of zijn deze afstanden specifiek te berekenen. Bij het transport van gevaarlijke stoffen via wegen en spoorwegen wordt het brandaandachtsgebied, dus de nabije zone van de transportroute, in de vigerende regelgeving benoemd als het Plasbrandaandachtsgebied (PAG). In het Basisnet is voor het PAG een zone van 30 meter naast de infrastructuur opgenomen, afhankelijk van de soort infrastructuur wordt het meetpunt bepaald. De aanwezigheid van een PAG wordt bepaald aan de hand van de in het Basisnet opgenomen gegevens. Voor plangebieden binnen een PAG gelden conform paragraaf 2.3 van de Regeling Bouwbesluit 2012 aanvullende bouweisen.

2.4.2 Explosieaandachtsgebied

In het explosieaandachtsgebied is de berekende overdruk, als gevolg van een explosie van gevaarlijke stoffen, gelijk aan of hoger dan 10 kPa (0,1 bar).

2.4.3 Gifwolkaandachtsgebied

Een gifwolkaandachtsgebied is het gebied waarbinnen de concentratie giftige stoffen binnenshuis groter is dan de Levensbedreigende Waarde bij 30 minuten blootstelling (LBW3). Bei ruimtelijke ontwikkelingen, niet zijnde vergunningen ten behoeve van milieubelastende activiteiten, geldt een beleidsmatige afkapgrens van 1,5 km. Binnen dit gebied dient rekening gehouden te worden met het groepsrisico als gevolg van een gifwolk (Bkl artikel 5.12, lid 4).

2.5 Aanwijzen onderzoeksgebied

Uitgaande van de voorgaande wettelijke kaders is de beleidsmatige afkapgrens van 1,5 km voor het gifwolkaandachtsgebied bij ruimtelijke ontwikkelingen de maximale zone waarbinnen risicobronnen dienen te worden meegenomen in de omgeving van een ontwikkellocatie. In dit onderzoek wordt derhalve stilgestaan bij alle risicobronnen in een straal van 1,5 km vanaf de ontwikkellocatie.

3 Onderzoeksgebied

De ontwikkellocatie grenst ten noorden aan het spoor van station Arnhem Centraal. In het kader van mogelijke aanvullende risicobronnen is het noodzakelijk inzicht te krijgen in nabije risicovolle inrichtingen en transportroutes. Figuur 6 geeft de potentiele risicobronnen conform de risicokaart weer.

Figuur 6 Potentiële risicobronnen nabij de ontwikkellocatie

In het kader van de waarborging van de externe veiligheid is het van belang om de risicobronnen rondom het plangebied in kaart te brengen. Figuur 6 voorziet hierin en toont alle in de nabije omgeving van het plangebied gelegen risicobronnen. In navolgende risico-inventarisatie is gekeken naar de volgende aspecten, die van invloed kunnen zijn op het plangebied, op maximaal 1,5 km afstand:

- risicovolle inrichtingen;
- transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen;
- transport van gevaarlijke stoffen over spoor, water en weg.

3.1 Risicovolle inrichtingen

In de nabijheid, op maximaal 1,5 km afstand, van de ontwikkellocatie bevinden zich geen risicovolle inrichtingen. Een nader onderzoek is derhalve niet noodzakelijk.

3.2 Transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen

In de nabijheid, op maximaal 1,5 km afstand, van de ontwikkellocatie bevinden zich geen hogedruk aardgasleidingen. Een nader onderzoek is derhalve niet noodzakelijk.

3.3 Transport van gevaarlijke stoffen over spoor, water en weg

3.3.1 Spoor

In de nabijheid, op maximaal 1,5 km afstand, van de ontwikkellocatie bevindt zich één relevant spoortraject. Het spoortraject 62: Arnhem – Zutphen grenst direct aan de ontwikkellocatie. Tabel 1 geeft de kenmerken van het spoortraject weer.

Tabel 1 Invloedsgebied spoor

Stofcategorie	Aantal ketelwagens	Invloedsgebied (m)	Afstand tot ontwikkellocatie
A	1.700	460	± 10 meter
B2	200	995	± 10 meter
B3	0	>4.000	n.v.t.
C3	1050	35	± 10 meter
D3	50	375	± 10 meter
D4	50	>4.000	± 10 meter

Geconcludeerd wordt dat het spoortraject gezien de afstand tot de ontwikkellocatie een belemmering kan vormen voor het plan. Een nader onderzoek is derhalve vereist.

3.3.2 Water

In de nabijheid, op maximaal 1,5 km afstand, van de ontwikkellocatie bevindt zich geen binnenvaartroute. Een nader onderzoek is derhalve niet noodzakelijk.

3.3.3 Weg

In de nabijheid, op maximaal 1,5 km afstand, van de ontwikkellocatie bevinden zich geen relevante wegvakken. Een nader onderzoek is derhalve niet noodzakelijk.

3.4 Conclusie

In voorliggend rapport worden de potentiele risicobronnen beschouwd voor wat betreft het aspect externe veiligheid. Uit de inventarisatie van nabije risicobronnen blijkt het volgende:

- De ontwikkellocatie bevindt zich niet binnen het invloedsgebied van risicovolle inrichtingen, buisleidingen, water en weg.
- De ontwikkellocatie bevindt zich in de directe nabijheid van het spoortraject 62: Arnhem – Zutphen. Een nader onderzoek is derhalve vereist. De navolgende hoofdstukken voorzien in het onderzoek en de verantwoording van het groepsrisico.

4 Risicoanalyse

Aan de hand van de Regeling Basisnet en de risicokaart is het nabije spoortraject 62: Arnhem – Zutphen verkend. Hierbij is tevens de Tabel Basisnet spoor (bijlage II van de Regeling Basisnet) gebruikt de aanwezige stofcategorieën en het bijbehorende invloedgebied van het spoor te bepalen. Deze zijn in voorgaand hoofdstuk, in tabel 3, nader toegelicht.

4.1 Onderzoeksgegevens

Bij de risicoberekening wordt uitgegaan van de standaard aanname, dat 29% van het transport met gevaarlijke stoffen overdag en 71% 's nachts plaatsvindt. Aan de hand van de Tabel Basisnet spoor is voor het traject een maximale breedte variërend tussen 0 en 24 meter opgenomen.

4.1.1 Huidige situatie

In de huidige situatie betreft de ontwikkellocatie een braakliggend perceel. Om inzicht te krijgen in het spoor als potentiële risicobron voor de ontwikkellocatie en de nabije omgeving is de huidige populatie in een straal van 500 meter meegenomen. De gegevens over aantallen aanwezigen zijn berekend in de BAG populatieservice en geëxporteerd ten einde deze te kunnen invoeren in het programma RBM II (versie 2.3 en versie 2.4). De gegevens uit de BAG populatieservice dienen derhalve als populatiebestand voor de huidige situatie.

4.1.2 Toekomstige situatie

In de toekomstige situatie wordt het huidige populatiebestand, verkregen van de BAG populatieservice, aangevuld met het totaal aantal extra personen, dat aanwezig zal zijn in het beoogde pand. Tabel 2 geeft de aantallen personen en bijbehorende kenmerken[2] qua verdeling weer.

Tabel 2 Aantal personen

Gebruiksfunctie	Aantal	Kencijfer	Verdeling dag/nacht	Totaal
Wonen	40 appartementen	2,4 per verblijfsobject	50/100	100 personen
Kantoor	9.000 m^2 bvo	30 m^2 bvo per persoon	100/0	300 personen
Horeca	2.000 m^2 bvo	5 m^2 bvo per persoon	100/50	400 personen
Totaal (afgerond)				*800 personen*

In het programma RBM II dient een nieuw bouwvlak toegevoegd te worden met dit aantal aanwezigen. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de specifieke parameters per gebruiksfunctie. Daarmee wordt een zo realistisch mogelijk beeld van het toekomst aantal aanwezigen nabij het spoor als potentiele risicobron geschetst.

4.2 Onderzoeksresultaten

Om de haalbaarheid van deze ontwikkeling aan te tonen zijn respectievelijk de huidige situatie en de toekomstige situatie getoetst aan het aspect 'externe veiligheid' in relatie tot het transport van gevaarlijke stoffen via het nabije spoortraject 62: Arnhem – Zutphen. In het navolgende

[2] Bron: Tabel 'bepalen van personenaantallen EV, deel B voor gerealiseerde verblijfsfuncties t.b.v. de Populatieservice, september 2017'

worden de onderzoeksresultaten nader toegelicht aan de hand van het Plasbrandaandachtsgebied, het Plaatsgebonden risico en het Groepsrisico.

4.2.1 Plasbrandaandachtsgebied

De aanwezigheid van een Plasbrandaandachtsgebied (PAG) wordt bepaald aan de hand van de in het Basisnet opgenomen gegevens. Uit de gegevens van de Tabel Basisnet spoor blijkt dat het spoortraject 62 Arnhem – Zutphen geen PAG kent. Geconcludeerd kan worden dat het plangebied niet binnen een PAG valt en derhalve geen aanvullende bouweisen voor bouwen in een PAG gelden.

4.2.2 Plaatsgebonden risico

De aanwezigheid van een Plaatsgebonden risico (PR) kan onder andere worden bepaald aan de hand van de in het Basisnet opgenomen gegevens. Uit de gegevens van de Tabel Basisnet spoor blijkt dat het dichtstbijzijnde gedeelte van spoortraject 62 Arnhem – Zutphen, namelijk spoorvak K geen PR-contour 10^{-6}/j en geen PR 10^{-7}/j contour kent, wel is er sprake van een PR 10^{-8}/j contour van 160 meter. Figuur 7 geeft het plaatsgebonden risico van het spoortraject weer.

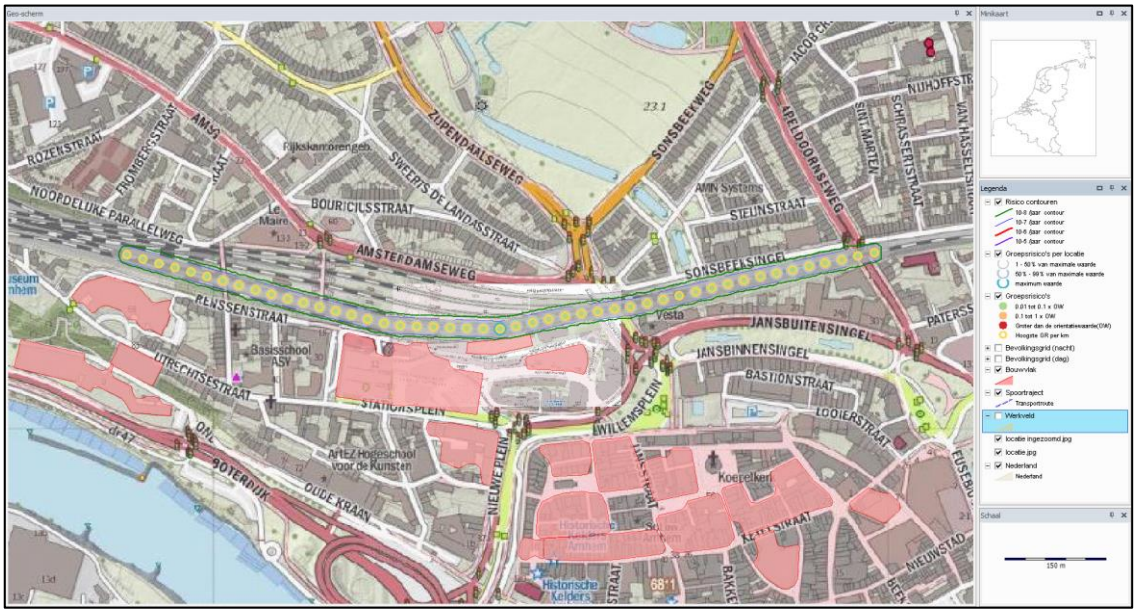

Figuur 7 PR-contouren

4.2.3 Groepsrisico

Het groepsrisico is berekend met het programma RBM II en de voorafgaand genoemde huidige situatie en de toekomstige situatie met bijbehorende populatiegegevens. In de toekomstige situatie wordt uitgegaan van een toename van de personendichtheid met 800 personen.

In de navolgende figuren worden de fN-curves van de huidige situatie en de drie toekomstige situaties weergegeven. In alle figuren is het rode gebied het groepsrisico hoger dan de oriënterende waarde (normwaarde hoger dan 0,01), in het gele gebied is het groepsrisico gelegen tussen 0,1 maal oriënterende waarde en de oriënterende waarde (normwaarde tussen 0.001 en 0.01). In het groene gebied is het groepsrisico minder dan 0,1 maal de oriënterende waarde (normwaarde lager dan 0.001).

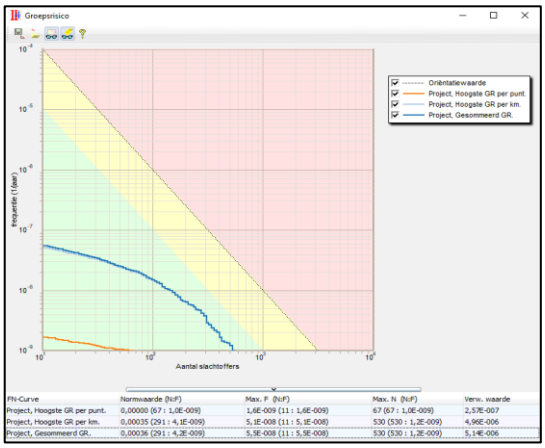

Figuur 8 Huidige situatie fN-curve

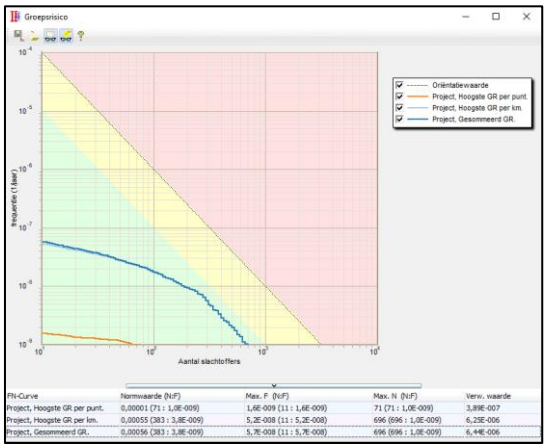

Figuur 9 Toekomstige situatie fN-curve

Uit de berekeningen blijkt dat zowel in de huidige situatie evenals in de toekomstige situatie voor wat betreft het hoogste groepsrisico per kilometer van de route en het gesommeerde groepsrisico van de route de oriëntatiewaarde niet wordt overschreden.

Tabel 3 Aantal slachtoffers

Situatie	Figuur	Max. N slachtoffers
Huidige situatie	Figuur 8	530
Toekomstige situatie	Figuur 9	696

4.3 Samenvatting risicoanalyse

Als gevolg van het ontwikkelplan zal de personendichtheid in het invloedsgebied van het spoortraject 62: Arnhem – Zutphen toenemen. Het spoortraject kent in de nabijheid van de ontwikkellocatie geen plasbrandaandachtsgebied en geen PR 10^{-6}/j contour. Tevens is gebleken dat zowel in de huidige als in de toekomstige situatie het groepsrisico minder dan 0,1 maal de oriënterende waarde bedraagt. Ingevolge artikel 8 Bevt kan een volledige verantwoording van het groepsrisico achterwege blijven als het groepsrisico, gelet op de dichtheid van personen, niet hoger is dan 0,1 maal de oriëntatiewaarde. Wel is het wenselijk het groepsrisico van in invloedsgebieden liggende bebouwing zoveel mogelijk te minimaliseren. In het navolgende hoofdstuk zal door middel van een beperkte verantwoording van het groepsrisico hierin voorzien.

5 Verantwoording groepsrisico

In Arnhem bestaat het voornemen nabij het station Arnhem Centraal het plan ‘Podium26’ met woningen, kantoor en commerciële ruimte te realiseren. In de voorgaande hoofdstukken is het toekomstige gebruik nader toegelicht en is het plan in het kader van externe veiligheid onderzocht. Zowel in de huidige situatie evenals in de toekomstige situatie blijkt het groepsrisico minder dan 0,1 maal de oriënterende waarde, waardoor kan worden volstaan met een beperkte verantwoording van het groepsrisico.

5.1 Wettelijk kader

Conform het gemeentelijk beleid externe veiligheid van de gemeente Arnhem is een volledige verantwoording van het groepsrisico echter ook vereist wanneer een plan betrekking heeft op een ontwikkeling die geheel of gedeeltelijk binnen 200 meter van een transportroute ligt. Het voorliggende plan grenst ten noorden aan het spoortraject 62 en valt derhalve onder de door de gemeente Arnhem opgelegde verantwoordingsplicht. De navolgende paragraven voorzien hierin.

Ten aanzien van het groepsrisico van de genoemde risicobronnen dient te worden ingegaan op de elementen van de verantwoording uit artikel 7 en 8 van het Bevt. Het betreft verantwoording op de volgende onderdelen:

1. De mogelijkheden tot voorbereiden van bestrijding en beperking van de omvang van een ramp;
2. De mogelijkheden voor personen om zich in veiligheid te brengen;
3. De te verwachten dichtheid van personen binnen het invloedsgebied (nieuw en oud);
4. De hoogte van het groepsrisico (nieuw en oud);
5. Indien mogelijk de maatregelen ter beperking van het groepsrisico in het plan;
6. De voor en nadelen van andere mogelijkheden voor ruimtelijke ontwikkelingen met een lager groepsrisico.

Deze verantwoording dient gelezen te worden in combinatie met de vigerende veiligheidsplannen van de gemeente Arnhem en de daarin gemaakte keuzes.

5.2 Scenario’s

In het navolgende worden de calamiteitenscenario’s beschreven die, gezien de afstand tot de ontwikkellocatie het meest relevant zijn. Overige scenario’s kunnen voor transport van gevaarlijke stoffen eveneens van belang zijn, maar zijn slechts in mindere mate relevant voor de beoogde ontwikkeling.

5.2.1 Koude BLEVE

Door externe beschadiging van de ketel, bijvoorbeeld na een botsing, kan gevaarlijke stof vrijkomen en ontsteken. Bij deze koude BLEVE ontstaat een vuurbal en drukgolf met warmtestraling, overdruk en scherfwerking tot gevolg.

Figuur 10 Scenario koude BLEVE (Bron: Scenarioboekev.nl)

5.2.2 Warme BLEVE

Door een brand, bijvoorbeeld met externe oorzaak, kan de druk in een ketel oplopen. De ketel verzwakt en bezwijkt waardoor gevaarlijke stof vrijkomt en ontsteekt. Bij deze warme BLEVE ontstaat een vuurbal en drukgolf met warmtestraling, overdruk en scherfwerking tot gevolg.

Figuur 11 Scenario warme BLEVE (Bron: Scenarioboekev.nl)

5.2.3 Giftige wolk

Door een scheur in de ketelwagen, bijvoorbeeld na een botsing, kan in korte tijd een groot deel van de gevaarlijke stof uitstromen. Daarbij kan een giftige plas ontstaan waarbij de stof uitdampt en zich een gifwolk vormt die met de wind mee verspreidt.

Figuur 12 Scenario giftige wolk (Bron: Scenarioboekev.nl)

5.3 Beheersbaarheid / bestrijdbaarheid

Allereerst is het voor de bestrijdbaarheid van een ramp of zwaar ongeval van belang om de aanrijdtijden van de brandweer voor het plangebied te inventariseren. Vanuit de brandweerkazerne Arnhem Noord is de locatie binnen 8 minuten te bereiken. Geconcludeerd wordt dat het plangebied en diens directe omgeving met het station Arnhem Centraal goed bereikbaar is voor de brandweer.

Bij een calamiteit, waarbij toxische stoffen (kunnen) vrijkomen, zal de brandweer inzetten op het beperken of voorkomen van effecten. Deze inzet zal voornamelijk plaatsvinden bij de bron. De brandweer richt zich dan niet direct op het bestrijden van effecten in of nabij het plangebied. De mogelijkheden voor bestrijdbaarheid bij het toxische scenario worden daarom niet verder in beschouwing genomen.

Ten aanzien van het brandbare scenario, zet de brandweer eveneens in op het beperken of voorkomen van effecten. Deze inzet zal voornamelijk plaatsvinden bij de bron. De brandweer richt zich dan niet direct op het bestrijden van effecten in of nabij het plangebied.

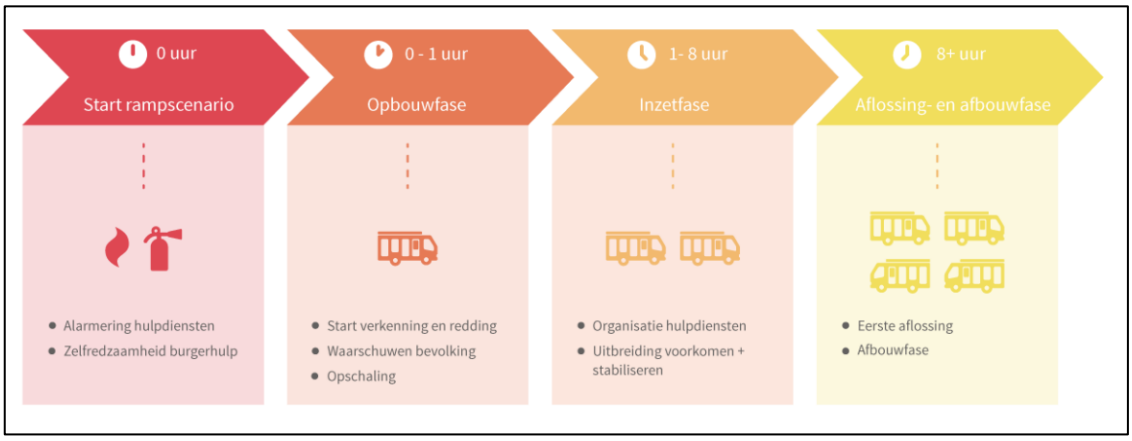

Figuur 13 Verloop bij grootschalig brandweer optreden (Bron: Scenarioboekev.nl)

5.3.1 Bluswatervoorzieningen

Wel is het van belang dat zich in het plangebied voldoende bluswatervoorzieningen bevinden. Het is te veronderstellen dat gezien het gegeven dat de locatie in de directe nabijheid van station Arnhem Centraal ligt, voldoende voorzieningen hiervoor aanwezig zijn.

5.4 Zelfredzaamheid

Zelfredzaamheid is het zichzelf kunnen onttrekken aan een dreigend gevaar, zonder daadwerkelijke hulp van hulpverleningsdiensten. De mogelijkheden voor zelfredzaamheid bestaan globaal uit schuilen en ontvluchting. Het zelfredzame vermogen van personen in de buurt van een risicovolle bron is een belangrijke voorwaarde om grote effecten bij een incident te voorkomen.

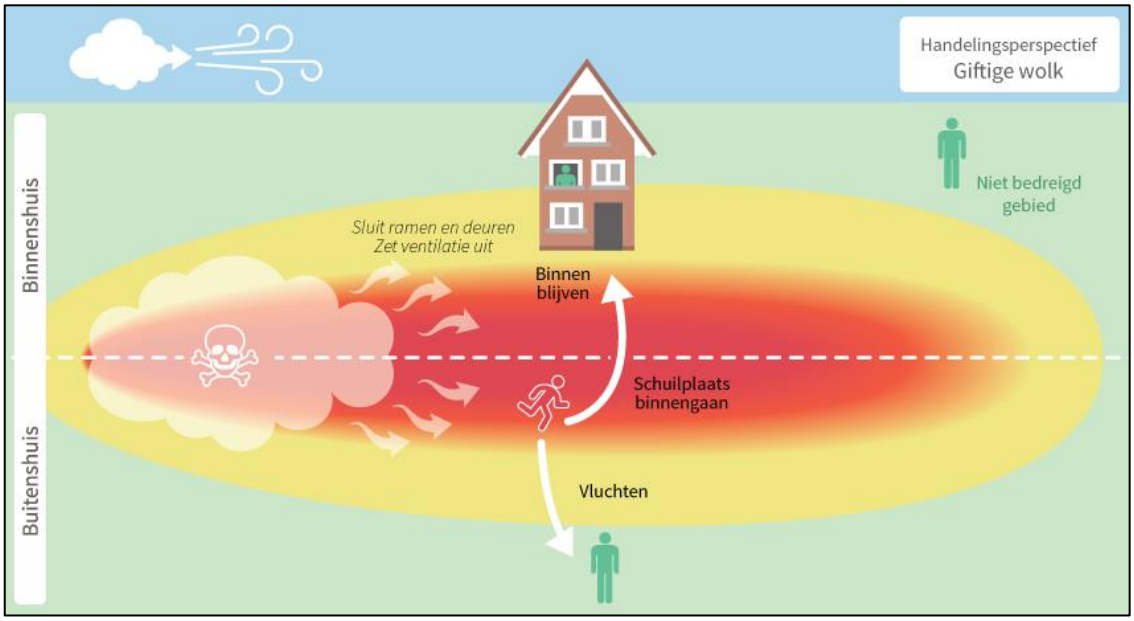

Figuur 14 Handelingsperspectief giftige wolk (Bron: Scenarioboekev.nl)

5.4.1 Alarmering

Bij een calamiteit, waarbij toxische stoffen (kunnen) vrijkomen en/of er een explosie plaatsvindt, is het belangrijk dat de aanwezigen in het plangebied worden geïnformeerd hoe te handelen bij

dat incident. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de zogenaamde waarschuwings- en alarmeringspalen (WAS-palen) of NL-alert. Bij het genoemde toxische incidentscenario is het advies om te schuilen in een gebouw en de ramen, deuren en ventilatieopeningen te sluiten.

5.4.2 Schuilen

Bij het genoemde toxische incidentscenario is het advies om te schuilen in een gebouw en de ramen, deuren en ventilatieopeningen te sluiten. Immers, schuilen binnen de afgesloten bebouwing zal in beginsel de beste manier zijn om de calamiteit te overleven. Schuilen binnen de locatie is mogelijk binnen de nieuwbouw, zeker gezien het feit dat de bebouwing als gevolg van de hedendaagse energieprestatie-eisen goed geïsoleerd is en derhalve voldoet aan de nodige veiligheidseisen. Dit advies is ook van toepassing op het brandbare scenario.

5.4.3 Vluchten

Mocht vluchten noodzakelijk zijn, dan is het plangebied van het spoor weg te ontvluchten. Bestaande (vlucht)wegen van de risicobron af, in dit geval richting zuiden via de Nieuwe Stationsstraat, Oude Stationsstraat en het Stationsplein, behoren tot de mogelijkheden om de zelfredzaamheid te vergroten.

5.4.4 Bedrijfshulpverleners

De ontwikkeling kenmerkt zich – met name in het horeca gedeelte – door een groep mensen die niet of nauwelijks kennis hebben van mogelijke vluchtroutes, het is derhalve essentieel dat de dagopvang beschikt over voldoende opgeleide bhv'ers die (kwetsbare) mensen helpen bij een calamiteit.

5.5 Personendichtheid

In de voorgaande hoofdstukken is reeds inzichtelijk gemaakt wat de personendichtheid is. Voor de huidige situatie is daarbij uitgegaan van de meest actuele cijfers van de BAG populatieservice. Voor de toekomstige situatie zijn de personenaantallen uit de BAG populatieservice aangevuld met de conform het plan en op basis van de tabel 'Bepalen van personenaantallen EV' berekende aanwezigen, een totaal van 800 personen bovenop de huidige situatie.

5.6 Groepsrisico

In het voorgaande hoofdstuk is als onderdeel van de risicoanalyse het groepsrisico inzichtelijk gemaakt. Het aantal potentiele slachtoffers zal door de nieuwe situatie toenemen, het groepsrisico blijft echter onder de oriëntatiewaarde en neemt met minder dan 10% toe. Volledigheidshalve wordt verwezen naar het voorgaande hoofdstuk.

5.7 Maatregelen in het plan

In het plan wordt nadrukkelijk rekening gehouden met de nabijheid van het spoor als potentiele risicobron in het kader van externe veiligheid. Een belangrijk onderdeel is het beperkt aantal woningen ten opzichte van het aantal overige functies in het gebouw, voornamelijk de kantoorfunctie. Gezien het gegeven dat 29% van het transport met gevaarlijke stoffen overdag en 71%

’s nachts plaatsvindt, is het wenselijk dat het merendeel van het aantal aanwezigen overdag in het pand te laten verblijven, vandaar dat door de initiatiefnemer is gekozen voor een primaire kantoorfunctie.

Een verdere beperking van mogelijke risico’s is het gebruik van scherfwerend glas, zodat bij overdruk geen aanwezigen in het gebouw risico’s oplopen. Dit glas kan overdruk weerstaand doordat het gelaagd is, het heeft tevens een geluidswerend effect.

5.8 Andere ruimtelijke ontwikkelingen

De mogelijkheden tot realisatie van andere ruimtelijke ontwikkelingen zijn beperkt. De nabijheid van het spoor als potentiele risicobron maakt een andere invulling die tevens past binnen de directe omgeving van het perceel nagenoeg onmogelijk. Gezien het gegeven dat in de voorgaande jaren door de gemeente Arnhem nadrukkelijk is ingezet op een ruimtelijke ontwikkeling van de nabije omgeving van station Arnhem Centraal, is het aannemelijk dat vanuit ruimtelijk en bestuurlijk oogpunt geen andere ruimtelijke ontwikkelingen in aanmerking zullen komen ter plekke.

6 Advies Veiligheidsregio

Door de Veiligheidsregio Gelderland Midden is advies verstrekt met betrekking tot de ruimtelijke onderbouwing van de ontwikkeling. De voor dit onderzoek relevante opmerkingen hebben betrekking op de fysieke veiligheid en zijn hieronder nader toegelicht.

Met betrekking tot de beheersbaarheid en bestrijdbaarheid wordt door de Veiligheidsregio vermeld: ‘Een incident binnen het stationsgebied is (redelijk) bestrijdbaar voor de hulpverleningsdiensten. In het stationsgebied is voldoende bluswatercapaciteit beschikbaar en op de perrons zijn stationaire blusmonitoren geplaatst. De bereikbaarheid van de perrons is geborgd middels brandweeringangen.’ Daarmee ligt het advies van de Veiligheidsregio op het punt van beheersbaarheid en bestrijdbaarheid in lijn met de in dit onderzoek opgenomen verantwoording van het groepsrisico. Ter aanvulling geldt dat zich in de directe omgeving van het gebouw drie brandhydranten bevinden, die bestrijding van een calamiteit op het spoor goed mogelijk maken. Tevens zijn op de perrons blusmonitoren aanwezig.

Met betrekking tot de zelfredzaamheid wordt vermeld: ‘Het betreft vooralsnog geen zeer kwetsbare groep gebruikers. Zij krijgen de eerste minuten van een incident weinig aandacht van de rampenbestrijdingsorganisatie. De bewoners zijn daarmee volledig op zichzelf aangewezen om zich in veiligheid te brengen. Expliciet aandacht voor de indeling en de vluchtmogelijkheden uit de gebouwen en de organisatie / coördinatie daarvan is dan ook van cruciaal belang.’ Daarmee ligt het advies van de Veiligheidsregio op het punt van zelfredzaamheid in lijn met de in dit onderzoek opgenomen verantwoording van het groepsrisico. Ter aanvulling kan worden opgemerkt dat het gebouw zal beschikken over trappenhuizen die brandwerend zijn uitgevoerd, via deze trappenhuizen kan men zowel vanuit de kantoren als de woningen vluchten en op de begane grond het gebouw aan de zuidzijde, dus de niet-spoorzijde, verlaten om zo veilig te vluchten.

Tot slot dient in reactie op het advies van de Veiligheidsregio te worden opgemerkt dat ook bronmaatregelen kunnen bijdragen aan een verlaging van het groepsrisico. Daarbij valt te denken aan verdergaande afspraken met vervoerders voor snelheidsverlaging ter plaatse van het stationsgebied of het specifiek aanwijzen van sporen bij passeren van Arnhem Centraal, waardoor een vermindering van het risico kan worden bewerkstelligt. Ook het opvangen van vloeistof onder het spoor is een mogelijkheid ter beperking van calamiteiten zoals plasbrandgevaar. Opgemerkt dient te worden dat deze maatregelen echter niet in verhouding staan tot het beperkte groepsrisico door de beoogde ontwikkeling in dit plan.

Uit het advies van de Veiligheidsregio Gelderland Midden volgen geen wijzigingen en/of aanvullingen op dit onderzoek. Het advies is integraal opgenomen in de bijlage.

7 Eindconclusie

In de nabije omgeving van het station te Arnhem bevindt zich de ontwikkellocatie K3/K7. Het voornemen bestaat om op deze locatie nieuwbouw ten behoeve van wonen, werken en ontmoeten te realiseren. Voor de beoogde ontwikkeling onder de noemer 'Podium26' is een wijziging van het bestemmingsplan vereist. In het kader van een goede ruimtelijke ordening het voorgenomen plan in de voorafgaande hoofdstukken getoetst op gebied van externe veiligheid.

Onderzoeksgebied

In hoofdstuk 3 zijn de potentiele risicobronnen in de nabijheid, op een maximale afstand van 1,5 km, van de ontwikkellocatie beschouwd voor wat betreft het aspect externe veiligheid. Uit de inventarisatie van nabije risicobronnen is gebleken dat de ontwikkellocatie zich niet binnen het invloedsgebied van risicovolle inrichtingen, buisleidingen, water en weg bevindt. De ontwikkellocatie bevindt zich wel in de directe nabijheid van het spoortraject 62: Arnhem – Zutphen. Een nader onderzoek was derhalve vereist.

Risicoanalyse

In hoofdstuk 4 is het spoortraject 62: Arnhem – Zutphen als potentiele risicobron nader onderzocht. Uit de analyse is gebleken dat het spoortraject in de nabijheid van de ontwikkellocatie geen plasbrandaandachtsgebied en geen PR 10^{-6}/j contour kent. Voor analyse van het groepsrisico is een berekening uitgevoerd met het programma RBM II, uit de resultaten blijkt dat dat zowel in de huidige als in de toekomstige situatie het groepsrisico minder dan 0,1 maal de orienterende waarde bedraagt. Een uitgebreide verantwoording op basis van het Bevt is derhalve niet vereist. Conform het gemeentelijk beleid externe veiligheid van de gemeente Arnhem is een volledige verantwoording van het groepsrisico echter ook vereist wanneer een plan betrekking heeft op een ontwikkeling die geheel of gedeeltelijk binnen 200 meter van een transportroute ligt. Het voorliggende plan grenst ten noorden aan het spoortraject 62 en valt derhalve onder de door de gemeente Arnhem opgelegde verantwoordingsplicht.

Verantwoording groepsrisico

In hoofdstuk 5 is de uitgebreide verantwoording van het groepsrisico opgenomen conform vereist in het gemeentelijk beleidsplan en op basis van de in de wetgeving verankerde kaders voor verantwoording van het groepsrisico.

Advies veiligheidsregio

In hoofdstuk 6 is nader ingegaan op het door de Veiligheidsregio Gelderland Midden verstrekte advies.

Uitvoerbaarheid bestemmingsplan

Gezien het gegeven dat zowel op basis van de risicoanalyse en bijbehorende verantwoording van het groepsrisico, evenals na advies van de veiligheidsregio blijkt dat er in het kader van externe veiligheid geen belemmeringen zijn voor de beoogde ontwikkeling kan geconcludeerd worden dat de voorgenomen wijziging van het bestemmingsplan uitvoerbaar is.

Bijlage I: Rapport RBMII – Huidige situatie

Rapportage RBM II

Project:	Podium26
Versie RBM 2.4:	2.4.2017 Build: 33
Releasedatum RBM:	19-12-2016
Rapport gegenereerd op:	30-04-2021 16:45:39

Inhoudsopgave

Titelpagina 1
Inhoud 2
1. Projectgegevens 3
1.1 Samenvatting 3
1.2 Contouren 3
1.3 Versies 3
1.4 Werkgebied 4
1.5 Algemene gegevens 4
1.6 Weer 4
1.6.1 Algemene weergegevens 4
1.6.2 Meteorologische gegevens 5
2. Situatieplot 6
3. Groepsrisico 7
3.1 Groepsrisicocurve 7
3.2 Kenmerken van het groepsrisico 8
4. Route en transportgegevens 9
5. Bouwvlakken 10

1. Projectgegevens' Podium26'

1.1 Samenvatting

Beschrijving	Waarde	Eenheid
Naam	Podium26	
Omschrijving	-	
Modaliteit	Spoor	
Weerstation	Deelen	
Lengte van de totale route	1161	m
Berekend	PR en GR berekend	

1.2 Contouren

Beschrijving	Gemiddelde afstand tot de contouren	Oppervlak onder de contouren
	m	m2
62	(1 traject).	
10-8 contour	15,6	36875

1.3 Versies

Onderdeel	Versie	Datum
RBM_II_v24.exe	2.4.2017 Build: 33	19-12-2016
RBM_23_Conversie.exe	2.2.0 Build: 884	8-11-2016
Helpbestand	2.4.1	14-12-2016
Pop.service filter	ps20160701	2016/11/1
Scenariobestand	scn20160701	20160701
Stofgegevens	stf20160701	20160701
Transportmiddelen	tm20160701	20160701
Systeemdatum		30-4-2021

1.4 Werkgebied

Punt	Waarde
X-coördinaat van het meest ZW punt	189850
Y-coördinaat van het meest ZW punt	443750
Grootte van het werkgebied	1150

1.5 Algemene gegevens

Eigenschap	Waarde
Naam	Podium26
Omschrijving	-
Uitgevoerd door:	
Naam	-
Telefoon	-
Emailadres	-
Bedrijf	-
Adres	-
Postcode	0000AA
Plaats	-
In opdracht van:	
Naam	-
Telefoon	-
Emailadres	-
Bedrijf	-
Adres	-
Postcode	0000AA
Plaats	-

1.6 Weer

1.6.1 Algemene weergegevens

Eigenschap	Waarde
Weerstation	Deelen
Aantal windrichtingen	12
Aantal weerklassen	6
Begin van de dag	8:00
Begin van de nacht	18:30

1.6.2 Meteorologische gegevens

		stabiliteit, windsnelheid					
		B	D			E	F
Periode	**Richting**	**3**	**1,5**	**5**	**9**	**5**	**1,5**
Dag	**1**	0,012	0,012	0,015	0,008	0,000	0,000
	2	0,021	0,015	0,014	0,007	0,000	0,000
	3	0,032	0,016	0,021	0,016	0,000	0,000
	4	0,029	0,012	0,019	0,016	0,000	0,000
	5	0,021	0,009	0,014	0,008	0,000	0,000
	6	0,019	0,013	0,021	0,012	0,000	0,000
	7	0,014	0,015	0,027	0,021	0,000	0,000
	8	0,016	0,019	0,046	0,045	0,000	0,000
	9	0,017	0,018	0,049	0,064	0,000	0,000
	10	0,011	0,014	0,036	0,050	0,000	0,000
	11	0,012	0,013	0,031	0,034	0,000	0,000
	12	0,013	0,012	0,021	0,023	0,000	0,000
Nacht	**1**	0,000	0,014	0,007	0,002	0,003	0,024
	2	0,000	0,015	0,011	0,005	0,006	0,028
	3	0,000	0,018	0,027	0,014	0,022	0,034
	4	0,000	0,014	0,023	0,010	0,017	0,035
	5	0,000	0,017	0,015	0,004	0,012	0,042
	6	0,000	0,015	0,019	0,010	0,006	0,024
	7	0,000	0,017	0,023	0,018	0,005	0,015
	8	0,000	0,021	0,038	0,035	0,009	0,021
	9	0,000	0,020	0,037	0,043	0,008	0,017
	10	0,000	0,016	0,025	0,023	0,006	0,014
	11	0,000	0,014	0,013	0,010	0,003	0,012
	12	0,000	0,013	0,009	0,004	0,002	0,018

2. Situatieplot

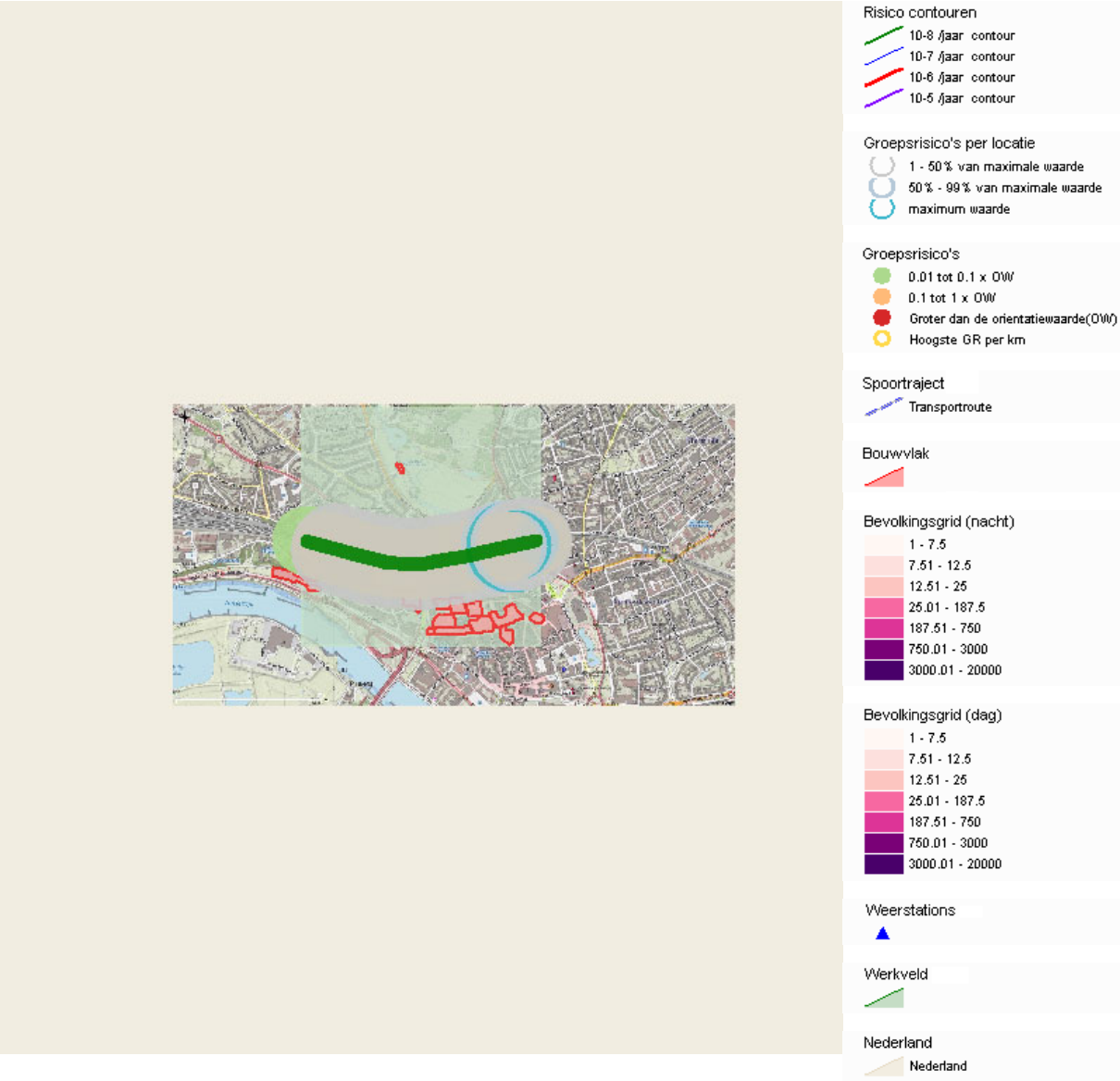

3. Groepsrisico

3.1 Groepsrisicocurve

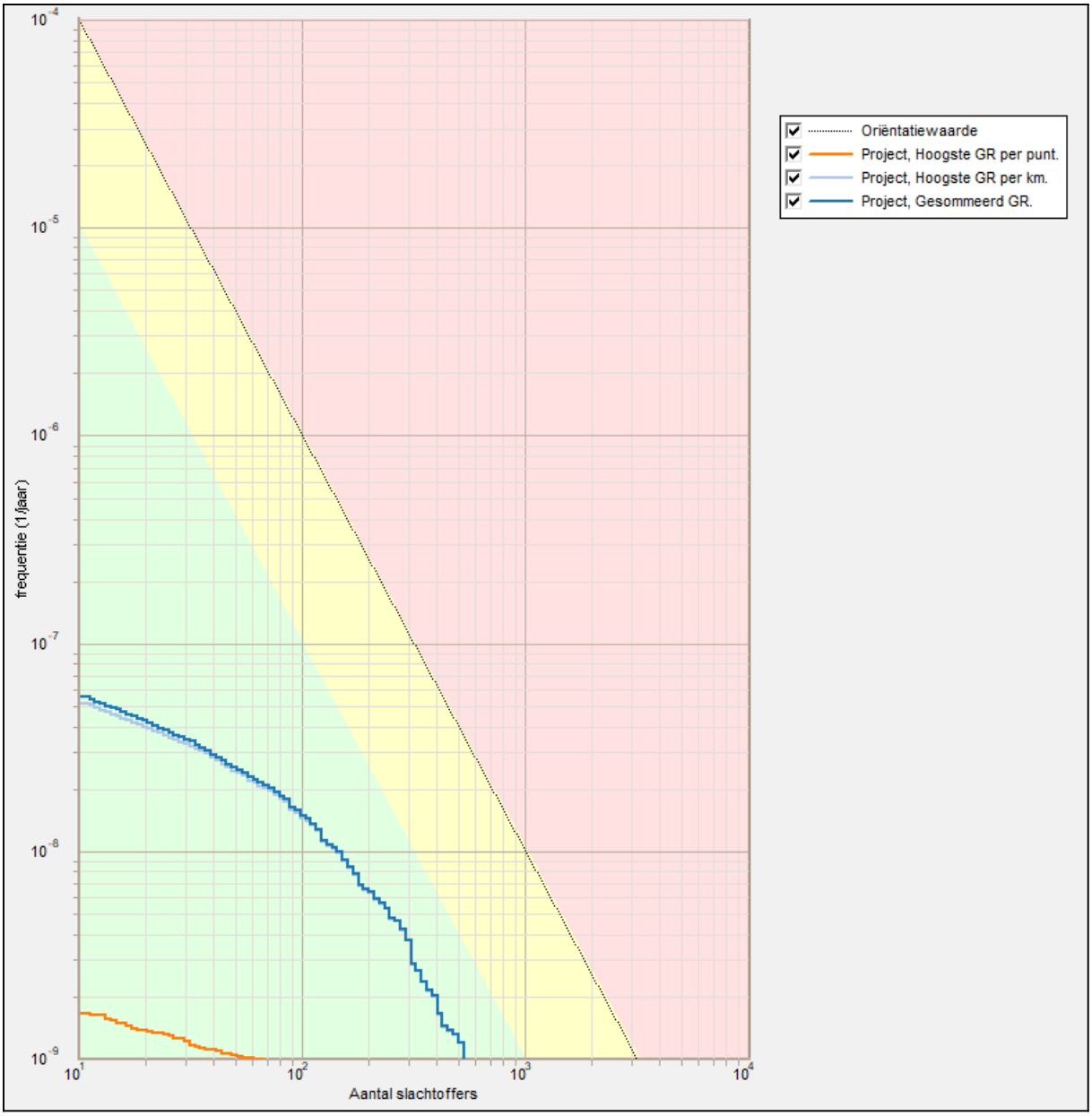

3.2 Kenmerken van het groepsrisico

FN-curve	Normwaarde (N:F)	Max. F (N:F)	Max. N (N:F)	Verw.waarde
Project, Hoogste GR per punt.	0,00000 (67 : 1,0E-009)	1,6E-009 (11 : 1,6E-009)	67 (67 : 1,0E-009)	2,57E-007
Project, Hoogste GR per km.	0,00035 (291 : 4,1E-009)	5,1E-008 (11 : 5,1E-008)	530 (530 : 1,2E-009)	4,96E-006
Project, Gesommeerd GR.	0,00036 (291 : 4,2E-009)	5,5E-008 (11 : 5,5E-008)	530 (530 : 1,2E-009)	5,14E-006

4. Route en transportgegevens Modaliteit: Spoor

Naam	Type traject	Breedte	Frequenti	Relatie		Lengte	Stof	#	Transp. middel	Transportverdeling		WBKB
				route	stof					Dag	Werkweek	
		m	1/jaar	traject ID	traject ID	m		1/jaar		-	-	
1 62	Lage snelheid, met wissels	24	4,66E-8	Niet verbonden	Niet verbonden	1161						
							A (zeer brandbaar gas)	1700	Container (brand. gas)	0,29	0,71	0
							B2 (giftig gas)	200	Container (tox. gas)	0,29	0,71	0,95
							C3 (zeer brandbare vloeistof)	1050	Container (brand. vloeistof)	0,29	0,71	NVT
							D3 (giftige vloeistof)	50	Container (tox. vloeistof)	0,29	0,71	NVT
							D4 (zeer giftige vloeistof)	50	Container (tox. vloeistof)	0,29	0,71	NVT

5. Bouwvlakken

Naam	Omschrijving	Oppervlak	Herkomst gegevens	Gebruiksfunctie	Aanwezigen			Fractie buitenshuis		Aanwezigheid		Aanwezigheid per dag	# situaties
					Capaciteit	Dag	Nacht	Dag	Nacht	Vanaf	Tot		
		m2			1 / m2	-	-	-	-	uu : mm	uu : mm		1/jaar
bouwblok00080_wonend	wonen	5654,7	RBM v23										
				Woonbebouwing	0.0042	0,5	1	0,07	0,01	0:00	24:00	m,di,w,do,vr,za,zo,	NVT
bouwblok00084_wonend	wonen	4991,9	RBM v23										
				Woonbebouwing	0.0061	0,5	1	0,07	0,01	0:00	24:00	m,di,w,do,vr,za,zo,	NVT
bouwblok00087_wonend	wonen	3148,1	RBM v23										
				Woonbebouwing	0.0079	0,5	1	0,07	0,01	0:00	24:00	m,di,w,do,vr,za,zo,	NVT
bouwblok00090_wonend	wonen	4669,8	RBM v23										
				Woonbebouwing	0.014	0,5	1	0,07	0,01	0:00	24:00	m,di,w,do,vr,za,zo,	NVT
bouwblok00094_wonend	wonen	8915,5	RBM v23										
				Woonbebouwing	0.0085	0,5	1	0,07	0,01	0:00	24:00	m,di,w,do,vr,za,zo,	NVT
bouwblok00099_wonend	wonen	2408,3	RBM v23										
				Woonbebouwing	0.0079	0,5	1	0,07	0,01	0:00	24:00	m,di,w,do,vr,za,zo,	NVT
bouwblok00101_wonend	wonen	6381,8	RBM v23										
				Woonbebouwing	0.0097	0,5	1	0,07	0,01	0:00	24:00	m,di,w,do,vr,za,zo,	NVT
bouwblok00102_wonend	wonen	7045,2	RBM v23										

Naam	Omschrijving	Oppervlak	Herkomst gegevens	Gebruiksfunctie	Aanwezigen			Fractie buitenshuis		Aanwezigheid		Aanwezigheid per dag	# situaties
					Capaciteit	Dag	Nacht	Dag	Nacht	Vanaf	Tot		
		m2			1 / m2	-	-	-	-	uu : mm	uu : mm		1/jaar
				Woonbebouwing	0.008	0,5	1	0,07	0,01	0:00	24:00	m,di,w,do,vr,za,zo,	NVT
bouwblok00111_wonend	wonen	6346,6	RBM v23										
				Woonbebouwing	0.024	0,5	1	0,07	0,01	0:00	24:00	m,di,w,do,vr,za,zo,	NVT
0202100000203589_kantoor	kantor	6266,2	RBM v23										
				Bedrijven dagdienst	0.11	1	0	0,07	0	8:00	18:30	m,di,w,do,vr,	NVT
0202100000223614_kantoor	kantor	17048	RBM v23										
				Bedrijven dagdienst	0.014	1	0	0,07	0	8:00	18:30	m,di,w,do,vr,	NVT
0202100000236544_onderwijs	onderw	2602,7	RBM v23										
				Bedrijven dagdienst	0.26	1	0	0,07	0	8:00	18:30	m,di,w,do,vr,	NVT
0202100000262753_kantoor	kantor	8110,3	RBM v23										
				Bedrijven dagdienst	0.013	1	0	0,07	0	8:00	18:30	m,di,w,do,vr,	NVT
0202100000262753_onderwijs	onderw	8110,3	RBM v23										
				Bedrijven dagdienst	0.078	1	0	0,07	0	8:00	18:30	m,di,w,do,vr,	NVT

Naam	Omschrijving	Oppervlak	Herkomst gegevens	Gebruiksfunctie	Aanwezigen			Fractie buitenshuis		Aanwezigheid		Aanwezigheid per dag	# situaties
					Capaciteit	Dag	Nacht	Dag	Nacht	Vanaf	Tot		
		m2			1 / m2	-	-	-	-	uu : mm	uu : mm		1/jaar
bouwblok00080_kantoor	kantor	5654,7	RBM v23										
				Bedrijven dagdienst	0.023	1	0	0,07	0	8:00	18:30	m,di,w,do,vr,	NVT
bouwblok00080_onderwijs	onderw	5654,7	RBM v23										
				Bedrijven dagdienst	0.023	1	0	0,07	0	8:00	18:30	m,di,w,do,vr,	NVT
bouwblok00084_kantoor	kantor	4991,9	RBM v23										
				Bedrijven dagdienst	0.0097	1	0	0,07	0	8:00	18:30	m,di,w,do,vr,	NVT
bouwblok00087_kantoor	kantor	3148,1	RBM v23										
				Bedrijven dagdienst	0.013	1	0	0,07	0	8:00	18:30	m,di,w,do,vr,	NVT
bouwblok00094_kantoor	kantor	8915,5	RBM v23										
				Bedrijven dagdienst	0.00095	1	0	0,07	0	8:00	18:30	m,di,w,do,vr,	NVT
bouwblok00101_kantoor	kantor	6381,8	RBM v23										
				Bedrijven dagdienst	0.0011	1	0	0,07	0	8:00	18:30	m,di,w,do,vr,	NVT
bouwblok00102_kantoor	kantor	7045,2	RBM v23										
				Bedrijven dagdienst	0.0021	1	0	0,07	0	8:00	18:30	m,di,w,do,vr,	NVT
bouwblok00111_kantoor	kantor	6346,6	RBM v23										
				Bedrijven dagdienst	0.00068	1	0	0,07	0	8:00	18:30	m,di,w,do,vr,	NVT

Naam	Omschrijving	Oppervlak	Herkomst gegevens	Gebruiksfunctie	Aanwezigen			Fractie buitenshuis		Aanwezigheid		Aanwezigheid per dag	# situaties
					Capaciteit	Dag	Nacht	Dag	Nacht	Vanaf	Tot		
		m2			1 / m2	-	-	-	-	uu : mm	uu : mm		1/jaar
0202100000223614_winkel	winkel	17048	RBM v23										
				Bedrijven continu	0.026	1	0,50999962	0,07	0,01	0:00	24:00	m,di,w,do,vr,za,zo,	NVT
0202100000244148_winkel	winkel	1078,3	RBM v23										
				Bedrijven continu	0.0028	1	0,51	0,07	0,01	0:00	24:00	m,di,w,do,vr,za,zo,	NVT
0202100000250337_winkel	winkel	3996,8	RBM v23										
				Bedrijven continu	0.3	1	0,51000041	0,07	0,01	0:00	24:00	m,di,w,do,vr,za,zo,	NVT
0202100000845155_winkel	winkel	2790,9	RBM v23										
				Bedrijven continu	0.028	1	0,51000631	0,07	0,01	0:00	24:00	m,di,w,do,vr,za,zo,	NVT
bouwblok00080_logies	hotel	5654,7	RBM v23										
				Bedrijven continu	0.024	0,31	1	0,07	0,01	0:00	24:00	m,di,w,do,vr,za,zo,	NVT
bouwblok00080_winkel	winkel	5654,7	RBM v23										
				Bedrijven continu	0.012	1	0,51	0,07	0,01	0:00	24:00	m,di,w,do,vr,za,zo,	NVT

Naam	Omschrijving	Oppervlak	Herkomst gegevens	Gebruiksfunctie	Aanwezigen			Fractie buitenshuis		Aanwezigheid		Aanwezigheid per dag	# situaties
					Capaciteit	Dag	Nacht	Dag	Nacht	Vanaf	Tot		
		m2			1 / m2	-	-	-	-	uu : mm	uu : mm		1/jaar
bouwblok00084_industrie	plgzwr	4991,9	RBM v23										
				Bedrijven continu	0.00063	1	0,62064598	0,07	0,01	0:00	24:00	m,di,w,do,vr,za,zo,	NVT
bouwblok00084_winkel	winkel	4991,9	RBM v23										
				Bedrijven continu	0.083	1	0,50999903	0,07	0,01	0:00	24:00	m,di,w,do,vr,za,zo,	NVT
bouwblok00087_logies	prkcmp	3148,1	RBM v23										
				Bedrijven continu	0.0023	1	1	0,07	0,01	0:00	24:00	m,di,w,do,vr,za,zo,	NVT
bouwblok00090_winkel	winkel	4669,8	RBM v23										
				Bedrijven continu	0.075	1	0,51	0,07	0,01	0:00	24:00	m,di,w,do,vr,za,zo,	NVT
bouwblok00094_winkel	winkel	8915,5	RBM v23										
				Bedrijven continu	0.091	1	0,50999963	0,07	0,01	0:00	24:00	m,di,w,do,vr,za,zo,	NVT
bouwblok00099_winkel	winkel	2408,3	RBM v23										
				Bedrijven continu	0.31	1	0,51	0,07	0,01	0:00	24:00	m,di,w,do,vr,za,zo,	NVT
bouwblok00101_winkel	winkel	6381,8	RBM v23										
				Bedrijven continu	0.0061	1	0,51	0,07	0,01	0:00	24:00	m,di,w,do,vr,za,zo,	NVT
bouwblok00102_winkel	winkel	7045,2	RBM v23										

Naam	Omschrijving	Oppervlak	Herkomst gegevens	Gebruiksfunctie	Aanwezigen			Fractie buitenshuis		Aanwezigheid		Aanwezigheid per dag	# situaties
					Capaciteit	Dag	Nacht	Dag	Nacht	Vanaf	Tot		
		m2			1 / m2	-	-	-	-	uu : mm	uu : mm		1/jaar
				Bedrijven continu	0.098	1	0,50999957	0,07	0,01	0:00	24:00	m,di,w,do,vr,za,zo,	NVT
bouwblok00111_winkel	winkel	6346,6	RBM v23										
				Bedrijven continu	0.063	1	0,50999925	0,07	0,01	0:00	24:00	m,di,w,do,vr,za,zo,	NVT
0202100000223614_bijeen	beurze	17048	RBM v23										
				Evenement	0.087	1	0	0,25	0,1	8:00	18:30	m,di,w,do,vr,	15,77143
				Evenement	0.061	0	1	0,25	0,1	0:00	8:00	m,di,w,do,vr,	8,17778
				Evenement	0.061	0	1	0,25	0,1	18:30	24:00	m,di,w,do,vr,	8,17778
0202100000244148_bijeen	beurze	1078,3	RBM v23										
				Evenement	0.79	1	0	0,25	0,1	8:00	18:30	m,di,w,do,vr,	15,77143
				Evenement	0.56	0	1	0,25	0,1	0:00	8:00	m,di,w,do,vr,	8,17778
				Evenement	0.56	0	1	0,25	0,1	18:30	24:00	m,di,w,do,vr,	8,17778
0202100000262753_bijeen	beurze	8110,3	RBM v23										
				Evenement	0.078	1	0	0,25	0,1	8:00	18:30	m,di,w,do,vr,	15,77143
				Evenement	0.055	0	1	0,25	0,1	0:00	8:00	m,di,w,do,vr,	8,17778
				Evenement	0.055	0	1	0,25	0,1	18:30	24:00	m,di,w,do,vr,	8,17778

Naam	Omschrijving	Oppervlak	Herkomst gegevens	Gebruiksfunctie	Aanwezigen			Fractie buitenshuis		Aanwezigheid		Aanwezigheid per dag	# situaties
					Capaciteit	Dag	Nacht	Dag	Nacht	Vanaf	Tot		
		m2			1 / m2	-	-	-	-	uu : mm	uu : mm		1/jaar
0202100000269451_bijeen	beurze	841,89	RBM v23										
				Evenement	0.8	1	0	0,25	0,1	8:00	18:30	m,di,w,do,vr,	15,77143
				Evenement	0.57	0	1	0,25	0,1	0:00	8:00	m,di,w,do,vr,	8,17778
				Evenement	0.57	0	1	0,25	0,1	18:30	24:00	m,di,w,do,vr,	8,17778
0202100000845155_bijeen	beurze	2790,9	RBM v23										
				Evenement	0.67	1	0	0,25	0,1	8:00	18:30	m,di,w,do,vr,	15,77143
				Evenement	0.47	0	1	0,25	0,1	0:00	8:00	m,di,w,do,vr,	8,17778
				Evenement	0.47	0	1	0,25	0,1	18:30	24:00	m,di,w,do,vr,	8,17778
bouwblok00080_bijeen	beurze	5654,7	RBM v23										
				Evenement	0.098	1	0	0,25	0,1	8:00	18:30	m,di,w,do,vr,	15,77143
				Evenement	0.07	0	1	0,25	0,1	0:00	8:00	m,di,w,do,vr,	8,17778
				Evenement	0.07	0	1	0,25	0,1	18:30	24:00	m,di,w,do,vr,	8,17778
bouwblok00084_bijeen	beurze	4991,9	RBM v23										
				Evenement	0.13	1	0	0,25	0,1	8:00	18:30	m,di,w,do,vr,	15,77143
				Evenement	0.09	0	1	0,25	0,1	0:00	8:00	m,di,w,do,vr,	8,17778
				Evenement	0.09	0	1	0,25	0,1	18:30	24:00	m,di,w,do,vr,	8,17778
bouwblok00087_bijeen	beurze	3148,1	RBM v23										

Naam	Omschrijving	Oppervlak	Herkomst gegevens	Gebruiksfunctie	Aanwezigen			Fractie buitenshuis		Aanwezigheid		Aanwezigheid per dag	# situaties
					Capaciteit	Dag	Nacht	Dag	Nacht	Vanaf	Tot		
		m2			1 / m2	-	-	-	-	uu : mm	uu : mm		1/jaar
				Evenement	0.27	1	0	0,25	0,1	8:00	18:30	m,di,w,do,vr,	15,77143
				Evenement	0.19	0	1	0,25	0,1	0:00	8:00	m,di,w,do,vr,	8,17778
				Evenement	0.19	0	1	0,25	0,1	18:30	24:00	m,di,w,do,vr,	8,17778
bouwblok00090_bijeen	beurze	4669,8	RBM v23										
				Evenement	0.18	1	0	0,25	0,1	8:00	18:30	m,di,w,do,vr,	15,77143
				Evenement	0.13	0	1	0,25	0,1	0:00	8:00	m,di,w,do,vr,	8,17778
				Evenement	0.13	0	1	0,25	0,1	18:30	24:00	m,di,w,do,vr,	8,17778
bouwblok00094_bijeen	beurze	8915,5	RBM v23										
				Evenement	0.047	1	0	0,25	0,1	8:00	18:30	m,di,w,do,vr,	15,77143
				Evenement	0.033	0	1	0,25	0,1	0:00	8:00	m,di,w,do,vr,	8,17778
				Evenement	0.033	0	1	0,25	0,1	18:30	24:00	m,di,w,do,vr,	8,17778
bouwblok00101_bijeen	beurze	6381,8	RBM v23										
				Evenement	0.31	1	0	0,25	0,1	8:00	18:30	m,di,w,do,vr,	15,77143
				Evenement	0.22	0	1	0,25	0,1	0:00	8:00	m,di,w,do,vr,	8,17778
				Evenement	0.22	0	1	0,25	0,1	18:30	24:00	m,di,w,do,vr,	8,17778
bouwblok00102_bijeen	beurze	7045,2	RBM v23										
				Evenement	0.15	1	0	0,25	0,1	8:00	18:30	m,di,w,do,vr,	15,77143
				Evenement	0.11	0	1	0,25	0,1	0:00	8:00	m,di,w,do,vr,	8,17778
				Evenement	0.11	0	1	0,25	0,1	18:30	24:00	m,di,w,do,vr,	8,17778

Naam	Omschrijving	Oppervlak	Herkomst gegevens	Gebruiksfunctie	Aanwezigen			Fractie buitenshuis		Aanwezigheid		Aanwezigheid per dag	# situaties
					Capaciteit	Dag	Nacht	Dag	Nacht	Vanaf	Tot		
		m2			1 / m2	-	-	-	-	uu : mm	uu : mm		1/jaar
bouwblok00111_bijeen	beurze	6346,6	RBM v23										
				Evenement	0.1	1	0	0,25	0,1	8:00	18:30	m,di,w,do,vr,	15,77143
				Evenement	0.072	0	1	0,25	0,1	0:00	8:00	m,di,w,do,vr,	8,17778
				Evenement	0.072	0	1	0,25	0,1	18:30	24:00	m,di,w,do,vr,	8,17778
0202100000223614_bijeen	beurze	17048	RBM v23										
				Evenement	0.087	1	0	0,25	0,1	8:00	18:30	za,zo,	39,42857
				Evenement	0.061	0	1	0	0,1	0:00	8:00	za,zo,	20,44444
				Evenement	0.061	0	1	0	0,1	18:30	24:00	za,zo,	20,44444
0202100000244148_bijeen	beurze	1078,3	RBM v23										
				Evenement	0.79	1	0	0,25	0,1	8:00	18:30	za,zo,	39,42857
				Evenement	0.56	0	1	0	0,1	0:00	8:00	za,zo,	20,44444
				Evenement	0.56	0	1	0	0,1	18:30	24:00	za,zo,	20,44444
0202100000262753_bijeen	beurze	8110,3	RBM v23										
				Evenement	0.078	1	0	0,25	0,1	8:00	18:30	za,zo,	39,42857
				Evenement	0.055	0	1	0	0,1	0:00	8:00	za,zo,	20,44444
				Evenement	0.055	0	1	0	0,1	18:30	24:00	za,zo,	20,44444

Naam	Omschrijving	Oppervlak	Herkomst gegevens	Gebruiksfunctie	Aanwezigen			Fractie buitenshuis		Aanwezigheid		Aanwezigheid per dag	# situaties
					Capaciteit	Dag	Nacht	Dag	Nacht	Vanaf	Tot		
		m2			1 / m2	-	-	-	-	uu : mm	uu : mm		1/jaar
0202100000269451_bijeen	beurze	841,89	RBM v23										
				Evenement	0.8	1	0	0,25	0,1	8:00	18:30	za,zo,	39,42857
				Evenement	0.57	0	1	0	0,1	0:00	8:00	za,zo,	20,44444
				Evenement	0.57	0	1	0	0,1	18:30	24:00	za,zo,	20,44444
0202100000845155_bijeen	beurze	2790,9	RBM v23										
				Evenement	0.67	1	0	0,25	0,1	8:00	18:30	za,zo,	39,42857
				Evenement	0.47	0	1	0	0,1	0:00	8:00	za,zo,	20,44444
				Evenement	0.47	0	1	0	0,1	18:30	24:00	za,zo,	20,44444
bouwblok00080_bijeen	beurze	5654,7	RBM v23										
				Evenement	0.098	1	0	0,25	0,1	8:00	18:30	za,zo,	39,42857
				Evenement	0.07	0	1	0	0,1	0:00	8:00	za,zo,	20,44444
				Evenement	0.07	0	1	0	0,1	18:30	24:00	za,zo,	20,44444
bouwblok00084_bijeen	beurze	4991,9	RBM v23										
				Evenement	0.13	1	0	0,25	0,1	8:00	18:30	za,zo,	39,42857
				Evenement	0.09	0	1	0	0,1	0:00	8:00	za,zo,	20,44444
				Evenement	0.09	0	1	0	0,1	18:30	24:00	za,zo,	20,44444
bouwblok00087_bijeen	beurze	3148,1	RBM v23										

Naam	Omschrijving	Oppervlak	Herkomst gegevens	Gebruiksfunctie	Aanwezigen			Fractie buitenshuis		Aanwezigheid		Aanwezigheid per dag	# situaties
					Capaciteit	Dag	Nacht	Dag	Nacht	Vanaf	Tot		
		m2			1 / m2	-	-	-	-	uu : mm	uu : mm		1/jaar
				Evenement	0.27	1	0	0,25	0,1	8:00	18:30	za,zo,	39,42857
				Evenement	0.19	0	1	0	0,1	0:00	8:00	za,zo,	20,44444
				Evenement	0.19	0	1	0	0,1	18:30	24:00	za,zo,	20,44444
bouwblok00090_bijeen	beurze	4669,8	RBM v23										
				Evenement	0.18	1	0	0,25	0,1	8:00	18:30	za,zo,	39,42857
				Evenement	0.13	0	1	0	0,1	0:00	8:00	za,zo,	20,44444
				Evenement	0.13	0	1	0	0,1	18:30	24:00	za,zo,	20,44444
bouwblok00094_bijeen	beurze	8915,5	RBM v23										
				Evenement	0.047	1	0	0,25	0,1	8:00	18:30	za,zo,	39,42857
				Evenement	0.033	0	1	0	0,1	0:00	8:00	za,zo,	20,44444
				Evenement	0.033	0	1	0	0,1	18:30	24:00	za,zo,	20,44444
bouwblok00101_bijeen	beurze	6381,8	RBM v23										
				Evenement	0.31	1	0	0,25	0,1	8:00	18:30	za,zo,	39,42857
				Evenement	0.22	0	1	0	0,1	0:00	8:00	za,zo,	20,44444
				Evenement	0.22	0	1	0	0,1	18:30	24:00	za,zo,	20,44444
bouwblok00102_bijeen	beurze	7045,2	RBM v23										
				Evenement	0.15	1	0	0,25	0,1	8:00	18:30	za,zo,	39,42857
				Evenement	0.11	0	1	0	0,1	0:00	8:00	za,zo,	20,44444
				Evenement	0.11	0	1	0	0,1	18:30	24:00	za,zo,	20,44444

Naam	Omschrijving	Oppervlak	Herkomst gegevens	Gebruiksfunctie	Aanwezigen			Fractie buitenshuis		Aanwezigheid		Aanwezigheid per dag	# situaties
					Capaciteit	Dag	Nacht	Dag	Nacht	Vanaf	Tot		
		m2			1 / m2	-	-	-	-	uu : mm	uu : mm		1/jaar
bouwblok00111_bijeen	beurze	6346,6	RBM v23										
				Evenement	0.1	1	0	0,25	0,1	8:00	18:30	za,zo,	39,42857
				Evenement	0.072	0	1	0	0,1	0:00	8:00	za,zo,	20,44444
				Evenement	0.072	0	1	0	0,1	18:30	24:00	za,zo,	20,44444

Bijlage II: Rapport RBMII – Toekomstige situatie

Rapportage RBM II

Project:	Podium26
Versie RBM 2.4:	2.4.2017 Build: 33
Releasedatum RBM:	19-12-2016
Rapport gegenereerd op:	30-04-2021 16:39:18

Inhoudsopgave

Titelpagina 1
Inhoud 2
1. Projectgegevens 3
1.1 Samenvatting 3
1.2 Contouren 3
1.3 Versies 3
1.4 Werkgebied 4
1.5 Algemene gegevens 4
1.6 Weer 4
1.6.1 Algemene weergegevens 4
1.6.2 Meteorologische gegevens 5
2. Situatieplot 6
3. Groepsrisico 7
3.1 Groepsrisicocurve 7
3.2 Kenmerken van het groepsrisico 8
4. Route en transportgegevens 9
5. Bouwvlakken 10

1. Projectgegevens' Podium26'

1.1 Samenvatting

Beschrijving	Waarde	Eenheid
Naam	Podium26	
Omschrijving	-	
Modaliteit	Spoor	
Weerstation	Deelen	
Lengte van de totale route	1161	m
Berekend	PR en GR berekend	

1.2 Contouren

Beschrijving	Gemiddelde afstand tot de contouren	Oppervlak onder de contouren
	m	m2
62	(1 traject).	
10-8 contour	15,6	36875

1.3 Versies

Onderdeel	Versie	Datum
RBM_II_v24.exe	2.4.2017 Build: 33	19-12-2016
RBM_23_Conversie.exe	2.2.0 Build: 884	8-11-2016
Helpbestand	2.4.1	14-12-2016
Pop.service filter	ps20160701	2016/11/1
Scenariobestand	scn20160701	20160701
Stofgegevens	stf20160701	20160701
Transportmiddelen	tm20160701	20160701
Systeemdatum		30-4-2021

1.4 Werkgebied

Punt	Waarde
X-coördinaat van het meest ZW punt	189850
Y-coördinaat van het meest ZW punt	443750
Grootte van het werkgebied	1150

1.5 Algemene gegevens

Eigenschap	Waarde
Naam	Podium26
Omschrijving	-
Uitgevoerd door:	
Naam	-
Telefoon	-
Emailadres	-
Bedrijf	-
Adres	-
Postcode	0000AA
Plaats	-
In opdracht van:	
Naam	-
Telefoon	-
Emailadres	-
Bedrijf	-
Adres	-
Postcode	0000AA
Plaats	-

1.6 Weer

1.6.1 Algemene weergegevens

Eigenschap	Waarde
Weerstation	Deelen
Aantal windrichtingen	12
Aantal weerklassen	6
Begin van de dag	8:00
Begin van de nacht	18:30

1.6.2 Meteorologische gegevens

		stabiliteit, windsnelheid					
		B	D			E	F
Periode	**Richting**	**3**	**1,5**	**5**	**9**	**5**	**1,5**
Dag	**1**	0,012	0,012	0,015	0,008	0,000	0,000
	2	0,021	0,015	0,014	0,007	0,000	0,000
	3	0,032	0,016	0,021	0,016	0,000	0,000
	4	0,029	0,012	0,019	0,016	0,000	0,000
	5	0,021	0,009	0,014	0,008	0,000	0,000
	6	0,019	0,013	0,021	0,012	0,000	0,000
	7	0,014	0,015	0,027	0,021	0,000	0,000
	8	0,016	0,019	0,046	0,045	0,000	0,000
	9	0,017	0,018	0,049	0,064	0,000	0,000
	10	0,011	0,014	0,036	0,050	0,000	0,000
	11	0,012	0,013	0,031	0,034	0,000	0,000
	12	0,013	0,012	0,021	0,023	0,000	0,000
Nacht	**1**	0,000	0,014	0,007	0,002	0,003	0,024
	2	0,000	0,015	0,011	0,005	0,006	0,028
	3	0,000	0,018	0,027	0,014	0,022	0,034
	4	0,000	0,014	0,023	0,010	0,017	0,035
	5	0,000	0,017	0,015	0,004	0,012	0,042
	6	0,000	0,015	0,019	0,010	0,006	0,024
	7	0,000	0,017	0,023	0,018	0,005	0,015
	8	0,000	0,021	0,038	0,035	0,009	0,021
	9	0,000	0,020	0,037	0,043	0,008	0,017
	10	0,000	0,016	0,025	0,023	0,006	0,014
	11	0,000	0,014	0,013	0,010	0,003	0,012
	12	0,000	0,013	0,009	0,004	0,002	0,018

2. Situatieplot

3. Groepsrisico

3.1 Groepsrisicocurve

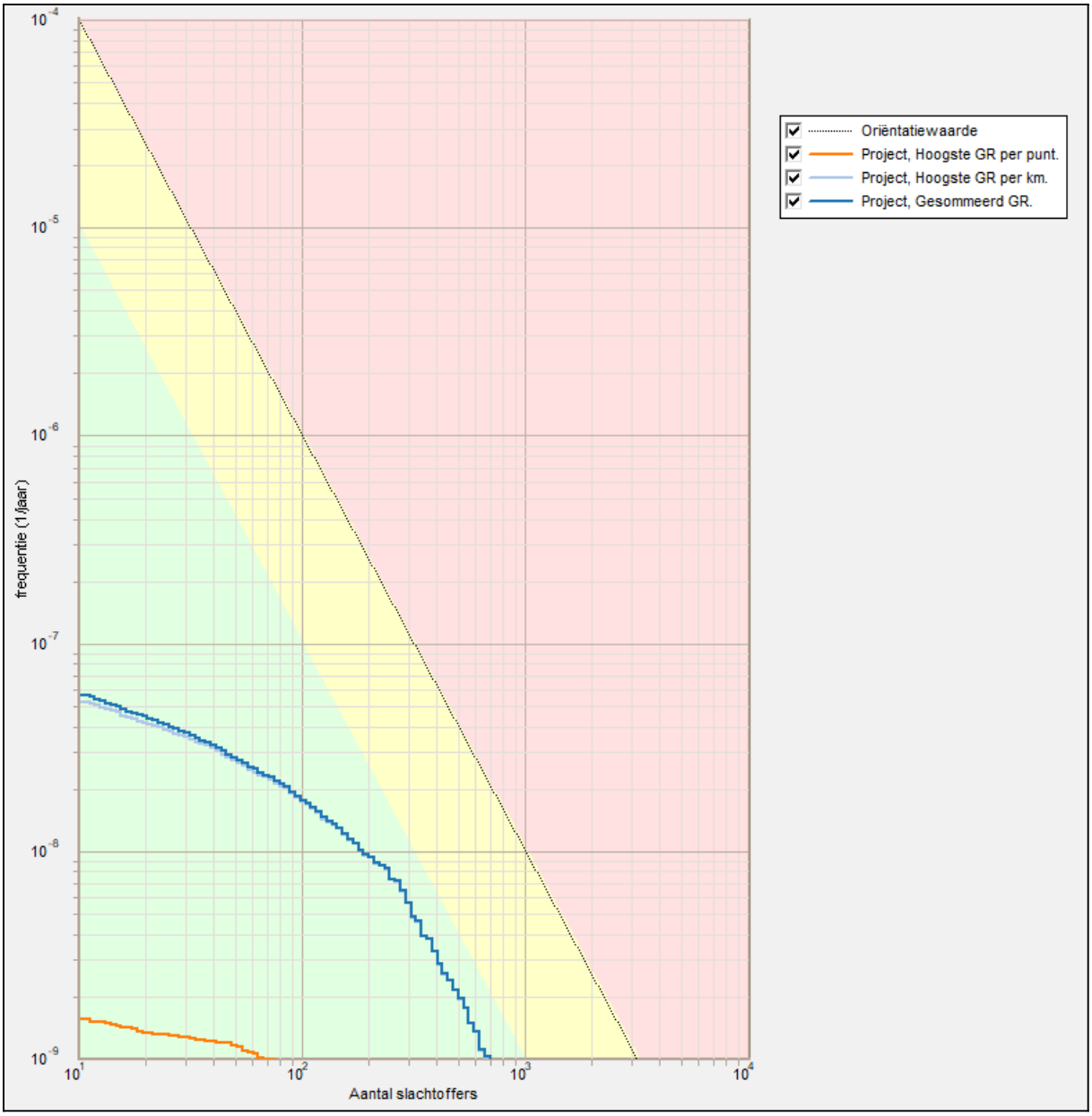

3.2 Kenmerken van het groepsrisico

FN-curve	Normwaarde (N:F)	Max. F (N:F)	Max. N (N:F)	Verw.waarde
Project, Hoogste GR per punt.	0,00001 (71 : 1,0E-009)	1,6E-009 (11 : 1,6E-009)	71 (71 : 1,0E-009)	3,89E-007
Project, Hoogste GR per km.	0,00055 (383 : 3,8E-009)	5,2E-008 (11 : 5,2E-008)	696 (696 : 1,0E-009)	6,25E-006
Project, Gesommeerd GR.	0,00056 (383 : 3,8E-009)	5,7E-008 (11 : 5,7E-008)	696 (696 : 1,0E-009)	6,44E-006

4. Route en transportgegevens Modaliteit: Spoor

Naam	Type traject	Breedte	Frequenti	Relatie		Lengte	Stof	#	Transp. middel	Transportverdeling		WBKB
				route	stof					Dag	Werkweek	
		m	1/jaar	traject ID	traject ID	m		1/jaar		-	-	
1 62	Lage snelheid, met wissels	24	4,66E-8	Niet verbonden	Niet verbonden	1161						
							A (zeer brandbaar gas)	1700	Container (brand. gas)	0,29	0,71	0
							B2 (giftig gas)	200	Container (tox. gas)	0,29	0,71	0,95
							C3 (zeer brandbare vloeistof)	1050	Container (brand. vloeistof)	0,29	0,71	NVT
							D3 (giftige vloeistof)	50	Container (tox. vloeistof)	0,29	0,71	NVT
							D4 (zeer giftige vloeistof)	50	Container (tox. vloeistof)	0,29	0,71	NVT

5. Bouwvlakken

Naam	Omschrijving	Oppervlak	Herkomst gegevens	Gebruiksfunctie	Aanwezigen			Fractie buitenshuis		Aanwezigheid		Aanwezigheid per dag	# situaties
					Capaciteit	Dag	Nacht	Dag	Nacht	Vanaf	Tot		
		m2			1 / m2	-	-	-	-	uu : mm	uu : mm		1/jaar
bouwblok00080_wonend	wonen	5654,7	RBM v23										
				Woonbebouwing	0.0042	0,5	1	0,07	0,01	0:00	24:00	m,di,w,do,vr,za,zo,	NVT
bouwblok00084_wonend	wonen	4991,9	RBM v23										
				Woonbebouwing	0.0061	0,5	1	0,07	0,01	0:00	24:00	m,di,w,do,vr,za,zo,	NVT
bouwblok00087_wonend	wonen	3148,1	RBM v23										
				Woonbebouwing	0.0079	0,5	1	0,07	0,01	0:00	24:00	m,di,w,do,vr,za,zo,	NVT
bouwblok00090_wonend	wonen	4669,8	RBM v23										
				Woonbebouwing	0.014	0,5	1	0,07	0,01	0:00	24:00	m,di,w,do,vr,za,zo,	NVT
bouwblok00094_wonend	wonen	8915,5	RBM v23										
				Woonbebouwing	0.0085	0,5	1	0,07	0,01	0:00	24:00	m,di,w,do,vr,za,zo,	NVT
bouwblok00099_wonend	wonen	2408,3	RBM v23										
				Woonbebouwing	0.0079	0,5	1	0,07	0,01	0:00	24:00	m,di,w,do,vr,za,zo,	NVT
bouwblok00101_wonend	wonen	6381,8	RBM v23										
				Woonbebouwing	0.0097	0,5	1	0,07	0,01	0:00	24:00	m,di,w,do,vr,za,zo,	NVT
bouwblok00102_wonend	wonen	7045,2	RBM v23										

Naam	Omschrijving	Oppervlak	Herkomst gegevens	Gebruiksfunctie	Aanwezigen			Fractie buitenshuis		Aanwezigheid		Aanwezigheid per dag	# situaties
					Capaciteit	Dag	Nacht	Dag	Nacht	Vanaf	Tot		
		m2			1 / m2	-	-	-	-	uu : mm	uu : mm		1/jaar
				Woonbebouwing	0.008	0,5	1	0,07	0,01	0:00	24:00	m,di,w,do,vr,za,zo,	NVT
bouwblok00111_wonend	wonen	6346,6	RBM v23										
				Woonbebouwing	0.024	0,5	1	0,07	0,01	0:00	24:00	m,di,w,do,vr,za,zo,	NVT
0202100000203589_kantoor	kantor	6266,2	RBM v23										
				Bedrijven dagdienst	0.11	1	0	0,07	0	8:00	18:30	m,di,w,do,vr,	NVT
0202100000223614_kantoor	kantor	17048	RBM v23										
				Bedrijven dagdienst	0.014	1	0	0,07	0	8:00	18:30	m,di,w,do,vr,	NVT
0202100000236544_onderwijs	onderw	2602,7	RBM v23										
				Bedrijven dagdienst	0.26	1	0	0,07	0	8:00	18:30	m,di,w,do,vr,	NVT
0202100000262753_kantoor	kantor	8110,3	RBM v23										
				Bedrijven dagdienst	0.013	1	0	0,07	0	8:00	18:30	m,di,w,do,vr,	NVT
0202100000262753_onderwijs	onderw	8110,3	RBM v23										
				Bedrijven dagdienst	0.078	1	0	0,07	0	8:00	18:30	m,di,w,do,vr,	NVT

Naam	Omschrijving	Oppervlak	Herkomst gegevens	Gebruiksfunctie	Aanwezigen			Fractie buitenshuis		Aanwezigheid		Aanwezigheid per dag	# situaties
					Capaciteit	Dag	Nacht	Dag	Nacht	Vanaf	Tot		
		m2			1 / m2	-	-	-	-	uu : mm	uu : mm		1/jaar
bouwblok00080_kantoor	kantor	5654,7	RBM v23										
				Bedrijven dagdienst	0.023	1	0	0,07	0	8:00	18:30	m,di,w,do,vr,	NVT
bouwblok00080_onderwijs	onderw	5654,7	RBM v23										
				Bedrijven dagdienst	0.023	1	0	0,07	0	8:00	18:30	m,di,w,do,vr,	NVT
bouwblok00084_kantoor	kantor	4991,9	RBM v23										
				Bedrijven dagdienst	0.0097	1	0	0,07	0	8:00	18:30	m,di,w,do,vr,	NVT
bouwblok00087_kantoor	kantor	3148,1	RBM v23										
				Bedrijven dagdienst	0.013	1	0	0,07	0	8:00	18:30	m,di,w,do,vr,	NVT
bouwblok00094_kantoor	kantor	8915,5	RBM v23										
				Bedrijven dagdienst	0.00095	1	0	0,07	0	8:00	18:30	m,di,w,do,vr,	NVT
bouwblok00101_kantoor	kantor	6381,8	RBM v23										
				Bedrijven dagdienst	0.0011	1	0	0,07	0	8:00	18:30	m,di,w,do,vr,	NVT
bouwblok00102_kantoor	kantor	7045,2	RBM v23										
				Bedrijven dagdienst	0.0021	1	0	0,07	0	8:00	18:30	m,di,w,do,vr,	NVT
bouwblok00111_kantoor	kantor	6346,6	RBM v23										
				Bedrijven dagdienst	0.00068	1	0	0,07	0	8:00	18:30	m,di,w,do,vr,	NVT

Naam	Omschrijving	Oppervlak	Herkomst gegevens	Gebruiksfunctie	Aanwezigen			Fractie buitenshuis		Aanwezigheid		Aanwezigheid per dag	# situaties
					Capaciteit	Dag	Nacht	Dag	Nacht	Vanaf	Tot		
		m2			1 / m2	-	-	-	-	uu : mm	uu : mm		1/jaar
0202100000223614_winkel	winkel	17048	RBM v23										
				Bedrijven continu	0.026	1	0,50999962	0,07	0,01	0:00	24:00	m,di,w,do,vr,za,zo,	NVT
0202100000244148_winkel	winkel	1078,3	RBM v23										
				Bedrijven continu	0.0028	1	0,51	0,07	0,01	0:00	24:00	m,di,w,do,vr,za,zo,	NVT
0202100000250337_winkel	winkel	3996,8	RBM v23										
				Bedrijven continu	0.3	1	0,51000041	0,07	0,01	0:00	24:00	m,di,w,do,vr,za,zo,	NVT
0202100000845155_winkel	winkel	2790,9	RBM v23										
				Bedrijven continu	0.028	1	0,51000631	0,07	0,01	0:00	24:00	m,di,w,do,vr,za,zo,	NVT
bouwblok00080_logies	hotel	5654,7	RBM v23										
				Bedrijven continu	0.024	0,31	1	0,07	0,01	0:00	24:00	m,di,w,do,vr,za,zo,	NVT
bouwblok00080_winkel	winkel	5654,7	RBM v23										
				Bedrijven continu	0.012	1	0,51	0,07	0,01	0:00	24:00	m,di,w,do,vr,za,zo,	NVT

Naam	Omschrijving	Oppervlak	Herkomst gegevens	Gebruiksfunctie	Aanwezigen			Fractie buitenshuis		Aanwezigheid		Aanwezigheid per dag	# situaties
					Capaciteit	Dag	Nacht	Dag	Nacht	Vanaf	Tot		
		m2			1 / m2	-	-	-	-	uu : mm	uu : mm		1/jaar
bouwblok00084_industrie	plgzwr	4991,9	RBM v23										
				Bedrijven continu	0.00063	1	0,62064598	0,07	0,01	0:00	24:00	m,di,w,do,vr,za,zo,	NVT
bouwblok00084_winkel	winkel	4991,9	RBM v23										
				Bedrijven continu	0.083	1	0,50999903	0,07	0,01	0:00	24:00	m,di,w,do,vr,za,zo,	NVT
bouwblok00087_logies	prkcmp	3148,1	RBM v23										
				Bedrijven continu	0.0023	1	1	0,07	0,01	0:00	24:00	m,di,w,do,vr,za,zo,	NVT
bouwblok00090_winkel	winkel	4669,8	RBM v23										
				Bedrijven continu	0.075	1	0,51	0,07	0,01	0:00	24:00	m,di,w,do,vr,za,zo,	NVT
bouwblok00094_winkel	winkel	8915,5	RBM v23										
				Bedrijven continu	0.091	1	0,50999963	0,07	0,01	0:00	24:00	m,di,w,do,vr,za,zo,	NVT
bouwblok00099_winkel	winkel	2408,3	RBM v23										
				Bedrijven continu	0.31	1	0,51	0,07	0,01	0:00	24:00	m,di,w,do,vr,za,zo,	NVT
bouwblok00101_winkel	winkel	6381,8	RBM v23										
				Bedrijven continu	0.0061	1	0,51	0,07	0,01	0:00	24:00	m,di,w,do,vr,za,zo,	NVT
bouwblok00102_winkel	winkel	7045,2	RBM v23										

Naam	Omschrijving	Oppervlak	Herkomst gegevens	Gebruiksfunctie	Aanwezigen			Fractie buitenshuis		Aanwezigheid		Aanwezigheid per dag	# situaties
					Capaciteit	Dag	Nacht	Dag	Nacht	Vanaf	Tot		
		m2			1 / m2	-	-	-	-	uu : mm	uu : mm		1/jaar
				Bedrijven continu	0.098	1	0,50999957	0,07	0,01	0:00	24:00	m,di,w,do,vr,za,zo,	NVT
bouwblok00111_winkel	winkel	6346,6	RBM v23										
				Bedrijven continu	0.063	1	0,50999925	0,07	0,01	0:00	24:00	m,di,w,do,vr,za,zo,	NVT
0202100000223614_bijeen	beurze	17048	RBM v23										
				Evenement	0.087	1	0	0,25	0,1	8:00	18:30	m,di,w,do,vr,	15,77143
				Evenement	0.061	0	1	0,25	0,1	0:00	8:00	m,di,w,do,vr,	8,17778
				Evenement	0.061	0	1	0,25	0,1	18:30	24:00	m,di,w,do,vr,	8,17778
0202100000244148_bijeen	beurze	1078,3	RBM v23										
				Evenement	0.79	1	0	0,25	0,1	8:00	18:30	m,di,w,do,vr,	15,77143
				Evenement	0.56	0	1	0,25	0,1	0:00	8:00	m,di,w,do,vr,	8,17778
				Evenement	0.56	0	1	0,25	0,1	18:30	24:00	m,di,w,do,vr,	8,17778
0202100000262753_bijeen	beurze	8110,3	RBM v23										
				Evenement	0.078	1	0	0,25	0,1	8:00	18:30	m,di,w,do,vr,	15,77143
				Evenement	0.055	0	1	0,25	0,1	0:00	8:00	m,di,w,do,vr,	8,17778
				Evenement	0.055	0	1	0,25	0,1	18:30	24:00	m,di,w,do,vr,	8,17778

Naam	Omschrijving	Oppervlak	Herkomst gegevens	Gebruiksfunctie	Aanwezigen			Fractie buitenshuis		Aanwezigheid		Aanwezigheid per dag	# situaties
					Capaciteit	Dag	Nacht	Dag	Nacht	Vanaf	Tot		
		m2			1 / m2	-	-	-	-	uu : mm	uu : mm		1/jaar
0202100000269451_bijeen	beurze	841,89	RBM v23										
				Evenement	0.8	1	0	0,25	0,1	8:00	18:30	m,di,w,do,vr,	15,77143
				Evenement	0.57	0	1	0,25	0,1	0:00	8:00	m,di,w,do,vr,	8,17778
				Evenement	0.57	0	1	0,25	0,1	18:30	24:00	m,di,w,do,vr,	8,17778
0202100000845155_bijeen	beurze	2790,9	RBM v23										
				Evenement	0.67	1	0	0,25	0,1	8:00	18:30	m,di,w,do,vr,	15,77143
				Evenement	0.47	0	1	0,25	0,1	0:00	8:00	m,di,w,do,vr,	8,17778
				Evenement	0.47	0	1	0,25	0,1	18:30	24:00	m,di,w,do,vr,	8,17778
bouwblok00080_bijeen	beurze	5654,7	RBM v23										
				Evenement	0.098	1	0	0,25	0,1	8:00	18:30	m,di,w,do,vr,	15,77143
				Evenement	0.07	0	1	0,25	0,1	0:00	8:00	m,di,w,do,vr,	8,17778
				Evenement	0.07	0	1	0,25	0,1	18:30	24:00	m,di,w,do,vr,	8,17778
bouwblok00084_bijeen	beurze	4991,9	RBM v23										
				Evenement	0.13	1	0	0,25	0,1	8:00	18:30	m,di,w,do,vr,	15,77143
				Evenement	0.09	0	1	0,25	0,1	0:00	8:00	m,di,w,do,vr,	8,17778
				Evenement	0.09	0	1	0,25	0,1	18:30	24:00	m,di,w,do,vr,	8,17778
bouwblok00087_bijeen	beurze	3148,1	RBM v23										

Naam	Omschrijving	Oppervlak	Herkomst gegevens	Gebruiksfunctie	Aanwezigen			Fractie buitenshuis		Aanwezigheid		Aanwezigheid per dag	# situaties
					Capaciteit	Dag	Nacht	Dag	Nacht	Vanaf	Tot		
		m2			1 / m2	-	-	-	-	uu : mm	uu : mm		1/jaar
				Evenement	0.27	1	0	0,25	0,1	8:00	18:30	m,di,w,do,vr,	15,77143
				Evenement	0.19	0	1	0,25	0,1	0:00	8:00	m,di,w,do,vr,	8,17778
				Evenement	0.19	0	1	0,25	0,1	18:30	24:00	m,di,w,do,vr,	8,17778
bouwblok00090_bijeen	beurze	4669,8	RBM v23										
				Evenement	0.18	1	0	0,25	0,1	8:00	18:30	m,di,w,do,vr,	15,77143
				Evenement	0.13	0	1	0,25	0,1	0:00	8:00	m,di,w,do,vr,	8,17778
				Evenement	0.13	0	1	0,25	0,1	18:30	24:00	m,di,w,do,vr,	8,17778
bouwblok00094_bijeen	beurze	8915,5	RBM v23										
				Evenement	0.047	1	0	0,25	0,1	8:00	18:30	m,di,w,do,vr,	15,77143
				Evenement	0.033	0	1	0,25	0,1	0:00	8:00	m,di,w,do,vr,	8,17778
				Evenement	0.033	0	1	0,25	0,1	18:30	24:00	m,di,w,do,vr,	8,17778
bouwblok00101_bijeen	beurze	6381,8	RBM v23										
				Evenement	0.31	1	0	0,25	0,1	8:00	18:30	m,di,w,do,vr,	15,77143
				Evenement	0.22	0	1	0,25	0,1	0:00	8:00	m,di,w,do,vr,	8,17778
				Evenement	0.22	0	1	0,25	0,1	18:30	24:00	m,di,w,do,vr,	8,17778
bouwblok00102_bijeen	beurze	7045,2	RBM v23										
				Evenement	0.15	1	0	0,25	0,1	8:00	18:30	m,di,w,do,vr,	15,77143
				Evenement	0.11	0	1	0,25	0,1	0:00	8:00	m,di,w,do,vr,	8,17778
				Evenement	0.11	0	1	0,25	0,1	18:30	24:00	m,di,w,do,vr,	8,17778

Naam	Omschrijving	Oppervlak	Herkomst gegevens	Gebruiksfunctie	Aanwezigen			Fractie buitenshuis		Aanwezigheid		Aanwezigheid per dag	# situaties
					Capaciteit	Dag	Nacht	Dag	Nacht	Vanaf	Tot		
		m2			1 / m2	-	-	-	-	uu : mm	uu : mm		1/jaar
bouwblok00111_bijeen	beurze	6346,6	RBM v23										
				Evenement	0.1	1	0	0,25	0,1	8:00	18:30	m,di,w,do,vr,	15,77143
				Evenement	0.072	0	1	0,25	0,1	0:00	8:00	m,di,w,do,vr,	8,17778
				Evenement	0.072	0	1	0,25	0,1	18:30	24:00	m,di,w,do,vr,	8,17778
0202100000223614_bijeen	beurze	17048	RBM v23										
				Evenement	0.087	1	0	0,25	0,1	8:00	18:30	za,zo,	39,42857
				Evenement	0.061	0	1	0	0,1	0:00	8:00	za,zo,	20,44444
				Evenement	0.061	0	1	0	0,1	18:30	24:00	za,zo,	20,44444
0202100000244148_bijeen	beurze	1078,3	RBM v23										
				Evenement	0.79	1	0	0,25	0,1	8:00	18:30	za,zo,	39,42857
				Evenement	0.56	0	1	0	0,1	0:00	8:00	za,zo,	20,44444
				Evenement	0.56	0	1	0	0,1	18:30	24:00	za,zo,	20,44444
0202100000262753_bijeen	beurze	8110,3	RBM v23										
				Evenement	0.078	1	0	0,25	0,1	8:00	18:30	za,zo,	39,42857
				Evenement	0.055	0	1	0	0,1	0:00	8:00	za,zo,	20,44444
				Evenement	0.055	0	1	0	0,1	18:30	24:00	za,zo,	20,44444

Naam	Omschrijving	Oppervlak	Herkomst gegevens	Gebruiksfunctie	Aanwezigen			Fractie buitenshuis		Aanwezigheid		Aanwezigheid per dag	# situaties
					Capaciteit	Dag	Nacht	Dag	Nacht	Vanaf	Tot		
		m2			1 / m2	-	-	-	-	uu : mm	uu : mm		1/jaar
0202100000269451_bijeen	beurze	841,89	RBM v23										
				Evenement	0.8	1	0	0,25	0,1	8:00	18:30	za,zo,	39,42857
				Evenement	0.57	0	1	0	0,1	0:00	8:00	za,zo,	20,44444
				Evenement	0.57	0	1	0	0,1	18:30	24:00	za,zo,	20,44444
0202100000845155_bijeen	beurze	2790,9	RBM v23										
				Evenement	0.67	1	0	0,25	0,1	8:00	18:30	za,zo,	39,42857
				Evenement	0.47	0	1	0	0,1	0:00	8:00	za,zo,	20,44444
				Evenement	0.47	0	1	0	0,1	18:30	24:00	za,zo,	20,44444
bouwblok00080_bijeen	beurze	5654,7	RBM v23										
				Evenement	0.098	1	0	0,25	0,1	8:00	18:30	za,zo,	39,42857
				Evenement	0.07	0	1	0	0,1	0:00	8:00	za,zo,	20,44444
				Evenement	0.07	0	1	0	0,1	18:30	24:00	za,zo,	20,44444
bouwblok00084_bijeen	beurze	4991,9	RBM v23										
				Evenement	0.13	1	0	0,25	0,1	8:00	18:30	za,zo,	39,42857
				Evenement	0.09	0	1	0	0,1	0:00	8:00	za,zo,	20,44444
				Evenement	0.09	0	1	0	0,1	18:30	24:00	za,zo,	20,44444
bouwblok00087_bijeen	beurze	3148,1	RBM v23										

Naam	Omschrijving	Oppervlak	Herkomst gegevens	Gebruiksfunctie	Aanwezigen			Fractie buitenshuis		Aanwezigheid		Aanwezigheid per dag	# situaties
					Capaciteit	Dag	Nacht	Dag	Nacht	Vanaf	Tot		
		m2			1 / m2	-	-	-	-	uu : mm	uu : mm		1/jaar
				Evenement	0.27	1	0	0,25	0,1	8:00	18:30	za,zo,	39,42857
				Evenement	0.19	0	1	0	0,1	0:00	8:00	za,zo,	20,44444
				Evenement	0.19	0	1	0	0,1	18:30	24:00	za,zo,	20,44444
bouwblok00090_bijeen	beurze	4669,8	RBM v23										
				Evenement	0.18	1	0	0,25	0,1	8:00	18:30	za,zo,	39,42857
				Evenement	0.13	0	1	0	0,1	0:00	8:00	za,zo,	20,44444
				Evenement	0.13	0	1	0	0,1	18:30	24:00	za,zo,	20,44444
bouwblok00094_bijeen	beurze	8915,5	RBM v23										
				Evenement	0.047	1	0	0,25	0,1	8:00	18:30	za,zo,	39,42857
				Evenement	0.033	0	1	0	0,1	0:00	8:00	za,zo,	20,44444
				Evenement	0.033	0	1	0	0,1	18:30	24:00	za,zo,	20,44444
bouwblok00101_bijeen	beurze	6381,8	RBM v23										
				Evenement	0.31	1	0	0,25	0,1	8:00	18:30	za,zo,	39,42857
				Evenement	0.22	0	1	0	0,1	0:00	8:00	za,zo,	20,44444
				Evenement	0.22	0	1	0	0,1	18:30	24:00	za,zo,	20,44444
bouwblok00102_bijeen	beurze	7045,2	RBM v23										
				Evenement	0.15	1	0	0,25	0,1	8:00	18:30	za,zo,	39,42857
				Evenement	0.11	0	1	0	0,1	0:00	8:00	za,zo,	20,44444
				Evenement	0.11	0	1	0	0,1	18:30	24:00	za,zo,	20,44444

Naam	Omschrijving	Oppervlak	Herkomst gegevens	Gebruiksfunctie	Aanwezigen			Fractie buitenshuis		Aanwezigheid		Aanwezigheid per dag	# situaties
					Capaciteit	Dag	Nacht	Dag	Nacht	Vanaf	Tot		
		m2			1 / m2	-	-	-	-	uu : mm	uu : mm		1/jaar
bouwblok00111_bijeen	beurze	6346,6	RBM v23										
				Evenement	0.1	1	0	0,25	0,1	8:00	18:30	za,zo,	39,42857
				Evenement	0.072	0	1	0	0,1	0:00	8:00	za,zo,	20,44444
				Evenement	0.072	0	1	0	0,1	18:30	24:00	za,zo,	20,44444
Podium26	Podium26	1803,2	RBM v24										
				Woonbebouwing	0.055	0,5	1	0,07	0,01	0:00	24:00	m,di,w,do,vr,za,zo,	NVT
				Bedrijf dagdienst	0.17	1	0	0,05	0	8:00	18:30	m,di,w,do,vr,	NVT
				Bedrijf continu	0.22	1	0,5	0,05	0,01	0:00	24:00	m,di,w,do,vr,za,zo,	NVT

Bijlage III: Advies Veiligheidsregio Gelderland Midden

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden

Datum	: 27-10-2020
Ons kenmerk	: 201027-0036
Contactpersoon	: Meine Jacobi
Doorkiesnummer	: 088-3555045
E-mail adres	: Meine.Jacobi@vggm.nl

College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Arnhem
Postbus 9029
6800 EL Arnhem

CONCEPT

Onderwerp: Omgevingsadvies ruimtelijke onderbouwing ontwikkeling ‘Podium 026’ (K3/K7), Arnhem

Geacht college,

Op 13 oktober jl. ontving ik uw mail waarin u ons vraagt om advies over de ruimtelijke onderbouwing ontwikkeling 'Podium 026' (K3/K7) in Arnhem.

Conform de wet- en regelgeving adviseert Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden bij ruimtelijke ontwikkelingen over gezondheid, (externe) veiligheid en de mogelijkheden voor rampenbestrijding en zelfredzaamheid.

Advies
Aan de zuidzijde van het station Arnhem Centraal ligt de ontwikkellocatie K3/K7. Eerder adviseerde ik u over de beoogde functiewijziging voor deze locatie (zie brief 21 maart 2016, ons kenm. 160321-0051).
Voor deze locatie is inmiddels het plan ‘Podium26’ in ontwikkeling met nieuwbouw voor wonen (50 appartementen), werken en ontmoeten. De realisatie is mogelijk met een planologische afwijking van het bestemmingsplan Arnhem Centraal waarvoor een ruimtelijke onderbouwing wordt opgesteld.

Het plan ‘Podium26’ is één van de vele locatie die de afgelopen jaren bij station Arnhem Centraal worden/zijn ontwikkeld. Bij de planvorming daarvoor heb ik u geadviseerd over deze ontwikkelingen en over de bouwplannen en ruimtelijke besluiten om deze mogelijk te maken.
Gezien de ligging van de locaties aan het spoor is de kern van mijn advies daarin dat niet alle activiteiten, functies en/of gebruik van de gebouwen en haar omgeving wenselijk zijn vanuit veiligheids- en gezondheidsperspectief. Maatwerk is nodig om dit voor (zeer) kwetsbare en/of grote groepen mensen mogelijk te maken. Maatwerk op het gebied van bijvoorbeeld bouw (dichtheid, indeling, materiaal, etc.), geluid, infrastructuur, maar ook juridisch, planologisch en organisatorisch (BHV, Vve’s). Een inherent veilig en gezond ontwerp en uitwerking van gebouwen en haar omgeving is denkbaar door bij de aanvang van een initiatief de veiligheids- en gezondheidsaspecten in het ontwerpproces mee te nemen en wegen. Zo maken veiligheid en gezondheid integraal onderdeel uit van het ontwerp en de benodigde besluiten.

Uit de informatie bij deze adviesvraag maak ik op dat veiligheid en gezondheid geen zichtbaar onderdeel vormden in het tenderontwerp voor ‘Podium 26’. Reden voor mij om u wederom te vragen om aandacht te besteden aan de veiligheids- en gezondheidsaspecten bij het (verdere) ontwerp en uitwerkingsproces. U kunt daarbij denken aan onder anderen de functionele indeling van het gebouw, (nood)uitgangen, vluchtmogelijkheden en organisatie / coördinatie daarvan, geluid, luchtverontreiniging, etc. Graag ga ik daarover met u in gesprek.
Verder moeten er maatregelen getroffen worden in het kader van de basisbrandweerzorg en brandpreventieve inzake bereikbaarheid en bluswatervoorziening(en) op plan-/gebouwniveau.

Toelichting
Het plan ‘Podium26’ ligt op korte afstand van het treinstation Arnhem – Centraal en de daar gelegen sporen richting Utrecht, Nijmegen, Zwolle en Zevenaar.
Na realisatie neemt de bezettingsgraad en de aanwezigheid van personen toe, ook in de nachtelijke uren. Zij worden zelfredzaam verondersteld en vormen een afspiegeling van de (Arnhemse) bevolking: jong/oud, hulpbehoevend en niet.

Fysieke veiligheid
Over het spoor vindt vervoer van gevaarlijke stoffen en personen plaats. Het vervoer van gevaarlijke stoffen vindt hier voornamelijk in de avond en nacht plaats en is bepalend voor het aanwezige risico. Het plangebied ligt daarbij binnen de effectafstanden van de incidentscenario’s explosie, (plas)brand en toxische wolk.’
Een incident binnen het stationsgebied is (redelijk) bestrijdbaar voor de hulpverleningsdiensten. In het stationsgebied is voldoende bluswatercapaciteit beschikbaar en op de perrons zijn stationaire blusmonitoren geplaatst. De bereikbaarheid van de perrons is geborgd middels brandweeringangen. Gezien de ligging van het plan merk ik op dat een incident ter hoogte van de spoorwissels lastiger te bestrijden is dan ter hoogte van de perrons. De brandweerinzet gebeurt dan via de spoorbaan, waarlangs geen stationaire waterkanonnen staan zoals op de perrons.
Bij een incident in het stationsgebied vormt de evacuatie / ontruiming van de aanwezigen een belangrijk aandachtspunt, ook bij ‘Podium 26. Het mogelijk maken van o.a. wonen maakt de evacuatie / ontruiming complexer, omdat er meer personen (in de nacht veelal slapend) voorkomen. Het betreft vooralsnog geen zeer kwetsbare groep gebruikers. Zij krijgen de eerste minuten van een incident weinig aandacht van de rampenbestrijdingsorganisatie. De bewoners zijn daarmee volledig op zichzelf aangewezen om zich in veiligheid de brengen. Expliciet aandacht voor de indeling en de vluchtmogelijkheden uit de gebouwen en de organisatie / coördinatie daarvan is dan ook van cruciaal belang.

Bij de uitwerking van de plannen zijn maatregelen (juridisch, bouwkundig en organisatorisch) denkbaar om de veiligheid te optimaliseren. U kunt daarbij denken aan de (gebouw)indeling van de beoogde functies met daarop afgestemd (nood)uitgangen en vluchtroutes, een bedrijfshulpverlening, ontvluchtingsplan, risicocommunicatie als ook het borgen via een planologisch kader of omgevingsvergunning.
Verder moeten er maatregelen getroffen worden in het kader van de basisbrandweerzorg en brandpreventieve inzake bereikbaarheid en bluswatervoorziening(en) op plan-/gebouwniveau.

Gezondheid
Mensen hebben baat bij een gezonde en veilige inrichting van de leefomgeving. Een omgeving die tevens uitnodigt tot bewegen en ontmoeten. Met de Wet Publieke gezondheid en de nieuwe Omgevingswet hebben gemeenten handvatten om hierop te sturen. Deze paragraaf helpt u om het thema gezonde leefomgeving plaats te geven in lokale afwegingen over de ruimtelijke inrichting. Niet de juridische toetsing staat hierbij centraal maar sturen op gezonde ruimtelijke ambities en optimalisatie van plannen. Het louter voldoen aan wettelijke normen levert namelijk slechts een minimale bijdrage aan het terugdringen van de ziektelast door milieufactoren.

Langs infrastructuur is de concentratie van luchtverontreinigende stoffen sterk verhoogd. Verkeer gerelateerde luchtverontreiniging kan leiden tot longfunctievermindering, toename van luchtwegklachten, astma, hart -en vaatziekten en vervroegd overlijden, in het bijzonder bij gevoelige groepen. Vanwege een verhoogde kans op deze aandoeningen, adviseer ik om woningen en andere gevoelige bestemmingen niet direct langs infrastructuur te bouwen, onafhankelijk van de vraag of aan de grenswaarden wordt voldaan. Voor langdurig verblijf van mogelijk gevoelige personen, zoals het geval is bij wonen, is deze plek daarom minder geschikt dan de huidige bestemming (kantoren).

CONCEPT

Een andere milieufactor waarmee op deze locatie rekening moet worden gehouden is de geluidbelasting door weg- en treinverkeer. Voor geluid geldt, evenals voor lucht, dat het volgen van de wettelijk grenswaarden negatieve gezondheidseffecten niet voorkomt. Hinder en slaapverstoring door geluid treedt op vanaf ongeveer 42 dB en vanaf circa 50 dB is sprake van een hogere kans op hart- en vaatziekten. Voor gezondheid geldt de cumulatieve geluidbelasting.
Bij de keuze van geluidmaatregelen of wanneer er wordt overwogen een hogere waarde vast te stellen, adviseer ik u hier rekening mee te houden. Mensen hebben rust nodig in en bij de woning, ook op geluidbelaste plekken. De aanwezigheid van een geluidluwe zijde en buitenruimte (met een waarde onder de voorkeursgrenswaarde) zijn bij de woning belangrijk voor de gezondheid en het wooncomfort.

Afsluitend
Mocht u nog vragen of opmerkingen hebben, kunt u contact opnemen met genoemde contactpersoon. Desgewenst kan het advies mondeling toegelicht worden.

Met vriendelijke groet,

Anton Slofstra
Directie

CONCEPT

adviseurs in
ruimtelijke
ontwikkeling

correspondentie SAB
Postbus 479
6800 AL Arnhem
T: 026 357 69 11
E: info@sab.nl
www.sab.nl

bezoekadres Arnhem
Frombergdwarsstraat 54
6814 DZ Arnhem

bezoekadres Amsterdam
Jacob Bontiusplaats 9
1018 LL Amsterdam

Bijlage 9 quick scan natuur

adviseurs in ruimtelijke ontwikkeling

Quick scan natuur

Arnhem, Podium 26

Quin Projecten BV

Datum: 9 maart 2021

Projectnummer: 200337

INHOUD

1	**Inleiding**	**3**
1.1	**Aanleiding**	**3**
1.2	**Plangebied**	**3**
2	**Wettelijk kader**	**5**
2.1	**Gebiedsbescherming**	**6**
2.2	**Soortenbescherming**	**7**
2.3	**Bescherming houtopstanden**	**7**
3	**Onderzoeksmethode**	**9**
3.1	**Deskundigheid**	**9**
3.2	**Werkwijze**	**9**
4	**Aanwezigheid beschermde gebieden en soorten**	**11**
4.1	**Ligging beschermde gebieden**	**11**
4.2	**Aanwezigheid beschermde soorten**	**12**
4.3	**Aanwezigheid houtopstanden**	**17**
5	**Effectbeoordeling en advies vervolgtraject**	**18**
5.1	**Mogelijke effecten op beschermde gebieden**	**18**
5.2	**Mogelijke effecten op beschermde soorten**	**18**
5.3	**Mogelijke effecten op beschermde houtopstanden**	**20**
6	**Conclusie**	**21**

Geraadpleegde bronnen

Bijlage 1. Wettelijk kader

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Het voornemen bestaat om de locatie K3/K7 te Arnhem aan de Nieuwe Stationsstraat te ontwikkelen. Onder de noemer 'Podium26' is een ontwerp ingediend voor een multifunctioneel gebouw voor wonen, werken en ontmoeten, dat, met een sterk mode en design thema, een podium voor de stad zal bieden. Vooralsnog wordt wat betreft te realiseren functies gedacht aan woningen, kantoorruimte, horeca, winkelruimte en podium-/expositieruimte. De beoogde ontwikkeling is niet mogelijk op grond van het geldende bestemmingsplan 'Arnhem Centraal I'. Om die reden is een nieuw bestemmingsplan noodzakelijk om het initiatief mogelijk te maken.

Voor de vaststelling van een nieuw bestemmingsplan is het noodzakelijk dat de haalbaarheid ervan wordt aangetoond. Er dient daarom vanuit de ecologie onderzocht te worden of met de ruimtelijke ontwikkelingen die het plan toestaat sprake is van overtreding van de geldende natuurwet- en regelgeving. Voorliggende rapportage zet door middel van een quick scan natuur uiteen of met de ruimtelijke ontwikkeling mogelijk sprake kan zijn van het verstoren van beschermde natuurgebieden en beschermde soorten en of nader onderzoek hiernaar noodzakelijk is.

1.2 Plangebied

1.2.1 Huidige situatie

Het plangebied bevindt zich in de kern van Arnhem (gemeente Arnhem, provincie Gelderland). De omgeving van Arnhem kenmerkt zich door de ligging tussen de uiterwaarden van de IJssel en Nederrijn en de Veluwe.

De directe omgeving van het plangebied kenmerkt zich voornamelijk door de aanwezigheid van het spoor en het station van Arnhem. Het station is direct ten noorden gelegen van het plangebied. Ten zuiden van het plangebied bevindt zich het stationsplein met een McDonald's en Pathé. Ten oosten van het plangebied bevindt zich een gebouw, welke in gebruik is door ProRail. Ten westen van het plangebied zijn twee kantoorgebouwen aanwezig. Navolgende afbeeldingen geven de globale ligging van het plangebied weer.

Topografische kaart met de globale ligging van het plangebied (rood omcirkeld).Bron: PDOK.

Luchtfoto met de globale ligging van het plangebied (rood omkaderd). Bron: PDOK.

Op 4 maart 2021 is een veldbezoek uitgevoerd. Het plangebied bestaat uit een braak-liggend terrein. Gebouwen of ander groen is niet aanwezig. Navolgende afbeeldingen geven een impressie van het plangebied ten tijde van het veldbezoek.

Foto genomen richting het westen;

Foto genomen richting het noorden;

Foto genomen richting het oosten;

De Nieuwe Stationstraat die langs het plangebied loopt.

1.2.2 Toekomstige situatie

In de toekomstige situatie wordt er een gebouw gerealiseerd waarin de functies woningen, kantoorruimte, horeca, winkelruimte en podium-/expositieruimte worden beoogd. Zie navolgende afbeelding voor de visie van het plangebied. Op de voorgrond van de foto is het huidige stationsplein weergegeven. Op de achtergrond van de afbeelding is het te realiseren gebouw weergegeven.

Visie van de toekomstige situatie. Het te realiseren gebouw is te zien op de achtergrond.

2 Wettelijk kader

Hieronder staat een samenvatting van het wettelijk kader. Een uitgebreide beschrijving staat in bijlage 1.

2.1 Gebiedsbescherming

2.1.1 Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden

Op grond van de Wet natuurbescherming kunnen natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna, door de Minister worden aangewezen ter uitvoering van de Vogelrichtlijn- en/of Habitatrichtlijn, de zogeheten Natura 2000-gebieden. Ook kan de Minister op grond van deze wet in enkele specifieke gevallen bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen.

Bij de aanwijzing van een Natura 2000-gebied worden voor het gebied instandhoudingsdoelstellingen voor te beschermen soorten en/ of habitats vastgesteld. Het is verboden om zonder vergunning een project te realiseren dat significant negatieve gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied. Als een plan of project mogelijk negatieve gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, vindt eerst een globale toetsing plaats, de voortoets. Als uit de voortoets blijkt dat er zeker geen negatieve gevolgen zijn, dan kan het betreffende plan worden vastgesteld, of geldt in het geval van een project geen vergunningplicht. Als de kans op significante gevolgen niet kan worden uitgesloten dan moet, conform artikel 2.8 van de Wet natuurbescherming een passende beoordeling worden gemaakt.

2.1.2 Natuurnetwerk Nederland

De Wet natuurbescherming draagt Gedeputeerde Staten op, om in hun provincie te zorgen voor een landelijk ecologisch netwerk, genaamd Natuurnetwerk Nederland. Voor dit netwerk geldt, op basis van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (het Barro), een ‘nee, tenzij’-beschermingsregime. Het bestemmingsplan, of een omgevingsvergunning waarmee van het bestemmingsplan wordt afgeweken, maakt geen ontwikkelingen mogelijk die kunnen leiden tot een significante vermindering van de oppervlakte, kwaliteit of samenhang van de aanwezige natuur, of tot een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van deze gebieden, *tenzij* er sprake is van groot openbaar belang, er geen reële alternatieven zijn, negatieve effecten zoveel mogelijk worden beperkt en overblijvende negatieve effecten worden gecompenseerd. Provincies dienen deze bescherming te regelen bij provinciale verordening. Daarnaast kunnen provincies bij provinciale verordening andere gebieden met bijzondere natuurwaarden beschermen, genaamd bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen.

De provincie Gelderland spreekt niet van Natuurnetwerk Nederland maar van het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en de Groene Ontwikkelingszone (GO). Binnen het GNN en de GO staat de bescherming van de kernkwaliteiten centraal. De kernkwaliteiten bestaan uit bestaande natuurwaarden, uit nog te ontwikkelen potentiële waarden en omgevingscondities. Per saldo moet elke ontwikkeling in het GNN een verbetering van de betreffende kernkwaliteiten opleveren.

De GO heeft een dubbeldoelstelling. Er is ruimte voor economische ontwikkeling in combinatie met versterking van de ecologische samenhang tussen inliggende en aangrenzende natuurgebieden. Door de samenhang met de aangrenzende en inliggende natuur van het GNN herbergt de GO ook kenmerkende natuurwaarden. Bij ruimtelijke ingrepen in de GO wordt onderscheid gemaakt tussen nieuwvestiging, uitbreiding van bestaande bestemmingen en de schaal/omvang van de ingreep.

De provincie Gelderland vindt het verder van belang dat rustgebieden voor winterganzen geschikt blijven voor ganzen. De provincie stuurt daarom op het behoud van de openheid en de rust in deze gebieden. Ook zijn weidevogelgebieden aangewezen. De provincie wil hier een landbouwpraktijk stimuleren en in stand houden die rekening houdt met weidevogels. Beschermde weidevogelgebieden en ganzenfoerageergebieden liggen voornamelijk in de GO en voor het overige deel in het GNN.

2.2 Soortenbescherming

De bescherming van dier- en plantensoorten is geregeld in de Wet natuurbescherming. Voor een aantal soorten is door middel van verboden een beschermingsregime opgenomen. Er is een apart beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten, voor Habitatrichtlijnsoorten en voor andere soorten. Naast de beschermde plant- en diersoorten geldt voor al de in het wild levende soorten ook een zorgplicht. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor deze soorten en hun directe leefomgeving. Dit houdt onder meer in dat men negatieve gevolgen voor aanwezige soorten zoveel mogelijk beperkt door het nemen van alle maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden verwacht.

Provinciale Staten kunnen in een verordening een vrijstelling verlenen van de verboden van de wet. De provincie Gelderland heeft besloten voor een aantal algemeen voorkomende zoogdiersoorten en amfibieën een vrijstelling te verlenen, voor handelingen die men verricht in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling en voor handelingen in het kader van bestendig beheer en onderhoud. Het betreft de soorten aardmuis, bosmuis, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, gewone bosspitsmuis, haas, huisspitsmuis, konijn, ondergrondse woelmuis, ree, rosse woelmuis, tweekleurige bosspitsmuis, veldmuis, vos, woelrat, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker en middelste groene kikker.

Daarnaast zijn de verboden niet van toepassing op handelingen die men uitvoert in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling of bestendig beheer en onderhoud, wanneer men die handelingen uitvoert conform een goedgekeurde gedragscode. Tot slot kunnen Gedeputeerde Staten, wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat, onder bepaalde voorwaarde een ontheffing verlenen van de verboden.

2.3 Bescherming houtopstanden

Het is verboden houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, zonder voorafgaande melding bij de provincie. Een houtopstand is hierbij gedefinieerd als een eenheid van bomen of struiken met een oppervlakte van ten minste 1.000 vier-

kante meter of een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat. De wet schrijft verder voor dat wanneer een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, de grond binnen drie jaar moet worden herbeplant.

Bovenstaande bescherming geldt niet voor alle houtopstanden. De regels zijn onder meer niet van toepassing op houtopstanden op erven of in tuinen en op houtopstanden binnen de, bij besluit van de gemeenteraad, vastgelegde grenzen van de bebouwde kom. Ook voor het dunnen van een houtopstand gelden de regels niet.

3 Onderzoeksmethode

3.1 Deskundigheid

Kwaliteit van het ecologisch onderzoek en het geleverde product staan bij SAB hoog in het vaandel. Mede daarom zijn wij aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus (NGB); de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus. Om aan onze standaard te voldoen, wordt ecologisch onderzoek enkel uitgevoerd door deskundigen. Onder een ecologisch deskundige verstaan we iemand met aantoonbare ervaring en kennis op het gebied van de ecologie van de betreffende soorten. Onze deskundigen voldoen aan de eisen van een ecologisch deskundige zoals de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland die stelt. Ecologen in opleiding tot deskundige werken altijd onder begeleiding van een deskundige.

3.2 Definitie product

Het product wat in deze rapportage geleverd wordt is een “quick scan natuur”. Dit bestaat uit een “quickscan soorten” conform de begrippenlijst van het Netwerk Groene Bureaus (NGB 2020), aangevuld met verkennende analyse op het gebied van gebiedsbescherming (Natura 2000-gebieden en Natuurnetwerk Nederland) en een verkennende analyse op het gebied van houtopstanden.

3.3 Werkwijze

Voor het onderzoek werd een bureaustudie uitgevoerd en werd een veldbezoek aan de locatie gebracht. Als eerste werd voor het onderzoek, op basis van informatie van de opdrachtgever, het plangebied in beeld gebracht en werden de toekomstige ontwikkelingen beschreven. Vervolgens werd onderzocht welke beschermde plant- en diersoorten in de omgeving van het plangebied zijn te verwachten. Hiervoor werd de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd op 3 maart 2021, waarbij waarnemingen van de afgelopen 10 jaar werden opgevraagd. Aanvullend hierbij is gebruik gemaakt van andere bronnen, als websites en verspreidingsatlassen. Bij deze bureaustudie werd ook de ligging van het plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden en gebieden die via de provinciale verordening zijn beschermd onderzocht. Hiervoor werd onder meer informatie van de website van de provincie geraadpleegd.

Vervolgens werd een veldbezoek aan het plangebied en de directe omgeving ervan gebracht. Dit bezoek vond plaats op 4 maart 2021, bij droog, windstil onbewolkt weer en een temperatuur van circa 3 graden Celsius. Doel van deze veldverkenning was om een indruk te krijgen van de habitats ter plaatse en om de geschiktheid van het plangebied voor de verschillende soortgroepen te beoordelen. Het veldbezoek heeft niet de status van een volledige veldinventarisatie. Het eenmalige veldbezoek geeft een globaal beeld van aanwezige soorten en habitats op basis van een momentopname.

Met de gegevens uit de bureaustudie en het veldbezoek is vervolgens een inschatting gemaakt van de mogelijke effecten op beschermde soorten en beschermde gebieden.

Op basis van deze inschatting is een advies opgesteld met aanbevelingen voor vervolgstappen. Nadat het eerste conceptrapport gereed was, is dit beoordeeld op inhoud en vorm door een deskundig collega. Het commentaar is vervolgens besproken en verwerkt, om zo tot een eensluidend advies te komen.

4 Aanwezigheid beschermde gebieden en soorten

In dit hoofdstuk beschrijven wij de ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden en beschrijven we de kans op de aanwezigheid van beschermde soorten. In het volgende hoofdstuk volgt een beoordeling van de mogelijke effecten op beschermde gebieden en beschermde soorten ten gevolge van de ontwikkeling.

4.1 Ligging beschermde gebieden

4.1.1 Ligging Natura 2000-gebied

Het plangebied ligt niet in een gebied dat in het kader van de Wet natuurbescherming is aangewezen (zie navolgende afbeelding). Wel liggen Natura 2000-gebieden “Veluwe” en “Rijntakken” in de directe omgeving van Arnhem. Deze liggen respectievelijk 2 en 3 kilometer van het plangebied verwijderd.

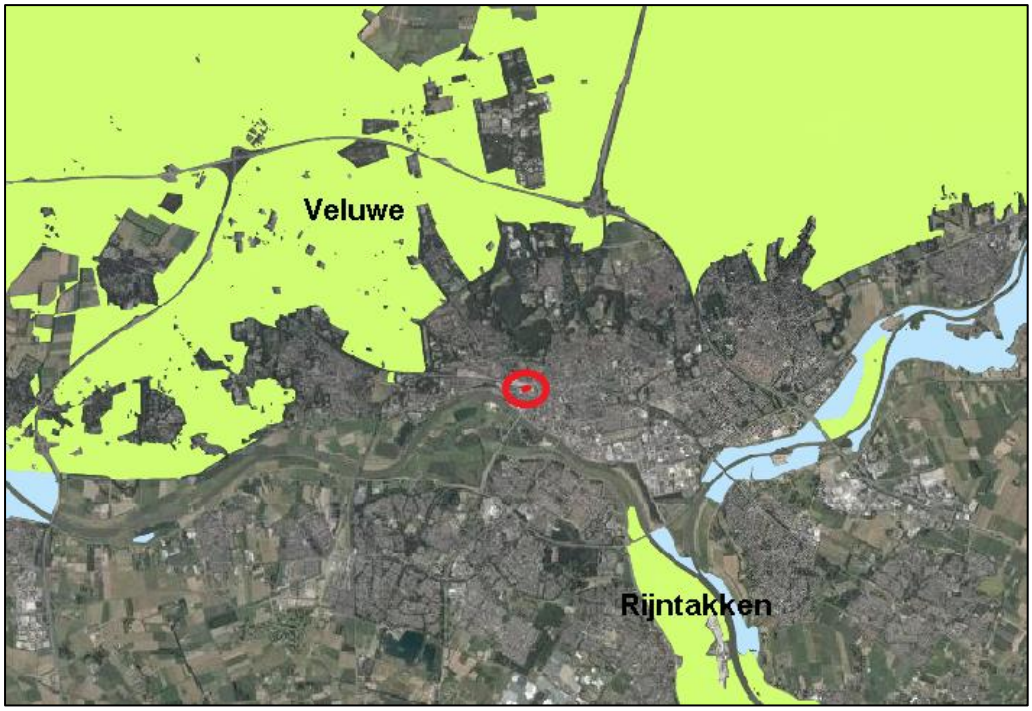

Globale ligging van het plangebied (rood omcirkeld) ten opzichte van Natura 2000-gebieden Veluwe en Rijntakken. Bron: PDOK.

4.1.2 Ligging Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt niet binnen Natuurnetwerk Nederland (zie navolgende afbeelding). Het dichtstbijzijnde gedeelte van het natuurnetwerk bevindt zich op ongeveer 250 meter ten noorden van het plangebied. De dichtstbijzijnde Groene Ontwikkelingszone bevindt zich op ongeveer 480 meter ten zuiden van het plangebied. De dichtstbijzijnde weidevogelleefgebieden en ganzenfoerageergebieden bevinden zich op 3 kilometer afstand.

Globale ligging van het plangebied (rood omcirkeld) ten opzichte van Gelders Natuurnetwerk en groene ontwikkelingszone. Bron: Gelderland.

4.2 Aanwezigheid beschermde soorten

4.2.1 Zorgplicht, voor alle in het wild levende dieren en planten

In het plangebied is enig groen aanwezig. Het plangebied vormt daarmee geschikt leefgebied voor in het wild levende planten en dieren.

4.2.2 Vogelrichtlijnsoorten

4.2.2.1 *<u>Vogelsoorten met niet-jaarrond beschermde nesten</u>*

Tijdens het veldbezoek zijn rondom het plangebied soorten met niet jaarrond beschermde nesten aangetroffen als kauw en houtduif. Dergelijke soorten kunnen echter niet in het plangebied tot broeden komen. Dit omdat in het plangebied nauwelijks groen aanwezig is. Bomen en struiken ontbreken en ook is de bodem en omgeving niet geschikt voor bodembroeders.

4.2.2.2 *<u>Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten</u>*

Naast de reguliere bescherming in het broedseizoen zijn er verschillende vogelsoorten van wie de nesten jaarrond worden beschermd. Deze jaarrond beschermde status is vanwege verschillende redenen. Zo zijn er soorten die het hele jaar gebruik maken van het nest. Daarnaast zijn er koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en daarin zeer honkvast zijn. Ook zijn er soorten die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die nauwelijks in staat zijn zelf een nest te maken. Hieronder wordt in meer detail beschreven of en in welke mate het gebied geschikt kan zijn voor de betreffende soorten.

Vogelsoorten waarvan het nest jaarrond is beschermd, nestelen onder dakpannen in gebouwen (huismus, gierzwaluw), nestelen op hoge gebouwen (slechtvalk), op richels

van bergen of steengroeven en soms op oude roofvogelnesten (oehoe), langs stromende beken (grote gele kwikstaart), in hoge bomen in bos of boomgroepen (buizerd, roek, havik, sperwer, wespendief, zwarte wouw), in oude nesten van kraaien en roofvogels in boomgroepen (boomvalk) in oude nesten van kraaien en roofvogels in vooral naaldbomen (ransuil), in holtes in bomen en in gebouwen in kleinschalig agrarisch gebied (steenuil), in nissen van kerktorens of in andere toegankelijke gebouwen in kleinschalig agrarisch gebied (kerkuil) of op speciale nestpalen (ooievaar) (SOVON 2002, vogelbescherming.nl, sovon.nl). Deze elementen zijn niet in het plangebied aanwezig. Nesten van deze vogelsoorten worden niet in het plangebied verwacht.

4.2.3 Planten

De vaatplanten die zijn beschermd middels de Wet natuurbescherming betreffen veelal zeldzame soorten, waarvan de meeste Rode Lijst-soorten, met specifieke groeiplaatsen in met name stabiele en natuurlijke biotopen, zoals bossen, zeeduinen, kalkgraslanden, beekdalen, veengronden en moerassen. Ook is een aantal soorten beschermd die groeit op oude en verweerde muren en zijn enkele zeldzame akkerplanten beschermd. Een deel van de beschermde planten komt alleen voor in Zuid-Limburg. Veel soorten komen voornamelijk voor op kalkhoudende en voedselarme grond (Sparrius et al. 2012). Naast de beschermde vaatplanten zijn er twee mossoorten beschermd. Beide soorten zijn zeer zeldzaam. Tonghaarmuts is in Nederland gevonden in vochtige, jonge wilgenbossen en in jonge aanplant van zomereik. Geel schorpioenmos groeit op moskussens op venig substraat (Janssen en Schamineé 2004, verspreidingsatlas.nl).

In het plangebied is sprake van voedselrijke en regelmatig bewerkte grond in een stedelijke omgeving. Beschermde planten worden in een dergelijk biotoop niet verwacht.

4.2.4 Grondgebonden zoogdieren

4.2.4.1 *<u>Aanwezigheid soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt</u>*

Zoals beschreven in paragraaf 2.2, geldt voor een aantal meer algemeen voorkomende beschermde soorten zoogdieren een provinciale vrijstelling van de verboden in de wet. Het is goed mogelijk dat in of nabij het plangebied deze soorten voorkomen, zoals de veldmuis of egel. Deze soorten komen wijdverspreid voor en stellen geen hoge eisen aan hun omgeving.

4.2.4.2 *<u>Aanwezigheid soorten waarvoor geen vrijstelling geldt</u>*

Deze beschermde grondgebonden zoogdieren komen voornamelijk voor in natuurlijke- of half-natuurlijke habitats zoals bos, heide of kleinschalig agrarisch landschap. Een aantal soorten is zeer zeldzaam en komt alleen in Zuid-Limburg voor. Dit geldt voor hamster, hazelmuis, eikelmuis, molmuis, lynx en wilde kat. Ook de wolf is zeer zeldzaam. Andere soorten, zoals bever, boommarter, das, eekhoorn, steenmarter, waterspitsmuis en wild zwijn komen algemener voor. Met name eekhoorn en steenmarter worden ook regelmatig in meer stedelijk gebied aangetroffen (Lange et al. 2003, verspreidingsatlas.nl).

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF komen de bever, boommarter, bunzing, das, eekhoorn, hermelijn, steenmarter en wezel in de omgeving van het projectgebied voor. Het terrein bestaat uit een braakliggend stuk grond. Dekking of schuilgelegen-

heid van struweel of andere beschutting biedende landschapselementen is niet aanwezig. Daarnaast zijn er geen bomen aanwezig en is de omgeving van het plangebied volledig versteend. Het voorkomen van de bovengenoemde soorten in het plangebied kan derhalve uitgesloten worden.

4.2.5 Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF komen de franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis in de buurt van het plangebied voor. Daarnaast kan de watervleermuis in de omgeving voorkomen aldus de verspreidingsgegevens van verspreidingsatlas.nl. Alle vleermuissoorten, alsmede hun verblijfplaatsen, essentiële foerageergebieden en vliegroutes zijn beschermd volgens de Wet natuurbescherming.

Vleermuizen zijn globaal op te delen in gebouwbewonende soorten zoals gewone dwergvleermuis en boombewonende soorten als rosse vleermuis en watervleermuis Daarnaast bestaan soorten die van beide elementen gebruikmaken. Daarbij is ook onderscheid te maken in zomer- en winterverblijfplaatsen van de verschillende soorten. Sommige soorten zoals de gewone dwergvleermuis verblijven het gehele jaar in gebouwen (spouwmuren, achter gevelbetimmeringen, etc.). Andere soorten als de rosse vleermuis verblijven jaarrond in bomen (in holten, holen en achter loshangend schors). De watervleermuis overwintert echter weer in bunkers, grotten en kelders en verblijft in de zomerperiode in boomholten (Dietz et al. 2011).

4.2.5.1 Gebouwbewonende vleermuissoorten

Gebouwbewonende vleermuizen hebben hun verblijfplaats achter bijvoorbeeld gevelbetimmering, in spouwmuren, achter dakbeschot, achter luiken en in schoorstenen (BIJ12 2017, Dietz et al. 2011). In het plangebied zijn geen gebouwen aanwezig. Het voorkomen van verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuissoorten is dan ook uitgesloten.

4.2.5.2 Boombewonende vleermuissoorten

Boombewonende soorten worden gevonden in holten en spleten in bomen en achter loshangend schors. Bomen dienen hiervoor een zekere diameter en leeftijd te hebben. Zo hebben vleermuizen genoeg ruimte in de boom. Grofweg zijn hardhout bomen als eik en beuk jonger dan 60 jaar en zachthout bomen jonger dan ongeveer 30 jaar voor een spechtenhol nog niet geschikt (Zoogdiervereniging & Probos 2012). In het plangebied staan geen bomen. Verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen zijn daarom niet in het plangebied te verwachten.

4.2.5.3 Essentieel foerageergebied

Alle in Nederland voorkomende vleermuizen leven van insecten. Zij foerageren daarom op plaatsen waar veel insecten aanwezig zijn. Voorbeelden van veel voorkomende foerageergebieden zijn openingen op kruinhoogte tussen bomen, boven water en in de luwte van dijken. Als een dergelijk foerageergebied van zeer groot belang is voor vleermuizen van een bepaalde verblijfplaats, kan gesproken worden van een essentieel foerageergebied. Als een dergelijk foerageergebied verloren zou gaan, zou de voedselvoorziening van deze vleermuizen verdwijnen, waardoor ze de verblijfplaats

moeten verlaten. Het verdwijnen van het foerageergebied leidt zo tot het niet meer functioneren van de verblijfplaats. Dergelijk essentieel foerageergebied is beschermd.

Een braakliggend terrein met weinig begroeiing biedt geen foerageergelegenheid voor vleermuizen. De aanwezigheid van essentieel foerageergebied in het plangebied kan dan ook op voorhand worden uitgesloten.

4.2.5.4 *Essentiële vliegroutes*

Om zich van hun verblijfplaatsen naar hun foerageergebied te verplaatsen worden door een aantal soorten steeds dezelfde lijnvormige elementen gebruikt. Bijvoorbeeld de gewone dwergvleermuis gebruikt vaak bomenrijen waaraan het zich kan oriënteren. Als een dergelijke route verdwijnt of onderbroken wordt, vervalt deze mogelijkheid om van verblijfplaats naar foerageergebied te komen. Vleermuizen moeten dan een alternatieve route zoeken. Als dit niet mogelijk is en als de vliegroute door veel vleermuizen wordt gebruikt, kan dit een groot negatief effect op de vleermuizenpopulatie in het gebied hebben (Limpens et al. 2004). Daarom zijn dergelijke vliegroutes beschermd. In het plangebied zijn geen doorlopende groenstructuren aanwezig. Het voorkomen van een essentiële vliegroute in het plangebied kan dan ook op voorhand worden uitgesloten.

4.2.6 Reptielen

Reptielen komen in ons land voornamelijk voor op de hogere zandgronden, in duin-, bos- of heidegebieden. De ringslang komt daarnaast ook voor in veengebieden en laat zich ook in meer stedelijk gebied zien. Deze soort komt vooral voor ten noorden van de grote rivieren. De muurhagedis is gebonden aan warme, stenige plekken en leeft in Nederland vooral in Maastricht en is daarnaast op verschillende plaatsen uitgezet. (Creemers en van Delft 2009).

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF en verspreidingsatlas.nl komen de hazelworm, levendbarende hagedis en ringslang in de buurt van het plangebied voor. Reptielen komen voornamelijk voor op zandverstuivingen, heide, ruigtes, bosranden en langs watergangen. Dergelijk habitat is niet in of rondom het plangebied aanwezig. de omgeving van het plangebied is volledig versteend en hier vindt veel menselijke verstoring plaats. De aanwezigheid van reptielen in het plangebied is daarom op voorhand uitgesloten.

4.2.7 Amfibieën

4.2.7.1 *Aanwezigheid soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt*

Zoals beschreven in paragraaf 2.2, geldt voor een aantal meer algemeen voorkomende beschermde soorten amfibieën een provinciale vrijstelling van de verboden in de wet. Het is goed mogelijk dat in of nabij het plangebied deze soorten voorkomen, zoals de bruine kikker of gewone pad. Deze soorten komen wijdverspreid voor en stellen geen hoge eisen aan hun omgeving.

4.2.7.2 *Aanwezigheid soorten waarvoor geen vrijstelling geldt*

Beschermde amfibieën waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt, komen voornamelijk voor in en nabij vennen, poelen en slootjes, met helder en schoon water, in heide-, veen- en bosgebied en in de uiterwaarden. De rugstreeppad is ook in de duinen aan-

wezig. De geelbuikvuurpad, vuursalamander en vroedmeesterpad worden bijna uitsluitend in Zuid-Limburg aangetroffen (Creemers en van Delft 2009, verspreidingsatlas.nl).

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF en verspreidingsatlas.nl komen de alpenwatersalamander, kamsalamander, rugstreeppad en vinpootsalamander in de buurt van het plangebied voor. In het plangebied zijn geen permanent watervoerende elementen aanwezig, waardoor uitgesloten kan worden dat er voortplantingshabitat van amfibieën verloren gaat met de voorgenomen plannen. In de directe omgeving van het plangebied is ook geen geschikt voortplantingshabitat voor beschermde amfibieën aanwezig. Daarom kan ook uitgesloten worden dan landhabitat van beschermde amfibieën in het plangebied aanwezig is.

Echter, de rugstreeppad is een echte pionierssoort en kan voorkomen op braakliggende terreinen. De rugstreeppad kan aan tijdelijke poelen genoeg hebben voor de voortplanting. Het plangebied is echter volledig afgesloten van een natuurlijke omgeving. De omgeving van het plangebied is bijna volledig versteend en hier vindt veel verstoring plaats. Ook bestaat de bodem van het braakliggend terrein niet uit los zand, maar uit zwaarder zwart zand. Hier kan de rugstreeppad zich niet goed ingraven. Omdat juist habitat ontbreekt en omdat de omgeving van het plangebied volledig versteend is, kan het voorkomen van de rugstreeppad in het plangebied op voorhand worden uitgesloten.

4.2.8 Vissen

De beschermde vissoorten zijn veelal zeldzaam voorkomende soorten gebonden aan helder, stromend water van beekjes of rivieren. Een uitzondering hierop is de grote modderkruiper die vooral leeft in langzaam stromend water van sloten, vennen of plassen. De soort komt daar voor op plekken met veel onderwatervegetatie en een goed ontwikkelde waterbodem (Janssen en Schamineé 2004, verspreidingatlas.nl).

In het plangebied zijn geen permanent watervoerende elementen aanwezig. De aanwezigheid van beschermde vissen in het plangebied is daarmee uitgesloten.

4.2.9 Insecten en andere ongewervelden

Beschermde insectensoorten en andere beschermde ongewervelden zijn veelal zeldzaam en eisen een specifiek habitat. Beschermde vlindersoorten komen vooral voor in kruidenrijke en soortenrijke graslanden, heiden, venen en (vochtig) bos (Bos et al. 2006, vlinderstichting.nl). Beschermde libellensoorten leven met name in veengebieden, nabij beekjes of rivieren en bij vennen op de hogere zandgronden (Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie 2002). Beschermde keversoorten zijn gebonden aan oude, rottende bomen in bosgebieden of komen zeldzaam voor in (groter) permanent, helder open water van goede kwaliteit op veengrond (eis-nederland.nl, Janssen en Schamineé, 2004). De Europese rivierkreeft is in ons land nog maar van één plek bekend, op landgoed Warnsborn bij Arnhem. De Bataafse stroommossel is uit ons land verdwenen en de platte schijfhoren komt lokaal voor in laagveengebieden en het rivierengebied, in helder, stilstaand of zeer zwak stromend water met rijke plantengroei, in zowel meren, sloten als plassen (anemoon.org, verspreidingsatlas.nl).

In het betreffende plangebied is geen sprake van open water, bos, soortenrijk grasland, heide of veen. Leefgebied voor deze soorten is hierdoor niet aanwezig. Beschermde insecten en andere ongewervelden zijn daarom niet te verwachten in het plangebied.

4.3 Aanwezigheid houtopstanden

Binnen het plangebied is geen houtopstand aanwezig. In het plangebied zijn namelijk geen bomen en struiken aanwezig.

5 Effectbeoordeling en advies vervolgtraject

5.1 Mogelijke effecten op beschermde gebieden

5.1.1 Natura 2000

Het plangebied ligt niet in een gebied dat in het kader van de Wet natuurbescherming is aangewezen. Vanwege de ligging aan het station en in het centrum is een extern effect van de voorgenomen plannen op de instandhoudingsdoelen van de Natura 2000, zoals lichtverstoring en geluidsverstoring op voorhand redelijkerwijs uit te sluiten. Wel brengen de voorgenomen plannen in zowel de aanlegfase en gebruiksfase mogelijk een toename van stikstofemissie met zich mee. Om te toetsten of dit ook tot een toename van stikstofdepositie in de Natura 2000 kan leiden, wordt een Aerius-stikstofberekening uitgevoerd. Dit wordt in een losse rapportage behandeld.

5.1.2 Provinciale bescherming

Het dichtstbijzijnde gedeelte van het natuurnetwerk bevindt zich op minimaal 425 meter ten oosten van het plangebied. De bescherming van het NNN kent in de provincie Gelderland niet het begrip externe werking. Aangezien het plangebied niet in de GNN of GO ligt, leidt de voorgenomen ingreep niet tot vermindering van de oppervlakte, kwaliteit of samenhang van de aanwezige natuur. De voorgenomen ingreep zal geen effect op de wezenlijke waarden en kenmerken van het Gelders Natuurnetwerk hebben. De bescherming van het Gelders Natuurnetwerk staat de uitvoering van het plan niet in de weg.

5.2 Mogelijke effecten op beschermde soorten

5.2.1 Zorgplicht, voor alle in het wild levende dieren en planten

In en rondom het plangebied kunnen in het wild levende planten en dieren voorkomen. Bij de ruimtelijke ontwikkeling zouden deze planten en dieren kunnen worden gedood. Voor al de in het wild levende soorten geldt de zorgplicht van de Wet natuurbescherming. Dit houdt in elk geval in dat iedereen die weet dat hij schade aan natuur gaat veroorzaken door een bepaalde handeling, hij deze handeling daarom niet uitvoert, of maatregelen neemt om schade aan de natuur door de handeling zoveel mogelijk te voorkomen. Probeer bijvoorbeeld bij de ruimtelijke ingreep zoveel mogelijk bomen, struiken en overig groen te behouden. Werken buiten de winterperiode voorkomt dat dieren die in winterrust zijn verstoord of gedood worden. Wanneer verlichting wordt geplaatst, probeer uitstraling van licht naar de omgeving zoveel mogelijk te beperken, om verstoring van diersoorten te voorkomen. Dit kan bijvoorbeeld door verlichting te beperken tot die plekken waar licht noodzakelijk is, lage en gericht armaturen te gebruiken in plaats van rondstralende armaturen en lampen goed te richten.

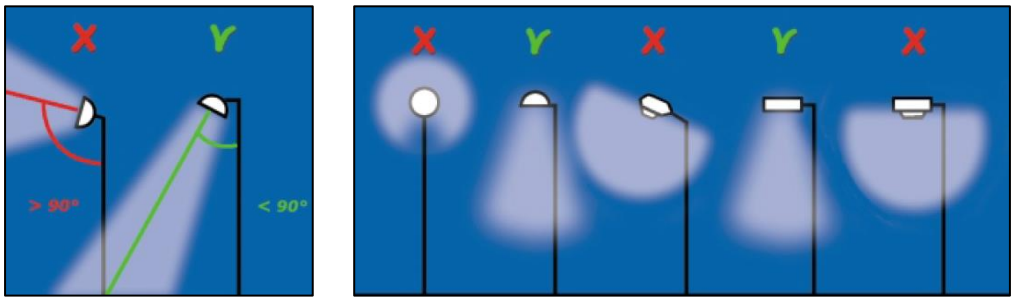

Om verstoring van dieren door straatverlichting en andere vormen van verlichting tot een minimum te beperken, dienen lichtbundels zo veel mogelijk naar beneden te worden gericht.

5.2.2 Vogels

Voor vogels geldt artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming, die het onder meer verbiedt vogels te doden, te vangen of in gebruik zijnde nesten van vogels te beschadigen of te vernielen.

5.2.2.1 Vogelsoorten met niet-jaarrond beschermde nesten

Uit voorliggend onderzoek blijkt dat in of in directe omgeving van het plangebied geen vogels tot broeden kunnen komen. Met de geplande ruimtelijke ontwikkelingen hoeft er dan ook geen rekening gehouden worden met de broedperiode van niet-jaarrond beschermde vogels.

5.2.2.2 Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten

Van verschillende vogelsoorten is het nest jaarrond beschermd. Met het uitgevoerde onderzoek is duidelijk geworden dat essentieel leefgebied voor deze soorten niet in of bij het plangebied aanwezig is. Negatieve effecten op deze soorten zijn van de ontwikkeling dan ook niet te verwachten. Nader onderzoek naar deze soorten is niet nodig en de bescherming van deze soorten staat de ontwikkeling niet in de weg.

5.2.3 Overige beschermde soorten

5.2.3.1 Soorten waarvoor provinciale vrijstelling geldt

In en nabij het plangebied kunnen ook soorten voorkomen die zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming, maar waarvoor een provinciale vrijstelling van de verboden geldt, voor werkzaamheden die men uitvoert in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Dit betreft bijvoorbeeld de soorten bruine kikker en gewone pad. Door de provinciale vrijstelling staat de aanwezigheid van deze soorten de geplande ontwikkeling niet in de weg. Wel geldt ook voor deze soorten altijd de eerder beschreven zorgplicht.

5.2.3.2 Soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt

Door het uitgevoerde onderzoek is duidelijk geworden dat essentiële elementen, zoals essentieel leefgebied of verblijfplaatsen, van beschermde soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt, niet aanwezig zijn. Doordat deze elementen niet aanwezig zijn, zijn negatieve effecten op deze categorie beschermde soorten niet te verwachten. Nader onderzoek naar de aanwezigheid van deze soorten is niet nodig en de bescherming van deze soorten staat de ontwikkeling niet in de weg.

5.3 Mogelijke effecten op beschermde houtopstanden

In het plangebied is geen houtopstand aanwezig. De bescherming van houtopstanden vormt dan ook geen beperking voor de beoogde ruimtelijke ontwikkeling.

6 Conclusie

Het voornemen bestaat om de locatie K3/K7 te Arnhem aan de Nieuwe Stationsstraat te ontwikkelen. Onder de noemer 'Podium26' is een ontwerp ingediend voor een multifunctioneel gebouw voor wonen, werken en ontmoeten, dat, met een sterk mode en design thema, een podium voor de stad zal bieden. Vooralsnog wordt wat betreft te realiseren functies gedacht aan woningen, kantoorruimte, horeca, winkelruimte en podium-/expositieruimte. De beoogde ontwikkeling is niet mogelijk op grond van het geldende bestemmingsplan 'Arnhem Centraal I'. Om die reden is een nieuw bestemmingsplan noodzakelijk om het initiatief mogelijk te maken. Voor de vaststelling van een nieuw bestemmingsplan is het noodzakelijk dat de haalbaarheid ervan wordt aangetoond. Er dient daarom vanuit de ecologie onderzocht te worden of met de ruimtelijke ontwikkelingen die het plan toestaat sprake is van overtreding van de geldende natuurwet- en regelgeving. In deze quick scan is onderzocht of er beschermde natuurwaarden, volgens de nu geldende natuurwet- en regelgeving, aan- of afwezig zijn in het plangebied. Ook is nagegaan of de ruimtelijke ontwikkeling die mogelijk wordt gemaakt, mogelijk negatieve effecten kan hebben op beschermde natuur buiten het plangebied.

6.1 Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden Veluwe en Rijntakken liggen in de buurt van het plangebied. Een negatief effect op de instandhoudingsdoelstellingen van de Veluwe en de Rijntakken is vanwege een mogelijke toename in stikstofdepositie door de ruimtelijke ontwikkeling in het plangebied niet uit te sluiten. Nader onderzoek in de vorm van een Aerius-berekening wordt daarom uitgevoerd. De resultaten hiervan worden in een aparte rapportage besproken.

Verder blijkt uit de quick scan dat in de omgeving van het plangebied geen Natuurnetwerk Nederland of andere provinciaal beschermde natuur aanwezig is. De provinciale bescherming van deze gebieden staat de uitvoering van het plan dan ook niet in de weg en nader onderzoek hiernaar is niet noodzakelijk.

6.2 Soortenbescherming

In en rondom het plangebied kunnen in het wild levende planten en dieren aanwezig zijn. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor deze soorten en hun directe leefomgeving.

In en nabij het plangebied kunnen ook soorten voorkomen die zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming, maar waarvoor een provinciale vrijstelling van de verboden geldt, voor werkzaamheden die men uitvoert in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Door de provinciale vrijstelling staat de aanwezigheid van deze soorten de geplande ontwikkeling niet in de weg. Essentiële elementen, zoals essentieel leefgebied of verblijfplaatsen, van andere beschermde soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt, zijn niet aanwezig. De bescherming van deze categorie soorten staat de ontwikkeling niet in de weg.

6.3 Bescherming houtopstanden

Bij deze ruimtelijke ontwikkeling wordt geen houtopstand geveld waarop de regels van de Wet natuurbescherming van toepassing zijn. De bescherming van houtopstanden vormt dan ook geen beperking voor de beoogde ruimtelijke ontwikkeling.

6.4 Vervolgstappen

- Houd rekening met de zorgplicht.

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

BIJ12. 2017. Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*, versie 1.0, juli 2017. BIJ12, Utrecht.

Bos, F. Bosveld, M. Groenendijk, D. van Swaay, C. Wynhof, I. De Vlinderstichting. 2006. De dagvlinders van Nederland. Verspreiding en bescherming. Nederlandse fauna deel 7.

Creemers, R. van Delft, J. 2009. De Amfibieën en Reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna deel 9.

Dietz, Ch. von Helversen, O. Nill, D. 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika.

Janssen, J. A. M. Schamineé, J. H. J. 2004. Europese Natuur in Nederland. Soorten van de habitatrichtlijn.

Lange, R. Twisk, P. van Winden, A. van Diepenbeek, A. 2003. Zoogdieren van West-Europa.

Limpens, H. J. G. A. Twisk, P. Veenbaas, G. 2004. Met vleermuizen onderweg. Uitgave DDW en VZZ.

Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie. 2002. De Nederlandse Libellen (Odonata). Nederlandse Fauna deel 4.

Netwerk Groene Bureaus, Definitielijst Netwerk Groene Bureaus 2020, 16 januari 2020.

Netwerk Groene Bureaus, Gegevensautoriteit Natuur, Zoogdiervereniging. 2020. Vleermuisprotocol 2021.

Ministerie EZLI. 2012. Memorie van toelichting bij Wet natuurbescherming. Kamerstuk.

Ministerie EZ. 2015. Memorie van antwoord bij Wet natuurbescherming. Kamerstuk Eerste Kamer der Staten-Generaal.

SOVON. 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels. Verspreiding, aantallen, verandering. Nederlandse Fauna deel 5.

Sparrius, L. Odé, B. Beringen, R. Basisrapport Rode Lijst Vaatplanten 2012 volgens Nederlandse en IUCN-criteria. FLORON rapport 57.

Zoogdiervereniging & Probos. 2012. Laanbeheer en vleermuizen; met oog voor veiligheid en cultuurhistorie; met bijdragen van E. A. Jansen, M. H. A. van Benthem, C. de Groot, P. Twisk & H. J. G. A. Limpens.

Websites

www.anemoon.org
www.aerius.nl
www.eis-nederland.nl
www.ndff.nl
www.ravon.nl
www.sovon.nl
statline.cbs.nl
www.synbiosys.alterra.nl
www.verspreidingsatlas.nl
www.vlinderstichting.nl
www.vogelbescherming.nl

Bijlage 1. Wettelijk kader

Gebiedsbescherming

Inleiding

Op grond van artikel 2.1 van de Wet natuurbescherming kunnen natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna, door de Minister worden aangewezen ter uitvoering van de Vogelrichtlijn- en/of Habitatrichtlijn, de zogeheten Natura 2000-gebieden. Ook kan de Minister op grond van deze wet in enkele specifieke gevallen bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen. De Wet natuurbescherming draagt Gedeputeerde Staten daarnaast op, om in hun provincie te zorgen voor een landelijk ecologisch netwerk, genaamd Natuurnetwerk Nederland. De bescherming van dit natuurnetwerk wordt geregeld bij provinciale verordening. Daarnaast kunnen provincies bij provinciale verordening andere gebieden met bijzondere natuurwaarden beschermen, genaamd bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen. Hieronder wordt een toelichting gegeven bij de verschillende vormen van gebiedsbescherming.

Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden

Voor alle Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden geldt op basis van artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming een zorgplicht. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor deze gebieden. Dit houdt onder meer in dat men negatieve gevolgen voor deze gebieden zoveel mogelijk beperkt door het nemen van alle maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden verwacht. Uit de Memorie van Toelichting blijkt, dat de Wet natuurbescherming, buiten de zorgplicht, al voldoende instrumenten bevat om schadelijke handelingen in Natura 2000-gebieden te beperken. Deze zorgplicht is daarmee primair bedoeld om de eigen verantwoordelijkheid vast te leggen, die een ieder heeft voor een zorgvuldige omgang met de natuurwaarden in Natura 2000-gebieden.

Natura 2000-gebieden

Bij de aanwijzing van een Natura 2000-gebied worden voor het gebied instandhoudingsdoelstellingen voor te beschermen soorten en/ of habitats vastgesteld. Conform artikel 2.7, lid 2 van de Wet natuurbescherming is het verboden om zonder vergunning een project te realiseren dat afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied. Als een plan of project mogelijk negatieve gevolgen kan hebben op Natura 2000-gebied, vindt eerst een globale toetsing plaats, de voortoets. Als uit de voortoets blijkt dat er zeker geen negatieve gevolgen zijn, dan kan het betreffende plan worden vastgesteld, of geldt in het geval van een project geen vergunningplicht. Als de kans op significante gevolgen niet kan worden uitgesloten dan moet, conform artikel 2.8 van de Wet natuurbescherming een passende beoordeling worden gemaakt. In dit geval wordt een plan eveneens m.e.r.-plichtig[1]. Blijkt uit de passende beoordeling dat er geen aantasting plaatsvindt van de natuurlijke kenmerken van een Natura 2000-gebied, dan kan het betreffende plan worden vastgesteld, of kan voor de projecten door Gedeputeerde

[1] Richtlijn 2001/42/EG van het Europees Parlement en de Raad van 27 juni 2001, welke plicht in de Nederlandse wetgeving is verankerd in artikel 7.2a van de Wet milieubeheer.

Staten een vergunning worden verleend. In bepaalde gevallen kan, ondanks dat uit de passende beoordeling blijkt dat aantasting van de natuurlijke kenmerken mogelijk is, een plan toch worden vastgesteld of kan een vergunning toch worden verleend. Er dient dan te worden voldaan aan de zogeheten ADC criteria. De ADC criteria houden in: i) dat er geen alternatieve oplossingen zijn, ii) dat er sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang en iii) dat de nodige compenserende maatregelen worden getroffen.

Bijzondere nationale natuurgebieden
In uitzonderlijke gevallen kan de Minister, op grond van artikel 2.11, bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen. De Minister kan dit doen voor een gebied dat is of wordt aangemeld als Habitatrichtlijngebied, maar nog niet definitief is aangewezen. Ook kan het voor een gebied dat nog geen onderdeel is van het Natura 2000-netwerk, maar waar compenserende maatregelen worden getroffen voor de realisatie van een project met significante gevolgen. Tot slot kan een gebied worden aangewezen in het geval dat dat noodzakelijk is in het kader van de Vogel- of Habitatrichtlijn, om een gunstige staat van instandhouding te realiseren. Ter bescherming van de bijzondere nationale natuurgebieden kan de Minister verschillende maatregelen nemen, waaronder toegangsbeperkingen tot het gebied, het gebruik maken van zijn of haar aanschrijvingsbevoegdheid en het treffen van behoud- en herstelmaatregelen in het gebied.

Natuurnetwerk Nederland

Ter bescherming van vogelsoorten, van soorten van de Habitatrichtlijn en van rode lijstsoorten dienen provincies, op basis van artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming, zorg te dragen voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend ecologisch netwerk, genaamd Natuurnetwerk Nederland (voorheen Ecologische Hoofdstructuur, EHS). Voor dit netwerk geldt, op basis van artikel 2.10 van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (het Barro), een ‘nee, tenzij’-beschermingsregime. Het bestemmingsplan, of een omgevingsvergunning waarmee van het bestemmingsplan wordt afgeweken, maakt geen ontwikkelingen mogelijk die kunnen leiden tot een significante vermindering van de oppervlakte, kwaliteit of samenhang van de aanwezige natuur, of tot een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van deze gebieden, *tenzij* er sprake is van groot openbaar belang, er geen reële alternatieven zijn, negatieve effecten zoveel mogelijk worden beperkt en overblijvende negatieve effecten worden gecompenseerd.

Provincies dienen deze bescherming te regelen bij provinciale verordening. Daarnaast kunnen provincies bij provinciale verordening andere gebieden met bijzondere natuurwaarden beschermen, zoals weidevogelgebieden of ganzenfoerageergebied. De precieze invulling van de bescherming verschilt van provincie tot provincie. In paragraaf 2.1 staat de bescherming beschreven die in dit geval van toepassing is.

Soortenbescherming

Verboden en zorgplicht

Voor een aantal soorten is door middel van verboden een beschermingsregime opgenomen in de Wet natuurbescherming. Er is een apart beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten (artikelen 3.1-3.4), voor Habitatrichtlijnsoorten (artikelen 3.5-3.9) en voor andere soorten (artikelen 3.10 en 3.11).

Naast de beschermde plant- en diersoorten geldt op basis van artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming voor al de in het wild levende soorten ook een zorgplicht. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor deze soorten en hun directe leefomgeving. Dit houdt onder meer in dat men negatieve gevolgen voor aanwezige soorten zoveel mogelijk beperkt door het nemen van alle maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden verwacht.

Vogelrichtlijnsoorten
Voor ruimtelijke ingrepen zijn de volgende verboden relevant: het is verboden om van nature in Nederland in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen, het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van deze soorten te beschadigen of te vernielen of nesten van vogels weg te nemen. Ook is het verboden deze soorten opzettelijk te storen wanneer dit van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de soort.

De verboden in de wet zorgen voor een goede bescherming van nesten van alle in het wild levende vogelsoorten tijdens het broedseizoen. Globaal loopt het broedseizoen van half maart tot half augustus, maar ook de nesten van broedende vogels buiten deze periode zijn beschermd. Daarnaast zijn van een aantal vogelsoorten de nesten jaarrond beschermd, dus ook als ze niet als broedlocatie worden gebruikt. Het betreft dan over het algemeen soorten die hun nest het gehele jaar als verblijfplaats gebruiken of soorten die niet of nauwelijks in staat zijn om een eigen nest te bouwen.

Habitatrichtlijnsoorten
Voor ruimtelijke ingrepen zijn de volgende verboden relevant: het is verboden om soorten van de Habitatrichtlijn en van de verdragen van Bonn en Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden, te vangen of te verstoren, om eieren opzettelijk te vernielen, om voortplantings- of rustplaatsen te beschadigen en om planten van de Habitatrichtlijn en van het verdrag van Bern opzettelijk te ontwortelen of te vernielen.

Andere soorten
Naast de Vogelrichtlijnsoorten en de Habitatrichtlijnsoorten worden in de wet een aantal diersoorten en plantensoorten beschermd. Voor deze soorten zijn bij ruimtelijke ingrepen de volgende verboden relevant: het is verboden de beschermde diersoorten opzettelijk te doden of te vangen en om de vaste voortplantings- of rustplaatsen te beschadigen en het is verboden om de beschermde plantensoorten opzettelijk te plukken, ontwortelen of te vernielen.

Opzetvereiste

Bij veel van de hierboven genoemde verboden is er sprake van een opzetvereiste. Zo is het verboden om vogelnesten o*pzettelijk* te beschadigen. In de wet wordt bij deze opzet uitgegaan van 'voorwaardelijke opzet'. Bij voorwaardelijke opzet is men zich bij het handelen bewust van de mogelijke negatieve consequenties, terwijl men de handeling toch uitvoert. Een voorbeeld van voorwaardelijke opzet is iemand die in het voorjaar een boom omzaagt en daarbij 'per ongeluk' een vogelnest beschadigt. De persoon had niet de opzet dit nest te beschadigen. Maar in de broedtijd van vogels is er wel een aanzienlijke kans dat er in een boom een vogel nestelt. Er kan daarom toch sprake zijn van opzettelijke beschadiging van het nest; voorwaardelijke opzet.

Vrijstelling, gedragscodes en ontheffing

Provinciale Staten kunnen in een verordening een vrijstelling verlenen van de bovenstaande verboden. Zie paragraaf 2.2 voor de vrijstelling die in deze provincie van toepassing is.

Daarnaast zijn de verboden niet van toepassing op handelingen die men uitvoert in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling of bestendig beheer en onderhoud, wanneer men die handelingen uitvoert conform een goedgekeurde gedragscode. Gedragscodes kunnen daarbij zowel gebruikt worden voor de omgang met de Vogelrichtlijnsoorten, de Habitatrichtlijnsoorten als de andere beschermde soorten. Wel geldt voor de Vogelrichtlijnsoorten en de Habitatrichtlijnsoorten de aanvullende eis dat de handelingen die men uitvoert een wettelijk belang dienen uit de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Het gaat dan onder meer om handelingen in het belang van de volksgezondheid, openbare veiligheid of ter bescherming van flora en fauna.

Tot slot kunnen Gedeputeerde Staten, wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat, onder bepaalde voorwaarde een ontheffing verlenen van de verboden. Ook hierbij geldt voor Vogelrichtlijnsoorten en Habitatrichtlijnsoorten dat aan de handelingen die men verricht een wettelijk belang van de Vogelrichtlijn respectievelijk de Habitatrichtlijn ten grondslag dient te liggen.

Bescherming houtopstanden

De bescherming van houtopstanden is geregeld in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming. Het is verboden houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, zonder voorafgaande melding bij de provincie. Een houtopstand is hierbij gedefinieerd als een eenheid van bomen of struiken met een oppervlakte van ten minste 1.000 vierkante meter of een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat. De wet schrijft verder voor dat wanneer een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, de grond binnen drie jaar moet worden herbeplant.

Bovenstaande bescherming geldt niet voor alle houtopstanden. De regels zijn niet van toepassing op houtopstanden op erven of in tuinen, op fruitbomen, op windschermen om boomgaarden, op naaldbomen bedoeld om te dienen als kerstbomen, op kweekgoed, op bepaalde beplantingen van wilgen of populieren, op bepaalde beplantingen

bedoeld voor de productie van houtige biomassa en op houtopstanden binnen de, bij besluit van de gemeenteraad, vastgelegde grenzen van de bebouwde kom. Ook voor het dunnen van een houtopstand gelden de regels niet.

De provincie kan regels stellen ten aanzien van de meldingsplicht en de plicht tot herbeplanting. Ook kan de provincie een ontheffing verlenen ten behoeve van herbeplanting op andere grond. Verder kan de provincie ontheffing verlenen en kan de provincie bij verordening vrijstelling verlenen van zowel de meldingsplicht als de plicht tot herbeplanting.

Bijlage 10 onderzoek stikstofdepositie

adviseurs in ruimtelijke ontwikkeling

Onderzoek stikstofdepositie

Arnhem, Podium 26

Gemeente Arnhem

Datum: 21 februari 2023

Projectnummer: 200337

Versie: 2.1

INHOUD

1	**Inleiding**	**3**
1.1	**Situering en huidige situatie**	**3**
1.2	**Toekomstige situatie**	**4**
2	**Wettelijk kader en berekeningsmethodiek**	**5**
2.1	**Natura 2000-gebieden**	**5**
2.2	**Berekeningsmethodiek**	**6**
3	**Onderzoeksgegevens**	**8**
3.1	**Huidige situatie**	**8**
3.2	**Aanlegfase**	**8**
3.3	**Toekomstige situatie, gebruiksfase**	**9**
4	**Onderzoeksresultaten**	**10**
4.1	**Aanlegfase**	**10**
4.2	**Gebruiksfase**	**13**
5	**Conclusie**	**14**
5.1	**Aanlegfase**	**14**
5.2	**Gebruiksfase**	**14**
5.3	**Eindadvies**	**14**

Bijlage 1: Aerius pdf-bestand aanlegfase

Bijlage 2: Aerius pdf-bestand gebruiksfase

1 Inleiding

In de nabije omgeving van het station te Arnhem bevindt zich de ontwikkellocatie K3/K7. Het voornemen bestaat om op deze locatie nieuwbouw ten behoeve van wonen, werken en ontmoeten te realiseren. In het kader van de Wet Natuurbescherming is het noodzakelijk de mogelijke stikstofuitstoot door de beoogde ontwikkeling inzichtelijk te maken. Het voorliggende rapport voorziet in dit onderzoek.

1.1 Situering en huidige situatie

Het plangebied bevindt zich in het centrum van Arnhem, in de directe nabijheid van het trein- en busstation Arnhem Centraal. Aan de noordzijde van het plangebied bevindt zich het spoor, aan de oostzijde een verkeersleidingpost van ProRail, aan de zuidzijde de Nieuwe Stationsstraat en aan de (zuid)westzijde de bebouwing van het station. Navolgende figuren geven de ligging van de ontwikkellocatie ten opzichte van de nabije omgeving en een luchtfoto van de ontwikkellocatie weer.

Topografische kaart met globale aanduiding ontwikkellocatie (in rood)

Luchtfoto van de ontwikkellocatie (in rood)

1.2 Toekomstige situatie

De ontwikkeling voorziet in de bouw van ‘Podium26’, een multifunctioneel gebouw met een combinatie van wonen, werken en ontmoeten. Daarbij wordt de volgende verdeling aangehouden als uitgangspunt voor het toekomstige gebouw:

- Wonen: maximaal 40 appartementen
- Kantoor: circa 8.200 m^2 bvo (bruto vloeroppervlak);
- Horeca: maximaal 1.500 m^2 bvo.

Onderstaande figuur geeft het stedenbouwkundig ontwerp weer.

Impressie beoogde situatie Podium26 (bron: VenhoevenCS)

2 Wettelijk kader en berekeningsmethodiek

2.1 Natura 2000-gebieden

Ingevolge artikel 2.1 van de Wet natuurbescherming zijn er Natura 2000-gebieden aangewezen ter uitvoering van Vogelrichtlijn en/of Habitatrichtlijn. Dit impliceert dat eenieder voldoende zorg in acht moet nemen voor deze gebieden en dat negatieve gevolgen zo veel mogelijk beperkt dienen te worden. Voor de habitattypen en leefgebieden waarvoor instandhoudingsdoelstellingen gelden in Natura 2000-gebieden zijn kritische depositiewaarden (KDW) voor stikstofdepositie vastgesteld. Met de KDW wordt bedoeld: de grens waarboven het risico bestaat dat de kwaliteit van het habitat significant wordt aangetast als gevolg van de verzurende en/of vermestende invloed van atmosferische stikstofdepositie.

Plannen zoals het in dit rapport genoemde project kunnen door stikstofemissie effect hebben op habitattypen binnen omliggende Natura 2000-gebieden en gelet op de instandhoudingsdoelstelling van een Natura 2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soort verslechteren. Gezien het gegeven dat stikstofemissie, in de vorm van stikstofoxiden (NOx) of ammoniak (NH3), kan plaatsvinden bij onder andere landbouw, gemotoriseerd verkeer, industrie en ook bij de verwarming van huizen, is het wettelijk vereist deze emissie in beeld te brengen. Het voorliggende rapport voldoet aan deze vereiste.

Onderstaande figuur geeft de locaties van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden weer.

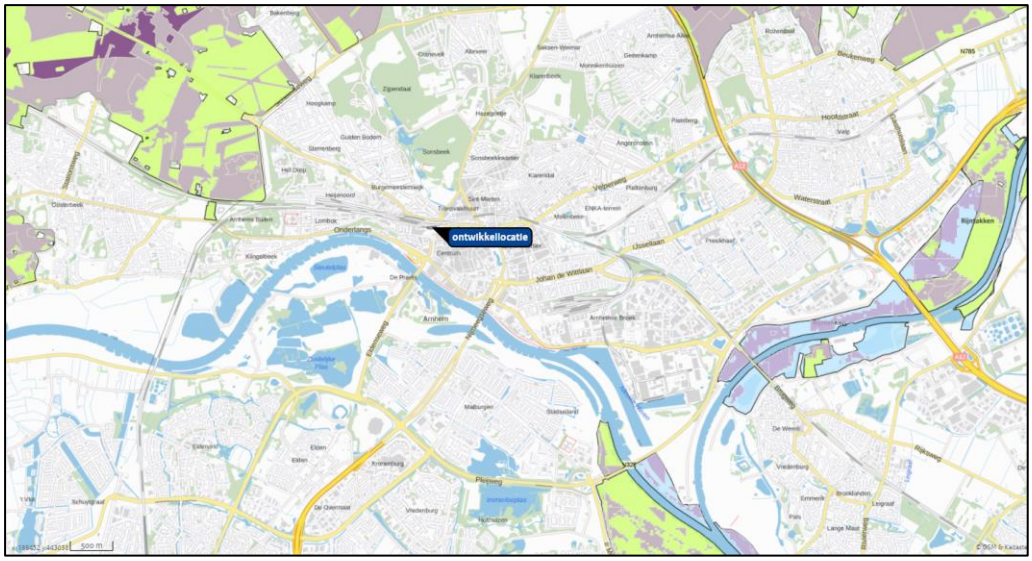

Situering ontwikkellocatie ten opzichte van Natura 2000-gebieden

Het betreft de volgende dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden met de bijbehorende afstanden tot de ontwikkellocatie:

- Veluwe circa 2 kilometer
- Rijntakken circa 3 kilometer

Overige Natura 2000-gebieden zijn op grotere afstand van het plangebied gelegen. De opgesomde en grafisch weergegeven Natura 2000-gebieden zijn niet per definitie gelijk aan de Natura 2000-gebieden met stikstofgevoelige habitattypen maar geven slechts een overzicht van de ligging van het plan ten opzichte van nabijgelegen Natura 2000-gebieden. In voorgaande figuur wordt de locatie van het plan inzichtelijk gemaakt en tevens worden de mogelijk aanwezige stikstofgevoelige habitattypen weergegeven, van zeer gevoelig (donker paars), gevoelig (licht paars) tot minder/niet gevoelig (licht groen). De meest actuele kaart van alle Natura 2000-gebieden is via de website van de provincie te raadplegen en niet per definitie opgenomen in het programma Aerius Calculator 2022[1].

2.2 Berekeningsmethodiek

De berekeningen naar de stikstofdepositiebijdrage vanwege de aanlegfase en gebruiksfase van het plan/project worden uitgevoerd met het programma Aerius Calculator 2022. De gehanteerde 'grenswaarde' voor de stikstofdepositie bedraagt 0,00 mol/hal/j. In het kader van een stikstofonderzoek kunnen significant negatieve effecten met deze waarde worden uitgesloten, waardoor het uitvoeren van vervolgonderzoeken niet aan de orde is en het aspect stikstofdepositie geen belemmering vormt voor de realisatie van een plan of project.

Een hogere waarde wordt beschouwd als overschrijding zodat er op verzoek van het bevoegd gezag een nadere beschouwing conform wettelijke kaders dient plaats te vinden. Blijkens jurisprudentie kan daarbij nader onderzoek achterwege blijven wanneer stikstofdepositie plaatsvindt op hexagonen die niet overbelast of naderend overbelast zijn[2]. Immers, op deze hexagonen leidt een stikstofdepositie niet tot een overschrijding of naderende overschrijding van de kritische depositiewaarde[3]. Dit betekent per definitie dat stikstofdepositie daar geen probleem vormt voor de gunstige staat van instandhouding van de aanwezige habitats en dat significante gevolgen in zoverre zijn uitgesloten[4].

In geval de depositie de grens van de KDW overschrijdt noemen we dit overbelast. In de praktijk wordt een veiligheidsmarge van 70 mol/ha/jaar aangehouden voor het gebruik van berekeningen voor toestemmingsverlening van initiatieven. Hexagonen noemen we naderend overbelast als de depositie hoger is dan de KDW minus deze veiligheidsmarge. Hexagonen met een depositie lager dan deze waarde zijn gedefinieerd als niet overbelast. Uit het navolgende hoofdstuk zal moeten blijken of op basis van de rekenresultaten een overschrijding op overbelaste hexagonen wordt geconstateerd.

Bij de berekening van stikstofemissies door mobiele werktuigen, bijvoorbeeld in de aanlegfase, maakt het programma Aerius Calculator 2022 gebruik van een nadere specificatie van Stage klasse, brandstofverbruik, draaiuren en – indien van toepassing – AdBlue verbruik. Daarmee geeft het programma Aerius Calculator 2022 een range

---

1 Aerius Calculator 2022, release op 26 januari 2023

2 Raad van State, ECLI:NL:RVS:2012:BY7360

3 Raad van State, ECLI:NL:RVS:2016:497

4 Raad van State, ECLI:NL:RVS:2021:1969

waarbinnen invoer en berekening van gegevens en brandstofverbruik voor materieel mogelijk is. Hierbij worden nieuwere machines geclassificeerd als schoner en hebben derhalve ook een lager brandstofverbruik.

Voor stikstofemissie is niet voor elk materieel bedrijfsspecifieke informatie beschikbaar, vandaar dat als controlemechanisme de berekeningsmethodiek uit onderzoek van TNO[5] 'Onderbouwing AERIUS emissiefactoren voor wegverkeer, mobiele werktuigen, binnenvaart en zeevaart' (d.d. 8 oktober 2020) kan worden gehanteerd. Daarbij wordt de berekening in twee stappen uitgevoerd.

<u>Stap 1: brandstofverbruik (liters) bij draaiuren</u>

0,245 x arbeid [kWh]

<u>Stap 2: aanvullend brandstofverbruik (liters) bij stationair draaien</u>

+ (0,52 + 0,0034 x maximaal vermogen [kW]) x draaiuren [h]

In combinatie met de door TNO[6,7] vastgestelde gemiddelde motorlast van 60% (bij uitsluiting stationair gebruik) en een gemiddelde belasting van circa 65% (bij uitsluiting stationair gebruik) betreft de totale gemiddelde motorlast (inclusief stationair) ongeveer 39%. Uitgaande van deze berekening en vergelijkbare projecten hanteert SAB, tenzij anders door de opdrachtgever c.q. aannemer vermeld, het gemiddelde vermogen van materieel. Op basis van de TNO-formule zou het brandstofverbruik derhalve gemiddeld conform de kenmerken in onderstaande tabel moeten zijn, de door SAB gehanteerde ervaringscijfers sluiten hierbij aan.

Gemiddeld brandstofverbruik

Aerius indeling vermogen	Gemiddeld brandstofverbruik
18 <= kW < 37	3 liter/uur
37 <= kW < 56	5 liter/uur
56 <= kW < 75	7 liter/uur
75 <= kW < 130	11 liter/uur
130 <= kW < 300	22 liter/uur
300 <= kW < 560	43 liter/uur
560 <= kW < 1000	78 liter/uur

5 TNO rapport 2020 R11528

6 TNO rapport 2020 R11528

7 TNO emissiefactoren 2020 voor AERIUS 2020

3 Onderzoeksgegevens

3.1 Huidige situatie

De ontwikkellocatie betreft een momenteel onbebouwd perceel. Daarom wordt in het navolgende onderzoek aangenomen dat er in de huidige situatie geen relevante stikstofemissie naar de lucht plaatsvindt.

3.2 Aanlegfase

Het plan voorziet in de realisatie een nieuw pand met maximaal 17 lagen, waarvan twee zich onder het maaiveld bevinden. De start van de aanlegfase zal op zijn vroegst in 2024 plaatsvinden, en zal circa 3 jaar beslaan. Er wordt uitgegaan van de bouwjaren 2024, 2025 en 2026 (circa 50 bouwweken per jaar). Ten behoeve van de aanlegfase voor het plangebied vinden een aantal relevante stikstofemissies naar de lucht plaats. Deze stikstofemissies worden veroorzaakt door mobiele werktuigen en bouwverkeer ten behoeve van het project en worden in onderstaande paragraven beschreven. In bijlage 1 is de Aerius export van de drie bouwjaren bijgevoegd.

3.2.1 Mobiele werktuigen

Voor de aanleg zal gebruik worden gemaakt van mobiele werktuigen. In overleg met de opdrachtgever is een inschatting gemaakt van het gebruik van mobiele werktuigen op basis van cijfers uit vergelijkbare projecten. In het jaar 2024 zullen met name grond- en funderingswerkzaamheden worden uitgevoerd, in 2025 en 2026 vinden grotendeels de hoogbouwwerkzaamheden plaatsvinden. De effectieve sloop- en bouwtijd duurt worstcase circa 150 weken. Onderstaande tabel geeft een overzicht van het groot materieel en het te verwachten dieselverbruik en minimale aandeel Adblue verbruik gedurende de bouwjaren.

Overzicht inzet groot materieel 2024

Voertuig	Vermogen in kW	Leeftijd	Bedrijfs-duur/jaar	Brandstofverbruik (liters/jaar)	Adblue verbruik (liters/jaar)
Graafmachine	75 - 130	stage IV	ca. 240	ca. 2.400	ca. 165
Boor-/Heistelling	300 - 560	stage IV	ca. 40	ca. 1.600	ca. 110
Mobiele-/torenkraan	130 - 560	stage IV	ca. 175	ca. 3.500	ca. 240
Betonpomp	130 - 300	stage IV	ca. 125	ca. 2.500	ca. 170

Overzicht inzet groot materieel 2025 en 2026

Voertuig	Vermogen in kW	Leeftijd	Bedrijfs-duur/jaar	Brandstofverbruik (liters/jaar)	Adblue verbruik (liters/jaar)
Mobiele-/torenkraan	130 - 560	stage IV	ca. 450	ca. 9.000	ca. 620
Betonpomp	130 - 300	stage IV	ca. 70	ca. 1.400	ca. 84

3.2.2 Bouwverkeer

Ten behoeve van de aan- en afvoer van bouwmaterialen en het personeel ter plaatse vindt van en naar de ontwikkellocatie werkverkeer plaats. Gemiddeld komen er 5 busjes (lichtverkeer) en 2 vrachtwagens per dag naar het plangebied, dat zijn

respectievelijk circa 10 en 4 bewegingen. In alle bouwjaren vinden er daarmee 2.500 bewegingen van lichtverkeer en 2.000 bewegingen van zwaar vrachtverkeer plaats.

Het bouwverkeer is gemodelleerd vanuit de ontwikkellocatie tot aan het kruispunt Nieuwe Stationsstraat/Utrechtsestraat. Hierna is het aan- en afrijdende verkeer door zijn snelheid en rij- en stopgedrag nog niet dan wel niet meer te onderscheiden van het overige verkeer dat zich op de betrokken weg bevindt en derhalve opgenomen in het heersende verkeersbeeld.[8]

3.3 Toekomstige situatie, gebruiksfase

Het plan voorziet in de realisatie een nieuw pand met maximaal 17 lagen, waarin plaats is voor appartementen, kantoor en horeca. De voor stikstofdepositie relevante bronnen voor dit plan in de gebruiksfase betreffen de stookinstallaties van de te realiseren nieuwbouw en de aantrekkende verkeersbewegingen ten gevolge van het plan. Deze worden in onderstaande paragraven beschreven. In bijlage 2 is de Aerius export van de gebruiksfase bijgevoegd. De nieuwbouw is op zijn vroegst in 2027 gereed. Daarom is in dit onderzoek uitgegaan van rekenjaar 2027 voor de gebruiksfase.

3.3.1 Stookinstallaties

De nieuwbouw krijgt geen aansluiting op het gastransportnet (Wet voortgang energietransitie, 01-07-2018) en is haardloos verwarmd. Er vindt derhalve geen stikstofdepositie naar de lucht plaats ten gevolge van stikstof emitterende stookinstallaties. De stikstofdepositie voor de gebruiksfase betreft voor dit plan enkel de stikstofdepositie door de verkeersgeneratie.

3.3.2 Verkeer

Door het bedrijf Mobycon is een verkeersonderzoek uitgevoerd[9]. Uit dit onderzoek blijkt dat de verkeersgeneratie van de nieuwbouw in totaal 1.423 motorvoertuigen per weekdagetmaal bedraagt.

Bovenop de hierboven beschreven verkeersgeneratie wordt gerekend met een aantrekkende werking voor middelzwaar vrachtverkeer van 0,5% van de totale verkeersgeneratie. In dit geval betreft dit gemiddeld circa 7 middelzware vrachtverkeerbewegingen per etmaal ofwel, naar boven afgerond, 2.600 bewegingen per jaar.

Het verkeer is gemodelleerd vanaf de nieuwbouw tot aan het kruispunt tot aan het kruispunt Nieuwe Stationsstraat/Utrechtsestraat. Hierna is het aan- en afrijdende verkeer door zijn snelheid en rij- en stopgedrag nog niet dan wel niet meer te onderscheiden van het overige verkeer dat zich op de betrokken weg bevindt en derhalve opgenomen in het heersende verkeersbeeld.[10]

---

8 Raad van State, ECLI:NL:RVS:2001:AB2320

9 Mobycon, kenmerk M06843-M-E4, d.d. 24 september 2021

10 Raad van State, ECLI:NL:RVS:2001:AB2320

4 Onderzoeksresultaten

4.1 Aanlegfase

Fase 1 – bouwjaar 2024
Onderstaande figuur geeft een uitsnede van de Aerius-berekening van de aanlegfase weer voor het bouwjaar 2024.

Resultaatblad Aerius aanlegfase bouwjaar 2024

Uit de uitgevoerde berekeningen van de aanlegfase blijkt dat er geen resultaten zijn voor de projectberekening en situatieberekening onder het Wnb registratieset. Daarmee kunnen significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden worden uitgesloten.

Fase 2 – bouwjaar 2025

Onderstaande figuur geeft een uitsnede van de Aerius-berekening van de aanlegfase weer voor het bouwjaar 2025.

Resultaatblad Aerius aanlegfase bouwjaar 2025

Uit de uitgevoerde berekeningen van de aanlegfase blijkt dat er geen resultaten zijn voor de projectberekening en situatieberekening onder het Wnb registratieset. Daarmee kunnen significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden worden uitgesloten.

Fase 3 – bouwjaar 2026

Onderstaande figuur geeft een uitsnede van de Aerius-berekening van de aanlegfase weer voor het bouwjaar 2026.

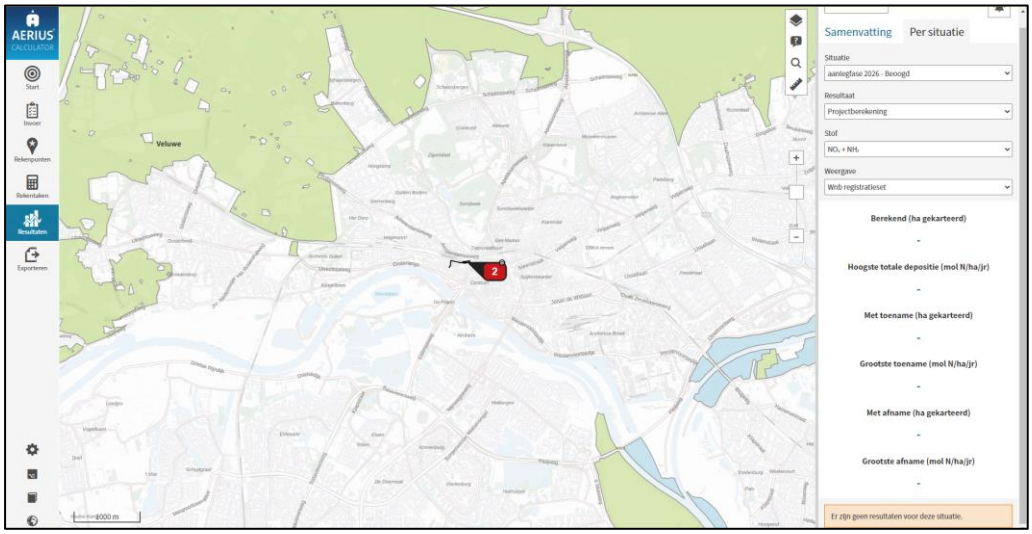

Resultaatblad Aerius aanlegfase bouwjaar 2026

Uit de uitgevoerde berekeningen van de aanlegfase blijkt dat er geen resultaten zijn voor de projectberekening en situatieberekening onder het Wnb registratieset. Daarmee kunnen significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden worden uitgesloten.

4.2 Gebruiksfase

Onderstaande figuur geeft een uitsnede van de Aerius-berekening van de gebruiksfase weer.

Resultaatblad Aerius gebruiksfase 2027

Uit de uitgevoerde berekeningen van de gebruiksfase blijkt dat er geen resultaten zijn voor de projectberekening en situatieberekening onder het Wnb registratieset. Daarmee kunnen significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden worden uitgesloten.

5 Conclusie

In de nabije omgeving van het station te Arnhem bevindt zich de ontwikkellocatie K3/K7. In het kader van de Wet Natuurbescherming is de stikstofuitstoot door de beoogde ontwikkeling inzichtelijk gemaakt.

5.1 Aanlegfase

De aanlegfase duurt circa 150 weken en spreidt zich daarmee uit over de jaren 2024, 2025 en 2026. Uit de uitgevoerde berekeningen van de aanlegfase blijkt dat er voor beide bouwjaren geen rekenresultaten hoger zijn dan 0,00 mol stikstof/ha/j op de stikstofgevoelige habitattypen in de omliggende Natura 2000-gebieden. Er zijn daardoor geen nadelige milieueffecten te verwachten op de omliggende Natura 2000-gebieden.

5.2 Gebruiksfase

Uit de uitgevoerde berekeningen van de gebruiksfase blijkt dat er geen rekenresultaten hoger zijn dan 0,00 mol stikstof/ha/j op de stikstofgevoelige habitattypen in de omliggende Natura 2000-gebieden. Er zijn daardoor geen nadelige milieueffecten te verwachten op de omliggende Natura 2000-gebieden.

5.3 Eindadvies

Geconcludeerd wordt dat significant negatieve effecten derhalve worden uitgesloten. Er is geen vergunning ten behoeve van de Wet natuurbescherming benodigd.

Bijlage 1: Aerius pdf-bestand aanlegfase

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstof.

- Overzicht
- Samenvatting situaties
- Resultaten
- Detailgegevens per emissiebron

Deze PDF is een digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS. Meer toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers

Contactgegevens

Rechtspersoon	SAB
Inrichtingslocatie	stationslocatie arnhem, 6811 KS Arnhem

Activiteit

Omschrijving	Podium 26
Toelichting	aanlegfase 2024

Berekening

AERIUS kenmerk	RjCu5qePjqGx
Datum berekening	21 februari 2023, 14:18
Rekenconfiguratie	Wnb-rekengrid

Totale emissie	Rekenjaar	Emissie NH_3	Emissie NO_x
aanlegfase 2024 - Beoogd	2024	2,5 kg/j	20,7 kg/j

Resultaten	Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
aanlegfase 2024 - Beoogd	-		
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)	-		
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)	-		
Grootste toename van depositie	-		
Grootste afname van depositie	-		

aanlegfase 2024 (Beoogd), rekenjaar 2024

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
2 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning | Mobiele werktuigen	2,4 kg/j	17,8 kg/j
Verkeersnetwerk	67,5 g/j	2,9 kg/j

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

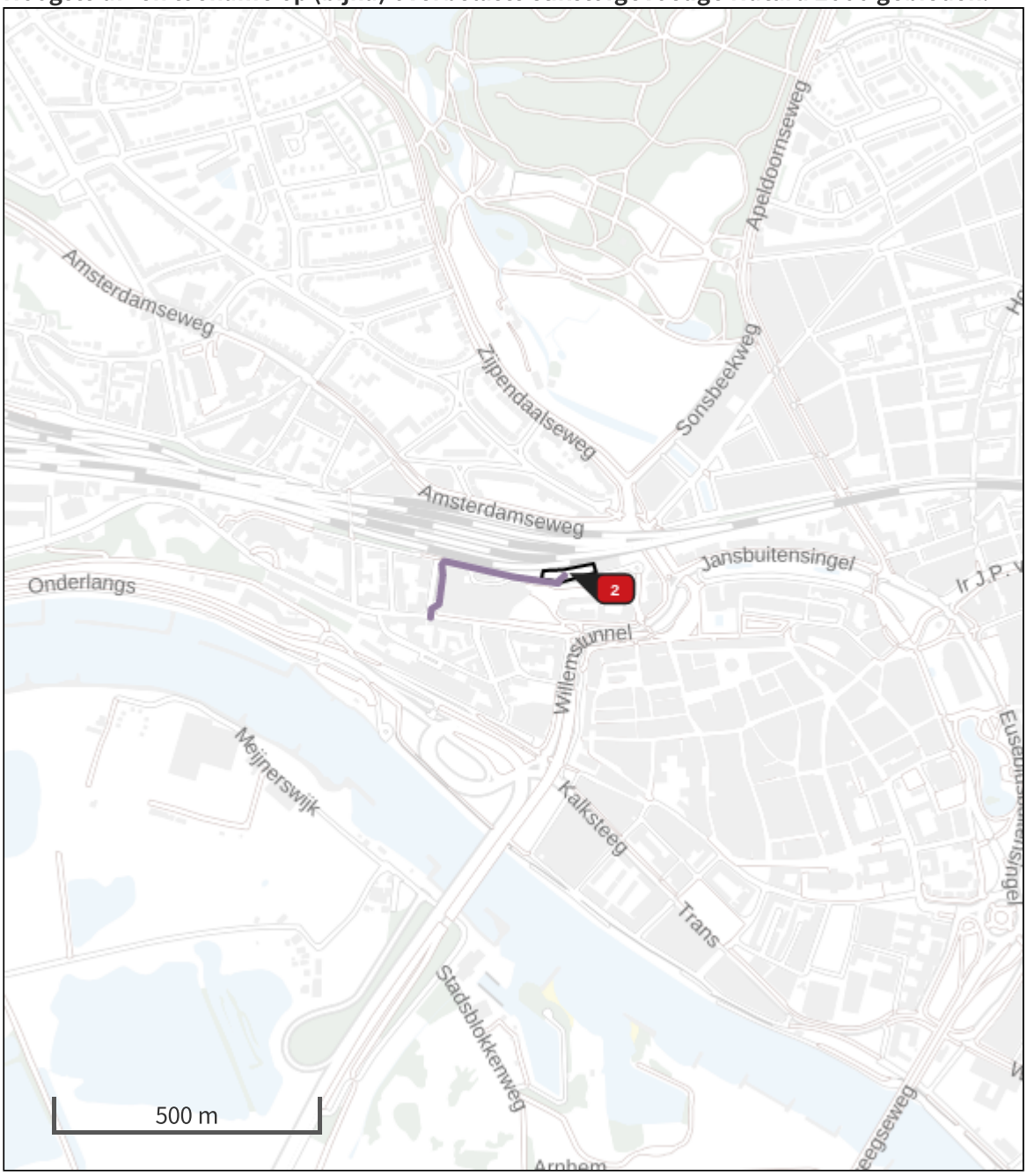

Habitatrichtlijn

Vogelrichtlijn

Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn

Niet bepaald

Grootste afname van depositie

Grootste toename van depositie

Hoogste totale depositie

De bronnen op de kaart horen bij de Beoogde situatie.

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "aanlegfase 2024" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Totaal	-	-	-	-	-	-

aanlegfase 2024, Rekenjaar 2024

1 Wegverkeer | Weg

			Links	Rechts		
Naam	werkverkeer				NO_x	2,7 kg/j
Locatie	X:190243,08 Y:444134,61	Type scherm	-	-	NO_2	0,8 kg/j
Lengte	343,10 m	Hoogte	-	-	NH_3	64,4 g/j
Wegtype	Binnen bebouwde kom (doorstromend)	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	2500 p/jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0 p/jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	2000 p/jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0 p/jaar	0,0 %

2 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning

Naam	Mobiele werktuigen	NO_x	17,8 kg/j
Locatie	X:190428,51 Y:444124,28	NH_3	2,4 kg/j
Oppervlakte	0,20 ha		

Naam	Stageklasse	Brandstofverbruik	Draaiuren	AdBlue verbruik	Stof	Emissie
Graafmachine	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	2400 l/j	240 u/j	165 l/j	NO_x	4,5 kg/j
					NH_3	0,6 kg/j
Boor-/Heistelling	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	1600 l/j	40 u/j	110 l/j	NO_x	2,4 kg/j
					NH_3	0,4 kg/j
Betonpomp	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	2500 l/j	125 u/j	170 l/j	NO_x	4,9 kg/j
					NH_3	0,6 kg/j
mobiele kraan	Stage-V, >= 2019 , 75-560 kW, diesel, SCR: ja	3500 l/j	175 u/j	240 l/j	NO_x	6,0 kg/j
					NH_3	0,8 kg/j

3 Wegverkeer | Weg

			Links	Rechts		
Naam	verkeer op terrein				NO_x	0,2 kg/j
Locatie	X:190414,22 Y:444113,78	Type scherm	-	-	NO_2	61,1 g/j
Lengte	16,34 m	Hoogte	-	-	NH_3	3,1 g/j
Wegtype	Binnen bebouwde kom (doorstromend)	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	2500 p/jaar	100,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0 p/jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	2000 p/jaar	100,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0 p/jaar	0,0 %

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie	2022_20230126_290cbff6e8
Database versie	2022_290cbff6e8

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://www.aerius.nl/

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstof.

- Overzicht
- Samenvatting situaties
- Resultaten
- Detailgegevens per emissiebron

Deze PDF is een digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS. Meer toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers

Contactgegevens

Rechtspersoon	SAB
Inrichtingslocatie	stationslocatie arnhem, 6811 KS Arnhem

Activiteit

Omschrijving	Podium 26
Toelichting	aanlegfase 2025

Berekening

AERIUS kenmerk	RuUchfQNBeyx
Datum berekening	21 februari 2023, 14:17
Rekenconfiguratie	Wnb-rekengrid

Totale emissie

	Rekenjaar	Emissie NH_3	Emissie NO_x
aanlegfase 2025 - Beoogd	2025	2,6 kg/j	19,6 kg/j

Resultaten

	Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
aanlegfase 2025 - Beoogd	-		
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)	-		
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)	-		
Grootste toename van depositie	-		
Grootste afname van depositie	-		

aanlegfase 2025 (Beoogd), rekenjaar 2025

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
2 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning | Mobiele werktuigen	2,5 kg/j	16,9 kg/j
Verkeersnetwerk	66,5 g/j	2,7 kg/j

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

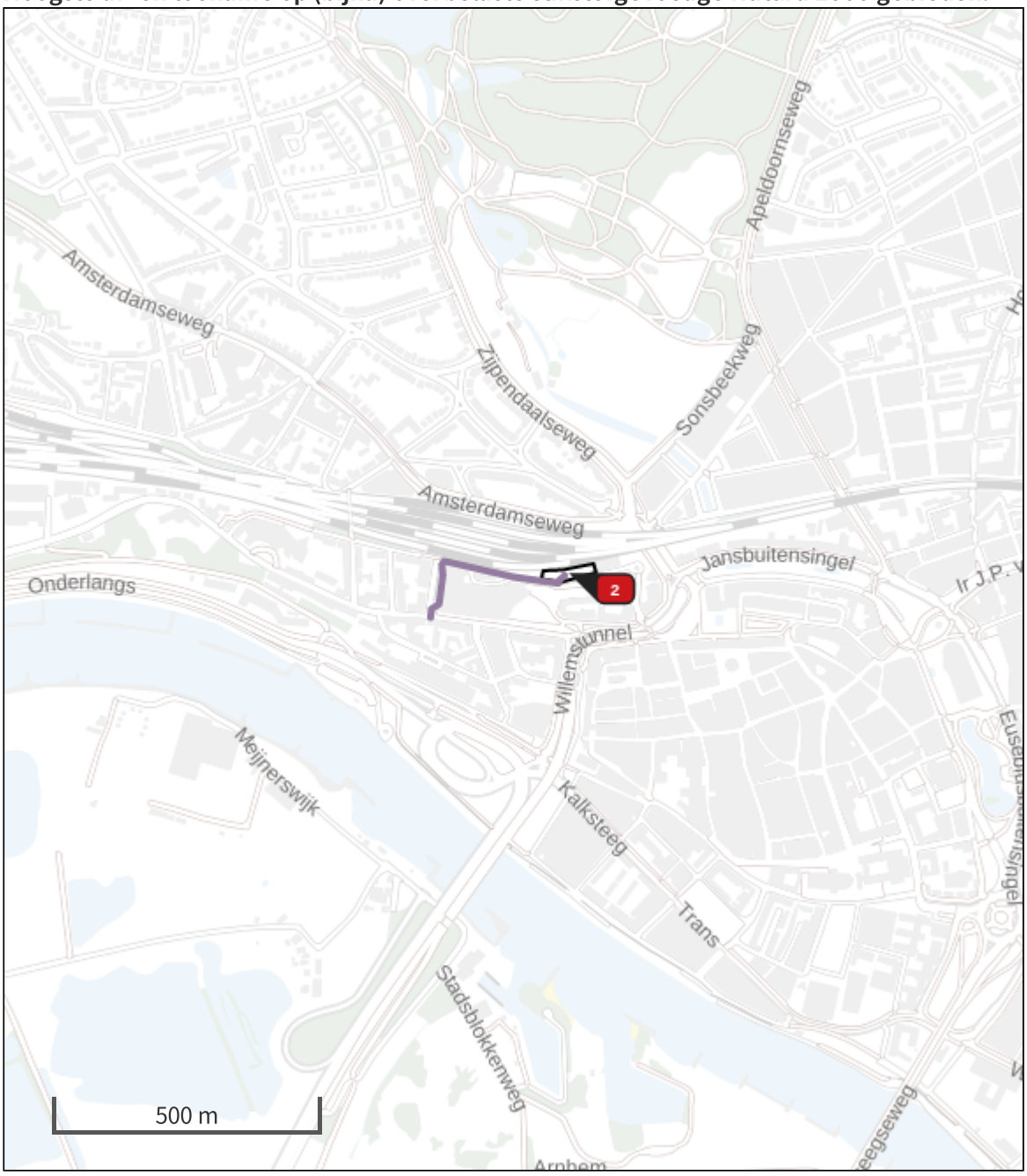

Habitatrichtlijn

Vogelrichtlijn

Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn

Niet bepaald

Grootste afname van depositie

Grootste toename van depositie

Hoogste totale depositie

De bronnen op de kaart horen bij de Beoogde situatie.

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "aanlegfase 2025" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Totaal	-	-	-	-	-	-

aanlegfase 2025, Rekenjaar 2025

1 Wegverkeer | Weg

			Links	Rechts		
Naam	werkverkeer				NO_x	2,5 kg/j
Locatie	X:190243,08 Y:444134,61	Type scherm	-	-	NO_2	0,9 kg/j
Lengte	343,10 m	Hoogte	-	-	NH_3	63,4 g/j
Wegtype	Binnen bebouwde kom (doorstromend)	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	2500 p/jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0 p/jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	2000 p/jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0 p/jaar	0,0 %

2 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning

Naam	Mobiele werktuigen	NO_x	16,9 kg/j
Locatie	X:190428,51 Y:444124,28	NH_3	2,5 kg/j
Oppervlakte	0,20 ha		

Naam	Stageklasse	Brandstofverbruik	Draaiuren	AdBlue verbruik	Stof	Emissie
mobiele kraan	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	9000 l/j	450 u/j	620 l/j	NO_x	14,1 kg/j
					NH_3	2,2 kg/j
Betonpomp	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	1400 l/j	70 u/j	95 l/j	NO_x	2,9 kg/j
					NH_3	0,3 kg/j

3 Wegverkeer | Weg

			Links	Rechts		
Naam	verkeer op terrein				NO_x	0,2 kg/j
Locatie	X:190414,22 Y:444113,78	Type scherm	-	-	NO_2	63,2 g/j
Lengte	16,34 m	Hoogte	-	-	NH_3	3,0 g/j
Wegtype	Binnen bebouwde kom (doorstromend)	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	2500 p/jaar	100,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0 p/jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	2000 p/jaar	100,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0 p/jaar	0,0 %

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie	2022_20230126_290cbff6e8
Database versie	2022_290cbff6e8

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://www.aerius.nl/

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstof.

- Overzicht
- Samenvatting situaties
- Resultaten
- Detailgegevens per emissiebron

Deze PDF is een digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS. Meer toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers

Contactgegevens

Rechtspersoon	SAB
Inrichtingslocatie	stationslocatie arnhem, 6811 KS Arnhem

Activiteit

Omschrijving	Podium 26
Toelichting	aanlegfase 2025

Berekening

AERIUS kenmerk	RTbBDbcNmjNd
Datum berekening	21 februari 2023, 14:57
Rekenconfiguratie	Wnb-rekengrid

Totale emissie	Rekenjaar	Emissie NH_3	Emissie NO_x
aanlegfase 2026 - Beoogd	2026	2,6 kg/j	19,6 kg/j

Resultaten	Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
aanlegfase 2026 - Beoogd	-		
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)	-		
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)	-		
Grootste toename van depositie	-		
Grootste afname van depositie	-		

aanlegfase 2026 (Beoogd), rekenjaar 2026

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
2 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning | Mobiele werktuigen	2,5 kg/j	16,9 kg/j
Verkeersnetwerk	65,7 g/j	2,7 kg/j

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

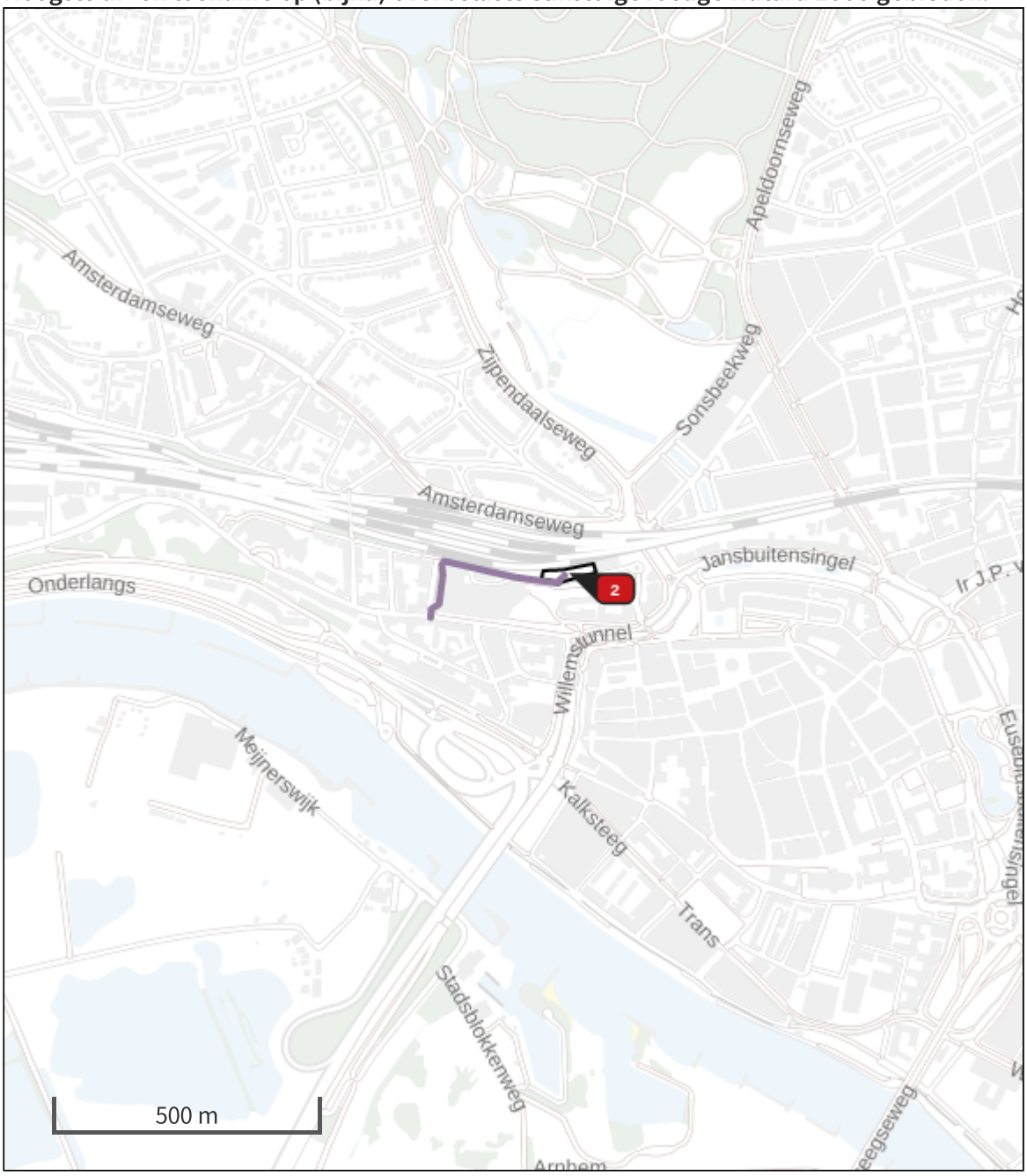

Habitatrichtlijn

Vogelrichtlijn

Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn

Niet bepaald

Grootste afname van depositie

Grootste toename van depositie

Hoogste totale depositie

De bronnen op de kaart horen bij de Beoogde situatie.

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "aanlegfase 2026" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Totaal	-	-	-	-	-	-

aanlegfase 2026, Rekenjaar 2026

1 Wegverkeer | Weg

			Links	Rechts		
Naam	werkverkeer				NO_x	2,5 kg/j
Locatie	X:190243,08 Y:444134,61	Type scherm	-	-	NO_2	0,9 kg/j
Lengte	343,10 m	Hoogte	-	-	NH_3	62,7 g/j
Wegtype	Binnen bebouwde kom (doorstromend)	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	2500 p/jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0 p/jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	2000 p/jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0 p/jaar	0,0 %

2 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning

Naam	Mobiele werktuigen	NO_x	16,9 kg/j
Locatie	X:190428,51 Y:444124,28	NH_3	2,5 kg/j
Oppervlakte	0,20 ha		

Naam	Stageklasse	Brandstofverbruik	Draaiuren	AdBlue verbruik	Stof	Emissie
mobiele kraan	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	9000 l/j	450 u/j	620 l/j	NO_x	14,1 kg/j
					NH_3	2,2 kg/j
Betonpomp	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	1400 l/j	70 u/j	95 l/j	NO_x	2,9 kg/j
					NH_3	0,3 kg/j

3 Wegverkeer | Weg

			Links	Rechts		
Naam	verkeer op terrein				NO_x	0,2 kg/j
Locatie	X:190414,22 Y:444113,78	Type scherm	-	-	NO_2	63,0 g/j
Lengte	16,34 m	Hoogte	-	-	NH_3	3,0 g/j
Wegtype	Binnen bebouwde kom (doorstromend)	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	2500 p/jaar	100,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0 p/jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	2000 p/jaar	100,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0 p/jaar	0,0 %

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie	2022_20230126_290cbff6e8
Database versie	2022_290cbff6e8

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://www.aerius.nl/

Bijlage 2: Aerius pdf-bestand gebruiksfase

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstof.

- Overzicht
- Samenvatting situaties
- Resultaten
- Detailgegevens per emissiebron

Deze PDF is een digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS. Meer toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers

Contactgegevens

Rechtspersoon	SAB
Inrichtingslocatie	Stationslocatie Arnhem, 6811 KS Arnhem

Activiteit

Omschrijving	Podium 26
Toelichting	Gebruiksfase 2027

Berekening

AERIUS kenmerk	RobZExJFisaW
Datum berekening	21 februari 2023, 14:18
Rekenconfiguratie	Wnb-rekengrid

Totale emissie	Rekenjaar	Emissie NH_3	Emissie NO_x
gebruiksfase 2027 - Beoogd	2027	2,2 kg/j	36,0 kg/j

Resultaten	Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
gebruiksfase 2027 - Beoogd	-		
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)	-		
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)	-		
Grootste toename van depositie	-		
Grootste afname van depositie	-		

gebruiksfase 2027 (Beoogd), rekenjaar 2027

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
Verkeersnetwerk	2,2 kg/j	36,0 kg/j

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

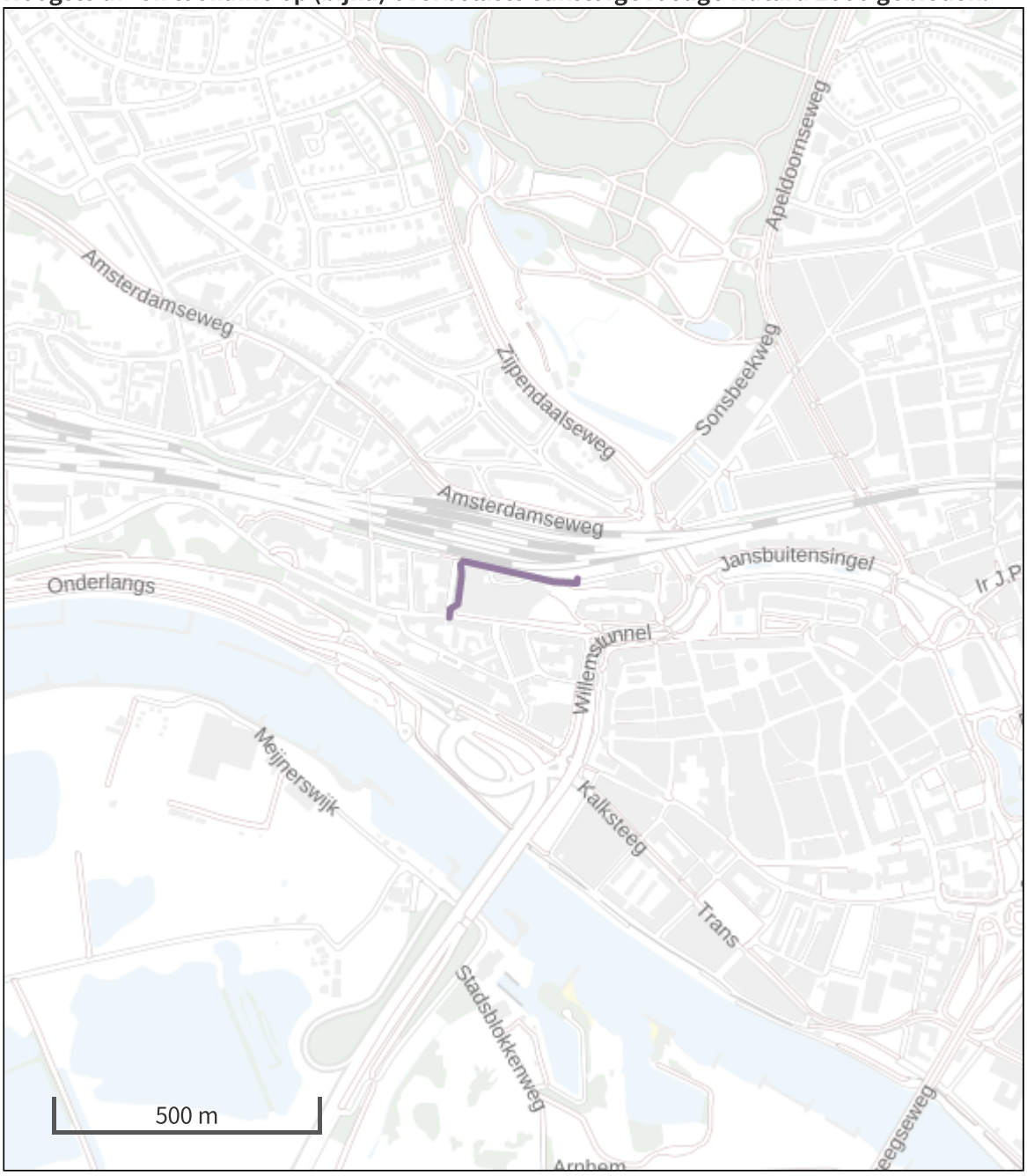

- Habitatrichtlijn
- Vogelrichtlijn
- Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn
- Niet bepaald
- Grootste afname van depositie
- Grootste toename van depositie
- Hoogste totale depositie

De bronnen op de kaart horen bij de Beoogde situatie.

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "gebruiksfase 2027" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Totaal	-	-	-	-	-	-

gebruiksfase 2027, Rekenjaar 2027

1 Wegverkeer | Weg

			Links	Rechts		
Naam	verkeer 100%				NO_x	36,0 kg/j
Locatie	X:190245,52 Y:444134,05	Type scherm	-	-	NO_2	8,0 kg/j
Lengte	348,10 m	Hoogte	-	-	NH_3	2,2 kg/j
Wegtype	Binnen bebouwde kom (doorstromend)	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	1423 p/etmaal	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0 p/etmaal	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0 p/etmaal	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0 p/etmaal	0,0 %
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	0 p/jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	2600 p/jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0 p/jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0 p/jaar	0,0 %

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie	2022_20230126_290cbff6e8
Database versie	2022_290cbff6e8

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://www.aerius.nl/

Bijlage 11 digitale watertoets

datum 29-4-2021
dossiercode 20210429-7-26306

Doetinchem, {datum}

Betreft: wateradvies 200337

Geachte heer/mevrouw Dave de Bruijn,

U heeft een watertoets uitgevoerd op de website www.dewatertoets.nl. Op basis van de gegevens die u heeft opgegeven, is bepaald dat het plan van grote invloed kan zijn op de waterhuishouding. U volgt de **normale procedure**. Dit houdt in dat u contact opneemt met het waterschap om in overleg te treden over een goede invulling van de waterbelangen in het plan.

In een startoverleg kan gezamenlijk bepaald worden welke wateraspecten een rol spelen en tot welk detailniveau deze uitgewerkt dienen te worden. Dit kan ook betekenen dat er een waterhuishoudkundig plan, een geohydrologisch onderzoek of een uitgebreide analyse van het huidige watersysteem noodzakelijk is. Gezamenlijk wordt er invulling gegeven aan de wateraspecten. Als er overeenstemming is over de inhoud van de waterparagraaf kan u de tekst opnemen in de toelichting van het ruimtelijk plan. Hieronder hebben wij onze uitgangspunten toegevoegd.

Met vriendelijke groet,

Waterschap Rijn en IJssel

Postbus 148,

7000AC Doetinchem

T: 0314 369 369

F: 0314 343 258

E: info@wrij.nl

W: www.wrij.nl

Water in ruimtelijke plannen; uitgangspunten van waterschap Rijn en IJssel

5-3-2021

Over dit document

In 2015 is de beleidsnotitie Water Raakt! bestuurlijk vastgesteld. De waterschappen Vechtstromen (WVS), Drents Overijsselse Delta (WDOD) en Rijn en IJssel (WRIJ) hebben in Water Raakt! beschreven wat hun visie is ten aanzien van stedelijk waterbeheer. In deze uitgangspuntennotitie wordt dit uitgewerkt tot concrete uitgangspunten voor de weging van het waterbelang bij ruimtelijke plannen (watertoets). Ook de uitgangspunten voor waterbeheer in het landelijk gebied zijn hierin opgenomen.

Doelgroep en toepassing

De uitgangspunten in dit document vormen het vertrekpunt voor het overleg tussen waterschap en initiatiefnemer en/of gemeente over de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen en hun effect op het watersysteem.

Leeswijzer

Per thema wordt beschreven welke uitgangspunten het waterschap hanteert in de weging van het waterbelang bij ruimtelijke plannen (Watertoets).

1. Doel
2. Uitgangspunten
3. Vragen voor de bepaling van de weging van het waterbelang
4. Welke ontwikkelingen voorzien we de komende jaren ?

Ontwikkelingen / vervolg

Bij het opstellen van deze notitie is waar mogelijk rekening gehouden met de aankomende invoering van de Omgevingswet.

1Samenwerken aan ruimte voor water

In dit hoofdstuk gaan we in op de bedoeling van de weging van het waterbelang en hoe we dat vormgeven.

1. **Doel**

Ruimte maken voor water in plaats van ruimte onttrekken aan water, dat is de kern van het waterbeleid voor de 21e eeuw. Essentieel is dat het aspect water vanaf de start van de ontwikkeling van een ruimtelijk plan goed aan de orde komt. Elke ruimtelijke ontwikkeling biedt de kans om de wateraspecten integraal mee te nemen, zodat de doelstellingen van het plan optimaal gerealiseerd kunnen worden, zonder dat dit nadelen heeft voor de omgeving, zoals verdroging of wateroverlast.

De Watertoets is één van de instrumenten om dit te bereiken. De watertoets is het middel om de afweging van waterbelangen in ruimtelijke plannen en besluiten te waarborgen. Het is niet een toets achteraf, maar een proces dat de initiatiefnemer van een ruimtelijk plan en de waterbeheerder in een zo vroeg mogelijk stadium van de planvorming met elkaar in gesprek brengt.[1]In het gezamenlijk gesprek kan ook onderzocht worden of er kansen zijn om andere maatschappelijke doelen mee te koppelen.

Het waterschap wil samen met gemeenten werken aan een gezamenlijke visie op water. Ook bewoners en andere belanghebbenden kunnen meewerken aan de uitwerking hiervan. We adviseren in de omgevingsvisie en omgevingsplannen in de waterparagraaf een stapsgewijze benadering van het huidige en toekomstige watersysteem op te nemen. Deze bestaat uit de volgende stappen:

1. Omschrijf het huidig watersysteem
2. Omschrijf de visie op het watersysteem in het plangebied. Houdt hierbij rekening klimaatontwikkeling en benut uitkomsten uit stresstesten voor wateroverlast, droogte, hitte en overstroming.
3. Omschrijf de gevolgen van de voorgenomen ontwikkeling op het watersysteem
4. Omschrijf welke maatregelen worden genomen om met de gevolgen om te gaan. Hierbij geldt als uitgangspunt, dat de ontwikkeling waterneutraal en klimaatrobuust is.

- **Weging van het waterbelang (watertoets)**

Een goed gesprek tussen initiatiefnemer, gemeente en waterschap over de kansen en aandachtspunten van water in een plangebied in de startfase van de planvorming maakt een integrale aanpak mogelijk. Met behulp van de watertoets kan eenvoudig worden bepaald welke wateraspecten van belang zijn. Naarmate er een groter waterbelang is, zal een uitgebreidere procedure van de watertoets moeten worden doorlopen. We maken onderscheid in de volgende drie resultaten van de watertoets:

1. Plan raakt geen wateraspecten: geen wateradvies van Waterschap nodig
2. Korte procedure: plan past binnen uitgangspunten van het waterschap, per omgaande positief wateradvies.
3. Normale procedure: afstemming met initiatiefnemer om tot maatwerk te komen. Opties in beeld brengen en keuzes motiveren.

- **Welke ontwikkelingen voorzien we de komende jaren?**

De implementatie van de Omgevingswet zal veel veranderen. De gemeenten moeten de wateraspecten in hun omgevingsvisies opnemen, en het overleg met de waterschappen speelt hierin een belangrijke rol. Goede afstemming vanaf het begin van het planproces is belangrijk voor het stellen van lokale prioriteiten, lokale sturing en duidelijkheid voor initiatiefnemers.

De waterschappen kunnen een eigen visie opstellen en de aan water gebonden waarden vastleggen.

1. **Beheer en onderhoud (en inrichting)**

Het waterschap is verantwoordelijk voor beheer en onderhoud van oppervlaktewater.

- **Doel**

Het beheer en onderhoud van het watersysteem is erop gericht om de waterhuishouding op orde te houden of te verbeteren. Het gaat bij watergangen zowel om waterkwantiteit en -kwaliteit, als om beeldkwaliteit en waterbeleving. Het reguliere onderhoud bestaat voornamelijk uit het maaien van de water- en oevervegetatie.

- **Uitgangspunten**

Het beheer en onderhoud van het watersysteem dient met het reguliere onderhoudsmaterieel van het waterschap (of zijn aannemers) mogelijk te zijn. In situaties waar de ruimte beperkt is, bijvoorbeeld bij stedelijke herontwikkeling, is vroegtijdige afstemming met het waterschap nodig om te komen tot maatwerk.

In de Legger zijn kern- en beschermingszones vastgelegd, waarin de breedte van onderhoudsstroken is opgenomen. De onderhoudsstroken dienen vrij gehouden te worden van obstakels.

De beheervorm en -frequentie wordt afgestemd op de functie die aan de watergang is toegekend. Hierbij wordt ook rekening gehouden met recreatief medegebruik en natuurwaarden. Dit wordt in een streefbeeld voor het onderhoud vastgelegd. Met name in stedelijk gebied wordt daarbij ook afgestemd met de gemeentelijke onderhoudsdiensten. Ook kunnen afspraken gemaakt worden over onderhoud door andere partijen.

- **Vragen voor de weging van het waterbelang**

- Overweegt u water aan te leggen of te dempen, of aan te passen?
- Ligt in of nabij het plangebied een watergang?

1. Bij wijzigingen aan het watersysteem en werkzaamheden in de kern- en beschermingszone is de Keur van het waterschap van toepassing en gelden algemene regels of een vergunningplicht.

1. **Waterveiligheid en waterkeringen**

Het waterschap beschermt zijn inwoners tegen overstromingen

- **Doel**

Met de aanleg en instandhouding van waterkeringen beschermen we inwoners tegen overstromingen door rivieren. Primaire en regionale waterkeringen hebben een functie voor de waterveiligheid, overige keringen en kades voor het beperken van wateroverlast.

Met de benadering van meerlaagse veiligheid waarborgen we niet alleen het veiligheidsniveau van de dijken, maar bevorderen we ook het verstandig gebruik van de ruimte die beschermd wordt door waterkeringen. We willen de gevolgen van overstromingen beperken door een passende ruimtelijke inrichting en calamiteitenbestrijding.

- **Uitgangspunten**

Het winterbed van rivieren en waterkeringen met bijbehorende beschermingszones hebben als primaire functie het bieden van veiligheid tegen overstromingen. Ontwikkelingen in deze gebieden zijn enkel toegestaan, als ze het functioneren ervan niet belemmeren. Zo mag de sterkte van een waterkering niet aangetast worden en het onderhoud aan de waterkering niet belemmerd worden. Bij werkzaamheden in de keurzone van de waterkering dient in overleg met het waterschap een watervergunning aangevraagd te worden.

We staan open voor robuuste oplossingen waarin de veiligheid is geïntegreerd in het ontwerp, bijvoorbeeld multifunctionele waterkeringen. Zo kunnen we verschillende ruimtelijke opgaven combineren.

Het werken aan meerlaagse veiligheid is maatwerk. We adviseren gemeenten en ontwikkelaars om ruimtelijke ontwikkelingen zodanig vorm te geven dat de gevolgen van een overstroming en wateroverlast beperkt blijven. Dit betekent o.a. dat bij voorkeur niet gebouwd wordt in laaggelegen gebieden; dat kwetsbare functies en vitale infrastructuur aangelegd worden boven het niveau waarop het water kan komen in geval van een overstroming.

- **Vragen voor de weging van het waterbelang**

- Ligt in of nabij het plangebied een waterkering (primaire waterkering, regionale waterkering, overige kering of kade) ?
- Ligt het plangebied in winterbed van een rivier of een overstromingsgevoelig gebied?

- **Welke ontwikkelingen voorzien we de komende jaren ?**

Primaire keringen worden in de periode 2017 2023 voor de eerste keer beoordeeld op basis van de nieuwe normen. We verwachten dat veel keringen niet voldoen aan de nieuwe normen en versterkt moeten worden. Dit betekent dat het profiel kan wijzigen en beschermingszones aangepast (lees verbreed) kunnen worden.

1. **Klimaatadaptatie**

Het waterschap anticipeert samen met de gemeente op klimaatverandering

- **Doel**

Het watersysteem zo inrichten, dat het beter bestand is tegen de effecten van de verwachte klimaatverandering, zoals zwaardere buien en langere droge perioden. Bevorderen om bewuste keuzes te maken om risico s te beperken of accepteren. De klimaatverandering heeft betrekking op onze taken voor waterveiligheid, waterkwaliteit en waterkwantiteit.

Om inzicht te krijgen in de kwetsbaarheid voor weersextremen brengen alle gemeenten, waterschappen, provincies en het Rijk samen met de betrokkenen in hun gebied de kwetsbaarheid voor weersextremen in beeld met een stresstest, voor zover dat nog niet is gebeurd. De

stresstesten worden vervolgens iedere zes jaar herhaald. In de gemeentelijke stresstesten worden de volgende effecten van klimaatverandering in beeld gebracht: wateroverlast (door zowel hoosbuien als langdurige regen), hittestress, droogte en overstromingen. Het waterschap adviseert en ondersteunt gemeenten bij de stresstesten.

- **Uitgangspunten**

Een ruimtelijk plan is in principe waterneutraal, dus veroorzaakt geen wijziging van waterpeilen of aan-/afvoer van water. Een toename in het verharde oppervlak resulteert in een versnelde afvoer van hemelwater. Door versnelde afvoer van hemelwater wordt het watersysteem zwaarder belast en het waterbezwaar op benedenstroomse gebieden afgewenteld. Ook is er geen aanvulling van het grondwater.

Om versnelde afvoer tegen te gaan hanteren we bij ruimtelijke plannen de trits vasthouden-bergen-afvoeren. Dit betekent dat hemelwater zoveel mogelijk wordt vastgehouden op de plek waar het valt. Hiervandaan kan het infiltreren in de bodem of vertraagd worden afgevoerd naar het watersysteem.

In ruimtelijke plannen met een toename van verharding zijn infiltratie- of waterbergende voorzieningen nodig om het plan waterneutraal te maken. Uitgangspunten voor het ontwerp van infiltratie- en waterbergingsvoorzieningen zijn:

- In landelijk gebied is een regenbui T=10+10% maatgevend. De hoeveelheid neerslag die valt in deze bui moet in het plangebied worden geborgen, waarna dit kan infiltreren of vertraagd wordt afgevoerd.
- In bebouwd is een regenbui T=100+10% maatgevend voor de dimensionering van de waterhuishoudkundige voorzieningen. Hierbij mag het waterpeil vanuit het oppervlaktewater tot aan straatpeil stijgen, waarbij geen waterschade aan bouwwerken, hoofdinfrastructuur en spoorwegen mag ontstaan.

Een uitgebreidere toelichting op de uitgangspunten en de berekening van de bergingsopgave is te lezen in de bijlage Uitgangspunten voor waterneutraal bouwen.

Bij ontwikkelingen met een toename van verharding groter dan 1500 m^2kan het waterschap vragen om waterhuishoudkundig plan, dat aantoont dat de wijze van berging effectief is, en dat er geen effecten zijn op het omliggende gebied. Daarnaast vraagt in stedelijk gebied ook de interactie met riolering om bijzondere aandacht.

Verder adviseren we om bewust te zijn van de gevolgen van (kortdurende) extreme buien met een intensiteit van 60 150 mm/uur. Bij deze buien kan niet al het water verwerkt worden door de riolering en zal water op straat kunnen ontstaan. Het ontwerp van een wijk bepaalt waar het water naar toe kan stromen en waar schade ontstaat. Door middel van een stresstest kan een beeld gevormd worden van de robuustheid en klimaatbestendigheid van het systeem.

We streven naar afkoppeling van bestaand verhard oppervlak van het rioolstelsel. Zo ontlasten we het rioolstelsel en de rioolwaterzuiveringen en verminderen we de kans op vervuilende overstorten van het gemengd riool. Bij afkoppeling van bestaand verhard oppervlak moet minimaal 20 mm hemelwater in een infiltratievoorziening geborgen worden. Als de overlaat van het hemelwaterrioolstelsel op dezelfde watergang loost als voorheen de gemengde overstort, dan is geen extra berging noodzakelijk. Als de overlaat loost op een andere watergang, dan zal bui T=100+10% vertraagd afgevoerd moeten worden.

Bij voorkeur worden natte en laaggelegen gebieden, beekdalen, regionale waterbergingsgebieden en overstromingsvlaktes niet bebouwd. In waterbergingsgebieden zijn ontwikkelingen enkel toegestaan, als ze het functioneren van het waterbergingsgebied niet belemmeren.

- **Vragen voor de weging van het waterbelang**

- Heeft het plan uitbreiding van het verhard oppervlak met meer dan 1500 m^2tot gevolg ?
- Bevindt het plan zich in een laaggelegen gebied of beekdal ?
- Is er in of rondom het gebied wel eens sprake (geweest) van wateroverlast?
- Is het plangebied gevoelig voor hittestress?
- Ontstaat schade aan bouwwerken als enkele uren 30 cm water op straat staat?

- **Welke ontwikkelingen voorzien we?**

Wanneer met de stresstesten de kwetsbare plekken voor weersextremen in kaart zijn gebracht, zal gewerkt gaan worden aan een aanpak om te komen tot een meer waterrobuuste en klimaatbestendige inrichting. Hiervoor zal een samenwerking tussen de verschillende overheden en betrokkenen in het gebied nodig zijn.

1. **Waterkwaliteit (Schoon water)**

Waterschappen zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van het oppervlaktewater

- **Doel**

De kwaliteit van het oppervlaktewater op orde brengen en houden. Hiervoor zijn afspraken vastgelegd in de Kaderrichtlijn Water (KRW). De waterschappen hebben voor alle wateren in hun beheersgebied aangegeven wat de ecologische doelstellingen zijn. Voor de chemische kwaliteit zijn normen vastgelegd door de EU. Nieuwe ontwikkelingen mogen geen verslechtering van de waterkwaliteit tot gevolg hebben en de doelstellingen vanuit de KRW niet belemmeren.

De oppervlaktewaterkwaliteit kan een risico vormen voor de volksgezondheid. Bij ontwikkelingen in stedelijk gebied dient rekening gehouden te worden met mogelijke kwetsbaarheid van de waterkwaliteit voor droge perioden. Met name ondiepe, kleine, stagnante en geïsoleerde wateren, zoals retentievijvers, en moerasachtige watersystemen, kunnen gevoelig zijn voor blauwalg en botulisme.

- **Uitgangspunten**

Schoon hemelwater wordt, waar mogelijk, binnen het plangebied in de bodem geïnfiltreerd. Wanneer vanuit het plangebied hemelwater op het oppervlaktewater wordt geloosd, mag de waterkwaliteit van het ontvangende water niet verslechteren.

Wanneer functies mogelijk gemaakt worden die een negatieve invloed op de waterkwaliteit kunnen hebben, worden deze benoemd. Ook wordt beschreven welke maatregelen worden genomen om de kwaliteit van het water te waarborgen en mogelijk in de toekomst te verbeteren. Voorbeelden van maatregelen die getroffen kunnen worden, zijn: een bodempassage in een berm of wadi of filtering d.m.v. een helofytenfilter, chemisch filter of mechanisch filter.

In stedelijk gebied streven we naar een inrichting van het watersysteem waarbij ook in droge perioden de waterkwaliteit op orde blijft. Bij voorkeur wordt hemelwater geborgen in droogvallende voorzieningen, zoals wadi s. Wanneer toch gekozen wordt voor aanleg van oppervlaktewater, zoals retentievijvers, dient in het ontwerp rekening gehouden te worden met voldoende volume, waterdiepte en verversing van het water, zodat de kans op blauwalg en botulisme zo klein mogelijk is. Bij een recreatieve bestemming moet de waterkwaliteit te waarborgen zijn.

- **Vragen voor de weging van het waterbelang**

- Is in of nabij het plangebied oppervlaktewater aanwezig of gepland ?
- Bevindt het plan zich in een gebied met speciale functie (zoals KRW, EVZ, N2000, natte landnatuur, zwemwater) ?

1. **Afvalwaterketen**

Waterschappen en gemeenten zijn samen verantwoordelijk voor het goed functioneren van de afvalwaterketen.

- **Doel**

Wij streven naar een doelmatige werking van de gehele afvalwaterketen. Hemelwater wordt niet afgevoerd naar de afvalwaterzuivering, zodat de efficiëntie van de waterzuivering wordt vergroot en het aantal riooloverstorten op het oppervlaktewater wordt teruggedrongen.

Een toename van afvalwater heeft effect op het functioneren van de afvalwaterketen. Het (gemeentelijk) rioolstelsel, de rioolgemalen

(overnamepunten) en de rioolwaterzuiveringsinstallatie (rwzi) dienen de toename te kunnen verwerken, zonder daarmee het milieu zwaarder te belasten.

- **Uitgangspunten**

Bij nieuwe ontwikkelingen wordt hemelwater in het plangebied geïnfiltreerd of geborgen en vertraagd afgevoerd naar het oppervlaktewater. Bestaande verharding wordt waar mogelijk afgekoppeld van de riolering. De gemeente communiceert over afgekoppelde gebieden en hieraan verbonden beperkingen voor particulieren.

Bij een toename van het afvalwater controleert het waterschap of deze mogelijk is binnen de bestaande capaciteit van de rwzi.

Persleidingen blijven bereikbaar voor beheer en onderhoud en in calamiteitenfase. Bebouwing en/of beplanting binnen de belangenstrook van de persleiding is daarom niet toegestaan.

In de milieuzonering van de rwzi s en rioolgemalen worden geen hindergevoelige functies mogelijk gemaakt.

Andere geldende voorwaarden zijn beschreven in de Beleidsregels zuiveringstechnische werken.

- **Vragen voor de weging van het waterbelang**

- Worden in het plan meer dan 10 wooneenheden gerealiseerd?
- Ligt in of nabij het plangebied een rwzi/ rioolgemaal/ persleiding/ gemengde overstort?
- Wordt regenwater afgevoerd naar de afvalwaterzuivering?
- Worden bedrijfsmatige activiteiten uitgevoerd?
- Zijn er kansen voor het afkoppelen van bestaand verhard oppervlak?

- **Welke ontwikkelingen voorzien we?**

Er ontstaan juridisch mogelijkheden voor decentrale zuivering. Vooruitlopend op nieuwe regels is decentrale zuivering in de vorm van pilots bespreekbaar. Voor lozing op de bodem moet initiatiefnemer afspraken maken met gemeente. Voor lozing op oppervlaktewater met het waterschap.

1. **Grondwaterbeheer**

Nieuwe ontwikkelingen ondervinden geen grondwateroverlast en veroorzaken dit ook niet.

- **Doel**

We streven naar doelmatig waterbeheer dat optimaal de functies en het huidige gebruik ondersteunt. Nieuwe functies sluiten aan bij het gewenst grond- en oppervlaktewaterregime. Hiermee willen we structurele overlast door te hoog grondwater voorkómen en verdroging door te laag grondwater tegengaan.

- **Uitgangspunten**

Bij grondwaterbeheer in stedelijk gebied zijn particulieren, gemeente, provincie en waterschap betrokken, met elk hun eigen verantwoordelijkheden.

Het peilbeheer en onderhoud van het watersysteem is gericht op het handhaven van het gewenst grond- en oppervlaktewaterregime (GGOR). Voor het grootste deel van het beheergebied is deze gewenste situatie gelijk aan de actuele situatie. In een aantal gebieden is er een doelstelling bijvoorbeeld om de verdroging van natuur te verminderen.

Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen zijn ten minste grondwaterneutraal. Dit betekent dat ze niet mogen leiden tot wijziging van de grondwaterstand. We adviseren niet te bouwen in gebieden met een hoge grondwaterstand of kwel, of de bouwwijze hierop aan te passen. In zettingsgevoelige gebieden wordt rekening gehouden met de bodemgesteldheid en de relatief hoge grondwaterstanden. Ook als slecht doorlatende lagen in het plangebied voorkomen, worden maatregelen genomen om grondwateroverlast te voorkomen. Aangepaste bouwwijzen zijn o.a. extra ophogen of kruipruimteloos en waterdicht bouwen.

Om de bestaande grondwaterstanden op peil te houden worden in nieuwe ruimtelijke plannen voldoende maatregelen genomen om neerslag in de bodem te infiltreren of in andere voorzieningen vast te houden of te bergen. Als ten behoeve van de nieuwe ontwikkeling bestaande watergangen moeten worden gedempt worden maatregelen genomen om wateroverlast als gevolg van de demping tegen te gaan.

Nieuwe functies mogen geen negatieve invloed hebben op de kwaliteit van het grondwater. We adviseren in nieuwe bebouwing en verharding geen uitlogende en milieubelastende materialen te gebruiken.

- **Vragen voor de weging van het waterbelang**

Zie ook vragen in 5.3

- Bevindt het plan zich in een kwelgebied ?
- Is afstand tussen GHG en bovenkant vloer kleiner dan 100 cm?
- Ligt het plan in beschermingszone of intrekgebied van een (drink)wateronttrekking?
- Is in het plangebied sprake van slecht doorlatende lagen in de ondergrond?

1. **Recreatie en beleving**

Water beïnvloedt de beleving van de openbare ruimte.

- **Doel**

Zichtbaar en beleefbaar water draagt bij aan de kwaliteit van de leefomgeving. We streven naar een aantrekkelijk, herkenbaar en leefbaar watersysteem. Recreanten gebruiken het oppervlaktewater en de waterkeringen om te wandelen, te varen, te zwemmen, te vissen en te schaatsen. We stimuleren dit gebruik waar mogelijk en stemmen het waar nodig af op de belangen van anderen.

We beschermen cultuurhistorische objecten die een link hebben met water(beheersing) door behoud en ontwikkeling.

- **Uitgangspunten**

Het waterschap stelt zich positief op bij initiatieven van anderen voor inrichting en gebruik en denkt mee over kansen en mogelijkheden.

We stellen waar mogelijk onze eigendommen open voor recreatief medegebruik, zoals wandelen, vissen en kanoën. We verlenen medewerking aan evenementen op en langs het water, zolang dit veilig is en niet ten koste gaat van het functioneren van het watersysteem. Ook wegen we de belangen van aanliggende functies zoals natuur, landbouw, wonen zorgvuldig af.

We stimuleren om vooral in de aangewezen provinciale zwemwateren te zwemmen. Zwemmen in ander oppervlaktewater is, op eigen risico, wel toegestaan, maar er is geen toezicht op zwemwaterkwaliteit en veiligheid. Op de website www.zwemwater.nlis informatie te vinden over de waterkwaliteit en veiligheid van zwemwater.

- **Vragen voor de bepaling van de Watertoetsprocedure**

Zie ook vragen in 5.3

- Wordt recreatief medegebruik van wateren en oevers mogelijk gemaakt?
- Zijn er cultuurhistorische waterobjecten in het plangebied aanwezig?

1. **Financiering**

Het waterschap financiert waar een bijdrage wordt geleverd aan realisatie van waterdoelen

- **Doel**

Waterbeheer in de stad is een gezamenlijk maatschappelijk belang; en samenwerking is een voorwaarde. Wij nodigen onze partners en inwoners daarom uit tot samenwerken.

Waar waterdoelen met extra maatschappelijk rendement gerealiseerd kunnen worden, maken wij een bestuurlijke afweging over een eventuele financiële bijdrage.

- **Uitgangspunten**

Voor ruimtelijke plannen is in Nederland het kostenveroorzakingsbeginsel van toepassing. Dit betekent dat de kosten voor waterhuishoudkundige maatregelen als gevolg van een ruimtelijk plan, voor rekening komen van de initiatiefnemer van dat plan.

Wij vragen initiatiefnemers om bij ruimtelijke plannen en initiatieven aandacht te hebben voor de mogelijkheden tot (bijdragen aan) de realisatie van waterdoelstellingen zoals die in de vorige hoofdstukken zijn beschreven. In het bijzonder vraagt het anticiperen op de gevolgen van klimaatverandering aandacht in ruimtelijke plannen.

Biedt het initiatief kansen voor het oplossen van bestaande knelpunten in de waterhuishouding? Voor het realiseren van waterdoelen met extra maatschappelijk rendement is mogelijk medefinanciering vanuit het waterschap beschikbaar. We overwegen herziening van ons investeringsprogramma en exploitatieprogramma, als dit interessant of noodzakelijk is om aan te sluiten op externe initiatieven. Hierbij is het van belang voor een gezamenlijke aanpak te kiezen (gezamenlijk =gemeente, waterschap en belanghebbenden). Deze gezamenlijke aanpak kan bestaan uit:

1. Op elkaar afstemmen van agenda s en programma s, benutten van elkaars momentum, formuleren van gezamenlijk doelen;
2. Opstellen van integrale onderzoeken, analyses en plannen;
3. gezamenlijke financiering;
4. gezamenlijke realisatie van (her)inrichting;
5. gezamenlijke afspraken over beheer en onderhoud.

Bijlage

Richtlijnen stedelijke waterberging van drie waterschappen: Rijn en IJssel, Vechtstromen en Drents Overijsselse Delta

De waterschappen Rijn en IJssel, Vechtstromen en Drents Overijsselse Delta hebben een aantal gezamenlijke richtlijnen opgesteld hoe we met stedelijke waterberging om willen gaan en in het bijzonder voor nieuwe stedelijke gebieden, waar onverhard gebied (deels) verhard gebied wordt.

Voor het bepalen van de hoeveelheid stedelijke waterberging voor nieuw stedelijk gebied, wordt uitgegaan van onderstaande ontwerpuitgangspunten:

- De T=100 neerslaggebeurtenis is maatgevend voor de toetsing van een (nieuw) stedelijk gebied. We hebben hierbij afgesproken dat het waterpeil vanuit het oppervlaktewater bij deze gebeurtenis tot aan straatpeil mag stijgen;
- We hanteren de laatst beschikbare klimaatstatistiek. En bij nieuwe gegevens passen we de nieuwe statistiek toe (dit geldt voor elke KNMI-update en/of afgeleide publicaties van de Stowa);
- De maatgevende afvoer die we hanteren voor stedelijk gebied is 0,8 l/s/ha. Dit is de afvoer die gemiddeld 1 à 2 dagen per jaar optreedt. De toegestane afvoer voor een T=100 situatie bedraagt 2 x de maatgevende afvoer (1,6 l/s/sha);
- We houden rekening met 3 mm berging op straat/dak/etc.

- We houden rekening met klimaatverandering. Hierbij is er voor gekozen om te rekenen met 10 % toeslag in de neerslaghoeveelheid t.o.v. de huidige geldende neerslagstatistiek[2](Stowa rapport 2015 -10a). Deze scenario s laten een toename in de hoeveelheden zien die gemiddeld tussen 0% en 17% ligt.

Het aantal mm (of m^3) benodigde waterberging wordt als volgt berekend:

- De gebruikte bui voor het bepalen van de compensatie heeft een herhalingstijd van 1 keer per 100 jaar, met 10% toeslag voor klimaatverandering. De landelijke afvoer vanaf onverhard gebied waar bij de berekening voor het bepalen van de compensatie wordt uitgegaan, is 2*0,8 l/s/ha;
- De maatgevende buiduur is afhankelijk van de landelijke afvoer (berekend via de regenduurlijn). Met de regenduurlijn is bepaald hoe lang het duurt tot de hoeveelheid water in de bergingsvoorziening weer afneemt (op dat moment is de maximale capaciteit van de waterberging nodig). Bij een gebeurtenis van T100+10% en een landelijke afvoer van 2*0,8 l/s/ha is de maatgevende buiduur 48 uur;
- De totale neerslaghoeveelheid bij de maatgevende buiduur van de bui is 111 mm (zie Tabel 1);
- De toegestane afvoer vanaf het toegenomen verhard gebied naar het oppervlaktewater bij de maatgevende bui van T=100+10% is 1,6 l/s/ha. Dit is 28 mm bij de maatgevende buiduur van 48 uur;
- Dit komt neer op 80 mm waterberging voor het gebied dat toegenomen is in verhard oppervlak;
- Het aantal mm × oppervlak toename verharding =aantal m^3De benodigde compensatie d.m.v. waterberging neemt dus evenredig toe met een toename in het oppervlak extra verharding.

In Tabel 1 zijn de bovenstaande uitgangspunten op een rij gezet.

Tabel 1: Overzicht van hoeveelheden en benodigde berging

Neerslagstatistiek	Nieuwe statistiek (Stowa rapport 2015 10a)
Klimaatscenario	Huidig klimaat +10%
Afvoer (l/s/ha) T=1	0,8
Afvoer (l/s/ha) T=100	1,6
Maatgevende buiduur (uur)	48
Totale neerslaghoeveelheid (mm)	111
Afvoer via oppervlaktewater (mm)	28
Berging dak/straat/etc (mm)	3
Benodigde berging (mm)	**80**

Hiernaast vinden wij dat er een hydraulische studie van het oppervlaktewatersysteem uitgevoerd dient te worden om hiermee aan te tonen dat de wijze van berging effectief is en geen (negatieve) neveneffecten heeft op het omliggende gebied. Ook vraagt de interactie met riolering om bijzondere aandacht. Bij het ontwerp van de riolering is het van belang om rekening te houden met peilstijging in de berging (oppervlaktewater).

Verder is het van belang om ook in het ontwerp rekening te houden met (kortdurende) extreme gebeurtenissen (in de range van 60 150 mm/uur). Het ontwerp van een wijk bepaalt of en waar het water naar toe kan stromen en waar schade ontstaat, omdat dergelijke intensiteiten niet (volledig) verwerkt kunnen worden door de riolering. Wij schrijven deze toets niet voor, maar bevelen aan om hier aandacht aan te besteden. Dit geeft een beeld van de robuustheid en klimaatbestendigheid van het systeem. Een combinatie van voldoende ruimte voor water en een toetsing hoe het water zich verdeelt in een gebied, geeft een beeld van de robuustheid van het ontwerp.

Verklaring

Dit document is een automatisch gegenereerd bestand op basis van de door u ingevulde gegevens. U bent akkoord gegaan met de door u ingevulde gegevens en u heeft verklaard alles naar waarheid te hebben ingevuld.

Copyright Digitale Watertoets - http://www.dewatertoets.nl//Dit document is gegenereerd via de website http://www.dewatertoets.nl//. Het document mag alleen worden gebruikt ten behoeve van het plan, dat in dit document is omschreven. De informatie in dit document is houdbaar tot maximaal 1 jaar, gerekend vanaf de genoemde datum in dit document.

[1]bron: Handreiking Watertoetsproces 3, 2009, door Helpdesk Water

[2]De meest recente neerslagstatistiek is gebaseerd op de KNMI klimaatscenario s van 2014 en is nader uitgewerkt in het Stowa rapport 2015 10a.

Bijlage 12 waterplan

Memo

Datum	4 februari 2022
Ons kenmerk	220204 IV 01 5672
Betreft	Waterplan ten behoeve van bestemmingsplan
Van	Ivo Vonk
Aan	Gemeente Arnhem

In deze notitie wordt het waterplan ten behoeve van de ontwikkeling van het project Podium 026 te Arnhem toegelicht. Deze notitie dient ter onderbouwing van de waterparagraaf van het bestemmingsplan.

Het waterplan bestaat uit 4 onderdelen, te weten:

- Invloed op oppervlaktewater
- Invloed op waterkering
- Invloed op en invloeden van grondwater
- Invloed van afstromend Hemelwater

Oppervlaktewater

Op of nabij de projectlocatie is geen oppervlaktewater aanwezig of gepland

Waterkering

Op of nabij de projectlocatie is geen waterkering aanwezig of gepland.

Grondwater

Het grondwater bevind zich op deze locatie naar geschatte opgave van de gemeente Arnhem op ca 13m boven NAP. De laagste vloer, de liftput in keldervloer -2, bevindt zich in het project op meer dan 22m boven NAP. Van beïnvloeding of invloed van of door grondwater is in dit project dan ook geen sprake. Er wordt geen grondwater onttrokken voor de realisatie van dit project.

Hemelwater

Binnen het project wordt hemelwater geborgen voor gebruik in gevel- en daktuinen en voor toiletspoelingen. Op diverse plekken op en rond het gebouw bevinden zich daktuinen welke intensieve beplanting omvatten en een grote waterbehoefte en bergend vermogen hebben. Om deze tuinen te kunnen voorzien van regenwater is een dynamische retentie voorzien. Deze dynamische retentie heeft over de gehele footprint van het gebouw een bergingscapaciteit van 66 mm. Het dynamische retentiedak werkt alsvolgt: De dynamische berging wordt aangestuurd via een intelligente stuw, die per dakvlak een doel voor het water kan kiezen, aan de hand van de behoefte. Zo wordt allereerst de regenwater buffer voor gebruik in de toiletten gevuld. Vervolgens wordt het water gebruik om de daktuinen volledig verzadigd te laten geraken. Een deel van deze tuinen is gedeeltelijk overdekt. Het resterende water wordt vastgehouden op het dak. Op het dak zal een deel van het water verdampen en gebruikt worden voor de primaire en secundaire doelen. De intelligente stuw is gekoppeld aan een weersvoorspelling zodat in het geval van een hevige of langdurige bui, het dak leeggestuurd kan worden. Of indien gewenst, dat het dak langzaam af kan vloeien, bijvoorbeeld in 2 dagen of tijdens specifieke tijdstippen.

TRAJECT Adviseurs & Managers b.v.
Postadres: Postbus 87, 6900 AB Zevenaar | Bezoekadres: Mercurion 28, Zevenaar | Waldorpstraat 17P, Den Haag
Tel. +31 (0)316 29 61 11 | www.traject.com | info@traject.com | KVK Arnhem 55538991 | RSIN 851756736

Concreet zijn de volgende typen regenwaterretentie in het project aanwezig:

- Statische berging: 26 mm, voor gebruik als irrigatie voor beplanting
- Dynamische berging: 40 mm
- Aanvullende berging: regenwatertank voor gebruik in het gebouw (toiletten): Omvang nader te bepalen.

Op basis van de footprint van het gebouw geeft 26 mm ca 45 m3 water en 40 mm 69 m3 water.

Overloop

Ten behoeve van de dynamische voorziening en zeer extreme regenbuien (> 66 mm) wordt een overstort voorzien. Deze overstortvoorziening wordt in nader overleg met de gemeente verder uitgewerkt.
Vooralsnog is het uitgangpunt dat de overloop boven maaiveld op straat loost. Bij extreme buiten loopt het teveel aan water via de Nieuwe Stationsstraat naar de keerlus nabij het Willemsplein. De verwachting is dat dit slechts zeer incidenteel[1] gebeurd.
Overloop vindt plaats in de volgende situaties:
Bij zeer extreme buien (t = 100), meer dan 66 mm
Na langdurig natte periodes (najaar) én een stevige bui (t=5)
Voorafgaand aan zware vorst (ivm schade aan het dak) én langdurig natte periode

Infiltratie hemelwater

Hemelwater infiltratie op het eigen perceel is niet mogelijk vanwege het nabij gelegen spoor, de aanwezige kelder, naastgelegen kelders, kabels en leidingen en volledige verharding rondom het project.

[1] Een regenintensiteit van meer dan 29 mm (in 1 uur) vindt gemiddeld eens per 5 jaar plaats. Een regenintensiteit van 36 mm eens per 10 jaar. Bron KNMI / RIONED

Bijlage 13 bodem- en asbestonderzoek

De Klinker Milieu Adviesbureau

VERKENNEND BODEMONDERZOEK
en ASBESTONDERZOEK
volgens NEN 5740 en NEN 5707

Nieuwe Stationsstraat (Podium 26)
Arnhem

Datum:	30 maart 2021
Adviesbureau:	De Klinker B.V. Verlengde Ooyerhoekseweg 9 7207 BJ Zutphen 0575-517298
Rapportnummer:	K205811
Opdrachtgever:	SAB

Auteur:	Paraaf	Gecontroleerd door	Paraaf
R. Linnenbank		N. Looman	

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB
BRL SIKB 2000
kiwa gecertificeerd
ISO 9001
kiwa gecertificeerd
VGM CHECKLIST AANNEMERS

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING 2
2 VOORONDERZOEK 3
2.1 Wat is de afbakening onderzoekslocatie 3
2.2 Potentiële bronnen van bodemverontreiniging 3
2.3 Verwachte bodemkwaliteit 4
2.4 Bodemopbouw en geohydrologie 4
2.5 Beïnvloeding vanuit de omgeving 5
2.6 Bodemonderzoek noodzakelijk? 6
2.7 Hypothese en strategie 6
3 ONDERZOEKSOPZET EN UITGEVOERDE WERKZAAMHEDEN 7
3.1 Onderzoeksopzet 7
3.2 Veldonderzoek 7
3.3 Chemisch onderzoek 9
4 ONDERZOEKSRESULTATEN 10
4.1 Globale bodemopbouw 10
4.2 Zintuiglijke waarnemingen 10
4.3 Veldmetingen 10
4.4 Waarnemingen in het kader van aanwezigheid van asbest 10
4.5 Toetsingskader 10
4.5.1 Wet bodembescherming 11
4.5.2 Besluit bodemkwaliteit 11
4.5.3 Asbest 12
4.6 Analyseresultaten grond 12
4.7 Bekende verontreiniging 13
4.8 Overig terrein 13
4.9 Gesaneerd deel 13
4.10 Asbest 13
4.11 Toetsing hypothese 13
5 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN 15
5.1 Conclusies 15
5.2 Algemeen 16

Bijlage 1: Ligging onderzoekslocatie
Bijlage 2: Boorstaten en zintuiglijke waarnemingen
Bijlage 3: Analyseresultaten
Bijlage 4: Toetsingstabellen
Bijlage 5: Situering monsterpunten
Bijlage 6: Checklist vooronderzoek

1 INLEIDING

In opdracht van SAB is door De Klinker Milieu Adviesbureau een bodemonderzoek uitgevoerd conform de NEN 5740 en NEN 5707 op de locatie Nieuwe Stationsstraat (Podium 26) te Arnhem. Het perceel is kadastraal bekend als:

- gemeente Arnhem;
- sectie P;
- perceelnummers 6770, 6748, 6512, 6751, 6752 en 6749.

De onderzoekslocatie heeft een oppervlakte van 1.628 m^2. In bijlage 1 is de regionale ligging opgenomen en bijlage 5 voor een overzicht van de onderzoekslocatie.

De aanleiding tot het bodemonderzoek wordt gevormd door de voorgenomen bouwactiviteiten op de locatie. Doel van het bodemonderzoek is het vaststellen van de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem ter plaatse van de locatie en nagaan of er mogelijke gebruiksbeperkingen bestaan in relatie tot het beoogde gebruik.

Het door De Klinker Milieu Adviesbureau gehanteerde kwaliteitssysteem en de toepassing daarvan voldoet aan NEN-EN-ISO 9001 (2008). Tussen De Klinker Milieu Adviesbureau en de opdrachtgever is geen sprake van een relatie die de onafhankelijkheid en integriteit zou kunnen beïnvloeden en/of haar werkzaamheden zou kunnen belemmeren.

In voorliggende rapportage wordt een overzicht gegeven van de resultaten van het uitgevoerde verkennend bodemonderzoek. In hoofdstuk 2 worden de tijdens het vooronderzoek verzamelde informatie, de globale bodemopbouw, de geohydrologische gegevens en de hypotheses weergegeven. Hoofdstuk 3 presenteert de onderzoeksopzet en de uitgevoerde werkzaamheden. Vervolgens worden de onderzoeksresultaten weergegeven in hoofdstuk 4. Tot slot worden de conclusies en aanbevelingen gepresenteerd in hoofdstuk 5.

2 VOORONDERZOEK

Onderstaand wordt de informatie gepresenteerd die tijdens uitvoering van het vooronderzoek is verzameld.

Het vooronderzoek is uitgevoerd conform NEN 5725 (2017). Hierbij is getracht uit diverse bronnen de voorgeschreven onderzoeksvragen te beantwoorden. In bijlage 6 is de tabel uit de NEN 5740 met de diverse aanleidingen voor bodemonderzoek weergegeven, alsmede een checklist van de verplichte vooronderzoeksaspecten. De gekozen aanleiding van het vooronderzoek is 'Opstellen hypothese over de bodemkwaliteit ten behoeve van uit te voeren bodemonderzoek' (optie A uit de NEN 5725).

In onderstaande alinea's worden de te beantwoorden onderzoeksvragen weergegeven en beantwoord. Hierbij is (indien van toepassing) tevens de bron van de informatie weergegeven.

2.1 Wat is de afbakening onderzoekslocatie

De onderzoekslocatie betreft het perceel, kadastraal bekend als gemeente Arnhem, sectie P, perceelnummer 6770, 6748, 6512, 6751, 6752 en 6749 (bron: Kadaster). Voor het vooronderzoek zijn gegevens van zowel de onderzoekslocatie als de direct aangrenzende percelen bekeken.

2.2 Potentiële bronnen van bodemverontreiniging

De onderzoekslocatie betreft een braakliggend terreindeel grenzend aan treinemplacement Arnhem Centraal. De omgeving van de locatie behoort tot stationsgebied Arnhem CS.

Voorafgaand aan de veldwerkzaamheden op 18 februari 2021 heeft een locatie-inspectie plaatsgevonden. De onderzoekslocatie is onbebouwd en braakliggend. Er liggen een aantal rijplaten. Onderstaande foto's tonen de huidige situatie.

Foto 1

Foto 2

Foto 3

Het blijkt dat er op de locatie sprake is van een ernstig geval van bodemverontreiniging met zware metalen en PAK tot een diepte van 1,5 tot 2,0 m-mv. Een deel van de locatie is reeds gesaneerd. Op de onderstaande afbeelding is de locatie weergegeven. Het grijs gearceerde deel is reeds gesaneerd. Het rood gearceerde deel is de bekende verontreiniging welke niet is gesaneerd. De blauwe stippellijn betreft de onderzoekslocatie. [1]

[1] Gegevens afkomstig van bodeminformatie op de kaart van de gemeente Arnhem en verrichte bodemonderzoeken op de locatie

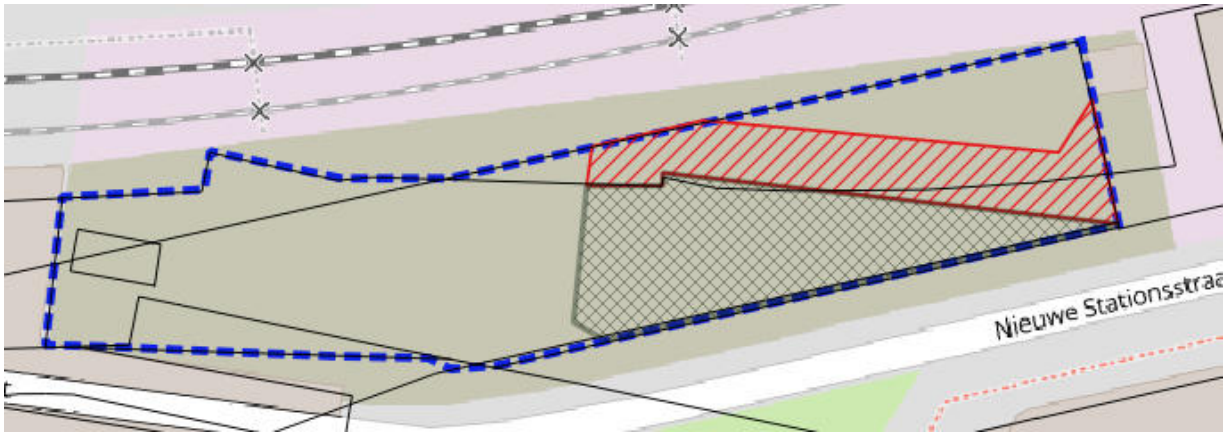

Er wordt voor dit onderzoek derhalve onderscheid gemaakt in 3 deellocaties, te weten:
- Bekende verontreiniging – Verdachte locatie met heterogeen verdeelde verontreiniging ca. 290 m2;
- Overig terrein – verdachte locatie met heterogeen verdeelde verontreiniging ca. 940 m2;
- Gesaneerd deel – Onverdachte locatie ca. 400 m2;

Vanaf 1962 is de onderzoekslocatie duidelijk waar te nemen op historisch kaartmateriaal[2]. Een gedeelte van de onderzoekslocatie is bebouwd geweest tot 2014. Vanaf dat jaartal is er geen bebouwing waar te nemen.

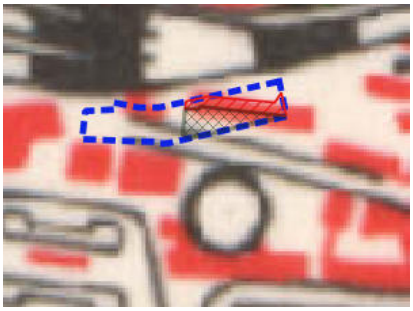

1962

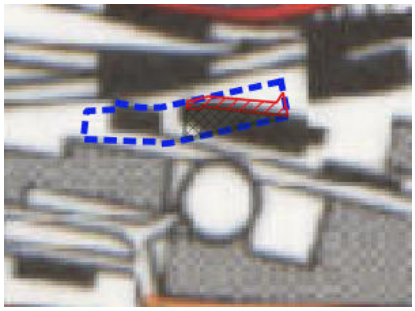

1988

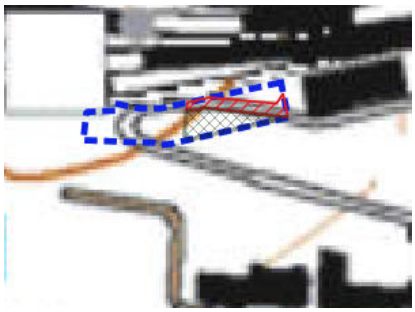

2014

2.3 Verwachte bodemkwaliteit

De locatie is volgens de bodemkwaliteitskaart van de regio Arnhem gelegen in deelgebied met de volgende bodemkwaliteitsklassen:
- Ontgravingskwaliteit: Wonen
- Bodemfunctieklasse: Industrie
- Toepassingseis: Wonen

(bron: Bodemkwaliteitskaart regio Arnhem van 7 augustus 2018).

Vanwege het aantreffen van puin in de bovengrond (ten tijde de uitvoering van het onderzoek) is dit deel van de locatie verdacht op het voorkomen van asbest.

2.4 Bodemopbouw en geohydrologie

Als uitgangspunt voor de bodemsamenstelling en de geohydrologische situatie is boring B40B1480 van het Dinoloket gekozen. Deze boring is in de nabijheid van de locatie uitgevoerd.

[2] kaarten afkomstig van www.topotijdreis.nl

De bodemopbouw laat zich globaal als volgt beschrijven:

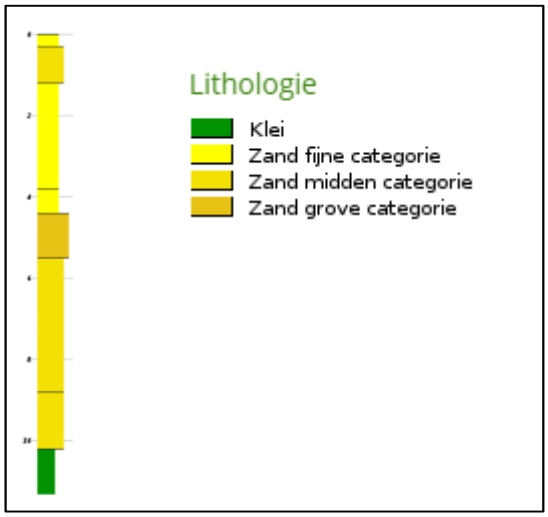

Regionale bodemopbouw (bron: Dinoloket)

De regionale grondwaterstroming is zuidwestelijk gericht in de richting van de Rijn (bron: Grondwatertools).

2.5 Beïnvloeding vanuit de omgeving

Evaluatieverslag Bodemsanering NS-emplacement Arnhem, opgesteld door SNBS (Stichting Bodemsanering NS) op 12 november 2012 met projectnummer M11B0143.

Beschikking op het bovenstaande evaluatieverslag, opgesteld door R.B.H. Gebbing (Afdelingshoofd Omgevingskwaliteit van de gemeente Arnhem) van 6 maart 2013 met projectcode 0884.53.04.
Voor de bovengrond is sprake van een functiegerichte deelsanering. De leeflaag bevat geen verontreiniging meer. In de ondergrond is nog op twee plaatsen een immobiele restverontreiniging aanwezig. De locatie kan weer gebruikt worden voor de huidige gebruiksfunctie.

Na de sanering blijft in de ondergrond ter plaatse van B32 en B35 op een diepte van respectievelijk 2,7 m-mv een restverontreiniging achter. Graven in deze restverontreiniging is niet toegestaan zonder instemming van het bevoegd gezag Wbb. Op onderstaande kaart is de contour van de restverontreiniging aangegeven. Deze is niet gelegen binnen de huidige onderzoekslocatie.

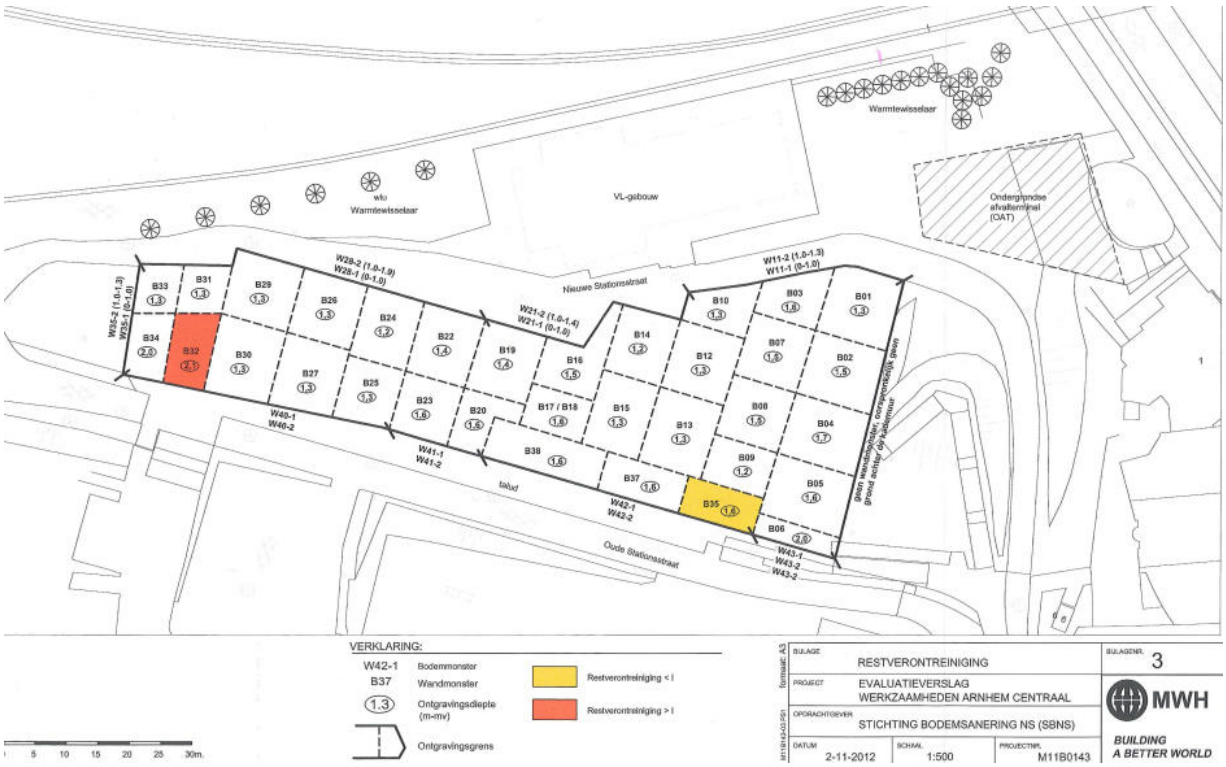

2.6 Bodemonderzoek noodzakelijk?

De milieuhygiënische kwaliteit van de bodem is niet afdoende bekend. Uit de voorgaande onderzoeken blijkt dat er een verontreiniging en een gesaneerd deel bekend.

2.7 Hypothese en strategie

De hypotheses en onderzoeksstrategieën zijn weergegeven in tabel 2.1.

***Tabel 2.1**: Geselecteerde deellocaties en hypothese*

Deellocatie	Oppervlakte (m^2)	Hypothese	Verdachte stoffen en bodemlaag	Strategie*
Bekende verontreiniging	290	Verdacht, heterogeen verdeeld	Zware metalen, PAK 0,0 – 2,0 m-mv	VED-HE
Overig terrein	940	Verdacht, heterogeen verdeeld	Zware metalen, PAK 0,0 – 2,0 m-mv	VED-HE
Gesaneerd deel	400	Onverdacht	-	ONV-NL
Gehele locatie	1.628	verdacht	asbest, puinhoudende bovengrond	paragraaf 6.4.4 NEN 5707

ONV-NL = onverdachte, niet lijnvormige locatie
VED-HE= verdacht, heterogeen verdeelde verontreiniging

Indien in de geanalyseerde monsters geen van de onderzochte stoffen aanwezig zijn in een concentratie boven de streefwaarde uit de “Circulaire bodemsanering 2013” (Staatscourant 16675, 27 juni 2013) en of de achtergrondwaarden uit de Regeling bodemkwaliteit (bijlage 4, Staatscourant 247, 20 december 2007 en de wijzigingen hierop) wordt de hypothese onverdacht aangenomen.

3 ONDERZOEKSOPZET EN UITGEVOERDE WERKZAAMHEDEN

3.1 Onderzoeksopzet

De onderzoekslocatie heeft een oppervlakte van 1.628 m^2. Het aantal boringen en gaten en het aantal te analyseren grondmonsters is omschreven in NEN 5740 en NEN 5707 en is afhankelijk van de verdachtheid en de oppervlakte van de locatie. In tabel 3.1. worden de uit te voeren veld- en laboratorium werkzaamheden weergegeven.

Tabel 3.1: *Uit te voeren veld- en laboratoriumwerkzaamheden*

Veldwerk:	Analyses
Bekende verontreiniging 3 boringen tot 2,0 m-mv, **en** 1 boring tot 3,0 m-mv	**Bekende verontreiniging** 2 x Standaardpakket grond (laag 0,0-2,0 m-mv)
Overig terrein 5 boringen tot 2,0 m-mv, **en** 1 boring tot 3,0 m-mv	**Overig terrein** 3 x Standaardpakket grond (laag 0,0-2,0 m-mv)
Gesaneerd deel 4 boringen tot 0,5 m-mv, **en** 1 boringen tot 2,0 m-mv **en** 1 boring tot 5,5 m-mv	**Gesaneerd deel** 1 x Standaardpakket grond (laag 0,0-0,5 m-mv) 1 x Standaardpakket grond (laag 0,5-2,0 m-mv)
Gehele locatie 10 gaten 30x30 cm tot 0,5 m-mv	**Gehele locatie** 2x asbest in grond (laag 0,0-0,5 m-mv)

De opgeboorde grond wordt in trajecten van maximaal 50 cm bemonsterd, of anders afhankelijk van de veldwaarnemingen en bodemlagen.

3.2 Veldonderzoek

In tabel 3.2 worden de verrichte veldwerkzaamheden weergegeven.

Tabel 3.2: *Verrichte veldwerkzaamheden*

Aantal boringen*
Bekende verontreiniging 3 boringen tot 2,0 m-mv (B01, B02 en B04) 1 boringen tot 3,0 m-mv (B03)
Overig terrein 5 boringen tot 2,0 m-mv (O01, O02, O04, O05 O06) 1 boringen tot 3,0 m-mv (O03)
Gesaneerd deel 4 boringen tot 0,5 m-mv (G03, G04, G05, G06) 1 boringen tot 2,0 m-mv (G02) 1 boring tot 5,5 m-mv (G01)

*aantal boringen zijn gecombineerd met asbest inspectiegaten

De veldwerkzaamheden zijn uitgevoerd op 18 februari 2021 (boorwerkzaamheden) door de heer D. van Konijnenburg. Zowel De Klinker Milieu Adviesbureau als de heer D. van Konijnenburg zijn erkend voor het uitvoeren van deze werkzaamheden (certificaat K25343/16).

De veldwerkzaamheden zijn uitgevoerd conform de normen van het Nederlands Normalisatie Instituut. Tevens is gewerkt conform de Beoordelingsrichtlijnen "Veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek" (BRL-SIKB 2000) en de daarbij behorende protocollen 2001, 2002 en 2018.

Tijdens het uitvoeren van het veldwerk is de grond zintuiglijk beoordeeld op de aanwezigheid van verontreinigingen en is het opgeboorde materiaal gekarakteriseerd en vastgelegd in boorbeschrijvingen. Bij het zintuiglijk beoordelen wordt door middel van geur en aanblik van de opgeboorde grond een eerste indruk verkregen. Verder wordt door middel van de "olie-op-water"-proef een indicatie verkregen omtrent de aanwezigheid van olie-achtige verontreinigingen. De zintuiglijke waarnemingen en boorprofielen zijn vermeld in bijlage 2.

3.3 Chemisch onderzoek

De geanalyseerde (meng)monsters en hun samenstelling staan weergegeven in tabel 3.3.

Tabel 3.3: *Geanalyseerde (meng)monsters en hun samenstelling*

Deellocatie	Monster		Samenstelling	Traject (m-mv)	Analyse
Bekende verontreiniging	MMBG01	G	B01-1, B02-1, B03-1, B04-1	0,0-0,5	Standaardpakket grond
	MMOG02	G	B01-3, B01-5, B02-3, B02-4, B03-2, B03-3, B03-4 B04-2, B04-3, B04-4	0,5-2,0	Standaardpakket grond
Overig terrein	MMBG05	G	O01-1, O02-1, O03-1, O04-1, O05-1, O06-2	0,0-0,5	Standaardpakket grond
	MMOG06	G	O01-2, O01-3, O02-2, O02-4, O03-2, O03-3, O03-5, O05-4, O05-5	0,5-2,0	Standaardpakket grond
	MMOG07	G	O01-5, O02-5, O03-6, O04-3, O04-4, O05-3, O06-3, O06-4, O06-5	0,5-2,0	Standaardpakket grond
Gesaneerde deel	MMBG03	G	G01-1, G02-1, G03-1, G04-1, G05-1, G06-1	0,0-0,5	Standaardpakket grond
	MMOG04	G	G01-2, G01-3, G01-4	0,5-2,0	Standaardpakket grond
Gehele terrein	AMM01	A	AMM01-1	0,0-0,5	Asbest in grond
	AMM02	A	AMM02-1	0,0-0,5	Asbest in grond

G=grond
A=grondmonsters i.k.v. asbestonderzoek
AVM=asbest verdacht materiaal

Het samenstellen van de mengmonsters en de grondanalyses is uitgevoerd door Eurofins Analytico Milieu te Barneveld (Raad voor de Accreditatie (RvA)- erkend laboratorium (NEN-EN-ISO/IEC 17025). Tevens is Eurofins Analytico Milieu ISO 14001 (2004) gecertificeerd en AS 3000 erkend.

In de onderstaande tabel worden de samenstelling van de standaard analysepakketten weergegeven

Tabel 3.4: *Samenstelling standaard analysepakketten.*

	Grond
metalen: Ba, Cd, Co, Cu, Hg, Pb, Mo, Ni, Zn	*
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen (PAK (10 van VROM))	*
PCB (7)	*
minerale olie	*
organische stof en lutum	*

4 ONDERZOEKSRESULTATEN

4.1 Globale bodemopbouw

Een globale beschrijving van de bodemopbouw is opgenomen onderstaande tabel.

Tabel 4.1: *Lokale bodemopbouw*

Diepte [m-mv]	Bodemsamenstelling	Opmerkingen
0,0 – 0,5	Zand, matig grof, zwak siltig, matig humeus, donkerbruin	-
0,5 – 0,7	Zand, matig grof, zwak siltig, licht witbruin	zwak grindig
0,7 – 1,5	Zand, matig grof, zwak siltig, matig humeus, donker beigebruin	zwak grindig, zwak roesthoudend
1,5 – 2,0	Zand, matig grof, zwak siltig, licht witbruin	zwak grindig, sporen roest

4.2 Zintuiglijke waarnemingen

De tijdens de veldwerkzaamheden waargenomen zintuiglijke afwijkingen in de bodem zijn weergegeven in tabel 4.2.

Tabel 4.2: *Zintuiglijke afwijkingen*

Boring	Traject (m-mv)	Zintuiglijke afwijking
B01, B02, B04, G01, G03, G04, G05, G06, O01, O02, O03, O04, O05, O06	0,0 – 0,5	Matig/zwak baksteenhoudend, matig/zwak betonhoudend/sporen beton
B03, G02	0,0 – 0,5	Zwak baksteenhoudend, zwak betonhoudend, sporen asfalt
G01, O01, O02, O03, O05	0,5 – 3,0	Sporen baksteen
O02	1,2 – 1,6	Brokken beton

4.3 Veldmetingen

Omdat het grondwater op een grotere diepte van 5,0 m-mv aanwezig is, wordt conform de NEN5740 geen grondwateronderzoek uitgevoerd.

4.4 Waarnemingen in het kader van aanwezigheid van asbest

Ten tijde van het veldonderzoek heeft een visuele beoordeling van asbest op de bodem plaatsgevonden (maaiveld inspectie). Op het maaiveld is geen asbestverdacht materiaal aangetroffen.

De grond uit de gegraven gaten is geïnspecteerd op de aanwezigheid van asbest. In de grond uit de gaten is geen asbestverdacht materiaal aangetroffen.

4.5 Toetsingskader

De analyseresultaten van de onderzochte monsters worden vergeleken met de waarden van de toetsingstabel uit de circulaire “Circulaire bodemsanering 2013” (Staatscourant 16675, 27 juni 2013) en achtergrondwaarden en maximale waarden uit de Regeling bodemkwaliteit (bijlage 4, Staatscourant 247, 20 december 2007 en de wijzigingen hierop).
De toetsing van de analyseresultaten vindt plaats conform de, door het Rijk beschikbaar gestelde Bodem Toets- en Validatieservice (BoToVa).

4.5.1 Wet bodembescherming

De in deze tabel genoemde toetsingswaarden hebben de volgende betekenis:

achtergrond-/streefwaarde[3]	=	referentiewaarde
tussenwaarde[4]	=	referentiewaarde voor nader onderzoek grond: 1/2(AW+I-waarde) grondwater: 1/2(S+I-waarde)
interventiewaarde	=	toetsingswaarde voor sanering of saneringsonderzoek

De achtergrond-, tussen- en interventiewaarden voor een aantal stoffen in de bodemmonsters zijn afhankelijk van het gehalte aan organische stof en lutum. Deze gehalten zijn in het laboratorium bepaald en verwerkt in de toetsingstabel (zie bijlage 3 voor de analyseresultaten en bijlage 4 voor de toetsing).

Voor de beoordeling van de verontreinigingssituatie wordt behalve met de toetsingstabel, ook rekening gehouden met de zintuiglijke waarnemingen en eventueel met het gebruik van de bodem.
Bij de beoordeling worden de volgende termen toegepast:

kleiner dan de achtergrond-/streefwaarde	=	niet verontreinigd
tussen achtergrondwaarde en tussenwaarde	=	licht verontreinigd
tussen tussenwaarde en interventiewaarde	=	matig verontreinigd
groter dan de interventiewaarde	=	sterk verontreinigd

De locatie wordt als verontreinigd beschouwd, indien in een (meng)monster stoffen aanwezig zijn in een concentratie hoger dan de achtergrondwaarde. Overschrijding van de tussenwaarde houdt in dat er een vermoeden van ernstige bodemverontreiniging bestaat en dat een nader onderzoek moet worden uitgevoerd.

Als voor tenminste één stof de gemiddelde concentratie van minimaal 25 m^3 grond of 100 m^3 grondwater hoger is dan de interventiewaarde is het vermoeden van ernstige bodemverontreiniging bevestigd.

Het bovenstaande toetsingskader is alleen van toepassing voor “bestaande” gevallen van bodemverontreiniging (ontstaan voor 1987). Recente gevallen van bodemverontreinigingen vallen onder de “zorgplicht”. De aantasting van de bodem dient dan gesaneerd te worden of de aantasting en de directe gevolgen daarvan dienen beperkt en zoveel mogelijk ongedaan gemaakt te worden. Dit staat los van de ernst en urgentie van de verontreiniging.

4.5.2 Besluit bodemkwaliteit

Voor het toetsen van de kwaliteit van grond en baggerspecie aan de verschillende normen van het Besluit en voor het indelen van de (water)bodem in kwaliteitsklassen kent het Besluit als uitgangspunt dat de rekenkundige gemiddelden moeten voldoen aan de gestelde maximale waarden. Deze maximale waarden zijn landelijk (generiek) vastgesteld. Daarnaast mogen gemeenten gebiedsspecifieke maximale waarden hanteren. Deze dienen te worden vastgelegd in een bodembeheernota.

[3] Voor grond wordt de achtergrondwaarde en voor grondwater wordt de streefwaarde als referentiewaarde gehanteerd.
[4] De term tussenwaarde is niet meer in de wet verankerd maar wordt landelijk nog wel op deze wijze gebruikt.

Bij de toetsing geldt een rekenregel voor het standaardiseren van de gemeten concentraties met de daadwerkelijk gemeten concentraties lutum en organische stof. Daarnaast zijn er twee bijzondere toetsingsregels: voor de achtergrondwaarde en voor de indeling in de bodemkwaliteitsklasse wonen.
Bij de beoordeling worden de volgende termen toegepast:

		Bodemkwaliteitsklasse
Kleiner dan de achtergrondwaarde[(a)]	=	Achtergrondwaarde
Kleiner dan maximale waarde wonen[(b)]	=	Wonen
Kleiner dan maximale waarde industrie	=	Industrie

(a) De kwaliteit van de grond en baggerspecie overschrijdt niet de achtergrondwaarde als bij meting van **X** stoffen in de grond of baggerspecie het rekenkundige gemiddelde van maximaal **Y** stoffen verhoogd zijn ten opzichte van de achtergrondwaarde. De verhoging mag per stof maximaal 2x de achtergrondwaarde voor die stof bedragen, waarbij voor alle stoffen geldt dat de verhoogde gehalten kleiner zijn dan of gelijk zijn aan de maximale waarde voor kwaliteitsklasse wonen van de betreffende stof.

X	2	7	16	27	37
Y	1	2	3	4	5

(b) De kwaliteit van de bodem overschrijdt niet de maximale waarde voor de kwaliteitsklasse wonen wanneer bij meting van **X** stoffen maximaal **Y** stoffen verhoogd zijn ten opzichte van de maximale waarde voor kwaliteitsklasse wonen. De verhoging mag per stof ten hoogste de maximale waarde voor de kwaliteitsklasse wonen vermeerderd met de achtergrondwaarde voor die stof bedragen, waarbij voor alle stoffen geldt dat de gehalten van de gemeten stoffen kleiner zijn dan of gelijk zijn aan de maximale waarde voor kwaliteitsklasse industrie van de betreffende stof.

X	7	16	27	37
Y	2	3	4	5

4.5.3 Asbest

In de circulaire Streef/ en interventiewaarden bodemsanering (Staatscourant 2000, 39) is voor asbest een interventiewaarde opgenomen van 100 mg/kg (gewogen: serpentijnasbestconcentratie vermeerderd met 10 maal de amfiboolasbestconcentratie).

Bij concentraties asbest beneden de 100 mg/kg gewogen zijn geen risico's aanwezig en wordt vastgehouden aan de benadering dat beneden deze norm het materiaal als asbestvrij beschouwd mag worden. Echter bij een verkennend asbestonderzoek kan door de lage intensiteit van het onderzoek niet direct worden getoetst aan de interventiewaarde, maar dient deze waarde gecorrigeerd te worden met factor 2. Indien het asbestgehalte groter is dan de helft van de interventiewaarde is een nader onderzoek asbest verplicht.

In de circulaire bodemsanering is aangegeven dat er sprake is van een ernstig geval van bodemverontreiniging, wanneer er asbest wordt aangetroffen in een concentratie boven de interventiewaarde (onafhankelijk van het volume).

4.6 Analyseresultaten grond

In tabel 4.5 zijn de analyseresultaten van de grond weergegeven en wordt per analysemonster het eindoordeel met betrekking tot de Wet bodembescherming en een indicatieve toetsing ten aanzien van het Besluit Bodemkwaliteit weergegeven. De analysecertificaten zijn opgenomen in bijlage 4, de toetsingsresultaten in bijlage 5.

Tabel 4.5: Analyseresultaten

Monster (traject)	Toetsing Wbb		Toetsing Bbk
	Beoordeling	Kritieke parameter	Beoordeling
		locatie: bekende verontreiniging	
MMBG01	+	Kwik, lood, minerale olie, PAK	Industrie
MMOG02	-		Achtergrondwaarde
		locatie: Overig terrein	
MMBG05	+	Kwik, lood, PCB	Wonen
MMOG06	+	Kwik, lood, zink, minerale olie, PCB, PAK	Industrie
MMOG07	+	Kwik	Wonen
		locatie: Gesaneerd deel	
MMBG03	+	Minerale olie, PCB	Industrie
MMOG04	-	Minerale olie	Industrie
	-	< Achtergrond-/streefwaarde	
	+	> Achtergrond-/streefwaarde	
	++	> Tussenwaarde	
	+++	> Interventiewaarde	

4.7 Bekende verontreiniging

In de bovengrond zijn licht verhoogde gehalten kwik, lood, minerale olie en PAK aangetroffen. In de ondergrond zijn geen verhoogde gehalten aangetroffen.

4.8 Overig terrein

In de bovengrond zijn licht verhoogde gehalten kwik, lood en PCB's aangetroffen. In de ondergrond zijn licht verhoogde gehalten kwik, lood, zink, minerale olie, PCB en PAK aangetroffen.

4.9 Gesaneerd deel

In de bovengrond zijn licht verhoogde gehalten minerale olie en PCB's aangetroffen. In de ondergrond is een licht verhoogd gehalte minerale olie aangetroffen.

4.10 Asbest

Er is zowel zintuigiljk als analytisch geen asbest aangetoond.

4.11 Toetsing hypothese

In de onderstaande tabel staan de hypotheses weergegeven. Tevens wordt aangegeven of deze aangenomen of verworpen kan worden.

Tabel 4.6: Toetsing hypotheses

Deellocatie	Oppervlakte (m^2)	Hypothese	Verdachte stoffen en bodemlaag	Toetsing
Bekende verontreiniging	290	Verdacht, heterogeen verdeeld	Zware metalen, PAK 0,0 – 2,0 m-mv	aangenomen
Overig terrein	940	Verdacht, heterogeen verdeeld	Zware metalen, PAK 0,0 – 2,0 m-mv	aangenomen
Gesaneerd deel	400	Onverdacht	-	verworpen
Gehele locatie	1.628	verdacht	asbest, puinhoudende bovengrond	verworpen

Bekende verontreiniging
Door de aangetroffen lichte verontreinigingen in de grond dient de hypothese ‘verdachte locatie’ aangenomen te worden.

Overig terrein
Door de aangetroffen lichte verontreinigingen in de grond dient de hypothese ‘verdachte locatie’ aangenomen te worden.

Gesaneerd deel
Door de aangetroffen lichte verontreinigingen in de grond dient de hypothese ‘onverdachte locatie’ verworpen te worden. De aangetroffen gehalten zijn van dien aard dat de onderzoeksinspanning niet hoeft te worden herzien.

Gehele locatie
Zowel visueel als analytisch is er geen asbest aangetoond. De hypothese ‘verdachte locatie’ dient verworpen te worden.

5 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

In opdracht van SAB is door De Klinker Milieu Adviesbureau een bodemonderzoek uitgevoerd conform de NEN 5740 en NEN 5707 op de locatie Nieuwe Stationsstraat (Podium 26) te Arnhem.

De aanleiding tot het bodemonderzoek wordt gevormd door de voorgenomen bouwactiviteiten op de locatie. Doel van het bodemonderzoek is het vaststellen van de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem ter plaatse van de locatie en nagaan of er mogelijke gebruiksbeperkingen bestaan in relatie tot het beoogde gebruik.

5.1 Conclusies

Uit de resultaten kan het volgende geconcludeerd worden:

Bekende verontreiniging

- In de bovengrond zijn licht verhoogde gehalten kwik, lood, minerale olie en PAK aangetroffen;
- In de ondergrond zijn geen verhoogde gehalten aangetroffen;
- De grond is niet asbesthoudend;
- De hypothese 'verdachte locatie' dient hiermee aangenomen te worden;
- Gezien de slechts licht verhoogde gehalten is aanvullend onderzoek niet noodzakelijk

Overig terrein

- In de bovengrond zijn licht verhoogde gehalten kwik, lood en PCB's aangetroffen;
- In de ondergrond zijn licht verhoogde gehalten kwik, lood, zink, minerale olie, PCB en PAK aangetroffen;
- De grond is niet asbesthoudend;
- De hypothese 'verdachte locatie' dient hiermee aangenomen te worden;
- Gezien de slechts licht verhoogde gehalten is aanvullend onderzoek niet noodzakelijk.

Gesaneerd deel

- In de bovengrond zijn licht verhoogde gehalten minerale olie en PCB's aangetroffen;
- In de ondergrond is een licht verhoogd gehalte minerale olie aangetroffen;
- De grond is niet asbesthoudend;
- De hypothese 'onverdachte locatie' dient verworpen te worden;
- Gezien de slechts licht verhoogde gehalten is aanvullend onderzoek niet noodzakelijk.

Gehele locatie

- De bodem op de locatie bevat in de bovengrond sporen puin;
- De grond is niet asbesthoudend;
- De hypothese 'verdachte locatie' dient verworpen te worden.

Het terrein is ons inziens op basis van de milieuhygiënische kwaliteit geschikt voor het voorgenomen gebruik. Wij adviseren wel om dit rapport voor te leggen bij de gemeente Arnhem. Op dit moment stat de locatie nog aangemerkt als verontreinigd, als gevolg van een achtergebleven restverontreiniging na een sanering. Er zijn bij dit onderzoek echter geen matige en/of sterk verhoogde gehalten aangetroffen.

5.2 Algemeen

Ten behoeve van de verwerking van vrijkomende grond buiten de onderzoekslocatie wordt verwezen naar de uitgangspunten van het Besluit Bodemkwaliteit (Bbk). De conclusies hebben uitsluitend betrekking op de geselecteerde deellocaties en de geanalyseerde componenten.

Gezien het verkennende karakter van dit onderzoek is het, ondanks de zorgvuldigheid waarmee het is uitgevoerd, altijd mogelijk dat eventueel lokaal voorkomende verontreinigingen niet zijn ontdekt.

BIJLAGE 1: LIGGING ONDERZOEKSLOCATIE

BIJLAGE 2: BOORSTATEN EN ZINTUIGLIJKE WAARNEMINGEN

Boring: G01

X: 5,900000
Y: 51,980000
Datum: 18-2-2021

Maaiveldhoogte: maaiveld

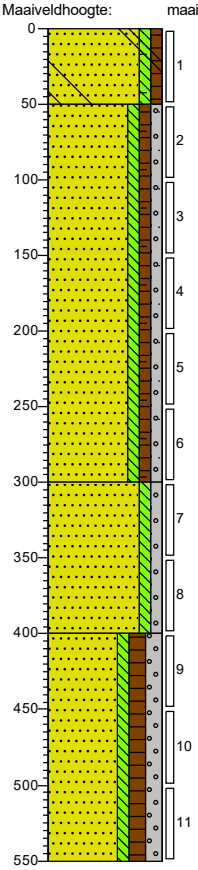

0 braak

Zand, matig grof, zwak siltig, zwak humeus, zwak baksteenhoudend, zwak betonhoudend, donkerbruin, Schep

50

Zand, matig grof, zwak siltig, zwak humeus, zwak grindig, sporen baksteen, donker beigebruin, Edelmanboor

300

Zand, matig grof, zwak siltig, zwak grindig, zwak roesthoudend, neutraal oranjebruin, Edelmanboor

400

Zand, matig grof, zwak siltig, matig humeus, matig grindig, donkerbruin, Edelmanboor

550

Boring: B01

X: 5,900000
Y: 51,980000
Datum: 18-2-2021

Maaiveldhoogte: maaiveld

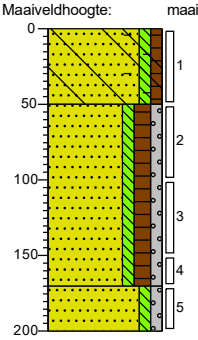

0 braak

Zand, matig grof, zwak siltig, zwak humeus, zwak baksteenhoudend, zwak betonhoudend, donkerbruin, Schep

50

Zand, matig grof, zwak siltig, matig humeus, zwak grindig, donker beigebruin, Edelmanboor

170

Zand, matig grof, zwak siltig, zwak grindig, licht witbruin, Edelmanboor

200

Boring: G02

X: 5,900000
Y: 51,980000
Datum: 18-2-2021

Maaiveldhoogte: maaiveld

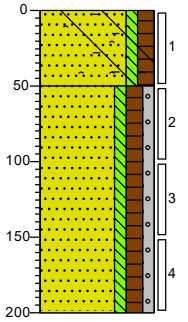

0 braak

Zand, matig grof, zwak siltig, matig humeus, zwak betonhoudend, matig baksteenhoudend, sporen asfalt, donkerbruin, Schep

50

Zand, matig grof, zwak siltig, matig humeus, zwak grindig, donker beigebruin, Edelmanboor

200

Boring: G03

X: 5,900000
Y: 51,980000
Datum: 18-2-2021

Maaiveldhoogte: maaiveld

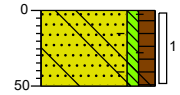

0 braak

Zand, matig grof, zwak siltig, matig humeus, sporen baksteen, sporen beton, donkerbruin, Edelmanboor

50

Projectcode: K205811

DE KLINKER MILIEU

Boring: G04

X: 5,900000
Y: 51,980000
Datum: 18-2-2021

Maaiveldhoogte: maaiveld

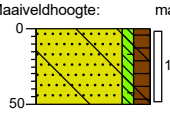

0 braak

Zand, matig grof, zwak siltig, matig humeus, zwak baksteenhoudend, zwak betonhoudend, donkerbruin, Edelmanboor

50

Boring: B02

X: 5,900000
Y: 51,980000
Datum: 18-2-2021

Maaiveldhoogte: maaiveld

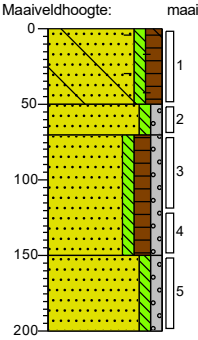

0 braak

Zand, matig grof, zwak siltig, matig humeus, zwak baksteenhoudend, zwak betonhoudend, donkerbruin, Schep

50

Zand, matig grof, zwak siltig, zwak grindig, licht witbruin, Edelmanboor

70

Zand, matig grof, zwak siltig, matig humeus, zwak grindig, zwak roesthoudend, donker beigebruin, Edelmanboor

150

Zand, matig grof, zwak siltig, zwak grindig, sporen roest, licht witbruin, Edelmanboor

200

Boring: AMM01

Datum: 18-2-2021

Opmerking: Mengmonster puinhoudende bovengrond. Gates O01 t/m O05

0 –

0 braak

Boring: O05

X: 5,900000
Y: 51,980000
Datum: 18-2-2021

Maaiveldhoogte: maaiveld

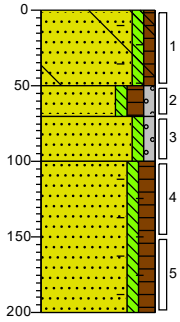

0 braak

Zand, matig grof, zwak siltig, zwak humeus, zwak baksteenhoudend, zwak betonhoudend, donkerbruin, Schep

50

Zand, matig grof, zwak siltig, matig humeus, zwak grindig, donker beigebruin, Edelmanboor

70

Zand, matig grof, zwak siltig, zwak grindig, licht beigebruin, Edelmanboor

100

Zand, matig fijn, zwak siltig, matig humeus, sporen baksteen, donkerbruin, Edelmanboor

200

Boring: B04

X: 5,900000
Y: 51,980000
Datum: 18-2-2021

Maaiveldhoogte: maaiveld

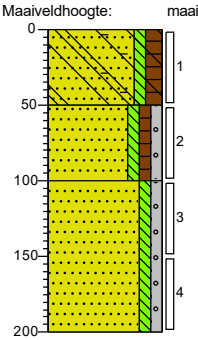

0 braak

Zand, matig grof, zwak siltig, matig humeus, matig baksteenhoudend, matig betonhoudend, donkerbruin, Schep

50

Zand, matig grof, zwak siltig, zwak humeus, zwak grindig, donker beigebruin, Edelmanboor

100

Zand, matig grof, zwak siltig, zwak grindig, donker beigebruin, Edelmanboor

200

Boring: B03

X: 5,900000
Y: 51,980000
Datum: 18-2-2021

Maaiveldhoogte: maaiveld

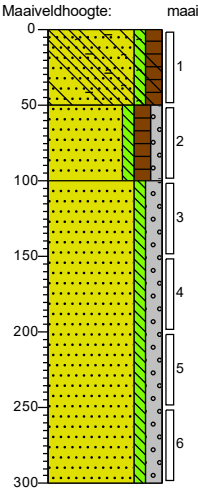

0 braak

Zand, matig grof, zwak siltig, matig humeus, zwak betonhoudend, matig baksteenhoudend, sporen asfalt, donkerbruin, Edelmanboor

50

Zand, matig grof, zwak siltig, matig humeus, zwak grindig, donkerbruin, Edelmanboor

100

Zand, matig grof, zwak siltig, matig grindig, donker beigebruin, Edelmanboor

300

Projectcode: K205811

DE KLINKER MILIEU

Boring: G06

X: 5,900000
Y: 51,980000
Datum: 18-2-2021

Maaiveldhoogte: maaiveld

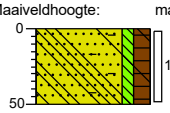

0	braak
50	Zand, matig grof, zwak siltig, matig humeus, matig baksteenhoudend, matig betonhoudend, donkerbruin, Edelmanboor

Boring: O06

X: 5,900000
Y: 51,980000
Datum: 18-2-2021

Maaiveldhoogte: maaiveld

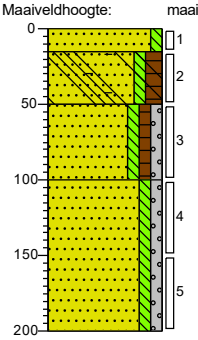

0	braak
15	Zand, matig fijn, zwak siltig, licht beigebruin, Schep
50	Zand, matig grof, zwak siltig, matig humeus, matig baksteenhoudend, matig betonhoudend, donkerbruin, Schep
100	Zand, matig grof, zwak siltig, zwak humeus, zwak grindig, donker beigebruin, Edelmanboor
200	Zand, matig grof, zwak siltig, zwak grindig, donker beigebruin, Edelmanboor

Boring: G05

X: 5,900000
Y: 51,980000
Datum: 18-2-2021

Maaiveldhoogte: maaiveld

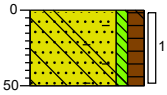

0	braak
50	Zand, matig grof, zwak siltig, matig humeus, matig baksteenhoudend, matig betonhoudend, donkerbruin, Edelmanboor

Boring: AMM02

Datum: 18-2-2021

Opmerking: Mengmonster puinhoudende bovengrond. Gaten; g01,b01,g02,b04 en O06

0	braak

Boring: O01

X: 5,900000
Y: 51,980000
Datum: 18-2-2021

Maaiveldhoogte: maaiveld

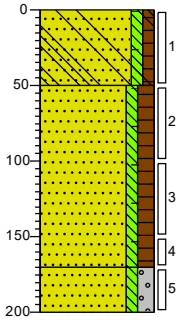

0	braak
50	Zand, matig grof, zwak siltig, zwak humeus, zwak baksteenhoudend, zwak betonhoudend, donkerbruin, Schep
	Zand, matig fijn, zwak siltig, matig humeus, sporen baksteen, donkerbruin, Edelmanboor
170	
200	Zand, matig grof, zwak siltig, matig grindig, neutraal beigebruin, Edelmanboor

Boring: O02

X: 5,900000
Y: 51,980000
Datum: 18-2-2021

Maaiveldhoogte: maaiveld

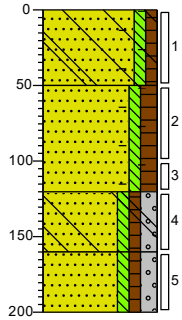

0	braak
50	Zand, matig grof, zwak siltig, zwak humeus, zwak baksteenhoudend, zwak betonhoudend, donkerbruin, Schep
	Zand, matig fijn, zwak siltig, matig humeus, sporen baksteen, donkerbruin, Edelmanboor
120	
160	Zand, matig grof, zwak siltig, zwak humeus, matig grindig, brokken beton, neutraal beigebruin, Edelmanboor
200	Zand, matig grof, zwak siltig, zwak humeus, matig grindig, donker cremebruin, Edelmanboor

Boring: O03

X: 5,900000
Y: 51,980000
Datum: 18-2-2021

Maaiveldhoogte: maaiveld

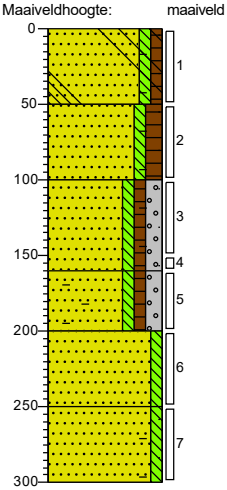

0	braak
50	Zand, matig grof, zwak siltig, zwak humeus, zwak baksteenhoudend, zwak betonhoudend, donkerbruin, Schep
100	Zand, matig fijn, zwak siltig, matig humeus, sporen baksteen, donkerbruin, Edelmanboor
160	Zand, matig grof, zwak siltig, zwak humeus, matig grindig, zwak baksteenhoudend, donker beigebruin, Edelmanboor
200	Zand, matig grof, zwak siltig, zwak humeus, matig grindig, sterk baksteenhoudend, donker cremebruin, Edelmanboor
250	Zand, matig grof, zwak siltig, neutraal cremebruin, Edelmanboor
300	Zand, matig grof, zwak siltig, sporen baksteen, neutraal cremebruin, Edelmanboor

Boring: O04

X: 5,900000
Y: 51,980000
Datum: 18-2-2021

Maaiveldhoogte: maaiveld

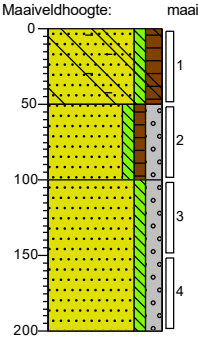

0	braak
50	Zand, matig grof, zwak siltig, matig humeus, matig baksteenhoudend, matig betonhoudend, donkerbruin, Schep
100	Zand, matig grof, zwak siltig, zwak humeus, matig grindig, donker beigebruin, Edelmanboor
200	Zand, matig grof, zwak siltig, matig grindig, donker beigebruin, Edelmanboor

Projectcode: K205811

DE KLINKER MILIEU

Legenda (conform NEN 5104)

grind

- Grind, siltig
- Grind, zwak zandig
- Grind, matig zandig
- Grind, sterk zandig
- Grind, uiterst zandig

zand

- Zand, kleiïg
- Zand, zwak siltig
- Zand, matig siltig
- Zand, sterk siltig
- Zand, uiterst siltig

veen

- Veen, mineraalarm
- Veen, zwak kleiïg
- Veen, sterk kleiïg
- Veen, zwak zandig
- Veen, sterk zandig

peilbuis

- blinde buis
- casing
- hoogste grondwaterstand
- gemiddelde grondwaterstand
- laagste grondwaterstand
- zand afdichting
- bentoniet/mikoliet/klei afdichting
- grind afdichting
- filter

klei

- Klei, zwak siltig
- Klei, matig siltig
- Klei, sterk siltig
- Klei, uiterst siltig
- Klei, zwak zandig
- Klei, matig zandig
- Klei, sterk zandig

leem

- Leem, zwak zandig
- Leem, sterk zandig

overige toevoegingen

- zwak humeus
- matig humeus
- sterk humeus
- zwak grindig
- matig grindig
- sterk grindig

geur

- geen geur
- zwakke geur
- matige geur
- sterke geur
- uiterste geur

olie

- geen olie-water reactie
- zwakke olie-water reactie
- matige olie-water reactie
- sterke olie-water reactie
- uiterste olie-water reactie

p.i.d.-waarde

- >0
- >1
- >10
- >100
- >1000
- >10000

monsters

- geroerd monster
- ongeroerd monster
- volumering

overig

- bijzonder bestanddeel
- Gemiddeld hoogste grondwaterstand
- grondwaterstand
- Gemiddeld laagste grondwaterstand
- slib
- water

BIJLAGE 3: ANALYSERESULTATEN

De Klinker Milieu B.V.
T.a.v. Nico Looman
Verlengde Ooyerhoekseweg 9
7200 AN ZUTPHEN

Analysecertificaat

Datum: 24-Feb-2021

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2021026185/1
Uw project/verslagnummer	K205811
Uw projectnaam	Nieuwe Stationsstraat (Podium 26) te Arnhem
Uw ordernummer	
Monster(s) ontvangen	18-Feb-2021

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

eurofins — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	K205811	Certificaatnummer/Versie	2021026185/1
Uw projectnaam	Nieuwe Stationsstraat (Podium 26) te Arnh	Startdatum analyse	18-Feb-2021
Uw ordernummer		Datum einde analyse	24-Feb-2021
Uw monsternemer		Rapportagedatum	24-Feb-2021/12:57
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	1/4

	Analyse	Eenheid	1	2	3	4	5
	Voorbehandeling						
	Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses						
	Verkleinen kaakbreker			Uitgevoerd			
S	Droge stof	% (m/m)	91.3	91.0	91.1	91.0	92.6
S	Organische stof	% (m/m) ds	1.2	0.7	1.0	<0.7	<0.7
	Gloeirest	% (m/m) ds	99	99	99	99	99
S	Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	2.1	2.4	2.6	2.8	2.9
	Metalen						
S	Barium (Ba)	mg/kg ds	38	29	28	24	21
S	Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0.20	<0.20	<0.20	<0.20	<0.20
S	Kobalt (Co)	mg/kg ds	3.9	3.3	4.1	3.9	<3.0
S	Koper (Cu)	mg/kg ds	17	9.0	15	8.6	7.9
S	Kwik (Hg)	mg/kg ds	0.16	0.077	0.13	0.062	0.052
S	Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1.5	<1.5	<1.5	<1.5	<1.5
S	Nikkel (Ni)	mg/kg ds	8.3	6.5	7.6	9.8	5.6
S	Lood (Pb)	mg/kg ds	38	21	33	11	18
S	Zink (Zn)	mg/kg ds	49	38	49	30	29
	Minerale olie						
	Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3.0	<3.0	<3.0	<3.0	<3.0
	Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5.0	<5.0	<5.0	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	8.5	7.2	<5.0	<5.0	6.9
	Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	24	42	<11	<11	24
	Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	11	25	<5.0	<5.0	15
	Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6.0	11	<6.0	<6.0	8.9
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	52	89	<35	<35	57
	Chromatogram olie (GC)		Zie bijl.	Zie bijl.			Zie bijl.
	Polychloorbifenylen, PCB						
S	PCB 28	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 52	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	MMBG01	Grond (AS3000)	11874162
2	MMBG03	Grond (AS3000)	11874163
3	MMBG05	Grond (AS3000)	11874164
4	MM0G02	Grond (AS3000)	11874165
5	MM0G04	Grond (AS3000)	11874166

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN RvA L010

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

eurofins — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	K205811	Certificaatnummer/Versie	2021026185/1
Uw projectnaam	Nieuwe Stationsstraat (Podium 26) te Arnh	Startdatum analyse	18-Feb-2021
Uw ordernummer		Datum einde analyse	24-Feb-2021
Uw monsternemer		Rapportagedatum	24-Feb-2021/12:57
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	2/4

	Analyse	Eenheid	1	2	3	4	5
S	PCB 101	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 118	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 138	mg/kg ds	<0.0010	0.0017 1)	0.0012 1)	<0.0010	<0.0010
S	PCB 153	mg/kg ds	<0.0010	0.0018	0.0012	<0.0010	<0.0010
S	PCB 180	mg/kg ds	<0.0010	0.0014	0.0012	<0.0010	<0.0010
S	PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0049 2)	0.0077	0.0064	0.0049 2)	0.0049 2)
	Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK						
S	Naftaleen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050
S	Fenanthreen	mg/kg ds	0.18	0.092	0.14	<0.050	<0.050
S	Anthraceen	mg/kg ds	0.13	<0.050	0.072	<0.050	<0.050
S	Fluorantheen	mg/kg ds	1.5	0.27	0.31	0.064	0.12
S	Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0.87	0.14	0.15	<0.050	0.062
S	Chryseen	mg/kg ds	0.52	0.15	0.12	<0.050	<0.050
S	Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0.41	0.087	0.084	<0.050	<0.050
S	Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0.85	0.17	0.16	<0.050	0.071
S	Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	0.46	0.14	0.13	<0.050	0.066
S	Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	0.49	0.14	0.12	<0.050	0.053
S	PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	5.4	1.3	1.3	0.38	0.54

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	MMBG01	Grond (AS3000)	11874162
2	MMBG03	Grond (AS3000)	11874163
3	MMBG05	Grond (AS3000)	11874164
4	MMOG02	Grond (AS3000)	11874165
5	MMOG04	Grond (AS3000)	11874166

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

eurofins — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	K205811	Certificaatnummer/Versie	2021026185/1
Uw projectnaam	Nieuwe Stationsstraat (Podium 26) te Arnh	Startdatum analyse	18-Feb-2021
Uw ordernummer		Datum einde analyse	24-Feb-2021
Uw monsternemer		Rapportagedatum	24-Feb-2021/12:57
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	3/4

	Analyse	Eenheid	6	7
	Voorbehandeling			
	Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd	Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses			
	Verkleinen kaakbreker		Uitgevoerd	
S	Droge stof	% (m/m)	91.6	92.8
S	Organische stof	% (m/m) ds	1.1	<0.7
	Gloeirest	% (m/m) ds	99	99
S	Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	2.4	2.4
	Metalen			
S	Barium (Ba)	mg/kg ds	35	27
S	Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0.20	<0.20
S	Kobalt (Co)	mg/kg ds	3.5	4.2
S	Koper (Cu)	mg/kg ds	13	7.1
S	Kwik (Hg)	mg/kg ds	0.30	0.32
S	Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1.5	<1.5
S	Nikkel (Ni)	mg/kg ds	7.3	8.4
S	Lood (Pb)	mg/kg ds	43	13
S	Zink (Zn)	mg/kg ds	78	26
	Minerale olie			
	Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3.0	<3.0
	Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	5.4	<5.0
	Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	16	<11
	Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	11	<5.0
	Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6.0	<6.0
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	41	<35
	Chromatogram olie (GC)		Zie bijl.	
	Polychloorbifenylen, PCB			
S	PCB 28	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S	PCB 52	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
6	MM0G06	Grond (AS3000)	11874167
7	MM0G07	Grond (AS3000)	11874168

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

eurofins — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	K205811	Certificaatnummer/Versie	2021026185/1
Uw projectnaam	Nieuwe Stationsstraat (Podium 26) te Arnh	Startdatum analyse	18-Feb-2021
Uw ordernummer		Datum einde analyse	24-Feb-2021
Uw monsternemer		Rapportagedatum	24-Feb-2021/12:57
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	4/4

	Analyse	Eenheid	6	7
S	PCB 101	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S	PCB 118	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S	PCB 138	mg/kg ds	0.0010 1)	<0.0010
S	PCB 153	mg/kg ds	0.0011	<0.0010
S	PCB 180	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S	PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0056	0.0049 2)
	Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK			
S	Naftaleen	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S	Fenanthreen	mg/kg ds	0.13	<0.050
S	Anthraceen	mg/kg ds	0.094	<0.050
S	Fluorantheen	mg/kg ds	0.55	0.062
S	Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0.38	<0.050
S	Chryseen	mg/kg ds	0.38	<0.050
S	Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0.23	<0.050
S	Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0.47	<0.050
S	Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	0.33	<0.050
S	Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	0.38	<0.050
S	PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	3.0	0.38

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
6	MM0G06	Grond (AS3000)	11874167
7	MM0G07	Grond (AS3000)	11874168

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Akkoord
Pr.coörd.
KD

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN RvA L010

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

eurofins — analytico®

Bijlage (A) met de opgegeven deelmonsterinformatie behorende bij het analysecertificaat. 2021026185/1

Monster nr.	Uw monsteromschrijving				
Barcode	Boornr	Van	Tot	Uw datum monstername	Monsteromsch./Monstername ID
11874162	MMBG01				
3768925AA	B01	0	50	18-Feb-2021	1
3768770AA	B02	0	50	18-Feb-2021	1
3769342AA	B04	0	50	18-Feb-2021	1
3769353AA	B03	0	50	18-Feb-2021	1
11874163	MMBG03				
3769091AA	G05	0	50	18-Feb-2021	1
3768921AA	G01	0	50	18-Feb-2021	1
3768773AA	G02	0	50	18-Feb-2021	1
3768934AA	G03	0	50	18-Feb-2021	1
3768927AA	G04	0	50	18-Feb-2021	1
3769354AA	G06	0	50	18-Feb-2021	1
11874164	MMBG05				
3768776AA	005	0	50	18-Feb-2021	1
3769343AA	006	15	50	18-Feb-2021	2
3769114AA	001	0	50	18-Feb-2021	1
3769090AA	002	0	50	18-Feb-2021	1
3769100AA	003	0	50	18-Feb-2021	1
3769305AA	004	0	50	18-Feb-2021	1
11874165	MM0G02				
3768922AA	B01	100	150	18-Feb-2021	3
3768920AA	B01	170	200	18-Feb-2021	5
3768781AA	B02	70	120	18-Feb-2021	3
3768780AA	B02	120	150	18-Feb-2021	4
3769092AA	B04	50	100	18-Feb-2021	2
3769095AA	B04	100	150	18-Feb-2021	3
3769104AA	B04	150	200	18-Feb-2021	4
3769357AA	B03	50	100	18-Feb-2021	2
3769352AA	B03	100	150	18-Feb-2021	3
3769347AA	B03	150	200	18-Feb-2021	4
11874166	MM0G04				
3768912AA	G01	50	100	18-Feb-2021	2
3768910AA	G01	100	150	18-Feb-2021	3
3768916AA	G01	150	200	18-Feb-2021	4
11874167	MM0G06				
3768783AA	005	100	150	18-Feb-2021	4
3768768AA	005	150	200	18-Feb-2021	5
3769111AA	001	50	100	18-Feb-2021	2

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (A) met de opgegeven deelmonsterinformatie behorende bij het analysecertificaat. 2021026185/1

Monster nr.	Uw monsteromschrijving				
Barcode	**Boornr**	**Van**	**Tot**	**Uw datum monstername**	**Monsteromsch./Monstername ID**
3769098AA	001	100	150	18-Feb-2021	3
3769096AA	002	50	100	18-Feb-2021	2
3769097AA	002	120	160	18-Feb-2021	4
3769094AA	003	50	100	18-Feb-2021	2
3769101AA	003	100	150	18-Feb-2021	3
3769115AA	003	160	200	18-Feb-2021	5
11874168	MM0G07				
3768782AA	005	70	100	18-Feb-2021	3
3769344AA	006	50	100	18-Feb-2021	3
3769330AA	006	100	150	18-Feb-2021	4
3769349AA	006	150	200	18-Feb-2021	5
3769107AA	001	170	200	18-Feb-2021	5
3769103AA	002	160	200	18-Feb-2021	5
3769264AA	003	200	250	18-Feb-2021	6
3769301AA	004	100	150	18-Feb-2021	3
3769306AA	004	150	200	18-Feb-2021	4

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2021026185/1

Opmerking 1)

PCB 138 kan positief beïnvloed worden door PCB 163.

Opmerking 2)

De toetswaarde van de som is gelijk aan de sommatie van 0,7*RG

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2021026185/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Voorbehandeling			
Cryogeen malen	W0106	Voorbehandeling	AS3000
Bodemkundige analyses			
Malen kaakbreker (1kg)	W0101	Voorbehandeling	NEN-EN 16179
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	pb 3010-2 en NEN-EN 15934
Organische stof (gloeiverlies)	W0109	Gravimetrie	pb 3010-3 en NEN 5754
Korrelgrootte < 2 µm (lutum)	W0171	Sedimentatie	pb 3010-4 en NEN 5753
Metalen			
Barium (Ba)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Kobalt (Co)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Lood (Pb)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Minerale olie			
Minerale Olie (C10-C40)	W0202	GC-FID	pb 3010-7 en NEN-EN-ISO 16703
Chromatogram MO (GC)	W0202	GC-FID	NEN-EN-ISO 16703
Polychloorbifenylen, PCB			
PCB (7)	W0271	GC-MS	pb 3010-8 en NEN 6980
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK			
PAK som AS3000/AP04	W0271	GC-MS	pb. 3010-6 en NEN-ISO 18287
PAK (10) (VROM)	W0271	GC-MS	pb. 3010-6 en NEN-ISO 18287

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie juni 2020.

Chromatogram TPH/ Mineral Oil

Sample ID.: 11874162
Certificate no.: 2021026185
Sample description.: MMBG01
V

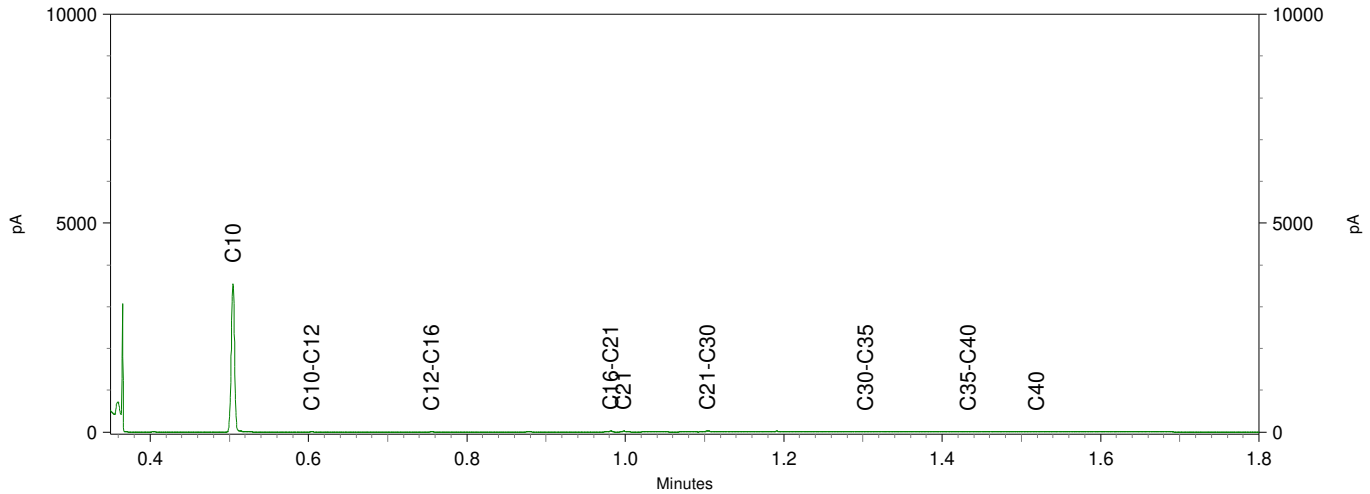

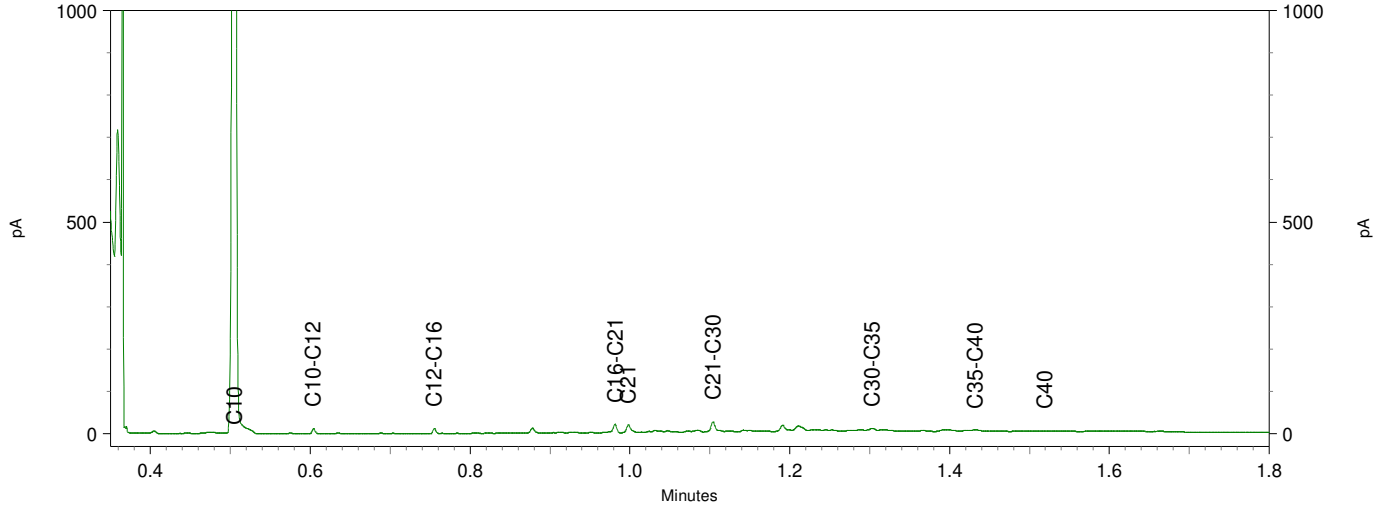

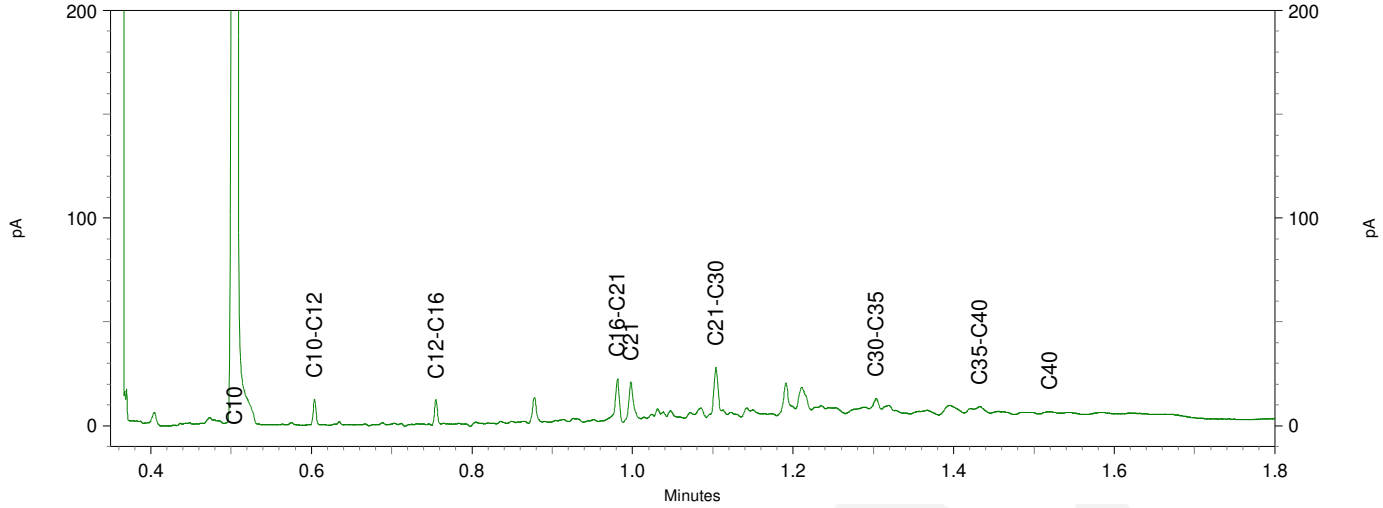

Chromatogram TPH/ Mineral Oil

Sample ID.: 11874163
Certificate no.: 2021026185
Sample description.: MMBG03

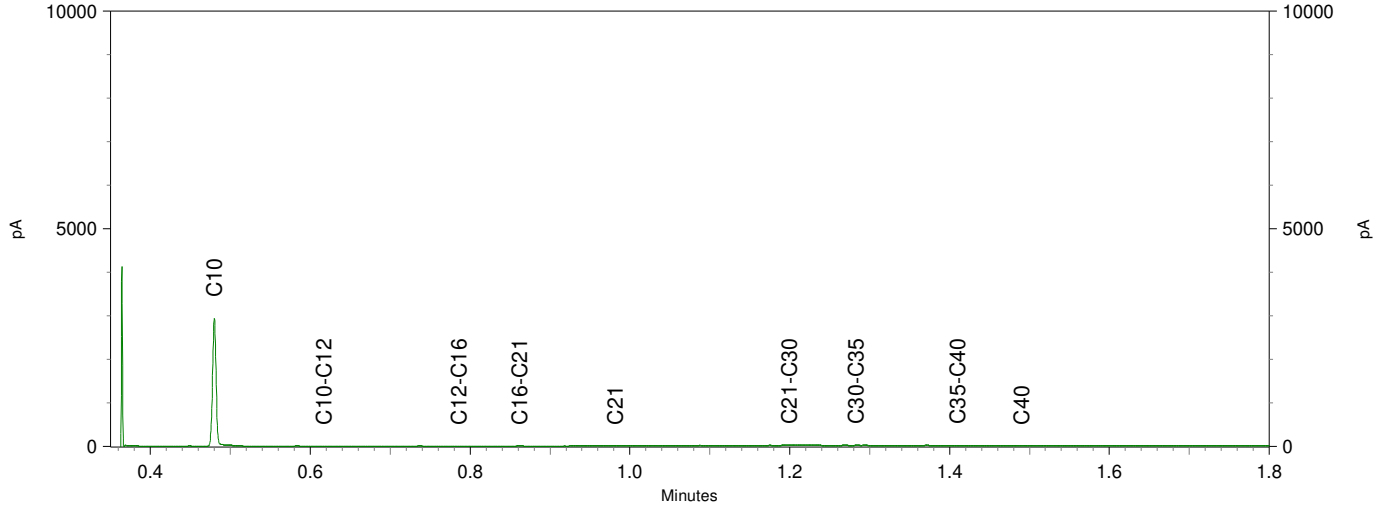

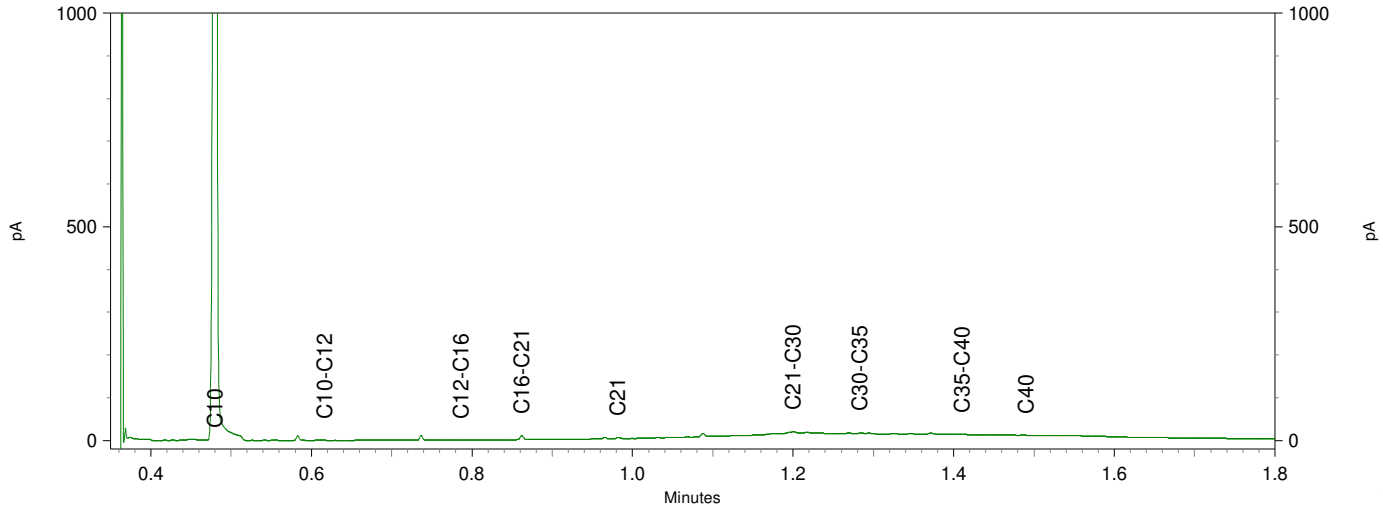

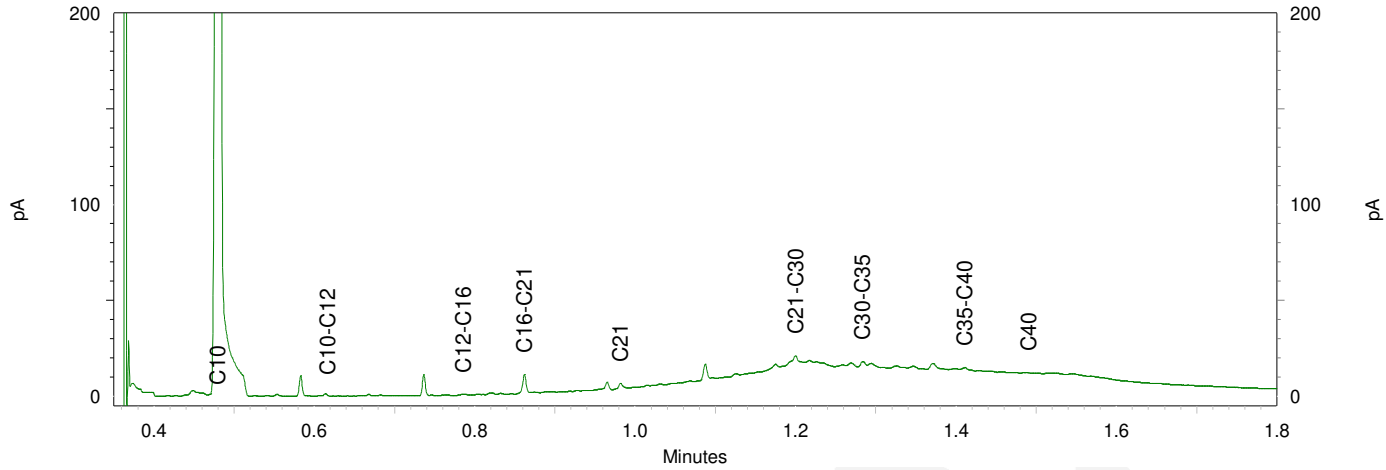

Chromatogram TPH/ Mineral Oil

Sample ID.: 11874166
Certificate no.: 2021026185
Sample description.: MMOG04
V

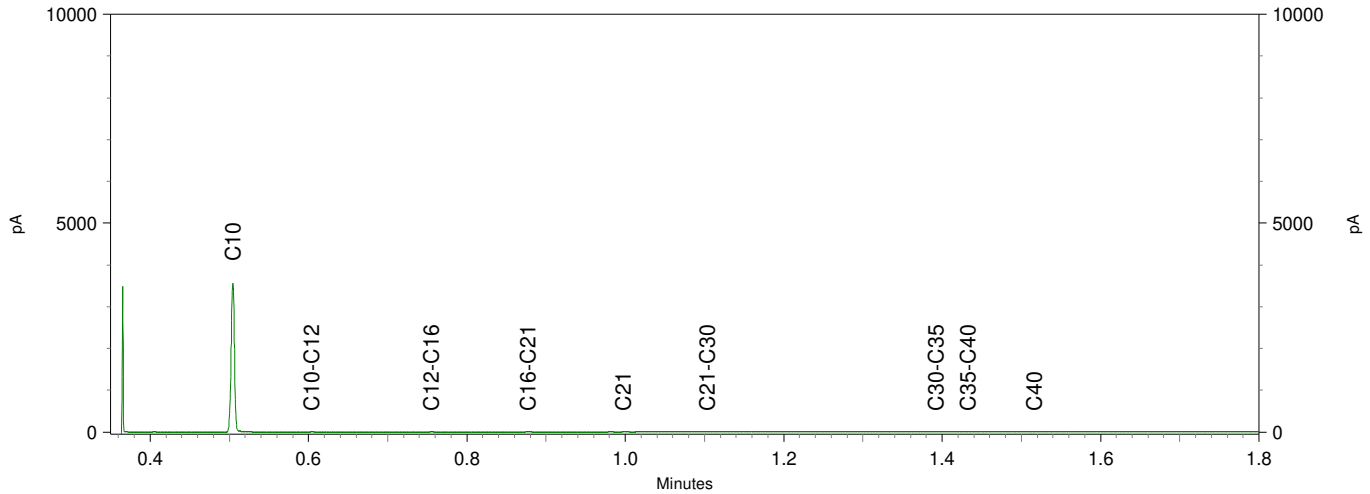

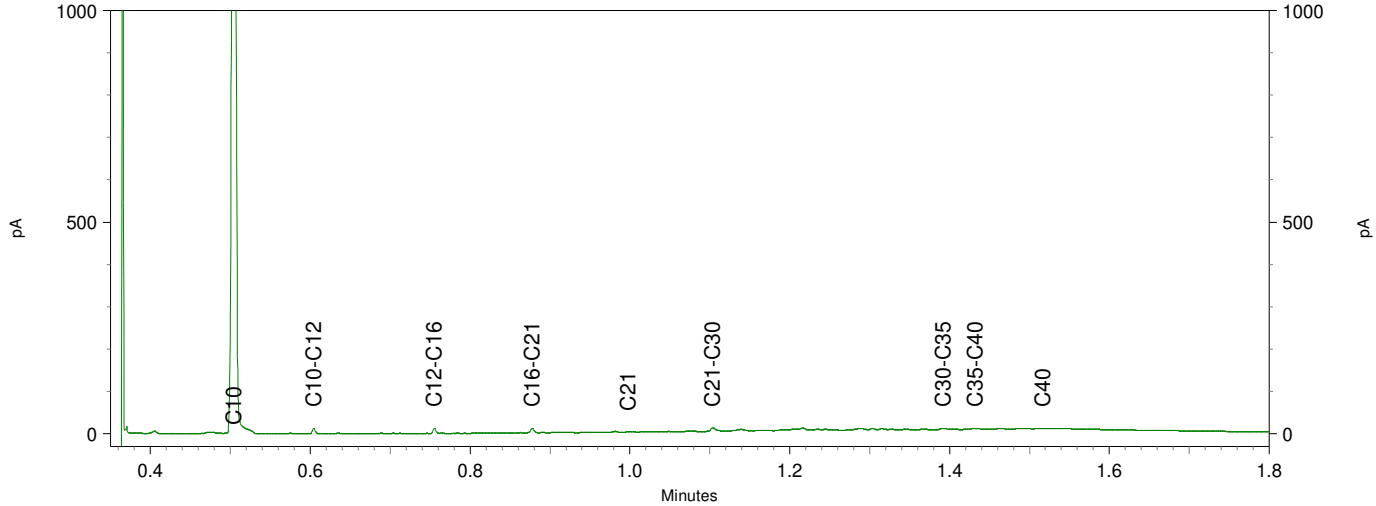

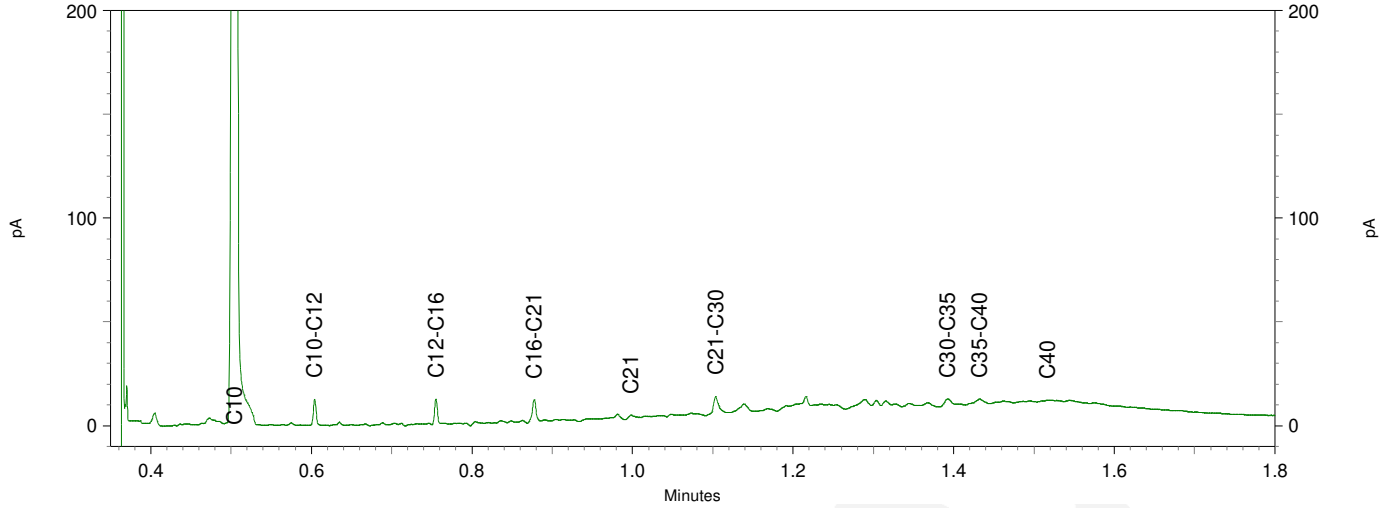

Chromatogram TPH/ Mineral Oil

Sample ID.: 11874167
Certificate no.: 2021026185
Sample description.: MMOG06

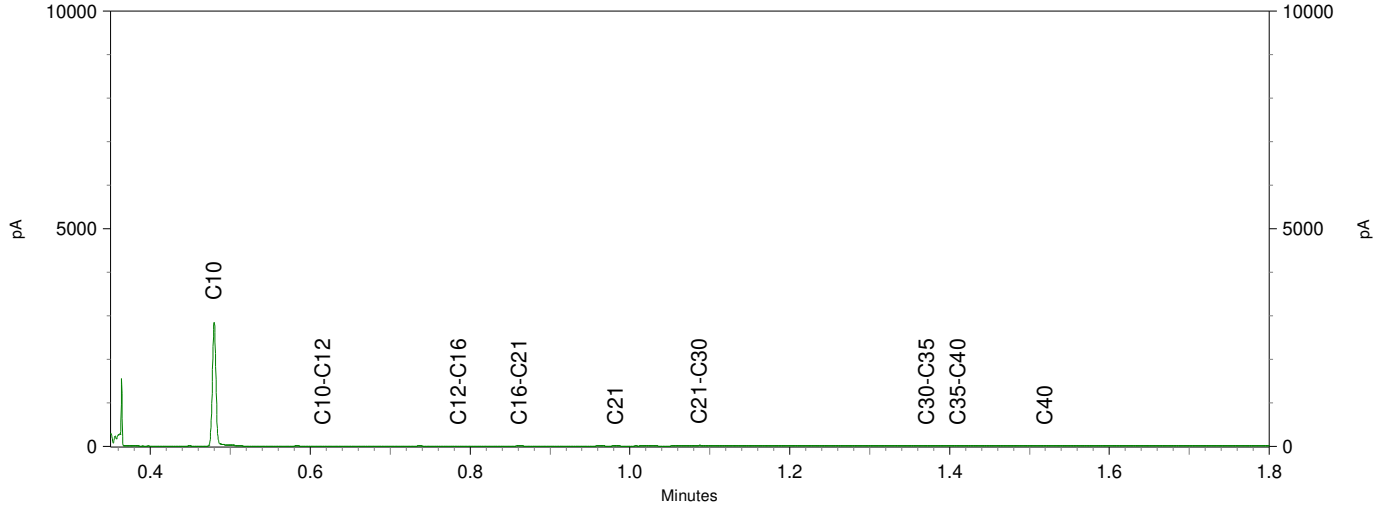

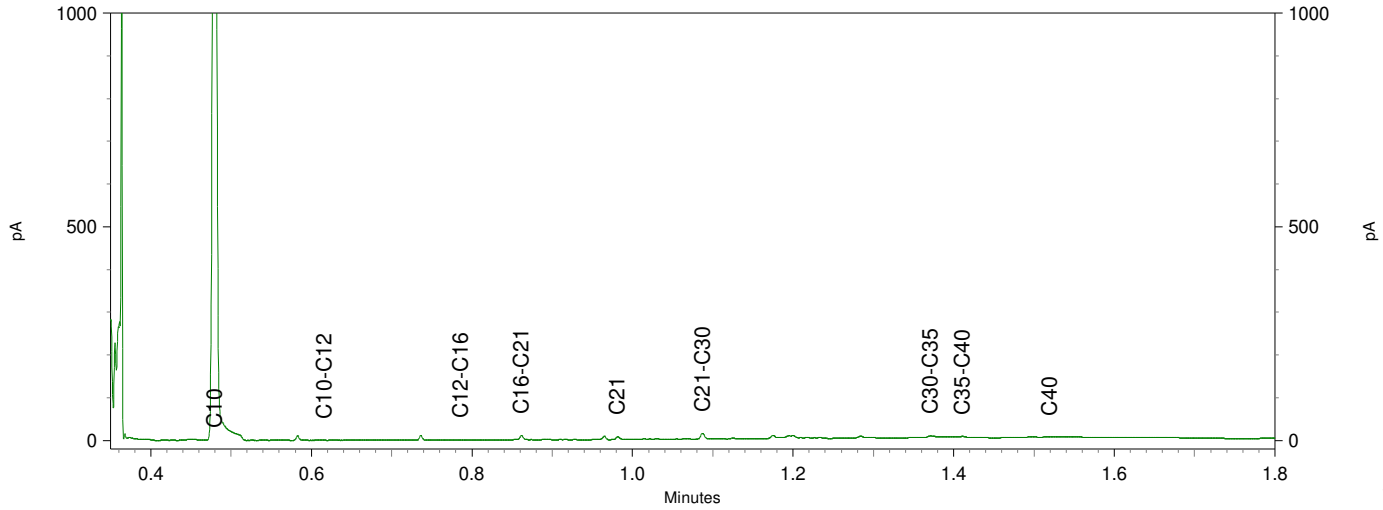

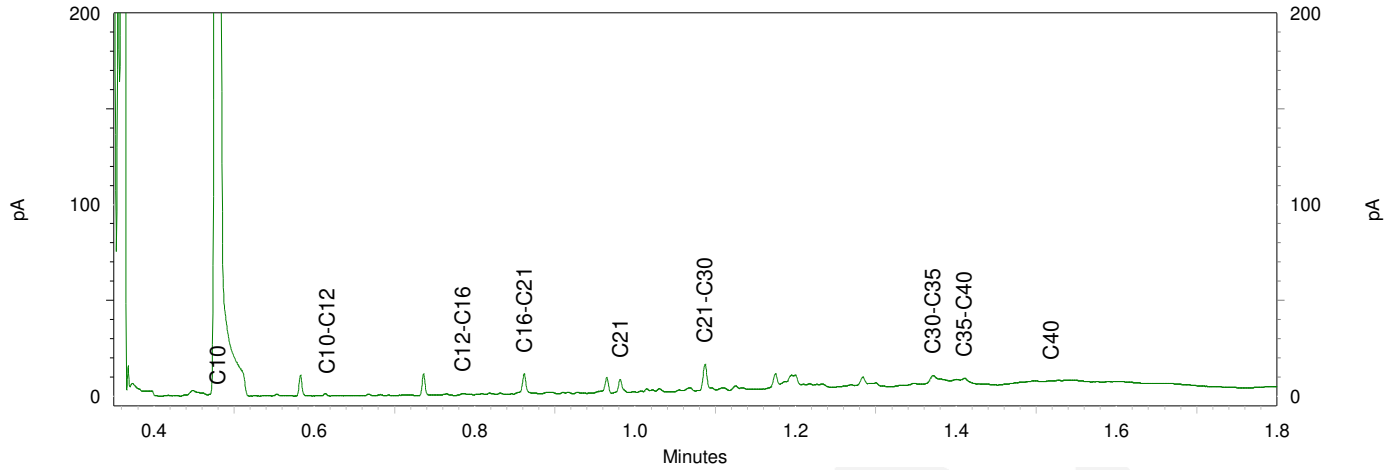

De Klinker Milieu B.V.
T.a.v. Nico Looman
Verlengde Ooyerhoekseweg 9
7200 AN ZUTPHEN

Analysecertificaat

Datum: 23-Feb-2021

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2021026231/1
Uw project/verslagnummer	K205811
Uw projectnaam	Nieuwe Stationsstraat (Podium 26) te Arnhem
Uw ordernummer	K205811
Monster(s) ontvangen	18-Feb-2021

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

eurofins — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	K205811	Certificaatnummer/Versie	2021026231/1
Uw projectnaam	Nieuwe Stationsstraat (Podium 26) te Arnh	Startdatum analyse	18-Feb-2021
Uw ordernummer	K205811	Datum einde analyse	22-Feb-2021
Uw monsternemer		Rapportagedatum	22-Feb-2021/22:48
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	1/1

Analyse	Eenheid	1	2
Extern / Overig onderzoek			
Droge stof (Extern)	% (m/m)	94.7 [1)]	94.1 [1)]
In behandeling genomen hoeveelheid	kg	13.7 [2)]	14.7 [2)]
Asbest fractie 0,5-1mm	mg	0.0 [2)]	0.0 [2)]
Asbest fractie 1-2mm	mg	0.0 [2)]	0.0 [2)]
Asbest fractie 2-4mm	mg	0.0 [2)]	0.0 [2)]
Asbest fractie 4-8mm	mg	0.0 [2)]	0.0 [2)]
Asbest fractie 8-20mm	mg	0.0 [2)]	0.0 [2)]
Asbest fractie >20mm	mg	0.0 [2)]	0.0 [2)]
Asbest (som)	mg	<3.7 [2)]	<3.3 [2)]
Asbest in grond	mg/kg ds	<0.3 [2)]	<0.3 [2)]
Gemeten Asbestconcentratie	mg/kg ds	<0.3 [2)]	<0.3 [2)]
Gemeten concentratie Chrysotiel	mg/kg ds	<0.3 [2)]	<0.3 [2)]
Gemeten concentratie Amfibool	mg/kg ds	0.0 [2)]	0.0 [2)]
Totaal asbest hechtgebonden	mg/kg ds	0.0 [2)]	0.0 [2)]
Totaal asbest niet hechtgebonden	mg/kg ds	0.0 [2)]	0.0 [2)]

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	AMM01-1	Asbestverdachte grond	11874324
2	AMM02-1	Asbestverdachte grond	11874325

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Akkoord
Pr.coörd.
KD

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

eurofins | analytico®

Bijlage (A) met de opgegeven deelmonsterinformatie behorende bij het analysecertificaat. 2021026231/1

Monster nr.	Uw monsteromschrijving				
Barcode	Boornr	Van	Tot	Uw datum monstername	Monsteromsch./Monstername ID
11874324	AMM01-1				
1639423MG	AMM01	0	50	18-Feb-2021	1
11874325	AMM02-1				
1639424MG	AMM02	0	50	18-Feb-2021	1

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2021026231/1

Opmerking 1)
Deze bepaling is uitgevoerd bij Eurofins Omegam (L086).

Opmerking 2)
Deze bepaling is uitgevoerd bij Eurofins Omegam (L086).

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2021026231/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Extern / Overig onderzoek			
Droge stof (uitbesteed)	W0004	Extern	Uitbesteding
Asbest Grond NEN5898 2016	W0004	Microscopie	NEN 5898

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie juni 2020.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

A N A L Y S E C E R T I F I C A A T

Projectcode : **1152080**
Uw project omschrijving : **2021026231-K205811**
Opdrachtgever : **Eurofins Analytico B.V.**

Monstercode : **6632665**
Uw referentie : **AMM01-1**
Opgegeven bemonsteringsdatum : **18/02/2021**

Asbestonderzoek

Initialen analist : J.T.M.D.S
Datum geanalyseerd : 22-02-2021

Analyse is uitgevoerd conform NEN 5898 (**S**).

Massa aangeleverde monster : 13710 g
Droge massa aangeleverde monster : 12983 g
Percentage droogrest : **94,7** **m/m %**
Type zeving : nat

zeeffractie (mm)	massa zeeffractie (gram)	percentage zeeffractie (m/m %)	massa onderzocht (gram)	percentage onderzocht (m/m %)	aantal asbest (deeltjes)	massa asbest-houdend materiaal (mg)
<0,5 mm	12062,8	95,3	13,4	0,11	n.v.t.	n.v.t.
0,5-1 mm	16,9	0,1	4,8	28,40	0	0,0
1-2 mm	10,0	0,1	4,1	41,00	0	0,0
2-4 mm	27,1	0,2	27,1	100,00	0	0,0
4-8 mm	248,3	2,0	248,3	100,00	0	0,0
8-20 mm	286,7	2,3	286,7	100,00	0	0,0
>20 mm	0,1	0,0	0,1	100,00	0	0,0
Totaal	**12651,9**	**100,0**	**584,5**		**0**	**0,0**

	asbest totaal			serpentijn asbest			amfibool asbest		
zeeffractie (mm)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)
<0,5 mm	-								
0,5-1 mm	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1
1-2 mm	0,0	0,0	0,4	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,2
2-4 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4-8 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
8-20 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
>20 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal	**<0,3**	**0,0**	**0,6**	**<0,3**	**0,0**	**0,3**	**0,0**	**0,0**	**0,3**

Aangetroffen type asbest : Geen
Bijzonderheden waargenomen : Geen

Serpentijn asbest is chrysotiel.
Amfibool asbest is amosiet, crocidoliet, actinoliet, anthophylliet en tremoliet.

De bepalingsgrens is bepaald voor de zeeffracties kleiner dan 4 mm. De totale bepalingsgrens is verkregen door de bepalingsgrenzen van de afzonderlijke zeeffracties te sommeren.
Het materiaal is middels polarisatiemicroscopie onderzocht, de analyse is uitgevoerd conform NEN 5896.

gebondenheid	serpentijn asbest	amfibool asbest	totaal afgerond
hecht	0,0	0,0	0,0
niet hecht	0,0	0,0	0,0
totaal afgerond	0,0	0,0	

Gewogen concentratie (serpentijnasbestconcentratie vermeerderd met 10 maal de amfiboolasbestconcentratie) is: **<0,3 mg/kg ds**

De gewogen asbestconcentratie wordt berekend uit de niet-afgeronde gehalten aan serpentijn en amfibool asbest. De weergegeven resultaten zijn afgerond.

Verklaring kwalitatief onderzoek zeeffractie <0,5 mm:
- : geen asbest waargenomen

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.
- De met een 'Q' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (registratienummer L086).
- De met een 'S' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (L086) en op basis van het schema AS 3000 erkend.

A N A L Y S E C E R T I F I C A A T

Projectcode : **1152080**
Uw project omschrijving : **2021026231-K205811**
Opdrachtgever : **Eurofins Analytico B.V.**

Monstercode : **6632666**
Uw referentie : **AMM02-1**
Opgegeven bemonsteringsdatum : **18/02/2021**

Asbestonderzoek

Initialen analist : N.E.
Datum geanalyseerd : 22-02-2021

Analyse is uitgevoerd conform NEN 5898 (**S**).

Massa aangeleverde monster : 14670 g
Droge massa aangeleverde monster : 13804 g
Percentage droogrest : **94,1 m/m %**
Type zeving : nat

zeeffractie (mm)	massa zeeffractie (gram)	percentage zeeffractie (m/m %)	massa onderzocht (gram)	percentage onderzocht (m/m %)	aantal asbest (deeltjes)	massa asbest-houdend materiaal (mg)
<0,5 mm	12162,8	90,1	12,5	0,10	n.v.t.	n.v.t.
0,5-1 mm	24,8	0,2	6,5	26,21	0	0,0
1-2 mm	40,2	0,3	18,7	46,52	0	0,0
2-4 mm	16,4	0,1	16,4	100,00	0	0,0
4-8 mm	361,0	2,7	361,0	100,00	0	0,0
8-20 mm	888,7	6,6	888,7	100,00	0	0,0
>20 mm	0,0	0,0	0,0	100,00	0	0,0
Totaal	**13493,9**	**100,0**	**1303,8**		**0**	**0,0**

	asbest totaal			serpentijn asbest			amfibool asbest		
zeeffractie (mm)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)
<0,5 mm	-								
0,5-1 mm	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1
1-2 mm	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,2
2-4 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4-8 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
8-20 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
>20 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal	**<0,3**	**0,0**	**0,5**	**<0,3**	**0,0**	**0,2**	**0,0**	**0,0**	**0,2**

Aangetroffen type asbest : Geen
Bijzonderheden waargenomen : Geen

Serpentijn asbest is chrysotiel.
Amfibool asbest is amosiet, crocidoliet, actinoliet, anthophylliet en tremoliet.

De bepalingsgrens is bepaald voor de zeeffracties kleiner dan 4 mm. De totale bepalingsgrens is verkregen door de bepalingsgrenzen van de afzonderlijke zeeffracties te sommeren.
Het materiaal is middels polarisatiemicroscopie onderzocht, de analyse is uitgevoerd conform NEN 5896.

gebondenheid	serpentijn asbest	amfibool asbest	totaal afgerond
hecht	0,0	0,0	0,0
niet hecht	0,0	0,0	0,0
totaal afgerond	0,0	0,0	

Gewogen concentratie (serpentijnasbestconcentratie vermeerderd met 10 maal de amfiboolasbestconcentratie) is: **<0,3 mg/kg ds**

De gewogen asbestconcentratie wordt berekend uit de niet-afgeronde gehalten aan serpentijn en amfibool asbest. De weergegeven resultaten zijn afgerond.

Verklaring kwalitatief onderzoek zeeffractie <0,5 mm:
- : geen asbest waargenomen

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.
- De met een 'Q' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (registratienummer L086).
- De met een 'S' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (L086) en op basis van het schema AS 3000 erkend.

A N A L Y S E C E R T I F I C A A T

Projectcode	:	**1152080**
Uw project omschrijving	:	**2021026231-K205811**
Opdrachtgever	:	**Eurofins Analytico B.V.**

Opmerkingen m.b.t. analyses

Opmerking(en) algemeen

De volgende informatie is indien van toepassing verstrekt door de opdrachtgever:
Project omschrijving, Monsterreferentie(s), Opgegeven bemonsteringsdatum, Matrix, Monsterdiepte, Potnr (Barcode), Veldgegevens, Veldwaarnemingen en Bemonsteringsdata. De opgegeven bemonsteringsdatum kan van invloed zijn op de geldigheid van de resultaten.

Asbest
Individuele monsters van dit project zijn als asbest verdacht gekwalificeerd. De analysedeelmonsters zijn met beschermende maatregelen in het laboratorium in behandeling genomen.

Opmerking bij project:	- Eurofins Omegam heeft het asbestonderzoek in dit/deze monster(s) uitgevoerd volgens de NEN 5898, en zoals beschreven in een aparte bijlage als onderdeel van dit analysecertificaat. Voor de analyseresultaten van het asbestonderzoek geldt dat Eurofins Omegam de analyse heeft uitgevoerd in de monsters die de opdrachtgever, zoals deze staan vermeld in de koptekst van dit analysecertificaat, zelf heeft genomen of laten nemen en aan Eurofins Omegam heeft aangeboden. Eurofins Omegam draagt geen verantwoordelijkheid inzake de herkomst en representativiteit alsmede de veiligheid tijdens de monsterneming.

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

A N A L Y S E C E R T I F I C A A T

Projectcode	:	**1152080**
Uw project omschrijving	:	**2021026231-K205811**
Opdrachtgever	:	**Eurofins Analytico B.V.**

Barcodeschema's

Monstercode	*Uw referentie*	*uw monsterref.*	*uw diepte*	*uw barcode*
6632665	AMM01-1	AMM01	0-.5	1639423MG
6632666	AMM02-1	AMM02	0-.5	1639424MG

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

A N A L Y S E C E R T I F I C A A T

Projectcode	:	**1152080**
Uw project omschrijving	:	**2021026231-K205811**
Opdrachtgever	:	**Eurofins Analytico B.V.**

Analysemethoden in Grond (AS3000)

AS3000
In dit analysecertificaat zijn de met 'S' gemerkte analyses uitgevoerd volgens de analysemethoden beschreven in het "Accreditatieschema Laboratoriumanalyses voor grond-, waterbodem- en grondwateronderzoek (AS SIKB 3000)". Het laboratoriumonderzoek is uitgevoerd volgens de onderstaande analysemethoden. Deze analyses zijn vastgelegd in het geldende accreditatie-certificaat met bijbehorende verrichtingenlijst L086 van Eurofins Omegam BV.

Asbestonderzoek : Conform AS3070 prestatieblad 1 en NEN 5898

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

BIJLAGE 4: TOETSINGSTABELLEN

Grond

BoToVa T12 Toetsing Wbb grond

Projectnummer	K205811
Projectnaam	Nieuwe Stationsstraat (Podium 26) te Arnhem
Ordernummer	K205811
Datum monstername	18-02-2021
Monsternemer	D. van Konijnenburg
Certificaatnummer	2021026185
Startdatum	18-02-2021
Rapportagedatum	24-02-2021

Analyse	Eenheid	1	GSSD	Oordeel	RG	AW	T	I
Bodemtype correctie								
Organische stof		1,2						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		2,1						
Voorbehandeling								
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd						
Bodemkundige analyses								
Droge stof	% (m/m)	91,3	91,3					
Organische stof	% (m/m) ds	1,2	1,2					
Gloeirest	% (m/m) ds	99						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	2,1	2,1					
Metalen								
Barium (Ba)	mg/kg ds	38	145,4		20	190	555	920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0,20	0,2406	-	0,2	0,6	6,8	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	3,9	13,56	-	3	15	103	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	17	35,05	-	5	40	115	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	0,16	0,2295	*	0,05	0,15	18,1	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	-	1,5	1,5	95,8	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	8,3	24,01	-	4	35	67,5	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	38	59,7	*	10	50	290	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	49	115,7	-	20	140	430	720
Minerale olie								
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	10,5					
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	17,5					
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	8,5	42,5					
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	24	120					
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	11	55					
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	21					
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	52	260	*	35	190	2600	5000
Chromatogram olie (GC)		Zie bijl.						
Polychloorbifenylen, PCB								
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0245	-	0,007	0,02	0,51	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK								
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Fenanthreen	mg/kg ds	0,18	0,18					
Anthraceen	mg/kg ds	0,13	0,13					
Fluorantheen	mg/kg ds	1,5	1,5					
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0,87	0,87					
Chryseen	mg/kg ds	0,52	0,52					
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0,41	0,41					
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0,85	0,85					
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	0,46	0,46					
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	0,49	0,49					
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	5,4	5,445	*	0,35	1,5	20,8	40

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
1	11874162	MMBG01

Eindoordeel: Overschrijding Achtergrondwaarde

Gebruikte afkortingen

-	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
*	groter dan Achtergrondwaarde
**	groter dan Tussenwaarde
***	groter dan Interventiewaarde

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
RG	Vereiste Rapportagegrens
AW	Achtergrondwaarde
T	Tussenwaarde
I	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.
Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/
N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

BoToVa T12 Toetsing Wbb grond

Projectnummer	K205811
Projectnaam	Nieuwe Stationsstraat (Podium 26) te Arnhem
Ordernummer	K205811
Datum monstername	18-02-2021
Monsternemer	D. van Konijnenburg
Certificaatnummer	2021026185
Startdatum	18-02-2021
Rapportagedatum	24-02-2021

Analyse	Eenheid	2	GSSD	Oordeel	RG	AW	T	I
Bodemtype correctie								
Organische stof		0,7						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		2,4						
Voorbehandeling								
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd						
Verkleinen kaakbreker		Uitgevoerd						
Bodemkundige analyses								
Droge stof	% (m/m)	91	91					
Organische stof	% (m/m) ds	0,7	0,7					
Gloeirest	% (m/m) ds	99						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	2,4	2,4					
Metalen								
Barium (Ba)	mg/kg ds	29	107		20	190	555	920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0,20	0,2395	-	0,2	0,6	6,8	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	3,3	11,12	-	3	15	103	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	9	18,37	-	5	40	115	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	0,077	0,1099	-	0,05	0,15	18,1	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	-	1,5	1,5	95,8	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	6,5	18,35	-	4	35	67,5	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	21	32,81	-	10	50	290	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	38	88,37	-	20	140	430	720
Minerale olie								
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	10,5					
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	17,5					
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	7,2	36					
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	42	210					
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	25	125					
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	11	55					
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	89	445	*	35	190	2600	5000
Chromatogram olie (GC)		Zie bijl.						
Polychloorbifenylen, PCB								
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 138	mg/kg ds	0,0017	0,0085					
PCB 153	mg/kg ds	0,0018	0,009					
PCB 180	mg/kg ds	0,0014	0,007					
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0077	0,0385	*	0,007	0,02	0,51	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK								
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Fenanthreen	mg/kg ds	0,092	0,092					
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Fluorantheen	mg/kg ds	0,27	0,27					
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0,14	0,14					
Chryseen	mg/kg ds	0,15	0,15					
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0,087	0,087					
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0,17	0,17					
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	0,14	0,14					
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	0,14	0,14					
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	1,3	1,259	-	0,35	1,5	20,8	40

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
2	11874163	MMBG03

Eindoordeel: Overschrijding Achtergrondwaarde

Gebruikte afkortingen

-	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
*	groter dan Achtergrondwaarde
**	groter dan Tussenwaarde
***	groter dan Interventiewaarde

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
RG	Vereiste Rapportagegrens
AW	Achtergrondwaarde
T	Tussenwaarde
I	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.
Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/
N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

BoToVa T12 Toetsing Wbb grond

Projectnummer	K205811
Projectnaam	Nieuwe Stationsstraat (Podium 26) te Arnhem
Ordernummer	K205811
Datum monstername	18-02-2021
Monsternemer	D. van Konijnenburg
Certificaatnummer	2021026185
Startdatum	18-02-2021
Rapportagedatum	24-02-2021

Analyse	Eenheid	3	GSSD	Oordeel	RG	AW	T	I
Bodemtype correctie								
Organische stof		1						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		2,6						
Voorbehandeling								
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd						
Bodemkundige analyses								
Droge stof	% (m/m)	91,1	91,1					
Organische stof	% (m/m) ds	1	1					
Gloeirest	% (m/m) ds	99						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	2,6	2,6					
Metalen								
Barium (Ba)	mg/kg ds	28	100,9		20	190	555	920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0,20	0,2388	-	0,2	0,6	6,8	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	4,1	13,53	-	3	15	103	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	15	30,41	-	5	40	115	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	0,13	0,185	*	0,05	0,15	18,1	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	-	1,5	1,5	95,8	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	7,6	21,11	-	4	35	67,5	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	33	51,37	*	10	50	290	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	49	112,8	-	20	140	430	720
Minerale olie								
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	10,5					
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	17,5					
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	17,5					
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	38,5					
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5,0	17,5					
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	21					
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	122,5	-	35	190	2600	5000
Polychloorbifenylen, PCB								
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 138	mg/kg ds	0,0012	0,006					
PCB 153	mg/kg ds	0,0012	0,006					
PCB 180	mg/kg ds	0,0012	0,006					
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0064	0,032	*	0,007	0,02	0,51	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK								
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Fenanthreen	mg/kg ds	0,14	0,14					
Anthraceen	mg/kg ds	0,072	0,072					
Fluorantheen	mg/kg ds	0,31	0,31					
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0,15	0,15					
Chryseen	mg/kg ds	0,12	0,12					
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0,084	0,084					
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0,16	0,16					
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	0,13	0,13					
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	0,12	0,12					
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	1,3	1,321	-	0,35	1,5	20,8	40

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
3	11874164	MMBG05

Eindoordeel: Overschrijding Achtergrondwaarde

Gebruikte afkortingen

-	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
*	groter dan Achtergrondwaarde
**	groter dan Tussenwaarde
***	groter dan Interventiewaarde

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
RG	Vereiste Rapportagegrens
AW	Achtergrondwaarde
T	Tussenwaarde
I	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.
Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/
N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

BoToVa T12 Toetsing Wbb grond

Projectnummer	K205811
Projectnaam	Nieuwe Stationsstraat (Podium 26) te Arnhem
Ordernummer	K205811
Datum monstername	18-02-2021
Monsternemer	D. van Konijnenburg
Certificaatnummer	2021026185
Startdatum	18-02-2021
Rapportagedatum	24-02-2021

Analyse	Eenheid	4	GSSD	Oordeel	RG	AW	T	I
Bodemtype correctie								
Organische stof		0,7						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		2,8						
Voorbehandeling								
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd						
Bodemkundige analyses								
Droge stof	% (m/m)	91	91					
Organische stof	% (m/m) ds	<0,7	0,49					
Gloeirest	% (m/m) ds	99						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	2,8	2,8					
Metalen								
Barium (Ba)	mg/kg ds	24	84,55		20	190	555	920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0,20	0,2381	-	0,2	0,6	6,8	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	3,9	12,61	-	3	15	103	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	8,6	17,32	-	5	40	115	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	0,062	0,0879	-	0,05	0,15	18,1	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	-	1,5	1,5	95,8	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	9,8	26,8	-	4	35	67,5	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	11	17,06	-	10	50	290	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	30	68,4	-	20	140	430	720
Minerale olie								
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	10,5					
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	17,5					
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	17,5					
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	38,5					
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5,0	17,5					
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	21					
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	122,5	-	35	190	2600	5000
Polychloorbifenylen, PCB								
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0245	-	0,007	0,02	0,51	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK								
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Fluorantheen	mg/kg ds	0,064	0,064					
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Chryseen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,38	0,379	-	0,35	1,5	20,8	40

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
4	11874165	MMOG02

Eindoordeel: Voldoet aan Achtergrondwaarde

Gebruikte afkortingen

-	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
*	groter dan Achtergrondwaarde
**	groter dan Tussenwaarde
***	groter dan Interventiewaarde

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
RG	Vereiste Rapportagegrens
AW	Achtergrondwaarde
T	Tussenwaarde
I	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.
Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/
N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

BoToVa T12 Toetsing Wbb grond

Projectnummer	K205811
Projectnaam	Nieuwe Stationsstraat (Podium 26) te Arnhem
Ordernummer	K205811
Datum monstername	18-02-2021
Monsternemer	D. van Konijnenburg
Certificaatnummer	2021026185
Startdatum	18-02-2021
Rapportagedatum	24-02-2021

Analyse	Eenheid	5	GSSD	Oordeel	RG	AW	T	I
Bodemtype correctie								
Organische stof		0,7						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		2,9						
Voorbehandeling								
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd						
Bodemkundige analyses								
Droge stof	% (m/m)	92,6	92,6					
Organische stof	% (m/m) ds	<0,7	0,49					
Gloeirest	% (m/m) ds	99						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	2,9	2,9					
Metalen								
Barium (Ba)	mg/kg ds	21	73,15		20	190	555	920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0,20	0,2377	-	0,2	0,6	6,8	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	<3,0	6,721	-	3	15	103	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	7,9	15,85	-	5	40	115	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	0,052	0,0736	-	0,05	0,15	18,1	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	-	1,5	1,5	95,8	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	5,6	15,19	-	4	35	67,5	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	18	27,87	-	10	50	290	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	29	65,8	-	20	140	430	720
Minerale olie								
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	10,5					
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	17,5					
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	6,9	34,5					
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	24	120					
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	15	75					
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	8,9	44,5					
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	57	285	*	35	190	2600	5000
Chromatogram olie (GC)		Zie bijl.						
Polychloorbifenylen, PCB								
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0245	-	0,007	0,02	0,51	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK								
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Fluorantheen	mg/kg ds	0,12	0,12					
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0,062	0,062					
Chryseen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0,071	0,071					
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	0,066	0,066					
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	0,053	0,053					
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,54	0,547	-	0,35	1,5	20,8	40

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
5	11874166	MMOG04

Eindoordeel: Overschrijding Achtergrondwaarde

Gebruikte afkortingen

-	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
*	groter dan Achtergrondwaarde
**	groter dan Tussenwaarde
***	groter dan Interventiewaarde

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
RG	Vereiste Rapportagegrens
AW	Achtergrondwaarde
T	Tussenwaarde
I	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.
Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/
N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

BoToVa T12 Toetsing Wbb grond

Projectnummer	K205811
Projectnaam	Nieuwe Stationsstraat (Podium 26) te Arnhem
Ordernummer	K205811
Datum monstername	18-02-2021
Monsternemer	D. van Konijnenburg
Certificaatnummer	2021026185
Startdatum	18-02-2021
Rapportagedatum	24-02-2021

Analyse	Eenheid	6	GSSD	Oordeel	RG	AW	T	I
Bodemtype correctie								
Organische stof		1,1						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		2,4						
Voorbehandeling								
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd						
Verkleinen kaakbreker		Uitgevoerd						
Bodemkundige analyses								
Droge stof	% (m/m)	91,6	91,6					
Organische stof	% (m/m) ds	1,1	1,1					
Gloeirest	% (m/m) ds	99						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	2,4	2,4					
Metalen								
Barium (Ba)	mg/kg ds	35	129,2		20	190	555	920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0,20	0,2395	-	0,2	0,6	6,8	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	3,5	11,79	-	3	15	103	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	13	26,53	-	5	40	115	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	0,3	0,4282	*	0,05	0,15	18,1	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	-	1,5	1,5	95,8	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	7,3	20,6	-	4	35	67,5	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	43	67,19	*	10	50	290	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	78	181,4	*	20	140	430	720
Minerale olie								
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	10,5					
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	17,5					
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	5,4	27					
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	16	80					
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	11	55					
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	21					
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	41	205	*	35	190	2600	5000
Chromatogram olie (GC)		Zie bijl.						
Polychloorbifenylen, PCB								
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 138	mg/kg ds	0,001	0,005					
PCB 153	mg/kg ds	0,0011	0,0055					
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0056	0,028	*	0,007	0,02	0,51	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK								
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Fenanthreen	mg/kg ds	0,13	0,13					
Anthraceen	mg/kg ds	0,094	0,094					
Fluorantheen	mg/kg ds	0,55	0,55					
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0,38	0,38					
Chryseen	mg/kg ds	0,38	0,38					
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0,23	0,23					
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0,47	0,47					
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	0,33	0,33					
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	0,38	0,38					
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	3	2,979	*	0,35	1,5	20,8	40

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
6	11874167	MMOG06

Eindoordeel: Overschrijding Achtergrondwaarde

Gebruikte afkortingen

-	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
*	groter dan Achtergrondwaarde
**	groter dan Tussenwaarde
***	groter dan Interventiewaarde

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
RG	Vereiste Rapportagegrens
AW	Achtergrondwaarde
T	Tussenwaarde
I	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.
Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/
N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

BoToVa T12 Toetsing Wbb grond

Projectnummer	K205811
Projectnaam	Nieuwe Stationsstraat (Podium 26) te Arnhem
Ordernummer	K205811
Datum monstername	18-02-2021
Monsternemer	D. van Konijnenburg
Certificaatnummer	2021026185
Startdatum	18-02-2021
Rapportagedatum	24-02-2021

Analyse	Eenheid	7	GSSD	Oordeel	RG	AW	T	I
Bodemtype correctie								
Organische stof		0,7						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		2,4						
Voorbehandeling								
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd						
Bodemkundige analyses								
Droge stof	% (m/m)	92,8	92,8					
Organische stof	% (m/m) ds	<0,7	0,49					
Gloeirest	% (m/m) ds	99						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	2,4	2,4					
Metalen								
Barium (Ba)	mg/kg ds	27	99,64		20	190	555	920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0,20	0,2395	-	0,2	0,6	6,8	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	4,2	14,15	-	3	15	103	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	7,1	14,49	-	5	40	115	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	0,32	0,4568	*	0,05	0,15	18,1	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	-	1,5	1,5	95,8	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	8,4	23,71	-	4	35	67,5	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	13	20,31	-	10	50	290	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	26	60,47	-	20	140	430	720
Minerale olie								
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	10,5					
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	17,5					
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	17,5					
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	38,5					
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5,0	17,5					
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	21					
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	122,5	-	35	190	2600	5000
Polychloorbifenylen, PCB								
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0035					
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0245	-	0,007	0,02	0,51	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK								
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Fluorantheen	mg/kg ds	0,062	0,062					
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Chryseen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,38	0,377	-	0,35	1,5	20,8	40

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
7	11874168	MMOG07

Eindoordeel: Overschrijding Achtergrondwaarde

Gebruikte afkortingen

-	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
*	groter dan Achtergrondwaarde
**	groter dan Tussenwaarde
***	groter dan Interventiewaarde

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
RG	Vereiste Rapportagegrens
AW	Achtergrondwaarde
T	Tussenwaarde
I	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.
Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/
N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

BoToVa T1 Beoordeling kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de landbodem

Projectnummer	K205811
Projectnaam	Nieuwe Stationsstraat (Podium 26) te Arnhem
Ordernummer	K205811
Datum monstername	18-02-2021
Monsternemer	D. van Konijnenburg
Certificaatnummer	2021026185
Startdatum	18-02-2021
Rapportagedatum	24-02-2021

Analyse	Eenheid	1	GSSD	Oordeel	RG Eis	AW	Wonen	Industrie	IW
Bodemtype correctie									
Organische stof		1,2							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		2,1							
Voorbehandeling									
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd							
Bodemkundige analyses									
Droge stof	% (m/m)	91,3	91,3						
Organische stof	% (m/m) ds	1,2	1,2						
Gloeirest	% (m/m) ds	99							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	2,1	2,1						
Metalen									
Barium (Ba)	mg/kg ds	38	145,4		20				920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0,20	0,2406	<=AW	0,2	0,6	1,2	4,3	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	3,9	13,56	<=AW	3	15	35	190	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	17	35,05	<=AW	5	40	54	190	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	0,16	0,2295	Wonen	0,05	0,15	0,83	4,8	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	<=AW	1,5	1,5	88	190	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	8,3	24,01	<=AW	4	35		100	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	38	59,7	Wonen	10	50	210	530	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	49	115,7	<=AW	20	140	200	720	720
Minerale olie									
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	10,5						
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	17,5						
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	8,5	42,5						
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	24	120						
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	11	55						
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	21						
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	52	260	Industrie	35	190	190	500	5000
Chromatogram olie (GC)		Zie bijl.							
Polychloorbifenylen, PCB									
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0245	<=AW	0,0049	0,02	0,04	0,5	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK									
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Fenanthreen	mg/kg ds	0,18	0,18						
Anthraceen	mg/kg ds	0,13	0,13						
Fluorantheen	mg/kg ds	1,5	1,5						
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0,87	0,87						
Chryseen	mg/kg ds	0,52	0,52						
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0,41	0,41						
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0,85	0,85						
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	0,46	0,46						
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	0,49	0,49						
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	5,4	5,445	Wonen	0,5	1,5	6,8	40	40

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
1	11874162	MMBG01

Eindoordeel: Klasse industrie

Gebruikte afkortingen

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
AW	Achtergrondwaarde
<= AW	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
RG Eis	Vereiste rapportagegrens
IW	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.
Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

BoToVa T1 Beoordeling kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de landbodem

Projectnummer	K205811
Projectnaam	Nieuwe Stationsstraat (Podium 26) te Arnhem
Ordernummer	K205811
Datum monstername	18-02-2021
Monsternemer	D. van Konijnenburg
Certificaatnummer	2021026185
Startdatum	18-02-2021
Rapportagedatum	24-02-2021

Analyse	Eenheid	2	GSSD	Oordeel	RG Eis	AW	Wonen	Industrie	IW
Bodemtype correctie									
Organische stof		0,7							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		2,4							
Voorbehandeling									
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd							
Verkleinen kaakbreker		Uitgevoerd							
Bodemkundige analyses									
Droge stof	% (m/m)	91	91						
Organische stof	% (m/m) ds	0,7	0,7						
Gloeirest	% (m/m) ds	99							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	2,4	2,4						
Metalen									
Barium (Ba)	mg/kg ds	29	107		20				920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0,20	0,2395	<=AW	0,2	0,6	1,2	4,3	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	3,3	11,12	<=AW	3	15	35	190	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	9	18,37	<=AW	5	40	54	190	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	0,077	0,1099	<=AW	0,05	0,15	0,83	4,8	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	<=AW	1,5	1,5	88	190	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	6,5	18,35	<=AW	4	35		100	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	21	32,81	<=AW	10	50	210	530	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	38	88,37	<=AW	20	140	200	720	720
Minerale olie									
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	10,5						
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	17,5						
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	7,2	36						
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	42	210						
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	25	125						
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	11	55						
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	89	445	Industrie	35	190	190	500	5000
Chromatogram olie (GC)		Zie bijl.							
Polychloorbifenylen, PCB									
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 138	mg/kg ds	0,0017	0,0085						
PCB 153	mg/kg ds	0,0018	0,009						
PCB 180	mg/kg ds	0,0014	0,007						
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0077	0,0385	Wonen	0,0049	0,02	0,04	0,5	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK									
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Fenanthreen	mg/kg ds	0,092	0,092						
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Fluorantheen	mg/kg ds	0,27	0,27						
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0,14	0,14						
Chryseen	mg/kg ds	0,15	0,15						
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0,087	0,087						
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0,17	0,17						
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	0,14	0,14						
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	0,14	0,14						
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	1,3	1,259	<=AW	0,5	1,5	6,8	40	40

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
2	11874163	MMBG03

Eindoordeel: Klasse industrie

Gebruikte afkortingen

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
AW	Achtergrondwaarde
<= AW	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
RG Eis	Vereiste rapportagegrens
IW	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.
Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

BoToVa T1 Beoordeling kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de landbodem

Projectnummer	K205811
Projectnaam	Nieuwe Stationsstraat (Podium 26) te Arnhem
Ordernummer	K205811
Datum monstername	18-02-2021
Monsternemer	D. van Konijnenburg
Certificaatnummer	2021026185
Startdatum	18-02-2021
Rapportagedatum	24-02-2021

Analyse	Eenheid	3	GSSD	Oordeel	RG Eis	AW	Wonen	Industrie	IW
Bodemtype correctie									
Organische stof		1							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		2,6							
Voorbehandeling									
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd							
Bodemkundige analyses									
Droge stof	% (m/m)	91,1	91,1						
Organische stof	% (m/m) ds	1	1						
Gloeirest	% (m/m) ds	99							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	2,6	2,6						
Metalen									
Barium (Ba)	mg/kg ds	28	100,9		20				920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0,20	0,2388	<=AW	0,2	0,6	1,2	4,3	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	4,1	13,53	<=AW	3	15	35	190	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	15	30,41	<=AW	5	40	54	190	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	0,13	0,185	Wonen	0,05	0,15	0,83	4,8	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	<=AW	1,5	1,5	88	190	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	7,6	21,11	<=AW	4	35		100	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	33	51,37	Wonen	10	50	210	530	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	49	112,8	<=AW	20	140	200	720	720
Minerale olie									
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	10,5						
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	17,5						
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	17,5						
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	38,5						
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5,0	17,5						
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	21						
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	122,5	<=AW	35	190	190	500	5000
Polychloorbifenylen, PCB									
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 138	mg/kg ds	0,0012	0,006						
PCB 153	mg/kg ds	0,0012	0,006						
PCB 180	mg/kg ds	0,0012	0,006						
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0064	0,032	Wonen	0,0049	0,02	0,04	0,5	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAH									
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Fenanthreen	mg/kg ds	0,14	0,14						
Anthraceen	mg/kg ds	0,072	0,072						
Fluorantheen	mg/kg ds	0,31	0,31						
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0,15	0,15						
Chryseen	mg/kg ds	0,12	0,12						
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0,084	0,084						
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0,16	0,16						
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	0,13	0,13						
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	0,12	0,12						
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	1,3	1,321	<=AW	0,5	1,5	6,8	40	40

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
3	11874164	MMBG05

Eindoordeel: Klasse wonen

Gebruikte afkortingen

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
AW	Achtergrondwaarde
<= AW	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
RG Eis	Vereiste rapportagegrens
IW	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.
Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

BoToVa T1 Beoordeling kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de landbodem

Projectnummer	K205811
Projectnaam	Nieuwe Stationsstraat (Podium 26) te Arnhem
Ordernummer	K205811
Datum monstername	18-02-2021
Monsternemer	D. van Konijnenburg
Certificaatnummer	2021026185
Startdatum	18-02-2021
Rapportagedatum	24-02-2021

Analyse	Eenheid	4	GSSD	Oordeel	RG Eis	AW	Wonen	Industrie	IW
Bodemtype correctie									
Organische stof		0,7							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		2,8							
Voorbehandeling									
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd							
Bodemkundige analyses									
Droge stof	% (m/m)	91	91						
Organische stof	% (m/m) ds	<0,7	0,49						
Gloeirest	% (m/m) ds	99							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	2,8	2,8						
Metalen									
Barium (Ba)	mg/kg ds	24	84,55		20				920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0,20	0,2381	<=AW	0,2	0,6	1,2	4,3	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	3,9	12,61	<=AW	3	15	35	190	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	8,6	17,32	<=AW	5	40	54	190	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	0,062	0,0879	<=AW	0,05	0,15	0,83	4,8	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	<=AW	1,5	1,5	88	190	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	9,8	26,8	<=AW	4	35		100	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	11	17,06	<=AW	10	50	210	530	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	30	68,4	<=AW	20	140	200	720	720
Minerale olie									
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	10,5						
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	17,5						
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	17,5						
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	38,5						
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5,0	17,5						
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	21						
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	122,5	<=AW	35	190	190	500	5000
Polychloorbifenylen, PCB									
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0245	<=AW	0,0049	0,02	0,04	0,5	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAH									
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Fluorantheen	mg/kg ds	0,064	0,064						
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Chryseen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,38	0,379	<=AW	0,5	1,5	6,8	40	40

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
4	11874165	MMOG02

Eindoordeel: Altijd toepasbaar

Gebruikte afkortingen

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
AW	Achtergrondwaarde
<= AW	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
RG Eis	Vereiste rapportagegrens
IW	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.
Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

BoToVa T1 Beoordeling kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de landbodem

Projectnummer	K205811
Projectnaam	Nieuwe Stationsstraat (Podium 26) te Arnhem
Ordernummer	K205811
Datum monstername	18-02-2021
Monsternemer	D. van Konijnenburg
Certificaatnummer	2021026185
Startdatum	18-02-2021
Rapportagedatum	24-02-2021

Analyse	Eenheid	5	GSSD	Oordeel	RG Eis	AW	Wonen	Industrie	IW
Bodemtype correctie									
Organische stof		0,7							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		2,9							
Voorbehandeling									
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd							
Bodemkundige analyses									
Droge stof	% (m/m)	92,6	92,6						
Organische stof	% (m/m) ds	<0,7	0,49						
Gloeirest	% (m/m) ds	99							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	2,9	2,9						
Metalen									
Barium (Ba)	mg/kg ds	21	73,15		20				920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0,20	0,2377	<=AW	0,2	0,6	1,2	4,3	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	<3,0	6,721	<=AW	3	15	35	190	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	7,9	15,85	<=AW	5	40	54	190	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	0,052	0,0736	<=AW	0,05	0,15	0,83	4,8	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	<=AW	1,5	1,5	88	190	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	5,6	15,19	<=AW	4	35		100	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	18	27,87	<=AW	10	50	210	530	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	29	65,8	<=AW	20	140	200	720	720
Minerale olie									
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	10,5						
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	17,5						
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	6,9	34,5						
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	24	120						
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	15	75						
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	8,9	44,5						
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	57	285	Industrie	35	190	190	500	5000
Chromatogram olie (GC)		Zie bijl.							
Polychloorbifenylen, PCB									
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0245	<=AW	0,0049	0,02	0,04	0,5	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK									
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Fluorantheen	mg/kg ds	0,12	0,12						
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0,062	0,062						
Chryseen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0,071	0,071						
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	0,066	0,066						
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	0,053	0,053						
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,54	0,547	<=AW	0,5	1,5	6,8	40	40

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
5	11874166	MMOG04

Eindoordeel: Klasse industrie

Gebruikte afkortingen

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
AW	Achtergrondwaarde
<= AW	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
RG Eis	Vereiste rapportagegrens
IW	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.
Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

BoToVa T1 Beoordeling kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de landbodem

Projectnummer	K205811
Projectnaam	Nieuwe Stationsstraat (Podium 26) te Arnhem
Ordernummer	K205811
Datum monstername	18-02-2021
Monsternemer	D. van Konijnenburg
Certificaatnummer	2021026185
Startdatum	18-02-2021
Rapportagedatum	24-02-2021

Analyse	Eenheid	6	GSSD	Oordeel	RG Eis	AW	Wonen	Industrie	IW
Bodemtype correctie									
Organische stof		1,1							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		2,4							
Voorbehandeling									
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd							
Verkleinen kaakbreker		Uitgevoerd							
Bodemkundige analyses									
Droge stof	% (m/m)	91,6	91,6						
Organische stof	% (m/m) ds	1,1	1,1						
Gloeirest	% (m/m) ds	99							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	2,4	2,4						
Metalen									
Barium (Ba)	mg/kg ds	35	129,2		20				920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0,20	0,2395	<=AW	0,2	0,6	1,2	4,3	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	3,5	11,79	<=AW	3	15	35	190	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	13	26,53	<=AW	5	40	54	190	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	0,3	0,4282	Wonen	0,05	0,15	0,83	4,8	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	<=AW	1,5	1,5	88	190	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	7,3	20,6	<=AW	4	35		100	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	43	67,19	Wonen	10	50	210	530	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	78	181,4	Wonen	20	140	200	720	720
Minerale olie									
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	10,5						
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	17,5						
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	5,4	27						
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	16	80						
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	11	55						
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	21						
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	41	205	Industrie	35	190	190	500	5000
Chromatogram olie (GC)		Zie bijl.							
Polychloorbifenylen, PCB									
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 138	mg/kg ds	0,001	0,005						
PCB 153	mg/kg ds	0,0011	0,0055						
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0056	0,028	Wonen	0,0049	0,02	0,04	0,5	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK									
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Fenanthreen	mg/kg ds	0,13	0,13						
Anthraceen	mg/kg ds	0,094	0,094						
Fluorantheen	mg/kg ds	0,55	0,55						
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0,38	0,38						
Chryseen	mg/kg ds	0,38	0,38						
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0,23	0,23						
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0,47	0,47						
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	0,33	0,33						
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	0,38	0,38						
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	3	2,979	Wonen	0,5	1,5	6,8	40	40

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
6	11874167	MMOG06

Eindoordeel: Klasse industrie

Gebruikte afkortingen

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
AW	Achtergrondwaarde
<= AW	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
RG Eis	Vereiste rapportagegrens
IW	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.
Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

BoToVa T1 Beoordeling kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de landbodem

Projectnummer	K205811
Projectnaam	Nieuwe Stationsstraat (Podium 26) te Arnhem
Ordernummer	K205811
Datum monstername	18-02-2021
Monsternemer	D. van Konijnenburg
Certificaatnummer	2021026185
Startdatum	18-02-2021
Rapportagedatum	24-02-2021

Analyse	Eenheid	7	GSSD	Oordeel	RG Eis	AW	Wonen	Industrie	IW
Bodemtype correctie									
Organische stof		0,7							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		2,4							
Voorbehandeling									
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd							
Bodemkundige analyses									
Droge stof	% (m/m)	92,8	92,8						
Organische stof	% (m/m) ds	<0,7	0,49						
Gloeirest	% (m/m) ds	99							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	2,4	2,4						
Metalen									
Barium (Ba)	mg/kg ds	27	99,64		20				920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0,20	0,2395	<=AW	0,2	0,6	1,2	4,3	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	4,2	14,15	<=AW	3	15	35	190	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	7,1	14,49	<=AW	5	40	54	190	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	0,32	0,4568	Wonen	0,05	0,15	0,83	4,8	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	<=AW	1,5	1,5	88	190	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	8,4	23,71	<=AW	4	35		100	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	13	20,31	<=AW	10	50	210	530	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	26	60,47	<=AW	20	140	200	720	720
Minerale olie									
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	10,5						
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	17,5						
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	17,5						
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	38,5						
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5,0	17,5						
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	21						
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	122,5	<=AW	35	190	190	500	5000
Polychloorbifenylen, PCB									
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0035						
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0245	<=AW	0,0049	0,02	0,04	0,5	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAH									
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Fluorantheen	mg/kg ds	0,062	0,062						
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Chryseen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,38	0,377	<=AW	0,5	1,5	6,8	40	40

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
7	11874168	MMOG07

Eindoordeel: Klasse wonen

Gebruikte afkortingen

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
AW	Achtergrondwaarde
<= AW	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
RG Eis	Vereiste rapportagegrens
IW	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.
Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

BIJLAGE 5: SITUERING MONSTERPUNTEN

Bijlage 5

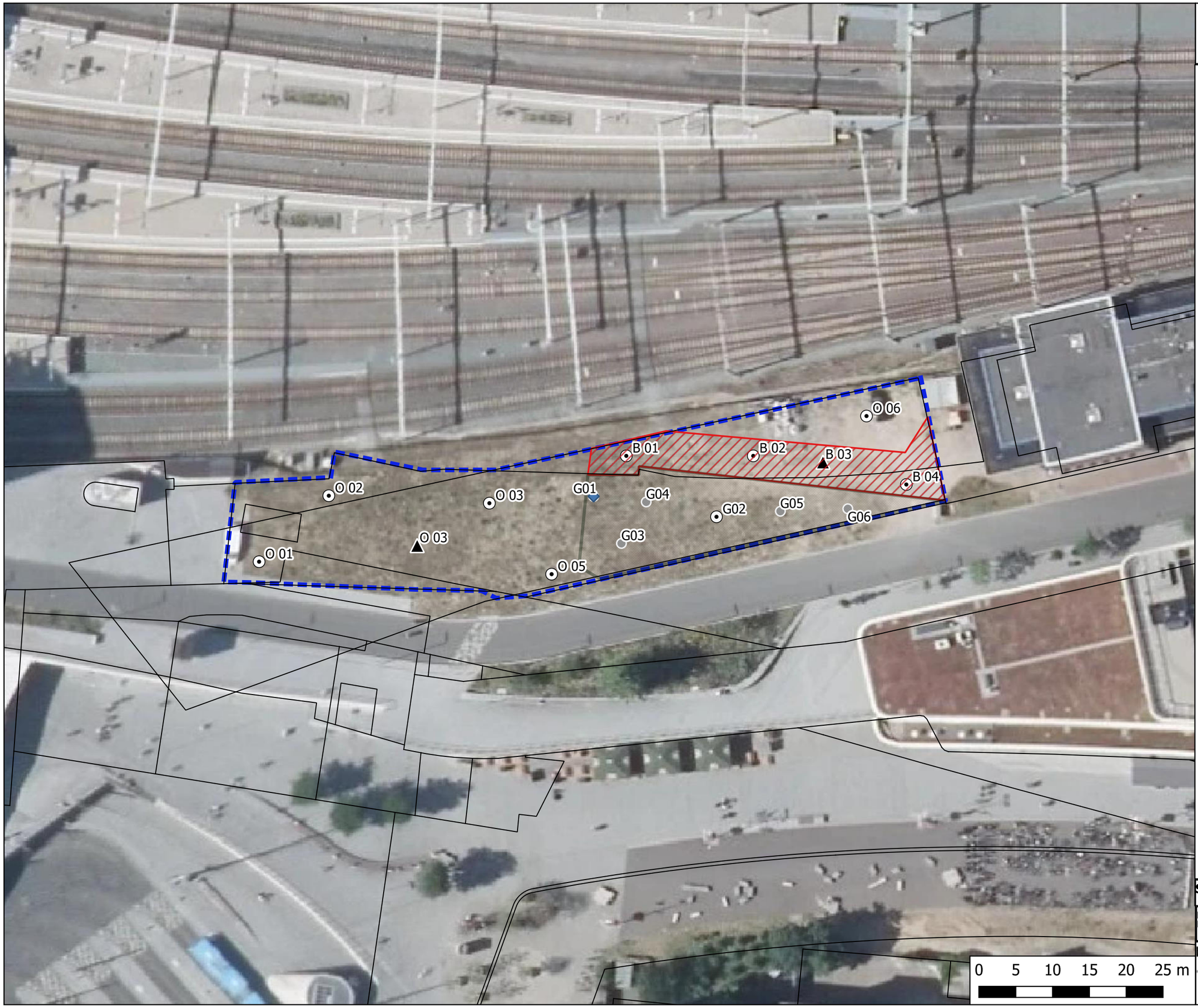

Legenda

- Gesaneerd
- verontreinigingscontouren
- Boring tot 5,5 m-mv
- Boring tot 3,0 m
- boringen 2,0 m
- boringen tot 0,5 m-mv
- onderzoekslocatie

Situatietekening

projectnummer K205811
Nieuwe Stationsstraat (podium 26) Arnhem

DE KLINKER MILIEU

BIJLAGE 6: CHECKLIST VOORONDERZOEK

Onderzoeksaspecten bij milieuhygiënisch vooronderzoek

Onderzoeksaspecten		**Aanleiding tot vooronderzoek**						
		A	B	C	D	E	F	G
1. Locatiegegevens	Eigendomssituatie	O	O					
	Hoogteligging					V		
2. Bodemopbouw en geohydrologie	Bodemopbouw	V	V		V	V	V	
	Antropogene lagen in de bodem	V	V	V	V	V	V	V
	Geohydrologie	V	V					
3. Verwachting t.a.v. de bodemkwaliteit	Geval van Ernstige bodemverontreiniging?	V		V	V	V	V	V
	Kwaliteit o.b.v. BKK	V	O	V	V	V	V	V
	O.b.v. uitgevoerde bodemonderzoeken	V	V	V	V	V		V
4. Gebruik en beïnvloeding van de locatie, verdachte situaties, activiteiten, ongewoon voorval	Voormalig	V	O	V	V	V		V
	Huidig	V	V		V	V	V	
	Toekomst		V			O		
	Asbestverdacht	V		V	V	V	V	V
5. Terreinverkenning								
V: Verplicht onderzoeksaspect O: Optioneel								

A) opstellen hypothese over de bodemkwaliteit ten behoeve van uit te voeren bodemonderzoek volgens 6.2.1;

B) opstellen hypothese over de aanwezigheid van potentieel bodembedreigende (bedrijfs)activiteiten bij nul- en eindsituatieonderzoek (Omgevingsvergunning milieu of Activiteitenbesluit, volgens 6.2.2);

C) opstellen hypothese over de bodemkwaliteitsklasse van de ontvangende bodem voorafgaande aan het toepassen van grond of baggerspecie (het Besluit bodemkwaliteit, volgens 6.2.3);

D) opstellen hypothese over de milieuhygiënische kwaliteit ten behoeve van partijkeuring, volgens 6.2.4;

E) opstellen of actualiseren van een bodemkwaliteitskaart (het Besluit bodemkwaliteit, volgens 6.2.5);

F) toetsing gebruik bodemkwaliteitskaarten bij te ontgraven grond en het toepassen van grond (het Besluit bodemkwaliteit, volgens 6.2.6);

G) opstellen hypothese over de bodemkwaliteit bij tijdelijke uitplaatsing en bij overig projectmatig grondverzet ten behoeve van het inschatten van arbeidshygiënische risico's, volgens 6.2.7.

Bijlage 14 archeologisch bureauonderzoek

Bureau voor Archeologie Rapport 1021

Nieuwe Stationsstraat, Arnhem, gemeente Arnhem: een bureauonderzoek

Colofon

titel: Bureau voor Archeologie Rapport 1021. Nieuwe Stationsstraat, Arnhem, gemeente Arnhem: een bureauonderzoek

auteur: C. de Jong

autorisatie: A. de Boer (KNA senior prospector)

datum: 19 maart 2021

ISSN: 2214-6687

© Bureau voor Archeologie
Koningsweg 244 Utrecht
T 030 245 18 95
E info@bureauvoorarcheologie.nl
I https://www.bureauvoorarcheologie.nl

Administratieve gegevens

Projectnummer	2020060201
Provincie	Gelderland
Gemeente	Arnhem
Plaats	Arnhem
Toponiem	Nieuwe Stationsstraat
Naam	Podium26
Centrum locatie (m RD)	190.420; 444.120 (x; y)
Omvang plangebied	2.260 m^2
Kadastrale gegevens	gemeentecode: 56, sectie: P, nummer(s): 6512, 6734, 6747, 6748, 6749, 6751, 6753, 6754, 6755, 6758, 6759, 6760, 6762, 6766, 6767, 6768, 6769, 6770, 6772, 6773
ARCHIS onderzoeksmeldingsnummer	4978345100 (ABU)
Soort onderzoek	een bureauonderzoek
Opdrachtgever	SAB
Uitvoerder	Bureau voor Archeologie
Kaartblad	40B
(RO) kader onderzoek	Aanvraag bestemmingsplanwijziging
Bevoegde overheid	Gemeente Arnhem
Deskundige namens	Dienst Stadsbeheer
bevoegde overheid	Afd. Openbare Ruimte en Erfgoed
	M. Defilet

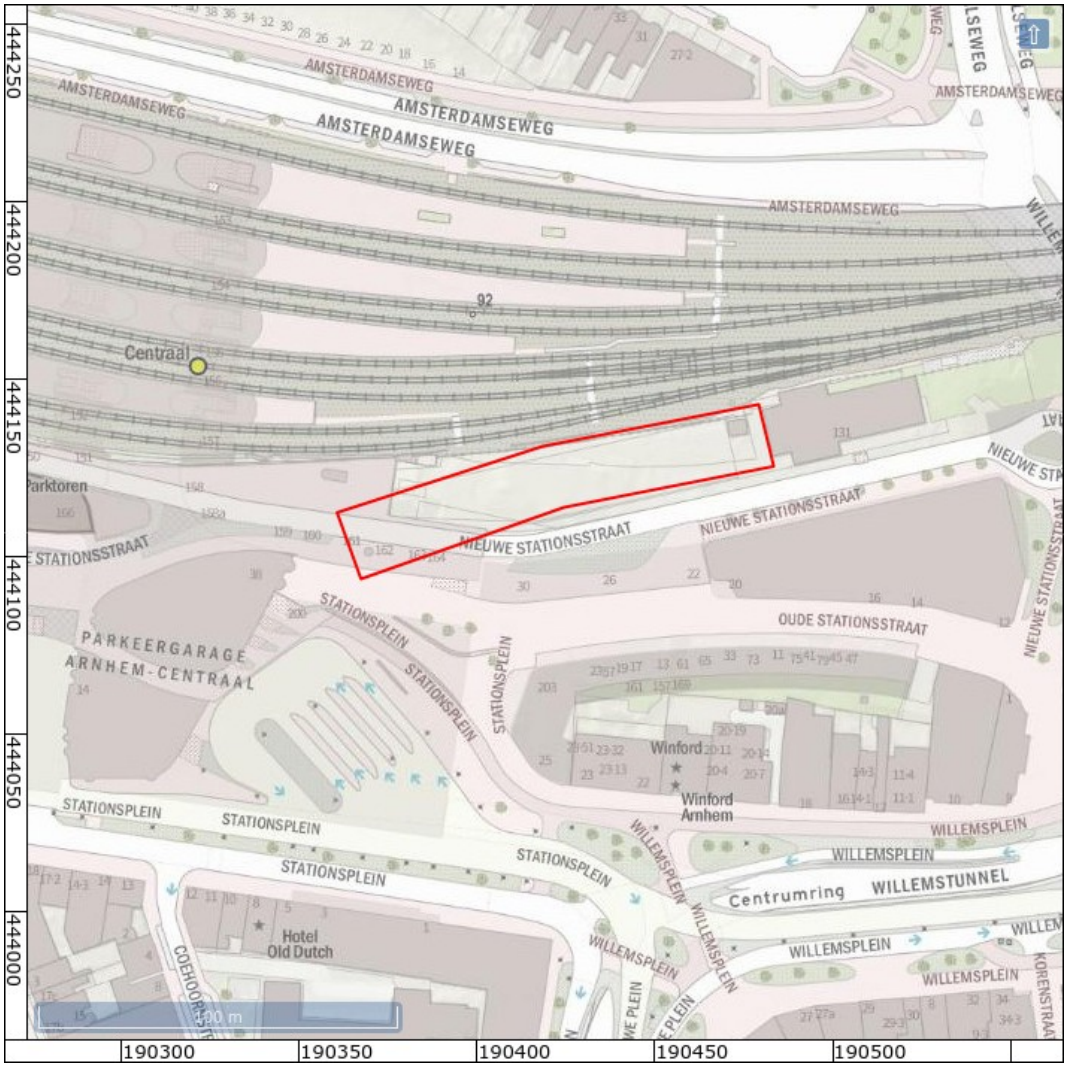

Figuur 1: Het onderzoeksgebied (kaartbeeld) met plangebied (rood; www.opentopo.nl).

Inhoudsopgave

	Samenvatting	8
1	Inleiding	9
2	Doelstelling en vraagstelling	10
3	Methode	11
4	Onderzoeksgebied en toekomstig gebruik	12
5	Huidige situatie	14
6	Aardwetenschappelijke waarden	15
7	Historische situatie	17
8	Mogelijke verstoringen	19
9	Archeologische en bouwhistorische waarden	20
10	Gespecificeerde verwachting	23
11	Conclusie	24
12	Advies	26
13	Literatuur	27
	Figuren	29

Lijst met Figuren

Figuur 1: Het onderzoeksgebied (kaartbeeld) met plangebied (rood; www.opentopo.nl)....4
Figuur 2: Luchtfoto actueel....29
Figuur 3: Topografische kaart....29
Figuur 4: Archeologische verwachtingskaart gemeente Arnhem (Boshoven e.a. 2008)....30
Figuur 5: Archeologische maatregelenkaart van de gemeente Arnhem (Gemeente Arnhem 2009)....31
Figuur 6: Ontwerptekening van beoogde ontwikkeling....32
Figuur 7: Impressie van de nieuwbouw....33
Figuur 8: Bodemverontreinigingen (rood), sanering (roze), restverontreiniging (oranje) en verontreinigd grondwater (blauw) volgens de bodeminformatiekaart van de gemeente Arnhem (Gemeente Arnhem). In de onderste afbeelding is de restverontreiniging met oranjerood aangegeven (Gebbing 2013)....34
Figuur 9: Bouwjaren volgens Basisregister Adressen en Gebouwen (Kadaster 2013)....35
Figuur 10: Luchtfoto van het plangebied (‘Google Maps’ 2017)....35
Figuur 11: Chw Omgevingsplan Binnenstad en Singels, gemeente Arnhem, concept 20 maart 2020 (‘Ruimtelijkeplannen.nl’ 2014)....36
Figuur 12: Geologische kaart (Geologische Dienst TNO 2015)....37
Figuur 12: Geologische kaart (Geologische Dienst TNO 2015)....38
Figuur 13: Geomorfologische kaart (Alterra 2004)....38
Figuur 14: Hoogte-reliëfkaart detail uit AHN3 (boven) en AHN2 (onder). Hoogtewaarden zijn in m NAP (Actueel Hoogtebestand Nederland 2018; Kadaster - PDOK 2014)....39
Figuur 15: Arnhem, 1559 (Deventer 1559)....40
Figuur 16: Arnhem, 1652 (Blaeu 1652)....40
Figuur 17: Arnhem, 1672 (De Beaurain 1672)....41
Figuur 18: Arnhem, 1715 (‘Arnhem. Plan Ignographique (sic) van Arnhem 1715. Plan Ignographique’ 1715)....41
Figuur 19: Arnhem, 1742 (De Leth 1742)....42
Figuur 20: Arnhem, 1821 (Kopie Bureau Stadsplan Arnhem 1821)....42
Figuur 21: Kadastrale minuut 1811-1832 (Kadaster 1811)....43
Figuur 22: Foto van Station Arnhem genomen tussen 1932 en 1939 (Onbekend 1932)....44
Figuur 23: 490-1570-OOSTERBEEK-1872....45
Figuur 24: 491-1576-ARNHEM-1894....45
Figuur 25: 490-1571-OOSTERBEEK-1892 en 491-1576-ARNHEM-1894....46
Figuur 26: 490-1573-OOSTERBEEK-1906 en 491-1577-ARNHEM-1906....46
Figuur 27: 490-1574-OOSTERBEEK-1912....47
Figuur 28: 491-1578-ARNHEM-1921....47
Figuur 29: 490-1575-OOSTERBEEK-1931 en 491-1579-ARNHEM-1931....48
Figuur 30: Luchtfoto van het station Arnhem uit 1923. Het plangebied ligt ongeveer binnen het rode vlak (Onbekend 1923)....48
Figuur 31: Luchtfoto station Arnhem, 1945. Linksonder is het stationspostkantoor zichtbaar. Het plangebied valt hier gedeeltelijk buiten de foto (Onbekend 1945)....49
Figuur 32: 40B-1958-Arnhem / Duiven / Huissen / Velp....50

Figuur 33: 40B-1972-Arnhem / Duiven / Huissen / Velp.....50
Figuur 34: 40B-1985-Arnhem / Duiven / Huissen / Velp.....51
Figuur 35: 40B-1995-Arnhem / Duiven / Huissen / Velp.....51
Figuur 36: Topografie Arnhem in 2012 ('*topotijdreis*').....52
Figuur 37: Verdedigingswerken in 1945 (Bonnema 1945).....53
Figuur 38: Archeologische terreinen (rood), vondstlocaties (geel) en zaken (blauw) uit ARCHIS.....54
Figuur 39: Aanbevolen onderzoeksgebied in rood.....55

Lijst met Tabellen

Tabel 1: Aardkundige waarden.....16
Tabel 2: Archeologische terreinen, zaken en vondstlocaties ca. 150 m van het plangebied.....22

Samenvatting

Bureau voor Archeologie heeft een bureauonderzoek uitgevoerd voor bouwwerkzaamheden aan de Nieuwe Stationsstraat te Arnhem.

De vraagstelling van het onderzoek luidt: hoe kan rekening gehouden worden met eventuele archeologische resten bij de voorgenomen ontwikkeling? Het onderzoek is uitgevoerd in overeenstemming met de richtlijnen van de KNA, protocol 4002. Voor het onderzoek zijn kaarten, databases en literatuur geraadpleegd om te komen tot een gespecificeerde archeologische verwachting van het gebied.

In het plangebied wordt een woontoren gerealiseerd met een ondergrondse garage waardoor de bodem vergraven zal worden tot 500 cm onder maaiveld.

Het plangebied ligt in het archeologisch landschap 'Rijn-Maasdelta', in de landschapszone historische binnenstad. Het plangebied ligt op de flank van een stuwwal. De natuurlijke bodem bestaat uit grindrijke grofzandige rivierafzettingen uit het Pleistoceen.

Het plangebied ligt buiten de stad en wordt vermoedelijk gebruikt als bouwland tot de vestingwerken van Arnhem in de 17^{e} eeuw worden aangelegd. Aan het begin van 18^{e} eeuw worden de verdedigingswerken versterk met extra lunetten en grachten. In het plangebied bevindt zich een deel van de gracht. Deze bouwwerken worden in het begin van de 19^{e} eeuw weer ontmanteld. De grachten worden gevuld met materiaal van de wallen.

Tussen 1838 en 1845 wordt het spoor van Arnhem naar Amsterdam aangelegd. Het station ligt direct ten westen van het plangebied. Het station wordt daarna een aantal keer verbouwd. In (de omgeving van) het plangebied wordt hierbij meerdere malen gebouwd en gesloopt. Het meest recente gebouw is een tijdelijk station dat gedeeltelijk in het plangebied heeft gestaan tussen 2006 en 2012. Bij de werkzaamheden aan het nieuwe station is een deel in het westen van het plangebied afgegraven waardoor hier geen archeologische resten meer worden verwacht.

In het plangebied kunnen resten van 18^{e} eeuwse vestingwerken aanwezig zijn. Het gaat om een gracht en een deel van een lunet. De gracht is gedempt in de 19^{e} eeuw en vanaf die periode wordt er meermaals gebouwd en gesloopt in het plangebied. Door de werkzaamheden in de 19^{e} en 20^{e} eeuw is de bovengrond zeer waarschijnlijk verstoord. Delen van de gracht en de basis van de wallen kunnen echter nog wel aanwezig zijn in de ondergrond. Daarom adviseert Bureau voor Archeologie een vervolgonderzoek in de vorm van een proefsleuvenonderzoek uit te laten voeren. Hiermee kan bepaalt worden of de vestingwerken aanwezig zijn. Als dat het geval blijkt te zijn, dan kan nader worden bepaald wat daarvan de waarde is en hoe hiermee bij de beoogde ontwikkeling mee moet worden omgegaan.

1 Inleiding

Bureau voor Archeologie heeft een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd voor de bouw van een toren bestemd voor wonen en werken met atrium en parkeergarage aan de Nieuwe Stationsstraat te Arnhem.

Het archeologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van de aanvraag van een bestemmingsplanwijziging.

De ligging van het plangebied is weergegeven in fig. 1. Vanwege het gemeentelijke archeologische beleid moet voor de beoogde ontwikkeling een archeologisch onderzoek worden uitgevoerd.

Het onderzoek is uitgevoerd onder certificaat BRL SIKB 4000,[1] in overeenstemming met de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA versie 4.1).

Het onderzoek bestaat uit een bureauonderzoek. Met de bevindingen wordt aan het einde van het rapport een advies gegeven hoe bij het project rekening kan worden gehouden met archeologische waarden.

1 https://www.kiwa.nl/upload/certificate/00094278.pdf

2 Doelstelling en vraagstelling

Het doel van het bureauonderzoek is het opstellen van een gespecificeerde archeologische verwachting zodat een beslissing genomen kan worden over hoe met eventuele archeologische waarden rekening moet worden gehouden bij de voorgenomen werkzaamheden.

De volgende onderzoeksvragen zijn in dit onderzoek gebruikt:

1. *Waaruit bestaan de voorgenomen bodemingrepen?*
2. *Wat is de landschappelijke ligging van het plangebied in termen van geomorfologie, geologie en bodemkunde?*
3. *Wat is de historische ontwikkeling van het plangebied?*
4. *Is sprake van bekende archeologische waarden (zoals AMK terreinen, vondstlocaties, historische kernen) in het plangebied en directe omgeving, en zo ja welke?*
5. *Kunnen archeologische resten in het plangebied aanwezig zijn? Zo ja, wat is daarvan op hoofdlijnen de omvang, ligging, aard en datering?*
6. *Welke vervolgstap(pen) kunnen worden genomen om rekening te houden met (mogelijke) archeologische resten?*
7. *Indien vervolgonderzoek wordt geadviseerd: Welke methode(n), techniek(en) en strategie(ën) van Inventariserend veldonderzoek zijn hiervoor geschikt?*

3 Methode

Het bureauonderzoek is uitgevoerd in overeenstemming met de richtlijnen van de KNA 4.1, protocol 4002.[2]

Voor het onderzoek zijn kaarten, databases en literatuur geraadpleegd om tot een gespecificeerde archeologische verwachting van het gebied te komen. Eerst wordt het plan- en onderzoeksgebied vastgesteld en het onderzoek gemeld bij ARCHIS. Daarna wordt achtereenvolgens de aardkundige, archeologische en historische context van het te onderzoeken gebied bestudeerd. Deze gegevens leiden tot het opstellen van een gespecificeerde verwachting. In de gespecificeerde verwachting worden de mogelijk aanwezige archeologische resten beschreven in termen van onder meer diepteligging, omvang, ouderdom en conservering.

De genoemde stappen leiden tot onderhavig rapport en het openbaar maken van de resultaten bij Archis en het e-Depot voor de Nederlandse Archeologie.[3] In de hierna volgende hoofdstukken worden de belangrijkste onderzoeksgegevens gepresenteerd.

Van alle afgebeelde kaarten is het noorden boven, tenzij anders aangegeven.

2 SIKB 2018
3 Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed en Data Archiving and Networking Services

4 Onderzoeksgebied en toekomstig gebruik

Afbakening plan- en onderzoeksgebied

De ligging van het plangebied staat afgebeeld in fig. 1. Het plangebied ligt in de gemeente Arnhem in de gelijknamige plaats. De locatie ligt aan het adres Nieuwe Stationsstraat. Het plangebied is 120 m lang en 20 m breed en heeft een omvang van 2.260 m^2.

Het plangebied ligt ten oosten van Arnhem Centraal, tussen het spoor en de Nieuwe Stationsstraat (fig. 2 en 3).

Om voldoende informatie over aardkundige, historische en archeologische gegevens te verzamelen wordt een onderzoeksgebied gebruikt dat groter is dan het plangebied. Het onderzoeksgebied voor het bureauonderzoek is een zone met straal van circa 150 m om de ontwikkeling heen (fig. 1).

Overheidsbeleid

In het gebied geldt een vastgesteld gemeentelijk archeologisch beleid. Op de gemeentelijke archeologische beleidskaart uit 2009 heeft het plangebied een hoge archeologische verwachting bij een cultuurhistorisch element (fig. 4). Het cultuurhistorisch element in kwestie is de vesting van Arnhem. Op de maatregelenkaart ligt het plangebied in een archeologisch waardevol gebied (fig. 5). Het beleid is dat bij ingrepen van meer dan 30 m^2 en waarbij dieper wordt gegraven dan 40 cm onder maaiveld rekening gehouden moet worden met archeologische resten.

Ontwerp c.q. inrichtingsplan;

De beoogde ingreep bestaat uit de bouw van een woontoren met ondergrondse parkeergarage (fig. 6). Het westelijke deel van het plangebied dat over de Stationsstraat ligt zal niet (opnieuw) worden bebouwd maar betreft een overhangend bouwwerk (fig. 7)..

Aard en omvang van de toekomstige verstoring

Bij de beoogde ingreep vinden graafwerkzaamheden plaats tot 500 cm onder maaiveld. De graafwerkzaamheden vinden plaats over circa 1.500 m^2.

Milieutechnische condities,

Uit bodemonderzoek uit 2003 blijkt dat de bodem in het oostelijke deel van het plangebied verontreinigd is met koper, lood en zink tot een diepte van 200 cm -mv. Het terrein is gedeeltelijk gesaneerd. Hierbij is de grond ontgraven. In het gesaneerde deel binnen het plangebied is de ontgravingsdiepte 130 tot 210 cm (fig. 8). In een klein gedeelte is een restverontreiniging achtergebleven dat ligt tussen 210 en 270 cm -mv.

In het noorden ligt het plangebied in een zone met chloorhoudende oplosmiddelen in de grond, bodemlucht en het grondwater. De diepte van deze verontreiniging ligt tussen 21 en 55 m -mv.

Grondwaterpeil

Op de bodemkaart ligt het plangebied in de zone bebouwing. Voor deze zone is geen grondwatertrap gedefinieerd. Uit een milieukundig bodemonderzoek uit 2003 blijkt dat de grondwaterstand op ongeveer 700 cm -mv ligt.

De grondwaterstand zal door de beoogde ingrepen waarschijnlijk niet veranderen.

Consequentie van de ingrepen

Door uitvoeren van graafwerkzaamheden kunnen archeologische resten worden vergraven.

5 Huidige situatie

Bebouwing en functie

Het oostelijke deel van het plangebied is braakliggend terrein. Hierop staat een bouwwerk uit 2015 (fig. 9). In het westen van het plangebied bevinden zich ten zuiden van de Nieuwe Stationsstraat een aantal winkels (fig. 10). Deze hebben volgens de Basisadministratie Adressen en Gebouwen een bouwjaar van 2016.[4]

Bodemgebruik

De Nieuwe Stationsstraat loop door het plangebied. De rest van het oppervlak bestaat uit verhardingen.

Bestemmingsplan

Het plangebied ligt in bestemmingsplan Arnhem Centraal I (vastgesteld 26 augustus 1997). In dit plan zijn geen archeologische bestemmingen opgenomen. Voor het gebied is een omgevingsplan opgesteld “Chw Omgevingsplan Binnenstad en Singels”(concept 20 maart 2020). Een verbeelding van het plan is opgenomen in fig. 11. In het plangebied geldt de dubbelbestemming Waarde Archeologisch waardevol gebied. Dit betekent dat bij ingrepen met een omvang van meer dan 50 m^2 waarbij de bodem dieper dan 40 cm onder maaiveld wordt verstoord een rapport moet worden overlegd waaruit blijkt dat de archeologische waarde van het plangebied voldoende is vastgesteld. Met deze criteria wijkt het concept omgevingsplan iets af van het gemeentelijke beleid uit 2009 dat vrijstellingscriteria van 30 m^2 en 40 cm hanteert.

4 Kadaster 2013

6 Aardwetenschappelijke waarden

De aardkundige gegevens staan samengevat in tabel 1.

Het plangebied ligt in het archeologisch landschap 'Rijn-Maasdelta', in de landschapszone historische binnenstad.[5] Arnhem ligt ten zuiden van de stuwwal van de Veluwe. Deze stuwwal is gevormd tijdens de voorlaatste ijstijd (het Saalien), toen landijs de rivierafzettingen van de Rijn en Maas opstuwde. Hierdoor bestaat de stuwwal overwegend uit grindrijke, grofzandige rivierafzettingen (fig. 12). Tijdens de laatste ijstijd heerst in Nederland een pool-woestijnklimaat. Omdat de ondergrond permanent bevroren is, kan regen- en smeltwater moeilijk infiltreren en wordt het oppervlakkig afgevoerd. In combinatie met een gebrek aan vegetatie kan de bovengrond makkelijk eroderen waardoor dalen en puinwaaiers vormen. Een dergelijk dal ligt ten noorden en oosten van het plangebied, het dal van de Sint Jansbeek. Op de stuwwal en de hellingafzettingen langs de stuwwal komen van nature podzolgronden voor.[6]

Op de geomorfologische- en bodemkaart ligt het plangebied binnen de bebouwde kom (fig. 13). Hieruit kan niet worden afgeleidt wat zich in de natuurlijke ondergrond bevindt. Bij een archeologische onderzoek uit 2019, dat is uitgevoerd ongeveer 50 m ten zuiden van het plangebied, zijn echter gestuwde afzettingen aangetroffen. Deze afzettingen bevinden zich onder een ophogingslaag van ongeveer 1,7 m dik. Direct ten zuiden van het plangebied is grindhoudend, matig grof zand aangetroffen. De betreffende zand en grindlagen zijn geïnterpreteerd als gestuwde afzettingen (zaak 2.418.290.100, Oude stationsstraat).[7]

De oostelijke helft van het plangebied is deels milieukundig onderzocht. Uit dit onderzoek blijkt dat de bovenste 2,5 m van de bodem bestaat uit matig fijn, zwak siltig zand dat plaatselijk grindhoudend is. In de toplaag is veel puin aangetroffen. Het onderzochte gebied is voor een groot deel gesaneerd. Hierbij is de verontreinigde grond afgegraven en is de put aangevuld met schone grond. De grond is afgegraven tot 1,3 m -mv. In het plangebied is een restverontreiniging achtergebleven (fig. 8). Op deze locatie is een geotextiel aangebracht en vervolgens aangevuld. De vergravingsdiepte op deze locatie is 2,1 m -mv.

Het maaiveldniveau loopt van 28,0 m NAP in het oosten van het plangebied naar 30,3 m NAP in het westen. Op het AHN2 is de situatie zichtbaar tijdens de bouw van het nieuwe station (fig. 14). In het westen van het plangebied ligt het maaiveldniveau in de bouwput op 16,1 m NAP. Na de bouw (AHN3) ligt het maaiveld op 30 m NAP, een verschil van 14 m. In het oosten van het plangebied, ten oosten van het tijdelijke stationsgebouw op AHN2 is geen verschil in het maaiveldniveau.

5 Rensink e.a. 2015
6 Boshoven e.a. 2008
7 Leuvering, J.H.F. 2013; Koeman 2019

Bron	Situatie plangebied, omschrijving
Geologie (fig. 12)	Geologische Overzichtskaart 1 : 250 000:[8] • Ec1: Formatie van Echteld; rivierklei op rivierzand (Ec1)
Bodemkunde	Bebouwing
Geomorfologie (fig. 13)	Bebouwing
AHN (fig. 14 en 15)	Het maaiveldniveau loopt van 28,0 m NAP in het oosten naar 30,3 m NAP in het westen.

Tabel 1: Aardkundige waarden.

8 De Mulder 2003

7 Historische situatie

Uit archeologische onderzoek blijkt dat de omgeving van Arnhem al vroeg bewoond werd. De oudste vondsten dateren uit het Paleolithicum. De meeste waarnemingen dateren uit het Neolithicum en Bronstijd. Omdat het plangebied relatief hoog ligt met water in de buurt (Rijn en Sint Jansbeek), is het een geschikte locatie om te wonen. De stuwwal plateaus werden gebruikt voor begravingen, terwijl op de flanken gewoond wordt.[9]

Op de stuwwal flanken vormen van nature podzolgronden. Bij een intact profiel worden archeologische resten verwacht binnen 50 cm onder maaiveld.[10]

Arnhem is ontstaan langs de Sint Jansbeek, ten noorden van de Rijn. Eerste vermeldingen van Arnhem stammen uit de 9e eeuw. De naam is een samenstelling van heem (woonplaats) en de persoonsnaam Aro of Arn. De plaats bestaat uit een kerk en een aantal boerderijen.[11]

Arnhem krijgt in 1233 stadsrechten. In de periode erna worden de eerste muren gebouwd. Op de kaart van Jacob van Deventer uit 1559 is te zien dat de stad is omringd door een muur en (dubbele) gracht (fig. 15). Het plangebied valt nog buiten de stadsmuren en ligt langs of op een weg die een voorloper is van de huidige Amsterdamseweg. Het plangebied ligt ten noordwesten van één van de toegangspoorten van Arnhem, de Sint Janspoort.

Rond 1652 zijn verbeteringen aangebracht aan de vestingwerken, maar in de omgeving van het plangebied is nog weinig verandert (fig. 16). Het plangebied heeft voornamelijk een agrarische functie, dit kan zowel bouwland, weiland als boomgaarden zijn. Op de kaarten uit 1652 en 1672 staat rond de oostgrens van het plangebied een schuur of boerderij (fig. 16 en 17).

Vanaf 1690 vinden vernieuwingen van de vesting plaats. In 1701 wordt ten westen van Arnhem een begin gemaakt met een retranchement. Onderdeel van de vernieuwingen is dat ter hoogte van het plangebied een lunet met droge gracht wordt aangelegd (fig. 18 en 19). Het plangebied ligt waarschijnlijk gedeeltelijk in deze gracht, alhoewel de 18e eeuwse figuratieve kaart niet heel nauwkeurig op de actuele topografie geplaatst kan worden. Omdat de grachten en wallen veel onderhoud kosten, raken ze langzamerhand in verval en slibben de grachten dicht. Vanaf 1806 worden stukken van de wallen opgeruimd en vanaf 1813 worden de wallen op grote schaal ontmanteld.[12]

Op de kaart uit 1821 zijn dan ook voornamelijk restanten van de vesting zichtbaar (fig. 20). De gracht en wallen zijn zo goed als verdwenen. Op de kadastrale minuut uit 1811 tot 1832 wordt duidelijk dat het oostelijk deel van het plangebied op een plein ligt (fig. 21), terwijl het westen onbebouwde grond is.

De aanleg van de spoorlijn van Amsterdam naar Arnhem is begonnen in 1838 en gereed in 1845. Het station wordt ten westen van het plangebied gebouwd. In 1867 wordt het station al vervangen voor een moderner gebouw. Het gebouw staat op een heuvel en ligt vier meter hoger dan de tegenoverliggende gebouwen (fig. 22).[13]

9 Boshoven e.a. 2008
10 Boshoven e.a. 2008
11 Berkel en Samplonius 2006
12 Brouwer 2017; Van Genabeek 2003
13 Bramer

Op de topografische kaarten tot en met 1931 lijkt in, en ten zuiden van, het plangebied bebouwing te staan (fig. 23 tot en met 29). Deze gebouwen zijn waarschijnlijk gerelateerd aan het spoor en/of station. In 1931 lijkt het gebied verbouwd te zijn en uit een luchtfoto uit 1923 wordt duidelijk dat vanaf die tijd het plangebied deel uitmaakt van een rangeerterrein (fig. 30). Tijdens de oorlog wordt het stationsgebouw verwoest (fig. 31).

Het Stationsplein wordt afgegraven en het nieuwe station wordt in 1954 geopend.

Het rangeerterrein is nog aanwezig in 1972 maar wordt kort daarna gesloopt. In 1979 wordt het pand ten oosten van het plangebied gebouwd en in het westen het stationspostkantoor. Het postkantoor is gesloopt in 2007 en 2008. In 2006 wordt een tijdelijk station geopend dat deels in het plangebied ligt (fig. 36). Dit tijdelijke station wordt in 2012 gesloopt. In 2015 wordt het huidige station geopend.

8 Mogelijke verstoringen

In het plangebied zijn regelmatig bouwwerken en gebouwen gebouwd en gesloopt. In de 18e eeuw ligt het plangebied mogelijk op de plek van een stadsgracht of op een vestingwal. Aan het begin van de 19e eeuw is van deze bouwwerken aan het oppervlak weinig meer over.

In 1838 begint de aanleg van de spoorlijn, hiervoor is mogelijk de bodem opgehoogd of geëgaliseerd. Doordat het plangebied direct langs het spoor ligt, is het aannemelijk dat dit ook geldt voor het plangebied.

In de 20e en 21e eeuw zijn herhaaldelijk gebouwen gebouwd en gesloopt, waaronder het station.

In 2003 heeft een sanering plaatsgevonden dat gedeeltelijk overlapt met het plangebied. Hierbij is tussen 1,3 en 2,1 m grond vergraven. Op deze locatie is het tijdelijke station gebouwd dat in 2012 gesloopt is..

9 Archeologische en bouwhistorische waarden

Archeologische terreinen, vondstlocaties en zaken staan weergegeven in fig. 38 en staan toegelicht in tabel 2. De belangrijkste bevindingen worden in de lopende tekst samengevat.

In het plangebied liggen geen archeologische waarnemingen en geen (delen van) archeologische terreinen. Het plangebied is niet eerder archeologisch onderzocht.

Direct ten zuiden van het plangebied, aan de andere kant van de Nieuwe stationsstraat, blijkt uit archeologisch booronderzoek (2.418.290.100) dat in de bodem een pakket opgebracht materiaal aanwezig is. De dikte van dit pakket is ongeveer 2,5 m. Tussen 3,6 en 3,75 m onder maaiveld (20 tot 22,25 m NAP) is een puinhoudend pakket aangetroffen in twee boringen. Deze laag wordt gedateerd uit 18^{e} eeuw tot en met de Tweede Wereldoorlog. Op de kaart lijkt dit onderzoek te overlappen met het plangebied (fig. 38); de noordgrens ligt echter ten zuiden van de Nieuwe Stationsstraat.

Bij een booronderzoek op het Stationsplein (zaak 4.650.075.100) is alleen in het noordwesten de natuurlijke ondergrond aangetroffen op een diepte van 1,7 m -mv. Bij de overige boringen zijn tot 1,5 m -mv (maximale boordiepte) alleen ophogingslagen aangetroffen.

Ongeveer 40 m ten noorden van het plangebied, ten zuiden van de Amsterdamseweg, blijkt uit archeologisch proefsleuvenonderzoek (2.162.873.100) dat de bodem daar vergraven is en opgehoogd met een 2,6 m dik pakket recent puin. Op deze locatie zijn een waterput en fundamenten aangetroffen die dateren uit de tweede helft van de 19^{e} eeuw of de 20^{e} eeuw.

Het plangebied ligt op ongeveer 150 m afstand van de oude stadskern van Arnhem (AMK terrein 13.197). Het plangebied ligt op een locatie waar in de 17^{e} en 18^{e} eeuw een lunet heeft gelegen. De vesting is in het begin van de 19^{e} eeuw ontmanteld, maar restanten kunnen zich nog in de bodem bevinden.

Het plangebied ligt in het operatieterrein van Market-Garden en de Noordoever-Rijn linie. De Operatie Market Garden was een grootschalig geallieerd offensief om de Duitse troepen in het westen van Nederland af te snijden, de Westwall te omzeilen en de Schelde te bevrijden ten behoeve van de bevoorrading van Antwerpen. De Noordoever-Rijn is door de Duitsers aangelegd als verlenging van de Westwall om een eventuele vijand, komende vanuit het zuiden, op te kunnen vangen. In de omgeving van het plangebied, maar voor zover bekend niet in het plangebied, zijn tijdens de Tweede Wereldoorlog tankgrachten aangelegd (fig. 37).

Archeologische terreinen
13.197 - Arnhem - CENTRUM - Terrein van hoge archeologische waarde Terrein met daarin de oude stadskern van Arnhem. De oudste vermelding van Arnhem dateert uit 893. In de 10de en 11de eeuw wordt Arnhem ook een paar keer vermeld, maar men heeft het niet over een stad. In 1196 wordt over een tol bericht. Deze tol was tot 1220 in het bezit van de Gelderse graven. In het begin van de 13de eeuw bestond een Arnhemse korenmarkt. In 1233 krijgt Arnhem stadsrechten, in 1254 treden voor het eerst zeven schepenen op. Behalve de kloosters te Prum en Elten en de commanderie van St. Jan heeft ook de graaf van Gelre bezittingen in Arnhem. In 1315 schenkt Reinald I zijn erf met gebouwen aan het Sint-Walburgkapittel te Tiel. Van ommuring van de stad blijkt voor het eerst in 1291.
Zaken (incl. evt. bijbehorende vondsten)

2.034.925.100: Arnhem, Stationsplein

Dit onderzoek is afgemeld op 26 mei 2015, het rapport is niet beschikbaar.

2.145.060.100: Arnhem, Station Arnhem 4e perron, bureauonderzoek

De aanleg van de spoorlijn heeft gezorgd voor een grote aantasting van het bodemarchief. De ontgravingen reiken op sommige plaatsen tot dieptes van wel 20 m onder het oorspronkelijke maaiveld. Aan weerszijden van de Brantsenstraat geldt een hoge waardering omdat de bodem hier niet of nauwelijks is afgegraven (0,0-0,5 m -mv). Mogelijk kunnen er in het deel tussen de Brantsenstraat en de Amsterdamseweg aan de westzijde en de eerste ca. 45 m ten oosten van de Brantsenstraat nog resten van vestingwerken worden aangetroffen. Er wordt geadviseerd om in dit deel van het plangebied een proefsleuf aan te leggen.

Ten noordoosten van het Willemsplein geldt eveneens een hoge verwachting, met name voor nederzettingsresten vanaf de Vroege Middeleeuwen en resten van de vestingwerken. In dit deel wordt geadviseerd om een vervolgonderzoek plaats te laten vinden waarbij over de gehele lengte van het plangebied een proefsleuf wordt aangelegd. Door middel van deze proefsleuf kan de opbouw van de bodem bekeken worden. Tevens kan bepaald worden of er binnen het plangebied nog sprake is van de aanwezigheid van resten van vestingwerken of oude bebouwing.[14]

2.162.873.100: Arnhem, Station Arnhem 4e perron, proefputten\proefsleuven

De onderzochte bodem binnen het plangebied bleek tot op de vaste grond (ca. 2,6 m –mv) vergraven en vervolgens opgehoogd met een dik pakket recent puin. Van de natuurlijk gevormde bodem en resten van de vesting zijn geen resten aangetroffen. Binnen het onderzoeksgebied zijn enkel een waterput en een vijftal funderingsresten waargenomen, die in de 19e of 20e eeuw te dateren zijn. Archeologisch relevante sporen en vondsten zijn niet aangetroffen.[15]

2.293.323.100: Arnhem, Nieuwe Plein 25-27a (Hotel Haarhuis), boring

De natuurlijke bodem is in de strook ten westen van het plangebied verdwenen door (sub)recente graafwerkzaamheden. De natuurlijke ondergrond is op respectievelijk 2,8 m en 1,9 m beneden maaiveld aangetroffen. Vuursteenvindplaatsen bestaan voornamelijk uit strooiing van fragmenten vuursteen en ondiepe grondsporen, zoals haardkuilen, in de bovengrond van de oorspronkelijke bodem. Aangezien de oorspronkelijke bodem ontbreekt, zijn eventueel aanwezige vuursteenvindplaatsen al verloren gegaan. De zeer lage verwachting voor vuursteenvindplaatsen blijft daarom gehandhaafd. Nederzettingsresten uit het neolithicum tot en met de nieuwe tijd bestaan niet alleen uit fragmenten aardewerk, maar ook uit diepere sporen zoals paalgaten en afvalkuilen. Deze sporen kunnen tot in de C-horizont reiken. Hoewel vanwege het ontbreken van restanten van de oorspronkelijke bodem niet is vastgesteld hoeveel van de natuurlijke bodem is verdwenen, ontbreekt waarschijnlijk een groot deel omdat de natuurlijke ondergrond pas tussen 1,9 –2,8 m beneden maaiveld is aangetroffen. De lage verwachting voor nederzettingsresten uit het neolithicum tot en met de vroege middeleeuwen blijft daarom gehandhaafd. Tijdens het booronderzoek zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen, die wijzen op een vindplaats uit de late middeleeuwen. De middelhoge verwachting voor de late middeleeuwen wordt daarom naar laag bijgesteld. Op basis van het bureauonderzoek werden in het plangebied mogelijk restanten van de vestinggracht of vestingwerken verwacht. Restanten van de vestingwerken in de vorm van muurwerk bevinden zich echter niet ten westen van het plangebied. Ook een grachtvulling ontbreekt. In de antropogene lagen is bouwmateriaal aangetroffen, dat is gedateerd in de periode 19e/20e eeuw. De vestingwerken zijn geslecht in het begin van de 19e eeuw. Op basis van het vondstmateriaal is het dus mogelijk dat de lagen overblijfselen zijn van de gesloopte vestingwerken of dat het materiaal betreft waarmee de voormalige gracht is dichtgegooid. In de strook die is onderzocht, ontbreken echter fysieke restanten van de vestingwerken, aangezien de boringen dan gestuit zouden moeten zijn op baksteen/muurwerk.[16]

2.407.703.100: Arnhem, Arnhem Centraal, Oude Stationsstraat , begeleiding

De waarnemingen richtten zich op archeologische resten vlak onder straatniveau, boven in het ophogingspakket en er is niet door de ophogingslaag gegraven. De natuurlijke bodem is daarom niet aangetroffen. De bodemopbouw in de werkputten bestaat uit een homogeen zandpakket. Er zijn twee bakstenen structuren aangetroffen. Beide structuren dateren in de tweede helft van de 19e eeuw en hebben vermoedelijk een relatie met het oude Arnhemse station. De structuren betreffen een bakstenen fundering van een mogelijk rangeerplatform en een bakstenen put.[17]

2.418.290.100: Arnhem, Oude Stationsstraat, Oude Stationsstraat te Arnhem, boring

Uit het veldonderzoek is gebleken dat de ondergrond van het plangebied in sterke mate is beïnvloed

14 Moerman en Jolink 2007
15 Loonen en Van de Graaf 2008
16 Koeman en Hagens 2013
17 Van Dalfsen 2015

door menselijke activiteiten. Er is een aanzienlijk pakket grond opgebracht. Het vermoeden bestaat dat de bovenste 2,5 m in de tweede helft van de twintigste eeuw is opgebracht. In boring 3 en 5 is op respectievelijk 3,75 en 3,6 m beneden maaiveld een puinhoudende laag aangetroffen, waarin fragmenten baksteen, leisteen, cement, een spijker en een brokje onverbrande leem zijn waargenomen. Deze zijn mogelijk toe te schrijven aan de voormalige bebouwing, die in verschillende fasen binnen het plangebied hebben gestaan, maar het kan ook bouwpuin zijn dat van elders is aangevoerd en hier is opgebracht. Aangezien het puin niet exact kan worden gedateerd op grond van de resultaten van de boringen kan ook niet worden uitgesloten dat het puin is gerelateerd aan (resten van) de vestingwerken uit de 18e eeuw of aan tankgrachten of loopgraven uit WOII.[18]

4.554.641.100: Arnhem, Amsterdamseweg, boring

Op basis van oude kaarten is bekend dat in het plangebied lunetten van een entranchement lagen in de periode tussen ongeveer 1715 –1813. In de 19e eeuw zijn deze grotendeels geruimd. In de afgelopen eeuw raakte het terrein bebouwd. Sinds ongeveer 1990 ligt het gebied braak. Er zijn sindsdien saneringen uitgevoerd, waarbij de bodem tot 1 a 2 m -mv is ontgraven. Uit het booronderzoek blijkt dat de bodem tot in de C-horizont is verstoord. De boringen hebben geen aanwijzingen opgeleverd voorde aanwezigheid van 18e vroeg 19e eeuwse fortificaties. Wel kunnen nog resten van industrieel erfgoed worden verwacht.[19]

4.650.075.100: Arnhem, Stationsplein, boring

In het plangebied worden archeologische resten uit de Nieuwe Tijd verwacht vanaf ca. 1,0 m beneden maaiveld. Het potentiële niveau voor oudere archeologische resten uit de Middeleeuwen en de prehistorie is niet binnen de boordiepte bereikt, dus het is niet bekend of dit niveau nog intact is. Ook uit deze perioden kunnen nog sporen worden aangetroffen. Ook kunnen in het plangebied sporen worden verwacht uit de Tweede Wereldoorlog. Er geldt een concrete verwachting voor tankgrachten en loopgraven. Er is een deels intacte bodemopbouw/stratigrafie aangetroffen van historische antropogene (ophogings)lagen onder een recent pakket. De diepte vanaf waar de bodemopbouw intact is varieert van ca. 100 tot 200 cm beneden maaiveld. Op basis hiervan blijft de hoge archeologische verwachting voor resten uit de Nieuwe tijd.[20]

4.708.825.100: Arnhem, Stationsplein, proefputten\proefsleuven

Dit onderzoek is aangemeld op 22 mei 2019. Het onderzoek is nog niet afgemeld en de resultaten zijn nog niet beschikbaar.

4.717.476.100: Arnhem, Oude Stationsstraat, opgraving

Dit onderzoek is aangemeld op 25 juni 2019. Het onderzoek is nog niet afgemeld en de resultaten zijn nog niet beschikbaar.

Vondstlocaties los

1.026.191: Arnhem, Jansbinnensingel, Onbekend

Op deze locatie zijn sporen van steen bouwmateriaal aangetroffen uit de Nieuwe tijd Midden.

Tabel 2: Archeologische terreinen, zaken en vondstlocaties ca. 150 m van het plangebied.

Ongeveer 100 m ten zuiden van het plangebied staat het theater Luxor dat gebouwd is in 1915. Het is de eerste bioscoop dat gebouwd is in Arnhem.[21]

Ongeveer 130 m ten zuidoosten van het plangebied staat het kantoorgebouw “De Nederlanden van 1845”. Het pand is gebouwd in 1938.

18 Leuvering, J.H.F. 2013
19 Brouwer 2017
20 Koeman 2019
21 Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed 2017

10 Gespecificeerde verwachting

Arnhem ligt op de zuidflank van de Veluwe stuwwal. Sinds het begin van het Holoceen kan het onderzoeksgebied zijn gebruikt als woongebied. In de 16e eeuw valt het plangebied nog buiten de ommuring van de stad Arnhem. In de 17e en 18e eeuw wordt de vesting versterkt. Aan het begin van de 18e eeuw ligt het plangebied (gedeeltelijk) in een droge gracht en lunet. Ongeveer 100 jaar later worden de vestingwerken ontmanteld en fungeert het plangebied kort als plein.

Door aanleg van de 18e eeuwse vestingwerken worden in het plangebied geen archeologische resten uit periodes van vóór de 18e eeuw verwacht.

De verwachting wordt als volgt gespecificeerd:

1. Datering

In het plangebied kunnen archeologische resten uit de 18e eeuw aanwezig zijn (vestingwerken).

2. Complextype

In het plangebied kunnen resten van een 18e eeuwse gracht en mogelijk ook van de wal aanwezig zijn.

3. Omvang

De vestingwerken zijn groter dan het plangebied. De gracht die mogelijk door het plangebied loopt, is naar schatting tien tot twintig meter breed.

4. Diepteligging

Het is onduidelijk of tijdens de verschillende bouw- en sloopfases in de 19e en 20e eeuw de bodem vergraven en/of opgehoogd is. De kans is groot dat in ieder geval de eerste 1 tot 2 meter van het bodemprofiel zijn omgewerkt. Het archeologische niveau ligt daaronder.

5. Gaafheid en conservering (fysieke kwaliteit)

Aangezien de grondwaterstand dieper dan zeven meter onder maaiveld staat, zullen organische resten slecht geconserveerd zijn.

Over de gaafheid en conservering van eventuele sporen en artefacten zijn geen nadere gegevens bekend.

6. Locatie

Doordat in het westen, tijdens de bouw van het nieuwe station, de bodem afgegraven is tot 16,1 m NAP (veertien meter lager dan het huidige maaiveldniveau) worden in dit deel geen archeologische resten meer verwacht. In het gebied dat is aangegeven in fig. 39, kunnen restanten van de vesting nog aanwezig zijn.

7. Uiterlijke kenmerken (prospectie kenmerken):

De grachten zijn gedempt met materiaal van de vesting. Het kan hierbij gaan om resten van de aarden wal of puin van bijvoorbeeld muren.

8. Mogelijke verstoringen

Door sanerings-, bouw- en sloopactiviteiten in de 19e, 20e en 21e eeuw kunnen archeologische resten zijn vergraven.

11 Conclusie

1. Waaruit bestaan de voorgenomen bodemingrepen?

In het plangebied wordt een woontoren met ondergrondse parkeergarage gerealiseerd. De parkeergarage ligt ongeveer 5 m -mv.

2. Wat is de landschappelijke ligging van het plangebied in termen van geomorfologie, geologie en bodemkunde?

Het plangebied ligt op de flank van een stuwwal. De ondergrond bestaat uit, in het Pleistoceen gestuwde, grindrijke grofzandige rivierafzettingen. Op deze afzettingen komen oorspronkelijk podzolgronden voor. Het is onduidelijk wat het landgebruik is voor de 16^{e} eeuw.

3. Wat is de historische ontwikkeling van het plangebied?

Voor de 17^{e} eeuw ligt het plangebied buiten de stad Arnhem en heeft het vermoedelijk een agrarische functie. In de 17^{e} en 18^{e} eeuw wordt de vesting versterkt en komt in het plangebied een lunet met gracht te liggen. Deze worden ontmanteld in de 19^{e} eeuw. Ten noorden van het plangebied komt halverwege de 19^{e} eeuw een spoor te liggen. Vanaf die periode wordt in en rond om het plangebied herhaaldelijk gebouwd en gesloopt.

4. Is sprake van bekende archeologische waarden (zoals AMK terreinen, vondstlocaties, historische kernen) in het plangebied en directe omgeving, en zo ja welke?

Het plangebied ligt ongeveer 150 ten noordwesten van de oude stadskern van Arnhem. Volgens de gemeentelijke archeologische beleidskaart ligt het oostelijke deel van het plangebied binnen de vesting van Arnhem.

5. Is sprake van bekende bodemverstoringen?

In het westen van het plangebied is een groot deel van de bodem vergraven bij de aanleg van het nieuwe station.

Het centrale deel van het plangebied is gesaneerd door de verontreinigde grond af te graven en weer aan te vullen met schone grond. Dit is uitgevoerd tot een diepte van 1,3 m -mv en in een klein deel tot een diepte van 2,1 m -mv.

6. Kunnen archeologische resten in het plangebied aanwezig zijn? Zo ja, wat is daarvan op hoofdlijnen de omvang, ligging, aard en datering?

In het plangebied kunnen resten van verdedigingswerken uit de 18^{e} eeuw aanwezig zijn. Bij de aanleg van de vestingwerken zijn resten uit voorgaande perioden waarschijnlijk vergraven. Door de vele werkzaamheden die in het plangebied zijn uitgevoerd is onduidelijk wat de omvang van de verstoringen is. Vermoedelijk ligt in het plangebied een opgebrachte pakket van minimaal 1,5 m dik.

7. Indien vervolgonderzoek wordt geadviseerd: Welke methode(n), techniek(en) en strategie(ën) van Inventariserend veldonderzoek zijn hiervoor geschikt?

Aangezien de gracht gedempt is met materiaal van de wal, is het moeilijk om ze van elkaar te onderscheiden. Daarnaast is het goed mogelijk dat tijdens de werkzaamheden in de 19^{e} tot en met de 21^{e} eeuw de bodem verstoord is geraakt. Archeologische en milieukundige bodemonderzoeken hebben aangetoond dat in

en rondom het plangebied opgebrachte en/of verstoorde pakketten aanwezig zijn. Met boringen is het onderscheid tussen geroerde grond en grachtvullingen of stadswallen moeilijk te maken. Daarom wordt aanbevolen om door middel van een proefsleuvenonderzoek te bepalen of archeologische resten aanwezig zijn en wat daarvan de waarde is.

12 Advies

In het plangebied kunnen resten van 18e eeuwse vestingwerken aanwezig zijn. Het gaat om een gracht en een deel van een lunet. De gracht is gedempt in de 19e eeuw en vanaf die periode wordt er meermaals gebouwd en gesloopt in het plangebied. Door de werkzaamheden in de 19e en 20e eeuw is de bovengrond zeer waarschijnlijk verstoord. Diepere delen van de gracht kunnen echter nog wel aanwezig zijn in de ondergrond. In het westen van het plangebied worden geen archeologische resten meer verwacht omdat de bodem is afgegraven tot onder het archeologische niveau.

Daarom adviseert Bureau voor Archeologie een vervolgonderzoek in de vorm van een proefsleuvenonderzoek uit te laten voeren. Hiermee kan bepaalt worden of resten van vestingwerken aanwezig zijn en wat daarvan de waarde is. Vervolgens kan worden bepaald hoe hiermee moet worden omgegaan bij de beoogde ontwikkeling.

13 Literatuur

Actueel Hoogtebestand Nederland. 2018. '*AHN3*'. Digitale Hoogtekaart. https://ahn.arcgisonline.nl/ahnviewer/.

Alterra. 2004. '*Geomorfologische Kaart Nederland (GKN) Landsdekkend digitale bestand*'. Wageningen.

'*Arnhem. Plan Ignographique (sic) van Arnhem 1715. Plan Ignographique*'. 1715. Oud Archief Arnhem 3418. Gelders Archief.

de Beaurain, Cher. 1672. '*Arnheim (dans la Provence de Gueldre, Capitale de la Weluve) Rendu aux Francais par les Hollandais*'. https://www.geldersarchief.nl/bronnen/archieven?mivast=37&mizig=284&miadt=37&miaet=14&micode=1506&minr=2823911&miview=ldt.

Berkel, G. van, en C. Samplonius. 2006. *Nederlandse Plaatsnamen: Herkomst en historie*. Spectrum.

Blaeu, J. 1652. '*Aernhem*'.

Bonnema, B. 1945. '*Plattegrond van Arnhem. Verdedigingswerken, 1945-06-00*'. https://permalink.geldersarchief.nl/E5DA663F2FC94C12A6B7D91C5EA1120C.

Boshoven, E.H., A. Buesink, N.J. Krekelbergh, en L.A. Tebbens. 2008. '*Archeologische verwachtingskaart Arnhem Noord*'. BAAC-rapport 05.357. Deventer: BAAC bv.

Bramer, W. '*stationsweb.nl*'. *station Arnhem*. http://www.stationsweb.nl/station.asp?station=arnhem.

Brouwer, E. 2017. '*Bureauonderzoek en Inventariserend veldonderzoek - verkennende fase Arnhemse Heeren, Arnhem gemeente Arnhem (GD)*'. Laagland Archeologie Rapport 120. Laagland Archeologie BV.

van Dalfsen, J.W. 2015. '*Oude Stationsstraat Archeologisch onderzoek Oude Stationsstraat Een briefverslag op grond van twee waarnemingen*'. Arnhemse Archeologische rapporten 92. Gemeente Arnhem.

Deventer, Jacob van. 1559. '*Stadsplattegrond Arnhem*'. 0963 Collectie Plattegronden PL4. http://www.geldersarchief.nl/zoeken/?mivast=37&mizig=129&miadt=37&miaet=1&micode=1510&minr=3195683&milang=nl&misort=last_mod%7Cdesc&mip2=deventer&miview=ldt.

Gebbing, R.B.H. 2013. '*Beschikking evaluatieverslag NS Emplacement Arnhem CS, Wbb geval 3*'. gemeente Arnhem.

Gemeente Arnhem. 2009. '*Maatregelenkaart gemeente Arnhem*'. Gemeente Arnhem.

———. '*Bodeminformatie op de kaart Gemeente Arnhem*'. Gemeente Arnhem. https://arnhem.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=75aaab0bf6b342dd97596cd9e08abf78.

van Genabeek, R.J.M. 2003. '*Arnhem binnenstad, Archeologische verwachtingskaart*'. BAAC Rapport 02.035. BAAC BV. https://easy.dans.knaw.nl/ui/datasets/id/easy-dataset:36587/tab/1.

Geologische Dienst TNO. 2015. '*Digitaal Geologisch Model*'. Geologische Dienst TNO. https://www.dinoloket.nl/ondergrondmodellen.

'*Google Maps*'. 2017. *Google Maps*. Geraadpleegd januari 24. https://www.google.nl/maps/@52.1651634,5.0839079,3a,75y,173.46h,66.63t/data=!3m6!1e1!3m4!1sFMU6r_s05MqaRCco6bpKOg!2e0!7i13312!8i6656!6m1!1e1.

Kadaster. 1811. '*Kadastrale Minuten*'. 1832. http://beeldbank.cultureelerfgoed.nl/.

———. 2013. '*BAG-Viewer*'. http://bagviewer.geodan.nl/index.html.

Kadaster - PDOK. 2014. *AHN2 - Kadaster*. http://nationaalgeoregister.nl/geonetwork/srv/dut/search#|fff9d7cf-9929-4dde-98b8-06ceda7e5610.

Koeman, S.M. 2019. '*Bureauonderzoek en Inventariserend Veldonderzoek, verkennende fase. Stationsplein te Arnhem. Gemeente Arnhem.*' KSP rapport 18354. KSP Archeologie.

Koeman, S.M., en D. Hagens. 2013. '*Bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek, verkennend booronderzoek, Nieuw Plein 25-27a te Arnhem*'. Synthegra Archeologie Rapport S100191. Synthegra BV.

kopie Bureau Stadsplan Arnhem. 1821. '*Plattegrond van Arnhem*'. Gelders Archief. https://permalink.geldersarchief.nl/E06DB2982EAB48599AFCDE04D0C6CD03.

de Leth, H. 1742. '*Grondtekening der Stad Arnhem, 1742*'. https://proxy.archieven.nl/0/006335AF47114B0D9E91907A9ED996E2.

Leuvering, J.H.F. 2013. '*Bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek karterend booronderzoek Oude stationstraat te Arnhem*'. Synthegra Rapport S130081. Synthegra BV.

Loonen, A.F., en W.S. Van de Graaf. 2008. '*Inventariserend veldonderzoek, karterende en waarderende fase, Station Arnhem, Deelgebied 3, (4e perron) Gemeente Arnhem*'. IDDS Archeologie rapport. IDDS Archeologie B.V.

Moerman, S., en V. Jolink. 2007. '*Station Arnhem, gemeente Arnhem*'. IDDS Archeologie rapport 03620107/20992–6. IDDS Archeologie B.V.

de Mulder, E.J.F. 2003. *De ondergrond van Nederland*. Wolters-Noordhoff.

Onbekend. 1923. *Arnhem, Centraal Station en omgeving*. Foto. Gelders Archief. https://proxy.archieven.nl/0/C93787503DF6431F9EB9DA3519DCE189.

———. 1932. *Gezicht op het N.S.-station Arnhem te Arnhem, met op de voorgrond het Stationsplein en een electrische tram van het G.E.T.A.* Stichting Spoor- en Tramwegverzamelingen. https://proxy.archieven.nl/0/F5725BEC14E951AE9C8B49F2F1AE0B96.

———. 1945. *Arnhem. Station met Stationsplein*. Foto. Gelders Archief. https://proxy.archieven.nl/0/C8BD22119208476F86B983BD2CBEAB00.

Rensink, E., H.J.T. Weerts, M. Kosian, H. Feiken, en B.I. Smit. 2015. '*Archeologische Landschappenkaart van Nederland. Methodiek en kaartbeeld*'. Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. https://doi.org/10.17026/dans-xf6-ywnd.

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. 2017. '*Rijksmonumentenregister*'. *Cultureelerfgoed.nl*. https://cultureelerfgoed.nl/monumentenregister.

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, en Data Archiving and Networking Services. '*e-depot voor de Nederlandse archeologie*'. http://www.edna.nl.

'*Ruimtelijkeplannen.nl*'. 2014. Geraadpleegd augustus 12. http://www.ruimtelijkeplannen.nl/web-roo/roo/bestemmingsplannen?tabFilter=ACTUEEL.

SIKB. 2018. '*BRL 4000: Beoordelingsrichtlijn Archeologie, versie 4.1*'. SIKB. https://www.sikb.nl/doc/BRL4000/BRL%20SIKB%204000%20Archeologie%20versie%204_1.pdf.

'*topotijdreis*'. http://www.topotijdreis.nl/.

Figuren

Figuur 2: Luchtfoto actueel.

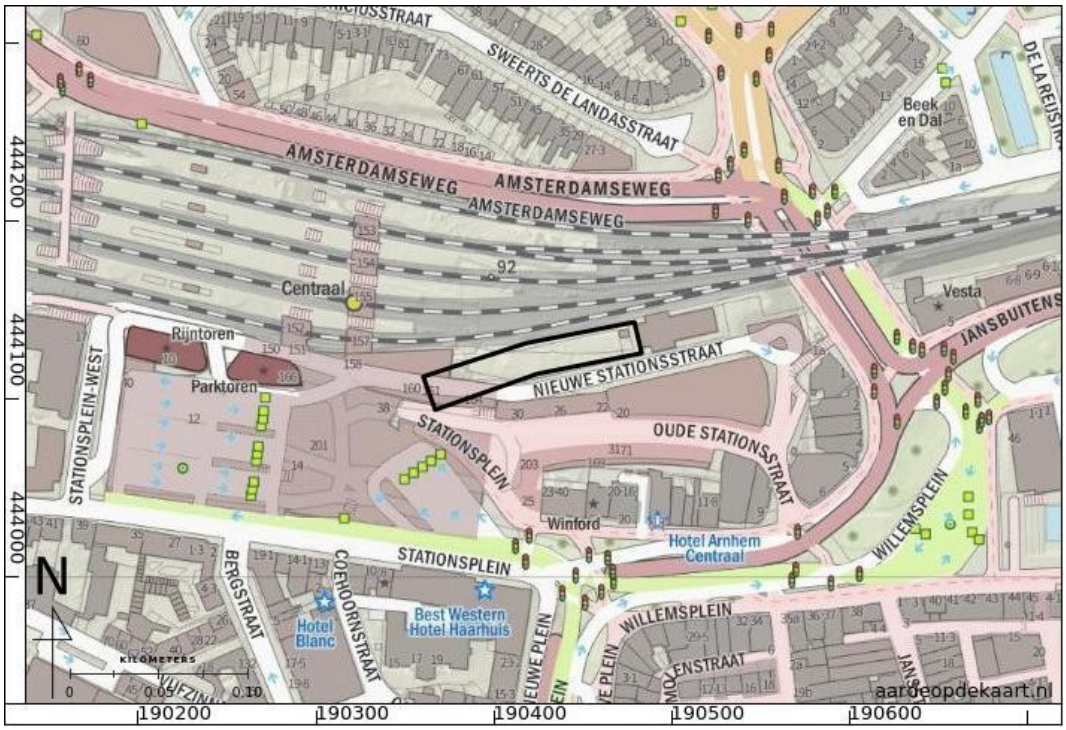

Figuur 3: Topografische kaart.

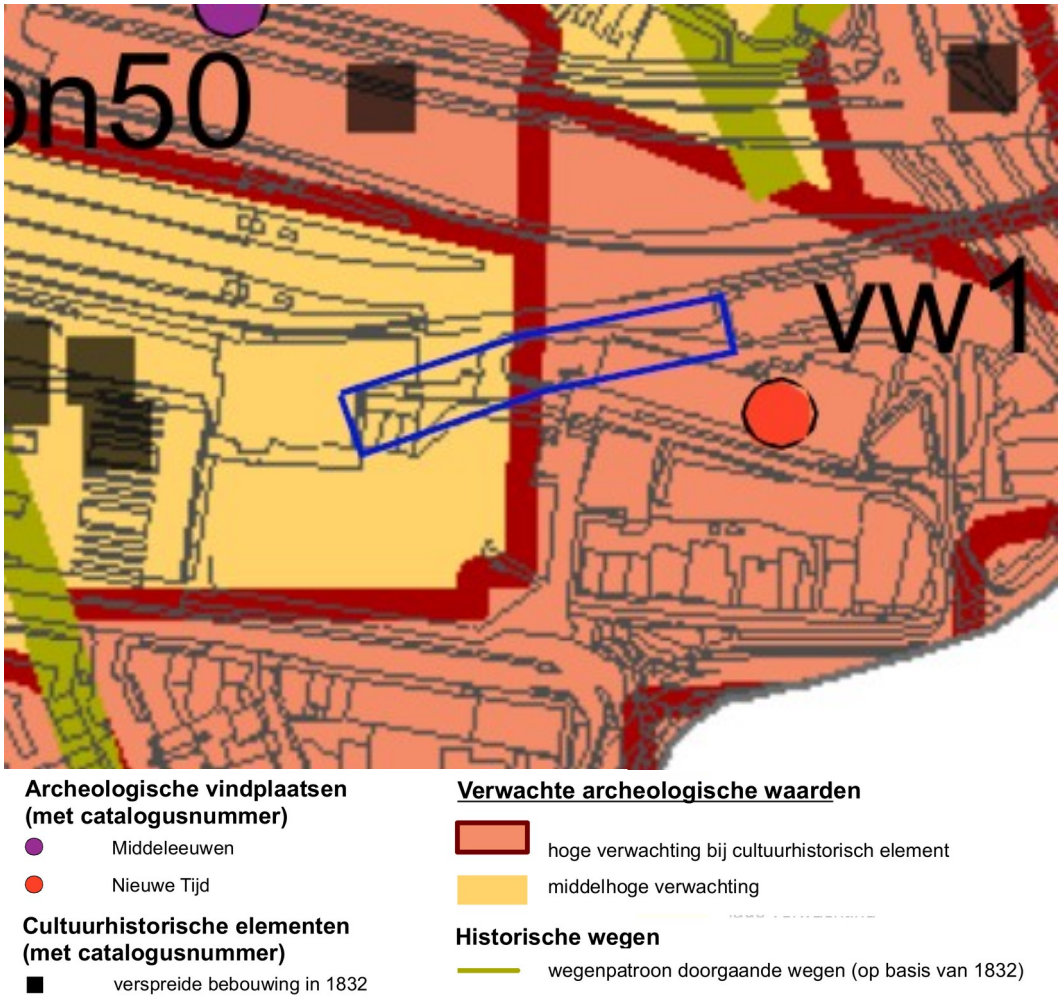

Figuur 4: Archeologische verwachtingskaart gemeente Arnhem (Boshoven e.a. 2008).

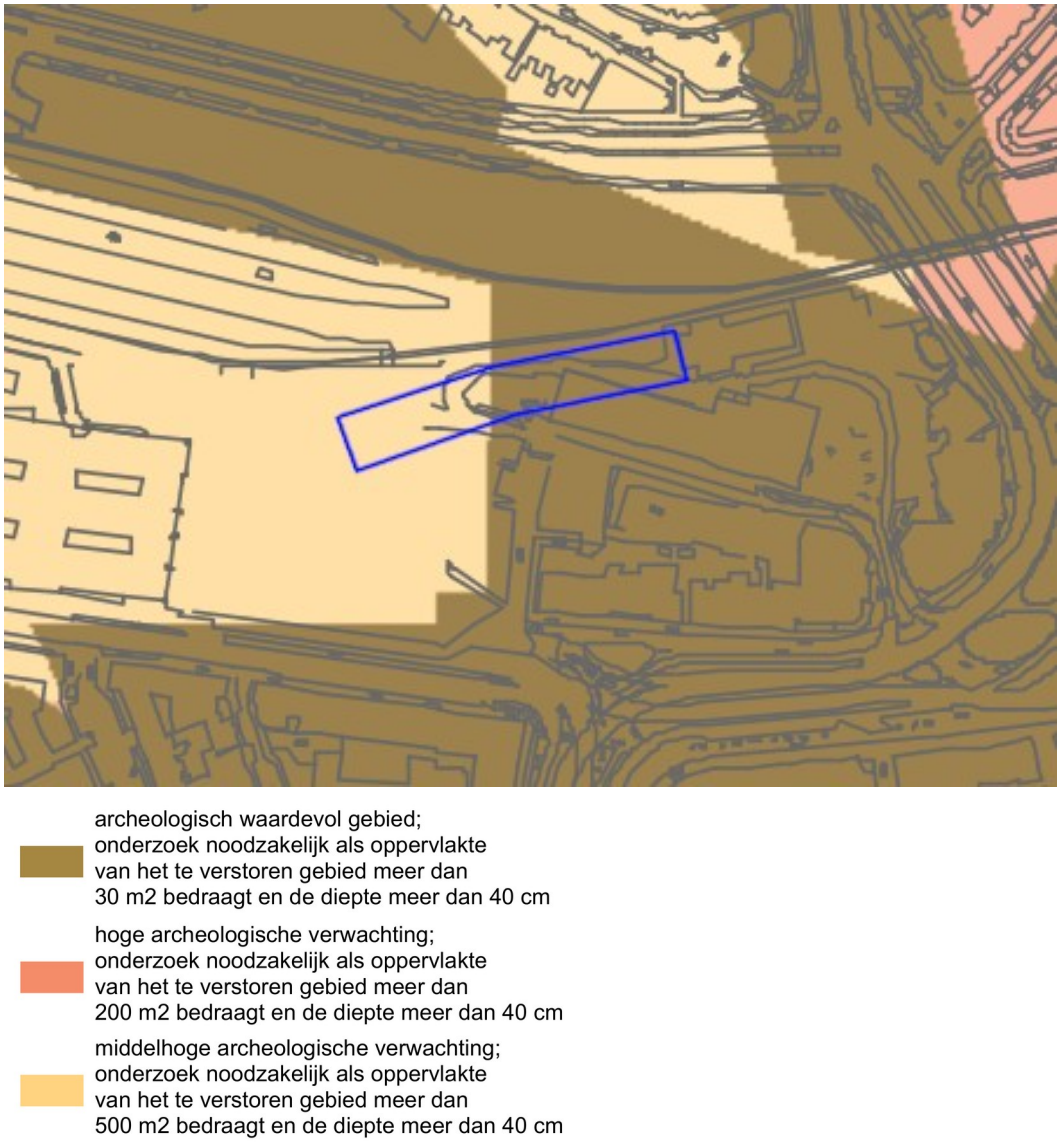

Figuur 5: Archeologische maatregelenkaart van de gemeente Arnhem (Gemeente Arnhem 2009).

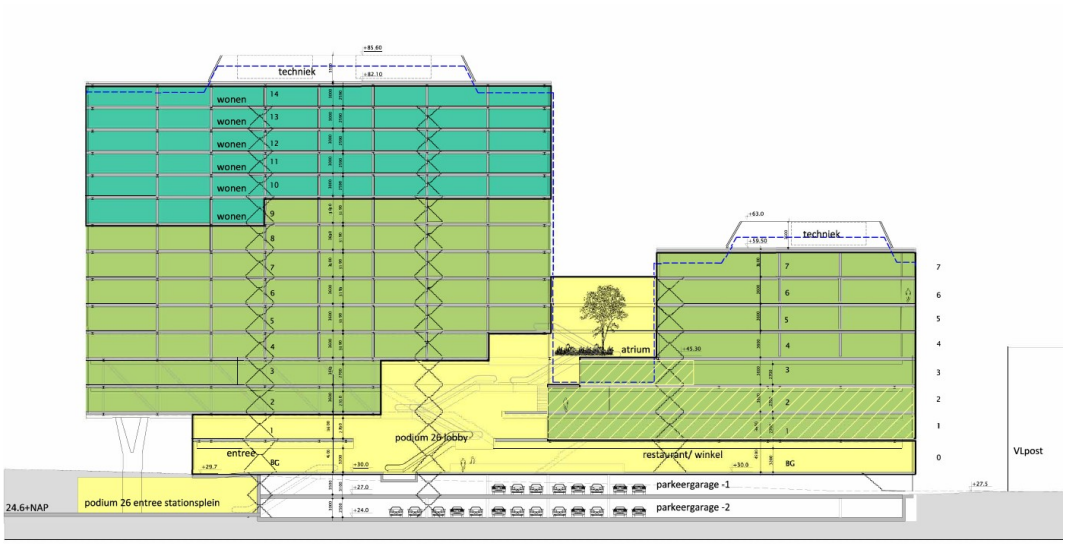

Figuur 6: Ontwerptekening van beoogde ontwikkeling.

Figuur 7: Impressie van de nieuwbouw.

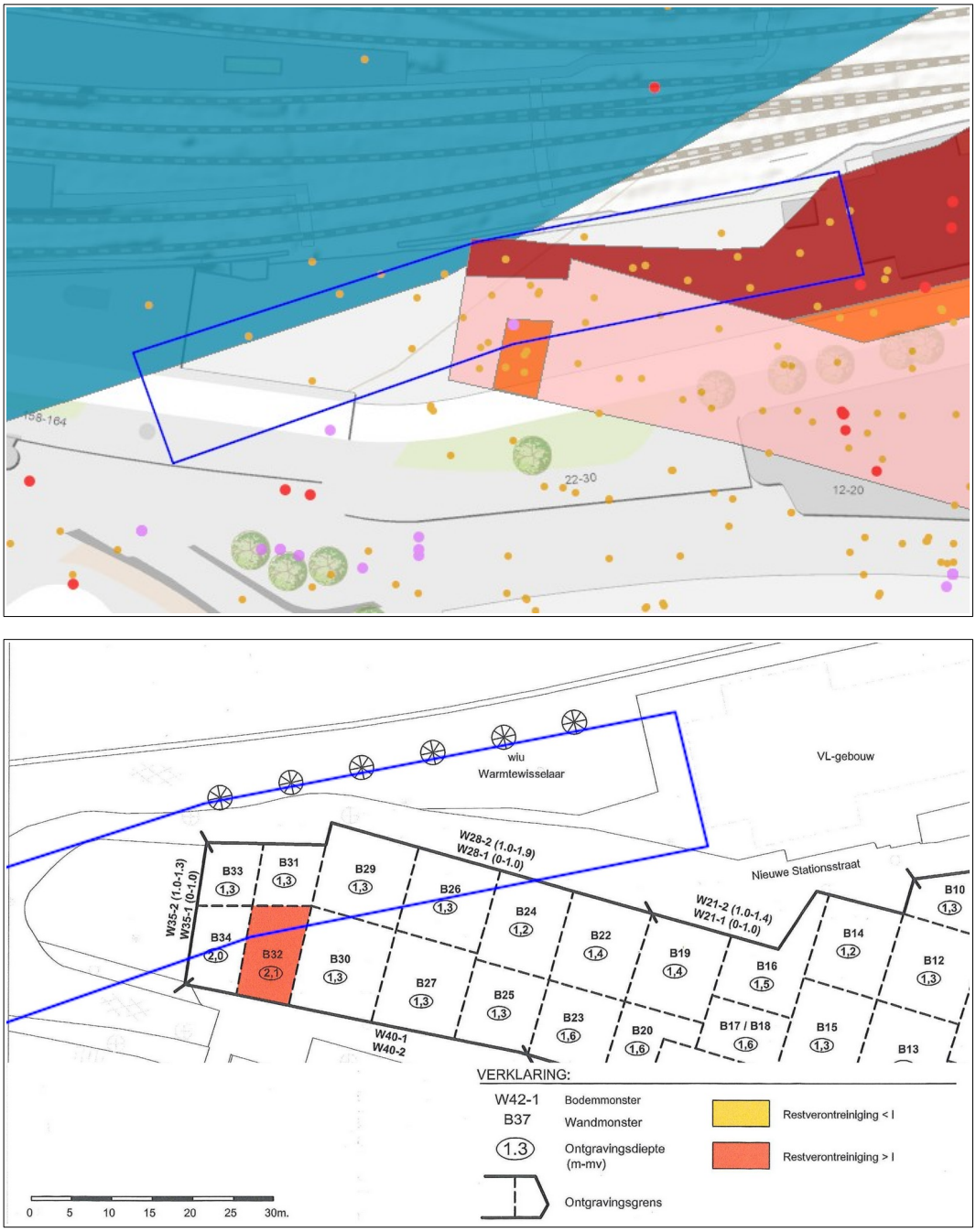

Figuur 8: Bodemverontreinigingen (rood), sanering (roze), restverontreiniging (oranje) en verontreinigd grondwater (blauw) volgens de bodeminformatiekaart van de gemeente Arnhem (Gemeente Arnhem). In de onderste afbeelding is de restverontreiniging met oranjerood aangegeven (Gebbing 2013).

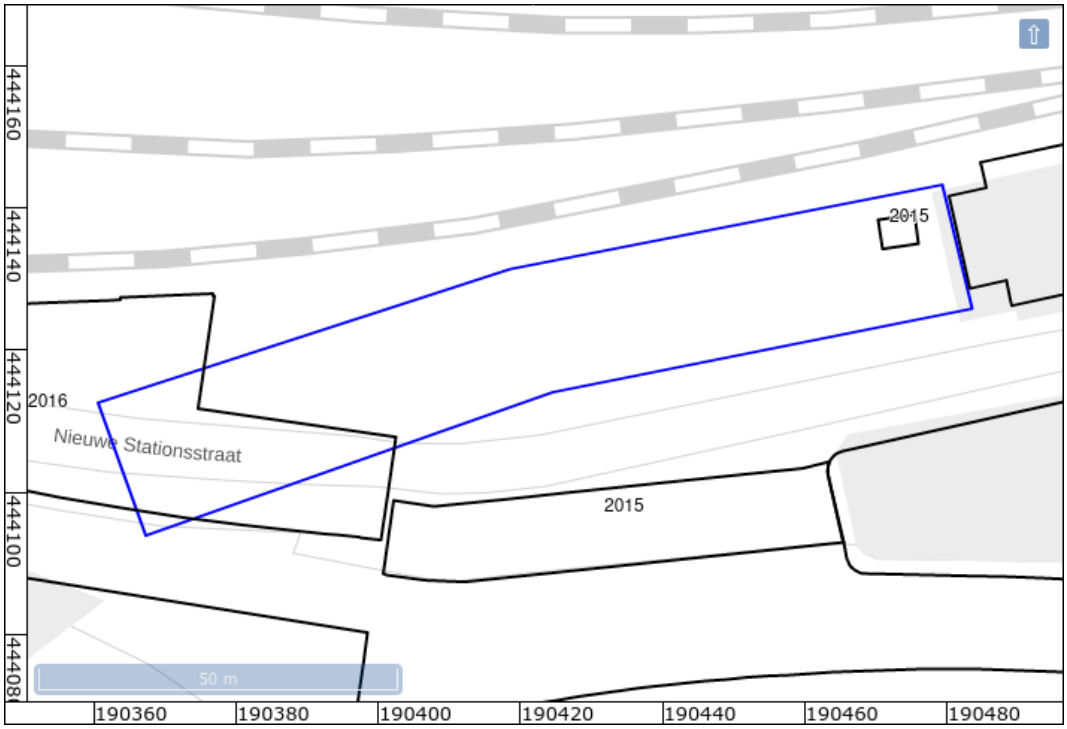

Figuur 9: Bouwjaren volgens Basisregister Adressen en Gebouwen (Kadaster 2013).

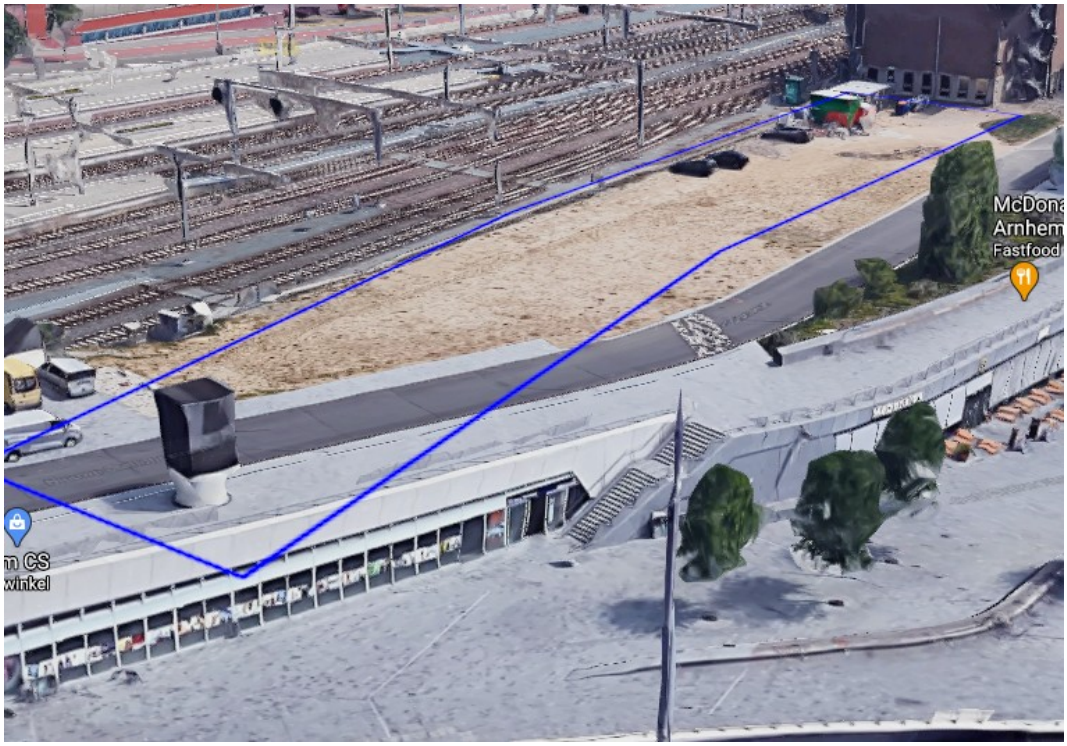

Figuur 10: Luchtfoto van het plangebied ('Google Maps' 2017).

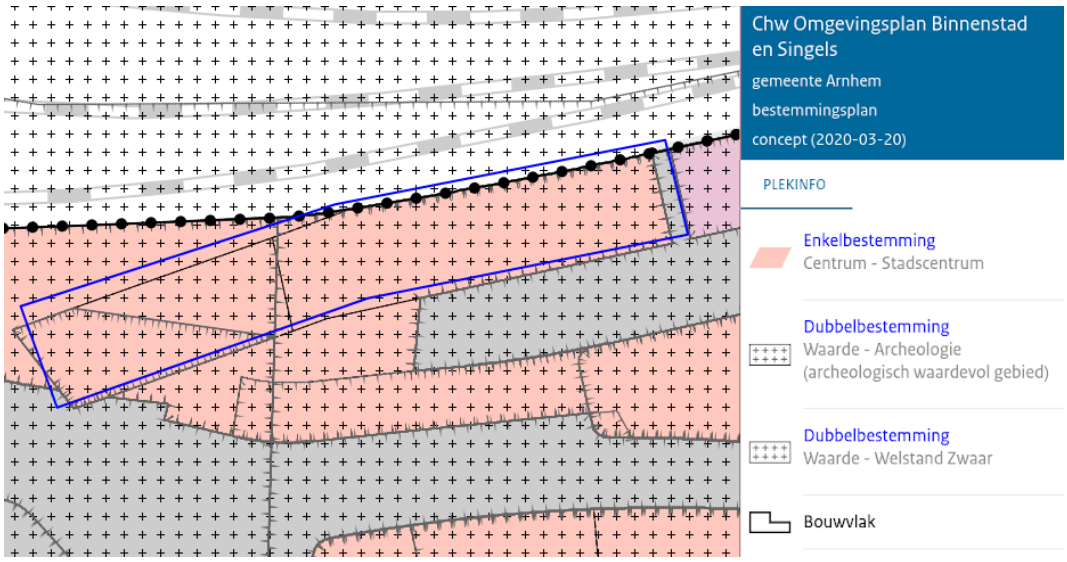

Figuur 11: Chw Omgevingsplan Binnenstad en Singels, gemeente Arnhem, concept 20 maart 2020 ('Ruimtelijkeplannen.nl' 2014).

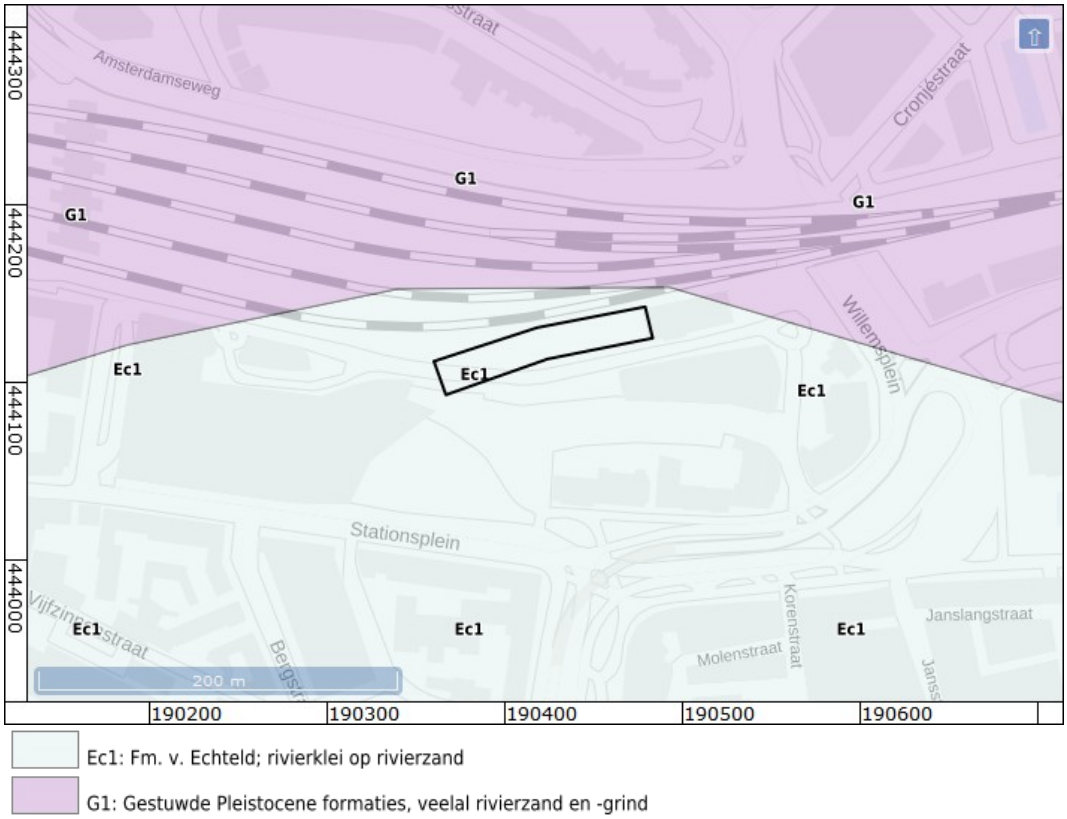

Figuur 12: Geologische kaart (Geologische Dienst TNO 2015).

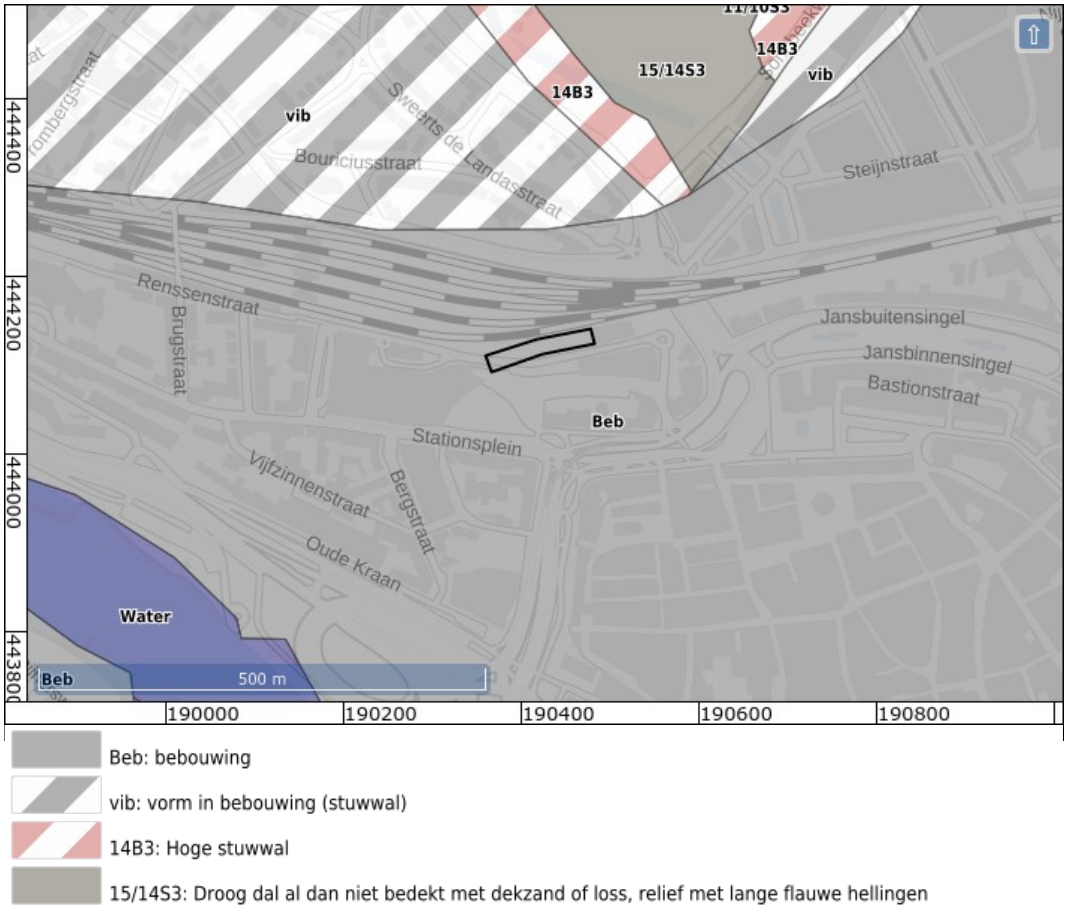

Figuur 13: Geomorfologische kaart (Alterra 2004).

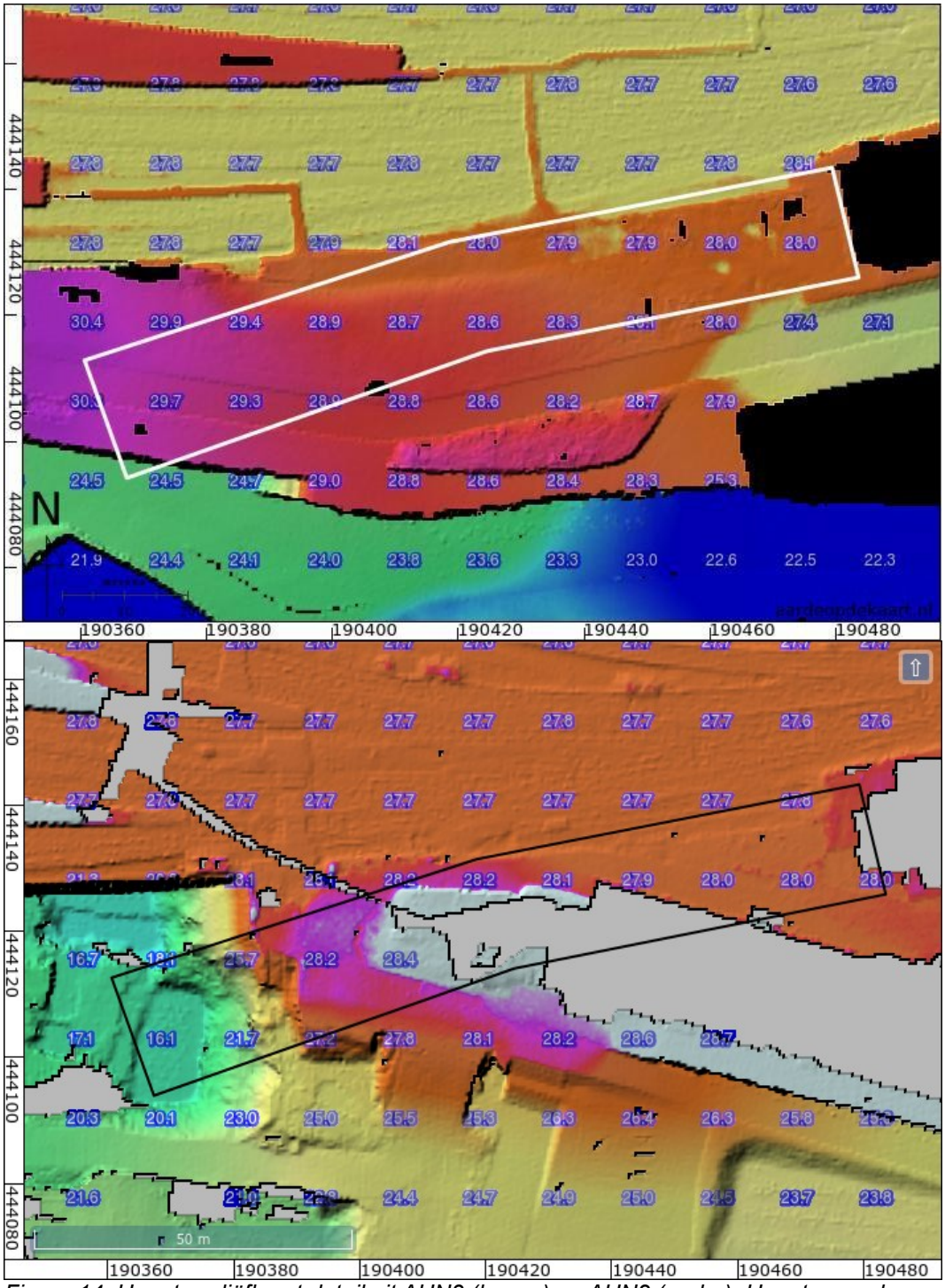

Figuur 14: Hoogte-reliëfkaart detail uit AHN3 (boven) en AHN2 (onder). Hoogtewaarden zijn in m NAP (Actueel Hoogtebestand Nederland 2018; Kadaster - PDOK 2014).

Figuur 15: Arnhem, 1559 (Deventer 1559).

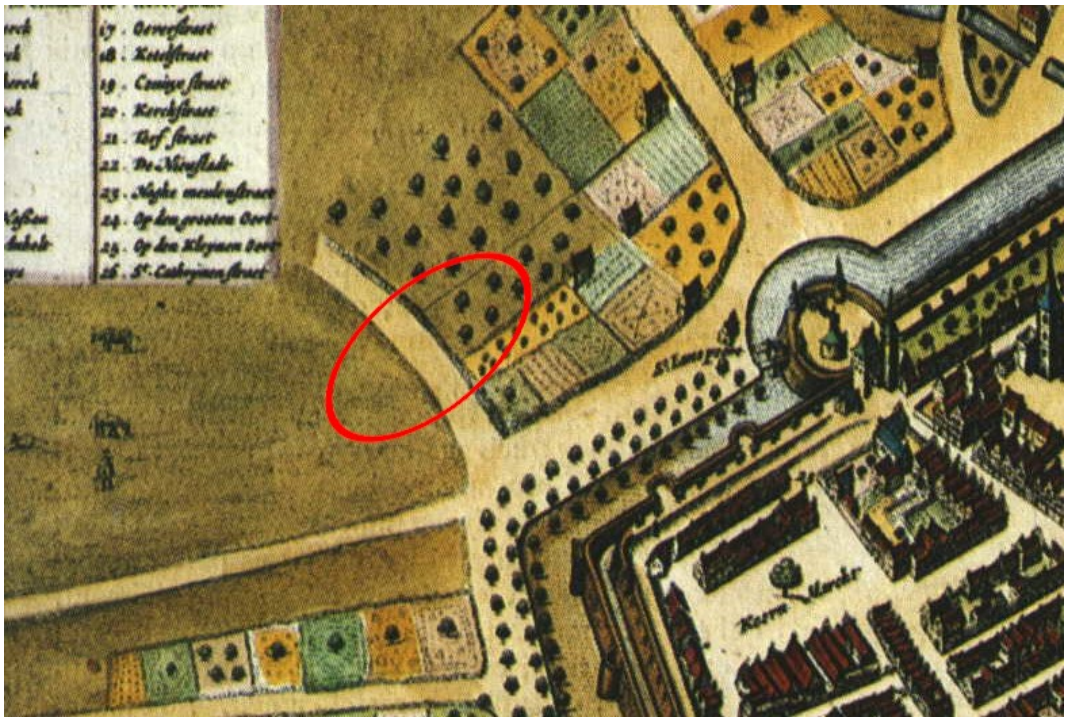

Figuur 16: Arnhem, 1652 (Blaeu 1652).

Figuur 17: Arnhem, 1672 (De Beaurain 1672).

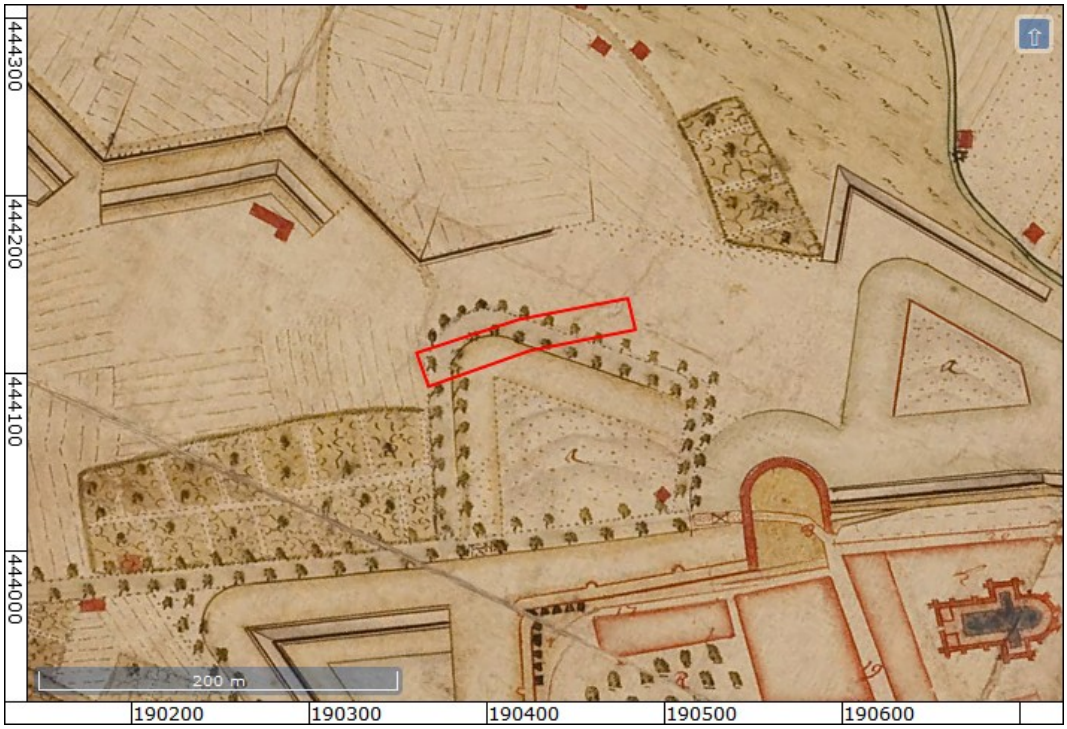

Figuur 18: Arnhem, 1715 ('Arnhem. Plan Ignographique (sic) van Arnhem 1715. Plan Ignographique' 1715).

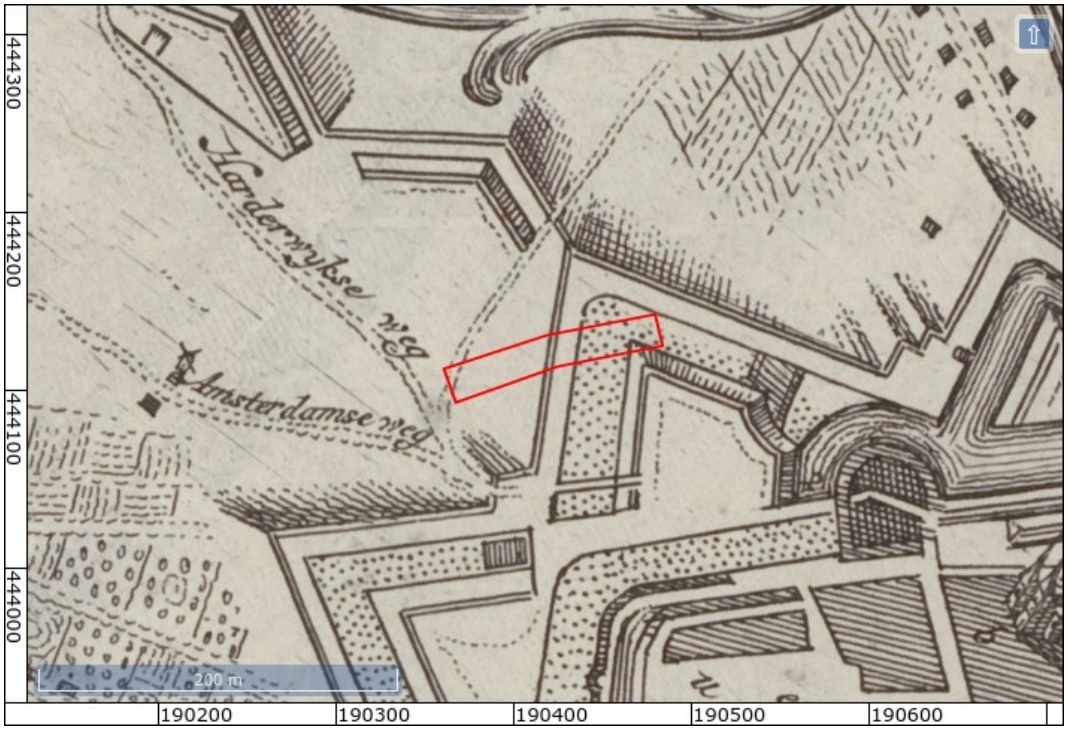

Figuur 19: Arnhem, 1742 (De Leth 1742).

Figuur 20: Arnhem, 1821 (Kopie Bureau Stadsplan Arnhem 1821).

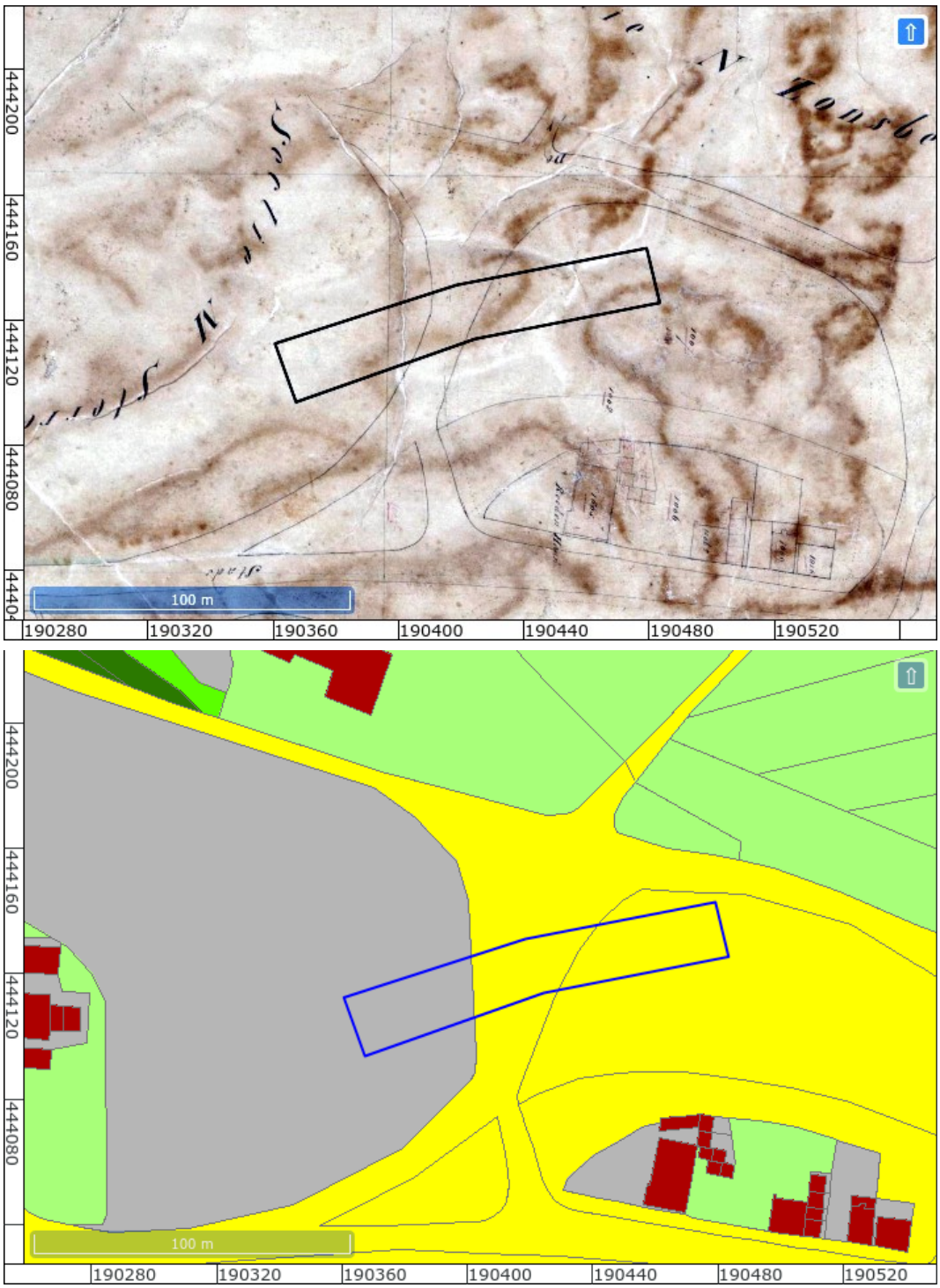

Figuur 21: Kadastrale minuut 1811-1832 (Kadaster 1811).

Boven: het origineel, onder de gedigitaliseerde versie op HISGIS.nl.

Figuur 22: Foto van Station Arnhem genomen tussen 1932 en 1939 (Onbekend 1932).

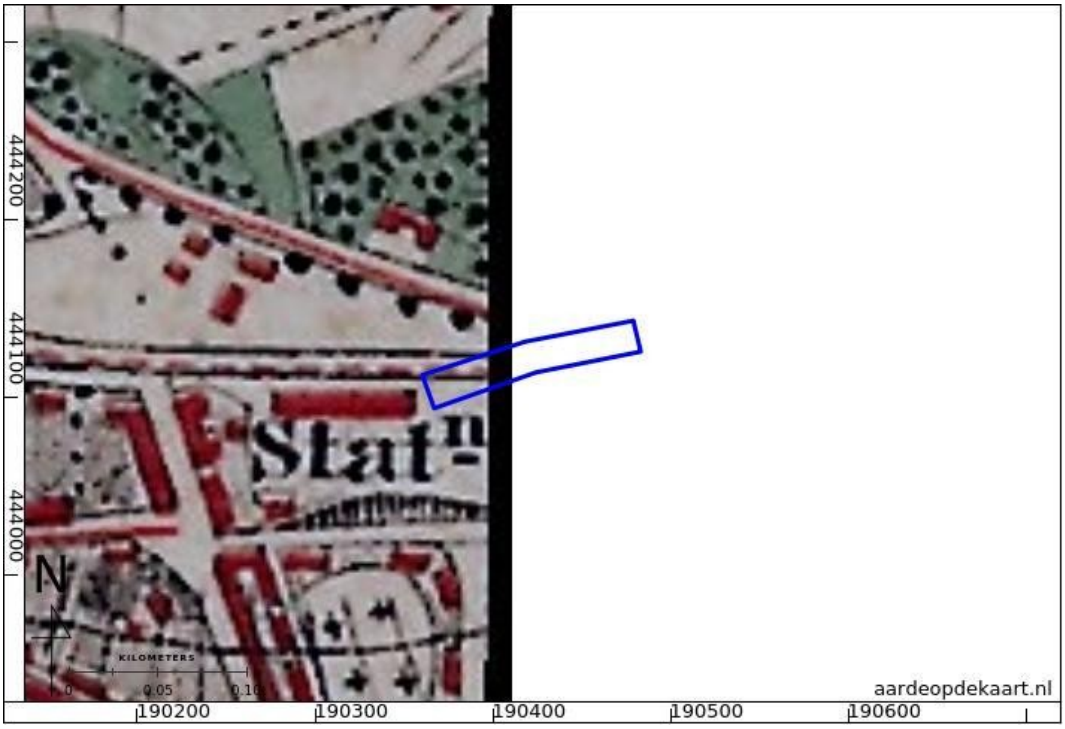

Figuur 23: 490-1570-OOSTERBEEK-1872.

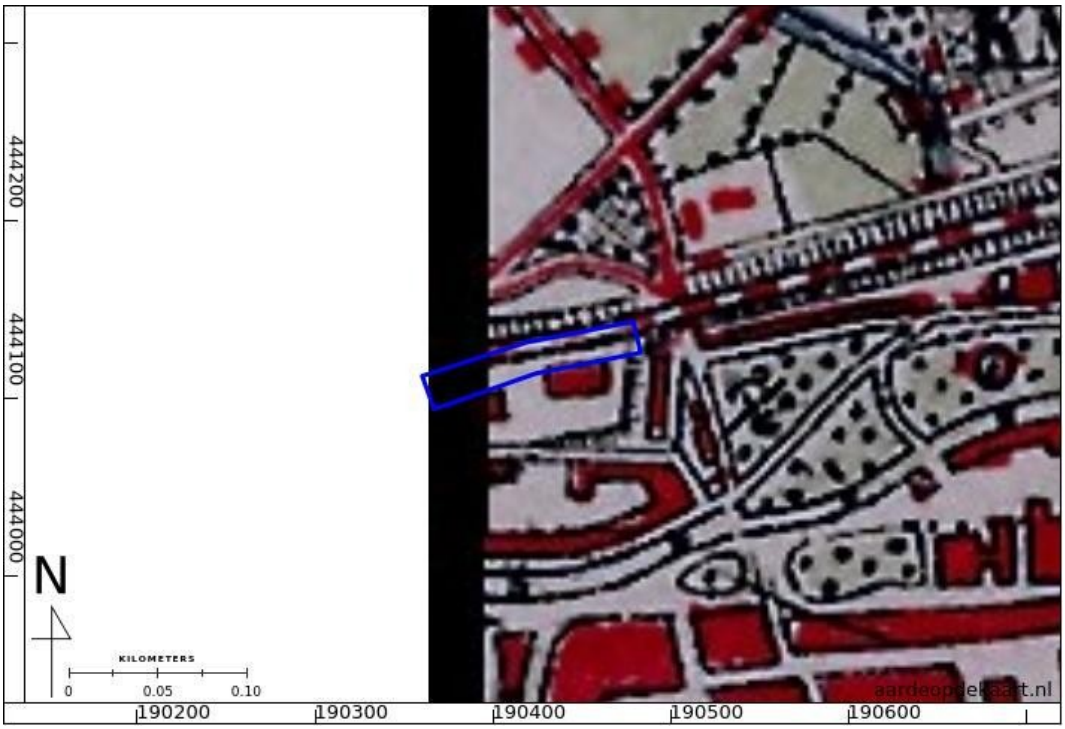

Figuur 24: 491-1576-ARNHEM-1894.

Figuur 25: 490-1571-OOSTERBEEK-1892 en 491-1576-ARNHEM-1894.

Figuur 26: 490-1573-OOSTERBEEK-1906 en 491-1577-ARNHEM-1906.

Figuur 27: 490-1574-OOSTERBEEK-1912.

Figuur 28: 491-1578-ARNHEM-1921.

Figuur 29: 490-1575-OOSTERBEEK-1931 en 491-1579-ARNHEM-1931.

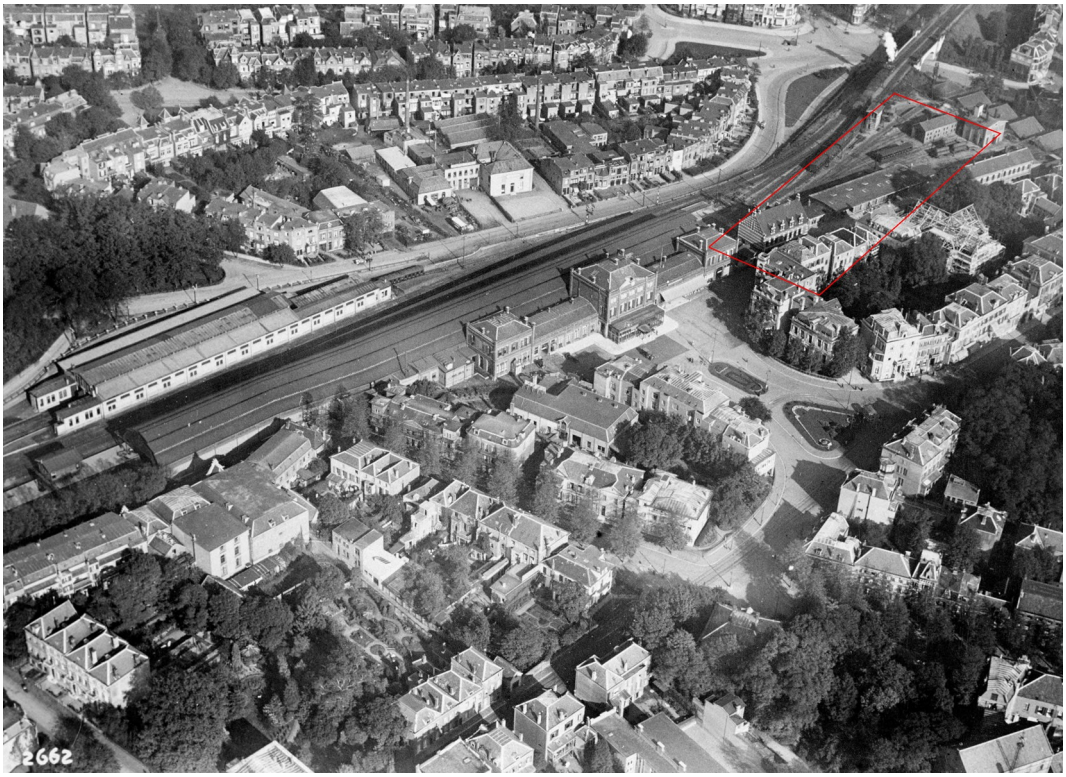

Figuur 30: Luchtfoto van het station Arnhem uit 1923. Het plangebied ligt ongeveer binnen het rode vlak (Onbekend 1923).

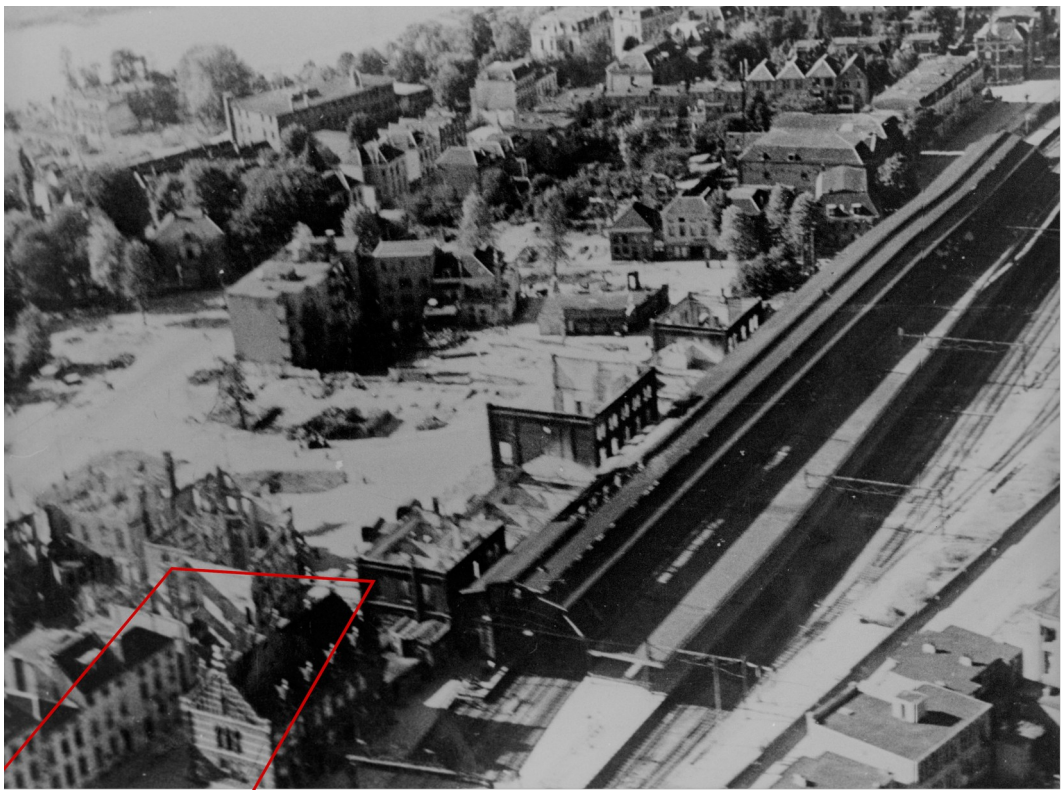

Figuur 31: Luchtfoto station Arnhem, 1945. Linksonder is het stationspostkantoor zichtbaar. Het plangebied valt hier gedeeltelijk buiten de foto (Onbekend 1945).

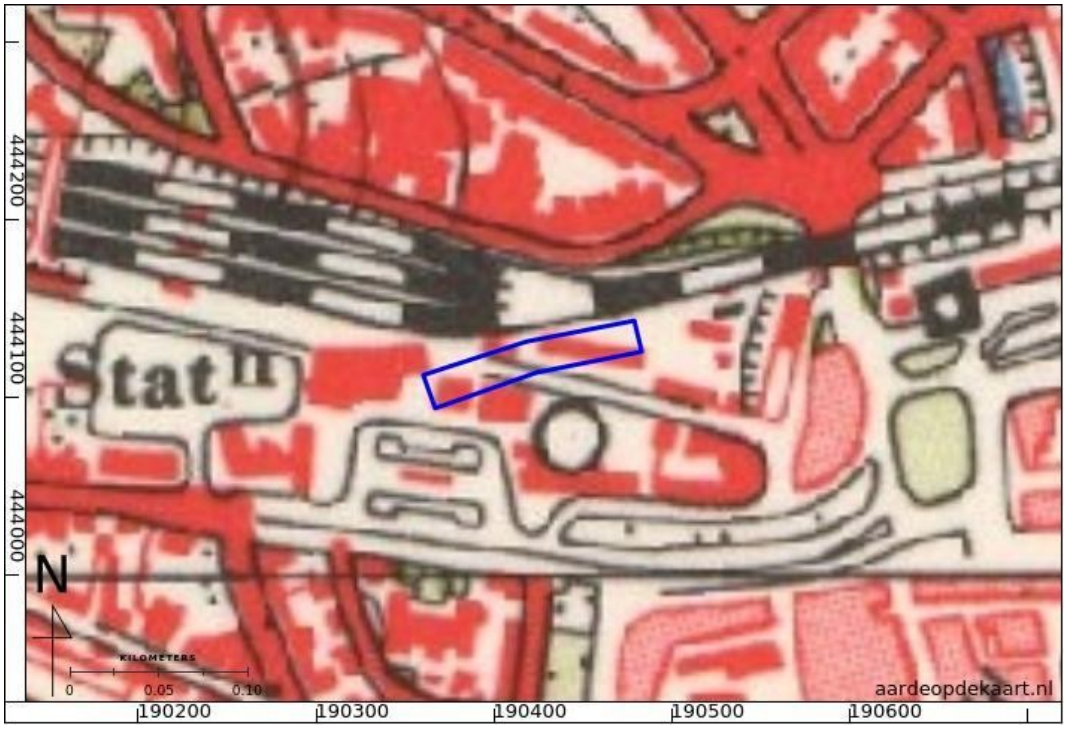

Figuur 32: 40B-1958-Arnhem / Duiven / Huissen / Velp.

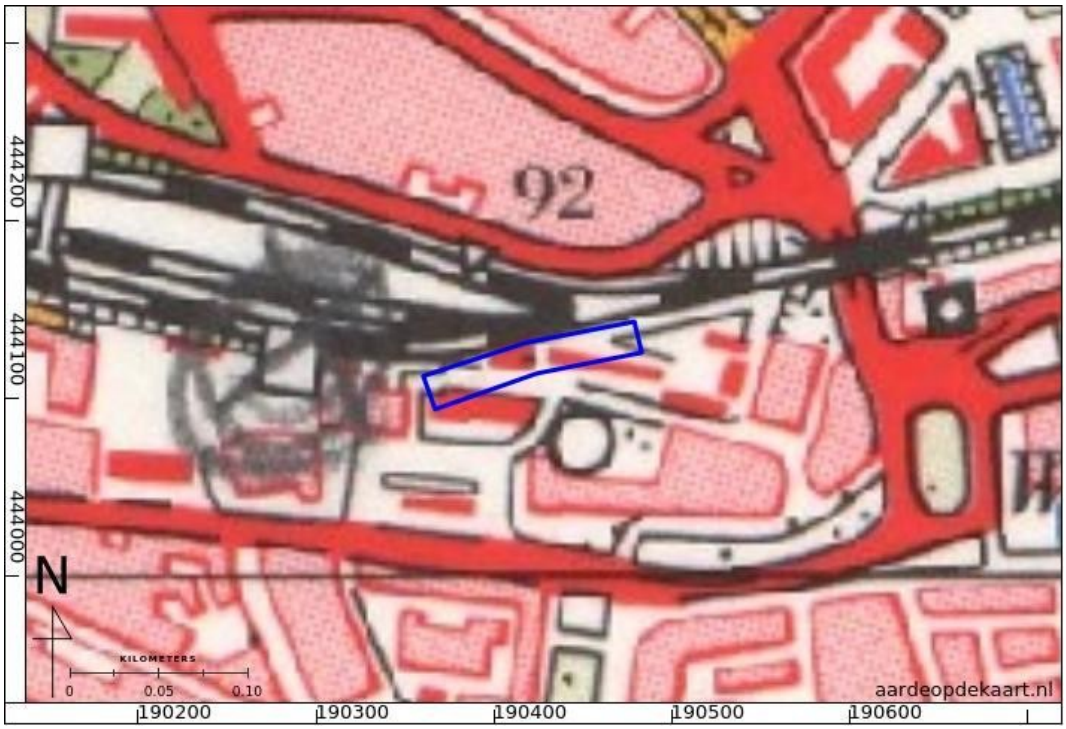

Figuur 33: 40B-1972-Arnhem / Duiven / Huissen / Velp.

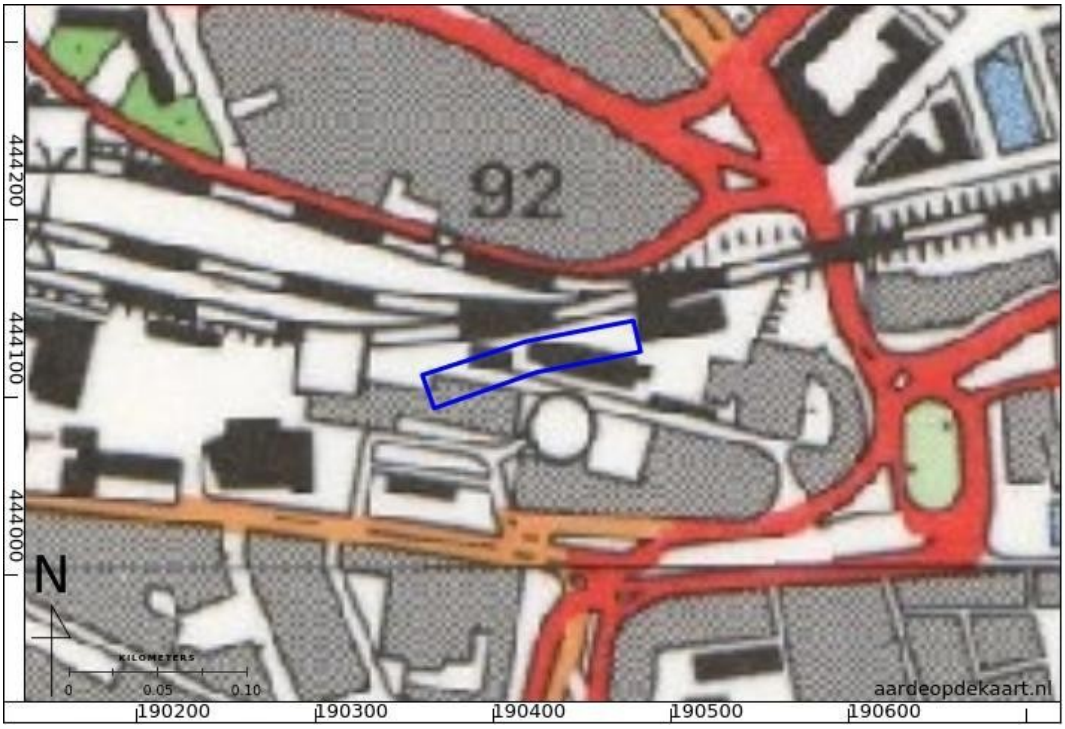

Figuur 34: 40B-1985-Arnhem / Duiven / Huissen / Velp.

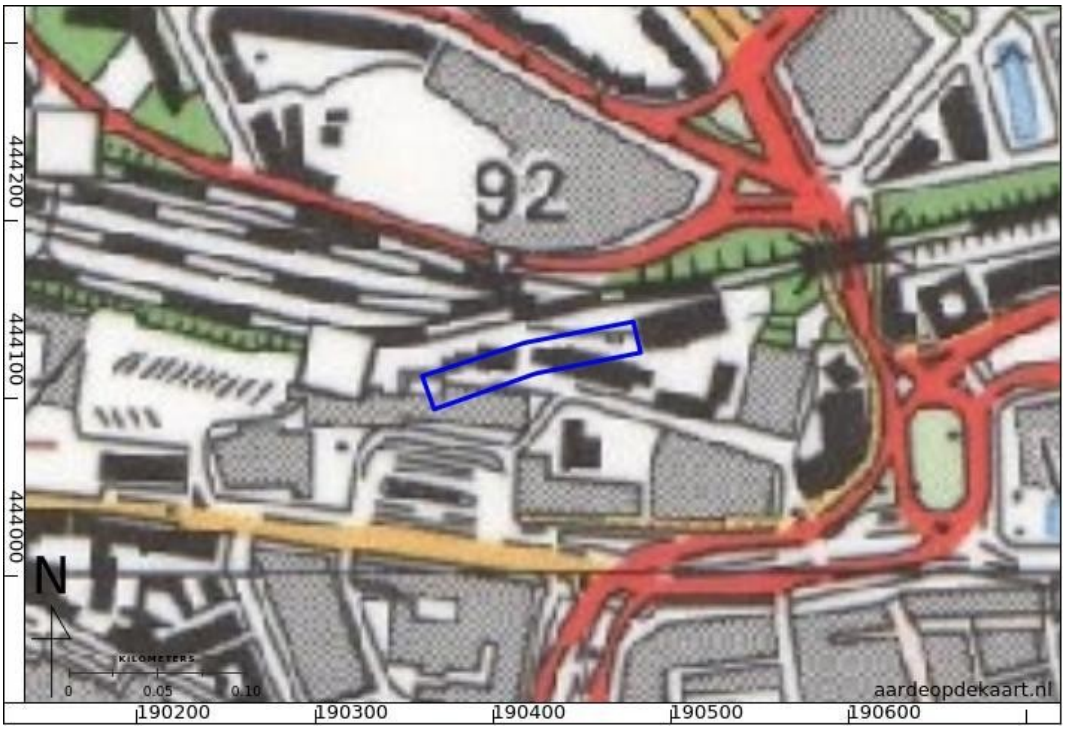

Figuur 35: 40B-1995-Arnhem / Duiven / Huissen / Velp.

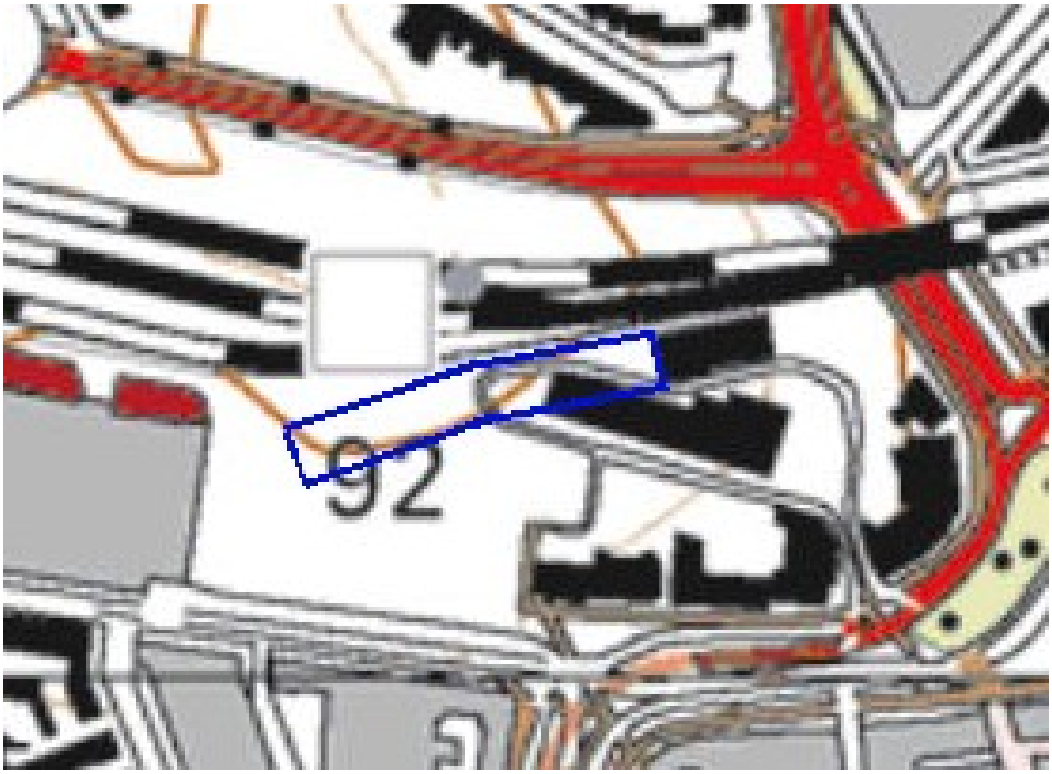

Figuur 36: Topografie Arnhem in 2012 (‘topotijdreis’).

Figuur 37: Verdedigingswerken in 1945 (Bonnema 1945).

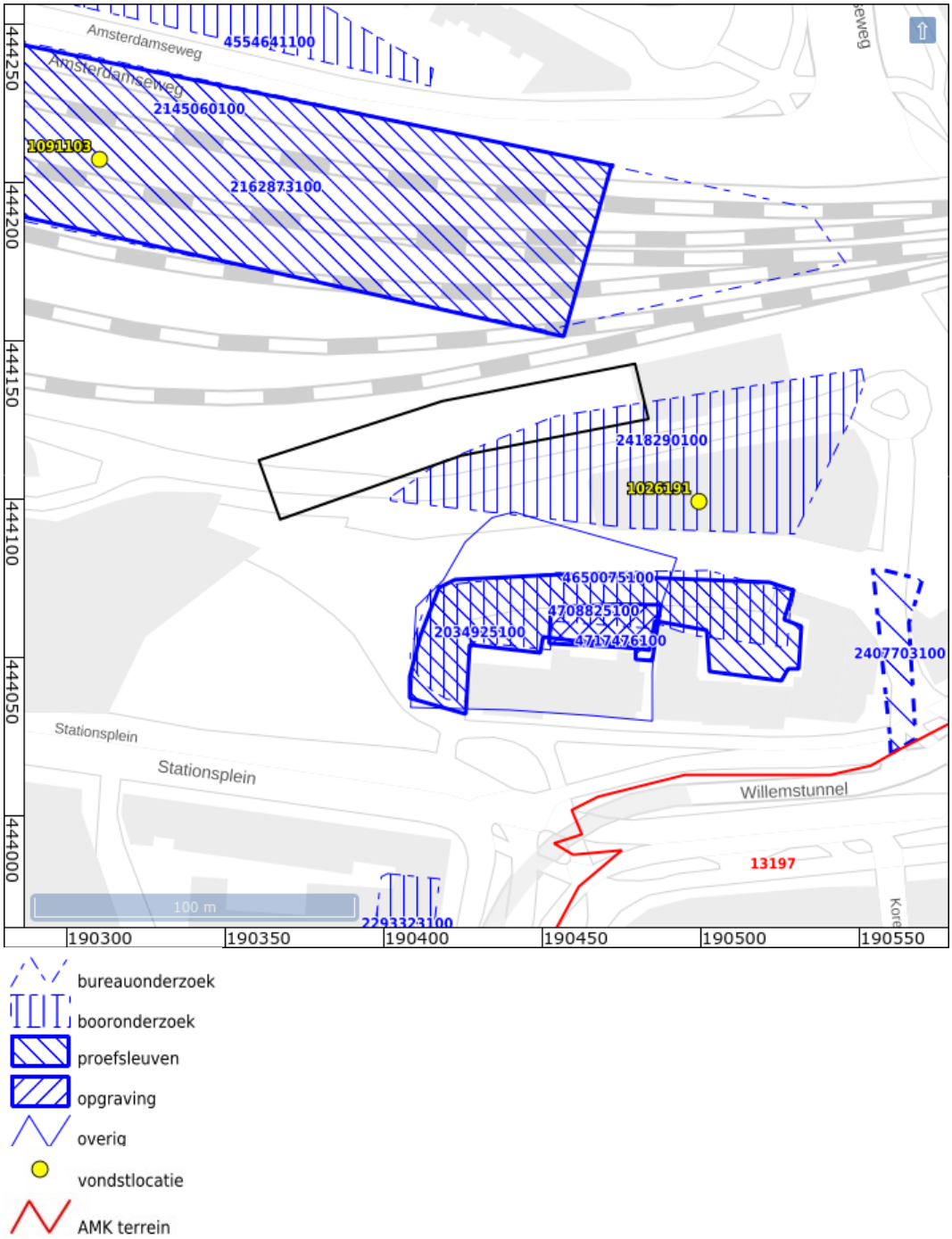

Figuur 38: Archeologische terreinen (rood), vondstlocaties (geel) en zaken (blauw) uit ARCHIS.

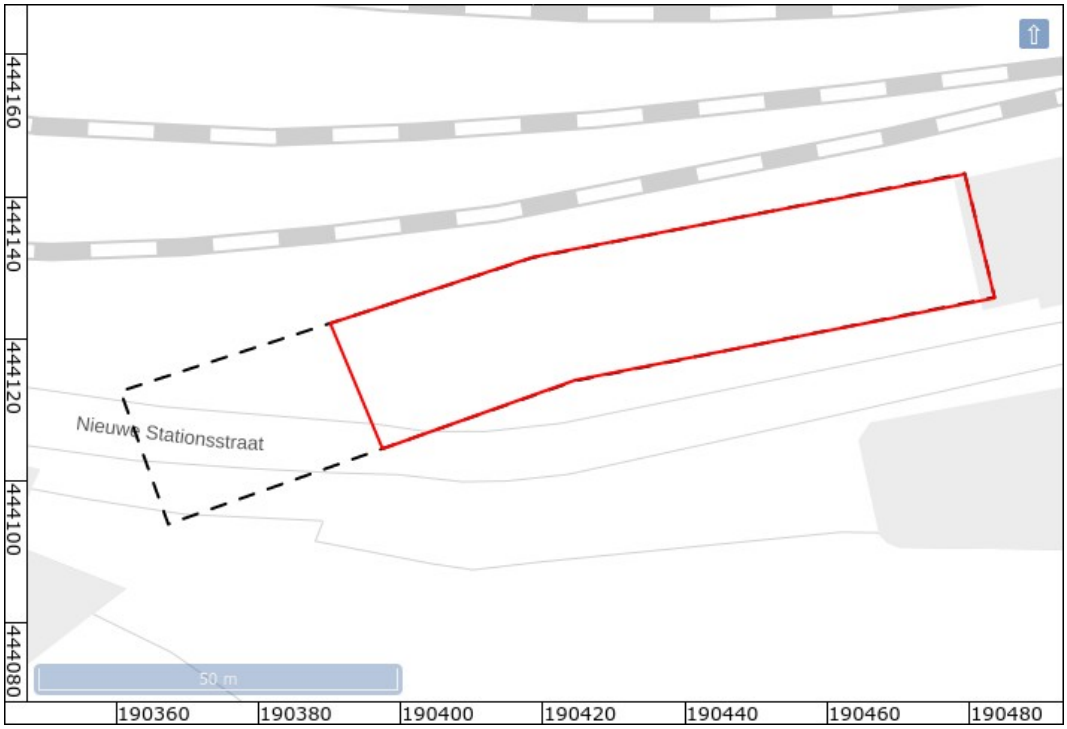

Figuur 39: Aanbevolen onderzoeksgebied in rood.

Bijlage 15 vormvrije m.e.r.-beoordeling

adviseurs in ruimtelijke ontwikkeling

Vormvrije m.e.r.-beoordeling

Arnhem, Podium 26

Gemeente Arnhem

Datum: 22 oktober 2021

Projectnummer: 200337

INHOUD

1	**Inleiding**	**3**
1.1	**Aanleiding**	**3**
1.2	**De m.e.r. –beoordeling**	**3**
2	**Kenmerken van het project**	**6**
2.1	**Inleiding**	**6**
2.2	**Beschrijving van het project**	**6**
2.4	**Overige kenmerken van het project**	**8**
3	**Plaats van het project**	**10**
3.1	**Inleiding**	**10**
3.2	**Het bestaande grondgebruik**	**10**
3.3	**Het opnamevermogen van het natuurlijk milieu**	**11**
4	**Kenmerken van het potentiële effect**	**17**
4.1	**Inleiding**	**17**
4.2	**Natuur**	**18**
4.3	**Verkeer**	**20**
4.4	**Geluid**	**21**
4.5	**Luchtkwaliteit**	**22**
4.6	**Water**	**24**
5	**Conclusie**	**25**
	Gebruikte onderzoeken/bronnen	**27**

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Het voornemen bestaat om de locatie K3/K7 te ontwikkelen. Het betreft een onbebouwde kavel aan de Nieuwe Stationsstraat te Arnhem. Onder de noemer 'Podium26' is een ontwerp ingediend voor een multifunctioneel gebouw voor wonen, werken en ontmoeten, dat, met een sterk mode en design thema, een podium voor de stad zal bieden. Voor wat betreft te realiseren functies wordt gedacht aan woningen, kantoorruimte, horeca, winkelruimte en podium-/expositieruimte. Het gebouw bestaat uit maximaal 17 lagen, waarvan twee zich onder het maaiveld bevinden. Grofweg zijn er twee delen te onderscheiden, zowel horizontaal als verticaal. In verticale zin bestaat er een hoger deel (t/m de 14de verdieping; maximaal 85 meter +NAP) en een lager deel (t/m de 8ste verdieping; maximaal 62 meter +NAP).

Deze ontwikkeling is niet mogelijk binnen de kaders van het geldende bestemmingsplan 'Arnhem Centraal I'. Om de beoogde ontwikkeling alsnog mogelijk te maken wordt een nieuw bestemmingsplan worden opgesteld. In de toelichting van het bestemmingsplan moet de haalbaarheid van de ontwikkeling worden aangetoond en in dat kader vindt toetsing plaats aan van toepassing zijn de wetgeving. Uit toetsing van de ontwikkeling aan de m.e.r.-wetgeving, blijkt dat de beoogde ontwikkeling is aan te merken als een activiteit als bedoeld in categorie D.11.2 in de bijlage van het Besluit m.e.r., namelijk '*de aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra of parkeerterreinen'*. Het onderhavige project blijft onder de bij deze activiteit genoemde drempelwaarden, die in paragraaf 1.2 nader worden besproken. Vanwege het feit dat onder de drempelwaarden wordt gebleven, is een vormvrije m.e.r.-beoordeling nodig.

Ook dient op basis van het Besluit m.e.r. en de Wet milieubeheer een m.e.r.-beoordelingsbesluit te worden genomen door het bevoegde gezag voorafgaand aan het in procedure brengen van het ontwerpbestemmingsplan. Het bevoegde gezag neemt de beslissing of, vanwege de belangrijke nadelige gevolgen die de activiteit mogelijk voor het milieu kan hebben, een m.e.r. moet worden doorlopen.

In het kader van voorgaande is voorliggende vormvrije m.e.r. beoordeling opgesteld. Deze kan tevens worden gebruikt als aanmeldingsnotitie. Op basis van deze aanmeldingsnotitie kan het bevoegde gezag de gevolgen beoordelen van het project en de beslissing nemen of er een m.e.r.(-beoordeling) noodzakelijk is in het kader van dit project.

1.2 De m.e.r. –beoordeling

Het instrument milieueffectrapportage

De milieueffectrapportage (hierna: m.e.r.) is een hulpmiddel om het milieubelang een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming. De wettelijke basis voor de m.e.r. is de Wet milieubeheer. In de uitvoeringswetgeving, het Besluit m.e.r., staat wanneer een m.e.r. of (vormvrije) m.e.r.-beoordeling aan de orde is. De activiteit die het project mogelijk maakt, de omvang ervan en het besluit over de activiteit zijn daarbij bepa-

lend. In de onderdelen C en D van de bijlage bij het Besluit m.e.r. staat of sprake is van m.e.r.-plicht of (vormvrije) m.e.r.-beoordelingsplicht. Per categorie van activiteiten is een drempelwaarde voor de omvang van de activiteit gegeven.

Schema m.e.r.-plicht vanwege Besluit m.e.r. (Bron: www.Infomil.nl)

Bovenstaande afbeelding laat zien dat wanneer een besluit over een activiteit die qua omvang boven de C-drempel blijft voor dat besluit een m.e.r.-plicht geldt. Tussen de C- en D-drempel geldt een m.e.r.-beoordelingsplicht. Onder de D-drempel moet het bevoegd gezag via een vormvrije beoordeling nagaan of een formele m.e.r.-beoordeling nodig is.

In een m.e.r.-beoordeling bekijkt het bevoegd gezag of een project mogelijk belangrijke nadelige milieugevolgen heeft. Als dat zo is, moet een m.e.r.-procedure worden doorlopen.

Ook in de vormvrije m.e.r.-beoordeling bekijkt het bevoegd gezag of een project mogelijk belangrijke nadelige milieugevolgen heeft. Deze beoordeling is qua inhoud vormvrij. Als belangrijke nadelige gevolgen niet zijn uit te sluiten, dan moet de formele m.e.r.-beoordelingsprocedure worden doorlopen. Uiteraard kan ook direct voor een m.e.r. gekozen worden.

Sedert een wetswijziging, waarmee een herziening van de Europese m.e.r.-richtlijn is geïmplementeerd, is ook de vormvrije m.e.r.-beoordeling aan regels gebonden. De toetsingscriteria lagen al vast, maar nu zijn er ook procedureregels. Voorafgaand aan de besluitvorming over het besluit, moet een aanmeldingsnotitie worden ingediend bij het bevoegd gezag. Op grond van de inhoud van deze notitie moet het bevoegd gezag binnen zes weken gemotiveerd oordelen of voor de activiteit een MER moet worden opgesteld. Dit besluit hoeft niet openbaar te worden gemaakt. Wel zal in het ontwerp van het besluit aan deze m.e.r.-beoordelingsbeslissing moeten worden toegelicht.

Voor plannen, die een kader vormen voor een activiteit waarvoor op grond van de bijlage bij het Besluit m.e.r. een m.e.r. moet worden doorlopen dan wel een formele m.e.r.-beoordeling moet worden uitgevoerd, moet een planMER worden opgesteld.

Toetsing aan Besluit m.e.r.

Onderhavig project (de realisatie van een gebouw bestaande uit maximaal 17 lagen waarin woningen, kantoorruimte, horeca, winkelruimte en podium-/expositieruimte worden beoogd te Arnhem) wordt als een activiteit genoemd in bijlage onderdeel D van het Besluit m.e.r. Categorie D.11.2 betreft namelijk ‘de aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcen-

tra of parkeerterreinen'. De drempelwaarde is als volgt geformuleerd: "in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op:

1°. een oppervlakte van 100 hectare of meer,
2°. een aaneengesloten gebied en 2.000 of meer woningen omvat, of
3°. een bedrijfsvloeroppervlakte van 200.000 m^2 of meer."

De voorgenomen ontwikkeling voorziet in de realisatie van een programma van maximaal 40 woningen, 9.000 m^2 bvo kantoorfunctie en 2.000 m^2 bvo horecafunctie. Daarnaast bestaat het plan uit circa 2.000 m^2 aan buitenruimte en een parkeergarage (bestaande uit 2 bouwlagen). Het totale plangebied betreft circa 0,2 hectare.

Gezien voorgaande blijft de activiteit ruimschoots onder de drempelwaarde en kan volstaan worden met een vormvrije m.e.r.-beoordeling.

Doel vormvrije m.e.r-beoordeling
Het doel van een vormvrije m.e.r.-beoordeling is het geven van inzicht in de milieueffecten van de voorgenomen activiteit aan het bevoegd gezag. Er wordt in een vormvrije m.e.r.-beoordeling een antwoord gegeven op de vraag of er vanwege de uitvoering van de activiteiten belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn te verwachten. In voorliggend rapport wordt inzicht gegeven in de milieueffecten en daarmee vormt dit rapport de benodigde vormvrije m.e.r.-beoordeling. Het rapport is de aanmeldingsnotitie waarmee het college een m.e.r.-beoordelingsbeslissing wordt gevraagd over het bijbehorende bestemmingsplan.

Criteria voor toetsing
In het voorliggend rapport wordt op de milieueffecten van het voornoemde project ingegaan, waarbij, conform artikel 2, lid 5 van het Besluit m.e.r. juncto de leden 1 tot en met 3 van artikel 7.16 van de Wet milieubeheer, ingezoomd wordt op de volgende onderdelen:
- kenmerken van de activiteit;
- plaats waar de activiteit wordt verricht;
- kenmerken van de gevolgen van de activiteit.

Aan de hand van de behandeling van deze criteria wordt onderzocht of voor de ontwikkelingen al dan geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu te verwachten zijn.

1.3 Leeswijzer

Na dit inleidende hoofdstuk volgen drie hoofdstukken waarin nader wordt ingegaan op het onderhavige project en de eventuele milieugevolgen. Navolgend wordt ingegaan op de kenmerken van het project in hoofdstuk 2, in hoofdstuk 3 wordt de plaats van het project beschreven en de kenmerken van het potentiële effect komen in hoofdstuk 4 aan bod. Het rapport wordt afgesloten met een eindconclusie in hoofdstuk 5.

2 Kenmerken van het project

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de kenmerken van het project besproken. De aard en de omvang van het project worden in beeld gebracht, Ook wordt gekeken naar overige aspecten: cumulatie, het gebruik van natuurlijke hulpbronnen, de productie van afvalstoffen, verontreiniging en hinder en de risico op ongevallen.

2.2 Beschrijving van het project

Met een nieuw stationsgebouw en versterking van de stedenbouwkundige verbinding naar de binnenstad wordt Arnhem Centraal getransformeerd naar een aantrekkelijk verblijfsgebied. Onderdeel hiervan is een nadere invulling van het braakliggende plangebied. Uit oogpunt van duurzaamheid en het minimaliseren van wegverkeer zijn openbaar vervoersknooppunten ideale werklocaties. Het voornemen bestaat om het plangebied in te richten met een multifunctioneel gebouw voor wonen, werken en ontmoeten.

Gebouw en programma
Het gebouw bestaat uit maximaal 17 lagen, waarvan twee zich onder het maaiveld bevinden. Grofweg zijn er twee delen te onderscheiden, zowel horizontaal als verticaal. In verticale zin bestaat er een hoger deel (t/m de 14de verdieping; maximaal 85 meter +NAP) en een lager deel (t/m de 8ste verdieping; maximaal 62 meter +NAP). De overgang tussen deze twee delen wordt verzorgd door een podium welke drie bouwlagen omvat en is uitgevoerd als een atrium.

In horizontaal opzicht geldt dat de onderste helft (voornamelijk) is beoogd ten behoeve van de commerciële functies (kantoor, restaurant, bijeenkomstruimte, detailhandel en kunst) daar waar de bovenste helft is gericht op de woonfunctie. Navolgende afbeelding toont een doorsnede van het beoogde gebouw, met daarop het beoogde programma weergegeven.

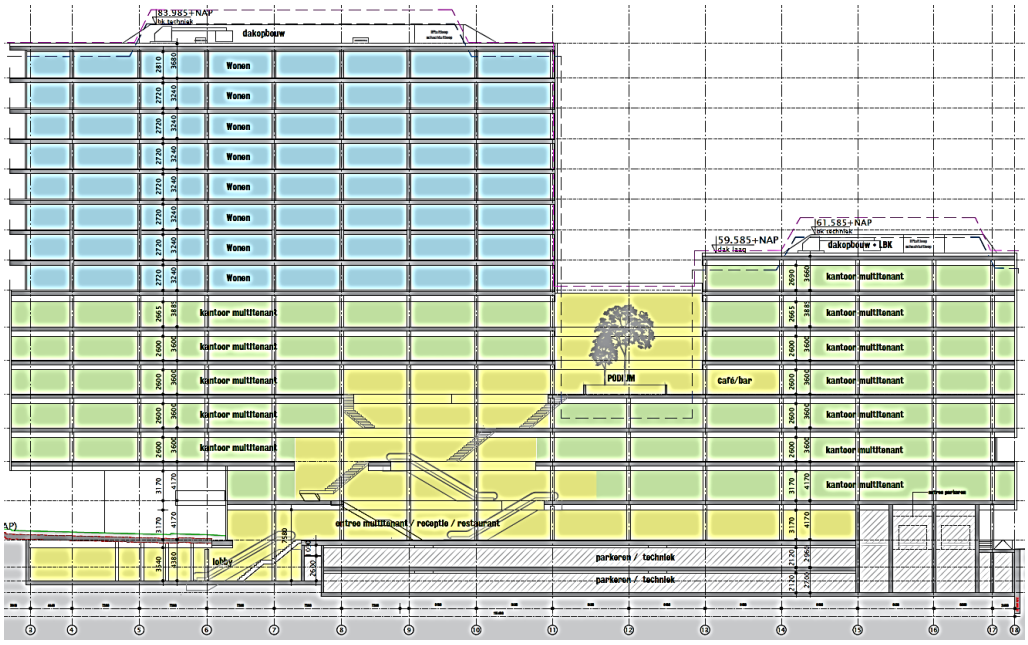

Dwarsdoorsnede beoogde gebouw (bron: VenhoevenCS)

De uitstraling van het gebouw wordt grotendeels gekenmerkt door het duurzame karakter. Er wordt gebruik gemaakt van duurzaam materiaal en de toepassing van groen. Met het beoogde ontwerp wordt voorzien in een stadsvenster aan de zijde van het spoort, waarmee zowel aan de noord- als zuidzijde een representatieve gevel ontstaat. Het uiterste westen van het beoogde gebouw reikt verder dan de Nieuwe Stationsstraat. Hiervoor zal een onderdoorgang worden gecreëerd middels een pilaar. Navolgende afbeeldingen tonen een impressie van de gevels van het beoogde gebouw.

Impressie beoogde gebouw bezien vanaf achtereenvolgend de zuidzijde (bron: VenhoevenCS)

Impressie beoogde gebouw bezien vanaf achtereenvolgend de noordzijde (bron: VenhoevenCS)

2.3 Omvang van het project

De oppervlakte van het totale plangebied bedraagt circa 0,2 hectare. Programmatisch is het uitgangspunt dat er maximaal 40 woningen, 9.000 m^2 bvo kantoorfunctie en 2.000 m^2 bvo horecafunctie in het plangebied gerealiseerd wordt. Tevens is in het plan ruimte voor algemene ruimtes, zoals de entree, (rol)trappen en mogelijkheden voor maatschappelijke en culturele functies, zoals atelier- en expositieruimtes.

In horizontaal opzicht geldt dat de onderste helft (voornamelijk) is beoogd ten behoeve van de commerciële functies (kantoor, restaurant, bijeenkomstruimte, detailhandel en kunst) daar waar de bovenste helft is gericht op de woonfunctie

Naast het programma, zoals hierboven weergegeven, bestaat het plan uit circa 2.000 m^2 aan buitenruimte en een parkeergarage (bestaande uit 2 bouwlagen).

2.4 Overige kenmerken van het project

2.4.1 Cumulatie met andere projecten

Cumulatie met andere projecten is niet aan de orde. Er wordt dus geen cumulatie verwacht met andere ontwikkelingen in de directe nabijheid van het plangebied.

2.4.2 Gebruik van natuurlijke hulpbronnen

Natuurlijke hulpbronnen zijn alle in de natuur aanwezige stoffen die van economisch nut kunnen zijn. Naast natuurlijke grondstoffen, die in productieprocessen gebruikt worden, maken hulpbronnen (economische) activiteiten mogelijk (deze worden daarbij niet verbruikt). De toetsing in deze paragraaf blijft beperkt tot het gebruik van natuurlij-

ke hulpbronnen die binnen dan wel in de directe nabijheid van het projectgebied voorkomen.

Tijdens de realisatie van de beoogde nieuwbouw wordt tijdelijk gebruik gemaakt van brandstof, elektriciteit, eventueel spoelwater en eventueel grond bij de graafwerkzaamheden. De precieze hoeveelheden en te gebruiken bouwstoffen zijn op dit moment nog niet inzichtelijk te maken.

De nieuwe functies binnen het plan maken geen gebruik van natuurlijke hulpbronnen in de directe nabijheid van het plangebied.

In het geheel legt het project hiermee geen bijzonder beslag op natuurlijke hulpbronnen.

2.4.3 Productie van afvalstoffen, verontreiniging en hinder

Tijdens de tijdelijke realisatie van de nieuwbouw wordt gewerkt met stikstof- en fijnstof-emitterende materieel (machines, etc.). Hiernaast zullen de aanlegwerkzaamheden in beperkte mate gepaard gaan met afvalstoffen (zoals overtollig bouwmaterialen) en hinder (bijv. geluid). Verder vindt geen productie plaats die leidt tot gevaarlijke of milieubelastende afvalstoffen.

De beoogde ontwikkeling heeft een verkeersaantrekkende functie. Er is daarom sprake van mogelijke effecten op het gebied van geluid, lucht en verkeer (bijvoorbeeld hinder, doorstroming, veiligheid).

2.4.4 Risico van ongevallen

Onderhavig project vormt in algemene zin geen bijzonder risico voor de omgeving. Het project brengt geen wezenlijke risico’s met zich mee.

3 Plaats van het project

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt gekeken naar de omgeving waarin de activiteiten plaatsvinden, alsmede de eventuele kwetsbaarheid van dit gebied voor de voorgenomen activiteiten. Daarbij wordt niet alleen gekeken naar het projectgebied zelf, maar ook naar de aangrenzende gebieden.

3.2 Het bestaande grondgebruik

Het plangebied zelf betreft in de huidige situatie een braakliggend terrein direct aan het spoor, dat ten noorden van het plangebied is gesitueerd. Ten oosten van het plangebied is een verkeersleidingpost van Prorail gesitueerd. Ten zuiden en westen van het plangebied loopt de Nieuwe Stationsstraat. Vervolgens bevindt zich daarachter de bebouwing van het station en bijbehorende voorzieningen. Er is sprake van een fysieke barrière ten opzichte van de rest van het stationsgebied, aangezien het spoor, en daarmee ook het plangebied, op een talud ligt. Dit talud omvat één bouwlaag en is in gebruik als commerciële plint. Navolgende afbeeldingen tonen de huidige situatie van het plangebied en het zicht vanuit het plangebied op het lager gelegen deel van het stationsgebied.

Luchtfoto met de globale ligging van het plangebied (rood omkaderd) (bron: PDOK)

Impressie huidige situatie plangebied (bron: Google Maps)

Weergave hoogteverschil met links het stationsgebied, centraal de commerciële plint in het talud en uiterst rechts het plangebied (bron: Google Maps)

3.3 Het opnamevermogen van het natuurlijk milieu

3.3.1 Inleiding

Het opnamevermogen van het natuurlijke milieu heeft te maken met de gevoeligheid van gebieden voor ontwikkelingen. In het kader van deze vormvrije m.e.r.-beoordeling is een analyse gedaan naar het voorkomen van en het mogelijke effect van de ontwikkeling op zogenaamde gevoelige gebieden, zoals gedefinieerd in bijlage III van de EU-Richtlijn. Echter, behalve gebieden die op grond van de richtlijn als gevoelig worden beschouwd, zijn er ook gebieden waar krachtens nationale en provinciale regels in het kader van deze vormvrije m.e.r.-beoordeling rekening mee dient te worden gehouden.

Het resultaat van de analyse wordt hierna beknopt gepresenteerd. Wanneer er een grote relevantie is voor de in deze vormvrije m.e.r.-beoordeling centraal staande ingrepen, wordt er een toelichting gegeven.

3.3.2 Overzicht gevoelige gebieden bijlage III EU-Richtlijn

In de navolgende tabel is de toetsing opgenomen aan alle typen gebieden zoals genoemd in bijlage III van de Richtlijn.

Type gebied	*Juridisch kader*	*Relevantie voor de activiteit*
Wetlands	Conventie van Ramsar	In of in de directe nabijheid van het projectgebied zijn geen aangewezen Wetlands aanwezig.
Kustgebieden		Het projectgebied is niet gelegen in een kustgebied.
Berggebieden en bosgebieden	Wet natuurbescherming	Het projectgebied is niet gelegen in een berg- of bosgebied.
Reservaten en natuurparken: • Nationale Landschappen • Nationale parken	Nationale Landschappen zijn benoemd in de Nota Ruimte Nationale Parken zijn onderdeel van de EHS.	Het projectgebied ligt niet in een Nationaal Landschap. Het plangebied ligt niet in een Nationaal Park.
Speciale beschermingszones, door de lidstaten aangewezen krachtens Richtlijn 79/409/EEG (Vogelrichtlijn) en Richtlijn 92/43/EEG (Habitatrichtlijn)	Wet natuurbescherming	In de omgeving van het projectgebied liggen Natura 2000-gebieden (zie verder onder **1**).
Gebieden waarin de bij communautaire wetgeving vastgestelde normen inzake milieukwaliteit reeds worden overschreden	Europese milieurichtlijnen (o.a. kaderrichtlijn Luchtkwaliteit, kaderrichtlijn water)	Het projectgebied ligt niet in gebieden waar basis van communautaire wetgeving reeds normen worden overschreden.
Gebieden met hoge bevolkingsdichtheid		Het projectgebied is niet gelegen in een gebied met hoge bevolkingsdichtheid.
Landschappen van • *historisch belang* • *cultureel belang* ○ *beschermd stads- en dorpsgezicht* • *archeologisch belang*	• Verdrag van Valletta • Monumentenwet • Gemeentelijk landschapsontwikkelingsplan	In het kader van het op te stellen bestemmingsplan is archeologisch onderzoek uitgevoerd (zie verder onder **2**). In en rondom het plangebied is geen bebouwing aanwezig met een monumentale status en/of cultuurhistorische waarde.

1. Natura 2000-gebied

Natura 2000 is het netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie, die worden beschermd op grond van de Vogelrichtlijn (1979) en de Habitatrichtlijn (1992). Deze richtlijnen geven aan welke typen natuur en welke soorten beschermd moeten worden. De lidstaten wijzen daarvoor speciale beschermingszones aan en moeten instandhoudingsmaatregelen nemen om deze gebieden te beschermen.

Het plangebied ligt niet in een gebied dat in het kader van de Wet natuurbescherming is aangewezen (zie navolgende afbeelding). Wel liggen Natura 2000-gebieden “Veluwe” en “Rijntakken” in de directe omgeving van Arnhem. Deze liggen respectievelijk 2 en 3 kilometer van het plangebied verwijderd.

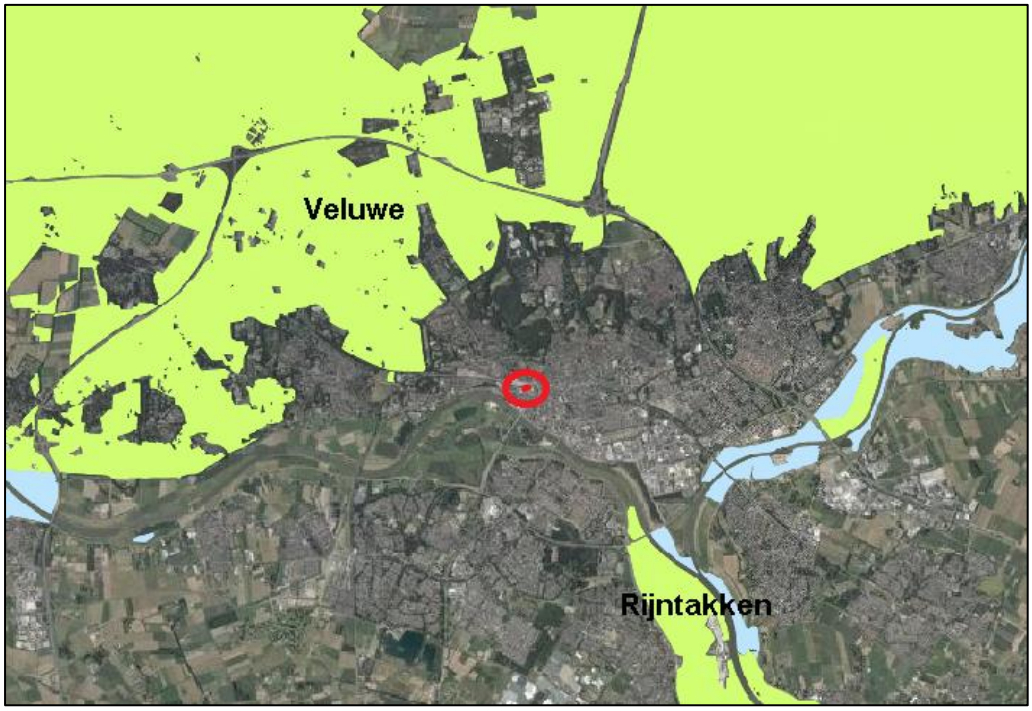

Globale ligging van het plangebied (rood omcirkeld) ten opzichte van Natura 2000-gebieden Veluwe en Rijntakken (bron: PDOK)

Het plangebied ligt niet in een gebied dat in het kader van de Wet natuurbescherming is aangewezen. Vanwege de ligging aan het station en in het centrum is een extern effect van de voorgenomen plannen op de instandhoudingsdoelen van de Natura 2000, zoals lichtverstoring en geluidsverstoring op voorhand redelijkerwijs uit te sluiten. Wel brengen de voorgenomen plannen in zowel de aanlegfase en gebruiksfase mogelijk een toename van stikstofemissie met zich mee. Dit aspect wordt daarom in hoofdstuk 4 nader onderzocht.

2. Archeologische waarden

Door ondertekening van het verdrag van Valletta (1992) heeft Nederland zich verplicht om bij ruimtelijke planvorming nadrukkelijk rekening te houden met het niet-zichtbare deel van cultuurhistorisch erfgoed, te weten de archeologische waarden. In de Erfgoedwet is geregeld hoe met in de grond aanwezige dan wel te verwachten archeologische waarden moet worden omgegaan. De omgang met archeologie in de fysieke leefomgeving zal in de nieuwe Omgevingswet worden geregeld, die in 2022 in werking zal treden. Het uitgangspunt is dat de beschermingsniveaus zoals die in de eerdere wetten en regelingen golden, worden gehandhaafd. Het streven is om deze belangen tijdig bij het plan te betrekken. Bij ingrepen waarbij de ondergrond wordt geroerd, dient te worden aangetoond dat de eventueel aanwezige archeologische waarden niet worden aangetast.

Door Bureau voor Archeologie is een archeologisch bureau- en vooronderzoek[1] uitgevoerd ter plaatse van het plangebied. Op basis van dit onderzoek is geconcludeerd dat in het plangebied resten van 18e-eeuwse vestingwerken aanwezig kunnen zijn. Het gaat om een gracht en een deel van een lunet. De gracht is gedempt in de 19e eeuw en vanaf die periode wordt er meermaals gebouwd en gesloopt in het plangebied. Door de werkzaamheden in de 19e en 20e eeuw is de bovengrond zeer waarschijnlijk verstoord. Diepere delen van de gracht kunnen echter nog wel aanwezig zijn in de ondergrond. In het westen van het plangebied worden geen archeologische resten meer verwacht omdat de bodem is afgegraven tot onder het archeologische niveau.

Op basis van het bovenstaande wordt een nader proefsleuvenonderzoek uitgevoerd in het kader van de omgevingsvergunning voor het bouwen (zie onderstaande afbeelding). Dit is juridisch geborgd middels een archeologische dubbelbestemming in het op te stellen bestemmingsplan.

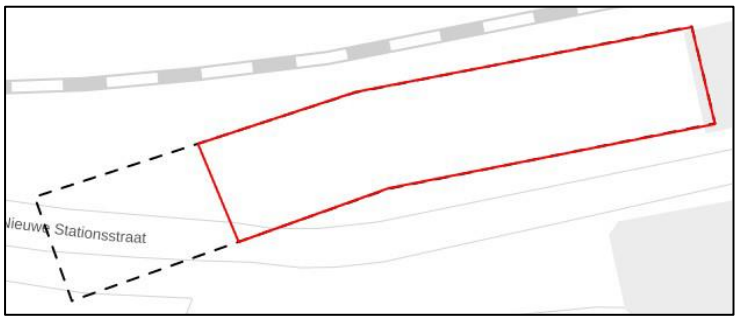

Advieskaart met nader te onderzoek deel rood omlijnd (bron: BvA)

Gezien voorgaande is op het moment van schrijven ten behoeve van het bestemmingsplan geen sprake van een negatief milieueffect op eventuele aanwezige archeologische waarden. Bovendien geldt de plicht, zoals aangegeven in de gewijzigde monumentenwet 1988 (Wamz), artikel 53, lid 114, om archeologische vondsten te melden bij de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Het aspect archeologie wordt in hoofdstuk 4 daarom ook niet nader onderzocht.

[1] Bureau voor Archeologie (2021). Nieuwe Stationsstraat, Arnhem, gemeente Arnhem: een bureauonderzoek. Rapportnummer: 1021. 19 maart 2021.

3.3.3 *Toetsing overige gevoelige gebieden*

Naast de gebiedstypen die specifiek zijn genoemd in bijlage III van de Richtlijn, is getoetst aan de gevoelige gebieden op grond van overig nationale of provinciale wetgeving of beleid.

Type gebied	*Juridisch kader*	*Relevantie voor de activiteit*
Natuurnetwerk Nederland (voorheen: Ecologische Hoofdstructuur)	Provinciale verordening	Het projectgebied maakt geen deel uit van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), maar er ligt wel een Natuurwerk in de buurt (zie onder **3**).
Gebied geschikt voor beschermde soorten	Wet natuurbescherming	Het projectgebied is mogelijk geschikt voor beschermde soorten (zie verder onder 4).
Weidevogelgebied en ganzenfoerageergebied	Provinciale verordening	Het projectgebied ligt niet in een beschermingsgebied voor weidevogels en ligt ook niet in de nabijheid van een dergelijk gebied.
Stiltegebied	Wet milieubeheer Provinciale verordening	Het projectgebied is niet gelegen in een stiltegebied.
Bodembeschermingsgebied	Provinciale verordening	Het projectgebied is niet gelegen in een bodembeschermingsgebied.
Grondwaterbeschermingsgebied	Provinciale verordening	Het projectgebied is niet gelegen in een grondwaterbeschermingsgebied.

3. NNN (voormalige EHS)

Het Nationaal Natuurnetwerk (NNN), de opvolger van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), is een Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. Het plangebied ligt niet binnen Natuurnetwerk Nederland (zie navolgende afbeelding).

Globale ligging van het plangebied (rood omcirkeld) ten opzichte van Gelders Natuurnetwerk en groene ontwikkelingszone (bron: Gelderland)

Het dichtstbijzijnde gedeelte van het natuurnetwerk bevindt zich op ongeveer 250 meter ten noorden van het plangebied. De dichtstbijzijnde Groene Ontwikkelingszone bevindt zich op ongeveer 480 meter ten zuiden van het plangebied. De dichtstbijzijnde weidevogelleefgebieden en ganzenfoerageergebieden bevinden zich op 3 kilometer afstand.

De bescherming van het NNN kent in de provincie Gelderland niet het begrip externe werking. Aangezien het plangebied niet in de GNN of GO ligt, leidt de voorgenomen ingreep niet tot vermindering van de oppervlakte, kwaliteit of samenhang van de aanwezige natuur. De voorgenomen ingreep zal geen effect op de wezenlijke waarden en kenmerken van het Gelders Natuurnetwerk hebben. De bescherming van het Gelders Natuurnetwerk staat de uitvoering van het plan niet in de weg.

Gezien voorgaande zal geen sprake zijn van negatieve milieueffecten. Dit aspect wordt in hoofdstuk 4 daarom ook niet nader onderzocht

4. Beschermde soorten

Gelet op het karakter van het plangebied en haar omgeving kunnen mogelijk beschermde dier- of plantensoorten aanwezig zijn, dit aspect wordt daarom in hoofdstuk 4 nader onderzocht.

4 Kenmerken van het potentiële effect

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt een beeld geschetst van de potentiële effecten van de activiteiten. In dit hoofdstuk gaat het om de interactie tussen beide voorgaande hoofdstukken. Hetgeen beschreven is over de kenmerken van het project en de plaats van het project zijn bepalend voor de milieuaspecten die in dit hoofdstuk nader aan de orde worden gesteld. Voor alle thema's geldt dat conform de Europese richtlijn gelet wordt op de duur, frequentie en onomkeerbaarheid van het effect. Tevens wordt aandacht besteed aan de mogelijke cumulatieve effecten op de diverse aspecten als gevolg van de komst van de woningen.

Hoofdstuk 2 laat zien dat het project de realisatie betreft van een gebouw bestaande uit maximaal 17 lagen waarin woningen, kantoorruimte, horeca, winkelruimte en podium-/expositieruimte worden beoogd te Arnhem. Dit is een ontwikkeling die zorgt voor de aantrekking van verkeer.

Hoofdstuk 3 laat zien dat de omgeving van het projectgebied een beperkt aantal kwetsbaarheden kent. In de wijdere omgeving van het projectgebied bevinden zich Natura 2000-gebieden. Daarnaast kunnen beschermde dier- of plantensoorten in het projectgebied aanwezig zijn.

Nader te beoordelen aspecten
Op basis van de voorgaande twee hoofdstukken worden de volgende milieuaspecten in dit hoofdstuk nader behandeld:
- natuur: Het project kan wat betreft soortenbescherming leiden tot negatieve milieueffecten op beschermde flora en fauna. Ook zijn er vanuit de gebiedsbescherming mogelijk negatieve milieueffecten als gevolg van stikstofdepositie.
- verkeer: De nieuwe ontwikkeling zal leiden tot een toename van het (gemotoriseerde) verkeer. Er zal nader worden beoordeeld of sprake is van negatieve (milieu-)effecten op het gebied van doorstroming en veiligheid.
- geluid: Het project heeft een verkeersaantrekkende werking en leidt dus mogelijk ook tot een toename van geluidshinder (door verkeer) op de omgeving.
- luchtkwaliteit: De toename van het verkeer kan leiden tot een verslechtering van de luchtkwaliteit.
- water: Er is met het project sprake van een toename van de bebouwing c.q. verharding ten opzichte van de huidige situatie met mogelijke gevolgen voor de waterhuishouding.

Aspecten waarbij op voorhand geen effecten zijn te verwachten
Van de overige milieuaspecten wordt op basis van de beoordeling van de kenmerken het concrete project en de bestaande situatie zoals omschreven in de voorgaande hoofdstukken op voorhand verwacht dat deze niet leiden tot betekenisvolle milieueffecten. Om alle aspecten nog kort langs te lopen:
- externe veiligheid: De functies in onderhavig project leiden niet tot externe veiligheidseffecten.

- archeologie: De functies in onderhavig project leiden niet tot negatieve effecten van archeologische waarden.
- cultuurhistorie: De functies in onderhavig project leiden niet tot negatieve effecten van cultuurhistorische waarden, waaronder de molenbiotoop.
- bodem: Onderhavig project bevat geen onderdelen die mogelijk bedreigend zijn voor de bodem.
- geurhinder: De functies in onderhavig project leiden niet tot geurhinder.

De voorgaande aspecten worden daarom in deze vormvrije m.e.r.-beoordeling niet nader besproken.

Opzet van de beoordeling
De inhoud van de vormvrije m.e.r.-beoordeling is met name gebaseerd op algemeen beschikbare informatie, aangevuld met onderzoeken die zijn uitgevoerd ten behoeve van het bestemmingsplan.

4.2 Natuur

4.2.1 Huidige situatie

Het plangebied bevindt zich in de kern van Arnhem (gemeente Arnhem, provincie Gelderland). De omgeving van Arnhem kenmerkt zich door de ligging tussen de uiterwaarden van de IJssel en Nederrijn en de Veluwe.

De directe omgeving van het plangebied kenmerkt zich voornamelijk door de aanwezigheid van het spoor en het station van Arnhem. Het station is direct ten noorden gelegen van het plangebied. Ten zuiden van het plangebied bevindt zich het stationsplein met een McDonald's en Pathé. Ten oosten van het plangebied bevindt zich een gebouw, welke in gebruik is door ProRail. Ten westen van het plangebied zijn twee kantoorgebouwen aanwezig.

Op 4 maart 2021 is door SAB een veldbezoek[2] uitgevoerd. Het plangebied bestaat uit een braakliggend terrein. Gebouwen of ander groen is niet aanwezig. Navolgende afbeeldingen geven een impressie van het plangebied ten tijde van het veldbezoek.

Foto genomen richting het westen;

Foto genomen richting het noorden;

[2] SAB (2021). Quick scan natuur. Arnhem, Podium26. Projectnummer: 200337. 9 maart 2021.

Foto genomen richting het oosten;

De Nieuwe Stationstraat die langs het plangebied loopt.

4.2.2 Effecten ontwikkeling

SAB heeft met een quick scan natuur[3] onderzocht of er beschermde natuurwaarden, volgens de nu geldende natuurwet- en regelgeving, aan- of afwezig zijn in het plangebied. Naast beschermde natuurwaarden in het plangebied is ook nagegaan of de ruimtelijke ontwikkeling die mogelijk wordt gemaakt, mogelijk negatieve effecten kan hebben op beschermde natuur buiten het plangebied. Hiervoor is een stikstofonderzoek[4] uitgevoerd. Navolgend worden kort de conclusies van de quick scan en het stikstofonderzoek uiteengezet.

Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden “Veluwe” en “Rijntakken” liggen op respectievelijk circa 2 en 3 kilometer van het plangebied verwijderd. Dit betreffen de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden van het plangebied waarin stikstofgevoelige habitattypen zijn gesitueerd.

In het kader van de Wet Natuurbescherming is de stikstofuitstoot door de beoogde ontwikkeling inzichtelijk gemaakt. Uit de uitgevoerde berekeningen voor zowel de aanleg- als gebruiksfase blijkt dat voor de aanlegfase de nu gehanteerde grenswaarde van 0,00 mol stikstof/ha/j wordt overschreden met 0,02 mol stikstof/ha/j. Met de inwerkingtreding van de Wet stikstofreductie en natuurverbetering (Wsn) en het Besluit stikstofreductie en natuurverbetering (Bsn) per 01 juli 2021 heeft de wetgever een gedeeltelijke vrijstelling mogelijk gemaakt van de natuurvergunningplicht voor het aspect stikstof voor activiteiten van de bouwsector. De berekende overschrijding vormt derhalve onderdeel van de reeds aanwezige totale Nederlandse stikstofemissie door de bouwsector. Uit de uitgevoerde berekeningen van de gebruiksfase blijkt dat er geen rekenresultaten hoger zijn dan 0,00 mol stikstof/ha/j op de stikstofgevoelige habitattypen in de omliggende Natura 2000-gebieden. Er zijn daardoor geen nadelige milieueffecten te verwachten op de omliggende Natura 2000-gebieden. Geconcludeerd wordt dat significant negatieve effecten door het toekomstig gebruik kunnen worden uitgesloten.

---

[3] SAB (2021). Quick scan natuur. Arnhem, Podium26. Projectnummer: 200337. 9 maart 2021.

[4] SAB (2021). Onderzoek stikstofdepositie. Arnhem, Podium26. Projectnummer: 200337. 11 oktober 2021.

Soortenbescherming
In en rondom het plangebied kunnen in het wild levende planten en dieren aanwezig zijn. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor deze soorten en hun directe leefomgeving.

In en nabij het plangebied kunnen ook soorten voorkomen die zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming, maar waarvoor een provinciale vrijstelling van de verboden geldt, voor werkzaamheden die men uitvoert in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Door de provinciale vrijstelling staat de aanwezigheid van deze soorten de geplande ontwikkeling niet in de weg. Essentiële elementen, zoals essentieel leefgebied of verblijfplaatsen, van andere beschermde soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt, zijn niet aanwezig. De bescherming van deze categorie soorten staat de ontwikkeling niet in de weg.

Houtopstanden
Bij deze ruimtelijke ontwikkeling wordt geen houtopstand geveld waarop de regels van de Wet natuurbescherming van toepassing zijn. De bescherming van houtopstanden vormt dan ook geen beperking voor de beoogde ruimtelijke ontwikkeling.

Conclusie
Gezien voorgaande, en ervan uitgaande dat rekening wordt gehouden met de zorgplicht, is voor wat betreft natuur op zijn hoogst sprake van een beperkt negatief milieueffect. In ieder geval kan een belangrijk nadelig gevolg voor het milieu worden uitgesloten.

4.3 Verkeer

4.3.1 Huidige situatie

In de huidige situatie is het plangebied zelf onbebouwd en geldt derhalve geen verkeersaantrekkende werking. Wel is het plangebied gelegen in het stationsgebied van Arnhem waar sprake is van een hoge verkeerswerking.

4.3.2 Effecten ontwikkeling

In het kader van het bestemmingplan is een verkeerskundige toetsing[5] uitgevoerd, waarbij is uitgegaan van 40 huurappartementen (huur, duur), 2.000 vierkante meter brutovloeroppervlakte horeca (restaurant) en 9.000 vierkante meter brutovloeroppervlakte kantoor (commerciële dienstverlening). De stedelijkheidsgraad van de gemeente is sterk stedelijk. Voor de ligging in de gemeente is gekozen voor ‘schil centrum’. Op basis van de CROW-publicatie 381 is daarmee sprake van circa 1.423 motorvoertuigen per etmaal per gemiddelde weekdag. Voor een gemiddelde werkdag zijn dit 1.581 motorvoertuigen per etmaal.

De toekomstige intensiteiten zijn aan de hand van de toename van de verkeersgeneratie inzichtelijk gemaakt en aan de hand hiervan is de verkeersafwikkeling bepaald.

[5] Mobycom (2021). Verkeerskundige toetsing Podium 26 Arnhem. Kenmerk: M06843-M-E4, 24 september 2021.

De ontwikkeling zal worden ontsloten via de Nieuwe Stationsstraat op de Stationsplein/Utrechtsestraat. Vervolgens verspreidt het verkeer zich over verschillende wegen.

Op de erftoegangswegen Stationsplein en Nieuwe Plein overschrijden de intensiteiten de maximaal acceptabele intensiteiten. Behalve dat is geconstateerd dat op geen enkel wegvak sprake is van een doorstromingsknelpunt na de realisatie van de ontwikkeling voor het jaar 2030. Op de kruispunten kunnen op sommige wegvakken mogelijke doorstromingsproblemen ontstaan. Deze situatie vindt echter volgens de modellen ook plaats wanneer geen ontwikkeling wordt gerealiseerd, waardoor deze problemen niet toe te schrijven zijn aan onderhavige ontwikkeling.

Geconcludeerd wordt dat – behalve voor de wegvakken Stationsplein en Nieuwe Plein – het aspect verkeer de ontwikkeling Podium26 in Arnhem niet in de weg staat. Eventueel benodigde te treffen maatregelen ter vermindering of oplossing van de knelpunten nabij Stationsplein en Nieuwe Plein zullen met de gemeente vooraf worden overlegd. Hierbij geldt tevens dat in de verkeerskundige toetsing voor wat betreft de huurappartementen en horeca is gerekend met de hoogste verkeersgeneratie, en daarmee eerder worst-case.

Gezien voorgaande worden voor wat betreft verkeer op het moment van schrijven geen significant negatieve (milieu)effecten verwacht op het gebied van doorstroming en veiligheid.

4.4 Geluid

4.4.1 Huidige situatie

Het plangebied is in een binnenstedelijk stationsgebied gelegen waarbij verwacht mag worden dat reeds sprake is van een merkbare geluidsbelasting in de omgeving ten gevolge van de omliggende (spoor)wegen, naastgelegen busstation en diverse centrumfuncties.

4.4.2 Effecten ontwikkeling

De beoogde ontwikkeling van woningen, kantoor en horeca zorgt voor de aantrekking van meer verkeer en daarmee potentieel hogere geluidswaarden. Onderhavig plan zal worden ontsloten op de wegen Stationsplein/Utrechtsestraat. Vervolgens verspreidt het verkeer zich over verschillende wegen. Nabij deze wegen zijn reeds bestaande woningen gelegen. Op deze woningen zou de geluidbelasting dus kunnen toenemen.

In het kader van het op te stellen bestemmingsplan is een verkeerskundige toetsing[6] uitgevoerd waarbij voor de benoemde wegen Stationsplein en Utrechtsestraat sprake is van de navolgende etmaalintensiteiten voor het maatgevende jaar 2030:

[6] Mobycom (2021). Verkeerskundige toetsing Podium 26 Arnhem. Kenmerk: M06843-M-E1, 26 april 2021.

Weg	werkdagetmaal
Utrechtsestraat	3.640
Stationsplein (Bergstraat – Nieuwe Plein)	7.427

Etmaalintensiteit autonome situatie zonder plan - 2030

Na realisatie van onderhavige ontwikkeling zal sprake volgende etmaalintensiteiten voor het maatgevende jaar 2030:

Weg	werkdagetmaal
Utrechtsestraat	3.957
Stationsplein (Bergstraat – Nieuwe Plein)	8.187

Etmaalintensiteit autonome situatie met plan - 2030

Uit de Wet Geluidhinder is af te leiden dat bij een geluidstoename van 1,5 dB de geluidstoename merkbaar toeneemt en mogelijk maatregelen gewenst zijn. Deze toename komt neer op een verkeerstoename als gevolg van de ontwikkeling van circa 40% (licht verkeer).

Zoals onderstaand gepresenteerd bedraagt de toename in voorliggende situatie, met voorgaande uitgangspunten, op zijn hoogst circa 38%.

Weg	procentuele toename
Utrechtsestraat	8,7 %
Stationsplein (Bergstraat – Nieuwe Plein)	10,2 %

Procentuele toename na realisatie plan - 2030

Er is dus naar verwachting geen sprake van een merkbare geluidstoename nabij de omliggende wegen Stationsplein en Utrechtsestraat als gevolg van onderhavige ontwikkeling.

Gezien voorgaande worden voor wat betreft geluid geen negatieve (milieu)effecten verwacht.

4.5 Luchtkwaliteit

4.5.1 Huidige situatie

Om inzicht te krijgen in de huidige luchtkwaliteit zijn de kaarten met de achtergrondconcentraties van stikstofdioxide (NO_2), fijnstof (PM_{10}) en zeer fijnstof (PM_{10}) bestudeerd. De navolgende tabel brengt de achtergrondconcentraties in de huidige situatie in beeld. Daarnaast is inzicht gegeven in de wettelijke grenswaarden voor de betreffende stoffen vanuit de ‘Wet Luchtkwaliteit’ (Titel 5.2 Wet milieubeheer); dit bedragen de jaargemiddelde immissieconcentraties. Zoals te zien is zijn de achtergrondconcentraties voor stikstofdioxide en fijnstof in de huidige situatie beneden de gestelde grenswaarden.

Kenmerk	Achtergrondconcentratie (2019, huidig)	Grenswaarde
Stikstofdioxide (NO_2)	20 - 25 µg/m^3	40 µg/m^3
fijnstof (PM_{10})	19 - 20 µg/m^3	40 µg/m^3
zeer fijnstof (PM_{10})	12 - 13 µg/m^3	25 µg/m^3

Stikstofdioxide en (zeer) fijnstof huidige situatie (Bron: Atlas Leefomgeving).

4.5.2 Effecten ontwikkeling

Voorliggend plan voorziet in de realisatie van woningen, kantoor en horeca. In totaal is sprake van circa 1.573 motorvoertuigen per gemiddelde weekdag. Gezien de omvang is de NIBM-tool doorlopen. Hieruit volgt dat het project als NIBM aan te merken conform de ministeriële regeling 'niet in betekenende mate' (NIBM), zoals weergegeven in navolgende uitsnede. Van plannen die onder de NIBM-grens blijven, wordt gesteld dat deze niet in betekenende mate bijdragen aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Dat onderhavig project onder de NIBM-grens blijft, is een belangrijke aanwijzing dat geen sprake is van negatieve effecten op het gebied van luchtkwaliteit.

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit

	Jaar van planrealisatie	2021
Extra verkeer als gevolg van het plan		
	Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)	1423
	Aandeel vrachtverkeer	1,0%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO_2 in µg/m^3	**1,08**
	PM_{10} in µg/m^3	**0,24**
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m^3		1,2

Conclusie

De bijdrage van het extra verkeer is niet in betekenende mate; geen nader onderzoek nodig

Berekening NIBM-tool, op basis van 1.423 extra voertuigbewegingen op een gemiddelde weekdag, waarvan 1,0% vrachtverkeer (Bron: Infomil / ministerie van Infrastructuur en Milieu).

Hiernaast geldt dat in de bestaande situatie de achtergrondconcentraties van de luchtverontreinigende stoffen onder de wettelijke grenswaarden liggen. Gezien de beperkte omvang van het project kan worden verwacht dat ook met de planbijdrage deze nog steeds onder de wettelijke grenswaarden zullen liggen. Dit is eveneens een belangrijke aanwijzing dat geen sprake is van negatieve effecten op het gebied van luchtkwaliteit.

Wat betreft het aspect 'luchtkwaliteit' is dus geen sprake van negatieve milieueffecten.

4.6 Water

4.6.1 Huidige situatie

In de huidige situatie is het plangebied onverhard en braakliggend. Het betreft het laatste onbebouwde plot in het stationsgebied. De maaiveldhoogte binnen het plangebied bedraagt circa NAP + 28 tot 30 meter. Het freatisch grondwater bevindt zich op circa 7 meter beneden maaiveld. De bodem bestaat uit matig fijn, zwak siltig zand dat plaatselijk grindhoudend is.

4.6.2 Effecten ontwikkeling

Voor de onderhavige ontwikkeling is een digitale watertoets[7] doorlopen. Uit de digitale watertoets volgt dat het plan onder de normale procedure valt. Dit betekent dat er nader overleg plaats moet vinden met waterschap Rijn en IJssel.

Binnen het voorliggende plangebied is sprake van een toename aan verhard oppervlak ten opzichte van de huidige situatie. Als gevolg van deze toename zal watercompensatie worden toegepast binnen het plangebied, zoals ook geconcretiseerd door de gemeente Arnhem in haar Strategie Klimaatadaptatie Arnhem 2020-2030. Specifiek betekent dit al het regenwater afgekoppeld wordt en dat wordt voldaan aan bergingseis van minimaal 40 mm op het eigen terrein.

Om grondwateroverlast te voorkomen adviseert het waterschap om boven de gemiddelde hoogste grondwaterstand (GHG) te ontwerpen. Voor de aanleghoogte van gebouwen (onderkant vloer begane grond) wordt een aanleghoogte van de vloer geadviseerd van minimaal 80 centimeter ten opzichte van de Gemiddelde Hoogste Grondwaterstand (GHG). Bij een afwijkende maatvoering is de kans op structurele grondwateroverlast groot. Bij het bouwen zonder kruipruimte kan worden volstaan met een geringere ontwateringsdiepte. Het advies van het waterschap zal in de verdere planvorming worden nageleefd.

In gebieden waar grondwateroverlast op kan treden, adviseert het waterschap de volgende voorkeursvolgorde toe te passen, waaraan voor onderhavig plan aan zal worden voldaan: (1) kruipruimteloos bouwen, (2) ophogen van het plangebied of (3) toepassen van drainage in openbaar gebied en particulier terrein.

In het kader van het wettelijk vooroverleg wordt het bestemmingsplan en waterhuishoudingsplan aan waterschap Rijn en IJssel voorgelegd. De nieuwe functie zijn verder niet van dien aard, dat deze mogelijk gevolgen heeft voor de kwaliteit van het oppervlakte- of grondwater.

Gelet op voorgaande kan in ieder geval worden geconcludeerd dat de wateropgave vroegtijdig wordt meegewogen in de planvorming en dat er voor wat betreft het aspect ‘water’ op het moment van schrijven geen sprake is van negatieve milieueffecten.

---

[7] Waterschap Rijn en IJssel (2021). Digitale watertoets. Arnhem, podium 26. Dossiercode: 20210429-7-26306. 29 april 2021.

5 Conclusie

Het voornemen bestaat om de locatie K3/K7 in Arnhem te ontwikkelen. Het betreft een onbebouwde kavel aan de Nieuwe Stationsstraat. Onder de noemer 'Podium26' is een ontwerp ingediend voor een multifunctioneel gebouw voor wonen, werken en ontmoeten, dat, met een sterk mode en design thema, een podium voor de stad zal bieden.. Het gebouw bestaat uit maximaal 17 lagen, waarvan twee zich onder het maaiveld bevinden.

In voorliggend rapport is beoordeeld of als gevolg van de realisatie het project op deze locatie nadelige effecten op het milieu zijn te verwachten. De navolgende tabel geeft een overzicht van de beoordeelde milieuaspecten en de daarbij behorende conclusies weer, zoals deze in hoofdstuk 4 aan bod zijn gekomen.

Aspect	***Beoordeling milieueffecten***
Natuur (gebiedsbescherming)	Op grond van het stikstofonderzoek is voor wat betreft de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden op zijn hoogst sprake van een beperkt negatief milieueffect. In ieder geval kan een belangrijk nadelig gevolg voor het milieu worden uitgesloten door stikstof worden uitgesloten.
Natuur (soortenbescherming)	Het uitgevoerde natuuronderzoek wijst uit dat wat betreft de beschermde soorten geen negatieve effecten worden verwacht. Ervan uitgaande dat daarnaast rekening wordt gehouden met de zorgplicht is voor wat betreft soortenbescherming geen sprake van een negatief milieueffect.
Verkeer	Het beoogde project zorgt voor een verkeersaantrekkende werking met aansluitingen op de omliggende wegen zonder te verwachten afwikkelingsproblemen die specifiek zijn toe te schrijven aan onderhavige ontwikkeling. Gezien voorgaande worden wat betreft verkeer geen significant negatieve (milieu)effecten verwacht.
Geluid	Als gevolg van de beoogde ontwikkeling zal er sprake zijn van een extra verkeersaantrekkende werking ten opzichte van de huidige situatie. Hiermee zou sprake kunnen zijn van een toename van geluidshinder op bestaande omringende woningen. De toename van het verkeer is echter minder dan 40% (licht verkeer) ten opzichte van de huidige verkeersintensiteit. Negatieve (milieu)effecten zijn daarmee uitgesloten.
Lucht	Er zijn geen nadelige gevolgen te verwachten. Gezien de bestaande achtergrondconcentraties en de planbijdrage is geen sprake van een wezenlijke verslechtering.
Water	In het kader van het wettelijk vooroverleg zal het bestemmingsplan en waterhuishoudingsplan aan

	waterschap Rijn en IJssel worden voorgelegd. De wateropgave wordt vroegtijdig meegewogen in de planvorming. Wat betreft het aspect water is daarmee geen sprake van negatieve milieueffecten.

De uitkomst van de in voorgaande hoofdstukken uitgevoerde toets is dat er geen sprake is van bijzondere omstandigheden ten aanzien van de kenmerken en locatie van het plan die zouden kunnen leiden tot belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. Voor de meeste milieuaspecten geldt dat er geen effect optreedt. Uitsluitend voor wat betreft natuur zijn er mogelijk negatieve milieueffecten, maar die zijn zeer gering en niet als een belangrijk negatief milieueffect te kwalificeren.

De conclusie is dan ook dat belangrijke nadelige milieugevolgen zijn uitgesloten. Het volgen van een m.e.r.-(beoordelings-) procedure is daarom niet nodig.

Gebruikte onderzoeken/bronnen

Onderzoeken

- Quick scan natuur (SAB)
- Onderzoek stikstofdepositie (SAB)
- Archeologisch bureauonderzoek (Bureau voor Archeologie)
- Verkeerskundige onderbouwing (Mobycom)

Bronnen

- Risicokaart www.risicokaart.nl
- Atlas leefomgeving http://www.atlasleefomgeving.nl/kijken
- Publieke Dienstverlening op de kaart (PDOK) http://pdokviewer.pdok.nl/
- Milieu-kenniscentrum Infomil http://www.infomil.nl/
- CBS-Statline, statistische informatie http://statline.cbs.nl/Statweb/
- Wetgeving, overheidsportal http://wetten.overheid.nl/zoeken
- Interactieve kaarten provincie Overijssel http:// gisopenbaar.overijssel.nl/
- AERIUS Calculator, kaartbeeld Natura 2000 https://calculator.aerius.nl/calculator/
- Natura 2000 Database
  http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx

Bijlage 16 trillinghinderonderzoek

Trillingsonderzoek Podium 26, Arnhem

Spoortrillingen

Status	**definitief**
Versie	002
Rapport	B.2017.0497.57.R001
Datum	22 juni 2023

Adviseurs voor bouw, industrie, verkeer, milieu en software

Colofon

Opdrachtgever	ABC Nova Arnhem Postbus 645 6800 AP ARNHEM
Contactpersoon opdrachtgever	de heer E. Kouwen e.kouwen@quinprojecten.nl
Project Betreft Uw kenmerk	ABC Nova/Podium 26 Arnhem (K3 K7) Aanvullend onderzoek trillingen -
Rapport Datum Versie Status	B.2017.0497.57.R001 22 juni 2023 002 definitief
Uitgevoerd door	DGMR Bouw B.V. Weerdjesstraat 70 6811 JE Arnhem Postbus 153 6800 AD Arnhem
Contactpersoon	ing. R.G. (Reinoud) Fennema 088 346 76 33 rfe@dgmr.nl
Auteur	ing. R.G. (Reinoud) Fennema 088 346 76 33 rfe@dgmr.nl
Projectadviseur	ing. A.W.N. (Antwan) van Haaren 088 346 76 02 hr@dgmr.nl
2e lezer/secr.	RFE/PZW

Inhoud

1. Inleiding 4

2. Situatie 5
2.1 Kavel 5
2.2 Spoor 5

3. Metingen 6
3.1 Meetomstandigheden 6
3.2 Meetpunten 6
3.3 Meetapparatuur 7
3.4 Verwerking meetresultaten 8

4. Resultaten 9
4.1 Trillingsmetingen 9
4.2 Trillingsspectra 10
4.3 Afstandsverzwakking 12

5. Trillingsbelasting en trillingsverwachting Podium 26 14
5.1 Vergelijk met voorgaande metingen 14
5.2 Input dynamisch rekenmodel 14
5.3 Verwachting trillingen Podium 26 15

6. Conclusies en aanbevelingen 16

Bijlagen
Bijlage 1 Trillingsregistraties VL-post en Pathé
Bijlage 2 Trillingsspectra
Bijlage 3 Bepaling rekenspectra Podium-26

1. Inleiding

In opdracht van ABC Nova heeft DGMR trillingsonderzoek gedaan voor het project Podium 26 op locatie K3/K7 in het stationsgebied in Arnhem. De kavel bevindt zich naast station Arnhem Centraal en is daarom onderhevig aan trillingen ten gevolge van het treinverkeer. Het treinverkeer bij Arnhem Centraal bevat hoofdzakelijk reizigersvervoer. Goederentreinen maken tegenwoordig veel gebruik van de Betuweroute en worden merendeel om Arnhem heen geleid. Toch rijdt er nog een behoorlijk aantal goederentreinen door Arnhem Centraal. Doorgaans zijn juist deze goederentreinen verantwoordelijk voor de meeste hindersituaties. Bij de beoordeling van het woon- en leefcomfort in de beoogde nieuwbouw moet dan ook in het bijzonder aandacht worden gegeven aan de trillingsimmissie van goederentreinen.

Trillingen in de nieuwbouw worden getoetst aan de geldende trillingseisen uit het bestemmingsplan. Deze eisen sluiten aan bij de trillingsrichtlijn SBR-B en met name voor de wooneenheden in de torens kan dit kritisch zijn. Deze toetsing vindt plaats door middel van berekeningen/prognoses door constructeur Zonneveld.

Om tot een zinvol rekenresultaat te komen, is het nodig dat het rekenmodel wordt gevoed met betrouwbare trillingsspectra, uitsluitend door het treinverkeer veroorzaakt. Hiertoe zijn trillingsmetingen verricht aan fundaties van gebouwen rondom de kavel en in de bodem op de kavel zelf. Op de beoogde locatie zijn maar weinig gebouwen aanwezig. De twee reële mogelijkheden voor meting zijn de VL-post en de Pathé bioscoop. Pathé Arnhem bevindt zich weliswaar wat verder van het spoor, maar betreft wel een groter en zwaarder gebouw met een staalconstructie. Dit is enigszins vergelijkbaar met de nieuwbouwplannen. De VL-post betreft een lager en robuust gebouw. Voor beide gebouwen betekent het dat hieraan gemeten spectra aan de gebouwfundatie op basis van verwachte verschillen in gebouwmassa moeten worden omgerekend, om te kunnen dienen als input voor het nu op te zetten rekenmodel voor Podium 26.

Dit rapport geeft de resultaten van het uitgevoerde trillingsonderzoek in deze twee gebouwen en presenteert de benodigde input voor het rekenmodel van de constructeur. Aanvullend hierop wordt een voorbeschouwing gegeven van de mogelijkheid (haalbaarheid) van het kunnen voldoen aan de gestelde trillingseisen.

2. Situatie

2.1 Kavel

Op de kavel, ten oosten van station Arnhem Centraal, komt een multifunctioneel gebouw te staan met horeca, kantoor- en woonfuncties. De horeca bevindt zich in de onderste lagen, in de lagen daarboven komen kantoren met daarbovenop een woontoren. Deze woontoren reikt tot de 14e verdieping. Het gebouw bevindt zich op minimaal 9 meter en maximaal 27 meter van het dichtstbijzijnde spoor, zie figuur 1.

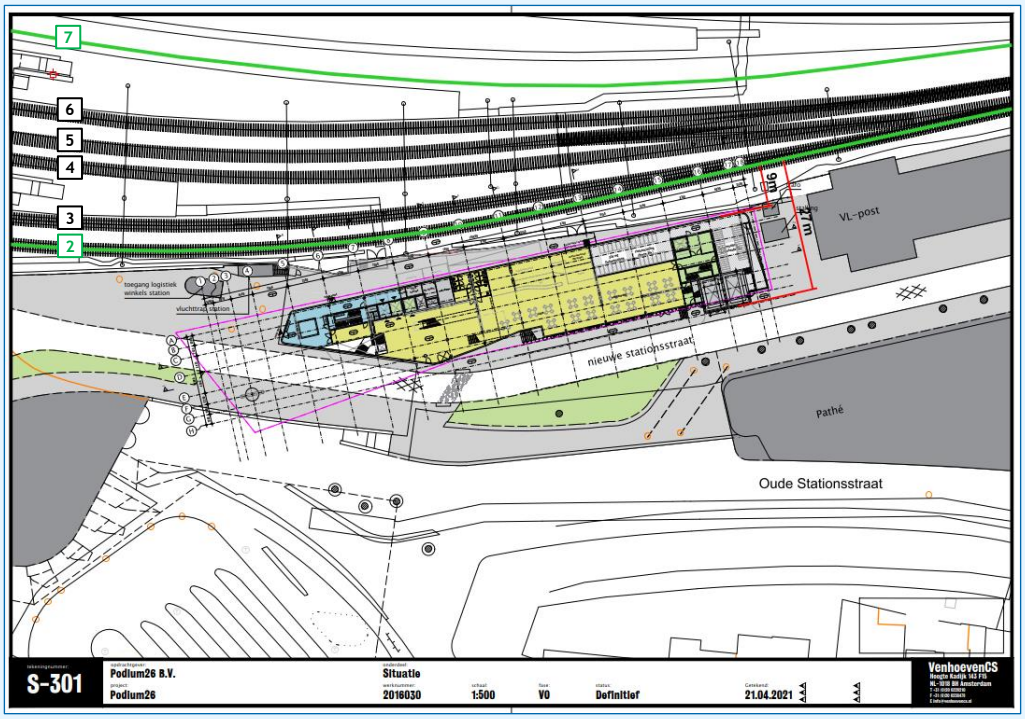

figuur 1: bouwplan Podium 26. De sporen 2 en 7 (in groen aangegeven) zijn bestemd voor goederenverkeer.

2.2 Spoor

Aan de oostkant van Arnhem Centraal vertakken de twee binnenkomende sporen zich in een sporenbundel van tien sporen ter plaatse van de perrons. De kavel ligt aan de oostzijde van de perrons, zodat rekening is te houden met in beginsel alle sporen. Dit maakt dat het treinverkeer zich op veel verschillende afstanden ten opzichte van de kavel kan bevinden. Maatgevend zijn doorgaans de sporen het dichtst bij de kavel, maar vanwege het verschillende spoorgebruik gaat het hier om meerdere sporen. Spoor 2 (zie figuur 1) is niet alleen het dichtstbijzijnde spoor, maar dit spoor is evenals spoor 7 ook bestemd voor doorgaand goederenverkeer.
Goederentreinen mogen op station Arnhem met een maximum van 60 km/u passeren.
De sporen 3 en 4 zijn in gebruik door intercity- en sprintermaterieel. Dit materieel wekt in de regel minder trillingen op dan goederentreinen, maar het aantal passages van reizigerstreinen is vele malen groter, zodat de bijdrage van reizigerstreinen op deze sporen ook van belang is.
De rijsnelheid van stoppende en vertrekkende reizigerstreinen is variabel, maar meestal niet veel hoger dan 40 km/u. De wissels aan de oostkant van het station hebben invloed op de trillingsopwekking van treinverkeer. Deze invloeden worden meegenomen in de metingen.

3. Metingen

3.1 Meetomstandigheden

In overeenstemming met de aanbevelingen in de SBR-B is een meetperiode van één week aangehouden om variaties in spoorgebruik en materieel mee te nemen in de metingen.
De metingen zijn uitgevoerd tussen 6 juli en 13 juli 2021. In deze meetperiode was er sprake van een normale dienstregeling en hierop zijn geen afwijkingen geconstateerd.

3.2 Meetpunten

Het prognosemodel van de constructeur is gebaseerd op de trillingsopwekking op fundatieniveau. Om tot de hiervoor gewenste trillingsspectra te komen, is gekozen om de meetpunten op de draagconstructie van bestaande gebouwen te plaatsen. Daartoe zijn meetlocaties gekozen op een draagvloer nabij een gebouwkolom, vanwege de daar aanwezige hoge stijfheid. Trillingen hier gemeten hebben een hoge correlatie met trillingen ter plaatse van de fundatie.

Oostelijk van de kavel bevindt zich de VL-post van ProRail op korte afstand tot het spoor.
Dit gebouw is ook in eerdere trillingsonderzoeken betrokken en wordt ook in dit onderzoek gebruikt als referentie. Aanvullend hierop is ook gemeten aan bioscoop Pathé omdat dit een hoger en moderner bouwwerk is met een stalen draagconstructie. Qua bouwwijze ligt dit meer in de buurt van de beoogde nieuwbouw en dit biedt daarom aanvullend inzicht in de te verwachten trillingen op de kavel van Podium 26.

Alle registraties moeten vrij zijn van verstoringen. In de VL-post zijn daartoe de trillingsmeters geplaatst in twee leegstaande ruimtes aan de uiteinden van het gebouw. In Pathé zijn de meters geplaatst buiten publiekstoegankelijke ruimtes: in de kelder en op de 7e verdieping. Het meetpunt op de 7e verdieping heeft door nabije installaties een verhoogd achtergrondniveau en deze ruimte is ook regelmatig betreden door de technische dienst. De verstoringen op dit meetpunt zijn buiten de verwerking gehouden. Ter referentie (treindetectie) is nog een meetpunt aangebracht in de bodem westelijk van de VL-post. Dit meetpunt ligt op de grens van de bouwkavel.

Alle meetposities zijn aangegeven in figuur 2. Meetpunt Mp1 bevindt zich in de bodem op een diepte van circa 50 cm en op 10 meter afstand van het spoor, de meetpunten Mp2 en Mp3 op eveneens 10 meter afstand aan weerszijden van de VL-post. De meetpunten Mp4 en Mp5 bevinden zich op respectievelijk de 7e verdieping en in de kelder van het Pathé-gebouw.

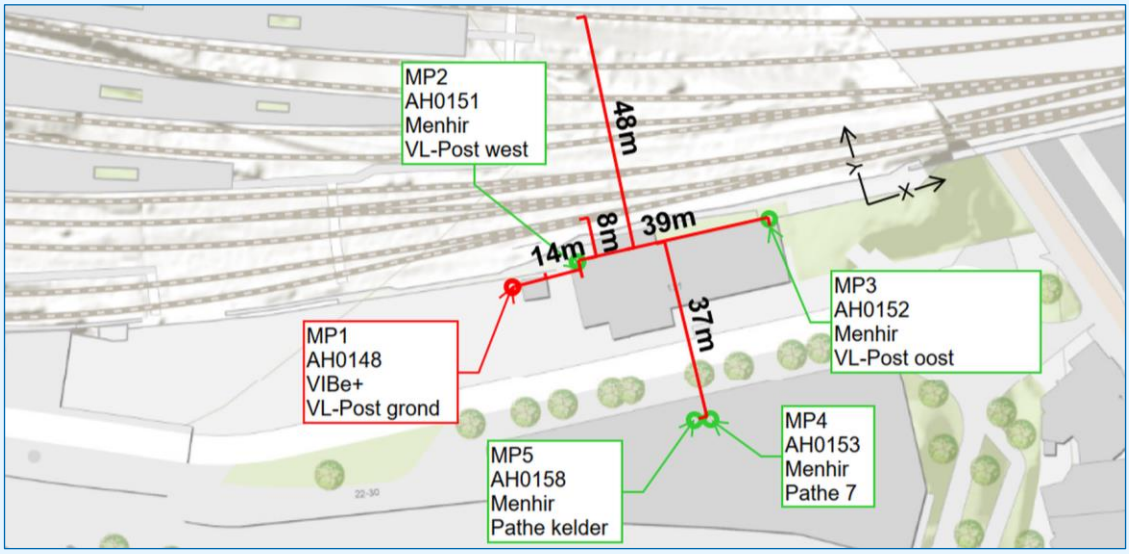

figuur 2: meetposities

3.3 Meetapparatuur

In tabel 1 is een overzicht gegeven van de gebruikte meetsystemen. De meetapparatuur meet continu de trillingssnelheden in drie hoofdrichtingen: X, Y en Z. Daarbij is de X-richting parallel aan het spoor gekozen, de Y-richting loodrecht op het spoor en de Z-richting verticaal.
De meetpunten registreren per 3 seconden de maximale trillingssterkte V_{top} en de effectieve trillingssterkte V_{eff}, met uitzondering van meetpunt Mp1 waarop de effectieve trillingssterkte V_{eff} per 30 seconden wordt vastgelegd.

Naast deze continue meetdata wordt op de meetpunten Mp2 t/m Mp5 ook het bijbehorende tijdsignaal van treinpassages opgeslagen. Deze registratie vindt plaats wanneer de V_{top} een voorgeschreven triggerwaarde overschrijdt. Na deze trigger registreren de meetsystemen het trillingssignaal met een sample-frequentie van 1000 Hz. Uit deze tijdsignalen ofwel ‘events’ zijn de voor de prognoses benodigde trillingsspectra bepaald.

tabel 1: meetlocaties en systemen

Meetpunt	Locatie	Afstand ten opzichte van spoor	Meetsysteem	Serienummer
Mp1	In de grond	10 m	Profound Vibra SBR (AH0148)	VIBe0426
Mp2	VL-post oost	8 m	Syscom Menhir (AH0151)	19181111
Mp3	VL-post west	8 m	Syscom Menhir (AH0152)	19181112
Mp4	Pathé 7e verdieping	47 m	Syscom Menhir (AH0153)	19181113
Mp5	Pathé Kelder	47 m	Syscom Menhir (AH0158)	20261521

3.4 Verwerking meetresultaten

Om alleen treinpassages vrij van verstoring in beeld te brengen, zijn treinpassages en mogelijke verstoringen in de trillingsregistraties geïdentificeerd op basis van onderling vergelijk van de meetsystemen. Waar nodig zijn passages geverifieerd op basis van camerabeelden.
Verstoorde treinpassages zijn buiten beschouwing gelaten. Van geïdentificeerde treinpassages, die vrij zijn van verstoring, is vervolgens een analyse gemaakt van trillingsopwekking per spoor.

Van de treintypen en sporen met de hoogste trillingsopwekking zijn de maatgevende passages verwerkt tot trillingsspectra. Hiervoor is de ongewogen effectieve trillingssterkte V_{rms} als grootheid aangehouden. Deze spectra zijn omgezet naar 1/3-octaaf spectra (tertsbanden).

4. Resultaten

4.1 Trillingsmetingen

Bijlage 1 geeft een overzicht van de trillingsregistraties over een week. Afgebeeld is de effectieve trillingssterkte V_{eff}. In tabel 2 staan de top-15 (effectieve) trillingssterkten $V_{eff,max}$ vermeld voor de meetpunten Mp1 t/m Mp5. Meetpunt Mp1 ligt in de bodem en registreert daardoor hogere trillingssterkten dan de meetpunten in de gebouwen. Ook ligt dit meetpunt ter hoogte van het puntstuk van de overloopwissel van spoor 2 naar spoor 3. Dit puntstuk wekt meer trillingen op, met name bij de reizigerstreinen over spoor 3. De treinpassages uit de top-15 van Mp1 komen echter niet terug in de top-15 van de overige meetpunten die bepaald worden door goederentreinen op spoor 2. Omdat het hier met name gaat om de trillingssterkten op gebouwfundaties, is ervoor gekozen de passages te rangschikken op basis van de geregistreerde trillingen van meetpunt Mp2. Hierdoor bevat de top-15 uitsluitend goederentreinen die de hoogste trillingssterkten opwekken op de fundatie van dit gebouw.

tabel 2: trillingssterkten $V_{eff,max}$ (top-15) - Aflopend gesorteerd op Mp2-Z

Top-15			Mp1 (10 m) (Bodem)			Mp2 (10 m) (VL-post west)			Mp3 (10 m) (VL-post oost)			Mp4 (47 m) (Pathé 7e verdieping)			Mp5 (47 m) (Pathé kelder)		
			X*	Y*	Z*	X	Y	Z	X	Y	Z	X	Y	Z	X	Y	Z
1	13/7-03:47	Goederen	0,32	0,43	0,68	0,05	0,08	0,25	0,07	0,11	0,17	0,10	0,05	0,27	0,02	0,05	0,13
2	12/7-22:18	Goederen	0,33	0,39	0,65	0,05	0,08	0,23	0,08	0,10	0,16	0,08	0,05	0,20	0,02	0,05	0,10
3	07/7-21:16	Goederen	0,23	0,30	0,61	0,03	0,06	0,20	0,07	0,08	0,15	0,08	0,04	0,20	0,01	0,04	0,07
4	07/7-04:52	Goederen	0,26	0,34	0,67	0,04	0,08	0,20	0,07	0,09	0,17	0,09	0,05	0,18	0,02	0,05	0,08
5	08/7-12:18	Goederen	0,24	0,31	0,50	0,08	0,11	0,19	0,08	0,13	0,15	0,10	0,10	0,28	0,02	0,05	0,09
6	13/7-02:15	Goederen	0,36	0,45	0,72	0,04	0,07	0,19	0,06	0,10	0,15	0,06	0,04	0,16	0,01	0,03	0,09
7	10/7-14:16	Goederen	0,27	0,29	0,62	0,07	0,07	0,19	0,07	0,09	0,15	0,10	0,06	0,21	0,01	0,04	0,11
8	07/7-01:41	Goederen	0,34	0,51	0,76	0,04	0,07	0,16	0,04	0,06	0,14	0,07	0,03	0,13	0,01	0,03	0,08
9	07/7-14:13	Goederen	0,23	0,33	0,68	0,05	0,06	0,15	0,07	0,09	0,16	0,07	0,05	0,17	0,01	0,05	0,09
10	10/7-03:07	Goederen	0,17	0,24	0,39	0,04	0,05	0,15	0,05	0,06	0,12	0,05	0,04	0,11	0,01	0,03	0,05
11	10/7-01:37	Goederen	0,26	0,29	0,56	0,04	0,06	0,13	0,06	0,08	0,14	0,05	0,04	0,14	0,01	0,04	0,07
12	07/7-04:46	Goederen	0,33	0,29	0,54	0,03	0,06	0,13	0,06	0,07	0,14	0,06	0,03	0,15	0,01	0,03	0,06
13	06/7-15:00	Goederen	0,25	0,33	0,58	0,05	0,07	0,11	0,06	0,07	0,18	0,07	0,05	0,18	0,02	0,05	0,07
14	10/7-21:15	Goederen	0,17	0,22	0,39	0,04	0,05	0,11	0,05	0,09	0,14	0,05	0,05	0,14	0,01	0,02	0,05
15	06/7-15:44	Goederen	0,25	0,26	0,55	0,04	0,05	0,10	0,06	0,07	0,12	0,07	0,05	0,12	0,01	0,03	0,06
Aantal passages (n)			15														
Gemiddelde (μ)			0,27	0,33	0,59	0,05	0,07	0,16	0,06	0,09	0,15	0,07	0,05	0,18	0,01	0,04	0,08
Standaarddeviatie (σ)			0,06	0,08	0,11	0,01	0,02	0,05	0,01	0,02	0,02	0,02	0,02	0,05	0,00	0,01	0,02
$V_{eff,max,stat}$			0,39	0,51	0,82	0,07	0,10	0,27	0,08	0,13	0,18	0,11	0,09	0,29	0,02	0,06	0,13

* X-richting //spoor, Y-richting ⊥ spoor en Z-richting verticaal

Beschouwing

De goederentreinen in de top-15, waarvan camerabeeld beschikbaar is, rijden in oostelijke richting over spoor 2 dat het dichtst bij de kavel ligt. Dit is in lijn met de verwachtingen. Op meetpunt Mp1 in de bodem ligt de verticale trillingssterkte een factor 6 á 7 boven de voelbaarheidsgrens van de mens (0,1 mm/s). Op de gebouwfundatie van de VL-post ,meetpunten Mp2 en Mp3, treedt een aanzienlijke verzwakking van een factor 3 à 4 op. De trillingssterkten zijn hier nog maar een factor 1,5 à 2 hoger dan de voelbaarheidsgrens. De trillingen nemen ook af met grotere afstand tot het spoor. Op Mp5 in de kelder van Pathé zijn de trillingssterkten verticaal nog eens een factor 1,5 à 2 lager en komen ze nog nauwelijks boven de voelbaarheidsgrens uit. Naar de 7e verdieping van Pathé treedt echter weer versterking op. In de oost-west richting (X) is deze versterking met een factor 3 tot 10 het grootst, in de noord-zuid richting (Y) met een factor 1 à 2 aanzienlijk kleiner. Dit is van de horizontaalrichtingen echter wel de richting met de hoogste trillingssterkten op de fundatie.

De mate van versterking zal te maken hebben met de buigstijfheid van de draagconstructie in deze richtingen. In verticale richting heeft de versterking te maken met de dynamische eigenschappen van de staalconstructie en de invloed van het trilgedrag van de vloeren.
Opvallend is dat er, ondanks de drukke dienstregeling, op Arnhem Centraal nauwelijks gelijktijdige passages voorkomen. Dit komt omdat een aantal lijnen Arnhem als eindstation hebben waarbij de lijnen van/naar het westen aan de westzijde van de perrons blijven en de oostelijke lijnen aan de oostzijde. Deze lijnen kruisen elkaar dus niet. Verder bestaat het spoor aan de oostzijde van Arnhem CS maar uit twee sporen, waardoor hooguit een vertrekkende trein op spoor 2 of 3 kan kruisen met een aankomende trein op het verder gelegen spoor 6 of spoor 7 of nog verder.
Qua trillingen is er hierdoor slechts rekening te houden met één maatgevend spoor en niet met een optelling van meerdere gelijktijdige treinpassages. In figuur 3 is een voorbeeld te zien van één van de weinige gelijktijdige passages, een oostwaartse goederentrein op spoor 2 en een aankomende intercity op spoor 7.

figuur 3: oostwaartse goederentrein op spoor 2 (top-15/passage 5) met gelijktijdige westwaartse intercity op spoor 7

4.2 Trillingsspectra

De goederentreinen op spoor 2 blijken maatgevend te zijn voor wat betreft de trillingsopwekking in de gebouwfundaties van de VL-post en Pathé en ook op de 7e verdieping van Pathé. Vanwege de geringe afstand van spoor 3 tot de kavel en de aanwezige overloopwissel tussen spoor 2 en spoor 3, hebben reizigerstreinen ook een niet verwaarloosbare trillingsopwekking, zoals in paragraaf 4.1 al genoemd. In bijlage 2 zijn daarom niet alleen de spectra van de maatgevende goederentreinen op spoor 2 afgebeeld, maar van alle relevante passages. Dit zijn:

- Goederentreinen op spoor 2 en spoor 7
- Intercity's op spoor 3 en spoor 7
- Sprinters op spoor 3 en spoor 6

Beschouwing

De trillingsspectra in bijlage 2 laten zien dat met name de goederentreinen op spoor 2 en reizigerstreinen op spoor 3 veel invloed hebben op de kavel. Voor de reizigerstreinen is de wissel tussen spoor 2 en spoor 3 hier in belangrijke mate debet aan. In figuur 4 zijn de trillingsspectra op de fundatie van de VL-post West (Mp2) en Pathé (Mp5) afgebeeld voor de verticale meetrichting.

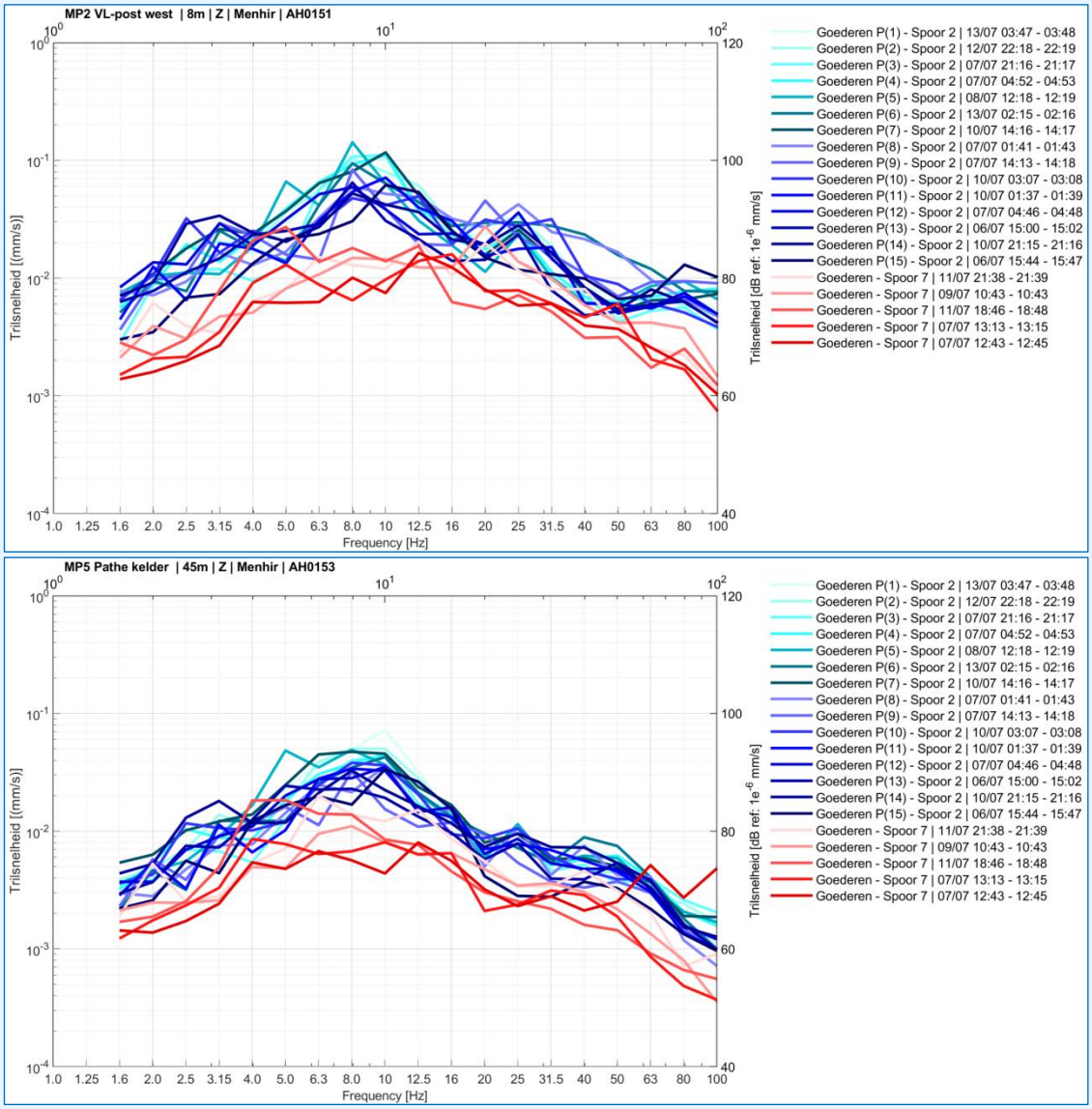

figuur 4: trillingsspectra verticaal, VL-post West (boven) en kelder Pathé (onder)

De spectra in figuur 4 tonen duidelijk de dominantie van frequenties tussen 6,3 en 12,5 Hz. De bodem en/of gebouwen blijken verhoogd gevoelig voor deze frequenties die te maken hebben met de omloopsnelheid van de treinwielen en dus de onderhoudstoestand van deze wielen. Tussen 20 en 31,5 Hz is op de VL-post ook een duidelijke verhoging van de spectra te zien.

Deze piek wordt veroorzaakt door het stijfheidsverschil van de spoorstaaf op en tussen de dwarsliggers. De frequentie komt overeen met het aantal dwarsliggers dat een treinwiel per seconde passeert. In de kelder van het Pathé-gebouw, op grotere afstand van het spoor, is deze piek nauwelijks nog aanwezig, maar het vergelijkbare spectrum voor de 7e verdieping in bijlage 2 laat zien dat deze piek daar toch weer opkomt. Bij dit soort frequenties treedt vaak resonantie op in constructiedelen. Hoewel deze piek qua trillingsopwekking minder van betekenis is, is deze dat qua geluidopwekking in bebouwing mogelijk wel, te meer omdat Podium 26 aan spoorzijde ook op korte afstand van het spoor komt te staan.

Bij 5 Hz is er een duidelijke verhoging waargenomen bij goederentreinpassage nummer 5 (8 juli om 12.18 uur). Deze verhoging lijkt triviaal, maar als de spectra in bijlage 2 voor de horizontaalrichtingen worden bekeken dan blijkt deze 5 Hz piek zich tot op de 7e verdieping van Pathé (Mp4) te doen gelden, met name in de Y-richting haaks op het spoor. Het gemeten niveau lag op deze 7e verdieping echter nog precies op de voelbaarheidsgrens van 0,1. De gemeten effectieve trillingssterkte in verticale richting tijdens deze passage bedroeg 0,28 en bedacht moet worden dat dit niet op het midden van de vloer was, maar nabij een stalen draagkolom. Op het midden van de vloer zijn naar verwachting hogere trillingssterkten opgetreden.
De verantwoordelijke goederentrein voor deze hogere trillingssterkten reed met een snelheid van 45 à 50 km/u, waar veel doorgaande goederentreinen harder rijden (60 km/u) en de goederentreinen die stoppen op station Arnhem aanmerkelijk langzamer. Deze trein is dan ook te zien als voorbeeld van een incidentele treinpassage die net met een rijsnelheid passeert waarbij de opgewekte trilfrequenties ongunstig blijken voor trillingsversterking in het gebouw. Dit soort incidentele passages treedt in vrijwel alle langdurige metingen op en is ook voor de nieuwbouw niet uit te sluiten. De trillingssterkte zal echter beperkt moeten blijven.

Op de 7e verdieping van Pathé is ook een horizontale buig-eigenfrequentie van het gebouw bij 1,6 Hz waarneembaar in met name de Y-richting haaks op het spoor. Deze piek zal echter in de trillingsbeoordeling verzwakt worden door de in de SBR-B voorgeschreven frequentieweging, maar bovendien zal deze piek bij de woontorens van Podium 26 bij nog lagere frequentie optreden en daarmee minder van belang zijn.

4.3 Afstandsverzwakking

Trillingen nemen af met toenemende afstand tot het spoor. De afstand van goederenspoor 2 tot de VL-post bedraagt ongeveer 8 meter. Spoor 7 met eveneens goederenvervoer, maar in westelijke richting, ligt op ongeveer 25 meter. Het verschil in trillingsopwekking van goederenvervoer op deze sporen op de VL-post bedraagt ongeveer een factor 4.
Voor de Pathé bioscoop bedragen de afstanden respectievelijk 45 meter en 62 meter. Op grond van dit verhoudingsgewijs kleine verschil en het gegeven dat bij lange goederentreinen doorgaans maar een beperkte trillingsafname met toenemende afstand optreedt, is maar een kleine afname te verwachten. Het verschil is met een factor 2 tot 3 echter aanzienlijk meer dan verwacht. Mogelijke redenen hiervoor zijn verschillen in rijsnelheid op beide sporen, beladingstoestand (westwaartse bulktransporten leeg en oostwaarts beladen) en het gegeven dat spoor 2 ter hoogte van de meetpanden een wissel heeft en spoor 7 niet. Per saldo is het daardoor lastig om een netto afstandseffect voor deze sporen vast te stellen.
Voor de gemeten intercity's geldt dat die op spoor 3 (vertrekkend) een wissel passeren en die op spoor 7 (aankomend) niet. Inclusief wisseleffect en met de kanttekening dat de aankomende IC's op spoor 7 iets harder rijden, bedraagt het gemeten verschil een factor 2 tot 3 voor de VL-post. Tegen de logica in is dit verschil voor de verderaf liggende Pathé bioscoop ongeveer evenveel.

Tussen de sporen 3 en 6 zit maar 10 meter afstand en op beide sporen rijdt sprintermaterieel over een wissel. Naar het meetpunt in de kelder van Pathé (Mp5) gaat het maar om een afstandsverschil van 45 dan wel 55 meter. Op grond van dit geringe afstandsverschil zou de trillingsopwekking op dit meetpunt nagenoeg gelijk moeten liggen, maar evenals bij de intercity's is het verschil tussen beide sporen aanmerkelijk en niet alleen op afstand terug te voeren.

In ieder vergelijk zijn er dus meerdere factoren die een verschil maken, waarvan afstand er één is. Bij het doen van correcties op de gemeten trillingsspectra, met als doel om deze te gebruiken als inputspectrum voor de simulatieberekeningen voor Podium 26, moet dus behoedzaam te werk worden gegaan. In hoofdstuk 5 wordt ingegaan op het te hanteren inputsspectrum voor deze simulatieberekeningen.

5. Trillingsbelasting en trillingsverwachting Podium 26

5.1 Vergelijk met voorgaande metingen

De metingen in de bodem (Mp1) en op de VL-post (Mp2 en Mp3) tonen hogere trillingssterkten dan tijdens een kortdurende meting in het jaar 2016. Ook zijn de trillingssterkten op de fundatie van de VL-Post hoger dan in het door Movares in 2015 uitgevoerde onderzoek. Eén van de aanwijsbare redenen is het verhogen van de rijsnelheid van goederentreinen.
Opvallend zijn echter de relatief lage trillingssterkten die worden gemeten op de fundatie van deze VL-post in verhouding tot die op het veel hogere bouwwerk van Pathé. De noordgevel van de VL-post ligt op ongeveer 8 meter afstand van het dichtstbijzijnde spoor 2 terwijl Pathé op minstens 45 meter ligt. Hoewel de bouwhoogte van de VL-Post beperkt is, wekt het de indruk van een behoorlijk robuust (zwaar/stijf) gebouw. Bij gebruik van de trillingsspectra van dit gebouw als input voor het rekenmodel is hier zeker rekening mee te houden. Een verschaling van deze spectra slechts gebaseerd op het hoogteverschil zal vermoedelijk tot een te gunstige aanname leiden.

5.2 Input dynamisch rekenmodel

De nieuwbouw Podium 26 wordt gebouwd op een afstand van globaal 10 tot 30 meter van de maatgevende sporen 2 en 3. De woontorens van dit project worden aanmerkelijk hoger dan de 7 verdiepingen van de Pathé bioscoop. Gezien aan de ene kant het afstandsverschil tussen beide en aan de andere kant het massaverschil, is het reëel om als dynamische rekenbelasting op poerniveau ongeveer dezelfde belasting (aanstootspectrum) te hanteren als gemeten op de fundatie van Pathé. Dit is dus het gemeten spectrum op meetpunt Mp5 (kelder). De kleinere afstand en de grotere gebouwmassa strepen dan feitelijk tegen elkaar weg.

Met een matiging vanwege de grotere bouwmassa van Podium 26 (torens) ten opzichte van de VL-post, is ook het aanstootspectrum in verticale richting gemeten spectrum op de VL-post (mp2) te gebruiken. Dit spectrum moet dan met maximaal een factor 2 worden gematigd, gezien de verwachte robuustheid van de VL-post. In tabel 3 zijn de op deze wijze bepaalde aanstootspectra (rekenspectra) in verticale richting weergegeven. De waarden zijn uitgedrukt in dB. In bijlage 3 zijn ook de lineaire waarden te vinden.
In tabel 3 is te zien is dat er bij de verwachte maatgevende frequenties tot 16 Hz geen grote verschillen bestaan tussen beide benaderingen. Tussen 20 en 32 Hz zijn de verschillen echter aanzienlijk omdat op de VL-post veel trillingen in dit frequentiegebied werden gemeten. In de kelder van Pathé was deze bijdrage veel minder, maar desondanks op de 7e verdieping weer nadrukkelijk aanwezig. Omdat Podium 26 op 9 meter tot 27 meter afstand van het spoor ligt, is het aan te bevelen om het gemiddelde van beide benaderingen aan te houden als rekenspectrum.

tabel 3: rekenspectrum Podium-26 - verticale aanstoting, trillingssterkte in [dB re. 10^{-6} mm/s]

Uitgangspunt	1,6	2	2,5	3,2	4	5	6,3	8	10	12,5	16	20	25	32	40	50	63
VL-post	73	77	83	85	83	89	91	97	96	90	85	86	86	84	80	77	75
Pathé	74	76	82	84	84	91	93	95	96	90	85	80	83	78	79	77	73
Gemiddeld	**74**	**77**	**83**	**85**	**84**	**90**	**92**	**96**	**96**	**90**	**85**	**84**	**85**	**82**	**80**	**77**	**74**

Horizontaal vertonen de spectra van de VL-post meer verschillen met de gemeten spectra op de fundatie van Pathé. Met name bij frequenties tot 10 Hz lijkt Pathé horizontaal dwars op het spoor (Y) veel gevoeliger dan de VL-post. De spectra van de VL-post met dezelfde factor 2 matigen als in verticale richting zou een te gunstige voorstelling van zaken geven. Beter is het om in deze richtingen de spectra van Pathé te gebruiken voor de prognoses. Hierin is ook meer het typische gedrag van een wat hoger bouwwerk in horizontale richting te zien. In bijlage 3 zijn de relevante trillingsspectra (passages) en de daaruit bepaalde rekenspectra te vinden.

5.3 Verwachting trillingen Podium 26

Voor een op de gebouwkenmerken toegesneden trillingsprognose zal, ten behoeve van de aanvraag omgevingsvergunning, een dynamisch rekenmodel opgezet worden waarmee verwachte trillingen in de constructie worden doorgerekend. Vooruitlopend op deze studie kan, in het kader van de haalbaarheidsvraag, een globale verwachting gegeven worden qua trillingen. Hieronder wordt deze verwachting gegeven en wordt ingegaan op de haalbaarheid van het project qua trillingen.

Verwachting

De gedane metingen in bioscoop Pathé tonen op de 7e verdieping, nabij een stalen draagkolom, trillingssterkten (V_{max}) tot 0,1 in horizontale richtingen en 0,28 in verticale richting.
Gedurende een week meten zijn er twee goederentreinpassages geweest die deze trillingssterkten hebben opgewekt. De overige passages noteerden minstens 25% lagere trillingssterkten. Meer naar het midden van een vloerveld zal de trillingssterkte mogelijk hoger zijn geweest, maar dit hangt sterk af van de vloereigenschappen en dit is één van de variabelen waarop voor de nieuwbouw van Podium 26 kan worden ingegrepen. Het beperken van de trillingsgevoeligheid van vloeren is één van de speerpunten in de uit te voeren dynamische berekeningen. Op basis van de eerste rekenresultaten zijn hiertoe al aanpassingen gedaan.

De woontoren van Podium 26 wordt met een hoogte tot 14 verdiepingen tweemaal zo hoog als Pathé, maar komt ook aanmerkelijk dichter bij het spoor te staan. Het dynamische gedrag van de gebouwconstructie, dat onderwerp is van de simulatieberekeningen door de constructeur, heeft veel invloed op de uiteindelijk te behalen trillingssterkten.

Het effect van de grotere gebouwmassa en de kleinere afstand tot het spoor meegenomen, wordt verwacht dat bij alle reizigerstreinen en het overgrote deel van de goederentreinen de trillingssterkte (V_{eff}) op vloeren van wooneenheden zal voldoen aan de streefwaarde (A2) van 0,2, geldend voor nieuwbouw tijdens de nachtperiode. Dit onder voorwaarde dat trillingsversterking op vloerniveau door een goed vloerontwerp zoveel mogelijk wordt beperkt. Dit is één van de speerpunten in de uit te voeren dynamica berekeningen.
Een klein deel van de (zware) goederentreinen op het meest nabije spoor 2 kan echter leiden tot licht voelbare trillingen, die deze strenge streefwaarde (A2 < 0,2) in de nachtperiode mogelijk overschrijden. Met de al in voorbereiding genomen maatregelen op vloerniveau mag worden verwacht dat wel wordt voldaan aan de streefwaarde (A2 < 0,4) voor bestaande woonfuncties. Gezien het zeer beperkte aantal goederentreinen dat de streefwaarde voor nieuwbouw (A2=0,2) mogelijk overschrijdt, zal er sprake zijn van een goed woon- en leefklimaat.

6. Conclusies en aanbevelingen

De uitgevoerde trillingsmetingen aan de VL-post laten zien dat de trillingssterkten op de fundering iets hoger liggen dan tijdens eerdere onderzoeken uit het jaar 2015/2016. Dit betekent niet dat de trillingsprognoses naar boven toe bijgesteld hoeven te worden, want een trillingsverhogend effect waarmee in die vooronderzoeken werd gerekend, het verhogen van de rijsnelheid van goederentreinen van 40 naar 60 km/u, is inmiddels geeffectueerd. In de metingen zijn ook meerdere goederentreinen met deze snelheid waargenomen.
Ondanks de hogere meetwaarden op de VL-post zijn deze nog steeds laag, gezien de zeer kleine afstand van 8 meter tot het dichtstbijzijnde spoor 2, een spoor in gebruik door goederentreinen. De kennelijke robuustheid van dit gebouw moet niet onderschat worden in de vertaling van gemeten trillingen aan dit gebouw naar het aan te houden rekenspectrum voor de simulaties van Podium-26. Te rekenen is met hooguit een factor 2 lagere trillingsopwekking op de fundatie, ofschoon de woontoren van Podium-26 ongeveer viermaal zo hoog is als de VL-post.
Ook aan de Pathé bioscoop zijn trillingsmetingen uitgevoerd. De metingen aan de fundatie van dit gebouw leiden na correctie voor de grotere afstand en de kleinere gebouwmassa (tweemaal zo laag als woontoren Podium-26) tot een te hanteren aanstootspectrum in verticale richting voor Podium-26 dat laagfrequent goed overeenstemt met de benadering vanuit de VL-post. Alleen bij frequenties van 20 tot 32 Hz, niet bepalend voor het voldoen aan de trillingseisen, vallen de metingen in Pathé gunstiger uit. Geadviseerd wordt daarom het in tabel 3 aangegeven gemiddelde spectrum als rekenspectrum aan te houden voor de simulaties.

Trillingsverwachting
Het dynamisch gedrag van de draagconstructie en vloerconstructies van Podium-26 heeft invloed op de uiteindelijk te behalen trillingssterkten en daarmee is het niet mogelijk om op basis van de nu gedane metingen daarover een finaal oordeel te vellen. De uitgevoerde metingen op de 7e verdieping van Pathé geven wel enige richting aan de te verwachten trillingen, maar significante afwijkingen zowel naar boven als naar beneden blijven mogelijk.

De gemeten trillingen op de 7e verdieping van Pathé maken duidelijk dat incidenteel goederentreinpassages kunnen voorkomen die de strenge streefwaarde uit de SBR-B voor nieuwe woonfuncties in de nacht overschrijden. Door de draagconstructie en vloerconstructies van Podium-26 aan te passen, is het voor nagenoeg alle treinen mogelijk te voldoen aan de streefwaarde voor nieuwe situaties, maar het is niet uit te sluiten dat incidenteel goederentreinen voorkomen die, ook na getroffen maatregelen, de strenge streefwaarde voor nieuwe situaties (in de nacht) licht overschrijden. Er kan dan wel voldaan worden aan de streefwaarden voor bestaande situaties.
De daadwerkelijke trillingssterkten moeten blijken uit de berekeningen van de constructeur in het trillingsonderzoek behorende bij de omgevingsvergunningaanvraag voor het bouwen.

Met de mogelijke slechts geringe overschrijdingen van de streefwaarde voor nieuwbouw en de zeer beperkte mate waarin dit zal voorkomen, zal er sprake zijn van een goed woon- en leefklimaat en is woningbouw op deze locatie en in deze vorm als haalbaar te beschouwen.

ing. A.W.N. (Antwan) van Haaren
DGMR Bouw B.V.

Bijlage 1

Titel	Trillingsregistraties VL-post en Pathé

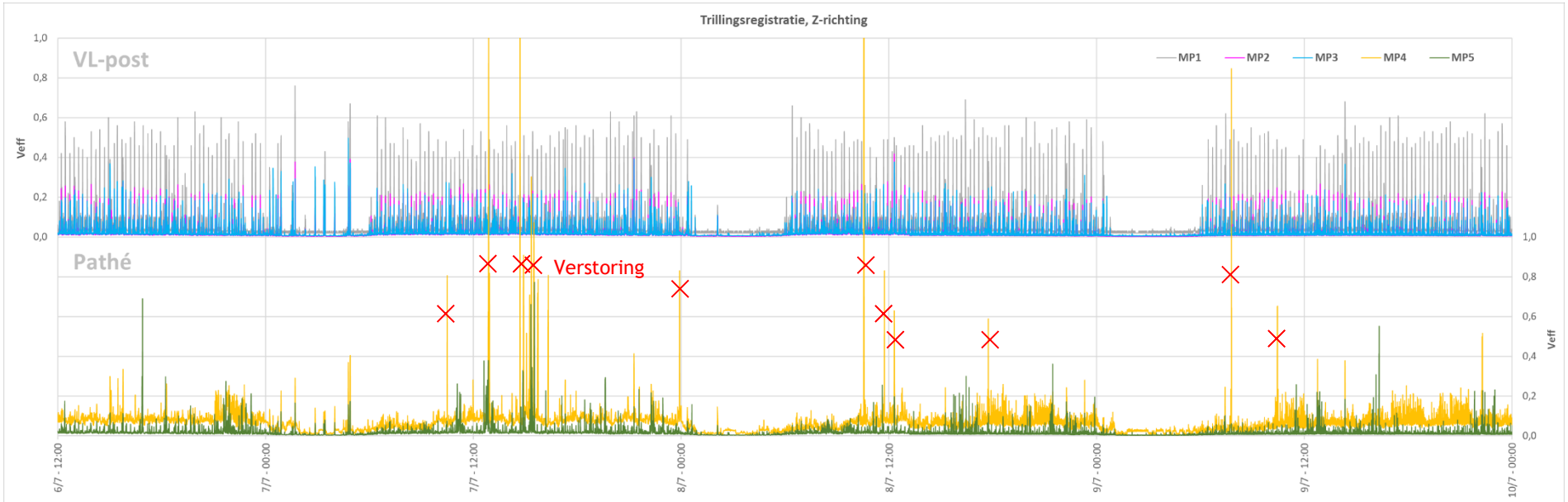

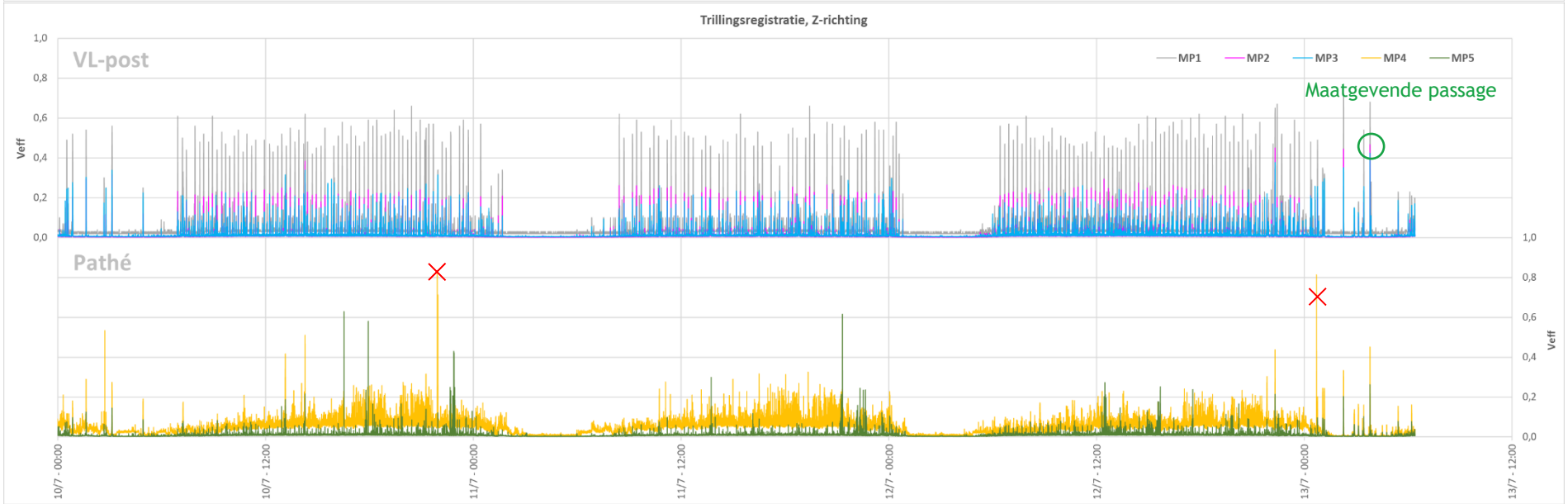

Trillingsregistraties VL-post en Pathé, 6 - 13 juli 2021

Bijlage 2

Titel	Trillingsspectra
Omvang	4 meetpunten x 3 treintypen (3 richtingen)
Toelichting	X-Y-Z onder elkaar

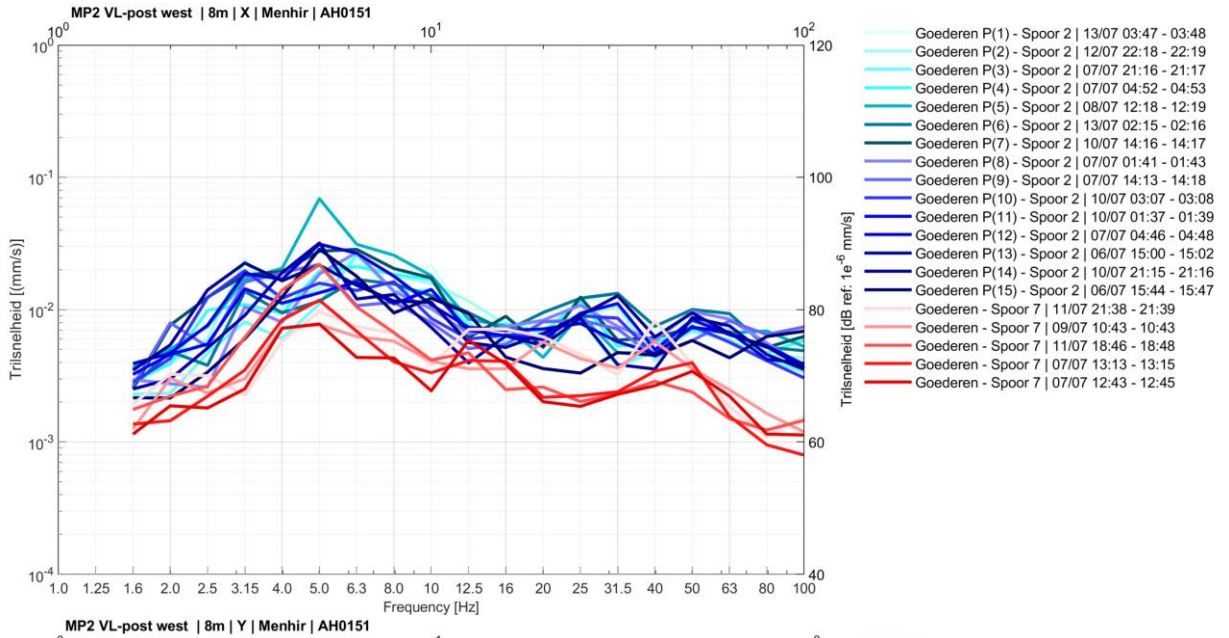

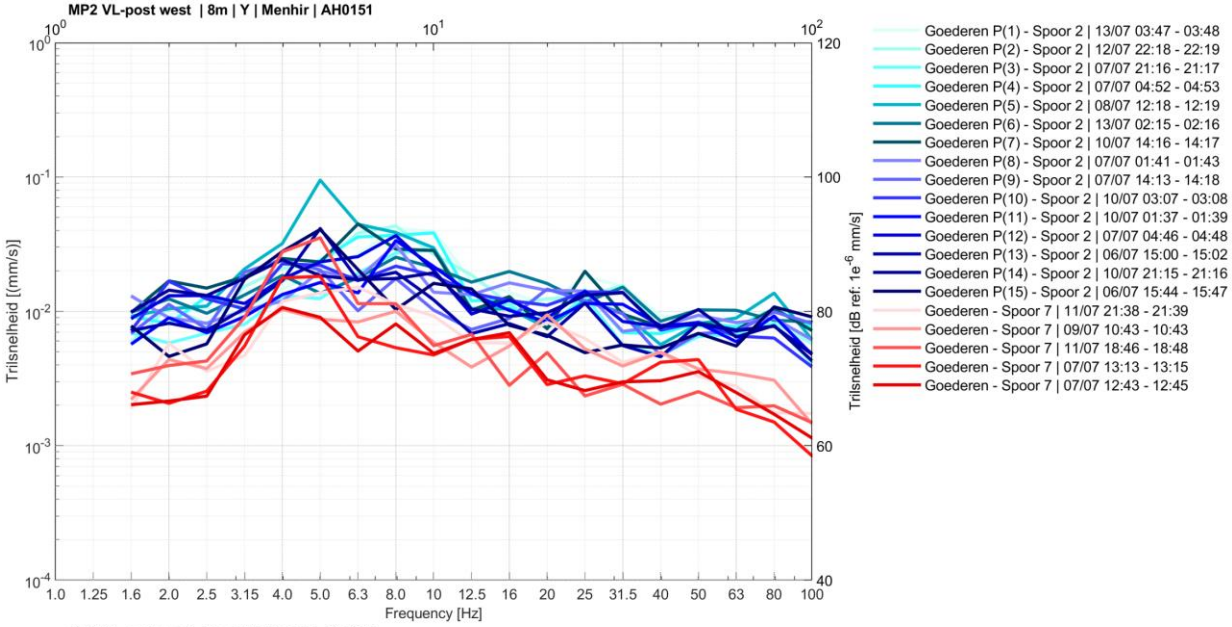

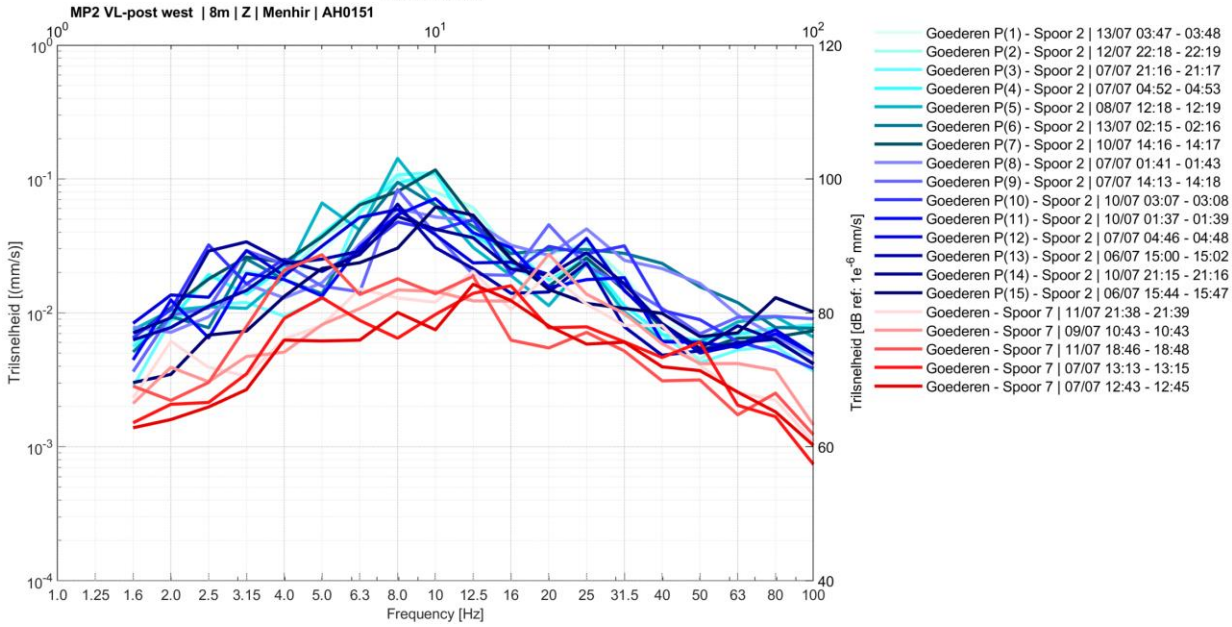

Mp2 – Goederentreinen spoor 2 en 7

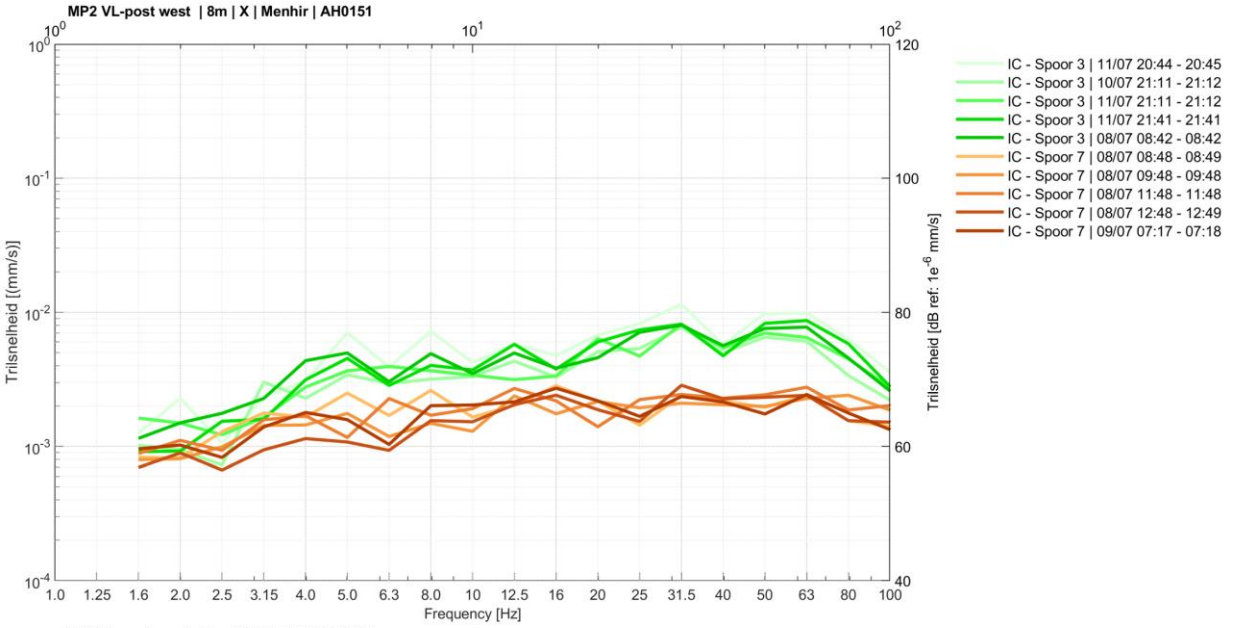

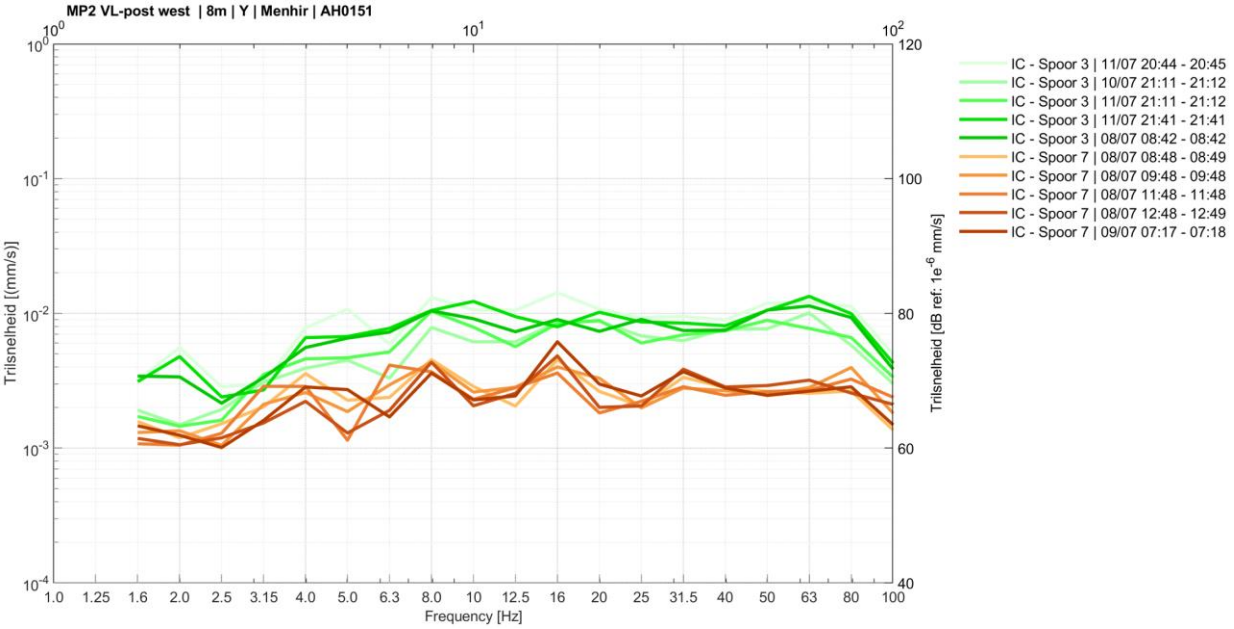

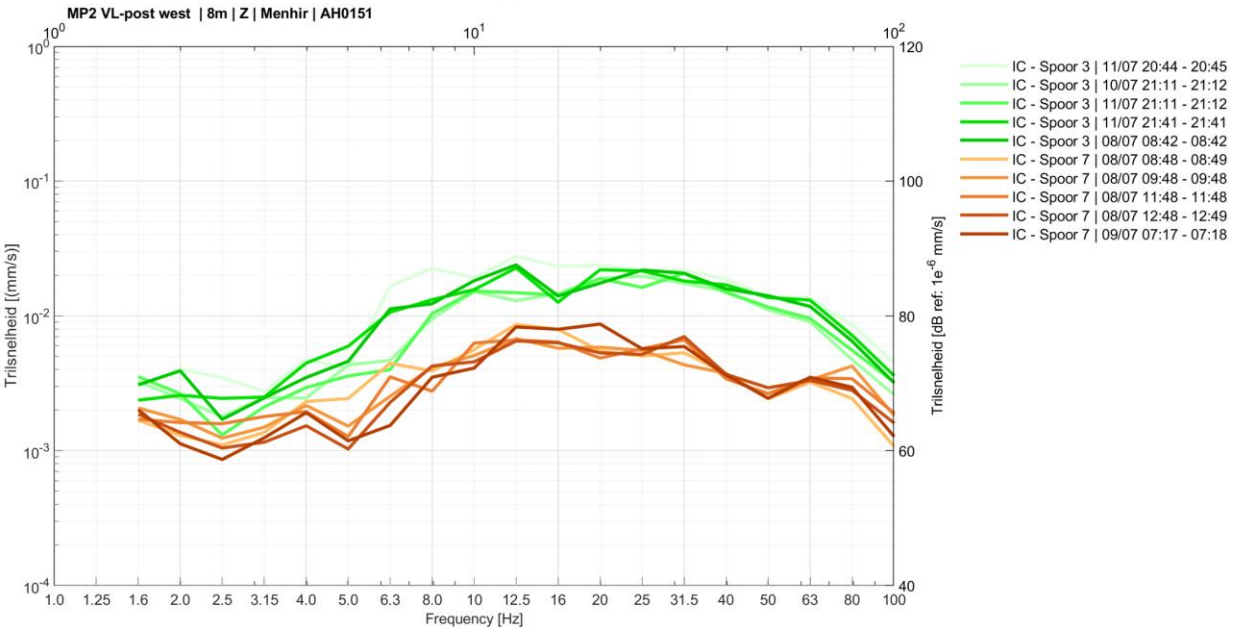

Mp2 – Intercity's spoor 3 en 7

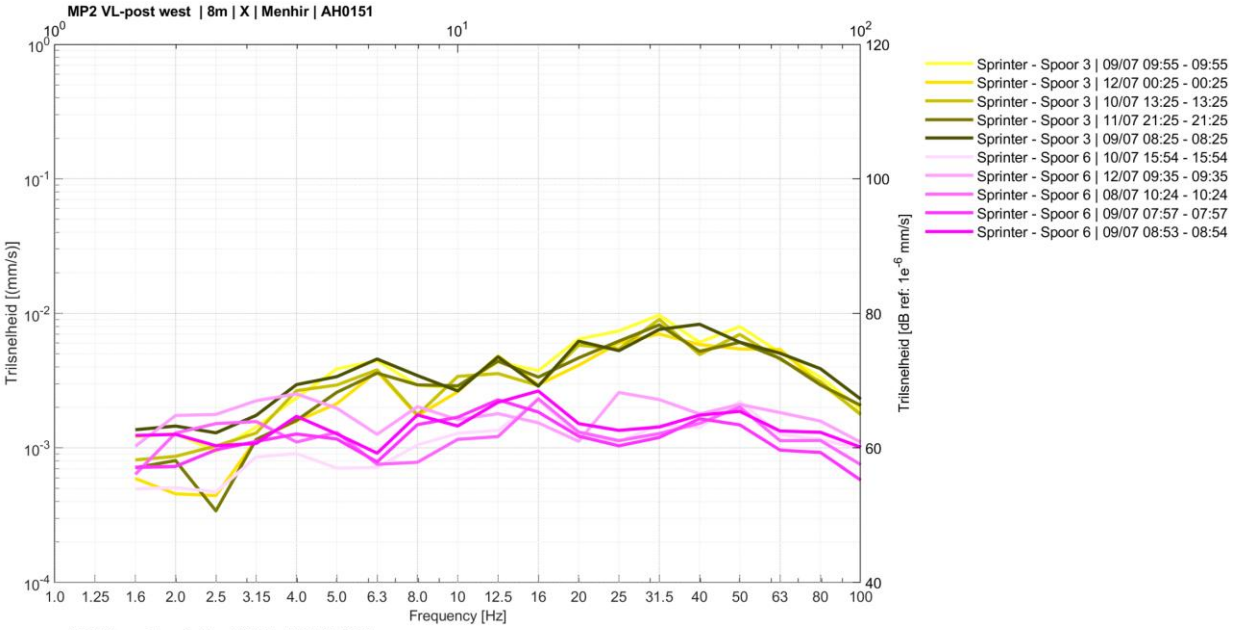

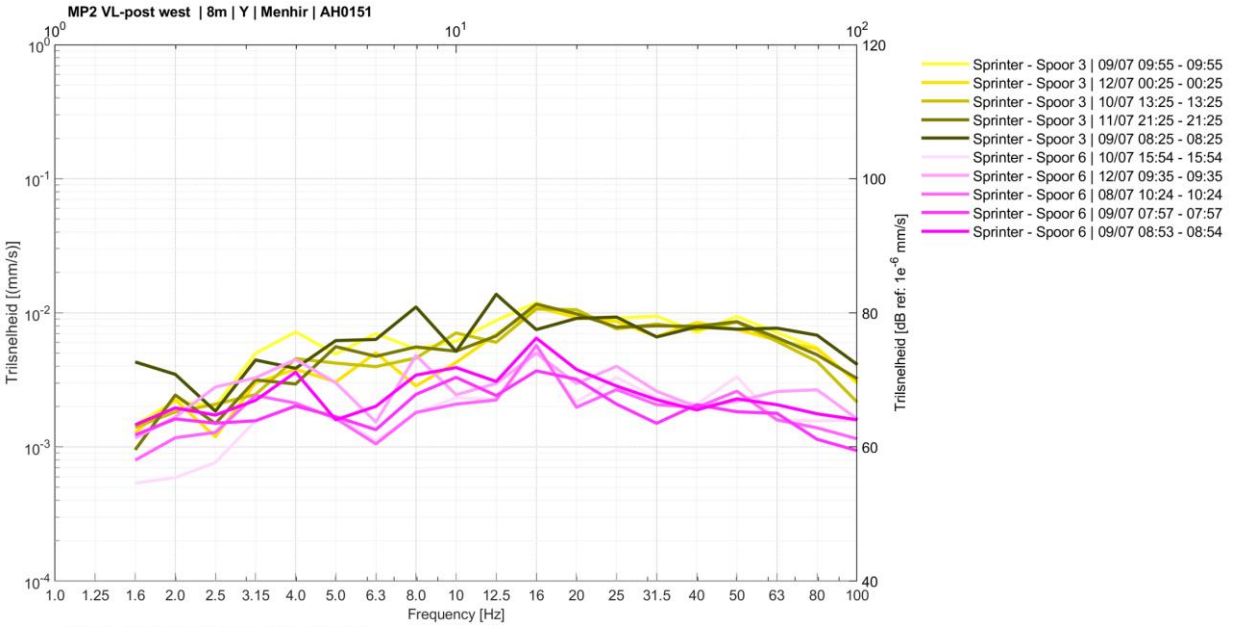

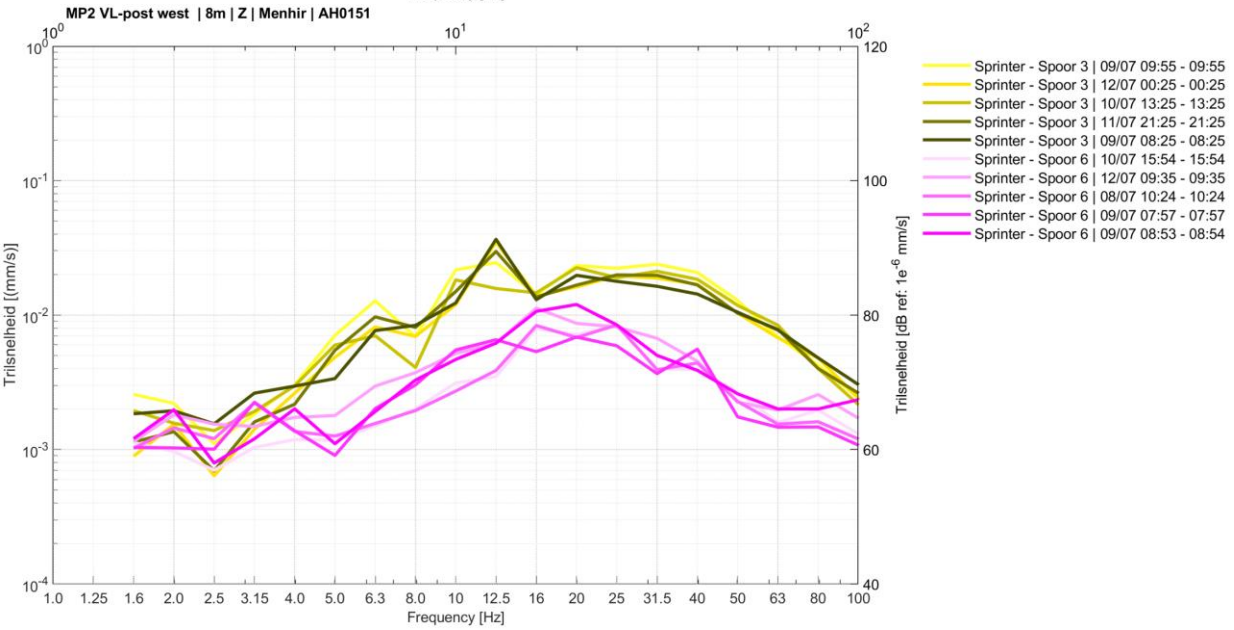

Mp2 – Sprinters spoor 3 en 6

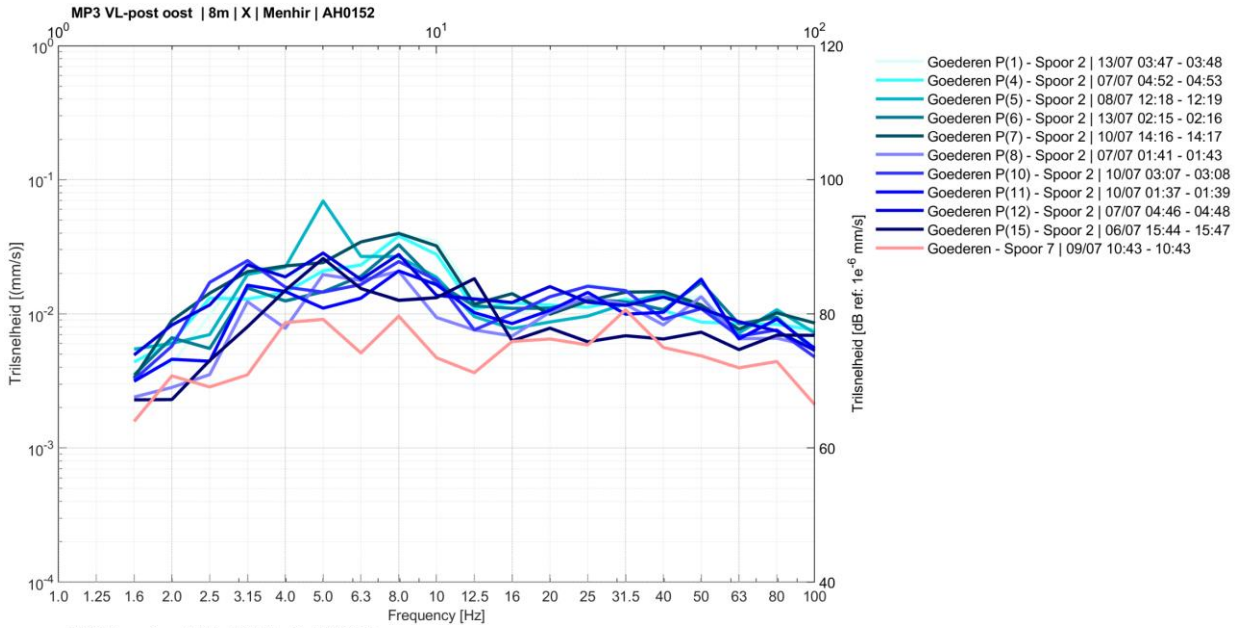

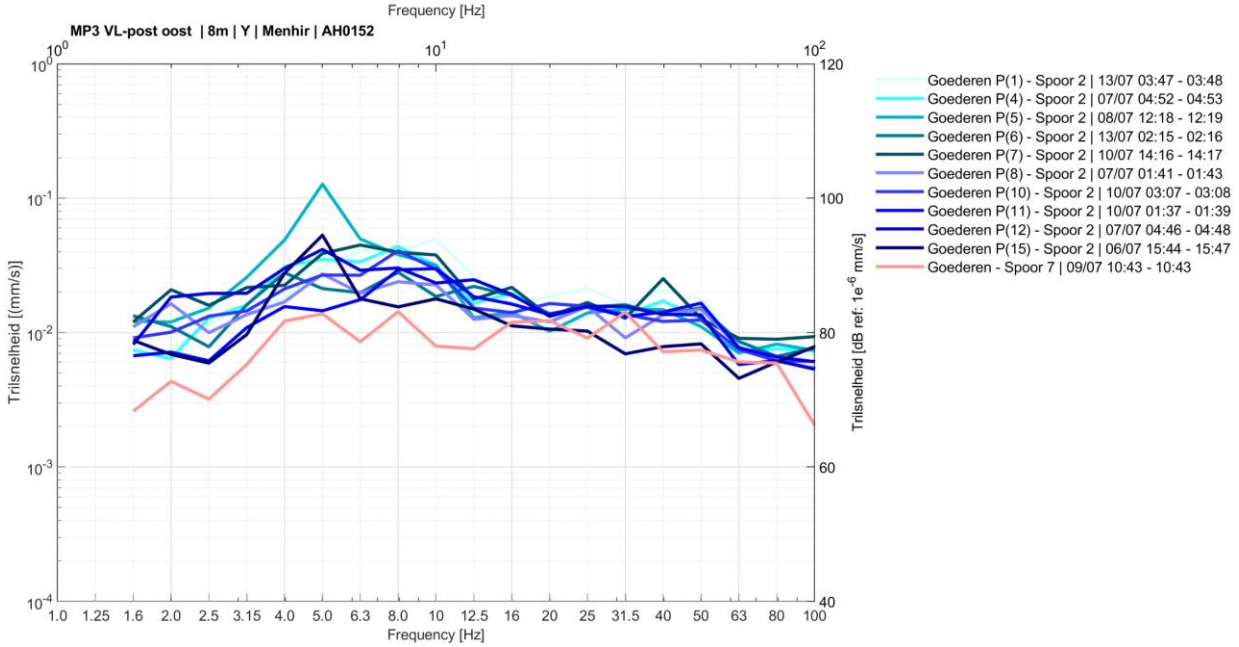

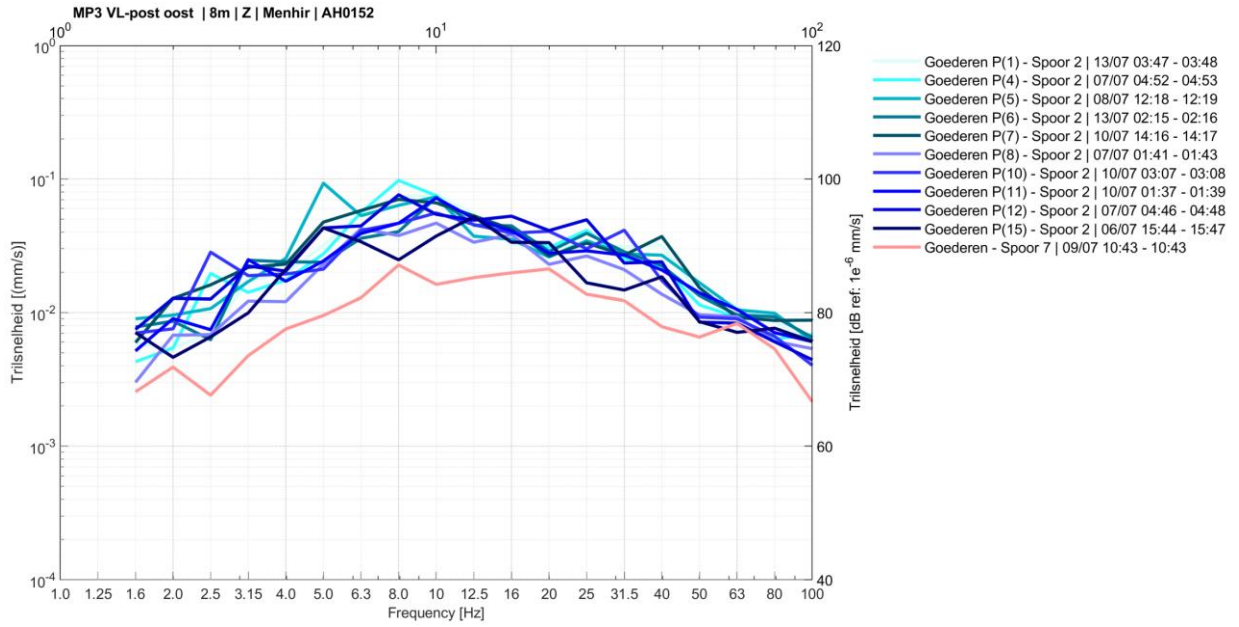

Mp3 – Goederentreinen spoor 2 en 7

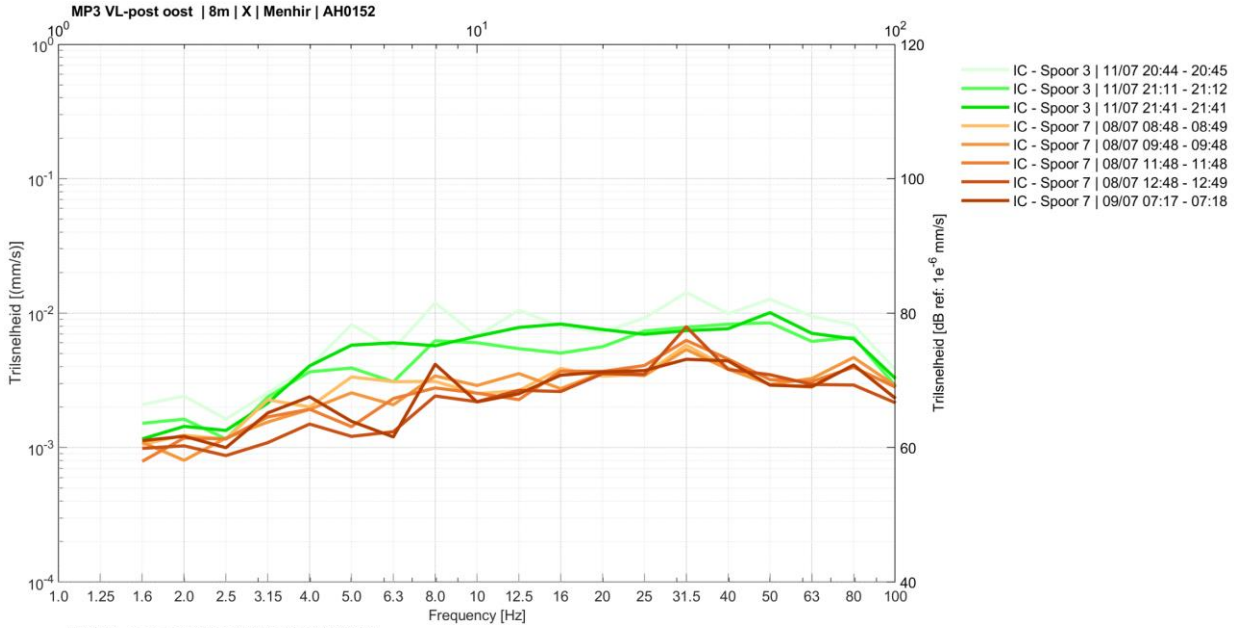

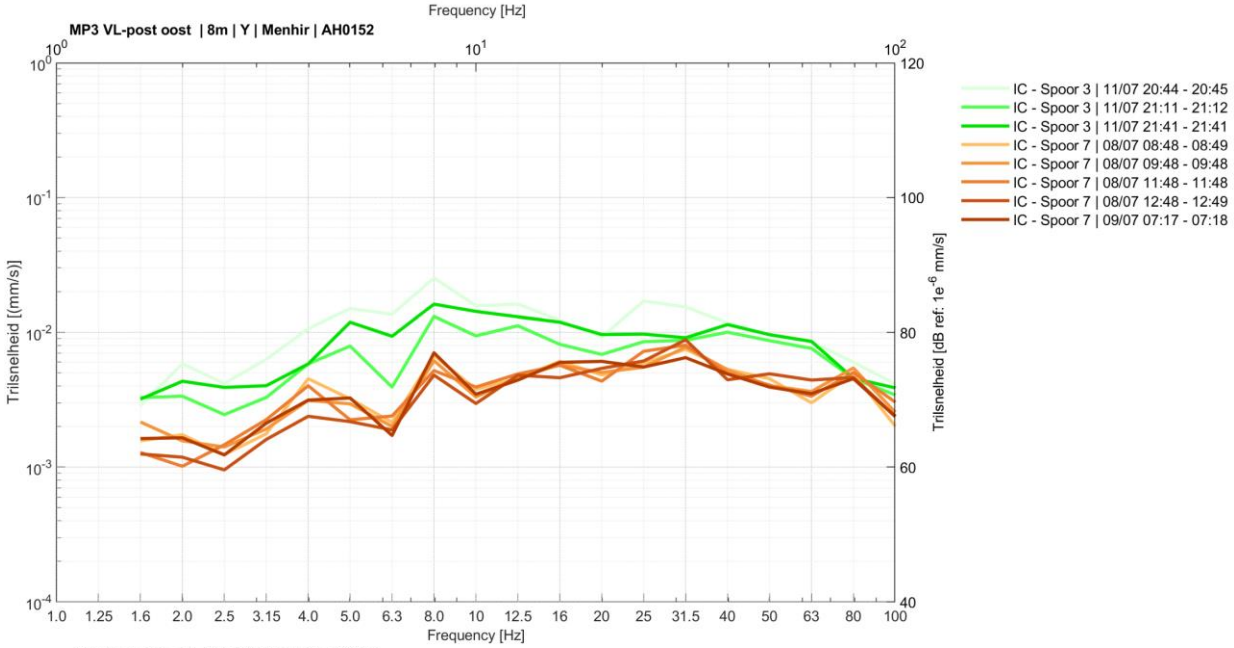

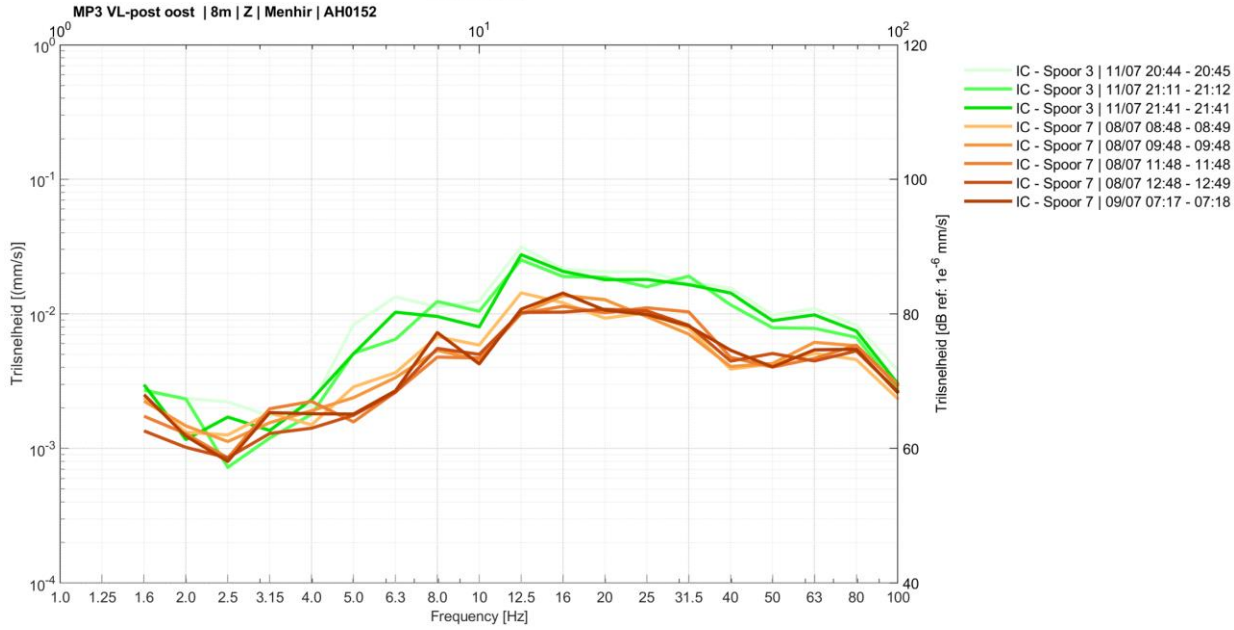

Mp3 – Intercity's spoor 3 en 7

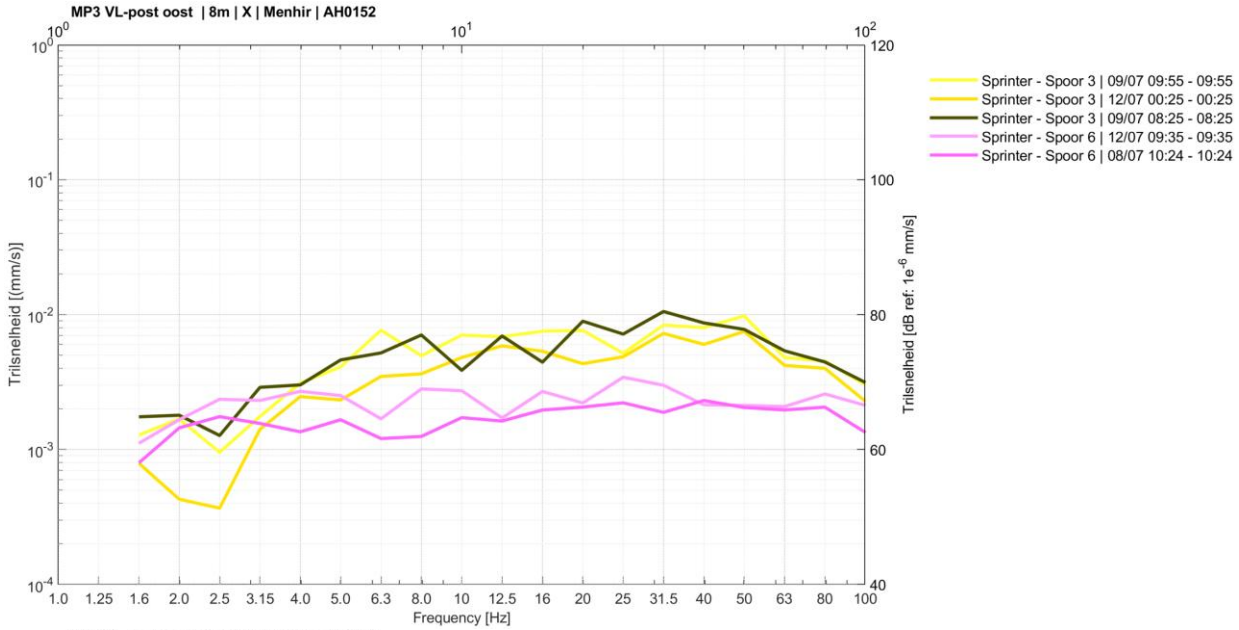

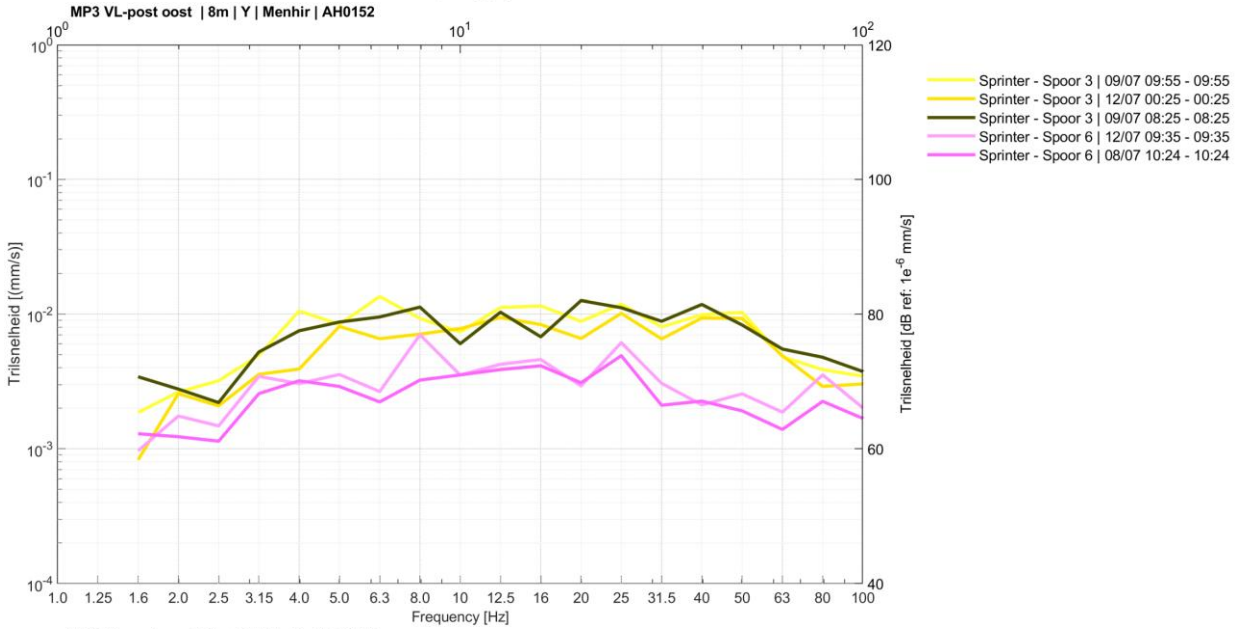

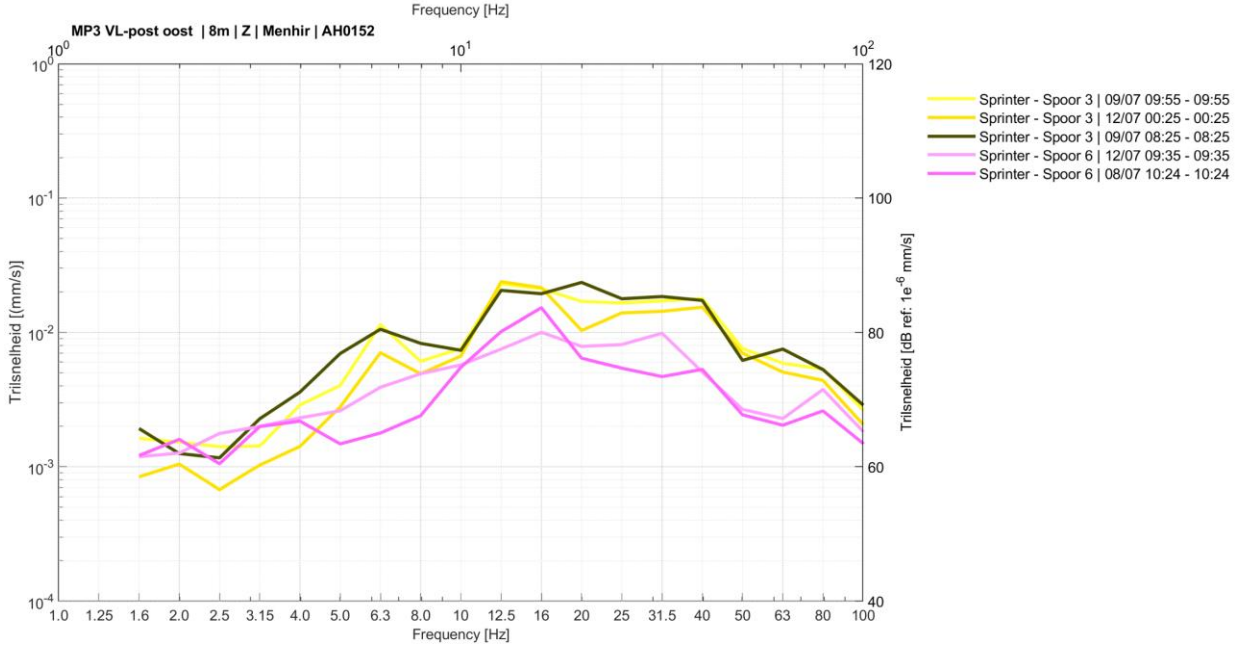

Mp3 – Sprinters spoor 3 en 6

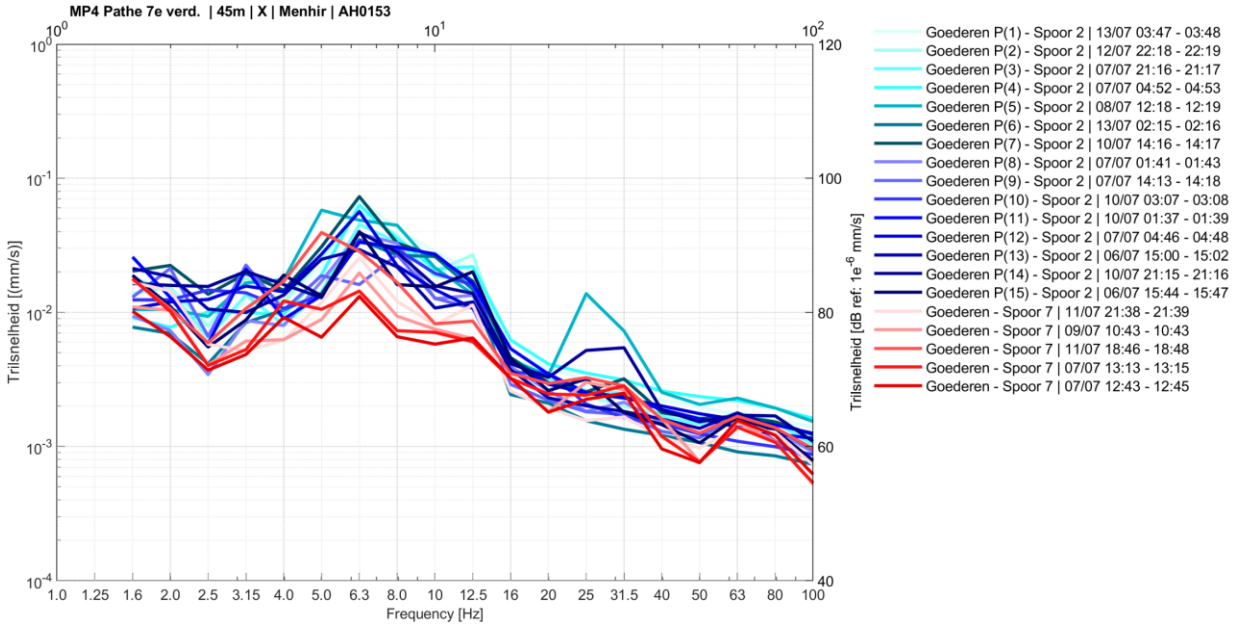

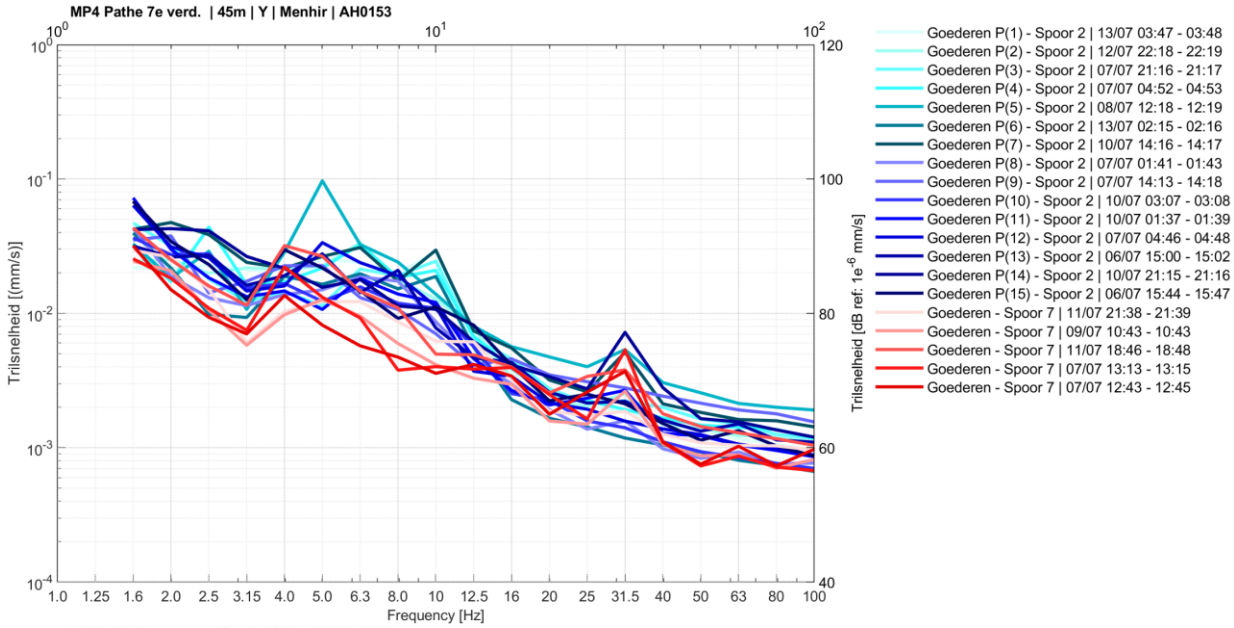

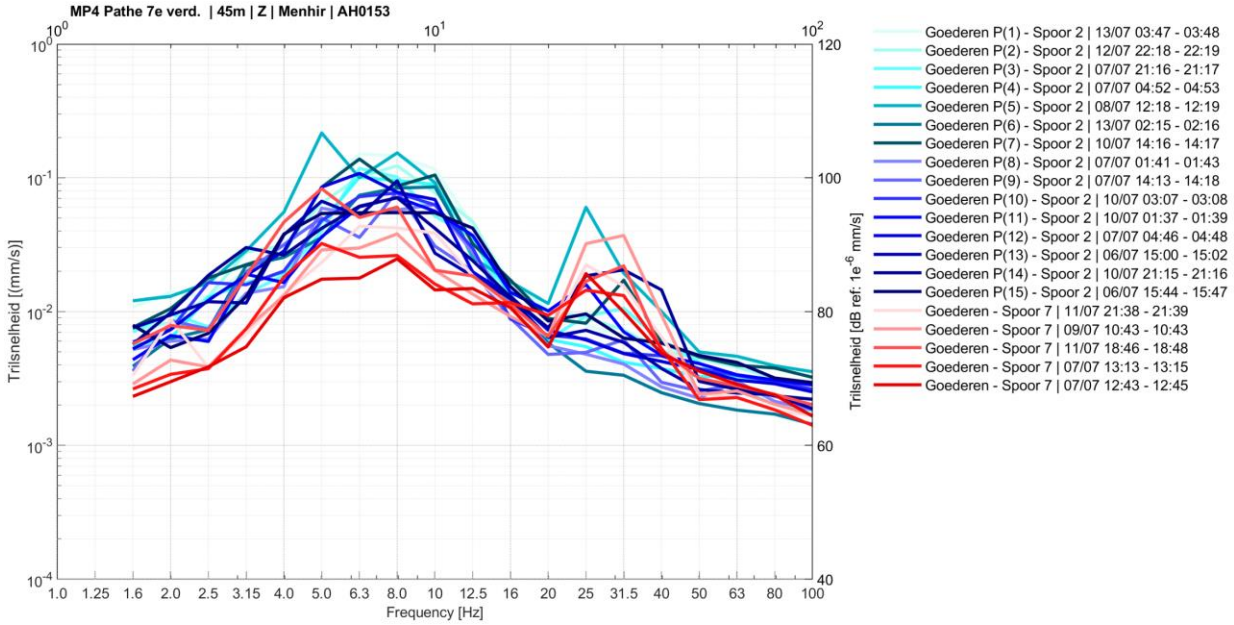

Mp4 - Goederentreinen spoor 2 en 7

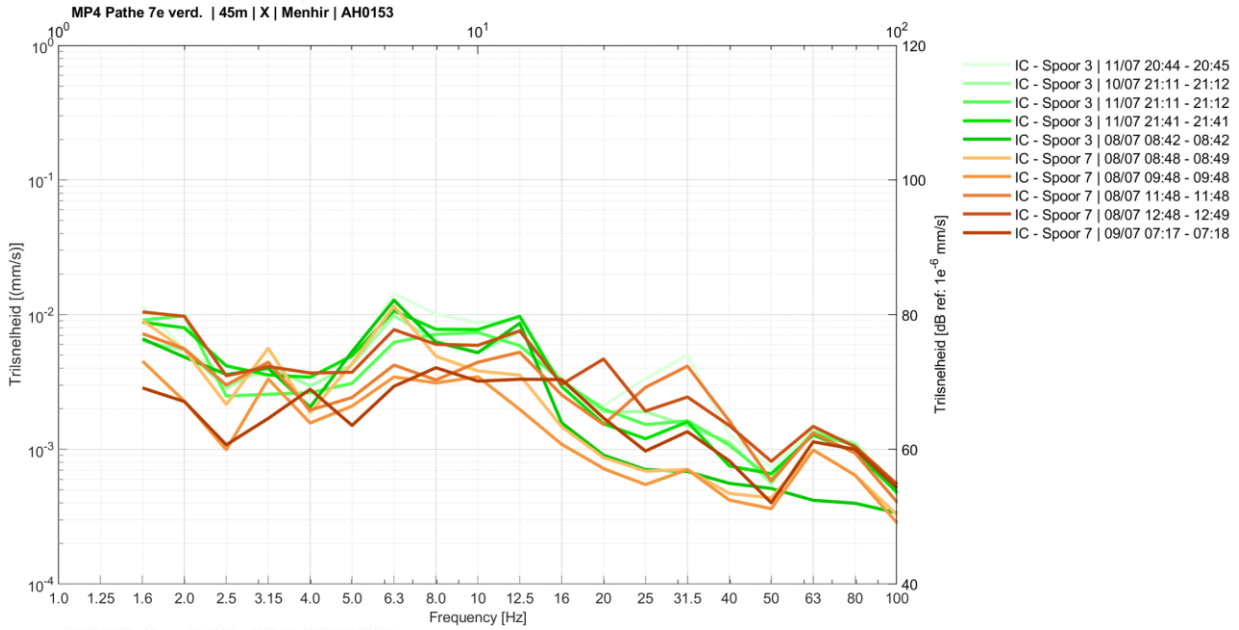

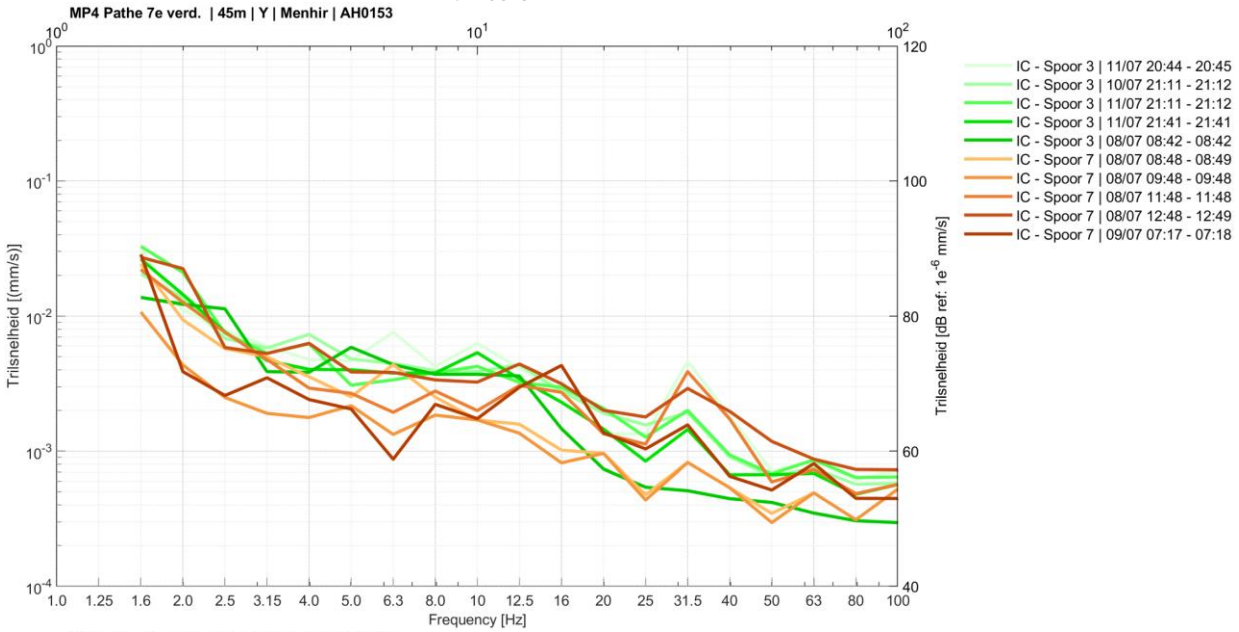

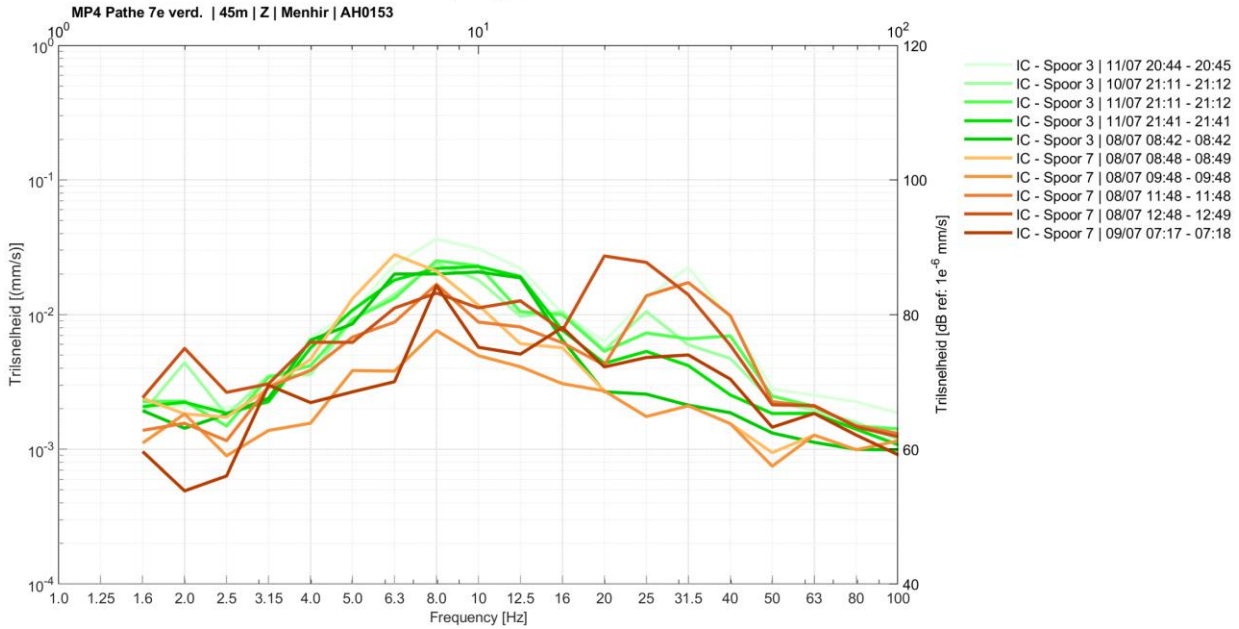

Mp4 – Intercity's spoor 3 en 7

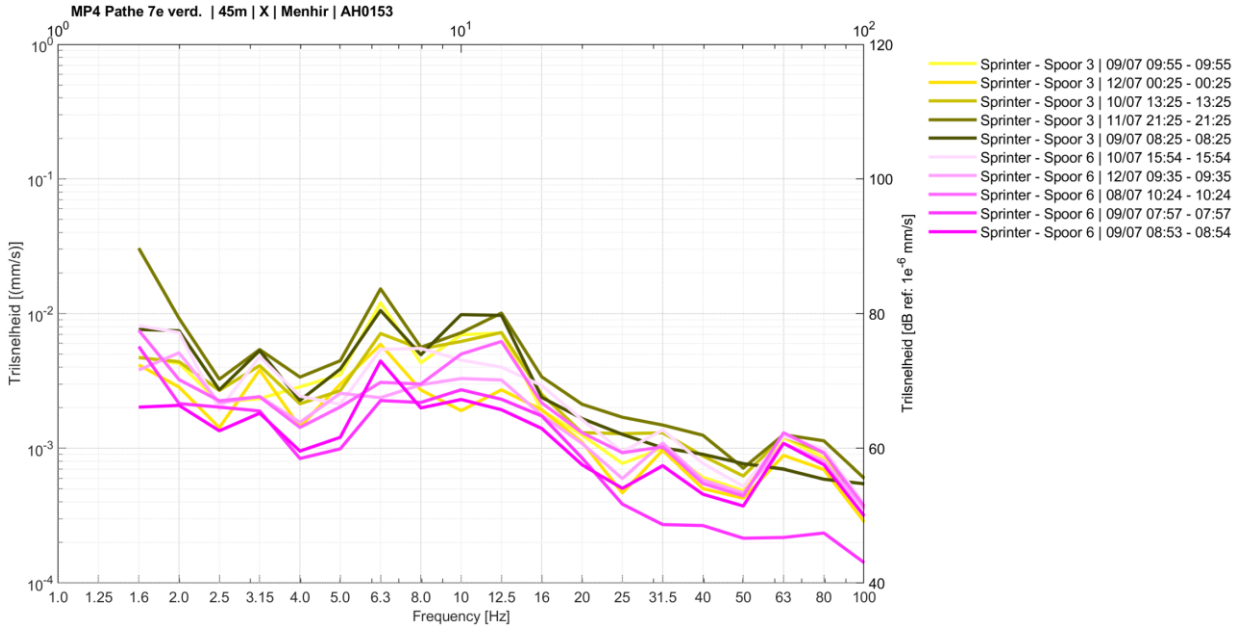

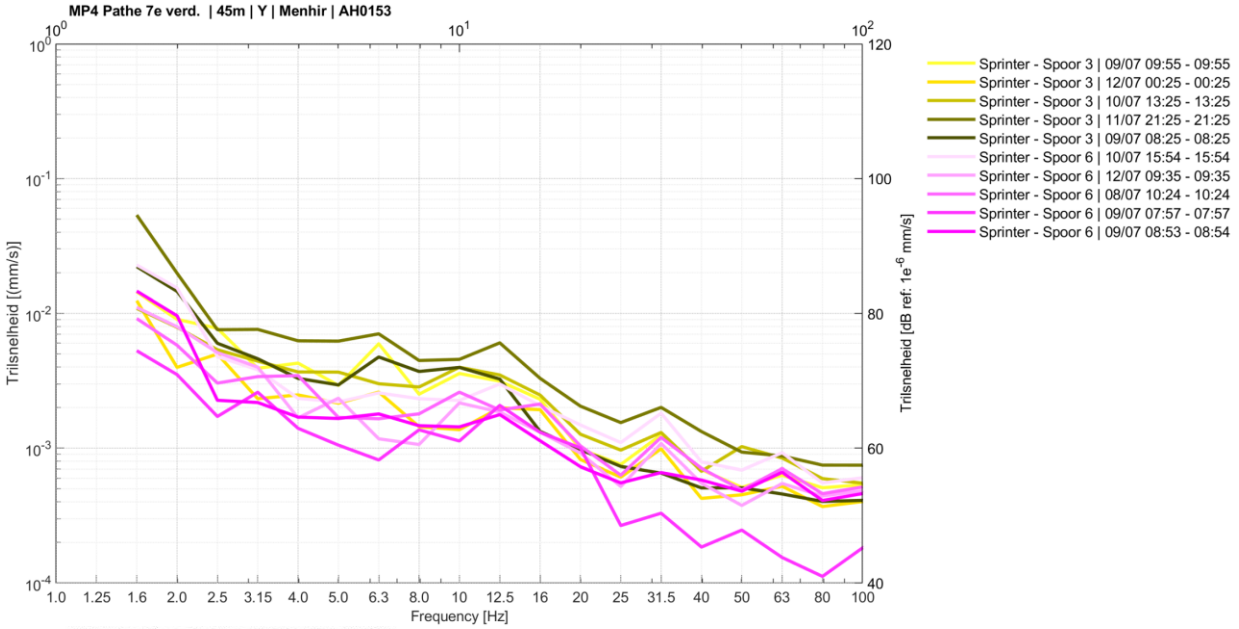

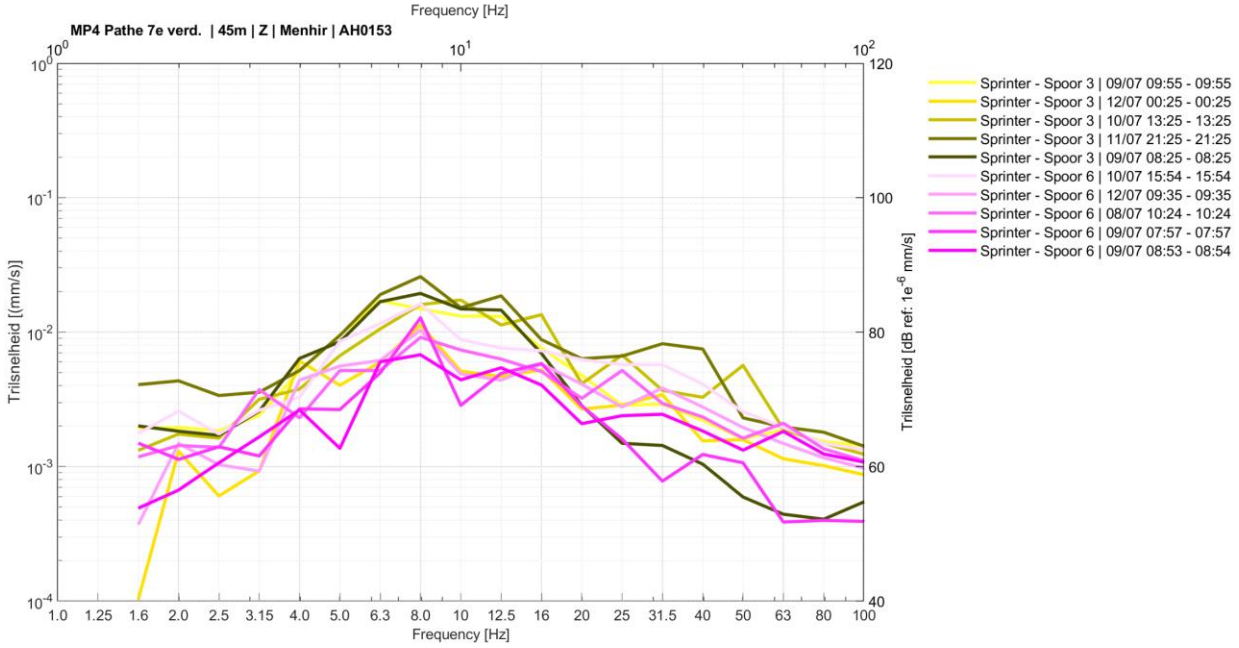

Mp4 – Sprinters spoor 3 en 6

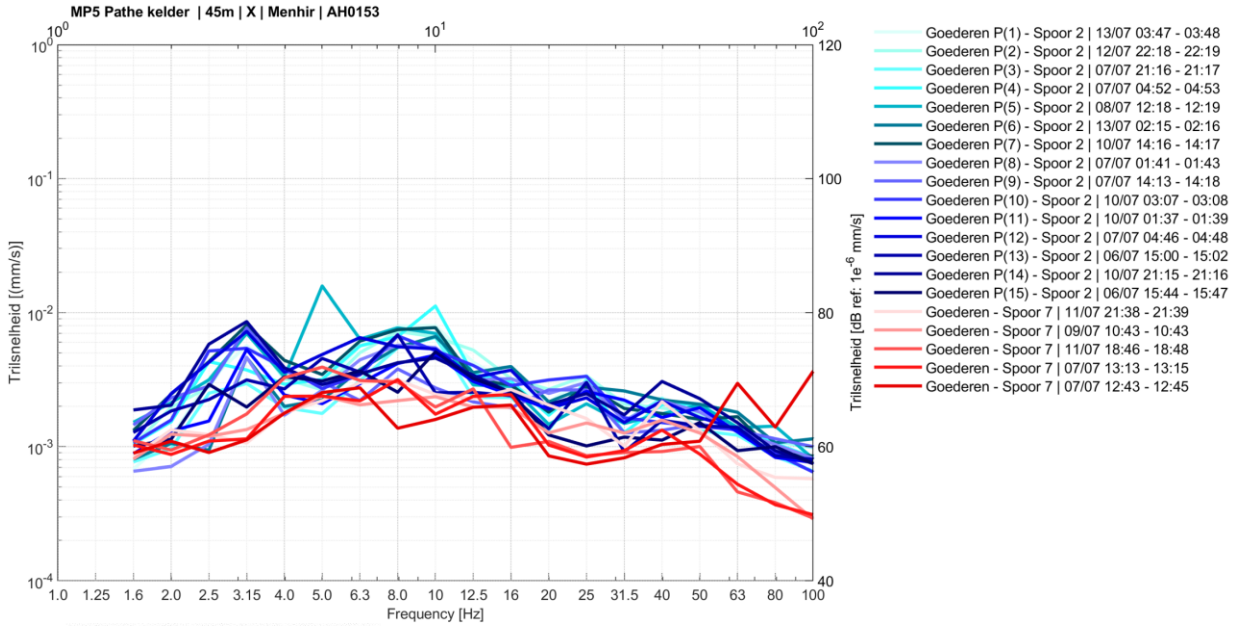

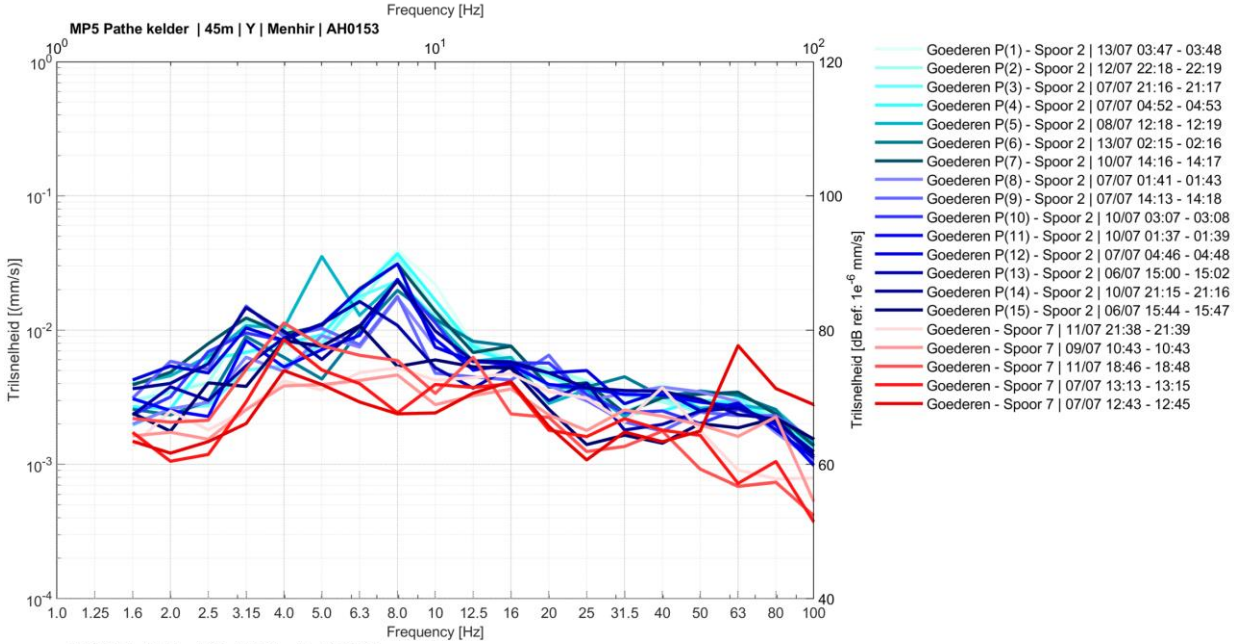

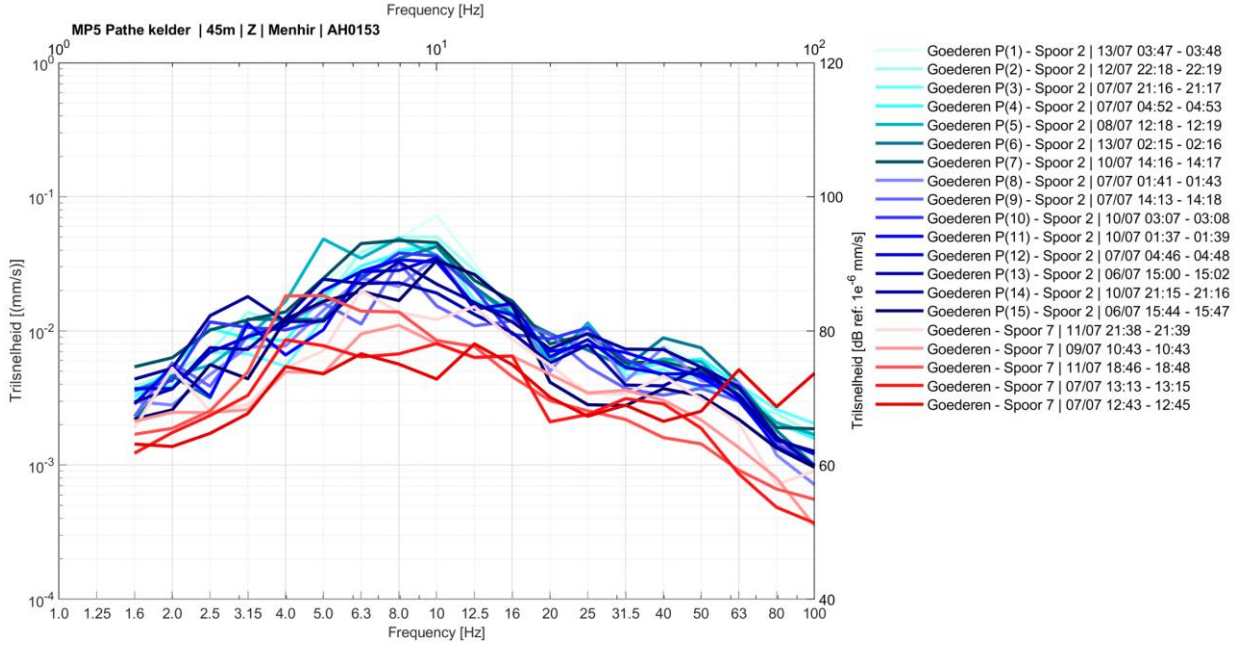

Mp5 - Goederentreinen spoor 2 en 7

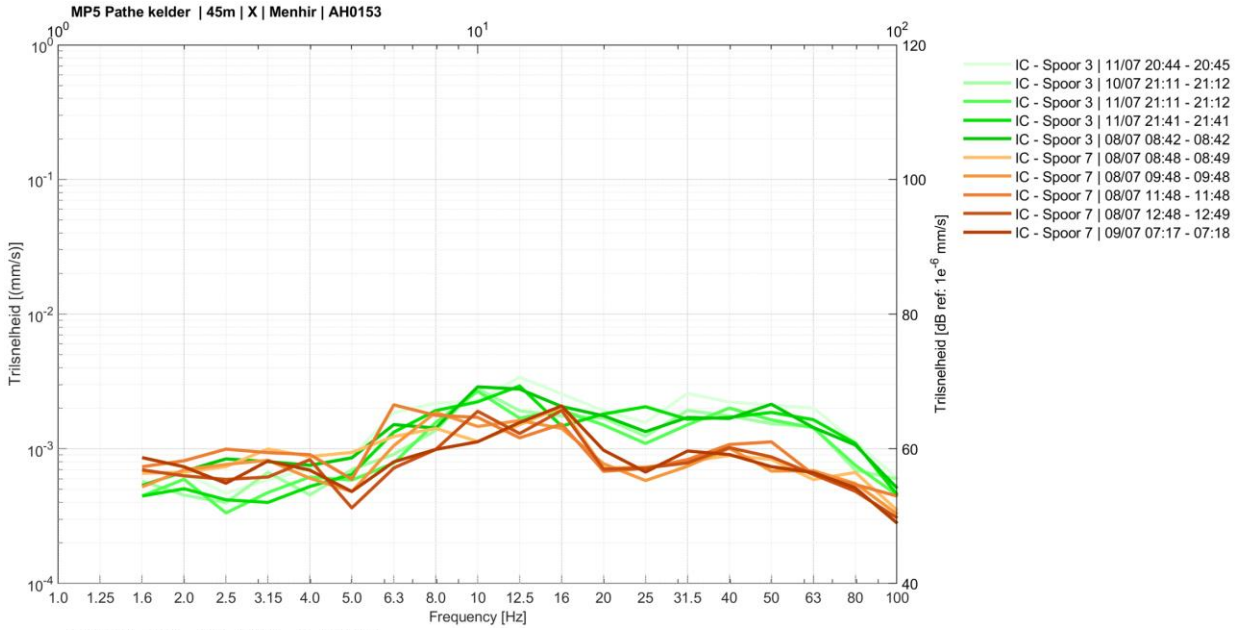

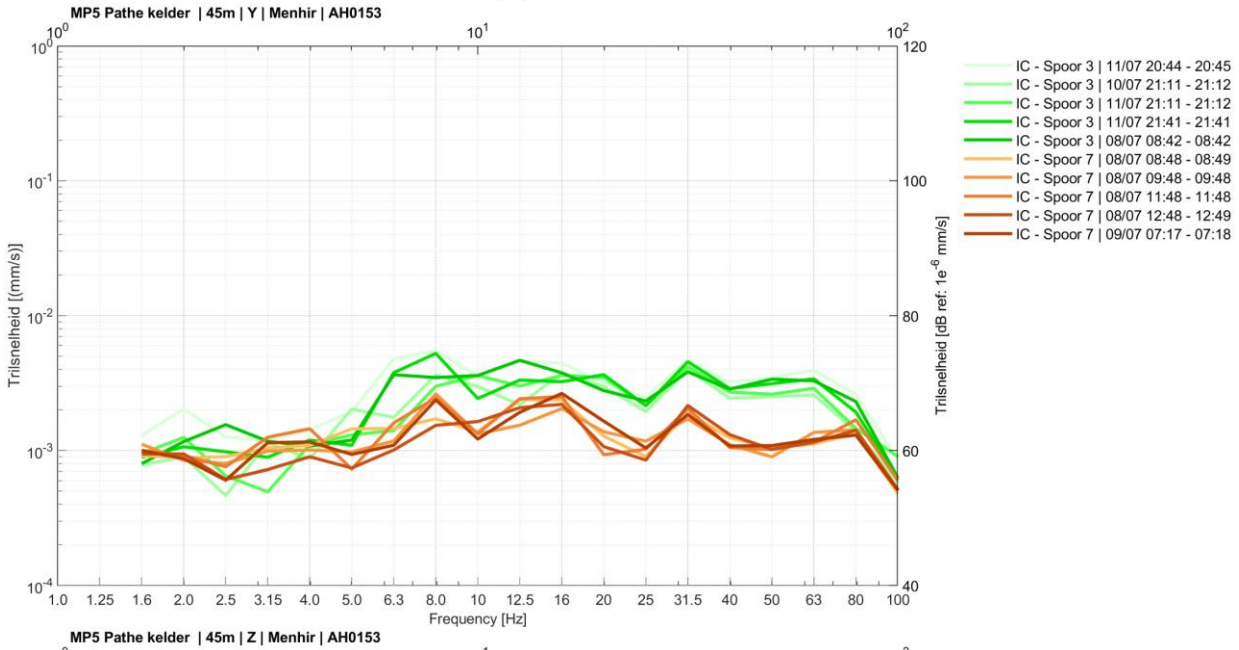

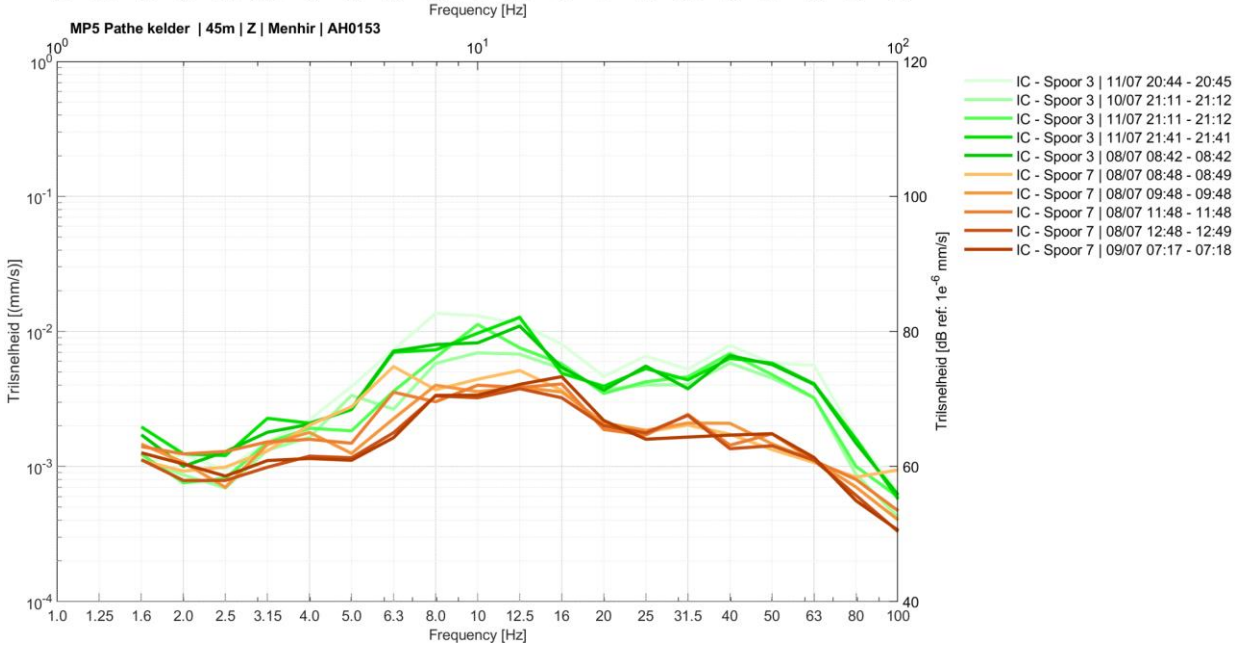

Mp5 – Intercity's spoor 3 en 7

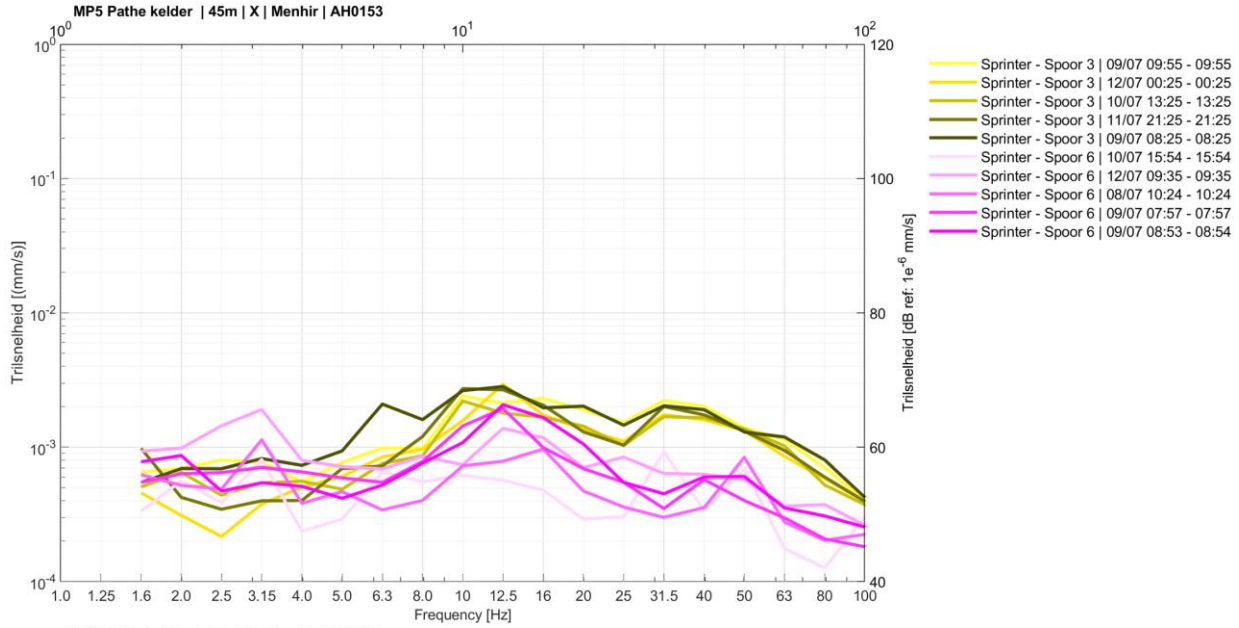

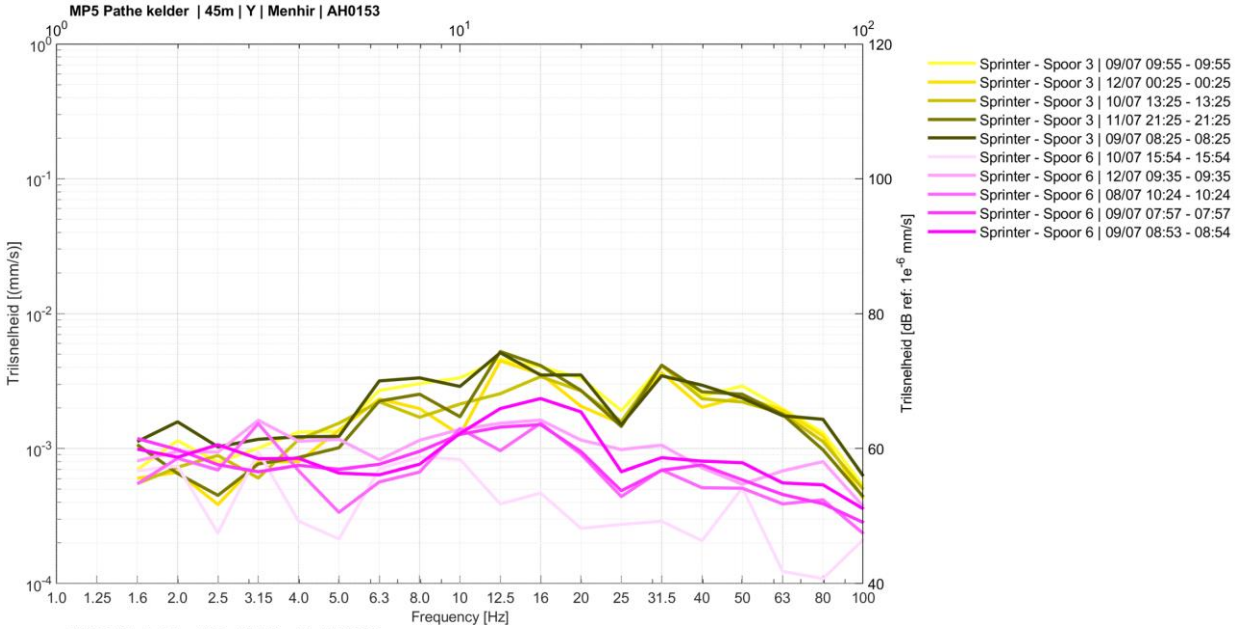

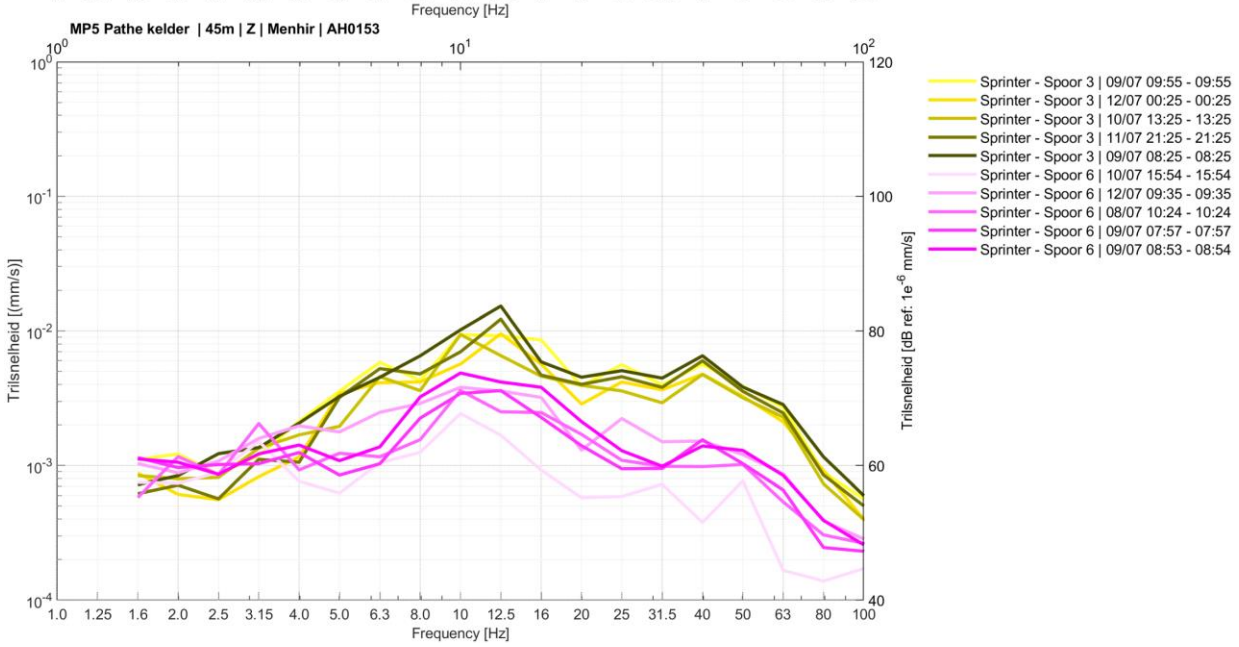

Mp5 – Sprinters spoor 3 en 6

Bijlage 3

Titel	Bepaling rekenspectra Podium-26
Omvang	2
Toelichting	Blad 1 verticaal (Z), blad 2 horizontaal (XY)

VL-Post west (Mp2 fundatie), Z-richting

Event nr	Trein	T1	T2	1	1,25	1,6	2	2,5	3,15	4	5	6,3	8	10	12,5	16	20	25	31,5	40	50	63	80	100	125	SOM
1218	IC - Spoor 3	11/07 - 20:44	11/07 - 20:45	0,00325	0,00000	0,00296	0,00402	0,00347	0,00275	0,00476	0,00406	0,01659	0,02243	0,01918	0,02763	0,02330	0,02375	0,02166	0,02167	0,01872	0,01382	0,01351	0,00856	0,00451	0,00176	0,070
1065	IC - Spoor 3	10/07 - 21:11	10/07 - 21:12	0,00183	0,00000	0,00327	0,00243	0,00179	0,00248	0,00245	0,00433	0,00468	0,00953	0,01512	0,01293	0,01460	0,01894	0,01964	0,01739	0,01519	0,01112	0,00903	0,00473	0,00260	0,00128	0,048
1220	IC - Spoor 3	11/07 - 21:11	11/07 - 21:12	0,00164	0,00000	0,00354	0,00264	0,00131	0,00211	0,00294	0,00358	0,00400	0,01042	0,01521	0,01482	0,01419	0,01883	0,01623	0,02063	0,01487	0,01165	0,00958	0,00556	0,00323	0,00115	0,049
1227	IC - Spoor 3	11/07 - 21:41	11/07 - 21:41	0,00209	0,00000	0,00237	0,00257	0,00244	0,00250	0,00447	0,00596	0,01066	0,01315	0,01562	0,02265	0,01260	0,02194	0,02149	0,01808	0,01694	0,01364	0,01306	0,00717	0,00360	0,00129	0,057
453	IC - Spoor 3	08/07 - 08:42	08/07 - 08:42	0,00195	0,00000	0,00308	0,00391	0,00171	0,00246	0,00349	0,00460	0,01128	0,01231	0,01818	0,02385	0,01402	0,01744	0,02183	0,02065	0,01581	0,01407	0,01175	0,00650	0,00318	0,00142	0,057
716	Sprinter - Spoor 3	09/07 - 09:55	09/07 - 09:55	0,00257	0,00000	0,00257	0,00221	0,00110	0,00183	0,00302	0,00707	0,01276	0,00692	0,02162	0,02448	0,01411	0,02328	0,02221	0,02384	0,02067	0,01283	0,00686	0,00425	0,00241	0,00108	0,062
1256	Sprinter - Spoor 3	12/07 - 00:25	12/07 - 00:25	0,00197	0,00000	0,00089	0,00154	0,00064	0,00141	0,00262	0,00485	0,00816	0,00694	0,01198	0,03484	0,01385	0,01616	0,01951	0,01877	0,01688	0,01033	0,00678	0,00479	0,00241	0,00126	0,056
979	Sprinter - Spoor 3	10/07 - 13:25	10/07 - 13:25	0,00157	0,00000	0,00194	0,00157	0,00138	0,00192	0,00297	0,00598	0,00702	0,00408	0,01821	0,01572	0,01459	0,02245	0,01893	0,02110	0,01841	0,01181	0,00841	0,00401	0,00216	0,00115	0,053
1224	Sprinter - Spoor 3	11/07 - 21:25	11/07 - 21:25	0,00233	0,00000	0,00113	0,00136	0,00069	0,00160	0,00217	0,00547	0,00970	0,00810	0,01493	0,02966	0,01356	0,01666	0,01985	0,01968	0,01670	0,01034	0,00784	0,00400	0,00262	0,00095	0,055
694	Sprinter - Spoor 3	09/07 - 08:25	09/07 - 08:25	0,00235	0,00000	0,00184	0,00194	0,00155	0,00263	0,00296	0,00337	0,00767	0,00839	0,01231	0,03652	0,01298	0,01970	0,01777	0,01633	0,01429	0,01051	0,00774	0,00480	0,00304	0,00118	0,057
1519	Goederen (P1) - Spoor 2	13/07 - 03:47	13/07 - 03:48	0,00656	0,00000	0,00606	0,00954	0,01129	0,01653	0,01623	0,02764	0,05731	0,11032	0,10267	0,05766	0,02313	0,02349	0,02836	0,01918	0,00829	0,00694	0,00656	0,00691	0,00543	0,00390	0,183
1482	Goederen (P2) - Spoor 2	12/07 - 22:18	12/07 - 22:19	0,00932	0,00000	0,00585	0,00935	0,01782	0,02032	0,01853	0,03660	0,05488	0,10322	0,07966	0,06123	0,02766	0,02720	0,03321	0,01845	0,00692	0,00450	0,00724	0,00586	0,00477	0,00183	0,172
381	Goederen (P3) - Spoor 2	07/07 - 21:16	07/07 - 21:17	0,00543	0,00000	0,00282	0,00879	0,01147	0,01199	0,00944	0,01269	0,05671	0,10721	0,11136	0,04012	0,02290	0,01556	0,02701	0,00964	0,00693	0,00424	0,00528	0,00562	0,00367	0,00196	0,176
174	Goederen (P4) - Spoor 2	07/07 - 04:52	07/07 - 04:53	0,00536	0,00000	0,00562	0,00877	0,01934	0,01372	0,02203	0,03857	0,06546	0,09256	0,11067	0,03685	0,02955	0,01751	0,02517	0,01134	0,00690	0,00619	0,00691	0,00775	0,00813	0,00570	0,177
502	Goederen (P5) - Spoor 2	08/07 - 12:18	08/07 - 12:19	0,00772	0,00000	0,00747	0,01046	0,01112	0,01082	0,01844	0,06604	0,04142	0,14205	0,06341	0,03068	0,01893	0,01133	0,02350	0,01019	0,00619	0,00611	0,00857	0,00935	0,00661	0,00487	0,183
1515	Goederen (P6) - Spoor 2	13/07 - 02:15	13/07 - 02:16	0,00622	0,00000	0,00511	0,00940	0,00775	0,02522	0,01764	0,01390	0,04188	0,09423	0,06359	0,04414	0,02765	0,02948	0,02970	0,02776	0,02335	0,01562	0,01194	0,00778	0,00767	0,00316	0,149
988	Goederen (P7) - Spoor 2	10/07 - 14:16	10/07 - 14:17	0,00719	0,00000	0,00649	0,01093	0,01786	0,02603	0,02374	0,03695	0,06390	0,08036	0,11662	0,04999	0,02492	0,01575	0,02562	0,01477	0,00778	0,00524	0,00647	0,00660	0,00735	0,00320	0,178
167	Goederen (P8) - Spoor 2	07/07 - 01:41	07/07 - 01:43	0,00695	0,00000	0,00783	0,00716	0,00937	0,01634	0,01291	0,01674	0,03255	0,06006	0,05191	0,04835	0,03194	0,02690	0,04228	0,02463	0,02137	0,01655	0,00966	0,00669	0,00472	0,00266	0,125
283	Goederen (P9) - Spoor 2	07/07 - 14:13	07/07 - 14:18	0,00329	0,00000	0,00364	0,00961	0,01086	0,02913	0,02305	0,01580	0,01431	0,08318	0,03866	0,01932	0,01900	0,04540	0,02239	0,01586	0,01081	0,00698	0,00927	0,00943	0,00903	0,00348	0,120
902	Goederen (P10) - Spoor 2	10/07 - 03:07	10/07 - 03:08	0,00698	0,00000	0,00653	0,01059	0,03211	0,01641	0,02519	0,02027	0,02867	0,04767	0,04150	0,04946	0,01953	0,03131	0,02757	0,03158	0,01044	0,00890	0,00609	0,00510	0,00385	0,00240	0,115
1226	Goederen - Spoor 7	11/07 - 21:38	11/07 - 21:39	0,00154	0,00000	0,00231	0,00614	0,00392	0,00337	0,00638	0,00807	0,01505	0,01290	0,01201	0,02036	0,01056	0,01967	0,01163	0,00805	0,00805	0,00406	0,00254	0,00223	0,00109	0,00087	0,044
725	Goederen - Spoor 7	09/07 - 10:43	09/07 - 10:43	0,00134	0,00000	0,00210	0,00392	0,00306	0,00472	0,00509	0,00818	0,01078	0,01480	0,01442	0,01229	0,01225	0,02731	0,01375	0,00989	0,00589	0,00418	0,00419	0,00373	0,00146	0,00063	0,046
1199	Goederen - Spoor 7	11/07 - 18:46	11/07 - 18:48	0,00181	0,00000	0,00284	0,00222	0,00302	0,00791	0,02081	0,02707	0,01368	0,01795	0,01387	0,01869	0,00625	0,00547	0,00716	0,00519	0,00311	0,00316	0,00173	0,00252	0,00123	0,00085	0,050
269	Goederen - Spoor 7	07/07 - 13:13	07/07 - 13:15	0,00112	0,00000	0,00151	0,00208	0,00214	0,00350	0,00910	0,01297	0,00879	0,00647	0,00973	0,01395	0,01590	0,00774	0,00787	0,00609	0,00464	0,00604	0,00204	0,00168	0,00074	0,00074	0,034
261	Goederen - Spoor 7	07/07 - 12:43	07/07 - 12:45	0,00110	0,00000	0,00139	0,00160	0,00198	0,00267	0,00626	0,00617	0,00626	0,01007	0,00748	0,01630	0,01234	0,00799	0,00585	0,00605	0,00396	0,00370	0,00256	0,00182	0,00103	0,00105	0,030
	GEM	goederentreinen Sp2		0,0061	0,0000	0,0058	0,0094	0,0144	0,0194	0,0190	0,0265	0,0413	0,0788	0,0683	0,0408	0,0240	0,0218	0,0268	0,0168	0,0098	0,0073	0,0074	0,0074	0,0060	0,0032	0,136
	MAX	goederentreinen Sp2		0,0095	0,0000	0,0092	0,0140	0,0296	0,0348	0,0283	0,0547	0,0734	0,1383	0,1275	0,0668	0,0340	0,0397	0,0412	0,0305	0,0205	0,0148	0,0110	0,0113	0,0101	0,0056	0,241
	Rekenspectrum	Podium-26 (obv VL-post)		0,0047	0,0000	0,0046	0,0070	0,0148	0,0174	0,0142	0,0273	0,0367	0,0692	0,0637	0,0334	0,0170	0,0199	0,0206	0,0152	0,0103	0,0074	0,0055	0,0057	0,0050	0,0028	0,120
			[dB]	74		73	77	83	85	83	89	91	97	96	90	85	86	86	84	80	77	75	75	74	69	102

Pathé (Mp5 kelder), Z-richting

Event nr	Trein	T1	T2	1	1,25	1,6	2	2,5	3,15	4	5	6,3	8	10	12,5	16	20	25	31,5	40	50	63	80	100	125	SOM
1218	IC - Spoor 3	11/07 - 20:44	11/07 - 20:45	0,00069	0,00000	0,00104	0,00123	0,00094	0,00152	0,00221	0,00391	0,00733	0,01358	0,01304	0,01141	0,00805	0,00465	0,00657	0,00525	0,00789	0,00582	0,00563	0,00162	0,00066	0,00048	0,029
1065	IC - Spoor 3	10/07 - 21:11	10/07 - 21:12	0,00076	0,00000	0,00112	0,00086	0,00069	0,00132	0,00164	0,00336	0,00266	0,00581	0,00695	0,00679	0,00528	0,00368	0,00401	0,00403	0,00583	0,00451	0,00322	0,00087	0,00042	0,00030	0,017
1220	IC - Spoor 3	11/07 - 21:11	11/07 - 21:12	0,00072	0,00000	0,00123	0,00076	0,00082	0,00150	0,00192	0,00184	0,00361	0,00642	0,01128	0,00757	0,00575	0,00348	0,00424	0,00462	0,00687	0,00479	0,00322	0,00100	0,00060	0,00062	0,020
1227	IC - Spoor 3	11/07 - 21:41	11/07 - 21:41	0,00089	0,00000	0,00196	0,00124	0,00120	0,00227	0,00209	0,00263	0,00702	0,00730	0,00971	0,01270	0,00490	0,00392	0,00531	0,00438	0,00632	0,00583	0,00410	0,00159	0,00057	0,00043	0,024
453	IC - Spoor 3	08/07 - 08:42	08/07 - 08:42	0,00143	0,00000	0,00172	0,00100	0,00129	0,00179	0,00205	0,00271	0,00715	0,00799	0,00823	0,01097	0,00542	0,00367	0,00554	0,00376	0,00663	0,00568	0,00405	0,00148	0,00062	0,00037	0,023
716	Sprinter - Spoor 3	09/07 - 09:55	09/07 - 09:55	0,00062	0,00000	0,00111	0,00122	0,00086	0,00119	0,00212	0,00356	0,00584	0,00428	0,00941	0,00919	0,00857	0,00389	0,00561	0,00398	0,00564	0,00388	0,00270	0,00089	0,00056	0,00028	0,021
1256	Sprinter - Spoor 3	12/07 - 00:25	12/07 - 00:25	0,00078	0,00000	0,00088	0,00061	0,00056	0,00083	0,00116	0,00344	0,00412	0,00418	0,00567	0,00953	0,00566	0,00286	0,00418	0,00365	0,00478	0,00327	0,00211	0,00092	0,00040	0,00025	0,017
979	Sprinter - Spoor 3	10/07 - 13:25	10/07 - 13:25	0,00053	0,00000	0,00084	0,00080	0,00082	0,00134	0,00169	0,00195	0,00457	0,00360	0,00941	0,00655	0,00461	0,00394	0,00358	0,00292	0,00475	0,00318	0,00229	0,00073	0,00040	0,00075	0,017
1224	Sprinter - Spoor 3	11/07 - 21:25	11/07 - 21:25	0,00057	0,00000	0,00062	0,00071	0,00057	0,00111	0,00106	0,00321	0,00525	0,00479	0,00699	0,01223	0,00469	0,00401	0,00457	0,00381	0,00600	0,00356	0,00246	0,00085	0,00050	0,00037	0,020
694	Sprinter - Spoor 3	09/07 - 08:25	09/07 - 08:25	0,00069	0,00000	0,00072	0,00084	0,00122	0,00136	0,00206	0,00326	0,00452	0,00653	0,01018	0,01527	0,00589	0,00453	0,00506	0,00446	0,00654	0,00383	0,00283	0,00116	0,00060	0,00047	0,024
1519	Goederen (P1) - Spoor 2	13/07 - 03:47	13/07 - 03:48	0,00231	0,00000	0,00319	0,00449	0,00483	0,00786	0,01319	0,02246	0,03758	0,04882	0,07241	0,03204	0,01263	0,00872	0,01052	0,00563	0,00788	0,00561	0,00345	0,00176	0,00108	0,00082	0,107
1482	Goederen (P2) - Spoor 2	12/07 - 22:18	12/07 - 22:19	0,00301	0,00000	0,00387	0,00484	0,00697	0,01373	0,01106	0,01651	0,03859	0,04986	0,05007	0,02810	0,01456	0,00727	0,01013	0,00620	0,00453	0,00443	0,00296	0,00242	0,00168	0,00148	0,092
381	Goederen (P3) - Spoor 2	07/07 - 21:16	07/07 - 21:17	0,00257	0,00000	0,00342	0,00387	0,00693	0,00675	0,00544	0,01243	0,02470	0,03992	0,04290	0,01702	0,01288	0,00629	0,01044	0,00459	0,00519	0,00365	0,00394	0,00260	0,00204	0,00173	0,071
174	Goederen (P4) - Spoor 2	07/07 - 04:52	07/07 - 04:53	0,00282	0,00000	0,00320	0,00536	0,01043	0,00885	0,00848	0,01834	0,03034	0,03772	0,04452	0,02021	0,01415	0,00632	0,00859	0,00514	0,00572	0,00620	0,00395	0,00206	0,00158	0,00132	0,076
502	Goederen (P5) - Spoor 2	08/07 - 12:18	08/07 - 12:19	0,00297	0,00000	0,00361	0,00464	0,00554	0,00899	0,01652	0,04829	0,03470	0,04900	0,03656	0,02059	0,01278	0,00591	0,01146	0,00530	0,00618	0,00589	0,00333	0,00207	0,00168	0,00147	0,093
1515	Goederen (P6) - Spoor 2	13/07 - 02:15	13/07 - 02:16	0,00179	0,00000	0,00217	0,00461	0,00317	0,01225	0,01217	0,01222	0,02556	0,03466	0,04247	0,02122	0,01326	0,00955	0,00719	0,00539	0,00887	0,00748	0,00406	0,00181	0,00100	0,00096	0,071
988	Goederen (P7) - Spoor 2	10/07 - 14:16	10/07 - 14:17	0,00461	0,00000	0,00540	0,00631	0,01014	0,01209	0,01383	0,02458	0,04470	0,04709	0,04541	0,02371	0,01665	0,00800	0,00948	0,00579	0,00590	0,00500	0,00368	0,00190	0,00186	0,00148	0,092
167	Goederen (P8) - Spoor 2	07/07 - 01:41	07/07 - 01:43	0,00281	0,00000	0,00298	0,00280	0,00473	0,00757	0,00773	0,01423	0,02465	0,02138	0,03576	0,01535	0,01512	0,00500	0,01073	0,00423	0,00751	0,00424	0,00410	0,00118	0,00072	0,00066	0,059
283	Goederen (P9) - Spoor 2	07/07 - 14:13	07/07 - 14:18	0,00186	0,00000	0,00230	0,00577	0,00386	0,00921	0,01169	0,01604	0,01127	0,03211	0,01530	0,01090	0,01187	0,00937	0,00539	0,00372	0,00332	0,00373	0,00299	0,00146	0,00100	0,00055	0,049
902	Goederen (P10) - Spoor 2	10/07 - 03:07	10/07 - 03:08	0,00167	0,00000	0,00360	0,00427	0,01167	0,01062	0,01016	0,01205	0,02442	0,03797	0,03609	0,02046	0,00943	0,00871	0,01056	0,00612	0,00462	0,00391	0,00393	0,00157	0,00120	0,00092	0,068
1226	Goederen - Spoor 7	11/07 - 21:38	11/07 - 21:39	0,00102	0,00000	0,00189	0,00528	0,00252	0,00281	0,00533	0,00709	0,01994	0,01367	0,01213	0,01511	0,00865	0,00556	0,00340	0,00339	0,00460	0,00312	0,00205	0,00071	0,00090	0,00108	0,035
725	Goederen - Spoor 7	09/07 - 10:43	09/07 - 10:43	0,00084	0,00000	0,00212	0,00247	0,00246	0,00259	0,00496	0,00485	0,00950	0,01103	0,00800	0,00630	0,00649	0,00475	0,00344	0,00361	0,00304	0,00217	0,00135	0,00080	0,00035	0,00027	0,022
1199	Goederen - Spoor 7	11/07 - 18:46	11/07 - 18:48	0,00127	0,00000	0,00169	0,00188	0,00253	0,00493	0,01819	0,01829	0,01402	0,01378	0,00849	0,00764	0,00456	0,00302	0,00253	0,00219	0,00160	0,00144	0,00091	0,00066	0,00056	0,00048	0,036
269	Goederen - Spoor 7	07/07 - 13:13	07/07 - 13:15	0,00096	0,00000	0,00123	0,00174	0,00234	0,00330	0,00858	0,00776	0,00640	0,00674	0,00805	0,00636	0,00651	0,00210	0,00238	0,00313	0,00286	0,00188	0,00086	0,00048	0,00037	0,00032	0,021
261	Goederen - Spoor 7	07/07 - 12:43	07/07 - 12:45	0,00089	0,00000	0,00143	0,00137	0,00172	0,00242	0,00542	0,00478	0,00675	0,00565	0,00437	0,00801	0,00560	0,00320	0,00231	0,00280	0,00212	0,00252	0,00514	0,00272	0,00482	0,00608	0,020
	GEM	goederentreinen Sp2		0,0025	0,0000	0,0033	0,0045	0,0070	0,0099	0,0109	0,0187	0,0277	0,0355	0,0376	0,0197	0,0133	0,0071	0,0087	0,0052	0,0057	0,0049	0,0035	0,0018	0,0013	0,0010	0,070
	MAX	goederentreinen Sp2		0,0041	0,0000	0,0050	0,0066	0,0131	0,0165	0,0167	0,0375	0,0446	0,0563	0,0651	0,0315	0,0175	0,0102	0,0133	0,0077	0,0089	0,0071	0,0045	0,0026	0,0021	0,0018	0,116
	Rekenspectrum	Podium-26		0,0041	0,0000	0,0050	0,0066	0,0131	0,0165	0,0167	0,0375	0,0446	0,0563	0,0651	0,0315	0,0175	0,0102	0,0133	0,0077	0,0089	0,0071	0,0045	0,0026	0,0021	0,0018	0,116
			[dB]	72,3		74,0	76,4	82,3	84,3	84,5	91,5	93,0	95,0	96,3	90,0	84,8	80,2	82,5	77,7	79,0	77,1	73,1	68,1	66,3	64,9	101

Pathé (Mp5 kelder), X-richting evenwijdig aan het spoor

Event nr	Trein	T1	T2	1	1,25	1,6	2	2,5	3,15	4	5	6,3	8	10	12,5	16	20	25	31,5	40	50	63	80	100	125	SOM
1218	IC - Spoor 3	11/07 - 20:44	11/07 - 20:45	0,00060	0,00000	0,00054	0,00066	0,00047	0,00059	0,00072	0,00088	0,00186	0,00218	0,00227	0,00340	0,00255	0,00192	0,00157	0,00257	0,00222	0,00211	0,00201	0,00112	0,00061	0,00035	0,008
1065	IC - Spoor 3	10/07 - 21:11	10/07 - 21:12	0,00051	0,00000	0,00058	0,00045	0,00040	0,00067	0,00046	0,00070	0,00091	0,00137	0,00280	0,00191	0,00176	0,00169	0,00124	0,00193	0,00175	0,00154	0,00145	0,00069	0,00060	0,00027	0,006
1220	IC - Spoor 3	11/07 - 21:11	11/07 - 21:12	0,00068	0,00000	0,00045	0,00060	0,00033	0,00047	0,00062	0,00059	0,00078	0,00157	0,00267	0,00169	0,00193	0,00150	0,00109	0,00151	0,00201	0,00164	0,00143	0,00075	0,00045	0,00052	0,006
1227	IC - Spoor 3	11/07 - 21:41	11/07 - 21:41	0,00046	0,00000	0,00045	0,00051	0,00042	0,00040	0,00053	0,00065	0,00133	0,00192	0,00223	0,00293	0,00147	0,00181	0,00205	0,00166	0,00171	0,00186	0,00164	0,00110	0,00046	0,00027	0,007
453	IC - Spoor 3	08/07 - 08:42	08/07 - 08:42	0,00081	0,00000	0,00053	0,00068	0,00084	0,00080	0,00075	0,00086	0,00151	0,00143	0,00288	0,00277	0,00206	0,00176	0,00134	0,00171	0,00168	0,00214	0,00144	0,00107	0,00051	0,00027	0,007
716	Sprinter - Spoor 3	09/07 - 09:55	09/07 - 09:55	0,00071	0,00000	0,00065	0,00070	0,00080	0,00078	0,00055	0,00077	0,00099	0,00098	0,00240	0,00213	0,00230	0,00190	0,00152	0,00223	0,00201	0,00139	0,00114	0,00071	0,00040	0,00020	0,006
1256	Sprinter - Spoor 3	12/07 - 00:25	12/07 - 00:25	0,00051	0,00000	0,00046	0,00031	0,00022	0,00038	0,00051	0,00061	0,00084	0,00097	0,00158	0,00293	0,00173	0,00135	0,00110	0,00175	0,00160	0,00133	0,00085	0,00058	0,00039	0,00032	0,005
979	Sprinter - Spoor 3	10/07 - 13:25	10/07 - 13:25	0,00059	0,00000	0,00051	0,00065	0,00044	0,00054	0,00056	0,00049	0,00076	0,00086	0,00221	0,00180	0,00167	0,00143	0,00103	0,00169	0,00166	0,00137	0,00102	0,00052	0,00037	0,00075	0,005
1224	Sprinter - Spoor 3	11/07 - 21:25	11/07 - 21:25	0,00092	0,00000	0,00098	0,00042	0,00035	0,00040	0,00040	0,00070	0,00072	0,00120	0,00273	0,00267	0,00206	0,00130	0,00103	0,00201	0,00174	0,00131	0,00094	0,00060	0,00039	0,00023	0,006
694	Sprinter - Spoor 3	09/07 - 08:25	09/07 - 08:25	0,00073	0,00000	0,00055	0,00069	0,00069	0,00082	0,00073	0,00094	0,00209	0,00160	0,00264	0,00283	0,00196	0,00202	0,00146	0,00203	0,00190	0,00130	0,00119	0,00080	0,00042	0,00022	0,007
1519	Goederen (P1) - Spoor 2	13/07 - 03:47	13/07 - 03:48	0,00089	0,00000	0,00068	0,00118	0,00311	0,00568	0,00362	0,00281	0,00563	0,00795	0,00799	0,00427	0,00294	0,00213	0,00340	0,00200	0,00232	0,00175	0,00131	0,00094	0,00077	0,00043	**0,017**
1482	Goederen (P2) - Spoor 2	12/07 - 22:18	12/07 - 22:19	0,00130	0,00000	0,00103	0,00196	0,00279	0,00738	0,00321	0,00265	0,00503	0,00724	0,00658	0,00526	0,00323	0,00268	0,00338	0,00208	0,00195	0,00173	0,00130	0,00109	0,00098	0,00055	**0,017**
381	Goederen (P3) - Spoor 2	07/07 - 21:16	07/07 - 21:17	0,00077	0,00000	0,00077	0,00097	0,00250	0,00296	0,00196	0,00177	0,00311	0,00547	0,00655	0,00234	0,00233	0,00133	0,00318	0,00155	0,00228	0,00132	0,00122	0,00084	0,00066	0,00053	**0,012**
174	Goederen (P4) - Spoor 2	07/07 - 04:52	07/07 - 04:53	0,00097	0,00000	0,00105	0,00153	0,00431	0,00373	0,00292	0,00317	0,00565	0,00663	0,01122	0,00346	0,00307	0,00172	0,00296	0,00127	0,00206	0,00207	0,00139	0,00105	0,00083	0,00050	**0,017**
502	Goederen (P5) - Spoor 2	08/07 - 12:18	08/07 - 12:19	0,00112	0,00000	0,00152	0,00213	0,00315	0,00700	0,00332	0,01577	0,00635	0,00770	0,00700	0,00289	0,00281	0,00147	0,00209	0,00149	0,00176	0,00205	0,00139	0,00142	0,00081	0,00053	**0,023**
1515	Goederen (P6) - Spoor 2	13/07 - 02:15	13/07 - 02:16	0,00085	0,00000	0,00080	0,00106	0,00094	0,00463	0,00200	0,00223	0,00376	0,00551	0,00664	0,00357	0,00397	0,00216	0,00279	0,00260	0,00223	0,00207	0,00180	0,00107	0,00114	0,00056	**0,014**
988	Goederen (P7) - Spoor 2	10/07 - 14:16	10/07 - 14:17	0,00113	0,00000	0,00132	0,00246	0,00431	0,00808	0,00441	0,00345	0,00613	0,00747	0,00773	0,00318	0,00288	0,00181	0,00282	0,00193	0,00177	0,00160	0,00167	0,00089	0,00085	0,00050	**0,018**
167	Goederen (P8) - Spoor 2	07/07 - 01:41	07/07 - 01:43	0,00067	0,00000	0,00066	0,00071	0,00104	0,00465	0,00172	0,00263	0,00444	0,00572	0,00548	0,00314	0,00322	0,00249	0,00302	0,00156	0,00220	0,00181	0,00129	0,00104	0,00082	0,00043	**0,013**
283	Goederen (P9) - Spoor 2	07/07 - 14:13	07/07 - 14:18	0,00101	0,00000	0,00145	0,00231	0,00282	0,00771	0,00367	0,00304	0,00221	0,00380	0,00274	0,00216	0,00195	0,00265	0,00265	0,00127	0,00132	0,00148	0,00132	0,00114	0,00100	0,00044	**0,013**
1226	Goederen - Spoor 7	11/07 - 21:38	11/07 - 21:39	0,00079	0,00000	0,00084	0,00133	0,00123	0,00106	0,00179	0,00220	0,00301	0,00315	0,00245	0,00227	0,00267	0,00204	0,00162	0,00101	0,00217	0,00132	0,00074	0,00059	0,00058	0,00109	0,008
725	Goederen - Spoor 7	09/07 - 10:43	09/07 - 10:43	0,00090	0,00000	0,00081	0,00124	0,00119	0,00134	0,00177	0,00240	0,00205	0,00220	0,00236	0,00198	0,00196	0,00127	0,00150	0,00126	0,00158	0,00126	0,00084	0,00050	0,00029	0,00015	0,007
1199	Goederen - Spoor 7	11/07 - 18:46	11/07 - 18:48	0,00081	0,00000	0,00111	0,00094	0,00122	0,00175	0,00327	0,00392	0,00312	0,00304	0,00198	0,00270	0,00099	0,00109	0,00086	0,00090	0,00092	0,00100	0,00046	0,00038	0,00029	0,00022	0,008
269	Goederen - Spoor 7	07/07 - 13:13	07/07 - 13:15	0,00089	0,00000	0,00103	0,00087	0,00110	0,00114	0,00237	0,00238	0,00220	0,00316	0,00175	0,00237	0,00245	0,00103	0,00084	0,00093	0,00133	0,00088	0,00053	0,00037	0,00031	0,00026	0,007
261	Goederen - Spoor 7	07/07 - 12:43	07/07 - 12:45	0,00088	0,00000	0,00089	0,00110	0,00090	0,00112	0,00178	0,00253	0,00275	0,00137	0,00159	0,00197	0,00204	0,00085	0,00074	0,00082	0,00104	0,00110	0,00297	0,00140	0,00364	0,00506	0,009
	GEM	goederentreinen Sp2		0,0010	0,0000	0,0011	0,0016	0,0031	0,0056	0,0031	0,0039	0,0044	0,0058	0,0060	0,0033	0,0029	0,0020	0,0027	0,0017	0,0019	0,0017	0,0014	0,0010	0,0008	0,0005	**0,014**
	MAX	goederentreinen Sp2		0,0014	0,0000	0,0018	0,0028	0,0060	0,0097	0,0047	0,0106	0,0072	0,0090	0,0103	0,0049	0,0039	0,0031	0,0040	0,0025	0,0029	0,0023	0,0018	0,0013	0,0011	0,0010	**0,025**
	Rekenspectrum	Podium-26		0,0021	0,0000	0,0027	0,0042	0,0090	0,0145	0,0071	0,0160	0,0107	0,0135	0,0154	0,0073	0,0059	0,0047	0,0060	0,0038	0,0044	0,0035	0,0026	0,0020	0,0016	0,0014	**0,037**
			[dB]	**67**		**69**	**72**	**79**	**83**	**77**	**84**	**81**	**83**	**84**	**77**	**75**	**73**	**75**	**72**	**73**	**71**	**68**	**66**	**64**	**63**	**91**

Pathé (Mp5 kelder), Y-richting dwars op het spoor

Event nr	Trein	T1	T2	1	1,25	1,6	2	2,5	3,15	4	5	6,3	8	10	12,5	16	20	25	31,5	40	50	63	80	100	125	SOM
1218	IC - Spoor 3	11/07 - 20:44	11/07 - 20:45	0,00093	0,00000	0,00129	0,00204	0,00126	0,00119	0,00142	0,00196	0,00478	0,00550	0,00354	0,00458	0,00444	0,00316	0,00249	0,00468	0,00320	0,00349	0,00393	0,00260	0,00085	0,00044	0,014
1065	IC - Spoor 3	10/07 - 21:11	10/07 - 21:12	0,00080	0,00000	0,00078	0,00090	0,00047	0,00115	0,00087	0,00203	0,00176	0,00364	0,00299	0,00219	0,00375	0,00299	0,00195	0,00401	0,00244	0,00251	0,00258	0,00139	0,00058	0,00043	0,010
1220	IC - Spoor 3	11/07 - 21:11	11/07 - 21:12	0,00087	0,00000	0,00095	0,00125	0,00065	0,00050	0,00110	0,00131	0,00141	0,00299	0,00360	0,00300	0,00361	0,00347	0,00215	0,00418	0,00271	0,00262	0,00289	0,00146	0,00090	0,00034	0,011
1227	IC - Spoor 3	11/07 - 21:41	11/07 - 21:41	0,00078	0,00000	0,00089	0,00107	0,00098	0,00089	0,00120	0,00109	0,00378	0,00525	0,00243	0,00333	0,00324	0,00365	0,00215	0,00455	0,00288	0,00313	0,00340	0,00193	0,00063	0,00034	0,012
453	IC - Spoor 3	08/07 - 08:42	08/07 - 08:42	0,00085	0,00000	0,00080	0,00116	0,00155	0,00117	0,00108	0,00120	0,00365	0,00347	0,00360	0,00467	0,00377	0,00278	0,00233	0,00383	0,00285	0,00338	0,00329	0,00231	0,00063	0,00035	0,012
716	Sprinter - Spoor 3	09/07 - 09:55	09/07 - 09:55	0,00111	0,00000	0,00070	0,00114	0,00079	0,00101	0,00133	0,00134	0,00269	0,00303	0,00334	0,00459	0,00404	0,00333	0,00191	0,00408	0,00245	0,00291	0,00197	0,00131	0,00053	0,00031	0,011
1256	Sprinter - Spoor 3	12/07 - 00:25	12/07 - 00:25	0,00057	0,00000	0,00060	0,00067	0,00039	0,00080	0,00080	0,00137	0,00233	0,00198	0,00127	0,00447	0,00357	0,00206	0,00153	0,00365	0,00202	0,00243	0,00193	0,00124	0,00043	0,00026	0,009
979	Sprinter - Spoor 3	10/07 - 13:25	10/07 - 13:25	0,00076	0,00000	0,00055	0,00073	0,00089	0,00061	0,00117	0,00154	0,00222	0,00171	0,00214	0,00255	0,00342	0,00268	0,00159	0,00414	0,00234	0,00221	0,00182	0,00113	0,00050	0,00042	0,009
1224	Sprinter - Spoor 3	11/07 - 21:25	11/07 - 21:25	0,00056	0,00000	0,00107	0,00066	0,00045	0,00077	0,00086	0,00101	0,00225	0,00253	0,00172	0,00524	0,00412	0,00270	0,00146	0,00415	0,00263	0,00253	0,00179	0,00098	0,00044	0,00023	0,010
694	Sprinter - Spoor 3	09/07 - 08:25	09/07 - 08:25	0,00097	0,00000	0,00113	0,00158	0,00103	0,00117	0,00122	0,00123	0,00317	0,00334	0,00289	0,00513	0,00351	0,00351	0,00150	0,00346	0,00295	0,00237	0,00175	0,00165	0,00063	0,00028	0,011
1519	Goederen (P1) - Spoor 2	13/07 - 03:47	13/07 - 03:48	0,00286	0,00000	0,00266	0,00419	0,00386	0,00676	0,00694	0,00892	0,01927	0,03955	0,02183	0,00787	0,00642	0,00507	0,00397	0,00271	0,00404	0,00275	0,00297	0,00262	0,00104	0,00059	**0,053**
1482	Goederen (P2) - Spoor 2	12/07 - 22:18	12/07 - 22:19	0,00275	0,00000	0,00299	0,00344	0,00405	0,01161	0,01050	0,00807	0,01618	0,03455	0,01407	0,00785	0,00590	0,00513	0,00420	0,00325	0,00292	0,00243	0,00269	0,00237	0,00133	0,00099	**0,047**
381	Goederen (P3) - Spoor 2	07/07 - 21:16	07/07 - 21:17	0,00227	0,00000	0,00195	0,00262	0,00274	0,00504	0,00543	0,00780	0,01779	0,02324	0,01249	0,00711	0,00582	0,00454	0,00346	0,00246	0,00316	0,00244	0,00315	0,00205	0,00133	0,00115	**0,036**
174	Goederen (P4) - Spoor 2	07/07 - 04:52	07/07 - 04:53	0,00204	0,00000	0,00268	0,00259	0,00605	0,00684	0,00793	0,00922	0,01915	0,03697	0,01661	0,00757	0,00554	0,00388	0,00348	0,00236	0,00250	0,00301	0,00286	0,00203	0,00138	0,00077	**0,049**
502	Goederen (P5) - Spoor 2	08/07 - 12:18	08/07 - 12:19	0,00191	0,00000	0,00396	0,00457	0,00637	0,01077	0,01040	0,03526	0,01287	0,02370	0,01166	0,00586	0,00627	0,00285	0,00359	0,00227	0,00337	0,00261	0,00277	0,00254	0,00142	0,00090	**0,050**
1515	Goederen (P6) - Spoor 2	13/07 - 02:15	13/07 - 02:16	0,00202	0,00000	0,00257	0,00234	0,00296	0,00897	0,00627	0,00432	0,00981	0,01973	0,01207	0,00825	0,00761	0,00376	0,00377	0,00449	0,00320	0,00352	0,00327	0,00256	0,00098	0,00064	**0,032**
988	Goederen (P7) - Spoor 2	10/07 - 14:16	10/07 - 14:17	0,00267	0,00000	0,00390	0,00486	0,00794	0,01232	0,00938	0,01076	0,02031	0,03102	0,01376	0,00681	0,00758	0,00383	0,00405	0,00241	0,00314	0,00333	0,00345	0,00237	0,00138	0,00070	**0,047**
167	Goederen (P8) - Spoor 2	07/07 - 01:41	07/07 - 01:43	0,00177	0,00000	0,00199	0,00259	0,00289	0,00628	0,00491	0,00908	0,00748	0,01743	0,00749	0,00586	0,00584	0,00387	0,00297	0,00339	0,00376	0,00347	0,00294	0,00172	0,00108	0,00055	**0,027**
283	Goederen (P9) - Spoor 2	07/07 - 14:13	07/07 - 14:18	0,00175	0,00000	0,00311	0,00586	0,00512	0,01508	0,00895	0,01030	0,00779	0,01777	0,00478	0,00449	0,00425	0,00650	0,00299	0,00207	0,00177	0,00245	0,00231	0,00230	0,00153	0,00064	**0,032**
1226	Goederen - Spoor 7	11/07 - 21:38	11/07 - 21:39	0,00167	0,00000	0,00138	0,00250	0,00180	0,00255	0,00419	0,00358	0,00481	0,00525	0,00423	0,00442	0,00475	0,00349	0,00311	0,00208	0,00373	0,00178	0,00091	0,00078	0,00079	0,00064	0,014
725	Goederen - Spoor 7	09/07 - 10:43	09/07 - 10:43	0,00122	0,00000	0,00163	0,00173	0,00154	0,00255	0,00384	0,00392	0,00422	0,00464	0,00278	0,00325	0,00364	0,00234	0,00179	0,00254	0,00228	0,00197	0,00161	0,00225	0,00053	0,00026	0,012
1199	Goederen - Spoor 7	11/07 - 18:46	11/07 - 18:48	0,00157	0,00000	0,00220	0,00206	0,00213	0,00509	0,01131	0,00764	0,00649	0,00593	0,00338	0,00628	0,00237	0,00224	0,00124	0,00136	0,00177	0,00092	0,00069	0,00074	0,00042	0,00027	0,019
269	Goederen - Spoor 7	07/07 - 13:13	07/07 - 13:15	0,00124	0,00000	0,00173	0,00105	0,00118	0,00292	0,00846	0,00505	0,00399	0,00242	0,00394	0,00374	0,00399	0,00180	0,00161	0,00219	0,00180	0,00164	0,00072	0,00105	0,00037	0,00025	0,014
261	Goederen - Spoor 7	07/07 - 12:43	07/07 - 12:45	0,00153	0,00000	0,00149	0,00121	0,00148	0,00201	0,00499	0,00393	0,00291	0,00238	0,00241	0,00340	0,00413	0,00192	0,00108	0,00174	0,00147	0,00177	0,00767	0,00367	0,00279	0,00645	0,015
	GEM	goederentreinen Sp2		0,0022	0,0000	0,0029	0,0036	0,0046	0,0091	0,0080	0,0103	0,0139	0,0241	0,0109	0,0062	0,0059	0,0043	0,0036	0,0027	0,0029	0,0027	0,0028	0,0022	0,0012	0,0007	**0,037**
	MAX	goederentreinen Sp2		0,0031	0,0000	0,0044	0,0060	0,0080	0,0159	0,0116	0,0246	0,0233	0,0429	0,0201	0,0089	0,0076	0,0064	0,0051	0,0042	0,0044	0,0037	0,0036	0,0027	0,0016	0,0011	**0,065**
	Rekenspectrum	Podium-26		0,0046	0,0000	0,0044	0,0060	0,0080	0,0159	0,0116	0,0246	0,0233	0,0429	0,0201	0,0089	0,0076	0,0064	0,0051	0,0042	0,0044	0,0037	0,0036	0,0027	0,0016	0,0011	**0,065**
			[dB]	**73**		**73**	**76**	**78**	**84**	**81**	**88**	**87**	**93**	**86**	**79**	**78**	**76**	**74**	**73**	**73**	**71**	**71**	**69**	**64**	**61**	**96**

Bijlage 17 windhinderonderzoek

Windhinderonderzoek Podium 26, Arnhem

Status	**definitief**
Versie	001
Rapport	B.2017.0497.50.R001
Datum	15 juli 2021

Adviseurs voor bouw, industrie, verkeer, milieu en software

Colofon

Opdrachtgever	ABC Nova Arnhem Postbus 645 6800 AP ARNHEM
Contactpersoon opdrachtgever	de heer ir. M.E. Loosen 026 352 33 33 m.loosen@abcvastgoed.nl
Project	Podium 26 Arnhem (K3 K7)
Betreft	Special/CFD studie windhinder uitgebreid
Uw kenmerk	Windhinderonderzoek
Rapport	B.2017.0497.50.R001
Datum	15 juli 2021
Versie	001
Status	definitief
Uitgevoerd door	DGMR Bouw B.V. Van Pallandtstraat 9-11 6814 GM Arnhem Postbus 153 6800 AD Arnhem
Contactpersoon	ir. E.S. (Erik) den Tonkelaar 088 346 76 37 to@dgmr.nl
Auteur	ir. E.S. (Erik) den Tonkelaar 088 346 76 37 to@dgmr.nl
Projectadviseur	ing. A.W.N. (Antwan) van Haaren 088 346 76 02 hr@dgmr.nl
2e lezer/secr.	HR|MBR

Inhoud

1. Inleiding 4

2. Situatie 5

3. Criteria 7
3.1 Windhinder 7
3.2 Windgevaar 7

4. Onderzoeksmethodiek 8
4.1 Geometrisch model 8
4.2 Software 10
4.3 Wind en ruwheid 10
4.4 Categorie indeling onderzoeksgebied 10

5. Resultaten 12
5.1 Windgevaar 12
5.2 Windhinder 12
5.3 Maatregelen 14

6. Conclusie 16

Bijlagen
Bijlage 1 Technisch inlegvel numerieke simulaties
Bijlage 2 Toelichting beoordeling windklimaat
Bijlage 3 Windstatistiek

1. Inleiding

In opdracht van abcnova heeft DGMR Bouw B.V. voor de nieuwbouw Podium 26 in Arnhem een windhinderonderzoek uitgevoerd voor de aanvraag omgevingsvergunning bouwen.

Het doel van het onderzoek is om het windklimaat rond het plangebied vast te stellen.

U vindt in dit rapport de uitgangspunten, de meetmethode, de toetsingscriteria en de resultaten van het huidig ontwerp. Deze resultaten hebben wij beoordeeld volgens de criteria gesteld in de NEN 8100:2006 nl 'Windhinder en windgevaar in de gebouwde omgeving'.

Voor het onderzoek hebben wij een 3D-model gemaakt van het gebied en de nabije omgeving om het windklimaat te toetsen aan de gestelde eisen (hoofdstuk 3). Dit model hebben wij met Computational Fluid Dynamics (CFD) gesimuleerd. CFD is een methode om complexe luchtstromingen in en rond gebouwen te bepalen. Aan de hand van klimaatgegevens hebben we de windstromingen voor twaalf verschillende windrichtingen verwerkt tot het windklimaat rondom het gebouw. In hoofdstuk 4 behandelen we de onderzoeksmethodiek en de bijbehorende uitgangspunten. De berekende gemiddelde snelheden zijn een maat voor het optreden van windhinder en windgevaar (hoofdstuk 5). De conclusie volgt in hoofdstuk 6.

2. Situatie

Naast station Arnhem Centraal, direct naast het spoor is ruimte voor nieuwbouw. Architect VerhoevenCS heeft een gebouw ontworpen ontwikkeld met wonen, kantoor en leisure.

Het project bestaat uit twee ondergrondse parkeerlagen, een plint met twee torens. De torens hebben een hoogte van circa 32 en 55 meter. Tussen de twee torens staat een atrium dat de twee torens verbindt. In figuur 1 ziet u het plangebied. In figuur 2 ziet u een visualisatie.

figuur 1: plangebied

figuur 2: visualisatie

3. Criteria

Het windklimaat beoordelen we met de eisen uit de NEN 8100 'Windhinder en windgevaar in de gebouwde omgeving'. Zie bijlage 2 voor een meer gedetailleerde gevoelswaarde van de beoordeling van het windklimaat.

3.1 Windhinder

Zodra het te hard waait, gaan mensen hinder ondervinden. Bij een snelheid van circa 20 km/h verwaait haar, krijgt de wind te veel vat op kleding en kunnen mensen problemen krijgen met lopen.

Windhinder op een bepaalde plek is het aantal uur per jaar dat het op deze plek harder waait dan deze gestelde grens van 20 km/h (5 m/s). In de NEN 8100 zijn vijf kwaliteitsklassen, A t/m E, gedefinieerd waarbij A overeenkomt met het minst aantal uren en E met het grootste aantal. Hoe iemand het windklimaat ervaart, hangt af van zijn activiteit. In een park of speeltuin heeft een persoon meer behoefte aan een rustiger windklimaat dan op een parkeerplaats. De norm beschrijft een drietal activiteitenklassen:

1. Doorlopen, bijvoorbeeld op een parkeerterrein.
2. Slenteren, bijvoorbeeld in een winkelstraat of bij een gebouwingang.
3. Langdurig zitten, bijvoorbeeld op een bankje in het park.

De waardering van het lokale windklimaat wordt gekwalificeerd met goed, matig of slecht. In tabel 1 is de beoordeling voor windhinder weergegeven.

tabel 1: beoordeling van het lokale windklimaat ten aanzien van windhinder (NEN 8100)

Overschrijdingskans dat v > 5 m/s in procenten van het aantal uur per jaar	Kwaliteitsklasse	Activiteiten		
		1. Doorlopen	2. Slenteren	3. Langdurig zitten
< 2.5	A	Goed	Goed	Goed
2.5 - 5.0	B	Goed	Goed	Matig
5.1 - 10.0	C	Goed	Matig	Slecht
10.1 - 20.0	D	Matig	Slecht	Slecht
> 20	E	Slecht	Slecht	Slecht

Een belangrijke uitbreiding zijn horecaterrassen. Bij lagere windsnelheden beleven mensen het windklimaat op een horecaterras al eerder als slecht en is klasse A nog niet genoeg. We adviseren dan ook, in lijn met de NEN 8100, om extra aanvullende maatregelen te treffen bij deze terrassen zoals windschermen en eventueel luifels bij hoge gebouwen.

3.2 Windgevaar

Als het erg hard waait (circa 50 km/h) kunnen gevaarlijke situaties optreden. Net als windhinder, drukt de norm windgevaar uit in het aantal uur per jaar dat het op een plek harder waait dan deze drempelsnelheid. Voor de beoordeling houden wij tabel 2 aan volgens de NEN 8100. Beperkt risico is alleen acceptabel als mensen op deze plaats doorlopen (dus niet bijvoorbeeld bij een ingang). Gevaarlijke situaties mogen niet optreden op plaatsen waar mensen kunnen verblijven.

tabel 2: beoordeling van het lokale windklimaat ten aanzien van windgevaar (NEN 8100)

Overschrijdingskans dat v > 15 m/s in procenten van het aantal uren per jaar	Kwalificatie
< 0.05	Geen risico
0.05 - 0.29	Beperkt risico
≥ 0.30	Gevaarlijk

4. Onderzoeksmethodiek

4.1 Geometrisch model

We hebben, volgens de NEN 8100, het ontwerp gemodelleerd met de omgeving in een straal van 300 meter. U ziet in figuur 3 het model van het plangebied met de omgeving. In figuur 4 en figuur 5 ziet u de plint met de twee torens.

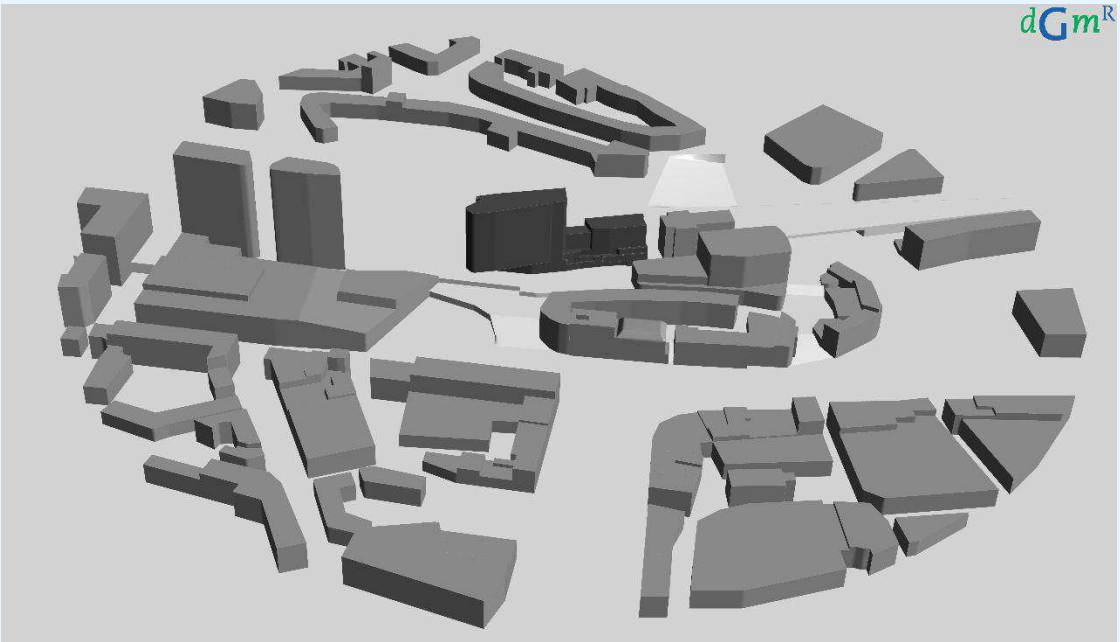

figuur 3: 3D-model plangebied met omgeving

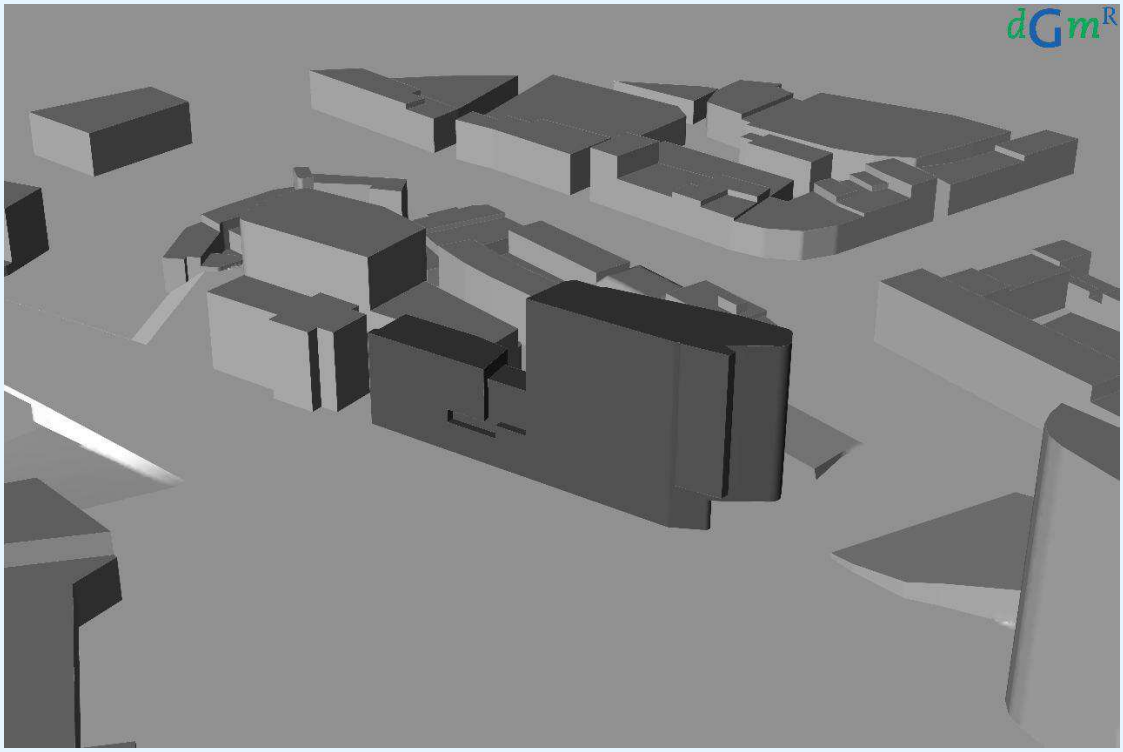

figuur 4: 3D-model plangebied

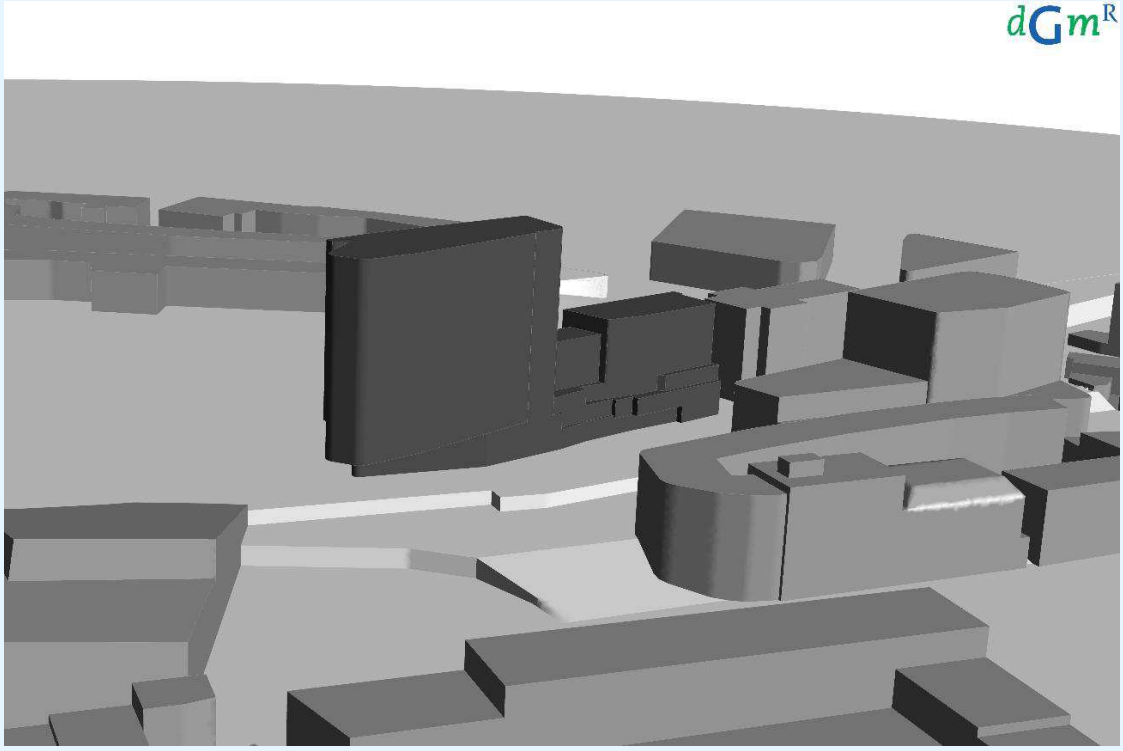

figuur 5: 3D-model plangebied

4.2 Software

Om het windklimaat te onderzoeken gebruiken wij de methode Computational Fluid Dynamics (CFD). De berekeningen hebben wij uitgevoerd met het softwarepakket Ansys CFX versie 2019R1. Zie bijlage 1 voor de numerieke uitgangspunten.

4.3 Wind en ruwheid

We passen het meteorologisch model van de NPR 6097 toe om te bepalen hoe vaak een bepaalde windsnelheid voor elke windrichting voorkomt ter plaatse van het ontwerp (figuur 6). Dit model houdt rekening met de lokale luchtweerstand (ruwheid) van het landschap. In deze simulatie is rekening gehouden met de ruwheid van stedelijk gebied. Zie bijlage 3 voor de windstatistiek van de omgeving.

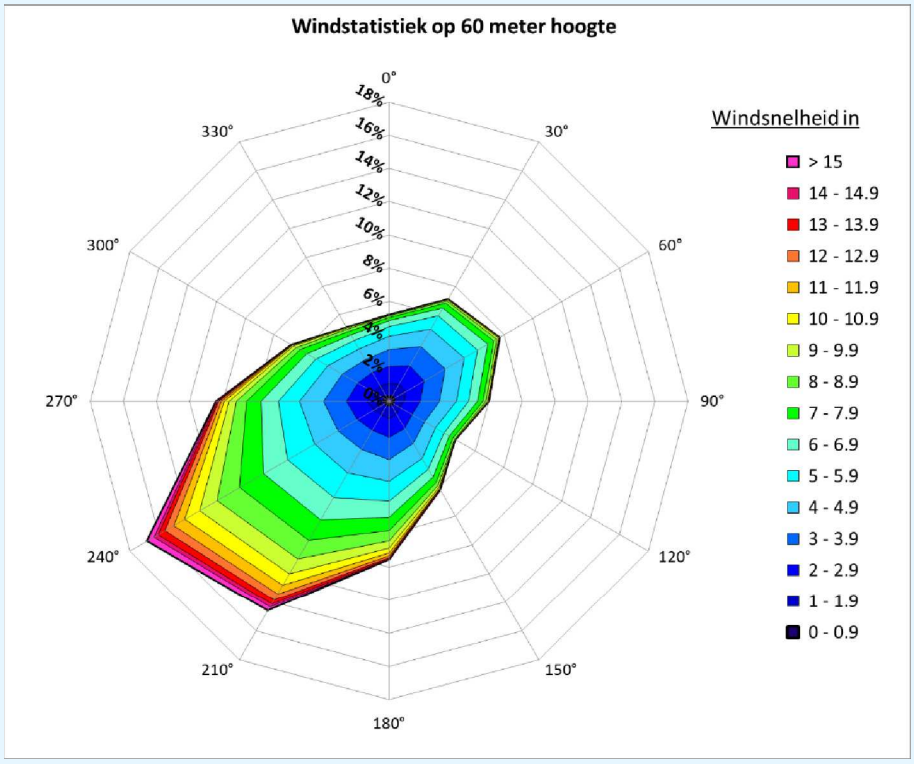

figuur 6: windstatistiek plangebied

4.4 Categorie indeling onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied is onderverdeeld in de categorieën ‘doorlopen’, ‘slenteren’ nabij de entrees en ‘langdurig zitten’ op de terrassen. In figuur 7 hebben we de toegangen tot de gebouwen weergegeven met blauwe driehoeken. Deze beoordelen wij als ‘slenteren’. Met oranje hebben we een mogelijk terras voor het restaurant weergegeven. Dit beoordelen wij als ‘langdurig zitten’. De toegang naar de fietsenstalling hebben we met paarse pijlen weergegeven. Dit beoordelen we als ‘doorlopen’. De overige gebieden beoordelen we als ‘doorlopen’.

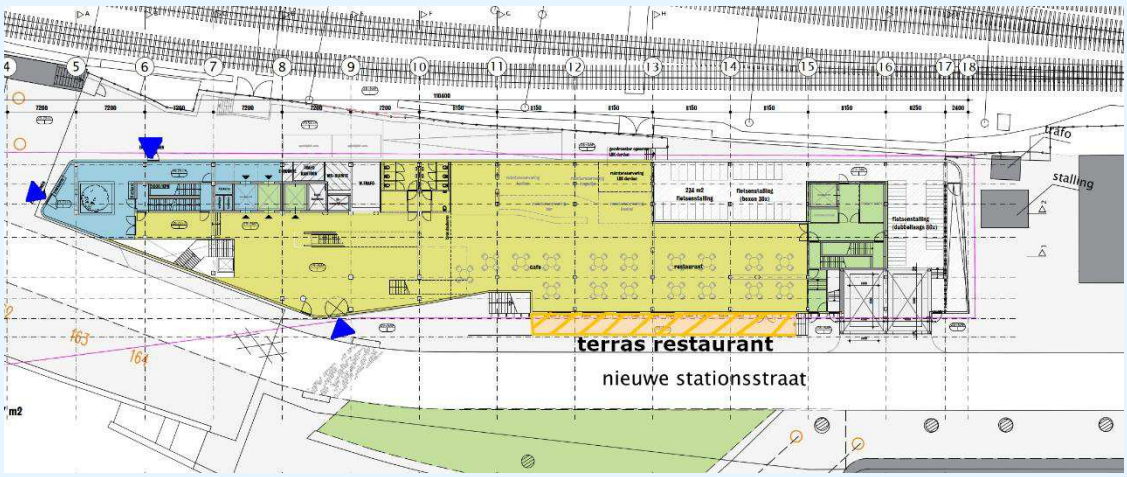

figuur 7: bovenaanzicht nieuwbouw met de toegangen als blauwe driehoekjes, terras oranje gearceerd

5. Resultaten

5.1 Windgevaar

De resultaten hebben wij in figuur 8 weergegeven. De blauwe driehoekjes geven de gebouwtoegangen weer. Het terras is met oranje gearceerd.

figuur 8: kans op windgevaar

Uit de resultaten volgt dat er sprake is van beperkt risico bij de twee toegangen aan de noordwestkant. In het doorloopgebied tussen deze twee toegangen is er sprake van windgevaar.

5.2 Windhinder

In figuur 9 hebben wij de kans op windhinder weergegeven. U ziet in de figuur de berekende windklassen. In de legenda zijn de bijbehorende criteria weergegeven voor de verschillende activiteiten. De blauwe driehoekjes geven de gebouwtoegangen weer. Het terras is met oranje gearceerd.

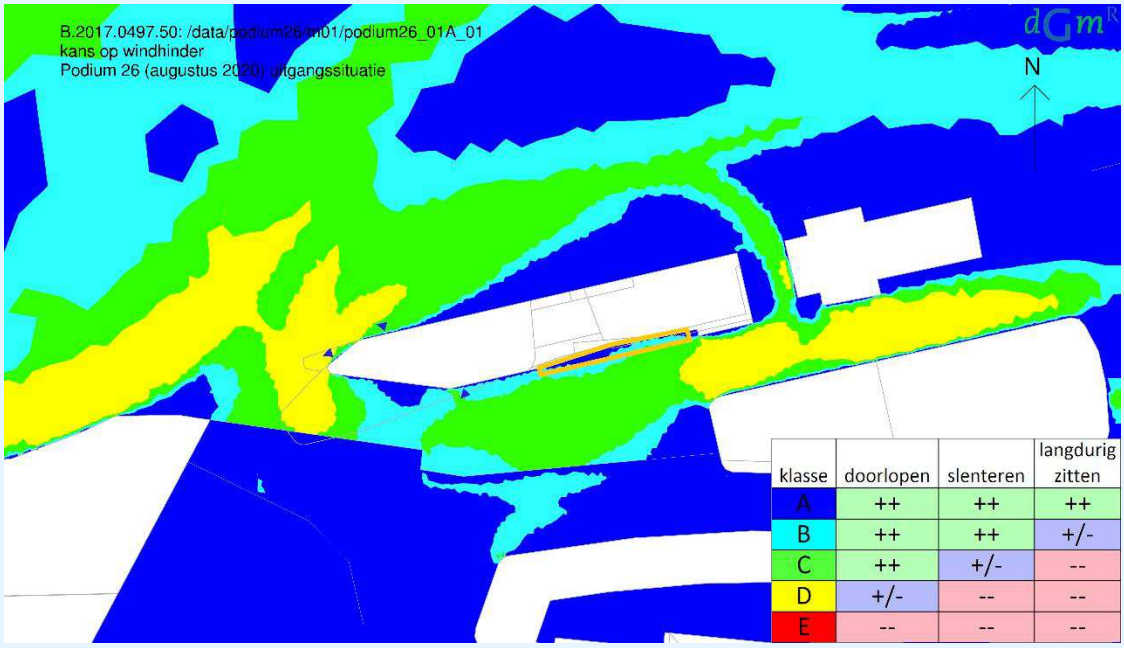

figuur 9: kans op windhinder. ++ = goed windklimaat, +/- = matig windklimaat. -- = slecht windklimaat

Uit de resultaten volgt het windklimaat over het algemeen matig tot goed is. Er is nergens sprake van windklasse E ten gevolge van het plangebied. Tussen Podium 26 en Pathé is de windklasse D, matig voor doorlopen. Ook aan de westkant van Podium 26 heerst windklasse D, matig voor doorlopen.

Rond de gebouwtoegangen aan de zuidwestkant heerst een matig tot slecht windklimaat, klasse C en klasse D. Rond de toegang aan de zuidkant heerst een matig tot goed windklimaat, klasse B tot klasse C.

Op het terras is er sprake van een matig tot goed windklimaat, klasse A en klasse B. Hoe verder uit de gevel, hoe minder het windklimaat wordt.

Een opmerking is hier op zijn plaats. Rond de westpunt van Podium26 ligt de windklasse op de rand van klasse D en E. Bij bepaalde windrichtingen zijn hier grote verschillen in windsnelheid te verwachten. Hieronder ziet u een voorbeeld van de windsnelheden die te verwachten zijn bij zuidenwind.

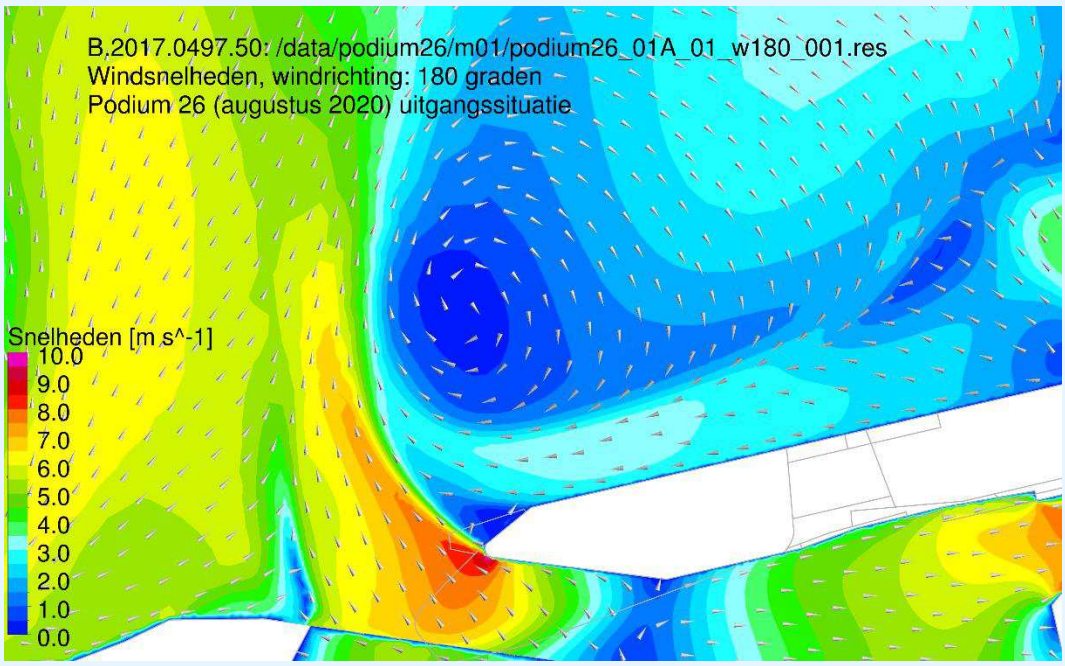

figuur 10: windsnelheden bij zuidenwind

U ziet nabij de westpunt van het gebouw een klein gebied waar hoge windsnelheden kunnen optreden. Erachter en aan de oostkant liggen gebieden waar het bijna windstil is. Deze relatief hoge windsnelheden gecombineerd met gebieden waar nauwelijks wind heerst, zorgen voor een relatief oncomfortabel windklimaat. Door een onverwachte snelle overgang van windstil naar zeer winderig kunnen mensen (met name zwakkere personen) hun balans verliezen en vallen. Dit risico volgt niet rechtstreeks uit de criteria maar volgt uit een meer uitgebreide analyse van de stroming van de wind om het gebouw.

5.3 Maatregelen

Om windgevaar en beperkt risico te voorkomen, zijn maatregelen noodzakelijk. Ons advies is om de twee toegangen aan de noordwestkant te verplaatsen naar de zuidkant. Dit ziet u in figuur 11.

Om het windklimaat nabij de westpunt van het gebouw te verbeteren, kunnen windschermen, beplanting, strategisch geplaatst straatmeubilair en/of kunstwerken geplaatst worden. Dit gebied voor deze maatregelen ziet u in figuur 11.

We adviseren, in lijn met de NEN 8100, om extra aanvullende maatregelen te treffen bij het terras in de vorm van een luifel boven het terras met een diepte van minimaal 2.5 meter.

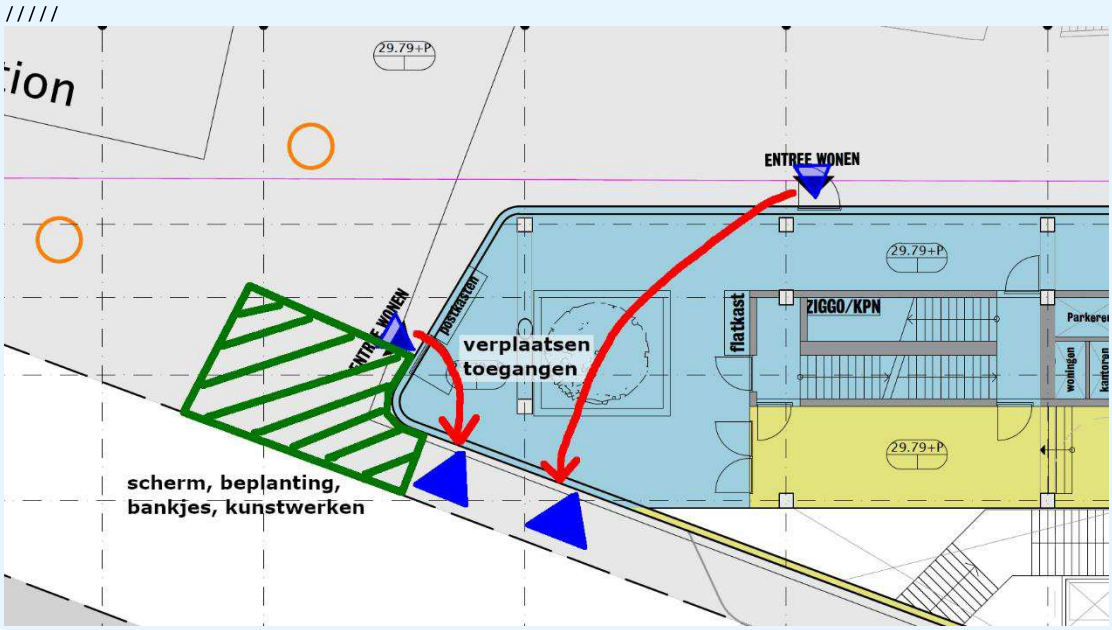

figuur 11: maatregelen: verplaatsen toegangen. Groen gearceerd: gebied voor schermen, beplanting, bankjes en kunstwerken

De door ons voorgestelde maatregelen zijn gebaseerd op onze ervaring. Voor een kwantitatieve beoordeling van de invloed van de maatregelen kunnen wij het CFD-model aanpassen en nieuwe berekeningen uitvoeren zodat u een goed beeld krijgt van het uiteindelijke windklimaat.

6. Conclusie

In opdracht van abcnova heeft DGMR voor de nieuwbouw van Podium 26 in Arnhem een windhinderonderzoek uitgevoerd voor de aanvraag omgevingsvergunning bouwen.

Het doel van het onderzoek is om het windklimaat rond het plangebied vast te stellen.

Windgevaar
Er ontstaat beperkt risico bij de toegangen aan de noordwestkant en er ontstaat windgevaar op het loopgebied ertussen. In de overige gebieden treedt geen windgevaar op.

windhinder
Uit de resultaten volgt het windklimaat over het algemeen matig tot goed is. Er is nergens sprake van windklasse E ten gevolge van het plangebied. Tussen Podium 26 en Pathé is de windklasse D, matig voor doorlopen. Ook aan de westkant van Podium 26 heerst windklasse D, matig voor doorlopen.

Rond de westpunt van het gebouw zal het windklimaat niet comfortabel zijn. Dit volgt niet rechtstreeks uit toetsing van de criteria, maar volgt uit een diepere analyse van de resultaten.

Rond de gebouwtoegangen aan de zuidwestkant heerst een matig tot slecht windklimaat, klasse C en klasse D. Rond de toegang aan de zuidkant heerst een matig tot goed windklimaat, klasse B tot klasse C.

Op het terras is er sprake van een matig tot goed windklimaat, klasse A en klasse B. Hoe verder uit de gevel, hoe minder het windklimaat wordt. We adviseren, in lijn met de NEN 8100, om extra aanvullende maatregelen te treffen bij het terras in de vorm van een luifel boven het terras met een diepte van minimaal 2.5 meter.

Maatregelen
Om windgevaar en beperkt risico te voorkomen, zijn maatregelen noodzakelijk. Ons advies is om de twee toegangen aan de noordwestkant te verplaatsen naar de zuidkant.

Om het windklimaat nabij de westpunt van het gebouw te verbeteren, kunnen windschermen, beplanting, strategisch geplaatst straatmeubilair en/of kunstwerken geplaatst worden.

We adviseren, in lijn met de NEN 8100, om extra aanvullende maatregelen te treffen bij het terras in de vorm van een luifel boven het terras met een diepte van minimaal 2.5 meter.

Voor een kwantitatieve beoordeling van de invloed van deze maatregelen adviseren wij het CFD-model aan te passen zodat u een goed beeld krijgt van het uiteindelijke windklimaat.

ing. A.W.N. (Antwan) van Haaren
DGMR Bouw B.V.

Bijlage 1

Titel	Technisch inlegvel numerieke simulaties

Technisch inlegvel numerieke simulaties

Project	Projectgegevens
Projectnaam	Podium 26, Arnhem
Opdrachtgever	BC Nova Arnhem
Projectleider	E.S. den Tonkelaar
Datum	Augustus 2020
Model	**Algemene gegevens model**
Omvang gemodelleerd gebied	In een straal van meer dan 300 meter rond project
Kerngebied	Arnhem
Omgeving	Arnhem
Afmetingen model	$\pi r^2 h$ met straal van meer dan 300 meter en een hoogte van 670 meter
Blokkeringsgraad	<5%
Gemodelleerd groen	Bgeen
Onderzochte windrichtingen	12 (elke richting representeert één windsector van 30 graden)
Onderzochte configuraties	1 configuratie (ontwerp)
Computerinstellingen	**Specifieke gegevens van gebruikte programmatuur**
Programmatuur	Ansys CFX 2019R1, FVM (eindige volume methode)
Algemeen	Drie-dimensionaal, tijdsonafhankelijk, isothermisch
Rekenrooster	Circa 20 miljoen cellen (tetragrid met prisma's ter plaatse van de wanden om de grenslaag goed te modelleren)
Turbulentiemodellering	SST turbulentiemodel
Convectieve differentieschema's	Snelheidscomponenten: High Resolution (second order UPWIND) Turbulente grootheden: High Resolution (second order UPWIND) Scalaire grootheden: High Resolution (second order UPWIND)
Randvoorwaarden	**Gebruikte randvoorwaarden**
Instroomprofiel	Pressure Driven Boundary Layer (Richard)
Uitlaat	Pressure Driven Boundary Layer (Richard)
Grond buiten gemodelleerde omgeving	Ruwheidslengte z_0= 1 meter voor stedelijk gebied
Gebouwen	Lokale ruwheid van 0.01 meter
Gegevensbewerking en -beoordeling	**Informatie voor locatie en berekening windklimaat**
Amersfoortse coördinaten	
Drempelsnelheid hinder	5 m/s
Drempelsnelheid gevaar	15 m/s
Beoordeling	Algemeen, afhankelijk van uiteindelijke functie-indeling
Gepresenteerde resultaten	Rapport: plots van kwaliteitsklassen voor windhinder en gevaarcriteria

Bijlage 2

Titel	Toelichting beoordeling windklimaat

Toelichting beoordeling windklimaat
In onderstaande tabel is aangegeven wat voor effect wind heeft op voetgangers.

Windeffecten op voetgangers

windsnelheid [m/s]	Effect
< 5	geen effecten waarneembaar
5 - 10	enige effecten op het lopen waarneembaar
10 - 15	duidelijke effecten op het lopen waarneembaar
> 15	zeer duidelijke effecten op het lopen waarneembaar

In de beoordeling van het windklimaat wordt rekening gehouden met deze tabel. Vanaf een lokale windsnelheid van 5 m/s (vergelijkbaar met een 'matige wind') zijn effecten merkbaar, zoals haar dat in de war raakt. Vanaf een lokale windsnelheid van 15 m/s (vergelijkbaar met harde tot stormachtige wind) ontstaat moeite met lopen. Opgemerkt wordt dat hier gesproken wordt over windsnelheden op ooghoogte.
Bij de beoordeling van het windklimaat wordt niet alleen rekening gehouden met de windsnelheid, maar wordt ook rekening gehouden met de activiteit die men onderneemt. Bij lopen of wandelen heeft men minder snel last van de wind dan bij het slenteren op de markt langs de marktkraampjes, of bij afscheid nemen bij de voordeur. Zittend op het terras is men daarentegen weer gevoeliger voor het windklimaat. Bij de beoordeling wordt daarom rekening gehouden met drie activiteiten, te weten:

1. Doorloopgebieden: voor alle gebieden waar mensen lopen om zich van A naar B te verplaatsen.
2. Slentergebieden: hierbij kan met denken aan slenteren op de markt of afscheid nemen bij de voordeur.
3. Plaats voor langdurig zitten. Hierbij kan men denken aan een bankje in het park.

Opgemerkt wordt dat de activiteiten dus plaatsgebonden zijn.

Het windklimaat wordt in een onderzoek voor twee verschillende aspecten beoordeeld:

1. Windgevaar
2. Windhinder

Windgevaar
Hierbij wordt getoetst aan een windsnelheid van 15 m/s. In de norm wordt het acceptabel geacht dat deze windsnelheid maximaal 0.05% (ongeveer 4 uur per jaar) voorkomt. Komt deze windsnelheid meer dan 0.3% per jaar voor dan spreekt men van 'windgevaar'. In het tussenliggende gebied (tussen de 0.05% en de 0.3%) is er sprake van een 'beperkt risico'.

Beperkt risico wordt aanvaardbaar geacht voor doorloopgebieden, maar niet voor slentergebieden. Indien beperkt risico optreedt in slentergebieden, dan moeten ook hier maatregelen getroffen worden om dit te voorkomen.

Wanneer er sprake is van windgevaar moeten maatregelen worden getroffen door de gebouwontwikkelaar en/of de eigenaar van het openbaar gebied. Windgevaar op plaatsen waar mensen zich kunnen bevinden moet voorkomen worden. Windgevaar kun je daarom een 'veiligheidseis' noemen.

Windhinder
Hierbij wordt getoetst aan een windsnelheid van 5 m/s. De beoordeling van windhinder is afhankelijk van hoe vaak deze windsnelheid per jaar optreedt. De tijdsduur dat dit optreedt, is verdeeld in vijf klassen van minder dan 2.5% (klasse A) t/m meer dan 20% (klasse E). Hoe deze klasse beoordeeld wordt, is afhankelijk van de activiteit. Dit is weergegeven in onderstaande tabel.

Beoordeling van het lokale windklimaat ten aanzien van windhinder (NEN 8100)

overschrijdingskans dat v > 5 m/s in procenten van het aantal uur per jaar	kwaliteitsklasse	Activiteiten		
		1. doorlopen	2. slenteren	3. langdurig zitten
< 2.5	A	goed	goed	goed
2.5 - 5.0	B	goed	goed	matig
5.1 - 10.0	C	goed	matig	slecht
10.1 - 20.0	D	matig	slecht	slecht
> 20	E	slecht	slecht	slecht

Er is geen wettelijke verplichting om windhinder te voorkomen of te beperken. Het is aan de gebouwontwikkelaar en/of de eigenaar van het openbaar gebied welke maatregelen hij wil treffen om het comfort te verhogen. Windhinder kun je daarom een ‘comforteis’ noemen.

Bij doorloopgebieden (bijvoorbeeld op het trottoir of op straat) is er sprake van een slecht windhinderklimaat als het meer dan 1.5 dag per week (> 20% van de tijd) harder waait zodat bijvoorbeeld je haar in de war kan raken (snelheid meer dan 5 m/s). Bij een matig windklimaat is dit ¾ à 1.5 dag per week. We spreken van een goed windklimaat als deze periode minder is dan ¾ dag per week.

Op een terras is sprake van een slecht windhinderklimaat als het meer dan 0.5 dag per week (> 5% van de tijd) harder waait zodat bijvoorbeeld je papieren van je tafeltje wegwaaien. Bij een matig windklimaat is dit ¼ à 0.5 dag per week. We spreken van een goed windklimaat als deze periode minder is dan ¼ dag per week.

Bijlage 3

Titel Windstatistiek

coordinaten	X190400 Y444100													
soort tabel	Distributief in uren per jaar													
Vmin	Vmax	0	30	60	90	120	150	180	210	240	270	300	330	som
0	1	0.2648	0.3231	0.3196	0.2454	0.1952	0.2009	0.2317	0.2043	0.2443	0.3276	0.2842	0.2797	3.121
1	2	0.8265	0.8984	0.8699	0.6758	0.5662	0.6849	0.8059	0.6998	0.8071	1.0114	0.8242	0.7774	9.4475
2	3	1.0057	1.2226	1.2432	0.9795	0.8219	0.9829	1.1484	1.1073	1.1518	1.2363	1.0765	0.9338	12.9098
3	4	1.0057	1.3733	1.4543	1.1301	0.8721	1.0605	1.3265	1.3322	1.3584	1.3824	1.0879	0.8699	14.2534
4	5	0.7934	1.1906	1.3447	1.0171	0.7648	1.0285	1.3082	1.6358	1.6039	1.4452	0.9726	0.774	13.879
5	6	0.605	0.9132	0.9258	0.7443	0.5856	0.7865	1.1929	1.6906	1.8733	1.2568	0.8436	0.5799	11.9977
6	7	0.3493	0.5502	0.6838	0.5274	0.3687	0.5205	0.9658	1.5685	1.6872	1.0616	0.645	0.3858	9.3139
7	8	0.1792	0.3265	0.4224	0.3242	0.274	0.3676	0.8231	1.4395	1.6644	0.8573	0.468	0.242	7.3881
8	9	0.0959	0.1861	0.2237	0.1895	0.1005	0.2397	0.597	1.282	1.5411	0.6073	0.2637	0.1689	5.4954
9	10	0.04	0.0674	0.1347	0.105	0.0422	0.1256	0.4201	1.0285	1.2352	0.4247	0.1598	0.0708	3.8539
10	11	0.0205	0.0308	0.0457	0.0491	0.0171	0.0776	0.2968	0.8162	1.0308	0.2888	0.0868	0.0388	2.7991
11	12	0.0126	0.0148	0.0114	0.016	0.0057	0.0342	0.1963	0.6096	0.7797	0.1975	0.0491	0.0205	1.9475
12	13	0.0023	0.0034	0.0034	0.0057	0.0023	0.0126	0.1062	0.4292	0.6176	0.1347	0.0114	0.0114	1.3402
13	14	0	0	0.0011	0.0046	0.0011	0.0068	0.0594	0.3002	0.4715	0.0902	0.0126	0.0023	0.9498
14	15	0	0	0	0.0011	0	0.0023	0.0297	0.1826	0.2808	0.0479	0.0023	0.0023	0.5491
15	16	0	0	0	0	0	0	0.0148	0.113	0.1804	0.0251	0.0011	0	0.3345
16	17	0	0	0	0	0	0	0.0068	0.0708	0.121	0.0126	0.0023	0	0.2135
17	18	0	0	0	0	0	0	0.0068	0.0365	0.0685	0.0091	0	0	0.121
18	19	0	0	0	0	0	0	0.0023	0.0205	0.0411	0.0068	0.0011	0	0.0719
19	20	0	0	0	0	0	0	0	0.0114	0.0274	0.0023	0	0	0.0411
20	21	0	0	0	0	0	0	0	0.0091	0.0148	0.0011	0	0	0.0251
21	22	0	0	0	0	0	0	0	0.0034	0.008	0	0	0	0.0114
22	23	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0046	0	0	0	0.0046
23	24	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0034	0	0	0	0.0034
24	25	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0023	0	0	0	0.0023
25	26	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0011	0	0	0	0.0011
26	27	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0011	0	0	0	0.0011
27	28	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28	29	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0011	0	0	0	0.0011
29	30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	31	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	32	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	33	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	34	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	35	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	36	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	37	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	38	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	39	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
39	40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40	41	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

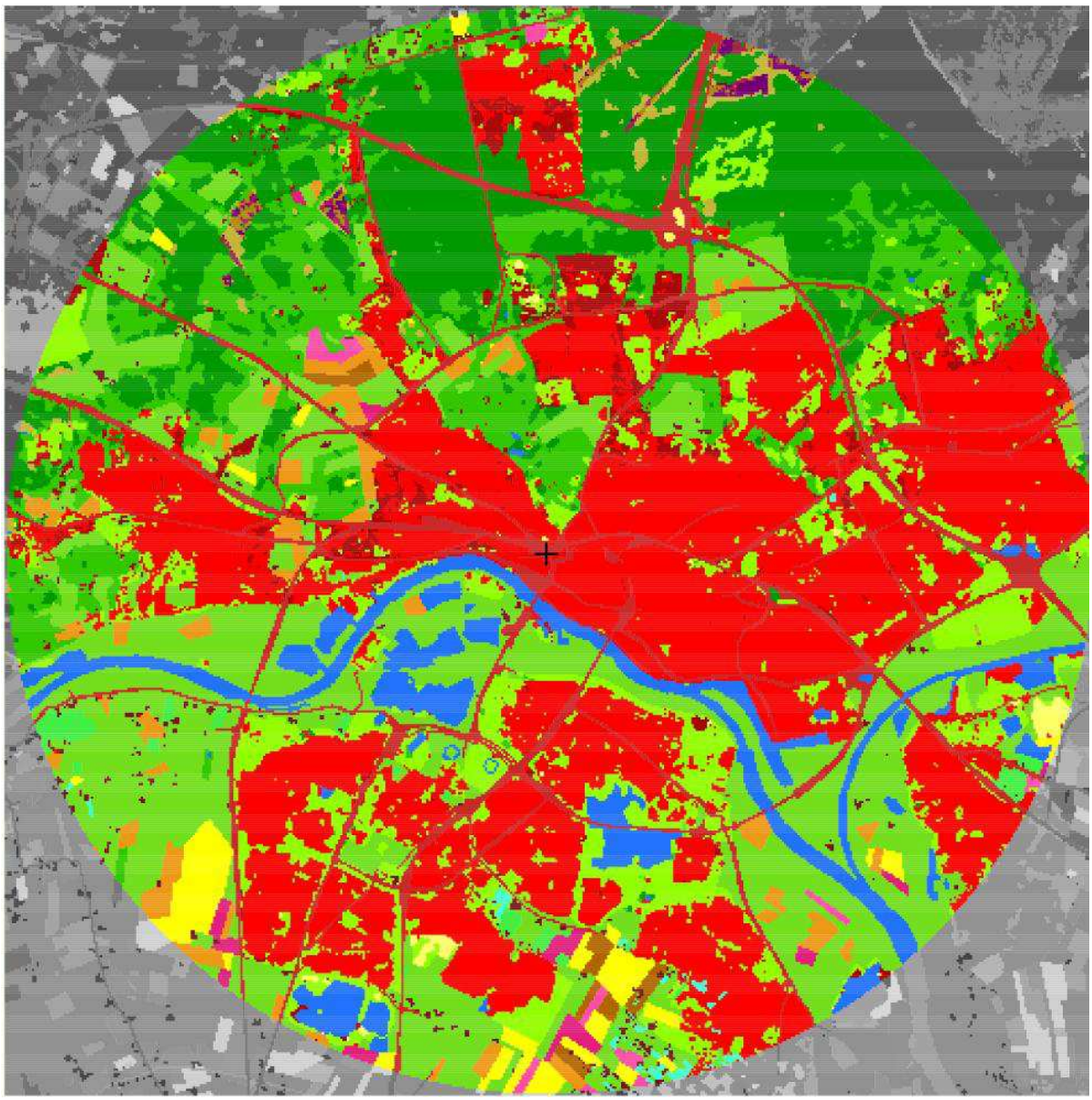

ID	z_0 (m)	Rood	Groen	Blauw	Kleur	Klasse
0	0,03	0	0	0		Geen gegevens
1	0,03	115	223	31		Gras
2	0,17	239	153	25		Maïs
3	0,07	178	102	0		Aardappelen
4	0,7	229	31	127		Bieten
5	0,16	255	255	0		Granen
6	0,07	255	78	168		Overige landbouwgewassen
7	0,15	4	222	30		Buitenland
8	0,1	70	255	207		Glastuinbouw
9	0,39	69	239	69		Boomgaard
10	0,07	172	129	168		Bollen
11	0,75	51	200	0		Loofbos
12	0,75	0	153	0		Naaldbos
16	0,001	36	115	255		Zoet water
17	0,001	0	0	153		Zout water
18	1,6	255	0	0		Stedelijk bebouwd gebied
19	0,5	172	0	0		Bebouwing in buitengebied
20	1,1	51	200	0		Loofbos in bebouwd gebied
21	1,1	0	153	0		Naaldbos in bebouwd gebied
22	2	171	9	9		Bos met dichte bebouwing
23	0,03	148	255	0		Gras in bebouwd gebied
24	0,001	255	255	102		Kale grond in bebouwd buitengebied
25	0,1	204	42	42		Hoofdwegen en spoorwegen
26	0,5	118	24	24		Bebouwing in agrarisch gebied
27	0,0003	0	0	0		Start- en landingsbanen
28	0,1	204	42	42		Parkeerplaats
30	0,0002	176	48	96		Kwelders
31	0,0003	230	251	4		Open zand in kustgebied
32	0,02	137	212	43		Open duinvegetatie
33	0,06	90	186	64		Gesloten duinvegetatie
34	0,04	117	0	117		Duinheide
35	0,0003	255	255	102		Open stuifzand
36	0,03	117	0	117		Heide
37	0,04	164	35	83		Matig vergraste heide
38	0,06	173	139	6		Sterk vergraste heide
39	0,06	36	153	150		Hoogveen
40	0,75	6	90	76		Bos in hoogveengebied
41	0,03	255	192	203		Overige moerasvegetatie
42	0,1	255	165	0		Rietvegetatie
43	0,75	0	100	0		Bos in moerasgebied
44	0,07	56	198	97		Veenweidegebied
45	0,03	197	182	57		Overig open begroeid natuurgebied
46	0,001	255	255	0		Kale grond in natuurgebied

Bijlage 18 bezonningsdiagrammen

ART

ARNHEM TOREN

Bezonningsstudie

21 April 2022

VenhoevenCS
architecture+urbanism

BEZONNINGSSTUDIE

21 Maart

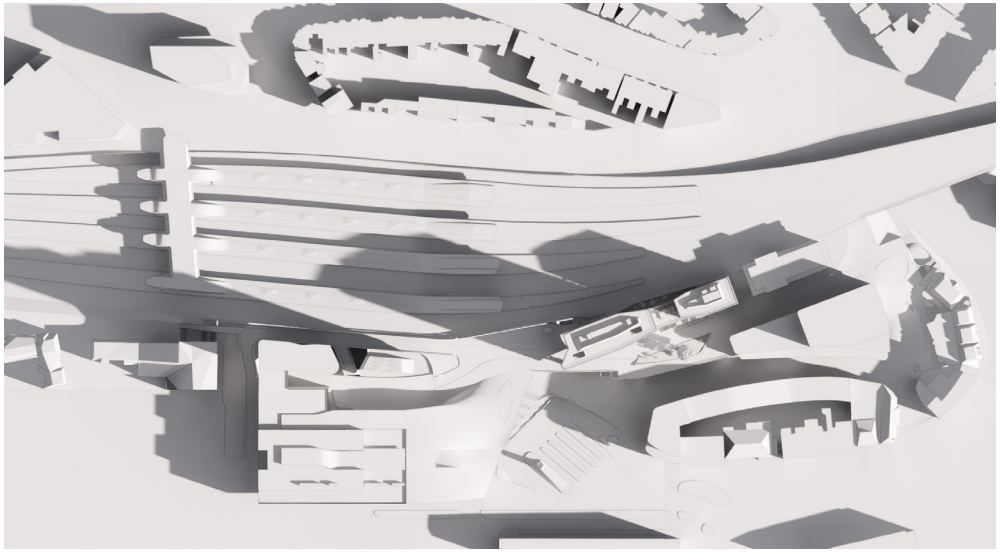

9.00 u

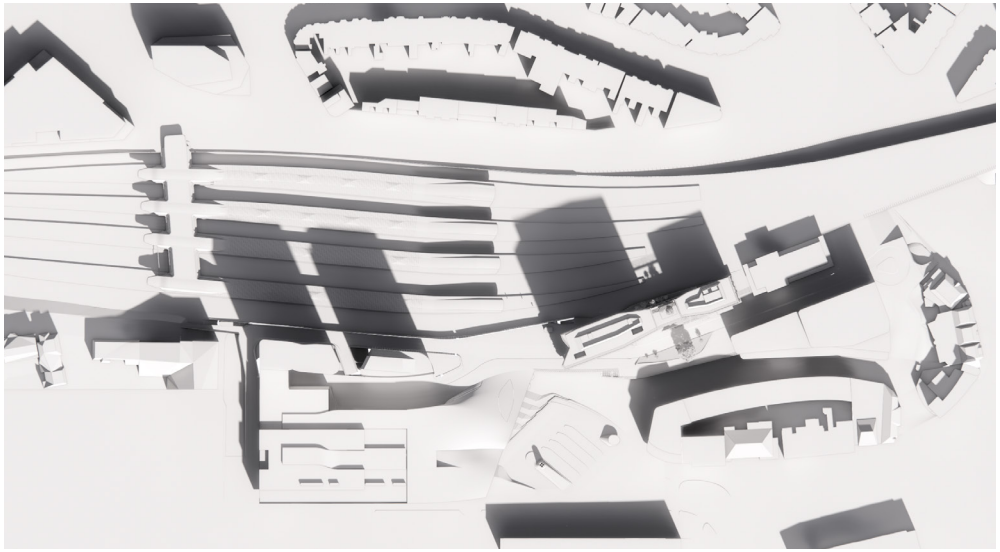

12.00 u

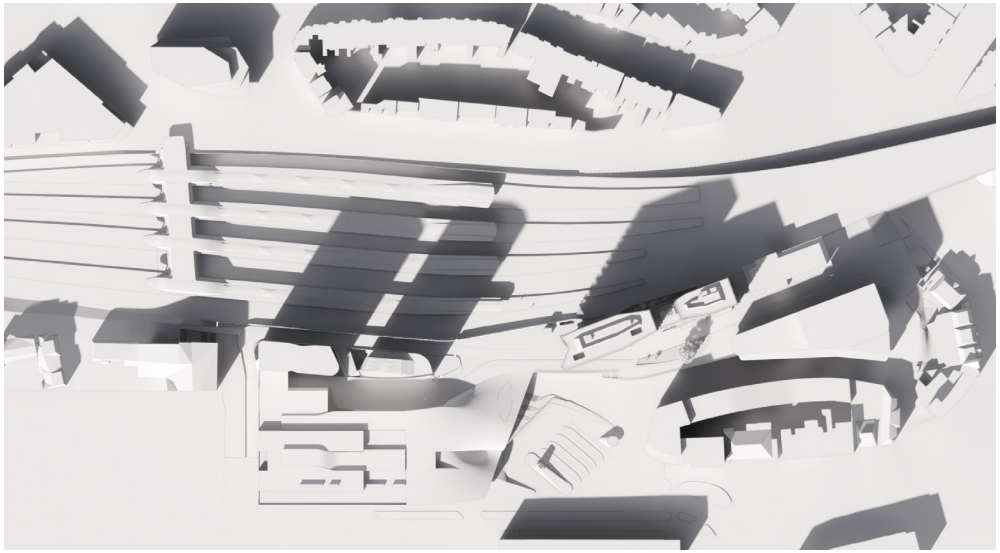

15.00 u

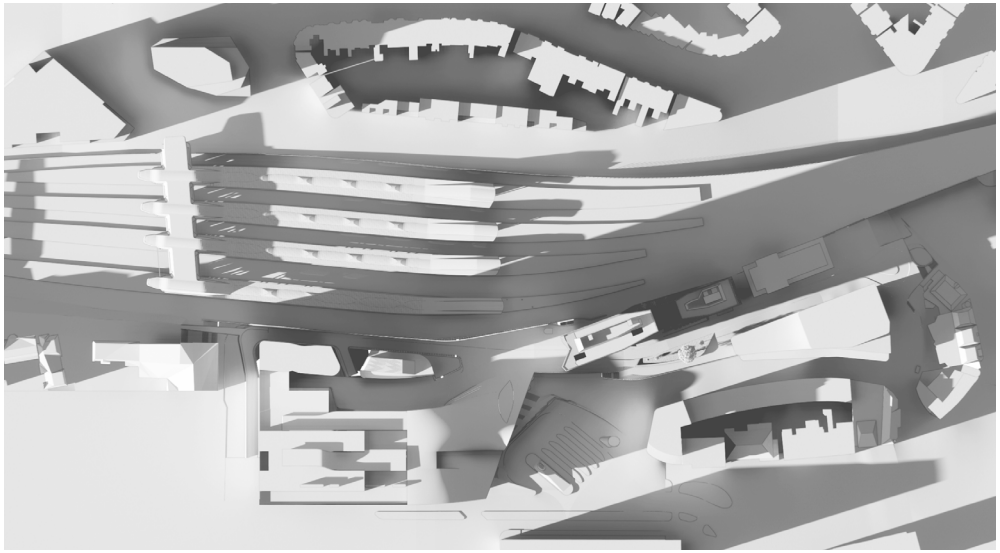

18.00 u

BEZONNINGSSTUDIE

21 Juni

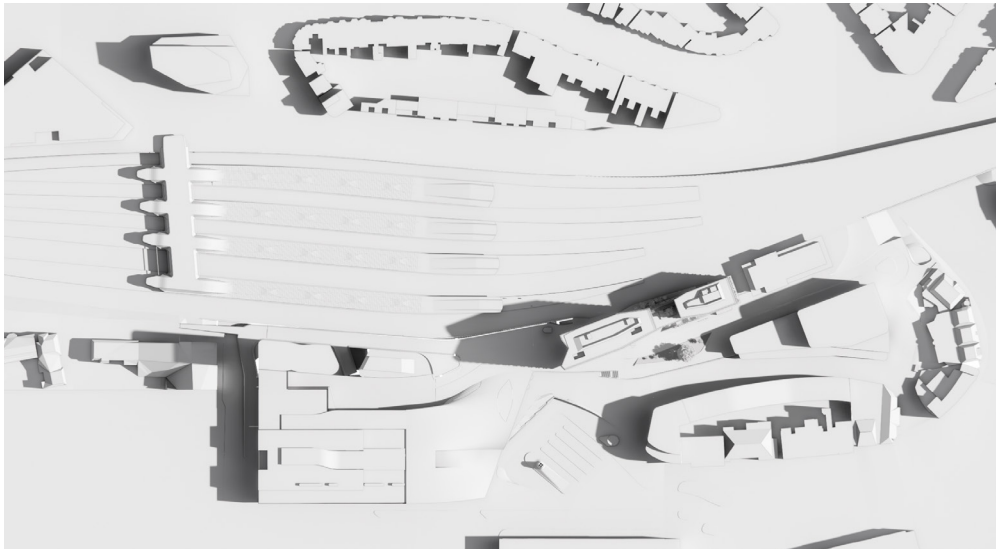

9.00 u

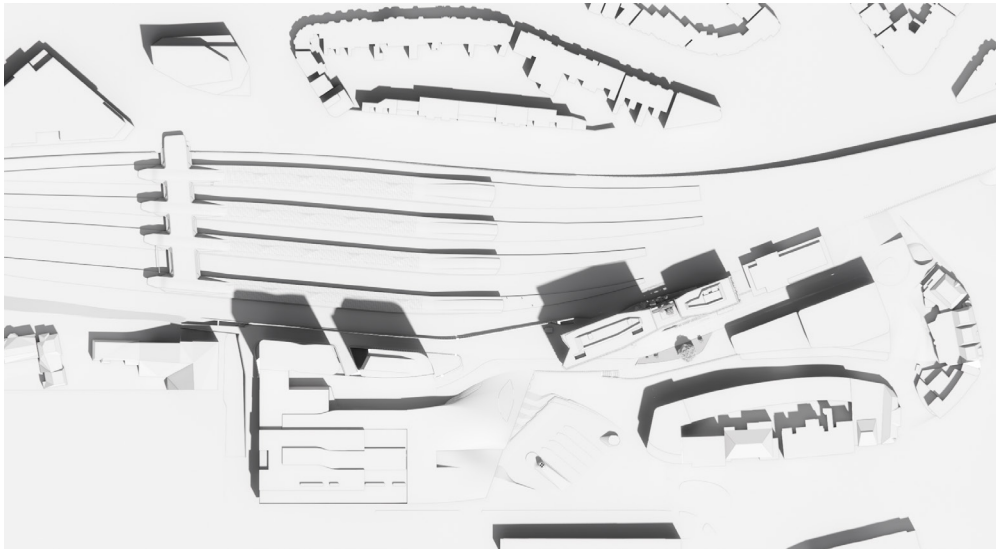

12.00 u

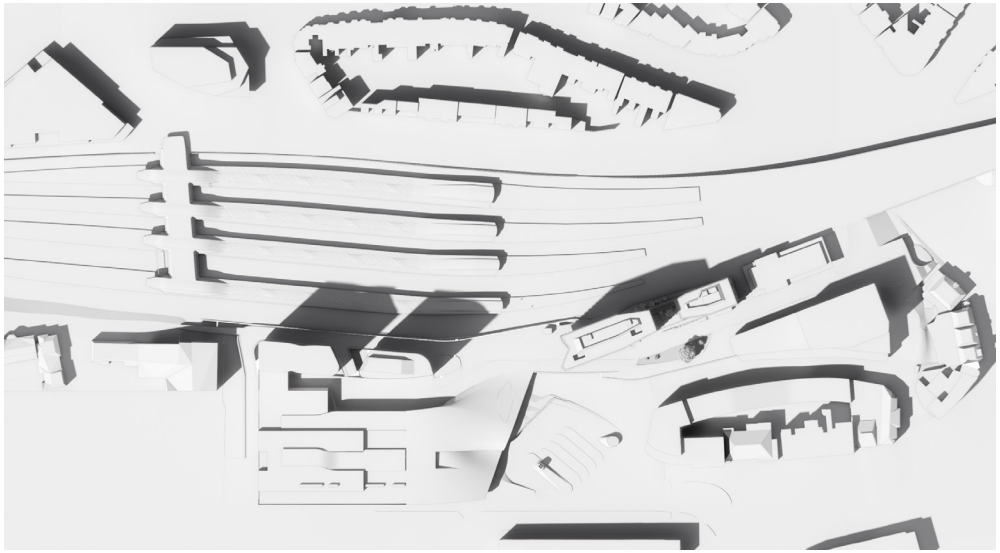

15.00 u

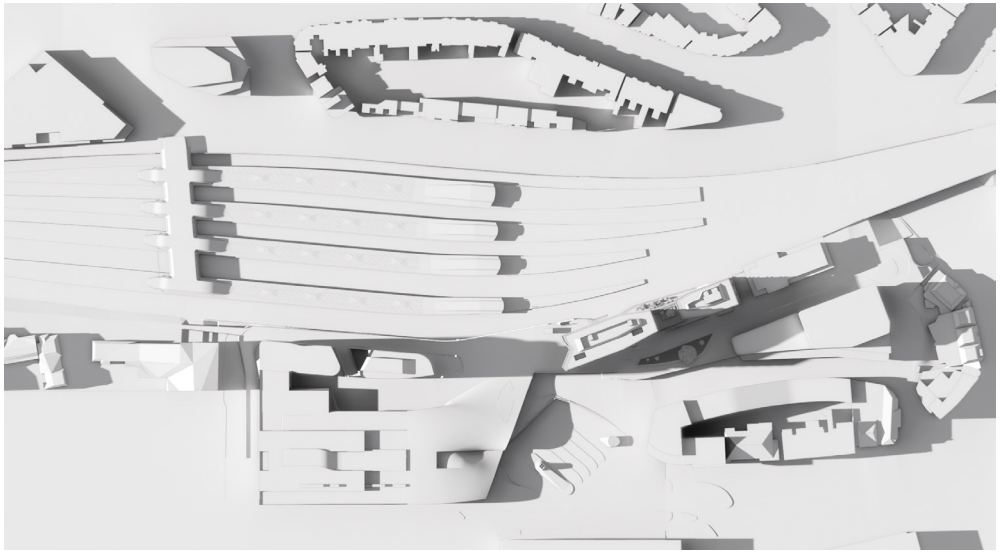

18.00 u

BEZONNINGSSTUDIE

21 Oktober

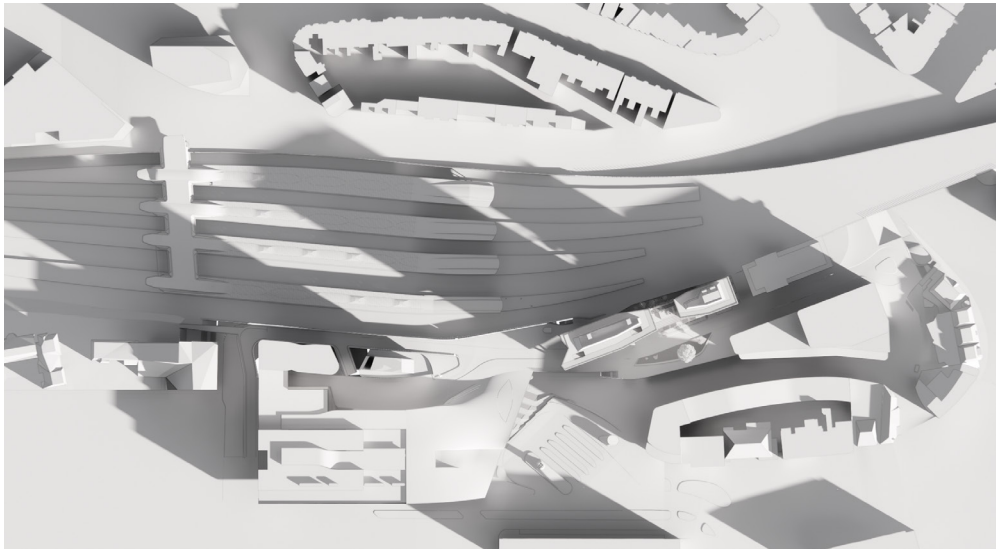

9.00 u

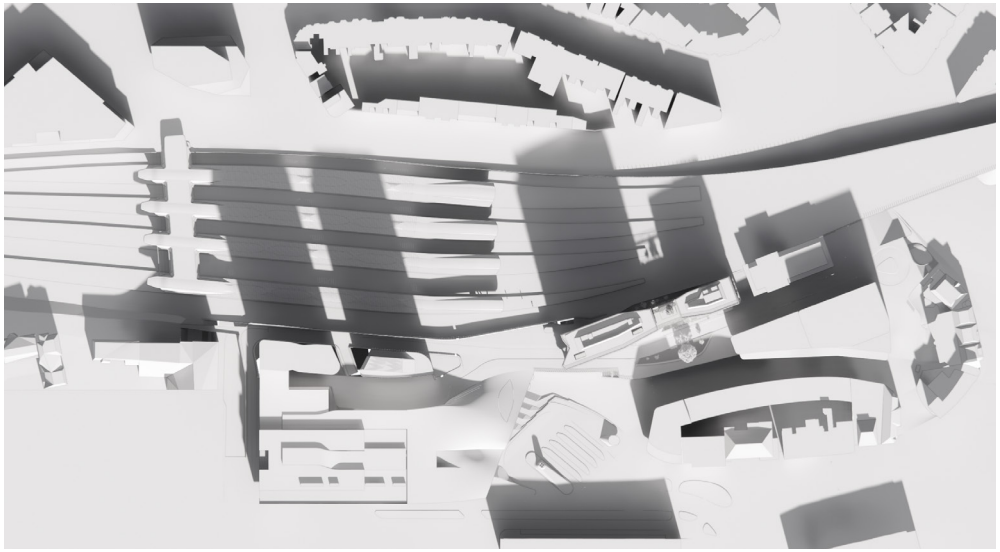

12.00 u

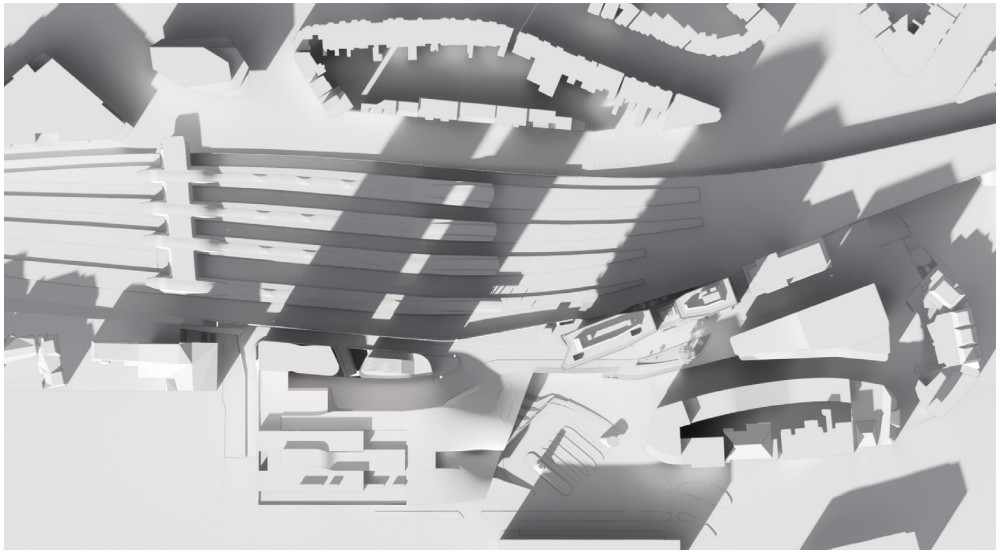

15.00 u

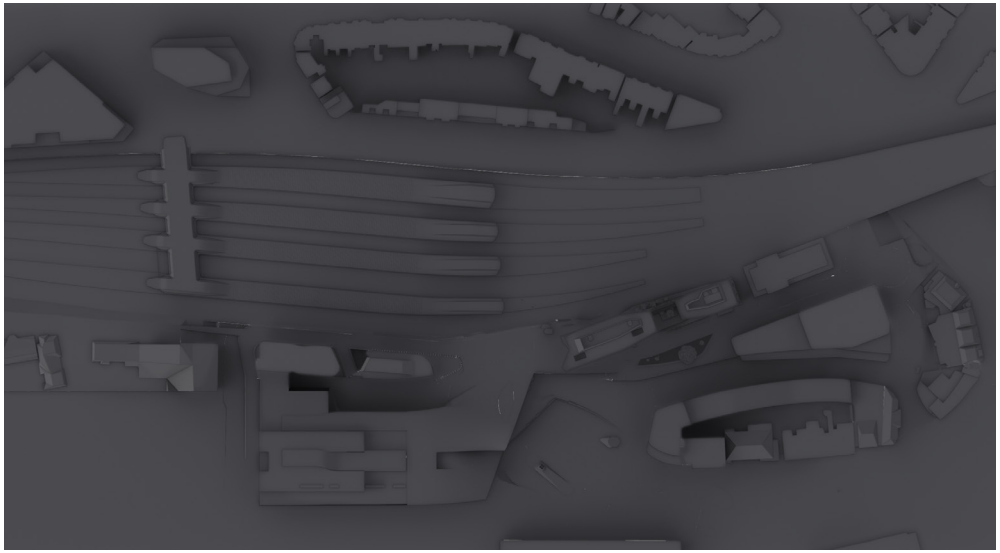

18.00 u

BEZONNINGSSTUDIE

21 December

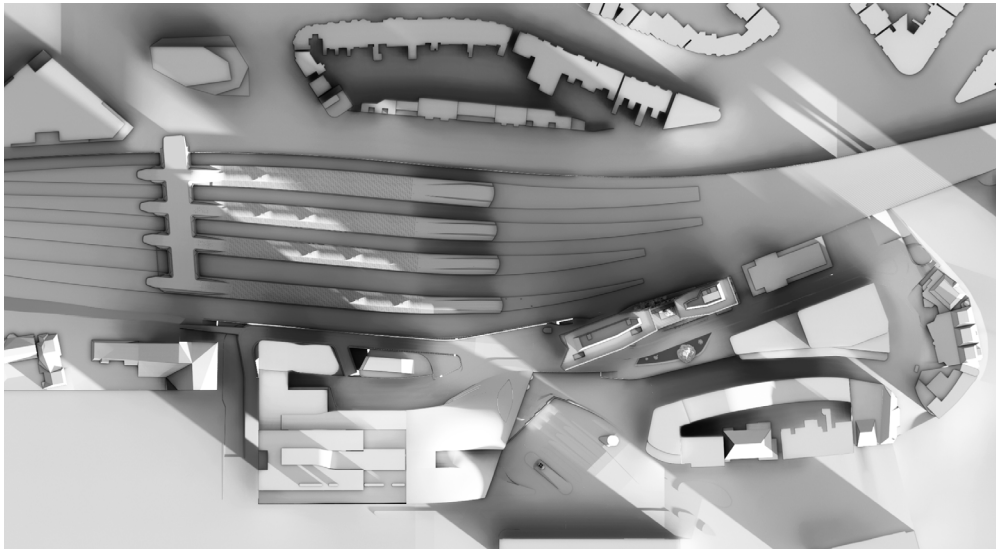

9.00 u

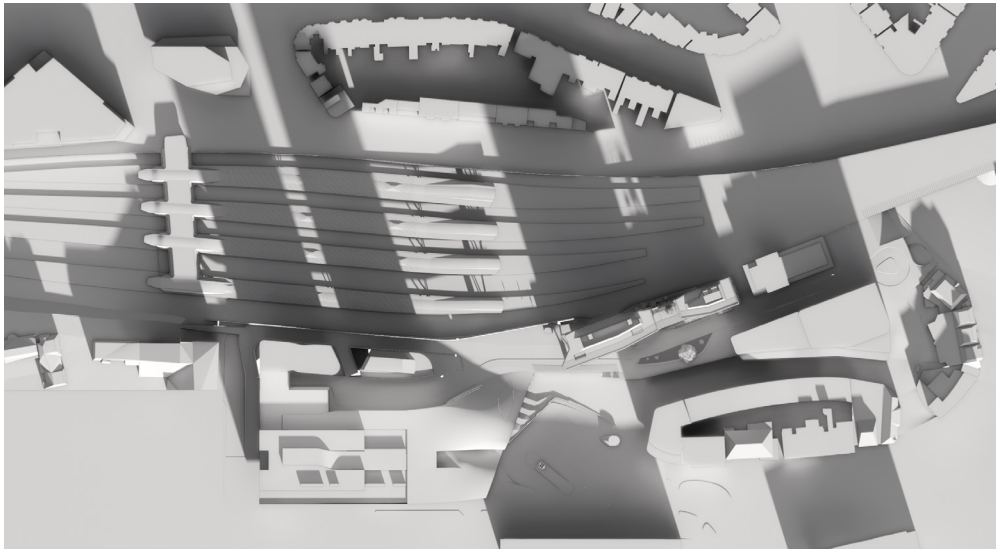

12.00 u

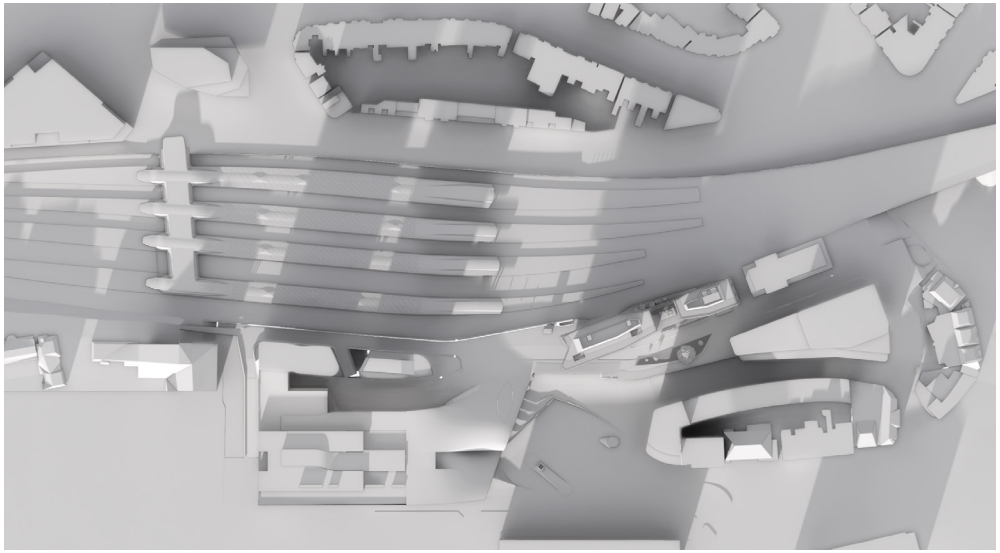

15.00 u

18.00 u

VenhoevenCS

architecture+urbanism

Bijlage 19 uitzicht en privacy

Overzicht uitzicht en privacy
Nieuwbouw Podium 26

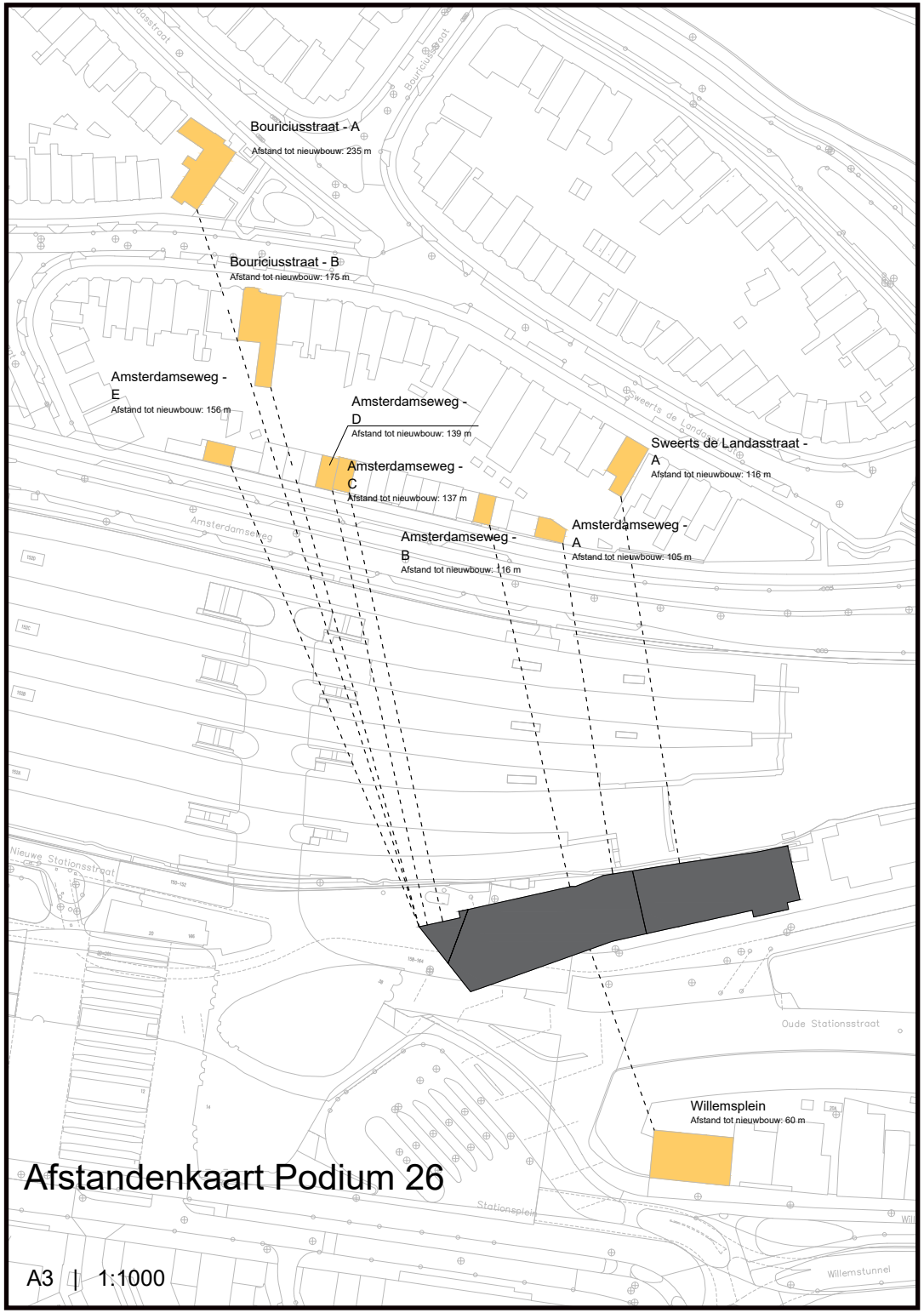

Amsterdamseweg - A

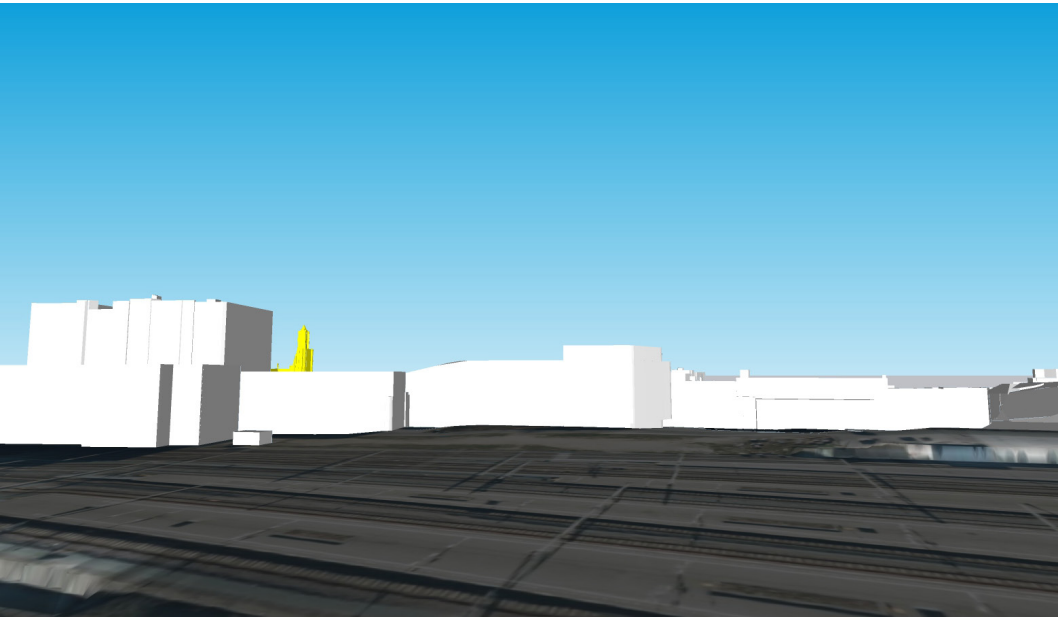

Bestaande situatie

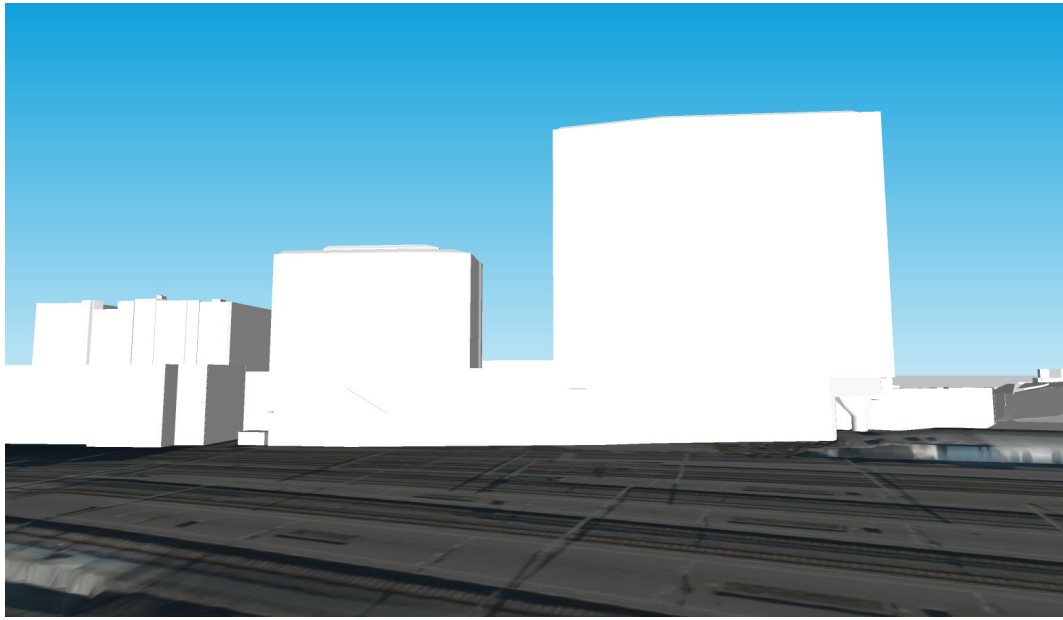

Situatie nieuwbouw (bouwplan)

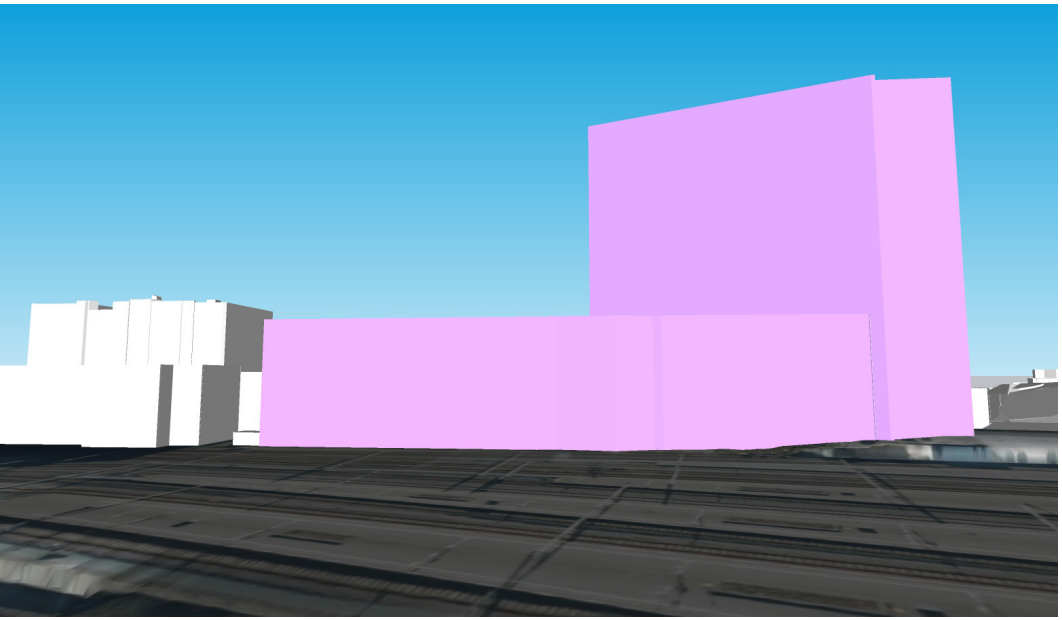

Toegestaan volgens oud BP

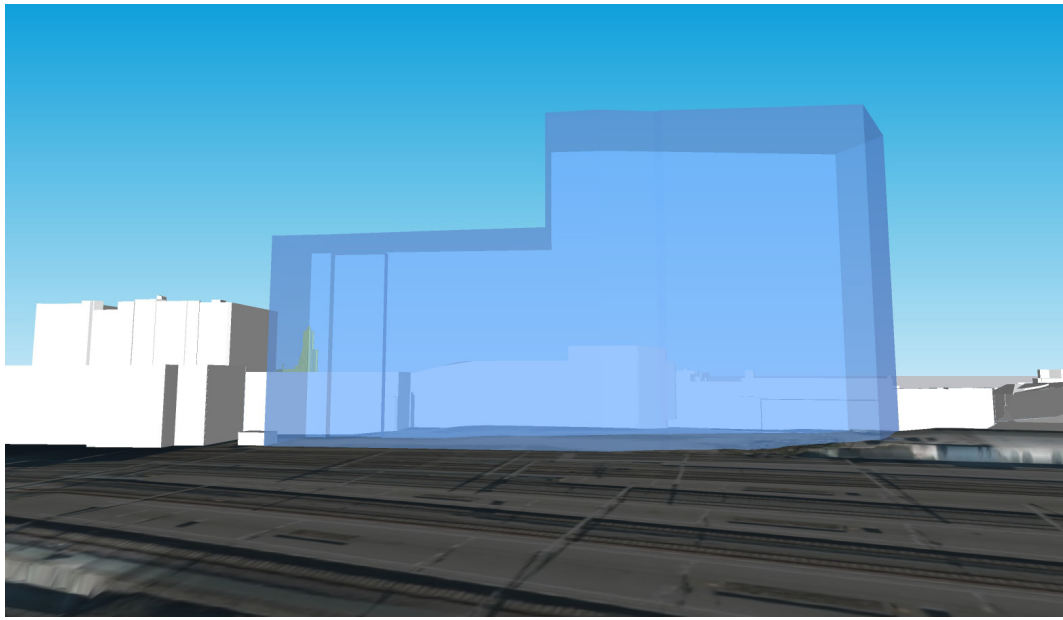

Toegestaan volgens nieuw BP

Amsterdamseweg - B

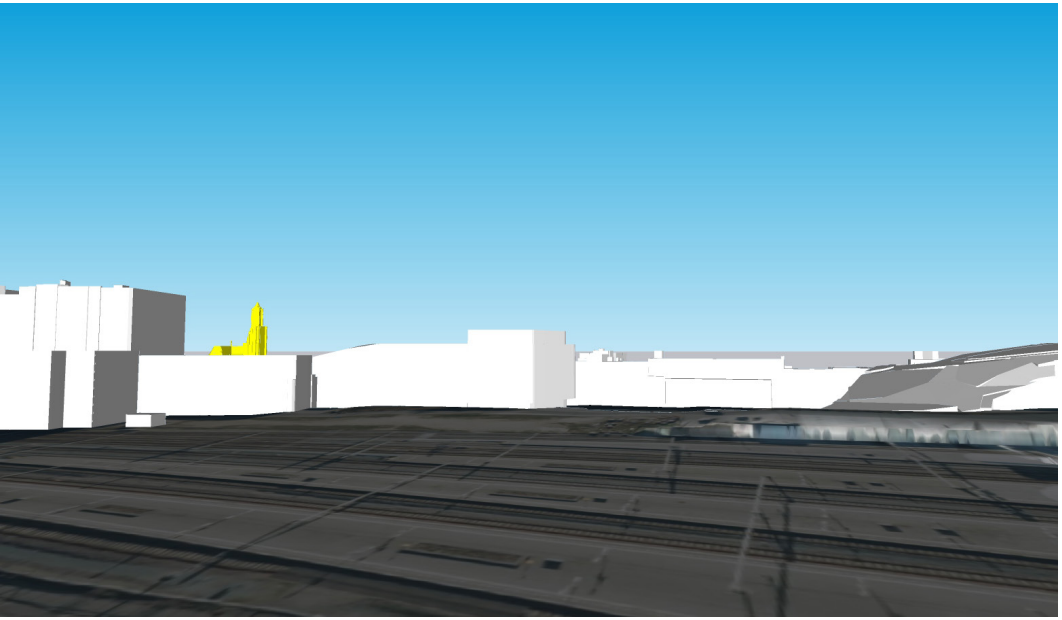

Bestaande situatie

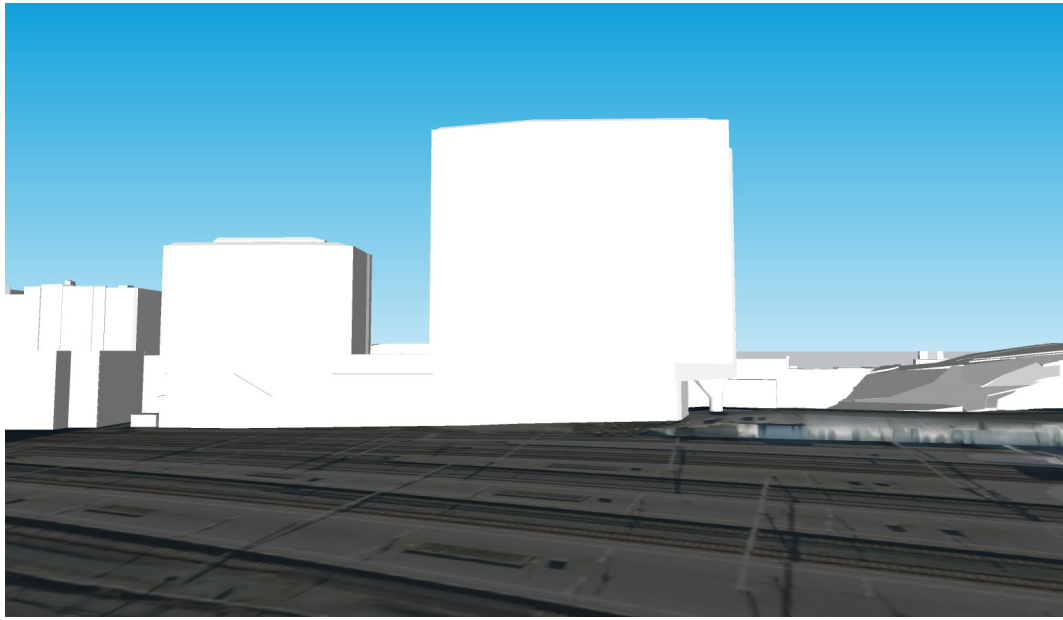

Situatie nieuwbouw (bouwplan)

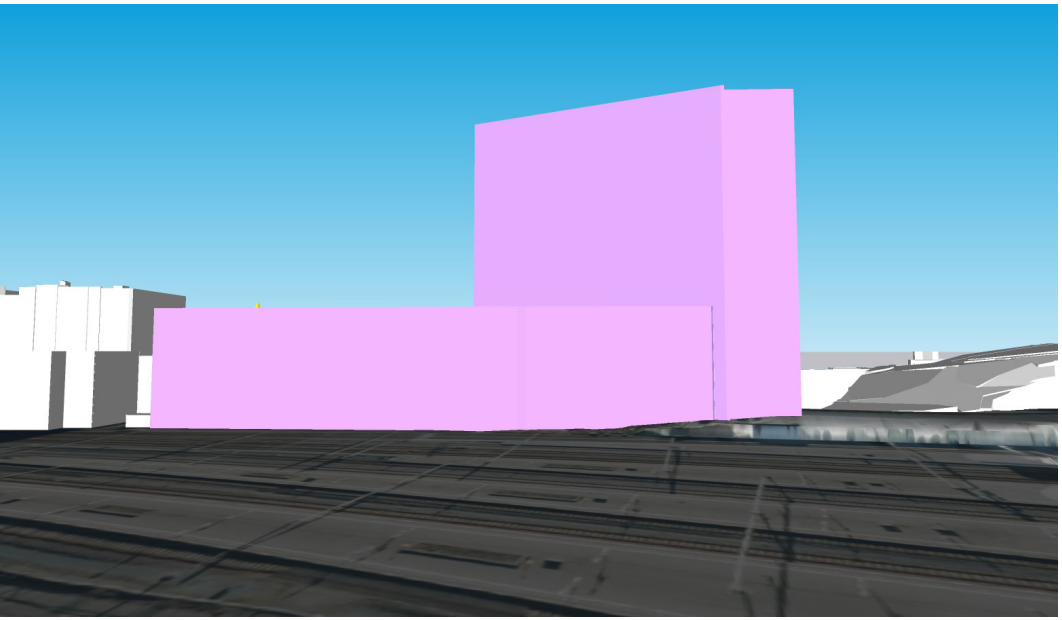

Toegestaan volgens oud BP

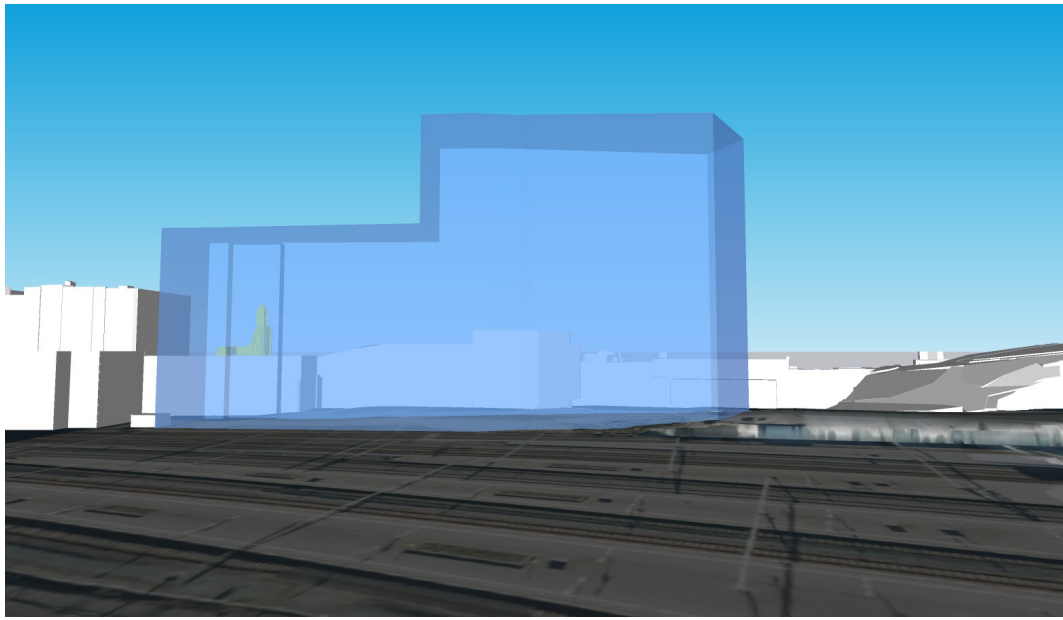

Toegestaan volgens nieuw BP

Amsterdamseweg - C

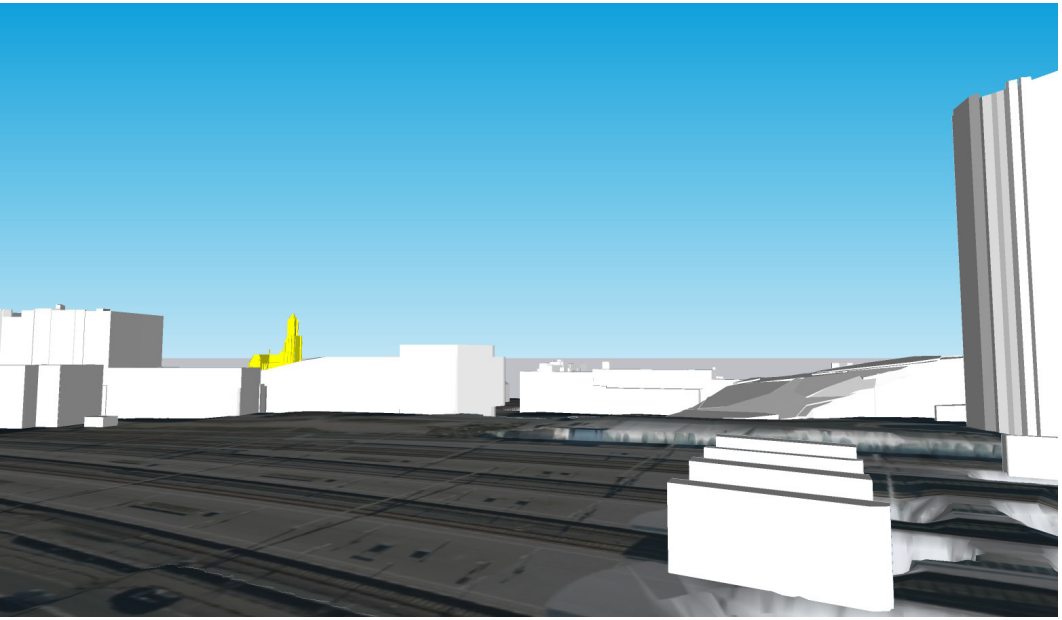

Bestaande situatie

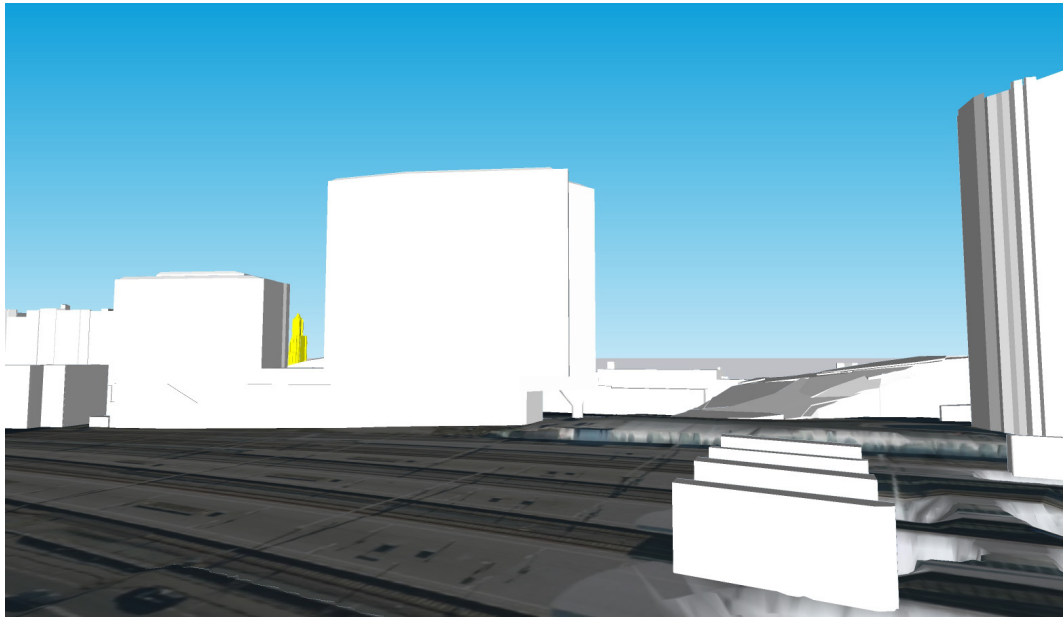

Situatie nieuwbouw (bouwplan)

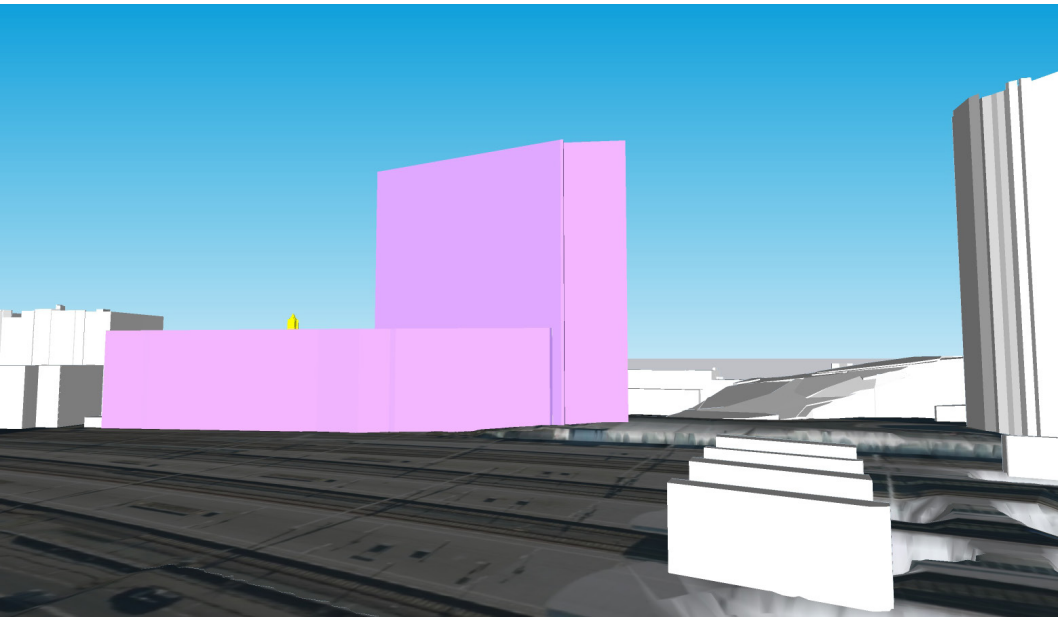

Toegestaan volgens oud BP

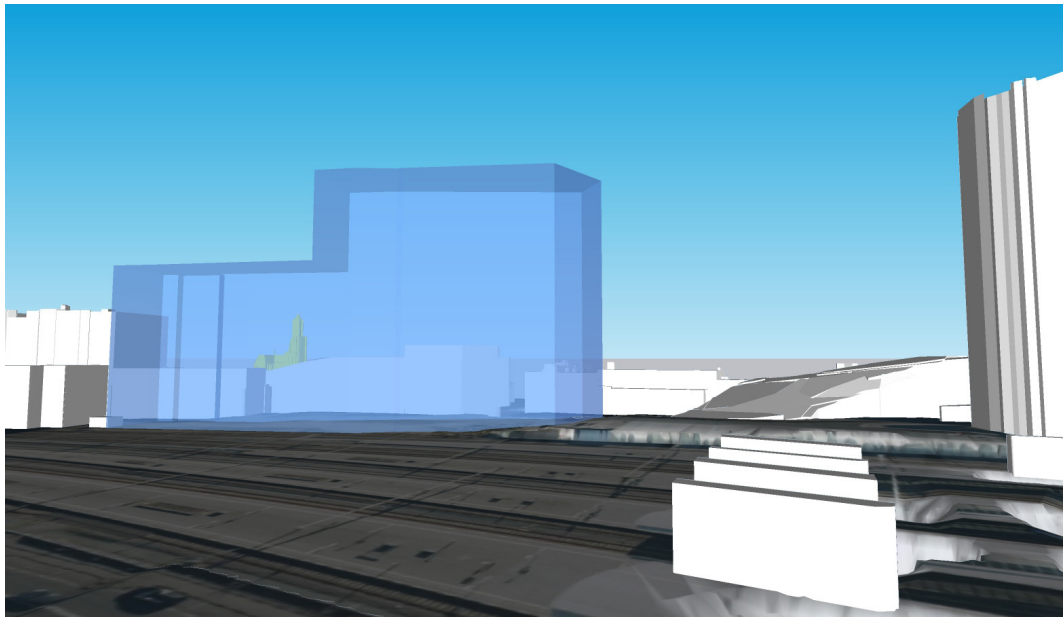

Toegestaan volgens nieuw BP

Amsterdamseweg - D

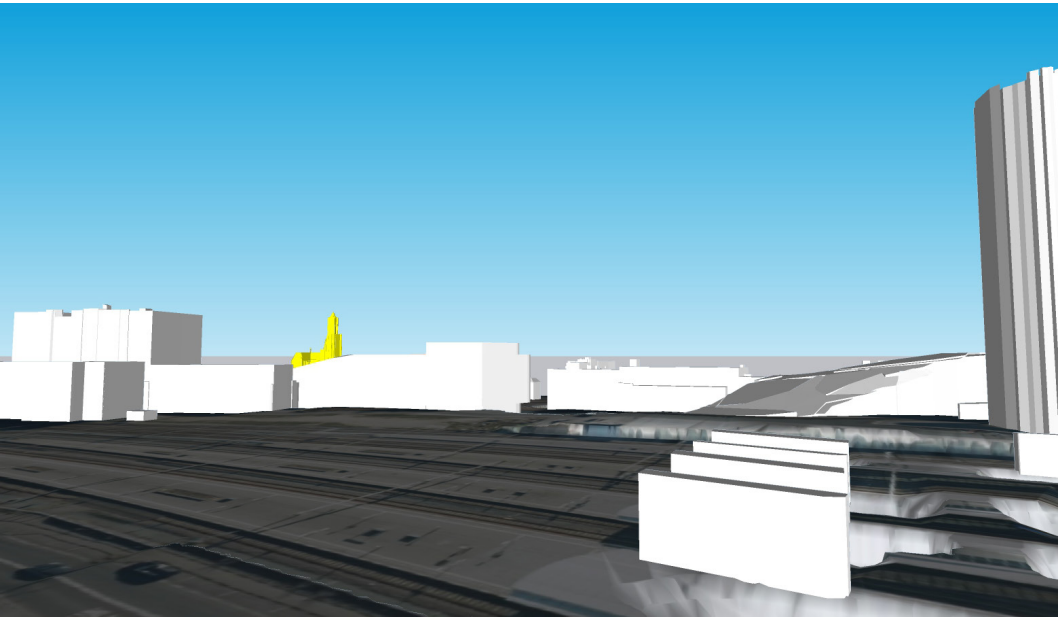

Bestaande situatie

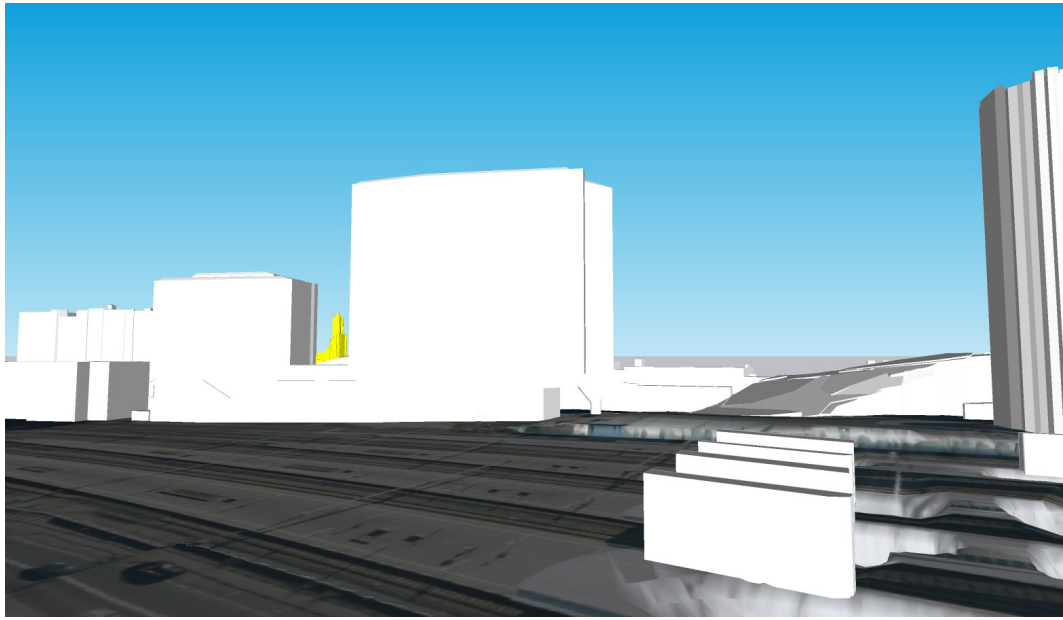

Situatie nieuwbouw (bouwplan)

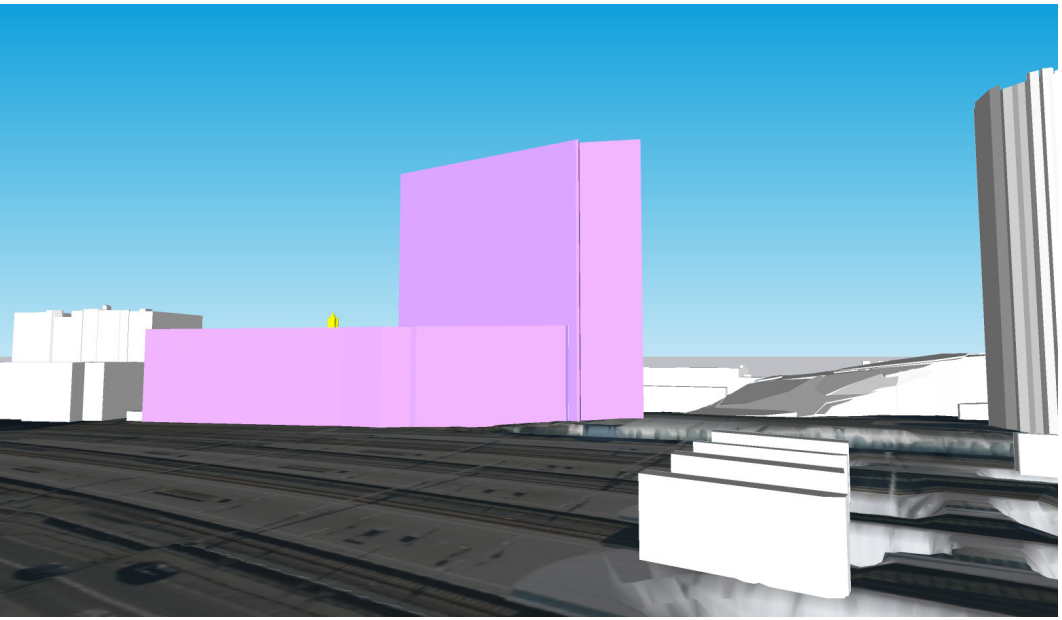

Toegestaan volgens oud BP

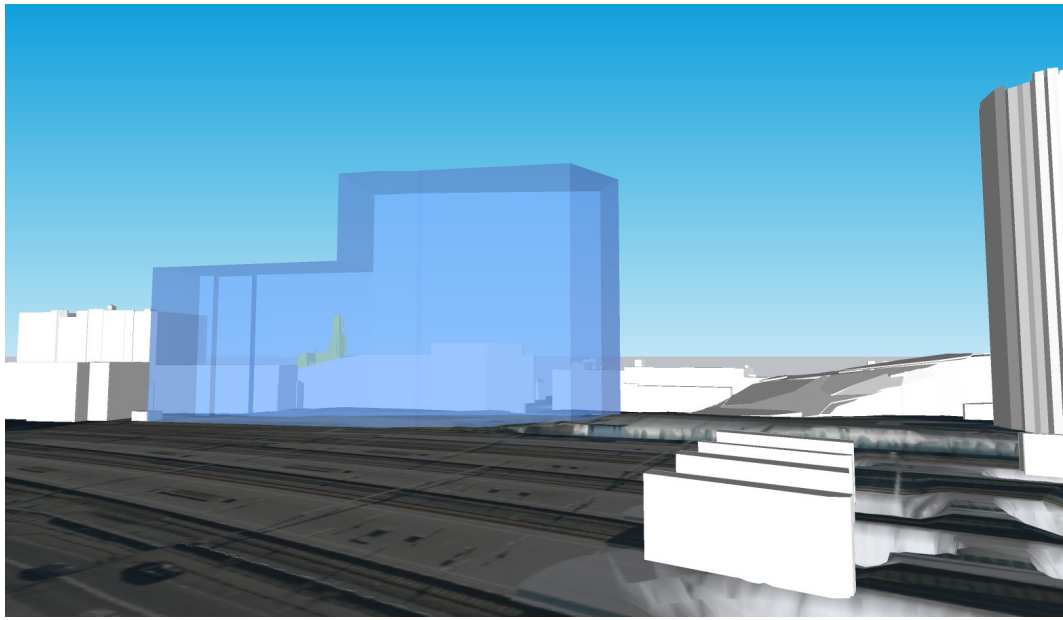

Toegestaan volgens nieuw BP

Amsterdamseweg - E

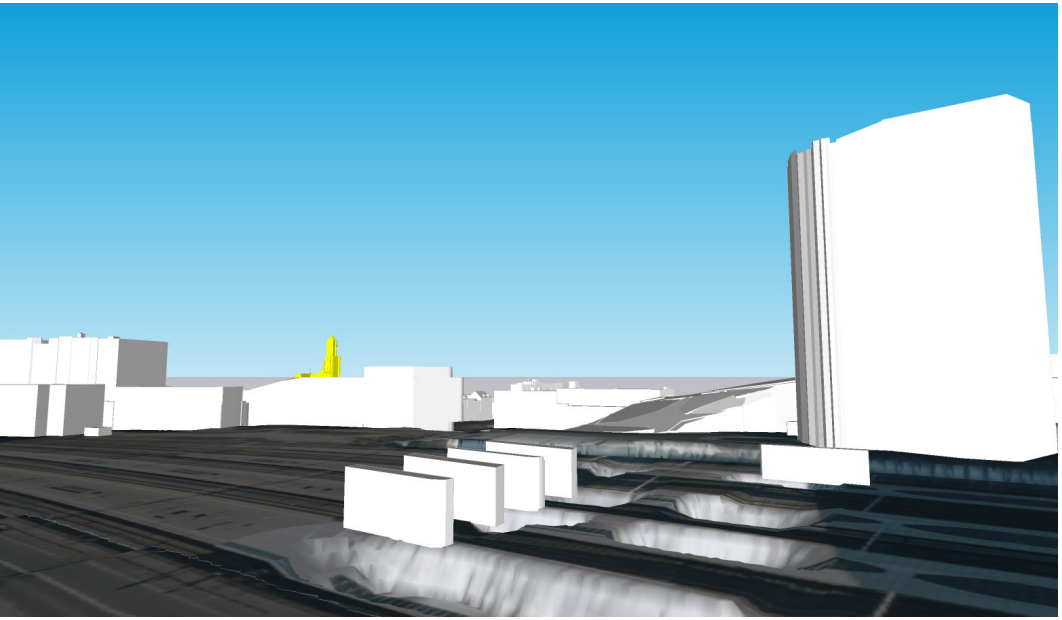

Bestaande situatie

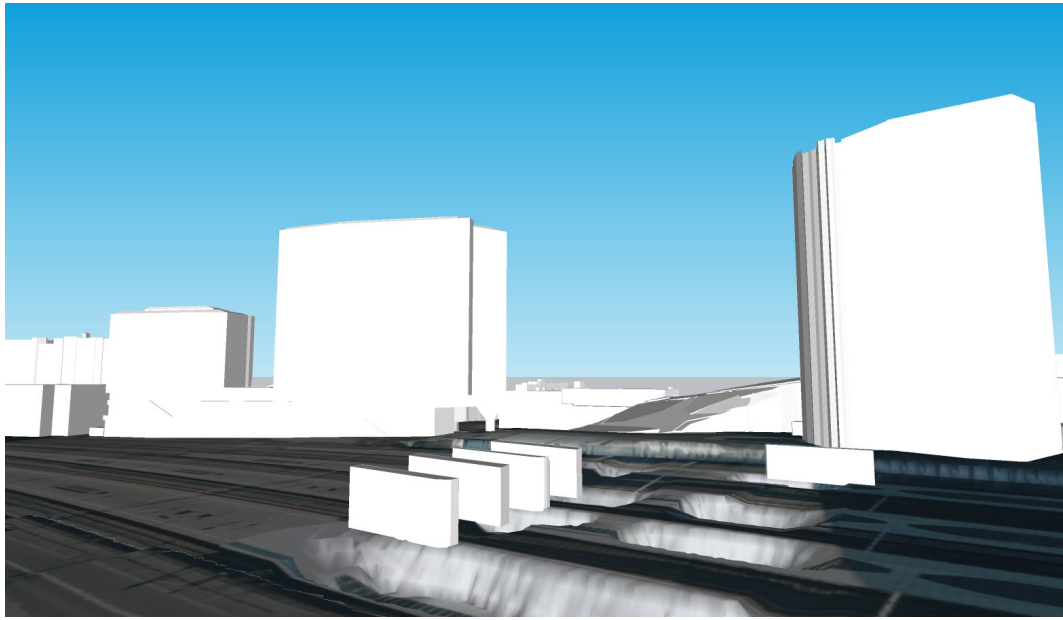

Situatie nieuwbouw (bouwplan)

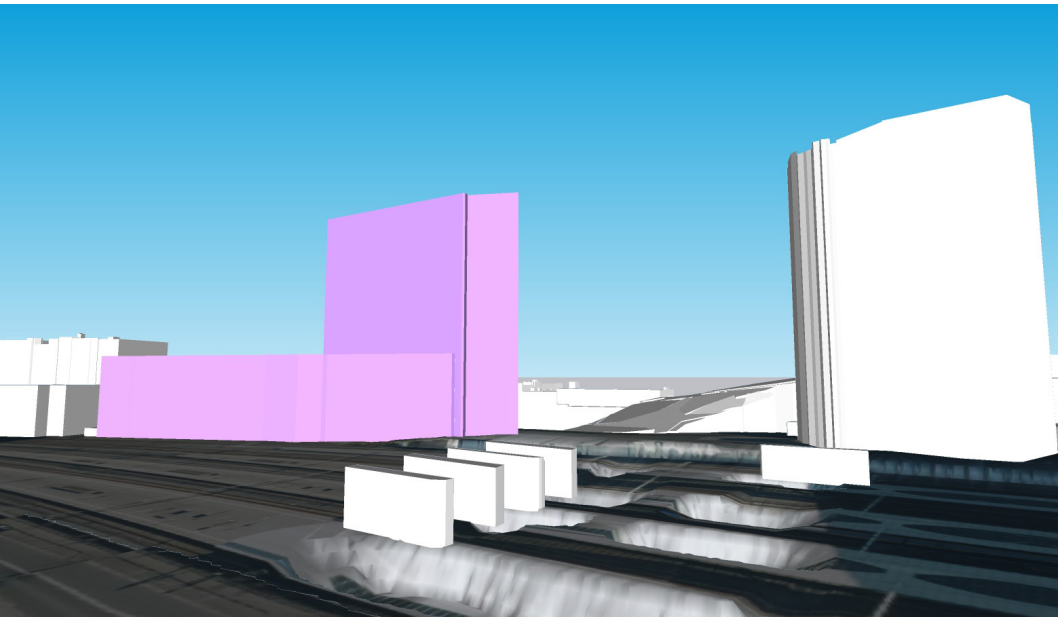

Toegestaan volgens oud BP

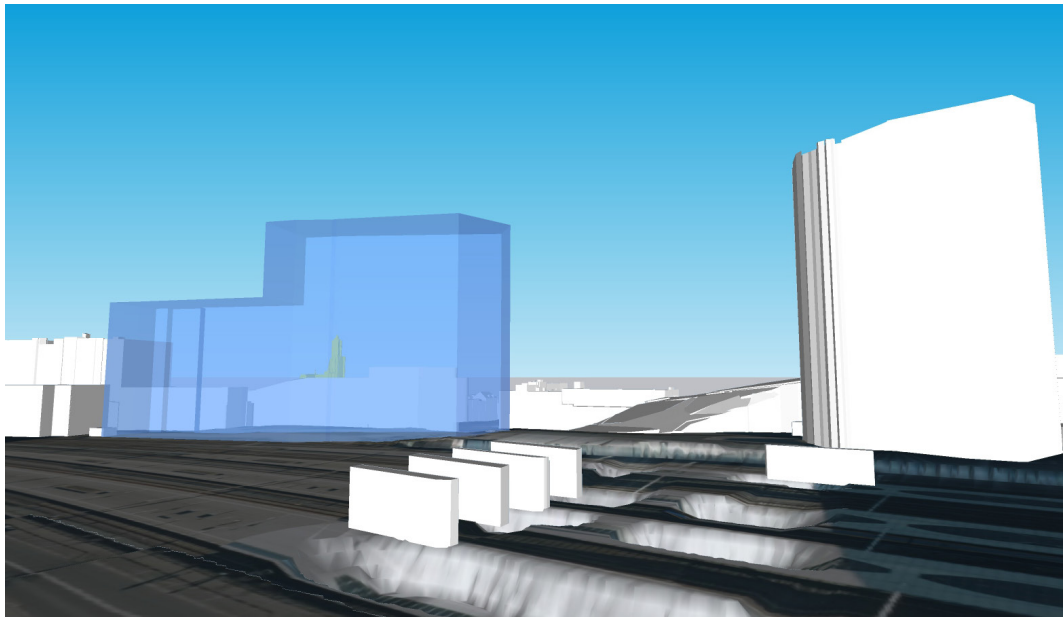

Toegestaan volgens nieuw BP

Bouriciusstraat - A

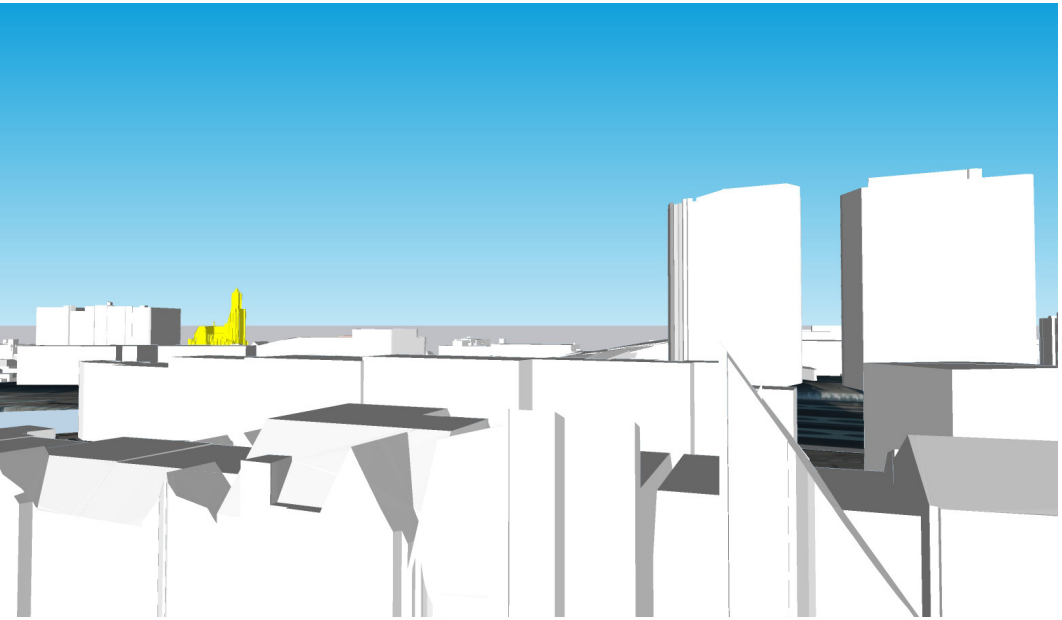

Bestaande situatie

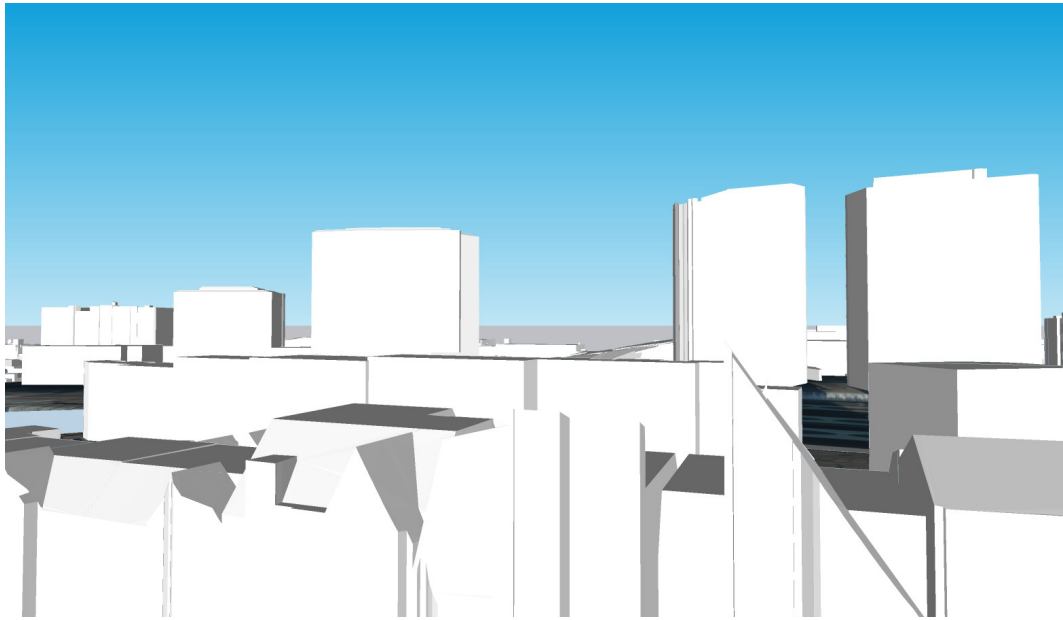

Situatie nieuwbouw (bouwplan)

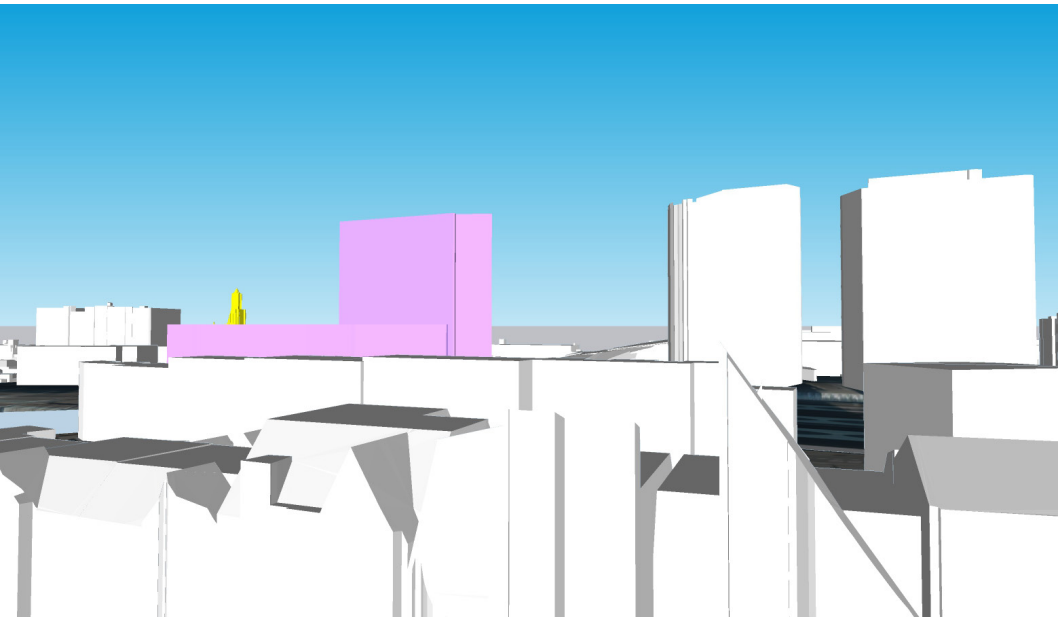

Toegestaan volgens oud BP

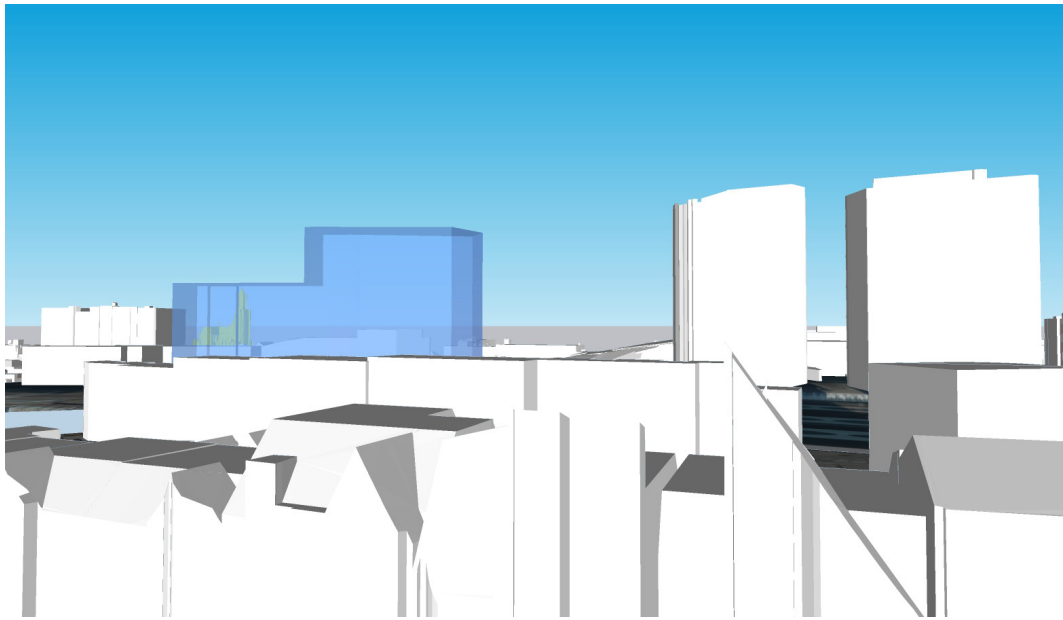

Toegestaan volgens nieuw BP

Bouriciusstraat - B

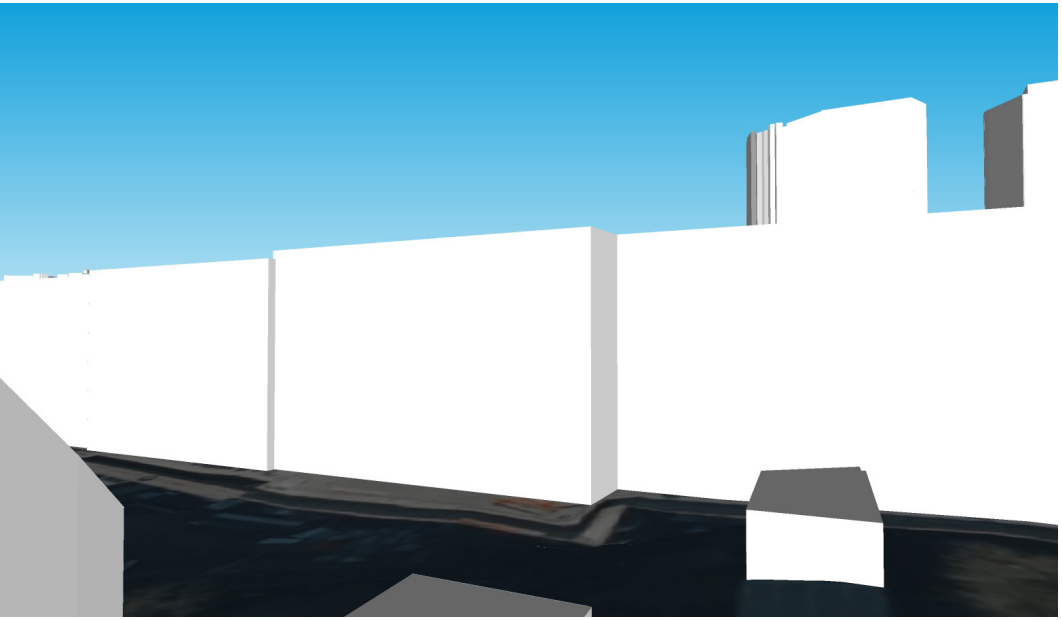

Bestaande situatie

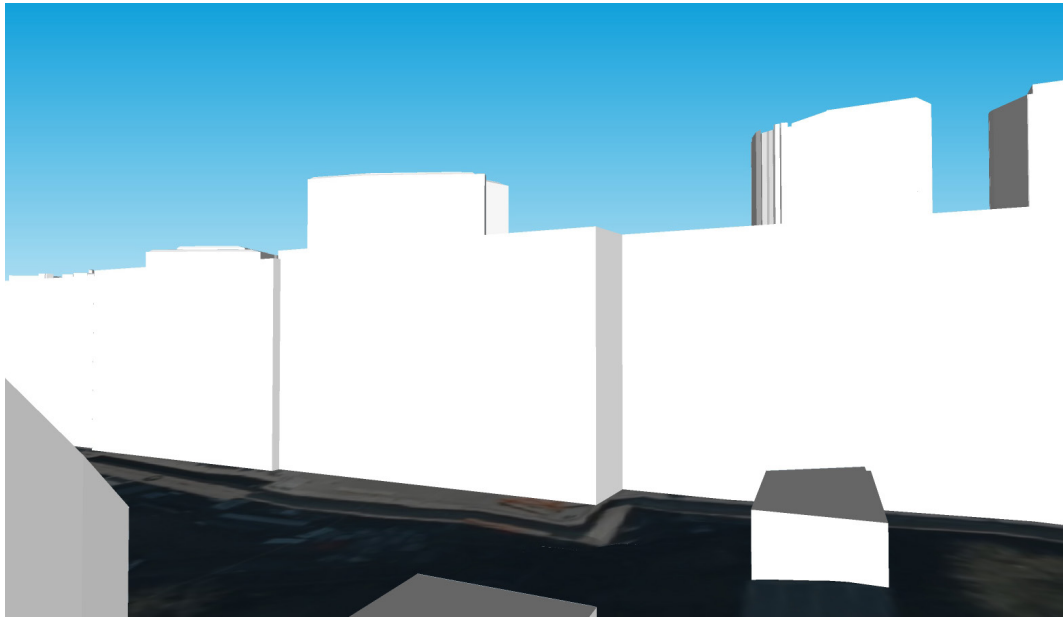

Situatie nieuwbouw (bouwplan)

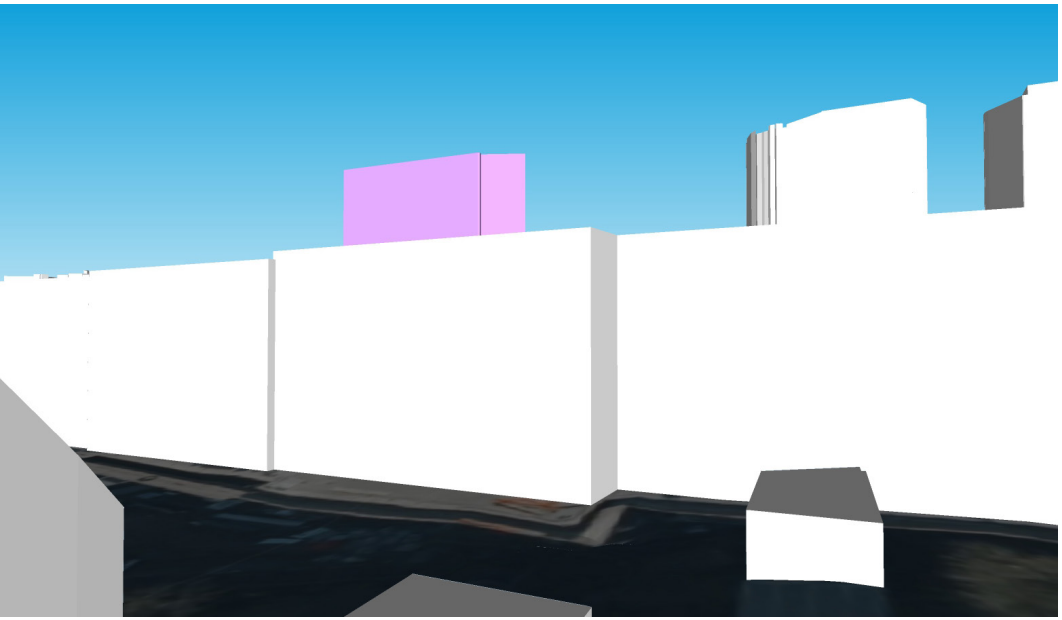

Toegestaan volgens oud BP

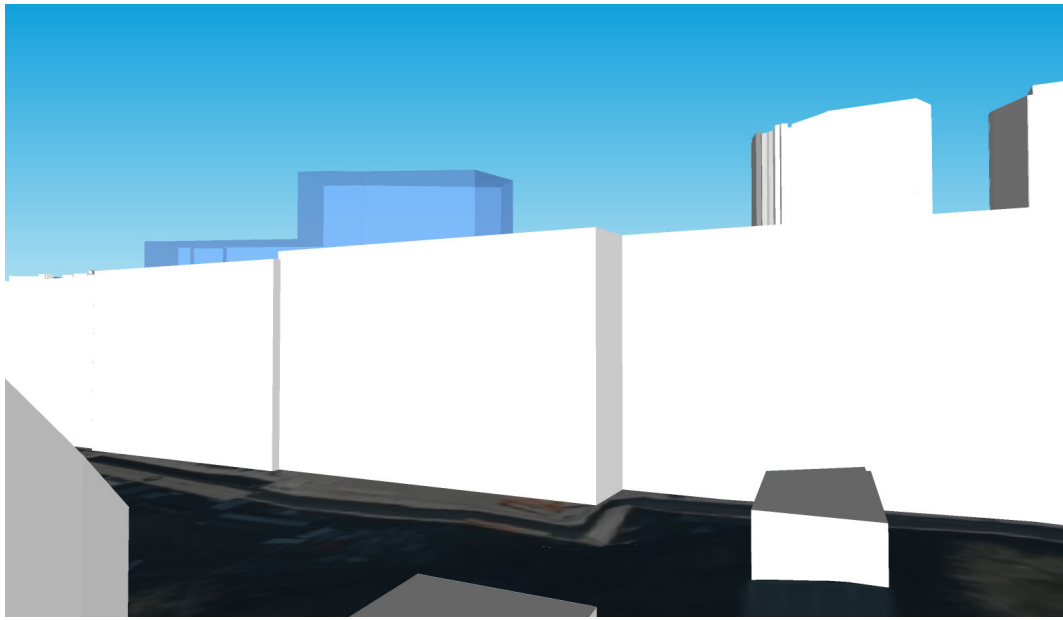

Toegestaan volgens nieuw BP

Zicht vanaf bovenste verdieping nieuwbouw op Sweerts de Landasstraat - A

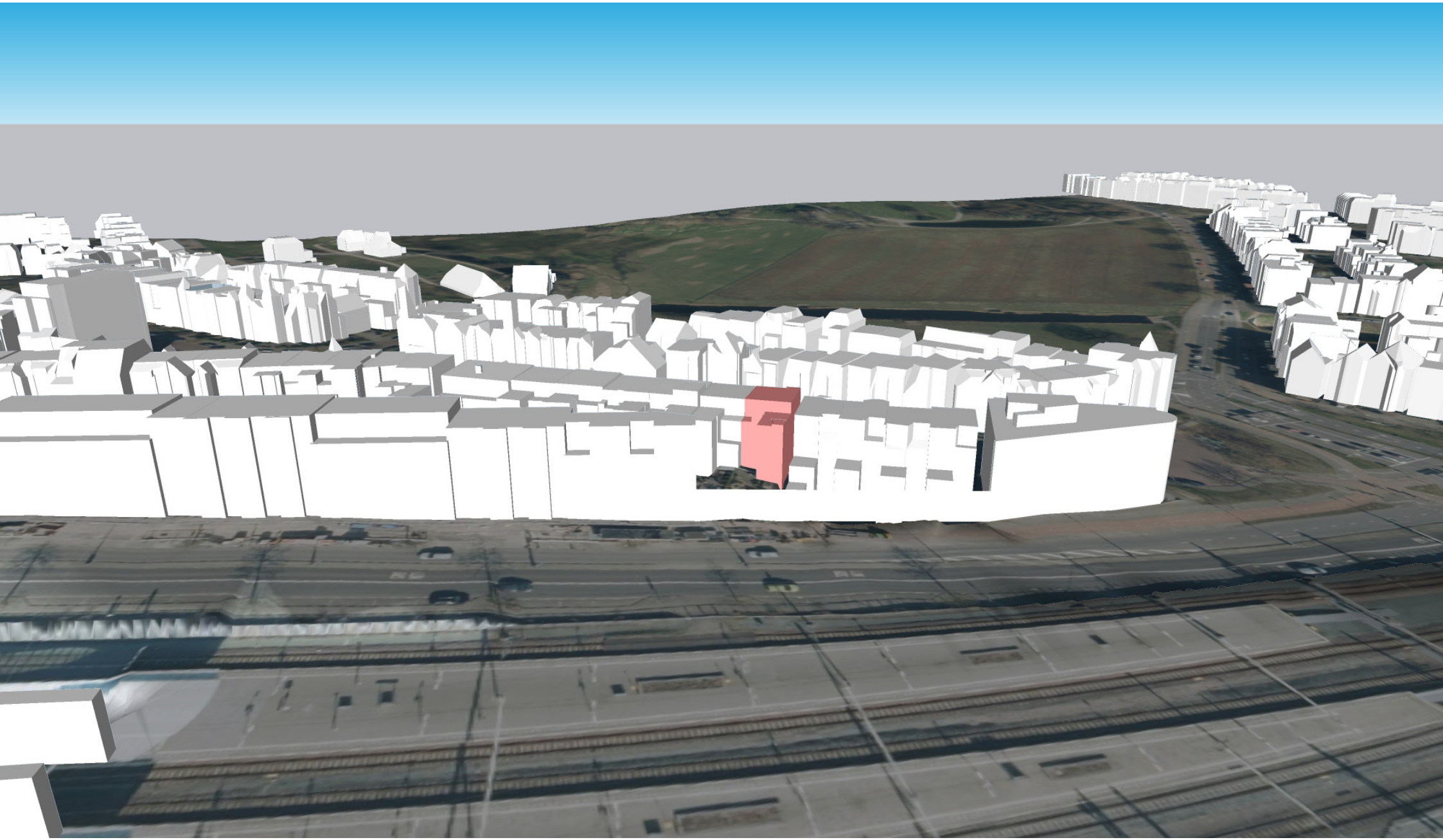

Bijlage 20 akoestisch onderzoek milieuaspect geluid

Podium 26, Arnhem

Akoestisch onderzoek milieuaspect 'geluid' voor het bestemmingsplan van Podium 26

Status	**definitief**
Versie	005
Rapport	B.2017.0497.58.R001
Datum	15 mei 2023

Adviseurs voor bouw, industrie, verkeer, milieu en software

Colofon

Opdrachtgever	Podium 26 Arnhem B.V. De Wetstraat 26 6814 AP ARNHEM
Contactpersoon opdrachtgever	Contactpersonen gedelegeerd opdrachtgever Quin Projecten B.V. Cors Smitshoek
Project	ABC Nova/Podium 26 Arnhem (K3 K7)
Betreft	Akoestisch onderzoek t.b.v. bestemmingsplan
Uw kenmerk	-
Rapport	B.2017.0497.58.R001
Datum	15 mei 2023
Versie	005
Status	definitief
Uitgevoerd door	DGMR Bouw B.V. Weerdjesstraat 70 6811 JE Arnhem Postbus 153 6800 AD Arnhem
Contactpersoon	ing. A.W.N. (Antwan) van Haaren 088 346 76 02 hr@dgmr.nl
Auteur	A.M.A. (Adrienne) Maassen - van 't Hullenaar 088 346 78 16 hl@dgmr.nl
Projectadviseur	ing. A.W.N. (Antwan) van Haaren 088 346 76 02 hr@dgmr.nl
2e lezer/secr.	HL|OZU

k:\doc\b\2017\049758\b2017049758r001v5 podium26.docx 15-05-2023

Inhoud

1. Inleiding 4

2. Situatie 5
2.1 Omgeving 5
2.2 Bestemmingsplan 5

3. Uitgangspunten 7
3.1 Beoordelingskader 7
3.2 Ontwerp 8
3.3 Wegverkeer 8
3.4 Railverkeer 11
3.5 Bedrijvigheid 11
3.6 Emplacement Arnhem-West 13
3.7 Modellering 13

4. Resultaten 14
4.1 Wegverkeer 14
4.2 Railverkeer 18
4.3 Geluidmaatregelen 19
4.4 Bedrijvigheid 20
4.5 Emplacement 20
4.6 Cumulatie 21

5. Geluidbeleid gemeente Arnhem 22
5.1 Geluidsbelasting 22
5.2 Geluidluwe verblijfsruimte en buitenruimte 22
5.3 Hogere waarden 23

6. Conclusie 25

Bijlagen
Bijlage 1 Wettelijk kader
Bijlage 2 Rekenmodellen en verkeersgegevens
Bijlage 3 Resultaten
Bijlage 4 Ontwerp

k:\doc\b\2017\049758\b201704975 8r001v5 podium26.docx 15-05-2023

1. Inleiding

Voor de ontwikkeling van Podium 26 in Arnhem (voorheen K3 K7) is een wijziging van het bestemmingsplan nodig. Doordat de bouwhoogtes binnen het plan hoger worden dan oorspronkelijk voorzien, is een ruimtelijke procedure nodig.

Voor het aspect geluid doen wij onderzoek naar het weg- en railverkeer. Het rail- en wegverkeer beoordelen wij op basis van de Wet geluidhinder. Ook betrekken wij het geluidbeleid van de gemeente Arnhem bij de beoordeling, waar onder andere de 30 km/uur wegen in worden betrokken.

Daarnaast beschouwen wij de invloed van het emplacement “Arnhem West” en van de bedrijvigheid door Podium 26 en de omgeving.

In het eerste deel van het rapport beschrijven wij de omgeving en de planologische situatie. Vervolgens staat een uitleg van de uitgangspunten en de modellering. De resultaten en de geluidmaatregelen bespreken wij in hoofdstuk 4. We gaan in op het geluidbeleid in hoofdstuk 5 met de conclusie van het onderzoek in hoofdstuk 6. Het beoordelingskader staat in bijlage 1 beschreven.

k:\doc\b\2017\049758\b2017049758r001v5 podium26.docx 15-05-2023

2. Situatie

2.1 Omgeving

Podium 26 ligt aan de zuidzijde van het spoor in Arnhem. Aan de noordzijde van het plan ligt de spoorlijn Arnhem – Deventer/Doetinchem. Aan de zuidzijde ligt de Centrumring (Willemsplein/Willemstunnel) en het Stationsplein. Ten noorden van het spoor is de Amsterdamseweg gesitueerd. Verder liggen evenwijdig aan de Centrumring en het Stationsplein diverse 30 km/uur-wegen.

figuur 1: luchtfoto omgeving Podium 26 Arnhem

2.2 Bestemmingsplan

Huidige situatie

De huidige planologische situatie is opgenomen in het bestemmingsplan Chw Omgevingsplan Binnenstad en Singels dat op 20 maart 2020 in concept is vastgesteld. Voor het plangebied is een ‘centrum-stadscentrum’ functie opgenomen en een maximale bouwhoogte van 50 tot 80 meter boven NAP. In onderstaande figuur staat de kaart van het vigerende bestemmingsplan.

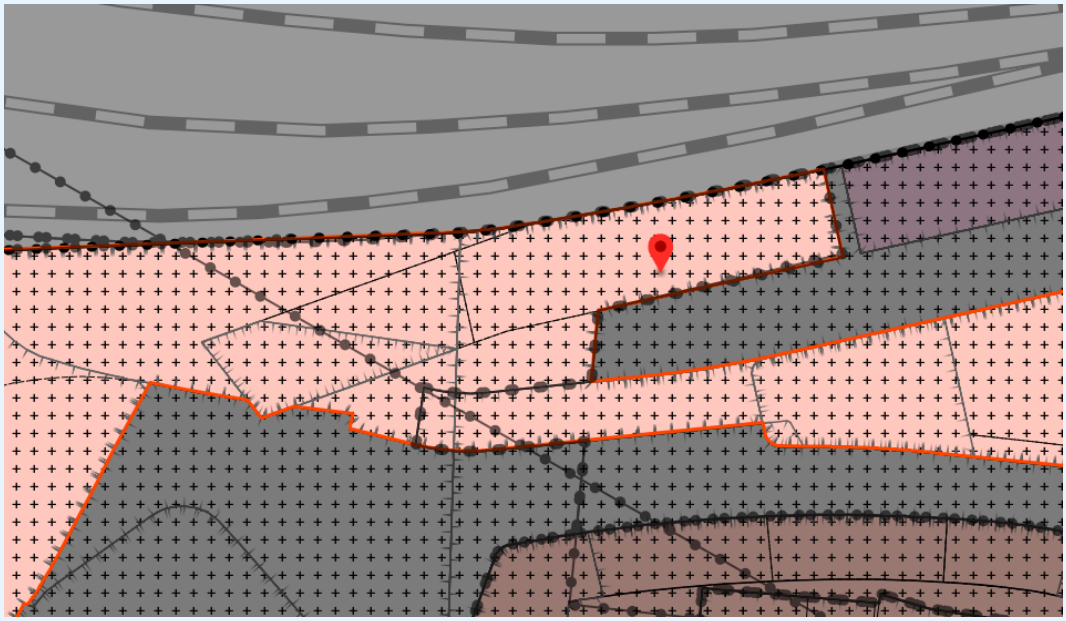

figuur 2: Verbeelding bestemmingsplan

Toekomstige situatie

Het ontwerp van Podium 26 bestaat uit een combinatie van woonfuncties, een parkeergarage en detailhandel.

Voor het oostelijke bouwdeel is de maximale bouwhoogte 62 meter boven NAP, en voor het westelijke bouwdeel 85 meter boven NAP. Het maaiveld van het plangebied ligt op 29 meter boven NAP. In onderstaande figuur tonen wij de verbeelding van het wijzigingsgebied.

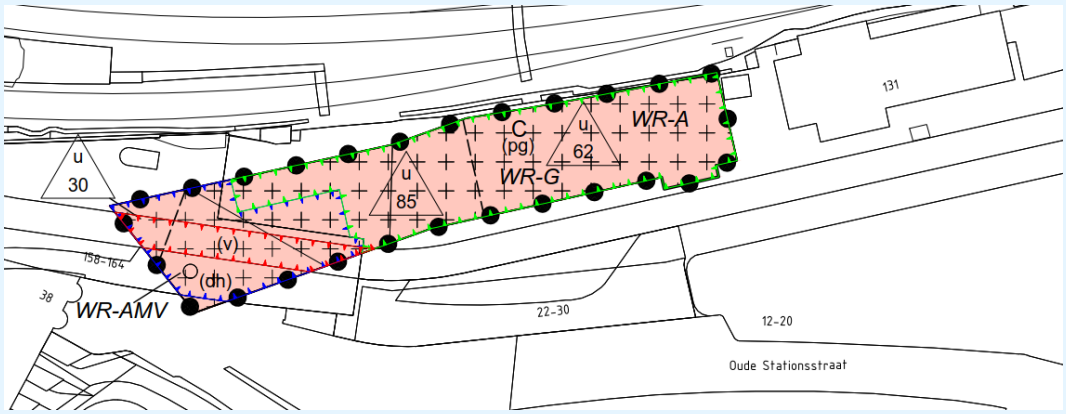

figuur 3: verbeelding nieuw bestemmingsplan Podium 26

k:\doc\b\2017\049758\b2017049758r001v5 podium26.docx 15-05-2023

3. Uitgangspunten

3.1 Beoordelingskader

De geluidsbelasting beoordelen wij op basis van de Wet geluidhinder, en het geluidbeleid van de gemeente Arnhem. Een volledige beschrijving van deze beoordelingskaders staat in bijlage 1.

Wet geluidhinder

Voor nieuwe woningen in een binnenstedelijke situatie geldt een voorkeurswaarde van 48 dB voor het wegverkeer. De maximaal toegestane waarde is 63 dB voor een binnenstedelijke situatie.
Voor alle wegen wordt op basis van artikel 110g Wet geluidhinder een aftrek van 5 dB toegepast op de berekende geluidsbelasting.
Voor nieuwe woningen geldt een voorkeurswaarde van 55 dB voor het railverkeer. De maximaal toegestane waarde is 68 dB.

Geluidbeleid gemeente Arnhem

Het geluidbeleid van de gemeente Arnhem is onder andere opgesteld voor de beoordeling van ruimtelijke ontwikkelingen[1]. Het geluidbeleid stelt aanvullende voorwaarden voor de goedkeuring van plannen. Voor de beoordeling zijn per gebied andere geluidseisen gesteld. Het plan ligt in het gebiedstype 'stedelijke zone/HOV-knooppunt'. Hierbij horen de volgende ambitie-, incidentele en plafondwaarden.

tabel 1: geluidsnormen geluidbeleid gemeente Arnhem

	Ambitie		Incidenteel		Plafond	
Wegverkeer	Zeer onrustig	53 - 58 dB	Lawaaiig	58 - 63 dB	Zeer lawaaiig	>63 dB
Railverkeer	Zeer onrustig	58 - 63 dB	Lawaaiig	63 - 68 dB	Zeer lawaaiig	>68 dB

Bedrijvigheid

Het plan Podium 26 ligt in de nabijheid van diverse bedrijvigheid, betreffende een bioscoop, een kantoor en diverse restaurants. Om te bepalen of bij de nieuwe woningen sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat en te bepalen of sprake is van belemmeringen voor deze bedrijvigheid als gevolg van de ontwikkeling van de woningen, is een onderzoek naar bedrijven en milieuzonering nodig.

Voor de analyse sluiten we aan bij de systematiek uit de VNG-publicatie Bedrijven en milieuzonering. In deze publicatie staat voor diverse milieuaspecten richtafstanden per bedrijfscategorie.

Gebiedstypering

Rondom het plangebied liggen diverse geluidbronnen (spoor en wegen) en zijn verschillende bedrijfsbestemmingen aanwezig. Dit geeft aanleiding om uit te gaan van het gebiedstype *gemengd gebied*. In de onderstaande tabel zijn de streefwaarden voor dit gebiedstype opgenomen.

tabel 2: beoordeling VNG-publicatie voor gemengd gebied

Beoordeling	Dagperiode (07.00 - 19.00 uur)	Avondperiode (19.00 - 23.00 uur)	Nachtperiode (23.00 - 07.00 uur)
Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau $L_{Ar,LT}$	50 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)
Maximale geluidsniveaus L_{Amax}	70 dB(A)	65 dB(A)	60 dB(A)

[1] Gemeente Arnhem (2008). Beleidsplan geluid, De aanpak van geluidhinder voor de periode van 2005-2010.

Emplacement
De gemeente Arnhem heeft een vergunning verleend voor het emplacement (besluit met kenmerk 2012.0.002.135/mj, zaaknummer 2011-06-01741 van 10 januari 2012). In dit akoestisch onderzoek voor Podium 26 gaan we (volgens de vergunning) uit van de volgende voorwaarden:
- Maximaal toelaatbaar langtijdgemiddeld beoordelingsniveau van 55 dB(A).
- Om schrikreacties en/of slaapverstoring veroorzaakt door het emplacement te voorkomen, is een waarde tot en met 25 dB(A) voor de L_{night} in de slaapkamer toegestaan.
- De geluidsbelasting aan de geluidluwe zijde mag niet meer dan 45 dB(A) zijn.

3.2 Ontwerp
Het ontwerp van het gebouw (van 31 maart 2023) is in bijlage 4 gepresenteerd. Samenvattend:
a op de begane grond en op de eerste verdieping is de niet geluidgevoelige bestemming 'bijeenkomstfunctie' gesitueerd;
b de niet geluidgevoelige bestemming 'kantoren' is vanaf de tweede verdieping tot en met de achtste verdieping in het ontwerp aanwezig;
c de geluidgevoelige bestemming 'wonen' is vanaf de negende verdieping (hoogte 34,6 meter ten opzichte van NAP+) aanwezig. In het ontwerp zijn 22 appartementen opgenomen.

In dit akoestisch onderzoek hanteren wij de bouwhoogte en het bouwvlak volgens de maximaal planologische invulling.

3.3 Wegverkeer
Wegverkeer
De verkeersgegevens voor de wegen zijn aangeleverd door de gemeente Arnhem (RVMK versie april 2020, 2029_hoog). De etmaalintensiteiten zijn gebaseerd op weekdaggemiddelden. In het onderzoek maken wij de invloed van de wegen in de omgeving van het plan inzichtelijk. Op onderstaande afbeelding zijn de onderzochte wegen met rode lijnen weergegeven.

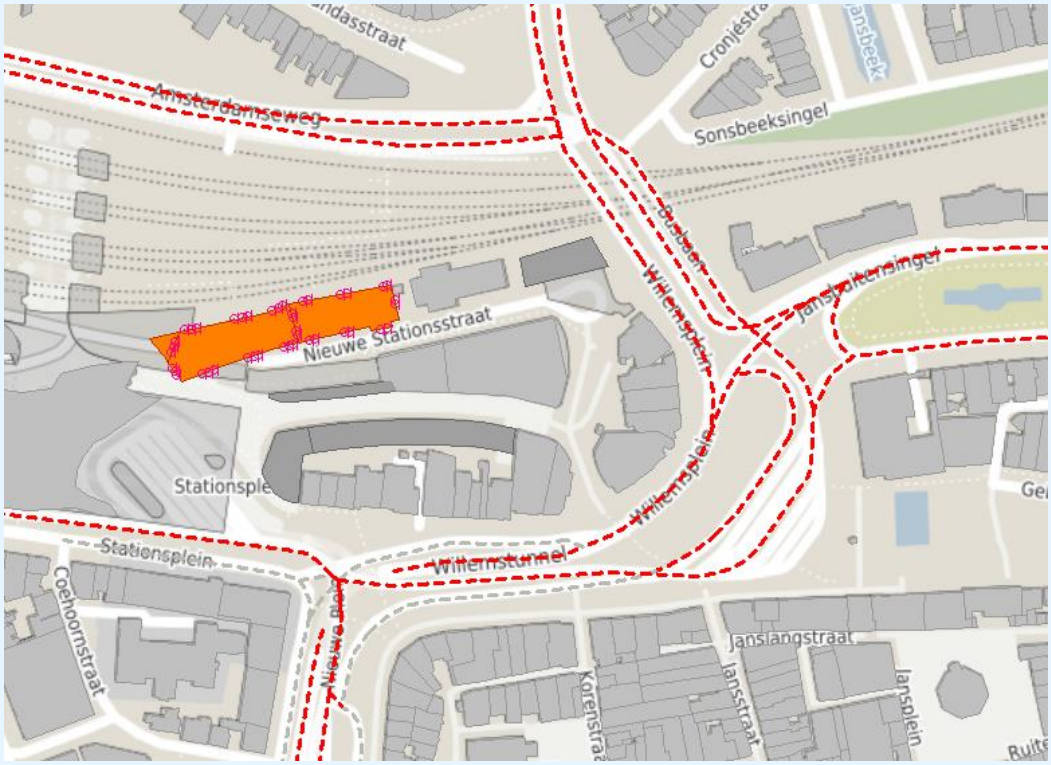

figuur 4: ligging wegvakken 50 km/uur-wegen (rood), 30 km/uur-wegen (grijs) en plan Podium 26 (oranje)

Verkeersgegevens
Voor het toekomstige peiljaar 2032 hebben wij de gegevens van 2029 opgehoogd met een autonome groei van 1% per jaar.

Vanwege de wijziging van een aantal bestemmingen binnen het plan kan een verandering van de verkeersaantrekkende werking ontstaan. De verkeersintensiteiten van de wegen rondom het plan zijn dermate hoog, dat deze verandering geen relevante invloed op de geluidsbelasting heeft.
De invloed van de verkeersaantrekkende werking van het plan hebben wij daarom in het akoestisch onderzoek buiten beschouwing gelaten.

Wegdektypen
De parallelbanen langs het Willemsplein, Stationsplein en het Nieuwe Plein zijn voorzien van klinkers in keperverband. De hoofdrijbaan van de Centrumring Willemsplein, Willemstunnel en Nieuwe Plein zijn deels voorzien van referentiewegdek (DAB) en steenmastiek asfalt (SMA-NL8). Het Stationsplein heeft ook het wegdektype SMA-NL8. De Amsterdamseweg is deels voorzien van een dunne deklaag, en deels van steenmastiek asfalt.

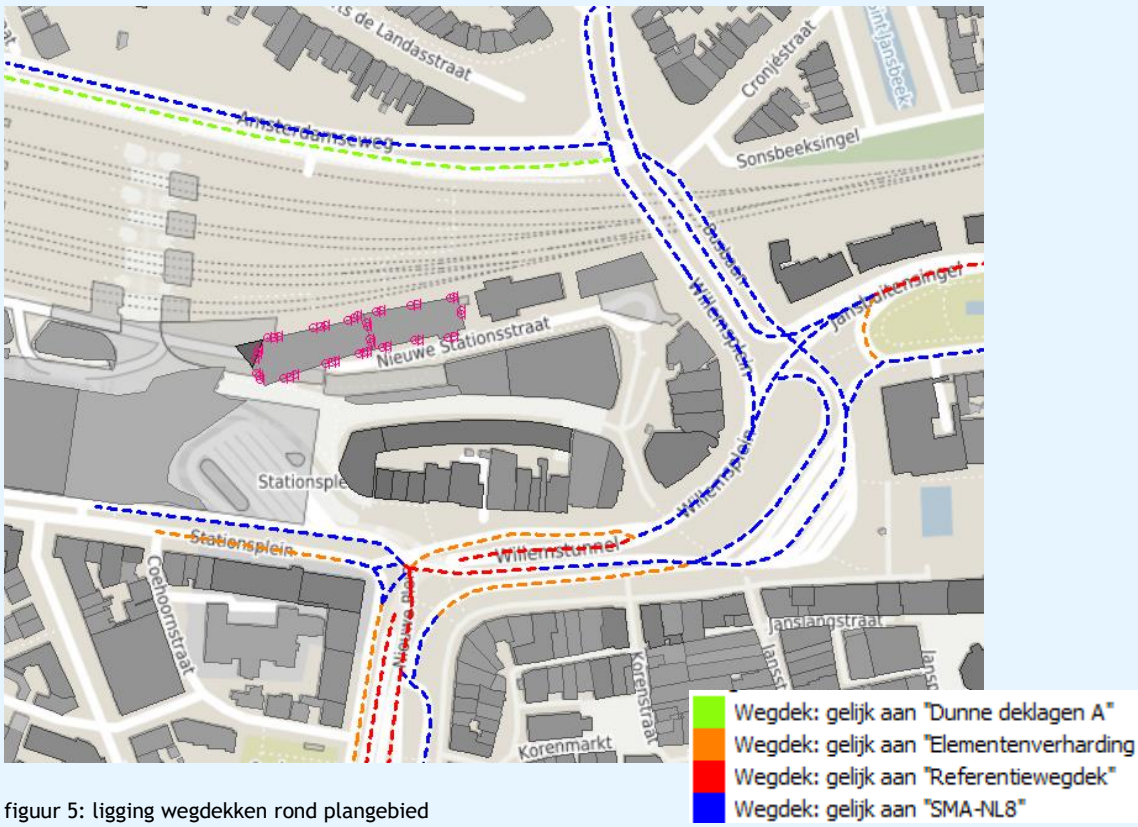

figuur 5: ligging wegdekken rond plangebied

Rijsnelheid

Het Willemsplein/Nieuwe plein en het Stationsplein hebben een parallelbaan waar de maximale rijsnelheid 30 km/uur is. Op de overige wegen (Nieuwe Plein, Stationsplein Willemsplein en Roermondsplein) is de maximaal toegestane rijsnelheid 50 km/uur. De invloed van de 30 km/uur zones hebben wij apart berekend en beoordeeld.

In de volgende tabel zijn de belangrijkste verkeersgegevens weergegeven. Een volledig overzicht van de uitgangspunten staat in bijlage 2.

tabel 3: verkeersgegevens 2032 (weekdaggemiddelden)

Wegvak	Etmaal-intensiteit [mvt/etm]	Wegdek	Maximale snelheid
Willemsplein/ Willemstunnel/ Nieuwe Plein	24325- 31988 24416 23865	SMA-NL8/DAB	50 km/uur
Willemsplein parellelbaan zuid Parallelbaan noord	1906 5651	Elementenverharding in keperverb.	30 km/uur
Nieuwe Plein parallelbaan west Parallelbaan oost	3789-3865 1958	Elementverharding in kerperverb.	30 km/uur
Stationsplein	1183	SMA-NL8	50 km/uur
Stationsplein parallelbaan	7576	Elementverhading in keperverb.	30 km/uur
Amsterdamseweg	16490-17245	Dunne deklagen A / SMA NL-8	50 km/uur
Jansbuitensingel	18448-21875	SMA-NL8, DAB, elementverharding in keperverband	50 km/uur

k:\doc\b\2017\049758\b2017049758r001v5 podium26.docx 15-05-2023

3.4 Railverkeer

De gegevens voor het railverkeer zijn verkregen uit het geluidregister spoor, download op juni 2022. In onderstaande figuur is de ligging van de banen weergegeven.

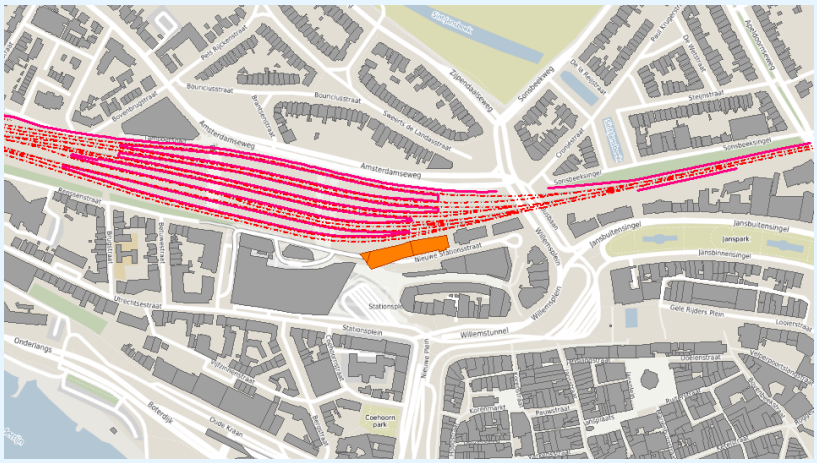

figuur 6: Ligging spoor (rood) en plangebied (oranje)

3.5 Bedrijvigheid

Bedrijvigheid en richtafstanden

Binnen de functie ‘centrum-stadscentrum’ zijn verschillende activiteiten toegestaan:

- Ambachtelijke bedrijven (bedrijven gericht op het geheel of overwegend door middel van handwerk vervaardigen, bewerken of herstellen van goederen).
- Dienstverlening (waaronder bijvoorbeeld reis- of uitzendbureau, kap- of schoonheidssalon, zonnestudio, hypotheekwinkel en baliefunctie van banken).
- Horeca van categorie 1 en 2 op de begane grond en met uitzondering op de verdieping.
- Kantoren.
- Maatschappelijk (waaronder onderwijs, gezondheids- en welzijnszorg).
- Detailhandel inclusief supermarkten.
- Bioscoop.

In de volgende tabel tonen we de richtafstanden van deze activiteiten volgens de VNG-publicatie in ‘gemengd gebied’. De afstand tussen de activiteit en Podium 26 is minimaal 5 meter en maximaal 15 meter.

tabel 4:bedrijvigheid en richtafstanden

Activiteit	Categorie	Richtafstand
Ambachtelijke bedrijven	1	0 meter
Dienstverlening	1	0 meter
Horeca categorie 1	1	0 meter
Horeca categorie 2	1	0 meter
Kantoren	1	0 meter
Maatschappelijk	1	0 meter
Detailhandel (supermarkt)	1	0 meter
Bioscoop	2	10 meter

In de volgende figuur is de richtafstand van de activiteit 'bioscoop' opgenomen. We concluderen dat Podium 26 buiten deze richtafstand ligt. In het gebouw Podium 26 komt detailhandel en een bijeenkomstfunctie. De richtafstand van deze functies is 0 meter. De bedrijfsvoering van de bioscoop wordt niet door de nieuwbouw belemmerd.

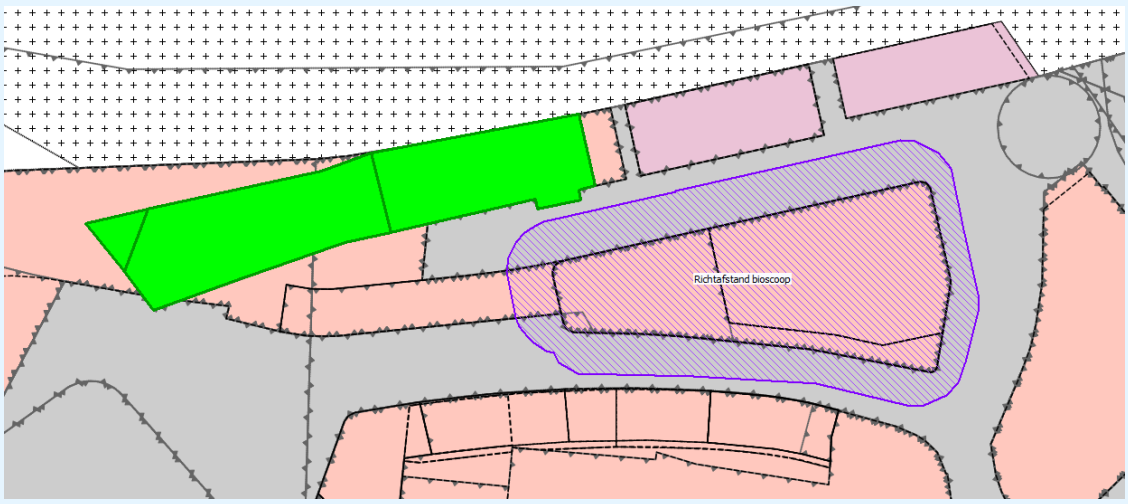

figuur 7: richtafstand bioscoop (Podium 26 in het groen)

Podium 26 wordt aan de Nieuwe Stationsstraat gebouwd. We nemen aan dat deze straat gebruikt wordt voor de bevoorrading van de bioscoop, de horeca en ook door de detailhandel in het gebouw Podium 26. In het kader van een goede ruimtelijke ordening berekenen wij de geluidsniveaus door deze expeditiestraat. Hierbij gaan we uit van de volgende bronnen, waarbij de bevoorrading alleen in de dagperiode plaatsvindt:

1. Bevoorrading van de bioscoop en horeca: twee vrachtwagens in de dagperiode. Ze komen aanrijden, laden/lossen en rijden via de rotonde weer weg. Voor het laden/lossen wordt een rolcontainer gebruikt.
2. Bevoorrading van de detailhandel Podium 26: één vrachtwagen, ook gebruik van een rolcontainer.

Onderstaande tabel toont de uitgangspunten voor deze geluidbronnen.

tabel 5: geluidbronnen bedrijvigheid

Nr.	Omschrijving	L_{wr} [dB(A)]	L_{Amax} [dB(A)]	Dagperiode 07:00-19:00 uur	Avondperiode 19:00-23:00 uur	Nachtperiode 23:00-07:00 uur
001	Laden lossen rolcontainer plan	87	107	1 x 15 min	--	--
002	Laden lossen rolcontainer bioscoop en horeca	87	107	2 x 15 min	--	--
Voertuigen						
V001-V002	Vrachtwagen	103	108	3 stuks	--	--

Zie bijlage 2 voor de rekenmodellen.

3.6 Emplacement Arnhem-West

Het akoestisch rekenmodel dat behoort bij de vergunning van het emplacement is in beheer bij de omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA). Het gebouw Podium26 is door de ODRA aan het rekenmodel “2016 melding 2012 (Hermes en Arriva)” toegevoegd waarbij toetspunten op de gevels zijn geplaatst. De ligging en hoogten van het gebouw en de toetspunten zijn overeenkomstig de rekenmodellen voor het weg- en railverkeer. Bijlage 2 toont het rekenmodel.

3.7 Modellering

De berekeningen van de geluidsbelasting zijn verricht met het door DGMR ontwikkelde computerprogramma Geomilieu (versie 2020.2). Het model voor het wegverkeer en het spoor is gebaseerd op het Reken- en meetvoorschrift geluid 2012, standaardrekenmethode II. Voor de bedrijvigheid en het emplacement is gerekend overeenkomstig de Handleiding meten en rekenen Industrielawaai, uitgave 1999.

In de berekening wordt met alle factoren die van belang zijn rekening gehouden, zoals afstandsreducties, reflecties, afschermingen, bodem- en luchtdemping, helling- en kruispuntcorrecties. Er is gerekend met één reflectie en een sectorhoek van twee graden.

Binnen een afstand van 150 meter van het onderzoeksgebied liggen drie kruisingen die geregeld worden door een verkeersregelinstallatie (VRI). Voor de kruispunten zijn de volgende correcties toegepast:

- Roermondsplein – Nieuw Plein: 1 (2 installaties)
- Willemsplein – Stationsplein: 1/2.
- Willemsplein – Amsterdamseweg: 1

Het rekenmodel is ingevoerd ten opzichte van het Rijksdriehoekscoördinatenstelsel. Bij de berekeningen zijn wij uitgegaan van een standaard akoestisch hard (reflecterend) bodemgebied. De absorberende (zachte) bodemgebieden zijn in het rekenmodel ingevoerd. De toetspunten hebben wij geplaatst op de grens van het bouwvlak uit de verbeelding. In het model zijn op iedere bouwlaag toetspunten geplaatst. De invoergegevens van de rekenmodellen zijn opgenomen in bijlage 2.

4. Resultaten

4.1 Wegverkeer

In deze paragraaf staan de resultaten van de geluidsbelasting van het wegverkeer. De resultaten van het Stationsplein zijn niet in deze paragraaf opgenomen, omdat de geluidsbelasting voor het volledige plan voldoet aan de voorkeurswaarde. In bijlage 3 zijn alle resultaten opgenomen.

Centrumring (Nieuwe Plein, Willemsplein en Willemstunnel)
In onderstaand figuur staat de geluidsbelasting van de Centrumring (L_{den}) weergegeven op de gevels van het gebouw. De resultaten zijn inclusief de aftrek volgens artikel 110g Wet geluidhinder.

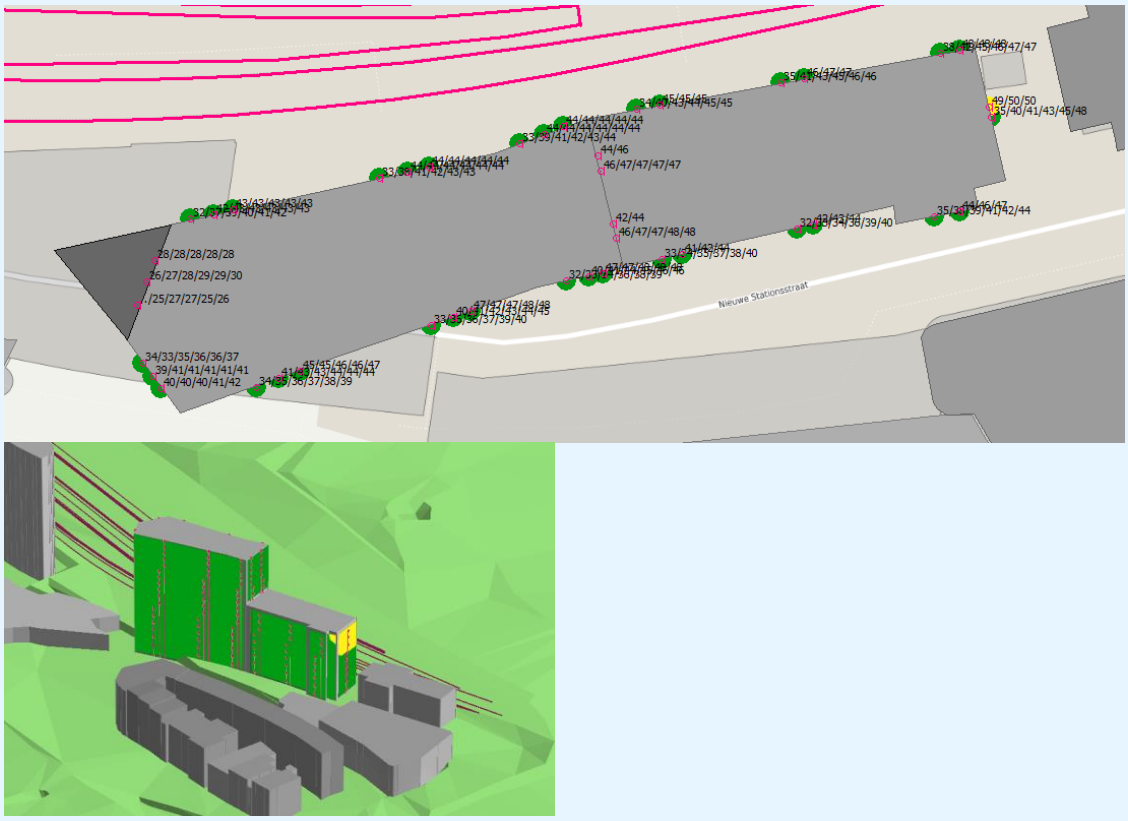

figuur 8: geluidsbelasting Centrumring (inclusief aftrek 5 dB)

Uit de resultaten blijkt dat:

- De hoogst berekende geluidsbelasting is 50 dB op de oostgevel (op 24-31 meter hoogte). Deze geluidsbelasting is boven de voorkeurswaarde, maar lager dan de maximale ontheffingswaarde van 63 dB voor binnenstedelijk wegverkeer.
- De geluidsbelasting op overige delen van het plan is lager dan de voorkeurswaarde van 48 dB.

Amsterdamseweg
In onderstaand figuur staat de geluidsbelasting van de Amsterdamseweg (L_{den}) weergegeven op de gevels van de gebouwen. De resultaten zijn inclusief de aftrek volgens artikel 110g Wet geluidhinder.

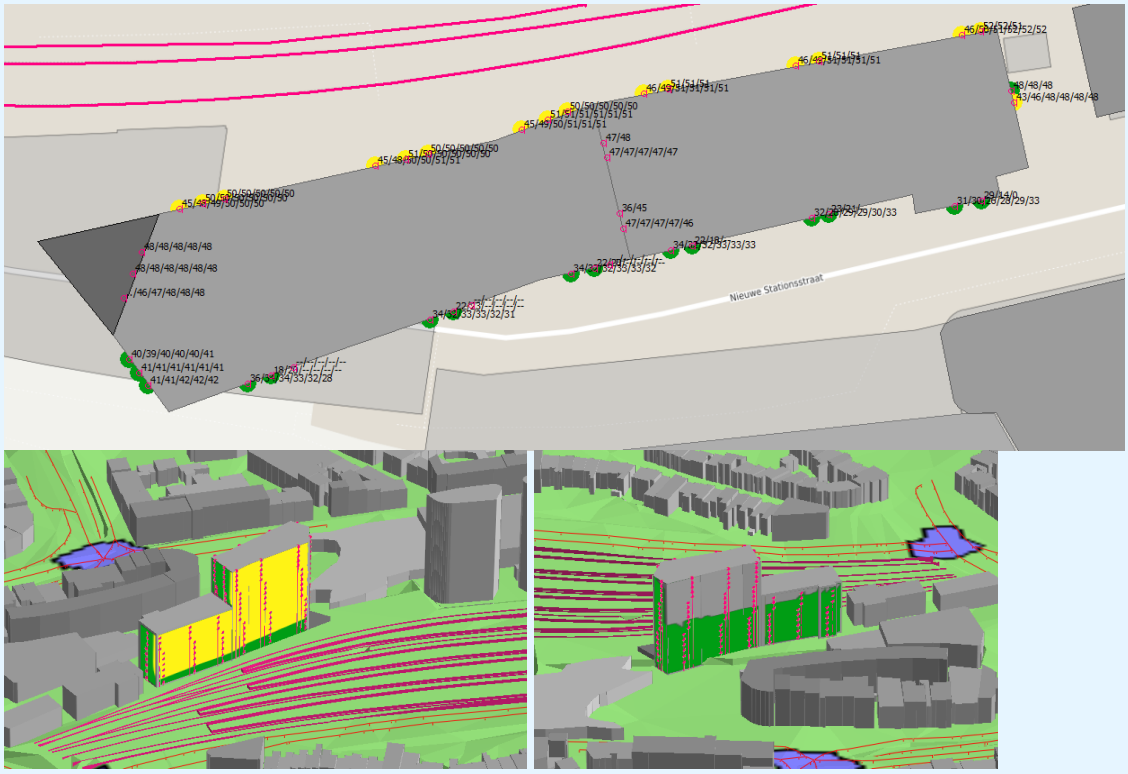

figuur 9: geluidsbelasting Amsterdamseweg (inclusief aftrek 5 dB)

Uit de resultaten blijkt dat:
- De geluidsbelasting op de noordgevel (vanaf de tweede bouwlaag) overschrijdt de voorkeurswaarde van 48 dB. De hoogst berekende geluidsbelasting is 52 dB.
  Deze geluidsbelasting voldoet wel aan de maximale ontheffingswaarde van 63 dB.
- Op de oost-, west- en zuidgevel voldoet de geluidsbelasting aan de voorkeurswaarde.

Stationsplein
In onderstaand figuur staat de geluidsbelasting van het Stationsplein (L_{den}) weergegeven op de gevels van de gebouwen. De resultaten zijn inclusief de aftrek volgens artikel 110g Wet geluidhinder.

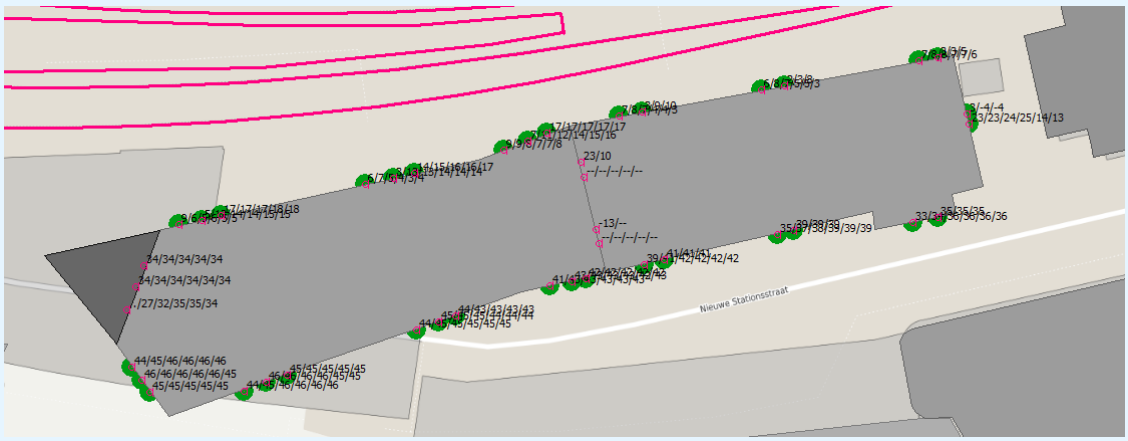

figuur 10: geluidsbelasting Stationsplein (inclusief aftrek 5 dB)

Uit de resultaten blijkt dat:

- De geluidsbelasting op alle gevels voldoet aan de geluidsbelasting aan de voorkeurswaarde. De maatgevende geluidsbelasting is 46 dB op de zuid- en westgevel van het plangebied.

30 km/uur wegen

In het kader van een goede ruimtelijke ordening hebben we ook de geluidsbelastingen vanwege de 30 km/uur wegen berekend. In onderstaand figuur staat de geluidsbelasting van de 30 km/uur wegen (inclusief aftrek 5 dB) weergegeven.

figuur 11: geluidsbelasting 30 km/uur wegen (inclusief aftrek 5 dB)

Door de 30 km/uur-wegen (parallelwegen) Stationsplein en Nieuwe Plein (vanaf Stationsplein aansluitend op het doorgaande Nieuwe Plein) is de hoogst berekende waarde 49 dB na aftrek op de zuidwestzijde van het plan. Als deze geluidsbelasting vergeleken wordt met de toetswaarden uit de Wet geluidhinder, dan is de berekende geluidsbelasting hoger dan de voorkeurswaarde van 48 dB. De geluidsbelasting voldoet wel aan de maximaal toelaatbare waarde van 63 dB.

Alle wegen
In onderstaande figuur is de geluidsbelasting van alle wegen tezamen weergegeven inclusief aftrek artikel 110 g Wet geluidhinder.

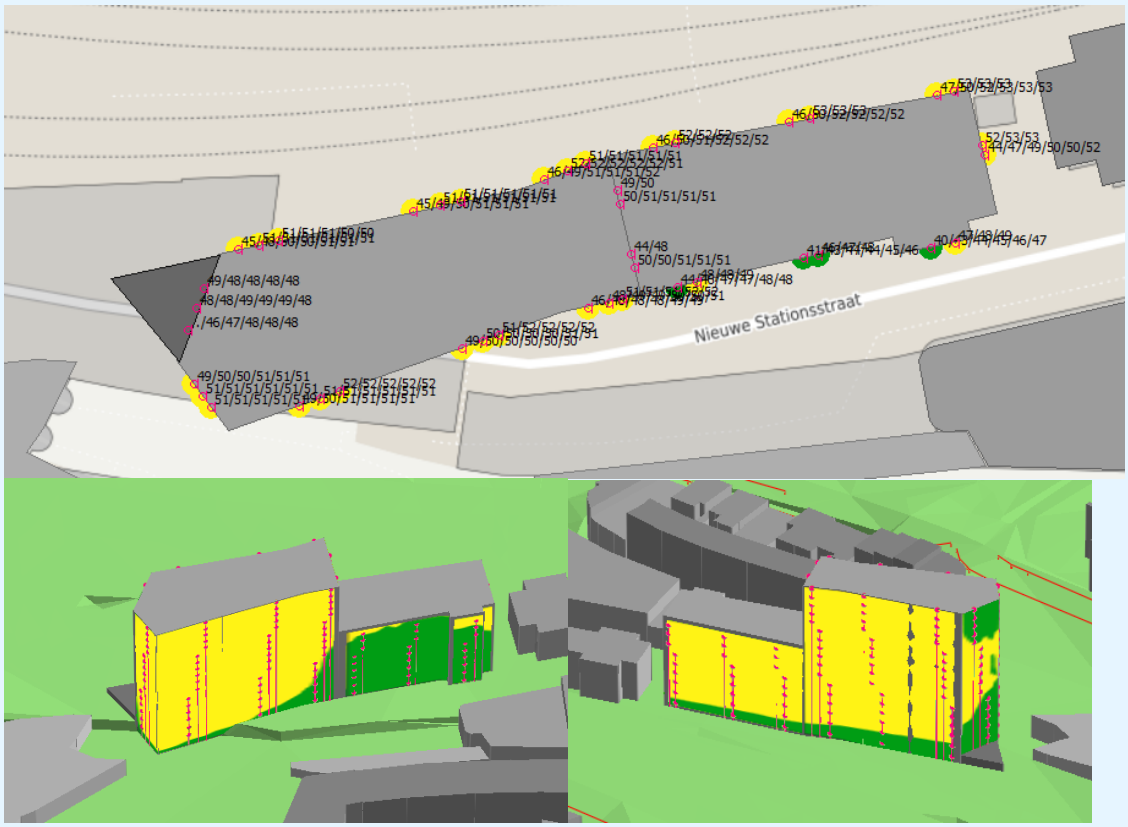

figuur 12: geluidsbelasting alle wegen (inclusief aftrek 5 dB)

Uit de figuur volgt dat de zuidgevel van het oostelijke bouwdeel geluidluw is, en een deel van de noordwestgevel van het westelijke bouwdeel.

4.2 Railverkeer

In onderstaand figuur staat de geluidsbelasting van het spoor (L_{den}) weergegeven op de gevels van de gebouwen. Een volledig overzicht van de resultaten staat in bijlage 3.

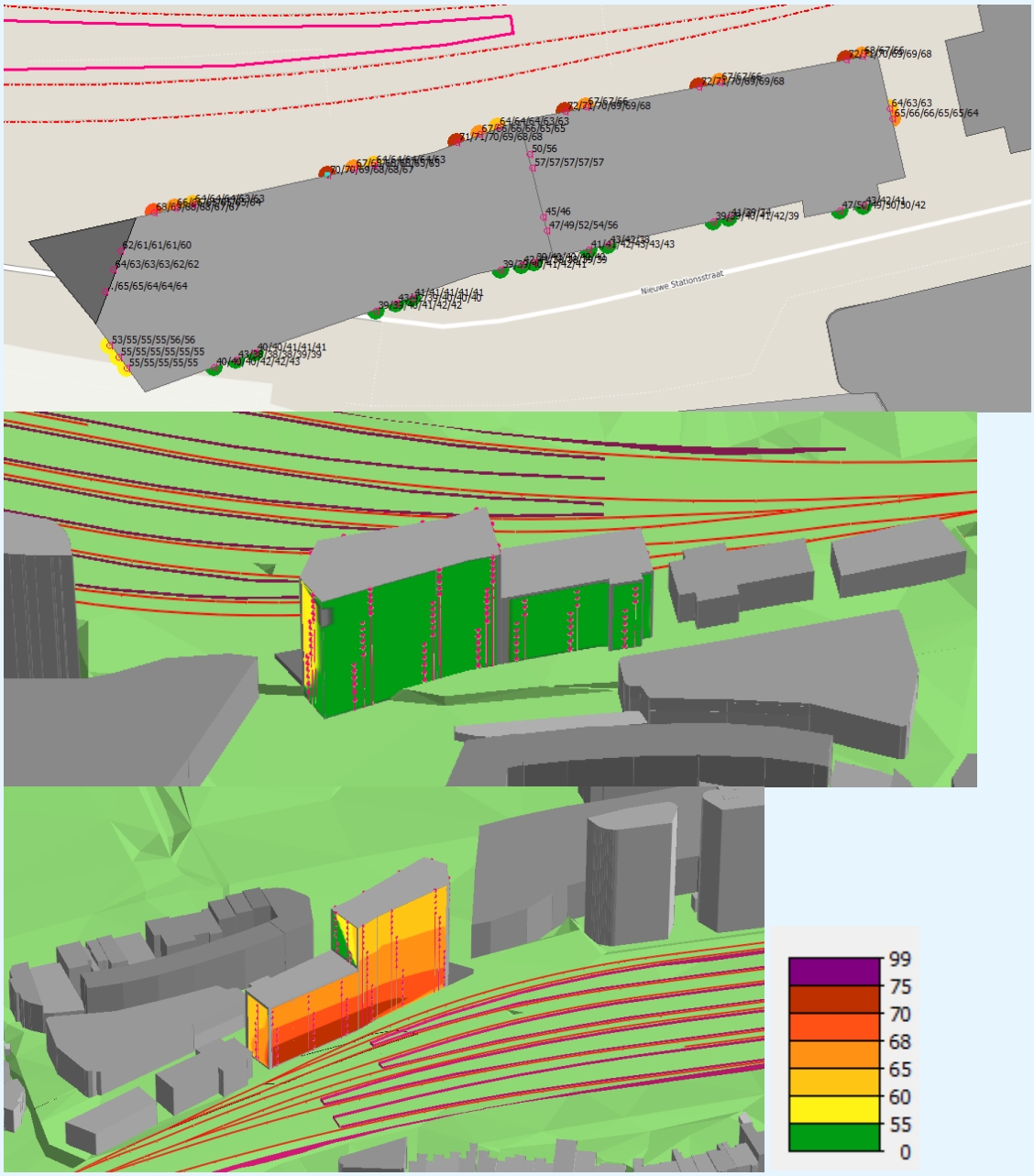

figuur 13: geluidsbelasting railverkeer

Uit de resultaten blijkt dat:

- De hoogst berekende geluidsbelasting is 72 dB op de onderste bouwlagen op de noordgevel. Deze geluidsbelasting is boven de voorkeurswaarde, en hoger dan de maximale ontheffingswaarde van 68 dB voor railverkeer. Gevels met een geluidsbelasting hoger dan 68 dB moeten zonder te openen delen worden uitgevoerd (gebouwmaatregelen zoals bijvoorbeeld een dove gevel of vliesgevel). Of de gemeente maakt een afweging om een hogere geluidsbelasting dan 68 dB toe te staan in het kader van een Stad & Milieu benadering.
- Op de hogere bouwlagen van de noordgevel is de geluidsbelasting 68 dB of lager (vanaf de tweede tot vijfde verdieping, zie figuur). Hier voldoet de geluidsbelasting niet aan de voorkeurswaarde, maar wel aan de maximale ontheffingswaarde.
- Op de oost- en westgevel is de geluidsbelasting hoger dan de voorkeurswaarde, maar wel lager dan de maximale ontheffingswaarde.
- Op de zuidgevel voldoet de geluidsbelasting aan de voorkeurswaarde van 55 dB.

4.3 Geluidmaatregelen

In het kader van de Wet geluidhinder dienen maatregelen te worden afgewogen om de geluidsbelasting te reduceren tot de voorkeurswaarde. De maatregelen onderzoeken wij in de volgende volgorde:

1. Maatregelen aan de bron (wegdek, snelheid).
2. Maatregelen in de overdracht (scherm of grondwal).
3. Gevelmaatregelen.

Een maatregel moet voldoende effectief zijn. Daarom wegen wij de geluidreductie af tegen de kosten van de maatregel. Bovendien mogen de maatregelen niet op stedenbouwkundige, verkeerskundige, landschappelijke of financiële bezwaren stuiten (artikel 110a Wgh).

1. Bronmaatregel

Het verlagen van de rijsnelheid op de doorgaande wegen is verkeerskundig niet gewenst, de wegen hebben een stroomfunctie. Een grotere afstand tussen de nieuwbouw en de doorgaande wegen is niet mogelijk: het plangebied biedt geen ruimte om een dermate afstand te hanteren waarbij aan de voorkeurswaarde wordt voldaan.

Het toepassen van een stiller wegdektype (bijvoorbeeld dunne deklagen B) op de Centrumring verlaagt de geluidsbelasting met 1 à 2 dB. Met deze maatregel voldoet de geluidsbelasting aan de maximaal toelaatbare waarde van 63 dB voor alle woningen maar blijft een overschrijding van de voorkeurswaarde.
De Amsterdamseweg is al deels voorzien van een stil wegdektype (dunne deklagen A). Met het vervangen van dit wegdek voor een nog stillere weg kan de geluidsbelasting niet voldoende worden gereduceerd.

Vanwege optrek- en rembewegingen bij de kruisingen en verkeerslichten is het niet mogelijk om op het gehele traject een stil wegdektype toe te passen. Ook in de Willemstunnel kan een dergelijk wegdek op bezwaren stuiten.

Door het spoor te voorzien van raildempers kan de geluidsbelasting worden gereduceerd.
De geluidsbelasting wordt hiermee echter niet teruggebracht tot de voorkeurswaarde.

2 Overdrachtsmaatregel
Met een geluidsscherm kan de geluidsbelasting van het wegverkeer worden verlaagd. Gezien de grote hoogte van het plan zijn geluidsschermen zeer hoge geluidsschermen nodig om enig effect te hebben om het geluid van zowel het rail- als wegverkeer terug te brengen tot de voorkeurswaarde.

Het toepassen van schermen van deze omvang is in binnenstedelijke situaties vanuit stedenbouwkundig oogpunt ongewenst.

3 Gevelmaatregelen
De gevels met een geluidsbelasting onder de maximaal toelaatbare waarde, moeten zodanig ontworpen worden dat de woningen voldoen aan de eisen voor het binnenniveau uit het Bouwbesluit. Binnen het plan zijn voor geluidsgevoelige functies dove of vliesgevels nodig als de geluidsbelasting hoger is dan de maximaal toelaatbare waarde.

4.4 Bedrijvigheid
Het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau door de vrachtwagens en het laden/lossen is maximaal 54 dB(A) in de dagperiode. Deze waarde berekenen we op de begane grond van het bouwvlak.
Dit betekent een overschrijding van de streefwaarde met 4 dB(A). Op de eerste verdieping vindt nog een overschrijding van 1 dB(A) plaats. Vanaf de tweede verdieping en hoger wordt voldaan aan de streefwaarde.
In het ontwerp van het gebouw Podium 26 worden geluidgevoelige bestemmingen (woningen) gerealiseerd vanaf de 9^{e} verdieping. Daaronder komen kantoren en een bijeenkomstfunctie.
Het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau bij de woningen voldoet daardoor aan de streefwaarde uit de VNG-publicatie (50 dB(A)).

Een geluidniveau van 88 dB(A) berekenen we als het maximaal geluidniveau op de begane grond. Deze waarde wordt met name veroorzaakt door een optrekkende vrachtwagen. Op de eerste verdieping neemt het maximale geluidsniveau af tot 84 dB(A). Vanaf een hoogte van 28 meter ten opzichte van het plaatselijk maaiveld voldoet deze aan de streefwaarde van 70 dB(A).
Het maximale geluidsniveau berekenen we op het deel van het gebouw waar een kantoor of bijeenkomstfunctie komt. Daar waar de woningen komen, voldoet het maximaal geluidniveau aan de streefwaarde.

We concluderen dat bedrijvigheid geen belemmering vormt voor het plan.

4.5 Emplacement
De berekeningen voor het emplacement zijn uitgevoerd door de ODRA. In bijlage 3 zijn de resultaten opgenomen.

Door het rijden en rangeren van materieel, ondervindt de noordzijde van het gebouw een langtijd gemiddeld beoordelingsniveau van meer dan 55 dB(A), een overschrijding tot +7 dB(A) is aanwezig. Overschrijdingen vinden plaats op de bouwlagen waar de kantoren en de bijeenkomstfunctie zijn gesitueerd.

Vanaf de negende verdieping zijn in het ontwerp woningen opgenomen (rekenhoogte in het akoestisch model van 34,6 meter en hoger). Vanaf deze bouwlaag wordt op dit deel van het gebouw ook aan de 55 dB(A) voldaan. De L_{night}-waarde is bij deze woningen maximaal 45 dB(A).
Om een binnenwaarde van 25 dB(A) te bereiken, is een minimale gevelwering van 20 dB(A) nodig.

k:\doc\b\2017\049758\b2017049758r001v5 podium26.docx 15-05-2023

We merken op dat het geluid van het doorgaande spoor voor Podium 26 maatgevend is: de geluidsbelasting is door deze geluidbron op de noordgevel 65 dB of hoger. Volgens het Bouwbesluit 2012 moet binnen de woningen een waarde van 33 dB gerealiseerd worden.
De benodigde gevelwering is dan minimaal 32 dB. Met deze reductie wordt ook de binnenwaarde van 25 dB(A) L_{night} door het emplacement gegarandeerd.

Het ontwerp bevat tweezijdig georiënteerde appartementen: het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau op de zuidgevel voldoet aan de voorwaarde van 'geluidluwe zijde mag niet meer dan 45 dB(A) ondervinden' die in de vergunning is opgenomen.

De bouw van Podium 26 past daarmee binnen de voorwaarden van de vergunning van het emplacement en vormt geen belemmering in de bedrijfsvoering.

4.6 Cumulatie

Voor het beantwoorden van de vraag of sprake is van een goed woon- en leefklimaat hebben wij de gecumuleerde geluidsbelastingen inzichtelijk gemaakt. Hierbij zijn de rekenregels volgens hoofdstuk 2 uit bijlage 1 van het Reken- en meetvoorschrift geluid 2012 gehanteerd. Cumulatie is alleen relevant als de voorkeurswaarde van een bron wordt overschreden.

Cumulatie ontstaat op de noordgevel vanwege de combinatie van het railverkeer, de Amsterdamseweg en het emplacement en op de oostgevel (railverkeer/Centrumring/emplacement). De hoogst berekende gecumuleerde waarde is 68 dB (exclusief aftrek).

Binnen het plan is sprake van relevante optelling door de geluidsbelasting van de verschillende wegen. De geluidsbelasting door alle wegen tezamen is zonder aftrek 58 dB.

5. Geluidbeleid gemeente Arnhem

Vanwege de berekende geluidsbelastingen zijn hogere waarden nodig.
De gemeente stelt in haar geluidbeleid eisen voor het verlenen van hogere waarden. Eén van de voorwaarden is dat alle woningen moeten worden voorzien van een verblijfsruimte aan de geluidluwe zijde en een geluidluwe buitenruimte. Van deze beleidsregel kan worden afgezien als overwegingen van stedenbouw en/of volkshuisvesting zich hiertegen verzetten.

5.1 Geluidsbelasting

De hoogste geluidsbelasting vanwege het wegverkeer op de Amsterdamseweg is 52 dB na aftrek volgens artikel 110g Wgh. Deze waarde is lager dan de ambitiewaarde (ambitie Zeer onrustig met geluidsbelasting tussen 53 dB tot 58 dB).

De hoogste geluidsbelasting vanwege het railverkeer is 72 dB. Deze waarde is hoger dan de ambitiewaarde en hoger dan de incidentele waarden.
Deze waarde valt wel binnen de plafondwaarde voor het gebiedstype ‘stedelijke zone/ HOV-knooppunt’. Voor het plan kan de gemeente Arnhem een afweging maken om een hogere geluidsbelasting dan 68 dB toe te staan in het kader van een Stad & Milieu benadering.

5.2 Geluidluwe verblijfsruimte en buitenruimte

Het Arnhems geluidbeleid stelt als voorwaarde dat iedere woning voorzien moet zijn van een geluidluwe verblijfsruimte en buitenruimte.

Een zijde of buitenruimte is geluidluw als de cumulatieve geluidsbelasting voldoet aan de voorkeurswaarde van 48 dB (inclusief aftrek) of 55 dB (railverkeer). Op onderstaande afbeeldingen staat de totale geluidsbelasting van het wegverkeer en railverkeer per geveldeel weergegeven (inclusief aftrek).

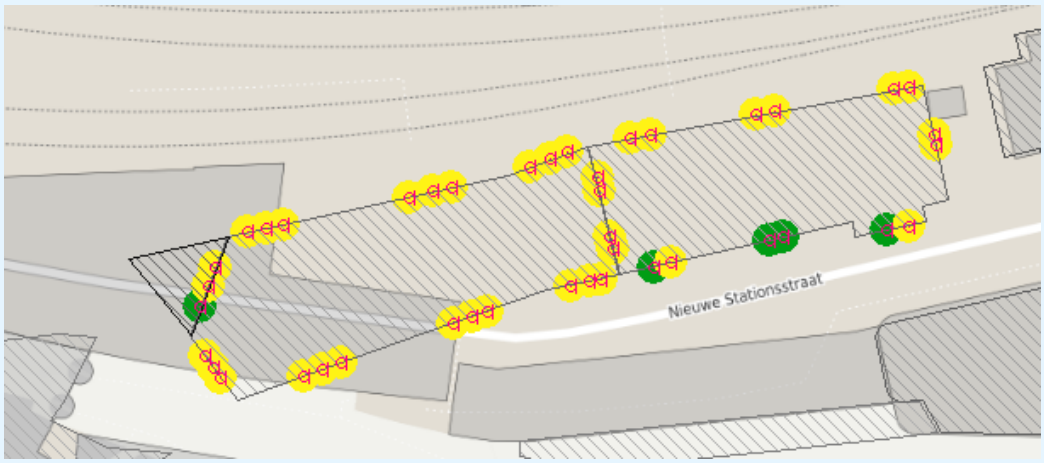

figuur 14: cumulatieve geluidsbelasting wegverkeer (inclusief aftrek, groen = geluidluw)

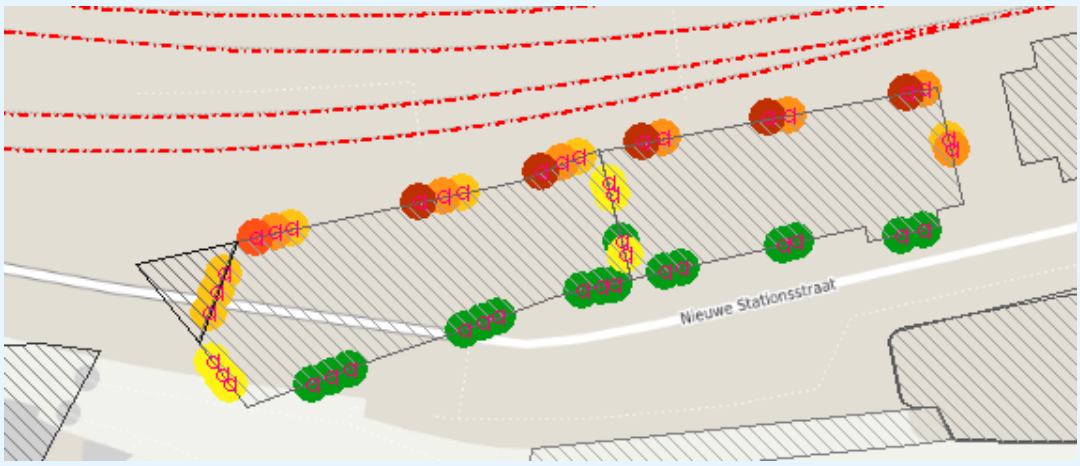

figuur 15: cumulatieve geluidsbelasting railverkeer (groen=geluidluw)

Uit de afbeeldingen volgt dat de zuidgevel van het oostelijke bouwdeel geluidluw is. Op deze geveldelen voldoet de geluidsbelasting van alle wegverkeer en het railverkeer aan de voorkeurswaarde.

Voor de appartementen die grenzen aan de noord-, oost- en/of westgevels moet de geluidsbelasting, ten gevolge van het doorgaande railverkeer, op ten minste één aangrenzende gevel terug gebracht worden tot 55 dB. De hoogste benodigde reductie is 13 dB voor appartementen die enkel aan de noordgevel grenzen.

Voor appartementen die grenzen aan de zuidgevel moet de geluidsbelasting, ten gevolge van het wegverkeer, op ten minste één aangrenzende gevel teruggebracht te worden tot 48 dB. De hoogste benodigde reductie is 4 dB.

Het ontwerp bevat tweezijdig georiënteerde appartementen. De buitenruimten op de zuidgevel worden voorzien van geluidafschermende balustrades en een absorberende afwerking. Achter de buitenruimte zijn slaapkamers gesitueerd die met deze geluidmaatregelen een geluidluwe zijde hebben. Voor alle appartementen wordt daarmee voldaan aan de voorwaarden uit het geluidbeleid.

5.3 Hogere waarden

Voor het plan zijn hogere waarden nodig. We hebben deze per geveldeel bepaald, op basis van de maatgevende geluidsbelasting. Op onderstaande figuur staan de geveldelen aangegeven.
In bijlage 3 hebben we figuren opgenomen waar precies op de aangegeven geveldelen een bepaalde geluidsbelasting aanwezig is.

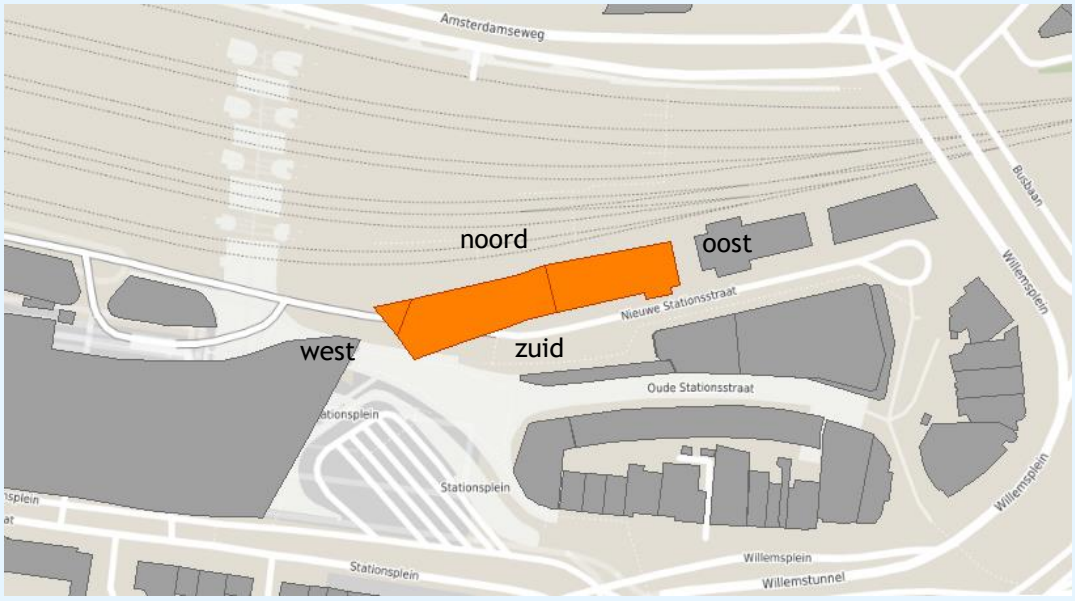

figuur 16: indeling geveldelen voor vaststellen hogere waarden

In onderstaande tabel staat een overzicht van de hogere waarden die benodigd zijn. De waarden voor het wegverkeer zijn inclusief de aftrek van 5 dB volgens artikel 110g Wet geluidhinder.

Tabel 6: hogere waarden per gevel

Plandeel	Railverkeer [dB]	Amsterdamseweg [dB]	Centrumring [dB]
Noordgevel	68 *	52	
Oostgevel	66		50
Zuidgevel			
Westgevel	65		

(*) De geluidsbelasting op de lagere bouwlagen van de noordgevel is hoger dan 68 dB. Daar waar de 68 dB wordt overschreden moeten de gevels zonder te openen delen worden uitgevoerd of moet een afweging Stad & Milieu plaatsvinden.

6. Conclusie

Voor de ontwikkeling van Podium 26 in Arnhem (voorheen K3 K7) is een ruimtelijke procedure nodig. DGMR heeft het aspect geluid onderzocht.

Wet geluidhinder
Uit de resultaten blijkt dat de geluidsbelasting vanwege het railverkeer op een deel van de noordgevel hoger is dan de maximaal toelaatbare waarde van 68 dB. Voor dat deel van de gevel zijn gebouwmaatregelen nodig (geen te openen delen). Hogere waarden kunnen worden vastgesteld voor de noordgevel waar een geluidsbelasting tot en met 68 dB aanwezig is.

De geluidsbelasting door de Centrumring en de Amsterdamseweg is hoger dan de voorkeurswaarde van 48 dB maar voldoet wel aan de grenswaarde van 63 dB.

Voor de overige gezoneerde wegen voldoet de geluidsbelasting aan de voorkeurswaarde van 48 dB. Ook treedt vanwege de omliggende 30 km/uur-wegen een geluidsbelasting boven de voorkeurswaarde op, deze is maximaal 49 dB na aftrek.

Geluidbeleid gemeente Arnhem
Hogere waarden voor het spoor, de Amsterdamseweg en Centrumring is nodig. De berekende geluidsbelastingen passen binnen het Arnhems beleid. Cumulatie vindt plaats door meerdere wegen en het spoor:

- De gecumuleerde waarde is maximaal 68 dB zonder 5 dB aftrek volgens artikel 110g Wet geluidhinder. Deze waarde is aanwezig op de noordgevel, die (voor een deel) in het kader van de Wet geluidhinder zonder te openen delen wordt uitgevoerd.
- Op de oostgevel is de gecumuleerde geluidsbelasting maximaal 63 dB zonder aftrek.
- De gecumuleerde waarden voldoen aan de maximaal toelaatbare waarde voor railverkeer en wegverkeer (als de aftrek wordt toegepast) en is daarmee aanvaardbaar.
- Voor de zuid- en westgevel is geen sprake van cumulatie van weg- en railverkeer.

De gemeente Arnhem kan overwegen om een hogere geluidsbelasting dan 68 dB voor het spoor toe te staan in het kader van een Stad & Milieu benadering. Een dergelijke benadering past binnen het gebiedstype ‘stedelijke zone/HOV-knooppunt’ van het Arnhems geluidsbeleid.

Bedrijvigheid
Het plan Podium 26 ligt in de nabijheid van diverse bedrijvigheid, betreffende een bioscoop, een kantoor en diverse restaurants. Om te bepalen of bij de nieuwe woningen sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat en te bepalen of sprake is van belemmeringen voor deze bedrijvigheid als gevolg van de ontwikkeling van de woningen, is een onderzoek naar bedrijven en milieuzonering verricht. Daarbij is aangesloten bij de systematiek uit de VNG-publicatie Bedrijven en milieuzonering.

Podium 26 ligt niet binnen de richtafstand van een bedrijf (met name de bioscoop), de richtafstand van Podium 26 zelf is 0 meter.

De expeditiestraat voor de bevoorrading van de bioscoop, de horeca en de detailhandel die in het nieuwe gebouw komt, veroorzaakt op Podium 26 een (maximaal) geluidsniveau dat hoger is dan de streefwaarden uit de VNG-publicatie. Echter, daar waar woningen komen in het nieuwe gebouw (westelijk deel, wonen vanaf de 9e verdieping) voldoet het geluidsniveau aan de streefwaarden.

Emplacement
Nabij het plangebied zijn geluidbronnen van het emplacement Arnhem-West aanwezig, zijnde het rijden en rangeren van materieel. Het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau is maximaal 55 dB(A) bij de woningen (vanaf de 9e verdieping). Door de benodigde gevelwering voor het geluid vanwege het doorgaande spoor, wordt ook voor het geluid van het emplacement voldaan aan een binnenwaarde van 25 dB(A) $L_{night.}$ Geluidluwe zijden zijn bij de nieuwe woningen aanwezig door de tweezijdige oriëntatie. De bouw van Podium 26 past binnen de voorwaarden van de vergunning van het emplacement en vormt daarmee geen belemmering voor de bedrijfsvoering.

Vervolg
Met het vaststellen van het bestemmingsplan ‘ Chw Arnhem Centraal K3-K7’ met verbrede reikwijdte, worden ook meteen hogere waarden vastgesteld. In artikel 10.1 van de regels zijn deze waarden opgenomen, overeenkomstig paragraaf 5.3 van dit rapport.

Ten behoeve van de omgevingsvergunning tot wonen is een gevelonderzoek nodig. Aan de hand van dit onderzoek toont de ontwikkelaar aan, dat aan het Arnhems geluidbeleid wordt voldaan en de binnenwaarde voldoet aan het Bouwbesluit 2012.

ing. A.W.N. (Antwan) van Haaren
DGMR Bouw B.V.

Bijlage 1

Titel	Wettelijk kader

Wet geluidhinder
De Wet geluidhinder (Wgh) biedt het wettelijk kader voor de toegestane geluidsbelasting vanwege wegen bij geluidsgevoelige bestemmingen, waaronder woningen. Als een gemeente via een bestemmingsplan de bewoning van bestemmingen mogelijk maakt, is sprake van een 'nieuwe situatie' in de zin van de Wet geluidhinder. Als een geluidsgevoelige bestemming, zoals een woning, binnen de geluidszone van een weg ligt, dan moet een akoestisch onderzoek uitgevoerd worden naar de geluidsbelasting.

De Wet geluidhinder is slechts van toepassing voor zover het gaat om geluidsgevoelige bestemmingen binnen de geluidszone van een weg. Binnen deze zone wordt de geluidsbelasting berekend.

Geluidsgevoelige bestemmingen
Geluidsgevoelige bestemmingen in de zin van de Wet geluidhinder zijn woningen, geluidsgevoelige terreinen en geluidsgevoelige gebouwen. Binnen de zone van de te onderzoeken wegen moeten de geluidsbelastingen op deze bestemmingen worden berekend en moet worden beoordeeld of deze aan de wettelijke normen voldoen.

De geluidsbelasting (L_{den}-waarde) wordt bepaald door het gewogen gemiddelde van de volgende geluidsniveaus:
- Het equivalente geluidsniveau (L_{eq}) over de dagperiode (07.00 - 19.00 uur).
- Het equivalente geluidsniveau (L_{eq}) over de avondperiode (19.00 - 23.00 uur), verhoogd met 5 dB.
- Het equivalente geluidsniveau (L_{eq}) over de nachtperiode (23.00 - 07.00 uur), verhoogd met 10 dB.

Toetsing aan grenswaarden vindt plaats op de gevel van een geluidsgevoelige bestemming.

Wegverkeer
In artikel 74 uit de Wet geluidhinder zijn de geluidszones gedefinieerd. De geluidszones zijn te beschouwen als aandachtsgebieden of onderzoeksgebieden. Wegen die geen zone hebben, en waarop de Wet geluidhinder dus niet van toepassing is, zijn:
- Wegen die gelegen zijn binnen een als woonerf aangeduid gebied.
- Wegen waarvoor een maximumsnelheid van 30 km/uur geldt.

Grenswaarden wegverkeerslawaai
De ten hoogst toelaatbare geluidsbelasting (voorkeurswaarde) voor de geluidsbelasting afkomstig van wegverkeer voor nieuwe woningen is 48 dB. In bepaalde gevallen kunnen door het bevoegd gezag hogere waarden vastgesteld worden:
- De maximaal toegestane hogere waarde is 63 dB voor binnenstedelijke situaties. De locatie ligt binnen de bebouwde kom, dus moet als binnenstedelijke situatie worden beoordeeld.

Aftrek op de berekende resultaten
Voor zover geen sprake is van specifieke omstandigheden wordt de berekende geluidsbelasting verminderd met de aftrek volgens artikel 110g Wgh, alvorens toetsing aan de grenswaarden plaatsvindt.

De hoogte van de aftrek is geregeld in artikel 3.4 van het Reken en meetvoorschrift geluid 2012. Voor de wegen in het onderzoek geldt een rijsnelheid van minder dan 70 km/uur: de aftrek is 5 dB.

Dove' of 'blinde' gevels
Toetsing aan grenswaarden vindt plaats op de gevel van een geluidsgevoelige bestemming.
Een 'dove' gevel is geen gevel in de zin van de Wet geluidhinder, waardoor toetsing niet plaats hoeft te vinden. In lid 4 van artikel 1b van de Wgh wordt aangegeven wat onder een dove gevel wordt verstaan: een dove gevel is volgens dit artikel een bouwkundige constructie waarin geen te openen delen aanwezig zijn en speelt daarmee geen rol bij het bepalen van de geluidsbelasting. De overige gevels dienen wel te worden betrokken bij het bepalen van de geluidsbelasting van de woningen.

Bouwbesluit 2012
In de Wet geluidhinder wordt voor het binnenniveau van nieuwe woningen verwezen naar het Bouwbesluit 2012. In het Bouwbesluit zijn regels gesteld voor de geluidsbelasting voor de nieuwbouw en verbouw van woningen vanwege wegen en spoorwegen.

Beoordelingskader Geluidbeleid gemeente Arnhem
Het geluidbeleid van de gemeente Arnhem is onder andere opgesteld voor de beoordeling van ruimtelijke ontwikkelingen[2]. Het geluidbeleid stelt aanvullende voorwaarden voor de goedkeuring van plannen. Hiervoor gebruikt de gemeente Arnhem een gebiedsgerichte aanpak, waarbij de stad is verdeeld in verschillende gebiedstypen. In onderstaande tabel staan de geluidsklassen uit het geluidbeleid voor het wegverkeerslawaai (VL), railverkeerslawaai (RL) en industrielawaai (IL) weergegeven.

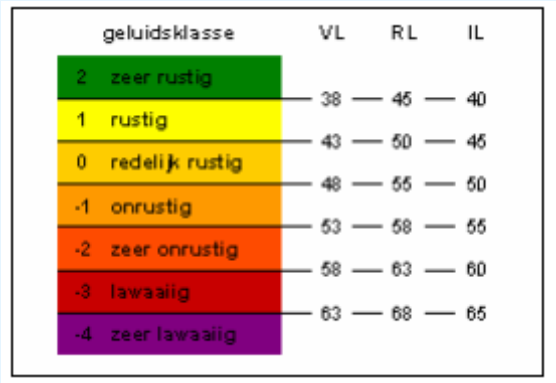

Geluidsklassen geluidbeleid gemeente Arnhem (Bron: Beleidsplan geluid gemeente Arnhem 2008)

De gemeente maakt per geluidsklasse een onderscheid in de ambitiewaarde (a), incidentele waarde (i) en plafondwaarde (p). De ambitiewaarde is de streefwaarde voor een gebied.
Een ontwikkeling die hoger is dan de ambitiewaarde maar lager dan de incidentele waarde, wordt bij uitzondering toegestaan. De plafondwaarde wordt voor uitzonderlijke gevallen gebruikt.
Voor sommige gebiedstypen stelt het geluidbeleid meerdere normen, omdat in gebieden verschillende geluidssituaties en daardoor ambities voor de geluidsbelasting voorkomen. Het plan wordt beoordeeld op basis van het gebiedstype stedelijke zone/HOV-knooppunt, omdat in de omgeving zowel woningen, bedrijven als drukke verkeersaders liggen. In onderstaande tabel staat de geluidsklasse per gebiedstype weergegeven.

[2] Gemeente Arnhem (2008). Beleidsplan geluid, De aanpak van geluidhinder voor de periode van 2005-2010.

Gebiedstype	Geluidsbron					
	Weg- en railverkeer			Bedrijven		
	a	i	p	a	i	p
Hoogdynamisch						
Stadswijk	1 0	-1 -2	-3	1	0 -1	-1
Centrum	0	-1 -2	-3 -4	0	-1	-2
Stedelijke zone/knooppunt	-2	-3	-4	-1	-1	-1
Bedrijventerrein	-1	-2	-3	-1	-2	-3 -4
Laagdynamisch						
Natuur	1	0		1	0	-1
Gemengde groene zone	1	0	-1	0	-1	-1
Stedelijk groen	0	-1	-2	0	-1	-1

Ambitieniveaus geluidsbelasting gebiedstypen (Bron: Beleidsplan geluid gemeente Arnhem 2008)

Op basis van de geluidsklassen heeft de gemeente Arnhem vastgesteld welke maatregelen onderzocht en toegepast moeten worden. In onderstaand figuur staan de maatregelen en randvoorwaarden beschreven voor de verschillende geluidsklassen.

Advieskader nieuwe geluidsgevoelige situaties

Geluidklasse	Weg- en railverkeerslawaai
2 Zeer rustig	Geen maatregelen of randvoorwaarden
1 Rustig	Geen maatregelen of randvoorwaarden
0 Redelijk rustig	Geen maatregelen of randvoorwaarden
- 1 Onrustig	• Bronmaatregelen indien mogelijk • Vergroten afstand wenselijk • Afscherming realiseren indien mogelijk • Stedenbouwkundig ontwerp waarbij zoveel mogelijk afscherming ontstaat • Akoestisch onderzoek bij bouwvergunning
- 2 Zeer onrustig	Idem aan hiervoor + • Integratie milieuaspecten vanaf eerste ontwerpstadium • Bronmaatregelen zo veel mogelijk toepassen • Vergroten afstand waar mogelijk • Afscherming realiseren waar mogelijk • Minimaal 1 verblijfsruimte aan de geluidsluwe zijde • Geluidsluwe buitenruimte creëren (tuin of balkon) • Akoestisch onderzoek bij bouwvergunning
- 3 Lawaaiig	Idem aan hiervoor
-4 Zeer lawaaiig	• Integrale en gebiedsgerichte aanpak (Stad & Milieu) • Maatwerk

Beoordelingskader geluidsbelasting gemeente Arnhem (Bron: Beleidsplan geluid gemeente Arnhem 2008)

Bijlage 2

Titel	Rekenmodellen en verkeersgegevens

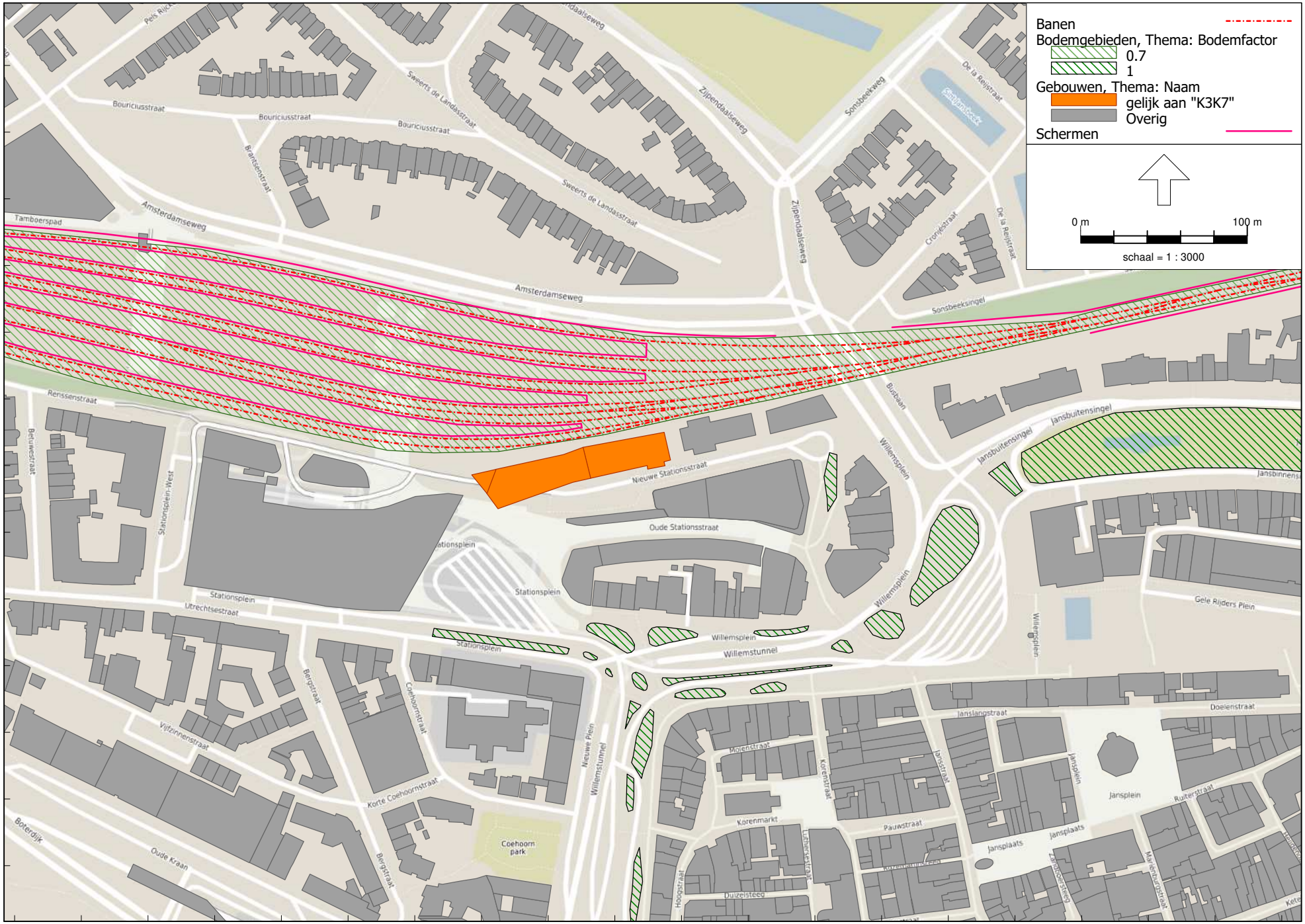

Railverkeerslawaai - RMR-2012, [Geluidsbelastingen 2032 - bestemmingsplan - K3K7 | RL] , Geomilieu V2020.2 Licentiehouder: DGMR

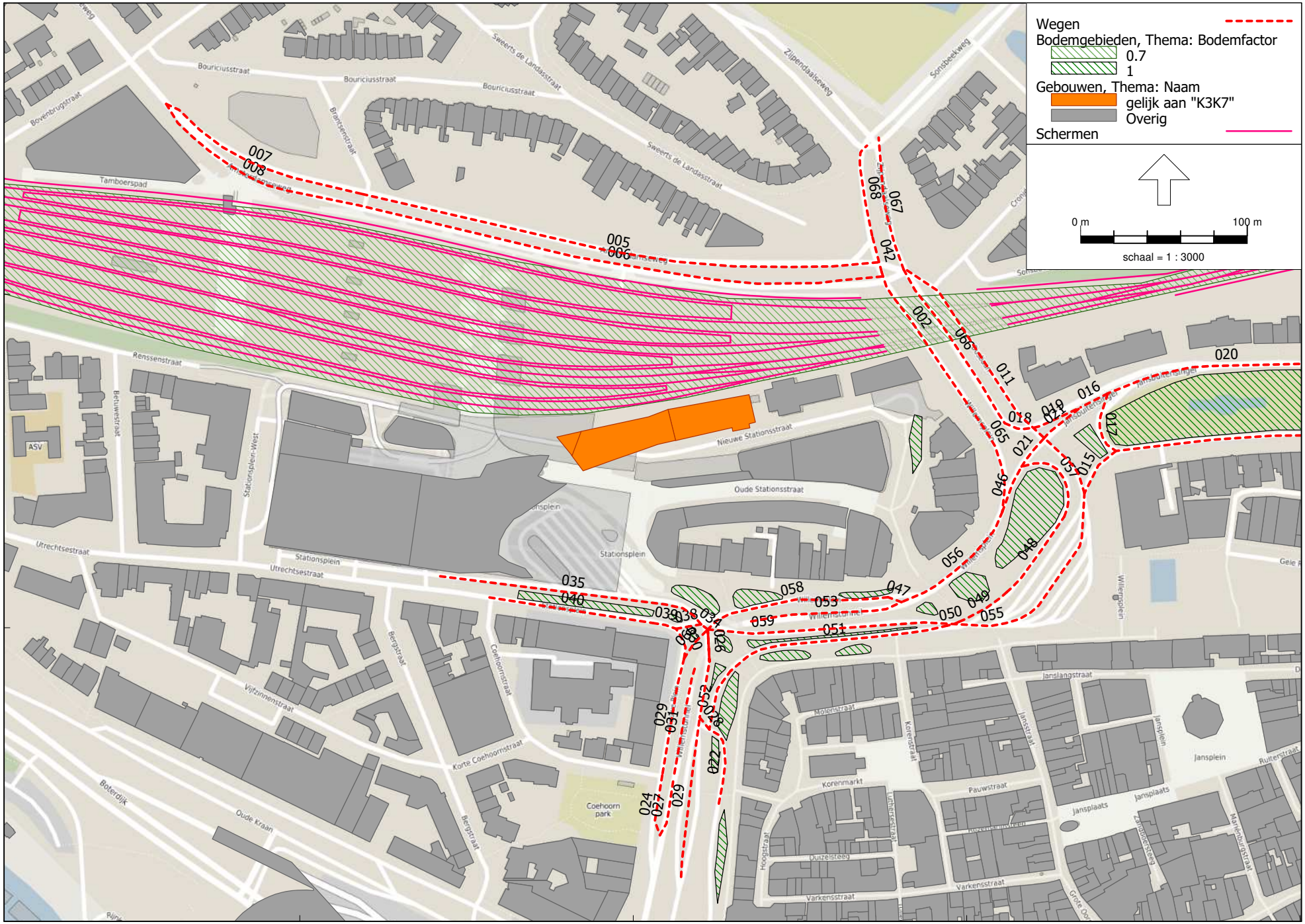

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [Geluidsbelastingen 2032 - bestemmingsplan - K3K7 | VL] , Geomilieu V2020.2 Licentiehouder: DGMR

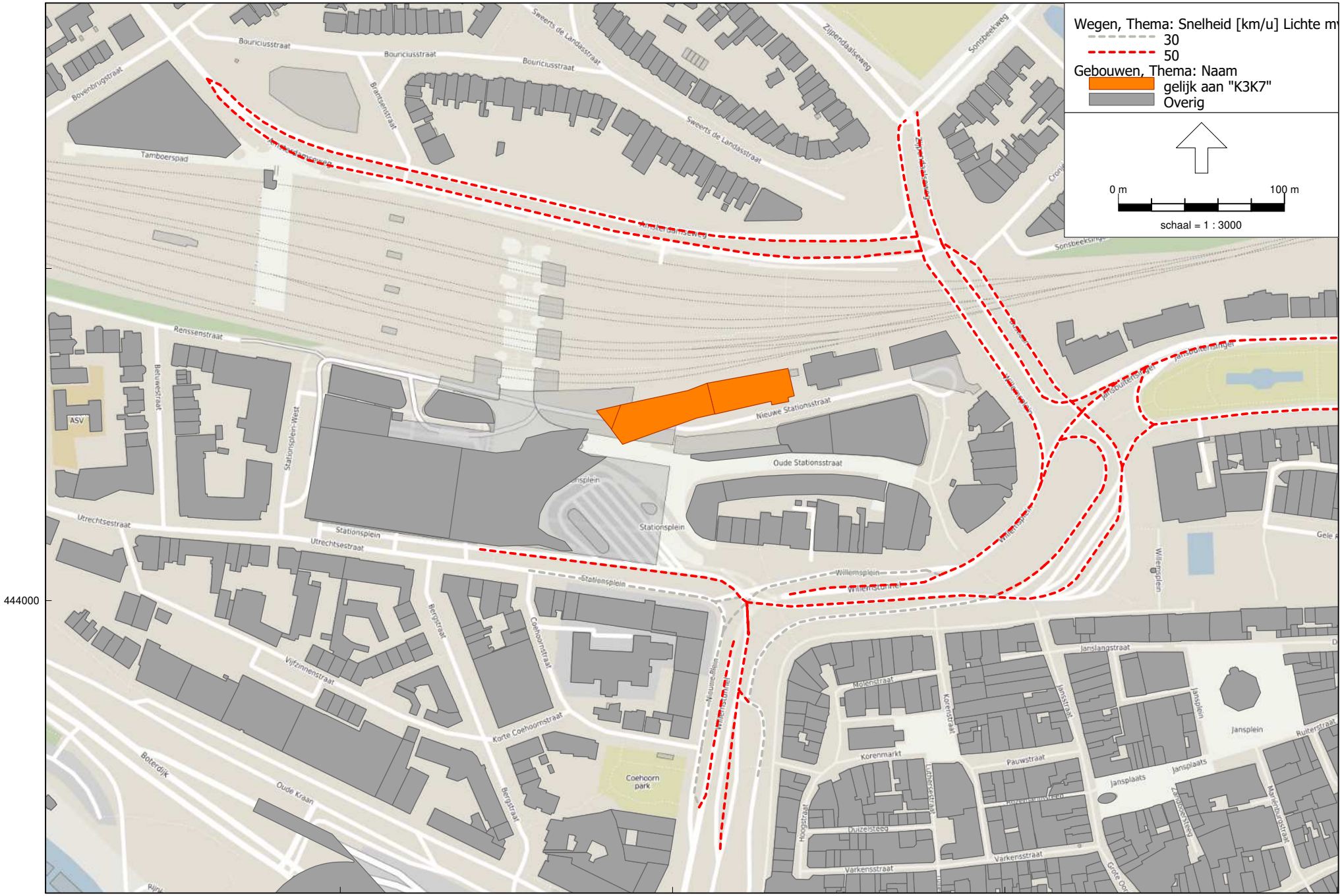

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [Geluidsbelastingen 2032 - bestemmingsplan - K3K7 | VL] , Geomilieu V2020.2 Licentiehouder: DGMR

Rijsnelheden

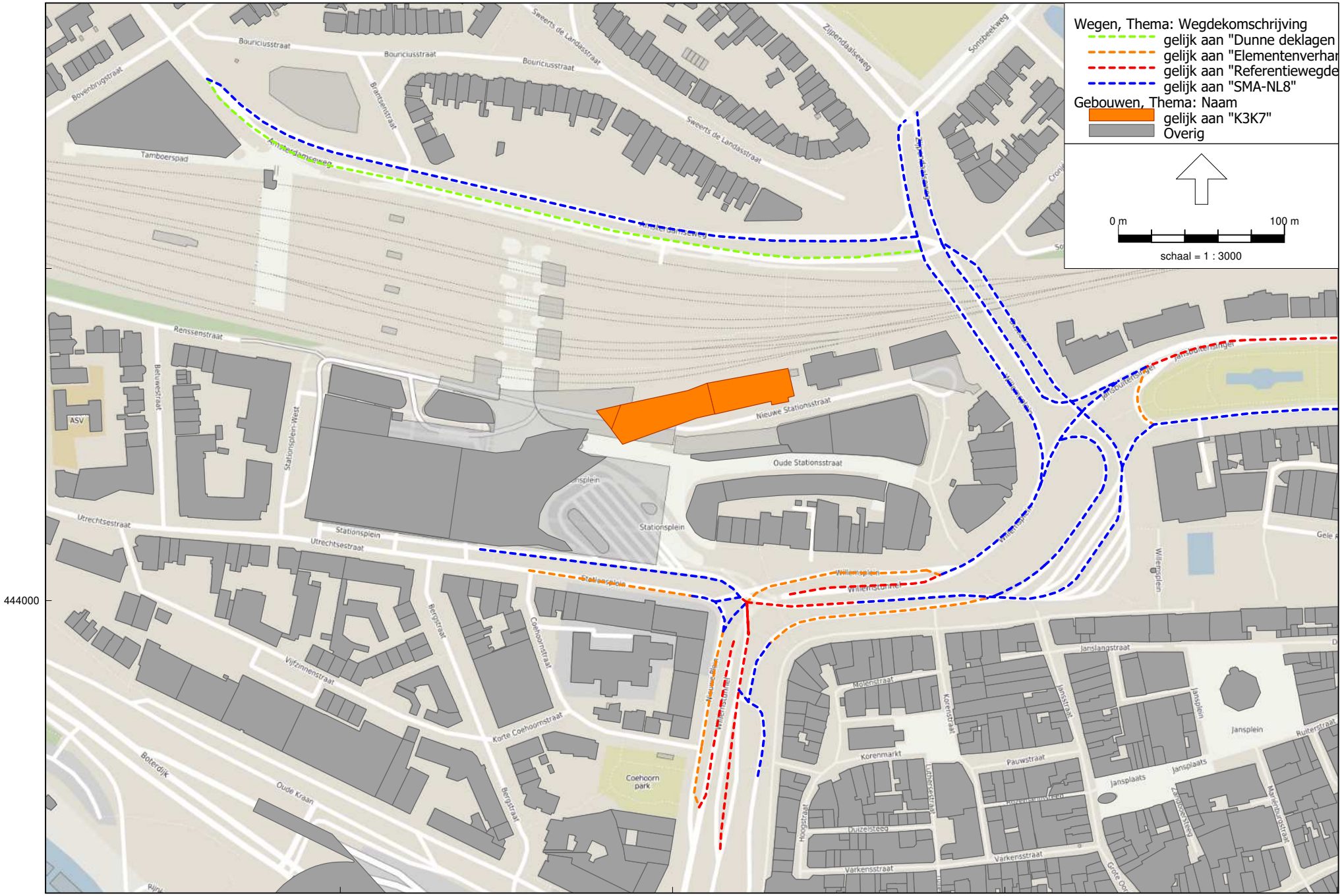

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [Geluidsbelastingen 2032 - bestemmingsplan - K3K7 | VL] , Geomilieu V2020.2 Licentiehouder: DGMR

Wegdektypen

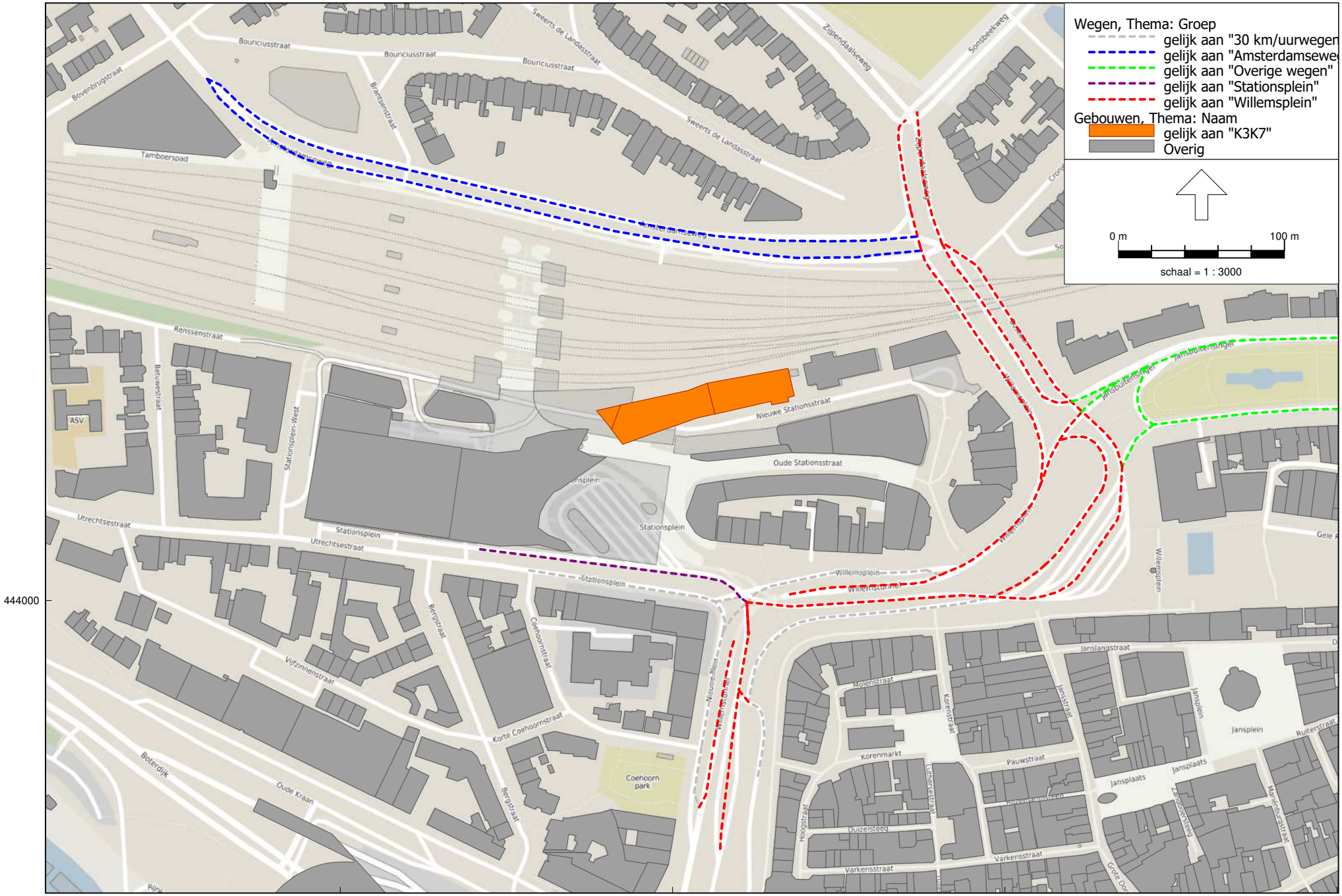

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [Geluidsbelastingen 2032 - bestemmingsplan - K3K7 | VL] , Geomilieu V2020.2 Licentiehouder: DGMR

Groepsindeling wegen

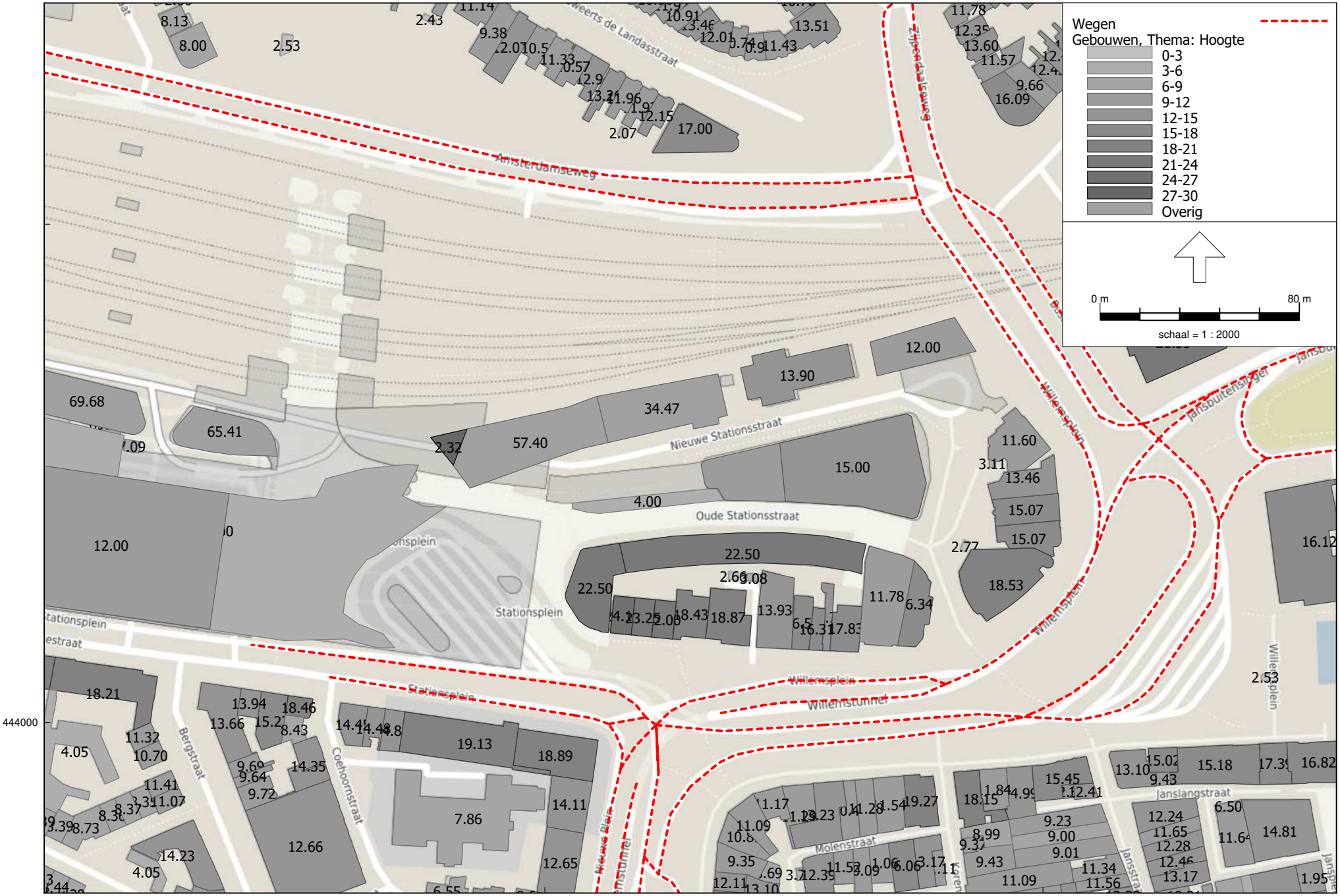

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [Geluidsbelastingen 2032 - bestemmingsplan - K3K7 | VL] , Geomilieu V2020.2 Licentiehouder: DGMR

gebouwhoogtes (tov maaiveld)

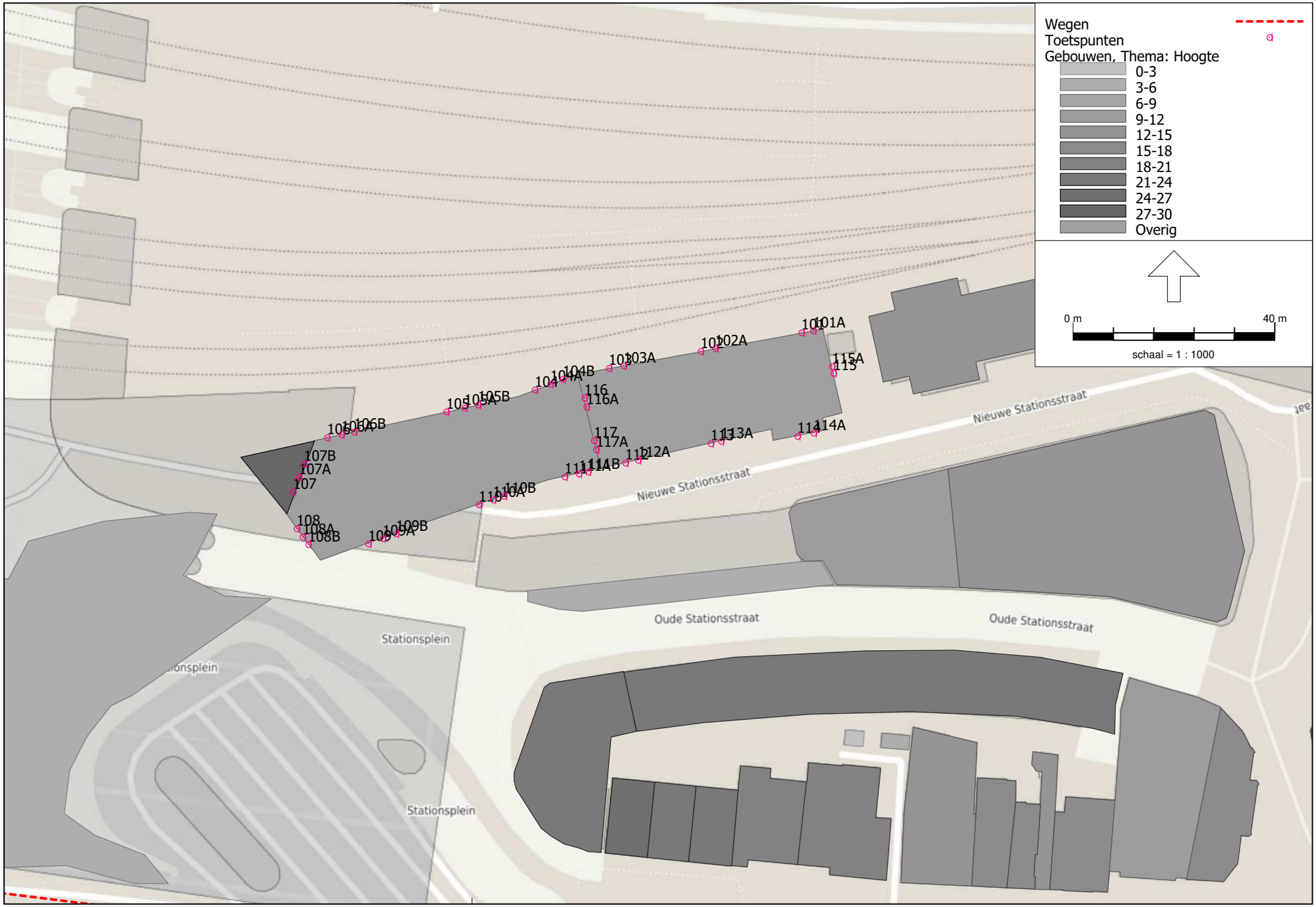

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [Geluidsbelastingen 2032 - bestemmingsplan - K3K7 | VL] , Geomilieu V2020.2 Licentiehouder: DGMR

Toetspunten

Model: K3K7 | VL
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

ItemID	Groep	Naam	Omschr.	Wegdek	V(LV(D))	V(LV(A))	V(LV(N))	V(MV(D))	V(MV(A))	V(MV(N))
1712507	Amsterdamseweg	008	Amsterdamseweg	Dunne deklagen A	50	50	50	50	50	50
1712508	Amsterdamseweg	007	Amsterdamseweg	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50
1712686	Amsterdamseweg	006	Amsterdamseweg	Dunne deklagen A	50	50	50	50	50	50
1712687	Amsterdamseweg	005	Amsterdamseweg	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50
1712517	Willemsplein	067	Zijpendaalseweg	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50
1712539	Willemsplein	042	Sweerts de Landasstraat	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50
1712542	Willemsplein	068	Zijpendaalseweg	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50
1731298	Willemsplein	048	Willemsplein	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50
1731299	Willemsplein	049	Willemsplein	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50
1731306	Willemsplein	066	Zijpendaalseweg	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50
1731316	Willemsplein	002	Zijpendaalseweg	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50
1731322	Willemsplein	065	Zijpendaalseweg	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50
1731324	Willemsplein	018	Jansbuitensingel	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50
1731325	Willemsplein	056	Willemsplein	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50
1731326	Willemsplein	046	Willemsplein	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50
1731374	Willemsplein	057	Willemsplein	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50
1731376	Willemsplein	027	Nieuwe Plein	Referentiewegdek	50	50	50	50	50	50
1731379	Willemsplein	059	Willemsplein	Referentiewegdek	50	50	50	50	50	50
1731380	Willemsplein	055	Willemsplein	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50
1731382	Willemsplein	026	Nieuwe Plein	Referentiewegdek	50	50	50	50	50	50
1731383	Willemsplein	011	busbaan	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50
1731384	Willemsplein	021	Jansbuitensingel	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50
1731388	Willemsplein	028	Nieuwe Plein	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50
1765146	Willemsplein	029	Stationsplein	Referentiewegdek	50	50	50	50	50	50
1765195	Willemsplein	053	Willemsplein	Referentiewegdek	50	50	50	50	50	50
1765196	Willemsplein	031	Nieuwe Plein	Referentiewegdek	50	50	50	50	50	50
1731381	Stationsplein	034	Stationsplein	Referentiewegdek	50	50	50	50	50	50
1731386	Stationsplein	035	Stationsplein	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50
1712520	Overige wegen	020	Jansbuitensingel	Referentiewegdek	50	50	50	50	50	50
1712521	Overige wegen	014	Jansbinnensingel	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50
1731328	Overige wegen	017	Jansbuitensingel	Elementenverharding in keperverband	50	50	50	50	50	50
1731330	Overige wegen	016	Jansbuitensingel	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50
1731331	Overige wegen	015	Jansbinnensingel	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50
1731385	Overige wegen	019	Jansbuitensingel	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50
1765202	Overige wegen	021	Jansbuitensingel	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50
1731300	30 km/uurwegen	050	Willemsplein	SMA-NL8	30	30	30	30	30	30
1731301	30 km/uurwegen	051	Willemsplein	Elementenverharding in keperverband	30	30	30	30	30	30
1731302	30 km/uurwegen	052	Willemsplein	SMA-NL8	30	30	30	30	30	30
1731312	30 km/uurwegen	030	Nieuwe Plein	SMA-NL8	30	30	30	30	30	30
1731313	30 km/uurwegen	029	Nieuwe Plein	Elementenverharding in keperverband	30	30	30	30	30	30
1731314	30 km/uurwegen	060	Willemsplein	SMA-NL8	30	30	30	30	30	30
1731364	30 km/uurwegen	040	Stationsplein	Elementenverharding in keperverband	30	30	30	30	30	30
1731365	30 km/uurwegen	039	Stationsplein	SMA-NL8	30	30	30	30	30	30
1731367	30 km/uurwegen	038	Stationsplein	SMA-NL8	30	30	30	30	30	30
1731370	30 km/uurwegen	024	Nieuwe Plein	Elementenverharding in keperverband	30	30	30	30	30	30
1731373	30 km/uurwegen	022	Nieuwe Plein	SMA-NL8	30	30	30	30	30	30
1731377	30 km/uurwegen	047	Willemsplein	Elementenverharding in keperverband	30	30	30	30	30	30
1731378	30 km/uurwegen	058	Willemsplein	Elementenverharding in keperverband	30	30	30	30	30	30

Model: K3K7 | VL
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

ItemID	V(ZV(D))	V(ZV(A))	V(ZV(N))	Totaal aantal	%Int(D)	%Int(A)	%Int(N)	%LV(D)	%LV(A)	%LV(N)	%MV(D)	%MV(A)	%MV(N)	%ZV(D)	%ZV(A)	%ZV(N)
1712507	50	50	50	8940,00	6,54	3,82	0,78	91,12	93,48	94,15	6,59	4,55	3,99	2,30	1,97	1,85
1712508	50	50	50	7550,00	6,56	3,78	0,77	85,83	89,29	90,44	9,47	6,62	5,70	4,71	4,09	3,87
1712686	50	50	50	9309,00	6,54	3,82	0,78	91,16	93,53	94,22	6,61	4,56	3,98	2,23	1,91	1,80
1712687	50	50	50	7936,00	6,56	3,79	0,77	86,05	89,48	90,65	9,41	6,58	5,61	4,54	3,94	3,73
1712517	50	50	50	5318,00	6,54	3,82	0,78	88,95	91,47	91,95	5,90	4,11	3,89	5,15	4,42	4,16
1712539	50	50	50	13096,00	6,55	3,81	0,77	89,28	91,97	93,02	7,04	4,86	3,99	3,68	3,17	2,99
1712542	50	50	50	13096,00	6,55	3,81	0,77	89,28	91,97	93,02	7,04	4,86	3,99	3,68	3,17	2,99
1731298	50	50	50	1906,00	6,55	3,81	0,77	89,34	92,17	93,63	7,73	5,31	3,98	2,93	2,52	2,39
1731299	50	50	50	1906,00	6,55	3,81	0,77	89,34	92,17	93,63	7,73	5,31	3,98	2,93	2,52	2,39
1731306	50	50	50	7299,00	6,55	3,81	0,77	88,01	90,88	92,30	7,01	4,83	3,62	4,98	4,29	4,08
1731316	50	50	50	16665,00	6,54	3,84	0,77	90,22	92,72	93,98	6,45	4,42	3,31	3,33	2,86	2,71
1731322	50	50	50	16665,00	6,54	3,84	0,77	90,22	92,72	93,98	6,45	4,42	3,31	3,33	2,86	2,71
1731324	50	50	50	7299,00	6,55	3,81	0,77	88,01	90,88	92,30	7,01	4,83	3,62	4,98	4,29	4,08
1731325	50	50	50	29203,00	6,54	3,84	0,77	90,16	92,57	93,74	5,76	3,94	2,95	4,08	3,49	3,31
1731326	50	50	50	12538,00	6,54	3,82	0,78	90,08	92,35	93,43	4,85	3,31	2,47	5,07	4,34	4,10
1731374	50	50	50	1906,00	6,55	3,81	0,77	89,34	92,17	93,63	7,73	5,31	3,98	2,93	2,52	2,39
1731376	50	50	50	23379,00	6,54	3,82	0,78	90,91	93,18	94,30	5,55	3,79	2,83	3,54	3,03	2,87
1731379	50	50	50	879,00	6,70	2,90	1,00	--	--	--	100,00	100,00	100,00	--	--	--
1731380	50	50	50	879,00	6,70	2,90	1,00	--	--	--	100,00	100,00	100,00	--	--	--
1731382	50	50	50	309,00	6,65	3,04	0,99	0,60	5,87	0,50	99,40	94,13	99,50	--	--	--
1731383	50	50	50	361,00	6,70	2,90	1,00	--	--	--	100,00	100,00	100,00	--	--	--
1731384	50	50	50	10632,00	6,54	3,82	0,78	90,22	92,38	93,39	4,33	2,96	2,21	5,45	4,66	4,40
1731388	50	50	50	180,00	1,92	18,64	0,29	--	95,54	--	100,00	4,46	100,00	--	--	--
1765146	50	50	50	309,09	6,02	5,13	0,88	10,45	54,53	8,78	89,55	45,47	91,22	--	--	--
1765195	50	50	50	23537,00	6,54	3,84	0,77	90,19	92,58	93,75	5,71	3,91	2,92	4,10	3,51	3,33
1765196	50	50	50	23556,00	6,54	3,84	0,77	90,19	92,58	93,76	5,71	3,91	2,92	4,10	3,51	3,32
1731381	50	50	50	5890,00	6,57	3,64	0,82	72,72	78,69	71,74	25,21	19,43	26,66	2,08	1,87	1,60
1731386	50	50	50	1183,00	6,70	2,90	1,00	--	--	--	100,00	100,00	100,00	--	--	--
1712520	50	50	50	19930,00	6,55	3,82	0,77	90,19	92,83	94,19	7,24	4,97	3,72	2,56	2,20	2,09
1712521	50	50	50	1945,00	6,89	2,63	0,86	62,59	60,85	50,39	32,53	35,35	38,36	4,88	3,80	11,25
1731328	50	50	50	1176,00	7,00	2,58	0,71	98,67	98,94	97,52	0,82	0,65	1,03	0,51	0,41	1,45
1731330	50	50	50	17930,00	6,54	3,84	0,77	89,32	91,78	92,95	5,42	3,71	2,78	5,26	4,51	4,27
1731331	50	50	50	518,00	6,70	2,90	1,00	--	--	--	100,00	100,00	100,00	--	--	--
1731385	50	50	50	7299,00	6,55	3,81	0,77	88,01	90,88	92,30	7,01	4,83	3,62	4,98	4,29	4,08
1765202	50	50	50	10632,00	6,54	3,82	0,78	90,22	92,38	93,39	4,33	2,96	2,21	5,45	4,66	4,40
1731300	30	30	30	1906,00	6,55	3,81	0,77	89,34	92,17	93,63	7,73	5,31	3,98	2,93	2,52	2,39
1731301	30	30	30	1906,00	6,55	3,81	0,77	89,34	92,17	93,63	7,73	5,31	3,98	2,93	2,52	2,39
1731302	30	30	30	1906,00	6,55	3,81	0,77	89,34	92,17	93,63	7,73	5,31	3,98	2,93	2,52	2,39
1731312	30	30	30	2921,00	6,55	3,79	0,77	88,73	91,81	92,34	9,51	6,66	6,22	1,77	1,53	1,44
1731313	30	30	30	3865,00	6,55	3,80	0,77	87,71	90,80	91,56	8,59	6,00	5,43	3,70	3,20	3,01
1731314	30	30	30	944,00	6,56	3,78	0,77	84,61	87,69	89,10	5,73	3,96	2,97	9,66	8,35	7,93
1731364	30	30	30	7576,00	6,99	2,56	0,74	91,76	93,32	86,93	6,19	5,01	7,49	2,06	1,67	5,58
1731365	30	30	30	7576,00	6,99	2,56	0,74	91,76	93,32	86,93	6,19	5,01	7,49	2,06	1,67	5,58
1731367	30	30	30	4707,00	6,54	3,82	0,78	91,44	93,71	94,86	5,95	4,06	3,03	2,61	2,23	2,11
1731370	30	30	30	3789,00	6,55	3,80	0,77	89,52	92,38	93,03	8,59	6,00	5,45	1,88	1,62	1,52
1731373	30	30	30	1958,00	6,55	3,79	0,78	86,93	90,31	90,45	10,22	7,22	7,25	2,85	2,47	2,31
1731377	30	30	30	5651,00	6,54	3,84	0,77	90,30	92,70	93,91	5,91	4,05	3,02	3,79	3,25	3,07
1731378	30	30	30	5651,00	6,54	3,84	0,77	90,30	92,70	93,91	5,91	4,05	3,02	3,79	3,25	3,07

Model: K3K7 | VL
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Toetspunten, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Maaiveld	Hdef.	Hoogte A	Hoogte B	Hoogte C	Hoogte D	Hoogte E	Hoogte F	Gevel
102	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	27.60	Relatief	1.50	5.70	9.80	13.50	17.00	20.60	Ja
102A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	27.60	Relatief	24.20	28.10	31.40	--	--	--	Ja
101	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	27.54	Relatief	1.50	5.70	9.80	13.50	17.00	20.60	Ja
101A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	27.54	Relatief	24.20	28.10	31.40	--	--	--	Ja
103	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	27.60	Relatief	1.50	5.70	9.80	13.90	17.00	20.60	Ja
103A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	27.60	Relatief	24.20	28.10	31.40	--	--	--	Ja
104	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	27.60	Relatief	1.50	5.70	9.80	13.50	17.00	20.60	Ja
105	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	27.65	Relatief	1.50	5.70	9.80	13.50	17.00	20.60	Ja
106	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	27.67	Relatief	1.50	5.70	9.80	13.50	17.00	20.60	Ja
107	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	27.68	Relatief	--	5.70	9.80	13.50	17.00	20.60	Ja
108	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	27.60	Eigen waarde	1.50	5.70	9.80	13.50	17.00	20.60	Ja
109	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	27.60	Eigen waarde	1.50	5.70	9.80	13.50	17.00	20.60	Ja
110	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	27.64	Relatief	1.50	5.70	9.80	13.50	17.00	20.60	Ja
111	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	27.63	Relatief	1.50	5.70	9.80	13.50	17.00	20.60	Ja
104A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	27.60	Relatief	24.20	28.10	31.40	34.60	37.80	41.10	Ja
105A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	27.63	Relatief	24.20	28.10	31.40	34.60	37.80	41.10	Ja
106A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	27.67	Relatief	24.20	28.10	31.40	34.60	37.80	41.10	Ja
107A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	27.67	Relatief	24.20	28.10	31.40	34.60	37.80	41.10	Ja
108A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	27.60	Eigen waarde	24.20	28.10	31.40	34.60	37.80	41.10	Ja
109A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	27.60	Eigen waarde	24.20	28.10	31.40	34.60	37.80	41.10	Ja
110A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	27.64	Relatief	24.20	28.10	31.40	34.60	37.80	41.10	Ja
111A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	27.63	Relatief	24.20	28.10	31.40	34.60	37.80	41.10	Ja
104B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	27.60	Relatief	44.50	47.50	50.80	53.80	57.00	--	Ja
105B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	27.62	Relatief	44.50	47.50	50.80	53.80	57.00	--	Ja
106B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	27.67	Relatief	44.50	47.50	50.80	53.80	57.00	--	Ja
107B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	27.67	Relatief	44.50	47.50	50.80	53.80	57.00	--	Ja
108B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	27.60	Eigen waarde	44.50	47.50	50.80	53.80	57.00	--	Ja
109B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	27.60	Eigen waarde	44.50	47.50	50.80	53.80	57.00	--	Ja
110B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	27.63	Relatief	44.50	47.50	50.80	53.80	57.00	--	Ja
111B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	27.63	Relatief	44.50	47.50	50.80	53.80	57.00	--	Ja
112	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	27.64	Relatief	1.50	5.70	9.80	13.50	17.00	20.60	Ja
112A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	27.64	Relatief	24.20	28.10	31.40	--	--	--	Ja
113A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	27.49	Relatief	24.20	28.10	31.40	--	--	--	Ja
113	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	27.55	Relatief	1.50	5.70	9.80	13.50	17.00	20.60	Ja
114	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	27.05	Relatief	1.50	5.70	9.80	13.50	17.00	20.60	Ja
114A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	27.04	Relatief	24.20	28.10	31.40	--	--	--	Ja
115	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	27.30	Relatief	1.50	5.70	9.80	13.50	17.00	20.60	Ja
115A	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	27.33	Relatief	24.20	28.10	31.40	--	--	--	Ja
116	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	27.61	Relatief	37.80	41.10	--	--	--	--	Ja
117	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	27.63	Relatief	37.80	41.10	--	--	--	--	Ja
116A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	27.61	Relatief	44.50	47.50	50.80	53.80	57.00	--	Ja
117A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	27.63	Relatief	44.50	47.50	50.80	53.80	57.00	--	Ja

Model: K3K7 | VL
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Toetspunten, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Maaiveld	Hdef.	Hoogte A	Hoogte B	Hoogte C	Hoogte D	Hoogte E	Hoogte F	Gevel
102	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	27.60	Relatief	1.50	5.70	9.80	13.50	17.00	20.60	Ja
102A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	27.60	Relatief	24.20	28.10	31.40	--	--	--	Ja
101	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	27.54	Relatief	1.50	5.70	9.80	13.50	17.00	20.60	Ja
101A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	27.54	Relatief	24.20	28.10	31.40	--	--	--	Ja
103	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	27.60	Relatief	1.50	5.70	9.80	13.90	17.00	20.60	Ja
103A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	27.60	Relatief	24.20	28.10	31.40	--	--	--	Ja
104	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	27.60	Relatief	1.50	5.70	9.80	13.50	17.00	20.60	Ja
105	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	27.65	Relatief	1.50	5.70	9.80	13.50	17.00	20.60	Ja
106	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	27.67	Relatief	1.50	5.70	9.80	13.50	17.00	20.60	Ja
107	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	27.68	Relatief	--	5.70	9.80	13.50	17.00	20.60	Ja
108	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	27.60	Eigen waarde	1.50	5.70	9.80	13.50	17.00	20.60	Ja
109	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	27.60	Eigen waarde	1.50	5.70	9.80	13.50	17.00	20.60	Ja
110	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	27.64	Relatief	1.50	5.70	9.80	13.50	17.00	20.60	Ja
111	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	27.63	Relatief	1.50	5.70	9.80	13.50	17.00	20.60	Ja
104A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	27.60	Relatief	24.20	28.10	31.40	34.60	37.80	41.10	Ja
105A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	27.63	Relatief	24.20	28.10	31.40	34.60	37.80	41.10	Ja
106A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	27.67	Relatief	24.20	28.10	31.40	34.60	37.80	41.10	Ja
107A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	27.67	Relatief	24.20	28.10	31.40	34.60	37.80	41.10	Ja
108A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	27.60	Eigen waarde	24.20	28.10	31.40	34.60	37.80	41.10	Ja
109A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	27.60	Eigen waarde	24.20	28.10	31.40	34.60	37.80	41.10	Ja
110A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	27.64	Relatief	24.20	28.10	31.40	34.60	37.80	41.10	Ja
111A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	27.63	Relatief	24.20	28.10	31.40	34.60	37.80	41.10	Ja
104B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	27.60	Relatief	44.50	47.50	50.80	53.80	57.00	--	Ja
105B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	27.62	Relatief	44.50	47.50	50.80	53.80	57.00	--	Ja
106B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	27.67	Relatief	44.50	47.50	50.80	53.80	57.00	--	Ja
107B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	27.67	Relatief	44.50	47.50	50.80	53.80	57.00	--	Ja
108B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	27.60	Eigen waarde	44.50	47.50	50.80	53.80	57.00	--	Ja
109B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	27.60	Eigen waarde	44.50	47.50	50.80	53.80	57.00	--	Ja
110B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	27.63	Relatief	44.50	47.50	50.80	53.80	57.00	--	Ja
111B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	27.63	Relatief	44.50	47.50	50.80	53.80	57.00	--	Ja
112	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	27.64	Relatief	1.50	5.70	9.80	13.50	17.00	20.60	Ja
112A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	27.64	Relatief	24.20	28.10	31.40	--	--	--	Ja
113A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	27.49	Relatief	24.20	28.10	31.40	--	--	--	Ja
113	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	27.55	Relatief	1.50	5.70	9.80	13.50	17.00	20.60	Ja
114	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	27.05	Relatief	1.50	5.70	9.80	13.50	17.00	20.60	Ja
114A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	27.04	Relatief	24.20	28.10	31.40	--	--	--	Ja
115	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	27.30	Relatief	1.50	5.70	9.80	13.50	17.00	20.60	Ja
115A	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	27.33	Relatief	24.20	28.10	31.40	--	--	--	Ja
116	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	27.61	Relatief	37.80	41.10	--	--	--	--	Ja
117	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	27.63	Relatief	37.80	41.10	--	--	--	--	Ja
116A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	27.61	Relatief	44.50	47.50	50.80	53.80	57.00	--	Ja
117A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	27.63	Relatief	44.50	47.50	50.80	53.80	57.00	--	Ja

Model: K3K7 | VL
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

ItemID	Groep	Naam	Omschr.	Wegdek	V(LV(D))	V(LV(A))	V(LV(N))	V(MV(D))	V(MV(A))	V(MV(N))	V(ZV(D))	V(ZV(A))	V(ZV(N))	Totaal aantal
1731316	Willemsplein	002	Zijpendaalseweg	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50	50	50	50	16665.00
1712687	Amsterdamseweg	005	Amsterdamseweg	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50	50	50	50	7936.00
1712686	Amsterdamseweg	006	Amsterdamseweg	Dunne deklagen A	50	50	50	50	50	50	50	50	50	9309.00
1712508	Amsterdamseweg	007	Amsterdamseweg	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50	50	50	50	7550.00
1712507	Amsterdamseweg	008	Amsterdamseweg	Dunne deklagen A	50	50	50	50	50	50	50	50	50	8940.00
1731383	Willemsplein	011	busbaan	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50	50	50	50	361.00
1712521	Overige wegen	014	Jansbinnensingel	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50	50	50	50	1945.00
1731331	Overige wegen	015	Jansbinnensingel	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50	50	50	50	518.00
1731330	Overige wegen	016	Jansbuitensingel	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50	50	50	50	17930.00
1731328	Overige wegen	017	Jansbuitensingel	Elementenverharding in keperverband	50	50	50	50	50	50	50	50	50	1176.00
1731324	Willemsplein	018	Jansbuitensingel	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50	50	50	50	7299.00
1731385	Overige wegen	019	Jansbuitensingel	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50	50	50	50	7299.00
1712520	Overige wegen	020	Jansbuitensingel	Referentiewegdek	50	50	50	50	50	50	50	50	50	19930.00
1765202	Overige wegen	021	Jansbuitensingel	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50	50	50	50	10632.00
1731384	Willemsplein	021	Jansbuitensingel	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50	50	50	50	10632.00
1731373	30 km/uurwegen	022	Nieuwe Plein	SMA-NL8	30	30	30	30	30	30	30	30	30	1958.00
1731370	30 km/uurwegen	024	Nieuwe Plein	Elementenverharding in keperverband	30	30	30	30	30	30	30	30	30	3789.00
1731382	Willemsplein	026	Nieuwe Plein	Referentiewegdek	50	50	50	50	50	50	50	50	50	309.00
1731376	Willemsplein	027	Nieuwe Plein	Referentiewegdek	50	50	50	50	50	50	50	50	50	23379.00
1731388	Willemsplein	028	Nieuwe Plein	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50	50	50	50	180.00
1765146	Willemsplein	029	Stationsplein	Referentiewegdek	50	50	50	50	50	50	50	50	50	309.09
1731313	30 km/uurwegen	029	Nieuwe Plein	Elementenverharding in keperverband	30	30	30	30	30	30	30	30	30	3865.00
1731312	30 km/uurwegen	030	Nieuwe Plein	SMA-NL8	30	30	30	30	30	30	30	30	30	2921.00
1765196	Willemsplein	031	Nieuwe Plein	Referentiewegdek	50	50	50	50	50	50	50	50	50	23556.00
1731381	Stationsplein	034	Stationsplein	Referentiewegdek	50	50	50	50	50	50	50	50	50	5890.00
1731386	Stationsplein	035	Stationsplein	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50	50	50	50	1183.00
1731367	30 km/uurwegen	038	Stationsplein	SMA-NL8	30	30	30	30	30	30	30	30	30	4707.00
1731365	30 km/uurwegen	039	Stationsplein	SMA-NL8	30	30	30	30	30	30	30	30	30	7576.00
1731364	30 km/uurwegen	040	Stationsplein	Elementenverharding in keperverband	30	30	30	30	30	30	30	30	30	7576.00
1712539	Willemsplein	042	Sweerts de Landasstraat	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50	50	50	50	13096.00
1731326	Willemsplein	046	Willemsplein	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50	50	50	50	12538.00
1731377	30 km/uurwegen	047	Willemsplein	Elementenverharding in keperverband	30	30	30	30	30	30	30	30	30	5651.00
1731298	Willemsplein	048	Willemsplein	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50	50	50	50	1906.00
1731299	Willemsplein	049	Willemsplein	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50	50	50	50	1906.00
1731300	30 km/uurwegen	050	Willemsplein	SMA-NL8	30	30	30	30	30	30	30	30	30	1906.00
1731301	30 km/uurwegen	051	Willemsplein	Elementenverharding in keperverband	30	30	30	30	30	30	30	30	30	1906.00
1731302	30 km/uurwegen	052	Willemsplein	SMA-NL8	30	30	30	30	30	30	30	30	30	1906.00
1765195	Willemsplein	053	Willemsplein	Referentiewegdek	50	50	50	50	50	50	50	50	50	23537.00
1731380	Willemsplein	055	Willemsplein	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50	50	50	50	879.00
1731325	Willemsplein	056	Willemsplein	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50	50	50	50	29203.00
1731374	Willemsplein	057	Willemsplein	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50	50	50	50	1906.00
1731378	30 km/uurwegen	058	Willemsplein	Elementenverharding in keperverband	30	30	30	30	30	30	30	30	30	5651.00
1731379	Willemsplein	059	Willemsplein	Referentiewegdek	50	50	50	50	50	50	50	50	50	879.00
1731314	30 km/uurwegen	060	Willemsplein	SMA-NL8	30	30	30	30	30	30	30	30	30	944.00
1731322	Willemsplein	065	Zijpendaalseweg	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50	50	50	50	16665.00
1731306	Willemsplein	066	Zijpendaalseweg	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50	50	50	50	7299.00

Model: K3K7 | VL
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

ItemID	%Int(D)	%Int(A)	%Int(N)	%LV(D)	%LV(A)	%LV(N)	%MV(D)	%MV(A)	%MV(N)	%ZV(D)	%ZV(A)	%ZV(N)
1731316	6.54	3.84	0.77	90.22	92.72	93.98	6.45	4.42	3.31	3.33	2.86	2.71
1712687	6.56	3.79	0.77	86.05	89.48	90.65	9.41	6.58	5.61	4.54	3.94	3.73
1712686	6.54	3.82	0.78	91.16	93.53	94.22	6.61	4.56	3.98	2.23	1.91	1.80
1712508	6.56	3.78	0.77	85.83	89.29	90.44	9.47	6.62	5.70	4.71	4.09	3.87
1712507	6.54	3.82	0.78	91.12	93.48	94.15	6.59	4.55	3.99	2.30	1.97	1.85
1731383	6.70	2.90	1.00	--	--	--	100.00	100.00	100.00	--	--	--
1712521	6.89	2.63	0.86	62.59	60.85	50.39	32.53	35.35	38.36	4.88	3.80	11.25
1731331	6.70	2.90	1.00	--	--	--	100.00	100.00	100.00	--	--	--
1731330	6.54	3.84	0.77	89.32	91.78	92.95	5.42	3.71	2.78	5.26	4.51	4.27
1731328	7.00	2.58	0.71	98.67	98.94	97.52	0.82	0.65	1.03	0.51	0.41	1.45
1731324	6.55	3.81	0.77	88.01	90.88	92.30	7.01	4.83	3.62	4.98	4.29	4.08
1731385	6.55	3.81	0.77	88.01	90.88	92.30	7.01	4.83	3.62	4.98	4.29	4.08
1712520	6.55	3.82	0.77	90.19	92.83	94.19	7.24	4.97	3.72	2.56	2.20	2.09
1765202	6.54	3.82	0.78	90.22	92.38	93.39	4.33	2.96	2.21	5.45	4.66	4.40
1731384	6.54	3.82	0.78	90.22	92.38	93.39	4.33	2.96	2.21	5.45	4.66	4.40
1731373	6.55	3.79	0.78	86.93	90.31	90.45	10.22	7.22	7.25	2.85	2.47	2.31
1731370	6.55	3.80	0.77	89.52	92.38	93.03	8.59	6.00	5.45	1.88	1.62	1.52
1731382	6.65	3.04	0.99	0.60	5.87	0.50	99.40	94.13	99.50	--	--	--
1731376	6.54	3.82	0.78	90.91	93.18	94.30	5.55	3.79	2.83	3.54	3.03	2.87
1731388	1.92	18.64	0.29	--	95.54	--	100.00	4.46	100.00	--	--	--
1765146	6.02	5.13	0.88	10.45	54.53	8.78	89.55	45.47	91.22	--	--	--
1731313	6.55	3.80	0.77	87.71	90.80	91.56	8.59	6.00	5.43	3.70	3.20	3.01
1731312	6.55	3.79	0.77	88.73	91.81	92.34	9.51	6.66	6.22	1.77	1.53	1.44
1765196	6.54	3.84	0.77	90.19	92.58	93.76	5.71	3.91	2.92	4.10	3.51	3.32
1731381	6.57	3.64	0.82	72.72	78.69	71.74	25.21	19.43	26.66	2.08	1.87	1.60
1731386	6.70	2.90	1.00	--	--	--	100.00	100.00	100.00	--	--	--
1731367	6.54	3.82	0.78	91.44	93.71	94.86	5.95	4.06	3.03	2.61	2.23	2.11
1731365	6.99	2.56	0.74	91.76	93.32	86.93	6.19	5.01	7.49	2.06	1.67	5.58
1731364	6.99	2.56	0.74	91.76	93.32	86.93	6.19	5.01	7.49	2.06	1.67	5.58
1712539	6.55	3.81	0.77	89.28	91.97	93.02	7.04	4.86	3.99	3.68	3.17	2.99
1731326	6.54	3.82	0.78	90.08	92.35	93.43	4.85	3.31	2.47	5.07	4.34	4.10
1731377	6.54	3.84	0.77	90.30	92.70	93.91	5.91	4.05	3.02	3.79	3.25	3.07
1731298	6.55	3.81	0.77	89.34	92.17	93.63	7.73	5.31	3.98	2.93	2.52	2.39
1731299	6.55	3.81	0.77	89.34	92.17	93.63	7.73	5.31	3.98	2.93	2.52	2.39
1731300	6.55	3.81	0.77	89.34	92.17	93.63	7.73	5.31	3.98	2.93	2.52	2.39
1731301	6.55	3.81	0.77	89.34	92.17	93.63	7.73	5.31	3.98	2.93	2.52	2.39
1731302	6.55	3.81	0.77	89.34	92.17	93.63	7.73	5.31	3.98	2.93	2.52	2.39
1765195	6.54	3.84	0.77	90.19	92.58	93.75	5.71	3.91	2.92	4.10	3.51	3.33
1731380	6.70	2.90	1.00	--	--	--	100.00	100.00	100.00	--	--	--
1731325	6.54	3.84	0.77	90.16	92.57	93.74	5.76	3.94	2.95	4.08	3.49	3.31
1731374	6.55	3.81	0.77	89.34	92.17	93.63	7.73	5.31	3.98	2.93	2.52	2.39
1731378	6.54	3.84	0.77	90.30	92.70	93.91	5.91	4.05	3.02	3.79	3.25	3.07
1731379	6.70	2.90	1.00	--	--	--	100.00	100.00	100.00	--	--	--
1731314	6.56	3.78	0.77	84.61	87.69	89.10	5.73	3.96	2.97	9.66	8.35	7.93
1731322	6.54	3.84	0.77	90.22	92.72	93.98	6.45	4.42	3.31	3.33	2.86	2.71
1731306	6.55	3.81	0.77	88.01	90.88	92.30	7.01	4.83	3.62	4.98	4.29	4.08

Model: K3K7 | VL
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

ItemID	Groep	Naam	Omschr.	Wegdek	V(LV(D))	V(LV(A))	V(LV(N))	V(MV(D))	V(MV(A))	V(MV(N))	V(ZV(D))	V(ZV(A))	V(ZV(N))	Totaal aantal
1712517	Willemsplein	067	Zijpendaalseweg	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50	50	50	50	5318.00
1712542	Willemsplein	068	Zijpendaalseweg	SMA-NL8	50	50	50	50	50	50	50	50	50	13096.00

Model: K3K7 | VL
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

ItemID	%Int(D)	%Int(A)	%Int(N)	%LV(D)	%LV(A)	%LV(N)	%MV(D)	%MV(A)	%MV(N)	%ZV(D)	%ZV(A)	%ZV(N)
1712517	6.54	3.82	0.78	88.95	91.47	91.95	5.90	4.11	3.89	5.15	4.42	4.16
1712542	6.55	3.81	0.77	89.28	91.97	93.02	7.04	4.86	3.99	3.68	3.17	2.99

Model: K3K7 | VL
Groep: Nieuwbouw K3K7
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Groep	Hoogte	Maaiveld	Rel.H	Functie	Gebouwtype	BAG-id	Cp	Zwevend	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
K3K7	bouwdeel oost	Nieuwbouw K3K7	62.00	27.53	34.47				0 dB	False	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80
K3K7	bouwdeel west	Nieuwbouw K3K7	85.00	27.60	57.40				0 dB	False	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80
K3K7	k3k7	Nieuwbouw K3K7	30.00	27.68	2.32				0 dB	False	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80

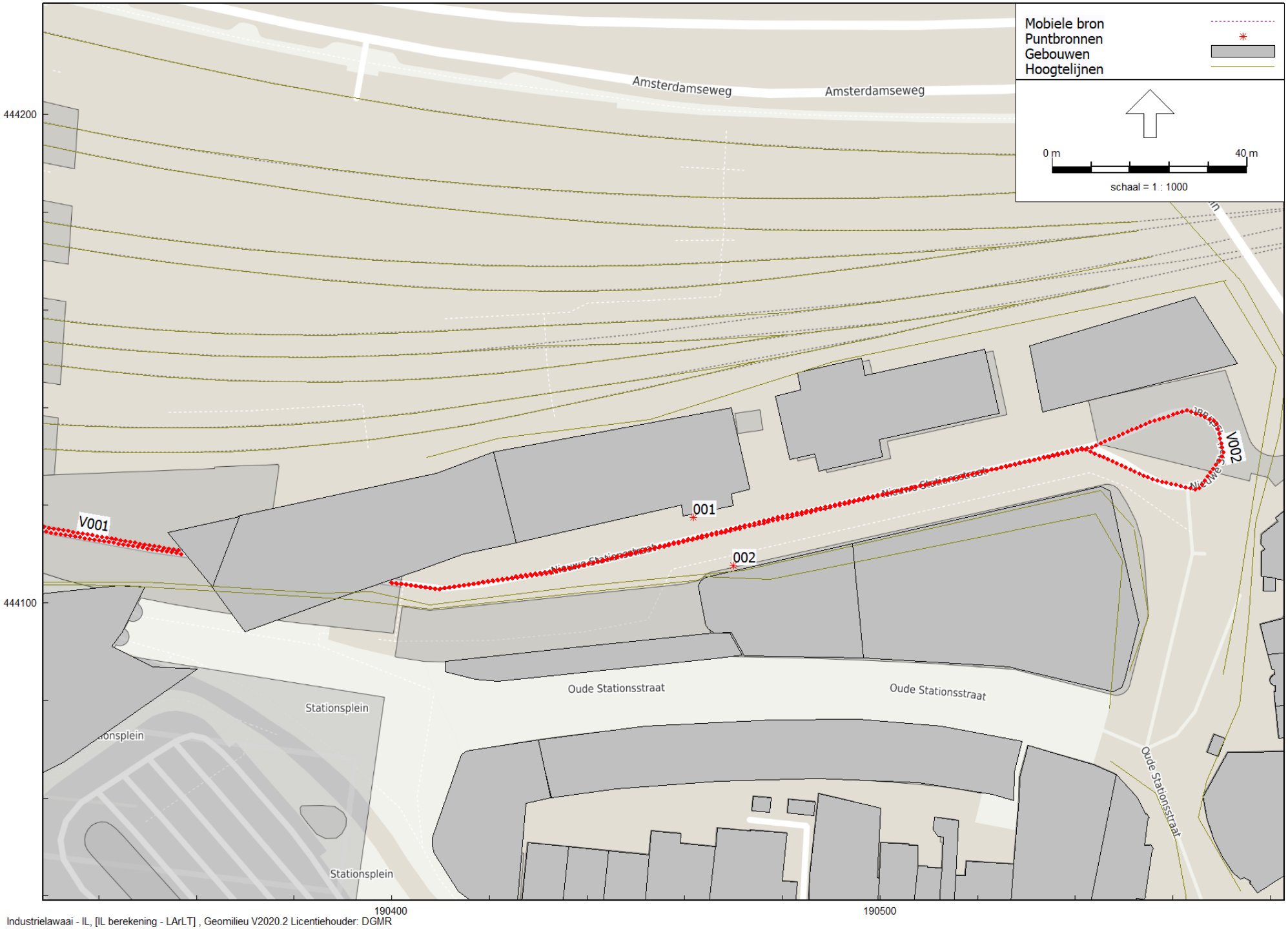

Industrielawaai - IL, [IL berekening - LArLT] , Geomilieu V2020.2 Licentiehouder: DGMR

B.2017.0497.58
Podium 26 Arnhem

Bijlage 2
Rekenmodel Bedrijvigheid
Langtijdgemiddeld

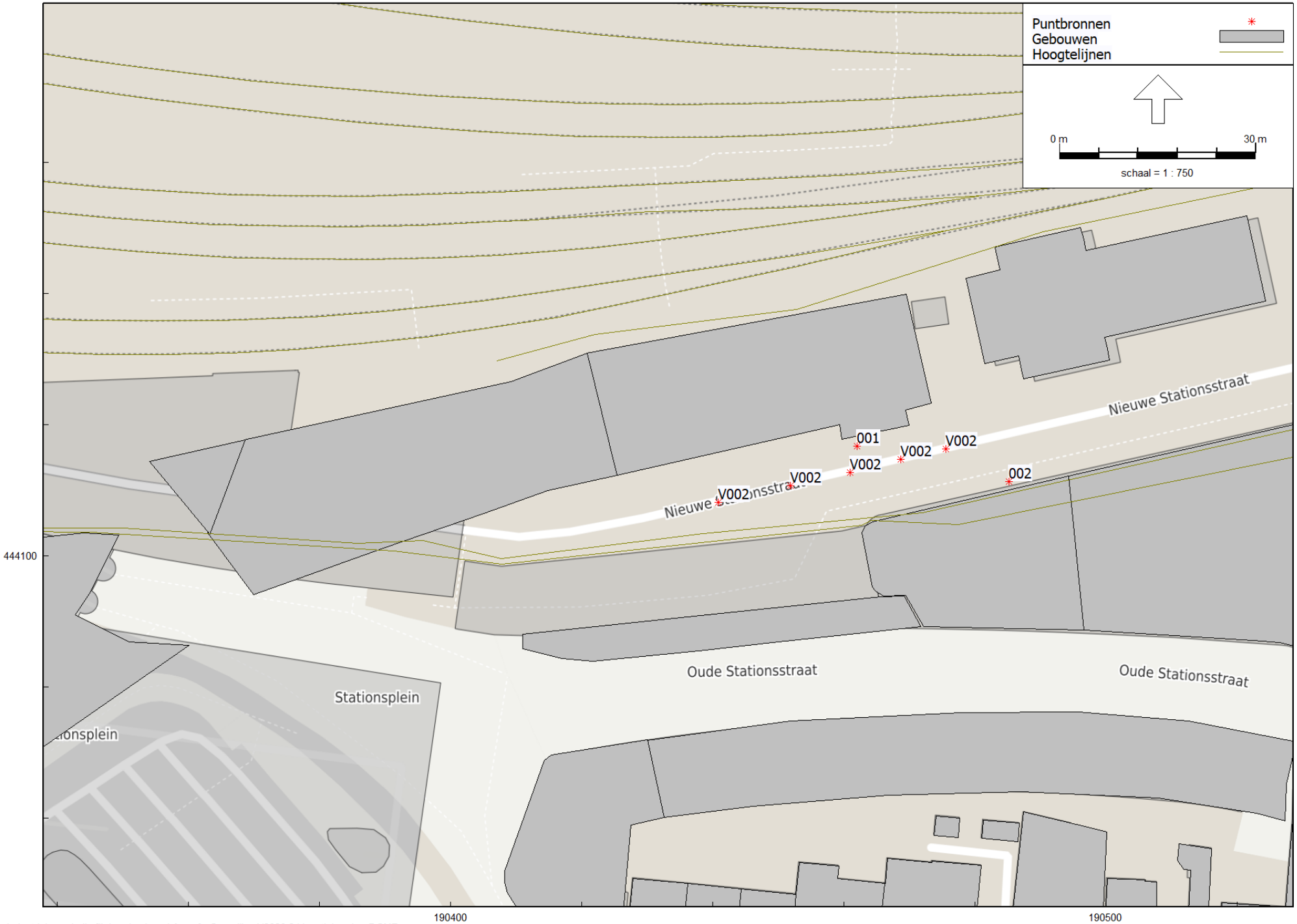

Industrielawaai - IL, [IL berekening - LAmax] , Geomilieu V2020.2 Licentiehouder: DGMR

B.2017.0497.58
Podium 26 Arnhem

Bijlage 2
Rekenmodel bedrijvigheid
Maximaal geluidniveau

Model: LArLT
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Type	Richt.	Hoek	Cb(D)	Cb(A)	Cb(N)
001	Laden lossen vrachtwagen rolcontainer (2x)	1,50	27,11	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	16,81	--	--
002	Laden lossen vrachtwagen rolcontainer (1x)	1,50	26,76	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	13,80	--	--

Model: LArLT
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Weging	GeenRefl.	GeenDemping	GeenProces	Lw 31	Lw 63	Lw 125	Lw 250	Lw 500	Lw 1k	Lw 2k	Lw 4k	Lw 8k
001	A	Nee	Nee	Nee	35,00	53,00	73,40	79,50	79,70	78,80	79,10	78,80	75,30
002	A	Nee	Nee	Nee	35,00	53,00	73,40	79,50	79,70	78,80	79,10	78,80	75,30

Model: LArLT
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Red 31	Red 63	Red 125	Red 250	Red 500	Red 1k	Red 2k	Red 4k	Red 8k
001	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
002	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Model: LAmax
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Type	Richt.	Hoek	Cb(D)	Cb(A)	Cb(N)
001	Laden lossen vrachtwagen rolcontainer (2x)	1,50	27,10	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	18,75	--	--
002	Laden lossen vrachtwagen rolcontainer (1x)	1,50	26,73	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	21,60	--	--
V002	Optrekkende vrachtenwagen	1,20	27,09	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	0,00	--	--
V002	Optrekkende vrachtenwagen	1,20	26,90	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	0,00	--	--
V002	Optrekkende vrachtenwagen	1,20	27,64	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	0,00	--	--
V002	Optrekkende vrachtenwagen	1,20	27,34	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	0,00	--	--
V002	Optrekkende vrachtenwagen	1,20	26,92	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	0,00	--	--

Model: LAmax
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Weging	GeenRefl.	GeenDemping	GeenProces	Lw 31	Lw 63	Lw 125	Lw 250	Lw 500	Lw 1k	Lw 2k	Lw 4k	Lw 8k
001	A	Nee	Nee	Nee	35,00	53,00	73,40	79,50	79,70	78,80	79,10	78,80	75,30
002	A	Nee	Nee	Nee	35,00	53,00	73,40	79,50	79,70	78,80	79,10	78,80	75,30
V002	A	Nee	Nee	Nee	70,00	73,60	80,60	91,60	97,60	101,60	103,60	101,60	95,60
V002	A	Nee	Nee	Nee	70,00	73,60	80,60	91,60	97,60	101,60	103,60	101,60	95,60
V002	A	Nee	Nee	Nee	70,00	73,60	80,60	91,60	97,60	101,60	103,60	101,60	95,60
V002	A	Nee	Nee	Nee	70,00	73,60	80,60	91,60	97,60	101,60	103,60	101,60	95,60
V002	A	Nee	Nee	Nee	70,00	73,60	80,60	91,60	97,60	101,60	103,60	101,60	95,60

Model: LAmax
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Red 31	Red 63	Red 125	Red 250	Red 500	Red 1k	Red 2k	Red 4k	Red 8k
001	-20,00	-20,00	-20,00	-20,00	-20,00	-20,00	-20,00	-20,00	-20,00
002	-20,00	-20,00	-20,00	-20,00	-20,00	-20,00	-20,00	-20,00	-20,00
V002	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
V002	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
V002	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
V002	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
V002	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

B.2017.0497

Podium 26 te Arnhem

Bijlage 2

Rekenmodel Emplacement (ODRA)

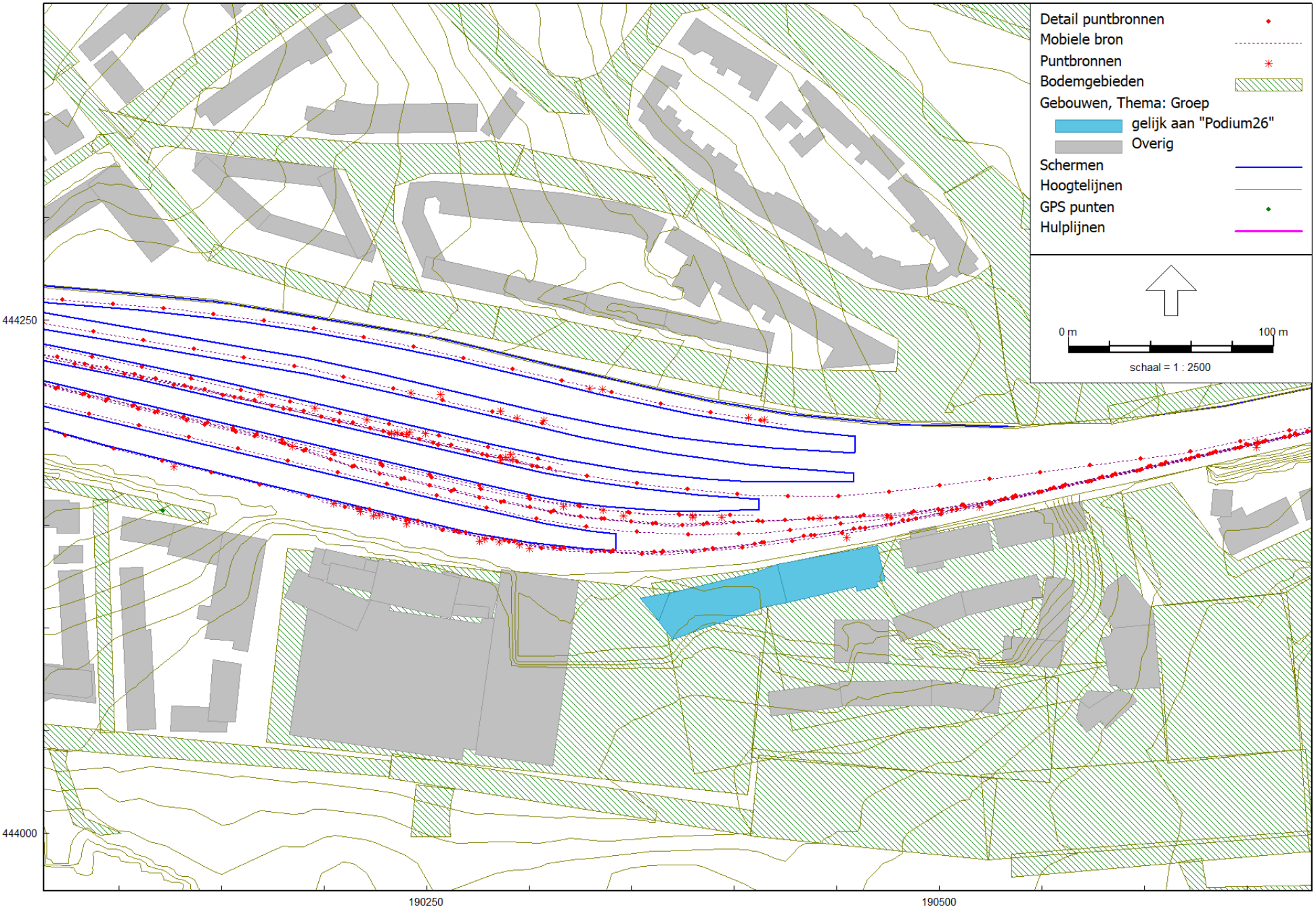

HMRI, industrie, [2016 inclusief saneringsunit - Podium 26 ODRA/ Gebouw DGMR] , Geomilieu V2022.4 rev 1 Licentiehouder: DGMR

Model: Podium 26 ODRA/ Gebouw DGMR
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Mobiele bron, voor rekenmethode Industrielawaai - HMRI, industrie

Naam	Omschr.	ISO_H	ISO M.	Hdef.	Weging	Aantal(D)	Aantal(A)
Arriva	personenautoa Arriva	0,75	--	Relatief	A	10	2
		0,75	--	Relatief	A	90	14
SGM - 1	Trajet 1, sp9 - w2071	0,80	--	Relatief	A	6	6
SGM - 2	Trajet 2, sp7b - w2071	0,80	--	Relatief	A	--	--
SGM - 3	Traject 3, sp6b - 958 - 3b	0,80	--	Relatief	A	--	--
SGM - 4	Traject 4, sp29b - w2071	0,80	--	Relatief	A	6	6
SGM - 7	Traject 7, sp54 - w2071	0,80	--	Relatief	A	--	--
SGM - 5	Traject 5, sp54 - sp35 sp30	0,80	--	Relatief	A	--	--
VIRM - 1	Traject 1, w2071 - sp6 - 958	0,80	--	Relatief	A	6	14
VIRM - 2	Traject 2, w2071 - sp7	0,80	--	Relatief	A	26	7
VIRM - 3	Traject 3, SP4 - 958	0,80	--	Relatief	A	6	10
VIRM - 4	Traject 4, sp3 - 958	0,80	--	Relatief	A	--	4
VIRM - 6	Traject 6, sp54 - w2071	0,80	--	Relatief	A	19	25
VIRM - 13	Traject 13, sp56 - sp35 - sp45	0,80	--	Relatief	A	7	7
VIRM - 8	Traject 8, sp54 - sp31	0,80	--	Relatief	A	--	--
VIRM - 10	Traject 10, sp29 - w2071	0,80	--	Relatief	A	13	--
VIRM - 11	Traject 11, sp31 - w2071	0,80	--	Relatief	A	--	--
VIRM - 14	Traject 14, sp54 - sp55	0,80	--	Relatief	A	--	4
VIRM - 7	Traject 7, sp54 - w2071 - sp29	0,80	--	Relatief	A	6	6
VIRM - 15	Traject 15, sp45 - sp70 - sp35 sp29/30	0,80	--	Relatief	A	7	6
Eloc - 3	Traject 3, sp30 - w2071	0,80	--	Relatief	A	--	--
Eloc - 1	Traject 1, w2071 - sp6	0,80	--	Relatief	A	--	--
Eloc - 4	Trajetc 4, sp54 - w 2071	0,75	--	Relatief	A	--	--
Eloc - 5	Trajetc 5, sp54 - tankplaat - sp36 - sp30	0,75	--	Relatief	A	--	--
Eloc - 6	Traject 6, sp6 - 958 - sp3	0,80	--	Relatief	A	--	--
Eloc - 7	Trajetc 7, sp54 - tankplaat - sp55	0,75	--	Relatief	A	--	--
Eloc - 2	Traject 2, sp7 - w2071	0,80	--	Relatief	A	--	--
M64 - 2	Traject 2, w2071 - sp6	0,80	--	Relatief	A	--	--
M64 - 1	Traject 8, sp6 - w2071	0,80	--	Relatief	A	--	--
M64 - 3	Trajetc 3, sp56 - w 2071	0,75	--	Relatief	A	--	--
GTW1	traject GTW spoor 11- Wissel	0,70	--	Relatief	A	24	--
GTW2	Traject 2 sp 985 - wissel	0,70	--	Relatief	A	12	3
GTW3	Traject 3, sp3A - wissel	0,70	--	Relatief	A	42	24
GTW4	Traject 4, sp 985 - sp3b	0,70	--	Relatief	A	12	3
GTW5	Traject 5, w2071 -w	0,80	--	Relatief	A	54	27
GTW6	Traject 6, w2071 - sp 59	0,80	--	Relatief	A	54	3
GTW8	Traject 8, sp 33 - sp 59	0,80	--	Relatief	A	54	6
GTW7	Traject 7, sp33 - wasinstallatie	0,80	--	Relatief	A	36	6
GTW9	Traject 9, sp61 - tankplaat -	0,80	--	Relatief	A	18	--
GTW10	Traject 10, sp61 - wissel 2073 -	0,80	--	Relatief	A	24	24
GTW1	traject GTW spoor 11- Wissel	0,70	--	Relatief	A	24	--

Model: Podium 26 ODRA/ Gebouw DGMR
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Mobiele bron, voor rekenmethode Industrielawaai - HMRI, industrie

Naam	Aantal(N)	Gem.snelheid	Max.afst.	Lw 31	Lw 63	Lw 125	Lw 250	Lw 500	Lw 1k	Lw 2k
Arriva	1	30	10,00	58,00	64,00	71,00	75,00	84,00	87,00	85,00
	60	20	10,00	--	--	--	--	--	--	--
SGM - 1	8	20	25,00	54,00	67,90	83,90	90,00	90,00	91,00	89,10
SGM - 2	2	20	25,00	54,00	67,90	83,90	90,00	90,00	91,00	89,10
SGM - 3	8	20	25,00	54,00	67,90	83,90	90,00	90,00	91,00	89,10
SGM - 4	7	20	25,00	54,00	67,90	83,90	90,00	90,00	91,00	89,10
SGM - 7	11	20	25,00	54,00	67,90	83,90	90,00	90,00	91,00	89,10
SGM - 5	3	20	25,00	54,00	67,90	83,90	90,00	90,00	91,00	89,10
VIRM - 1	6	20	25,00	54,50	69,20	83,40	92,00	89,40	87,40	87,40
VIRM - 2	61	20	25,00	54,50	69,20	83,40	92,00	89,40	87,40	87,40
VIRM - 3	--	20	25,00	54,50	69,20	83,40	92,00	89,40	87,40	87,40
VIRM - 4	6	20	25,00	54,50	69,20	83,40	92,00	89,40	87,40	87,40
VIRM - 6	18	20	25,00	54,50	69,20	83,40	92,00	89,40	87,40	87,40
VIRM - 13	--	20	25,00	54,50	69,20	83,40	92,00	89,40	87,40	87,40
VIRM - 8	--	20	25,00	54,50	69,20	83,40	92,00	89,40	87,40	87,40
VIRM - 10	41	20	25,00	54,50	69,20	83,40	92,00	89,40	87,40	87,40
VIRM - 11	16	20	25,00	54,50	69,20	83,40	92,00	89,40	87,40	87,40
VIRM - 14	4	20	25,00	54,50	69,20	83,40	92,00	89,40	87,40	87,40
VIRM - 7	20	20	25,00	54,50	69,20	83,40	92,00	89,40	87,40	87,40
VIRM - 15	7	20	25,00	54,50	69,20	83,40	92,00	89,40	87,40	87,40
Eloc - 3	24	20	25,00	61,00	71,00	90,00	95,00	97,00	94,00	90,00
Eloc - 1	16	20	25,00	61,00	71,00	90,00	95,00	97,00	94,00	90,00
Eloc - 4	8	20	25,00	61,00	71,00	90,00	95,00	97,00	94,00	90,00
Eloc - 5	8	20	25,00	61,00	71,00	90,00	95,00	97,00	94,00	90,00
Eloc - 6	8	20	25,00	61,00	71,00	90,00	95,00	97,00	94,00	90,00
Eloc - 7	8	20	25,00	61,00	71,00	90,00	95,00	97,00	94,00	90,00
Eloc - 2	16	20	25,00	61,00	71,00	90,00	95,00	97,00	94,00	90,00
M64 - 2	4	20	25,00	57,00	67,00	85,00	97,00	92,00	92,00	93,00
M64 - 1	8	20	25,00	57,00	67,00	85,00	97,00	92,00	92,00	93,00
M64 - 3	12	20	25,00	57,00	67,00	85,00	97,00	92,00	92,00	93,00
GTW1	6	20	25,00	67,90	89,80	84,10	90,40	91,50	91,30	90,10
GTW2	21	20	25,00	67,90	89,80	84,10	90,40	91,50	91,30	90,10
GTW3	24	20	25,00	67,90	89,80	84,10	90,40	91,50	91,30	90,10
GTW4	21	20	25,00	67,90	89,80	84,10	90,40	91,50	91,30	90,10
GTW5	45	20	25,00	67,90	89,80	84,10	90,40	91,50	91,30	90,10
GTW6	27	20	25,00	67,90	89,80	84,10	90,40	91,50	91,30	90,10
GTW8	--	20	25,00	67,90	89,80	84,10	90,40	91,50	91,30	90,10
GTW7	--	20	25,00	67,90	89,80	84,10	90,40	91,50	91,30	90,10
GTW9	--	20	25,00	67,90	89,80	84,10	90,40	91,50	91,30	90,10
GTW10	24	20	25,00	67,90	89,80	84,10	90,40	91,50	91,30	90,10
GTW1	6	20	25,00	67,90	89,80	84,10	90,40	91,50	91,30	90,10

Model: Podium 26 ODRA/ Gebouw DGMR
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Mobiele bron, voor rekenmethode Industrielawaai - HMRI, industrie

Naam	Lw 4k	Lw 8k	Red 31	Red 63	Red 125	Red 250	Red 500	Red 1k	Red 2k	Red 4k	Red 8k
Arriva	78,00	71,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	--	--	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SGM - 1	86,00	73,90	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SGM - 2	86,00	73,90	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SGM - 3	86,00	73,90	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SGM - 4	86,00	73,90	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SGM - 7	86,00	73,90	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SGM - 5	86,00	73,90	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
VIRM - 1	81,80	73,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
VIRM - 2	81,80	73,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
VIRM - 3	81,80	73,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
VIRM - 4	81,80	73,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
VIRM - 6	81,80	73,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
VIRM - 13	81,80	73,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
VIRM - 8	81,80	73,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
VIRM - 10	81,80	73,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
VIRM - 11	81,80	73,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
VIRM - 14	81,80	73,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
VIRM - 7	81,80	73,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
VIRM - 15	81,80	73,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Eloc - 3	86,00	82,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Eloc - 1	86,00	82,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Eloc - 4	86,00	82,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Eloc - 5	86,00	82,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Eloc - 6	86,00	82,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Eloc - 7	86,00	82,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Eloc - 2	86,00	82,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
M64 - 2	86,00	74,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
M64 - 1	86,00	74,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
M64 - 3	86,00	74,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
GTW1	88,00	77,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
GTW2	88,00	77,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
GTW3	88,00	77,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
GTW4	88,00	77,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
GTW5	88,00	77,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
GTW6	88,00	77,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
GTW8	88,00	77,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
GTW7	88,00	77,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
GTW9	88,00	77,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
GTW10	88,00	77,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
GTW1	88,00	77,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Bijlage 3

Titel	Resultaten

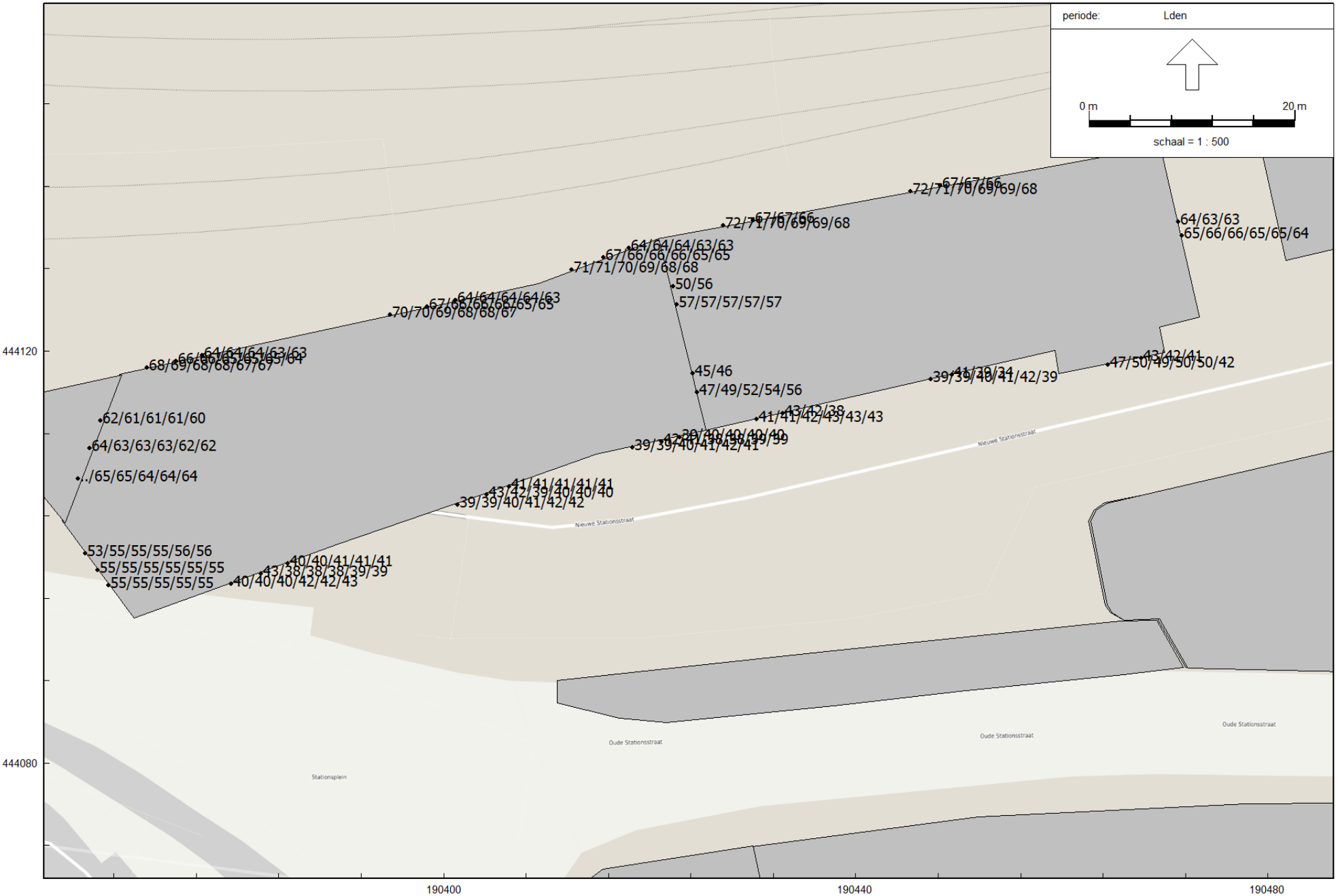

Railverkeerslawaai - RMR-2012, [Geluidsbelastingen 2032 - bestemmingsplan - K3K7 | RL] , Geomilieu V2020.2 Licentiehouder: DGMR

Resultaten railverkeer

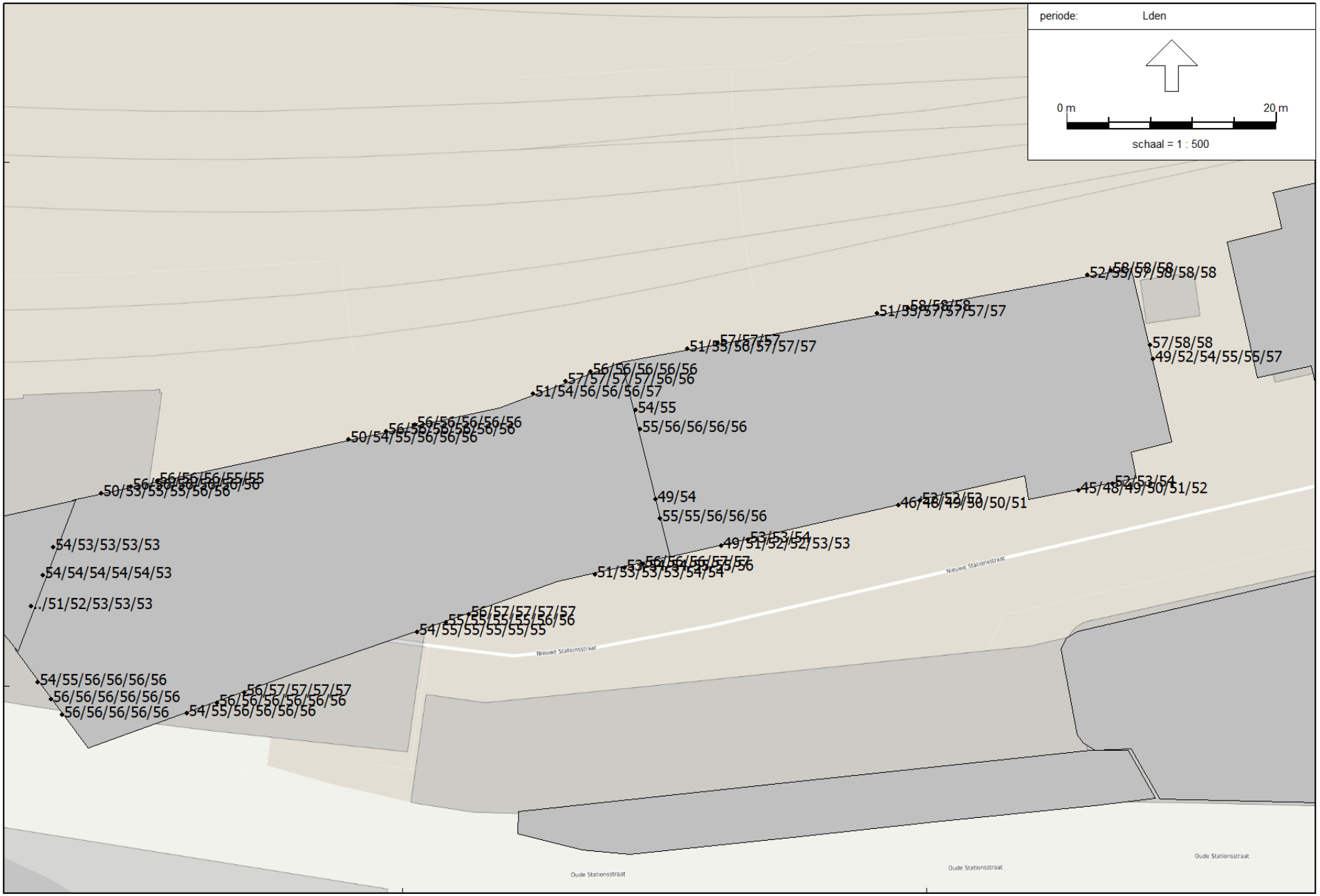

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [Geluidsbelastingen 2032 - bestemmingsplan - K3K7 | VL] , Geomilieu V2020.2 Licentiehouder: DGMR

Resultaten alle wegen tezamen zonder aftrek

Rapport: Resultatentabel
Model: K3K7 | VL
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Willemsplein
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
101_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1.50	37.45	34.72	27.74	38.01
101_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5.70	41.91	39.24	32.19	42.48
101_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9.80	44.09	41.41	34.38	44.66
101_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13.50	45.57	42.90	35.87	46.15
101_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17.00	46.11	43.44	36.40	46.68
101_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20.60	46.82	44.15	37.12	47.40
101A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24.20	47.49	44.82	37.78	48.06
101A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28.10	47.57	44.90	37.86	48.14
101A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31.40	47.52	44.85	37.80	48.09
102_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1.50	34.66	31.93	24.89	35.20
102_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5.70	40.69	38.02	31.00	41.27
102_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9.80	42.74	40.08	33.05	43.32
102_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13.50	44.38	41.72	34.69	44.96
102_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17.00	45.00	42.35	35.32	45.59
102_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20.60	45.32	42.67	35.64	45.91
102A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24.20	45.79	43.13	36.11	46.38
102A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28.10	46.03	43.37	36.34	46.61
102A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31.40	46.07	43.42	36.38	46.66
103_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1.50	33.84	31.12	24.08	34.39
103_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5.70	39.77	37.10	30.10	40.36
103_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9.80	42.13	39.48	32.45	42.72
103_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13.90	43.18	40.53	33.51	43.77
103_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17.00	44.03	41.38	34.35	44.62
103_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20.60	44.26	41.61	34.59	44.85
103A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24.20	44.60	41.95	34.92	45.19
103A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28.10	44.81	42.16	35.13	45.40
103A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31.40	44.85	42.20	35.17	45.44
104_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1.50	32.43	29.72	22.69	32.98
104_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5.70	38.64	35.98	28.96	39.23
104_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9.80	40.76	38.12	31.08	41.35
104_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13.50	41.84	39.20	32.17	42.43
104_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17.00	42.53	39.88	32.85	43.12
104_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20.60	42.93	40.28	33.25	43.52
104A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24.20	43.26	40.61	33.58	43.85
104A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28.10	43.41	40.76	33.73	44.00
104A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31.40	43.65	41.00	33.97	44.24
104A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34.60	43.60	40.95	33.92	44.19
104A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37.80	43.58	40.93	33.90	44.17
104A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41.10	43.35	40.70	33.67	43.94
104B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44.50	43.39	40.74	33.72	43.98
104B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47.50	43.24	40.59	33.57	43.83
104B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50.80	43.17	40.52	33.50	43.76
104B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53.80	43.11	40.46	33.43	43.70
104B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57.00	43.05	40.40	33.37	43.64
105_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1.50	32.54	29.81	22.77	33.08
105_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5.70	37.69	35.03	28.01	38.28
105_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9.80	39.99	37.35	30.32	40.58
105_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13.50	41.11	38.47	31.44	41.70
105_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17.00	42.10	39.45	32.43	42.69
105_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20.60	42.77	40.12	33.09	43.36
105A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24.20	43.17	40.52	33.49	43.76
105A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28.10	43.30	40.65	33.62	43.89
105A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31.40	43.38	40.73	33.71	43.97
105A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34.60	43.41	40.76	33.73	44.00
105A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37.80	43.38	40.73	33.71	43.97
105A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41.10	43.35	40.70	33.68	43.94
105B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44.50	43.34	40.69	33.67	43.93
105B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47.50	43.27	40.61	33.59	43.86
105B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50.80	43.15	40.50	33.48	43.74
105B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53.80	43.10	40.45	33.43	43.69
105B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57.00	43.05	40.40	33.37	43.64
106_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1.50	31.56	28.81	21.78	32.09
106_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5.70	36.70	34.03	27.00	37.28
106_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9.80	38.10	35.44	28.41	38.68
106_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13.50	39.43	36.77	29.75	40.02
106_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17.00	40.41	37.74	30.72	40.99
106_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20.60	41.29	38.63	31.61	41.88
106A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24.20	41.78	39.12	32.10	42.37
106A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28.10	42.01	39.35	32.33	42.60
106A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31.40	42.13	39.47	32.45	42.72
106A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34.60	42.29	39.63	32.61	42.88
106A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37.80	42.40	39.75	32.73	42.99

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: K3K7 | VL
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Willemsplein
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
106A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41.10	42.50	39.85	32.83	43.09
106B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44.50	42.41	39.77	32.74	43.00
106B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47.50	42.37	39.72	32.70	42.96
106B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50.80	42.36	39.71	32.68	42.95
106B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53.80	42.28	39.63	32.60	42.87
106B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57.00	42.25	39.59	32.57	42.84
107_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	5.70	24.24	21.28	14.88	24.86
107_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	9.80	26.10	22.92	17.17	26.82
107_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	13.50	26.70	23.53	17.78	27.42
107_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	17.00	24.30	21.56	14.60	24.86
107_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	20.60	25.18	22.43	15.60	25.78
107A_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	24.20	25.45	22.74	15.78	26.03
107A_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	28.10	26.76	24.07	17.14	27.36
107A_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	31.40	27.32	24.64	17.70	27.92
107A_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	34.60	28.17	25.50	18.56	28.78
107A_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	37.80	28.85	26.18	19.25	29.46
107A_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	41.10	29.03	26.36	19.43	29.64
107B_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	44.50	26.89	24.22	17.28	27.50
107B_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	47.50	26.90	24.22	17.29	27.50
107B_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	50.80	26.93	24.25	17.32	27.53
107B_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	53.80	26.96	24.28	17.35	27.56
107B_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	57.00	26.99	24.32	17.38	27.60
108_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	1.50	33.37	30.10	24.64	34.14
108_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	5.70	32.48	29.34	23.56	33.21
108_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	9.80	34.05	30.91	25.13	34.78
108_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	13.50	34.87	31.75	25.94	35.60
108_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	17.00	34.91	31.89	25.84	35.61
108_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	20.60	35.87	32.89	26.75	36.57
108A_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	24.20	38.59	35.80	29.25	39.25
108A_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	28.10	40.46	37.75	31.02	41.11
108A_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	31.40	40.72	38.00	31.30	41.37
108A_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	34.60	40.40	37.68	30.98	41.05
108A_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	37.80	39.93	37.21	30.54	40.59
108A_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	41.10	40.05	37.34	30.64	40.71
108B_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	44.50	39.37	36.65	30.01	40.04
108B_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	47.50	39.61	36.91	30.22	40.28
108B_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	50.80	39.38	36.68	29.99	40.05
108B_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	53.80	39.84	37.17	30.44	40.51
108B_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	57.00	40.97	38.33	31.53	41.64
109_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1.50	33.63	30.72	24.47	34.33
109_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5.70	34.34	31.42	25.17	35.03
109_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9.80	35.28	32.35	26.14	35.98
109_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13.50	36.24	33.32	27.09	36.94
109_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17.00	37.35	34.48	28.11	38.03
109_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20.60	38.44	35.60	29.16	39.11
109A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24.20	40.78	38.11	31.24	41.41
109A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28.10	42.05	39.40	32.48	42.67
109A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31.40	42.43	39.78	32.88	43.06
109A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34.60	42.97	40.31	33.45	43.61
109A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37.80	43.30	40.63	33.81	43.94
109A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41.10	43.80	41.12	34.32	44.44
109B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44.50	44.55	41.87	35.09	45.20
109B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47.50	44.83	42.13	35.38	45.48
109B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50.80	45.15	42.45	35.72	45.81
109B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53.80	45.54	42.83	36.12	46.20
109B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57.00	45.90	43.18	36.51	46.56
110_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1.50	32.69	29.94	22.97	33.24
110_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5.70	34.98	32.29	25.29	35.56
110_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9.80	35.65	32.93	25.97	36.22
110_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13.50	36.64	33.90	26.99	37.22
110_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17.00	38.28	35.56	28.67	38.87
110_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20.60	39.66	36.97	30.04	40.26
110A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24.20	39.41	36.69	29.80	40.00
110A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28.10	40.08	37.37	30.48	40.68
110A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31.40	41.28	38.58	31.73	41.90
110A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34.60	42.48	39.80	32.98	43.12
110A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37.80	43.68	41.01	34.20	44.33
110A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41.10	44.51	41.85	35.01	45.15
110B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44.50	46.04	43.41	36.50	46.68
110B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47.50	46.54	43.89	37.01	47.18
110B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50.80	46.82	44.16	37.31	47.46
110B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53.80	47.25	44.58	37.76	47.89

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: K3K7 | VL
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Willemsplein
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
110B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57.00	47.40	44.72	37.93	48.05
111_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1.50	31.34	28.56	21.68	31.90
111_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5.70	32.67	29.90	23.01	33.24
111_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9.80	33.78	30.99	24.14	34.35
111_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13.50	35.09	32.28	25.51	35.67
111_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17.00	37.39	34.62	27.82	37.98
111_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20.60	38.66	35.92	29.09	39.26
111A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24.20	39.46	36.73	29.89	40.06
111A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28.10	40.28	37.55	30.77	40.90
111A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31.40	43.05	40.35	33.60	43.70
111A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34.60	44.36	41.68	34.90	45.01
111A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37.80	45.35	42.69	35.87	46.00
111A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41.10	45.78	43.12	36.29	46.43
111B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44.50	46.20	43.54	36.69	46.84
111B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47.50	46.68	44.01	37.18	47.32
111B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50.80	47.05	44.37	37.56	47.69
111B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53.80	47.32	44.63	37.85	47.97
111B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57.00	47.50	44.80	38.04	48.15
112_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1.50	31.99	29.21	22.32	32.55
112_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5.70	33.28	30.52	23.62	33.85
112_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9.80	34.51	31.72	24.87	35.08
112_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13.50	35.96	33.15	26.38	36.54
112_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17.00	37.75	34.97	28.17	38.34
112_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20.60	39.31	36.56	29.71	39.90
112A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24.20	40.54	37.81	30.96	41.14
112A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28.10	41.04	38.28	31.52	41.65
112A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31.40	42.95	40.21	33.49	43.59
113_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1.50	31.58	28.81	21.92	32.15
113_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5.70	32.37	29.58	22.69	32.92
113_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9.80	33.86	31.06	24.19	34.41
113_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13.50	35.35	32.55	25.73	35.92
113_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17.00	38.41	35.69	28.83	39.01
113_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20.60	39.66	36.94	30.07	40.26
113A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24.20	41.37	38.68	31.79	41.98
113A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28.10	42.55	39.84	33.03	43.17
113A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31.40	43.61	40.91	34.12	44.25
114_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1.50	34.69	31.93	25.00	35.25
114_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5.70	37.25	34.52	27.58	37.82
114_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9.80	38.57	35.82	28.92	39.14
114_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13.50	40.19	37.43	30.57	40.77
114_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17.00	41.81	39.05	32.20	42.39
114_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20.60	42.91	40.17	33.31	43.50
114A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24.20	43.82	41.10	34.22	44.42
114A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28.10	45.30	42.61	35.72	45.91
114A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31.40	46.28	43.59	36.76	46.91
115_A	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	1.50	34.17	31.43	24.45	34.72
115_B	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	5.70	38.95	36.27	29.24	39.52
115_C	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	9.80	40.92	38.24	31.21	41.49
115_D	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	13.50	42.44	39.73	32.71	43.00
115_E	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	17.00	44.85	42.15	35.16	45.42
115_F	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	20.60	47.80	45.12	38.13	48.38
115A_A	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	24.20	48.91	46.22	39.23	49.49
115A_B	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	28.10	49.39	46.71	39.71	49.97
115A_C	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	31.40	49.86	47.18	40.19	50.44
116_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	37.80	43.65	40.97	34.06	44.26
116_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	41.10	45.03	42.34	35.46	45.64
116A_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	44.50	45.53	42.84	35.97	46.15
116A_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	47.50	46.02	43.31	36.46	46.63
116A_C	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	50.80	46.55	43.84	36.99	47.16
116A_D	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	53.80	46.75	44.04	37.18	47.36
116A_E	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	57.00	46.84	44.13	37.29	47.45
117_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	37.80	40.98	38.19	31.57	41.62
117_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	41.10	43.63	40.90	34.12	44.25
117A_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	44.50	44.98	42.26	35.46	45.60
117A_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	47.50	45.99	43.27	36.46	46.61
117A_C	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	50.80	46.67	43.95	37.13	47.29
117A_D	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	53.80	46.99	44.27	37.46	47.61
117A_E	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	57.00	47.15	44.42	37.63	47.77

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: K3K7 | VL
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Amsterdamseweg
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
101_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1.50	45.82	43.09	36.05	46.36
101_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5.70	49.19	46.45	39.41	49.73
101_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9.80	50.84	48.10	41.05	51.37
101_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13.50	51.13	48.38	41.34	51.66
101_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17.00	51.18	48.42	41.37	51.70
101_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20.60	51.17	48.41	41.36	51.69
101A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24.20	51.10	48.34	41.29	51.62
101A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28.10	51.03	48.27	41.22	51.55
101A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31.40	50.95	48.19	41.14	51.47
102_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1.50	45.25	42.54	35.51	45.80
102_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5.70	48.69	45.97	38.94	49.24
102_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9.80	50.39	47.67	40.63	50.94
102_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13.50	50.71	47.98	40.94	51.25
102_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17.00	50.80	48.07	41.03	51.34
102_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20.60	50.78	48.04	41.00	51.32
102A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24.20	50.84	48.10	41.06	51.38
102A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28.10	50.77	48.04	41.00	51.31
102A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31.40	50.71	47.98	40.93	51.25
103_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1.50	45.06	42.36	35.34	45.62
103_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5.70	48.54	45.84	38.81	49.10
103_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9.80	50.14	47.44	40.41	50.70
103_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13.90	50.56	47.85	40.82	51.11
103_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17.00	50.65	47.93	40.90	51.20
103_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20.60	50.64	47.93	40.89	51.19
103A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24.20	50.64	47.92	40.88	51.19
103A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28.10	50.59	47.87	40.83	51.14
103A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31.40	50.53	47.80	40.77	51.07
104_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1.50	44.73	42.05	35.04	45.31
104_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5.70	48.07	45.38	38.36	48.64
104_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9.80	49.62	46.93	39.90	50.19
104_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13.50	50.09	47.39	40.36	50.65
104_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17.00	50.22	47.52	40.49	50.78
104_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20.60	50.20	47.50	40.47	50.76
104A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24.20	50.31	47.60	40.58	50.87
104A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28.10	50.24	47.53	40.51	50.80
104A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31.40	50.20	47.49	40.46	50.75
104A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34.60	50.14	47.43	40.40	50.69
104A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37.80	50.04	47.34	40.31	50.60
104A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41.10	49.97	47.26	40.23	50.52
104B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44.50	49.92	47.21	40.18	50.47
104B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47.50	49.82	47.11	40.08	50.37
104B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50.80	49.71	47.01	39.98	50.27
104B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53.80	49.63	46.93	39.89	50.19
104B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57.00	49.54	46.82	39.79	50.09
105_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1.50	44.64	41.97	34.95	45.22
105_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5.70	47.74	45.07	38.05	48.32
105_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9.80	49.21	46.53	39.51	49.78
105_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13.50	49.76	47.07	40.05	50.33
105_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17.00	49.94	47.25	40.22	50.51
105_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20.60	50.03	47.33	40.30	50.59
105A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24.20	49.97	47.28	40.25	50.54
105A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28.10	49.90	47.21	40.18	50.47
105A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31.40	49.83	47.13	40.10	50.39
105A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34.60	49.74	47.05	40.02	50.31
105A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37.80	49.68	46.99	39.97	50.25
105A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41.10	49.62	46.92	39.90	50.18
105B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44.50	49.52	46.82	39.79	50.08
105B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47.50	49.45	46.75	39.72	50.01
105B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50.80	49.37	46.67	39.64	49.93
105B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53.80	49.29	46.60	39.57	49.86
105B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57.00	49.21	46.51	39.49	49.77
106_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1.50	44.43	41.75	34.74	45.01
106_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5.70	47.28	44.60	37.57	47.85
106_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9.80	48.76	46.08	39.05	49.33
106_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13.50	49.32	46.64	39.61	49.89
106_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17.00	49.58	46.89	39.87	50.15
106_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20.60	49.69	47.00	39.97	50.26
106A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24.20	49.67	46.98	39.95	50.24
106A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28.10	49.59	46.90	39.87	50.16
106A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31.40	49.51	46.82	39.79	50.08
106A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34.60	49.48	46.78	39.76	50.04
106A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37.80	49.41	46.72	39.69	49.98

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: K3K7 | VL
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Amsterdamseweg
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
106A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41.10	49.32	46.63	39.60	49.89
106B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44.50	49.29	46.60	39.57	49.86
106B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47.50	49.24	46.54	39.51	49.80
106B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50.80	49.17	46.47	39.44	49.73
106B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53.80	49.10	46.40	39.38	49.66
106B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57.00	49.02	46.33	39.30	49.59
107_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	5.70	45.18	42.51	35.49	45.76
107_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	9.80	46.56	43.87	36.85	47.13
107_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	13.50	47.06	44.37	37.35	47.63
107_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	17.00	47.28	44.59	37.56	47.85
107_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	20.60	47.44	44.74	37.72	48.00
107A_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	24.20	47.58	44.89	37.86	48.15
107A_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	28.10	47.52	44.83	37.80	48.09
107A_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	31.40	47.50	44.81	37.78	48.07
107A_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	34.60	47.42	44.72	37.70	47.98
107A_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	37.80	47.39	44.70	37.67	47.96
107A_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	41.10	47.28	44.58	37.56	47.84
107B_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	44.50	47.34	44.65	37.62	47.91
107B_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	47.50	47.22	44.53	37.50	47.79
107B_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	50.80	47.14	44.44	37.42	47.70
107B_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	53.80	47.08	44.38	37.36	47.64
107B_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	57.00	47.02	44.32	37.30	47.58
108_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	1.50	39.52	36.83	29.81	40.09
108_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	5.70	38.15	35.45	28.43	38.71
108_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	9.80	39.07	36.37	29.35	39.63
108_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	13.50	39.66	36.96	29.94	40.22
108_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	17.00	39.77	37.07	30.05	40.33
108_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	20.60	40.33	37.62	30.60	40.89
108A_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	24.20	40.48	37.77	30.76	41.04
108A_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	28.10	40.67	37.96	30.94	41.23
108A_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	31.40	40.75	38.04	31.02	41.31
108A_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	34.60	40.80	38.10	31.07	41.36
108A_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	37.80	40.87	38.16	31.13	41.42
108A_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	41.10	40.92	38.21	31.18	41.47
108B_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	44.50	40.92	38.21	31.19	41.48
108B_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	47.50	40.93	38.22	31.20	41.49
108B_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	50.80	40.95	38.24	31.22	41.51
108B_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	53.80	40.95	38.24	31.22	41.51
108B_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	57.00	40.96	38.25	31.22	41.51
109_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1.50	35.54	32.86	25.83	36.11
109_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5.70	33.13	30.44	23.42	33.70
109_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9.80	33.40	30.71	23.69	33.97
109_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13.50	32.34	29.66	22.63	32.91
109_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17.00	31.03	28.34	21.32	31.60
109_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20.60	27.48	24.83	17.83	28.08
109A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24.20	17.54	14.83	7.79	18.09
109A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28.10	19.45	16.78	9.75	20.03
109A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31.40	--	--	--	--
109A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34.60	--	--	--	--
109A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37.80	--	--	--	--
109A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41.10	--	--	--	--
109B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44.50	--	--	--	--
109B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47.50	--	--	--	--
109B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50.80	--	--	--	--
109B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53.80	--	--	--	--
109B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57.00	--	--	--	--
110_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1.50	33.79	31.10	24.07	34.36
110_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5.70	31.76	29.08	22.05	32.33
110_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9.80	32.39	29.70	22.67	32.96
110_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13.50	32.04	29.36	22.33	32.61
110_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17.00	31.56	28.87	21.84	32.13
110_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20.60	30.81	28.12	21.10	31.38
110A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24.20	21.80	19.08	12.04	22.35
110A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28.10	22.30	19.63	12.61	22.88
110A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31.40	--	--	--	--
110A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34.60	--	--	--	--
110A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37.80	--	--	--	--
110A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41.10	--	--	--	--
110B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44.50	--	--	--	--
110B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47.50	--	--	--	--
110B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50.80	--	--	--	--
110B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53.80	--	--	--	--

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: K3K7 | VL
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Amsterdamseweg
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
110B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57.00	--	--	--	--
111_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1.50	33.45	30.75	23.73	34.01
111_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5.70	31.30	28.61	21.58	31.87
111_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9.80	31.78	29.08	22.05	32.34
111_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13.50	32.17	29.47	22.44	32.73
111_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17.00	32.01	29.31	22.28	32.57
111_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20.60	31.42	28.72	21.70	31.98
111A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24.20	21.39	18.63	11.59	21.91
111A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28.10	19.90	17.21	10.18	20.47
111A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31.40	--	--	--	--
111A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34.60	--	--	--	--
111A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37.80	--	--	--	--
111A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41.10	--	--	--	--
111B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44.50	--	--	--	--
111B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47.50	--	--	--	--
111B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50.80	--	--	--	--
111B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53.80	--	--	--	--
111B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57.00	--	--	--	--
112_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1.50	33.37	30.67	23.63	33.93
112_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5.70	31.39	28.69	21.65	31.95
112_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9.80	31.84	29.12	22.09	32.39
112_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13.50	32.41	29.70	22.66	32.96
112_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17.00	32.58	29.87	22.83	33.13
112_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20.60	32.11	29.40	22.36	32.66
112A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24.20	21.34	18.54	11.47	21.83
112A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28.10	17.75	15.06	8.03	18.32
112A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31.40	--	--	--	--
113_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1.50	31.06	28.33	21.30	31.60
113_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5.70	27.64	24.89	17.84	28.17
113_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9.80	28.02	25.26	18.21	28.54
113_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13.50	28.76	26.01	18.96	29.29
113_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17.00	29.65	26.89	19.84	30.17
113_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20.60	32.09	29.36	22.31	32.63
113A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24.20	22.68	19.90	12.84	23.19
113A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28.10	20.82	18.09	11.05	21.36
113A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31.40	--	--	--	--
114_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1.50	30.46	27.70	20.65	30.98
114_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5.70	29.89	27.11	20.05	30.40
114_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9.80	25.84	23.04	15.97	26.33
114_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13.50	27.56	24.76	17.70	28.06
114_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17.00	28.90	26.11	19.05	29.40
114_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20.60	32.00	29.26	22.21	32.53
114A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24.20	28.71	25.95	18.89	29.23
114A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28.10	13.30	10.58	3.56	13.85
114A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31.40	-0.75	-3.73	-10.86	-0.37
115_A	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	1.50	42.36	39.62	32.58	42.90
115_B	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	5.70	45.39	42.64	35.59	45.92
115_C	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	9.80	47.24	44.50	37.46	47.78
115_D	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	13.50	47.66	44.91	37.86	48.19
115_E	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	17.00	46.98	44.22	37.17	47.50
115_F	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	20.60	47.19	44.44	37.39	47.72
115A_A	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	24.20	47.26	44.50	37.45	47.78
115A_B	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	28.10	47.17	44.41	37.37	47.69
115A_C	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	31.40	47.09	44.33	37.28	47.61
116_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	37.80	46.70	44.00	36.98	47.26
116_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	41.10	46.97	44.26	37.23	47.52
116A_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	44.50	46.78	44.07	37.03	47.33
116A_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	47.50	46.68	43.97	36.94	47.23
116A_C	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	50.80	46.57	43.86	36.83	47.12
116A_D	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	53.80	46.46	43.76	36.72	47.02
116A_E	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	57.00	46.35	43.64	36.61	46.90
117_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	37.80	35.64	32.87	25.82	36.16
117_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	41.10	44.88	42.18	35.16	45.44
117A_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	44.50	46.08	43.39	36.36	46.65
117A_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	47.50	46.21	43.51	36.48	46.77
117A_C	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	50.80	46.14	43.43	36.40	46.69
117A_D	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	53.80	46.04	43.34	36.31	46.60
117A_E	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	57.00	45.93	43.23	36.20	46.49

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: K3K7 | VL
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Stationsplein
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
101_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1.50	6.34	2.85	-2.06	7.20
101_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5.70	6.92	3.35	-1.40	7.79
101_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9.80	7.39	3.81	-0.93	8.26
101_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13.50	5.94	2.37	-2.39	6.81
101_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17.00	5.85	2.29	-2.48	6.72
101_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20.60	4.81	1.26	-3.57	5.66
101A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24.20	2.01	-1.56	-6.33	2.87
101A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28.10	2.33	-1.23	-6.00	3.20
101A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31.40	4.06	0.51	-4.30	4.92
102_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1.50	4.92	1.43	-3.50	5.77
102_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5.70	6.69	3.11	-1.64	7.56
102_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9.80	6.52	2.93	-1.81	7.38
102_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13.50	3.97	0.35	-4.31	4.85
102_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17.00	3.84	0.23	-4.43	4.72
102_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20.60	2.57	-1.04	-5.71	3.45
102A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24.20	1.51	-2.11	-6.79	2.38
102A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28.10	1.87	-1.73	-6.41	2.75
102A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31.40	7.48	3.89	-0.84	8.35
103_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1.50	5.75	2.19	-2.59	6.62
103_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5.70	7.07	3.49	-1.27	7.93
103_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9.80	6.59	3.02	-1.75	7.45
103_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13.90	3.47	-0.15	-4.82	4.34
103_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17.00	2.79	-0.82	-5.50	3.67
103_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20.60	2.29	-1.32	-6.00	3.17
103A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24.20	2.03	-1.58	-6.27	2.90
103A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28.10	7.73	4.10	-0.55	8.61
103A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31.40	9.26	5.66	0.96	10.13
104_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1.50	7.78	4.18	-0.54	8.65
104_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5.70	8.50	4.91	0.19	9.37
104_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9.80	7.55	3.96	-0.75	8.43
104_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13.50	6.52	2.90	-1.77	7.39
104_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17.00	6.29	2.66	-1.99	7.17
104_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20.60	6.67	3.05	-1.60	7.55
104A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24.20	5.84	2.22	-2.43	6.72
104A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28.10	10.55	6.92	2.28	11.43
104A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31.40	11.57	7.98	3.28	12.45
104A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34.60	13.33	9.77	4.99	14.20
104A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37.80	14.21	10.65	5.88	15.08
104A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41.10	14.76	11.20	6.43	15.63
104B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44.50	15.72	12.14	7.39	16.59
104B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47.50	15.94	12.36	7.62	16.81
104B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50.80	16.23	12.64	7.90	17.09
104B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53.80	16.38	12.79	8.05	17.24
104B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57.00	16.51	12.93	8.20	17.38
105_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1.50	4.67	1.10	-3.66	5.54
105_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5.70	6.29	2.71	-2.03	7.16
105_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9.80	4.44	0.83	-3.88	5.30
105_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13.50	3.35	-0.25	-4.97	4.22
105_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17.00	2.41	-1.20	-5.88	3.29
105_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20.60	2.68	-0.93	-5.60	3.56
105A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24.20	2.02	-1.58	-6.27	2.90
105A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28.10	11.70	8.07	3.43	12.58
105A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31.40	12.35	8.72	4.08	13.23
105A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34.60	12.75	9.12	4.48	13.63
105A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37.80	13.06	9.43	4.79	13.94
105A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41.10	13.38	9.74	5.10	14.26
105B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44.50	13.16	9.54	4.90	14.05
105B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47.50	13.66	10.03	5.39	14.54
105B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50.80	14.83	11.19	6.55	15.71
105B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53.80	15.36	11.74	7.10	16.25
105B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57.00	15.85	12.21	7.58	16.73
106_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1.50	7.70	4.07	-0.56	8.59
106_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5.70	5.23	1.63	-3.06	6.11
106_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9.80	4.05	0.44	-4.25	4.92
106_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13.50	4.76	1.15	-3.53	5.64
106_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17.00	3.89	0.29	-4.40	4.77
106_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20.60	4.21	0.61	-4.08	5.09
106A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24.20	4.13	0.52	-4.16	5.01
106A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28.10	12.40	8.90	4.01	13.26
106A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31.40	13.16	9.66	4.77	14.02
106A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34.60	13.63	10.12	5.24	14.49
106A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37.80	13.98	10.47	5.60	14.84

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: K3K7 | VL
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Stationsplein
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
106A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41.10	14.41	10.89	6.03	15.27
106B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44.50	15.66	12.10	7.30	16.52
106B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47.50	16.17	12.62	7.83	17.04
106B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50.80	16.59	13.02	8.25	17.45
106B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53.80	16.90	13.32	8.55	17.76
106B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57.00	17.01	13.44	8.67	17.87
107_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	5.70	26.11	22.51	17.82	26.99
107_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	9.80	30.71	27.13	22.40	31.58
107_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	13.50	33.65	30.04	25.35	34.52
107_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	17.00	34.16	30.53	25.90	35.05
107_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	20.60	33.01	29.38	24.75	33.90
107A_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	24.20	32.86	29.22	24.59	33.74
107A_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	28.10	32.93	29.29	24.66	33.81
107A_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	31.40	32.92	29.29	24.66	33.81
107A_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	34.60	32.91	29.27	24.64	33.79
107A_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	37.80	32.91	29.28	24.65	33.80
107A_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	41.10	32.90	29.27	24.64	33.79
107B_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	44.50	33.04	29.40	24.77	33.92
107B_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	47.50	33.03	29.39	24.76	33.91
107B_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	50.80	33.03	29.39	24.76	33.91
107B_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	53.80	33.03	29.39	24.76	33.91
107B_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	57.00	33.01	29.38	24.75	33.90
108_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	1.50	42.77	39.15	34.49	43.65
108_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	5.70	43.92	40.29	35.66	44.81
108_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	9.80	44.69	41.06	36.43	45.58
108_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	13.50	44.95	41.32	36.68	45.83
108_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	17.00	44.96	41.32	36.69	45.84
108_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	20.60	44.82	41.18	36.55	45.70
108A_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	24.20	45.07	41.43	36.80	45.95
108A_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	28.10	44.97	41.35	36.71	45.86
108A_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	31.40	44.90	41.26	36.62	45.78
108A_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	34.60	44.79	41.17	36.53	45.68
108A_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	37.80	44.68	41.06	36.42	45.57
108A_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	41.10	44.57	40.95	36.31	45.46
108B_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	44.50	44.57	40.94	36.30	45.45
108B_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	47.50	44.47	40.83	36.19	45.35
108B_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	50.80	44.32	40.69	36.06	45.21
108B_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	53.80	44.21	40.57	35.94	45.09
108B_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	57.00	44.04	40.41	35.78	44.93
109_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1.50	42.96	39.32	34.69	43.84
109_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5.70	44.58	40.94	36.31	45.46
109_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9.80	45.16	41.53	36.90	46.05
109_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13.50	45.29	41.65	37.02	46.17
109_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17.00	45.27	41.63	37.00	46.15
109_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20.60	45.23	41.59	36.96	46.11
109A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24.20	45.06	41.43	36.80	45.95
109A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28.10	44.96	41.33	36.69	45.84
109A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31.40	44.87	41.24	36.60	45.75
109A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34.60	44.66	41.03	36.40	45.55
109A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37.80	44.53	40.90	36.27	45.42
109A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41.10	44.40	40.78	36.14	45.29
109B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44.50	44.18	40.55	35.92	45.07
109B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47.50	44.08	40.45	35.82	44.97
109B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50.80	43.98	40.34	35.71	44.86
109B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53.80	43.89	40.27	35.63	44.78
109B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57.00	43.89	40.26	35.60	44.76
110_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1.50	42.78	39.15	34.52	43.67
110_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5.70	43.98	40.34	35.71	44.86
110_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9.80	44.27	40.63	36.00	45.15
110_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13.50	44.29	40.67	36.03	45.18
110_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17.00	44.27	40.64	36.00	45.15
110_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20.60	44.23	40.60	35.97	45.12
110A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24.20	43.97	40.33	35.70	44.85
110A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28.10	43.93	40.29	35.65	44.81
110A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31.40	43.71	40.10	35.44	44.59
110A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34.60	43.53	39.91	35.24	44.40
110A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37.80	43.31	39.68	35.04	44.19
110A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41.10	43.08	39.45	34.82	43.97
110B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44.50	42.69	39.05	34.42	43.57
110B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47.50	42.61	38.98	34.34	43.49
110B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50.80	42.53	38.90	34.27	43.42
110B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53.80	42.48	38.85	34.22	43.37

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: K3K7 | VL
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Stationsplein
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
110B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57.00	42.42	38.80	34.16	43.31
111_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1.50	40.29	36.65	32.02	41.17
111_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5.70	41.98	38.34	33.71	42.86
111_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9.80	42.35	38.72	34.09	43.24
111_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13.50	42.49	38.86	34.23	43.38
111_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17.00	42.47	38.83	34.20	43.35
111_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20.60	42.44	38.81	34.18	43.33
111A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24.20	41.81	38.18	33.54	42.69
111A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28.10	41.76	38.12	33.49	42.64
111A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31.40	41.79	38.16	33.51	42.67
111A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34.60	41.70	38.09	33.43	42.58
111A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37.80	41.53	37.90	33.27	42.42
111A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41.10	41.65	38.02	33.39	42.54
111B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44.50	41.43	37.80	33.17	42.32
111B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47.50	41.43	37.79	33.16	42.31
111B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50.80	41.37	37.74	33.11	42.26
111B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53.80	41.31	37.68	33.05	42.20
111B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57.00	41.25	37.61	32.97	42.13
112_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1.50	37.85	34.22	29.58	38.73
112_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5.70	40.04	36.41	31.77	40.92
112_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9.80	40.71	37.08	32.44	41.59
112_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13.50	40.93	37.30	32.67	41.82
112_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17.00	40.93	37.30	32.67	41.82
112_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20.60	40.93	37.29	32.66	41.81
112A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24.20	40.11	36.49	31.85	41.00
112A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28.10	40.07	36.44	31.80	40.95
112A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31.40	40.07	36.44	31.81	40.96
113_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1.50	33.95	30.32	25.68	34.83
113_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5.70	36.35	32.72	28.09	37.24
113_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9.80	37.46	33.83	29.20	38.35
113_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13.50	37.73	34.10	29.47	38.62
113_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17.00	37.79	34.16	29.52	38.67
113_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20.60	37.76	34.12	29.48	38.64
113A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24.20	37.80	34.16	29.52	38.68
113A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28.10	37.77	34.13	29.49	38.65
113A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31.40	37.87	34.24	29.61	38.76
114_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1.50	31.66	28.04	23.40	32.55
114_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5.70	33.43	29.79	25.16	34.31
114_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9.80	34.63	31.00	26.36	35.51
114_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13.50	35.17	31.54	26.90	36.05
114_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17.00	35.23	31.60	26.97	36.12
114_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20.60	35.25	31.62	26.98	36.13
114A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24.20	34.20	30.57	25.93	35.08
114A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28.10	34.25	30.63	25.99	35.14
114A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31.40	34.52	30.90	26.26	35.41
115_A	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	1.50	21.96	18.34	13.69	22.84
115_B	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	5.70	22.14	18.52	13.87	23.02
115_C	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	9.80	23.51	19.89	15.24	24.39
115_D	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	13.50	24.54	20.91	16.25	25.41
115_E	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	17.00	13.27	9.82	4.77	14.09
115_F	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	20.60	12.57	9.09	4.09	13.40
115A_A	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	24.20	1.96	-1.68	-6.30	2.84
115A_B	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	28.10	-4.49	-8.13	-12.76	-3.61
115A_C	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	31.40	-4.56	-8.20	-12.83	-3.68
116_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	37.80	22.15	19.18	13.17	22.90
116_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	41.10	9.43	5.79	1.16	10.31
116A_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	44.50	--	--	--	--
116A_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	47.50	--	--	--	--
116A_C	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	50.80	--	--	--	--
116A_D	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	53.80	--	--	--	--
116A_E	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	57.00	--	--	--	--
117_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	37.80	-13.98	-17.61	-22.24	-13.09
117_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	41.10	--	--	--	--
117A_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	44.50	--	--	--	--
117A_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	47.50	--	--	--	--
117A_C	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	50.80	--	--	--	--
117A_D	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	53.80	--	--	--	--
117A_E	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	57.00	--	--	--	--

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: K3K7 | VL
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: 30 km/uurwegen
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
101_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1.50	14.91	11.57	4.99	15.26
101_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5.70	15.31	11.75	5.60	15.68
101_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9.80	15.48	11.94	5.74	15.84
101_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13.50	15.02	11.55	5.15	15.36
101_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17.00	14.66	11.18	4.81	15.00
101_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20.60	13.29	9.95	3.22	13.59
101A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24.20	9.79	6.40	-0.09	10.14
101A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28.10	7.60	3.91	-1.83	8.04
101A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31.40	8.86	5.19	-0.65	9.27
102_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1.50	14.18	10.92	4.16	14.52
102_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5.70	14.71	11.22	4.90	15.06
102_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9.80	15.09	11.63	5.22	15.43
102_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13.50	14.63	11.18	4.71	14.95
102_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17.00	14.80	11.37	4.85	15.12
102_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20.60	12.78	9.52	2.57	13.06
102A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24.20	11.77	8.47	1.71	12.09
102A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28.10	8.36	4.69	-1.16	8.77
102A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31.40	9.36	5.64	-0.09	9.78
103_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1.50	12.89	9.71	2.72	13.20
103_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5.70	14.19	10.79	4.20	14.50
103_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9.80	14.39	11.01	4.36	14.70
103_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13.90	13.21	9.83	3.19	13.52
103_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17.00	13.53	10.16	3.46	13.83
103_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20.60	12.99	9.69	2.81	13.27
103A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24.20	12.08	8.75	1.98	12.38
103A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28.10	13.82	9.29	5.30	14.44
103A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31.40	15.61	11.05	7.09	16.23
104_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1.50	15.08	11.63	5.26	15.44
104_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5.70	16.22	12.73	6.38	16.56
104_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9.80	16.20	12.72	6.32	16.53
104_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13.50	14.87	11.37	5.02	15.21
104_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17.00	14.92	11.44	5.04	15.25
104_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20.60	14.45	10.93	4.63	14.79
104A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24.20	13.40	10.04	3.31	13.69
104A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28.10	15.58	11.95	6.17	16.03
104A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31.40	16.89	13.34	7.37	17.32
104A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34.60	17.85	14.35	8.27	18.27
104A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37.80	18.76	15.31	9.13	19.18
104A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41.10	20.67	17.36	10.94	21.09
104B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44.50	22.18	18.81	12.57	22.62
104B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47.50	21.25	17.69	11.85	21.72
104B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50.80	19.76	15.79	10.76	20.29
104B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53.80	19.92	15.92	10.96	20.46
104B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57.00	20.09	16.05	11.16	20.64
105_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1.50	13.83	10.50	3.77	14.14
105_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5.70	15.32	11.90	5.35	15.64
105_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9.80	15.26	11.83	5.26	15.56
105_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13.50	13.18	9.87	3.04	13.47
105_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17.00	12.87	9.54	2.71	13.15
105_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20.60	13.09	9.76	2.95	13.37
105A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24.20	12.40	9.04	2.30	12.69
105A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28.10	16.39	12.63	7.17	16.88
105A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31.40	17.26	13.51	7.99	17.74
105A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34.60	18.47	14.67	9.25	18.96
105A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37.80	19.75	16.05	10.44	20.22
105A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41.10	21.61	18.15	12.11	22.07
105B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44.50	22.31	18.87	12.78	22.76
105B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47.50	19.62	15.58	10.68	20.16
105B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50.80	19.51	15.33	10.69	20.07
105B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53.80	19.65	15.43	10.86	20.22
105B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57.00	19.76	15.49	11.01	20.34
106_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1.50	13.86	10.64	3.66	14.15
106_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5.70	15.34	11.96	5.32	15.65
106_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9.80	15.49	11.95	5.70	15.84
106_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13.50	14.39	10.85	4.66	14.76
106_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17.00	13.98	10.46	4.21	14.34
106_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20.60	14.17	10.63	4.44	14.54
106A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24.20	11.79	8.41	1.85	12.12
106A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28.10	17.07	13.23	7.90	17.57
106A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31.40	18.34	14.44	9.23	18.85
106A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34.60	19.26	15.38	10.10	19.75
106A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37.80	20.77	17.11	11.44	21.25

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: K3K7 | VL
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: 30 km/uurwegen
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
106A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41.10	22.34	18.87	12.84	22.80
106B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44.50	20.74	17.23	11.27	21.20
106B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47.50	18.57	14.54	9.60	19.10
106B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50.80	18.66	14.58	9.74	19.20
106B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53.80	18.84	14.75	9.94	19.39
106B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57.00	18.69	14.61	9.77	19.23
107_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	5.70	30.11	25.65	21.59	30.74
107_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	9.80	32.84	28.47	24.25	33.46
107_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	13.50	34.63	30.19	26.06	35.25
107_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	17.00	34.57	29.77	26.23	35.23
107_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	20.60	33.80	29.02	25.46	34.46
107A_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	24.20	33.81	29.00	25.48	34.47
107A_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	28.10	34.61	29.80	26.30	35.28
107A_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	31.40	35.86	31.07	27.51	36.51
107A_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	34.60	36.21	31.43	27.85	36.86
107A_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	37.80	36.67	31.89	28.29	37.31
107A_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	41.10	37.28	32.51	28.88	37.92
107B_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	44.50	37.38	32.60	29.00	38.02
107B_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	47.50	37.54	32.75	29.17	38.18
107B_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	50.80	37.63	32.83	29.30	38.29
107B_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	53.80	37.66	32.84	29.33	38.32
107B_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	57.00	37.58	32.77	29.26	38.24
108_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	1.50	45.12	40.54	36.63	45.75
108_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	5.70	46.32	41.66	37.89	46.96
108_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	9.80	47.42	42.77	38.98	48.06
108_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	13.50	47.58	42.96	39.13	48.22
108_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	17.00	47.54	42.89	39.10	48.18
108_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	20.60	47.55	42.91	39.10	48.18
108A_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	24.20	47.85	43.23	39.39	48.48
108A_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	28.10	47.90	43.28	39.43	48.53
108A_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	31.40	47.88	43.27	39.41	48.51
108A_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	34.60	47.88	43.27	39.40	48.51
108A_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	37.80	47.87	43.26	39.39	48.50
108A_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	41.10	47.80	43.19	39.33	48.43
108B_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	44.50	47.84	43.22	39.38	48.47
108B_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	47.50	47.74	43.13	39.28	48.38
108B_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	50.80	47.56	42.93	39.12	48.20
108B_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	53.80	47.47	42.83	39.02	48.10
108B_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	57.00	47.30	42.65	38.87	47.94
109_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1.50	45.61	40.99	37.16	46.25
109_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5.70	47.02	42.37	38.58	47.66
109_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9.80	48.03	43.39	39.59	48.67
109_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13.50	48.10	43.47	39.64	48.73
109_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17.00	48.09	43.47	39.62	48.72
109_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20.60	48.11	43.50	39.63	48.74
109A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24.20	48.00	43.39	39.52	48.63
109A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28.10	48.04	43.44	39.57	48.67
109A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31.40	47.94	43.37	39.44	48.57
109A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34.60	47.94	43.39	39.42	48.56
109A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37.80	47.96	43.44	39.43	48.58
109A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41.10	47.95	43.44	39.41	48.57
109B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44.50	47.84	43.35	39.27	48.45
109B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47.50	47.78	43.31	39.21	48.39
109B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50.80	47.71	43.25	39.13	48.32
109B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53.80	47.63	43.17	39.04	48.24
109B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57.00	47.53	43.10	38.92	48.13
110_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1.50	45.64	40.85	37.30	46.30
110_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5.70	46.94	42.14	38.59	47.59
110_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9.80	47.28	42.49	38.92	47.93
110_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13.50	47.29	42.52	38.93	47.94
110_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17.00	47.29	42.54	38.91	47.94
110_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20.60	47.28	42.55	38.89	47.93
110A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24.20	47.11	42.39	38.70	47.75
110A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28.10	47.06	42.39	38.62	47.69
110A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31.40	47.00	42.40	38.52	47.63
110A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34.60	46.93	42.37	38.42	47.55
110A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37.80	46.91	42.41	38.36	47.53
110A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41.10	46.97	42.49	38.38	47.57
110B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44.50	46.98	42.60	38.33	47.58
110B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47.50	46.99	42.61	38.34	47.59
110B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50.80	47.07	42.73	38.39	47.66
110B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53.80	47.17	42.86	38.45	47.75

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: K3K7 | VL
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: 30 km/uurwegen
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
110B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57.00	47.08	42.76	38.38	47.67
111_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1.50	43.26	38.48	34.89	43.91
111_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5.70	44.95	40.16	36.60	45.60
111_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9.80	45.56	40.78	37.20	46.21
111_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13.50	45.62	40.86	37.24	46.27
111_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17.00	45.62	40.89	37.23	46.27
111_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20.60	45.63	40.91	37.22	46.27
111A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24.20	45.16	40.48	36.73	45.80
111A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28.10	45.35	40.78	36.84	45.97
111A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31.40	45.38	40.83	36.85	46.00
111A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34.60	45.45	40.98	36.87	46.06
111A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37.80	45.60	41.17	36.98	46.20
111A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41.10	45.76	41.38	37.09	46.35
111B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44.50	46.08	41.86	37.30	46.65
111B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47.50	46.18	41.95	37.40	46.75
111B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50.80	46.33	42.12	37.52	46.89
111B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53.80	46.42	42.22	37.60	46.98
111B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57.00	46.46	42.26	37.63	47.02
112_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1.50	40.75	36.02	32.33	41.38
112_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5.70	43.12	38.35	34.75	43.77
112_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9.80	44.03	39.27	35.66	44.68
112_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13.50	44.19	39.45	35.79	44.83
112_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17.00	44.21	39.49	35.79	44.84
112_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20.60	44.23	39.55	35.79	44.86
112A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24.20	43.72	39.12	35.22	44.34
112A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28.10	44.03	39.58	35.44	44.64
112A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31.40	44.25	39.87	35.60	44.85
113_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1.50	37.00	32.39	28.44	37.59
113_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5.70	39.64	34.96	31.20	40.27
113_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9.80	40.78	36.11	32.34	41.41
113_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13.50	41.30	36.68	32.81	41.92
113_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17.00	41.44	36.88	32.91	42.05
113_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20.60	41.54	37.03	32.96	42.14
113A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24.20	41.78	37.33	33.15	42.37
113A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28.10	42.14	37.85	33.41	42.72
113A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31.40	42.70	38.57	33.84	43.26
114_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1.50	34.97	30.48	26.32	35.55
114_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5.70	36.85	32.32	28.27	37.45
114_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9.80	38.19	33.66	29.60	38.79
114_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13.50	39.11	34.64	30.47	39.70
114_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17.00	39.42	35.02	30.73	40.00
114_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20.60	39.51	35.18	30.75	40.07
114A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24.20	39.00	34.78	30.11	39.53
114A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28.10	40.13	36.24	31.02	40.64
114A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31.40	41.15	37.41	31.91	41.64
115_A	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	1.50	27.54	23.55	18.38	28.01
115_B	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	5.70	28.18	24.24	18.96	28.64
115_C	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	9.80	29.77	25.83	20.53	30.22
115_D	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	13.50	31.22	27.35	21.91	31.66
115_E	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	17.00	29.71	26.55	19.37	29.97
115_F	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	20.60	29.59	26.47	19.14	29.83
115A_A	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	24.20	29.68	26.57	19.18	29.91
115A_B	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	28.10	30.12	27.02	19.63	30.36
115A_C	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	31.40	32.83	29.86	22.53	33.15
116_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	37.80	35.15	32.18	24.86	35.48
116_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	41.10	36.54	33.59	26.28	36.88
116A_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	44.50	37.38	34.42	27.10	37.71
116A_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	47.50	37.68	34.71	27.39	38.01
116A_C	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	50.80	36.17	33.17	25.85	36.48
116A_D	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	53.80	36.62	33.63	26.31	36.93
116A_E	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	57.00	37.06	34.07	26.75	37.37
117_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	37.80	36.32	33.36	26.04	36.65
117_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	41.10	36.36	33.38	26.05	36.68
117A_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	44.50	37.21	34.22	26.89	37.52
117A_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	47.50	36.68	33.67	26.34	36.98
117A_C	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	50.80	37.06	34.06	26.74	37.37
117A_D	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	53.80	37.53	34.54	27.22	37.84
117A_E	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	57.00	37.43	34.43	27.11	37.74

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: K3K7 | VL
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Overige wegen
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
101_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1.50	16.39	13.03	7.78	17.19
101_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5.70	13.87	10.72	4.80	14.54
101_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9.80	14.79	11.56	5.80	15.48
101_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13.50	14.59	11.36	5.59	15.27
101_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17.00	9.96	6.57	1.19	10.69
101_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20.60	9.69	6.32	0.85	10.40
101A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24.20	8.15	4.78	-0.63	8.88
101A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28.10	2.54	-0.46	-6.87	3.13
101A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31.40	-24.57	-28.21	-32.83	-23.69
102_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1.50	12.29	8.65	4.02	13.17
102_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5.70	3.37	-0.57	-4.72	4.27
102_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9.80	10.99	7.82	1.88	11.65
102_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13.50	11.60	8.46	2.47	12.26
102_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17.00	12.34	9.23	3.19	13.00
102_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20.60	13.38	10.31	4.20	14.03
102A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24.20	14.35	11.42	5.05	14.99
102A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28.10	3.94	1.12	-5.78	4.47
102A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31.40	-24.56	-28.20	-32.82	-23.68
103_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1.50	12.74	8.47	3.12	13.00
103_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5.70	28.81	26.14	19.07	29.37
103_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9.80	11.52	8.65	1.98	12.10
103_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13.90	11.22	8.28	1.72	11.80
103_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17.00	11.77	8.84	2.25	12.34
103_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20.60	12.70	9.80	3.17	13.28
103A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24.20	14.02	11.14	4.63	14.65
103A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28.10	17.00	14.27	7.47	17.62
103A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31.40	-11.42	-15.06	-19.69	-10.54
104_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1.50	3.13	-0.24	-5.89	3.78
104_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5.70	28.51	25.86	18.80	29.09
104_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9.80	10.11	7.20	0.64	10.70
104_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13.50	9.88	6.88	0.52	10.49
104_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17.00	10.14	7.15	0.77	10.75
104_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20.60	10.63	7.65	1.24	11.23
104A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24.20	9.60	6.62	0.20	10.20
104A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28.10	11.68	8.86	2.22	12.30
104A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31.40	11.75	9.00	2.25	12.37
104A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34.60	--	--	--	--
104A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37.80	--	--	--	--
104A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41.10	--	--	--	--
104B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44.50	--	--	--	--
104B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47.50	--	--	--	--
104B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50.80	--	--	--	--
104B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53.80	--	--	--	--
104B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57.00	--	--	--	--
105_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1.50	-5.00	-8.75	-13.18	-4.10
105_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5.70	28.19	25.36	18.63	28.77
105_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9.80	7.32	4.37	-2.06	7.93
105_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13.50	8.99	5.97	-0.30	9.62
105_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17.00	8.86	5.82	-0.41	9.49
105_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20.60	8.73	5.69	-0.52	9.37
105A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24.20	7.98	4.91	-1.30	8.60
105A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28.10	5.84	2.81	-3.57	6.42
105A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31.40	-2.79	-6.20	-11.57	-2.06
105A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34.60	-10.54	-14.58	-18.50	-9.60
105A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37.80	-17.32	-20.95	-25.58	-16.43
105A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41.10	--	--	--	--
105B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44.50	--	--	--	--
105B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47.50	--	--	--	--
105B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50.80	--	--	--	--
105B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53.80	--	--	--	--
105B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57.00	--	--	--	--
106_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1.50	1.36	-2.75	-6.53	2.32
106_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5.70	4.27	1.11	-4.74	4.96
106_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9.80	6.94	3.68	-1.95	7.66
106_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13.50	10.15	6.93	1.17	10.84
106_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17.00	10.11	6.86	1.17	10.81
106_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20.60	10.10	6.82	1.20	10.81
106A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24.20	7.94	4.67	-1.00	8.64
106A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28.10	3.40	0.43	-5.98	4.01
106A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31.40	-2.49	-5.44	-11.87	-1.88
106A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34.60	-13.65	-17.60	-21.68	-12.73
106A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37.80	-17.76	-21.39	-26.02	-16.87

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: K3K7 | VL
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Overige wegen
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
106A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41.10	--	--	--	--
106B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44.50	--	--	--	--
106B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47.50	--	--	--	--
106B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50.80	--	--	--	--
106B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53.80	--	--	--	--
106B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57.00	--	--	--	--
107_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	5.70	9.41	5.81	0.98	10.23
107_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	9.80	9.10	5.56	0.57	9.89
107_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	13.50	11.26	7.80	2.62	12.03
107_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	17.00	11.42	7.91	2.84	12.20
107_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	20.60	11.69	8.12	3.17	12.48
107A_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	24.20	8.70	5.12	0.19	9.50
107A_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	28.10	5.06	1.75	-3.81	5.77
107A_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	31.40	2.23	-1.09	-6.62	2.95
107A_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	34.60	-1.22	-5.17	-9.31	-0.32
107A_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	37.80	-4.54	-8.28	-12.91	-3.72
107A_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	41.10	--	--	--	--
107B_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	44.50	--	--	--	--
107B_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	47.50	--	--	--	--
107B_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	50.80	--	--	--	--
107B_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	53.80	--	--	--	--
107B_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	57.00	--	--	--	--
108_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	1.50	16.95	13.88	7.54	17.53
108_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	5.70	17.07	14.09	7.49	17.61
108_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	9.80	16.91	13.93	7.33	17.45
108_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	13.50	16.65	13.65	7.21	17.23
108_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	17.00	20.08	17.34	10.58	20.70
108_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	20.60	20.46	17.68	11.00	21.09
108A_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	24.20	21.99	19.16	12.56	22.61
108A_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	28.10	22.28	19.44	12.89	22.92
108A_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	31.40	22.40	19.55	13.00	23.03
108A_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	34.60	13.58	9.68	5.42	14.46
108A_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	37.80	5.50	1.90	-3.02	6.29
108A_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	41.10	--	--	--	--
108B_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	44.50	--	--	--	--
108B_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	47.50	--	--	--	--
108B_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	50.80	--	--	--	--
108B_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	53.80	--	--	--	--
108B_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	57.00	--	--	--	--
109_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1.50	22.51	19.48	13.06	23.08
109_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5.70	22.88	19.85	13.43	23.45
109_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9.80	23.76	20.74	14.30	24.33
109_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13.50	25.27	22.26	15.79	25.84
109_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17.00	27.43	24.41	18.13	28.05
109_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20.60	30.65	27.56	21.55	31.33
109A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24.20	31.29	28.07	22.34	31.99
109A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28.10	32.43	29.19	23.49	33.13
109A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31.40	34.33	31.21	25.24	35.00
109A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34.60	35.06	31.93	25.95	35.73
109A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37.80	35.75	32.65	26.62	36.41
109A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41.10	36.47	33.42	27.29	37.13
109B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44.50	37.13	34.11	27.91	37.78
109B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47.50	37.42	34.41	28.17	38.06
109B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50.80	38.29	35.36	28.98	38.93
109B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53.80	38.84	35.95	29.49	39.48
109B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57.00	39.11	36.23	29.75	39.75
110_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1.50	24.57	21.67	14.98	25.13
110_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5.70	26.40	23.58	16.78	26.97
110_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9.80	26.94	24.10	17.33	27.50
110_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13.50	28.30	25.44	18.70	28.86
110_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17.00	30.55	27.63	21.13	31.16
110_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20.60	33.00	30.02	23.72	33.64
110A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24.20	32.58	29.33	23.61	33.27
110A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28.10	34.93	31.82	25.79	35.59
110A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31.40	35.99	32.92	26.78	36.63
110A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34.60	36.64	33.59	27.42	37.28
110A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37.80	37.79	34.82	28.51	38.43
110A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41.10	38.37	35.43	29.06	39.01
110B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44.50	38.82	35.89	29.50	39.46
110B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47.50	39.16	36.25	29.82	39.80
110B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50.80	40.17	37.32	30.77	40.80
110B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53.80	40.81	38.00	31.38	41.44

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: K3K7 | VL
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Overige wegen
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
110B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57.00	41.04	38.23	31.60	41.67
111_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1.50	23.86	20.95	14.36	24.44
111_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5.70	26.45	23.65	16.90	27.04
111_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9.80	26.91	24.05	17.39	27.50
111_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13.50	28.03	25.11	18.59	28.63
111_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17.00	29.89	26.68	20.87	30.57
111_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20.60	31.87	28.59	22.93	32.56
111A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24.20	34.73	31.59	25.65	35.40
111A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28.10	35.78	32.59	26.69	36.44
111A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31.40	36.70	33.58	27.54	37.35
111A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34.60	37.67	34.63	28.45	38.32
111A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37.80	38.33	35.33	29.08	38.98
111A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41.10	38.74	35.76	29.47	39.38
111B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44.50	39.20	36.24	29.90	39.84
111B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47.50	39.51	36.58	30.20	40.15
111B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50.80	40.31	37.43	30.94	40.94
111B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53.80	40.52	37.65	31.14	41.15
111B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57.00	40.61	37.75	31.22	41.24
112_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1.50	27.91	25.10	18.23	28.46
112_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5.70	31.28	28.55	21.60	31.85
112_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9.80	31.67	28.90	22.00	32.23
112_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13.50	32.67	29.87	23.03	33.23
112_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17.00	34.41	31.50	24.99	35.02
112_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20.60	36.75	33.88	27.35	37.38
112A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24.20	39.36	36.53	29.94	39.99
112A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28.10	37.86	34.83	28.60	38.50
112A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31.40	38.01	34.97	28.76	38.65
113_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1.50	22.98	19.92	13.70	23.60
113_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5.70	23.45	20.32	14.25	24.08
113_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9.80	25.20	22.04	16.00	25.83
113_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13.50	27.05	23.77	18.04	27.72
113_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17.00	30.51	26.81	22.02	31.29
113_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20.60	33.35	29.78	24.76	34.12
113A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24.20	35.32	31.91	26.59	36.06
113A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28.10	34.97	31.40	26.35	35.72
113A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31.40	33.46	29.58	25.06	34.24
114_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1.50	29.74	26.95	20.02	30.28
114_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5.70	33.69	30.97	24.00	34.26
114_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9.80	34.32	31.58	24.62	34.88
114_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13.50	35.45	32.69	25.78	36.01
114_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17.00	37.18	34.33	27.70	37.78
114_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20.60	39.91	37.09	30.45	40.53
114A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24.20	41.23	38.39	31.80	41.85
114A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28.10	39.97	36.99	30.63	40.59
114A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31.40	40.19	37.22	30.87	40.82
115_A	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	1.50	24.82	21.96	15.18	25.37
115_B	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	5.70	25.95	23.06	16.28	26.48
115_C	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	9.80	28.30	25.40	18.63	28.83
115_D	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	13.50	31.30	28.37	21.73	31.86
115_E	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	17.00	37.76	34.85	28.38	38.38
115_F	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	20.60	40.80	37.90	31.41	41.42
115A_A	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	24.20	42.53	39.72	33.05	43.14
115A_B	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	28.10	42.09	39.22	32.66	42.71
115A_C	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	31.40	41.22	38.29	31.86	41.84
116_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	37.80	28.72	25.51	19.61	29.37
116_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	41.10	33.30	30.05	24.34	33.99
116A_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	44.50	38.13	35.15	28.88	38.78
116A_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	47.50	39.17	36.24	29.86	39.81
116A_C	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	50.80	39.46	36.53	30.12	40.09
116A_D	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	53.80	39.61	36.68	30.26	40.24
116A_E	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	57.00	40.20	37.32	30.81	40.83
117_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	37.80	32.33	28.76	23.64	33.06
117_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	41.10	35.83	32.56	26.89	36.53
117A_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	44.50	39.04	36.08	29.75	39.68
117A_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	47.50	39.44	36.51	30.12	40.08
117A_C	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	50.80	40.03	37.13	30.66	40.66
117A_D	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	53.80	40.50	37.64	31.10	41.13
117A_E	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	57.00	40.68	37.83	31.28	41.31

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: K3K7 | VL
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Wegen
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
101_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1.50	46.42	43.70	36.66	46.97
101_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5.70	49.95	47.21	40.17	50.49
101_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9.80	51.69	48.96	41.90	52.22
101_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13.50	52.21	49.48	42.44	52.75
101_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17.00	52.37	49.62	42.57	52.90
101_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20.60	52.53	49.81	42.75	53.07
101A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24.20	52.67	49.94	42.89	53.21
101A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28.10	52.65	49.91	42.87	53.19
101A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31.40	52.58	49.84	42.81	53.12
102_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1.50	45.62	42.92	35.89	46.18
102_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5.70	49.33	46.63	39.59	49.89
102_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9.80	51.08	48.37	41.33	51.63
102_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13.50	51.62	48.92	41.88	52.18
102_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17.00	51.83	49.10	42.06	52.37
102_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20.60	51.87	49.15	42.11	52.42
102A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24.20	52.02	49.30	42.27	52.57
102A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28.10	52.04	49.32	42.28	52.59
102A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31.40	51.99	49.28	42.25	52.54
103_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1.50	45.38	42.68	35.66	45.94
103_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5.70	49.12	46.43	39.40	49.69
103_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9.80	50.78	48.10	41.06	51.35
103_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13.90	51.32	48.59	41.56	51.86
103_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17.00	51.52	48.80	41.77	52.07
103_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20.60	51.54	48.84	41.82	52.10
103A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24.20	51.61	48.90	41.89	52.17
103A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28.10	51.61	48.91	41.87	52.17
103A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31.40	51.57	48.87	41.83	52.13
104_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1.50	45.00	42.30	35.29	45.57
104_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5.70	48.58	45.90	38.88	49.15
104_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9.80	50.15	47.47	40.44	50.72
104_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13.50	50.70	48.00	40.99	51.27
104_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17.00	50.90	48.21	41.18	51.47
104_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20.60	50.95	48.27	41.24	51.52
104A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24.20	51.09	48.42	41.37	51.66
104A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28.10	51.06	48.36	41.34	51.62
104A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31.40	51.07	48.40	41.34	51.64
104A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34.60	51.01	48.33	41.30	51.58
104A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37.80	50.93	48.25	41.21	51.50
104A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41.10	50.83	48.13	41.10	51.39
104B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44.50	50.80	48.10	41.07	51.36
104B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47.50	50.69	47.99	40.96	51.25
104B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50.80	50.60	47.89	40.87	51.16
104B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53.80	50.51	47.82	40.78	51.07
104B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57.00	50.42	47.73	40.69	50.98
105_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1.50	44.90	42.23	35.21	45.48
105_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5.70	48.21	45.52	38.51	48.78
105_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9.80	49.73	47.04	40.02	50.30
105_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13.50	50.32	47.63	40.61	50.89
105_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17.00	50.60	47.92	40.89	51.17
105_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20.60	50.78	48.10	41.07	51.35
105A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24.20	50.81	48.11	41.08	51.37
105A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28.10	50.76	48.08	41.05	51.33
105A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31.40	50.72	48.03	41.00	51.29
105A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34.60	50.65	47.97	40.94	51.22
105A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37.80	50.60	47.93	40.90	51.18
105A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41.10	50.56	47.87	40.84	51.13
105B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44.50	50.47	47.79	40.76	51.04
105B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47.50	50.39	47.70	40.69	50.96
105B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50.80	50.30	47.63	40.59	50.87
105B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53.80	50.23	47.56	40.52	50.80
105B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57.00	50.16	47.48	40.45	50.73
106_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1.50	44.65	41.97	34.96	45.23
106_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5.70	47.65	44.97	37.94	48.22
106_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9.80	49.12	46.44	39.41	49.69
106_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13.50	49.76	47.07	40.04	50.33
106_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17.00	50.08	47.39	40.37	50.65
106_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20.60	50.28	47.59	40.58	50.85
106A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24.20	50.33	47.64	40.61	50.90
106A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28.10	50.29	47.62	40.58	50.86
106A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31.40	50.24	47.56	40.53	50.81
106A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34.60	50.24	47.55	40.53	50.81
106A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37.80	50.22	47.52	40.49	50.78

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: K3K7 | VL
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Wegen
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
106A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41.10	50.15	47.46	40.44	50.72
106B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44.50	50.12	47.42	40.41	50.69
106B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47.50	50.06	47.38	40.34	50.63
106B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50.80	50.00	47.32	40.29	50.57
106B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53.80	49.93	47.25	40.21	50.50
106B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57.00	49.87	47.17	40.16	50.44
107_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	5.70	45.40	42.67	35.77	45.98
107_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	9.80	46.88	44.13	37.27	47.47
107_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	13.50	47.52	44.72	37.95	48.11
107_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	17.00	47.72	44.91	38.17	48.31
107_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	20.60	47.81	45.03	38.20	48.39
107A_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	24.20	47.92	45.14	38.32	48.50
107A_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	28.10	47.91	45.13	38.35	48.50
107A_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	31.40	47.96	45.14	38.41	48.55
107A_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	34.60	47.92	45.10	38.36	48.51
107A_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	37.80	47.95	45.09	38.40	48.53
107A_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	41.10	47.89	45.02	38.36	48.47
107B_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	44.50	47.95	45.07	38.42	48.53
107B_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	47.50	47.86	44.97	38.34	48.44
107B_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	50.80	47.79	44.89	38.28	48.37
107B_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	53.80	47.75	44.84	38.23	48.33
107B_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	57.00	47.69	44.78	38.17	48.27
108_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	1.50	47.98	44.05	39.38	48.67
108_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	5.70	48.80	44.75	40.32	49.52
108_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	9.80	49.79	45.73	41.30	50.50
108_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	13.50	50.04	46.00	41.53	50.75
108_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	17.00	50.05	45.99	41.54	50.76
108_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	20.60	50.09	46.07	41.56	50.80
108A_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	24.20	50.48	46.53	41.91	51.18
108A_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	28.10	50.65	46.74	42.05	51.35
108A_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	31.40	50.65	46.77	42.03	51.35
108A_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	34.60	50.59	46.69	41.97	51.28
108A_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	37.80	50.52	46.60	41.92	51.22
108A_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	41.10	50.47	46.56	41.85	51.16
108B_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	44.50	50.43	46.50	41.83	51.12
108B_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	47.50	50.37	46.46	41.76	51.06
108B_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	50.80	50.22	46.30	41.62	50.92
108B_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	53.80	50.18	46.28	41.56	50.87
108B_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	57.00	50.17	46.32	41.54	50.87
109_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1.50	47.94	43.86	39.46	48.66
109_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5.70	49.24	45.10	40.81	49.96
109_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9.80	50.09	45.92	41.66	50.81
109_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13.50	50.21	46.03	41.78	50.93
109_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17.00	50.24	46.08	41.78	50.95
109_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20.60	50.28	46.16	41.81	50.99
109A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24.20	50.36	46.32	41.83	51.06
109A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28.10	50.54	46.57	41.97	51.24
109A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31.40	50.55	46.61	41.94	51.24
109A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34.60	50.59	46.70	41.98	51.29
109A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37.80	50.66	46.79	42.02	51.35
109A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41.10	50.73	46.92	42.06	51.42
109B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44.50	50.83	47.07	42.11	51.51
109B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47.50	50.86	47.14	42.11	51.54
109B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50.80	50.93	47.24	42.17	51.61
109B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53.80	51.00	47.38	42.23	51.69
109B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57.00	51.08	47.50	42.28	51.76
110_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1.50	47.79	43.58	39.39	48.52
110_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5.70	49.00	44.76	40.62	49.73
110_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9.80	49.35	45.11	40.94	50.07
110_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13.50	49.44	45.21	41.01	50.15
110_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17.00	49.52	45.38	41.08	50.24
110_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20.60	49.67	45.58	41.16	50.37
110A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24.20	49.40	45.28	40.91	50.10
110A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28.10	49.49	45.45	40.97	50.20
110A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31.40	49.59	45.67	41.01	50.29
110A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34.60	49.74	45.90	41.08	50.43
110A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37.80	50.01	46.27	41.27	50.69
110A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41.10	50.22	46.58	41.43	50.90
110B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44.50	50.67	47.16	41.74	51.32
110B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47.50	50.85	47.39	41.91	51.51
110B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50.80	51.05	47.63	42.08	51.70
110B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53.80	51.30	47.92	42.30	51.95

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: K3K7 | VL
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Wegen
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
110B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57.00	51.34	47.99	42.34	52.00
111_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1.50	45.54	41.38	37.06	46.24
111_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5.70	47.05	42.82	38.64	47.77
111_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9.80	47.60	43.37	39.18	48.31
111_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13.50	47.76	43.58	39.32	48.47
111_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17.00	47.95	43.83	39.45	48.65
111_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20.60	48.09	44.03	39.56	48.79
111A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24.20	47.78	43.81	39.20	48.47
111A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28.10	48.05	44.15	39.41	48.73
111A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31.40	48.72	45.02	39.99	49.41
111A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34.60	49.19	45.63	40.37	49.87
111A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37.80	49.62	46.17	40.71	50.29
111A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41.10	49.90	46.47	40.95	50.56
111B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44.50	50.19	46.83	41.17	50.84
111B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47.50	50.45	47.11	41.41	51.09
111B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50.80	50.72	47.43	41.66	51.37
111B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53.80	50.90	47.59	41.81	51.53
111B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57.00	50.98	47.69	41.91	51.62
112_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1.50	43.49	39.53	34.91	44.19
112_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5.70	45.51	41.40	37.00	46.21
112_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9.80	46.32	42.21	37.84	47.03
112_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13.50	46.64	42.59	38.10	47.34
112_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17.00	46.93	42.96	38.33	47.62
112_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20.60	47.30	43.48	38.64	47.99
112A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24.20	47.33	43.66	38.53	48.00
112A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28.10	47.35	43.67	38.55	48.01
112A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31.40	47.98	44.46	39.10	48.65
113_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1.50	40.17	36.40	31.42	40.84
113_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5.70	42.05	38.01	33.49	42.74
113_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9.80	43.21	39.19	34.65	43.90
113_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13.50	43.82	39.85	35.20	44.50
113_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17.00	44.64	40.85	35.88	45.30
113_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20.60	45.22	41.58	36.40	45.88
113A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24.20	45.84	42.33	36.94	46.50
113A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28.10	46.40	42.96	37.43	47.05
113A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31.40	46.98	43.65	37.95	47.63
114_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1.50	39.82	36.43	30.72	40.43
114_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5.70	41.95	38.62	32.84	42.57
114_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9.80	42.96	39.56	33.90	43.59
114_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13.50	44.14	40.80	35.04	44.76
114_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17.00	45.22	41.98	36.03	45.83
114_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20.60	46.37	43.26	37.08	46.98
114A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24.20	46.87	43.86	37.52	47.48
114A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28.10	47.54	44.57	38.18	48.16
114A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31.40	48.37	45.44	39.00	48.99
115_A	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	1.50	43.19	40.43	33.47	43.74
115_B	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	5.70	46.40	43.64	36.65	46.94
115_C	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	9.80	48.27	45.52	38.52	48.81
115_D	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	13.50	48.98	46.22	39.23	49.52
115_E	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	17.00	49.41	46.66	39.67	49.95
115_F	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	20.60	50.99	48.26	41.29	51.55
115A_A	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	24.20	51.76	49.04	42.05	52.32
115A_B	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	28.10	51.95	49.21	42.24	52.51
115A_C	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	31.40	52.14	49.40	42.43	52.70
116_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	37.80	48.70	45.99	39.01	49.27
116_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	41.10	49.46	46.73	39.79	50.03
116A_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	44.50	49.79	47.06	40.12	50.36
116A_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	47.50	50.03	47.30	40.37	50.61
116A_C	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	50.80	50.15	47.41	40.50	50.73
116A_D	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	53.80	50.24	47.49	40.59	50.81
116A_E	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	57.00	50.31	47.55	40.65	50.88
117_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	37.80	43.46	40.60	33.89	44.03
117_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	41.10	47.92	45.16	38.31	48.50
117A_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	44.50	49.31	46.57	39.67	49.89
117A_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	47.50	49.79	47.03	40.14	50.36
117A_C	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	50.80	50.12	47.37	40.48	50.70
117A_D	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	53.80	50.31	47.57	40.67	50.89
117A_E	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	57.00	50.36	47.60	40.74	50.94

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: K3K7 | VL
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Wegen
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
101_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1.50	51.42	48.69	41.65	51.96
101_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5.70	54.94	52.21	45.16	55.48
101_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9.80	56.68	53.95	46.90	57.22
101_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13.50	57.20	54.47	47.43	57.74
101_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17.00	57.36	54.62	47.57	57.89
101_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20.60	57.53	54.80	47.75	58.07
101A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24.20	57.67	54.94	47.89	58.21
101A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28.10	57.64	54.91	47.87	58.18
101A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31.40	57.57	54.84	47.80	58.11
102_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1.50	50.62	47.91	40.88	51.17
102_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5.70	54.33	51.62	44.59	54.88
102_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9.80	56.08	53.37	46.33	56.63
102_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13.50	56.62	53.91	46.87	57.17
102_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17.00	56.82	54.10	47.06	57.37
102_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20.60	56.87	54.15	47.11	57.42
102A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24.20	57.02	54.30	47.26	57.57
102A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28.10	57.03	54.31	47.28	57.58
102A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31.40	56.99	54.28	47.24	57.54
103_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1.50	50.38	47.68	40.66	50.94
103_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5.70	54.12	51.42	44.40	54.68
103_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9.80	55.78	53.09	46.05	56.34
103_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13.90	56.30	53.59	46.56	56.85
103_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17.00	56.51	53.80	46.77	57.06
103_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20.60	56.54	53.84	46.81	57.10
103A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24.20	56.60	53.90	46.87	57.16
103A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28.10	56.61	53.90	46.87	57.16
103A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31.40	56.57	53.86	46.83	57.12
104_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1.50	49.99	47.30	40.29	50.56
104_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5.70	53.58	50.90	43.87	54.15
104_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9.80	55.15	52.47	45.44	55.72
104_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13.50	55.69	53.00	45.98	56.26
104_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17.00	55.90	53.21	46.18	56.47
104_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20.60	55.95	53.26	46.23	56.52
104A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24.20	56.09	53.40	46.37	56.66
104A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28.10	56.06	53.36	46.34	56.62
104A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31.40	56.07	53.38	46.34	56.63
104A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34.60	56.01	53.32	46.29	56.58
104A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37.80	55.93	53.24	46.21	56.50
104A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41.10	55.83	53.13	46.10	56.39
104B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44.50	55.80	53.10	46.07	56.36
104B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47.50	55.69	52.99	45.96	56.25
104B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50.80	55.59	52.89	45.86	56.15
104B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53.80	55.51	52.81	45.78	56.07
104B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57.00	55.42	52.72	45.69	55.98
105_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1.50	49.90	47.23	40.21	50.48
105_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5.70	53.20	50.52	43.50	53.77
105_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9.80	54.71	52.03	45.01	55.28
105_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13.50	55.31	52.63	45.61	55.88
105_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17.00	55.60	52.91	45.89	56.17
105_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20.60	55.77	53.09	46.06	56.34
105A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24.20	55.80	53.11	46.08	56.37
105A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28.10	55.76	53.07	46.05	56.33
105A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31.40	55.72	53.03	46.00	56.29
105A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34.60	55.65	52.97	45.94	56.22
105A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37.80	55.60	52.92	45.89	56.17
105A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41.10	55.55	52.86	45.83	56.12
105B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44.50	55.46	52.78	45.75	56.03
105B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47.50	55.39	52.70	45.68	55.96
105B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50.80	55.30	52.62	45.59	55.87
105B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53.80	55.23	52.55	45.52	55.80
105B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57.00	55.15	52.47	45.44	55.72
106_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1.50	49.65	46.97	39.96	50.23
106_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5.70	52.64	49.96	42.94	53.21
106_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9.80	54.12	51.44	44.41	54.69
106_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13.50	54.75	52.06	45.04	55.32
106_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17.00	55.08	52.39	45.37	55.65
106_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20.60	55.28	52.59	45.57	55.85
106A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24.20	55.32	52.64	45.61	55.89
106A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28.10	55.29	52.61	45.58	55.86
106A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31.40	55.24	52.55	45.53	55.81
106A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34.60	55.24	52.55	45.53	55.81
106A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37.80	55.21	52.52	45.49	55.78

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: K3K7 | VL
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Wegen
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
106A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41.10	55.15	52.46	45.44	55.72
106B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44.50	55.11	52.42	45.40	55.68
106B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47.50	55.05	52.37	45.34	55.62
106B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50.80	54.99	52.31	45.28	55.56
106B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53.80	54.92	52.24	45.21	55.49
106B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57.00	54.86	52.17	45.15	55.43
107_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	5.70	50.40	47.67	40.77	50.98
107_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	9.80	51.88	49.12	42.27	52.46
107_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	13.50	52.52	49.72	42.95	53.11
107_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	17.00	52.72	49.91	43.16	53.31
107_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	20.60	52.80	50.01	43.20	53.38
107A_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	24.20	52.92	50.13	43.32	53.50
107A_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	28.10	52.91	50.12	43.33	53.50
107A_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	31.40	52.96	50.14	43.40	53.55
107A_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	34.60	52.92	50.09	43.36	53.50
107A_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	37.80	52.94	50.09	43.39	53.52
107A_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	41.10	52.89	50.02	43.36	53.47
107B_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	44.50	52.94	50.07	43.41	53.52
107B_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	47.50	52.85	49.97	43.33	53.43
107B_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	50.80	52.78	49.89	43.27	53.36
107B_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	53.80	52.74	49.84	43.23	53.32
107B_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	57.00	52.68	49.78	43.17	53.26
108_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	1.50	52.97	49.05	44.38	53.67
108_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	5.70	53.80	49.74	45.32	54.52
108_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	9.80	54.79	50.72	46.30	55.50
108_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	13.50	55.04	51.00	46.53	55.75
108_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	17.00	55.04	50.99	46.53	55.75
108_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	20.60	55.08	51.07	46.55	55.79
108A_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	24.20	55.48	51.52	46.91	56.18
108A_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	28.10	55.64	51.74	47.04	56.34
108A_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	31.40	55.65	51.76	47.03	56.34
108A_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	34.60	55.59	51.69	46.97	56.28
108A_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	37.80	55.52	51.60	46.91	56.21
108A_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	41.10	55.47	51.56	46.85	56.16
108B_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	44.50	55.43	51.50	46.83	56.12
108B_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	47.50	55.37	51.45	46.76	56.06
108B_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	50.80	55.22	51.30	46.62	55.92
108B_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	53.80	55.18	51.28	46.56	55.87
108B_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	57.00	55.17	51.32	46.53	55.86
109_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1.50	52.94	48.86	44.46	53.66
109_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5.70	54.24	50.09	45.81	54.96
109_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9.80	55.09	50.92	46.66	55.81
109_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13.50	55.20	51.03	46.76	55.92
109_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17.00	55.23	51.08	46.77	55.94
109_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20.60	55.28	51.16	46.81	55.99
109A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24.20	55.35	51.32	46.83	56.06
109A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28.10	55.53	51.56	46.96	56.23
109A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31.40	55.54	51.61	46.94	56.23
109A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34.60	55.59	51.70	46.97	56.28
109A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37.80	55.65	51.79	47.01	56.34
109A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41.10	55.73	51.92	47.06	56.42
109B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44.50	55.82	52.07	47.10	56.50
109B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47.50	55.85	52.13	47.11	56.53
109B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50.80	55.92	52.24	47.16	56.60
109B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53.80	56.00	52.37	47.22	56.68
109B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57.00	56.08	52.49	47.27	56.76
110_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1.50	52.79	48.58	44.39	53.52
110_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5.70	54.00	49.76	45.61	54.72
110_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9.80	54.35	50.11	45.94	55.07
110_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13.50	54.42	50.21	46.00	55.14
110_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17.00	54.52	50.37	46.07	55.24
110_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20.60	54.66	50.57	46.16	55.37
110A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24.20	54.39	50.28	45.91	55.10
110A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28.10	54.49	50.45	45.96	55.19
110A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31.40	54.59	50.66	46.00	55.29
110A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34.60	54.74	50.90	46.08	55.43
110A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37.80	55.00	51.27	46.26	55.68
110A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41.10	55.22	51.57	46.43	55.89
110B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44.50	55.66	52.16	46.74	56.32
110B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47.50	55.85	52.39	46.91	56.51
110B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50.80	56.05	52.63	47.08	56.70
110B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53.80	56.30	52.92	47.30	56.95

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: K3K7 | VL
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Wegen
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
110B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57.00	56.34	52.98	47.34	56.99
111_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1.50	50.53	46.37	42.06	51.24
111_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5.70	52.05	47.82	43.64	52.77
111_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9.80	52.60	48.37	44.18	53.31
111_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13.50	52.76	48.57	44.32	53.47
111_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17.00	52.94	48.82	44.45	53.64
111_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20.60	53.08	49.03	44.56	53.78
111A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24.20	52.77	48.80	44.20	53.47
111A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28.10	53.05	49.15	44.41	53.73
111A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31.40	53.72	50.02	44.98	54.40
111A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34.60	54.19	50.63	45.36	54.87
111A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37.80	54.62	51.16	45.71	55.29
111A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41.10	54.89	51.47	45.95	55.55
111B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44.50	55.19	51.83	46.17	55.84
111B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47.50	55.45	52.11	46.41	56.09
111B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50.80	55.72	52.42	46.65	56.36
111B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53.80	55.89	52.59	46.81	56.53
111B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57.00	55.98	52.69	46.90	56.62
112_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1.50	48.49	44.52	39.90	49.18
112_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5.70	50.50	46.39	42.00	51.20
112_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9.80	51.32	47.21	42.83	52.03
112_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13.50	51.64	47.59	43.10	52.34
112_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17.00	51.92	47.96	43.33	52.61
112_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20.60	52.30	48.47	43.63	52.99
112A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24.20	52.32	48.66	43.52	52.99
112A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28.10	52.35	48.67	43.55	53.01
112A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31.40	52.98	49.44	44.10	53.64
113_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1.50	45.17	41.39	36.41	45.83
113_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5.70	47.05	43.01	38.49	47.74
113_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9.80	48.21	44.18	39.64	48.90
113_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13.50	48.82	44.85	40.20	49.50
113_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17.00	49.62	45.85	40.87	50.29
113_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20.60	50.22	46.58	41.39	50.88
113A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24.20	50.84	47.32	41.94	51.50
113A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28.10	51.39	47.96	42.43	52.04
113A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31.40	51.98	48.64	42.95	52.63
114_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1.50	44.82	41.43	35.72	45.43
114_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5.70	46.95	43.61	37.84	47.57
114_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9.80	47.96	44.56	38.90	48.59
114_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13.50	49.14	45.80	40.03	49.76
114_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17.00	50.22	46.98	41.03	50.83
114_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20.60	51.36	48.25	42.08	51.97
114A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24.20	51.87	48.86	42.52	52.48
114A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28.10	52.54	49.56	43.17	53.15
114A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31.40	53.37	50.43	44.00	53.99
115_A	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	1.50	48.19	45.42	38.46	48.73
115_B	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	5.70	51.40	48.64	41.64	51.94
115_C	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	9.80	53.27	50.52	43.52	53.81
115_D	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	13.50	53.97	51.21	44.21	54.51
115_E	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	17.00	54.41	51.66	44.67	54.95
115_F	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	20.60	55.99	53.25	46.29	56.55
115A_A	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	24.20	56.75	54.03	47.05	57.31
115A_B	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	28.10	56.94	54.21	47.24	57.50
115A_C	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	31.40	57.13	54.40	47.43	57.69
116_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	37.80	53.70	50.99	44.00	54.27
116_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	41.10	54.46	51.73	44.78	55.03
116A_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	44.50	54.79	52.05	45.12	55.36
116A_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	47.50	55.03	52.29	45.37	55.60
116A_C	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	50.80	55.15	52.41	45.50	55.73
116A_D	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	53.80	55.23	52.49	45.58	55.81
116A_E	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	57.00	55.30	52.55	45.65	55.87
117_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	37.80	48.46	45.59	38.89	49.03
117_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	41.10	52.92	50.16	43.30	53.50
117A_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	44.50	54.31	51.56	44.67	54.89
117A_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	47.50	54.78	52.03	45.14	55.36
117A_C	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	50.80	55.11	52.37	45.48	55.69
117A_D	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	53.80	55.30	52.56	45.67	55.88
117A_E	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	57.00	55.35	52.60	45.73	55.93

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: K3K7 | RL
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
101_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1.50	66.66	66.94	64.64	71.65
101_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5.70	66.34	66.61	64.27	71.30
101_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9.80	65.39	65.65	63.29	70.32
101_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13.50	64.56	64.81	62.44	69.48
101_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17.00	63.84	64.09	61.71	68.75
101_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20.60	63.17	63.42	61.02	68.07
101A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24.20	62.61	62.86	60.46	67.51
101A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28.10	62.05	62.29	59.89	66.94
101A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31.40	61.56	61.81	59.40	66.45
102_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1.50	66.89	67.19	64.95	71.94
102_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5.70	66.39	66.67	64.39	71.39
102_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9.80	65.32	65.59	63.27	70.29
102_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13.50	64.43	64.70	62.36	69.39
102_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17.00	63.70	63.96	61.61	68.64
102_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20.60	63.03	63.29	60.93	67.96
102A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24.20	62.46	62.72	60.35	67.39
102A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28.10	61.89	62.14	59.76	66.80
102A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31.40	61.42	61.67	59.29	66.33
103_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1.50	67.05	67.36	65.17	72.14
103_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5.70	66.39	66.69	64.43	71.42
103_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9.80	65.23	65.52	63.23	70.24
103_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13.90	64.23	64.51	62.19	69.21
103_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17.00	63.58	63.85	61.53	68.55
103_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20.60	62.91	63.17	60.83	67.86
103A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24.20	62.31	62.58	60.23	67.26
103A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28.10	61.72	61.98	59.63	66.66
103A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31.40	61.27	61.53	59.17	66.20
104_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1.50	66.09	66.42	64.24	71.20
104_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5.70	65.71	66.02	63.78	70.77
104_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9.80	64.80	65.09	62.82	69.82
104_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13.50	63.97	64.25	61.95	68.96
104_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17.00	63.27	63.55	61.24	68.25
104_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20.60	62.64	62.92	60.59	67.61
104A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24.20	62.12	62.39	60.05	67.08
104A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28.10	61.52	61.78	59.44	66.47
104A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31.40	61.05	61.31	58.96	65.99
104A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34.60	60.60	60.86	58.51	65.54
104A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37.80	60.18	60.44	58.08	65.11
104A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41.10	59.77	60.03	57.66	64.70
104B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44.50	59.39	59.65	57.27	64.31
104B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47.50	59.06	59.32	56.94	63.98
104B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50.80	58.72	58.97	56.59	63.63
104B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53.80	58.42	58.67	56.28	63.33
104B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57.00	58.10	58.35	55.97	63.01
105_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1.50	65.02	65.34	63.17	70.13
105_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5.70	64.86	65.17	62.94	69.92
105_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9.80	64.18	64.48	62.22	69.21
105_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13.50	63.48	63.77	61.49	68.49
105_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17.00	62.87	63.15	60.86	67.87
105_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20.60	62.30	62.58	60.27	67.28
105A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24.20	61.89	62.16	59.85	66.87
105A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28.10	61.35	61.62	59.30	66.32
105A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31.40	60.93	61.20	58.87	65.89
105A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34.60	60.54	60.81	58.47	65.50
105A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37.80	60.17	60.44	58.10	65.13
105A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41.10	59.79	60.05	57.71	64.74
105B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44.50	59.49	59.76	57.41	64.44
105B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47.50	59.20	59.46	57.12	64.15
105B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50.80	58.90	59.16	56.81	63.84
105B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53.80	58.63	58.89	56.53	63.56
105B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57.00	58.35	58.61	56.26	63.29
106_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1.50	63.38	63.71	61.54	68.50
106_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5.70	63.55	63.86	61.63	68.61
106_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9.80	63.13	63.43	61.17	68.16
106_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13.50	62.62	62.91	60.64	67.64
106_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17.00	62.13	62.42	60.13	67.14
106_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20.60	61.66	61.94	59.65	66.66
106A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24.20	61.28	61.56	59.27	66.28
106A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28.10	60.82	61.10	58.79	65.80
106A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31.40	60.44	60.71	58.39	65.41
106A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34.60	60.08	60.36	58.04	65.06
106A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37.80	59.74	60.01	57.69	64.71

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: K3K7 | RL
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
106A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41.10	59.41	59.67	57.34	64.36
106B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44.50	59.10	59.37	57.04	64.06
106B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47.50	58.83	59.10	56.76	63.79
106B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50.80	58.55	58.82	56.47	63.50
106B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53.80	58.30	58.57	56.22	63.25
106B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57.00	58.05	58.31	55.96	62.99
107_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	5.70	59.73	60.02	57.76	64.76
107_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	9.80	59.70	59.99	57.72	64.72
107_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	13.50	59.44	59.72	57.44	64.44
107_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	17.00	59.14	59.42	57.13	64.14
107_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	20.60	58.80	59.08	56.78	63.79
107A_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	24.20	58.78	59.06	56.76	63.77
107A_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	28.10	58.28	58.55	56.24	63.26
107A_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	31.40	57.91	58.18	55.86	62.88
107A_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	34.60	57.57	57.84	55.51	62.53
107A_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	37.80	57.24	57.51	55.17	62.20
107A_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	41.10	56.92	57.18	54.83	61.86
107B_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	44.50	56.67	56.93	54.57	61.60
107B_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	47.50	56.39	56.64	54.28	61.32
107B_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	50.80	56.10	56.35	53.98	61.02
107B_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	53.80	55.84	56.09	53.72	60.76
107B_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	57.00	55.58	55.83	53.45	60.49
108_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	1.50	48.09	48.38	46.10	53.10
108_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	5.70	49.96	50.25	47.98	54.98
108_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	9.80	50.30	50.58	48.29	55.30
108_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	13.50	50.46	50.74	48.43	55.44
108_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	17.00	50.57	50.84	48.52	55.54
108_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	20.60	50.67	50.94	48.63	55.65
108A_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	24.20	50.46	50.73	48.41	55.43
108A_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	28.10	50.44	50.70	48.39	55.41
108A_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	31.40	50.45	50.71	48.40	55.42
108A_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	34.60	50.45	50.71	48.39	55.41
108A_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	37.80	50.45	50.72	48.39	55.41
108A_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	41.10	50.44	50.70	48.37	55.39
108B_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	44.50	50.17	50.43	48.08	55.11
108B_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	47.50	50.15	50.40	48.05	55.08
108B_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	50.80	50.11	50.36	48.00	55.04
108B_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	53.80	50.08	50.33	47.96	55.00
108B_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	57.00	50.05	50.29	47.92	54.96
109_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1.50	35.40	35.60	33.19	40.25
109_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5.70	34.80	34.98	32.59	39.65
109_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9.80	35.35	35.48	33.14	40.19
109_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13.50	37.16	37.10	34.96	41.97
109_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17.00	37.49	37.46	35.31	42.32
109_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20.60	38.19	38.16	36.01	43.02
109A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24.20	38.27	38.31	36.12	43.13
109A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28.10	33.33	32.76	31.02	37.98
109A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31.40	33.76	33.21	31.44	38.41
109A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34.60	33.89	33.27	31.51	38.49
109A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37.80	34.20	33.59	31.82	38.80
109A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41.10	34.61	34.03	32.22	39.21
109B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44.50	35.37	34.88	32.99	39.99
109B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47.50	35.74	35.29	33.36	40.37
109B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50.80	35.98	35.53	33.58	40.59
109B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53.80	36.18	35.74	33.79	40.80
109B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57.00	36.31	35.87	33.91	40.93
110_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1.50	34.25	34.39	31.84	38.96
110_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5.70	34.34	34.45	31.95	39.06
110_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9.80	35.14	35.18	32.76	39.85
110_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13.50	36.63	36.52	34.27	41.33
110_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17.00	37.24	37.12	34.88	41.94
110_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20.60	37.77	37.65	35.42	42.47
110A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24.20	38.51	38.47	36.32	43.33
110A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28.10	37.45	37.34	35.38	42.34
110A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31.40	34.72	34.10	32.37	39.34
110A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34.60	35.07	34.45	32.70	39.68
110A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37.80	35.32	34.70	32.96	39.93
110A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41.10	35.73	35.14	33.36	40.34
110B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44.50	36.33	35.81	33.97	40.96
110B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47.50	36.53	36.02	34.16	41.15
110B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50.80	36.73	36.23	34.36	41.36
110B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53.80	36.82	36.31	34.44	41.44

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: K3K7 | RL
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
110B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57.00	36.86	36.33	34.47	41.47
111_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1.50	33.92	34.03	31.44	38.58
111_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5.70	34.27	34.34	31.85	38.96
111_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9.80	34.94	34.96	32.53	39.63
111_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13.50	36.36	36.28	33.95	41.03
111_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17.00	36.86	36.75	34.45	41.53
111_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20.60	36.63	36.51	34.26	41.32
111A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24.20	37.58	37.54	35.33	42.36
111A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28.10	36.16	36.03	34.03	41.01
111A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31.40	33.31	32.69	30.99	37.95
111A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34.60	33.68	33.05	31.33	38.30
111A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37.80	34.22	33.59	31.83	38.81
111A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41.10	34.58	33.97	32.18	39.17
111B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44.50	34.80	34.20	32.40	39.39
111B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47.50	34.93	34.33	32.52	39.51
111B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50.80	34.98	34.36	32.56	39.55
111B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53.80	35.09	34.47	32.68	39.67
111B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57.00	35.22	34.60	32.80	39.79
112_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1.50	36.06	36.24	33.76	40.85
112_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5.70	36.22	36.37	33.94	41.02
112_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9.80	36.90	37.01	34.63	41.70
112_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13.50	37.92	37.96	35.64	42.70
112_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17.00	38.21	38.23	35.94	42.99
112_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20.60	38.15	38.15	35.90	42.94
112A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24.20	38.19	38.20	35.96	42.99
112A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28.10	36.65	36.59	34.58	41.55
112A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31.40	33.05	32.43	30.79	37.73
113_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1.50	34.44	34.60	32.01	39.14
113_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5.70	34.74	34.90	32.30	39.43
113_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9.80	35.05	35.20	32.60	39.74
113_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13.50	36.37	36.41	33.93	41.04
113_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17.00	36.95	36.92	34.55	41.64
113_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20.60	33.90	34.06	31.39	38.55
113A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24.20	35.79	35.97	33.39	40.51
113A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28.10	33.74	33.99	31.65	38.68
113A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31.40	29.04	29.29	27.21	34.15
114_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1.50	42.62	42.82	40.38	47.45
114_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5.70	44.82	45.03	42.59	49.66
114_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9.80	43.87	44.08	41.69	48.74
114_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13.50	45.42	45.62	43.21	50.27
114_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17.00	44.67	44.86	42.49	49.54
114_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20.60	37.09	36.95	34.66	41.74
114A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24.20	38.32	38.25	35.91	42.99
114A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28.10	36.88	36.72	34.64	41.65
114A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31.40	35.80	35.50	33.60	40.57
115_A	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	1.50	60.22	60.49	58.14	65.17
115_B	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	5.70	61.00	61.25	58.86	65.91
115_C	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	9.80	60.72	60.96	58.57	65.62
115_D	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	13.50	60.25	60.50	58.10	65.15
115_E	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	17.00	59.86	60.10	57.70	64.75
115_F	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	20.60	59.21	59.44	57.03	64.09
115A_A	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	24.20	58.72	58.96	56.52	63.59
115A_B	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	28.10	58.31	58.54	56.11	63.17
115A_C	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	31.40	57.96	58.19	55.74	62.81
116_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	37.80	45.45	45.48	42.58	49.85
116_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	41.10	51.70	51.89	49.38	56.48
116A_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	44.50	51.94	52.14	49.66	56.75
116A_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	47.50	52.42	52.61	50.08	57.18
116A_C	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	50.80	52.49	52.66	50.09	57.21
116A_D	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	53.80	52.60	52.75	50.14	57.28
116A_E	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	57.00	52.72	52.87	50.25	57.39
117_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	37.80	40.72	40.73	38.24	45.36
117_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	41.10	41.75	41.61	38.64	45.96
117A_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	44.50	42.95	42.82	39.69	47.07
117A_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	47.50	44.85	44.77	41.68	49.04
117A_C	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	50.80	47.39	47.44	44.62	51.85
117A_D	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	53.80	49.63	49.78	47.21	54.34
117A_E	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	57.00	50.83	51.02	48.55	55.63

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Hogere waarden railverkeer

westgevel

107B_E	60	108B_E	
107B_D	61	108B_D	
107B_C	61	108B_C	
107B_B	61	108B_B	
107B_A	62	108B_A	
107A_F	62	108A_F	
107A_E	62	108A_E	
107A_D	63	108A_D	
107A_C	63	108A_C	
107A_B	63	108A_B	
107A_A	64	108A_A	
107_F	64	108_F	56
107_E	64	108_E	56
107_D	64	108_D	
107_C	65	108_C	
107_B	65	108_B	
		108_A	

zuidgevel

109B_E		110B_E		111B_E			
109B_D		110B_D		111B_D			
109B_C		110B_C		111B_C			
109B_B		110B_B		111B_B			
109B_A		110B_A		111B_A			
109A_F		110A_F		111A_F			
109A_E		110A_E		111A_E			
109A_D		110A_D		111A_D			
109A_C		110A_C		111A_C	112A_C	113A_C	114A_C
109A_B		110A_B		111A_B	112A_B	113A_B	114A_B
109A_A		110A_A		111A_A	112A_A	113A_A	114A_A
109_F		110_F		111_F	112_F	113_F	114_F
109_E		110_E		111_E	112_E	113_E	114_E
109_D		110_D		111_D	112_D	113_D	114_D
109_C		110_C		111_C	112_C	113_C	114_C
109_B		110_B		111_B	112_B	113_B	114_B
109_A		110_A		111_A	112_A	113_A	114_A

oostgevel - westblok - (hoog)

116A_E	57	117A_E	56
116A_D	57	117A_D	
116A_C	57	117A_C	
116A_B	57	117A_B	
116A_A	57	117A_A	
116_B	56	117_B	
116_A		117_A	

oostgevel

115A_C	63
115A_B	63
115A_A	64
115_F	64
115_E	65
115_D	65
115_C	66
115_B	66
115_A	65

noordgevel

103A_C	66	102A_C	66	101A_C	66
103A_B	67	102A_B	67	101A_B	67
103A_A	67	102A_A	67	101A_A	68
103_F	68	102_F	68	101_F	68
103_E	Niet moge	102_E	Niet moge	101_E	Niet moge
103_D	Niet moge	102_D	Niet moge	101_D	Niet moge
103_C	Niet moge	102_C	Niet moge	101_C	Niet moge
103_B	Niet moge	102_B	Niet moge	101_B	Niet moge
103_A	Niet moge	102_A	Niet moge	101_A	Niet moge

106B_E	63	105B_E	63	104B_E	63
106B_D	63	105B_D	64	104B_D	63
106B_C	64	105B_C	64	104B_C	64
106B_B	64	105B_B	64	104B_B	64
106B_A	64	105B_A	64	104B_A	64
106A_F	64	105A_F	65	104A_F	65
106A_E	65	105A_E	65	104A_E	65
106A_D	65	105A_D	66	104A_D	66
106A_C	65	105A_C	66	104A_C	66
106A_B	66	105A_B	66	104A_B	66
106A_A	66	105A_A	67	104A_A	67
106_F	67	105_F	67	104_F	68
106_E	67	105_E	68	104_E	68
106_D	68	105_D	68	104_D	Niet mogelijk
106_C	68	105_C	Niet moge	104_C	Niet mogelijk
106_B	Niet moge	105_B	Niet moge	104_B	Niet mogelijk
106_A	68	105_A	Niet moge	104_A	Niet mogelijk

Hogere waarden Amsterdamseweg

oostgevel - westblok - (hoog)

116A_E		117A_E	
116A_D		117A_D	
116A_C		117A_C	
116A_B		117A_B	
116A_A		117A_A	
116_B		117_B	
116_A		117_A	

westgevel

107B_E		108B_E	
107B_D		108B_D	
107B_C		108B_C	
107B_B		108B_B	
107B_A		108B_A	
107A_F		108A_F	
107A_E		108A_E	
107A_D		108A_D	
107A_C		108A_C	
107A_B		108A_B	
107A_A		108A_A	
107_F		108_F	
107_E		108_E	
107_D		108_D	
107_C		108_C	
107_B		108_B	
		108_A	

zuidgevel

109B_E		110B_E		111B_E
109B_D		110B_D		111B_D
109B_C		110B_C		111B_C
109B_B		110B_B		111B_B
109B_A		110B_A		111B_A
109A_F		110A_F		111A_F
109A_E		110A_E		111A_E
109A_D		110A_D		111A_D
109A_C		110A_C		111A_C
109A_B		110A_B		111A_B
109A_A		110A_A		111A_A
109_F		110_F		111_F
109_E		110_E		111_E
109_D		110_D		111_D
109_C		110_C		111_C
109_B		110_B		111_B
109_A		110_A		111_A

112A_C		113A_C		114A_C
112A_B		113A_B		114A_B
112A_A		113A_A		114A_A
112_F		113_F		114_F
112_E		113_E		114_E
112_D		113_D		114_D
112_C		113_C		114_C
112_B		113_B		114_B
112_A		113_A		114_A

oostgevel

115A_C	
115A_B	
115A_A	
115_F	
115_E	
115_D	
115_C	
115_B	
115_A	

noordgevel

103A_C	51	102A_C	51	101A_C	51
103A_B	51	102A_B	51	101A_B	52
103A_A	51	102A_A	51	101A_A	52
103_F	51	102_F	51	101_F	52
103_E	51	102_E	51	101_E	52
103_D	51	102_D	51	101_D	52
103_C	51	102_C	51	101_C	51
103_B	49	102_B	49	101_B	50
103_A		102_A		101_A	

106B_E	50	105B_E	50	104B_E	50
106B_D	50	105B_D	50	104B_D	50
106B_C	50	105B_C	50	104B_C	50
106B_B	50	105B_B	50	104B_B	50
106B_A	50	105B_A	50	104B_A	50
106A_F	50	105A_F	50	104A_F	51
106A_E	50	105A_E	50	104A_E	51
106A_D	50	105A_D	50	104A_D	51
106A_C	50	105A_C	50	104A_C	51
106A_B	50	105A_B	50	104A_B	51
106A_A	50	105A_A	51	104A_A	51
106_F	50	105_F	51	104_F	51
106_E	50	105_E	51	104_E	51
106_D	50	105_D	50	104_D	51
106_C	49	105_C	50	104_C	50
106_B		105_B		104_B	49
106_A		105_A		104_A	

Hogere waarden Centrumring

oostgevel - westblok - (hoog)

116A_E		117A_E	
116A_D		117A_D	
116A_C		117A_C	
116A_B		117A_B	
116A_A		117A_A	
116_B		117_B	
116_A		117_A	

westgevel

107B_E		108B_E	
107B_D		108B_D	
107B_C		108B_C	
107B_B		108B_B	
107B_A		108B_A	
107A_F		108A_F	
107A_E		108A_E	
107A_D		108A_D	
107A_C		108A_C	
107A_B		108A_B	
107A_A		108A_A	
107_F		108_F	
107_E		108_E	
107_D		108_D	
107_C		108_C	
107_B		108_B	
		108_A	

zuidgevel

109B_E	110B_E	111B_E		
109B_D	110B_D	111B_D		
109B_C	110B_C	111B_C		
109B_B	110B_B	111B_B		
109B_A	110B_A	111B_A		
109A_F	110A_F	111A_F		
109A_E	110A_E	111A_E		
109A_D	110A_D	111A_D		
109A_C	110A_C	111A_C	112A_C	113A_C	114A_C
109A_B	110A_B	111A_B	112A_B	113A_B	114A_B
109A_A	110A_A	111A_A	112A_A	113A_A	114A_A
109_F	110_F	111_F	112_F	113_F	114_F
109_E	110_E	111_E	112_E	113_E	114_E
109_D	110_D	111_D	112_D	113_D	114_D
109_C	110_C	111_C	112_C	113_C	114_C
109_B	110_B	111_B	112_B	113_B	114_B
109_A	110_A	111_A	112_A	113_A	114_A

oostgevel

115A_C	50
115A_B	50
115A_A	49
115_F	
115_E	
115_D	
115_C	
115_B	
115_A	

noordgevel

103A_C	102A_C	101A_C	106B_E	105B_E	104B_E
103A_B	102A_B	101A_B	106B_D	105B_D	104B_D
103A_A	102A_A	101A_A	106B_C	105B_C	104B_C
103_F	102_F	101_F	106B_B	105B_B	104B_B
103_E	102_E	101_E	106B_A	105B_A	104B_A
103_D	102_D	101_D	106A_F	105A_F	104A_F
103_C	102_C	101_C	106A_E	105A_E	104A_E
103_B	102_B	101_B	106A_D	105A_D	104A_D
103_A	102_A	101_A	106A_C	105A_C	104A_C
			106A_B	105A_B	104A_B
			106A_A	105A_A	104A_A
			106_F	105_F	104_F
			106_E	105_E	104_E
			106_D	105_D	104_D
			106_C	105_C	104_C
			106_B	105_B	104_B
			106_A	105_A	104_A

B.2017.0497.58
Podium 26 Arnhem

Bijlage 3
Resultaat Bedrijvigheid
Langtijdgemiddeld

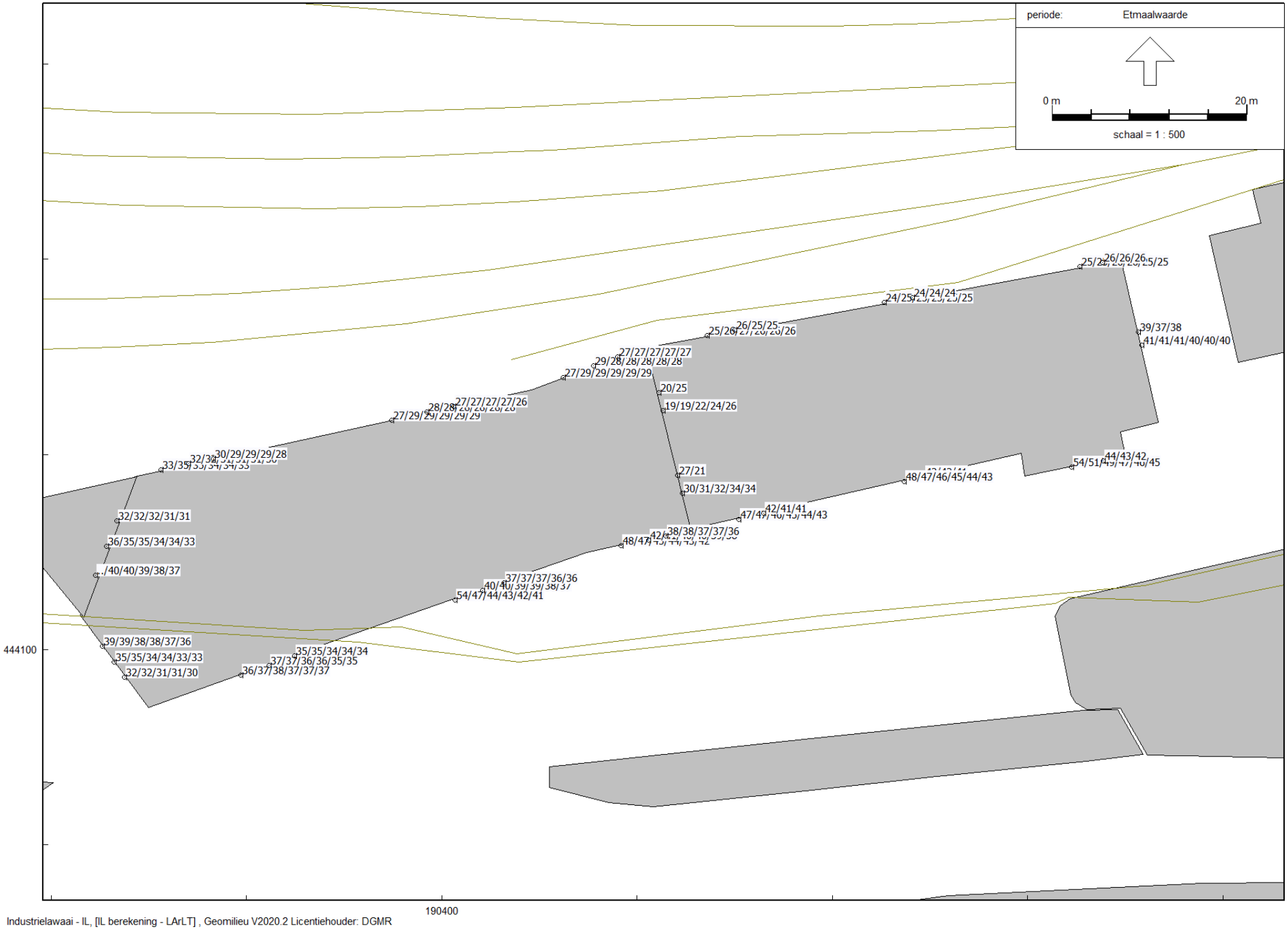

Industrielawaai - IL, [IL berekening - LArLT] , Geomilieu V2020.2 Licentiehouder: DGMR

Rapport: Resultatentabel
Model: LArLT
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
101_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1,50	24,95	--	--	24,95
101_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5,70	25,40	--	--	25,40
101_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9,80	25,67	--	--	25,67
101_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13,50	25,89	--	--	25,89
101_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17,00	24,99	--	--	24,99
101_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20,60	25,01	--	--	25,01
101A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24,20	25,72	--	--	25,72
101A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28,10	25,94	--	--	25,94
101A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31,40	25,75	--	--	25,75
102_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1,50	24,01	--	--	24,01
102_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5,70	24,72	--	--	24,72
102_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9,80	25,27	--	--	25,27
102_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13,50	25,20	--	--	25,20
102_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17,00	25,00	--	--	25,00
102_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20,60	24,80	--	--	24,80
102A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24,20	24,49	--	--	24,49
102A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28,10	24,28	--	--	24,28
102A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31,40	23,88	--	--	23,88
103_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1,50	24,83	--	--	24,83
103_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5,70	25,90	--	--	25,90
103_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9,80	26,56	--	--	26,56
103_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13,90	26,38	--	--	26,38
103_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17,00	26,24	--	--	26,24
103_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20,60	26,09	--	--	26,09
103A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24,20	25,63	--	--	25,63
103A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28,10	25,40	--	--	25,40
103A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31,40	25,02	--	--	25,02
104_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1,50	26,67	--	--	26,67
104_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5,70	28,79	--	--	28,79
104_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9,80	29,35	--	--	29,35
104_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13,50	29,27	--	--	29,27
104_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17,00	29,17	--	--	29,17
104_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20,60	29,07	--	--	29,07
104A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24,20	28,61	--	--	28,61
104A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28,10	28,47	--	--	28,47
104A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31,40	28,27	--	--	28,27
104A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34,60	28,12	--	--	28,12
104A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37,80	27,95	--	--	27,95
104A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41,10	27,80	--	--	27,80
104B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44,50	27,44	--	--	27,44
104B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47,50	27,30	--	--	27,30
104B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50,80	27,18	--	--	27,18
104B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53,80	27,07	--	--	27,07
104B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57,00	27,24	--	--	27,24
105_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1,50	26,97	--	--	26,97
105_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5,70	29,44	--	--	29,44
105_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9,80	29,40	--	--	29,40
105_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13,50	29,30	--	--	29,30
105_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17,00	29,19	--	--	29,19
105_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20,60	29,04	--	--	29,04
105A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24,20	28,50	--	--	28,50
105A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28,10	28,31	--	--	28,31
105A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31,40	28,12	--	--	28,12
105A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34,60	27,91	--	--	27,91
105A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37,80	27,73	--	--	27,73
105A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41,10	27,53	--	--	27,53
105B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44,50	27,10	--	--	27,10
105B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47,50	26,92	--	--	26,92
105B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50,80	26,72	--	--	26,72
105B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53,80	26,54	--	--	26,54
105B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57,00	26,38	--	--	26,38
106_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1,50	33,23	--	--	33,23
106_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5,70	34,70	--	--	34,70
106_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9,80	34,54	--	--	34,54
106_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13,50	34,22	--	--	34,22
106_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17,00	33,87	--	--	33,87
106_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20,60	33,46	--	--	33,46

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: LArLT
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
106A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24,20	32,01	--	--	32,01
106A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28,10	31,61	--	--	31,61
106A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31,40	31,25	--	--	31,25
106A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34,60	30,90	--	--	30,90
106A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37,80	30,57	--	--	30,57
106A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41,10	30,22	--	--	30,22
106B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44,50	29,50	--	--	29,50
106B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47,50	29,22	--	--	29,22
106B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50,80	28,92	--	--	28,92
106B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53,80	28,65	--	--	28,65
106B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57,00	28,37	--	--	28,37
107_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	5,70	40,02	--	--	40,02
107_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	9,80	39,55	--	--	39,55
107_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	13,50	38,73	--	--	38,73
107_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	17,00	37,85	--	--	37,85
107_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	20,60	36,99	--	--	36,99
107A_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	24,20	36,08	--	--	36,08
107A_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	28,10	35,29	--	--	35,29
107A_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	31,40	34,66	--	--	34,66
107A_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	34,60	34,08	--	--	34,08
107A_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	37,80	33,53	--	--	33,53
107A_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	41,10	32,99	--	--	32,99
107B_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	44,50	32,42	--	--	32,42
107B_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	47,50	31,99	--	--	31,99
107B_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	50,80	31,53	--	--	31,53
107B_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	53,80	31,12	--	--	31,12
107B_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	57,00	30,71	--	--	30,71
108_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	1,50	39,26	--	--	39,26
108_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	5,70	38,83	--	--	38,83
108_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	9,80	38,29	--	--	38,29
108_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	13,50	37,66	--	--	37,66
108_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	17,00	37,01	--	--	37,01
108_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	20,60	36,33	--	--	36,33
108A_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	24,20	35,34	--	--	35,34
108A_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	28,10	34,59	--	--	34,59
108A_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	31,40	34,05	--	--	34,05
108A_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	34,60	33,53	--	--	33,53
108A_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	37,80	33,04	--	--	33,04
108A_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	41,10	32,55	--	--	32,55
108B_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	44,50	31,91	--	--	31,91
108B_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	47,50	31,51	--	--	31,51
108B_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	50,80	31,08	--	--	31,08
108B_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	53,80	30,71	--	--	30,71
108B_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	57,00	30,33	--	--	30,33
109_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1,50	36,42	--	--	36,42
109_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5,70	37,44	--	--	37,44
109_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9,80	37,57	--	--	37,57
109_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13,50	37,46	--	--	37,46
109_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17,00	37,24	--	--	37,24
109_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20,60	36,98	--	--	36,98
109A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24,20	37,10	--	--	37,10
109A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28,10	36,70	--	--	36,70
109A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31,40	36,32	--	--	36,32
109A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34,60	35,94	--	--	35,94
109A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37,80	35,33	--	--	35,33
109A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41,10	35,04	--	--	35,04
109B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44,50	34,98	--	--	34,98
109B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47,50	34,72	--	--	34,72
109B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50,80	34,44	--	--	34,44
109B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53,80	34,18	--	--	34,18
109B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57,00	33,90	--	--	33,90
110_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1,50	53,95	--	--	53,95
110_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5,70	47,25	--	--	47,25
110_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9,80	44,32	--	--	44,32
110_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13,50	42,76	--	--	42,76
110_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17,00	41,68	--	--	41,68
110_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20,60	40,72	--	--	40,72

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: LArLT
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
110A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24,20	40,37	--	--	40,37
110A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28,10	39,68	--	--	39,68
110A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31,40	39,14	--	--	39,14
110A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34,60	38,63	--	--	38,63
110A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37,80	38,03	--	--	38,03
110A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41,10	37,36	--	--	37,36
110B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44,50	37,20	--	--	37,20
110B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47,50	36,87	--	--	36,87
110B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50,80	36,54	--	--	36,54
110B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53,80	36,16	--	--	36,16
110B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57,00	35,84	--	--	35,84
111_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1,50	47,53	--	--	47,53
111_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5,70	46,80	--	--	46,80
111_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9,80	45,41	--	--	45,41
111_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13,50	44,23	--	--	44,23
111_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17,00	43,27	--	--	43,27
111_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20,60	42,27	--	--	42,27
111A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24,20	41,66	--	--	41,66
111A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28,10	40,94	--	--	40,94
111A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31,40	40,36	--	--	40,36
111A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34,60	39,79	--	--	39,79
111A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37,80	39,10	--	--	39,10
111A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41,10	38,41	--	--	38,41
111B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44,50	37,95	--	--	37,95
111B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47,50	37,56	--	--	37,56
111B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50,80	37,19	--	--	37,19
111B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53,80	36,84	--	--	36,84
111B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57,00	36,48	--	--	36,48
112_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1,50	47,25	--	--	47,25
112_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5,70	46,74	--	--	46,74
112_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9,80	45,59	--	--	45,59
112_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13,50	44,57	--	--	44,57
112_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17,00	43,70	--	--	43,70
112_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20,60	42,71	--	--	42,71
112A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24,20	42,04	--	--	42,04
112A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28,10	41,30	--	--	41,30
112A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31,40	40,70	--	--	40,70
113_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1,50	47,98	--	--	47,98
113_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5,70	47,45	--	--	47,45
113_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9,80	46,39	--	--	46,39
113_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13,50	45,41	--	--	45,41
113_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17,00	44,46	--	--	44,46
113_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20,60	43,25	--	--	43,25
113A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24,20	42,45	--	--	42,45
113A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28,10	41,62	--	--	41,62
113A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31,40	40,97	--	--	40,97
114_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1,50	54,08	--	--	54,08
114_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5,70	51,35	--	--	51,35
114_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9,80	49,02	--	--	49,02
114_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13,50	47,45	--	--	47,45
114_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17,00	46,06	--	--	46,06
114_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20,60	44,66	--	--	44,66
114A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24,20	43,76	--	--	43,76
114A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28,10	42,86	--	--	42,86
114A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31,40	41,98	--	--	41,98
115_A	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	1,50	41,25	--	--	41,25
115_B	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	5,70	41,37	--	--	41,37
115_C	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	9,80	40,95	--	--	40,95
115_D	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	13,50	40,46	--	--	40,46
115_E	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	17,00	40,08	--	--	40,08
115_F	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	20,60	39,94	--	--	39,94
115A_A	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	24,20	39,21	--	--	39,21
115A_B	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	28,10	37,42	--	--	37,42
115A_C	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	31,40	37,50	--	--	37,50
116_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	37,80	20,45	--	--	20,45
116_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	41,10	25,15	--	--	25,15
116A_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	44,50	18,71	--	--	18,71

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: LArLT
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
116A_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	47,50	19,17	--	--	19,17
116A_C	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	50,80	22,01	--	--	22,01
116A_D	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	53,80	24,17	--	--	24,17
116A_E	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	57,00	25,70	--	--	25,70
117_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	37,80	26,70	--	--	26,70
117_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	41,10	21,06	--	--	21,06
117A_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	44,50	30,27	--	--	30,27
117A_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	47,50	31,22	--	--	31,22
117A_C	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	50,80	32,36	--	--	32,36
117A_D	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	53,80	33,98	--	--	33,98
117A_E	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	57,00	34,31	--	--	34,31
xx_A		1,50	26,76	--	--	26,76
xx_B		5,00	27,98	--	--	27,98
xx_C		8,00	28,89	--	--	28,89
xx_D		11,00	30,28	--	--	30,28
xx_E		13,80	30,70	--	--	30,70

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: LAmax
LAmax totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
101_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1,50	54,75	--	--
101_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5,70	54,44	--	--
101_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9,80	54,27	--	--
101_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13,50	54,03	--	--
101_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17,00	53,78	--	--
101_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20,60	52,88	--	--
101A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24,20	52,69	--	--
101A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28,10	53,14	--	--
101A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31,40	50,22	--	--
102_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1,50	51,67	--	--
102_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5,70	51,44	--	--
102_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9,80	51,14	--	--
102_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13,50	50,47	--	--
102_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17,00	50,05	--	--
102_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20,60	49,71	--	--
102A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24,20	51,31	--	--
102A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28,10	51,13	--	--
102A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31,40	48,01	--	--
103_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1,50	52,08	--	--
103_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5,70	52,03	--	--
103_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9,80	51,80	--	--
103_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13,90	51,27	--	--
103_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17,00	50,89	--	--
103_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20,60	50,34	--	--
103A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24,20	49,96	--	--
103A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28,10	49,53	--	--
103A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31,40	49,15	--	--
104_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1,50	47,84	--	--
104_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5,70	48,85	--	--
104_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9,80	48,68	--	--
104_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13,50	48,49	--	--
104_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17,00	48,46	--	--
104_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20,60	48,43	--	--
104A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24,20	48,53	--	--
104A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28,10	48,48	--	--
104A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31,40	47,07	--	--
104A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34,60	46,72	--	--
104A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37,80	45,85	--	--
104A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41,10	45,46	--	--
104B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44,50	45,20	--	--
104B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47,50	44,85	--	--
104B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50,80	44,47	--	--
104B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53,80	44,13	--	--
104B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57,00	43,78	--	--
105_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1,50	42,56	--	--
105_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5,70	44,74	--	--
105_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9,80	44,64	--	--
105_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13,50	44,49	--	--
105_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17,00	44,31	--	--
105_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20,60	44,10	--	--
105A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24,20	45,07	--	--
105A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28,10	44,77	--	--
105A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31,40	43,71	--	--
105A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34,60	43,40	--	--
105A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37,80	43,09	--	--
105A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41,10	42,76	--	--
105B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44,50	42,66	--	--
105B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47,50	42,34	--	--
105B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50,80	41,99	--	--
105B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53,80	41,67	--	--
105B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57,00	41,34	--	--
106_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1,50	39,59	--	--
106_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5,70	42,36	--	--
106_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9,80	42,41	--	--
106_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13,50	42,35	--	--
106_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17,00	42,27	--	--
106_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20,60	42,18	--	--
106A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24,20	42,34	--	--

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: LAmax
LAmax totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
106A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28,10	42,20	--	--
106A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31,40	42,05	--	--
106A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34,60	40,70	--	--
106A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37,80	40,51	--	--
106A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41,10	40,32	--	--
106B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44,50	40,35	--	--
106B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47,50	40,15	--	--
106B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50,80	39,92	--	--
106B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53,80	39,72	--	--
106B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57,00	39,49	--	--
107_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	5,70	40,09	--	--
107_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	9,80	40,81	--	--
107_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	13,50	40,77	--	--
107_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	17,00	40,72	--	--
107_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	20,60	40,65	--	--
107A_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	24,20	41,67	--	--
107A_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	28,10	41,54	--	--
107A_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	31,40	41,43	--	--
107A_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	34,60	39,88	--	--
107A_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	37,80	39,73	--	--
107A_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	41,10	39,57	--	--
107B_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	44,50	39,47	--	--
107B_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	47,50	39,30	--	--
107B_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	50,80	39,11	--	--
107B_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	53,80	38,94	--	--
107B_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	57,00	38,74	--	--
108_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	1,50	38,76	--	--
108_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	5,70	40,65	--	--
108_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	9,80	41,67	--	--
108_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	13,50	41,63	--	--
108_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	17,00	41,58	--	--
108_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	20,60	41,52	--	--
108A_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	24,20	41,53	--	--
108A_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	28,10	41,47	--	--
108A_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	31,40	40,74	--	--
108A_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	34,60	39,91	--	--
108A_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	37,80	39,76	--	--
108A_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	41,10	39,59	--	--
108B_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	44,50	39,62	--	--
108B_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	47,50	39,62	--	--
108B_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	50,80	39,71	--	--
108B_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	53,80	40,04	--	--
108B_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	57,00	41,30	--	--
109_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1,50	59,64	--	--
109_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5,70	62,46	--	--
109_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9,80	62,44	--	--
109_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13,50	62,66	--	--
109_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17,00	62,57	--	--
109_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20,60	62,44	--	--
109A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24,20	63,60	--	--
109A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28,10	63,41	--	--
109A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31,40	63,24	--	--
109A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34,60	63,06	--	--
109A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37,80	61,43	--	--
109A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41,10	61,20	--	--
109B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44,50	61,23	--	--
109B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47,50	60,99	--	--
109B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50,80	60,73	--	--
109B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53,80	60,48	--	--
109B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57,00	60,21	--	--
110_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1,50	65,73	--	--
110_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5,70	67,26	--	--
110_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9,80	67,13	--	--
110_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13,50	66,94	--	--
110_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17,00	66,72	--	--
110_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20,60	66,45	--	--
110A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24,20	66,58	--	--
110A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28,10	66,19	--	--

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: LAmax
LAmax totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
110A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31,40	65,84	--	--
110A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34,60	65,50	--	--
110A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37,80	64,16	--	--
110A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41,10	63,75	--	--
110B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44,50	63,56	--	--
110B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47,50	63,18	--	--
110B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50,80	62,76	--	--
110B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53,80	62,41	--	--
110B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57,00	62,17	--	--
111_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1,50	71,91	--	--
111_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5,70	71,75	--	--
111_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9,80	71,34	--	--
111_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13,50	70,82	--	--
111_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17,00	70,24	--	--
111_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20,60	69,60	--	--
111A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24,20	69,42	--	--
111A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28,10	68,64	--	--
111A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31,40	68,00	--	--
111A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34,60	67,42	--	--
111A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37,80	66,16	--	--
111A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41,10	65,54	--	--
111B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44,50	65,07	--	--
111B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47,50	64,55	--	--
111B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50,80	63,99	--	--
111B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53,80	63,52	--	--
111B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57,00	63,03	--	--
112_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1,50	77,57	--	--
112_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5,70	76,98	--	--
112_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9,80	75,71	--	--
112_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13,50	74,36	--	--
112_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17,00	73,10	--	--
112_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20,60	71,90	--	--
112A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24,20	71,06	--	--
112A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28,10	69,92	--	--
112A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31,40	69,07	--	--
113_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1,50	80,87	--	--
113_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5,70	79,57	--	--
113_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9,80	77,37	--	--
113_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13,50	75,41	--	--
113_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17,00	73,75	--	--
113_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20,60	72,25	--	--
113A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24,20	71,27	--	--
113A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28,10	70,07	--	--
113A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31,40	69,17	--	--
114_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1,50	88,01	--	--
114_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5,70	83,57	--	--
114_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9,80	79,14	--	--
114_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13,50	77,03	--	--
114_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17,00	75,40	--	--
114_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20,60	72,69	--	--
114A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24,20	71,29	--	--
114A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28,10	69,94	--	--
114A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31,40	69,05	--	--
115_A	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	1,50	75,80	--	--
115_B	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	5,70	75,43	--	--
115_C	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	9,80	74,67	--	--
115_D	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	13,50	73,80	--	--
115_E	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	17,00	72,94	--	--
115_F	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	20,60	72,06	--	--
115A_A	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	24,20	70,95	--	--
115A_B	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	28,10	68,58	--	--
115A_C	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	31,40	67,84	--	--
116_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	37,80	48,40	--	--
116_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	41,10	57,20	--	--
116A_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	44,50	44,66	--	--
116A_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	47,50	45,18	--	--
116A_C	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	50,80	46,99	--	--
116A_D	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	53,80	49,31	--	--

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: LAmax
LAmax totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
116A_E	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	57,00	52,84	--	--
117_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	37,80	58,32	--	--
117_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	41,10	48,61	--	--
117A_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	44,50	61,58	--	--
117A_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	47,50	61,96	--	--
117A_C	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	50,80	61,71	--	--
117A_D	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	53,80	62,69	--	--
117A_E	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	57,00	62,98	--	--
xx_A		1,50	53,89	--	--
xx_B		5,00	54,41	--	--
xx_C		8,00	54,83	--	--
xx_D		11,00	55,85	--	--
xx_E		13,80	56,70	--	--

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

B.2017.0497

Podium 26 te Arnhem

Bijlage 3

Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau

Emplacement (ODRA)

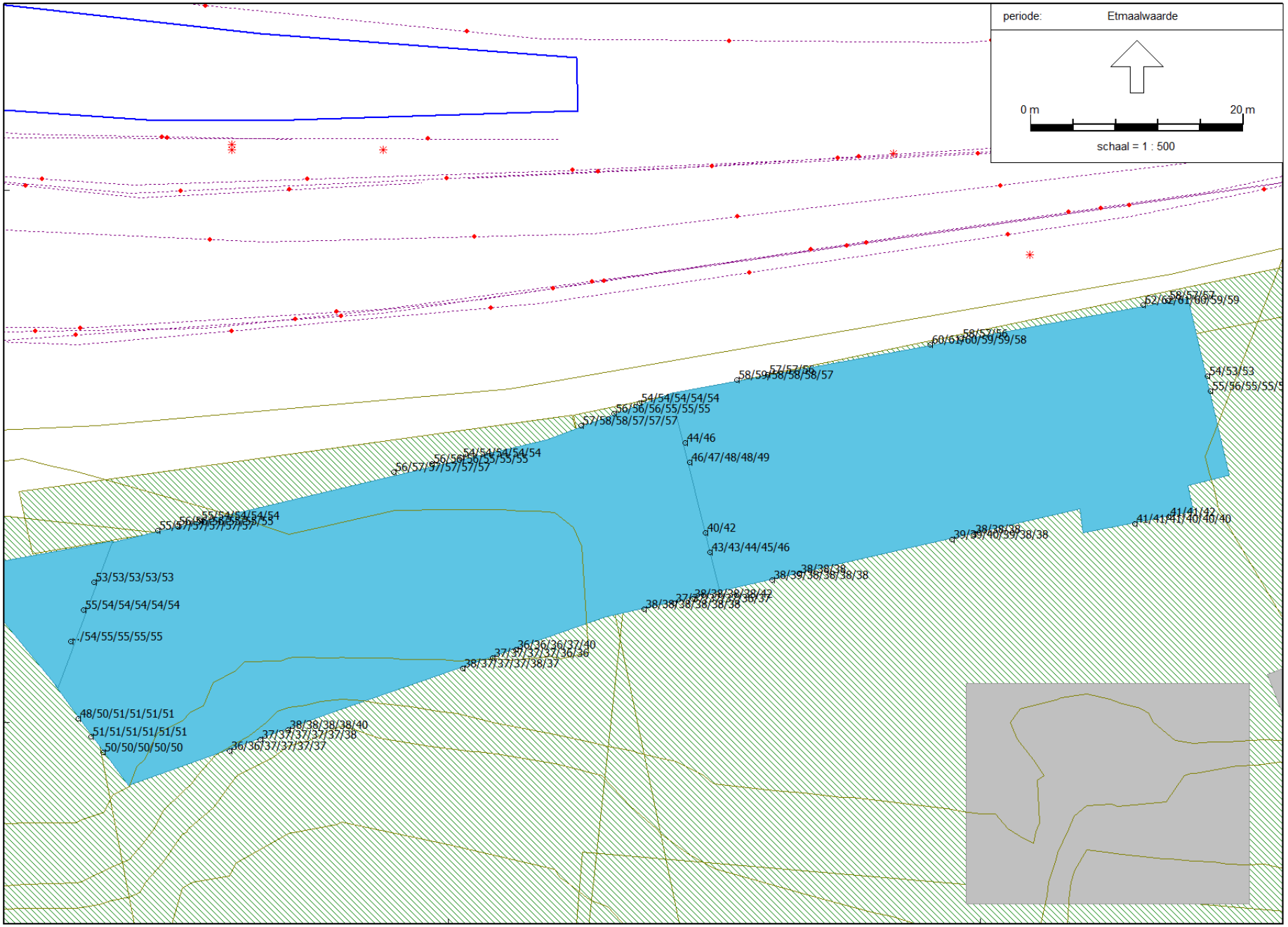

HMRI, industrie, [2016 inclusief saneringsunit - Podium 26 ODRA/ Gebouw DGMR] , Geomilieu V2022.4 rev 1 Licentiehouder: DGMR

Rapport: Resultatentabel
Model: Podium 26 ODRA/ Gebouw DGMR
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
101A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24,20	42,07	46,14	47,88	57,88
101A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28,10	41,66	45,51	47,21	57,21
101A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31,40	41,31	44,98	46,66	56,66
101_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1,50	43,70	49,32	51,98	61,98
101_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5,70	44,25	49,46	51,79	61,79
101_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9,80	43,82	48,78	50,93	60,93
101_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13,50	43,34	48,04	50,05	60,05
101_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17,00	42,88	47,36	49,28	59,28
101_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20,60	42,45	46,69	48,56	58,56
102A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24,20	42,17	45,52	47,57	57,57
102A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28,10	41,87	45,06	46,98	56,98
102A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31,40	41,56	44,58	46,49	56,49
102_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1,50	42,34	46,98	50,49	60,49
102_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5,70	43,44	47,67	50,63	60,63
102_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9,80	43,37	47,30	49,96	59,96
102_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13,50	43,11	46,79	49,26	59,26
102_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17,00	42,79	46,32	48,63	58,63
102_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20,60	42,51	45,87	48,04	58,04
103A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24,20	42,51	45,25	46,95	56,95
103A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28,10	42,24	44,92	46,54	56,54
103A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31,40	41,94	44,50	46,14	56,14
103_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1,50	42,10	44,93	47,73	57,73
103_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5,70	43,46	46,41	48,70	58,70
103_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9,80	43,57	46,42	48,44	58,44
103_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13,90	43,35	46,14	48,02	58,02
103_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17,00	43,14	45,91	47,69	57,69
103_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20,60	42,89	45,62	47,30	57,30
104A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24,20	42,80	45,30	46,48	56,48
104A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28,10	42,51	44,98	46,10	56,10
104A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31,40	42,16	44,53	45,74	55,74
104A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34,60	41,90	44,22	45,40	55,40
104A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37,80	41,65	43,93	45,09	55,09
104A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41,10	41,39	43,62	44,68	54,68
104B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44,50	41,13	43,31	44,45	54,45
104B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47,50	40,93	43,07	44,19	54,19
104B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50,80	40,71	42,80	43,94	53,94
104B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53,80	40,42	42,56	43,70	53,70
104B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57,00	40,23	42,34	43,51	53,51
104_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1,50	42,50	45,18	46,84	56,84
104_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5,70	43,73	46,42	47,96	57,96
104_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9,80	43,80	46,40	47,79	57,79
104_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13,50	43,61	46,20	47,48	57,48
104_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17,00	43,37	45,95	47,15	57,15
104_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20,60	43,13	45,69	46,79	56,79
105A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24,20	43,34	45,86	46,42	56,42
105A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28,10	43,02	45,47	46,09	56,09
105A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31,40	42,70	45,09	45,77	55,77
105A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34,60	42,39	44,70	45,45	55,45
105A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37,80	42,13	44,39	45,18	55,18
105A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41,10	41,78	44,06	44,80	54,80
105B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44,50	41,45	43,68	44,48	54,48
105B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47,50	41,22	43,42	44,22	54,22
105B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50,80	41,00	43,14	43,99	53,99
105B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53,80	40,79	42,88	43,78	53,78
105B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57,00	40,58	42,62	43,58	53,58
105_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1,50	42,83	45,71	46,05	56,05
105_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5,70	44,17	46,94	47,44	57,44
105_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9,80	44,30	46,99	47,49	57,49
105_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13,50	44,16	46,81	47,30	57,30
105_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17,00	43,96	46,56	47,06	57,06
105_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20,60	43,69	46,28	46,75	56,75
106A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24,20	43,53	46,05	46,29	56,29
106A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28,10	43,26	45,71	46,02	56,02
106A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31,40	42,99	45,40	45,75	55,75

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Podium 26 ODRA/ Gebouw DGMR
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
106A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34,60	42,67	45,01	45,49	55,49
106A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37,80	42,42	44,70	45,24	55,24
106A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41,10	42,16	44,39	44,98	54,98
106B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44,50	41,76	44,07	44,60	54,60
106B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47,50	41,53	43,80	44,36	54,36
106B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50,80	41,29	43,53	44,12	54,12
106B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53,80	41,09	43,27	43,93	53,93
106B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57,00	40,86	43,01	43,73	53,73
106_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1,50	42,45	45,38	44,99	54,99
106_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5,70	43,95	46,73	46,73	56,73
106_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9,80	44,18	46,84	46,96	56,96
106_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13,50	44,10	46,72	46,90	56,90
106_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17,00	43,95	46,53	46,73	56,73
106_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20,60	43,74	46,29	46,51	56,51
107A_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	24,20	42,33	44,88	44,67	54,67
107A_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	28,10	42,11	44,63	44,47	54,47
107A_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	31,40	41,93	44,41	44,30	54,30
107A_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	34,60	41,65	44,06	44,11	54,11
107A_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	37,80	41,41	43,80	43,89	53,89
107A_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	41,10	41,18	43,52	43,66	53,66
107B_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	44,50	41,06	43,35	43,46	53,46
107B_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	47,50	40,87	43,11	43,27	53,27
107B_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	50,80	40,64	42,84	42,99	52,99
107B_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	53,80	40,45	42,61	42,85	52,85
107B_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	57,00	40,30	42,37	42,70	52,70
107_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	5,70	42,00	44,90	44,09	54,09
107_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	9,80	42,36	45,07	44,55	54,55
107_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	13,50	42,39	45,04	44,69	54,69
107_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	17,00	42,34	44,94	44,65	54,65
107_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	20,60	42,23	44,80	44,56	54,56
108A_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	24,20	35,87	37,83	40,96	50,96
108A_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	28,10	35,86	37,79	40,93	50,93
108A_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	31,40	35,83	37,73	40,89	50,89
108A_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	34,60	35,79	37,66	40,83	50,83
108A_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	37,80	35,74	37,59	40,78	50,78
108A_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	41,10	35,66	37,50	40,71	50,71
108B_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	44,50	35,33	37,17	40,44	50,44
108B_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	47,50	35,23	37,05	40,33	50,33
108B_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	50,80	35,18	36,98	40,26	50,26
108B_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	53,80	35,12	36,94	40,18	50,18
108B_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	57,00	35,14	36,89	40,15	50,15
108_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	1,50	33,62	35,61	37,83	47,83
108_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	5,70	34,73	36,96	39,58	49,58
108_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	9,80	35,60	37,74	40,61	50,61
108_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	13,50	35,92	38,01	41,01	51,01
108_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	17,00	36,11	38,14	41,15	51,15
108_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	20,60	36,17	38,19	41,19	51,19
109A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24,20	23,52	25,64	26,99	36,99
109A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28,10	23,48	25,53	26,97	36,97
109A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31,40	23,47	25,42	26,92	36,92
109A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34,60	23,50	25,37	26,95	36,95
109A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37,80	23,52	25,33	26,98	36,98
109A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41,10	24,24	25,84	27,96	37,96
109B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44,50	24,13	25,93	27,98	37,98
109B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47,50	24,17	25,88	27,98	37,98
109B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50,80	24,41	25,90	28,23	38,23
109B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53,80	24,66	26,01	28,37	38,37
109B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57,00	26,21	27,11	29,50	39,50
109_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1,50	22,62	24,92	26,08	36,08
109_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5,70	22,90	25,40	26,13	36,13
109_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9,80	23,49	25,79	26,75	36,75
109_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13,50	23,65	25,89	26,98	36,98
109_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17,00	23,72	25,89	27,07	37,07
109_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20,60	23,76	25,88	27,10	37,10

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Podium 26 ODRA/ Gebouw DGMR
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
110A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24,20	23,66	26,01	27,49	37,49
110A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28,10	23,50	25,75	27,25	37,25
110A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31,40	23,12	25,35	26,76	36,76
110A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34,60	22,85	25,00	26,51	36,51
110A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37,80	22,77	24,84	26,41	36,41
110A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41,10	22,49	24,58	26,07	36,07
110B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44,50	22,43	24,38	26,14	36,14
110B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47,50	22,44	24,28	26,05	36,05
110B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50,80	22,69	24,28	26,35	36,35
110B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53,80	23,42	24,58	26,73	36,73
110B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57,00	26,92	27,77	30,18	40,18
110_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1,50	23,36	25,96	27,55	37,55
110_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5,70	23,20	26,05	26,97	36,97
110_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9,80	23,53	26,14	27,31	37,31
110_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13,50	23,66	26,21	27,47	37,47
110_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17,00	23,68	26,18	27,50	37,50
110_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20,60	23,61	26,03	27,45	37,45
111A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24,20	23,03	25,21	27,08	37,08
111A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28,10	22,91	25,03	26,86	36,86
111A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31,40	22,85	24,81	26,68	36,68
111A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34,60	22,84	24,70	26,57	36,57
111A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37,80	22,64	24,50	26,31	36,31
111A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41,10	22,85	24,69	26,61	36,61
111B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44,50	23,79	25,23	27,65	37,65
111B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47,50	23,81	25,21	27,79	37,79
111B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50,80	24,27	25,76	27,94	37,94
111B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53,80	24,75	25,70	28,27	38,27
111B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57,00	28,55	29,65	32,42	42,42
111_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1,50	23,66	26,34	28,12	38,12
111_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5,70	23,76	26,68	27,95	37,95
111_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9,80	24,04	26,95	27,99	37,99
111_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13,50	24,16	26,97	28,06	38,06
111_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17,00	24,08	26,86	27,91	37,91
111_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20,60	24,02	26,71	27,73	37,73
112A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24,20	23,02	25,85	27,78	37,78
112A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28,10	23,13	25,67	27,56	37,56
112A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31,40	23,69	25,61	27,63	37,63
112_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1,50	23,16	26,15	28,47	38,47
112_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5,70	23,17	26,56	28,55	38,55
112_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9,80	23,11	26,47	28,31	38,31
112_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13,50	23,17	26,34	28,14	38,14
112_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17,00	23,15	26,25	28,07	38,07
112_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20,60	23,11	26,12	27,95	37,95
113A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24,20	23,02	25,91	28,16	38,16
113A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28,10	23,08	25,67	27,95	37,95
113A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31,40	23,59	25,63	27,93	37,93
113_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1,50	22,90	25,97	28,70	38,70
113_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5,70	23,60	27,12	29,49	39,49
113_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9,80	24,15	27,34	29,87	39,87
113_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13,50	23,06	26,37	28,54	38,54
113_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17,00	23,08	26,28	28,47	38,47
113_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20,60	23,09	26,14	28,34	38,34
114A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24,20	26,27	28,77	31,48	41,48
114A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28,10	26,35	28,67	31,42	41,42
114A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31,40	26,76	28,76	31,57	41,57
114_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1,50	24,99	28,02	30,73	40,73
114_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5,70	25,47	28,85	31,29	41,29
114_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9,80	24,99	28,12	30,73	40,73
114_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13,50	24,88	27,67	30,30	40,30
114_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17,00	24,99	27,65	30,34	40,34
114_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20,60	25,09	27,60	30,34	40,34
115A_A	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	24,20	37,79	43,36	43,91	53,91
115A_B	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	28,10	37,33	42,78	43,36	53,36
115A_C	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	31,40	36,97	42,27	42,90	52,90

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Podium 26 ODRA/ Gebouw DGMR
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
115_A	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	1,50	37,63	43,95	44,99	54,99
115_B	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	5,70	39,15	45,39	45,64	55,64
115_C	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	9,80	39,07	45,12	45,48	55,48
115_D	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	13,50	38,78	44,69	45,11	55,11
115_E	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	17,00	38,43	44,23	44,69	54,69
115_F	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	20,60	38,05	43,73	44,24	54,24
116A_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	44,50	34,23	32,00	35,84	45,84
116A_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	47,50	34,55	33,34	36,78	46,78
116A_C	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	50,80	34,96	35,89	38,04	48,04
116A_D	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	53,80	35,07	36,40	38,33	48,33
116A_E	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	57,00	35,71	37,56	39,14	49,14
116_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	37,80	33,82	30,19	33,89	43,89
116_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	41,10	34,55	32,20	35,98	45,98
117A_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	44,50	32,35	28,51	32,67	42,67
117A_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	47,50	32,47	29,11	33,20	43,20
117A_C	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	50,80	32,71	29,89	33,96	43,96
117A_D	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	53,80	33,01	30,54	34,65	44,65
117A_E	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	57,00	33,63	32,05	35,78	45,78
117_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	37,80	28,34	26,99	30,22	40,22
117_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	41,10	32,00	28,02	32,08	42,08

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

dGmR

Bijlage 3

Podium 26 Arnhem

Alle bronnen

(alle geluidsbelastingen in Lden, na aftrek art. 110 Wgh)

Adresinformatie			Spoorwegen			Centrumring: Willemsplein/willemstunnel			Amsterdamseweg			Stationsplein			30 km/uurwegen			Jansbuitensingel			Emplacement		
Punt_ID	Omschrijving	Hoogte (m)	Lden (dB)	Overschrijding voorkeursgrenswaarde	Hogere waarde in dB	Lden (dB)	Overschrijding voorkeursgrenswaarde	Hogere waarde in dB	Lden (dB)	Overschrijding voorkeursgrenswaarde	Hogere waarde in dB	Lden (dB)	Overschrijding voorkeursgrenswaarde	Hogere waarde in dB	Lden (dB)	Overschrijding voorkeursgrenswaarde	Hogere waarde in dB	Lden (dB)	Overschrijding voorkeursgrenswaarde	Hogere waarde in dB	Letm (dB(A))	Overschrijding 55 dB(A) vergunning	Lcum in dB (VL/RL/Empl)
101_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1,5	72	17	Niet mogelijk	38	-10		46	-2		7	-41		15	-33		17	-31		62	7	68
101_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5,7	71	16	Niet mogelijk	42	-6		50	2	50	8	-40		16	-32		15	-33		62	7	68
101_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9,8	70	15	Niet mogelijk	45	-3		51	3	51	8	-40		16	-32		15	-33		61	6	67
101_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13,5	69	14	Niet mogelijk	46	-2		52	4	52	7	-41		15	-33		15	-33		60	5	66
101_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17	69	14	Niet mogelijk	47	-1		52	4	52	7	-41		15	-33		11	-37		59	4	66
101_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20,6	68	13	68	47	-1		52	4	52	6	-42		14	-34		10	-38		59	4	66
101A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24,2	68	13	68	48	0		52	4	52	3	-45		10	-38		9	-39		58	3	65
101A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28,1	67	12	67	48	0		52	4	52	3	-45		8	-40		3	-45		57	2	64
101A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31,4	66	11	66	48	0		51	3	51	5	-43		9	-39		-24	-72		57	2	64
102_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1,5	72	17	Niet mogelijk	35	-13		46	-2		6	-42		15	-33		13	-35		60	5	68
102_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5,7	71	16	Niet mogelijk	41	-7		49	1	49	8	-40		15	-33		4	-44		61	6	68
102_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9,8	70	15	Niet mogelijk	43	-5		51	3	51	7	-41		15	-33		12	-36		60	5	67
102_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13,5	69	14	Niet mogelijk	45	-3		51	3	51	5	-43		15	-33		12	-36		59	4	66
102_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17	69	14	Niet mogelijk	46	-2		51	3	51	5	-43		15	-33		13	-35		59	4	66
102_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20,6	68	13	68	46	-2		51	3	51	3	-45		13	-35		14	-34		58	3	65
102A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24,2	67	12	67	46	-2		51	3	51	2	-46		12	-36		15	-33		58	3	65
102A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28,1	67	12	67	47	-1		51	3	51	3	-45		9	-39		4	-44		57	2	64
102A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31,4	66	11	66	47	-1		51	3	51	8	-40		10	-38		-24	-72		56	1	64
103_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	1,5	72	17	Niet mogelijk	34	-14		46	-2		7	-41		13	-35		13	-35		58	3	68
103_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	5,7	71	16	Niet mogelijk	40	-8		49	1	49	8	-40		14	-34		29	-19		59	4	67
103_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	9,8	70	15	Niet mogelijk	43	-5		51	3	51	7	-41		15	-33		12	-36		58	3	66
103_D	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	13,9	69	14	Niet mogelijk	44	-4		51	3	51	4	-44		14	-34		12	-36		58	3	66
103_E	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	17	69	14	Niet mogelijk	45	-3		51	3	51	4	-44		14	-34		12	-36		58	3	66
103_F	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	20,6	68	13	68	45	-3		51	3	51	3	-45		13	-35		13	-35		57	2	65
103A_A	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	24,2	67	12	67	45	-3		51	3	51	3	-45		12	-36		15	-33		57	2	64
103A_B	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	28,1	67	12	67	45	-3		51	3	51	9	-39		14	-34		18	-30		57	2	64
103A_C	K3K7 - bouwdeel oost - noordgevel	31,4	66	11	66	45	-3		51	3	51	10	-38		16	-32		-11	-59		56	1	64
104_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1,5	71	16	Niet mogelijk	33	-15		45	-3		9	-39		15	-33		4	-44		57	2	67
104_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5,7	71	16	Niet mogelijk	39	-9		49	1	49	9	-39		17	-31		29	-19		58	3	67
104_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9,8	70	15	Niet mogelijk	41	-7		50	2	50	8	-40		17	-31		11	-37		58	3	66
104_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13,5	69	14	Niet mogelijk	42	-6		51	3	51	7	-41		15	-33		10	-38		57	2	66
104_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17	68	13	68	43	-5		51	3	51	7	-41		15	-33		11	-37		57	2	65
104_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20,6	68	13	68	44	-4		51	3	51	8	-40		15	-33		11	-37		57	2	65
104A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24,2	67	12	67	44	-4		51	3	51	7	-41		14	-34		10	-38		56	1	64
104A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28,1	66	11	66	44	-4		51	3	51	11	-37		16	-32		12	-36		56	1	64
104A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31,4	66	11	66	44	-4		51	3	51	12	-36		17	-31		12	-36		56	1	64
104A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34,6	66	11	66	44	-4		51	3	51	14	-34		18	-30					55	0	63
104A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37,8	65	10	65	44	-4		51	3	51	15	-33		19	-29					55	0	63
104A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41,1	65	10	65	44	-4		51	3	51	16	-32		21	-27					55	0	63
104B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44,5	64	9	64	44	-4		50	2	50	17	-31		23	-25					54	-1	62
104B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47,5	64	9	64	44	-4		50	2	50	17	-31		22	-26					54	-1	62
104B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50,8	64	9	64	44	-4		50	2	50	17	-31		20	-28					54	-1	62
104B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53,8	63	8	63	44	-4		50	2	50	17	-31		20	-28					54	-1	61
104B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57	63	8	63	44	-4		50	2	50	17	-31		21	-27					54	-1	61
105_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1,5	70	15	Niet mogelijk	33	-15		45	-3		6	-42		14	-34		-4	-52		56	1	66
105_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5,7	70	15	Niet mogelijk	38	-10		48	0		7	-41		16	-32		29	-19		57	2	66
105_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9,8	69	14	Niet mogelijk	41	-7		50	2	50	5	-43		16	-32		8	-40		57	2	65
105_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13,5	68	13	68	42	-6		50	2	50	4	-44		13	-35		10	-38		57	2	65
105_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17	68	13	68	43	-5		51	3	51	3	-45		13	-35		9	-39		57	2	65
105_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20,6	67	12	67	43	-5		51	3	51	4	-44		13	-35		9	-39		57	2	64
105A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24,2	67	12	67	44	-4		51	3	51	3	-45		13	-35		9	-39		56	1	64
105A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28,1	66	11	66	44	-4		50	2	50	13	-35		17	-31		6	-42		56	1	63
105A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31,4	66	11	66	44	-4		50	2	50	13	-35		18	-30		-2	-50		56	1	63
105A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34,6	66	11	66	44	-4		50	2	50	14	-34		19	-29		-10	-58		55	0	63
105A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37,8	65	10	65	44	-4		50	2	50	14	-34		20	-28		-16	-64		55	0	63
105A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41,1	65	10	65	44	-4		50	2	50	14	-34		22	-26					55	0	63
105B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44,5	64	9	64	44	-4		50	2	50	14	-34		23	-25					54	-1	62
105B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47,5	64	9	64	44	-4		50	2	50	15	-33		20	-28					54	-1	62
105B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50,8	64	9	64	44	-4		50	2	50	16	-32		20	-28					54	-1	62
105B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53,8	64	9	64	44	-4		50	2	50	16	-32		20	-28					54	-1	62
105B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57	63	8	63	44	-4		50	2	50	17	-31		20	-28					54	-1	61
106_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	1,5	68	13	68	32	-16		45	-3		9	-39		14	-34		2	-46		55	0	64
106_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	5,7	69	14	Niet mogelijk	37	-11		48	0		6	-42		16	-32		5	-43		57	2	65
106_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	9,8	68	13	68	39	-9		49	1	49	5	-43		16	-32		8	-40		57	2	65
106_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	13,5	68	13	68	40	-8		50	2	50	6	-42		15	-33		11	-37		57	2	65
106_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	17	67	12	67	41	-7		50	2	50	5	-43		14	-34		11	-37		57	2	64
106_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	20,6	67	12	67	42	-6		50	2	50	5	-43		15	-33		11	-37		57	2	64
106A_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	24,2	66	11	66	42	-6		50	2	50	5	-43		12	-36		9	-39		56	1	63
106A_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	28,1	66	11	66	43	-5		50	2	50	13	-35		18	-30		4	-44		56	1	63
106A_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	31,4	65	10	65	43	-5		50	2	50	14	-34		19	-29		-2	-50		56	1	63
106A_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	34,6	65	10	65	43	-5		50	2	50	14	-34		20	-28		-13	-61		55	0	63
106A_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	37,8	65	10	65	43	-5		50	2	50	15	-33		21	-27		-17	-65		55	0	63

* niet mogelijk: De geluidsbelasting is boven de grenswaarde, HW is niet mogelijk, daarom worden deze geveldelen zonder te openen delen uitgevoerd

dGmR

Bijlage 3

Podium 26 Arnhem

Alle bronnen

(alle geluidsbelastingen in Lden, na aftrek art. 110 Wgh)

Adresinformatie			Spoorwegen			Centrumring: Willemsplein/willemstunnel			Amsterdamseweg			Stationsplein			30 km/uurwegen			Jansbuitensingel			Emplacement		
Punt_ID	Omschrijving	Hoogte (m)	Lden (dB)	Overschrijding voorkeursgrenswaarde	Hogere waarde in dB	Lden (dB)	Overschrijding voorkeursgrenswaarde	Hogere waarde in dB	Lden (dB)	Overschrijding voorkeursgrenswaarde	Hogere waarde in dB	Lden (dB)	Overschrijding voorkeursgrenswaarde	Hogere waarde in dB	Lden (dB)	Overschrijding voorkeursgrenswaarde	Hogere waarde in dB	Lden (dB)	Overschrijding voorkeursgrenswaarde	Hogere waarde in dB	Letm (dB(A))	Overschrijding 55 dB(A) vergunning	Lcum in dB (VL/RL/Empl)
106A_F	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	41,1	64	9	64	43	-5		50	2	50	15	-33		23	-25					55	0	62
106B_A	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	44,5	64	9	64	43	-5		50	2	50	17	-31		21	-27					55	0	62
106B_B	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	47,5	64	9	64	43	-5		50	2	50	17	-31		19	-29					54	-1	62
106B_C	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	50,8	64	9	64	43	-5		50	2	50	17	-31		19	-29					54	-1	62
106B_D	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	53,8	63	8	63	43	-5		50	2	50	18	-30		19	-29					54	-1	61
106B_E	K3K7 -bouwdeel west - noordgevel	57	63	8	63	43	-5		50	2	50	18	-30		19	-29					54	-1	61
107_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	5,7	65	10	65	25	-23		46	-2		27	-21		31	-17		10	-38		54	-1	61
107_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	9,8	65	10	65	27	-21		47	-1		32	-16		33	-15		10	-38		55	0	62
107_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	13,5	64	9	64	27	-21		48	0		35	-13		35	-13		12	-36		55	0	61
107_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	17	64	9	64	25	-23		48	0		35	-13		35	-13		12	-36		55	0	61
107_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	20,6	64	9	64	26	-22		48	0		34	-14		34	-14		12	-36		55	0	61
107A_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	24,2	64	9	64	26	-22		48	0		34	-14		34	-14		10	-38		55	0	61
107A_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	28,1	63	8	63	27	-21		48	0		34	-14		35	-13		6	-42		54	-1	60
107A_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	31,4	63	8	63	28	-20		48	0		34	-14		37	-11		3	-45		54	-1	60
107A_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	34,6	63	8	63	29	-19		48	0		34	-14		37	-11		0	-48		54	-1	60
107A_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	37,8	62	7	62	29	-19		48	0		34	-14		37	-11		-4	-52		54	-1	59
107A_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	41,1	62	7	62	30	-18		48	0		34	-14		38	-10					54	-1	59
107B_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	44,5	62	7	62	28	-20		48	0		34	-14		38	-10					53	-2	59
107B_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	47,5	61	6	61	28	-20		48	0		34	-14		38	-10					53	-2	58
107B_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	50,8	61	6	61	28	-20		48	0		34	-14		38	-10					53	-2	58
107B_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	53,8	61	6	61	28	-20		48	0		34	-14		38	-10					53	-2	58
107B_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	57	60	5	60	28	-20		48	0		34	-14		38	-10					53	-2	58
108_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	1,5	53	-2		34	-14		40	-8		44	-4		46	-2		18	-30		48	-7	
108_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	5,7	55	0		33	-15		39	-9		45	-3		47	-1		18	-30		50	-5	
108_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	9,8	55	0		35	-13		40	-8		46	-2		48	0		17	-31		51	-4	
108_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	13,5	55	0		36	-12		40	-8		46	-2		48	0		17	-31		51	-4	
108_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	17	56	1	56	36	-12		40	-8		46	-2		48	0		21	-27		51	-4	55
108_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	20,6	56	1	56	37	-11		41	-7		46	-2		48	0		21	-27		51	-4	55
108A_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	24,2	55	0		39	-9		41	-7		46	-2		48	0		23	-25		51	-4	
108A_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	28,1	55	0		41	-7		41	-7		46	-2		49	1	49	23	-25		51	-4	56
108A_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	31,4	55	0		41	-7		41	-7		46	-2		49	1	49	23	-25		51	-4	56
108A_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	34,6	55	0		41	-7		41	-7		46	-2		49	1	49	14	-34		51	-4	56
108A_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	37,8	55	0		41	-7		41	-7		46	-2		48	0		6	-42		51	-4	
108A_F	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	41,1	55	0		41	-7		41	-7		45	-3		48	0					51	-4	
108B_A	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	44,5	55	0		40	-8		41	-7		45	-3		48	0					50	-5	
108B_B	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	47,5	55	0		40	-8		41	-7		45	-3		48	0					50	-5	
108B_C	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	50,8	55	0		40	-8		42	-6		45	-3		48	0					50	-5	
108B_D	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	53,8	55	0		41	-7		42	-6		45	-3		48	0					50	-5	
108B_E	K3K7 - bouwdeel west - westgevel	57	55	0		42	-6		42	-6		45	-3		48	0					50	-5	
109_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1,5	40	-15		34	-14		36	-12		44	-4		46	-2		23	-25		36	-19	
109_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5,7	40	-15		35	-13		34	-14		45	-3		48	0		23	-25		36	-19	
109_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9,8	40	-15		36	-12		34	-14		46	-2		49	1	49	24	-24		37	-18	
109_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13,5	42	-13		37	-11		33	-15		46	-2		49	1	49	26	-22		37	-18	
109_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17	42	-13		38	-10		32	-16		46	-2		49	1	49	28	-20		37	-18	
109_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20,6	43	-12		39	-9		28	-20		46	-2		49	1	49	31	-17		37	-18	
109A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24,2	43	-12		41	-7		18	-30		46	-2		49	1	49	32	-16		37	-18	
109A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28,1	38	-17		43	-5		20	-28		46	-2		49	1	49	33	-15		37	-18	
109A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31,4	38	-17		43	-5					46	-2		49	1	49	35	-13		37	-18	
109A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34,6	38	-17		44	-4					46	-2		49	1	49	36	-12		37	-18	
109A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37,8	39	-16		44	-4					45	-3		49	1	49	36	-12		37	-18	
109A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41,1	39	-16		44	-4					45	-3		49	1	49	37	-11		38	-17	
109B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44,5	40	-15		45	-3					45	-3		48	0		38	-10		38	-17	
109B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47,5	40	-15		45	-3					45	-3		48	0		38	-10		38	-17	
109B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50,8	41	-14		46	-2					45	-3		48	0		39	-9		38	-17	
109B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53,8	41	-14		46	-2					45	-3		48	0		39	-9		38	-17	
109B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57	41	-14		47	-1					45	-3		48	0		40	-8		40	-15	
110_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1,5	39	-16		33	-15		34	-14		44	-4		46	-2		25	-23		38	-17	
110_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5,7	39	-16		36	-12		32	-16		45	-3		48	0		27	-21		37	-18	
110_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9,8	40	-15		36	-12		33	-15		45	-3		48	0		28	-20		37	-18	
110_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13,5	41	-14		37	-11		33	-15		45	-3		48	0		29	-19		37	-18	
110_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17	42	-13		39	-9		32	-16		45	-3		48	0		31	-17		38	-17	
110_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20,6	42	-13		40	-8		31	-17		45	-3		48	0		34	-14		37	-18	
110A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24,2	43	-12		40	-8		22	-26		45	-3		48	0		33	-15		37	-18	
110A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28,1	42	-13		41	-7		23	-25		45	-3		48	0		36	-12		37	-18	
110A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31,4	39	-16		42	-6					45	-3		48	0		37	-11		37	-18	
110A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34,6	40	-15		43	-5					44	-4		48	0		37	-11		37	-18	
110A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37,8	40	-15		44	-4					44	-4		48	0		38	-10		36	-19	
110A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41,1	40	-15		45	-3					44	-4		48	0		39	-9		36	-19	
110B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44,5	41	-14		47	-1					44	-4		48	0		39	-9		36	-19	
110B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47,5	41	-14		47	-1					43	-5		48	0		40	-8		36	-19	
110B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50,8	41	-14		47	-1					43	-5		48	0		41	-7		36	-19	
110B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53,8	41	-14		48	0					43	-5		48	0		41	-7		37	-18	

* niet mogelijk: De geluidsbelasting is boven de grenswaarde, HW is niet mogelijk, daarom worden deze geveldelen zonder te openen delen uitgevoerd

Podium 26 Arnhem

Alle bronnen

(alle geluidsbelastingen in Lden, na aftrek art. 110 Wgh)

Adresinformatie			Spoorwegen			Centrumring: Willemsplein/willemstunnel			Amsterdamseweg			Stationsplein			30 km/uurwegen			Jansbuitensingel			Emplacement		
Punt_ID	Omschrijving	Hoogte (m)	Lden (dB)	Overschrijding voorkeursgrenswaarde	Hogere waarde in dB	Lden (dB)	Overschrijding voorkeursgrenswaarde	Hogere waarde in dB	Lden (dB)	Overschrijding voorkeursgrenswaarde	Hogere waarde in dB	Lden (dB)	Overschrijding voorkeursgrenswaarde	Hogere waarde in dB	Lden (dB)	Overschrijding voorkeursgrenswaarde	Hogere waarde in dB	Lden (dB)	Overschrijding voorkeursgrenswaarde	Hogere waarde in dB	Letm (dB(A))	Overschrijding 55 dB(A) vergunning	Icum in dB (VL/RL/Empl)
110B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57	41	-14		48	0					43	-5		48	0		42	-6		40	-15	
111_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	1,5	39	-16		32	-16		34	-14		41	-7		44	-4		24	-24		38	-17	
111_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	5,7	39	-16		33	-15		32	-16		43	-5		46	-2		27	-21		38	-17	
111_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	9,8	40	-15		34	-14		32	-16		43	-5		46	-2		28	-20		38	-17	
111_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	13,5	41	-14		36	-12		33	-15		43	-5		46	-2		29	-19		38	-17	
111_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	17	42	-13		38	-10		33	-15		43	-5		46	-2		31	-17		38	-17	
111_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	20,6	41	-14		39	-9		32	-16		43	-5		46	-2		33	-15		38	-17	
111A_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	24,2	42	-13		40	-8		22	-26		43	-5		46	-2		35	-13		37	-18	
111A_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	28,1	41	-14		41	-7		20	-28		43	-5		46	-2		36	-12		37	-18	
111A_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	31,4	38	-17		44	-4					43	-5		46	-2		37	-11		37	-18	
111A_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	34,6	38	-17		45	-3					43	-5		46	-2		38	-10		37	-18	
111A_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	37,8	39	-16		46	-2					42	-6		46	-2		39	-9		36	-19	
111A_F	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	41,1	39	-16		46	-2					43	-5		46	-2		39	-9		37	-18	
111B_A	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	44,5	39	-16		47	-1					42	-6		47	-1		40	-8		38	-17	
111B_B	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	47,5	40	-15		47	-1					42	-6		47	-1		40	-8		38	-17	
111B_C	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	50,8	40	-15		48	0					42	-6		47	-1		41	-7		38	-17	
111B_D	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	53,8	40	-15		48	0					42	-6		47	-1		41	-7		38	-17	
111B_E	K3K7 - bouwdeel west - zuidgevel	57	40	-15		48	0					42	-6		47	-1		41	-7		42	-13	
112_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1,5	41	-14		33	-15		34	-14		39	-9		41	-7		28	-20		38	-17	
112_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5,7	41	-14		34	-14		32	-16		41	-7		44	-4		32	-16		39	-16	
112_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9,8	42	-13		35	-13		32	-16		42	-6		45	-3		32	-16		38	-17	
112_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13,5	43	-12		37	-11		33	-15		42	-6		45	-3		33	-15		38	-17	
112_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17	43	-12		38	-10		33	-15		42	-6		45	-3		35	-13		38	-17	
112_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20,6	43	-12		40	-8		33	-15		42	-6		45	-3		37	-11		38	-17	
112A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24,2	43	-12		41	-7		22	-26		41	-7		44	-4		40	-8		38	-17	
112A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28,1	42	-13		42	-6		18	-30		41	-7		45	-3		38	-10		38	-17	
112A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31,4	38	-17		44	-4					41	-7		45	-3		39	-9		38	-17	
113_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1,5	39	-16		32	-16		32	-16		35	-13		38	-10		24	-24		39	-16	
113_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5,7	39	-16		33	-15		28	-20		37	-11		40	-8		24	-24		39	-16	
113_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9,8	40	-15		34	-14		29	-19		38	-10		41	-7		26	-22		40	-15	
113_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13,5	41	-14		36	-12		29	-19		39	-9		42	-6		28	-20		39	-16	
113_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17	42	-13		39	-9		30	-18		39	-9		42	-6		31	-17		38	-17	
113_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20,6	39	-16		40	-8		33	-15		39	-9		42	-6		34	-14		38	-17	
113A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24,2	41	-14		42	-6		23	-25		39	-9		42	-6		36	-12		38	-17	
113A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28,1	39	-16		43	-5		21	-27		39	-9		43	-5		36	-12		38	-17	
113A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31,4	34	-21		44	-4					39	-9		43	-5		34	-14		38	-17	
114_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	1,5	47	-8		35	-13		31	-17		33	-15		36	-12		30	-18		41	-14	
114_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	5,7	50	-5		38	-10		30	-18		34	-14		37	-11		34	-14		41	-14	
114_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	9,8	49	-6		39	-9		26	-22		36	-12		39	-9		35	-13		41	-14	
114_D	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	13,5	50	-5		41	-7		28	-20		36	-12		40	-8		36	-12		40	-15	
114_E	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	17	50	-5		42	-6		29	-19		36	-12		40	-8		38	-10		40	-15	
114_F	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	20,6	42	-13		44	-4		33	-15		36	-12		40	-8		41	-7		40	-15	
114A_A	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	24,2	43	-12		44	-4		29	-19		35	-13		40	-8		42	-6		41	-14	
114A_B	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	28,1	42	-13		46	-2		14	-34		35	-13		41	-7		41	-7		41	-14	
114A_C	K3K7 - bouwdeel oost - zuidgevel	31,4	41	-14		47	-1		0	-48		35	-13		42	-6		41	-7		42	-13	
115_A	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	1,5	65	10	65	35	-13		43	-5		23	-25		28	-20		25	-23		55	0	62
115_B	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	5,7	66	11	66	40	-8		46	-2		23	-25		29	-19		26	-22		56	1	63
115_C	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	9,8	66	11	66	41	-7		48	0		24	-24		30	-18		29	-19		55	0	62
115_D	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	13,5	65	10	65	43	-5		48	0		25	-23		32	-16		32	-16		55	0	62
115_E	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	17	65	10	65	45	-3		48	0		14	-34		30	-18		38	-10		55	0	62
115_F	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	20,6	64	9	64	48	0		48	0		13	-35		30	-18		41	-7		54	-1	61
115A_A	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	24,2	64	9	64	49	1	49	48	0		3	-45		30	-18		43	-5		54	-1	62
115A_B	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	28,1	63	8	63	50	2	50	48	0		-4	-52		30	-18		43	-5		53	-2	61
115A_C	K3K7 -bouwdeel oost - oostgevel	31,4	63	8	63	50	2	50	48	0		-4	-52		33	-15		42	-6		53	-2	61
116_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	37,8	50	-5		44	-4		47	-1		23	-25		35	-13		29	-19		44	-11	
116_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	41,1	56	1	56	46	-2		48	0		10	-38		37	-11		34	-14		46	-9	
116A_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	44,5	57	2	57	46	-2		47	-1					38	-10		39	-9		46	-9	
116A_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	47,5	57	2	57	47	-1		47	-1					38	-10		40	-8		47	-8	
116A_C	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	50,8	57	2	57	47	-1		47	-1					36	-12		40	-8		48	-7	
116A_D	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	53,8	57	2	57	47	-1		47	-1					37	-11		40	-8		48	-7	
116A_E	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	57	57	2	57	47	-1		47	-1					37	-11		41	-7		49	-6	
117_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	37,8	45	-10		42	-6		36	-12		-13	-61		37	-11		33	-15		40	-15	
117_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	41,1	46	-9		44	-4		45	-3					37	-11		37	-11		42	-13	
117A_A	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	44,5	47	-8		46	-2		47	-1					38	-10		40	-8		43	-12	
117A_B	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	47,5	49	-6		47	-1		47	-1					37	-11		40	-8		43	-12	
117A_C	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	50,8	52	-3		47	-1		47	-1					37	-11		41	-7		44	-11	
117A_D	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	53,8	54	-1		48	0		47	-1					38	-10		41	-7		45	-10	
117A_E	K3K7 - bouwdeel west - oostgevel	57	56	1	56	48	0		46	-2					38	-10		41	-7		46	-9	

* niet mogelijk: De geluidsbelasting is boven de grenswaarde, HW is niet mogelijk, daarom worden deze geveldelen zonder te openen delen uitgevoerd

Bijlage 4

Titel	Ontwerp

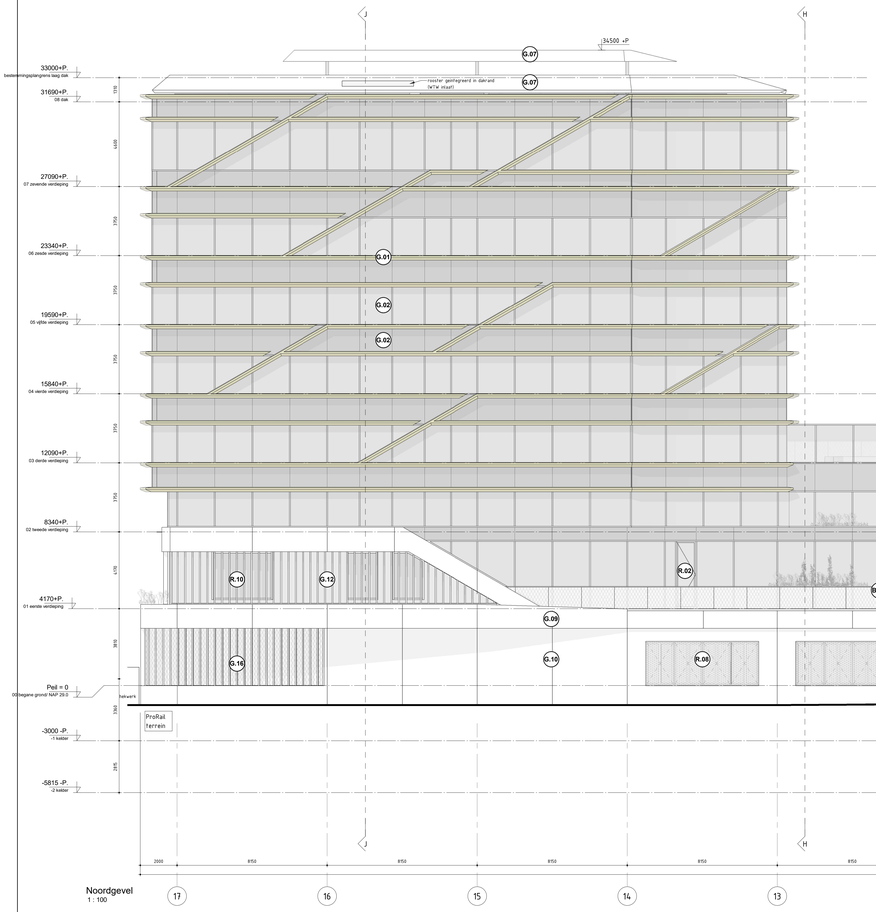

Noordgevel
1 : 100

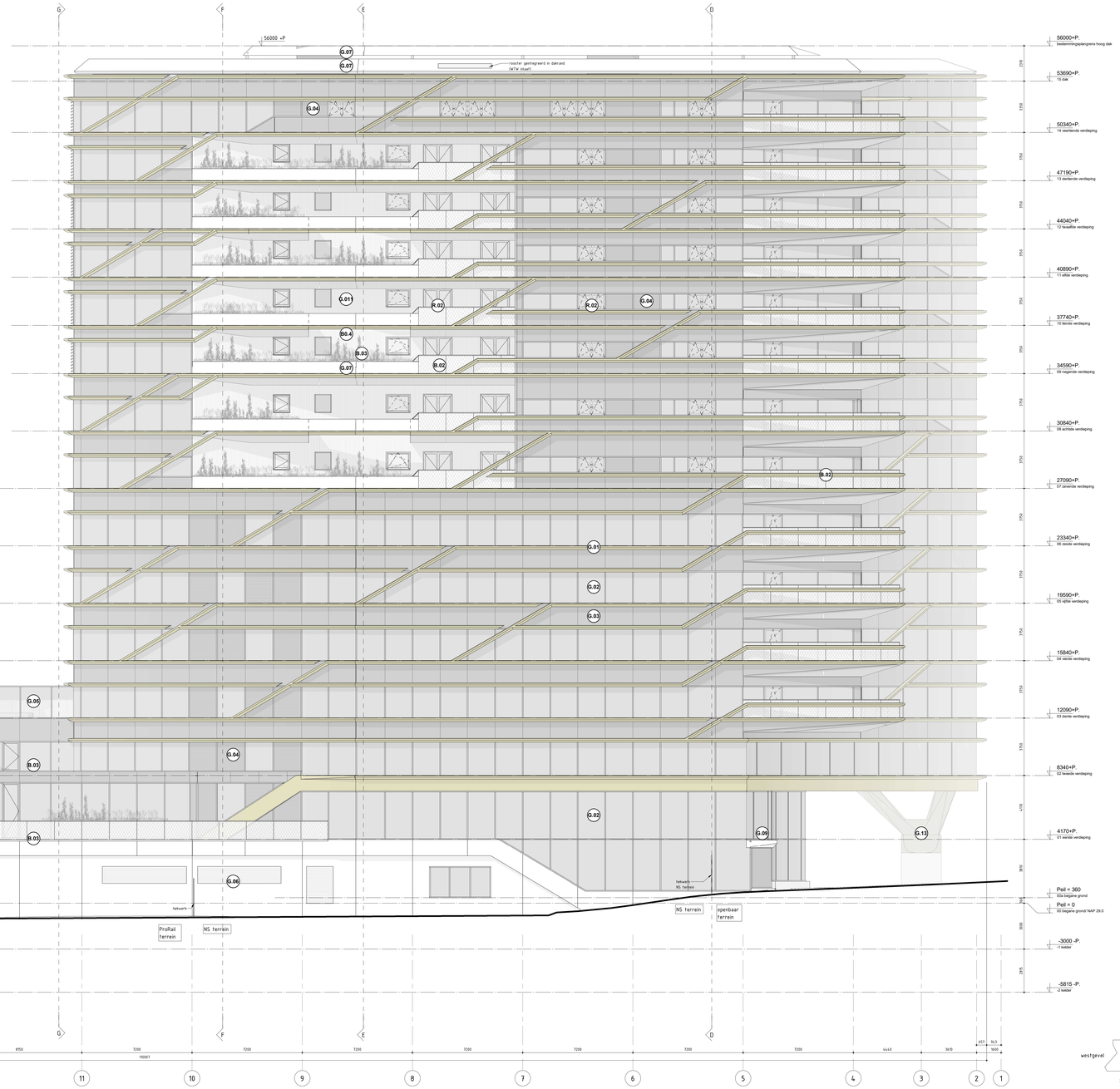

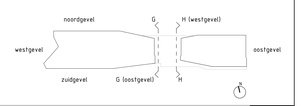

RENVOOI

GEVELMATERIALEN

- G.01 aluminium lamel
- G.02 aluminium vliesgevel - glas
- G.03 aluminium vliesgevel - gedeeltelijkwerd glas met sandwichpaneel
- G.04 aluminium vliesgevel - rooster (hor.)
- G.05 aluminium vliesgevel - windschern
- G.06 aluminium rooster (hor.)
- G.07 aluminium zetwerk
- G.08 aluminium structurele zonwering

zie ook M&A-staat

- G.09 prefab beton
- G.10 prefab beton met reliëf
- G.11 houten gevelbekleding
- G.12 houten gevelbekleding - verticale lamellen
- G.13 V-kolom bekleed met aluminium zetwerk
- G.14 structurele beglazing tjiv achlitf
- G.15 PV-panelen geïntegreerd in zetwerk
- G.16 houten gevelbekleding - verticale lamellen - RVS kabelnet

GEVELOPENINGEN

- R.01 vast glas
- R.02 draai raam / deur
- R.03 draai kiep raam / deur
- R.04 schuifpui
- R.05 vouwraam tjiv wintertuin
- R.06 roldeur / sectionaal deur met glazen delen
- R.07 deur bekleed met houten afwerking
- R.08 fe open ramen achter geperforeerd aluminium zetwerk
- R.09 deur met aluminium rooster (verticaal)
- R.10 pui - verticale houten lamellen op afstandhouders
- R.11 glazen vouwwand

BALKON EN BUITENRUIMTE:

- B.01 balustrade glas
- B.02 staven hekwerk met RVS kabelnet
- B.03 beplanting greendak
- B.04 klimplanten op RVS klimtuigsysteem

Opdrachtgever: **PODIUM26 B.V.**				Tekeningnummer: **G402**
Project: **ART**				
Onderdeel: **Noordgevel**				
Werknummer: **2016030**	Schaal: 1:100	Formaat: **A0+**	Fase: **D0**	Status: **Definitief**
VenhoevenCS Hengelo Kaaijk 163 FTG / NL-1018 BN Amsterdam T +31 (0) 20 625 8 626 E info@venhoevencs.nl			**31.03.2023**	

...CS
www.VenhoevenCS.nl

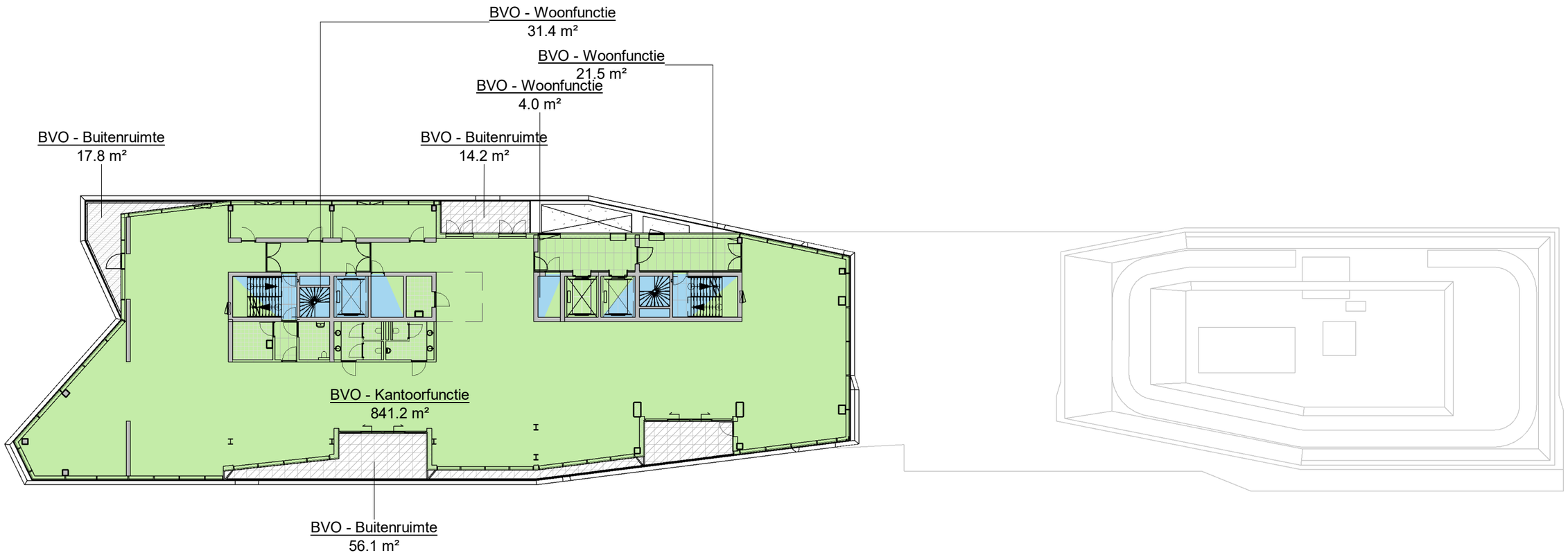

BVO

- BVO - Buitenruimte
- BVO - Kantoorfunctie
- BVO - Woonfunctie
- Calculating...

Tekeningnummer:	Opdrachtgever:	Onderdeel:					
L402-11	**PODIUM26 B.V.**	**BVO - 8e verdieping**					
	Project: **ART**	Werknummer: **2016030**	Schaal: **1 : 300**	Fase: **D0**	Status: **Definitief**	Datum: **31.03.2023**	

VenhoevenCS
Hoogte Kadijk 143 F15
NL-1018 BH Amsterdam
T +31 (0)20 6228210
F +31 (0)20 6236478
E info@venhoevencs.nl

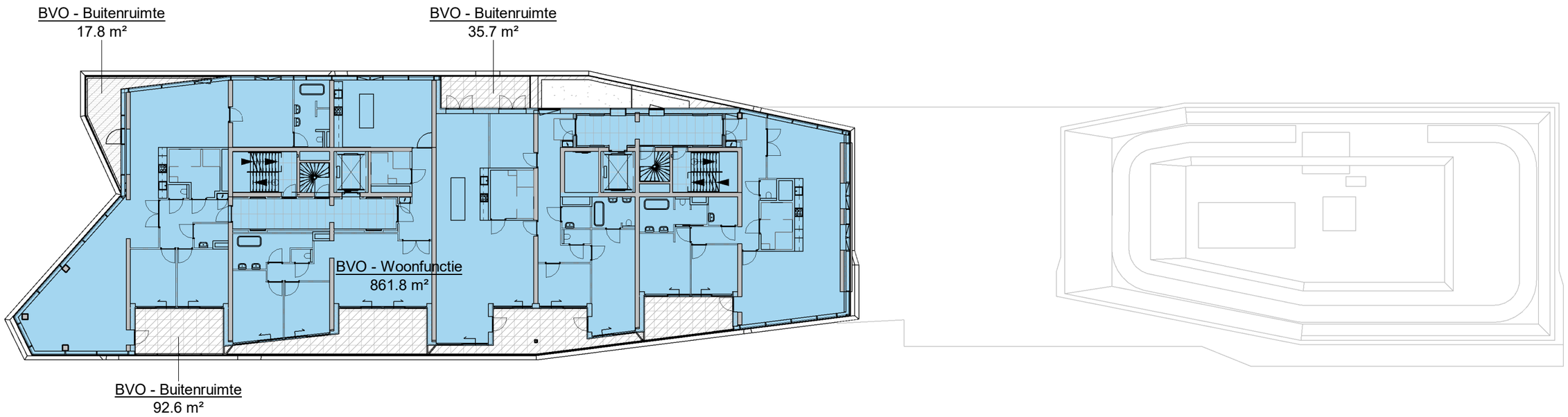

BVO

- BVO - Buitenruimte
- BVO - Woonfunctie
- Calculating...

Tekeningnummer:
L402-12

Opdrachtgever:
PODIUM26 B.V.

Project:
ART

Onderdeel:
BVO - 9e verdieping

Werknummer:
2016030

Schaal: **1 : 300**

Fase: **D0**

Status: **Definitief**

Datum: **31.03.2023**

VenhoevenCS
Hoogte Kadijk 143 F15
NL-1018 BH Amsterdam
T +31 (0)20 6228210
F +31 (0)20 6236478
E info@venhoevencs.nl

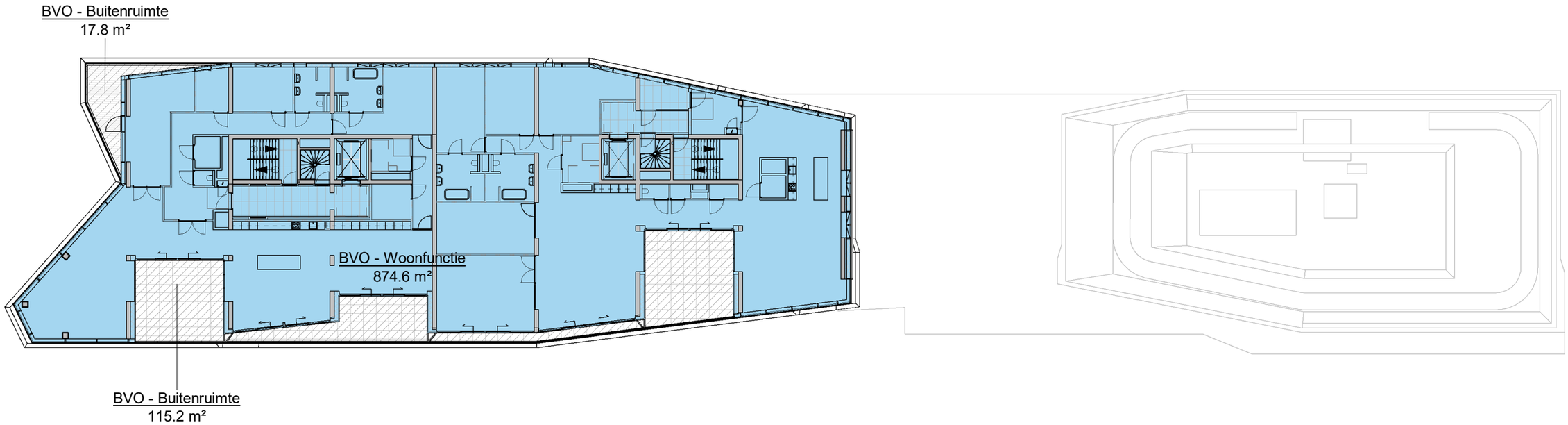

BVO

- BVO - Buitenruimte
- BVO - Woonfunctie
- Calculating...

Tekeningnummer:
L402-17

Opdrachtgever:
PODIUM26 B.V.

Project:
ART

Onderdeel:
BVO - 14e verdieping

Werknummer:
2016030

Schaal: **1 : 300**

Fase: **D0**

Status: **Definitief**

Datum: **31.03.2023**

VenhoevenCS
Hoogte Kadijk 143 F15
NL-1018 BH Amsterdam
T +31 (0)20 6228210
F +31 (0)20 6236478
E info@venhoevencs.nl

Bijlage 21 Overwegingen hogere waarden Overwegingen hogere waarden

Omgevingsdienst
Regio Arnhem

ADVIES GELUID

Overwegingen hogere waarden bestemmingsplan Chw Arnhem-Centraal K3-K7

Inleiding

Voor het bestemmingsplan Chw Arnhem-Centraal K3-K7 worden hogere waarden in het kader van de Wet geluidhinder vastgesteld. Omdat het gaat om een bestemmingsplan verbrede reikwijdte zijn de hogere waarde opgenomen in het bestemmingsplan en wordt hiervoor geen aparte procedure doorlopen. De overwegingen bij de hogere waarden, zoals die normaal gesproken onderdeel uitmaken van het Besluit hogere waarden, worden in de bijlagen van de toelichting van het bestemmingsplan opgenomen. Gemeente Arnhem heeft ODRA gevraagd deze overwegingen op te stellen. De overwegingen zijn hieronder weergegeven.

Overwegingen

Het voornemen bestaat om de locatie K3-K7 te ontwikkelen. Het betreft een onbebouwde kavel aan de Nieuwe Stationsstraat te Arnhem. Onder de noemer 'Podium26' is een ontwikkeling beoogd, bestaande uit een multifunctioneel gebouw voor wonen, werken en ontmoeten, dat, met een sterk mode- en designthema, een podium voor de stad zal bieden. Voor wat betreft te realiseren functies wordt gedacht aan woningen, kantoorruimte, horeca en podium-/expositieruimte.

Deze ontwikkeling is niet mogelijk binnen de kaders van het geldende bestemmingsplan 'Arnhem Centraal l'. Om de beoogde ontwikkeling alsnog mogelijk te maken wordt een nieuw bestemmingsplan opgesteld. Onderdeel van de procedure om een bestemmingsplan vast te stellen is een toets aan de Wet geluidhinder en het gemeentelijk geluidbeleid. Om deze toets uit te voeren is een akoestisch onderzoek uitgevoerd (Akoestisch onderzoek milieuaspect 'geluid' voor het bestemmingsplan van Podium 26, definitief, versie 003, rapport B.2017.0497.58.R001 d.d. 8 februari 2022). In het onderzoek is de geluidbelasting van railverkeerslawaai en wegverkeerslawaai getoetst aan het toetsingskader uit de Wet geluidhinder, het gemeentelijk geluidbeleid en de Nota uitvoeringsbeleid hogere grenswaarden.

Omdat niet aan de voorkeurswaarde uit de Wet geluidhinder wordt voldaan moeten hogere waarden worden vastgesteld. Hieronder volgt een onderbouwing dat deze hogere waarden kunnen worden verleend en dat wordt voldaan aan de hierboven genoemde toetsingskaders en bijhorende voorwaarden.

Advies

Datum
1 juni 2023

Zaaknummer
ODRA23AV0495

Behandeld door
N. Wisselink

Omgevingsdienst Regio Arnhem

Eusebiusbuitensingel 75
6828 HZ Arnhem

Postbus 3066
6802 DB Arnhem

T 026 – 377 16 00
E postbus@odra.nl
www.odregioarnhem.nl

KvK 57137528
IBAN NL92BNGH0285158813
BTW NL 8524.52.998.B.01

1. Beoordeling aan de hand van de hoofdcriteria volgens de Wet geluidhinder

Toetsingskader

Railverkeerslawaai
Volgens de Wet geluidhinder geldt een voorkeurswaarde van 55 dB en een grenswaarde van 68 dB. Dit betekent dat wanneer niet aan de voorkeurswaarde wordt voldaan, hogere waarden kunnen worden verleend tot maximaal 68 dB.

Uit de resultaten blijkt dat op de onderste vijf bouwlagen van de noordgevel de geluidbelasting hoger is dan 68 dB. Op deze verdiepingen wordt de functie wonen volgens het bestemmingsplan niet toegestaan. Voor de overige verdiepingen ter plaatse van de noord-, west- en oostgevel wordt de voorkeurswaarde van 55 dB overschreden, maar wordt wel voldaan aan de grenswaarden van 68 dB. Deze waarden worden door middel van hogere waarden vastgelegd in het bestemmingsplan. Op de zuidgevel wordt wel voldaan aan de voorkeurswaarde.

Wegverkeerslawaai
Volgens de Wet geluidhinder geldt een voorkeurswaarde van 48 dB en een grenswaarde van 63 dB. Dit betekent dat wanneer niet aan de voorkeurswaarde wordt voldaan, hogere waarden kunnen worden verleend tot maximaal 63 dB.

Uit de resultaten blijkt dat als gevolg van de Centrumring de geluidbelasting op de oostgevel maximaal 50 dB bedraagt. Hiervoor wordt een hogere waarde vastgesteld.

Als gevolg van de Amsterdamseweg bedraagt de geluidbelasting op de noordgevel maximaal 52 dB. Ook hiervoor wordt een hogere waarde vastgesteld.

Op de overige gevels wordt voldaan aan de voorkeurswaarde van 48 dB.

Maatregelen

Bronmaatregelen railverkeer
Ter plaatse van de projectlocatie zijn bij de meest dichtbijgelegen sporen wissels aanwezig. Nabij de wissels kunnen geen raildempers geplaatst worden. Als rekening wordt gehouden met deze wissels met raildempers op alle sporen, dan is de benodigde lengte circa 1.180 meter. Door deze raildempers vindt op het lagere deel van het gebouw (het oostelijk deel, nabij wissels) een verlaging van de geluidsbelasting van 1 dB plaats, op het hogere deel van het gebouw (het westelijk deel) maximaal 2 dB. Deze maatregel is doelmatig volgens de Regeling doelmatigheid geluidmaatregelen Wet geluidhinder, echter wordt niet voldaan aan de voorwaarde uit deze regeling dat raildempers minimaal moeten worden aangelegd over een lengte van ten minste twee maal de afstand van het gebouw tot aan het spoor (tweemaal D)'.

Overdrachtsmaatregelen railverkeer
Een scherm moet minimaal op 4,5 meter vanuit het spoor staan. Het gebouw staat dicht op het spoor waarbij het scherm heel dicht op het nieuwe gebouw komt te staan. Om minimaal op twee bouwlagen het geluid door het spoor te verlagen is een scherm van minimaal 4 meter nodig. Hierbij worden de woningen op de hogere verdiepingen echter niet afgeschermd. Gezien het beperkte positieve effect op de geluidbelasting ten opzichte van de nadelige effecten uit stedenbouwkundig en financieel oogpunt is een scherm niet doelmatig.

Bronmaatregelen wegverkeer

Toepassen van stil asfalt:
De Amsterdamseweg is deels voorzien van een geluidreducerend wegdek (SMA NL 8G+). Voor het overige geldt dat het toepassen van geluidreducerend asfalt voor zowel de Amsterdamseweg en de Centrumring gezien de beperkte geluidbelasting van 52 dB niet doelmatig is. De geluidbelasting wordt volledig gedomineerd door het railverkeer, waardoor de geluidreductie van het wegverkeer niet waarneembaar is.

Verminderen van de verkeersintensiteit:
Mogelijke bronmaatregel is het verminderen van de intensiteiten op de Amsterdamseweg en de Centrumring. Beide wegen hebben de functie van een gebiedsontsluitingsweg van de 1^{e} orde. Het stuit op verkeerskundige bezwaren om de verkeersintensiteit te verminderen.

Verlagen van de maximum snelheid:
Mogelijke bronmaatregel is het verlagen van de maximum snelheid op de Amsterdamseweg en de Centrumring. Beide wegen hebben de functie van een gebiedsontsluitingsweg van de 1^{e} orde. Het stuit op verkeerskundige bezwaren om de maximum snelheid te verlagen.

Overdrachtsmaatregelen wegverkeer

Realiseren geluidsscherm:
Het realiseren van geluidsscherm voor de Amsterdamseweg is vanuit stedenbouwkundig en landschappelijk oogpunt niet wenselijk. Aspecten van sociale veiligheid, interactie en voorkomen van een geïsoleerde ligging pleiten niet voor het nemen van deze overdrachtsmaatregel. Daarnaast geldt dat de geluidbelasting volledig wordt gedomineerd door het railverkeer, waardoor de geluidreductie van het wegverkeer op zowel de Amsterdamseweg als de Centrumring niet waarneembaar is.

Afstand vergroting:
De beoogde ontwikkeling betreft het opvullen van een open ruimte in het centrum van de gemeente Arnhem nabij het spoor. De locatie is hierbij uitgangspunt voor de ontwikkeling. Verplaatsen en daarmee de afstand vergroten is daarom niet mogelijk.

Conclusie
Hierboven is een integrale afweging gemaakt met betrekking tot het nemen van bron- en overdrachtsmaatregelen. Maatregelen stuiten op bezwaren van stedenbouwkundige, verkeerskundige en/of civieltechnische aard en/of zijn financieel niet doelmatig. Na deze afweging kunnen hogere grenswaarden worden verleend. Hierbij moeten de eisen uit het Bouwbesluit met betrekking tot de geluidwering van gevels te allen tijde in acht worden genomen.

2. Toetsing aan de gebiedsgerichte aanpak volgens het beleidsplan Geluid

In augustus 2008 is het Beleidsplan Geluid door de raad vastgesteld. Het Beleidsplan Geluid heeft tot doel geluidsnormen voor nieuwe situaties af te stemmen op de aard en de functie van een gebied. Hierdoor kan beter rekening gehouden worden met ontwikkelingen en verwachting van de gebruikers van een gebied. In het centrum en dichtbij goed openbaar vervoer wil de gemeente Arnhem veel functies mogelijk maken. De beleidslijnen hiervoor zijn opgenomen in het Structuurplan Arnhem 2040. Als gebieden intensiever gebruikt worden neemt de kans op geluidhinder ook toe. Andere gebieden zoals de

parken worden juist gewaardeerd om hun relatieve rust. Deze uitgangspunten hebben geleid tot en gebiedsgerichte invulling van geluidskwaliteiten binnen Arnhem. Naar mate de geluidbelasting hoger is neemt het belang van een zorgvuldige invulling van de totale leefomgevingskwaliteit toe. In verband met de wijziging van de Wet geluidhinder op 1 januari 2007 is aanvullend op het beleidsplan Geluid op 27 maart 2007 de Nota Uitvoeringsbeleid hogere grenswaarden gemeente Arnhem vastgesteld door het college van B&W.

De gebiedsgerichte aanpak zoals opgenomen in het Beleidsplan Geluid is overgenomen in Nota Uitvoeringsbeleid. Dit beleid houdt in dat op basis van de uitgangspunten van het structuurplan 2040 gewerkt wordt met zeven gebiedstypen die elk een eigen ambitie hebben. Van deze ambitie kan na motivering afgeweken worden.

Gebiedstypering
Voor de locatie is het gebiedstype 'Stedelijke zone' van toepassing. De ambitiewaarde voor dit gebiedstype komt overeen met de geluidklasse "zeer onrustig". Het beleid kent ook een geluidsklasse 'incidenteel' en 'plafondwaarde'. Deze geluidsklassen wordt bij uitzondering toegepast in combinatie met daarbij vereiste akoestische compensatie.

In onderstaande tabel zijn de bij dit gebiedstype behorende ambitie-, incidentele en plafondwaarden weergegeven.

Tabel: Gemeentelijke ambitie- incidentele en plafondwaarden voor "Stedelijke zone"

Bron	Ambitie Zeer onrustig	Incidenteel Lawaaiig	Plafond Zeer lawaaiig
Wegverkeer (per weg)	53 – 58 dB	58– 63 dB	> 63 dB
Railverkeer	58 – 63 dB	63 - 68 dB	> 68 dB

Wegverkeer
Voor wegverkeer wordt met een geluidbelasting van 52 aan de ambitiewaarde van het gemeentelijk geluidbeleid (zeer onrustig, geluidsbelasting tot maximaal 58 dB) voldaan.

Railverkeer
Voor railverkeer wordt met een geluidbelasting van 68 dB niet aan de ambitiewaarde van 63 dB uit het gemeentelijk geluidbeleid voor railverkeer voldaan. Wel wordt voldaan aan de incidentele waarde (lawaaiig, geluidsbelasting tot maximaal 68 dB). Voor de eerste vijf bouwlagen van de noordgevel wordt ook niet aan de incidentele waarde voldaan. Voor deze bouwlagen is wonen echter niet toegestaan.

De incidentele waarde wordt bij uitzondering toegepast in combinatie met daarbij vereiste (akoestische) compensatie.

Vanuit het gebied gezien is wonen op de stationslocatie gewenst. Deze functiemenging zorgt voor activiteit en levendigheid, ook buiten kantooruren. Dit zorgt voor sociale controle en draagt positief bij aan de leefbaarheid in het gebied. Zonder woningen is het gebied buiten kantoortijden verlaten en nodigt uit tot ongewenst gedrag.

Vanuit de woningen gezien is de stationslocatie een prachtige locatie om te wonen. Wonen wordt op de hogere verdiepingen toegestaan waar er aan de noordzijde van het gebouw een royaal uitzicht is over Sonsbeekpark en de noordelijke stad en aan de andere zijde over de Rijn en de zuidzijde van de stad.

De woningen staan bovenop een OV knooppunt voor ICE treinen, regionale en lokale treinen en lokale en regionale bussen. Daarmee kan gesproken worden over een zeer goed ontsloten woningbouwlocatie.

De nabijheid van aan de ene kant zowel Sonsbeekpark als de Rijn met de groene uiterwaarden en aan de andere kant de voorzieningen die een stadscentrum met zich mee brengt zorgt voor een kwalitatief hoogwaardige omgeving.

Het ontwerp van het gebouw herbergt bijzondere buitenruimtes bij de woningen die een extra kwaliteit meegeven. Royale terrassen met groen, soms over twee verdiepingen. Deze buitenruimtes dienen zo te worden ontworpen dat alle bewoners in ieder geval de beschikking hebben over een geluidluwe buitenruimte.

De hoge geluidbelastingen worden gecompenseerd door de hierboven genoemde aspecten. De totale woonkwaliteit die ervaren wordt is een optelsom van deze aspecten. Dit maakt dat voor dit bestemmingsplan de incidentele waarde wordt geaccepteerd.

***Conclusie**:*
De geluidbelasting op de noordgevel overschrijdt het ambitieniveau van 63 dB voor railverkeerslawaai zoals verwoord in het gemeentelijk beleidsplan. Wel wordt voldaan aan de incidentele waarde van 68 dB. Voor het toestaan van de geluidbelasting in deze geluidklasse worden voorwaarden verbonden. Deze worden hieronder in hoofdstuk 3 van deze overwegingen beschreven.

Voor wegverkeer wordt met een geluidbelasting van 52 aan de ambitiewaarde van het gemeentelijk geluidbeleid (zeer onrustig, geluidsbelasting tot maximaal 58 dB) voldaan.

3. Beoordeling aan de hand van de Nota Uitvoeringsbeleid Hogere Grenswaarden

3a. Locatiespecifieke criteria:
De onderstaande locatiespecifieke kenmerken worden in de overwegingen als positief aspect meegenomen meegenomen.

- *De locatie bevindt zich in de nabijheid van het station Arnhem Centraal en bijhorende busstation;*
- *De locatie bevindt zich in het centrum van Arnhem met de daarbij horende voorzieningen;*
- *De nieuwbouw vult een open plaats op tussen aanwezige bebouwing.*

3b. subcriteria
De onderstaande criteria zijn conform de ‘Nota uitvoeringsbeleid hogere grenswaarden gemeente Arnhem’ bij de afweging betrokken. Voor de bron- en overdrachtmaatregelen wordt verwezen naar de beoordeling aan de hand van de hoofdcriteria volgens de Wet geluidhinder. De geluidbelastingen van het wegverkeer vallen onder de geluidsklasse ‘onrustig’. Hiervoor gelden de onderstaande criteria.

- *Indien mogelijk bronmaatregelen treffen;*
  Zie hoofdstuk 1 van deze overwegingen.
- *Indien mogelijk de afstand tussen de geluidsbron en de nieuwe woning(en) vergroten;*
  Zie hoofdstuk 1 van deze overwegingen.

- *Het stedenbouwkundig ontwerp vorm geven waarbij zoveel mogelijk afscherming voor het achterliggende gebied ontstaat;*
  Het pand schermt het railverkeerslawaai in zuidelijk richting af.
- *Indien mogelijk in het overdrachtsgebied een afscherming realiseren;*
  Zie hoofdstuk 1 van deze overwegingen.
- *Bij een aanvraag om bouwvergunning voor een woning, scholen en kinderdagverblijven een akoestisch onderzoek voegen en toetsen of wordt voldaan aan de binnenwaarde van het Bouwbesluit;*
  Hier moet tijdens de omgevingsvergunningprocedure aan worden voldaan.

De geluidbelastingen van het spoor vallen onder de geluidsklasses 'zeer onrustig' en 'lawaaiig'. Hiervoor gelden de onderstaande aanvullende criteria:

- *Geluidsaspecten worden vanaf eerste ontwerpstadium bij de ontwikkeling betrokken;*
  In het ontwerp wordt rekening gehouden met de geluidbelasting door woningen alleen op de hogere verdiepingen toe te staan en buitenruimtes aan de geluidluwe zijde te realiseren.
- *er wordt minimaal een verblijfsruimte aan de geluidsluwe zijde gerealiseerd;*
  De indeling van de woningen is op dit moment nog niet bekend. Uit het akoestisch onderzoek blijkt dat de zuidgevel als gevolg van het railverkeer geluidluw is. Woningen die aan deze zijde grenzen kunnen aan deze zijde een verblijfsruimte realiseren. Om dit te borgen worden hiervoor voorschriften opgesteld. Bij de aanvraag van de omgevingsvergunning wordt dit aspect beoordeeld.
- *bij woningen/appartementen wordt er minimaal 1 geluidsluwe buitenruimte gecreëerd (tuin of balkon).*
  Uit het akoestisch onderzoek blijkt dat de zuidgevel als gevolg van het railverkeer geluidluw is. Woningen die aan deze zijde grenzen kunnen aan deze zijde een geluidluwe buitenruimte realiseren. Wanneer dit echt niet mogelijk is kan overwogen worden om een gezamenlijke geluidluwe buitenruimte te realiseren. Om dit te borgen worden hiervoor voorschriften opgesteld. Bij de aanvraag van de omgevingsvergunning wordt dit aspect beoordeeld.

4. Eindconclusie

De geluidbelasting in het gebied voldoet aan het gemeentelijk beleid. Daarnaast is er sprake van stedenbouwkundige overwegingen om ter plaatse nieuwbouw te realiseren. Het verlenen van hogere waarden waarbij voorschriften worden vastgelegd past binnen de kaders zoals deze zijn gesteld in de Wet geluidhinder en in de gemeentelijke beleidsnotities.

Eindnoten

1. Mobycon (2021). Verkeerskundige toetsing Podium26 Arnhem. Kenmerk: M06843-M-E3. 24 september 2021.
2. Spark (2022). Parkeerbalans Podium26. 7 februari 2022.
3. SAB (2022). Toets Ladder voor duurzame verstedelijking. Arnhem, Podium 26. Projectnummer: 200337. 7 februari 2022.
4. DGMR (2022). Akoestisch onderzoek weg- en railverkeer Podium 26 te Arnhem. Rapport: B.2017.0497.58.R001. 8 februari 2022.
5. SAB (2021). Quick scan luchtkwaliteit. Arnhem, projectnummer: 200337. 9 juni 2021.
6. SAB (2021). Quick scan bedrijven en milieuzonering. Arnhem, Podium 26. Projectnummer: 200337. 5 mei 2021.
7. SAB (2021). Akoestisch onderzoek industrielawaai Arnhem, Podium 26. Projectnummer 200337. 6 augustus 2021.
8. SAB (2022). Onderzoek externe veiligheid. Arnhem, Podium26. Projectnummer: 200337. 7 februari 2022.
9. SAB (2021). Quick scan natuur. Arnhem, Podium26. Projectnummer: 200337. 9 maart 2021.
10. SAB (2021). Onderzoek stikstofdepositie. Arnhem, Podium26. Projectnummer: 200337. 11 oktober 2021.
11. Waterschap Rijn en IJssel (2021). Digitale watertoets. Arnhem, podium 26. Dossiercode: 20210429-7-26306. 29 april 2021.
12. Traject (2022). Waterplan ten behoeve van bestemmingsplan. Kenmerk: 220204 iV 01 5672. 4 februari 2022.
13. De Klinker (2021). Verkennend bodemonderzoek en asbestonderzoek. Nieuwe Stationsstraat (Podium 26) Arnhem. Rapportnummer: K205811. 30 maart 2021.
14. Bureau voor Archeologie (2021). Archeologisch bureauonderzoek Nieuwe Stationsstraat, Arnhem. Projectnummer: 2020060201. 19 maart 2021.
15. SAB (2021). Vormvrije m.e.r.-beoordeling Arnhem, Podium 26. Projectnummer 200337. 22 oktober 2021.
16. DGMR (2021). Trillingsonderzoek Podium 26, Arnhem, Spoortrillingen. Rapport B.2017.0497.57.R001. 27 juli 2021.
17. DGMR (2021). Windhinderonderzoek Podium 26, Arnhem. Rapport B.2017.0497.50.R001. 15 juli 2021.

Bijlage 1 Onderdeel uitmakend van het raadsvoorstel

Zienswijzennota behorende bij het raadsvoorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan 'Chw Arnhem Centraal K3-K7'

Geanonimiseerd

1. Inleiding

Het ontwerp bestemmingsplan 'Chw Arnhem Centraal K3-K7'' heeft zes weken ter inzage gelegen van 29 november 2022 tot en met 9 januari 2023.

Naar aanleiding van de terinzagelegging zijn 14 zienswijzen op het bestemmingsplan ingediend. Deze zienswijzennota maakt onderdeel uit van het raadsvoorstel tot vaststelling van dit bestemmingsplan.

Een aantal onderwerpen komt in meerdere zienswijzen terug. Ten behoeve van de leesbaarheid is ervoor gekozen om met name op deze onderwerpen in hoofdstuk 2 een reactie te geven.

In de hoofdstuk 3 zijn de individuele zienswijzen samengevat met een reactie van de gemeente.

2. Reactie op hoofdlijnen

2.1 Uitzicht

Samenvatting zienswijzen

Het plan leidt tot een ingrijpende verandering van het uitzicht. Dit kan leiden tot een lagere verkoopwaarde (planschade).

Reactie

In het bestemmingsplan ‘Chw Arnhem Centraal K3-K7' wordt de bouwhoogte gewijzigd ten opzichte van het bestemmingsplan ‘Arnhem Centraal I’.
In ‘Chw Arnhem Centraal K3-K7' wordt de maximale bouwhoogte 85m t.o.v. NAP voor het westelijke deel en 62m t.o.v. NAP voor het oostelijke deel van het plangebied. In het bestemmingsplan ‘Arnhem Centraal I’ is de maximale bouwhoogte 90m t.o.v. NAP voor het westelijke deel en 50m t.o.v. NAP voor het oostelijke deel van het plangebied. Zie ook de volgend afbeelding die dit weergeeft:

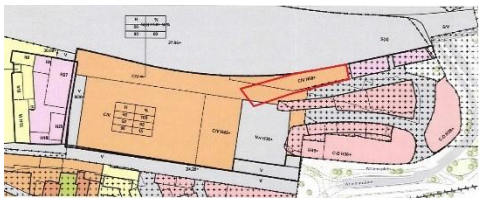

Voor het westelijke deel wordt de bouwhoogte lager dan het vigerende bestemmingsplan toelaat. Ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan vindt er dan geen wijziging ten nadele van het uitzicht plaats.

In het bestemmingsplan ‘Arnhem Centraal I’ mag in het oostelijke deel maximaal 50 meter hoog gebouwd worden. In het nieuwe plan is dat is 62 meter hoog. Dat is 12 meter hoger dan in het vigerende bestemmingsplan. In de bijlage “overzicht uitzicht en privacy” is in kaart gebracht wat het verschil in uitzicht is. Telkens is in beeld gebracht wat de huidige situatie is, wat de situatie is als het bouwplan gerealiseerd is, wat het vigerende plan toestaat en wat het nieuwe plan toestaat.
Uit dit model blijkt dat de hogere bouwmogelijkheden nauwelijks verandering van het uitzicht met zich meebrengt ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan.

In de zienswijze wordt aangegeven dat de torens vanaf de zuidzijde het zicht op park Sonsbeek belemmeren en vanaf de noordzijde de Eusebiuskerk en de stad. Door de grote hoogteverschillen in Arnhem, in combinatie met de bestaande bebouwing, is vanaf de zuidzijde van de stad park

Sonsbeek niet te zien. Wat verder opvalt is dat als de mogelijkheden in het vigerende bestemmingsplan gerealiseerd worden, er zeer beperkt of geen zicht meer is op de Eusebiuskerk (de Eusebiuskerk is weergegeven in geel in de tekeningen). Dit geldt ook voor het nieuwe bestemmingsplan. Bij het bouwplan is te zien dat voor 1 indiener de Eusebius wel zichtbaar is.

Op het eerste kaartbeeld van de bijlage "overzicht uitzicht en privacy" zijn de afstanden hemelsbreed weergegeven tussen de eigendommen van de indieners en de beoogde nieuwbouw. De afstand tussen Arnhem Art (K3-K7') en de eigendommen van de indieners die een zienswijze met beperking uitzicht hebben ingediend, bedraagt hemelsbreed tussen de 105 meter en 235 meter. De beperking van het uitzicht treedt pas op na deze afstand. Het gaat bovendien om een hoogstedelijke locatie die centraal ligt in de stad, niet om een locatie die aan de stadsrand ligt.

Uit de jurisprudentie blijkt dat er geen recht bestaat op vrij uitzicht. In een stedelijke omgeving bestaat het risico dat het uitzicht beperkt zal worden. In het vigerende bestemmingsplan zijn ook al bouwmogelijkheden opgenomen die het uitzicht (gedeeltelijk) kunnen beperken.

In verband met mogelijke waardedaling (planschade) geldt het volgende: in afdeling 6.1 van de Wet ruimtelijk ordening wordt ingegaan op de tegemoetkoming in schade (voorheen planschade). Hierin is bepaald dat burgemeester en wethouders degene die, vermogensschade (vermindering waarde onroerend goed) of inkomensschade (omzetdaling) lijdt, op aanvraag tegemoetkoming toe kunnen kennen. Het gaat dan om schade die dan redelijkerwijs, rekening houdend met het normaal maatschappelijk risico, niet voor rekening van aanvrager behoort te blijven. Indien indiener van mening is dat het plan zal leiden tot een waardevermindering van het onroerend goed of omzetderving, kan hiervoor - na het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan - afzonderlijk een verzoek om tegemoetkoming in schade worden ingediend.

2.2 Schaduwwerking

Samenvatting zienswijzen

De nieuwbouw is ca 63 m hoog en komt ten zuiden van de bestaande woningen te staan. De zon zal verdwijnen in oktober t/m maart. De hoogbouw heeft schaduwwerking op de nabijgelegen woningen. Dit tast het woongenot aan. Daarnaast heeft het effect op de zonnepanelen. Dit is in strijd met het zorgvuldigheidsbeginsel.

Reactie

Er is geen nationale wet- en regelgeving voor bezonning. De gemeente Arnhem heeft geen vastgesteld beleid als het gaat om toetsing bezonning. Een bestemmingsplan moet voorzien in een goede ruimtelijke ordening. Hierin wordt de schaduwwerking meegewogen.

In de bezonningsdiagrammen is te zien welke schaduw er valt op 21 maart, 21 juni, 21 oktober en 21 december op de tijdstippen 9:00, 12:00, 15:00 en 18:00 uur. De bezonningsdiagrammen worden als bijlage toegevoegd bij de toelichting van het bestemmingsplan. Te zien is dat er op 21 maart, 21 juni en 21 oktober geen schaduw valt op de eigendommen van de indieners van zienswijzen aan de Amsterdamseweg, Bouriciusstraat en Sweerts de Landasstraat. Op 21 december valt er wel schaduw op de eigendommen van indieners door bestaande bebouwing en door beoogd bouwplan. De schaduw die ontstaat door beoogd bouwplan is vooral in de ochtend aanwezig. Om 9:00 uur valt de Amsterdamseweg in de schaduw. Op het beeld van 12:00 uur en 15:00 uur is te zien dat er in de middag wel zon valt op de eigendommen van indieners. Later in de middag valt er weer schaduw op

de eigendommen van indieners, als gevolg van de bestaande gebouwen in het stationsgebied. In de winter staat de zon laag en zijn er lange schaduwen. Bovendien zijn er relatief weinig zonuren. Het uitsluiten van schaduwwerking in de wintermaanden op een centrale locatie in de stad is lastig.

Alle adressen voldoen aan de lichte norm van TNO voor bezonning. Dat betekent dat er minimaal twee uren bezonning mogelijk is in de periode 19 februari tot en met 21 oktober.
Alleen de panden aan de Amsterdamseweg voldoen niet aan de zware TNO-norm. Op de gestelde grensmomenten (21 januari en 22 november) worden (net) niet de voorgeschreven 3 uren zon gehaald. Dat komt onder andere doordat naast de boogde nieuwbouw ook de bestaande torens een rol spelen. Daardoor wordt net niet voldaan aan deze norm. Bij de andere adressen speelt dit niet. Het algemene belang van het realiseren van woningbouw en kantoren op een uitstekend bereikbare locatie is groot. Arnhem heeft een grote verdichtingsopgave. De aantasting van de individuele belangen is beperkt. De zware norm wordt (net) niet gehaald. Er wordt wel voldaan aan de lichte TNO norm. Verdichting binnenstedelijk is een belangrijk uitgangspunt in de Omgevingsvisie Arnhem en een bewuste keuze. Dat levert soms spanning op. In dit geval heeft het algemeen belang de doorslag gegeven gezien het grote algemene belang en de geringe aantasting van het individuele belang.

In de bezonningsdiagrammen is uitgegaan van beoogd bouwplan. In het huidige bestemmingsplan is al een grote bouwmassa mogelijk. Zie hiervoor de bijlage “overzicht uitzicht en privacy”. De hoeveelheid bezonning die theoretisch toegenomen is door het nieuwe bestemmingsplan is beperkt

In de bezonningsdiagrammen is te zien dat op 21 maart, 21 juni en 21 oktober geen enkele schaduw op de zonnepanelen valt. In de wintermaanden valt schaduw op de zonnepanelen als gevolg van beoogd bouwplan. Hierboven is al beschreven dat de schaduw die op de zonnepanelen valt als gevolg van beoogde nieuwbouw vooral in de ochtend speelt. In de winter wordt overigens relatief weinig energie opgewekt omdat er weinig zonuren zijn. De meeste energie wordt opgewekt in de maanden maart tot en met oktober. In deze maanden valt er geen schaduw op de zonnepanelen als gevolg van beoogd bouwplan. Het effect op de zonnepanelen is dan ook gering.

2.3 Privacy

Samenvatting zienswijzen

Door de hoogte zal meer inkijk zijn in de omringende woningen.

Reactie

De afstand tussen Arnhem Art (K3-K7’) en de eigendommen van de indieners van een zienswijze die aan de noordzijde wonen, bedraagt hemelsbreed tussen de 105 meter en 235 meter. Deze afstand is zo groot (de afstand van de lengte van één of twee voetbalvelden) dat de aantasting van de privacy gering is. Het is lastig om duidelijke contouren te onderscheiden op deze afstanden. Het gaat om een hoogstedelijke locatie die centraal in de stad ligt. Normaal gesproken staan gebouwen die zo centraal liggen in de stad veel dichter op elkaar. Overigens kan in het geldende bestemmingsplan een gebouw gerealiseerd worden dat net zo dicht bij de indieners van de zienswijze staat.

In de bijlage “overzicht uitzicht en privacy” is in beeld gebracht wat de inkijk is vanuit het allerhoogste appartement uit de beoogde nieuwbouw in de tuin van de indiener aan de Sweerts de Landasstraat. Dit is de enige tuin waarin inkijk is. Alle andere tuinen van indieners zijn niet zichtbaar vanuit de beoogde nieuwbouw. Te zien is dat de inkijk bij de indiener aan de Sweerts de Landasstraat beperkt is, ook al omdat er een wand staat langs de Amsterdamseweg die de inkijk

beperkt. Het gaat om een grote afstand van meer dan 100 meter. Op deze afstand zijn duidelijke contouren niet te onderscheiden.

2.4 Toename verkeersbewegingen

Samenvatting zienswijzen

De wijziging leidt tot meer verkeersbewegingen. Het onderzoek is niet representatief, want in rustigere coronatijd gedaan.
Memo Mobycon is gepubliceerd op 24 september 2021. Lage verkeersdrukte. ANWB publiceerde 31 december 2022 dat het nu drukker is.
https://www.anwb.nl/verkeer/nieuws/nederland/2022/december/files-terug-van-weggeweest
Toename van verkeersbewegingen leidt tot een verhoogde gevaarzetting.

Reactie

De publicatie van Mobycon is van 2021. De verkeersbewegingen in de corona-periode zijn inderdaad niet representatief. Bij het onderzoek is daarom uitgegaan van intensiteiten uit het verkeersmodel gebaseerd op pre-coronacijfers. De methode door Mobycon toegepast is een gebruikelijke manier om effecten te bepalen. De wijziging leidt tot meer verkeersbewegingen, zoals opgenomen in de rapportage.

De gemeente kijkt als wegbeheerder naar verkeersveiligheid en richt de wegen in volgens de richtlijnen van het CROW. De ontwikkeling mag er niet toe leiden dat het wegennet onevenredig zwaar belast wordt en/of dat aansluitingen onveilig in het ontwerp opgenomen worden. Dat is hier niet het geval. De verkeersgeneratie van dit bestemmingsplan zal niet leiden tot onaanvaardbare verkeershinder. Verder merken we op dat de mogelijkheden uit het vigerende bestemmingsplan leiden tot een vergelijkbare verkeerstoename.

2.5 Hinder en milieu

Samenvatting zienswijzen

Mogelijk hinder door geluid, stank en gevaar door bedrijven die zich zullen vestigen.

Reactie

Om een aanvaardbaar woon-en leefklimaat, bij zowel bestaande als de nieuw te bouwen woningen/appartementen te creëren zijn er in het kader van een goede ruimtelijke ordening een aantal onderzoeken uitgevoerd. Een en ander is uitgewerkt in hoofdstuk 4 milieu- en omgevingsaspecten. In dit hoofdstuk zijn onder andere de onderdelen, geluid, stank, gevaar luchtkwaliteit, hinder door bedrijven en trillingen beschouwd. Hierbij is gekeken naar de aanwezigheid van de huidige bedrijven/activiteiten ten opzichte van de nieuw te bouwen appartementen en naar de nieuwbouw met bedrijven/activiteiten ten opzichte van de bestaande woningen.
Uit deze onderzoeken volgt dat er door de nieuwbouw een aanvaardbaar woon-en leefklimaat bij zowel omwonenden als de nieuwe bewoners kan worden gecreëerd. Van de nieuwe bedrijven/activiteiten die binnen het plangebied zijn toegestaan zal de hinder minimaal zijn waardoor kan worden volstaan met een bouwkundige scheiding tussen wonen en bedrijven/activiteiten.

2.6 Geluid

Samenvatting zienswijzen

Plan staat hogere geluidsnormen toe, zonder onderbouwing waarom dit toelaatbaar is.
Overschrijding zorgt voor overlast bij bewoners, winkeleigenaren en bezoekers.

Reactie
De geluidbelastingen als gevolg van weg- en railverkeerslawaai zijn door middel van een akoestisch onderzoek in beeld gebracht en getoetst aan de Wet geluidhinder en het gemeentelijk geluidbeleid. Als gevolg hiervan worden hogere waarden vastgesteld en het realiseren van dove gevels opgenomen in de planregels.
Door toepassing van de Chw wordt het mogelijk gemaakt om de hogere waarden op te nemen in het bestemmingsplan zonder dat hiervoor een aparte procedure voor hoeft te worden doorlopen.

Er is een integrale afweging gemaakt voor het toepassen van hogere geluidswaarden.
Wonen op de stationslocatie is gewenst vanuit het gebied omdat functiemenging zorgt voor levendigheid. Zo is er 24 uur levendigheid en activiteit in het gebied wat zorgt voor een sociale controle en positief bijdraagt aan de leefbaarheid in het gebied. Zonder woningen is het gebied buiten kantoortijden verlaten en nodigt uit tot ongewenst gedrag. Vanuit de woningen gezien is de stationslocatie een prachtige locatie om te wonen. Zeker omdat het wonen op de hogere verdiepingen gevestigd is en er aan de ene zijde van de woning een royaal uitzicht is over Sonsbeekpark en de noordelijke stad en aan de andere zijde van de woning over de Rijn en de zuidzijde van de stad.
De woningen grenzen dus aan beide zijden waardoor er gekozen kan worden in de woning om aan de rustigste kant van de woning te verblijven. De woningen staan bovenop een OV knooppunt waar ICE treinen stoppen, regionale en lokale treinen, waar lokale en regionale bussen stoppen. Een zeer goed ontsloten woningbouwlocatie. De nabijheid van zowel Sonsbeekpark als de Rijn met de groene uiterwaarden maakt dat de omgeving als kwalitatief hoogwaardig ervaren kan worden. De locatie geeft een hogere geluidswaarde aan maar heeft tegelijkertijd een grote belevingswaarde en een uitzonderlijk goede bereikbaarheid. De totale woonkwaliteit die ervaren wordt is een optelsom van al deze elementen. De hoge belevingswaarde en de goede bereikbaarheid geven in dit geval een positieve balans.
Het gebouw herbergt bijzondere buitenruimtes bij de woningen die een extra kwaliteit meegeven. Royale terrassen met groen, soms over twee verdiepingen.

Het is correct dat een nadere toelichting van het verlenen van de hogere waarden deels ontbreekt. Als bijlage bij de toelichting bij het bestemmingsplan wordt een nadere onderbouwing van de hogere waarde toegevoegd.

2.7 Wind

Samenvatting zienswijzen
Bebouwing langs het spoor levert een begrenzing op die de stad en burgermeesterwijk van elkaar scheiden. Dit heeft akoestische gevolgen en zorgt voor een toename van wind over het spoor.

Reactie
Uit het windhinderonderzoek volgt dat er alleen aan de noordwestkant van het gebouw beperkt risico op het ontstaan van windgevaar is. Verder heerst er ook na de nieuwbouw over het algemeen een matig tot goed windklimaat. Verder zijn we voorzichtig met het plaatsen van details zoals persroosters, spijlen, luchtdichtingen die wind geïnduceerd geluid kunnen veroorzaken.
Op basis hiervan concluderen we dat er geen dusdanige toename van windhinder met akoestische gevolgen zal zijn.

2.8 Trilling

Samenvatting zienswijzen

Het plan is niet uitvoerbaar vanwege trillingsnorm.

Reactie

Er is een trillingonderzoek uitgevoerd waarin de verwachting van de trillingsterkte is opgenomen. Dit trillingsonderzoek is uitgevoerd door middel van metingen op de 7e verdieping van Pathé. Deze metingen geven richting aan de te verwachten trillingen, maar significante afwijkingen zijn mogelijk voor de ontwikkeling op kavel K3-K7. Het dynamisch gedrag van de draagconstructie (staal) en vloerconstructies van de ontwikkeling kunnen namelijk veel invloed hebben op de uiteindelijk te behalen trillingssterkten. Daarmee is het niet mogelijk om op basis van de nu gedane metingen daarover een finaal oordeel te vellen.
De gemeten trillingssterkten op de 7de verdieping van Pathé maken wel duidelijk dat incidenteel goederentreinpassages kunnen voorkomen die de strenge streefwaarde uit de SBR-B voor nieuwe woonfuncties in de nacht kunnen overschrijden. Door de draagconstructie en vloerconstructies van het gebouw aan te passen, is het voor nagenoeg alle treinen mogelijk te voldoen aan de streefwaarde voor nieuwe situaties. Het is echter niet uit te sluiten dat er incidenteel goederentreinen zullen voorkomen, die, ook na de getroffen maatregelen, de strenge streefwaarde voor nieuwe situaties (in de nacht) licht overschrijden. Er kan dan wel voldaan worden aan de streefwaarden voor bestaande situaties. De daadwerkelijke trillingsterkten zullen moeten blijken uit de definitieve berekeningen door de constructeur en het trillingsonderzoek behorende bij de omgevingsvergunningaanvraag voor het bouwen. Met de mogelijke slechts geringe overschrijdingen van de streefwaarde voor nieuwbouw en de zeer beperkte mate waarin dit zal voorkomen zal er sprake zijn van een goed woon- en leefklimaat en is woningbouw op deze locatie als haalbaar te beschouwen. Dit zal in de toelichting duidelijker opgenomen worden.

2.9 Stikstof

Samenvatting zienswijzen

Stikstof onderzoek onvoldoende. Bouwfase niet meegenomen. Geen rekening gehouden met Afdelingsuitspraak van 2 november 2022 over de bouwvrijstelling.

Reactie

Er is een nieuw stikstofonderzoek gedaan. Dit onderzoek is als bijlage bijgevoegd bij het bestemmingsplan. Uit het onderzoek blijkt dat zowel bij de aanlegfase (bouwfase) als bij de gebruiksfase geen stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitattypen wordt verwacht. Er zijn geen rekenresultaten hoger dan 0,00 mol stikstof/ha/ja op stikstofgevoelige habitattypen.
Significant negatieve effecten op natura 2000-gebieden kunnen worden uitgesloten.

2.10 Leegstand

Samenvatting zienswijzen

Er is veel leegstand langs het Willemsplein. Er zijn verschillende woningbouwprojecten gerealiseerd op het Stationsplein en het Willemsplein. Een deel is verhuurd, maar een deel heeft lange tijd leeg gestaan. Hotel Ibis heeft meer dan een jaar leeggestaan en is nog steeds niet in gebruik. De vraag naar beschikbare woon- en/of winkel- en/of horecaruimte is afgenomen. De gebruiks- en bebouwingsmogelijkheden hoeven niet te worden vergroot. Meerdere kantoorgebouwen staan leeg, bijv. de gebouwen rondom de John Frostbrug. 26 luxe appartementen past niet in de Arnhemse Woonprincipes, waarin het gaat om duurzame betaalbaarheid.

Reactie
Voor het bestemmingsplan is getoetst of er behoefte bestaat aan de stedelijke ontwikkeling. Dit wordt ook wel de toets aan de 'Ladder voor duurzame stedelijke ontwikkeling' genoemd. Het doel van deze toets is het stimuleren van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik en het bewerkstelligen van een goede ruimtelijke ordening, onder meer door een optimale benutting van de ruimte in stedelijke gebieden, het bevorderen van vraaggerichte programmering en het voorkomen van overprogrammering. Door het doorlopen van de toets wordt de kans op leegstand voorkomen.

Uit de toets blijkt dat er behoefte bestaat aan woningen en kantoren in het gebied.
Arnhem kent een grote kwantitatieve woonopgave. Woningen toevoegen draagt bij aan het oplossen van deze opgave.
Het plan voldoet niet aan de regel dat minimaal 30% van de nieuwbouw een sociale huurwoning moet zijn en dat minstens 2/3e van de woningen betaalbaar moeten zijn. De reden hiervoor is dat de ontwikkeling in 2016 is gestart met een tender vanuit de NS. De huidige gemeentelijke beleidseisen zijn pas in 2020 en 2023 vastgesteld. Doordat de kaders voor dit project zijn meegeven bij de tender, zijn de uitgangspunten van dit project meegegeven in een tijd dat we nog niet dwingend aanstuurden op sociale en/of betaalbare woningbouw. Het is niet gepast, en vaak niet mogelijk, uitgangspunten bij lopende projecten met kaderstelling in een later stadium nog te wijzigen. Hoewel het plan niet voldoet aan de betaalbaarheidseisen, wordt met de ontwikkeling wel voorzien in een vraag waaruit behoefte blijkt uit het meest recente woonbehoefteonderzoek. Uit dit onderzoek blijkt dat er vraag is naar woningen in het duurdere koopsegment. Het plan voorziet daarmee ook in een kwalitatieve behoefte.

In het centrum- en stationsgebied bestaat behoefte aan nieuwe kantoorruimte. Deze behoefte betreft met name nieuwe kantoorpanden en kantoorpanden met veel faciliteiten, zoals restaurants en vergaderzalen. Deze ontwikkeling voorziet in deze behoefte.

De Arnhemse woonprincipes bestaan uit meer principes dan duurzaam betaalbaar. Eén uitgangspunt is bijvoorbeeld ook om in te zetten op een onderscheidend woonmilieu waarbij het woonaanbod het economisch profiel van Arnhem kan versterken. Met de appartementen wordt bijgedragen aan een hoogstedelijk woonmilieu met duurzaamheidsambities die passen bij een stationsgebied. Kleine huishoudensgroepen, waaronder senioren, zullen zich aangetrokken voelen tot de appartementen.

2.11 Participatie

Samenvatting zienswijzen
De omwonenden zijn niet betrokken bij de buurtparticipatie.

Reactie
Deze ontwikkeling maakt onderdeel uit van het project Arnhem Centraal. Dit is een langlopend project. In dit project is participatie op de toen gebruikelijke wijze toegepast. Voor o.a. de verschillende bestemmingsplannen en het masterplan zijn informatiebijeenkomsten gehouden. Ook is er in de beginfase van het project een klankbordgroep ingesteld. Tijdens de uitvoeringsfase van de verschillende bouwactiviteiten is de omgeving geïnformeerd door inloopbijeenkomsten en informatiebrieven. Verder is in de periode 1994 – 2005 regelmatig een nieuwsbrief verschenen. Voor deze ontwikkeling hanteert ABC Vastgoed voor het participatieproces de handreiking 'betrek de buurt bij uw bouwplan'. De omwonenden participeren op level 2, gemiddelde participatie. Onder dit level wordt verstaan: betrokkenen laten meepraten, belangen van betrokkenen meewegen door middel van bijvoorbeeld een informatieavond, (online) enquête of website. De ontwikkelaar heeft

hier invulling aan gegeven door op 9 maart 2022 een inloopavond te organiseren voor alle omwonenden en belanghebbenden. Op deze avond zijn de plannen gepresenteerd en was er gelegenheid met de architect en ontwikkelaar in gesprek te gaan en te reageren op de plannen. Naast een inloopbijeenkomst worden middelen zoals een online enquête en een omgevingswebsite ingezet. Ten behoeve van het ter inzage leggen van het bestemmingsplan heeft de ontwikkelaar een nieuwsbrief aan 1405 geadresseerden in het gebied gestuurd.

De communicatie over het plan ART Podium 26 wordt gedaan door de ontwikkelaar en wordt afgestemd met de gemeente. Zij zullen vooruitlopend op de publicatie van het bestemmingsplan belangstellenden en de direct omliggende bedrijven en bewoners informeren. De ontwikkelaar heeft een website in het leven geroepen voor omwonenden en toekomstig geïnteresseerde bewoners: www.arnhemtoren.nl.

3. Overzicht ingediende zienswijzen

3.1. Naam en adressen van de indieners zienswijzen

	Naam	**Straat/Postbus**	**Postcode**	**Plaats**
1.				Arnhem
2.				Arnhem
3.				Arnhem
4.				Arnhem
5.				Arnhem
6.				Arnhem
7.				Arnhem
8.				Arnhem
9.				Arnhem
10.				Arnhem
11.				Arnhem
12				Arnhem
13.	Gelrepark			Horst
14	ProRail			Utrecht

3.2 Overzicht ingediende zienswijzen

	Gronden	**Reactie gemeente**
Zienswijze #1-6	**1. Beperking uitzicht** Het plan leidt tot een ingrijpende verandering van het uitzicht. Dit kan leiden tot een lagere verkoopwaarde (planschade).	Zie beantwoording 2.1 Uitzicht
	2. Toename schaduwwerking De nieuwbouw is ca 63 m hoog en komt ten zuiden van de bestaande	Zie beantwoording 2.2 Schaduwwerking

	woningen te staan. De zon zal verdwijnen in oktober t/m maart.	
	3. Beperking privacy Door de hoogte zal meer inkijk zijn in de omringende woningen.	Zie beantwoording 2.3 Privacy
	4. Toename verkeersbewegingen De wijziging leidt tot meer verkeersbewegingen. Het onderzoek is niet representatief, want in rustigere coronatijd gedaan.	Zie beantwoording 2.4 Verkeersbewegingen **Geluid** Voor wat betreft de verkeersgegevens is er uitgegaan van de RVMK prognosejaar 2029, waarbij de intensiteiten zijn gecorrigeerd met een groeipercentage van 1% per jaar voor het prognosejaar 2032. Deze prognosejaren zijn gebaseerd op het basisjaar 2019. Voor het bepalen van het basisjaar zijn effecten van de coronapandemie buiten beschouwing gelaten. In het akoestisch onderzoek is onderbouwd dat de verkeersaantrekkende werking van het plan ondergeschikt is aan de hoge verkeersintensiteiten die in de omgeving aanwezig zijn. Toename van geluidbelastingen als gevolg van toenemend verkeer zijn relatief ten opzichte van de bestaande verkeersintensiteiten. Gezien de hoge aanwezige verkeersintensiteiten zal de geluidbelasting door de verkeersaantrekkende werking van het plan niet significant toenemen.
	5. Hinder en milieu Mogelijk hinder door geluid, stank en gevaar door bedrijven die zich zullen vestigen.	Zie beantwoording 2.5 Hinder en milieu
	6. Karakter gebied, uitzicht Toren belemmert uitzicht.	Zie beantwoording 2.1 Uitzicht
	7. Trilling Plan niet uitvoerbaar vanwege trillingsnorm.	Zie beantwoording 2.8 Trilling
	8. Stikstof	Zie beantwoording 2.9 Stikstof

	Stikstof onderzoek onvoldoende. Bouwfase niet meegenomen.	
	9. Participatie Omwonende niet betrokken bij participatie.	Zie beantwoording 2.11 Participatie
Zienswijze #7	**1. Beperking uitzicht** Het plan leidt tot een ingrijpende verandering van het uitzicht. Dit kan leiden tot een lagere verkoopwaarde (planschade).	Zie beantwoording 2.1 Uitzicht
	2. Naamvoering Podium en Art Naamvoering suggereert een artistieke bestemming, maar hier is niets van terug te zien.	In het bestemmingsplan worden de ruimtelijke en planologische mogelijkheden voor een locatie opgenomen. Het bestemmingsplan geeft aan wat mogelijk is op een bepaalde locatie. De naamgeving van een pand wordt hiermee niet gereguleerd. De ontwikkelaar is vrij om het pand een naam te geven.
	3. Windhinder Bebouwing langs het spoor levert een begrenzing op die de stad en burgermeesterwijk van elkaar scheiden. Dit heeft akoestische gevolgen en zorgt voor een toename van wind over het spoor.	Zie beantwoording 2.7 Wind
	4. Leegstand Er is veel leegstand tot langs het Willemsplein. Veel criminaliteit in het stationsgebied.	Zie beantwoording 2.10 Leegstand Een bestemmingsplan voorziet in de ruimtelijke en planologische mogelijkheden in een gebied. Het doel van een bestemmingsplan is niet (en kan niet zijn) het tegengaan van criminaliteit. Een omgeving waar toezicht is en waar 24 uur per dag activiteiten zijn, is over het algemeen wel minder aantrekkelijk voor criminele activiteiten. Door de realisatie van het bouwplan worden woningen en werkfuncties toegevoegd waardoor 24 uur toezicht en activiteiten in het gebied zijn en het gebied niet meer als een restgebied ervaren wordt. De open gebouwplint maakt ook het rondhangen of crimineel

		gedrag in de omgeving onaantrekkelijker.
	5. Bebouwing en groen, hitte Veel bebouwing in verhouding tot groen. Hittestress	In het vigerende bestemmingsplan Arnhem Centraal I hebben de gronden de bestemming Centrumdoeleinden/Verkeersdoeleinden. Dit bestemmingsplan maakt hetzelfde oppervlakte bebouwing mogelijk. Er wordt geen groen verwijderd. Bij het gebouw wordt rekening gehouden met het voorkomen van hittestress. Het effect van hitte wordt bijvoorbeeld verminderd door het toevoegen van bomen en het realiseren van groene daken en groenbakken op diverse verdiepingen. Ook wordt aandacht besteed aan hitte door toepassing van licht kleurgebruik en wordt er gekeken naar mogelijkheden voor gevelbeplanting en de toepassing van zonwerend glas. Zie paragraaf 4.10 van de toelichting bij het bestemmingsplan.
	6. Invulling locatie Meer wonen toestaan zou beter zijn. Wel mogelijk overlast voor bewoners Ibis complex.	Een gemengde bestemming is belangrijk omdat er zowel behoefte is aan werklocaties als aan wonen. De gemengde bestemming is flexibeler naar de toekomst toe en biedt 24 uur per dag activiteit in het gebied wat belangrijk is voor de levendigheid en leefbaarheid voor het gebeid. Alleen wonen is niet mogelijk. Dat heeft te maken met de milieu-eisen die gesteld worden aan woningen (bijvoorbeeld afstand tot spoor en geluid). Woningen kunnen daarom pas vanaf een bepaalde hoogte gerealiseerd worden. Dit is geborgd in het bestemmingsplan.
	7. Trilling Plan niet uitvoerbaar vanwege trillingsnorm.	Zie beantwoording 2.8 Trilling
	8. Stikstof Stikstof onderzoek onvoldoende. Bouwfase niet meegenomen.	Zie beantwoording 2.9 Stikstof

	9. Participatie Omwonende niet betrokken bij participatie.	Zie beantwoording 2.11 Participatie
Zienswijze #8	**1. Schaduwwerking** De hoogbouw heeft schaduwwerking op de nabijgelegen woningen. Dit tast het woongenot aan. Daarnaast heeft het effect op de zonnepanelen. Strijd met het zorgvuldigheidsbeginsel.	Zie beantwoording 2.2 Schaduwwerking
	2. Toename verkeersbewegingen De wijziging leidt tot meer verkeersbewegingen. Het onderzoek is niet representatief, want in rustigere coronatijd gedaan.	Zie beantwoording 2.4 Verkeersbewegingen
Zienswijze #9	**1. Participatie** Omwonende niet betrokken bij participatie.	Zie beantwoording 2.11 Participatie
	2. Uitzicht Het plan leidt tot een ingrijpende verandering van het uitzicht.	Zie beantwoording 2.1 Uitzicht
	3. Schaduwwerking De hoogbouw heeft schaduwwerking op de nabijgelegen woningen. Dit tast het woongenot aan. Daarnaast heeft het effect op de zonnepanelen. Strijd met het zorgvuldigheidsbeginsel.	Zie beantwoording 2.2 Schaduwwerking
	4. Privacy Inkijk op woning en tuin door hoogbouw.	Zie beantwoording 2.3 Privacy
	5. Verkeersbewegingen De wijziging leidt tot meer verkeersbewegingen. Het onderzoek is niet representatief, want in rustigere coronatijd gedaan.	Zie beantwoording 2.4 Verkeersbewegingen
	6. Hinder en milieu Toename van wind en geluid.	Zie beantwoording 2.5 Hinder en milieu Zie beantwoording 2.7 Wind Zie beantwoording 2.6 Geluid
	7. Karakter gebied, uitzicht Belemmering uitzicht.	Zie beantwoording 2.1 Uitzicht
	8. Trilling	Zie beantwoording 2.8 Trilling

	Plan niet uitvoerbaar vanwege trillingsnorm.	
	9. Stikstof Stikstof onderzoek onvoldoende. Bouwfase niet meegenomen.	Zie beantwoording 2.9 Stikstof
	10. Planschade Mogelijk wordt een planschadeverzoek ingediend.	In verband met mogelijke waardedaling (planschade) geldt het volgende: in afdeling 6.1 van de Wet ruimtelijk ordening wordt ingegaan op de tegemoetkoming in schade (voorheen planschade). Hierin is bepaald dat burgemeester en wethouders degene die, vermogensschade (vermindering waarde onroerend goed) of inkomensschade (omzetdaling) lijdt, op aanvraag tegemoetkoming toe kunnen kennen. Het gaat dan om schade die dan redelijkerwijs, rekening houdend met het normaal maatschappelijk risico, niet voor rekening van aanvrager behoort te blijven. Indien indiener van mening is dat het plan zal leiden tot een waardevermindering van het onroerend goed of omzetderving, kan hiervoor - na het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan - afzonderlijk een verzoek om tegemoetkoming in schade worden ingediend.
Zienswijze #10	**1. Schaduwwerking** De hoogbouw heeft schaduwwerking op de nabijgelegen woningen. Dit tast het woongenot aan. Daarnaast heeft het effect op de zonnepanelen.	Zie beantwoording 2.2 Schaduwwerking
	2. Toename verkeersbewegingen De wijziging leidt tot meer verkeersbewegingen. Het onderzoek is niet representatief, want in rustigere coronatijd gedaan. Memo Mobycon is gepubliceerd op 24 september 2021. Lage verkeersdrukte. ANWB publiceerde 31 december 2022 dat het nu drukker is.	Zie beantwoording 2.4 Verkeersbewegingen

	https://www.anwb.nl/verkeer/nieuws/nederland/2022/december/files-terug-van-weggeweest	
	3. Participatie, bewoners Amsterdamse Heeren niet uitgenodigd Voor de informatieavond Q1 2022 zijn eigenaren van de woningen van project Arnhemse Heeren niet uitgenodigd en niet goed geïnformeerd.	Zie beantwoording 2.11 Participatie
	4. Beperking uitzicht Het plan leidt tot een ingrijpende verandering van het uitzicht. Dit kan leiden tot een lagere verkoopwaarde (planschade).	Zie beantwoording 2.1 Uitzicht
	5. Trilling Plan niet uitvoerbaar vanwege trillingsnorm.	Zie beantwoording 2.8 Trilling
Zienswijze #11	**1. Leegstand, vraag niet aangetoond** Er zijn verschillende woningbouwprojecten gerealiseerd op het Stationsplein en het Willemsplein. Een deel is verhuurd, maar een deel heeft lange tijd leeg gestaan. Hotel Ibis heeft meer dan een jaar leeggestaan en is nog steeds niet in gebruik. De vraag naar beschikbare woon- en/of winkel- en/of horecaruimte is afgenomen. De gebruiks- en bebouwingsmogelijkheden hoeven niet te worden vergroot. Meerdere kantoorgebouwen staan leeg, bijv. de gebouwen rondom de John Frostbrug. 26 luxe appartementen past niet in de Arnhemse Woonprincipes, waarin het gaat om duurzame betaalbaarheid.	Zie beantwoording 2.10 Leegstand
	2. Geluidshinder Plan staat hogere geluidsnormen toe, zonder onderbouwing waarom dit toelaatbaar is.	Zie beantwoording 2.6 Geluid

	Overschrijding zorgt voor overlast bij bewoners, winkeleigenaren en bezoekers.	
	3. Stikstof Geen rekening gehouden met Afdelingsuitspraak van 2 november 2022 over de bouwvrijstelling.	Zie beantwoording 2.9 Stikstof
	4. Verkeersveiligheid De verkeersanalyse is onvoldoende onderbouwd. Er zou een week lang geobserveerd moeten worden, zodat duidelijk wordt dat elke factor die verkeersdrukte laat toenemen zal leiden tot een verkeersonveilige situatie. De verkeersrisico's zijn onvoldoende in kaart gebracht.	De gemeente vindt dat de verkeersanalyse voldoende onderbouwing geeft. Het betreft de verkeersproductie en verdeling van het verkeer. De gemeente kijkt als wegbeheerder naar verkeersveiligheid en richt de wegen in volgens de richtlijnen van het CROW. De ontwikkeling mag er niet toe leiden dat het wegennet onevenredig zwaar belast wordt en/of dat aansluitingen onveilig in het ontwerp opgenomen worden. Dat is hier niet het geval. De verkeersgeneratie van dit bestemmingsplan zal niet leiden tot onaanvaardbare verkeershinder.
	5. Parkeergelegenheid De parkeertoets is summier. De huidige bewoners van de panden aan het Willemsplein kunnen geen parkeervergunning krijgen. De parkeermogelijkheden moeten uitgebreid worden.	Als gemeente hanteren we de beleidsregels voor parkeren zoals vastgesteld en te vinden via overheid.nl. Beleidsregels parkeren Arnhem 2022 | Lokale wet- en regelgeving (overheid.nl) De parkeertoets voldoet aan de gestelde regels voor parkeren. Op een aantal plekken verstrekken we inderdaad geen parkeervergunningen. Het plan voorziet in parkeerplaatsen. Hiermee worden de parkeermogelijkheden uitgebreid.
	6. Directe noodzaak ontbreekt De directe noodzaak van een nieuwe maatschappelijke invulling ontbreekt. Eerst moeten lege panden in het centrum worden opgevuld.	Zie beantwoording 2.10 Leegstand Het bestemmingsplan voorziet in de mogelijkheid voor maatschappelijke functies, tot een oppervlakte van 500m2.

		Voor het bestemmingsplan is getoetst of er behoefte bestaat aan de stedelijke ontwikkeling. Deze toets is te vinden in bijlage 3 bij de toelichting. Uit de toets blijkt dat het plan voorziet in een behoefte. Een bestemmingsplan hoeft niet te voorzien in de noodzaak van een bepaalde ruimtelijke ontwikkeling. Het is van belang dat de behoefte aan een stedelijke ontwikkeling wordt onderbouwd. Het tekort is veel groter dan de leegstand in het centrum. Bovendien, als het om werkruimtes gaat, sluit de ruimte in het centrum (kwantitatieve) ruimte niet aan bij de kwalitatieve behoefte. De ruimtes in het centrum zijn klein terwijl behoefte is aan grote kantoren met grote vloervelden. De ruimtes in het centrum bestaat uit kleine kamers.
Zienswijze #12	**1. Participatie** Omwonende niet betrokken bij participatie.	Zie beantwoording 2.11 Participatie
	2. Beperking uitzicht Het plan leidt tot een ingrijpende verandering van het uitzicht.	Zie beantwoording 2.1 Uitzicht
	3. Schaduwwerking De hoogbouw heeft schaduwwerking op de nabijgelegen woningen. Dit tast het woongenot aan. Daarnaast heeft het effect op de zonnepanelen.	Zie beantwoording 2.2 Schaduwwerking
	4. Beperking privacy Inkijk op woning en tuin door hoogbouw.	Zie beantwoording 2.3 Privacy
	5. Toename en overlast verkeersbewegingen De wijziging leidt tot meer verkeersbewegingen. Het onderzoek is niet representatief, want in rustigere coronatijd gedaan.	Zie beantwoording 2.4 Verkeersbewegingen
	6. Trillingen en stikstof	Zie beantwoording 2.7 Trilling Zie beantwoording 2.8 Stikstof

	Plan niet uitvoerbaar vanwege trillingsnorm. Stikstof onderzoek onvoldoende. Bouwfase niet meegenomen.	
	7. Planschade	In verband met mogelijke waardedaling (planschade) geldt het volgende: in afdeling 6.1 van de Wet ruimtelijk ordening wordt ingegaan op de tegemoetkoming in schade (voorheen planschade). Hierin is bepaald dat burgemeester en wethouders degene die, vermogensschade (vermindering waarde onroerend goed) of inkomensschade (omzetdaling) lijdt, op aanvraag tegemoetkoming toe kunnen kennen. Het gaat dan om schade die dan redelijkerwijs, rekening houdend met het normaal maatschappelijk risico, niet voor rekening van aanvrager behoort te blijven. Indien indiener van mening is dat het plan zal leiden tot een waardevermindering van het onroerend goed of omzetderving, kan hiervoor - na het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan - afzonderlijk een verzoek om tegemoetkoming in schade worden ingediend.
Zienswijze #13	*Gelrepark BV verhuurt kantoorruimten aan bedrijven in de 'Gelderse Poort' in Arnhem-Zuid*. **1. Geen behoefte aan extra kantoorruimte** Het plan maakt het mogelijk om 9000m2 aan kantoorruimte te realiseren. Er is al een overschot aan kantoorruime in Arnhem. Dit heeft ook negatieve effecten op de verhuur van bestaande kantoorruimte. Uit de Nota Herijking Kantorenbeleid Arnhem 2008-2020 bleek de kantorenmarkt uit evenwicht door toegenomen	**Vraag met bestaande aanbod opvangen** Het probleem van de Arnhemse kantorenmarkt is dat er een mismatch is tussen vraag en aanbod. Het kwantitatieve aanbod sluit niet goed aan bij de kwalitatieve vraag. Het is daarom niet zo dat de vraag kan worden ingevuld met het bestaande aanbod. Het stationsgebied Arnhem Centraal is een ander locatietype dan de andere kantoorlocaties in Arnhem. De gebieden kun je niet met elkaar vergelijken. Binnen het stationsgebied is het belangrijk dat er aanbod is in verschillende segmenten (oppervlaktes, typen gebouwen, etc.), passend bij de verschillende typen kantoorgebruikers.

	leegstand. Er was ca 160.000 m2 vrije kantoorruimte beschikbaar. Het doel was terugdringen van de leegstand met 60.000m2. Dit doel was anno 2020 niet bereikt, de leegstand was toen 110.000m2. Uit de Kantorennota Arnhem 2022-2030 blijkt dat anno 2021 128.000m2 kantoorruimte beschikbaar was. De vraag t/m 2030 zal ongeveer 70.000 tot 106.000m2 bedragen, waarvan 42.000m2 tot 63.500 m2 voor de CS-locatie (60%). Aan de vraag kan dus voldoende worden voldaan met de beschikbare kantoorruimte. Toename is onwenselijk. Verder wordt er vraag gesteld of de cijfers in de Kantorennota 2022-2030 wel juist zijn. De cijfers zijn overgenomen uit regionaal Programma Werklocaties regio Arnhem-Nijmegen 2021-2024. Ze kunnen niet gelden als deugdelijke onderbouwing. De cijfers van RPW zijn anders dan in de Kantorennota. Er zijn ontwikkelingen die van invloed zijn op de vraag naar kantoorruimte. Meer thuiswerken, personeelstekort (ook binnen ov). Er zijn nieuwe berekeningen nodig. Opwaardering Gelderse Poort moet prioriteit krijgen.	Het toevoegen van kantoormeters in het stationsgebied blijft daarom van belang. **Juistheid van de cijfers** De cijfers in de Kantorennota zijn gebaseerd op het Regionaal Programma Werklocaties (RPW) regio Arnhem-Nijmegen 2021-2024. De prognoses daarvan komen uit 2019. De cijfers zijn bepaald voor de looptijd van het RPW (2021-2024), maar deze zijn gebaseerd op ramingen tot en met 2030. De prognoses in de kantorennota zijn gebaseerd op dezelfde ramingen. De verschillen in cijfers zoals genoemd in de zienswijze zijn er in werkelijkheid niet; de cijfers in het RPW gaan alleen over een kortere periode dan die in de Kantorennota 2022-2030. **Actualiteit van de cijfers gezien recente ontwikkelingen** In 2022 is er volgens afspraak een monitoring van het RPW uitgevoerd. In de monitoring is onder andere uitgebreid stilgestaan bij de effecten van de coronapandemie. Uit de monitoring is gebleken dat er geen aanleiding is om de ramingen aan te passen. De monitoring wordt naar verwachting in maart 2023 door de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen vastgesteld. Elke tijd kent zijn onzekerheden, ook de huidige. De langetermijneffecten van het hybride werken zijn nog niet bekend. De Kantorennota geeft daarom een doorkijk tot 2030 en werkt met een bandbreedte in de prognoses, zodat (korte) schommelingen minder effect hebben op het gevoerde beleid. De tussentijdse monitoring van de Kantorennota, voorzien in 2025-2026, biedt ruimte om eventueel nog bij te sturen.

		Hoogte vervangingsvraag De kantorenmarkt is een veel dynamischere markt dan die van winkels en bedrijfsruimten, onder andere doordat het grotendeels een huurmarkt is. Veel kantoorgebruikers maken vanwege de huurcontracten elke paar jaar de keuze wat te doen met de huisvesting: blijven, uitbreiden, inkrimpen of verhuizen. Adviesbureau Ecorys stelt dat er geen reden is om te twijfelen aan een percentage van 1-1,5 % voor de vervangingsvraag. De vraag naar duurzame kantoorpanden en de regelgeving over verplichte energielabels voor kantoorpanden (invloed op de aanbodkant) zal het percentage voor de vervangingsvraag eerder verhogen dan verlagen. **Prioriteit geven aan Gelderse Poort** De Arnhemse kantorenmarkt is erbij gebaat dat er aanbod is voor verschillende typen gebruikers. Een deel van de kantoorgebruikers zal de voorkeur geven aan een locatie op een formele kantoorlocatie met een goede autobereikbaarheid vanaf de snelweg. We zetten in de Kantorennota in op het versterken van alle toekomstbestendige kantoorlocaties in Arnhem, dus óók op Gelderse Poort.
	2. Parkeren, berekeningen in strijd met BP Het bestemmingsplan maakt (maximaal) mogelijk: 40 woningen 1.5000 mv bvo horeca 9.000m2 kantoren 500m2 bvo maatschappelijke functies 600m2 detailhandel In de parkeerbalans wordt uitgegaan van: 26 appartementen 8.183 m2 bvo kantoor	In het bestemmingsplan is opgenomen dat een omgevingsvergunning voor het bouwen slechts wordt verleend indien bij de aanvraag van de vergunning aangetoond wordt dat er voldaan wordt aan de parkeernormen die opgenomen zijn in de Beleidsregels Parkeren van de gemeente Arnhem. In de planregels is hiermee geborgd dat er alleen wordt gebouwd indien voldoende parkeergelegenheid wordt voorzien. Hoewel de vraag of er voldoende parkeerplaatsen worden aangelegd pas in het kader van de procedure van de omgevingsvergunning voor bouwen

	2.442m2 bvo bijeenkomstenruimte In de parkeerbalans worden niet de maximaal planologische mogelijkheden meegenomen, waardoor niet vaststaat dat aan de parkeernormen kan worden voldaan. In de regels is niet opgenomen dat bij splitsen en verkameren ook moet worden voldaan aan de parkeernorm.	aan de orde zal komen, is er een door middel van een parkeerbalans bezien of er kan worden voorzien in voldoende parkeergelegenheid. De parkeerbalans is opgesteld door Spark op basis van het voorlopige ontwerp. De concrete invulling van het plangebied hoeft bij de vaststelling van dit bestemmingsplan (met verbrede reikwijdte) nog niet vast te staan. De beoordeling of er voldoende parkeerplaatsen worden aangelegd om te voorzien in de parkeerbehoefte die als gevolg van de uitvoering van het plan zal ontstaan, zal pas in het kader van de procedure van de omgevingsvergunning voor bouwen van de in het plan voorziene ontwikkelingen aan de orde komen. In de parkeerbalans is zowel aandacht voor het auto- als fietsparkeren. Er zijn geen parkeernormen opgesteld voor het parkeren van fietsen bij kantoren. Het plan voorziet in een fietsenstalling met een capaciteit van maximaal 128 fietsparkeerplekken. Dit komt overeen met 1,56 fietsparkeerplaatsen per 100 m2 bvo kantoor. Voor auto's worden 64 parkeerplaatsen aangelegd in de onderste twee lagen van de toren. Er is sprake van dubbelgebruik van de parkeercapaciteit. Dit betekent dat dezelfde parkeerplaats overdag gebruikt kan worden ten behoeve van kantoor en s avonds voor wonen. Uit het onderzoek blijkt dat op de drukste momenten sprake is van een overschot van 12 parkeerplaatsen. Dit betekent dat de parkeercapaciteit hoger is dan de berekende parkeerbehoefte. De capaciteit voorziet in de parkeerbehoefte. Parkeren wordt hiermee op eigen terrein opgelost. Hieruit blijkt dat er kan worden voorzien in voldoende parkeergelegenheid.
Zienswijze #14	**ProRail** **Spoorwegemplacement**	Op 10 januari 2012 is er een revisievergunning verleend voor het emplacement Arnhem-West. Een akoestisch onderzoek maakt hier

	Het bouwplan is gesitueerd vlak bij de sporen van de inrichting van het spoorwegemplacement Arnhem-west. In het voorliggend plan komt onvoldoende naar voren hoe met dit bouwplan voorkomen gaat worden dat het beperkingen gaat opleveren voor het huidige gebruik van het emplacement. Doorgaand treinverkeer zal hier maatgevend zijn ten opzichte van het emplacementsgebruik, de onderbouwing hierover ontbreekt echter.	onderdeel van uit. ProRail wil niet belemmerd worden in hun bedrijfsvoering door de komst van het gebouw Podium 26. Dit gebouw bestaat vanaf de negende verdieping uit appartementen die geluidgevoelig zijn. De onderste verdiepingen zijn kantoren die niet als geluidgevoelig worden gezien. Naar aanleiding van de zienswijze heeft DGMR aanvullend onderzoek gedaan. Uit dit onderzoek volgt dat de overschrijdingen plaatsvinden op de onderste verdiepingen. Vanaf de negende verdieping zijn woningen (geluidgevoelig) opgenomen. Vanaf deze hoogte wordt er voldaan aan 55 dB(A). In de planregels wordt opgenomen dat vanaf de 9e verdieping gewoond mag worden. Dit betekent dat de bouw van Podium 26 past binnen de milieuvergunning van ProRail. ProRail zal door de bouw van Podium 26 niet belemmerd worden in zijn bedrijfsvoering.

Voorstel college:

<u>De zienswijzen geven aanleiding om het omgevingsplan gewijzigd vast te stellen ten aanzien van de volgende onderdelen:</u>

<u>Toelichting</u>

Afbeelding bij 3.3 is aangepast met actuele impressie.

Afbeelding bij 3.4 is aangepast met actuele dwarsdoorsnede beoogde gebouw.

De verwijzing in paragraaf 4.2 naar het Actieplan omgevingslawaai wordt verwijderd. Deze is verwarrend en in principe niet van toepassing.

In paragraaf 4.2 is opgenomen dat de onderbouwing van de hogere waarden is opgenomen als bijlage bij de toelichting.

In paragraaf 4.12 is een nadere onderbouwing met betrekking tot trilling opgenomen.

Bijlagen bij de toelichting

Bijlage 10 onderzoek stikstofdepositie

Het onderzoek van 11 oktober 2021 wordt vervangen door het onderzoek van 21 februari 2023.

Bijlage 16 trillinghinderonderzoek
De conceptversie van het onderzoek wordt vervangen door de definitieve versie van het onderzoek

Bijlage 18 bezonningsdiagrammen wordt toegevoegd.

Bijlage 19 uitzicht en privacy wordt toegevoegd.

Bijlage 20 akoestisch onderzoek milieuaspect geluid wordt toegevoegd.

Bijlage 21 Overwegingen hogere waarden wordt toegevoegd.

Regels
Artikel 3.1 sub wordt op de volgende wijze aangepast:

Artikel 3.1 sub b (voor wijziging)

maatschappelijke en culturele functies;

Artikel 3.1 sub b (na wijziging)

maatschappelijke en culturele functies, met uitzondering van geluidsgevoelige functies;

Artikel 3.2.4 voorwaardelijke verplichting natuurinclusief bouwen wordt aangepast. De inhoud van de regeling blijft hetzelfde. De aanpassing betreft een verduidelijking van de regels.

Artikel 3.2.4 (voor wijziging)

3.2.4 Voorwaardelijke verplichting natuurinclusief bouwen

a. Een omgevingsvergunning voor bouwen wordt uitsluitend verleend indien voldoende natuurinclusieve maatregelen worden getroffen.

b. Aan het bepaalde onder a. wordt geacht te zijn voldaan, indien het bouwen voldoet aan de in het 'Beleidsregels Natuurinclusief Bouwen' opgenomen puntensysteem.

c. Voor zover de beleidsregels voor natuurinclusief bouwen zoals bedoeld onder a. van dit artikel gedurende de planperiode worden gewijzigd, gelden deze wijzigingen vanaf het tijdstip van bekendmaking van de wijziging.

d. De genomen maatregelen met betrekking tot natuurinclusief bouwen in het kader van de vergunningverlening moeten in stand worden gehouden.

e. Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde onder a. indien het voldoen aan de bepalingen door bijzondere omstandigheden op overwegende bezwaren stuit.

Artikel 3.2.4 (na wijziging)

3.2.4 Voorwaardelijke verplichting natuurinclusief bouwen

a. Een omgevingsvergunning voor bouwen wordt uitsluitend verleend indien voldoende natuurinclusieve maatregelen worden getroffen.

b. Aan het bepaalde onder a wordt geacht te zijn voldaan indien er voldoende punten worden gehaald door de genomen maatregelen zoals opgenomen in het puntensysteem zoals opgenomen in de 'Beleidsregels Natuurinclusief Bouwen' van de gemeente Arnhem.

c. Voor zover de beleidsregels voor natuurinclusief bouwen zoals bedoeld onder b. van dit artikel gedurende de planperiode worden gewijzigd, gelden deze wijzigingen vanaf het tijdstip van bekendmaking van de wijziging.

d. Het is verboden een woning te gebruiken of laten gebruiken zonder de natuurinclusieve maatregelen die genomen zijn in het kader van de vergunningverlening als bedoeld onder a aan te brengen en in stand te houden.

e. Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde onder a. indien het voldoen aan de bepalingen door bijzondere omstandigheden op overwegende bezwaren stuit.

f. Burgemeester en wethouders passen deze regels toe met inachtneming van de door hen vastgestelde beleidsregels met betrekking tot het natuurinclusief bouwen, zoals die gelden op het tijdstip van indiening van de aanvraag om een omgevingsvergunning zoals bedoeld onder a.

Artikel 3.3 sub e onder 1 wordt aangepast op de volgende wijze:

Artikel 3.3 sub e onder 1 (voor wijziging)

e. ten aanzien van wonen gelden de volgende regels:

1. wonen is uitsluitend op de verdiepingen toegestaan, met dien verstande dat wonen op de eerste tot en met vierde verdieping aan de zijde van het spoor niet is toegestaan zonder de aanleg en instandhouding van een dove gevel

Artikel 3.3 sub e onder 1 (na wijziging)

e. ten aanzien van wonen gelden de volgende regels:

1. wonen is uitsluitend vanaf de 9e verdieping;

De aftrek in de tabel in artikel 10.1 is bij geluid van railverkeer niet van toepassing. De tabel is aangepast.

Artikel 10.1 (voor wijziging)

Aanduiding	Vast te stellen hogere	Toegepaste aftrek in dB		Geluid afkomstig van : (naam wegvak/ baanvak)	Gevel

	geluidbelasting in dB	(art. 110g Wgh)			
R1	68 dB	5		Arnhem-Zevenaar	Zie afbeelding 1
R2	66 dB	5		Arnhem-Zevenaar	Zie afbeelding 1
R3	65 dB	5		Arnhem Zevenaar	Zie afbeelding 1
W1	52 dB	5		Amsterdamseweg	Zie afbeelding 2
W2	50 dB	5		Centrumring	Zie afbeelding 2

Artikel 10.1 (na wijziging)

Aanduiding	Vast te stellen hogere geluidbelasting in dB	Toegepaste aftrek in dB (art. 110g Wgh)		Geluid afkomstig van : (naam wegvak/ baanvak)	Gevel
R1	68 dB	N.v.t.		Arnhem-Zevenaar	Zie afbeelding 1
R2	66 dB	N.v.t.		Arnhem-Zevenaar	Zie afbeelding 1
R3	65 dB	N.v.t.		Arnhem Zevenaar	Zie afbeelding 1
W1	52 dB	5		Amsterdamseweg	Zie afbeelding 2
W2	50 dB	5		Centrumring	Zie afbeelding 2

Artikel 10.1 sub b wordt aangepast op de volgende wijze:

Artikel 10.1 sub b (voor wijziging)

bij woningen/appartementen waarvoor een hogere waarde geldt wordt er minimaal één (gezamenlijke) geluidsluwe buitenruimte gecreëerd;

Artikel 10.1 sub b (na wijziging)

de hogere waarden zoals bepaald onder a zijn toelaatbaar mits:

1. voor deze woningen sprake is van minimaal één geluidluwe gevel of een akoestisch gelijkwaardige oplossing;
2. voor een geluidbelaste woning sprake is van minimaal één geluidluwe buitenruimte of een akoestisch gelijkwaardige oplossing;

Artikel 10.2 parkeren is aangepast op de volgende wijze:

Artikel 10.2 (voor wijziging)

10.2 Parkeren

10.2.1 Parkeerregeling

a. Een omgevingsvergunning voor het bouwen van gebouwen wordt slechts verleend indien bij de aanvraag om een omgevingsvergunning wordt aangetoond dat gelet op de omvang of de bestemming van het gebouw in voldoende mate wordt voorzien in ruimte voor het parkeren of stallen van auto's in, op of onder het gebouw, dan wel op of onder het onbebouwde terrein dat bij dat gebouw behoort. Indien het wijzigen van het gebruik van gronden en/of bouwwerken - waarvoor

een omgevingsvergunning is benodigd - daartoe aanleiding geeft, moet, voor wat betreft de toename in de parkeer- of stallingsbehoefte, in voldoende mate ruimte zijn aangebracht op die gronden of op de bij die bouwwerken behorende en daartoe bestemde gronden.

B. De onder a. bedoelde ruimte voor het parkeren van personenauto's moet afmetingen hebben die zijn afgestemd op gangbare personenauto's.

c. Aan het bepaalde onder a. wordt geacht te zijn voldaan indien de ruimte voor parkeren of stallen voldoet aan de in de Beleidsregels Parkeren van de gemeente Arnhem daartoe opgenomen normen.

10.2.2 Laden of lossen

Indien de bestemming van een gebouw aanleiding geeft tot een te verwachten behoefte aan ruimte voor het laden en lossen van goederen, dient, onverminderd het bepaalde elders in de regels van dit plan, in deze behoefte in voldoende mate zijn voorzien aan, in, of onder het gebouw, dan wel op of onder het onbebouwde terrein dat bij dat gebouw behoort.

10.2.3 Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder c van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht wordt in elk geval gerekend het gebruiken of laten gebruiken van gronden of bouwwerken waarbij niet in voldoende mate ruimte is aangebracht en in stand wordt gehouden op eigen terrein voor het genoemde in artikel 10.2.1 overeenkomstig de beleidsregels als bedoeld in artikel 10.2.6.

10.2.4 Afwijkingsbevoegdheid

Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in de artikelen 10.2.1 en 10.2.2:

a. indien het voldoen aan die bepalingen door bijzondere omstandigheden op overwegende bezwaren stuit, of

b. voor zover op andere wijze in de benodigde parkeer- of stallingsruimte, dan wel laad- of losruimte wordt voorzien.

10.2.5 Voorwaarden voor afwijken

Afwijken van de regels, als bedoeld in de artikelen 10.2.1 en 10.2.2 is slechts mogelijk, indien geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:

a. de parkeersituatie in de openbare ruimte;

b. de woon- en leefsituatie.

10.2.6 Beleidsregels

Burgemeester en wethouders passen deze bouwregels toe met inachtneming van de door hen vastgestelde beleidsregels met betrekking tot het parkeren, zoals die gelden op het tijdstip van indiening van de aanvraag om een omgevingsvergunning.

Indien deze beleidsregels gedurende de planperiode worden gewijzigd, wordt rekening gehouden met de wijziging.

Artikel 10.2 (na wijziging)

10.2 Parkeren

10.2.1 Parkeerregeling

a. Een omgevingsvergunning voor het bouwen van gebouwen wordt slechts verleend indien bij de aanvraag om een omgevingsvergunning wordt aangetoond dat gelet op de omvang of de bestemming van het gebouw in voldoende mate wordt voorzien in ruimte voor het parkeren of stallen van auto's in, op of onder het gebouw, dan wel op of onder het onbebouwde terrein dat bij dat gebouw behoort. Indien het wijzigen van het gebruik van gronden en/of bouwwerken - waarvoor een omgevingsvergunning is benodigd - daartoe aanleiding geeft, moet, voor wat betreft de toename in de parkeer- of stallingsbehoefte, in voldoende mate ruimte zijn aangebracht op die gronden of op de bij die bouwwerken behorende en daartoe bestemde gronden.

b. De onder a. bedoelde ruimte voor het parkeren van personenauto's moet afmetingen hebben die zijn afgestemd op gangbare personenauto's.

c. Aan het bepaalde onder a. wordt geacht te zijn voldaan indien de ruimte voor parkeren of stallen voldoet aan de in de Beleidsregels Parkeren van de gemeente Arnhem daartoe opgenomen normen.

10.2.2 Laden of lossen

Indien de bestemming van een gebouw aanleiding geeft tot een te verwachten behoefte aan ruimte voor het laden en lossen van goederen, dient, onverminderd het bepaalde elders in de regels van dit plan, in deze behoefte in voldoende mate zijn voorzien aan, in, of onder het gebouw, dan wel op of onder het onbebouwde terrein dat bij dat gebouw behoort.

10.2.3 Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder c van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht wordt in elk geval gerekend het gebruiken of laten gebruiken van gronden of bouwwerken waarbij niet in voldoende mate ruimte is aangebracht en in stand wordt gehouden op eigen terrein voor het genoemde in artikel 10.2.1 overeenkomstig de beleidsregels als bedoeld in artikel 10.2.6, zoals die golden op het tijdstip van indiening van de aanvraag om een omgevingsvergunning zoals bedoeld in artikel 10.2.1 onder a.

10.2.4 Afwijkingsbevoegdheid

Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in de artikelen 10.2.1 en 10.2.2:

a. indien het voldoen aan die bepalingen door bijzondere omstandigheden op overwegende bezwaren stuit, of

b. voor zover op andere wijze in de benodigde parkeer- of stallingsruimte, dan wel laad- of losruimte wordt voorzien.

10.2.5 Voorwaarden voor afwijken

Afwijken van de regels, als bedoeld in de artikelen 10.2.1 en 10.2.2 is slechts mogelijk, indien geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:

a. de parkeersituatie in de openbare ruimte;

b. de woon- en leefsituatie.

10.2.6 Beleidsregels

a. Burgemeester en wethouders passen deze bouwregels toe met inachtneming van de door hen vastgestelde beleidsregels met betrekking tot het parkeren, zoals die gelden op het tijdstip van indiening van de aanvraag om een omgevingsvergunning zoals bedoeld in artikel 10.2.1 onder a. Indien deze beleidsregels gedurende de planperiode worden gewijzigd, wordt rekening gehouden met de wijziging.

Zienswijzen bestemmingsplan Chw Arnhem Centraal K3-K7

Geanonimiseerd

#1

- 9 JAN. 2023

Gemeenteraad Gemeente Arnhem
Postbus 9029,
6800EL Arnhem

28 december 2022

Onderwerp: zienswijzen tegen het ontwerpbesluit Chw Arnhem Centraal K3-K7

Geachte Arnhemse gemeenteraad,

Graag zouden wij, bewoners van de Burgemeesterswijk onze zienswijze willen indienen n.a.v. de plannen rondom de wijzigingen in het bestemmingsplan (Chw Arnhem Centraal K3-K7). Wij zijn woonachtig op de Amsterdamseweg.

De ontwikkeling van het K3-K7 terrein, het voorgenomen hoogste gebouw in het bijzonder, vindt letterlijk plaats in onze voortuin. U kunt zich indenken dat wij om deze reden bijzonder geïnteresseerd zijn in deze ontwikkeling.

In het kader van de buurtparticipatie zijn wij niet betrokken geweest bij de planvorming (participatie wordt een belangrijk onderdeel in de omgevingswet 1 juli 2023).

Daarnaast wordt ons belang geschaad door onderstaande ruimtelijke effecten;
1. **beperking uitzicht;** De verandering van het uitzicht is ingrijpend en leidt tot een significant planologisch nadeel. Dit kan leiden tot verminderde, lagere verkoopwaarde; het uitzicht op 'De Eusebiuskerk', de stad en de vrije blauwe lucht zal vanaf de Amsterdamseweg niet meer te zien zijn.
2. **toename schaduwwerking;** De nieuwbouw is circa 63 meter hoog en komt ten zuiden van de bestaande woningen op de locaties K3-K7 te staan. De nieuwbouw heeft daardoor effect op de bezonning van deze woningen. de zon in en op de woningen (zonnepanelen op het dak) zal volledig en gedeeltelijk verdwijnen in de maanden oktober t/m maart
3. **beperking privacy;** Een eventuele beperking van de privacy van omliggende woningen en tuinen kan optreden door een wijziging van de toegestane functies, een toename van de toegestane bouwhoogte en/of het toegestane programma/bouwvolume en/of een afname van de afstand van nieuwe functies en bebouwing tot planschadegevoelige objecten. Er zal meer inkijk zijn, door de hoogte van de gebouwen.
4. **toename en overlast van verkeersbewegingen;** De bebouwings- en gebruiksintensiteit neemt significant toe, wat leidt tot nieuwe verkeersbewegingen en parkeerbehoefte. Er zal veel meer beweging van en naar de torens zijn van oa; bouwverkeer, bezoekers, werknemers, bewoners. Er is een onderzoek uitgevoerd tijdens de corona pandemie toen het rustiger was op de toegangswegen, maar de situatie is nu weer anders.
5. **overige hinder en milieuaspecten;** mogelijke hinder door geluid, stank en gevaar door bedrijven en voorzieningen (tijdens de bouw en door extra bedrijven die zich zullen vestigen).
6. **aantasting karakter van het gebied;** de torens belemmeren vanaf de zuidzijde het zicht op het 'Park Sonsbeek' en vanaf de noordzijde 'De Eusebiuskerk' en de stad

Verder lezen wij dat er niet gebouwd zou mogen worden volgens huidige trillingsnorm, waaruit blijkt dat dit plan dan toch uitgevoerd mag worden? Is er duidelijkheid hoe er met stikstofuitstoot wordt omgegaan tijdens de bouw en in de gebruiksfase? Met andere woorden is er een stikstofrapport waaruit blijkt dat er geen extra stikstof neerslaat?

We willen graag inspraak over de hoogte, de architectuur en de functie van de gebouwen, zodat onze belangen meegenomen worden in de plannen.

Wij zien uit naar uw reactie,

Met vriendelijke groet,

Naam: Adres: Hantekening:

[redacted]

#2

- 9 JAN. 2023

Gemeenteraad Gemeente Arnhem
Postbus 9029,
6800EL Arnhem

28 december 2022

Onderwerp: zienswijzen tegen het ontwerpbesluit Chw Arnhem Centraal K3-K7

Geachte Arnhemse gemeenteraad,

Graag zouden wij, bewoners van de Burgemeesterswijk onze zienswijze willen indienen n.a.v. de plannen rondom de wijzigingen in het bestemmingsplan (Chw Arnhem Centraal K3-K7). Wij zijn woonachtig op de [redacted]

De ontwikkeling van het K3-K7 terrein, het voorgenomen hoogste gebouw in het bijzonder, vindt letterlijk plaats in onze voortuin. U kunt zich indenken dat wij om deze reden bijzonder geïnteresseerd zijn in deze ontwikkeling.

In het kader van de buurtparticipatie zijn wij niet betrokken geweest bij de planvorming (participatie wordt een belangrijk onderdeel in de omgevingswet 1 juli 2023).

Daarnaast wordt ons belang geschaad door onderstaande ruimtelijke effecten;
1. **beperking uitzicht;** De verandering van het uitzicht is ingrijpend en leidt tot een significant planologisch nadeel. Dit kan leiden tot verminderde, lagere verkoopwaarde; het uitzicht op 'De Eusebiuskerk', de stad en de vrije blauwe lucht zal vanaf de Amsterdamseweg niet meer te zien zijn.
2. **toename schaduwwerking;** De nieuwbouw is circa 63 meter hoog en komt ten zuiden van de bestaande woningen op de locaties K3-K7 te staan. De nieuwbouw heeft daardoor effect op de bezonning van deze woningen. de zon in en op de woningen (zonnepanelen op het dak) zal volledig en gedeeltelijk verdwijnen in de maanden oktober t/m maart
3. **beperking privacy;** Een eventuele beperking van de privacy van omliggende woningen en tuinen kan optreden door een wijziging van de toegestane functies, een toename van de toegestane bouwhoogte en/of het toegestane programma/bouwvolume en/of een afname van de afstand van nieuwe functies en bebouwing tot planschadegevoelige objecten. Er zal meer inkijk zijn, door de hoogte van de gebouwen.
4. **toename en overlast van verkeersbewegingen;** De bebouwings- en gebruiksintensiteit neemt significant toe, wat leidt tot nieuwe verkeersbewegingen en parkeerbehoefte. Er zal veel meer beweging van en naar de torens zijn van oa; bouwverkeer, bezoekers, werknemers, bewoners. Er is een onderzoek uitgevoerd tijdens de corona pandemie toen het rustiger was op de toegangswegen, maar de situatie is nu weer anders.
5. **overige hinder en milieuaspecten;** mogelijke hinder door geluid, stank en gevaar door bedrijven en voorzieningen (tijdens de bouw en door extra bedrijven die zich zullen vestigen).
6. **aantasting karakter van het gebied;** de torens belemmeren vanaf de zuidzijde het zicht op het 'Park Sonsbeek' en vanaf de noordzijde 'De Eusebiuskerk' en de stad

Verder lezen wij dat er niet gebouwd zou mogen worden volgens huidige trillingsnorm, waaruit blijkt dat dit plan dan toch uitgevoerd mag worden? Is er duidelijkheid hoe er met stikstofuitstoot wordt omgegaan tijdens de bouw en in de gebruiksfase? Met andere woorden is er een stikstofrapport waaruit blijkt dat er geen extra stikstof neerslaat?

We willen graag inspraak over de hoogte, de architectuur en de functie van de gebouwen, zodat onze belangen meegenomen worden in de plannen.

Wij zien uit naar uw reactie,

Met vriendelijke groet,

Naam: Adres: Hantekening: [redacted]

#3

Gemeenteraad Gemeente Arnhem
Postbus 9029,
6800EL Arnhem

3 januari 2023

Onderwerp: zienswijzen tegen het ontwerpbesluit Chw Arnhem Centraal K3-K7

Geachte Arnhemse gemeenteraad,

Graag zouden wij, bewoners van de Burgemeesterswijk onze zienswijze willen indienen n.a.v. de plannen rondom de wijzigingen in het bestemmingsplan (Chw Arnhem Centraal K3-K7). Wij zijn woonachtig op de Amsterdamseweg.

De ontwikkeling van het K3-K7 terrein, het voorgenomen hoogste gebouw in het bijzonder, vindt letterlijk plaats in onze voortuin. U kunt zich indenken dat wij om deze reden bijzonder geïnteresseerd zijn in deze ontwikkeling.

In het kader van de buurtparticipatie zijn wij niet betrokken geweest bij de planvorming (participatie wordt een belangrijk onderdeel in de omgevingswet 1 juli 2023).

Daarnaast wordt ons belang geschaad door onderstaande ruimtelijke effecten;
1. **beperking uitzicht;** De verandering van het uitzicht is ingrijpend en leidt tot een significant planologisch nadeel. Dit kan leiden tot verminderde, lagere verkoopwaarde; het uitzicht op 'De Eusebiuskerk', de stad en de vrije blauwe lucht zal vanaf de Amsterdamseweg niet meer te zien zijn.
2. **toename schaduwwerking;** De nieuwbouw is circa 63 meter hoog en komt ten zuiden van de bestaande woningen op de locaties K3-K7 te staan. De nieuwbouw heeft daardoor effect op de bezonning van deze woningen. de zon in en op de woningen (zonnepanelen op het dak) zal volledig en gedeeltelijk verdwijnen in de maanden oktober t/m maart
3. **beperking privacy;** Een eventuele beperking van de privacy van omliggende woningen en tuinen kan optreden door een wijziging van de toegestane functies, een toename van de toegestane bouwhoogte en/of het toegestane programma/bouwvolume en/of een afname van de afstand van nieuwe functies en bebouwing tot planschadegevoelige objecten. Er zal meer inkijk zijn, door de hoogte van de gebouwen.
4. **toename en overlast van verkeersbewegingen;** De bebouwings- en gebruiksintensiteit neemt significant toe, wat leidt tot nieuwe verkeersbewegingen en parkeerbehoefte. Er zal veel meer beweging van en naar de torens zijn van oa; bouwverkeer, bezoekers, werknemers, bewoners. Er is een onderzoek uitgevoerd tijdens de corona pandemie toen het rustiger was op de toegangswegen, maar de situatie is nu weer anders.
5. **overige hinder en milieuaspecten;** mogelijke hinder door geluid, stank en gevaar door bedrijven en voorzieningen (tijdens de bouw en door extra bedrijven die zich zullen vestigen).
6. **aantasting karakter van het gebied;** de torens belemmeren vanaf de zuidzijde het zicht op het 'Park Sonsbeek' en vanaf de noordzijde 'De Eusebiuskerk' en de stad

Verder lezen wij dat er niet gebouwd zou mogen worden volgens huidige trillingsnorm, waaruit blijkt dat dit plan dan toch uitgevoerd mag worden? Is er duidelijkheid hoe er met stikstofuitstoot wordt omgegaan tijdens de bouw en in de gebruiksfase? Met andere woorden is er een stikstofrapport waaruit blijkt dat er geen extra stikstof neerslaat?

We willen graag inspraak over de hoogte, de architectuur en de functie van de gebouwen, zodat onze belangen meegenomen worden in de plannen.

Wij zien uit naar uw reactie,

Met vriendelijke groet,

Naam: [redacted]

Adres: [redacted]

#4

- 9 JAN. 2023

Gemeenteraad Gemeente Arnhem
Postbus 9029,
6800EL Arnhem

28 december 2022

Onderwerp: zienswijzen tegen het ontwerpbesluit Chw Arnhem Centraal K3-K7

Geachte Arnhemse gemeenteraad,

Graag zouden wij, bewoners van de Burgemeesterswijk onze zienswijze willen indienen n.a.v. de plannen rondom de wijzigingen in het bestemmingsplan (Chw Arnhem Centraal K3-K7). Wij zijn woonachtig op de [redacted]

De ontwikkeling van het K3-K7 terrein, het voorgenomen hoogste gebouw in het bijzonder, vindt letterlijk plaats in onze voortuin. U kunt zich indenken dat wij om deze reden bijzonder geïnteresseerd zijn in deze ontwikkeling.

In het kader van de buurtparticipatie zijn wij niet betrokken geweest bij de planvorming (participatie wordt een belangrijk onderdeel in de omgevingswet 1 juli 2023).

Daarnaast wordt ons belang geschaad door onderstaande ruimtelijke effecten;
1. **beperking uitzicht;** De verandering van het uitzicht is ingrijpend en leidt tot een significant planologisch nadeel. Dit kan leiden tot verminderde, lagere verkoopwaarde; het uitzicht op 'De Eusebiuskerk', de stad en de vrije blauwe lucht zal vanaf de Amsterdamseweg niet meer te zien zijn.
2. **toename schaduwwerking;** De nieuwbouw is circa 63 meter hoog en komt ten zuiden van de bestaande woningen op de locaties K3-K7 te staan. De nieuwbouw heeft daardoor effect op de bezonning van deze woningen. de zon in en op de woningen (zonnepanelen op het dak) zal volledig en gedeeltelijk verdwijnen in de maanden oktober t/m maart
3. **beperking privacy;** Een eventuele beperking van de privacy van omliggende woningen en tuinen kan optreden door een wijziging van de toegestane functies, een toename van de toegestane bouwhoogte en/of het toegestane programma/bouwvolume en/of een afname van de afstand van nieuwe functies en bebouwing tot planschadegevoelige objecten. Er zal meer inkijk zijn, door de hoogte van de gebouwen.
4. **toename en overlast van verkeersbewegingen;** De bebouwings- en gebruiksintensiteit neemt significant toe, wat leidt tot nieuwe verkeersbewegingen en parkeerbehoefte. Er zal veel meer beweging van en naar de torens zijn van oa; bouwverkeer, bezoekers, werknemers, bewoners. Er is een onderzoek uitgevoerd tijdens de corona pandemie toen het rustiger was op de toegangswegen, maar de situatie is nu weer anders.
5. **overige hinder en milieuaspecten;** mogelijke hinder door geluid, stank en gevaar door bedrijven en voorzieningen (tijdens de bouw en door extra bedrijven die zich zullen vestigen).
6. **aantasting karakter van het gebied;** de torens belemmeren vanaf de zuidzijde het zicht op het 'Park Sonsbeek' en vanaf de noordzijde 'De Eusebiuskerk' en de stad

Verder lezen wij dat er niet gebouwd zou mogen worden volgens huidige trillingsnorm, waaruit blijkt dat dit plan dan toch uitgevoerd mag worden? Is er duidelijkheid hoe er met stikstofuitstoot wordt omgegaan tijdens de bouw en in de gebruiksfase? Met andere woorden is er een stikstofrapport waaruit blijkt dat er geen extra stikstof neerslaat?

We willen graag inspraak over de hoogte, de architectuur en de functie van de gebouwen, zodat onze belangen meegenomen worden in de plannen.

Wij zien uit naar uw reactie,

Met vriendelijke groet,

Naam: [redacted] Adres: [redacted] Hantekening: [redacted]

#5

ONTVANGEN - 9 JAN. 2023

71 8514

2023-10000238u

Gemeenteraad Gemeente Arnhem
Postbus 9029,
6800EL Arnhem

28 december 2022

Onderwerp: zienswijzen tegen het ontwerpbesluit Chw Arnhem Centraal K3-K7

Geachte Arnhemse gemeenteraad,

Graag zouden wij, bewoners van de Burgemeesterswijk onze zienswijze willen indienen n.a.v. de plannen rondom de wijzigingen in het bestemmingsplan (Chw Arnhem Centraal K3-K7). Wij zijn woonachtig op de Amsterdamseweg.

De ontwikkeling van het K3-K7 terrein, het voorgenomen hoogste gebouw in het bijzonder, vindt letterlijk plaats in onze voortuin. U kunt zich indenken dat wij om deze reden bijzonder geïnteresseerd zijn in deze ontwikkeling.

In het kader van de buurtparticipatie zijn wij niet betrokken geweest bij de planvorming (participatie wordt een belangrijk onderdeel in de omgevingswet 1 juli 2023).

Daarnaast wordt ons belang geschaad door onderstaande ruimtelijke effecten;
1. **beperking uitzicht;** De verandering van het uitzicht is ingrijpend en leidt tot een significant planologisch nadeel. Dit kan leiden tot verminderde, lagere verkoopwaarde; het uitzicht op 'De Eusebiuskerk', de stad en de vrije blauwe lucht zal vanaf de Amsterdamseweg niet meer te zien zijn.
2. **toename schaduwwerking;** De nieuwbouw is circa 63 meter hoog en komt ten zuiden van de bestaande woningen op de locaties K3-K7 te staan. De nieuwbouw heeft daardoor effect op de bezonning van deze woningen. de zon in en op de woningen (zonnepanelen op het dak) zal volledig en gedeeltelijk verdwijnen in de maanden oktober t/m maart
3. **beperking privacy;** Een eventuele beperking van de privacy van omliggende woningen en tuinen kan optreden door een wijziging van de toegestane functies, een toename van de toegestane bouwhoogte en/of het toegestane programma/bouwvolume en/of een afname van de afstand van nieuwe functies en bebouwing tot planschadegevoelige objecten. Er zal meer inkijk zijn, door de hoogte van de gebouwen.
4. **toename en overlast van verkeersbewegingen;** De bebouwings- en gebruiksintensiteit neemt significant toe, wat leidt tot nieuwe verkeersbewegingen en parkeerbehoefte. Er zal veel meer beweging van en naar de torens zijn van oa; bouwverkeer, bezoekers, werknemers, bewoners. Er is een onderzoek uitgevoerd tijdens de corona pandemie toen het rustiger was op de toegangswegen, maar de situatie is nu weer anders.
5. **overige hinder en milieuaspecten;** mogelijke hinder door geluid, stank en gevaar door bedrijven en voorzieningen (tijdens de bouw en door extra bedrijven die zich zullen vestigen).
6. **aantasting karakter van het gebied;** de torens belemmeren vanaf de zuidzijde het zicht op het 'Park Sonsbeek' en vanaf de noordzijde 'De Eusebiuskerk' en de stad

Verder lezen wij dat er niet gebouwd zou mogen worden volgens huidige trillingsnorm, waaruit blijkt dat dit plan dan toch uitgevoerd mag worden? Is er duidelijkheid hoe er met stikstofuitstoot wordt omgegaan tijdens de bouw en in de gebruiksfase? Met andere woorden is er een stikstofrapport waaruit blijkt dat er geen extra stikstof neerslaat?

We willen graag inspraak over de hoogte, de architectuur en de functie van de gebouwen, zodat onze belangen meegenomen worden in de plannen.

[redacted]

Arnhem

ONTVANGEN - 9 JAN. 2023

Gemeenteraad Gemeente Arnhem
Postbus 9029
6800 EL Arnhem.

#6

INGEKOMEN 13 JAN. 2023

3757

2023-10000415L

Gemeenteraad Gemeente Arnhem
Postbus 9029,
6800EL Arnhem

3 januari 2023

Onderwerp: zienswijzen tegen het ontwerpbesluit Chw Arnhem Centraal K3-K7

Geachte Arnhemse gemeenteraad,

Graag zouden wij, bewoners van de Burgemeesterswijk onze zienswijze willen indienen n.a.v. de plannen rondom de wijzigingen in het bestemmingsplan (Chw Arnhem Centraal K3-K7). Wij zijn woonachtig op de Amsterdamseweg en aan de Bouriciusstraat.

De ontwikkeling van het K3-K7 terrein, het voorgenomen hoogste gebouw in het bijzonder, vindt letterlijk plaats in onze voortuin. U kunt zich indenken dat wij om deze reden bijzonder geïnteresseerd zijn in deze ontwikkeling.

In het kader van de buurtparticipatie zijn wij niet betrokken geweest bij de planvorming (participatie wordt een belangrijk onderdeel in de omgevingswet 1 juli 2023).

Daarnaast wordt o.a. ons belang geschaad door onderstaande ruimtelijke effecten;
1. **beperking uitzicht;** De verandering van het uitzicht is ingrijpend en leidt tot een significant planologisch nadeel. Dit kan leiden tot verminderde, lagere verkoopwaarde; het uitzicht op 'De Eusebiuskerk', de stad en de vrije blauwe lucht zal vanaf de Amsterdamseweg niet meer te zien zijn.
2. **toename schaduwwerking;** De nieuwbouw is circa 63 meter hoog en komt ten zuiden van de bestaande woningen op de locaties K3-K7 te staan. De nieuwbouw heeft daardoor effect op de bezonning van deze woningen. de zon in en op de woningen (zonnepanelen op het dak) zal volledig en gedeeltelijk verdwijnen in de maanden oktober t/m maart
3. **beperking privacy;** Een eventuele beperking van de privacy van omliggende woningen en tuinen kan optreden door een wijziging van de toegestane functies, een toename van de toegestane bouwhoogte en/of het toegestane programma/bouwvolume en/of een afname van de afstand van nieuwe functies en bebouwing tot planschadegevoelige objecten. Er zal meer inkijk zijn, door de hoogte van de gebouwen.
4. **toename en overlast van verkeersbewegingen;** De bebouwings- en gebruiksintensiteit neemt significant toe, wat leidt tot nieuwe verkeersbewegingen en parkeerbehoefte. Er zal veel meer beweging van en naar de torens zijn van oa; bouwverkeer, bezoekers, werknemers, bewoners. Er is een onderzoek uitgevoerd tijdens de corona pandemie toen het rustiger was op de toegangswegen, maar de situatie is nu weer anders.
5. **overige hinder en milieuaspecten;** mogelijke hinder door geluid, stank en gevaar door bedrijven en voorzieningen (tijdens de bouw en door extra bedrijven die zich zullen vestigen).
6. **aantasting karakter van het gebied;** de torens belemmeren vanaf de zuidzijde het zicht op het 'Park Sonsbeek' en vanaf de noordzijde 'De Eusebiuskerk' en de stad

graag ontvang ik een bevestiging van ontvangst

Verder lezen wij dat er niet gebouwd zou mogen worden volgens huidige trillingsnorm, waaruit blijkt dat dit plan dan toch uitgevoerd mag worden? Is er duidelijkheid hoe er met stikstofuitstoot wordt omgegaan tijdens de bouw en in de gebruiksfase? Met andere woorden is er een stikstofrapport waaruit blijkt dat er geen extra stikstof neerslaat?

We willen graag inspraak over de hoogte, de architectuur en de functie van de gebouwen, zodat onze belangen meegenomen worden in de plannen.

[redacted]

13 JAN. 2023

Gemeenteraad gemeente Arnhem.
Postbus 9029
6900 EL. Arnhem

NH-006 #Y410A4G#92#0508#
RETOUR - Ongeldig/incompleet adres
[redacted]

postnl

[redacted]

graag ontvang ik een bevestiging
van ontvangst.

#7

Zaaknummer : 718620
Ontvangstdatum : 05-01-2023

Geachte mevrouw [redacted]

Hartelijk dank voor uw aanvraag of melding. Uw zaaknummer is 718620

Als u de melding of aanvraag ingediend heeft via DigiD, kunt u de voortgang volgen op uw persoonlijke pagina:

https://www.arnhem.nl/mijnarnhem.

Heeft u nog aanvullende vragen, neem dan contact op. Onze contactinformatie vindt u op https://www.arnhem.nl/contact.

Met uw zaaknummer kunnen wij u sneller helpen. Houd daarom uw zaaknummer bij de hand als u ons belt.

Met vriendelijke groet,

Gemeente Arnhem

Uw Aanvraag of Melding

Naw gegevens	
Naambeschrijving:	[redacted]
Adresbeschrijving:	
Persoonlijke gegevens	
E-mailadres	
Telefoonnummer	
Ik maak bezwaar tegen het volgende besluit	ontwerpbesluit Chw Arnhem Centraal K3-K7
Datum van het besluit (formaat bijvoorbeeld: 01-02-2017)	20221129
Zaaknummer van het besluit	NL.IMRO.0202.995-0201
BSN	[redacted]
Achternaam:	
Tussenvoegsels:	
Voorletters:	
Voornamen:	
Geboortedatum:	
Geslachtsnaam:	
Geslachtsaanduiding:	

Straatnaam:	[redacted]
Postcode:	
Huisnummer:	
Huisletter:	
Huisnummer toevoeging:	
Woonplaatsnaam:	
telefoonnummer	
emailadres	

Ik ben het om de volgende redenen niet eens met dit besluit	Geachte Arnhemse gemeenteraad, Graag zouden wij, bewoners van de Burgemeesterswijk onze zienswijze willen indienen n.a.v. de plannen rondom de wijzigingen in het bestemmingsplan (Chw Arnhem Centraal K3-K7). Wij zijn woonachtig aan de Bouriciusstraat. De ontwikkeling van het K3-K7 terrein, het voorgenomen hoogste gebouw in het bijzonder, vindt letterlijk plaats in ons uitzicht. U kunt zich indenken dat wij om deze reden bijzonder geïnteresseerd zijn in deze ontwikkeling. In het kader van de buurtparticipatie zijn wij niet betrokken geweest bij de planvorming (participatie wordt een belangrijk onderdeel in de omgevingswet 1 juli 2023). Daarnaast wordt ons belang geschaad door onderstaande ruimtelijke effecten; 1. beperking uitzicht; De verandering van het uitzicht is ingrijpend en leidt tot een significant planologisch nadeel. Dit kan leiden tot verminderde, lagere verkoopwaarde; het uitzicht op 'De Eusebiuskerk', Frostbrug, de stad en de vrije blauwe lucht zal vanaf mijn uitzicht niet meer te zien zijn. De visualisaties tot nu toe geven geen beeld van het uiteindelijke resultaat, daarom is het moeilijk in de schatten wat er in ons uitzicht gaat veranderen. 2. naamvoering Podium en Art; Het project suggereert een artisitieke bestemming, gekoppeld aan onze ArtEZ opleidingen. In de bestemmingen van het gebouw is daar nauwelijks iets van terug te vinden. Daarom hebben wij de indruk dat de naamvoering iets moet camoufleren, of dat het hier gaat om branding om het project aan een groter publiek te verkopen. Kunst gebruiken als selling point wekt irritatie op en lijkt niet geloofwaardig. 3. stedebouwkundige muur; Het invullen van de rand langs het spoor levert een begrenzing op, die stad en burgermeesterswijk van elkaar doet scheiden. Deze begrenzing zorgt voor een toename aan wind over het spoor, langs de gevels van de hoger torens. Naast acoustische gevolgen zal het ook een windtunnel opleveren, dat is al gebleken bij de aanwezigheid van

	de twee hoge torens en zal alleen maar toenemen. Heeft de Gemeente rekening gehouden met deze windtunnel langs het spoor? 4. teveel bebouwing in verhouding tot groen; Aan beide zijdes van het station is de criminaliteit toegenomen. Vooral de hoofdingang is visueel zeer onaantrekkelijk geworden. Loop er maar eens langs. Dat is opmerkelijk, want het stations is gloednieuw. Er is veel leegstand op de begane grond, tot langs de de weg naar het Willemsplein. De rode en paarse verlichting op de gevel van hotel Haarhuis draagt er niet aan bij. Er zijn daar camera's opgehangen, maar de criminaliteit zal alleen maar toenemen als er geen betere invulling wordt gegeven aan de hoeveelheid asfalt rondom het stationsgebied. Op dit moment wekt het de indruk als zijnde "de Aars van Arnhem". Het hittebeeld zal hierdoor, op deze locatie, ook alleen maar toenemen als hier niet iets aan gedaan wordt. 5. invulling locatie; Meer woonbestemming zou beter zijn, alhoewel ook al bekend is dat de nieuwe bewoners in het Ibis complex erg veel overlast ervaren van geluiden die bij de gevel omhoog klimmen. Dit is een bekend fenomeen bij hoogbouw, gecombineerd met teveel asfalt op de begane grond, of weerkaatsing van de gevels. Verder lezen wij dat er niet gebouwd zou mogen worden volgens huidige trillingsnorm, waaruit blijkt dat dit plan dan toch uitgevoerd mag worden? Is er duidelijkheid hoe er met stikstofuitstoot wordt omgegaan tijdens de bouw en in de gebruiksfase? Met andere woorden is er een stikstofrapport waaruit blijkt dat er geen extra stikstof neerslaat? We willen graag inspraak over de hoogte, de architectuur en de functie van de gebouwen, zodat onze belangen meegenomen worden in de plannen. Wij zien uit naar uw reactie, Met vriendelijke groet, [redacted]
Akkoordverklaring	Ik verklaar dit formulier naar waarheid te hebben ingevuld

Ik wil graag alle communicatie met betrekking tot deze zaak digitaal ontvangen op het e-mail adres d	Ja
Naam ondertekenaar	[redacted]
Plaats	Arnhem
Datum ondertekening	20230105

#8

Gemeenteraad Gemeente Arnhem
Postbus 9029
6800 EL Arnhem

5 januari 2022

Onderwerp: zienswijze ontwerpbestemmingsplan Chw Arnhem Centraal K3-K9

Geachte leden van de gemeenteraad,

Middels deze brief dien ik een zienswijze in op het ontwerpbestemmingsplan Chw Arnhem Centraal K3-K9. Samen met m'n gezin ben ik woonachtig in de Burgemeesterswijk. Onze woning staat tegenover het plangebied K3-K9.

Tot op heden zijn we als bewoners niet betrokken bij de voorgenomen ontwikkeling. De voorgenomen bouw van het gebouw 'Podium 26' schaadt onze belangen als direct aanwonenden. We verzoeken u de volgende ruimtelijke effecten te heroverwegen en het plan hier op aan te passen.

1. Schaduwwerking en negatieve impact op onze zonnepanelen
De nieuwbouw is circa 85 meter (oostzijde) en 62 meter (westzijde) hoog. Op dit punt wijkt het plan af van het vigerende bestemmingsplan. De hoogte heeft als gevolg schaduwwerking. Deze schaduwwerking is op zichzelf al nadelig omdat dit impact heeft op ons woongenot.
Maar daarnaast heeft de schaduwwerking impact op de zonnepanelen op ons dak welke niet meer optimaal kunnen werken. We hebben bewust gekozen voor een toekomstbestendige woning (gasloos, goede isolatie en zonnepanelen). Door de voorgenomen nieuwbouw op K3-K9 komt de duurzaamheid van onze woning onder druk te staan doordat we zelf minder elektriciteit kunnen opwekken. Dit is onwenselijk. Het feit dat dit niet in meegewogen in het ontwerp staat haaks op het zorgvuldigheidsbeginsel.

2. Toename verkeersbewegingen
De nieuwbouw en de daarin opgenomen woningen en bedrijvigheid zal leiden tot een een toename van het aantal verkeersbewegingen en de parkeerbehoefte. Het verkeersknooppunt ter hoogte van de Zypsepoort kan de huidige verkeersbewegingen in ochtend- en avondspits al niet goed aan. Het verkeersonderzoek is uitgevoerd ten tijde van de corona pandemie toen veel forensen vanuit huis werkten.

We willen graag inspraak over de hoogte en functie van de nieuwbouwplannen, zodat onze belangen meegenomen worden in de uitwerking.

In afwachting van uw reactie,

Met vriendelijke groet,

[redacted]

#9

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: zaterdag 7 januari 2023 17:01
Aan: [redacted]
Onderwerp: Zienswijze Che Arnhem Centraal k3-k7

[redacted]

Onderstaand onze zienswijze, die wij ook op papier afgegeven hebben bij het gemeentehuis.

[redacted]

AANGETEKEND

Gemeenteraad Gemeente Arnhem
Postbus 9029,
6800EL Arnhem

28 december 2022

[redacted]

Onderwerp: zienswijzen tegen het ontwerpbesluit Chw Arnhem Centraal K3-K7

Geachte Arnhemse gemeenteraad,

Bij deze dienen wij als bewoners van de Burgemeesterswijk onze zienswijze in n.a.v. de ter inzage gelegde plannen rondom de wijzigingen in het bestemmingsplan Chw Arnhem Centraal K3-K7.

Participatie
De ontwikkeling van het K3-K7 terrein, het voorgenomen hoogste gebouw in het bijzonder, vindt tegenover onze woning plaats. Wij zijn dan ook bijzonder geinteresseerd in de plannen. Daarom is het zeer teleurstellend dat wij, alsook de andere bewoners van het project de Arnhemse Heeren, de Burgemeesterswijk en de Transvaalbuurt niet betrokken zijn bij de planvorming in het kader van buurtparticipatie.

Als bestuursorgaan dient u bij de voorbereiding van een besluit alle relevante feiten en betrokken belangen te onderzoeken. Doordat wij als betrokkenen niet eerder gekend zijn in de plannen en ons daarover niet hebben kunnen uitlaten, bent u voorbijgegaan aan het zorgvuldigheidsbeginsel.

Ten overvloede: ook met het oog op de aanstaande wetgeving rondom participatie als belangrijk onderdeel van de omgevingswet 2023 had het u als vooruitstrevende gemeente gesierd om buurtparticipatie meer serieus te nemen.

Daarnaast wordt ons belang geschaad door onderstaande ruimtelijke effecten:
*** Beperking uitzicht**
In de plannen staat hoogbouw met een hoogte van circa 63 meter hoog. In eerdere plannen was dit een stuk lager. De verandering van het uitzicht is ingrijpend en leidt tot een significant planologisch nadeel. Dit kan leiden tot verminderde, lagere verkoopwaarde; het uitzicht op 'De Eusebiuskerk', de stad en de vrije blauwe lucht zal vanaf de Amsterdamseweg niet meer te zien zijn.

*** Toename schaduwwerking en negatieve impact zonnepanelen**
Daarnaast heeft de beoogde hoogbouw een negatief effect op de bezonning van onze woning. De zon in en op de onze woning, dakterras, tuin zal volledig en of gedeeltelijk op de dag verdwijnen, in ieder geval in de herfst, winter en lente, als de zon lager staat als gevolg van de hoogte van de gebouwen. In de omgevingsvisie Arnhem geeft u aan dat er bij hoogbouw rekening gehouden dient te worden met schaduwwerking. De precieze impact hiervan blijkt niet uit uw plannen, omdat het niet onderzocht is. Ook hierin is door u niet zorgvuldig gehandeld. Als gevolg van de schaduwwerking, die op zichzelf al nadelig is, zullen de zonnepanelen op ons dak niet meer optimaal kunnen werken. Wij hebben juist door het duurzame karakter (volledig gasvrij, zonnepanelen, goede isolatie) onze woning gekocht. Door uw plannen komt de duurzaamheid van ons huis onder druk te staan en worden we gedwongen straks meer elektriciteit van het net te moeten afnemen dan nu het geval is. Een onwenselijke, tegenovergestelde beweging. Onbegrijpelijk nu wij allen voor de uitdaging staan, en de gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben, zoveel mogelijk te verduurzamen om de wereld leefbaar te houden. Uit uw plannen blijkt niet dat u deze belangen heeft meegewogen wat ook haaks staat op het zorgvuldigheidsbeginsel.

1

• Beperking privacy;
De nieuwbouw zal leiden tot een beperking van de privacy. Er zal meer inkijk zijn in onze woning, op ons dakterras en in onze tuin door de hoogte van de gebouwen en de wijziging van de toegestane functies van het gebouw. Uit uw plannen blijkt niet dat hiermee rekening is gehouden.

• Toename en overlast van verkeersbewegingen;
De bebouwings- en gebruiksintensiteit neemt significant toe, wat leidt tot nieuwe verkeersbewegingen en parkeerbehoefte. Er zal veel meer beweging van en naar de torens zijn van o.a.; bouwverkeer, bezoekers, werknemers, bewoners. Er is een onderzoek uitgevoerd tijdens de coronapandemie (2021) toen het rustiger was op de toegangswegen, de situatie is nu weer veranderd. Een nieuw onderzoek is nodig om de huidige intensiteit en verwachte toename te berekenen. Ook is de parkeervoorziening niet duidelijk, ik lees 65 plaatsen. Worden de gebruikers en bezoekers uitgesloten van parkeervergunningen in een plaatselijke verordening? Indien zij wel recht hebben op een vergunning, zouden wij graag zien dat de PV over de Arnhemse Heeren ook wordt herzien. Wij zouden hier graag over in gesprek gaan met de gemeente.

• Overige hinder en milieuaspecten;
De hoge gebouwen zullen voor een toename van wind en geluid zorgen over het spoor en langs de gevels, dit zal akoestische gevolgen hebben en een windtunnel opleveren (wat reeds gebleken is bij de bestaande wfc torens).

• Aantasting karakter van het gebied;
De torens belemmeren vanaf de zuidzijde het zicht op het 'Park Sonsbeek' en vanaf de noordzijde 'De Eusebiuskerk' en de stad

Verder lezen wij dat er niet gebouwd zou mogen worden volgens huidige trillingsnorm. Waaruit blijkt dat dit plan dan toch uitgevoerd mag worden? Is er daarnaast duidelijk hoe er met stikstofuitstoot wordt omgegaan tijdens de bouw en in de gebruiksfase? Is er een stikstofrapport waaruit blijkt dat er geen extra stikstof neerslaat?

Planschade
Graag wijzen wij u erop dat mocht u niet de plannen heroverwegen en tot wijziging overgaan, waarbij u rekening houdt met bovengenoemde belangen, wij in elk geval een verzoek om planschade zullen indienen bij het onherroepelijk worden van de plannen.

We willen graag inspraak over de hoogte, de architectuur en de functie van de gebouwen, zodat onze belangen meegenomen worden in de plannen. Daarnaast zouden wij graag willen dat er een zonnestudie gemaakt wordt van de impact van de gebouwen met de verschillende hoogtes (30-63) per maand. Zodat de schaduwwerking op onze woning, tuin en dakterras duidelijk in beeld gebracht wordt.

Wij zien uit naar uw reactie.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

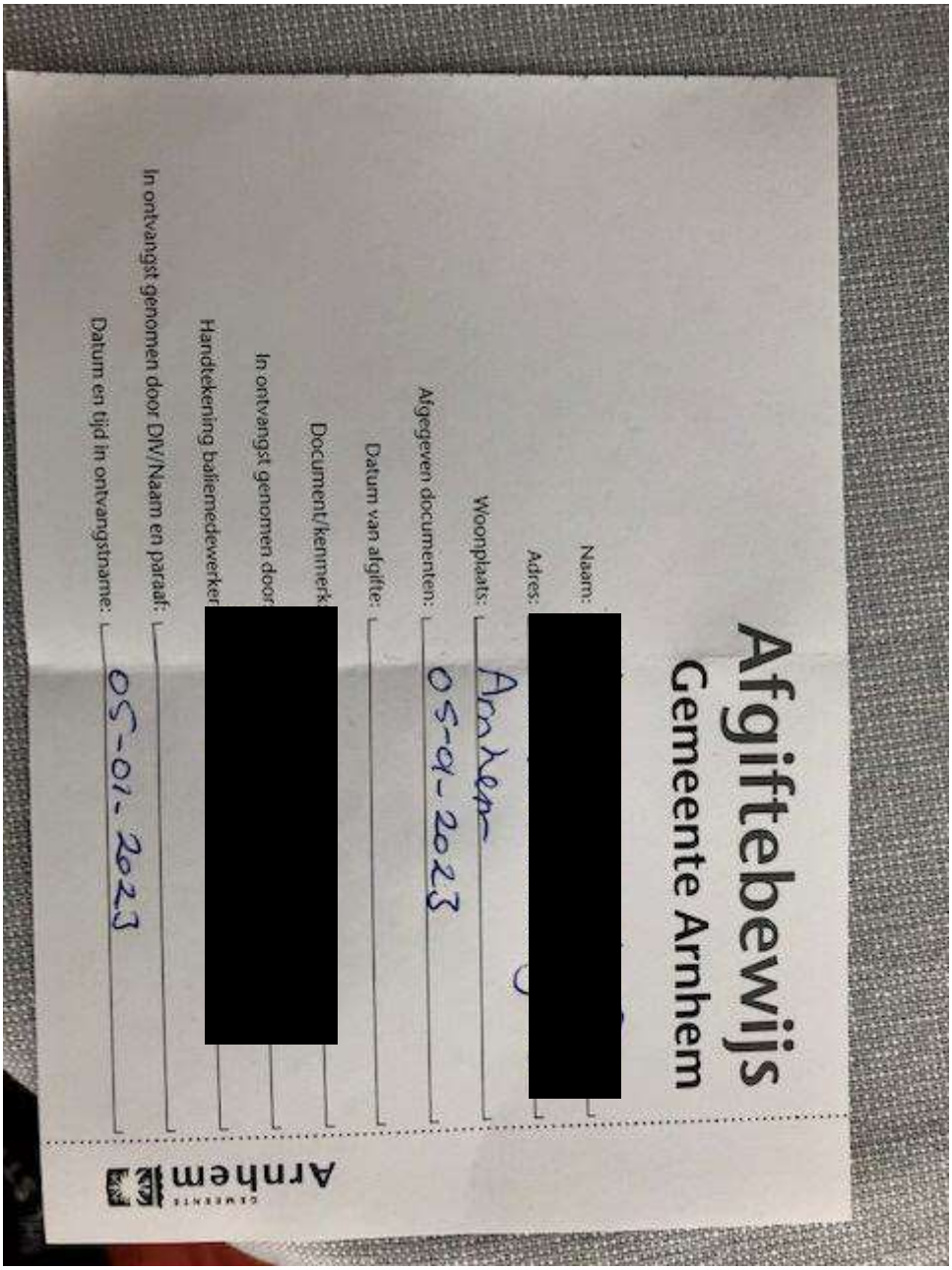

Afgiftebewijs
Gemeente Arnhem

Naam: [redacted]

Adres: [redacted]

Woonplaats: Arnhem

Afgegeven documenten: 05-01-2023

Datum van afgifte:

Document/kenmerk:

In ontvangst genomen door:

Handtekening baliemedewerker: [redacted]

In ontvangst genomen door DIV/Naam en paraaf:

Datum en tijd in ontvangstname: 05-01-2023

Arnhem GEMEENTE

Alvast bedankt voor de moeite,

Een vrolijke groet,

[redacted]

Alvast bedankt voor de moeite,

Een vrolijke groet,

[redacted]

#10

[redacted]

08 januari 2023

[redacted]

Gemeenteraad Gemeente Arnhem
Postbus 9029,
6800EL Arnhem

Betreft: zienswijzen aangaande het ontwerpbesluit Chw Arnhem Centraal K3-K7
Landelijk bekend onder het plan-indentificatienummer NL.IMRO.0202.995-0201

[redacted], Arnhemse gemeenteraad,

Graag dienen wij, bewoners [redacted], onze zienswijze in naar aanleiding van het ontwerpbestemmingsplan Chw Arnhem Centraal K3-K7 (NL.IMRO.0202.995-0201) welke met ingang van 29 november 2022 ter inzage ligt en de sluitingstermijn van de zienswijze is gesteld op 9 januari 2023.

1. **schaduwwerking schaadt duurzaamheid woning;** De nieuwbouw is circa 63 meter hoog (83+ boven NAP en 10meter hoger dan initiële ontwikkelingsplan, 50meter) en komt ten zuiden van de bestaande woningen aan de Amsterdamseweg, project Arnhemse Heeren. De nieuwbouw heeft daardoor negatief effect op de bezonning van deze woningen en zonnepanelen. De zon in en op de woningen (zonnepanelen op het dak) zal volledig en gedeeltelijk verdwijnen in de maanden oktober t/m maart. Dit schaadt de duurzaamheid van de woningen alsmede het beoogd rendement van de zonnepanelen. De impact dan wel tegemoetkoming over de gehele levensduur van de panelen is niet benoemd.

2. **toename en overlast van verkeersbewegingen;** De bebouwings- en gebruiksintensiteit neemt significant toe, wat leidt tot nieuwe verkeersbewegingen en parkeerbehoefte. Er zal veel meer beweging van en naar de torens zijn zowel tijdens de bouw als na oplevering oa; bouwverkeer, bezoekers, werknemers, bewoners.

De memo van Mobycon ten aanzien van de verkeersgeneratie is gepubliceerd 24 september 2021. Dit was te midden van de toen geldende COVID maatregelen en dus een veel lagere verkeersdrukte dan pre of post COVID door een hoge mate van thuiswerken. De ANWB publiceerde 31 december 2022 nog een artikel waarbij inzicht wordt gegeven dat de file terug is van weggeweest.
https://www.anwb.nl/verkeer/nieuws/nederland/2022/december/files-terug-van-weggeweest

Doordat er geen verkeersdata beschikbaar was heeft Mobycon een schatting moeten maken. Gezien de huidige verkeersdrukte zal dit een negatieve impact hebben op de doorstroming en een verhoogde gevaarzetting op waarbij de Willemstunnel al sinds jaar en dag in de top 3 van ongelukken prijkt op de ring van Arnhem zal de extra verkeersdruk deze gevaarzetting enkel doen verhogen.

3. **Bewoners Arnhemse Heeren niet uitgenodigd;** voor de informatieavond in Q1 2022 rondom de Arnhemse Torens zijn de eigenaren van de woningen van het project Arnhemse Heeren niet gekend dan wel uitgenodigd en zijn hierdoor onvolledig geïnformeerd. De grond en woningen aan de

Amsterdamseweg waren reeds in Q1 2021 allen verkocht en hadden in het kader van de buurtparticipatie dan ook betrokken moeten worden in de planvorming zoals beschreven in “Betrek uw buurt bij uw bouwplan” en gepubliceerd in gemeenteblad nr.83146, 24 februari 2022. De ontwikkeling van het K3-K7 terrein, het voorgenomen hoogste gebouw in het bijzonder, vindt letterlijk plaats in onze voortuin. U kunt zich indenken dat wij om deze reden bijzonder geïnteresseerd zijn in deze ontwikkeling.

4. beperking uitzicht; De verandering van het uitzicht is ingrijpend en leidt tot een significant planologisch nadeel. Dit zal naar verwachting leiden tot verminderde/ lagere verkoopwaarde.

Verder lezen wij dat er niet gebouwd zou mogen worden volgens huidige trillingsnorm, waaruit blijkt dat dit plan dan toch uitgevoerd mag worden?

We willen graag inspraak over de hoogte, de architectuur en de functie van de gebouwen die rechtstreeks onze belangen schaden zodat dit meegenomen kan worden in de plannen.

In afwachting van uw reactie verblijf ik,

Hoogachtend

[redacted]

#11

De Mul Zegger
advocaten en notarissen

Gemeente Arnhem
T.a.v. gemeenteraad
Postbus 9029
6800 EL ARNHEM

Nijmegen, 9 januari 2023

Behandeled door	Ons kenmerk	Uw kenmerk
[redacted]	2022.0273.01	**Chw Arnhem Centraal K3-K7**

Betreft
Kobossen/Advies

Geachte leden van de Gemeenteraad,

Op dit moment ligt ter inzage, tot en met 9 januari 2023, het ontwerpbestemmingsplan 'Chw Arnhem Centraal K3-K7'.
De mogelijkheid bestaat om schriftelijk of mondeling een zienswijze in te dienen.
Van deze mogelijkheid wordt gebruik gemaakt.
Ondergetekende, [redacted] dienen middels dit schrijven een zienswijze in.

Belanghebbendheid
[redacted] nader te noemen "indieners", wonen aan het Willemsplein. Hun appartementencomplex "De Noorman", is gesitueerd aangrenzend aan het plangebied. Daarnaast wordt deze zienswijze tijdig en op juiste wijze ingediend. Indieners zijn belanghebbende bij dit ontwerpbestemmingsplan.

Feitelijke situatie
Op dit moment bevinden zich aangrenzend aan het plangebied een aantal woonwijken, en het centraal station van Arnhem. Op het Stationsplein en het Willemsplein zijn de laatste jaren diverse (woning)bouwprojecten ontwikkeld en gerealiseerd. Een deel van de daartoe bestemde gebouwen is relatief snel verhuurd, maar een deel heeft lange tijd leeg gestaan. Zo heeft de horecalocatie onder hotel Ibis meer dan een jaar leeg gestaan, en is tot op de dag van vandaag nog steeds niet in gebruik genomen.

De laatste maanden komen er steeds meer woningen leeg te staan, en is de tijd waarbinnen zij

postadres:
Postbus 1008
6501 BA Nijmegen
telefoon (024) 322 53 70
telefax (024) 324 06 78
www.dmz.nl

De aansprakelijkheid van de advocaat is beperkt
tot het bedrag waarvoor de beroepsaansprakelijkheidsverzekering
in voorkomend geval de advocaat recht op uitkering geeft
vermeerderd met het eigen risico van die verzekering.

DMZ Advocatuur (KvK nr. 09217437), Maatschap de Mul Zegger Notarissen
(KvK nr. 09210452), Eclips B.V. (KvK nr. 10038436) en VienVa B.V. (KvK nr. 08136094)
werken ieder voor eigen rekening onder de Handelsnaam De Mul Zegger advocaten en notarissen.

kantooradres:
Waldeck Pyrmontsingel 77
Nijmegen

vestigingen te
Nijmegen en Twello

weer verhuurd worden groeiende. De conclusie is dan ook dat de vraag naar beschikbare woon- en/of winkel- en/of horecaruimte aanzienlijk afneemt.

Aanleiding bestemmingsplanwijziging
Het plan geeft, in de toelichting, weer welke wijzigingen worden doorgevoerd ten aanzien van het vigerende plan: zo neemt aantal toegestane toe, wordt het mogelijk om horeca te faciliteren op een groter brutovloeroppervlakte, etc.

Gelet op het vorenstaande is onduidelijk, en onvoldoende gemotiveerd dan wel toegelicht, waarom het noodzakelijk is om het geldende bestemmingsplan ingrijpend aan te passen. De vraag naar beschikbare ruimte neemt af. En in het vervolg van deze zienswijze zal uit een gezet worden dat de noodzaak ontbreekt om alle toegestane gebruiks-en bebouwingsmogelijkheden worden vergroot.

Het ontwerpplan benoemd "omgevingsvisie Arnhem 2040". Met welk doel is onduidelijk in de gebieden rondom het plangebied staan meerdere kantoorgebouwen en andere panden leeg, waarin de beoogde doelen van de omgevingsvisie kunnen worden ontwikkeld. Zie onder meer de gebouwen nabij de John Frostbrug.

"De Arnhemse Woonprincipes 2025" worden aangehaald. Een van de pijlers is duurzame betaalbaarheid. Dit strookt niet met het plan om 26 luxe koopappartementen te bouwen. Deze innerlijke tegenstrijdigheid is kenmerkend voor het hele ontwerpplan. Er wordt geredeneerd om de finish te halen, maar hoe en ten koste van wat maakt blijkbaar niet uit.
Elke noodzakelijke ruimtelijke toets die moet worden gemaakt is onjuist en onacceptabel als daar gebruik is gemaakt van onjuiste cijfers en feiten. Rechtsgevolgen die daarop gebaseerd zijn mogen en zullen geen stand houden.

Chw en geluidshinder
De Chw wordt van toepassing verklaard. Dat kan, en dat mag. Echter zonder nadere toelichting is het onbegrijpelijk en onrechtmatig dat daarmee wordt verbonden de directe en gevolgen van het feit dat de maatschappelijk toegestane geluidsnormen worden vergroot en overschreden. Het gebied kenmerkt zich reeds door de aanwezige spoorwegen, de daarbij horende verkeersbewegingen en de drukte die het knooppunt rondom de Willemstunnel met zich brengt. Zodoende zal het toestaan van overschrijding van de maatschappelijk verantwoorde geluidsnormen leiden tot onevenredige en buiten proportionele overlast bij de bewoners, winkeleigenaren en bezoekers van Arnhem.

Afdelingsuitspraak stikstof/bouwvrijstelling
Geen rekening is gehouden met de gevolgen van de uitspraak van de ABRvS van 2 november 2022 met het oog op bouwvrijstellingen en beoogde bouwwerkzaamheden. Die uitspraak dient eerst bij de ontwerpplannen betrokken te worden alvorens tot vaststelling over gegaan zou

kunnen en mogen worden.

Verkeersveiligheid
Het ontwerpplan ontbeert een deugdelijke en voldoende onderbouwde verkeersanalyse. Men zou de proef op de som moeten nemen, en een week lang moeten observeren, zodat duidelijk wordt dat elke factor die de verkeersdrukte laat toenemen zal leiden tot een verkeersonveiligere situatie.

Zonder dat de verkeersrisico's afdoende in kaart zijn gebracht, kan en mag het ontwerpplan niet worden vastgesteld. De belangen die hierbij betrokken zijn en raken dienen te worden mee gewogen bij de vraag of het ART verantwoord kan worden gerealiseerd.

Parkeergelegenheid
Het ontwerpplan kent een uiterst summiere parkeertoets. Zonder daadwerkelijke en reële toelichting is de opgenomen grafiek onleesbaar en onbruikbaar. Een ieder die Arnhem bezoekt weet dat parkeren in het centrum onmogelijk en onbetaalbaar is. De drukte, die permanent is, heeft zelfs geleid tot het feit dat de huidige bewoners van panden aan het Willemsplein zijn uitgesloten van de mogelijkheid van een parkeervergunning aan te vragen en verleend te krijgen.

Een ontwerpplan dat de parkeermogelijkheden zou moeten uitbreiden en daarbij geen oog heeft voor bestaande problematiek is ruimtelijk onacceptabel en kan niet leiden tot een daadwerkelijke vaststelling van dit plan.

Directe noodzaak maatschappelijke invulling
De directe noodzaak van een nieuwe maatschappelijke invulling ontbreekt. Gelijk de uitbreiding van woon- en eetgelegenheden wordt opgemerkt dat eerst het oog moet worden gericht op de reeds aanwezige lege panden in het centrum.

Conclusie
Gelet op het vorenstaande dient te worden geconcludeerd dat het ontwerpbestemmingsplan niet dan wel onvoldoende voldoet aan wetgeving, niet is opgesteld met het oog op een goede ruimtelijke onderbouwing, en vigerende lijnen in de jurisprudentie. Het ontwerpbestemmingsplan kan en mag niet, althans in deze vorm en deze inhoud, worden vastgesteld. Nader onderzoek dient te geschieden, temeer daar waar een nieuwe recessie in het voorruitzicht lijkt te liggen en de vraag naar woon-en/of bedrijfsruimte zal afnemen.

[redacted]

* het recht wordt voorbehouden om deze zienswijze mondeling toe te lichten

#12

INGEKOMEN - 5 JAN. 2022

2023-10000128^

AANGETEKEND

Gemeenteraad Arnhem
Postbus 9029
6800 EL Arnhem

Arnhem, 4 januari 2023

[redacted]

Betreft: zienswijze inzake het ontwerpbesluit Chw Arnhem Centraal K3-K7

Geachte Gemeenteraad,

Bij deze dienen wij als bewoners van het project de Arnhemse Heeren onze zienswijze in n.a.v. de ter inzage gelegde plannen rondom de wijzigingen in het bestemmingsplan Chw Arnhem Centraal K3-K7.

Participatie
De ontwikkeling van het K3-K7 terrein, het voorgenomen hoogste gebouw in het bijzonder, vindt tegenover onze woning plaats. Wij zijn dan ook bijzonder geïnteresseerd in de plannen. Daarom is het zeer teleurstellend dat wij, alsook de andere bewoners van het project de Arnhemse Heeren, niet betrokken zijn bij de planvorming in het kader van buurtparticipatie.

Als bestuursorgaan dient u bij de voorbereiding van een besluit alle relevante feiten en betrokken belangen te onderzoeken. Doordat wij als betrokkenen niet eerder gekend zijn in de plannen en ons daarover niet hebben kunnen uitlaten, bent u voorbijgegaan aan het zorgvuldigheidsbeginsel.

Ten overvloede: ook met het oog op de aanstaande wetgeving rondom participatie als belangrijk onderdeel van de omgevingswet had het u als vooruitstrevende gemeente gesierd om buurtparticipatie meer serieus te nemen.

Beperking uitzicht, schaduwwerking
In de plannen staat hoogbouw met een hoogte van circa 63 meter hoog. In eerdere plannen was dit een stuk lager. De verandering van het uitzicht is ingrijpend en leidt tot een significant planologisch nadeel. Het uitzicht op 'De Eusebiuskerk', de stad en de lucht zal vanaf de Amsterdamseweg niet meer te zien zijn. Dit kan leiden tot verminderde, lagere (verkoop)waarde van onze woning.

Daarnaast heeft de beoogde hoogbouw een negatief effect op de bezonning van onze woning. De zon in en op de woningen zal volledig en of gedeeltelijk op de dag verdwijnen, in ieder geval in de herfst en winter, als de zon lager staat als gevolg van de hoogte van het gebouw. Ook in onze achtertuin, gelegen op het noorden, zal mogelijk schaduwwerking ontstaan in de ochtend, het enige moment waarop er juist in onze tuin zon is. De precieze impact hiervan blijkt niet uit uw plannen, omdat het niet onderzocht is. Ook hierin is door u niet zorgvuldig gehandeld.

Negatieve impact zonnepanelen
Als gevolg van de schaduwwerking, die op zichzelf al nadelig is, zullen de zonnepanelen op ons dak niet meer optimaal kunnen werken. Wij hebben juist door het duurzame karakter (volledig gasvrij, zonnepanelen, goede isolatie, eigen laadkabel voor auto) onze woning gekocht. Door uw plannen komt de duurzaamheid van ons huis onder druk te staan en worden we gedwongen straks meer elektriciteit van het net te moeten afnemen dan nu het geval is. Een onwenselijke, tegenovergestelde beweging. Onbegrijpelijk nu wij allen voor de uitdaging staan, en de gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben, zoveel mogelijk te verduurzamen om de wereld leefbaar te houden. Uit uw plannen blijkt niet dat u deze belangen heeft meegewogen wat ook haaks staat op het zorgvuldigheidsbeginsel.

Beperking privacy
De nieuwbouw zal leiden tot een beperking van de privacy. Er zal meer inkijk zijn in onze woning door de hoogte van het gebouw. Uit uw plannen blijkt niet dat hiermee rekening is gehouden.

Toename en overlast van verkeersbewegingen
De bebouwings- en gebruiksintensiteit neemt significant toe, wat leidt tot nieuwe verkeersbewegingen en parkeerbehoefte. Er zal veel meer beweging van en naar de torens zijn van o.a.; bouwverkeer, bezoekers, werknemers, bewoners. Er is een onderzoek uitgevoerd tijdens de coronapandemie (2021) toen het rustiger was op de toegangswegen, de situatie is nu weer veranderd. Een nieuw onderzoek is nodig om de huidige intensiteit en verwachte toename te berekenen.

Trillingen en stikstof
Verder lezen wij dat er niet gebouwd zou mogen worden volgens huidige trillingsnorm. Waaruit blijkt dat dit plan dan tóch uitgevoerd mag worden? Is er daarnaast duidelijk hoe er met stikstofuitstoot wordt omgegaan tijdens de bouw en in de gebruiksfase? Is er een stikstofrapport waaruit blijkt dat er geen extra stikstof neerslaat?

Planschade
Graag wijzen wij u erop dat mocht u niet de plannen heroverwegen en tot wijziging overgaan, waarbij u rekening houdt met bovengenoemde belangen, wij in elk geval een verzoek om planschade zullen indienen bij het onherroepelijk worden van de plannen.

We willen graag inspraak over de hoogte, de architectuur en de functie van de gebouwen, zodat onze belangen meegenomen worden in de plannen. Wij worden graag uitgenodigd om onze zienswijze toe te lichten.

[redacted]

R BRIEF AANGETEKEND NL
NL Frankering betaald €9.25
30 gr.

D
PostNL
166465
04-01-2023 13:49
NL

3SRPKS043503138
6800EL 9029

Aangetekend

Gemeenteraad Arnhem
Postbus 9029
6800 EL Arnhem

[redacted]

#13

UILENBURG
ADVOCATEN

AANTEKENEN
Gemeenteraad van de gemeente Arnhem
Postbus 9029
6800 EL ARNHEM

's-Hertogenbosch, 9 januari 2023

Inzake : Gelrepark B.V. /gemeente Arnhem (zienswijze Chw Arnhem Centraal K3-K7)
Ons dossier : D20230003
Uw referentie :

ZIENSWIJZE

Namens cliënte, de besloten vennooschap GELREPARK B.V., gevestigd aan de Venloseweg 1 te (5961 JA) Horst, dien ik een zienswijze in tegen het ontwerpbestemmingsplan 'Chw Arnhem Centraal K3-K7', welk ontwerp vanaf 29 november 2022 en met 9 januari 2023 ter inzage ligt.

Cliënte verhuurt diverse kantoorruimten aan een aantal gerenomeerde bedrijven in de 'Gelderse Poort' in Arnhem-Zuid. Met het voorliggende plan wordt het mogelijk om direct naast het centraal station in Arnhem 9.000m2 aan nieuwe kantoorruimte te realiseren. Een dergelijke ontwikkeling is zeer onwenselijk gezien het al bestaande overschot aan m2 aan kantoorruimten en de negatieve effecten daarvan op de verhuur van reeds bestaande kantoorruimte.

Kantoren
Deze zienswijze richt zich tegen het ontwerpbestemmingsplan als geheel en meer in het bijzonder tegen de mogelijkheid om maximaal 9.000m2 aan kantoorruimte te kunnen realiseren. Tevens wordt niet voldaan aan de parkeernorm. Ter toelichting moge het volgende dienen.

Bestemming
Op de gronden gelegen in het ontwerpbestemmingsplan ligt de enkelbestemming "Centrum". Deze gronden zijn op grond van artikel 3.1 onder meer bestemd voor 'kantoren'. In artikel 3.3 onder sub c is als specifieke gebruiksregel hierover het volgende opgenomen:

3.3 Specifieke gebruiksregels

a. horeca als bedoeld in artikel 3.1 onder e. is toegestaan tot en met een maximale gezamenlijke brutovloeroppervlakte van 1.500 m²;

UILENBURG ADVOCATEN
Molenstraat 8c | 5211 DR 's-Hertogenbosch | T +31 73 211 00 32 | F +31 73 851 34 60
info@uilenburgadvocaten.nl | www.uilenburgadvocaten.nl

Uilenburg Advocaten is de handelsnaam van de advocaten mr. Mieke Geeraedts (mr. M.B.Ph. Geeraedts B.V. KvK 160600507), mr. Florence Khalil (KvK 14110774) en mr. Annemarie Posset (KvK 17218179). Allen zijn zelfstandig ondernemer en contracteren op persoonlijke titel.

b. detailhandel in de vorm van volumineuze detailhandel is niet toegestaan;
c. kantoren als bedoeld in artikel 3.1 onder c. zijn toegestaan met een minimale gezamenlijke brutovloeroppervlakte van 8.000 m^2 tot en met een maximale gezamenlijke brutovloeroppervlakte van 9.000 m^2;
d. maatschappelijke functies als bedoeld in artikel 3.1 onder b. zijn toegestaan tot en met een maximale gezamenlijke brutovloeroppervlakte van 500 m^2;
e. ten aanzien van wonen gelden de volgende regels:
    1. wonen is uitsluitend op de verdiepingen toegestaan, met dien verstande dat wonen op de eerste tot en met vierde verdieping aan de zijde van het spoor niet is toegestaan zonder de aanleg en instandhouding van een dove gevel;
    2. maximaal 40 woningen zijn toegestaan;
f. een beroep aan huis is toegestaan, mits:
    1. het beroep wordt uitgeoefend door de bewoner;
    2. de oppervlakte niet meer bedraagt dan 1/3 van de vloeroppervlakte van de woning;
    3. van een onevenredige aantasting van het woon- en leefklimaat ter plaatse geen sprake is;
    4. er geen onevenredige parkeerdruk ontstaat;
    5. het geen detailhandel (internetverkoop hiervan uitgezonderd), prostitutie of horeca betreft.
g. onder gebruik in strijd met deze bestemming wordt in elk geval gerekend:
    1. internetverkoop;
    2. het gebruik van en het in gebruik laten nemen van gebouwen overeenkomstig de bestemming, zonder de aanleg en instandhouding van een waterbergingsvoorziening met een minimum opvangcapaciteit van 100 m^3.

In de Toelichting op het bestemmingsplan is voor wat betreft de kantoren het volgende opgenomen:

3.2.5 Kantoren, horeca en detailhandel

Nota Herijking Kantorenbeleid Arnhem 2008-2020

In de Nota Herijking Kantorenbeleid Arnhem 2008-2020 staat het herstel van het evenwicht in de kantorenmarkt centraal. Hiertoe wordt ingezet op hergebruik/transformatie van langdurig leegstaande kantorenpanden, alsmede het prioriteren, beperken en faseren van nieuwbouwplannen. Nieuw kantorenprogramma wordt beperkt tot een gelimiteerd aantal strategische locaties in het centrum van de stad (onder andere Arnhem Centraal). Ontwikkeling van kantoren buiten deze locaties is in principe ongewenst.

Toetsing

Dit bestemmingsplan voorziet in nieuwe kantoorfuncties. Het gemeentelijk kantorenbeleid is in een andere economische tijd opgesteld dan momenteel het geval is. In het Regionaal Programma Werklocaties voor de regio Arnhem-Nijmegen staat vermeld dat de centrale stationsgebieden van Arnhem en Nijmegen zijn aangewezen als locaties voor nieuwe en herontwikkelingen ten behoeve van kantoorruimte. Daarbij wordt genoemd dat in het gebied rondom Arnhem CS niet voldoende potentie is om in de kantoorvraag te kunnen voorzien. Onder meer vanwege woningbouwontwikkelingen worden niet alle potentiele (her)ontwikkelingslocaties per definitie benut voor kantoorruimte. Dit leidt tot de noodzaak om buiten de centraal stationsgebieden op zoek te gaan naar geschikte overlooplocaties. Omdat voorliggend plan wel voorziet in een kantoorfunctie in het stationsgebied van Arnhem CS wordt gesteld dat de ontwikkeling in lijn is met het (gemeentelijk) kantorenbeleid. In voorliggend bestemmingsplan is vastgelegd dat er minimaal 8.000 m^2 bvo en maximaal 9.000 m^2 bvo kantoorfunctie wordt gerealiseerd.

Zoals blijkt uit de Toelichting was de Nota Herijking Kantorenbeleid Arnhem 2008-2020 gericht op het in evenwicht brengen van de kantorenmarkt. Uit de vraag- en aanbodanalyse in 2008 bleek de kantorenmarkt uit evenwicht als gevolg van toegenomen leegstand. Er was circa 160.000 m2 vrije kantooruimte beschikbaar . De Nota was gericht op het terugdringen van de

leegstand met 60.000m2. Anno 2020 bedroeg, volgens deze Nota, de leegstand in kantoren 111.000m2 zodat de doelstelling niet (geheel) bereikt was.

In november 2022 is de Kantorennota Arnhem 2022-2030 opgesteld. Hieruit blijkt dat medio 2021 er circa **128.000m2** beschikbaar **aanbod** van kantoorruimte aanwezig was (bestaande kantoorgebouwen en onbebouwde grond).

Voorts blijkt uit deze Kantorennota dat de **vraag** naar kantoren in Arnhem in de periode 2021 tot en met 2030 in totaal **70.000 tot 106.000m2** zal bedragen waarvan **42.000m2 tot 63.500m2 voor de CS-locatie (60%).**

Allereerst merkt cliënte op dat deze vraag (70.000 tot 106.000m2) afgezet tegen het aanbod van de 128.000m2 vrije kantoorruimte betekent dat aan de vraag meer dan voldoende kan worden voldaan uit de beschikbare kantoorruimte. Een toename van het aantal m2 aan kantoorruimte is dan ook onwenselijk te noemen en leidt ongetwijfeld tot leegstand.

Daarnaast merkt cliënte op dat het de vraag is of de cijfers genoemd in de Kantorennota 2022-2030 wel juist zijn. Immers zoals blijkt uit voetnoot 22 (blz 23 van de Nota) zijn deze cijfers overgenomen uit het regionaal Programma Werklocaties (RPW) regio Arnhem-Nijmegen 2021-2024. Deze cijfers betreffen de periode 2021-2024 zodat deze alleen al om die reden niet kunnen gelden voor de periode tot en met 2030. In ieder geval ontbreekt een deugdelijke onderbouwing.

En verder is het zo dat de cijfers uit het RPW andere zijn dan opgenomen in tabel 2 van de Kantorennota 2022-2030. In tabel 5.1 van het RPW is als **aanbod** opgenomen **144.260m2** en als **vraag 60.800m2-95.200m2** waarvan **32.000-52.000m2 voor CS-locatie**. Zulks is zeer opmerkelijk te noemen aangezien het aantal genoemde m2 in het RPW zowel (de stationslocatie) Arnhem als Nijmegen betreft terwijl de Kantoornota 2022-2030 alleen Arnhem betreft.

Voor wat betreft de ruimtebehoefte naar kantoren op de stationslocatie Arnhem in de periode 2021-2030 wordt in de Kantorennota 2022-2030 in voetnoot 21 verwezen naar het rapport van Ecorys van 22 oktober 2019 'De Kantorenmarkt op centraal stationslocaties in regio Arnhem-Nijmegen'. Uit dat rapport blijkt dat er destijds voor gekozen is om 60% van de totale vraag terecht te laten komen op de stationslocatie. Dat percentage was o.a. gebaseerd op een bouwstenenrapportage van Ecorys van oktober 2016 (zie voetnoot 35). De bepaling van het percentage is dus gebaseerd op een rapport van maar liefst 6 jaar oud.

Inmiddels hebben zich een aantal ontwikkelingen voorgedaan die van structurele invloed zijn op de vraag naar kantoorruimte, ook op de stationslocatie. Dat is onder andere corona. Zoals ook blijkt uit de Kantorennota 2022-2030 werken mensen meer en vaker thuis. Daarnaast speelt structureel een personeelstekort, ook binnen het openbaar vervoer. Treinen vallen uit en rijden

minder. Gevolg is dat mensen minder geneigd zijn de trein te nemen en liever met hun auto, als betrouwbaar vervoermiddel, naar hun werk reizen op die enkele dag dat ze naar kantoor gaan. Gezien onder andere deze ontwikkelingen had in het kader van de nieuwe Kantorennota 2022-2030 het percentage van 60% opnieuw berekend moeten worden met inachtneming van de huidige ontwikkelingen, inzichten en cijfers. Dat is niet gebeurd zodat de uitbreiding van het aantal m2 kantoorruimte in het stationsgebied van maximaal 9.000m2 niet deugdelijk is onderbouwd.

Daarbij is het de vraag of de percentages die gebruikt zijn voor het bepalen van de vervangingsvraag (1% lage scenario en 1.5% hoge scenario) correct zijn. Deze percentages zijn destijds gebruikt, gebaseerd op een andere tijd waarbij geen rekening is gehouden met de inmiddels structurele veranderingen op de kantorenmarkt.

Cliënte meent dat eerst uitvoering gegeven moet worden aan het versterken van de kansrijke kantorenlocaties zoals opgenomen in de Kantorennota 2022-2030. De Gelders Poort is één van de drie kansrijke locaties, naast Velperweg en Arnhem Buiten (zie noot 7). Alhoewel de Gelderse Poort is aangewezen als de concentratielocatie voor grootschalige kantoren en kantoorgerelateerde werkgelegenheid in Arnhem Zuid, geeft de Kantorennota 2022-2030 ook aan dat belangrijke aandachtspunten zijn de levendigheid en het gebrek aan openbare voorzieningen op en rond het terrein en de uitstraling van de toegangswegen. Versterking van de Gelderse Poort als toekomstbestendige kantoorlocatie wordt daarom gecombineerd met de kwalitatieve opwaardering van de Burgemeester Matsersingel, qua uitstraling en voor langzaam verkeer aldus voornoemde Nota. Cliënte is van mening dat de gemeente aan deze opwaardering prioriteit zou moeten geven.

Parkeren

In de Toelichting op het bestemmingsplan is in artikel als programma het volgende opgenomen:

3.4 Programma

Programmatisch is het uitgangspunt dat er maximaal 40 woningen, minimaal 8.000 m² bvo en maximaal 9.000 m² kantoorfunctie en maximaal 1.500 m² bvo horeca in het plangebied gerealiseerd wordt. Tevens is in het plan ruimte voor algemene ruimtes, zoals de entree, (rol)trappen en mogelijkheden voor maatschappelijke en culturele functies, zoals atelier- en expositieruimtes. In het meest recente bouwplan wordt uitgegaan van 26 woningen in het dure koopsegment, 8.200 m² kantoorfunctie en 2.400 m² bvo horeca- en verblijfsfunctie.

Zoals o.a. uit het hierboven genoemde artikel 3.3 blijkt zijn de volgende aantallen/oppervlakte maten toegelaten:

- 40 woningen
- Horeca 1.500m2 bvo
- Kantoren 9.000m2 bvo

- Maatschappelijke functies 500m2 bvo
- Detailhandel 600m2

In artikel 10.2 is met betrekking tot parkeren het volgende opgenomen:

10.2.1 Parkeerregeling _

a. Een omgevingsvergunning voor het bouwen van gebouwen wordt slechts verleend indien bij de aanvraag om een omgevingsvergunning wordt aangetoond dat gelet op de omvang of de bestemming van het gebouw in voldoende mate wordt voorzien in ruimte voor het parkeren of stallen van auto's in, op of onder het gebouw, dan wel op of onder het onbebouwde terrein dat bij dat gebouw behoort. Indien het wijzigen van het gebruik van gronden en/of bouwwerken - waarvoor een omgevingsvergunning is benodigd - daartoe aanleiding geeft, moet, voor wat betreft de toename in de parkeer- of stallingsbehoefte, in voldoende mate ruimte zijn aangebracht op die gronden of op de bij die bouwwerken behorende en daartoe bestemde gronden.
b. De onder a. bedoelde ruimte voor het parkeren van personenauto's moet afmetingen hebben die zijn afgestemd op gangbare personenauto's.
c. Aan het bepaalde onder a. wordt geacht te zijn voldaan indien de ruimte voor parkeren of stallen voldoet aan de in de Beleidsregels Parkeren van de gemeente Arnhem daartoe opgenomen normen.

10.2.2 Laden of lossen _

Indien de bestemming van een gebouw aanleiding geeft tot een te verwachten behoefte aan ruimte voor het laden en lossen van goederen, dient, onverminderd het bepaalde elders in de regels van dit plan, in deze behoefte in voldoende mate zijn voorzien aan, in, of onder het gebouw, dan wel op of onder het onbebouwde terrein dat bij dat gebouw behoort.

10.2.3 Specifieke gebruiksregels _

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder c van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht wordt in elk geval gerekend het gebruiken of laten gebruiken van gronden of bouwwerken waarbij niet in voldoende mate ruimte is aangebracht en in stand wordt gehouden op eigen terrein voor het genoemde in artikel 10.2.1 overeenkomstig de beleidsregels als bedoeld in artikel 10.2.6.

10.2.4 Afwijkingsbevoegdheid _

Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in de artikelen 10.2.1 en 10.2.2:

a. indien het voldoen aan die bepalingen door bijzondere omstandigheden op overwegende bezwaren stuit, of
b. voor zover op andere wijze in de benodigde parkeer- of stallingsruimte, dan wel laad- of losruimte wordt voorzien.

10.2.5 Voorwaarden voor afwijken _

Afwijken van de regels, als bedoeld in de artikelen 10.2.1 en 10.2.2 is slechts mogelijk, indien geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:

a. de parkeersituatie in de openbare ruimte;
b. de woon- en leefsituatie.

10.2.6 Beleidsregels _

a. Burgemeester en wethouders passen deze bouwregels toe met inachtneming van de door hen vastgestelde beleidsregels met betrekking tot het parkeren, zoals die gelden op het tijdstip van indiening van de aanvraag om een omgevingsvergunning.
b. Indien deze beleidsregels gedurende de planperiode worden gewijzigd, wordt rekening gehouden met de wijziging.

Zoals blijkt uit artikel 10.2.6 geldt voor wat betreft de parkeernorm de door de gemeente vastgestelde beleidsregels. Dat zijn de 'Beleidsregels parkeren Arnhem 2022', zoals vastgesteld op 12 juli 2022.

In de Toelichting is voor wat betreft 'parkeren' het volgende opgenomen:

Parkeren

Op basis van het meest recente bouwplan met bijbehorend programma is een parkeerbalans[voetnoot] opgesteld, welke als bijlage 2 is opgenomen bij de toelichting. In de parkeerbalans is zowel aandacht voor het auto- als fietsparkeren.

Wat betreft het fietsparkeren geldt dat het meest recente bouwplan voorziet in 26 bergingen voor de fietsparkeerbehoefte van de bewoners voor de kantoorfunctie zijn maximaal 128 fietsparkeerplaatsen beschikbaar. Daarmee wordt voldaan aan de eisen.

Daarnaast wordt voorzien in 64 parkeerplaatsen voor auto's. Conform het parkeerbeleid van de gemeente Arnhem geldt in het centrum dat het parkeren voor bezoekers gefaciliteerd mag worden op de betaalde parkeerplaatsen in de omgeving. Voor Arnhem Centraal is namelijk afgesproken dat bezoek op de openbaar toegankelijke plekken een plek zoekt. De bewoners van de woningen komen niet in aanmerking voor een parkeervergunning. Voor de bijeenkomst- en woonfunctie is in de parkeerbalans gebruik gemaakt van deze reductiemogelijkheid. Voor de kantoorfunctie is dat niet het geval. Zonder toepassing te geven aan dubbelgebruik resulteert dat in een normatieve parkeerbehoefte van 68,5 parkeerplaatsen. Bij toepassing van dubbelgebruik geldt dat het maatgevende parkeermoment een parkeerbehoefte van 52 parkeerplaatsen oplevert. De beoogde parkeercapaciteit is dan ook voldoende om in de parkeerbehoefte te kunnen voorzien.

Functie	Normatieve P-behoefte	werkdag-ochtend	werkdag-middag	werkdag-avond	koop-avond	werkdag-nacht	zaterdag-middag	zaterdag-avond	zondag-middag
App. GO vanaf 120 m2	33,8	16,9	16,9	30,4	27,0	33,8	20,3	27,0	23,7
Kantoor multi-tennant	32,7	32,7	32,7	1,6	1,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Bijeenkomstruimte	2,0	2,0	2,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal	**68,5**	**51,6**	**51,6**	**32,2**	**28,8**	**33,8**	**20,3**	**27,0**	**23,7**

Parkeerbehoefte auto's bij dubbelgebruik (bron: Spark).

Uit de Toelichting blijkt dat, uitgaande van het meest recente bouwplan, voldaan wordt aan de parkeerbehoefte zowel voor het fiets parkeren als voor auto parkeren. Daarbij wordt verwezen naar bijlage 2.

Bijlage 2 betreft de door Spark opgestelde 'Parkeerbalans Podium26 Fiets en Auto' van 7 februari 2022. Hierin wordt voor het bepalen van de parkeerbalans uitgegaan van 26

appartementen GO vanaf 120m2, kantoor multi-tennant van 8.183m2 bvo en een bijeenkomstenruimte van 2.442 m2 bvo. Hierbij zij opgemerkt dat een bijeenkomstenruimte van 2.442m2 bvo niet voorkomt in artikel 3.3. van het ontwerpbestemmingsplan. Voorzover de berekening daarop is gebaseerd is deze derhalve in strijd met het ontwerpbestemmingsplan.

Verder zij opgemerkt dat niet vaststaat dat het bouwplan waarop deze berekeningen zijn gebaseerd ook wordt gerealiseerd. Sterker nog er kan ook een bouwplan worden gerealiseerd waarbij wordt uitgegaan van de maximaal planologische mogelijkheden die het bestemmingsplan biedt. In dat geval staat niet vast dat aan de parkeerbehoefte kan worden voldaan.

Nu de berekeningen niet zijn gebaseerd op de maximale planologische mogelijkheden staat niet op voorhand vast dat aan de parkeernormen kan worden voldaan.

Voor de bepaling van de parkeerbehoefte had rekening gehouden moeten worden met 40 woningen, horeca van 1.500m2, kantoren van 9.000m2, maatschappelijke functie van 500m2 en detailhandel van 600m2.

Zelfs als wordt uitgegaan van het meest recente bouwplan zoals genoemd in de Toelichting, klopt de berekende parkeerbehoefte niet. In tegenstelling tot het door Spark opgestelde rapport waarbij men tot een normatieve parkeerbehoefte van 68.5 parkeerplaatsen komt, berekent Mobycon in zijn Memo van 24 september 2021 (bijlage 1 bij de Toelichting) een normatieve parkeerbehoefte van 88 parkeerplaatsen. Die plaatsen zijn alleen gebaseerd op woningen en kantoor en de parkeerbehoefte van 500m2 bvo maatschappelijk is daarbij nog niet meegenomen. In totaal worden er 64 parkeerplaatsen gerealiseerd. Rekening houdende met de maximaal planologische mogelijkheden in het bestemmingsplan zal de parkeerbehoefte ruimschoots uitkomen boven dit aantal, ook indien rekening gehouden wordt met het aanwezigheidspercentage. Er wordt dan ook niet voldaan aan de parkeernorm auto's.

Zulks geldt eveneens voor fietsers. Uit de memo van Mobycon blijkt dat in ieder geval 450 tot 510 fietsparkeerplaatsen nodig zijn. Uit het rapport van Spark blijkt dat er slechts 26 niet gemeenschappelijke afsluitbare bergingen zijn ten behoeve van de woningen alsmede één fietsenstalling met een capaciteit van maximaal 128 fietsparkeerplekken. Zulks is onvoldoende om in de behoefte te voorzien.

Daarnaast biedt het bestemmingsplan in artikel 10.3.3 en 10.3.4 de mogelijkheid tot splitsing van woningen en het verkameren van woningen. De parkeerbehoefte zal daardoor alleen maar verder toenemen. Ten onrechte is in de regels nagelaten op te nemen dat ook in die gevallen voldaan moet worden aan de parkeernorm.

Cliënte behoudt zich het recht voor haar zienswijze nader aan te vullen.

Gezien het bovenstaande verzoek ik namens cliënte uw raad dan ook het bestreden bestemmingsplan Chw Arnhem Centraal K3-K7 niet vast te stellen.

[redacted]

#14

ProRail

718514

ONTVANGEN - 6 JAN. 2023

2023-10000172L

AANGETEKEND

Gemeenteraad van Arnhem
Postbus 9029
6800 EL ARNHEM

Datum	5 januari 2023	Eigenaar	[redacted]
Ons kenmerk	LJV / PLA / ZW / #15119	Telefoonnummer	
Onderwerp	Arnhem, zienswijze ontwerp-bestemmingsplan "Chw Arnhem Centraal K3-K7"	E-mail	

Financiën
Leefomgeving, Juridische zaken en Vastgoed

Bezoekadres
Tulpenburgh
Moreelsepark 2
3511 EP Utrecht
Nederland

Postadres
Postbus 2038
3500 GA Utrecht
Nederland

www.prorail.nl

Geachte Raad,

Het ontwerpbestemmingsplan "Chw Arnhem Centraal K3-K7", welke met ingang van 29 november 2022 tot en met 9 januari 2023 ter inzage ligt, geeft ProRail aanleiding om - in formele zin - tijdig de volgende zienswijze in te brengen.

Spoorwegemplacement
Het bouwplan is gesitueerd vlak bij de sporen van de inrichting van het spoorwegemplacement Arnhem-west. In het voorliggend plan komt onvoldoende naar voren hoe met dit bouwplan voorkomen gaat worden dat het beperkingen gaat opleveren voor het huidige gebruik van het emplacement. Doorgaand treinverkeer zal hier maatgevend zijn ten opzichte van het emplacementsgebruik, de onderbouwing hierover ontbreekt echter.

ProRail neemt aan u hiermede voldoende te hebben geïnformeerd en behoudt zich het recht voor in de verdere procedure aanvullende c.q. nieuwe zienswijzen kenbaar te maken.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Directeur Leefomgeving, Juridische zaken en Vastgoed

PRO1150

ProRail B.V.
Moreelsepark 3
3511EP UTRECHT
THE NETHERLANDS

Frankering betaald

postnl

R Aangetekend

D-A-1

GEMEENTERAAD VAN ARNHEM
Postbus 9029
6800EL ARNHEM

3SYKMR180366

Recommandé

NL

P2202

3SYKMR180366

ONTVANGEN - 6 JAN. 2023

ProRail

Postbus 2038, 3500 GA Utrecht

Van: **Pieter van Dijk**
Date: di 19 sep 2023
Subject: Hoogbouw en visie daarop in Arnhem

Geachte raadsleden, fractievolgers, College van B&W,

Hierbij treft u een notie aan van de Vereniging Stadsschoon Arnhem over Hoogbouw in Arnhem en de noodzaak van visieontwikkeling in dezen.
We sturen u deze notitie toe omdat we als bestuur van Stadsschoon ons zorgen maken.

De aanleiding is het agendapunt "Vaststellen bestemmingsplan 'Chw Arnhem Centraal K3-K7". Het college geeft in het voorstel een aantal argumenten aan waarom dit een goed voorstel is:
- versterking van de allure van het stationsgebied
- voldoen aan de woonbehoefte en kantoren bij het station
- goede bereikbaarheid per OV en ook kan er op eigen terrein geparkeerd worden.
- er is sprake van een goede ruimtelijke ordening
- er is al een overeenkomst gesloten over de grondexploitatie

Maar het college geeft ook aan dat het plan niet voldoet aan de de beleidseis van 30% sociale huur of 66% betaalbaar. De zienswijzen worden allemaal (beargumenteerd) afgewezen. Maar het is de vraag of de indieners die argumenten delen.

De tekst van het voorstel is gedetailleerd. Er is werkelijk niet over een nacht ijs gegaan. Er is gekeken naar een woonvisie, naar een binnenstadsvisie en wat niet al.

En toch: Het voorstel zou zoveel sterker kunnen zijn, door het ook te funderen op een Nota Hoogbouw, het liefst op regionale basis. Dan worden vragen naar het waarom, waar en hoe vanuit één visie belicht en wordt de voorbereiding op de keuzes helder belicht. Nu grijpt het voorstel terug op deelplannen.
Begrijp ons goed: we zijn niet tegen hoogbouw, maar we zijn van mening dat een visionaire nota hoogbouw enorm kan helpen bij het maken van de keuzes.

Het is een hele uitdaging om als gemeentebestuur te zorgen voor een leefbare stad, terwijl die leefbaarheid door uitbreidingseisen onder druk kan komen te staan. Daarom dringen we erop aan, dat u zorgt voor een Nota Hoogbouw voor heel het grondgebied van Arnhem, maar beter nog voor de agglomeratie

Hoogachtend,

Piet van Dijk
voorzitter Vereniging Stadsschoon Arnhem

Hoogbouw in Arnhem?
Visie vereist!

Nederland heeft een enorme bouwopgave en daarmee ook onze stad Arnhem. Het doel is om 16.000 nieuwe woningen in Arnhem te bouwen tot 2040.

De ruimte in Nederland is schaars en daarom willen bestuurders zuinig met de grond omgaan. Daar is ook alle reden voor: het tegengaan van warmtestress maakt dat er meer behoefte is aan bossen en groencorridors. De heftige droogteperiodes waar we mee te maken krijgen, betekenen dat water in de bebouwde gebieden moet worden vastgehouden. Daarom is er behoefte is aan wadi's en grote waterpartijen voor de opvang van regenwater. In de landbouw wordt intensief extensief en ook dat vraagt ruimte.

De roep om hoogbouw valt de laatste tijd daarom snel. We zien het in recente projecten langs de Arnhemse Allee en in Malburgen bij het Gelredome. Hoogbouw is echter niet iets dat je straffeloos kan inzetten. Hoogbouw kan de skyline van een stad op een ongunstige manier veranderen, geeft bij onvoldoende onderzoek windhinder en levert vaak beroerde begane-grondsituaties op. Begane grondverdiepingen met bergingen in een zee van geparkeerde auto's rond de hoogbouw complexen bederven de directe omgeving, geven hittestress en sociaal onveilige woonomgevingen. Daarnaast zorgen windhinder en ongewenste schaduw voor overlast en waardedaling direct rond de hoogbouw.

Bedacht dient ook te worden dat het wonen in hoogbouw verwachtingen wekt van een spectaculair uitzicht en/of het hebben van alle voorzieningen in de directe omgeving; je gaat tenslotte niet voor niets in een toren wonen. Wanneer het uitzicht niet klopt bij de verwachtingen en dan in het bijzonder op de lagere verdiepingen, dan zal er al snel sprake zijn van een onaantrekkelijke en weinig gezochte woonsituatie. Hoogbouw vereist doordacht beleid. Scherm niet lukraak met het hoogbouwwoord. Dat is voor veel steden reden geweest om een Nota Hoogbouw te schrijven waarin om diverse redenen op locaties voor hoogbouw wordt gekozen en op andere juist niet.

Zo'n nota hoeft geen statisch document te zijn dat precies aanwijst waar hoogbouw kan en waar niet. Wim Korvinus (welbekend in Arnhem) heeft in een discussie wel eens gezegd dat hoogbouw lijkt op het samenstellen van een boeket. De compositie moet voldoen vanuit verschillende hoeken. Het winkelcentrum Presikhaaf is daarvan een goed voorbeeld.

In de jaren tachtig heeft de toen nog onafhankelijke Dienst Stedebouw Arnhem een poging ondernomen voor het schrijven van een visie op hoogbouw. Een van de invalshoeken was toen onder andere dat ter hoogte van Terlet Arnhem niet te zien zou moeten zijn boven de boomtoppen zodat de idylle van de natuur op de Veluwe in stand zou blijven. De hoogbouw in 't Cranevelt die wel degelijk te zien is vanaf Terlet werd daarbij gezien als een vergissing. In het centrum bij de Eusebius werd hoogbouw hoger dan het schip afgeraden. Hoogbouw als optie verdween daarmee uit het centrum.

Een andere invalshoek was dat de stad bij de 'poorten' goed hoogbouw zou kunnen verdragen om aan te geven waar de bebouwing van Arnhem begint. Geschikte locaties zouden dan zijn langs de Nijmeegseweg, de Koningspleij, Presikhaaf, IJsseloord. Toch lijkt deze invalshoek voor woningbouw minder logisch. De doelgroep - of dat nu ouderen of jongeren zijn - wil naast een spectaculair uitzicht ook dicht bij voorzieningen en vervoer wonen. Torens in Arnhem en elders in het land die vanuit het laatste argument zijn gebouwd, hebben allemaal een standalone karakter, onaantastbaar en in geen

enkele dialoog met de omgeving. Zulke torens wil je ook niet aan het eind van of langs de Amsterdamseweg of Apeldoornseweg. De woontorens die zijn verschenen in Het Dorp, blijven beneden de boomtoppen en vallen gelukkig daarom niet of nauwelijks op.

De meest aanvaardbare reden voor hoogbouw is dat hoogbouw past bij intensieve gebieden. Dat zijn gebieden met veel verkeersstromen, goed openbaar vervoer, veel voetgangers en een veel verschillende functies. Juist de drukte en de aanwezigheid van andere commerciële functies, diensten en voorzieningen dragen bij aan de aanvaardbaarheid en het succes van de begane grondinvulling van de hoogbouw. Het gaat bij commerciële voorzieningen op de begane grond of eerste verdieping van de hoogbouw, die gezien en gevonden worden. De kans op succes is veel groter, wanneer er veel passanten zijn. Je kan daarbij denken aan hoogbouw met 'mixed use', met voorzieningen op de lagere etages die voor wonen toch minder aantrekkelijk zijn, zoals kappers, fitness, wellness, uitzendbureaus, kantoren, hotels, opleidingen, winkels e.d. . Het gaat dan ook zeker om de behoeften van de (toekomstige) bewoners – en dan kan er ook gedacht worden aan andere kleinschalige werkgelegenheid dan alleen in de dienstensector.

Een Nota Hoogbouw kan ook zorgen voor een onderbouwing waar hoogbouw juist wel gewenst is. Wij verbazen ons over de betrekkelijk bescheiden volumes die langs de Nijmeegseweg in Malburgen zijn ontworpen. De visie is tot stand gekomen in samenspraak met de bewoners in een vorm van cocreatie. Met zo'n grote invloed van de bewoners die geen rekening houdt met de regionale en landelijke behoefte aan meer woningen en een intensiever ruimtegebruik, is het resultaat logisch. Het nadeel van de visie die hieraan ten grondslag ligt, is dat ze geen deel uitmaakt van een overkoepelende visie voor de Arnhemse agglomeratie. Een Nota Hoogbouw voor tenminste Arnhem, maar beter nog voor de hele agglomeratie, zou wellicht motieven kunnen aanreiken dat hier juist meer en hoger en intensiever zou moeten worden gebouwd.

Geeft een Nota Hoogbouw aan waar hoogbouw en in welke mate op z'n plaats is, evenzeer moet die nota ook aangeven wat het waar en waarom is van geen hoogbouw! De argumenten daarvoor zullen kunnen steunen op de historische, architectonische, stedenbouwkundige en landschappelijke waarden van de stad. De Nota heeft dus als doel aan te geven wat moet en kan, maar ook wat niet kan en niet moet! Dat is dus een nota die de kwaliteit van het besluit en bestuur ondersteunt. Zo'n nota voorkomt ook eindeloze vertraging door bezwaren op bezwaren, omdat de voorbereiding het waarom van de keuzes helder maakt.

Kort en goed: de Stichting Stadsschoon dringt aan op een Nota Hoogbouw voor het héle grondgebied van de gemeente Arnhem. Een nota die uitgaat van intensief ruimtegebruik waar dit gewenst en logisch is, waar de bewonersperceptie omtrent uitzicht worden waargemaakt, die eisen stelt aan de plintinvulling en de kwaliteit van directe omgeving (hoogwaardig verblijfsgebied met een blikveld waarin geparkeerde auto's niet domineren), dichtbij hoogwaardig openbaar vervoer en functies, etc.

Gemeentebestuur: neem uw verantwoordelijkheid. Het is een hele uitdaging om te zorgen voor een leefbare stad, en vooral ook als die leefbaarheid onderdruk kan komen te staan door uitbreidingseisen. Maar een goede visionaire nota zoals hierboven geschetst, kan hier enorm bij helpen.

We wensen u wijsheid en besluitvaardigheid toe.

Het bestuur van de Vereniging Stadsschoon Arnhem

Vereniging Stadsschoon Arnhem
Oegstgeeststraat 3 – 6843 HV Arnhem - www.stadsschoon.nl – info@stadsschoon.nl

Reactie op antwoorden zienswijze K3-K7

-Schaduw werking op en in de woning en de tuin; u geeft aan dat wij hier geen last van hebben behalve in December. Dit klopt niet ons huis Amsterdamseweg 14 heeft al op de foto van oktober schaduw om 15:00 en logischer wijs ook in de maanden daarna, waarschijnlijk t/m februari, maar dit is niet inzichtelijk. Daarnaast geeft u zelf aan dat voor onze woning de Zware TNO norm van 3 uur per dag niet gehaald wordt van 21 jan -21 nov. Zelf vraag ik mij af of voor onze woning de lichte TNO norm van 2 uur per dag van 21 jan – 21 wel gehaald wordt. De maanden nov, jan en febr. zijn zoals gezegd niet inzichtelijk.

-Er wordt niks vermeld over bouwverkeer in uw antwoord.
-het is mij niet duidelijk wat de gebouwen doen met weerkaatsing van geluid van bijv. goederentreinen, richting onze woningen.
-Prorail heeft het over beperkingen in haar bezwaar, geen idee welke beperkingen dit zijn, maar onze woningen zijn er niet op gebouwd i.v.m. trillingen dat bijv. de goederen treinen tijdens of na de bouw van spoor zouden moeten wijzigen. Als er een dergelijke trein over spoor 10 of 11 rijdt voelen wij onze woning trillen.
-hoe wordt het gebouw gefundeerd? Wij mochten i.v.m. met de ondergrondse stromingen van Sonsbeek niet funderen op palen
-verkeersonderzoek, niet realistisch, voor corona is inmiddels 3 jaar geleden, het is algemeen bekend dat verkeer enorm toegenomen is na Corona.
-ten laatste is de wens van andere buurtbewoners dan er meer gebruik wordt gemaakt van groen rondom het station, plantenbakken op balkons helpen hier niet echt bij. Bij Utrecht Centraal bijv. worden gevels met groene planten bekleed, dat is een mooi voorbeeld van meer groen in de stad.

-participatie 1994-2005; dat is bijna 20 jaar geleden, meeste bewoners wonen hier korter. Informatieavond organiseren en het niet aan direct omwonenden/belanghebbende kenbaar maken heeft geen zin. Daarnaast laat de ontwikkelaar misleidende informatie delen via het Arnhems hart;

Dit artikel werd gepubliceerd:

Ondanks dat de ontwikkelaar veel uitnodigingen heeft verstuurd werd de eerste infoavond karig bezocht. Vanuit Coehoorn was er amper animo maar wel vanuit de nieuwbouw Arnhemse Heren die straks op de twee torens zullen uitkijken.

Omdat wij niet aanwezig en niet uitgenodigd waren hebben wij zelf contact opgenomen met de krant, van waar zij de informatie gekregen hadden. Dit bleek hen verteld te zijn, omdat wij aangaven dat het niet klopte. Heeft de krant het artikel aangepast naar onderstaand:

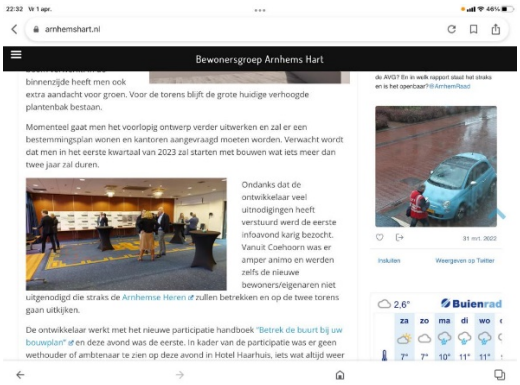

22:32 Vr 1 apr.

arnhemshart.nl

Bewonersgroep Arnhems Hart

binnenzijde heeft men ook extra aandacht voor groen. Voor de torens blijft de grote huidige verhoogde plantenbak bestaan.

Momenteel gaat men het voorlopig ontwerp verder uitwerken en zal er een bestemmingsplan wonen en kantoren aangevraagd moeten worden. Verwacht wordt dat men in het eerste kwartaal van 2023 zal starten met bouwen wat iets meer dan twee jaar zal duren.

Ondanks dat de ontwikkelaar veel uitnodigingen heeft verstuurd werd de eerste infoavond karig bezocht. Vanuit Coehoorn was er amper animo en werden zelfs de nieuwe bewoners/eigenaren niet uitgenodigd die straks de Arnhemse Heren zullen betrekken en op de twee torens gaan uitkijken.

De ontwikkelaar werkt met het nieuwe participatie handboek "Betrek de buurt bij uw bouwplan" en deze avond was de eerste. In kader van de participatie was er geen wethouder of ambtenaar te zien op deze avond in Hotel Haarhuis, iets wat altijd weer

de AVG? En in welk rapport staat het straks en is het openbaar? #ArnhemRaad

31 mrt. 2022

Insluiten Weergeven op Twitter

2,6° Buienradar

za zo ma di wo

7° 7° 10° 11° 11°

RAADSKAMERADVIES

Raadsvoorstel "Vaststellen bestemmingsplan ‘Chw Arnhem Centraal K3-K7’"
20 september 2023

Raadsvoorstel "Vaststellen bestemmingsplan ‘Chw Arnhem Centraal K3-K7’"

Zaaknummer:	167917
Portefeuillehouder:	Smeulders

Resultaat van bespreking:

Aanwezig
De raadsleden/fractievolgers Prinsen (GroenLinks), Verheij (PVV), Groot (Arnhem Centraal), Malda (ChristenUnie), Zwijnepoel (D66), Maref (VVD), Neutkens (Volt), De Groot (Partij voor de Dieren). De fracties van PvdA, SP, CDA, DENK, BurgerBelang Arnhem, Forum voor Democratie waren niet vertegenwoordigd.

Verder zijn aanwezig: Smeulders (wethouder), Van Driel & Sonnemans (ambtelijke ondersteuning)

Bespreking

Informatieve fase
Er wordt gestart met de informatieve ronde. Voor de informatieve ronde zijn 3 insprekers aangemeld en aanwezig. Zij doen achtereenvolgens hun verhaal.

1. Mevr. Van de Pas (omwonende)
2. Mevr. Khalil (namens cliënt Gelrepark)
3. Dhr. Van Dijk (Vereniging Stadsschoon)

Meningsvormende fase
Er worden tijdens deze meningsvormende 1 bespreking door de aanwezige fracties vragen gesteld aan het college. Deze zijn beantwoord door de portefeuillehouder. Er is geen behoefte aan een tweede termijn. Eventuele overige vragen kunnen nagezonden worden.

Conclusie
De voorzitter heeft aan het einde van de bespreking geconcludeerd dat de meningsvormende fase 1 is afgerond en dat er geen amendementen en/of moties zijn aangekondigd. Het voorstel wordt doorgeleid naar de besluitvormende vergadering als bespreekstuk.

De raadsadviseur,

S. Vos

De voorzitter,

H. Kumas

Titel/onderwerp: Eerste Arnhemse burgerberaad"

Raadsadviseur: M. Piscaer Telefoonnr: 06 31114892 Maaike.piscaer@arnhem.nl

Van:	College van B&W	Ambtenaar:	Martine Krajnc
Portefeuillehouder:	Bob Roelofs	Telefoonnr:	0631114877
		E-mailadres:	martine.krajnc@arnhem.nl
Doel activiteit	meningsvormend 1 (vervolg)		
Toelichting	**Kernboodschap** In Arnhem wordt het eerste burgerberaad georganiseerd om advies te krijgen over het tot een minimum beperken van de hoeveelheid afval in Arnhem. Het burgerberaad is een aanvulling op de representatieve democratie en is geen vervanging hiervoor. Het burgerberaad dat Arnhem wil organiseren, bestaat uit een groep van 150 deelnemers die een zo goed mogelijke vertegenwoordiging van de stad vormen. Via een proces van bijeenkomsten en discussies zal het burgerberaad adviezen formuleren. Alle adviezen zullen worden doorgestuurd naar de raad, voorzien van een toets met betrekking tot juridische en praktische haalbaarheid en financiële aspecten. De adviezen die door de toets komen, worden verwerkt in het nieuwe afvalbeleid. In dit nieuwe afvalbeleid heeft het stadsbestuur tevens de mogelijkheid om aanvullende maatregelen voor te stellen ter besluitvorming. Het doel van het burgerberaad is om een breed maatschappelijk advies te verkrijgen over een voor Arnhem lastige vraag en de kloof tussen bestuur en stad te verkleinen. **Informatieve sessie burgerberaden 5 april** Op verzoek van de raadswerkgroep burgerparticipatie is er op 5 april een informatieve sessie georganiseerd over burgerberaden. Bekijk hier de presentatie en stukken met betrekking tot deze informatieve sessie. Ter voorbereiding voor deze bijeenkomst had het college de volgende raadsbrief aangeboden: Raadsbrief "Stand van zaken burgerberaden en voorbereiding technische sessie 5 april 2023", d.d. 04-04-2023 *Zie voor meer informatie het raadsvoorstel*		
Voorgesteld resultaat van de bespreking	Vervolg van de meningsvormende (M1) fase en besluit over vervolgbehandeling.		
Spreekrecht publiek	Nee		
Behandeladvies	Tijdens de Politieke Avond van 13 september is gestart met de meningsvormende fase 1 (M1). Tijdens deze vergadering is de eerste termijn vanuit de raadskamer afgerond en is gestart met de eerste termijn van het college. De bespreking zal op 20 september worden hervat in de eerste termijn van het college. Uitkomst van de Meningsvormende (MI) behandeling kan zijn: 1. Partijen zijn het eens, het voorstel wordt doorgeleid naar de besluitvormende fase 2. Partijen zijn het niet (volledig) eens en overwegen moties en/of amendementen. Het voorstel wordt doorgeleid naar de fase Meningsvorming 2, waar deze besproken zullen worden.		
Bijlagen	Raadsvoorstel "Eerste Arnhemse burgerberaad		
	Raadsbrief "Stand van zaken burgerberaden en voorbereiding technische sessie 5 april		

	2023", d.d. 04-04-2023
	Presentatie HAN - Bijeenkomst burgerberaden Arnhem 05-04-2023
	Presentatie RU - Bijeenkomst burgerberaden Arnhem 05-04-2023

RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer 210721

Onderwerp: Eerste Arnhemse burgerberaad

Kernboodschap

In Arnhem wordt het eerste burgerberaad georganiseerd om advies te krijgen over het tot een minimum beperken van de hoeveelheid afval in Arnhem. Het burgerberaad is een aanvulling op de representatieve democratie en is geen vervanging hiervoor. Het burgerberaad dat Arnhem wil organiseren, bestaat uit een groep van 150 deelnemers die een zo goed mogelijke vertegenwoordiging van de stad vormen. Via een proces van bijeenkomsten en discussies zal het burgerberaad adviezen formuleren. Alle adviezen zullen worden doorgestuurd naar de raad, voorzien van een toets met betrekking tot juridische en praktische haalbaarheid en financiële aspecten. De adviezen die door de toets komen, worden verwerkt in het nieuwe afvalbeleid. In dit nieuwe afvalbeleid heeft het stadsbestuur tevens de mogelijkheid om aanvullende maatregelen voor te stellen ter besluitvorming. Het doel van het burgerberaad is om een breed maatschappelijk advies te verkrijgen over een voor Arnhem lastige vraag en de kloof tussen bestuur en stad te verkleinen.

Voorstel

1. De hoofdvraag van het eerste Arnhemse burgerberaad als volgt te formuleren: “Wat kan de gemeente Arnhem doen om de hoeveelheid afval van inwoners, instellingen en bedrijven tot een minimum te beperken?”
2. De deelnemers aan het burgerberaad mee te geven dat deze vraag wordt gesteld tegen de achtergrond van de gemeentelijke ambities om in 2050 een volledig circulaire economie te hebben, met als tussendoel maximaal 30 kg restafval per inwoner in 2025.
3. De adviezen van het burgerberaad door het college te laten toetsen op juridische en praktische haalbaarheid en financiële aspecten.
4. Alle adviezen van het burgerberaad door te sturen naar de raad, vergezeld door de toets uit beslispunt 3.
5. De adviezen die door de toets uit beslispunt 3 komen, op te nemen in een raadsvoorstel voor nieuw afvalbeleid, waarin het college nog aanvullende maatregelen kan voorstellen.
6. Een dubbele loting toe te passen bij de samenstelling van het burgerberaad.
7. De adviezen van het burgerberaad zwaarwegend te laten zijn in de besluitvorming door de raad.

Arnhem GEMEENTE

Inleiding

De vraag naar grondstoffen neemt wereldwijd toe. Daarom werkt de overheid samen met inwoners, het bedrijfsleven, kennisinstituten, natuur- en milieuorganisaties, overheden, vakbonden, financiële instellingen en andere maatschappelijke organisaties om zuiniger en slimmer met grondstoffen om te gaan. Het doel: een volledig circulaire economie in Nederland in 2050. Dit is een economie waarin onder meer nauwelijks afval bestaat en grondstoffen en producten keer op keer hergebruikt worden. In Arnhem produceerden we begin 2023 nog ruim 200 kilogram restafval per inwoner. Restafval wordt verbrand en potentieel herbruikbare materialen worden niet teruggewonnen en gerecycled tot nieuwe grondstoffen. De uitdaging is dus groot.

Op 5 april 2023 is er tijdens de politieke avond een technische sessie over burgerberaden georganiseerd. De raad is gelijktijdig via een raadsbrief geïnformeerd over de stand van zaken omtrent burgerberaden en de invulling van de sessie op 5 april. Tijdens de technische sessie zijn raadsleden en fractievolgers geïnformeerd over wat een burgerberaad is, voor welke maatschappelijke vraagstukken je een burgerberaad kunt inzetten en hoe je als gemeenteraad om kunt gaan met de uitkomsten ervan. Ook is er uitgebreid stilgestaan bij het kiezen van een geschikt onderwerp en de vertaling naar een goede en relevante vraag waar het burgerberaad mee aan de slag kan.

Zoals ook verwoord in de raadsbrief van 5 april jl. worden "*burgerberaden georganiseerd om een breed maatschappelijk advies te krijgen over een onderwerp waarvoor nieuwe oplossingen gezocht worden en waarvoor de politiek daarvoor de ruimte wil geven aan een burgerberaad. Het is dus een vorm van democratische vernieuwing. Burgerberaden zijn bedoeld om te laten zien wat er leeft in de samenleving en welke ideeën door mensen uit de samenleving kunnen worden ontwikkeld. Ze zijn niet bedoeld om draagvlak te scheppen voor beleid.*"

"Aan een burgerberaad neemt een groep inwoners deel die een goede afspiegeling vormt van de Arnhemse bevolking. Deze groep inwoners doorloopt gezamenlijk een proces met een duidelijke opdracht en mandaat. Om te komen tot een goede afspiegeling van de maatschappij, worden er twee vormen van representativiteit ingezet: demografische en discursieve representativiteit. Het proces dat zij doorlopen bestaat vaak uit vier tot acht bijeenkomsten. Het burgerberaad kan tijdens die bijeenkomsten onderzoek doen en bijvoorbeeld experts horen, om zich nader te verdiepen in het onderwerp. De opbrengst is een adviesrapport aan het gemeentebestuur. Voor het slagen van een burgerberaad is het belangrijk dat college en raad vooraf heldere kaders stellen over wat zij met de uitkomsten zullen doen."

Deze laatste zin betreft het 'mandaat' van het burgerberaad. Door vooraf helder te stellen wat het bestuur (college en raad) gaat doen met de adviezen van het burgerberaad, weten deelnemers (en inwoners, instellingen en bedrijven) wat ze wel mogen verwachten en wat niet.

Gezien het hier geschetste karakter van een burgerberaad is bewust gekozen voor een open vraagstelling: *'Wat kan de gemeente Arnhem doen om de hoeveelheid afval van inwoners, instellingen en bedrijven tot een minimum te beperken?'*

Tegelijkertijd is het van belang om de deelnemers van het burgerberaad mee te geven dat deze vraag wordt gesteld tegen de achtergrond van de gemeentelijke ambities om in 2050 een volledig circulaire economie te hebben, met als tussendoel maximaal 30 kg restafval per huishouden in 2025.

We zien burgerberaden als aanvulling op andere participatiemiddelen. De verbinding tussen een burgerberaad en andere participatiemiddelen ligt in het feit dat ze allemaal gericht zijn op het betrekken van inwoners bij gemeentelijke plannen, beleid en projecten. Het burgerberaad stelt inwoners in staat om samen te komen, informatie uit te wisselen, experts aan te laten schuiven om verschillende perspectieven te bespreken en uiteindelijk tot gezamenlijke aanbevelingen te komen. We zetten verschillende participatiemiddelen in als het gaat om afval. Een van de manieren waarop dit wordt gedaan, is door de oprichting van de klankbordgroep afval. Verder is een belangrijk aandachtspunt het voorkomen van het 'dumpen' van afval bij ondergrondse containers. We communiceren en werken samen met inwoners om zo de omgeving rond de containers zo schoon mogelijk te maken en te houden. Ten slotte wordt de Arnhemse zwerfafvalparaplu ("Arnhem Schoner") financieel mogelijk gemaakt door de gemeente Arnhem. Het initiatief voor de paraplu en de website komt van Kinderwijkteams, Heel Arnhem Schoon en het Natuurcentrum Arnhem. De gemeente adviseert de organisatie, maar regisseert de paraplu niet. Arnhem Schoner is een belangrijke schakel in het zwerfafvalnetwerk in de stad en het platform heeft veel vrijheid in de uitvoering en strategie.

Beoogd effect

Burgerberaden worden georganiseerd om een breed maatschappelijk advies te krijgen over een onderwerp waarvoor oplossingen nodig zijn, in dit geval het zoveel mogelijk beperken van de afvalstromen in Arnhem c.q. zoveel mogelijk afvalpreventie en hergebruik van grondstoffen.

Argumenten

1.1 *De vraagstelling is mede geformuleerd naar aanleiding van de technische sessie. In het raadsbesluit van 15 juni 2022 rondom de Afvalkoers 2022-2026 "Arnhem Schoner" is vastgesteld om burgerberaden te organiseren zodat inwoners, bedrijven en maatschappelijke instellingen kunnen meedenken over maatregelen die echt werken.*

In de technische sessie zijn de afwegingskaders voor de vraagstelling benoemd (zie hieronder). De vraagstelling voldoet aan de voorwaarden om de bedoelde maatregelen op te halen.

Afwegingskader voor het onderwerp en de vraagstelling
Een goed onderwerp met de juiste vraag betekent dat:

- Er binnen de samenleving een brede interesse bestaat en het een onderwerp is waar men om geeft.
- Keuzes moeten worden gemaakt, maar er geen duidelijke "juiste" keuzes zijn.
- Nieuwe benaderingen de samenleving vooruit kunnen helpen.
- Inwoners nog geen gelegenheid hebben gehad om de verschillende aanpakken en hun gevolgen op lange termijn te overwegen.

Dit betekent ook dat andere onderwerpen/vragen minder geschikt zijn:

- Het is zeer technisch en vereist een technische oplossing.
- Er is enkel een "ja" of "nee" antwoord nodig.
- Er is een specifieke aanpak waarover reeds is beslist en de burgers moeten slechts pro forma hun goedkeuring geven.
- Er is onmiddellijke actie nodig.
- Het is enkel relevant voor een kleine belangengroep.
- Inwoners hebben in het verleden (nog) niet de keuze gehad om er een beslissing over te nemen.

Een goede vraag betekent dat:

- De vraag beknopt en duidelijk gesteld wordt.
- De vraag zo precies mogelijk weergeeft waar uiteindelijk een beslissing over wordt genomen.
- De afwegingen worden meegenomen in de vraag.

1.2 *De vraagstelling past bij een onderwerp dat leeft in de Arnhemse samenleving.*

Iedereen heeft elke dag te maken met afval en het is dan ook nogal eens onderwerp van gesprek. Zeker in Arnhem is afval al jaren een beladen maatschappelijk en bestuurlijk thema. De invoering van diftar (gedifferentieerde tarieven) in juli 2020 en het stoppen met diftar in juni 2021 naar aanleiding van het afvalreferendum van maart 2021, bevestigen dit beeld.

De Arnhemse ambitie om op de korte en de lange termijn het huishoudelijk restafval in de stad te verminderen, is gebleven (zie Afvalkoers 2022-2026 “Arnhem Schoner”). Hoe je dat kan doen en onder welke randvoorwaarden legt de gemeente graag voor aan een burgerberaad.

1.3 *De hoofdvraag is specifiek en afgebakend.*

Het streven naar een afvalvrije samenleving houdt in dat we ons richten op het minimaliseren van de totale hoeveelheid afval die wordt geproduceerd. We proberen afval zo veel mogelijk te verminderen door middel van preventie, recycling en hergebruik. Hoewel restafval een belangrijk aspect is van afvalbeheer, benadrukt het gebruik van de term "het minimaliseren van afval” de overkoepelende visie: het bevorderen van preventie, hergebruik en recycling van alle afvalstromen.

1.4 *Burgerberaden zijn een aanvulling op de democratie.*

De verdeeldheid over afval in de stad en in de politiek vraagt om een andere oplossing. Het college ziet een burgerberaad als een goede aanvulling op onze democratie. En vooral als middel om in te zetten op onderwerpen waar geen eenduidige en makkelijke oplossingen voor zijn. Het adviseren door inwoners via een burgerberaad sluit aan op de ambitie om meer vanuit de inwoners te werken en minder vanuit de ambtelijke organisatie.

4.1	*Alle adviezen van het burgerberaad worden voorgelegd aan de raad.* Zo kan de gemeenteraad binnen de kaders van het door de raad afgegeven mandaat aan het burgerberaad, de afwegingen maken. Bij het doorgeleiden van de opbrengst van het burgerberaad voegt het college een toets waarin wordt ingegaan op de praktische en juridische haalbaarheid en financiële aspecten van de voorstellen. De adviezen die door de toets komen, worden opgenomen in een raadsvoorstel voor nieuw afvalbeleid. In dit raadsvoorstel kan het college nog aanvullende maatregelen voorstellen.
6.1	*We streven naar een zo goed mogelijke representativiteit.* Er worden twee vormen van representativiteit ingezet. Dit betekent dat we selecteren op kenmerken zoals leeftijd, geslacht en postcode (de zogenaamde demografische representativiteit). Daarnaast selecteren we ook op verschillende perspectieven op en denkbeelden over het onderwerp, zodat deze ook zo goed mogelijk zijn vertegenwoordigd en het gesprek niet eenzijdig wordt gevoerd (de zogenaamde discursieve representativiteit). Er wordt een representatieve groep van 150 Arnhemmers samengesteld op basis van loting en (indien nodig) aanvullende selectie. Uit andere burgerberaden en raadpleging bij experts blijkt dat 150 deelnemers een gangbaar aantal is. Goede spreiding over de wijken is belangrijk, zeker over een onderwerp zoals afval waar de mening en variëteit per wijk kan verschillen. In een periode van ongeveer drie of vier maanden komt deze groep vier keer bij elkaar om via een proces te komen tot adviezen met betrekking tot de gestelde vraag. De groep begint met kennismaken met elkaar en met het vraagstuk, daarna volgt een verkenning van inzichten en het gesprek over deze inzichten. Hierover gaan zij in kleine groepjes in discussie. Vervolgens komt de groep tot adviezen en tot slot tot een eindadvies aan het college. Het beraad komt eigenstandig tot deze adviezen en heeft een rol in het bepalen van het proces. Dat betekent bijvoorbeeld dat de deelnemers zelf afstemmen welke experts zij raadplegen.
6.2	*De adviezen van het burgerberaad zijn gebaseerd op dialoog.* Het doel van het burgerberaad is om door dialoog overeenstemming te bereiken over de aanbevelingen. Dit betekent niet dat elke deelnemer het volledig eens moet zijn, maar eerder dat er een breed gedragen overeenstemming wordt bereikt waarin de meeste deelnemers zich kunnen vinden. Als er minderheidsstandpunten zijn, kunnen deze nog steeds worden opgenomen in het eindrapport of de adviezen. Het is belangrijk om diverse meningen en perspectieven te laten zien, zelfs als ze geen meerderheid hebben. Dit biedt een completer beeld van de discussies en overwegingen binnen het burgerberaad.
7.1	*Het proces is inzichtelijk en controleerbaar.* De bijeenkomsten van het burgerberaad zijn niet openbaar om de privacy en veiligheid van deelnemers te borgen. Namens de gemeenteraad kunnen twee raadsleden per bijeenkomst zich aanmelden als waarnemer. Door de bijeenkomsten besloten te maken, willen we een zo veilig mogelijke omgeving creëren in de hoop te horen wat er echt in de stad leeft. Ook willen

	we met beslotenheid voorkomen dat deelnemers ongewenst bevraagd of benaderd worden door derden.
7.2	*De deelnemers van het burgerberaad weten waar ze zich op moeten richten en wat er van hen wordt verwacht.* Door duidelijkheid te geven aan de deelnemers en vooraf en gedurende het proces professionele begeleiding van de deelnemers te verzorgen, kan het bestuur erop vertrouwen dat de adviezen van het burgerberaad werkelijk antwoorden zijn op de gestelde hoofdvraag.
7.3	*Raad en college hebben een passieve rol tijdens het burgerberaad.* Politici en ambtenaren zitten tijdens de gesprekken en discussies van de deelnemers aan het burgerberaad niet actief aan tafel. Tijdens het beraad zijn ambtenaren, wethouders en raadsleden wel beschikbaar voor het beraad om de vraag toe te lichten en, indien gewenst, een reflectie te geven op de tussentijdse adviezen van het beraad. Ook kan er bijvoorbeeld een informatiemarkt worden georganiseerd met de politieke partijen uit de raad waar deelnemers informatie kunnen krijgen en standpunten kunnen horen. Zo nemen ambtenaren, wethouders en raadsleden niet zelfstandig deel aan het beraad, maar zijn ze desgewenst wel beschikbaar voor deelnemers.

Kanttekeningen en risico's

1.1	*Er heeft eerder een referendum over diftar plaatsgevonden.* In maart 2021 is er in Arnhem een referendum gehouden over een specifiek onderdeel van het destijds geldende afvalbeleid. Het onderwerp en de vraagstelling van het burgerberaad afval zijn veel breder dan de ja/nee-vraag die in het referendum gesteld is over diftar stoppen met het betalen per afvalzak, het openen van de ondergrondse afvalcontainers en het verwijderen van de verkleinde inworpopening van die containers. De referendumvraag richtte zich destijds op een drietal technische aspecten van afval. De vraag in het burgerberaad beslaat de volle breedte van het onderwerp afval en is daarmee wezenlijk anders.
1.2	*Bedrijven en instellingen kunnen desgevraagd meedenken, alleen de 150 geselecteerde inwoners kunnen actief meedoen aan het burgerberaad.* De hoofdvraag van het burgerberaad is primair gericht op het afval van inwoners. In het verlengde daarvan biedt de hoofdvraag ook ruimte voor ideeën over het terugdringen van de hoeveelheid afval van bedrijven en instellingen. Het is zeer welkom als het burgerberaad ook oplossingen bedenkt die ook instellingen en bedrijven raken. Daarbij dient wel rekening gehouden te worden met welke instrumenten de gemeente al dan niet heeft om instellingen en bedrijven te beïnvloeden. Omdat een burgerberaad een democratisch middel is voor inwoners, is directe deelname aan het burgerberaad voorbehouden aan inwoners. Bedrijven, instellingen en andere geïnteresseerden kunnen wel door de deelnemers van het burgerberaad worden uitgenodigd als expert.
4.1	*Borging van neutrale en correcte afweging voorstellen.* Een neutrale en correcte afweging van de voorstellen wordt geborgd door uitvoerige verslaglegging richting de raad. Zo ontstaat transparantie in het proces.

4.2	*Adviezen van het burgerberaad komen zo snel mogelijk, maar niet onmiddellijk bij de raad.* Het opstellen van de eindrapportage van het burgerberaad met daarin de adviezen en opbrengsten kost tijd. Daarna neemt het toetsen van de voorstellen conform beslispunt 3 en het verwerken van de maatregelen tot raadsvoorstellen tijd in beslag. De adviezen van het burgerberaad zullen daarom niet direct naar de raad komen ter besluitvorming.
6.1	*De planning kan uitlopen.* We benaderen een grote groep inwoners voor deelname. Ervaring leert dat inwoners lang niet altijd ingaan op de uitnodiging. Om de representativiteit van het burgerberaad te borgen, kan het noodzakelijk zijn om inwoners op straat of huis-aan-huis te gaan benaderen om de waarde van deelname te laten zien. Dit proces is intensief en kost veel tijd maar is in andere burgerberaden in Nederland al van noodzakelijke waarde gebleken. In de planning zijn we afhankelijk van derden en externe factoren zoals de beschikbaarheid van inwoners, de aanbestedingsprocedure en de behandeling door de raad zelf.
6.2	*Het is mogelijk dat de deelnemers aan het burgerberaad als groep niet volledig representatief zijn voor de Arnhemse bevolking.* Dit kan leiden tot een vertekend beeld van de publieke opinie en kan de legitimiteit van de uitkomsten in twijfel trekken. Het is daarom belangrijk om zorgvuldig te werk te gaan in het loten en selecteren van deelnemers, met als doel een zo representatief mogelijke deelnemersgroep.
7.1	*Publiek vertrouwen in het burgerberaad als instrument.* Voor het instrument burgerberaad, de acceptatie van de adviezen door de stad en voor het verkleinen van de kloof tussen politiek en samenleving is het van belang dat de raad zich aan het aan het burgerberaad afgegeven mandaat houdt.

Participatie

Aan het burgerberaad wordt advies gevraagd op het verminderen van afval in de gemeente. Gelijkwaardige samenwerking is de basis voor het beraad. Deelnemers komen samen tot adviezen en hebben in het proces mogelijkheden tot eigen inbreng (bijvoorbeeld het inroepen van experts). De adviezen van het beraad zijn voor het gemeentebestuur zwaarwegend. De beslissing ligt conform de Gemeentewet uiteindelijk bij de gemeenteraad.

Financiën

Voor de kosten van het eerste burgerberaad houden we rekening met globale begrotingsvarianten.

Daarbij het volgende:

- De begroting is exclusief ambtelijke inzet (behalve projectmanagement), evaluatieonderzoek en andere kosten die niet worden doorberekend (zoals de kosten voor

verzending van brieven). Een burgerberaad vraagt veel van de ambtelijke organisatie. Deze capaciteit moet dus intern worden vrijgemaakt, daar zijn geen middelen voor opgenomen.
- We gaan uit van 4 bijeenkomsten. Dat is de minimale variant. Het kan zijn dat het burgerberaad een extra bijeenkomst nodig heeft om tot een advies te komen.
- Elke deelnemer kan aanspraak maken op een vergoeding van 75 euro per bijeenkomst.
- Uitgangspunt als locatie voor de bijeenkomsten is het stadhuis.
- Het is de eerste keer dat we vanuit Arnhem een burgerberaad organiseren, daarom is een post van ongeveer 5% onvoorzien opgenomen.
- Voor het inschakelen van experts wordt het bedrag bindend meegegeven aan het burgerberaad.

De begrote kosten voor het eerste burgerberaad afval zijn:

Begroting burgerberaad afval - 4 bijeenkomsten	**Begroting**
Projectmanagement (10 uur per week)	€ 50.000,00
Inhuur extern bureau (aanbesteding)	€ 75.000,00
Logistiek (locaties, catering, etc.)	€ 8.000,00
Communicatie (o.a. ontwikkelen huisstijl en communicatiemiddelen)	€ 20.000,00
Dagvergoeding voor deelnemers (75 euro per sessie)	€ 45.000,00
Professionele gespreksleiders	€ 50.000,00
Invliegen van experts	€ 5.000,00
Onvoorzien (±5%)	€ 12.000,00
Totaal	**€ 265.000,00**

Onze inschatting is dat van de totale lasten van € 265.000 circa € 75.000 wordt besteed in 2023 en het restant van € 190.000 in 2024. Deze bedragen worden in de betreffende jaren onttrokken aan de bestemmingsreserve Burgerberaden. De onttrekking aan de reserve in 2023 en 2024 en de daar tegenover staande last zal in verzamelbesluit 3 in de begroting worden opgenomen. Het totale budget voor burgerberaden is 600.000 euro. Afgesproken is dat we in de periode van 2023-2026 vier burgerberaden organiseren, deze kunnen verschillen in omvang en insteek. We realiseren ons dat het eerste burgerberaad meer kost dan het totale budget gedeeld door vier. We verwachten dat volgende burgerberaden goedkoper kunnen worden. Bij de opzet van dit eerste Arnhemse burgerberaad staan voor ons de professionele kwaliteit waarborgen voorop.
Het totale budget voor burgerberaden is 600.000 euro en daarmee met de uitgangspunten van nu voldoende dekkend voor dit eerste beraad. Na het eerste burgerberaad zullen we evalueren en deze uitkomsten met de raad delen.

Uitvoering

Voor de organisatie van een burgerberaad wordt een (of meerdere) externe partij(en) aangetrokken, die ervaring heeft met het in goede banen leiden van het proces en een groot deel van de organisatie op zich kan nemen.

Communicatie

De communicatie rond en over het burgerberaad bestaat uit twee delen: communicatie met de deelnemers en communicatie met de hele stad.

Communicatie met de stad
Communicatie met de stad over het burgerberaad en de uitkomsten is belangrijk en gebeurt onder regie van de gemeente. Het burgerberaad is een afspiegeling van de stad en het is goed om de hele stad te betrekken bij het proces en het burgerberaad.

Communicatie met deelnemers
De externe partij zorgt (in afstemming met de gemeente) voor communicatie met de deelnemers aan het burgerberaad. Dit gaat over:
• Logistieke en praktische zaken rond deelname
• De inhoudelijke terugkoppeling van de bijeenkomsten
• Op de hoogte houden van de opvolging van de adviezen

Vooraf
Voordat het burgerberaad start, wordt de stad geïnformeerd over het burgerberaad. In de vorm van een campagne nemen we de stad mee in het burgerberaad dat komen gaat. Deze campagne heeft een dubbel doel. Aan de ene kant alle Arnhemmers informeren over het burgerberaad en aan de andere kant als begin van de werving van deelnemers. Als je weet dat je een uitnodiging kunt ontvangen, ben je iets meer alert op de uitnodiging. Daarnaast betrekken we in deze fase ook al bestaande netwerken in de stad, zodat zij hun achterban kunnen informeren.

Tijdens
Tijdens het burgerberaad communiceert de gemeente over het proces en is de informatie die deelnemers krijgen via de site van de gemeente Arnhem ook toegankelijk voor andere Arnhemmers. Daarnaast informeren we Arnhemmers via social media en ArnhemMail en de gemeentepagina in de Arnhemse Koerier om Arnhemmers te informeren over de voortgang van het burgerberaad.

Na afloop
Deelnemers worden uitgenodigd om na afloop de adviezen aan te bieden aan het college en zij worden uitgenodigd om bij de bespreking in de raad te zijn. Bij het verder uitwerken van de hoofdvraag wordt ook dit mandaat meer specifiek uitgewerkt. Dat moment wordt breed met de stad gedeeld. Ook informeren we deelnemers en de stad na afloop regelmatig over de opvolging van de adviezen. Na afronding van het burgerberaad vindt er een evaluatie plaats.

RAADSVOORSTEL

Besluit van	
Zaaknummer	210721

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 27 juni 2023, nummer 210721

gelet op artikel 147, tweede lid van de Gemeentewet;

besluit:

1. De hoofdvraag van het eerste Arnhemse burgerberaad als volgt te formuleren: “Wat kan de gemeente Arnhem doen om de hoeveelheid afval van inwoners, instellingen en bedrijven tot een minimum te beperken?”
2. De leden van het burgerberaad mee te geven dat deze vraag wordt gesteld tegen de achtergrond van de gemeentelijke ambities om in 2050 een volledig circulaire economie te hebben, met als tussendoel maximaal 30 kg restafval per huishouden in 2025.
3. De adviezen van het burgerberaad door het college te laten toetsen op juridische en praktische haalbaarheid en financiële aspecten.
4. Alle adviezen van het burgerberaad door te sturen naar de raad, vergezeld door de toets uit beslispunt 3.
5. De adviezen die door de toets uit beslispunt 3 komen, op te nemen in een raadsvoorstel voor nieuw afvalbeleid, waarin het college nog aanvullende maatregelen kan voorstellen.
6. Een dubbele loting toe te passen bij de samenstelling van het burgerberaad.
7. De adviezen van het burgerberaad zwaarwegend te laten zijn in de besluitvorming door de raad.

De griffier, De voorzitter,

Arnhem GEMEENTE

Aan de gemeenteraad

Datum	: 4 april 2023
Zaaknummer	: 143072
Contactpersoon	: Martine Krajnc
Telefoonnummer	: 06 31 11 48 77

Onderwerp: Stand van zaken burgerberaden en voorbereiding technische sessie 5 april 2023

Geachte voorzitter en leden,

Via deze raadsbrief informeren wij u over de stand van zaken met betrekking tot de burgerberaden en sturen wij u nadere informatie over burgerberaden, ter voorbereiding op de technische sessie van 5 april hierover.

Wat is een burgerberaad?
Burgerberaden worden georganiseerd om een breed maatschappelijk advies te krijgen over een onderwerp waarvoor nieuwe oplossingen gezocht worden en waarvoor de politiek daarvoor de ruimte wil geven aan een burgerberaad. Het is dus een vorm van democratische vernieuwing.
Burgerberaden zijn bedoeld om te laten zien wat er leeft in de samenleving en welke ideeën door mensen uit de samenleving kunnen worden ontwikkeld. Ze zijn niet bedoeld om draagvlak te scheppen voor beleid.

Aan een burgerberaad neemt een groep inwoners deel die een goede afspiegeling vormt van de Arnhemse bevolking. Deze groep inwoners doorloopt gezamenlijk een proces met een duidelijke opdracht en mandaat. Om te komen tot een goede afspiegeling van de maatschappij, worden er twee vormen van representativiteit ingezet: demografische en *discursieve* representativiteit[1]. Het proces dat zij doorlopen bestaat vaak uit vier tot acht bijeenkomsten. Het burgerberaad kan tijdens die bijeenkomsten onderzoek doen en bijvoorbeeld experts horen, om zich nader te verdiepen in het onderwerp. De opbrengst is een adviesrapport aan het gemeentebestuur. Voor het slagen van een burgerberaad is het belangrijk dat college en raad vooraf heldere kaders stellen over wat zij met de uitkomsten zullen doen.

Een burgerberaad is maatwerk; de uitvoering is afhankelijk van de context, het onderwerp en de vraagstelling. Anders dan bij een referendum wordt burgers niet gevraagd om individueel een keuze te maken, maar in dialoog met anderen. Afgesproken is dat we in de periode van 2023-2026 tenminste vier

[1] *discursieve representativiteit* betekent dat mensen met uiteenlopende opvattingen worden betrokken

Eusebiusbuitensingel 53 • Postbus 9029 • 6800 EL Arnhem
Telefoon 0800-1809 • www.arnhem.nl

burgerberaden organiseren. Voorstel is om het eerste burgerberaad te organiseren rond het afvalbeleid. Het wordt de eerste keer dat onze gemeente een burgerberaad organiseert.

Technische sessie voor de gemeenteraad
Op 5 april 2023 is er tijdens de politieke avond een technische sessie over burgerberaden. Tijdens deze sessie worden raadsleden en fractievolgers geïnformeerd over wat een burgerberaad kan zijn, voor welke maatschappelijke vraagstukken je een burgerberaad kunt inzetten, hoe een burgerberaad eruitziet en hoe je als gemeenteraad om kunt gaan met de uitkomsten ervan. De sessie is dus informatief van aard en niet bedoeld voor fracties om elkaar of het college te overtuigen van nut en noodzaak van burgerberaden.

Tijdens deze sessie zullen onafhankelijke sprekers van een kennisinstelling ingaan op wat een burgerberaad is, welke vormen er zijn, de selectie en representativiteit van het burgerberaad, gespreksvoering, politieke opdracht of mandaat en eigenaarschap van het proces. Ook zal ingegaan worden op de rol van de raad in het totale proces. Daarnaast houden we een paneldiscussie met deelnemers die eerder burgerberaden hebben georganiseerd of daarbij betrokken zijn geweest.

Europese aanbesteding
In de begroting van de gemeente Arnhem is opgenomen dat we rondom complexe onderwerpen burgerberaden willen organiseren. We hopen zo op meer betrokkenheid en gebruiken het instrument voor partnerschap met en participatie van inwoners. Voor de organisatie van een burgerberaad wordt een externe partij aangetrokken, die ervaring heeft met het in goede banen leiden van het proces en de hele organisatie op zich kan nemen (inclusief uitnodigingen, locaties, voorzitters etc.). Omdat het een precair en zorgvuldig proces is willen we graag gebruik maken van de expertise en ervaringen die al zijn opgedaan. Omdat Arnhem meerdere burgerberaden wil organiseren, wordt ambtelijk een aanbesteding voorbereid om een raamovereenkomst te sluiten met een aantal partijen die deze organisatie op zich kunnen nemen. Volgende burgerberaden kunnen dan door middel van een mini-competitie aangeboden worden aan deze partijen. In deze aanbesteding wordt ook de opdracht voor de organisatie van het eerste burgerberaad meegenomen.

De aanbesteding voor de raamovereenkomst kent het volgende tijdpad. Eerst moeten er minimumeisen, geschiktheidseisen en gunningscriteria worden vastgesteld. Dat proces vergt tijd om precies helder te krijgen wat er van een opdrachtnemer verwacht wordt. Daarna kan worden overgegaan tot publicatie. Na publicatie is er een periode van inschrijving van 45 dagen, gevolgd door presentaties. Daar moet een paar weken voor worden uitgetrokken. Voor de beoordelingsfase zijn daarna ongeveer 20 dagen nodig. Na beoordeling volgt de gunning met daaropvolgend een afkoelperiode van 20 dagen. Voor het proces van publicatie tot gunning is al met al volgens het gunstigste tijdpad ongeveer 3 maanden nodig. Echter, gedurende de twee vakantiemaanden kunnen maar zeer beperkt stappen worden gezet in dit proces, wat maakt dat gunning naar verwachting pas na de zomer plaats kan vinden.

De rol van college en gemeenteraad
Wij zullen een voorstel doen voor vraagstelling en kaderstelling van het eerste burgerberaad. Op basis van dat voorstel zal uw raad zich uit moeten spreken over hoe u als raad met de uitkomsten zult omgaan. De Raadswerkgroep Burgerparticipatie wordt hierover vooraf geconsulteerd. Het eerste burgerberaad hopen we rond de zomer 2024 af te ronden. Dit is afhankelijk van verschillende factoren zoals de beschikbaarheid van inwoners, de aanbestedingsprocedure en de behandeling door de raad zelf.

Alle facetten van het burgerberaad worden in de technische sessie van 5 april besproken.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,

de secretaris,	de burgemeester,
J.H. de Baas	A. Marcouch

Burgerberaad in context

Korrie Melis
Frans de Vijlder

GEMEENTE Arnhem

HAN_UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Greep uit ervaringen afgelopen jaren

- Arnhem Agenda (Coalitieakkoord 2014)
- Evaluaties burgerparticipatie
- Ervaringen met de Broedplaatsmethode
- Energietransitie Spijkerkwartier
- Volunteers: burgerinitiatieven en lokale overheid

Burgerberaad in context

- Burgerberaad zou geen doel op zich mogen zijn
- Onderdeel van een stijl van besturen van de stad
- Dus geen losstaande, eenmalige activiteit
- Hoe past dit in vorig jaar uitgebrachte participatienota?

Belangrijke vuistregels

- Transparantie over de geboden speelruimte en randvoorwaarden: duidelijk doel, duidelijke kaders, duidelijk proces (zonder star te worden)
- Je vraagt iets van de burger… en wat krijgt die ervoor terug?
- Investeer duurzaam in professionaliteit van bestuur en ambtenaren
- Zeer goede communicatie

Presentatie technische sessie Arnhem

Dr. Kristof Jacobs

5/4/2023

INHOUD

1. Wat is een burgerberaad
   (definitie en types)

2. Selectie deelnemers
   (representativiteit)

3. Groepsdiscussies
   (Deliberatie)

4. Rol raad
   (Politiek mandaat)

1.1 DEFINITIE

Definitie:

Een vorm van burgerparticipatie waarbij een gelote groep burgers op basis van informatie en deliberatie tot een beleidsadvies komt.

1.1 DEFINITIE

Definitie:

Een vorm van burgerparticipatie waarbij een gelote groep burgers op basis van informatie en deliberatie tot een beleidsadvies komt.

- Grootte: 100 tot 150 deelnemers / / 500-800 deelnemers (afhankelijk van type)
- Werkvorm: afwisseling gezamenlijk & kleine groepjes (meestal 6-8 personen)
- Duur: meestal 4 – 6 bijeenkomsten

1.2 TWEE TYPES BURGERBERAAD

Type 1:	Type 2:
Samenstelling: simpele loting (iedereen die antwoordt doet mee)	Samenstelling: dubbele loting (representatieve groep)
Werkvorm: geen professionele gespreksleiders	Werkvorm: wel professionele gespreksleiders

2. SELECTIE DEELNEMERS

LOTING

- Wat met mensen die zonder HBO/uni diploma?
- Wat met mensen die weinig vertrouwen hebben?
- Wat met het stille midden?

Keuze uit twee opties:

(1) Simpele loting *of* (2) dubbele loting

2. SELECTIE DEELNEMERS: SIMPELE LOTING

10.000 brieven
met uitnodiging

2. SELECTIE DEELNEMERS: SIMPELE LOTING

10.000 brieven
met uitnodiging

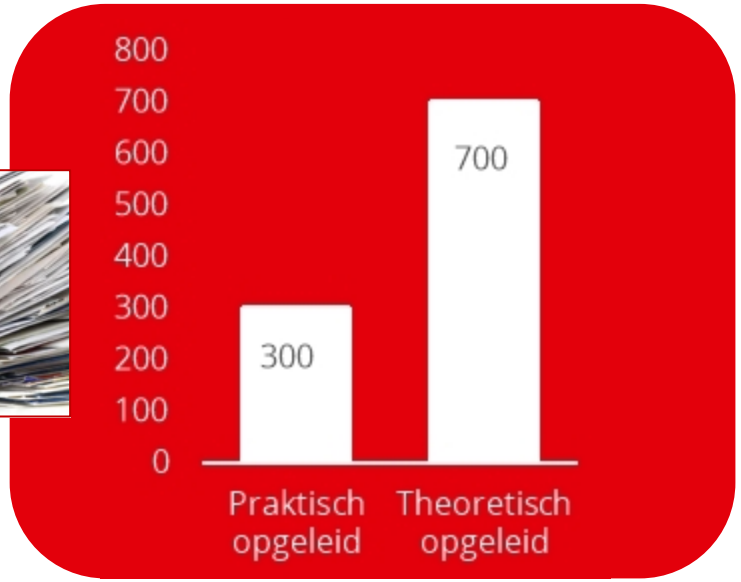

=

2. SELECTIE DEELNEMERS: SIMPELE LOTING

10.000 brieven
met uitnodiging

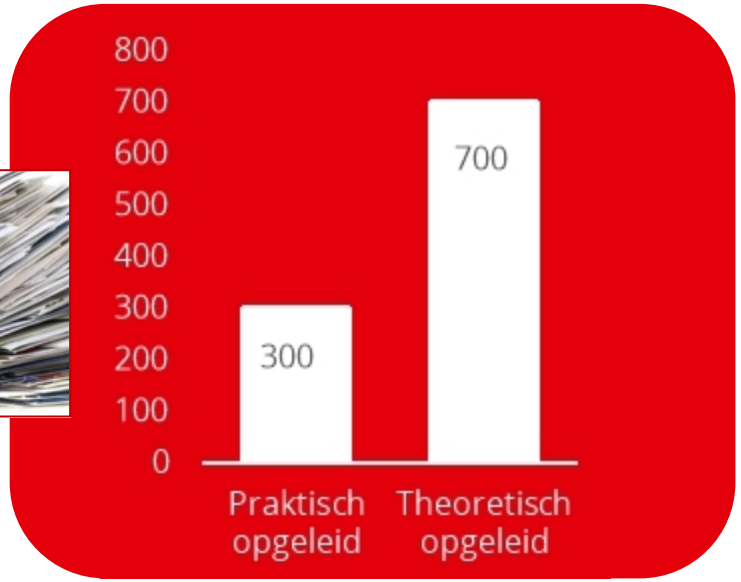

=

Voordeel : grotere groep
Nadeel : onrepresentatief

2. SELECTIE DEELNEMERS: DUBBELE LOTING

10.000 brieven
met uitnodiging

2. SELECTIE DEELNEMERS: DUBBELE LOTING

10.000 brieven
met uitnodiging

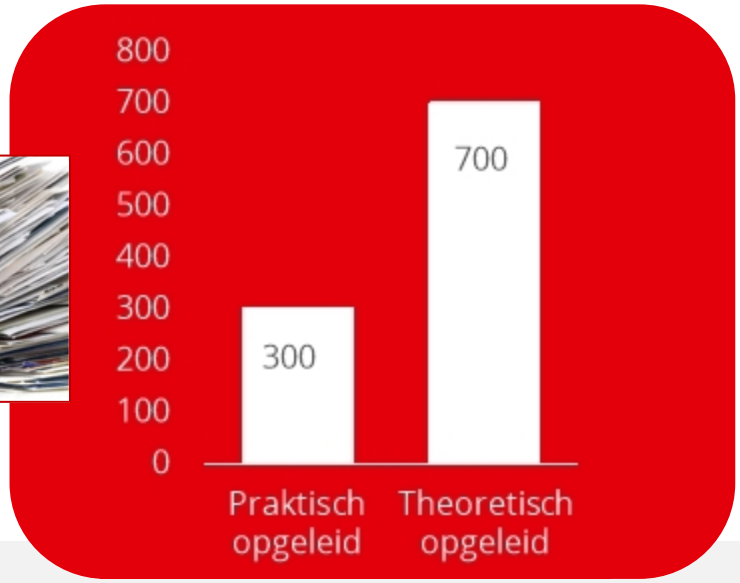

2. SELECTIE DEELNEMERS: DUBBELE LOTING

10.000 brieven
met uitnodiging

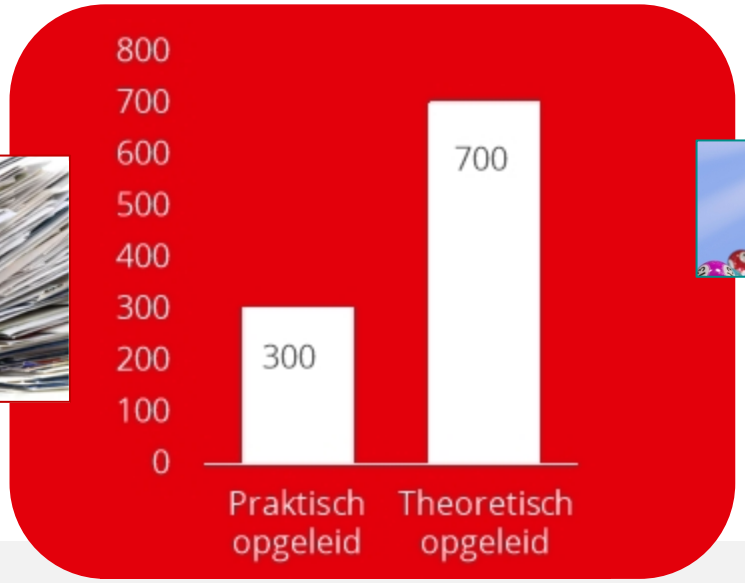

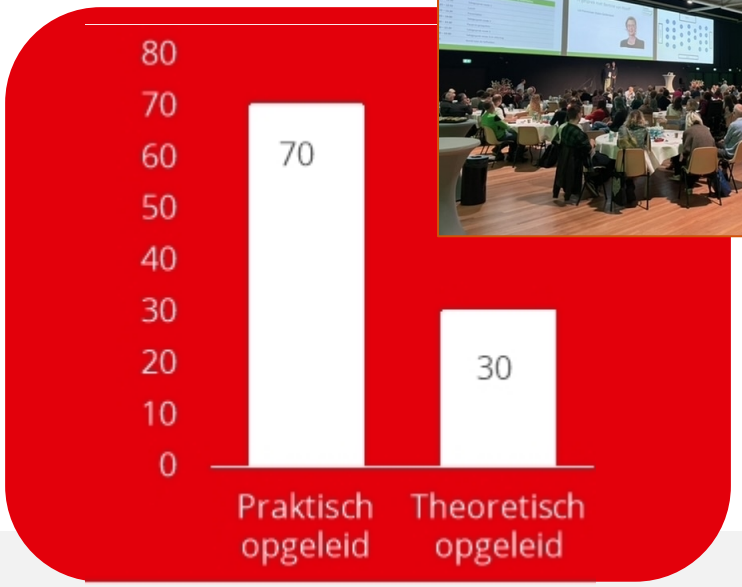

2. SELECTIE DEELNEMERS: DUBBELE LOTING

10.000 brieven
met uitnodiging

Voordeel : representatief
Nadeel : kleinere groep

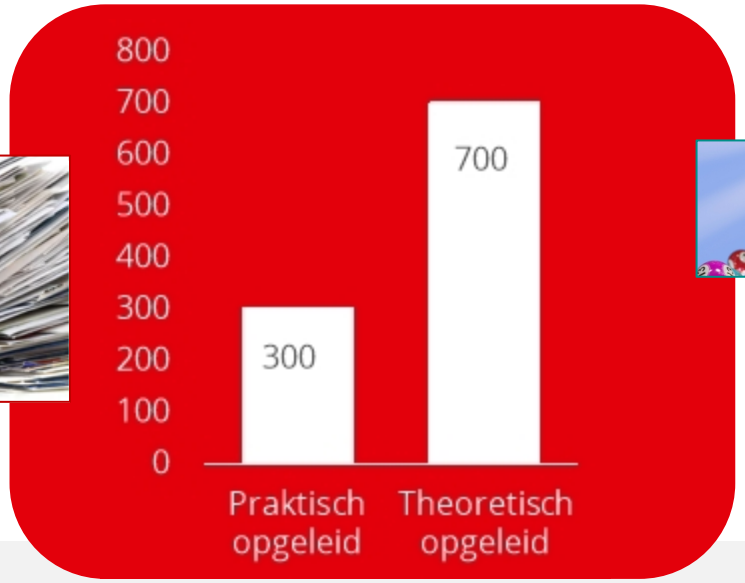

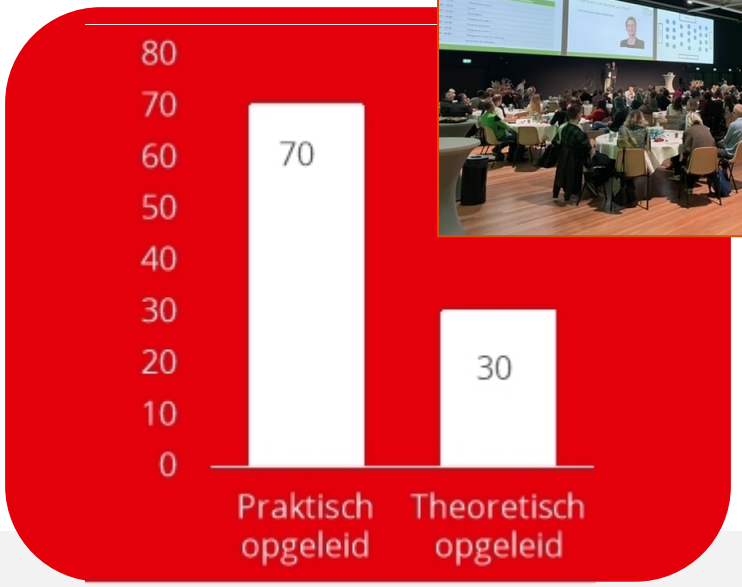

3. GROEPSDISCUSSIES

Hoe voorkom je dat de groepsdiscussies worden gedomineerd door bepaalde mensen?

3. GROEPSDISCUSSIES

Optie 1. Geen gespreksleider (= chaos)

Optie 2. Burgers kiezen zelf een gespreksleider

Optie 3. Professionele gespreksleider

3. GROEPSDISCUSSIES

(Optie 1. Geen gespreksleider (= chaos))

Optie 2. Burgers kiezen zelf een gespreksleider

Optie 3. Professionele gespreksleider

3. GROEPSDISCUSSIES: BURGERS ALS GESPREKSLEIDER

Optie 2. Burgers kiezen zelf een gespreksleider

Voordeel : er is een gespreksleider, klinkt sympathiek (‘radicaal democratisch’)

Nadeel : meer conflict, meer schreeuwers i.p.v. iedereen, dominantie theoretisch opgeleiden, meer deelnemers ontevreden over proces, grote verschillen tussen groepjes

3. GROEPSDISCUSSIES

Optie 3. Professionele gespreksleider

Voordeel : Iedereen komt aan bod, weinig verschil tussen groepjes, minder conflict, geen dominantie theoretisch opgeleiden, deelnemers tevredener over het proces

Nadeel : vergt extra tijd/geld

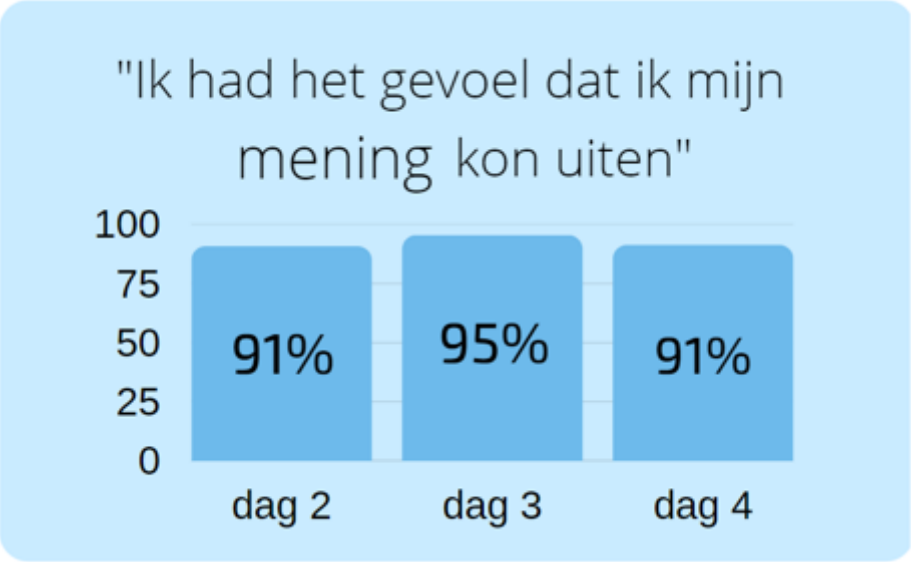

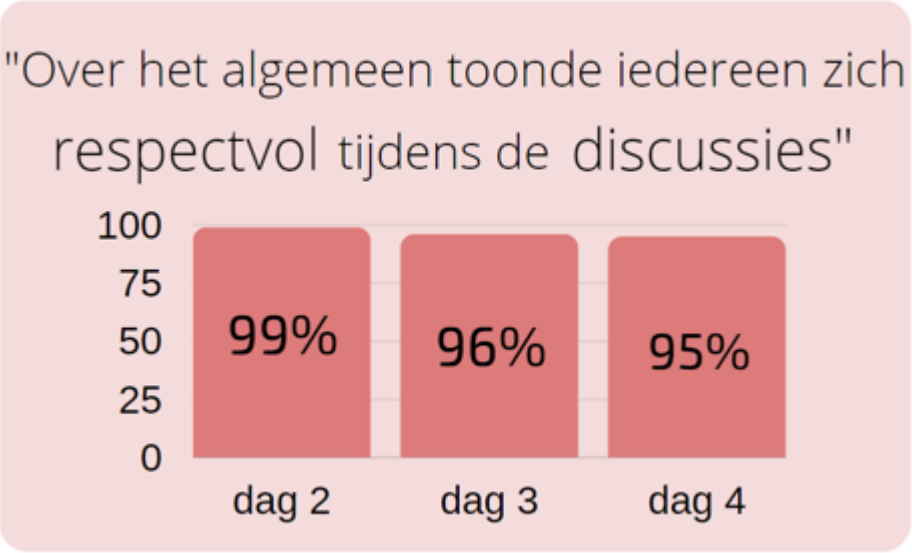

Bron: Jacobs, Theuwis & Kindt, 2023

4. ROL VAN DE RAAD

- Kaderstellend
- Controlerend
- Volksvertegenwoordigend

4. ROL VAN DE RAAD

Vaststellen
onderwerp,
proces, vervolg

Presenteren/ vragen beantwoorden
als expert

Proces
observeren

Ontvangen
advies

Voor

Tijdens

Na

Toespreken
deelnemers

Deelnemen

Overleggen
met deelnemers
over wederzijdse
verwachtingen

Opvolging officieel
verantwoorden

4.1 EEN GOED ONDERWERP

- ✓ Binnen de samenleving bestaat er een *brede interesse*, het is een onderwerp waar men om geeft.
- ✓ Er moeten keuzes worden gemaakt, maar er zijn *geen duidelijke "juiste" keuzes*.
- ✓ *Nieuwe benaderingen* kunnen de samenleving vooruit helpen.
- ✓ Burgers hebben *nog geen gelegenheid gehad* om de verschillende aanpakken en hun gevolgen op lange termijn te overwegen.

- ✗ Het is zeer technisch en vereist een technische oplossing.
- ✗ Er is enkel een "ja" of "nee" antwoord nodig.
- ✗ Er is een specifieke aanpak waarover reeds is beslist en de burgers moeten slechts pro forma hun goedkeuring geven.
- ✗ Er is onmiddellijke actie nodig.
- ✗ Het is enkel relevant voor een kleine belangengroep.

4.1 EEN GOED ONDERWERP

- ✓ Binnen de samenleving bestaat er een *brede interesse*, het is een onderwerp waar men om geeft.
- ✓ **Er moeten keuzes worden gemaakt, maar er zijn *geen duidelijke "juiste" keuzes*.**
- ✓ *Nieuwe benaderingen* kunnen de samenleving vooruit helpen.
- ✓ Burgers hebben *nog geen gelegenheid gehad* om de verschillende aanpakken en hun gevolgen op lange termijn te overwegen.

- ✗ **Het is zeer technisch en vereist een technische oplossing.**
- ✗ Er is enkel een "ja" of "nee" antwoord nodig.
- ✗ Er is een specifieke aanpak waarover reeds is beslist en de burgers moeten slechts pro forma hun goedkeuring geven.
- ✗ Er is onmiddellijke actie nodig.
- ✗ Het is enkel relevant voor een kleine belangengroep.

4.2 VAN EEN GOED ONDERWERP NAAR EEN GOEDE VRAAG

- ✓ Streef naar *beknoptheid* en *duidelijkheid*.
- ✓ Zorg ervoor dat de vraag zo *precies* mogelijk weergeeft waar de besluitvormer uiteindelijk een beslissing over zal nemen.
- ✓ **Neem de *afwegingen* op in de vraag of in de ondersteunende verklaring.**
- ✓ **Deel het *probleem/dilemma*; verkoop geen oplossing.**

- ✗ Vermijd samengestelde vragen (twee vragen in één). Houd elke vraag apart.

4. VOORBEELDEN UIT DE PRAKTIJK

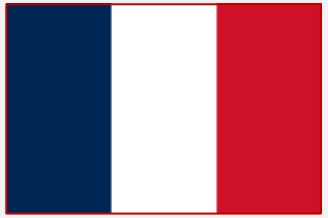

Het vaststellen van structurele maatregelen om, in de geest van sociale rechtvaardigheid, de CO2-uitstoot in Frankrijk tegen 2030 met ten minste 40% te verminderen ten opzichte van 1990

- ✓ Binnen de samenleving bestaat er een *brede interesse*, het is geen onderwerp waar niemand van wakker ligt.
- ✓ Er moeten keuzes worden gemaakt, maar er zijn *geen duidelijke "juiste" keuzes*.
- ✓ *Nieuwe benaderingen* kunnen de samenleving vooruit helpen.
- ✓ Burgers hebben *nog geen gelegenheid gehad* om de verschillende aanpakken en hun gevolgen op lange termijn te overwegen.

- ✗ Het is zeer technisch en vereist een technische oplossing.
- ✗ Er is enkel een "ja" of "nee" antwoord nodig.
- ✗ Er is een specifieke aanpak waarover reeds is beslist en de burgers moeten slechts pro forma hun goedkeuring geven.
- ✗ Er is onmiddellijke actie nodig.
- ✗ Het is enkel relevant voor een kleine belangengroep.

4. VOORBEELDEN UIT DE PRAKTIJK

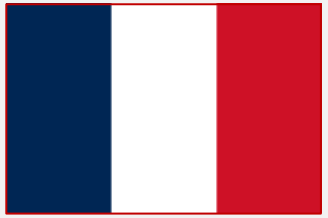

Het vaststellen van structurele maatregelen om, in de geest van sociale rechtvaardigheid, de CO2-uitstoot in Frankrijk tegen 2030 met ten minste 40% te verminderen ten opzichte van 1990

FAILED

- ✓ Binnen de samenleving bestaat er een *brede interesse*, het is geen onderwerp waar niemand van wakker ligt.
- ✓ Er moeten keuzes worden gemaakt, maar er zijn *geen duidelijke "juiste" keuzes*.
- ✓ *Nieuwe benaderingen* kunnen de samenleving vooruit helpen.
- ✓ Burgers hebben *nog geen gelegenheid gehad* om de verschillende aanpakken en hun gevolgen op lange termijn te overwegen.

- ✗ Het is zeer technisch en vereist een technische oplossing.
- ✗ Er is enkel een "ja" of "nee" antwoord nodig.
- ✗ Er is een specifieke aanpak waarover reeds is beslist en de burgers moeten slechts pro forma hun goedkeuring geven.
- ✗ Er is onmiddellijke actie nodig.
- ✗ Het is enkel relevant voor een kleine belangengroep.

4. VOORBEELDEN UIT DE PRAKTIJK

De aanpak van de economische crisis: belastingen en uitgaven.

"Moeten we ons bij de aanpak van de economische crisis meer richten op belastingverhogingen of op bezuinigingen?"

- ✓ Streef naar *beknoptheid* en *duidelijkheid*.
- ✓ Zorg ervoor dat de vraag zo *precies* mogelijk weergeeft waar de besluitvormer uiteindelijk een beslissing over zal nemen.
- ✓ Neem de *afwegingen* op in de vraag of in de ondersteunende verklaring.
- ✓ Deel het *probleem/dilemma*; verkoop geen oplossing.

- ✗ Vermijd samengestelde vragen (twee vragen in één). Houd elke vraag apart.

4. VOORBEELDEN UIT DE PRAKTIJK

De aanpak van de economische crisis: belastingen en uitgaven.

"Moeten we ons bij de aanpak van de economische crisis meer richten op belastingverhogingen of op bezuinigingen?"

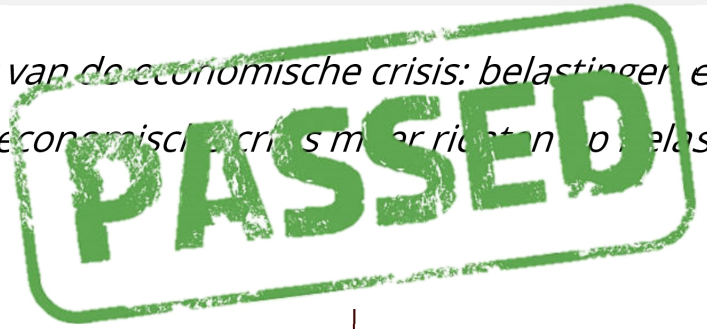

- ✓ Streef naar *beknoptheid* en *duidelijkheid*.
- ✓ Zorg ervoor dat de vraag zo *precies* mogelijk weergeeft waar de besluitvormer uiteindelijk een beslissing over zal nemen.
- ✓ Neem de *afwegingen* op in de vraag of in de ondersteunende verklaring.
- ✓ Deel het *probleem/dilemma*; verkoop geen oplossing.

- ✗ Vermijd samengestelde vragen (twee vragen in één). Houd elke vraag apart.

Heeft u vragen over ons onderzoek? Neem dan contact op met Kristof Jacobs (kristof.jacobs@ru.nl).

- Extra slides die misschien nuttig kunnen zijn

TWEE TYPES

Burgerberaad kan draagvlak vergroten (maar is geen wondermiddel)

- Loting? → diverse groep deelnemers

✓ “Mensen zoals mezelf”

✓ Face-to-face

✓ Experts

✓ Adviserend

WAAR MOET JE OP LETTEN?

Betrek de bredere samenleving

1. Onrechtstreeks
   - Media

2. Rechtstreeks
   - Referendum
   - Online peiling

WAT KAN JE ER MEE?

- Burgerperspectief:
  “De creativiteit, ervaringsdeskundigheid en expertise van burgers”

- ‘Nieuwe impuls’

WIE MOET HET ORGANISEREN?

Betrek politici

Wie moet het organiseren?

1. Serieus nemen
2. Burgers maken geen onderscheid

WIE MOET HET ORGANISEREN?

Betrek politici

Wie moet het organiseren?

1. Serieus nemen
2. Burgers maken geen onderscheid

REPRESENTATIVITEIT

		Theoretisch opgeleid (HBO/WO)	Leeftijd (50-plus)
Burgerberaad Type 1			
	Flevotop	72%	78%
	G1000 Groningen	77%	55%
	G1000 Amersfoort	77%	60%
	G1000 Uden	57%	78%
	G1000 Kruiskamp	85%	27%
	Burgertop Amsterdam	75%	78%
Type 2			
	Burgerforum Gelderland	45%	49%
	Mini-burgerberaad Amsterdam	*(88%)*	32%
	Burgerforum Kiesstelsel (2006)	*(?)*	38%

REPRESENTATIVITEIT

		Theoretisch opgeleid (HBO/WO)	Leeftijd (50-plus)
Burgerberaad Type 1			
	Flevotop	72%	78%
	G1000 Groningen	77%	55%
	G1000 Amersfoort	77%	60%
	G1000 Uden	57%	78%
	G1000 Kruiskamp	85%	27%
	Burgertop Amsterdam	75%	78%
Type 2			
	Burgerforum Gelderland	45%	49%
	Mini-burgerberaad Amsterdam	*(88%)*	32%
	Burgerforum Kiesstelsel (2006)	*(?)*	38%

3. GROEPSDISCUSSIES: BURGERS ALS GESPREKSLEIDER

Tabel 4.2 Waardering kwaliteit gesprekken (percentage dat een positief tot zeer positief antwoord geeft)[2]

	Amersfoort	Uden	Kruiskamp	Amsterdam	Groningen
Vrij om te zeggen	81,5	82,5	71,4	88,9	83,9
Voelt zich gehoord	72,6	60	42,8	82,2	72,3
Constructieve bijdrage anderen	n.b.	57,5	42,8	82,2	59,8

Bron: Michels & Binnema, 2016 p, 51

BEHANDELRESULTAAT

Eerste Arnhemse burgerberaad (I/M1 – 13 september 2023)

Raadsvoorstel ‘Eerste Arnhemse burgerberaad’

Portefeuillehouder:	B. Roelofs
Resultaat van bespreking:	

Aanwezig
De raadsleden/fractievolgers Simonis (GroenLinks), Kemperman (D66), Maref (VVD), Van der Laak (Arnhem Centraal), Hogenhout (Partij voor de Dieren), Van Munster (PvdA), Snelting (Volt), Jansen (ChristenUnie), Verheij (PVV)

De fracties van SP, CDA, DENK, Burgerbelang Arnhem en Forum voor Democratie waren niet aanwezig.
Verder aanwezig: Roelofs (wethouder), Krajnc (bestuursadviseur)

Bespreking
Er hebben zich geen insprekers gemeld voor de informatieve fase, waardoor de raadskamer direct kan starten met de meningsvormende fase 1 (M1). Deze start met de eerste termijn vanuit de raadskamer, waarbij een afwisseling een plaatsvindt tussen het stellen van vragen en het uitwisselen van gedachten en standpunten. Aansluitend start de wethouder met de eerste termijn van het college met het beantwoorden van de gestelde vragen vanuit de raadskamer. Aan het einde van de beraadslaging is de eerste termijn van het college nog niet afgerond.

Toezegging(en)
Wethouder Roelofs zegt toe de vraag van de VVD over de kosten van een burgerberaad in vergelijkbare gemeentes met Arnhem in het vervolg van de M1 te beantwoorden;

Conclusie
De voorzitter heeft aan het einde van de beraadslaging geconcludeerd dat de meningsvormende fase 1 (M1) nog niet is afgerond. Het voorstel zal worden doorgeleid voor een vervolg van de M1 fase, waarbij de eerste termijn van het college wordt hervat;

De raadsadviseur, De voorzitter,

M. Piscaer K. Groot

Van: Martine Krajnc
Verzonden: dinsdag 12 september 2023
Onderwerp: Technische vragen Burgerberaad afval

Beste dhr Snelting, beste Wibe,

Dank voor de technische vragen omtrent het raadsvoorstel Eerste Arnhemse burgerberaad.

In het stuk wordt gesproken over een klankbordgroep. Moet die nog opgericht worden of bestaat die al? Marlies dacht dat deze groep al bestond. Hoe worden de leden geselecteerd? En wat is de rol van de klankbordgroep m.b.t. de adviezen van het burgerberaad?

De klankbordgroep afval is opgericht en is inmiddels twee keer bij elkaar geweest in december 2022 en juli 2023. We hebben al onze TLO (Teams LeefOmgeving) gevraagd om binnen hun gebied de namen van inwoners te geven waarvan de TLO's weten dat zij betrokken zijn bij de leefomgeving (en vaak ook afval). Deze inwoners zijn door ons benaderd of zij deel zouden willen nemen aan de klankbordgroep Afval. Door de TLO's te vragen hebben we in ieder geval geprobeerd een spreiding van deelnemers over de stad te krijgen en de daarmee samenhangende thema's en visies binnen het afvaldomein. De deelnemers hebben allen dus wel zeker een bovenmatige interesse voor leefomgeving en afval. In die zin is het dus geen representatieve afspiegeling. De klankbordgroep is, mede om de niet-representativiteit, precies zoals de naam aangeeft. We vragen hen om hun mening over met name de uitvoering van de Afvalkoers 2022-2026 Arnhem Schoner. De klankbordgroep is er niet om beleid te maken, maar als er goede ideeën uit de groep komen overwegen we die zeker in de uitvoering. We koppelen terug aan de groep wat er met ideeën gebeurd is of gaat gebeuren. We hebben de klankbordgroep geïnformeerd over wat een burgerberaad is en het proces van het burgerberaad. De klankbordgroep heeft verder geen rol gehad in de voorbereiding en zal verder ook geen rol hebben bij en in het burgerberaad.

In het voorstel wordt gesteld dat het college aanvullende maatregelen kan voorstellen. Wat moet ik mij daarbij voorstellen? We gaan toch vragen om voorstellen vanuit het burgerberaad?

De voorstellen vanuit het burgerberaad zullen worden doorgestuurd naar de raad, voorzien van een toets met betrekking tot juridische en praktische haalbaarheid en financiële aspecten. De adviezen die door de toets komen, worden verwerkt in het nieuwe afvalbeleid. Het college heeft de mogelijkheid om additionele maatregelen of bouwstenen voor te leggen aan uw raad. Het is aan uw raad om deze te wegen.

Wat is de status van de aanbesteding? Is er al een partij die het burgerberaad gaat organiseren?

Het antwoord over de status van aanbesteding neem ik mee in de volgende vraag. Er is nog geen partij die het burgerberaad gaat organiseren.

Hoe ziet de planning er naar verwachting uit voor de komende maanden en de start van het burgerberaad?

We hebben op 4 juli de aanbesteding gepubliceerd. Inmiddels hebben we de antwoorden op de nota van inlichtingen 2 gepubliceerd. Op 21 september sluit de mogelijkheid tot inschrijving en weten we of en hoeveel bureaus zich hebben ingeschreven. De definitieve gunning is ingepland op 1 november. Over de start van het burgerberaad kunnen we geen harde uitspraken doen. We zijn afhankelijk van veel factoren zoals aanmelding van gelote deelnemers en inschrijvingen van externe bureaus. We vinden een goede representativiteit van de samenleving belangrijk. Uit andere burgerberaden zien we dat het vaker moeite kost om daadwerkelijk de goede afspiegeling van de stad te motiveren om deel te nemen. Het kan zomaar zijn dat we langs deuren moeten om mensen over te halen. Dit kan een langdurig proces zijn. Op dit moment kunnen we niet inschatten of het zich voor

doet en hoeveel uitloop dit veroorzaakt. De verwachting nu is wel dat voor de zomer van 2024 de bijeenkomsten van het burgerberaad afgerond zijn.

Hartelijke groet,

Stadskantoor
Eusebiusbuitensingel 53
6828 HZ Arnhem

Martine Noorman - Krajnc
Bestuursadviseur Burgerparticipatie
Cluster Strategie, Beleid en Regie

BEHANDELRESULTAAT

GEMEENTE Arnhem

Eerste Arnhemse burgerberaad (vervolg M1– 20 september 2023)

Raadsvoorstel ‘Eerste Arnhemse burgerberaad’

Portefeuillehouder:	B. Roelofs
Resultaat van bespreking:	

Aanwezig
De raadsleden/fractievolgers Simonis (GroenLinks), Heemskerk (D66), Maref (VVD), Van der Laak (Arnhem Centraal), Hogenhout (Partij voor de Dieren), Visser (PvdA), Koorn (CDA), Snelting (Volt), Jansen (ChristenUnie)

De fracties van SP, DENK, Burgerbelang Arnhem, PVV en Forum voor Democratie waren niet aanwezig.
Verder aanwezig: Roelofs (wethouder), Krajnc (bestuursadviseur)

Bespreking
Op 13 september is gestart met de meningsvormende fase van de behandeling van dit raadsvoorstel. De bespreking is toen geëindigd in de eerste termijn vanuit het college. De behandeling start daarom met het vervolg van de eerste termijn van het college. Vervolgens vindt de tweede termijn vanuit de raadskamer en het college plaats.

Toezegging(en)

Kosten burgerberaden in verhouding tot aantal deelnemers
Wethouder Roelofs zegt toe uit te zoeken – en de raad hierover te informeren – hoe de kosten van eerdere burgerberaden (in vergelijkbare steden) zich verhouden tot o.a. het aantal deelnemers;

Conclusie
De voorzitter heeft aan het einde van de beraadslaging geconcludeerd dat de meningsvormende fase 1 (M1) is afgerond. De fracties van Volt en het CDA kondigen aan met een motie en/of amendement te komen. Het voorstel wordt doorgeleidt naar de meningsvormende 2 (M2) bespreking.

De raadsadviseur, De voorzitter,

M. Piscaer J. Brandts

Memo

Datum : 28 september 2023

Aan : De raad van de gemeente Arnhem

Van : Wethouder Roelofs

CC

Betreft : Afdoening toezegging 1403 'Kosten burgerberaden in verhouding tot aantal deelnemers'

Inleiding

Tijdens de raadsvergadering van 13 september 2023 heeft wethouder bij de M1 bespreking van het raadsvoorstel "Eerste Arnhemse burgerberaad" de volgende toezegging gedaan: *Wethouder Roelofs zegt toe uit te zoeken – en de raad hierover te informeren – hoe de kosten van eerdere burgerberaden (in vergelijkbare steden) zich verhouden tot o.a. het*
Onderstaand ziet u een overzicht van burgerberaden die zijn georganiseerd in onder meer vergelijkbare gemeenten. Per gemeente geven we het aantal deelnemers, het aantal bijeenkomsten en de kosten cq begroting aan. Hiermee beschouwen we toezegging 1403 als afgedaan.

Gemeente Rheden
Aantal deelnemers: ongeveer 400
Aantal bijeenkomsten: 4
Kosten: 185.000 euro
Aantal inwoners: ongeveer 44.000

Gemeente Zeist:
Aantal deelnemers: 76
Aantal bijeenkomsten: 5
Begroting: 100.000 euro (geen extern bureau)
Aantal inwoners: ongeveer 53.000

Gemeente Amsterdam (mini-burgerberaad):
Aantal deelnemers: 100
Aantal bijeenkomsten: 5 in twee weken
Begroting: 310.000 euro (procesondersteuning/vergoedingen/facilitaire kosten + 185.000 euro ambtelijke kosten
Aantal inwoners: ongeveer 873.000

Gemeente Utrecht
Aantal deelnemers: 100
Aantal bijeenkomsten: 5 bijeenkomsten
Begroting: 400.000 euro
Aantal inwoners: ongeveer 358.000

Gemeente Deventer
Aantal deelnemers: 500 Aantal bijeenkomsten: 5
Begroting: 250.000 – 300.000 euro
Aantal inwoners: ongeveer 103.000

Gemeente Leiden
Aantal deelnemers: 150
Aantal bijeenkomsten: 5
Begroting: 250.000 euro (gespreksleiders zijn vrijwillig)
Aantal inwoners: ongeveer 125.000

Gemeente Maastricht
Aantal deelnemers: 100
Aantal bijeenkomsten: 7 (dagdelen)
Begroting: 190.000 euro
Aantal inwoners: ongeveer 120.000

Gemeente Zwolle
Aantal deelnemers: 120
Aantal bijeenkomsten: 5
Begroting: 225.000 euro
Aantal inwoners: ongeveer 130.000

Provincie Gelderland
Aantal deelnemers: 150
Aantal bijeenkomsten: 4
Begroting: 350.000 euro
Aantal inwoners: ongeveer 2.130.000

Titel/onderwerp: Agenderingsverzoek "Criminele ZZP'ers weren uit de zorg" (voortzetting)

Raadsadviseur: Petra Wielaard Telefoonnr: 3774836 petra.wielaard@arnhem.nl

Van:	VVD	Ambtenaar:	Gerard Fidder Simone Roosenboom
Portefeuillehouder:	A. Marcouch M. van der Wel	Telefoonnr:	n.v.t.
		E-mailadres:	gerard.fidder@arnhem.nl simone.roosenboom@arnhem.nl
Doel activiteit	De bespreking van het onderwerp stelt de raadskamer in staat om zich te laten informeren en het door het college gevoerde beleid te controleren.		
Toelichting	In mei heeft het college de raadsbrief en het rapport “Fenomeenanalyse criminele zzp’ers in de zorg” aan de raad aangeboden. De fractie van de VVD heeft naar aanleiding hiervan verzocht om agendering van het onderwerp. De fractie heeft de volgende vragen aan het college: 1. Is de structuur van de toekenning voor het verlenen van zorg tot en met het aannemen van ZZP’ers toereikend en doen we als gemeente voldoende om criminelen buiten de zorg te houden? 2. Wat is er nodig en welke maatregelen kunnen we lokaal nemen om de criminele zzp’ers uit de zorgdienstverlening te houden waarbij we aandacht houden voor de uitvoerbaarheid van goede zorg in Arnhem? 3. Er zijn aan de voorkant weinig barrières om in de zorg te beginnen. Hoe zorgen we er voor, zeker in tijden van krapte op de arbeidsmarkt, dat we voldoende goed gekwalificeerd personeel aantrekken en tegelijkertijd onze inwoners beschermen voor criminele ZZP’ers in de zorg.		
Voorgesteld resultaat van de bespreking	Het college heeft in eerste termijn nog niet alle vragen kunnen beantwoorden. Het verzoek zal een vervolgbespreking krijgen waarbij gestart wordt met de afronding van de eerste termijn van de zijde van het college. Er is geen vervolgbehandeling voorzien. Een eventueel vervolg hangt af van het initiatief van een of meerdere fracties.		
Spreekrecht publiek	Nee		
Behandeladvies	Voortzetting van de bespreking van 13 september. Het college heeft in eerste termijn nog niet alle vragen kunnen beantwoorden. Het verzoek zal een vervolgbespreking krijgen waarbij gestart wordt met de afronding van de eerste termijn van de zijde van het college. 1. Iedere fractie heeft twee termijnen, waarin meningen kunnen worden verkondigd of politieke vragen kunnen worden gesteld. 2. De portefeuillehouder reageert na een termijn van de raad als alle fracties aan het woord zijn geweest. De portefeuillehouder beantwoordt de gestelde vragen, waarbij hij of zij antwoorden kan samenvoegen waardoor herhaling van vrijwel overeenkomstige punten achterwege blijft. De voorzitter ziet erop toe dat de beantwoording van de wethouder ter zake is en in gaat op de gestelde vragen.		

	3. Interrupties (in de vorm van een korte vraag of opmerking zonder inleiding) zijn in alle termijnen toegestaan. Zoals altijd kan de voorzitter interrupties beperken.			
Bijlagen				

Agenderingsverzoek "Criminele ZZP'ers weren uit de zorg" van de fractie VVD
Raadsbrief - Fenomeenanalyse ‘Criminele zzp’ers in de zorg’, d.d. 16-05-2023
Fenomeenanalyse ‘Criminele zzp’ers in de zorg’, d.d. 16-05-2023
Verstuurde brief Inkoop-SDCG aan zorgaanbieders

Geachte griffie,

Namens VVD Arnhem wil ik graag een agenderingsverzoek indienen. Het onderwerp is *criminele ZZP'ers weren uit de zorg*.

In de raadsbrief van 16 mei zijn we geïnformeerd over het onderzoeksrapport van het Regionaal Informatie en Expertise Centrum Oost-Nederland (RIEC-ON) *Fenomeen criminele zzp'ers in de zorg*. Er komen steeds meer signalen binnen dat criminele zzp'ers actief zijn in de zorg met alle gevolgen van dien. Het gaat hierbij om criminele zzp'ers met veroordelingen variërend van geweldsdelicten en drugscriminaliteit tot het gebruik van valse diploma's en andere papieren. Dit brengt niet alleen de veiligheid van de gezondheid van onze inwoners in gevaar, maar schaadt het vertrouwen in de zorgsector als geheel. Een belangrijk signaal uit het rapport is om de barrières voor criminaliteit in de zorg te verhogen.
VVD Arnhem wil met dit agenderingsverzoek de volgende vragen behandelen met de raad en de portefeuillehouder:

1. Is de structuur van de toekenning voor het verlenen van zorg tot en met het aannemen van ZZP'ers toereikend en doen we als gemeente voldoende om criminelen buiten de zorg te houden?
2. Wat is er nodig en welke maatregelen kunnen we lokaal nemen om de criminele zzp'ers uit de zorgdienstverlening te houden waarbij we aandacht houden voor de uitvoerbaarheid van goede zorg in Arnhem?
3. Er zijn aan de voorkant weinig barrières om in de zorg te beginnen. Hoe zorgen we er voor, zeker in tijden van krapte op de arbeidsmarkt, dat we voldoende goed gekwalificeerd personeel aantrekken en tegelijkertijd onze inwoners beschermen voor criminele ZZP'ers in de zorg.

Wij vertrouwen er op dat dit onderwerp zo snel mogelijk wordt geagendeerd.

Vriendelijke groet,

Hasan Kumas
VVD Arnhem

GEMEENTE Arnhem

Aan de gemeenteraad

Datum	: 16 mei 2023
Zaaknummer	: 197403
Contactpersoon	: Simone Roosenboom
Telefoonnummer	: 06 31114779

Onderwerp: Fenomeenanalyse ‘Criminele zzp’ers in de zorg’

Geachte voorzitter en leden,

Wij stellen u voor kennis te nemen van het rapport *Fenomeenanalyse Criminele zzp’ers in de zorg* dat vorige week is gepubliceerd door het Regionaal Informatie en Expertise Centrum Oost Nederland (RIEC-ON).

Inleiding
Het RIEC-ON kreeg steeds meer signalen dat criminele zzp’ers in de zorg actief zijn, waarbij hun cliënten niet alleen verstoken blijven van goede zorg, maar ook gevaar lopen slachtoffer te worden van, of geronseld te worden voor, criminele praktijken. Het moge duidelijk zijn dat wij het onacceptabel vinden dat stadsgenoten die zorg nodig hebben en daarmee in een kwetsbare positie verkeren, hiermee worden geconfronteerd.
Regelmatig gebeurt dit helaas ook via uitzendbureaus die gespecialiseerd zijn in de zorg. Dit was de aanleiding voor het opstarten van een verkennende fenomeenanalyse naar criminele zzp’ers in de zorg.

Fenomeenanalyse ‘Criminele zzp’ers in de zorg’
Uit het onderzoek blijkt dat er in Oost-Nederland aantoonbaar criminele zzp’ers in de zorg werkzaam zijn. Zij hebben veroordelingen op hun naam staan variërend van geweldsdelicten tot drugscriminaliteit en werken vooral met kwetsbare doelgroepen zoals verstandelijke gehandicapten, alleenwonende ouderen en kwetsbare jeugd. Het risico bestaat dat zorgbehoevenden slachtoffer worden van deze zzp’ers en wellicht niet de juiste kwaliteit zorg krijgen die ze nodig hebben, of kunnen afglijden naar de criminaliteit. Bijkomend probleem is dat vaak onduidelijk is of deze zzp’ers uit criminele netwerken over de juiste papieren (Verklaring omtrent gedrag (hierna VOG) en diploma) beschikken om zorg te verlenen. Er zijn signalen dat zij valse diploma’s en VOG’s gebruiken om aan het werk te kunnen in de zorg.

Het rapport bevestigt de signalen dat er sprake is van criminele zzp’ers in de zorg. En het roept op om de barrières voor criminaliteit in de zorg, ook voor zzp’ers, te verhogen. De oproep is gericht aan de landelijke overheid, de regio’s en de gemeenten.

Situatie in Arnhem
De oproep om barrières op te werpen in de zorg ondersteunen wij volledig. Het is van belang dat onze kwetsbare en hulpbehoevende inwoners de zorg ontvangen die zij nodig hebben, en dat zij geen slachtoffer worden van financieel gewin van criminelen. Het is niet onwaarschijnlijk dat er ook Arnhemse subjecten in het onderzoek naar voren zijn gekomen, waarbij sterke twijfels zijn over de echtheid van de VOG's en diploma's. Het onderzoek vraagt om meer verdieping én een gezamenlijke vuist!

Uw raad heeft de gemeente Arnhem enkele jaren geleden al gevraagd om het toezicht op de zorg te intensiveren. In de raadsbrief Voortgang aanpak toezicht op kwaliteit en rechtmatigheid zorg Arnhem bent u geïnformeerd over de stand van zaken. Een deel van de voorgeschreven stappen van het RIEC hebben wij al voltooid of in gang gezet. Hieronder gaan wij kort in op het lokale stappenplan dat wordt beschreven in de fenomeenanalyse van het RIEC.

Screening van zorgaanbieders aan de voorkant
De zorg in Arnhem is regionaal ingekocht via de inkooporganisatie Inkoop-SDCG. Inkoop-SDCG toetst of onze zorgaanbieders voldoen aan de eisen die wij hebben gesteld, waaronder een VOG en diploma's. Er zijn twee soorten zzp'ers in de zorg:

- zzp'ers die rechtstreeks gecontracteerd zijn via onze regionale inkooporganisatie Inkoop-SDCG. Deze zzp'ers zijn door Inkoop-SDCG getoetst op eisen waar al onze zorgaanbieders aan moeten voldoen, dus ook VOG en diploma's.
- zzp'ers die worden ingezet door onze zorgaanbieders (via uitzend-/bemiddelingsorganisatie). Hier is de zorgaanbieder aan zet om te toetsen of de zzp'er voldoet aan de kwalificatie-eisen/VOG. Als een zorgaanbieder die met zzp'ers werkt wordt onderworpen aan een onderzoek, kunnen ook de door de aanbieder ingezette zzp'ers worden getoetst.

Sinds oktober 2022 is de Wet Bibob gewijzigd. Deze wijziging maakt het mogelijk om de Wet Bibob ook toe te passen in het kader van (semi-) open house-procedures. Deze wetswijziging draagt bij aan de actuele behoefte om ondermijnende criminaliteit en zorgfraude tegen te gaan. Wij zijn met de Wet Bibob aan de slag gegaan bij de contractverlengingen van beschermd wonen. Dit jaar worden de aanbieders beschermd wonen gescreend. Wij onderzoeken nu de mogelijkheden om de Wet Bibob ook te gaan toepassen bij de verlengingen (2025) van de overige zorgvormen.

Monitoren van zorgaanbieders
De jaarstukken van alle zorgaanbieders die de gemeente Arnhem heeft gecontracteerd worden jaarlijks geanalyseerd in samenwerking met Inkoop-SDCG. Signalen die hieruit voortkomen leiden tot passende vervolgstappen. Deze periodieke analyse heeft inmiddels tot verschillende rechtmatigheidsonderzoeken geleid door de gemeente Arnhem.

Regulering in contracteren aantal zorgaanbieders

Via de aanbesteding per 1 juli 2020 zijn de kwaliteits- en rechtmatigheidseisen aangescherpt en verduidelijkt. Bovendien is er voorafgaand aan de daadwerkelijke contractering strenger gecontroleerd of aan de gestelde eisen voldaan werd. Dit heeft ertoe geleid dat diverse aanbieders zijn afgewezen in de aanbesteding, omdat zij aantoonbaar niet voldoen aan deze eisen. De scherpere eisen bieden ook betere mogelijkheden om de kwaliteits- en rechtmatigheidsonderzoeken goed uit te voeren en hier consequenties (maatregelen) aan te verbinden.
Zzp'ers kunnen ook als onderaannemer aan de slag bij zorgaanbieders. Zorgaanbieders moeten dit melden bij Inkoop-SDCG als zij met een nieuwe onderaannemer aan de slag willen. Arnhem heeft daarbij het beleid om **geen** nieuwe onderaannemers toe te laten, zolang er voldoende gecontracteerde zorgaanbieders zijn die vergelijkbare zorg kunnen leveren.

Communicatie over zorgcriminaliteit

Vanwege de kwetsbaarheid van zzp'ers die worden ingezet door onze zorgaanbieders heeft Inkoop-SDCG in 2021 al alle gecontracteerde zorgaanbieders aangeschreven om hen op bovengenoemde verantwoordelijkheid te wijzen. In deze brief is specifiek aandacht besteed aan de risico's van valse VOG's en diploma's.

Tot slot

Zorgfraude is ook in Arnhem een reëel probleem. Het zorglandschap is versnipperd en centrale regie ontbreekt. Criminelen maken hier handig gebruik van. We hebben in Arnhem al belangrijke maatregelen genomen om dit tegen te gaan, maar helaas ligt niet alles binnen onze macht. Om het tij echt te keren hebben we de hulp van de landelijke overheid en van andere gemeenten hard nodig. We onderschrijven dan ook de constatering van het RIEC dat er meer barrières nodig zijn om fraude door zzp'ers in de zorg en zorgfraude in het algemeen tegen te gaan. Wij zullen daar op alle relevante plekken op blijven aandringen, want het is onverteerbaar en ontoelaatbaar dat criminelen misbruik maken van stadsgenoten in een kwetsbare positie.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,

de secretaris,	de burgemeester,
J.H. de Baas	A. Marcouch

Bijlagen
- Fenomeenanalyse Criminele zzp'ers in de zorg
- Verstuurde brief Inkoop-SDCG aan zorgaanbieders

Criminele zzp’ers in de zorg

Een fenomeenanalyse

Regionaal Informatie en Expertise Centrum Oost-Nederland (RIEC-ON)

Mei 2023

Inhoud

1 Inleiding 3
1.1 Aanleiding 4
1.2 Doelstelling 4
1.3 Opzet fenomeenanalyse 5
1.4 Afbakening fenomeenanalyse 5
1.5 Crimineel verleden en werken in de zorg 6

2 Criminele achtergronden 8
2.1 Algemeen beeld 8
2.2 Antecedenten 10
2.3 Netwerken 19

3 Gelegenheidsstructuren 21
3.1 Ontwikkelingen arbeidsmarkt 21
3.2 Inschrijvingsproces 23
3.3 Informatiepositie 24
3.4 Informatie-uitwisseling 24
3.5 Capaciteitsgebrek 24
3.6 Versnippering zorgdomein 25
3.7 Gebrek aan regelgeving intermediairs 26

4 Stappenplan: Een optimale aanpak 28
4.1 Lokaal en regionaal 28
4.2 Landelijk 29

Bijlagen 33
1 Wet- en regelgeving 33
2 Verklaring omtrent gedrag 36
3 Registers 39
4 Keurmerk 40

1 Inleiding

De laatste jaren zien we een flinke stijging van het aantal zzp'ers in de zorg. Het RIEC Oost-Nederland krijgt steeds meer signalen dat criminele zzp'ers in de zorg actief zijn, waarbij hun cliënten niet alleen verstoken blijven van goede zorg, maar ook gevaar lopen slachtoffer te worden van, of geronseld te worden voor, criminele praktijken. Reden voor het RIEC om hier een eerste verkenning op uit te voeren in de vorm van deze fenomeenanalyse.

Eerdere onderzoeken naar de verwevenheid van georganiseerde criminaliteit en zorg richtten zich op zorgorganisaties en hun bestuurders. In hoeverre zzp'ers, die vaak één op één werken met kwetsbare cliënten, zelf in de criminaliteit zitten werd niet eerder onderzocht.

Het Informatie Knooppunt Zorgfraude (IKZ) heeft in 2019 onderzoek verricht naar antecedenten bij bestuurders van organisaties die (vermoedelijk) zorgfraude hebben gepleegd. Uit dit onderzoek is naar voren gekomen dat ongeveer de helft van de in totaal 53 onderzochte bestuurders was veroordeeld voor een strafbaar feit, waarbij een onherroepelijke straf is opgelegd. In meerdere gevallen gaat het om bestuurders met meerdere veroordelingen. Uit het type delict valt op te maken dat bestuurders zijn veroordeeld voor onder andere verkeersdelicten, fraude/administratieve delicten, geweldsdelicten en diefstal.[1]

In samenwerking met het RIEC Oost-Nederland heeft het IKZ ook een onderzoek uitgevoerd naar de verwevenheid tussen criminaliteit en zorg. Hieruit blijkt dat in de periode 2017 t/m 2019 bij 22 zorgorganisaties in Twente feiten van ondermijnende criminaliteit zijn geconstateerd. Het merendeel van deze zorgorganisaties wordt in dit onderzoek in verband gebracht met hennepteelt. Ook worden andere vormen van criminaliteit geconstateerd, zoals witwassen, belastingfraude, uitkeringsfraude, illegaal gokken, mensensmokkel en bezit en verkoop van illegale wapens. In dit onderzoek is ook geconstateerd dat van ongeveer de helft van de onderzochte zorgorganisaties de betrokken personen (eigenaren, bestuurders, aandeelhouders of vennoten) antecedenten heeft. [2]

1 Bron: Rapport 'Strafrechtelijke antecedenten bij vermoedens van zorgfraude'. Informatie Knooppunt Zorgfraude (2019). Geraadpleegd via www.ikz.nl/documenten/publicaties/2019/07/04/rapport-strafrechtelijke-antecedenten-bij-vermoedens-van-zorgfraude.

2 Bron: Rapport 'Verwevenheid zorg & criminaliteit'. Informatie Knooppunt Zorgfraude (2020). Geraadpleegd via https://www.ikz.nl/documenten/rapporten/2021/01/14/criminaliteit-en-zorg.

Bovenstaande onderzoeken hebben betrekking op bestuurders van zorgaanbieders. Uit deze fenomeenanalyse van het RIEC Oost-Nederland blijkt dat het probleem van criminele verwevenheid in de zorg ook speelt bij zelfstandigen zonder personeel die actief zijn in de zorg.

1.1 Aanleiding

Het samenwerkingsverband van het RIEC Oost-Nederland komt sinds 2020 bij de aanpak van zorgcriminaliteit steeds vaker in aanraking met zzp'ers die actief zijn in de zorg. Deze personen worden in het kader van een ondermijningscasus besproken in het RIEC-samenwerkingsverband. De casussen worden ingebracht door partners binnen het RIEC-samenwerkingsverband, bijvoorbeeld vanwege een criminele achtergrond en activiteiten in combinatie met ongebruikelijk bezit, waarna uit onderzoek blijkt dat deze personen als zzp'er werkzaam zijn in de zorg. Regelmatig lijkt er sprake te zijn van een groter netwerk van personen die actief zijn in de zorg. In totaal zijn 87 zzp'ers te herleiden uit de netwerken van casussen die zijn opgepakt door het RIEC Oost-Nederland. Daarnaast lijken uitzend- en bemiddelingsbureaus een belangrijke rol te spelen binnen (criminele) netwerken van zzp'ers die actief zijn in de zorg.

Uit casuïstiek valt te herleiden dat deze, mogelijk criminele, zzp'ers veel geld verdienen en voornamelijk werken met kwetsbare personen, bijvoorbeeld in de jeugd- en gehandicaptenzorg. Het risico bestaat dat zorgbehoevenden slachtoffer worden van deze zzp'ers en wellicht niet de juiste kwaliteit zorg krijgen die ze nodig hebben, of kunnen afglijden naar de criminaliteit. Bijkomend probleem is dat vaak onduidelijk is of deze zzp'ers uit criminele netwerken over de juiste papieren (Verklaring omtrent gedrag (hierna VOG) en diploma) beschikken om zorg te verlenen.

Er zijn signalen dat zij valse diploma's en VOG's gebruiken om aan het werk te kunnen in de zorg. Inmiddels zijn hier ook al mensen voor veroordeeld. Daarnaast worden zzp'ers in sommige gevallen ingehuurd via een (mogelijk malafide) uitzendbureau waardoor moeilijk zicht te krijgen is op waar iemand daadwerkelijk werkzaam is. Tot slot lijkt er in de praktijk geen eenduidige werkwijze te bestaan om de bovenstaande situatie goed aan te pakken of te voorkomen.

Diverse partners binnen het RIEC-samenwerkingsverband komen het bovenstaande probleem ten aanzien van zzp'ers in de zorg met een criminele achtergrond steeds vaker in de praktijk tegen. Zicht op dit probleem ontbrak echter. Deze fenomeenanalyse geeft meer inzicht in de problematiek en geeft handvatten om dit aan te pakken.

1.2 Doelstelling

Het doel van deze fenomeenanalyse is om inzicht te krijgen in de aard en de omvang van het probleem van zzp'ers in de zorg met een criminele achtergrond of die crimineel actief zijn. Daarnaast wordt gekeken waarom het voor criminelen aantrekkelijk is om in de zorg te werken en wat de risico's zijn voor cliënten en de maatschappij. Als laatste volgen de (on)mogelijkheden om dit probleem aan te pakken of te voorkomen.

1.3 Opzet fenomeenanalyse

Dit onderzoek is uitgevoerd door middel van een analyse van twintig RIEC-casussen waarin zzp'ers en intermediairs in de zorg als subject of in het criminele netwerk naar voren kwamen. Daarnaast werden interviews gehouden met negen organisaties die zich onder andere bezighouden met contractering, toezicht, handhaving, opsporing en vervolging binnen het zorgdomein. Ook werd deskresearch gedaan. Er is voor deze fenomeenanalyse niet gesproken met zorgaanbieders en intermediairs.

In deze twintig RIEC-casussen kwamen 87 zzp'ers in zorg voor. Zij vormen de basis van dit onderzoek. Om een beeld te krijgen van deze zzp'ers uit criminele netwerken is gekeken of deze personen antecedenten hebben, waarbij maximaal tien jaar terug is gekeken in BVI-IB. [3] Er is niet gekeken in de justitiële documentatie van personen. Sepots zijn buiten beschouwing gelaten. Van een sepot is sprake als een officier van justitie besluit om een strafbaar feit niet te vervolgen, bijvoorbeeld als er te weinig bewijs is tegen een verdachte of wanneer het strafbare feit te gering is om in behandeling te nemen (Art. 167, tweede lid, van het Wetboek van Strafvordering). Ook aangiftes en onderzoeken die nog niet hebben geleid tot veroordeling of die vanwege tijdsgebrek niet worden opgepakt, zijn niet meegenomen in dit onderzoek.
De verzamelde informatie voor deze fenomeenanalyse is anoniem verwerkt in deze rapportage.

1.4 Afbakening fenomeenanalyse

Toelichting zzp'er in de zorg

Het gaat in deze fenomeenanalyse om zzp'ers die met een eenmanszaak staan ingeschreven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel (KVK) en zzp'ers die zelf verklaren werkzaam te zijn in de zorg maar volgens de KVK geen eenmanszaak hebben. De eenmanszaak heeft een SBI-code (bedrijfsactiviteit) die valt onder de zorgsector. Op basis van deze fenomeenanalyse zijn er drie manieren te herleiden waarop een zzp'er kan werken in de zorg:

1. Door een zorgovereenkomst af te sluiten met eigen cliënten; [4]
2. Door als onderaannemer rechtstreeks te werken in opdracht van een zorgaanbieder (hoofdaannemer);
3. Via tussenkomst van een intermediair. Dit kan bijvoorbeeld een uitzend- of bemiddelingsbureau zijn.
   In dit geval is er geen sprake van een direct contract tussen de zzp'er en de zorgaanbieder.

Beperkingen fenomeenanalyse

Op basis van deze fenomeenanalyse kan niet geconcludeerd worden dat het probleem van criminelen die als zzp'er in de zorg werkzaam vaker voorkomt bij één van deze drie bovengenoemde vormen. Als dit op deelonderwerpen wel het geval blijkt te zijn dan zal dit in de rapportage nadrukkelijk worden aangegeven.

---

3 BVI-IB staat voor Basisvoorziening Informatie-Integrale Bevraging. Dit is een softwareapplicatie die politiemedewerkers in staat stelt om met één bevraging informatie uit verschillende (inter)nationale en regionale bronregisters te genereren.
Bron: https://thesaurus.politieacademie.nl/Thesaurus/Term/10424

4 In artikel 1, eerste lid, van de Wet toetreding zorgaanbieders (Wtza) wordt gesproken over een solistisch werkende zorgverlener (zie bijlage 1 voor een nadere toelichting op de wet). Dit is een "zorgverlener die, anders dan in dienst of onmiddellijk of middellijk in opdracht van een instelling, beroepsmatig zorg verleent". Binnen deze fenomeenanalyse wordt met de term 'solist' ook een zzp'er bedoeld.

Ten aanzien van intermediairs zijn er verschillende vormen denkbaar, zoals uitzend-, detacherings- en bemiddelingsbureaus. Welke vorm van toepassing is, is afhankelijk van de activiteiten van een dergelijke onderneming. Met deze analyse kunnen geen conclusies getrokken worden of één van deze types intermediairs vaker betrokken is bij zzp'ers met een criminele achtergrond. Als dit wel het geval is zal dit nadrukkelijk worden aangegeven. In deze rapportage zal omwille van eenduidigheid de overkoepelende term intermediair worden gehanteerd.

Daarnaast richt deze fenomeenanalyse zich op zorgsoorten die worden verleend in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), Jeugdwet (Jw), Wet langdurige zorg (Wlz) en de Zorgverzekeringswet (Zvw). Gemeenten, zorgverzekeraars en zorgkantoren zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van zorg die plaatsvindt binnen deze wetten (zie bijlage 1 voor een nadere toelichting). Er kunnen ten aanzien van deze fenomeenanalyse ook geen conclusies getrokken worden of het fenomeen criminelen die als zzp'ers in de zorg werken vaker voorkomt binnen één van deze vier wetten.

Representativiteit fenomeenanalyse

Tot slot richt deze fenomeenanalyse zich op zzp'ers in de zorg die opdoken in casuïstiek die is opgepakt binnen het samenwerkingsverband RIEC Oost-Nederland. De zzp'ers die onderdeel uitmaken van deze fenomeenanalyse geven daarom geen representatief beeld van alle zzp'ers die in Nederland in de zorg actief zijn. Dit betekent dat er geen uitspraken gedaan kunnen worden over de totale omvang van zzp'ers in de zorg die een criminele achtergrond hebben en crimineel actief zijn in Nederland. Desalniettemin zijn er redenen om aan te nemen dat het een landelijk probleem betreft. Dit zal blijken uit het vervolg van deze rapportage.

1.5 Crimineel verleden en werken in de zorg

Het is belangrijk om te benadrukken dat iemand met een crimineel verleden wel degelijk werkzaam kan en mag zijn in de zorg. Er zijn ongetwijfeld voorbeelden van personen die hun leven gebeterd hebben en actief zijn in de zorg. Meerdere organisaties die wij hebben gesproken voor deze fenomeenanalyse onderschrijven dit ook. Echter, voor de veiligheid van cliënten is het wel van belang dat zzp'ers in de zorg over de juiste diploma's en een VOG beschikken.

Wij hebben niet gekeken of de specifieke personen uit dit onderzoek wel of niet over een VOG beschikken. Hiervan is niet altijd een exacte inschatting te maken, aangezien het uitgeven van een VOG een objectieve en een subjectieve component bevat (zie bijlage 2 voor een nadere toelichting). Er zijn echter voorbeelden van personen die nog crimineel actief zijn en tegelijkertijd werkzaam zijn als zzp'er in de zorg. In de zorg gaat het bijna uitsluitend om het werken met mensen die zich in een kwetsbare positie bevinden. Zorgbehoevenden moeten geholpen worden door mensen met de juiste intenties en kwaliteiten. Deze rapportage is bedoeld om deze problemen uit de praktijk aan het licht te brengen, met als belangrijkste doel dat de aanpak van zorgcriminaliteit effectiever wordt. Tot slot is het belangrijk om te benadrukken dat het grootste deel van de zzp'ers en intermediairs gelukkig met de juiste intenties actief is in de zorg en bonafide is.

2 Criminele achtergronden

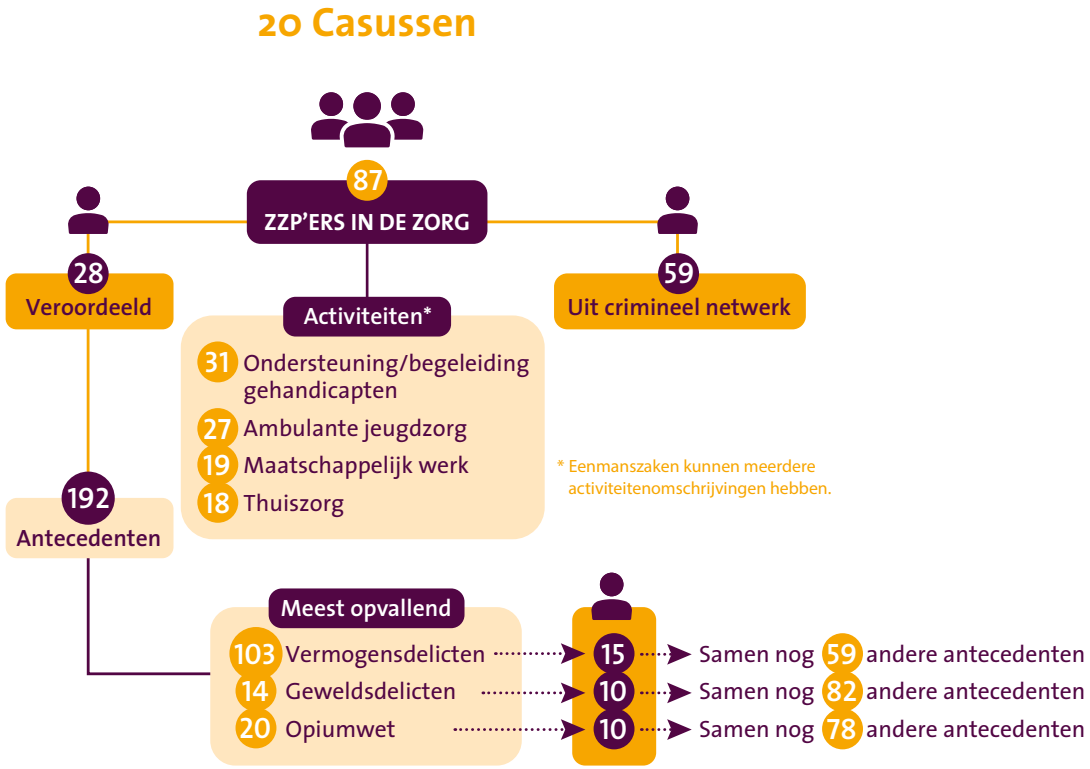

2.1 Algemeen beeld

Het RIEC Oost-Nederland heeft op basis van analyse van twintig casussen met betrekking tot georganiseerde criminaliteit in totaal 87 zzp'ers herleid die met een eenmanszaak in zorg staan ingeschreven bij de Kamer van Koophandel. Uit gegevens van de KVK blijkt dat het grootste deel van deze eenmanszaken is opgericht vanaf 2017 (zie tabel 1). Gemiddeld zijn deze zzp'ers 28 jaar op het moment van oprichting van de eenmanszaak.

OPRICHTINGSJAAR	AANTAL
2013	1
2014	1
2015	1
2016	5
2017	18
2018	25

OPRICHTINGSJAAR	AANTAL
2019	17
2020	8
2021	5
2022	3
Onbekend[1]	3
Totaal	**87**

Tabel 1 | Oprichtingsjaar eenmanszaken

Activiteiten (SBI-codes)

Ieder bedrijf dat zich inschrijft in het Handelsregister krijgt een SBI-code. Deze code geeft aan wat de activiteit van een onderneming is. Deze activiteiten zijn op een hiërarchische manier ingedeeld. Elke activiteit krijgt een aparte SBI-code. Dit betekent dat een onderneming meer dan één SBI-code kan hebben.[2] In totaal zijn er voor de 87 eenmanszaken uit dit onderzoek 164 SBI-codes te onderscheiden.

De activiteiten van de eenmanszaken zijn in te delen in de volgende hoofdcategorieën:

HOOFDCATEGORIE	AANTAL
Gezondheids- en welzijnszorg	149
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's	5
Verhuur van roerende goederen en overige zakelijke dienstverlening	4
Onderwijs	3

HOOFDCATEGORIE	AANTAL
Industrie	1
Bouwnijverheid	1
Vervoer en opslag	1
Totaal	**164**

Tabel 2 | Activiteiten eenmanszaken aan de hand van hoofdcategorieën

1 Uit de gegevens blijkt dat drie personen verklaren als zzp'er actief te zijn in de zorg, maar waarvan niet bekend is dat deze personen een eenmanszaak in de zorg hebben.
2 Bron: www.kvk.nl/overzicht-standaard-bedrijfsindeling. Geraadpleegd op 11 april 2023.

De top tien activiteiten van deze eenmanszaken zijn:

ACTIVITEIT	AANTAL
Ondersteuning en begeleiding van gehandicapten	31
Ambulante jeugdzorg	27
Maatschappelijk werk	19
Thuiszorg	18
Overige paramedische praktijk (geen fysiotherapie, psychologie, alternatieve genezers)	9
Huizen en dagverblijven voor verstandelijk gehandicapten	9
Jeugdzorg met overnachting en dagverblijven voor jeugdzorg	9
Geestelijke gezondheids- en verslavingszorg met overnachting	8
Welzijnswerk voor ouderen	7
Maatschappelijke opvang met overnachting	5

Tabel 3 | Specifieke activiteiten eenmanszaken

Meer dan de helft van de eenmanszaken heeft meer dan één SBI-code, waarbij de activiteiten van de eenmanszaken soms zeer divers kunnen zijn. Denk aan een combinatie van gehandicaptenzorg en de automotive branche, of jeugdzorg en slachterij en groothandel in vlees(waren).

2.2 Antecedenten

Uit de analyse komt naar voren dat 28 van de 87 zzp'ers in de zorg in de afgelopen tien jaar één of meerdere veroordelingen op hun naam hebben. Dit komt neer op 32 procent van de zzp'ers die naar voren zijn gekomen in casuïstiek bij het RIEC Oost-Nederland. Deze 28 zzp'ers in de zorg hebben gezamenlijk 192 antecedenten op naam.

Type delicten

Ten behoeve van de analyse zijn alle antecedenten gecategoriseerd (zie tabel 4). Deze categorieën zijn weer onder te verdelen naar subcategorieën die in de volgende paragrafen nader worden toegelicht.

CATEGORIE	AANTAL ANTECEDENTEN	AANTAL ZZP'ERS
Vermogen	103	15
Witwassen	5	3
Geweld	14	10
Zeden	1	1
Wet Wapens en Munitie	4	4
Opiumwet	20	10
Wegenverkeerswet	16	10
Overige	29	12
Totaal	**192**	**28 (max)**

Tabel 4 | Type antecedenten zzp'ers in de zorg

Vijf van de 87 zzp'ers uit deze analyse zijn in de zorg actief met meer dan tien antecedenten op hun naam. Daarnaast zijn er twintig zzp'ers die een antecedent op naam hebben gekregen binnen drie jaar voordat zij een eenmanszaak in de zorg startten, of nadat zij in de zorg zijn gaan werken. Deze fenomeenanalyse is niet bedoeld om individuele zaken te beoordelen, maar hieruit valt wel op te maken dat het onwaarschijnlijk is dat deze zzp'ers allemaal in het bezit zijn van een geldige VOG (zie bijlage 2 voor een nadere toelichting).

Fraudesignalen IKZ

Ten behoeve van deze fenomeenanalyse heeft het IKZ op verzoek van het RIEC Oost-Nederland een analyse uitgevoerd naar het aantal signalen in het Verzamelpunt Zorgfraude (VPZF) over frauderende zzp'ers. Hierbij is het VPZF gescand op verschillende trefwoorden in de periode 2020-2022.[3]

Hieruit blijkt dat ongeveer 1 op de 15 signalen in het VPZF betrekking heeft op een frauderende zzp'er. In de periode 2020-2022 gaat het om 94 signalen over frauderende zzp'ers, waarvan 21 in de regio Oost-Nederland.

Het IKZ onderscheidt 26 zorgsoorten. De signalen over zzp'ers komen het vaakst voor bij de onderstaande zorgsoorten, waarbij moet worden vermeld dat één signaal betrekking kan hebben op meerdere zorgsoorten.

3 De cijfers in deze analyse hebben betrekking op signalen die via het IKZ zijn geregistreerd. Het geeft geen inzicht in het totaal aantal signalen van fraude in de zorg in Nederland. Het IKZ rapporteert over signalen van vermoedens van fraude, niet over vastgestelde fraude.

ZORGSOORT	AANTAL
Individuele begeleiding	34
Wijkverpleging	25
Beschermd wonen / GGZ wonen	8
Huishoudelijk hulp	6
Gehandicaptenzorg	5

Tabel 5 | Top vijf zorgsoorten binnen signalen zzp'ers. Bron: IKZ.

Het IKZ deelt signalen ook in op basis van incidentsoorten. De signalen over frauderende zzp'ers in de zorg gaan over 11 incidentsoorten. Eén signaal kan betrekking hebben op meerdere incidentsoorten. De meest voorkomende incidentsoorten bij deze signalen over zzp'ers zijn:

INCIDENTSOORTEN	AANTAL
Zorg declareren zonder dat er zorg geleverd is	29
Meer of andere zorg declareren dan geleverd is / meer zorg aanvragen dan nodig is (upcoding)	25
Minder (goede) zorg leveren dan nodig is (onvoldoende kwaliteit / zorgverwaarlozing)	20
Aanleveren van overige vervalste / gefingeerde informatie (onjuiste voorstelling van zaken)	9
Enscenering / in scene zetten	7

Tabel 6 | Top vijf incidentsoorten binnen signalen zzp'ers. Bron: IKZ.

In het geval van het aanleveren van vervalste/gefingeerde informatie kan het gaan om een vals diploma of VOG, maar ook om een vervalste handtekening, valse declaraties of valse zorgovereenkomsten. Als het gaat om enscenering dan wordt een situatie door één of meerdere personen in scéne gezet ter misleiding van bijvoorbeeld een verstrekker, verzekeraar of indicatiesteller, ten behoeve van het onterecht declareren of indiceren van zorg. Denk hierbij aan het zwaarder voorstellen van een ziektebeeld dan daadwerkelijk het geval is, om op deze wijze een hogere indicatie te krijgen.

2.2.1 Wegenverkeerswet

Misdrijven

Uit de casusanalyse blijkt dat een belangrijke reden waarom zzp'ers in de zorg in eerste instantie in beeld komen, te maken heeft met het feit dat ze vaak staande worden gehouden bij voertuigcontroles door de politie. Dit kan te maken hebben met opvallend (asociaal of crimineel) rijgedrag en de criminele achtergrond van deze personen in combinatie met het tijdstip en de locatie. De staande gehouden personen verklaren dan werkzaam te zijn als zzp'er in de zorg.

In totaal hebben tien zzp'ers uit dit onderzoek samen zestien antecedenten op naam in het kader van de Wegenverkeerswet. De meeste antecedenten hebben te maken met het feit dat de bestuurder van het voertuig heeft gereden onder invloed van drugs, alcohol en/of geneesmiddelen. Andere voorbeelden zijn het rijden tijdens ontzegging rijbevoegdheid, rijden met een ingevorderd rijbewijs en het verlaten van een plaats ongeval.

Luxe voertuigen

Uit de casusanalyse komt ook naar voren dat deze zzp'ers in de zorg vaak rijden in voertuigen uit het duurdere segment. Regelmatig gaat het om voertuigen die eigendom zijn van lease- of financieringsmaatschappijen. Als verklaring voor rijden in een voertuig uit het duurdere segment geven deze personen aan dat zij veel geld verdienen door te werken als zzp'er in de zorg:

* *"Een zzp'er in de zorg heeft bijvoorbeeld aangegeven in de zorg actief te zijn omdat hij kennissen heeft die ook actief zijn in de zorg en zij aangeven hiermee goed te verdienen. Deze persoon had hiervoor een bijstandsuitkering en rijdt nu in een dure leasewagen."*

"Een jonge zzp'er in de zorg verklaart tegenover de politie € 8.000 netto per maand te verdienen en hij zegt dat hij daarmee een stuk meer verdient dan de politieagent die hem aanhoudt."

In een interview wordt ook aangegeven dat er zorgaanbieders zijn die zich storen aan de glimmende luxe voertuigen waarin veel van deze zzp'ers rijden en die op de parkeerplaats van zorginstellingen staan. Hieruit blijkt dat er veel geld valt te verdienen in de zorg door zzp'ers.
Uit verklaringen van zzp'ers blijkt ook dat het voor hen niet ongebruikelijk is om veel uren te werken in de zorg, door meer diensten (vaak avond- en nachtdiensten) te draaien dan in loondienst is toegestaan. Uit een interview blijkt tevens dat er een zorgaanbieder is die zich beklaagt over zzp'ers die hun werk niet goed doen en alleen in actie komen in geval van een noodsituatie. Dit voorbeeld betreft de gehandicaptenzorg.

Dekmantel

Uit de casusanalyse en interviews komt het beeld naar voren dat criminelen hun werk als zzp'er in de zorg als dekmantel lijken te gebruiken. Het is een ideale dekmantel omdat zij naar eigen zeggen hiermee veel geld verdienen en het een alternatieve verklaring kan zijn voor het hebben van vermogen:

* Voorbeelden uit interviews/casusanalyse zijn cursief gezet.

"Bij een doorzoeking blijkt dat een persoon met meer dan tien antecedenten enkele duizenden euro's aan contant geld bij zich heeft. Hij verklaart dat dit komt doordat hij goed verdient als zzp'er in de zorg."

In de zorg wordt niet contant uitbetaald, dus is het op dat moment de vraag waar dit geld vandaan komt. De zorg kan ook een dekmantel zijn vanwege de werktijden en locaties waar zzp'ers werkzaam kunnen zijn. Hiermee hebben ze een alternatieve verklaring waarom ze op een bepaald tijdstip (bijvoorbeeld 's nachts) of locatie (ver van hun woonadres) aanwezig zijn.

Identiteitsfraude

Uit de analyse van de 87 zzp'ers in de zorg blijkt dat dertien zzp'ers gezamenlijk 32 keer hun rijbewijs hebben verloren of als gestolen hebben opgegeven. Vanwege de grote bedragen die maandelijks verdiend worden door zzp'ers in de zorg, het hoge aantal werkuren dat wordt opgegeven en de soms grote reisafstanden, zijn er vermoedens dat er sprake is van identiteitsfraude. Uit interviews blijkt dat er situaties zijn waarin wordt geconstateerd dat zzp'ers op meerdere locaties tegelijkertijd werkzaam zijn en vervolgens blijkt dat zij vrienden inhuren om onder hun naam diensten te draaien. Iemand doet zich dan voor als een ander en gebruikt diens paspoort of rijbewijs.

2.2.2 Vermogensdelicten

Geld verdienen

Uit de analyse blijkt dat vijftien zzp'ers samen in totaal 103 antecedenten in het kader van vermogen op naam hebben staan. Vermogensdelicten kunnen zeer divers van aard zijn. Ten aanzien van deze zzp'ers gaat het bijvoorbeeld om winkeldiefstallen, heling, cybercrime, diefstal uit woning, straatroof (poging), diefstal bromfiets en overval (poging).

Bij vermogensdelicten gaat het om het op criminele wijze veel geld binnenhalen. Dit kan een reden zijn voor criminelen om in de zorg aan de slag te gaan als zzp'er. Met name omdat het in de zorg veelal gaat om kwetsbare, en soms weerloze, personen:

"Er is een situatie bekend van een zzp'er die in de ouderenzorg actief is en betrokken is bij woninginbraken. Daarnaast worden zzp'ers die te linken zijn aan diverse vormen van criminaliteit zoals plofkraken, inbraken, drugshandel, overvallen en whatsappfraude, staande gehouden (bij voertuigcontroles) door de politie. Alles waarmee geld valt te verdienen. Hier zitten ook zzp'ers tussen die actief zijn in de ouderenzorg."

Als iemand met een criminele achtergrond, of met een crimineel netwerk, in contact komt met kwetsbare personen brengt dit risico's met zich mee. Een geïnterviewde geeft aan dat deze zzp'ers in potentie een goede informatiepositie hebben om strafbare feiten te kunnen plegen. In het geval van bejaarde mensen in de thuiszorg kunnen ze bijvoorbeeld verkennen wat de situatie is en zo bepalen of er iets in een woning valt te halen. Het is lastig te bewijzen, maar wel denkbaar dat deze praktijken voorkomen. Het is van belang om dit soort situaties (tijdig) te kunnen herkennen.

Witwassen

Uit de analyse blijkt dat drie zzp'ers samen in totaal vijf antecedenten hebben in het kader van witwassen. Het gaat hier bijvoorbeeld om het witwassen van geld dat afkomstig is uit de drugshandel. Deze zzp'ers werken in de zorg met een kwetsbare doelgroep. Naast concrete veroordelingen zijn er ook signalen in relatie tot witwassen:

"In een korte periode komen er meerdere MMA's binnen over een zzp'er in de zorg die handelt in hard- en softdrugs en loopjongens zou hebben die voor hem dealen. Het geld dat wordt verdiend zou worden witgewassen via de aanschaf van luxe artikelen."

Uit de casusanalyse blijkt dat meerdere zzp'ers staande gehouden werden met duizenden euro's aan contant geld op zak, een belangrijk signaal van witwassen. Zes van de 87 zzp'ers uit deze analyse komen naar voren komen bij verdachte transacties van de FIU.

"Er is een vermoeden van witwassen over een zzp'er in de zorg die werkt met een kwetsbare doelgroep. Aanleiding is een verdachte transactie van de FIU van onverklaarbare contante stortingen van grote bedragen op de bankrekening."

2.2.3 Opiumdelicten

Antecedenten

Uit de analyse komt naar voren dat tien zzp'ers samen in totaal twintig antecedenten op hun naam hebben in het kader van de Opiumwet. Het gaat hierbij om onder andere de volgende categorieën:

- Vervaardigen hard- en/of softdrugs
- Handel in hard- en/of softdrugs
- Bezit harddrugs

Deze zzp'ers zijn met hun eenmanszaak onder andere actief in de ondersteuning en begeleiding van gehandicapten, thuis- en jeugdzorg. Deze tien zzp'ers hebben behalve de twintig antecedenten in het kader van de Opiumwet nog 78 andere antecedenten, onder andere vermogens- en geweldsdelicten en het rijden onder invloed van drugs en alcohol. In totaal hebben acht van deze zzp'ers deze antecedenten op naam gekregen in het jaar van oprichting van de eenmanszaak of daarna.

Drugshandel- en gebruik

Uit een interview komt het beeld naar voren dat van sommige zzp'ers bekend is dat ze een handelshoeveelheid drugs bij zich hebben en daarnaast als begeleider werkzaam zijn in een woongroep. Op deze locatie wordt vervolgens gedeald of er zijn cliënten die voor hen dealen. Dit beeld komt ook naar voren uit de casusanalyse:

"Een zzp'er die zich bezig lijkt te houden met het dealen van drugs en contacten heeft in het drugscircuit komt naar voren in een melding. Daaruit blijkt tevens dat een cliënt heeft aangegeven een relatie te hebben met deze zzp'er."

"Via een partner van een zzp'er in de zorg wordt aan een cliënt drugs geleverd. De cliënt is inmiddels verslaafd geraakt."

Het risico bestaat dat zzp'ers in de zorg die actief zijn in de drugshandel kwetsbare personen gebruiken voor deze handel, bijvoorbeeld door ze in te zetten als dealer en/of door ze verslaafd te maken.

Drugsnetwerk

Er is ook een voorbeeld bekend waarbij een intermediair onderdeel lijkt van een groot drugsnetwerk. Hierbij lijkt het erop dat meerdere zzp'ers via deze intermediair aan de slag zijn gegaan in de zorg en vooral werken met kwetsbare cliënten. Dit voorbeeld laat zien hoe makkelijk het is om te starten in de zorgsector en daarbinnen een groot netwerk op te bouwen. Dit kan potentieel ook een drugsnetwerk betreffen.

"Ten aanzien van een zzp'er in de zorg is het vermoeden dat deze persoon onder andere een faciliterende rol speelt in de criminaliteit. Tevens is deze persoon in verband te brengen met meerdere personen die actief zijn in het drugscircuit."

2.2.4 Geweldsdelicten en (vuur)wapenbezit

Het is algemeen bekend dat diverse vormen van criminaliteit gepaard gaan met geweld en bedreiging. Denk hierbij aan de handel in drugs. Uit de analyse blijkt dat tien zzp'ers gezamenlijk veertien antecedenten hebben in het kader van geweld, waaronder ook zware en eenvoudige mishandeling. Deze tien zzp'ers hebben daarnaast samen nog 82 antecedenten op hun naam staan, waaronder vermogens- en opiumdelicten. Vier zzp'ers hebben een antecedent in het kader van de Wet Wapens en Munitie. Het gaat hierbij onder andere om vuurwapens en een boksbeugel.

2.2.5 Horizontale fraude

Een belangrijk hulpmiddel dat zorgaanbieders in handen hebben om criminele zzp'ers uit de zorg te weren, is door onderzoek te doen naar het arbeidsverleden van een nieuwe medewerker en door het vragen naar een VOG. In de praktijk blijkt echter dat op grote schaal gefraudeerd wordt met valse documentatie door zzp'ers in de zorg, waardoor het voor zorgaanbieders lastig is om hiertegen op te treden.

Valse diploma's en VOG's

Horizontale fraude speelt een centrale rol bij het onderwerp zzp'ers in de zorg met een criminele achtergrond. Bij horizontale fraude zijn burgers, bedrijven of instellingen het slachtoffer.[4] Specifiek gaat het bij deze fenomeenanalyse om het gebruik maken van valse diploma's en VOG's om aan de slag te kunnen in de zorg. Iemand doet zich voor als zorgverlener zonder te beschikken over de juiste kwalificaties om zorg te verlenen. Van de 28 criminele zzp'ers heeft er één een antecedent voor horizontale fraude. In dit geval door te solliciteren met een vals diploma bij een detacheringsbureau voor zzp'ers in de zorg.

4 Bron: hetccv.nl/onderwerpen/fraude. Geraadpleegd op 11 april 2023.

Zowel uit de casusanalyse als uit interviews blijkt dat horizontale fraude in de praktijk veel vaker voorkomt. Uit de analyse van het IKZ ten behoeve van deze fenomeenanalyse blijkt dat er negen signalen zijn waarbij zzp'ers te linken zijn aan het gebruik van vervalste of gefingeerde informatie (zie tabel 6). Hierbij kan het gaan om een vervalst diploma of VOG.
Recent heeft de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (hierna: IGJ) bekend gemaakt dat in 2022 sprake was van een ruime verdubbeling van het aantal meldingen van diploma- en VOG-fraude. De IGJ kreeg in dat jaar 95 meldingen over zorgverleners met een vals diploma/certificaat en 11 meldingen over een valse VOG. Het vervalsen van VOG of diploma is een strafbaar feit (valsheid in geschrifte ex art. 225 Wetboek van Strafrecht). In bijna alle gevallen ging het om zzp'ers die zich via een bemiddelingsbureau als zorgverlener aanboden. Het kan voorkomen dat een zorgaanbieder een contract aangaat met een bemiddelingsbureau en de verantwoordelijkheid voor het screenen bij het bemiddelingsbureau neerlegt. Wettelijk gezien blijft de eindverantwoordelijkheid voor de screening van medewerkers echter liggen bij de zorgaanbieder.[5] Daarnaast is een probleem dat het toezicht op bemiddelingsbureaus niet onder het toezicht valt van de IGJ, omdat het meestal geen zorgaanbieders zijn.[6] Op 23 februari 2023 stonden acht verdachten voor de politierechter omdat zij (vermoedelijk) gebruik hebben gemaakt van een vals (zorg)diploma en/of VOG. Tegen deze personen zijn, afhankelijk van de vergrijpen, zowel celstraffen als taakstraffen geëist door het OM. Zeven verdachten zijn veroordeeld en één zaak is aangehouden. Deze acht verdachten zijn volgens het OM slechts het topje van de ijsberg.[7]

Uit de casusanalyse en interviews komt verder het beeld naar voren dat er veel meer gevallen bekend zijn van vervalste diploma's/VOG's. Er zijn bijvoorbeeld situaties bekend waarin er aangifte is gedaan van een vervalst diploma van zzp'ers die via een intermediair actief zijn in de zorg. Tot slot is ook een intermediair bekend die mogelijk een faciliterende rol speelt bij het verstrekken van valse documentatie. Deze gevallen zijn (nog) niet verwerkt als een antecedent bij een individueel persoon en komen daardoor niet naar voren binnen deze analyse. Op basis van deze fenomeenanalyse kan vooralsnog niet de conclusie getrokken worden of een bepaald type intermediair (bijvoorbeeld uitzend-, bemiddelings- of detacheringsbureau) vaker voorkomt bij zzp'ers die een criminele achtergrond hebben of crimineel actief zijn. Er kan wel geconcludeerd worden dat deze zzp'ers hiervan veelvuldig gebruik maken om in de zorg aan de slag te gaan.

Aanbieders valse documentatie

Uit interviews komt naar voren dat het kinderlijk eenvoudig is om aan valse documentatie te komen om aan de slag te gaan in de zorg. Voor enkele honderden euro's kan online een diploma worden aangevraagd en voor een meerprijs kan er ook een cijferlijst bij worden geregeld. Vervolgens wordt op een parkeerplaats afgesproken en vindt

5 Bron: www.igj.nl/publicaties/brieven/2023/02/21/brief-over-diplomafraude-en-vog-fraude. Gepubliceerd op 21 februari 2023.
6 Er zijn gevallen denkbaar waarin een intermediair als zorgaanbieder getypeerd kan worden. Bijvoorbeeld als een intermediair met een zorgverzekeraar een overeenkomst afsluit om zorg te verlenen en hiervoor zzp'ers inzet. De intermediair is dan de opdrachtgever. Zie ook: www.toetredingzorgaanbieders.nl/wat-betekent-de-wtza/vragen-en-antwoorden-wtza.
7 Bron: www.om.nl/actueel/nieuws/2023/02/23/valse-zorgdiplomas-in-omloop-om-eist-celstraffen-en-taakstraffen

de overdracht plaats. De gehele keten van valse documenten ziet er professioneel uit.[8] Zo is er ook een voorbeeld bekend waarbij sprake is van digitale vervalsing. Hierbij is een nep-website gemaakt van het DUO en is het op die manier mogelijk om tijdens een controle door bijvoorbeeld een zorgaanbieder buiten beeld te blijven. Verder is er een situatie bekend waarbij één diploma door meerdere personen werd gebruikt. In een interview wordt gesteld dat mensen gebruik maken van valse documenten om op die manier fictief hun opleidingsniveau op te hogen en op die manier meer te kunnen verdienen.

Opleidingsniveau

In de praktijk blijkt dat er veel verkorte zorgopleidingen in de zorg worden aangeboden om het niveau te verhogen. Een hoger opleidingsniveau betekent vaak dat iemand ook meer geld kan verdienen. Zo zijn er situaties bekend waarin zzp'ers met antecedenten via een EVC-traject aan de slag gaan in de zorg. Dit betreft een ervaringscertificaat, zijnde: een bewijs van wat iemand weet en kan op basis van kennis en werkervaring. Dit certificaat geldt niet als een diploma.[9] Uit een interview komt ook naar voren dat er signalen zijn die doen vermoeden dat er malafide opleidingsinstituten zijn. Bijvoorbeeld een opleider die zzp'ers tegen betaling aanbiedt om een stage af te tekenen. In de praktijk vallen deze mensen dan soms door een gebrek aan kennis door de mand.

Ontwikkelingen intermediairs

Uit interviews komt naar voren dat het aantal bureaus dat als intermediair aan de slag gaat binnen deze branche toeneemt. Door krapte op de arbeidsmarkt is het voor zorgaanbieders lastig om aan personeel te komen en zijn ze vaak afhankelijk van dergelijke bureaus om aan de zorgvraag te kunnen voldoen. Uit deze fenomeenanalyse komt het beeld naar voren dat de (contractuele) verhoudingen tussen een zzp'er, zorgaanbieder en intermediair zeer complex kunnen zijn. Hierdoor is het soms onduidelijk welke aanpakmogelijkheden er zijn op het gebied van toezicht en handhaving en welke organisatie daarvoor verantwoordelijk is.

> *"Een voormalig zzp'er in de zorg heeft verklaard geen VOG meer te kunnen krijgen in de zorg vanwege gepleegde criminele feiten. Inmiddels zou deze persoon zich bezig houden met het regelen van personeel voor andere zorgbedrijven."*

De meeste van deze bureaus kunnen worden bestempeld als bonafide, maar er zijn ook signalen dat intermediairs een actieve rol spelen bij het aanleveren van vervalste VOG's of diploma's aan zorgaanbieders.

Verantwoordelijkheid zorgaanbieders

De wettelijke verantwoordelijkheid rondom het screenen van personeel op het hebben van de juiste documentatie ligt bij zorgaanbieders die de zzp'ers (tijdelijk) inhuren via intermediairs. In de praktijk blijkt echter dat het toezicht

8 Zie ook: radar.avrotros.nl/hulp-tips/hulpartikelen/item/een-vals-diploma-kopen-voor-500-euro-inclusief-registratie-bij-duo. Gepubliceerd op 31 maart 2023.
9 Bron: www.werk.nl/werkzoekenden/solliciteren/baankansen/ontwikkel-uzelf/certificaat-ervaring. Geraadpleegd op 11 april 2023.

daarop door zorgaanbieders, bewust en onbewust, onvoldoende wordt uitgevoerd. Een belangrijke oorzaak waardoor zzp'ers met valse documentatie aan de slag kunnen gaan in de zorg is dat zorgaanbieders er soms ten onrechte vanuit gaan dat intermediairs de diploma's en VOG's van ingehuurd personeel hebben gecontroleerd. Daarnaast lijkt mee te spelen dat zorgaanbieders het niet altijd nauw nemen met de kwalificaties van personeel vanwege de krapte op de arbeidsmarkt. Het is ook mogelijk dat zorgaanbieders niet altijd op de hoogte zijn van de inkoopeisen met betrekking tot kwaliteit van zorg. Deze inkoopeisen kunnen per regio/gemeente verschillend zijn.

2.2.6 Overige delicten

Naast de bovengenoemde hoofdcategorieën zijn er ook diverse overige delicten waarvan zzp'ers antecedenten hebben. In totaal zijn er twaalf zzp'ers die samen 29 antecedenten hebben die vallen onder de volgende delicten:

- Bedreiging
- Misdraging tegen het openbaar gezag
- Cybercrime
- Vernieling
- Vals geld uitgeven (poging)
- Brandstichting
- Transport gevaarlijke stoffen over de weg

2.3 Netwerken

Uit de casusanalyse en interviews komt naar voren dat verschillende (grote en kleine) netwerken kunnen ontstaan van personen die als zzp'er actief zijn binnen de zorg. Hierbij valt op dat soms in een korte periode meerdere personen van een bepaald netwerk als zzp'er aan de slag gaan in de zorg en zich inschrijven met een eenmanszaak in het Handelsregister van de KVK. Op basis van deze fenomeenanalyse zijn er familiaire- en criminele netwerken te onderscheiden. Familiaire netwerken ontstaan op het moment dat binnen een familie meerdere personen actief zijn als zzp'er in de zorg. Het valt bij de casusanalyse op dat de partner van een subject vaak ook actief is als zzp'er in de zorg. In sommige gevallen blijkt ook dat broers, zussen, neven en nichten als zzp'er in de zorg actief zijn. Criminele netwerken zijn netwerken waarvan bekend is dat meerdere personen crimineel actief zijn. Er zijn ook onderlinge connecties bekend van zzp'ers in de zorg binnen verschillende casussen. Tot slot blijkt uit verklaringen dat zzp'ers met een criminele achtergrond vaak via kennissen aan de slag gaan in de zorg. Met als belangrijk argument dat hierin veel geld te verdienen valt, maar ook omdat het eenvoudig is om via deze weg aan de slag te gaan in de zorg en de pakkans klein is.

3 Gelegenheidsstructuren

Een onderzoeksvraag binnen deze fenomeenanalyse is welke gelegenheidsstructuren er zijn die maken dat zzp'ers met een criminele achtergrond in de zorg actief kunnen zijn. Er zijn verschillende factoren, zowel binnen als buiten het zorgdomein, te herleiden uit de casusanalyse en interviews die hierin een faciliterende rol kunnen spelen.

3.1 Ontwikkelingen arbeidsmarkt

Stijging aantal zzp'ers in de zorg

Het aantal zzp'ers dat actief is in de zorgsector stijgt al jarenlang. Het toenemend verzuim en (personeels)verloop bij (reguliere) zorginstellingen is een van de redenen voor deze stijging.[1] Zorgverleners willen af van de regeldruk in hun werk en kunnen bovendien als zzp'er meer verdienen voor hetzelfde werk. Daarnaast blijkt dat zorginstellingen en ziekenhuizen steeds meer geld kwijt zijn voor de inhuur van personeel. Met name in de gehandicaptenzorg en de geestelijke gezondheidszorg gaat een groot deel van het beschikbare budget op aan het inhuren van extern personeel.[2] Zorginstellingen zijn afhankelijker geworden van detacheringsbedrijven en zorgbemiddelaars. Ook is sprake van een groei van deze organisaties. Jaarlijks gaat landelijk drie miljard euro naar bemiddelaars, recruiters, uitzend- en detacheringsbureaus die actief zijn in de zorg. Dit heeft mogelijk tot gevolg dat de zorgkosten stijgen.[3] Uit gegevens van de KVK blijkt dat het aantal zzp'ers in de zorg in Nederland in 2022 168.439 bedraagt. Dit is een stijging van ongeveer 50 procent ten opzichte van 2017, toen het aantal zzp'ers in de zorg nog 112.237 bedroeg. Uit onderzoek blijkt dat de toename vermoedelijk is te wijten aan slecht werkgeverschap, gebrek aan waardering en een te hoge werkdruk.[4]

Regionale ontwikkelingen

Uit de interviews die zijn gehouden voor deze fenomeenanalyse, blijkt dat er ook in de praktijk een sterke toename is te zien van het aantal zzp'ers dat actief is in de zorg. Hierin zijn opvallende trends waarneembaar. Zo heeft een gemeente in een interview aangegeven dat in een wijk het aantal zzp'ers dat actief is in de zorg, explosief is toegenomen. Uit eigen analyse van deze gemeente blijkt dat het gaat om meer dan honderd KVK-inschrijvingen in de hele gemeente. Hierbij gaat het vaak om jongeren die als zzp'er aan de slag gaan in de zorg. Deze trend wordt ook gesignaleerd door jongerenwerkers binnen dezelfde gemeente.

---

1 Bron: www.bnr.nl/nieuws/binnenland/10392768/zzp-trend-in-de-zorg-zet-door. Gepubliceerd op 22 oktober 2019.
2 Bron: www.bnr.nl/nieuws/gezondheid/10397405/inhuur-extern-te-duur-voor-zorginstellingen. Gepubliceerd op 16 december 2019 & www.bnr.nl/nieuws/gezondheid/10492231/zorg-veel-extra-geld-kwijt-aan-inhuren-personeel. Gepubliceerd op 25 oktober 2022.
3 Bron: eenvandaag.avrotros.nl/item/zorgmedewerker-maaike-ziet-veel-collegas-zzper-worden-waardoor-zorg-duurder-wordt-ze-verdienen-meer-en-kosten-dus-ook-meer. Gepubliceerd op 10 februari 2022.
4 Bron: www.kvk.nl/advies-en-informatie/bedrijf-starten/startsituaties/zzper-in-de-zorg. Gepubliceerd op 20 februari 2023.

In de praktijk is te zien dat organisaties binnen de zorgketen niet altijd in staat zijn om deze ontwikkelingen voldoende het hoofd te bieden. Zo ziet een inkooporganisatie van zorg in de regio dat het aantal onderaannemers dat werkt in opdracht van een hoofdaannemer (waarmee een zorgovereenkomst is afgesloten) sterk is gestegen, maar dat er sprake is van een afname van het aantal hoofdaannemers. Hierbij gaat het ook om zzp'ers die als onderaannemer actief zijn. In de beginfase van deze nieuwe ontwikkeling was er weinig zicht op het onderaannemerschap en hielden zorgaanbieders zich niet altijd aan de kwaliteitseisen. Er is bijvoorbeeld personeel aangetroffen dat niet beschikt over de juiste diploma's (niet zorggerelateerd of enkel een training). Dit betekent dat een zorgmedewerker niet alle werkzaamheden mag en kan uitvoeren. Daarnaast zijn er ook situaties bekend waarbij de verkeerde VOG was aangevraagd zonder het juiste profiel en functieaspecten. De zorgaanbieder (hoofdaannemer) is er uiteindelijk verantwoordelijk voor dat het personeel de juiste diploma's en VOG's heeft.

In de praktijk komt het voor dat een toezichthoudende partij, zoals een gemeente of gezamenlijke inkooporganisatie, geen zicht heeft op alle zzp'ers die werkzaam zijn voor een zorgaanbieder. Belangrijke oorzaken hiervoor zijn het gebrek aan capaciteit bij de toezichthoudende organisatie die nieuwe ontwikkelingen niet kan bijhouden. Maar ook het feit dat de toezichthoudende organisatie gericht is op het toezicht ten aanzien van organisaties en niet van personen. In dit geval is er sprake van een indirecte vorm van toezicht.

Voordelen zzp'er-schap

Voor zorgmedewerkers kan het aantrekkelijk zijn om in de zorgsector aan de slag te gaan als zzp'er. Het geeft veel vrijheid (in o.a. het kiezen van een organisatie en diensten), je kunt alleen werken en je hebt veel afwisseling, een hoger loon en minder administratieve druk dan een werknemer in loondienst.[5] Daarnaast geldt de Arbeidstijdenwet niet voor een zzp'er in de zorg. Dit betekent dat deze niet gebonden is aan een maximaal aantal werkuren in de week. Wel dient een zzp'er rekening te houden met de Arbowet, want een zzp'er mag geen gevaar vormen voor anderen bij de uitoefening van de werkzaamheden.[6] Door deze voordelen kan het ook voor een crimineel aantrekkelijk zijn om in de zorg te werken. In dit onderzoek en in de praktijk is te zien dat criminelen hier gebruik en misbruik van maken (zie hoofdstuk 2).

Personeelstekorten in de zorg

Een belangrijk element dat tijdens meerdere interviews naar voren is gekomen, is dat zorgaanbieders zzp'ers inhuren omdat ze te maken hebben met een tekort aan personeel. Veel zorgaanbieders zijn afhankelijk van zzp'ers om voldoende zorg te kunnen bieden aan cliënten. Het tekort aan personeel ontstaat onder andere doordat de arbeidsvoorwaarden om in loondienst in de zorg te werken minder aantrekkelijk zijn. Het zzp'er-schap biedt veel voordelen als het gaat om het kiezen van eigen werk, werktijden en tarieven. Door het personeelstekort ontstaat de situatie dat hoge tarieven worden betaald aan een zzp'er om aan de vraag te kunnen voldoen. Daarnaast is krapte op de arbeidsmarkt ook een argument om het als zorgaanbieder minder nauw te nemen met kwaliteitseisen op het

5 Zie bijvoorbeeld pidz.nl/kennisbank/werken-als-zzper-in-de-zorg-de-voor-en-nadelen-volgens-pidz. Geraadpleegd op 11 april 2023.
6 Bron: www.zzp-erindezorg.nl/blog/geldt-de-arbeidstijdenwet-voor-zzp-ers-in-de-zorg. Gepubliceerd op 20 september 2021.

gebied van VOG's en diploma's. Al deze elementen maken dat het voor criminelen makkelijk en aantrekkelijk is om als zzp'er aan de slag te gaan in de zorg.

3.2 Inschrijvingsproces

Inschrijven bij de KVK

Iedereen die in het bezit is van een geldig legitimatiebewijs en BSN-nummer kan zich met een eenmanszaak in de zorg laten inschrijven in het Handelsregister van de KVK en vervolgens als zzp'er actief zijn in de zorg. De KVK is vanuit zijn wettelijke taak verplicht om ieder bedrijf te registreren in het Handelsregister, ongeacht of een persoon wel of niet bekwaam is om een functie uit te voeren.
Een persoon kan online met zijn DigiD een inschrijfformulier invullen en moet vervolgens een afspraak maken bij een KVK-kantoor. Op locatie moet de KVK-medewerker het legitimatiebewijs controleren en de inschrijving doorlopen. De KVK mag aanvullende vragen stellen over diploma's, maar de ondernemer hoeft hier niet op te antwoorden. De KVK is geen toezicht- en handhavingsorganisatie en kan daardoor niet optreden tegen eventuele misstanden binnen het zorgdomein.

Geen barrières aan de voorkant

Uit de interviews voor deze fenomeenanalyse is ook gebleken dat het gemak waarmee iemand zich kan inschrijven met een eenmanszaak in de zorg bij de KVK als onwenselijk wordt ervaren. De inschrijvingsprocedure kan daarmee ook als een belangrijke eerste stap en gelegenheidsstructuur worden gezien om als criminele zzp'er aan de slag te gaan in de zorg. Er zijn weinig barrières aan de voorkant aanwezig om in deze fase criminele zzp'ers in de zorg tegen te kunnen houden.

Verantwoordelijkheid zorgaanbieders

Op basis van wet- en regelgeving lijkt het best ingewikkeld om in de zorg aan de slag te gaan (zie hiervoor de toelichting in bijlage 1 en bijlage 2). In de praktijk is te zien dat personen na inschrijving van de eenmanszaak bij de KVK al als zzp'er in de zorg aan de slag kunnen gaan, zonder dat er actief gecontroleerd wordt op de gestelde eisen door zorgaanbieders. Een zzp'er kan bijvoorbeeld als onderaannemer in opdracht werken van een zorgaanbieder. De zorgaanbieder heeft dan een zorgovereenkomst met de cliënt.[7] Uit interviews blijkt dat zorgaanbieders het niet altijd melden als gebruik wordt gemaakt van onderaannemers of wanneer nieuwe onderaannemers werkzaam zijn voor de zorgaanbieder. Hierdoor blijven zzp'ers uit het zicht van toezichthoudende instanties. Daarnaast is de hoofdaannemer verantwoordelijk voor de geleverde zorg. Het toezicht is vooral gericht op deze zorgaanbieders en minder op zzp'ers. In de praktijk blijkt dat onderaannemers soms ook weer gebruik maken van onderaannemers. Hierdoor ontbreekt het (over)zicht op wie daadwerkelijk zorgt levert aan wie. Dit kan voor criminelen een middel zijn om onduidelijkheid te creëren bij toezichthoudende instanties.

7 Bron: www.zzp-erindezorg.nl/blog/wanneer-ben-je-onderaannemer. Gepubliceerd op 20 mei 2022.

3.3 Informatiepositie

Iedere organisatie die actief is binnen het zorgdomein of daarmee in de praktijk te maken krijgt, heeft een eigen informatiepositie. De informatie die elke organisatie heeft is erg versnipperd. Een zorgkantoor heeft bijvoorbeeld geen informatie over de antecedenten van een zzp'er of actuele informatie over criminele activiteiten. Een politiemedewerker heeft niet de middelen om te verifiëren of en waar iemand werkzaam is in de zorg. Misstanden rondom criminele zzp'ers in de zorg komen soms op basis van toevalligheden aan het licht. Bijvoorbeeld doordat een medewerker van een gemeente of politie de intrinsieke motivatie heeft om dit thema op en aan te pakken. Als deze persoon ontbreekt gaat dit ten koste van de informatiepositie. Tot slot blijkt dat organisaties niet zijn ingespeeld op nieuwe situaties en fenomenen die hun intrede doen binnen het zorgdomein. Toezichthoudende organisaties zijn vaker gericht op zorgaanbieders en niet op zzp'ers in de zorg, ondanks dat deze massaal hun intrede hebben gedaan in het zorgdomein. Hierdoor is de informatiepositie rondom deze zzp'ers beperkt te noemen en worden problemen niet altijd opgemerkt.

3.4 Informatie-uitwisseling

Naast de informatiepositie van een organisatie speelt ook het gebrek aan mogelijkheden om informatie te kunnen uitwisselen tussen organisaties een rol als het gaat om de aanpak van zzp'ers in de zorg. Meerdere organisaties geven in de interviews aan dat dit een groot probleem is. In de praktijk wordt ervaren dat met name het delen van persoonsgegevens tussen organisaties lastig is en steeds moeilijker wordt. Dit geldt ook voor informatie over eenmanszaken. En dat het bij zzp'ers per definitie gaat om personen, en niet om organisaties, maakt het voor een crimineel in veel gevallen makkelijker om onder de radar te blijven van de instanties. Meerdere organisaties geven in interviews aan dat bijvoorbeeld het tippen van een zorgaanbieder over een criminele zzp'er in de zorg niet mag.

Een ander knelpunt is dat het soms onduidelijk is wat wettelijk gezien wel en niet mag als een nieuw fenomeen naar voren komt, zoals de criminele zzp'ers die in de zorg actief zijn. Denk hierbij aan de wettelijke grondslag waarop gegevens wel of niet gedeeld mogen worden of tussen welke organisaties gegevens verstrekt mogen worden. Hierdoor lopen organisaties achter de feiten aan en is de aanpak soms ineffectief. Tot slot blijkt dat er organisaties in de keten zijn die afhankelijk zijn van meldingen. In het kader van onderaannemers die werkzaam zijn voor een zorgaanbieder lijkt regelmatig sprake te zijn van een indirecte vorm van toezicht. En als er een melding komt is het de vraag of er opgetreden wordt of kan worden opgetreden. Zonder concrete meldingen zouden criminele zzp'ers ongestoord hun gang kunnen gaan.

3.5 Capaciteitsgebrek

Capaciteitsgebrek bij organisaties is veelvuldig aan bod gekomen tijdens de interviews. Op meerdere vlakken speelt dit aspect een belangrijke rol waardoor criminelen vaak ongehinderd als zzp'er in de zorg actief kunnen zijn:

- **Toezicht**
  Het aantal zzp'ers in de zorg neemt explosief toe waardoor organisaties achter de feiten aanlopen en hier onvoldoende zicht op hebben door een gebrek aan capaciteit. Daarnaast wordt er veel gewerkt op basis van data en digitale informatie. Dit is vaak een papieren werkelijkheid. Fysieke controles bij zorgaanbieders door toezichthoudende organisaties lijken in de praktijk af te nemen en komen beperkt voor.[8]

- **Opsporing en vervolging**
  Op het vlak van opsporing en vervolging is de capaciteit te beperkt om alle strafrechtelijke zaken omtrent zzp'ers in de zorg op te pakken. Inkooporganisaties kunnen in de contracteisen laten opnemen dat iemand de beschikking moet hebben over een VOG. Indien iemand strafrechtelijk niet vervolgd en veroordeeld kan worden door capaciteitsgebrek, heeft iemand alsnog de mogelijkheid om een VOG te krijgen en aan de slag te gaan in de zorg. Dit geldt zowel voor strafbare feiten die samenhangen met fraude als voor vermogens-, drugs- en geweldsdelicten. Uit een interview komt naar voren dat het doen van aangifte soms een tijdrovend proces kan zijn en aan het eind te weinig oplevert voor de organisatie die aangifte doet. De aangiftebereidheid kan dan laag zijn, bijvoorbeeld omdat de verwachting is dat deze niet wordt opgepakt. Ook dit resulteert dan niet in een veroordeling. Tenslotte kan het soms lang duren voordat een zaak leidt tot een veroordeling en dus een antecedent. In een interview wordt ook aangegeven dat het strafrecht alleen niet de oplossing is voor problemen die ontstaan rondom (criminele) zzp'ers in de zorg.

Hieruit blijkt dat criminelen als zzp'er in de zorg makkelijk onder de radar kunnen blijven doordat organisaties niet de capaciteit hebben om dit in voldoende mate aan te pakken. Deze organisaties hebben wel een taak toebedeeld gekregen om fraude in de zorg aan te pakken, maar zijn door een gebrek aan capaciteit niet altijd voldoende in staat om daar effectief invulling aan het geven.

3.6 Versnippering zorgdomein

Een belangrijke oorzaak waardoor criminelen als zzp'er in de zorg actief kunnen zijn is de versnippering van het zorgdomein. Het zorgdomein is dermate complex georganiseerd dat het voor een criminele zzp'er makkelijk is om onder de radar te blijven. De decentralisatie van de zorg naar gemeenten maakt tevens dat de inkoopeisen kunnen verschillen tussen gemeenten en regio's. Daarnaast zijn er meerdere wetten. Criminelen zoeken naar de weg van de minste weerstand. Indien de ene gemeente/regio strengere inkoopeisen stelt, vertrekken ze naar de gemeente/regio waar de eisen minder streng zijn. Dit geldt ook voor de verschillende zorgvormen. Een zzp'er kan bijvoorbeeld worden uitgesloten van de Wmo in een bepaalde gemeente, maar vervolgens aan de gang gaan bij een zorgaanbieder in

8 Het belang van de fysieke controle bij een zorgaanbieder komt ook naar voren in het onderzoeksrapport 'Op zoek naar de heilige graal. Een onderzoek naar de aard en omvang van fraude met zorggelden' van de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Geraadpleegd via www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2021/03/31/op-zoek-naar-de-heilige-graal.

het kader van de Wlz waar de achtergrond van deze zzp'er niet bekend is. De wetgeving binnen de vier verschillende zorgwetten (Jw, Wmo, Zvw en Wlz) is daarnaast niet sluitend als het gaat om de verplichting om een VOG te hebben als zorgverlener (zie bijlage 2). Daarnaast blijkt ook dat niet iedere zzp'er verplicht is om zich te laten registreren in een openbaar register (zie bijlage 2 en bijlage 3) en is een keurmerk voor een zzp'er in principe niet verplicht (zie bijlage 4). Criminelen kunnen ook gebruik maken van deze situatie om op die manier misbruik te maken van publiek geld en kwetsbare personen die zorg nodig hebben.

3.7 Gebrek aan regelgeving intermediairs

Uit interviews blijkt dat het aantal intermediairs dat actief is in het zorgdomein in aantallen toeneemt. Veel zorgaanbieders zijn afhankelijk van de inhuur van zzp'ers via deze intermediairs. Uit deze fenomeenanalyse blijkt dat de (contractuele) verhoudingen tussen de zzp'er, zorgaanbieder en intermediair zeer divers en complex kunnen zijn. Hierdoor is niet altijd duidelijk welke mogelijkheden er zijn om op het vlak van toezicht en handhaving op te treden tegen deze intermediair. Zorgaanbieders hebben (wettelijk gezien) de verantwoordelijkheid om zzp'ers te screenen op het hebben van de juiste documentatie om in de zorg te werken. In de praktijk blijkt dat zorgaanbieders er soms ten onrechte van uitgaan dat het personeel dat wordt ingehuurd de beschikking heeft over de juiste papieren (diploma's en VOG's) om aan de slag te gaan in de zorg. De meeste bureaus die werken als intermediair zullen bonafide zijn, echter blijkt uit deze fenomeenanalyse dat intermediairs een faciliterende rol kunnen spelen met betrekking tot criminelen die als zzp'er actief zijn in de zorg. Uit een recente brief van de IGJ over meldingen van valse diploma's en VOG's blijkt bijvoorbeeld dat zorgverleners zich in bijna alle gevallen als zzp'er via een bemiddelingsbureau hebben aangeboden.[9]

9 Bron: www.igj.nl/publicaties/brieven/2023/02/21/brief-over-diplomafraude-en-vog-fraude. Gepubliceerd op 21 februari 2023.

4 Stappenplan: Een optimale aanpak

Een probleem rondom (criminele) zzp'ers in de zorg is dat er te weinig barrières aan de voorkant zijn opgeworpen om te voorkomen dat deze personen aan de slag gaan in de zorg en misbruik maken van zorggeld en kwetsbare personen. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op enkele barrières die organisaties in de keten kunnen opwerpen om de aanpak effectiever vorm te geven. Daarnaast zijn er enkele trends waarneembaar en belemmeringen in de aanpak, die enkel op landelijk niveau opgelost kunnen worden. Op het gebied van wetgeving zijn er enkele ontwikkelingen te noemen die ook het thema criminele zzp'ers in de zorg raken.

4.1 Lokaal en regionaal

Screening van zorgaanbieders aan de voorkant

Het is van belang dat zorgaanbieders op lokaal- en regionaal niveau aan de voorkant worden gescreend, bijvoorbeeld door het aanleveren van bewijsdocumenten (waaronder een diploma en VOG). Deze documenten dienen ook op echtheid gecontroleerd te worden.[1] Het aanleveren van deze documenten moet ook een verplicht onderdeel worden van ieder contract dat wordt afgesloten. Dit betekent dat aan de voorkant strengere eisen gesteld moeten worden. Op die manier kunnen criminele zzp'ers aan de voorkant geweerd worden.

Bij de inkoop van diensten in het sociaal domein kan voor de volgende vormen gekozen worden: aanbesteding (SAS-procedure of reguliere aanbesteding), subsidiëring of een (semi-) open house-procedure. Sinds 1 oktober 2022 is het mogelijk om de Wet Bibob toe te passen bij alle drie de vormen van inkoop van diensten, in dit geval zorg, in het sociaal domein (Jw en Wmo). Door zorgaanbieders te screenen met behulp van de Wet Bibob kunnen meerdere bronnen (waaronder politie, Justitiële Informatiedienst en de Belastingdienst) bevraagd worden en kan eventueel een opdracht niet gegund worden. In voorkomende gevallen kan het mogelijk zijn om onderaannemers (dat kan een zzp'er zijn) ook te screenen. Ook kan worden vastgelegd dat de zorgaanbieder het moet melden als van onderaannemers gebruik wordt gemaakt, zodat deze ook getoetst kunnen worden met behulp van de Wet Bibob.

Monitoren van zorgaanbieders

Screening van zorgaanbieders aan de voorkant is een eerste stap. Nadat zorgovereenkomsten zijn afgesloten is het van belang dat sprake is van (pro)actief toezicht op zorgaanbieders. Het aantal zzp'ers in de zorg is in de afgelopen jaren toegenomen. Dit betekent dat er vaker sprake is van personele wisselingen bij zorgaanbieders. Via (pro)actief toezicht kan gemonitord worden of het personeel dat in dienst is bij een zorgaanbieder geschikt is voor de functie.

1 Via o.a. de website van het DUO en Justis is te raadplegen op welke wijze diploma's en VOG's op echtheid gecontroleerd kunnen worden.

Denk aan periodieke steekproeven bij cliënten en zorgaanbieders. Het is noodzakelijk om deze controles fysiek uit te voeren en niet af te gaan op een papieren werkelijkheid. Hierbij is het ook van belang om de zzp'ers te controleren aan de hand van identificatie. De zorgaanbieder heeft hierin zelf ook een belangrijke rol om ervoor te zorgen dat de zzp'er die wordt ingehuurd de beschikking heeft over de juiste documentatie.

De Wet Bibob kan ook een rol spelen na afronding van een aanbestedingsprocedure, dus tijdens de contractuele fase. In overeenkomsten kan bijvoorbeeld een clausule opgenomen worden dat bij stafbare feiten de overeenkomst ontbonden wordt, indien sprake is van een ernstig gevaar. Ook kan in de overeenkomst een meldingsplicht komen voor onderaannemers die dan vervolgens gescreend kunnen worden.

Regulering in contracteren aantal zorgaanbieders

Lokale en regionale zorginkooporganisaties kunnen ervoor kiezen om minder zorgaanbieders toe te laten. Op deze manier is het mogelijk om goed in- en overzicht te houden op deze aanbieders en zzp'ers die zij inhuren. Door te reguleren is het mogelijk om de beperkte capaciteit van toezichthoudende organisaties beter en gerichter in te zetten. Zorg er daarnaast als verantwoordelijke organisatie ook voor dat toezicht en handhaving binnen de organisatie op structurele wijze zijn geborgd.

Communicatie over zorgcriminaliteit

Het is van belang dat zorgaanbieders en burgers geïnformeerd worden over zorgcriminaliteit en de gevolgen daarvan. Vaak worden problemen rondom zorgcriminaliteit, waaronder zzp'ers in de zorg met een criminele achtergrond, onvoldoende herkend en erkend. Signalen worden hierdoor niet opgepakt of komen niet terecht op de juiste plek. Communicatie hierover kan een belangrijke rol spelen. Op deze manier kan ook reactief toezicht op zorgaanbieders en zzp'ers goed vormgegeven worden. Tot slot is het van belang dat zorgaanbieders op hun eindverantwoordelijkheden worden gewezen als het gaat om de zzp'ers die zij inzetten om zorgtaken uit te voeren. Deze verantwoordelijkheid is niet belegd bij intermediairs.

4.2 Landelijk

Samenwerking en informatiedeling

Samenwerking en informatiedeling in de zorgketen is van essentieel belang om criminele zzp'ers in de zorg aan te pakken. Op 3 juli 2020 is het Wetsvoorstel bevorderen samenwerking en rechtmatige zorg ingediend bij de Tweede Kamer. Het wetsvoorstel is op 18 april 2023 aangenomen door de Tweede Kamer en ligt nu ter behandeling bij de Eerste Kamer.[2] Als deze wet wordt aangenomen wordt onder andere een waarschuwingsregister ingesteld, zodat gemeenten, zorgverzekeraars en zorgkantoren in staat zijn om fraudesignalen over zorgaanbieders of natuurlijke personen uit te wisselen. Een wettelijke grondslag voor deze gegevensuitwisseling ontbreekt op dit moment. Op 18 april 2023 is daarnaast middels een stemming een amendement aangenomen waarin onder andere is opgenomen

2 Bron: wetgevingskalender.overheid.nl/Regeling/WGK008497

dat de Nederlandse Zorgautoriteit en de lokale toezichthouder verplicht worden om de IGJ te informeren als een zorgaanbieder in het waarschuwingsregister wordt opgenomen.[3]

Deze fenomeenanalyse laat zien dat het belangrijk is om de uitwisseling en verwerking van gegevens over een natuurlijke persoon te verankeren in een wet, met de juiste waarborgen en randvoorwaarden. Zodat zij niet onder de radar blijven van toezichthoudende en handhavende organisaties die actief zijn binnen het zorgdomein.

Capaciteit fraudeaanpak zorgketen

Het optimaliseren van samenwerking en informatiedeling is alleen succesvol als dit ook gekoppeld is aan voldoende middelen om dit in de uitvoering, toezicht, handhaving, opsporing en vervolging op te kunnen pakken. In 2022 concludeerde de Algemene Rekenkamer, op basis van een onderzoek naar de effectiviteit van zorgfraudebestrijding, dat de bestrijding van zorgfraude in de praktijk niet of nauwelijks werkt. Volgens dit onderzoek is sprake van een gebrek aan daadkracht in de aanpak van zorgfraude. In het onderzoek van de Algemene Rekenkamer komt veelvuldig naar voren dat diverse organisaties in de bestrijding van zorgfraude te maken hebben met een gebrek aan capaciteit. In dit onderzoek wordt ook aangegeven dat de Arbeidsinspectie met het Ministerie van VWS en het OM het doel heeft afgesproken om 12 tot 18 zorgfraude-onderzoeken per jaar op te pakken, ongeacht hoeveel potentiële zaken er zijn. Door een gebrek aan capaciteit wordt dit doel met moeite gehaald.[4] Uit een rapport van de IGJ naar Wmo-toezicht in 2021 blijkt dat ruim 30 procent van de gemeenten zich uitsluitend beperkt tot reactief toezicht, met als redenen onder andere het ontbreken van voldoende middelen of capaciteit. Toezicht vanuit deze gemeenten vindt dan doorgaans achteraf plaats vanwege een melding.[5]
Het gebrek aan capaciteit komt veelvuldig naar voren binnen deze fenomeenanalyse als oorzaak dat zzp'ers in de zorg met een criminele achtergrond actief kunnen zijn, zonder gezien te worden. Capaciteitsgebrek lijkt zich binnen de gehele keten voor te doen en zou op landelijk niveau op- en aangepakt kunnen worden om de bestrijding van zorgfraude en zorgcriminaliteit te optimaliseren.

Regulering zzp'ers in de zorg

Het aantal zzp'ers neemt toe in Nederland, waaronder in de zorgsector.[6] Deze fenomeenanalyse is niet bedoeld om het zzp'er-schap in de zorg ter discussie te stellen of af te schaffen. Het merendeel van de zzp'ers is immers met goede intenties actief in de zorg. Zzp'ers kunnen plotselinge gaten in roosters flexibel opvangen of vanwege specifieke deskundigheid tijdelijk in worden gezet. Daarnaast zijn er verschillende factoren die maken dat iemand liever als zzp'er actief is in de zorg dan in loondienst.

---

3 Bron: www.tweedekamer.nl/kamerstukken/wetsvoorstellen/detail?id=2020Z13463&dossier=35515. Geraadpleegd op 24 april 2023.
4 Bron: Een zorgelijk gebrek aan daadkracht. Onderzoek naar de effectiviteit van zorgfraudebestrijding. Algemene Rekenkamer (2022). Geraadpleegd via www.rekenkamer.nl/publicaties/rapporten/2022/04/14/een-zorg-gebrek-aan-daadkracht
5 Bron: Wmo-toezicht 2021. Rapport aan de minister over de uitvoering van het Wmo-toezicht door de gemeenten in 2021. Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (2021). Geraadpleegd via www.igj.nl/publicaties/rapporten/2022/12/13/wmo-toezicht-2021
6 Bron: www.bnr.nl/nieuws/arbeidsmarkt/10497720/127-000-zzp-ers-erbij-ze-jagen-sectoren-in-de-kosten. Gepubliceerd op 15 december 2022.

Echter, uit de fenomeenanalyse blijkt dat sprake is van een scheefgroei, bijvoorbeeld als gekeken wordt naar de arbeidsvoorwaarden van iemand die in loondienst of als zzp'er actief is in de zorg. Tot slot is het voor een zzp'er in de zorg eenvoudiger om onder de radar te blijven, in vergelijking met zorgaanbieders. Criminelen zien dit en maken daar misbruik van.

Uit een interview blijkt dat het in moeten huren van zzp'ers een belangrijke factor is die ervoor zorgt dat zorgaanbieders te maken hebben met stijgende kosten. Met name kleinere zorgaanbieders kunnen de kosten soms, mede vanwege de huidige economische situatie, nauwelijks dragen. Ook hebben cliënten te maken met verschillende zorgverleners. Doordat zzp'ers een andere positie hebben binnen een organisatie kan dit tot gevolg hebben dat personeel in loondienst deze zzp'er nog nooit aan het werk heeft gezien. De doorontwikkeling van een organisatie staat hiermee mogelijk onder druk. Het stellen van een maximumtarief voor de inhuur van zzp'ers of quota voor de inhuur van extern personeel kan daarbij mogelijk helpen. Dit is echter alleen effectief als dit op landelijk niveau kan worden georganiseerd.

Regulering intermediairs in de zorg

Uit deze fenomeenanalyse blijkt dat de rol die intermediairs spelen binnen het zorgdomein een aandachtspunt is. Intermediairs zorgen er vaak voor dat zzp'ers bij zorgaanbieders aan de slag kunnen gaan. De meeste intermediairs zijn bonafide, maar er zijn ook malafide intermediairs actief binnen de zorgbranche. Uit de praktijk komt het beeld naar voren dat er zeer veel varianten mogelijk zijn als het gaat om de (contractuele) verhoudingen tussen een zzp'er, zorgaanbieder en intermediair. Dit maakt de aanpak vanuit toezicht en handhaving complex en niet altijd duidelijk. Op landelijk niveau zou verkend kunnen worden of er een breder palet aan mogelijkheden moet komen om de aanpak van intermediairs vanuit toezicht en handhaving (binnen het zorgdomein) structureel vorm te geven.

Inschrijving Handelsregister

Uit deze fenomeenanalyse komt naar voren dat meerdere geïnterviewden zich zorgen maken over de inschrijvingsprocedure in het Handelsregister ten aanzien van zzp'ers die zich met een eenmanszaak in laten schrijven in de zorgsector. Deze wordt te makkelijk geacht. De KVK heeft een wettelijke plicht om ieder bedrijf in te schrijven in het Handelsregister. Daarnaast is het bovenal een plicht voor zorgaanbieders om ervoor te zorgen dat de zzp'ers die zij inhuren de beschikking hebben over de juiste documentatie en kwaliteiten. Desalniettemin is het advies om op landelijk niveau te verkennen welke mogelijkheden er zijn om de KVK binnen dit proces, en binnen deze sector, een poortwachtersrol toe te bedelen.

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

In deze bijlage komt wet- en regelgeving aan bod die van belang kan zijn als iemand als zzp'er aan de slag gaat in de zorg. Het betreft een vereenvoudigde weergave. In werkelijkheid zijn er meer wetten en regels waar een zzp'er aan moet voldoen.

Zorgwetten

ZORGSTELSEL NEDERLAND	JEUGDWET (JW)	WET MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING (WMO)	ZORGVERZEKERINGS-WET (ZVW)	WET LANGDURIGE ZORG (WLZ)
Doelgroep[1]	In de Jw is bijna alle zorg en ondersteuning geregeld voor kinderen en jongeren onder de 18 jaar	Vanuit de Wmo zijn gemeenten verantwoordelijk om hun inwoners te ondersteunen om zelfstandig te blijven wonen en om mee te doen in de samenleving.	Met de Zvw is de zorg-verzekering geregeld. Het kan hierbij gaan om de basis- en de aanvullende verzekering.	De Wlz is voor mensen met een chronische ziekte of beperking die blijvend 24 uur per dag toezicht of zorg nodig hebben.
Zorgvormen (enkele voorbeelden)	Ondersteuning bij de opvoeding, begeleiding in het dagelijks leven (begeleiding individueel) en begeleiding in een groep (zoals dagbesteding)	Algemene voorzieningen zoals een maatschappelijke opvang en maatwerkvoorzieningen zoals huishoudelijk hulp en begeleiding bij persoonlijke verzorging.	Het vergoeden van medische zorgkosten, maar ook verpleging en verzorging thuis (wijkverpleging)	Geestelijke gezondheidszorg (in geval iemand blijvend intensieve psychische zorg nodig heeft), verpleging, persoonlijke verzor-ging en verblijf (wonen) in een instelling.
Verantwoordelijk voor de uitvoering	Gemeente	Gemeente	Zorgverzekeraar	Zorgkantoor
Toezicht: Rechtmatigheid	Gemeente	Gemeente	Nederlandse Zorgautoriteit	Nederlandse Zorgautoriteit
Toezicht: Kwaliteit en veiligheid	Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd[2]	Gemeente	Inspectie Gezond-heidszorg en Jeugd	Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd

Tabel 7 | Weergave zorgstelsel Nederland (vereenvoudigde versie).

1 Bron: www.regelhulp.nl/onderwerpen. Geraadpleegd op 19 april 2023.
2 Hierbij wordt nauw samengewerkt met de Inspectie Justitie en Veiligheid. Bron: www.igj.nl/zorgsectoren/jeugd/organisaties-onder-ons-toezicht. Geraadpleegd op 11 april 2023.

In Nederland zijn er vier belangrijke zorgwetten die sinds 2015 het Nederlandse zorgstelsel vormen:
- Jeugdwet (Jw);
- Zorgverzekeringswet (Zvw);
- Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo);
- Wet langdurige zorg (Wlz).

De gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Jw en de Wmo. Het toezicht op de kwaliteit is in de Jw belegd bij de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (Hierna: IGJ). Toezicht op rechtmatigheid valt onder de verantwoordelijkheid van gemeenten.[3] De zorgverzekeraar is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Zvw en de Wlz valt onder uitvoering van een zorgkantoor.[4] Volgens de KVK-website dien je als zelfstandige zorgprofessional te voldoen aan de volgende wet- en regelgeving:
- Wet toetreding zorgaanbieders (Wtza) die vanaf 1 januari 2022 geldt voor alle (nieuwe) zorgaanbieders.
- Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz) die vanaf 1 januari 2016 geldt en waarin wettelijk is vastgelegd wat goede zorg inhoudt.[5]

Wet toetreding zorgaanbieders (Wtza)

Het doel van de Wtza is tweeledig: de (nieuwe) zorgaanbieder is geïnformeerd over welke kwaliteitseisen er zijn en de zorgaanbieder is bekend bij de IGJ. In de Wtza wordt gesproken over een meldplicht, vergunningplicht en de eis van een onafhankelijke interne toezichthouder.

In de Wtza staat onder andere de eis dat iedere nieuwe zorgaanbieder, waaronder ook een zzp'er in de zorg, zich dient te melden bij de IGJ via het CIBG. Dit is de uitvoeringsorganisatie van het Ministerie van VWS. Hiervoor ontvangen ze automatisch een uitnodiging na inschrijving bij de KVK. De IGJ houdt hier toezicht op.[6] Een nieuwe zorgaanbieder wordt vanaf het moment dat ze zijn ingeschreven bij de KVK gewezen op een website aan de hand waarvan ze middels een kwaliteitscheck worden geïnformeerd over de eisen waaraan ze moeten voldoen.[7] Daarnaast kunnen ze zelf controleren wat er nog niet goed geregeld is en verbeterd kan worden. Belangrijk om te vermelden is dat de meldplicht geldt voor zorg vanuit de Zvw en Wlz. De vergunningplicht geldt voor instellingen die medisch specialistische zorg verlenen of instellingen die met meer dan tien zorgverleners zorg verlenen in het kader van de Wlz of Zvw. De instellingen die moeten voldoen aan de vergunningplicht moeten in de bestuursstructuur ook beschikken over een intern toezichthouder.[8]

Via de website van het CIBG valt op te maken dat zzp'ers in veel opzichten niet hoeven te voldoen aan enkele regels vanuit de Wtza[9]:
- Er geldt alleen een meldplicht en geen vergunningsplicht voor zzp'ers. Ook hoeven ze niet te voldoen aan de eis van een interne toezichthouder;

3 Bron: vng.nl/artikelen/hoe-zijn-toezicht-en-handhaving-in-de-jeugdwet-geregeld. Gepubliceerd op 5 oktober 2022.
4 Bron: www.zorgkantoor-zorgenzekerheid.nl/persoonsgebonden-budget-pgb/zorgwetten. Geraadpleegd op 11 april 2023.
5 Bron: www.kvk.nl/advies-en-informatie/bedrijf-starten/startsituaties/zzper-in-de-zorg. Gepubliceerd op 20 februari 2023.
6 Bron: www.solopartners.nl/kennisbank/wet-toetreding-zorgaanbieders-wtza. Gepubliceerd op 11 oktober 2022.
7 Dit betreft de website toetredingzorgaanbieders.nl
8 Bron: wetten.overheid.nl/BWBR0043797/2022-01-01. Geraadpleegd op 11 april 2023.
9 Bron: www.toetredingzorgaanbieders.nl/zzpers-en-pgb-aanbieders. Geraadpleegd op 11 april 2023.

- De openbare jaarverantwoordingsplicht geldt niet voor zzp'ers;
- Er zijn geen eisen voor een transparante financiële bedrijfsvoering waaraan zzp'ers moeten voldoen.

De Wtza geldt niet voor zorgaanbieders die onder de Wmo 2015 of Jw vallen. De meldplicht is ook in de Jw geregeld voor jeugdhulpaanbieders. Zorgaanbieders die vallen onder de Wmo vallen niet onder het toezicht van de IGJ en daarvoor zijn geen landelijke kwaliteitseisen gesteld. Voor deze zorgaanbieders gelden gemeentelijke kwaliteitseisen en toezicht. De uitvoering van de Wmo wordt per gemeente bepaald en kan daardoor per gemeente verschillend zijn. Dit geldt ook voor de eisen die een gemeente stelt aan zorgverleners die zorg verlenen op basis van de Wmo.[10]

Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz)

In de Wkkgz is wettelijk vastgelegd wat goede zorg inhoudt en wat er moet gebeuren in het geval mensen een klacht hebben over de zorg. De IGJ houdt toezicht op de naleving van deze wet. Deze wet geldt voor alle zorgaanbieders, waaronder zzp'ers. De wet is echter niet van toepassing wanneer uitsluitend ondersteuning wordt verleend vanuit de Wmo en Jeugdhulp (Jw).[11] Een zzp'er dient te voldoen aan de eisen uit de Wkkgz indien deze:

- eigen cliënten heeft en direct handelt in opdracht van de cliënt. In dat geval moet een zzp'er zelf regelen dat hij/zij aan de verplichtingen van de Wkkgz voldoet;
- een opdrachtnemer is van meerdere zorgaanbieders. In dat geval moet in de schriftelijke overeenkomst tussen opdrachtgever en de zzp'er geregeld zijn hoe de opdrachtgever en zzp'er aan de verplichtingen van de Wkkgz voldoen.

In de Wkkgz is ook een aantal eisen opgenomen om de veiligheid en kwaliteit van geleverde zorg te bevorderen, namelijk de vergewisplicht en verplichte VOG (meer hierover in bijlage 2). Iedere zorgaanbieder dient te controleren of een nieuwe medewerker geschikt is om zorg te verlenen. Dit heet de vergewisplicht en geldt voor alle zorgaanbieders. Dit wordt gedaan door onderzoek te doen naar het arbeidsverleden van een nieuwe zorgmedewerker. Deze plicht geldt niet voor vrijwilligers en mantelzorgers.[12]

10 Bron: www.solopartners.nl/kennisbank/wet-maatschappelijke-ondersteuning-wmo-en-de-zzper. Gepubliceerd op 4 oktober 2022.
11 Bron: www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/kwaliteit-van-de-zorg/wet-kwaliteit-klachten-en-geschillen-zorg. Geraadpleegd op 11 april 2023.
12 Bron: www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/kwaliteit-van-de-zorg/documenten/brochures/2017/08/08/handreiking-wkkgz-voor-zzp-ers. Gepubliceerd in december 2017.

Bijlage 2 Verklaring omtrent gedrag

ZORGSTELSEL NEDERLAND	JEUGDWET (JW)	WET MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING (WMO)	ZORGVERZEKERINGSWET (ZVW)	WET LANGDURIGE ZORG (WLZ)
VOG wettelijk verplicht?	Ja	Nee	Deels	Ja
Wettekst	De jeugdhulpaanbieder en gecertificeerde instelling zijn in bezit van een VOG van personen die in hun opdracht beroepsmatig of niet incidenteel als vrijwilliger in contact kunnen komen met jeugdigen of ouders aan wie de jeugdhulpaanbieder jeugdhulp verleent of aan wie een kinderbeschermings-maatregel of jeugdreclassering is opgelegd (art. 4.1.6 Jeugdwet).	De wet biedt de mogelijkheid om bij of krachtens een algemene maat-regel van bestuur regels te stellen over situaties waarin een aanbieder in het bezit dient te zijn van een VOG voor beroepskrachten en andere personen die beroepsmatig met zijn cliënten in contact kunnen komen (art. 3.5 Wmo). In de uitvoeringswet zijn geen regels opgenomen voor het bezit van een VOG. Uitzondering hierop betreft Veilig Thuis (meldpunt huiselijk geweld/ kindermishandeling) medewerkers (Art. 4.2.4 Wmo) en een betrokken vertrouwenspersoon (art. 4.2.6 Wmo) die wel in het bezit moeten zijn van een VOG.	Van toepassing op de zorgaanbieder die een instelling is die geneeskundige geestelijke gezondheidszorg levert als bedoeld in het Besluit zorgverzekering welke verblijf van de cliënt in een accommodatie gedurende het etmaal met zich brengt (art. 4 lid 2 Wkkgz jo art. 3.1 lid 1 jo lid 3 Uitvoeringsbesluit Wkkgz).	Ja, de zorginstelling die een instelling is die Wlz-zorg verleent, is in het bezit van een VOG voor de zorgverleners die zorg verlenen aan zijn cliënten en voor andere personen dan zorgverleners die beroepsmatig met zijn cliënten in contact kunnen komen (art. 4 lid 2 Wkkgz jo art. 3.1 lid 1 Uitvoeringsbesluit Wkkgz). Daarnaast is de zorgaanbieder die een solistisch werkende zorgverlener is die Wlz-zorg verleent, in het bezit van een VOG (art. 4 lid 3 Wkkgz jo art. 3.1 lid 2 Uitvoeringsbesluit Wkkgz).

Tabel 8 | Wettelijke verplichting VOG binnen de vier zorgwetten

Volgens de website van de Rijksoverheid zijn enkele zorginstellingen wettelijk verplicht om een VOG van nieuwe medewerkers te vragen:

- instellingen die zorg uit de Wlz verlenen; en
- instellingen die geestelijke gezondheidszorg verlenen die onder de zorgverzekering (Zvw) valt en waar cliënten blijven overnachten.[1]

1 Bron: www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/kwaliteit-van-de-zorg/vraag-en-antwoord/vergewisplicht. Geraadpleegd op 11 april 2023.

Deze eis is opgenomen in de Wkkgz en geldt ook voor zzp'ers. De VOG mag in dit geval niet ouder zijn dan drie jaar. Op verzoek van een cliënt, de IGJ of een opdrachtgever dient een zzp'er deze te kunnen tonen.[2] In het kader van de Zvw valt op te maken dat de wettelijke eis niet alle zorgsoorten omvat. Zo kan bijvoorbeeld thuiszorg plaatsvinden vallend onder de Zvw. Denk hierbij aan wijkverpleging en de verpleging van wondverzorging of verzorging in de vorm van hulp bij aan- en uitkleden, wassen en douchen.[3] In de Jw is tevens opgenomen dat iedereen die in de jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering werkt een VOG moet hebben.[4] Vanuit de Wmo is een VOG niet verplicht gesteld. Het is wel mogelijk dat een gemeente een VOG aanvullend als een vereiste stelt.[5]

Beoordelingscriteria

Justis handelt de VOG-aanvragen af en is de enige instantie die in Nederland een VOG af kan geven. Uit de website van Justis valt op te maken dat er bij de beoordeling van een VOG sprake is van een objectief en subjectief component. Het verkrijgen van een VOG (voor natuurlijke personen) is onder andere afhankelijk van:

- het aantal strafbare feiten dat iemand op het strafblad heeft staan;
- de ernst van deze feiten;
- hoelang geleden deze feiten zijn gepleegd;
- de leeftijd van de aanvrager.

Hierbij wordt ook een belangenafweging gemaakt. Over het algemeen geldt dat hoe langer geleden iemand is veroordeeld, hoe groter de kans is dat iemand een VOG krijgt. Daarnaast is ook de leeftijd van de persoon in kwestie van belang. Is iemand jonger dan 23 jaar op de dag van de aanvraag, dan wordt bij de beoordeling gekeken of er in de afgelopen twee jaar relevante strafbare feiten zijn gepleegd. In het geval dat iemand ouder is dan 23 jaar wordt er vier jaar teruggekeken. Er zijn ook enkele uitzonderingen waarbij langer wordt teruggekeken, bijvoorbeeld in het geval van ernstige delicten (gewelds- en/of zedendelicten) of in het geval van specifieke beroepen. Voor functies met een hogere integriteitseis, zoals een buitengewoon opsporingsambtenaar, geldt een terugkijktermijn van tien jaar.[6]

VOG-check

Uit de website van Justis valt op te maken dat er twee screeningsprofielen zijn: een algemeen screeningsprofiel en enkele specifieke screeningsprofielen (bijvoorbeeld voor het onderwijs en de taxibranche). In het kader van de zorg is er bijvoorbeeld het specifieke screeningsprofiel, genaamd "45. Gezondheidszorg en welzijn van mens en dier". Het algemene risicoprofiel bestaat uit acht risicogebieden (informatie, geld, goederen, diensten, zakelijke transacties, proces, aansturen organisatie en personen). Deze risicogebieden bestaan uit verschillende functieaspecten. In het kader van de zorg kan het bijvoorbeeld het functieaspect "met gevoelige/vertrouwelijke informatie omgaan" van belang zijn.[7] Welk screeningsprofiel en bijbehorende functieaspecten van belang zijn is afhankelijk van de aard van de werkzaamheden.

2 Bron: www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/kwaliteit-van-de-zorg/documenten/brochures/2017/08/08/handreiking-wkkgz-voor-zzp-ers. Gepubliceerd in december 2017.
3 Bron: www.regelhulp.nl/onderwerpen/verzorging-verpleging-behandeling/thuiszorg. Geraadpleegd op 19 april 2023.
4 Bron: www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/jeugdhulp/kwaliteit-jeugdhulp. Geraadpleegd op 11 april 2023.
5 Bron: www.solopartners.nl/kennisbank/wet-maatschappelijke-ondersteuning-wmo-en-de-zzper/. Gepubliceerd op 4 oktober 2022.
6 Bron: justis.nl/producten/verklaring-omtrent-het-gedrag-vog/beoordeling-besluit-en-bezwaar. Geraadpleegd op 11 april 2023.
7 Bron: justis.nl/producten/verklaring-omtrent-het-gedrag-vog/beoordeling-besluit-en-bezwaar. Geraadpleegd op 19 april 2023.

Justis biedt via de website de mogelijkheid aan om zelfstandig een VOG-check te doen om inzicht te krijgen in de kans op het verkrijgen van een VOG in verschillende branches. Deze check kan worden gedaan voor dertien verschillende delicten.[8] Uit deze tool komt naar voren dat je een lage kans hebt om een VOG in de zorg- en welzijnsbranche te krijgen als je twee jaar geleden:

- Als persoon ouder dan 23 jaar een drugsdelict, fraude, diefstal, straatroof, openlijke geweldpleging, openlijke geweldpleging met lichamelijk letsel, mishandeling (eenvoudig), mishandeling (zwaar), bedreiging, zedendelict of moord/doodslag op je strafblad hebt staan.
- Als persoon jonger dan 23 jaar een straatroof, openlijke geweldpleging met lichamelijk letsel, mishandeling (zwaar), zedendelict en moord/doodslag op je strafblad hebt staan.

Ongeacht je leeftijd heb je een hoge kans om een VOG te krijgen in de branche zorg en welzijn als je een verkeersdelict of vernieling op je 'strafblad' hebt staan. Als je jonger dan 23 jaar bent is de kans groter om een VOG te krijgen, in vergelijking met iemand die ouder is dan 23 jaar, als je een drugsdelict, fraude, diefstal, openlijke geweldpleging, mishandeling (eenvoudig) of bedreiging op je 'strafblad' hebt staan. De beoordeling van een VOG in de branche zorg en welzijn lijkt vergelijkbaar te zijn met die voor de branches onderwijs en kinderopvang als bijvoorbeeld een taakstraf wordt opgelegd. In de taxibranche of als politiek ambtsdrager of buitengewoon opsporingsambtenaar is de beoordeling voor sommige delicten zwaarder te noemen.

8 Bron: vogcheck.justis.nl. Geraadpleegd op 11 april 2023.

Bijlage 3 Registers

BIG-registratie

Als zorgverlener moet je in sommige gevallen in het BIG-register geregistreerd staan om het beroep uit te kunnen oefenen. In dit register is opgenomen wat een zorgverlener kan en mag. Er staan elf beroepen aangegeven in de Wet op de Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg (Wet BIG) met een beschermde titel, die zich moeten registreren in dit register. Het gaat om een arts, tandarts, apotheker, gezondheidspsycholoog, psychotherapeut, fysiotherapeut, verloskundige, verpleegkundige, physician assistant, orthopedagoog-generalist en een klinisch technoloog. Sommige beroepen hebben een tijdelijke registratie zoals nu het geval is voor een geregistreerd-mondhygiënist tot en met 30 juni 2025. Een tuchtrechter of de IGJ kan een zorgverlener een maatregel (of beroepsverbod) opleggen , bijvoorbeeld als iemand een (ernstige) fout heeft gemaakt. Daarnaast moet iedereen zich iedere vijf jaar her-registreren in het BIG-register.[1]

SKJ-registratie

In het kader van de Jw zijn werkgevers in sommige gevallen verplicht om te werken met geregistreerde jeugdprofessionals. Dit vloeit voort uit het Besluit Jeugdwet art. 5.1.1.[2] Deze professionals kunnen zich registreren bij het Kwaliteitsregister Jeugd (SKJ). Jeugdprofessionals kunnen door middel van een SKJ-registratie aantonen dat zij beschikken over de ervaring, kennis en vaardigheden om goed hulp te bieden in complexe situaties. Het Kwaliteitskader Jeugd is een hulpmiddel om als werkgever een afweging te maken of het werk dat een professional uitvoert om een registratie vraagt. Hierbij wordt er gelet op de aard van de taak, verantwoordelijkheid, handeling (werkzaamheden) en de cliëntsituatie. Niet iedere professional die jeugdhulp verleent hoeft zich te registreren in het SKJ-register. Ook als zelfstandig jeugdhulpverlener kun je je registreren bij het SKJ.[3]

1 Bron: www.bigregister.nl/over-het-big-register/voor-zorgconsumenten. Geraadpleegd op 11 april 2023.
2 Bron: wetten.overheid.nl/BWBR0035779/2022-08-01. Geraadpleegd op 13 april 2023.
3 Bron: skjeugd.nl. Geraadpleegd op 11 april 2023.

Bijlage 4 Keurmerk

Een zzp'er in de zorg kan ook een kwaliteitskeurmerk aanvragen. Het is niet verplicht om een keurmerk aan te vragen, maar dit kan voor het aanvragen van een AGB-code (AGB staat voor Algemeen Gegevens Beheer; landelijke code om geleverde zorg te kunnen declareren) wel verplicht zijn. Volgens de website van de KVK zijn er twee aanbieders van een keurmerk in de zorg[1]:

- het KIWA-keurmerk voor zzp'ers in de (thuis)zorg;[2] en
- het HKZ-keurmerk voor zzp'ers in de zorg en welzijn.[3]

Met deze keurmerken zou je onder andere kunnen laten zien dat je voldoet aan de Wkkgz-eisen.

1 Bron: www.kvk.nl/advies-en-informatie/bedrijf-starten/startsituaties/zzper-in-de-zorg. Gepubliceerd op 20 februari 2023.
2 Bron: www.kiwa.com/nl/nl/services/certificering/mijn-keurmerk-kwaliteitskeurmerk-voor-zzp-ers-in-de-zorg. Geraadpleegd op 11 april 2023.
3 Bron: www.hkz.nl/zzp. Geraadpleegd op 11 april 2023.

(Uitgegeven in eigen beheer).
Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag zonder bronvermelding worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door print-outs, kopieën, of op welke andere manier zonder voorafgaande toestemming van RIEC-ON.

Mei 2023
© RIEC Oost-Nederland
riec.nl

Onderwerp:	**Kenmerk:**	**Plaats, datum**
Zorgfraude met valse VOG's en diploma's	u2021 70 JK/MG	Westervoort, 25 november 2021

Geachte aanbieder,

Wij vinden het belangrijk om met u, als aanbieder Wmo en/of Jeugdwet, samen zorgfraude tegen te gaan. Dit willen we onder andere doen door u goed te informeren over fraudegevoelige zaken en de wijzen waarop criminelen uw organisatie mogelijk kunnen gebruiken voor criminele zaken. Via deze brief willen we aandacht vragen voor het probleem van valse diploma's en VOG's (Verklaringen Omtrent Gedrag) in de zorgsector.

Landelijk bestaan er helaas veel meldingen van medewerkers in de zorg- en welzijnssector die fraude plegen met VOG's en diploma's. Juist in de zorgsector is dit een zorgelijke ontwikkeling, omdat onze meest kwetsbare inwoners daar de dupe van kunnen worden. Daarom is het belangrijk dat u als aanbieder VOG's en diploma's van nieuw personeel kritisch screent. We willen graag dat u op de hoogte bent van de risico's. Als gemeenten zien wij het als onze taak om u hierop te wijzen.

Wat is een VOG?
Een VOG is een verklaring over het strafrechtelijk verleden van een werknemer. Met de VOG toont een medewerker aan dat hij niets op zijn kerfstok heeft dat hem tot een risico kan maken voor zijn nieuwe baan. Zorgpersoneel heeft in veel gevallen een VOG nodig om werkzaamheden in de zorg uit te voeren. Deze verklaring kan een persoon -tenzij deze een strafblad heeft- eenvoudig aanvragen via de gemeente of via Justis (een dienst van het ministerie van Veiligheid en Justitie).

Valse VOG's
Uit onderzoek van Argos[1] blijkt dat de afgelopen jaren tientallen valse VOG's zijn ontdekt. Het gaat vooral om valse verklaringen in de zorg. Uit dit onderzoek blijkt ook dat sommige werkgevers kopieën of gemailde pdf's van VOG's accepteren. Ten aanzien van deze documenten is een controle op echtheidskenmerken niet mogelijk. Dit werkt in bepaalde situaties vervalsingen in de hand, die vervolgens onopgemerkt blijven.

[1] Zie de volgende link: https://www.vpro.nl/argos/lees/nieuws/2020/tientallen-verklaringen-van-goed-gedrag-blijken-vals.html

Valse diploma's
Naast valse VOG's, blijkt uit een onderzoek dat er vermoedens zijn dat een deel van het (uitgezonden) zorgpersoneel niet beschikt over de juiste diploma's. In reactie op deze vermoedens geeft het Openbaar Ministerie in een nieuwbericht het volgende aan[2]: "In Nederland hechten we aan goede gezondheidszorg. Fraude in de zorg kan het vertrouwen in ons zorgstelsel ondermijnen. We moeten erop kunnen vertrouwen dat het zorgpersoneel bevoegd en bekwaam is om dit werk te doen. Dat betekent onder meer dat zij over de juiste opleiding en papieren beschikken."

Wat kunt u als werkgever doen?
We willen u als werkgever oproepen om bij het aannemen van nieuw personeel altijd de originele VOG en originele diploma('s) op te vragen. Controleer een VOG en/of een diploma goed! Op basis daarvan kunt u als werkgever bij de documenten op echtheidskenmerken zoeken. U kunt ook altijd via Dienst Justis controleren of een VOG authentiek is.

Aansprakelijkheid bij het inlenen van personeel
Ook in de zorg wordt met grote regelmaat gebruik gemaakt van uitzendbureaus voor de inlening van zorgpersoneel. Fiscaal is deze inlening niet geheel zonder risico. Mocht het uitzendbureau niet aan haar verplichting inzake de loonheffing en omzetbelasting voldoen, dan bestaat de mogelijkheid dat de zorgverlener aansprakelijk wordt gesteld voor de niet betaalde belasting. Het is goed dat u zich hiervan bewust bent. U kunt meer informatie vinden op site van de Belastingdienst, via: *https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/zakelijk/aangifte_betalen_en_toezicht/aansprakelijkheid/inlenersaansprakelijkheid/*

Melden
Vermoedt u zorgfraude in uw omgeving of heeft u vragen over deze brief?
Wij zijn er blij mee als u vermoedens van zorgfraude bij ons meldt. U kunt contact opnemen via het desbetreffende meldpunt op de website van uw gemeente of via het Meldpunt Signalen Zorg Regio Centraal Gelderland via www.inkoopsdcg.nl. U kunt ook bellen naar Inkoop SDCG op 026-7029700 en vragen naar Khym Startman of Mariëlle Glasbergen.

Met vriendelijke groet,

MGR Sociaal Domein Centraal Gelderland
Handelend namens
Burgemeesters en wethouders regiogemeente Centraal Gelderland

Mevrouw A.A.J.M. Kuijpers,
Manager Inkoop sociaal domein Centraal Gelderland

[2] Zie de volgende link: https://www.om.nl/actueel/nieuws/2020/07/22/igj-opsporing-onderzoekt-fraude-met-diploma%E2%80%99s-in-de-zorg

BEHANDELRESULTAAT

Agenderingsverzoek 13 september 2023

GEMEENTE Arnhem

Agenderingsverzoek "Criminele ZZP'ers weren uit de zorg"

Zaaknummer:	
Portefeuillehouder:	Van der Wel/Marcouch

Resultaat van bespreking:

Aanwezig de raadsleden/fractievolgers: De Boef (GroenLinks), Zwijnepoel (D66), Kumas (VVD), Groot (Arnhem Centraal), Lu (Partij voor de Dieren), Van Munster (PvdA), Dobbe (SP), Groot (CDA), Zevenbergen (Volt), (DENK), Jansen (ChristenUnie), Verheij (PVV).
Afwezig: de fracties van Burgerbelang Arnhem, DENK en Forum voor Democratie.

Verder aanwezig: Van der Wel (wethouder), Marcouch (burgemeester), Roosenboom (bestuursadviseur), Fidder (bestuursadviseur).

Verloop
Er is gestart met de bespreking van het verzoek, er zijn in de eerste termijn standpunten uitgewisseld en vragen aan het college gesteld. Het college heeft in eerste termijn nog niet alle vragen kunnen beantwoorden. Het verzoek zal een vervolgbespreking krijgen waarbij gestart wordt met de afronding van de eerste termijn van de zijde van het college.

Toezeggingen

1. Jaarrapportage loket fraudemeldingen

Wethouder Van der Wel zal het jaarrapport 2023 van het loket fraudemeldingen zodra deze beschikbaar is aan de raad doen toekomen.

2. Screening diploma's en VOG's

Wethouder van der Wel zegt toe om aan de regionale inkooporganisatie voor te leggen of zij zorgaanbieders kunnen ondersteuning bij de screening van diploma's en VOG's het resultaat van deze afstemming terugkoppelen aan de raad.

Conclusie
De voorzitter concludeert dat bespreking van het agenderingsverzoek niet is afgerond. De vergadering wordt de volgende keer voortgezet bij de afronding van de eerste termijn van het college.

De raadsadviseur,

P. Wielaard

De voorzitter,

C. Prinsen

BEHANDELRESULTAAT

Voortzetting - Agenderingsverzoek 20 september 2023

GEMEENTE Arnhem

Agenderingsverzoek "Criminele ZZP’ers weren uit de zorg”

Zaaknummer:	
Portefeuillehouder:	Van der Wel/Marcouch
Resultaat van bespreking:	

Aanwezig de raadsleden/fractievolgers: Noomen (GroenLinks), Zwijnepoel (D66), Kumas (VVD), Groot (Arnhem Centraal), Lu (Partij voor de Dieren), Elfrink (SP), van den Broek (CDA) (tot 21:53), Zevenbergen (Volt), Afwezig: de fracties van PvdA, CU, PVV, Forum Burgerbelang Arnhem, DENK en Forum voor Democratie.

Verder aanwezig: Van der Wel (wethouder), Marcouch (burgemeester), Roosenboom (bestuursadviseur), Elbers (Toezichthouder Wmo en Jeugd).

Verloop
Er is gestart met de afronding van de eerste termijn van het college en interrupties vanuit de raadskamer. De interrupties hebben betrekking op een keurmerk, capaciteit en kwalificaties. Tijdens de tweede termijn van de raadskamer worden vragen aan het college gesteld en door het college beantwoord over de samenwerking en informatie-uitwisseling met de omringende gemeenten, zorgfraude en Bibob-onderzoek, veldonderzoek en de combinatie van zorg en wonen.

Toezeggingen
Keurmerk zzp’ers in de zorg

Wethouder van der Wel zal de mogelijkheden van het introduceren van een keurmerk voor zzp'ers in de zorg onderzoeken, inclusief de voor- en nadelen, en de raad hierover informeren.

Controle kwalificaties

Bij nieuwe zzp’ers worden diploma's en de verklaring omtrent gedrag (vog) aan de voorkant gecontroleerd. Wethouder van der Wel zal bij de raad terug te komen op de vraag of er ook tussentijdse monitoring van diploma's en vog's plaatsvindt.

Overgangsregeling beschermd wonen en zorg

Wethouder van der Wel zegt toe de raad te informeren over de overgangsregeling met betrekking tot de splitsing/scheiding tussen beschermd wonen en zorgverlening.

Conclusie
De voorzitter concludeert dat bespreking van het agenderingsverzoek is afgerond.

De raadsadviseur,

P. Wielaard

De voorzitter,

C. Prinsen

Titel/onderwerp: Raadsvoorstel "Startnotitie Wassenaarweg"

Raadsadviseur: W. Lammers Telefoonnr: 377 2581 Willem.lammers@arnhem.nl

Van:	College	Ambtenaar:	Jacqueline Knoops
Portefeuillehouder:	Cathelijne Bouwkamp	Telefoonnr:	06 5897 2 686
		E-mailadres:	jacqueline.knoops@arnhem.nl
Doel activiteit	Informerend (I) & Meningsvormend (M1)		
Toelichting	**Inhoud** Het college stelt voor de startnotitie voor de gebiedsontwikkeling van de Wassenaarweg vast te stellen. Het betreft een werklocatie met een gedateerde bedrijfslocatie met veel leegstand. De kantoorgebouwen worden vervangen voor ca. 500 woningen. **Aandachtspunten** - Er verdwijnen kantoren. Echter, de bestaande locatie is geen toekomstbestendige kantorenlocatie. In de Kantorennota is aangegeven dat deze locatie kan transformeren naar wonen. - De startnotitie is niet de start van de participatie. Er is al een kennismakingsavond geweest met 80-100 personen. - De gemeentelijke kosten worden betaald door de ontwikkelaars. Zie het raadsvoorstel voor meer informatie.		
Voorgesteld resultaat van de bespreking	Start en afronding van de informatieve en de meningsvormende (M1) fase en besluit over vervolgbehandeling.		
Spreekrecht publiek	Ja		
Behandeladvies	<u>Informatieve fase</u> Er is één inspreker aangemeld: Robbert Heuven van KWP. Hij krijgt vijf minuten de tijd om de raad toe te spreken, waarna de fracties gelegenheid hebben om vragen te stellen. <u>Vergaderorde M1</u> Er wordt in twee termijnen vergaderd. - Iedere fractie heeft twee termijnen, waarin meningen kunnen worden verkondigd of politieke vragen kunnen worden gesteld. - De portefeuillehouder reageert na een termijn van de raad als alle fracties aan het woord zijn geweest. De portefeuillehouder beantwoordt de gestelde vragen, waarbij hij of zij antwoorden kan samenvoegen waardoor herhaling van vrijwel overeenkomstige punten achterwege blijft. De voorzitter ziet erop toe dat de beantwoording van de wethouder ter zake is en in gaat op de gestelde vragen. - Interrupties (in de vorm van een korte vraag of opmerking zonder inleiding) zijn in alle termijnen toegestaan. Zoals altijd kan de voorzitter interrupties beperken. Uitkomst van de Meningsvormende (MI) behandeling kan zijn: 1. Partijen zijn het eens, het voorstel wordt doorgeleid naar de besluitvormende fase 2. Partijen zijn het niet (volledig) eens en overwegen moties en/of amendementen. Het voorstel wordt doorgeleid naar de fase Meningsvorming 2, waar deze besproken zullen worden.		
Bijlagen			

Raadsvoorstel "Startnotitie Wassenaarweg" **111 KB**			
Bijlage - Startnotitie Wassenaarweg **886 KB**			

RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer 222142

Onderwerp: Startnotitie Wassenaarweg

Kernboodschap

De werklocatie Wassenaarweg is een gedateerde bedrijfslocatie met veel leegstand. De bestaande kantoorgebouwen aan de Wassenaarweg 20, 30 en 40 worden vervangen door een gebiedsontwikkeling met ca. 500 woningen, waarvan een groot aandeel betaalbare woningen en sociale huurwoningen is. Deze ontwikkeling levert een belangrijke bijdrage aan de woningbouwproductie in Arnhem en zorgt voor doorstroming in de wijk Elderveld. Het college vraagt de raad om met deze startnotitie de kaders mee te geven voor deze nieuwe ontwikkeling.

Voorstel

1. De startnotitie voor de gebiedsontwikkeling van de Wassenaarweg vast te stellen.

Inleiding

De Wassenaarweg is een werklocatie uit de jaren ’80. Dit terrein ligt op een centrale en beeldbepalende plek in Arnhem Zuid, gelegen aan de Batavierenweg en de Burgemeester Matsersingel. Aanleiding voor deze startnotitie is een initiatief om de bestaande kantoorgebouwen gelegen aan de Wassenaarweg 20, 30 en 40 te vervangen door overwegend woningbouw. De ontwikkelaar en tevens eigenaren van deze panden is een samenwerkingsverband tussen KondorWessels Projecten, Jansen de Jong Projectontwikkeling en ROQ Vastgoed.

In de Arnhemse Omgevingsvisie wordt een toekomstbeeld geschetst voor de stad. Verder is in de Kantorennota aangegeven dat de werklocatie aan de Wassenaarweg kan transformeren naar wonen. De panden aan de Wassenaarweg 20, 30 en 40 maken onderdeel uit van deze werklocatie.

Alhoewel het nu gaat om een gebiedsontwikkeling van de panden aan de Wassenaarweg 20, 30 en 40 is ervoor gekozen om hierbij de gehele werklocatie Wassenaarweg te beschouwen en daarvoor een ruimtelijk concept te maken dat de basis vormt voor eventuele toekomstige ontwikkelingen. De gebouwen en kavels die geen onderdeel uitmaken van dit initiatief blijven in principe de huidige staat en functie behouden. Pas als een herontwikkeling van één van deze locaties zich aandient, zal ook voor deze initiatieven deze startnotitie en het daaruit volgende perspectief gaan gelden.

Gemeente Arnhem

In de startnotitie zijn de ruimtelijke en programmatische kaders opgenomen die gelden voor de ontwikkeling. Tevens is de beoogde participatie hierin uitgewerkt.

Beoogd effect

Met dit voorstel willen we een transformatie van de werklocatie Wassenaarweg in gang zetten naar een gemengd woon-werkgebied. Deze ontwikkeling kan daarmee een goede bijdrage leveren aan de realisatie van de woningbouwdoelstellingen van de gemeente.

Argumenten

1.1	*De startnotitie is de eerste stap in het proces van planvorming en uitwerking*
	De Omgevingsvisie vormt de basis en is in de startnotitie aangevuld met uitgangspunten ten aanzien van de gewenste programmering, verdichting, groen en mobiliteit. Op basis van de startnotitie wordt de planontwikkeling door de initiatiefnemers verder opgepakt.
1.2	*Bijdrage aan de Arnhemse woningbouwopgave*
	Arnhem staat voor een grote woningbouwopgave. De locatie Wassenaarweg kan met een woningbouwcapaciteit van ca. 500 woningen hieraan een wezenlijke bijdrage leveren. Uitgangspunt qua woningbouwprogrammering is 30% sociale huur met een premium partner. Ook komt er ruimte voor de huisvesting van bijzondere doelgroepen, waarbij we in dit geval ook specifiek ouderen bedoelen, waarbij we inzetten op een (geclusterde) woonvorm met levensloopgeschikte woningen. Daarnaast dient het plan te bestaan uit minimaal 50% koop (waarvan weer de helft betaalbare koop). Het aandeel betaalbaar bestaat daarmee uit sociale huur en betaalbare koop (en niet uit middenhuur).
1.3	*Meerwaarde voor Elderveld*
	Deze ontwikkeling kan een goede bijdrage leveren aan doorstroming binnen de wijk Elderveld. We hebben de ambitie om bewoners uit de omgeving voorrang te geven bij het kopen of huren van een nieuwe woning in dit project. In afstemming met de ontwikkelende partijen gaan wij onderzoeken hoe we dit kunnen realiseren. Bij de planuitwerking worden ook de mogelijkheden verkend voor de inpassing van niet-woonfuncties zodat er geen monofunctioneel woongebied ontstaat en het gebied ook ruimte biedt voor werken en voorzieningen. Dit kunnen zowel functies in het kader van wijkeconomie zijn (zoals betaalbare kleinschalige bedrijfs- of kantoorruimten en dienstverleners) als maatschappelijke functies (zoals gezondheidscentrum en sportschool). De uitkomsten hiervan worden vastgelegd in het bestemmingsplan.

Kanttekeningen en risico's

1.1	*Er is sprake van een gefaseerde ontwikkeling*
	Het ruimtelijk concept dat neergelegd is in de startnotitie geeft een visie op de gehele Wassenaarweg. De ontwikkeling van de locatie Wassenaarweg 20, 30 en 40 is hierin een

	eerste stap. Het ruimtelijk concept biedt mogelijkheden dat er vervolgfasen komen, maar biedt ook voldoende kwaliteit als deze vervolgfasen niet tot uitvoering komen.
1.2	*Er verdwijnen kantoren*
	Met deze ontwikkeling verdwijnen bestaande kantoren. Echter, de Wassenaarweg is geen toekomstbestendige kantorenlocatie. Dit wordt veroorzaakt door de geïsoleerde ligging, de deels sterk verouderde panden en het overige aanbod van kantoorpanden in de omgeving dat wel toekomstbestendig is (Gelderse Poort en Landmark). In de Kantorennota is aangegeven dat de locatie Wassenaarweg kan transformeren naar wonen.

Participatie

Het participatieniveau is bepaald conform de handreiking ‘Betrek de buurt bij uw bouwplan’. Voor de gebiedsontwikkeling Wassenaarweg is participatie-level 2 van toepassing. Onder level 2, gemiddelde participatie, wordt verstaan: het laten meepraten van betrokkenen en belangen van betrokkenen meewegen, bijvoorbeeld via een website, een enquête of een informatieavond.

De omwonenden en het wijkplatform Elderveld zijn door de initiatiefnemers over het initiatief geïnformeerd tijdens een kennismakingsavond. Deze avond was erop gericht om informatie over het gebied op te halen bij omwonenden en belangengroepen. Twee vragen voor de aanwezigen stonden op deze informatieavond centraal. ‘Wat gaat momenteel goed in de buurt’ en ‘Hoe kan de gebiedsontwikkeling bijdragen in het verbeteren van de buurt’. Door opmerkingen/suggesties te plaatsen bij de thema’s leefbaarheid, voorzieningen, woonwensen, verkeer, groen, veiligheid hebben de genodigden hun suggesties en zorgen kenbaar gemaakt.

Van de ca. 500 uitgenodigde omwonenden en belangengroepen waren er tussen de 80 en 100 van hen op deze avond aanwezig. De sfeer op de avond was gemoedelijk en positief. In open gesprekken met de gemeente en ontwikkelaars konden de genodigden in gesprek over de gebiedsontwikkeling Wassenaarweg. Naast de punten privacy, verkeer en groen is het opvallende dat een groot aantal gesprekken met omwonenden ging over de woonwens om vanuit de huidige woning door te stromen naar een appartement in deze buurt. Elderveld wordt over het algemeen als een zeer prettig woongebied ervaren. Om deze reden willen mensen woonachtig in Elderveld ook graag in Elderveld blijven. Een ontwikkeling van het gebied waarbij aandacht is voor de zorgpunten en ruimte biedt voor de woonwensen, wordt dan ook positief ontvangen.

Bij het vervolgproces en de planuitwerking wordt door de initiatiefnemers de omgeving betrokken. We zijn ons er van bewust dat enkele jaren geleden de huisvesting van Moviera en het verwijderen van groen aan de Wassenaarweg heeft geleid tot onrust bij omwonenden. We zijn in goed overleg met de initiatiefnemers zodat gekomen wordt tot een zorgvuldig participatieproces.

Financiën

De gemeentelijke kosten worden betaald door de ontwikkelaars. Voordat het bestemmingsplan ter inzage gaat zal er een anterieure overeenkomst worden afgesloten. Hierin worden ook afspraken gemaakt over de gemeentelijke kosten.

Uitvoering

De startnotitie wordt ter vaststelling voorgelegd aan de raad. Vervolgens wordt door de initiatiefnemers gestart met de stedenbouwkundige uitwerking en de benodigde onderzoeken, zoals naar flora en fauna. Het stedenbouwkundig plan wordt planologisch vertaald in een bestemmingsplan dat ter vaststelling aan de raad wordt aangeboden.

Communicatie

De initiatiefnemers verzorgen na vaststelling de communicatie naar derden.

Bijlagen

Stukken voor gemeenteraad

- Startnotitie Wassenaarweg

Besluit van	
Zaaknummer	222142

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 20 juni 2023, nummer: 222142;

gelet op artikel 147, tweede lid, van de Gemeentewet;

besluit:

1. De startnotitie voor de gebiedsontwikkeling van de Wassenaarweg vast te stellen.

De griffier, De voorzitter,

Startnotitie
Gebiedsontwikkeling Wassenaarweg

Juni 2023

Inhoudsopgave

1. **Inleiding**

2. **Ruimtelijke en programmatische kaders**

3. **Wijze van participatie**

1. Inleiding

Aanleiding
De Wassenaarweg is een werklocatie uit de jaren ’80. Dit terrein ligt op een centrale en beeldbepalende plek in Arnhem Zuid, gelegen aan de Batavierenweg en de Burgemeester Matsersingel. Aanleiding voor deze startnotitie is een initiatief van ontwikkelaars om de bestaande kantoorgebouwen gelegen aan de Wassenaarweg 20, 30 en 40 te vervangen door woningbouw. De ontwikkelaars en tevens eigenaren van drie panden is een samenwerkingsverband tussen KonderWessels Projecten, Jansen de Jong Projectontwikkeling en ROQ Vastgoed. De ontwikkelaars hebben het voornemen om deze kantoorgebouwen te vervangen door een nieuwe gebiedsontwikkeling met overwegend woningbouw.

Context
Het gebied is gesitueerd aan de Burgmeester Matsersingel. Zoals op de kaart te zien is, ligt de locatie tussen Station Arnhem Zuid en de Gelderse Poort en vormt mede het gezicht van de wijk Elderveld.

In de Arnhemse Omgevingsvisie wordt een toekomstbeeld geschetst voor de stad. Op een aantal strategische punten mag de stad zich voor de herkenbaarheid en oriëntatie nadrukkelijker tonen zoals aan de Burgemeester Matsersingel. Verder is aangegeven in de Kantorennota dat de werklocatie aan de Wassenaarweg kan transformeren naar wonen. Nadrukkelijk wordt in de Omgevingsvisie aangegeven dat nieuwe ontwikkelingen moeten bijdragen aan de leefbaarheid van Arnhem Zuid. Door vergrijzing en de toename van eenpersoonshuishoudens neemt de vraag naar kleinere woningen toe. Het huidige aanbod is hiervoor beperkt. Daarnaast maakt Elderveld tezamen met Kronenburg-Vredenburg onderdeel uit van de Woondeal. Met de Woondeal zetten Rijk, regio en provincie zich in voor het versneld realiseren van voldoende woningen. Met de gebiedsontwikkeling aan de Wassenaarweg zijn er kansen om invulling te geven aan de woningbouwopgave voor Elderveld.

Opbouw startnotitie
In deze startnotitie zijn de ruimtelijke en programmatische kaders opgenomen die gelden voor de ontwikkeling. Tevens is de beoogde participatie uitgewerkt.

2. Ruimtelijke en programmatische kaders

Plangebied
De panden aan de Wassenaarweg 20, 30 en 40 maken onderdeel uit van een werklocatie. Uit de Kantorennota 2022-2030 blijkt dat de Wassenaarweg geen toekomstbestendige kantorenlocatie is. Dit vanwege de geïsoleerde ligging, de deels sterk verouderde panden en het overige aanbod van kantoorpanden in de omgeving dat wel toekomstbestendig is (Gelderse Poort en Landmark).

Alhoewel het nu gaat om een gebiedsontwikkeling van de panden aan de Wassenaarweg 20, 30 en 40, is ervoor gekozen om hierbij de gehele werklocatie Wassenaarweg te beschouwen en daarvoor een ruimtelijk concept te maken dat de basis vormt voor toekomstige ontwikkelingen. De gebouwen en kavels die geen onderdeel uitmaken van dit initiatief blijven in de huidige staat, en ze behouden hun functie. Pas als een herontwikkeling van één van deze locaties zich aandient, zal ook voor dit initiatief deze startnotitie gaan gelden.

Een sociale meerwaarde voor Elderveld
Elderveld ligt in Arnhem Zuid en is een ‘bloemkoolwijk’ uit de jaren ‘70-’80. De wijk kent uitdagingen op het gebied van openbare ruimte, energietransitie, veiligheid, wonen, leefbaarheid en sociale vraagstukken als eenzaamheid, vergrijzing en energiearmoede. Hiervoor is een traject gepland om te komen tot een plan voor deze wijk. De belangrijkste opgaven voor Elderveld om met de wijk in gesprek te gaan zijn: wonen, openbare ruimte, energietransitie, voorzieningen en sociale aspecten. Het is van belang dat de gebiedsontwikkeling van de Wassenaarweg een bijdrage levert aan deze belangrijke opgaven voor Elderveld.

Ruimtelijke kaders

- Het programma voor de Wassenaarweg speelt in op de positie die de locatie inneemt in de stad en de woningbouwopgave waar de stad voor staat. Daarbij ontstaat een stedelijk silhouet met een forse maat dat aansluit bij het aanwezige stadssilhouet. De uitgangspunten zijn:
    - De nieuwe gebouwen van het ontwikkelgebied kennen een dynamische opbouw van bouwlagen. De toekomstige bebouwing aan de Burgemeester Matsersingel heeft geen gesloten wandvorming en kent daarnaast een gelaagdheid in hoogtes.
    - Daarbij wordt het grootste volume van woningen langs de Burgemeester Matsersingel en Batavierenweg gebouwd tussen de 6-10 bouwlagen (huidige toegestane bouwhoogte is 25 meter, ca. 7/ 8 bouwlagen). Onderzocht wordt of daarbij één of meerdere accenten passen tot maximaal 16 bouwlagen. Eventuele hoogteaccenten liggen op kenmerkende stedenbouwkundige posities zoals bijvoorbeeld aan belangrijke knooppunten en/of vormen een logisch geheel met de nieuwe gebouwen in het achtergelegen gebied langs de Wassenaarweg.
    - Vanaf de Burgemeester Matsersingel, naar de Wassenaarweg en vervolgens naar de bestaande woningen in Elderveld worden de gebouwen geleidelijk afgebouwd. Zo ontstaat een geleidelijke overgang naar de bestaande woningen van Elderveld
    - Uitgangspunt is bebouwing die met de footprint in het landschap staat met levendige plinten met een woon- en werkprogramma en entrees naar de woningen.
- De parkeeroplossing wordt gebouwd/ ondergronds binnen en onder de bouwopgave gerealiseerd. De parkeeroplossing is niet meegenomen in bovengenoemde lagen. Een opgetild maaiveld behoord ook tot de mogelijkheden.
- Op het moment dat de parkeeroplossing onder de openbare en private ruimte komt, wordt het maaiveld ingericht met een openbaar toegankelijk karakter. Ook kan een beperkte keuze worden gemaakt om gedeelten van het tweede maaiveld toe kennen aan privé tuinen/ terrassen voor de woningen. Uitgangspunt is een zo groen mogelijke inrichting.
- Voor de parkeeroplossing zal een onderzoek worden verricht naar een passende parkeerbehoefte, gezien de ligging op 1 km van het station Arnhem-Zuid (stadsrandhub).
- De verkeerstructuur is ingericht conform de STOMP-methodiek (Volgordelijk: Stappen (lopen), Trappen (de fiets), Openbaar Vervoer (bus, trein), Mobiliteit as a Service (bijvoorbeeld taxi) en particuliere auto), waarbij de paden logisch aansluiten op aanliggende netwerk van paden en bushalte De ontwikkeling is natuur-inclusief, biodivers en klimaatadaptief.
- De Wassenaarweg wordt een groene centrale zone waar de auto te gast is. Het gebied transformeert aansluitend op het bestaande groen naar een landschap waarin natuur inclusieve bebouwing staat.
- Het gebied ondergaat een transformatie van grijs naar groen. De openbare en private ruimte is optimaal ingericht met groene vegetatie, verharding beperkt zich tot een noodzakelijk minimum, waarbij toegankelijkheid niet uit het oog verloren wordt.
- Het gebied in combinatie met de aangrenzende groenstructuren voldoet aan de 3-30-300 groennorm voor een leefbare, klimaatadaptieve en groene stad.
- De wateropgave wordt in het eigen gebied opgelost en sluit aan op de bestaande watersystemen.
- De vergroeningsopgave van het gebied geldt zowel voor de gebouwde omgeving als ook op maaiveld niveau.
- Boom-inclusief ontwikkelen is uitgangspunt, waarbij wordt uitgegaan van de volwassen kroonomvang van de aanwezige bomen.
- Uitgangspunt is om alle voorzieningen t.b.v. energie / verwarming / verkoeling van de gebouwen inpandig op te lossen.

- Op dit moment is het uitgangspunt “minimaal 10% gebruik circulaire bouwmaterialen” van toepassing. Voor harde plancapaciteit van 1 januari 2030 of later is het uitgangspunt “minimaal 50% gebruik circulaire bouwmaterialen” van toepassing.

Programmatische kaders

- Het plan omvat voor de locaties Wassenaarweg 20, 30 en 40 ca. 500 woningen. Dit aantal is een indicatie van het laadvermogen. Het daadwerkelijke aantal woningen is afhankelijk van de woninggrootte, parkeeroplossingen en stedenbouwkundige uitwerking en kan dus zowel meer als minder worden. In het op te stellen stedenbouwkundig plan wordt een bandbreedte van het te realiseren aantal woningen opgenomen.
- Voor de Wassenaarweg is het uit de markt halen van incourante kantoormeters van belang. Daarnaast bevindt zich in het gebied een courant kantoorpand (Zuidpoort). Er is geen compensatie nodig van de kantoormeters. Wel zal er in de ontwikkeling ruimte moeten zijn voor zogenaamde mengbare functies, zodat er geen monofunctioneel woongebied ontstaat en het gebied ook ruimte biedt voor werken. Dit kunnen zowel functies in het kader van wijkeconomie zijn (zoals betaalbare kleinschalige bedrijfs- of kantoorruimten en dienstverleners) als maatschappelijke functies (zoals gezondheidscentrum en sportschool). In het bestemmingsplan zullen hiervoor verschillende bestemmingen worden opgenomen. Deze wijk economische- en maatschappelijke functies hebben een ondergeschikt karakter. Mocht blijken dat hiertoe niet voldoende vraag uit de markt voor zal zijn, zullen deze functies alsnog omgezet kunnen worden in woningbouw (hybride bestemmen).
- Aan de noordzijde van de Wassenaarweg zitten diverse maatschappelijke functies (kerk, sportclub, etc.). Bij de toekomstige ontwikkeling aan de noordzijde zullen de aanwezige vierkante meters maatschappelijk, ingepast moeten worden. Hiervan kan worden afgeweken als aangetoond is, door middel van onderzoek, dat er hieraan in de wijk Elderveld geen behoefte is. Voor de kerk geldt dat het verzorgingsgebied bestaat uit Arnhem Zuid en omgeving, niet enkel de wijk Elderveld.
- Uitgangspunten voor het woningbouwprogramma:
    - 30% sociale huurwoningen worden gerealiseerd met een premium partner.
    - Met de premium partner afspraken maken over de huisvesting van bijzondere doelgroepen; waarbij we als 'bijzondere doelgroep' in dit geval ook specifiek ouderen bedoelen, waarbij we het inzetten op (geclusterde) woonvorm met levensloopgeschikte woningen.
    - Binnen het project moet minimaal 50% een koopwoning zijn, waarvan ongeveer de helft in het betaalbare segment (maximaal 355k). Het verplichte aandeel 50% betaalbaar bestaat daarmee uit sociale huurwoningen en betaalbare koopwoningen.
    - Bij de definitie van betaalbaar wordt aangesloten bij de definitie die door de Rijksoverheid wordt gehanteerd.
- Deze ontwikkeling kan een goede bijdrage leveren aan doorstroming binnen de wijk Elderveld. De gemeente heeft de ambitie om bewoners uit de omgeving voorrang te geven bij het kopen of huren van een nieuw woning in dit project. In afstemming met de ontwikkelende partijen werken wij dit verder uit. Is dit mogelijk dan is het uitgangspunt dat 25% van alle woningen eerst aangeboden worden aan bewoners uit Elderveld.

Verbeelding concept voor de gebiedsontwikkeling Wassenaarweg

De hierboven genoemde ambities vormen het uitgangspunt voor de gebiedsontwikkeling Wassenaarweg. Op onderstaande tekening is dit uitgewerkt in een ruimtelijk concept wat uitgangspunt is voor de verdere ontwikkeling van het gebied. De in dit hoofdstuk opgenomen ambities worden door

de gemeente en ontwikkelaar in een volgende fase uitgewerkt tot een stedenbouwkundig plan inclusief kaderstellende randvoorwaarden waarbinnen de verdere ontwikkeling moet plaatsvinden. Hierna volgt het opstellen van het bestemmingsplan.

Het opstellen van het bestemmingsplan en alle benodigde onderzoeken worden in opdracht van de ontwikkelaars gedaan. De gemeente heeft hierbij een toetsende rol. De gemeente is geen opdrachtgever van externe onderzoeken.

Noot. Alle getoonde afbeeldingen betreffen impressies die gedurende de planvorming nader uitgewerkt worden. Aan de afbeelding kunnen geen rechten worden ontleed

3. Wijze van participatie

In overeenstemming met de motie ‘startnotitie bij ruimtelijke ontwikkelingen’ is deze startnotitie gebiedsontwikkeling Wassenaarweg het startpunt van het ontwikkelproces. Op basis van deze startnotitie kan de raad vooraf kaders stellen en gaat het participatietraject van start met heldere voorwaarden.

Wijze van participatie
Het participatie-level is bepaald conform de handreiking ‘Betrek de buurt bij uw bouwplan’. Er worden meer dan 50 woningen gerealiseerd. Het bouwplan zorgt naar verwachting voor meer drukte. In het huidige gebruik zijn er vooral verkeersbewegingen aan het begin en het eind van de werkdag. Dit zal wijzigen naar extra bewegingen in de weekends en avonden. Het bouwplan heeft bijna geen gevolgen voor het groen: het groen in het gebied wordt verbeterd en uitgebreid. Het bouwplan verandert het karakter van de straat of buurt behoorlijk, dit zal wijzigen van kantoorgebouwen naar woongebouwen. Voor de gebiedsontwikkeling Wassenaarweg is daarom participatie-level 2 van toepassing. Onder level 2, gemiddelde participatie, wordt verstaan: het laten meepraten van betrokkenen en belangen van betrokkenen meewegen, bijvoorbeeld via een website, een enquête of een informatieavond.

Wie erbij betrekken?
De ontwikkelaar is de initiatiefnemer en primair aan zet om de participatie conform deze startnotitie verder op te pakken en vorm te geven. De gemeente wordt op de hoogte gehouden van het verloop van het participatieproces.

De omwonenden (woningen aan de Leidenweg, de Delftweg, de Kaaghof en de Rotterdamsingel) worden betrokken bij de participatie evenals de eigenaren van de overige panden aan de Wassenaarweg (tandarts, kerk, sportcentrum etc.). De wijkvereniging/ platform Elderveld wordt ook betrokken. Tevens zullen de bewoners van de aanliggende woningen van de Laar aangehaakt worden. Tijdens de planontwikkeling zullen ook toekomstige bewoners/ woningzoekenden worden betrokken bij de participatie.

Kennismaking met de buurt
Op 17 januari 2023 is op initiatief van de ontwikkelaar in de kerk van baptisten gemeente ‘Ontmoeting’ (Wassenaarweg) een kennismakingsavond gehouden. Deze avond was erop gericht om informatie over het gebied op te halen bij omwonenden en belangengroepen. Twee vragen voor de aanwezigen stonden op deze informatieavond centraal. ‘Wat gaat momenteel goed in de buurt’ en ‘Hoe kan de gebiedsontwikkeling bijdragen in het verbeteren van de buurt’. Door opmerkingen/suggesties te plaatsen bij de thema’s leefbaarheid, voorzieningen, woonwensen, verkeer, groen, veiligheid hebben de genodigden hun suggesties en zorgen kenbaar gemaakt.
Van de ca. 500 uitgenodigde omwonenden en belangengroepen waren er tussen de 80 en 100 van hen op deze avond aanwezig. De sfeer op de avond was gemoedelijk en positief. In open gesprekken met de gemeente en ontwikkelaars konden de genodigden in gesprek over de gebiedsontwikkeling Wassenaarweg. Naast de punten privacy, verkeer en groen is het opvallende dat een groot aantal gesprekken met omwonenden ging over de woonwens om vanuit de huidige woning door te stromen naar een appartement in deze buurt. Elderveld wordt over het algemeen als een zeer prettig woongebied ervaren. Om deze reden willen mensen woonachtig in Elderveld ook graag in Elderveld

blijven. Een ontwikkeling van het gebied waarbij aandacht is voor de zorgpunten en ruimte biedt voor de woonwensen, wordt dan ook positief ontvangen.

Dezelfde groep genodigden wordt betrokken bij de plannen voor de uitwerking van de locatie Wassenaarweg 20, 30 en 40. Per moment wordt een terugkoppeling gegeven wat er met hun opmerkingen is gedaan. De uitkomsten van het participatieproces worden per fase verwerkt in een participatiedocument dat betrokken wordt bij de besluitvorming door het college of de raad.

Van: Jacqueline Knoops
Verzonden: dinsdag, september 19, 2023
Onderwerp: FW: technische vragen van Groen Links

Beste Joost,
Vanochtend heb je mij gebeld met, onderstaande technische vraag. Bij deze zoals besproken per mail het antwoord.
Mocht je nav het antwoord nog vragen hebben, dan ben ik morgen na 11 uur bereikbaar.

Vraag:
Waarom is er gekozen voor participatie level 2 en niet voor participatie level 3.

Antwoord:
Bij het bepalen van het participatielevel hanteren wij de handreiking 'betrek de buurt bij uw bouwplan'. Als de stappen uit deze handreiking worden doorlopen dan levert dat de volgende scores op:

Categorie: het bouwplan omvat meer dan 50 woningen: score 5
Verkeer: De verkeersbewegingen verschuiven van met name een groot aanbod in de ochtend en avond (kantoren) naar meer spreiding van verkeersbewegingen over de gehele dag, maar ook in de weekenden (vanwege de overwegend woonfunctie). Verkeer is daarom beoordeeld op score 4
Groen: De beoordeling van het groen is beoordeeld op score 2 omdat het groen wordt verbeterd en uitgebreid.
Beleving: De beleving van het gebied verandert behoorlijk en wordt daarom beoordeeld met een score 4.

Dit maakt een totale score van 15. Als we deze delen door 4 dan komen we uit op een participatie niveau op level 2 welke passend is voor dit bouwplan.

Met vriendelijke groet,

GEMEENTE Arnhem
Stadskantoor
Eusebiusbuitensingel 53
6828 HZ Arnhem

Jacqueline Knoops
Project- Procesmanager

BEHANDELRESULTAAT

i/M1 – 20 september 2023

GEMEENTE Arnhem

Raadsvoorstel "Vaststellen Wassenaarweg”

Portefeuillehouder:	C. Bouwkamp

Resultaat van bespreking:

Aanwezig
De raadsleden/fractievolgers Gerretschen (GroenLinks), Kemperman (D66), Van Engelenburg (VVD), Manders (Arnhem Centraal), Neutkens (Volt), De Groot (PvdD), Zijlstra (ChristenUnie)

De fracties van SP, BBA, DENK, PVV, PvdA, CDA en Forum voor Democratie waren niet aanwezig
Verder aanwezig: Bouwkamp (wethouder), Borst (bestuursadviseur)

Bespreking
De bespreking is gestart met de inspraak van de heer Heuven van KWP. Vervolgens is gestart met de M1. In twee termijnen is deze behandeld. Er zijn geen toezeggingen gedaan.

Moties of amendementen
De ChristenUnie overweegt een amendement.

Conclusie
De voorzitter heeft aan het einde van de beraadslaging geconcludeerd dat de M1 is afgerond en dat het voorstel kan worden doorgeleid naar besluitvorming.

De raadsadviseur,

W. Lammers

De voorzitter,

M. Loor